BULLARIUM
ORDINIS
FF. PRÆDICATORUM,
SUB AUSPICIIS
SS. D. N. D.
CLEMENTIS XII.
PONTIFICIS MAXIMI,
OPERA
REVERENDISSIMI PATRIS
F. THOMÆ RIPOLL,
MAGISTRI GENERALIS,
EDITUM.

Et ad autographam fidem recognitum, variis Appendicibus, Notis, Dissertationibus, ac Tractatu de Consensu Bullarum, illustratum.

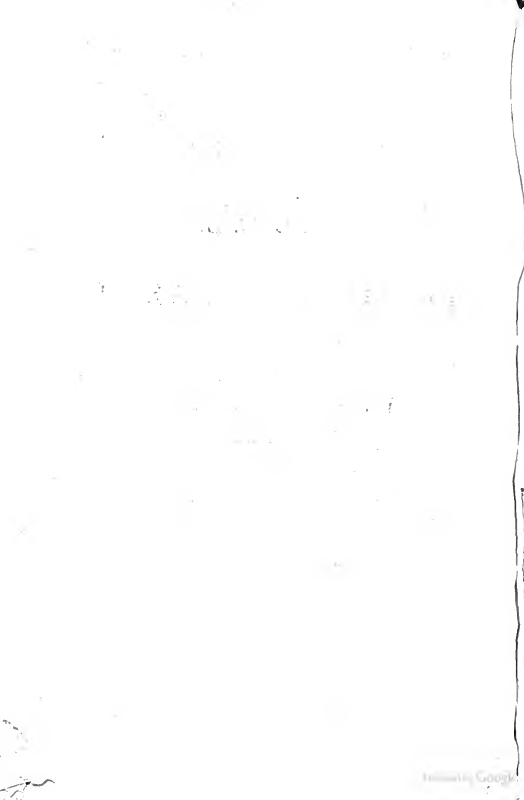
A P. F. ANTONINO BREMOND S.T.M.
PROVINCIÆ TOLOSANÆ ORDINIS MEMORATI ALUMNO,
AC EJUSDEM REVERENDISSIMI PATRIS GENERALIS SOCIO PRO GALLIARUM REGNO.

TOMUS QUARTUS
Ab Anno 1484 ad 1549.

ROMÆ MDCCXXXII.
EX TYPOGRAPHIA HIERONYMI MAINARDI.

SANCTISSIMO

D. N. D.

CLEMENTI XII

PONTIFICI OPTIMO MAXIMO,

FR. THOMAS RIPOLL,

Totius Ordinis FF. Prædicatorum

GENERALIS MAGISTER.

IHIL ſane mihi jucundius, BEATISSIME PATER, *nihil opportunius accidere poterat, quam cedro digna Diplomata, quibus benefica voluntas* Florentinæ *Gentis auxit Ordinem Fratrum Prædicatorum*, Sanctitati Tuæ, *quam lumen, decus, ſplendorem ſuum novit* Florentia, *tot accep-*

 tis

tis beneficiis, gratus ac memor nuncupare.

Quid enim magnificentius? quid præclarius? quid gloriosius amplissimis illis laudibus, quibus Summus Pontifex Leo Decimus, *Decessor Tuus, eundem Ordinem sic in hoc opere cumulavit, ut in illum omnia laudis ornamenta congesserit? Quæ vero tanta potest existere ubertas ingenii, quæ tanta dicendi copia, quod incredibile genus orationis, quo quisquam possit ejusdem Summi Pontificis* Leonis *in Ordinem Fratrum Prædicatorum universa promerita, non dicam complecti orando, sed percensere numerando? Immensum siquidem quiddam, & infinitum fere dixerim, quod ipsi debemus. Ut enim silentio prætermittam tot eximias, Ordinis Fratrum Prædicatorum gratia, sancitas leges: tot opima Sacerdotia quibusdam Cœnobiis ab ipso collata: Domus a fundamentis excitatas: Indulgentias, & id genus cetera: tot tandem magnificentissima Decreta, quibus a* Leone Decimo *cohonestati sumus: ut, inquam, hæc silentio prætermittam, quo ipsi uni omnia referremus accepta, quicquid ipsius Decessores Summi Pontifices ceteris Ordinibus elargiti fuerant, Ordini Fratrum Prædicatorum concessum voluit Summus Pontifex* Leo.

Quid plura? Innumerabilia, quibus ejusdem

Sum-

Summi Pontificis Successores per tot futura secula ceteros Ordines erant honestaturi, is unus uno tempore omnia uni dedit Ordini Fratrum Prædicatorum.

Hæc sunt, Beatissime Pater, *quibus velut adamantinis vinculis Ordinem Fratrum Prædicatorum sibi æternum devinxit* Leo Decimus, *Summus ille Pontifex, quem nominasse laudare est: enim vero, quas exprimis ipse, præstantissimis eminebat virtutibus*: Erat (a) judicii in rebus cognoscendis peracuti, in audiendo patiens, aditu facilis, in dicendo elegans, prudens in sententiis, altæ indolis, munificentiæ, & liberalitatis incredibilis. *Summa publicas res administrabat sapientia, tantaque benignitate literatos fovebat, ut ad excolenda studia omnes accenderentur.*

(a) *Gaconius in Leone X. ex variis Scriptoribus.*

Neque Clemens Septimus, *ex eadem* Medicea *prosapia, quam* Leo Decimus *illustraverat, oriundus, Ordinem Fratrum Prædicatorum diligendo cuiquam concessit suorum. Sed vindex ille libertatis ecclesiasticæ, custos salutis Christiani gregis, subsidium Urbis afflictæ, repressor cædis civium; defensor templorum, atque tectorum, præsidium bonorum*, Clemens Septimus, *cujus virtutes, ut fert historia, sola singulari clementia, quam semper præ se tulit*

lit

lit Sanctitas Tua, *superatæ sunt, eundem Ordinem tanta caritate complectebatur, ut ipsum omnibus officiis benevolentiæ prosecutus sit.*

Hæc, Beatissime Pater, *licet innatæ Summorum Pontificum benignitati debeat Ordo Fratrum Prædicatorum: cur tamen in ipsum tantam benevolentiam detulerit* Leo Decimus: *quæ tot concedendi causa sibi fuerit, paucis exponens, profitetur: ex eo se Fratres ejusdem Ordinis ex intimo sensu mirum in modum dilexisse, nihilque studii quod ad ipsius utilitatem spectet, prætermittere voluisse, quia pari semper virtute, animo, fide, pro salute Christianæ plebis, pro S. Romanæ Sedis auctoritate, pro statu matris Ecclesiæ, nullas sibi inimicitias, nullam vim, nullos impetus, nullum vitæ discrimen vitandum unquam putaverint ejusdem Ordinis alumni. Nec enim defuit ipsis, nec modo deest, vel in consiliis de Fide capiendis diligentia, vel in periculis ab Ecclesia propulsandis animus, vel in perferendo labore industria, vel in Ecclesiæ commodis augendis grata benevolentia.* Cum inter ceteros operarios, *inquit* (b) *Leo Decimus*, qui ad excolendam Vineam Domini Sabaoth vocati sunt, Ordo Prædicatorum magnos, & probitatis, & doctrinæ, & animarum salutis fructus semper olim attulerit, quotidieque afferre cernatur, de-

(b) *Constitutione IV pag. 298, & Constitutione LXXXVI pag. 365.*

deceatque, ut etiam in hac vita pro tot suis sanctis studiis, honestisque laboribus, ab Apostolica Sede, cujus nostris quoque periculosis temporibus, pacem & dignitatem Ordo idem fortiter tutatus est, spiritualia subsidia, ornamentaque accipiat, quibus, & sancta sua officia facilius, atque expeditius exequatur, & ceteræ Religiosæ personæ, Ordinesque alii exemplo benignitatis promptiores, alacrioresque ad sua officia persolvenda reddantur, idcirco &c. *Hæc Summus Pontifex* Leo Decimus, *cujus aurea verba, singularis instar gratiæ, immensa quibus Fratres Prædicatores ornavit, beneficia longe sine dubio superant. Nec enim diffitendum, quod, vel hoc uno nomine, plus ipsi debent Fratres Prædicatores, quam ut unquam solvendo esse possint, etiamsi sit omnis ætas ad ejusdem Summi Pontificis erga nos merita prædicanda atque recolenda.*

Insignis etiam benignitatis argumentum nobis omnibus, Beatissime Pater, *præbet* Sanctitas Tua, *dum, felicissimis sub auspiciis Tuis, hæc vetustatis immortalia monimenta posteritati propagari sinis. Cujus sane præstantissimi beneficii memoria nullo tempore, nec die finietur, sed omnium nostrum erit infixa animo sempiterna.*

AP-

APPROBATIO.

QUæ circa tria priora domestici hujusce Bullarii jure digneque vulgata Volumina mihi sedit sententia, hanc eandem ferme a me ipso extorquet IV, cui sequens inscriptio -- *Bullarium Ordinis Prædicatorum sub auspiciis SS. D. N. D. Clementis XII Pont. Max., Opera Reverendissimi P. Fr. Thomæ Ripoll Magistri Generalis editum, & ad autographam fidem, variis Appendicibus, Notis, Dissertationibus, ac Tractatu de Consensu Bullarum, illustratum a P. Fr. Antonino Bremond, S. T. M. Provinciæ Tolosanæ Ordinis memorati alumno, ac ejusdem Reverendissimi P. Generalis Socio pro Galliarum Regno, ab anno* 1484 *ad an.* 1549 -- quod, ut imperata facerem prælaudati Reverendissimi Ordinis Magistri, accuratione, quoad me, maxima, per singula legi, ac pro tenuitate mea expendi. Quum itaque nihil in eo deprehenderim quod Catholicæ Ecclesiæ fidem, aut de moribus doctrinam vel leviter labefactare mihi videatur; quinimmo plura ab eximii Auctoris eruditione repetenda adserta perspexerim, quæ utramque potius juvare videantur, vel adornare: singulaque per eundem exarata digna prorsus appareant, quæ in rem prodeant publicam; idcirco Volumen ipsum, alias ex qua parte Apostolica refert diplomata, eaque plerumque inedita, cedro dignissimum, ex illa quoque qua tantum refert Scriptorem perpetua typorum luce donandum censeo. Ita sentio &c. Romæ in Conventu ad S. Mariam supra Minervam 18 Septembris 1732.

Fr. Johannes Dominicus de Agnanis, ejusdem Ordinis, S.T.M., Bibliothecarius Casanatensis, ac Sacræ Congregationis Indicis Consultor.

IMPRIMATUR.

Si videbitur Reverendissimo Patri Sac. Palatii Apostolici Magistro.

N. Baccarius Episcopus Bojanen. Vicesgerens.

APPROBATIO.

BUllarium inclyti Prædicatorum Ordinis, demandante Reverendissimo Patre Fr. Jo: Benedicto Zuanelli Sac. Palatii Apostolici Magistro, debita Summorum Pontificum Oraculis cum veneratione legi; doctasque Notas, & luculentas Dissertationes, quibus illud accurate illustravit, atque auxit Admodum Reverendus Pater Fr. Antoninus Bremond ejusdem Ordinis Sac. Theologiæ Magister, non sine ingenti animi mei voluptate percurri. In his enim, non modo solida eruditio, verum etiam eximia pietas Auctoris mirifice elucet; adeo ut nihil, quod ab orthodoxæ Fidei Dogmatibus, aut castæ Ethices regulis, vel minimum discrepet, in ipsis deprehendere potuerim. Quamobrem egregium hoc Opus, atque omni ex parte, mea quidem sententia, absolutum, typis mandari posse censeo.

Tibure Quinto Decimo Kalendas Augusti 1729.

Fr. Placidus indignus Casæ Marii Abbas Episcopus Tiburtinus.

IMPRIMATUR.

Fr. Jo: Benedictus Zuanelli Ordinis Prædicatorum Sac. Palatii Apostolici Magister.

BUL-

BULLARIUM
ORD. FF. PRÆDICATORUM.

INNOCENTIUS VIII

Johannes Baptista Cibo antea dictus, patria Genuensis, electus est die XXIX (a) Augusti MCCCCLXXXIV. Eodem anno Coronatus fuit die XII (b) Septembris. Obiit anno MCCCCXCII, die XXV (c) Julii. Sedit annos VII, Menses X, Dies XXVIII: mortuus est enim hora circiter Italis septima.

(a) *Ciaconius*. & *Panvinius*. (b) Idem. (c) *Ciaconius*.

De Viterbien. (1) lite componenda.

Anno 1484 Die 17 Octobris.

I.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Motu proprio.

Um inter Priorem, & Fratres S. Marie ad Gradus Viterbien. Ordinis Fratrum Predicatorum, & Archipresbyterum, Canonicos, & Capitulum Eccl. siç Nepesinç (3), sive Communitatem Nepesinam, & nonnullos alios Laicos, sive Clericos Terrç Roncilionis (4), Sutrinen. (5) Diçcesis, dilectos filios, super quodam tenimento Casale nuncupato, & illius confinibus, nonnullas controversias, non absque animi displicentia subortas fuisse intellexerimus, cupientes, quantum in Nobis est, hujusmodi controversiis obviare, & illis, prout nostro incumbit Officio, finem imponere, dilecto filio Baptistç de Capotiis, Priori secularis, & Collegiatç Ecclesiç S. Angeli Viterbien., ac pro Nobis, & Camera Apostolica Patrimonii B. Petri in Tuscia, Thesaurario Generali, Motu simili, & ex certa scientia committimus, & mandamus, ut per se, vel ab eo subdelegatum, vocatis qui fuerint evocandi, controversias ipsas extrajudicialiter, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, sola facti veritate inspecta, substantialibus, & juris positivi, penitus, & omnino omissis, audiat, cognoscat, & fine debito terminet, faciatque per se, vel delegatum hujusmodi, quod decisum fuerit, sub penis, & censuris ecclesiasticis, appellatione remota, inviolabiliter observari, habens hic omnium premissorum, & aliorum, quç forte exprimi debuissent, tenores, & dicti tenimenti qualitates, quantitates, vocabula, & confines pro sufficienter expressis, premissis, ac Constitutionibus Apostolicis, stylo Palatii (6), ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Fiat, ut premissum est. Datum Romç apud S. Petrum XVI Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1.) *Viterbien.*) In *Hetruria* Ditionis Pontificiæ, ubi cetera Civitates, de quibus hoc in Diplomate.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Viterbien.*
3. *Nepesin.*) Vulgo *Nepi*.
4. *Roncilionis*.) Vulgo *Ronciglione*.
5. *Sutrin.*) Vulgo *Sutri*.
6. *Stylo Palatii*.) Bullarum scilicet, ac Brevium.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Anno 1484 Die 22 Octobris.

II.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Venerabilis (2) Frater, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Mittimus Fraternitati tuç supplicationem prçsentibus inclusam, manu nostra signatam. Quare volumus, & tibi committimus, ac mandamus, ut vocatis vocandis, ad illius executionem procedas juxta signaturam nostram. Datum Romç apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die XXII Octobris MCCCCLXXXIV., Pontificatus nostri Anno Primo. Motu Proprio. Cum inter Priorem & Fratres &c. (3).

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Viterbien.*
2. *Venerabilis*.) Hujusce Diplomatis inscriptio deest.
3. *Fratres &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.

Anno 1484 Die 5 Decembris.

Fratres Prædicatores Inquiſitores Germaniæ animadvertant (1) in maleficos, ceteroſque id genus.

Ex Bullario (2) Romano Conſtitutione I.

III,

Innocentius Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium, Summis deſiderantes affectibus, prout paſtoralis ſolicitudinis cura requirit, ut fides catholica noſtris potiſſime temporibus ubique augeatur, & floreat, ac omnis hęretica pravitas de finibus fidelium procul pellatur, ea libenter declaramus, ac etiam de novo concedimus, per quę hujuſmodi pium deſiderium noſtrum votivum ſortiatur effectum; cunctiſque propterea per noſtrę operationis miniſterium, quaſi per providi operatoris ſarculum erroribus extirpatis, ejuſdem fidei zelus, & obſervantia in ipſorum corda fidelium fortius imprimatur. Sane nuper ad noſtrum, non ſine ingenti moleſtia, pervenit auditum, quod in nonnullis partibus Alemannię ſuperioris, necnon in Maguntinen., Colonien., Treveren., Saltzumburgen. (3), & Bremen. Provinciis, civitatibus, terris, locis, & dięceſibus complures utriuſque ſexus Diplomatis cauſa, perſonę, proprię ſalutis immemores, & a fide catholica deviantes, cum dęmonibus incubis, & ſuccubis abuti, ac ſuis incantationibus, carminibus, & conjurationibus, aliiſque nefandis, ſuperſtitioſis, & ſortilegis exceſſibus, criminibus, & delictis, mulierum partus, animalium fętus, terrę fruges, vinearum uvas, & arborum fructus, necnon homines, mulieres, pecora, pecudes, & alia diverſorum generum animalia, vineas quoque, pomeria, prata, paſcua, blada, frumenta, & alia terrę legumina perire, ſuffocari, & extingui, facere, & procurare, ipſoſque homines, mulieres, jumenta, pecora, pecudes, & animalia diris, tam intrinſecis, quam extrinſecis doloribus, & tormentis afficere, & excruciare, ac eoſdem homines, ne gignere, & mulieres, ne concipere, viroſque ne uxoribus, & mulieres ne viris, actus conjugales reddere valeant, impedire, fidem pręterea ipſam, quam in ſacri ſuſceptione Baptiſmi ſuſceperunt, ore ſacrilego abnegare, aliaque quamplurima nefanda, exceſſus, & crimina, inſtigante humani generis inimico, committere, & perpetrare non verentur, in animarum ſuarum periculum, divinę majeſtatis offenſam, ac perniciofum exemplum, ac ſcandalum plurimorum; Quodque licet dilecti filii Henricus Inſtitoris (4), in prędictis partibus Alemannię ſuperioris, in quibus etiam Provincię, Civitates, terrę, dięceſes, & alia loca hujuſmodi comprehenſa fore cenſentur, necnon Jacobus Sprenger (5) per certas partes lineę Rheni, Ordinis Prędicatorum, & Theologię profeſſores, hęreticę pravitatis Inquiſitores per Literas Apoſtolicas deputati fuerunt, prout adhuc exiſtunt, tamen nonnulli clerici, & laici illarum partium, quęrentes plura ſapere quam oporteat, pro eo quod in literis deputationis hujuſmodi provincię, civitates, dięceſes, terrę, & alia loca prędicta, illarumque perſonę, ac exceſſus hujuſmodi nominatim, & ſpecifice expreſſa non fuerunt, illa ſub eiſdem partibus minime contineri, & propterea pręfatis Inquiſitoribus in provinciis, civitatibus, dięceſibus, terris, & locis prędictis, hujuſmodi Inquiſitionis Officium exequi non licere, & ad perſonarum earundem, ſuper exceſſibus, & criminibus antedictis punitionem, incarcerationem, & correctionem admitti non debere, pertinaciter aſſerere non erubeſcunt; Propter quod in provinciis, civitatibus, dięceſibus, terris, & locis prędictis, exceſſus, & crimina hujuſmodi, non ſine animarum earundem evidenti Mandatum. jactura, & ęternę ſalutis diſpendio, remanent impunita. Nos igitur impedimenta quęlibet, per quę ipſorum Inquiſitorum officii executio, quomodolibet retardari poſſet, de medio ſubmovere, & ne labes hęreticę pravitatis, aliorumque exceſſuum hujuſmodi in perniciem aliorum innocentum ſua venena diffundat, opportunis remediis, prout noſtro incumbit officio, providere volentes, fidei zelo ad hoc maxime Nos impellente, ne propterea contingat, provincias, civitates, dięceſes, terras, & loca prędicta, ſub eiſdem partibus Alemannię ſuperioris debito Inquiſitionis officio carere, eiſdem Inquiſitoribus in illis officium Inquiſitionis hujuſmodi exequi licere, & ad perſonarum earundem, ſuper exceſſibus, & criminibus prędictis, correctionem, incarcerationem, & punitionem admitti debere, perinde in omnibus, & per omnia, ac ſi in literis prędictis provincię, civitates, dięceſes, terrę, & loca, ac perſonę, & exceſſus hujuſmodi nominatim, & ſpecifice expreſſa forent, auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium, ſtatuimus. Proque potiori cautela literas, & deputationem prędictas ad Provincias, civitates, dięceſes, terras, & loca, necnon perſonas, & crimina hujuſmodi extendentes, pręfatis Inquiſitoribus, quod ipſi, & alter eorum, accerſito ſecum dilecto filio Johanne Gremper, Clerico Conſtantien. Dięceſis, magiſtro in Nota. Artibus, eorum moderno, ſeu quovis alio Notario publico per ipſos, & quemlibet eorum pro tempore deputando, in provinciis, Civitatibus, Dięceſibus, terris, & locis prędictis contra quaſcunque perſonas cujuſcunque conditionis, & pręeminentię fuerint, hujuſmodi Inquiſitionis Officium exequi, ipſaſque perſonas, quas in pręmiſſis culpabiles repererint, juxta earum demerita, corrigere, incarcerare, punire, & mulctare, necnon in ſingulis provinciarum hujuſmodi parochialibus Eccleſiis, Verbum Dei fideli populo, quoties expedierit, ac eis viſum fuerit, proponere, & prędicare, omniaque alia, & ſingula in pręmiſſis, & circa ea neceſſaria, & opportuna facere, & ſimiliter exequi libere, & licite valeant, plenam, ac liberam, eadem auctoritate, de novo concedimus facultatem. Et nihilominus venerabili Fratri noſtro Epiſcopo Argentinenſi per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſe, per ſe, vel per alium, ſeu alios, pręmiſſa, ubi, quando, & quoties expedire cognoverit, fueritque pro parte Inquiſitorum hujuſmodi, ſeu alterius eorum legitime requiſitus, ſolemniter publicans, non permittat eos per quoſcunque ſuper hoc contra prędictarum, & pręſentium literarum tenorem, quavis auctoritate moleſtari, ſeu alias quomodolibet impediri: moleſtatores, & impedientes, & contradictores quoslibet, & rebelles cujuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus, pręeminentię, nobilitatis, & excellentię, aut conditionis fuerint, & quocunque exemptionis privilegio ſint muniti, per excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, ac etiam formidabiliores, de quibus ſibi videbitur, ſententias, cenſuras, & pęnas, omni appellatione poſtpoſita,

com-

compescendo; & etiam legitimis super his per eum servandis processibus, sententias ipsas, quoties opus fuerit, aggravare, & reaggravare, auctoritate nostra procuret, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia, generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam presentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus hujusmodi gratię impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę declarationis, extensionis, concessionis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quarto, Nonis Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Animadvertant.*) *Eodem anno* (MCCCCLXXXIV) *Generales Inquisitores in Germania P. Jacobus Sprengerius Prior Coloniensis, & P. Henricus Institoris cum P. Gerardo Eltem, acerrime in lamias & striges, quibus affluebant eorum ditiones, insurrexerunt ex Innocentii Decreto.* Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. IX ad annum MCCCCLXXXIV pag. 179.

2. *Bullario.*) Legitur etiam apud *Peñam* ad calcem *Directorii Inquisitorum pag.* 106. Ejusdem meminerunt *Fontana* loco laudato, *pag.* 380, *Echard*, aliique passim.

3. *Saltzumburgen.*) *Salisburgen.* scilicet.

4. *Henrici Institoris.*) Viri celeberrimi. Adeas *Echard Tomo I Script. Ord. ad an. MD pag.* 896.

5. *Jacobus Sprenger.*) Qui *zelum pro avita religione intrepidum, vigilantiam, ac animi fortitudinem adversus subinde nascentes errores ubique monstravit.* Echard Tomo I Scriptorum Ord. ad an. MCCCCXCIV pag. 880.

Indulgentia (1) pro Capitulo Provinciali Romanæ Provinciæ.

Anno 1485 Die 9 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

INNOCENTIUS PP. VIII. IV.

Universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Salvatoris nostri Jesu Christi, qui cunctis fidelibus, tam exemplo, quam etiam salutaribus disciplinis pauperum Religiosarum personarum curam precipuam commendavit, doctrinam imitari cupientes, ad sustentationem ipsorum Religiosorum studia nostra libenter convertimus, &, ut potiora presidia eisdem proveniant, fideles quoslibet, quos in celesti patria collocari cupimus, ad hec & alia pia opera spiritualibus gratiis, & muneribus benigne inducimus. Sane accepimus, quod Capitula Provincialia Fratrum Ordinis Predicatorum in Romana Provincia propter inopiam, & paupertatem locorum commode celebrari non possint, & licet Bonifatius Papa Nonus, Predecessor noster, certam Indulgentiam in Ecclesia Domus, ubi Capitulum celebratur concesserit, tamen nisi Christifideles majoribus premiis excitentur, sine difficultate celebrari non poterunt. Nos igitur cupientes, ut Dominicanus Ordo, qui assidue in agro Domini uberes fructus affert, salutaribus proficiat incrementis, fidelesque ipsi eo libentius ad sustentationem ipsorum Fratrum manus porrigant adjutrices, quo se ex hoc majora senserint spiritualia beneficia percepturos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, dictas literas Bonifatii prefati in hoc extendentes, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, vere penitentibus, & confessis, qui Ecclesiam dictę Provincię, in qua hujusmodi Capitulum celebrari contigerit, ipsis diebus quibus Capitulum celebrabitur, & non ultra, juxta tenorem literarum dicti Bonifatii commode visitare non potuerint, & tamen pro sustentatione Fratrum ad Capitulum ipsum convenientium manus adjutrices porrexerint, vel de bonis a Deo sibi collatis miserint, pro hac vice duntaxat, septem Annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis misericorditer in Domino relaxamus; & nihilominus, omnibus, & singulis, tam laicis quam Fratribus sub pena excommunicationis latę sententię districtius inhibemus, ne ex oblationibus, & eleemosynis hujusmodi aliquid occultare, & usurpare presumant, & quicquid inde in eorum manus pervenerit Commissariis dictę Provincię integre, restituant, & assignent. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die IX Aprilis MCCCCLXXXV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Exordium. Nota. Indulgentia.

1. *Indulgentia.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Perusino* â

Quod F. Georgius Fabri (1) variis officiis ornatus fuerit, ratum habet.

Anno 1485 Die 21 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Georgio Fabri Ordinis Fratrum Predicatorum, & Theologię Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. V.

Gratię Sedis Apostolicę plenitudo &c. (3) exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod olim dilecti filii Episcopus, Decanus, & Capitulum Tarbaten. (4), attendentes probitatem, & doctrinam personę tuę, ad evangelicę predicationis Verbum, in earum Tarbaten. Ecclesiam, cum nonnullis emolumentis, predicatori Verbi Dei in dicta Ecclesia pro tempore concedi solitis, elegerunt, in qua cum magna populi illuc confluentium devotione Christi fidelibus Verbum Dei evangelizasti, ac

Diplomatis causa.

ac postmodum cum ex partibus Livonię a Romana Curia multum remotis cum magnis laboribus & expensis ad Sedem Apostolicam te contulisses, venerabilis Frater noster Oliverius (5) Sabinen., tunc Albanen. Episcopus, Ordinis Fratrum Prędicatorum Protector, teque dudum jam quondam Leonardus (6) de Mansuetis de Perusia, dicti Ordinis Generalis Magister, in domo Sancti Dominici Tarbaten. dicti Ordinis Vicarium suum deputaverat, in hujusmodi Vicariatus officio confirmavit, ac in domo ipsa, & illius Conventu Vicarium Generalem constituit, cum ea potestate, & facultate, quę tibi per eundem Leonardum Magistrum concessa fuerat, nec non cum omni cura, regimine, & administratione, in capite, & in membris in spiritualibus, & temporalibus visitandi, pręcipiendi, corrigendi, emendandi, puniendi, pęnitentiandi, excommunicandi, incarcerandi, ab excommunicatione & carcere absolvendi, & liberandi, Fratres discolos, & inutiles emittendi, expellendi, ac alios bonos, & utiles recipiendi, & assignandi, Priores, & officiales absolvendi, instituendi, & confirmandi, Conventum regulandi, reformandi, disponendi, ordinandi, & omnia & singula alia faciendi, quę pro honore Dei & ipsius Religionis, ac pro conservatione, & utilitate dictę domus cognosceres opportuna, ad hęc omnia, si opus foret, invocando auxilium brachii secularis. Et deinde dilectus filius Bartholomęus (7) Comatius de Bononia ejusdem Ordinis Generalis Magister, ejusdem Oliverii Cardinalis, & Protectoris vestigiis inhęrens, de discretorum Patrum dicti Ordinis consilio, & assensu, te in Vicariatu hujusmodi dictę domus confirmavit, & de novo instituit, suum in domo, & Conventu, prędictis, ac super Fratribus ibidem, & in illius terminis commorantibus, Vicarium Generalem, cum omni in capitibus & in membris, in spiritualibus, & temporalibus, & quavis alia in eorundem Oliverii Cardinalis Protectoris, necnon Leonardi Magistri literis contenta, facultate, & potestate, quas quidem literas, & in eis contenta ratificavit, confirmavit, & approbavit, primo per quasdam, & deinde per alias suas literas te in dicta Dięcesi Tarbaten. hęreticę pravitatis Inquisitorem de similibus consilio, & assensu fecit, & instituit, cum plena potestate & auctoritate hujusmodi Inquisitoribus dari consueta, nec non tibi, ut cum Dei, & Ordinis benedictione Cathedram prędicationis Verbi Dei in Ecclesia prędicta juxta factam tibi desuper per pręfatos Episcopum, Decanum, & Capitulum concessionem, tenere, res easdem, & emolumenta exinde recipere, quodque cuicunque Fratri dicti Ordinis confiteri valeres, qui a se non reservatis quidem peccatis, & casibus, quoties opportunum foret, a reservatis vero, & irregularitatibus, & in quibus idem Bartholomęus Magister posset, quater in anno duntaxat absolvere concessit quodque tibi eatenus a prędecessoribus suis dicti Ordinis Generalibus Magistris factas concessiones, & gratias confirmavit, approbavit, ac de novo concessit, ac voluit, ut illis libere uti posses prout in prędictis eorundem Oliverii Cardinalis, & Protectoris, ac Bartholomęi Magistri literis, eorum sigillis munitis plenius dicitur contineri. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Oliverii Cardinalis, & Protectoris, ac Bartholomęi Magistri, literis prędictis, omnibusque privilegiis in eis contentis, necnon electioni, & deputationi de te per eosdem Episcopum, Decanum, & Capitulum, ut pręfertur, aliisque pręmissis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, & tibi, ut in dicta Ecclesia, quoad vixeris, & quandiu volueris prędicare, ac emolumenta prędicta & oblationes, ac alia pia suffragia a Christi fidelibus pie erogata percipere possis, concedere, ac quod a Vicariatus, & Inquisitoris officiis prędictis occurrente obitu, aut mutatione dicti Bartholomęi Magistri, nequeas quomodolibet amoveri, nisi & duntaxat a Magistro Generali dicti Ordinis, & per ejus literas a Vicariatus & Inquisitoris hęreticę pravitatis officiis prędictis expresse, & nominatim amovearis, decernere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur qui ad ea, ex quibus Christianę fidei, & religionis incrementa, ac animarum salus proveniunt, libenter intendimus, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Oliverii Cardinalis, & Protectoris, ac Bartholomęi Magistri literas prędictas, omniaque & singula in eis contenta, necnon factam de te per pręfatos Episcopum, Decanum, & Capitulum in earum Ecclesia, ut pręfertur, deputationem & electionem, aliaque pręmissa, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, confirmamus, & approbamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, necnon tibi quod in dicta Ecclesia Verbum Dei quoad vixeris, & quandiu volueris, prędicare, ac emolumenta, oblationes, & alia pia suffragia prędicta percipere possis, eisdem auctoritate, & tenore concedimus, decernentes te a Vicariatus, & Inquisitoris hęreticę pravitatis officiis hujusmodi, occurrente obitu, aut mutatione dicti Bartholomęi Magistri non posse quoquomodo amoveri, nisi a Magistro Generali dicti Ordinis per ejus literas ab eisdem officiis expresse, & nominatim amoveri contingat. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, confirmationis, approbationis, communitionis, suppletionis, concessionis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quinto, Duodecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Nota.

Confirmatio.

1. *Georgius Fabri.*) De quo in sequenti Diplomate.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro VI fol. 195.*
3. *Plenitudo &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Tarbaten.*) *Torpaten.*, vulgo *Derpt*, in *Livonia*.
5. *Oliverius.*) *Carafa*, de quo *Ciaconius* in *Paulo II*, & *Ughellus* in *Episcopis Sabinen.*
6. *Leonardus.*) Anno *MCCCCLXXIV* Ordinis Generalis Magister renunciatus fuerat.
7. *Bartholomaus.*) Anno *MCCCCLXXXIV* Magister Generalis creatus.

F. Georgius Fabri fit Inquisitor Livoniæ (1).

Anno 1485 Die 21 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Georgio Fabri Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CONsiderantes tuę circunspectionis industriam, in multis, & arduis sępius approbatam, ac alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea, quę gravis sunt ponderis, tibi fiducialiter committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa efficaciter exequenda ferventer in dies intendas, intentum animi dirigas, & operosę solicitudinis studio prosequaris. Hinc est, quod Nos, qui desideramus, & in votis gerimus, ut fides catholica nostris prosperetur temporibus, & hęreses ac errores in Dięcesi Tarbaten. (3) & Livonię partibus, de finibus fidelium extirpentur, circa extirpationem eandem salubriter, & utiliter providere intendentes, te, qui, ut asseritur, Inquisitor hęreticę pravitatis auctoritate Sedis Apostolicę deputatus existis, in dicta Dięcesi, necnon Livonię partibus, cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus, Inquisitoribus dictę pravitatis a jure, vel consuetudine hactenus concessis, in causis hęresium, Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes tibi contra omnes dictę hęreticę pravitatis credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas quam seculares utriusque sexus personas, exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de hęresi, procedendi, ac officium Inquisitoris tibi commissum exequendi, juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quę de jure, vel consuetudine Inquisitores pravitatis prędictę quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam & liberam, auctoritate Apostolica, tenore presentium, concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati, ac jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis, ad hoc auctoritatem habentibus, deputatorum, in aliquo derogare. Datum (4) Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quinto, Duodecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Livoniæ.*) Regio est *Sarmatiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro VI fol.* 195.
3. *Tarbaten.*) *Torpaten.*, vulgo *Derpt*, in *Livonia*.
4. *Datum.*) Quamplures alios Inquisitores ab *Innocentio VIII* creatos fuisse liquet ex sequentibus Diplomatibus, quibus Inquisitores renunciantur

F. Johannes de Mondato. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Mondato Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, & in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes tuæ circunspectionis &c. Te in Diœcesi Cliven., & illi adjacentibus partibus &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo* (Legendum *Octuagesimo Sexto*. stylo scilicet Bullarum, æræ vero communis MCCCCLXXXVIII, vel scribendum *Maii*, non vero *Martii*) *Quartodecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio*. Ex Archivo Apostolico *Libro X fol.* 39. Anno 1487 Die 16 Februarii. VII.

F. Michael de Morillo. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli de Morillo, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes tuæ circunspectionis &c. Te in Civitate, & Diœcesi Hispalen., & illi vicinarum partium &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXXVII) *Septimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CLI fol* 358. Anno 1487 Die 23 Februarii. VIII.

F. Johannes de S. Martino. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de S. Martino, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Civitate, & Diœcesi Hispalen., & illi vicinarum partium &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo* (Legendum *Octuagesimo Septimo*, stylo nempe Bullarum, æræ vero communis MCCCCLXXXVIII, vel scribendum *Junii*, non vero Januarii) *Septimo Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CLII fol.* 322. Eidem Fratri inscribuntur duo alia Diplomata, quę sic incipiunt. Anno 1488 Die 7 Januarii. IX.

I*Nnocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Johanni de Sancto Martino, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, & Tristano Decretorum Doctori in Civitate. & Diœcesi Hispalen. hæreticæ pravitatis Inquisitoribus per Sedem Apostolicam deputatis, ac Vicario Venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Hispalen. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis &c. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte Patri Remon &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Qua-* Anno 1488 Die 7 Septembris. X.

Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Septimo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico *Lib. CLII fol.* 321.

Anno 1488 Die 7 Septembris. XI.

INnocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Johanni de Sancto Martino, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, & Tristano Decretorum Doctori in in Civitate, & Diœcesi Hispalen. hæreticæ pravitatis Inquisitoribus per Sedem Apostolicam deputatis, ac Vicario venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Hispalen. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis &c. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte Petri Pinto &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Septimo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CLII fol.* 321.

Anno 1489 Die 9 Martii. XII.

F. Sanctus de Raphanellis. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Sancto de Raphanellis Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, ac in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Civitate, & Diœcesi Ferrarien. &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXXIX) *Septimo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. X fol.* 225.

Anno 1490 Die 10 Julii. XIII.

F. Johannes de Grunyoris. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Grunyoris, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Civitate, & Diœcesi Bisuntin., & illi vicinarum partium &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXIV fol.* 312.

Anno 1490 Die 10 Julii. XIV.

F. Johannes Jordanus. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Jordano, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Civitate, & Diœcesi Bisuntin., & illi vicinarum partium &c. Subinquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXIV fol.* 312.

Anno 1490 Die 26 Septembris. XV.

F. Vincentius de Rebonis. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vincentio de Rebonis, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Regno Cypri, & illi vicinarum partium &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo* (Legendum Nonagesimo) *Sexto Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXI fol.* 47.

Anno 1491 Die..... XVI.

F. Franciscus Graneti. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Francisco Graneti, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Civitate, & Diœcesi Gebennen., & illi vicinarum partium &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXIV fol.* 50.

Anno 1491 Die 30 Martii. XVII.

F. Thomas de Turrecremata Inquisitor Generalis renunciatur. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ de Turrecremata, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Regnis carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Regis, & carissimæ in Christo filiæ Elisabeth Reginæ Castellæ, & Legionis illustrium &c. Te in Regnis prædictis &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Tertio Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Septimo.*

Anno 1491 Die 26 Septembris. XVIII.

F. Michael de Morillo (jam antea Inquisitor particularis, ut ex Constitutione VIII videre est) fit Inquisitor Generalis. Constitutio sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli de Morillo, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Regnis Castellæ, & Aragoniæ, & illi vicinarum partium &c. Inquisitorem Generalem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo* (Legendum Nonagesimo, vel potius scribendum: Sexto Kalendas Septembris.) *Sexto Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XLIX fol.* 352.

Ex

Ex observantiæ domo ad Conventualem transfert F. Ludovicum de Valentia (1).

Anno 1485 Die 6 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Ludovico de Valentia Ferrarien. Ordinis Fratrum Prędicatorum de Observantia. XIX.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi nobis fecisti, quod tu, qui Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum, & in utroque jure, ac artibus, & Theologia professor existis, & in Universitate Bononien., sive Ferrarien., Cathedram regis, propter corporis debilitatem, & invalidam complexionem, ac austeritatem Regulę, de cetero in ipsa observantia vivere posse non confidis, cupis propterea ad Fratres Conventuales dicti Ordinis te transferre, & Cathedram in aliquibus aliis locis, & presertim in Civitate Ferrarien., ex qua oriundus es, regere, super quo tam carissimus in Christo filius noster Ferdinandus (3) Sicilię Rex, quam dilectus filius Jo. (4) Cardinalis de Aragonia, de opportuna pro te Nobis licentia supplicari curarunt. Unde Nos, hujusmodi supplicationibus inclinati, & paterno affectu erga statum tuum moti, tibi, ut de domo Sancti Dominici Bononien., sive Ferrarien., Ordinis, & Observantię prędictorum, in qua ad pręsens degis, ad domum dicti Sancti Ferrarien. ejusdem Ordinis Fratrum Conventualium te transferre, ac inibi perpetuo Altissimo famulari valeas, licentiam concedimus pariter, & indulgemus. Necnon Priori, & Fratribus dictę domus Ferrarien. mandamus, ut te benigne recipiant, & ad instar aliorum Fratrum suę domus pertractent; Decernentes ut tu, neque per Generalem, neque per Provincialem Ministros, aut alios Superiores a dicta domo Ferrarien. amoveri valeas. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis prędicti, juramento, aut alias roboratis statutis, ac dictis Fratribus de Observantia concessis privilegiis, & literis Apostolicis, quibus, etiamsi de eis, eorumque toto tenore habenda esset mentio specialis, quoad hoc duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, derogamus, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris Die VI Julii MCCCCLXXXV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Supplex petitio.

Facultas.

L. Grifus.

1. *Ludovicum de Valentia.*) De quo consulendus *Rovetta in Bibliotheca Provinciæ Lombardiæ.* Ex hoc autem Diplomate, & ex alio dato *XVIII* Martii *MCCCCXCI* liquet, quod per id tempus florebant tres Ordinis alumni nomine *Ludovici*, cognomento *Ferrarien.* Iste, *Ludovicus* scilicet *de Valentia Ferrarien.*: alter *Ludovicus* nempe *de Ferraria*, vir *ingentis literaturæ, qui agens Ordinis Prædicatorum in Romana Curia causas, vulgo dictus Procurator, Viterbii interiit anno Domini MCCCCXCVI*, ut inquit *Leander Alberti*: tertius tandem, cujus mentio in Diplomate mox citato.

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

3. *Ferdinandus.*) Hujus nominis *I.*

4. *Jo.*) Johannes scilicet *Ferdinandi* Regis *Siciliæ* filius; de quo *Ciaconius Vit. Pontif.*, *& Cardinal. Tomo III ad an. MCCCCLXXI pag. 69.*

Facultates (1) Procuratori Generali Ordinis concessas ratas habet, firmat, & auget.

Anno 1485 Die 16 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Barnabę Sansono (3) de Neapoli (4), Ord. Pręd., Sacrę Theol. Professori, ac ejusdem Ordinis in Romana Curia Procuratori (5). XX.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum olim bonę memorię Bartholomęus de Comasio (6) Ordinis tui quondam Generalis (7), attendens ad utilitatem, ac statum salubrem, & occurrentes necessitates dicti Ordinis, concesserit tibi Procuratori ejusdem Ordinis in Romana Curia quasdam facultates, & potestates, quibus in eadem Curia uti, & exercere libere posses, quandocunque Generalem prędictum abesse quomodocunque contingeret, & nunc, sicut Domino placuit, ex hac vita migraverit (8), Nos, ejusdem Ordinis necessitatibus opportune providere ex Pastorali officio cupientes, & de tua pariter probitate, industriaque plurimum in Domino confidentes, tenore pręsentium, omnes, & singulas facultates, & potestates tibi, ut prefertur, concessas, & in literis dicti Generalis contentas, quas omnes, & eorum tenores hic haberi volumus pro sufficienter expressis, Apostolica auctoritate approbamus, & confirmamus, ac vim, & robur obtinere decernimus, donec & quousque per dilectum filium Vicarium (9) ipsius Ordinis Generalem a Nobis noviter constitutum aliter ordinatum fuerit, concedentes etiam tibi omnimodam interea auctoritatem in tota Italia, quam Vicarius ipse, mortuo, vel amoto Magistro Generali, habere consuevit, donec similiter per ipsum Vicarium aliter fuerit dispositum. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, privilegiis, consuetudinibus Ordinis prędicti, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris Die XVI Augusti MCCCCLXXXV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

1 Fa-

1. *Facultates.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Barnaba Sansono.*) *Saxonus* corrupte cognominatur ab *Echard Tomo I Scriptorum Ord. ad an. MCCCCLXXXVI pag. 869.*
4. *De Neapoli.*) Sic ex patria nuncupatur *Barnabas* noster, nobili loco natus.
5. *Procuratori.*) Magister Generalis postea fuit.
6. *Bartholomaeus de Comasio.*) *Comazzius* ab aliis dicitur. Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXXXIV pag. 866.*
7. *Generalis.*) Electus fuerat anno *MCCCCLXXXIV.*
8. *Migraverit.*) Hoc anno *MCCCCLXXXV*, Quarto Nonas Augusti.
9. *Vicarium.*) *Jacobum Stubach*, Provincialem *Teutoniae.*

Anno 1486 Die 2 Januarii.

Indulgentia (1) concessa pro Capitulo Generali.

Ex Archivo (2) Ordinis.

X XI. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. A Superno Patrefamilias, meritis licet insufficientibus, in domo Domini dispensatores effecti, thesaurum dominicum divinitus Nobis commissum dispensare Nos convenit, ut per illius erogationem populum Christianum Domino acceptabilem, & bonorum operum, ac Religionis, presertim Ordinis Fratrum Predicatorum, sectatorem, reddere valeamus, & Fratres predictos pro rebus Fidei Orthodoxe in unum convenientes, & alios Christi fideles ad complacendum Deo, quasi quibusdam allectivis muneribus, Indulgentiis videlicet, & remissionibus invitemus, ut exinde reddantur divine gratie aptiores, & fides ipsa felicia exinde suscipiat incrementa. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii predicti Ordinis Predicatorum professores, pro electione futuri Generalis, & laudabili reformatione cunctarum personarum
Indulgentia. sub regulari habitu dicti Ordinis Altissimo dedicatarum, eorum Capitulum (3) Generale Venetiis in Festo Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli proxime futuro celebrare intendant, ad cujus celebrationem viri utique Religionis zelo, & literarum scientia, ac morum probitate prediti ipsius Ordinis professores, Altissimo favente, sunt in magno numero accessuri, ad quorum sustentationem Domus Ecclesie Sanctorum Johannis, & Pauli dicti Ordinis in eadem Urbe Venetiarum nullo modo suppetunt facultates, quinimmo pro eorum sustentatione, ac incumbentium onerum supportatione Christi fidelium largitiones plurimum necessarie fore noscantur. Nos igitur, ut Fratres dicti Ordinis ad Capitulum hujusmodi celebrandum, & alii Christi fideles devotionis causa ad Ecclesiam predictam eo tempore liberius confluant, & pro dictorum professorum & onerum supportatione manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono celestis gratie uberius conspexerint se refectos, de omnipotentis Dei Misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere penitentibus, & confessis, undecunque fuerint, vel ubicunque moram traxerint, qui in Festo predicto proxime futuro ab ipsius primis Vesperis, usque ad secundas Vesperas diei immediate sequentis inclusive, Ecclesiam dicte Domus devote visitaverint, & ad hujusmodi sustentationem, & supportationem manus porrexerint adjutrices, plenam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam tenore presentium indulgemus, concedimus, & elargimur; necnon illis, qui, dicto Capitulo durante, pro Fratrum convenientium, ac Capituli predictorum sustentatione, & ipsorum refectione manus porrexerint adjutrices eandem plenam omnium peccatorum suorum remissionem indulgemus pariter, & elargimur. Et insupèr ut fideles Christi ad eandem Ecclesiam predicto tempore confluentes, & contribuentes, ut dictum est, conscientie pacem, & animarum salutem, Deo propitio, consequantur, ac Indulgentie, & remissionis hujusmodi participes sincerius esse possint, dilecto filio Jacobo Stubach (4) Vicario Generali ejusdem Ordinis nonnullos prout ei videbitur ipsius Ordinis professores idoneos in Confessores eligendi, & deputandi ipsisque sic electis, & deputatis Confessiones predictorum Christi fidelium visitantium, & porrigentium prefato tempore in dicta Ecclesia, seu in ejus ambitu, licite audiendi, & pro commissis, dummodo talia non fuerint, propter que Sedes Apostolica merito esset consulenda, debitam absolutionem auctoritate Apostolica impendendi, & penitentiam salutarem injungendi, vota vero peregrinationis, & abstinentie, que dicti visitantes, & porrigentes commode servare non poterunt, peregrinationis Roman., ultramarine, & Sancti Jacobi in Compostella, necnon Religionis, & Castitatis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutandi, plenam, & liberam concedimus facultatem. Preterea volumus, & etiam decernimus, quod presens remissio, & Indulgentia, quacunque suspensione consimilium Indulgentiarum per Nos, seu
Nota. Predecessores nostros Romanos Pontifices quocunque respectu facta, vel forsan facienda, non obstante, plenum, & omnimodum effectum habere debeant, quodque Diecesani, & Ordinarii locorum, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, & quorumcunque Mendicantium Ordinum Fratres ubilibet constituti, presentium literarum publicationem, insinuationem, & notificationem in sermonibus, & aliis Divinis Officiis, que in ipsorum Ecclesiis fieri contigerit, libere, & absque alicujus rei exactione facere teneantur, & quoties super his requisiti fuerint, fieri permittant, sub suspensione a Divinis in Episcopos, & Superiores, ac excommunicationis in alios ab eis penis, quas si secus fecerint, ipsos, & eorum quemlibet incurrere volumus ipso facto, quodque earundem presentium transumptis per Notarium aliquem publicum subscriptis, & sigillo alicujus Curie Ecclesiastice communitis, ubicunque exhibita fuerint, vel ostensa, stetur, illisque plena fides adhibeatur in omnibus, prout ipsis presentibus staretur, si forent exhibite, vel ostense. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Octnagesimo Quinto (5), Quarto Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Indulgentia.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.* In quo Exemplar ex Autographo *Veneto.*
3. *Capitulum.*) In quo *F. Barnabas Sansonus*, aliis

Sa-

Saxonus, Magister Generalis renunciatus fuit.

4. *Jacobo Stubaco.*) Provinciali Teutoniæ. Adeas *Fontanam Monumen. Dominican. Parte III Cap. X ad an. MCCCCLXXXVI pag.*383. Emendandus tamen ipsius librarius qui *Jacobum* nostrum *Stanbach* cognominat.

5. *Octuagesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXXVI.*

Ferrariensem Ecclesiam S. Mariæ Angelorum visitantes Indulgentiis ornat.

Anno 1486 Die 8 Januarii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XXII.

Dilecto filio Vicario venerabilis Fratris Episcopi Ferrarien. in spiritualibus Generali.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SUpplicari Nobis humiliter curavit dilectus filius Nobilis vir Hercules Ferrariȩ Dux, ut Indulgentiam olim per felicis recordationis Eugenium IIII, Prȩdecessorem nostrum, Ecclesiȩ Sanctȩ Mariȩ Angelorum extra Ferrariam concessam, & una cum similibus aliis Indulgentiis a Nobis suspensam confirmare vellemus. Nos, pio ejusdem Ducis desiderio annuentes, simul volentes populos illarum partium hoc spiritualis gratiȩ munere esse participes, tibi prȩsentium tenore committimus, ut declares Indulgentiam prȩfatam in festo Assumptionis B. Mariȩ Virginis omnes utriusque sexus Christi fideles, qui a primis vesperis festivitatis prȩdictȩ usque ad secundas vesperas inclusive diei sequentis pro una vice, & hoc anno solum, ut prȩfertur, eandem Ecclesiam devote visitaverint, Indulgentiam prȩfatam plene consequi possint, & valeant, ac si suspensio, aut revocatio aliqua quoad illam a Nobis nullatenus emanasset. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, suspensione prȩfata, & aliis in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romȩ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die VIII Januarii MCCCCLXXXVI, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Hie. Balbanus.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Ferrarien.*

Cœnobii de Burges Vaill (1) fundandi facultas.

Anno 1486 Die 19 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Tuamen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXIII.

IMmensa Sedis Apostolicȩ benignitas&c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Donaldi Ymearan, Ordinis Fratrum Prȩdicatorum professoris, petitio continebat, quod olim quondam Richardus de Burgo, Domicellus Tuamen. Diȩcesis, cupiens terrena, in cȩlestia, & transitoria in ȩterna, felici commercio, commutare, ac pro suȩ, & progenitorum suorum animarum salute ob singularem devotionem, quam ad dictum Ordinem gerebat quendam locum de Burges Vaill, cartam gracilem nuncupatum, dictȩ Diȩcesis, ad ipsum Richardum, tunc legitime pertinentem, aptum, & decentem, pro ȩdificatione, & constructione unius Domus, pro usu, & habitatione Fratrum ejusdem Ordinis, prȩsertim cum nulla Domus ipsius Ordinis per duodecim milliaria in partibus circumvicinis, reperiretur constructa, in puram eleemosynam dicto Ordini, perpetuo concessit, & donavit, quas quidem concessionem, & donationem postmodum tunc Archiepiscopus Tuamen. laudavit, & probavit, ac auctoritate ordinaria confirmavit, prout in quibusdam literis authenticis desuper confectis, dicitur plenius contineri; & deinde quondam Ruriacus, etiam Ymearan. dicti Ordinis professor, nulla a Sede Apostolica per eum licentia desuper obtenta, ad dictum locum se transtulit, & inibi quandam Domum ligneam construi, & ȩdificari cum certa agricultura fecit, & inchoavit, & tam ipse Ruriacus, quam alii Fratres dicti Ordinis postmodum ipsam domum inhabitarunt, & in ea sub regulari habitu dicti Ordinis permanserunt, latam in Ordinum Mendicantium professores nova loca ad inhabitandum sine licentia Sedis prȩdictȩ recipientes, excommunicationis sententiam damnabiliter incurrendo, & illa ligati existentes, Missas, & alia Divina Officia, non tamen in contemptum clavium, celebrarunt, & illis se alias immiscuerunt, irregularitatis maculam contrahendo. Quare pro parte dicti Donaldi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsum Donaldum, & alios Fratres prȩdictos a dicta excommunicationis sententia absolvere, & super irregularitate prȩdicta dispensare, necnon concessioni, & donationi prȩdictis, pro earum subsistentia firmiori, robur Apostolicȩ confirmationis adiicere, & ei, & aliis dicti Ordinis Fratribus, Domum prȩdictam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & cum Ecclesia, campanili humili, campana, cȩmeterio, dormitorio, claustro, & refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis perficiendi, & reformandi, ac perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliasque suo, & aliorum Fratrum statui in prȩmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui salutem quȩrimus singulorum, & Religionem hujusmodi ubilibet propagari, ac cultum Divinum vigere, & augeri nostris potissime temporibus intensis desideriis affectamus, de prȩmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuȩ per Apostolica scripta mandamus, quatenus Donaldum, & alios Fratres prȩdictos, si id humiliter petierint, ab excessu, ac excommunicationis sententia prȩdictis auctoritate nostra hac vice

Exordium.

Diplomatis causa.

Facultas.

vice duntaxat absolvas, in forma Ecclesię consueta, injunctis eis pro modo culpę, penitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, secumque super irregularitate prędicta dispenses, aboleasque omnem inhabilitatis, & infamię maculam per eos pręmissorum occasione contractam, & si absolutionem, dispensationem, & abolitionem prędictas per te vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, & vocatis dicti donatoris heredibus, & aliis, qui fuerint evocandi, de concessione, & donatione, ac confirmatione prędictis tibi legitime constiterit, illas, & prout eas concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, & quęcunque inde secuta dicta auctoritate approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, ac Donaldo, & aliis Fratribus, prędictis, locum, & inceptam inibi Domum, pro usu, & habitatione eorum recipiendi, & cum Ecclesia in honorem, & sub invocatione B. M. Virginis, campanili humili, campana, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis perficiendi, & reformandi, ac perpetuo inhabitandi sine cujuscunque prejudicio, licentiam, eadem auctoritate, concedas; Non obstantibus pręmissis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, prohibente, ne cujusvis Ordinis Mendicantium ad inhabitandum nova loca, recipere &c., & aliis Apostolicis Constitutionibus, neenon dicti Ordinis, juramento &c. quibuscunque. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te vigore pręsentium concedi contigerit, eidem Domui, ac Priori, & Fratribus, qui illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, & gratiis, aliis domibus, & in illis pro tempore degentibus, Prioribus, & Fratribus dicti Ordinis per Sedem Apostolicam, vel alias in genere concessis, & quibus alię domus, & illarum Priores, & Fratres dicti Ordinis, in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, Apostolica auctoritate, pręsentium tenore, concedimus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quinto (3), Undecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Burges Taille*) In Hibernia.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXIII fol.* 37.
3. *Octuagesimo Quinto*.) Stylo Bullarum, ęra communis *MCCCCLXXXVI*,

Anno 1486 Die 24 Maii.

Episcopo (1) Bellunensi de Magistri Generalis electione.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIV.

Venerabili Fratri Episcopo Bellunensi.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Venerabilis Frater, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Nota. QUoniam professores Ordinis Prędicatorum in Nostra Religione primarii pręcipua caritate complectimur, & desideramus illos in dies salubria capere in Domino incrementa, informati de virtute, industria, & laudabilibus moribus tuis, duximus fraternitati tuę pręsentibus injungendum, ut in Capitulo Generali, quod Venetiis proximo mense Junio (3) celebraturi sunt, piam operam impendas: nam cum Ordinem ipsum, ut diximus, paterno prosequamur affectu, solicitudini nostrę pertinere putavimus, ut

Mandatum. res hęc cum omni quiete animorum, & religiosa sanctitate transigatur. Quocirca fraternitati tuę tenore pręsentium committimus, quatenus cum omni dexteritate, & prudentia, Religiosos, qui istic ad Capitulum confluent, adeas, illosque ad concordiam, ac professioni eorum consonam modestiam, conservandam animes, persuadeas, atque indueas, ut postpositis simultatibus, ac turbulentis contentionibus, quę ab his debent esse omnino alienę, & Nobis maxime displicerent, libere ac secundum Ordinis eorum Constitutiones Generalem (4) eligant, virtute, ac meritis probatissimum, cujus regimine, & universus Ordo sublevare lacertos possit, & salubriter in Domino conservari. Quare Religiosi Nos magnopere lętificarent, & pręberent causam Nobis majoris erga se dilectionis, & caritatis. Scribimus in pręsentiarum eisdem in hanc sententiam per literas (5) nostras in forma brevis; quas illis studiose reddendas, atque insinuandas, fraternitati tuę mittimus, idem quod tibi, scribimus venerabili Fratri Episcopo Tervisin. (6) Oratori nostro. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIV Maii MCCCCLXXXVI, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Hic. Balbanus.

1. *Episcopo*.) Adeas Ughellum in *Episcop. Bellunen.*
2. *Archivo*.) In quo Autographum.
3. *Junio*.) Die *XXIX.*
4. *Generalem*.) F. *Barnabas Sansonus* creatus fuit Generalis Magister.
5. *Literas*.) Desiderantur hę literę.
6. *Tervisin*.) Consulendus Ughellus in *Episcop. Tervisin.*

To-

Anno 1486
Die 27 Junii.

Toletani (1) Monasterii Matris Dei fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii de Monte Sion extra muros Toletan., & Majori, ac de Talavera Ecclesię Toletan. Archidiaconis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectę in Christo filię, nobilis mulieris, Marię Gometii, alias de Silva (4), quondam Alfonsi de Silva, Comitis de Fuentes natę, mulieris Toletan., petitio continebat, quod olim ipsa abjectis hujusmodi illecebris mundi, religiose vivere, ac Deo Altissimo famulari desiderans, ex magno devotionis fervore, quem ad Ordinem S. Dominici gerebat, prout gerit, cum certis aliis honestis mulieribus ejus sociis in quadam domo in Civitate Toletan. consistente, de speciali licentia Archiepiscopi Toletan., tunc existentis, quandam Capellam cum Altari sub invocatione gloriosę Virginis Marię, Matris Dei, construi fecit, ubi Missę, & alia Divina Officia ad laudem Dei celebrarentur, in qua quidem Domo Maria, & ejus socię prętatę sub habitu Sororum dicti Ordinis, de Pęnitentia nuncupati, hactenus laudabiliter, & honeste, quantum humana permisit fragilitas, vixerunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Maria, & ejus socię prętatę, volentes arctiorem vitam ducere in terris, ut ad ęternam vitam facilius pervenire possint, mutato in melius primo proposito, cupiunt, ut in dicta domo Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Predicatorum, & sub dicta invocatione Matris Dei cum Ecclesia, campanili, & aliis necessariis erigatur, & Vicario Generali Congregationis dictorum Fratrum, de Observantia reformatorum nuncupatorum, secundum morem dicti Ordinis Provincię Castellę, & Legionis subiiciantur. Et quia dilecta in Christo filia nobilis mulier Francisca de Castaneda, quę Soror Matris dictę Marię, & in simili ętate constituta existit, ex magno devotionis fervore, ut honestius, & religiose vivere possit, cupiat in habitu dicti Ordinis S. Dominici de Pęnitentia, absque eo, propter debilitatem corporis sui, quod habitum Monialium, dicti Ordinis S. Augustini suscipiat, vel professionem emittat, in hujusmodi erigendo Monasterio vitam ducere, & cum Priorissa, ac Monialibus predictis spiritualem consolationem suscipere, & ibidem dies suos in pace finire, & eidem Monasterio nonnulla bona sua, quę possidet pro sua, & Monialium dicti Monasterii sustentatione, donare intendat, pro parte Marię, & ejus sociarum, ac Franciscę prędictarum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in Domo, & Capella hujusmodi Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini sub cura dictorum Fratrum Predicatorum cum Ecclesia, humili campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis Officinis, ac decenti clausura, quod quidem Monasterium obedientię dicti Vicarii subiiciatur, & per Priorissam juxta formam dicti Ordinis eligendam, & confirmandam, perpetuo regatur, & gubernetur, erigendi, ac Priorissę; & Monialibus in eodem Monasterio pro tempore existentibus statuta, & ordinationes, juxta quę Monasterium ipsum, illiusque personę regi, & gubernari debeant, condendi, quę per Vicarium prędictum, seu ab eo potestatem habentem, confirmari possint, & debeant, licentiam, & facultatem concedere, necnon cum pręfata Francisca, ut habitum dicti Ordinis S. Dominici de Pęnitentia retinere, absque eo quod habitum Monialium ejusdem Ordinis S. Augustini suscipere, & professionem in eodem Monasterio emittere, & in dicto Monasterio, quoad vixerit persistere possit, dispensare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui regularia loca ampliari, & cultum divinum in illis vigere nostris potissime temporibus summopere affectamus, Mariam, ejusque Sorores, & Franciscam pręfatas, earumque singulas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum eisdem Marię, & sociis in Domo, & Capella hujusmodi, unum Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini, quod sub cura Fratrum Prędicatorum persistat, & Vicario Generali Congregationis dictorum Fratrum, de Observantia reformatorum nuncupatorum, secundum morem dicti Ordinis Predicatorum ejusdem Provincię Castellę, & Legionis, subsit, cum Ecclesia, humili campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, quod quidem Monasterium per Priorissam juxta statuta ejusdem Ordinis S. Augustini eligendam, & confirmandam, perpetuo regatur, & gubernetur absque alicujus pręjudicio erigendi, & construendi, seu erigi, & construi faciendi, licentiam auctoritate nostra concedatis. Nos enim, si Monasterium prędictum erigi, & construi contigerit, ut prefertur, Priorissę, & Monialibus in dicto erigendo Monasterio pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, immunitatibus, & indultis, quibus Priorissę, & Moniales aliorum Monasteriorum dicti Ordinis S. Augustini, sub cura dictorum Fratrum degentes gaudent, potiuntur, & utuntur, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, gaudere, & potiri, ac statuta, & ordinationes, juxta quę Monasterium erigendum, & illius personę hujusmodi regi, & gubernari debeant, concedere, quę per Vicarium prędictum, seu ab eo potestatem habentem, confirmari debeant, libere, & licite possint, & valeant, quę quidem statuta, & ordinationes, postea semper firma, & illibata permaneant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus, necnon cum pręfata Francisca, ut absque eo quod habitum Monialium dicti Ordinis S. Augustini, & professionem in dicto erigendo Monasterio emittere debeat, in dicto Monasterio, habitum S. Dominici de Pęnitentia hujusmodi retinere, quoad vixerit, persistere, & cum Monialibus ipsius Monasterii commorari libere, & licite possit, eadem auctoritate dispensamus, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus, Ordinum prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque,

Facultas.

Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto, Quinto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Toletani.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*. *Lib. XXIX fol.* 12.
3. *Officium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Silva.*) Gens est illustris, quæ nunc etiam floret in *Hispania*, & *Portugallia*.

Anno 1486 Die 26 Julii.

Indulgentias (1) Ordini Fratrum Prædicatorum concessas firmat, & auget.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium ab Ordinis amplissima laude.

SAcer Prędicatorum Ordo ad instar unius fluviorum, a cęlestium voluptatum, & amęnitatum paradiso egredientium sacrosanctę universalis Ecclesię terram, ne mundanarum cupiditatum, & vitiorum calore arescat, pręclarę Doctrinę (3), virtuosorum operum, ac multiplicium meritorum imbribus irrigans, magis, ac magis in dies illam fructuosam efficit. Hic est unus de duobus Seraphim, qui in sublime contemplationis, & seraphici amoris elevatus, a terrenisque rebus abstractus, assidno divinarum laudum clamore, ac immensorum divinorum officiorum humano generi a summo Opifice exhibitorum declaratione, ferventissimis prędicationibus populos instruendo, ad cęleste iter dirigendo, insistens, multiplicata ei credita talenta Domino Deo nostro de segetis animarum, scilicet Redemptoris nostri Jesu Christi pretiosi Sanguinis, effusione redemptarum, in horreo Sanctę Ecclesię refert manipulos. Hic est una tuba, per quam Dominus pręcepit ad populum Paulum assiduis prędicationibus advocare, ut in omnem terram ejus sonus exiret, & redderet sibi populum acceptabilem, & bonorum operum sectatorem. Ad prędictum igitur Prędicatorum Ordinem, quem ex amplissimis meritis, & uberrimis fructibus, quos in Dei Ecclesia continue affert, prę ceteris paterna caritate diligimus, nostrę considerationis intuitum dirigentes, illa ei libenter concedimus, quę in eo optatę quietis fructum inducant, & statum ejus faciant tranquillum, & pacificum. Dudum siquidem, ut Ordinis ejusdem professorum statui, & quieti consuleremus, motu proprio nonnullas literas diversorum Romanorum Pontificum Prędecessorum nostrorum dicto Ordini concessas, & ejus domibus, & Fratribus, & in illis contenta approbavimus, & quoad aliqua declaravimus, ampliavimus, & extendimus, & nonnulla de novo concessimus, prout in diversis nostris literis plenius continetur. Cum autem, sicut postmodum accepimus, per hujusmodi ampliationes, & declarationes totali ejusdem Ordinis, & illius professorum quieti, ut expedit, plene non consulatur, asseraturque a nonnullis, per easdem literas omnes gratias spirituales, & temporales dicto Ordini concessas, & ejus Domibus, & Fratribus, a Prędecessoribus nostris concessas, approbatas non fore; Nos, attenta meditatione pensantes, quantum ad exaltationem fidei, Evangelicęque veritatis, dicti

Nota. Ordinis professores hactenus attulerunt, & afferre valeant, Deo adjuvante, in futurum, ac propterea volentes, ut tenemur, ejus tranquillitati uberius providere, motu simili, non ad ipsorum Fratrum, nec alterius pro eis Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex nostra certa scientia, quascunque literas, & gratias spirituales, & temporales, concessiones, & indulgentias, remissiones peccatorum in genere, vel in specie, Fratribus, & Sororibus Prędicatorum Ordinis, ac Domus, necnon eorum Ecclesias visitantibus, vel Capellas, & Oratoria, concessas, quarum tenores de verbo ad verbum, ac si pręsentibus insererentur, habere volumus pro expressis, & pręsentium tenore, approbamus, & robur, firmitatemque obtinere debere decernimus. Pręterea approbamus, & confirmamus nonnullas literas, & gratias, Indulgentias, & remissiones peccatorum in genere, vel in specie a nonnullis Romanis Pontificibus Prędecessoribus nostris concessas, videlicet; Dudum siquidem Johannes XXII per quandam Bullam (4) quę incipit: Quia, ut ait Apostolus: concessit omnibus Christi fidelibus Benefactoribus viginti annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis: Clemens IV concessit etiam dictis Benefactoribus dicti Ordinis decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis: Benedictus XI, qui fuit assumptus ab Ordine Prędicatorum, concessit omnibus Benefactoribus viginti annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis, & facit eos participes, & consortes in omnibus bonis quę fiunt, & fient in perpetuum in toto Ordine Prędicatorum, & commisit facultatem Magistro Ordinis & Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, ut possint instituere suas Confratrias, secundum arbitrium, & voluntatem eorum, & reci-

Nota. pere germanos, & Confratres ad omnia Beneficia, & ad omnes gratias, & Indulgentias totius Ordinis Prędicatorum, & facit omnes Benefactores participantes, & consortes in omnibus, quę fiunt, & fient in perpetuum, ut dictum est. Et in omnibus peregrinationibus Terrę Sanctę, & Romę. Nicolaus IV per quandam Bullam, quę incipit: Devotis in Christo; concessit dictis Benefactoribus viginti annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis, & remittit eis septimam partem suorum peccatorum, & facit eos participantes, & consortes in bonis omnibus quę fiunt, & fient in perpetuum in toto Ordine Prędicatorum. Urbanus V concessit etiam dictis Benefactoribus decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis, & remisit eis septimam partem suorum peccatorum. Calixtus etiam concessit eisdem Benefactoribus decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis. Benedictus XII, concessit quod quisquis catholicus christianus, qui de bonis sibi a Deo collatis dederit aliquam eleemosynam, vel acceperit Fratres in suo hospitio, septem annos de injunctis

Nota. eis penitentiis. Johannes XXIII concessit dictis Benefactoribus decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis, & remittit eis injurias, patrum, & principum, sine manus injectione violenta, & omnia Festa male observata, & omnia juramenta falsa sine damno alterius, & remittit Sacerdotibus, & Clericis in Sacris Ordinibus constitutis, quatenus ad exemplum aliorum manus suas por-

porrexerunt adjutrices, quicquid in divinis Officiis, aut horis canonicis dicere omiserunt propter infirmitatem, vel negligentiam, seu per defectum librorum, concessit etiam de gratia speciali, quod hujusmodi Confratres, & germani Ordinis, possint sepeliri tempore interdicti in Ecclesia, vel Cęmeterio, nisi fuerint excommunicati publici, vel nominatim, ibique divina celebrari, & concessit osculantibus habitum dicti Ordinis quinque annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis. Concessit etiam quod animę defunctorum, pro quibus Ordini, & Fratribus ejusdem, collata fuit eleemosyna, admitterentur ad omnia beneficia, & suffragia, & ad omnes gratias totius Ordinis, & remittit eis septimam partem suorum peccatorum. Alexander IV concessit etiam quatuor annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis. Eugenius IV concessit decem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis. Nicolaus etiam concessit eisdem Benefactoribus septem annos, & totidem quadragenas. Sixtus fel. rec., Prędecessor noster Papa IV, qui fuit assumptus ab Ordine Minorum, ampliavit, extendit, & concessit plures gratias spirituales, & temporales dicto Ordini Prędicatorum, inter quas concessit, quod omnes Benefactores dicti Ordinis, qui pro sustentatione Fratrum, & Sororum, & Domorum reparatione manus suas porrexerint adjutrices, & in Fraternitate sua statuissent se esse Confratres, secundum arbitrium & voluntatem Presidentium, quod hujusmodi Benefactores, & Confratres essent participes, & Consortes in omnibus bonis, quę fiunt, & fient in perpetuum per omnes Fratres, & Sorores Ordinis Prędicatorum, & aliorum trium Ordinum Mendicantium, scilicet Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum, & consequerentur etiam gratias, & Indulgentias dictis Ordinibus concessas; hujusmodi vero gratiam concessit animabus defunctorum, pro quibus collata fuit eleemosyna. Nos vero, attenta meditatione pensantes, quantum ad exaltationem fidei, & Evangelicę veritatis, ut dictum est, Ordinis Prędicatorum professores attulerunt, & afferre valeant, ac propterea volentes, eorum tranquillitati, ut tenemur, uberius providere, quascunque literas, ac spirituales, & temporales, concessiones, & Indulgentias, ac remissiones peccatorum concessas, desuper contentas, ac si de verbo ad verbum hic insererentur pro expressis haberi volumus, & pręsentium tenore approbamus, & robur habere firmitatis perpetuę decernimus, prout pro potiori cautela auctoritate Apostolica de novo juxta literarum desuper concessarum continentiam, & tenorem, concedimus, & largimur: ut Ecclesię, Domus, & Oratoria Predicatorum Ordinis per universum Orbem constructę, & ędificatę, & quę construi, & ędificari contigerit in futurum, congrua devotione a Christi fidelibus visitentur, ac quęque imperfecta sunt perficiantur, & ad complementum deducantur, & completę conserventur, necnon ornamentis ad divinum cultum ibi necessariis debite ornentur, ipsi Christi fideles ad Ecclesias eo libentius confluant, & ad pręmissa manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię se conspexerint refectos, de Omnipotentis Dei misericordia ac Apostolorum Petri, & Pauli auctoritate, omnibus, & singulis Christi fidelibus, utriusque sexus Confratribus receptis, & recipiendis ad beneficia Ordinis per literas, concedimus plenariam omnium peccatorum remissionem semel in vita, & semel in morte, & eandem Indulgentiam concedimus omnibus dicentibus Psalterium, quod de Beata Virgine, sive Rosario nuncupatur; & his qui de Confraternitate Psalterii nuncupantur. Etiam concedimus omnibus visitantibus domos, & Oratoria Fratrum Prędicatorum in singulis Festis Sancti Dominici, & Sancti Francisci centum annos, & totidem Quadragenas, & in Sanctorum Petri Martyris, Thomę de Aquino, Vincentii, & S. Catharinę de Senis, Antonii de Padua, Ludovici Episcopi, Bernardini, & S. Clarę, & B. Elisabeth festivitatum diebus a primis Vesperis, & per totum diem ipsarum Festivitatum quinquaginta annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis qui devote visitaverint, annuatim, & ad pręmissa, aut eorum aliqua manus porrexerint adjutrices, misericorditer in Domino relaxamus, pręsentibus, perpetuis, & futuris temporibus valituris. Etiam concedimus, & mandamus, quod Festum S. Dominici celebretur, & servetur sicut festum Sancti Francisci. Concedimus etiam omnibus visitantibus Corpus B. Dominici, quod jacet in Conventu Bononiensi a primis Vesperis usque ad secundas Vesperas eandem Plenariam remissionem omnium peccatorum suorum quemadmodum illis qui visitant Corpus B. Francisci in Civitate Assisii. Et quia difficile foret pręsentes literas ad singula loca, in quibus expediens fuerit, deferri, volumus, & prefata auctoritate decernimus, quod illarum transumpto manu publici Notarii inde rogati subscripto, & sigillo alicujus personę Ecclesiasticę in dignitate constitutę munito, ea prorsus in judicio, & extra, fides ubilibet adhibeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, voluntatis, & Decreti infringere &c. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit quoquo modo publice, vel occulte &c. sub excommunicationis pęna, a qua nonnisi a Nobis vel Successoribus nostris canonice intrantibus, pręterquam in mortis articulo constituti, absolvi possint, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, decernimus, & inhibemus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quinto (5), Septimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Indulgentia osculantibus habitum concessa.

Confirmatio.

Nota.

Nota.

1. *Indulgentias.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.I.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Salmanticensi.*

3. *Praclara doctrina.*) Ut in *Tractatu* mox laudato, *Tit.VI.*

4. *Bullam.*) De Confirmationibus istis dicetur in eodem *Tractatu Tit.I.*

5. *Octuagesimo Quinto.*) Sic amanuensis. Legendum; *Sexto*: ut ex se patet.

Mo-

Anno 1486 Die 22 Augusti.

Moniales Toletani (1) Monasterii Matris Dei possint carnibus vesci.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. INtenta semper salutis operibus Apostolicę Sedis consueta benignitas circa ea circumspectionis suę solicitudinem diligenter convertit, per quę cunctorum sibi fidelium presertim feminei sexus &c. Sane pro parte dilectę in Christo filię nobilis mulieris Marię Gometii, alias de Silva, quondam Alfonsi de Silva, Comitis de Fuentes natę Toletan. Nobis exposito, quod olim ipsa abjectis mundanis illecebris, religiose vivere, & Altissimo famulari desiderans, ob devotionem, quam ad Ordinem S. Dominici de Pęnitentia nuncupati gerebat, cum certis aliis honestis mulieribus, ejus sociis in quadam domo in Civitate Toletan. consistente de licentia Archiepiscopi Toletan. tunc existentis, quandam Capellam cum Altari sub invocatione gloriosę Virginis Marię Matris Dei, construi fecerat, ut inibi Missę, & alia Divina Officia celebrarentur, in qua quidem domo Maria, & ejus socię prefatę, cum habitu Sororum dicti Ordinis, eatenus laudabiliter vixerant, quodque Maria, & ejus socię hujusmodi arctiorem vitam ducere cupientes, desiderabant, ut in dicta Domo Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum, & sub dicta invocatione Matris Dei cum Ecclesia, humili campanili, campana, & aliis necessariis officinis erigeretur, & Vicario Generali Congregationis dictorum Fratrum, de Observantia reformatorum nuncupatorum, Provincię Castellę, & Legionis secundum morem dicti Ordinis subiiceretur, ac dilecta in Christo filia nobilis mulier Francisca de Castaneda, Matris ipsius Marię soror, in simili ętate constituta, magna devotione ducta, cupiebat in habitu dicti Ordinis S. Dominici in dicto erigendo Monasterio vitam ducere cum illius Priorissa, & Monialibus, spiritualem consolationem suscipere, & inibi dies suos in pace finire, intendebatque eidem Monasterio nonnulla bona sua, quę possidebat, pro sua, & Monialium dicti Monasterii sustentatione donare, Nos per alias nostras literas certis Judicibus, inter alia dedimus in mandatis, ut ipsi vel duo, aut unus eorum Marię, & ejus sociis prefatis, in Domo predicta, unum Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum hujusmodi, quę Vicario dictę Congregationis subessent cum Ecclesia, humili campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis prędictis, quod per Priorissam gubernaretur, erigendi, & construendi, seu erigi, & construi faciendi, auctoritate Apostolica concederent, necnon cum prefata Francisca, ut absque eo quod habitum Monialium dicti Ordinis S. Augustini suscipere, & professionem in eodem Monasterio erigendo, emittere teneretur, in ipso Monasterio habitu ordinis S. Dominici de Pęnitentia hujusmodi retento, quoad viveret remanere, & cum Monialibus ipsius Monasterii commorari valeret, dispensavimus, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictę Marię, petitio continebat, Moniales dicti Ordinis S. Augustini sub cura dictorum Fratrum existentes juxta illius instituta regularia ab esu carnium abstinere teneantur, ac Civitas prefata a mari valde remota existat, sitque ibidem piscium penuria, & propterea Priorissa, & Moniales in eodem Monasterio pro tempore commorantes, absque esu carnium commode sustentari non possint, pro parte, tam dilecti filii nobilis viri Eneci Lupi (3) de Mandoza (4) Comitis de Tendilla, carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Regis, & carissimę in Christo filię nostrę Elisabeth Reginę Illustrium Castellę, & Legionis Regnorum apud Nos oratoris, quam dictę Marię Nobis fuit humiliter supplicatum, ut suę, & Monialium predictarum commoditatibus in pręmissis opportune providere, ac suarum animarum saluti consulere, de benignitate Apostolica dignaremur. Facultas. Nos igitur, qui religiosas personas quaslibet, presertim in sexus fragilitate Altissimo devote famulantes, ut illi ferventiori studio deserviant, libenter Apostolicis favoribus confovemus, dictam Mariam a quibuscunque excommunicationis, suspensionum, & interdicti &c. absolutam fore censentes &c., hujusmodi supplicationibus inclinati auctoritate Apostolica, tenore presentium, statuimus, & ordinamus, quod Priorissa, & Moniales dicti Monasterii, postquam illud erectum fuerit, ut prefertur, pro tempore existentes, illis diebus, quibus esus carnium non est prohibitus, & quibus alii Christi fideles illis licite vescuntur, similiter vesci libere, & licite valeant, necnon Confessores idoneos inibi deputare, qui earundem Priorissę, & Monialium pro tempore existentium, ac dictę Franciscę Confessionibus diligenter auditis, ipsas, & earum quamlibet, a quibuscunque earum peccatis, & criminibus, videlicet in reservatis semel in vita, in non reservatis vero Sedi Apostolicę casibus, toties, quoties fuerit opportunum, absolvere, & eis pęnitentiam salutarem injungere, necnon bis in anno quolibet, videlicet in Nativitatis, & Resurrectionis D. N. J. C. Festivitatibus ipsis, & cuilibet earundem in sinceritate fidei in unitate S. R. E. ac obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum Roman. Pontificum canonice intrantium persistentibus Plenariam omnium peccatorum suorum remissionem impendere valeant, & insuper eadem auctoritate decernimus, quod statutum, & ordinatio nostra hujusmodi, ac presentes literę sub quibuscunque revocationibus, vel suspensionibus Indulgentiarum per Nos, vel Sedem Apostolicam de cetero faciendis, minime comprehendantur, sed semper ab illis excepta esse intelligantur, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, statuti, ordinationis & Decreti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto, Undecimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Nota.

1. *Toletani.*) Consulenda Constitutio XXV.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXII fol.* 229.
3. *Eneci Lupi.*) Vulgo *Inigo Lopez.*
4. *Mandoza.*) *Mendoza.* Gens est celeberrima.

De

De reformando Mediolanensi (1) Monasterio Veterum nuncupato.

Anno 1486 Die 1 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVIII.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplicationibus dilecti filii nostri Jo: (4) tituli S. Praxedis Presbyteri Cardinalis, qui Ecclesię Mediolanen. ex concessione, & dispensatione Apostolica pręest (5), inclinati; sumentes de vestris virtutibus in Domino fiduciam specialem, vobis committimus & mandamus, ut sine ullo Archiepiscopalis Ecclesię prejudicio ad Monasterium monialium foris portam Ticinen. Mediolani Veterarum nuncupatum Ordinis Sancti Dominici, quod Archiepiscopo Mediolanen. pro tempore existenti subjectum existit, personaliter accedentes, & solum Deum, & salutem animarum prę oculis habentes illud in capite, & membris visitetis, & quę pro dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Monialium illius ad regularem observantiam dicti Ordinis reductarum necessaria, sive quomodolibet opportuna fore cognoveritis, ibidem congrue reformare, & ordinare curetis, prout secundum Deum, & animarum earum salutem, vobis videbitur expedire. Nos enim vobis pro hujusmodi dicti Monasterii reformatione transferendi ad illud de aliis Monasteriis Monialium dicti Ordinis, & regularis observantię, quatuor Moniales probas, & in observantia regulari expertas, & si transferri recusarent, eas, ac contradictores quoslibet, & rebelles ad id per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia compellendi, facultatem concedimus per pręsentes, ac volumus, quod vos de cetero, quoad vixeritis, in eodem Monasterio Veterarum eandem prorsus potestatem, & auctoritatem habeatis, quam habet Vicarius Fratrum Reformatorum vestri Ordinis in Monasteriis Monialium suę curę commissarum; Vos autem, injunctam vobis onus hujusmodi prompta devotione suscipientes, sic circa dicti Monasterii reformationem, & personarum illius ad regularem observantiam sui Ordinis reductionem, et in illa manutentionem, & conservationem probe, & laudabiliter vacare studeatis, quod ex vestris operibus fructus salutis animarum proveniant, quos speramus, possitisque exinde apud Nos. & Sedem Apostolicam merito commendari. Incursuri excommunicationis latę sententię pęnam si nostris hujusmodi recusaveritis obtemperare mandatis. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die I Septembris MCCCCLXXXVI Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Mediolanen.*) In ejusdem nominis Ducatus Metropoli. Juris est Provinciæ *Lombardiæ*. Tunc extra, nunc intra portam *Ticinen.* situm est.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in Bullario *Bononiensi* pag.48.
3. *Dilecti filii.*) Quibus inscriptum sit hocce Diploma, non legitur in *Bullario* mox laudato: ex ipso tamen Diplomate liquet, ipsos Ordinis Prædicatorum alumnos fuisse.
4. *Jo.*) *Johannis* scilicet *Arcimboldi*, de quo consulendus *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III ad annum MCCCCLXXI pag.53.*
5. *Praest.*) Hinc emendandi Scriptores qui *Johannem* anno *MCCCCLXXXIV* Ecclesiæ *Mediolanensi* nuncium remisisse docent.

Qui civili Magistratui puniendi traduntur pœnas ab Inquisitoribus latas persolvant sine nova litis recognitione.

Anno 1486 Die 30 Septembris.

Ex Bullario (1) Romano in Innocentio VIII Constitut. X.

XXIX.

Venerabili Fratri nostro Episcopo Brixiensi, & dilecto filio Inquisitori hereticę pravitatis in partibus Lombardię.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Venerabilis Frater, & dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dilectus filius Frater Antonius (2) de Brixia Ordinis Prędicatorum, in partibus Lombardię Inquisitor hereticę pravitatis, una cum venerabili Fratre Episcopo Brixiensi, seu ejus Vicario Generali, sicuti Nobis nuper fecit exponi, contra nonnullos utriusque sexus hęreticos, ut accepimus, quos culpabiles, ut hęreticos impęnitentes repertos, pęna debita juris puniendos condemnavit: ac officiales Civitatis Brixiensis, ut injunctam executionem adimplerent, requisivit: qui Officiales justitiam ministrare, & dictas sententias exequi, nisi prius processus per Episcopum, & Inquisitorem agitatos viderent, in non parvum orthodoxę Fidei scandalum recusarunt. At cum hujusmodi crimen heresis sit mere ecclesiasticum, & delicta nullo pacto impunita remanere debeant, tenore pręsentium vobis committimus, atque mandamus; ut, si est ita, eisdem officialibus secularibus civitatis Brixiensis, sub excommunicationis pęna, & aliis censuris ecclesiasticis, pręcipiatis, atque mandetis, ut infra sex dies, postquam legitime fuerint requisiti, sine aliqua dictorum processuum, per vos agitatorum visione, sententias per vos latas contra hujusmodi hereticos prompte exequantur, appellatione remota. Quam excommunicationis pęnam ipso facto volumus, & tenore pręsentium declaramus incurrisse, si quod mandatum fuerit, infra dictum sex dierum spatium, cessante legitimo impedimento, cum effectu non impleverint. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis Civitatis Brixiensis, ceterisque in contrarium facien-

Diplomatis causa.

Mandatum.

facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXX Septembris MCCCCLXXXVI, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Bullario.*) Legitur etiam apud *Peitam* ad calcem *Directorii Inquisitor. pag.* 108.
2. *Antonius.*) Vir magnæ prudentiæ, cujus meminit *Leander Albertus de Viris illustribus Ord. Prædicatorum*. Ejusdem laudes celebrant *Lusitanus*, *Razzius*, *Fernandez*, *Altamura*, aliique passim. Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXCVIII pag.* 892.

Anno 1486 Die 1 Octobris.

De Templi Viterbiensis (1) abside, quæ tribuna vulgo dicitur, construenda.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXX.

Dilectis filiis Fratribus Monasterii S. Marię ad Gradus Viterbien. Ordinis Prędicatorum.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis fecistis, quod vos alias, quandam Capellam sub invocatione S. Crucis juxta septa Monasterii vestri erigi curastis, in qua per aliqua tempora congregari solita est quędam laicorum Confraternitas, S. Crucis nuncupata. Sed cum postmodum ea Confraternitas congregationem hanc facere prętermisisset, & Missę, & alia Divina Officia, in eadem Capella non celebrarentur, ea pene corruit, nec instaurari facile poterit, cum in loco vobis incommodo sit sita. Ea propter Nobis humiliter supplicari curastis, ut cum decreveritis Tribunam vestrę Ecclesię ampliare, dignaremur, licentiam vobis concedere, ut lapides, & alia in dicta Capella consistentia, in ampliationem prędictam convertere possitis. Facultas. Nos hujusmodi supplicationibus inclinati vobis dictam Capellam in totum demoliendi, & lapides, & alia in ea existentia in ampliationem dictę Tribunę, convertendi, licentiam, & facultatem tenore prędentium, concedimus, & elargimur. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die Prima Octobris MCCCCLXXXVI Pontificatus nostri Anno Tertio.

Hie. Balbanus.

1. *Viterbien.*) In *Hetruria* ditionis Pontificiæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Viterbiensi*

Anno 1486 Die 24 Octobris.

Provinciæ Patrimonii Gubernator sententiam ferat de litibus Fratribus Cœnobii Viterbiensis illatis ab eorundem villicis.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XXXI.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii (2), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi nobis fecistis, quod cum varias possessiones, & terras habeatis, in diversis oppidis prope Viterbium ad septem, vel decem milliaria, & citra unam dietam, quę sunt in manibus agricolarum, & laboratorum, & sępe numero contingit, ut fructus Conventui vestro inde provenientes a dictis laboratoribus, ut debeant, non exhibeantur, immo vero litibus, tergiversationibus, & subterfugiis diversorum Judicum nitantur vobis, de eo quod debent, minime respondere, & vos contentionibus, & expensis, defatigare. Volentes igitur quieti Religiosorum, & Deo servientium commodis, ut debemus, consulere, vobis præsentium tenore, ut agricolę laboratores prefati, preterquam Carbonianenses (3), & quicunque vestri debitores, dummodo non ultra unam dietam a civitate nostra Viterbiensi remoti sint, citari, & conveniri possint coram Gubernatore Provincię nostrę Patrimonii, ut vobis justitiam faciat, facultatem concedimus, & indulgemus, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die XXIV Octobris MCCCCLXXXVI Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Authographo *Viterbiensi.*
2. *Dilecti filii.*) Inscriptio Diplomatis deest.
3. *Carbonianenses.*) Sic vocat Carbonarios.

Anno 1486 Die 26 Octobris.

Veliensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Snessanen. (3), & Laudaven. (4) Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę Religionis sinceritas, sub qua Fratrum Prędicatorum professores sub voluntaria paupertate, devotum, & sedulum impendunt Domino famulatum &c. (5) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Baillivi (6), Prępositi, Majoris Argentarii (7), Rectoris, & incolarum Oppidi de

de Veliato, Sueſſanen. Diœceſis, petitio continebat, quod ipſi pro divini cultus, & dictę Religionis augmento cuperent, in dicto Oppido, quod in partibus illis notabile eſſe dignoſcitur, unam Domum cum Eccleſia, campanili humili, campana, cemeterio, clauſtro, refectorio, dormitorio, & aliis neceſſariis officinis pro uſu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis per Vicarium Generalem, & Fratres dicti Ordinis Congregationis Hollandię (8) ſecundum morem ejuſdem Ordinis prima vice inibi ponendorum, quorum unus dictę Domus Prior exiſtat, de bonis a Deo eis collatis, & per Chriſti fideles ad hoc elargiendis, conſtrui, & ędificari facere deſiderant, & proponunt, ſi ſuper hoc Priori, & Fratribus prędictis illam pro eorum perpetuis uſibus, & habitatione recipiendi per Sedem Apoſtolicam licentia concederetur. Quare pro parte Baillivi, Prępoſiti, Majoris Argentarii, Rectoris, & ceterorum incolarum prędictorum, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut eis Domum hujuſmodi, ut pręmittitur, conſtrui faciendi, & eiſdem Fratribus, illam pro eorum uſu, & habitatione recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliaſque in pręmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus incrementum, & animarum ſalutem intenſis deſideriis affectamus, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, diſcretioni veſtrę per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus veſtrum Baillivo, Prępoſito, Majori Argentario, Rectoribus, & incolis in prędicto oppido, & loco hujuſmodi, de bonis a Deo ſibi collatis, & per ipſos Chriſti fideles ad id elargiendis, dictam Domum cum Eccleſia, humili campanili, campana, cemeterio, clauſtro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & officinis neceſſariis pro uſu, & habitatione Fratrum prędictorum, quorum unus ipſius Domus Prior exiſtat, ut prefertur, conſtrui, & ędificari faciendi, ac Vicario, & Fratribus prefatis illam pro eorum uſu, & habitatione, recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam auctoritate noſtra concedatis; Jure tamen Parochialis Eccleſię, & cujuſlibet alterius in omnibus ſemper ſalvo, & ſine prejudicio cujuſcunque. Non obſtantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędeceſſoris noſtri, prohibente, ne prędicti, & aliorum Mendicantium Ordinum Fratres, in aliqua Civitate, caſtro, ſeu villa, aut loco quocunque Domos, ſeu loca ad inhabitandum, de novo recipere &c. ac illis quibus caveri dicitur expreſſe, quod nulla Domus concedatur, niſi a Priori Provinciali, & Definitoribus Provincialis Capituli Fratrum dicti Ordinis fuerit poſtulata, nec conceſſa ponatur, nec poſita transferatur, niſi ubi prędicti judicaverint expedire, & aliis dicti Ordinis juramento &c. quibuſcunque. Nos enim ſi licentiam hujuſmodi per vos, vigore prętentium concedi contigerit, dictę Domui, ac Priori, & Fratribus, qui illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, gratiis, favoribus, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus, Domibus dicti Ordinis, & illarum Prioribus, & Fratribus in genere conceſſis, & quibus Domus ipſę, & illarum Priores, & Fratres potiuntur, & gaudent &c. uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant Apoſtolica auctoritate, prętentium tenore, concedimus. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quadringenteſimo Octuageſimo Sexto, Septimo Kalendas Novembris, Pontificatus noſtri Anno Tertio.

Supplex petitio.

Facultas.

Nota.

1. *Veliensis*.) Juris eſt *Pariſienſis* Provinciæ.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro XLII fol.* 147.
3. *Sueſſanen.*) Seu *Sueſſionen.*, vulgo *Soiſſons*, in *Gallia*.
4. *Laudaven.*) *Laudunen.*, vulgo *Laon*, in *Gallia*:
5. *Famulatum &c.*) Ut in ejuſdem tenoris exordiis.
6. *Baillivi*.) Magiſtratus ſcilicet, cui adminiſtrandæ juſtitiæ cura demandatur: Apud *Gallos* ſiquidem *Baillivi* ſubierunt vices *Comitum*, qui munus illud obibant, ſtante prima & ſecunda ſtirpe Regum *Galliarum*.
7. *Majoris Argentarii*.) Quæſturæ ſcilicet præfecti, qui nunc a Gallis *Threſorier*, alias *Argentier* vocabatur.
8. *Congregationis Hollandiæ*.) Hanc celebrem Congregationem Conventus in *Galliis* quamplures habuiſſe jam dictum fuit.

Prior Cœnobii FF. Prædicatorum conſtituat unum ex duodecim Rectoribus Mantuani Montis Pietatis (1).

Anno 1486 Die 29 Novembris.

Ex Waddingo Annal. Minorum Tomo VII pag. 198.

XXXIII.

Innocentius Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

AD ſacram Petri Sedem plenitudine poteſtatis divina diſpoſitione vocati, ad ea, ut decet, libenter intendimus, per quę pauperum, & miſerabilium perſonarum neceſſitatibus utiliter, & ſalubriter valeat provideri, & his quę propterea provide ordinata fore noſcuntur, ut eo firmius illibata perdurent; quo erunt majori robore ſolidata, noſtrę confirmationis robur adiicimus, & ut optatum ſortiantur effectum interponimus ſolicitudinis noſtrę partes. Sane pro parte dilectorum filiorum Communitatis Civium Mantuanorum Nobis exhibita, petitio continebat, quod olim nonnulli bonę mentis viri provide conſiderantes, quod in dicta Civitate, & locis Marchionatus Mantuani continue erant quamplurimi pauperes, quorum aliqui adeo pecuniis carere noſcebantur, ut in eorum opportunitatibus expediret eos ad Hebręos fęneratores, in Civitate prędicta degentes, perſępe habere recurſum, & ab eis, pignoribus traditis, ſub non levibus uſuris pecunias mutuo capere. Erant pręterea aliqui, qui quanquam pro eorum decenti ſuſtentatione facultates haberent, nihilominus vitam ducentes diſſolutam, ut eorum noxios appetitus implerent, ad eoſdem fęneratores ultro ſeſe offerentes recurrebant, & ſub hujuſmodi juris pecunias mutuo recipiebant ab eiſdem, quas poſtea in malos uſus convertebant, & ſtatuto termino illas non reſtituentes pignora perdebant, ſicque paulatim ipſi fęneratores tam tenues, quam alias facultates exhauriebant eorundem, per uſurariam pravitatem, eos ad extremam miſeriam deducentes in dies: & excogitantes, ac diſcutientes, quomodo fieri poſſet, quod honeſtis pauperum neceſſitatibus, adjuvante caritate fidelium, facultates ſuas ad id miſericorditer erogantium, omni uſura penitus ceſſante, ſuccurreretur, & Hebręi fęneratores prędicti non degerent ibidem, ſicque hujuſmodi incommodis, quę ex illorum fęnoris exercitio proveniebant, obviaretur, perſuaſione, & impulſu nonnullorum Ordinis Fratrum Minorum de-

Exordium.

Diplomatis cauſa.

Observantia nuncupatorum, & de illorum, ac diversorum Jurisperitorum consilio in prędicta Civitate Mantuana, non paucam pecunię summam, quę Mons pietatis nuncuparetur, redigere curarunt, & quod, illius fide, & facultatibus idoneus, depositarius personis pauperibus, & egenis per officiales, desuper pro tempore ordinandos, examinata causa necessitatis eorum, ac receptis pignoribus ab eisdem opportune valeret proportionaliter subvenire, inter alia provide ordinarunt, quod dictarum pecuniarum depositarius, qui pro tempore foret, teneretur mutuare pauperibus, & egenis incolis Civitatis, & Marchionatus Mantuani ad eum pro tempore recurrentibus, & non ludi, aut negotiationis causa id petentibus, de pecuniis prędictis, primo anno post ordinationem illius usque ad sex libras monetę Mantuanę pro quolibet eorum, & illo decurso tantum quantum facultates dicti Montis paterentur, receptis ab eis pignoribus valoris duplicis summę mutuatę quam intra annum restituere deberent eidem, alioquin anno decurso pignora venderentur pręcedentibus subhastationibus plus offerenti, nec deberet Mons ipse ab eis intra annum solventibus, aut de pretio pignorum, quę venderentur, aliquid pręter mutuatam quantitatem habere ullo modo: Quodque ad conservationem, custodiam, & gubernationem dictorum pignorum, & ad distribuendum mutua, pignora, venditiones, & pretia pignorum venditorum, esse deberent alii officiales, & ministri exercitiis opportunis dicti Montis vacantes, & numero sufficienti, qui idoneam cautionem pręstarent de pignorum custodia, & curatione hujusmodi, & de implendo omnia, ad que tenerentur ratione officiorum suorum, & omnem eorum industriam adhibere circa pręmissa eorum officio incumbentia, tenerenturque de pignorum perditione, & deterioratione, quę eorum culpa eveniret, qui officiales, & ministri pro hujusmodi laboribus, & periculis eis ordinanda convenientia salaria habere deberent, deceretque eis pro hujusmodi salariorum solutione, ac etiam pensione domus ad pręmissa in loco commodo, & honesto conducenda in civitate prędicta, libris, & subhastationibus, aliisque expensis necessariis pro executione eis commissorum officiorum hujusmodi a personis mutuo recipientibus pecunias dicti Montis, illasque restituentibus intra annum pręter summam mutuatam duos denarios pro qualibet libra mutuata ejus summę pro quolibet mense petere, & recuperare, & a non restituentibus de pretio venditorum pro tempore pignorum retinere, & si dicti duo denarii pro libra sic collecti in fine anni non ascenderent ad summam opportunam pro salariis, & aliis expensis prędictis, voluerunt id, quod deficeret suppleri de summa anni sequentis, & si summa dictorum duorum denariorum pro libra sic collecta in fine anni transcenderet summam opportunam pro salariis, & expensis prędictis, voluerunt id quod superabundaret eisdem solventibus proportionabiliter, & pro rata, pro qua solvissent, ultra restitui, si recuperare vellent, & ad hunc effectum publice sępius proclamari per Civitatem prędictam, quod quicunque intenderent rehabere portiones eis contingentes de superabundantia prędicta collecta per exactorem duorum denariorum pro libra, debeant protestari officialibus prędictis infra quindecim dies ad minus a die sibi facti mutui recepisse mutuo animo rehabendi talem portionem eis contingentem, quantumcunque parvam; alioquin decursis dictis quindecim diebus, protestatione prędicta non facta, intelligerentur post tot proclamationes repetitis vicibus factas, tales mutuo recipientes, & non protestantes velle, immo mandare, ac injungere dictis officialibus, quod dispensent pauperibus, vel convertant in alias pias causas illas parvas quantitates, & portiones quę ipsos protestantes contingebant de dicta quantitate superabundanti, amore Dei, & pro suę, ac suorum prędecessorum animarum salute, de consilio duorum Religiosorum, vel aliorum Sacerdotum, aut aliorum bonę opinionis, & famę. Ordinaverunt pręterea, quod dicto Monti pręsiderent, & superintenderent in concernentibus illum, quatuor Religiosi, & octo seculares, quorum secularium duo Milites, vel Nobiles, duo legum Doctores, vel in Medicina Magistri, duo Mercatores, & duo alii Cives Mantuani forent, & ex dictis quatuor Religiosis, quorum officium ad eorum vitam duraret, primus per dilectos filios Capitulum Ecclesię S. Petri Mantuani, secundus per Abbatem Monasterii de Padoloren. (2) extra muros Mantuę Ordinis S. Benedicti, seu Confessorem Monialium Monasterii S. Johannis de Caretis (3) Mantuani dicti Ordinis, Tertius per Priorem S. Dominici, & quartus per Guardianum S. Francisci domorum Mantuan. Fratrum Prędicatorum, & Minorum Ordinum pro tempore existentes deputarentur; seculares vero illi forent, quorum nomina duntaxat immitterentur, quos convenientibus in unum Marchione, & Episcopo Mantuano, si interesse vellent, & ipso Episcopo absente, vel infirmo, aut interesse recusante illius in spiritualibus Vicario Generali, & pręfatis Abbate, Confessore, Priore, & Guardiano, necnon Rectore hospitalis pauperum Mantuan. Priore Collegii, & Consulibus, ac Prępositis artis Canę (4) per majorem partem eorum sic convenientium, misso partito (5), ad fabas albas, & nigras pro idoneis contingeret approbari, deberentque ipsi laici prima vice sic extracti simul per annum integrum dicto Monti pręsidere, & anno finito, quatuor ex eis officium ipsum Pręsidentium continuare, & alii quatuor quorum nomina extrahi contingeret de bussula (6) prędicta subrogari. Secundo vero anno decurso, loco eorum, qui remansissent, biennio officium continuassent, illis amotis alii quatuor eorum loco pari modo subrogari, sicque continuo fieri, & cum quatuor, qui uno pręfuissent, alii quatuor de novo veniente, deputarentur, & superintenderent circa ejusdem Montis opportunitates, & commissa eis per ordinationes: & nonnulla alia Capitula,. & ordinationes desuper juxta materię hujusmodi exigentiam Sanctorum PP. decretis minime contraria, ediderunt, & illa sic edita, dilecto filio nobili Viro Francisco (7) Marchioni Mantuano obtulerunt, & pro illorum confirmatione eidem cum instantia supplicarunt, ut illa pro dicti Operis executione, & incremento ipsius Marchionis auctoritate roborata validius firmarentur, & majora in dies, Domino inspirante, incrementa susciperent, qui subditorum suorum commodis, ut decebat, intentus, attendens propositionem prędictam laudabili desiderio conceptam fore, capitula, & ordinationes hujusmodi discussioni, & examini consiliariorum suorum commisit, ut illis bene, & mature digestis, eidem sancto operi effectualiter intendi posset: cumque Consiliarii prędicti dictis Capitulis, & Ordinationibus juxta mandatum ipsius Marchionis visis, & diligenter examinatis, & ubi opus fuerat consultissime reformatis, eorum tenorem Christianę Religioni consentaneum, & ipsi Marchioni honorificum, Civitati, & subditis ejus quibuscunque utilem fideliter eidem Marchioni retulissent, ipse Marchio supplicationibus prędictorum benigna mente annuens, omnia, & singula Capitula, & Ordi-

Ordinationes, ac omnem illorum tenorem, prout, de verbo ad verbum in illis exprimebatur, auctoritate sui Marchionatus per quasdam suas literas approbavit, & confirmavit, mandans officialibus suis quibuscunque pro tempore existentibus, ut illa tam in judicio, quam extra facerent plenissime, omni cavillatione remota, perpetuis tunc futuris temporibus, ubi opus foret, observari. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, Communitas prefata cupiat premissa pro eorum subsistentia firmiori Apostolice auctoritatis munimine comprobari, pro parte Communitatis predicte Nobis fuit humiliter supplicatum, ut erectioni Montis Mantuani, capitulis, & ordinationibus predictis, pro eorum subsistentia firmiori robur nostre Confirmationis adiicere, aliasque super contentorum in eis observatione opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui prefatum Marchionem ejus exigentibus sincere devotionis affectu, & integra fide ad Nos, & Romanam Ecclesiam, & ejus consideratione, illius subditos prefatos speciali dilectione prosequimur, & gerimus in visceribus caritatis, ordinationem dicti Montis pietatis, que eisdem Incolis Civitatis, & Marchionatus Mantuan. non parum proficua esse dignoscitur, plurimum in Domino commendantes, ac cupientes, ut illa nostre approbationis munimine circumfulta firmius observetur, & Mons ipse ad eorundem pauperum subventionem in dies suscipiat incrementum, felicis recordationis Pauli Pape secundi, qui Perusine, & Sixti IV, Romanorum Pontificum Predecessorum nostrorum, qui Saonen. Civitatum Montis Pietatis ordinationes, & statuta per eorum literas approbarunt (8), vestigiis inherendo, hujusmodi supplicationibus inclinati, Montis Pietatis Mantuan. creationem, plantationem, erectionem, institutionem, & illa, in quibus inter alia continetur, quod Presidentes dicti Montis debeant esse duodecim, quatuor videlicet Religiosi, quorum primus per dilectos filios Capitulum Ecclesie S. Petri Mantuane, secundus per Abbatem Monasterii S. Benedicti de Padoloren. extra muros Mantuan., seu Confessorem Monialium Monasterii S. Johannis de Canetis, Ordinis S. Benedicti, etiam Mantuan., tertius per Priorem S. Dominici, & quartus per Guardianum S. Francisci Domorum Mantuan., Predicatorum, & Minorum, Ordinum, pro tempore existentes deputarentur, & octo seculares, videlicet duo Milites, seu Nobiles, duo Legum Doctores, vel in Medicina Magistri, duo Mercatores, & duo alii Cives Mantuan., & eorundem presidentium Religiosorum perpetuo, laicorum vero officium biennio duntaxat duret, & quolibet anno quatuor ex eis amotis eorum loco alii quatuor, quorum nomina de bussula, in qua bussulata forent, extrahi contigerit subrogentur, sicque perpetuis futuris temporibus observetur, que pro illius directione, manutentione, & confirmatione, ac pecuniarum ejus distributione, & recuperatione, pauperum quoque subventione laudabili, ac aliis Montem ipsum Mantuan., & illius conservationem, & incrementum concernentibus emanaverunt, ordinationes, & capitula predicta quecunque auctoritate Apostolica ex certa scientia approbamus, & confirmamus, ac presentis scripti patrocinio communimus, supplemusque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et ut ejusdem Montis Pietatis Mantuani proventus in eas, pro quibus deputati sunt, causas, provide dispensentur, presidentibus, & aliis tam dicti Montis, quam Civitatis Mantuane officialibus quocunque nomine nuncupatis, & quibuscunque aliis cujuscunque dignitatis, status, gradus, Ordinis, vel conditionis existant, & quacunque nobilitate, dignitate, & facultate Ecclesiastica, vel mundana prefulgeant, scientia, & auctoritate similibus districtius precipiendo inhibemus, ne dicti Montis Mantuani proventus in totum, vel pro aliqua parte in alias causas, quam illas, ad quas ordinantur, & deputantur, quovis modo convertere, aut de illis quidquam exponere, seu circa illos fraudem, vel dolum committere, & illos, qui proventus ipsos augere intenderent, quo minus id faciant, impedire, aut ab eorum pia intentione hujusmodi retrahere, directe, vel indirecte quovis quesito colore presumant, sub excommunicationis late sententie pena, a qua ab alio quam Romano Pontifice, preterquam in mortis articulo constituti, nequeant absolutionis beneficium obtinere: & nihilominus duplum ejus quod expositum fuerit, aut fraudatum, seu ne illi erogaretur suasum, eidem Monti Mantuan. restituere teneantur. Et quia secundum varietates temporum nonnunquam expedit statuta immutare, Presidentibus dicto Monti Pietatis, ac quibuscunque aliis, ad quos ex forma ordinationum illius, statuta ipsius Montis Pietatis immutare posse concessum est, statuendi super dictorum proventuum, acquisitione, usu, & distribntione, ac conservatione, ac statuta pro tempore immutandi, & ex toto abrogandi, ac alia faciendi, per que tamen nullum votive distributioni eorundem proventuum in pios usus, ad quos deputantur, prejudicium generetur, scientia, & auctoritate predictis facultatem concedimus, ac mandamus, quod ea que statuta, & ordinata sunt, & pro tempore in posterum provide ordinari, & reformari contigerit, debeant ab omnibus inviolabiliter observari: Predicatoribus verbi Dei, qui in predicta Mantuana Civitate pro tempore erunt, in remissionem peccatorum eorundem injungentes, ut in eorum predicationibus Christi fideles ad impendendum pia suffragia predicto Monti Mantuano inducere, dum, & quoties expedire putaverint, non omittant. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre approbationis, confirmationis, communitionis, suppletionis, inhibitionis, concessionis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto, Tertio Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Hje. Balbanus.

1. *Montis Pietatis.*) Quid sit, ex ipso Diplomate liquet. Unde vero sic nuncupetur, res ipsa loquitur. De Monte Pietatis consulendi Theologi, qui de moribus instituendis tractant.

2. *Padoloren.*) Vulgo *Padoliron.* De hoc celeberrimo Monasterio alias dictum fuit.

3. *De Carettis.*) *De Canettis* postea dicitur hoc in Diplomate.

4. *Cane.*) Hic, ut verum fatear, hæreo. Quantum autem conjectura consequi licet, de Præpositis cuilibet arti loquitur Diploma. Sciendum siquidem, quod hæc vox *Can*, ua nunc *Tartari* Principes suos vocant, ipsis *Italis* olim fami-

miliaris fuit. Sic *Veronenses* Principes appellatos, docet *Josephus Justus Scaliger in Epistola de vetustate, & splendore gentis Scaligera, & Julii Cæsaris Scaligeri Vita*. Idem de *Venetis* habet *Sansovinus in Venet. Lib. XIII ad an. MCCCXXVIII*. *Rogerius* vero *de destructione Hungariæ* censet, quod vox *Canesius* significat *majorem*, eum scilicet qui *justitiam facit*: sic enim loquitur Cap. XXXIII: *Alteri vero ipsorum Canesio, id est, majori*: & Cap. XXXV: *Constituerunt*, inquit, *Canesios, id est Ballivos, qui justitiam facerent*. Hinc *Artis Cana* (legerem *Canes*, vel *Can*) ipsi videntur, qui ceteris ejusdem artis præficiuntur.

5. *Misso Partito*.) Lato nempe suffragiis.

6. *Bussula*.) Urna scilicet, Italis *Bossolo da cavar' a sorte*.

7. *Francisco*.) E nobilissima gente *Gonzaga*.

8. *Approbarunt*.) Hinc emendandi Scriptores docentes, *Patavinum* Montem Pietatis anno *MCCCCXCI* fundatum, omnium primum fuisse.

Anno 1486 Die 19 Decembris.

Donationem Fratribus Ragusinis factam confirmat.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XXXIV.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii (2), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum, sicut accepimus, dilecti filii canonici, & Capitulum Ecclesiæ Ragusin. capitulariter congregati vobis tres solidos terræ, in Insula, quæ Media dicitur, sitæ, annui fructus duorum ducatorum, ad ædificandum in ea Ecclesiam, Domum, dormitorium, refectorium, claustrum, hortalitia, aliasque necessarias officinas, ut baberetis tempore pestis, quo confugere possetis, liberaliter donaverunt, prout in publico Instrumento desuper confecto, & in actibus Cancellariæ Ragusin. descripto, cujus tenorem hic haberi volumus pro expresso, plenius dicitur contineri. Cum autem vos desideratis donationem prædictam pro illius subsistentia firmiori Apostolica auctoritate confirmari, & Nobis tam vos quam Canonici, & capitulum præfati desuper humiliter supplicaveritis, Nos hujusmodi supplicationibus inclinati, donationem eandem vobis, ut præfertur, factam, Apostolica auctoritate, præsentium tenore, approbamus, & confirmamus, & quatenus opus sit de novo etiam concedimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan in ea intervenerint. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiæ Ragusin., & Ordinis vestri, statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, & confirmatione Apostolica, vel alias quomodolibet roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XIX Decembris MCCCCLXXXVI, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Confirmatio.

Hicr. Balbanus.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Ragusin*.
2. *Dilecti filii*.) Diplomatis inscriptio deest, sic autem restituenda videtur: *Dilectis filiis Priori, & Fratribus Conventus Ragusin. Ordinis Fratrum Prædicatorum*.

Anno 1486 Die 20 Decembris.

Vicarium Generalem facultate (1) Magistro Generali concessa donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXV.

Dilecto filio Joachino Turriano (3) Ordinis Prædicatorum Vicario Generali.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Intelleximus, quod vacante (4) nunc vestri Ordinis Generalatu multa in dies occurrunt in Ordine ipso providenda, quibus si Generalis Magister jam electus esset, pro conservatione ipsius, mature provideret, ob scandala, quæ inde verisimiliter exoriri, nisi provideatur, possent. Et quod tu illa impræsentiarum disponere non cessares, si eadem, quam Magister Generalis pro tempore existens habere consuevit, usque ad proxime futuram ipsius electionem, facultas tibi concederetur. Nos itaque ejusdem, Ordinis necessitatibus pro nostro pastorali Officio opportune providere volentes, & de tua pariter probitate, industriaque, ac zelo Religionis tuæ plurimum in Domino confidentes, omnes, & singulas facultates, & potestates, quas dicti Ordinis Generalis Magister pro tempore existens super universo Ordine Prædicatorum, habere dignoscitur tibi Apostolica auctoritate præsentium tenore concedimus, usque ad futuri Generalis Magistri proximam electionem pariter, & indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis vestri decretis, quibus hac vice expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Decembris MCCCCLXXXVI Pontificatus nostri Anno Tertio.

Facultas.

Hie. Balbanus.

1. *Facultate*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo*.) In quo Autographum.
3. *Turriano*.) Generalis renunciatus est anno *MCCCCLXXXVII*.
4. *Vacante*.) Mortuo scilicet *Barnaba Sanseno*, aliis *Saxono*.

Vil-

Villadensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Anno 1487 Die 28 Januarii.

XXXVI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nobili viro Henrico Henriquez (3), Domino Loci de Villada, Legionen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

DUm ad fructus uberes, quos sacer Ordo Fratrum Prędicatorum in agro militantis Ecclesię continue producere non desinit, diligenti consideratione attendimus, dignum reputamus, ut pia vota fidelium, ad Ordinis ipsius dilatationem ferventer intendentium, opportunis favoribus prosequamur, & loca Ordinis ejusdem devote visitantes spiritualibus muneribus, Indulgentiis, videlicet, & remissionibus, confoveamus, ut exinde reddantur divinę gratię aptiores. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod tu ex magno devotionis fervore, quem ad Ordinem Prędicatorum geris, & in recompensam nonnullorum onerum, ad quę obligatus existis, ac pro exoneratione conscientię tuę desideras in oppido de Villada, Legionensis Dięcesis, tuo temporali Dominio subjecto, unam domum, cum Ecclesia, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu & habitatione perpetuis nonnullorum Fratrum dicti Ordinis, de Observantia Reformatorum nuncupatorum, secundum morem dicti Ordinis, qui Vicario Generali dicti Ordinis de observantia Provincię Castellę subsint, quorum doctrina, exemplo, & prędicatione habitatores dicti Oppidi possent divinis beneplacitis se facilius coaptare, tuis propriis sumptibus, & expensis de novo construi, & ędificari facere.

Supplex petitio.

Quare pro parte tua, qui, ut asseritur, Pręceptor Militię S. Jacobi de Spata (4), & carissimi in Christo filii nostri Fernandi (5) Castellę, & Legionis Regis Illustris Avunculus existis, & dilecti filii nobilis viri Emanuelis (6) Lopez de Mendoza Comitis de Tendilla, pro parte dicti Regis, & carissimę in Christo filię Elisabet Reginę dictorum Regnorum Illustrium Oratoris ad Nos destinati, Nobis fuit supplicatum, ut in premissis juxta desideria tua providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui locorum Religiosorum propagationem sinceris desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati tibi domum prędictam cum Ecclesia, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis prędictis sine alicujus prejudicio construendi, & ędificandi, perficiendique, quę quidem constructio, & ędificatio in recompensam onerum prędictorum, ad quę, ut prefertur, obligaris, cedant, ac Fratribus prędicti Ordinis de observantia Reformatorum nuncupatorum, secundum morem dicti Ordinis, qui eisdem Vicario perpetuo subsint, domum ipsam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, plenam, & liberam facultatem Apostolica auctoritate tenore pręsentium elargimur: Et nihilominus Priori, & Fratribus in eadem domo pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, prerogativis, & indultis quibus Priores, & Fratres aliarum domorum dicti Ordinis de observantia eis per Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet in genere concessis gaudent, potiuntur, & utuntur, seu uti, potiri, & gaudere poterint quomodolibet in futurum, gaudeant, potiantur, & utantur, eadem auctoritate concedimus per pręsentes. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi Prędecessoris nostri, qua prohibetur ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres loca ad habitandum de novo recipere pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & Consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque.

Indulgentia.

Et nihilominus cupientes, ut Ecclesia prędicta, cum constructa fuerit, a Christi fidelibus frequentetur, & debita veneratione habeatur, fidelesque ipsi eo libentius devotionis causa ad eandem Ecclesiam confluant, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis Christi fidelibus utriusque sexus vere pęnitentibus, & Confessis qui Ecclesiam prędictam in Annunciationis Virginis Marię, & S. Dominici Confessoris dicti Ordinis Institutoris, festivitatibus, a primis Vesperis usque ad occasum solis singularum festivitatum earundem devote visitaverint, annuatim viginti annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxamus, pręsentibus, perpetuis, futuris temporibus duraturis. Volumus autem quod si dictam Ecclesiam visitantibus, aliqua alia Indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura per Nos concessa fuerit, pręsentes literę nullius sint roboris, vel momenti. Nulli ergo omnino &c. nostrę concessionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto (7) Quinto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Hier. Balbanus.

Gratis de Mandato SS. D. N. Papę.

1. *Villadensis.*) Juris est Provincialis *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Villadensi*.
3. *Henriquez.*) Cognatione Regem attingebat, ut ex ipso Diplomate, & ex *Nota V* videre est.
4. *De Spata.*) De hoc Ordine Militari alibi dictum fuit.
5. *Fernandi.*) *Ferdinandi*, hujus nominis *V*, cognomento *Catholici*. Natus erat Patre *Johanne*, Rege Aragonum, matre vero *Johanna Henriquez*. Hinc *Henricus Henriquez* ipsius Avunculus erat.
6. *Emanuelis.*) Sic Amanuensis: legendum *Eneci*, vulgo *Inigo*, ut in *Constitutione XXVII data* XXII Augusti *MCCCCLXXXVI*: vel dicendum, quod binomius fuit.
7. *Octuagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, eræ communis *MCCCCLXXXVII*.

Re-

Anno 1487 Die 2 Martii.

Regin. (1) Monasterii S. Raphaelis, Ordinis S. Benedicti, Moniales committit curæ Fratrum Prædicatorum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVII.

Dilectis filiis Priori, & Fratribus S. Dominici Ordinis Prędicatorum Congregationis Lombardię de observantia, Civitatis Regii.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PRo zelo dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Monialium Monasterii S. Raphaelis Regin., Ordinis S. Benedicti, moti, & supplicationibus illarum nomine circa hoc Nobis porrectis inclinati, devotioni vestrę, & cuilibet vestrum in virtute Sanctę obedientię, tenore pręsentium, expresse, auctoritate Apostolica, pręcipimus, & mandamus, ut regimen, & curam Monasterii, & Monialium prędictarum suscipiatis, illisque Sacramenta Ecclesiastica ministretis, & alia faciatis, quę ad salutem animarum, & directionem Monialium earundem ad verum dei famulatum juxta salubria Ordinis earundem instituta, & regulas, pertinere judicaveritis, in quo apud Deum meritum, & a Nobis, & hac Sancta Sede commendationem reportabitis. Pro conservatione autem regularis vitę in dicto Monasterio tenendę statuimus, & declaramus quod moderna Abbatissa decedente, electio de alia facienda non valeat, neque teneat, nisi fiat de aliqua, quę sit sufficienter instructa de his, quę ad regularem vitam, & observantiam, seu reformationem dictarum Monialium spectant, jure tamen Ordinarii salvo, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac dicti Monasterii statutis, & privilegiis, etiamsi talia forent de quibus specialiter esset habenda mentio, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę sub Annulo Piscatoris die II Martii MCCCCLXXXVII, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Hier. Balbanus.

1. *Regin.*) In ejusdem nominis ditione *Lombardię*. 2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Regin.*

Anno 1487 Die 10 Martii.

Ne Fratres Prædicatores Inquisitores quæstionem instituant in Fratres Minores, & vicissim.

Ex Roderico (1) in Nova Collectione Privilegiorum Apostolicor. in Innocentio VIII Constit. I pag. 208.

XXXVIII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Idem a Clemente IV, & a Sixto IV sancitum.

EX debito solicitudinis pastoralis officii, cui, meritis licet insufficientibus, pręsidemus, ea quę pacem, & concordiam nutriunt, pura, ut debemus, intentione perquirimus, & quę seditiones excutiunt, & scandalum introducunt, ab Ecclesiasticis, regulari observantię pręsertim deditis, personis, studiosius extirpare curamus, & his, quę propterea provide emanasse dicuntur, ut omni tempore, firma, & illibata persistant, libenter, cum petitur, nostri adiicimus roboris firmitatem, ac alias desuper providemus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Dudum siquidem felicis recordationis Clemens PP. IV Prędecessor noster, ex certis rationabilibus causis prohibuit omnino, ne Ordinis Fratrum Prędicatorum professor, contra Ordinis Fratrum Minorum professores, vel contra Ordinis Fratrum Minorum professor contra Ordinis Fratrum Prędicatorum professores, ex commisso, vel committendo sibi in posterum Inquisitionis hęreticę pravitatis officio, quantumcunque staret, aut existimaret eum reum, aliqua ratione procederet, seu vel ejusdem superiori denunciaret, quod crederet corrigendum, vel ad Sedem Apostolicam referret, si mallet, & videret expedire, & si secus attentaretur, decrevit processum non teneri. Et deinde recolendę mem. Sixtus Papa IV etiam Prędecessor noster statuit, & ordinavit, quod Ordinis Fratrum Prędicatorum professor, dictę pravitatis Inquisitor in Ordinis Fratrum Minorum professores, & e contra Ordinis Fratrum Minorum professor ejusdem pravitatis Inquisitor, in Ordinis Fratrum Prędicatorum professores quos contingeret officio Inquisitionis hujusmodi fungi, illud exercere nullatenus possent absque Sedis Apostolicę licentia speciali, de ipsius Sixti Prędecessoris statuto, & ordinatione, specialem, & expressam faciente mentionem, prout in eorundem Prędecessorum literis desuper confectis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper, pro parte dilectorum filiorum Generalis Ministri, & Vicariorum, tam citra, quam ultra montes dicti Ordinis Fratrum Minorum de observantia nuncupatorum, petitio continebat, nonnulli dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum professores, in Hispaniarum Regnis, & aliis dominiis carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi, regnorum eorundem Regis, Inquisitores hęreticę pravitatis, per Sedem Apostolicam, seu alias deputati, contra nonnullos Ordinis prędicti Fratrum Minorum professores, etiam de observantia nuncupatorum, officium hujusmodi exercere, inhibitioni prędictę contraveniendo, quanquam id eis nominatim concessum non existat, tentasse dicantur; pro parte Generalis Ministri, & Vicariorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut hujusmodi prohibitioni, statuto, & ordinationi Prędecessorum prędictorum, pro eorum subsistentia fir-

Mandatum.

firmiori, robur nostrę approbationis adiicere, & super eorum observatione pro quiete personarum dictorum Ordinum alias opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui professorum prędictorum Ordinum, quietem, & prosperitatem, votivos successus habere, paternis desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Clementis prohibitionem, & Sixti Prędecessorum prędictorum statutum, & ordinationem hujusmodi, & prout illa concernunt omnia, & singula in dictis literis contenta auctoritate Apostolica, pręsentium tenore, approbamus, & robur perpetuę firmitatis obtinere, & observari debere decernimus, proque potiori cautela ea, quę per eosdem Prędecessores, sicut pręfertur, provide prohibita, statuta, & ordinata fuerunt, de novo eadem auctoritate, statuimus, & ordinamus. Ac universis, & singulis Inquisitoribus hęreticę pravitatis prędictis Prędicatorum, & aliorum quorumcunque Ordinnm tam Mendicantium, quam non Mendicantium professoribus, & dictis secularibus, tam juxta privilegia ipsorum Ordinum in illorum capitulis, vel per illorum Pręlatos, quam per Sedem Apostolicam, seu ejus Legatos, vel alios deputatos hactenus, & quos in posterum quandocunque perpetuis futuris temporibus deputari continget in Regnis, & Dominiis prędictis, ac alibi per universum Orbem, ne prętextu cujuscunque potestatis, & facultatis eis attributę, seu attribuendę, super Inquisitione hujusmodi quantumcunque amplissimę contra quempiam dicti Ordinis Fratrum Minorum professorem procedere, & inquirere, aut officium suum exercere, quoquo modo pręsumant, pręfata auctoritate probibemus. Et ut si quem ex ejusdem Ordinis Fratrum Minorum professoribus, capere, seu carceribus mancipare, forsan bucusque pręsumpserunt, vel in futnrum pręsumerent, Fratres ipsos, sic captos, infra triduum, postquam de pręsentibus notitiam qualitercunque habuerint, aut requisiti fuerint, ad ipsorum sic captorum, & detentorum Fratrum Snperiores, per omnia illęsos, & sine mora, per eos, juxta juris formam, & regularia instituta, debitis pęnis puniendos remittant. Et quibuscunque communitatibus, universitatibus, Collegiis, Capitulis, Conventibus, & personis Ecclesiasticis, tam religiosis, quam secularibus cujuscunque status, gradus, ordinis, & conditionis existant, & quacunque Ecclesiastica Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, Primatiali, vel mundana, etiam Comitiali, Ducali, Marchionali, vel alia qualibet dignitate, & auctoritate prefulgeant, ne, ut contra dictos Ordinis Fratrum Minorum professores contra Prędecessorum prędictorum, & nostrarum literarum hujusmodi tenorem, procedant, insistant, aut ad id auxilium, consilium, vel favorem pręstent, neve illorum, ex eis, qui contra earundem literarum tenorem, detenti nunc, & pro tempore forent, relaxationem, & remissionem hujusmodi impedire, aut malitiose differri, seu retardari procurare, & ne fiant persuadere, per se, vel alios, directe, vel indirecte attentent, pręlibata auctoritate mandamus. Et illos ex eis, qui Prędecessorum prędictorum, ac nostris, prohibitioni, statuto, & ordinationi contravenerint, excommunicationis sententiam, & privationis officii Inquisitionis, & aliorum officiorum, & beneficiorum, quę obtinent, seu possident, & pro tempore obtinebunt, & possidebunt, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, irremisibiliter, eadem auctoritate incurrere volumus. Et nibilominns locorum ordinariis, & personis in Ecclesiastica dignitate constitutis, ac Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, & eorundem ordinariorum Vicariis, in spiritualibus Generalibus, & officialibus ubilibet constitutis, qui desuper pro parte alicujus professoris dicti Ordinis Fratrum Minorum pro tempore fuerint requisiti, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel plnres, aut unus eorum, per se, vel alinm, sen alios, pręmissa, ubi, quando, & quoties expedire cognoverint, solemniter publicari procurent, & eisdem requirentibus, in pręmissis, efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittant Inquisitores pręfatos prętextu cujuscunque potestatis, & facultatis eis attributę, seu attribuendę, super Inquisitionis hujusmodi quantumcunque amplissime. contra quempiam dicti Ordinis Fratrum Minorum professorem, procedere, & inquirere, aut Inquisitionis hujusmodi officium, alias quomodolibet exercere. Et si quis ex eisdem Fratribus Minoribus aliquem capere, seu carceribus mancipare forsan bucusque pręsumpserit, Fratres ipsos sic captos ad prędictorum Fratrum Minorum superiores per omnia illęsos, sine mora remitti faciat puniendos. Et illos, quos eis hujusmodi excommunicationis, & privationis pęnas, non parendo Prędecessorum, & nostris prohibitionibus, statutę, & Ordinationibus prędictis, incurrisse constiterit; eos excommunicatos, & privatos publice nuncient, faciantque ab aliis nunciari, & ab omnibus arctius evitari. Ac legitime super bis habendis, servatis processibus, censuras hujusmodi iteratis vicibus aggravare, & loca quęcunque ad quę censuris bujusmodi ligatos declinare contigerit, Ecclesiastico interdicto subjacere procurent; contradictores quoslibet, & rebelles per censuram ecclesiasticam, quacunque appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad boc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, etiam prędecessoris, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & dięcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis, ultra unam dietam a fine suę dięcesis, ad judicium evocetur: seu ne judices a Sede Apostolica deputati extra civitatem, & dięcesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere pręsumant. Et de duabus dietis in Concilio Generali, ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunqne, seu si Inquisitoribus prędictis, vel quibusvis aliis, & eorum Ordinibus a Sede prędicta indultum existat, quod ipsi, & eorundem Ordinum personę suspendi, & excommunicari, aut eorum loca interdici non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, decernentes pręsentibus literis, nunquam intelligi derogatum per quascunque clausulas, etiam derogatoriarum derogatorias, fortiores, ac efficaciores, nisi dum, & quoties, earum vero expresso tenore de verbo ad verbum, non autem per clausulas bujusmodi expressionem importantes, contingeret derogari. Nulli ergo omnino hominum liceat banc paginam nostrę Ordinationis, inhibitionis, & Constitutionis infringere &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto (2), Sexto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Roderico.*) Legitur etiam apud *Waddingum Annal. Minorum Tomo VII pag.* 208.

2. *Octuagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum; ęrę communis *MCCCCLXXXVII.*

Caſ-

Castriveterani (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1487 Die 20 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIX.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Ecclesię Nazarien. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium, Nos continue solicitare non desinit &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Nini (4) Baronis, & Domini Castri Verinani (5), Nazarien. (6) Dięcesis, ac Universitatis Hominum dicti Castri, petitio continebat, quod ipsi alias zelo devotionis accensi, & pie considerantes, quod ex prędicationibus, & aliis virtuosis operibus, ac exemplari vita Fratrum Ordinis Prędicatorum, de Observantia nuncupatorum, si apud dictum locum, aliquam Domum, haberent, incolę, & habitatores dicti loci, melius instruerentur, & divinus cultus cum populi devotione eorundem augeretur, salusque animarum exinde proveniret, quoddam Oratorium, sive Capellam sub Invocatione B. Marię de Jesu extra muros dicti Castri sitam. & desolatam, quę nunquam proprium Rectorem habuit, cum certo territorio prope illam ad ipsos Ninum Baronem, & Universitatem legitime pertinente, nonnullis Fratribus Ordinis, & Observantię prędictorum de consensu loci Ordinarii ac dilectorum filiorum Confratrum Confraternitatis S. Johannis dicti Castri, sua in hoc interesse asserentium, ad constructionem, & ędificationem unius Domus pro usu, & habitatione perpetuis, nonnullorum Fratrum Ordinis, & Observantię eorundem concesserunt, & donarunt. Quare pro parte Nini Baronis, ac Universitatis, & Fratrum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Fratribus Capellam, & territorium hujusmodi recipiendi, ac inibi unam domum pro usu, & habitatione perpetuis dictorum Fratrum, cum humili campanili, & campana, necnon claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construendi, & ędificandi, ipsamque Domum perpetuo retinendi, & inhabitandi, licentiam concedere, & alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religiosorum locorum propagationem, & divini cultus augmentum, ac animarum salutem sinceris desideramus affectibus, de pręmissis, certam notitiam non habentes, ipsosque Ninum Baronem, ac singulos ex Universitate, & Fratribus prędictis a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, Fratribus prędictis Capellam, & territorium hujusmodi recipiendi, & inibi unam Domum pro usu, & habitatione perpetuis aliquorum Fratrum Ordinis, & Observantię prędictorum cum humili campanili, campana in dicta Capella, necnon claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, absque alicujus prejudicio construendi, & ędificandi, ipsamque Domum perpetuo retinendi, & inhabitandi licentiam auctoritate nostra concedas. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri prohibente, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres loca ad inhabitandum, de novo recipepere pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali &c. ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Duodecimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Facultas.

1. *Castriveterani.*) Vulgo *Castel Vecchio*, vel *Castel Vetrano*, in *Sicilia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XIIII fol.* 172.
3. *Nazarien.*) *Mazarien.*, in *Sicilia*.
4. *Nini.*) Seu *Antonini*, ut vocatur a *Plodio de Progenie S. Dominici in Italia Cap. XIX pag.* 71.
5. *Castri Verinani.*) Sic amanuensis: legendum; *Castri Vetrani*, rectius *Veterani*, ut in *Nota* 1.
6. *Nazarien.*) *Mazarien.*

Villæmenciensis (1) Cœnobii fundationem confirmat, & Fratribus animarum curam committit.

Anno 1487 Die 26 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XL.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, Ven. Fratri Episcopo Corduben.; Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SEdis Apostolicę copiosa clementia, recurrentibus ad eam post excessum cum humilitate personis, libenter se propitiam exhibet, & benignam, adea quoque favorabiliter intendit, per quę religiosa loca ad Divini Nominis laudem, & animarum salutem valeat ubilibet propagare. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Didaci Fernandez de Corduba (3) Comitis de Cabra, ac Prioris, & Fratrum Domus B. Marię de Consolatione loci de Doña Mencia Ordinis Fratrum Prędicatorum, Corduben. Dięcesis, petitio continebat, quod olim postquam quondam Didacus Ferdinandi de Corduba Marescallus (4) Regni Castellę, ejusdem Comitis progenitor, ut obviaret pluribus damnis, quę Saraceni Granatę Incolis villę de Vacna, suo temporali Dominio subjectę dictę Dięcesis, quę eisdem Saracenis propinqua est, tunc inferebant (5) prope dictam villam in ejus territorio dictum locum de Doña Mencia cum quodam Fortalitio pro illius ab eorundem Saracenorum defensione suis sumptibus, & expensis, de novo ędificaverat, & in eo aliquos habitatores collocaverat, quibus terras, & possessiones ad colendum consignaverat, & in eodem loco quandam Ecclesiam sub invocatione B. Marię de Consolatione bujusmodi, in qua habitatores dicti loci Missas, & alia divina Officia audirent, construi, & erigi fecerat, pro parte ipsius Didaci fundatoris, felicis recordationis Martino PP. V Prędecessori nos-

Diplomatis causa.

nostro, exposito, quod prefatus locus, per tria milliaria a dicta villa distabat, & habitatores dicti loci pro Missis, & aliis divinis Officiis audiendis, & Sacramentis Ecclesiasticis ibidem recipiendis, ad Ecclesiam dictę villę propter metum Saracenorum commode accedere non poterant, atque Rectores, & Beneficiati Ecclesiarum dictę villę in Ecclesia prędicta dicti Oppidi unum Presbyterum, qui continue ibidem existeret, & Missas celebraret, & Ecclesiastica Sacramenta habitatoribus ministraret, deputare recusabant, idem Martinus Prędecessor per suas literas certo Judici dedit in mandatis, ut si vocatis quorum interest, ita esse repereriret, dictam Ecclesiam B. Marię in Parochialem Ecclesiam erigeret, & decimas, primitias, atque fructus, redditus, & proventus dicti loci, eidem Ecclesię applicaret, atque juspatronatus, & presentandi personam idoneam in Rectorem dictę Ecclesię ordinario loci prima vice, & dum pro tempore vacaret, eidem Didaco Marescallo, ejusque heredibus, & successoribus resignaret. Et, sicut eadem petitio subjungebat, licet idem Judex, ad executionem dictarum literarum procedens, dictam Ecclesiam, in Parochialem erexit, tamen aliquis in eadem Ecclesia per prefatum Didacum Marescallum, minime presentatus, neque ordinaria auctoritate institutus fuit, sed idem Didacus Marescallus, ob devotionem, quam ad Fratres dicti Ordinis, eosdem qui ibidem Missas, & alia divina Officia, celebrabant, & Ecclesiastica Sacramenta eisdem babitatoribus ministrabant ibidem, adduxit, qui per plures annos inibi steterunt, & idem Didacus Marescallus, decimas, atque fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię percipiens, eisdem Fratribus necessaria pro eorum sustentatione ministravit, & deinde quidam Magistee Generalis dicti Ordinis, ad partes illas se conferens, & babens ad hoc, ut dicebat, specialem a Sede Apostolica facultatem, dictam Ecclesiam in Domum Fratrum dicti Ordinis cum campanili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis erexit, & in ea Priorem, & Fratres ejusdem Ordinis collocavit, qui ex tunc Missas, & alia divina Officia in dicta Ecclesia celebrarent, & Ecclesiastica Sacramenta habitatoribus prędictis ministrarent, & dictus Didacus Marescallus, dum vixit, & postmodum ejus heredes, & successores, de quorum numero, prefatus Didacus Comes existit, decimas, & omnes fructus, redditus, & proventus dicti loci, per plures annos perceperunt, & ex illis Fratribus dictę Domus, & pro fabrica dictę Ecclesię necessaria ministrarunt, residuum vero in suos, & dicti loci usus converterunt. Demum vero anno nondum elapso, cum venerabilia Frater noster Enecus Episcopus Corduben. visitaret dictum locum, idem Didacus Comes ad cor reversus videns decimas, & fructus hujusmodi cum bona conscientia, recipere non posse, facta prius per eum de mandato dicti Episcopi certa recompensa pro fructibus male perceptis, in ędificationem, & ampliationem dictę Ecclesię, ac etiam facta certa recompensatione supee illis cum Collectoribus Cruciatę (6) contra Regnum Granatę institutę (7) de dictis fructibus male perceptis, absolutus fuit, neque deinceps illos percipere, sed ab eorum perceptione desistere, eosque libere Ecclesię dimittere intendit, paratus existit, cupitque, quod omnes decimę, atque fructus, redditus, & proventus prędicti, qui centum Ducatos auri de camera, vel circa, valent annuatim, eidem Domui, atque Priori, & Fratribus ejusdem Domus pro eorum sustentatione, & fabrica dictę Ecclesię, cujus ipsi curam habent, applicentur, & per eosdem Priorem, & Fratres, Missę, & alia divina officia, in dicta Ecclesia, celebrentur, ac confessiones Christi fidelium audiantur, eisque per eos, aut aliquem idoneum Presbyterum secularem, per eosdem Priorem, & Fratres deputandum, & ad eorum nutum amovibilem, Ecclesiastica Sacramenta, ministrarentur. Quare pro parte dicti Comitis, ac Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Priorem, & Fratres bujusmodi, a sententia excommunicationis, si quam propterea incurrerunt, absolvere, eisque Domum prędictam sic erectam, & pro eorum, & aliorum Fratrum dicti Ordinis, usu, & habitatione perpetuis concedere, eisque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmatio.

Nos igitur, attendentes, quod prefatę Sedis clementia veniam post excessum cum humilitate petentibus denegare non consuevit, ac locorum Religiosorum propagationem, sinceris desideriis affectantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus eosdem Priorem, & Fratres, si id humiliter petierint, ab excommunicationis sententia bujusmodi, si quam pręmissorum occasione incurrerunt, auctoritate nostra, bac vice duntaxat absolvas in forma Ecclesię consueta, injunctis inde ipsis, & eorum cuilibet pro modo culpę pęnitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, necnon cum ipsis super irregularitate, si quam sententia hujusmodi ligati, Missas, & alia divina Officia, non tamen in contemptum clavium, celebrando, vel se illis alias immiscendo, contraxere, eadem auctoritate dispenses, aliasque omnem inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam per eos, pręmissorum occasione, contractam deleas, & nihilominus Domum prędictam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eisdem Priori, & Fratribus pro illorum, & aliorum dicti Ordinis Fratrum usu, & habitatione perpetuis, de novo absque alicujus prejudicio &c. ipsisque illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam eadem auctoritate concedas. Nos enim, si absolutionem, & dispensationem, abolitionem, & concessionem hujusmodi, vigore presentium feceris, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus, decimas, & primitias prędictas eidem Domui, pro sustentatione dictorum Fratrum, ac reparatione, & conservatione Domus, & Ecclesię prędictarum necessitatibus, auctoritate Apostolica, tenore presentium, perpetuo applicamus. Necnon Priori, & Fratribus in dicta Domo pro tempore commorantibus, ut per se, vel per alium Presbyterum secularem, cum eorum nutu deputandum, & amovendum, Ecclesiastica Sacramenta habitatoribus dicti loci ministrare, ac in eadem Ecclesia Fontem Baptismalem, & alia ad Parocbialem Ecclesiam pertinentia habere, libere, & licite valeant, eisdem auctoritate, & tenore indulgemus.

Noti.

Non obstantibus pręmissis, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII etiam Prędecessoris nostri, prohibente, ne cujusvis Ordinis Mendicantium Fratres loca ad inhabitandum de novo recipere presumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de hujusmodi prohibitione mentionem, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Sexto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Villamencienfis.*) Juris eſt Provinciæ *Batica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo in ejuſdem Cœnobii Archivo aſſervato.
3. *De Corduba.*) Florebat tunc ejuſdem gentis decus *Ferdinandus Gundiſalvus de Corduba*.
4. *Mareſcallus.*) Caſtrorum ſcilicet ſummus Præfectus.
5. *Inferebant.*) Conſulenda *Conſtitutio LX Martini V*. Legitur *pag.* 580 *Tomi II*.
6. *Cruciata.*) Belli ſcilicet pro Religione ſuſcepti.
7. *Contra Regnum Granatæ inſtituta.*) Id eſt contra Saracenos Regni *Granatæ*.

Anno 1487
Die 1 Junii.

Inſerit, & firmat Conſtitutionem (1) qua Sixtus IV Aveyrenſe Monaſterium Beneficio eccleſiaſtico donat.

XLI.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Innocentius Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

PRoviſionis noſtre debet provenire ſubſidio, ut jus ſuum cuilibet conſervetur. Hinc eſt, quod Nos tenorem quarundam literarum felicis recordationis Sixti PP. IV Predeceſſoris noſtri pro eo quia, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Chriſto filiarum Abbatiſſe, & Conventus Monaſterii de Jeſu, Daveiro Ordinis S. Auguſtini, ſub cura Fratrum Predicatorum, Columbrien. Diœceſis, petitio continebat, ipſe hujuſmodi tenore ex certis cauſis, ſe aſſerunt indigere, ad ipſarum Abbatiſſe, & Conventus inſtantiam preſentibus annotari fecimus, qui eſt talis. Sixtus Epiſcopus &c. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Apoſtolice nobis licet immeritis deſuper &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Milleſimo Quadringenteſimo Octuageſimo Secundo, Sexto Nonas Maii, Pontificatus noſtri Anno Undecimo. Nos enim, ut earundem Literarum tenor predictus ſic inſertus omnimodam rei, ſeu facti certitudinem faciat, auctoritate Apoſtolica decernimus, ut illud idem robur, eamque vim, & eundem vigorem dictus tenor per omnia habeat, quem haberent originales litere ſupradicte, & etiam, eidem tenori fides adhibeatur quandocunque, & ubicunque ſive in judicio, ſive alibi, ubi fuerit exhibitus, ac oſtenſus, & eidem ſtetur in omnibus, ſicuti eiſdem originalibus literis ſtaretur, ſi forent exhibite, vel oſtenſe. Per hoc autem, nullum jus de novo cuiquam acquiri volumus, ſed antiquum tantummodo, ſi quod ſit, conſervari. Nulli ergo &c. noſtri ſtatuti, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Milleſimo Quadringenteſimo Octuageſimo Septimo, Kalendis Junii, Pontificatus noſtri Anno Tertio.

1. *Conſtitutione.*) Eſt *CLXII*. Legitur *pag.* 609 *Tertii Tomi*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro XXXIV fol.* 1.

Anno 1487
Die 3 Junii.

Indulgentia pro Ferrarienſi Cœnobio.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

XLII.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Univerſis Chriſti fidelibus preſentes literas inſpecturis, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Diplomatis cauſa.

CUm, ſicut nuper accepimus, felicis recordationis Eugenius PP. IV Predeceſſor noſter omnibus & ſingulis Chriſti fidelibus utriuſque ſexus viſitantibus Eccleſiam Domus Sancte Marie de Angelis extra muros Ferrarien. Ordinis Fratrum Predicatorum in Feſto Aſſumptionis ejuſdem Beate Marie Plenariam omnium peccatorum ſuorum remiſſionem, etiam in ſingulis caſibus Sedi Apoſtolice reſervatis, ac ipſorum fidelium vota, nonnullis tamen exceptis, in alia pietatis opera commutari conceſſit, & alias prout in ejuſdem Eugenii Predeceſſoris, deſuper confectis literis, quarum tenores, etiamſi de illis habenda foret preſentibus mentio ſpecialis, haberi volumus pro expreſſis, plenius continetur. Et deinde quam plures revocationes, & ſuſpenſiones Indulgentiarum hujuſmodi a Sede Apoſtolica a tempore dicti Eugenii Predeceſſoris circa emanaverint; Et propterea credatur quod dicta Indulgentia ſub revocationibus, & ſuſpenſionibus hujuſmodi fuerit, & ſit comprehenſa, Nos, cupientes, ut Eccleſia ipſa, que, ſicut etiam accepimus, in magna veneratione apud populum illum, ac etiam in partibus illis habetur, eaque tam in ſuis edificiis, quam in aliis multa damna, jacturas, & incommoda, propter bella, mortalitates, & alios ſiniſtros eventus, quibus ipſa Civitas noviſſimis temporibus afflicta fuit, eſt paſſa, ab ipſo populo frequentetur, & hoſpitale Pauperum Sancte Anne dicte Civitatis, in quo plurima pietatis, & caritatis opera exercentur, maxime in alendis pueris in eo, & in copioſo numero expoſitis, aliquod relevamen ſentiant, & ad id ſuffragia Chriſti fidelium noſcantur plurimum opportuna, Indulgentiam predictam dicte Eccleſie per eundem Eugenium Predeceſſorem, ut prefertur, conceſſam, cum omnibus, & ſingulis clauſulis, & facultatibus in ea contentis, auctoritate Apoſtolica, tenore preſentium approbamus, ac in ſuum priſtinum, eumque ſtatum in quo ante revocationem & ſuſpenſionem predictas erat, plenarie reſtituimus, & redintegramus, ac ipſam ad Capellas dicti hoſpitalis extendimus. Ita tamen ut Confeſſoribus deputandis pro audiendis Confeſſionibus eorum qui Indulgentiam hujuſmodi conſequendi . . . . . abſolvendi, exceptis in Bulla, que . . . . in Cena Domini ſingulis annis publicari ſolet, ſit interdicta poteſtas, votaque viſitationis ſepulcri Dominici, liminum Apoſtolorum Petri, & Pauli de Urbe, S. Jacobi in Compoſtella, continentie, & Religionis commutare non poſſint, & ex Indulgentia ipſa alternatis annis conceſſa cenſeatur primo Eccleſie in feſto predicto, & Capelle in die ferie quinte majoris Hebdomade dummodo Indulgentia prefata non ſit niſi ſemel in anno, ſive in Eccleſia, ſive in Capella, prout ex ordine

con-

contigerit, quodque eleemosynę, quę in Ecclesia, & Capella pręfatis pie erogabuntur, inter Priorem, & Conventum Domus, & Gubernatorem hospitalis prędictorum ęqualiter dividantur in reparationem Domus, & Ecclesię, ac hospitalis, eorumque necessitates, necnon expositarum prędictarum, aliarumque personarum miserabilium in dicto hospitali degentium subventionem respective convertendo: Decernentes hujusmodi plenariam remissionem, ac desuper confectas literas cum singulis clausulis, & facultatibus in eis contentis hujusmodi sub quibuscunque revocationibus pro tempore per Sedem Apostolicam fiendis non comprehendi, nisi de domo, & hospitali pręfatis specialis & expressa mentio fiat, & quod si similis Indulgentia in eisdem Ecclesia, & Capella per aliquem ex Prędecessoribus nostris sit concessa pręsens Indulgentia nullum habeat effectum Quam etiam post quadriennium nullius roboris vel momenti esse decernimus. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die III Junii MCCCCLXXXVII, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Hier. Balbanus.

2. *Archivo.*) In quo exemplar authenticum ex authentico *Ferrariensi*.

De componenda lite Viterbien. (1) Fratribus illata.

Anno 1487 Die 24 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIII.

Venerabili Fratri Johanni (3) Episcopo Albanen., Cardinali Andegavensi, Provincię nostrę Marchię Apostolicę Sedis Legato.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Venerabilis Frater noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Mittimus circumspectioni tuę supplicationem pręsentibus introclusam, manu nostra signatam, volumusque, & eidem tuę circumspectioni injungimus, ut vocatis vocandis ad illius executionem procedas, juxta continentiam, & signaturam nostram. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXIV Julii MCCCCLXXXVII Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Viterbien.*) De Fratribus hujusce Cœnobii loqui Diploma, legitur in Exemplari asservato in Archivo Ordinis.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Viterbien.*
3. *Johanni.*) Cognomento *Balves*, de quo consulendus *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II in Paulo II.*

Hospitale Tabernense (1) Cœnobio Fratrum Prædicatorum unitur.

Anno 1487 Die 22 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono, & Cantori Ecclesię Catharcen. (3), ac Vicario ven. Fratris nostri Episcopi Catharcen. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

His quę Religiosorum locorum quorumlibet, ac personarum in illis &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Dominici Oppidi Tabernę Ordinis Fratrum Prędicatorum, Catharcen. Dięcesis (4), petitio continebat, quod olim dilecti filii Universitas dicti Oppidi, provide considerantes, quod in certo Hospitali pauperum dicti Oppidi, cujus ipsi fundatores fuerant, & quod etiam de eorum jure Patronatu existebat, a longo tempore citra hospitalitas servata non fuerat, quodque incuria, & negligentia procuratorum dicti Hospitalis, fructus, redditus, & proventus illius, qui alias decem florenos auri de camera valebant annuatim, adeo tenues, & exiles effecti erant, ut ad pręsens sex florenorum similium secundum communem extimationem valorem annuum, non excedant, & si Hospitale prędictum Sacristię dictę domus, cui ipsum Hospitale propinquum erat, pro luminaribus, paramentis, & aliis ecclesiasticis ornamentis ad divinum cultum necessariis concederetur, & donaretur, ex hoc profecto divini cultus incremento, ac etiam commoditatibus Fratrum in dicta Domo pro tempore degentium, propter commoditatem Domus, & Hospitalis prędictorum, non parum consuleretur, fervore devotionis, quam ad Fratres dicti Ordinis propter eorum uberes fructus, quos in dies prędicationibus verbi Dei, & aliis bonis operibus suis afferunt, accensi, Hospitale prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis dictę Sacristię pro luminaribus, paramentis, & aliis ornamentis hujusmodi concesserunt, & assignarunt, ea adjecta conditione, quod Prior, & Fratres in dicta Domo pro tempore degentes in Hospitali prędicto, unum locum munitum ad recipiendos aliquos pauperes continue habere tenerentur, prout in quodam publico Instrumento desuper confecto, dicitur plenius contineri. Quare pro parte tam Prioris, & Fratrum, quam Universitatis prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, donationi, & assignationi prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de prędictis, certam notitiam non habemus, pręfatos Priorem, & Fratres, eorumque singulos, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c., absolutos fore censentes, dictęque Sacristię fructuum, reddituum, & proventuum, annuum valorem pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel

Mandatum.

duo, aut unus vestrum, si, & postquam vobis de donatione, concessione, assignatione, & aliis premissis legitime constiterit, donationem, concessionem, & assignationem prędictas cum conditione hujusmodi, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta, & inde secuta quęcunque auctoritate nostra approbare, & confirmare curetis, supplcatisque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Undecimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Tabernen.*) Vulgo *Taverna*, in *Calabria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
3. *Catharcen.*) Seu *Catacien.*, vulgo *Catanzaro*.
4. *Diœcesis.*) Sedes siquidem *Tabernensis*, olim Episcopalis, jamjam unita fuerat Episcopatui *Catacienst*.

Anno 1487 Die 3 Octobris.

Lavallensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio nobili viri Guidoni (3) Comiti de Laval, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex fundatoris petitio.

Piis supplicum votis &c. (4) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte tua, petitio continebat, quod tu zelo devotionis accensus, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, pro divini cultus, & sacrę Religionis Ordinis Fratrum Prędicatorum, sub regulari observantia degentium, augmento, ac animarum salute, de bonis a Deo tibi collatis in Oppido tuo de Laval, quod in partibus illis insigne esse dignoscitur, aut ejus suburbiis, in loco ad hoc honesto, & convenienti unam Domum cum Ecclesia, humili campanili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione nonnullorum Fratrum dicti Ordinis, per Vicarium Generalem, & Fratres dicti Ordinis Congregationis Hollandię secundum morem dicti Ordinis prima vice inibi ponendorum, quorum unus dictę Domus Prior existat, construere, & ędificare, seu construi, & ędificari facere summopere desideras, dummodo tibi super hoc Apostolicę Sedis licentia suffragetur. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi Domum prędictam, ut pręmittitur, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, necnon Fratribus Ordinis, & Observantię prędictorum, illam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & retinendi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem dilatari, & cultum divinum augeri nostris potissime temporibus affectamus, tuum pium, & laudabile propositum in hac parte in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi in Oppido, seu suburbiis prędictis, in loco, ad id convenienti, & honesto, Domum cum Ecclesia, claustro, campana, humili campanili, cęmeterio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis hujusmodi, pro usu, & habitatione eorundem Fratrum, absque tamen alicujus prejudicio, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ipsisque Fratribus Domum prędictam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, plenam, & liberam licentiam auctoritate Apostolica, tenore pręsentium elargimur. Nos enim eidem domui, & Priori, ac Fratribus in eadem domo pro tempore commorantibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, gratiis, favoribus, & indultis, domibus dicti Ordinis, & illarum Prioribus, & Fratribus in genere concessis, & concedendis, & quibus illi potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prędictis indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri inter alia probibente, ne quis Ordinum Mendicantium Fratres in aliqua Civitate, castro, vel villa, vel alio loco quocunque Domos, & loca ad inhabitandum de novo recipere pręsumant absque Sedis ejusdem licentia speciali &c. & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. ac privilegiis eidem Ordini concessis, illis pręsertim, quibus cavetur, quod nulla Domus eidem Ordini concedatur, nisi a Priore Provinciali, & Definitoribus Provincialis capituli fuerit postulata, nec concessa ponatur, nec posita transferatur, nisi ubi prędicti viderint expedire, quibus hac vice duntaxat, illis alias in suo rohore permansuris, harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, derogationis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Quinto Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

Nota.

1. *Lavallen.*) Vulgo *Laval*, in *Cenomanensi* Provincia *Gallia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LIII fol. 77.*
3. *Guidoni.*) E nobilissima *Lavallensi* gente, de qua consulendus *Du Chesnius* in libro cui titulus: *Histoire de la Maison de Montmorenci*.
4. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Fra-

Fratres Sacramenta (1) ministrent iis, qui vel ipsis, vel Monialibus Ordinis famulantur.

Anno 1487 Die 23 Octobris.

Ex Bullario (2) Ususmaris pag. 168.

XLVI.

Dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis fecistis quod literis, & privilegiis per Sedem Apostolicam Ordini vestro concessis inter alia expresse continetur, quod Fratres Ordinis vestri omnibus, & singulis personis eorum obsequiis insistentibus cuncta Ecclesiastica Sacramenta ministrare, & illis decedentibus earundem personarum cadavera in eorum cęmeteriis sepelire possint, prout in eisdem literis, & privilegiis asseritis constare. Cum vero habeatis quamplurimos vobis obsequentes, ad quos hujusmodi indultum extendi desideratis, vestris in hac parte, Nobis porrectis, supplicationibus inclinati, literas, & privilegia hujusmodi, ad quaslibet personas etiam Sorores, seu Moniales dicti Ordinis, sub cura, & directione vestrę Congregationis degentes, aut alias ipsis Sororibus, aut Monialibus, seu Fratribus dictę Congregationis communiter, vel singularibus personis obsequia impendentes, etiam si eorum agros colant, & greges pascant, vel ad longum, vel ad modicum tempus conducti, aut alias Fratrum dictę Congregationis servitiis occupati sint, dummodo operas diurnas non exerceant, tenore pręsentium extendimus, ac vobis, & vestrę Congregationis Fratribus, aut eisdem Monialibus, Sororibus, & aliis personis prefatis, Extremę Unctionis, Confessionis, & Eucharistię Sacramenta, etiam in Paschate Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi ministrare libere, & licite valeatis, Apostolica auctoritate concedimus, ac vos a censuris, & pęnis, si quas hujusmodi Sacramenta ipsis personis ministrando, aut eorum cadavera in vestris cęmeteriis sepeliendo, incurrissetis, eadem auctoritate absolvimus, & absolutos fore censemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & Ordinis prędictorum, juramento, vel aliter roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXIII Octob. MCCCCLXXXVII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

1. *Sacramenta.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*

2. *Bullario*) Legitur apud *Castellanum Parte 1 pag. 21.* Autographum est in Cœnobio *Cremonensi*.

De spatio (1) quo distare debent Mendicantium Fratrum Cœnobia,

Anno 1487 Die 28 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVII

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono Cerven., & Scholastico Ecclesię Burdegalen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

JUstis, & honestis petentium votis &c. (4). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universorum Fratrum, tam Prędicatorum, quam omnium aliarum Domorum Fratrum Ordinum Mendicantium Civitatis Burdegalen. petitio continebat, quod licet olim felicis recordationis Clemens PP. IV (5) Prędecessor noster, inter alia per suas literas ordinasset, & inhibuisset, quod nulli ex tunc liceret, de Minorum Pęnitentia Jesu Christi nuncupatorum, qui nunc de observantia appellantur, B. Marię de Monte Carmeli, Eremitarum S. Augustini, Sanctę Clarę, aliisque Ordinibus, aliquod Monasterium, Ecclesiam, vel Oratorium ędificare, seu construere, nulli quoque seculari, vel Religioso cujuscunque professionis, Ecclesiam, vel Monasterium seu Oratorium jam edificatum in aliquem transferre de Ordinibus supradictis, infra spatium trecentarum cannarum ab Ecclesiis Fratrum Ordinis Prędicatorum hujusmodi mensurandarum, ac statuisset, ut quicquid contra hujusmodi ordinationis, & inhibitionis tenorem, ex tunc in antea ędificatum foret dirueretur, nihilominus dilectus filius Oliverius Maillardi Frater dicti Ordinis *Minorum* de observantia hujusmodi nuncupatorum, & nonnulli ejus in ea parte complices, & fautores, ac *illi* adhęrentes, ordinationis, inhibitionis, & statuti hujusmodi contemptores, & violatores in loco, a Campaura nuncupato, dictę Civitatis, ab Ecclesia Fratrum Prędicatorum ejusdem Civitatis, ultra centum viginti cannas non distante, quandam Domum pro usu, & habitatione Fratrum Minorum de observantia hujusmodi construere, & ędificare nituntur in contemptum, & vilipendium ordinationis, inhibitionis, & statuti prędictorum, necnon Prioris, & Fratrum dictę Domus, ac omnium aliorum Fratrum Ordinum Mendicantium hujusmodi in dicta Civitate habitantium, non modicum prejudicium, atque damnum. Quare pro parte universorum Fratrum Civitatis hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum indemnitati in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque singulos ex Fratribus Civitatis hujusmodi a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si, & postquam vocatis dicto Oliverio, & aliis, qui fuerint evocandi, de premissis Nobis assertis vobis legitime constiterit, si forsan Oliverius, ac ejus complices, & fautores prędicti, in dicto loco a Campaura, aliquid construere, & ędificare cęperint, illud juxta tenorem statuti prędicti penitus dirui, & demoliri, faciatis, prout de jure fuerit facien-

Nota.

faciendum, & nihilominus illi, & illorum cuilibet sub excommunicationis sententię pęna, quam singulos contrafacientes Ipso facto incurrere volumus, auctoritate nostra, districtius inhibeatis, ne in dicta Civitate, vel alio quovis loco, Domum, vel Oratorium ędificare pręsumant infra spatium trecentarum cannarum a singulis Ecclesiis Fratrum quorumvis Ordinum Mendicantium dictę Civitatis, juxta tenorem Ordinationis Clementis Prędecessoris hujusmodi mensurandarum, ac illis, quos excommunicationis sententiam hujusmodi ex eis incurrisse constiterit, tandiu in Ecclesiis, Dominicis, & aliis Festivis diebus per vos, vel alium, seu alios, quoties super hoc pro parte dictorum Fratrum ipsius Civitatis requisiti fueritis, excommunicatos publice nuncietis, & faciatis, ab aliis nunciari, ac ab omnibus arctius evitari, donec a premissis desistant, & satisfactione pręmissa meruerint ab hujusmodi excommunicationis sententia absolutionis beneficium obtinere, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim nisi in certis exceptis casibus &c., seu ne judices a Sede Apostolica deputati &c. aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscumque, aut si Oliverio, complicibus, fautoribus, & adhęrentibus prędictis &c. ab eadem sit Sede Indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas, non facientes plenam &c. de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Quinto Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Spatio.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LII fol.* 25.

3. *Burdegalen.*) In *Aquitania.*

4. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

5. *Clemens PP. IV.*) *Constitutione XXXIV.* Legitur *pag.* 466 *Tomi I* hujus Bullarii.

Anno 1487 Die 28 Octobris.

Parochialis Ecclesia de Pobladura (1) unitur Cœnobio S. Juliani de Monte.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XLVIII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Juliani de Monte Ordinis Fratrum Prędicatorum, Legionen. Diœcesis, petitio continebat, quod olim dilectus filius Johannes de Laguna, Canonicus Legionen., qui bonę memorię Antonii Episcopi Legionen. Vicarius in Spiritualibus Generalis erat, provide considerans, quod fructus, redditus, & proventus dictę Domus, quę in Eremo sita est, adeo tenues, & exiles erant, quod Fratres, & alię personę in eadem domo Altissimo famulantes, ex illis se commode sustentare nequibant, habens ad hoc, ut asserebat, ab eodem Episcopo specialem per ejus literas facultatem, illius vigore Parochialem Ecclesiam B. Marię de Pobladura dictę Diœcesis, prope eandem Domum sitam, tunc per obitum quondam Johannis Gundisalvi, olim ipsius Ecclesię Rectoris extra Romanam Curiam defuncti, vacantem, & ad quam, dum pro tempore vacabat, pręsentatio personę idoneę Priori, & Fratribus prędictis canonice pertinebat, cujusque fructus, redditus, & proventus pro congrua sustentatione unius Sacerdotis, minime sufficiebant, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis presate Domui perpetuo, ordinaria auctoritate, quamvis de facto, univit, annexuit, & incorporavit, ac Fratribus ejusdem Domus in Sacerdotio constitutis, ut Ecclesiastica Sacramenta Parochianis ipsius Ecclesię, ministrare possent, eadem auctoritate concessit etiam de facto, ipsique Prior & Fratres unionis, annexionis, & incorporationis earundem pretextu, dictam Ecclesiam ex tunc, tanquam eidem Domui unitam per plures annos detinuerunt, prout detinent de pręsenti, fructus percipiendo, & exigendo etiam de facto. Cum autem secundum pręmissa unio, annexio, & incorporatio, ac concessio prędicte, viribus non subsistant, &, sicut accepimus, dicta Ecclesia, adhuc, ut pręmittitur, vacare noscatur, &, si illa Sacristię dictę Domus pro luminaribus, & ecclesiasticis ornamentis habendis, aliisque ipsius Sacristię oneribus, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto ipsius Sacristię commodo, & utilitati consuleretur, pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, asserentium, quod Sacristię quadraginta, & Ecclesię prędictarum viginti quatuor librarum Turonen. parvorum fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum, non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prędictam eidem Sacristię pro ornamentis, & luminaribus hujusmodi, ac aliis ipsius Sacristię oneribus supportandis perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod in unionibus, semper fieret commissio, ad partes, vocatis quorum interesset, hujusmodi supplicationibus inclinati, Ecclesiam prędictam, sive, ut pręmittitur, sive alias quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona vacet, & si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. Statuta Concilii, ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Ecclesia dispositioni Apostolicę, specialiter reservata existat, & super ea, inter aliquos, lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. pręsentium, non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis pręfatę Sacristię pro luminaribus, & ornamentis hujusmodi habendis, ac eisdem oneribus supportandis auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod dimissa prius per eosdem Priorem, & Fratres dicta Ecclesia in manibus loci Ordinarii, liceat eis ex tunc per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in usus, & utilitatem dictę Sacristię convertere, necnon eidem Ecclesię per aliquem Fratrem dictę Domus, ad id alias idoneum deserviri illiusque parochianorum ani-

Mandatum.

animarum curam exerceri facere, Diœcesani prędicti, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, non obstantibus voluntate nostra predicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, & aliis constitutionibus &c. quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetraverit &c. ad dictam Ecclesiam, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. de quibus, quorumque totis tenoribus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod dicta Ecclesia, propter unionem, annexionem &c. debitis non fraudetur obsequiis &c. sed ejus congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę unionis, annexionis, incorporationis, constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Quinto Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Pobladura*.) In *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LII fol.* 123.
3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

De amplianda quadam possessione Mantuani (1) Monasterii S. Vincentii.

Anno 1487 Die 13 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XLIX.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Lamosen., & dilecto filio Archipresbytero Ecclesię Sancti Jacobi Mantuan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio &c. (3) Dudum siquidem a felicis recordationis Paulo PP. II Prędecessore nostro emanarunt literę tenoris subsequentis: Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Cum in omnibus judiciis &c. Et deinde exhibita Nobis pro parte dilecti filii Jacobi de Passarotis laici Mantuan., petitio continebat, quod ipse nonnullas terrarum petias in Diœcesi Mantuan. consistentes a Prępositura seculari in Ecclesia Monasterii Sancti Benedicti de Padolerone (4) Ordinis ejusdem Sancti, dictę Diœcesis, in feudum honorificum, & antiquum rite tenet. Verum si sibi vigintiquinque jugera terrarum prędictarum mensurę illarum partium dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui per Priorissam soliti gubernari Monasterii Sancti Vincentii Mantuan. Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentibus, pro amplianda quadam dicti Monasterii Sancti Vincentii possessione in dicta Diœcesi consistente, ac pro earum victu pro lacticiniis singulis diebus habendis, cum ob regularem dicti Monasterii observantiam carnibus non vescantur, plurimum necessaria, de consensu dilecti filii moderni in dicta Ecclesia Prępositi, vendendi, licentia concederetur, pręfatus Jacobus totidem alia terrarum jugera dictę Prępositurę utiliora infra certum competentem terminum inter eum, & Prępositum pręfatum statuendum, etiam cum pecuniis propriis emeret, ac sufficientem de hoc faciendo pręstaret cautionem, quod profecto in evidentem dictę Prępositurę cederet utilitatem. Quare pro parte tam Jacobi, quam Priorissę, & Conventus prędictorum asserentium jugera feudalia prędicta valorem ducentorum florenorum anri de camera non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręfato Jacobo vigintiquinque jugera feudalia hujusmodi vendendi, & pretium inde proveniens in alia totidem jugera dictę Prępositurę utiliora convertendi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de prędictis certam notitiam non habemus, jugerum feudalium prędictorum situationes, & confines pręsentibus pro expressis haberi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus de pręmissis omnibus, & singulis, ac eorum circumstantiis universis auctoritate nostra vos conjunctim, servata forma literarum Pauli Prędecessoris hujusmodi, diligenter informetis, &, si, ita esse, ac in evidentem utilitatem cedere repereritis, & ad id pręfati Prępositi expressus accedat assensus, eidem Jacobo vigintiquinque jugera feudalia hujusmodi, illis prius coram vobis specificatis, pręfatis Priorissę, & Conventui ab omni censu libera, postquam tamen cautionem idoneam de emendo ex pretio inde provenienti, ac ex propriis pecuniis suis totidem alia jugera terrarum dictę Prępositurę utiliora pręstiterit, vendendi, licentiam dicta auctoritate largiamini. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cęterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod pretium inde proveniens interim penes eandem sacram, aut fide, & facultatibus sufficientem personam, in emptionem totidem aliorum jugerum utiliorum pro dicta Prępositura, & non in alios usus omnino convertendum, cum recognitionibus, & cautelis in talibus apponi solitis, fideliter deponatur. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Idibus Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto. — Mandatum.

1. *Mantuan.*) In *Longobardia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LIII fol.* 234.
3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Padolerone*.) Vulgo *Polirone*. Consulendus vir clarissimus *Benedictus Bacchinus* in ejusdem Monasterii historia,

Anno 1488 Die 19 Januarii.

L.

Privilegia (1) a Sixto IV Ordinibus Mendicantibus concessa confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

ADmonet Nos suscepta cura regiminis, ut ad ea favorabiliter intendamus &c. Sane pro parte dilectorum filiorum universorum Prędicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, B. Marię de Monte Carmelo, & Servorum ejusdem B. Marię Ordinum Generalium, Magistrorum, Provincialium, Ministrorum, ac Domorum Ordinum eorundem, Guardianorum, Priorum, & Fratrum, necnon dilectarum In Christo filiarum Abbatissarum, & Priorissarum, ac Monialium Monasteriorum, & Sororum Domorum dictorum Ordinum, seu sub cura eorundem degentium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet eisdem Ordinibus, domibus, Monasteriis, & personis eorum, etiam quoad bona, ad Monasteria, & Domos hujusmodi ex privilegio, & alias legitime pertinentia, diversa privilegia, gratię, libertates, exemptiones, immunitates, & indulta per felicis recordationis Sixtum PP. IV Prędecessorem nostrum, & Sedem Apostolicam, sub diversis modis, & formis concessa fuerint, prout in Literis Apostolicis, desuper confectis, plenius continetur, tamen nonnulli locorum ordinarii, eorumque Officiales, & Vicarii, ac etiam Officiales Provincię Marchię nostrę Anconitanę, Patrimonii, & aliarum terrarum Romanę Ecclesię, mediate, vel immediate, subjectarum, ac Judices spiritualium, terrarum earundem, & pręsertim ejusdem Marchię Anconitanę, eosdem Generales, Provinciales, Ministros, Guardianos, Priores, Fratres, Abbatissas, Moniales, Sorores, necnon Domos, & Monasteria eorum, contra literarum, privilegiorum, exemptionum, libertatum, immunitatum, & indultorum hujusmodi tenorem in dies multipliciter molestare, & perturbare non cessant, in non modicum eorum pręjudicium, & detrimentum, auctoritatis Apostolicę contemptum, malumque exemplum, & scandalum plurimorum. Quare pro parte eorundem Generalium, Provincialium, Ministrorum, Guardianorum, Fratrum, Abbatissarum, Priorissarum, Monialium, & Sororum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmatio.

Nos igitur, cupientes privilegia, gratias, exemptiones, libertates, immunitates, & indulta hujusmodi ab omnibus illęsa servari, ac volentes Generalium, Provincialium, Ministrorum, Guardianorum, Priorum, Fratrum, Abbatissarum. Priorissarum, Monialium, & Sororum prędictorum indemnitati, opportune providere, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis locorum ordinariis, eorumque Vicariis, & Officialibus, ac judicibus spiritualium Marchię, & aliarum terrarum prędictarum, ac aliis quibuscunque personis cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel pręeminentię existant, ne de cetero Generales, Provinciales, Ministros, Guardianos, Priores, Fratres, Abbatissas, Priorissas, Moniales, & Sorores, Domos, ac Monasteria hujusmodi, tam in personis, quam in bonis ad Monasteria, & domos hujusmodi, ut prefertur, pertinentibus, contra privilegiorum, exemptionum, libertatum, immunitatum, & indultorum hujusmodi tenorem, quoquomodo molestare, seu perturbare presumant sub excommunicationis pęna, a qua nonnisi a Nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus canonice intrantibus, preterquam in mortis articulo constituti, absolvi possint, aliisque sententiis, censuris, & pęnis in dictis literis contentis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium districtius inhibemus, decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus &c. contigerit attentari.

Conservatores constituti.

Et nihilominus cuicunque Cathedralis, seu Metropolitanę Ecclesię Canonico, aut in dignitate ecclesiastica constitutę personę, quam, seu quem Generales, Provinciales, Ministri, Guardiani, Priores, Fratres, Abbatissę, Priorissę, Moniales, & Sorores prędicti, & quilibet eorum duxerint requirendos, omnes, & singulos supradictos, qui eos, ut prefertur, molestare, seu perturbare pręsumpserint, quoties expedierit, excommunicationis, aliasque sententias, censuras, & pęnas prędictas incurrisse, auctoritate nostra declarandi, & super his, legitimis servatis processibus sententias ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravando. Contradictores quoque &c. Non obstantibus pię memorię Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dięcesim &c., seu ne judices &c., & aliis Apostolicis &c. quibuscunque. Aut si aliquibus &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici &c. Verum, quia difficile foret, presentes literas ad singula quęcunque loca, in quibus expediens fuerit, deferre, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod illarum transumptis manu publici Notarii inde rogati subscriptis, & sigillo alicujus prędictorum, vel alterius personę ecclesiasticę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, ea prorsus fides, in judicio, & extra, & alias ubilibet adhibeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si essent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo &c. nostrę inhibitionis, constitutionis, concessionis, voluntatis, & decreti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo (3), Quartodecimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Privilegia.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. V.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LII fol.* 105. Asservantur Autographa in Cœnobiis *Salmantin.*, & *Firman.*

3. *Octuagesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCLXXXVIII*.

De

De Garrexiensi (1) Cœnobio fundando, & quibusdam Beneficiis ipsi uniendis.

Anno 1488 Die 31 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archipresbytero Ecclesię Beatę Marię de Ceva, Alben. Diecesis, & Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Alben. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. LI.

Piis fidelium votis, illis presertim, quę Religionis propagationem, divini cultus augmentum, & animarum salutem respiciunt, libenter annuimus, eaque, quantum cum Deo possumus, favoribus prosequimur opportunis. Exordium. Dudum siquidem omnia Beneficia Ecclesiastica, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, contingeret attentari. Cum itaque postmodum tres Capellę sub Invocatione S. Bernardini loci de Garrexio, Alben. Diecesis, invicem contiguę dudum Parochiali Ecclesię, Prepositurę nuncupatę Beatę Marię dicti loci Apostolica auctoritate perpetuo unitę, annexę, & incorporatę, ex eo quod Nos unionem, annexionem, & incorporationem predictas dilecti filii Magistri Johannis Francisci ex Marchionibus Cevę ipsius Ecclesię Rectoris Preposi:i nuncupati, Notarii nostri, ad hoc per dilectum filium Magistrum Hieronymum de Calagranis Diecesis Alben., etiam Notarium nostrum, Procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, expresso accedente consensu, harum serie dissolvimus, apud Sedem eandem vacaverint, & vacent ad presens, nullusque de illis preter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis. Diplomatis causa. Et, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universitatis hominum dicti loci, petitio continebat, ipsi fervore devotionis, quem ad Fratres Ordinis Predicatorum, propter eorum uberes fructus, quos continue predicationibus verbi Dei, & aliis bonis eorum operibus, populis afferunt, semper gesserunt, & adhuc gerere noscuntur, accensi, summopere desiderent, quod in Capellis predictis, quas universitas prefata, olim de propriis eorum bonis de licentia ordinarii loci fecerunt ędificare, una Domus pro Fratribus dicti Ordinis pro eorum usu, & habitatione perpetuis construatur, & ędificetur, pro parte tam dilecti filii Provincialis dicti Ordinis, Provincię Lombardię secundum morem dicti Ordinis, quam universitatis, & Johannis Francisci predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eidem Provinciali Capellas predictas, nomine dicti Ordinis recipiendi, & inibi unam Domum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum predictorum, cum Ecclesia, Cemeterio, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ac dictis Fratribus illam perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliasque in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, & Religionis propagationem, animarumque salutem, supremis desideramus affectibus, pium, & laudabile desiderium universitatis predictorum, plurimum in Domino commendantes, ac Provincialem, & Universitatem prefatos, eorumque singulos, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, eidem Provinciali Capellas predictas, quę sine cura sunt, & quarum fructus, redditus, & proventus, ut asseritur, nulli sunt, sive premisso, sive alio quovis modo, aut ex cujuscunque persona, sive per liberam resignationem alicujus de illis in Romana Curia, vel juxta eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacent, etiamsi tanto tempore vacaverint, quod earum collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem predictam legitime devoluta, ipsęque Capellę dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter reservatę existant, & super eis inter aliquos lis, cujus statum presentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo earum dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum Domibus ad illas pertinentibus, nomine dicti Ordinis recipiendi, & inibi unam Domum pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum predictorum cum Ecclesia, cemeterio, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, sive alicujus prejudicio, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, necnon Fratribus predictis Domum ipsam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiamini, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Faculta. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, illa presertim, qua prohibetur, ne quivis Ordinis Mendicantium Fratres nova loca recipere, seu jam recepta mutare presumant, absque Sedis predictę licentia speciali, de prohibitione hujusmodi specialem, & expressam mentionem faciente, ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales, vel generales dictę Sedis; vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas, ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde secuta quęcunque ad dictas Capellas volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem Beneficiorum aliorum prejudicium generari; & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nos enim, si licentiam hujusmodi per vos vigore presentium concedi contigerit, ut prefertur, eidem Domui, ac Fratribus in ea pro tempore de-

degentibus, ut omnibus, & singulis Privilegiis, Indulgentiis, prerogativis, exemptionibus, libertatibus, & indultis aliis Domibus, & Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & concedendis, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & debeant, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de specialis dono gratię indulgemus, non obstantibus omnibus supradictis. Volumus autem quod Fratres in dicta Domo degentes, singulis diebus unam Missam pro salute animę dicti Johannis Francisci, perpetuis, futuris, temporibus celebrare, sibique quandiu vixerit, medietatem omnium funeralium, & exequiarum, quę fient pro animabus defunctorum, quorum corpora in Ecclesia dictę Domus sepulta erunt, ac singulis annis duas tortias, seu faces, cereas trium librarum pro qualibet ipsarum, etiam eidem Johanni Francisco, quoad vixerit duntaxat dare, & designare teneantur; Et insuper, prout est, irritum decernimus, & inane, si secus super his, a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo (3), Pridie Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Garrexiensi.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*, in Principatu *Pedemontii*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Garrexiensi*.

3. *Octuagesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCLXXXVIII*. Ceterum huc spectat sequens Diploma.

In Nomine Domini Amen. Anno Domini 1480, Indictione Decima tertia, die 20 Mensis Novembris, Actum Garrexii videlicet in Domo Communis Garrexii, Ibidem præsentibus discretis viris Baptista Rubeo de Violla, Francisco Bracho, Michaele Carlevar, & Philippo Panzellino, omnibus de loco Violłæ ad infrascripta vocatis, atque rogatis.

Cum locus prædictus Garrexii, propter Religiosorum inopiam, consolationes spirituales, hactenus habere nequiverit, volentes super hoc opportunum, ac salubre adhibere remedium, magnifici, & generosi Domini Johannes Guglielmus, & Bonifatius Ceve Marchiones, condomini Garrexii, una cum Consulibus, Syndicis, Consilio, & aliis hominibus adjunctis, quorum nomina dicentur inferius, libere donaverunt situm, & terram, in qua sunt jam ædificatæ Capellæ tres, & fundamenta totius Ecclesię Ordinis Predicatorum, sive Reverendissimo Sacræ Theologiæ Magistro Michaeli de Matthæis Fratrum Predicatorum Provincię Lombardię Provinciali, absenti tamen, & R. Fr. Laurentio Fio ejusdem Ordinis, ac facultatis Professori, una cum Fratribus Francisco de Clavena & Petro Pistono de Garrexio præsentibus, & acceptantibus dictam donationem, nomine & vice R. P. Provincialis prædicti promittentis dictam Ecclesiam officiare, secundum morem Ordinis prædicti. Nomina vero Consulum, sunt hæc: Blaxinus Roterius, Odinus Fuxinerius, & Simon Rosella. Nomina Syndicorum sunt hæc: Innocentius Alamandra, & Benedictus Maglorius: Nomina Consiliariorum, & Adiunctorum, sunt hæc infrascripta. Antonius Blancus, Stephanus Blancus, Bertolinus Porta, Barnabas Gerinus, Hieronymus Bellinus, Angelinus Gonellus, Antonius Gonella, Pellisarius Seraphinus Gonella, Gulielmus Trossus, Garaxinus Zacconus bechus, Antoninus Torellus, Antonius Tortellus, Mellianus Borrus, Johannes Faccius, Bartholomæus Timonus, Antonius Carrara Johannis, Garaxinus Magliorius, Johannes Zacchonus, Antonius Garellus, Garaxinus Carrara Petri, Franciscus Amadeus, Blaxinus Gratianus, Angelinus Ramundus Guglielmi, Angelinus Ferrinus Petri, Emanuel Juglarius, Ludovicus Niger, Silvester Barberius, Dominicus Bogerius, Franciscus Reagnus, Jacobus Gonella Tobiæ, Antonius Raveta, Garaxinus Gastaldus, Angelinus Garellus Stephani, Antonius Zeccunus, Johannes Martinus, Antonius Timonus Johannis, Jacobinus Ferrarius, Vassallinus Amadeus, Franchinus Sterpianus, Guglielmus Barberius, Garaxinus Borrus, Stephanus Borgarinus, Bartholomæus Matthæus, Corradinus Pollerius, Matthæus Garellus, Manuel Pistonus, Odonus Bechus, Marchettus Niger, Petrus Bechus, Petrus Alamandra, Jacobinus Gonella Gasparri, Franciscus Garellus Dominici, Blaxinus Vasus, Marchio Murigernus. Johannes Salva, Guglielmus Scupinus Nicolæ, Garaxinus Wlpis, Johannes Trossus Bataglini, Franceschinus Gillinus, Obertus Georgius, Guglielmus Cultus Magister, Lazarus Borellus, Ludovicus Gazanus, Johannes Gonella Juliani, Venturinus Bellinus, Johannes Garellus Antonii, Simon Tornator, Antonius Ravottus, Patrerius de Patreriis, Antonius Ruba Petri, Franceschinus Garellus, Angelinus Bellinus, Ricius Vasus, Johannes Ghilia, Guglielmus Viglonus, Johannes Faxanus, Leo Tornator, Petrus Garellus Stephani, Jacobinus Trintarinus, Antonius Ruba Petri, Christophorus Trossus, Benedictus Zappa, Jacobinus Ferrinus, Antonius Clericus, Antonius Bava, Henricus Bellinus, Guglielmus Gonella, Angelinus Gaglineta, Jacobinus Giglia, Petrus Gonella Antonii, Antonius Timonus Johannis, Odinus Fradellus, Antonius Tornator Guglielmi Johannes Lambertus Dominici, Laurentius Reagnus, Laurentius Faxanus, Nicola Vasus, Odinus Carrara Antonii, Jacobinus Porta Corradi, Antonius Victus Laurentii, & Bartholomæus Petrus, alias Albus. Qui omnes, tam magnifici Domini supradicti suis propriis nominibus, ac nomine valde magnificorum DD. Galeoti, Bernardi, & Fratrum, pro quibus de rato habendo, promisit magnificus D. Johannes Guglielmus, nec non & ipse D. Bonifatius, pariter promisit de rato habendo nomine valde magnifici D. Garsilaschi, Fratris sui; ac omnes alii præfati viri nominati, & tam conjunctim, quam divisim, & omnibus melioribus via, jure, modo, & forma, quibus melius potuerunt, & possunt de jure per se, & hæredes, ac successores suos, libere, pure, mere, & irrevocabiliter ad præsens, inter vivos dederunt, & tradiderunt jure proprio, & in perpetuum situm Ecclesiæ cum Capellis, Domibus, & ædificiis, ac omnibus aliis in loco dicto existentibus, & cum omnibus, & singulis, quæ in eo loco, & situ sunt, quod situm est in territorio Garrexii, loco, ubi dicitur ad hortos, cui cohærent D. Georgius de Vicario ab una parte, Nicolaus de Viearo, Ego Notarius infrascriptus & Johannes Gazanus, ab alia parte, hæredes Johannis Ferrini, Castrum ab alia, hæredes Constantii Gillini ab alia, & Jacobinus Pis-

Fiſtonus Petri, ab alia, & alii &c. qui ſunt ibidem vicini confines, ad babendum, tenendum, & poſſidendum, & quiequid ſupradictis Ven. Dominis deineeps plaeuerit faciendum, cum omnibus, & ſingulis, quæ dicta res donata babet ſuper ſe, infra, ſeu intra ſe, in integrum, omnique ſua ratione, uſu, ſeu requiſitione, ſibi ex ea, vel pro ea re, aut ipſi rei, modo aliquo pertinente, conſtituentes ſeſe dicti magnifiei DD., & bomines, dictam rem donatam nomine, & vice prænominatorum RR. DD. Fratrum, tenere, & poſſidere, donec ipſius rei donatę poſſeſſionem accipiant corporalem, quam accipiendi ſua auctoritate, & retinendi deineeps eiſdem licentiam omnimodam dederunt; acto tamen inter prædictos magnificos DD., & bomines donantes nominibus, quibus ſupra ex una parte, & prædictos ven. DD. Fratres Laurentium, Franciſeum, & Petrum, etiam nominibus, quibus ſupra donatarios ex altera, per pactum expreſſum ſolemni ſtipulatione hine inde vallatum, quod caſu, quo aliquo tempore contingeret, tam prædictis magnificis DD., & hominibus, tam in particulari, quam in communi, ac ſingularibus perſonis ejuſdem loci per aliquam perſonam, tam Eccleſiaſticam, quam ſeeularem, moveri litem, quæſtionem, ſeu controverſiam, tam in judieio, quam extra occaſione prædictæ donationis, ae dependentibus ab ea, ſeu pro legatis, & relictis dictæ Eecleſiæ, ſeu permiſſionis factæ a Reverendiſſimo D. Epiſcopo Alben., nunc ex eo caſu ſupradicti ven. DD. Fratres Michael Provincialis, ut ſupra, ac ſupradicti donatarii promiſerunt dictam litem, ſeu lites in ſe ſuſcipere, ae defendere ſuis propriis expenſis, ac Ordinis prædicti, nulla ſibi facta denunciatione dictæ litis, ae ipſos præſatos magnifieos DD., & homines, ae ſingulares perſonas dicti loci Garrexii, indemnes penitus eonſervare a quaeunque perſona, & perſonis, tam Eccleſiaſticis, quam ſecularibus prætextu, & oceaſione dictæ donationis, ae dependentium ab ea. Item actum ut ſupra, & reſervatum fuit, quod Capella magna, & magnifiea dictæ Eecleſiæ donatæ reſtet, & reſtare debeat in perpetuum ſub vocabulo, & nomine S. Bernardini, ad honorem cujus fuit fundata, propter quam donationem, ipſi ſupradicti DD. donatarii dictis nominibus promiſerunt, & convenerunt prædictis magnifieis DD., & nominibus quibus ſupra eurare eum effectu, quod præfatus R. P. Michael, & Ordo prædictorum, acceptabunt dictam donationem, & locum prædictum, ac ibidem fundabunt Monaſterium unum Ordinis prædictorum. Quæ omnia, & ſingula ſupraſcripta præſati magnifici DD. bomines, ac Fratres, attendere, & obſervare promiſerunt, & in nullo contrafacere, dicere, vel opponere, aliqua ratione, vel cauſa de jure, vel de facto ſub obligatione bonorum ſuorum; De quibus omnibus, & ſingulis ſupradictis præceptum fuit mihi Notario infraſeripto confiei unum, vel plura Inſtrumenta, & facta refiei dictamine ſapientis, ſi opus fuerit, ſubſtantia in aliquo non mutata. Et Ego Johannes de Odella de Garrexio Publicus Imperiali auctoritate Notarius bis omnibus præſens fui, vocatus, & rogatus ſcripſi, & ſignum meum, quo in ſimilibus utor, appoſui conſuetum, in fidem, & teſtimonium præmiſſorum &c.

De quibuſdam Fratribus Prædicatoribus transferendis (1) ad Ordinem B. Mariæ Teutonicorum (2).

Anno 1488 Die 9 Februarii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Innocentius Epiſcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Epiſcopo Revalien.; Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. LII.

EXpoſcit devotionis dilecti filii Johannis Fridaeh de Loringhorla, Ordinis B. Marię Tentonicorum Jeroſolymitan. in Livonia Magiſtri, ſineeritas &c. Sane pro parte dicti Johannis, nobis nuper exhibita, petitio eontinebat, quod cum in territorio in dominio ejuſdem Livonię, quod in partibus ultra marinis, & confinibus Turcorum, & ſchiſmatorum eſt conſtitutum, omnes Domus Fratrum Prędicatorum, quę dudum antea ſub regulari obſervantia non fuerant, per Superiores dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, reformatę fuerint, & aliqui ex Fratribus in illis degentibus, in eis remanſerint, alii vero, qui ante reformationem hujuſmodi, dictas Domos ingreſſi fuerant, tam propter ſenium, quam propter corporum debilitatem, ab eſu earnium abſtinere, & ſub obſervantię regularis inſtitutione remanere non valentes, a dictis domibus exiverint, ſive coacti fuerint, quam plures exire, & totaliter vagari eogantur, in caſtris, & fortalitiis, in quibus Milites dicti Ordinis B. Marię contra Chriſti nominis hoſtes continue pugnant, ſe receperunt, eiſdem Militibus in divinis officiis ſub habitu tamen dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, deſervientes. Cum autem, ſicut eadem petitio ſubjungebat, dictus Ordo B. Marię bujuſmodi inſufficiens baberi non poſſit, magiſque conveniens exiſtat, dictos Fratres Ordinis Prędicatorum, qui cantando, & legendo horas Canonicas ſub eorum regula, eum Fratribus dicti Ordinis B. Marię conjungi, & illos ſub illius babitu recipere, quam quod illi binc inde diſeurrant apoſtatando, pro parte ejuſdem Magiſtri, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut triginta ex Fratribus prędictis ad dictum Ordinem B. Marię tranſire volentibus, recipiendi, illiſque ad dictum Ordinem B. Marię, ſe transferendi, licentiam concedere, aliaſque in pręmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, volentes, tam Ordinis B. Marię, quam Fratrum Prędicatorum indemnitati paterna caritate conſulere, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, ut triginta ex Fratribus prędictis, ad dictum Ordinem Beatę Marię tranſire volentibus, & per ipſum Jobannem, ae pro tempore exiſtentem dicti Ordinis B. Marię in Livonia Magiſtrum eligendis, & per te acceptandis, ut ad eundem Ordinem B. Marię ſe transferre, ac in illo ſub ejus regulari habitu perpetuo remanere, dictoque Magiſtro, ut illos in dicto Ordine S. Marię reeipere, libere, & lieite valeant, licentiam concedendi, plenam, & liberam auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium, concedimus facultatem. Non obſtantibus felicis recordationis Martini PP. V. Predeceſſoris noſtri, quę incipit: Viam ambitioſę cupiditatis; ac aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis &c. qui-

Diplomatis cauſa.

Facultas.

quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo (4), Quinto Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Transferendis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XII.*
2. *Teutonicorum.*) Ordo est Militaris.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXIV fol.* 45.
4. *Octuagesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, ęra communis *MCCCCLXXXVIII.*

Anno 1488 Die 7 Junii.

Conventus (1) e Provincia Saxoniæ ad Hollandiæ Congregationem (2) translatos, eidem Provinciæ restituit.

Ex Archivo (3) Ordinis.

LIII. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

His, quę, pro Religiosorum locorum omnium, ac personarum in illis sub suavi Religionis jugo degentium, pace, & quiete facta fuisse dicuntur &c. Sane pro parte dilecti filii Joachini Turriani (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię professoris, dictique Ordinis Generalis Magistri, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim ipse, provide considerans magnas dissensiones, quę inter Fratres domorum dicti Ordinis, Provincię Saxonię, occasione subjectionis de dictis domibus, illarumque Fratribus, tanquam per suos Prędecessores dicti Ordinis Generales, qui pro tempore fuerunt, nonnullis Vicariis extraordinariis, videlicet Congregationis Hollandię Ordinis ejusdem factę, & reductionis ad observantiam dictę Congregationis, evenerant, ac volens desuper pro debito sui Generalatus officii providere, & dissensionibus hujusmodi obviare, pacemque, & concordiam, inter Fratres Ordinis, & Provincię prędictorum fovere, domos, & Fratres Provincię, & Ordinis hujusmodi ab obedientia eorundem Vicariorum, & cujuscunque alterius, matura desuper deliberatione pręhabita, ex sua certa scientia amovit, & absolvit, domosque, & Fratres hujusmodi in suum pristinum statum restituit, & redintegravit, & de cetero perpetuis futuris temporibus in illo permanere voluit, illosque, & illas Provinciali Ordinis, & Provincię prędictorum pro tempore existenti perpetuo submisit, & subjecit, ac omnibus, & singulis dictę Provincię Fratribus cujuscunque forent conditionis, ne quovis modo hujusmodi restitutioni, & subjectioni contravenire pręsumerent, sub excommunicationis latę sententię pęna mandavit, volens tamen, & ordinans, quod dictus Provincialis in domibus reformatis, observantiam foveret, & manuteneret, & alias Domos reformabiles reformaret, ac alia fecit, statuit, & ordinavit, prout in quibusdam literis authenticis dicti Generalis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte ejusdem Generalis, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut absolutioni, amotioni, redintegrationi, submissioni, voluntati, mandato, statuto, & ordinationi prędictis, pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui pacis amęnitatem inter quascunque personas, pręsertim religiosas, quas decet a quibusvis dissensionibus fore semotas, vigere, & augeri nostris potissime temporibus, supremis desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, absolutionem, amotionem, redintegrationem, submissionem, voluntatem, mandatum, statutum, & ordinationem hujusmodi, ac, prout illa concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, & inde secuta quęcunque, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia approbamus, & confirmamus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere decernimus, supplentes, omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et nihilominus potiori pro cautela, illa omnia, & singula de novo, modo, & forma pręmissis facimus, statuimus, & ordinamus, quibuscunque Fratribus dictę Provincię sub excommunicationis latę sententię pęna, quam eo ipso, si contra fecerint, incurrant, districte pręcipiendo mandantes, ne contra pręmissa, quovis modo, directe, vel indirecte, facere, vel venire pręsumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis literis, etiam in forma Brevis, dictę Congregationi sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriis, & talibus, quod eis nonnisi sub certis inibi expressis, modo, & forma, vel nullatenus derogari possit, per Nos, & Sedem Apostolicam concessis, quibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus pro illorum sufficienti derogatione, specialis, specifica expressa, individua, ac de verbo, ad verbum, mentio habenda foret, tenores hujusmodi pręsentibus pro expressis habentes, hac vice duntaxat, eis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, constitutionis, suppletionis, statuti, ordinationis, mandati, decreti, & derogationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Confirmatio.

1. *Conventus.*) Quinam sint Conventus isti, docet *Bernardus* noster *de Jonghe in Belgio Dominicano Tractat. Praliminar. §. IV pag.* 6.
2. *Congregationem.*) Consulendus idem *§. III pag.* 2.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXVI fol.* 48.
4. *Turriani.*) Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXXXVII pag.* 869.

Bar-

Barbastrensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1488 Die 15 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LIV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Cęsaraugustan., & dilectis filiis Abbati Monasterii Montisaragonum, Oscen. (3) Dięcesis, ac Officiali Oscen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Piis fidelium votis gratum nos decet prestare assensum &c. (4) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Majoris, domus, ac Confratrum Confraternitatis Sancti Salvatoris in Capella ejusdem Sancti Salvatoris prope, & infra muros oppidi de Barbastro, Oscen. Dięcesis (5), petitio continebat, quod cum alias Capella prędicta, quę olim Synagoga Judęorum existebat, ordinaria auctoritate in Capella sub invocatione Sancti Salvatoris erecta, & dedicata, & inibi prefata Confraternitas sub dicta invocatione instituta fuisset, dicti Confratres obligarunt se ordinario loci quod pro uno perpetuo Beneficiato in dicta Ecclesia instituendo trecentos solidos monetę Jacren. (6) annis singulis darent, & assignarent, & quia Capella ipsa reparatione, & ornamentis indigebat, dictus ordinarius eisdem Confratribus antequam ad erectionem alicujus beneficii in dicta Capella in perpetuum Beneficiatum institueret, eisdem Confratribus concessit, ut dictos trecentos solidos ad certum tempus in ornamenta, & reparationem Capellę hujusmodi pro premissis, & aliis piis operibus converterent. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ad institutionem dicti Beneficiati nondum processum extiterit, cupiantque dicti Confratres pro divini cultus augmento, & ob singularem devotionis affectum, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum gerunt, apud dictam Capellam unam domum Ordinis prędicti fundari, & ędificari facere, ut Fratres prędicti inibi horis diurnis, & nocturnis continuo Altissimo valeant famulari, pro parte prędictorum Prioris, & Majoris, domus, ac Confratrum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis apud dictam Capellam unam domum prędicti Ordinis cum cęmeterio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis construendi, & ędificandi, licentiam concedere, aliasque in prędictis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis, & divini cultus augmentum, nostris potissime temporibus, ubique vigere & augeri, intensis desideramus affectibus, prefatos Priorem, & Majorem, domus, ac Confratres, & eorum quemlibet a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum Priori, & Majori domus, ac Confratribus prędictis, apud Capellam prędictam unam domum cum campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, & hortalitiis, ac aliis officinis necessariis, pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis, sine alicujus prejudicio construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ac Fratribus prędictis illam pro eorum usu, & habitatione perpetuis, & Capellam prędictam pro divinis officiis celebrandis, recipiendi, necnon Capellam ad instar aliarum domorum dicti Ordinis reformandi, & mutandi, auctoritate nostra licentiam, & facultatem concedatis, ac dictos trecentos solidos eidem domui, postquam constructa, & ędificata fuerit, pro Fratrum prędictorum, in ea pro tempore degentium, sustentatione eadem auctoritate applicetis. Nos enim Priori, & Fratribus, qui domum prędictam inhabitabunt pro tempore, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, & exemptionibus, aliis domibus dicti Ordinis in genere nunc, & pro tempore, concessis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de speciali gratia indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne prędicti, aut cujusvis alterius Mendicantium Ordinum professores domos, vel loca de novo recipere, vel recepta mutare presumant, sine Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente de prohibitione hujusmodi plenam, & expressam mentionem, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

1. *Barbastren.*) Vulgo *Balbastro*, in *Aragonia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLII fol.* 126.
3. *Oscen.*) Vulgo *Huesca*, in *Hispania Tarraconen.*
4. *Assensum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Oscen. Diœcesis*.) Nunc Episcopalis est *Barbastrensis* Civitas.
6. *Moneta Jacren.*) Fortassis: *Curren.*, seu *Currentis*, ut vulgo dicitur: Italis *Moneta corrente*: vel legendum: *Jaccen.*, & dicendum, quod huic monetę nomen inditum fuit ex Urbe *Jacca*. Est in *Aragonia* Regno.

De

Anno 1488
Die 24 Julii.

LV.

De reformando Pisano (1) Cœnobio S. Catharinæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Generali Ministro (3) Ordinis Prędicatorum.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INtelligentes, Monasterium S. Catherinę (4) de Pisis, necessaria indigere reformatione, tibi, cui ex officio hoc incumbit, & de cujus integritate pręcipuam in Domino fiduciam obtinemus, committimus per pręsentes, ut ad ipsum Monasterium te conferas, illudque, tam in capite, quam in membris reformes, & reducas ad Observantiam Ordinis Prędicatorum Congregationis Lombardię, Deum pre oculis habendo, & agendo quicquid secundum Deum, & conscientiam tuam bono regimini dicti Monasterii juxta salubria ejusdem Ordinis, & Congregationis instituta cognoveris expedire; Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIV Julii MCCCCLXXXVIII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Hie. Balbanus.

1. *Pisano.*) Consulendus *Fontana de Romana Provincia Cap. II Tit. V pag. 96. &c.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Ministro.*) Sic nonnunquam falluntur amanuenses. Legendum: *Magistro.*
4. *Catherina.*) Alias sic, nunc scribitur *Catharina.*

Anno 1488
Die 18 Augusti.

LVI.

De reformando Pisano (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DUdum (3) precibus dilecti filii Laurentii Medicis (4) inclinati commisimus dilecto filio Generali Ordinis tui per alias nostras literas in forma Brevis, ut Conventum Sanctę Catharinę de Pisis reformaret, ad instar aliorum Conventuum Lombardię reformatorum, prout in ipsis literis latius continetur; hoc si factum est, laudamus: sin autem, committimus tibi, & auctoritate Apostolica mandamus sub pęna excommunicationis latę sententię, quatenus infra dies decem, postquam has acceperis, sive per te, sive per alium idoneum, & probatum Religiosum tui Ordinis antedictum Conventum Sanctę Catharinę de Pisis tam in capite, quam in membris reformes: quem tuę curę, & directioni, & regimini in omnibus, & per omnia sive reformatum, sive reformandum, ac successoribus tuis subjicimus: itaut de ipso disponere possis, sicut de aliis Conventibus Lombardię reformatis, & tuę curę suppositis disponere potes, & debes: Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVIII Aug. MCCCCLXXXVIII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Pisano.*) Nunc juris est *Romanæ* Provinciæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien. pag.* 48.
3. *Dudum.*) Die scilicet *XXIV* Julii.
4. *Medicis.*) Gens est nobilissima, quæ nunc etiam floret.

Anno 1488
Die 9 Septembris.

LVII.

De Vallisoletano (1) Collegio fundando.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

INter curas multiplices, quę nobis ex pastorali officio &c. (3). Dudum siquidem pro parte Ven. Fratris nostri Alfonsi (4) Episcopi Palentin. Nobis exposito, quod ipse, qui Ordinis Fratrum Prędicatorum professor fuit, pia devotione ductus summopere desiderabat in oppido Vallisoleti Palentin. Diecesis, quod in partibus illis admodum insigne existit, & in quo secunda Universitas Studiorum generalium Castellę, & Legionis Regnorum est constituta, ac una magna, & ampla Domus Fratrum dicti Ordinis de observantia reformatorum nuncupatorum, existit, in qua continuo professores dicti Ordinis in magno numero degebant, unum Collegium, in quo Fratres dicti Ordinis de observantia, reformati nuncupati, sacrarum literarum studio operam dantes, continue degant, & exinde verbum Dei, ad quod dictus Ordo principaliter institutus fuerat, Christi fidelibus prędicare, & animabus salutem afferre pos-

Nota.

Nota.

possent, magnis sumptibus, & expensis erigere, & instituere, quodque Domum pro hujusmodi Collegio non sine maximis expensis jam edificare ceperit; Nos certis judicibus in partibus illis eorum propriis nominibus non expressis aliis nostris literis (5) dedimus in mandatis, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum eidem Alfonso Episcopo Collegium hujusmodi Fratribus dicti Ordinis de observantia nuncupatis, qui inibi literarum studio vacare possent in Domo prędicta erigendi, & instituendi, ac dictos Fratres studentes ad libitum suum in eo commorandi, quorum unus eorum dicti Collegii Rector, atque laudabilia statuta, & ordinationes, non tamen Sacris Canonibus concernentia (6), secundum quę Collegium, & Scholares, in eo pro tempore degentes, vivere, & quę perpetuo observari deberent, in antea condendi, licentiam, & facultatem concederent, ac quod Fratres in dicto Collegio pro tempore existentes, non tamen ultra numerum sexdecim, quandiu in eo essent, solum pro tempore existenti Vicario Generali dicti Ordinis reformatorum de observantia nuncupatorum, dictorum Regnorum, subjecti existerent, quodque, ut studio melius vacare possent, carnibus tempore quo illarum esus aliis Christi fidelibus, vel Religiosis, non est prohibitus, vesci, ac camisiis, & linteaminibus lineis, uti, & in illis dormire libere, & licite, & absque alicujus peccati, & transgressionis Regulę & statutorum dicti ordinis incursu valeant, statuerunt, & ordinaverunt, & alia, tunc expressa, facere curaverunt, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Episcopi, petitio continebat, ipse summopere cupiat Collegium prędictum, quod vigore literarum prędictarum ceptum fuit, plurimum ampliare, ac ut Fratres inibi pro tempore degentes, semotis quibusvis obstaculis, & dispendiis, literarum studio commodius vacare possint, pro parte ejusdem Episcopi, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi quod numerum prędictum sexdecim Fratrum, usque ad numerum viginti augere possit, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Facultas.
literarum studium, pręsertim per quod fides catholica exaltatur, & ampliatur, ubique vigere, & augeri nostris potissime temporibus supernis desideramus affectibus, pium, & laudabile propositum dicti Episcopi, plurimum in Domino commendantes, ipsumque Episcopum a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem Episcopo, quod Collegium dictorum sexdecim Fratrum, usque ad numerum viginti Fratrum Ordinis hujusmodi augere, libere, & licite valeat, auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam concedimus, ipsisque Fratribus, ultra dictum numerum sexdecim in dicto Collegio deputandis, quod omnibus, & singulis prerogativis, & gratiis, aliis sexdecim Fratribus prędictis concessis, gaudere possint, indulgemus; Et quod vicarius, qui Fratres pro tempore in dicto Collegio existentes visitabit, aliqua jura, seu pecunias, ac victum ab eis, seu Collegio hujusmodi exigere, ac aliquos Fratres in dicto Collegio collocare, & ab illo mutare, vel amovere nequeat, sed id tantum licere prefato Episcopo, & pro tempore existenti dicti Collegii Gubernatori, alias juxta statuta Provincię condita, & condenda, quę semper valida, & in suo robore permanerent, quodque nulla persona, etiam cujuscunque status, ordinis, & conditionis, etiamsi dicti Ordinis Frater fuerit, in dicto Collegio, contra Illius statuta, & ordinationes, hospitari, & esse, ac nullus etiam de dicto Collegio, aliqua ornamenta ecclesiastica, aurea, & argentea, jocalia, & utensilia Domus, & alia bona dicti Collegii ab eodem Collegio extrahere, seu in pignus dare, vel alienare, nec meliorationis, aut reparationis causa possint, sub excommunicationis latę sententię pena, quam contrafacientes, eo ipso incurrerent, & a qua, non nisi a Sede Apostolica, preterquam in mortis articulo constituti, absolvi possint, eadem auctoritate statuimus, decernimus, & ordinamus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, consuetudinibus, & privilegiis dicti Ordinis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, concessionis, Indulti, Constitutionis, Decreti, & ordinationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Quinto Idus Septembris (7), Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Vallisoletano.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLII fol.*255.
3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Alfonsi.*) *Burgos*, de quo in *Appendice ad Pontificatum Sixti IV.*
5. *Literis.*) Mox transcribendis.
6. *Concernentia.*) Contraria.
7. *Quinto Idus Septembris.*) Hinc liquet quod a die Coronationis duntaxat Annos Pontificatus sui *Innocentius VIII* numerabat in Bullis, non autem ab Electionis die.

Eadem de re (1).

Anno 1488
Die.....

Ex Johanne Lopez in Historia Ordinis III Parte Lib. III Cap. LXXXVI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LVIII.

Apostolicę dignitatis speculatores constituti &c. Sane pro parte venerabilis Fratris nostri F. Alfonsi Episcopi Palentini &c. Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse qui Ordinis Fratrum Prędicatorum professor fuit, pia devotione ductus summopere desiderat, in oppido Vallisoleti Palentinę Diecesis, quod in partibus illis admodum insigne existit, & in quo secunda Universitas studiorum Generalium Castellę, & Legionis Regnorum est instituta, atque una magna ampla Domus Fratrum dicti Ordinis de observantia reformatorum nuncupatorum, in qua continue professores dicti Ordinis in magno numero degunt, unum collegium, in quo sexdecim Fratres Ordinis prędicti de observantia reformati nuncupati sacrarum literarum Studio operam dantes continue degant, ut exinde Verbum Dei, ad quod dictus Ordo principaliter institutus fuit, Christifidelibus predicare, & animabus salutem afferre possint, maximis sumptibus & expensis erigere, si sibi ad id Apostolica auctoritas suffragetur. Quare pro

pro parte ejusdem Alfonsi, qui carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Regis, & carissimę in Christo filię nostrę Elisabeth Reginę eorundem Regnorum Illustrium Consiliarius ex stit, ac domum pro hujusmodi Collegio non sine magna expensa jam ędificare cępit, nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi Collegium hujusmodi in dicto oppido, ac domo prędicta, loco ad hoc convenienti &c. Romę 1488.

2. *Eadem de re.*) Constitutionem istam, mutilam licet, transcribendam duximus.

Anno 1488 Die 9 Septembris.

Conservatores creat qui præcedens Diploma servandum curent.

Ex Archivo (1) Ordinis.

LIX.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Secularibus, & Collegiatę Beatę Marię de Frisillis, Palentin. Dięcesis, & de Fronceca Burgen. Abbatibus, ac Priori ipsius Palentin. Ecclesiarum; Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt Literę tenoris subsequentis. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam Rei Memoriam. Inter curas multiplices &c. (2). Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, Episcopo Palentin., seu Gubernatori, ac Fratribus Ordinis Prędicatorum in dicta Domo pro tempore degentibus, in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra, omnia, & singula premissa inviolabiliter observari, non permittatis eos per quoscunque desuper indebite molestari, & nihilominus, illos, quos hujusmodi excommunicationis sententiam vobis incurrisse constiterit, quoties super hoc pro parte Episcopi, Gubernatoris, & Fratrum prędictorum, fueritis requisiti, tandiu Dominicis, & aliis festivis diebus in Ecclesiis, dum major inibi populi multitudo ad Divina convenerit, excommunicatos publice nuncietis, & faciatis ab aliis nunciari, ac ab omnibus arctius evitari, donec statuto, & ordinationi vestris prędictis realiter, & cum effectu parere curaverint, ipsique exinde ab hujusmodi excommunicationis sententia absolutionis beneficium meruerint obtinere. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. non obstantibus omnibus supradictis, aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per Literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam &c. de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Quinto Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLII fol.* 256.

2. *Multiplices &c.*) Ut in precedenti Constitutione ad finem usque.

Anno 1488 Die 22 Septembris.

Ut per Villadensem (1) Priorem liceat Fratribus ejusdem Cœnobii ter qualibet hebdomada vesci carnibus (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

LX.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte (4) fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm sicut dilecti filii Fratres tuę domus Nobis exponi fecerunt, sępe numero contingat, ut urgente necessitate expediat eis comedere carnes, Nos, volentes desuper indemnitati eorum paterna caritate, consulere, tibi cum Fratribus prędictis, ut diebus Dominicis, ac III, & V Feria carnes libere, ac licite, urgente tamen necessitate, comedere possint, dispensandi auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam concedimus, & etiam facultatem, super quo tuam conscientiam oneramus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus Domus, Ordinis, & observantię prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXII Septembris MCCCCLXXXVIII Pontificatus nostri Anno Quinto.

A. Kapezuntius.

1. *Villadensem.*) Juris est Provincialis *Hispaniæ.*
2. *Carnibus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.IV.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Villadensi.*
4. *Dilecte.*) Deest inscriptio Diplomatis, quæ sic restituenda: *Dilecto filio Priori Conventus Villaden. Ordinis Fratrum Prædicatorum.*

Gal-

Galwiensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1488 Die 4 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei; dilectis filiis Decano, & Willelmo Omullarchlyn, ac Willelmo Macbay Canonicis Ecclesię Enachdwen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

COgnita devotionis constantia, fidei quoque integritas, quas dilecti filii incolę oppidi Galwyę, Enachdwen. Dięcesis, ad Nos, & Romanam gerunt Ecclesiam, non indigne promerentur &c. (4). Cum itaque, sicut accepimus, Capella B. Marię de Colle extra, & prope dictum oppidum vacet ad presens, & tanto tempore vacaverit, quod de ejus vacationis modo certa notitia non habetur, &, ut exhibita Nobis nuper pro parte incolarum prędictorum, petitio continebat, ipsi sperent, quod si Ordinis Fratrum Prędicatorum professores, ad quos gerunt specialem devotionis affectum, haberent in dicto Oppido, aut extra, prope illud, aliquam Domum pro decenti habitatione unius Prioris, & aliquorum Fratrum dicti Ordinis, ipsi incolę eorundem Prioris, & Fratrum pro tempore in dicta Domo habitantium, exemplari vita, assidua, & devota divinorum celebratione, audientia Confessionum, & predicationibus Verbi Dei, ac exhortationibus ad bene vivendum, facilius possent consequi animarum suarum salutem, fuitque propterea pro parte eorundem incolarum Nobis humiliter supplicatum, ut Capellam prędictam, quę, etsi, ut a nonnullis asseritur, ad collationem, presentationem, seu aliam dispensationem dilectorum filiorum Abbatis, & Conventus Monasterii S. Trinitatis Pręmonstraten. Ordinis, Tuamen. Dięcesis, seu alias pertineat, tamen a longo tempore citra per diversos clericos seculares, de facto detenta fuit, dicto Ordini Fratrum Prędicatorum, & pro illo Priori Provinciali, & Fratribus Provincię Hibernię dicti Ordinis secundum morem ejusdem Ordinis applicare, & ut apud illam, unam Domum cum opportunis campanili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari facere, ac pro eorum perpetuis usu, & habitatione recipere, & inhabitare valerent, licentiam concedere, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui animarum salutem, procurari, Religionis statum propagari, & divinum cultum adaugeri, nostris potissime temporibus ferventibus desideriis affectamus, verum ultimę vacationis dictę Capellę modum, etiamsi ex illo, vel loco ejus, generalis reservatio resultet, prędentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam, vocatis Abbate, & Conventu prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, ita esse repereritis, Capella prędicta, quę sine cura est, & cujus fructus, redditus, & proventus unius marchę Sterlingborum, secundum extimationem, valorem annuum, ut dicti incolę asserunt, non excedunt, quovis modo, & ex cujuscunque persona, etiamsi per liberam cujusvis resignationem de illa extra Romanam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, & tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateran. statuta Concilii, ad Sedem prędictam legitime devoluta, ipsaque Capella dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea, inter aliquos lis, cujus statum prędentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. prędentium non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, Ordini, & pro illo, Priori Provinciali, & Fratribus prędictis, auctoritate nostra concedatis, & ut apud illam, unam Domum cum campanili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari facere, ac pro eorum perpetuis usu, & habitatione recipere, & inhabitare libere, & licite valeant, jure tamen Parochialis Ecclesię, & dicti Monasterii, ac cujuslibet alterius in reliquis omnibus semper salvo, & sine prędjudicio cujuscunque, dicta auctoritate, licentiam largiamini, inducentes per vos, vel alium, seu alios, eosdem Priorem, & Fratres, vel eorum Procuratorem eorundem nomine in corporalem possessionem Capellę, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, & defendentes inductos, amoto exinde quolibet illicito detentore, ac facientes eis de ipsius Capellę fructibus, redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus universis integre provideri. Contradictores auctoritate nostra &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, presertim prohibente, ne prędicti, & aliorum Mendicantium Ordinum Fratres, nova loca ad inhabitandum recipere presumant &c. & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque. Aut si aliqui, super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis &c. dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarunt, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem &c. sit processum. Quas quidem literas, & processum &c. ad dictam Capellam, volumus non extendi &c. seu si ven. Fratri nostro Episcopo Enachdwen., ac Abbati, & Conventui prefatis &c. a dicta sit Sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus, minime teneantur &c., aut quod interdici, suspendi &c. & qualibet alia dictę Sedis Indulgentia &c. & de qua, cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis; Nos enim si Capellam prędictam eisdem Ordini, Priori, & Fratribus per vos vigore prędentium concedi, & licentiam hujusmodi largiri, contingat, eidem Domui, Priori, ac Fratribus, qui illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, favoribus, concessionibus, & indultis, quibus alię Domus dicti Ordinis, & in illis pro tempore degentes, Priores, ac Fratres in genere potiuntur, & gaudent, ac potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, Apostolica auctoritate indulgemus; Et insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his &c. contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Pridie Nonas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Facultas.

1. *Galvvien.*) In *Hibernia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXVII fol. 19.*
3. *Enachdovven.*) *Alachden*, vulgo *Avaghdovvne*, nonnullis *Kill-alla*, in *Hibernia*, sub *Tuamensi* Metropoli.
4. *Promerentur &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1488 Die 16 Decembris.

De tribus Cœnobiis fundandis in Hibernia.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXII. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori Provinciali, & Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Hibernię secundum morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

SAcrę Religionis, in qua sub jugo voluntarię paupertatis, devotum, & sedulum Deo exhibetis obsequium, promeretur honestas &c. (2) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte vestra, patitio continebat, quod nobilis vir Baro de Norach, & Eugenius Macdonebard, ac Edmundus de Lantu Laici Kaldaren. (3), & Akaden. (4), ac Miden. (5) Dięcesum, dilecti filii, pia devotione, quam ad Ordinem vestrum, illiusque personas, ob earum bonos, & exemplares mores, ac vitę sanctimoniam, uberesque fructus, quos continuis prędicationibus verbi Dei, & aliis bonis operibus in populo Miden. Dięcesis afferunt, ducti, certa loca, sive terras Intyma Kudir, & Colynymihan (6), ac Fonschormaci (7) nuncupata, ad eosdem Baronem, Eugenium, & Edmundum legitime pertinentia in eisdem Dięcesibus consistentia, vobis ad effectum, ut ibidem Domus pro habitatione Fratrum ejusdem Ordinis construantur, & ędificentur, salvo Sedis Apostolicę beneplacito, dederunt, & concesserunt. Quare pro parte vestra, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis terras, & loca prędicta recipiendi, & in illis tres Domos pręfati Ordinis cum Ecclesiis, campanilibus humilibus, campanis, dormitoriis, claustris, refectoriis, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis construendi, & ędificandi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum hujusmodi nostris potissime temporibus vigere, & augeri intensis desideramus affectibus, vestrum quemlibet ex quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutum fore censentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis terras, & loca prędicta recipiendi, & in illis tres Domos cum Ecclesiis, campanilibus humilibus, campanis, claustris, refectoriis, dormitoriis, hortis, hortalitiis, aliisque officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis,

Facultas.

sine alicujus pręjudicio, construendi, & ędificandi, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam concedimus, ac Domibus prędictis, &, qui illas inhabitabunt pro tempore, Fratribus, quod omnibus, & singulis, gratiis, privilegiis, & indulgentiis, libertatibus, immunitatibus, & indultis, aliis domibus, & Fratribus dicti Ordinis per Sedem prędictam in genere concessis, & concedendis, uti, & gaudere libere, & licite possint, eadem auctoritate indulgemus, jure tamen parochialium Ecclesiarum, in quibus Domus ipsę ędificandę consistunt, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne cujusvis Ordinis Mendicantium Fratres, in aliqua Civitate, vel villa, seu castro, vel alio loco ad habitandum Domos, seu loca quęcunque, de novo recipere pręsumant, sine Sedis pręd ctę licentia speciali, faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, concessionia, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Decimo Septimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXVII fol. 273.*
2. *Honestas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
3. *Kaldaren.*) *Kildarien.*, sub Metropoli *Dublinien.*
4. *Akaden.*) *Achaden.*, sub Archiepiscopo *Tuamensi*.
5. *Miden.*) *Meden.*, sub *Armachana* Metropoli.
6. *Colynymihan*.) Forsitan: *Cluinmbicen.*
7. *Fonschormaci*.) Fortassis: *Roscomacis*

Anno 1489 Die 5 Januarii.

De reædificando Audomarensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXIII. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

HIa quę pro Ecclesiarum, ac Religiosorum locorum &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus oppidi S. Audomari Ordinis Prędicatorum, Morinen. (4), Dięcesis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod olim Magister Generalis, ac Provincialis Provincię Francię Ordinis ejusdem, secundum morem dicti Ordinis, provide attendentea, quod Domus prędicta, causantibus bellorum turbinibus, quibus partes illę, proh dolor, afflictę fuerant, penitus diruta, & solo ęquata erat, ac ad ędificationem illius Christi fidelium suffragia essent plurimum opportuna, unam Confraternitatem ad honorem B. Virginis sub invocatione pietatis, & doloris, quas ipsa Virgo in Passione D. N. J. Christi pertulit, instituerunt, ac Confratres dictę Confraternitatis utriusque sexus, tam pręsentes, quam futuros, ut ipsos ad contribuendum reędificationi dictę Domus inducerent, in omnibus Missis, suffragiis, jejuniis, prędicationibus, singulisque aliis bonis, quę per Fratres, & Sorores dicti Ordinis fierent, participes effecerunt, ac Fratres pręfati omnes eleemosynas ad ordinationem dicti Generalis, ac Dięcesani loci in trunco, diversis clavibus clauso, in reędificationem hujusmodi fideliter convertendas, imposuerunt, ipseque Dięcesanus ordinationem hujusmodi, ordinaria auctoritate approbavit, & confirmavit, ac tunc pręsentibus, & futuris Confratribus prędictis, quas potuit, Indulgentias concessit, &

Diplomatis causa.

dein-

deinde tunc Vicarius, tunc Episcopi Morinen. in spiritualibus Generalis, nonnullique alii locorum Diœcesani, omnes Confratres prędictos in pręmissis contribuentes in omnibus bonis operibus meritoriis, quę per suos subditos in eorum Diœcesi respective fierent, participes efficerentur, & successive venerabilis Frater noster Lucas Episcopus Sabinen. tunc in partibus illis cum potestate Legati de Latere Apostolicę Sedis Nuncius, habens ad id, ut asserebat, ab eadem Sede per ejus literas facultatem, illius vigore, & similiter nonnulli S. R. E. Cardinales, eisdem Confratribus, certis diebus tunc expressis, nonnullas alias Indulgentias concesserunt, prout in diversis literis authenticis desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut institutioni, concessionibus, & Indulgentiis prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę Confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Ecclesiarum, ac Religiosorum locorum omnium conservationem, & instaurationem, ac animarum salutem, divinique cultus augmentum, nostris potissime temporibus supernis desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, institutionem, concessiones, & Indulgentias prędictas auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et insuper ipsis Confratribus, qui nunc sunt, & infra quinquennium futuris, ut ipsi, & quilibet eorum, aliquem idoneum Presbyterum secularem, vel cujusvis Ordinis Religiosorum, in eorum possint eligere Confessorem, qui vita eis comite, in casibus Sedi Apostolicę reservatis, pręterquam offensę Ecclesiasticę libertatis, criminum Hęresis, rebellionis, aut conspirationis in personam, vel statum Romani Pontificis, seu Sedem Apostolicam, falsitatis literarum Apostolicarum, supplicationum, & commissionum, invasionis, depredationis, vel occupationis, vel devastationis terrarum, & maris Romanę Ecclesię, mediate, vel immediate subjectarum, offensę personalis in Episcopum, vel alium Prelatum, prohibitionis devolutionis causarum ad dictam Curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes Infidelium, semel duntaxat in vita, in aliis vero, quoties fuerit opportunum, Confessionibus eorum diligenter auditis, pro commissis eis, debitam absolutionem impendat, & injungat pęnitentiam salutarem, necnon vota quęcunque voluntaria, liminum Apostolorum, & S. Jacobi in Compostella, & castitatis, & Religionis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera convertere valeat; quodque Confessor, quem duxerint eligendum, omnium peccatorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, semel in vita, & in mortis articulo, plenam remissionem eis in sinceritate simili unitatis S. R. Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistentibus, auctoritate Apostolica, concedere valeat, sic tamen, quod idem Confessor, de iis, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam eis per eos, si supervixerint, vel per alios, si forsan transierint, faciendam injungat, quam ipsi facere teneantur, ut prefertur. Et ne, quod absit, propter hujusmodi gratiam, vel concessionem reddantur procliviores, ad illicita in posterum committenda, volumus, quod si a sinceritate fidei, unitate Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice *intrantium*, desisterent, aut ex confidentia ejusdem concessionis, vel remissionis, aliqua forsan committerent, concessio, remissio, ac quoad illas pręsentes litere nullatenus suffragentur, quodque ipsi Confratres sic contribuentes, visitando aliqua Altaria, seu Ecclesias per Priorem dictę Domus pro tempore existentem, vel Confessorem per eos eligendum deputanda, omnes Indulgentias consequantur, quas consequuntur visitantes Ecclesias, in quibus Stationes Urbis, diebus, quibus illę concessę fuerint, eadem auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, de specialis dono gratię indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Volumus autem, quod si prefatis Confratribus, aliqua alia Indulgentia, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, pręsentes literę nullius existant roboris, vel momenti, & quia difficile foret ipsas literas, ad singulas personas, aut loca, in quibus expediens fuerit, deferre, volumus, & eadem Apostolica auctoritate decernimus, quod illarum transumptis, manu publici Notarii, inde rogati, subscriptis, & sigillo alterius personę in dignitate Ecclesiastica constitutę, aut Curię Ecclesiasticę, vel Prioris, & Fratrum dictę Domus munitis, ea prorsus fides indubia adhibeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo &c. nostrę approbationis, confirmationis, suppletionis, concessionis, voluntatis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo, Nonis Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Confraternitas constituta.

1. *Audomaren.*) Vulgo *Saint Omer*, in *Belgio*. Juris est Provinciæ *S. Rosa*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Lib. LXX fol. 64.
3. *Locorum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Morinen.*) Nunc Episcopalis est Urbs *S. Audomari*.

Varia privilegia (1) concedit Fratribus Provinciæ Hispaniæ.

Anno 1489 Die 18 Februarii.

Ex Roderico in Nova Collectione Privilegiorum Apostol. pag. 208.

LXIV.

Petrus (2) miseratione divina Sanctorum Cosmę, & Damiani (3), Romanę Ecclesię Diaconus Cardinalis, de Fox nuncupatus (4), universis, & singulis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, salutem in Domino sempiternam.

Exordium.

Ratio exigit, & ęquitas persuadet, ut testimonium veritati perhiberi valeat. Igitur notum facimus, per pręsentes, quod nuper Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Innocentius, divina providentia Papa Octavus, consultatione vestra (5), ac volens Vicario Generali, ac singulis Prioribus, ac Fratribus universarum Domorum Ordinis Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, Congregationis Provincię Hispanię, pręsentibus, & futuris, & perpetuo scrupulum conscientiarum ipsorum au-

Privilegia.

auferre, vivę vocis oraculo, nobis facto, motu proprio, & certa scientia dispensavit cum dictis Fratribus super possessionibus, & redditibus habendis, alias juxta formam Bullę Mare magnum nuncupatę, auferendo maledictionem Sancti Dominici, & non obstantibus Constitutionibus dicti Ordinis, prohibentibus, ne Fratres ejusdem Ordinis habere possessiones possent. Item quoniam cum in partibus Hispanię pro majori parte medici judęi existant, nec facile possint in aliquibus locis reperiri medici Christiani, idem Dominus noster concedit licentiam eisdem Fratribus pręsentibus, & futuris, etsi magnam necessitatem non habeant, cum judęis se medicandi, non obstantibus quibuscunque, prohibitionibus, & censuris ecclesiasticis in genere, vel in specie super hoc editis. Item concessit, quod Fratres dictę Congregationis in Conventibus suis, & aliis locis, ubi eis concelebrare contingat, per horam ante diem, & per horam post meridiem, pręsertim quando prędicatur in Conventibus, & sunt solemnia officia, Missam celebrare possint. Et quia non modicum periculum imminet animarum Fratrum dictę Congregationis si iidem Fratres gauderent perpetuo Confessionali in Bulla Cruciatę contra Saracenos Regni Granatę, contento, idem Dominus noster declaravit, Fratres dictę Congregationis non posse gaudere Confessionali prędicto, ne detur Fratribus occasio peccandi, & ab obedientia se subtrahendi, pręsertim cum tempore felicis recordationis Sixti PP. IV cum similis gratia prędicaretur in Italia, in simili casu fuerit declaratum per eundem Sixtum. Item quia nonnulla dubia occurrunt Fratribus, & occurrere possunt super gratiis, & privilegiis tam Ordini, quam Congregationi prędictis concessis: idem Dominus noster pro securitate conscientiarum ipsorum Fratrum concedit facultatem Vicario Generali dictę Congregationis pro tempore existenti cum aliqua persona in dignitate Ecclesiastica constituta, & duobus aliis Jurisconsultis interpretandi hujusmodi dubia, & quod Fratres dictę Congregationis secure possint stare declarationibus per eosdem faciendis. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium, pręsentes patentes literas per infrascriptum notarium nostrum fieri mandavimus, & nomine nostro subscripsimus, nostrique magni sigilli jussimus, & fecimus appensione communiri. Datum Romę in Domibus nostrę habitationis, & solitę residentię sub Anno a Nativitate Domini MCCCCLXXXIX indictione VII die vero ultima Mensis Februarii, Pontificatus ejusdem SS. Domini nostri Innocentii VIII Anno V.

P. Cardinalis de Fox.

1. *Privilegia.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Petrus.*) E Regio *Cantabrorum* sanguine procreatus. Consulendus *Oldoinus apud Ciaconium Vit. Pontif.*, *& Cardinal. Tomo III ad annum MCCCCLXXI pag. 62.*

3. *SS. Cosmae, & Damiani.*) Hinc *Oldoini* dubium solvitur. *Ciaconius*, inquit *Oldoinus* loco mox laudato, *huic attribuit Diaconiam SS. Cosmae, & Damiani, sed quo fundamento mihi ignotum: ex literis enim Sixti, quas in Vaticano Archivo saepe sapius vidit Felix Contelorius, habemus Petrum S. Sixti titulum ipso initio Cardinalatus obtinuisse.* Sit ita: ex hoc tamen Diplomate liquet, *Petrum* titulo *SS. Cosmae, & Damiani* donatum fuisse.

4. *De Fox nuncupatus.*) *Fuxensis* scilicet, vulgo *Foix* Gens est nobilissima, de qua consulendus *Guillelmus de la Perriere in Annal. Fuxen.*

5. *Vestra.*) Fortassis: *Nostra.*

Anno 1489 Die 12 Martii.

Privilegia (1) Congregationi Hispanicae jam concessa firmat, aliisque eandem Congregationem ornat.

Ex Roderico in Nova Collectione Privilegiorum Apostolicor. pag. 204.

LXV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. SAcrę Religionis puritatem ubique vigere sinceris desideriis affectantes, illa quę propterea facta fuisse comperimus, ut firma perpetuo & inconcussa permaneant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus, ac pro Religionis ipsius conservatione, & manutentione statuimus, & ordinamus, prout cognoscimus in Domino salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum Vicarii Generalis, ac universorum Priorum Fratrum Ordinis Prędicatorum Reformatorum nuncupatorum, Congregationis provincię Hispanię juxta morem dicti Ordinis Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim quondam Leonardus de Mansuetis, tunc Magister Generalis totius Ordinis prędicti nonnullas gratias eidem Congregationi concessit, quę postmodum per felicis recordationis Sixtum Papam Quartum Prędecessorem nostrum Apostolica auctoritate confirmatę fuerunt, quas, & alias gratias eidem Congregationi, illiusque particularibus domibus per Sedem Apostolicam concessas, pro illarum firmitate majori Vicarius, Priores, & Fratres prędicti cupiunt per Sedem eandem confirmari. Et pro ipsius Congregationis, & Religionis augmento eidem Congregationi de novo concedi. Quare pro parte Vicarii, Priorum, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut omnes, & singulas gratias prędictas pro illarum subsistentia firmiori, approbare, & confirmare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Vicarium, Priores, & Fratres prędictos, & eorum singulos a quibuscunque Excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnes & singulas gratias eidem Congregationi, & illius particularibus domibus per Sedem eandem, etiam vivę vocis oraculo, pro animarum salute, & Religionis augmentatione concessas, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent pręsentibus, haberi volumus pro expressis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus. Et nihilominus statuimus, & ordinamus, quod Vicarius Generalis dictę Congregationis, qui per unum triennium officium Vicariatus hujusmodi exercuerit, immediate post dictum triennium non possit confirmari in Vicarium, nec de novo reeligi, nisi ad minus unum aliud triennium postquam Vicarius esse desierit, transierit, quodque electio Vicarii Generalis dictę Congregationis semper fieri debeat Dominica Tertia post festum Resurractionis Dominicę, & ab illa die currit triennium, etiam si post ejus Electionem sta-

Diplomatis causa.

Confirmatio.

ſtatim non confirmetur. Et, ſi contingat, aliquem Vicarium infra triennium officii ſui ab hac vita decedere, vel ab officio vicariatus hujuſmodi abſolvi, vel amoveri, quod ſtatim Prior illius Conventus, qui ejus vices juxta Conſtitutiones dicti Ordinis geſſerit, alios Priores ad electionem Vicarii Generalis convocare teneatur, nec differatur Electio uſque ad dictam Dominicam. Et, ſi fiat ante feſtum Omnium Sanctorum, annus ille inceptus cenſeatur completus in dicta Dominica; ſi vero poſt dictum feſtum electio hujuſmodi fiat, tempus illud, quod ſupererit, in dicto triennio non computetur; ſitque Vicarius Generalis dictę Congregationis ſuperior omnium Monialium Monaſteriorum dicti Ordinis reformatorum, & reformandorum, & illas poſſit viſitare, & corrigere, quibuſcunque literis Apoſtolicis, quibusvis Fratribus dicti Ordinis, prefertim dilecto filio Alfonſo de Sancto Cypriano ſuper deputatione Vicariorum, Sociorum, & Confeſſorum, & Capellanorum, ac aliorum mutatione, necnon viſitatione hujuſmodi, etiam cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, Clauſulis, conceſſis, non obſtantibus, excepto, quod prefatus Alfonſus officium viſitationis hujuſmodi in Zamoren., & Deſcon. Cypriano (a) dicti Ordinis Palentinę diœceſis Monaſteriis Monialium duntaxat exercere poſſit. Tamen in deputando ſocios, & Confeſſores, ac Capellanos hujuſmodi, illoſque mutando nullam habeat facultatem abſque licentia dictę Congregationis, ad quam diſpoſitio deputationis, & amotionis hujuſmodi pertineat. Et inſuper, quia in ſtatutis dicti Ordinis inter alia cavetur, quod Conventus dicti Ordinis, in quo duodecim Fratres non eſſent, vocem in Capitulis non haberent, ſtatuta hujuſmodi moderantes, volumus, quod deinceps, quicunque Conventus dictę Congregationis, etiamſi numerus duodenarius non fuerit, dummodo in eo octo Fratres exiſtant, habeant vocem in Congregatione ſecundum formam dictorum ſtatutorum. Si tamen aliquis Conventus in poſterum reformandus adeo parvus, & pauper exiſtat, ut ibidem octo Fratres commode ſuſtentari non poſſent, tunc Vicarius Generalis, cum Definitoribus dictę Congregationis poſſit illum alteri Conventui unire, & incorporare, & tunc talis non cenſeatur Conventus, ſed membrum Conventus: dummodo abſque ſcandalo hoc fiat, & in Eccleſia loci incorporati cultus divinus non ceſſet; quodque nullus Frater dictę Congregationis Magiſterii, vel alium quemcunque Gradum in ſacra Theologia, niſi ad illum per Capitulum dictę Congregationis expoſitus fuerit, aſſumere quoquomodo preſumat, & ſi qui aliter promoti fuerint, pro non promotis habeantur, & ad hujuſmodi Gradus inhabiles ſint, & eſſe cenſeantur. *Nota.* Et cum propter magnas expenſas, que in ſuſcipiendis gradibus in Univerſitate Salmantina fiunt, Fratres dictę Congregationis gradus hujuſmodi ibidem ſuſcipere commode non poſſint, quod Regens, & in ejus abſentia Prior domus Sancti Stephani Salmantini dictę Congregationis poſſint conferre quoſcunque Gradus Fratribus dictę Congregationis per eandem Congregationem expoſitis, & admiſſis per Capitulum, vel Magiſtrum Generalem dicti Ordinis, dummodo ſic graduati peregerint curſus ſuos. Et inſuper quod deinceps Vicarius Generalis dictę Congregationis, ejuſque vices gerens, habeant eandem poteſtatem ſuper dictam Congregationem, quam habent, vel habere poſſunt Prior Provincialis alicujus Provincię, ejuſque Vicarius, & Viceſgerens, tam ex ſtatutis dicti Ordinis quam ex privilegiis Sedis Apoſtolicę, & quia in Bulla, Mare magnum nuncupata, continetur, quod Fratres Predicatores, & Moniales ſub eorum cura degentes gaudeant, & gaudere poſſint perpetuis futuris temporibus, omnibus, & ſingulis privilegiis, & gratiis Fratribus Ordinis Minorum conceſſis, & a nonnullis vertitur in dubium, an hoc intelligatur de gratiis tempore dictę Bullę conceſſis, vel ex tunc in antea concedendis, auctoritate, & tenore premiſſis declaramus, illud etiam intelligi debere de gratiis ex tunc concedendis. *Nota.* Et quod Fratres Predicatores, & Moniales dictę Congregationis de obſervantia gaudeant privilegiis, & gratiis concedendis Fratribus Minoribus etiam de Obſervantia, & Monialibus Ordinis Sanctę Clarę, & Tertię Regulę S. Franciſci. Preterea poſtquam olim prefatus Sixtus Predeceſſor eidem Conventui Salmantin., ut reformari non poſſet per ſuas Literas clauſulas derogatorias in ſe continentes, conceſſerat, tunc Vicarius Generalis dictę Congregationis quarundam aliarum literarum ipſius Predeceſſoris ſibi ſuper facultate reformandi quoſcunque Conventus & Monaſteria Monialium dicti Ordinis Predicatorum in Caſtellę, & Legionis Regnis conſiſtentium, & illos reducendi ad ſuam Congregationem, conceſſarum vigore, plura ex Conventibus, & Monaſteriis hujuſmodi, de quorum numero prefatus Conventus S. Stephani exiſtit, reformavit, & cum de juribus reformationis dicti Conventus S. Stephani pro eo quod in Literis eidem Vicario ſuper reformatione hujuſmodi conceſſis, nulla de priori conceſſione mentio habita extitit, a nonnullis heſitetur, reformationem, tam prefati S. Stephani, quam aliorum Conventuum dictę Congregationis in vim poſteriorum literarum hujuſmodi factam, ac inde ſecuta quecunque &c. prioribus Literis non obſtantibus, auctoritate, & tenore premiſſis, approbamus, & confirmamus, & nihilominus ſtatuimus, quod correctio Fratrum dictę Congregationis undecunque ad terminos Preſidentium Conventuum, etiam Reformatorum venientium, juxta Conſtitutiones dicti Ordinis fieri debeat, & ad eoſdem Preſidentes juxta conceſſionem ejuſdem Leonardi ſuper hoc, ut prefertur, factam, pertineat, quibuſcunque aliis privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis, Scholaſtico, ac Univerſitati Salmantin., ac quibuſcunque Univerſitatibus per Sedem Apoſtolicam conceſſis, & que adverſus Preſidentes nolumus in aliquo ſuffragari, non obſtantibus, dummodo propter correctiones faciendas ſtudium Fratrum corrigendorum non impediatur. Et inſuper, ne per quaſcunque literas, & Conceſſiones Apoſtolicas Fratribus dictę Congregationis pro tempore conceſſas eiſdem Fratribus, vagandi, & extra obedientiam ſuorum Superiorum exiſtendi occaſio prebeatur, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod quecunque ſimiles literę, ſeu conceſſiones eiſdem Fratribus, tam circa reſidentiam in ſtudiis, atque Eremitoria inhabitandi, ſeu Capellaniis deſerviendi, quam alias qualitercunque conceſſę, & in poſterum forſan concedendę, niſi prius per Vicarium Generalem, cum aliquibus Fratribus dictę Congregationis viſę fuerint, & ipſius Vicarii Generalis expreſſo conſenſu, nemini ſuffragentur, nec teneantur Vicarius, & Congregatio hujuſmodi, ſi contra Religionis honeſtatem, vel dictam Congregationem extortę fuerunt, pretextu quarumcunque ſententiarum, cenſurarum, ſeu perſonarum (3) inibi contentarum eiſdem obedire, ſaltem uſque ad ſecundam juſſionem, ſed libere poſſint eiſdem contravenire, & illarum executionem impedire abſque alicujus pęnę incurſu. Demum cum in Diœceſi Civitatenſi, in quadam aſpera Rupe quedam domus dictę Congregationis, Sanctę Ma-

Marię de Francia nuncupata, constructa existat, in qua Fratres dictę Congregationis tempore hyemali commode habitare non possunt, eidem Vicario domum ipsam cum Ecclesia, & aliis necessariis officinis ad pedem dictę Rupis mutandi, atque Fratribus inibi se transferendi, dummodo Ecclesia dictę domus tanquam Eremitorium remaneat, & in ea cultus divinus non cesset, auctoritate, & tenore premissis licentiam concedimus, & etiam facultatem, dilecti filii Joachim de Venetiis (4), Magistri Generalis dicti Ordinis, ad premissa expresso attendente (5) Consilio, de quo Nobis per legitimum documentum fuit facta fides, Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, consuetudinibus Congregationis, & Ordinis Predicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Ceterum quia difficile foret presentes literas ad singula, in quibus de eis fides forsan fienda fuerit, loca deferre, volumus, & auctoritate supradicta decernimus, quod ipsarum transumpto, alicujus Episcopalis, vel alterius Superioris Curię ecclesiasticę sigillo munito, ac signo, ac subscriptione alicujus notarii publici, & legalis signato, in judicio, & extra, tanquam ipsis presentibus, si exhiberentur, plena fides adhibeatur, & perinde stetur, ac si presentes literę forent exhibitę vel ostensę. Nulli ergo omnino &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo (6), Quarto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Privilegia.*) Consulenda *Constitutio CVIII Sixti IV.* Legitur *pag* 565 *III* Tomi.
2. *Descon. Cypriano.*) Fortassis: *de Sancto Cypriano.*
3. *Personarum.*) *Panarum.*
4. *Joachim de Venetiis.*) Joachini scilicet *Turriani.*
5. *Attendente.*) *Accedente.*
6. *Octuagesimo Octavo.*) Stylo Bullarum aera communis *MCCCCLXXXIX.*

Anno 1489 Die 16 Martii.

Firmat quædam privilegia Fratrum Reformatorum Aragoniæ,

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXVI.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii (2), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SUpplicari Nobis humiliter fecistis, ut cum vos desideretis nonnulla privilegia super institutione, & destitutione Vicarii Generalis, & Priorum Conventuum, ac etiam de non contribuendo cum expensis Provincię particularibus, & quibusdam aliis rebus, vobis per Generales vestri Ordinis concessa, Apostolica auctoritate confirmari &c. (3) dignaremur: Huic vestro desiderio paterna benignitate annuere volentes, Nos privilegia prefata, ac si de verbo ad verbum insererentur, presentibus pro expressis habentes, hujusmodique supplicationibus inclinati, illa, dummodo in observantia sint, Apostolica auctoritate tenore presentium approbamus, & confirmamus, ac presentis scripti patrocinio communimus. Non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XVI Martii MCCCCLXXXVIIII Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar. Autographum est in Cœnobio *S. Onuphrii*, in Provincia *Aragonia.*
2. *Dilecti filii.*) Inscriptio deest, sic restituenda videtur. *Dilectis Filiis Fratribus de Observantia Congregationis Aragonia, Ordinis Fratrum Prædicatorum.*
3. *Confirmari &c.*) Quæ desunt sic restituerem: *id vobis concedere, vel super his providere de benignitate Apostolica.*

Anno 1489 Die 30 Aprilis.

Kereszegiensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXVII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Provinciali Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Hungarię secundum morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

PIis fidelium votis &c. (3). Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Michaelis Chaki (4), Domini oppidi de Kerchegh. (5), Varadien. (6) Diecesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim ipse, qui ad professores Ordinis Fratrum Prędicatorum singularem gerit devotionis affectum, sperans, quod si Fratres predicti apud ipsum oppidum, aliquam Domum pro ipsorum habitatione haberent, tam ipse, quam alii incolę ejusdem oppidi, Prioris, & Fratrum in illa degentium pro ipsorum exemplari, & laudabili vita, assidua, ac devota divinorum celebratione, audientia Confessionum, & prędicationibus verbi Dei, consiliis, & exhortationibus, magnum susciperent pro suarum salute animarum presidium, & juvamen, extra dictum oppidum in loco commodo, & honesto, unam Domum cum Ecclesia sub invocatione S. Michaelis, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione aliquorum dicti Ordinis Fratrum, de bonis sibi a Deo collatis canonice construi, & ędificari facere, illamque Fratribus dicti Ordinis donare, & assignare proponat, si sibi ad hoc Apostolicę Sedis auctoritas suffragetur. Quare pro parte, tam tua, quam prefati Michaelis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi Domum prędictam nomine ipsius Ordinis recipiendi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui animarum salutem, & divini cultus augmentum nostris potissime temporibus,

Facultas

su-

supernis desideramus affectibus, pium, & laudabile propositum dicti Michaelis plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Domum prędictam, si prefatus Michael illam eisdem Fratribus donare, & assignare voluerit, ut prefertur, nomine dicti Ordinis, pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Ordinis ejusdem, sine alicujus prejudicio, recipiendi, ac Fratribus prędictis, ipsam perpetuo inhabitandi, & recipiendi, auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam elargimur; jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne cujusvis Ordinis Mendicantium Fratres nova loca recipere pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, de prohibitione hujusmodi, plenam, & expressam mentionem faciente, & aliis constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus &c. Nulli ergo &c. nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Pridie Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Keresszegiensis.*) Vulgo *Keresech*, vel *Keresszeg*, in *Bihoriensi*, aut *Torontaliensi* Comitatu *Hungariae*. Adeas *Ferrarium De Rebus Hungar. Provinciae Parte IV Lib.* Unico *Cap. II pag.* 522.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXIX fol.* 94.

3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Chaki.*) *Ferrarius* mox laudatus *pag.* 95 scribit *Cakii.*

5. *Kerchegh.*) *Keresech*, ut in *Nota I.*

6. *Varadien.*) In *Hungaria*.

Labathlan. (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1489 Die 9 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXVIII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Provinciali Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Hungarię secundum morem dicti Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Piis fidelium votis &c. Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Gregorii de Labathlan, Domini Oppidi de Labathlan., Vesperinen. (3) Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim ipse, qui ad professores Ordinis Fratrum Prędicatorum singularem gerit devotionis affectum, speransque, si Fratres prędicti apud ipsum Oppidum aliquam Domum pro eorum habitatione haberent, tam ipse, quam alii incolę ejusdem Oppidi, Prioris, & Fratrum in illa pro tempore degentium exemplari, & laudabili vita, assidua, ac devota divinorum celebratione, audientia Confessionum, & prędicationibus verbi Dei, consiliis, & exhortationibus ad bene vivendum magnum susciperent pro suarum salute animarum subsidium, & juvamen, extra dictum Oppidum in loco commodo, & honesto, unam domum cum Ecclesia sub invocatione B. Marię Virginis de Angelis, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione aliquorum dicti Ordinis Fratrum, de bonis sibi a Deo collatis canonice construi, & ędificari fecit, illamque Fratribus dicti Ordinis donare, & assignare proponit, si sibi ad hoc Apostolicę Sedis auctoritas suffragetur. Quare pro parte tam tua, quam pręfati Gregorii, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi Domum ipsam nomine ipsius Ordinis recipiendi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui animarum salutem, & divini cultus augmentum, nostris potissime temporibus, supernis desideramus affectibus, pium, & laudabile propositum dicti Gregorii plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi Domum prędictam, si pręfatus Gregorius illam eisdem Fratribus donare, & assignare voluerit, ut prefertur, nomine dicti Ordinis pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Ordinis ejusdem, sine alicujus prejudicio, recipiendi, ac Fratribus prędictis, ipsam perpetuo inhabitandi, & retinendi, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam elargimur, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne cujusvis Ordinis Mendicantium Fratres nova loca recipere pręsumant &c. ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c nostrę concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Septimo Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Facultas.

1. *Labathlan.*) Seu *Commercien.*, vulgo *Labathlan.*, in *Hungaria*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXIII fol.* 261.

3. *Vesperinen.*) *Vesprimien.*, in *Hungaria*, sub Archiepiscopo *Strigoniensi*.

F. Tho-

Anno 1489
Die 30 Junii.

F. Thomas de Monteroyo Beneficium Ecclesiasticum consequi possit.

LXIX.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomę de Monteroyo, Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis zelus, vitę, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos fide digno commendaris testimonio: Nos inducunt, ut te specialibus favoribus, & gratiis prosequamur. Hinc est, quod Nos, te, qui, ut asseritur, Ordinem Fratrum Prędicatorum expresse professus, & de nobili genere procreatus existis, pręmissorum meritorum tuorum intuitu, & pro quo etiam dilectus filius nobilis vir Alfonsus carissimi in Christo filii nostri Johannis Portugallię, & Algarbii Regis Illustris Primogenitus, Nobis super hoc humiliter supplicavit, gratioso favore prosequi volentes, teque a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, ac aliis ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus, quomodolibet innodatus existis, ad affectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, ipsius Alfonsi, ac tuis, in hac parte supplicationibus inclinati, tecum, ut quamcunque dignitatem ecclesiasticam per Clericos seculares obtineri solitam, etiam si perpetua Vicaria fuerit, si tibi alias canonice conferatur, aut pręsenteris ad illam, & instituaris in ea, recipere, & retinere, illamque dum tibi placuerit dimittere, & loco dimissę aliam similem, vel dissimilem dignitatem per eosdem Clericos obtineri solitam, similiter recipere, & retinere libere, & licite valeas, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, de specialis dono gratię, dispensamus. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, & dispensationis infringere &c. Si quis &c. Datum (2) Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Pridie Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXV fol.* 139.

2. *Datum.*) In Archivo Ordinis aliud asservatur Diploma, quo F. *Matthaeus de Bonis* fit Abbas *Othoniensis* Monasterii. Sic incipit:

Anno 1491
Die 17 Septembris.
LXX.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Ragusin., & Vulteran., ac Cortonen. Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Romani Pontificis &c. Cum itaque Monasterium S. Nicolai Oppidi Othonien., Ordinis S. Benedicti, Segnien. Diœcesis, quod dilectus filius Martinus de Arbi Presbyter ex concessione, & dispensatione Apostolica in commendam olim obtinebat &c. Dilecto filio Matthao de Bonis, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Sacræ Theologiæ Professori &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Quinto decimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Octavo. Ex Archivo Ordinis, in quo Autographum, Plumbum filis cannabinis appenditur.

Anno 1489
Die 3 Julii.

Prorogatio, & translatio Capituli (1) Generalis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXI.

Dilecto filio Joacbino (3) Turriano Priori Generali Ordinis Prędicatorum.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Considerantes, quod infra spatium annorum quatuor (4) sunt tui Ordinis Prędicatorum tria Generalia Capitula celebrata, non sine magnis Provinciarum impensis, & Fratrum incommodo, multaque in Francia impręsentiarum immineant guerrarum discrimina, itaut ad Cenomanen. (5) Civitatem, ubi Capitulum Generale de proximo est celebrandum, difficilis sit accessus, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, celebrationem dicti Capituli, quę anno MCCCCLXXXX futuro assignata erat, ad annum sequentem videlicet MCCCCLXXXXI, una cum plenaria Indulgentia, illi per Nos concessa, auctoritate Apostolica prorogamus, atque transferimus; devotioni tuę injungentes, ut prorogationem, & translationem hujusmodi per Provincias intimare, denuntiareque debeas, juxta ritum Ordinis antedicti. In contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Julii MCCCCLXXXIX, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Hie. Balbanus.

1. *Capituli.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Joachino.*) Alii *Joachimo*. Adeas *Echard Tomo I Script. Ord. ad an. MCCCCLXXXVII pag.* 869.
4. *Quatuor.*) Capitula scilicet *Romæ an. MCCCCLXXXIV*, ac *Venetiis* annis *MCCCCLXXXVI*, & *MCCCCLXXXVII* celebrata.
5. *Cenomanen.*) Vulgo *le Mans*, in *Gallia*.

Li.

Literas (1) in gratiam Provincialis Saxoniæ contra Congregationem Hollandiæ datas rescindit.

Anno 1489 Die 3 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Licet exacta Romani Pontificis providentia in rebus omnibus justitię conservandę curam suscipiat, non potest tamen humana conditio, in tanta rerum varietate, & negotiorum multitudine, usque adeo vigilanter intendere &c. (3) Dudum (4) siquidem pro parte dilecti filii Joachini Turriani Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię professoris, dictique Ordinis Generalis Magistri Nobis exposito, quod ipse olim, provide considerans, magnas dissensiones, quę inter Fratres Domorum, seu Conventuum dicti Ordinis Provincię Saxonię, occasione subjectionis de dictis Domibus, illorumque Fratribus, tam per eum, quam suos Prędecessores dicti Ordinis Generales, qui pro tempore fuerunt, nonnulis Vicariis extraordinariis, videlicet, Congregationis Hollandię Ordinis ejusdem, factę, & reductionis ad observantiam dictę Congregationis, evenerunt, ac volens desuper pro debito sui Generalatus officii providere, & dissensionibus hujusmodi obviare, pacemque, & concordiam inter Fratres Ordinis, & Provincię prędictorum fovere, Domos, & Fratres Provincię, & Ordinis hujusmodi, ab obedientia eorundem Vicariorum, & cujuscunque alterius, matura desuper deliberatione pręhabita, ex certa sua scientia absolverat, & amoverat, Domosque, & Fratres hujusmodi in suum pristinum statum restituerat, & integraverat, & de cetero perpetuis futuris temporibus in illo permanere voluerat, illosque, & illas Previnciali Ordinis Provincię prędictorum pro tempore existenti perpetuo submiserat, & subjecerat, ac omnibus, & singulis dictę Provincię Fratribus, cujuscunque fuerint conditionis, ne quovis modo hujusmodi restitutioni, & subjectioni contravenire pręsumerent, sub excommunicationis latę sententię pęna mandaverat, volens tamen, & ordinans, quod dictus Provincialis in Domibus reformatis observantiam foveret, & manuteneret, & alias Domos reformabiles reformaret, ac alia fecerat, statuerat, & ordinaverat, prout in quibusdam literis authenticis dicti Generalis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Nos tunc ejusdem Magistri Generalis in ea parte supplicationibus inclinati absolutionem, amotionem, redintegrationem, submissionem, voluntatem, mandatum, statutum, & ordinationem hujusmodi, ac prout illa concernebant, omnia, & singula in dictis literis contenta, & inde secuta quęcunque, Apostolica auctoritate, & ex certa nostra scientia approbavimus, & confirmavimus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere decrevimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem. Et nihilominus pro potiori cautela illa omnia, & singula de novo, modo, & forma pręmissis fecimus, & statuimus, & ordinavimus, quibuscunque Fratribus dictę Provincię sub excommunicationis latę sententię pęna, quam ipsi, si contrafacerent, incurrerent, districte pręcipiendo, mandantes, ne contra pręmissa, quovis modo directe, vel indirecte facere, vel venire pręsumerent, ac decrevimus ex tunc irritum, & inane, si secus super his, a quoquam &c. contingeret attentari; necnon quibusvis literis, etiam in forma Brevis dictę Congregationis sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriis, & talibus quod, nisi sub certis inibi expressis modo, & forma, nullatenus derogari, posset per Nos, vel Sedem Apostolicam concessis, etiamsi de eis &c. habenda foret mentio, hujusmodi tenores pro expressis habentes, hac vice duntaxat &c. derogavimus, prout in eisdem nostris desuper confectis literis plenius continetur. Et deinde, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Joachini, ac dilectorum filiorum Fratrum Domorum Congregationis Hollandię, & Lypsen. (5) prędictorum, petitio continebat alię literę a Nobis emanasse dicuntur, per quas dilecti filii Hermani Meyer, Provincialis dictę Provincię secundum morem dicti Ordinis, in ea parte supplicationibus inclinati, literas nostras prędictas ipsius Magistri Generalis literarum confirmatorias, auctoritate Apostolica, ex certa nostra scientia approbavimus, & innovavimus; decernentes illas robur obtinere perpetuę firmitatis, ac perpetuo inviolabiliter observari debere: necnon absolutionem, amotionem, redintegrationem, submissionem, subjectionem, voluntatem, mandatum, statutum, ordinationem, & alia pręmissa, per dictum Joachinum Generalem facta, statuta, & ordinata, etiam de novo per easdem posteriores nostras literas fecimus, statuimus, & ordinavimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, & nihilominus quęcunque per Nos, vel Sedem prędictam, contra pręmissa, per eundem Joachinum, etiam in illorum pręjudicium, quomodolibet facta, statuta, & ordinata, ac literas desuper in forma Brevis confectas, etiamsi motu proprio, & simili scientia, aut ad instantiam, quorumcunque Prędatorum Ecclesiasticorum, seu Principum secularium, & aliarum personarum, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, nobilitatis, vel pręeminentię forent, sub quibuscunque formis, & expressionibus verborum, ac ex quibuscunque causis expressis, & cum clausulis, etiam literarum nostrarum prędictarum derogatoriis, emanassent, & inde secuta quęcunque revocavimus, cassavimus, irritavimus, & annullavimus, ac pro nullis, & infectis, & juribus vacuis debere haberi voluimus, & decrevimus; statuentes nihilominus, & ordinantes, quod prędictus Joachinus, vel pro tempore existens Generalis dicti Ordinis prędatum Hermanum, vel pro tempore existentem Provincialem a dicto Provincialatu Saxonię, absque expresso consensu omnium Fratrum ejusdem Provincię, ad quorumcunque instantiam, seu alias quomodolibet nullatenus absolvere posset, nisi juxta ipsius Ordinis Constitutiones per Fratres Provincię hujusmodi, prius ab eodem officio absolutus foret, ac districtius inhibuimus ipsius Ordinis Fratribus, quibusvis in ipso Ordine privilegiis, pręeminentiis, officiis, & gradibus quibuslibet fungentibus, sub excommunicationis latę sententię, ac privationis privilegiorum, pręeminentiarum, officiorum, & graduum hujusmodi pęnis, quas si contrafacerent, ipso facto incurrerent, ne contra, tam priorum, quam posteriorum literarum nostrarum tenorem venire, aut aliquid facere, seu

Diplomatis causa.

seu attentare quoquomodo presumerent: necnon quibusvis literis, etiam sub forma Brevis in contrarium forsan emanatis, & in posterum emanandis, quarum tenores haberi volumus pro expressis, etiamsi ad illarum derogationem de ipsis, earumque totis tenoribus, specialis, specifica, & individua mentio habenda foret, quoad premissa derogavimus, prout etiam in eisdem posterioribus nostris literis predictis plenius, dicitur, contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, quondam Martialis de Ansivone (6) dicti Ordinis Generalis Magister, considerans multas Domos, & illarum Fratres Ordinis, & Provincię predictorum, a vita regulari excidisse, & plures spiritu devotionis accensos ejusdem Fratres, cupientes vitam in melius commutare, juxta sui Ordinis statuta regulariter conversari, certas Domos dicti Ordinis reformaverit, quas volens in dies, magis, ac magis proficere, & in pace continuare, quandam Congregationem domorum Conventuum reformatorum dicti Ordinis instituerit, & eas, illarumque Fratres, sub Vicario repositas, a certis Domibus, sive Conventibus non reformatis dicti Ordinis, quorum crebra conversatione remissiores fieri possent, separaverit, ac jurisdictione Provincialis, cujus negligentia, seu dissimulatione eorum bonam vitam deperire formidabat, exemerit; successores vero ejus Conradus (7), Leonardus (8), Salin. (9), Bartholomęus (10), & Barnabas (11), olim dicti Ordinis Magistri Generales, ac postremo ipse Joachinus, animadvertentes, talibus exemptionibus, & separatione, Fratres, & Domos sive Conventus dictę Congregationis, fama, religione, scientia, & numero utilium personarum, plurimum proficere, antedictam Congregationem cum suis privilegiis confirmaverint; protexerint, & promoverint, dictus autem Hermanus, dictę Provincię Provincialis, volens predictam Congregationem Hollandię, cujus personę ante suum officium laudabiliter vixerant, & de eorum laudabili vita commendabantur, perturbare, dividere, ac penitus destruere, dicto Joachino, cum falsa suggestione circumveniens, narraverit, quod Fratres domorum, sive Conventuum dictę Congregationis, volebant eidem subesse, & a Vicario Magistri Generalis absolvi, multumque bonum ex hoc dependere, idem Joachinus Generalis suggestione hujusmodi circumventus, & existimans narrata sibi per dictum Hermanum vera esse, predictas suas literas, quibus Conventus reformatos ejusdem Provincię dicto Provinciali subjecerat, concessit, assignans sibi formam, & modum, quibus dictis literis uteretur, quos cum ipse Hermanus, non observasset, in his & aliis suę fraudis conscius, & timens deprehendi de hujusmodi fraude, predictas literas ab ipso Joachino dolo obtentas, seu verius extortas, ab eodem Joachino revocari per dictas nostras literas posteriores a Nobis, ut asseritur, obtinuit, ex quibus eo quod per eas mandatum fuit Fratribus dictę Provincię sub penis, & censuris, quod eidem Provinciali perpetuo subesse deberent, cum plurima perturbatio hujusmodi Domorum, & Fratrum, earum diffamationes, falsę accusationes, expulsiones Fratrum, ac dissensiones evenissent, plures quoque imminerent, tandem propter hujusmodi, & alios excessus, dictus Johachinus Magister Generalis, ad multorum Deum timentium Patrum, & Fratrum dicti Ordinis, instantiam, eundem Hermanum ab officio Provincialatus dictę Provincię Saxonię absolvit, & amovit, ipse vero Hermanus, nolens cedere, contra absolutionem, & amotionem hujusmodi, frivolam appellationem objecit, ac predictas literas posteriores, quas involuto contextu verborum, quod per Generalem Magistrum, non possit absolvi, nisi certis, observatis modis, & formis subreptitie, ut dicitur, impetravit, in gravem vitę regularis, & pacis, jurisdictionisque ordinarię dicti Magistri Generalis, qua eisdem literis eum privat, lęsionem, cum singulis annis juxta ejusdem Ordinis statuta, de retentione, seu absolutione Provincialis alicujus Provincię, secundum morem dicti Ordinis, secretum fieri debeat Scrutinium (12) a Prioribus Conventualibus suę Provincię, & eorum sociis capitulariter electis, & nihilominus propter excessus, extra predictum tempus per Generalem, possit absolvi, &, si, sicut asseritur, a Nobis emanatę posteriores literę predictę, quod scilicet dictus Hermanus ab hujusmodi officio Provincialatus amoveri nequeat, & ad instantiam quorumcunque, nisi de expresso consensu omnium Fratrum dictę Provincię, qui, nec jure, nec consuetudine in hoc vocem habent, in suo deberent vigore permanere, hoc in magnam tyrannidem, & audaciam dicti Hermani cedere posset, multaque scandala, contentiones, & lites, quasi immortales in dicta Provincia, ut verisimiliter per plures ex Fratribus dicti Ordinis, Deum timentibus, formidatur, provenient, cum nunquam, aut vix reperiri possit, quod omnes consentirent eum removendum, quin aliquis ex tanta Fratrum multitudine, vel corrupto amore, vel privato commodo, ductus, defenderet Prelatum sibi propitium, licet alias universo Ordini damnosum, & scandalosum. Quare pro parte Joachini, & Fratrum Domorum reformatorum Hollandię, ac Lypsen. predictarum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut supradictas, & quascunque alias literas, per dictum Hermanum Meyer, vel alium, suo nomine impetratas, contra jurisdictionem ipsius Generalis Magistri, seu contra privilegia, aut literas a Sede Apostolica, seu a Magistris Generalibus dicti Ordinis eidem Congregationi, & aliis ejusdem Provincię reformatis Conventibus, sive Domibus, etiam Lypsen. concessa, revocare, dictasque Domos reformatas, in pristinum statum restituere, & reponere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cupimus ex nostris concessionibus singulorum Ordinum, presertim regularis observantię propagationem, & inter illorum personas pacem, & concordiam, debitamque obedientiam, non autem dissensiones, scandala, aut lites provenire, consideratione etiam ven. Fratris Oliverii (13) Episcopi Sabinen. dicti Ordinis Protectoris Generalis Nobis super hoc humiliter supplicantis, Joachinique (14), necnon Fratrum Domorum Congregationum Hollandię, & Lypsen. reformatorum predictorum in hac parte supplicationibus inclinati, supradictas literas, & quascunque alias, etiam in forma Brevis per dictum Hermanum, vel alium, suo nomine impetratas contra jurisdictionem ipsius Generalis Magistri, seu contra privilegia, & literas a Sede predicta, vel a Magistris Generalibus dictę Congregationi, & aliis ejusdem Provincię reformatis, Domibus etiam Lypsen. concessas, & concessa sub quibuscunque verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis insolitis, & aliis quibuscunque in ipsis literis contentis, etiam si in eis caveretur, quod illis, nisi sub certis inibi expressis modis, & formis, derogari non possit, & de quibus, quorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio, ad effectum derogationis earum, habenda esset, cum omnibus inde secutis, auctoritate Apostolica, tenore presentium revocamus, cassamus, irritamus, & annul-

Mandatum.

annullamus, ac nullius roboris, vel momenti esse decernimus, & declaramus, & ipsius Congregationis singulas Domos, & illarum Fratres, qui nunc sunt, vel fuerunt, presertim Bremensem dicti Ordinis, nuper pretextu illarum hujusmodi a Congregatione predicta Hollandię ablatam, & separatam, & Lypsen., ac alias Domos ejusdem Provincie reformatas sub eorum Vicariis, sicut ante impetrationem literarum prędictarum per eundem Hermanum obtentarum erant, vel fuerint, eadem auctoritate reponimus, & restituimus, supradictasque literas Magistro Generali in nullo obstare volumus, quod & Provincialem pro tempore existen., & Vicarios quoscunque, etiam Congregationis Hollandię, possit, cum saluti animarum, & religioni, visum fuerit expedire, semper absolvere, & ab officio removere (15), non obstantibus singulis literis, ac aliis premissis, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę revocationis, cassationis, irritationis, annullationis, decreti, declarationis, restitutionis, & repositionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Tertio Nonas Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto. Nota.

1. *Literas.*) Vide *Constitutionem datam die VII Junii MCCCCLXXXVIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXVI fol.* 47.
3. *Intendere &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Dudum.*) Ex his quæ sequuntur liquet quasdam hujusce Pontificis constitutiones desiderari.
5. *Congregationis Hollandiæ & Lypsen.*) *Hollandiæ* scilicet, & *Saxoniæ. Lypsia* siquidem, seu *Lipsia*, vulgo *Leipsick*, Urbs est *Germaniæ* in *Misnia* Provincia *Saxoniæ Superioris*.
6. *Martialis de Ansirone.*) Hæc amanuensis. Legendum *Martialis de Avenione*, seu *Martialis Auribelli*. Generalis Magister renunciatus fuerat anno *MCCCCLIII*. Quod hujus Congregationis auctor fuerit refert *Bernardus de Jonghe* in *Belgio Dominicano Tractat. Præliminar. §.III pag.3 &c.*
7. *Conradus.*) Cognomento *Asteensis*. Generalis creatus erat anno *MCCCCLXII*.
8. *Leonardus.*) *De Mansuetis* nuncupatus. Electus fuit anno *MCCCCLXXIV*.
9. *Salin.*) Sic Amanuensis, scribendum: *Salvus*. Quod enim de *Salvo Cassetta* loquatur Diploma, constat ex ipsius prædecessoris, & successoris nominibus ibidem laudatis. Anno *MCCCCLXXXI* successerat *Leonardo de Mansuetis*.
10. *Bartholomæus.*) *De Comatiis*. Ordinis Magister Generalis creatus anno *MCCCCLXXXIV*.
11. *Barnabas.*) *Sansonus*, aliis *Saxonus*. Anno *MCCCCLXXXVI* electus fuit.
12. *Scrutinium.*) Nota morem antiquum.
13. *Oliverii.*) E nobilissima gente *Carafa*. Adeas *Ciaconium* in *Paulo II*, & *Ughellum* in *Episcopis Sabinen.*
14. *Joachinique.*) *Turriani*. Successerat *Barnabæ* anno *MCCCCLXXXVII*.
15. *Ab officio removere.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

Truxillensis (1) Cœnobii transferendi facultas.

Anno 1489 Die 11 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXIII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

SAcrę Religionis, sub qua dilecti filii Fratres Ordinis Prędicatorum in humilitatis spiritu, sedulum, & devotum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum Francisci de Thoro, Prioris, & Fratrum Domus S. Catharinę extra muros oppidi de Trusigillo, Ordinis prędicti, Placentin. Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim ipsi Prior, & Fratres, provide considerantes, quod dicta Domus a prefato oppido aliquantulum nimis remota erat, quodque incolę, & habitatores dicti oppidi, pro divinis Officiis, & verbo Dei audiendis, ad Ecclesiam dictę Domus, propter illius a dicto oppido nimiam distantiam, commode accedere non poterant, quendam alium locum eidem Oppido magis propinquum, ac eisdem incolis, & habitatoribus commodiorem, alias canonice eisdem Priori, & Fratribus concessum, de speciali Sedis Apostolicę licentia, receperunt, & in illo, unam Domum pro usu, & habitatione perpetuis nonnullorum Fratrum ejusdem Ordinis sub invocatione B. Marię de Incarnatione ex piis Christi fidelium eleemosynis construi, & ędificari facere ceperunt (4), ac dilectus filius Gondisalvus Poccario oppidanus dicti Oppidi, habens ad hoc, ut asserebat, sufficientem potestatem, nonnulla bona immobilia, tunc expressa, in dicta Diœcesi consistentia, olim per quondam Jucundum Didaci Baccalaureum in Decretis pro celebratione nonnullarum Missarum in quibusdam Ecclesiia relicta sacristię dictę Domus B. Marię pro illius constructione, & aliis ejus necessitatibus concessit, & donavit, cum onere, quod Fratres, in ipsa Domo B. Marię pro tempore commorantes, Missas prędictas per eundem Jucundum ordinatas, alias juxta ipsius ordinationem in Ecclesia dictę Domus B. Marię celebrare tenerentur, prout in quodam publico Instrumento desuper confecto dicitur plenius contineri. Quare pro parte, tam carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Regis, & carissimę in Christo filię nostrę Elisabeth Reginę Castellę, & Legionis, Illustrium, quam prędictorum Francisci Prioris, & Fratrum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsis Domum inchoatam prędictam cum Ecclesia hujusmodi, necnon humili campanili, campana, claustro, Refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis instaurandi, & perficiendi, ac Francisco Priori, & Fratribus prędictis, illam perpetuo retinendi, & inhabitandi, licentiam concedere, necnon concessionem, & donationem bonorum prędictorum, pro illarum subsistentia firmiori approbare, & confirmare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis ampliationem summis desideriis affectamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Francisco Priori, & Fratribus prędictis, Domum prefatam cum Ecclesia, campanili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis prędictis instaurandi, & perficiendi, ac illam perpetuo retinendi, & inhabitandi licentiam, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium concedimus, necnon Priori, & Fratribus, Domum ipsam B. Marię pro tempore inhabitantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, favoribus, & indultis aliis Domibus, & Fratribus dicti Ordinis per Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet in genere concessis, & concedendis, uti,

Exordium.

Diplomatis causa.

Facultas.

uti, potiri, & gaudere possint, & debeant, eadem auctoritate indulgemus. Et nihilominus concessionem, & donationem bonorum hujusmodi, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta, dicta auctoritate approbamus, & confirmamus, supplemusque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, ita quod, cedentibus, vel decedentibus simul, vel successive Presbyteris, dictas Missas ad presens celebrantibus, liceat, Priori pro tempore, existentibusque Fratribus dicte Domus B. Marie nomine dicte sacristie corporalem possessionem eorundem bonorum per se, vel alium, seu alios propria auctoritate libere apprehendere, & eodem nomine, tam pro complemento dicte Domus, quam luminaribus, ecclesiasticis ornamentis ad divinum cultum necessariis, & aliis necessitatibus ejusdem sacristie retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus, in usus predictos convertere, alicujus licentia super hoc minime requisita. Volentes nihilominus, & auctoritate predicta decernentes, quod Fratres dicte Domus B. Marie pro tempore existentes ad celebrationem Missarum earundem, in Ecclesia ipsius Domus, alias juxta ordinationem hujusmodi, perpetuo sint astricti. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre concessionis, indulti, approbationis, confirmationis, suppletionis, constitutionis, statuti, ordinationis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Tertio Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Truxillensis.*) Juris est Provinciæ *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXIII fol.*334.
3. *Honestas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Ceperunt.*) Hac de re dedit *Innocentius VIII* sequens Diploma.

Anno 1489 Die 11 Augusti.

Pro eodem Cœnobio.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXXIV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

SAcre Religionis sub qua dilecti filii Fratres Ordinis Predicatorum &c. Preterea cupientes, ut inceptum opus domus Fratrum Predicatorum extra muros oppidi de Trusigillo sub invocatione B. Marie de Incarnatione votivum quantocius complementum suscipiat &c. Quinque annorum & totidem quadragenarum &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono (a), Tertio Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXIII fol.*335.
a. *Octuagesimo Nono.*) Hinc liquet quod a die Coronationis, non ab electionis die Pontificatus annos numerabat *Innocentius VIII.*

Anno 1489 Die 26 Augusti.

Moniales Mediolanensis (1) Monasterii Veterum committit curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Abbatisse, & Conventui Monasterii Veterum, extra Portam Ticinen. Mediolanen., Ordinis S. Augustini, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SAcre Religionis, sub qua uni Sponso Christo Jesu, cui spretis mundi oblectamentis, voto vos celebri desponsastis, & eum odore bone fame, devotum, & sedulum exhibere studetis famulatum, promeretur honestas, ut ea vobis favorabiliter concedamus, per que quieti vestre, ac animarum vestrarum saluti opportune consuli possit. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, vos,

Diplomatis causa. que dudum ex certa concessione Apostolica, cure, & gubernationi dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Eustorgii Mediolanen. Ordinis Predicatorum Conventualium nuncupatorum, subjecte fuistis, cupiatis ob meliorem vite frugem, ad regularem dicti Ordinis Predicatorum observantiam reduci,

Mandatum. & sub illa de cetero Altissimo perpetuo famulari. Nos, vestrum pium, & laudabile propositum hujusmodi in hac parte plurimum in Domino commendantes, vosque, & quamlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutas fore censentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vos, ac Monasterium vestrum visitationi Vicarii Generalis de Observantia Conventuum reformatorum dicti Ordinis Fratrum Predicatorum utriusque Lombardie pro tempore existenti, prout alia Monasteria Monialium dicti Ordinis S. Augustini reformata subjecta fuerunt, auctoritate Apostolica, tenore presentium perpetuo subiicimus, Vicario, ut vos, ac Monasterium vestrum hujusmodi sub sua cura, & visitatione predictis recipere debeat, ac Priori, & Fratribus Conventualibus prefatis, ne de cetero, de cura, & visitatione hujusmodi se intromittere presumant, districte precipiendo mandantes, non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre absolutionis, subjectionis, & mandati infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono (3), Septimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Me-*

1. *Medielanensis.*) In ejusdem nominis Ducatus Metropoli, in *Italia*.
2. *Archivo.*) In quo duplex exemplar, unum ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXIII fol. 149*, aliud in *Bullario Benoniensi pag. 49.*
3. *Octuagesimo Nono.*) Hinc etiam constat quod a consecrationis die, non autem ab electione Annos sui Pontificatus numerabat *Innocentius VIII.*

De Monasterio S. Catharinæ uniendo Monasterio S. Agathæ Novarien. (1).

Anno 1489 Die 28 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXXVI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Romerio de Prinis, & Jacobo de Berta Canonicis Ecclesię Novarien., ac Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Novarien. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

JUstis, & honestis supplicum votis &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Communitatis Civitatis Novarien., ac dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Conventus Monasterii S. Agathę Novarien. Ordinis S. Augustini, petitio continebat, quod cum in Monasterio Monialium S. Catharinę extra muros Novarien., non esset aliqua certa regula, nec pro certo sciretur cujus Ordinis ipsę Moniales existerent, licet ab aliquibus asseratur, illas esse Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentes, & in ipso Monasterio plura scandala fierent, & dicti Communitas humillime requisissent loci Ordinarium, ut dictum Monasterium S. Catharinę prędicto Monasterio S. Agathę in quo illius Moniales diu, noctuque divinis Officiis insistentes, sub honesta vita vivunt, uniretur, dictus Ordinarius ejus in spiritualibus Vicario Generali suis literis, inter cetera, dedit in mandatis, ut ipsum Monasterium S. Catharinę, eidem Monasterio S. Agathę, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, & postmodum dilectus filius Nicolaus de Inordio Canonicus Novarien., & ejusdem Vicarii Generalis Locumtenens, servata forma commissionis, eidem Vicario factę, & habitis desuper tribus tractatibus cum dilectis filiis Capitulo Ecclesię Novarien., de eorundem Capituli & Syndici utriusque dictorum Monasteriorum, ad hoc constituti, expresso consensu, dictum Monasterium Sanctę Catharinę eidem Monasterio S. Agathę ordinaria auctoritate perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, prout in quibusdam Instrumentis desuper confectis, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ab aliquibus de viribus unionis hujusmodi hęsitetur, pro parte communitatis, ac Abbatissę, & Conventus Monasterii S. Agathę hujusmodi asserentium, quod S. Catharinę, quinquaginta, & S. Agathę Monasteriorum prędictorum octuaginta florenorum auri de camera fructus, redditus, & proventus secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, ac Moniales dicti Monasterii S. Catharinę diversum habitum ab habitu Monialium S. Agathę deferre, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unioni, annexioni, & incorporationi prędictis pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac dictum Monasterium S. Catharinę eidem Monasterio S. Agathę de novo perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod semper in unionibus vocarentur, quorum interesset, ipsos Communitatem, & Abbatissam, ac Conventum Monasterii S. Agathę, hujusmodi, & singulares personas eorundem a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, si, & postquam de illis vobis constiterit, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in dictis Instrumentis contenta auctoritate nostra confirmetis, & approbetis, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela, dictum Monasterium S. Catharinę cum omnibus Juribus, & pertinentiis suis, eidem Monasterio S. Agathę, auctoritate nostra, perpetuo uniatis, annectatis, & incorporetis, ita quod liceat Abbatisse pro tempore, & Conventui dicti Monasterii S. Agathę per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem dicti Monasterii S. Catharinę continuare, & de novo apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suos, ac Monasteriorum prędictorum usus utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, necnon Monialibus dicti Monasterii S. Catharinę, ut in delatione habitus hujusmodi Monialibus ejusdem Monasterii S. Agathę se conformare possint, dicta auctoritate nostra concedatis & indulgeatis, non obstan. voluntate nostra prędicta, ac aliis constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c., necnon privilegiis, & indultis Apostolicis dicto Ordini Fratrum Prędicatorum forsan concessis, quibus &c. hac vice duntaxat, harum serie expresse derogamus, necnon quibuscunque aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus &c. & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis; proviso quod in dicto Monasterio S. Catharinę divinus cultus, & solitus Monialium, & Ministrorum numerus non minuatur, sed illius, ac Conventus ejusdem, congrue supportentur onera consueta, Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Quarto Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Confirmatio.

1. *Novarien.*) Vulgo *Novara*, in *Insubria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CII fol. 180.*
3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Con-

Anno 1489 Die 2 Octobris.

Conservatores creat pro Cœnobio San-Maximinensi (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Arelaten. (3), & Avenionen. (4) Archiepiscopis, ac Episcopo Senecensi (5), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Militanti Ecclesię licet immeriti, disponente Domino, pręsidentes, circa curam Ecclesiarum, & Religiosorum locorum omnium, prefertim Romanę Ecclesię immediate subjectorum, ac personarum in illis sub suavi jugo Religionis degentium, solertia reddimur indefessa soliciti, ut juxta debitum pastoralis officii, eorum occurramus dispendiis, & profectibus, divina cooperante clementia, salubriter intendamus. Sane dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus B. Marię Magdalenę, Romanę Ecclesię immediate subjectę, Ordinis Fratrum Pręedicatorum, loci Sancti Maximini, Aquensis Diœcesis, conquestione percepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, aliique Ecclesiarum Prelati, & clerici, ac ecclesiastice personę, tam religiosę quam etiam seculares, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Nobiles, Milites, & Laici, communia Civitatum, Universitates oppidorum, castrorum, Villarum, & aliorum locorum, & alię singulares personę Civitatum, Diœcesum, ac aliarum partium diversarum, occuparunt, & occupari fecerunt Castra, Villas, & alia loca, terras, domos, possessiones, jura, & jurisdictiones, necnon decimas, fructus, census, redditus, & proventus Sacristię dictę domus, & nonnulla alia bona mobilia, & immobilia, spiritualia, & temporalia ad dictam Sacristiam, ac alias ex diversis privilegiis Apostolicis, ad licitos usus Fratrum dictę domus legitime spectantia, & ea detinent indebite occupata, seu ea detinentibus pręstant auxilium, vel favorem, ac etiam privilegia, libertates, & exemptiones dictę domus, ac Religiosis, & personis illius dudum per diversos Romanos Pontifices Pręedecessores nostros concessa, perturbare, ac penitus auferre, & parochianos, eis ratione Ecclesię dictę domus, quę etiam Parochialis existit, subjectos, impedire conantur. Nonnulli etiam Civitatum, ac Diœcesum, ac partium pręedictarum, qui nomen Domini in vacuum recipere non formidant, eisdem Priori, & Fratribus, & parochianis, necnon servitoribus dictę Domus, ac colonis, super pręedictis Castris, Villis, & locis, aliisque Domibus, possessionibus, juribus, & jurisdictionibus, decimis, fructibus, censibus, redditibus, & proventibus eorumdem, & quibuscunque aliis bonis mobilibus, & immobilibus, spiritualibus, & temporalibus, ac aliis rebus, ad Sacristiam & [illegible] Fratrum dictę Domus spectantibus, multiplices molestias, & injurias, & minas inferunt, ac jacturas. Quare tam dicti Prior, & Fratres, quam carissimus in Christo filius noster Carolus (6) Francorum Rex illustris, dictę domus Patronus, Nobis humiliter supplicarunt, ut cum eisdem, ac Parochianis, servitoribus, & colonis pręedictis valde reddatur difficile pro singulis querelis ad Apostolicam Sedem habere recursum, providere ipsis super hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur adversus occupatores, detentores, pręsumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi volentes eisdem Priori & Fratribus, ac servitoribus, & parochianis, colonis, & eorum cuilibet, remedio subvenire, per quod ipsorum compescatur temeritas, & aliis aditus committendi similia pręecludatur, Fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiamsi sint extra loca, in quibus deputati estis Conservatores, & judices, pręfatis Priori, & Fratribus, ac servitoribus, & colonis, ac eorum cuilibet efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittatis, eosdem super his, & quibuslibet aliis bonis, & juribus ad Priorem, & Fratres, parochianos, colonos, & servitores pręedictos, & eorum quemlibet, tam ratione dictę domus, quam personarum suarum, & aliis, ut prefertur, pro tempore spectantibus, necnon libertatibus, exemptionibus, privilegiis, pręedictis, ab eisdem, vel quibuslibet aliis indebite molestari, vel eis gravamina, seu damna vel injurias irrogari, factis (7), dictis Priori, & Fratribus servitoribus parochianis, & colonis, & eorum cuilibet, cum ab eis, vel procuratoribus suis, seu eorum aliquo fueritis requisiti, de pręedictis & aliis personis quibuslibet, super restitutione hujusmodi Castrorum, villarum, terrarum, & locorum aliorum, jurisdictionum, jurium, & bonorum mobilium, & immobilium, reddituum quoque, & proventuum, & aliorum quorumcunque bonorum, ac exemptionum, libertatum, & privilegiorum hujusmodi violatione, necnon de quibuslibet aliis molestiis, injuriis, atque damnis pręsentibus, & futuris, in illis videlicet, quę judicialem requirunt indagationem, summarie, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, in aliis vero, prout qualitas eorum exegerit, justitię complementum, occupatores, detentores, pręsumptores, molestatores, injuriatores, & violatores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, cujuscunque dignitatis, status, gradus, vel conditionis extiterit, quandocunque, & quotiescunque expedierit, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; Et nihilominus legitimis super his habendis servatis processibus, illos, quos censuras, & pęnas per vos pro tempore latas, incurrisse noveritis, declarandi, &, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggravandi, &, si per summariam super his per vos habendam informationem vobis constiterit, quod ad loca, in quibus occupatores, detentores, pręsumptores, molestatores, violatores, & injuriatores hujusmodi, ac alios, quos pręsentes literę concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionibus ipsis, & citationibus de eis faciendis tutus non pateat accessus, Nos, vobis citationes, & monitiones quaslibet per edicta publica, locis affigenda publicis, & partibus illis vicinis, de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad notitiam citatorum, & monitorum hujusmodi pervenire valeat, faciendi, plenam, & liberam in earundem tenore pręsentium concedimus facultatem, ac volumus, & pręedicta auctoritate decernimus, quod monitiones, & citationes hujusmodi ligent ipsos monitos, & citatos perinde, ac si eis personaliter, & pręsentialiter insinuatę, & intimatę le-

Diplomatis causa.

legitime extitissent. Non obstantibus tam felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, in quibus cavetur, ne aliquis extra suam Civitatem, & Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne judices & conservatores a Sede deputati prędicta, extra Civitatem, & Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere, aut aliquos ultra unam dietam a fine Diœcesum earundem trahere pręsumant, vel de duabus dietis in Concilio Generali edita, seu quod de aliis, quam de manifestis injuriis, violentiis, & aliis, quę judicialem requirunt indaginem, pęnis in eos, si secus egerint, & in id procurantes, edictis, conservatores nullatenus se intromittant, quam aliis quibuscunque constitutionibus, a Prędecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, tam de judicibus delegatis, & conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad judicium non vocandis, aut aliis editis, quę vestrę possent in hac parte jurisdictioni, aut potestati eisdem libero exercitio quomodolibet obviare; seu si aliquibus communiter, vel divisim a prędicta Sede sit indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici, seu extra, vel ultra certa loca ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, & eorum personis, locis, ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam vestrę jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, & de qua, cujusque toto tenore de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Ceterum volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit canonico impedimento prępeditus, quodque a datis pręsentibus sit vobis, & unicuique vestrum in pręmissis omnibus, & eorum singulis, cęptis, & non cęptis, pręsentibus, & futuris, perpetua potestas, & jurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in pręmissis omnibus, cęptis, & non cęptis, pręsentibus, & futuris, & pro prędictis procedere, ac si prędicta omnia & singula a vobis cępta fuissent, in contrarium editis non obstantibus. Pręsentibus futuris temporibus valituris: Verum quia difficile foret pręsentes literas ad singula quęque loca, in quibus expediens fuerit deferre, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod earum transumptis manu publici Notarii inde rogati, subscriptis, & sigillo alicujus personę Ecclesiasticę in dignitate constitutę aut curię ecclesiasticę, seu Prioris, & Fratrum Prędicatorum munitis, ea prorsus in judicio, & extra, & alibi, ubique fides, habeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si essent exhibitę vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Sexto Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto,

1. *San-Maximinen.*) Consulendæ Constitutiones *III, IV, V &c. Bonifatii VIII Tomo II pag.*40. *&c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario San-Maximinensi pag.*32.
3. *Arelaten.*) In *Gallo-Provincia*.
4. *Avenionen.*) In ejusdem nominis Comitatu.
5. *Senecen.*) Vulgo *Senez*, in *Gallo-Provincia*, sub *Ebredunensi* Metropoli.
6. *Carolus.*) Hujus nominis *VIII.*
7. *Factis.*) *Faciatisque.*

Cintyliensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Anno 1489 Die 24 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVIII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono de Lorca in Ecclesia Cartaginen. (3), & Officiali Cartaginen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

SEdis Apostolicę gratiosa benignitas piis fidelium quarumlibet personarum, pręsertim feminei sexus &c. (4) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium Oppidi de Chinchilla Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Cartaginen. Diœcesis, petitio continebat, quod cum alias, in dicto Oppido, non esset aliquod Monasterium Monialium dicti Ordinis sub hujusmodi cura degentium, & dilectę in Christo filię Guiomar Gomez, & Anna Velameta tunc mulieres dicti Oppidi, nunc vero ejusdem Monasterii Moniales, cuperent sub regulari habitu dicti Ordinis virtutum Domino famulari, nonnullas domos in dicto Oppido existentes, & Eremitorio, sive Ecclesia sine cura S. Catharinę, quod infra muros dicti Oppidi existit, contiguas, de propriis bonis emerunt, ac postmodum cum eisdem domibus, unum Monasterium Monialium dicti Ordinis sub eadem cura degentium, de licentia ordinarii loci erectum fuisset, Guiomar, & Anna prędictę, habitum per easdem Moniales gestari solitum, susceperunt, & in eodem Monasterio, professionem regularem, per Moniales ejusdem Ordinis sub simili cura degentes emitti solitam, emiserunt regularem, & demum Provincialis Provincię Cartaginen. (5) secundum morem dicti Ordinis, alias Moniales de regularibus Institutis Ordinis ejusdem, bene instructas in dictum Monasterium introduxit, quę una cum Guiomar, & Anna prędictis inibi sub perpetua clausura, & regulari observantia vixerunt, & vivunt, & cum magna populi devotio erga easdem Moniales crevisset, bonę memorię Lupus Episcopus Cartaginen., dictum Eremitorium, sive Ecclesiam eisdem Monialibus concessit, & donavit, ac postmodum tunc Officialis Cartaginen., seu Vicarius venerabilis Fratris nostri Roderici (6) Episcopi Portuen. S. R. E. Vice-Cancellarii, Ecclesię Cartaginen. in spiritualibus, & temporalibus perpetui administratoris, in eisdem spiritualibus Generalis, habens ad hoc, ut asserebat, ab eodem Roderico Episcopo, & administratore specialem per ipsius literas facultatem, ordinaria auctoritate confirmavit, & approbavit, prout in quibusdam Instrumentis publicis, desuper respective confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro

pro parte Priorissę, & Conventus prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut erectioni, eoncessioni, & donationi, ac approbationi, & confirmationi prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostoliee confirmationis adiicere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui illis votis, per quę prudentes virgines, aecensis lampadibus, Domino obviam ire, & integritatem suam, illi qui speciosus est prę filiis hominum, reddere valeant, libenter annuimus, ipsas Priorissam, & Conventum, ae earum singulas, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni vestrę &e. mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, erectionem, concessionem, donationem, ae approbationem, & confirmationem prędictas, si, & postquam de illis vobis legitime constiterit, auctoritate nostra, sine alicujus prejudicio confirmetis, & approbetis, suppleatisque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Nono Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Facultas.

1. *Cintrlien.*) Vulgo *Chinchilla*, in *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Libro *XCIV fol.* 189.
3. *Cartaginen.*) *Carthaginen.*, vulgo *Cartajena*, in *Hispania*.
4. *Sexus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Provincialis Provincia Cartaginen.*) Provincialis scilicet *Hispania*, nunc vero Provincialis *Batica*.
6. *Roderici.*) Is erat *Rodericus Lenzolius Borgia*, de quo consulendi *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal.* Tomo II in *Calisto III*, & *Ughellus Tomo I Italia Sacra in Episcop. Porruen.*

Anno 1489 Die 8 Novembris.

Mediolanensis (1) Monasterii S. Catharinæ Monialibus quædam præscribit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXIX.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Rolando Episcopo Anteraden. in Civitate Mediolanen. commoranti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SOlet Apostolieę Sedis elementia reeurrentium ad eam cum humilitate &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, Matris nuncupatę, & Conventus Monasterii Monialium S. Catharinę in Contrata de Peraziolis Mediolanen. Ordinis Sancti Augustini, petitio continebat, quod cum alias in dicto Monasterio Moniales, sive Sorores, sub diverso habitu inhabitarent, & aliquę Monialium ejusdem Sancti Augustini sub eura Fratrum Prędicatorum degentium, & alię Sancti Benedicti, alię vero diversorum aliorum Ordinum Monialium habitum deferrent, & ex hujusmodi diversitate habitus quędam deformitas inter easdem Moniales generaretur, omnes illę Moniales, sive Sorores, quę Sancti Benedicti, & aliorum Ordinum habitum deferebant, illo relicto, habitum Sancti Augustini, absque tamen alicujus Superioris licentia assumpserunt, excommunicationis sententiam, & Apost-się notam incurrendo, ac divinum officium, quod secundum morem Ambrosianum (4) cantare antea solitę erant, mutarunt, & illud secundum morem, & consuetudinem Roman. Curię postmodum recitarunt, & dixerunt, prout etiam dicunt, ac demum tam ipsę, quam alię Moniales prędictę in ipso Monasterio sub habitu hujusmodi Sancti Augustini, & regularis observantię disciplina, vixerunt, prout vivunt de presenti. Quare pro parte Priorissę, & Conventus predictarum, asserentium, quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii viginti ducatorum auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedunt, quodque ipsę Moniales in reliquis victum ex labore manuum suarum sibi quęrunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut omnes, & singulas alias Moniales, sive Sorores hujusmodi, quę priori habitu dimisso habitum Sancti Augustini assumpserunt ab excommunicationis, aliisque sententiis, censuris, & pęnis, quas propter premissa incurrerunt, absolvere, ac quod Monasterium prędictum per Priorissam triennalem duntaxat regatur, & gubernetur, statuere, & ordinare, quodque officium hujusmodi more Roman. Curię dicere possint eis concedere, & indulgere, ac alias eorum statui in prem issis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes Sedis prędictę clementiam recurrentibus ad eam gremium suę pietatis claudere non consuevisse, Priorissam, & Conventum, ac hujusmodi Conventus singulares personas a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, tam quavis alia, quam premissorum occasione, vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodatę existant ad effectum presentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus omnes, & singulas illas Moniales, sive Sorores prędictas, quę dictum habitum Sancti Augustini reassumpserunt, priori habitu dimisso, ab excommunicationis, aliisque censuris, & pęnis ecclesiasticis, quas propter premissa incurrerunt, auctoritate nostra hac vice duntaxat absolvas in forma Ecclesię consueta, injunctis inde sibi pro modo culpę pęnitentia salutari, & aliis quę de jure fuerint injungenda, ac eis, quę sub habitu prędicto Sancti Augustini, & regulari observantia in ipso Monasterio quoad vixerint, remanere voluerint, libere, & licite valeant, eadem auctoritate concedas. Nos enim si absolutionem, & concessionem prędictas per te vigore presentium fieri contigerit, Priorissę, & Conventui prędictis, quod officium prędictum secundum usum Roman. Curię dicere, & recitare, quodque Confessorem, vel idoneum secularem, vel regularem, qui Priorissę, & Monialium nunc, & pro tempore existentium, confessiones audiat, ipsasque in singulis casibus ordinario loci reservatis absolvat, & eis pro commissis pęnitentiam salutarem injungat, & ecclesiastica Sacramenta ministret, sibi eligere, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus, ac quod ipsum Monasterium de cetero per Priorissam trien-

Mandatum.

triennalem duntaxat, per Conventum ejusdem Monasterii eligendam, regatur, & gubernetur, & ipsa sic electa absque alicujus Superioris confirmatione, regimini, & administrationi dicti Monasterii se immiscere, & illud in spiritualibus, & temporalibus, hujusmodi durante triennio, regere, & gubernare, & quod ipsa, quę sic in Priorissam ejusdem Monasterii electa fuerat lapso eodem triennio in Priorissam dicti Monasterii de novo eligi possit, eadem auctoritate statuimus, & ordinamus. Non obstantibus pręmissis, ac Apostolicis, & quibus inter cetera disponitur, quod nullus ad dictum Monasterium accedere, Nota. & cum ipsis Monialibus loqui possit, Archiepiscopalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon Monasterii &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Sexto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Mediolanen.*) In ejusdem nominis Ducatus Metropoli.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCVIII fol.* 172.
3. *Humilitate &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Ambrosianum.*) Sic ex *S. Ambrosio* Episcopo *Mediolanensi* vocatur peculiaris ritus ille quo utitur *Mediolanensis* Ecclesia.

De quibusdam Beneficiis Ecclesiasticis uniendis Vallisoletano (1) Collegio.

Anno 1489 Die 14 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LXXX.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio ad ea libenter intendimus, per quę personis ecclesiasticis &c. (3) Dudum siquidem pro parte venerabilis Fratris nostri Alfonsi (4) Episcopi Palentin., Nobis exposito, quod ipse, qui Ordinis Fratrum Prędicatorum professor existit, pia devotione ductus, summopere desiderabat, in Oppido Valisoleti, Palentin. Dięcesis, quod in partibus illis admodum insigne existit, & in quo secunda Universitas studiorum Generalium Castellę, & Legionis Regnorum est instituta, ac una magna, & ampla Domus Fratrum dicti Ordinis, de Observantia reformatorum nuncupatorum, in qua continue professores dicti Ordinis in magno numero degebant, unum Collegium, in quo sexdecim Fratres dicti Ordinis, de Observantia reformati nuncupati, sacrarum literarum studio, operam dantes, continue essent, suis sumptibus, & expensis erigere, & instituere volebat. Nos dicti Alfonsi Episcopi supplicationibus inclinati, dilectis filiis secularis, & Collegiatę B. Marię de Frisillis Palentin. Dięcesis, & de Froneca, Burgen. Abbatibus, ac Priori Palentin. Ecclesiarum, eorum propriis nominibus non expressis, per quasdam primo dedimus in mandatis, ut ipsi duo, aut unus eorum eidem Alfonso Episcopo Collegium hujusmodi pro sexdecim Fratribus dicti Ordinis de observantia nuncupatis, qui inibi literarum studio continue vacare possent, in Domo prędicta erigendi, & instituendi, ac dictos Fratres studentes ad libitum suum in eo ponendi, quorum unus eorum dicti Collegii Rector existeret, & alia faciendi licentiam, & facultatem, auctoritate nostra concederet, quodque si licentiam hujusmodi per eos concedi contingeret, resignationes pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut simplicium Beneficiorum, in quibusvis Civitatibus, & Dięcesibus dictorum Regnorum consistentibus a personis, illa, vel illas obtinentibus, ac sponte, & libere in manibus suis resignare volentibus, vel procuratoribus suis, & ad id potestatem habentibus, dicta auctoritate, ea vice duntaxat reciperent, & admitterent, illisque per eos receptis, & admissis, pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia Beneficia hujusmodi, & quę prefatus Alfonsus Episcopus, & alii locorum Ordinarii ad dictum effectum, eidem Collegio assignare vellent, etiam si pręstimonia, pręstimoniales portiones, aut simplicia beneficia resignata hujusmodi, dispositioni Apostolicę, ac personis illa, seu illas obtinentibus, ex quavis causa generaliter reservata, aut ex generali reservatione affecta existerent, dummodo eorum, seu earum insimul fructus, redditus, & proventus quinquaginta librarum Turon. parvorum secundum communem extimationem, valorem annuum non excederent, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Collegio pro Fratrum in eo pro tempore degentium sustentatione, & aliis eidem Collegio necessariis, eadem auctoritate perpetuo unirent, annecterent, & incorporarent, & subsequenter per alias nostras literas eisdem Abbatibus, & Priori similiter dedimus in mandatis, ut eisdem resignantibus, & cuilibet eorum respective, ne ex resignationibus suis dispendium paterentur, pensiones annuas super ipsorum, quę resignarent pręstimoniorum, pręstimonialium portionum, aut simplicium beneficiorum fructibus, redditibus, & proventibus, in convenientibus locis, & terminis, ad id per eos, de consensu, quorum interesset, statuendis, sub censuris, & pęnis ecclesiasticis persolvendis, aut omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus resignatorum pręstimoniorum, pręstimonialium portionum, aut Beneficiorum hujusmodi, seu eorum, aut illarum partem, quoad viverent, loco pensionis annuę cum libera facultate, fructus, redditus, & proventus hujusmodi per se, vel alium, seu alios propria auctoritate percipiendi, & levandi, reservare, constituere, & assignare curarent, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Et deinde, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Episcopi, petitio continebat, Didacus de Guivara Archidiaconus de Campos, unam, seu unum de Cisveros, & Antonius Garsię Canonicus dictę Palentin., aliud, seu aliam de Villodre, ac Christophorus de Mirodio, Canonicus Giennen. Ecclesiarum dilecti filii reliquum, seu reliquam de Villaverde locorum prędictę Palentin., & Legionen., ac Salamantin. Dięcesum, pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, ac simplicia beneficia, quę, seu quas respective obtinebant, in manibus dilecti filii Francisci de Madrid Abbatis de Frisillis in dicta Ecclesia Palentin. extra Romanam Curiam, sponte, & libere, respective resignarunt, ipseque Abbas resignationibus hujusmodi per eum extra dictam Curiam, literarum prędictarum vigore, admissis, omnia, & singula pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia beneficia resignata hujusmodi, eidem Collegio, perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, reservatis prefato Didaco Archidiacono omnibus fructibus, redditibus,

Exordium.

Diplomatis causa.

& proventibus pręstimonii, seu pręstimonialis portionis, aut simplicis beneficii de Cisveros, per eum resignati hujusmodi, dictusque Episcopus, seu procurator dicti Collegii, unionum, annexionum, & incorporationum predictarum vigore, possessionem pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut simplicium beneficiorum resignatorum, seu resignatarum hujusmodi assecuti fuerunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, de juribus unionum, annexionum, & incorporationum, ac reservationis fructuum Didaco Archidiacono hujusmodi, a nonnullis hęsitatur, pro eo maxime quod tempore dictarum unionum factarum, Rector, & scholares, sive Collegiales in dicto Collegio nondum positi, nec deputati erant, pro parte dicti Episcopi, asserentis, de Cisveros octuaginta, & de Villodre quindecim, necnon de Villaverde, pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut simplicium beneficiorum hujusmodi, quinquaginta librarum similium, secundum extimationem prędictam, fructus, redditus, & proventus, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unionibus, annexionibus, & incorporationibus hujusmodi, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, & pro potiori cautela, pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia beneficia resignata hujusmodi, dicto Collegio perpetuo de novo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis
Mandatum. opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur, exprimere verum annuum valorem, secundum communem extimationem, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, & idem in confirmationibus unionum jam factarum, voluimus observari, fructuum, reddituum, & proventuum Collegii hujusmodi, verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, uniones, annexiones, & incorporationes, pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut simplicium Beneficiorum resignatorum, ac reservationem fructuum hujusmodi, & inde sequuta, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia Beneficia resignata hujusmodi, sive ut pręmittitur, sive aliis quibusvis modis, aut ex aliorum quorumcunque personis, seu per similes resignationes Didaci, & Antonii, ac Christophori prędictorum, vel aliquorum aliorum de illis extra dictam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte respective factas, vacent, etiamsi tanto tempore vacaverint, quod eorum, vel earum collatio juxta Lateranen. statuta Concilii, ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ac pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut beneficia resignata hujusmodi dispositioni Apostolicę specialiter reservatę, seu reservata existant, & super eis inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. pręsentium, non sit in eis alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Collegio de novo auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat, eidem Rectori, sive procuratori ejusdem Collegii per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut simplicium Beneficiorum unitorum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, propria auctoritate de novo apprehendere, & perpetuo retinere, ac illorum, seu illarum fructus, redditus, & proventus in dicti Collegii, ac Fratrum, sive studentium in eo pro tempore existentium usus, utilitatemque convertere, Dięcesanorum locorum, & quorumvis aliorum licentia super hoc minime requisita, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon Legionen., Palentin., & Salamantin. Ecclesiarum &c. quibus caveri dicitur expresse, quod nullus in earum Civitatibus, & Dięcesibus pręstimonia, pręstimoniales portiones, aut simplicia Beneficia hujusmodi obtinere possit, nisi dictarum Ecclesiarum Canonicus actu pręhendatus, aut in illis perpetuus Beneficiatus, respective existat, quibus illis, alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de pręstimoniis &c. hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. Quas quidem literas &c., ad pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia Beneficia unita hujusmodi, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c., & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę approbationis, confirmationis, suppletionis, unionis, annexionis, incorporationis, derogationis, voluntatis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Decimo octavo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Vallisoletano.*) In *Hispania*, ubi cetere Civitates, & loca de quibus hoc in Diplomate. Consulenda *Constitutio LVII data IX* Septemb. *MCCCCLXXXVIII*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVI fol.* 535.

3. *Ecclesiasticis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Alfonsi.*) Burgos, de quo in *Appendice ad Pontificatum Sixti IV*.

Pisciacense (1) Monasterium privilegiis ornat.

Anno 1489 Die 18 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

EX paternę caritatis officio &c. (3). Sane pro parte dilecti filii Magistri Ambrosii de Cambray (4) Cancellarii Ecclesię, & Universitatis Parisien., utrinsque Juris Doctoris, Notarii nostri, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias ipse de propria salute recogitans, ac volens sibi in cęlestibus ędibus thesaurizare, & alias ob singularem devotionis affectum, quem gerebat, prout gerit, ad Beatissimum Michaelem Archangelum militię cęlestis principem, & hostis humani generis debellatorem, necnon Monasterium Monialium Sancti Ludovici de Pissiaco, Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Carnoten. (5) Dięcesis, illiusque, per Priorissam soliti gubernari, Priorissam hujusmodi, & Moniales inibi sub perpetua clausura degentes, ductus, ac etiam considerans, quod Monasterium ipsum olim miris & sumptuosis ędificiis per clarę memorię Francorum Reges fundatum, & opulentissimis redditibus dotatum extitit, & in eo Octuaginta Religiosę numero, vel circa, quarum nonnullę (6) Regum, Ducum, Comitum, Baronum, & aliorum Illustrium Principum, & magnorum Nobilium filię, & consanguineę, alię vero plebeę, sive populares divinis officiis diurnis, & nocturnis, cum vigiliis, & orationibus, jejuniis, aliisque variis abstinentiis, regularibus disciplinis, & proprii corporis afflictionibus assidue vacando, fore noscuntur, & in eo Virgines duntaxat recipiuntur, ac quod ob earum singularem vitam & bonorum operum exercitium quamplures alię puellę, & juvenes Virgines seculares partium Regni Francię, ut bonis moribus & doctrinis instruantur, ab earum parentibus ad ipsum Monasterium transmittantur, ad Omnipotentis Dei, ac Beatę, & gloriosę Virginis Dei Genitricis Marię, ipsiusque Sancti Michaelis Archangeli, totiusque curię cęlestis laudem, & gloriam, necnon pro suę ac parentum, consanguineorum, amicorum, & benefactorum suorum animarum salutem, in Ecclesia dicti Monasterii unam Imaginem ipsius Beatissimi Archangeli Michaelis miro, & sumptuoso artificio depictam apponi, & collocari fecit, ac inter cetera voluit, statuit, & ordinavit, quod ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus ante dictam Imaginem Priorissa & Moniales dicti Monasterii pro tempore existentes annis singulis in Vigilia festi ejusdem Sancti Michaelis de Mense Septembri immediate post Collectam, sive orationem Vesperarum, & post Matutinas noctis sequentis, ac in die crastino, videlicet festi ejusdem Sancti Michaelis ante inchoationem Majoris Missę, & etiam post Collectam, sive orationem ejusdem diei, singulis vero diebus Octavę prędicti festi semel duntaxat, videlicet ante inchoationem majoris Missę, in die vero ejusdem octavę videlicet ante inchoationem ejusdem majoris Missę, & in Vesperis immediate post Collectam, sive orationem, ipsorum, singulis vero hebdomadis totius anni, in illa videlicet die, in qua festum ipsius Sancti Michaelis in Ecclesia militanti de Mense Septembri celebrari continget semel duntaxat, videlicet de mane ante inchoationem majoris Missę, ut in diebus octavę certam tunc expressam antiphonam cum Versiculo & Collecta ejusdem Sancti Michaelis alta voce, ac cum decentibus, congruis, & honestis ecclesiasticis cęremoniis decantare, & ut Moniales, sive Conversę, ac alię personę dicti Monasterii, & alii Christi fideles infra septa ipsius Monasterii commorantes decantationi hujusmodi commodius interesse, & inde laudes, & preces altissimo effundere valeant, quandam Campanulam dicti Monasterii sono submisso ante decantationem Antiphonę, Versiculi, & Collectę prędictorum pulsare deberent, & tenerentur, & ut Priorissa & Moniales prędictę decantationi, & aliis pręmissis commodius interesse possent, pręfatus Ambrosius de bonis suis a Deo sibi pie collatis nonnulla tunc expressa immobilia bona, sive annuos redditus, sive census, Monasterio, illiusque Priorissę, & Monialibus prędictis perpetuo donavit, & assignavit, quę omnia postmodum Provincialis generalis Provincię Superioris secundum morem dicti Ordinis ordinaria auctoritate approbavit, & confirmavit, prout tam in ipsius Provincialis, quam diversis aliis literis authenticis, sive Instrumentis publicis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte dicti Ambrosii, asserentis se carissimi in Christo filii nostri Caroli (7) Francorum Regis Christianissimi Consiliarium, & Requestarum domus ipsius Regis Magistrum ordinarium existere, pręmissaque ad augmentum divini cultus, religionisque propagationem, ac animarum salutem, cessisse, & cedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut voluntati, statuto, ordinationi, donationi, assignationi, aliisque prędictis pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, & in pręmissis, ac etiam alias pro salute Priorissę & Monialium prędictarum opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum ubique vigere, & augeri, potissime nostris temporibus intensis desideramus affectibus, ac illorum votis, per quę prudentes Virgines facilius integritatem suam Altissimo reddere valeant, prout possumus, libenter annuimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, voluntatem, statutum, ordinationem, donationem, assignationem, ac confirmationem prędicta, ac, prout illa concernunt, omnia, & singula in Provincialis, & aliis literis, seu Instrumentis prędictis contenta, & inde secuta quęcunque, ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium confirmamus, & approbamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus; supplentes omnes & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et nihilominus ut Priorissa, & Moniales, sive Sorores, & alii Christi fideles infra dictum Monasterium, & illius septa, commorantes eo frequentius ad interessendum Antiphonę, Versiculo, & Collectę ante Imaginem ejusdem Sancti Michaelis excitentur, & animentur, quo ex hoc majorem animarum suarum salutem uberius se noverint consequi posse, de ejusdem omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Apostolorum ejus Petri, & Pauli auctoritate confisi, Priorissę & Monialibus prędictis, ac Conversis, ancillis, ministris, & aliis utriusque sexus personis, & servitoribus dicti Monasterii, ac aliis Christi fide-

Nota.

Privilegia, & Indulgentiæ.

fidelibus infra septa ejusdem Monasterii commorantibus vere pęnitentibus, & confessis, qui in singulis decantationibus prędictis, videlicet quę in Vigilia, & die Festi prędicti, ipsiusque festi octava die unum annum, qui vero in singulis ejusdem octavę, & qua dictum festum dicti Sancti Michaelis ab Ecclesia Dei, ut prefertur, celebrari continget, diebus, interfuerint pro qualibet dictarum dierum centum dies de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxamus. Et insuper Priorissę & Monialibus dicti Monasterii duntaxat professis, pręsentibus, & futuris, & ipsarum cuilibet, ut Fratres dicti Ordinis Prędicatorum alias idonei ad curam animarum Priorissę & Monialium prędictarum, & administratores ecclesiasticorum sacramentorum secundum morem, & regularia Instituta dicti ordinis deputati, quos in suos Confessores elegerint, ipsis Priorissę & Monialibus pro tempore, & cuilibet earum, vita ipsarum comite, in casibus Sedi Apostolicę reservatis, preterquam offensę ecclesiasticę libertatis, criminum hęresis, rebellionis, aut conspirationis in Papam, vel statum Roman. Pontificis, seu Sedem Apostolicam, falsitatis literarum Apostolicarum, supplicationum, & commissionum, invasionis, deprędationis, aut devastationis terrarum, & Maris Romanę Ecclesiæ, mediate vel immediate subjectarum, offensę personalis in Episcopum, vel alium Prelatum, devolutionis causarum ad dictam Romanam Curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium, semel duntaxat, in vita, & in mortis articulo, in aliis vero, quoties fuerit opportunum, confessione earum diligenter audita, pro commissis eis, & cuilibet earum, debitam absolutionem impendat, & injungat pęnitentiam salutarem, necnon vota quęcunque, ultramarino, liminum eorundem Petri, & Pauli, ac Sancti Jacobi in Compostella Apostolorum, necnon castitatis, & Religionis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare valeant, quodque Fratres prędicti ad hujusmodi curam deputati omnium peccatorum ipsarum Priorissę & Monialium, de quibus corde contritę, & ore confessę fuerint, semel in vita, & in mortis articulo, plenam remissionem, eis, & earum cuilibet in sinceritate fidei, unitate Sanctę Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, ac successorum nostrorum Roman. Pontificum canonice intrantium persistentibus, auctoritate Apostolica concedere valeant, necnon eisdem Priorissę & Monialibus nunc, & pro tempore existentibus, quę quadragesimali, & aliis diebus stationum Ecclesiarum Urbis tria Altaria, sive loca Imaginibus Sanctorum, vel Sanctarum Dei depicta, in eodem Monasterio existentia, visitaverint, & inibi orationem Dominicam & Angelicam Salutationem tribus vicibus coram eisdem Altaribus,
Nota, sive locis depictis dixerint, omnes illas indulgentias, & peccatorum remissiones toties quoties id fecerint consequantur, quas consequerentur, si in eisdem diebus Ecclesias Urbis diebus stationum prędictarum personaliter visitarent, eadem auctoritate, tenore pręsentium, indulgemus, sic tamen, quod Confessores prędicti de his, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam eis per se, si supervixerint, vel per alios, si forte transierint, faciendam injungant, quam ipsę vel illa facere teneantur, ut prefertur, & ne, quod absit, propter hujusmodi gratiam & concessionem reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, volumus, quod si a sinceritate fidei, unitate Roman. Ecclesię, ac obedientia & devotione nostra, vel successorum nostrorum Roman. Pontificum canonice intrantium, desisterent, aut ex confidentia ejusdem concessionis, vel remissionis, aliqua forsan committerent, concessio, remissio, & pręsentes literę eis nullatenus suffragentur. Et si alias interessentibus decantationi Antiphonę, & Versiculi prędictorum aliqua alia Indulgentia per Nos concessa fuerit, eędem pręsentes literę quoad Indulgentiam interessentium decantationi hujusmodi nullius sint roboris, vel momenti. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę confirmationis, approbationis, communitionis, suppletionis, relaxationis, concessionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Quinto decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Pisciacense.*) Vulgo *Poissy*. Juris est Provintialis *Franciæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCVIII fol.* 12.
3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Cambray.*) Adeat *Boulaeum Histor. Universitatis Parisien.*
5. *Carnoten.*) Vulgo *Chartres*.
6. *Nonnulla.*) Nunc etiam Virgines, Deo Sacræ, quas natalium splendor, & pietas maxime commendant, ibidem vitam degunt.
7. *Caroli.*) Hujus nominis *VIII*.

Anno 1490 Die 22 Februarii.

Inserit, firmat, & auget privilegia San-Maximinensi (1) Cœnobio concessa.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. BEnignitas Apostolicę Sedis consueta ea, quę per Romanos Pontifices pro Religionis conservatione, & augmento, ac personarum sub ipsius suavi jugo Altissimo famulantium, pace, & quiete provide facta fuisse comperit, libenter approbat, & innovat, eisque Apostolici muniminis robur adiicit, de novo concedit, & alias eorum statui providet, prout in Domino conspicit salubriter expedire. Dudum siquidem a felicis recordationis Bonifatio Octavo, & Martino Quinto, & Eugenio Quarto, Romanis Pontificibus, Diplomatis causa. Prędecessoribus nostris, emanarunt literę, quarum tenores in quibusdam transumptis publicis per dilectum filium Clementem de Coreis, officialem Avenionen., Decretis, & Bulla plumbea consueta Curię officialatus Avenionensis, munitis, quę in Cancellaria nostra diligenter inspici, & examinari fecimus, inserti reperiuntur, & eosdem tenores ex dictis transumptis fideliter extractos de verbo ad verbum pręsentibus annotari fecimus, qui tales sunt. Bonifatius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Inserit Prædecessorum Constitutiones hac de re datas. Carolo Regi Sicilię illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ob tuorum excellentiam meritorum &c. (3). Datum Laterani Octavo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo. Bonifatius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Massiliensi, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Ob

Ob excellentiam meritorum, quibus carissimi in Christo filii nostri Caroli Siciliȩ Regis Illustris sublimitas dignoscitur insignita, petitiones ipsius &c. (4). Datum Laterani Septimo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo. Martinus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Ad ea ex Apostolicȩ servitutis Nobis injunctȩ desuper officio libenter intendimus, per quȩ Ecclesiarum omnium, & prȩsertim Romanȩ Ecclesiȩ immediate subjectarum &c. (5). Datum Romȩ apud S. Petrum Sexto Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo. Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Rationi congruit & convenit honestati, ut ea, quȩ de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literȩ Apostolicȩ super illis expeditȩ non fuerint &c. (6). Datum Romȩ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Trigesimo, Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo. Quare pro parte tam carissimi in Christo filii nostri Caroli (7) Francorum Regis Illustris, quam dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Beatȩ Mariȩ Magdalenȩ Romanȩ Ecclesiȩ immediate subjectȩ, loci Sancti Maximini, Ordinis Fratrum Prȩdicatorum, Aquensis Diȩcesis, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literas prȩdictas pro illarum subsistentia firmiori, approbare, & innovare, & de novo concedere, aliasque in prȩmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui quorunlibet Religiosorum locorum commodum, & utilitatem, ac personarum in illis sub suavi contemplationis jugo Altissimo famulantium, pacem, & quietem sinceris desideriis exoptamus, Priorem, & Fratres prȩfatos, eorumque singulos a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pȩnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus, quomodolibet innodati existant, ad effectum prȩsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, singulas literas prȩdictas, quatenus sint in usu, auctoritate Apostolica tenore prȩsentium approbamus, innovamus, & de novo concedimus, & perpetuȩ firmitatis robur obtinuisse, & obtinere decernimus. Et quia aliquando contingit Ecclesiam (8), & Cȩmeterium (9), dictȩ Domus per effusionem sanguinis, vel seminis violari, Priori pro tempore existenti prȩfato quod Ecclesiam, & Cȩmeterium hujusmodi, quoties opportunum fuerit, aqua prius per aliquem Catholicum Antistitem, ut moris est, benedicta, reconciliare, ac mappas, vestes, & alia ornamenta, & paramenta Ecclesiastica ad divinum cultum necessaria, & deputata in Ecclesia dictȩ Domus benedicere, ac quoscunque Episcopos Catholicos gratiam, & Communionem dictȩ Sedis habentes, ibidem transeuntes rogare, requirere, & invitare, ut omnes etiam sacros Ordines Religiosis dicti Prioratus, & aliis clericis, & scholaribus eidem Prioratui subditis, conferant, Prior quoque, & Fratres prȩfati Chrisma, & oleum Sanctum a quibuscunque Catholicis Episcopis, ipsis sponte concedere volentibus, recipere, Fratres etiam, & Clerici, & scholares prȩdicti a quibuscunque maluerint Catholicis Antistibus gratiam, & communionem dictȩ Sedis habentibus, ad omnes, etiam Sacros, Ordines, statutis a jure temporibus se promoveri (10) facere, ac eisdem Antistibus, ut illos ad hujusmodi Ordines promovere libere, & licite valeant, dicta auctoritate de specialis dono gratiȩ indulgemus. Non obstantibus prȩmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus Domus, & Ordinis Prȩdicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon omnibus illis, quȩ prȩfati prȩdecessores in literis prȩfatis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrȩ absolutionis, approbationis, innovationis, concessionis, constitutionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romȩ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono (11), Octavo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Privilegia firmat, & auget.

1. *San-Maximinensi.*) Vide *Notas* ad *Constitutiones* mox laudandas.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *lib. B. fol.* 305. Legitur etiam in *Bullario San-Maximinensi pag.* 29.
3. *Meritorum &c.*) Ut in *Constitutione III Bonifatii VIII* ad finem usque. Legitur *Tomo II pag.* 40.
4. *Ipsius &c.*) Ut in *Constitutione V Bonifatii VIII* ad finem usque. Legitur *Tomo II pag.* 42.
5. *Subjectarum &c.*) Ut in *Constitutione CLV Martini V* ad finem usque. Legitur *Tomo II pag.* 641.
6. *Non fuerint &c.*) Ut in *Constitutione I Eugenii IV* ad finem usque. Legitur *Tomo III pag.* 1.
7. *Caroli.*) Hujus nominis *VIII*.
8. *Ecclesiam.*) Ex maxima scilicet exterorum frequentia.
9. *Cœmeterium.*) Tunc ante fores templi *San-Maximinensis* situm erat.
10. *Promoveri.*) Prior siquidem *San Maximinensis* Cœnobii delegatione Provincialis non utitur, ut Fratres ad Ordines suscipiendos mittat.
11. *Octuagesimo Nono.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCXC.*

Conservatores creat, qui præcedentem Constitutionem servandam curent.

Anno 1490 Die 22 Februarii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

LXXXIII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Arelaten., & Avenionen. Archiepiscopis, ac Episcopo Senecen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literȩ tenoris subsequentis. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam. Benignitas Apostolicȩ Sedis &c. (2) Quocirca Fraternitati vestrȩ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, prȩdictas literas, ac omnia, & singula in eis contenta, ubi, & quando expediens fuerit, ac quoties pro parte Prioris, & Fratrum Domus S. Mariȩ Magdalenȩ loci S. Maximini Ordinis Fratrum Prȩdicatorum fueritis requisiti, super hoc solemniter publicantes, ac eisdem Priori, & Fratribus in prȩmissis efficacis defensionis prȩsidio assistentes, faciatis, literas, & in eis contenta hujusmodi, inviolabiliter observari,

non

non permittentes Priorem, & Fratres prefatos contra illarum tenorem, per quoscunque quomodolibet molestari, contradictores per censuram ecclesiasticam &c. invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus omnibus supradictis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diecesim, nisi in certis exceptis Casibus, & in illis, ultra unam dietam a fine sue Diecesis ad judicium vocetur, seu ne judices a Sede predicta deputati, extra Civitatem, vel Diecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis, vices suas committere presumant, dummodo ultra duas dietas, aliquis auctoritate presentium, ad judicium non trahatur, ac aliis Constitutionibus &c. quibuscunque, aut si aliquibus &c. Ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono (3), Octavo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCVII fol. 77.*
2. *Sedis &c.*) Ut in praecedenti ad finem usque.
3. *Octuagesimo Nono.*) Stylo Bullarum, aere communi *MCCCCXC.*

Anno 1490 Die 10 Martii.

Cœnobii in Diœcesi Gebennensi (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXIV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Tarantasien. (3), & dilectis filiis Decano Capellę Sanctę Chamberiaci (4) Gratianopolitan. (5) Diecesis. ac Cantori Ecclesię Gebennen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INter cetera, quibus ex suscepti regiminis cura vigilantius Nos intendere convenit &c. (6). Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Amedei de Viriaco Baronis Baronię de Viriaco, Perrerię, Copeti, Montis Veteris, & Rotuli, necnon dilectę in Christo filię Margheritę de Challant, relictę quondam Bernardi Domini loci Mentonis, Gebennen. Diecesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi pro devotione, quam ad Ordinem S. Dominici gerere noscuntur, ac divini cultus augmento, suarumque, ac parentum, & predecessorum suorum, ac aliorum Christi fidelium animarum salute, unam Domum cum Ecclesia, cemeterio, campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis in loco ad hoc apto, & idoneo, in territorio, seu Dominio dictorum Amedei, & Margheritę, seu alterius eorundem consistente, pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis construi, & edificari facere proponunt, atque desiderant, si eis, super hoc per Sedem Apostolicam licentia concedatur. Quare pro parte eorundem Amedei, & Margheritę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, & eorum cuilibet, Domum predictam, cum Ecclesia, cemeterio, campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, aliisque officinis prefatis in loco ad hoc apto, & idoneo, in eorundem Amedei, & Margheritę territorio, seu Dominio consistente pro usu, & habitatione Fratrum hujusmodi construi, & edificari faciendi, necnon Fratribus predictis, illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, ac alias, super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, & Divini cultus augmentum, nostris potissime temporibus, vigere, & augeri, sinceris desideriis affectamus, ipsorum Amedei, & Margheritę laudabile propositum hujusmodi plurimum in Domino commendantes, & de premissis certam notitiam non habentes, ac quemlibet eorundem Amedei, & Margheritę a quibusvis excommunicationis, suspensionis &c., absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, prefatis Amedeo, & Margheritę, & eorum cuilibet, Domum ipsam cum Ecclesia, cemeterio, campanili humili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis hujusmodi, in loco tamen ad hoc apto, & idoneo in dominio, seu territorio ad ipsos Amedeum, & Margheritam, vel alterum eorundem spectante, consistente pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum eorundem construi, & edificari faciendi, necnon prefatis Fratribus Domum ipsam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiamini, sine tamen cujuscunque prejudicio, necnon jure Parochialis Ecclesię, & cujusvis alterius, in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, prohibente, ne Fratres Ordinum Mendicantium, in aliqua Civitate, Villa, vel Castro &c., ad inhabitandum Domos, vel loca quecunque, de novo recipere &c., aliisque constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nos enim si licentiam hujusmodi per vos vigore presentium concedi contigerit, dictę Domus Fratribus pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus &c. per Sedem prefatam, vel alias aliis Domibus, seu Fratribus concessis, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, auctoritate apostolica, tenore presentium indulgemus. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono (7), Sexto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Supplex fundatorum petitio.

Facultas.

1. *Gebennensi.*) Urbs quidem *Gebennensis* in limite *Sabaudiae*, Dioecesis vero etiam in *Sabaudia* sita est.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXV fol.*140.
3. *Tarantasien.*) Aliis *Tarentasien.*, in *Alpibus Graiis*.
4. *Chamberiaci.*) *Camberiaci*, vulgo *Chambery*, in *Sabaudia*.
5. *Gratianopolitan.*) *Gratianopolitan.*, vulgo *Grenoble*, in *Delphinatu*.
6. *Convenit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
7. *Octuagesimo Nono.*) Stylo Bullarum, aere communi *MCCCCXC.*

Ri-

Ripaltensis (1) Cœnobii fundandi facultas. Anno 1490 Die 3 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXXV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Preposito S. Marię de la Cuira, Alexandrin. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SEdis Apostolicę copiosa benignitas &c. Exbibita siqnidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Joachini (4) Magistri Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod alias dilecti filii Universitas hominum loci Ripaltę (6) vallis Bivandę, Aquen. (7) Dięcesis, Provincię Mediolanen., secundum morem dicti Ordinis, de propria salute cogitantes, ac cupientes, temporalia in spiritualia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, quendam locum Sancti Spiritus nuncupatum, situm in territorio loci Ripaltę cum certis bonis tunc expressis, quę olim a dilecto filio Jobannino de Rottis Ministro Hospitalis Gratiarum, Casalen. &c. canonice dicto Ordini, de consensu Domini temporalis dicti loci Ripaltę, donarunt, ut ibidem una Domus pro usu, & habitatione perpetuis nonnullorum Fratrum ejusdem Ordinis construerent, & ędificarent, & Benedictus de Ruginettis, tunc Prior Domus Alexandrin. dicti Ordinis, nulla sibi super hoc ab eadem Sede concessa licentia, locum ipsum sic donatum cum eisdem bonis nomine dicti Ordinis acceptavit, illiusque possessionem apprehendit, excommunicationis sententiam &c. incurrendo. Quare pro parte Joachini, & Benedicti prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsum Benedictum ab excommunicationis sententia hujusmodi absolvere, ac eidem Joachino, ut locum donatum cum bonis donatis hujusmodi nomine ipsius Ordinis retinere, & inibi unam Domum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis construi, & ędificari facere possint licentiam, & facultatem concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis augmentum, nostris potissime temporibus appetimus, attendentes, quod pręfatę Sedis clementia petentibus gratiam suę pietatis non denegare consuevit, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę committimus, & mandamus, quatenus eundem Benedictum, si hoc humiliter petierit, ab excommunicationis sententia hujusmodi, quam pręmissorum occasione incurrerit, auctoritate nostra hac vice duntaxat absolvas in forma Ecclesię consueta, injuncta a te sibi pro modo culpę penitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, & nihilominus eidem Joachino locum prędictum pro dicto Ordine retinendi, & inibi unam Domum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis cum Ecclesia, campanili humili, campanis, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, sine alicujus prejudicio, construi, & ędificari faciendi, auctoritate nostra predicta, licentiam concedas, jure Parochialis Ecclesię, & cujusvis alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri prohibente, ne quorunvis Ordinum Mendicantium Fratres loca ad inhabitandum de novo recipere &c. & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Tertio Nonas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Ripalten.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCIII fol.* 10.
3. *Alexandrin.*) Vulgo *Alessandria della paglia*.
4. *Benignitas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Joachini.*) *Turriani*, de quo sæpius dictum fuit.
6. *Ripalta.*) Seu *Ripa alta*, vulgo *Rivalta*, in ditione Ducis *Sabaudiæ*.
7. *Aquen.*) Vulgo *Acqui*.

Firmat ea, quæ Monialis, votis solemnibus jam nuncupatis, testamento (1) caverat. Anno 1490 Die 20 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXXVI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Augustino de Flasco, Canonico Januen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

A Supremo Patrefamilias, meritis quanquam insufficientibus, in domo Domini dispensatores effecti &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii (4) per Priorissam soliti gubernari Corporis Christi, alias Sancti Silvestri, Januen., Ordinis Sancti Augustini, de observantia nuncupati, sub cura, ac juxta regularia Instituta Fratrum Prędicatorum degentium, necnon Margaritinę dilectę in Christo filię Seraphinę, & Jacobi de Auria (5) Monialis dicti Monasterii ex legitimo Matrimonio natę, ac Tutorum, & curatorum ipsius Margaritinę, petitio continebat, quod olim dicta Seraphina, postquam Monasterium prędictum ingressa fuerat, infra annum probationis existens, de consensu sui genitoris, prout juxta quoddam statutum Civitatis Januen. facere poterat, suum ultimum condidit testamentum, & deinde melius considerans, & infra annum probationis hujusmodi adhuc existens, testamentum prędictum, prout vigore dicti statuti facere poterat, revocavit, postmodum vero cum dicta Seraphina professionem per Moniales hujusmodi Monasterii emitti solitam, reservato tamen sibi de consensu & voluntate earundem Conventus testandi arbitrio, expresse emisisset, considerans, quod bona, quę dicta Margaritina ejus nata, quę de nobili genere procreata est, possidebat, pro ejus dote juxta statum suum non sufficiebant, consentientibus superiori Vicario dicti Monasterii, illiusque Priorissa, ac eorum auctoritatem in hoc interponentibus aliud testamentum

Diplomatis causa.

con-

condidit, in quo dictam Margaritinam sibi universalem heredem instituit, deputatis sibi tutoribus, & curatoribus tum expressis, prout in quodam publico Instrumento, super dicto ultimo testamento confecto dicitur plenius contineri. Quare pro parte Vicarii, Priorissę, Conventus Monasterii Margaritinę, ac tutorum, & curatorum prędictorum, asserentium pręmissa in commoditatem dicti Monasterii cedere, & ea pro illius tutiori cautela facta fuisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut posteriori testamento prędicto pro illius subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque de pręmissis certam notitiam non habentes, Confirmatio. hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam de posteriori testamento hujusmodi tibi legitime constiterit, testamentum ipsum, ac prout illud concernunt, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Duodecimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Testamento.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CII fol. 310.*
3. *Effecti &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Monasterii.*) De quo in *Constitutione XIII Pii II.* Legitur *pag.* 392 hujus *III Tomi*. Et alias non semel.
5. *De Auria.*) Antiqua gens est, quæ nunc etiam floret.

Anno 1490 Die 29 Aprilis.

Apuliæ (1) Provinciam dividit ab aliis Provinciis.

LXXXVII.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

HIs, quę pro pace, & quiete, & statu personarum quarumlibet, pręsertim sub suavi Religionis jugo degentium &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum Vicarii Generalis, ac Priorum Domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Apulię, secundum morem dicti Ordinis, Regni Sicilię, ultra Pharum, ac Professorum Ordinis, & Provincię prędictorum, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum Domus Ordinis, & Provincię hujusmodi retroactis temporibus, secundum antiquam consuetudinem, & ordinationem antiquorum Patrum dicti Ordinis a quibuscunque aliis Domibus cujusvis alterius Provincię Ordinis ejusdem separatę, & deinde ad nonnullorum professorum dicti Ordinis Terrę Laboris, & Calabrię Provinciarum, requisitionem, Domibus Terrę Laboris, & Calabrię Provinciarum prędictarum perpetuo unitę fuissent, & exinde magnum detrimentum Domibus Provincię Apulię hujusmodi sequeretur, pręsertim quia Vicarii Provinciales Ordinis ejusdem, Domos Provincię Apulię, non personaliter visitabant, dilectus filius Johannes (4) Turrianus, Magister Generalis dicti Ordinis, pręmissis ad supplicationis dilectorum filiorum Patrum dicti Ordinis Provinciarum earundem instantiam, providere volens, Domos dictę Provincię Apulię, ab aliis Domibus aliarum Provinciarum prędictarum auctoritate sui Generalatus Officii de novo separavit, & ad pristinum statum reduxit, volens, & ordinans, quod nulli alii Patres, sive professores dicti Ordinis cujusvis alterius Provincię in regimine Domorum dictę Provincię Apulię, se de cetero intromittere pręsumerent, prout in quibusdam literis authenticis dicti Generalis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Vicarii, Priorum, & aliorum professorum Provincię Apulię hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut separationi, reductioni, voluntati, & ordinationi prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religiosorum locorum omnium statum in melius dirigi nostris potissime temporibus supremis desideramus affectibus, pręfatos Vicarium, Priores, & professores Provincię Apulię hujusmodi, eorumque singulos a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, separationem, reductionem, voluntatem, & ordinationem prędictas, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, & districtius quibuscunque dicti Ordinis Pręlatis, cujuscunque gradus, & conditionis existant, ne de cetero aliquid in contrarium attentare pręsumant sub excommunicationis latę sententię pęna inhibemus, ac decernimus, dictam Provinciam Apulię, non quoad Domos dicti Ordinis reformatas, & reformandas in posterum, ac illarum Fratres, a Terra Idyony Apulię Capitanatę (5), usque ad Terram Bagnoli Nuscan. (6) Diœcesis conservari, & intelligi debere, irritum quoque, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Nos enim Domibus dictę Provincię Apulię, ut omnibus gratiis, privilegiis, & indulgentiis &c., uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, eadem auctoritate, de specialis dono gratię indulgemus, non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. necnon quibusvis privilegiis, gratiis, & indultis per Sedem Apostolicam &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, inhibitionis, constitutionis, concessionis, & derogationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Tertio Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Mandatum.

1. *Apulia.*) Vulgo *Puglia*, in Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
3. *Degentium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Johannes.*) Sic amanuensis; legendum: *Joachinus*, ut in ceteris Diplomatibus.
5. *Apuliæ Capitanatæ.*) Duplex est enim, *Peucetia* scilicet & *Capitanata*, seu *Daunia*.
6. *Nuscan.*) Vulgo *Nusco*, in Provincia *Principatus ulterioris*.

F. Joa-

F. Joachinus (1) Turrianus Ordinem visitet ac reformet.

Anno 1490
Die 15 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Joachino Turriano Generali Ordinis Prędicatorum.

INNOCENTIUS PP. VIII.

LXXXVIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

AD ea pro nostra pastorali solicitudine libenter intendimus quę ad tui Ordinis conservationem, & Religionis augmentum pertinent. Cum igitur tu impręsentiarum a Nobis proficiscaris citra & ultra montes, Conventus tui Ordinis visitaturus, & dubites, vel importunitate supplicantium, vel prę-occupatione a Nobis esse extorta a tui Ordinis Religiosis rescripta aliqua Apostolica, quorum prętextu, vel ipsi laxius vivant, vel ut statutis, & constitutionibus dicti Ordinis non astringantur. Ex quo, ut dicis, & obedientia Superiorum dissolvitur, Religio labefactatur, & confusio in toto Ordine generatur. Desideras propterea super iis Apostolicę auctoritatis remedio provideri. His igitur scandalis paterno affectu obviare volentes, & ut tuo Ordini liberius valeas, & salubrius providere, pręsentium tenore discretioni tuę committimus facultatem, & damus, ut secundum regulam, & ordinis tui constitutiones, omnes, & singulos dicti Ordinis Religinsos visitare, ac salubriter eis prout prudentię tuę, servatis dictis constitutionibus, expedire videbitur, consulere, & providere integre omnino possis, & valeas. Non obstantibus quibuscunque rescriptis, seu literis Apostolicis a Nobis sub quacunque verborum forma forsitan emanatis, etiam cum quibusvis clausulis derogatoriarum derogatoriis, quibus omnibus ad effectum duntaxat pręsentium expresse derogamus, ac pręmissis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XV Junii MCCCCLXXXX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Mandatum.

Sigismundus.

1. *Joachinus.*) De quo sæpius dictum fuit.

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

De non asportandis ornamentis ecclesiasticis e quibusdam Cœnobiis, & Monasteriis Ovetensis (1) Diœcesis.

Anno 1490
Die 4 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

LXXXIX.

Diplomatis causa.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium &c. (3). Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Roderici Pimentel (4) Comitis Benaventi (5), Oveten. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod in nonnullis locis, & terris. quorum, seu quarum, ipse Comes Dominus temporalia existit, nonnulla Monasteria, ac Domus Cistercien., Minorum, Prędicatorum, & aliorum Ordinum, tam virorum, quam mulierum fore noscuntur, quę licet ornamentis ecclesiasticis, tam per prędictum Comitem, & ejus progenitores, quam alios Christi fideles eisdem Mnnasteriis, & Domibus ex pia eorum devotione relictis, & donatis sufficienter ornata, & munita existant, tamen pluries cum visitatores, & Ministri, seu Provinciales dictorum Ordinum ad Monasteria, & Domos hujusmodi accedere contingit, contra Comitis, & aliorum, qui ornamenta prędicta donarunt, voluntatem, illa a domibus, & Monasteriis prędictis extrahunt, & extrahi faciunt, ac ad alia Monasteria, & Domos extra dominium prędictum consistentia asportant, quo fit, ut Christi fidelium ad similia dona dictis Monasteriis, & Domibus relinquenda, & donanda devotio cesset, ac Monasteria, & Domus hujusmodi magnum exinde patinntur detrimentum. Quare pro parte dicti Comitis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui fidelium devotionem vigere, & augeri, nostris potissime temporibns, supremis desideramus affectibus, pręfatum Comitem a quibuscunque excommunicationis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, statuimus, & ordinamus, quod deinceps, visitatores, Ministri, & Provinciales, ac alii quicunque Pręlati, sub excommunicationis sententia, quam contrafacientes eo ipso incurrant, aliqua ornamenta ecclesiastica, a Monasteriis, & domibus, ac locis prędictis in Dominio dicti Comitis consistentibus, extrahere, & illa ad aliqua alia Monasteria, atque Domus extra dictum Dominium transferre non pręsumant, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostri statuti &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Quarto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Mandatum.

1. *Oveten.*) Vulgo *Oviedo*, in *Hispania Tarraconen.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XCIII fol.* 315.
3. *Officium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Pimentel.*) Nobilissima gens est, quæ nunc etiam floret.
5. *Benaventi.*) *Beneventi*, vulgo *Benavente*, in Regno *Legionensi*, inter *Senticam* & *Legionem*, ad *Esllam* fluvium. Hæc notanda, ut a ceteris ejusdem nominis civitatibus istud oppidum distinguatur.

Anno 1490 Die 16 Julii.

De sacris Stigmatibus S. Catharinæ (1) Senensis.

Ex Alberto Castellano Parte II pag. 127.

Dilecto filio Joachino Turriano Ordinis Prędicatorum Generali Magistro.

XC.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm dudum, ut accepimus, quędam Apostolica Bulla felicis recordationis Sixti immediati Prędecessoris nostri, emanaverit, per quam districte prohibebatur, ne aliquis imagines, sive figuras alicujus Sancti ad instar imaginum, sive figurarum B. Francisci, cum Stigmatibus depingeret, aut depingi faceret; Et propterea ob nonnullas figuras, quę tam ante, quam post prefatam Bullam depictę cum Stigmatibus ad instar, & non ad instar, Beati Francisci, fuerunt, lites, & dissensiones, & discordię inter aliquos Religiosos tui Ordinis, & Minorum exortę fuerint, & in posterum etiam exoriri verisimiliter formidentur; Nos, propterea paterna solicitudine illis obviare, & dictorum Religiosorum paci, quieti, ac tranquillitati consulere volentes, tenore pręsentium sub excommunicationis pęna districte pręcipiendo mandamus, quatenus imagines, sive figurę B. Catherinę prefatę, quę ante predictam Bullam, & post eam, usque ad pręsentem diem depictę fuerunt, illesę, & integrę ut nunc sunt, debeant permanere. Et nihilominus nulla figura B. Catherinę prefatę depingi in posterum cum Stigmatibus debeat sub eadem excommunicationis pęna expresse prohibemus, donec per Nos aliter fuerit ordinatum. Non obstantibus Bulla prefata, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVI Julii MCCCCXC Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *S. Catharinæ.*) Consulenda *Sixti IV* Constitutionem *LXXIX*, Legitur *Tomo III pag.* 536, & *CXIII.* Legitur *pag.* 570.

Anno 1491 Die 1 Februarii.

De Definitoribus in absentium locum substituendis (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Joachino Turriano Generali Magistro Ordinis Fratrum Prędicatorum.

XCI.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm ad Generale Capitulum tui Ordinis de proximo celebrandum, sicut accepimus, juxta illius Constitutiones singulę Provincię singulos Diffinitores simul cum Magistro Generali ad res diffiniendas mittere teneantur, ac verisimile sit propter longam distantiam, & viarum discrimina, plerosque Diffinitores defuturos, ne ergo Ordo vester diminuto Diffinitorum numero incommodum patiatur, ideo auctoritate Apostolica tibi per presentes committimus, ut, si tibi videbitur, non venientium loco, eos, quos ex professoribus tui Ordinis idoneos duxeris, valeas subrogare cum plena diffiniendi potestate, non obstantibus ordinationibus Apostolicis, ac tui Ordinis Constitutionibus, & aliis contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die Prima Februarii MCCCCLXXXXI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Sigismundus.

1. *Substituendis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

Anno 1491 Die 1 Februarii.

De Ordine Reformando.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XCII.

Dilectis filiis Diffinitoribus Ordinis Prędicatorum.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm dilectus filius Joachinus Turrianus Ordinis Prędicatorum Generalis Magister a Nobis novissime loca ultramontana visitaturus discederet, hortati sumus eum, ut Provincias, & loca, quę reformatione indigere viderentur, reformaret, & studia litterarum attolleret: nam ex hujusmodi reformationibus fidelium devotio ad dictum Ordinem augetur, & viri litterati, quibus idem Ordo omni tempore floruit, magnum lucrum faciunt animarum. Credimus, quod nostrę hortationis memor in Generali Ca-

Nota,

Capitulo proxime celebrando, vobis consultis de utraque harum rerum aget. Quare pietatis, & officii vestri erit ab ejus voluntate non discrepare, sed ei prompte adhęrere, & obsequi, ut per reformationes, studiaque prędicta Ordo vester salutaribus proficiat incrementis, ad quod ex abundantia caritatis vos omnes in Domino exhortamur. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die Prima Februarii MCCCCLXXXXI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Jo. Crothon.

1. *Archivo.*) In quo Autographum.

De Definitoribus (1) Capituli Generalis.

Anno 1491 Die 1 Februarii.

XCIII.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Joachino Turriano Ordinis Prędicatorum Magistro Generali.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum ex Constitutionibus tui Ordinis, sicut accepimus, statuatur in Capitulis Generalibus, ut duobus annis Diffinitores, & tertio anno Priores Provinciales simul cum Generali Magistro diffiniant, & aliquando per Sedem Apostolicam fuerit provisum, ut rebus Ordinis rectius consuleretur, quod etiam Provinciales in annis diffinitorum ad diffiniendum admitterentur, ideo auctoritate Apostolica tibi per pręsentes facultatem concedimus, ut eos Provinciales, quos ad proximum tui Ordinis Generale Capitulum venire contigerit, ad diffiniendum cum aliis Diffinitoribus, si tibi videbitur expedire, admittas. Insuper etiam cum ex Constitutione de biennali, & triennali Capitulo a Gregorio Undecimo felicis recordationis, Prędecessore nostro, confirmata, caveatur, ne eligatur Diffinitor Generalis Capituli, nec ei socius assignetur, nisi anno ultimo, quo celebrandum est Capitulum Generale, & multę Provincię suos Diffinitores pręterito anno elegerint credentes in eo anno futurum esse hujusmodi Generale Capitulum, quod Nos postea honestis de causis in alium annum distulimus, vertaturque nunc in dubium apud quosdam, an Diffinitores tunc electi a suis Provinciis, vel socii assignati, ad diffiniendum admitti debeant; ideo auctoritate Apostolica per pręsentes tibi committimus, ut ipsos Diffinitores sic electos, vel socios assignatos, si per Provincias de aliis Diffinitoribus alia non fuerit facta provisio, ad diffiniendum tanquam indubitatos, & veros Diffinitores, admittas. Non obstantibus ordinationibus Apostolicis, & tui Ordinis Constitutionibus, ac aliis in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die Prima Februarii MCCCCLXXXXI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Jo. Crothon.

1. *Definitoribus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

Sodales SS. Rosarii (1) Indulgentiis ornat.

Anno 1491 Die 26 Februarii.

XCIV.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Splendor paternę glorię, qui sua mundum illuminat ineffabili claritate, & abscondita producit in lucem, pia vota devotorum fidelium, de sua clementissima majestate sperantium, tunc pręcipue benigno favore prosequitur, cum devotorum ipsorum humilitas Sanctorum, & Sanctarum, pręcipueque precibus Virginis Marię, & meritis adjuvatur. Quia enim matrem ante Filium habemus ostendentem pectus, & ubera, Filium ante Patrem, ostendentem latus, & vulnera, Filius non denegabit Matri intercedenti, nec Pater Filio interpellanti. Igitur si Regina Angelorum interpellat assidue pro Nobis, apud cęlestis curię Regem eo ferventius ipsam salutare decet, ut apud eum, quem genuit, ac sacris suis uberibus lactavit, intercedat, ut tandem per ejus merita in ęterna cęlorum Regna conscribi mereamur, & Confratres ejusdem Filii esse dicamur. Nos igitur, cupientes (3) devotissimam Confraternitatem de Rosario, seu Capelleto (4) nuncupatam, & a Prędecessore nostro Sixto Papa Quarto, in inclyto Ordine Prędicatorum innovatam (5), & confirmatam, quam etiam auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, & ut Christi fideles utriusque sexus, eo libentius devotionis causa, ad illam devotissimam Confraternitatem de Rosario confluant, ac Confratres, & Consorores effici, ac inscribi concupiscant, quo ex hoc uberius cęlestis gratię dono conspexerint se fore refectos, de Omnipotentis Dei Misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, ac Beatissimę Virginis Marię meritis, & intercessionibus, omnibus, & singulis Christi fidelibus Confratribus, & Consororibus conscriptis, vere pęnitentibus, & confessis, Rosarium quinquagenarium (6) dicentibus, toties, quoties id dixerint, sexaginta millia Annorum, & totidem quadragenas Indulgentiarum de injunctis sibi pęnitentiis misericorditer in Domino relaxamus. Pręsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Nos denuo cupientes, ut ipsi Confratres, & Consorores sedulius Rosarium prędictum ob Virginis Marię reverentiam deferant, Indulgentia.

& in fine cujuslibet Angelicę salutationis Nomen Jesus nominent, quo ex hoc dono cęlestis gratię uberius conspexerint se fore refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Sanctorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, volumus, & auctoritate Apostolica ordinamus, & concedimus, ac omnibus, & singulis Confratribus, & Consororibus conscriptis vere pęnitentibus nunc & pro tempore existentibus Rosarium deferentibus, centum annos, & totidem quadragenas Indulgentiarum de injunctis sibi pęnitentiis misericorditer in Domino indulgemus, atque etiam si prędicti Confratres Nomen Jesus in fine cujuslibet Angelicę salutationis nominaverint quinque annos, & totidem quadragenas similiter concedimus, pręsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę ordinationis, concessionis, approbationis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Octavo (7), Quarto Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Rosarii.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*
2. *Archivo.*) In quo duplex exemplar authenticum. Legitur in *Bullario Confraternitatum Ord. Prædicatorum pag.* 53, ubi variis mendis scatet.
3. *Cupientes.*) Nonnihil deest.
4. *Capelleto.*) Gallis *Chapeles*, Italis *Corona*.
5. *Innovatam.*) Alii, mendose tamen, legunt *institutam* : Consulenda ipsamet *Constitutio CXXII Sixti IV. Legitur Tomo III pag. 576.*
6. *Rosarium Quinquagenarium.*) Tertiam scilicet partem Rosarii. Rosarium siquidem Quindecim salutationis Angelicæ decades habet.
7. *Octuagesimo Octavo.*) Sic amanuensis. Legendum: *Nonagesimo* (stylo Bullarum, æræ vero communis *MCCCCXCI.*)

Anno 1491 Die 18 Martii.

XCV.

Provinciali Provinciæ S. Dominici (1), & F. Ludovico de Ferraria (2) quædam agenda præscribit.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilectis filiis Provinciali Provincię S. Dominici Ordinis Prędicatorum, ac Ludovico de Ferraria ejusdem Ordinis, & Sacrę Theologię professori in Universitate studii Paduan. actu legenti (4).

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Mittimus vobis supplicationem pręsentibus introclusam manu dilecti filii nostri A. (5) Cardinalis Alerien. in pręsentia nostra signatam. Volumusque, & vobis committimus, ac mandamus, ut, vocatis vocandis, ad illius executionem procedatis juxta ejus continentiam, & signaturam. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XVIII Martii MCCCCLXXXXI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

B. de Gamonibus.

1. *Provincia S. Dominici.*) Seu *Lombardiæ*.
2. *Ludovico de Ferraria.*) Distinguendus iste ab alio ejusdem nominis, & cognominis Fratre qui per id tempus floruit. Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCXCVI pag.* 882 *&c.*
3. *Archivo.*) In quo Autographum.
4. *Actu legenti.*) *Cum.... anno MCCCCXC Senatus Venetus Cathedram Theologicam in via S. Thomæ in Universitate Patavina erigendam duxisset, Ludovicum illum elegit, qui primus eam obtineret.* Echard loco laudato, ubi refert Senatus consultum.
5. *A.*) *Antoniotti* scilicet *Pallavicini*, de quo *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III ad an. MCCCCLXXXIV pag.* 129.

Anno 1491 Die 30 Martii.

XCVI.

Abulensis (1) Cœnobii S. Thomæ sacras ædes visitantibus Indulgentias elargitur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Pastoris ęterni, qui pro salute humani generis se in ara Crucis in pretium immolari non renuit, vices, licet immeriti, gerentes in terris, fideles quoslibet ad visitandum pia ecclesiastica loca, caritatisque opera exercendum, spiritualibus muneribus, Indulgentiis videlicet, & remissionibus, libenter inducimus, ut ipsorum operum participes effecti supernam patriam valeant facilius introire. Sane accepimus, quod dilectus filius Frater Thomas (3) de Turrecremata, Prior Monasterii S. Crucis Segobien., Ordinis Prędicatorum, in Regnis carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi (4) Regis, & carissimę in Christo filię nostrę Elisabeth Reginę Castelle, & Legionis Illustrium, Generalis auctoritate Apostolica Inquisitor quandam Domum sub vocabulo S. Thomę ejusdem Ordinis cum Ecclesia, claustro, dormitorio, & horto, aliisque membris, & officinis necessariis, tam ex gratia ipsorum Regis, & Reginę, quam ex aliis Christi fidelium eleemosynis prope muros Civitatis Abulen. a fundamentis erigi, construi, & ędificari curavit, in qua plures dicti Ordinis Religiosi, die, noctuque divina officia celebrantes, Altissimo famulantur. Nos igitur cupientes, ut dicta Ecclesia congruis frequentetur honoribus, & in suis structuris, & ędificiis conservetur, ac reparetur, librisque, calicibus, paramentis, & aliis ornamentis divino cultui necessariis, muniatur, fidelesque Christi eo libentius devotionis causa confluant ad ean-

Diplomatis causa.

eandem, & ad pręmissa, manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere pęnitentibus, & confessis, qui Ecclesiam prędictam in Annunciarionis B. Marię, & in Inventionis S. Crucis, SS. Fabiani, & Sebastiani, ac S. Thomę de Aquino festivitatibus, a primis vesperis, usque ad secundas vesperas singularum Festivitatum eorundem, devote visitaverint annuatim, & ad conservationem, reparationemque prędictas, ac ornamentorum hujusmodi acquisitionem, manus porrexerint adjutrices, ut pręfertur, singulis Festivitatum eorundem diebus, quibus id fecerint, vigintiquinque annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus, pręsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, quod si prędictam Ecclesiam visitantibus, & ad pręmissa, manus porrigentibus adjutrices, sive alias, aliqua alia Indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, pręsentes literę, nullius sint roboris, vel momenti. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Tertio Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Indulgentia.

1. *Abulensis.*) Vulgo *Avila*, in *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
3. *Thomas.*) De quo sæpius dictum fuit.
4. *Ferdinandi.*) Cognomento *Catholici*.

De perficiendo Palantin. (1) Cœnobio.

Anno 1491 Die 7 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Caurien. (3), & dilectis filiis Priori Monasterii per Priorem soliti gubernari B. Marię de S . . . . , Toletan. Dięcesis, ac Archidiacono Ecclesię Caurien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cura &c. (4) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Alfonsi Maldonado (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris, petitio continebat, quod cum olim quondam Leonora Pimentel (6) Ducissa Palantin. dum in humanis ageret, de propria salute recogitans, ac temporalia in spiritualia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare cupiens, in Civitate sua Palantin, quandam Domum sub invocatione S. Vincentii pro usu, & habitatione perpetuis nonnullorum Fratrum dicti Ordinis de speciali Sedis Apostolicę licentia, magno, & sumptuoso opere, non absque magnis suis sumptibus, & expensis, construi, & ędificari facere cępisset, & eum propter ejus mortem suum laudabile propositum ad optatum complementum perducere non potuisset, ipsa Ducissa suum, in ejus ultima voluntate, condens testamentum, nonnulla bona sua immobilia, tunc expressa, pro ejusdem Domus complemento legavit, & executoribus dicti sui testamenti dedit in mandatis, ut Domum prędictam tam in ędificiis, & utensilibus, ac aliis necessariis officinis, quam ornamentis, & aliis ad divinum cultum necessariis copiose, & magnifice ornari curarent, quantum voluntatis dictę Ducissę cognoverant extitisse, ac omnia peragerent jussu, dispositione, & arbitrio dicti Alfonsi, quem Priorem dictę Domus esse voluit, necnon ex bonis dictę Ducissę prędictam Domum sufficienter dotarent pro sustentatione quadraginta Fratrum dicti Ordinis, inibi pro tempore commorantium, & eisdem executoribus mandavit, ut retinerent villas de Vinguillos, & Capilla in eorum Domus patrimonio, cum omnibus earum juribus, fructibus, redditibus, & proventibus pro complemento structurarum, & edificiorum, & dote dictę Domus, & aliis per eandem Ducissam in dicto ejus testamento dispositis, & deinde ipsa Ducissa ab hac luce subtracta, quondam Alvarus Dux Palantin. similiter in suo testamento voluit, & ordinavit, quod dictam Domum sumptuose ędificatam juxta voluntatem ipsius Ducissę, de bonis suis copiose adjuvarent, & licet prefato Alfonso pro administratione dictę Domus, illiusque structurarum, & ędificiorum cura, quę juxta dictę Ducissę voluntatem ipsi commissa extitit, attenta personę illius industria, & diligentia, bona ipsius meliorandi, & in nullo diminuendi, fuisset attributa facultas, nec aliquid componere, & ordinare potuit, quod in ipsius Domus cederet detrimentum; Nihilominus importuna nonnullorum nobilium, seu potentium subordinatione (7), ipse Alfonsus certum pactum cum hęredibus ipsius Ducissę, seu Executoribus illius testamenti hujusmodi sub juramento, & nonnullis pęnis, videlicet inter ceters, quod dicti hęredes, seu Executores ducenta millia morapettinorum (8) monetę illarum partium eidem Alfonso annuatim darent, & assignarent pro structuris, & ędificiis, ac regimine, & administratione prefatis. Cum autem, sicut eadem peritio subjungebat, Domus prefata a principio juxta ipsius Ducissę voluntatem magno opere incepta fuerit, & attentis ędificiorum designatione, & quantitate, ac Domus situ, si juxta pactum prędictum eis succederet, opus ipsum nunquam compleretur, ipsiusque Ducissę laudabili proposito satisfieri non posset, & forsan mandatum ejus, & tempora mutari possent, taliter quod prędictum opus imperfectum remaneret, pro parte ipsius Alfonsi, asserentis, quod Executores prędicti infra tempus ad id per eandem Ducissam pręfixum, pręmissa non adimpleverint, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsum a juramento, & pacto prędictis absolvere, eumque ad observantiam pacti, & juramenti hujusmodi minime teneri, & pęnis eisdem propterea mulctari non posse, decernere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitare Apostolica dignaremur. Nos igitur eundem Alfonsum a quibuscunque suspensionis, & interdicti &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, eundem Alfonsum a juramento, & pacto prędictis, auctoritate nostra absolvatis, ac juramentum prędictum, & pactum relaxetis, eumque ad illius, & dicti pacti observationem non teneri, & pęnis prędictis propterea mulctari non posse, eadem auctoritate decernatis, necnon inceptionem dictę Domus hujusmodi, juxta voluntatem, & ordi-

Diplomatis causa.

Mandatum.

ordinationem dictę Ducissę facere, & exequi libere, & licite valere, quodque idem Alfonsus administrationem dicti operis habeat usque ad complementum omnium premissorum juxta ipsius Ducissę voluntatem hujusmodi, prefata auctoritate statuatis, & ordinetis; & insuper per vos, vel alium, seu alios, eisdem Executoribus, in premissis, efficacis defensionis presidio assistentes, faciatis ipsos Fratres dictarum villarum pacifica possessione gaudere, non permittentes, eos super illis per quoscunque molestari, necnon eosdem Executores, & quoscunque alios cujuscunque dignitatis, status, gradus, vel conditionis fuerint ad declarandum, quantum pro dote dictę Domus dari debeat, necnon ad assignandum eidem Alfonso, tantum ex redditibus dictarum villarum, & aliis bonis ad predictam Ducissam pertinentibus, quod Domus predicta cum omnibus necessariis ad optatum complementum perduci valeat, eadem auctoritate compellatis. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. non obstantibus lapsu temporis, & pacto, ac Juramento, & aliis premissis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diecesim, nisi in certis exceptis casibus &c. Seu ne Judices a Sede Apostolica deputati &c. ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Aut si Executoribus prefatis, vel quibusvis aliis &c., ab Apostolica sit Sede indultum, qood interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes &c. de indulto hujusmodi mentionem, Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Nonis Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Palantin.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXVIII fol.* 11.
3. *Caurien.*) Vulgo *Coria*, in *Hispania*, ubi ceteræ Civitates, & loca de quibus hoc in Diplomate.
4. *Cura &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Alfonsi Maldonado.*) Distinguendus iste ab alio ejusdem nominis, cognominis, nationis, & professionis, qui floruit *XVII* seculo.
6. *Fimsmel.*) Gens est clarissima, de qua jam dictum fuit.
7. *Subordinations.*) *Subornations*.
8. *Marapettinorum.*) *Marabotinorum &c.* vulgo *Maravedis*. Monetæ species est, de qua alias.

Anno 1491 Die 20 Junii.

Fratres Congregationis Lombardiæ curam gerant Monasterii Regin. (1) Ordinis S. Benedicti.

XCVIII.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilectis filiis Vicario Generali Ordinis Fratrum Predicatorum de Observantia nuncupatorum Provincię Lombardię secundum morem dicti Ordinis, & Priori Domus ejusdem Regin., ac cuilibet eorum.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Volentes venerabilis Fratris Bonifrancisci (3) Episcopi Regin. laudabilibus, & honestis votis annuere, devotionem vestram hortamur in Domino, vobis nihilominus in virtute Sanctę obedientię, districte precipiendo, mandantes, ut in ea cura, & gubernatione Monialium Monasterii S. Raphaelis Regin. Ordinis S. Benedicti, quam aliquandiu cum odore bonę famę habuistis, perseverare, & dictas Moniales in timore Dei regere, & dirigere, & cum eisdem privilegiis, gratiis, immunitatibus, libertatibus, & indultis, ac ab ordinaria jurisdictione exemptionibus, quibus alia Monasteria Monialium vobis subjecta reguntur velitis, & debeatis, ut exinde succedant optati fructus, quos speramus, vosque non immerito possitis apud Nos, & Sedem Apostolicam commendari. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus, tam vestri, quam predicti S. Benedicti Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Junii MCCCCXCI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Jo. Pe. Zuvaberius.

1. *Regin.*) In *Longobardia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Regin.*
3. *Boni Francisci.*) Sic amanuensis. Legendum: *Bonifatii*. Tunc enim illius Sedis Episcopus erat *Bonifatius Arlottus* de quo consulendus *Ughellus in Episcop. Regin. Tomo II Italiæ Sacra pag.* 313. *Edit. II.* Noto tamen quod *Bonifranciscus* vocatur in alio Diplomate asservato in Archivo Ordinis. Hujus tenoris est:

In Christi Nomine Amen.

Anno Circumcisionis ejusdem 1491 *Indictione nona die* 27 *Mensis Decembris, Reverendissimus in Christo Pater & Sacra Theologia, ac Philosophia Doctor Eximius, & Dominus D. Bonifranciscus de Arlottis, Dei & Apostolica Sedis gratia Episcopus Reginus, & Princeps, venerandis Patribus, venerabilis, & Religiosa Congregationis societatis Fratrum Regularium S. Dominici, Magistro Thoma de Brixia ipsius Vicario Generali & Fratri Johanni de Ulmo de Bergamo, & Priori Monasterii, & Conventus dictorum Fratrum Civitatis Regii ad præsentiam præfati D. Episcopi constitutis, exhibuit, & præsentavit Breve Sanctissimi D. N. PP. Innocentii VIII. clausum, & sub Annulo Piscatoris sigillatum, cujus Inscriptio ab extra talis est. Dilectis filiis Vicario Generali Ordinis Fratrum Prædicatorum de observantia nuncupatorum Provincia Lombardia secundum morem dicti Ordinis, & Priori Domus ejusdem Reginen., ac cuilibet eorum, ab intra vero, ipsius Brevis tenor talis erat. Innocentius PP. 8. Dilecti filii, Salutem &c. Volentes venerabilis Fratris Bonifrancisci &c. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die* 20 *Junii* 1491 *Pontificatus nostri Anno* 7. *Jo. Pe. Zuvaberius. Qui præfati Venerandi Patres, ea, qua decuit reverentia, ipsum Breve acceptarunt, & admiserunt, eo viso, & lecto, & intellecto tanquam filii obedientiæ obtulerunt se paratos, & promptos parere, & obedire Mandatis Apostolicis, & Sanctissimi D. N., & superiorum suorum in præmissis, & aliis quibuscunque. Mandans idem R. D. Episcopus, & rogantes dicti RR. PP. me Notarium, ut de prædictis publicum conficiam Instrumentum. Actum Regii in Episcopali Palatio in Camera præfati D. Episcopi. Præsentibus spectabilibus, & eximiis Doctore Ludovico de Malaguttiis, Equite D. Obizone de Rugeriis, & D. Aliprando de Arlottis, omnibus Civibus Reginis testibus notis, adhibitis, & vocatis.*

Re-

Anno 1491
Die 29 Julii.

XCIX.

Regiense (1) Monasterium S. Raphaelis curæ Fratrum Prædicatorum commissum eximitur Episcopi jurisdictione.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Venerabili Fratri Bonfrancisco (3) Episcopo Regien.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Venerabilis Frater, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DUdum dilectis filiis Vicario Generali Ordinis Fratrum Prędicatorum observantię regularis Congregationis Lombardię, & Priori, ac Fratribus Domus Regien. Ordinis, & Congregationis prędictorum per alias nostras in forma brevis literas mandavimus, ut curam, & regimen Monasterii Sancti Raphaelis, etiam Regien., Ordinis Sancti Benedicti, ac Monialium in illo pro tempore degentium in spiritualibus susciperent, & exercerent, jure tamen Ordinarii semper salvo, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut Vicarius, & Fratres prędicti, ac dilecti filii Communitas Civitatis Regien. Nobis nuper exponi fecerunt, licet Vicarius, & Prior, ac Fratres prędicti, ut filii obedientię, curam hujusmodi susceperint, ac illam laudabiliter, & cum odore bonę famę exercuerint, prout in dies de bono in melius perseverant: tamen si Monasterium ipsum quoad curam, & regimen hujusmodi ab omni ordinaria jurisdictione exemptum (4) foret, Prior, & Fratres prędicti, circa curam, & regimen hujusmodi melius, & liberius intendere curarent, & etiam magis proficere possent; Nos de premissis certam notitiam non habentes Fraternitati tuę, de qua in iis, & aliis specialem fiduciam obtinemus, per pręsentes committimus, & mandamus, ut, vocatis Vicario, & Fratribus prędictis, seu eorum Procuratoribus, cum ipsis super iis convenias, ac facias prout tibi ad majorem Monasterii, & Monialium hujusmodi profectum videbitur expedire, ratum, & gratum habituri quicquid feceris in premissis. Quę omnia ex nunc, prout ex tunc, & auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere decernimus. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & Consuetudinibus Monasterii, Domus, & Ordinis Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon omnibus illis, quę in literis prędictis volumus non obstare, ceteris quoque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIX Julii MCCCCXCI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Mandatum.

1. *Regiense.*) In *Lombardia*, in ditione Ducis Mutinæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 49.
3. *Bonfrancisco.*) *Bonifatio*, ut in Constitutione praecedenti.
4. *Exemptum.*) Quod Episcopus jussa Summi Pontificis formaliter executus, liquet ex Instrumento mox transcripto.

Anno 1491
Die 6 Septembris.

C.

Judices constituit qui de damnis Cœnobio Viterbiensi (1) illatis sententiam ferant.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilectis filiis Gubernatori & judici generali Provincię nostrę Patrimonii pręsentibus, & pro tempore existentibus, vel eorum alteri.

INNOCENTIUS PP. VIII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

MIttimus vobis supplicationem (3) pręsentibus inclusam manu dilecti filii nostri A. (4) Cardinalis S. Anastasię in pręsentia nostra signatam; volumusque, & vobis committimus, ac mandamus, ut vos, vel alter vestrum, vocatis vocandis, ad illius executionem procedatis juxta ejus signaturam. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die VI Septembris, MCCCCXCI Pontificatus nostri Anno Septimo.

Jo: Crothon.

5. *Viterbien.*) In *Hetruria* ditionis Pontificiæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Viterbien.*
3. *Supplicationem.*) Hujus tenoris est.

Beatissime Pater

CUm Prior, & Fratres Ecclesiæ Sanctæ Mariæ ad Gradus de Viterbio, teneant, & possideant pro dicta Ecclesia quoddam tenimentum, vulgariter nuncupatum Casale juxta suos confines: sintque multi circumstantes, qui in eodem tenimento afferunt damna, arbores secando, frumenta, & alia legumina corrodendo, herbas pascendo, & alia hujusmodi damna inferendo in grave damnum, & prajudicium dictæ Ecclesiæ. Cumque, P. S., dicti Prior, & Fratres, non habeant potestatem faciendi aliqua statuta, nec curiam aliquam habeant specialem, coram qua possint dictos damna dantes convenire, nisi eorum ordinarios, a quibus hactenus justitiam minime sunt consecuti;

Idcireo Prior, & Fratres prædicti, humiliter supplicant V.S., ut eisdem paterno affectu compatientes, committere dignemini Gubernatoribus, & Judicibus vestris Provinciæ Patrimonli præsentibus, & futuris, & cuilibet eorum in solidum, ut contra dictos damna dantes, in dicto tenimento cujuscunque status, gradus, & conditionis existant, inquirant ad querelam dictorum Fratrum, ipsosque hujusmodi delinquentes puniant, & castigent, secundum formam statutorum, & decretorum vestræ Civitatis Viterbii, ad hoc, ut pœna unius sit metus multorum, haben. nomina, & cognomina locorum circumstantium, ac etiam delinquentium pro sufficienter expressis, statutis, & privilegiis dictorum locorum, & ordinationibus Apostolicis, stylo Curiæ, & aliis in contrarium facientibus, non obstan. quibuscunque, & etiamsi de eis specialis, seu singularis, fieri deberet expressio. Concess. ut petitur, de Commissione Causæ in præsentia D. N. PP. A. Card. S. Anastasiæ. Et per Breve S. V. concess. A. Card. S. Anastasiæ. Datum Romæ apud S. Petrum Kalendis Septembris Anno Septimo &c.

4. A.) *Antoniotti Pallavicini, de quo Ciaconius Vit. Pontif, & Cardinal. Tomo III ad an. MCCCCLXXXIV pag. 159.*

Anno 1491 Die 26 Novembris.

De F. Vincentio de Rebonis, ceterisque Regni Cypri (1) Prædicatoribus.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CI.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Patriarche Venetiarum (3), & in Civitate Venetiarum commorantibus Bartholomęo Archiepiscopo Spalaten. (4), ac Thomę Episcopo Chisamen. (5), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

HUmilibus supplicum votis libenter annuimus &c. (6) Dudum siquidem per Nos accepto, quod in Regno Cypri diversę sectę, & hereses nationum diversarum ab unitate Romanę Ecclesię, & fidei Orthodoxę deviantium, scilicet Armeniorum (7), Cophitorum (8), Jacobitarum (9), Tfestarviorum (10), Chaldæorum, Maronitarum, Judęorum, & Gręcorum fore noscebantur, quę in eorum sectis hujusmodi peritos, & prestantes viros alios eis adherentes, instruentes, & in eorum malo proposito constantes, habebant, quibus nisi per peritos sacrę lectionis studiis obsisteretur, verisimiliter formidandum erat, ne in dies labes illa, adeo per contagionem cresceret, & diffunderetur, quod postea provideri non posset. Et quia propter dicti Regni turbationes, quę retroactis temporibus viguerunt, nulli, vel perpauci in eodem Regno in Theologia Magistri, & alii periti, qui hujusmodi erroribus, & heresibus resistere possent, reperiebantur, & dilectus filius Vincentius de Rebonis, de dicto Regno oriundus, Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię professor, ac heretice pravitatis in eodem Regno Inquisitor (11), continue prędicationibus, disputationibus, & aliis bonis operibus hujusmodi perfidię, & erroribus, & in lingua Gręca, non sine maximis laboribus resistebat, Nos per alias nostras literas, motu proprio, & ex certa scientia, statuimus, & ordinavimus, quod venerabiles Fratres nostri, & pro tempore existentes Pasen. (12), & Nimosien., ac Famagustan. Episcopi, ac quilibet eorundem, fructus, redditus, & proventus mensarum suarum Episcopalium tantam portionem eidem Vincentio, vel procuratori suo ad id ab eo speciale mandatum habenti, in pecunia, victualibus, & aliis consuetis, quantum singulis annis quilibet eorum unicuique Canonico Prębendato Ecclesiarum suarum respective daret, assignare, & exhibere, donec per quemlibet eorum, aut alios, de beneficio ecclesiastico, cum cura, vel sine cura, valoris equivalentis dictę portionis, dicto Vincentio provisum, ipseque Vincentius illud, vel illa, pacifice assecutus foret, omnino deberent, & tenerentur, possetque dictus Vincentius, & deberet portiones prędictas percipere, colligere, & levare, vel in altera ex Civitatibus, & Diecesibus Ecclesiarum prędictarum residendo cum ea integritate, cum qua alii Canonici residentes percipiebant, quodque ipse Vincentius in synodis Provincialibus, quoties illa fieri, & celebrari contigerit, pro fidei defensione interesse deberet, dummodo venerabilis Fratris nostri Benedicti moderni, & pro tempore existentis Archiepiscopi Nicosien. ad id expressus accederet assensus, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte prefatorum Episcoporum, petitio continebat, prefatus Vincentius &c., & Ecclesię prędictę, presertim Nimosien., & Pasen. (13), ac earum Dięceses, ut plurimum Populo latino careant, sintque impręsentiarum effectę pene rurales, ac hujusmodi prędicationes, & disputationes nunquam, aut raro in dictis ecclesiis, sed ut plurimum in Civitate Nicosien. Dięcesis, ubi magnus populus, & major dictarum sectarum multitudo inhabitat, fieri consuevit, sintque certa legata dictę Ecclesię Nicosien., pro prędicatoribus, & Magistris in Theologia, verbum Dei in dicto Regno prędicantibus cancessa, ipseque Archiepiscopus nuper ad hujusmodi effectum, ac pro stipendio, & salario dicti Vincentii, & aliorum qui inibi pro tempore haberent prędicare, & premissa facere, certum Monasterium Mensę suę Archiepiscopalis per Nos perpetuo uniri, annecti, & incorporari obtinuerit, & ex hoc prefatis Episcopis, & eorum Ecclesiis, quę diversis oneribus, tam ecclesiasticis, quam secularibus se onerarunt, plurimum prejudicetur, pro parte eorundem Episcoporum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut portionem prędictam cassare, & extinguere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de prędictis certam notitiam non habemus, prefatos Episcopos, & eorum singulos a quibuscunque excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam vocatis dicto Vincentio, & aliis, qui fuerint evocandi, vobis de premissis legitime constiterit, portionem predictam, auctoritate nostra penitus cassetis, & extinguatis, ipsosque Episcopos, & eorum successores ad dictę portionis exhibitionem, & solutionem dicto Vincentio faciendam non teneri, nec obligari, ac ob non solutionem hujusmodi, sententias, censuras, &

Mandatum.

pęnas

pœnas aliquas Ecclesiasticas, non incurrere decernatis, ac ipsarum literarum executoribus, ut ad illarum executionem quoquomodo procedere præsumant, districtius inhibeatis, non obstantibus præmissis, & felicis recordationis Bonifatii VIII Prędecessoris nostri &c., ac aliis Apostolicis Constitutionibus &c. Quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Sexto Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Regni Cypri*.) In ejusdem nominis Insula maris mediterranei.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXIV fol.* 129.
3. *Patriarcha Venetiarum*.) Tunc enim *Veneta* ditionis erat Insula *Cyprus*.
4. *Spalaten.*) Vulgo *Spalatro*, in *Dalmatia*.
5. *Chisamen.*) Seu *Cisamen.*, vulgo *Chisamopoli*, & *Chisamo*, in *Oracia*.
6. *Annuimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
7. *Armeniorum*.) *Armenorum*. Adeas *Galaaum* in *Conciliatione Ecclesiæ Armenæ cum Romana*.
8. *Cophitorum*.) Consulendus *Leo Allatius* de *Ecclesiæ Orientalis, & Occidentalis Perpetua consensione*.
9. *Jacobitarum*.) Sic a *Jacobo Syro* vocatos *Eutychetis*, & *Dioscori* discipulos, alibi notatum. Ibique de ceteris, *Chaldæis* scilicet, & *Maronitis* dictum fuit.
10. *Tsestarviorum*.) Corrupta vox. Legerem: *Nestorianorum*.
11. *Inquisitor*.) Notandum, quod in Archivo Ordinis asservatur aliud ejusdem tenoris Diploma, quo die *I* Decembris *MCCCCXCI* idem *F. Vincentius de Rebenis* Inquisitor Regni *Cypri* constituatur. Sic incipit: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vincentio de Rebenis, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Regno Cypri, & illi vicinarum Partium &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Sexto Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Octavo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXXIV fol.* 129.
12. *Pafen.*) *Paphen.*, vulgo *Baffo*, in Insula *Cypro*, ubi *Nicosiensis* Metropolis, & Episcopatus *Famagustanus*, ac *Nimosiensis*.
13. *Pafen.*) *Paphen.*, ut in præcedenti *Nota*.

De Neocastrensi (1) Cœnobio reædificando.

Anno 1491 Die 27 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CII.

Innocentius Episcopus, Servus servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Neocastren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diploma

causa.

Piis, & honestis petentium votis &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus B. Marię de Gratiis extra muros Neocastren. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod Ecclesia Domus prędictę, in qua alias Fratres dicti Ordinis, Conventuales nuncupati, inhabitare consueverunt, & in qua postmodum Fratres ejusdem Ordinis regularis observantię introducti fuerunt, pro Divinis Officiis celebrandis, sic angusta existat, ut Domus ejusdem ędificia, apta, & idonea, non sint ad receptionem Fratrum ejusdem Ordinis in numero sufficienti, propter quę ipsi Prior, & Fratres eandem Ecclesiam a fundamentis ędificari facere inceperunt, proponentes Domum prędictam, & illius claustrum, dormitorium, refectorium, & alias necessarias officinas reędificari, reformari, & mutari facere, itaut ad receptionem, & habitationem Fratrum prędicti Ordinis regularis observantię, apta, & idonea existat, dummodo eis super hoc Sedis Apostolicę licentia concedatur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, asserentium, quod ipsi Ecclesiam S. Marię de Foristella extra dictos muros, ut Sacristię ejusdem Domus unitam, seu eidem Domui legitime concessam hactenus tenuerunt, & possederunt, & nunc tenent, & possident, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis Ecclesiam, & Domos hujusmodi ampliandi, ejusdemque Domus refectorium, dormitorium, claustrum, & alias officinas ad instar aliarum Domorum dicti Ordinis regularis observantię, in toto, vel in parte reędificari, & reformari, ac mutari faciendi licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsos Priorem, & Fratres a quibuscunque excommunicationis, suspensionis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, Priori, & Fratribus prędictis Ecclesiam Domus hujusmodi ampliandi, ejusdemque Domus refectorium, dormitorium, claustrum, & alias officinas ad instar aliarum Domorum dicti Ordinis Regularis observantię, in toto vel in parte, prout opus fuerit, reędificari, & reformari, ac mutari faciendi, licentiam, & facultatem auctoritate nostra concedas. Nos enim, si concessionem hujusmodi, per te vigore pręsentium fieri contigerit, eisdem Domui, ac Priori, & Fratribus, qui illam inhabitabunt pro tempore, quod post ampliationem, reędificationem, reformationem, & mutationem prędictas omnibus & singulis privilegiis, immunitatibus, indultis, & Indulgentiis in spiritualibus, quibus alię Domus dicti Ordinis Regularis Observantię in genere potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere, possessionesque, ac redditus omnes, necnon prędictam Ecclesiam S. Marię de Foristella, ac omnia, & singula, quę hactenus canonice perceperunt, possederunt, ac habuerunt, percipere, habere, ac possidere, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne quorumvis Ordinum Mendicantium professores, loca de novo &c. & aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica &c. Quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo (4), Tertio Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Facultas.

1. *Neocastren.*) Vulgo *Nicastro*, in *Calabria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLIII fol.* 169.
3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Nonagesimo Primo*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCII*.

Anno 1492 Die 27 Aprilis.

Ratam habet vivendi normam Monialium Pisciacen. (1) Monasterii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CIII.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ambrosio de Cambray Cancellario Ecclesię Parisien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

APostolicę Nobis desuper injunctum servitutis officium mentem nostram excitat, & inducit, ut circa ea, quę pro statu prospero Monasteriorum &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium S. Ludovici de Pissiaco, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, Carnoten. Diœcesis, secundum regularia Instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium, petitio continebat, quod Monasterium ipsum, inter alia Monasteria Monialium illarum partium, insigne admodum, & celebre reputatur, fuitque olim, ante centum, & octuaginta annos per Christianissimos Francorum Reges sumptuosis ędificiis fundatum, & redditibus amplissimis dotatum, & in eo nonnisi virgines recipi consueverunt, & pro majori parte in eo, semper fuerunt filię Ducum, Baronum, Militum, & aliorum magnorum Nobilium, prout impręsentiarum existunt numero nonaginta quinque Religiosę, sub obedientia unius Priorissę viventes, ac Altissimo die, noctuque devotissime famulantes, ipsaque Priorissa, cum Conventu prędictis habent omnimodam administrationem bonorum dicti Monasterii &c., & sicut eadem petitio subjungebat, licet Monasterium ipsum sit fundatum sub regularibus Institutis dictorum Fratrum Ordinis Prędicatorum, tamen, quia ab initio fundationis hujusmodi Priorissę, & Moniales prędictę, non integraliter secundum statuta regularis observantię, sed alias caste, & laudabiliter, & sub quadam honesta, & mediocri observantia, & perpetua clausura vixerunt, ita quod nulli earum postquam professionem inibi emisit, etiam propter infirmitatem, patet exitus extra clausuram dicti Monasterii, nec etiam ad alia Monasteria dicti Ordinis, se transferre possant, & a primęva ipsius Monasterii fundatione Regulam, quam nunc tenent, semper quoque tenuerunt, & diversis elapsis temporibus, nonnullę ex dictis Monialibus quę hactenus fuerunt, scrupulum aliquem habentes, quod non observabant ex Magistro (4) regulam supradictam, super hoc permissionis, & dispensationis ab aliquibus Prioribus Generalibus, & Provincialibus dicti Ordinis Prędicatorum, obtinuerunt, pro parte ipsarum Priorissę, & Conventus, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis, pro securitate conscientiarum Priorissę, & Monialium predictarum, nunc & pro tempore existentium, opportune de benignitate Apostolica dignaremur providere. Nos igitur, ipsas Priorissam, & Conventum, & ipsarum quamlibet a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c., absolutas fore censentes, ac alias de pręmissis, certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę, cum, sicut asseritur, tu ratione Cancellarię Ecclesię Parisien., quam obtines eisdem Priorissę, & Monialibus concessorum Privilegiorum in partibus Francię Conservator per Sedem Apostolicam deputatus existas, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus vocatis tecum duobus, aut tribus Religiosis, dicti Ordinis Magistris in Theologia super modo vivendi, quem Priorissa, & Moniales prefatę ab initio prędictę fundationis hactenus tenuerunt, te diligenter informes, & inspectis dicti loci statu, & aliis circumstantiis universis, quę circa hęc attendendę fuerint, super quo tuam, & ipsorum Religiosorum conscientias oneramus, modum vivendi prędictum auctoritate Apostolica approbes, & confirmes, seu, si opus fuerit, omnia, & singula, quę pro ipsarum Priorissę & Monialium animarum salute, & corporis sustentatione, utilia, & necessaria esse cognoveris, eadem Auctoritate statuas, & ordines, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Quinto Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Nota.

Confirmatio.

1. *Pisclacen.*) Juris est Provinciæ *Franciæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLV fol.255*.
3. *Monasteriorum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Ex Magistro*.) Fortassis: *Ex toto*.

Anno 1492 Die 26 Junii.

Valentini (1) Monasterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CIV.

Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Martino Enygo Canonico Ecclesię Valentin., ac Officiali Valentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

INter universa Divinę Majestatis accepta opera, fundare Cœnobia, & religiosa loca, in quibus prudentes Virgines acceptis lampadibus se pręparent obviam ire Sponso Christo Jesu, ac gratum & debitum illi exhibeant famulatum, non modicum reputantes, piis devotarum personarum desideriis, per quę Cœnobia, & loca ipsa fundari, & erigi valeant, libenter annuimus, & earum humiles preces favorabiliter exaudimus. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Gubernatoris, & Communitatis Civitatis Valentin., petitio continebat, quod olim carissimus in Christo filius noster Ferdinandus (3) Castellę, & Legionis Rex Illustris, considerans bonos, & exemplares mores, ac vitę sanctimoniam, & uberes fructus Monialium Ordinis S. Augustini sub observantia

Supplex petitio.

re-

regulari Fratrum Prędicatorum degentium, ob singularem devotionis affectum, quem ad illas, & ordinem prędictum gerebat, quandam Domum in Parochia Parochialis Ecclesię S. Andreę Valentin. consistentem, & ad ipsum Regem tunc legitime pertinentem, in qua erat una Capella, diversis Ecclesiasticis ornamentis ad divinum cultum necessariis decorata, nonnullis dicti Ordinis monialibus ejusdem Observantię, pro earum, & aliarum dicti Ordinis monialium perpetuis usu, & habitatione, una cum ornamentis prędictis, concessit, & donavit. Et deinde tunc Vicarius Ordinis Fratrum Prędicatorum Reformatorum Provincię Aragonię secundum morem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, sub cujus cura, & gubernatione dictę Moniales degunt, Moniales prędictas in Domum ipsam introduxit, quę ex tunc cum odore bonę famę, ac populi Valentin. spirituali consolatione in illa permanserunt, prout permanent de presenti, dictamque Domum cum Capella hujusmodi in modum Monasterii cum aliquibus officinis construi, & ędificari facere cęperunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, pręfatę Moniales, quę populo prędicto plurimum gratę, & acceptę existunt, desiderent, ut cum quiete, & pace sua vivere possint, dictam Domum in Monasterium Ordinis S. Augustini hujusmodi erigi, & illud perpetuo retinere, pro parte tam Gubernatoris, & Communitatis, quam Monialium hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictam Domum in Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini ejusdem Observantię regularis, cum Ecclesia, campanili humili, campana, claustro, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, erigi mandare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, divinique cultus augmentum, & animarum salutem nostris potissime temporibus supremis desideramus affectibus, pium, & laudabile propositum hujusmodi plurimum in Domino commendantes, ipsasque Moniales, & earum singulas a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatę existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, consideratione venerabilis Fratris nostri Roderici (4) Episcopi Portuen. S. Rom. Ecclesię Vicecancellarii, qui Ecclesię Valentinę ex concessione, & dispensatione Apostolica pręesse dignoscitur, Nobis etiam super hoc humiliter supplicantis, ac hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum dictam Domum in Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini, & Observantię prędictorum cum Ecclesia, campanili humili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro una Priorissa, & Monialibus dicti Ordinis S. Augustini, quę inibi, prout fit in aliis Monasteriis Ordinis S. Augustini, & observantię prędictorum, vivant, ac curę, & gubernationi Vicarii, & Fratrum prędictorum, ac secundum Instituta illorum, & dicti Ordinis Prędicatorum, degant, sine alicujus prejudicio, erigere, ipsisque Monialibus in dicta Domo nunc degentibus, ut dictum Monasterium perpetuo retinere libere, & licite possint, licentiam concedere auctoritate nostra curetis, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nos enim, si erectionem hujusmodi per vos vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, dicto Monasterio sic erigendo, ac Monialibus in illo pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis gratiis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, Indulgentiis, & indultis, aliis Monasteriis Ordinis S. Augustini, & observantię prędictorum in genere concessis, & concedendis in posterum uti, potiri, gaudere, libere, & licite possint, & debeant, auctoritate Apostolica tenore earundem pręsentium de specialis dono gratię indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & Consuetudinibus Ordinis S. Augustini, & observantię prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Sexto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Facultas.

1. *Valentini*.) In *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Valentino*.
3. *Ferdinandus*.) Cognomento *Catholicus*.
4. *Roderici*.) *Lenzolini*, e gente *Borgia*. Adeas *Giaconium* in *Calisto III*.

Renovat Indulgentiam pro Ferrariensi Cœnobio concessam.

Anno 1492 Die 30 Junii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

Dilecto filio Vicario venerabilis Fratris Episcopi Ferrarien. in spiritualibus generali.

INNOCENTIUS PP. VIII. CV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplicari nobis humiliter curavit dilectus filius nobilis vir Hercules Ferrarię Dux &c. (2). Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die ultima Junii MCCCCXCII, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Hie. Balbanus.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Ferrariensi*.
2. *Dux &c.*) Ut in *Constitutione XXII* ejusdem *Innocentii VIII*.

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Archiepiscopi, & Episcopi Dignitates, Innocentio VIII Summo Pontifice, Promotos exhibens.

ARCHIEPISCOPI.

Anno 1486. F. Petrus Burgundus, Archiepiscopus Tuamensis, *Toam*, in Hibernia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. CVIII pag.* 108, *ex Fernandez*, & *Plodio. Cavalerius Tomo I pag.* 298 *num. CCLXXXIX.*

Anno 1489 Die 27 Julii. F. Marcus Maroldus, Patria Neapolitanus, sed oriundus ex nobili, vetustaque gente Florentina *della Bella*, uti notant Auctores mox laudandi, Archiepiscopus Reginus, seu Rhegiensis, *Reggio*, in Calabria. *Ughellus in Archiep. Rhegien. Tomo IX Italiæ Sacræ pag.* 332 *Edit. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LXXIX pag.* 96. *Cavalerius Tomo I pag* 306 *num. CCCXVIII.* Emendandi tamen Scriptores illi, non enim *Marcus* Archiepiscopus renunciatus fuit anno *MCCCCLXXXVIII*, ut ipsi docent, sed anno *MCCCCLXXXIX*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Ferdinando, Siciliæ Regi illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ præmium &c. Hodie Ecclesiæ Regin. tunc per obitum bonæ memoriæ Antonii Episcopi Regin. extra Roman. Curiam defuncti Pastoris regimine destitutæ de persona dilecti filii Marci Maroldi Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professoris Electi Regin., Nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque, fili carissime, sit virtutis opus Dei Ministros benigno favore prosequi, & eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, serenitatem tuam rogamus, & hortamur attente quatenus eundem Marcum Electum, & Ecclesiam prædictam, suæ curæ commissam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos, in ampliandis, & conservandis juribus suis, sic ipsos benigni favoris auxilio prosequaris, quod idem Electus suæ Celsitudinis fultus præsidio in commisso sibi curæ Pastoralis officio possit Deo propitio prosperari, ac tibi exinde a Deo perennis vitæ præmium, & a Nobis condigna proveniat actio gratiarum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Nono, Sexto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto* (Quinto). Ex Archivo Apostol.co *Lib.* 29 *fol.* 361. Quod amanuensis erraverit, & legendum sit *Pontificatus nostri Anno Quinto*, non autem *Anno Sexto*, ex eo patet, quod *Innocentius VIII* electus fuit die *XXIX* Augusti, & consecratus die *XII* Septembris *MCCCCLXXXIV*, Annus igitur *Sextus* Pontificatus *Innocentii*, die *XXVII* Julii, fuit Anno Christi *MCCCCXC*: cum igitur hoc in Diplomate Annus æræ communis *MCCCCLXXXIX* inscriptus sit, Annus Pontificatus *Quintus* ascribatur oportet: vel dicendum, quod Mensis ipse mendosus est, nec legendum *Sexto Kalendas Augusti*, sed *Sexto Kalendas Septembris*, vel alterius Mensis a Septembri ad Martium usque. Ceterum *Ferdinandus*, de quo Diploma loquitur, est ejusdem nominis *I Rex Siciliæ*: *Antonius* vero *Reginus* Antistes, cujus ibidem mentio, est *Antonius de Riccis*, cui successit *Marcus*, & de quo consulendus *Ughellus* in *Archiepiscopis Rhegien.* Ex hoc autem solvitur dubium, quod subnasci potest ex illis verbis: *præfecimus in Episcopum*: & ex illis: *Antonii Episcopi Regin.* Ex Prædecessore siquidem *Marci*, & ex Rege *Siciliæ*, cui *Marcus* ipse commendatur, constat, ibidem loqui Summum Pontificem de *Regiensi* Archiepiscopatu *Calabriæ*, non autem de *Regiensi* Episcopatu Status *Mutinensis*.

EPISCOPI.

Anno 1484 Die 17 Novembris. F. Stephanus Kanor, Episcopus Termopolensis, aliis *Thermopylen.*, & *Thermopulen.*, vulgo *Scelos*, *Terremotto*, & *Bocca di Lupo*, in Thessalia, sub Archiepiscopo Larissæo. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Ipsius mentio in sequentibus Diplomatibus: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Stephano Kanor Electo Termopolen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Termopolen. regimini Ecclesiæ Termopolen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum dicti Johannis Episcopi qui, extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi, fide dignis relatibus, intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longa vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, in theologia Doctorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate*

Apos-

Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. taque præter æternæ retributionis præmium nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quarto, Quintodecimo Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XX fol. 4.* Aliud hujus tenoris est: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Stephano Electo Termopolen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina dispositione clementia &c. Dudum siquidem Ecclesiæ Termopolen., tunc certo modo Pastoris solatio destituta, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam decernentes ex tunc irritum, & inane si secus &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ipsa ecclesia longioris vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, & in sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias, & largitur præmia confidentes &c. Jugum igitur Domini &c. prompta devotione suscipiens &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quarto, Decimo septimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. I fol. 38.*

F. Nicolaus Brugman., Conventus Gandensis, Episcopus Salubrien., *Selibria*, in Thracia, sub Archiepiscopo Heracleensi. A confessionibus, & consiliis fuit *Maximiliano I* Cæsari, uti docet eruditus noster *Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano de Conventu Gandensi Cap. V pag.* 66 &c. ubi refert *Nicolai* gesta. Ejusdem meminerunt *Cavalerius Tomo I pag.* 304 *num. CCCXI*, & *Sovegius in Anno Dominicano ad XXII Aprilis.* Anno circiter 1484

F. Hieronymus Almensa, Neapolitanus, Episcopus Policastrensis, *Policastro*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Salernitano. *Ughellus in Episcopis Policastren. Tomo VII Italiæ Sacræ pag.* 564 *Edit. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCLXXV pag.* 268. *Cavalerius Tomo I pag.* 305 *num. CCCXIII.* Maximam sibi famam comparaverat vir scientia clarus, &, qua erat prudentia, tanti fuit apud *Siciliæ* Regem, ut ipsius jussu variis legationibus perfunctus sit. Ejusdem Regis Orator obiit *Romæ*: *Neapolim* tamen ipsius cadaver translatum est, & in ædibus sacris *S. Dominici* sepultum in tumulo quem vivens constituerat sibi, gentique suæ, hoc inscripto epitaphio, quod referunt *Vallius*, *Ughellus*, & *Fontana*. Anno 1485 Die 10 Januarii.

Hieronymus ex Religiosa Prædicatorum
familia, Policastren. Pont., & Bernard.
Physic. Catal. Almensæ Patri, ne officium in paternum cinerem detineret,
& sibi, & posteritati posuit
Anno MCCCCLXXXXI.

F. Benedictus de Pagagnotis, Florentinus, Episcopus Vasionensis, *Vaison*, in Comitatu Vindascino, in Gallo-Provincia, sub Archiepiscopo Avenionensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXVII pag.* 317, *ex Regest. Magistror. Ordinis, Gallia Christiana, & Act. Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag.* 336 *num. XXII.* Interfuit Concilio *Lateranensi V*, uti docet *Cavalerius*. Addit *Fontana*, quod *ejus mentio habetur in Regestis Magistri Ordinis Joachini Turriani, qui eidem facultatem concessit manendi in Conventu S. Mariæ Novellæ de Florentia anno MD. In Capitulo autem Generali Romæ habito MDVIII fuit ad gratias, & beneficia Ordinis receptus.* Hæc ille. Notandum quod a *Fontana* vocatur *de Paganottis*, a *Leandro* dicitur *Pavagnottus*, a *Cavalerio* cognominatur *Pagagnotti*, sed in Diplomate, quo renunciatur Episcopus, *de Pagagnotis* nuncupatur. Hujus tenoris est: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Benedicto de Pagagnotis Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta benignitas ad ea libenter intendit, per quæ personæ ecclesiasticæ ad regimen præsertim Cathedralium Ecclesiarum assumendæ, quas omni macula carere decet semotis obstaculis universis illis valeant puro corde, & sincera conscientia præsidere. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Vasionen. Pastoris ad præsens regimine certo modo destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos, ac provisio, & præfectio hujusmodi, si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus sit valeant propterea quomodolibet impugnari, providere volentes, teque a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ suum consequantur effec-* Anno 1485 Die 28 Februarii.

effectum auctoritate Apostolica harum serie absolvimus, & absolutum fore nunciamus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dictæ ecclesiæ, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quarto, Pridie Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XIX fol.* 96.

EJusdem *Benedicti* meminit *Plodius* noster apud *Cavalerium*, ubi *Vasionensem* Episcopatum non distinguit a *Cadurcensi*, & in hoc emendandus, *Cadurcensis* enim vulgo *Cabors* est in *Aquitania*, sub Archiepiscopo *Bituricensi*.

Anno circiter 1485. F. Simon Balcinola, Episcopus Paphensis, *Baffo*, in Regno Cypro, sub Archiepiscopo Nicosiensi. *Fontana Theatro Dominicano pag.* 627 *in Appendice, ex Plodio, & Sampaio. Cavalerius Tomo I pag.* 298 *num. CCLXXXVI*.

Anno circiter 1485. F. Thomas Florentinus, Episcopus Clugiensis, seu Fossæ Clodiæ, *Chiozza*, in Statu Veneto, sub Patriarcha Veneto. *Cavalerius Tomo I pag.* 297 *num. CCLXXX, ex Johanne Marietta, & Plodio*.

Anno circiter 1485. F. Ludovicus Urbevetanus, Episcopus Sinopen., *Sinopi*, & *Sinabe*, in Paphlagonia, sub Archiepiscopo Amaseno. *Cavalerius Tomo I pag.* 297 *num. CCLXXVIII, & CCLXXIX, ex Razzio, & Plodio*.

Anno circiter 1486. F. Stephanus Salomonis, Episcopus Nimociensis, in Cypro, sub Archiepiscopo Nicosiensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXIII pag.* 249, *ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag* 298 *num. CCLXXXVII, & CCLXXXVIII*. Nota quod *Plodius* Episcopum illum vocat *Seraphinum Cyprium*.

Anno 1486 Die 28 Julii. F. Marcus Stella, Episcopus Melensis, *Milo*, in ejusdem nominis Insula Maris Ægæi, nunc sub Archiepiscopo Rhodiensi, tunc sub Naxensi. Hunc non norunt *Fontana*, *Cavalerius*, ceterique. Quod Episcopus fuerit, habetur ex hoc Diplomate. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Marco Stella electo Melen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem provisiones ecclesiarum omnium apud Sedem Apostolicam tunc vacantium & in antea vacaturarum ordinationi & dispositioni nostræ reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Postmodum vero Ecclesia Melen. ex eo quod venerabilis Frater noster Jacobus Episcopus nuper Melen. regimini, & administrationi ejusdem Ecclesiæ cui tunc præerat hodie in manibus nostris sponte, & libere cessit, nosque cessionem ipsam duximus admittendam, apud Sedem prædictam Pastoris solatio destituta, nos ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem & felicem de qua nullus præter nos &c. ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. postmodum vero deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, cui de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c quocirca discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus impositum tibi a Domino onus &c. suscipiens &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto. Quinto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. L fol.* 80. Ceterum, quod Episcopus *Melensis* nunc suffraganeus sit Archiepiscopi *Rhodiensis*, passim docent Auctores. Consulendi *Philippus Ferrarius*, *Antonius Baudrand* &c. & *Johannes Carolus a Stadel in Compendio Geographiæ Lib. II pag.* 236. Addit iste *pag.* 238 Archiepiscopatum *Naxiæ* sine suffraganeis esse. Verum sub hac Metropoli fuit olim *Melensis* Sedes, ut ex hoc Diplomate videre est. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Naxen, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad cumulum tuæ &c. hodie Ecclesiæ Melen. tunc ex eo Pastoris regimine destitutæ quod Venerabilis Frater noster Jacobus Episcopus nuper Melen. regimini, & administrationi dictæ Ecclesiæ, cui tunc præerat, in manibus nostris sponte, & libere cessit, nosque cessionem ipsam duximus admittendam, de persona dilecti filii Marci Stella Ordinis Fratrum Prædicatorum, Electi Melen. nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica, providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque ut idem electus in commissa sibi regiminis, & administrationis dictæ Ecclesiæ cura facilius proficere valeat*

tuæ

tunt favor sibi noscatur fore plurimum opportunus, fraternitatem tuam rogamus, & hortamur attente per Apostolica scripta mandantes, quatenus eundem electum, ac Eeclesiam hujusmodi suffraganeam tuam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos, in ampliandis, & conservandis ejusdem Ecclesiæ juribus sic eum tui favoris præsidio prosequaris, quod ipse electus tuo fultus auxilio in commisso sibi dictæ Ecclesiæ regimine se possit utiliter exercere, tuque exinde divinam misericordiam, ac nostram & dictæ Sedis benedictionem valeas uberius promereri. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto, Quinto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico *Libro L fol.*81.

Anno circiter 1486.

F. Stephanus Armenus, Leopoliensis, Episcopus Chelmensis, *Chelm*, & *Chielmniek*, in Russia Nigra, sub Archiepiscopo Leopolitano. *Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacintho &c. pag.* 225. *Simon Okolski in Russia Florida Parte I pag.* 58. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLXIII pag.*166, *ex Bzovio de Reb. gestis in Polonia Cap. III. Cavalerius Tomo I pag.* 298 *num. CCLXXXVII ex Stephano Sampaio, & Plodio.*

Anno circiter 1486.

F. Theodorus Faventinus, Episcopus Magalonensis, in Occitania, sub Archiepiscopo Narbonensi. Sic docet *Cavalerius Tomo I pag.* 298 *num. CCLXXXVIII, ex Stephano Sampaio*, & *Piodio*. Suspicatur tamen legendum *Magalassen.*, nec sine fundamento, nullus enim locus *Theodoro* nostro *Magalonenses* inter Episcopos. Hinc vel scribendum *Magalen.*, Urbs est *Æthiopiæ*, vel *Megalonen.*, rectius *Megalopolitan.*, vulgo *Leondari*, in *Peloponneso*, sub Archiepiscopo *Corinthio*.

Anno 1486.

F. Thomas Cataneus, Bergomas, Episcopus Parentinus, *Parenzo*, in Istria, sub Aquilejensi Patriarcha. *Ughellus in Episcopis Parentinis Tomo V Italiæ Sacræ pag.* 411 *Edit Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCLIII pag* 260. *Cavalerius Tomo I pag.*327 *num. CCCLXXIII.* Nota, quod erravit librarius *Fontanæ* scribens, quod *Thomas* a *Sixto IV* sit renunciatus Episcopus *Parentinus*, & ad *Cerviensem* translatus: en ipsius verba: *P. F. Thomas Cataneus, Bergomensis, vir doctus, & vulgatæ famæ Theologus, a Sixto IV hujus Ecclesiæ Episcopus creatur anno a Virginis partu Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto, mox ab eodem Pontifice Maximo ad Cervien. translatus die 4 Martii ejusdem anni.* Legendum sine dubio *Innocentio VIII*, non autem *Sixto IV. Sixtus* enim cœlos petierat ab anno *MCCCCLXXXIV* die *XII* Augusti. In eundem errorem lapsus est amanuensis *Altamuræ* in *Bibliotheca Dominicana*. Aliud mendum irrepsit in hæc verba: die 4 *Martii*. Scribendum *XII Decembris*, ut ex ipso *Fontana* mox dicetur.

Anno 1486 Die 12 Decembris.

IDem, ex Episcopo Parentino, Episcopus Cerviensis, in Romandiola, sub Archiepiscopo Ravennatensi. *Ughelius* mox laudatus, & in *Episcopis Cervien. Tomo II Italiæ Sacræ pag.* 476 *Edit. Venetæ. Cavalerius Tomo I pag.* 327 *num. CCCLXXIII. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLXI pag.* 165, ubi sic loquitur: *P. F. Thomas Cataneus nobilis Bergomensis in regulari observantia Congregationis Lombardiæ enutritus, sacrisque literis imbutus, celebris Magister, egregiusque concionator evasit. Ab Innocentio VIII Cerviensis Episcopus factus die XII Decembris anno Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Sexto, Ecclesiam illam claro vitæ exemplo sanctissime rexit. Lateranensi Concilio interfuit.*

Anno 1487 Die 27 Martii.

F. Oliverius Cantwel, Episcopus Ossorien., seu *Osserien.*, vel Ossoren., *Osray*, *Ossery*, & *Kilkennie*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Dubliniensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXL pag.* 252, *ex Lib. Provis. Prælat. Innocentii VIII. Cavalerius Tomo I pag.* 341 *num. XXXIII. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 422. De anno quo renunciatus est Episcopus *Oliverius* noster, silet Auctor iste: *Fontana* vero, & *Cavalerius*, id anno *MCCCCLXXXVIII* contigisse, docent, & in hoc emendandi ex hoc Diplomate. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Oliverio Ordinis Fratrum Prædicatorum Electo Ossorien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem Ecclesiæ Ossorien. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua Nobis & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio, ac auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, ascitis & in hoc sibi assistentibus duobus vel tribus Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis accipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro & Romanæ Ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum auctoritate nostra impendere tibi libere possit plenam, & liberam concedimus eorundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, ac decernimus quod si non recepto prius a te per ipsum Episcopum dicto Juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud recipere præsumpseritis dictus Antistes a pontificalis exercitio officii, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium Ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Propterea volumus, quod forma hujusmodi a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Dublinen. cui præfata Ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Forma*

au-

autem Juramenti quod præstabis hæc est: Ego Oliverius Electus Ossorien. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Sanctæque Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ, & Domino nostro Domino Innocentio PP. VIII suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Sexto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib. L fol. 254.

Anno 1487 Die 22 Junii. F. Michael de Leopoli, Episcopus Kyoviensis, seu Kioviensis, Kiaw, in Volhinia, sub Archiepiscopo Leopoliensi. Hunc Episcopum omittunt Scriptores. Hinc subnascitur dubium, utrum scilicet Michael iste distinguendus sit a Michaele Polono, quem Simon Okolski in Russia Florida pag. 58, ex MSS. Cracoviæ, & ex Bzovio in Thaumaturga, Dominicus Frydrychowicz, Cavalerius, & Fontana, quos excepimus in Appendice ad Pontificatum Eugenii IV Tomo III pag. 225, anno MCCCCXXXIX Episcopum Kioviensem fuisse, docent. Id unum hac de re certum, quod nempe Michael de Leopoli hoc anno MCCCCLXXXVII, constitutus est Episcopus Kioviensis, ut ex sequentibus Diplomatibus constat. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli de Leopoli, Electo Kyovien., Salutem, & Apostolicam benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Stanislao Episcopo Kyovien. regimini Ecclesiæ Kyovien præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Stanislai qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de quo nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum in Sacerdotio constitutum. cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. taque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib. L fol. 197. In alia vero Constitutione sic legitur: Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli de Leopoli Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos hodie Ecclesiæ Kyovien. pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica duxerimus providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, ascitis, & in hoc sibi assistentibus duobus vel tribus aliis Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro & Romanæ Ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam tibi munus prædictum auctoritate nostra impendere libere possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto Juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse quam tu ab administratione tam spiritualium quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Propterea volumus quod formam o te tunc præstiti Juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Leopolien. cui præfata ecclesia Metropolitico jure dignoscitur subesse nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Michael Episcopus Kyovien. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Sanctæque Romanæ Ecclesiæ & Domino nostro Domino Innocentio PP. VIII suisque Successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib L fol. 198. Tertia tandem hujus tenoris est: Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo filio Casimiro Regi Poloniæ Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ ac &c. hodie ecclesiæ Kyovien. tunc per obitum bonæ memoriæ Stanislai Episcopi Kyovien. extra Romanam Curiam defuncti Pastoris solatio destitutæ de persona dilecti filii Michaelis de Leopoli Ordinis Fratrum Prædicatorum electi Kyovien. duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo ipsum eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris desuper confectis literis plenius continetur. Cum itaque, fili carissime, sit virtutis opus Dei ministros benigno favore prosequi ac eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, Serenitatem tuam rogamus, & hortamur attente, quatenus eundem electum & præfatam ecclesiam suæ curæ commissam habeas pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos, ipsos benigni favoris prosequens auxilio. Ita quod idem electus Celsitudinis tuæ fultus præsidio in commisso sibi Pastorali officio possit Deo propitio prosperari, ac tibi exinde a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis proveniat condigna actio gratiarum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Qua-

Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico *Lib. L fol.* 198.

F. Petrus de Montemolin., Episcopus Marochitanus, in Africa. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio*, ceterisque. Quod Episcopus fuerit, liquet ex his duobus Diplomatibus. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Montemolin. Ord. Fratrum Prædicatorum professori in Theologia Præsentato electo Marochitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Roman. geris ecclesiam &c. hodie siquidem ecclesiæ Marochitan., tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus volumus, quod quamprimum illas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Marochitan. pontificalia officia exercere nequires plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad Ecclesiam præfatam, quæ in partibus infidelium consistit, nequeas absque personæ tuæ periculo accedere, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad ecclesiam prædictam accedere, seu apud illam personaliter residere, minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis rite susceperis extra easdem Civitatem, & Diœcesim, in Oxonien. si per dilectum filium nostrum Raphaelem Sancti Georgii ad Valuen. Canonicum Diaconum, qui nunc Ecclesiæ Oxonien. ex concessione Apostolica præest, & pluribus aliis Civitatibus, & Diœcesibus, si per locorum Ordinarios ad id requisitus fueris, & de illorum speciali licentia Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac quibuscunque constitutionibus &c. nequaquam obstantibus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Sextodecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LX fol.* 347. Id ex sequenti Constitutione firmatur. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Montemolin. electo Marochitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ex suscepto &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Alfonso Episcopo Marochitan. &c. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Alfonsi Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem in Sacerdotio constitutum, & in Theologia Præsentatum, vitæ, ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, & aliis virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Marochitan. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo, Sextodecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LX fol.* 346.

Anno 1487 Die 17 Decembris.

F. Johannes Vassoris, Episcopus Gebeldensis, seu Gybeldensis, Gybeletensis, & Bybliensis, vulgo *Gibel*, *Giblet*, & *Zibellet*, in Phœnicia, sub Antiocheno Patriarcha. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLIX pag.* 196. *Cavalerius Tomo I pag.* 301 *num. CCCII*. Errant tamen in hoc, quod *Johannem* anno duntaxat *MCCCCXCI* Episcopum creatum docent. Episcopus certe renunciatus est die *XXX* Januarii *MCCCCLXXXVIII*, ut ex hoc Diplomate videre est: *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Vassoris electo Gebelden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Gebelden. regimini Ecclesiæ Gebelden. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ipsius Johannis Episcopi, qui extra Roman. Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, Magistrum in Theologia, & in Presbyteratus Ordine constitutum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate decorum in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, multipliciter insignitum, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum, accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis* bene-

Anno 1488 Die 30 Januarii.

benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis, quodque extra Civitatem, & Diœcesim Gebelden. pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXXVIII) Tertio Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. LX fol. 246. Eadem de re dedit Innocentius VIII aliam Constitutionem, quæ brevitatis ergo prætermittitur. Asservatur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico Libro LX fol. 247, sed quia Cavalerius Tomo I pag. 393 num. CXLVI Episcopum istum distinguit a Johanne Le Vasseur, Doctore Parisiensi, Episcopo titulari in partibus, Episcopi Morinensis suffraganeo, id est Vicario: hinc aliud ejusdem Innocentii Diploma transcribendum: Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Vassoris Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Magistro, electo Gebelden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam &c. hodie siquidem ecclesiæ Gebelden. tunc certo modo Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum, accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, in quibus inter cetera voluimus, quod quam primum illas haberes expeditas, ad præfatam ecclesiam te conferres, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Gebelden. Pontificalia officia exercere nequires. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personæ tuæ periculo commode nequeas te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad dictam ecclesiam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque, postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Morinen. duntaxat, dum ad id per dilectum filium Antonium de Croy perpetuum administratorem in spiritualibus, & temporalibus ecclesiæ Morinen per Sedem Apostolicam deputatum, aut pro tempore existentem Episcopum Morinen. requisitus fueris, & de speciali eorum licentia pontificalia officia hujusmodi exercere, libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. nequaquam obstantibus auctoritate Apostolica tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXXVIII) Tertio Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. LX fol. 248.

Anno 1488 Die 17 Martii.

F. Reginaldus, Episcopus Tiberiadensis, in Palæstina, sub Archiepiscopo Nazareno. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. DLXXXVII pag. 208, ex Regestis Magistri Generalis Joachini Turriani Lib. I fol 6, ubi Reginaldo fit potestas assumendi socium ex Ordine sibi gratum. Cavalerius Tomo I pag 298 num. CCXC. Diplomata duo, quibus Episcopus renunciatur Reginaldus, habes in Archivo Ordinis, ex Archivo Apostolico Lib LX fol. 299, & fol 300. Unum prætermitto, sed aliud transcribendum, quo scilicet constat Reginaldum Vicarium fuisse Didaci Episcopi Hispalensis. Hujus tenoris est: Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Reginaldo Ordinis Fratrum Prædicatorum professori, Baccalaureo in Decretis, electo Tiberiaden. Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Tiberiaden. Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus Apostolica auctoritate providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus quod quam primum illas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes & personaliter resideres in eadem, quodque extra tuam Civitatem, & Diœces. Tiberiaden Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam præfatam quæ in partibus Infidelium constituta est, nequeas commode accedere & apud eam personaliter residere, nos volentes te favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad ecclesiam prædictam accedere, seu apud illam residere, personaliter minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœc. Hispalen. duntaxat, si ad id per venerabilem Fratrem nostrum Didacum modernum & pro tempore existentem Episcopum Hispalen. fueris requisitus, & de speciali ejus licentia hujusmodi pontificalia officia exercere, libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac quibuscunque Constitutionibus &c. nequaquam obstantibus, eadem auctoritate, tenore præsentium, indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Septimo (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCLXXXVIII) Sexto Decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. LX fol. 300.

Anno 1489 Die 7 Januarii.

F. Petrus de S. Maximino, Alumnus Provinciæ Provinciæ, Episcopus Bethleemitanus, in Judæa, sub Patriarcha Jerosolymitano. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXXXVIII pag. 141, ex Lib. Provision. Prælator. Innocentii VIII, & ex Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 301 num. CCC. Nota quod a nonnullis dicitur de S. Maximo, ab aliis de S. Martino, ab aliquibus de S. Maxentio, uti monet Cavalerius. Episcopus tamen iste distinguendus a Petro de S. Manentia Episcopo Bethleemitano, de quo dictum fuit in Appendice ad Pontificatum Honorii IV Tomo II pag. 18. Enim vero Petrus de S. Manentio florebat anno MCCLXXXVII, ut ex Bernardo Guidonis videre est in Episcopis Terræ Sanctæ: Petrus autem de S. Maximino duobus seculis junior est, uti probant Libri Provision. Prælatorum Innocentii VIII.

F. Geor-

F. Georgius Fabri, Episcopus Versavien., vel Varsavien. Quod in *Poloniæ* Regno sita sit Urbs *Varsaviensis*, seu *Warsaviensis*, vulgo *Warsovie*, nemo nescit. Verum quod Sedes Episcopalis fuerit, ingenue dicam, me fugit. Unum scio, quod scilicet Episcopus *Varsaviensis* fuit *Georgius* noster, ut ex hoc Diplomate videre est. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Georgio Fabri electo Versavien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Varsavien. regimini Ecclesiæ Versavien. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Johannis Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ipsa Ecclesia longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circunspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud Nos fide digna testimonia perbibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. confidentes &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XC fol.* 120.

Anno 1490 Die 10 Julii.

F. Petrus Stornell, Episcopus Civitatensis, immediate sub S. Sede, in ditione tamen Regis Hispaniarum, ut liquet ex sequentibus Diplomatibus. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Storneli electo Civitaten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Roderico Episcopo Civitaten. regimini Ecclesiæ Civitaten. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Roderici Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, in Theologia Baccalaureum, & Sacerdotio constitutum, religionis zelo, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circunspectum, aliisque virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, multipliciter insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXX fol.* 71. Aliud hujus tenoris est. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Stornell Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Baccalaureo in Theologia, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta clementia, ne dispositiones per eam de Cathedralibus Ecclesiis pro tempore factas valeant quomodolibet impugnari, sed personæ ad illas promotæ illis puro corde, & sincera conscientia præsidere valeant, remedia, prout convenit, adhibet opportuna. Cum itaque nos hodie Ecclesiæ Civitaten. Sedi prædictæ immediate subjectæ ad præsens Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio Apostolica auctoritate providere, teque in Episcopum, & Pastorem illi præficere intendamus, nos, ne provisio, & præfectio prædictæ, si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus existis, valeant invalidæ reputari, providere volentes, te, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet ligatus existis, ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ desuper conficiendæ literæ suum sortiantur effectum, auctoritate præfata tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore nunciamus, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dictæ Ecclesiæ, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXX fol.* 73. In alio tandem sic legitur. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Ferdinando Castellæ, & Legionis Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ &c. hodie siquidem Ecclesiæ Civitaten. Sedi Apostolicæ immediate subjectæ tunc per obitum bonæ memoriæ Roderici Episcopi Civitaten. extra Romanam Curiam defuncti Pastoris regimine destitutæ de persona dilecti filii Petri Stornell Ordinis Fratrum Prædicatorum Professoris, in Theologia baccalaurei, electi Civitaten. nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio Apostolica auctoritate providemus, ipsumque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ Ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout*

Anno 1490 De 5 Novembris.

in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque fili carissime sit virtutis opus Dei Ministros benigno favore prosequi, & eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, serenitatem tuam rogamus, & hortamur attente quatenus eundem electum, & præfatam Ecclesiam Civitaten. suæ curæ commissam habeas pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos in ampliandis, & conservandis juribus suis, sic eisdem te exhibeas benevolum favore regio, & in opportunitatibus gratiosum, quod idem electus tuo fultus præsidio in commisso sibi dictæ Ecclesiæ Civitaten. regimine possit Deo propitio prosperari, tuque perinde consequaris præmia felicitatis æternæ, ac nos etiam Celsitudinem Regiam condignis possimus in Domino laudibus commendare. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo, Nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico Libro CXXX fol. 72. Hic Episcopus omittitur a Fontana, Cavalerio, ceterisque passim.

Anno 1490. F. Gregorius Polonus, Episcopus Uladislavien., Wladislaw, in Polonia, sub Archiepiscopo Gnesnensi. Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacinto Poloniæ Patrono &c. pag. 219, ubi hæc habet: Reverendissimus Pater Gregorius Sacræ Theologiæ Magister, & Alberti Regis Ecclesiastes, vir divinarum literarum experientissimus, unanimi consensu electus, & ad postulationes Serenissimi a Pontifice Maximo confirmatus anno MCCCCXC. Cavalerius Tomo I pag. 300 num. CCXCVI, ex Severino Cracoviensi, Bzovio, & Plodio.

Anno circiter 1491. F. Jacobus Polonus, Episcopus Lacedæmonen., vulgo Mistra, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. Nunc Metropolis est Lacedæmonensis Sedes. Episcopi Plocensis suffraganeus, seu Vicarius fuit Jacobus. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCX pag. 209, ex Bzovio. Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono pag. 221. Cavalerius Tomo I pag. 302 num. CCCV. Nota quod erravit librarius Dominici Frydrycowicz scribens, quod Jacobus noster ab Innocentio VIII Lacedæmonen. Episcopus, suffraganeusque Plocensis creatus est anno 1401, legendum 1491, ut ex se patet. Anno siquidem MCCCCI lucis usuram nondum acceperat Innocentius.

Anno circiter 1491. F. Nicolaus de Rempis, Gallus, Episcopus Varnensis, Varne, in Bulgaria. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXVI pag. 316, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 302 num. CCCIV, & CCCV, ex Ambrosio Altamura, a quo Nicolaus noster cognominatur de Ripis.

Anno 1491 Die 9 Maii. F. Arnaldus de Caubera, alumnus Provinciæ Tolosanæ, Conventus S. Gaudentii, Episcopus Aconensis, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. Omittitur a Fontana. Ipsum Cavalerius Tomo I pag. 335. num. XXI cognominat de Cambera. Quod cognomento fuerit de Caubera, successerit cuidam Georgio, & Vicarius fuerit Johannis Episcopi Convenarum, liquet ex his Diplomatibus. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Arnaldo de Caubera Ordinis Fratrum Prædicatorum professori, in Theologia Magistro, Electo Aconen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus &c, hodie siquidem ecclesiæ Aconen. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus Apostolica auctoritate providendum præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus quod quam primum literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter apud illam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Aconen. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personæ tuæ periculo commode nequeas, te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad ecclesiam ipsam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis in Civitate, & Diœcesi Convenar., dummodo ad id per venerabilem Fratrem nostrum Johannem modernum, & pro tempore existentem Episcopum Convenar. requisitus fueris, & de ejus speciali licentia Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium de speciali dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostri indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Septimo Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CXXV fol. 40. Aliud hujus tenoris est: Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Arnaldo de Caubera Electo Aconen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Georgio Episcopo Aconen. regimini Ecclesiæ Aconen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Georgii Episcopi qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, Magistrum in Theologia, in Presbyteratus ordine constitutum, vitæ, ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque virtutum donis,

donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, multipliciter insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Aconen. pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Septimo Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico *Lib. V An. VII fol.* 39. Tertium tandem hac de re Diploma dedit *Innocentius* quod brevitatis ergo prætermitto. Asservatur in Archivo Ordinis, ex *Archivo Apostolico Lib. CXXX fol.* 39. Inscribitur *dilecto filio Arnaldo de Caubera Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Magistro in Theologia.*

F. Baldassar Beniwalt de Walestat, Episcopus Trojanus, in Phrygia, sub Archiepiscopo Cyziceno; Omittitur a *Fontana, Cavalerio &c.* Episcopus certe fuit, ut ex istis Constitutionibus videre est. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Baldassari Beniwalt de Walestat electo Trojan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Hieronymo Episcopo Trojan. regimini ecclesiæ Trojan. præsidente nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Hieronymi Episcopi qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, in Theologia lectorem, ac Presbyteratus ordine constitutum, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum & temporalibus circumspectum, aliisque virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, multipliciter insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Trojan. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Decimo Septimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXI an. VII fol.* 34. In alio sic legitur. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Baldassari Beniwalt Ordinis Fratrum Prædicatorum professori, in Theologia lectori, electo Trojan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus &c. hodie siquidem ecclesiæ Trojan. tunc pastoris regimine certo modo destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus, quod quam primum literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter apud illam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœc. Trojan. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad prædictam ecclesiam quæ in partibus Infidelium existit absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, quod ad ecclesiam ipsam accedere, & apud illam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœc. Curitan. duntaxat dum ad id per modernum vel pro tempore existentem Episcopum Curitan. requisitus fueris, & de ipsius speciali licentia, hujusmodi Pontificalia officia exercere, libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium. de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Decimo Septimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CXXX fol.* 37.

Anno 1491 Die 16 Maii.

F. Thomas de Acayre, Episcopus Satrianensis, *Satriano*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Compsano. *Ughellus in Episcop. Satrianen. Tomo VI Italiæ Sacræ pag.* 854 *Edit. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXXXI pag.* 290. *Cavalerius Tomo I pag.* 307 *num. CCCXX.* Nota quod *Thomas* noster *Attarius* cognominatur a Scriptoribus mox laudatis, qui silent, quod a confessionibus fuerit *Ferdinando* Regi *Siciliæ*. Hinc transcribendæ duæ Constitutiones *Innocentii*. Hujus tenoris sunt. *Innocentius Episcopus, dilecto filio Thomæ de Acayre Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis indefessa clementia ad ea libenter intendit, per quæ personarum ecclesiasticarum statui valeat salubriter provideri. Cum itaque nos hodie de persona tua nobis, & Fra-*

Anno 1491 Die 22 Junii.

Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta Ecclesiæ Satrianen. Pastoris solatio destitutæ de Fratrum eorundem consilio Apostolica auctoritate providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne provisio, & præfectio prædicta, si aliquibus sententiis, censuris, & pœnis ecclesiasticis ligatus existis, possint invalidæ reputari, te qui carissimi in Christo filii Ferdinandi Siciliæ Regis Illustris Confessor existis, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiastici sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, quoad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædicta, ac singulæ literæ desuper conficiendæ suum sortiantur effectum, auctoritate Apostolica, tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore censemus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus dictæ ecclesiæ Satrianen. juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXX fol.* 48. In alia sic legitur. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Ferdinando Siciliæ Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ &c. hodie ecclesiæ Satrianen. tunc ex eo, quod nos venerabilem Fratrem nostrum Georgium Castren., tum Satrianen. Episcopum a vinculo, quo eidem ecclesiæ, cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Ecclesiam Castren. Hydruntin. tunc certo modo vacantem, Apostolica auctoritate transtulimus, ipsumque Georgium eidem Ecclesiæ Castren. præfecimus in Episcopum, & Pastorem, Pastoris regimine destitutæ de persona dilecti filii Thomæ de Acayre Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professoris electi Satrianen de Fratrum nostrorum consilio Apostolica auctoritate duximus providendum, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ Satrianen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque, fili carissime, sit virtutis opus, Dei Ministros digno favore prosequi, ac eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, serenitatem tuam rogamus, & hortamur attente, quatenus eundem electum, & ecclesiam Satrianen suæ curæ commissam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos in ampliandis juribus suis, sic eos favori tui Regii præsidio prosequaris, quod ipse electus in commisso sibi dictæ ecclesiæ regimine possit Deo propitio prosperare, ac tibi exinde a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo, Decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXXX fol.* 47.

Anno 1492 Die 23 Januarii.

F. Robertus de Noya, Episcopus Minervin., seu Minerbien., in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Barensi. *Ughelln. in Episcopis Minerbin. Tomo VII Italiæ Sacræ pag* 1011 *Edit. I*, & *Edit. Venetæ pag.* 746 *Tomo VII. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXXXIX, ex Regestis Joachini Turriani Magistri Generalis, & ex Vallo de Viris illustribus, Cavalerius Tomo I pag.* 327 *num. CCCLXXIX.* Variis Ecclesiis præfuit, ut in *Appendice* sequenti dicetur. *Robertum de Noya* successisse *Johanni Campanellæ*, & *Marinum de Falconibus* successorem fuisse *Roberti*, auctor est *Ughellus* mox laudatus, & tra hoc errat: *Marinus* siquidem decessor fuit *Roberti*, ut ex hac constitutione liquet. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Roberto de Noya electo Minervin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Marino Episcopo Minervin. regimini ecclesiæ Minervin. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius eccl siæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. duximus reservandum, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum dicti Marini Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. ne ipsa ecclesia longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum in Theologia Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram. & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Primo*, (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCII) *Decimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Septimo* (Octavo). Ex Archivo Apostolico *Lib. CLI fol.* 358.

Anno 1492 Die 22 Junii.

F. Johannes Salamon, Episcopus Ebronensis, in Palæstina, sub Patriarcha Jerosolymitano. Omittitur a *Fontana, Cavalerio* &c. Successit *Guillelmo*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Salamoni Electo Ebronen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Guillelmo Episcopo Ebronen regimini Ecclesiæ Ebronen. Præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. duximus reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. postmodum vero præfata ecclesia vacante per obitum ejusdem Guillelmi Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & feli-*

felicem &c. ne ipsa ecclesia longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, in Theologia Licentiatum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta de ipsorum Fratrum consilio eidem ecclesiæ, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus & temporalibus plenarie committendo, in illo, qui dat gratias &c. confidentes. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo. Ex Archivo Apostolico *Lib. CLI fol.* 237.

ALE-

ALEXANDER VI,

(a) Alexander VI in Diplomate ad *Interamnenses*.
(b) Ex MSS. Vaticanis, & ex *Petro Delphino* teste oculato *Lib. III Epist. XXXVIII.*
(c) *Ciaconius in Alexandro VI.*

Natione Hispanus, electus (*a*) est die XI Augusti MCCCCXCII. Coronatus (*b*) fuit die XXVI ejusdem Mensis. Obiit (*c*) die XVIII Augusti MDIII. Sedit Annos XI, Dies VIII.

Privilegium concessum Pisciacensi (1) Monasterio.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Anno 1492 Die 26 Augusti.

I.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

RAtioni congruit, & convenit ęquitati, ut ea, quę de Romani Pontificis gratia processerunt, licet, ejus superveniente obitu, literę Apostolicę super illis confectę non fuerint, suum consequantur effectum. Dudum siquidem felicis recordationis Innocentio Papę Octavo Prędecessori pro parte carissimi in Christo filii nostri, tunc sui, Caroli (3) Francorum Regis Illustris, exposito, quod licet fructus, redditus, & proventus Monasterii Monialium Pissiacensis, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, Carnotensis Dięcesis, in quo Priorissa, & illius Moniales, quę tunc numero nonaginta, & ultra, aliis personis, eisdem Monialibus famulantibus, non computatis, pro tempore existentes sub perpetua clausura, ac sub cura, & Institutis regularibus Fratrum Ordinis Prędicatorum, virtutum Domino famulabantur, & quod per pręfati Regis progenitores fundatum, & dotatum extiterat, adeo uberes existerent, & in dies pia largitione pręfati Caroli Regis uberiores redderentur, quod ex illis Priorissa, & Moniales pro tempore existentes sustentari, & ipsius Monasterii onera commode preferre poterant, tamen propter officialium, Ministrorum, & Vicariorum, pro spiritualium, & temporalium dicti Monasterii administratione, pro tempore deputatorum per Generalem, seu Provincialem Priores dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, pro tempore existentes crebram, & sine rationabili causa, amotionem, & destitutionem fieri solitam, Monasterium prędictum in eisdem fructibus, ac illius bonis mobilibus, & immobilibus, non modicum patiebatur detrimentum, & gravamen, ac earundem Priorissę, & Monialium conscientię propterea quam plurimum lędebantur, ac ipsę Priorissa, & Moniales a divinorum celebratione ex hujusmodi destitutione etiam retrahebantur, idem Innocentius Prędecessor, qui singulorum, pręsertim catholicorum Regum, votis, per quę sub Religionis jugo Domino famulantium conscientię paci & quieti consuleretur, favorabiliter annuebat, volens eisdem Priorissę & Monialibus, ut earum animas Deo lucrifacere facilius posset, in pręmissis opportune providere, pręfati Caroli Regis in ea parte supplicationibus inclinatus, sub data videlicet decimo Kalendas Augusti, Pontificatus sui Anno Octavo (4), eisdem Priorissę, & Monialibus, quod officiales, Ministri, & Vicarii prędicti in spiritualibus, & temporalibus tunc & pro tempore deputati, absque Priorissę, & Monialium prędictarum expresso consensu per Generalem, seu Provincialem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum pro tempore existentes Priores deponi, seu amoveri, aut quod novi officiales deputari, seu institui non possent, auctoritate Apostolica perpetuo concessit pariter, & indulsit, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Ne autem de cessione, & indulto prędictis pro eo quod super illis literę dicti Innocentii Prędecessoris, ejus superveniente obitu, confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, ipsęque Priorissa, & Moniales illarum frustrentur effectu, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod concessio, & indultum Innocentii Prędecessoris hujusmodi perinde a dicta die decimo Kal. Augusti suum sortiantur effectum, ac si super illis literę dicti Innocentii Prędecessoris sub prędictę diei data confectę fuissent, prout superius enarratur, quodque pręsentes literę, ad probandum concessionem, & indultum predicta ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę voluntatis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Septimo Kal. Septembris (5), Pontificatus nostri Anno Primo.

Diplomatis causa.

Nota.

Privilegium.

1. *Pisciacensi.*) Vulgo *Poissy*. Consulendæ *Constitutiones XII, XIII, & XIV Clementis V, Tomo II pag.* 121 *&c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Pisciacensi.*
3. *Caroli.*) Hujus *VIII.*
4. *Octavo.*) Christi *MCCCCXCII.*
5. *Septimo Kalendas Septembris.*) Hac igitur die corona Pontificia redimitus fuit *Alexander VI.* Nec enim putandum est, *Alexandro VI* Summo Pontifice, stylum mutatum fuisse, Bullamque datam ante Pontificiæ coronæ susceptionem. Emendandus igitur *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III ad an. MCCCCXCII pag.* 149, ubi docet, Alexandrum VI *Pridie idus Septembris .... coronationis insignia suscepisse*. Quod *Septimo Kalendas* ejusdem Mensis Septembris coronatus fuerit, auctor est *Petrus Delphinus* oculatus testis. Id refert *Lib. III Epistolar. Epistola XXXVIII.* Idem firmari potest ex sequentibus Constitutionibus, & ex *Ms. Codice CXV* asservato in Bibliotheca *Casanatensi*. Ipsi titolus: *Alexandri PP. VI Diaria a Johanne Burchardo Argentinensi, Clerico Capellæ, & Magistro Ceremoniarum ejusdem Papæ.* Sic autem loquitur Burchardus: *Anno MCCCCXCII, undecima Augusti, mane, Rodericus Borgia nepos Calixti, Vicecancellarius, creatus Papa, vocatusque est Alexander VI... Die Vigesima Sexta dicti Mensis Augusti coronatus fuit Alexander VI in S. Petro, deinde, prout de more, accessit ad ecclesiam Sancti Johannis Lateranen.*

Electio Priorissæ Sororum Tertii Ordinis de Urbe a Magistro Generali confirmanda. Anno 1492 Die 26 Augusti.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. II.

Rationi congruit &c. (2) Dudum siquidem felicis recordationis Sixto PP. IV Prædecessori nostro pro parte quondam Paulę de Spoleto, tunc Priorissę, & aliarum etiam Consororum Domus prope Ecclesiam B. Marię supra Minervam de Urbe Ordinis Fratrum Prędicatorum de Pęnitentia S. Dominici; seu Tertii Ordinis, sub cura, & regimine Generalis Ministri (3) Ordinis ejusdem Fratrum prędictorum viventium, exposito, quod cum alias quondam Jacoba Colutię Bronch mulier Roman., condens in ejus ultima voluntate testamentum, inter alia reliquisset quandam ejus Domum sitam in Parochia S. Eustachii de dicta Urbe, quam dicta testatrix inhabitabat ad usum pauperum mulierum Deo famulantium, tam illarum, quę tunc secum in dicta Domo habitabant, quam aliarum in illa in posterum recipiendarum, constituisset que quondam Catharinam Luicii, ejus sociam religiosam dicti Ordinis, testamenti sui executricem, & dictę Domus gubernatricem, & manutentricem post obitum ipsius testatricis, hac conditione adjecta, quod dicta Catharina infra certum tempus, aliam sibi eligeret, quę post dictę Catharinę obitum, Domum prefatam regeret, & gubernaret, hocque perpetuis futuris temporibus de una, in aliam observaretur, fuissetque tunc a quinquaginta annis, & ultra post obitum dictę Jacobę primę testatricis in dicta Domo, dictus Ordo, & ejus regula observata, prout etiam, tunc observabatur, ejusque testatricis voluntas in gubernatione dictę Domus executioni demandata, temporibus retroactis, quodque Paula, & alię Sorores prędictę dubitabant molestari posse tempore procedente per aliquas alterius forte Ordinis, aut conditionis, pretextu quod Domus ipsa per dictam Jacobam testatricem ad usum pauperum mulierum Domino famulantium relicta fuerat, idem Sixtus Prędecessor, earundem Paulę, & Sororum in ea parte supplicationibus inclinatus, bonę memorię Angelo Episcopo Prenestin., suis literis dedit in mandatis, quatenus se de premissis omnibus, & singulis auctoritate Apostolica informaret, &, si per informationem hujusmodi prçmissa vera esse reperiret, dictam Domum prędictam per Jacobam testatricem ad usum pauperum mulierum relictam, & prefatis Sororibus assignatam ad prefatas Sorores Tertii Ordinis spectare, & pertinere eadem auctoritate decerneret, & declararet, ac pro potiori cautela, Domum prefatam eisdem Priorissę, & Sororibus Tertii ordinis antedicti, & in ea pro tempore existentibus pro earum usu, & habitatione perpetuis, auctoritate prefata, de novo concederet, & assignaret, atque deinceps in ea aliqua cujusvis alterius Ordinis, seu conditionis, aut alia persona in ea permanere posset, aut deberet, nisi prius habitum dicti Ordinis assumeret. Idem enim Sixtus Prędecessor, si commissionem, & assignationem prędictas per eundem Angelum Episcopum fieri contingeret, ut prefertur, eisdem Priorissę, & Sororibus in dicta Domo pro tempore existentibus, ut ad recipiendum aliquam, seu aliquas in dicta Domo nisi habitu Ordinis antedicti, ut prefertur, assumpto, a quoquam cogi, aut compelli non possent, eadem auctoritate indulsit, & deinde pię memorię Innocentio PP. VIII, etiam Prędecessori nostro, pro parte dilecti filii Joachini (4) Ministri Generalis dicti Ordinis, etiam exposito, quod dictus Angelus Episcopus ad earundem literarum, forma servata, executionem procedens, quia per diligentem informationem per eum desuper habitam prçmissa eidem Sixto Prędecessori exposita vera esse reperierat, dictam Domum per eandem Jacobam ad usum pauperum mulierum relictam, & prefatis Sororibus assignatam, ad easdem Sorores Tertii ordinis spectare, & pertinere prefata auctoritate decreverat, & declaraverat, ac pro potiori cautela Domum ipsam eisdem Priorissę, & Sororibus Ordinis antedicti in ea pro tempore existentibus pro earum usu, & habitatione, perpetuis, auctoritate prefata, de novo concesserat, & assignaverat, ita quod deinceps in ea aliqua cujusvis alterius Ordinis, seu conditionis, aut aliqua alia persona recipi non posset, aut deberet, nisi prius habitu dicti Ordinis assumpto, prout in literis ipsius Sixti, super hoc confectis, plenius continetur, ac quibusdam Instrumentis publicis super testamento dictę testatricis, ac processu per dictum Angelum Episcopum, super eisdem literis respective confectis, dicebatur plenius contineri; Et in eadem expositione subjuncto, quod licet Domus prędicta pro usu, & habitatione dictarum Religiosarum dicti Ordinis vigore literarum prędictarum, deputata fuisset, ut prefertur, tamen in ea postmodum alię mulieres alterius professionis, ac etiam habitu alterius Ordinis non assumpto, habitaverunt, & habitabant, tunc (5) dictę Religiosę Tertii ordinis de Penitentia sub cura, & regimine dicti Joachini Ministri Generalis vivebant, conveniens existebat, quod sicut Minister predictus in aliis Domibus dicti tertii ordinis Priorissas deputabat, etiam Priorissa dictę Domus per dictum Ministrum Generalem pro tempore existentem deputaretur, seu saltem ab aliis Religiosis electa, antequam curam, & administrationem dictę Domus susciperet, ab ipso Ministro confirmaretur, & quod sicut in aliis domibus per eorum Religiosas vivebatur, & in dicta domo prope Minervam, illius Sorores pro tempore existentes, prout aliarum Domorum dicti Tertii Ordinis hujusmodi Sorores vivebant, vivere deberent, & non conveniebat, quod ibi mulieres alterius Ordinis, seu professionis, aut etiam habitu dicti Tertii Ordinis non suscepto, absque licentia dicti Ministri Generalis permanerent, cum diversitas habitus diversitatem voluntatis generare consueverit, ac pro parte dicti Joachini Ministri, eidem Innocentio Prędecessori, humiliter supplicato, ut dictę mulieres in eadem Domo, quiete, & religiose, ac sine scandalo vivere possent, in prçmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaretur: Idem Innocentius Prędecessor, cupiens obviare scandalis, quę provenire possent, si inter ipsas mulieres dissensiones exorirentur, hujusmodi supplicationibus inclinatus, sub Data videlicet Kal. Aprilis Pontificatus sui Anno Octavo (6), quod ex tunc de cetero, perpetuis futuris temporibus, nulla in Priorissam dictę Domus per alias illius religiosas electa,

Diplomatis causa.

Mandatum.

electa, curam & administrationem ejusdem Domus, suscipere posset, nisi prius illius electio per Ministrum Generalem pro tempore existentem dicti Ordinis Fratrum prędictorum approbata foret, quodque etiam nulla alia persona alterius habitus, etiam aliquo alio habitu non suscepto, inibi permanere valeret, exceptis tamen illis, quę inibi tunc alterius Ordinis, seu aliquo habitu non suscepto, tunc existebant, auctoritate Apostolica, perpetuo statuit, & ordinavit, non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. contrariis quibuscunque. Ne autem, de statuto, & ordinatione predictis pro eo, quod super illis literę dicti Innocentii Prędecessoris, ejus superveniente obitu, confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hesitari, ipseque Joachinus, & pro tempore existens dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum Minister, illarum frustretur effectu, volumus, & dicta Auctoritate decernimus, quod statutum, & ordinatio Innocentii Prędecessoris hujusmodi perinde a dicta die Kal. Aprilis suum sortiantur effectum, ac si super illis literę ejusdem Innocentii Prędecessoris sub dicta diei datą confectę fuissent, prout superius enarratur; Quodque presentes literę ad probandum plene statutum, & ordinationem prędictam ubique sufficiant, nec ad id alterius probationis adminiculum requiratur. Nulli ergo &c. nostrę voluntatis, & Constitutionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Septimo Kalendas Septembris, (7) Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXXI fol.44.*
2. *Congruit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
3. *Ministri.*) Sic amanuensis, legendum: *Magistri.*
4. *Joachini.*) *Turrianus*, de quo sæpius dictum fuit.
5. *Tunc.*) Addetem: *cum vero tunc.*
6. *Anno Octavo.*) Christi *MCCCCXCII.*
7. *Septimo Kal. Septembris.*) Ut in *Nota V* ad precedens Diploma.

Anno 1492 Die 26 Augusti.

Ecclesiasticum Beneficium unit Aquensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

III. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Cornelii Inden., & Decano Ecclesie Beate Marię Aquen., Colonien., & Leodien. Dięcesum, ac Officiali Leodien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Rationi congruit &c. Dudum siquidem felicis recordationis Innocentio PP. VIII Prędecessori nostro pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Predicatorum Oppidi Aquen., Leodien. Dięcesis, exposito quod olim, postquam quondam Johannes de Grouffelt Dominus temporalis dominii in Grouffelt dictę Dięcesis a nonnullis sibi insidiantibus interfectus, ac in Choro Ecclesię dictę domus Ecclesiasticę sepulturę traditus fuerat, & quoddam perpetuum beneficium ecclesiasticum sub invocatione Beatę Marię Virginis, ac Sanctorum Georgii, & Christophori Martyrum in Capella sita in Curia de Schochrisuest dicti Oppidi, ipsi domui contigua pro emenda necis, & homicidii hujusmodi, ab illius auctoribus fundatum, & dotatum, extiterat, jurepatronatus, & pręsentandi personam idoneam ad hujusmodi beneficium, quibusdam laicis ordinaria auctoritate reservato, & quia in fundatione, & dotatione hujusmodi beneficii inter alia cavebatur, quod Rector illius pro tempore deberet singulis diebus Missam in dicta Capella celebrare, & ex illius fructibus, redditibus, & proventibus quandam lampadem continue accensam juxta sepulturam dicti Johannis conservare, venerabilis Frater noster Johannes Episcopus Leodien., provide considerans fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi tenuitatem tanto oneri non sufficere, ac domum prędictam tunc noviter ad strictam regularem observantiam reformatam personis, & sacerdotibus nimium oneratam, de dilectorum filiorum Capituli Leodien., ac patronorum ejusdem Beneficii expresso consensu, beneficium hujusmodi cum suis juribus, & pertinentiis universis eisdem Priori, & Fratribus per modum eleemosyne pro sustentatione Fratrum inibi degentium, ac firmiori observatione hujusmodi fundationis, ac cum onere, quod Fratres dictę domus ex tunc deinceps Missam quotidianam hujusmodi celebrare, & lampadem accensam perpetuo conservare deberent, donaverit, seu eidem domui univerit, annexuerit, & incorporaverit, ita quod, cedente, vel decedente, dictum beneficium tunc obtinente, liceret eisdem Priori, & Fratribus corporalem possessionem beneficii, juriumque, & pertinentiarum omnium ejusdem propria auctoritate libere apprehendere, dictamque Missam quotidianam per se, vel alium, seu alios regulares, vel seculares, Presbyteros celebrare, vel celebrari facere, & de ipsius fructibus, redditibus, & proventibus disponere, ac in dictę domus, seu illius sacristie usus, & utilitatem convertere, cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, prout in literis authenticis ipsius Johannis Episcopi, desuper confectis, dicebatur plenius contineri. Et pro parte tam Episcopi, Capituli, & Patronorum, asserentium fructus, redditus, & proventus beneficii quatuor marcarum argenti puri secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, & Sacristię predictorum nullos esse, ac in possessione dicti beneficii existere, quam Prioris, & Fratrum Prędicatorum eidem Predecessori humiliter supplicato, ut beneficium hujusmodi eidem Sacristię pro luminaribus, & ornamentis, ac aliis illius necessitatibus perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur; idem Prędecessor, qui dudum inter alia voluerat, quod semper in unionibus vocarentur, quorum interesset, Priorem, & Fratres prędictos, ac eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis &c. absolutos fore censens, hujusmodi supplicationibus inclinatus, voluit, & concessit sub data Kal. Martii, Pontificatus sui Anno Octavo, certis judicibus dari in mandatis, ut, si ita esset, beneficium prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis de consensu quorum intererat, eidem Sacristię auctoritate Apostolica perpetuo unirent, annecterent, & incorporarent, ita, quod liceret Priori, & Fratribus pręfatis per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem be-

beneficii, Juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate de novo libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius fructua, redditus, & proventus hujusmodi in dictę Sacristię usus, & utilitatem pro pręmissis convertere, cujusvis licentia super hoc minime requisita; Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac voluntate Prędecessoris hujusmodi &c. quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrassent &c. quas quidem literas &c. idem Prędecessor ad Beneficium hujusmodi voluit non extendi &c. ac quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c. quorumcunque tenorum existerent, per quę literis ipsius Prędecessoris, si super hoc confectę fuissent &c. effectum earum impediri valeret &c. Proviso quod dictum Beneficium debitis propterea non fraudetur obsequiis &c. idem enim Prędecessor ex tunc irritum decrevit, & inane, si secus a quoquam &c. contingeret attentari. Ne autem de absolutione, voluntate, & concessione pręfatis, pro eo quod super illis ipsius Prędecessoris, ejus superveniente obitu, literę confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, ipsique Prior, & Fratres illarum frustrentur effectu, volentes, & auctoritate Apostolica prędicta decernentes, quod absolutio, voluntas, & concessio Prędecessoris hujusmodi perinde a dicta die Kal. Martii suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius Innocentii Prędecessoris literę sub ejusdem diei data confectę fuissent, prout superius enarratur, quodque pręsentes literę ad probandum plene absolutionem, voluntatem, & concessionem Prędecessoris hujusmodi ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur, discretioni vestrę &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, beneficium prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis eidem Sacristię pro pręfatis oneribus supportandis perpetuo unire, annectere, & incorporare curetis juxta voluntatem, & concessionem Innocentii Prędecessoris antedicti. Non obstantibus omnibus supradictis. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Septimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Mandatum.

1. *Aquensi.*) *Aquisgranensi* scilicet, vulgo *Aix la chapelle in Germania.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXX fol. 221.*

Ne Cœnobium constituatur in Oppido Coppeti (1).

Anno 1492 Die 1 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

IV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

SAcrę Religionis sinceritas, in qua dilecti filii Prior Generalis, & Fratres Ordinis Prędicatorum sub voluntarię paupertatis habitu, militantes, in humilitatis spiritu devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum Joachini, Prioris Generalis, & Definitorum dicti Ordinis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum alias bonę memorię Johannes Archiepiscopus Tarantasien. pro executore quarundam literarum Apostolicarum, ad instantiam dilecti filii Amedei (4) de Viriaco, Domini temporalis loci etiam de Viriaco, Gebennen. Diecesis, impetratarum, se gerens, eidem Amedeo construendi, & ędificandi apud locum Coppeti dictę Diecesis, unam novam Domum ejusdem Ordinis cum Ecclesia, campanili, & sacristia, ac aliis officinis inibi necessariis pro habitatione perpetua aliquorum Fratrum dicti Ordinis licentiam concessisset, ipseque Amedeus Domum eandem ędificari facere procuraret, pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum dictę Domus S. Dominici extra muros Gebennen. in quorum non modicum pręjudicium constructio dictę novę Domus cedebat, sentientium exinde indebite se gravari, fuit ad Sedem Apostolicam appellatum, ipsique Prior, & Fratres dictę Domus S. Dominici super appellatione hujusmodi Apostolicas ad dilectum filium Petrum Ferodi Canonicum Ecclesię Gebennen., & certos alios eis in hac parte collegas sub certis modo & forma tunc expressis, literas impetrarunt, & illarum vigore fecerunt dilectum filium Jacobum Franconis tunc pro Priore dictę Domus se gerentem in causa appellationis hujusmodi coram dicto Petro ad judicium evocari. Et deinde, postquam in Capitulo Generali, juxta morem dicti Ordinis in illis partibus celebrato, per Priorem Generalem prędictum, & alios Fratres in dicto Capitulo presidentes, attenta exilitate, & incommoditate loci, prope quem prędicta S. Dominici, & plures alię Domus prędicti, & aliorum Ordinum Mendicantium existunt, unanimiter ordinatum fuerat, quod eadem Domus de novo construi cępta a Fratribus dicti Ordinis Prędicatorum desereretur, neque amplius ędificaretur, aut construeretur, dictusque Generalis ipsum Jacobum, & nonnullos alios Fratrea cum eo commorantes, ut ab eodem loco, infra certum tunc expressum terminum discederent, & ad primęvas eorum Domos redirent, sub excommunicationis latę sententię, & incarcerationis penis, per suas certi tenoris literas inter alia monuerat, & mandaverat eisdem. Quidam alter etiam pro Priore ejusdem nove Domus se gerens, & alii Fratres prędicti quasdam literas in forma Brevis a felicis recordationis Innocentio PP. VIII Prędecessore nostro, per quas, dilecta in Christo filia nob. Muliere Blanca (5) Ducissa Sabaudię eidem Prędecessori, super hoc supplicante, dictum Priorem Generalem requisivit, & hortatus est, ne constructionem dictę novę Domus impediret, sed quod ipsi Fratres in eadem nova Domo, pacifice permanere valerent, attentius provideret, obtinuerunt; quarum prętextu idem Prior Generalis volens ejusdem Prędecessoris, ut tenebatur, obedire mandatis, literas, processus, & censuras quascunque super hoc contra prędictos Fratres emanatas, per quasdam alias suas etiam certi tenoris literas, inter cetera cassavit, & annullavit, dictisque Fratribus, ut eandem Domum ędificare, & ampliare possent, licentiam, & facultatem concessit. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, constructio, & ędificatio nove Domus hujusmodi, in maximum dicti Ordinis Prędicatorum pręjudicium, & pręsertim dictę Domus S. Dominici extra dictos muros Gebennen. cedat, & propterea provida, & matura examinatione pręcedente statutum, Diplomatis causa.

& definitum fuerit, ne eadem nova Domus ulterius ędificaretur, sed ut locus ipse totaliter ab eodem Ordine Prędicatorum, & illius Fratribus desereretur, ne super hoc ipse Ordo, ulteriores expensas, & gravia damna incurrere habeat, & ne illius Fratres ea occasione litibus involvi cogerentur, pro parte, tam Generalis, quam Definitorum, & intra Lausanen., ac extra Gebennen. muros, Domorum hujusmodi Priorum prędictorum, & Fratrum Domorum earundem, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ordinationi, & Definitioni super hoc in dicto Capitulo Generali factis predictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Ordinem prędictum, & illius personas a noxiis pręservari cupimus, singularum literarum prędictarum, necnon ordinationis, & definitionis in dicto Capitulo factarum, veriores tenores, necnon statum causę hujusmodi pręsentibus pro expressis haberi volentes, causamque ipsam ad Nos harum serie advocantes, & litem penitus extinguentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ordinationem, & definitionem prędictas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in literis, seu in scripturis, vel actis super hoc confectis contenta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, ac robur perpetuę firmitatis obtinere debere, decernimus, ac omnibus, & singulis Fratribus dicti Ordinis, ne contra ordinationem, & definitionem hujusmodi, deinceps aliquid attentare, aut facere pręsumant, sub excommunicationis sententia, eadem auctoritate per pręsentes inhibemus, non obstantibus pręmissis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę voluntatis, advocationis, extinctionis, approbationis, confirmationis, communitionis, decreti, & inhibitionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Kalendis Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Coppeti*.) In *Sabaudia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro V fol.* 229.
3. *Famulatum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Amedei*.) Aliis *Amadei*.
5. *Blanca*.) *Maria Sforcia*, quæ nupserat *Philiberto I Duci Sabaudiæ*.

Anno 1492 Die 1 Septembris.

De non construendo Coppeti (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

V.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Lugdunen., & Gebennen, ac Lausanen. Officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie ordinationem, & definitionem per dilectos filios Priorem Generalem, & Definitores Capituli Generalis Ordinis Prędicatorum, tunc in partibus illis celebrati factas, seu ordinatas, ne quędam domus pro usu, & habitatione, Fratrum dicti Ordinis per dilectum filium Amedeum de Viriaco Dominum temporalem loci etiam de Viriaco, Gebennen. Dięcesis, apud locum Coppeti, ulterius ędificaretur, seu construeretur, auctoritate Apostolica approbavimus, & confirmavimus, ac robur perpetuę firmitatis obtinere debere decrevimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quocirca discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, eisdem Generali, ac Definitoribus, & certis aliis personis, in dictis literis expressis, de quorum pręjudicio agitur, in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittatis eos per dictos Amedeum, & Fratres, aut quosvis alios, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existant, contra definitionem, & ordinationem prędictas, super ulteriori constructione, & ędificatione, novę domus hujusmodi quomodolibet molestari. Contradictores &c. Non obstantibus omnibus, quę in dictis literis voluimus non obstare, seu si Amedeo, & Fratribus prędictis &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici &c. non possint per literas Apostolicas non facientes &c. de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Kalendis Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Coppeti*.) Consulenda *Constitutio precedens*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro V fol.* 231.

Anno 1492 Die 29 Novembris.

De fundando Monasterio in Marchionatu de Moyra (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

VI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali Toletan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

EXimię devotionis affectus, quem dilectus filius nobilis vir Andreas Cabrera Marchio, & dilecta in Christo filia Lelia nobilis mulier Beatrix de Bona della Ruris contoralis, Marchionissa de Moyra, Conchen. Dięcesis, ad Nos, & Romanam Ecclesiam gerere dignoscuntur, non indigne meretur &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte Andreę Marchionis, & Beatricis Marchionissę prędictorum, petitio continebat, quod ipsi, cupientes terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, & ob singularem devotionis affectum, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum regularis observantię gerunt, cupiant, ad Dei laudem, & Religionis propagationem, ac divini cultus augmentum, unum Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum, regularis ob-

observantię degentium in aliquo loco condecenti, & honesto eorum temporali Dominio subjecto, eorum propriis sumptibus, & expensis erigi. Quare pro parte dictorum Andreę Marchionis, & Beatricis Marchionissę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in aliquo loco condecenti, & honesto sub eorum Dominio temporali existente unum Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini sub cura dictorum Fratrum degentium erigere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, & Religionis propagationem, ac animarum salutem, supernis desideramus affectibus, desiderium Andreę Marchionis, & Beatricis Marchionissę prędictorum, plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus in aliquo loco honesto, & idoneo sub dominio temporali pręfato consistente, unum Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini, quę sub cura dictorum Fratrum, de observantia reformatorum nuncupatorum, & sub obedientia Vicarii Generalis Congregationis dictorum Fratrum de observantia Provincię Hispanię pro tempore existentis, vivant, sub invocatione, de qua ipsis Marchioni, & Marchionissę videbitur, cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, claustro, horto, hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis Monialium dicti Ordinis S. Augustini, sub dicta cura degentium, si Andreas Marchio, & Beatrix Marchionissa prędicti, expensas propterea necessarias facere, dictumque Monasterium sic erigendum, redditibus ad illius Abbatissę, & Monialium pro tempore, congruam sustentationem, dotare voluerint, auctoritate nostra, sine alicujus pręjudicio erigas. Nos enim dicto Monasterio, postquam sic erectum fuerit, ut prefertur, ac illius Abbatissę, & Monialibus, qui illud pro tempore inhabitabunt, quod omnibus, & singulis gratiis, privilegiis, indulgentiis, immunitatibus, & indultis, quibus alia Monasteria Monialium dicti Ordinis S. Augustini sub simili cura viventium in genere, utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti; potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium de specialis dono gratię indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. semper salvo, non obstantibus constitutionibus. & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Tertio Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Moyra.*) In *Hispania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro V fol.* 164.
3. *Meretur &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

F. Marianus de Vico possit quodcunque Beneficium ecclesiasticum obtinere.

Anno 1492 Die 28 Decembris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Mariano de Vico Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

VII.

Religionis zelus, vitę ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos fide digno commendaris testimonio, Nos inducunt, ut te spiritualibus favoribus, & gratiis prosequamur. Hinc est, quod Nos, volentes te, pro quo dilectus filius nobilis vir Fredericus de Aragonia Princeps Altamurę, & magnus Regni Sicilię administrator, asserens, te dilectum suum fore, Nobis super hoc humiliter supplicavit, premissorum meritorum tuorum intuitu, favore prosequi gratioso, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. ad effectum pręsentium duntaxat consequendum &c. absolutum fore censentes, prefati Principis, ac tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tecum, ut quamcunque dignitatem ecclesiasticam per Clericos seculares teneri solitam, si tibi alias conferatur, aut pręsenteris, vel assumaris ad eam, seu ad illam instituaris, recipere, & retinere, illamque simpliciter, vel ex causa permutationis, quoties tibi placuerit, dimittere, & loco dimissę aliam similem, vel dissimilem dignitatem per eosdem Clericos teneri solitam, similiter recipere, & retinere libere, & licite valeas, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, quodque Ordinis Fratrum Prędicatorum professor existis &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium de specialis dono gratię dispensamus. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, & dispensationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Quinto Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.III An. I fol.*20. Idem concessum nonnullis aliis Fratribus, videlicet.

F. Paulo Saur. Constitutio sic incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Paulo Saur, Ordinis Fratrum Prædicatorum & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus &c. te, quem, ut asseritur, dilectus filius nobilis vir Fredericus Marchio Brandeburgen. vigore quarundam aliarum literarum Apostolicarum per felicis recordationis Pium PP. II Prædecessorem nostrum quondam Alberto Marchioni ejus genitori, filiisque suis, tunc natis, & nascituris, concessarum in suum Confessorem elegit, quique apud eundem Fredericum Marchionem ex tunc, de licentia tamen tui superioris permansisti, prout adhuc permanes &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Quinto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CIII fol.* 59.

Anno 1496 Die 27 Aprilis.

VIII.

F. Se-

Anno 1496 Die 24 Decembris. IX

F. Sebastiano de Laurino, alias de Lamiceo. Constitutio sic incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Sebastiano de Laurino, alias de Lamicea, Ordinis Fratrum Prædicatarum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostalicam Benedictionem. Nos volentes te, qui, ut asseris, venerabilis Fratris nostri Bartholomæi Episcopi Callien., Confessoris nostri, Secretarius existis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesima Nonagesimo Sexto, Nono Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib.CIII fol.9.*

Anno 1502 Die 27 Augusti. X.

F. Gerardo Rodati. Constitutio sic Incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gerardo Rodati Ordinis Fratrum Prædicatorum & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus &c. te, qui, ut asseris, in septuagesima, vel circa, tuæ ætatis anno constitutus, & dilecti filii moderni Inquisitoris hæreticæ pravitatis in Regno Franciæ Vicarius Generalis existis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesima Quingentesima Secundo, Sexto Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib.CCCVII fol.2.*

Anno 1492 Die 29 Decembris.

In bonorum Ragusini (1) Cœnobii detentores.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sanctę Marię de Lacroma extra muros Ragusin., & Francisco de Gradis Canonico Ecclesię Ragusin. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SIgnificarunt Nobis dilecti filii Prior, & Fratres Domus Sancti Dominici Ragusin. Ordinis Prędicatorum, quod nonnulli iniquitatis filii, quos prorsus ignorant, calices, cruces, missalia, breviaria, fructus, redditus, proventus, terras, domos, molendina, possessiones, vineas, hortos, campos, prata, pascua, nemora, silvas, arbores, arborum fructus, ligna, postes, pisces, piscarias, aquas, aquarum decursus, vini, bladi, frumenti, bordei, arenę, lini, lanę, cerę, olei, auri, argenti monetati, & non monetati, quantitates, tassas (3), scyphos, coclearia, discos, scutellas, vasa aurea, argentea, ęrea, cuprea, stannea, ferrea, lignea, pannos, laneos, lineos, sericeos, vestes, tunicas, foderaturas, mantellos, caputia, zonas, annulos, perlas, & alia jocalia, lectos, culcitras, linteamina, mappas, manutergia, domorum utensilia, equos, jumenta, boves, & alia animalia, libros, scripturas publicas, & privatas, testamenta, codicillos, & alia documenta, debita, credita, legata, deposita, jura, pecuniarum summas, & nonnulla alia mobilia, & immobilia bona eisdem Priori, & Fratribus pro reparatione, & conservatione dictę Domus, illiusque Ecclesię, ornamentis ecclesiasticis, & aliis pro divino cultu inibi necessariis, in eleemosynam pie erogata, & cetera, quę apud bonę memorię Donatum (4) Episcopum Tribuniensem, antequam ad Ecclesiam Tribuniensem assumeretur, dictę Domus Fratrem existebant, & per ipsos Priorem, & Fratres, postquam ad dictam ecclesiam Tribuniensem assumptus fuit, ejus usibus ad illius vitam, prout juxta statuta dicti Ordinis poterant, deputata, & apud ipsum Episcopum tempore sui obitus existentia, temere, & malitiose occultare, & occulte detinere pręsumunt, non curantes ea Priori, & Fratribus presatis exhibere in animarum suarum periculum, ipsorumque Prioris, & Fratrum, & domus non modicum detrimentum, super quo iidem Prior, & Fratres Apostolicę Sedis remedium implorarunt. Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus omnes hujusmodi occultos detentores calicum, crucum, & aliorum bonorum prędictorum ex parte nostra publice in Ecclesiis coram populo per vos, vel alium, seu alios moneatis, ut infra competentem terminum, quem eis pręfixeritis, ea Priori, & Fratribus prefatis, a se debita restituant, & revelent, ac de ipsis plenam, & debitam satisfactionem impendant, & si id non adimpleverint, infra alium competentem terminum, quem eis ad hoc peremptorie duxeritis pręfigendum, ex tunc in eos generalem excommunicationis sententiam proferatis, & eam faciatis, ubi, & quando expedire videritis usque ad satisfactionem condignam solemniter publicari, quod si non ambo his exequendis potueritis interesse, alter vestrum ea nihilominus exequatur. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Quarto Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Ragusini.*) In ejusdem nominis Reipublicæ Metropoli.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Ragusino*.
3. *Tassas.*) Seu pateras.
4. *Donatum.*) *De Georgiis* nuncupatum. Ipsius mentio in *Appendice ad Pontificatum Sixti IV.*

Fratres sint in possessione bonorum (1) Monasteriorum Monialibus destitutorum.

Anno 1493 Die 8 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Decano Sancti Petri Senioris Argentinen., & in Sarburg ac in Wisemburg, Spiren. Diœcesis Præpositis Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HIs, quę pro commodo, & utilitate religiosorum locorum quorunlibet &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Ordinis Beatę Marię Wisemburg Ordinis Prędicatorum, Spiren. Diœcesis, Provincię Teutonicę, secundum morem dicti Ordinis, petitio continebat, quod olim pręfato Ordini Apostolica fuit auctoritate concessum, ut, cum contingeret aliquod Monasterium Monialium Ordinis Sancti Augustini sub cura, habitu, & institutione Fratrum Prędicatorum degentium, Monialibus destitui adeo, ut de eorum reformatione spes nulla superesset, quia convenientius erat, quod illorum sic destitutorum bona ad ipsos Fratres devenirent, quorum erant curę commissa, quam ad alios, illa, quę sic destituta erant, & destitui contingeret in futurum, cum eorum bonis omnibus perpetuis usibus Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum applicarentur. Et deinde cum bona mortuarum Monialium Beatę Marię in Wisemburg, olim membrum Ordinis Sancti Augustini, & Diœcesis prędictorum, sub cura dictorum Fratrum Prędicatorum per aliquot annos, per dilectas in Christo filias Priorissam, & Sorores dicti Monasterii manuteneri, & conservari non possent, & adeo ipsum Monasterium destitutum esset, ut de ejus reformatione spes nulla haberetur, Prior, & Fratres, ac Priorissa, & Sorores prefati, ad hujusmodi conventionem inter se devenerunt, videlicet, quod bona tam immobilia, quam mobilia, pręter Monasterium prędictum, in quo quandiu viverent Sorores tunc viventes, debeant habitare, ad domum prędictam devenirent, quanquam Fratres pręfati eisdem Sororibus singulis annis nonnulla tunc expressa assignare tenerentur. Postmodum vero dilectus filius Joachinus Turrianus dicti Ordinis Prędicatorum professor, & Generalis Magister pręmissa auctoritate sui Generalatus officii approbavit, & confirmavit, prout in quibusdam literis authenticis dicti Generalis, & instrumentis publicis super hujusmodi conventionem confectis, plenius dicitur contineri. Quare pro parte tam Prioris, & Fratrum, quam Priorissę, & Sororum prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut conventioni prędictę, pro illius subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de prędictis certam notitiam non habemus, Priorem, & Fratres, ac Priorissam, & Sorores prędictos, eorumque singulos, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam vobis de pręmissis legitime constiterit, conventionem prędictam, ac, prout illam concernunt, omnia, & singula in Instrumentis, & literis prędictis contenta, & inde secuta quęcunque, auctoritate nostra approbare, & confirmare curetis, suppleatisque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo (3), Sexto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Bonorum.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLIX fol.* 247.

3. *Nonagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCIII.*

Undecim Conventus Terræ Laboris (1) curæ Congregationis Lombardiæ committit.

Anno 1493 Die 21 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XIII.

Dilectis filiis Pręsidentibus, & Prioribus Congregationis Lombardię.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUpientes Congregationem Lombardię Ordinis Prędicatorum, ad quam specialem devotionem gerimus, ubique, annuente Domino, propagari, ac feliciora incrementa suscipere, vobis in virtute Sanctę Obedientię mandamus, ut curam undecim Conventuum reformandorum Terrę laboris; videlicet Sancti Dominici, Sancti Petri Martyris, & Sancti Spiritus Neapolitan., Conventus Salernitani, Pedemontis, Fundensis, Cajetani, Suessani, Capuani, Aversani, & Arrientii (3) intra Mensem a die receptionis pręsentium computandum suscipere, illisque de Prioribus, & aliis Officialibus, juxta morem dictę Congregationis providere debeatis. Nos enim eisdem Conventibus, postquam eos sub vestra cura susceperitis, ut omnibus, & singulis privilegiis, pręrogativis, gratiis, concessionibus, & indultis, quibus alii, dictę Congregationis Conventus reformati, utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere valeant, tenore pręsentium concedimus, & indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, Ordinationibus Apostolicis, pręsertim quadam Bulla per felicis recordationis Paulum Papam II Prędecessorem nostrum desuper edita, qua caveri dicitur, ne dicta Congregatio alicujus Conventus curam de-

man-

mandato Sedis Apostolicę suscipere teneatur, nisi binis, aut ternis literis sibi replicatum fuerit; necnon quibusvis privilegiis per Sedem prefatam dictę Congregationi concessis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXI Januarii MCCCCXCIII Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Terra Laboris.*) In *Regno Neapolitano*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum. Legitur etiam in *Bullario Bononiensi pag.* 51. Authographum altervatur *Bononiæ*.

3. *Arrientii.*) Seu *Arientii*, vulgo *Arienzo*. Nunc juris est Provinciæ *Sanitatis*.

Anno 1493 Die 22 Februarii.

Montis Cerignonis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XIV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Francisco de Arimino, Canonico Ecclesię Feretran. (3), & Vicario ven. Fratris nostri Episcopi Feretran. in spiritualibus, Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

Supplex petitio.

PIis fidelium votis, illis presertim, quę religionis propagationem, Divinique cultus augmentum, & animarum salutem respiciunt libenter annuimus &c. (4). Sane pro parte dilectorum filiorum Universitatis Oppidi Montis Cerignonis, Feretran. Diocesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi, ob singularem, quem ad Fratres Ordinis Predicatorum, ob eorum bonos, & exemplares mores, ac vitę sanctimoniam, necnon uberes fructus, quos continue predicationibus Verbi Dei, & aliis bonis eorum operibus, afferunt, gerunt devotionis affectum, summopere desiderant, de propriis eorum bonis in oppido predicto, in quodam loco, in quo est quedam imago B. Marię Virginis devotissima, unam Domum cum ecclesia, campanili humili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, cemeterio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis construere, & ędificare, si eis ad hoc Apostolicę Sedis auctoritas suffragetur. Quare pro parte dictę Universitatis, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis Domum predictam in dicto loco pro usu, & habitatione Fratrum predictorum construendi, & ędificandi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, pium, & laudabile propositum dictę Universitatis, plurimum in Domino commendantes, eosque, & eorum singulos a quibuscunque excommunicationis,

Facultas.

suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum eidem universitati, unam Domum cum Ecclesia, campanili humili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum predictorum, sine alicujus prejudicio construendi, & edificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ac dilectis filiis Generali, & Provinciali dicti Ordinis Provincię Lombardię, secundum morem Ordinis ejusdem, aliisque Fratribus dicti Ordinis, Domum ipsam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam auctoritate nostra largiamini, jure tamen parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nos enim, si licentiam hujusmodi per vos vigore presentium concedi contigerit, ut prefertur, eidem Domui, necnon Fratribus, qui illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis gratiis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, & indultis aliis Domibus, & Fratribus dicti Ordinis per Sedem Apostolicam in genere concessis, & concedendis in posterum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & debeant auctoritate Apostolica, tenore presentium, de specialis dono gratię indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri prohibente &c. ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. Quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo (5), Octavo Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Montis Cerignonis.*) Cingunensis scilicet, vulgo *Monte Cerugnone*, seu *Monte Cenagnone*, in *Urbinatensi* Ducatu *Italiæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XI fol.* 39.

3. *Feretran.*) Vulgo *Monte Feltre*, in ejusdem nominis Comitatu *Italiæ*, in *Urbinatensi* Ducatu.

4. *Annuimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

5. *Nonagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCIII*.

Anno 1493 Die 26 Februarii.

Vicarius Congregationis Lombardiæ curam gerat Aquilani (1) Cœnobii S. Dominici.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicę gratiosa benignitas piis fidelium, sub Religionis habitu Domino militantium, votis libenter annuit, & honestis supplicum precibus favorem benevolum impertitur. Exbibita siquidem

Diplomatis causa.

Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Camerarii, & quinque Artium Civitatis Aquilan., petitio continebat, quod etsi dudum felicis recordationis Pio Papę II, Predecessori nostro pro parte Camerarii, & quinque Artium Populi Civitatis Aquilan. predictorum exposito, quod ipsi ob singularem, quem ad Congregationem Fratrum Ordinis Predicatorum de observantia Provincię Lombardię secundum morem dicti Ordinis, gerebant devotionis affectum, & ex certis aliis rationabilibus causis, ad id animos eorum inducentibus, Domum S. Dominici ejusdem Civitatis, quę juxta morem, & observantiam Domorum ejus-

ejusdem Ordinis, Provincię Tuscię secundum morem prędictum, reformata extiterat veteri regimini Vicarii Fratrum Provincię Lombardię prefatę subiici desiderabant, idem Prędecessor ipsorum Camerarii, & quinque Artium supplicationibus inclinatus, Domum prefatam, necnon Fratres in ea pro tempore degentes, curę, & regimini tunc, & pro tempore existentis Vicarii Congregationis prędictę Provincię Lombardię auctoritate Apostolica, ex certa scientia, per quasdam suas literas subjecerit, & subjectos de cetero statuerit, decreverit, & declaraverit, & mandaverit eidem Vicario in virtute Sanctę Obedientię sub excommunicationis pęna, ipso facto, si contrafaceret, incurrenda, prout antea per alias suas literas in forma Brevis ei mandaverat, ut Domum Aquilan. prędictam sub suis cura, & regimine hujusmodi acceptaret, & apprehenderet, illamque, & ejus Fratres prędictos more aliarum Domorum Ordinis, & Provincię Lombardię prędictorum regeret, & gubernaret, necnon juxta, & secundum morem, & observantiam dictę Congregationis, quoties opus foret, reformaret, seu regi, gubernari, & reformari faceret, & procuraret, prout in ipsis prędictis literis, desuper confectis, plenius dicitur contineri. Et post datam dictarum literarum, Vicarius prefatus, qui tunc erat, illis parendo, Domum prędictam Aquilan., & in ea degentes Priorem, & Fratres dicti Ordinis sub cura, & directione sua receperit, & juxta morem dictę Congregationis regere, & gubernare curaverit per annos quindecim, vel circa, nihilominus idem Vicarius a decem annis proxime decursis, citra, vel circa, Domum prefatam Aquilan., & illius Fratres deseruit, & de retinenda Fratrum directione, & regimine, se amplius impedire noluit, & recusavit, ac recusat in non modicum devotionis populi ad Domum ipsam diminutionem, & non sine animarum periculo. Quare pro parte Camerarii, & quinque Artium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Vicarium prędictum ad reassumendam domum prędictam Aquilan., & in ea pro tempore degentes Priorem, & Fratres sub ejus cura, & directione, compelli mandare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur dignum censentes, & debitum, ut in singulis locis ecclesiastica religione conspicuis, inviolata vigeat observantia regularis, hujusmodi supplicationibus inclinati, Vicario Congregationis, & Provincię Lombardię prefato, & pro tempore existenti, in virtute Sanctę Obedientię, & sub excommunicationis latę sententię pęna, in dictis literis contenta, per eum si non paruerit, eo ipso incurrenda, mandamus, quatenus Domum prędictam Aquilan., & in ea nunc, & pro tempore degentes Priorem, & Fratres sub suis cura, & directione, sub qua per dictos quindecim annos, ut prefertur, permanserunt, reassumat, & eos regat, dirigat, & reformet, prout secundum Deum, & salutem animarum viderit expedire. Et nihilominus dilectis filiis Sancti Justi, & Sancti Martialis Prępositis, & Archipresbitero Sanctę Marię de Vodio Collegiatarum Ecclesiarum Aquilan. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios in premissis Priori, & Fratribus dictę Domus Aquilan. efficaci presidio assistentes, eundem Vicarium ad reassumendum Domum prędictam Aquilan., & in ea degentes, nunc, & pro tempore Priorem, & Fratres prędictos, illosque regendum, & dirigendum juxta earundem prędictarum literarum continentiam, atque formam, & prout solitus erat antequam curam hujusmodi dimitteret, ut prefertur, auctoritate nostra compellant, contradictores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon illis, quibus caveri dicitur expresse, quod Vicarius prefatus aliquam Domum dicti Ordinis sub cura, regimine, & directione sua de novo recipere nullatenus debeat, & mandatis Apostolicis ei super hoc factis parere non teneatur iisdem, & quoties id sibi per diversa Brevia mandaretur, quibus, illa, etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum, seu quevis alia expressio habenda esset, presentibus pro expressis habentes, quoad premissa, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, Vicario, & Congregationi Lombardię prefatis concessis privilegiis, & literis Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis Lombardię prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, seu si Vicario prefato, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo (3), Quarto Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Primo;

Mandatum.

1. *Aquilan.*) Consulenda *Constitutio XXXVIII Pii II.* Legitur *pag.* 415 *III* Tomi.

2. *Archivo.*) In Bullario *Bononien. pag.* 50.

3. *Nonagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MCCCCXCIII*.

Quoddam Hospitale Florentinæ Diœcesis unitur Societati (1) S. Petri Martyris.

Anno 1493 Die 19 Martii.

XVI.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

IN cordis desideriis gerimus, ut tenemur, ut per nostrę provisionis auxilium, Hospitalia, & alia pia loca, bene, & fideliter gubernentur, eorumque bona diligenter conserventur. Sane pro parte dilectorum filiorum Priorum, & Capitaneorum Societatis S. Petri Martyris nuncupatę S. Marię Novellę Florentin., Ordinis Prędicatorum, per felicis recordationis Eugenium PP. IV, Prędecessorem nostrum, perpetuo unitę, annexę, & incorporatę, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi Priores, & Capitanei, qui patroni Hospitalis pauperum, siti infra limites Parochię Parochialis Ecclesię S. Michaelis de Castello Plebanatus S. Stephani in pane, Florentin. Diecesis, fore noscuntur, formidantes Hospitale prędictum, quod dilectus filius Gabriel Dominici de Florentia dicti Ordinis professor, ad

Exordium.

Diplomatis causa.

presens gubernat, & in quo Hospitalitas hactenus laudabiliter servata fuit, & continue observatur, ad manus aliarum personarum, quam dictę Societatis, pręfato Gabriele cedente, vel decedente, deveniret, ne structurę, & ędificia hujusmodi Hospitalis ad ruinam devenirent, & Hospitalitas in eo negligeretur, ejusque possessiones, & bona dissiparentur, & dilapidarentur, quod profecto in divinam offensam, ac detrimentum, & jacturam pauperum ad illud confluentium cederet. Verum, sicut eadem petitio subjungebat, si dictum Hospitale Mensę Communi dictę Societatis perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur ita, quod per eosdem Societatem, aut aliquem Rectorem, ad id per eos pro tempore deputandum, perpetuo regeretur, & gubernaretur, profecto hospitalitas in illo debite manuteneretur, ac illud in suis structuris, & ędificiis melius conservaretur, &, dum opus esset, repararetur, & restauraretur, bonaque ejusdem ab illa occupare volentibus deffenderentur, & in usus, ad quos deputata sint, fideliter, converterentur. Quare pro parte Priorum, & Capitaneorum asserentium, quod fructus, redditus, & proventus ipsius Hospitalis sedecim florenorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum, non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Hospitale prędictum eidem Mensę per Societatem prędictam, aut aliquem idoneum, ad id per ipsos pro tempore deputandum, Rectorem regendum, & gubernandum perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Hospitalia, & alia pia loca omnia feliciter gubernari, eorumque bona conservari, & in illis caritatis opera exerceri, sinceris desideriis affectamus, quique dudum inter alia voluimus, quod semper in unionibus commissio fieret, ad partes, vocatis quorum interesset, Priores, & Capitaneos pręfatos, ac eorum singulos a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, necnon fructus, redditus, & proventus dictę Mensę verum annuum valorem presentibus, pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Hospitale prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis pręfatę Mensę per Societatem prędictos, seu idoneum ad hoc per eos pro tempore deputandum, Rectorem regendum, & gubernandum, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus ita, quod, cedente, vel decedente dicto Gabriele, seu Hospitale prędictum alias quomodolibet dimittente, liceat eisdem Prioribus, & Capitaneis per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem Hospitalis, juriumque, & pertinentiarum predictorum propria auctoritate apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus predictos in usus pauperum, & infirmorum, ac alias juxta constitutiones felicis recordationis Clementis PP. V, Prędecessoris nostri, super hoc editam, convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, non obstantibus voluntate nostra predicta, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis Hospitalibus &c. literas impetrarunt, etsi per eas ad inhibitionem &c. quomodolibet sit processum; Quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde secuta quęcunque, ad ipsum Hospitale volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c., & de quibus, quorumque totis tenoribus, de verbo, ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi, dictum Hospitale debitis non fraudetur obsequiis &c. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, constitutionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo (3), Quartodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Societati.*) Consulenda *Constitutio CCXVII Eugenii IV.* Legitur *pag.* 131 *III* Tomi.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XVIII fol.* 130.
3. *Nonagesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, aera communis *MCCCCXCIII*.

Anno 1493 Die 7 Maji.

Ut Reatini (1) Monasterii Sorores vota solemnia nuncupare possint.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVII.

Eugenius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Mazarulo Canonico Reatin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Apostolicę Sedis providentia circunspecta desideria justa petentium congruo favore prosequi &c. (3). Cum itaque, sicut accepimus, dilecta in Christo filia Vanutia, Priorissa Monasterii Monialium, per Priorissam soliti gubernari, S. Agnetis extra muros Reatin. Ordinis S. Augustini, sub cura, & secundum instituta Fratrum Ordinis Predicatorum degentium, regimini, & administrationi dicti Monasterii, cui pręest, ex certis causis sponte, & libere cedere proponat, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Franciscę Cervasi, ac nonnullarum aliarum Sororum sub habitu dicti Ordinis Prędicatorum, de Tertio habitu nuncupati, petitio continebat, dilectus filius modernus Prior Provincialis Provincię Romane secundum morem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, provide considerans, quod dictum Monasterium erat Monialibus destitutum, & in eo, duę, aut tres duntaxat Moniales, quarum una ex eis est dicta Priorissa, remanserant, Franciscam, & alias Sorores prędictas, in dicto Monasterio introduxerint, ipseque sic introductę Sorores, postmodum in pręfato Monasterio, cum Priorissa, & aliis Monialibus prędictis habitaverint, & ipsarum Sororum de Tertio habitu in prędicto Monasterio numerus auctus fuerit, & augeatur in dies, & propter paupertatem earum, & inopiam dicti Monasterii, spes nulla sit, quod illud possit de Monialibus dicti Ordinis S. Augustini reformari &c. pro parte tam Franciscę, & aliarum Sororum prędictarum, quam, qui, ut asseritur, ad dictas Sorores introductas, spe-

specialem gerunt devotionis affectum, dilectorum filiorum Communitatis Civitatis Reatin. , asserentium fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii duodecim florenorum auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in prędicto Monasterio, nomen, & titulum Monasterii, necnon Dignitatem Priorissalem, & Ordinem prędictum S. Augustini, penitus, & omnino supprimere, & extinguere, ipsumque Monasterium sic suppressum, & extinctum eisdem Franciscę, & Sororibus Tertii habitus hujusmodi, inibi in communi sub unius Priorissę obedientia vivere, ac paupertatis, Castitatis, & obedientię vota substantialia Regularis vitę, emittere volentibus, pro Domo Sororum hujusmodi concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur votis ipsius Vanutię in hac parte favorabiliter annuentes, discretioni tuę per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus ab ipsa Vanutia, vel Procuratore suo ad hoc ab ea speciale mandatum habente, cessionem hujusmodi, si illam in manibus vestris sponte, & libere facere voluerit, ut prefertur, auctoritate nostra, hac vice duntaxat recipias, & admittas, eaque per te recepta, & admissa, nomen, & titulum Monasterii, ac Dignitatem Priorissalem, necnon Ordinem S. Augustini hujusmodi inibi supprimere, & extinguere, & si suppressionem, & extinctionem hujusmodi, per te vigore presentium fieri contigerit, Monasterium predictum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Franciscę, & aliis Sororibus sub habitu predicto Altissimo inibi famulari, & inibi in communi sub unius Priorissę obedientia vivere, & vota substantialia, emittere volentibus, pro ipsarum Sororum Domo, & habitatione perpetua concedere, & nihilominus dictę Vanutię, & aliis Monialibus predictis, quandiu vixerint, habitandi in dicta Domo, ac victum ex redditibus dicti Monasterii reservare, concedere, & assignare, eadem auctoritate nostra, procures, ac facias Vanutiam, & alias Moniales predictas, quoad vixerint, pacifica possessione, vel quasi, habitationis, necnon perceptionis, victus, & vestitus hujusmodi gaudere, non permittens, eas per Franciscam, & alias Sorores introductas, seu introducendas, desuper quomodolibet molestari. Contradictores per Censuram ecclesiasticam &c., non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, aut si Franciscę, & Sororibus predictis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes, plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de indulto hujusmodi mentionem; attente quoque provideas, ne in cessione hujusmodi, si fiat, ex parte Vanutię, & Franciscę, ac aliarum Sororum predictarum, aliqua simoniaca pravitas interveniat. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio, Nonis Maii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Faculcas.

Nota.

1. *Reatini.*) Vulgo *Rieti*, in *Umbria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Libro XXI fol.175.*
3. *Prosequi &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Indulgentia plenaria concessa visitantibus Sacellum S. Thomæ situm in ædibus sacris S. Mariæ supra Minervam de Urbe.

Anno 1493
Die 19 Maii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

XVIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dum precelsa meritorum insignia, quibus Cęlorum Regina Virgo Dei Genitrix Gloriosa, Sedibus prelata sydereis, quasi stella matutina perrutilat, devotę considerationis indagine perscrutamur. Dum etiam intra pectoris arcana revolvimus, quod ipsa, utpote mater misericordię, pietatis amica, & humani generis consolatrix, pro salute fidelium, qui delictorum onere pergravantur sedula exoratrix, ac pervigil ad regem, quem genuit, intercedit, dignum, quin potius debitum arbitramur, ut Capellas in honorem sui Sacratissimi Nominis dicatas, gratiosis remissionum prosequamur impendiis, & indulgentiarum muneribus decoremus. Cupientes igitur, ut Capella Annunciationis B. Marię, & S. Thomę de Aquino, in Ecclesia Domus ejusdem S. Marię super Minervam de Urbe Ordinis Predicatorum per ven. Fratrem nostrum Oliverium (2) Caraffam (3) Episcopum Sabinen. S. R. E. Cardinalem Neapolitan. ex sua pia erga eandem Virginem devotione, de propriis bonis ejus, opere quidem sumptuoso, fundata, ac sufficienter dotata, & ornamentis Ecclesiasticis plurimum decorata, congruis frequentetur honoribus, Christique fideles, eo libentius devotionis causa erga eandem Capellam confluant, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius se conspexerint refectos, de Omnipotentis Dei Misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christifidelibus vere penitentibus, & confessis, qui Capellam prędictam, ad quam Nos personaliter pro nostra devotione accessimus, in Nativitate ejusdem S. Marię, & ipsius S. Thomę festivitatibus a primis Vesperis, usque ad occasum Solis diei sequentis singularum Festivitatum earundem, devote visitaverint annuatim Plenariam omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, Indulgentiam, & remissionem, auctoritate Apostolica, tenore presentium elargimur, presentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio, Decimo quarto Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Exordium.

Indulgentia.

Nota.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar inter monumenta Cœnobii *Minervitani*.
2. *Oliverium.*) De quo consulendus *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II in Paulo II.*
3. *Caraffam.*) Gens est percelebris quæ nunc etiam floret.

Anno 1493 Die 22 Maii.

Florentinum Cœnobium (1) S. Marci distrahitur a Congregatione Lombardiæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus S. Marci Florentin. Ordinis Fratrum Prędicatorum.

XIX.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Exigit vestrę devotionis affectus, necnon Religionis zelus, ut petitionibus vestris quibus possitis Deo quietiori mente servire, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque, sicut Nobis nuper tam pro parte vestra, quam dilectorum filiorum Communitatis Florentinę expositum fuit, Vos, qui alias sub Protectore, & Magistro Generali Ordinis vestri Fratrum Prędicatorum existebatis, & processu temporis, cum vos, ac Domum vestram, dilectorum filiorum Congregationis Lombardię dicti Ordinis gubernationi tantummodo commendavissetis, post aliquantum temporis Prior quidam tunc ip-
Diplomatis causa. sius Domus vestrę prętextu quarundam Literarum Apostolicarum in forma Brevis, per eum a Sancta Sede Apostolica obtentarum, & clam vobis impetratarum, ipso tantum, & uno, aut forsan paulo pluribus illius Fratribus consciis, secumque consentientibus, dictę Congregationi, ac illius Superioribus, & institutionibus vos, & Domum vestram subjicere attentavit: cupiatis, ut Deo quietius possitis famulari, & alias ex certis causis a prędictis Congregatione, & Pręsidentibus, illiusque institutionibus, & ordinationibus eximi, & liberari; Nos vestris, & Communitatis prędictorum, Nobis pro vobis super hoc humiliter supplicantis, ex premissis, & aliis vestro nomine Nobis expositis causis, in hac parte, supplicationibus inclinati, vos, & Domum vestram prędictam, illiusque Priorem, & Fratres nunc, & pro tempore existentes, a dictis Congregatione, necnon Pręsidentibus, Definitoribus, seu etiam Officialibus, ac Superioribus quibuscunque nunc, & pro tempore existentibus, eorumque Visitatione, superioritate, pręceptis, censuris, assignationibus Fratrum factis, aut faciendis, auctoritate Apostolica, pręsentibus
Mandatum. perpetuo eximimus, & liberamus: Ita ut ipsi Pręsidentes, vel Congregationis hujusmodi superiores nullam in vos, aut aliquem vestrum jurisdictionem, vel superioritatem exercere possint; ac vos, & Domum vestram prędictam sub Protectoris, & Magistri Generalis dicti Ordinis, & ab ipso Magistro pro tempore confirmandi Prioris, curę, visitationi, ac superioritati perpetuo subjicimus. Ita ut his, & non aliis sitis immediate subjecti: Et in Priorem istius Domus pro tempore electus ab ipso Magistro Generali pro tempore existente confirmari debeat, sic tamen, ut singulis annis die ipsa suę electionis intelligatur absolutus: & alter, vel etiam idem opportuno tempore eligatur: concedentes Fratribus dictę Domus, nunc existentibus, & qui ad alias Domos Ordinis, & Congregationis prędictorum, & aliquot aliis Fratribus dictę Congregationis, qui ex aliis Domibus ad ipsam Domum transmissi sunt: quod si ipsius domus sic ad alienas Domos transmissi, ad eandem Domum redire voluerint, per vos, de consilio seniorum Fratrum dictę domus recipi, & ipsi quacunque contradictione Pręsidentum, & Officialium dictę Congregationis non obstante ad ipsi (3) Domum: Ipsi vero aliquot Fratres aliarum domorum prędictę Congregationis in ipsa domo vestra existentes, ad ipsam domum vestram pertinere, & in ea de consilio seniorum permanere: insuper etiam licentia vestra non petita ad Domos Congregationis prędictę redire libere, & licite valeant; decernentes irritum, & inane, si secus super his a quocunque, quacunque auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis; necnon Congregationis, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac quibusdam excommunicatoriis felicis recordationis Pauli II impetratis a dicta Congregatione contra Fratres
Nota. recedentes ab ea, sub Bulla Aurea expeditis, & aliis Sixti IV Romanorum Pontificum, Prędecessorum nostrorum Literis, quibus, etiamsi de illis, de verbo ad verbum, illarum toto tenore, non autem per clausulas generales, etiam mentionem specialem importantes, specifica, & individua mentio habenda erunt, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, specialiter, & expresse derogamus; & per presentes illis sufficienter derogatum esse volumus, atque decernimus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXII Maii MCCCCXCIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

B. Floridus.

1. *Cœnobium.*) Caput est Congregationis, cui a *S. Marco Florentiæ* nomen est.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Florentino*:

3. *Ipsi.*) Turbatus locus: legerem: *Ipsam*.

Aqui-

Aquilanum (1) Cœnobium S. Mariæ de Populo solius Generalis Magistri jurisdictionis sit.

Anno 1493 Die 8 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati secularis, & Collegiatę S. Silvestri de Petra Valida, Aquilan. Diœcesis, & Apollonio Johannis Canonico Aquilan. Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

PIis supplicum votis, illis presertim, quę divini cultus augmentum, & sacrę Religionis propagationem, & salutem animarum concernunt &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum communitatis Civium Civitatis Aquilan., petitio continebat, quod cum alias Altissimus apud quandam Imaginem gloriosissimę Dei Genitricis, semper Virginis Marię, prope muros dictę Civitatis consistentem, meritis, & intercessione ejusdem Virginis Marię, ut pie creditur, quam plura miracula operaretur, & incolę dictę Civitatis, ac circumvicinorum locorum ad visitandum, & venerandum dictam Imaginem confluerent in multitudine copiosa, ipsi, qui ad eandem Virginem, sperantes illius precibus, & intercessione in eorum necessitatibus adjuvari, & Ordinem Fratrum Prędicatorum, ac illius professores, propter eorum laudabiles mores, vitę sanctimoniam, & verbi Dei prędicationem, aliaque bona opera, quę assidue exercent, specialem gerunt devotionis affectum, apud ipsam Imaginem quandam Ecclesiam in ejusdem Virginis honorem sub invocatione S. Marię de Populo, necnon quandam Domum pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum dicti Ordinis construi, & ędificari facere inceperunt, & ad perfectionem reducere intendunt, cupiuntque dilectum filium Johannem de Turrone dicti Ordinis professorem, qui inchoationi dictę Domus, favorem, & auxilium prestitit, & perfectioni prestare sperat, illi, quam Fratres dicti Ordinis, de licentia Sedis Apostolicę receperunt, prefici in Priorem. Quare pro parte Communitatis predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eundem Johannem in dictę Domus Priorem preficere, & quod illa, ac prefatus Johannes, & pro tempore degentes in illa Prior & Fratres Generali Magistro Fratrum dicti Ordinis immediate sint subjecti, & ab aliorum Prelatorum ejusdem superioritate exempti, statuere, & ordinare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ob sincerę devotionis affectum, quem Communitas prefati, ad Nos, & Sedem prefatam gerere dignoscuntur, eorum votis, per quę presertim commodo, & utilitati Fratrum dicti Ordinis, quos, eorum exigentibus meritis, gerimus in visceribus caritatis, consulere, libenter annuimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, per vos, vel alium, seu alios, prefatum Johannem, si sit idoneus, & aliud Canonicum non obstat, dictę Domui in Priorem auctoritate nostra preficiatis, ac ei, & in ea pro tempore degentibus Priori, & Fratribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, concessionibus, favoribus, & indultis aliis Donibus, & in illis degentibus pro tempore Prioribus, & Fratribus dicti Ordinis per Sedem eandem, vel alias quomodolibet in genere concessis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, dicta auctoritate concedatis, & quod Domus ipsa, & dictus Johannes, ac pro tempore in eadem Domo degentes Prior, & Fratres dicti Ordinis, moderno, & pro tempore existenti Generali Magistro Fratrum dicti Ordinis duntaxat immediate, & non alii superiori ejusdem Ordinis, sint subjecti, prefata auctoritate statuatis, & ordinetis, sine prejudicio cujuscunque, contradictores &c. non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, seu si aliquibus &c. a Sede prefata indultum existat, quod interdici, suspendi &c. non facientes &c. mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio, Sexto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Aquilanum.*) Vulgo *l'Aquila*, in *Aprutio*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXIII fol. 159.*
3. *Concernunt &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis;

De reformando Cœnobio S. Severini (1).

Anno 1493 Die 19 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXI.

Dilecto filio Vicario Congregationis Lombardię Ordinis Fratrum Prędicatorum, seu ejus vices gerenti.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

DE miserabili statu, ad quem devenit Domus S. Dominici Terrę nostrę S. Severini, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Camerinen. Diœcesis, in spiritualibus, & temporalibus, deque reprobis moribus Fratrum dicti Ordinis Conventualium nuncupatorum, qui illam pro tempore inhabitarunt, fide digna relatione; presertim universitatis prędictorum supplicationibus inclinati, Domum ipsam, cum bonis, juribus, & pertinentiis suis, Congregationi tuę Fratrum Lombardię dicti Ordinis reformatorum nuncupatorum per te, & pro tempore existentem Vicarium, & Fratres ejusdem Congregationis, juxta illius

ritus,

Mandatum. ritus, mores, & regularia instituta dicti Ordinis tenendam, regendam, & gubernandam, aggregamus, unimus, & incorporamus, ac volumus in posterum, tibi, & pro tempore existenti Vicario dictę Congregationis esse subjectam, mandantes tibi in virtute sanctę Obedientię, & sub excommunicationis latę sententię pęna, ut per se, vel alium, seu alios introducas in dicta Domo Fratres tuę Congregationis predictę, qui juxta ejusdem Congregationis mores illam studeant reformare, & devotionem incolarum dictę terrę ad illam augere, nec super hoc nostram secundam jussionem expectes, amoveasque exinde Priorem, & Fratres, qui in ea degunt de presenti, quique tuę Congregationi se incorporare noluerint. Contradictores quoslibet, & rebelles ecclesiastica censura, &, si oportuerit, seculari brachio compescendo, facultatem concedens, Non obstantibus constitutionibus, ac literis Apostolicis, presertim quibus caveri dicitur expresse, quod Vicarius, & Fratres dictę Congregationis non debeant aliquam Domum Fratrum Conventualium de eorum Fratribus reformare, etiamsi id eis per Sedem Apostolicam mandaretur, sed se excusare apud Sedem ipsam, & illius secundam jussionem expectare; quibus, illarum tenorem, ac si de verbo ad verbum insereretur, pro expresso habentes, & contentis in eis clausulis etiam derogatoriarum derogatorijs fortioribus, hac vice expresse derogamus, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel aliis quomodolibet roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris Die XIX Julii MCCCCXCIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *S. Severini.*) *Septempedani* scilicet; vulgo *S. Severino*, in *Piceno*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in Bullario *Bononiensi* *pag.* 52. Autographum asservatur *Bononiæ*.

Anno 1493 Die 31 Julii.

De Balurolensi (1) Cœnobio perficiendo.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario ven. Fratris nostri Episcopi Venusin. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. HOnestis petentium votis, illis presertim, per quę personarum sub suavi Religionis jugo degentium commoditatibus consuli possit &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Syndici Universitatis & hominum terrę Baluroli, Nuscan. Diecesis, petitio continebat, quod olim ipsi devotionis fervore accensi, unam Domum sub invocatione B. Marię de Loreto extra, & prope muros dictę terrę, pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, cum Ecclesia, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari facere, cuperent, ac ad illius perfectionem continuare intendant, ac illam dicti Ordinis Fratres pro eorum habitatione, jam rite, & canonice receperunt, verum quia eidem Domui, quędam Capella sub invocatione S. Bernardini, alias per certos Confratres Laicos dictę terrę ędificata, eidem Domui conjuncta est, & Syndicus, Universitas, & homines prefati dictam Domum, sine demolitione dictę Capellę in suis structuris, & ędificiis perficere non possint, & si Capella prędicta, cujus fructus, redditus, & proventus nulli sunt, eisdem Syndico, universitati, & hominibus concederetur profecto Domus prędicta in suis structuris, & ędificiis perfici posset, ac cultus Divinus inibi, nec non devotio Universitatis, & hominum prędictorum, plurimum augeretur. Quare pro parte, tam Syndici, Universitatis, & hominum, quam dilecti filii Prioris dictę Domus, asserentium Confratres prędictos, dictam Capellam, alias Priori, & Confratribus dictę Domus, quantum in eis fit, concessisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellam prędictam eisdem Fratribus, ad effectum illam demoliendi, ac structuras, & ędificia prędicta inibi perficiendi, & ampliandi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur de pręmissis, certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam tibi de pręmissis legitime constiterit, & ad id dictorum Confratrum expressus accesserit assensus, eisdem Priori, & Fratribus, Capellam prędictam auctoritate nostra concedas, eisque illam demoliendi, ac structuras, & ędificia dictę Domus inibi ampliandi, & perficiendi, licentiam dicta auctoritate largiaris, non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio, Pridie Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Balurolensi.*) Legendum: *Balneolen.*, in Regno *Neapolitano*, ubi civitates de quibus hoc in Diplomate.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Libro* XX *fol.* 49.

3. *Possit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1493 Die 7 Augusti.

F. Matthæus (1) Lullinus fit Inquisitor Mediolanensis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Mattheo Lullino Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

COnsiderantes tuę circunspectionis industriam in multis, & arduis sepius approbatam, ac alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea quę gravis sunt ponderis tibi fiducia committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa effi-

efficaciter exequenda ferventer intendas, intentum animi dirigas, & operosę sollicitudinis studio prosequaris. Hinc est, quod Nos qui desideramus, & in votis gerimus, ut fides Catholica nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum hominum, hęresesque, & errores eorundem in Ducatu Mediolanen., & illi vicinarum partium degentium, de finibus fidelium extirpetur, circa extirpationem eandem salubriter, & utiliter providere intendentes, te in Ducatu Mediolanen. cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus Inquisitoribus dictę pravitatis a jure, vel consuetudine, hactenus concessis in causis hęresum, Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes tibi contra omnes dictę pravitatis credentes, fautores, receptatores, & defensores eorum tam Ecclesiasticas, quam Seculares, utriusque sexus personas exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de hęresi, procedendi, ac officium Inquisitoris tibi commissum exequendi juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quę de jure, vel consuetudine Inquisitores pravitatis prędictę quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam, & liberam auctoritate Apostolica concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati, ac Jurisdictioni aliorum Inquisitorum, a nobis, vel aliis ad hoc auctoritatem habentibus deputatorum in aliquo derogare. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio, Septimo Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Matthaus.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Julii II* dicetur. Fuit enim Episcopus. Hic unum notandum quod scilicet *Lulmus* passim cognominatur *Matthaus* noster uti videre est apud *Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad an. MDXII pag.25*, ceterosque ab illo citatos.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.X fol.40.* De nonnullis aliis Inquisitoribus, ab *Alexandro VI* creatis, hic paucis dicendum. Fidei siquidem censores constituit

FRatrem Johannem Cosard. Constitutio sic incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Cosard Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Regno Franciæ &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Kalendis Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.LXI fol.7.* Anno 1494 Die 1 Junii. XXIV.

FRatrem Antonium de Brixia. Constitutio sic incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio de Brixia Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Civitate & Diœcesi Brixien., & partibus illis circumvicinis &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Undecimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Libro XCV fol.12.* Anno 1494 Die 22 Octobris. XXV.

FRatrem Johannem Brehali. Constitutio sic incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Brehali Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Regno Franciæ &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo, Pridie Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CXLV fol.91.* Anno 1497 Die 14 Octobris. XXVI.

FRatrem Nicolaum de Certrugos. Constitutio sic incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Nicolao de Certrugos Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Considerantes &c. Te in Regno Franciæ & Ducatu Aquitaniæ, & illi circumvicinis partibus &c. Inquisitorem facimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Kalendis Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Libro CXLI fol. 213.* Ejusdem *Nicolai* mentio in Constitutione data die *I* Novembris *MCCCCXCVII.* Sic incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Albien. & Carcassonen.. ac Electen. Officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Humilibus &c Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Kalendis Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CLXXIII fol.163.* Anno 1498 Die 1 Novembris. XXVII.

Ut.

Anno 1494 Die 1 Januarii.

XXVIII.

Ut Septempedanum (1) Cœnobium juris sit Congregationis Lombardiæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Generali Ordinis Prędicatorum.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Licet per alias nostras in forma brevis literas non sine scientia, & consensu ven. Fratris nostri Ol.(3) Episcopi Sabinen. Card. Neapolitan., Ordinis tui Prędicatorum Protectoris, Domum, & Conventum Sancti Dominici Terrę nostrę Sancti Severini Congregationi Fratrum Provincię Lombardię ejusdem Ordinis de Observantia nuncupatorum, per eos tenendum, & gubernandum concesserimus, & ipsorum literarum vigore Fratres de Observantia prędicti in eadem domo, & Conventu positi illam aliquandiu gubernaverint, nihilominus nonnulli Fratres Conventuales, sicut accepimus, domum, & Ecclesiam prędictas armata ingressi manu, Fratres de Observantia ejecerunt, & adhuc ibidem fortes resistunt, non absque rumore, & periculo scandali, & quod amplius est in damnabile bonorum morum, & Religiositatis exemplum, & quamvis dilecto filio Provincię nostrę Marchię Anconitan. Locumtenenti super hoc ad obviandum scandalis nuper scripserimus, tamen volentes ea, quę Ordinem vestrum, & Fratres, ac Conventus vestros concernunt, recte, & sancte disponi, tibi qui onus ejusdem totius Ordinis specialiter geris, & qui nullo claudus pede incedere debes, per pręsentes committimus, & mandamus, quatenus totam rem hanc cum pręfato Protectore conferas, & communices, & vocatis atque auditis, qui fuerint vocandi, discussis bene matureque negotii qualitatibus, & circumstantiis, quod idem Protector, & tu secundum conscientiam vestram, quam in Domino oneramus, justum, sanctum, & salubrius esse, judicaveritis, aut per vos decernatis, & exequamini, aut per literas vestras fideles, ac authenticas Nobis aperte significetis. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die Prima Januarii MCCCCLXXXXIIII, Pontificatus nostri Anno (4).

B. Floridus.

1. *Septempedanum.*) Vulgo *San Severino*, in *Piceno*. Juris est Congregationis *S. Sabinæ*.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Ol....*) *Oliverii*, de quo sæpius dictum fuit.
4. *Anno.*) Adde *Secundo*.

Anno 1494 Die 23 Januarii.

XXIX.

Lombardiæ Congregationem privilegiis (1) amplissimis ornat.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 22.

Dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus Congregationis Lombardię.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. Inducimur ex commissi Nobis desuper Pastoralis officii debito ad illa vigilanter intendere, per quę cum animarum quiete, & semotis quibuslibet perturbationibus, gratum, & quietum possitis reddere Domino famulatum. Hinc est, quod Nos ex pręmissis, & certis aliis causis, Nobis expositis, moti, & inducti, auctoritate Apostolica per pręsentes perpetuo statuimus, & ordinamus, vobisque, & successoribus vestris concedimus, quod Generalis Magister Ordinis Fratrum Prędicatorum pro tempore existens aliquem in Priorem alicujus Domus istius vestrę Congregationis instituere, aut absolvere, vel Fratres inde amovere non possit absque consilio, & assensu, Vicarii Generalis pręfatę Congregationis pro tempore existentis, nec Fratres per eundem in posterum deputandos, seu assignandos in Domibus locorum Congregationis hujusmodi, nisi ubi studium vigeat generale, quo casu liceat tantum pręfatis, seu superioribus dicti Ordinis, secundum morem ejusdem Ordinia, & ejus regularia instituta, & pro rata Provinciarum sibi commissarum Fratres Ordinis pręfati studentes idoneos in domibus vestrę Congregationis deputare, & assignare; Alioquin alias quam in casu pręmisso, liceat Prioribus, seu Pręsidentibus dictarum Domorum Congregationis pręfatę, ipsos Fratres sic deputatos, seu assignatos, si eos admittere noluerint, ab eorum domibus, si inde recedere noluerint, auctoritate Apostolica amovere. Quod si dictus Generalis Magister aliquam Domum vestrę Congregationis visitare voluerit, in hujusmodi visitatione, consilium, & assensus Vicarii Generalis prędicti pro tempore existentis, & etiam decem Priorum ex antiquioribus Domorum Congregationis ejusdem, vel majoris dictorum Priorum partis habeatur, alioquin ad hujusmodi visitationem eum admittere non teneamini. Districtius inhibentes sub excommunicationis sententię pœna eo ipso per contra facientes incurrenda, & a qua pręter quam ab Apostolica Sede, nisi in mortis articulo constitutus, absolutionis beneficium obtinere nequeat, ne aliquis pręfati Ordinis Prędicatorum Frater, sive Laicus, cujuscunque status, conditionis, auctoritatis, & pręeminentię fuerit, vel per se, vel per alium, directe, vel indirecte aliquam perturbationem, separationem, scissionem, seu dimembrationem Domorum, & Fratrum prędictę Congregationis quoquomodo procurare, vel quęrere,

Privilegia.

Nota.

aut

ant facere audeat, & prȩſumat. Ac Fratribus Congregationis prȩdictȩ, ne abſque licentia Vicarii Generalis prȩfati pro tempore exiſtentis, ab eadem Congregatione recedant, & ad alias Domos, etiam dicti Ordinis, eidem Vicario non ſubjectas quoquomodo ſe transferant, alias excommunicationis ſententiam juxta tenorem quarundam literarum felicis recordationis Pauli Papȩ II Prȩdeceſſoris noſtri, ipſo facto incurrant. Et Prȩlati, ſeu ſuperiores dicti Ordinis, ad quos declinaverint, ſeu de quorum mandato recepti fuerint, ſuſpenſionem Officiorum ſibi commiſſorum eo ipſo incurrant, ſi ultra triduum dictos Fratres retinuerint, liceatque Prioribus, & Prȩſidentibus dictȩ Congregationis de conſilio ſuorum Patrum diſcretorum, vel majoris partis eorum, prȩdictos Fratres ſic fugitivos a Congregatione prȩdicta ubicunque eos invenerint, ad clauſtra domorum dictȩ Congregationis, etiam invitos, revocare, & juxta regularia inſtituta eorum exceſſus corrigere, & punire, invocato, ſi opus fuerit, ad prȩmiſſa auxilio brachii ſecularis. Et quia quandoque &c. quod ad fidei, & Religionis chriſtianȩ fundamentum, defenſionem, & exaltationem profuturum exiſtimamus, oporteatque propterea hȩreticȩ pravitatis Inquiſitores, non ſolum doctrina, ſed etiam vitȩ ſanctimonia, & odorȩ bonȩ famȩ dotatos, & probatos exiſtere, eadem etiam auctoritate ſtatuimus, quod prȩdictus Generalis Magiſter pro tempore exiſtens, aliquem Inquiſitorem hȩreticȩ pravitatis in domibus dictȩ Congregationis, in quibus dicti Inquiſitores deputari conſueverunt, inſtituere, aut deputare, ſeu alias electum confirmare non poſſit, niſi quem Prior dictȩ Domus de conſilio, & aſſenſu ſuorum Patrum diſcretorum, ſeu eorum majoris partis elegerit, ſeu poſtulaverit, & etiam ſic deputatum, & inſtitutum, ſeu confirmatum abſque eorum conſenſu, vel majoris partis eorum amovere, aut ab officio commiſſo Inquiſitionis abſolvere. Ac volumus quod in ſtudio Domus S. Dominici Neapolitani Ordinis, & Congregationis prȩdictorum, ille in Regentem conſtituatur, & deputetur, quem Vicarius prȩdictus Generalis cum Definitoribus Capituli Generalis dictȩ Congregationis a Magiſtro Generali, vel Capitulo prȩfati Ordinis inſtitui poſtulaverint, juxta ſtylum, & modum, qui in hoc in Domo S. Dominici Bononien. dicti Ordinis obſervatur. Ac omnia, & ſingula, gratias, prȩrogativas, conſtitutiones, ordinationes, inhibitiones, ſtatuta, privilegia, & indulta, tam per eundem Paulum, quam alios quoſcunque Prȩdeceſſores noſtros Romanos Pontifices, ſeu Sedem Apoſtolicam, ac Generales Magiſtros dicti Ordinis, dictȩ Congregationi, & illius Domibus, & Fratribus quomodolibet conceſſa, ſeu conceſſas, rata, & grata, ac illorum tenores prȩſentibus pro expreſſis habentes, illa omnia, & ſingula eadem auctoritate Apoſtolica, & per prȩſentes approbamus, confirmamus, ac perpetuȩ firmitatis robur obtinere decernimus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſcunque aliis literis, & indultis ab eadem Sede Apoſtolica, vel illius legatis forſan per modernum, aut ejus Prȩdeceſſores, Generalem Magiſtrum, aut alias quomodolibet ſub quibuſcunque tenoribus, & formis impetratis, & obtentis, ſeu alias quomodolibet etiam motu proprio conceſſis, quorum illorum omnium tenores, etiam ſi in illis caveatur expreſſe, quod de illis de verbo ad verbum, & dicto Ordine ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio fiat, alias non ſit aliquo modo derogatum, ea omnia pro expreſſis habentes per quȩ prȩſentibus literis, & in illis contentis prȩmiſſis omnibus aliquod prȩjudicium non volumus generari, & in quantum illis prȩjudicium afferre poſſent, pro infectis, & non conceſſis habere volumus, & mandamus, necnon Ordinis, & Congregationis prȩdictorum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, conſuetudinibus, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Romȩ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die XXIII Januarii MCCCCXCIV, Pontificatus noſtri Anno Secundo.

1. *Privilegiis.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

De fundando Toletano (1) Cœnobio B. Mariæ de Nivibus.

Anno 1494 Die 28 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXX.

Alexander Epiſcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio officiali Toletan., Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Diplomatis cauſa.

SAcrȩ Religionis propagationem, & conſervationem, & fidelium ſingulorum, ſub illius ſuavi jugo Altiſſimo famulantium utilitates, & commoda, ſinceris deſideriis affectamus &c. (3). Exhibita ſiquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Petri Martyris Toletan. Ordinis Prȩdicatorum, de Obſervantia, ſeu reformatorum nuncupatorum, petitio continebat, quod Domus prȩdicta, in ſolo adeo parvo, & ſtricto ſita eſt, quod in illa aliquis hortus, aut fons aquȩ non exiſtat, quodque extra muros Toletan., eſt certum fundum, ſeu territorium, Abubcen. nuncupatum, ad dictam Domum legitime pertinens, pro conſtructione unius Domus dicti Ordinis ſatis accommodum, & in quo Prior, & Fratres prȩdicti pro receptione, & ſolatio infirmorum, & aliorum Fratrum, ac inhabitatorum, unam Domum dicti Ordinis ſub invocatione B. Mariȩ de Nivibus, cum Eccleſia, humili campanili, campana, clauſtro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis, pro uſu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis, cum adjutorio eleemoſynarum, ac piorum ſuffragiorum Chriſti fidelium conſtrui, & ȩdificari facere, ſummopere deſiderant, ſi ad hoc ipſis per Sedem Apoſtolicam licentia concedatur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prȩdictorum, aſſerentium, quod juxta ſtatuta, & conſtitutiones dicti Ordinis eſus carnium eſt prohibitus, quodque Civitas Toletan. per octo dietas, vel circa a mari diſtat, & in illa eſt continue piſcium penuria ex quo dicti Fratres detrimentum non modicum patiuntur, nec poſſunt ſtudii, laboris, & religionis aſperitatem, abſque magna difficultate perficere, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut ipſis in fundo, ſeu territorio prȩdicto, unam Domum ſub Invocatione prȩdicta, cum Eccleſia, humili campanili, campana, clauſtro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis pro uſu, & habitatione perpetuis Fratrum dic-

dicti Ordinis construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ac Fratribus in illa pro tempore commorantibus, aliquibus, non tamen omnibus diebus, seu quibus Christi fideles Seculares carnibus vesci consueverunt, eisdem carnibus vescendi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui sacram Religionem ubilibet ampliari, sinceris desideramus affectibus, de premissis, certam notitiam non habentes, Priorem, & Fratres dictę Domus S. Petri, eorumque singulos, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę, per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eisdem Priori, & Fratribus, Domum prędictam in fundo, seu territorio prefato sub dicta Invocatione cum Ecclesia, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis prefatis pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis absque alicujus prejudicio construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ipsisque Fratribus, illam perpetuo retinendi, & inhabitandi, licentiam auctoritate nostra concedas. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te vigore presentium concedi contigerit, auctoritate Apostolica, tenore presentium, statuimus, & ordinamus, quod Fratres in dicta Domo construenda pro tempore degentes, Missas, & alia Divina officia ibidem solemniter celebrare, ac omnia, & singula alia, quę ad statum Religiosorum pertinent, quodque Regulam, & Instituta ipsius Ordinis facere, & exercere, libere, & licite valeant, & insuper, constructę Domui, ac Fratribus in ea pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis Privilegiis, indultis, immunitatibus, favoribus, & gratiis, aliis Domibus, & Fratribus ejusdem Ordinis in genere concessis, & concedendis, & quibus alię Domus, & Fratres ipsius Ordinis utuntur, potiuntur, & gaudent, similiter uti, potiri, & gaudere valeant, preterea quod Prior, & Fratres in Domibus prędictis pro tempore degentes, ut Divinis officiis commodius vacare, & studii, ac religionis labores, facilius perferre possint, carnibus ipsis etiam diebus, quibus illarum usus, aliis Christi fidelibus secularibus non est prohibitus, prętet quam in singulis Quartis feriis, & vigilia S. Dominici, ac in Adventu Domini nostri, necnon secunda, & tertia feriis post Quinquagesimam, etiam in Refectorio communi vesci possint, in quibus, quod (4) exceptis diebus, Fratres ipsi, secundum Instituta dicti Ordinis ab esu carnium abstinere deberent, nisi essent infirmi, & de consilio medicorum liceret eis, omnibus diebus carnibus vesci posse, quodque Fratres prędicti, qui secundum Instituta ejusdem Ordinis, a festo Exaltationis S. Crucis usque ad festum Resurrectionis Dominicę observarent &c. carnium esus, dummodo eisdem diebus omnibus abstineant, & si contingat, aliquos ex dictis Fratribus infirmari, liceat, eis in Infirmaria linteaminibus, de simili medicorum consilio uti, ita quod propter hoc aliquod peccatum, seu aliquam Regulę suę transgressionem non incurrant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, in qua prohibetur, ne quivis Ordinum Mendicantium, Fratres, loca ad inhabitandum de novo recipere presumant, absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de hujusmodi prohibitione mentionem, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio (5), Pridie Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Toletano.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro L. fol. 177.*
3. *Affectamus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *In quibus quod.* Quędam deesse videntur: legerem: *in quibus sicut in exceptis.*
5. *Nonagesimo Tertio.*) Stylo Bullarum ęra communis MCCCCXCIV.

Anno 1494 Die 19 Aprilis.

Indulgentias elargitur ædes sacras Cœnobii Budovicensis (1) visitantibus feria V cum ad quoddam Altare Sacratissimum Corpus D. N. J. C. solemni ritu defertur, & Sabbato cum Salutatio *Salve Regina* decantatur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

GRatum credimus impertiri Domino famulatum cum personis ecclesiasticis sub Religionis habitu pię vitę studio vacantibus &c. (3). Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Fratrum Domus B. Marię Virginis gloriosę oppidi Budincen., Pragen. Dięcesis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod cum Ecclesia dictę Domus, que ad laudem Omnipotentis Dei, ejusque Gloriosę Virginis Marię prędictę, fuit ab antiquo dedicata (4), sit quoddam Altare sub Invocatione Corporis Christi constructum, in quo Memoria Rosarii (5) ejusdem gloriosę Virginis Marię existit, & ad quod quolibet die Sabbati, dum ipsi Fratres, juxta quandam eorundem laudabilem consuetudinem (6), decantando hanc Salutationem Salve Regina, in hujusmodi Ecclesia ingrediuntur, magna populi multitudo, devotionis causa, confluat, & confluere consuevit, pro parte eorundem Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eisdem, ut in ipsa Ecclesia qualibet quinta feria cujuslibet hebdomadę sacratissimum Corpus D. N. J. C. ad Altare prędictum cum debita reverentia, & solemnitate, deferre valeant, licentiam, & facultatem concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi pium desiderium plurimum in Domino commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, predictis, & aliis pro tempore existentibus dictę Domus Fratribus, ut ipsi deinceps perpetuis futuris temporibus qualibet quinta feria cujuslibet hebdomadę in ipsa Ecclesia, ad ipsum Altare Sacratissimum Corpus D. N. J. C. cum debita reverentia, & honore, ac solemnitate deferre,

Indulgentia.

libe-

libere, & licite possint, & valeant Apostolica auctoritate tenore presentium, licentiam concedimus, & facultatem, & nihilominus, ut ipsa Ecclesia, congruis frequentetur honoribus, & utriusque sexus Christi fidelium, eo libentius devotionis causa confluant ad eandem, & ad reparationem, & manutentionem, ornamentorum ecclesiasticorum ejusdem Ecclesię eo promptius manus porrigant adjutrices, quo ibidem ex hoc spiritualis dono gratię conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei gratia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus fidelibus hujusmodi, vere pęnitentibus, & confessis, qui in delatione dicti Sacratissimi Corporis Christi in dicta Ecclesia ad prefatum Altare quinta Feria cujuslibet hebdomadę, & in Salutatione prędicta Salve Regina, die Sabbati hujusmodi, laudem, & gratias Altissimo devote effundendo, tunc interfuerint, & ad reparationem, ac manutentionem ornamentorum ecclesiasticorum ejusdem Ecclesię, manus porrexerint adjutrices, quadraginta dies, in quolibet dictorum Ferię quintę, & Sabbati die, de injunctis eis pęnitentiis, eisdem auctoritate, & tenore in Domino, misericorditer relaxamus. Pręsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Nulli ergo &c. nostrę concessionis, & relaxationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Tertio decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Budovicen.*) Vulgo *Budovis*. Hinc *Budincen.* vocatur hoc in Diplomate. Juris est Provinciæ *Bohemia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXXVIII fol.* 243.
3. *Vocantibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Dedicata.*) Ipsi siquidem nomen est s *B. Maria Virgine Præsentata*.
5. *Rosarii.*) Consulenda *Dissertatio II Tomo ultimo*.
6. *Consuetudinem.*) Nota morem hoc anno *MCCCCXCIV* longe antiquiorem.

De non constituendo Cœnobio in Oppido Coppeti (1).

Anno 1494 Die 31 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Lugdunen., & Bisuntin., ac Grationopolitan. Officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Joachini Turriani Generalis, & Domus S. Dominici extra muros Gebennen. Priorum, ac Definitorum Ordinis Fratrum Prędicatorum, necnon ejusdem Domus Fratrum, petitio continebat, quod cum alias bonę memorię Johannes Archiepiscopus Tarantasien. pro executore quarundam literarum Apostolicarum ad instantiam dilecti filii nobilis viri Amedei de Viriaco Domini temporalis loci etiam de Viriaco Gebennen. Dięcesis impetratarum, se gerens, eidem Amedeo construendi, & ędificandi apud locum Coppeti, dictę Dięcesis, unam novam Domum ejusdem Ordinis cum Ecclesia, campanili, & sacristia, ac aliis officinis inibi necessariis pro habitatione perpetua aliquorum Fratrum dicti Ordinis, licentiam concessisset, ipseque Amedeus, prętextu dictę licentię Domum eandem ędificare facere cępisset, pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Dominici extra muros Gebennen. dicti Ordinis, in quorum non modicum prejudicium constructio dictę novę Domus cedebat, sentientium, exinde indebite se gravari, fuit ad Sedem Apostolicam appellatum, ipsique Prior, & Fratres dictę Domus S. Dominici, supradicta appellatione hujusmodi, Apostolicas ad dilectum filium Petrum Ferodi Canonicum Ecclesię Gebennen., & certos alios ejus in hac parte collegas, sub certis, modo, & forma tunc expressis, literas impetrarunt, & illarum vigore fecerunt, dilectum filium Jacobum Francionis, tunc pro Priore dictę novę Domus se gerentem in causa appellationis hujusmodi coram dicto Petro Canonico ad judicium evocari, & deinde, licet, postquam in Capitulo Generali juxta morem dicti Ordinis in illis partibus celebrato per Priorem Generalem prędictum, & alios Fratres in dicto Capitulo presidentes, attenta exilitate, & incommoditate loci, prope quem prędicta S. Dominici, & plures alię Domus prędictę, & aliorum Ordinum Mendicantium existunt, unanimiter ordinatum, & definitum fuerat, quod eadem Domus de novo construi cępta a Fratribus dicti Ordinis prędictorum desereretur, neque amplius ędificaretur, aut construeretur, dictusque Generalis ipsum Jacobum, & nonnullos alios Fratres cum eo commorantes, ut ab eodem loco, infra certum tunc expressum terminum discederent, & ad ipsas eorum Domos redirent, sub excommunicationis latę sententię, & incarcerationis pęnis per suas certi tenoris literas, inter alia monuerat, & mandaverat eisdem, & quidam alter, etiam pro Priore ejusdem novę Domus se gerens, & alii Fratres prędicti, quasdam literas in forma Brevis a felicis recordationis Innocentio PP. VIII Prędecessore nostro, per quas, dilecta in Christo filia nobili muliere Blanca, Ducissa Sabaudię, eidem Prędecessori super hoc supplicante, dictum Priorem Generalem hortatus fuit, ne constructionem dictę novę Domus impediret, sed ut ipsi Fratres in eadem nova Domo, pacifice permanere valerent, provideret obtinuerat, illarumque prętextu, ac Prior Generalis volens, ejusdem Prędecessoris, ut tenebatur, obedire mandatis, processus, & censuras, ac quęstiones super hoc contra prędictos Fratres ab eo emanatos per quasdam alias suas etiam certi tenoris literas, irritaverat, cassaverat, & annullaverat, dictisque Fratribus ejusdem novę Domus, ut eam ędificare, & ampliare possint, licentiam, & facultatem concesserat. Nos ad instantiam Prioris Generalis, & definitorum prędictorum causam hujusmodi per quasdam literas nostras ad Nos advocantes, & litem penitus extinguentes, ordinationem, & definitionem prędictas, ac, prout illas concernebant, omnia, & singula in literis, seu scripturis, vel actis super hoc confectis contenta, posteriorum literarum hujusmodi tenore, auctoritate Apostolica, approbavimus, & confirmavimus, ac robur perpetuę firmitatis obtinere debere decrevimus, necnon omnibus, & singulis Fratribus dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, ne contra ordinationem, & definitionem hujusmodi, deinceps aliquid attentare, seu facere pręsumerent, sub excommunicationis sententia, Apostolica auctoritate inhibuimus, prout in eisdem poste-

posterioribus literis, dicitur plenius contineri. Quarum vigore tu, fili Officialis Lugdunen., sicuti unus ex illarum executoribus Priorem, & Fratres dictę novę Domus prefatos, ut infra certum, tunc expressum, terminum, locum, seu novam Domum hujusmodi dimitterent, ac ipsos, ac prefatum Amedeum, ut ab ędificio dictę novę Domus desilerent per tuas certi tenoris literas monuisti, & eisdem mandasti, prout etiam dictus Prior Generalis monuit, & mandavit eisdem. Pro parte vero Prioris, & Fratrum novę Domus, & Amedei predictorum, falso pretendentium exinde indebite se gravari, ad predictam fuit Sedem appellatum, & licet ipsi Prior, & Fratres dictę novę Domus, prefata Ducissa Nobis etiam super hoc supplicante, concessam super constructione dictę novę Domus licentiam predictam, ac omnia, & singula inde in illius favorem secuta confirmari, & approbari, necnon predictas posteriores literas, preterquam in certa tunc expressa eorum parte, revocari, & predictis Priori dictę Domus S. Dominici, ac aliis Fratribus dicti Ordinis Fratrum Predicatorum, Conventualibus nuncupatis, super premissis perpetuum silentium imponi, tibique, fili Officialis Lugdunen., & aliis executoribus prefatis, ut ad illarum ulteriorem executionem procedentes &c. inhiberi, per alias nostras literas a Nobis subreptitie, & obreptitie extortas, quę an eorum executoribus ad hoc presentatę fuerint Generalis, & dictę Domus S. Dominici prefati, se ignorare asserunt, ut dicitur, de facto obtinuerint, tamen Prior, & Fratres dictę novę Domus, qui censuras, & penas hujusmodi contemnentes ab ejusdem Domus ędificio cessare, & monitionibus, ac mandatis hujusmodi parere minime curarunt, posteriorem appellationem hujusmodi, prout eam potuerunt, non fuerunt infra tempus debitum prosecuti. Quare pro parte Generalis, & dictę Domus S. Dominici Prioris, ac Definitorum, & Fratrum ejusdem Domus S. Dominici predictorum, etiam asserentium, ob desertionem posterioris appellationis prefatę monitiones, & mandata hujusmodi, in rem transivisse judicatam, & in alio Capitulo Generali, etiam juxta morem dicti Ordinis Fratrum Predicatorum novissime celebrato, per Priorem Generalem, & Definitores prefatos, ac alios Fratres in eodem Capitulo similiter presidentes, quod prima ordinatio, & definitio predictę, in omnibus observarentur, & dicta nova Domus non ędificaretur, nec in illa aliqui Fratres dicti Ordinis Fratrum Predicatorum inhabitarent, ordinatum fuisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut monitiones, & mandata, ac censuras, & penas hujusmodi inviolabiliter observari, illaque firmitatis debitum obtinere mandare, necnon subreptionis, & obreptionis dictarum posteriorum extortarum literarum, illorumque, & ex illis sursan secutorum, & aliorum omnium, & singulorum in Domus S. Dominici, & Ordinis Fratrum Predicatorum predictorum prejudicium per eundem Amedeum, & Priorem, & Fratres dictę novę Domus, ac alios quoscunque judices, & personas quomodocunque gestorum nullitatis, & invaliditatis, dictarumque literarum eisdem Generali, & Domus S. Dominici Prioribus, & definitoribus concessarum, ulterioris, & omnimodę executionis, totiusque principalis negotii, & omnes, & singulas, quas Generalis, & dictę Domus S. Dominici Priores, ac illius Fratres predicti, contra Priorem, & Fratres dictę novę Domus, & Amedeum prefatos, ac quoscunque alios Fratres dicti Ordinis Fratrum Predicatorum, & Clericos, & Laicos super singulis premissis, & incarceratione, & percussione nonnullorum eis monitiones, & mandata hujusmodi intimantium, & aliis injuriis, & damnis eisdem Priori, & Fratribus dictę Domus S. Dominici super hoc illatis, & censurarum Ecclesiasticarum per eosdem incarcerantes, & percutientes, ac id fieri mandantes incursarum declarationis, & nunciationis, & illorum occasione conjunctim, vel divisim movere intendunt, causas aliquibus probis viris in partibus illis committere, & alias eisdem in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si vocatis Priore, & Fratribus dictę novę Domus, & Amedeo prefatis, ac aliis, qui fuerint evocandi, vobis de posterioribus appellationis predictę desertione, & re judicata hujusmodi legitime constiterit, monitiones, & mandata, si quidem rite facta, censuras vero, & penas hujusmodi, si rationabiliter prolatę sint, faciatis auctoritate nostra, appellatione remota, inviolabiliter observari, super aliis vero auditis hinc inde propositis, si etiam de negotio principali hujusmodi legitime constiterit, monitiones, & mandata &c. appellatione remota decernatis, facientes, quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes &c. non obstantibus pię memorię Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diecesim, nisi in certis exceptis casibus &c. seu ne judices &c., & aliis constitutionibus, & ordinationibus &c. quibuscunque, seu si Amedeo, & Priori, & Fratribus dictę novę Domus, ac aliis evocandis, necnon Ordini Fratrum Predicatorum, prefatis, vel quibusvis aliis &c. ab eadem sit Sede indultum, quod ipsi &c. & alię dicti Ordinis persone extra, vel ultra certa loca ad judicium trahi, suspendi &c. non possint per literas Apostolicas, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c. quorumcunque tenorum existant &c. quę quoad hoc nolumus ipsis aliquatenus suffragari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Pridie Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Mandatum.

1. *Coppeti.*) Consulenda *Constitutio IV. data I Septembris MCCCCXCII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXI fol. 36.*

Olo-

Olomucen. (1) Monasterii S. Catharinæ Privilegia firmat.

Anno 1495 Die 28 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

AD ea, quę circa statum Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium, ac personarum presertim feminei sexus, in illis sub regulari observantia Domino famulantium &c. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii, per Priorissam soliti gubernari, S. Catharinę Olomucen., Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dudum felicis recordationis Bonifatius PP. VIII, Prędecessor noster, certis suadentibus causis tunc expressis, tunc pro tempore existenti dicti Monasterii Priorissę, ut cum duabus, aut tribus, seu pluribus Monialibus, quas ad id eligeret, unam, aut duas, vel tres, seu plures Moniales ejusdem Monasterii pro utilitate dicti Monasterii, seu illius negotiis promovendis, vel prosequendis, aut etiam expediendis, committere, Diœcesani loci seu Magistri Generalis dicti Ordinis, aut cujusvis alterius, licentia super hoc minime requisita, seu obtenta, libere, & licite valeret, Apostolica auctoritate indulsit, & deinde pię memorię Paulus PP. II, etiam Prędecessor noster, earundem Priorissę, & Conventus personas, ac locum, in quo divino erant obsequio mancipatę, cum omnibus bonis, quę tunc rationabiliter possidebant, & in futurum justis modis, prestante Domino, possent adipisci, sub sua, & B. Petri protectione suscepit, omnes quoque libertates, & immunitates, a Prędecessoribus suis Romanis Pontificibus, sive privilegia, & alia indulta eis, & earum Domui concessas, necnon libertates, exemptiones secularium exactionum, a Regibus, & Principibus, atque aliis Christi fidelibus, Priorissę, & Conventui, ac Domui prefatis, rationabiliter indultas specialiter, aut Decimas, primitias, terras, domos, vineas, hortos, possessiones, fructus, redditus, proventus, jura, jurisdictiones, aliaque mobilia, & immobilia bona ad dictam Domum legitime tunc spectantia, sicut Priorissa, & Conventus prefatę, ea omnia juste, & pacifice possidebant, eis, & per eas dictę Domui, salva moderatione Concilii Generalis, eadem auctoritate confirmavit, prout in singulis literis eorundem Prędecessorum, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte earundem Priorissę, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessiones, confirmationes, & singulas literas prędictas, pro illarum subsistentia firmiori approbare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Priorissam, & Conventum prefatas, illarumque singulares personas, a quibuscunque Excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, concessiones, confirmationes, & singulas literas prędictas, prefata auctoritate, tenore presentium approbamus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere decernimus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus *Apostolicis*, ac omnibus illis, quę prefati Prędecessores in suis literis, voluerint non obstare &c. quibus*cunque*. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, & Decreti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto (3), Quinto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Exordium. Diplomatis causa. Confirmatio.

1. *Olomucen.*) Juris est Provinciæ *Bohemiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVIII fol.* 131.
3. *Nonagesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCV.

Leyriensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Anno 1495 Die 12 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXIV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori secularis & Collegiatę Ecclesię Beatę Marię de la Misericordia oppidi de Ouren. Ulixbonen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PIa fidelium, Nobis, & Apostolicę Sedi devotorum, & generis nobilitate pollentium, ex quibus cum salute animarum sacra religio propagatur &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectę in Christo filię nobilis mulieris Guiomarę Comitissę de Lonlo, Silven. Diœcesis, petitio continebat, quod postquam alias quondam Catharina dum viveret Comitissa de Lonlo, ejus soror, cupiens terrena in celestia, & transitoria in eterna felici commercio commutare, quoddam Monasterium Monialium Ordinis Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, degentium, sub invocatione Sanctę Annę in oppido de Leyria, Colimbrien. Diœcesis de ordinarii loci licentia, suis sumptibus, & expensis construi, & ędificari facere ceperat, & Ecclesiam ejusdem Monasterii jam compleverat, aliaque ejusdem Monasterii ędificia incipi fecerat, ipsumque Monasterium aliquantulum dotaverat, ipsa Catharina antequam Monasterium ipsum perficeretur, sicut Domino placuit, diem clausit extremum. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prefata Guiomara, similiter devotionis fervore accensa, summopere desiderat inchoatum opus prędictum ad totalem perfectionem suis propriis sumptibus, & expensis perducere, & ut in eo, postquam perfectum fuerit, aliquę Religiosę dicti Ordinis, quę inibi Altissimo Domino famulentur, collocentur, pro parte dictę Guiomarę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi Monasterium prędictum cum campanili, campana, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro usu, & habitatione Monialium dicti Ordinis construi & ędificari faciendi, licentiam concedere, & quod Monasterium ipsum, postquam perfectum, & erectum fuerit,

Exordium. Diplomatis causa.

ac

ac Abbatissa, seu Priorissa, & Moniales in eo pro tempore existentes Vicario Provinciali dictorum Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, Provincię Portugallię pro tempore existenti subjiciatur, & sub ejus visitatione existant, statuere, & ordinare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur qui religionis propagationem, & divini cultus augmentum nostris potissime temporibus vigere, & augeri suppremis desideramus affectibus, ipsam Guiomaram a quibuscunque excommunicationis, suspensionis &c. absolutam fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eidem
Facultas. Guiomarę Monasterium prędictum cum campanili humili, campana, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis Monialium dicti Ordinis Sancti Augustini, quę sub obedientia, & visitatione pro tempore existentis Vicarii Provincialis Ordinis Prędicatorum de observantia hujusmodi Provincię Portugallię subsint, absque tamen alicujus prejudicio, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, eidemque Vicario aliquas Moniales ex Monasterio de Jerlem (4) oppidi de Aveyro, Ordinis, & Colimbrien. Dięcesis prędictorum, seu quocunque alio Monasterio ipsius Ordinis, usque ad competentem numerum, extrahendi, illasque in dicto Monasterio erigendo ponendi, & collocandi, ac eisdem Monialibus per se, vel alium, seu alios, abeo deputandos, ecclesiastica sacramenta ministrandi & earum confessiones audiendi, licentiam & facultatem auctoritate nostra concedas, decernasque, quod idem Vicarius solus, & nullus alius etiam quacunque auctoritate suffultus, aliquam jurisdictionem, dominium, vel superioritatem in dicto erigendo Monasterio habere, nec exercere possit. Nos enim si licentiam, & facultatem hujusmodi, per te vigore pręsentium concedi contigerit, ut prefertur, eidem erigendo Monasterio, ac Monialibus in illo pro tempore degentibus, ut omnibus & singulis privilegiis, gratiis, indulgentiis, exemptionibus, immunitatibus, spiritualibus, & temporalibus per Sedem Apostolicam aliis Monasteriis, & Monialibus dicti Ordinis in genere concessis, & quibus gaudent, potiuntur, & utuntur, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, quodque eędem Moniales ad Ecclesiam ejusdem erigendi Monasterii pro illa, & illius Altaribus mundandis, & purgandis toties quoties opus fuerit, clausis tamen ipsius ecclesię januis exire, ac ecclesiam, & Altaria hujusmodi
Nota. mundare, & purgare, & aliquas famulas & ancillas, etiam religiosas, intra claustrum ejusdem Monasterii, quę eisdem Abbatissę, sive Priorissę, & Monialibus in eodem dicto Monasterio necessariis deserviant, habere, & commorari facere, libere & licite valeant, eisdem auctoritate, & tenore, de specialis dono gratię indulgemus. Jure tamen Parochialis ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto (5), pridie Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Leyrien.*) In *Portugallia* Regno, ubi civitates de quibus hoc in Diplomate.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXI fol. 370.*
3. *Propagatur &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Jerlem.*) Legerem *Jesu*, sic enim vocatur *Aveyrense* Monasterium.
5. *Nonagesimo Quarto*,) Stylo Bullarum æræ communis *MCCCCXCV.*

Anno 1495 Die 13 Februarii.

De construendo Leyriensi (1) Monasterio S. Annæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Johanni Episcopo Zafren. in Civitate Ulixbonen. commoranti, & dilecto filio Priori secularis, & Collegiatę Ecclesię Beatę Marię de la Misericordia Oppidi de Ouren. Ulixbonen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. HUmilibus &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectę in Christo filię nobilis mulieris Guiomarę Comitissę de Lonlo, & dilectorum filiorum Johannis de Braga, Prioris Monasterii de Aveyro, per Priorem soliti gubernari, & Nunnii Guillon laici, Silven., & Colimbrien. Dięcesum petitio continebat, quod olim quondam Catharina, etiam Comitissa de Lonlo, ipsius Guiomarę Soror, dum viveret, in Oppido de Leyra Colimbrien. Dięcesis, quod spirituali jurisdictioni Prioris Monasterii, per Priorem soliti gubernari, Sanctę Crucis Colimbrien. Ordinis Sancti Augustini subjectum existit, quod dictum Monasterium Monialium Ordinis ejusdem Sancti Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, sub invocatione Sanctę Annę de consensu tunc Prioris dicti Monasterii Sanctę Crucis suis propriis expensis ędificari incepit, & pro sustentatione Monialium in dicto Monasterio Sanctę Annę pro tempore degentium, nonnullos annuos redditus, & possessiones tunc expressas eidem ędificando Monasterio consignavit, & applicavit, & in ejus testamento, seu ultima voluntate, Monasterium Sanctę Annę hujusmodi omnium bonorum suorum heredem instituit, & cum demum prefata Catharina vita functa, Guiomara Comitissa, & Johannes de Braga Prior, ac Nunnius prefati, ipsius testamenti, seu ultimę voluntatis executores, & erigendi Monasterii, ac ejus bonorum hujusmodi administratores per eandem Catharinam in dicto testamento deputati, habita per eos possessionem bonorum hujusmodi, testamentum prędictum exequi, & opera dicti Monasterii Sanctę Annę complere vellent, dilectus filius Ludovicus Vaaz Canonicus dicti Monasterii Sanctę Crucis pro Vicario, seu locumtenente dilecti filii Johannis de Roha Prioris ejusdem Monasterii Sanctę Crucis in dicto Oppido deputato, se gerens, ex abrupto, & de facto, juris ordine non servato, Guiomarę, & Johanni de Braga Priori, ac Nunnio prefatis, necnon Magistris operum dicti Monasterii Sanctę Annę, ne opus ipsum continuarent, nec dictum Monasterium

Sanc-

Sanctę Annę ędificarent, sub censuris ecclesiasticis inbibuit. Unde pro parte Guiomarę Comitissę, & Johannis de Braga Prioris, ac Nunnii prędictorum, sentientium exinde indebite se gravari, ad Sedem fuit Apostolicam appellatum. Et deinde Nobis bumiliter supplicatum, ut dictę appellationis, ac post, & contra eam forsan attentatorum, & innovatorum, nullitatisque processus dicti Ludovici, ac negotii principalis hujusmodi causas aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, vocatis dicto Ludovico, & aliis, qui fuerint evocandi, & auditis binc inde propositis, etiam de negotio principali hujusmodi cognoscentes legitime, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem &c. seu ne judices &c. & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, seu si dicto Ludovico &c. a Sede prędicta indultum existat quod interdici &c. non possint &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto (4), Idibus Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Mandatum.

1. *Leyrien.*) In *Portugallia* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXI fol.* 170.
3. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Nonagesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCV*.

De Decimis (1) non solvendis.

Anno 1495 Die 16 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXXVI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Sancti Vincentii, & Beatę Marię del Carmen., Salamantin. (3), Monasteriorum per Priores gubernari solitorum, Prioribus, ac Archidiacono de Toro (4) in Ecclesia Zamorren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Humilibus &c. (5) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sancti Vincentii Placentin. (6) Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod licet olim ipsi nonnullas possessiones, de Hesas nuncupatas, tunc expressas in Dięcesi Placentin. consistentes, nomine Roman. Ecclesię pro eorum sustentatione, ex speciali privilegio Apostolico, eidem Ordini concesso, tenerent, & possiderent, nec ex fructibus, ex eisdem possessionibus provenientibus, decimas alteri personę eatenus solvissent, nec solvere teneantur, sed ab earum solutione ipsi, & possessiones, ex simili privilegio exempti fuissent, tamen venerabilis Frater noster Rodericus Episcopus, & dilecti filii Capitulum Placentin., falso asserentes, eosdem Priorem, & Fratres ad solutionem decimarum, ex fructibus earundem possessionum provenientibus, eis faciendam, de jure teneri, eosdem Priorem, & Fratres, super hoc, inter alia petendo eos condemnari, & compelli ad solvendum eis decimas hujusmodi, ex tempore quo dictas possessiones possederunt, & ad illas in posterum eis solvendum de jure teneri, declarari, coram dilecto filio Johanne Pereira Archidiacono Ecclesię Salamantin., quem super hoc judicem, Apostolica auctoritate deputatum, fore dicebant, traxerunt in causam, & dilectus filius Martinus Yamez Arcbidiaconus de Medina in dicta Ecclesia, cui prędictus Johannes Archidiaconus, postquam in causa ipsa processerat, commiserat vices suas, in eadem causa perperam procedens, definitivam pro eisdem Episcopo, & Capitulo, & contra Priorem, & Fratres prędictos sententiam promulgavit iniquam, a qua pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum ad Sedem fuit Apostolicam appellatum, & quia idem Martinus eisdem Priori, & Fratribus ad prosequendum dictam appellationem, cui detulerat reverenter, nimis brevem terminum pręfixerat, pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, sentientium exinde indebite se gravari, fuit demum appellatum ad eandem, & deinde Nobis humiliter supplicatum, ut appellationum prędictarum, ac post, & contra eam forsan attentatorum, & innovatorum, nullitatisque processus, ac negotii principalis hujusmodi, causas aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę, per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis Episcopo, & Capitulo prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propositis, etiam de negotio principali hujusmodi cognoscentes, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes, quod decreveritis ab eodem Episcopo auctoritate nostra, ab aliis vero per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dięcesim, nisi in certis exceptis casibus &c. seu ne judices &c. & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, seu si Episcopo, & Capitulo prędictis &c. a Sede prędicta indultum existat, quod interdici, suspendi &c. non possint per literas Apostolicas non facientes &c. de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto (7), Quartodecimo Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Indultum.

1. *Decimis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXI fol.* 157.
3. *Salamantin.*) Seu *Salmanticen.*
4. *Tora.*) *Taurensi* scilicet.
5. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *Placentin.*) In *Hispania*, ubi ceteræ Civitates, de quibus hoc in Diplomate.
7. *Nonagesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCV*.

De

Anno 1495 Die 2 Maii.

De Beneficiis ecclesiasticis uniendis Vallisoletano (1) Collegio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Diplomatis causa.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium &c. (3) Dudum siquidem pro parte ven. Fratris nostri Alfonsi Episcopi Palentin. felicis recordationis Innocentio PP. VIII Prędecessori nostro exposito, quod ipse, qui Ordinis Fratrum Prędicatorum professor erat, pia devotione ductus, summopere desiderabat in Oppido Vallisoleti, Palentin. Dięcesis, quod in partibus illis admodum insigne existebat, & in quo secunda Universitas studiorum Generalium Castellę, & Legionis Regnorum erat constituta, ac una magna, & ampla Domus Fratrum dicti Ordinis, de observantia reformatorum nuncupatorum, in qua continue professores dicti Ordinis in magno numero degebant, existebat, unum Collegium, in quo sexdecim Fratres dicti Ordinis de observantia, reformati nuncupati, literarum studio operam dantes continue essent, suis sumptibus, & expensis erigere, & instituere, idem Innocentius Prędecessor pręfati Episcopi in ea parte supplicationibus inclinatus, B. Marię de Frisillis dictę Dięcesis, & de F..... Burgen. Abbatibus, ac Priori Palentin. Ecclesiarum, eorum propriis nominibus non expressis, per quasdam dedit in mandatis, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum eidem Alfonso Episcopo Collegium hujusmodi pro sexdecim Fratribus dicti Ordinis, de observantia nuncupatis, qui inibi literarum studio, continue vacare possint in Domo prędicta erigendi, & instituendi, ac dictos Fratres in eo studentes ad libitum suum in eo ponendi, quorum unus eorum dicti Collegii Rector existeret, & alia faciendi, licentiam, & facultatem concederent, quod si licentiam hujusmodi per eos concedi contingeret, ut prefertur, resignationes prestimoniorum, seu prestimonialium portionum, & simplicium beneficiorum, in quibusvis Civitatibus, & Dięcesibus dictorum Regnorum consistentium a personis, illa, vel illas obtinentibus sponte, & libere in manibus suis resignare volentibus, vel Procuratoribus suis, ad id potestatem habentibus, ea vice duntaxat recipere, & admittere, illosque per eos receptos, & admissos, prestimonia, seu prestimoniales portiones, aut simplicia beneficia hujusmodi &c. Cum autem prefatus Alfonsus Episcopus, & alii locorum ordinarii, ad dictum effectum eidem Collegio assignare volentes, etiamsi prestimoniales portiones, aut simplicia beneficia Ecclesiastica hujusmodi dispositioni Apostolicę, ex personis illa, seu illas obtinentibus ex quavis causa generaliter reservata, aut ex generali Apostolica reservatione affecta existen., dummodo eorum, seu earum insimul fructus, redditus, & proventus quinquaginta librarum Turonen. parvorum secundum communem extimationem, valorem annuum non excederent, eidem Collegio pro Fratrum in eo pro tempore degentium sustentatione, & aliis eidem Collegio necessariis perpetuo unirent, annecterent, & incorporarent, & deinde per alias suas literas eisdem Abbatibus, & Priori dedit in mandatis, ut eisdem resignantibus, & cuilibet illorum respective, ut ex resignationibus suis, nimium dispendium, non paterentur, pensiones super ipsorum ex resignantibus prestimoniorum, seu prestimonialium portionum, aut simplicium beneficiorum hujusmodi in convenientibus locis, & terminis, ad id per eos de consensu, quorum interesset, statuendi, sub censuris, & pęnis ecclesiasticis persolvendas, aut omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus resignatorum prestimoniorum, seu prestimonialium portionum, aut beneficiorum hujusmodi, seu eorum, aut earum partem, quoad viverent, loco pensionis annuę cum libera facultate fructus, redditus, & proventus hujusmodi per se, vel alium, seu alios propria auctoritate percipiendi, & levandi, reservare, constituere, concedere, & assignare, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Postmodum vero Nos ad apicem Summi Apostolatus, divina favente clementia, assumpti omnes uniones, annexiones, incorporationes de quibusvis beneficiis ecclesiasticis, quomodolibet Apostolica, vel alterius quavis auctoritate, quę suum sortitę non essent effectum, ac quandoquidem concessiones, & mandata super unionibus, annexionibus, incorporationibus, revocavimus, cassavimus, & irritavimus, nulliusque decrevimus existere firmitatis. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte prefati Episcopi, petitio continebat, licet literarum prędictarum vigore, nonnulla prestimonia, seu prestimoniales portiones, aut beneficia hujusmodi, dicto Collegio, unita fuerunt, quia tamen unio, annexio, & incorporatio prędictę, quoad omnia, & singula prestimonia, seu prestimoniales portiones, aut beneficia hujusmodi in dictis literis comprehensa, effectum sortite non fuerint, propter revocationem prędictam, prefatus Episcopus, earundem literarum frustretur effectu, pro parte ejusdem Episcopi Nobis fuit supplicatum, ut singulas literas prędictas in pristinum, & in eum statum, in quo ante revocationem prędictam quomodolibet existebant, quoad ea, in quibus nondum sunt sortitę effectum, restituere, reponere, ac pro potiori cautela, tot prestimonia, seu prestimoniales portiones, aut simplicia beneficia in quibusvis Civitatibus, vel Diecesibus dictorum Regnorum consistentia, dummodo illorum, ac aliorum jam unitorum hujusmodi, insimul fructus, redditus, & proventus septuaginta, & quinquaginta librarum similium secundum communem extimationem, valorem annuum non excedant, eidem Collegio, de novo perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate

Mandatum.

Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficium ecclesiasticum, aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem dicti beneficii, cui aliud uniri petitur, alioquin unio non valeret, & super unionibus vocarentur, quorum interesset, prefatum Episcopum a quibusvis excommunicationis &c. absolutum fore censentes, dictique Collegii fructuum, redditumm, & proventuum verum annuum valorem presentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, necnon consideratione carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Regis, & carissime in Christo filię nostrę Elisabeth Reginę, eorundem Regnorum Illustrium, etiam super hoc Nobis humiliter sup-

supplicantium, singulas literas prędictas cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis quoad ea, in quibus nondum sunt sortitę effectum, in suum pristinum, & eum, in quo ante revocationem prędictam, quomodolibet existebant, statum, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium restituimus, reponimus, & plenarie redintegramus, & nihilominus Abbati, & Priori pręfatis, ac quibusvis personis in ecclesiastica dignitate constitutis, ac Cathedralium Ecclesiarum Canonicis per pręfatum Episcopum eligendis, ac eorum cuilibet, resignationes pręstimoniorum, & pręstimonialium portionum, aut simplicium beneficiorum hujusmodi, dummodo illorum, ac aliorum in quibus unio prędicta jam sortita est effectum, insimul fructus, redditus, & proventus septuaginta, & quinquaginta librarum hujusmodi, secundum extimationem prędictam, valorem annuum non excedant, a personis, illa, vel illas obtinentibus, & sponte resignare volentibus, vel procuratoribus suis ad hoc ab eis specialiter constitutis, auctoritate nostra, ea vice duntaxat recipiendi, & admittendi, illisque per eos receptis, & admissis pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut beneficia hujusmodi, etiamsi dispositioni Apostolicę specialiter, vel ex quavis causa generaliter reservata existant, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Collegio pro Fratrum in eo pro tempore degentium sustentatione, & aliis eidem Collegio necessariis, eadem auctoritate nostra perpetuo uniendi, annectendi, & incorporandi, ita, quod liceat dilecto filio Rectori, seu procuratori pręfati Collegii per se, vel alium, seu alios corporalem pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut beneficiorum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum possessionem, propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus in pręmissos, & non in alios usus omnino convertere, Dięcesanorum locorum, & quorumcunque aliorum licentia super hoc minime requisita, &, si pręfatus Episcopus in hoc consentire voluerit, uniones, annexiones, incorporationes pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, & beneficiorum prędictorum hactenus factas, & in posterum faciendas, dicta auctoritate nostra dissolvendi, illisque dissolutis, pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut beneficia hujusmodi per dissolutiones hujusmodi, tunc vacantia personis idoneis, etiam quotiescunque, aut qualiacunque beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura obtinentibus, & expectantibus, conferendi, & de illis etiam providendi, & loco illorum resignationem aliorum pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, ac simplicium beneficiorum, quę eidem Collegio magis propinqua, & utilia fuerint, & quę personę prędictę sponte, & libere resignare voluerint, ab eisdem personis, vel procuratoribus suis ad hoc ab eis specialiter constitutis ea vice duntaxat, & pręfata auctoritate nostra recipiendi, & admittendi, eisque receptis, & admissis, illa, eidem Collegio perpetuo, modo, & forma pręmissis, uniendi, incorporandi, & annectendi, & eisdem resignantibus, & cuilibet eorum respective, ne ex resignationibus hujusmodi, nimium dispendium patiantur, pensiones annnas super ipsorum resignatorum pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut simplicium beneficiorum fructibus, redditibus, & proventibus in locis, & terminis, ad id per eos, de consensu, quorum intererit, statuendis, ac sub sententiis, censuris, & pęnis ecclesiasticis persolvendas, aut omnes fructus, redditus, & proventus, illorum, vel illarum, supportatis tamen per eos oneribus, si qui fuerint, aut partem eis per eos, quoad vixerint, percipiendos, colligendos, & levandos, ac in suos usus convertendos loco pensionis, auctoritate nostra conservandi, constituendi, concedendi, & assignandi, ac faciendi eis de pensionibus hujusmodi, seu fructibus, redditibus, & proventibus, juxta reservationis, constitutionis, & assignationis earundem, si illa vigore pręsentium fecerint, & juxta tenorem integre absolvi, ac etiam omnia alia, & singula faciendi, & exequendi, quę in pręmissis necessaria, & opportuna fuerint, quomodolibet plenam, & liberam auctoritate Apostolica pręfata, earundem tenore pręsentium concedimus facultatem. Non obstantibus pręmissis, ac voluntate nostra prędicta &c. necnon omnibus illis, quę pręfatus Innocentius Predecessor in literis prędictis, voluit non obstare &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de pręstimoniis &c. literas impetrarunt &c. ad pręstimonia, seu pręstimoniales, aut beneficia hujusmodi, volumus non extendi &c. seu si aliquibus &c. ab eadem sit Sede indultum, quod ad solutionem, vel pręstationem pensionis alicujus minime teneantur &c. aut quod, interdici, suspendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis; attente quoque provideas, ne in resignationibus hujusmodi, si fiant ex parte Episcopi, & aliarum personarum prędictarum, aliqua pravitas interveniat, seu etiam corruptela, Nos enim ex nunc decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, constitutionis, repositionis, redintegrationis, voluntatis, & interdicti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quinto, Sexto nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Vallisoletano.*) In *Hispania*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXIV fol.* 196.

3. *Officium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1495
Die 22 Maii.

XXXVIII.

F. Matthæus (1) de Panitiis Pœnitentiarius creatur.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Mattheo de Panitiis Ordinis Fratrum Predicatorum, & Theologie Professori in Basilica Principis Apostolorum de Urbe minori Penitentiario, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis zelus, literarum scientia, vite ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, super quibus apud Nos fide digno commendaris testimonio, Nos inducunt, ut te spiritualibus favoribus, & gratiis prosequamur. Cum itaque officium minorum Penitentiariorum in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, quod quondam Jacobus de Cassiis in ipsa Basilica pro natione Italica, minor Penitentiarius, dum viveret, obtinebat, per obitum ejusdem Jacobi, qui extra Roman. Curiam diem clausit extremum, vacaverit, & vacet ad presens, Nos, volentes te, qui, ut accepimus, dilecti filii nostri Dominici tituli S. Clementis Presbyteri Cardinalis Confessur existis, premissorum meritorum tuorum intuitu favore prosequi gratioso, teque a quibusvis excommunicationis &c. fore censentes motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate officium predictum sic vacans cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, & emolumentis consuetis, Apostolica auctoritate, conferimus & assignamus, ac te ad illud in ipsius Jacobi locum constituimus, & surrogamus, necnon dilectorum filiorum aliorum predicte Basilice minorum Penitentiariorum numero, & consortio favorabiliter aggregamus, ad officium predictum, cujusque liberum exercitium, necnon honores, onera, & emolumenta hujusmodi recipiendum & admittendum fore, ac recipi, & admitti debere, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre absolutionis, collationis, assignationis, constitutionis, surrogationis, & aggregationis infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quinto, Undecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Matthaus*.) Hunc omisit *Fontana* Pœnitentiarios recensens in *Theatro Dominicano*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXIII fol.*131, In Archivo Ordinis asservatur alia Constitutio eadem de re data die *XXII* Maii *MCCCCXCV*. Sic incipit: *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Juliano Episcopo Britonorien. in Romana curia residenti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie motu proprio &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominica Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quinto, Undecimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio*. Ex Archivo Apostolico *Lib.LXXXIII fol.*131.

Anno 1495
Die 23 Maii.

Ut Provinciæ Teutonicæ Fratres *de Vita communi* nuncupati habeant Vicarium Generalem.

XXXIX.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

Inter personas quaslibet, presertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantes, pacis, & quietis dulcedinem vigere & consoveri &c. (2). Sane pro parte dilectorum filiorum Fratrum Ordinis Predicatorum, de vita communi nuncupatorum, provincie Teutonice juxta morem dicti Ordinis Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim, dum super electione Provincialis dicte Provincie in Domo Eslingen. (3) dicti Ordinis, Constantien. Diecesis, Provincie Maguntin., Capitulum juxta morem predictum celebraretur, & super eadem Electione in dicto Capitulo, inter Fratres ipsius Ordinis, quorum aliqui de communi vita, alii vero de observantia nuncupantur, discordia, sive controversia orta fuisset, & utraque pars, pro se Provincialem habere contenderet, quondam Leonardus de Mansuetis (4), tunc (5) Generalis Magister totius Ordinis predicti, controversiam, seu questionem hujusmodi decidendo, determinavit, & ordinavit, quod tunc electus in Provincialem per Fratres de Observantia nuncupatos, haberetur pro electo, & esset Provincialis, ac electionem de eo factam confirmavit, pro religiosis vero utriusque sexus de vita communi nuncupatis, vicariatum creavit, & vicarium instituit, ac Vicarium hujusmodi, & omnes sibi commissos a visitatione predicta, & pro tempore existentis Provincialis exemit, & deinde felicis recordationis Sixtus PP. Predecessor noster, institutionem dicti Vicarii, per suas literas in forma Brevis confirmavit, & approbavit, prout in Sixti Predecessoris, ac authenticis ipsius Leonardi Generalis, desuper confectis, literis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Fratrum, de communi vita nuncupatorum, predictorum, asserentium, quod dicti Religiosi sub eodem Vicario, etiam ex approbatione omnium Generalium dicti Leonardi successorum ex tunc permanserunt, & permanent de presenti, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut determinationi, ordinationi, erectioni, institutioni, confirmationi, exemptioni, & aliis premissis, pro illorum subsistentia firmiori, ac majori eorundem Fratrum pace, & tranquillitate, robur Apostolice confirmationis adiicere, ac pro potiori cautela Vicarium hujusmodi de novo instituere, necnon Vicarium pro tempore existentem, & Religiosos utriusque sexus sibi commissos, a jurisdictione Provincialis, & ejus Capitulo perpetuo eximere, & liberare, & soli Generali pro tempore existenti, & suo Capitulo subiicere, ac alias in premissis opportune

Confirmatio.

providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cunctorum fidelium, precipue sub sua-

suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, pacem, & quietem, quantum cum Deo possumus, continue procuramus, prefatos Fratres de communi vita nuncupatos dictę Provincię, ac eorum singulos, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, determinationem, ordinationem, erectionem, institutionem, confirmationem, & exemptionem, & alia pręmissa prout ea concernunt, omnia, & singula, in singulis literis prędictis, contenta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, supplemusque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela, Vicarium prędictum de novo instituimus, ac Vicarium pro tempore existentem ipsius Vicariatus, & Religiosos utriusque sexus sibi commissos a jurisdictione Provincialis, & illius Capituli perpetuo eximimus, & totaliter liberamus, ac soli Generali pro tempore existenti, & suo Capitulo, eadem auctoritate subiicimus, statuimus quoque, & ordinamus, quod occurrente quotiescunque vacatione dicti Vicariatus, Fratres de ipso Vicariatu existentes Vicarium libere eligere possint, & ipsius electionis confirmatio, ad Capitulum, aut pro tempore existentem Magistrum Generalem dicti Ordinis pertineat, quodque Vicarius pro tempore existens, prędictas convocationes, & Capitula sibi commissorum celebrare juxta formam, & ordinationem a dilecto filio moderno Generali per ejus literas, omniaque singula, & alia, quę alii Vicarii ejusdem Ordinis Hollandię, & Lombardię Provinciarum, seu Provincialis in suis Provinciis, in suis subditis, & in ipsis de jure, indulto, & consuetudine celebrant, & exercent, dictus Vicarius pro tempore celebrare, & exercere valeat, dummodo jura, & contributiones, secundum ratam Domorum suarum, debitas Generali, & Procuratori totius Ordinis legitime persolvant, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, communitionis, suppletionis, Institutionis, exemptionis, liberationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quinto, Decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Nota.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro* LXXXI *fol.* 11.
2. *Confoveri &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
3. *Eslingen.*) In *Suevia*.
4. *Leonardus de Mansuetis.*) *Mansuetus* ab aliis dictus. Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLXXIV pag.* 848.
5. *Tunc.*) Generalis Magister renunciatus fuit anno *MCCCCLXXIV.*

Indulgentias, & Privilegia Confraternitati (1) Sanctissimi Rosarii concessa firmat & auget.

Anno 1495 Die 13 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XL.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Illius, qui perfecta caritas est, & a quo omnia charismatum dona procedunt, vices licet immeriti gerentes in terris, Confraternitates, & alia pia loca, in quibus caritatis opera exercentur, specialium gratiarum, libenter muneribus confovemus, & fideles quoslibet, ad exhibendum Altissimo, & ejus Matri opportuna suffragia, & quę ad salutem necessaria existunt, frequenter invitamus, ut exinde reddantur divinę gratię aptiores, & caritatis devotio peramplius in dies augeatur in eis. (Exordium.) Sane pro parte celeberrimi sacrę paginę professoris Magistri Joachini Turriani (3) de Venetiis Ordinis Prędicatorum Generalis Magistri, Nobis fuit humiliter supplicatum, quod cum Fratres sui Ordinis sint pauperes Mendicantes, volunt penuriam pati de bonis, & aliis ob Virginis Marię reverentiam abundare, & cunctam plebem Christianam in Oratione Dominica, & Salutatione Angelica erudire, ut tandem Christi fideles, sibi thesauros in cęlis thesaurizent, quodque minime possent nisi ipsa Regina Cęlorum, maris Stella, peccatorum Advocata, sit adjutrix, & apud Filium, quem genuit, oratrix, quoniam equidem divino spiramine ordinata est quędam salubris, & devota Confraternitas, ad honorem Angelicę Salutationis de Rosario, seu Capelleto (4) nuncupata, in Conventu Fratrum Prędicatorum Colonien., & alibi in toto Ordine, quę non solum viros recipit, sed etiam defunctos Confratres, & Consorores, & per ipsius Virginis Marię merita, & S. Dominici, hujus Confraternitatis Rosarii olim prędicatoris eximii (5), intercessione, tota mundi machina extitit pręservata. (Supplex petitio.) Quare cupit, hanc Confraternitatem per Sedem Apostolicam approbari, & confirmari. Quapropter vestris (6) justis postulationibus, grato concurrentes assensu, omnes Indulgentias, libertates, pro hac devotissima Confraternitate concessas, aut alia privilegia, seu indulta, a Prędecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, concessa vobis, & ordini vestro approbamus, & confirmamus, (Confirmatio.) ac etiam de Omnipotentis Dei Misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, &c. ut ex eo Confratres, & Consorores dono cęlestis gratię, conspexerint, se fore refectos, omnes Indulgentias a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus concessas auctoritate Apostolica, tenore pręsentium duplicamus, perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, & auctoritate Apostolica ordinamus dictis Confratribus, & consororibus conscriptis, Orationem, & Salutationem Angelicam prędictas dicentibus, aliquod aliud privilegium, vivis pariter, & defunctis in perpetuum duraturum per Nos concessum, (Nota.) videlicet quod si dicti Confratres, istam Confraternitatem prędictam observare non valentes, annuatim dicant, aut dicere faciant unam Missam, ut tandem participent, & communicent ad invicem in bonis spiritualibus, ab eisdem Confratribus, & Consororibus dicturis, & facturis (7) similiter, & in nostris, totiusque Militantis Ecclesię in quibus volumus eos fieri participes. Verum, ut Christi fideles B. Virginis Marię Confratres, & Consorores effici concupiscant, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod omnes, & singuli Confratres, & Consorores, animabus suorum parentum, vel aliorum defunctorum in Purgatorio existentium succurrere volentes, singulariter no-

nomina suorum parentum, vel aliorum defunctorum in Purgatorio existentium exarent, vel exarare faciant. Si vero pro singulari anima, interventione devota, manus porrexerint adjutrices, juxta eorum posse, & facultatem, tandem pœnam, quam in Purgatorio pati debuerint, auctoritate Dei, qua utimur in terris, de qua magis, ac magis confidimus in cęlis, auctoritate plenaria, totius militantis Ecclesię eis bona ipsius communicando, ac merita Passionis Christi, ac Virginis Marię Intercessionibus, per modum suffragii misericorditer in Domino relaxamus, pariter, & dimittimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę ordinationis, approbationis, confirmationis, concessionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem, hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto (8), Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Nota.

1. *Confraternitati*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*
2. *Archivo*.) In quo duplex exemplar authenticum. Legitur etiam in *Bullario Confraternitatum Ord. Prædicatorum pag. 55.*
3. *Joachimi Turriani*.) De quo sæpius dictum fuit.
4. *Capellero*.) Sic vocant tertiam *Rosarii* partem, Italis *Corona*, Gallis *Chapelet*.
5. *Confraternitatis Rosarii olim prædicatoris eximii*.) Ejusdem siquidem Societatis auctor est *S. P. Dominicus*.
6. *Vestris*.) Hinc, & ex sequentibus verbis liquet, quod hæc Constitutio Fratribus Ordinis Prædicatorum fuit inscripta.
7. *Dicturis & facturis*.) Fortassis: *Dicendis & faciendis*.
8. *Nonagesimo Quarto*.) Sic in utroque exemplari, & in Bullario supra laudato. Legendum tamen: *Nonagesimo Quinto*, ut ex se patet. *Alexander* enim *VI* Summus Pontifex renunciatus fuit die *XI* Mensis Augusti *MCCCCXCII*.

Anno 1495
Die 8 Julii.

Ratam habet reformationem Septempedani (1) Cœnobii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

EA quę pro sedandis litibus concordia, vel alias, inter personas quaslibet presertim sub suavi Religionis jugo degentes terminata fuisse dicuntur, firma perpetuo debent, & illibata persistere, propterea illa, cum a Nobis petitur, libenter Apostolico munimine roboramus. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sanctę Marię in Mercato Terrę Sancti Severini Ordinis Fratrum Pręedicatorum, Camerinen. Diœcesis Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipsi decursis jam duobus fere annis, pretextu quarundam literarum nostrarum in forma brevis a dilectis filiis Fratribus dicti Ordinis Congregationis Lombardię a dicta Domo expulsi fuerunt, & deinde post paucos dies eisdem Fratribus dictę Congregationis ab eadem Domo ejectis Domum predictam recuperarunt, in quo etiam degunt de pręsenti, &, cum sepenumero omnes Fratres predicti ad Nos super his recursum habuissent, Nosque dilecto filio Joachino de Turriano dicti Ordinis Generali dedissemus (3) in mandatis, ut una cum venerabili Fratre nostro Oliverio Episcopo Sabinen. dicti Ordinis Protectore quid desuper agendum esset statueret, decerneret, & ordinaret, vel Nobis significaret, prefatus Generalis, postquam Fratres Congregationis hujusmodi Domum predictam coram prefato Episcopo. & Protectore sponte dimiserant, ac loco illius Domum ejusdem Beate Marię de Quercu dicti Ordinis Viterbien. Diœcesis eis per dictum Generalem concessam receperant, ad Domum Terrę Sancti Severini hujusmodi etiam de consensu, & auctoritate prefati Episcopi, & Protectoris personaliter se conferens, illam, & Fratres qui prius in illa degebant, & ejecti fuerant, reformavit. Quare pro parte eorundem Prioris, & Fratrum Domus Sancti Severini hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut reformationi, & dimissioni predictis pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Priorem, & Fratres prefatos, eorumque singulos a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, reformationem, & dimissionem predictas, auctoritate Apostolica, tenore presentium approbamus, & confirmamus, ac presentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, mandantes quibuscunque personis, ne de cetero prefatos Priorem, & Fratres in aliquo super premissis molestare presumant, sub excommunicationis, ac mille ducatorum auri Camere Apostolice applicandorum penis, ac decernentes, presentibus per quascunque alias literis derogari non posse, nisi de illis de verbo ad verbum mentio fieret in eis. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus Ordinis, & Congregationis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, communitionis, suppletionis, mandati, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quinto, Octavo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

1. *Septempedani*.) Vulgo *San Severino*, in *Piceno*.
2. *Archivo*.) In quo exemplar ex autographo *Septempedano*.
3. *Dedissemus*.) Anno *MCCCCXCIV* die *I* Januarii. Consulenda Constitutio *XXVIII*. Legitur pag. 104.

Ref.

Rescindit literas in Bergomenses (1) Fratres datas.

Anno 1495 Die 9 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilecto filio Præposito Præpositure S. Bartholomæi Bergomensis.

XLII.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum per Nos intellecto, inter Rectores Parochialium Ecclesiarum, & aliorum Curatorum Civitatis, & Diœcesis Bergomen., & Fratres Ordinum Mendicantium verti dissensiones super prædicationibus populis faciendis confessionibus eorum audiendis, & pœnitentiis injungendis, ac Sacramentis, & in propriis domibus ministrandis, ac super interessentia testamentorum per eos condendorum, & sepulturis apud eorum Ecclesias eligendis, necnon portione canonica de legatis, & relictis, eis factis, aliisque juribus Parochialibus, Rectoribus, & Curatis præfatis debitis; Nos attendentes, dissensiones, & quæstiones inter personas ecclesiasticas perniciosas esse, & cedere aliis in reprobum, & scandalosum exemplum, venerabili Fratri tunc, & pro tempore existenti Episcopo Bergomensi, aliisque, nostris literis in forma brevis, dedimus in mandatis, quatenus circa præmissa, & quodlibet præmissorum, quicquid per felicis recordationis Bonifatium VIII, & Clementem V in Concilio Viennen., ac Johannem XXII, & postmodum per Calistum III, Prædecessores nostros, Romanos Pontifices, statutum fuerat, per prædictos Ordinum Mendicantium Fratres professores, & quosvis alios in prædictis Civitate, & Diœcesi Bergomensi faceret auctoritate nostra inviolabiliter observari: Contradictores quoslibet, & rebelles censuris ecclesiasticis, & aliis juris remediis, auctoritate nostra, appellatione postposita, campescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, prout in illis plenius continetur. Hodie siquidem fide digna relatione dilectorum filiorum nobilium virorum Ducis, & dominii Venetorum, ac ex tenore literarum Communitatis Bergomen. informati, quod causæ propter quas literæ prædictæ concessæ fuerunt, veræ non fuerant, neque de præsenti existant, quodque nulla penitus contentio fuit, nec est inter Ordines Mendicantium prædictorum professores, & Curatos, aut alios, possentque occasione contentorum in dictis literis verisimiliter scandala inibi exoriri, literas prædictas, ac omnia, & singula perinde haberi, ac si a Nobis non emanassent, Ordinum quoque prædictorum professores in eum, & pristinum statum, ac ad Privilegia indulta, & literas Apostolicas eisdem Mendicantium Ordinibus concessa, in quibus antequam literæ prædictæ emanassent, erant, restituimus, reponimus, & plenarie redintegramus, ipsique Episcopo sub virtute Sanctæ Obedientiæ, & si non paruerit, interdicti ingressus Ecclesiæ, substitutis vero ab eo, ac aliis sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, in quam, si contrafecerint, eo ipso incurrere decernimus, committendo mandamus, quatenus prætextu dictarum literarum revocatarum quidquam nullatenus attentare præsumant, quodque Domorum, & Ordinum eorundem Priores, & Guardiani, & illorum Vicarii hujusmodi revocationem literarum prædictarum, dum inibi major populi devotio ad divina convenerit audienda publice nuncient, faciantque ab aliis publice nunciari. Non obstantibus quibuscunque litibus per quoscunque forsan super præmissis, aut aliquo præmissorum occasione dictarum revocatarum literarum contra dictos Mendicantium professores, vel eorum procuratores, motis, quarum statum pro expressis præsentibus habentes, illas ad Nos advocamus, & eas penitus extinguimus, necnon omnibus illis, quæ in dictis revocatis literis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die IX Septembris MCCCCXCV, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Abrogatio.

1. *Bergomenses.*) In Longobardia ditionis Veneta.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo Bergomensi.

Cœnobii (1) S. Michaelis fundandi facultas.

Anno 1495 Die 12 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XLIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori secularis, & Collegiatæ S. Johannis Lucan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Ad uberes, quos Ordinis Fratrum Prædicatorum Sacra Religio virtutum fœcunditate, per multiplicia virtutum insignia profert in Universali Ecclesia fructus, & eximiam, quam fidelis populus Christianus, ad Fratres, & Ordinem prædictos devotionem gerere dignoscuntur, paternæ considerationis dirigentes intuitum, inducimur non indigne, ut ipsos eo præcipuo prosequamur favore, quo latius per orbem propagati, fœcundius, Deo propitio, studio piæ vitæ afferre animarum profectum valeant, & salutem. Sane pro parte venerabilis Fratris nostri Nicolai (3) Episcopi (4) Lucan., & dilecti filii Nicolai Marchionis Lucani, dicti Ordinis professoris, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum Monasterium S. Michaelis loci de Sncano (5), Ordinis S. Benedicti, Lucan. Diœcesis, jam ducentis annis, vel circa, elapsis Mensæ Episcopali Lucan. unitum in suis ædificiis, quasi totaliter desolatum sit, non

Episcopi supplex petitio.

non possitque dictus Episcopus impręsentiarum ex fructibus dictę Mensę ędificia hujusmodi commode reparatione perficere, quodque si ędificia ipsa, aliquibus Religiosis concederentur, illi ipsa successu temporis repararent, & inibi divina officia celebrarent, curamque animarum nonnullorum inibi habitantium exercerent, adeo ut inibi divinus cultus susciperet incrementum. Quare pro parte Episcopi, & Nicolai Marchionis prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eidem Nicolao Episcopo concedendi dicto Nicolao Marchionis ędificia prędicta cum Ecclesia, claustris, hortis, hortalitiis dicti Monasterii, ac illius parietibus, ad decem brachia illis adjacentibus, vel plus, si voluerint, pro constructione unius Domus pro perpetuis usu, & habitatione dicti Nicolai Marchionis, & aliorum Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum, qui inibi sub regulari observantia, & obedientia Vicarii Generalis pro tempore existentis Congregationis Lombardię secundum morem dicti Ordinis Prędicatorum, perpetuo Altissimo famulentur, ipsique Nicolao Marchionis, Ecclesiam, & ędificia hujusmodi pro dicto Ordine Prędicatorum recipiendi, ac inibi unam Domum cum claustro, dormitorio, refectorio, campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione Nicolai Marchionis, & Fratrum hujusmodi construendi, & ędificandi Ecclesiam, & alia ędificia hujusmodi ad instar aliarum Domorum Ordinis Prędicatorum, necnon Congregationis prędictorum reformandi, ac inibi Fratres dicti Ordinis Prędicatorum professores introducendi, & alios dictum Ordinem Prędicatorum profiteri volentes in eadem construenda Domo Fratres recipiendi, eisque habitum regularem exhibendi, & ab eis regularem professionem admittendi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui animarum salutem, procurari, & religionis statum propagari, ac divinum cultum adaugeri, nostris pręsertim temporibus ferventibus desideriis exoptamus, ipsos Nicolaum Episcopum, & Nicolaum Marchionis a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis dilectis filiis Capitulo Lucan., & aliis, qui fuerint evocandi, Ecclesiam, & ędificia prędicta, a Mensa, & Monasterio prędictis Apostolica auctoritate separes, & dividas, & nihilominus, si separationem, & divisionem hujusmodi per te vigore pręsentium, fieri contigerit, Nicolao Episcopo ędificia cum illorum claustris, hortis, hortalitiis, & illis adjacentibus parietibus, ad decem brachia, & ultra, si dictus Nicolaus Episcopus, voluerit, ut pręfertur, pręfato Nicolao Marchionis pro constructione dictę Domus pro usu, & habitatione sua, & aliorum Fratrum prędictorum, qui inibi sub observantia, & obedientia prędictis Vicarii hujusmodi Altissimo famulentur, ut pręfertur, ac Ecclesiam ipsam pro Ecclesia dictę Domus concedendi, ac pręfato Nicolao Marchionis ędificia hujusmodi recipiendi, ac inibi unam Domum cum claustro, dormitorio, refectorio, campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione prędictis, sine alicujus pręjudicio construendi, & ędificandi, ac inibi Fratres ejusdem Ordinis Prędicatorum professores, quos ad id benevolos invenerit, introducendi, & alios dictum Ordinem Prędicatorum profiteri volentes, in dicta Domo Fratres recipiendi, & eis habitum regularem exhibendi, ac ab eis regularem professionem per Fratres dicti Ordinis Prędicatorum emitti solitam, si illam in ejus manibus sponte emittere voluerint, admittendi, Domumque construendam hujusmodi, & Fratres in ea pro tempore, ut pręfertur, degentes ad instar aliarum Domorum Fratrum Ordinis, & Congregationis prędictorum, reformandi, licentiam, & facultatem dicta auctoritate nostra largiaris. Nos enim, si licentiam hujusmodi largiri, & alia pręmissa per te vigore pręsentium fieri, contigerit, ut pręfertur, dictę constructę Domui, & illius pro tempore Priori, & Fratribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, indulgentiis, & indultis, aliis domibus Ordinis Prędicatorum, & Congregationis hujusmodi in genere concessis, & concedendis in posterum, & quibus alię Domus hujusmodi utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & debeant. Apostolica auctoritate, tenore pręsentium, de specialis dono gratię indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri prohibente, ne prędicti &c ad inhabitandum nova loca recipere &c., & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quinto, Pridie Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

1. *Cœnobii.*) In *Hetruria.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLIII fol. 9.*
3. *Nicolai.*) Adeas *Ughellum in Episc. Lucen.*
4. *Episcopi.*) Nunc Archiepiscopalis est Sedes *Lucen.*
5. *De Sucano.*) Fortassis: *Nosano.*

Quædam (1) nonnullis Fratribus Congregationis Lombardiæ concessa rescindit, & interpretatur.

Anno 1495 Die 28 Septembris.

Ex Bullario Castellani Parte I pag.24.

XLIV.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi nobis nuper fecisti, quod ex indultis, & facultatibus, quę Ordinis Fratrum Prędicatorum professoribus Congregationis Lombardię super eligendis Confessoribus, qui eos a peccatis per eos commissis, in casibus eorum superioribus reservatis, absolvant, & aliquibus bonis per eos, ut propriis retinendis, absque tua licentia conceduntur, Religionis norma, & observantię regularis disciplina lentescit, & delinquendi liberius quodammodo occasio prębetur, in animarum periculum Fratrum prędictorum. Quare Nobis humiliter supplicari fecisti, ut providere in pręmissis opportune de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, quascunque facultates eligendi Confessores, qui Fratres Ordinis, & Congregationis hujusmodi in casibus eorum superioribus de futuris reservatis, absolvant, & eis pęnitentiam salutarem injungant, necnon super habendis pecuniis, seu aliis bonis quibuscunque, & de illis ut propriis disponendi, tam per Nos, vel Sedem Apostolicam, seu illius Legatos, vel Nuncios, quam quoscunque alios, quacunque anctoritate fungentes, etiam in dicto Ordine, absque tua, seu qui pro tempore extiterit, Vicarii Generalis dictę Congregationis, seu Prędidentium Conventuum, tuę curę commissorum, licentia, & consensu, sub quibuscunque tenoribus, & formis, quas, ac si de verbo ad verbum insererentur, haberi volumus pro expressis, hactenus, etiam vigore literarum Apostolicarum, quoad absolutiones illarum prętextu in futurum faciendas, ac bonorum, & rerum hujusmodi retentionem hactenus concessas, auctoritate Apostolica revocamus per pręsentes. Et in posterum absque tui, & pro tempore existentis dictę Congregationis Vicarii Generalis, seu prędictorum Prędidentium Conventuum tuę curę commissorum, simili licentia, & consensu concedendas nullius firmitatis existere decernimus. Et quia, sicut accepimus, juxta quasdam literas felicis recordationis Pauli Papę Secundi Prędecessoris nostri, si contingat Vicarium Generalem dictę Congregationis pro tempore existentem cujus Officium Vicariatus biennio duntaxat duret, infra dictum biennium deficere, Prior antiquioris Conventus, seu Domus Congregationis, & Ordinis prędictorum, Officium Vicarii prędicti usque ad electionem, seu Confirmationem alterius Vicarii Generalis, facere habet; si forsan contingat dictum Vicarium infra dictum biennium decedere, & Prior antiquioris Conventus, extra Provincias utriusque Lombardię existentis, Officium Vicarii prędicti quoad loca ejusdem Congregationis in ipsis Provinciis utriusque Lombardię existentia exercere haberet, ex hoc necessitati aliorum locorum dictę Congregationis in ipsis Provinciis utriusque Lombardię, quę pluribus Patribus numero, & auctoritate abundant, quorum consilio res Congregationis melius discerni possunt, existentium, non provideretur, eadem auctoritate Apostolica etiam per has pręsentes volumus, atque decernimus, quod de cetero perpetuo dicto Vicario Generali infra biennium prędictum deficiente, Prior antiquioris Conventus ejusdem Congregationis in pręfatis Provinciis utriusque Lombardię existentis, non autem aliarum Provinciarum, Officium, & vices Vicarii sic deficientis, etiam quoad Loca & Conventus alibi existentia, alias juxta tenorem literarum Pauli Prędecessoris, hujusmodi vices suppleat, & obtineat. Non obstantibus pręmissis, ac consuetudinibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Congregationis, & Ordinis Prędicatorum juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, nec non privilegiis, & indultis Apostolicis, eisdem Congregationi, & Ordini quomodolibet concessis, quibus quatenus in aliquo ex pręmissis obstent, quoad illa specialiter, & expresse per easdem pręsentes derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Septembris MCCCCXCV, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Abrogatio.

Nota.

B. Floridus.

1. *Quædam.*) De his in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.IV.*

Fra-

Anno 1495 De 30 Septembris.

Fratres non solum die Paschatis, sed etiam mortis tempore Sacramenta (1) ministrent Fratribus, ac Sororibus Tertii Ordinis.

XLV.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium a laude Fratrum. Facultas.

CONsiderantes uberes fructus, quos Fratres Ordinis Prędicatorum, Congregationis Lombardię, ad salvationem animarum Christi fidelium in militanti Ecclesia produxerunt hactenus, merito inducimur, ut eos specialibus favoribus, & gratiis prosequamur. Hinc est, quod Nos, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, singulis Fratribus Ordinis, & Congregationis hujusmodi in Presbyteratus Ordine constitutis, nunc & pro tempore existentibus, quod de licentia tua, aut qui pro tempore extiterit, Generalis Vicarii, vel Prioris, seu Prędidentis domus Ordinis, & Congregationis hujusmodi, in qua eos pro tempore residere contigerit, omnibus, & singulis Fratribus & Sororibus Tertii Ordinis, de Pęnitentis B. Dominici nuncupatis, nunc & pro tempore existentibus, quando id petierint, tam in die Paschę, seu festi Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi, & infra ejusdem festi octavam, quam etiam aliis diebus, etiam in mortis articulo Eucharistię, ac alia Ecclesiastica Sacramenta quęcunque exhibere, & ministrare, ipsique Fratres, & Sorores Eucharistię & alia Sacramenta hujusmodi ab eisdem Fratribus Ordinis Prędicatorum, & Congregationis hujusmodi recipere libere, & licite valeant, cujusvis licentia super hoc minime obtenta, seu etiam petita, auctoritate Apostolica licentiam concedimus, & facultatem per presentes. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac Congregationis, & Ordinum prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXX Septembris MCDLXXXXV, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Sacramenta*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX.*
2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum ex authentico asservato in *Mediolanensi* Cœnobio *S. Maria Gratiarum.* Legitur apud *Usumarem pag.* 169, & apud *Castellanum Parte I pag.* 26. Autographum habes in Cœnobiis *Veronensi*, & *Cremonensi*.

Anno 1495 Die 30 Octobris.

Moniales Ordinis, ac Sorores de Pœnitentia fruantur Privilegiis (1) sibi concessis.

XLVI.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus universis Monialibus Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum, ac de Tertio Ordine S. Dominici de Pęnitentia nuncupatis Sororibus, sub habitu Fratrum Prędicatorum degentibus Provincię Teutonicę secundum morem dicti Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę Religionis, sub qua in humilitatis spiritu, devotum, & sedulum exhibere studetis Domino famulatum, promeretur honestas, ut ea vobis favorabiliter concedamus, per quę quieti vestrę opportune consuli possit. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod dudum diversa privilegia vobis per Sedem Apostolicam concessa fuerunt, & quod etiam eisdem privilegiis, quibus Ordo Fratrum Prędicatorum gaudet, gaudere possetis, Apostolica vobis extitit auctoritate concessum. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis super observatione privilegiorum concessorum hujusmodi, ne contingat, vos contra illorum tenorem molestari, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, ut Conservatores per Sedem prędictam eisdem Fratribus Provincię Teutonicę secundum morem dicti Ordinis deputati quoad observationem privilegiorum vobis concessorum hujusmodi, in omnibus, & per omnia, alias juxta literarum prędictarum eis directarum continentiam, & tenorem procedere possint perinde, ac si dicti conservatores vobis per Sedem prędictam dati, & deputati fuissent, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quę in literis prędictis concessum est, non obstare, ceterisque contrariis, nequaquam obstantibus, auctoritate prefata, tenore pręsentium, de specialis dono gratię indulgemus, ac eisdem Conservatoribus super hoc, plenam, & liberam harum serie concedimus facultatem. Nulli ergo &c. nostri Indulti, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quinto, Tertio Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Supplex petitio.

Concessio.

1. *Privilegiis*.) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCVI fol.* 240.

Un-

Undecim Conventus (1) Terræ Laboris committit curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ. Anno 1496 Die 10 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilectis filiis Presidentibus (3), & Prioribus Congregationis Lombardię.

ALEXANDER PP. VI. XLVII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dudum cupientes Congregationem Lombardię Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum, ad quam specialem gerimus devotionis affectum, ubique annuente Domino propagari, vobis in virtute Sanctę Obedientię per alias nostras in forma Brevis literas mandavimus, ut curam undecim Conventuum reformatorum Terrę laboris videlicet Sancti Dominici, Sancti Petri Martyris, & Sancti Spiritus de Neapoli, Conventus Salernitani, Pedemontis, Fundensis, Cajetani, Suessani, Capuani, Aversani, & Arrientii, infra mensem a tempore datę literarum prędictarum computandum, suscipere, & illis de Prioribus, & aliis Officialibus juxta morem dictę Congregationis providere debeatis, prout in dictis literis plenius continetur. Tamen pro eo quia literas prędictas, ut accepimus, infra tempus in eisdem prefixum executi non estis, a nonnullis hesitatur an Conventus hujusmodi acceptare, seu retinere possitis; ad hujusmodi ambiguitatis dubium tollendum, declaramus nostrę mentis incommutabiliter semper fuisse, & esse, quod Conventus prędicti, tam hactenus per vos reformati, quam in posterum reformandi, si qui ex prędictis forsan reformandi sunt, nondum infra mensem prędictum, sed quandocunque poteritis illos acceptare, & pro perpetuis vestris usu, & habitatione semper esse, ac juxta regularia Instituta vestra regi, & gubernari debeant, & ita per quoscunque judicari, interpretari, sententiari, & declarari, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, interpretandi, sententiandi, & declarandi facultate, & auctoritate. Nihilominus pro potiori cautela Conventus prędictos sub cura, regimine, & administratione, & gubernatione vestra immediate subjicimus, & pro vestris perpetuo usu, & habitatione concedimus, & etiam assignamus de novo, ac ut vobis illos acceptare, & retinere, quandocunque liceat, concedimus, & indulgemus. Inhibentes, omnibus, & singulis quibuscunque in virtute Sanctę obedientię, & sub excommunicationis pęna, ne vos, in pręmissis, aut aliquo pręmissorum impediant, aut vobis contradicant. Non obstantibus omnibus illis, quę in dictis, literis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die X Februarii MCCCCXCVI Pontificatus nostri Anno Quarto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Conventus*.) Consulenda *Constitutio XIII data XXI Januarii MCCCCXCIII*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar, cujus autographum asservatur in *Neapolitano* Cœnobio *S. Catharinæ de Formello*.

3. *Præsidentibus*.) Hæc inscriptio deest in exemplari, sed restituta fuit ex Constitutione mox laudata.

Ne possessiones Cœnobii Viterbiensis abalienentur (1). Anno 1496 Die 14 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

ALEXANDER PP. VI. XLVIII.

Dilecti filii (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Motu proprio, & ex certa scientia, ob nonnullas causas animum nostrum moventes, tenore presentium vobis in virtute obedientię, & sub excommunicationis latę sententię in singulos vestrum, ac interdicti in Ecclesiam vestram, pęnis, districtius inhibemus, ne aliquas possessiones, vel prędia ad domum prefatam pertinentia, vendere, alienare, vel commutare presumatis, absque nostra licentia speciali. Volumus autem, quod domos, & vineas in emphytheosim, seu ad livellum (4) concedi consuetas, cum consensu Capituli vestri locare, vel allivellare, possitis, sicut hactenus consuevistis. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Presentibus perpetuis temporibus duraturis. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die XIV Maii MCCCCXCVI, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Abalienentur*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Viterbien.*

3. *Dilecti filii*.) Inscriptio deest, sic autem restitui potest: *Dilectis filiis Priori, ac Fratribus Conventus Viterbien. Ordinis Fratrum Prædicatorum*.

4. *Livellum*.) Sic ab Italica voce *Livello* vocatur *canon*, seu *pensio* quæ habetur ex locatione. Hinc *allivellare* idem est ac *locare* domos vel agros &c. sub certo canone.

Anno 1496
Die 7 Junii.

Nonnullorum Cœnobiorum, & Monasteriorum privilegia firmat.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

XLIX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium ab Ordinis laude.

AD uberes fructus, quos sacer Ordo Fratrum Prędicatorum in agro militantis Ecclesię plantatus, velut arbor bona produxit hactenus &c. (2). Hinc est, quod Nos dilectorum filiorum Priorum, & Fratrum Viennen. (3), Zerluen. (4), Cremen. (5), Novę Civitatis (6), ac Luleucen. (7), Grauſtizoen. (8), & Vallistenarum (9) Domorum, ac dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Conventus Monasterii in Munbatio (10) Fratrum Prędicatorum, & sub eorundem Fratrum, cura, & regimine degentium S. Augustini Ordinum Patavien. (11), & Saltzeburgen. (12), ac Aglegien. (13) Dięces. Bavarię inferioris Provincię Teutonicę, juxta morem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, in hac parte supplicationibus

Supplex petitio.

inclinati, omnia, & singula privilegia, libertates, immunitates, exemptiones, Indulgentias, favores, gratias, concessiones, & indulta, Prioribus, & Fratribus, ac Abbatissę, & Conventui, necnon Domibus, & Monasteriis prędictis, & eorum singulis, per quoscunque Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, & Sedem Apostolicam, ac ejus Legatos, & Nuncios concessa, necnon immunitatem, & exemptionem Secularium, ab Imperatoribus, Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus eis rationabiliter indultas, quatenus sint in usu, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, ac prę-

Confirmatio.

sentis scripti patrocinio communimus inviolabilis quoque firmitatis robur obtinere, ac perpetuis, futuris temporibus observari debere decernimus. Non obstantibus, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus, & singulis, quę dicti Prędecessores in eorundem desuper confectis literis respective voluerint non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę approbationis, communitionis, confirmationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CXXVI fol.* 56.
2. *Hactenus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
3. *Viennen.*) Nunc juris est *Hungariæ* Provinciæ.
4. *Zerluen.*) Forcassis *Zerburn.*, seu *Zeruen.*, vulgo *Zerbst*, in *Saxonia Superiori*.
5. *Cremen.*) Legerem *Crembsen* aliis *Cremsen.*, & *Cremisen.* vulgo *Crembs*, & *Krems* in *Austria*. Nunc juris est Provinciæ *Hungariæ*. Cœnobium vero *Cremense* est in Provincia *Lombardiæ*.
6. *Nova Civitatis.*) Seu *Neustadien.*, vulgo *Neustat*, in *Austria inferiori*.
7. *Luleucen.*) Forsitan *Lubecen*, vulgo *Lubeck*, in *Saxonia inferiori*.
8. *Grauſtizoen.*) Forte *Graiacen.*, vulgo *Graitz*, tectius *Gratz*, in *Stiria*.
9. *Valistenarum.*) Fortassis: *Vallenstain.*
10. *Munbatio.*) Seu *Mintzbacen.*
11. *Patavien.*) Vulgo *Passavu*, in *Bavaria inferiori*.
12. *Saltzeburgen.*) Seu *Saltzburgen.*, vulgo *Saltzburg*, in *Bavaria*.
13. *Aglegien.*) *Aquileien.* scilicet, nonnullis vulgo *Aglar*, & *Aglon*. Urbs est *Carnorum*.

Anno 1496
Die 29 Julii.

S. Thomam laudibus ornat (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

L.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium a laude S. Thomæ.

ETsi cunctę orbis Ecclesię sub Sanctorum fundatę vocabulis, sunt pia fidelium devotione venerandę, illas tamen, quę in honorem S. Thomę de Aquino dedicatę noscuntur, eo celebriori memoria convenit venerari, quo ipse, quasi lucerna pręfulgens in universo, christianum orbem illustrat, ac, sicut etiam inter cetera fulget Ecclesia, ita fidelium mentes, quos in cęlesti patria cupimus collocari, ejusdem Sancti apud Altissimum adjutę suffragiis, ac intercessione illuminatę, a terrenis tenebris subleventur, & a peccatorum noxiis liberatę, pręmia felicitatis eternę consequi mereantur. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius Petrus de Castilla, Civitatis Toletan. Gubernator, ob singularem devotionis affectum, quem ad prędictum Sanctum gerit, unum Altare, Capella nuncupatum, sub invocatione ejusdem S. Thomę in Ecclesia Domus S. Dominici Oppidi de Madrid (3), Toletan. Dięcesis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, de facultatibus a Deo sibi collatis, construi, & ędificari fecerit, & sufficienter dotaverit, & in eadem Ecclesia, apud dictum Altare, suam, & Conjugis suę sepulturam elegerit; Nos cupientes, ut Altare prędictum congruis honoribus frequentetur, & ad illud Christi fideles eo libentius devotionis causa

Indulgentia.

confluant, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere penitentibus, & confessis, qui prędictum Altare in Purificationis, & Annunciationis S. Marię Virginis, & SS. Dominici, & Thomę prędictorum Festivitatum diebus, a primis Vesperis, usque ad secundas vesperas inclusive Festivitatum earundem devote visitaverint, & pro anima Fundatoris dicti Altaris, semel orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem devote dixerint, duodecim annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis misericorditer in Domino relaxamus, pręsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, quod si alias dictum Altare visitantibus, aut alias aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, pręsentes literę, nullius sint roboris, vel momenti. Datum Romę apud Sanctum

Pe-

Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo (4), Quarto Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Ornat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXIII fol.* 203.
3. *Madrid.*) *Madriten.* scilicet, vulgo *Madrid*, in *Castella nova*.
4. *Septimo.*) Sic amanuensis: legendum *Sexto*, ut ex se patet. Vel scribendum: *Pontificatus nostri Anno Quinto*.

In Archivo Ordinis aliæ quædam Constitutiones asservantur quibus *Alexander VI* Indulgentias concessit.

Anno 1496 Die 21 Junii. LI.

PRo Toletano Cœnobio B. Petri Martyris. Constitutio sic incipit: *Alexander &c. Ecclesias, & ecclesiastica loca &c. Cupientes igitur, ut Altare B. Mariæ de Populo situm in Ecclesia Domus B. Petri Martyris Civitatis Toletan. Ordinis Fratrum Prædicatorum, quod, sicut accepimus, dilectus filius Magister Didacus Serrano, Clericus Toletan., Scriptor, & familiaris noster &c. in Purificatione, & Annunciatione B. Mariæ Virginis, ac S. Dominici, & ejusdem S. Petri Martyris festivitatibus a primis vesperis cujuslibet festivitatum, & dierum hujusmodi usque ad occasum solis dici sequentis inclusive &c. decem annos, & totidem quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Undecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CXV fol.* 131.

Anno 1497 Die 15 Julii. LII.

PRo Granatensi Cœnobio S. Crucis. Constitutio sic incipit: *Alexander &c. Etsi loca sub Sanctarum fundata vocabulis &c. Cum itaque, sicut accepimus, carissimus in Christo filius noster Ferdinandus Rex, & carissima in Christo filia nostra Elisabeth Regina Castellæ, & Legionis illustres, postquam Regnum Granaten. de manibus Saracenorum Christiani nominis inimicorum manu forti, Deo Omnipotenti adjuvante eripuerunt, quandam Domum Ordinis Fratrum Prædicatorum de observantia nuncupatorum sub invocatione S. Crucis cum Ecclesia, campanili, & aliis officinis, pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis in Civitate Granaten., quam rite construi, & ædificari fecerunt. Nos cupientes, ut Ecclesia prædictæ Domus, ad quam, sicut etiam accepimus, dilectus filius Gundisalvus Fernandez eorundem Regis, & Reginæ in Regno Siciliæ Capitaneus Generalis, singularem gerit devotionis affectum &c. in Inventionis, & Exaltationis ejusdem S. Crucis, ac S. Thomæ Apostoli, & S. Dominici Festivitatum diebus &c. decem annos, & totidem quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesima Nonagesimo Septimo, Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Libro CXXXVI fol.* 175.

Anno 1503 Die 26 Aprilis. LIII.

VIsitantibus Altare S. Petri Gondisalvi Ordinis Fratrum Prædicatorum. *Oliverius Sabinen., Georgius Tusculan., & Hieronymus Prænestin. Episcopi, Ludovicus Johannes tituli SS. quatuor Coronatorum, Johannes Antonius tit. SS. Nerei, & Achilei, Dominicus tituli Sancti Nicolai inter imagines, Guillermus tituli Sanctæ Pudentianæ, Johannes tituli Sanctæ Priscæ, Franciscus tituli Sanctæ Ceciliæ, ac Petrus tituli Sancti Ciriaci Presbyteri, Julianus Sanctorum Sergii, & Bachi, necnon Federicus Sancti Theodori Diaconi miseratione divina S. R. E. Cardinales, universis, & singulis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, salutem in Domino sempiternam. Quanto frequentius fidelium mentes ad opera caritatis inducimus, tanto salubrius animarum suarum saluti consulimus. Cupientes igitur, ut Altare Sancti Petri Gondisalvi Fratris Ordinis Sancti Dominici in Monasterio ejusdem Sancti Dominici in Villa de Guimaraes Bracharensi Diœcesis, ad quod Petrus Alvari nobilis vir de Domo Regis Portugalliæ, & Agnes Johannis ejus Uxor, dictæ Bracharensis Diæcesis, singularem gerunt devotionem, congruis frequentetur honoribus, & a Christi fidelibus jugiter veneretur, ac in suis structuris, & ædificiis debite reparetur, conservetur, & manuteneatur, necnon libris, calicibus, luminaribus, ornamentis ecclesiasticis, & rebus aliis pro divino cultu inibi necessariis decenter muniatur, utque Christi fideles ipsi eo libentius devotionis causa confluant ad illud, & ad reparationem, conservationem, manutentionem, & munitionem hujusmodi manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cælestis gratiæ uberius conspexerint se refectos, Nos Cardinales præfati, videlicet, quilibet nostrum per se, supplicationibus dictorum Petri Alvari, & Agnetis Johannis ejus Uxoris, Nobis super hoc humiliter porrectis, inclinati, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis Christi fidelibus utriusque sexus vere pænitentibus, qui dictum Altare in singulis, videlicet, Sancti Dominici, & secunda die Nativitatis Domini, secunda die Paschæ, secunda die Pentecostes, ac Sancti Petri, in qua ipsius Altaris consecratio celebratur, festivitatibus, & diebus a primis vesperis usque ad secundas vesperas inclusive devote visitaverint annuatim, & ad præmissa manus porrexerint adjutrices, pro singulis festivitatibus, sive diebus prædictis, quibus id fecerint, centum dies de injunctis eis pænitentiis misericorditer in Domino relaxamus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. In quorum fidem literas nostras hujusmodi fieri, nostrorumque sigillorum fecimus appensione communiri. Datum Romæ in Domibus nostris Anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Tertio, die vero Vigesima sexta Mensis Aprilis, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Alexandri divina providentia Papæ Sexti Anno Undecimo.* Ex Archivo Ordinis, in quo Exemplar authenticum, cujus authographum servatur in Cœnobio *S. Dominici Guimaranen.*

Anno 1496 Die 7 Novembris.

Congregatio (1) constituitur in Romana Provincia.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LIV. Dilectis filiis Sanctę Marię super Minervam de Urbe, Sanctę Marię ad Gradus Viterbien., S. Marię ad Quercum, extra muros Viterbien., S. Spiritus Senen., S. Catherinę de Pisis, S. Sabinę de Urbe, S. Dominici de S. Geminiano, S. Marci de Florentia, S. Dominici de Fesulis, S. Dominici de Pistorio, S. Dominici de Prato, S. Romani de Luca, S. Agnetis de Montepolitiano, S. Dominici de Perusia, S. Dominici de Cortona, S. Marię de Saxo, Ordinis Prędicatorum Prioribus, & Fratribus in illis domibus degentibus.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium a laude Ordinis. Reformationi, & augmento vestrę sacrę Religionis, prout tenemur, favorabiliter attendentes, quę omnium conditori gratissima, & pię devotioni fidelium accepta est, & fructuosa, libenter ad illa intendimus, per quę utiliter, & salubriter valeat provideri, quod laudabiles ritus, mores, & observantia regularis in omnibus domibus vestri Ordinis continue vigeant, & prosperum suscipiant, adjuvante Domino, incrementum. Diplomatis causa. Hujusmodi igitur pio desiderio inducti, ac sperantes, quod si domus S. Marię de Quercu extra muros Viterbien., S. Spiritus de Senis, S. Catherinę de Pisis, S. Sabinę de Urbe, necnon S. Dominici de S. Geminiano Ordinis vestri, quę Congregationi Fratrum Lombardię unitę, & incorporatę aliquandiu permanserunt, a Congregatione prędicta, & illius Vicarii, & Prędatorum obedientia separarentur, ac statueretur, quod tam prędictę, quam etiam alię domus vestrę videlicet S. Marię super Minervam de Urbe, S. Marię ad Gradus Viterbien. S. Dominici de Perusia, S. Dominici Cortonen., S. Agnetis Montis Politiani, S. Marci de Florentia, S. Dominici de Fesulis, S. Marię de Saxo, necnon S. Dominici Praten., S. Dominici Pistorien., & S. Romani de Luca vestri Ordinis Domus, & vos nunc, & pro tempore degentes in eis, Priores, & Fratres, unam aliam Congregationem invicem Fratrum Romanę, & Tuscię Provincię secundum morem dicti Ordinis nuncupandam, sub unius proprii Vicarii obedientia degentium constitueretis, exinde profecto salubris propagatio, ritus, & morum observantię regularium institutorum dicti Ordinis domibus, & eorum Fratribus proveniret, pręsertim quia dictę domus invicem in magna existunt propinquitate, & commode a suo Vicario visitari, Fratresque in ipsis degentes ad eum faciliter se conferre, & suis opportunitatibus subvenire possunt juxta vestrarum seriem constitutionum. Institutio. Motu igitur proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera libertate, & ex certa nostra scientia, S. Marię de Quercu, S. Spiritus Senensis, S. Dominici de S. Geminiano, S. Catherinę de Pisis, & S. Sabinę de Urbe domos, & vos nunc, & pro tempore degentes in eis Priores, & Fratres a Congregatione prędicta Lombardię, & illius Vicarii, & Pręlatorum obedientia segregamus, & separamus. Nec volumus per hoc detrimentum aliquod sive damnum generari, aut quoquo modo provenire pręfatis domibus. Ac etiam Apostolica auctoritate statuimus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, tam pręfatę quinque sic per Nos a dicta Congregatione separatę, quam alię domus prędictę in dicta Romana, & Tuscię Provincia consistentes, & vos nunc, & pro tempore in eis degentes, Priores, & Fratres insimul unam novam Congregationem, Fratrum regularis vitę observantię Romanę, & Tuscię Provincię nuncupandam, constituatis. Magistroque Generali, & unius ejusdem Congregationis Vicarii obedientię subjiciamini, qui hac prima vice per venerabilem Fratrem nostrum Oliverium Episcopum Sabinensem Cardinalem Neapolitanum, cum consilio dilecti filii Generalis Magistri vestri Ordinis pro biennio tunc proxime futuro deputetur, & hujusmodi biennio elapso, statim ab officio Vicariatus censeatur absolutus, & singulis bienniis perpetuis futuris temporibus a Prioribus, & Sociis, ac aliis electoribus, juxta formam constitutionum vestri Ordinis, positam in Capitulo de Electione Prioris Provincialis, eligatur; quę electio per Magistrum Generalem vestri Ordinis confirmetur, nec alius Vicarius possit institui, nisi qui sic per Congregationem prima vice, & legitime electus fuerit, ipseque Vicarius in dictę Congregationis domos, & illarum Priores, & Fratres pari, qua & Prior Provincialis in domos, & illarum Priores, & Fratres suę Provincię, superioritate, jurisdictione, & pręeminentia, & potestate fungatur, & quolibet anno Priores dictarum domorum cum eorum sociis ad Congregationem evocare, & dictas domos, & in eis degentes Priores, & Fratres per se, vel legitime impeditus per alium, in capitibus, & membris visitare teneatur, & debeat, nec possit in sui Vicariatus officio finito biennio quoquomodo confirmari, aut de novo in Vicarium eligi infra biennium tunc proxime futurum, nec etiam interim ab officio sui Vicariatus, nisi per eandem Congregationem absolvi, aut eidem Congregationi alius, quam per Congregationem ipsam electus in Vicarium, vel Vicevicarium, sive Locumtenentem ejus, aut sub quovis alio nomine prefici. Quod si contingat, ipsum in Vicariatu suo ab hac vita migrare, tunc Prior domus S. Marię super Minervam vices ejus in omnibus obtineat, teneaturque infra mensem sex convocare Priores antiquiorum domorum dictę Congregationis, de quorum consilio determinabitur, quando prefata electio fieri debeat, & quousque alius electus non fuerit, & confirmatus, ejus auctoritate in omnibus fungatur. Ipse quoque Vicarius tantum Priores absolvat, & electos confirmet. Mandamus insuper, & districte pręcipimus in virtute sanctę obedientię universis, & singulis Fratribus, ad dictas domos quoquomodo pertinentibus, & qui de prędicta Provincia sunt oriundi, ut ad ipsam Congregationem Tuscię, & Romanę Provincię omni excusatione postposita illico revertantur, nec aliquis

aliquis Frater ipsius Congregationis inde discedere possit, aut valeat, absque ipsius Vicarii expressa licentia. Concedimus preterea motu, & scientia similibus, Vicario, Domibus, & Fratribus dictę Congregationis Romanę, & Tuscię Provincię, & qui pro tempore erunt, ut omnibus, & singulis prerogativis, privilegiis, gratiis, immunitatibus, & donis, ac indulgentiis, & indultis spiritualibus, & temporalibus, Congregationi prefatę Lombardię, & illius Vicario, domibus, & Fratribus per Nos in genere, & Sedem Apostolicam, vel alias quomodolibet concessis, & quibus Congregatio predicta, & illius Vicarius, Domus, & Fratres in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti in posterum poterunt, & gaudere, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant proinde, ac si principaliter pro ipsa Congregatione Romanę, & Tuscię Provincię, ac illius domibus Vicario, & Fratribus, ęque principaliter emanassent, quibus etiam salvis, non intelligatur per ea derogatum debitę superioritati Magistri vestri Ordinis Generalis, & vestrę in eum subjectioni. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictę Congregationi Lombardię, aut alicui ex Prioribus, vel domibus predictis Romanę, vel Tuscię Provincię concessis literis, etiam in forma Brevis, & privilegiis, quibus illa, etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum, seu quęvis alia expressio habenda esset, & in eis quęvis clausulę etiam derogatoriarum derogatoriis fortiores, & insolitę continerentur, in his presentibus pro expressis habentes hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, quoad premissa specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus insuper, & presentium tenore in virtute sanctę obedientię districte precipiendo sub excommunicationis latę sententię pęna mandamus universis, & singulis cujuscunque conditionis, status, dignitatis, & gradus, quatenus presentibus nostris literis nullo modo per se, vel per alium, directe, vel indirecte, sub quovis titulo, aut quęsito colore contradicere, sive impedimentum prestare audeant, aut presumant. Decernentes etiam irritum, & inane, si secus super premissis, aut aliquo premissorum scienter, vel ignoranter a quoquam contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die VII Novembris MCCCCLXXXXVI, Pontificatus nostri Anno Quinto.

L. Podocathareus.

1. *Congregatio.*) Consulendus *Fontana de Romana Provincia Cap. I lit. III pag. 22 &c.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum. Aliud asservatur in Archivo *Florentini* Cœnobii *S. Marci*. Exemplar authenticum habes in Archivo Ordinis.

Ne aliquis ex judæis ortus ascribatur conventui Fratrum Abulensis (1) Cœnobii.

Anno 1496 Die 12 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Thomę (3) de Turrecremata Priori S. Crucis Ordinis Predicatorum. LV.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

Exponi nobis fecisti, quod tu qui Officium Inquisitoris Generalis hereticę pravitatis, & apostasię a fide catholica in Regnis, & dominiis carissimorum in Christo filiorum Ferdinandi, & Elisabeth Hispaniarum Regis, & Reginę Illustrium, per plures annos, ex delegatione, seu commissione Apostolica exercuisti, eodem officio durante, tam ex dictorum Regum largitione, quam ex nonnullis penitentiis arbitrio Inquisitorum hereticis redeuntibus ad fidem impositis insigne Monasterium Ordinis tui Predicatorum sub invocatione S. Doctoris Thomę de Aquino in Civitate Abulensi a primis fundamentis edificasti, & erexisti, illudque utensilibus, & ornamentis ad cultum divinum, & usum Religiosorum ibidem commorantium necessariis sufficienter dotasti, atque munisti. Sed cum persona tua, neophitis Christianis descendentibus ex genere Judęorum, pretextu dictę Inquisitionis, plurimum sit exosa, verisimiliter times, ne si forte homines illius generis in dicto Monasterio admitterentur, processu temporis ex speciali tui ac hujusmodi Inquisitionis odio in perniciem, & destructionem Monasterii hujusmodi molirentur, Quare fuit Nobis pro parte tua humiliter supplicatum, quatenus dignaremur tibi super hoc de opportuno, & salubri remedio providere. Nos igitur, qui te ob immensos labores pro fidei exaltatione susceptos, in visceribus gerimus caritatis, justis votis, ac supplicationibus tuis annuere cupientes, nullum unquam neophitum, ex hujusmodi Judęorum genere, mediate, vel immediate descendentem in Religiosum ejusdem Monasterii S. Thomę recipiendum, seu admittendum, perpetuis futuris temporibus, ex certa nostra scientia decernimus, atque mandamus. Inhibentes nihilominus Priori, & Conventui, ac singularibus personis ejusdem Monasterii, qui pro tempore erunt, in virtute S. Obedientię, & sub pena excommunicationis, quam contravenientes ipso facto incurrant, ne contra hujusmodi statutum, & Decretum nostrum, aliquem de predicto genere, ad habitum, seu professionem dicti Ordinis in eodem Monasterio scienter admittant. In contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XII Novembris MCCCCXCVI Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa. Nota. Mandatum.

1. *Abulen.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Abulen.*
3. *Thomæ.*) Viro celeberrimo, de quo sepius dictum fuit.

Fir-

Anno 1496 Die 12 Novembris.

LVI.

Firmat donationes a Fratre Thoma de Turrecremata factas Cœnobiis Vallisoletano (1), Segobiensi (2), & Abulensi (3).

Ex Archivo (4) Ordinis.

Dilecto filio Thomę de Turrecremata Priori Sanctę Crucis Ordinis Prędicatorum.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm, sicut accepimus, tu, qui dudum in Monasterio S. Pauli oppidi Vallisoleti Ordinis Prędicatorum professionem solemniter emisisti, deinde Monasterii S. Crucis ejusdem Ordinis in Civitate Segobiensi Prior effectus, & per felicis recordationis Innocentium Papam VIII, Prędecessorem nostrum, ad carissimorum in Christo filiorum nostrorum Ferdinandi, & Elisabeth Hispaniarum Regis, & Reginę illustrium supplicationem, Generalis Inquisitor hereticę pravitatis, & Apostasię a Catholica fide in omnibus Regnis, & Dominiis suis fuisti deputatus, eodem Officio durante, tam ex nonnullis pęnitentiis pecuniariis, quę arbitrio suo hereticis redeuntibus (5) ad fidem, per inquisitores a te substitutos fuerunt impositę, quam ex eleemosynis, & largitionibus a prędictis Rege, & Regina, & aliis personis sibi factis, insigne Monasterium ejusdem Ordinis sub invocatione S. Doctoris Thomę de Aquino in Civitate Abulensi construxisti, & tam illi, quam Monasterio S. Crucis prędicto, cui tanquam Prior pręsidebas, & cujus ędificia ex hujusmodi pecuniis non modicum reparasti, multa ornamenta, atque paramenta, & res alias ad augmentum divini cultus, & Religiosorum usum liberaliter condonasti. Quę omnia per te donata, & exposita, cupis apud eadem Monasteria respective in perpetuum fixa permanere, ut inde amoveri non possint, sed dubitas, ne forsan ex eo, quod in dicto Monasterio Vallisoleti professionis votum

Nota,

emisisti, per ejusdem Priorem, & Conventum, qui erunt pro tempore, prędicta Monasteria S. Thomę, & S. Crucis super hujusmodi donationibus per te factis, molestentur. Quare de opportuno remedio provideri Nobis humiliter supplicari curasti. Nos igitur, qui personam tuam ob immensos labores, quos pro fidei exaltatione suscepisti, in visceribus gerimus caritatis, eamque desideramus favore prosequi gratioso, cum non dubitemus omnia, & singula per te sic distributa, & prędictis Monasteriis collata ad augmentum cultus divini, & populi christiani devotionem, atque Religiosorum subsidium proculdubio

Confirmatio.

cedere, singulas pecuniarum hujusmodi distributiones, & rerum donationes in dictis Monasteriis, & ad eorum utilitates per te factas ex certa scientia, pręsentium tenore, auctoritate Apostolica confirmamus, & approbamus, roburque perpetuę firmitatis habere decernimus; inhibentes sub excommunicationis pęna, quam ipso facto contravenientes incurrant, tam Priori, & Conventui, & singularibus personis dicti Monasterii S. Pauli presentibus, & futuris, quam aliis quibusvis personis cujuscunque gradus, status, vel conditionis existant, ne super iis prędicta Monasteria S. Thomę, & Sanctę Crucis, vel aliquod ipsorum, quacunque occasione, seu quovis quęsito colore molestare pręsumant, premissis, & aliis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XII Novembris MCCCCXCVI Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Vallisoletano.*) Vulgo *Valladolid;*
2. *Segobien.*) Prior huic Conventui præfuerat annis *XII*. Hinc apud nonnullos *Segobiensis* cognominatur.
3. *Abulensi.*) Istud Cœnobium *Thomas* noster a fundamentis erexerat.
4. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Abulensi.*
5. *Redeuntibus.*) Non hæreticos tantum, sed etiam Judæos innumeros, ac christianos infectos ritibus Judæorum ad ovile Christi reduxerat *Thomas*, ut ex Auctoribus, quos laudat *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MCCCCXCVIII pag. 892* videre est.

Anno 1496 Die 6 Decembris.

LVII.

De Fratribus recipiendis in Congregatione (1) Romanæ Provinciæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Prioribus ac Fratribus Conventuum Congregationis Provincię Tuscię, & Romanę Ordinis Prędicatorum.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm nuper pro Dei honore, ac divini cultus augmento, & religionis vestrę amplificatione institui fecerimus Congregationem Romanę, ac Tuscię Provincię, secundum ritum vestri Ordinis nuncupatam: Intendentes ad ea, per quę hujusmodi Congregatio majora quotidie in Domino suscipiat incrementa, & fructus in dies uberiores pariat, vobis, & cuilibet vestrum, auctoritate Apostolica, tenore presentium concedimus, ut religiosos quoslibet, & Fratres vestri Ordinis, de quacunque alia Congregatione, Conventu, seu loco ad vos, & Congregationem vestram hujusmodi Romanę, & Tuscię venire volentes, de Generalis Magistri, & Vicarii dictę Congregationis Tuscię, pro tempore existentium, aut ab eis facultatem habentium, licentia recipere libere, & licite possitis, & valeatis: illos sincera in domino caritate trac-

tractantes: Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibuscunque aliis literis, & indultis ab eadem Sede Apostolica, etiam per Nos Ordini vestro, vel alicui Congregationi, aut Domui ejus, generaliter, aut specialiter, sub quibuscunque tenoribus, & formis, etiam motu proprio concessis, quibus illa, etiamsi de eis, earumque totis tenoribus de verbo ad verbum, seu quęvis alia expressio habenda esset, & in eis quęvis clausula, etiam derogatoriarum derogatorię fortiores, & insolitę continerentur, pręsentibus pro expressis habentes, quoad pręmissa hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus; & in quantum pręsentibus literis, & in illis contentis pręjudicium afferre possent, pro infectis, & non concessis haberi volumus, & mandamus. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die VI Decembris MCCCCXCVI Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Congregatione.*) Cui à *S. Marco* nomen est. Nunc etiam floret, viris pietate, ac scientia claris celeberrima.

2. *Archivo.*) In quo exemplar ex Autographo *Florentino*.

Curæ Vicarii Generalis Lombardiæ Mediolanense Monasterium Sanctæ Mariæ de Purificatione committit.

Anno 1497 Die 10 Januarii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LVIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui Monasterii B. Marię de Purificatione veteris nuncupati, Ordinis S. Augustini, Mediolanen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum pro parte vestra felicis recordationis Innocentio PP. VIII Pędecessori nostro, exposito, quod cum vos alias, ex concessione Apostolica curę, & gubernationi Prioris, & Fratrum Domus Sancti Eustorgii Mediolanen. Ordinis Pędicatorum, Conventualium nuncupatorum, subjectę essetis, ac cupientes, ob meliorem vitę frugem, ad Regularem dicti Ordinis observantiam reduci, & sub illa perpetuo Altissimo famulari, idem Innocentius Predecessor, vos, & Monasterium vestrum curę, & visitationi dilecti filii Vicarii Generalis, de observantia nuncupati, conventuum reformatorum dicti Ordinis utriusque sexus Lombardię pro tempore existenti, prout alia Monasteria dicti Ordinis reformata, subjecta fuerant, perpetuo subjecit, & Vicario pręfato, ut vos, & Monasterium vestrum, sub cura, & visitatione pędicta, recipere deberet, ac Fratribus Conventualibus pręfatis, ne de cetero de cura, & visitatione pręfatis, se intromittere pręsumerent, mandavit, prout in dicti Innocentii Pędecessoris literis, quę Abbatissę ejusdem Monasterii directę fuerunt, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, pro eo quod Monasterii pręfati, non Abbatissa, sed Priorissa existit, & in dictis literis, quod ordinario suppositę, & gubernationi duntaxat in spiritualibus dictorum Prioris, & Conventus S. Eustorgii in pręfata concessione subiicere ętatis (2), expressa mentio facta non fuit, ab aliquibus, hęsitatur, literas pręfatas subreptionis vitio notari, vosque propterea molestari posse tempore procedente, &, sicut eadem petitio subjungebat, vos sub cura, & visitatione pręfati Vicarii cum odore bonę famę, & sub eadem regulari observantia viventes, adeo in numero crevistis, quod ultra novitias triginta novem, vel circa, Professę in vestro Monasterio pręsato reperiuntur. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis, ac alias vestro statui opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur vobis, & animarum vestrarum saluti consulere cupientes, vosque, & quamlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, volumus, quod literę pręfatę, ac inde secuta quęcunque a Dat. pręsentium perinde valeant, ac si Priorissę Monasterii hujusmodi directę, & in eis de vera, & limitata subjectione, ut prefertur, expressio mentio facta fuisset, & nihilominus pręfato Vicario Priorissam vestri Monasterii pro tempore existentem, & alios quoscunque ejus Officiales, ac dictę electionem confirmandi, & instituendi, & destituendi, ac absolvendi, aliasque omnia, & singula juxta ritum aliorum Monasteriorum reformatorum dicto Vicario subjectorum exercendi, exequendi, quę tam, ex consuetudinibus, & privilegiis, ac gratiis dicto Ordini concessis, quam alias quomodolibet in spiritualibus, & temporalibus, capitibus, & membris erga Monasteria suę curę commissa facere, disponere, & exequi potest, omnimodam facultatem, reservato tamen consensu Archiepiscopi, vobisque, quod omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, exemptionibus, immunitatibus, favoribus, indultis, tam in temporalibus, quam in spiritualibus aliis Monasteriis, & Monialibus pręfato Vicario subjectis, concessis, & in posterum concedendis, & quibus utuntur, seu potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere valeatis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, & indulgemus, ac irritum, & inane decernimus si secus &c. contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, concessionis, indulti, & constitutionis, infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto (3), Quarto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
2. *Ætatis*) Mutilus hic locus. Legerem: *subjectæ eratis*.

3. *Nonagesimo Sexto*,) Stylo Bullarum, æræ vero communis *MCCCCXCVII*.

Arriensi

Anno 1497 Die 13 Februarii.

Arrientii (1) Cœnobii fundationem firmat.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LIX.

Dilectis filiis Fratribus Ordinis Prędicatorum Congregationis Lombardię.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ALias ad supplicationem claræ memorię Ferdinandi Sicilię Regis, Ecclesiam B. Marię ad Vicum Ordinis vestri Arrientii Agatensis (3) Diœcesis, vobis per nostras literas (4) in forma Brevis concessimus regendam, & gubernandam, prout in eisdem literis latius continetur, quarum quidem literarum vigore vos, ut accepimus, per aliquot annos inibi Altissimo servientes cum commendatione totius populi, pacifice permansistis. Nuper autem intelleximus, quod quidam ejusdem vestri Ordinis Fratres Conventuales vos molestant, & perturbant; Nos attendentes jus suum nemini de facto deberi auferri, maxime quia a fide dignorum testimoniis de vestra approbata vitę observantia sępius accepimus relationes, vestris, ac carissimę in Christo filię nostrę Johannę Sicilię Reginę Illustris supplicationibus inclinati, literas nostras prędictas, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, quas, ac si de verbo ad verbum de eis hic facta foret mentio, pro insertis haberi volumus, tenore pręsentium confirmamus, inhibentes omnibus, & singulis cujuscunque status, gradus, ordinis, aut dignitatis, existentibus, & pręsertim pręfatis Fratribus vestri Ordinis Conventualibus, ne vos quovis quęsito colore super possessione dictę Ecclesię B. Marię ad Vicum amplius molestare, necnon perturbare pręsumant. Mandantes venerabilibus Fratribus Nolano (5), & Agatensi Episcopis, ac eorum Vicariis in spiritualibus Generalibus, quatenus ipsi, vel eorum alter, efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittant vos super dictam Ecclesiam quomodolibet molestari, aut perturbari. Contradictores per censuras ecclesiasticas, & opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, literis Apostolicis in favorem dictorum Fratrum hactenus, etiam per Nos forsan desuper concessis, quibus per pręsentes expresse derogamus, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cęterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XIII Februarii MCCCCXCVII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Arrientii.*) Seu *Arientii*, *Arienzo*. Nunc istud Cœnobium juris est Provinciæ *Sanitatis*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Arianen.*
3. *Agatensis.*) Seu *Agathen.*, vulgo *S. Agata di Goti*, in Regno *Neapolitano*.
4. *Literas.*) Constitutionem scilicet datam *XXI* Januarii *MCCCCXCIII*.
5. *Nolano.*) In Regno *Neapolitano*.

Anno 1497 Die 23 Februarii.

Facultas fundandi Cœnobii extra Oppidum Loben. (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Nuremberg-en., & dilectis filiis Nurembergen., ac S. Petri in Budissen., Misnen. Diœces., Ecclesiarum Decanis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

INter curas multiplices, quibus undique agitamur, illa maxime cordi nostro residet, ut nostris potissime temporibus sacrę Religionis splendor ubique enitescat &c. (3) Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Uladislai (4) Ungarię Regis illustris, ac dilecti filii nobilis viri, Henrici de Hartenstein. (5)

Supplex Regis, aliorumque petitio.

Comitatus, ac Marchionatus Lusanię (5) Inferioris (6), Misnen. Diœcesis, pro pręfato Rege Prefecto, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi amore devotionis incensi, cupientes transitoria, in terrena, & temporalia in cęlestia, felici commercio commutare, ob singularem, quem ad Capellam S. Marię extra Oppidum Loben. dictę Diœcesis, temporalis dominii dicti Regis, cui quędam parva Capella S. Jacobi Apostoli est annexa, & in qua divina officia per Sacerdotes ex eleemosynis pro tempore oblatis conductos, celebrantur, & ad quas Christi fideles illarum partium, propter crebra miracula, quę meritis, & intercessione Dei Genitricis Virginis Marię, & ejusdem S. Jacobi in dies operatur Altissimus, libenter confluunt, in numero copioso, ad Ordinem Fratrum Prędicatorum, & illius personas, qui eorum exemplari vita, prędicationibus verbi Dei, assidua, & devota divinorum, ac Missarum celebratione, audientia confessionum, & exhortationibus ad bene, beateque vivendum, non cessant animas Deo lucrifacere, gerunt devotionis affectum, cupiunt de bonis a Deo sibi collatis construi facere, apud prędictam Capellam, unam Domum pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis, si eis illam construi faciendi, & dilecto filio Priori Provinciali Provincię Saxonię, sub cujus Provincia dicta Capella existit, & dictis Fratribus, illam pro eorum usu, & habitatione hujusmodi recipiendi per Sedem Apostolicam concederetur. Quare pro parte Regis, & Comitis prędictorum, asserentium, quod ex hujusmodi constructione Domus apud dictam Capellam, & Fratrum prędictorum inibi inhabitatione incolę dicti Oppidi, & locorum convicinorum, & aliorum ad dictam Capellam confluentium, cum devotionis augmento, plura commoda consequentur, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis Domum prędictam cum campanili humili in Capella hujusmodi, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis,

hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, construi, & ędificari faciendi, ac Priori, & Fratribus prędictis, illam, postquam sic constructa fuerit, pro eorum perpetuis usu, & habitatione prędictis recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, ac primo dictam Capellam eisdem Priori, & Fratribus pro eorum Ecclesia concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui animarum salutem procurari, Religionis fervorem propagari, & divinum cultum adaugeri, nostris potissime temporibus, ferventibus desideriis exoptamus, ac Comitem prefatum a quibusvis excommunicationis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, Regi, & Comiti pręfatis, Domum prędictam cum campanili humili, campana in dicta Capella hujusmodi, ac cemeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, & hortalitiis, & aliis necessariis officinis prope primo dictam Capellam, pro usu, & habitatione prędictis, sine cujuscunque prejudicio construi, & ędificari faciendi, necnon Priori Provinciali, & Fratribus prędictis illam, pro illorum perpetuis usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, & perpetuo inhabitandi, ac eleemosynas in Oppido, & aliis locis circumvicinis hujusmodi, pro eorum sustentatione libere querendi, licentiam, ac primo dictam Capellam hujusmodi, de illorum, quorum interest, expresso consensu, pro eorum Ecclesia, auctoritate nostra concedatis, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne prędicti, & cujusvis alterius Mendicantium Ordinis professores, ad inhabitandum nova loca recipere &c. & aliis constitutionibus, & ordinationibus &c. quibuscunque. Nos enim, si licentiam, & primo dictam Capellam hujusmodi concedi, & alia premissa per vos vigore pręsentium fieri contigerit, ut prefertur, dictę Domui erigendę, & Priori, ac Fratribus illam pro tempore inhabitantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, favoribus, & indultis, aliis Domibus dicti Ordinis, & personis in eis degentibus in genere concessis, & quę in futurum concedi contigerit, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, & indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, infra cujus limites dicta Capella existit, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Volumus autem, quod Prior, & Fratres in Domo construenda hujusmodi pro tempore degentes in eorum orationibus pro felici statu Regis, & Comitis prędictorum, eorumque uxoribus preteritis, pręsentibus, & futuris, ac aliis eorum descendentibus, necnon Progenitorum eorundem commemorationem specialem facere debeant, & teneantur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto (7), Pridie Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Facultas.

1. *Loben.*) In *Germania*, ubi cetera Civitates, de quibus hoc in Diplomate.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXIX fol.* 130.
3. *Enitescat &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Uladislai.*) Seu *Ladislai*, hujus nominis *VI.*
5. *Lusania.*) Legerem: *Lusatia*, quæ Provincia est *Germaniæ*, vulgo *Lausnitz*. Alias *Bohemiæ* fuit annexa. Hinc Præfectum, qui jus ipsi suo nomine diceret, *Ladislaus*, non *Hungariæ* tantum, sed etiam *Bohemiæ* Rex, delegaverat.
6. *Inferioris.*) Duplex enim *Lusatia*, superior una, inferior altera.
7. *Nonagesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCVII*.

Anno 1497 Die 5 Aprilis.

LXI.

Quædam pro Congregatione Lombardiæ sancita (1) declarat.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 21.

Dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dudum felicis recordationis Paulus Papa Secundus, Prędecessor noster, vobis, & Congregationi vestrę certas literas suas concessit, quibus inter alia cavetur, quod si Vicarium dictę Congregationis, durante ejus officio, ab humanis decedere, seu ab illo juxta certum modum amoveri contingat, Prior antiquioris Conventus Reformatorum Conventuum dictę Congregationis, in omnibus, & per omnia ejusdem Vicarii vices gerat, donec alter Vicarius postulatus, & confirmatus extiterit, cum omni solita potestate, excepta duntaxat auctoritate absolvendi Conventuum Priores, & in ipsum eventum mortis, videlicet vel amotionis Vicarii prędicti, idem Prior ejus vices gerens infra duos menses teneatur congregare Capitulum ad postulationem Vicarii faciendam, nisi ex causa legitima eandem postulationem ad aliud tempus prolixius de aliquorum Priorum consilio duceret differendam; quo casu una cum diffinitoribus dictę Congregationis Priores absolvere possit. Ejusdem autem Vicarii Congregationis postulatio de biennio in biennium celebretur, neque possit superioris biennii Vicarius pro alio biennio immediate sequenti quomodolibet postulari, vel confirmari, sed finito biennio alius omnino mutetur Vicarius. Cum autem, sicut Nobis nuper exponi fecistis, ex aliquibus verbis in pręcedentibus positis aliqua dubia sint exorta videlicet: an, si contingat aliquem infra suum biennium, & in illo non finito decedere, vel a Vicariatu amoveri, immediate pręcedens Vicarius possit in Vicarium postulari, vel assumi: & an si contingat, gerentem vices in casu supradicto pro electione facienda, convocare Congregationem, & eam celebrare ipse vices gerens una cum diffinitoribus, possit Priores ab eorum Officiis absolvere; Nos, ad quos pertinet dubitationes hujusmodi de medio tollere, & ut vos in pacis, & quietis dulcedine vestrę Congregationis negotia peragere possitis, providere volentes, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium declaramus, quod si contingat, aliquem Vicarium infra biennium

ſui Vicariatus, & in illo non finito decedere vel juxta modum ſolitum ab eo amoveri, immediate precedens Vicarius ad hujuſmodi Vicariatum ea vice eligi, vel aſſumi non poſſit, donec poſt finitum tempus ſui Vicariatus biennium integrum ſit elapſum. Quare ſi contingat gerentem vices in caſu ſupradicto pro electione Vicarii facienda Congregationem convocare, & illam celebrare, ut moris eſt, ipſe vices gerens una cum Diffinitoribus predictis poſſit Priores a ſuis Officiis abſolvere, ſicut & reliqua omnia facere, que facere poſſet Vicarius Generalis. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, necnon ſtatutis, & conſuetudinibus Ordinis, & Congregationis predictorum, juramento, confirmatione, Apoſtolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Rome apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die V Aprilis MCCCCXCVII Pontificatus noſtri Anno Quinto.

1. *Sancita.*) Conſulenda *Conſtitutio VIII Pauli II.* *Legitur pag.* 443 *III* Tomi.

Anno 1497 Die 6 Aprilis.

Ne Congregationis Lombardiæ Fratres Argentien. (1) Cœnobii curam dimittant.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXII.

Dilectis filiis Vicario, Definitoribus, & Fratribus Congregationis Lombardie de obſervantia Ordinis Predicatorum, & Fratribus Lombardie dicte Congregationis in Domo B. Marie ad Vicum de Argentio, Agaten. Dieceſis commorantibus.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

VOlentes cariſſimi in Chriſto filii noſtri Frederici Sicilie Regis Illuſtris, qui de veſtra ſanctimonia, & probitate plurimum confidit, deſiderio annuere, vobis omnibus, & ſingulis Fratribus ſupradictis tenore preſentium in virtute Sancte obedientie, & ſub excommunicationis pena, quam ipſo facto, ſi contrafeceritis, incurratis, precipimus, & mandamus, ut Domum Beate Marie ad Vicum de Argentio, Agaten Dieceſis, ſicut ceteras Domos Congregationis veſtre Lombardie teneatis acceptare, regere, & gubernare debeatis. Concedentes vobis, & veſtrum cuilibet, ut omnibus, & ſingulis gratiis, privilegiis, immunitatibus, & exemptionibus, quibus cetere Domus ejuſdem Congregationis gaudent, & potiuntur, uti, & potiri, & gaudere poſſitis; mandantes propterea dilectis filiis Fratri Raphaeli de Soncino (3), Fratri Bartholomeo de Novis, Fratri Mattheo de Bellano, & aliis ſociis Fratribus Lombardis, iſtius Congregationis, in dicta Domo commorantibus, ut ſub dicta pena inde diſcedere non debeant, nec dictam domum relinquere, niſi prius alii Fratres a Congregatione predicta aſſignati illuc venerint, precipientes etiam ſub eadem excommunicationis pena, & aliis cenſuris eccleſiaſticis, omnibus, & ſingulis Prelatis, & Fratribus Ordinis Predicatorum, ac perſonis cujuſcunque conditionis, gradus, ſtatus, & preeminentie exiſtant, ut vos, aut alios Fratres ejuſdem Congregationis in eadem domo commorantes, nullo modo moleſtent, aut perturbent, ſed pacifice, & quiete eam tenere, & regere permittant. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſvis privilegiis, reſcriptis, & exemptionibus dicti Ordinis, quibus pro hac vice tantum derogamus, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Rome apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die VI Aprilis MCCCCLXXXXVII Pontificatus noſtri Anno Quinto.

1. *Argentien.*) Seu *Arientii*, vulgo *Arienzo*. Juris eſt Provinciæ *Sanitatis*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo aſſervato in Neapolitano Cœnobio *S. Catharinæ de Formello*.
3. *Raphaeli de Soncino.*) Cujus meminit *Leander Alberti de Viris illuſtribus Ordinis Prædicatorum fol.* 150.

Anno 1497 Die 14 Aprilis.

Cœnobii (1) S. Mariæ ſupra Taburnum fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXIII.

Alexander Epiſcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Archiepiſcopo Neapolitan., & Epiſcopo Trianen. (3), ac dilecto filio Vicario venerabilis Fratris noſtri Epiſcopi S. Agathe (4) in ſpiritualibus generali, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium. DIſpoſitione divina Romanus Pontifex in supreme dignitatis ſpecula conſtitutus, vices temporum, & qualitates, matura deliberatione diſcutiens, interdum ſecularium, & aliarum Eccleſiarum ſtatum, prout cauſe legitime ſuadent, alterat, & mutat, & ad ea, per que in locis quibuslibet, devote ſolicitudinis ſtudio veneretur Altiſſimus, & ſalus animarum, ac regularis obſervantie, divinuſque cultus

Diplomatis cauſa. ſperatur augmentum, vota fidelium libenter exaudit &c. Cum itaque Eccleſia S. Marie de Taburno, in territorio Terre Ayrole (5), S. Agathe Dieceſis, que de jurepatronatus Domini dicte terre pro tempore exiſtentis, exiſtit, per liberam reſignationem dilecti filii Nicolai Pepe, nuper dicte Eccleſie Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat, per dilectum filium Nicolaum Magiſtri Johannis de Cucillo Clericum dicte Dieceſis, Procuratorem ſuum, ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum, in manibus noſtris ſponte factam, & per Nos admiſſam, vacaverit, & vacet ad preſens: &, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii Nobilis viri Caroli Caraffe (6) dicte Terre in temporalibus Domini, & de preſenti, prefate Eccleſie Patroni, ac Nicolai prefati, petitio continebat, quod ad dictam Eccleſiam adeo hominum multitudo

con-

confluit, ac ad propagationem, & augmentum, tam dictę Ecclesię, quam Domus ejusdem ibidem constructę, manus adjutrices porrigere, solita fuit, quod ipsa Ecclesia in tantum crevit, ut ibidem viri Religiosi, Conventualiter habitare possent, quod si fieret, profecto magis in dies devotio fidelium inibi cresceret, & hominum horum multitudo, ad illam frequentius confluerett, ipsaque Ecclesia in spiritualibus, & temporalibus magnum susciperet incrementum, essetque hoc animabus fidelium proficuum, cederetque dictę Terrę, & Regionis, in qua ipsa Ecclesia sita est decori, & ornamento quamplurimum. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, tam Carolus ejusdem Ecclesię, ut prefertur, Patronus, quam Nicolaus prefati, devotionis causa cupiant in dicta Ecclesia Ordinem Fratrum Predicatorum, de observantia nuncupatorum, introduci, & plantari, & dictis Fratribus, tam Ecclesiam predictam, quam Domum hujusmodi, pro eorum perpetuis usu, & habitatione concedi, & assignari. Quare pro parte, tam Caroli, & Nicolai, predictorum, quam dilectorum filiorum Generalis, ac Provincialis Terrę laboris, dicti Ordinis, asserentium dictę Ecclesię fructus, redditus, & proventus, sex florenorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in dicta Ecclesia, ordinem eorundem Fratrum Predicatorum, de observantia nuncupatorum, introducere, & plantare, & Ecclesiam, ac Domum hujusmodi eisdem Fratribus pro eorum perpetuis usu, & habitatione concedere, & assignare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui divini cultus augmentum, cum animarum salute, nostris maxime temporibus, ubique vigere, intensis desideramus affectibus, ipsosque Carolum, & Nicolaum, ac Generalem, & Provincialem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium, duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, & de premissis, certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, de premissis omnibus auctoritate nostra diligenter informetis, & si ita esse repereritis, in prefata Ecclesia, dictum Ordinem Fratrum Predicatorum, de observantia nuncupatorum, de consensu dicti Patroni, & sine cujusquam prejudicio introducere, & plantare, ac Ecclesiam, ejusque Domum hujusmodi, ipsis Fratribus pro eorum perpetuis usu, & habitatione, prefata auctoritate nostra concedere, & assignare curetis, jure tamen Parochialis Ecclesię semper salvo. Nos enim, si introductionem, ac plantationem, necnon concessionem, & assignationem hujusmodi, per vos fieri contigerit, ut prefertur, Ecclesię, & Domui prefatis, necnon in ea pro tempore degentibus Fratribus predictis, ut omnibus, & singulis, Indulgentiis, gratiis, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & prerogativis, quibus alię dictorum Fratrum Ordinis Predicatorum, de observantia nuncupatorum, Ecclesię, & Domus, & in eis degentes Fratres, gaudent, utuntur, & potiuntur, ac uti, frui, & potiri poterunt, quomodolibet in futurum, uti, & gaudere, libere, & licite possint, & valeant, auctoritate nostra predicta, tenore presentium. de specialis dono gratię indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, prohibentibus, ne cujusvis Ordinis Mendicantium professores, in aliqua civitate, castro, vel villa, seu quovis alio loco, ad habitandum nova loca, recipere presumant, absque dictę Sedis speciali licentia, de prohibitione hujusmodi, specialem, & expressam mentionem faciente, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo, Decimo octavo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Facultas.

1. *Cœnobii*.) Juris est Provinciæ *Regni Siciliæ*, quæ Provincia sita est in Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo*.) In quo duplex Exemplar, unum inter monumenta Provinciæ *Calabriæ*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro C.CXVI fol.47*.
3. *Trianen*.) Hunc Episcopatum non reperio, in Ecclesiasticis tabulis, licet *Trianensium* Populorum *Piceni* meminerit historia. Legendum autem videtur: *Tricaricen*. Sedes est Episcopalis sub *Acheruntina*, & *Materana* Metropoli, in Regno *Neapolitano*, vel *Arianen*. Urbs est Episcopalis in eodem Regno, sub Archiepiscopo *Beneventano*.
4. *S. Agatha*.) *Agathensis* scilicet, vulgo *S. Agata de Goti*, in Regno *Neapolitano*.
5. *Ayrola*.) *Ariola*.
6. *Caraffa*.) Gens est nobilitate clara, quæ nunc etiam floret.

Quædam Cœnobia transfert e Provinciis Tolosana, & Provinciæ ad Congregationem (1) Franciæ.

Anno 1497 Die 13 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Ad ea, quę circa statum Regularium locorum, ac personarum in eis, sub suavi Religionis jugo degentium &c. (3) Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli (4) francorum Regis illustris, & dilectorum filiorum Priorum, & Fratrum Domorum Albien. (5), Castren. (6), Auxitan. (7), Arelaten. (8), Arassalien. (9), & Bituricen. (10), necnon Altivillaris (11), & Claromonten. de Lodeva (12), Condomen. (13), ac Lodoven. (14) Diecesum, Ordinis Fratrum Predicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim dilectus filius Joachinus Turrianus (15) de Venetiis, Generalis Magister dicti Ordinis, ad preces prefati Caroli Regis, ac de consilio, & auctoritate venerabilis Fratris nostri Oliverii (16) Episcopi Sabinen. ejusdem Ordinis Protectoris, eosdem Priores, Fratres, domos, & qui, Deo cooperante, ad regularis observantię normam reducti fuerunt, ut inibi perpetuo vigeret regularis observantia, a cura, subjectione, superioritate, & dominio Provinciarum Tolosan., & Provincię, sub quibus bactenus Domus ipsę fuerunt, & eorum Provincialibus Ministris pro tem-

Exordium. Diplomatis causa.

tempore existentibus, correctoribus, & visitatoribus, auctoritate sui Generalatus officii exemit, liberavit, & absolvit, ipsosque Priores, & Domos, & de cetero eorum Congregationi uniendas, eidem Generali, & successoribus suis, ac eorum Vicario pro tempore existentibus, subjecit, & sub sua, & Vicarii prędicti cura posuit, & deputavit, ac decrevit, & statuit eosdem Priores, & Domos, Ministris Provincialibus dictarum Provinciarum minime subiici, eorumque statutis, & ordinationibus, non obligari, dummodo ipsis debitas contributiones persolverent, & ipsos in eorum transitu reciperent, juxta constitutiones dicti Ordinis, ac voluit, & ordinavit, quod dicti Provinciales Ministri, & ipsarum Provinciarum visitatores, correctores, & reformatores, in eosdem Priores, & Domos, nullam penitus jurisdictionem, superioritatem, & . . . . . exercere, nec censuras promulgare possent, ac de dictis Domibus, & Conventibus illarum, & aliis reformatis, & reformandis, eorum Congregationi uniendis, unam Congregationem in forma, reformatam nuncupatam, ad instar, & secundum ritus, & mores Congregationis dicti Ordinis Lombardię, & Bononię regendam erexit, ita quod Fratres hujusmodi Congregationis eisdem Generali, & successoribus suis secundum constitutiones dicti Ordinis subiicerentur, & quod ubi Vicarius hujusmodi Congregationis Bononię, & Lombardię de biennio in biennium eligeretur Vicarius hujusmodi Congregationis Francię sic per eum erectę de triennio in triennium eligeretur, seu postularetur, & per Generalem, seu ejus Commissarium, confirmaretur, subjectione prędicta ipsis Generali, & successoribus eorum semper salva, ac eisdem Prioribus, Conventibus, & Domibus concessit, quod omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, exemptionibus, & libertatibus, quibus Congregatio Lombardię, & Bononię hujusmodi gaudet, & utitur, ac uti, & gaudere consuevit, gauderent, & uterentur, illis tamen exceptis, quibus antedicti Generalis jurisdictioni derogaretur, ac hujusmodi Congregationi dilectum filium Jacobum Desiderii dicti Ordinis professorem in Vicarium dictę Congregationis de Francia pro primo triennio constituit, & deputavit, cum ampla facultate pro eo, & Vicariis, qui pro tempore essent, ad hujusmodi Congregationem de Francia regendam, ac prohibuit, ne aliquis Provincialis, visitator, aut reformator, seu quicunque Vicarius Generalis pro tempore existentes, ubicunque existerent, darent licentias, literas, aut alia privilegia, gratias, exemptiones, & libertates eisdem Fratribus pro tempore existentibus, ipsique Fratres hujusmodi Congregationis Francię ad Capitula Provincialium Ministrorum venire, aut mittere minime tenerentur, ac decrevit irritum quicquid contra suam confirmationem fieri contingeret, & mandavit sub certis pęnis, tunc expressis, quibuscunque Ministris Provincialibus, ne Priores, Conventus, & Domos hujusmodi in pręmissis impedirent, & Fratribus in illis degentibus, ne ipsis contra suam concessionem, etiam pretextu quarumcunque literarum, ab eo forsan concessarum, vel in posterum concedendarum, obedirent, & ipsos excommunicari, aut aliis pęnis mulctari non posse decrevit, aliaque fecit, & concessit, prout in quibusdam literis authenticis pręfati Generalis, ejus sigillo munitis, plenius continetur. Quare pro parte, tam Regis, quam Priorum, & Fratrum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut exemptioni, & liberationi, absolutioni, erectioni, deputationi, decreto, voluntati, mandato, & ordinationi hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, Religionis propagationem, & animarum salutem, nostris potissime temporibus, supremis desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, exemptionem, liberationem, absolutionem, subjectionem, erectionem, deputationem, decretum, voluntatem, mandatum, & ordinationem hujusmodi, ac, prout illa concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, ac presentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus, potiori pro cautela, omnia, & singula premissa, etiam ad hoc, ut Fratres Congregationis Francię hujusmodi privilegiis, immunitatibus, indultis, gratiis, indulgentiis, & peccatorum remissionibus, Congregationi Lombardię, & Bononię hujusmodi, in genere quomodocunque per Nos, & Prędecessores nostros, Romanos Pontifices, concessis, & concedendis in posterum, uti, potiri, & gaudere possint, auctoritate Apostolica pręfata, facimus, statuimus, & ordinamus, & concedimus, non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis &c. quibuscunque. Verum quia difficile foret, pręsentes, & literas Generalis hujusmodi, ac Privilegiorum dictę Congregationis Lombardię, & Bononię, ad singula quęque loca, in quibus expediens foret deferre, volumus, & pręfata auctoritate Apostolica decernimus, quod illarum transumptis manu alicujus Notarii publici inde rogati subscriptis, & sigillo alicujus Prelati in dignitate ecclesiastica constituti munitis, ea prorsus fides indubia, adhibeatur, quę pręsentibus, & literis Generalis, & Privilegiorum hujusmodi adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo &c. nostre approbationis, confirmationis, communitionis, supplenionis &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo, Tertio Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Congregationem*.) Destinguenda hæc Congregatio ab alia, quæ *Gallicana* nuncupata fuit, ut postea dicetur.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXIX fol.*47.

3. *Degentium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Caroli*.) Hujus nominis *VIII*.

5. *Albien.*) Vulgo *Albi*, in *Gallia Narbonensi*. Nunc Juris est *Tolosana* Provinciæ.

6. *Castren.*) Vulgo *Castres*, in *Occitania*. Juris est Provinciæ *Tolosana*.

7. *Auxitan.*) Seu *Auscitanus*, vulgo *Ausch*, & *Aux*, in *Aquitania*. Juris est *Occitana* Provinciæ.

8. *Arelaten.*) *Arles*, in *Gallo-Provincia*. Juris est Provinciæ *Provincia*.

9. *Arassalien.*) Fortassis *Arausien.*, *Aurasicen.*, vel *Arausican.*, vulgo *Orange*, in *Gallo-Provincia*. Juris est Provinciæ *Provincia*.

10. *Bituricen.*) Vulgo *Bourges*, in *Gallia Celtica*. Juris est Provinciæ *Francia*.

11. *Altivillaris*.) Vulgo *Auvilar*. Juris est *Occitania* Provinciæ.

12. *Claromonten. de Lodeva*.) Vulgo *Clermont de Lodeve*, in *Occitania*. Juris est Provinciæ *Tolosana*.

13. *Condomen.*) *Condom*, in *Vasconia*.

14. *Lodoven.*) In *Occitania*, uti mox dictum fuit.

15. *Joachinus Turrianus*.) De quo sæpius mentio facta est.

16. *Oliverii*.) E nobilissima Gente *Carafa*. Adeas *Ciaconium Vit. Pontif.*, & *Cardinal.* in *Paulo II*.

Or-

Ordinis jurisdictioni restituit Monasterium in Studentz (1).

Anno 1497 Die 20 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui Monasterii in Studentz, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Aquilegien. (3) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę religionis, sub qua, mundanis abjectis illecebris, in humilitatis spiritu, devotum, & sedulum exhibetis Domino famulatum, promeretur honestas, ut votis vestris &c. (4). Sane pro parte vestra, Nobis exhibita, petitio continebat, quod olim, dum tunc Priorissa, & Moniales vestri Monasterii secundum regularia Instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum de Observantia vixerunt, & sub cura Prioris Domus Peronicen. dicti Ordinis, tanquam Generalis Magistri pro tempore existentis ejusdem Ordinis locum tenentis, extiterunt, numero satis copioso, viginti videlicet, fuerunt, vestrumque Monasterium in spiritualibus, & temporalibus abundanter, ac illius fundatores, aliique Christi fideles ad illud libenter accesserunt, eleemosynasque, & alias oblationes, ac eorum filias, ibidem prompte, & pie obtulerunt, omniaque eis prospere successerunt, quam primum vero vitam laxiorem ducere cęperunt, seque a Fratrum prędictorum cura, & visitatione exemptas, & liberatas, ac Curę Patriarchę Aquilegien. pro tempore existentis subjectas, esse voluerint, omnia declinare, & in perditionem tendere, ipsumque Monasterium in eisdem spiritualibus, & temporalibus, plurimis dispendiis affici cęperunt, ac earundem Monialium tunc existentium numerus ad quinque, vel sex redactus existit, fideliumque prędictorum devotio, & eleemosynę pariter refrigescere cęperunt, illique eorum filias in ipso vestro Monasterio profiteri non permiserunt, &, sicut eadem petitio subjungebat, vos id judicio Dei factum esse credentes, cupitis a Cura prefati Patriarchę eximi, & liberari, ac sub eorundem Fratrum cura redire, ab eisque juxta regularia Instituta Ordinis hujusmodi reformari. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Monasterium, & Religiosorum locorum omnium, semper in melius dirigi nostris potissime temporibus supremis desideramus affectibus, vos, & Conventum vestrum, ac vestrarum quamlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, vos, & vestrum quamlibet, ac Monasterium vestrum, illiusque Priorissam, & Moniales prędictas, prefatis Magistro Generali dicti Ordinis, ac Priori dictę Domus, tanquam ejus locumtenenti, eorumque curę, & visitationi in perpetuum subjicimus, ita quod prefatus Patriarcha, nullam de cetero in vos, ac Monasterium vestrum predictum, jurisdictionem, & visitationem quoquomodo exercere possit, ac eisdem Generali, & Priori ipsius Generalis locum tenenti hujusmodi, ut curam, & visitationem prędictas, omni exceptione remota, suscipiant, ac Monasterium vestrum juxta regularia instituta hujusmodi, prout secundum Deum expedire viderint, reforment, sub excommunicationis pena dicta auctoritate precipimus, & mandamus; decernentes ex nunc omnes, & singulos processus, ac excommunicationis, suspensionis, & interdicti pęnas, quos, & quas contra vos, & Monasterium vestrum predictum, per eundem Patriarcham haberi, & promulgari, necnon quicquid secus a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irrita, & inania, nulliusque existere roboris, vel momenti, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, exemptionis, liberationis, subjectionis, precepti, mandati, & decreti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo, Tertio decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Nota.

Mandatum.

1. *Studentz.*) In *Aquilejensi* ditione.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Lib. CXXXIII fol. 104.
3. *Aquilegen.*) Seu *Aquilejen.*, Italis vulgo *Aquileja*, Germanis *Aglon*, & *Aglar*.
4. *Vestris &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

De reformando Trecensi (1) Cœnobio.

Anno 1497 Die 10 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXVI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Johanni Clerce (3), & Nicolao Gonoz, ac Mauritio Verdeleti, Magistris in Theologia, necnon Petro Andion, & Stephano Magistris Johannis ordinis (4), Ordinis Fratrum Prędicatorum, Congregationis Hollandię professoribus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

REligionis honestatem, cum omni puritate ubilibet vigere, sinceris desideramus affectibus &c. (5). Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli (6) Regis, ac carissimę in Christo filię nostrę Annę (7) Reginę Francorum, Illustrium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod si domus Ordinis Fratrum Prędicatorum Trecen. reformaretur, & Congregationi Hollandię Fratrum Reformatorum prefatę Congregationis aggregaretur, ex hoc mirum in modum votis Regis, & Reginę prędictorum, multorumque Fratrum illarum partium, & fere totius populi Civitatis Trecen., & sibi adjacentium finium (8), uberesque fructus in domo Domini, cum suavitatis bonę famę odore, Christi fidelium devotionis augmento, & salute provenirent. Quare pro parte Regis, & Reginę prędictorum, Nobis fuit hu-

Diplomatis causa.

humiliter supplicatum, ut super bis opportune providere, paterna diligentia curaremus. Nos igitur, qui Religionis honestatem, & animarum salutem, quantum cum Deo possumus, supremis desideriis exoptamus, hujusmodi supplicationious inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, in virtute S. Obedientię, ac sub aliis ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis infrascriptis, committimus, quatenus vos, vel tres, aut duo, seu unus vestrum, quantocius id fieri poterit, ad Domum Trecen. hujusmodi personaliter accedentes, & solum Deum prę oculis habentes, Domum ipsam, illiusque Fratres, & Religiosos, tam in capite, quam in membris, auctoritate nostra reformetis, & ad vitam, seu observantiam regularem reducatis, Prioremque, & alios Officiales ejusdem a suis officiis, & cura absolvatis, necnon electum, & postulatum pro tempore in Priorem dictę Domus, etiamsi unus ex vobis fuerit, confirmetis, electumque, vel postulatum hujusmodi, ad acceptandum Prioratum prędictum cogatis, & compellatis, & alios officiales de more ordinari solitos, ordinetis, & instituatis, necnon Fratres quoscunque idoneos de aliis Domibus reformatis, omni recusatione, vel contradictione cessante, assumatis, & illos inibi assignetis, incorporetisque, & non voluntarios reiiciatis, & ad alias domos Provincię Francię transmittatis, ipsam quoque Domum Trecen., cum, ut pręfertur, reformata fuerit, ab omni cura, jurisdictione, & potestate Prioris Provincialis pro tempore existentis dictę Provincię eadem auctoritate eximatis, & penitus liberetis, ac Vicario Generali Congregationis ejusdem pro tempore existenti, ac ipsi Congregationi subiiciatis, aggregetis, & incorporetis, ac omnia, & singula alia, quę pro reformatione hujusmodi, bona fama, & honore pręfati Ordinis facienda, & exequenda videbuntur faciatis, & exequamini, districtius inhibentes Provinciali Provincię Francię hujusmodi, necnon quibuscunque aliis Prioribus, etiam Generali, & Fratribus ejusdem Ordinis sub pęna excommunicationis, quam si contrafacerent, eo ipso incurrerent, ne reformatio, subjectio, & alia pręmissa, vel aliquod pręmissorum, in genere, vel in specie per se, vel alium, seu alios, quovis quęsito colore, impediatur, aut eis aliquo modo contraveniatur, mandantes, nihilominus etiam sub simili pęna Vicario Generali ejusdem Congregationis, ut Conventum Trecen. hujusmodi sub ejus cura, & subjectione, etiam alia jussione non expectata, recipiat, & si reformationem, reductionem, exemptionem, & alia pręmissa, per vos fieri contingat, quod nullus in Priorem ipsius Conventus Trecen. eligi, vel institui valeat, nisi religiosus ejusdem Congregationis existat, dicta auctoritate statuatis, & ordinetis, necnon Priori pro tempore existenti ejusdem Domus Trecen., ut habito consensu totius Capituli, sive majoris partis eorundem, quoscunque Fratres ipsius Ordinis, id fieri postulantes, demptis Italicis, in filios ipsius Domus Trecen. recipere, eisdemque Priori, & Fratribus ex tunc deinceps omnibus, ut singulis privilegiis, libertatibus, & indultis Congregationi, & Ordini prędictis, sub quacunque forma, & expressione verborum, a Sede Apostolica, & alias quovis modo in genere hactenus concessis, aut in futurum forsan concedendis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant, dicta auctoritate concedatis, licentia alicujus alterius super hoc minime requisita; coutradictores &c. invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii Secularis, super quibus omnibus, & eorum singulis, vobis, & unicuique vestrum, plenam, & liberam concedimus tenore pręsentium facultatem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac literis Apostolicis, quibus forsan reformatio, exemptio, & subjectio, aliaque pręmissa fieri prohibentur, aut retardari possent, quorum omnium tenores pręsentibus haberi volumus, pro expressis, & quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de eis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa, & de verbo, ad verbum mentio, seu alia expressio, facienda foret, & eis nullatenus derogari posse videretur, propter clausulas derogatoriarum derogatorias in illis contentas, hac vice duntaxat &c. harum serie expresse derogamus, necnon statutis, & consuetudinibus Ordinis, & Congregationis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo, Quarto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Trecensi.*) Vulgo *Troyes*, in *Campania* Provincia Galliarum Regni.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXIX fol. 61.*
3. *Johanni Clerec.*) Viro nominatissimo, de quo sæpius postea dicetur. Consulendus *Echard Tomo II Scriptor. Ord. ad an. MDVII pag.* 11.
4. *Johannis Ordinis.*) Legerem: *Artium*.
5. *Affectibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
6. *Caroli.*) Hujus nominis *VIII*.
7. *Annæ.*) *Britannicæ* nuncupatæ.
8. *Finium.*) Adderem: *Responderetur*.

Anno 1497 Die 20 Junii.

Vicarius Generalis (1), & Fratres ab ipso delegati, curam gerant Bononiensis Monasterii S. Petri Martyris.

LXVII.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

ANnuere consuevit Sedes Apostolica piis votis, & honestis prudentum Virginum precibus, quę illecebris mundanis, & mortalis viri toro propulsis &c. (3) Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Benedictę de Bariciis modernę Priorissę, & Monialium Monasterii S. Petri Martyris, per Priorissam gubernari soliti, Bononien., Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum, petitio continebat, quod olim pro parte earum felicis recordationis Innocentio PP. IV (4) Predecessori nostro, exposito, quod cum ipsę, a certis tunc annis elapsis citra, facta ipsius Monasterii reformatione, & inibi ad regularem observantiam dicti Ordinis indutę, in eo virtutum Domino famulando perseverarunt, dignaretur eis aliquos probos Confessores in dicto Ordine qui ipsarum curam gererent constituere, & deputare, idem Innocentius Prędecessor, prędictarum Priorissę, & Monialium supplicationibus inclinatus, ipsarum bonum animum, & zelum in Domino approbans, tunc Vicarium Ge-

Generalem dicti Ordinis in ipsarum Confessorem, cum potestate secum assumendi, unum, vel plures sufficienter instructos dicti Ordinis Religiosos, qui ipsas, & earum quamlibet in Confessionibus audire, ecclesiastica Sacramenta ministrare, & alia circa pręmissa necessaria facere possent, loci ordinarii accedente consensu, sub cujus potestate, & jurisdictione, Priorissa, & Moniales pręfatę subesse dignoscebantur, dedit, & concessit, prout in quibusdam literis pręfati Innocentii Pędecessoris in forma Brevis, desuper confectis, plenius dicitur contineri, &, sicut eadem petitio continebat, licet Priorissa, & Moniales per eundem Vicarium, & deputatos ab eo, laudabiliter in verbo Dei, & aliis earum piis operibus instructę, & monitę fuerint, & cum odore bonę famę semper vixerint, & vivunt de pręsenti, nihilominus pro eo, quia ipsum Vicarium a Civitate Bononien. contingit quandoque abesse, pro ipsarum quiete, & pace, ipsis in perpetuum, tam pręfatum Generalem Vicarium, quam etiam Priorem Domus S. Dominici Bononien., & Ordinis hujusmodi pro tempore existentes, & deputandos ab eis, dicti tamen Ordinis Religiosos, in Confessores, qui ipsarum, & earum quarumlibet Confessiones audire, & ecclesiastica Sacramenta ipsis ministrare possent, & valerent, dari, & deputari desiderant. Quare pro parte Priorissę, & Monialium prędictarum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, tam Generalem Vicarium, quam etiam Priorem Domus, & Ordinis prędictorum pro tempore, & deputandos ab eis, ejusdem tamen Ordinis Religiosos, in verbo Dei instructos, in Confessores, qui eas, & ipsarum quamlibet in Confessionibus audire, & ecclesiastica Sacramenta ministrare, & alia circa hęc necessaria gerere, & facere valerent, concedere, ac quod Priorissa, & Moniales modernę, & pro tempore in dicto Monasterio existentes Priorissa, & Moniales, de cetero perpetuis futuris temporibus sub cura, visitatione, protectione, & correctione Vicarii Generalis, & Prioris prędictorum, stare debeant, statuere, & ordinare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui religiosarum personarum, pręsertim fęminei sexus, qui mundanis abjectis illecebris, devotum, & sedulum virtutum Domino in humilitatis spiritu exhibent famulatum, pacem, & quietem, & earum animarum salutem, intensis desideramus affectibus, ipsas Priorissam, & Moniales a quibuscunque excommunicationis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Generalem Vicarium, & Priorem modernos pręd ictos, & pro tempore existentes Ordinis, & Domus pręd ictorum, & deputandos ab eis, ejusdem tamen Ordinis Religiosos, in verbo Dei instructos, in dictarum Priorissę, & Monialium modernarum, & pro tempore existentium Confessores, qui eas, & earum quamlibet in Confessionibus audire, & eis ecclesiastica Sacramenta ministrare, & alia circa hęc necessaria facere, & gerere possint, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, in perpetuum damus, & concedimus, quodque etiam Priorissa, & Moniales modernę, & pro tempore existentes dicti Monasterii de cetero perpetuis futuris temporibus, sub cura, & visitatione, protectione, ac correctione Vicarii Generalis, & Prioris pręd ictorum pro tempore existentium, perpetuo stare debeant, eisdem auctoritate, & tenore statuimus, & ordinamus. Et nihilominus eidem Generali Vicario, & Priori modernis, & pro tempore existentibus, sub virtute sanctę obedientię, ut Priorissam, & Moniales hujusmodi sub earum cura, visitatione, protectione, & correctione, dicti loci ordinarii, & cujusvis alterius licentia minime requisita, suscipiant, easque in spiritualibus, & temporalibus, regant, & gubernent, pręfata auctoritate concedimus, & mandamus per pręsentes, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis pręd ictorum &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, concessionis, statuti, ordinationis, commissionis, & mandati infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo, Duodecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Vicarius Generalis.*) Non totius Ordinis, sed Congregationis *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Lib. CXXXII fol. 39.
3. *Propulsis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Innocentio Papa IV.*) Legerem *VIII*.

De rebus sacris in Ecclesia Villadensis (1) Cœnobii peragendis.

Anno 1497
Die 20 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus B. Marię de Pietate Ordinis Pędicatorum observantię regularis Oppidi de Villada,

LXVIII.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut dilectus filius nobilis vir Henricus Henriquez, Dominus de Villada, Nobis nuper fecit exponi, ad Domum vestram de Pietate, per eum de novo de propriis bonis suis fundatam, Christi fideles singularem gerant devotionis affectum, Nos volentes animarum eorundem Christi fidelium saluti paterna caritate consulere, pręfati Henrici in hoc supplicationibus inclinati, fidelibus ipsis, ut in Ecclesia dictę Domus singulis diebus, etiam Dominicis & Festivis, Missas, & alia divina officia audire, ac inibi pro eorum devotione suas eleemosynas exhibere, vosque illas recipere, libere, & licite possint, & possitis, Dięcesanorum locorum, & Rectorum Parochialium Ecclesiarum, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis, nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica tenore pręsentium de specialis dono gratię indulgemus.

Da-

Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Julii MCCCCXCVII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Villaden.*) Juris est Provincialis *Hispaniæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Villadensi*.

Anno 1497 Die 9 Septembris.

Vemuriensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXIX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thesaurario Ecclesię Palentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex fundatoris petitio.

Piis fidelium votis, illis presertim, quę Religionis propagationem, & divini cultus augmentum, ac animarum salutem respiciunt &c, (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte venerabilis Fratris nostri Pasquasii (4) Episcopi Burgen., petitio continebat, quod ipse, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum, cujus professor est, gerit devotionis affectum, summopere desiderat, in aliquo convenienti, & honesto loco, prope Oppidum de Vemuria, Palentin. Dięcesis, unde idem Pasquasius Episcopus, originem trahit (5), unam Domum pro usu, & habitatione perpetuis nonnullorum Fratrum dicti Ordinis, de observantia reformatorum nuncupatorum, construi, & ędificari facere, si ad id ei Apostolicę Sedis licentia suffragetur. Quare pro parte dicti Pasquasii Episcopi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi Domum prędictam cum Ecclesia, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione perpetuis aliquorum Fratrum, de observantia reformatorum nuncupatorum, dicti Ordinis construi, & ędificari faciendi, ac in ea Fratres dicti Ordinis professores, usque ad competentem numerum ponendi, & collocandi, ipsisque Fratribus Domum prędictam, postquam constructa fuerit, recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, & alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, & divini cultus augmentum, ac animarum salutem, sinceris desideriis exoptamus, pium, & laudabile propositum dicti Pasquasii Episcopi plurimum in Domino commendantes, ipsumque Pasquasium Episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eidem Pasquasio Episcopo, in aliquo honesto, & convenienti loco, prope dictum Oppidum, ubi ei visum fuerit, Domum prędictam cum Ecclesia, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro usu, & habitatione perpetuis nonnullorum Fratrum de observantia reformatorum nuncupatorum, dicti Ordinis, sine alicujus pręjudicio, construi, & ędificari faciendi, & in ea Fratres Ordinis, & observantię prędictorum, reformatos nuncupatos, usque ad competentem numerum ponendi, & collocandi, ipsisque Fratribus dictam Domum recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam auctoritate nostra concedas. Nos enim, si licentiam hujusmodi, vigore pręsentium concesseris, dictę Domui, ac Fratribus in ea pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis gratiis, privilegiis, pręrogativis, & immunitatibus, quibus Fratres aliarum Domorum, & ipsę domus Ordinis, & observantię prędictorum, in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, concedimus per presentes, jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius, in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Predecessoris nostri, qua prohibetur, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres loca ad inhabitandum, de novo recipere &c. absque dictę Sedis licentia speciali, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo, Quinto Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Facultas.

1. *Vemurien.*) Vide Notam *V*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXVI fol.* 419.
3. *Respiciunt &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Pasquasii.*) Seu *Paschalis*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
5. *Originem trahit.*) Hoc ergo Cœnobium positum fuit in *Paschalis* patria. *Paschalis* autem ab Auctoribus passim *de Ampudias* vocatur ex patria. Adeas *Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad an. MDXII pag.* 25, & *Cavalerium Tomo I pag.* 322 *num. CCCLXV*.

Anno 1497 Die 26 Octobris.

Cœnobii (1) B. Mariæ de Martyribus fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXX.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Neapolitano, & Episcopo Montis Pilosi.

ALEXANDER PP. VI.

Venerabiles Fratres, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum, cum felicis recordationis Innocentius Papa Octavus, Prędecessor noster, Monasterium Monialium B. Marię Magdalenę prope Castrum Capuanum Neapolitan., Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Minorum degentium, suppressis in eo dignitate Abbatissali, & prędicto Ordine, claręmemorię Alfonso (3) Sicilię Regi, tunc Duci Calabrię, ut in loco dicti Monasterii unum Palatium pro sua habitatione construi, & ędificari faceret, per quasdam concedi mandasset, pro parte ipsius Alfonsi, tunc

tunc Ducis, eidem Prędecessori exposito, quod ipse Ecclesiam dicti Monasterii ornare, & decorare, ac libris, calicibus, paramentis, & aliis ad divinum cultum necessariis munire, & ibi nonnullos Presbyteros & Clericos, qui inibi divina officia celebrarent, instituere, ac pro eorum sustentatione congruos redditus assignare, proponebat; desiderabatque, ut ex tunc deinceps prefata Ecclesia non B. Marię Magdalenę, sed B. Marię de Martyribus appellaretur, quodque certa pars ossium Christi fidelium qui apud Hydruntum (4) per perfidos Turcos pro Christianę fidei defensione interfecti fuerant (5), & quę ipse pro sua devotione recolligi, & honorifice recondi fecerat, ad dictam Ecclesiam de Martyribus transferretur, idem Prędecessor per alias suas literas inter alia eidem Alfonso, tunc Duci Calabrię, partem ossium hujusmodi ad dictam Ecclesiam transferri, & ibi honorifice recondi faciendi, ac in ipsa Ecclesia, postquam illam sufficienter dotasset, certos Presbyteros, & Clericos, qui insimul Collegium facerent, introducendi, plenam & liberam licentiam concessit, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut pro parte carissimi in Christo filii nostri Federici (6) Sicilię Regis Illustris fuit Nobis nuper expositum, Presbyteri, & Clerici prędicti in dicta Ecclesia nunquam fuerint instituti, licet per aliquos Presbyteros conductitios divina ibidem officia celebrentur, & Moniales dicti olim Monasterii, quę ad alia loca translatę fuerant, quamvis super hoc requisitę, ad illud redire non curent; Ipseque Federicus Rex singulari devotione ductus cupiat nonnullos Fratres alicujus ex Ordinibus Mendicantium in dicto olim Monasterio introduci; illudque ipsis pro eorum perpetuo usu, & habitatione concedi, pro parte ipsius Federici Regis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ejus piis votis in hac parte annuere dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati vestrę per Apostolica scripta mandamus, ut vos, vel alter vestrum, si est ita, aliquos Fratres ab aliquo ex Ordinibus Mendicantium, de quo eidem Regi visum fuerit, & prout ejus devotio dictaverit, in prefato Monasterio auctoritate nostra introducatis, ipsisque illud pro eorum perpetuis usu, & habitatione concedatis, necnon eisdem Fratribus Monasterium ipsum recipiendi, & illud perpetuo babitandi, licentiam eadem auctoritate elargiri curetis. Nos enim quamcunque obligationem per prefatum Alfonsum Regem de dotando ipsam Ecclesiam de Martyribus, forsan factam, penitus cassamus, & annullamus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, qua prohibetur, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres loca ad habitandum de novo recipere presumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de hujusmodi prohibitione mentionem. & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus Ordinum quorumcunque juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXVI Mensis Octobris MCCCCXCVII Pontificatus nostri Anno Sexto.

Facultas.

Jo: Mutinen.

1. *Cœnobii.*) In Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum.
3. *Alfonso.*) Hujus nominis *II.*
4. *Hydruntum.*) In Regno *Neapolitano*.
5. *Interfecti fuerant.*) Anno circiter *MCCCCLXXX.* Consulendus *Antonius de Ferrariis* in Historia *Hydruntinæ expugnationis &c.*
6. *Federici.*) Fratris *Alfonsi*.

Unit hospitale S. Henrici Viguerien. (1) Cœnobio.

Anno 1497 Die 25 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono Majoris, & PrępOSito B. Marię de Canalibus, ac Manfredo de Casteno Canonico ejusdem Majoris Terdonen. (3), Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Gerentes in desideriis cordis nostri, ut Hospitalia, & alia pia loca, sub bono, & felici regimine gubernentur, & talibus personis committantur, per quas eorum res, & bona salubriter valeant gubernari, necnon personis ecclesiasticis, presertim Religionis voto astrictis, in earum necessitatibus valeat commode subveniri. Cum itaque Hospitale pauperum S. Henrici loci Viguerię, Terdonen. Dięcesis, quod de jure patronatus laicorum, videlicet Universitatis hominum dicti loci fore dignoscitur, ex eo quod dilectus filius Gabriel Cartasola Clericus Mediolanensis, nuper dicti Hospitalis Rector, qui, ut a nonnullis asseritur, venerabilis Fratris nostri Oliverii (4), Episcopi Sabinen., familiaris continuus commensalis existit, regimini, & administrationi dicti Hospitalis, quod alias tunc certo modo Rectore carens canonice sibi commissum fuerat, & super quo in Romana Curia coram certo causarum Palatii Apostolici Auditore contra quendam ejus adversarium litigando definitivam pro se, & contra dictum adversarium sententiam reportavit, quę nulla provocatione suspensa in rem transivit judicatam, literis executorialibus desuper in forma solita decretis, illius possessione per eum non habita, in manibus nostris sponte, & libere cessit, Nosque cessionem ipsam duximus admittendam, Rectore caruerit, & careat ad presens. Et, sicut exhibita Nobis petitio nuper pro parte dilectorum filiorum Universorum Fratrum Ordinis Predicatorum, de observantia nuncupatorum, Congregationis Lombardię, continebat, si prędictum Hospitale cuidam Domui sitę in eodem loco, & dicto Hospitali satis propinquę, nuper per eosdem Fratres sub invocatione B. Marię Pietatis sumptuoso ędificio construi, & ędificari ceptę & quo Hospitali Domus ipsa pro ejus decentia, & inibi Fratrum pro tempore degentium, commoda habitatione, plurimum indigere dignoscitur, in perpetuum uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto eorundem Fratrum commoditati plurimum consuleretur. Quare pro parte tam dilecti filii Nobilis viri Ludovici Ducis Mediolanensis, quam Fratrum prędictorum, asserentium, quod Domus nullę sunt, Hospitalis vero quinquaginta florenorum auri de Camera, fructus, redditus & proventus secundum communem

Exordium.

Diplomatis causa.

Mandatum. ęstimationem, valorem annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Hospitale prędictum eidem Domui perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, dictosque Fratres, & eorum quemlibet a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam vocatis, quorum interest, de pręmissis Nobis expositis, vobis legitime constiterit, Hospitale prędictum, sive ut pręmittitur, sive alias quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem cessionem dicti Gabrielis, vel alterius de illo extra dictam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam vacet, etiamsi dispositioni Apostolicę specialiter reservatum existat, & super eo inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo dictorum patronorum ad id expressus accedat assensus, & tempore dat. pręsentium non sit alicui canonice commissum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui, auctoritate nostra, perpetuo unire, annectere, & incorporare curetis; ita quod liceat eisdem Fratribus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Hospitalis, juriumque & pertinentiarum prędictarum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in suos, quos loco pauperum succedere volumus, & domus hujusmodi, usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus pię memorię Bonifatii VIII, & in Concilio Viennensi edita, Clementis V, Romanorum Pontificum, etiam Prędecessorum nostrorum, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super Commissionibus sibi faciendis, de hujusmodi, vel aliis Hospitalibus in illis partibus, speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde secuta quęcunque, ad dictum Hospitale volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Hospitalium aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat, quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, si illas vigore pręsentium fieri contingat, hospitale prędictum debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo, Octavo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Viguerien.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*, vulgo *Voghera*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Viguerien.*
3. *Terdonen.*) Aliis *Dertonen.*, vulgo *Tortona*. Urbs est Episcopalis sub Archiepiscopo *Mediolanensi*.
4. *Oliverii.*) E nobilissima Gente *Caraffa*. Adeas *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II in Paulo II*, & *Ughellum Tomo I Italia Sacra in Episcop. Sabinen. pag. 181 Edit. Veneta*.

Anno 1498 Die 3 Januarii.

Ne Domus (1) Auxitan., Albien., & loci Altivillaris distrahantur a Provincia Tolosana.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Castren., & dilectis filiis Tolosan., ac Cadureen. officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. HUmilibus &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Syndici dilectorum filiorum universorum Priorum, & Fratrum domorum Ordinis Prędicatorum Provincię Tolosan., tam non reformatorum, quam reformatorum, secundum morem dicti Ordinis, in hac parte litis consortum, petitio continebat, quod licet Priores, & Fratres prędicti secundum regularia instituta dicti Ordinis in domibus prędictis respective sub regulari habitu Altissimo hactenus deservierint, nec ipsi, nec aliquis eorum excessus, & crimina commiserint, propter quę a suis domibus, quavis auctoritate, expelli potuerint, aut debuerint, saltem de jure, vixerintque hactenus sub obedientia Provincialis ejusdem Provincię adeo honeste, quod ab aliquo hactenus nequierint reprehendi, suorumque excessuum, criminumque inquisitio, correctio, & punitio ad Provincialem prędictum, ac correctores, & visitatores, pro tempore in dicta Provincia deputatos, duntaxat pertineant, tamen venerabilis Frater noster Ludovicus (4) Episcopus (5) Albien., asserens, se ad hoc per literas Apostolicę Sedis sufficientem habere potestatem, illius prętextu Provinciali, & Prioribus, ac Fratribus prędictis, & aliis, de quorum interesse agebatur, non vocatis, neque citatis, saltem legitime, sed absentibus, non per contumaciam dilectos filios Priores, & Fratres domorum Auxitan., Albien., & loci Altivillaris dicti Ordinis Condomen. Dięcesis ab obedientia, & subjectione Provincialis, & visitatorum, ac correctorum eorundem absolvit, eisque, & aliis Prioribus, & Fratribus Ordinis, & Provincię eorundem, ne suis obedirent superioribus, sub certis censuris ecclesiasticis inhibuit, ac tam per se, quam per subdelegatos suos ipsius litis consortibus multiplices injurias irrogavit, unde dictus syndicus, sentiens litis consortes prędictos exinde inter alia in-

indebite gravari, ad Sedem prędictam appellavit, & deinde Nobis humiliter supplicarunt, ut appellationis hujusmodi, ac post, & contra eam forsan attentatorum, & innovatorum quorumcunque, ac nullitatis, subreptionis, & obreptionis literarum prędictarum, necnon processuum per prędictos Episcopum, & subdelegatos prętextu literarum earundem contra dictos litis consortes habitorum, totiusque negotii principalis causas aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque sibi super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis dicto Episcopo, & aliis, qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propositis, etiam de negotio principali hujusmodi cognoscentes legitime, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes, quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra Civitatem, vel Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus &c. seu ne Judices a Sede prędicta &c. indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad judicium trahi, vel evocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo (6), Tertio Non. Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto. Mandatum.

1. *Domus.*) *Albiensis* est in *Tolosana*, ceteræ sunt in *Occitana* Provincia.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXVIII fol.* 178.

3. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Ludovicus.*) Consulendi *Sammarthani* in *Episcopis Albien.*

5. *Episcopus.*) Nunc Archiepiscopalis est Sedes *Albiensis*.

6. *Nonagesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCVIII*.

Monasterium Virginum Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis Mediolanen. committit curæ, & regimini Vicarii Generalis Lombardiæ.

Anno 1498 Die 13 Januarii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXVIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Pensaurien. (2), & dilectis filiis Andreę de Fagnano, ac Johanni Ambrosio de Vicecomitibus, Canonicis Ecclesię Mediolanen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD ea ex injuncto Nobis desuper, meritis quanquam insufficientibus, Apostolicę servitutis officio vigilantię nostrę curas libenter convertimus, per quę in singulis Monasteriis, & aliis regularibus locis, pręsertim personarum fœminei sexus &c. (3) Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum vicarię, & Monialium Monasterii Virginum nuncupati Annunciationis B. M. Virginis, prope, & extra muros Mediolanen., Ordinis S. Augustini, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipsę, quę sub Regula, seu institutis regularibus Ordinis Fratrum Prędicatorum degunt, provide attendentes, quod a pluribus annis retroactis in ipso Monasterio, quod per Priorissam, qua de pręsenti caret, gubernari consuevit, quędam laxior vita, & regula observata extitit, & ne in futurum successu temporis observetur, formidari potest, propter suppressionem institutionum regularium in eodem Monasterio, ac volentes animarum suarum saluti, & religionis incremento in ipso Monasterio provideri, cupiunt de cetero sub perpetua clausura, & regulari observantia Altissimo famulari. Quare pro parte vicarię, & Monialium prędictarum, asserentium, votum earum hujusmodi firmius observari posse, si Monasterium, & illius Moniales, curę, & visitationi Vicarii Generalis Monasteriorum reformatorum Provincię Lombardię dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum subiiciantur, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictum Monasterium, & illius Moniales, curę, visitationi, correctioni, & superioritati dicti Vicarii Generalis, perpetuo subiicere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, Monasterium prędictum, ac illius Priorissam, & Moniales, nunc & pro tempore existentes, curę, visitationi, correctioni, & superioritati Vicarii Generalis nunc, & pro tempore existentis dictę Provincię, dummodo ordinarii loci ad hoc expressus accedat assensus, & absque prejudicio census annui eidem ordinario debiti, auctoritate nostra subiiciatis, & submittatis, dicto Vicario sub excommunicationis latę sententię pena, ut Monasterium prędictum, ac illius Priorissam, & Moniales nunc, & pro tempore existentes, sub ejus cura, visitatione, correctione, & superioritate suscipiat, illasque visitet, corrigat, & tam in capite, quam in membris reformet, & castiget, ac illarum Confessiones per se, vel alium, seu alios idoneos audiat, illasque, & quamlibet earum ab excessibus, peccatis, & delictis, ac censuris ecclesiasticis absolvat, & pro commissis, pœnitentiam salutarem injungat, necnon Sacramenta ecclesiastica ministret, eadem auctoritate pręcipiatis, & mandetis, Nos enim si subjectionem, submissionem, pręceptum, & mandatum hujusmodi per vos vigore pręsentium fieri contingat, Vicario pro tempore existenti prędicto, Priorissam, & alios officiales dicti Monasterii pro tempore existentes, per se, vel alium, seu alios instituendi, & absolvendi, earumque electiones confirmandi, ac omnia, & singula, quę in aliis Monasteriis sibi subjectis, de jure, vel consuetudine facere consuevit, & potest, faciendi, & exequendi, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus facultatem, & insuper eisdem Monasterio, Priorissę, & Monialibus, ut deinceps omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, concessionibus, & indultis, quibus alia Monasteria Monialium, & illius Moniales sub cura, & visitatione dicti Vicarii Generalis degentes de jure, vel consuetudine, seu juxta tenorem dictorum privilegiorum utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, auctoritate Apostolica, & te-

Exordium.

Diplomatis causa.

Mandatum.

tenore præsentium concedimus, & indulgemus, decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his &c. contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dictorum Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis, Congregationi, & Ordini Fratrum Prędicatorum, & Vicario hujusmodi per Sedem Apostolicam concessis, illis præsertim, quibus inter alia cavetur expresse, quod dictus Vicarius ad receptionem aliquorum Monasteriorum, seu Monialium sub ejus cura compelli non possit, nisi duplex mandatum (4) Apostolicum super hoc emanaverit, quibus hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie expresse derogamus. cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo (5), Idibus Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CL. fol.* 83.
2. *Pensaurien.*) *Pisaurien.*, vulgo *Pesaro*, in *Urbinaten.* Ducatu *Italiæ*.
3. *Sexto &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Duplex mandatum.*) Hinc liquet quam repugnanter curam Monasteriorum Fratres acceperint.
5. *Nonagesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCVIII*.

Anno 1498 Die 18 Januarii.

Luciam (1) de Narnia (2) Romam accersit (3).

Ex Archivo (4) *Ordinis*.

LXXIV.

Dilectis filiis Gubernatori Provincię Nostrę Patrimonii, ac Prioribus, & Communi Civitatis Nostrę Viterbii.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Desideramus videre, & alloqui dilectam in Christo filiam Luciam de Narnia, Monialem Tertii Ordinis S. Dominici, isthic in Monasterio Sancti Thomę ejusdem Ordinis commorantem: Cujus exemplaris vitę famę gratus odor ad Nos pervenit. Eapropter vobis sub indignationis Nostrę, ac excommunicationis latę sententię pęna, districte præcipiendo mandamus, ut, acceptis præsentibus, sine ulla mora, & exceptione, eam illico ad Nos deduci, & venire faciatis (5) super quo etiam Priori (6) ipsius Ordinis scribimus. Datum Romę sub Annulo Piscatoris die XVIII Januarii MCCCCXCVIII Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Luciam.*) Beatam, cujus festum celebratur die *XVI* Novembris.
2. *De Narnia.*) Sic ex patria nuncupatur, orta est enim *B. Lucia* ex *Broccolellorum* familia. Adeas *Fontanam de Romana Provincia Cap.IV pag.*290.
3. *Accersit.*) Caussam hujus Diplomatis disces a viro clarissimo P. Magistro *Ponci* Reverendissimi P. Generalis Socio *Italo* in *Vita B. Luciæ Narniensis* italice conscripta.
4. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Viterbii* asservato in Archivo Civitatis.
5. *Venire faciatis.*) *Viterbium* missa fuerat *B. Lucia* pro Monialibus observantiæ regulari restituendis. Consulendus *Fontana* loco laudato, *pag.*103.
6. *Priori.*) Diploma deest.

Anno 1498 Die 1 Februarii.

Cœnobii (1) B. Mariæ de Martyribus fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXXV.

Dilectis filiis Præsidentibus, & Fratribus Congregationis Lombardię Ordinis Fratrum Prędicatorum.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum pro parte carissimi in Christo filii nostri Federici Sicilię Regis Illustris, inter alia Nobis exposito, quod ipse Rex singulari devotione ductus, cupiebat in loco olim Monasterii Monialium B. Marię Magdalenę prope Castrum Capuan. Neapolitan., Ordinis S. Augustini, nunc vero B. Marię de Martyribus nuncupato, nonnullos Fratres alicujus ex Ordinibus Mendicantium introduci, ipsumque locum eisdem Fratribus pro eorum usu, & habitatione perpetuis concedi, Nos per alias nostras literas in forma Brevis Archiepiscopo Neapolitano, & Episcopo Montis Pilosi, dedimus in mandatis, ut ipsi, vel alter eorum, si esset ita, aliquos Fratres, de aliquo ex Ordinibus Mendicantium, de quo eidem Regi visum foret, & prout ejus devotio dictaret in præfato olim Monasterio Apostolica auctoritate introducerent, ipsique illud pro eorum perpetuis usu, & habitatione concederent, necnon eisdem Fratribus dictum olim Monasterium recipiendi, & illud perpetuo habitandi, licentiam largirentur, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut idem Rex Nobis exponi fecit, ipse Rex, ob singularem devotionis affectum, quem ad Ordinem, & Congregationem vestros, illiusque Fratres gerere dignoscitur, summopere desideret, aliquos Fratres Ordinis, & Congregationis eorundem sub regulari observantia degentes, in dicto olim Monasterio introduci, illudque deinceps perpetuo per eosdem Fratres, juxta ritus, & mores dictę Congregationis, regi, & gubernari, pro parte ipsius Regis Nobis fuit humiliter

sup-

supplicatum, ut aliquos Fratres Ordinis, & Congregationis prędictorum ibidem introduci mandare, ac alias super hoc opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę, in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis latę sententię pęna, districte pręcipiendo, mandamus, quatenus aliquos Fratres, Ordinis, & Congregationis prędictorum, sub dicta observantia degentes, in dicto olim Monasterio introducatis, qui illud juxta ritus, & mores Ordinis, & Congregationis eorundem regere, & gubernare debeant, & teneantur. Nos enim vobis locum ipsum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum hujusmodi recipiendi, ac eisdem Fratribus illum inhabitandi, licentiam concedimus par pręsentes, & insuper eidem loco, ac Fratribus in illo pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, prerogativis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, & indultis, aliis locis, & Fratribus dictorum Ordinis, & Congregationis per Sedem Apostolicam, seu alias quomodolibet in genere concessis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus. Non obstante felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres loca ad habitandum de novo recipere pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de hujusmodi prohibitione mentionem, & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus, Ordinis, & Congregationis eorundem, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die Prima Februarii MCCCCXCVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto. — Facultas.

L. Podocatharus.

1. *Cambii*.) Consulenda Constitutio *LXX pag.* 136. 2. *Archivo*.) In quo exemplar authenticum.

Ratisponense (1) Monasterium S. Crucis committit curæ Vicarii a Generale Magistro confirmandi, & a Monialibus eligendi.

Anno 1498 Die 20 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

LXXVI.

Regimini universalis Ecclesię, meritis licet insufficientibus, disponente Domino, prędidentes, curis perangimur assiduis &c. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Monialium Monasterii, per Priorissam soliti gubernari, S. Crucis Ratisponen. sub cura Ordinis Fratrum Prędicatorum degentium, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipsę, quę hactenus sub cura Ministri Provincialis Teutonię dicti Ordinis extiterint, prout existunt de pręsenti, experientia, quę rerum omnium magistra dicitur, didicerunt, quod..... (3) ipsius Provincialis, qui in loco ab earum Monasterio, fere per trecenta milliaria distante, moram trahit, propter hujusmodi distantiam, non parva incommoda passę fuerunt, & propterea hujusmodi incommoditatibus provideri cupientes, summopere desiderant, se, una cum earum Monasterio a pręfati Provincialis cura eximi, & liberari, ac curę, & visitationi Magistri Generalis dicti Ordinis pro tempore existentis ad instar Monasterii Corporis Christi Venetiarum dicti Ordinis, & Monialium ejusdem subjici, quodque ipsę, vel major pars ipsarum, aliquem, dictum ordinem, in loco viciniori, expresse professum, de observantia, in eorum Vicarium per pręfatum Generalem confirmandum, qui earum Monasterium, & illius personas, bona, causas, negotia privilegia, & indulta, ac omnia ipsis per Romanos Pontifices Prędecessores nostros, alias quomodolibet concessa defendere, ipseque Vicarius sic electus, & confirmatus per pręfatum Generalem duntaxat revocari, & amoveri possit, ac similiter aliquem eundem ordinem professum exemplaris vitę in earum Confessorem sibi eligere, illumque una cum uno socio ipsum Ordinem professo in Domo cujusdam, Monasterio contigua, commoda, & ad id apta, sibi per eas assignanda, habere, & tenere possent, concedi, qui earum Confessionibus diligenter auditis, eas absolvere, & salutarem pęnitentiam injungere valeat, ac pro arctioris vitę, & disciplinę observantia, quod nullus tam dicti, quam alterius Ordinis professor, seu secularis persona cujuscunque dignitatis, status, gradus, vel conditionis existat, ad rotam, seu cratem ejusdem Monasterii S. Crucis gratia visitandi, seu cum ipsis Monialibus loquendi, sine Priorissę, & Confessoris hujusmodi expressa licentia accedere possit, sub excommunicationis pęna pręcipi, & mandari. Quare pro parte Priorissę, & Monialium prędictarum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eas, una cum dicto earum Monasterio a pręfati Provincialis cura eximere, & liberare, ac curę, & visitationi dicti Generalis, ad instar dicti Monasterii Corporis Christi, ut pręfertur, subiicere; Quodque ipsę, vel major pars earum aliquem, dictum Ordinem expresse professum, in earum Vicarium, per pręfatum Generalem confirmandum, qui dictum Monasterium S. Crucis, illiusque personas, & ipsarum bona, causas, negotia, privilegia, & indulta, ac omnia ipsis per Romanos Pontifices, & alios quomodolibet concessa, defendat, ipseque Vicarius sic electus, & confirmatus, per pręfatum Generalem duntaxat revocari, & amoveri possit, ac similiter aliquem pręfatum Ordinem professum exemplaris vitę in earum Confessorem sibi eligere, illumque una cum uno socio pręfatum ordinem etiam professo in Domo eidem Monasterio contigua, commoda, & ad id apta, sibi per eas assignanda, habere, & tenere possint, qui, earum Confessionibus prius diligenter auditis, eas absolvere, ac salutarem pęnitentiam eis injungere valeat, concedere, ac quod nullus, tam dicti, quam alterius ordinis professor, seu Secularis persona cujuscunque status, gradus, vel conditionis existat, ad rotam, seu cratem ejusdem Monasterii S. Crucis gratia visitandi, seu etiam ipsis Monialibus loquendi, sine Priorissę, & Confessoris ejus- — Diploma*tis* causa.

ejusdem expressa licentia accedere possit, sub excommunicationis pęna pręcipere, & mandare, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui commoda, & animarum salutem procurare, illarumque quieti, & commoditatibus providere supernis desideramus affectibus, Priorissam, & Moniales pręd ctas, ac earum singulas a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutas fore censentes, bujusmodi supplicationibus inclinati, Monasterium S. Crucis, ac illius Priorissam, & Moniales pręd ctas, pro tempore existentes hujusmodi, a cura, & visitatione pręfati Provincialis, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium, eximimus, & liberamus, ipsumque Monasterium, ac Priorissam, & Moniales bujusmodi pręfato Generali, illiusque curę, & visitationi, ita quod dictus Provincialis, nullam de cetero in eas, & earum Monasterium hujusmodi jurisdictionem, & visitationem quoquomodo exercere possit, subjicimus, ac pręfato Generali, ut curam, regimen, & administrationem pręd ctas suscipiat, sub excommunicationis pęna dictis auctoritate, & tenore pręcipimus, & mandamus, eisdemque Priorissę, & Monialibus, aliquem dictum Ordinem expresse professum in earundem Vicarium, per pręfatum Generalem confirmandum, & per ipsum Generalem duntaxat revocandum, & amovendum, qui ipsum Monasterium, illiusque personas, & bona, causas, negotia, privilegia, & indulta, ac omnia alia ipsis per Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, & alias eis concessa, defendat, necnon etiam aliquem dictum Ordinem, similiter professum, in earum Confessorem, qui earum confessionibus auditis, eas absolvere, illisque salutarem pęnitentiam injungere valeat, eligendi, ipsumque Confessorem cum uno Socio, etiam ipsum Ordinem professo, in aliqua Domo dicto Monasterio contigua, & commoda, eis per pręfatas Priorissam, & Moniales assignanda, tenendi, eisdem auctoritate, & tenore licentiam concedimus pariter, & facultatem; quodque nullus ad rotam, seu cratem dicti Monasterii cum illius Monialibus loquendi gratia, seu alias, nisi a Priorissa, & Confessore bujusmodi petita, & obtenta, licentia, accedere, ac laicis, & quibuscunque aliis personis, ne de bonis mobilibus, & Immobilibus dicti Monasterii S. Crucis, se quomodolibet intromittere valeant, absque Priorissę, & Monialium pręd ctarum licentia speciali, pręter eum, quem ipsę elegerint in Monasterii, & earum Syndicum, & Procuratorem, dictis auctoritate, & tenore pręcipimus, & mandamus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis pręd ctorum &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre absolutionis, exemptionis, liberationis, subjectionis, pręcepti, mandati, & concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Septimo (4), Tertio Decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Ratisponense.*) Seu *Ratisbonense*. Juris est Provincialis *Saxoniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib.CLVI fol.*147.
3. *Quod...*) Nonnulla desunt.
4. *Nonagesimo Septimo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MCCCCXCVIII.*

Anno 1498 Die 12 Junii.

De Beneficio ecclesiastico uniendo Toletano (1) Cœnobio S. Petri Martyris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

INjunctum Nobis desuper, meritis licet insufficientibus, Apostolicę servitutis officium, mentem nostram excitat, & inducit, ut ad ea favorabiliter intendamus, per que personarum quarunlibet, pręsertim sub suavi religionis jugo Altissimo famulantium, & literarum studio, operam dantium &c. (3) Cum itaque perpetua quędam Capellania in Parochiali Ecclesia S. Juliani Oppidi de Sancto Lalla (4), Toletan. Dięcesis, per quondam Fernandum Lopez de Pina, & Fernandum Martini, laicos, dicti Oppidi, seu alterius eorum fundatam, & dotatam, & quę de jure patronatus laicorum existit, per liberam resignationem dilecti filii Georgii Maldonado, nuper in dicta Ecclesia perpetui Capellani, de illa, quam tunc obtinebat per dilectum filium Alfonsum de Trova Portionario Ecclesię Toletan. procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam vacaverit, & vacet ad pręsens, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Petri Martyris Toletan. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, fructus, redditus, & proventus, tam pręd ctę, quam etiam alterius Domus dicti Ordinis sub invocatione B. Marię de Nivibus extra muros Toletan. noviter constructę, quę per dictos Priorem, & Fratres gubernatur, & in qua Collegium pro Fratribus dicti Ordinis literarum studio operam dare volentibus institutum existit, adeo tenues, & exiles existant, quod ad perferenda onera eis ratione dicti Collegii incumbentia non suppetant, verum si Capellania pręd cta dictę Domui B. Marię, seu illius Sacristię uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto ex hoc eidem Collegio in hujusmodi oneribus supportandis plurimum subveniretur, ipsique Prior, & Fratres, onera eis propterea incumbentia, facilius perferre valerent, ac ultra Missas, & alia officia, quę juxta ipsius Capellanię institutionem celebrari debent, officia defunctorum, & aliquas commemorationes in eorum orationibus pro animabus dictorum defunctorum celebrarent, pro parte, tam dictorum Prioris, & Fratrum, quam dilecti filii nobilis viri Garsię de Lasso de la Vega carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Regis, & carissimę in Christo filię nostrę Elisabeth Reginę Castellę, & Legionis Regnorum illustrium, Capitanei, & Oratoris ad Nos destinati, qui, ut asseritur, ad Domum S. Petri hujusmodi, singularem gerit devotionis affectum, asserentium fructus, redditus, & proventus dictę Capellanię vigintiquatuor librarum Turon. parvorum, secundum extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictam Capellaniam Sacristię pręd ctę perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igi-

igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, exprimere tenerentur, verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset; ipsosque Garziam, Priorem, & Fratres a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, necnon Sacristię prędictę fructus, redditus, & proventus, verum annuum valorem prę sentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Capellaniam prędictam, quę sine cura est, sive, ut pręmittitur, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti Georgii, vel alicujus alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Capellania dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum prę sentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore datę prę sentium non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Sacristię dilectorum filiorum Roderici, & Gundisalvi de Bazan, ac Toribii de Cuzinas mariti dilectę in Christo filię Marię, etiam de Bazan. dictorum Roderici, & Gundisalvi Fratrum Sororis laicorum dictę Capellanię patronorum per eundem procuratorem ad hoc etiam ab eis specialiter constitutum, ad hoc expresso accedente consensu, auctoritate Apostolica, tenore prę sentium, unimus, annectimus, & incorporamus, ita, quod liceat ex nunc eisdem Priori, & Fratribus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Capellanię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in Sacristię, ac Collegii prędictorum usus, & utilitatem convertere, ac eidem Capellanię per sufficientem, ac idoneum Capellanum, qui de consilio prędictorum, ac aliorum dictę Capellanię patronorum pro tempore existentium, poni, & amoveri, ipsique Capellano per Priorem, & Pratres prędictos sufficiens salarium juxta illarum partium consuetudinem solvi, & si Capellę prędictę per dicti Ordinis professores deserviri contigerit, Missę, & divina officia in dicta Parochiali Ecclesia celebrari debeant, ac ultra onera in ipsius Capellanię fundatione contenta, Prior, & Fratres prefati, in eorum orationibus aliquas commemorationes pro animabus fundatorum hujusmodi perpetuo facere, & officia defunctorum celebrare teneantur, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus voluntate nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis, de hujusmodi &c. literas impetrarint &c. Quas quidem literas &c., ad dictam Capellaniam, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c. & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem predictas, dicta Capellania, debitis non fraudetur obsequiis &c. Et insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis, & decreti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Pridie Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Toletano.*) In *Hispania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLIX fol.* 116.
3. *Dantium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Sancto Lalla.*) Scribendum *Solalla.*

Ut præcedens Diploma executioni mandetur.

Anno 1498
Die 12 Junii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXXVIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Zamorren., & dilectis filiis Gundisalvo de Lerma Canonico Ecclesię Burgen., ac officiali Toletan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie quandam perpetuam Capellaniam in Parochiali Ecclesia Sancti Juliani Oppidi de Sancto Lalla, Toletan. Dięcesis, quę de jure patronatus laicorum existit, per quondam Pernandum Lopez de Pina, & Fernandum Martini laicos dicti Oppidi, seu alterius eorum institutam, & dotatam, per liberam resignationem dilecti filii Georgii Maldonado, nuper in dicta Ecclesia perpetui Capellani, de illa, quam tunc obtinebat per certum procuratorem suum, ad id ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, vacantem, cum omnibus juribus, & pertinentiis Sacristię domus Beatę Marię de Nivibus extra muros Toletan., Ordinis Fratrum Prędicatorum, noviter constructę, quę regitur, & gubernatur per dilectos filios Priorem, & Fratres domus Sancti Petri Martyris Toletan. Dięcesis, auctoritate Apostolica per alias nostras literas perpetuo univimus, annexuimus, & incorporavimus, ita quod liceret ex tunc prefatis Priori, & Fratribus, ac dilecto filio Sacristę dictę Sacristię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum possessionem propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in Sacristię, & Collegii in dicta domo Beatę Marię instituti, usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, prout in illis plenius continetur. Quocirca discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis prę sentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios faciatis auctoritate nostra, dictos Priorem, & Fratres, concessa eis per easdem literas facultate apprehendendi possessionem prędictam pacifice potiri, & gaudere, non permittentes eos super hoc per quoscunque, quavis auctoritate, contra earundem literarum tenorem quomodolibet impediri. Contradictores auctoritate nostra &c. non obstantibus omnibus, quę in dictis literis vo-

voluimus non obstare, seu si venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Toletan., vel quibusvis aliis &c. ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. non possint per lireras Apostolicas non facientes &c. de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Pridie Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLIX fol.* 118.

Anno 1498 Die 21 Junii.

Cordubensis (1) Monasterii S. Mariæ de Gratia fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXXIX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii SS. A...., & Victorię Martyris Corduben., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa,

Religionis incrementum sinceris desiderantes affectibus &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectę in Christo filię Elvirę de Cardenas, Mulieris Corduben. petitio continebat, quod alias quondam Petrus, etiam de Cardenas, tunc in humanis agens, Prętor, seu Rector Civitatis Corduben., de propria salute recogitans, ac cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna, felici commercio commutare, & condens de bonis suis in ejus ultima voluntate testamentum, inter alia voluit, ut in quadam Domo, ad eum legitime spectante, & pertinente, & in dicta civitate consistente, erigeretur unum Monasterium Monialium, in quo perpetuo morarentur duodecim Moniales honestę, & Religiosę vitę, & quarum una Abbatissa, seu Mater existeret, ac pro sustentatione dictarnm Monialium, certos redditus, & proventus annuales reliquit, ac etiam voluit, quod si inter dictas Moniales duodecim, reperiretur aliqua de genere ipsius Petri, ipsa esset Abbatissa, & non alia, ipsęque Moniales pro anima ipsius testatoris orationem Dominicam, & salutationem Angelicam certis vicibus, tunc expressis, qualibet die dicere, & quod dictum Monasterium intrantes, ut inibi Moniales essent, in manibus dictę Abbatissę juramentum prętare deberent, & tenerentur prout in quodam Instrumento desuper confecto, plenius dicitur contineri. Et deinde post obitum dicti testatoris, prętata Elvira, dictam Domum cum aliis honestis mulieribus inhabitavit, & gubernavit bona prędicta, prout de pręsenti inhabitat, & gubernat, nullum tamen ex Ordinibus approbatis adhuc profitendo. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, aliquod Monasterium in dicta Domo nondum erectum fuerit, &, si inibi unum Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini, sub invocatione S. Marię de Gratia, cum claustro, & aliis officinis necessariis pro una Abbatissa, & Monialibus, quę inibi sub regulari observantia, & secundum regularia Instituta Ordinis Fratrum Prędicatorum Altissimo famularentur, & per Episcopum Corduben. pro tempore, seu ejus Officialem, vel Vicarium in Spiritualibus Generalem, non autem per dictos Fratres visitarentur, alias juxta voluntatem dicti testatoris erigeretur, succederet inibi divini cultus augmentum, & etiam voluntas dicti testatoris adimpleretur. Quare pro parte dictę Elvirę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in dicta Domo, unum Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini, & secundum instituta Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum inibi viventium sub dicta invocatione S. Marię de Gratia, cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis officinis necessariis erigere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis augmentum sinceris desideramus affectibus, de pręmissis certam notitiam non habentes, ipsamque Elviram, quę, ut asserit, dicti testatoris, dum viveret, neptis erat, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutam fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, in dicta Domo, unum Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini, sub dicta invocatione S. Marię de Gratia cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro una Abbatissa, & duodecim, seu etiam si facultates dicti Monasterii suppetant, pluribus Monialibus, quę inibi sub cura, visitatione, & correctione Episcopi Corduben. nunc, & pro tempore existentis, seu ejus officialis, aut Vicarii in spiritualibus Generalis, & secundum regularia Instituta Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum, sub regulari observantia, & alias juxta voluntatem dicti testatoris Altissimo famulentur, & quę tam Abbatissa, quam Moniales, si reperirentur de genere de Cardenas, cum facultatibus, quas dare voluerint, assumantur, & recipiantur, auctoritate nostra, sine alicujus prędjudicio, alias juxta voluntatem dicti testatoris erigendi &c. Nos enim, si erectionem hujusmodi per te vigore pręsentium fieri contigerit, eidem Elvirę, si in Abbatissam ejusdem Monasterii pręficiatur, & dicti Monasterii pro tempore existenti Abbatissę, ac volentibus dictum Monasterinm ingredi, professionem, necnon ex aliis Monasteriis dicti Ordinis S. Augustini, alias Moniales, quas ad hoc voluntarias invenerint, de licentia superiorum earundem in dicto Monasterio erigendo, postquam erectum fuerit, ut alias inibi Moniales instruant, ac a dictis Monialibus dicti Monasterii erigendi, juramentum prędictum, juxta ordinationem dicti testatoris faciendi, licentiam, & facultatem concedimus. Nos enim eidem Monasterio erigendo, postquam erectum fuerit, ac Elvirę, si de ejus persona dicto Monasterio alias canonice providebitur, & pro tempore existenti dicti Monasterii Abbatissę, & Monialibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, favoribus, Indulgentiis, gratiis, & indultis, quibus alia Monasteria, & Abbatissę, ac Moniales dicti Ordinis S. Augustini secundum regularia Instituta Fratrum Prędicatorum Regularis observantię viventes, de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię

Facultas?

sal-

salvo &c. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. Quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Undecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Corduben.*) In *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXCIX fol.26*.
3. *Affectibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Bononiense (1) Monasterium S. Petri Martyris committit curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ, & Prioris Cœnobii S. Dominici. Anno 1498 Die 22 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis. LXXX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Annuere consuevit Sedes Apostolica piis votis, & honestis prudentum Virginum precibus, quę illecebris mundanis, & mortalis viri toro propulsis, uni Christo Jesu, qui speciosus est prę filiis hominum, beneplacitis sub regulari observantia se dedicarunt, presertim illis, per quę conscientię pax, & animarum salus provenire sperantur. Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Benedictę de Banciis modernę Priorissę, & Monialium Monasterii S. Petri Martyris de Bononia, per Priorissam gubernari soliti, Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum, petitio continebat, quod olim pro earum parte felicis recordationis Innocentio Papę VIII, Prędecessori nostro, exposito, quod cum ipse a certis annis tunc elapsis citra, facta ipsarum Monasterii reformatione, & illo ad regularem observantiam dicti Ordinis reducto, bene viverent, ut in eo laudabiliter Domino famulando perseverarent, dignaretur eis aliquos probos Confessores ex dicto Ordine, qui ipsarum curam gererent, constituere, & deputare. Idem Innocentius Prędecessor, tunc prędictarum Priorissę, & Monialium in ca parte supplicationibus inclinatus, ipsarum bonum animum, & zelum in Domino approbans, tunc (3) Vicarium Generalem prefati Ordinis in earum Confessorem etiam cum potestate secum assumendi unum, vel plures sufficientes, & instructos dicti Ordinis Religiosos, qui ipsas, & earum quamlibet in Confessionibus audire, & Ecclesiastica Sacramenta ministrare, & alia circa premissa necessaria facere possent, loci ordinarii accedente consensu, sub cujus potestate, & jurisdictione Priorissa, & Moniales prefatę subesse dignoscebantur, dedit, concessit, prout in quibusdam prefati Innocentii Prędecessoris in forma Brevis desuper confectis literis plenius dicitur contineri, &, ut eadem petitio subjungebat, licet Priorissa, & Moniales prefatę per eundem Vicarium, & deputatum ab eo laudabiliter in verbo Dei, & aliis earum piis operibus instructę, & monite fuerint, & odore honę famę semper vixerint, & vivant de presenti, nihilominus pro eo, quia ipsum Vicarium a Civitate Bononien. contigit quandoque abesse, cuperent pro ipsarum quiete, & pace ipsis in perpetuum, tam prefatum Generalem Vicarium, quam etiam Priorem Domus S. Dominici Bonon., etiam Ordinis hujusmodi pro tempore existentes, & deputandos ab eis, dicti tamen Ordinis Religiosos, in Confessores, qui ipsarum, & earum quarumlibet Confessiones audire, & ecclesiastica Sacramenta ipsis ministrare possint, & habeant, dari, & deputari. Quare pro parte Priorissę, & Monialium prędictarum Nobis fuit supplicatum, ut eis tam Generalem Vicarium, quam etiam Priorem Domus, & Ordinis Prędicatorum pro tempore existentes, & deputandos ab eis, ejusdem tamen Ordinis Religiosos, in verbo Dei instructos, in Confessores, qui eas, & ipsarum quamlibet in Confessionibus audiant, & eis ecclesiastica Sacramenta ministrent, & alia circa hęc necessaria gerere, & facere valeant, concedere, ac quod Benedicta Priorissa, & Moniales modernę, & pro tempore in dicto Monasterio existentes, Priorissę, & Moniales de cetero perpetuis futuris temporibus etiam sub cura, visitatione, protectione, & correctione Vicarii Generalis, & Prioris prędictorum esse debeant, statuere, & ordinare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui Religiosarum personarum, presertim feminei sexus, quę mundanis abdicatis illecebris devotum, & sedulum virtutum Domino in humilitate spiritus exhibent famulatum, pacem, & quietem, cum earum animarum salute, intensis desideramus affectibus, ipsas Priorissam, & Moniales a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatę existant, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Generalem Vicarium, & Priorem modernos prędictos, & pro tempore existentes, Ordinis, & Domus prędictorum, & deputandos ab eis, ejusdem tamen Ordinis, Religiosos, in verbo Dei instructos, in dictarum Priorissę, & Monialium modernarum, & pro tempore existentium Confessores, qui eas, & earum quamlibet in Confessionibus audire, & eis ecclesiastica Sacramenta ministrare, & alia circa hęc necessaria facere, & gerere possint, auctoritate Apostolica, tenore presentium in perpetuum damus, & concedimus, quodque etiam, ut Priorissa, & Moniales modernę, & pro tempore existentes dicti Monasterii de cetero perpetuis futuris temporibus sub cura, visitatione, protectione, & correctione Vicarii Generalis, Prioris prędictorum pro tempore existentium, in perpetuum esse debeant, eisdem tenore, & auctoritate statuimus, & ordinamus, & nihilominus eisdem Generali Vicario, & Priori modernis, & pro tempore existentibus, sub virtute sanctę obedientię, ut Priorissam, & Moniales hujusmodi sub eorum cura, visitatione, protectione, & correctione, dicti loci ordinarii, & cujusvis alterius licentia minime requisita, suscipiant, easque in spiritualibus, & temporalibus regant, & gubernent, prefata auctoritate committimus, & mandamus per presentes, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione

Exordium. Diplomatis causa. Mandatum.

Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Decimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Bononiense.*) Juris est Provincia *utriusque Lombardia.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in Bullario *Bononien. pag.* 54.

3. *Sunc.*) Addetem 1 *Congregationis Lombardia.*

Anno 1498 Die 23 Junii.

F. Johannes Presini fit Pœnitentiarius Avenionen.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXXXI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Avinionen., & Carpentoraten. officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

REligionIs zelus &c. super quibus dilectus filius Johannes Presini Ordinis Fratrum Prędicatorum professor apud Nos fide digno commendatur testimonio &c. Cum itaque, sicut accepimus, officium, seu locus unius ex minoribus pęnitentiariis in Ecclesia Domus S. Dominici Avenionen. dicti Ordinis per unum ex Fratribus Domus, & Ordinis prędictorum, teneri solitum, seu solitus, & quod, seu quem, quondam Bartholomęus de Regnatis in dicta Ecclesia minor Pęnitentiarius dum viveret obtinebat, per obitum ejusdem Bartholomęi, qui extra Romanam Curiam &c. vacaverit, seu vacet, ad pręsens, Nos de persona dicti Johannis, qui, ut asserit, ex Fratribus dictę domus existit, pręmissorum obtentu plenam in Domino fiduciam obtinentes, prędictum Johannem a quibuscunque excommunicationis, suspensionis &c. absolutum fore censentes, discretioni vestrę &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut alter vestrum, per vos, vel alium, seu alios, officium, sive locum, hujusmodi sic vacans, sive vacantem, cum omnibus illius honoribus, oneribus, & emolumentis consuetis prędicto Johanni, sine alicujus prejudicio, concedatis, & assignetis, ipsumque in minorem Pęnitentiarum in dicta Ecclesia, prout in ipsa officium minores Pęnitentiarii hujusmodi &c. exercere consueverint, diligenter, & fideliter exequatur, confirmamus, & deputamus, auctoritate nostra, contrariis non obstantibus &c. ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica &c. quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Nono Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXV fol.* 268.

Anno 1498 Die 3 Julii.

De reformando Trecensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXXII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono Vastieren., Senonen., & Nicolao Aquevillę Canonico Parisien. Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HUmilibus &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Johannis Cleree (4) Prioris, & Nicolai Conor, ac Mauritii Verdoleti, Magistrorum in Theologia, ac aliorum Fratrum Domus Trecen., Ordinis Prędicatorum, reformatorum nuncupatorum, in hac parte litis consortum, petitio continebat, quod olim postquam Johanni, Nicolao, & Mauritio predictis, ac dilectis filiis Petro Andion, & Stephano, Magistris Theologię, & dicti Ordinis professoribus, Congregationis Hollandię, secundum morem dicti Ordinis, per literas Apostolicę Sedis commissam fuerat, ut ipsi, vel tres, aut duo, seu unus eorum accedentes ad Domum ipsam, in qua Priorem, & Fratres inibi commorantes, tam in capite, quam in membris visitarent, & reformarent, & ad vitam regularem reducerent, ipsumque Priorem, & alios officiales dictę Domus, a suis officiis, & cura absolverent, necnon electum, vel postulatum pro tempore, in Priorem dictę Domus, etiamsi unus ex ipsis, Johanne, Nicolao, Mauritio, Petro, & Stephano, foret confirmarent, electum, vel postulatum hujusmodi ad acceptandum Prioratum dictę Domus, cogerent, & compellerent, ac alios officiales, de more Ordinis, solitos, ordinarent, & instituerent, necnon quoscunque Fratres dicti Ordinis de aliis Domibus reformatis, omni recusatione, vel contradictione cessante, inibi introducerent, ineptosque, & non voluntarios exinde reiicerent, & ad alias domos Provincię Francię ejusdem Ordinis, ubi benevolos repererint receptores, transmitterent, ipsamque Domum Trecen., cum, ut pręfertur, reformata foret, ab omni cura, solicitudine, jurisdictione, & potestate Prioris Provincialis pro tempore existentis dictę Provincię eadem auctoritate eximerent, & penitus liberarent, & dilecto filio Vicario ejusdem Congregationis pro tempore existenti, ac ipsi Congregationi subjicerent, & incorporarent, Johanne, Nicolao, Mauritio, & suis consortibus prędictis secundum commissionem, & tenorem literarum earundem circa reformationem hujusmodi alias tunc rite procedentibus, Prior, ac Fratres, qui in eadem Domo commorabantur, reformationem hujusmodi ęgre ferentes, seque ex illa gravatos esse falso referentes, ad Sedem prędictam appellarunt, & super appellatione hujusmodi Apostolicas, ad dilectum Jacobum Tonstain., Canonicum Ecclesię, & certos suos in ea parte collegas literas impetrarunt, ex qua dictus Jacobus, inter alias pręfatum Johannem, Nicolaum, & Mauritium in remotis agentes, ad comparendum coram eo, & exhi-

Diplomatis causa.

exhibendum omnia, & fingula acta, & actitata, literas, fcripturas, inftrumenta, proceffus, privilegia, jura, & monumenta, quibus fe in hujufmodi caufa jurare intendebatur, infra certum tunc expreffum terminum nimis brevem, ad inftantiam dictorum Prioris, & Fratrum appellantium, citabat, pro parte dictorum litis conforrium, fententiumexinde inter alia indebite fe gravari, ad Sedem fuit eandem appellatum, & deinde Nobis humiliter fupplicatum, ut pofterioris appellationis hujufmodi, ac poft, & extra eam forfan attentatorum, & innovatorum quorumcunque, ac nullitatis proceffus dicti Jacobi Canonici, negotiique principalis caufam aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliafque fuper his opportune providere, de benignitate Apoftolica dignaremur. Nos itaque, hujufmodi fupplicationibus inclinati, difcretioni veftrę &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut alter veftrum, vocatis dictis Priore, & Fratribus appellantibus, & aliis, qui fuerint evocandi, auditifque hinc inde propofitis, & de negotio principali hujufmodi cognofcentes legitime, quod juftum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes, quod decreveritis, per cenfuram ecclefiafticam &c. Teftes &c. non obftantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecefforis noftri, qua cavetur, ne quis extra fuam Civitatem, vel Diœcefim, feu ne judices a Sede prędicta deputati &c. & aliis conftitutionibus &c. quibufcunque, aut fi dicto Ordini a Sede prędicta indultum exiftat, quod illius perfonę ad judicium trahi, fufpendi &c. & qualibet alia dictę Sedis Indulgentia &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millefimo Quadringentefimo Nonagefimo Octavo, Quinto Nonas Julii, Pontificatus noftri Anno Sexto.

1. *Trecenf.*) Vulgo *Troyes* in *Campania Gallica*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apoftolico Libro CXV fol. 36*.
3. *Humilibus &c.*) Ut in ejufdem tenoris exordiis.
4. *Iohannis Clerce*.) Viri celeberrimi, de quo confulendus *Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad an. MDVII pag. 11*.

De Capitulo Generaliffimo Romæ celebrando (1).

Anno 1498 Die 8 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXXXIII.

ALEXANDER PP. VI.

Dilectis filiis (3) univerfis, Generali, Provincialibus, Vicariis, Prioribus, & Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum, ubilibet conftitutis, Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper curavit dilectus filius Antonius Penneti (4) Ordinis veftri, & Theologię profeffor, ac Provincię Francię juxta ritus ejufdem Ordinis Provincialis (5), ac pro parte veftri Generalis Capituli, nuper Ferrarię celebrati (6), Nuncius (7), & Orator ad Nos deftinatus, quod difcuffis illic prudenter, ac mature confideratis, neceffitatibus Ordinis veftri; qui longi temporis incuria in multis collapfus, reparationem defiderat, ut pro reformatione, unione, & pace, ac falubriori dicti veftri Ordinis directione, & variis, ac urgentibus caufis, & negotiis illius terminandis, Capitulum veftrum, quod Generaliffimum nuncupatur, in Ecclefia & Conventu Beatę Marię fuper Minervam de Urbe ejufdem veftri Ordinis in fefto Pentecoftes anni Jubilei, proxime futuri celebrare affectatis, idque a Nobis veftri Capituli Generalis nomine benedici, ordinari, ac ftatui, prefentibus dilectis filiis noftris Bernardino (8) tituli S. Crucis in Hierufalem Presbytero Cardinali, ejufdem Ordinis vice Protectore, & Francifco de Florentia, Generali ipfius Ordinis in Romana curia Procuratore, hoc ipfum inftanter petentibus, fupplicavit. Nos igitur qui Religionis directionem, & perfonarum in melius reformationem, ac animarum falutem defideranter appetimus, hujufmodi fupplicationibus inclinati, ut Capitulum veftrum Generaliffimum in domo, & Conventu S. Marię fuper Minervam dicti Ordinis anno proximi Jubilei, & fefto Pentecoftes, ut prefertur, celebrare poffitis, & valeatis, de Apoftolicę benignitatis fpeciali munere, prefentium tenore, concedimus vobis, & veftrum fingulis, prefertim quos de corpore Generaliffimi Capituli veftrę Conftitutiones declarant, in virtute S. Obedientię diftricte precipiendo mandamus, ut in fefto Pentecoftes anni Jubilei proximi hujufmodi in Ecclefia, & Conventu prędictis pro veftro Generaliffimo Capitulo, juxta ritus, & Conftitutionem, ac mores ejufdem veftri Ordinis celebrando, & fingulis, quę pro reformatione, unione, & pace, ac falubriori directione veftris indigere cognoveritis, pertractandis comparere ftudeatis. Volentes, & auctoritate Apoftolica ftatuentes, quoniam dictum Capitulum Generaliffimum ad pacem, & reformationem veftri Ordinis ordinatum exiftit, ut poft dat. prefentium omnes, & finguli Conventus, & Fratres veftri, fub eis, quibus nunc permanent, jurifdictione, & Prelatorum obedientia abfque aliqua penitus immutatione, feu innovatione, ufque ad dictum Capitulum Generaliffimum pacifice, & laudabiliter vivant, & permaneant, omnes, & fingulas lites, quęftiones, caufas, & controverfias fuper jurifdictionibus, & fubjectionibus, ac obedientiis hujufmodi, quarum ftatus, ac nomina, & cognomina judicum, & collitigantium prefentibus haberi volumus pro expreffis, interim fufpendendo, & nihilominus illas ad Nos harum ferie advocando, cum illarum omnium & fingularum incidentiis, dependentiis, annexis, & connexis, tam conjunctim, quam divifim, in eifdem ftatu, & terminis, quibus de prefenti indecife permanent, dicto Generaliffimo Capitulo, & illius Diffinitoribus ulterius audiendas, & fine debito terminandas, ex nunc, prout ex tunc, & e converfo committimus, & commiffas effe volumus; vobis, & veftrum cuilibet fub excommunicationis fententia, & anathematis pena, quas (9) fi contrafeceritis, vos & veftrum quemlibet refpective eo ipfo decernimus fubjacere, diftrictius inhibentes, ne poft dat. prefentium per vos, vel alium, feu alios pretextu quarumcunque literarum, etiam Apoftolicarum, feu alias quomodocunque, directe, vel indirecte, quovis quęfito colore, vel ingenio, contra tenorem voluntatis, & ftatuti, noftrorum prędictorum, quidquam attemptare prefumatis, ac decernentes irritum & inane, fi fecus fuper his a quoquam, quavis auctoritate, fcienter, vel ignoranter, contigerit attemptari. Volumus infuper de fpeciali gratia, ut finguli Vicarii Con-

Diplomatis caufa.

Mandatum.

Nota.

Congregationum dicti vestri Ordinis cum uno Socio Diffinitore eandem diffiniendi habeant facultatem in dicto Generalissimo Capitulo, quam ex tenore vestrarum Constitutionum Provinciales cum suis sociis, Diffinitoribus habere consueverunt, & in posterum sunt habituri. Non obstantibus premissis & quibuscunque privilegiis, mandatis, & literis quibuscunque, gratiam vel justitiam concernentibus, quibusvis personis, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, sub quacunque forma & expressione verborum in contrarium concessis, & editis, aut in posterum forsan concedendis & edendis. Quibus omnibus & eorum singulis, etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, etiam idem importantes, mentio habenda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent presentibus, haberi volumus pro expressis, harum serie expresse derogamus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Sic igitur interim de bono in melius Conventus vestros ordinare curetis, ut exinde spes certa sit juxta bonam eorum dispositionem per Capitulum hujusmodi futurum uberrimos, & optatos fructus provenire debere. In quo preter eterne retributionis premium a Nobis, & Sede Apostolica digna operum vestrorum proveniet commendatio. Ut igitur tenor presentium ad vestrum cujuslibet citius, & facilius deducatur notitiam, auctoritate Apostolica decernimus, ut copia presentium manu unius, vel duorum publicorum Notariorum subscripta, & sigillo alicujus Prelati vestri Ordinis munita, cui fidem haberi volumus, pro originali habeatur. Datum Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die VIII Julii MCCCCLXXXXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

L. Podocatharus.

1. *Celebrando.*) Audiendus hac de re *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. XI pag.* 199, ubi hæc habet: *Anno MD celebrandum erat generalissimum Ordinis Capitulum Romæ ex Alexandri Pontificis decreto, quod in feliciora tempora dilatum est, vigentibus in Italia, Gallia, ac alibi bellis. Petierant illud Provinciales pro suarum Provinciarum quiete, ut Conventus in quibus secundum exactam constitutionum normam viverent Patres, qui dicebantur de vita regulari, determinarentur, ex quibus erecta jam fuerant in cunctis Provinciis peculiares Congregationes, & ex eis assumpti fuerant Ordinis Magistri Bartholomæus de Comatiis, Barnabas Saxonus, necnon & Joachinus Turrianus, idemque in sequentibus observatum est, ut sublata claustralitate (nam Fratres claustrales dicebantur alii) commodius, atque efficacius paulatim pristinus observantiæ nitor, ac decor in Provinciis, ac Conventibus cunctis restitueretur, prout temporis beneficio conclusum est.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

3. *Dilectis filiis.*) Sic in Autographo legitur post hæc verba: *Alexander VI.*

4. *Antonius Penneti.*) Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ord. ad an. MDXIV pag.* 28.

5. *Provincialis.*) Electus fuerat anno *MCCCCXCIII*. Eidem Provinciæ præfuit per decennium.

6. *Celebrati.*) Hoc Anno *MCCCCXCVIII*.

7. *Nuntius.*) Eruditione siquidem clarebat, & verbo potens erat *Antonius*.

8. *Bernardino.*) Cognomento *Caravagial*, natione Hispano. Consulendi Scriptores laudati apud *Ciaconium Vit. Pontif., & Cardinal. Tomo III ad ann. MCCCCXCII pag.* 170.

9. *Quas.*) *Quibus.*

Anno 1498 Die 23 Julii.

Firmat Conventus Briatici (1) fundationem.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vicario venerabilis Fratris Episcopi Militen. (3) in spiritualibus generali.

LXXXIV.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

Diplomatis causa.

EXponi nobis nuper fecit dilectus filius Hieronymus de Risis, Ordinis Fratrum Predicatorum professor, quod alias postquam dilectus filius Joachinus (4) Turrianus dicti Ordinis Magister Generalis super hoc auctoritate Apostolica suffultus, sibi, ut in quocunque loco Nationis Calabrie, Provincie Regni Sicilie citra Pharum, & a quibusvis personis unum locum pro constructione, & edificatione unius Domus dicti Ordinis recipere, & domum ipsam constructam, cum sex ejusdem Ordinis professoribus, per eum pro tempore eligendis, inhabitare posset, licentiam concesserat, dilecti filii Antonius Baronus, & Jacobus Gravati, laici, & Syndici Universitatis oppidi Briatici. Militensis Diecesis, fervore devotionis accensi, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum de observantia nuncupatorum, dicti Ordinis, propter eorum exemplarem vitam, predicationem Verbi Dei assiduam, & devotam divinorum celebrationem, & audientiam confessionum, ac exhortationes ad bene beateque vivendum, gerunt devotionis affectum; cupientes unam domum pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum de observantia hujusmodi in dicto Oppido construi, & edificari; quandam Ecclesiam Sancti Dominici, que de Jurepatronatus dilectorum filiorum Confraternitatis dicte Universitatis existit, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, reservatis tamen eisdem Confratribus in recompensam jurispatronatus hujusmodi quadam perpetua Capellania a dextris Altaris Majoris dicte Ecclesie existente, cum Altari, & duabus sepulturis pro sepeliendis ibidem Confratribus, pro tempore decedentibus, & facultate inibi celebrandi eorum officia, prout antea facere consueverunt, ac tot fructibus, ex quibus collationem (5), in Cena Domini per eos fieri consuetam, facere, & Candelas in festo Purificationis Beate Marie inter eos destribui solitas annis singulis, emere valerent, quodque Fratres ibidem pro tempore degentes qualibet hebdomada Missam unam pro animabus Confratrum defunctorum celebrare tenerentur, & deberent, de licentia venerabilis Fratris Episcopi Militensis, in genere dicto Ordini, & Vicario Generali dicti Regni, & presertim Priori, & Fratribus Domus S. Petri Martyris Neapolitan. ita quod per Priorem, & Fratres dicte Domus S. Petri eidem Domui construende de Fratribus provideri deberet, donarunt, & concesserunt: ac eidem Hieronymo dicte Ecclesie cor-

corporalem possessionem pro Priore, & Fratribus dictę Domus Sancti Petri recipienti tradiderunt, prout in Instrumento publico, desuper confecto, plenius dicitur contineri. Cum autem, sicut eadem subjungebat expositio, prefati Prior, & Fratres Domus S. Petri concessionem loci hujusmodi per Syndicos Universitatis predictę, eis factam, propter incommoditatem providendi de Fratribus domui construendę hujusmodi acceptare recusarunt; cupiantque Hieronymus, & Universitas prefati donationem, & concessionem dicti Ordinis, saltem in genere factam, pro illarum subsistentia firmiori, Apostolicę Sedis munimine roborari: Et propterea Nobis humiliter supplicari fecerint, ut dignaremur hujusmodi viri desiderio in his annuere, aliasque sibi in premissis de benignitate Apostolica opportune consulere. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi presentium tenore committimus, & mandamus, ut, si, & postquam tibi de premissis legitime constiterit, donationem, & concessionem predictas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula, in dicto Instrumento contenta, auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, eisque, ut apud dictam Ecclesiam unam domum, cum claustro, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, ac campanili, & humili campana, quatenus in dicta Ecclesia non esset, pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum de observantia dicti Ordinis, sine tamen alicujus prejudicio, ac jure parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, construi, & ędificari facere, ac eidem Hieronymo, ut illam, nomine dicti Ordinis recipere, & cum Fratribus Ordinis, & observantię predictorum, inhabitare, juxta licentiam sibi a dicto Generali alias concessam, possint, eadem auctoritate licentiam concedas. Nos igitur domum predictam, postquam, ut premittitur, constructa fuerit, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus B. Marię de Minerva de Urbe dicti ordinis perpetuo, ita quod ipsi Prior, & Fratres domus de Urbe hujusmodi dictę Domui construendę de Fratribus providere teneantur, subjicimus; necnon dictę domui construendę, ac Priori, & Fratribus in illa pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, indulgentiis, concessionibus, & indultis, quibus alię domus dicti Ordinis, & illarum Priores, & Fratres in eis pro tempore degentes, utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, de specialis dono gratię indulgemus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Predecessoris nostri, prohibente, ne predicti, vel alterius Ordinis Mendicantium Fratres, ad habitandum nova loca recipere, seu jam recepta mutare presumant, sine Apostolicę Sedis licentia speciali de prohibitione hujusmodi specialem & expressam faciente mentionem, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus dicti ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIII Julii MCCCCXCVIII Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Briatici.*) Vulgo *Briatico*, in *Calabria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Briatiensi*.
3. *Militen.*) *Mileten.*, vulgo *Mileto* in *Calabria*.
4. *Joachinus.*) De quo sæpius dictum fuit.
5. *Collationem.*) Parvam scilicet cænulam, vulgo *Collazione*.

De constituendo Neapolitano Conventu (1) S. Catharinæ de Formello.

Anno 1498 Die 26 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo (3) Neapolitan., & Episcopo Montis Pilosi, Regio Capellano majori, vel eorum alteri.

LXXXV.

ALEXANDER PP. VI.

Venerabiles Fratres, Salutem, Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut carissimus in Christo filius noster, Federicus Sicilię Rex illustris Nobis nuper fecit exponi, licet alias Apostolica fuerit auctoritate concessum, quod in olim Monasterio Monialium Beatę Marię Magdalenę prope Castrum Capuanum Neapolit., Ordinis Sancti Augustini, tunc sub cura Fratrum Minorum degentium, Ordo, & dignitas Abbatissalis supprimerentur, quodque Ecclesia dicti Monasterii ex tunc de cetero Ecclesia Beatę Marię de Martyribus nuncuparetur, ac inibi unum Collegium Presbyterorum secularium constitueretur; & deinde ex certis causis tunc expressis fuerit ordinatum, ut aliqui ex Fratribus Congregationis Lombardię Ordinis Fratrum Predicatorum introducerentur, tamen Rex ipse ex certis rationabilibus causis desiderat dictum Monasterium in pristinum statum restitui, ac Monasterium Sanctę Catharinę de Formello etiam Neapolitan. olim Ordinis Sancti Petri Cęlestini dictis Monialibus concessum, eisdem Fratribus dictę Congregationis concedi, & assignari. Nos igitur, prefati Regis in hac parte supplicationibus inclinati, vobis per presentes committimus, & mandamus, ut dictum Monasterium Beatę Marię in suum pristinum, & eum, in quo antequam premissa fierent, quomodolibet existebat, statum, auctoritate nostra restituatis, reponatis, & plenarie redintegretis, dictasque Moniales in illud introducatis, ac ipsum Monasterium Sanctę Catharinę dictis Sancti Augustini, sive Sancti Petri Ordinibus inibi suppressis, & extinctis, Fratribus Ordinis Predicatorum, & Congregationis hujusmodi, pro eorum Domo, ac perpetuis usu, & habitatione concedatis, ita quod illud recipere, & restituere, libere, & licite possint; alias in omnibus, & per omnia prout dictum Monasterium Beatę Marię Magdalenę poterant, litereque nostrę ad id eis concessę eis suffragentur, quemadmodum ad dictum Monasterium Sanctę Marię Magdalenę suffragabantur, non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Or-

Ordinationibus Apostolicis, nec non omnibus illis, quę in literis prędictis volumus non obstare; ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXVI Julii MCCCCXCVIII Pontificatus nostri Anno Sexto.

Jo: Mutinen.

1. *Conventu*.) Juris est Provincialis *Lombardiæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar cuius autographum est in Archivo Cœnobii *Neapolitan. S. Catharinæ de Formello*.
3. *Archiepiscopo*.) Consulendæ *Constitutiones LXX*, & *LXXV* ejusdem *Alexandri VI*.

Anno 1498 Die 18 Augusti.

De votis solemnibus nuncupandis a Placentinis (1) Fratribus de Pœnitentia.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXVI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

AC hoc pręcipue cordis nostri meditatio dirigitur, ut per nostrę provisionis auxilium, Domus, in quibus sacra Religio vigeat, & incrementum continue suscipiat, propagentur, & ut in illis divinę laudes Altissimo persolvantur, fideles quoslibet, ut pro illarum conservatione, & manutentione opportuna prębeant suffragia, spiritualibus muneribus, indulgentiis videlicet, & remissionibus invitamus, ut per temporalia, quę illis exhibuerint, auxilia, pręmia consequi mereantur felicitatis ęternę. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Beatę Catharinę de Senis Ordinis Fratrum Prędicatorum S. Dominici de Pęnitentia, Placentinę Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsi in dicta Domo, in qua sub forma Monasterii, & in communi vitam, de ordinarii licentia, hactenus duxerunt, de cetero etiam eodem modo ibidem vitam ducere, ac Professionem solemnem, cum tribus substantialibus Religionis votis, emittere posse, cupiunt, si eis desuper Apostolicę Sedis suffragetur auctoritas. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in dicta Domo, in quodam nemore consistente, & ab babitationibus satis distante, sub forma Monasterii, & communi vita degendi, ac professionem solemnem, cum tribus substantialibus votis emittendi, necnon habitum, per Vicarium pro tempore existentem Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Castellę (3), sub cujus obedientia ipsi Fratres de Pęnitentia existunt, ab habitu (4) tamen eorundem Fratrum Prędicatorum notabiliter distinctum, deferendi licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui ad ea, ex quibus Religionis propagatio provenire speratur, libenter intendimus, eosdem Priorem, & Fratres de Pęnitentia, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis, sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, quod Fratres in dicta Domo sub forma Monasterii in communi vitam ducere, ac professionem solemnem cum tribus substantialibus votis Religionis emittere, ac omnibus, & singulis exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, savoribus, indulgentiis, gratiis, ac indultis per felicis recordationis Sixtum Papam IV, Prędecessorem nostrum, Domibus, & Fratribus, vitam in communi, in Domibus sub forma Monasterii hujusmodi ducentibus, in genere concessis, uti, potiri, & gaudere, necnon Habitum conformem majori Regulę, ab habitu tamen dictorum Fratrum Prędicatorum notabiliter distinctum, per pręfatum Vicarium sub cujus obedientia existunt, ordinandum, deferre teneantur, ipseque Vicarius unum dicti Ordinis Prędicatorum professorem, in Sacerdotio constitutum, cum uno, vel duobus sociis, Priori, & Fratribus Domus hujusmodi possit deputare, qui de prefati Vicarii licentia Fratribus dictę Domus, eorumque familiaribus, & servitoribus, pro tempore existentibus, Sacramenta ecclesiastica ministrare, ipseque Pręsidens de consensu Prioris, & Fratrum dictę Domus eisdem Fratribus, unum Patrem, seu Rectorem nuncupatum, ex numero Fratrum dictę Domus deputare, qui rerum domesticarum, & infirmorum curam gerere debeat, ipsique Fratres Domus hujusmodi, eorumque familiares, qui coram Eucharistię Sacramento, in Ecclesia, seu Oratorio dictę Domus, aliquam orationem, juxta Pręsidentis pro tempore existentis ordinationem, devote recitaverint, singulis quintis feriis, quibus id fecerint, centum dierum, ceteri vero utriusque sexus Christi fideles, qui Domum ipsam in pręfati S. Dominici, ac ejusdem S. Catharinę de Senis, necnon S. Catharinę Virginis, & Martyris, Festivitatum diebus, cum eorum octavis, a primis vesperis, usque ad secundas vesperas octavarum prędictarum, devote visitaverint annuatim, & ad Ecclesię Domus hujusmodi reparationem, & conservationem, manus porrexerint adjutrices, pro singulis diebus Festivitatum, & octavarum prędictarum, omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones, Domos dicti Ordinis in Festo S. Dominici visitantibus, per Sedem Apostolicam concessas, consequantur, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, statuimus, & ordinamus. Ipsique Vicario, quęcunque alia statuta, & ordinationes, honesta, & sacris canonibus non contraria, ac communi vitę Fratrum de Pęnitentia hujusmodi congruentia, super concernentibus dictam Domum, & illius Priorem, & Fratres, necnon vivendi modum de Pręsidentis, & Fratrum Domus hujusmodi consensu, quę perpetuę firmitatis robur habere decernimus, condendi, licentiam, & facultatem pręfata Apostolica auctoritate concedimus, Volumus autem, quod si alias dictam Domum visitantibus, & ad pręmissa, manus adjutrices porrigentibus, aliqua Indulgentia in perpetuum, vel ad tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, pręsentes quoad hoc nullius existant roboris, vel momenti, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, statuti, ordinationis, decreti, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB.

Diplomatis causa.

Nota.

Facultas.

Indulgentiæ concessæ.

Pe-

Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo (5), Quinto decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Placentinis.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo duplex exemplar, unum ex Autographo *Placentin.*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro CLXI fol.* 20.
3. *Castella.*) Seu *Hispania*.
4. *Habitu.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullar. Tomo ultimo Tit. XIV.*
5. *Nonagesimo Octavo.*) Hinc liquet quod a coronationis, non ab electionis die Pontificatus annos numerabat *Alexander VI.*

Cœnobii B. Mariæ de Jerusalem in Hispania fundandi facultas.

Anno 1499 Die 9 Martii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXXXVII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Burgen., & dilectis filiis Hispalen., & Corduben. Ecclesiarum Scholasticis (2), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Venustatem domus Dei, & Religionis propagationem, ac animarum salutem, divinique cultus augmentum, intensis desideriis affectantes &c. (3) Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Ferdinandi de Medina (4), Domicelli Hispalen. Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, zeloque devotionis, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, gerit, accensus, desideraverat pro Religionis propagatione, & divini cultus augmento, ac animarum salute in Hispalen., vel aliqua alia Civitate, seu Dięcesi Regni Castellę in loco ad id idoneo, sibi de collatis, & per alios Christi fideles ad id pie concedendis bonis, una cum dilecto filio Cypriano de Sancta Cruce dicti Ordinis professore, qui etiam de dicta progenie originem trahit, unam domum sub invocatione B. Marię de Jerusalem cum Ecclesia, campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro perpetuo usu, & habitatione sua, si Deus ad ingressum Religionis, eum inspiraverit, & dicti Cypriani, & aliquorum aliorum Fratrum dicti Ordinis, necnon duodecim Eremitoris ad instar duodecim Eremitoriorum prope Sepulcrum Domini Jerosolymitan. consistentium, cum Capellis, & Altaribus opportunis circum circa eandem Domum construere, & ędificare, seu construi, & edificari faciendi, si sibi ad hoc Apostolicę Sedis auctoritas suffragetur. Quare pro parte Ferdinandi, & Cypriani prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis de bonis hujusmodi in Hispalen., vel aliqua alia Civitate, seu Dięcesi Regni hujusmodi, in aliquo loco ad id commodo, & idoneo, unam Domum sub prędicta invocatione cum Ecclesia, campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro dicti Cypriani, & aliquorum aliorum Fratrum Ordinis usu, & habitatione, quę, & Fratres in ea pro tempore degentes, Vicario Generali illius Provincię, dicti Ordinis, etiam de observantia nuncupati, pro tempore existenti, subesse, & ab eo visitari debeant, necnon circum circa eandem Domum duodecim Eremitoria ad instar duodecim Eremitoriorum prope Sepulcrum consistentium hujusmodi, cum Capellis, & Altaribus opportunis construendi, & ędificandi, seu construi, & edificari faciendi, necnon Cypriano, etiam absque alicujus superioris licentia, & aliis Fratribus prędictis, Domum ipsam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, & alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Ordinem, & Fratres prędictos singulari dilectione prosequimur, & Religionis propagationem, ac divini cultus hujusmodi augmentum sinceris affectibus exoptamus, ipsorum Ferdinandi, & Cypriani propositum in hac parte plurimum in Domino commendantes, Ferdinandum, & Cyprianum prędictos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum Ferdinando, & Cypriano prędictis in Hispalen., vel aliqua alia Civitate, vel Dięcesi Regni hujusmodi, in aliquo loco ad id condecenti, & idoneo, unam Domum sub invocatione B. Marię de Jerusalem cum Ecclesia, campanili humili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro Cypriani, & aliquorum Ordinis prędictorum usu, & habitatione perpetuis, quę, & Fratres in ea pro tempore degentes, Vicario Generali Ordinis, & Provincię eorundem pro tempore existenti subesse, & ab eo, prout alię Domus dicti Ordinis, visitari debeant, interdicta tamen sibi, & cuicunque alteri dicti Ordinis superiori potestate, & auctoritate, Fratres dictę construendę Domus pro tempore existentes, seu eorum aliquem ab eadem construenda Domo amovendi, seu mutandi, & alios Fratres in ea de novo introducendi, seu ejusdem construendę Domus Priores, etiam pro tempore amovendi, nisi ad id omnium, & singulorum in ea pro tempore degentium expressus accedat assensus, necnon circum circa eandem Domum duodecim Eremitoria ad instar Eremitoriorum circa Sepulcrum consistentium hujusmodi cum Capellis, & Altaribus prędictis, sine alicujus prejudicio construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, Cypriano vero etiam absque alicujus superioris licentia, cum aliis Fratribus prędictis eandem Domum, postquam constructa, & ędificata fuerit, recipiendi, & perpetuo inhabitandi, ipsique Cypriano illam gubernandi, ac sex dicti Ordinis Fratres Ordinem ipsum professos, quos ad id voluntarios invenerit, pro ejusdem construendę Domus primeva institutione, in ea recipiendi, ac sex ad id collectis Fratribus hujusmodi, ad illam se transferendi, plenam, & liberam auctoritate nostra, licentiam largiamini. Nos enim, si licentiam hujusmodi per vos vigore pręsentium concedi contingat, Domui, & Eremitoriis, ac Fratribus in eadem Domu pro tempore degentibus hujusmodi, etiamsi duodecim Fratrum numerus in ea completus non sit, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, exemptionibus, immunitatibus, indultis, favoribus, gratiis, & indulgentiis, aliis Domibus Ordinis observantię nuncupati hujusmodi, & illorum Fratribus in genere concessis, & quibus illi utun-

Supplex fundatoris petitio.

Facultas.

utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, de speciali dono gratię indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius, in omnibus semper salvo. Non obstantibus pręmissis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, probibente, ne Fratres aliquorum Ordinum Mendicantium, nova loca ad inbabitandum recipere, aut antiqua mutare pręsumant absque Sedis prędictę licentia speciali &c. & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadtingentesimo Nonagesimo Octavo (5), Septimo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXIV fol.* 210.

2. *Scholasticis.*) Seu Theologis Professoribus.

3. *Assectantes &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *De Medina.*) Gens est nobilissima, quæ nunc etiam floret in *Hispania*.

5. *Nonagesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MCCCCXCIX.*

Anno 1499 Die 9 Aprilis.

Quæ pro Colonien. (1) Cœnobio S. Crucis statuta sunt firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXVIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

INjuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio, mentem nostram excitat, & inducit, ut ad ea, per quę Ordinis Fratrum Prędicatorum professorum, pręsertim sacrę Theologię studio Christianę Reipublicę
Exordium. permaxime utili, & necessario, vacare volentium, commodo, & utilitati consulitur &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Conventus Domus S. Crucis Colonien. dicti Ordinis Provincię Teutonicę juxta morem dicti Ordinis, nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias di-
Diplomatis causa. lectus filius Joachinus ejusdem ordinis Generalis Magister, ac Theologię professor, ex certis causis, ad id animum suum moventibus, omnia, & singula privilegia, gratias, libertates, ordinationes, & declarationes Conventui dictę Domus, & illius Studio, a dicti Ordinis Magistris Generalibus, qui eatenus fuerant concessa approbavit, & confirmavit, atque de novo concessit, & illis addendo inter alia statuit, & ordinavit, quod si quis se vitę regularis, aut studii hujusmodi turbatorem exhiberet, per aliquam rebellionem, seu insolitam conversationem, talis de consensu majoris partis Patrnm de consilio per Priorem dicti Conventus possit a studio, & etiam a Conventu removeri, & ad suum remitti conventum, seu Priorem Provincialem, ut eum ad alium Conveutum remittat, quodque si quis Fratrum de cetero, ad quemcunque gradum, pręcipue Magisterii, sine Patrum sui Conventus licentia, ac expresso consensu, promoveretur pro non promoto simpliciter tandin haberetur quousque major pars Patrum Conventus in ejus promotionem consentiret, ac taliter promotus, prout alias per quondam Salvum (4), dicti Ordinis Magistrum Generalem ordinatum fuit, ipso facto filiatione dicti Conventus privatus existat, nec ad illam de novo, nisi de pleno omnium filiorum ejusdem Conventus consensu, recipi possit, &, si secus factum foret, irritum esset, & inane, quodqne nullus extraneorum ad Magisterium processurus in aula sua Doctorali amicos Conventus invitandi, nisi de licentia, & consensu Prioris, & Patrum de Consilio, facultatem haberet, necnon quandam conventionem in favorem studii hujusmodi inter Colonien. & Lubicen. (5) conventus dictę Teutonicę, & Saxonię Provinciarum juxta morem hujusmodi de Studentibus, & Fratribus ibidem singulis annis tenendis, factam, etiam approbavit, & confirmavit, ac successive nonnullos articulos Privilegiorum studii Conventus Colonien. hujusmodi, declarare volens, voluit, quod calcei, qui necessarii essent studentibus, eis etiam darentur, sicut ipsius Conventus Colonien. Conventualibus dari consuevit, & si Civitatem Colonien. exire vellent, tunc Patres Conventus Colonien. hujusmodi calceos, eo casu eis utiles dare, obligati non essent, ac etiam declaravit, quod celebrantes quatuor primas Missas, Missę Conventuali, prout antiquitus observatum fuerat, tam Festis duplicibus, & totis duplicibus, sive celebribus sive non celebribus, & similiter in Festis simplicibus in Ecclesia Colonien. celebribus Matutinis, & aliis horis diurnis a primis vesperis inclusive interesse deberent, quodque Dominica dies cadens sub festo, quo Chorum visitare tenerentur, & Salve sub Completorio includeretur, quotidie interesse tenerentur, ac Studentes pręfati Processionibus per Civitatem, tam pro funeribus efficiendis, quam alias quando Conventus Colonien. hujusmodi rogatur, quam etiam commendationibus, in Ecclesia Conventus Colonien. hujusmodi, aut etiam Choro, coram universitate pro tempore faciendis, interesse tenerentur, qnodque quicunque ex Studentibus pręfatis, qui ex vindicta, vel mala radice, ad ordinationem Patrum celebrare recusaret, prout in Privilegiis eis concessis facere exhortantur, talis tanquam pacis turbator eiici possit, prout in ipsius Joachini Generalis diversis literis suo sigillo munitis dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Conventus Colonien. prędictorum, asserentium omnia prędicta, maturo consilio, ac deliberatione pręfati Joachini Generalis, qualitatem Conventus Colonien. hujusmodi, & illius personarum, uti eorum capitis agnoscentis, processisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut approbationibus, confirmationibus, roborationibus, adiitionibus, statutis, voluntatibus, & ordinationibus prędictis, ac omnibus in singulis literis contentis, illa concernentibus, pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Priorem, & Conventum Colonien. hu-
Confirmatio. jusmodi, ac eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, approbationes, roborationes, confirmationes, adiitiones, statuta, voluntates, ordinationes, & declarationes prędicta, ac prout illa concernunt, omnia, & singula in literis Joachini Generalis pręfati contenta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, eaque perpetuo inviolabiliter observari debere decernimus; supplentes omnes,

omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela omnia, & singula per prefatum Joachinum, & ejus Predecessores dicti Ordinis Generales que hactenus fuerunt concessa, statuta, & ordinata, prefata Apostolica auctoritate, de novo concedimus, statuimus, & ordinamus, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre absolutionis, approbationis, confirmationis, constitutionis, suppletionis, concessionis, statuti, & ordinationis infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Nono, Quinto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Colonien.*) In *Germania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXV fol.* 75.
3. *Consulitur &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Salvum &c.*) De quo sepius dictum fuit.
5. *Lubicen.*) *Lubecen.*, vulgo *Lubeck*, in *Germania*.

De Abbatiali dignitate constituenda in Prioratu Monasterii de Vega (1), Ordinis S. Benedicti, sub jurisdictione Vicarii Provincialis Provinciæ Castellæ (2) Ordinis Prædicatorum.

Anno 1499 Die 17 Maii.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

LXXXIX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Decano Ecclesie Legionen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SEdis Apostolice gratiosa benignitas ad ea libenter intendit, per que Monasteriorum, & Religiosorum locorum omnium &c. (4). Sane pro parte dilecte in Christo filie Catherine Suffre Priorisse Monasterii de Vega per Priorissam soliti gubernari, Ordinis Sancti Benedicti, Legionen. Diecesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum dictum Monasterium, in quo quadraginta Moniales, vel circa, vite sanctimonia laudabiles, ac plures ex eis generis nobilitate predite existunt, non minus notabile, & insigne sit, quam nonnulla alia dicti Ordinis Monasterii, in partibus illis consistentia, que per Abbatissas gubernari consueverunt, illiusque fructus, redditus, & proventus, pro ejus oneribus perferendis sufficiant, cupit eadem Catherina illius Priorissatum, in Abbatialem dignitatem erigi, quod profecto in ejusdem Monasterii B. Marie decorem, & amplitudinem cederet. Quare pro parte, tam Catherine Priorisse, & dilectorum In Christo filiorum Conventus ejusdem Monasterii B. Marie, quam dilecti filii Ludovici de Fauro Vicarii Provincialis Provincie Castelle, Ordinis Fratrum Predicatorum, de Observantia nuncupatorum, sub cujus jurisdictione, & visitatione, dictum Monasterium B. Marie, ut asseritur, existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Priorissatum hujusmodi, in Abbatissatus dignitatem erigere, & instituere, & quod de cetero perpetuis futuris temporibus dictum Monasterium B. Marie per Abbatissam regi, & gubernari debeat, statuere, & ordinare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Monasteriorum, & Religiosorum locorum omnium decorem, & venustatem, nostris potissime temporibus sinceris affectibus exoptamus, cupientes eidem Monasterio B. Marie, ne longe vacationis exponatur incommodis de persona, secundum cor nostrum utili, & idonea, per quam circumspecte regi, & salubriter dirigi valeat, providere, de meritis, & idoneitate ipsius Catherine apud Nos, de Religionis zelo, vite munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis multipliciter commendata, certam notitiam non habentes, necnon Catherinam, & Conventum, ac Vicarium predictos, & ipsarum Conventus singulares personas a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, Priorissatum predictum in Abbatissatus dignitatem erigere, & instituere, & quod de cetero perpetuis futuris temporibus dictum Monasterium B. Marie per Abbatissam regi, & gubernari debeat, statuere, & ordinare auctoritate nostra procures. Et nihilominus, si erectionem, institutionem, statutum, & ordinationem hujusmodi per te vigore presentium fieri contigerit, ut prefertur, de meritis, & idoneitate ipsius Catherine, eadem auctoritate te diligenter informes, &, si, super quo tuam conscientiam oneramus, per informationem hujusmodi, eandem Catherinam ad regimen, & administrationem ipsius Monasterii B. Marie utilem, & idoneam esse repereris, de persona prefate Catherine dicto Monasterio, ab ejus primeva erectione hujusmodi vacanti, eadem auctoritate provideas, ipsamque illi preficias in Abbatissam, curam, regimen, & administrationem ipsius Monasterii sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, ac faciendo ei a Conventu prefatis obedientiam, & reverentiam congruentes, necnon a dilectis filiis vassallis, & aliis subditis dicti Monasterii consueta servitia, & jura sibi ab eis debita, integre exhiberi. Contradictores &c. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, aut si Conventui, vassallis, & subditis prefatis &c. a predicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. non possint, per literas Apostolicas non facientes &c. de indulto hujusmodi mentionem, Nos enim eidem Catherine, si de persona sua, per te, earundem vigore presentium, provideri, ipsamque illi in Abbatissam prefici contigerit, ut prefertur, quod a quocunque maluerit Catholico Antistite, gratiam, & communionem Sedis Apostolice habente, munus benedictionis suscipere, ac eidem Antistiti, ut munus predictum impendere, licite sibi possit, concedimus per presentes. Volumus autem, quod idem Antistes, qui prefate Catherine munus predictum impendet, postquam illud sibi impenderit, ab ea, nostro, & Romane Ecclesie nomine fidelitatis debite solitum recipiat juramentum juxta formam, quam sub Bulla nostra mittimus introclusam, ac formam juramenti, quod ipsa Catherina prestabit Nobis de verbo ad verbum per ejus patentes Literas suo sigillo signatas per proprium

Diplomatis causa.

Mandatum.

Nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Episcopo Legionen., cui dictum Monasterium B. Marię Ordinario jure subesse dignoscitur, nullum in posterum prejudicium generetur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Nono, Sexto decimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *De Vega.*) In *Hispania*.
2. *Castella.*) Seu *Hispania*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXXIV fol.* 218.
4. *Omnium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1499 Die 8 Junii,

Belmontensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XC.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori secularis, & Collegiatę Ecclesię S. Bartholomęi Oppidi de Belmonte, Conchen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium, Nos admonet, & inducit, ut votis illis, per quę prudentes virgines integritatem suam Altissimo reddere &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium S. Ildefonsi, loci de Abuerea, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Conchen. Dięcesis, per Priorissam soliti gubernari, petitio continebat, quod cum ipsum Monasterium adeo pauperrimum existat, quod nisi eleemosynis Christi fidelium pro earum sustentatione subveniretur, illius Priorissa, & Moniales, se sustentare non possent, & etiam, cum ipsum Monasterium in loco angusto, & quasi in deserto consistat, Priorissa, & Moniales prędictę ab incolis dicti loci eleemosynas pro earum sustentatione necessarias recipere non possint, nisi dictum Monasterium, exierint, & ad loca vicina ubi sit populi multitudo accesserint, verum cum hoc eis juxta regularia dicti Ordinis instituta, non permittatur, si in Oppido de Belmonte dictę Dięcesis, unum Monasterium dicti Ordinis sub invocatione S. Catherinę de Senis, cum Ecclesia, campanili, campanis, & aliis officinis necessariis erigeretur, & ędificaretur, & ipsę Priorissa, & Moniales ad illud, cum omnibus suis bonis mobilibus, & immobilibus se transferrent, ac corpora defunctorum in priori Monasterio prędicto sepulta ad dictum erigendum Monasterium, postquam erectum, & constructum fuerit, deferrentur, Priorissa, & Moniales prefatę inibi pro earum necessitatibus uberiores eleemosynas, & subventiones suscipere possent, Quare pro parte dictę Priorissę, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in dicto Oppido de Belmonte unum Monasterium dicti Ordinis sub invocatione prędicta erigere, aliasque in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur, Nos igitur, de premissis, certam notitiam non habentes, ipsasque Priorissam, & Conventum, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, ac interdicti &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, in dicto Oppido de Belmoote, unum Monasterium dicti Ordinis sub dicta invocatione S. Catherinę cum Ecclesia, campanili, campanis, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, sine alicujus prejudicio, auctoritate nostra erigas, & eisdem Priorissę, & Monialibus ad illud, postquam sic erectum, & ędificatum fuerit, cum omnibus suis bonis mobilibus, & immobilibus, ad ipsum Monasterium S. Ildefonsi pertinentibus, se transferendi, ac corpora defunctorum in dicto Monasterio S. Ildefonsi sepulta, ad Ecclesiam, & cęmeterium dicti erigendi Monasterii, postquam sic erectum fuerit, ut prefertur, deferendi, seu deferri faciendi, licentiam, & facultatem eadem auctoritate nostra concedas, necnon omnia bona mobilia, & immobilia, quę ad dictum Monasterium S. Ildefonsi pertinent eidem erigendo Monasterio perpetuo applices, & appropries; Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac S. Ildefonsi, ac Ordinis prędictorum juramento, confirmatione Apostolica &c. quibuscunque. Volumus autem, quod dictum Monasterium S. Ildefonsi, & ejus Ecclesia, ad profanos usus non dedicantur, sed in illis in ejusdem S. Ildefonsi principalibus Festis, de quibus Priorissę, & Conventui prefatis, videbitur, Missę, & alia divina officia pro animabus dictorum defunctorum celebrentur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Nono, Sexto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Facultas.

1. *Belmontensis.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCXIII fol.* 219.
3. *Reddere &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Do-

Doviziacensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1499 Die 13 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Abbati Monasterii S. Sancii, Bituricen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SAcre Religionis, sub qua dilecti filii Fratres Ordinis Prędicatorum, devotum, & sedulum exhibent Altissimo famulatum, promeretur honestas &c. (3) Sane pro parte dilectę in Christo filię Franciscę de Albuto (4) Brabantię Ducissę Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipsa zelo devotionis accensa, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, ob singularem devotionem, quam ad Ordinem ipsum gerit, unam Domum pro usu, & habitatione nonnullorum ipsius Ordinis Fratrum, de bonis sibi a Deo collatis, construere, & ędificare, seu construi, & ędificari facere summopere desiderat, dum ad id Sedis Apostolicę licentia sibi suffragetur. Quare pro parte, tam dictę Franciscę Ducissę, quę etiam, ut asserit, Comitissa Dotaria (5) Comitatus Niveruen. existit, necnon dilecti filii Simeonis (6) Berterii ejusdem Ordinis, ac Theologię professoris, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eidem Franciscę Domum hujusmodi in Oppido Doviziaci, Antixiodoren. (7) Diœcesis, seu illius suburbiis in loco, ad hoc congruo, & honesto, Congregationis Francię, cum Ecclesia, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro usu, & habitatione perpetuis dicti Simeonis, & nonnullorum aliorum Fratrum ejusdem Ordinis, construi, & ędificari faciendi, licentiam concedere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum hujusmodi, nostris potissime temporibus augeri, & vigere, intensis desideramus affectibus, pręfatam Franciscam a quibuscunque excommunicationis &c. absolutam fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, pręfatę Franciscę, unam Domum in eodem loco cum Ecclesia, humili campanili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis supradictis, pro usu, & habitatione dictorum Simeonis, & nonnullorum aliorum Fratrum ejusdem Ordinis, absque alicujus pręjudicio, construi, & ędificari faciendi, ipsisque Simeoni, & aliis Fratribus Domum prędictam, nomine ipsius Ordinis recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam auctoritate nostra largiaris. Nos enim, si licentiam hujusmodi concesseris, ut pręfertur, Simeoni, & aliis Fratribus prędictis in eadem Domo pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis, privilegiis, pręrogativis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, favoribus, indultis, & indulgentiis Bononien., & Hispanię, ac aliis Congregationibus, Domibus, & Fratribus dicti Ordinis per Sedem Apostolicam, aut Legatos ejusdem, aut alias quovis modo in genere, sub quacunque forma, & expressione verborum concessis, hactenus, & in posterum forsan concedendis, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres, Domus, seu loca in aliqua Civitate &c. ad inhabitandum de novo recipere &c. ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Nono, Idibus Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Facultas.

1. *Doviziacen.*) Seu *Donziacen.*, vulgo *Donzy*, in Nivernensi Comitatu.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXCVIII fol. 186.*
3. *Honestas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Albuto.*) Scribendum *Albreto*. Gens est nobilissima. Ceterum *Francisca de Albreto* nupserat *Johanni Burgundia*, Brabantiæ Duci, Comiti *Nivernensi* &c. Hinc Ducissa *Brabantiæ* dicitur.
5. *Dotaria.*) Vidua scilicet, *Johannes* enim *Burgundia* obierat anno *MCCCCXCI*.
6. *Simeonis.*) *Simon* vocatur ab *Echard Tomo I Scriptor. Ord. ad an. MCCLXII pag.* 209.
7. *Antixiodoren.*) *Antissiodoren.*, & *Altissiodoren.*, vulgo *Auxerre*, in *Burgundia*.

De Beneficio ecclesiastico fundando in Cordubensi (1) Monasterio S. Marthæ.

Anno 1499 Die 18 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono de Pedroche, & Scholastico, ac Petro Ponze de Leon. Canonico Ecclesię Corduben., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DEbitum Pastoralis officii, meritis licet insufficientibus, Nobis ex alto commissi &c. (3) Sane pro parte dilectę in Christo filię nobilis mulieris Franciscę Carillo Domicellę (4) Corduben. Diœcesis Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsa zelo devotionis accensa, ac cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, desiderat ad Altare Sanctę Marię de la Quintangustia, situm in Capella majori Monasterii Monialium per Priorissam soliti gubernari Sanctę Marthę Ordinis Sancti Augustini Corduben., sub cura Fratrum Prędicatorum viventium, unam perpetuam Capellaniam pro uno perpetuo Capellano idoneo, qui inibi singulis diebus unam Missam celebrare teneretur, erigi facere, eidemque Capellanię sic erigendę pro ejus dote, & ipsius Capellani sustentatione tot bona immobilia sibi a Deo collata, quorum fructus, redditus, & proventus ad valorem annuum viginti quatuor ducatorum auri de Camera secundum communem extimationem non excedant, concedere, & assig-

Diplomatis causa.

assignare, dummodo jusspatronatus, & pręsentandi personam idoneam ad dictam Capellaniam pro hac prima vice, & successive quoties illam vacare contigerit, pręfatę Franciscę quoad vixerit, & post ejus obitum dilecto filio nobili viro Didaco Fernandi de Corduba, Comiti de Cabra, Castellę, & Legionis Regnorum Viceregenti moderno, & successoribus suis Comitibus de Cabra, ac Priorissę Monasterii pręfati pro tempore existentibus conjunctim, insimul, ita quod Institutio pręfata ad Decanum, & Capitulum Ecclesię Corduben. pertineat reservare. Quare pro parte dictę Franciscę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellaniam hujusmodi ad dictum Altare pro uno perpetuo Capellano idoneo cum onere missas prędictas inibi celebrandi, erigere, ac bona hujusmodi pro ejus dote, & ipsius Capellani sustentatione perpetuo applicare, & appropriare, necnon jusspatronatus, & pręsentandi personam idoneam ad eandem Capellaniam, ut pręfertur, hujusmodi prima vice, & quoties illam vacare contigerit, sibi quoad vixerit, & post ejus obitum Didaco, & Priorissę, ac successoribus pręfatis, ita quod institutio personę prędictę, Comite, & Priorissa prędictis, in pręsentatione hujusmodi, dum pro tempore vacabit, infra novem dies, postquam vacatio illius eis innotuerit, negligentibus, collatio, & provisio dictę Capellanię Decano, & Capitulo Ecclesię Corduben. hujusmodi pro ea vice duntaxat pertineat, reservare, ac eidem Franciscę circa hęc statuta, & ordinationes faciendi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum ubique vigere cultum nostris pręsertim temporibus, sinceris desideramus affectibus, ipsam Franciscam in hujusmodi laudabili proposito confoventes, & a quibuscunque excommunicationis &c. absolutam fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum perpetuam Capellaniam ad dictum Altare pro uno perpetuo Capellano idoneo qui inibi singulis diebus unam Missam celebrare debeat, auctoritate nostra, absque alicujus prejudicio, & cujuslibet jure semper salvo, erigatis, & instituatis, ac bona prędicta eidem Capellanię, sic erectę, pro ejus dote, & ipsius Capellani sustentatione, applicetis, & approprietis, & nihilominus postquam dicta Francisca Capellaniam hujusmodi sufficienter dotaverit, sibi quoad vixerit, & post ejus obitum Didaco, ac Priorissę, & successoribus pręfatis, ita quod institutionem personę prędictę, Didaco, ac Priorissa, & successoribus pręfatis infra novem dies in pręsentatione hujusmodi negligentibus, ut pręfertur, eo casu collatio, & provisio ejusdem Capellanię pro illa vice duntaxat ad Decanum, & Capitulum pręfatos pertineat, jusspatronatum, & facultatem pręsentandi personam idoneam ad dictam Capellaniam sic erectam tam hujusmodi prima via, quam quoties illam ex tunc de cetero vacare contigerit, ut pręfertur, dicta auctoritate reservetis, ac dictę Franciscę circa hęc statuta, & ordinationes, alias tamen licita, & honesta, ac per loci ordinarium confirmanda, faciendi licentiam, & facultatem, eadem auctoritate concedatis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Nono, Quarto Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Mandatum.

1. *Cordubensi*.) In *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXXVII fol.* 225.
3. *Commissi &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Domicella*.) Id est: *Nobilis*.

Anno 1499 Die 23 Decembris.

De Cœnobio Burgundiensi (1) constituendo.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XCIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii A . . ., Lugdunen. Diœcesis, & Lugdunen., ac Grationopolitan. (3) Officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium ab Ordinis laude.

Diplomatis causa.

AD fructus uberes, quos Ordinis Fratrum Prędicatorum Sacra Religio, virtutum fęcunditate referta per multiplicia virtutum insignia profert in universali ecclesia paternę considerationis dirigentes intuitum, digne ducimur &c. (4). Sane pro parte dilectorum filiorum Vicarii, & Fratrum Domus Malibecci (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum, Hermen. (6) Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum dicta Domus, a viginti quatuor annis, vel circa, in rure, & loco a Villis, & oppidis remoto fundata fuerit, & pro eorum sustentatione, dictę Domus, & illius Ecclesię reparatione & conservatione, eis non suppetant facultates, ipsi gravibus necessitatibus, & incommodis persępe afficiuntur. Verum si eis in oppido Burgundii, Hermen. Diœcesis, a dicto loco Malibecci per dimidiam leucam, vel circa, aut ultra distante, seu in illius suburbiis, vel aliquo loco ad id accommodo, unam Domum, pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis, ita quod illa, & dicta Domus Malibecci, una Domus, & Fratres unius, & alterius Domorum earundem Fratres essent, ac omnes, & singuli, fructus, redditus, & proventus, ac alia bona quęcunque cujuslibet ipsarum Domorum legitime acquisita, & acquirenda in posterum utrique ex eisdem Domibus communia haberentur, & censerentur, cum campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construendi, & ędificandi, ipsisque Fratribus illam recipiendi, & perpetuo habitandi licentia concederetur, profecto Vicarius, & Fratres Domus Malibecci hujusmodi, ex hoc se commodius sustentare, & divinis beneplacitis quietius, & melius insistere possent, divinusque cultus non modicum susciperet incrementum. Quare pro parte Vicarii, & Fratrum Domus Malibecci hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in oppido Burgundii, seu illius suburbiis hujusmodi in aliquo loco ad id accommodo, & idoneo Domum prędictam construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, eisque illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apos-

Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis statum propagari, & divinum cultum adangeri, nostris potissime temporibus meritis desideramus affectibus, Vicarium, & Fratres Domus Malibecci hujusmodi, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, Vicario, & Fratribus Domus Malibecci hujusmodi in Oppido Burgundii, aut illius suburbiis prędictis in aliquo loco ad id accommodo, & idoneo unam Domum cum Ecclesia, campanili humili, campana, refectorio dormitorio, cęmeterio hortis, hortalitiis, & aliis officinis prędictis pro perpetuis usu, & habitatione dictorum Fratrum; ita quod illa, & dicta Domus Malibecci una, & eadem Domus, & Fratres in earum qualibet pro tempore degentes, utriusque earum Fratres, & professi existant, ac fructus, redditus, & proventus, ac omnia, & singula alia, res, & bona legitime acquisita, & acquirenda cujuslibet ex eisdem Domibus, ubique existentia, communia perpetuo censeantur, & habeantur, ita quod construendę domus, & illius Fratres pro tempore existentes Magistro Generali dicti Ordinis pro tempore existenti immediate subjecti existant, sine alicujus pręjudicio, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, eisque, & aliis Fratribus dicti Ordinis illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate nostra licentiam largiamini. Nos enim, si licentiam hujusmodi per te vigore pręsentium concedi contigerit, ut pręfertur, dictę tunc constructę Domui, & illius pro tempore Priori, & Fratribus hujusmodi, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, favoribus, indulgentiis, gratiis, concessionibus, & indultis, quibus alię Domus, & Fratres hujusmodi in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & debeant, Apostolica auctoritate, pręsentium tenore, de specialis dono gratię indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. in omnibus semper salvo, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne prędicti, & cujusvis alterius Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. Quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Nono, Decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Burgundiensi.*) Vulgo *Bourgoin*, in *Delphinatu*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CCXVII fol.184*.
3. *Grationopolitan.*) *Gratianopolitan.*, vulgo *Grenoble*.
4. *Ducimur &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Malibecci.*) Vulgo *Maubec*, in *Delphinatu*.
6. *Hermen.*) Corrupta vox, scribendum. *Viennen.* vulgo *Vienne*, in *Delphinatu*.

De uniendis Urbevetanis (1) Cœnobiis S. Pauli & S. Pancratii.

Anno 1500 Die 28 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCIV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX injuncto nobis desuper Apostolicę servitutis officio, ad ea libenter intendimus, per quę Monasteriorum, & aliorum Religiosorum locorum omnium, ac personarum in eis sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, pręsertim fęminei sexus, quę mundanis abjectis illecebris, ac mortalis viri toro propulso, in illo, qui speciosus est prę filiis hominum, confisę sub regulari castimonia conversantur, necessitatibus, & commoditatibus valeat salubriter provideri. (Exordium.) Dudum siquidem provisiones Ecclesiarum, & Monasteriorum omnium apud Sedem Apostolicam tunc vacantium, & in antea vacaturorum, ordinationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. (Diplomatis causa.) Cum itaque postmodum Monasterium Monialium S. Pancratii Urbevetan. Ordinis S. Benedicti ex eo quod dilecta in Christo filia Pancratia, nuper ipsius Monasterii Abbatissa, regimini, & administrationi illius, cui tunc prę erat, per dilectum filium Alexandrum Lucam Laicum Urbevetanum, Procuratorem suum ad hęc ab ea specialiter constitutum, in manibus nostris sponte, & libere cessit, Nosque cessionem ipsam duximus admittendam, apud Sedem prędictam vacaverit, & ad pręsens vacet, nullusque de illius provisione pręter Nos hac vice se intromittere potuerit, reservatione, & decreto obstantibus supradictis, & sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Conventus Monasterii S. Pauli etiam Urbevetan. Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum, degentium, petitio continebat, fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii S. Pauli adeo tenues, & exiles existunt, quod ex illis Abbatissa, & conventus pręfati se sustentare commode non possunt; verum si dictum Monasterium S. Pancratii, in quo ab aliquo tempore citra pręter dictam Pancratiam una, vel duę Moniales permanserunt, eidem Monasterio S. Pauli, in quo regularis viget observantia, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto ejusdem Monasterii S. Pauli necessitatibus opportune consuleretur, dictumque Monasterium S. Pancratii laudabilius, & honestius regeretur, & gubernaretur, idque dilectis filiis Conservatoribus pacis, & consilio, ac communitati Civitatis nostrę Urbevetanę, qui ex pręmissis, & nonnullis aliis causis, animos eorum moventibus, id summopere desiderant, admodum gratum, & acceptum foret. Quare tam pro parte Conservatorum, consilii, & communitatis, quam Abbatissę, & Conventus prędictorum, asserentium S. Pancratii viginti quatuor, & S. Pauli Monasteriorum prędictorum quadraginta ducatorum auri de Camera, fructus, redditus, & proventus secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictum Monasterium S. Pancratii eidem Monasterio S. Pauli perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. (Mandatum.) Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus quod semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, consilium, conservatores, Communitatem, Abbatissam, & Conventum prędictos, ac illorum singulares personas a quibusvis ex-

excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, prefatum Monasterium S. Pancratii, sive premisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona vacet, & ex quavis causa illius provisio ad Sedem candem specialiter, vel generaliter, pertineat, dummodo tempore dat. presentium non sit cidem Monasterio S. Pancratii de Abbatissa canonice provisum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Monasterio S. Pauli auctoritate Apostolica, tenore presentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita, quod liceat Abbatisse & Conventui prefatis corporalem Monasterii S. Pancratii, juriumque, & pertinentiarum predictorum, possessionem per se, vel alium, seu alios, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius fructus, redditus, & proventus, reservata congrua portione, pro dictis duabus Monialibus, quandiu vitam duxerint in humanis, in suos, ac dictorum Monasteriorum usus, & utilitatem convertere, Diecesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus voluntate nostra predicta, ac Monasterii S. Pancratii, & Ordinis S. Benedicti, predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indulgentiis, ac literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per que presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, ceterisque contrariis quibuscunque. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi in dicto Monasterio S. Pancratii divinus cultus nullatenus negligatur, sed ejus congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex tunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Dei Omnipotentis, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Nono(3), Quinto Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

L. de Sinibaldis. D. Gallettus.

1. *Urbevetanis.*) In Hetruria ditionis Pontificiae.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo Urbevetano.
3. *Nonagesimo Nono.*) Stylo Bullarum aera communis MD.

Anno 1500 Die 18 Februarii.

Magister Generalis Inquisitores (1) Congregationis Lombardiae renunciet Fratres ab ejusdem congregationis Vicario Generali designandos.

Ex Bullario Castellani Parte I pag. 25.

XCV.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardie Ordinis Fratrum Predicatorum pro tempore existenti.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum per alias nostras in forma Brevis literas, statuimus, & ordinavimus, quod Generalis Magister Ordinis Fratrum Predicatorum pro tempore existens, non possit aliquem Inquisitorem heretice pravitatis in Domibus Congregationis Lombardie dicti Ordinis, in quibus Inquisitores deputari consueverunt, instituere, aut deputare, seu alias electum confirmare, nisi quem Prior dicte Domus de consilio, & assensu Patrum discretorum, seu eorum majoris partis, elegerit, seu postulaverit, ac etiam sic deputatum, & institutum, seu confirmatum absque eorum consensu seu majoris partis amovere, seu ab Officio Inquisitionis absolvere, prout in illis plenius continetur. Cum autem, sicut tu nuper Nobis exponi fecisti, contingere posset, quod Prior, & Patres predicti eligerent ad dictum Inquisitionis officium Fratres tibi ad alia officia magis necessarios, & forte ad illud minus idoneos, non sine ipsius Congregationis dedecore, & detrimento, pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, & aliis dicte Congregationis pro tempore existentibus Vicariis Generalibus, quod Generalis Magister totius Ordinis predicti pro tempore existens, non possit aliquem Inquisitorem heretice pravitatis in domibus prefate Congregationis deputare, aut instituere, seu alias electum confirmare, nisi quem tu, seu alii Vicarii Generales ejusdem Congregationis pro tempore existentes, de consilio, & consensu aliquorum Patrum discretorum duxeritis eligendum, seu postulandum, neque sic deputatum, & institutum, absque tuo, & aliorum Vicariorum pro tempore existentium consensu amovere, aut ab Officio Inquisitionis hujusmodi sibi commisso absolvere, tenore presentium concedimus pariter, & indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac literis predictis, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Rome apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XVIII Februarii MD Pontificatus nostri Anno Octavo.

Facultas.

1. *Inquisitores.*) Consulenda Dissertatio I.

Cau-

Caucensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1500 Die a Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVI.

Alexander Episcopus, Servus Sarvorum Dei, dilectis filiis Cantori, & Scholastico, ac Thesaurario Ecclesię B. Marię Vallisoleti, Palentin. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Piis supplicum votis, illis prępsertim, quę divini cultus augmentum, & Religionis propagationem, animarumque salutem respiciunt, libenter annuimus &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Alfonsi de Fonseca (4), Domini de Coca, & de Alahejos Oppidorum Segobien., & Salamantin. (5) Dięcesum, petitio continebat, quod olim bonę memorię Alfonsus Archiepiscopus Hispalen., tunc in humanis agens, & cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna, felici commercio commutare, condens de bonis suis in ejus ultima voluntate testamentum, inter alia voluit, & ordinavit, quod ejus corpus, postquam ab hac luce decessisset, apud Altare, Capellam nuncupatum, situm in Ecclesia Domus S. Ildefonsi de Toro (6), Ordinis Fratrum Prędicatorum, Zamoren. Dięcesis, quod sumptuoso, & magnifico opere, de propriis bonis, construi fecit, sepeliretur, & quod in eodem Altari perpetuis, futuris temporibus, deputarentur duodecim Capellani seculares ad nutum Domini dictorum Oppidorum, pro tempore existentis, ponendi, & amovendi, quorum unus Capellanus Major nuncuparetur, & aliis pręesset, alius vero Sacrista esset, qui duos servitores ad officii Sacristię hujusmodi necessaria habere deberet, necnon unum luminare, seu lampas, ipsique Capellani pro dicti Archiepiscopi, & parentum, & aliorum consanguineorum suorum animarum salute, singulis diebus, duas Missas cum cantu, & certo responsorio, & aliis divinis officiis sub certis modo, & forma, tunc expressis, celebrare tenerentur, emerenturque pro eorum, & servitorum, ac luminaris sustentatione, necnon Altaris hujusmodi manutentione, & aliis inibi necessariis ex pecuniis per eum relictis annui redditus, octuaginta quinque millium Morapetinorum (7), certo etiam tunc expresso modo distribuendorum, quodque donec redditus haberentur hujusmodi, tenerentur ejus hęres, & Dominus dictorum locorum summam dictorum octuaginta quinque millium Morapetinorum annis singulis, ad pręmissa persolvere, prout in quodam publico instrumento desuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, corpus Archiepiscopi hujusmodi, non ante dictum Altare, sed in quadam Ecclesia dicti Oppidi de Coca, a tempore obitus ejusdem Archiepiscopi post viginti, & sex annos, vel circa sepultum sit, & prędicti Capellani nondum deputati fuerint, ac Prior, & Fratres dictę Domus, in qua regularis observantia viget, asserentes statuta regularia ejusdem Ordinis, non permittere, ut clerici seculares in Ecclesiis Domorum ejusdem Ordinis, aliquas Capellanias obtineant, seu illis deserviant, quodque Missę, & alia divina officia hujusmodi in eodem Altari propter ejus cum Altari Majori eorum Ecclesię propinquitatem, absque magno divinorum officiorum, quę per eosdem Fratres, ad dictum Altare Majus celebrantur, impedimento, celebrari non possent, Capellanos predictos inibi deputari voluerunt, cupiatque dictus Alfonsus pro conscientię suę securitate, & ejusdem Alfonsi Archiepiscopi animę salute, religionisque propagatione, ac divini cultus augmento, in dicto Oppido de Coca, ubi nullum Monasterium existit, unam Domum prędicti Ordinis construi, & si eidem Alfonso Domum hujusmodi construi, & ędificari faciendi, licentia concederetur, statueretur que, quod in ea per illius Fratres, Missę, & alia divina officia hujusmodi, alias juxta dicti Archiepiscopi voluntatem, & ordinationem celebrarentur, profecto ipse Alfonsus id, quod hactenus in Missarum, & divinorum officiorum hujusmodi celebratione exponendum fuisset, & longe ultra in constructione, & ędificiis hujusmodi exponeret, ac redditus eidem Domui constructę assignaret, ex hoc quoque dilectorum filiorum universorum incolarum dicti Oppidi de Coca, ac eorum, & Archiepiscopi, & parentum, ac consanguineorum prefatorum animarum saluti, divinique cultus augmento, plurimum consuleretur. Quare pro parte dicti Alfonsi, asserentis, se de magno nobilium genere procreatum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi apud Ecclesiam S. Salvatoris extra muros dicti Oppidi de Coca, quę a longo tempore citra destructa extitit, & solum aliquos parietes habet, & Sepulcri Dominici Jerosolymitan., ejusdem Ordinis S. Augustini, esse asseritur, vel in aliquo alio ad id condecenti loco, intra, vel extra, dictos muros, unam Domum Ordinis Prędicatorum hujusmodi cum Ecclesia, humili campanili, campana, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis ędificandi, & construendi, ejusque Sacristię pro luminaribus, paramentis, & aliis ornamentis ecclesiasticis ad divinum cultum necessariis, annos redditus prędictos perpetuo applicandi, & appropriandi, Fratribusque dicti Ordinis Prędicatorum hujusmodi, illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, & quod in Ecclesia Domus construendę hujusmodi, per illius Fratres Missę, & alia divina officia hujusmodi, alias juxta dictam dispositionem, perpetuis futuris temporibus celebrari debeant, statuere, & ordinare, ac piam Alfonsi Archiepiscopi voluntatem hujusmodi, quoad hoc commutare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de prędictis certam notitiam non habemus, Ipsum Alfonsum a quibusvis excommunicationis &c, absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis Fratribus Domus S. Ildefonsi hujusmodi, & aliis, qui fuerint evocandi, pręfato Alfonso, apud dictam Ecclesiam S. Salvatoris, ita quod illius solum sub ędificio hujusmodi comprehendi debeat, vel aliquo alio ad id accommodo loco, intra, vel extra, dictos muros, unam Domum Ordinis Prędicatorum hujusmodi cum campanili humili, campana, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, sine alicujus prejudicio construendi, & ędificandi, ejusque Sacristię pro luminaribus, para-

Nota.

Facultas.

paramentis, & aliis ornamentis necessariis ecclesiasticis ad Divinum cultum, annuos redditus prędictos, ut prefertur, perpetuo applięandi, & appropriandi, ac Fratribus Ordinis Prędicatorum hujusmodi, illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, liberam, & omnimodam licentiam concedere, & quod in Ecclesia Domus ędificandę hujusmodi, per illius Fratres Missę, & alia divina officia hujusmodi, alias juxta dictam dispositionem, perpetuis fututis temporibus celebrari debeant, statuere, & ordinare, ac voluntatem hujusmodi in hoc commutare auctoritate nostra curetis. Nos enim, si pręmissa per vos fieri contigerit, ut prefertur, Domui construendę hujusmodi, postquam constructa fuerit, ac Fratribus in illa pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus &c. quibus alię Domus dicti Ordinis Prędicatorum, & Fratres &c. utuntur, potiuntur, & gaudent &c. uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant auctoritate Apostolica tenore pręsentium, de specialis dono gratię indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. salvo, non obstantibus voluntate, & ordinatione prędictis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, prohibente, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres, ad inhabitandum nova loca recipere &c., ac alia, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Diœcesim &c. seu ne judices ab eadem Sede deputati &c. & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo, Sexto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Caucensis.*) Vulgo *Coca*, in *Castella Veteri*, Hispaniarum Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCXVII fol.*323.
3. *Annuimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Fonseca.*) Gens est antiqua, quæ nunc etiam floret.
5. *Salamantin.*) Seu *Salmanticen.*, in *Hispania*, ubi ceteræ Civitates, de quibus hoc in Diplomate.
6. *De Toro.*) *Taurensis* scilicet.
7. *Morapetinorum.*) *Morabotinorum*, *Morbotinorum*, *Marabotinorum &c.* Monetæ species est apud *Hispanos*, ut alibi notatum fuit.

Anno 1500 Die 27 Junii.

Indulgentia pro Vasuarien. (1) Cœnobio in quo servatur Hostia sanguine miraculose aspersa.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVII. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. ECclesiarum quarunlibet, pręsertim perfidorum Turcarum, Christi nominis inimicorum, incursionibus aggressarum, fabricis manus porrigere dignum, & meritorium opus apud Deum extimantes, fideles quoslibet ad exhibendum pro illarum restauratione, & manutentione opportuna suffragia quibusdam allectantibus muneribus, Indulgentiis videlicet, & remissionibus invitamus, ut per temporalia, quę ad hoc pręstiterint auxilia, pręmia consequantur ęterna. Cum itaque, ut accepimus, Ecclesia Domus S. Crucis, tunc Vasuarien. Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum, Jaurien. (3) Diœcesis, quę in Regno Hungarię inter Alemanos, & perfidos Turcas constituta existit, & in qua una Hostia Sanguine miraculose aspersa, honorifice conservatur, & in dies evidentissima miracula
Nota. fiunt, propter quę populi multitudo devotionis causa, ad eandem in dies confluit, prędictorum Turcarum guerris, & incursionibus sępe numero affligatur, ac dilecti filii, Prior, & Fratres dictę Domus, adeo pauperes existant, ut Ecclesiam, & Domum hujusmodi, illarumque structuras, & ędificia, quę non mediocri reparatione indigent, restaurare non possint, & propterea Christi fidelium suffragia ad hoc fore noscantur plurimum opportuna, Nos, cupientes, ut Ecclesia ipsa debitis frequentetur honori-
Indulgentia. bus, ac illa, & eadem Domus debite reparentur, instaurentur, & manuteneantur, & calicibus, libris, luminariis, & aliis ornamentis ecclesiasticis muniantur, & decorentur, quodque fideles ipsi eo libentius devotionis causa confluant ad eandem Ecclesiam, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis Christi fidelibus vere pęnitentibus, & confessis, qui Ecclesiam prędictam in Corporis Christi, & S. Dominici, ac Exaltationis S. Crucis prędictę Festivitatibus, necnon celebritatis omnium Sanctorum diebus, a primis vesperis, usque ad secundas vesperas inclusive, devote visitaverint, & ad reparationem, & restaurationem, & manutentionem, Ecclesię, & Domus hujusmodi, ac alia premissa, manus porrexerint adjutrices, singulis videlicet Festivitatum, & celebritatis earundem, quibus id fecerint, quindecim annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus, pręsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, quod si alias visitantibus Ecclesiam prędictam, & ad prętmissa manus porrigentibus adjutrices, aliqua alia Indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, pręsentes literę nullius sint roboris, vel momenti. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo, Quinto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Vasuarien.*) Seu *Castri ferrei*. Juris est Provincialis *Hungariæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CCXIV fol.*287.
3. *Jaurien.*) *Jaurinen.*, in *Hungaria*.

Via-

Vianensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Anno 1500 Die 27 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Decano Majoris, & ejusdem Majoris, ac S. Johannis Trajecten. (3) Prepositi Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex fundatorum petitio.

ADmonet Nos suscepti cura regiminis, & auctoritas Pontificalis Nos inducit &c. (4). Nuper exhibita pro parte dilecti filii Nobilis Viri Walrami de Brekewedei (5), & Vyamam (6), oppidorum Trajecten. Diecesis domini, ac dilecte in Christo filię nobilis mulieris Margaritę, ejus uxoris, petitio continebat, quod ipsi devotionis fervore accensi, pro eorum, suorumque antecessorum, & successorum animarum salute, ad Dei, ejusque Genitricis gloriosę Virginis Marię laudem, & honorem, necnon religionis augmentum, in dicto oppido de Vyanen., in loco ad id decenti, & honesto, unum Monasterium Monialium, per Priorissam gubernandum, Ordinis S. Augustini regularis observantię pro una Priorissa, & aliis Monialibus dicti Ordinis, sub cura Fratrum Prędicatorum, & perpetua clausura degentibus, quę habeant unum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum professorem in earum Confessorem, seu superintendentem, cum duobus aliis Fratribus ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum professoribus ad prędicandum verbum Dei in Ecclesia dicti erigendi Monasterii diebus solemnibus coram populo, qui docti, & alias idonei existere debeant, erigi, & construi cupiunt, illudque pro sustentatione unius Priorissę, & aliarum Monialium in numero sufficienti congruis redditibus dotare proponant, si eis ad hoc Sedis Apostolicę auctoritas desuper suffragetur, ad quod erigendum Monasterium, & alia premissa faciendum Ordinarii loci consensum jam obtinuerunt. Quare pro parte eorundem Walrami, & Margaritę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis unum Monasterium Monialium pro una Priorissa, & aliis Monialibus dicti Ordinis S. Augustini regularis observantię sub cura dictorum Fratrum Prędicatorum, ac perpetua clausura, degentibus, quę dictum Confessorem, sive superintendentem, cum duobus aliis Fratribus dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum habere debeant, cum Ecclesia, campanili humili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, & aliis necessariis officinis in dicto oppido de Vyanen., erigi, & instrui faciendi, ac eisdem Walramo, & Margaritę ad dictum erigendum Monasterium, postquam illud reędificaverint, alias Moniales de aliis Monasteriis dicti Ordinis, & regularis observantię, ad id voluntarias, de licentia suorum superiorum in numero sufficienti trasferendi, necnon dilecto filio Magistro Generali dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum pro Monasterii erigendi, & Priorissę, ac Monialium in eo pro tempore degentium prędictorum felici statu, directione, & honestate faciendi, & ordinandi, libere, & licite valeant, licentiam concedere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum, & religionis propagationem, nostris maxime temporibus ubique vigere, supremis desideramus affectibus, ac pium, & laudabile Walrami, & Margaritę prędictorum propositum in Domino plurimum commendantes, ipsosque Walramum, & Margaritam, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni vestrę, per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, Monasterium ipsum in dicto oppido de Vyanen. in loco ad id decenti, & honesto, cum Ecclesia, campanili, humili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, & aliis necessariis officinis pro una Priorissa, & Monialibus prędicti Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum hujusmodi, & perpetua clausura, degentibus, in quo Altissimo perpetuo etiam famulari debeant, sine cujuscunque prejudicio, auctoritate nostra, perpetuo erigatis, ac ad dictum Monasterium erigendum, postquam illud erectum fuerit, ut prefertur, alias Moniales, de aliis Monasteriis dicti Ordinis regularis observantię, ad id voluntarias, de expressa suorum Superiorum licentia, in numero sufficienti, transferatis, & ipsę Priorissę, tres Fratres dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum professores, quorum unus Confessor, sive superintendens, & doctus, & ad prędicandum, & alias expertus existat, ut prefertur, de licentia etiam suorum Superiorum, sibi eligendi, & assumendi, necnon Magistro Generali Ordinis Fratrum Prędicatorum statuta rationabilia, & honesta, ut prefertur, condendi, & ordinandi, auctoritate prefata licentiam largiamini. Et nihilominus, si licentiam hujusmodi per vos, vigore presentium, concedi, ac erectionem, & constructionem, fieri contigerit, ut prefertur, Monasterio, & in illo pro tempore existentibus Priorissę, & Monialibus, quod omnibus, & singulis privilegiis immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, gratiis, indulgentiis, concessionibus, indultis, etiam quoad eligendam, & confirmandam pro tempore Priorissam dicti Monasterii, per Sedem Apostolicam, & alias in genere concessis, & quibus alia Monasteria dicti Ordinis, & regularis observantię sub cura Fratrum Prędicatorum existentia, & illorum Moniales, de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, uti potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. semper salvo, auctoritate prefata concedimus, & etiam indulgemus, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo, Quinto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Facultas.

1. *Vianen.*) In *Hollandia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCIII fol.* 193.
3. *Trajecten.*) Vulgo *Utrecht*.
4. *Inducit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *De Brekewedei.*) Legendum fortassis *de Breke, Woerden.*, seu *Voerda*, oppidum est *Hollandiæ*. Hæc autem vox *de Breke* cognomen videtur *Walrami*.
6. *Vyamam.*) Corrupta vox. Scribendum *Vianen.*, ut in ipso Diplomate postea legitur.

Anno 1500 Die 30 Junii.

Toletanum (1) Cœnobium S. Petri Martyris Ecclesiastico Beneficio donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCIX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

PAstoralis officii debitum Nos excitat, & inducit, ut singularum Ecclesiarum &c. (3). Cum itaque perpetua Capellania in Parochiali Ecclesia S. Juliani Oppidi de Sancto Lalla (4), Toletan. Diœcesis, quę de jure Patronatus Laicorum existit, Sacristię Domus B. Marię de Navibus Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum, extra muros Toletan, perpetuo unita, annexa, & incorporata, ex eo quod Nos unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Petri Martyris Toletan. dicti Ordinis, per quos Capellania ipsa B. Marię regitur, & gubernatur, ad hoc per dilectum filium Petrum de Burgos Canonicum Palentin. Procuratorem eorum, ad hoc ab eis specialiter constitutum, expresso assensu accedente, harum serie dissolvimus, & in pristinum, ac eum statum, in quo ante unionem hujusmodi erat, reponimus, per dissolutionem hujusmodi vacaverit, & vacet ad presens. Et, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, petitio continebat, si dicta Capellania, Sacristię Domus S. Petri hujusmodi, cum oneribus celebrandi, seu celebrari faciendi Missas, & alia Divina Officia in priori unione adjectis, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto eorundem Prioris, & Fratrum commoditatibus non parum consuleretur, pro parte Prioris, & Fratrum, asserentium, quod fructus, redditus, & proventus dictę Capellanię, viginti quatuor librarum Turonen. parvorum, secundum extimationem valorem, annuum non excedunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellaniam prędictam Sacristię Domus S. Petri hujusmodi perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum extimationem prędictam dicti beneficii, cui aliud uniri petitur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, ipsosque Priorem, & Fratres, ac eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, necnon Sacristię Domus S. Petri hujusmodi, fructus, redditus, & proventus, & eorum verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Capellaniam prędictam, quę sine cura est, sive premisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per liberam resignationem cujusvis de illa, in Romana curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Capellania dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum prę sentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo dac. prę sentium tempore, non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Sacristię Domus S. Petri hujusmodi, cum onere celebrandi, seu celebrari faciendi Missas, & alia Divina Officia in priori unione, hujusmodi, de consensu dictorum patronorum, de quo quidem consensu Nobis per publica documenta extitit legitime facta fides, auctoritate Apostolica, tenore prę sentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita, quod liceat eidem Priori, & Fratribus corporalem Capellanię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum possessionem, per se, vel alium, seu alios propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in luminaribus, & ornamentis Ecclesiasticis, & aliis necessitatibus Prioris, & Fratrum, ac Sacristię Domus S. Petri hujusmodi convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, non obstantibus voluntate nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. ad dictam Capellaniam, volumus non extendi &c. & quibusvis aliis Privilegiis &c. & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, Capellania debitis non fraudetur obsequiis &c. Nos enim ex nunc irritum, decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis, & constitutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo, Pridie Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Diplomatis causa.

Collatio.

1. *Toletanum.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CCX fol.*20.
3. *Ecclesiarum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Sancto Lalla.*) Vulgo *Solalla*.

Do-

Domum B. Mariæ de Nivibus separat a Toletano (1) Conventu S. Petri Martyris.

Anno 1500 Die 30 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

C.

Diplomatis causa.

APostolicę solicitudinis studium, superna Nobis dispositione commissum, hanc inter curas multiplices vigilantiam nostris oculis anteponit, ut circa ea, quę pro divini cultus augmento &c. (3) Cum itaque perpetua Capellania in Parochiali Ecclesia S. Petri Oppidi de S. Lalla (4) Toletan. Diœcesis, quę de jurepatronatus laicorum existit, Sacristię Domus B. Marię de Nivibus Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, dictę Diœcesis, perpetuo unita, annexa, & incorporata, ex eo quod Nos unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus S. Petri Martyris Toletan. dicti Ordinis, per quos Domus ipsa B. Marię regitur, & gubernatur, ad hoc per dilectum filium Petrum de Burgos Canonicum Palentin., procuratorem eorum, ad hoc ab eis specialiter deputatum, expresso accedente consensu, harum serie dissolvimus, & in pristinum, ac eum statum, in quo ante unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, erat, reponimus, per dissolutionem nimirum hujusmodi vacaverit, & vacet ad pręsens, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte Prioris, & Fratrum eorundem, petitio continebat, alias postquam dilectus filius Petrus de Ribadeneyra, Portionarius Ecclesię Toletan., possessionem, seu hęreditatem de Abbubera nuncupata, in territorio Civitatis Toletan. consistentem, ad eum ratione suę legitimę pertinentem, cum nonnullis pratis, olivetis, vineis, & pascuis per eum acquisitis, existentem Priori, & Fratribus, ea conditione, donavit, quod Prior, & Fratres ipsi ibidem unam Domum sub invocatione B. Marię de Nivibus in dicti Petri de Ribadeneyra ... construi facere, & in ea octo Fratres, & unum Vicarium adjunctum Prioris Domus S. Petri hujusmodi amovibilem tenere, ibidem divina officia pro parentum suorum animarum salute, celebrare tenerentur, ac bona per Petrum donata, per Priorem, & Fratres Domus S. Petri hujusmodi administrari deberent, & in eventum, quod Prior, & Fratres dictę Domus S. Petri, premissa non adimplerent, dilecti filii Decanus, & Capitulum dictę Ecclesię Toletan., dictam Domum B. Marię aliis Religiosis concedere, & assignare, seu de ea pro libito voluntatis disponere, possint, donaverat, ac per quendam Priori, & Fratribus Domus S. Petri hujusmodi, unam Domum sub invocatione B. Marię de Nivibus in possessione hujusmodi construendi, & ędificandi, seu construi, & edificari faciendi, licentiam concedi mandaveramus, ac in eventum concessionis, licentię, & constructionis Domus B. Marię hujusmodi, de novo constructam, & S. Petri Domos hujusmodi invicem unitas censeri, & unum Conventum facere, & per unum Priorem regi, & gubernari debere, statueramus, & ordinaveramus, ipsique Prior, & Fratres Domus S. Petri, licentia eis concessa, hujusmodi Domum sub invocatione predicta in dicto loco de Abbubera ipsius Petri de Ribadeneyra, construi, & ędificari fecerant, ac prędicta, & una in Parochiali Ecclesia S. Juliani Oppidi, & Diœcesis prędictorum perpetuę Capellanię, tunc certo modo vacantes Sacristię dictę Domus de novo constructę per alias nostras literas perpetuo unitę, annexę, & incorporatę fuerant, Cum interea inter Petrum de Ribadeneyra, ac Priorem, & Fratres Domus S. Petri hujusmodi super dictę Domus de novo constructę ędificiorum terminatione & conditionis in donatione adjectę hujusmodi non observatione, & adimpletione, & ex aliis causis, tunc expressis, orta controversia fuisset, Prior, & Fratres Domus S. Petri, ac Petrus de Ribadeneyra hujusmodi super his in eosdem Decanum, & Capitulum compromiserunt, ipsique Decanus, & Capitulum compromisso hujusmodi sponte suscepto, certum inter partes ipsas tulerunt arbitrium, per quod donationem bonorum per Petrum de Ribadeneyra Priori, & Fratribus factam hujusmodi, pro non facta haberi voluerunt, ipsumque Petrum de Ribadeneyra in eum statum, in quo ante donationem eandem erat, reposuerunt, ac nonnulla ex novis per Petrum de Ribadeneyra donatis hujusmodi aliis bonis dictę Domus S. Petri contiguis, eidem Domui S. Petri sub certis modo, & forma concesserunt, cui quidem arbitrio, seu laudo, Prior, & Fratres, ac Petrus de Ribadeneyra pręfati sponte acquieverunt, illudque emologarunt, & approbarunt, prout in literis prędictis, ac instrumentis desuper confectis, dicitur plenius contineri, &, ut eadem petitio subjungebat, si domus prędictę ad invicem separarentur, ita quod dicta Domus B. Marię per Priorem, & Fratres prędictos, amplius non regeretur, & gubernaretur, ac Capellania in Ecclesia S. Petri hujusmodi, cum oneribus celebrandi, seu celebrari faciendi, Missas, & alia divina officia in priori unione adjectis, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto eorundem Prioris, & Fratrum commoditati, ac animi quieti, & spirituali consolationi, plurimum consuleretur, pro parte, tam Prioris, & Fratrum, quam Petri prędictorum, asserentium fructus, redditus, & proventus Capellanię in Ecclesia S. Petri hujusmodi, viginti quatuor librarum Turonen. parvorum secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellaniam in Ecclesia S. Petri hujusmodi perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac Domos prędictas ab invicem separare, necnon arbitrio, sive laudo, eorumque emologationi, & approbationi prędictis pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio, non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, ipsos Priorem, & Fratres, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutos fore censentes, necnon Sacristię Domus S. Petri hujusmodi fructuum, reddituum, & proventuum verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Capellaniam in Ecclesia S. Petri hujusmodi, quę sine cura est, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per libe-

Mandatum.

liberam resignationem cujusvis de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii, ad Sedem prędictam legitime devoluta, ipsaque Capellania dispositiuni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea, inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. pręsentium non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Sacristię Domus S. Petri hujusmodi cum oneribus celebrandi, seu celebrari faciendi Missas, & alia divina officia in priori unione adjectis hujusmodi, de consensu dictorum patronorum, de quo quidem consensu, Nobis per publica documenta existit legitime facta fides, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eidem Priori, & Fratribus corporalem Capellanię in Ecclesia S. Petri, juriumque, & pertinentiarum prędictarum, possessionem, per se, vel alium, seu alios, propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in luminaribus, & ornamentis ecclesiasticis, & aliis necessitatibus Prioris, & Fratrum, ac Sacristię Domus S. Petri hujusmodi convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia, super hoc minime requisita, ac statuimus, & ordinamus, quod Domus ipsę, de cetero invicem unitę minime censeantur, quodque dicta Domus B. Marię per eosdem Priorem, & Fratres, amplius non regatur, necnon laudum, seu arbitramentum, & illius emologationem, & approbationem, ac donationem, & partis bonorum Domus S. Petri concessionem hujusmodi, tenore, & auctoritate pręmissis, approbamus, & confirmamus, supplemusque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus voluntate nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. quas quidem literas &c. ad dictam Capellaniam, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. Proviso, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, dicta Capellania in Ecclesia S. Petri, debitis non fraudetur obsequiis &c. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, statuti, ordinationis, approbationis, confirmationis, suppletionis, & voluntatis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo, Pridie Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Toletano.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCX fol.*222.
3. *Augmento &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *De S. Lalla.*) Consulendum praecedens Diploma.

Anno 1500 Die 3 Augusti.

F. Franciscus de Florentia (1) fit Vicarius Generalis Ordinis Prædicatorum.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CI.

Dilecto filio Fratri Francisco de Florentia, S. Theologię professori, Ordinis Fratrum Prędicatorum Vicario Generali.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Vacante nuper, sicut venerabilis Frater noster Ol. (3) Episcopus Sabinen., Cardinalis Neapolitanus, vestri Ordinis Protector, Nobis exposuit, Generalatu ipsius Ordinis, per obitum quondam Joachini ejusdem Ordinis Magistri Generalis apud Sedem Apostolicam defuncti (4), Nos solliciti de salubri, & bono regimine dicti Ordinis, ne interim, usque ad Capitulum (5) vestrum Generale, in quo de Magistri Generalis electione agendum erit, ipse Ordo, Capite, & Rectore carens, ullum detrimentum patiatur, consideratione prefati Cardinalis Protectoris, ita Nobis supplicantis, ad te potissimum animum vertimus, qui Procurator Generalis dicti Ordinis apud Nos aliquandiu laudabiliter fuisti, de cujus Religione, doctrina, moribus, ac rerum usu, & in Sedem Apostolicam fide, plurimum in Domino confidentes, te in Vicarium Generalem dicti Ordinis, usque ad Generalis Capituli, juxta constitutiones vestras, ut prefertur, celebrationem faciendam, inclusive, pręsentium tenore, & Apostolica auctoritate constituimus, deputamus, & creamus, cum auctoritate, & facultate, providendi, ordinandi, & mandandi, ac omnia, & singula gerendi, & exercendi, quę Generales Vicarii, usque ad tempus prędictum, circa Religionem, ac dictum Ordinem regendum, & gubernandum facere, & disponere, exequi, & exercere consueverunt, ac debuerunt, mandantes in vim sanctę obedientię, & sub excommunicationis pena, omnibus, & singulis Fratribus dicti Ordinis, ut in pręmissis, & omnibus, prędictum officium Vicariatus Generalis dicti Ordinis pertinentibus tibi cum effectu pareant, & intendant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus, ac privilegiis dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, quibus, quatenus opus sit, hac vice expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, hortantes te in Domino, ut hanc Vicariatus curam, & onus prompte suscipias, & ita juxta dicti Ordinis salubria, & regularia instituta, quieto, & tranquillo regimini incumbas, ut, auctore Domino, apud Nos, & hanc Sanctam Sedem commendari merearis. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Augusti MCCCCC, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Vicarius Generalis constitutus.

L. Podocatharus.

1. *De*

1. *De Florentia.*) Sic a patria nuncupatur *Franciscus* noster.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Ol.*) *Oliverius* e gente *Carafa*. Adeas *Ughellum* in *Episcop. Sabinen. Tomo I Italiæ Sacræ*.
4. *Defuncti.*) Obierat *Joachinus* hoc eodem anno Kalendis Augusti.
5. *Usque ad Capitulum.*) *Romæ* coactum anno *MDI*. Notandum tamen quod hujus Capituli tempore Vices Magistri Generalis agebat vir celeberrimus *Vincentius Bandellus*, qui Generalis renunciatus est. Consulendi *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. XII ad an. MDI pag. 401*, & *Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad an. MDI pag. 1*. Legendum sequens Diploma.

F. Vincentius de Castronovo (1) Vicarius Generalis Ordinis renunciatus.

Anno 1500 Die 29 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Vincentio de Castronovo, Sacræ Theologiæ Professori, Ordinis Fratrum Prædicatorum Vicario Generali.

CII.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Vacante pridem, sicut venerabilis Frater Ol. (3) Episcopus Sabinen., Cardinalis Neapolitanus, vestri Ordinis Protector, Nobis exposuit, Generalatu ipsius Ordinis per obitum quondam Joachini ejusdem Ordinis Magistri Generalis apud Sedem Apostolicam defuncti, Nos, tunc sollieiti de salubri, & bono regimine dicti Ordinis, ne interim, usque ad Capitulum vestrum Generale, in quo de Magistri Generalis electione agendum erat, ipse Ordo capite, & Rectore carens, ullum detrimentum pateretur, consideratione præfati Cardinalis Protectoris, ita Nobis supplicantis, ad quondam Franciscum de Florentia animum vertentes, Vicarium Generalem constituimus (4). Nunc cum intelligamus, dictum Franciscum apud Sedem prædictam, diem clausisse extremum, pari cura solliciti, de salubri & bono regimine dicti Ordinis, inducti Religione, doctrina, moribus, ac rerum usu, & tua in Sedem Apostolicam fide, & devotione, accedentibus etiam supplicationibus dicti Cardinalis Protectoris, id instanter petentis, te in Vicarium Generalem dicti Ordinis usque ad Generalis Capituli, juxta constitutiones vestras, ut præfertur, celebrationem faciendam inclusive, præsentium tenore, & Apostolica auctoritate, constituimus, & deputamus, ac creamus, cum auctoritate, & facultate providendi, ordinandi, & mandandi, ac omnia, & singula gerendi, & exercendi, quæ hujusmodi Generales Vicarii, usque ad tempus prædictum circa Religionem, ac dictum Ordinem regendum, & gubernandum, facere, & disponere, exequi, & exercere consueverunt, ac debuerunt. Mandantes in vim S. Obedientiæ, & sub excommunicationis pœna, omnibus, & singulis Fratribus prædicti Ordinis, ut in premissis, & omnibus, quæ ad dictum effectum Vicariatus Generalis dicti Ordinis pertinent, tibi cum effectu pareant, & intendant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus, ac privilegiis dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis. Quibus, quatenus opus sit, hac vice expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Hortantes te in Domino, ut hanc Vicariatus curam, & onus, prompte suscipias, & ita juxta dicti Ordinis salubria, & regularia instituta, quieto, & tranquillo regimini incumbas, ut, auctore Domino, apud Nos, & hanc Sanctam Sedem commendari merearis. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIIII Novembris MCCCCC, Pontificatus nostri Anno Nono.

Vicarius Generalis constitutus.

Hadrianus.

1. *Vincentius de Castronovo.*) *Vincentius* nempe *Bandellus*, qui *de Castronovo* cognominatur ex patria. Est autem *Castrumnovum*, vulgo *Castelnuovo* Diœcesis *Dertonensis* Oppidum sub Metropoli *Mediolanensi*.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Ol.*) *Oliverius*.
4. *Constituimus.*) Præcedenti Diplomate.

Wisemburgen. (1) Monasterium juris fit Provincialis Teutoniæ.

Anno 1501 Die 19 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri moderno Episcopo Spiren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CIII.

Diplomatis causa.

Humilibus &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Jacobi de Flechtensten. (4) Militis Argentinen. Diœcesis, petitio continebat, quod licet a clara memoria Frederici II Romani Imperatoris in Capella B. Mariæ de Mereuburu dictæ Diœcesis in feudo, quod quondam Henricus miles etiam de Flechtensten, ab Imperiali Majestate tenebat Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini, ordinaria auctoritate erectum fuerit, ac felicis recordationis Innocentius PP. IV Prædecessor noster, erectionem hujusmodi per suas literas de Fratrum suorum S. R. E. Cardinalium consilio approbaverit, & confirmaverit, ac tunc Priorissæ, & Monialibus, sive Sororibus dicti Monasterii per ejus literas concesserit, ut liceret eis liberas, & absolutas, a seculo fugientes, ad conversionem recipere, ac Monasterium prædictum cum illius Priorissa, & Monialibus ad Oppidum Wisemburgen., tuæ Spiren. Diœcesis, eadem auctoritate ordinaria translatum fuerit, illiusque Priorissa, & Moniales pro tempore existentes sub cura, & visitatione Magistri Provincialis Ordinis Fratrum Prædicatorum Provinciæ Teu-

Teutonicę secundum morem dicti Ordinis, & secundum instituta regularia dictorum Fratrum perpetuo Altissimo famulari consueverint, & dilectę in Christo filię moderna ejusdem Monasterii Priorissa, & illius Moniales divinis officiis vacando, & vota sua Altissimo persolvendo, famulentur, nihilominus dilecti filii Prior, & Fratres Domus Wisemburgen. dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum ejusdem tuę Diœcesis, nescitur quo spiritu deducti, prętextu quarundam literarum Apostolicarum sibi super hoc, ut asserunt, concessarum intendunt, ut nulla deinceps Monialis ibidem ad professionem recipi debeat, quinimmo bona, & redditus dicti Monasterii, sibi appropriare velle, se jactitant, ita quod post mortem Monialium, quę nunc in eodem Monasterio degunt, & morantur, satagunt, Monasterium ipsum usurpare, ac nomen, & Ordinem Monasterii Monialium hujusmodi supprimere in diminutionem divini cultus, ac divinę Majestatis offensam, & etiam pręter voluntatem Fundatoris ejusdem Monasterii, ac scandalum plurimorum. Quare pro parte ejusdem Jacobi, asserentis, qnod ejus Progenitores dictę Capellę Fundatores extiterint, quodque in Oppido Hagenoa (5), dictę Argentinen. Diœcesis, Pręfectus Imperialis existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasterium ipsum, ac illius Priorissam, & Moniales pro tempore existentes, ab omni jurisdictione, visitatione, correctione, dominio, & potestate moderni, & pro tempore existentis Prioris, & Fratrum Domus Wisemburgen., penitus eximere, & perpetuo liberare, illasque Provinciali Provincię Teutonicę Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi immediate subiicere, ita quod exinde deinceps Prior, & Fratres dictę Domus, nullam penitus jurisdictionem, visitationem, correctionem, dominationem, & potestatem in Monasterinm, Priorissam, ac Moniales hujusmodi, valeant exercere, sed teneatur Provincialis bujusmodi, de visitatore, Confessore, & aliis opportunis, alias jnxta regularia Instituta dicti Ordinis Pratrum Prędicatorum, providere, ac dictum Monasterium in pristinum statum restituere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, ac pręfatum Jacobum a quibusvis excommunicationis, suspensionis &c, absolutum fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vocatis Priore, & Pratribus prędictis, & aliis qui fuerint evocandi, causam hujusmodi per te audias, & quod justum fuerit, appellatione remota, decernas, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, firmiter observari. Testes &c. non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum &c. necnon quibusvis aliis literis, & privilegiis Apostolicis &c. quibus &c. derogamus, contrariis quibuscunque, aut si Priori, & Fratribus, vel quibusvis aliis &c. ab Apostolica sit Sede indultnm, quod interdici, suspendi &c. non possint per literas Apostolicas non facientes &c. de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo (6), Quarto decimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Mandatum.

1. *Wisemburgen.*) Seu *Wissemburgen.*, vulgo *Welssembourg*, in *Alsatia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLVI fol.* 352.
3. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Flechtenstein.*) *Fleckenstein.* Comitatus ejusdem nominis est in *Alsatia*.
5. *Hagenoa.*) Vulgo *Haguenavv*, in *Alsatia*.
6. *Quingentesimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDI*.

Anno 1501 Die 5 Februarii.

CIV.

Fratres Prædicatores & Minores gaudent omnibus privilegiis (1), ceteris Mendicantibus concessis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Fratribus Ordinum Prędicatorum & Minorum.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SAcrę Religionis, sub qua devotum, & sedulum exhibere studetis Majestati divinę famulatum, promeretur honestas, ut vos spiritualibus favoribus prosequamur. Hinc est, quod Nos, volentes quieti, & commoditati vestrę pro benemeritis vestris paterna caritate consulere, vobis, ut de cetero omnibus, & singulis gratiis, & privilegiis, libertatibns, immunitatibus, & indultis spiritualibus, & temporalibus tam Fratrum Prędicatorum, quam Minorum Eremitarum S. Augustini, & B. Marię de Monte Carmelo, omnibusque aliis Ordinibus Mendicantibus per Sedem Apostolicam, vel Legatos ejusdem in genere, vel per literas Apostolicas Mare magnum nuncupatas, & quoad exemptionem a solutione quartę locorum Ordinariis, ac Parochialium Ecclesiarum Rectoribus debitę, a qua vos potiori pro cautela de novo eximimus, hactenus concessis, quorum tenores ac si de verbo ad verbum pręsentibus inserti essent haberi volumns pro sufficienter expressis, uti, potiri, & gaudere libere, ac licite possitis, & debeatis in omnibus, & per omnia, perinde ac si vobis coucessa fuissent, Constitutionibus, & Ordinationibus illis, quę in prędictis literis concessum est non obstare, cęterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, speciali dono gratię Indulgemus, illaque vobis de novo concedimus. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die V Februarii MDI Pontificatus nostri Anno Nono.

Hadrianus.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar.

De

Anno 1501 Die 25 Februarii.

De reficiendis sacris ædibus ac Cœnobio Viterbien. (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Priori Provinciali (3) Provinciæ Tusciæ Ordinis Fratrum Prædicatorum.

CV.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Mittimus tibi supplicationem (4) præsentibus inclusam, manu nostra signatam, volumusque, & tibi committimus, ac mandamus, ut, vocatis vocandis, ad illius executionem procedas juxta Signaturam nostram, tuam nihilominus conscientiam desuper onerantes. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXV Februarii MDI Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Viterbien.*) Juris est *Romanæ* Provinciæ.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Viterbiensi*.
3. *Provinciali.*) Is erat Frater *Ludovicus de Viterbio*.
4. *supplicationem.*) Hujus tenoris est.

Beatissime Pater.

Dudum S. V. devotis illius oratoribus Priori, & Fratribus Domus S. Mariæ ad Gradus de Viterbio, Ordinis Prædicatorum Motu proprio, & ex certa scientia inhibuit per Literas Apostolicas in forma Brevis sub pœnis, & censuris ecclesiasticis, ac in illorum Ecclesiam interdicti, ne aliquas possessiones, seu prædia, aut domos, ad dictam Ecclesiam spectantes, vendere, vel alienare, seu commutare, præsumerent, absque Sedis Apostolicæ licentia speciali. Cum autem P. S., totus fere Conventus prædictus, & præsertim tecta, tam ipsius Ecclesiæ, quam Dormitorii ipsorum Fratrum, ac principalia claustra prædicti Conventus, minentur magnam ruinam, illorumque Infirmaria, ac Hospitale quoddam prædictæ Ecclesiæ membrum, & eidem conjunctum necessariis suppellectilibus indigeant, & careant, & si eisdem oratoribus, nonnullas petias terræ, sive Domos ad prædictum Conventum, & Fratres pertinentes, illas maxime, quæ post prædictam vestram inhibitionem, pie eisdem oratoribus relictæ, minusque utiles essent, vendendi, & seu in melius commutandi, licentia concederetur, præmissis defectibus commodius occurrere possent; sed quia, Pater Beatissime, difficillimum foret, & quasi impossibile reperiri testes, qui deponerent, quod agentes pro dicta Ecclesia, & Domo, non habeant aliunde facultatem reparandi supradicta, nisi ex venditione hujusmodi; cum nemo extra Conventum, scire punctualiter possit, quæ, qualia, & quanti momenti sint bona ad dictum Conventum pertinentia, & nisi quanto citius dicta Ecclesia, Conventus, & Hospitale, reparentur, gravissima jactura ipsi Conventui, & Fratribus foret; Ideo supplicant humiliter S. V. oratores præfati, quatenus in præmissis, opportune providentes, eisque specialem gratiam facientes, ac super prædictis Literis S. V. cum eis, pro hac vice, & ad prædictorum reparationem, duntaxat dispensantes, earumque tenorem, & petiarum terræ, seu Domorum prædictarum quantitates, situationem, & confines, pro expressis habentes, eorum Priori Provinciali per unum Breve S. V., illius conscientiam gravando, committere, & mandare dignemini de gratia speciali, quod si non habeant aliunde, unde prædicta commodius reparari possint, & ex venditione hujusmodi pro reparatione prædicta, juxta præfati Prioris Provincialis conscientiam, evidens utilitas dictæ Ecclesiæ Conventui, & Hospitali prædictis sequi debeat, hujusmodi bona quibusvis personis, etiam Laicis, cum quibus eorum conditionem facere poterunt meliorem, pro justo pretio emere volentibus, absque alio processu, & testium examinatione auctoritate Sedis Apostolicæ vendant, ac pretium exinde proveniens, ad prædicta reparanda convertant, præmissis Literis S. V., & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis &c. roboratis, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque cum clausulis opportunis, & consuetis. Fiat, ut petitur, si in evidentem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Tertio Kal. Februarii Anno Nono 1502.

Anno 1501 Die 15 Martii.

Indulgentia pro Capitulo (1) Generali.

Ex Archivo (2) Ordinis.

ALEXANDER PP. VI.

CVI.

Universis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

A Supremo patrefamilias, meritis licet insufficientibus, in domo Domini dispensatores effecti, thesaurum dominicum, divinitus Nobis commissum, sic dispensare Nos convenit, ut illius erogatione populum christianum domino acceptabilem, & bonorum operum, ac Religionis præsertim Ordinis Fratrum Prædicatorum sectatorem reddere valeamus, & Fratres prædictos pro rebus fidei Ortodoxe in unum convenientes, & alios Christi fideles ad complacendum Deo quasi quibusdam allectivis muneribus, Indulgentiis videlicet, & remissionibus invitemus, ut exinde reddantur divinæ gratiæ aptiores, & fides ipsa felicia exinde suscipiat incrementa. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii prædicti Ordinis Prædicatorum professores, pro electione futuri Generalis, & laudabili reformatione cunctarum personarum sub regulari habitu dicti Ordinis Altissimo dedicatarum, eorum Capitulum Generale in alma Urbe in festo Pen- Exordium. Indulgentia.

Pentecostes proxime futuro celebrare intendant: ad cujus celebrationem viri utique zelo religionis, & literarum scientiæ, ac morum probitate prediti ipsius Ordinis professores, Altissimo favente, sint accessuri, ad quorum sustentationem domus B. Marię super Minervam dicti Ordinis in eadem Urbe, quę in suis structuris imperfecta existit, nullo modo suppetunt facultates: quin immo pro eorum sustentatione, ac incumbentium onerum supportatione, & ipsius domus structurarum perfectione Christi fidelium largitiones plurimum opportunę fore noscantur, Nos, ut Fratres dicti Ordinis ad Capitulum hujusmodi celebrandum, & alii Christi fideles devotionis causa ad Ecclesiam predictam, in qua divinum officium celebratur solemniter, eo tempore liberius confluant, & manus promptius pro dictorum professorum, & onerum supportatione, ac ejusdem domus structurarum fabrica, porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere pęnitentibus, undecunque fuerint, vel ubi cunque moram traxerint, qui proximo festo Pentecostes ab ipsius primis Vesperis usque ad secundas vesperas ferię tertię immediate sequentis inclusive, Ecclesiam dictę Domus devote visitaverint, & ad hujus sustentationem, supportationem, & fabricam manus porrexerint adjutrices, plenam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam, tenore pręsentium concedimus, & elargimur. Necnon illis, qui ex nunc, vel dicto Capitulo durante, pro Fratrum convenientium, ac Capituli pręedictorum sustentatione, & ipsorum refectione, ac ędificiorum fabrica domus prędictę, manus porrexerint adjutrices, eandem plenam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam pariter concedimus, & elargimur. Et insuper ut fideles Christi ad eandem Ecclesiam prędicto tempore confluentes, & contribuentes, conscientię pacem, & animarum salutem, Deo propitio, consequantur, ac Indulgentię & Remissionis hujusmodi participes facilius effici possint, dilectis filiis Vincentio (3) Bandello de Castro novo, Vicario Generali dicti Ordinis, ac Ludovico de Viterbio Priori Provincię Romanę, quibus secundum morem dicti Ordinis onus, & cura incumbit prędicto Capitulo providendi, nonnullos, prout eis videbitur, ipsius Ordinis professores idoneos in Confessores eligendi, & deputandi, ipsisque sic electis, & deputatis Confessiones prędictorum Christi fidelium visitantium & porrigentium prefato tempore in dicta Ecclesia, seu in ejus ambitu; licite audiendi, & pro commissis, dummodo talia non fuerint propter quę Sedes Apostolica merito esset consulenda, debitam absolutionem auctoritate Apostolica impertiendi, & pęnitentiam salutarem injungendi: Vota vero peregrinationis, & abstinentię, quę dicti visitantes & porrigentes commode servare non poterunt, peregrinationis Romanę, ultramarinę, & S. Jacobi in Compostella, necnon Religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutandi, plenam, & liberam concedimus facultatem. Prętcrea volumus & etiam decernimus quod pręsens remissio, & Indulgentia quacunque suspensione consimilium indulgentiarum per Nos, seu Prędecessores nostros Romanos Pontifices, quocunque respectu facta, vel forsan facienda non obstante, plenum, & omnimodum effectum habere debeant. Quodque Diœcesani & Ordinarii locorum, necnon & parochialium Ecclesiarum Rectores, & quorumcunque Mendicantium Ordinum Fratres ubilibet constituti, pręsentium literarum publicationem, insinuationem, & notificationem in sermonibus, & aliis divinis officiis, quę in ipsorum Ecclesiis fieri contigerit, libere & absque alicujus rei exactione facere teneantur, & quoties super his requisiti fuerint, fieri permittant, sub suspensionis a divinis in Episcopos, & superiores, ac excommunicationis in alios ab eis, pęnis, quas, si secus fecerint, ipsos & eorum quemlibet volumus incurrere ipso facto: Quodque earum pręsentium transumptis per duos notarios publicos, & sigillo alicujus Ecclesiasticę Curię, seu dicti Ordinis communitis ubicunque exhibita fuerint vel ostensa, stetur, illisque plena fides adhibeatur in omnibus prout ipsis pręsentibus staretur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XV Martii MDI Pontificatus nostri Anno Nono.

Hadrianus.

1. *Capitulo*.) Hoc anno *Romæ* celebrato.
2. *Archivo*.) In quo Autographum.
3. *Vincentio*.) Qui Generalis Magister ab eodem Capitulo renunciatus fuit.

Anno 1501 Die 28 Aprilis.

Vicarius (1) Generalis primum locum teneat in Capitulo, & suffragium ferat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Prioribus Provincialibus & Electoribus futuri Generalis Ordinis Prędicatorum.

CVII.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm ex Constitutionibus vestri Ordinis, ut accepimus, mortuo, vel amoto vestro Generali Magistro, Prior Provincialis illius Provincię, in qua Capitulum Generale pro electione dicti Magistri facienda, est celebrandum, vices Magistri in omnibus, & ejus locum ubique tenere, ac in prędicta electione, vocem habere debeat; & contingat quandoque, sicut nunc accidit, per Sedem Apostolicam, aliquem Fratrem non Priorem Provincialem, in Generalem Vicarium dicti Ordinis institui, qui forte, secundum institutiones vestras in dicta electione vocem non habet, & cum non videatur decens, justum, nec rationabile, quod is, qui vices Generalis in omnibus gerit, & primum locum, inter omnes Fratres, & Prelatos vestri Ordinis ubique tenet, debeat in electione prefati Generalis Magistri voce eligendi, & debito honore carere, volumus, & auctoritate Apostolica per presentes perpetuis temporibus statuimus, & or-

Mandatum.

ordinamus, quod modernus (3) Vicarius vestri Ordinis, per Nos institutus, & quilibet alius in simili casu, futuris temporibus, per Sedem Apostolicam instituendus, sicut vices Generalis in omnibus, & primum locum ubique tenet, ita & in electione ipsius Generalis Magistri, primam vocem habeat, & cum duobus ex Provincialibus in dicto Capitulo existentibus, qui post expressam professionem, diutius habitum vestri Ordinis portaverunt ad inquirendum, & ad scribendum vota electorum ad bancbum scrutinii electionis prędictę sedere debeat, & boc idem in quolibet Vicario Generali vestri Ordinis, quem futuris temporibus continget, secundum constitutiones vestras institui, volumus, & ordinamus, debere observari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis dicti Ordinis, statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis auctoritate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque, Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Aprilis MCCCCCI Pontificatus nostri Anno Nono.

Hadrianus.

1. *Vicarius.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum. Legitur apud *Albertum Castellanum Parte II pag. 128.*
3. *Modernus.*) Frater nempe *Vincentius Bandellus.*

De firmandis nonnullis statutis Vallisoletani (1) Collegii.

Anno 1501 Die 5 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CVIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati S. Benedicti, & Priori, per Priorem soliti gubernari S. Augustini, Monasteriorum, ac Scholastico Ecclesię B. Marię Oppidi de Vallcoleti, Palentin. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Apostolicam.

Diplomatis causa.

Honestis supplicum votis libenter annuimus &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Rectoris, & scholarum Collegii Scholarium Ordinis Fratrum Prędicatorum professorum prope Domum S. Pauli, Oppidi de Vallcoleti, dicti Ordinis, Palentin. Diœcesis, petitio continebat, quod olim bonę memorię Alfonsus Episcopus Palentin., cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna, felici commercio commutare, in quodam solo, prope Domum prędictam consistente, & sibi per tunc Priorem, & Fratres dictę Domus, quibus ex privilegio Apostolico eis concesso, licet habere bona in communi, & ad quos ipsum solum pertinebat, concesso, Collegium prędictum pro scholaribus dicti Ordinis Prędicatorum, cujus ipse Episcopus professor erat, professoribus, qui inibi literarum studio, operam darent, de licentia Sedis Apostolicę instituit, & inibi quandam Capellam, pro Capellanis, qui inibi Missas, & alia divina officia celebrarent, de simili licentia suis propriis sumptibus, & expensis, construi, & ędificari fecit, & quia dicta Domus, eidem Collegio contigua erat, & per certam portam ejusdem Capellę ad Ecclesiam dictę Domus patebat accessus, idem Episcopus, ne Rectori, & Scholaribus dicti Collegii, & Capellanis Capellę, ac Fratribus Domus hujusmodi materia vagandi, de uno loco ad alium transeundi, occasio pręberetur, quandam aliam portam muro claudi fecit, ac habens facultatem per literas Apostolicas statuta juri non contraria condendi, & faciendi, quę eo ipso confirmata censerentur, statuit, voluit, & in ejus testamento, seu ultima voluntate mandavit, ut inter Domum, & Collegium hujusmodi, nulla porta, seu transitus aperiretur, pręter portam dictę Capellę, qua ad Ecclesiam dictę Domus intraretur. Quare pro parte Rectoris, & Scholarium Collegialium prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ne tempore procedente, aliqua porta, seu transitus inter Domum, & Collegium prędictos, contra prefati Episcopi voluntatem aperiatur, statuto, voluntati, seu mandato hujusmodi, pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in prę- missis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, statutum, voluntatem, seu mandatum Episcopi hujusmodi approbare, & confirmare, ac omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplere, & nihilominus Rectorem, Collegiales Collegii, ac Fratres Domus, & omnes alios quoscunque, cujuscunque dignitatis, status, & prępeminentię existant, ad observationem statuti, voluntatis, & mandati dicti Episcopi, per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, appellatione postposita, cogere, & compellere, & insuper legitimis super his habendis servatis processibus, illos quos censuras, & pęnas per vos latas incurrisse constiterit, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggravare, auctoritate nostra curetis, prout de jure fuerit faciendum, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Tertio Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Mandatum.

1. *Vallisoletani.*) In *Hispania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLV fol. 153.*
3. *Annuimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1501 Die 31 Maii.

Firmat Collationem cujusdam Beneficii factam Varadiensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CIX.

Alexander Episcopus, *Servus Servorum Dei*. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

APostolicę Nobis desuper, meritis licet insufficientibus, injuncto servitutis officio &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus in vico Venere, Varadien., Ordinis Fratrum Prędicatorum Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias bonę memorię Valentinus Episcopus Varadien., ad dictum Ordinem debitum respectum habens, ac considerans, quod ex dictorum Fratrum Prędicatorum verbi Dei prędicatione Christi fideles bonis documentis ad animarum suarum salutem instruantur, ac hęresis, & aliarum malarum cogitationum commotiones, seu voluntates, ob eorum meritorum excellentiam (4), quodque Civitas Varadien., etiam propter loca finitima hujusmodi Prędicatoribus verbi Dei indigeat, idem Valentinus Episcopus, seu ejus in spiritualibus Vicarius Generalis, habens ad hoc, ut asserebat, ab eodem Episcopo specialem per illius literas potestatem, seu de ejus speciali concessione, & mandato, Parochialem Ecclesiam omnium Sanctorum in dicto vico Venere, & infra limites Ecclesię Varadien. fundatam, & cum cura ad dictum Valentinum. & pro tempore existentem Episcopum Varadien., seu ab eo pro tempore deputatum, & qui ab ipso Episcopo, ad ejus nutum, amovebatur, pertinebat, Fratribus dicti Ordinis cum omnibus bonis, juribus, & pertinentiis suis, per per eos tenendam, & possidendam, ordinaria auctoritate concessit, & assignavit, & dilectus filius Paulus Jannen. (5), tunc Prior Provincialis Provincię Regni Hungarię dicti Ordinis, secundum morem dicti Ordinis, eandem Ecclesiam pro dicto Ordine recepit, prout in quodam Instrumento publico desuper confecto, dicitur plenius contineri; ac postmodum dictus Paulus, apud dictam Ecclesiam, dictam Domum pro usu, & hebitatione perpetuis futuris temporibus dicti Ordinis, prout alias juxta privilegia dicto Ordini concessa poterat, construi, & ędificari fecit, & procuravit, ac Prior, & Fratres Domus hujusmodi, eandem Ecclesiam, concessionis hujusmodi vigore, ex tunc tenuerunt, & possederunt, prout tenent, & possident de pręsenti, in eadem Domo sub regulari observantia Domino famulantes. Quare pro parte Prioris Provincialis, & domus hujusmodi Prioris, & Fratrum prędictorum, asserentium, fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię, quadraginta florenos auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, & assignationi prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac pro potiori cautela Ecclesiam prędictam Sacristię dictę Domus, perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmatio.

Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes, beneficia ecclesiastica, aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Paulum Provincialem, & Domus hujusmodi Priores, ac Fratres prędictos, eorumque singulos a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, ac fructuum, reddituum, & proventuum dictę Sacristię, necnon verum, & ultimum dictę Parochialis Ecclesię vacationis modum, etiamsi ex illo, quęvis generalis reservatio resultet, pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, concessionem, & assignationem prędictas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, supplentesque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela, eandem Parochialem Ecclesiam quovis modo, & ex cujuscunque persona, seu per liberam resignationem de illa extra Romanam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, seu per constitutionem felicis recordationis Johannis PP. XXII, Prędecessoris nostri &c. vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super eo inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. pręsentium non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Sacristię dicta auctoritate Apostolica, earundem pręsentium tenore, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eidem Priori, & Fratribus Domus hujusmodi per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem Parochialis Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictarum propria auctoritate continuare, seu de novo libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suos, & Ecclesię, & Sacristię prędictarum usus, & utilitatem, ac in sustentationem Prioris, & Fratrum dictę Domus pro tempore existentium convertere, necnon eidem Ecclesię per aliquem Presbyterum secularem, vel regularem, alias idoneum, in divinis deservire facere, & curam animarum Parochianorum exercere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, non obstantibus voluntate nostra prędicta, & aliis constitutionibus Apostolicis &c. quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis, de hujusmodi, vel aliis &c. literas impetrarunt &c. quas quidem literas, & processus &c. ad dictam Ecclesiam, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dicta Ecclesia, debitis non fraudetur obsequiis &c. Et insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Pridie Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Va-*

1. *Varadien.*) Seu *Varadinen.*, vulgo *Varadin.*, in Hungaria.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLIX fol.* 121.
3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Excellentiam.*) Nonnihil deest.
5. *Jaunen.*) In sequenti Constitutione legitur: *Jaurien.*

Ut executioni mandetur præcedens Constitutio.

Anno 1501 Die 31 Maii.

CX.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Asculan., & dilectis filiis Preposito majori, ac Archidiacono Ecclesie Varadien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie cum alias bone memorie Valentinus Episcopus Varadien., seu ejus in spiritualibus Vicarius Generalis, habens ad id, ut asserebat, ab eodem Episcopo, specialem per illius literas potestatem, seu ut ejus concessione ex certis caussis tunc expressis Parochialem Ecclesiam omnium Sanctorum in Vico Venere, infra limites Ecclesie Varadien. fundatam, Fratribus Ordinis Fratrum Predicatorum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis per eos tenendam, & possidendam, ordinaria auctoritate concessisset, & assignasset, & dilectus filius Paulus Jaurien., Prior Provincialis Regni Hungarie dicti Ordinis, secundum morem ejusdem Ordinis, eandem Ecclesiam pro dicto Ordine recepisset, ac postmodum prout, juxta privilegia dicto Ordini concessa, dotarat apud dictam Ecclesiam, unam Domum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis construi, & edificari fecisset, & per dilectos filios Priorem, & Fratres ejusdem Domus, ex tunc tenta, & possessa extitisset, prout tenent, & possident; Nos concessionem, & assignationem predictas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in Instrumento publico, desuper confecto, contenta, Apostolica auctoritate, approbavimus, & confirmavimus, supplentesque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, ac pro potiori cautela eandem Ecclesiam, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Sacristie dicte Domus, perpetuo univimus, annexuimus, & incorporavimus, itaut liceret eisdem Priori, & Fratribus dicte Domus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem dicte Ecclesie Parochialis continuare, seu de novo apprehendere, ac illius fructus, redditus, & proventus, in suos, & Ecclesie, ac Sacristie predictarum usus, & utilitatem, ac sustentationem Prioris, & Fratrum dicte Domus pro tempore existentium convertere, & eidem Ecclesie per aliquem Presbyterum secularem, vel dicti Ordinis regularem, alias idoneum, deserviri facere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, prout in inde confectis literis nostris plenius continetur &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dicte litere vobis presentate fuerint, per vos, vel alium, seu alios, Priori, & Fratribus Domus hujusmodi in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciatis auctoritate nostra, eosdem Priorem, & Fratres Domus hujusmodi, pacifica possessione, vel quasi concessionis, assignationis, confirmationis, unionis, & annexionis, ac incorporationis predictarum, & aliorum premissorum gaudere, non permittentes eos desuper per quosvis quomodolibet molestari. Contradictores &c, Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii PP. VIII Predecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem, & Diœcesim, seu ne judices &c. & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon omnibus illis, que in dictis literis, volumus non obstare, aut si aliquibus &c. ab Apostolica Sede indultum existat, quod interdici, suspendi &c. non possint per literas Apostolicas non facientes plenam &c. mentionem. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Primo, Pridie Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLIX fol.* 123.

Vilnensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1501 Die 23 Junii.

CXI.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Preposito Ecclesie Vilnen. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXimie devotionis affectus quem dilectus filius nobilis vir Alexander (3), magnus Dux Lituanie (4) ad Nos, & Romanam gerit ecclesiam, promeretur, ut petitionibus suis, illis presertim, per quas hereses extirpari, ac divinus cultus augmentum, & Religio propagationem suscipere possint, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus, ac eas favoribus prosequamur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dicti Alexandri Magni ducis, petitio continebat, quod si in civitate Vilnensi, que temporalis dominii ipsius Ducis existit, una domus pro usu & habitatione perpetuis Fratrum Ordinis Predicatorum construeretur, & edificaretur, & illi sic constructe, seu illius Sacristie Parochialis Ecclesia Prepositura nuncupata, S. Spiritus, Vilnensis diœcesis, que de jure patronatus ipsius Alexandri Magni Ducis existit, pro sustentatione Fratrum ibidem introducendorum perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto & exemplari vita Fratrum inibi introducendorum, ac eorum predicatione Verbi Dei populis, illarum partium plures hereses, que in partibus illis vigent, extirparentur, ac populi earundem partium, qui diversarum sectarum a fide Catholica deviantium existunt, ad fidem catholicam reducerentur, & postea in illa conservarentur, ac inibi divinus cultus aug-

Exordium.

Diplomatis causa.

augmentum, & religio propagationem, cum animarum Christi fidelium salute susciperent, & Fratres dictę domus pro tempore existentes ex fructibus dictę Parochialis Ecclesię pro eorum sustentatione aliquod subventionis auxilium susciperent. Quare pro parte ejusdem Alexandri magni Ducis asserentis fructus, redditus, & proventus dictę Parochialis Ecclesię viginti quatuor florenorum auri de camera secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi unam domum pro usu & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis in eadem civitate in aliquo loco ad id convenienti, & honesto, construi, & ędificari faciendi, & in illa, postquam ędificata fuerit, aliquos Fratres dicti Ordinis, qui inibi juxta illorum ritus, mores, & ejusdem Ordinis regularia instituta Altissimo famulentur, introducendi, licentiam concedere, eidemque domui, postquam, ut pręfertur, constructa & ędificata fuerit, seu illius Sacristię Ecclesiam prędictam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui religionem & cultum hujusmodi temporibus potissime nostris vigere, & augeri ubique intensis desideriis affectamus, quique dudum inter alia voluimus, quod semper in unionibus vocarentur quorum interesset, pręfatum Alexandrum Magnum Ducem, a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus eidem Alexandro Magno Duci unam domum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum dicti Ordinis in dicta civitate in loco ad id convenienti, & honesto, absque alicujus pręjudicio construi, & ędificari faciendi, & in illa, postquam constructa fuerit, aliquos Fratres dicti Ordinis, qui
Facultas. inibi juxta illorum ritus, & mores, ac ejusdem Ordinis regularia instituta Altissimo famulentur, introducendi, licentiam concedere, ac eidem domui, postquam, ut pręfertur, constructa fuerit, seu illius Sacristię Ecclesiam prędictam cum omnibus juribus & pertinentiis suis, si ad hoc pręfati Alexandri magni Ducis, & dilecti filii Rectoris moderni Prępositi nuncupati, ejusdem Ecclesię expressus accesserit assensus, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis perpetuo unire, annectere, & incorporare, auctoritate nostra procures, ita quod, cedente, vel decedente, dictę Ecclesię moderno Rectore pręfato, seu alias eandem Ecclesiam quomodolibet dimittente, liceat Priori, & Fratribus dictę domus per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem Ecclesię, juriumque & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suis, ac dictę eorum domus, & Sacristię usus, & utilitatem, ac subventionem, convertere, necnon eidem Parochiali Ecclesię per unum ex Fratribus dictę domus, aut alium presbyterum idoneum secularem, vel cujusvis Ordinis Religiosum ad eorum nutum amovibilem, deserviri, illiusque curam animarum exerceri facere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Nos enim, si vigore pręsentium domum hujusmodi construi, & ędificari, ac in illam Fratres prędictos introduci contingeret, ut pręfertur, domui, ac Priori, & Fratribus prędictis, ut omnibus, & singulis privilegiis, prerogativis,
Nota. immunitatibus, exemptionibus, concessionibus, indulgentiis, gratiis, favoribus, & indultis, aliis domibus, & illarum Fratribus ejusdem Ordinis per Sedem Apostolicam, aut alia quacunque auctoritate, sub quacunque forma, & expressione verborum, in genere concessis hactenus, & in futurum forsan concedendis, & quibus domus, & Fratres hujusmodi hactenus usi sunt, & gaudebunt, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, dicta auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, de speciali gratia indulgemus; jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus voluntate nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, in qua inter alia prohibetur, ne Ordinum Mendicantium professores in aliqua civitate, vel villa, aut loco alio, nova loca ad inhabitandum recipere pręsumant absque Sedis ejusdem licentia speciali, faciente de hujusmodi prohibitione mentionem, & aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque, proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, si vigore pręsentium fiant, dicta Ecclesia debitis non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur, sed illius congrue supportentur onera consueta. Nos enim quoad unionem hujusmodi ex nunc irritum decernimus, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Nono Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Adrianus.

Registr. apud me Adrianum.

1. *Vilnen.*) Juris est Provinciæ *Lituaniæ*.
2. *Archivo*,) In quo exemplar authenticum ex autographo *Vilnensi*.
3. *Alexander*.) *Casimiri* filius.
4. *Magnus Dux Lituaniæ*.) Hoc eodem anno Rex *Poloniæ* renunciatus fuit.

Fra-

Fratres redeant in possessionem Cœnobii Palmensis (1).

Anno 1501 Die 2 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Tiberiadis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CXII.

Diplomatis causa.

Piis fidelium votis, illis presertim, que Religionis propagationem, & divini cultus augmentum, ac animarum salutem respiciunt &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Ludovici Puorto Carrero (4), Preceptoris Domus de Azuaga Militie S. Jacobi de la Spata, ac Domini in temporalibus Oppidi de Parma, Corduben. Diecesis, petitio continebat, quod cum olim in suburbiis dicti Oppidi fuisset quedam Domus sub invocatione S. Dominici, Ordinis Fratrum Predicatorum cum Ecclesia, campanili humili, campana, claustro, cemeterio, dormitorio, & aliis necessariis officinis, in qua Fratres dicti Ordinis permanebant, & propter nonnullas causas tunc expressas, felicis recordationis Martinus Papa V, Predecessor noster, per quasdam suas literas, Domum predictam suppressisset, & extinxisset, & ne de cetero Fratres dicti Ordinis, illam incolerent, seu quomodolibet retinerent, decrevisset, ac successu temporis Domus, & Ecclesia hujusmodi prophanate, seu ad prophanos usus redacte fuissent, itaut homines earum structuris, & edificiis pro stabulis, & aliis inhonestis usibus abuterentur, fructus quoque, & proventus ejusdem Domus damnabiliter usurparentur, bone memorie Nicolaus (5) Episcopus Tarvisin., tunc electus Parentin., in partibus illis, cum potestate legati de latere, Apostolice Sedis Nuncius, provide attendens, quod dictus Ludovicus, & quondam Francisca Manriquez (6), tunc uxor, Domum, & Ecclesiam predictas, renovare, restaurare, & in pristinum statum reducere, ac sufficienter dotare, necnon Moniales, sive Sorores sub regulari observantia dicti Ordinis viventes ex aliquo, seu aliquibus Monasteriis ejusdem Ordinis, ad illam transferre, seu transferri, & in illo includi, aliasque necessaria, & ad id opportuna facere intendebant, si eis super hoc licentia concederetur, Corduben., ac Malaginen. (7), ac Ebronen. Episcopis, eorum propriis nominibus non expressis, per suas literas, dedit in mandatis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, vocatis, qui forent evocandi, de premissis omnibus, & singulis, se diligenter informarent, &, si per informationem eandem, premissa vera esse reperirent, ac Clericorum perpetuorum Beneficiatorum in Parochiali Ecclesia B. Marie, necnon consilii officialium, & incolarum dicti Oppidi accederet assensus, eisdem Ludovico, & Francisco, Domum cum Ecclesia, campanili, campana, cemeterio, dormitorio, claustro, refectorio, & aliis necessariis officinis restituendi, renovandi, ac restaurandi, & in pristinum statum reducendi, ac pro sustentatione Monialium ibidem pro tempore degentium dotandi, ac tot Moniales bone vite, & laudabilis conversationis, quot eis expedire visum foret, ex quibusvis Monasteriis ipsius Ordinis, de licentia eorum superiorum, & Abbatissarum, ad illam transferendi, & bona Domus hujusmodi, tam mobilia, quam immobilia retroactis temporibus alienata, & occupata recuperandi, ac in judicio, seu quavis alia via petendi, & eidem Domui restituendi, ac nonnulla alia faciendi, ordinandi, & disponendi, ac providendi, licentiam concederent, & deinde bone memorie Alvares, tunc Episcopus Ebronen, ad instantiam Ludovici, & Francisce predictorum, ad earundem literarum executionem, illarum forma servata, procedens, constito sibi de premissis, ac Clericorum, consilii officialium, & incolarum predictorum, ad id accedente consensu, dictam Domum cum Ecclesia, & aliis predictis refici, renovari, ac in statum pristinum restitui, ac Moniales Ordinis, & observantie hujusmodi inibi, poni, & includi, ac bona hujusmodi mobilia, & immobilia, seu se moventia Domus ejusdem restitui, aliaque fieri volult, & mandavit, ac nonnullas Moniales, sive Sorores Ordinis, & observantie predictorum in dicta Domo posuit, & introduxit, Ecclesiam predictam benedixit, sive reconciliavit, Monialesque, sive Sorores in possessionem Domus, & Ecclesie hujusmodi induxit, ac nonnulla etiam per suas patentes literas fecit, ac fieri voluit, & declaravit, prout in singulis literis, & processibus desuper editis, dicitur plenius contineri. Et successive illius Moniales, postquam in dicta Domo aliquandiu remanserunt, illam reliquerunt, & ad proprias Domus reverse fuerunt, ac dictus Ludovicus de licentia, & consensu, tunc Vicarii Generalis Ordinis, & observantie predictorum in Hispania, duos Fratres Ordinis, & observantie hujusmodi, ad dictam Domum S. Dominici revocari, ac reparationem, & reedificationem Domus cum Ecclesia, & aliis premissis continuari, fecit, dictis duobus Fratribus in ea permanentibus. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, populus dicti Oppidi, benedicente Domino, adeo excreverit, quod in eo plusquam mille incole, nec alia Parochialis Ecclesia, quam predicte B. Marie consistant, itaut in diebus Dominicis, sive festivis, Christi fideles in ea consistere possint, essetque conveniens, ut in dicta Domo, aliqui Religiosi Ordinis, & obsevantie hujusmodi, qui inibi verbum Dei populo predicare, ac Missas, & alia divina officia celebrare, possent, permanerent, cupiatque idem Ludovicus, eandem Domum cum Ecclesia, & aliis premissis pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis, & observantie predictorum, reficere, & dotare, dubitet tamen, absque dicte Sedis licentia id licite facere posse, pro parte Ludovici, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Domum S. Dominici predictam cum Ecclesia, campanili humili, campana, cemeterio, dormitorio, claustro, refectorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis, & observantie predictorum perficiendi, & dotandi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, quodque de cetero perpetuis futuris temporibus in dicta Domo, non Moniales, seu Sorores, sed Fratres Ordinis, & observantie hujusmodi, habitare debeant, statuere, & ordinare, ac alias in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, & divini cultus augmentum, ac animarum salutem nostris potissime temporibus, sinceris desideriis exoptamus eundem

Mandatum.

Lu-

Ludovicum, a quibus vis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutum fore censentes; hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eidem Ludovico, Domum prędictam cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, & aliis necessariis officinis, pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis, & observantię hujusmodi, sine alicujus prejudicio perficiendi, seu rędificandi, aut perfici, vel rędificari faciendi, & dotandi, ipsisque Fratribus dictam Domum recipiendi, & perpetuo inhabitandi licentiam concedere, quodque de cetero perpetuis futuris temporibus in dicta Domo, non Moniales, seu Sorores, sed Fratres Ordinis, & observantię hujusmodi, inhabitare debeant, statuere, & decernere, auctoritate nostra procures. Nos enim, si licentiam hujusmodi vigore pręsentium concesseris dictę Domui, & Fratribus in illa pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, exemptionibus, libertatibus, peccatorum remissionibus, & aliis indulgentiis, & facultatibus, quibus Fratres Ordinis, & observantię in Hispania hujusmodi utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere, ac bona quęcunque tam mobilia, quam immobilia, necnon fructus, redditus, & proventus ad dictam Domum quomodolibet, tam ante suppressionem prędictam, quam postmodum etiam per Christi fideles, pro ejus reparatione, seu Fratrum pro tempore in ea degentium sustentatione, legata, & concessa, ac alias legitime spectantia, petere, recuperare, & exigere, aliaque desuper necessaria, & opportuna facere, & exequi, libere, & licite possint, & valeant concedimus per pręsentes, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, non obstantibus pręmissis, ac bonę memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Prędecessoris nostri, qua prohibetur, ne quivis Ordinis Mendicantium Fratres, nova loca, ad habitandum recipere, seu recepta mutare pręsumant, absque dictę Sedis licentia speciali &c. aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac literis prędictis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Quarto Nonas Augusti, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Palmensis*.) In *Hispania Batica*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib. CCLX fol. 119*.
3. *Respiciunt &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Puerto carrero*.) Gens est illustris.
5. *Nicolaus*.) Consulendus *Ughellus* in *Episcop. Tarvisin.*
6. *Manriquez*.) Ex ejusdem nominis nobili familia.
7. *Malaginen.*) *Malacensis* scilicet, vulgo *Malaga*, in *Hispania Batica*.

Anno 1501 Die 21 Augusti.

De Prioribus eligendis (1) quolibet triennio, & Magistris (2) in theologia creandis, postulante capitulo Congregationis Terræ Laboris.

CXIII.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

SUb Religionis jugo Domino famulantes, libenter prosequimur favore gratię specialis, ac ad ea, per quę eorum quieti consulitur, & ambitioni via pręcluditur, diligenter intendimus &c. (4). Sane pro parte dilectorum filiorum Vicarii, & Fratrum Congregationis Terrę Laboris Ordinis Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum perpetuitas in officiis dicti Ordinis, & etiam promotio Magistrorum ad gradum Theologię, nisi cum debito examine fiat, multa detrimenta, ac etiam contentiones, inter ipsos sępius afferant, pro parte venerabilis fratris nostri Oliverii Episcopi Sabinen. dicti Ordinis Protectoris, ac Vicarii, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quod Vicarius Generalis, & Prior Conventualis cujuscunque Domus ejusdem Congregationis ultra triennium in suo Officio perseverare non possint, sed statim completo triennio sint ipso facto absoluti, absque alia absolutione, ab eorum officiis Vicariatus, & Prioratus, quodque in dicta Congregatione, nullus de cetero Magister in Theologia admitti possit, nisi de consensu Capituli ejusdem Congregationis ad Magisterii Gradum hujusmodi promotus fuerit, perpetuo statuere, & ordinare, aliasque in pręmissis, & infrascriptis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singulorum, pręsertim Religiosorum quieti, & paci, quantum cum Deo possumus, libenter consulimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, statuimus, & ordinamus, quod

Mandatum.

Vicarius Generalis pręfatę Congregationis, & Prior Conventualis cujuscunque Domus ejusdem Congregationis ultra triennium in suo officio perseverare non possit, sed statim completo triennio, absque alia absolutione ab officiis Vicariatus, & Prioratus, sint ipso facto absoluti, sic quod infra triennium immediate sequens, ille, qui Vicarius, ejusdem Congregationis Vicarius Generalis, & qui Prior existebat, ejusdem Domus Prior, esse non possit, & quod si contigerit triennium pręfati Vicarii post festum Natalis Domini, compleri, hujusmodi triennium usque ad immediate sequens ejusdem Congregationis Capitulum inclusive, si infra tempus Paschale ejusdem anni celebrandum erit, extendatur, & illuc usque, cujusque Priorum prędictorum triennium extensum intelligatur, si post Septuagesimam triennium alicujus eorum compleri contigerit, & si Capitulum pręfatum infra Paschale tempus illius anni celebrandum non esset, eo casu dictum triennium prędictorum Priorum, usque ad Octavam Dominicę Resurrectionis inclusive ejusdem anni intelligatur extensum, quoad pręsentes vero Priores qui triennium non transierint, aut triennio contigui, Prioratus omnium intelligantur perfici in fine Capituli immediate sequentis ejusdem Congregationis, quod infra Tempus Paschale anni Domini Millesimi Quingentesimi Secundi celebrabitur, alioquin post Octavam Resurrectionis Dominicę ejusdem anni immediate ipso facto ab eorum officiis sint absoluti, & quod in dicta Congregatione nullus de cetero Magister in Theologia admitti possit, nisi de consensu Capituli ejusdem Congregationis promotus fuerit ad tale

Ma-

Magisterium, aut tantę doctrinę extiterit, quod per prędictę Congregationis Capitulum libere acceptetur; Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostri statuti, & Ordinationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo (5), Duodecimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Eligendis.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
2. *Magistris.*) Ibidem *Tit. VI.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCLXXI fol. 93.*
4. *Intendimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Quingentesimo Primo.*) Hinc etiam liquet *Alexandrum VI* annos Pontificatus non ab electionis sed a coronationis die numerasse.

Firmat Confraternitatem B. Mariæ Rupis Franciæ (1).

Anno 1501 Die 4 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXIV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium Nos admonet, & inducit, ut ea quę pro divini cultus augmento, & religionis propagatione, ac singularum personarum sub Religionis jugo, & perpetua mendicitate Domino in illius beneplacito famulantium, necnon peregrinorum, & aliorum pauperum pia subventione, & provida ordinatione facta dicuntur, ut firma & illibata permaneant, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboremus, & alias in his ejusdem officii partes favorabiliter impendamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum, Prioris, & Fratrum Domus B. Marię de la Peña di Francia, Ordinis Fratrum Prędicatorum de Observantia nuncupatorum, Provincię Hispanię juxta morem dicti Ordinis, nullius Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim clarę memorię Johannes (3) Castellę, & Legionis Rex, provide attendens, quod magna populi multitudo ad quandam Imaginem ejusdem B. Marię Virginis in summitate rupis altissimi ejusdem Regis temporibus miraculose ibidem repertam, ob quam plurima miracula, quę inibi meritis, & precibus ejusdem B. M. Virginis intercedentibus in dies operabatur Altissimus, singularis devotionis causa confluebat, pro augenda Christi fidelium devotione hujusmodi in loco, in quo dicta Imago inventa fuit, unam Ecclesiam sub invocatione ejusdem B. Marię elecmosynis, quas ibidem Christi fideles faciebant, alias canonice construi, & ędificari mandaverant, & quia ędificia in loco tam sterili, & inhabitabili propter ventos, nives, glacies, pluresque nebulas, & alias temporum, & loci incommoditates, & propter altitudinem montis, & itinerum asperitatem, non solum fiebant magnis expensis, verum etiam continua, & assidua reparatione indigebant, pręfatus Rex elecmosynas pro dicta Ecclesia construenda, & manutentione in Ecclesiis, & populis totius regni, fecit colligi, & collectores ad illas colligendas, & in opus hujusmodi convertendas, deputari voluit, & permisit, & postquam dicta Domus pro Fratribus dicti Ordinis ibidem etiam canonice constructa, & ędificata, ac Fratribus dicti Ordinis pro eorum perpetuis usu, & habitatione concessa fuit, Prior, & Fratres dictę Domus cum eleemosynis hujusmodi, dictam Domum ędificatam reparare, ac se ipsos, & pauperes peregrinos ad dictam Domum declinantes sustentare, & alios Christi fideles, maxime nivium & imbrium temporibus a prędicta Domo aliquando descendere non valentes, ibidem recipere, & retinere, & eis necessaria ministrare non possent, quandam Confraternitatem in dicta Domo instituerunt, & ordinaverunt, itaut recipiendi ab eisdem Priore, & Fratribus in Confratres dictę Confraternitatis certam partem pecuniarum, sive aliarum rerum, secundum patrię, & locorum qualitates, seu diversitates annuatim persolvere habeant, tam pro ędificatione, & reparatione, ac manutentione dictę Domus, necnon sustentatione tam Fratrum dictę Domus, quam pauperum peregrinorum ad eandem Domum etiam devotionis causa visitandam accedentium, ipsique Prior, & Fratres in Confratres dictę Confraternitatis receptos, consortes, & participes omnium bonorum Spiritualium, quę per eosdem Priorem, & Fratres dictę Domus fiebant, & in futurum fierent, esse voluerunt, ipsaque Confraternitas modo premisso ab inde citra observata extitit, quia aliter dicta Domus manuteneri, & illius Prior, & Fratres, & pauperes peregrini prędicti sustentari non possent. Postquam vero Domus pręfata fuit reformata, & ad regularem observantiam reducta Prior, & Fratres dictę Domus ex prędictis eleemosynis, quoddam Hospitale pro peregrinis recipiendis ibi prope Domum construi, & ędificari fecerunt. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ad hujusmodi expensas, facultates Domus prędictę non suppetant, & singuli Ordinarii locorum, & Ecclesię Cathedrales ex eleemosynis prędictis, magnam partem ratione quartę partis eis, ut asserunt, debitę, licet eleemosynę prędictę, non dentur ratione funerum, & pro licentiis quas pro dictis eleemosynis procurandis, & colligendis concedunt, ab eisdem Priore, & Fratribus, eorumque procuratoribus exigant, adeo quod deductis expensis, quę fiunt in prędictis eleemosynis procurandis, modicum utilitatis dictę Domui, & Fratribus ejusdem acquiritur, nec possint se, & pauperes peregrinos prędictos sustentare, & ędificia, quandoque ex prędictis causis corruentia, & collabentia, reparare, & conservare, pro parte tam venerabilis Fratris nostri Oliverii Episcopi Sabinen., dicti Ordinis Protectoris, quam eorundem Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ne ad prędictam Domum populi devotio diminuatur, & Prior, & Fratres, necnon pauperes, & peregrini prędicti hujusmodi necessarię subventionis auxilio penitus destituantur, institutioni, & ordinationi dictę Confraternitatis, pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, seu novam Confraternitatem instituendi, licentiam concedere, ac alias in premissis, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui ex commisso Nobis Pastorali Confirmatio.

Offi-

Officio singulos Christi fideles ad devotionem excitamus, & pauperibus de subventionis opportunę auxilio provideri sinceris desideramus affectibus, Priorem, & Fratres prędictos, ac eorum singulos a quibuscunque excommunicationis &c., absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Confraternitatem prędictam ut prefertur, institutam, auctoritate Apostolica, tenore presentium approbamus, & confirmamus, ac eisdem Priori, & Fratribus, si eis pro devotionis majori conservatione, & augmentatione, & Domus, & Hospitalis hujusmodi reparatione, & manutentione, melius expedire visum fuerit, aliam Confraternitatem, quę canonicis non obstet institutis, instituere, & ordinare, ac eleemosynas dictę Confraternitatis, & quascunque alias ad dictam Domum quoquomodo pertinentes, & quas Christi fideles etiam non intuitu dictę Confraternitatis, facere, seu erogare voluerint per se, vel alias personas idoneas, & honestas, ac bonę, & timoratę conscientię, procurare, colligere, & recipere, ac in Ecclesias dictorum regnorum Procuratores eorundem, qui eas in dictis Ecclesiis procurent, & petant, ponere, seu deputare, illasque in reparationem, & ędificiorum Domus, & Hospitalis hujusmodi conservationem, ac illius Prioris, & Fratrum, necnon peregrinorum prędictorum sustentationem, convertere, libere, & licite valeant, & teneantur, omni fraude, ac dolo cessantibus, licentiam, & facultatem auctoritate, & tenore prędictis concedimus; Mandantes eisdem ordinariis locorum, aliisque ecclesiarum prędictarum, etiam exemptis, & Ecclesiarum Decanis, & Cantori, ac Rectoribus, Presbyteris, Curatis, & non Curatis dicti Regni, ut eosdem Priorem, & Fratres, & eorum nuncios, & procuratores, in Ecclesiis, & locis eorum benigne recipiant, & ab eornm subditis eleemosynas hujusmodi petere, & recipere, libere permittant, salvo eorum jure, in qno exigendo, moderate se debeant habere, attenta maxima paupertate Domus prędictę, & frequenti concursu pauperum ad illam, manutentione, & assidua reparatione in eisdem, propter loci asperitatem, & situm. Nos enim Confratribus dictę Confraternitatis receptis, & pro tempore recipiendis, quod omnibus, & singulis orationibus, & suffragiis Fratrum dicti Ordinis, & gratiis, non tamen Plenariis Indulgentiis dicto Ordini concessis, uti, potiri, & gaudere possint, ac debeant, eisdem auctoritate & tenore, de speciali gratia indulgemus, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac dicti ordinis &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, constitutionis, concessionis, mandati, & indulti infringere &c. Si quis autem &c. Datum (4) Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Pridie Nonas Septembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Rupis Franciæ.*) Seu *Lancia oppidana*, vulgo *Peña de Francia*, Locus est celebris propter devotionem erga Deiparam. Situs est intra montes, in *Hispania*.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar unum ex *Archivo Apostolico Libro CCXLXVI fol.* 302, aliud inter monumenta Cœnobii *Rupis Franciæ*.

3. *Johannes.*) Hujus nominis *II.*

4. *Datum.*) Huc spectant etiam Diplomata quæ sequuntur.

Bernardinus Miseratione Divina Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Tituli S. Crucis in Jerusalem Presbyter Cardinalis, & Episcopus Seguntinus dilectis Nobis in Christo Priori, & Fratribus Conventus S. Mariæ de la Peña de Francia Ordinis Fratrum Prædicatorum reformatorum Provinciæ Hispaniæ, salutem in Domino sempiternam.

Volentes, ut ad Nos pertinet, veritati testimonium perhibere, notum vobis facimus, & attestamur per præsentes, quod nuper Sanctissimus in Christo Pater, & D. N. D. Alexander PP. VI, votis vestris favorabiliter annuens, & supplicationibus nostris pro parte vestra sibi oblatis, inclinatus vivæ vocis oraculo concessit. Quod postquam alias Apostolicas concessiones vobis factas Monasterium aliquod juxta pedem dictæ rupis de Francia ædificaveritis, post erectionem, seu ædificationem dicti Monasterii Domus superior prædicta S. Mariæ, non Eremitorium, sed unica duntaxat Domus cum inferiori Monasterio ædificando censeatur, sintque ambæ Domus unicum Monasterium, & unus Conventus reputetur, & Fratres in qualibet duarum Domorum pro tempore habitantes, pro præsentibus habeantur in Conventu ad omnia, quæ erunt tractanda. Et quod visitantes alteram dictarum Domorum, idem consequantur, quod generaliter consequuntur visitantes quamlibet Domum dicti Ordinis Prædicatorum; Et quod propter multitudinem Christi fidelium, ad Domum ipsam devotionis causa recurrentium, & etiam in illa confiteri volentium, ubi alias per literas felicis recordationis Sixti PP. IV in ea sunt in qualibet alia Domo Fratrum reformatorum Ordinis Prædicatorum dictæ Provinciæ, de Quatuor duntaxat Confessoribus deputandis, data erat facultas absolvendi certo modo, ad eam declinantes de omnibus casibus Sedi Apostolicæ non reservatis, & certo modo Sacramentum Eucharistiæ ad eam declinantium, ministrandi, ut de cetero in Domo ipsa, propter maximam devotionem populi ad eam concurrentis octo Confessores deputari. Et cum ad ipsorum deputationem juxta dictas literas Sixti requiratur præsentia dicti Vicarii Generalis cum Priore, seu Præsidente dicti Conventus, & non possit semper haberi, & Fratres sæpius mutentur, & alii de novo eidem Conventui assignentur, quod dictus Vicarius Generalis pro tempore existens, alicui, seu aliquibus ex Fratribus dicti Conventus, vices suas committere possit, qui in ipsius absentia, una cum Priore, seu Præsidente dicti Conventus, possit dictos Confessores pro tempore deputare; Quodque ne in Domo superiori moram trahendo, confiteri volentes, cum non sit ibidem populus, Conventum ipsum expensis gravent dictus Vicarius Generalis, & in ipsius absentia, præfatus Prior, sive Præsidens dicti Conventus, & octo Confessores prædicti, sicut præfertur deputati, seu deputandi, eandem auctoritatem habeant, eamque exercere valeant in Domo inferiori, etiam quam modo inhabitant, vel deinceps inhabitabunt; Et quod in utraque domo superiori, scilicet, & inferiori, quam nunc inhabitant, vel deinceps inhabitabunt, infirmis contingentibus per Priorem, seu Præsidentem dicti Conventus, vel illum, seu illos, cui, vel quibus ipsi commiserint, Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & extremæ Unctionis Sacramenta ministrari; Necnon dictus Prior pro tempore existens, vel ejus Vicarius Vicesgerens, eum actu personaliter visitantibus dictam Domum qualitatibus, & conditionibus votorum dictæ Domui ab eisdem emissorum, ut de modo ve-

veniendi, vel per dies aliquos demorandi, vel pro tempore, seu ad vitam serviendi, & aliis similibus qualitatibus, & conditionibus, dummodo actualiter illam visitent, dispensare, & in elargitione eleemosynarum pro prædicta Domo, easdem qualitates, & conditiones dictorum votorum, prout eis videbitur convenire &c. Quodque si dictam Ecclesiam forsitan quoquomodo contigerit violari, seu pollui, nec determinatum hactenus sit, in qua Diœcesi sita existat, quicunque Antistes Catholicus vicinus, per vos ad id eligendus, per se, vel alium, illam reconciliare. Et insuper, quod Priori, & Fratribus dicti Conventus, nunc, & pro tempore existentibus inter, & extra, vesci liceat carnibus quemadmodum eisdem per primum reformatorem, & Vicarios Generales, suosque visitatores, propter labores Domus, & ipsius paupertatem, & patriæ sterilitatem, hactenus a principio reformationis dicti Conventus, toleratum extitit. Non obstantibus constitutionibus dicti Ordinis hujusmodi cibos prohibentibus, licite possint, & valeant, simili vivæ vocis oraculo Nobis desuper facto, de specialis dono gratiæ, liberaliter, & gratiose concessit. In quorum, omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum, præsentes literas fieri fecimus, & propria manu subscripsimus, nostrique sigilli jussimus appensione muniri. Datum Romæ in Domibus nostræ solitæ residentiæ sub Anno a Nativitate Domini 1498 die 12 Mensis Octobris, Pontificatus prædicti Sanctissimi in Christo P., & D. N. D. Alexandri PP. VI Anno Septimo. Ita est. Bernardinus Cardinalis S. Crucis manu propria. *Alind hujus tenoris est.* Universis, & singulis Reverendissimis, & Reverendis in Christo Patribus, & Dominis, Dei, & Apostolicæ Sedis gratia præsentibus, & futuris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac ven., & circumspectis viris, tam Metropolitanarum, quam aliarum Cathedralium, & Collegiatarum Ecclesiarum Rectoribus, seu Locatenentibus eorundem, curatis, & non curatis, & aliis quorumcunque locorum ordinariis, omnibus aliis, & singulis, quorum interest, vel intererit, aut interesse, quousque infrascriptum tangit negotium, seu tangere poterit, quomodolibet in futurum, communiter, vel divisim, quibuscunque nominibus censeantur, aut quacunque præfulgeant dignitate. Matthæus eadem gratia Episcopus Nucerin., Judex, & executor ad infrascripta, una cum quibusdam aliis infrascriptis nostris in hac parte collegis, cum illa clausula, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios &c. a Sede Apostolica specialiter deputatus, salutem in Domino, & nostris hujusmodi, immo verius Apostolicis firmiter obedire mandatis. Literas Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Alexandri divina providentia PP. VI cum cordula canapis cum Bulla Plumbea ipsius D. N. PP. more Romanæ Curiæ impenden. Bullatas, sanas siquidem, & integras, non vitiatas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vitio, & suspicione carentes, ut in eis prima facie apparebat, Nobis pro parte ven. Religiosorum Prioris, & Fratrum Domus B. Mariæ della Peña de Francia Ordinis Fratrum Prædicatorum de observantia nuncupatorum Provinciæ Hispaniæ principalium, eisdem literis Apostolicis, principaliter nominatorum, coram Notario publico, & testibus infrascriptis præsentatas, nos cum ea, qua decuit, reverentia noveritis recepisse, quarum quidem literarum tenor de verbo, ad verbum sequitur, & est talis: Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Nucerin., & dilectis filiis Abbati S. Benedicti Oppidi de Valle Olleti Palentin. Diœcesis, ac Priori S. Vincentii per Priorem soliti gubernari Salamantin. Monasteriorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie a Nobis emanarunt literæ tenoris subsequentis. Alexander &c. Injunctum Nobis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1501, Pridie Nonas Septembris, Pontificatus nostri Anno Decimo. Quo circa discretioni vestræ &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno, Die, Mense, Pontificatu quibus supra &c. Post quarum quidem literarum Apostolicarum præsentationem, & receptionem Nobis, & per Nos, ut præmittitur factas, fuimus pro parte præfatorum Prioris, & Fratrum Principalium, debita cum instantia requisiti, quatenus ad executionem dictarum literarum Apostolicarum, & contentorum in eisdem procedere dignaremur, juxta traditam, seu directam per eas a Sede Apostolica Nobis formam. Nos igitur Matthæus Episcopus Judex, & executor præfatus, attendentes requisitionem hujusmodi fore justam, & rationi consonam, volentesque mandatum Apostolicum supradictum Nobis in hac parte directum, reverenter exequi, ut tenemur; idcirco auctoritate Apostolica Nobis commissa, & qua fungimur in hac parte, præfatas literas Apostolicas, hincque nostrum processum, ac omnia, & singula in eis contenta vobis omnibus, & singulis supradictis, communiter, vel divisim intimamus, insinuamus, & notificamus, ac ad vestram, & cujuslibet vestrum notitiam deducimus, & deduci volumus per præsentes, vosque Dominos Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, capitula, aliosque locorum ordinarios, omnesque, & alios, & singulos supradictos, quibus præsens noster processus dirigitur, tenore præsentium requirimus, & monemus primo, secundo, tertio, ac peremptorie, ac vobis, & cuilibet vestrum in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœnis infrascriptis districte præcipientes mandamus, quatenus, si, & postquam pro parte dictorum Prioris, & Fratrum fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, Priorem, & Fratres principales prædictos, eorumque procuratores, & collectores, omnes, & singulas eleemosynas, de quibus in præmissis literis Apostolicis, fit mentio, sine difficultate, rebellione, & oppositione quibuscunque alias juxta tenorem præinsertarum literarum Apostolicarum in omnibus locis, & Ecclesiis procuratores, & collectores earundem ponere, & deputare, necnon hujusmodi eleemosynas integre, & plenarie percipere, & levare, & illis libere uti, frui, potiri, & gaudere permittatis, neque ipsos Priorem, & Fratres, eorumque procuratores, & collectores, de & super hujusmodi eleemosynis, ac illarum occasione quoquomodo de cetero molestetis, vexetis, perturbetis, & impediatis, neque aliquis vestrum, prout quemquam respective concernit, illos molestare, vexare, perturbare, & impedire præsumat per se, vel alium, seu alios, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis quæsito colore, vel ingenio, ac quod illa omnia, & singula alia in eisdem præinsertis literis, narrata, & contenta suum debitum consequantur effectum, & in omnibus plene observentur, auxilium, consilium, favorem præstetis, & qui-

& quilibet vestrum præstet realiter, & cum effectu, alioquin si præmissa omnia, & singula, non adimpleveritis, mandatisque, monitionibus, & inhibitionibus nostris hujusmodi, immo verius Apostolicis, non parueritis cum effectu, Nos in vos omnes, & singulos, qui culpabiles fueritis in præmissis, ac impedientes ipsos Dominos Priorem, & Fratres principales, vel eorum procuratores, & collectores super præmissis in aliquo, ipsosque impedientibus, dantes auxilium, consilium, vel favorem, publice, vel occulte, per vos, vel alium, vel alios, ex nunc, prout ex tunc, & ex tunc, prout ex nunc singulariter in singulos, canonicis monitionibus præmissis excommunicationis, in capitula vero, Collegia, & Conventus quæcunque in his delinquentia, suspensionis a Divinis, & in ipsorum delinquentium, & rebellium, Ecclesias, Monasteria, & Capellas interdicti ecclesiastici sententias ferimus in his scriptis, & etiam promulgamus. Vobis vero Reverendissimis, & RR.PP.DD. Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis præfatis duntaxat exceptis, quibus ob reverentiam vestrarum Pontificalium dignitatum, deferimus in hac parte, si contra præmissa, vel aliquod præmissorum per vos, vel submissas personas feceritis, per sex dies, canonica monitione præmissa, ingressum Ecclesiarum interdicimus in his scriptis. Si vero hujusmodi interdictum, per alios sex dies immediate sequentes sustinueritis, vos in his scriptis eadem canonica monitione præmissa suspendimus a Divinis, verum si præfatas interdicti, & suspensionis sententias per alios sex dies duodecim immediate sequentes animis, quod absit, sustinueritis induratis, vos, & quemlibet vestrum in his scriptis, canonica monitione præmissa, ex nunc, prout ex tunc excommunicationis sententia innodamus. Ceterum cum ad executionem præmissorum ulterius faciendam nequeamus quoad præsens aliis arduis in Romana Curia præpediti negotiis personaliter interesse, universis, & singulis DD. Abbatibus, Prioribus perpetuis, Decanis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, Custodibus, Thesaurariis, Sacristis, tam Cathedralium, quam Collegiatarum Canonicis, Parochialiumque Ecclesiarum Rectoribus, seu Locatenentibus eorundem Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, Curatis, & non Curatis, ceterisque Presbyteris, Clericis, Notariis, Tabellionibus publicis quibuscunque per Provincias, Civitates, & Diœceses dictorum DD. Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum prædictos, ac alias ubilibet constitutis, & eorum cuilibet in solidum super ulteriori executione dictæ Nobis ultimæ factæ, & præsentatæ commissionis facienda auctoritate prædicta tenore præsentium committimus plenarie vices nostras, donec eas ad Nos duxerimus revocandas, quos, & eorum quamlibet in solidum eisdem auctoritate, & tenore, requirimus, & monemus primo, secundo, tertio, & peremptorie, ipsis, & cuilibet eorum in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis pœna, quam in eos, & eorum quemlibet canonica monitione præmissa ferimus in his scriptis, nisi fecerint, quæ mandamus, districte præcipiendo mandantes, quatenus infra tres dies post requisitionem ipsis, seu alteri ipsorum pro parte dictorum DD. Prioris, & Fratrum Principalium, aut eorum procuratorum, & collectorum vigore præsentium desuper factam, immediate sequen., quos dies ipsis, & eorum cuilibet pro omni dilatione, termino que peremptorio, ac monitione canonica assignamus, ita tamen, quod in his exequendis, unus eorum, alterum non expectet, nec alter pro alio se excuset, ac vos omnes, & singulos supradictos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & ordinarios, quibus præsens noster processus dirigitur, personasque, & loca alia, de quibus ubi, quando, & quoties expediens fuerit, personaliter accedant, seu alter eorum accedat, & hujusmodi nostros processus, ac quæcunque in eis contenta, vobis communiter, vel divisim, legant, intiment, insinuent, & fideliter publicare procurent, necnon Priorem, & Fratres, ac Procuratores, & Collectores prædictos in dictarum eleemosynarum, prout in præinsertis Apostolicis literis continetur, petitione, procuratione, possessione, & illarum integra perceptione, defendant, & tueantur, & ne a vobis, aut aliquo vestrum, seu quocunque alio, super illis, seu illarum occasione, quoquomodo molestentur, & impediant, faciant, & procurent infra terminum superius annotatum. Et generaliter omnia alia, & singula Nobis in hac parte commissa, plenarie exequantur juxta prædictarum literarum Apostolicarum, & præsentis nostri Processus vim, formam, continentiam, & tenorem, ita tamen quod dicti subdelegati nostri, vel quicunque alius, seu alii, nihil in præjudicium dictorum Prioris, & Fratrum, valeant attentare quomodolibet in præmissis, neque in processibus per nos habitis, aut sententiis per Nos latis, absolvendo, vel suspendendo, aliquid immutare, in ceteris autem, quæ eisdem Priori, & Fratribus, vel eorum procuratoribus, & collectoribus prædictis, in præmissis nocere possent, vel quomodolibet obesse, præfatis subdelegatis nostris, & quibuscunque aliis, potestatem denegamus. Et si contingat Nos, super præmissis in aliquo procedere, de quo Nobis potestatem omnimodam reservamus, non intendimus propterea commissionem nostram hujusmodi, in aliquo revocare, nisi de revocatione ipsa, specialem, & expressam in nostris literis fecerimus mentionem. Per processum autem hujusmodi nostrum, nolumus, nec intendimus nostris in aliquo præjudicare collegis, quo minus ipsi, vel eorum alter, servato tamen hoc nostro processu in hujusmodi negotio procedere valeant, prout eis, vel eorum alteri visum fuerit expedire. Præfatas quoque literas Apostolicas, & hunc nostrum Processum, ac omnia, & singula hujusmodi negotium tangentia, volumus penes dictos Priorem, & Fratres principales, vel procuratores, & collectores eorum remanere, non per vos, vel aliquem vestrum, seu quemcunque alium, ipsis invitis, & contra eorum voluntatem quomodolibet detineri. Contrarium vero facientes, præfatis nostris sententiis, prout in his scriptis, per Nos latæ sunt, dicta canonica monitione præmissa, ipso facto volumus subjacere, mandamus tamen copiam fieri de præmissis eam petentibus, & habere debentibus petentium quidem sumptibus, & expensis. Absolutionem vero omnium, & singulorum, qui præfatas nostras sententias, aut eorum aliquam incurrerint, seu incurrerit quoquomodo, Nobis, vel superiori nostro tantummodo reservamus. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum præsentes literas, sive præsens publicum Instrumentum, Processum hujusmodi nostrum, in se continentes, sive continens exinde fieri, & per Notarium publicum infrascriptum sub-

subscribi, & publicari mandavimus, nostrique sigilli jussimus, & fecimus appensione communiri. Datum, & actum Romæ in Domo habitationis nostræ sub Anno a Nativitate Domini 1501. Indictione Quarta, die vero Lunæ Vigesima nona Mensis Novembris, Pontificatus ejusdem Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Alexandri divina providentia PP. VI Anno X. Præsentibus ibidem honorabilibus viris DD. Thidemannos Hispano, & Petro Frobin Clericis Uladislavien., & Herpibolen. Diœc., Testibus ad præmissa vocatis specialiter, atque rogatis &c.

Conservatores creat qui præcedentem Constitutionem servandam curent.

Anno 1501 Die 4 Septembris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CXV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Nucerin., & dilectis filiis Abbati S. Benedicti oppidi de Valleoleti (2) Palentin. Diœcesis, ac Priori S. Vincentii, per Priorem soliti gubernari, Salamantin. (3) Monasteriorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Injunctum Nobis desuper &c. Quocirca discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, premissas literas, & in eis contenta quęcunque, ubicunque, & quotiescunque opus fuerit, publicantes, eisdem Priori, & Fratribus in pręmissis efficacis defensionis, pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra prędictas literas, & in illis contenta quęcunque, juxta earundem literarum tenorem firmiter observari, non permittentes Priorem, & Fratres prędictos per Ordinarios, & alios pręfatos super iis quomodolibet molestari. Contradictores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo, non obstantibus omnibus supradictis, aut si ordinariis, & aliis pręfatis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, a Sede prędicta indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Pridie Nonas Septembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar unum inter monumenta Cœnobii *Rupis Franciæ*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro CCLXVI fol.* 304.
2. *Valleoleti.*) *Pintiensis* scilicet, vulgo *Valladolid*, in *Hispania.*
3. *Salamantin.*) Seu *Salmanticensi*, vulgo *Salamanca*:
4. *Desuper &c.*) Ut in præcedenti Constitutione ad finem usque.

De Ecclesia S. Luciæ unienda Pisano Monasterio (1) S. Pauli.

Anno 1501 Die 11 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CXVI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Votis fidelium omnium, pręsertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium &c. (3). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Prioriffę, & Conventus Monasterii Monialium S. Pauli ad hortum Pisan., per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii adeo tenues, & exiles existant, quod ex illis ipsę Priorissa, & Moniales, se sustentare, & onera dicti Monasterii perferre commode non possunt. Verum si Parochialis Ecclesia S. Lucię de Capellariis Pisan., quę dum pro tempore vacat, ad collationem, seu provisionem Priorissę pro tempore existentis, & Conventus hujusmodi, de antiqua, & approbata, hactenus pacifice observata consuetudine, pertinet, eidem Monasterio perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto Priorissa, & Moniales prędictę, quę quadraginta numero existunt, pro earum sustentatione, & onerum hujusmodi sustentatione, & supportatione, aliquod susciperent relevamen, possentque in dicto Monasterio quietius Domino famulari. Quare pro parte Priorissę, & Conventus prędictarum, asserentium fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię duodecim librarum Monetę Pisan. tres Ducatos non constituentium, secundum extimationem, valorem annuum non excedere, seque propter temporum conditiones eleemosynas pro earum victu necessarias absque magna difficultate reperire non posse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dictam Ecclesiam eidem Monasterio perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum, inter alia voluimus quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum prędictam extimationem, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Priorissam, & Moniales prędictas a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, ac fructuum, redditunm, & proventuum dicti Monasterii, verum annuum valorem pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Ecclesiam prędictam cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Monasterio auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod cedente, vel decedente dilecto filio moderno ejusdem Rectore, seu illam alias quomodolibet dimittente, liceat Priorissę, & Conventui pręfatis corporalem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum possessionem, per se, vel alium, seu alios, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius fructus, redditus, & proventus, in suos, ac Ecclesię, & Monasterii prędictorum usus,

1 Diplomatis causa.

Mandatum.

usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius, licentia super hoe minime requisita; Non obstantibus voluntate nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. quas quidem literas &c. ad dictam Ecclesiam volumus noa extendi, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c. & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis; proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas debitis non fraudetur obsequiis, ex nunc enim irritum, & inane decernimus &c. si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis, & Decreti infeingere &e. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Tertio Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Monasterio.*) Consulendus *Fontana de Romana Provincia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLXXII fol.* 273.
3. *Famulantium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Anno 1501 Die 5 Octobris.

CXVII.

De duobus studentibus ad Salmanticense Collegium mittendis a Conventu (1) B. Mariæ de Rupe Franciæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium mentem nostram excitat, & inducit, ut ad ea favorabiliter intendamus &c. (3). Dudum siquidem pro parte tunc Prioris, & Fratrum, Domus Beatę Marię de Rupe Baurię (4), Ordinis Fratrum Prędicatorum, nullius Dięcesis, Provincię Hispanię, secundum morem dicti Ordinis Regni Castellę, inter alia Nobis exposito, quod ex certis causis, tunc expressis, Fratres dictę Domus, nt potuerant, in eadem Domo B. Marię literarum studio, & scientiis intendunt, ac propterea dilectus filius Jo. de S. Maria, Frater dictę Domus, providere cupiens, ut locus ipse viris literatis destinatus renominaretur (5) summam viginti millium Marapettinorum (6) monetę illarum partium annui redditus ex bonis a parentibus, sive suę voluntati, distribuendis dimissis, & alias ex eleemosynis requisitis, provenientium, duobus ex Fratribus dictę Domus in nniversitate studii Generalis Salamantin. assignare disposuerat, si sibi Sedis Apostolicę auctoritas super boc suffragaretur, Nos, tunc Prioris, & Fratrum prędictorum in ea parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, per alias nostras literas statuimus, & ordinavimus, quod postquam dictus Jo. summam viginti millium Marapettinorum dictę monetę annui redditus eidem Domui B. Marię legitime assignasset, ac dicti redditus, tales forent, quod dicti Prior, & Fratres, fructus, & redditus primi anni terrarum assignandarum hujusmodi percepissent, exinde deinceps perpetuis futuris temporibus, Prior, & Fratres prędicti, nunc, & pro tempore in eadem Domo existentes, duos ex Fratribus suis, ad hoc idoneos, & eruditos, qui in eadem Domo Beatę Marię, professionem emisissent, si qui in eadem Domo reperirentur, certo modo, tunc expresso, eligendos, ad Universitatem Studii Generalis Salamantin. & illorum ibidem expensis, per septennium, de necessariis circa hujusmodi studium, mittere, & eis providere, & elapso dicto septennio, subsequenter, de septennio, in septennium manutenere, etiam baberent, & ad hoc sub excommunicationis latę sententię pęna, quam contrafaciendo, eo ipso incurrerent, tenerentur, prout in eisdem literis desuper confectis, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris moderni, & tunc existentium Fratrum dictę Domus, petitio continebat, dictus Jo., postmodum summam dictorum viginti millium Marapettinorum dictę monetę annui redditus assignaverir, & Prior, & Fratres prędicti eosdem redditus perceperunt, & percipiunt, talesque sint, quod dictorum moderni Prioris, & Fratrum judicio, nunquam diminui possint, nisi propter notabilem negligentiam Prioris & Fratrum in eadem Domo pro tempore existentium, timeantque modernus Prior, & Fratres, nunc in dicta Domo degentes prędicti, quod si successu temporis, ob dictam causam, dictos redditus diminui, contingat, Prior, & Fratres pro tempore in eadem Domo degentes, ea occasione, dictos Fratres, ad studium non mittant, & consequenter dicta Domus viris literatis paulatim destituta inveniretur, pro parte ipsorum moderni Prioris, & Fratrum, nunc in dicta Domo existentium, Nobis fuit bumiliter supplicatum, ut in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur modernum Priorem, & Fratres prędictos, ac eorum singulos, a quibuscunque excommunicationis &c. absolutos fore censentes, bujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate apostolica supradicta, tenore pręsentium, decernimus, quod etiam si contingat prędicta, vel quacunque alia causa, dictos redditus diminui, nibilominus, ex quo bona prędicta, ad effectnm pręmissum, assignata fuerunt, ipsi Prior, & Fratres prędictę Domus, nunc, & pro tempore existentes, ad manutenendos duos ex Fratribus dictę Domus, in dicta Universitate studii Salamantin., alias juxta tenorem literarum nostrarum prędictarum, teneantur, & obligati existant non oostantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscnnque. Nnllj ergo &c. nostrę absolutionis, & Decreti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Tertio Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Mandatum.

1. *Conventu.*) Consulenda praecedentia Diplomata.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCLXXIII fol.* 183.
3. *Intendamus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Bauria.*) Sic amanuensis. Legendum: *Francia*.
5. *Renominaretur.*) Id est celebris esset.
6. *Marapettinorum.*) Monetæ species est, de qua sæpius dictum fuit.

De

De contributionibus (1) solvendis Provinciali Teutoniæ.

Anno 1501 Die 26 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXVIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

PAstoralis officii cura, quam, disponente Domino, meritis licet insufficientibus, gerimus, Nos admonet &c. (3). Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum Fratrum Ordinis Prędicatorum, de vita communi nuncupatorum, Provincię Teutonię, juxta morem dicti ordinis, Nobis exposito, quod olim dum super electionem Provincialis dictę Provincię in Domo Eslinglen. (4) dicti Ordinis, Constantien. Dięcesis, Provincię Maguntin., Capitulum juxta morem predictum celebraretur, & super eadem electione in dicto Capitulo inter Fratres ejusdem Ordinis, quorum aliqui, de dicta communi vita, alii vero de observantia nuncupabantur, discordia, sive controversia orta fuisset, & utraque pars pro se Provincialem habere contenderet, quondam Leonardus de Mansuetis, tunc Generalis Magister totius Ordinis prędicti, controversiam, seu quęstionem hujusmodi decidendo, determinaverat, & ordinaverat, quod tunc electus in Provincialem per Fratres de Observantia nuncupatos, haberet Provincialatum, & esset Provincialis, ac electionem de eo factam confirmaverat, pro Religiosis vero utriusque sexus de vita communi nuncupatis, vicarium creaverat, & instituerat, ac vicarium hujusmodi, & omnes sibi commissos a visitatione prędicti, & pro tempore existentis, Provincialis exemerat, & deinde felicis recordationis Sixtus PP. IV Prędecessor noster institutionem dicti Vicarii per suas literas (5) in forma Brevis confirmaverat, & approbaverat, Nos tunc ipsorum Fratrum de vita communi nuncupatorum, in ea parte supplicationibus inclinati, determinationem, creationem, & ordinationem, institutionem, confirmationem, & exemptionem, ac alia pręmissa, & prout ea concernebant, omnia, & singula, in singulis literis, desuper confectis, contenta, Apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus, supplevimusque omnes, & singulos defectus, si forsan intervenissent in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela Vicarium prędictum de novo instituimus, ac Vicarium pro tempore existentem, ipsius Vicariatus, & singulos utriusque sexus sibi commissos, a Jurisdictione Provincialis, & illius Capituli perpetuo exemimus, & totaliter liberavimus, ac soli Generali pro tempore existenti, & suo Capitulo eadem auctoritate subjecimus, statuimus, & ordinavimus, quod occurrente quotiescunque vacatione dicti Vicariatus, Fratres de ipso Vicariatu existentes Vicarium libere eligere possent, & ipsius electionis confirmatio, ad Capitulum, aut pro tempore existentem Magistrum Generalem dicti Ordinis pertineret, quodque Vicarius pro tempore existens prędictus, conventiones, & Capitula sibi commissorum celebrare, juxta formam, & ordinationes traditas a tunc Generali per ejus literas, omniaque, & singula alia, quę alii Vicarii ejusdem Ordinis Hollandię & Lombardię Provinciarum, seu Provinciales in suis Provinciis, in suis subditis, & quę ipsi, de jure, & consuetudine celebrabant, & exercebant, dictus Vicarius pro tempore celebrare, & exercere valeret, dummodo jura, & contributiones secundum ratam Domorum suarum debitas Generali, & Procuratori totius Ordinis legitime persolverent, prout in eisdem nostris desuper confectis literis plenius continetur, & postmodum, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris Provincialis, & Fratrum Provincię Teutonię, & Ordinis de Observantia nuncupatorum prędictorum, secundum morem ejusdem ordinis, petitio continebat, cum Priores Domorum, sive Conventuum Fratrum vitę communis, sive Conventualium nuncupatorum, Provincię Teutonię, & Ordinis prędictorum, pretenderent, sub dictę exemptionis pretextu, se exemptos fore a solutione contributionum, quas Priori Provinciali dictę Provincię Teutonię pro rata Domorum suarum juxta antiquam consuetudinem persolvere consueverant, & dilecti filii Priores, Provinciales Provinciarum Lombardię, Bohemię, & Saxonię a Definitoribus tunc Capituli Generalis dicti Ordinis celebrati, desuper electi, pręvia examinatione, & discussione desuper habita, etiam presente tunc Vicario Fratrum Communis vitę dictę Provincię Teutonię, comperissent, omnes Priores dictarum Domorum dictę Provincię Teutonicę propter non solutionem dictarum Contributionum juxta ratam Domorum suarum, excommunicationis, & suorum officiorum, & omnium gratiarum, & privilegiorum dicti Ordinis, & transgressionis mandatorum pęnam incurrisse, non observata exemptione prędicta, cum in Literis desuper confectis, de exemptione hujusmodi contribuentium quoad ipsum Provincialem nulla mentio fiat, & quia ex hujusmodi contributione facienda pluribus personis, ac etiam dicto Ordini subvenitur, dilectus filius Vincentius Bandellus de Castronovo dicti Ordinis Magister Generalis (6) ex pręmissis, & aliis causis, cupiens Fratres dicti Ordinis, tam communis vitę, quam regularis observantię nuncupatos, pacifice, & quiete vivere, & volens dictis differentiis finem imponere, auctoritate officii sui Generalatus, omnibus, & singulis Superioribus, ac presentibus & futuris Conventuum, seu Domorum Fratrum Conventualium, seu communis vitę prędictę Provincię Teutonię per suas literas in virtute S. Obedientię pręcepit sub excommunicationis sententię latę pęna, quam ex tunc in eos promulgavit, ac sub pęna absolutionis ab Officiis eorum, & privationis omnium gratiarum, & privilegiorum dicti ordinis, ac transgressionis Mandati, per suas literas mandavit ex tunc, ut de cetero a notitia literarum suarum solverent integras Contributiones ex antiqua consuetudine juxta ratam Domorum suarum debitas Provinciali dictę Provincię Teutonię pro tempore existenti, sicut ante dictam exemptionem persolvere consueverunt, sub eisdem censuris, etiam mandando prefato, & pro tempore existenti Vicario dictę Provincię Teutonię vitę Conventualis, sub absolutionis seu privationis pęna a suo officio Vicariatus eo ipso incurrenda, ne Priores Conventuales prędictos sibi subjectos a solutione prędictarum contributionum quoquomodo retraheret, prout in literis ejusdem Generalis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris Provincialis, & Fratrum de Observantia dictarum Provinciarum (7) factis pro

Nota.

illo-

illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur controversiis, & contentionibus, quę propter pręmissa de novo evenire possent, quantum cum Deo possumus, occurrere cupientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, pręceptum, & Mandatum Magistri Generalis hujusmodi, ac ejus desuper

Confirmatio. confectas literas cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, ac literas ipsas, & in ea contenta, tanquam legitime facta per dilectos filios modernos, & pro tempore existen. Priores dictarum Domorum, sive dictorum Conventuum Fratrum Communis vitę, & Provincię Teutonię prędictorum perpetuo observari debere auctoritate, & tenore prędictis decernimus non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis &c. ceterisque &c. Nulli ergo &c. nostrę approbationis, confirmationis, suppletionis, & decreti infringere &c. Si quis &c. Datum Neptunę (8) Albanen. Diœcesis, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Septimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Contributionibus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLXVI fol.* 170.
3. *Admonet &c.*) Ut in ejusdem tenoris exurdiis.
4. *Eslinglen.*) *Eslingen.*, vulgo *Esling*, in *Germania*.
5. *Literas.*) Quæ desiderantur.
6. *Generalis.*) Creatus hoc anno *MDI.*
7. *Dictarum Provinciarum.*) Nonnihil deest, adderem: *Nobis fuit humiliter supplicatum, ut precepto ac mandato per eundem Magistrum Generalem.*
8. *Neptunæ.*) *Neptunii*, vulgo *Nettuno*, in *Latio*.

Anno 1501 Die 30 Octobris.

De Missa Venetiis a Fratribus Cœnobii SS. Johannis, & Pauli celebranda in crepusculo noctis Nativitatis D. N. Jesu Christi.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CXIX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus SS. Johannis, & Pauli Venetiarum Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXposcit vestrę devotionis sinceritas, & Religionis promeretur honestas, ut votis vestris, illis pręsertim, quę ex devotionis fervore prodire conspicimus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hinc est, quod Nos, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis ut de cetero perpetuis futuris temporibus in vigilia Nativitatis D. N. J. C. Missam, quę in nocte Nativitatis ejusdem D. N. J. C. celebrari consuevit, & ad quam, ut asseritis, plures Christi fideles devotionis causa, & libentius in crepusculo noctis hujusmodi, prout in aliquibus Ecclesiis, ad audiendam accedunt, Civitatis Venetiarum, ex indulto Apostolico, eis, & pręfatis (2) Fratribus Domus, & Vinee Ordinis Fratrum Minorum, & Ecclesię S. Johannis de Rivo alto, quę Venetiarum, ut asseritis, etiam per Nos concesso, celebrentur, celebrare libere, & licite valeatis, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque gratiis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium concedimus, & indulgemus. Nulli ergo omnino liceat contra hanc concessionem, & indultum venire, vel eam infringere. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo, Tertio Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLXXI fol.* 256.
2. *Præfatis.*) Hinc aliquid deesse liquet. Et sane quæ sequuntur, mutila videntur. Sic fortassis legendum: *Plures Christi fideles, devotionis causa, & libentius in crepusculo noctis hujusmodi audiendam accedunt, prout in aliquibus Ecclesiis Civitatis Venetiarum ex indulto Apostolico eis, non secus, ac Fratribus Domus etiam Venetiarum Ordinis Fratrum Minorum, & Ecclesia S. Johannis de Rivo alto præfata Civitatis Venetiarum, ut asseritis, etiam per Nos concesso, celebratur, celebrare libere, ac licite valeatis.*

Anno 1502 Die 4 Januarii.

Corregiensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CXX.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Regien., & dilectis filiis Archidiacono, & Gasparino de Lancis Canonico Ecclesię Regien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. DUm ad fructus uberes, quos Ordo Fratrum Prędicatorum in Domo Domini produxit &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum Nicolai, Borsii, & Giliberti de Corrigia, Terrę Corrigię (4) Regien. Diœcesis, in temporalibus Dominorum (5), petitio continebat, quod ipsi, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum regularis observantię Congregationis Lombardię gerunt devotionis affectum, unam Domum in loco in Campo nuncupato territorii ejusdem terrę dictę Diœcesis, loco utique ad hoc apto, & idoneo, pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis, observantię, & Congregationis prędictorum, construi, & ędificari facere summopere cupiunt, & si S. Petri, & S. Bartholomęi Ecclesię territorii, & Diœcesis prędictorum, quę de jurepatronatus ipsorum Nicolai, Borsii, & Giliberti, & pro tempore existentium dictę terrę in temporalibus Dominorum, existunt, Sacristię Ecclesię ejusdem Domus pro illius Ecclesię, & Do-

Domus hujusmodi luminaribus, ac pro Prioris pro tempore existentis, & Fratrum dictę Domus sustentatione, perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, ex hoc profecto in dicta Domo Religio propagaretur, & in illius Ecclesia hujusmodi divinus cultus augmentaretur, ac Christi fideles terrę, & territorii prędictorum ex dictorum Fratrum exemplari vita, & salubribus documentis pro animarum suarum salute salubria monita reciperent. Quare pro parte Nicolai, Borsii, & Giliberti prędictorum, asserentium S. Petri, & S. Bartholomęi Ecclesiarum, quinquaginta florenorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, ac Sacristię prędictarum, fructus, redditus, & proventus, pręter istos, tempore unionis hujusmodi, nullos futuros esse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Nicolao, Borsio, & Giliberto in dicto loco, unam Domum, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis, Observantię, & Congregationis prędictorum, qui sub cura, & gubernatione, correctione, & superioritate, Vicarii Generalis pro tempore existentis Domorum, seu Conventuum reformatorum utriusque Lombardię dicti Ordinis existant, construi, & ędificari faciendi, ac dictis Fratribus, illam pro eorum usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, ac S. Petri, & S. Bartholomęi Ecclesias prędictas eidem Sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod semper in unionibus vocarentur, quorum interesset, eosdem Nicolaum, Borsium, & Gilibertum a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si ita est, eidem Nicolao, Borsio, & Giliberto, in dicto loco, unam Domum cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis, Observantię, & Congregationis prędictorum, qui sub cura, gubernatione, correctione, & superioritate dicti Vicarii pro tempore existentis, existant, sine alicujus prejudicio construi, & ędificari faciendi, ac Fratribus prędictis illam pro eorum usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, ac, quę sine cura sint, S. Petri, & S. Bartholomęi Ecclesias prędictas cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, dummodo Nicolai, Borsii, & Giliberti prędictorum, ad hoc expressus accedat assensus, eidem Sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare auctoritate nostra curetis, ita quod cedentibus, vel decedentibus simul, vel successive dictorum S. Petri, & S. Bartholomęi Rectoribus, seu illas alias quomodolibet dimittentibus, liceat Priori, & Fratribus pro tempore existentibus dictę Domus per se, vel alium, seu alios, corporalem S. Petri, & S. Bartholomęi Ecclesiarum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, possessionem propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac illarum fructus, redditus, & proventus pro luminaribus Sacristię, & Domus, ac Prioris, & Fratrum prędictorum sustentatione duntaxat convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Nos enim, si licentiam hujusmodi per vos vigore pręsentium concedi, contigerit, dictę Domui, ac Priori, & Fratribus in ea pro tempore commorantibus, quod omnibus, & singulis privilegiis &c. quibus alię Domus, & illarum Fratres Ordinis, observantię, & Congregationis prędictorum, in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, concedimus per pręsentes, jure tamen Parochialis Ecclesię, semper salvo, non obstantibus voluntate nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, qua prohibetur, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres, nova loca &c. & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. ad dictas S. Petri, & S. Bartholomęi Ecclesias, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod dictę S. Petri, & S. Bartholomęi Ecclesię propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi, debitis non fraudentur obsequiis &c. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo (6), Pridie Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Facultas

1. *Corregien.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum ex Autographo *Corrigien.*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro CCXXX fol.* 269.
3. *Produxit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Corrigia.*) *Corregii*, vulgo *Corregio*, in *Longobardia*.
5. *Dominorum.*) Nunc juris est Ducis *Mutinen.*
6. *Quingentesimo Primo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDII*.

Quæ-

Anno 1502 Die 19 Martii.

Quædam in gratiam Vallisoletani (1) Collegii sancita firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXXI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, per Priorem soliti gubernari, Monasterii Sancti Augustini, & Scholastico Ecclesię Beatę Marię de Valleoleti, Palentin. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis pars.

AD ea, per quę Ecclesiarum, & Monasteriorum, ac Religiosorum locorum omnium &c. (3) Dudum siquidem a felicis recordationis Paulo PP. II Prędecessore nostro emanarunt literę tenoris subsequentis. Paulus &c. & deinde exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Rectoris, & Scholarium Collegii Sancti Gregorii Oppidi Valleoleti, Palentin. Dięcesis, ac majoris, & aliorum Capellanorum Capellę dicti Collegii, petitio continebat, quod alias dilecti filii Prior, & Fratres Domus Sancti Pauli dicti Oppidi Ordinis Fratrum Prędicatorum reformatorum, de licentia tunc Vicarii Generalis Provincię Castellę dicti Ordinis, secundum morem ipsius Ordinis, servatis juris solemnitatibus bonę memorię Alfonso (4) Episcopo Palentin., qui in reparatione dictę domus, cujus magna pars structurarum, & ędificiorum labefacta ruinam minabatur, valorem, seu summam triginta millium ducatorum de suis redditibus exposuerat, multa ędificia in dicta domo solemniter constrnxerat, quod dictum Altare, Capellam Crucifixi nuncupatum, in Ecclesia dictę domus fundatum pro ipsius Alfonsi Episcopi cum ab hac luce migrare contingeret sepultura reficiendam, rędificandam, construendam, & depingendam, ac tumulo eminenti, & rebus aliis necessariis, ut pręfati Capellani, & Scholares divinum officium, & Missas in ea solemniter celebrare possent, fabricandam, & ornandam, ac certum solum prope dictam Capellaniam, & domum hujusmodi consistens, & ad dictam domum legitime pertinens, pro constructione, & ędificatione dicti Collegii, quod idem Alfonsus Episcopus pro viginti Fratribus dicti Ordinis, qui inibi literis continue vacarent, magnis sumptibus, & expensis tunc construere, & ędificare intendebat, libere, & irrevocabiliter concesserunt, & deinde quondam Johannes Currias (5), qui tunc erat, & dilectus filius Vincentius de Castronovo modernus dicti Ordinis Generales Magistri, concessionem hujusmodi approbarunt, & confirmarunt, prout in Instrumentis publicis, seu scripturis authenticis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Rectoris, & Scholarium, ac Capellanorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni hujusmodi pro illius subsistentia firmiori robur Apostolicę cunfirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam servata forma literarum Pauli Prędecessoris hujusmodi, specificatoque prius coram vobis dicto solo, ac vocatis Priore, & Fratribus prędictis, ac aliis vocandis, de concessione hujusmodi, &, si illa in evidentem dictę domus cesserit, & cedat utilitatem, vobis conjunctim procedentibus, legitime constiterit, concessionem eandem, & prout illam concernunt omnia, & singula in Instrumentis, & scripturis hujusmodi contenta, auctoritate nostra approbetis, & confirmetis, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Primo (6), Quarto decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Mandatum.

1. *Vallisoletani.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLXXVII fol. 367.*
3. *Omnium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Alfonso.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Sixti IV.*
5. *Johannes Currias.*) Sic amanuensis: legendum: *Joachinus Turrianus* Magister Generalis, cui successit *Vincentius Bandellus*, ex patria de *Castronovo* nuncupatus.
6. *Quingentesimo Primo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MDII.*

Anno 1502 Die 24 Maii.

Sanseverinen. (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXXII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Thesaurario, & Cantori Cusentin. ac Francisco Arcersii Canonico Catanzanen., Ecclesiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

IN Apostolicę dignitatis specnla, divina dispositione constituti, ad ea, quę pro statu prospero &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum moderni Pręsidentis, & Fratrum Domus Annunciatę S. Severinę, Ordinis Fratrum Prędicatorum, de Observantia nuncupatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum alias venerabilis Frater noster Alexander (4) Archiepiscopus S. Severinę quandam Ecclesiam sub invocatione Annunciatę, sitam in Civitate ejusdem S. Severinę, in loco, qui dicitur Porta nova, & dilecti filii pręfatę civitatis Communitas, nonnullas Domos, & terrenum eidem Ecclesię contigua Pręsidenti, & Fratribus prędictis pro constructione unius Domus pro nonnullorum dicti Ordinis Fratrum perpetuis usu, & habitatione donassent, & concessissent, ac Pręsidentes, & Fratres Domus Annunciatę prędictę donationis hujusmodi vigore, prout juxta eorum privilegia, pręfato Ordini a Sede Apostolica concessa, poterant, terrenum, & Domos donata acceptassent, & ibidem pro pręmissis eorum usu, & habitatione unam domum cum dormitorio, & nonnullis aliis officinis, satis sumptuoso ędificio

cons-

construi cepissent, pro parte Presidentis, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationi, & concessioni prędictis, pro illarum majoris roboris subsistentia, Apostolicę confirmationis robur adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui inter ceteros Ordines in agro Domini plantatos, dictum Ordinem Fratrum Prędicatorum de observantia, claris suis exigentibus meritis, continuis ministeriis caritatis, ac ipsius propagationem, & divini cultus augmentum, nostris maxime temporibus ubique vigere, sinceris desideriis exoptamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam de pręmissis vobis legitime constiterit, donationem, & concessionem prędictas, auctoritate nostra confirmetis, & approbetis, & nihilominus eisdem Pręsidenti, & Fratribus, ut inceptam Domum per eos prędictam ad debitum finem reducere libere, & licite valeant, licentiam, & facultatem eadem auctoritate elargiamini, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, & sine cujuspiam pręjudicio, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, prohibente, ne cujusvis Mendicantium Ordinis professores, in aliqua civitate, vel villa &c. & aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Secundo, Nono Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Facultas.

Fratrum commendatio.

1. *Sanseverinen.*) In *Calabria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CCLXXVII fol.*303.
3. *Prospero &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Alexander*.) Consulendus *Ughellus in Archiepiscopis S. Severinæ*.

Caucensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Anno 1502 Die 5 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXXIII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Saturnini extra, & Priori, ac Cantori Secularis, & Collegiatę Ecclesię Sancti Antonii intra muros oppidi de Medina del Campo, Salamantin. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

A Supremo Patre familias in domo Domini, meritis quanquam insufficientibus, dispensatores effecti, nunquam pias testantium voluntates &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Alfonsi de Fonseca, Domini de Coca, & Alvejos, oppidorum Segobien., & Salamantin., Dięcesum, petitio continebat, quod olim bonę memorię Alfonsus Archiepiscopus Hispalen., dum in humanis ageret, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, inter alias in ejus ultima voluntate disposuit, & ordinavit, ut corpus suum, postquam ab hac luce decessisset, in quadam Capella per eum ordinata in Ecclesia domus Sancti Elefonsi(4)oppidi de Toro (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum, Zamoren. Dięcesis, quę postea juxta ordinationem hujusmodi sumptuoso, & magnifico ędificio, constructa fuit, sepeliretur, & in medio dictę Capellę poneretur ejus imago ex alabastro, & quod in eadem Capella perpetuis futuris temporibus deputarentur duodecim Capellani Seculares ad nutum Domini dictorum oppidorum, pro tempore existentis, ponendi, & amovendi, quorum unus Capellanus major nuncuparetur, & aliis pręesset, alius vero Sacrista esset, ipseque Sacrista duos servitores ad officia Sacristię hujusmodi necessaria exercenda secum habere deberet, necnon una ministra pro ministerio luminarium ad Altare dictę Capellę, ipsique Capellani pro se & defunctorum suorum animarum salute singulis diebus duas Missas cum cantu, & certo responsorio, ac aliis divinis officiis sub certis modo & forma, tunc expressis, celebrare tenerentur, emerenturque pro eorum, ac servitorum & ministrę sustentatione, necnon Capellę hujusmodi manutentione, & aliis inibi necessariis ex pecuniis per eum relictis, annui redditus octuaginta quinque millium morapetinorum, certo etiam tunc expresso modo distribuendorum, quodque interea donec annui redditus hujusmodi emerentur, tenerentur ejus heres, & Dominus dictorum locorum, summam octuaginta quinque millium morapetinorum hujusmodi annis singulis ad pręmissa persolvere, & post obitum ejusdem Archiepiscopi certę naves, & quędam Sacristia, necnon Bibliotheca, in domo prędicta construerentur, & in dicta Bibliotheca ponerentur omnes libri pręter libros Capellę suę, quos idem Alfonsus Archiepiscopus habebat, & quod die, qua ejus corpus sepeliretur, & per novem ac triginta dies, & in fine anni, fierent exequię consuetę juxta consuetudinem dicti oppidi de Toro, prout videretur executoribus suis convenire statui suo, ac Missalia, & Breviaria, & alios omnes libros Capellę suę dictę Capellę construendę reliquit, quodque ex omnibus ornamentis dictę suę Capellę executores sui pręfati caperent omnia ornamenta, ac cruces, & calices dictę Capellę construendę necessaria, & illa eidem Capellę assignarentur, ac quod fieret offertorium biennale panis, vini, & cerę in forma & quantitate per ejus heredes ordinandis, ac darentur duo millia morapetinorum personę quę deferret dictum offertorium biennale, & quod omnes Religiosi quorumcunque Ordinum dicti oppidi diebus obitus sui, & aliarum exequiarum hujusmodi, dicerent Missas & vigilias cum Responsoriis, & eis consuetum salarium daretur. Et insuper mendavit, dotari duas Capellanias, quod in una quatuor, & alia hebdomada tres Missas per quatuor Capellanos in Parochiali Ecclesia de Coca in Ecclesia hujusmodi celebrarent, & cuilibet ex dictis quatuor Capellanis mille morapetinos reliquit, prout in quodam publico Instrumento desuper confecto dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat corpus hujusmodi non in dicta Capella Sancti Elefonsi de Toro sed in dicta Ecclesia de Coca, ubi dictus Archiepiscopus obiit a tempore obitus ejusdem Archiepiscopi, videlicet viginti octo annorum, vel circa, & de presenti sepultus existit, ac dilecti filii Prior, & Fratres dictę domus, quę sub regulari observantia existit, asserentes statuta, regularia dicti Ordinis non permittere, ut Clerici seculares in Ecclesiis suis, aut domorum ejusdem Ordinis aliquas Capellanias obtineant, seu de-

Diplomatis causa.

Nota.

deservlant, quodqne Missę & alia divina officia hujusmodi in eadem Capella propter ejus cum Altari majore Ecclesię domus hujusmodi contiguitatem absque magno divinorum per eosdem Fratres, qui ad observantiam regularem reformati fuerunt, ad dictum Altare celebrandorum, impedimento, celebrari non possent, Capellanos prędictos inibi deputari non permiserint, & licet Capella prędicta in Ecclesia domus hujusmodi opere sumptuoso Alfonsi Archiepiscopi, & Alfonsi de Fonseca prędictorum, naves vero prędictę non Archiepiscopi, nec Alfonsi de Fonseca, sed alterius personę sumptibus, & expensis costructę fuerunt, tamen adhuc voluntas dicti Testatoris quoad constructionem Sacristię & Bibliothecę prędictarum & deputationem Capellanorum, servitorum, & ministrę, ac assignationem octuaginta quinque millium morapetinorum, & delationem offertorii, ac assignationem librorum crucium, & calicum, & ornamentorum hujusmodi, ac quoad exequias prędictas minime adimpleta fuerint, ac etiam non reperiantur quatuor Capellani, volentes celebrare dictas Missas in pręfata Ecclesia Beatę Marię de Coca pro dictis quatuor millibus morapetinis, & idem Alfonsus de Fonseca, desiderans quod voluntas dicti Testatoris adimpleatur, a duobus annis citra numerum dictorum duodecim Capellanorum ad celebrandas Missas, & alia divina officia hujusmodi per dictum Archiepiscopum ordinata, in pręfata Ecclesia B. Marię de Coca, ubi dictum corpus sepultum existit, ut prefertur, deputaverit, cupiatque pro conscientię suę securitate, ac ejusdem Archiepiscopi animę salute, Religionisque propagatione, ac divini cultus augmento in dicto oppido de Coca, ubi nullum Monasterium existit, unam domum cum Ecclesia & aliis officinis necessariis prędicti, aut alterius Ordinis pro duodecim Fratribus ad minus, aut unam Ecclesiam secularem pro duodecim Capellanis, qui missas, & alia divina officia, alias juxta voluntatem dicti Testatoris celebrare tenerentur, construi, & ędificari, seu erigi, aut jam erectam ampliari, aut reędificari facere, & si eidem Alfonso de Fonseca domum, aut Ecclesiam secularem hujusmodi construendi, ędificandi, & erigendi, aut illam ampliandi & reędificandi, licentia concederetur, & fructus octuaginta quinque millium morapetinorum per dictum exponentem, dicti Testatoris hęredem, a tempore obitus pręfati Testatoris hactenus percepti, & debiti, ea quę supersunt, ac pecunię expositę in Capella, & exponenda in navium, Sacristię, & Bibliothecę prędictarum constructione, ac exequiis, & offertorio, necnon pretium librorum Bibliothecę, & Capellę ac ornamentorum crucium, & calicum, Capellę dicti Testatoris in fabricam alterius domus, seu Ecclesię secularis hujusmodi converterentur, & compensarentur, & alii census, sive redditus annuales dictorum octuaginta quinque millium morapetinorum emendi, & assignandi domui, aut Ecclesię Seculari hujusmodi construendę pro institutione Capellanorum. & aliis oneribus prędictis supportandis, perpetuo applicarentur, & appropriarentur, profecto dictus Alfonsus de Fonseca id quod hactenus in Missarum, & divinorum celebratione, & ędificiorum prędictornm constructione exponendum fuisset, & longe ultra, in constructione & ędificiis per eum faciendis hujusmodi exponeret, & redditus prędictos eidem domui aut Ecclesię seculari assignaret, ex quo divini cultus augmento, & religionis propagationi, ac universornm habitatorum dicti oppidi de Coca consolationi, ac eorum & Archiepiscopi, & Alfonsi, de Fonseca prędictorum animarum saluti consuleretur, ac voluntas testatoris quoad celebrationem missarum, & aliorum divinorum officiornm hujusmodi adimpleretur. Pro parte dicti Alfonsi de Fonseca Nobis fuit humiliter supplicatum, ut totum id, quod ad missarum, etiam quas quatuor Capellani in dicta Ecclesia de Coca dicere tenebantur, si aliquę omissę fuerint, ac exequiarum, & aliorum divinorum officiorum celebrationem, necnon in offertorio hujusmodi exponendum erat, ac annuos redditus dictorum octuaginta quinque millium morapetinorum a tempore obitus dicti Testatoris per eundem Alfonsum exponentem perceptorum debitorum pro institutione duodecim Capellanorum, servitorum, & Ministrę prędictorum per dictum Testatorem relictorum, ac quicquid erat exponendum in navium, Sacristię, & Bibliothecę hujusmodi, & quod fuit expostum in Capella prędictorum constructione, ac Offertorio, ac pretium librorum bibliothecę & Capellę Testatoris hujusmodi, ac ornamentorum, & crucium hujusmodi, cum expensis in constructione, seu ampliatione, aut reedificatione domus, vel Ecclesię secularis construendę hujusmodi faciendis, quę, ut prefertur, majores erunt, compensare, ac sibi aliam domum pro usu, & habitatione perpetuis Fratrum prędicti, vel alterius Ordinis regularis observantię, inter quos ad minus duodecim Presbyteri existant, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cemeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, ac aliis officinis necessariis, seu unam Ecclesiam secularem pro duodecim presbyteris, & duobus servitoribus, ac una ministra, qui alias juxta voluntatem dicti Testatoris Missas & alia divina officia celebrent, & decantent, ac deserviant, & eidem Capellano majori in bis, quę celebrationem, & decantationem hujusmodi, & gubernationem dictę Ecclesię concernunt, juxta voluntatem dicti Testaroris, obediant, construi, & ędificari faciendi, aut aliquam Ecclesiam constructam, etiam Parochialem Ecclesiam ampliandi, sen reędificandi, illique annuos redditus prędictos perpetuo applicandi, & appropriandi, Religiosisque cujuslibet Ordinis, pro quo domus hujusmodi constructa fuerit, recipiendi, & perpetuo inhabitandi, ac dictas Missas in pręfata Ecclesia B. Marię per quatuor Capellanos celebrandas per unum Capellanum duntaxat, qui dicta quatuor millia morapetinorum percipiat, celebrari faciendi, facultatem concedere, ac voluntatem dicti Testatoris etiam quoad hoc commutare, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, dictum Alfonsum de Fonseca a quibuscunque excommunicationis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam vocatis dictis Priore, & Fratribus domus, necnon dilecto filio moderno Rectore Ecclesię de Coca hujusmodi, & aliis, qui fuerint evocandi, de pręmissis Nobis expositis, vobis legitime constiterit, totum id, quod in missarum, etiam quas quatuor Capellani in dicta Ecclesia de Coca dicere tenebantur, si aliquę omissę fuerint, & aliorum divinorum officiorum celebratione, ac annuos redditus dictorum octuaginta quinque millium morapetinorum a tempore obitus dicti Testatoris per eundem Alfonsum de Fonseca perceptorum, & debitorum pro institutione duodecim Capellanorum, servitorum, & ministrę prędictorum per dictum Testatorem relictorum, ac quicquid erat expenendum, in navium, Sacristię, & Bibliothecę hujusmodi, & quod fuit expositum in Capellę prędictorum constructione, ac offertorio, necnon pretium librorum Bibliothecę, & Capellę,

Facultas.

ac

ac ornamentorum, crucium, & Capellę Testatoris hujusmodi, cum expensis in constructione, seu ampliatione, aut reędificatione domus, vel Ecclesię secularis construendę hujusmodi faciendis compensandi, & sibi aliam domum pro usu & habitatione perpetuis Fratrum prędicti, vel alterius Ordinis regularis observantię, inter quos ad minus duodecim presbyteri existant, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, & hortalitiis, ac aliis officinis necessariis, seu unam Ecclesiam secularem pro duodecim presbyteris, & duobus servitoribus, ac una ministra, qui alias juxta voluntatem dicti Testatoris Missas, & alia divina officia celebrent, & decantent, ac deserviant, & eidem Capellano majori in his, quę ad celebrationem, & decantationem hujusmodi, & gubernationem dictę Ecclesię concernunt, juxta voluntatem dicti Testatoris obediant, sine alicujus prędjudicio construi, & ędificari faciendi, aut aliquam Ecclesiam constructam, etiam Parochialem Ecclesiam ampliandi, seu reędificandi, illique annuos redditus prędictorum perpetuo applicandi, & appropriandi, religiosisque cujuslibet Ordinis, pro quo domus hujusmodi constructa fuerit, illam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, ac dictas Missas in prędfata Ecclesia B. Marię per quatuor Capellanos celebrandas per unum Capellanum duntaxat, qui dictę Domus, seu Ecclesię construendę hujusmodi, cum officinis, & habitationibus necessariis pro Fratribus, seu Capellanis, ac servitoribus, & aliis ministris, ita brevi tempore perfici non poterit, eidem Alfonso de Fonseca tempus octo annorum ad domum seu Ecclesiam hujusmodi perficiendum & alia pręmissa exequenda, etiam concedere, & dicti Testatoris voluntatem quoad pręmissa commutare, auctoritate nostra curetis. Et nihilominus eidem Alfonso de Fonseca in pręmissis efficacis defensionis auxilio assistentes, faciatis eum licentia, & facultate hujusmodi pacifice gaudere, non permittatis eum per quoscunque desuper indebite molestari. Contradictores &c. non obstantibus pręmissis ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, inter alia prohibente, ne quivis Ordinis Mendicantium Fratres in aliqua Civitate &c. nova loca ad inhabitandum recipere pręsumant &c. & alia, qua cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel Dięcesim &c. seu ne judices &c. & quibusvis aliis Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nos enim, si licentiam domum construendi per vos concedi contingat, domui sic constructę, ac Priori, & aliis ejus Fratribus in ea pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, favoribus &c. aliis domibus Ordinis &c. concessis, & concedendis, uti, potiri, & gaudere possint auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus, & indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. salvo. Aut si Priori, & Fratribus primo dictę domus &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici &c. non possint per literas Apostolicas non facientes &c. de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Secundo, Nonis Novembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Caucensis*,) Vulgo *Coca*, in *Castella veteri*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib. CCCV fol. 112*.
3. *Voluntates &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Elefonsi*.) Seu *Idelfonsi*, aliis *Ildefonsi*.
5. *Toro*.) Seu *Tauren*.

De novo Monasterio Papiensi (1) fundando.

Anno 1502 Die 20 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXXIV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Pręposito Papien., & Archipresbytero S. Petri Clastigii Placentin. Ecclesiarum, in Civitate Papien. commoranti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

IN Apostolicę dignitatis specula, divina disponente clementia constituti, ad ea, quę pro statu prospero Monasteriorum &c. (3) Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii S. Hieronymi, loci Balaii, Ordinis S. Augustini, secundum instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum sub regulari observantia viventium, Papien. Dięcesis, petitio continebat, quod ipsę cupientes habere unum locum in Civitate Papien. pro institutione unius alterius Monasterii sub simili regulari observantia viventium, ut inibi Domino famulari possent, & a pluribus personis, ad dictum Ordinem specialem devotionis affectum gerentibus, super hoc requisitę fuissent cum dilecto filio Antonio de Ratis, Canonico Ecclesię S. Johannis in burgo Papien., qui Parochialem Ecclesiam S. Marci Papien. Canonicatui, & Prębendę ejusdem Ecclesię S. Marci, quos ipse tunc obtinebat perpetuo unitam, seu pro Prębenda dicti Canonicatus assignatam, possidet, etiam de consensu dilectorum filiorum moderni Prępositi, & trium aliorum Canonicorum ex octo Canonicis dictę Ecclesię Sancti Johannis, salvo Sedis Apostolicę beneplacito, convenerunt, & concordarunt, quod si ipsa Priorissa, & Conventus prędfato Antonio, aliam Domum, seu alias Domos ęquivalentes pro Domo, seu Domibus ad dictam Ecclesiam S. Marci, seu Canonicatum, & Prębendam prędictos, & in quibus ipse Antonius inhabitat, eidem Antonio assignarent, prędfatus Antonius Domus hujusmodi, ad Ecclesiam S. Marci pertinentes, eisdem Priorissę, & Conventui pro constructione unius alterius Monasterii, Ordinis, & observantię prędictorum, ac Capellam magnam dictę Ecclesię S. Marci pro divinis officiis diurnis pariter, & nocturnis per Priorissam, & Moniales dicti Monasterii erigendi pro tempore existentes, celebrandis, & decantandis, concedere teneretur, & quod in eadem Capella corpora Priorissę, & Monialium pro tempore decedentium duntaxat, & non aliorum absque consensu dicti Antonii, & pro tempore existentis Canonici ejusdem Ecclesię S. Johannis, dictam Ecclesiam S. Marci pro tempore obtinentium, sepeliri, & etiam in aliqua parte muri, seu parietis dictę Ecclesię S. Marci, unam fenestram ad rotam muratam, ut exinde petentibus responderent, fieri facere, ac vineas dictę Ecclesię S. Marci, domos, & sedimina pro habitatione Priorissę, & Monialium prędictarum, seu etiam pro hujusmodi jam de novo construendo, seu erigendo Monasterio, necessarias, & opportunas, quocunque tempore, etiamsi Domus ipsę emphyteusę,

Diplomatis causa.

vel Censuales dictę Ecclesię S. Marci fuerint, seu alias ad illam, vel dictam Ecclesiam S. Johannis pertineant, emere, ac domos, & sedimina a solutione canonis hujusmodi, dando alia bona immobilia equivalentia, seu census annuos, etiam ęquivalentes, ita quod postmodum ad dictum erigendum Monasterium, pleno jure pertinerent, liberare possent, ita tamen quod Priorissa, & Moniales prefatę teneantur singulis annis in Festo S. Marci dare eisdem Preposito, & Capitulo dictę Ecclesię S. Johannis duas libras cerę, & unam libram thuris, & duodecim solidos imperiales, videlicet unum Preposito, & alios octo aliis singulis octo Canonicis, & alium Sacristę dicti S. Johannis, & duos solidos illi qui cantabit Missam magnam in dicta Ecclesia, & in Festo ejusdem S. Marci, quodque ad prefatam Ecclesiam S. Marci personaliter accedere, ibique primas, & secundas vesperas dicti Festi S. Marci, ac Missam solemnem cantare tenerentur, & quod Priorissa, & Moniales predictę in eadem Capella non possent celebrari facere exequias, sine licentia, & participatione Prepositi pro tempore existentis, & Canonicorum dictę Ecclesię S. Johannis, neque etiam habere aliquem alium Capellanum, qui eis Missas, & alia divina officia celebraret, nisi Rectorem dictę Ecclesię S. Marci, seu Canonicum dictę Ecclesię S. Johannis, qui ratione sua predicta ipsam Ecclesiam S. Marci pro tempore obtineret, quodque legata, quę pro tempore fierent eidem Ecclesię S. Marci, essent Rectoris dictę Ecclesię S. Marci pro tempore existentis, & quod si Priorissa, & Moniales aliquo tempore procurarent aliquas concessiones, seu dispensationes, aut gratias, vel indulta quęcunque contra formam, & tenorem premissarum conventionum, ex tunc privatę essent omnibus juribus, quę vigore hujusmodi conventionum habere contingeret, quodque premissorum omnium confirmatio, & approbatio, expensis dictarum Monialium a Sede Apostolica obtinerentur, & impetrarentur, prout in quodam Instrumento publico, seu aliis scripturis desuper confectis, plenius dicitur contineri. Et, ut eadem petitio subjungebat, cum Priorissa, & Moniales prefatę, Monasterium, quod inhabitant de presenti, cum sit extra muros Papien., cuperent pro majori earum decentia, & commoditate, illud, de novo in Civitate Papien. erigendo, Monasterio perpetuo uniri, annecti, & incorporari, pro parte Priorissę, & Conventus, ac Hilarii, de Guidebonis moderni Prepositi, ac trium aliorum Canonicorum predictorum, asserentium majorem partem Capituli dictę Ecclesię fore, & predicta ad dictorum utilitatem cedere, ut conventioni predictę, ac prout illam concernunt, omnibus, & singulis in dicto Instrumento, seu scripturis publicis contentis, pro illarum majori roboris subsistentia, Apostolicę confirmationis robur adiicere, Priorissę vero, & Conventus hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasterium S. Hieronymi erigendo predicto perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui divini cultus augmentum ubique vigere nostris maxime temporibus, intensis desideramus affectibus, quique dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur, exprimere verum annuum valorem, secundum communem extimationem, tam beneficii uniendi, quam illius, cui uniri peteretur, & semper in unionibus fieret commissio ad partes, vocatis quorum interesset, ipsosque Hilarium Prepositum, & tres Canonicos, necnon Priorissam, & Conventum prefatos, ac illius singulares personas a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, ac tam S. Hieronymi, quam erigendi Monasterii predictorum fructuum, reddituum, & proventuum, veros valores annuos presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati &c. mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, vocatis aliis prefatę Ecclesię S. Johannis Canonicis, qui dictę concordię non consenserunt, & aliis, qui etiam fuerint evocandi, de premissis omnibus auctoritate nostra vos diligenter informetis, &, si per informationem eandem, ita esse repereritis, concordiam predictam, ac prout illam concernunt, omnia, & singula in instrumento, seu publicis, aut privatis scripturis predictis contenta, quatenus sint licita, & honesta, & Sacris Canonibus non contraria, dummodo ad hoc dicti Ordinis Protectoris expressus accedat assensus, eadem auctoritate nostra confirmare, & approbare, supplereque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus, si confirmationem, approbationem, & suppletionem hujusmodi, per vos fieri contigerit, ut prefertur, Monasterium S. Hieronymi predictum eidem erigendo Monasterio perpetuo unire, annectere, & incorporare dicta auctoritate nostra curetis, ita quod liceat Priorissę, & Monialibus prefatis, per se, vel earum alteram, aut earum legitimum procuratorem dicti Monasterii S. Hieronymi, illiusque regiminis, & administrationis, corporalem possessionem propria auctoritate apprehendere, vel illam ut prius continuare, ac ut unitum perpetuo dicto erigendo Monasterio retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in suos, & Monasterii hujusmodi usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Contradictores &c. Non obstantibus voluntate nostra predicta, & constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis predictorum &c. necnon privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem predictas, Monasterium S. Hieronymi ad prophanos usus nullatenus convertatur, sed illius Ecclesię, Priorissę, & Moniales prefatę, Missas, & alia divina officia interdum faciant celebrari, quodque si Priorissam, & Moniales predictas, dicto Monasterio noviter erigendo, pretextu non observantię concordię hujusmodi, aut alias quovis modo privari contingeret, eo casu liceat eis ad possessionem regiminis dicti Monasterii S. Hieronymi, illiusque bonorum, prout tempore factę unionis existebant, redire, & illas continuare, in omnibus, & per omnia perinde ac si unio hujusmodi minime facta fuisset, concedimus, & indulgemus, & insuper &c. quoad unionem hujusmodi, irritum decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Secundo, Tertiodecimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Facultas.

1. *Papiens.*) In *Longobardia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCCV fol.* 180.
3. *Monasteriorum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

De

De componenda lite Mutinensium Fratrum.

Anno 1503 Die 23 Februarii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CXXV.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Donato de Aretio Canonico Ferrarien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Conquesti sunt Nobis Prior, & Fratres Domus Sancti Dominici Mutinen. Ordinis Fratrum Prędicatorum, quę juxta privilegia Apostolica bona habere potest, quod Jacobus de Cortesiis Canonicus Mutinen., & Johannes de Ragonibus (2), & quidam alii clerici, & laici Civitatis, & Dięcesis Mutinen. super summa quindecim ducatorum anri per eosdem conquerentes eidem Canonico in depositum assignata, ac rebus aliis injuriantur eisdem. Cum autem iidem conquerentes, sicut asserunt, eorundem injuriantium potentiam merito perhorrescentes, eos infra Civitatem, seu Dięcesim prędictas nequeant convenire secure, discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, & auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernas, faciens quod decreveris per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui fuerint nominati si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellas veritati testimonium perhibere. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Secundo (3), Septimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Jo. de Pereriis.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Mutinensi*.
2. *Ragonibus.*) Gens est nobilitate clara, quæ nunc etiam floret.
3. *Quingentesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDIII*.

De sepultura (1) cujusdam mulieris.

Anno 1503 Die 29 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CXXVI.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Oliverio Ferre, & Petro Ameti Canonicis Ecclesię Redonen. (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Humilibus &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Sancti Dominici Nanneten. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod licet alias quondam Stephaneta Persenault, dum viveret, relicta quondam Johannis Conrauld laici, vidua, Nanneten., condens in ejus ultima voluntate testamentum, ipsius sepulturam in Ecclesia dictę domus elegisset, quia tamen eadem Stephaneta, voluntate prędicta non mutata, postmodum vita functa dilectus filius Guillelmus Grassellen., qui pro tempore pro Rectore Parochialis Ecclesię Sancti Laurentii etiam Nanneten. se gerit, premissorum non ignarus corpus ejusdem Stephanetę rapiens, illud per vias obliquas ad dictam Ecclesiam S. Laurentii, non sine plurimorum scandalo, deferre, ac inibi humari fecerat, & super hoc alias graves injurias, & jacturas eisdem Priori, & Fratribus de facto intulerat, prędicti Prior, & Fratres eundem Guillelmum super hoc, inter alia petendo corpus ejusdem Stephanetę exhumari, ipsisque restitui, & in eorum Ecclesia juxta electionem suam hujusmodi tumulari, ac de injuriis, & jacturis hujusmodi per dictum Guillelmum satisfieri eisdem coram tunc Vicario venerabilis Fratris nostri moderni Episcopi Nanneten, in spiritualibus generali, non ex delegatione Apostolica, traxerunt in causam. Idemque Vicarius in causa ipsa ad certos paucos actus judiciales inter easdem partes processit. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prefatus Guillelmus Curię Episcopalis Nanneten. Advocatus existat, & inibi multos extorqueat favores, & propterea dicti Prior, & Fratres non sperent, in dicta Curia consequi posse justitię complementum, pro parte ipsorum Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut causam ipsam ab eodem Vicario ad Nos advocare, illamque in statu debito restituendam ulterius, & quas dicti Prior, & Fratres contra eundem Guillelmum super damnis, quę propter pręmissa perpessi sunt, ac aliis pręmissis movere intendunt, causas audiendas, cognoscendas, fineque debito terminandas, cum omnibus, & singulis ab eis dependentibus, ac eis connexis, aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque in pręmissis eis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur statum pendentis causę hujusmodi presentibus pro sufficienter expresso habentes, illumque harum serie ad Nos advocantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, vocatis prefato Guillelmo, & aliis, qui fuerint evocandi, pendentem illam in statu debito restitutam ulterius, ac alias causas prędictas, auctoritate nostra audiatis, &, appellatione remota, fine debito decidatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem &c. Seu ne judices &c. ac aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si prefato Guillelmo &c. ab eadem Sede indultum existat quod interdici, suspendi &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Tertio, Tertio Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Sepultura.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. LX.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libr. CCXCIII fol.* 262.
3. *Redonen.*) Vulgo *Rennes*, in *Britannia minori*.

Mat.

Anno 1503 Die 16 Maii.

Matthæo, ac Bartholomæo Fratribus, alumnis Domus Alleluya (1) liceat visitare sepulcrum Dominicum,

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXXVII.

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Matthęo, & Bartholomęo Domus Alleluya, Ordinis Fratrum Predicatorum, Provincię Indię (3) professoribus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

VEstrę devotionis exigentibus meritis, votis vestris libenter annuimus, & petitiones vestras in his, quę honeste postulatis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter exaudimus. Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestrâ, petitio continebat, vos, qui ad pręsens in Romana Curia estis, & ab ea recedere, & ad partes Indię redire intendatis zelo devotionis accensi, in reditu vestro hujusmodi Sepulcrum Dominicum, & alia oratoria Terrę Sanctę desideratis personaliter visitare, sed id adimplere non valetis, nisi piis fidelium eleemosynis vobis succurratur. Nos, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, quod Sepulcrum, & alia Oratoria supradicta, quibuscunque prohibitionibus, constitutionibus, & processibus Sedis Apostolicę habitis, seu etiam promulgatis, pęnas, & sententias spirituales, & temporales continentibus, nequaquam obstantibus, ex causa prędicta valeatis visitare, illaque nihilominus pro hujusmodi visitatione deferre, ac etiam exhibere, sine quibus peregrinationes hujusmodi adimplere commode non possitis, dummodo ad partes illas nulla alia deferatis, nec deferre faciatis, quę in profectum, vel favorem hostium Fidei Christianę cedere valeant, vobis, & cuilibet vestrum auctoritate pręsentium indulgemus, & nihilominus de Omnipotentis Dei misericordia, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, qui de bonis sibi a Deo collatis pias eleemosynas pro visitatione hujusmodi erogaverint, quoties id fecerint, mille dies de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxamus. Nulli ergo &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Tertio, Decimo septimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Domus Alleluya.*) Hinc liquet emendandos *Theophilum Raynaudum*, ceterosque nonnullos, qui *Dominicanos* scriptores ex eo deridendos præbent, quod de Fratribus *Æthiopicis*, & eorum Conventu *Alleluja* nuncupato, locuti sint. Fratres Prædicatores in *Æthiopia* Cœnobia posuisse negat *Theophilus*, & ipsius asseclæ pernegant, quia *Franciscus Alvares*, qui regiones illas anno circiter *MDXX* peragravit, nec domus illas, nec ibidem Religiosos Ordinis Sancti *Dominici* vidit. Mirum quod *Franciscus Alvares*, sex annos in *Æthiopia* commoratus, ejusdem Ordinis professores ibi non viderit, cum *Raphael Volaterranus* per hæc tempora *Romæ* scribens, dicat, se vidisse quosdam Dominicanos *Æthiopes*, qui *Romam* venerant religionis ergo. De nonnullis aliis eorundem nationis, & instituti Fratribus, qui, sedente *Leone X*, Romam petierunt, loquitur *Seraphinus Razzius*. Referunt antiqua manuscripta *Valentiæ* servata in Archivo Regio, quod anno *MDXV* die X Mensis Aprilis octo Fratres Prædicatores *Æthiopes*, in patriam *Roma* remeantes, *Valentiæ* transierunt, in Cœnobio *S. Dominici* diversati sunt, ibique Dominica die, spectante populo, cunctis præ gaudio lacrymantibus, *Æthiopico* ritu, sacra peregerunt. Alios ejusdem professionis *Æthiopes* Fratres anno *MDIV* in *Italia* se vidisse testatur *Marcus Antonius Sabellicus*. Eodem seculo Fratres *Æthiopes* affuerunt ejusdem Ordinis Capitulo Generali *Barchinonensi*. Ab antiquioribus, ac junioribus auctoribus hac de re citandis supersedeo. Nec enim *Theophilus*, etiamsi fidę careant ipsius germani Fratres *Christoval.*, *Suares*, *Gonzales*, *Roderigues*, & *Rodericus Alvares*, qui, teste *Barosio* nostro in *Apolog. Lib. V Sect. IV pag.* 217, jurant se vidisse Cœnobia nostra *Æthiopica*, licet, inquam, hæc flocci-faceret *Theophilus*, hujusce tamen Constitutionis *Alexandri VI* testimonium nullatenus refellere posset. Cur autem *Franciscus Alvares* Fratres nostros in *Æthiopia* non viderit, paucis dicam: Orator *Lusitaniæ* Regis *Franciscus* hospitabatur apud *Æthiopiæ* Imperatorem. Principem colebat assiduis obsequiis. Fratres Prædicatores in Regia non vidit.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCCVII fol.* 89.

3. *Provincia India.*) Ergo Provincia *India* tunc constituta.

Anno . . . Die . . . .

In Magos (1), ac ceteros id genus viros, & mulieres.

Ex Peña (2) ad calcem Directorii Inquisitorum pag. 109.

CXXVIII.

Dilecto filio Angelo (3) de Verona Ordinis Prędicatorum Sacrę Theologię Professori in Provincia Lombardię, hęreticę pravitatis Inquisitori, & Successoribus suis.

ALEXANDER PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm acceperimus in Provincia Lombardię diversas uniusque sexus personas diversis incantationibus, & diabolicis superstitionibus operam dare, suisque veneficiis, & vanis observationibus, multa nefanda scelera procurare, homines, & jumenta, ac campos destruere, & diversos errores inducere, magnaque inde scandala exoriri, decrevimus pro Pastoralis officii Nobis ex alto commissi, ministerio, scelera hujusmodi compescere, ac scandalis, & erroribus pręmissis, quantum cum Deo possumus, occurrere. Eapropter tam tibi, quam etiam successoribus tuis per Lombardiam constitutis, de quibus in his, & & aliis plenam in Domino fiduciam obtinemus, committimus, & mandamus, ut etiam soli, honesto tamen comitatu, per vos eligendo, associati, contra easdem utriusque sexus personas diligenter inquiratis, easque justitia mediante puniatis, & compescatis. Et ut melius commissionem hujusmodi exequi possitis, contra illas vobis plenam, & omnimodam, harum serie, concedimus facultatem. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon indultis, & concessionibus Ordinariis forsan pro tempore factis, ceterisque contrariis quibuscunque non obstantibus. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, Die &c. (4).

1. Ma-

1. Magos.) Peña loco laudato notat, quod ejusdem argumenti habetur alia (constitutio) Innocentii VIII... Hadriani VI. & alia Leonis X ... Vide Bartholomæum Spineum lib. de Strigibus Cap. III.
2. Peña.) Citat Directorium Sabellanum fol. 426.
3. Angelo.) Cujus meminit Echard Tomo II Scriptorum Ordinis Seculo XVI pag. 332.
4. Die &c.) Annus, & dies desiderantur. Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. XI pag. 391 hanc Constitutionem refert ad annum MCCCCXCIV.

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Legati, Dignitates, Alexandro VI Summo Pontifice, Promotos exhibens.

PATRIARCHA.

F. Thomas Donatus, Venetus, Patriarcha Venetiarum. *Ughellus in Patriar. Venet. Tomo V Italiæ Sacræ pag. 1306, Edit. Venet. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. III Tit. VII pag. 49, ex Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 314 num. CCCXLI. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDV pag. 11. Johannes Dominicus Armanus* in *Monumentis selectis Conventus S. Dominici Venetiarum* (cujus alumnus fuit Donatus) *Cap. IX pag. 76 &c.* Ejusdem *Donati* laudes celebrant plures alii Scriptores, quos isti laudant, sed notandum, quod ipsius electionem passim reiiciunt ad diem *XIV* Novembris, & in hoc emendandi, die siquidem prima Octobris Patriarcha renunciatus est, uti liquet variis Constitutionibus hac de re datis. Asservantur in Archivo Ordinis. Ceteris brevitatis gratia prætermissis, istas transcribendas duxi. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ Donato Electo Venetiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Maffeo tituli Sanctorum Sergii & Bachi Presbytero Cardinali regimini Ecclesiæ Venetiarum ex concessione, & dispositione Apostolica præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret per dictæ Sedis providentiam &c. provisionem ejusdem Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam decernentes ex tunc irritum, & inane &c. si secus &c. contigerit attentari. Postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Maffei Cardinalis, qui extra Romanam Curiam naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponeretur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum de observantia nuncupatorum professorem in Presbyteratus &c. constitutum, cui apud nos, de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Patriarcham, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. confidentes &c. Jugum igitur Domini &c. prompta devotione suscipiens &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXV fol. 324.* In alia vero sic legitur. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus universis suffraganeis Ecclesiæ Venetiarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie Ecclesiæ Venetiarum Pastoris solatio destitutæ tunc per obitum bonæ memoriæ Maffei tituli Sanctorum Sergii, & Bachi Presbyteri Cardinalis extra Romanam Curiam defuncti, qui Ecclesiæ prædictæ, concessione, & dispositione Apostolica præerat, de persona dilecti filii Thomæ Ordinis Fratrum Prædicatorum de observantia nuncupatorum professoris Electi Venetiarum, Nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate providimus, ipsumque illi præficimus in Patriarcham, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ Ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, quocirca universitatem vestram rogamus, monemus, & hortamur attente, ac per Apostolica scripta vobis mandamus, quatenus eidem Electo, tanquam membra capiti obsequentes exhibeatis eidem obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas, ita quod mutua inter vos, & ipsum &c. devotionem vestram possimus propter hoc non immerito commendare. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXV fol. 325.* Quanti fecerit *Alexander VI* Patriarcham *Donatum*, liquet ex tribus Constitutionibus, quas refert *Ughellus* supra laudatus.

Anno 1492 Die 1 Octobris.

ARCHIEPISCOPI.

Anno 1494. F. Baptista Armenus, Archiepiscopus Nascivanen., *Nassivan.*, in Armenia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit, IX pag. 56, ex Galano. Cavalerius Tomo I pag. 313 num. CCCXXXVI.*

Anno 1495 Die 8 Augusti. F. Johannes Poyade, Archiepiscopus Thessalonicensis, *Salonichi*, in Macedonia. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Quod huic Metropoli præfuerit, habetur ex sequentibus Constitutionibus, ex quibus emendandus etiam *Fontana* Sedem *Thessalonicensem* recensens inter Episcopales. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Poyade electo Thessalonicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane Ecclesia Thessalonicen. certo modo Pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ac verum, & ultimum dictæ ecclesiæ vacationis modum, & si ex illo, quævis generalis reservatio, & in corpore juris clausa resultet, præsentibus pro expresso habentes, necnon ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem, ne ecclesia ipsa longioris vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, Ordinem ipsum expresse professum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum, honestate decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circunspectum, ac aliis multiplicium virtutum meritis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Archiepiscopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam accedas &c. ac quod extra tuam Civitatem, & Diœcesim Pontificalia nequeas officia exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Sexto Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXI fol. 325*. Episcopi *Sabiniensis* Vicarius fuit *Johannes*. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Thessalonicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus &c. hodie siquidem ecclesia Thessalonicen. tunc certo modo Pastore carente, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus Apostolica auctoritate providendum præficiendo te illi in Archiepiscopum, & Pastorem, prout in nostris desuper confectis literis, in quibus voluimus, quod quam primum literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam præfatam, quæ in partibus Infidelium consistit commode nequeas te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favore prosequi gratioso, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad ecclesiam præfatam accedere, seu apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, tam in Civitate, vel Diœc. Sibinicen., quam quibuscunque aliis Civitatibus, & Diœcesibus, dummodo per venerabilem Fratrem nostrum Franciscum modernum, & pro tempore existentem Episcopum Sibinicen., & alios locorum ordinarios ad id requisitus fueris de speciali licentia eorum ordinariorum, hujusmodi Pontificalia officia exercere, libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Sexto Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Libro XXXI fol. 326.*

Anno 1498. F. Martinus de Lignano, Bononiensis, Archiepiscopus Sipontinus, in Regno Neapolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XC pag. 100, ex Ughello. Cavalerius Tomo I pag. 316 num. CCCXLIII, ex Pompejo Surnellio*, & *Plodio*.

Anno 1499. IDem ex Archiepiscopo Sipontino Archiepiscopus Consentinus, in Calabria. Auctores mox laudati.

Anno 1501. F. Petrus Belloradus, Hispanus, Archiepiscopus Messanensis, *Messina*, in Sicilia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LXI pag. 86. Pirrus in Sicilia Sacra. Cavalerius Tomo I pag. 319 num. CCCLVIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 24 col. I, & in addendis pag. 997.*

Anno circiter 1502. F. Benedictus, hujus nominis II, Armenus, Archiepiscopus Nascivanensis, *Nassivan.*, in Armenia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. IX pag. 56.* Ejusdem *Benedicti* meminit *Fontana* in libro, cui titulus: *Constitutiones, Declarationes, & Ordinationes Capitulorum Generalium &c. pro Prov. Nexciavanen. in Armenia XXXIV pag. 268. Cavalerius Tomo I pag. 321 num. CCCLXII.*

F. Ro·

F. Robertus de Noja, ex Episcopo *Acerrano*, ut in hac *Appendice* dicetur, Archiepiscopus Naxiensis, seu Naxensis, vulgo *Naxia*, & *Nacsia*, in ejusdem nominis Insula maris Ægæi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LXV pag. 87, ex Ughella in Episcopis Acerran. Cavalerius Tomo I pag. 327 num. CCCLXXIV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag. 30, & ad annum MDIV pag. 10, ex Altamara, & Vallia.* Nota quod Ecclesia *Pariensis* est unita cum *Naxiensi*. Hinc utrique præfuit *Robertus*, uti docent auctores mox laudati. Anno 1503.

EPISCOPI.

F. Alfonsus a S. Cipriano, Hispanus, Episcopus Libariensis, sub Archiepiscopo Achelicensi, in Thracia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. CCCXXX pag. 214, ex Actis Consistor. Alexandri VI. Cavalerius Tomo I pag. 305 num. CCCXII.* Quod Vicarius fuerit Episcopi *Zamorensis*, habetur ex hoc Diplomate. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alfonso Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia præsentato Electo Libarien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris Ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus, hodie siquidem ecclesiæ Libarien. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob eorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum corundem consilio duximus Apostolica auctoritate providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, in quibus voluimus quod quam primum illas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia exercere nequires. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam præfatam, quæ in partibus infidelium constituta existit, absque personæ tuæ periculo nequeas, te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te favore prosequi gratioso, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad ecclesiam prædictam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis in Civitate, & Diœcesi Zamoren. duntaxat, si ad id per venerabilem Fratrem nostrum Johannem modernum, & pro tempore existentem Episcopum Zamoren. fueris super hoc requisitus, & de ejus speciali licentia hujusmodi Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac quibuscunque &c. nequaquam obstantibus, eadem auctoritate, tenore præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Tertio Non. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXV fol. 53.* Successit *Gutterio* nostro de *Quinones*, alias de Leon, de quo dictum fuit ad annum *MCCCCLXXVII*. Id liquet ex hac alia Constitutione. *Alexander Episcopus, dilecto filio Alfonso Electo Libarien Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Præsentato, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Libarien. tunc per obitum quondam bonæ memoriæ Gutterii Episcopi Libarien. Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente ascitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ, solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus quod si non recepta a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum, suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, forma autem juramenti, quod præstabis hæc est, Ego Alfonsus Electus Libarien. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Alexandro PP. VI &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Pridie Non. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXV fol. 53.* Anno 1492 Die 3 Decembris.

F. Albertus de Szezecin, Episcopus Theodosiensis, vulgo *Caffa*, in Tartaria Minori. Nunc Sedes est Archiepiscopalis. *Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag. 213.* Anno 1493.

F. Laurentius Dominicus Episcopus Sagonensis, *Sagona*, in Corsica, sub Archiepiscopo Pisano. *Ughellus in Episcopis Sagonen. Tomo III Italiæ Sacræ pag. 517, Edit II. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DIII pag. 281, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 320 num. CCCLX.* Anno 1493.

F. Garcias Vayon, Hispanus, *Piscator animarum* vulgo dictus, Episcopus Laudicensis, seu Laodicensis, vel Laodiciensis, vulgo *Laudicha*, sub Patriarcha Antiocheno. Nunc Metropolis est Laodiciensis Eccle- Anno 1493.

Ecclesia. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. CCCXIII pag. 210, ex Actis Consistorialib. Alexandri VI, & ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 379 num. XXX. Quod Garcias noster cognomento fuerit Vayon, non vero Vaison, vel Baison, uti docet Cavalerius, probatur hac Constitutione. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Garciæ Vayon Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina supereminens largitas non nunquam in nonnullis sic suæ gratiæ dona diffundit quod etiam &c. per suarum virtutum merita hujusmodi defectum supplentes mereantur ad dignitatum culmina promoveri. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Laudicen. ad præsens certo modo vacanti de persona tua, auctoritate apostolica, providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem, præficere, ac tibi pensionem annuam Ducentorum ducatorum auri de Camera super fructibus, redditibus, & proventibus mensæ Episcopalis Placentin. per venerabilem Fratrem nostrum Rodericum modernum, & successores suos Episcopos Placentin. pro tempore existentes tibi, quoad vixeris, in certis terminis, annis singulis, persolvendam reservare, constituere, & assignare intendamus, &, ut accepimus, tu &c. nos sperantes quod tu per grandia virtutum merita quibus circumfultus existis, & alia tibi affutura suffragia eidem ecclesiæ Laudicen. esse poteris multipliciter fructuosus, motu proprio, non ad tuam, vel alterius per te, nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera liberalitate tecum, ut eidem ecclesiæ Laudicen. in Episcopum, & Pastorem præfici, illique præesse, ac illius curam, & administrationem in spiritualibus, & temporalibus gerere, & exercere, ac pensionem prædictam, quoad vixeris, percipere libere, & licite valeas defectu prædicto, ac Pictaven concilii &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus. auctoritate apostolica, tenore præsentium de specialis dono gratiæ dispensamus. Nulli ergo &c. nostræ dispensationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo Tertio decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. XXXI fol. 320. Emendandi quoque Fontana, Cavalerius, aliique Scriptores docentes Garciam suffraganeum, seu Vicarium fuisse Roderici Episcopi Palentini. Rodericus enim Placentiæ jus dicebat, non vero Palentiæ, ut ex hoc alio Diplomate videre est. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Garciæ Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori, electo Laudicen, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam geris ecclesiam promeretur, ut te &c. hodie siquidem ecclesiæ Laudicen, tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum, accepta de Fratrum eorundem consilio, duxerimus Apostolica auctoritate providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus volumus, quod quam primum illas haberes expeditas, ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter resideres apud eam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Laudicen. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam, præfatam quæ in partibus infidelium consistit, nequeas absque personæ tuæ periculo accedere, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hoc parte supplicationibus inclinati tibi. quod ad ecclesiam Laudicen. prædictam accedere, seu apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque, postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Placentin. duntaxat, si ad id per venerabilem fratrem nostrum Rodericum modernum, & pro tempore existentem Episcopum Placentin. requisitus fueris, & de illius speciali licentia pontificalia officia hujusmodi exercere, libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c nequaquam obstantibus eadem auctoritate tenore præsentium indulgemus. Nulli ergo &c nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Tertio decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. XXXI fol 319. Quod tandem Laodiciensis Ecclesia, cujus hic mentio, Patriarchæ Antiochenæ Metropolitico jure tunc subesset, habetur ex hac Constitutione. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Garciæ Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori Electo Laodicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Laudicen. Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio. auctoritate Apostolica, duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos igitur ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes. tuis supplicationibus inclinati, tibi. ut a quocunque malueris Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente. accitis & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis, similem gratiam. & communionem habentibus, munus consecrationis suscipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito Juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum auctoritate nostra impendere tibi possit, plenam. & liberam concedimus, earundem præsentium tenore, facultatem, volumus, autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus. quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto Juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum, suspensi sitis eo ipso &c. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti Juramenti nobis, de verbo ad verbum, per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocitius destinare procures quodque per hoc venerabili Fratri nostro Patriarchæ Antiochien. cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur, forma autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Garcias Laudicen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Sanctæque Romanæ ecclesiæ, ac Domino nostro Domino Alexandro PP VI suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Secundo, Undecimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. XXXI fol. 319.

F. Leonardus, Germanus, Episcopus Sodorensis, seu Sodcrensis, in Scotiæ Regno, sub Archiepiscopo Glascoviensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLIV pag. 297, ex Regestis Magistri Ordinis Joachini Turriani fol. 127*, ubi sic legitur: *Reverendissimo D. Leonardo Episcopo Sodarea. (Sodoren.) ex Ordine nostro assumpto datur facultas retinendi in suum servitium, & Capellanum Fratrem Marzolphum Stoffez Conventus Argentinen. Die XX Junii MCCCCXCIII. Cavalerius Tomo I pag. 305 num. CCCXIV.* Anno circiter 1493.

F. Conradus Antonii, Episcopus Dionysien., vulgo *Varne*, in Bulgaria. Omittitur a *Fontana, Cavalerio &c.* Successit cuidam *Johanni*, quem crediderim *Johannem de Ilten*, de quo dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Sixti IV ad annum MCCCCLXXVI*, Quod Episcopus fuerit liquet ex sequentibus Constitutionibus. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Conrado Antonii electo Dionysien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Dionysien. regimini Ecclesiæ Dionysien. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. & deinde dicta Ecclesia per obitum dicti Johannis, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, in Sacerdotio constitutum, religionis zelo conspicuum, literarum scientia præditum, vitæ munditia, ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis &c. de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te transferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Dionysien. Pontificalia nequeas officia exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio*, (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCIV) *Non. Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. LXI fol. 290*. Aliud Diploma hujus tenoris est. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Conrado Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Dionysien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam, non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Dionysien. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum consilio eorundem duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus quod quam primum literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & resideres personaliter apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia exercere non posses, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus Infidelium consistit commode nequeas te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favore prosequi gratioso, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, te, quod ad ecclesiam prædictam accedere, nec apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœc. Verden. dummodo per venerabilem Fratrem nostrum Bartoldum Episcopum Hildesemen., qui Ecclesiæ Verden. administrator perpetuus per Sedem Apostolicam deputatus existit, seu ejusdem ecclesiæ Verden. administratores, vel Episcopos pro tempore existentes requisitus fueris, & de eorum speciali licentia hujusmodi pontificalia exercere, libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio* (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCIV) *Nono Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. VIII An. II fol. 231*. Anno 1494 Die 24 Januarii.

F. Alfonsus, Episcopus Salonensis, sub Archiepiscopo Atheniensi, in Græcia. Hunc non norunt *Fontana, Cavalerius &c.* Episcopus certe fuit, ut ex his Diplomatibus habetur. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alfonso electo Salonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Salonen. &c. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c reservandam decernentes ex tunc irritum, & inane si secus &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ipsius Johannis Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ipsa ecclesia longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, ac in Sacerdotio constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque virtutum donis, prout fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de dictorum* Anno 1494 Die 19 Martii.

Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad ecclesiam prædictam accedas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Salonen. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio, (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCIV) Quarto decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. LXI fol. 250. Suffraganeus, seu Vicarius Archiepiscopi Toletani fuit Alfonsus. Hinc sequens Constitutio. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alfonso Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, electo Salonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus, hodie siquidem ecclesiæ Salonen., tunc certo modo Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio duximus, auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus, quod quamprimum illas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Salonen. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam præfatam, quæ in partibus infidelium constituta est, absque personæ tuæ periculo nequeas, te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad ecclesiam prædictam accedere, & apud illam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis in Toletan., & Seguntin. Civitatibus, & Diœcesibus, dum ad id per dilectum filium nostrum Petrum tituli Sanctæ Crucis in Jerusalem Presbyterum Cardinalem, qui Toletan., & Seguntin. ecclesiis ex concessione, & dispositione Apostolica præesse dignoscitur, & Archiepiscopum Toletan., & Episcopum Seguntin. pro tempore existentes, fueris requisitus, & de illorum speciali licentia hujusmodi Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis, nequaquam obstantibus, eadem auctoritate, tenore præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostri indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio, (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCIV) Quartodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. I I An. II fol. 87. In tertio tandem Diplomate hac de re dato legitur: Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alfonso electo Salonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos nuper ecclesiæ Salonen. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi qui Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professus existis, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum a te nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere tibi, libere, & licite possit, plenam, & liberam concedimus, earundem præsentium tenore, facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Antistitem dicto juramento idem Antistes munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere presumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas, tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Athenien., cui præfata Salonen. Ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur, forma autem juramenti quod præstabis hæc est. Ego Alfonsus Salonen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, ac Domino, Domino nostro Alexandro PP. VI, suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Tertio, (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCIV) Duodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. LXI fol. 251,

Anno 1494 Die 7 Aprilis.

F. Gabriel Polvar, Episcopus Bosnensis, in ejusdem nominis Regione, sub Archiepiscopo Colocensi. Istius Episcopi non meminerunt Fontana, Cavalerius &c. Hinc transcribendæ Constitutiones hac de re datæ. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gabrieli Polvar Electo Bosnen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem provisiones ecclesiarum omnium apud Sedem prædictam tunc vacantium ordinationi, & dispositioni nostræ reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. contigerit attentari, & deinde Ecclesia Bosnen. ex eo Pastoris solatio destituta quod nos nuper venerabilem Fratrem nostrum Lucam Episcopum Canadien. tunc Bosnen. a vinculo quo eidem ecclesiæ cui tunc præerat tenebatur de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes ipsum ad Ecclesiam Canadien. tunc certo modo vacantem duximus auctoritate apostolica transferendum præficiendo ipsum eidem Canadien. Ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, nos ad provisionem celerem, & felicem ipsius Ecclesiæ Bosnen. de qua nullus præter nos hac vice se intromittere potuit &c. ne ecclesia ipsa Bosnen. longa vaca-

vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ Bosnen. personam utilem, & etiam fructuosam cum dictis Fratribus habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem ordinem ipsum expresse professum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Bosnen. ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio dicta auctoritate duximus providendum, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam & administrationem ejusdem Bosnen. ecclesiæ in spiritualibus & temporalibus tibi plenarie committendo, in illo, qui dat gratias &c. confidentes quod præfata ecclesia Bosnen. sub tuo felici regimine &c. suscipiet incrementa. Jugum igitur Domini tuis impositum humeris prompta devotione suscipiens, curam, & administrationem prædictas sic exercere studeas &c. tuque præter æternæ retributionis præmium &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Septimo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. LXI fol. 98. In alia sic legitur. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Ladislao Hungariæ Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divina &c. hodie ecclesiæ Bosnen. ex eo Pastoris solatio destitutæ quod nos nuper venerabilem Fratrem nostrum Lucam Episcopum Canadien. tunc Bosnen a vinculo, quo ecclesiæ Bosnen., cui tunc præerat, tenebatur, auctoritate Apostolica, & dictæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Ecclesiam Canadien. tunc certo modo vacantem, de Fratrum nostrorum consilio, transtulimus, ipsumque Lucam eidem Ecclesiæ Canadien. præfecimus in Episcopum, & Pastorem, de persona dilecti filii Gabrielis Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professoris electi Bosnen providimus, ipsumque Gabrielem eidem ecclesiæ Bosnen præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ Bosnen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque, fili carissime, sit virtutum opus, Dei Ministros favore prosequi, ac eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, serenitatem tuam rogamus, & hortamur attente, quatenus eundem Gabrielem electum, & præfatam Bosnen. ecclesiam suæ curæ commissam habeas pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos ipsosque sic benigni favoris auxilio prosequaris quod idem Gabriel electus tuæ celsitudinis fultus præsidio in commisso sibi curæ Pastoralis officio possit Deo propitio prosperare, ac tibi exinde a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Septimo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. LXI fol 99. Tertia tandem hujus tenoris est. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gabrieli Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Bosnen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridie ecclesiæ Bosnen. Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati tibi qui Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professor, ordinem ipsum expresse professus existis, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & sibi hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut suscepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum auctoritate nostra impendere, libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione, tam spiritualium quam temporalium ecclesiarum vestrarum, suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus quod formam a te tunc præstiti Juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium, quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Colocen. cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur: forma autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Gabriel Electus Bosnen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Sanctæque Romanæ Apostolicæ Ecclesiæ, & Domino nostro Domino Alexandro PP. VI &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Quinto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. LXI fol. 99.

F. Didacus Deza, Episcopus Zamorensis, Zamorra, in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellano, Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCLIII pag. 328, ex Fernandez, & Gil, seu Ægidio. Cavalerius Tomo I pag. 236 num. XXIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXXIII pag. 51. Variis aliis Ecclesiis præfuisse Didacum dicetur in hac, & sequentibus Appendicibus. Quod autem hoc anno jus dixerit Zamorensi, liquet ex hoc Diplomate. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Ferdinando Castellæ, & Legionis Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ &c. hodie ecclesiæ Zamoren. pro eo tunc per obitum bonæ memoriæ Johannis Episcopi Zamoren. extra Romanam Curiam defuncti Pastoris solatio destitutæ de persona dilecti filii Didaci Deza Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professoris Electi Zamoren. nobis, & Fratribus nostris, ob suorum meritorum exigentiam, accepta de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ, sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque, fili Carissime, sit vir- Anno 1494 Die 14 Aprilis.

immediate subjecta dicitur in duabus ex Constitutionibus prætermissis, in alia Pasqualis, seu Paschasius, vel Pascalis, Ferdinando, Castellæ & Legionis Regi, commendatur.

Anno 1496 Die 15 Julii.

F. Michael Francisci, Episcopus Salubrien., vel Salabrien., Selymbrien., &c. vulgo Selombria, Selivrea, Selibria &c. in Thracia, sub Patriarcha Constantinopolitano. Cavalerius Tomo I pag. 315 num. CCCXLII, Eebard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MDII pag. 7, ex variis monumentis, & Scriptoribus, quos laudat. A confessionibus, & consiliis fuit Philippo Archiduci Austriæ, & Duci Burgundiæ, ut ex hoc Diplomate videre est. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli Francisci electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Salubrien. regimini Ecclesiæ Salubrien. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ejusdem ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. postmodum vero dicta Ecclesia per obitum ejusdem Nicolai Episcopi qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne Ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem dilecti filii nobilis viri Philippi Archiducis Austriæ, & Ducis Burgundiæ Confessorem, & Consiliarium, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & Fratribus nostris, ob dictorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. confidentes &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium &c. nostram, & dictæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te transferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Salubrien. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Idibus Julii Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. CXIII fol. 262. Idem liquet ex hac alia Constitutione. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus &c. hodie siquidem ecclesiæ Salubrien. tunc certo modo Pastore carenti de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus Apostolica auctoritate providendum præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus, quod postquam literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam &c. & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Salubrien. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personæ tuæ periculo commode nequeas te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad dictam ecclesiam accedere, & apud illam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis in quovis loco tibi placuerit etiam in præsentia dilecti filii nobilis viri Philippi Archiducis Austriæ, & Ducis Burgundiæ cujus, ut etiam accepimus, Confessor, & Consiliarius existis, dummodo ordinariorum locorum ad id expressus accedat assensus, Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de speciali gratia indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ voluntatis, & indulti infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico. Quod autem Salubriensis Ecclesia, nunc Metropolis, tunc Episcopalis licet, Metropolitico jure Constantinopolitano Patriarchæ subesset, habetur ex hac altera Constitutione. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli Ordinis Fratrum Prædicatorum electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Salubrien. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica, duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus, earundem præsentium tenore, facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi, impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas, tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Patriarchæ Constantinopolitan., cui præfata Ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur, forma autem juramenti, quod præstabis hæc est. Ego Michael Electus Salubrien. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Romanæ Apostolicæ ecclesiæ, ac Domino, Domino nostro Alexandro PP. VI, suisque

suc-

successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Decimo Septimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. CXIII fol. 263. Aliud Diploma eadem die datum, quo Summus Pontifex Alexander VI potestatem facit Michaeli Electo Salubricosi consequendi ecclesiastica beneficia, brevitatis ergo prætermitto. Asservatur in Archivo Ordinis, ex Archivo Apostolico Libro CXIII fol. 269. Ex his autem patet errasse Fontanam Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DVIII pag. 283, ubi docet ex Fernandez, quod Michael noster a Paulo III renunciatus fuit Salubriensis Episcopus circa annum MDXL.

Anno 1496 Die 12 Octobris.

F. Raynaldus de Monte Ameo, seu Reginaldus de Montoro, ut ipsum vocat Echard, vel Montauro, ut a Fontana cognominatur, Episcopus Cephaludensis, Cefalu, sub Archiepiscopo Messanensi, in Sicilia. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLIX pag. 164, ex Pirro in Sicilia Sacra. Cavalerius Tomo I pag. 321 num. CCCLXIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXI pag. 24, & in Addendis pag. 997, ex variis Scriptoribus, quos laudat. Ubi notandum, quod Reginaldus noster e stirpe paterna de Montoro, vel Montauro, ex materna vero de Landolin. passim dicitur. Hinc tinendum ne mendose de Monte Ameo cognominatus sit ab amanuensi Diplomatis, cujus hic tenor. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Raynaldo de Monte Ameo Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolica Sedis consueta benignitas de statu personarum ecclesiasticarum solicite recogitans ad ea libenter intendit, per quæ personæ ipsæ ecclesiis sibi committendis sincero corde, & pura conscientia valeant præsidere. Cum itaque nos hodie de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta ecclesiæ Cephaluden. Ordinis Sancti Augustini ad præsens certo modo Pastoris solatio destitutæ de eorundem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne provisio, & præfectio prædictæ si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus existis, valeant propterea invalida reputari, providere volentes, teque a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel quavis causa latis, si quibus quomodolibet ligatus existis, ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio hujusmodi, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ suum consequantur effectum, auctoritate prædicta, tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore unciamus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ ecclesiæ &c. cæterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Quarto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXI fol. 92. Successit Lazaro, non vero Francisco Vitali, ut excidit cuidam Scriptori. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Ferdinando Castellæ, & Legionis Regi illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ præmium &c. hodie Ecclesiæ Cephaluden., tunc per obitum bonæ memoriæ Lazari Episcopi Cephaluden. extra Romanam Cùriam defuncti Pastoris regimine destitutæ, de persona dilecti filii Raynaldi Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professoris electi Cephaluden. nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque, fili carissime, sit virtutis opus Dei Ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, serenitatem tuam rogamus, & hortamur attente, quatenus eundem Raynaldum electum, & ecclesiam prædictam suæ curæ commissam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos in ampliandis, & conservandis juribus suis sic ipsos benigni favoris auxilio prosequaris, quod idem electus tuæ celsitudinis fultus præsidio in commisso sibi curæ Pastoralis officio possit Deo propitio prosperare, ac tibi exinde a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Quarto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXI fol. 92.

Anno 1497 Die 20 Septembris.

F. Thomas de Zagrodino, Episcopus Moldaviensis, regio est Europæ. Is ipse est Thomas Batka, cujus meminit Cavalerius Tomo I pag. 307 num. CXIX, ex Plodio, qui laudat Regesta Joachini Turriani Generalis Magistri Ordinis. Successit cuidam Simoni, ut ex hoc Diplomate constat. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ de Zagrodino electo Moldavien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dudum siquidem bonæ memoriæ Simone Episcopo Moldavien. regimini ecclesiæ Moldavien. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum dicti Simonis, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem &c. de qua nullus præter nos &c. ne longa vacationis exponatur &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, Professorem, in sacra pagina peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate, decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ Ecclesiæ Moldavien. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & dictæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde ube-

prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ab dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de Fratrum prædictorum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æterna &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Decimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico *Lib. VII an. II fol.* 208. Aliud hac de re datum Diploma asservatur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. LXI fol.* 159. Nota quod *Ughellus* hujus Episcopi meminit, silet tamen quod Ordinis Prædicatorum fuerit alumnus in *Episcopis Callien. Tomo II Italiæ Sacræ pag.* 821, ubi ejus laudes celebrat his verbis: *Probatissimis moribus fuit, iisque pietatis operibus, quæ viris ea laude præclaris æternam memoriam parere solent. Haud diu in ea dignitate vixit.*

Anno 1494. F. Robertus de Ferraria, Episcopus Guardiensis, *Guardia Alferla*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Ughellus in Episcopis Guardien. Tomo VIII Italiæ Sacræ pag.* 298, *Edit. II, ex Actis Consistorialibus, & ex Libanorio in Ferraria aurea Parte I pag. 67. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLXXVI pag. 200, ex Reg. Joachini Turriani Magistri Generalis Ord. Prædicatorum. Cavalerius Tomo I pag. 306 num. CCCXVII.*

Anno 1495 Die 13 Febuarii. F. Judocus de Valle de Methelinia, Episcopus Sebastensis, in Cappadocia, sub Archiepiscopo Cæsareensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Episcopus certe fuit, ut ex his probatur. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Judoco de Valle de Methelinia Electo Sebasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Antonio Episcopo Sebasten. &c. præsidente nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ejusdem ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam decernentes ex tunc irritum, & inane si secus &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Antonii qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficienda eidem ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam, cum fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem in presbyteratus ordine constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Sebasten. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto* (Stylo Bullarum æræ communis MCCCCXCV) *Idibus Februarii Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXIV fol.* 68. Idem liquet ex sequenti Diplomate. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Judoco de Valle de Methelinia, ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta clementia, ne dispositiones per eam de Cathedralibus ecclesiis pro tempore factæ valeant quomodolibet impugnari, sed personæ ad eas promotæ illis pura corde, & sincera conscientia præsidere valeant remedia prout convenit adhibet opportuna. Cum itaque nos hodie Ecclesiæ Sebasten. ad præsens Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne provisio, & præfectio prædictæ si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus sis, valeant invalidæ reputari providere volentes, te a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a Jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ desuper conficiendæ literæ suum consequantur effectum, auctoritate præfata tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore nunciamus non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dictæ ecclesiæ, Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto* (Stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCV) *Idibus Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXIV fol.* 70. Suffraganeus seu Vicarius fuit Episcopi *Narenten.*, seu *Naronen.*, corrupte, ut in Diplomate legitur, *Narecten.*, vulgo *Narenza*, in Dalmatia. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Judoco electo Sebasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus, hodie siquidem ecclesiæ Sebasten., tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio per alias nostras literas duximus, auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, volentes inter cetera, quod quamprimum literas ipsas ha-*

haberes expeditas ad præfatam ecclesiam Sebasten. accederes, & personaliter resideres apud eam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Sebasten. Pontificalia officia exercere nequires, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium est constituta, absque personali periculo nequeas, te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad ecclesiam prædictam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis in Civitate, & Diœcesi Narecten. duntaxat de speciali venerabilis Fratris nostri David moderni, & successorum suorum Episcoporum Narecten. pro tempore existentium licentia Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis, nequaquam obstantibus, auctoritate præfata, tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus, quodque Ordinem Fratrum Prædicatorum expresse professus existis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto (stylo Bullarum, æræ communis MCCCCXCV) Idibus Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib. LXIV fol. 69. Quod autem Sebastensis hæc Sedes sit ejusdem nominis Ecclesia Cappadociæ, sub Metropoli Cæsareensi, non autem Sebastensis Sedes Palæstinæ, sub Nazareno, vel Sebastensis in ora Ciliciæ, sub Tarsensi, probatur ex hac Constitutione. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Judoco Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Sebasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Sebasten. Pastoris regimine destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum auctoritate nostra, tibi libere impendere possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore, facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus illud tibi impendere, & tu illud recipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione, tam spiritualium quam temporalium ecclesiarum vestrarum, suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus quod formam a te tunc præstiti Juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium, quantocius destinare procures, forma autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Judocus Electus Sebasten. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Sanctæque Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ, & Domino nostro Domino Alexandro PP. VI suisque successoribus Canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Cæsarien. cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quarto, Quinta decimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico Lib. LXIV fol. 69.

F. Pasqualis, sive Paschasius, de Ampudia, seu de Fontepudico, ut ab aliis nuncupatur, vulgo Fuencasta, Episcopus Burgensis, in Hispania. Nunc Sedes est Archiepiscopalis. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XIX pag. 63, ex Fernandez, inter Episcopos Hispaniæ, & Scriptores Ordinis, & Gil, seu Ægidio in Theatro Ecclesiæ Burgen. Cavalerius Tomo I pag. 322 num. CCCLXV. Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad an. MDXII pag. 25, ex Leandro, Lusitano, Marieta, Pio II, aliisque variis Scriptoribus, quos laudat. Emendandi tamen Fontana, Cavalerius, cæterique censentes anno duntaxat MCCCCXCVII Episcopum renunciatum fuisse Paschasium. Episcopus certe creatus est hoc anno MCCCCXCVI. Id probant quatuor Constitutiones, eadem die hac de re datæ. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico Libro CXIII fol. 172, 173, & 174. Cæteris, brevitatis gratia, prætermissis, unam transcribo. Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Pasquali de Jempudia (Ampudia) electo Burgen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Ludovico Episcopo Burgen., regimini ecclesiæ Burgen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ejusdem ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. duximus reservandam decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. postmodum vero ecclesia ipsa per obitum ejusdem Ludovici Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, in Presbyteratus ordine constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque prater æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Sexto, Quinto Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. CXIII fol. 172. Nota quod Ecclesia Burgensis Sedi Apostolicæ imme-

Anno 1496 Die 27 Junii.

Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu tempore provisionis, & præfectionis prædictarum Parochialem ecclesiam de L...., inferiori Auxitan. Diœcesis, cujus fructus, redditus, & proventus centum librarum Turonen. parvorum, secundum communem extimationem annuum valorem non excedunt ex dispositione Apostolica obtineres, prout obtines de præsenti, nos tibi, ut statum tuum juxta Episcopalis dignitatis exigentiam decentius tenere valeas de alicujus subventionis auxilio providere, teque gratioso favore prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis &c. absolutum fore censentes motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate tecum, ut ecclesiam postquam munus consecrationis susceperis, ac in vim provisionis, & præfectionis prædictarum pacificam possessionem, vel quasi, regiminis, & administrationis, ac bonorum dictæ ecclesiæ Bericen., seu majoris partis eorundem fueris assecutus, Parochialem ecclesiam prædictam una cum dicta ecclesia Bericen., quandiu illi præfueris, ut prius retinere libere, & licite valeas, generalis Concilii, & aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate præfata Apostolica, tenore præsentium de speciali dono gratiæ dispensamus, decernentes eandem Parochialem ecclesiam propterea non vacare, ac irritum, & inane; si secus &c. contigerit attentari. Proviso quod dicta Parochialis ecclesia debitis propterea non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, dispensationis, & decreti infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Octavo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto. Ex Archivo Apostolico *Lib.CXXXIX fol.*210. In alia sic legitur. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vincentio Electo Bericen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane ecclesia Bericen. certo modo Pastoris solatio destituta, nos verum ultimæ dictæ vacationis modum præsentibus pro expresso habentes, ac ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne dicta ecclesia longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam, cum fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem Parochialem ecclesiam de L..... inferiori Auxitan. Diœcesis ex dispositione Apostolica obtinentem, ac in Sacerdotio constitutum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, ac aliis multiplicium virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Bericen. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, Octavo Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CXXXIX fol.*208.

Anno circiter 1498. F. Petrus Palmar, Episcopus Bosnensis, in ejusdem nominis regione, sub Archiepiscopo Colocensi. *Acta Capituli Generalis Ferroriensis MCCCCXCVIII. Echard Tomo I Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 26 *col.* 1, ex iisdem Actis.

Anno 1498. F. Thomas Malumbra, Episcopus Cursitanus, seu Corcyræ Nigræ, vulgo *Curzola*, in ejusdem nominis Insula maris Adriatici, sub Archiepiscopo Epidaurio. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXIV pag.* 184, *ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.* 307 *num. CCCXXI. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad seculum XVI pag.* 337. De anno inter auctores non convenit.

Anno 1499 Die 24 Januarii. F. Martinus Lulia, Episcopus Leodicensis. Successit cuidam *Paulo*, ut ex hac Constitutione videre est. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Martino Lulia electo Leodicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Paulo Episcopo Leodicen., regimini ecclesiæ Leodicen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane. Postmodum vero præfata ecclesia per obitum dicti Pauli, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem &c. de qua nullus præter nos &c. longæ vacationis exponatur &c. Post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum in S. T. peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate, decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta præfata ecclesiæ Leodicen. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Qua-*

Quadringentesimo Nonagesimo Octavo, *Non. Kal. Februarii*, *Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXII fol.*99.

F. Marcorius Ludia de Magna Solec, ut a *Frydrychowicz*, vel de Vetzizolez, ut a *Fontana*, & *Cavalerio* dicitur, Episcopus Cardien., seu Cardiopolitanus, vulgo *Caridia*, in Thracia, sub Archiepiscopo Heracleensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXXVII pag.* 155, *ex Actis Consistorialibus Alexandri VI. Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag.*218, *ex iisdem Actis*. *Cavalerius Tomo I pag.* 309 *num. CCCXXV*. Suffraganeus, seu Vicarius Episcopi *Cracoviensis* fuit *Marcorius*, vel *Macarius*, ut etiam vocatur a *Cavalerio*. Sic ipsum nominat *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. XI ad an. MCCCCXCIX pag.* 398, cujus hæc verba: *Assumuntur ad Ecclesiarum regimina Prædicatores multi a Pontifice Alexandro, ut oves sibi creditas per viam salutis æternæ dirigerent. Et quidem P. Macarius Ludia de veteri Rolech, insignis Theologiæ Doctor promotus est ad Ecclesiam Laodicensem, cum facultate Pontificalia exercendi in Cracoviensi Diœcesi*. Hinc dubium subnasci potest, utrum scilicet iste distinguendus sit a præcedenti, qui fortassis Episcopus *Laodicensis* dicendus est, non *Leodicensis*. Anno 1499 Die 27 Januarii.

F. Paulus Monelia, Episcopus Chiensis, *Scio*, in ejusdem nominis Insula, sub Archiepiscopo Rhodien. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLXVII pag.* 167, *ex Actis Consistorialib.*, *Plodio*, *& Abbate Justiniano*. *Cavalerius Tomo I pag.* 310 *num. CCCXXVI*. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDII pag.* 3, *& in addendis pag.* 997. Idem *Paulus* Legatus fuit, ut in hac *Appendice* dicetur. Anno 1499.

F. Petrus de Aversa, Episcopus Montis Viridis, *Monte Verde*, in Regno Neapolitano, tunc sub Archiepiscopo Compsano, nunc autem *Montis Viridis* sedes unita cum Archiepiscopo Nazareno. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCIII pag.*241, *ex Ughello*. *Cavalerius Tomo I pag.* 413 *num. CCCXXXVII*. Annò 1499.

F. Gaspar Grunwalt, Episcopus Scalonensis, fortassis *Schalholten.*, vulgo *Schalholt*, in Islandia, sub Archiepiscopo Nidrosiensi. Licet enim *Scalonensis* Sedes sit in Regno Neapolitano, ibi tamen *Gasparem* jus dixisse vix crediderim. Nullus ipsi certe locus apud *Ughellum*. Quod autem Episcopus fuerit, liquet ex hac Constitutione. *Alexander Episcopus*, *Servus Servorum Dei*, *dilecto filio Gaspari Grunwalt electo Scalonen.*, *Salutem*, *& Apostolicam Benedictionem*. *Apostolatus officium &c. Dudum siquidem ecclesiæ Scalonen.*, *tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi*, *& dispositioni nostræ duximus &c. reservandam*, *nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. decernentes ex tunc irritum*, *& inane*, *si secus &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Scalonen. ecclesiæ celerem*, *& felicem &c. ne longioris vacationis sustineat incommoda*, *&c. post deliberationem*, *quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem*, *& etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem*, *demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum*, *& in Sacerdotio constitutum*, *cui de religionis zelo*, *vitæ munditia*, *honestate morum*, *spiritualium providentia*, *ac temporalium circumspectione*, *aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur*, *direximus oculos nostræ mentis*, *quibus omnibus debita meditatione pensatis*, *de persona tua nobis*, *& eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta*. *eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio*, *auctoritate Apostolica providemus*, *teque illi præficimus in Episcopum*, *& Pastorem*, *curam*, *& administrationem dictæ ecclesiæ tibi in spiritualibus*, *& temporalibus plenarie committendo*. *In illo*, *qui dat gratias &c. confidentes &c. Jugum igitur Domini*, *tuis impositum humeris &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram*, *& Apostolicæ Sedis benedictionem*, *& gratiam exinde uberius consequi merearis*. *Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Octavo* (Nono), *Septimo Idus Novembris*, *Pontificatus nostri Anno Octavo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCCXXIII fol.*243. Anno 1499 Die 7 Novembris.

F. Augustinus de Ortie, Episcopus Satrianensis, *Satriano*, In Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Compsano. *Ughellus in Episcopis Satrianen. Tomo VI Italiæ Sacræ pag.* 854 *editionis Venetæ*. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXXXI pag.* 290. *Cavalerius Tomo I pag.* 335 *num. XVIII*. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXI pag.* 47. Asservantur in Archivo Ordinis tres Constitutiones ex Archivo Apostolico *Lib. CCCXXIV fol.* 227, & 228, quibus *Augustinus* noster Episcopus *Satrianensis* renunciatur, & *Federico* Regi *Siciliæ* commendatur. Anno 1500 Die 26 Junii.

F. Franciscus de Corduba, Episcopus Glandelacensis, fortassis Glendelacen., vulgo *Glendalagh*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Dublinensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Episcopus certe fuit, ut ex hoc Diplomate liquet. *Alexander Episcopus*, *Servus Servorum Dei*, *dilecto filio Francisco de Corduba electo Glandelacen.*, *Salutem*, *& Apostolicam Benedictionem*. *Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Junone Episcopo Glandelacen. regimini ecclesiæ Glandelacen. præsidente*, *nos cupientes eidem ecclesiæ &c. ordinationi*, *& dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum*, *& inane &c. Postmodum vero præfata ecclesia per obitum dicti Junonis*, *qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. Post deli-* Anno 1500 Die 21 Augusti.

deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in S.T. peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ ecclesiæ Glandelacen. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo, Duodecimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Octavo. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXII fol.64.*

Anno 1500 Die 18 Septembris.

F. Garcias de Chicichilla, Episcopus Blibiensis, seu Biblien., Gybeldensis nempe, vulgo *Gibel &c.* in Phœnicia, sub Antiocheno Patriarcha. De hoc Episcopo multum laborat *Cavalerius Tomo I pag. 311 num. CCCXXVIII, & CCCXXIX.* Consulenda sequens Constitutio. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Garciæ de Chirichilla electo Blibien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Francisco Episcopo Blibien. regimini ecclesiæ Blibien. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum dicti Francisci, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis exponatur &c. Post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem in sacra pagina peritissimum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate, decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fide dignis testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ ecclesiæ Blibien. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo, Quatuor decimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXII fol. 68.*

Anno 1500 Die 11 Decembris.

F. Petrus de Monimo, Episcopus Bericensis, *Alep*, in Syria, sub Archiepiscopo Thessalonicensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Ipsius mentio variis in Constitutionibus. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Monimo electo Bericen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Vincentio Episcopo Bericen. regimini ecclesiæ Bericen. ex concessione Apostolica præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. postmodum vero dicta ecclesia per obitum ipsius Vincentii qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum, honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque virtutum donis, quæ in te divina propagavit clementia, prout fide dignorum testimoniis accepimus, multipliciter insignitum direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de eorundem Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c. quo circa discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus impositum tibi a Domino onus &c. suscipiens &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo, Tertio Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXI fol. 157.* In alio Diplomate sic legitur. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro de Monimo Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta clementia, ne dispositiones per eam de Cathedralibus ecclesiis pro tempore factæ valeant, quomodolibet impugnari, sed personæ ad eas promotæ illis puro corde, & sincera conscientia præsidere valeant, remedia, prout convenit, adhibet opportuna. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Bericen. ad præsens Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne provisio, & præfectio prædictæ, si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus sis, valeant, propterea invalidæ reputari, providere volentes, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad hoc duntaxat, quod provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ desuper conficiendæ literæ, suum consequantur effectum auctoritate prædicta, tenore præsentium absolvimus, & abso-*

absolutum fore nunciamus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo, Tertio Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Nono. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXI fol.* 159. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Archiepiscopi *Auxitani*. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Bericen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Bericen. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio per alias nostras literas duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, volentes inter cetera, quod quam primum prædictas literas haberes expeditos ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter apud illam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Bericen. Pontificalia officia nequires exercere, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus Infidelium est constituta, absque personæ tuæ periculo commode nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad ecclesiam prædictam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Auxitan. dum per loci Diœcesanum ad id requisitus fueris, & de ipsius speciali licentia pontificalia officia hujusmodi exercere, libere, & licite valeas, voluntate prædicta &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate præfata, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostri indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo, Tertio Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXI fol.* 159. Duas alias Constitutiones habes in Archivo Ordinis, quarum una *Petro* fit potestas recipiendi munus consecrationis a quocunque Episcopo Catholico, ex *Archivo Apostolico Lib. CCLXI fol.* 158, in alia vero sic legitur. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Ordinis Fratrum Prædicatorum, Electo Bericen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam nobis, & Apostolicæ Sedi devotam tuis exigentibus meritis paterna benevolentia prosequentes, illa tibi favorabiliter concedimus quæ tuis commoditatibus fore conspicimus opportuno. Hodie siquidem ecclesiæ Bericen. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio, Apostolica auctoritate duximus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, Cum autem, sicut accepimus, tu tempore provisionis, & præfectionis prædictarum Cathedram Theologiæ ecclesiæ Auxitan. Ordinis Sancti Augustini, cujus centum ducatorum auri de Camera, ac cujus, & ei annexorum etiam centum librarum vestræ monetæ in Regno Franciæ cursum habentis quinquaginta ducatos similes, vel circa constituentium, fructus, redditus, & proventus, secundum communem æstimationem valorem annuum, non excedunt, Parochialem ecclesiam de L..... inferioris, Auxitan. Diœcesis, obtineres, prout obtines, nos ad ea quæ in tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, teque qui Theologiæ hujusmodi Professor existis præmissorum intuitu, gratioso favore prosequi volentes, ac a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. absolutum fore censentes, motu proprio, non ad tuam, vel alterius, pro te nobis super hoc oblatæ petitionis, instantiom, sed de nostra mera liberalitate, tecum, ut etiam postquam, in vim provisionis & præfectionis prædictarum, pacificam possessionem vel quasi regiminis, & administrationis, ac bonorum dictæ ecclesiæ, vel majoris partis eorum assecutus fueris, & munus consecrationis susceperis, Cathedram, & Parochialem ecclesiam, una cum dicta ecclesia Bericen. quandiu illi præfueris, ac privilegiis, dispensationibus, & indultis quæ alias hactenus obtinuisti, ut prius retinere, & Cathedram ipsam regere libere, & licite valeas, generalis Concilii, & quibusvis aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quodque tu Ordinis Fratrum Prædicatorum professor existis, ceterisque contrariis, nequaquam obstantibus, de specialis dono gratiæ dispensamus. Decernentes Cathedram, & Parochialem ecclesiam prædictas propterea non vacare, irritum quoque, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Proviso, quod Parochialis prædicta debitis non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea, nullatenus negligatur. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & dispensationis, indulti, & decreti infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo, Tertio Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXI fol.* 160.

F. Didacus Deza, ex Episcopo *Giennensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Palentinus, in Hispania, sub Archiepiscopo Burgensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXLVII pag. 259, ex Fernandez. Cavalerius*, aliique supra laudati. Archiepiscopus *Hispalensis* fuit *Didacus*, ut postea dicetur. Anno 1500.

F. Martinus Cabecadevaca, Episcopus Marochitanus, *Maroc*, in Africa. *Cavalerius Tomo I pag. 312 num. CCCXXXIII, ex Lopez.* Anno circiter 1500.

F. Thomas Doradoro, Hispanus, Episcopus Dumensis, fortassis Dunensis, *Downe*, in Hibernia, sub Armachano. *Cavalerius Tomo I pag. 312 num. CCCXXXII, ex Lopez.* Notandum, quod *Dumium pagus erat cum Cœnobio, apud Bracaram urbem Archiep. Hispaniæ, cujus Abbas etiam Episcopus erat in Regis curia, teste Morali*, uti docent Philippus Ferrarius, & Michael Antonius Baudrand. Anno circiter 1500.

Anno circiter 1500.

F. Thomas de Nola, Episcopus Civitatensis, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CLXXVI pag.170, ex Leandro Alberti auctore coavo, & Vallo, Cavalerius Tomo I pag.312 num.CCXXXIV.*

Anno circiter 1500.

F. Johannes Cracoviensis, Episcopus Lacedæmonensis, vulgo *Misitra*, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. Nunc Metropolis est. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCX pag.209, ex Bzovio, Cavalerius Tomo I pag.312 num.CCCXXX.*

Anno 1501 Die 31 Martii.

F. Stephanus Ischugli, Episcopus Bellinen., Cæsareæ scilicet Philippi, vulgo *Belina*, ut ex *Guillelmo Tyrio*, *Postello*, & *Brocardo* videre est apud *Baudrand*, in Palæstina, sub Archiepiscopo Tyrio. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* De ipso sequentes Constitutiones. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Stephano Jschugli Electo Bellinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Daniele Episcopo Bellinen. regimini ecclesiæ Bellinen. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Danielis Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longa vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem in presbyteratus ordine constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem Ecclesiæ de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Bellinen. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Primo, Pridie Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CCLXIII fol.236.* In alia sic legitur, *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Stephano Jschugli Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, electo Bellinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Bellinen, tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam accepta, de Fratrum eorundem consilio, per alias nostras literas duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, volentes inter cetera quod quamprimum prædictas literas haberes expeditas, ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Bellinen. Pontificalia officia nequires exercere, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium est constituta, absque personæ tuæ periculo commode nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad ecclesiam prædictam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Citrien.* (fortassis Cicestrien., vel Citizen.), *dum per loci Diœcesanum ad id requisitus fueris, & de ipsius speciali licentia pontificalia officia exercere, libere, & licite valeas, voluntate prædicta &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus auctoritate præfata, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ tibi indulgemus. Nulli ergo &c. nostri indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Primo, Pridie Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXIII fol. 237.*

Anno 1502 Die 4 Aprilis.

F. Michael de Alvitez, Episcopus Baianensis, in Africa, sub Archiepiscopo Carthaginensi. Hunc non norunt *Fontana*, *Cavalerius &c.* Episcopus certe fuit, ut ex sequentibus Diplomatibus videre est. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli de Alvitez electo Baianen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane Ecclesia Bajanen. certo modo Pastoris solatio destituta, nos verum ultima dictæ ecclesiæ vacationis modum, etsi ex eo quævis generalis reservatio, etiam in corpore Juris clausa resultet, præsentibus pro expresso habentes, ac ad provisionem ejusdem ecclesiæ celerem, & felicem ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis, paternis, & solicitis studiis intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, in Sacerdotio constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia & temporalium circumspectione, ac aliis multiplicium virtutum donis, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spi-*

spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. confidentes &c. Jugum igitur Domini &c. prompta devotione suscipiens, curam, & administrationem prædictas sic exercere studeas &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas, ad dictam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Baiauen. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Seenudo, Pridie Non. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXIV fol. 67.* Huc etiam spectat ista Constitutio. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli de Alvitez Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis circunspecta benignitas de statu personarum ecclesiasticarum quarumlibet solicite recogitans ad ea libenter intendit, per quæ personæ ipsæ ecclesiis sibi committendis sincero corde, & pura conscientia valeant præsidere. Cum itaque nos hodie de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta ecclesiæ Baiauen. certo modo Pastoris regimine destitutæ, de Fratrum prædictorum consilio, providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne provisio, & præfectio prædictæ, si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus existis, valeant propterea invalidæ reputari, providere volentes, te a quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet ligatus existis, ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ suum consequantur effectum, auctoritate Apostolica, tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore nunciamus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dictæ ecclesiæ &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Secundo pridie Non. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXIV fol. 71.* Quod vero Sedes ista sit sub *Carthaginensi* Metropoli probatur. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Baianen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Baianen. tunc Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duximus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, plenius continetur, nos ad ea quæ ad tua commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus, vel tribus catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis, recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum a te nostro & Romanæ ecclesiæ nomine fidelitatis debitæ solito Juramento, juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum auctoritate nostra impendere, libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto Juramento, idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud recipere præsumpseritis dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum, suspensi sititis eo ipso. Præterea volumus quod formam hujusmodi a te tunc præstiti Juramenti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium, quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Carthaginen. cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur, formam autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Michael Electus Baianen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Sanctæque Apostolicæ Romanæ Ecclesiæ, & Domino nostro Alexandro PP. VI suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Secundo, pridie Non. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXIV fol. 68.* Suffraganeus, seu Vicarius Episcopi *Placentini* fuit *Michael* noster. *Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Baianen, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam, non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus, hodie siquidem ecclesiæ Baianen. tunc certo modo, quem pro expresso haberi volumus, Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus, auctoritate Apostolica providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, volentes inter cetera, ut quamprimum literas Apostolicas super provisione, & præfectione hujusmodi haberes expeditas ad dictam ecclesiam te conferres, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Baianen. pontificalia officia exercere nequires, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favore prosequi gratioso, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, ut ad dictam ecclesiam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis rite susceperis, in Civitate, & Diœcesi Placentin. Provinciæ Compostellan. duntaxat, dum per venerabilem Fratrem nostrum Gutterum, & pro tempore existentem Episcopum Placentin. ad id requisitus fueris, ac de speciali ipsius licentia Pontificalia officia hujusmodi euercere libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus præfata auctoritate Apostolicæ, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ voluntatis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesima Secundo, Pridie Non. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXIV fol. 70.*

supplicationibus inclinati, tibi, quod ad ecclesiam prædictam accedere, seu apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate & Diœcesi Strigonien. duntaxat dummodo per dilectum filium nostrum Thomam S. R. E. Presbyterum Cardinalem, qui ecclesiæ Strigonien. ex concessione, & dispensatione Apostolica præesse dignoscitur, & pro tempore existentem Archiepiscopum Strigonien. ad id requisitus fueris, & de speciali ejus licentia hujusmodi Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis, nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ voluntatis &c. infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Secundo, Septimo Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Ex Archivo Apostolico *Lib. DXIV fol.* 14. Hinc ex redditibus *Strigoniensis* Ecclesiæ annua pensio constituta fuit *Johanni*, ut habetur ex aliis duobus Diplomatibus asservatis in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXII fol.* 13, & 14.

Anno 1503. F. Bartholomæus de Seniea, vel Assoniea, Episcopus Justinopolitanus, *Capo d' Istria*, in Istria, sub Aquilejensi Patriarcha. *Fontana Theatro Dominicano in Appendice pag.* 623, *ex Ughello, & ex Regestis Inquisitionis Brixien. Cavalerius Tomo I pag.* 346 *num. XLV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXIX pag* 340, *& in Addendis pag.* 998 *col.* 1. Notandum quod *Ughellus* silet *Bartholomæum* Ordinis Prædicatorum alumnum fuisse. Ex hoc autem *Ughelli* silentio, & quia *Bartholomæi* non meminerunt *Leander Alberti, Lusitanus, Pius, Fernandez*, eos inter qui nostris falso sunt ascripti *Bartholomæum* recenset *Echard*. Verum quam jejunum sit hoc argumentum probatur ex Regestis Inquisitionis *Brixiensis*, in quibus sic legitur: *Anno MDXX Reverendissimus D. Pater Bartholomæus a Senicia Ordinis Prædicatorum Episcopus Justinopolitanus Sanctissimi D. N. Referendarius, & Inquisitor Generalis Brixiæ &c.*

Anno 1503. F. Eduardus Nugnez, Lusitanus, Episcopus Laodicenus, sub Patriarcha Antiocheno. In *Indiam* missus est *Eduardus*, rogatu *Lusitaniæ* Regis, ut ibidem Apostolici Vicarii munus obiret. *Fontana Monumen. Dominican. Parte III Cap. XII ad an. MDIII pag.* 403. *Cavalerius Tomo I pag.* 344 *num. XL, ex Plodio, Lopez, & Souegio.*

Anno circiter 1503. F. Marianus, Cracoviensis. Episcopus Laodicensis, in Syria, sub Archiepiscopo Damasceno. *Cavalerius Tomo I pag.* 214 *num. CCCXL. Dominicus Frydrychowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c.* 218. Suffraganeus, seu Vicarius, *Cracoviensis* fuit *Marianus*, ut ex *Miechovio Lib. IV Histor. Polon.* apud *Dominicum Frydrychowicz* videre est.

Anno 1503. F. Ludovicus de Logoria, aliis de Lagora, Lagoria, & Lagacio, Hispanus, Episcopus Calliensis, *Cagli*, in Umbria Superiori, sub Urbinatensi Archiepiscopo. *Ughellus in Episcopis Callien. Tomo II Italiæ Sacræ pag.* 821, *editionis Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXII pag.* 151. *Cavalerius Tomo I pag.* 328 *num. CCCLXXV.* Idem ad Episcopatum *Lavellensem* translatus est, ut postea dicetur. Nota quod *Ughellus* silet *Ludovicum* Ordinis Fratrum Prædicatorum fuisse, uti sæpius eidem Sriptori contigit.

Anno 1503. F. Hieronymus Fonseca, Episcopus........ in Regno Neapolitano. *Cavalerius Tomo I pag.* 313 *num. CCCXXXIX, ex Castillo, & Plodio*, nec dicunt auctores isti quænam sit Ecclesia, cui jus dixit *Hieronymus*.

Anno circiter 1503. F. Jacobus de Ridder, Episcopus Ebronensis, in Palæstina, sub Patriarcha Jerosolymitano. Hujus Episcopi meminit *Bernardus de Jonghe* in *Belgio Dominicano*, ubi hæc habet: *Reverendissimus P. Jacobus de Ridder Episcopus Ebronensis, S. T. Doctor, Coloniensis sui Conventus, necnon Leowardiensis, & Ultrajectini quondam Prior, ad infulas Ebronenses evectus, Suffraganeus fuit DD. Frederici Badensis, Philippi de Burgundia, & Henrici Bavari Episcoporum Ultrajectensium.* Id probat variis antiquis monumentis.

LEGATUS.

Anno 1499. F. Paulus Monelia, Episcopus Chiensis, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Legatus in Hungariam missus. *Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II Tit. II pag.* 358 *num. XXXIII*, aliique supra laudati.

PIUS

PIUS III.

Franciscus Piccolomineus antea vocatus, patria Senensis, electus (*a*) est die XXII Septembris MDIII. Coronatus (*b*) fuit eodem anno die VIII Octobris. Obiit (*c*) XVIII ejusdem Mensis. Sedit dies XXVII.

(a) *Ciacconius*, aliique passim.
(b) Iidem.
(c) Ex ipsius epitaphio apud *Oldoinum*.

De transferendo (1) Generali Capitulo.

Anno 1503 Die 1 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Vincentio (3) Bandello Magistro Generali (4) Ordinis Prędicatorum. I.

PIUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Expositum Nobis fuit, quod Generale Capitulum Penthecostes juxta consuetudinem, & determinationem factam in ultimo ejusdem Ordinis Generali Capitulo (5), tum propter bella, tum propter ceptam a te Ordinis visitationem, minus commode prędicto tempore fieri poterit, quodque magis expediens tuo Ordini esset, quod in aliud tempus transferretur. Nos igitur multis periculis imminentibus Fratribus tuis concurrentibus ex omnibus Provinciis occurrere volentes, & reformationi Ordinis, quam visitando propagari percepimus, impedimenta subtrahere cupientes, inclinati etiam supplicationibus venerabilis Fratris nostri Ol. (6) Episcopi Sabinen. Cardinalis Neapolitan. dicti Ordinis Protectoris, Nobis desuper porrectis, tenore pręsentium differimus, & dilatum declaramus prędictum Generale Capitulum in annum alium, hoc est in festum Penthecostes anni Domini Millesimi Quingentesimi Quinti (7). In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die Prima Octobris MCCCCCIII, ante nostram Coronationem (8).

N. Advobarius.

1. *Transferendo*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo intimo Tit. IV.*
2. *Archivo*.) In quo Autographum.
3. *Vincentio*.) De quo sæpius dictum fuit.
4. *Magistro Generali*.) Electus fuerat in Comitiis Generalibus Romæ XXIX Maii *MDI*.
5. *Capitulo*.) Mox laudato.
6. *Ol.*) *Oliverii*, de quo sæpius dictum fuit.
7. *Quinti*.) Hoc eodem anno *MDV* celebratum fuit *Mediolani* apud *S. Eustorgium* die *XI* Maii.
8. *Ante nostram Coronationem*.) Quæ fuit die *VIII* Octobris *MDIII*.

JULIUS

(a) Julius II, in Bulla Salvator apud Oldoinum in Additionibus ad Ciaconium.
(b) Ex Panvinio, & Ciaconio.
(c) Ciaconius, aliique passim.

JULIUS II,

Julianus de Ruvere antea dictus, patria Savonensis, electus (a) est die I Novembris MDIII. Coronatus fuit die XXVI ejusdem Mensis. Obiit die XXI Februarii MDXIII. Sedit annos IX, Menses III, Dies XXI.

Anno 1503 Die 26 Novembris.

F. Johannes Poreti præficitur Ecclesiæ B. Mariæ de Valle Gratiarum, Taurinen. (1) Diœcesis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

I. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archipresbytero (3) Ecclesię B. Marię de Salutiis, Taurinen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Udum siquidem cum dilectus filius Johannes Poreti, Ordinis Fratrum Prędicatorum professor, qui Ecclesiam, Prioratum nuncupatam, Beatę Marię de Valle gratiarum, Taurinen. Diœcesis &c. ex concessione, & dispensatione Apostolica in commendam obtinebat &c. prout in singulis nostris inde confectis literis &c. plenius continetur. Quocirca discretioni tuę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam dictę posteriores literę tibi præsentatę fuerint, per te, vel alium, seu alios facias auctoritate nostra eundem Johannem administratione, & fructuum, redditum, & proventuum perceptione hujusmodi, juxta reservationis, constitutionis, & assignationis Alexandri Prędecessoris hujusmodi, necnon juxta prędictorum formam ecclesię ipsius possessione pacifica frui, & gaudere, non permittens super his per dictum Carolum, seu quosvis alios quomodolibet impediri, seu etiam molestari. Contradictores per censuram ecclesiasticam &c. non obstantibus omnibus, quę in dictis posterioribus literis idem Prędecessor voluit non obstare, seu si dicto Capitulo, vel quibusvis aliis &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. non possint per literas Apostolicas non facientes &c. mentionem. Datum (4) Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Tertio, Sexto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Taurinen.*) In *Podemontio*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLVII fol.* 10.
3. *Archipresbytero*,) Aliud eadem de re datum Diploma inscribitur ipsimet *Johanni Poreti*. Asservatur in Archivo Ordinis ex *Archivo Apostolico Lib. III fol.* 21.
4. *Datum*.) Quædam aliæ Constitutiones habentur in Archivo Ordinis quibus *Julius II* Fratres Ordinis Prædicatorum Beneficiis ecclesiasticis donat.

Anno 1504 Die 19 Aprilis. II. FRatri Bernardo Granello, ut ecclesiasticam dignitatem consequi possit, & fruatur privilegiis Fratrum. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Dilecto filio Bernardo Granello Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, familiari nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Grata familiaritatis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto, Tertiodecimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. III fol.* 248.

Anno 1509 Die 19 Decembris. III. FRatrem Tristanum Dollum constituit Abbatem Monasterii B. Mariæ de Coactiva Lovani. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Dilecto filio Tristano Dollo Abbati Monasterii Beatæ Mariæ de Coactiva Lovani, Cistercien. Ordinis, Corisopiten. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Summi dispositione &c. D.mum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, in Provincia Franciæ ejusdem Ordinis Prædicatorum secundum morem ipsius Ordinis Priorem Provincialem, & carissimo in Christo filio nostro Ludovico Regi, ac carissimæ in Christo filiæ Annæ Reginæ Francorum illustribus, & Ducissæ Britanniæ, gratum, & acceptum, & pro quo ipsa Anna Regina, & Ducissa, in cujus temporali dominio Ducatus Britanniæ Monasterium ipsum consistit, Nobis super hoc humiliter supplicavit, cuique apud Nos de religionis zelo &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Nono, Quarto decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Septimo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXX fol.* 181. Alias octo Constitutiones eadem de re, eademque die, datas habes in Archivo Ordinis ex *Archivo Apostolico*.

Anno 1512 Die 5 Martii. IV. FRatrem Guillermum de Aribaldis creat Gubernatorem hospitalis S. Mariæ Gratiarum Casalen. Ordinis Sancti Augustini. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Dilecto filio venerabilis Fratris nostri Episcopi Casalen. in spiritualibus Vicario Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Mansuetudinis exemplo movemur &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Undecimo*, (Stylo Bullarum, æræ communis MDXII) *Tertio Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Nono*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CIII fol.* 81.

Inquisitorem Tullensem (1) creat. Anno 1503 Die 18 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

V.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Lyetatdi (3), Otdinis Fratrum Prędicatotum professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

COnsidetantes tuę eircunspectionis indnstriam in multis, & atduis, sępius approbatam, ae alia grandia virtutum insignia, quihus personam tuam honorum dator Altissimus decoravit, ea, quę gravis sunt ponderis tibi fiducialiter committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa efficacitet exequenda, ferventer intendas, intentum animi dirigas, & operosę solicitudinis studio prosequaris. Hinc est, quod Nos, qui desideramus, & in votis gerimus, ut Fides Catholica, nostris prosperetut temporihus, & pravitas perversorum hominum, erroresque eorundem, de finibus fidelium extirpentur, cirea extirpationem eandem, saluhritet, & utiliter providere intendentes, te in Civitate, & Dięcesi Tullen., eum omnibus, & singulis immunitatihus, privilegiis, gratiis, & libettatibus, Inquisitoribus dictę pravitatis a jure, vel consuetudine, hactenus concessis, in caussis hęresum, Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes tibi contra omnes dictam pravitatem credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas, quam seculares utriusque sexus personas exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, Otdinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de hęresi procedendi, ae officium Inquisitoris tibi commissum exequendi, juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quę de jure, vel consuetudine Inquisitores ptavitatis prędictę, quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuetunt, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus facultatem. Per coneessionem autem hujusmodi, non intendimus potestati, ac jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis, ad hoc auctoritatem hahentibus, in aliquo derogare. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Tertio, Quinto decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Tullensem.*) In *Lotharingia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLXII fol.* 157.
3. *Petro Lyetardi.*) Hunc non novit *Fontana* Inquisitores recensens in *Theatro Dominicano*. Ibidem alium prætermittit cujus meminit sequens Diploma.

F. Ægidius de Hollandia fit Inquisitot Leodiensis, Constitutio sic incipit: *Considerantes &c. Te in partibus Catholicis Leodien. &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto* (Stylo Bullarum, æræ communis MDLV) *Sexto Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XXIII fol.* 213. Anno 1505 Die 8 Februarii. VI.

De reformandis Hiberniæ (1) Cœnobiis, & ibidem Vicario Generali constituendo. Anno 1504 Die 23 Januatii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VII.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

PAstoralis officii cura, quam disponente Domino, meritis licet insufficientibus, gerimus, Nos admonet &c. (3) Sane pro parte dilecti filii Johannis Baufruentes (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Theologię professoris, & Vicarii (5) Generalis Congregationis Hollandię dicti Ordinis Nohis nuper exhibita, petitio continehat, quod nonnulli Fratres certarum Domorum dicti Ordinis, Conventualium nuncupatatum, Insulę Hihetnię, pręsertim Corkagen. (6), & Liniciorum (7) Civitatum, & Villę, seu Oppidi Jochalię Clonen. (8) Dięcesis, ut animarum suarum salutem magis prosequi possint, & regularis observantia dicti Ordinis propagationem suscipiat, cupiunt hujusmodi regulari observantię se subiieere, & hoc etiam summe desiderant, carissimus in Chtisto filius noster Henricus (9) Rex Anglię, & Hibernię Dux (10), & nunc Archiepiscopus Cassellen. (11) in dicta Insula Hibernię pręfati Ordinis Conservator Generalis, aç etiam dilecti filii Communitates Civitatum, & universitates Villę, seu Oppidi prędictorum, dilectus filius Vincentius (12) Bandellus de Castronovo, pręfati Ordinis Magister Generalis, qui tam auctoritate Apostolica sihi desuper eoncessa, quam ex officio sui Generalatus, ad reformationem dicti Ordiais, qnantum potest, intentus existit, & propterea ad plures, & diversas Provincias, se personaliter contulit, non valens personaliter ad dictam Insulam se transferre, & cupiens, quantum potest, salutem animarum Fratrum dictę Insulę, ac Religionis, & Obsetvantię hujusmodi augmento providere, pręfatum Johannem, ejusdem Vincentii Generalis in pręfata Insula Vicarium instituit, seu deputavit, super Fratribus, & Domibus, seu Conventihus dicti Ordinis reformatis, & reformandis in dicta Insula, cum auctoritate visitandi Domos, & illarum Fratres dicti Ordinis pręfatę Insulę, ac eos, per se, vel alios, corrigendi, puniendi, eos ligandi, & solvendi, incarcerandi, pęnitentias eis injungendi, omnes Fratres ad dictam Insulam mittendi, & revocandi, quoties opus fuerit, in suis Domihus, vel dictę Congregationis assignandi, Priores, & alios officiales instituendi, & destituendi, ac omnia alia faciendi, etga Domos, & illarum Fratres pręfatos, quę ipse Johannes in suis Conventibus, seu sua Congregatione facere poterat, pręsertim mittendi unum Vicarium ex Fratribus suis, & quem tunc sibi videbitur nominandi, dictasque Domos, & illarum Fratres prędictos, per se, vel alium, seu Diplomatis causa.

alios reformandi, quando Fratres ipsarum Domorum, seu Communitates petierint, prȩsertim Corkagen., & Lunuricen. (13) Civitatum, ac Oppidi, seu Villȩ Jochaliȩ prȩdictorum, & alias sub certo numero, & forma, prout in literis dicti Magistri Generalis, desuper confectis, exprimitur, & continetur, ipsosque Fratres dictarum Domorum reformatos, & reformandos in prȩfata Insula, exemit a jurisdictione cujuscunque alterius Provincialis, Vicarii, aut cujuscunque alterius Prȩlati, prout in dictis literis ipsius Magistri sigillo munitis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte dicti Johannis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut institutioni, & deputationi prȩdictis, pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicȩ confirmationis adiicere, ac alias in prȩmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Mandatum. Nos igitur, qui Religionis propagationem &c. prȩfatum Johannem a quibusvis excommunicationis &c, hujusmodi supplicationibus inclinati, constitutionem, & deputationem prȩfatas per prȩfatum Vincentium Magistrum Generalem, ut prȩfertur, factas cum omnibus, & singulis prȩmissis, & aliis facultatibus, & auctoritatibus circa prȩmissa sibi datis, & concessis auctoritate Apostolica tenore prȩsentium approbamus, & confirmamus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrȩ absolutionis, approbationis &c. infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romȩ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quingentesimo Tertio (14), Decimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Hibernia*.) De *Hibernia* Provincia jam dictum fuit:
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. I. fol.* 201.
3. *Admonet &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Baufruentes*.) *De Bauffremez*, uti nuncupatur apud *Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad an. MDV pag.* 10.
5. *Vicarii*.) *Metis* electus erat anno *MDII*.
6. *Corkagen.*) Vulgo *Corck* in *Momonia* regione *Hiberniæ*, in qua *Jochalien.*, seu *Toghalien.* Villa.
7. *Liniciorum*.) Corrupta vox, Scribendum: *Limericen.*, vulgo *Limerick*, in eadem regione.
8. *Clonen.*) Vulgo *Cloner*, sub Archiepiscopo *Cassilien.*
9. *Henricus*.) Hujus nominis *VII*.
10. *Dux*.) Tunc Ducatus erat *Hibernia*, nunc Regnum.
11. *Cassellen.*) Seu *Cassilien.*
12. *Vincentius*.) De quo sæpius dictum fuit.
13. *Lunuricen.*) *Limericen.*, ut in *Nota VII*.
14. *Quingentesimo Tertio*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MDIV*.

Anno 1504 Die 23 Januarii.

Congregationi Lombardiæ concessa privilegia firmat.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

VIII. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. IN Apostolicȩ dignitatis specula, Divina disponente clementia, constituti, his, quȩ pro statu prospero piorum locorum, & in illis, prȩsertim sub regularis observantiȩ disciplina, mundanis abjectis illecebris, studio piȩ vitȩ jam vacantium personarum, & pro divini cultus perseverantia, provide concessa sunt, ut perpetuo firma, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, nostrȩ approbationis robur adjicimus. Diplomatis causa. Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii moderni Vicarii Generalis Ordinis Prȩdicatorum Fratrum, de observantia nuncupatorum Congregationis Lombardiȩ petitio continebat, quod licet per varios Romanos Pontifices Prȩdecessores nostros hujusmodi Congregationi, & illius Fratribus, quam plura concessa fuerint privilegia, nihilominus idem Vicarius Generalis cupit hujusmodi per Nos approbari. Quare pro parte dicti Generalis Vicarii Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem privilegiis nostrȩ approbationis robur adjicere, aliasque in prȩmissis opportune providere, Confirmatio. de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur ipsum Generalem Vicarium a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, & pȩnis a jure, *vel* ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existat, ad effectum prȩsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula eidem Congregationi, & illius Fratribus, per eosdem Romanos Pontifices Prȩdecessores nostros quomodolibet concessa privilegia, quatenus illa sunt in usu, approbamus, ac perpetuȩ firmitatis robur obtinere decernimus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis prȩdictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrȩ absolutionis, approbationis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romȩ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quingentesimo Tertio (2) Decimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar. Legitur apud *Castellanum Parte I pag.* 26, & *Alexandrum Polizanum*.
2. *Tertio*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MDIV*.

Ne Fratres Congregationis Lombardiæ curam dimittant Cumani (1) Monasterii Ordinis S. Benedicti.

Anno 1504 Die 13 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

IX.

JULIUS PP. II.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PRo parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissę, & Monialium Monasterii reformati Sanctę Marię feminilis nuncupati extra muros Cuman. Ordinis Sancti Benedicti, sub regulari observantia degentium, nobis nuper expositum fuit, quod cum alias felicis recordationis Sixtus PP. IV Prędecessor noster vobis (3), seu Priori, & Fratribus istius Domus tunc existentibus, per suas in forma brevis literas in virtute Sanctę obedientię mandasset, ut Abbatissę, & Monialium dicti Monasterii tunc & pro tempore existentium in spiritualibus curam susciperetis, eisque sub regulari observantia viventibus, & accedente Ordinarii loci assensu, ecclesiastica Sacramenta ministraretis, & earum Confessiones audiretis; prout in dictis literis plenius dicitur contineri, vos, seu Prior, & Fratres prędicti, habito dicti ordinarii concensu dictam curam juxta tenorem dictarum literarum suscepistis, ac per decem, & septem annos, vel circa, gessistis, quodque nuper ex inhibitione, ut creditur, Vicarii Generalis, seu Provincialis vestri, quem Abbatissa, & Moniales, eas visitare volentem, in dictum Monasterium admittere noluerunt, hujusmodi curam gerere, & prosequi, in animarum suarum periculum, & mandatorum Apostolicorum prędictorum contemptum, recusatis, & negligitis. Quapropter Nos, qui cunctorum fidelium, presertim Religiosarum personarum, animarum salutem intensis desideramus affectibus, Abbatissę, & Monialium earundem supplicationibus inclinati, vobis, & pro tempore existentibus Priori, & Fratribus istius Domus in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis pęna mandamus, ut Abbatissę, & Monialium prędictarum nunc, & pro tempore in dicto Monasterio existentium, curam suscipiatis, & geratis alias juxta literarum prefati Prędecessoris seriem, & tenorem. Non obstantibus premissis, & Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XIII Februarii MDIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Cumani*.) Consulenda *Constitutio CLV Sixti IV*. Legitur *Tomo III pag.* 605.
2. *Archivo*.) In quo exemplar authenticum, ex autographo *Cumano*.
3. *Vobis*.) Hinc liquet quod utrumque Diploma, istud scilicet, & aliud *Sixti IV*, Fratribus Ordinis Prædicatorum fuit inscriptum, & ad Monialium curam suscipiendam vi fuerunt adducti.

Congregationis Lombardiæ Vicarius Generalis reformet Viterbiense (1) Cœnobium S. Mariæ ad Gradus.

Anno 1504 Die 4 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

X.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Predicatorum.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DE reformatione, & augmento Sacrę Religionis Ordinis Prędicatorum, prout tenemur, paterne soliciti, libenter ad illa intendimus, per quę utiliter, & salubriter valeat provideri, quo laudabiles ritus, mores, & observantia regularis in omnibus ejusdem Ordinis domibus continue vigeant, & prosperum suscipiant, dante Domino, incrementum. Cum igitur, exponente Nobis venerabili Fratre nostro Oliverio Episcopo Hostiensi, ipsius Ordinis Protectore, accepeimus, Domum S. Marię ad Gradus Viterbien. a regularibus institutis, morumque observantia valde defecisse, optareque Communitatem Civitatis nostrę Viterbien. de opportuno remedio provideri, hujusmodi pio desiderio annuentes, & prefati venerabilis Fratris nostri supplicationibus inclinati, sperantes, quod si domus prędicta Congregationi Lombardię aggregetur, salubris inde propagatio ritus, morum, sacri studii, exemplarisque vitę dictę domui proveniret, tenore presentium auctoritate Apostolica domum prefatam cum omnibus bonis ad eam expectantibus, tam spiritualibus, quam temporalibus Congregationi Lombardię unimus, & incorporamus, subiicientes illam, & Fratres ejus tam in capitibus, quam in membris Vicario Generali Congregationis Lombardię pro tempore, sicut sunt alię domus ei subditę: cum omnibus gratiis, & privilegiis, quę habent alię domus ejusdem Congregationis; mandantes tibi in virtute S. Obedientię, & sub pęna excommunicationis latę sententię, quatenus post Octavas festivitatis Dominicę Resurrectionis proxime futurę ad reformationem ejusdem domus Fratres destines opportunos. Non obstantibus Constitutionibus, Ordinationibusque Apostolicis quibuscunque, illo presertim indulto, quo concessum dicitur, quod Vicarius prefatę Congregationis non teneatur ad primum Breve Apostolicum reformare domum aliquam, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die IV Martii MDIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Exordium.

Mandatum.

Sigismundus.

1. *Viterbien.*) Nunc juris est Provinciæ *Romanæ*.
2. *Archivo*.) In quo Autographum.

Anno 1504 Die 16 Martii.

Carbonerensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XI.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Decano, & Archidiacono Ecclesię Conchen., ac Officiali Conchen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

INter curas multiplices, quibus undique agitamur &c. (3). Sane proparte dilecti filii Johannis Petri de Cabreras Archidiaconi Ecclesię Toletan. Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipse fervore devotionis accensus, cupiens transitoria in ęterna, & temporalia in cęlestia, felici commercio commutare, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Pręedicatorum, de observantia nuncupatorum, & illius personas, propter eorum exemplarem vitam, prędicationem Verbi Dei assiduam, & devotam divinorum celebrationem, & audientiam Confessionum, ac exhortationes ad bene, beateque vivendum, quibus personę ipsę animas Deo lucrifacere, non cessant, gerit devotionis affectum, cupiat de bonis, sibi a Deo collatis construi facere in quodam oppido nobilium &c. Marchionis, & Marchionissę de Moya, Carboneros, vulgariter nuncupato, Conchen. Diœcesis, unam Domum pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis, si sibi illam construi faciendi, ac Fratribus prędictis illam pro eorum usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, per Sedem Apostolicam, licentia concederetur. Quare pro parte dicti Johannis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Domum prędictam sub invocatione S. Crucis, vel alia, de qua sibi videbitur, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, armariolo, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari faciendi, ac Fratribus prędictis illam, postquam constructa fuerit, pro eorum usu, & habitatione prędictis recipiendi, eamque perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui religionis propagationem, ac divini cultus augmentum, nostris potissime temporibus ferventibus desideriis exoptamus, pręfatum Johannem a quibusvis excommunicationis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si est ita, eidem Johanni, Domum prędictam sub invocatione prędicta, aut alia, de qua ei videbitur, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, armariolo, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum prędictorum in dicto oppido, sine alicujus prejudicio fundandi, ac construi, & ędificari faciendi, necnon Fratribus prędictis, illam, postquam sic constructa, & ędificata fuerit, pro eorum perpetuis usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, & inhabitandi, auctoritate nostra licentiam concedatis, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne prędicti, vel alicujus alterius Ordinis Mendicantium professores ad inhabitandum certa loca recipere &c., & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. contrariis quibuscunque. Nos enim, si licentiam hujusmodi concedi, & alia pręmissa, per vos, vel alterum vestrum, vigore pręsentium fieri contigerit, ut prefertur, dictę Domui, & illius pro tempore Priori, & Fratribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, & immunitatibus, exemptionibus, favoribus &c., quibus alię Domus &c. utuntur, potiuntur, & gaudent &c., uti, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & debeant, auctoritate Apostolica earundem tenore pręsentium concedimus, & indulgemus; jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Tertio (4), Decimo Septimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

Facultas.

1. *Carboneren.*) Juris est Provincialis *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLVIII fol.75.*
3. *Agitamur &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Quingentesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDIV.*

Anno 1504 Die 16 Aprilis.

De Conventu Sarzanensi (1) e Provincia Tusciæ (2) ad Provinciam Lombardiæ Superioris transferendo.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilecto filio Generali Magistro Ordinis Prędicatorum.

XII.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut a fide dignis accepimus, non parum Reipublicę Genuensi intersit in Conventu S. Dominici Sarzanen. esse Religiosos, & Fratres Ordinis tui, ipsi Reipublicę non suspectos: ac propterea Officiales Sancti Georgii Genuen. Nobis humiliter supplicarunt: ut dictum Conventum de Provincia Tuscię ad Provinciam Longobardię Superioris, non tamen sub regulari observantia transferre vellemus. Nos igitur, pręmissa paterno affectu considerantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, devotioni tuę per pręsentes in virtute S. Obedientię mandamus, ut Conventum Sarzanen. prędictum ad Provinciam Longobardię superioris, ut prefertur, transferas; inque eo deinceps per Fratres Riparię Genuen. Ordinis antedicti facias Altissimo deserviri, statutis, & privilegiis ejusdem ordinis, confirmatione Apos-

Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die XVI Aprilis MDIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Sigismundus.

1. *Sarzanen.*) In limite *Liguriæ*. Hactenus ad Provinciam Lombardiæ spectavit.

2. *Tuscia.*) Seu *Romana*.

3. *Archivo.*) In quo Autographum.

Vicarius Congregationis Lombardiæ reformet Fulginatense (1) Cœnobium.

Anno 1504 Die 23 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

JULIUS PP. II.

XIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Piis, & devotis dilectorum filiorum Priorum populi, & Communis Civitatis nostrę Fulginei supplicationibus inclinati, devotionem tuam hortamur in Domino, in virtute Sanctę Obedientię eidem Apostolica auctoritate mandantes, ut Conventum Sancti Dominici ejusdem Civitatis sub tua cura recipias, & in eo per Fratres Congregationis Lombardię tibi subjectos reformatos Altissimo facias deservire; qui per bona opera, & rectę famę odorem, spirituali consolationi ejusdem populi consulant, super quo plenam tibi concedimus facultatem, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis dictorum Ordinis, & loci, statutis, ac privilegiis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die XXIII Junii MDIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Fulginaten.*) Vulgo *Foligno*, in *Umbria*. Juris est *Provincia Romana*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien.* pag. 56, ex Autographo *Bononien.*

Definit tempus (1) Officii Priorum Provincialis, Conventualis, Priorissæ &c.

Anno 1504 Die 27 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

XIV.

Exordium.

Sub religionis jugo Domino famulantes libenter prosequimur favore gratię specialis, & ad ea, per quę eorum quieti consulitur, & ambitioni via pręcluditur, diligenter intendimus, & in his nostri Pastoralis officii partes favorabiliter impartimur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane exponente Nobis venerabili Fratre nostro Oliverio, Episcopo Hostiensi, ac Protectore Ordinis Prędicatorum, percepimus, quod perpetuitas, seu diuturnitas in officiis dicti Ordinis, multa detrimenta, ac etiam contentiones inter ipsius professores sępius afferre consuevit, ac per eundem Oliverium Episcopum Nobis humiliter supplicato, quod tam Priores Provinciales, & Conventuales ejusdem Ordinis, quam Priorissę Monialium Ordinis Sancti Augustini sub cura pręfati Ordinis ultra certum tempus in suis perseverare officiis non possint, perpetuo statuere, & ordinare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singulorum pręsertim Religiosorum quieti, & paci, quantum cum Deo possumus, libenter consulimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo statuimus, & ordinamus, quod in prędicto Ordine Priores Provinciales, ultra quadriennium, Conventuales vero, & pręfatę Priorissę ultra biennium, in hujusmodi non possint perseverare officiis, sed his elapsis temporibus ipso facto absque alia absolutione sint a pręfatis officiis absoluti. Nec qui Prior Provincialis fuit, possit infra octo annos ejus absolutionem immediate sequentes, ejusdem Provincię esse Prior Provincialis, nec qui Prior Conventualis fuit, possit infra quadriennium immediate sequens, ejusdem Conventus esse Prior Conventualis. Et similiter quę Priorissa fuit, infra etiam quadriennium immediate sequens, non possit ejusdem Monasterii esse Priorissa, nisi in Monasteriis novis, aut noviter reformatis, ad quorum regimen aliunde Moniales advocatę, adductęque fuerint. In his enim post annos viginti post institutionem, aut reformationem volumus posse diutius, Priorissas durare, & citius reassumi, prout ante pręsentium litterarum emanationem fieri poterat. Verum ne Capitula Generalia, aut Provincialia, opportunis contingat carere suffragiis, sacrisque temporibus Fratres ipsius Ordinis discurrere, eadem auctoritate volumus, & declaramus, quod si quadriennium alicujus Prioris Provincialis finiri contingat, Ordine non habente Magistrum Generalem, aut inchoato anno celebrandi Capitulum Generale, in quo secundum pręfati Ordinis Constitutiones Priores Provinciales debent deffinire, extensum intelligatur in utroque casu illius quadriennium usque ad Capitulum Generale completum, in quo Generalis Magister electus erit, vel in quo deffinire debent. Similiter in alicujus Prioris Conventualis biennium contigerit compleri, Provincia carente Priore Provinciali, aut infra Septuagesimam, & Pasca, biennium illius in primo casu usque ad electionem Provincialis, seu Capitulum Provinciale completum, in quo Provincialis electus fuerit, in secundo vero casu usque ad completum Provinciale Capitulum, si infra tempus Pascale illius anni celebrandum fuerit, alioquin usque ad Resurrectiomis Dominicę octavas inclusive intelligatur extensum. Ad pręsentes vero Priores Pro-

Diplomatis causa.

Mandatum.

Provinciales, qui quadriennium in Provincialatus officio peregerunt, aut ante proximum celebrandum Capitulum Generale, sed interim eos dispositioni Superiorum suorum, ac si pręsentes literę non emanassent, relinquentes, volumus statim completo pręfato Generali Capitulo proxime celebrando, prędictos omnes absolutos ipso facto absque alia absolutione a prędictis officiis esse, & ita tenore pręsentium declaramus ex nunc, prout ex tunc eos absolutos. Priores vero Conventuales pręsentes, qui biennium in Prioratus officio peregerunt, aut ante celebrandum Previnciale Capitulum suę Provincię peregerint, usque ad Provinciale Capitulum completum proxime celebrandum in illa Provincia perdurare possint; sed statim pręfato Capitulo completo eos a suis officiis absolvimus, & absolutos declaramus. Priorissę autem pręsentes Monasteriorum non noviter constructorum, aut reformatorum, quę per biennium in suo officio transierunt, aut ante festum Penthecostes proxime futurum biennium peregerint, usque ad primam visitationem solemnem ejusdem Monasterii durare possint, si infra annum a festo Penthecostes proxime futuro inchoandum visitatio supradicta fiet, alioquin immediate post octavas festivitatis Resurrectionis Dominicę anno Domini Millesimo Quingentesimo Quinto, eas a suis officiis absolvimus, & absolutas declaramus. Volumus quoque, & eadem auctoritate perpetuo statuimus, & ordinamus, quod Vicarii Generales Congregationum exemptarum a Prioribus Provincialibus, sive vitę communis, sive vitę regularis, non possint ultra triennium in Vicariatus officio perdurare, sed ut triennio completo, ipso facto sint absoluti absque alia absolutione, & declaratione. Nec possit, qui Vicarius fuit, ejusdem Congregationis Vicarius esse infra sex annos immediate sequentes. Nec intendimus propterea consuetudines, statuta, aut privilegia quarundam Congregationum infringere, disponentia, quod Vicarius Generalis biennio tantum duret, sed tenore pręsentium concedimus pręfatis Congregationibus, ut possint in primo Capitulo eorum, si voluerint, etiam ipsi tempus Vicariatus Geueralis in tertium annum perpetuo prorogare. In omnibus tamen Congregationibus servari volumus, quod si Vicarius Generalis biennio tantum durare potest, infra quadriennium immediate sequens, si vero per triennium infra sex annos immediate sequentes, ejusdem Congregationis non possit esse Vicarius Generalis. Per hoc autem non intendimus potestatem adimere Superioribus ipsius Ordinis Prelatis, quin possint infra pręfata tempora Priores Provinciales, & Conventuales, ac Priorissas, Vicariosque Generales, absolvere ab hujusmodi officiis, sed liberam eandem, quam hactenus habuerunt, auctoritatem super absolutione pręfatorum eis relinquentes, super confirmatione, manutentione, & institutione eorundem restringimus juxta prędicta. Quęcunque vero ordinavimus de Prioribus Conventualibus vacante Provincialatu a tempore Septuagesimę ineunte, intelligendum esse volumus, etiam de Prioribus Conventualibus subditis Vicariis Congregationum, vacante Vicariatu, aut tempore Septuagesimę jam ingresso. Et si contra pręmissa, aut pręmissorum aliquid factum fuerit scienter, vel ignoranter, post pręsentium promulgationem, totum, irritum, & inane illud esse decernimus, & declaramus, quacunque id auctoritate factum fuerit, etiam literarum Apostolicarum, nisi in illis plena, & expressa mentio de pręsenti statuto, & dicto Ordine fiat, & alias id honestati Ordinis, & paci, ac quieti Fratrum expediens fuerit. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordini pręfato, aut alicui Provincię, domui, Monasterio, aut Magistro Generali, vel alicui Priori Provinciali, vel Conventuali, aut Priorissę, aut etiam alicui Congregationi, vel Vicario Generali, concessis, literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, & privilegiis, ac constitutionibus ipsius Ordinis, quibus, illa, etiam si de eis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum, mentio, seu quęvis alia expressio habenda esset, & in eis quęvis clausulę etiam derogatoriarum derogatorię, fortiores, & insolitę continerentur, pręsentibus pro expressis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, quoad pręmissa, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Ceterum quia difficile foret pręsentes literas ad singula quęque loca, in quibus expediens fuerit, originales deferri, volumus, ac dicta auctoritate decernimus, quod earundem pręsentium literarum transumpto manu publici Notarii subscripto, ac sigillo Prelati Ecclesiastici, aut illius curię, aut demum pręfati Ordinis Generalis magistri, sigillo munito, ubique stetur, & eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & extra, ac ubi illud fuerit exhibitum, vel ostensum, in omnibus, & per omnia, pront eisdem pręsentibus staretur, & adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo omnino liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, declarationis, absolutionis, concessionis, restitutionis, derogationis, & decreti infringere &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quarto, Sexto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo.

F. Ponaianus. | A. de Orestis.

F. de Turre. | A. de Comitibus.

M. Cavinus.
Ja. Questenberg,

A tergo legitur.
Registrata in Secretaria Apostolica.

2. *Tempus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*

3. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur. Legitur apud *Ususmarem pag.* 170, & *Castellanum Parte II pag.* 128. Exemplar Authenticum habet *Lib. B. fol.* 713 ex alio *Barchinonensi*.

De

De non extrahendis Monialibus e Vallisoletano (1) Monasterio, & exteris non introducendis.

Anno 1504 Die 3 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XV.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

ADmonet Nos suscepti cura regiminis, ut singularum personarum, presertim feminei sexus &c. (3) Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium, per Priorissam soliti gubernari, S. Catharinę de Senis, oppidi Vallisoleti Ordinis S. Augustini, secundum Instituta Fratrum Prędicatorum degentium, Palentin. Diœcesis, Nobis exhibita petitio continebat, quod si eisdem, Priorissę, & Conventui concederetur, quod de dicto Monasterio nulla Monialis per Vicarium Generalem dicti Ordinis, seu quamcunque aliam personam, quavis dignitate fulgentem, extrahi possit, nisi de consensu Priorissę, & majoris partis Conventus prędictarum, ac quod Priorissa, & Conventus prędictę, non possent compelli, etiam per Vicarium, & personam prędictos, ad recipiendum Moniales aliorum Monasteriorum, profecto ex hoc Priorissę, & prędictarum, ac aliarum Monialium dicti Monasterii pro tempore animarum saluti, & quieti, non parum consuleretur. Quare pro parte Priorissę, & Conventus prędictarum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui animarum saluti, & quieti singularum personarum, pręsertim sub religionis jugo Domino famulantium, libenter consulimus Priorissam, & Conventum prędictas, ac ipsius Conventus singulares personas, a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Priorissę, nunc, & pro tempore existenti, & Conventui pręfatis, ut ejusdem Monasterii Moniales, nunc, & pro tempore existentes, per Vicarium prędictum, seu aliam quamcunque personam de dicto Monasterio, nisi de consensu modernę, & pro tempore existentis Priorissę, ac majoris partis Conventus prędictarum, extrahi non possint, & quod Priorissa, ac nunc, & pro tempore existentes Moniales dicti Monasterii per dictum Vicarium, seu aliam quamcunque personam quacunque Dignitate pręfulgentem ad recipiendum Moniales aliorum Monasteriorum, etiam per Censuras Ecclesiasticas cogi, aut compelli nequeant, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de speciali gratia concedimus, ac pariter indulgemus. Decernentes irritum, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus &c. ac privilegiis, & indultis eidem Ordini &c. Quibus hac vice duntaxat &c. derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, concessionis &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quarto, Tertio Nonas Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo.

Supplex petitio.

Mandatum.

1. *Vallisoletano.*) In *Hispania*. Lib. XLVII fol. 333.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*
3. *Sexus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Bononiense (1) Monasterium S. Mariæ Magdalenæ jurisdictioni Generalis Magistri Ordinis FF. Prædicatorum subiicit.

Anno 1504 Die 22 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVI.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX Apostolicę sollicitudinis Nobis, licet immeritis, ex alto injuncto officio &c. (3). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium, per Priorissam gubernari soliti, S. Marię Magdalenę de Valle-Parda extra muros Bononien. Ordinis S. Augustini Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet Monasterium prędictum, & illius Moniales Episcopo Bononien. pro tempore existenti pleno jure subjectę existant, & venerabilis Frater noster modernus Episcopus Bononien. provide attendens, prout certa experientia, omnium rerum magistra, notum faciebat conventum esset periculosum (4), & ad ruinam status mulieris proclive, & pręsertim illarum, quę sub perpetua clausura, & regulari observantia vota sua virtutum Domino perpetuo dedicarunt, nisi patres, & pastores animarum suarum virum Religiosum, natura prudentem, doctrina pręclarum, ac morum honestate pręditum, ac conscientię sinceritate fulgentem, & Deum timentem, habeant, qui velit, & valeat ipsas regere, & instruere, ac propterea idem modernus Episcopus premissorum occasione, cupiens Monasterium, illiusque Moniales, Vicarii Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, ac Prioris Domus Sancti Dominici Bononien. ejusdem Ordinis nunc, & pro tempore existentis, visitationi, correctioni, jurisdictioni, ac regimini in spiritualibus, & temporalibus usquequo ipsi placuerit, subiici, illud ordinaria auctoritate subjecit, prout in ipsius Episcopi Literis, desuper confectis, plenius continetur. Et, sicut eadem petitio subjungebat, ut quietius valeant Altissimo famulari, ac suavia, ac salubria documenta, pro animarum suarum salute, recipere possint, sub hujusmodi regulari observantia visitationi, ac jurisdictioni, & superioritati Generalis prędicti, prout hactenus subjectę fuerunt, de cetero perpetuo subesse cupiunt. Quare pro parte dictarum Priorissę, & Monialium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasterium prędictum, illiusque Moniales, nunc, & pro tempore existentes, ab omni jurisdictione, superioritate, correctione, & visitatione quorumcunque Ordinariorum locorum, & illorum officialium, nunc, & pro tempore existentium, penitus eximere, & liberare, ac visitationi, & superioritati dicti

Diplomatis causa.

dicti Vicarii nunc, & pro tempore existentis, perpetuo subiicere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Mandatum. Nos igitur, qui pia desideria personarum, presertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, quantum cum Deo possumus, favore benevolo prosequimur, Priorissam, & Moniales, ac singulares personas Conventus a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati Monasterium, Priorissam, ac Moniales pro tempore existentes hujusmodi ab omni jurisdictione, superioritate, correctione, & visitatione quorumcunque Ordinariorum locorum, & illorum officialium, nunc, & pro tempore existentium predictorum, Apostolica auctoritate, tenore presentium, eximimus, & liberamus, ac cure, visitationi, & superioritati dicti Vicarii perpetuo subiicimus, ita, quod predictus Vicarius, per se, vel alium, seu alios dicti Ordinis professores Monasterium predictum, illiusque Priorissam, & Moniales pro tempore existentes hujusmodi, visitare, & corrigere, eisque de Professore, seu Confessore idoneo, qui eis ecclesiastica Sacramenta ministret, providere habeat, perpetuo subjicimus, ac eidem Vicario, ut Monasterium, illiusque Priorissam, & Moniales hujusmodi sub sua cura, visitatione, & correctione, ut prefertur, recipiat, ac visitet, & corrigat, aliaque faciat, que pro prefatarum Priorisse, & Monialium felici directione opportuna, & que in aliis Monasteriis dicti Ordinis, sibi subjectis, juxta illarum regularia instituta facere consuevit, in virtute S. Obedientie, & sub excommunicationis sententia, quam si contra fecerit ipso facto incurrat, precipimus, & mandamus, dummodo venerabilis Fratris nostri moderni Episcopi Bononien. ad premissa, expressus accedat assensus. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostre absolutionis, exemptionis, liberationis &c. Infringere &c. Si quis autem &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Quarto, Undecimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

2. *Bononien.*) In *Italia*.
3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLI fol.49.*
3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Conventum esset periculosum*.) Fortassis: *Satis esset periculosum*.

Anno 1505 Die 11 Februarii.

XVII.

Fundationem factam in Cœnobio Chesinensi (1) confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Lectori Ecclesie Chesinen., Zagrabien. (3) Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

* Diplomatis causa.

HIs, que ad Dei laudem, & divini cultus augmentum &c. (4) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte venerabilis Fratris nostri Luce Episcopi Zagrabien., petitio continebat, quod nuper ipse ad divini cultus augmentum, ac pro consecutione celestis patrie, & ob singularem devotionis affectum, quem, ad B. Mariam Virginem, & B. Mariam Magdalenam gerit, predium Lochama penes fluvium G . . . . . Provincie seu territorii Chesinen., Zagrabien. Diecesis, quod idem Lucas Episcopus a certis personis pro pretio centum ducatorum Hungaralium sub certis conditionibus, & clausulis, in literis ipsius Episcopi super dicti predii emptione confectis, contentis, emerat cum omnibus terris arrabilibus (5), cultis, & incultis, silvis, montibus, fluminibus, aquarum decursionibus, & aliis juribus, & pertinentiis suis Domui ejusdem B. Marie Magdalene Ordinis Fratrum Predicatorum Oppidi Chesinen. dicte Diecesis, & illius Priori, & Fratribus, tunc presentibus, & futuris, quibus ex indulto Apostolico, eis desuper concesso, licet bona in communi possidere, per eos tenendum, possidendum, & usufructuandum de consensu dilectorum filiorum Capituli Ecclesie Zagrabien. perpetuo, & irrevocabiliter dedit, donavit, atque concessit, ita tamen, quod prefati Fratres ex nunc de cetero perpetuis, futuris temporibus singulis diebus ad Altare B. Marie Virginis situm in claustro, sive Ecclesia dicte Domus, Missam de Assumptione ejusdem B. Marie Virginis, cum tribus collectis solemniter decantare debeant, & teneantur, ita quod prima collecta sit illius Misse, secunda de eadem B. Maria Magdalena, & tertia pro ipso Luca, & successoribus suis Episcopis Zagrabien. pro tempore existentibus, videlicet, Deus, qui vivorum dominaris, & mortuorum &c. & quia tempore Adventus Domini, Fratres dicte Domus, habent decantare Missam Rorate Celi desuper, & tempore vindemiarum, solent accedere ad mendicandum, liceat tunc ipsis Fratribus predictam Missam de B. Maria Virgine, non cantando, sed legendo dicere, ac ipsos Fratres, eorum conscientiam super hujusmodi Misse celebratione aggravavit, prout in quibusdam literis ipsius Episcopi, desuper confectis dicitur plenius contineri. Quare pro parte dicti Luce Episcopi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pro divini cultus augmento, & ipsius Luce, successorumque eorum Episcoporum Zagrabien. animarum, salute, &, ut precibus earundem B. Marie Virginis, & B. Marie Magdalene semper preserventur a noxiis, & ad salubria, & pro felici gubernatione Ecclesie Zagrabien. predicte dirigantur actus, & gressus sui, concessioni, assignationi, & donationi predii, necnon Misse ordinationi, ac obligationi Misse celebrationis Prioris, & Fratrum hujusmodi, pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolice confirmationis adiicere, aliasque in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Confirmatio. Nos igitur, qui in singulis locis Deum venerari, & illius laudem, ac animarum salutem singulorum Christi fidelium, sinceris desideramus affectibus, prefatum Lucam Episcopum a quibusvis excommunicationis &c. censentes, ac dicti predii veriores situs, & confines, necnon valorem, ac instrumenti donationis, & institutionis, necnon literarum Episcopi predictorum tenores presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocato Capitulo, ac Priore, & Fratribus predictis, & aliis, qui fuerint evocandi, concessionem, assignationem, & donationem predii, necnon Misse hujusmodi ordinationem, ac obligationem predictas, si, & postquam de illis, tibi legitime constiterit, ac, prout illas concernunt, omnia, & singula in literis predictis contenta, & inde secuta quecunque, itaut etiam Prior, & Fratres pre-

prędicti super dicto prędio, & illius juribus, & pertinentiis, eis, ut prefertur, per dictum Lucam Episcopum concessis, & assignatis per pręfatum Lucam, & successores suos Episcopos Zagrabien. pro tempore existentes quomodolibet impediri, vel molestari nequeant, auctoritate nostra approbes, & confirmes, suppleasque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quarto (6), Tertio Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Chesinen.*) Aliis *Chasmen.*, *Chamen.*, & *Cassimen.*, ut videre est apud *Ferrarium de Rebus Hungar. Provincia Parte IV Lib. Unico Cap. II pag. 514.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXII fol. 312.*
3. *Zagrabien.*) Seu *Zagabrien.*, in *Pannonia.*
4. *Augmentum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Arrabilibus.*) *Arabilibus.*
6. *Quingentesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MDV.*

De Fratribus ad Magisterii Gradum promovendis (1) a Generali Magistro.

Anno 1505 Die 8 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vincentio (3) Bandello, Magistro Generali Ordinis Prędicatorum.

JULIUS PP. II. XVIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum in Generalibus Capitulis Ordinis tui per Generales Magistros pro tempore existentes, aliqui viri Religiosi, ad illud convenientes, moribus, & doctrina idonei, ad Magisterii gradum, soliti sint, ut accepimus, promoveri, Nos tuam quoque dilectionem in hoc honorare volentes, accedentibus pręsertim precibus venerabilis Fratris nostri Oliverii Episcopi Hostiensis, ejusdem Ordinis protectoris, tibi, ut adhibitis tecum aliquibus in Theologia Magistris, & rigoroso premisso examine, duodecim Ordinis tui Fratribus, quos ad id idoneos esse repereris, Gradum, & insignia Magisterii in Theologia conferre, & exhibere possis, licentiam, & facultatem per pręsentes concedimus. Decernentes quod dicti duodecim Fratres, postquam gradum, & insignia hujusmodi, a te fuerint consecuti, omnibus, & singulis gratiis, preeminentiis, privilegiis, & indultis frui possint, & valeant, quibus alii Theologię Magistri, in qualibet privilegiata Universitate cum rigore examinis & requisitis solemnitatibus promoti potiuntur, gaudent, & fruuntur, ac uti, potiri, gaudere, & frui poterunt quomodolibet in futurum, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die VIII Martii MDV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Sigismnndus.

1. *Promovendis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Vincentio.*) De quo sępius dictum fuit.
4. *Oliverii.*) E gente *Carafa.*

Ne Conventus reformati defugiant jurisdictionem (1) Provincialis.

Anno 1505 Die 18 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Generali Magistro Fratrum Ordinis Prędicatorum.

JULIUS PP. II. XIX.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

A Fide dignis nuper accepimus, quod multi tui Ordinis Fratres reformationem per te salubriter institutam libentius, avidiusque amplecterentur, ni dubitarent a Conventibus suis post hujusmodi reformationem expelli. Quapropter Nos pro Dei laude, & Religionis honore, reformatorum numerum hujusmodi augeri desiderantes, omnemque dubitationem Fratribus illam subire volentibus adimere cupientes, universis, & singulis antedicti Ordinis Fratribus de observantia nuncupatis, sub excommunicationis latę sententię pęna districtius inhibemus, ne Conventus per te reformatos, & reformandos directe, vel indirecte a regimine Priorum Provincialium, quibus juxta Constitutiones dicti Ordinis subiici debent, distrahere, ant eximere curent, sine tua speciali licentia, decernentes nihilominus quascunque literas super exemptione regiminis antedicti in posterum etiam per Sedem Apostolicam faciendas, nullius roboris, vel momenti fore, nisi in illis de tua licentia specialis fiat mentio, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscnnque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annnlo Piscatoris Die XVIII Martii MDV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Sigismundus.

1. *Jurisdictionem*,) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
3. *Archivo*,) In quo Exemplar inter Monumenta Provinciæ *Tolosanæ*. Legitur apud *Albertum Castellanum Parte II pag.* 131.

Anno 1505 Die 18 Martii.

XX.

Ut quæ Vincentius (1) Bandellus vitæ regularis gratia sanxit, serventur.

Ex Bullario Castellani Parte II pag. 130.

Universis, & singulis Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

JULIUS PP. II.

PAcem, & honestatem, & incrementum Ordinis vestri, quem in visceribus gerimus caritatis, desiderantes, devotionem vestram, & vestrum singulos, in Domino exhortamur, in virtute Sanctę obedientię vobis auctoritate Apostolica mandantes, ut ordinationes regulares a dilecto filio Vincentio Bandello Ordinis vestri Generali Magistro, factas, & literas (2) nostras de temporalitate Priorum Provincialium ac Conventualium, Vicariorum, Priorissarumque editas, quos ex vita regulari, aut regularis observantię zelatoribus eligi volumus, inviolabiliter observare debeatis. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XVIII Martii MDV Pontificatus nostri Anno Secundo.

Sigismundus.

1. *Vincentius*.) De quo sæpius dictum fuit.
2. *Literas*.) *Constitutionem* scilicet *XIV*.

Anno 1505 Die 15 Maii.

Corregiense (1) Monasterium Corporis Christi curæ Fratrum Prædicatorum committit.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Fratrum Prędicatorum Regularis observantię pro tempore existenti.

XXI.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi nobis fecerunt dilectę in Christo filię Priorissa, & Moniales Monasterii Corporis Christi terrę Corrigię (3) Ordinis Sancti Augustini, Regien. Diecesis, quod ipsę alias desiderantes habitum Ordinis Sanctę Clarę Regularis observantię assumere, & sub cura Ordinis Fratrum Minorum Regularis observantię altissimo famulari, quasdam literas a Sede Apostolica ad Generalem, & Provincialem dicti Ordinis Fratrum Minorum regularis Observantię Vicarios, etiam sub excommunicationis latę sententię pęna, ut eas sub eorum cura reciperent, obtinuerunt, qui ex eo prestertim quod nullam in dicta terra, vel extra eam Domum haberent eas sub eorum cura recipere recusarunt, & recusant de presenti. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Priorissa, & Moniales prefatę, ac dilectus filius Nicolaus de Corrigia Vicecomes, dictę terrę Condominus, desiderent, quod dictum Monasterium sub cura vestra, & directione gubernetur, Nos, earum pium, honestumque desiderium Apostolico favore dignum censentes, eorumque in hac parte supplicationibus inclinati, tibi in virtute Sanctę obedientię committimus, ut Monasterium predictum, ac Priorissam, & Moniales prefatas presentes, & futuras sub tua cura, protectione, & visitatione suscipias, & de eis curam habeas prout de aliis Monasteriis Monialium, seu Sororum sub tua cura existentibus, & personis eorundem habes, eisque de Confessore idoneo dicti Ordinis Fratrum Predicatorum regularis observantię, qui earum confessiones audiat, & eis ecclesiastica Sacramenta ministret, provideas, & quatenus Priorissa, & Moniales prefatę habitum Sanctę Clarę Ordinis, quem sub spe protectionis Fratrum predictorum viventes gestari solitum, seu forsan quem prius gestabant, suscipere vellent, illum eis exhibeas. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii Ordinum, & Congregationis predictorum, juramento etiam roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis eisdem ordinibus sub quibusvis verborum formis, & clausulis concessis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XV Maii MDV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Corregiense*.) In *Longobardia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag* 56. ex autographo *Bononiensi*.
3. *Corrigia*.) *Corregii*, vulgo *Corregio*: Modo est Principatus ad ducem *Mutinen.* pertinens.

Cor-

Corregiensis (1) Monasterii Moniales habitum induant quem Sorores Ordinis Prædicatorum gestant. Anno 1505 Die 15 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Monialibus Monasterii Corporis Christi Terrę Corrigię Ordinis Sancti Augustini, Regien. Dięcesis.

JULIUS PP. II. XXII.

Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi nobis fecistis quod vos, alias desiderantes habitum Ordinis Sanctę Clarę regularis observantię assumere, & sub cura Fratrum Ordinis Minorum de observantia nuncupatorum Altissimo famulari, quasdam literas a Sede Apostolica ad Generalem, & Provincialem dicti Ordinis Minorum Vicarios, etiam sub excommunicationis latę sententię pęna, ut vos sub eorum cura reciperent, dari obtinuistis, qui ex eo prefertim, quod nullam in terra Corrigię, Regien. Dięcesis, ubi Monasterium vestrum situm est, vel extra eam Domum habebant, vos sub eorum cura recipere recusarunt, prout etiam recusant de pręsenti. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, vos ob singularem devotionis affectum, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum Congregationis Lombardię regularis observantię geritis, desideretis sub cura Vicarii Generalis ejusdem Congregationis Altissimo famulari, & habitum per Moniales, seu Sorores dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum gestari solitum, priore dimisso, assumere: pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum: ut huic pio honestoque desiderio vestro paterna caritate annuere, aliasque vobis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, ut sub cura ejusdem Vicarii Generalis Congregationis Lombardię Altissimo perpetuo famulari, & habitum dicti Ordinis Sanctę Clarę, quem sub spe Protectionis Fratrum Minorum susceperatis, dimittere, ac habitum per Moniales, seu Sorores dicti Ordinis Pratrum Prędicatorum, sub cura Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum viventes gestari solitum: seu forsan, quem prius gerebatis, dummodo sub pari, vel strictiori observantia vivatis, assumere libere, & licite valeatis, Apostolica auctoritate tenore pręsentium de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, Ordinum, & Congregationis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis eisdem Ordinibus sub quibusvis verborum formis, & clausulis concessis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XV Maii, MDV Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Corregiensis*.) Consulendum præcedens Diploma.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.56*, ex autographo *Bononien.*

Specialis Indulgentia concessa Lugdunensi (1) Cœnobio. Anno 1505 Die 1 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XXIII.

Pastoris ęterni, qui non vult mortem, sed conversionem peccatoris vices, meritis licet insufficientibus, gerentes in terris &c. (3) Cupientes igitur, ut Domus B. Marię de Confort. Lugdunen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, quam nos alias in minoribus constituti, dum Cardinalatus honore, ac Apostolicę Sedis in illis partibus legationis officio fungebamur, dictique Ordinis Protector eramus, visitavimus (4), & quamplurimas illi vigore dictę legationis Indulgentias concessimus, & ad quam, sicut accepimus, Charneti Arpenninus Clericus Lugdunen. familiaris continuus, & commensalis, ac cubicularius noster secretus, & Johannes Parisetus ejusdem Ordinis, ac Theologię professor, singularem gerunt devotionis affectum, congruis frequentetur honoribus, ac in suis structuris, & ędificiis, quę olim sumptuoso opere constructa, tum vetustate, tum etiam malitia temporum deteriorata existunt, juxta eorum indigentiam reparentur, & manuteneantur, ac dilectorum illius Conventus necessitatibus subveniant Christi fideles, & eo libentius ad ipsam Ecclesiam confluant, & ad reparationem, & manutentionem hujusmodi, manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię, uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, universis, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, vere pęnitentibus, & confessis, qui Ecclesiam ipsam, in Annunciationis ejusdem B. Marię festo proxime futuro, a primis vesperis, usque ad secundas vesperas inclusive ejusdem Festi, devote visitaverint, & ad pręmissa manus porrexerint adjutrices, plenam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem hac vice duntaxat, misericorditer in Domino relaxamus, & nihilominus dilecto filio moderno Priori dictę Domus, & Conventui prefatis, ut aliquos Presbyteros idoneos seculares, seu prędicti, vel quorumvis aliorum Ordinum regulares, in fidelium ipsorum Confessores, deputare possint, qui in dicto Festo, & etiam per sex dies ante illud, in dicta

dicta Ecclesia, ac ejus ambitu, & infra septa dictę Domus eorundem fidelium Confessiones audire, eisque diligenter auditis, eos, & eorum quemlibet, ab omnibus, & singulis peccatis, criminibus, excessibus, & delictis suis, etiamsi talia forent, propter quę Sedes Apostolica, merito esset consulenda, exceptis contentis in Bulla, quę legi consuevit in Cęna Domini, absolvere, eisque pęnitentiam salutarem injungere, necnon vota quęcunque, per eos pro tempore emissa, ultramarinis, visitationis Liminum Apostolorum Petri, & Pauli, & S. Jacobi in Compostella, necnon religionis, & castitatis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare, libere, & licite valeant, concedimus per pręsentes, districtius inhibentes sub excommunicationis pęna latę sententię universis, & singulis Pręlatis, ac quibusvis aliis personis ecclesiasticis secularibus, cujuscunque Ordinis, etiam regularibus, ne dicta die, & hujusmodi indulgentia durante, in ipsa Civitate Lugdunen. alibi, quam in dicta Ecclesia verbum Dei prędicare, & Fratres dictę Domus super pręmissis directe, vel indirecte, quovis quęsito colore, turbare, inquietare, molestare, seu quomodolibet impedire pręsumant. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quinto, Kalendis Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Lugdunen.*) In *Gallia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXV fol.* 130.
3. *Terris &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Visitavimus.*) Hinc quod ante Pontificatum Legatus in Galliis, & Ordinis Fratrum Prædicatorum Protector fuerit *Julius II*, discimus.

Ceterum varias alias Indulgentias concessit *Julius II*.

Anno 1505 Die 29 Aprilis. XXIV.

PRo Panormitano Cœnobio S. Zitæ. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Præclara meritorum insignia &c. Cupientes igitur, ut Altare S. Mariæ de Pietate situm in ecclesia Domus S. Zitæ, Panormitan. Ordinis Prædicatorum, quod per progenitores dilecti filii Magistri Johannis Sanchez, Prioris secularis, & Collegiatæ ecclesiæ S. Petri de Fraga, Ilerden. Diœcesis, utriusque juris Doctoris, Scriptoris, & familiaris nostri, fundatum fuit &c. in Annunciationis ejusdem Virginis Mariæ, & S. Hieronymi, & S. Vincentii Confessoris, & ejusdem S. Zitæ, ac S. Catharinæ de Senis festivitatibus &c. Septem annos, & totidem quadragenas &c. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quinto, Tertio Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXIX fol.* 292.

Anno 1506 Die 29 Januarii. XXV.

PRo Pistoriensi Oratorio S. Mariæ Gratiarum. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Dum præclara meritorum insignia &c. Cum autem, sicut accepimus, Oratorium B. Mariæ Gratiarum Pistorien. per Fratres Congregationis Tusciæ Ordinis Fratrum Prædicatorum de Observantia nuncupatorum, teneri solitum &c. ad quod, sicut accepimus, dilectus filius noster Galeatius, Tituli S. Petri ad vincula Presbyter Cardinalis, S.R.E. Vice Cancellarius, specialem gerit devotionis affectum &c. in festo Nativitatis B. Mariæ, ac Novembris, Martii, Maii, ac Julii Mensium singulorum primæ Dominicæ dierum hujusmodi &c. Quinque annos, & totidem quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quinto,* (stylo Bullarum, æræ communis MDVI) *Quarto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXIX fol.* 103.

Anno 1506 Die ..... Augusti. XXVI.

PRo Pampilonensi Cœnobio. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Ecclesiarum fabricas &c. Cum itaque, sicut accepimus, domus S. Jacobi Pampilonen. Ordinis Fratrum Prædicatorum causantibus guerrarum turbinibus &c. Nos cupientes, ut domus ipsa, ad quam carissimus in Christo filius noster Rex, & carissima in Christo filia nostra Catharina Regina, Navarræ illustres, singularem gerunt devotionis affectum &c. In festo Beati Jacobi Apostoli de Mense Julii &c. & ad reparationem, conservationem, & manutentionem prædictas, decem, & octo denarios monetæ in Regno Aragoniæ currentis, unum Carlenum Romanum, vel circa constituentem &c. Plenariam omnium peccatorum suorum remissionem misericorditer in Domino largimur, ac eadem auctoritate volumus, & concedimus, quod defunctis, qui in caritate decesserint, & pro quibus duodecim denarii similis monetæ adminus eidem ecclesiæ, seu domui, pro præmissis erogati fuerint, hujusmodi remissio per*

Nota,

modum suffragii suffragetur &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexto, Quinto .... Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico *Libro LXXXV fol.* 313.

Anno 1508 Die 26 Junii. XXVII.

PRo Cœnobio Civitatis Castelli. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Licet is &c. Sane accepimus, quod licet alias quondam Baldus Vincentii de Magallottis civis civitatis Castelli, tunc in humanis agens, cupiens terrena &c. morte tamen præventus id ad optatum finem perducere nequivit, eo vita functo, Constantia, Magdalena, Hieronyma, & Bernardina dicti Baldi superstites filiæ similiter morte præventæ opus prædictum etiam perficere non potuerunt, & propterea dilectus filius Magister Johannes Baptista Lilius utriusque juris Doctor, ac literarum Apostolicarum Scriptor familiaris noster, ejusdem Magdalenæ filius, & ipsius Baldi nepos, cupit ex bonis sibi a Deo collatis, pro sua, & dicti avi, ac patris, & matris, aliorumque suorum parentum defunctorum animarum salute, & peccatorum eorundem remissione, dictum Altare ad complementum ædificationis, & constructionis perducere, ac sub invocatione S. Johannis Baptistæ denominari facere &c. dictus Johannes Baptista, qui etiam Lateranen. Aulæ Comes existit &c. in S. Johannis Baptistæ nativitate, ac S. Dominici prædictorum, & S. Vincentii festivitatibus, necnon in Kalendis Maii &c. Septem annos, & totidem quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Sexto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto*, Ex Archivo Apostolico *Lib. CLXXVI fol.* 310.

Pro

Anno 1510 Die 16 Aprilis. XXVIII.

PRo Gebennensi Cœnobio. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Licet is &c. Cupienter igitur, ut capella Sanctorum Timothei, & Simphoriani, ac Sanctæ Catharinæ de Senis in Ecclesia domus Palatii nuncupati, prope, & extra muros Gebennen. Ordinis Fratrum Prædicatorum, ad quam, & Sanctam Catharinam hujusmodi, sicut accepimus, dilectus filius Magister Gennesius de Prato, literarum Apostolicarum Scriptor, & familiaris noster, singularem gerit devotionis affectum &c. in S. Trinitatis, ac Nativitatis, & Resurrectionis D. N. Jesu Christi, necnon Assumptionis B. Mariæ Virginis, & prædictæ S. Catharinæ de Senis festivitatibus &c. devote visitaverint, & orationem Dominicam, cum Salutatione Angelica pro ipsius Gennesii, & dilectorum filiorum Petri, & Johannis Gati Fratrum Clericorum Gebennen., suorumque Prædecessorum, & parentum in dicta Capella sepultorum animarum salute dixerint, & recitaverint &c. Decem annos, & totidem quadragenas &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo, Sexto decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCXX fol.* 159.

Anno 1510 Die 26 Decembris. XXIX.

PRo Pistoriensi Cœnobio. Constitutio sic incipit: *Julius &c. Licet is &c. Cum itaque, sicut accepimus, Confraternitas sub invocatione B. Mariæ Magdalenæ in Domo S. Dominici Pistorien. Ordinis Fratrum Prædicatorum instituta &c. ut eadem Confraternitas, quam, ut etiam accepimus, dilectus filius Magister Laurentius Puccius, Clericus, Florentin. Notarius, literarum Apostolicarum Abbreviator, familiaris noster, ac in illarum expeditione dilecto filio nostro Sixto Tituli S. Petri ad Vincula Presbytero Cardinali, S. R. E. Vice Cancellario assistens existit, singularem gerit devotionis affectum &c. in festo ejusdem S. Mariæ Magdalenæ &c. & singulis sextis mensis Martii, necnon quinta, & sexta feriis majoris hebdomadæ &c. Quindecim annos, & totidem quadragenas &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo, Septimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCXV fol.* 261.

Fratres Prædicatores suscipiant curam Mediolanensis Monasterii S. Bernardi de Viglentino, Ordinis S. Benedicti.

Anno 1505 Die 17 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXX.

Dilectis filiis Marco de Peregrinis Veronen., Vicario Generali, ac Præsidenti Ordinis Fratrum Prædicatorum, ac Priori, & Fratribus Domus B. Mariæ Gratiarum Mediolanen. Ordinis, & Congregationis prædictorum præsentibus, & pro tempore existentibus,

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm, sicut accepimus, dilectę in Christo filię Abbatissa, & Moniales Monasterii Sancti Bernardi de Viglentino extra muros Mediolanen. Ordinis Sancti Benedicti, sub regulari observantia degentes, pro animarum suarum salute, & conscientię pace, desiderent sub vestra cura, & gubernatione Altissimo famulari, sperantes Monasterium ipsum sub vestro regimine feliciora in dies in spiritualibus, & temporalibus, auctore Domino incrementa suscipere, & se animarum suarum salutem facilius consequi posse. Nos igitur, qui religiosarum personarum piis, & honestis votis, ut eo ferventius Altissimo famulari valeant, quantum in Domino possumus, libenter annuimus, earum in hac parte supplicationibus inclinati, vobis in virtute Sanctę Obedientię, & sub excommunicationis pęna latę sententię, per vos eo ipso, si contrafeceritis, incurrenda, a qua pręterquam a nobis, & Romano Pontifice, nisi in mortis articulo constituti absolvi non possitis, harum serie expresse pręcipiendo, mandamus, ut Monasterium, Abbatissam, & Moniales pręfatas sub vestra cura, regimine, & gubernatione, omni excusatione postposita, & alia jussione non expectata, recipere debeatis, eisque providere de Confessore idoneo, & provectę ętatis, qui illarum Confessiones audiat, easque absolvat, eis pęnitentiam salutarem injungat, ac Sacramenta ecclesiastica ministret, dantes vobis plenariam, & liberam facultatem, Monasterium prędictum intrandi, & visitandi, ac illius personas corrigendi, Capitulum convocandi, & tenendi, ac omnia alia, & singula faciendi quę pro earundem Monialium directione, & sanctiori vita necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna: Et quę alias Gubernatores similium Monasteriorum de jure, vel consuetudine facere possint. Hortamur igitur vos in Domino, ut circa curam, & gubernationem dicti Monasterii, & illius Monialium, ita vos geratis, ut apud Deum pręmium, & nos commendationem consequi mereamini. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, Domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel firmitate alia quavis roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon felicis recordationis Innocentii Papę IV Predecessoris nostri: quę incipit: Inspirationis Divinę, aliisque privilegiis, indultis, & literis Apostolicis dictę Domui, & vobis sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis, irritantibusque decretis, concessis, confirmatis, & innovatis, quibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, & expressa, non autem per generales clausulas id importantes mentio habenda foret, tenores hujusmodi prędentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, pro hac vice duntaxat specialiter derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVII Junii MDV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Mandatum.

(2) *Archivo*,) In quo *Exemplar in Bullario Bononiensi pag.* 57.

Li-

Anno 1505 Die 22 Augusti.

Literas (1) quibus Priorum tempus definierat, in ultramontanis Provinciis suspensas declarat: & ratum habet quicquid hac de re sancitum fuerit a Capitulo Generali.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXI.

Universis, & singulis Religiosis Fratribus Ordinis Prędicatorum pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Diplomatis causa.

Declaratio.

APostolica Sedes divinam imitata providentiam, omnia suaviter disponentem, diversis temporibus, locis, & nationibus, prout rerum ac negotiorum ratio exigit, circunspecte providet, & moderationis suę remedium exhibet. Sane Nobis nuper Venerabilis Frater noster Oliverius (3) Episcopus Ostiensis, Cardinalis Neapolitanus, ejusdem Ordinis vestri Protector exposuit, quod nuper in Generali Capitulo eorundem Fratrum Mediolani celebrato (4) exorta est inter eos discordia occasione quarundam literarum nostrarum statuentium certum tempus Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, & Priorissis dictis in eorum officiis gerendis, prout latius in eisdem literis continetur. Nam plerique ultramontanarum Provinciarum Definitores similiter cum Nunciis congregationis Hollandię juxta dicti Ordinis ritum literas easdem, ut accepimus, acceptare recusarunt, dicentes, reformationi, regimini, moribusque religiosorum nationum illarum omnino adversari crebram superiorum suorum immutationem. Deinde quod quidam ex illis Patribus, nomine omnium non acceptantium pręfatum statutum ad se venerunt, humiliter postulantes, ut quod refręnandę ambitionis, ac reprimendarum litium gratia statutum esse videbantur, provideret, ne regularis vitę, ac reformationis incremento in nationibus illis contrarium foret, & quod auditis eorum rationibus, ac multis secularium Principum, & Pręlatorum Ecclesiasticorum testimoniis re in ambiguum redacta pręfatus Cardinalis, qui secundum Deum Ordinem protegit, ejusque reformationi cum Domino studere cupiens hanc rem cum pace, ac quiete omnium peragi, ac boni ductoris more, Religiosos ipsos ad bonam frugem reducere, satius putat, literas nostras ipsas ad aliquod tempus suspendi, & proinde, Nobis humiliter supplicavit, ut his paterna Apostolica benignitate providere dignaremur. Nos igitur, pacem, & augmentum dictę Religionis quę in agro Domini uberius fructus assidue profert, pręsertim temporibus nostris, ejusdem Cardinalis supplicationibus inclinati, & rationibus antedictis moti, tenore pręsentium prędictas literas nostras quoad Provincias Tolosę, Francię, Narbonę, Teutonię, Anglię, Saxonię, Dacię, & alias extra Italiam quas idem Cardinalis Protector, si res exigit, nominaverit, auctoritate Apostolica suspendimus usque ad immediate futurum ejusdem Ordinis Generale Capitulum, quod hinc ad biennium fore, si eidem Cardinali expedire videbitur, ex nunc decernimus, volentes quod interim in singulis prędictis Provincialia Capitula juxta eorum Constitutiones celebrentur, vota convenientium, & spectantium ad ipsa Capitula scrutentur circa predictum statutum, ac deinde in scriptis fideliter redacta, obsignataque ad prędictum Capitulum Generale deferantur, & nihilominus Magistro Generali, Definitoribusque ejusdem Generalis Capituli harum serie committimus, & mandamus, ut super hujusmodi statuto nostro vota Religiosorum cognoscant, & secundum Deum determinent, ut videbitur, auctoritate etiam nostra perpetuo statuant, quod honori divino, Religionis conservationi, ac sui Ordinis augmento pertineat. Nos enim quicquid pie, ac religiose per eosdem super hoc statutum fuerit, ex nunc ratificamus, approbamus, & in posterum in pręfatis ultramontanis Provinciis id servari omnino mandamus, non obstantibus prędictis nostris literis, ac dicti Ordinis Constitutionibus, & aliis in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXII Augusti MDV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Sigismundus.

1. *Literas.*) Constitutionem scilicet *XIV*.
2. *Archivo.*) In quo exemplar authenticum. Legitur etiam *Libro B. fol.*504. Typis R. Cameræ Apostolicæ fuit impressum anno *MDCLXXVII*.
3. *Oliverius.*) Ex illustrissima gente *Carafa*, de qua sæpe numero dictum.
4. *Celebrato.*) Hoc anno *MDV*.

Anno 1505 Die 8 Novembris.

Carmonensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXII.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio officiali Hispalen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Diplomatis causa.

DUm ad fructus uberes, quod sacer Ordo Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, in Domo Domini producit, & producere non desinit, diligenter attendimus &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Johannis Matthęi Castano Laira, & dilectę in Christo filię ejus impręsentiarum uxoris conjunctim habitatorum Oppidi de Carmona, Hispalen. (4) Dięcesis, petitio continebat, quod ipsi fervore devotionis accensi, cupientes terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, desiderant in quodam oratorio per eos ex simili devotione fundato, unam Domum sub invocatione S. Annę pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, construere, & ędificare, seu construi, & ędificari facere, si

ad

ad hoc eis Apostolicę Sedis licentia suffragetur, Quare pro parte Johannis, & uxoris prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in dicto Oratorio, aut alio loco decenti, unam Domum cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis, & observantię prędictorum, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ac dilecto filio moderno Priori Provinciali Castellę Ordinis, & observantię hujusmodi, secundum morem dicti Ordinis, illam pro Fratrum Prędicatorum perpetuis usu, & habitatione recipiendi, & eisdem Fratribus, eam perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui religionis propagationem, divini cultus augmentum, & animarum salutem, nostris potissime temporibus, sinceris desideriis affectamus, Johannem, & uxorem prędictos a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, eidem Johanni, & uxori in dicto Oratorio, aut alio honesto loco, unam Domum, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum Ordinis, & observantię prędictorum, sine alicujus prejudicio, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, & Priori illam, pro Fratrum Prędicatorum perpetuis usu, & habitatione recipiendi, ac Fratribus pręfatis, eam perpetuo inhabitandi, licentiam concedere, quodque ad Altare majus Ecclesię dictę Domus, postquam constructa fuerit, imago ejusdem S. Annę tanquam Patronę dictę Domus perpetuo esse, & ab eo ratione ędificii, vel similis causę per quoscunque amoveri nequeat, ipsorumque Johannis, & uxoris corpora, seu cadavera, ut illius fundatorum in Capella majori Ecclesię dictę domus sepelire, libere, & licite valeant, nec a quoquam impediri possint, statuere, & ordinare, auctoritate nostra procures. Nos enim, si licentiam hujusmodi, vigore prębentium concesseris, ut prefertur, eidem Domui, & Fratribus in ea pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus &c. in genere concessis, & quibus alię Domus hujusmodi, & illarum Fratres, utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, concedimus per pręsentes, jure tamen Parochialis Ecclesię &c. salvo, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, & aliis constitutionibus &c. contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quinto (5), Sexto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Secundo. — *Facultas.*

1. *Carmonensis.*) Juris est Provinciæ *Batica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXV fol.* 144.
3. *Attendimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Hispalen.*) Vulgo *Sevilla*, in *Hispania Batica*.
5. *Quinto.*) Hinc liquet quod a die Coronationis annos Pontificatus numerabat *Julius II*, ut attentum lectorem non fugiet. Et ex hoc solvitur dubium quod movet *Papebrochius* in *Conatu Chronico-Historico ad Catalogum Pontificum Parte II pag.* 149. *col.* 1.

Anno 1505 Die 16 Decembris.

De Conversis Monialibus Florentini Monasterii (1) S. Jacobi de Ripolis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Priori Generali Ordinis Fratrum Prędicatorum. — XXXIII.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecerunt dilectę in Christo filię Priorissa, & Moniales Monasterii, per Priorissam soliti gubernari, Sancti Jacobi de Ripolis Florentin., Ordinis S. Dominici, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, quod licet in dicto Monasterio preter illius Moniales professas sint etiam nonnullę alię mulieres conversę nuncupatę ex humilioribus locis inibi ad earum servitium receptę, quę nunquam profitentur, nec numero aliarum Monialium professarum, & ex nobiliori loco receptarum, admitti consueverunt, nihilominus a certo tempore citra, nonnullę ex dictis Conversis, ambitiose cupientes in Moniales una cum aliis prędictis admitti, easdem Moniales super hoc molestare non desinunt, contra laudabiles mores, & regularia instituta, ac statuta, & consuetudines earum, & forsan etiam privilegia, & indulta Apostolica eis desuper concessa. Quare dictę Priorissa, & Moniales Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut eisdem Priorissę, & Monialibus, ne prętextu etiam cujusvis mandati, seu rescripti Apostolici, ex dictis Conversis prębentibus, & futuris, in Moniales recipere, aut alias contra privilegia, indulta, statuta, ordinationes, mores, & consuetudines hujusmodi per quoscunque, quavis auctoritate, desuper molestari, cogi, aut compelli possint, concedere, & indulgere, ac statuere, & ordinare, necnon molestatores per censuras, & pęnas ecclesiasticas compelli, & contra eos procedi, illasque aggravari, & reaggravari, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, mandare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui personarum, pręsertim sub regulari castimonia Domino militantium quieti libenter consulimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę per prębentes committimus, & mandamus, quatenus per te ipsum provideas in pręmissis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, cęterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die XVI Decembris MDV, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Diplomatis causa. — *Mandatum.*

F. Castilioneus.

1. Mo-

1. *Monasterii*.) Consulendus *Fontana de Romana Provincia*.

2. *Archivo*.) In quo Autographum.

Anno 1506 Die 10 Januarii.

XXXIV.

Varia Privilegia concedit Fratribus Provinciæ Bohemiæ.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Provinciali, & aliis universis Prioribus, ceterisque Fratribus Conventuum, seu Domorum Ordinis Prędicatorum Provincię Bohemię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SEdis Apostolicę copiosa benignitas recurrentium ad eam fidelium, qui hęreticorum conversatione inficiuntur, libenter consulere, illosque specialibus favoribus prosequi consuevit, quos ad id Religionis zelus, & alia propria virtutum merita laudabiliter recommendant. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet vos juxta morem Ordinis vestri Prędicatorum Provincię Bohemię, ut Catholicos Christi fideles, & Religiosos decet, ab hęreticorum conversatione, & illorum participatione abstinere volueritis, tamen tantus est in pręfata Provincia utriusque sexus dictorum hęreticorum numerus, quod aliter facere non potestis, propter quod dubitatis aliquam excommunicationis sententiam, ac irregularitatis, seu inhabilitatis maculam contraxisse, seu incurrisse. Quare pro parte vestra, & cujuslibet vestrum, asserentium, quod nisi cum ipsis hęreticis etiam in divinis participaretis, & eos ad Ecclesiasticam sepulturam reciperetis, Conventus, seu Domos Ordinis vestri pręfati in eadem Provincia consistentes, omnino deserere cogeremini: Quodve plures ex ipsis hęreticis ex conversatione vobiscum habita ad veri cognitionem, & S. Romanę Ecclesię gremium conversi in eorum pristina fallacia permanerent, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vos ab excommunicationis sententia, propterea etiam juxta vestri Ordinis regularia instituta, quomodolibet incursa absolvere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos igitur, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vos, & vestrum quemlibet a quibuscunque excommunicatione, suspensione, & interdicto, ac aliis Ecclesiasticę sententię censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, pręmissorum occasione, vel etiam quomodolibet latis, si quibus quomodolibet ligati, ac irretiti estis, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, auctoritate Apostolica harum serie absolvimus, & absolutos fore denunciamus. Necnon vobiscum super irregularitate, si quam pręmissorum occasione contraxistis, dispensamus, abolemusque omnem inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam per vos, & vestrum quemlibet dicta occasione quomodolibet incursam. Et nihilominus vobis omnibus, ut cum ipsis hęreticis, etiam in divinis, conversari, ac tibi moderno, & pro tempore existenti Patri Provinciali dictę Provincię, ac illis, quibus vices tuas commiseris, ut ipsos hęreticos ad cor, & dictam Ecclesiam Romanam redeuntes, a quibuscunque hęresum criminibus auctoritate nostra in forma Ecclesię consueta absolvere, quodque Priores domorum, & Conventuum prędicti Ordinis pro tempore existentes in pręfata Provincia, in qua tantum unus Catholicus Episcopus existit, Pallas, Corporalia, Cruces, & alia paramenta Ecclesiastica ad Altaris ministerium, divinumque Officium, & cultum necessaria benedicere, omnibusque Fratribus Conventuum, & Domorum reformatorum, ac dilectis in Christo filiabus, sororibus sub vestrorum Regula degentibus Ordinis, & Provincię prędictorum ob piscium penuriam, quę in illis partibus viget, & vestri paupertatem, ut tribus diebus singularum hebdomadarum carnibus vesci, absque aliquarum ecclesiasticarum censurarum incursu, & conscientiarum scrupulo, sicut semper consueverunt, libere, & licite valeant, dispensare, & licentiam eis concedere possitis, Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, seu specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus domorum, seu locorum, Conventuum, & Ordinis Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate pręfata, tenore pręsentium, de speciali gratia indulgemus. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, nunciationis, dispensationis, abolitionis, & indulti infringere, vel ei &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexto (2), Quarto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Diplomatis causa.

Privilegia.

Nota.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar ex autographo asservato in Archivo Provinciæ *Bohemiæ*.

2. *Sexto*.) Scribendum *Quinto* Stylo Bullarum, æræ communis *MDVI*.

Colimbriensis (1) Conventus alio transferendi facultas.

Anno 1506 Die 17 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Colimbrien., & Cepten. Episcopis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

XXXV.

Diplomatis causa.

CUm inter nostrę mentis arcana &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte carissimi in Christo filii Emmanuelis (4) Regis Portugallię, & Algarbiorum Illustris, petitio continebat, quod duę domus, una videlicet Fratrum Minorum, & alia Prędicatorum Ordinum, adeo propinquę flumini de Mondego, per pontem, seu prope Civitatem Colimbrien. affluenti existunt, quod sępe sępius Priores, & Fratres dictarum Domorum excrescentibus inundationibus aquarum fluminis, coguntur domos ipsas relinquere, & ad alia loca se transferre, ac inibi non sine magno eorum incommodo, & divini cultus diminutione permanere, donec inundatio aquarum cessaverit. Verum si dictę domus penitus, & omnino demolirentur, ac alię eorum loco aliis locis ejusdem Civitatis hujusmodi inundationi non subjectis, pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum dictorum Ordinum construerentur, & ędificarentur, lapidesque, ac lignamina, & cęmenta earundem domorum demolirentur, & ad alias domos construendas, & ędificandas, pro illarum constructione, & ędificatione deportarentur, prędictęque Domus sic demolitę, & illarum Ecclesię ad profanos usus deducerentur, profecto ex hoc securitati dictorum Priorum, & Fratrum consuleretur, & periculo inundationis aquarum hujusmodi obviaretur, ac divinus cultus in dictis aliis domibus, & illorum Ecclesiis susciperet incrementum. Quare pro parte dicti Regis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut prędictas Domos prope flumen existentes demoliri, ac duas alias loco earum aliis locis hujusmodi inundationi non subjectis construi, & ędificari mandare, aliasque in premissis de benignitate Apostolica providere dignaremur. Nos igitur &c. hujusmodi &c. Fraternitati vestrę &c. mandamus quatenus vos, vel alter vestrum per vos, seu alium, vel alios, si est ita, pręfato Emmanueli Regi domos prope flumen existentes hujusmodi de dilectorum filiorum illarum Priorum, & Fratrum consensu, penitus, & omnino demoliendi, ac illarum lapides, lignamina, & cęmenta ad construendas alias duas domos loci inundationi hujusmodi non subjectas, pro illarum fabrica apportandi, seu apportari faciendi, & ad instar demoliendarum domorum construi, & ędificari faciendi, ipsasque Domos demoliendas, & illarum Ecclesias, remanente tamen in unaquaque una Capella, quę ad profanos usus non convertatur, ac in qua Fratres domorum tunc constructarum hujusmodi pro tempore existentes, unam Missam singula hebdomada, in memoriam antiquarum domorum inibi existentium, celebrare teneantur, ad profanos usus reducendi, ac Prioribus, & Fratribus demoliendarum domorum alias constructas domos hujusmodi, pro ipsorum, & aliorum Fratrum dictorum Ordinum respective usu, & habitatione perpetuo recipiendi, & inhabitandi, licentiam, & facultatem auctoritate nostra concedatis. Nos enim si licentiam, & facultatem hujusmodi &c. vigore pręsentium concedi contingat, ut pręfertur, eisdem domibus de novo construendis, ac Prioribus, seu Guardianis, ut singulis privilegiis &c. ac aliis domibus dictorum Ordinum concessis, & in posterum concedendis &c. uti &c. valeant auctoritate Apostolica tenore pręsentium indulgemus, jure tamen &c., & ut domus construendę hujusmodi facilius construantur, omnibus, & singulis Christi fidelibus undecunque existentibus, qui ad fabricam, & constructionem Domorum construendarum hujusmodi manus porrexerint adjutrices, quadraginta annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxamus, ac eisdem Prioribus Indulgentiam ipsam prędicandi pręfata Apostolica auctoritate licentiam concedimus, pręsentibus quoad Indulgentiam hujusmodi post fabricam, & constructionem domorum minime duraturis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII &c. & aliis Constitutionibus, & Ordinationibns Apostolicis &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quinto (5), Sexto decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Facultas.

1. *Colimbrien.*) In *Portugallia* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XC fol.* 30.
3. *Arcana &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis,
4. *Emmanuelis.*) De quo consulendus *Hieronymus Osorio* in ejusdem *Emmanuelis* vita.
5. *Quingentesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MDVI.*

Fratres Domus (1) S. Catharinæ Senensis transfert e Tertio ad Primum Ordinem.

Anno 1506 Die 24 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Futuram Rei Memoriam.

XXXVI.

Exordium.

AD circumspectam Romani Pontificis providentiam pertinere dignoscitur, pensare temporum vices, & qualitates locorum metiri, ut ad singula dirigens debitę considerationis intuitum, plantata supprimat, ac transferat, foveatque translata, necnon in unum plura conjungendo debilia, decorem in Ecclesia Dei afferat ampliorem, & Ministrorum illius commoda & profectus adaugeat. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus B. Catharinę de Senis Ordinis Fratrum Prędicatorum S. Dominici, de Pęnitentia nuncupati, Placentinę (3) Diœcesis, nuper exhibita, petitio continebat, quod olim pro parte ipsius Prioris, & Fratrum felicis recordationis Alexandro Papę VI, Prędecessori nostro, exposito, quod ipsi in dicta Domo, in qua sub forma Monasterii, & in communi vitam, de ordinarii loci licentia, duxerant, & ex tunc in antea eo modo auctoritate Apostolica ibidem vitam ducere,

Diplomatis causa.

ac professionem solemnem eum tribus substantialibus votis Religionis emittere posse desiderabant, idem Alexander, Prędecessor, statuerat, & ordinaverat, quod Fratres in dicta Domo sub forma Monasterii in communi vitam ducere, ac professionem solemnem cum tribus substantialibus votis Religionis emittere, ac omnibus, & singulis exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis, ac indultis per pię memorię Sixtum Papam IV, etiam Prędecessorem nostrum, Domibus, & Fratribus, vitam in communibus domibus sub forma Monasterii hujusmodi ducentibus, in genere concessis, uti, potiri, & gaudere, necnon habitum conformem majori Regulę ab habitu tamen dictorum Fratrum Prędicatorum notabiliter distinctum, per Vicarium Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Castellę ordinandum, deferre tenerentur, ipseque Viearius, unum dicti Ordinis Prędieatorum professorem in Saeerdotio constitutum, cum uno, vel duobus soeiis Priori, & Fratribus Domus hujusmodi Pręsidentem deputare, qui de pręfati Viearii licentia, Fratribus prędicti Ordinis Prędicatorum, & servitoribus pro tempore existentibus, Saeramenta Eeelesiastica ministrare, ipseque Pręsidens de eonsensu Prioris, & Fratrum dictę Domus, eisdem Pratribus, unum Patrem, seu Rectorem nuncupatum, ex numero Fratrum dictę Domus deputare, qui rerum domestiearum, & infirmorum euram gerere deberent, & tenerentur, prout in literis ipsius Alexandri Prędecessoris plenius continetur. Ipsi Prior, & Fratres, provide considerantes, quod in Regnis, & dominiis Castellę, & Legionis alię Domus Fratrum dicti Ordinis, de Pęnitentia nuneupatorum, ad quas Fratres in dicta Domo S. Catharinę pro tempore existentes, dum necessitas, & inquietudo eorundem Fratrum exigit, transferri, & mutari possint, minime reperiuntur, ut quietius, & perfectius Altissimo famulari possint, cupiunt in dicta Domo Ordinem Fratrum Prędicatorum de Pęnitentia nuneupatorum hujusmodi supprimi, & extingui, & inibi majorem Ordinem Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum erigi, & institui. Quare pro parte Prioris, & Fratrum Prędicatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in Domo prędicta, Ordinem Fratrum Prędicatorum de Pęnitentia hujusmodi supprimere, & extinguere, & inibi majorem Ordinem Fratrum Prędieatorum, de observantia nuncupatorum, erigere, & instituere, dictamque Domum aliis Domibus Fratrum Prędicatorum reformatorum, de observantia nuncupatorum, Provincię Castellę aggregare, & ineorporare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini eultus augmentum, & Religionis hujusmodi propagationem in bis potissime temporibus intensis
Translatio.
desideriis affectamus, eosdem Priorem, & Fratres, ae eorum singulos, a quibuseunque exeommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiastieis sententiis, eensuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, barum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Ordinem prędictum in dicta Domo Fratrum Prędicatorum de Pęnitentia penitus, & omnino supprimimus, & extinguimus, ac in Ordinem majorem Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, erigimus, & instituimus, dictamque Domum aliis Domibus Fratrum Prędicatorum reformatorum, de observantia nuncupatorum, Provincię Castellę aggregamus, & incorporamus, ac Priori, & Fratribus prędictis, ut de Ordine, de Pęnitentia nuncupato, prędicto ad majorem Ordinem Fratrum Prędicatorum hujusmodi se transferre, & habitum per eos hactenus gestari solitum dimittere, ac habitum dicti Ordinis majoris Fratrum Prędicatorum recipere, quodque de cetero ipsi, & pro tempore existentes Priores, & Fratres dictę Domus, ut singulis privilegiis, gratiis, libertatibus, exemptionibus, favoribus, & indultis, quibus alii Fratres dictę Domus majoris Ordinis hujusmodi in genere, utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & eonsuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, suppressionis, extinctionis, ejectionis, institutionis, aggregationis, concessionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quinto (4), Nono Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Domus.*) *De Vera* nuncupata a *Plodio de Progenie S. Dominici Lib. I Cap. XLVIII pag.* 159.
2. *Archivo*,) In quo Exemplar inter Monumenta ejusdem Coenobii.
3. *Placentia.*) In *Hispania*.
4. *Quinto*,) Stylo Bullarum, aerae communis *MDVI*.

Monasterium (1) S. Sixti de Urbe committit curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ. Anno 1506 Die 15 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum. XXXVII.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut exponente Nobis venerabili Fratri Nostro Oliverio Episcopo Ostien. Cardinali Neapolitano, Protectore Ordinis vestri, accepimus, Priorissa, & Moniales S. Sixti in Urbe sub cura, & habitu ejusdem Ordinis, pro earum pace, & salutę, sine prejudicio jurisdictionis Generalis Magistri dicti Ordinis, per Fratres tuę Congregationis, quoad Confessiones, & alia Sacramenta gubernari, & a cura & jurisdictione cujusque alterius eximi desiderent, Nos paci, & animarum earundem saluti consulere cupientes, tibi Vicario moderno, & cuilibet alteri pro tempore existenti, auctoritate Apostolica tenore prȩsentium committimus, & in virtute S. Obedientię mandamus, ut sine prejudicio jurisdictionis prefati Generalis Magistri, Priorissę, & Monialibus prȩdictis, perpetuis futuris temporibus provideas de Confessore idoneo tuę Congregationis, ętatis provectę, & bonę famę, & reputationis, toties, quoties opus fuerit. Qui eorum Confessiones audiat, & alia Sacramenta eis valeat ministrare, & ab illis casibus, & Censuris absolvere, a quibus alię Moniales curę, & regimini prędictę Congregationis subjectę possunt absolvi, eximentes ipsas a cura, & jurisdictione Provincialis Romanę Provincię, secundum morem prędicti Ordinis pro tempore existentis, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XV Msii MDVI Pontificatus nostri Anno Tertio.

Sigismundus.

1. *Monasterium.*) Vide Notas *ad Constitutionem XI Honorii III*. Legitur *Tomo I pag*. 8.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Bononiensi*.

Cumani (1) Monasterii Ordinis S. Benedicti curam gerant Fratres Prædicatores. Anno 1506 Die 16 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

JULIUS PP. II. XXXVIII.

Dilecte fili (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi nobis fecerunt dilectę in Christo filię Abbatissę, & Conventus Monasterii reformati Sanctę Marię Veteris feminilis nuncupati extra muros Cuman., Ordinis Sancti Benedicti regularis observantię, quod licet alias felicis recordationis Sixtus PP. IV Prędecessor noster tunc Priori, & Fratribus Domus Sancti Johannis extra, & prope dictos muros Ordinis Fratrum Prędicatorum, per suas literas in forma Brevis in virtute Sanctę obedientię mandaverit, ut Abbatissę, & Conventus dicti Monasterii tunc & pro tempore existentium curam susciperent, eisque sub regulari observantia viventibus, accedente ordinarii loci consensu, ecclesiastica Sacramenta ministrarent, & earum Confessiones audirent, ipsique Prior, & Fratres, mandatis Apostolicis obsequi cupientes, dicti Ordinarii habito consensu, curam earundem susceperint, & per XVII annos, vel circa laudabiliter gesserint, tamen, quia postmodum Vicarius Generalis, seu Provincialis Provincię Mediolanen. juxta morem dicti Ordinis Fratribus dictę Domus, ne curam earundem Abbatissę, & Conventus gererent, & prosequerentur inhibuit, illam amplius gerere recusarunt. Nos deinde, earundem Abbatissę, & Conventus nobis porrectis supplicationibus inclinati, per alias nostras in forma Brevis literas eisdem Priori, & Fratribus, in virtute Sanctę obedientię, & sub excommunicationis pęna mandavimus, ut ipsarum Abbatissę, & Conventus curam susciperent, & gererent, quod propter inhibitionem hujusmodi facere recusarunt, & recusant. Quare pro parte Abbatissę, & Conventus Prędicatorum, asserentium se propterea maximum animarum detrimentum sustinere, Nobis fuit nuper humiliter supplicatum, ut eis in prȩmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur ęgre ferentes mandata Apostolica in contemptum deduci, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuę tenore prȩsentium committimus, & mandamus, quatenus, Priori, & Fratribus prędictis, ut Abbatissę, & Conventus prędictarum curam contineant, & prosequantur, ac eis ecclesiastica Sacramenta hujusmodi ministrent, earumque confessiones audiant, ac omnia alia faciant prout per dicti Sixti, ac nostras literas eis mandatum fuit, necnon Vicario Generali, & Provinciali, ac aliis Patribus dictę Congregationis, ut prohibitionem, & inhibitionem eisdem Priori, & Fratribus per ipsos, & quemlibet eorum respective factas prędictas revocent, ipsosque Priorem, & Fratres dictę Domus, curam earundem Abbatissę, & Conventus gerere, & exercere permittant, sub excommunicationis latę sententię pęna, auctoritate nostra, prȩcipias, & mandes, & nihilominus Abbatissę, & Conventui prȩfatis in prȩmissis efficacis defensionis prȩsidio assistens, facias eas omnibus, & singulis prȩmissis pacifice frui, & gaudere, contradictores per censuram Ecclesiasticam, & alia opportuna juris remedia auctoritate nostra,

appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibuscunque privilegiis, & indultis dictis Vicario Generali, & Provinciali, ac aliis Patribus prędictis, sub quibusvis formis, & verborum expressionibus, concessis, quibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda foret, tenores hujusmodi pręsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XVI Junii MDVI, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Cumani?*) Consulenda *Constitutio IX.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Cumano*.
3. *Dilecte fili.*) Inscriptionem Diplomatis prætermisit amanuensis.

Anno 1506 Die 28 Julii.

De legatis Vallisoletano (1) Collegio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIX.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

His, quę pro personarum ecclesiasticarum &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum, Rectoris, & Fratrum Collegialium Collegii S. Gregorii Ordinis Fratrum Prędicatorum Oppidi Valisoleti, Palentin. Dięcesis Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim bonę memorię Alfonsus (4) Palentin., tunc Corduben. Episcopus, qui antequam de ejus persona Ecclesię Corduben. provideretur, dictum Ordinem in Domo S. Pauli extra muros Burgen. ejusdem Ordinis expresse professus fuerat, postquam de bonis, tam ex Capellania majoris Capellę clarę memorię Elisabeth Reginę Castellę, & Legionis, quam tunc obtinebat, quam alias per eum acquisitos certos annuos redditus, jura regalia nuncupatos, in Civitate Burgen. consistentes, emerat, sibique per felicis recordationis Sixtum PP. IV Prędecessorem nostrum de omnibus, & singulis mobilibus, & immobilibus, quę ad eum, tam ratione Corduben. aut tunc, cui pręerat, quam aliarum quarumcunque Cathedralium, & Metropolitan., ac Parochialium, ad quas eum forsan transferri, & quibus eum pręesse contingeret, Ecclesiarum, ac quorumcunque Monasteriorum, aliorumque Beneficiorum ecclesiasticorum secularium, & quorumvis Ordinum regularium, quę eatenus in commendam obtinebat, & in posterum obtineret, quam ex donationibus, vel legationibus quorumcunque Principum, Ducum, Comitum, & Baronum, aliarumque personarum ecclesiasticarum, & secularium, seu alias quomodolibet pertinebant, & expectabant, ac spectarent, & pertinerent in futurum, necnon de omnibus, & singulis bonis, etiam ex Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum fructibus, redditibus, proventibus emptis, & emendis, vel aliorum occasione habitis, & habendis, cujuscunque quantitatis, & qualitatis, ac valoris existerent, inter servitores, consanguineos, affines, amicos, & nepotes, ac alias quascunque personas, vel pia loca, de quibus eidem Alfonso Episcopo videretur, seu in illorum usus testandi, codicillandi, dandi, donandi, disponendi, & ordinandi, licentiam, & facultatem concedi obtinuerat, de eadem Corduben., ad Conchen., & de Conchen. Ecclesiis, ad Palentin. Ecclesiam auctoritate Apostolica successive translatus extiterat, de propria salute recogitans, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, de bonis sibi a Deo collatis in dicto Oppido de Valisoleto dictum Collegium sub invocatione S. Gregorii pro uno Rectore, & viginti Fratribus dicti Ordinis, illum expresse professis, & sub regulari observantia viventibus, qui literarum studio in Theologia operam dare deberent, construi fecerat, ac prope dictum Collegium quandam magnam Capellam, & in eadem Capella certas perpetuas Capellanias pro certis perpetuis Capellanis, qui illis deservirent, auctoritate Apostolica erexit, & pro illarum dote dictos redditus, jura regalia nuncupatos, cum certis aliis bonis mobilibus, immobilibus, tunc expressis, Capellę, & Capellanis prędictis, perpetuo donavit, applicavit, & appropriavit, & tunc perpetui Capellani in Capella pręfati Oppidi, tam vivente dicto Alfonso Episcopo, quam post ejus obitum dictos redditus, per plures annos pacifice possederunt, & deinde pręfato Alfonso Episcopo ab hac luce subtracto, venerabilis Frater noster Didacus Archiepiscopus Hispalen., tunc Episcopus Palentin., sufficienti, ut asserebat, ad hoc ab Apostolica Sede per ejus literas facultate suffultus, illius vigore, dictos Capellanos Capellaniis prędictis privavit, ac fructus, redditus, & proventus, ac bona quęcunque ad Capellam, & Capellanias prędictas quomodolibet spectantia dicto Collegio perpetuo applicavit, & appropriavit, statuitque, & ordinavit, quod ex tunc alii decem Fratres in dicto Collegio, recipi deberent. Successive vero Nos tunc Rectoris, & Fratrum Collegialium, in ea parte supplicationibus inclinati, Capellanias prędictas, tanquam per liberas resignationes a tunc illam obtinentibus in manibus nostris sponte factas, & per Nos admissas, vacantes perpetuo de novo extinximus, & suppressimus, ac redditus, & bona prędicta eidem Collegio, Rectori, & Fratribus Collegialibus applicavimus, & appropriavimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, postea dilecti filii Prior, & Conventus dictę Domus S. Pauli asserentes, redditus, & alia bona per dictum Alfonsum Episcopum, antequam de ejus persona dictę Ecclesię Corduben. provideretur acquisita, seu ad eum quomodolibet spectantia, pro eo quod ipse Alfonsus Episcopus in dicta Domo S. Pauli, habitum per Fratres ejusdem Domus gestari solitum susceperat, & professionem regularem, ut prefertur, emiserat, ad Domum S. Pauli pertinere, dictosque Rectorem, & Fratres Collegiales super dictis redditibus, & bonis aliis in curia regia Castellę, & Legionis Regnorum molestare cępissent, per tunc Priorem Provincialem Provincię Regnorum, & Ordinis prędictorum, ne de his pro tunc se intromitterent, inhibitum eis fuit, postremoque dilectus filius modernus Generalis Magister dicti Ordinis de pręmissis omnibus, & singulis sufficienter instructus, & illis per ipsum cum juris peritorum consilio mature, & diligenter discussis, & exa-

& examinatis, redditus, & alia mobilia, & immobilia hujusmodi, non ad S. Pauli, sed ad S. Gregorii Domos prędictas, de jure spectare, & pertinere, sua ordinaria auctoritate declaravit, ac potiori pro cautela omnia, & singula redditus, & bona hujusmodi Capellę, & Capellanis prędictis, illarumque personis quomodolibet, sive ex donatione inter vivos, sive causa mortis, vel alias quomodolibet per dictum Alfonsum Episcopum concessa, donata, & appropriata, quatenus illa ad Domum S. Pauli predictam, vel ad eum, vel pro tempore existentem Generalem dicti Ordinis, ratione sui Generalatus officii, vel alias quomodolibet pertinerent, vel pertinere possent, eisdem Collegio, ac Rectori, & Fratribus Collegialibus de novo in perpetuum concessit, & donavit, ac Priori, & Fratribus tam dicti S. Pauli, quam quarumcunque aliarum Domorum dicti Ordinis ubilibet consistentium sub censuris, & pęnis, tunc expressis, quas eorum quilibet contrafaciendo, eo ipso incurreret, precepit, & mandavit, ne de cetero, perpetuis futuris temporibus, Rectores, & Fratres Collegiales dicti Collegii tunc, & pro tempore existentes super redditibus, & aliis bonis prędictis directe, vel indirecte quovis quęsito colore molestare, & perturbare pręsumerent, prout in ipsius Magistri Generalis, desuper confectis literis, seu instrumentis publicis, plenius dicitur contineri. Quare pro parte eorundem Rectoris, & Fratrum Collegialium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut declarationi, concessioni, donationi, precepto, & mandato Magistri Generalis hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Rectorem, & Fratres Collegiales pręfatos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati declarationem, concessionem, donationem, preceptum, & mandatum Generalis Magistri hujusmodi, ac prout illa concernunt, omnia, & singula alia in ipsius Magistri Generalis literis prędictis, seu publicis instrumentis contenta, Apostolica auctoritate tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus potiori pro cautela, omnia, & singula per pręfatum Magistrum Generalem, ut pręfertur, ordinata, & declarata, de novo perpetuo statuimus, & ordinamus, ipsaque bona, & redditus, eisdem Collegio, & illius Fratribus applicamus, & appropriamus, non obstantibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexto, Quinto Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio. Mandatum.

1. *Vallisoletano.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XCIII fol.363*.
3. *Ecclesiasticarum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Alfonsus.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Sixti IV*.

Florentini (1) Monasterii S. Petri Martyris Priorissa munus illud obeat toto tempore vitæ suæ.

Anno 1506 Die 8 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XL.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono, & Archipresbytero Ecclesię Florentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Digna reddimur attentione solieiti &c. (3). Sane exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum Domus S. Petri Martyris Florentin., Ordinis Prędicatorum, petitio continebat, quod licet, juxta antiquas, & laudabiles pręfatę domus consuetudines, occurrente dictę Domus vacatione, Priorissa in dicta Domo per illius Sorores, ad vitam eligi (4) consueverit, nihilominus ab aliquibus annis citra ejusdem domus Sorores, Priorissam ad annum duntaxat elegerunt, & in eligenda annali Priorissa contingere posset, quod aliqua ex dictę Domus junioribus Sororibus eligeretur, quę forsan in regularibus institutis Domus, & Ordinis prędictorum, bene insignita non foret, id profecto in magnum domus, & Sororum hujusmodi cederet damnum, & prejudicium, & propterea moderna Priorissa, & duę partes ex Sororibus, necnon earum Generalis Vicarius, provide considerantes, quod commoditatibus dictę Domui potius consuleretur, per perpetuam, quam temporalem Priorissam, cum in hujusmodi perpetuis electionibus semper magis antiqua in institutis regularibus erudita, & prę ceteris junioribus decorata eligi solita sit, modernaque Priorissa, & duę partes Sororum pręfatarum etiam per quas moderna Priorissa electa existit, ad ejus vitam prorogari, & quod de cetero perpetuis futuris temporibus dictę Domus Priorissa sit perpetua, statui, & ordinari desiderent. Quare pro parte Priorissę, & duarum partium Sororum prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tempus, ad quod dicta moderna Priorissa electa existit, ad ejus vitam prorogare, & quod de cetero perpetuis futuris temporibus, Priorissa in dicta Domo eligenda, ad vitam eligi debeat, statuere, & ordinare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui religionis prosperum statum intensis desideramus affectibus, Priorissam, & Sorores pręfatas a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, ac de pręmissis, certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni &c. quatenus vos, vel alter vestrum de pręmissis omnibus, & singulis diligenter informetis, &, si per informationem eandem, ita esse repereritis, tempus ad quod pręfata Priorissa electa existit, ad vitam suam prorogetis, seu alter vestrum proroget, & statuatis, & ordinetis, seu alter vestrum statuat, & ordinet, quod de cetero perpetuis, futuris temporibus, Priorissa in dicta Domo pro tempore eligenda, ad vitam eligi debeat; non obstantibus Capitulis Generalibus Fratrum Ordinis Prędicatorum, sub quorum cura, & visitatione dictę Sorores fore noscuntur, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. illis pręsertim per quę statuimus, & ordinavimus, quod Priorissa in dicta Domo pro tempore electa, ultra biennium in hujusmodi Prioratus officio preseverare non possit &c. illis &c., hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud

Diplomatis causa.

Mandatum.

apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexto, Sexto Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Florentini*.) In *Hetruria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLII fol.* 304.
3. *Soliciti &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Eligi*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.III.*

Anno 1506 Die 27 Novembris.

Bononiensis (1) Monasterii S. Mathiæ Moniales committit curæ Fratrum Prædicatorum.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilectis in Christo filiabus Monialibus Domus Sancti Mathię Bononien. Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum degentibus.

XLI. J U L I U S PP. II.

Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. EXponi nobis nuper fecistis quod vos a multis annis citra Sedi Apostolicę immediate subjectę fuistis, & Confessorem in Domo Sancti Dominici Bononien. Ordinis Fratrum Prędicatorum regularis observantię Congregationis Lombardię, qui obtenta licentia a locum tenente Legati Bononien. pro tempore existente, confessiones vestras audivit, & Ecclesiastica Sacramenta vobis ministravit, & Domum vestram in melius reformavit, habuistis, quodque sub ejus cura non mediocriter profecistis, ac auctore Domino in melius proficere speratis. Et, ne aliquando Confessore idoneo destituamini, optatis perpetuę curę, & administrationi Vicarii pro tempore existentis Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Congregationis prędictorum penitus subiici. Nos igitur, qui quarumcunque religiosarum personarum, prę sertim feminei sexus sub suavi religionis jugo Altissimo famulantium votis, quantum cum Deo possumus, libenter annuimus, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vos, & pro tempore existentes dictę Domus vestrę Moniales, Domumque ipsam perpetuę curę, & administrationi dicti Vicarii pro tempore existentis; qui vos visitet, corrigat, & in melius reformet, nullius alterius requisita licentia, ac Ecclesiastica Sacramenta vobis ministret, vosque, & dictam Domum vestram, prout moniales, Domus, & loca alia, suę, & dictę Congregationis jurisdictioni subjecta tam in temporalibus, quam spiritualibus dirigat, & gubernet, Mandatum. auctoritate Apostolica, tenore prędentium penitus perpetuo subiicimus, ac eidem Vicario pro tempore existenti, unum, vel plures idoneos Confessores, qui confessiones vestras audiant, & ecclesiastica Sacramenta vobis ministrent, deputandi facultatem concedimus, vobisque, & eidem Domui vestrę, quod omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, gratiis, & indultis, aliis Domibus, & locis, ac Monialibus Ordinis, & Congregationis prędictorum pręfato Vicario subjectis in genere concessis, & quibus alię Domus, & loca, ac Moniales eorundem Ordinis, & Congregationis de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possitis, & debeatis; Itaquod nullus alius pręterquam dictus Vicarius, aut illi, quibus duxerit committendum, de vobis, & Domo vestra omnino se intromittere quoquomodo possit, de speciali gratia indulgemus. Mandantes dilecto filio Vicario dictę Congregationis in virtute Sanctę Obedientię, & sub excommunicationis pena, ut vos, & Domum vestram prędictam sub sua cura sine mora suscipiat, & alia in pręmissis necessaria faciat, & exequatur: non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis: necnon Domus, Ordinum, & Congregationis, prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Bononię sub Annulo Piscatoris die XXVII Novembris MDVI Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Bononien.*) In *Italia*.
2. *Archivo*,) In quo Exemplar authenticum ex Autographo asservato in Monasterio *S. Mathiæ*. Legitur in *Bullario Bononien. pag.* 58.

Anno 1506 Die 6 Decembris.

Literas in Mendicantes Fratres datas rescindit (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Venerabili Fratri Episcopo Nanetensi (3).

XLII. J U L I U S PP. II.

Venerabilis Frater, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. DUdum ad supplicationem dilectorum filiorum universorum, & singulorum Rectorum Parochialium Ecclesiarum tuarum Civitatis, & Diœcesis aliis nostris in forma Brevis litteris dedimus, in mandatis, ut per te, vel Vicarium tuum Fratribus Conventuum singulorum Ordinum Mendicantium Ducatus Britannię, tam generaliter, quam, si opus foret, singulariter, & divisim, ne de cetero Parochianorum dictarum Ecclesiarum absque suorum Rectorum expressa licentia confessiones audire, aut eis absolutionem impendere, vel Sacramentum Eucharistię ministrare pręsumerent, sub excommunicationis latę sen-

ſententię, ac aliis ſententiis, cenſuris, & pęnis eccleſiaſticis inhiberes; & inhibitioni bujuſmodi contrafacientes ſententias, cenſuras, & pęnas prędictas incurriſſe declarares, prout de jure foret faciendum, ac iteratis vicibus aggravares, invocato etiam ad hoc, ſi opus foret, auxilio brachii ſecularis, necnon cauſam, & cauſas ſuper pręmiſſis cum omnibus, & ſingulis ſuis incidentibus, emergentibus, & annexis, ac connexis, etiam ſummarie audires, cognoſceres, & fine debito terminares, tibique eoſdem Fratres ad pręmiſſa coram vobis citandi, facultatem conceſſimus, prout in illis, quarum tenores, ac ſi de verbo ad verbum pręſentibus infererentur, beberi volumus pro ſufficienter expreſſis, plenius continetur. Cum autem noſtrę non fuerit intentionis, nec ſit, ſuper pręmiſſis contra pręfatos Mendicantes, quibus tam notorie conſtat, ea tam per felicis recordationis Clementem PP. V Prędeceſſorem noſtrum in Concilio Viennen. quam per privilegia Apoſtolica fore conceſſa, eas literas dare voluiſſe; Nos igitur volentes eiſdem ſuper iis opportune providere, literas prędictas, ac omnia, & ſingula in eis contenta, cum omnibus inde ſecutis, revocamus, caſſamus, & annullamus, ac tibi in virtute Sanctę obedientię, & ſub interdicti ingreſſus Eccleſię, Vicario vero tuo pręfato ſub excommunicationis latę ſententię pęnis, quas, ſi contra feceritis, eo ipſo incurratis, diſtricte pręcipiendo, mandamus, ne prętextu literarum prędictarum, ac quarumcunque aliarum forſan in poſterum ſub quibuſvis verborum formis, & clauſulis, & derogatoriarum derogatoriis concedendarum, contra pręfatos Fratres procedere, & innovare quoquo modo, directe, vel indirecte, pręſumas, & innovata ſi quę ſunt ſine mora in priſtinum, & eum ſtatum, in quo erant reintegres, reſtituas, & reponas, ac reintegrari, reſtitui, & reponi facias, prout etiam Nos per pręſentes reintegramus, reponimus, & reſtituimus. Nihilominus tibi mandantes, ut bujuſmodi revocationem, ac reſtitutionem, etiam in domorum Fratrum bujuſmodi Eccleſiis, dum Populus ad divina convenerit, & pro parte dictorum Fratrum requiſitus fueris, publices, ſeu publicari facias. Non obſtantibus pręmiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Bononię ſub Annulo Piſcatoris, die VI Decembris MDVI, Pontificatus noſtri Anno Quarto. — Abrogatio.

Sigiſmundus.

1. *Reſcindit.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
5. *Nanten.*) *Nannetem.*, vulgo *Nantes*, in *Britannia minori*.

In eos qui ſine licentia Magiſtri Generalis ad Doctoratus gradum promoti ſunt (2).

Anno 1506 Die 8 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Procuratori Generali Ordinis Fratrum Prędicatorum.

JULIUS PP. II.

XLIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

EXponi nobis nuper fecit venerabilis Frater noſter Oliverius (3), Epiſcopus Oſtien, Ordinis Fratrum Prędicatorum Protector, quod nonnulli ex Fratribus dicti Ordinis ad Magiſterii, ſeu licentię, & alios gradus in Theologia, non ſervatis inſtitutionibus regularibus dicti Ordinis, aſpirantes, ad hujuſmodi Gradus abſque licentia Protectoris pręfati, ſeu Generalis dicti Ordinis pro tempore exiſtentis, aut tua, pręſertim poſt noſtrum ab Urbe diſceſſum, prętextu licentię quam ſe a Nobis, vel Sede Apoſtolica impetraſſe aſſerunt, ſunt promoti, quamvis forſan minus idonei exiſtant, in grave pręjudicium aliorum Fratrum dicti Ordinis, qui peractis actibus ad hujuſmodi gradus ſuſcipiendos neceſſariis promoveri deberent, necnon ſcandalum plurimorum. Quare dictus Oliverius Cardinalis Epiſcopus, & Protector Nobis humiliter ſupplicavit, quod providere in pręmiſſis paterna diligentia curaremus. Nos igitur, bujuſmodi ſupplicationibus inclinati, quaſcunque promotiones, ſeu licentię gradus in eadem Theologia quorumcunque Fratrum dicti Ordinis abſque licentia dicti Protectoris, ſeu Magiſtri Generalis, aut tua, pręſertim poſt noſtrum ab eadem Urbe diſceſſum bujuſmodi, etiam prętextu quarumcunque literarum Apoſtolicarum factas, revocantes, & annullantes penitus, tibi per pręſentes committimus, & mandamus quatenus omnes, & ſingulos, qui ſic promoti fuerunt, niſi eis iterum per te, adjunctis tecum aliquibus in eadem Theologia Magiſtris, in numero, de quo tibi videbitur, rigoroſo examine examinatis, ſufficientes, & idonei reperti fuerint, ſuper quo conſcientiam tuam oneramus, non permittas, privilegiis, & indultis, Magiſtris, ſeu licentiatis in Theologia conceſſis, gaudere, aut aliquam pręeminentiam, ut Magiſtros, vel Licentiatos in eadem Theologia habere, eiſque ne bujuſmodi privilegiis utantur inhibeas. Contradictores cenſuris eccleſiaſticis appellatione poſtpoſita compeſcendo. Non obſtantibus pręmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, ac quibuſvis derogationibus, & indultis in Literis in forma Brevis, vel aliter eiſdem promotis conceſſis, quomodolibet appoſitis, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Bononię ſub Annulo Piſcatoris die VIII Decembris MDVI Pontificatus noſtri Anno Quarto.

Diplomatis cauſa. — Mandatum.

Sigiſmundus.

1. *Promoti ſunt.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Oliverius.*) E gente *Caraſa*.

Anno 1506 Die 12 Decembris.

In Brixienses de Sepultura (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIV.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus modernis Archiepiscopo Neopotensi (3), & Episcopo Forensi in Civitate Brixię commorantibus, ac dilecto filio Abbati Sanctę Euphemię Brixien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Humilibus supplicum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum Domus S. Dominici Brixiensis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod licet laicis in clericos, seu personas ecclesiasticas, super dispositionem rerum ecclesiasticarum nulla sit attributa potestas, tamen dilecti filii communitas, & consilium Civitatis Brixiensis ipsis Priore, & Fratribus, seu aliis Presbyteris, & Clericis, ac personis ecclesiasticis, & Religiosis dictę Civitatis in hęc non consentientibus, quamvis de facto, ordinarunt, & statuerunt, quod nullus ad exequias mortuorum ultra viginti sex Religiosos, vel alios clericos, seu Presbyteros seculares invitet, & duo tantum solidi monetę, in partibus illis usum habentes, singulis ex Presbyteris, seu Clericis, aut Religiosis prędictis, & certa cerę quantitas daretur, in animarum suarum periculum, & dictorum Prioris, & Fratrum, aliorumque Religiosorum, ac universorum Parochialium Ecclesiarum dictę Civitatis Rectorum prejudicium non modicum, & gravamen, ecclesiasticęque libertatis depressionem, necnon priorum eleemosynarum, & suffragiorum pro animabus defunctorum erogandarum diminutionem. Quare pro parte dictorum Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut hujusmodi statutum nullum decerni, mandare, ac omnes, & singulos, quos ipsi Prior, & Fratres contra dictos communitatem, consilium, seu eorum syndicum, & omnes alios quoscunque communiter, vel divisim super premissis movere intendunt causas, aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Diplomatis causa.

Mandatum.

Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis dictis communitate, consilio prefatis, & aliis, qui fuerint evocandi, causas hujusmodi audiatis, & auditis hinc inde propositis, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel amore subtraxerint, censura simili, appellatione cessante, compellatis, veritati testimonium perhibere. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Diœcesis ad judicium evocetur, seu ne judices, a Sede predicta deputati, extra Civitatem, & Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, seu alii, vel aliis vices suas committere presumant, dummodo ultra duas dietas aliquis auctoritate presentium non trahatur, & aliis Apostolicis constitutionibus contrariis quibuscunque, sive si etiam universitati, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, seu extra, vel ultra certa loca ad judicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexto, Pridię Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

P. Millinus
A. Vives.

Johannes Cammillottus pro
F. Carico.

Jo: Corbinus.

1. *Sepultura.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum in *Bullario Brixien. pag.* 39, ex authographo *Brixien.*

3. *Neopaten.*) *Neopacten.*, seu *Naupacten.*, vulgo *Lepanto*, in *Ætolia*.

Anno 1507 Die 11 Januarii.

Societatem (1) Crucesignatorum privilegiis ornat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLV.

Dilecto filio Georgio (3) de Casali Ordinis Fratrum Prędicatorum Congregationis Lombardię de Observantia nuncupatorum in Sacra Theologia professori, hęreticę pravitatis Inquisitori.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis fecisti, quod tu qui in Civitate, & Diœcesi Cremonen. hęreticę pravitatis Inquisitor existis, contra eandem hęreticam pravitatem quandam utriusque sexus personarum societatem, Crucesignatorum nuncupatam, in dicta Civitate, Apostolica auctoritate instituisti, a quibus eo majorem contra hęreticos favorem speras, quo prefatę personę amplioribus gratiis, & privilegiis se refectos noverint, quemadmodum aliis sic Crucesignatis in quibusdam locis a Sede Apostolica concessum fuit. Proin-

Proinde pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pium institutum hujusmodi Apostolico favore prosequi dignaremur. Nos hujusmodi supplicationibus inclinati omnibus utriusque sexus personis contra hęreticos Cruce signatis in Civitate, & Dięcesi Cremonen. prędictis, nunc & pro tempore degentibus, ab Inquisitore hęreticę pravitatis pro tempore existente, vel ab iis, qnibus idem Inquisitor id commiserit, quotiens ipsorum Cruce signatorum devotioni videbitur, pręterquam in die Paschę, & sine eorum Rectoris pręjudicio, Eucharistie Sacramentum in Ecclesiis Fratrum Ordinis Prędicatorum recipere libere, & licite valeant, necnon visitando tria Altaria in eisdem, vel aliis Ecclesiis, & ante quodlibet ipsorum Altarium dicendo quinquies Orationem Dominicam, & totiens salutationem Angelicam, bis diebus, quibus stationes in alma Urbe celebrantur, easdem Indulgentias consequantur, quas consequerentur, si eisdem diebus Ecclesias Urbis Romę visitarent, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium, de speciali gratia indulgemus, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Bononię sub Annulo Piscatoris Die XI Januarii MDVII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Societatem.*) De qua in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex authentico asservato in Archivo *Mutinensis* Cœnobii.

3. *Georgio.*) Hunc non novit Fontana *Cremonenses* Inquisitores recensens *Theatro Dominicano Parte III de Ministris S. Inquisition. Cap. III Tit. XXXIII pag. 566.*

De Sacramentis ministrandis (1) a Fratribus Mendicantibus.

Anno 1507 Die 19 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVI.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

ADmonet Nos suscepti cura regiminis, nt ea quę pro singulorum Christi fidelium animarum salute multa cum deliberatione, & discussione a Sede Apostolica emanasse comperiuntur, ne in recidivę contentionis scrupulum relabantur, etiam nostrę protectionis munimine roboremus, ut eo firmius persistant, quo Sedis ejusdem fuerint auctoritate sepius stabilita, ac exinde omnis inter Religiosos quoslibet dissensionis, & contentionis fomes, & occasio de medio submoveatur. Sane licet per felicis recordationis Johannem PP. XXII. Prędecessorem nostrum, opinio illorum qui asserebant eos, qui Fratribus Ordinum Prędicatorum, vel aliorum Mendicantium juxta juris dispositionem deputatis pro tempore sua peccata confitebantur, teneri de novo confiteri hnjusmodi sua peccata suo Parochiali Rectori, reprobata fuerit, & pię memorię Eugenius PP. IV, etiam Prędecessor noster, per suas literas mandaverit Ordinariis locorum, ut contra talia asserentes providerent. Et postmodum pręmissa per recolendę memorię Nicolaum PP. V, similiter Prędecessorem nostrum, approbata, & confirmata fuerint, ac sanctę memorię Sixtus PP. IV, etiam Prędecessor noster, bujusmodi commissionem, seu mandatum ad Inquisitores hęreticę pravitatis extenderit, ac Fratribus dicti Ordinis concesserit, nt personis eis confessis, quibus Rectores Parochialium Ecclesiarum sine rationabili causa denegarent, sive malitiose differrent Eucharistię, seu Extremę Unctionis Sacramenta, ministrare, super quo eorundem confessorum assertioni stari deberet, illa petentibus possent impune exhibere. Tamen nonnulli opinionem pręfatam, & concessionem bujusmodi in dubium de novo vertere nituntur in pręjudicium Apostolicę auctoritatis, & privilegiorum, ac Ordinis prędictorum. Nos igitur, qui Christi fidelium animarum saluti, & Religiosorum quorunlibet paci, & tranquillitati, ut possint quietius, & devotius Domino famulari, libenter, quantum cum Deo possumus, consuli sinceris desideramus affectibus, motu proprio, non ad alicujus super boc Nobis oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, pręmissa omnia per Romanos Pontifices Prędecessores nostros pręfatos, statuta, ordinata, & concessa, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, & perpetuę firmitatis robur obtinere debere decernimus. Et nihilominus pro potiori cautela eadem auctoritate, etiam pręsentium tenore, statuimus, & ordinamus, ac decernimus, & declaramus, quod Christi fideles confessi a Mendicantibus rite pręsentatis secundum formam constitutionis recolendę memorię Clementis PP. V, etiam Prędecessoris nostri super hoc in Concilio Viennen. editę, qnę incipit: Dudum: & ab eisdem absoluti, de quo assertioni ipsius confessi stetur, etiam in die Paschę non teneantur iterum confiteri, de eisdemmet peccatis suo Rectori Parochiali, seu Curato, sed quod sint ęque vere confessi, & absoluti, ac si propriis Curatis Parocbialibus confessi, & ab eis absoluti fuissent. Quodque si Curatus Parochialis ob hanc causam, quia Parochianus suus confessus est eisdem Fratribus, & non vult iterum sua peccata eidem Rectori confiteri, denegaverit sibi exbibere Eucharistię Sacramentum, etiam in die Paschę, aut Extremam Unctionem, seu Viaticum, in tali casu liceat Fratribus ipsis, qui talium confessiones audiverint, bujusmodi Sacramenta denegata, videlicet Eucharistiam, etiam in dicta die Paschę, & Viaticum, ac etiam Extremam Unctionem tali confesso exhibere, & prębere juxta tenorem prędictarum literarum Sixti Prędecessoris pręfati, ita quod nec ministrans hujusmodi Sacramenta, nec illa suscipiens, in hoc aliquam censuram ecclesiasticam incurrat, districtius inhibentes quibuscunque Curatis, seu Rectoribus Parochialibus, & specialiter dilectis filiis universitati studii Generalis Parisien., Magistris, Doctoribus, & Baccalaureis, ne pręmissa contra tenorem privilegiorum prędictorum affirmare, asserere, aut de eis disputare, nisi gratia exercitii quoquomodo pręsumant, sub excommunicationis latę sententię, & privationis beneficiorum, Magisterii, & licentię docendi, & prędicandi, necnon inhabilitatis ad illa, pęnis, quas contrafacientes eo ipso incurrant. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris, universis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac aliis locorum ordinariis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios pręsentes literas, & in illis contenta quęcunque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, ac pro parte dictorum Fratrum, seu alicujus eorum desuper requisiti fuerint, publicantes,

Diplomatis causa.

Mandatum.

ac eis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant, eos auctoritate nostra pacifica possessione, vel quasi, approbationis, confirmationis, decreti, statuti, ordinationis, declarationis, & inhibitionis prędictorum, ac aliorum pręmissorum gaudere, non permittentes eos per Rectores Parochialium Ecclesiarum, seu quoscunque alios, contra earundem pręsentium, & aliarum literarum tenorem, quomodolibet indebite molestari, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus ejusdem Clementis, quę incipit: Religiosi: ac etiam felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, similiter Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne aliquis extra suam Civitatem, vel Dięcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Dięcesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede Apostolica deputati extra Civitatem, vel Dięcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere pręsumant, & de duabus dietis in Concilio Generali edita, ac aliis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus contrariis quibuscunque, aut si eisdem Rectoribus Parochialium Ecclesiarum, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret pręsentes literas ad quęque loca, ubi opus fuerit, deferre, volumus, & eadem auctoritate Apostolica decernimus, quod transumpto pręsentium literarum, sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munito, & manu alicujus Notarii publici subscripto, eadem fides in judicio, & extra illud adhibeatur, quę eisdem literis adhiberetur, si forent exhibitę vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę approbationis, confirmationis, decreti, statuti, ordinationis, declarationis, inhibitionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis &c. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexto (3), Undecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Ministrandis.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo lit. VII.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar.

3. *Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDVII.*

Anno 1507 Die 13 Aprilis.

S. Catharinæ Monasterii extra muros Abulen. (1) constituendi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVII.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium Nos excitat, & inducit &c. (3). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Agnetis de Peñafiel, & aliarum Sororum Domus S. Catharinę extra muros Abulen. Tertii Ordinis Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias quondam Catharina Jerra, relicta quondam Fernandi de Belmonte, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna, felici commercio, commutare, condens, in ejus ultima voluntate testamentum, certam Domum suę habitationis cum certis annuis redditibus, & aliarum rerum, tunc expressarum, pro salute animę suę, & ejus viri, pie reliquerat, ac voluerat, & ordinaverat, quod in ea mulieres Religiosę cum odore bonę famę venirent, & habitarent, sub cura, & visitatione, ac correctione Decani Ecclesię Abulen. pro tempore existentis, qui Sorores inibi commorantes, examinare, &, si idoneas arbitraretur, ibidem recipi facere, ac male viventes, ab eadem Domo amovere, & alias surrogare, & bonorum relictorum etiam (4) habere deberet, ac in dicta domo, Ecclesia sub invocatione S. Catharinę de Episcopi Abulen. licentia constructa, & ędificata, & in ea Sorores dicti Tertii Ordinis receptę fuerant, ac inibi sub cura Fratrum dicti Ordinis a viginti annis, vel circa, laudabiliter vixerant, ac dilectus filius Petrus de Calatajud, modernus Decanus dictę Ecclesię Abulen., provide considerans, quod nonnulli ex prędecessoribus suis, a die ordinationis dictę Catharinę, de Domo, ac Sororibus pręfatis se intromiserant, sed illas curę dictorum Fratrum, relinqueret (5), curę dictarum Sororum, sponte, & libere renunciasset, servando tamen illi, & successoribus suis facultatem, administrandi bona per dictam Catharinam eidem Domui relicta, & eatenus per dictas Sorores acquisita, ita, quod illa absque suo, & successorum suorum expresso consensu per dictas Sorores alienari non possent, prout in instrumentis, desuper confectis, dicitur plenius contineri, ipsę Agnes, & Sorores, quę Domino concedente desiderant inibi de cetero sub regulari observantia vivere, summopere cupiant, Domum ipsam in Monasterium dicti Tertii Ordinis erigi, & institui. Quare pro parte earundem Agnetis, & Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ordinationi per Petrum Decanum factę hujusmodi, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac pręfatam Domum in Monasterium Ordinis ejusdem erigere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Agnetis, & Sororum prędictarum pium propositum plurimum in Domino commendantes, ipsasque Agnetem, & Sorores a quibusvis Excommunicationis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, renunciationem, per Petrum Decanum factam hujusmodi, ac prout illam concernunt, omnia, & singula, in illius Instrumento contenta, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, approbamus, supplemusque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eadem, & nihilominus Domum prędictam in Monasterium ejusdem Ordinis cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, eadem auctoritate, sine alicujus prejudicio erigimus, & instituimus, ac eisdem Agneti, & Sororibus, quod omnia, & singula bona eisdem Sororibus relicta, & que nunc possident, retinere perinde, ac si eis, & Monialibus dicti Monasterii relicta fuissent, quodque Abbatissa ejusdem Monasterii pro tempore existens, & illius Moniales a visitatione dicti, & pro tempore existentis Decani Abulen. penitus sint

Indatum.

sint exemptę, ac curę, visitationi, & correctioni Vicarii Generalis pro tempore existentis Congregationis observantię dicti Ordinis subjectę existant, quodque omnibus, & singulis privilegiis favoribus, gratiis, indultis, & indulgentiis quibus alia Monasteria, dicti Ordinis, & illorum personę in genere, vel in specie utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant, jure parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius salvo, ac Priorissa, per Moniales ejusdem Monasterii eligenda, ac Vicarium Generalem dictę Congregationis, seu habentem potestatem ab eo, confirmanda, ad certum tempus, pro exercitio, seu officio, ad ejusdem Vicarii nutum amovibilis existat, ac eandem potestatem, & auctoritatem in Monialibus habeat, quam habent, & habere consueverunt alię Priorissę aliorum Monasteriorum dicti Ordinis aliarum partium, ac illius Moniales Professionem emittere, & tria vota substantialia promittere, teneantur, & quęcunque vota in Domo prędicta, de licentia dicti Vicarii Generalis emiserint, inde invitę absque Romani Pontificis expressa licentia extrahi non possint, eisdem auctoritate, & tenore statuimus, & ordinamus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis, erectionis, institutionis, statuti, & Ordinationis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Septimo, Idibus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Abulen.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXXXVIII fol.* 168.
3. *Inducit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Etiam.*) *Curam*.
5. *Relinqueret.*) Reliquerant.

Bevalacen. (1) Cœnobii extra muros Guadalaxaren. fundandi facultas.

Anno 1507 Die 3 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LXVIII.

SUper familiam Domus Dei, meritis licet imparibus, divina dispositione constituti &c. (3). Dudum siquidem felicis recordationis Alexandro PP. VI Prędecessori nostro, pro Hinitadi (4) de Mendoza (5) Adelantado de Corcorla Laici Toletan. Dięces., tunc in humanis agentis, & dilectę in Christo filię Johannę de Valentia, ejus uxoris, exposito, quod ipsi fervore devotionis accensi, cupientes transitoria in ęterna, & temporalia in cęlestia, felici commercio commutare, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum, ac illius personas, propter eorum exemplarem vitam, prędicationem verbi Dei assiduam, & devotam divinorum celebrationem, & audientiam Confessionum, ac exhortationem ad bene, beateque vivendum, quibus personę ipsę, animas Deo lucrifacere, non cessabant, gerebant gratum devotionis affectum, cupiebant de bonis suis a Deo sibi collatis construi facere in quadam Domo, seu grangia, de Bevalac nuncupata, extra muros oppidi de Guadalaxara dictę Dięcesis, quam possidebant, unam Domum pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis, si sibi illam construi faciendi, ac Fratribus prędictis illam pro eorum usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, per Sedem Apostolicam, licentia concederetur; Idem Alexander Prędecessor venerabili Fratri nostro, tunc suo, Archiepiscopo Toletan., & dilectis filiis Decano Toletan., ac Abbati Secularis, & Collegiatę Sanctorum Justi, & Pastoris de Alcala de Henares, ejusdem Toletan. Dięcesis, Ecclesiarum, suis dedit literis in mandatis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, si esset ita, eidem Hinitado, & Johannę, Domum prędictam sub invocatione S. Dominici, seu alia, de qua eis videretur, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, armariolo, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum prędictorum in Domo, sive grangia de Bevalac extra muros oppidi hujusmodi, sine prejudicio cujusvis fundandi, ac construi, & ędificari faciendi, necnon Fratribus prędictis illam, postquam sic constructa, & edificata foret, pro eorum usu, & habitatione perpetuis hujusmodi recipiendi, & inhabitandi, licentia concederetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictę Johannę, petitio continebat, postquam dictus Hinitadus condens in ejus ultima voluntate testamentum, in eo voluerat, & ordinaverat, quod ejus corpus in Ecclesia dictę Domus construendę postquam constructa, & ędificata foret, sepeliretur, & interim in Ecclesia Domus S. Francisci Ordinis Fratrum Minorum extra muros oppidi, & Dięcesis prędictorum, deponeretur, certis executoribus desuper deputatis, ipsiusque corpus, eo jam vita functo, juxta ordinationem prędictam, depositum fuerat in Ecclesia secundo dictę Domus, pro parte Johannę, & executorum prędictorum literis prędictis dilecto filio moderno Abbati dictę Ecclesię de Alcala pręsentatis, ipse modernus Abbas ad ipsarum literarum, forma, ut supra continetur, servata, procedens, Johannę, & executoribus &c. ut in Instrumento publico confectis dicitur plenius contineri, ipsique Johanna, & executores licentię hujusmodi vigore, Domum construendam cum Ecclesia in grangia hujusmodi construi, & ędificari facere cęperunt, illamque pro sustentatione aliquorum Fratrum inibi pro tempore degentium dotaverunt, & Fratribus Prędicatorum Provincię Hispanię juxta morem dicti Ordinis Prędicatorum, libere donaverunt, ipsique Fratres, Domum cum Ecclesia cęptam hujusmodi ad inhabitandum receperunt, in eaque ex tunc inhabitaverunt, prout inhabitant de pręsenti, & pro eo quod tempore Dat. dictarum Literarum in dicta grangia, quędam Domus magna ędificata, & quędam Ecclesia eidem Domui contigua ędificari incepta fuerant, in eadem Domo loca congruentia pro dormitorio, & refectorio, ac aliis necessariis consistebant, ipsaque grangia a dicto oppido per unam leucam Hispanicam, tria Milliaria Italica, vel circa constituentem distaret, ipseque Abbas ad executionem Literarum hujusmodi, Prędecessore, & Hinitado prędicto vita functis, processit, ac Fratres ipsi, Domum ipsam, ante illius integralem perfectionem receperunt,

Diplomatis causa.

Johanna, & executores pręfati, dubitant, ne tam Johanna, & executores, quam Fratres pręfati literarum illarum vigore, licentię, concessionis, & Domus receptionis hujusmodi, frustrentur effectu, quodque prędicti judices ad dictarum literarum executionem ad unius ex Hinitado, & Johanna pręfatis, etiam altero eorum vita functo, instantiam procedere possent, pro parte eorundem Johannę executorum, necnon dilecti filii Didaci Magdaleno Prioris Provincialis dicti Ordinis in Hispania, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissis robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac literas prędictas, & in his contenta perinde valere, ac si in illis, quod in dicta grangia quędam Domus magna ędificata, & quędam Ecclesia eidem Domui contigua ędificari incepta fuerant, & in eadem Domo loca congruentia pro dormitorio, & refectorio, ac aliis necessariis officinis consisterent, quodque grangia per unam leucam Hispanicam a dicto oppido, tria Milliaria Italica, vel circa constituentem, distabat, ipsique Archiepiscopus, Decanus, & Abbas, ad dictarum Literarum executionem ad unius ex Hinitado, & Johanna pręfatis, altero eorum vita functo, & executorum ipsius vita functi instantiam procedere possent, expressum fuisset, ac Fratres Ordinis Minorum, ad restituendum depositum cadaver dicti Hinitadi, ut in Ecclesia novę Domus juxta illius ordinationem sepeliri possit, cogi, & compelli posse concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ne Johanna, & executores, & Didacus prędicti Literarum prędictarum frustrentur effectu, providere volentes, ipsosque Johannem, executores, & Didacum a quibusvis excommunicationis &c. absolutos &c. hujusmodi supplicationibus inclinati, pręmissa, ac Literas prędictas, & in eis contenta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ipsasque literas valere decernimus in omnibus, & per omnia perinde ac si in illis, quod tunc in dicta grangia, quędam Domus magna ędificata, & quędam Ecclesia eidem Domui contigua ędificari cępta fuerant, & in eadem Domo ędificata loca congruentia pro dormitorio, & refectorio, & aliis necessariis officinis consisterent, quodque grangia per unam leucam Hispanicam a dicto oppido distabat, ipsique Archiepiscopus, Decanus, & Abbas ad dictarum literarum executionem ad unins ex Hinitado, & Johanna pręfatis, etiam altero eorum vita functo, & executorum ipsius vita functi, instantiam procedere possent, expressum fuisset, & insuper eosdem Fratres Ordinis Minorum ad restituendum depositum cadaveris Hinitsdi hujusmodi ad hoc, ut in dicta Ecclesia novę Domus sepeliri possit, sine tamen eorum pręjudicio, compelli posse, etiam decernimns, eisque sub excommunicationis latę sententię pęna, quam nisi ea fecerint, ipso facto incurrere volumus, ut cadaver, hujusmodi Fratribus primo dictę Domus, nt in ejus Ecclesia jam constructa sepeliatur, auctoritate, & tenore pręmissis pręcipimus &c. non obstantibns. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Septimo, Quinto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Bevalacen.*) In *Hispania*.
2. *Archivo*,) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXII fol.* 127.
3. *Constituti &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Hinitadi*.) *Didaci*, ut apud *Plodium de Progenię S. Dominici Lib.I Cap.XLVIII pag.*159.
5. *Mendoza*.) Gens est nobilis apud *Hispanos*.

Anno 1507 Die 18Junii.

Monasterii (1) Assumptionis B. Mariæ Virginis fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLIX.

Julius Episcopus, Servns Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Pacen., & dilectis filiis Toletan., ac de V . . . . . Burgen. Ecclesiarum Archidiaconis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Fundatoris supplex petitio.

INter cetera divinę majestati beneplacita opera &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Stephani de Gusman (4) laici Toletan., petitio continebat, quod ipse zelo devotionis accensus, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna, felici commercio commutare, cupit ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum, regularis observantię gerit devotionis affectum, ac pro sua, successorumque suorum salute, divinique cultus augmento, & Religionis propagatione, de bonis sibi a Deo collatis in villa de Sandalla (5) Toletan. Diœcesis, unum Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini sub invocatione Assumptionis B. Marię Virginis, quę in illo sub regulari observantia, ac sub cura Prioris Provincialis Provincię Hispanię, secundum morem dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, seu ab eodem Provinciali deputandorum Fratrum ejusdem Ordinis Prędicatorum, Altissimo famulentur, construi, & ędificari facere, illudque pro una Priorissa, & triginta Monialibus sufficienter dotare, ac in Ecclesia dicti Monasterii unam Capellam, pro uno Capellano, qui Missam quotidie cum responsorio pro animabus dicti fundatoris, & uxoris, ac suorum defunctorum in singulis festivitatibus SS. Marię, & Michaelis, ac Dominici decantando, cum Responsorio in primis, & secundis vesperis in Ecclesia prędicta, prout per Stephanum, & Priorem pręfatos, laudabiliter ordinatum fuerit, celebrare teneatur. Ita quod dicta Capellania in perpetuum beneficium ecclesiasticum erigi non possit, sed ad hujusmodi Missas, & alia divina officia celebranda Capellanus per eundem Stephanum, seu ex ejusdem successoribus majorem natum, & quoties videbitur expedire, amovendus, deputari debeat, fundare, ac illia sufficientes redditus pro dicto Capellano deputare, si ad id Apostolicę Sedis licentia suffragetur. Quare pro parte dicti Stephani Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi Monasterium sub invocatione hujusmodi in dicta villa apud Ecclesiam ejusdem S. Michaelis Parochiali Ecclesię S. Petri ejusdem villę annexam, in qua nulli sepeliuntur, & divina officio raro, videlicet, ter, aut quater quolibet anno celebrantur, vel alio loco per eosdem Stephanum, & Provincialem eligendo, cnm refectorio, dormitorio, claustro, & aliis

aliis officinis necessariis de consensu Rectoris dictę Ecclesię S. Petri, & sine ejus prejudicio, pro una Priorissa, & triginta Monialibus, quę inibi sub regulari observantia, & perpetua clausura, ac sub cura dicti Prioris Provincialis, nunc, & pro tempore existen., & Commissariorum ab eo deputandorum, pro tempore, degant, ac in eodem Monasterio, unam perpetuam Capellaniam, pro uno Capellano, qui in ea Missas, & alia divina officia juxta laudabilem ordinationem Prioris, & Stephani, prędictorum, celebrare teneatur, fundandi, construendi, & dotandi licentiam concedere, illud in Monasterium Monialium erigere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Ordinis S. Augustini prędicti, propter fructiferos fructus inde provenientes, ampliationem, sinceris desideriis affectamus, pium, & laudabile propositum ipsius Stephani plurimum in Domino commendantes, ipsumque Stephanum a quibusvis excommunicationis &c. fore censentes, hujusmodi supplicationibus ioclinati, discretioni vestrę &c, mandamus, quatenus vos, vel duo, aut uous vestrum, si est ita, eidem Stephano, dictum Monasterium in villa, ac prope Ecclesiam S. Michaelis hujusmodi, vel alio loco per Stephanum, & Provincialem hujusmodi eligendo cum refectorio, dormitorio, claustro, & aliis necessariis officinis, de consensu Rectoris Eeclesię S. Petri bujusmodi, construi, & ędificari faciendi, licentiam concedere, & illud, postquam constructum fuerit, in Monasterium Monialium dicti Ordiois S. Augustini, sub dicta invocatione pro una Priorissa, & triginta Monialibus, quę inibi sub regulari observantia, ac perpetua clausura, & sub cura Prioris Provincialis bujusmodi, ac Commissariorum ab eo pro tempore deputandorum degant, in eoque unam perpetuam Capellaniam pro uno Capellano, qui inibi Missas, & alia divina officia juxta Prioris, & Stephani prędictorum, laudabilem ordinationem, celebrare teneatur, sine alicujus prejudicio, erigere, & instituere, ac bona pro Capellani sustentatione, & divinorum officiorum celebratione eidem Capellaoię perpetuo applicare, dictamque Ecclesiam S. Michaelis, pro Ecclesia dicti Monasterii assignare, quodque dicta Capellania in titulum perpetui Beneficii ecclesiastici minime concedi, nec ordinaria, seu Apostolica auctoritate in perpetuum benefieium ecclesiasticum erigi, seu institui possit, ipseque Stephanus, ejusque beredes, & successores, seu major natus ex eis, Capellanum ad eorum nutum amovibilem, ad celebrationem Missarum, & aliorum divinorum officiorum, deputare possint, &, si contingeret, Capellaniam ipsam in perpetuom beneficium ecclesiasticum contra voluntatem Stephani, aut successorum prędictorum erigi, ex tuoc liceret Stepbano, & successoribus pręfatis, bona, & illorum fructus pro onerum Missarum, & aliorum divinoruni officiorum bujusmodi supportatione per Stephanum assignata, &, ut prefertur, applicata, absque alicujus superioris licentia repetere, & propria auctoritate apprehendere, & de illis, ut de propriis, ac si ad hoc deputata non fuissent, disponere, ipseque Prior extra Domos dicti Monasterii, io illius tamen ędificiis adjacen., & a conversatione Monialium prędictarum, penitus, & omnino separatis, & divisis, aliquos dicti Ordinis Fratrum prędictorum, & regularis observantię professores, pro quorum sustentatione, aliqua bona per dictum Stepbanum assignari debeant, deputare, ipsique professores, pro tempore inibi deputati, Priorissę, & Monialium Monasterii hujusmodi, confessiones audire, illisque diligenter auditis, Eucbaristię, & alia ecclesiastica Saeramenta eis ministrare, ac Missam celebrare, ac post illius celebratiooem, quotidie pro defunctorum prędictorum fundatoris, & ejusdem fundatoris, cum ab hac luce migraverit, animarum salute, Responsorium dicere teneantur, ipsaque Priorissa, & Moniales, dooec Mooasterium prędictum completum fuerit, in aliqua domo, inibi vicioa, sub clausura tamen, babitare, ipseque Prior, aliquas alias Moniales dicti Ordinis S. Augustini ex eorum Monasteriis ad dictum Monasterium erigendum pro regulari observantia, & aliis institutis regularibus inibi introductis, de licentia tameo Priorissarum Monasterii, ac Sororum, & consilio fundatoris hujusmodi, transferre, ipsęque Moniales ad Monasterium erigendum bujusmodi translatę, ioibi donec regularis observantia io eodem tunc erecto Monasterio firmata fuerit, seu quoad vixerint, ut eis placuerit, remanere possint, & quamprimum Monasterium erigendum hujusmodi, tam ex bonorum assignatione per ipsum Stephanum faciendo, quam alias quomodolibet in dicta villa, seu illius districtu, & jurisdictione, vel alibi trecentas hanegas tritici (6) & centum millia Morapetinorum monetę illarum partium acquisiverit, si pręfatus Provincialis judicaverit, pręmissa pro Priorissę, & Monialium, ac Religiosorum prędictorum sustentatione sufficere, quod ex tunc Priorissa, & Moniales pręfatę, ultra bona bujusmodi, in villa, vel ejus districtu hujusmodi alia bona, sive redditus annuos acquirere oequeant, in aliis vero bonis extra villam, & districtum, seu jurisdictionem bujusmodi quęcunque alia bona, alias licite acquirere, cumque puellę quę etiam Religionem non eligereot, si cum personis honestis conversationem habeant, honestiores mores induunt, Stephanus, & successores sui pręfati, & alii eorundem Stephani, & descendentium consanguinei, usque ad tertium gradum, eorum filias, seu nepotes, usque ad oumerum decem, ita tamen, ut loco descendentium, alias aliis surrogare valeant, computatis etiam mulieribus pro earum servitio deputandis io ipso Mooasterio, deputare, ut inibi existentes, tamen Stephani, & successorum suorum, ac aliorum consanguineoruni, & affinium respective nutriantur expensis, donec ad ętatem legitimam oubendi pervenerint, & si io ipso Monasterio professionem emittere voluerint, puellę pręfatę, ad libitum genitorum suorum, vel eorum, qui inibi eis deputassent, existen. ad seculum redire possent, & donec in ipso Monasterio fuerint vestibus albis, & nigris honeste, ut per prędictum Proviocialem ordinatum fuerit, uti, & sub obedientia Priorissę dicti erigendi Monasterii hujusmodi, ac ejus modo manendi permanere, ipsumque Monasterium sine illius Priorisse licentia, minime exire debeant, & exeuntes, ultra terminum eis per dictam Priorissam pręfigendum, seu statuendum, stare non valeant, ac Moniales quę ex filiabus, & affinibus dicti fundatoris, & successorum suorum, ad quartum gradum fuerint, non possint transferri ad alia Monasteria, postquam in eo professionem emiserint, sine causa valde justa, & necessaria, & tunc consensus Domini dictę villę, tuoc existen., requiratur, quodque pręfatus Stephanus, una cum dicto Provinciali, statuta rationabilia, & honesta, tam circa numerum, & qualitatem Monialium in dicto Monasterio erigendo recipiendarum, quam circa celebrationem, divinorum per ipsum Priorem, & Moniales, ac Capellanum, sive Capellanos, ad celebrationem divinorum per ipsum

Prio-

Priorem, & Moniales, ac Capellanum, sive Capellanos, ad celebrationem divinorum officiorum hujusmodi deputan., & alias, prout pro pręmissorum observatione viderint expedire, statuta, & ordinationes facere, & per eos statuta, & ordinationes, sacris tamen canonibus non contraria, Apostolica auctoritate approbatę, & confirmatę sint, & esse censeantur, & juxta illorum tenorem perpetuo observari, ipsique Stephani, & successores, eorumque, ac ejusdem Stephani uxores omnibus gratiis, & donis spiritualibus, quę in dicto Monasterio pro tempore fieri contigerit, & quibus Priorissa, & Moniales, juxta regularia instituta dicti Ordinis S. Augustini, & illi concessa privilegia potiuntur, participes esse debeant, dummodo de pręmissis dilecti filii moderni Generalis dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum expressus accedat assensus, statuere, & ordinare, auctoritate nostra curetis. Nos enim si concessionem, erectionem, institutionem, statutum, & ordinationem hujusmodi per vos fieri contigerit, ut prefertur, Priorissę, & Monialibus prędictis, ac aliis personis in erigendo Monasterio, & ante illius erectionem in Domo hujusmodi, sub clausura tamen pro tempore commorantibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, concessionibus, indulgentiis, remissionibus, indultis, aliis Monasteriis Monialium S. Augustini regularis observantię hujusmodi, & sub cura dictorum Fratrum degentium in genere, aut jure, vel consuetudine pro tempore concessis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, auctoritate Apostolica tenore pręsentium de specialis dono gratię indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, non obstantibus constitutionibus &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Septimo, Quartodecimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Monasterii.*) In *Hispania*, ubi Civitates, de quibus hoc in Diplomate.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLI fol.* 180.
3. *Opera &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Gusman.*) Gens est nobilissima, e qua S. P. *Dominicus* ortus est.
5. *Sandalla.*) Fortassis *Solalla*.
6. *Hanegas tritici.*) Modios nempe.

Anno 1507 Die 23 Junii.

S. Silvestri de Urbe Cœnobii (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

I.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium a laude Fratrum.

Diplomatis causa.

DUm fructus uberes, quos sacri Ordinis Fratrum Prędicatorum professores circa propagationem Religionis, & fidei in agro militantis Ecclesię, quę incremento temporum, magnis laboribus, crebris vigiliis, indefesso animo produxerunt &c. (3). Cum nuper Parochialis Ecclesia S. Silvestri de Archionibus in exquiliis de Urbe regionis Columnę, quam dilectus filius noster Galeotus (4) S. Petri ad Vincula Presbyter Cardinalis, ejusdem S. R. E. Vicecancellarius, ex concessione, & dispensatione Apostolica, in commendam, nuper obtinebat, commenda hujusmodi ex eo quod ipse Galeotus Cardinalis illi hodie in manibus nostris sponte, & libere cessit, & Nos cessionem ipsam duximus admittendam, cessante, sicut ante Commendam eandem vacabat, modo vacare noscatur, & sicut prefatus Galeotus Cardinalis, tam suo, quam dilecti filii Matthęi Marię Vicarii Generalis Congregationis S. Marci de Florentia dicti Ordinis de Observantia nuncupati Provincię Tuscię juxta morem dicti Ordinis, nominibus Nobis nuper exposuit, ipse Galeotus Cardinalis, ob singularem, quam ad dictam Congregationem, illiusque Fratres, propter eorum exemplarem vitam, & uberes fructus, quos quotidie, animas Christi fidelium Deo lucrifaciendo, in Ecclesia Dei afferunt, gerit devotionis affectum, cupit dictam Parochialem Ecclesiam eidem Congregationi perpetuo concedi, ad effectum, ut Fratres dictę Congregationis, in ea perpetuo habitent, & Divina officia diu, noctuque celebrent, ac eosdem fructus, quos in aliis Domibus dictę Congregationis cum Christi fidelium consolatione produxerunt, in dicta Parochiali Ecclesia, & Domo inibi construenda, cum circumvicinarum, & aliarum dictę Urbis personarum spirituali consolatione producere valeant. Quare prefatus Galeotus Cardinalis, nominibus prędictis Nobis humiliter supplicavit, ut dictam Parochialem Ecclesiam eidem Congregationi pro illius Fratribus per eos juxta consuetudines, & regularia instituta ejusdem Congregationis tenendam, concedere ac eis inibi, si videbitur, unam Domum pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Ordinis, & Congregationis prędictorum, cum claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ac Fratribus prędictis, illam, postquam constructa fuerit, pro eorum propriis usu, & habitatione prędictis, recipiendi, eamque perpetuo inhabitandi, licentiam etiam concedere, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur, Nos igitur, qui animarum salutem procurari, religionis statum propagari, & divinum cultum adaugeri, nostris potissime temporibus, ferventibus desideriis exoptamus, ac verum, & ultimum dictę Parochialis Ecclesię vacationis modum, etiamsi ex eo quęvis generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa, resultet, pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Parochialem Ecclesiam prędictam, cujus fructus, redditus, & proventus viginti quatuor Ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem valorem annuum, ut dictus Galeotus Cardinalis asserit, non excedunt, quovis modo, seu ex cujuscunque persona, seu per liberam resignationem cujusvis, de illa, extra Romanam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus, sponte factam, aut constitutionem felicis recordat. Johannis PP. XXII Prędecessoris nostri, quę incipit: Extravagantis (5): vel assecutionem alterius Beneficii ecclesiastici ordinaria auctoritate collati, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam sit legitime devoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia dispositioni nostrę expresse, & realiter reservata existat, & super ea, inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore Dat, pręsentium, non sit in ea alicui jus spe-

ſpecialiter quęſitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis eidem Congregationi pro illius Fratribus per eos juxta mores, conſuetudines, & regularia Inſtituta dictę Congregationis, tenendam, regendam, & gubernandam, ipſiuſque Fratribus, ſi ipſis videbitur, inibi unam Domum cum clauſtro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis neceſſariis officinis, ad inſtar aliarum Domorum dictę Congregationis conſtrui, & ędificari faciendi, ipſamque Parochialem Eccleſiam, & illius Domum reparandi, necnon Fratribus prędictis, Domum ipſam, poſtquam conſtructa fuerit, & Parochialem Eccleſiam ipſam cum campanili, pro eorum perpetuis uſu, & habitatione recipiendi, retinendi, & perpetuo inhabitandi, auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium licentiam concedimus: quodque Domus ipſa conſtruenda, ſeu Parochialis Eccleſia, antequam Domus ipſa conſtruenda conſtruatur, regatur per unum ex Fratribus in ea degentibus, qui Pręſidens, Vicarius, aut Prior nuncupetur, & a Vicario Generali pro tempore exiſtenti dictę Congregationis, confirmetur, ipſeque Pręſidens, ſeu Vicarius, aut Prior, pro tempore exiſtens dictę Domus conſtruendę, etiam ante conſtructionem illius, in Fratres inibi pro tempore inhabitantes, eandem poteſtatem habeat, quam habent alii Pręlati in Fratres domorum Congregationis hujuſmodi, quodque Vicarius Congregationis hujuſmodi Fratribus Domus conſtruendę hujuſmodi extraordinaria onera imponere non poſſit, ac Fratres in Domo conſtruenda hujuſmodi pro tempore degentes, quorumcunque Chriſti fidelium, tam mercatorum, quam curialium, & aliorum in dicta urbe commorantium, & illius Civium, & incolarum, Confeſſiones audire, & eos ab omnibus caſibus, pręterquam dictę Sedi reſervatis, abſolvere, & Euchariſtię Sacramentum pręterquam in Feſto Reſurrectionis D. N. J. C. eis miniſtrare, ac verbum Dei populo, ubique prędicare, necnon eleemoſynas, tam in dicta Urbe, quam extra eam ſub nomine Congregationis, & Domus S. Silveſtri hujuſmodi, quęrere, & recipere, ac in ſuos, & dictę Domus conſtruendę uſus, & utilitatem convertere, quodque dilectus filius Marianus Converſus dictę Congregationis cui alias, ut aſſeritur, ut de licentia ſui ſuperioris, & ea durante extra Domus dictę Congregationis in aliqua Parochiali Eccleſia de conſenſu illam obtinentis, retento habitu dicti Ordinis, cum duobus, aut tribus Fratribus dictę Congregationis, quos de licentia dicti Superioris duxerit eligendos, commorari, & inibi Divina officia facere celebrare, & curam animarum exercere, & Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare, necnon eleemoſynas a Chriſti fidelibus pręfatis pia largitione pro tempore factas, recipere, & in eorum victum convertere valeret, pręfata Apoſtolica fuit auctoritate conceſſam, quique in dicta Eccleſia Sancti Silveſtri, de licentia Galeoti Cardinalis, & ſuperioris Ordinis hujuſmodi cum duobus, ſeu tribus, Fratribus dictę Congregationis, ad pręſens commoratur, a dicta Domo conſtruenda, poſtquam conſtructa fuerit, quoad vixerit, per Superiorem dictę Congregationis, abſque pręſati Galeoti Cardinalis, Eccleſiam S. Silveſtri hujuſmodi Congregationi propterea dimittentis, ſpeciali licentia amoveri nequeat, ipſeque Marianus Fratres dictę Congregationis, quot neceſſarios pro Domo conſtruenda hujuſmodi eſſe cognoverit, ut ad dictam Domum conſtruendam ſe conferant, nominare poſſit, ac Superior Congregationis hujuſmodi Fratribus per Marianum nominatis poſt nominationem hujuſmodi ad urbem, & Eccleſiam S. Silveſtri prędictas, ſe conferant, licentiam dare teneatur, & in Domo conſtruenda, & Eccleſia S. Silveſtri hujuſmodi, & illarum ędificiis pręter arma pręfati Galeoti Cardinalis per aliquem cujuſcunque dignitatis, ſeu abſque ipſius Galeoti Cardinalis ſpeciali licentia apponi nullatenus poſſint, ipſeque Galeotus Cardinalis quoad vixerit, ejuſdem Domus conſtruendę Protector exiſtat, prefata auctoritate earundem pręſentium tenore ſtatuimus, & ordinamus. Non obſtantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędeceſſoris noſtri, qua cavetur, ne prędicti, vel cujuſvis alterius Ordinis mendicantium profeſſores, ad inhabitandum nova loca, recipere &c. & aliis Apoſtolicis Conſtitutionibus &c. contrariis quibuſcunque. Nos enim dictę Domui, ſi illam vigore pręſentium conſtrui, & ędificari contigerit, ut prefertur, & illius pro tempore Pręſidenti, ſeu Vicario, vel Priori, & Fratribus, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, ac Indulgentiis, & indultis, quibus alię Domus dictę Congregationis, & illorum pro tempore Vicarii, ſeu Priores, & Fratres, ac etiam alię ordinum Mendicantium quorumcunque, in genere eis, & in dicto ordine, per Sedem prędictam, vel alias conceſſis, utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite poſſint, & valeant auctoritate, & tenore pręſentium, concedimus pariter, & indulgemus, jure tamen cujuslibet in omnibus ſemper ſalvo. Nulli ergo &c. noſtrę conceſſionis, ſtatuti, ordinationis, & indulti, infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingenteſimo Septimo, Nono Kalendas Julii, Pontificatus noſtri Anno Quarto.

1. *Cœnobii.*) Nunc Vicariatum habent apud Sacras Ædes S. Quirici.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro CXL fol.* 235.
3. *Produxerunt &c.*) Ut in ejuſdem tenoris exordiis.
4. *Galeotus.*) *Franciottus de Ruvere*, de quo *Ciaconius in Julio II.*
5. *Extravagantis.*) Sic amanuenſis. Scribendum: *Execrabilis*. Legitur *Extravagantium Communium Libro III Tit.II de Praben. & Dignitatib. Cap.IV.*

Anno 1507 Die 4 Julii.

Terrarum Pedacii Cœnobii (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LI.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus loci Serrępidagii (3) Ordinis Fratrum Prędicatorum, Cusentin. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

DEvotionis vestrę sinceritas, & Religionis promeretur honestas &c. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod alias cum in loco Serrępidagii Cusentin. Dięcesis, esset quędam Ecclesia satis magno ędificio per quendam Eremitam cępta, & idem Eremita, suis demeritis exigentibus, inde ejectus, & expulsus fuisset, Et dilecti filii universitas dicti loci, qui ad vos propter vestram exemplarem vitam, & assiduam divinorum officiorum celebrationem, ac propter fructus uberes, quos ex prędicatione verbi Dei afferre soletis incolis locorum, in quibus degitis, singularem gerunt devotionis affectum, dictam Ecclesiam cum domo illi contigua pro vestris usibus, & habitatione, quantum in eis erat, concessissent, & donassent, ordinarius loci concessionem, & donationem hujusmodi ordinaria auctoritate confirmavit, & approbavit, vosque illam, prout juxta privilegia Apostolica, prędicto Ordini concessa, poteratis, pro vestris usu, & habitatione perpetuis recepistis, & illam reędificari fecistis, ac eam ab inde inhabitastis, prout inhabitatis de pręsenti. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationi, & concessioni prędictis pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, & divini cultus augmentum, ac animarum salutem, nostris potissime temporibus, sinceris desideriis affectamus, vos, & singulos ex vobis a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, concessionem, & donationem prędictas auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, sine alicujus pręjudicio approbamus, & confirmamus, supplentes, omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, ac vobis, ut dictam domum perpetuo inhabitare, quodque vos, & Prior, ac Fratres, qui pro tempore eam inhabitabunt, omnibus, & singulis privilegiis, indultis, indulgentiis, immunitatibus, exemptionibus, & libertatibus, quibus alię domus dicti Ordinis de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeatis, auctoritate prędicta, de speciali gratia concedimus, pariter, & indulgemus, jure Parochialis Ecclesię; & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne cujusvis Ordinis Mendicantium Fratres, loca ad inhabitandum, de novo recipere pręsumant &c. & quibuslibet aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis, concessionis &c. & indulti infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Septimo, Quarto Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

1. *Cœnobii.*) Juris est Provinciæ *Calabriæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Lib.CCXXXVIII *fol.*168.
3. *Serrępidagii.*) *Serrarum Pedacii*, Italice *Serra di Pedace*.

Anno 1507 Die 20 Augusti.

F. Thomas (1) de Vio Cajetanus fit Vicarius Generalis totius Ordinis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LII.

Dilecto filio Thomę de Vio Cayetan. (3) Vicario Generali Ordinis Prędicatorum.

J U L I U S PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm quondam Frater Johannes (4) Cleree Magister Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum, nuper, ut Deo placuit, ab hac luce migravit, Nos proinde providere volentes, ne Ordo ipse, & in eo Altissimo famulantes, viri Religiosi, ante creationem novi Generalis Magistri detrimentum aliquod patiantur, te, qui de vitę munditia, prudentia, & rerum experientia, multorum fide dignorum, ac gravium virorum apud Nos testimonio commendaris, Vicarium Generalem Ordinis antedicti, usque ad celebrationem futuri Generalis Capituli inclusive, cum honoribus, pręrogativis, ac facultatibus, quę alii pro tempore ejusdem Ordinis Vicarii Generales consueverunt, aut quomodolibet potuerunt habere, tenore pręsentium, auctoritate Apostolica facimus, constituimus, & deputamus, mandantes universis, & singulis Ordinis antedicti Fratribus, ut tibi in omnibus, quę ad Vicarii Generalis officium spectant, pareant, & intendant, obedientiamque, & reverentiam exhibeant consuetas. Non obstantibus statutis, & ordinationibus ejusdem Ordinis, etiamsi illorum vigore aliquis Vicariatum hujusmodi suscepisset, & illum exercere incepisset, quibus, illis, alias, in suo robore permansuris, quoad hoc, hac vice duntaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Augusti MDVII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Sigismundus.

1. *Tho-*

1. *Thomas.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Leonis X.*
Archivo.) In quo Autographum.
3. *Cavetan.*) Seu *Cajetan.*, sic ex patria nuncupatur.
4. *Johannes.*) Diem supremum obierat hoc anno.

Compositionem Fratres Prædicatores inter & Eremitas S. P. Augustini Cæsenaten. factam confirmat.

Anno 1507 Die 22 Augusti.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LIII.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

PIis singularum personarum, presertim Religionis jugo astrictarum votis &c. (2) Sane pro parte dilectorum filiorum S. Augustini, & S. Dominici Cesenaten. Domorum Eremitarum S. Augustini, & S. Dominiei Ordinum, Priorum, & Fratrum Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias inter eosdem Priores, & Fratres litis contestationes super Ecclesia, Eremitorio nuncupata, sine cura, S. Antonii de Pranello Cesenaten. Diecesis, quam quilibet ipsorum Priorum, & Fratrum eorum Domui unitam, seu alias ad eorum Domum pertinentem, asserebant, lites, & contestationes exortę fuerunt, & diutius durarunt, ac exoriri formidabantur. Cum autem Prior, & Fratres dictę Domus S. Dominiei, ad obviandum hujusmodi scandalis, ac pro bono pacis, & concordię inter dictos Priorem, & Fratres dictę Domus S. Augustini conservandę, ac pro implemento certę honestę concordię inter eosdem Priores, & Fratres, intervenientibus nonnullis probis viris, eorum votis communibus initę, dissolutionem dictę unionis &c. quamvis Ecclesia prędicta Domui S. Dominiei hujusmodi unita esset, ac omni juri quod sibi in eadem Ecclesia, vel ad illam quomodolibet competeret, per dilectum filium Christophorum Pansium clericum Suanen. Diecesis, Procuratorem suum ad hoc ab eis specialiter constitutum, in manibus nostris libere, & sponte cesserint, Nosque cessionem ipsam admittentes, quatenus eidem Domui S. Dominiei unita foret, ipsorum Prioris, & Fratrum dictę Domus S. Dominici per primo dictum Procuratorem, etiam ad hoc ab eis specialiter constitutum, expresso accedente consensu harum serie duximus dissolvendam. Et, sicut eadem petitio subjungebat, si dicta Ecclesia Sacristię dictę Domus S. Augustini, de novo perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc litibus, & contestationibus finis imponeretur, ac Priores, & Fratres Domus S. Augustini prędicti pro oneribus eorum Domus, & Sacristię prędictę, aliquod subventionis auxilium susciperent, pro parte Prioris, & Fratrum S. Augustini prędictorum asserentium, fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię, quindecim florenorum auri de camera, secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prędictam eidem Sacristię dictę Domus S. Augustini, perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum, inter alia voluimus, quod petentes beneficia &c. hujusmodi supplicationibus inclinati, Ecclesiam prędictam, quovis modo &c. vacet &c. auctoritate Apostolica, tenore pręsentium unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eisdem Priori, & Fratribus dictę Domus S. Augustini possessionem Ecclesię S. Antonii &c. propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere &c. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Septimo, Undecimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXL fol. 191.*
2. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

De Beneficiis (1) secularibus non erigendis in ædibus sacris Ordinis Fratrum Prædicatorum.

Anno 1507 Die 9 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LIV.

Dilecto filio moderno Vicario (3) Ordinis Prędicatorum.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ETsi ab Apostolica Sede nonnulla interdum ex aliquibus causis per minus veram informationem, quę in alterius prejudicium tendant, & detrimentum, conceduntur, non debet tamen reprehensibile videri, si Romanus Pontifex illa aliquibus rationabilibus causis maturius, & attentius, revocat, & annullat, & alias desuper, prout in Domino conspicit salubriter expedire providet. Sane exponi Nobis fecisti, quod alias quondam Christophorus de Ragonibus nobilis eques, & utriusque juris Doctor Mutinen. per suum ultimum testamentum corpus suum sepeliri voluit in Ecclesia Domus tui Ordinis Mutinen. in loco ubi multipliciter idem disponens fecerat sermonem cum Prioribus, & Fratribus dictę Ecclesię, & Domus, & quod in eodem loco fieret una Capella, & dotaretur de nonnullis bonis per eum in testamento specificatis, cujus tenorem hic pro expresso haberi volumus, & dilecti filii Prior, & Fratres dictę Ecclesię, & domus post mortem prefati Christophori bona pro dote Capellę relicta per nonnullos annos posse-

Exordium.

Diplomatis causa.

possederunt, & pro ipsius Christophori anima celebrarunt. Vigore tamen quarundam sententiarum bona prędicta restituerunt, animo tamen illa recuperandi prout de jure, & postmodum per Nos cum idem Prior, & Fratres obtinuissent committi causam contra detentores, & occupatores prędictorum bonorum, ac super restitutione, & constructione dictę Capellę hujusmodi lite pendente in Auditorio Rotę, ad supplicationem dilecti filii Petri Gecii de Aretio familiaris nostri, ut unam perpetuam Capellaniam in dicta Ecclesia pro uno clerico seculari, qui semel in hebdomada Missam pro salute animę dicti Christophori in dicta Ecclesia celebrare teneretur, & alias juxta voluntatem, & ordinationem dicti testatoris perpetuo erigere, & instituere, ac illi sic erectę pro ejus dote bona prędicta perpetuo applicare, & assignare, ac detentores bonorum prędictorum ab illis amovere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos qui de pręmissis certam notitiam non habebamus quibusdam judicibus in partibus illis dedimus in mandatis, ut vocatis Priore, & Conventu dictę domus, ac detentoribus prędictis, & aliis, qui essent vocandi, si de narratis per pręfatum Petrum legitime constiterit, Capellaniam prędictam in dicta Ecclesia pro uno clerico seculari, qui inibi qualibet hebdomada Missam pro anima dicti Christophori celebrare teneretur, & alias juxta testatoris ordinationem, sine tamen alterius prejudicio, auctoritate nostra erigerent, & instituerent, ac illi sic erectę bona pro dote assignata applicarent, & appropriarent, & si forsan erectionem, & applicationem hujusmodi fieri per illos contingeret, Capellaniam prędictam, quę sine cura erat a primeva erectione, sic vacantem cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Petro Gecii conferre, & assignare auctoritate nostra curarent, prout alias in eisdem literis sub Dat. Romę apud Sanctum Petrum Tertio Nonas Decembris MDV, Pontificatus nostri Anno Tertio, ac aliis perinde valere sub Dat. Tertio Nonas Junii MDVII, Pontificatus nostri Anno Quarto, plenius continetur, quarum tenores hic de verbo ad verbum pro expressis haberi volumus. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, erectio, institutio, bonorum applicatio, provisio, & literę prędictę in grave damnum, & prejudicium dicti Ordinis tendant, & illius destructio sequi posset, si Capellę per Christi fideles tam relictę, & constructę, quam etiam in futurum construendę in Ecclesiis tui Ordinis in Beneficia secularia erigerentur, & instituerentur, pro parte tua fuit Nobis humiliter supplicatum, ut Ecclesię, & Conventui tuo in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos

Nota. igitur, attendentes, quod Ordo prędictus a primevo suę institutionis pro Ecclesia, & statu Sedis Apos-

Ordinis commendatio. tolicę laboraverit in divini verbi in toto Orbe propalatione, ac sacrarum literarum, & virorum eruditione, fructusque salubres produxerit, & de continuo producere non cessat, merito inducimur, ut ad illum spetialem affectionem geramus, & in his, quę statum, & conservationem illius concernunt, be-

Decretum. nigne succurramus. Motu igitur proprio, & non ad tuam, vel alterius super hoc Nobis oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, ac de potestatis plenitudine, erectionem, institutionem, bonorum applicationem, provisionem, ac literas prędictas, quod suum complementum, & exequutionem non habuerunt per minus veram informationem extortas, & nostrę intentionis eidem Petro concedere nullatenus fuisse attestamur, & quatenus opus sit, illas revocamus, cassamus, & annullamus, nulliusque roboris, & momenti esse, & per illas nullum jus eidem Petro quęsitum fuisse, decernimus, & declaramus, litemque ipsam desuper hujusmodi literis pendentem, cujus litis statum hic pro expresso haberi volumus, & ad Nos advocamus, & penitus extinguimus, & super illis eidem Petro perpetuum silentium imponimus, declarantes Capellam in dicta Ecclesia erigendam, & construendam, ac bona pro dote assignata, ad Fratres, & Conventum prędictum, si alias legatum de jure valet, deberi, & pertinere juxta consuetudinem aliarum Capellarum in Ecclesiis tui Ordinis, ac etiam motu simili mandantes quibuscunque judicibus tam Romanę Ecclesię, etiam Sacri Palatii causarum Auditoribus, quam aliis ubique existentibus, ut declarationem, revocationem, & annullationem, cassationem, & litis extinctionem, perpetui silentii impositionem observent, & declarent, sublata eis aliter judicandi, & interpretandi facultate, ac per alios per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, observari mandent, quotiens opus fuerit. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, liteve desuper introducta, ac quibuscunque regulis, etiam de non tollendo jus quęsitum per quamcunque signaturam, seu concessionem, quę pro commissionibus, seu mandatis, aut declarationibus, etiam motu proprio, & ex certa nostra scientia emanaverint, quam in his terminis esse omnino impertinentem volumus, & nullatenus considerandam tanquam per hanc nostram attestationem, & dispositionem jus aliquod non tollatur, sed verius nullum quęsitum declaretur, & nihilominus alias eidem omnino derogamus, & derogatum esse volumus, in contrarium facientibus non obstantibus dictę Regulę, & aliorum omnium hic exprimendorum tenoribus, quos pro sufficienter expressos habemus, ceterisque contrariis quibuscunque. Decernentes irritum, & inane quicquid in contrarium per quemcunque attentatum fuerit. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die VIIII Octobris MDVII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Sigismundus.

1. *Beneficiis*.) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Mutinensi*.

3. *Vicario*.) Fratri scilicet *Thoma de Vio Cajetano*.

Or-

Anno 1507 Die 7 Decembris.

Ordinis Prædicatorum Vicariis facultates (1) concessas firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Thomę (3) de Vio Cajetano Vicario Generali (4) Ordinis Prędicatorum.

LV.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis fecisti, quod ambiguitates quędam circa Vicariorum facultates in tuo Ordine exortę videntur, quę si incertę manerent, grave esset pręsidentibus in eodem, occurrentibus subvenire necessitatibus. Quare Nobis humiliter supplicasti, ut super premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tenore presentium Vicariis pro tempore pręfati Ordinis, provinciarum, conventuumque eorum, mortuis vel amotis Magistro, Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, omnem potestatem, & facultatem, tam auctoritate Apostolica, quam quomodolibet aliter concessam, & in posterum concedendam Magistro, Provincialibus, vel Conventualibus Prioribus pręfati Ordinis, exceptis illis, quę in Constitutionibus dicti Ordinis specialiter illis inhibentur, Apostolica auctoritate respective concedimus de gratia speciali, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die VII Decembris MDVII Pontificatus nostri Anno Quarto (5).

Sigismundus.

1. *Facultates.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar.
3. *Thoma.*) Viro celeberrimo, cujus laudes celebrant auctores quos laudat *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDVIII pag. 14. &c.*
4. *Vicario Generali.*) Hoc anno *MDVII* mortuo *Johanne Cleree* Vicarius Generali Constitutus erat *Thomas de Vio*, ex *Constitutione LII.*
5. *Quarto.*) Scribendum *Quinto*, ut ex se patet: *Julius* enim *II* anno *MDIII* Summus Pontifex renunciatus fuit mense Novembri.

Anno 1508 Die 7 Februarii.

De pluribus campanis (1) habendis in campanili Cœnobii S. Severi (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus S. Severi Ordinis Fratrum Prędicatorum, Aduren. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LVI.

EXposcit vestrę devotionis sinceritas &c. (4). Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte vestra, petitio continebat, ad Ecclesiam Domus vestrę, quę satis insignis reputatur, pro Divinis Officiis audiendis, magna populi confluat multitudo, Nos, vos, & quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, & pro tempore existentibus dictę Domus Priori, & Fratribus, ut duas, tres, vel quatuor campanas in campanili Ecclesię ipsius Domus, seu in ipsa Ecclesia, habere, & tenere, ac illas, quoties opportunum fuerit, prout in aliis Ecclesiis convicinis, fieri consuevit, pulsare libere, & licite valeatis felicis recordationis Johannis XXII Prędecessoris nostri, quę incipit: Quia cunctis: & quibusvis aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus, Constitutionibus, & ordinationibus, necnon ordinis vestri &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus auctoritate Apostolica tenore pręsentium, de speciali dono gratię indulgemus. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis. & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Septimo (5) Septimo Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Campanis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *S. Severi.*) Juris est *Occitanæ* Provinciæ.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CCXXXVII fol. 139.*
4. *Sinceritas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDVIII.*

Anno 1508 Die 10 Martii.

De Patavino (1) Cœnobio S. Mariæ Gratiarum perficiendo.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LVII.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus S. Marię Gratiarum extra muros Paduan., Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatę Congregationis Lombardię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PEtitiones illas exaudire curamus &c. (3) Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet alias quondam Johannes de Renaldis Civis Paduan., tunc in humanis agens, condens in ejus ultima voluntate testamentum, inter cetera pia legata, per eum in dicto testamento facta, voluerit, & ordinaverit, quod proventus suarum possessionum viginti annorum a die obitus sui computandorum, per dilectos filios executores dicti testamenti, & Commissarios, ad id per eundem Johannem in dicto testamento deputatos, converti deberent in constructionem unius Domus Ordinis Fratrum Predicatorum de observantia nuncupatorum, Congregationis Lombardię, in quadam ipsius testatoris possessione in districtu villę vallisdalidę ab oppido distanti per sex milliaria, la Rostrella nuncupata consisten., & ad dictum testatorem legitime pertinen. construendę, quia tamen locus pro constructione dictę Domus per eundem testatorem designatus in quodam monte satis silvestro consistit, & a Christi fidelium habitationibus valde remotus existit, & quod commoditatibus, quibus indigent Fratres, qui inibi pro tempore habitare deberent, ac proventus viginti annorum hujusmodi, deductis oneribus, ad summam septingentorum Ducatorum non ascendunt, ex quibus vix fundamenta Domus cum aliis officinis necessariis pro Fratribus prędictis jaci possent, & si etiam ad illius constructionem sufficerent, nihilominus Fratres inibi, propter situs incommoditatem, & loci asperitatem, ac solitudinem habitare, & vivere non possent, &, sicut eadem petitio subjungebat, si vobis cum executoribus, & commissariis, ac hęredibus dicti testatoris super fructibus viginti annorum hujusmodi componendi, ac recepta convenienti pecuniarum quantitate, eosdem Commissarios, & hęredes, de fructibus viginti annorum hujusmodi penitus liberandi, ac pecuniarum summam ab hęredibus hujusmodi receptam in Fabrica Domus vestrę S. Marię Gratiarum extra Muros Paduan. Ordinis, & Congregationis prędictorum, quę, & illius Ecclesia adhuc construuntur, & ędificantur, & pro quarum perfectione non parva pecuniarum summa est necessaria, convertendi, licentia concederetur, ex hoc profecto plures Fratres in dicta Domo S. Marię habitarent, & sacrarum literarum studio, operam darent, cum prope męnia Civitatis Paduan., in qua viget studium Generale, consistat, ac in Prędicatores eruditos evadere, & Verbum Dei populo prędicare, ac Christi fidelium animas suis prędicationibus, & sermonibus, Deo lucrifacere possent, pro parte vestra, necnon commissariorum, executorum, ac hęredum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque vos, & commissarios, executores, & hęredes pręfatos a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis cum pręfatis commissariis, executoribus, & hęredibus super relicto fructuum, possessionum testatoris viginti annorum pro constructione Domus Fratrum hujusmodi, recepta convenienti pecuniarum quantitate, componendi, & transigendi, ipsosque hęredes, & commissarios, seu executores, de fructibus viginti annorum hujusmodi penitus liberandi, & absolvendi ac pecuniam recipiendam hujusmodi, in fabricam Domus S. Marię Gratiarum, & illius Ecclesię hujusmodi convertendi, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam, & facultatem concedimus. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Septimo (4), Sexto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Patavino.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLIX fol.* 104.
3. *Curamus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Septimo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MDVIII*.

Anno 1508 Die 17 Maii.

De promovendis ad Magisterii (1) Gradum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Ordinis Prędicatorum futuro (3) Generali.

LVIII.

J U L I U S PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EX consuetudine Ordinis tui esse dicitur, ut Generalis pro tempore creatus in sua nova creatione possit duodecim religiosos ad Gradus Magisterii promovere, ea ratione moti, simul inducti paterna dilectione nostra erga te, tibi tenore pręsentium facultatem, & potestatem concedimus, duodecim Ordinis ipsius tui Fratribus, & Religiosis, sive actus debitos pro Magisterio in aliqua universitate egerint, sive non, dummodo pręmisso rigoroso examine, adhibitis aliquibus in facultate Magistris, idonei reperti fue-

fuerint, super quo tuam, & ipsorum Magistrorum conscientiam oneramus, Gradum, & insignia Magisterii in theologia conferendi, & exhibendi, cum omnibus, & singulis gratiis, preeminentiis, privilegiis, & indultis, quibus alii Theologię Magistri in qualibet privilegiata Universitate cum rigore examinis, & requisitis solemnitatibus promoti gaudent, & utuntur, seu gaudere, & uti poterunt in futurum. Non obstantibus premissis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ipsius Ordinis, necnon juramento a quovis eorum cuicunque Universitati prestito, de non suscipiendo hujusmodi Magisterium extra illam, ceterisque in contrarium facientibus, quibus pro hac vice quoad hoc derogamus, etiam si specialis mentio, & expressa de eis, ac de verbo ad verbum habenda foret, alias in suo robore permansuris. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, Die XVII Maii MDVIII. Pontificatus nostri Anno Quinto.

Sigismundus.

1. *Magisterii.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*

2. *Archivo.*) In quo Autographum.

3. *Futuro.*) *F. Thomas de Vio Cajetanus fuit electus.*

Magistrum Ordinis Privilegiis ornat (1).

Anno 1508 Die 3 Augusti.

Ex Bullario Usufmaris pag. 172.

Dilecto filio Thomę de Vio Cajetano Generali Magistro Ordinis Prędicatorum.

JULIUS PP. II.

LIX.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXposuisti Nobis, quod cum in Generali Capitulo tui Ordinis Romę nuperrime celebrato, in quo unanimiter electus fuisti in Magistrum Generalem dicti Ordinis Prędicatorum, inter cetera quędam fuerunt tractata, quę si Magistro dicti Ordinis ab Apostolica Sede concederentur, eorundem Fratrum conscientias plurimum solarentur. Cumque ad exhibendum Nobis debitam obedientiam venisses, cum humili reverentia proposuisti, quod dicti Ordinis professoribus grave est, non posse confiteri peccata sua Sacerdotibus extraneis, non posseque suscipere Magisterium (2) in Theologia, nisi quadriennio peracto in aliqua Universitate, Monialesque non posse etiam de consilio Medici ad balnea ire in casu egritudinis, Fratres quoque aliquarum Congregationum forte nec a Magistro Ordinis accipi posse, & postmodum, quod gravissimum est, tot preceptis subiici extra regulam, & Constitutiones quas sunt professi, utque providere dignaremur de benignitate Apostolica, humiliter supplicasti. Nos igitur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tenore presentium, quod tu, tuique successores pro tempore omnes utriusque sexus ad prefatum Ordinem quomodolibet spectantes licentiare ad confitendum peccata sua Sacerdotibus aliis, deficiente idoneo dicti Ordinis Confessore: Fratres voluntarios ex quacunque Congregatione dicti Ordinis accipere; Ad Magisterium in Theologia etiam non peracto quadriennio in aliqua Universitate, servata tamen consuetudine dicti Ordinis, licentiam dare: Moniales infirmas ad balnea de consilio Medici cum honesta societate Sororum, ita tamen quod nulla sit omnino suspicio inhonestatis, vagationis, aut luxus, mittere: Ordinationesque factas a quondam dicti Ordinis Generali Magistro Vincentio Bandello, quamvis Apostolico precepto firmatas, sicut aliorum Predecessorum tuorum mutare, ac removere possis, Apostolica auctoritate concedimus de speciali gratia. Premissis non obstantibus ordinationibus, statutis Apostolicis, dicti Ordinis, vel Monialium, privilegiis quoque concessis dicto Ordini, cuicunque Congregationi, aut aliis quomodolibet, quibusvis inhibitionibus, censuris, aut penis, clausulisque derogatoriarum derogatoriis, ac fortioribus, & insolitis, etiamsi de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis, & non per clausulas id significantes, quibus pro expressis, & insertis hic habentes quoad hec, alias in suo robore permansuris, derogamus, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die III Augusti MDVIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Facultates concessa.

1. *Ornat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Lit. IV.*

2. *Magisterium.*) In eodem *Tractatu Tit. VI.*

Ne

Anno 1508 Die 8 Augusti.

Ne Fratres commorentur (1) extra Cœnobia.

Ex Roderico in Nova Collectione Privilegiorum Apostol. Tomo I pag. 223.

LX.

JULIUS PP. II.

Universis, & singulis pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. IN supremę dignitatis specula, meritis licet insufficientibus, constituti, inter curas multiplices, quibus rerum, negotiorumque varietatibus obruimur, illa potissimum Nos sollicitant, per quę suave regularis mendicitatis jugum, sub quo dilecti filii Fratres Prędicatorum, & Minorum Ordinum degunt, in dies magis prospere, de bono, in melius dirigantur, ac ut regularis vitę, & ecclesiasticę disciplinę norma, sublatis quibusvis obstaculis, pręfulgeat, id salubriter statuimus, & ordinamus, prout in Domino conspicimus rationabiliter expedire. *Diplomatis causa.* Sane pro parte dilectorum filiorum modernorum Magistri, sive Prioris Generalis, ac Priorum, & Vicariorum Provincialium Ordinis Prędicatorum, necnon Ministrorum, & Vicariorum tam Generalium, quam Provincialium Ordinis Fratrum Minorum juxta morem dictorum Ordinum, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet tam secundum canonicas, quam etiam dictorum Ordinum regularia instituta, Fratres eorndem Ordinum, quacunque causa, etiam studii, seu alia occasione, vel recedere absque licentia superiorum suorum, vel post ejusdem licentię revocationem extra domos dictorum Ordinum morari non possint, nihilominus nonnulli ex Fratribus dictorum Ordinum occasione, & prętextu studii, ad Studiorum, pręsertim Salmantin. universitates, obedientię regularis laxatis habenis, absque licentia superiorum hujusmodi, seu eadem licentia revocata, accedere, & inibi morari pręsumunt, ac, quod deterins est, privilegiis, universitatibus hujusmodi, illarumque scholaribus, concessis, ut liberius in sua damnata pręsumptione permanere possint, se tueri nituntur, excommunicationis, & alias sententias, censuras, & pęnas juxta canonicas sanctiones, ac regularia instituta contra inhobedientes hujusmodi promulgatas, damnabiliter incurrendo. Quare pro parte Magistri, ac Priorum, Ministrorum, & Vicariorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut de cetero, perpetuis futuris temporibus, ne Fratres eorundem Ordinum, extra domos hujusmodi quacunque causa, vel occasione, aut respectu, etiam studii hujusmodi in Salmanticen., vel quacunque ex dictis universitatibus absque licentia superiorum hujusmodi, & illa durante, etiam de licentia Sedis Apostolicę, & prętextu quarumcunque facultatum, indultorum, aliarumque literarum Apostolicarum, eisdem Salmantin., & aliis universitatibus pro tempore concessorum, commorari possint, statuere, & ordinare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Inhibitio. Nos igitur, attendentes, quam gratus Deo sit, & acceptus obedientię fructus, quodque inter alia religionis merita, abnegatio propriarum voluntatum, pręcipuum est, ac quod Prelati ipsi, optime scire pręsumuntur, qui Fratres literarum studio, & quanto tempore, & qui aliis Religionis occupationibus, vacare debent, omniumque pręsertim religiosarum personarum tranquillitatem, ac illis evagandi materiam, occasionemque pręcludi, eorumque excessibus obviari, supremis exoptantes affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, quod cetero, perpetuis futuris temporibus, Fratres prędicti, extra dictas domos, cujuscunque causa, occasione, vel respectu, etiam studii, sive in Salmantin., sive in aliis Civitatibus, & locis, in quibus literarum studia vigeant, pręter, & absque licentia Provincialium Priorum, ac Ministrorum, vel eorum Vicariorum respective, & illa durante, etiam de licentia Sedis Apostolicę prędictę, etiam prętextu quarumcunque facultatum, indultorum, ac aliarum literarum Apostolicarum, Salmantin., & aliis universitatibus prędictis pro tempore concessorum, prędictis Prelatis invitis commorari non possint. Quodque superiores prędicti, dum, & quoties opus fuerit, Fratres extra domos modo prędicto commorantes, ut ad eorum domos hujusmodi redire debeant, compellere valeant, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium statnimus, & ordinamus. Pręterea Rectoribus, & Scholaribus dictarum universitatum, ne prętextu facultatum, & indultorum, ac aliarum literarum Apostolicarum eis concessarum, superioribus, seu Prelatis Ordinis hujusmodi, quo minus Fratres prędictos illis respective subjectos, aut sub eorum obedientia professos, extra dictas domos commorantes, ad domos hujusmodi vacare, & reducere, ac prout secundum Deum, & eorum conscientias expedire viderint, mutare, & convocare possint, probibere, nec eisdem Fratribus ad habitandum, seu commorandum in eisdem universitatibus contra voluntatem superiorum hujusmodi, auxilium, consilium, vel favorem directe, vel indirecte quovis quęsito colore prestare pręsumant, sub excommunicationis pena ipso facto incurrenda, eisdem auctoritate, & tenore districtius inhibemus. Et nihilominus venerabilibus Fratribus Salmantin., & Zamoren. Episcopis, ac dilecto filio Priori Monasterii S. Vincentii, per Priorem soliti gubernari Salmantin. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, pręsentes literas, & in eis contenta quęcunque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, ac pro parte Magistri, Priorum, Ministrorum, & Vicariorum prędictorum, vel eorum quemlibet desuper requisiti fuerint, solemniter publicantes, ac eis in premissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant, eos auctoritate Apostolica prefata pacifica possessione, vel quasi, statuti, ordinationis, & inhibitionis, ac literarum hujusmodi, gaudere, non permittentes eos, per Pratres extra Domos commorantes, ac Rectores, & scholares prędictos, seu quoscunque alios, contra literarum hujusmodi tenorem, quomodolibet molestari, aut impediri. Contradictores per censuras ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Nonobstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, de una, & in Concilio Generali edita, de duabus dietis, necnon de personis ultra certum numerum, ad judicium

non

non evocandis, ac quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus universitatum hujusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis illis concessis, quibus omnibus, & singulis, etiam si ad illorum sufficientem derogationem, & de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales id importantes, mentio, seu quevis alia expressio habenda foret, illorum omnium tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, harum serie specialiter, & expresse derogamus, caterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die VIII Augusti MDVIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Commorentur.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

De uniendis Bononien. (1) Monasteriis S. Margaritæ, & S. Petri Martyris.

Anno 1508 Die 23 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LXI.

INjunctum Nobis desuper, meritis licet insufficientibus, Apostolicę servitutis officium &c. (3) Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium per Priorissam soliti gubernari Sancti Petri Martyris Bononien. Ordinis Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias pro parte dilecti filii Johannis Stephani (4) Tituli SS. Sergii, & Bachi Presbyteri Cardinalis, qui Ecclesię Bononien. ex concessione, & dispensatione etiam tunc pręerat Nobis exposito, quod, cum ad ejus aures pervenisset, fama publica referente, Moniales Monasterii S. Margaritę, etiam Bononien., Ordinis S. Benedicti, ejus jurisdictioni immediate subjectas, abjecto honestatis, & religionis proposito incontinenter &c. vivere, ipseque Cardinalis pro officio suo, & Dei honore, ac honestatis, & religionis prędictę, dictum Monasterium S. Margaritę in capite, & in membris reformare salubriter decreverat, ac Abbatialem dignitatem, & titulum in eodem Monasterio S. Margaritę, ex eo quod dilecta in Christo filia Dionea ipsius Monasterii S. Margaritę, cui tunc pręerat, in nostris manibus sponte, & libere cesserat, Nosque cessionem ipsam Apostolica auctoritate admiseramus, supprimi, & extingui, ipsumque Monasterium S. Margaritę dicto Monasterio S. Petri, perpetuo uniri, annecti, & incorporari desiderabat. Nos ejusdem Cardinalis in ea parte supplicationibus inclinati, Abbatialem dignitatem, & titulum in eodem Monasterio S. Margaritę cum omnibus juribus, & pertinentiis suis dicto Monasterio S. Petri, perpetuo univimus, annexuimus, & incorporavimus, & eidem pleno jure subjecimus, ita quod liceret Priorissę, & Monialibus dicti Monasterii S. Petri corporalem Monasterii S. Margaritę, juriumque, & pertinentiarum prędictorum possessionem, propria auctoritate libere apprehendere, voluimusque, quod dictum Monasterium S. Margaritę, & Moniales in ipso, pro tempore existentes, omnibus, & singulis gratiis, exemptionibus, privilegiis, & indultis, quibus Priorissa, & Moniales Monasterii S. Petri hujusmodi, tam in genere, quam in specie utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possent, quodque Cardinalis Moniales dicti Monasterii S. Petri, quę in eodem Monasterio S. Margaritę, regularem observantiam dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum instituerent, introducerent, & plantarent, etiam illis Monialibus Monasterii reformandi, quę in reformatione, & sub observatione, & habitu dicti Ordinis Prędicatorum, vivere vellent pro hujusmodi reformatione facienda, per se, vel alium introducere, alias vero, quę in reformatione, & sub observantia, & habitu prędictis, vivere recusarent ab eodem Monasterio S. Margaritę eiicere, & ad alia Monasteria, & loca honesta, assignatis prius eisdem redditibus pro eorum vita necessariis, prout ei videretur, transferre posset, contradictores per censuras ecclesiasticas &c. compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, prout in nostris in forma brevis literis inde confectis, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, idem Cardinalis, dictarum literarum vigore nonnullas Moniales dicti Monasterii S. Petri, in eodem Monasterio S. Margaritę, ut inibi regularem observantiam Ordinis Prędicatorum hujusmodi plantarent, instituerent, & introducerent, jam introduxerit, & si dictum Monasterium S. Margaritę ejusque Moniales pro tempore existentes, curę, regimini, visitationi, directioni, & correctioni Vicarii Generalis pro tempore existentis Congregationis dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, cui ipsum Monasterium S. Petri, & ejus Moniales subiicerentur, & per ipsum Vicarium, seu ejus Commissarium duntaxat, visitarentur, dirigerentur, & corrigerentur, ex hoc profecto Priorissę, & Monasterii S. Petri, ac in Monasterio S. Margaritę introductarum Monialium hujusmodi conscientię, quieti, & tranquillitati nimium consuleretur, pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii S. Petri prędictorum, asserentium dictum Cardinalem, unioni, annexioni, & introductioni prędictis consensisse, illasque ad ejus supplicationem factas fuisse, ut prefertur, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut de novo in eodem Monasterio S. Margaritę, Abbatissalem dignitatem, & titulum supprimi, & extingui, ipsumque Monasterium S. Margaritę eidem Monasterio S. Petri, unire, annectere, & incorporare, dictumque Monasterium S. Margaritę, ejusque Moniales pro tempore existentes, cure, regimini, visitationi, directioni, & correctioni dicti Vicarii Generalis pro tempore existentis, subiicere, & submittere, ac alias in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui dudum inter alia voluimus, quod semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Priorissam, & Conventum prędictos, & illorum singulas a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de novo in eodem Monasterio S. Margaritę Abbatialem dignitatem, & titulum aucto-

Diplomatis causa.

Mandatum.

auctoritate Apostolica supprimimus, extinguimus, ipsumque Monasterium S. Margaritę sic vacans; cum omnibus juribus, & pertinentiis supradictis, eidem Monasterio S. Petri, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat ex nunc eisdem Priorissę, & Conventui Monasterii S. Petri, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem, vel quasi regiminis, & administrationis, ac bonorum Monasterii S. Margaritę, juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius fructus, redditus, & proventus in suos, & dictorum Monasteriorum usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, ac Monasterium S. Margaritę, ejusque Moniales, nunc, & pro tempore existentes, hujusmodi curę, regimini, visitationi, directioni, & correctioni Vicarii Generalis pro tempore existentis, itaut per prędictum Vicarium Generalem, & ejus Commissarium, & nonnullum alium visitari, dirigi, gubernari, ac corrigi valeant, subiicimus, submittimus, volumusque, quod dictus Cardinalis easdem jam introductas, seu alias dicti Monasterii S. Petri, Moniales, quę in eodem Monasterio S. Margaritę regularem observantiam Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi introducant, plantent, & instruant, retentis illis Monialibus Monasterii reformandi, quę sub reformatione, & observantia, ac habitu Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi vivere voluerint pro dicta reformatione facienda, per se, vel alium introducere, alias vero Moniales, quę sub reformatione, & observantia, ac habitu prędictis, vivere recusaverint, ab earum Monasterio S. Margaritę eiicere, & ad alia Monasteria, ac loca honesta, assignatis prius eis redditibus pro eorum vita necessariis, prout ei videbitur, transferre possit, eosdem contradictores per similem censuram ecclesiasticam &c. compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, dicto auxilio brachii secularis, ac Monasterio S. Margaritę, ejusque Monialibus pro tempore existentibus prędictis, ut omnibus, & singulis exemptionibus, privilegiis, immunitatibus, concessionibus, prerogativis, favoribus, indultis in genere, quibus Monasterium S. Petri, & ejus Moniales hujusmodi, tam de jure, usu, more, & consuetudine, quam per indulta Apostolica eis concessa, & concedenda, & alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum, pariformiter, & absque ulla differentia uti, potiri, & gaudere, ipsisque Monialibus dictorum Monasteriorum prout juxta qualitates temporum, locorum, & personarum, visum fuerit, illarum Priorissę, seu superiori, & de illius licentia, ac illa durante, permanere, & de uno, ad aliud transire, libere, & licite valeant, prefata auctoritate Apostolica, earundem prędentium tenore, indulgemus. Non obstantibus voluntate nostra prędicta, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis &c. & de quibus &c. habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi in dicto Monasterio S. Margaritę divinus cultus, & solitus Monialium, & Ministrorum numerus nullatenus minuatur, sed ejus, ac dilectarum in Christo filiarum Conventus ejusdem, congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc, irritum decernimus, & inane, si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, suppressionis, extinctionis &c. infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Octavo, Decimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Bononien.*) Monasterium *S. Petri Martyris* juris est modo Provinciæ *Lombardiæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Libro *CLXXI fol.* 10.

3. *Officium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Johannis Stephani.*) *Ferrerii*, sanctitate, doctrinaque insignis, de quo consulendus *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Alexandro VI pag.* 201.

Anno 1508 Die 23 Octobris.

De præcedentibus literis executioni mandandis.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXII.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono Majoris, & Decano S. Petronii Bononien. Ecclesiarum, ac Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Bononien. in Spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Julius &c. Ad perpetuam Rei Memoriam. Injunctum Nobis desuper, meritis licet imparibus &c. (2). Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, premissa, quando, & quoties expedire cognoveritis, fueritisque desuper pro parte Priorisse, & Conventus Monasterii S. Petri Martyris Bononien. Ordinis Fratrum Prędicatorum legitime requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis prędidio assistentes, faciatisque auctoritate nostra posteriores literas nostras prędictas, ac omnia, & singula in eis contenta, perpetuis futuris temporibus, inviolabiliter observari, non permittentes desuper per quoscunque indebite molestari, turbari, vel inquietari. Contradictores &c. Invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus supradictis, seu si aliquibus &c., ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam &c. mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Octavo, Decimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Libro *CLXXVI fol.* 33.

2. *Imparibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Ut

Ut literæ (1), quas Innocentius VIII in gratiam Conventus Villæmenciensis dedit, executioni mandentur.

Anno 1508 Die 27 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilectis filiis Conservatoribus Domus Beatę Marię de Consolatione loci de Doña Meneia, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Corduben. Diœcesis, per Sedem Apostolicam deputatis.

J U L I U S PP. II.

LXIII.

EXponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii modernus Prior, & Fratres Domus B. Marię de Consolatione, loci de Doña Meneia, Ordinis Prędicatorum, Corduben. Diœcesis, quod dudum a felicis recordationis Innocentio PP. VIII Prędecessore nostro, emanaverunt literę tenoris subsequentis. Innocentius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Corduben., Salutem &c. Sedis Apostolicę &c. (3). Et, sicut eadem expositio subjungebat, licet bonę memorię Eneeus Manrique Episcopus Corduben. tunc in humanis agens, cui dictę literę pręsentatę fuerunt, ad absolutionem, dispensationem, abolitionem, & concessionem prędictas, processerit, tamen in aliquibus, suo, & successorum suorum commodo, cum Domus, & Prioris, ac Fratrum in illa pro tempore residentium pręjudicio, intendens, earundem literarum tenorem, & contenti in illis mandati fines excessit. Quare pro parte dictorum moderni Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur, atque paterna diligentia curaremus. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per pręsentes mandamus, quatenus vos vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę originales literę, de pręinsertis hujusmodi fidem facientes, coram vobis exhibitę fuerint, vocatis venerabile Fratre moderno Episcopo Corduben., & aliis qui fuerint evocandi, quę prçter tenorem, & ultra fines mandati hujusmodi per dictum Enecum Manrique Episcopum gesta sunt, si, & prout de jure est, nostra auctoritate rejiciatis. In aliis vero literas ipsas, & processus hujusmodi per easdem per vos, vel alium, seu alios, ubi, & quoties pro parte dictorum moderni, & pro tempore existentis Prioris, seu Pręsidentis dictę Domus, & Fratrum requisiti fueritis, solemniter publicantes, eisque desuper efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis eos auctoritate nostra pręfata, illis, & aliis quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis per quoscunque alios Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, dicto ordini quomodolibet concessis, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes, eosdem modernum, & pro tempore existentem Priorem, seu Pręsidentem, & Fratres desuper indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, etiamsi Pontificali dignitate fulgeant, sub interdicti ingressus Ecclesię, ac aliis censuris, & pęnis ecclesiasticis, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus supradictis ac pię memorię Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, quibus cavetur, quod nullus extra suam Civitatem, & Diœcesim, ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede Apostolica deputati, extra suam civitatem, & diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis, vices suas committere pręsumant, aut de duabus dietis in Concilio Generali edita, dummodo aliquis vigore pręsentium, ultra tres dietas, extra fines suę Diœcesis ad judicium non trahatur, aliisque Apostolicis Constitutionibus, & ordinationibus, necnon omnibus illis, quę dictus Innocentius Prędecessor noster in suis Literis hujusmodi voluit non obstare, contrariis quibuscunque, seu si aliquibus, communiter, vel divisim a pręfata sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVII Novembris MDVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

P. Blondus.

1. *Literæ.*) Datæ die *XXVI* Aprilis *MCCCCLXXXVII*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Villæmencien.*
3. *Apostolicæ &c.*) Ut in *Constitutione XL Innocentii VIII* ad finem usque. Legitur *pag.* 24 *hujus IV Tomi*.

F. Johannem Baptistam Plumbum, sine consensu Magistri Generalis Doctorem creatum, hujusmodi gradu privandum declarat (1).

Anno 1509 Die 6 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Thomę (3) de Vio Cajetano, Magistro Generali Ordinis Prędicatorum.

J U L I U S PP. II.

LXIV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis fecisti, quod licet felicis recordationis Bonifatius Nonus, Prędecessor noster, perpetua & irrefragabili Constitutione sanxerit, quod nullus ex Fratribus Ordinis Prędicatorum, etiam per literas Apostolicas absque licentia Capituli Generalis, secundum morem dicti Ordinis, ad honorem Magisterii in Theologia promoveri, nec gradu hujusmodi magisterii fungi possit, aut debeat, & quod con-

Diplomatis causa.

contrarium faciens eo ipso sententiam excommunicationis incurrat, quodque si per Capitulum prędictum reprobatus extiterit, pro non Magistro habeatur, nihilominus quidam Frater Johannes Baptista Plumbus Conventus Veneti dicti Ordinis, Superiorum suorum timore postposito, olim fecit se ad magisterium in theologia promoveri, absque tam Generalis Capituli, Magistrique dicti Ordinis consensu, quam opportuna doctrina, obtentis a felicis recordationis Innocentio PP. VIII Prędecessore nostro literis Apostolicis in forma Brevis, false suggerendo, quod esset ad Magisterii Gradum idoneus: & tamen statim fere idem Innocentius ad supplicationem Magistri Generalis tunc dicti Ordinis propter pręfati Johannis Baptistę insufficientiam commisit privationem ejusdem ab hujusmodi Magisterii in theologia gradu Provinciali Provincię S. Dominici (4), ac Ludovico (5) de Ferraria dicti Ordinis, per literas in forma Brevis supplicatione inclusa: & postea non solum propter pręfatam commissionem, sed etiam quia a Generali Capitulo dicti Ordinis celebrato Cenomanis (6) Anno Domini MCCCCXCI fuit reprobatus jam per annos fere decem septem pro non Magistro in sępe dicto Ordine est habitus, & nuperrime cum a te ad Generalatum assumpto peteret restitui, & fuisset sibi oblatum examen, ut discuteretur sufficientia sua, ipse ignorantię proprię conscius illud recusavit, & a Nobis quasdam literas in forma Brevis approbatorias sui Magisteril datas XXVI Junii anni pręteriti, tacitis pręmissis, extorsit in pręjudicium privilegiorum, & auctoritatis Superiorum dicti Ordinis, ac in malum exemplum aliorum dicti Ordinis professorum. Quare nobis, ut pręmissis providere dignaremur de benignitate Apostolica, humiliter supplicasti. Nos igitur, attendentes, quod, si hęc Nobis exposita fuissent, approbationem prędictam non extorsisset, tenore pręsentium tibi, ut pręfatum Johannem Baptistam ad dictum Magisterium insufficientem, quacunque auctoritate promotum pro non Magistro haberi in dicto Ordine ordinare, declarareque valeas, Apostolica auctoritate concedimus. Pręmissis non obstantibus literis nostris prędictis, ordinationibus, statutis, literisque Apostolicis concessis, & in posterum concedendis, quibus, etiam si specifica, individua, & expressa, ac de nominibus, cognominibus, aut de data, & de verbo ad verbum, & non per clausulas id significantes cum clausulis derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis, mentio habenda foret, pro expressis, & insertis habentes quoad hęc, alias in suo robore permansuris, derogamus, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die VI Januarii MDIX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Mandatum

Sigismundus.

1. *Declarat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*
2. *Archivo.*) In quo autographum.
3. *Thoma.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Leonis X.*
4. *Provincia S. Dominici.*) Seu *Lombardia inferioris.*
5. *Ludovico.*) De quo sępius dictum fuit.
6. *Cenomanis.*) In *Gallia.*

Anno 1509 Die 1 Junii.

Declarat quomodo Privilegiorum communicatio (1) inter Prædicatorum, & Minorum Ordines universaliter facta, sit intelligenda.

Ex Confettio pag. 105.

Venerabilibus Fratribus Salamantin., Pascen., & Corduben. Episcopis, & eorum cuilibet.

LXV.

JULIUS PP. II.

Venerabiles Fratres, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Alias ad supplicationem carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Regis &c. (2), Quodque in prędicta privilegiorum, gratiarum, & indultorum pręfatorum communicatione, tam universaliter per Prędecessores nostros toti Ordini Minorum, quam etiam per Nos particulariter prędictorum Regnorum Fratribus facta, ea quę quoad absolutionem, dispensationem, vel alias ad Priorem Generalem, seu Magistrum Ordinis Prędicatorum spectant, ad Ministrum, vel Vicarium Generalem Fratrum Minorum pertineant, & ea quę ad Priores Conventuales, id est Prelatos singularum Domorum Ordinis Prędicatorum, & eorum Vicarios similiter spectant, ad Guardianos, & eorum Vicarios Ordinis Minorum, & ea, quę ad Priores, seu Vicarios, ad Subpriores, Provinciales, idest Prelatos, qui medii sunt, quocunque nomine censeantur, & vocentur, inter dictum Generalem, seu Magistrum Ordinis, & Priores Conventuales, eorumque Vicarios, simili modo spectant, ad Ministros, & Vicarios Provinciales, ac Custodes, qui etiam medii sunt inter Ministrum, & Vicarium generalem, & Guardianos, eorumque Vicarios, similiter pertineant; Et sicut de potestate Prelatorum, scilicet de Prelatis, ad Prelatos dictum est, ita de Congregationibus unius ad Congregationes alterius Ordinis, & de Fratribus privatis, id est sine prelatura, ad Fratres privatos, & de festivitatibus ad festivitates in his casibus, in quibus Congregationibus, vel Fratribus privatis, aut festivitatibus unius Ordinis aliquid conceditur, Congregationibus, Fratribus privatis, ac festivitatibus alterius Ordinis, nunc, & pro tempore respective concessum intelligatur. Ita quod ea, quę in honorem Sanctorum Dominici, Petri Martyris, Thomę de Aquino (3) Catharinę de Senis, Fratribus, vel locis Prędicatorum sunt concessa, omnia illa Fratribus Minoribus prefatis, eorumque locis, in Festivitatibus Sanctorum Francisci, Antonii, Ludovici, Bernardini, Bonaventurę, quinque Martyrum dicti Ordinis, qui apud Marrochium Martyrii coronam adepti sunt, & Sanctę Clarę, & in aliis Festivitatibus dicti Ordinis Minorum, licet sint in minori (4) numero, quam Festa ipsorum Fratrum Prędicatorum sint, intelligantur concessa, ad tollendum quamcunque hesitationem, & inde forte ortum scrupulum auctoritate, & tenore prefatis declaramus. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die I Junii MDIX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. Com-

1. *Communicatis*. De qua in *Tractatu de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Regis &c.*) Quædam deſunt.
3. *Thomæ de Aquino.*) Adde: *Vincentii Ferrerii*.
4. *Minori.*) *Majori*.

Grottulenſem (1) Eccleſiam B. Mariæ Majoris Parochialem facit, & Ordini concedit.

Anno 1509 Die 29 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Julius Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LVI.

PIis ſupplicum votis, per quę Eccleſiarum quarumlibet, & divini cultus conſervationi cum animarum ſalute valeat ſalubriter provideri, libenter annuimus, ac ea favoribus proſequimur opportunis. Exordium. Sane pro parte dilectorum filiorum nobilis viri Honorati Principis Altamurę, Ducis Trajecti, necnon univerſorum Parochianorum, ſeu vicinorum Eccleſię B. Marię Majoris intra muros Terrę Grottulę, in loco Terra Vecchia nuncupato, Acheruntin., & Matheran. Diœceſis, ac Vincentii Ferrandini, Ordinis Diplomatis cauſa. Fratrum Pręedicatorum regularis obſervantię nuncupati, Provincię Apulię, ſecundum morem dicti Ordinis profeſſoris, petitio continebat, quod licet olim tam auctoritate ordinaria, quam forſan alias habitatores dictę Terrę Eccleſiam ſub invocatione Sanctorum Lucę, & Juliani in dicta Terra canonice ędificaſſent, ſeu ędificari feciſſent, & dilecti filii Archipresbyter, Cantor, & Vicarius, ac alii Presbyteri dictę Eccleſię B. Marię, ad eandem Eccleſiam Sanctorum Lucę, & Juliani ſe tranſtuliſſent, eandemque Eccleſiam B. Marię quaſi pro derelicta dimiſiſſent, ac ad eandem conſtructam Eccleſiam quaſi major pars habitatorum, & incolarum eorundem, qui ad eandem Eccleſiam B. Marię, antequam dicta Eccleſia Sanctorum Lucę, & Juliani conſtrueretur, ſe conferre ſolebant, ad eandem Eccleſiam Sanctorum Lucę, & Juliani ad pręſens ſe conferant, nihilominus cum alia ejuſdem Terrę habitatorum pars ad dictam Eccleſiam B. Marię, ad quam ſingularem gerunt devotionis affectum, confluere conſueviſſent, & in ea nullos Presbyteros, qui eidem Eccleſię B. Marię, & ad illam confluentibus in divinis, ut moris erat, deſervirent, haberent, inter eoſdem Ducem, & habitatores, ac Presbyteros, qui apud eandem Eccleſiam B. Marię reſidere ſolebant, attentis eorum neceſſitatibus, pro hujuſmodi divinis officiis audiendis, & deſideriis conſolationum ſpiritualium ad certam concordiam pervenerunt, ſeu amicabiliter inter ſe ſtatuerunt, & ordinaverunt, videlicet, quod Vincentius Ferrandinus prędictus, & alii Fratres prędicti eidem Eccleſię B. Marię, ac ad eam confluentibus in divinis deſervirent, & Miſſas celebrarent, ac alia facerent, quę Archipresbyter, Cantor, Vicarius, & alii Presbyteri prędicti facere debebant, ſub certis conditionibus, adjectionibus, & aliis modis, & formis tunc expreſſis, ac quod dicti Presbyteri duas campanas, quas duntaxat dicta Eccleſia B. Marię habebat, ad dictam Eccleſiam Sanctorum Lucę, & Juliani tranſportare poſſent, ac pro qualibet ſepultura cujuslibet cadaveris in dicta Eccleſia B. Marię ſepeliendi duo Carleni (3) quolibet anno eiſdem Presbyteris perſolverentur, ac tribus Capellaniis ad certa Altaria ſita in dicta Eccleſia B. Marię inſtitutis iidem Presbyteri deſervire poſſent, prout in quodam inſtrumento publico, deſuper confecto, dicitur plenius contineri. Cum autem, ſicut eadem petitio ſubjungebat, ex ſtatuto, & concordia hujuſmodi potius Eccleſię B. Marię prędictę ruina, ac divini cultus in ea diminutio, & teſtatorum, qui eaſdem Capellanias inſtituerunt, onera potius, quam utilitates inde evenire formidentur, & ſi eiſdem Vincentio, & aliis Fratribus prędictis, quod eidem Eccleſię B. Marię in divinis deſervire, ac ad eam confluentibus eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare per ſe, vel alium, ſeu alios, prout eis melius videretur, poſſent, licentia concederetur, profecto ex hoc pręmiſſis ſcandalis plurimum obviaretur, eidemque Eccleſię B. Marię, ne forſan interim ad profanos uſus velut hęreditas deveniret, necnon divini cultus in ea augmento, animarumque Chriſti fidelium, quorum cadavera in eadem Eccleſia B. Marię requieſcunt, ſaluti, non parum conſuleretur, pro parte Honorati Principis, ac Parochianorum, & habitatorum, necnon Vincentii, & aliorum Fratrum prędictorum, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quod de cetero perpetuis futuris temporibus Fratres prędicti per duos ex eis, ſeu duos Presbyteros ſeculares idoneos, ad eorum nutum amovibiles, eidem Eccleſię B. Marię in divinis deſervire, ac Chriſti fidelibus ad illam pro tempore confluentibus Miſſas, & alia divina officia celebrare, eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare, ac dictis Capellaniis deſervire poſſint, & valeant, ac alias pro ſalubri, & felici ſtatu dictę Eccleſię B. Marię in pręmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum ubique augeri, & conſervari, ſinceris deſideramus affectibus, Honoratum Principem, ac Parochianos, & habitatores, necnon Vincentium, & alios Fratres prędictos, & eorum ſingulos a quibuſcunque excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pęnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum pręſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, quod de cetero perpetuis futuris temporibus Fratres prędicti de conſenſu dilecti filii moderni Prioris Generalis dicti Ordinis per duos ex eis, ſeu duos Presbyteros ſeculares idoneos, ad eorum nutum amovibiles, eidem Eccleſię Beatę Marię in divinis deſervire, ac Chriſti fidelibus ad illam pro tempore confluentibus Miſſas, & alia divina officia celebrare, eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare, ac dictis Capellaniis, etiam ex illis nullos fructus percipiendo, ſed ſolum ut bonum pro meliori reddant, & animarum Chriſti fidelium illas inſtituentium, ſaluti conſuli poſſit, deſervire, Diœceſani loci, & cujuſvis alterius licentia ſuper hoc minime requiſita, Decretum. libere, & licite valeant, ac quod campanas prędictas a dicta Eccleſia B. Marię amovere, ac dictos Carlenos pro qualibet ſepultura eiſdem Presbyteris perſolvere non debeant, neque per Archipresbyterum, Cantorem, & Vicarium, alioſque Presbyteros prędictos, aut quoſcunque alios ſuper aliquo ex pręmiſſis moleſtari, perturbari, inquietari, aut quomodolibet impediri poſſint, etiam ſub excommunicationis

latę sententię pęna, quam, si contrafecerint, ipso facto incurrant, auctoritate Apostolica tenore presentium perpetuo statuimus, & ordinamus pariter, & indulgemus. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & consuetudinibus, ac illis sub quibuscunque tenoribus concessis privilegiis, necnon in dicto instrumento contentis, quibus, illis alias in suo robore permansuris, quatenus presentibus, & in illis contentis in aliquo obstent, hac vice specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Rom. apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Nono, Septimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Grottulen.*) Vulgo *Grottola*, ubi Conventus Fratrum Provinciæ *Apuliæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex autographo *Grottulen.*
3. *Carleni*.) Sive *Caroleni* Italice *Carlino* nummi species est in Regno *Neapolitano*.

Anno 1509 Die 25 Junii.

Fratres Prædicatores curam gerant Salarum (1) Monasterii S. Hieronymi.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilecto filio Vicario Generali Ordinis Predicatorum Regularis Observantię.

LXVII.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis fecerunt dilectę in Christo filię Priorissa, & Moniales Monasterii S. Hieronymi Oppidi Salarum, Terdonen. Diecesis, quod licet ipsę preteritis temporibus sub protectione, visitatione, & custodia Fratrum Ordinis Predicatorum regularis observantię constitutę fuerint, nihilominus quia a parvo tempore citra nonnullę ipsius Monasterii Moniales ad quoddam aliud Monasterium dicti Ordinis in Civitate Papien. constructum se transtulerunt, Fratres ipsi easdem Moniales, quę in dicto Monasterio Sancti Hieronymi remanserunt, visitare, earumque confessiones, uti prius consueverunt, audire postponunt, in animarum ipsarum non parvum detrimentum. Quare pro parte earundem Monialium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, earumque statui, in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi committimus, ac mandamus, ut Moniales in dicto Monasterio S. Hieronymi remanentes, per dictos Fratres, & Religiosos de observantia, uti prius & ante translationem predictam consueverant, visitari, earumque confessiones audiri, ac eis Eucharistię, & alia Sacramenta ecclesiastica ministrari, ac in Missis, & aliis divinis officiis instrui facias, mandes, & procures. Non obstantibus Apostolicis. ac in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus, constitutionibus, & ordinationibus, necnon privilegiis, indultis, & literis dicto Ordini Fratrum Predicatorum per Sedem Apostolicam concessis, quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod Fratres, & Religiosi predicti Ordinis Predicatorum literis Apostolicis parere non teneantur, nec eorum privilegiis derogatum esse censeatur, nisi eis per duo rescripta Apostolica mandatum, & privilegiis hujusmodi derogatum fuerit, quibus omnibus hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, Die XXV Junii MDIX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

Nota.

F. Castilioneus.

1. *Salarum*.) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo*.) In quo Autographum.

Anno 1509 Die 5 Julii.

De Florentino (1) Cœnobio S. Marci restituendo Congregationi Tusciæ Romanæ Provinciæ.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilecto (3) filio Vicario Generali Congregationis Tuscię Ordinis Predicatorum.

LXVIII.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXposuit Nobis venerabilis Frater noster Oliverius (4) Episcopus Ostien., quod cum notum esset dilectis filiis Prioribus libertatis, & vexillifero justitię populi Florentini, Fratres Congregationis S. Marci, sive Tuscię, Romanę Provincię, Ordinis Predicatorum, cujus Congregationis impręsentiarum es Vicarius Generalis, ex eo quod essent pro majori parte, & numero, natione Florentini, de domo S. Catharinę in Civitate Pisarum, Ordinis predicti, populari tumultu superioribus annis expulsos, & illa domo de facto esse expoliatos, cupientes ipsi majorem in modum etiam ad preces dilectorum filiorum Ancianorum Civitatis Pisarum, composito jam inter eos bello, redeuntibusque aliis expulsis, predictam domum ad Congregationem illam redire: teque, ac Fratres, necnon Congregationem predictam in pristinum jus, & domum illam restitui, id nuper per suas, etiam repetitas literas magna cum instantia, & ardenti studio petierunt, dilectusque filius Thomas De Vio Cajetanus, modernus Generalis Magister Or-

Diplomatis causa.

Ordinis prędicti, Deum imprimis, honoremque, & pacem Religionis, necnon justas hujusmodi, & honestas petitiones prę oculis habens, cupiensque utriusque Reipublicę piis desideriis, ac precibus satisfacere, domum illam in qua tempore belli a suis prędecessoribus nonnulli alii Fratres ejusdem Ordinis Congregationis Lombardię positi dicuntur, Congregationi, & Fratribus S. Marci, sive Tuscię prędictorum suis patentibus literis restituit, dedit, & incorporavit, tibique, aut cui id mandare volueris, commisit, possessionem domus illius accipiendi, & in ea disponendi, quę juxta Religionis morem in hujusmodi domorum acceptione disponi, ac fieri consueverunt, insuperque omnibus, & singulis in eadem domo inventis, aut inveniendis, ejusdem Ordinis pręsidentibus, Patribus, & Fratribus pręcepit, ut quoad hujusmodi rei effectum obediant, proinde idem Oliverius Episcopus, qui antedicti Ordinis Prędicatorum protector existit, Nobis supplicavit, ut restitutioni, dationi, incorporationi, commissioni, & pręcepto, aliisque pręmissis, Apostolicę firmitatis robur adiicere, ac, quatenus opus sit, alias de novo providere dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, restitutionem, dationem, incorporationem, commissionem, & pręcepta prędicta, omniaque, & singula in hac, & per antedictum Generalem Magistrum, aut ipsius nomine gesta, aut gerenda, auctoritate Apostolica approbamus, & confirmamus, &, quatenus opus sit, de novo facimus, & providemus, supplemusque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, aut prędictarum Congregationum, necnon literis Apostolicis, etiam in forma Brevis quibus forte sępe dicta domus Congregationi Lombardię ejusdem Ordinis concessa, aut incorporata fuisset, ac quibusvis aliis privilegiis, & indultis, Congregationibus, aut personis hujusmodi concessis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de eis, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum, seu quęvis alia expressio habenda esset, & in eis quęvis clausula etiam derogatoriarum derogatoriis fortiores, & insolitę continerentur, in his pręsentibus pro expressis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, quoad pręmissa specialiter, & expresse derogamus, cęterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, Die V Julii MDIX, Pontificatus nostri Anno Sexto. Mandatum.

Sigismundus.

1. *Florentino.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Florentino*.
3. *Dilecto.*) Hæc inscriptio sic restituenda videtur ex ipso Diplomate. Deest in exemplari.
4. *Oliverius.*) E gente *Carafa*, de qua sæpenumero.

Conventus prope Placentiam (1) fundandi facultas.

Anno 1509 Die 20 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIX.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

AD hoc pręcipue cordis nostri meditatio dirigitur, ut per nostrę provisionis auxilium, domus, in quibus sacra Religio viget, & incrementum continue suscipit, propagentur, & in illis divinę laudes Altissimo persolvantur, fideles quoslibet, ut pro illarum conservatione, & constitutione, opportuna prębeant suffragia, spiritualibus muneribus, indulgentiis videlicet, & remissionibus invitando, ut per temporalia, quę illis exhibuerint auxilia, premia consequi mereantur felicitatis ęternę. Sane venerabilis Frater noster Bernardinus (3) Episcopus Sabinensis, Nobis nuper exposuit, quod ipse fervore devotionis accensus, cupiens terrena, in celestia, & transitoria in ęterna, felici commercio, commutare, ob singularem devotionem, quam ad Ordinem Fratrum Prędicatorum, & illius personas, propter eorum exemplarem vitam gerit, cupit de bonis sibi a Deo collatis in Eremitorio S. Angeli prope Civitatem Placentinam, vel alio loco congruenti, unam domum pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Prędicatorum construere, si eidem Bernardino Episcopo illam constituendi, ac Fratribus prędictis illam pro eorum perpetuis usu, & habitatione recipiendi, per Sedem Apostolicam licentia concedatur. Quare pręfatus Bernardinus Episcopus Nobis humiliter supplicavit, ut sibi domum prędictam cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, construi, & ędificari faciendi, ac Fratribus dicti Ordinis, illam recipiendi, & inhabitandi, licentiam concedere, eidemque Domui, postquam constructa fuerit, Eremitorium campestre, sive rurale S. Pauli, alias Santpolo, Placentinę Diœcesis, quod Rectore caret ad pręsens, perpetuo applicare, & appropriare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui animarum salutem, & religionis propagationem, ac divini cultus augmentum, nostris potissime temporibus, sinceris desideriis exoptamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem Bernardino Episcopo, domum prędictam, cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Prędicatorum, in Ecclesia, sive Eremitorio S. Angeli, vel alio loco congruo, & honesto prędictis, sine prejudicio cujuscunque, construi, & ędificari faciendi, necnon Fratribus prędictis, illam, postquam sic constructa fuerit, pro eorum perpetuis usu, & habitatione hujusmodi recipiendi, auctoritate Apostolica, licentiam concedimus, eidemque domui Eremitorium campestre, sive rurale hujusmodi, cujus fructus, redditus, & proventus, viginti quatuor librarum Turonensium parvorum, secundum existimationem communem, valorem omnium, ut dictus Bernardinus Episcopus asserit, non excedunt, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, auctoritate, & tenore prędictis, applicamus, & appropriamus. Et nihilominus dictę domui, ac Priori, & Fratribus in ea pro tempore degentibus in perpetuum, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, prerogativis, exemptionibus, favoribus, indultis, indulgentiis, etiam spiritualibus, & peccatorum remissionibus, quibus S. Thomę Abulensis, & de la

Exordium. Diplomatis causa. Facultas.

Pena

Pena de Francia Salaman.inę (4) Dięcefis, & alię domus dicti Ordinis, earumque Fratres, utuntur, potiuntur, & gaudent, feu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere poffit, & valeat indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclefię, & cujuslibet alterius in omnibus femper falvo. Et infuper cupientes, ut domus predicta, poftquam conftructa, feu conftrui, & ędificari cępta fuerit, congruis frequentetur honoribus, & in fuis ftructuris & ędificiis confervetur, & augeatur, necnon libris, & calicibus, & aliis ornamentis ecclefiafticis, divino cultui neceffariis, fulciatur, ac Chrifti fideles, eo libentius devotionis caufa, ad Ecclefiam domus hujufmodi confluant, & ad confervationem, augmentum, & fulcimentum prędicta, manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęleftis gratię uberius confpexerint fe refectos, de Omnipotentis Dei mifericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoftolorum ejus auctoritate confifi, omnibus, & fingulis utriufque fexus Chrifti fidelibus pręfatis, vere pęnitentibus, & confeffis, qui Ecclefiam domus conftruendę hujufmodi, in Annunciationis Dominicę, & exaltationis S. Crucis, ac S. Michaelis, & S. Andreę Feftivitatum diebus, a primis vefperis, ufque ad fecundas vefperas Feftivitatum earundem, inclufive annuatim, devote vifitaverint, & ad conftructionem, augmentum, & fulcimentum prędicta, manus porrexerint adjutrices viginti annos, & totidem quadragenas, pro qualibet die Feftivitatum earundem de injunctis eis pęnitentiis, mifericorditer in Domino relaxamus. Non obftantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędeceffori noftri, qua cavetur, ne prędicti, vel cujufvis alterius Ordinis Mendicantium profeffores, ad inhabitandum nova loca recipere, feu jam recepta mutare pręfumant, fine dictę Sedis licentia fpeciali, de prohibitione hujufmodi, fpecialem, & expreffam faciente mentionem, & aliis Apoftolicis conftitutionibus, nechon dicti Ordinis juramento etiam roboratis, ftatutis, & confuetudinibus, ceterifque contrariis quibufcunque. Volumus autem, quod fi alias Ecclefiam domus conftruendę hujufmodi, vifitantibus, & ad pręmiffa manus porrigentibus adjutrices, feu inibi pias eleemofynas erogantibus, aut alias, aliqua indulgentia in perpetuum, vel ad tempus nondum elapfum duratura, per Nos conceffa fuerit, pręfentes literę, quoad indulgentiam hujufmodi, nullius fint roboris, vel momenti, & infuper quoad applicationem, & appropriationem prędictas, ex tunc irritum decernimus, & inane, fi fecus fuper his, a quoquam, quavis auctoritate, fcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noftrę conceffionis, applicationis, appropriationis, indulti, relaxationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei aufu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręfumpferit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoftolorum ejus fe noverit incurfurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millefimo Quingentefimo Nono, Tertio decimo Kalendas Septembris, Pontificatus noftri Anno Sexto.

1. *Placentiam.*) In *Hifpania*.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum *Lib. B, fol. 505* ex Autographo *Salmanticenfi*, aliud ex *Archivo Apoftolico Libro CLXXXIX fol. 262.*
3. *Bernardinus.*) *Caravaial*, aliis *Caravaglal*, Hifpanus, de quo confulendus *Ciaconius in Alexandro VI Tomo III Vit. Pontif.*, & *Cardinal. pag. 170.*
4. *Salamantin.*) Seu *Salmanticen.*

Anno 1509 Die 14 Decembris.

Generalem Magiftrum Privilegiis (1) ornat, ac Ordini conceffa confirmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Thomę De Vio Cajetano Generali Magiftro Ordinis Prędicatorum.

LXX.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

Generalis Apoftolica Privilegia declarare poteft.

Ea omnia confirmat.

De votis a Sororibus Tertii Ordinis nuncupandis.

Nota.

Socios fuos Magifterii gradu donare poteft.

Claufula derogans.

CONfiderantes, quod multa tibi in tanta cura accidere poffunt, quę Sanctę Sedis auxilium, & benignitatem requirunt, illis duximus de Apoftolicę Sedis plenitudine fuccurrendum. Itaque volumus, & tibi concedimus, quod fi in Conftitutionibus Ordinis Prędicatorum, aut circa privilegia, indulta, gratiafque, & exemptiones ab ipfa fancta Sede, illi conceffa, aut concedenda, conceffafve, aut concedendas, quę etiam, & quas harum tenore, & ejufdem Sedis auctoritate confirmamus, aliqua ambiguitas emerferit, tu illam, quoad ferenitatem illarum confcientiarum, quę tibi fubjectę funt duntaxat, poffis auctoritate Apoftolica declarare. Infuper, ut ipfius Ordinis Prędidentes vultum pecoris fui agnofcere queant, nolumus perfonas Ordinis ejufdem confeffionalibus, vel Indulgentię literis, etiam per Sanctam Sedem emiffis, vel emittendis, nifi confenfu tuo accedente, & eo durante, gaudere poffe. Et infuper quod mulieres prędicti Ordinis, quę Sorores de Pęnitentia nuncupantur, & collegialiter vivunt, fi tibi placuerit, & illę hoc cupiant, ex benignitate Apoftolica tria vota religionis, in manus tuas, aut illorum, quos ad hoc duxeris deputandos, emittere licite valeant. Binos pręterea Fratres tibi de more Socios, quorum unus Provincialis Terrę Sanctę, alter fcriba effe folet, & laboribus pro tanta Religione fufceptis impediti, ftudiis, ftudiorumque exercitiis commode intereffe non poffunt, fi alias fcientia funt idonei, & eos gradus ac honores non habeant, ad Baccalareatus, & Magifterii Theologię gradus, & honores valeas promovere. Hęc tibi prędictę Sedis auctoritate fic concedimus, ut etiam eadem fimili auctoritate tuis Succefforibus indulgeamus. Non obftantibus pręmiffis conftitutionibus, & ordinationibus, ac ftatutis, & confuetudinibus dicti Ordinis, etiam juramento confirmatione Apoftolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apoftolicis, etiam in forma Brevis, illi Ordini, aut perfonis ejus, fub quibufvis verborum formis, & claufulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliifque fortioribus, & infolitis conceffis, aut concedendis. Quibus, illorum omnium tenores pro fufficienter expreffis habentes, illis alias in fuo robore permanfuris, hac vice duntaxat derogamus, ceterifque in contrarium facientibus qui-

quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XIV Decembris MDIX Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Privilegiis*,) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum *Lib. E. fol. 7.* Legitur apud *Ussumarem pag. 172*, *Confessium pag. 94*, & *Rodericum in Nova Collectione Privilegiorum Apostol. Tomo I pag. 232.* Asservatur etiam in Archivo Conventus *Cremonensis*.

Conventus Briaticen. (1) juris sit Provinciæ Calabriæ.

Anno 1510 Die 28 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, de observantia nuncupatorum Provincię Calabrię. LXXI.

JULIUS PP. II.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm, sicut nobis exponi fecistis, licet alias apud Ecclesiam S. Dominici oppidi Briatici, Militensis Diœcesis, una domus pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Ordinis vestri Prędicatorum regularis observantię auctoritate quarundam literarum felicis recordationis Alexandri Papę VI prędecessoris nostri in forma Brevis confectarum constructa, & quondam Hieronymo de Risis dicti Ordinis professori, tunc in humanis agenti, ut domum ipsam nomine dicti Ordinis recipere, & cum Fratribus eorundem Ordinis, & observantię, juxta licentiam sibi a tunc Generali ipsius Ordinis antea concessam, inhabitare posset, licentia concessa fuerit, ac dictus Prędecessor eandem domum, postquam constructa foret, Priori pro tempore existenti, & Fratribus Domus B. Marię super Minervam de Urbe dicti Ordinis, qui eidem Domui tunc construendę de Fratribus providere tenerentur, perpetuo subjecerit: Nihilominus post obitum dicti Hieronymi, dicta domus constructa per vos Fratres Provincię Calabrię juxta morem dictorum Ordinis, & observantię, recta, & gubernata extiterit, ac de presenti regatur, & gubernetur, nec per Priorem, & Fratres domus de Urbe hujusmodi de Fratribus illi provisum fuerit, sintque ipsi Prior, & Fratres Domus de Urbe parati hujusmodi subjectioni renunciare, & quod de cetero perpetuis futuris temporibus dicta domus constructa per vos regatur, & gubernetur consentire; Nos, qui fidelium quorunlibet, presertim sub regulari observantia studio pię vitę vacantium, in quorum utique prosperitate reficimur, quieti jugi solicitudinis studio intendimus; constructionem Domus hujusmodi approbantes, & confirmantes, ac vestris in hac parte supplicationibus inclinati, domum ipsam constructam, & construendam, subjectione dictorum Prioris pro tempore existentis, & Fratrum Domus B. Marię super Minervam de Urbe, si ad hoc Protectoris, & Generalis Ordinis, ac Prioris & Fratrum Domus B. Marię super Minervam de Urbe prędictorum expressus accesserit assensus, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, penitus eximimus, & totaliter liberamus, ita quod de cetero Prior, & Fratres domus B. Marię super Minervam de Urbe hujusmodi illi de Fratribus providere minime teneantur, illamque vobis, & pro tempore existentibus Vicario, & Fratribus dictę Provincię per vos, & eos tenendam, regendam, gubernandam, & inhabitandam perpetuo concedimus. Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictorum Ordinis, & observantię juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac aliis sub quibuscunque tenoribus concessis privilegiis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Ostię sub annulo Piscatoris XXVIII Januarii MDX Pontificatus nostri Anno Septimo.

Mandatum.

1. *Briaticen.*) Aliis *Brystacien.*, & *Umbriaticen.*, vulgo *Briatico*, & *Umbriatico*, in *Calabria ulteriori*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex Autographo *Briaticen.*

Abrogat quædam privilegia nonnullis concessa, & cavet, ne Fratres Bulla, quam Cruciatam (1) vocant, utantur.

Anno 1510 Die 20 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Priori Provinciali Provincię Hispanię Ordinis Prędicatorum. LXXII.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis nuper fecisti, quod ex Fratribus Ordinis Prędicatorum, cujus tu Prior Provincialis existis, diversas literas Apostolicas sub plumbo, & in forma Brevis a nobis, & Sede Apostolica variis expressis causis, per quas se ab eorum Superioribus, & Ordine hujusmodi exemptos fecerunt, & faciunt, aliqui licentiam ad Ordinem Canonicorum Regularium transferendi, aut in totum habitum dimittendi, & ut seculares incedendi, alii clausula in literis Cruciatę nuper in partibus illis publicatę, apposita, ut cujuscunque Ordinis Fratres se ad partes Infidelium ad Sacramenta administranda, & alia opera pia exercendum, & Verbum Dei prędicandum, libere se transferre possint, utuntur, alii vero Confessorem idoneum Secularem, vel Regularem, etiam absque licentia sui Superioris eligere, qui eos a quibus-

quibuscunque casibus absolvere possit, impetrarunt, & in dies impetrare conantur, & quod deterius est, se ad Civitates, Oppida, & loca, ubi prius in Domibus dicti Ordinis sub Regulari habitu degebant, redeunt excusso obedientię jugo in opprobrium Religionis, & Ordinis antedicti, & nisi desuper provideatur, in dies eximentur, & transferentur. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum ut in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dictum Ordinem, & illius superiores, & Fratres singulari prosequimur dilectione, pręmissis, & aliis scandalis, ne eveniant, opportune pro ministerio pastoralis officii providere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tenoremque singularum literarum, ac omnia, & singula alia hic forsan de necessitate exprimenda, pręsentibus pro expressis habentes, tibi quascunque literas, quas per eosdem Fratres a Nobis, & Sede predicta super hujusmodi exemptionibus, ac habitus mutationibus impetratas repereris, auctoritate nostra examinandi, & causas per eosdem Fratres in illis allegatas dijudicandi, &, si veras non repereris, revocandi, & annullandi, ac eisdem Fratribus minime suffragari debere declarandi, ac pręd
ictis Fratribus ad Ordinem Canonicorum regularium translatis, seu ut seculares incedentibus, ne in civitatibus, oppidis, vel locis, ubi Domus dicti Ordinis fuerint, permaneant, inhibendi, ac concessiones quascunque vigore Bullę Cruciatę in partibus illis nuper, ut pręmittitur, publicatę eisdem Fratribus minime suffragari, nec illarum vigore Confessores eligere posse, nec ad dictos Fratres Ordinis Pręlicatorum se extendere, declarandi, eisdem auctoritate, & tenore, facultatem concedimus. Te nihilominus exhortando, ut sanctissimę illi expeditioni de Confessoribus idoneis, pro viribus ex tibi subjectis Fratribus provideas, requisitus. Et insuper venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Hispalensi (3), & Episcopo Burgensi, ac dilecto filio Archidiacono Ecclesię Toletanę, mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios faciant auctoritate nostra pręmissa omnia, & singula, quoties pro parte tua fuerint requisiti, firmiter observari, non permittentes te per pręd
ictos Fratres etiam pręrextu dictarum literarum, aut illarum processuum, quo minus facultate tibi concessa hujusmodi uti, possis, molestari, aut quomodolibet impediri, vel perturbari. Contradictores per censuras ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, ac felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis extra suam civitatem, vel diœcesim ad judicium vocetur, seu ne judices a prędicta Sede deputati extra civitatem, vel diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, ac alii, vel aliis vices suas committere, pręsumant, & de duabus dietis in Concilio Generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate pręsentium non trahatur, & aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis, quibuscunque, necnon prędictis, seu quibusvis aliis literis Apostolicis per eosdem Fratres hactenus impetratis, & in posterum impetrandis, quibus, etiam si pro illarum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales id importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda foret, eorum tenores pro expressis habentes, hac vice duntaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XX Februarii MDX Pontificatus nostri Anno Septimo.

Sigismundus.

1. *Cruciatam.*) Sic a sacro bello quod pro fide suscipitur, vocatur.) De ipsa dicetur in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*

2. *Archivo.*) In quo exemplar authenticum ex Autographo *Cordubensi*. Aliud ejusdem tenoris exemplar authenticum legitur *Lib. B. fol.* 421 ex Autographo *Tauren.*

3. *Hispalensi.*) In *Hispania*, ubi ceteræ Civitates de quibus loquitur Diploma,

Anno 1510 Die 27 Februarii.

Declarat quod, paucis exceptis, Bulla Cœnæ non obstat potestati absolvendi Fratribus Ordinis Prædicatorum concessæ (1), variisque privilegiis ornat Sorores de Pœnitentia collegialiter (2) viventes.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilecto filio Thomę de Vio Generali Magistro Ordinis Prędicatorum.

LXXIII.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Declaratio.

EXponi Nobis fecisti, quod licet felicis recordationis Sixtus PP. IV, Prędecessor noster, secundum carnem patruus (4), extendendo declaraverit, in quibus casibus ad Sedem Apostolicam recurrendum esset, pro absolutione, & dispensatione censurarum, & irregularitatum a personis Ordinis Prędicatorum, nihilominus propter clausulas derogatorias positas in Bulla, quę singulis annis in Cęna Domini publicatur, dubitas, facultatem illam Ordini predicto ademptam. Super concessione quoque, quam nuper fecimus (5) Sororibus de Pęnitentia Beati Dominici nuncupatis, collegialiter viventibus, quod possint tria vota Religionis emittere, nonnulla declarari desideras. Et proinde supplicasti humiliter, ut in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religiosorum quieti, quantum cum Deo possumus, libenter consulimus, volentes occasiones tollere vagandi, attendentesque, quod multa in predicta declaratione concessa sunt, quę in Bulla prędicta continentur, ejusdem sanctę Sedis auctoritate decernimus, quod illi, quibus in prędicta declaratione concessa est potestas absolvendi, & dispensandi, licite possint perpetuis temporibus absolvere, & dispensare ab omnibus, & singulis ac si prędicta Bulla in Cęna Domini non esset facta, nec fieret, pręterquam in conspiratione in Ro-

Romanum Pontificem, & ab illis propter quę prędictus Prędecessor noster, declarando, voluit ad eandem Sedem esse reservandum. Sorores quoque de Pęnitentia Beati Dominici nuncupatę, collegialiter viventes, & volentes vovere tria Religionis vota juxta nostram concessionem, eadem auctoritate volumus, ut profiteantur obedientiam tibi, & pro tempore existenti Magistro Generali, vel alteri vices Generalis Magistri gerenti usque ad mortem, secundum Regulam Beati Augustini, & propter hoc tamen non teneantur ad clausuram, neque ad officium divinum, magis quam ex sua regula Tertii habitus tenentur, & quod exemptę tanquam dictę Religionis membra, gaudeant omnibus privilegiis active, & passive, quibus Fratres Ordinis supradicti gaudent, modo privilegia illa sexui non repugnent. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis constitutionibus, ordinationibus, suspensionibus, revocationibus, & restrictionibus, ac etiam constitutionibus, & ordinationibus, necnon privilegiis, & consuetudinibus dicti Ordinis, vel dictarum Sororum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon Curię Vicegerentię Avinionen., & quibusvis Ordinariis Prelatis, ac personis, concessis & concedendis literis, privilegiis, & facultatibus, cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis. Quibus omnibus, etiam si de eis, & supra dictis omnibus, eorumque totis tenoribus, & datis, non per hujusmodi generales clausulas, etiam specialem mentionem importantes, sed specifica & individua, ac de verbo ad verbum, seu quęvis alia mentio habenda esset, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad premissa specifice, & nominatim derogamus, & nemini in prejudicium premissorum suffragari posse, aut debere, ac irritum, & inane quicquid secus contigerit attentari, decernimus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVII Februarii MDX, Pontificatus nostri Anno Septimo. Nota.

1. *Concessa.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Collegialiter.*) Consulendus idem *Tractatus Tit. XIV.*

3. *Archivo.*) In quo Exemplar. Legitur apud *Usumarem pag.* 173, *& Confettium pag.* 101.

4. *Patruus.*) *Julius* siquidem Patrem habuerat *Raphaelem de Ruvere* germanum fratrem *Sixti IV.*

5. *Fecimus.*) Constitutione LXXI.

F. Henricus Jacobin. (1) Pœnitentiarius S. Petri de Urbe creatur.

Anno 1510 Die 23 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXIV.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Johanni Episcopo Isernien. in Romana Curia residenti, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie dilecto filio Henrico Jacobin. Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię professori in Basilica Principis Apostolorum de Urbe Minori Pęnitentiario officium, seu locum Minoris Penitentiarii in dicta Basilica pro lingua Gallica, tunc per liberam resignationem dilecti filii Arnaldi de Boderto, nuper in dicta Basilica Minoris Pęnitentiarii, de illo quod, seu quem tunc obtinebat in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam apud Sedem Apostolicam vacans, seu vacantem cum sede infra Basilicam, ac salario, emolumentis, ac honoribus consuetis, motu proprio, Apostolica auctoritate concessimus, & assignavimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quocirca &c. qui pro dilecto filio Ludovico tituli Sancti Marcelli Presbyteri Cardinali Locumtenens existis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si, & postquam dictę literę tibi presentatę fuerint, per te, vel alium, seu alios facias auctoritate nostra, eundem Henricum recepto prius ab eo solito juramento juxta formam inferius annotatam, ad officium hujusmodi, ejusque liberum exercitium, necnon honores, onera, & emolumenta prędicta in locum dicti Arnaldi juxta decreti nostri, in eisdem literis appositi, formam, & tenorem, admittas, & facias, ut est moris, admitti, sibique de emolumentis prędictis integre responderi contradictores &c. non obstantibus omnibus, quę in dictis literis volumus non obstare, seu si dilectis filiis minoribus Pęnitentiariis &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici &c. forma autem juramenti sequitur, & est. Ego Henricus &c. Sic me Deus adjuvet, & hęc Sancta Dei Evangelia. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo decimo, Nono Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Henricus Jacobin.*) Gallus Armoricus, de quo consulendus *Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad an. MDXXXII pag.* 339. Ex hoc autem, aliisque duobus mox laudandis Diplomatibus solvitur dubium quod movet *Echard*, utrum scilicet *Henricus* iste Ordinis Prædicatorum sit alumnus, nec ne? Fuit certe, ut ex hac constitutione liquet. Idem constat ex illa: *Julius &c. dilecto filio Henrico Jacobin Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori in Basilica Principis Apostolorum de Urbe Minori Pœnitentiario, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Religionis zelus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo, Nono Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.* CCXXI *fol.* 361. Ejusdem mentio in illa qua constituitur Capellanus Summi Pontificis: hujus tenoris est: *Julius &c. dilecto filio Henrico Jacobin, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Capellano, ac familiari continuo commensali nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Virtutibus clarens &c. Datum Romæ apud S. Petrum &c. Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.* CX *fol.* 228.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.* XIII *fol.* 97.

Unit

Anno 1510 Die 30 Septembris.

Unit Hospitale S. Martini Conventui S. Johannis de Pedemonte extra muros Cuman. (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXV.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Honestis petentium, præsertim sub regulari observantia Altissimo famulantium, votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sancti Johannis de Pedemonte extra muros Cuman., Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod si Hospitale Pauperum Sancti Martini dictę Diœcesis, quod de Jurepatronatus laicorum, videlicet dilectorum filiorum universitatis hominum loci de Visignola Villarum Bellasii dictę Diœcesis existit, & per homines per Universitatem hujusmodi pro tempore deputatos regitur, & gubernatur, ac ad præsens per dilectos filios Luchinum de Ovazonis, & Andream de Magatis, ac Gabrielem de Sancto Petro laicos, per Universitatem hujusmodi deputatos, gubernatur, eidem Domui perpetuo applicaretur, ex hoc profecto tam Hospitali, quam Domui prędictis plurimum consuleretur, ac pauperes multo melius sustentarentur, necnon Luchinus, & Andreas, ac Gabriel præfati, qui applicationi hujusmodi jam consenserunt, quędam Instrumenta, & jura ad dictum Hospitale quomodolibet pertinentia eisdem Priori, & Fratribus consignarent, dummodo ipsi Prior, & Fratręs in dicto Hospitali unum Sacerdotem, qui quotidie unam Missam celebrare, & homines Universitatis hujusmodi in Confessione audire debeat, tenere, ac Consuli Universitatis hujusmodi pro tempore existenti staria (3) frumenti sexdecim, & sicalis pro medietate, ac Condia (5) decem vini in sustentationem pauperum Universitatis hujusmodi convertenda, annis singulis in festo Sancti Martini assignanda, perpetuo persolvere, ac certam pecuniarum summam, tunc expressam, per eosdem Universitatem certę personę, quę illud indebite occupatum detinebat, ac alias persolutum, seu persolvi debitum, persolvere deberent, pro parte Prioris, & Fratrum, ac Universitatis prędictorum, asserentium, dicti Hospitalis fructus, redditus, & proventus, quinquaginta ducatorum auri de camera secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, nobis fuit humiliter supplicatum, ut Hospitale prędictum eidem Domui per Priorem, & Fratres prędictos, modo prœmisso, tenenda applicare, aliasque in prœmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, Priorem, & Fratres, ac Universitatem, & singulares personas Universitatis hujusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Hospitale prędictum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui dummodo ad hoc Universitatis, & Luchini, ac Andreę, & Gabrielis, prędictorum, accedat, seu accesserit assensus, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo applicamus ita quod liceat eidem Priori, & Fratribus per se, vel alium, seu alios corporalem dicti Hospitalis possessionem propria auctoritate libere apprehendere, ac perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, persolutis, videlicet consuli Universitatis hujusmodi singulis annis dictis sexdecim stariis frumenti, & sicalis (6), ac condiis decem vini, convertendis, seu erogandis pauperibus Universitatis hujusmodi, ac salario dicti Sacerdotis per eosdem Priorem, & Fratres in dicto loco singulis diebus Missam celebrare habentis, retinendis, in suos, ac Domus, & Hospitalis hujusmodi usus, & utilitatem convertere, diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, quodque summam per eosdem universitatem dictę personę, ac alias persolutam, seu persolvi debitam restituere, cum aliis singularibus personis universitatis hujusmodi, quę ejusdem Hospitalis debitrices essent debita remittere, & alias penitus liberare, ipsique universitas quędam instrumenta & jura, ad dictum Hospitale quomodolibet pertinentia eisdem Priori, & Fratribus consignare teneantur, quodque dictum Hospitale, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, & exemptionibus, quibus Domus prędicta, & alia loca ejusdem Ordinis utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, & potiri, & gaudere libere, & licite valeat, auctoritate, & tenore premissis concedimus, pariter, & indulgemus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus, seu concessionibus sibi faciendis de Hospitali hujusmodi in illis partibus speciales, vel generales Apostolicę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarunt, etiamsi super eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quos quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde secuta quęcunque, ad dictum Hospitale volumus non extendi, sed nullum per hoc quoad assecutionem Hospitalium aliorum, alicui prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod dictum Hospitale debitis propterea non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, applicationis, concessionis, indulti, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo, Pridie Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. Cu-

1. *Cuman.*) Vulgo *San Giovanne in Piè di Monte di Como*. Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Comensi*.
3. *Staria.*) Seu *Sextaria*. Mensura est *Italis*, *Gallis*, aliisque nationibus nota.
4. *Sicalis.*) Turbatus videtur locus. Notandum tamen quod *Sicla*, seu *Siclus*, & *Sicel*, vulgo *Sigla*, mensura est liquidorum. Vel legendum *Secalis*, Segetis genus est, vulgo *Segala*, *Biada*.
5. *Condia.*) Mensuræ genus, de qua *S. Gregorius Turonensis in vita S. Caluppani*.
6. *Sicalis.*) Ut in *Nota IV*.

Translatio (1) Capituli Generalis.

Anno 1510 Die 22 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Thomę de Vio Sacrę Theologię Professori Fratrum Ordinis Prędicatorum Generali Magistro.

LXXVI.

JULIUS PP. II.

Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Considerantes, quod propter viarum discrimina, temporumque varietates Generale Capitulum Ordinis tibi commissi in Germania, ubi celebrari debebat, commode celebrari non poterit, motu proprio, non ad tuam, vel alterius cujuscunque super hoc Nobis pro te oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera voluntate, & certa scientia, per pręsentes, in virtute S. obedientię, Apostolica auctoritate, tibi mandamus, ut Capitulum antedictum, aut in aliquam Italię civitatem transferas, aut differas in annum proxime futurum; In casu autem dilationis, ne Provincias pro Diffinitoribus, anno ultimo, quo Capitulum est celebrandum juxta statuta Ordinis antedicti eligendis, duplicibus gravari contingat Capitulis, volumus, ut, si Priores Provinciales in suis Provinciis de consilio duodecim Patrum, quorum octo ad minus sint Priores, duxerint, illosmet, qui electi in Diffinitores, & assignati in eorum Socios ita sunt, aut erunt, pro hoc anno mittendos, habeantur, & sint illimet veri Diffinitores, & Socii, ac si in ultimo anno, secundum morem ipsius ordinis electi, & assignati essent, statutis, & ordinationibus dicti ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Bononię sub Annulo Piscatoris die XXII Novembris (3) MDX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Sigismundus.

1. *Translatio.*) De qua dicetur in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV*.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *XXII Novembris.*) Notetur hæc dies ascripta. Hinc enim liquet quod in literis, quas *Brevia* vocant, anni Pontificatus ex ipsa Coronationis die nonnunquam numerabantur. Si enim anni *Septimi* Pontificatus *Iulii II* initium peteretur in istis literis ex electionis die annus *MDIX* ascriberetur, ut ex se patet.

Firmat sententiam (1), instante F. Dominico de Garignano (2) latam in hæresim ortam (3) circa locum Conceptionis Christi Salvatoris.

Anno 1511 Die 7 Septembris.

Ex Archivo (4) *Ordinis*.

JULIUS PP. II.

LXXVII.

Universis, & singulis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Superioribus mensibus, cum accepissemus graves contentiones ob prędicationem Petri de Luca, Ordinis Canonicorum Regularium, sub Regula Sancti Augustini, Verbum Dei in Civitate Mantuana prędicantis, inter Dominicum de Garignano Ordinis Prędicatorum Sanctę Theologię professorem, ac hęreticę pravitatis ibidem Inquisitorem, & prędictum Petrum, sub loco (5) Conceptionis Domini Nostri Jesu Christi exortas fuisse, non sine populi Mantuani, & aliorum Christi fidelium scandalo, eisdem Dominico, & Petro per literas nostras mandavimus, ut coram Nobis se pręsentare deberent, venerabilique Fratri D. (6) Episcopo Portuensi, & dilecto filio nostro Antonio (7) tituli Sancti Vitalis Presbytero S. R. E. Cardinalibus, commisimus, ut auditis Dominico Inquisitore, & Petro de Luca prędictis, rationibusque per utrumque eorundem deducendis, & proponendis desuper definitivam sententiam ferrent, scandalaque hujusmodi e mentibus fidelium, & prędictorum tollere sedulo studerent. Cum itaque idem Dominicus, & Antonius Cardinales, sententiam hujusmodi suam, servatis servandis, & auditis hinc inde propositis, ut pręfertur, tulerint (8), prout in publicis instrumentis desuper habitis plenius dicitur contineri, Nos, ad quos pręcipue spectat orthodoxam fidem in illius puritate servare, servarique facere, erroresque in ea insurgentes radicitus extirpare, sententiam per eosdem Dominicum, & Antonium Cardinales super loco Conceptionis ejusdem Domini nostri Jesu Christi, contentionibus hujusmodi tanquam rite, & recte, ac secundum veritatem latam, & inde secuta quęcunque, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur pręsentibus, pro expressis habentes, tenore pręsentium, auctoritate Apostolica approbamus, & confirmamus, & ab omnibus Christi fidelibus observari mandamus.

Datum Rome apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die VII Septembris MDXI, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Sententiam.*) Asservatur in Archivo Ordinis. Autographum habes in Archivo *Bononiensis* Inquisitionis.

2. *De Garignano.*) Inquisitore *Mantuano*, ut ex ipso Diplomate liquet. Hinc emendandus *Fontana* noster *Theatro Dominicano Parte III Cap. III Tit. IV pag. 597*, & *Monumen. Dominican. Parte III Cap. XIV ad an. MDXI pag. 413*, ubi docet Inquisitorem istum *Mantuanum* fuisse *F. Hieronymum Faventinum*. Fuit quidem *Hieronymus* Procurator Inquisitoris, sed ipse Frater *Dominicus* Inquisitor erat: Sic enim legitur in *sententia* mox laudata; *Coram Nobis judicibus, & Commissariis comparuit venerabilis, & Religiosus F. Hieronymus Faventinus, Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Lector, Procurator, seu Nuncius substitutus, & Vicarius memorati Domini Inquisitoris pravitatis hæreticæ &c.* Fratris scilicet *Dominici de Garignano*.

3. *Hæresim ortam.*) Hic audiendus oculatus testis *Cajetanus* noster, cujus hæc verba in *Commentariis ad Articulum V Quæst. XXXI* Tertiæ Partis Summæ S. Thomæ: *Adverte novum errorem diebus nostris exortum, dicentem Christum conceptum ex sanguine B. Virginis purissimo, non quocunque, sed in corde existente ita, quod ex tribus guttis sanguinis circa cor B. Virginis conceptus est Christus. Repugnat autem hic error .... Sacra Scriptura ex voce Angeli dicentis: Ecce concipies in utero, non in corde ..... Amplius B. Virgo in Evangelio dicitur prægnans, & quod peperit filium, & quod est mater, quæ omnia falsa essent. Nam habens infantem in corde non est prægnans, sicut, nec si haberet infantem in stomacho, aut in ventriculo cerebri ...... Similiter nec mater, aut pater dici potest, sicut nec Adam fuit pater, aut mater Evæ, licet ex ejus parte una fuerit formata Eva. Tollit ergo veritatem maternitatis B. Virginis respectu Christi error iste. Unde & statim damnatus fuit Romæ, me præsente.* Fuit enim Thomas Cajetanus unus ex Theologis quos hac de re in consilium adhibuerunt, ut ex ipsa sententia videre est: *Volentes sine strepitu, & figura judicii procedere, & sola inspecta veritate controversiæ finem imponere quieto ordine, multos venerabiles Religiosos diversorum Ordinum Sacræ Theologiæ Magistros, & Professores viros graves, ultraque & integritate morum probatos convocari fecimus coram Nobis infrascriptos videlicet: Magistrum Thomam de Gajeta Ordinis Prædicatorum Generalem Magistrum, Johannem Ferrariensem ejusdem Ordinis Sacri Palatii Apostolici Magistrum, Magistrum Bernardinum de Prato, sive de Cherio, Ordinis Minorum Procuratorem apud Sedem Apostolicam, Magistrum Henricum Jacobi Ordinis Prædicatorum Pœnitentiarium in Ecclesia Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de Urbe, Magistrum Johannem Antonium Ordinis Eremitarum S. Augustini Procuratorem, Magistrum Nicolaum Perusinum Ordinis Servorum Procuratorem in Urbe, Magistrum Nicoletum Lucanum Ordinis Minorum, Magistrum Stephanum de Basignana Ordinis Carmelitarum, Magistrum Hieronymum de Luca Ordinis Servorum, Magistrum Guidonem de S. Leone Ordinis Minorum, Magistrum Sebastianum de Florentia Ordinis Servorum, Magistrum Angelum de Aretio Ordinis Servorum Priorem S. Marcelli de Urbe, Fratrem Leonardum de Mediolano Ordinis Prædicatorum Priorem Conventus S. Sabinæ de Urbe. Quibus residentibus &c.*

4. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex Autographo *Bononiensi*.

5. *Sub loco.*) Propositio erat ista: *Christum conceptum fuisse in pectore B. Mariæ Virginis juxta cor, & ex tribus guttis sanguinis*. Ex *sententia* sæpe laudata.

6. *D.*) *Dominico Grimano*, cujus meminit *Ciaconius* in *Alexandro VI*.

7. *Antonio.*) *Ciocchi*, de quo *Ciaconius* in *Julio II*.

8. *Tulerint.*) His verbis: *Quia omnes, & singuli memorati Sacræ Theologiæ Doctores Magistri, & Professores concordaverunt in unam eandemque sententiam, excepto Magistro Johanne Antonio Ordinis Eremitarum Procuratore, qui illam novam opinionem dicebat esse tantummodo scandalosam, & non erroneam, neque hæreticam, etiam in futurum; Nos Dominicus, & Antonius Cardinales judices, & Commissarii præfati veritatem, & solum Deum præ oculis habentes, Christi nomine invocato, ad ejus gloriam, ipsiusque Catholicæ fidei, & Christianæ Religionis conservationem, & augmentum, animarum salutem, & conservationem, declaramus, decernimus, & definimus, ac sententiamus auctoritate Sedis Apostolicæ Nobis commissa, de consilio, & assensu dictorum Doctorum, Magistrorum, & Professorum Sacræ Theologiæ, quod deinceps memorata nova opinio habeatur tanquam erronea, scandalosa, atque hæretica, & ita damnamus eandem in futurum &c.*

Anno 1511 Die 14 Novembris,

Ne Fratres appellent (1) a correctione Superiorum, & ut appellantes sint eo ipso ab officiis absoluti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Thomę (3), de Vio Cajetano Magistro Generali Ordinis Prędicatorum.

LXXVIII.

JULIUS PP. II.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exposuisti Nobis, quod in Ordine Predicatorum tuę curę commisso, quandoque pax turbatur, & regularis vita impeditur, ob appellationes ab absolutione ab Officiis, vel exemptiones a jurisdictione Priorum Provincialium, quodque providere dignaremur de benignitate Apostolica, humiliter supplicasti. Nos, attendentes quod non solum a Religionis jugo, communi ratione, sed dicti Ordinis perpetuis statutis, appellationes dissonant, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore presentium, statuimus, ut si quis Frater dicti Ordinis, aut Soror sub cura, & habitu ejusdem, ob absolutionem ab Officio Prioratus, Provincialis, vel Conventualis, seu Monasterii, a quocunque Superiore dicti Ordinis, habente potestatem, absolutionem hujusmodi faciendi, factam, vel faciendam, appellaverit, etiam pretextu gravaminis, aut appellationi hujusmodi quocunque nomine interpositæ inhęserit, sit ipso facto, absque alia declaratione absolutus, aut absoluta, ab hujusmodi Officio, pro quo appellatum est; Et pro augmento vitę regularis, volumus, & declaramus, quod Magister Generalis pro tempore, possit (4) in favorem regularis vitę eximere, non solum Conventus Fratrum a cura, & jurisdictione Priorum Provincialium, sed etiam Monasteria Sororum sub cura, & habitu ejusdem Ordinis, & Collegia, ac personas quascunque tertii habitus, quamvis secundum Constitutiones dicti Ordinis, tam Fratrum, quam Sororum, & Statuta, ac privilegia Apostolica, fundationesque Monasteriorum nonnullorum, specialiter cautum sit, ut Provincialibus subsint, Statuimus nihilominus, & decernimus, omnes appellationes ab exemptionibus hujusmodi interponendas, nullius esse roboris. In contrarium facientibus, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dicti Ordinis, juramento, vel quavis alia firmitate

Diplomatis causa.

Mandatum.

Nota.

ro-

roboratis, consuetudinibus, privilegiis, in genere, vel in specie quibusvis, quavis auctoritate, concessis, vel in posterum concedendis, cum clausulis derogatoriis, & derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis, etiamsi de eis, eorumque tenoribus, specialis, individua, & expressa de verbo, ad verbum, & non per clausulas id importantes, esset mentio babenda, aliisque non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIV (5) Novembris MDXI Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Appellent.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum. Legitur apud *Ususmarem pag. 246*, apud *Confettium pag. 102*, & apud *Laurentium de Peirinis Tomo I Privilegiorum Ordinis Minimorum pag. 479.*

3. *Thoma.*) De quo sæpius dictum fuit.

4. *Possit.*) Ut in *Tractatu* mox laudato *Tit. IV.*

5. *Die XIV.*) Nonnulli legunt *XXIV*. Ex utraque vero lectione dicendum, quod nonnunquam in Diplomatibus, quæ *Brevia* vocantur, annos Pontificatus incepit *Julius* a Coronationis die. Vide Notam *III* ad præcedentem Constitutionem *LXXVII.*

Capitulum Generale differt ad annum.

Anno 1512 Die 28 Februarii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Dilecto filio Thomę de Vio Cajetano Magistro Generali Ordinis Prędicatorum.

J U L I U S PP. II. — LXXIX.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Quamvis superiori anno mandaverimus tibi motu proprio, ut Capitulum Generale tui Ordinis, aut in Italia celebrares, aut in annum alium differres, & tu de consilio discretorum in annum prędsentem distuleris, celebrandumque sit in proximo Festo Pentecostes: Nos, attendentes, quod inter tot temporis varietates, difficillimum esset unanime, & integrum, ut par est, Capitulum congregari, motu simili, tenore pręsentium, Capitulum ipsum in sequentem annum, tempore consueto, celebrandum differimus: tibi mandamus, ut dilationem hanc universis tui Ordinis Provinciis denunciare quantocitius cures, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis prędicti privilegiis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Februarii MDXII Pontificatus nostri Anno Nono.

Bal. Tardus.

1. *Archivo.*) In quo Autographum.

Faventinos (1) Fratres Parochiali Ecclesia Sanctorum Andreæ & Jacobi donat.

Anno 1512 Die 5 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. dilecto filio (3) S. Marię in Dominica Diacono Cardinali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. — LXXX.

Admonet Nos suscepti cura regiminis universalis Ecclesię, cui auctore Domino pręsidemus &c. (4). Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius Melchior de Canibus, Rector Parochialis Ecclesię SS. Andreę, & Jacobi de P . . . . , Faventin. Dięcesis, ex certis causis, animum suum moventibus, Ecclesiam prędictam, quam obtinet, sponte, & libere resignare proponat, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum Domus S. Andreę Faventin. Ordinis Prędicatorum, petitio continebat, cum ipsi Prior, & Fratres, non babeant locum, ad quem ipsi, tempore intemperei aeris, quę in Civitate Faventin. evenit, declinare possint, ac propterea Fratres Domus hujusmodi sępius infirmentur, & moriantur, ex quo in ipsa domo divinus cultus, potius diminuatur, quam augeatur, & si dicta Ecclesia pręfatę Domui, seu illius Sacristię perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ac cura ejusdem Parochialis Ecclesię alicui alteri inibi, de consensu ejusdem Rectoris applicaretur, ex hoc profecto, Prior, & Fratres pręfati haberent locum salubrem, ad quem tempore hujusmodi intemperei aeris declinare possent, ac cessante hujusmodi dispositione temporis, ad dictam Domum redirent, & divinus cultus in ea conservaretur, pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Parochialem Ecclesiam prędictam Sacristię Domus hujusmodi perpetuo unire, annectere, & incorporare, necnon ejusdem Parochialis Ecclesię curam alteri inibi applicare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri tenerentur &c. votis dicti Melchioris in hac parte favorabiliter annuentes, ac sibi, qui Presbyter est, ne propter resignationem hujusmodi nimium dispendium patiatur, de alicujus subventionis auxilio providere volentes, ipsosque Priorem, & Fratres, ac Melchiorem &c. a quibusvis Excommunicationis &c. absolutos fore censentes &c. hujusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni vestrę, quę in Provincia nostra Romandiolę Legationis nostrę munere fungitur (5), per Apostolica scripta, committimus, & mandamus, quatenus ab eodem Melchiore, vel Procuratore suo, ad hoc ab eo specialiter mandatum habente, resignationem hujusmodi, si illam in manibus vestris sponte, & libere facere voluerit, ut prefertur, hac vice duntaxat recipere, & admittere, eaque per te recepta, & admissa, Parochialem Ecclesiam prędictam, cujus fructus, redditus, & proventus, viginti quatuor du-

Exordium.

Diplomatis causa.

Mandatum.

Tom. I.

ducatorum auri de camera, secundum communem extimationem, valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, sive per resignationem hujusmodi, sive alterius quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona &c. de illa, extra Romanam Curiam &c. aut Constitutionem felicis recordationis Johannis PP. XXII Prędecessoris nostri, quę incipit: Execrabilis: vel assecutionem alicujus Beneficii Ecclesiastici ordinaria auctoritate collati, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit &c. cum omnibus juribus, & pertinentiis suis prefatę Sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare ita quod liceat Priori, & Fratribus prędictis, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Parochialis Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in suos, ac Sacristię, & Domus, necnon Parochialis Ecclesię prędictę usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci &c., si ad hoc rectoris illius expressus accesserit assensus, perpetuo applicare, necnon dicto Melchiori, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus dictę Parochialis Ecclesię per eum, quoad vixerit, vel alium, seu alios ejus nomine propria auctoritate percipiendos, colligendos, & levandos, & in suos usus etiam utilitatem convertendos, loco pensionis annuę, si similiter ad hoc ipsorum Prioris, & Fratrum expressus accesserit assensus, reservare, concedere, & assignare per te ipsum auctoritate nostra procures; faciens eundem Melchiorem vel Procuratorem suum, ejus nomine, pacifica possessione, vel quasi, perceptionis fructuum, reddituum, & proventuum prędictorum, juxta reservationis, concessionis, & assignationis prędictarum, si eas vigore pręsentium feceris, tenorem, gaudere, non permittens, eum per pręfatos Priorem, & Fratres &c. quomodolibet molestari &c. contradictores &c. non obstantibus voluntate nostra priori, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis, de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. quasquidem literas, ad dictam Parochialem Ecclesiam volumus non extendi: seu si eisdem Priori, & Fratribus &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici &c. seu quibuslibet aliis privilegiis &c. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dicta Parochialis Ecclesia, debitis non fraudetur obsequiis &c. attente quoque provideas, ne ex resignatione hujusmodi &c. aliqua simoniaca pravitas &c. interveniat, aut etiam corruptela. Nos enim ex nunc irritum &c. Si secus &c. contigerit attentari. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Undecimo (6) Tertio Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Faventinos.*) Vulgo *Faenza* in Romandiola, illorumque conventui nomen *a S. Andrea*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCLV fol.* 182.
3. *Fisio.*) Is erat *Johannes Medices*, de quo *Ciaconius* in *Innocentio VIII Tomo III Vit. Pontif. & Cardinal. pag.* 140.
4. *Prasidemus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Fungitur.*) De hac legatione legendus auctor mox laudatus *pag.* 44.
6. *Undecimo.*) Stylo Bullarum æræ communis *MDXII.*

Anno 1512 Die 23 Martii.

Arimineses Fratres Romam mittant librum Conciliorum Constantinopolitanorum.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Dilectis filiis SS. Francisci, & Dominici Guardiano, & Priori, ac Bibliothecariis, ac Fratribus Civitatis nostrę Ariminen.

LXXXI.

JULIUS PP. II.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INtelleximus fide digno testimonio esse in altero Conventuum vestrorum librum in pergameno scriptum, duo olim in Constantinopoli celebrata Concilia continentem, quem videre admodum desideramus. Quocirca vos in Domino hortamur, vobis nihilominus in virtute sanctę obedientię, ac excommunicationis sententię pęnis mandantes, ut, visis pręsentibus, dictum librum, sine ulla cunctatione, & excusatione, venerabili Fratri Episcopo Vesprimien., nostro, & Apostolicę Sedis Oratori, & Nuncio, ad Nos mittendum consignare debeatis. Nos enim librum eundem cum ex eo exemplum sumi fecerimus, ad vos illęsum remittemus. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIII Martii MDXII Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Archivo.*) In quo exemplar ex Autographo *Ariminen.*

De

De fundando Soncinensi (1) Monasterio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Anno 1512 Die 20 Aprilis.

Dilectę in Christo filię Stephanę de Quinzanis (3) Sorori Tertii Ordinis Sancti Dominici de observantia nuncupati Terrę Soncini, Cremonen. Dięcesis.

JULIUS PP. II.

LXXXII.

Dilecta in Christo filia, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum, sicut Nobis nuper exponi fecisti, tu, de propria salute recogitans, ac cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna, felici commercio commutare, unam domum in Burgo Terrę Soncini Cremonen. Dięcesis, in loco convenienti per te emendo, seu per Communitatem dictę Terrę ad hoc consignando, & ordinando, sub invocatione Sancti Pauli Apostoli, & Sanctę Caterinę de Senis, pro usu, & habitatione Sororum Tertii Ordinis Sancti Dominici, de observantia nuncupati, de propriis bonis tibi a Deo collatis, construi, & ędificari facere intendas, si tibi Apostolicę Sedis auctoritas suffragetur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, & divini cultus augmentum, ac animarum salutem nostris potissime temporibus, summis desideramus affectibus, tuum pium, & laudabile propositum plurimum in Domino commendantes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi unam domum, seu ędificia pro uno Monasterio Monialium dicti Ordinis sub dicta invocatione, in dicto Burgo, in loco ad hoc congruo, & convenienti, cum Ecclesia, campanili humili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, cęmeterio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, pro perpetuis usu, & habitatione Sororum Tertii Ordinis prędicti, quę sub cura, regimine, & administratione tam in spiritualibus, quam temporalibus Vicarii (4) Generalis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, Congregationis Lombardię, qui per se, vel alium per eum deputatum visitatorem, professionem Monialium, & Sororum admittere, & illas visitare teneatur, perpetuo subsint, & obedire teneantur, construendi, & ędificandi, auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam concedimus, ac locum, & ędificia pro Monasterio per te construendo, postquam constructa fuerint, in Monasterium hujusmodi eadem auctoritate, sine alicujus pręjudicio erigimus, tibique in domo, seu Monasterio hujusmodi, vel loco Moniales Sorores dicti Ordinis de observantia introducendi, ac tibi, & dictis Monialibus, & Sororibus, illud recipiendi, & inhabitandi, auctoritate, & tenore pręmissis, etiam licentiam concedimus. Nos etiam eidem Monasterio, seu domui, postquam constructum, ędificatum, & erectum fuerit, ut prefertur, & Monialibus, seu Sororibus in eo pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, & indultis, gratiis, immunitatibus, exemptionibus, & indulgentiis aliis Monasteriis, & domibus dicti Ordinis in genere concessis, & quibus alię Moniales ejusdem Ordinis utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & valeant, jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, auctoritate, & tenore pręmissis indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Ordinis, & Congregationis prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis eis concessis. Quibus illorum omnium tenores pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, specialiter, & expresse derogamus, cęterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die XX Aprilis MDXII Pontificatus nostri Anno Nono.

Bal. Tuerdus.

1. *Soncinen.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar.

3. *Stephana de Quinzanis.*) De qua nunc agitur in Sacra Congregatione Rituum, ut scilicet in album Beatarum Virginum referatur. Adeas *Antonium Gonzalez de Acuña de Statu Causarum Beatorum, & Servorum Dei &c. Ordinis S. Dominici pag.* 199. Consulendus etiam *Johannes a S. Maria* in *Vitis Beatarum Ord. Prædicatorum Parte I ad Literam E.*

4. *Vicarii.*) Huc spectat sequens epistola. *Magnifici Domini benefactores nostri plurimum honorandi salutem in Domino, & æternam benedictionem. Ho receputo le lettere humanissime vostre, per le quali ho compreso quanto sia la vostra bona volontà in dotar questo vostro nobilissimo loco de un Monasterio de Sore, e perche a questo far recercbate la interpositione della mia autorità, sicomo dicesi aver anchor obtenuta quella del precessor nostro Maestro Eustachio Reverendo olim Vicario di questa nostra Congregatione; Io vi rispondo che nullo modo voglio far manche di quello, che è stato fatto dalli nostri antecessori. Pur per esser molto distante dal loco, e da questa vostra Terra, e bisognarmi ancor più per causa del offitio mio lontanarmi, vi remetto al Reverendo Padre Maestro Silvestro Prior di Cremona, al qual potresti senza disconzo alcuno ricorrere, & esso ancor non essendo molto distante da questa vostra Terra potrà meglio de questo fatto determinare. Pur quanto a me per el Breve par, qual mi avete mandato, non potete constituire per el presente se non un loco da tertie habite, e quando poi averete col tempo compito l'edificio, si comprirà ancora el vostro degno, e laudabile desiderio. Interea bene valete. Bononia XI Martii MDXIII.*

E. M. V. Deditiss. Fr. Georgius de Casali Ord. Præd. Sac. Th. Doct., ac Vic. General. Cong. Lombardiæ.

A tergo literarum magnificis, ac generosis Dominis Communitatis Soncini benefactoribus præcipuis. Soncini.

De construendo Oriolensi (1) Cœnobio.

Anno 1512 Die 30 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXIII.

Dilectis filiis Preposito Ecclesie Oriolen., & Vicario venerabilis Fratris Episcopi Oriolen. in spiritualibus Generali, vel eorum alteri.

JULIUS PP. II.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PRo parte dilectorum filiorum justitie, & juratorum, ac Civitatis Oriolen., necnon Conventus Domus Beate Marie de Succursu ejusdem Civitatis, Ordinis Predicatorum, Nobis nuper expositum fuit, quod orta dudum inter eos ex una, & quosdam Custodem custodie de Murcia, Provincie Castelle, Ordinis Minorum de observantia, ac Abbatissam, & Moniales Monasterii Sancti Johannis Ordinis Sancte Clare Oriolen. Diecesis de & super erectione dicte Domus, partibus, ex altera, materia questionis, tandem partes ipse, accedente etiam ad hoc mandato Regio, cognitionem controversie hujusmodi coram dilecto filio Didaco de Soler, Gubernatore dicte Civitatis Oriolen., introduxerunt, per quem, servatis servandis, judicatum fuit, ipsis licere dictam Domum edificare, & complere, non obstantibus quod adversarii pretenderent ex quodam privilegio, & indulto eorum intra trecentas cannas prope loca eorum id minime facere eis licere, quod ibidem ob Civitatis predicte, & loci angustiam observari posse, non videtur. Et licet, ut eadem expositio subjungebat, sententia prefati Gubernatoris in rem, ut creditur, transiverit judicatam, nihilominus prefati adversaril ab ea appellarunt, & causam appellationis hujusmodi quibusdam Petro Perez Decano, & Archidiacono de Lorca Ecclesie Carthaginen. committi obtinuerunt, Et quoniam prefati exponentes coram prefato Petro Decano ab eis suscepto, qui onus hujusmodi cause cognoscende suscepisse dicitur, coram quo justitiam consequi posse non sperant, prout parati sunt jurare per eorum Syndicum libenter non litigant, Nobis humiliter supplicari curarunt, ut eis super boc opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestre per presentes committimus, & mandamus, ut, vocatis dictis adversariis, & aliis, qui fuerint evocandi, causam hujusmodi audiatis, decidatis, & fine debito terminetis, sententiamque predictam, constito vobis de premissis, debite executioni demandetis, expensas taxetis, & moderetis, ac, in eventum non paritionis, eosdem adversarios censuras & penas per vos imponendas iucurrisse declaretis, aggravetis, & reaggravetis, ac, si opus fuerit, brachium seculare invocetis, cum potestate eosdem adversarios citandi, ipsisque, & aliis quibus, & quoties opus fuerit, sub censuris, & penis inhibendi, prout in premissis de jure fuerit faciendum, predictorum omnium, & singulorum, ac aliorum hic forsan exprimendorum, statumque, & merita cause hujusmodi presentibus pro sufficienter expressis habentes. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac privilegio predicto de trecentis cannis, cui alias existit derogatum, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Rome apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXX Augusti MDXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

Nota.

1. *Oriolen.*) In *Hispania Tarraconen.* Juris est hocce Cœnobium Provinciæ *Aragoniæ*. Consulendus *Diago Lib. II Histor. Provinciæ Aragon. Cap. XCVII pag. 281 &c.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Oriolen.*

AP-

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Archiepiscopi, & Episcopi, Dignitates, Julio II Summo Pontifice, Promotos exhibens.

ARCHIEPISCOPI.

F. Didacus Deza, ex Episcopo *Palentino*, ut in *Appendice* præcedenti dictum fuit, Archiepiscopus Hispalensis, *Seviglia*, in Hispania. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. L pag. 78*, *ex Gil*, *seu Ægidio*, *in Theatro Ecclesiæ Hispalen.*, *& Fernandez*. *Cavalerius*, aliique supra laudati. Archiepiscopus *Toletanus* fuit *Didacus*, ut postea dicetur. Anno 1504.

F. Johannes, Archiepiscopus Nazarien., seu *Naxen.*, vulgo *Naxia*, & *Nacsia*, in ejusdem nominis Insula maris *Ægæi*, vel fortassis *Nazarenus*, in Palæstina. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Ipsius mentio in sequenti Diplomate. *Julius Episcopus*, *Servus Servorum Dei*, *venerabili Fratri Johanni Archiepiscopo Nazarien.*, *Salutem*, *& Apostolicam Benedictionem. Personam tuam Nobis*, *& Apostolicæ Sedi devotam &c. hinc est*, *quod nos tibi*, *qui in Theologia Magister*, *&*, *ut asseris*, *Ordinis Prædicatorum Professor existis*, *necnon pro venerabili Fratri moderno Archiepiscopo Bisuntin. in Civitate*, *& Diœcesi Bisuntin.*, *Pontificalia exerces officia*, *ac ex fructibus ecclesiæ tuæ Nazarien.*, *quæ in partibus infidelium consistit*, *nihil percipis*, *ut te commodius sustentare valeas*, *de alicujus subventionis auxilio providere*, *teque præmissorum meritorum tuorum intuitu gratioso favore prosequi volentes*, *& a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes tuis in hac parte supplicationibus inclinati*, *tecum*, *ut una cum dicta ecclesia Nazarien. duo beneficio ecclesiastica*, *etiamsi secularia*, *perpetuæ Vicariæ*, *aut Canonicatus*, *& præbendæ*, *dignitates*, *personatus*, *administrationes*, *vel officio in Cathedralibus*, *& Metropolitanis*, *vel Collegiatis ecclesiis*, *si tibi alias canonice conferantur*, *aut eligaris vel præsenteris*, *aut alias assumeris ad illa*, *& instituaris in eis*, *recipere*, *& in commendam insimul*, *quoad vixeris retinere*, *illaque simul*, *vel successive quoties tibi placuerit dimittere*, *& de illius fructibus*, *redditibus*, *& proventibus disponere &c. Alienatione tamen quorumcunque bonorum immobilium &c. tibi penitus interdicta*, *Generalis Concilii &c. privilegiis quoque*, *& indultis &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus*, *auctoritate Apostolica tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus*, *& dispensamus*, *ac eisdem privilegiis &c. harum serie derogamus. Proviso*, *quod beneficio hujusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo*, *Sexto Kal. Septembris*, *Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XVI fol.* 34. Anno circiter 1508.

F. Gregorius, Armenus, Archiepiscopus *Noscivanen.*, vulgo *Nossivan*, in Armenia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. IX pag. 56*, *ex Galano*, *Leandro Alberti*, *& Plodio*. *Cavalerius Tomo I pag. 358 num. 70.* De eodem *Gregorio* loquuntur Acta Consistorialia quibus electio successoris *Gregorii* firmatur his verbis: *Sanctitas sua confirmavit dictam electionem* (Benedicti) *de præfata Ecclesia Naxsciovanen. vacante per obitum Gregorii*, *filii Azazator*, *id est Deodati*, *& providit de persona dicti F. Benedicti*. Anno 1511.

EPISCOPI.

F. Martinus de Frustempaldis, Episcopus Aconensis, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Episcopus certe fuit, ut ex sequentibus Constitutionibus videre est. Ex ipsis etiam liquet quod *Martinus* noster *Aconensis* Episcopus ab *Alexandro VI* renunciatus fuerat. *Julius Episcopus*, *Servus Servorum Dei*, *dilecto filio Martino Electo Acconen.*, *Salutem*, *& Apostolicam Benedictionem. Equum reputamus*, *& rationi consonum*, *ut provisiones ecclesiarum quæ ex providentia ejusdem Pontificis processerunt*, *licet ejus superveniente obitu literæ Apostolicæ confectæ non fuerint*, *suum consequantur effectum. Dudum siquidem ecclesiæ Acconen. certo modo Pastoris regimine destitutæ felicis recordationis Alexander PP. VI*, *Prædecessor noster*, *verum*, *& ultimum dictæ ecclesiæ vacationis modum pro expresso habens*, *& ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem*, *& felicem*, *ne longæ vacationis exponatur incommodis*, *paternis*, *& sollicitis studiis intendens post deliberationem*, *quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem*, *& etiam fructuosam*, *cum Fratribus nostris*, *de quorum numero licet absentes tunc eramus*, *habuerat diligentem*, *demum*, *ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum*, *& Theologiæ Professorem*, *& in Sacerdotio constitutum*, *religionis zelo*, *vitæ munditia*, *honestate morum*, *spiritualium providentia*, *& temporalium circumspectione*, *aliisque multiplicium virtutum donis*, *prout idem Prædecessor fide dignorum testimoniis acceperat*, *insignitum dirigens oculos suæ mentis*, *de persona tua sibi*, *& eisdem Fratribus*, *ob tuorum exigentiam meritorum accepta*, *eidem ecclesiæ sub data videlicet septimo Idus Junii*, *Pontificatus sui Anno Undecimo auctoritate Apostolica providit*, *teque illi præfecit in Episcopum*, *& Pastorem*, *curam*, *& administrationem ipsius ecclesiæ*, *tibi in spi-* Anno 1503 Die 26 Novembris.

spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Voluit autem idem Prædecessor, quod postquam literas super provisione, & præfectione prædictis haberes expeditas, ad præfatam ecclesiam te conferres, & resideres personaliter apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Acconen. Pontificalia officia nequires exercere, & ne de provisione, præfectione, commissione, & voluntate prædictis, pro eo quod super illis ipsius Prædecessoris literæ ejus superveniente obitu confectæ non fuerint, valeat quomodolibet hæsitari, tuque illarum frustreris effectu, volumus, & præfata auctoritate decernimus, quod provisio, præfectio, commissio, & voluntas prædictæ perinde a data diei septimo Idus Junii suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius Prædecessoris literæ sub ejusdem diei data confectæ fuissent, prout superius enarratur, quodque præsentes literæ, ad probandum plene provisionem, præfectionem, commissionem, & voluntatem Prædecessoris hujusmodi, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Sexto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XV fol.* 231. Cognomento fuit de Frustempaldis. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Martino de Frustempaldis Ordinis Prædicatorum, & Theologiæ professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Rationi congruit &c. Dudum cum felicis recordationis Alexander PP. VI Prædecessor noster &c. ecclesiæ Acconen. tunc certo modo Pastoris regimine destitutæ, de persona tua eidem Prædecessori, & Fratribus suis de quorum numero licet absentes eramus ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intenderet idem Prædecessor ne forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus existeres, ne provisio, & præfectio prædictæ possent propterea quomodolibet impugnari, providere volens, te a quibuscunque excommunicationis &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ suum sortirentur effectum sub dicta data diei absolvit, & absolutum fore nunciavit, non obstantibus constitutionibus &c. quibuscunque. Ne autem de absolutione, & nunciatione prædictis &c. valeat quomodolibet hæsitari &c. volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod absolutio &c. suum sortiantur effectum &c. prout superius enarratur, quodque præsentes literæ ad probandum plene absolutionem &c. ubique sufficiant &c. Nulli ergo &c. nostræ voluntatis, & constitutionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Sexto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XV fol.* 232. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi Verdensis. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Martino Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Acconen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Rationi congruit &c. Dudum siquidem felicis recordationis Alexander PP. VI Prædecessor noster &c. ecclesiæ Acconen. tunc certo modo Pastoris regimine destitutæ de persona sua eidem Prædecessori, & Fratribus suis de quorum numero, licet absentes, tunc eramus ob tuorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio providit, teque illis in Episcopum, & Pastorem præfecit, ac voluit quod quamprimum super provisione, & præfectione hujusmodi literas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter apud illam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Acconen. Pontificalia officia exercere nequires, prout in nostris inde confectis literis, cum idem Prædecessor, antequam ejus literæ desuper conficerentur, sicut Domino placuit, rebus humanis fuerit exemptus, plenius continetur, & per eundem Prædecessorem accepto, quod tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode te conferre, & apud illam personaliter residere non poteras, idem Prædecessor volens te præmissorum meritorum tuorum intuitu favore prosequi gratioso, tuis in ea parte supplicationibus inclinatus tibi &c quod ad ipsam ecclesiam accedere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis suscepisses in Civitate, & Diœcesi Verden. duntaxat dum per venerabilem Fratrem nostrum tunc modernum, & pro tempore existentem Episcopum Verden. ad id requisitus fores, & de speciali ipsius licentia, Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeres, voluntate priori prædicta, & aliis Apostolicis &c. nequaquam obstantibus præfata Apostolica auctoritate de specialis dono gratiæ indulsit. Ne autem de indulto prædicto, pro eo, quod super illo ipsius Prædecessoris literæ &c. confectæ non fuerint, valeat quomodolibet hæsitari &c. volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod indultum prædictum &c. suum sortiatur effectum &c. prout superius enarratur, quodque præsentes literæ ad probandum plene indultum hujusmodi ubique sufficiant &c. Nulli ergo &c. nostræ voluntatis &c. infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Sexto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico *Lib. IV An. I fol.* 47. Hinc ipsi pensio constituta. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Martino electo Acconen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Rationi congruit &c. Dudum siquidem cum felicis recordationis Alexander PP. VI, Prædecessor noster ecclesiæ Acconen. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua sibi, & Fratribus suis &c. ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio Apostolica auctoritate providisset, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem &c. prout in diversis nostris literis inde confectis &c. plenius continetur, idem Prædecessor volens tibi, ut statum tuum juxta Pontificalis dignitatis exigentiam decentius tenere valeres, de alicujus subventionis auxilio providere, ac tuis exigentibus meritis gratiam facere specialem, teque a quibusvis &c. excommunicationis &c. absolutum fore censens motu proprio non ad tuam, vel alterius &c. sed de sua mera liberalitate &c. tibi pensionem annuam ducentorum florenorum auri Renen., centum, & quinquaginta ducatos auri de Camera, vel circa constituentium, super fructibus, redditibus, & proventibus mensæ Capitularis ecclesiæ Verden. tibi quoad viveres, & dictæ ecclesiæ Acconen. præesses, ac hujusmodi Pontificalia officia in Civitate, & Diœcesi prædictis exerceres, vel Procuratori tuo ad hoc a te speciale mandatum habenti per dilectos filios Capitulum ejusdem ecclesiæ Verden., quorum ad hoc expressus accesserat assensus, pro una videlicet in B. Johannis Baptistæ, & alia medietatibus pensionis ejusdem in Domini nostri Jesu Christi Nativitatum festivitatibus annis singulis integre persolvendam, & per te quoad viveres, & postquam munus prædictum suscepisses, una cum dicta ecclesia Acconen. quandiu illi præesses percipiendam, exigendam, & levandam auctoritate Apostolica prædicta reservavit, constituit, & assignavit, decernens eosdem Capitulum

ad

ad integram solutionem pensionis hujusmodi tibi faciendam juxta reservationis &c. tenorem fore efficaciter obligatos, ac volens, & eadem auctoritate statuens, quod si Capitulum præfati in eisdem festivitatibus, vel saltem infra triginta dies illarum singulas immediate sequentes pensionem hujusmodi non persolverent cum effectu, lapsis diebus eisdem singulares personæ Capituli hujusmodi sententiam excommunicationis incurrerent, a qua donec tibi, vel eidem Procuratori de pensione hujusmodi tunc debita integre satisfactum, aut alias tecum, vel cum dicto Procuratore tuo super hoc amicabiliter concordatum foret, præterquam in mortis articulo constituti absolutionis beneficium obtinere non possent, non obstantibus constitutionibus &c. quodque tu Ordinis Fratrum Prædicatorum professor existis, contrariis quibuscunque. Aut si Capitulo præfatis &c. ab Apostolica esset Sede indultum, quod ad præstationem, vel solutionem pensionis alicujus minime tenerentur &c. & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia &c. & de qua &c. habenda esset in eisdem literis mentio specialis. Ne autem de absolutione, reservatione, constitutione, assignatione, decreto, voluntate, & statuto prædictis &c. valeat quomodolibet hæsitari &c. volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod absolutio, reservatio &c. suum sortiantur effectum &c. prout superius enarratur, quodque præsentes literæ ad probandum &c. ubique sufficiant &c. Nulli ergo &c. nostræ voluntatis, & decreti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Sexto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. IV fol. 6.

F. Johannes Salernitanus, Episcopus Montisviridis, Monteverde, in Regno Neapolitano, tunc sub Archiepiscopo Compsano, nunc unitus Episcopatus ille cum Archiepiscopatu Nazareno. Nec istum norunt Fontana, Cavalerius &c. De ipso sequentes Constitutiones. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Salernitano Electo Montis viridis Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Bartholomæo Electo Montisviridis, regimini Ecclesiæ Montisviridis præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum dicti Bartholomæi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem in presbyteratus ordine constitutum, cui apud nos, de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, ac aliis multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de eorundem Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo &c. quocirca discretioni tuæ per apostolica scripta mandamus, quatenus impositum tibi onus regiminis, & administrationis ipsius ecclesiæ suscipiens reverenter &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Quinto decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXII fol. 291. In alia sic legitur. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Salernitano Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori Electo Montisviridi, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Montisviridis tunc certo modo Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, plenius continetur, nos ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus, vel tribus catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis, recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito Juramento, juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum auctoritate nostra impendere, libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum prædicto Juramento, idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud sumere præsumpseritis dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum, suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus quod formam hujusmodi a te tunc præstiti Juramenti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Compsan. cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Johannes Electus Montisviridis &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Tertio decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib CCLXII fol. 292. Archiepiscopo Compsano, Regi Siciliæ, Clero, Populoque Civitatis Montisviridis commendavit ipsum Summus Pontifex. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Compsan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie siquidem ecclesiæ Montisviridis, tunc per obitum bonæ memoriæ Bartholomæi Electi Montisviridis, extra Romanam Curiam defuncti Pastoris solatio destitutæ, de persona dilecti filii Johannis Ordinis Fratrum Prædicatorum Professoris Electi Montisviridis nobis, & Fratribus nostris, ob suorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio apostolica auctoritate providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem, ipsius ecclesiæ, sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius con-

Anno 1503 Die 23 Decembris.

continetur. Cum igitur, ut idem Johannes Electus in commissa sibi prædicta ecclesia cura facilius proficere valeat tuus favor noscatur sibi fore plurimum opportunus, Fraternitatem tuam rogamus, monemus, & hortamur attente per Apostolica scripta tibi mandantes, quatenus eundem Johannem Electum, & præfatam ecclesiam sibi commissam, suffraganeam tuam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia, propensius commendatos, in ampliandis, & conservandis Juribus suis sic eos tui favoris auxilio prosequaris, quod ipse Johannes Electus per tuæ auxilium gratiæ se possit in commisso sibi ejusdem ecclesiæ regimine utilius exercere, tuque divinam misericordiam, & nostram, ac ejusdem Sedis benevolentiam valeas exinde uberius promereri. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Quinto decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXII fol.292. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Siciliæ Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ præmium, & humanæ laudis præconium acquiritur &c. Hodie siquidem ecclesia Montisviridis, tunc per obitum bonæ memoriæ Bartholomæi Electi Montisviridis extra Romanam Curiam defuncti Pastoris solatio destituta, de persona dilecti filii Johannis Ordinis Fratrum Prædicatorum Professoris Electi Montisviridis nobis, & Fratribus nostris, ob suorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio apostolica auctoritate providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque fili carissime sit virtutis opus Dei ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari Majestatem tuam Regiam rogamus, & hortamur attente, quatenus eundem Johannem Electum, & ecclesiam prædictam suæ curæ commissam habens pro nostra, & Apostolicæ sedis reverentia propensius commendatos ipsos benigni favoris auxilio prosequaris, ita quod idem Johannes Electus tuæ celsitudinis fultus præsidio in commisso sibi curæ Pastoralis officio possit Deo propitio prosperari, ac tibi a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Quinto decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CCLXII fol.292. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Clero Civitatis, & Diœcesis Montisviridis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie ecclesiæ Montisviridis, tunc per obitum bonæ memoriæ Bartholomæi Electi Montisviridis extra Romanam Curiam defuncti Pastoris solatio destituta de persona dilecti filii Johannis Ordinis Fratrum Prædicatorum Professoris Electi Montisviridis nobis, & Fratribus nostris, ob suorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, apostolica auctoritate providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, quocirca discretioni vestræ &c. mandamus quatenus eidem Johanni Electo, tanquam Patri, & Pastori animarum vestrarum humiliter intendentes, ac exhibentes sibi obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas, ejus salubria monita, & mandata suscipiatis humiliter, & efficaciter adimplere curetis, alioquin sententiam quam idem Johannes electus rite tulerit in rebelles ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Quintodecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CCLXII fol.292.*

Anno 1504 Die 1 Januarii.

F. Petrus Lyetardi, Episcopus Christopolitan., vulgo *Leondari*, & *Leontari*, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. Is ipse videtur *Petrus*, quem *Cavalerius Tomo I pag. 318 num. CCCXLVIII* vocat *Hedardo*, & ab *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 25 Indicis Episcoporum* dicitur *Hetarde*. Cognomento certe fuit *Lyetardi*. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Lyetardi electo Christopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Christopolitan. regimini ecclesiæ Christopolitan præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero dicta ecclesia per obitum ejusdem Johannis Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, in Sacerdotio constitutum, qui alias in Tullen., & aliis Civitatibus, & Diœcesibus officium Inquisitoris hæreticæ pravitatis laudabiliter exercuisti, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circumspectum, aliisque virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus multipliciter insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam accedas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Christopolitan. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio* (Stylo Bullarum, æræ communis MDIV) *Quintodecimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXII fol.155.* Aliud hujus tenoris est. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Lyetardi Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis circumspecta benignitas ad ea libenter intendit per quæ personæ ecclesiasticæ ad ecclesiarum præsertim Cathedralium regimina per eam assumendæ sublatis impedimentis, quibuslibet possint illis puro corde, & sin-*

& sinceræ conscientia præsidere. *Cum itaque nos hodie ecclesiæ Christopolitan. certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio Apostolica auctoritate providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus existas provisio, & præfectio prædictæ, possiat propterea quomodolibet impediri, providere volentes, te a quibuscunque excommunicationis &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædicta, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ suum sortiantur effectum, harum serie absolvimus, & absolutum fore nunciamus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio* (Stylo Bullarum, æræ communis MDIV) *Kalendis Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXII fol.* 157. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi Tullensis. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Lyeturdi Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Christopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Christopolitan. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio per alias nostras literas duximus auctoritate Apostolica providendum præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, volentes inter cetera, quod quamprimum literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & resideres personaliter apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Christopolitan. Pontificalia officia exercere nequires, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, ad dictam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personæ tuæ periculo commode nequeas te conferre, & apud illam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad ecclesiam prædictam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque, postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Tullen. duntaxat dum per venerabilem Fratrem nostrum Olricum modernum, & pro tempore existentem Episcopum Tullen. ad id requisitus fueris, & de ejus licentia, Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. nequaquam obstantibus, præfata auctoritate, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ voluntatis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio, Quintodecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. IX fol.* 4.

F. Ludovicus de Logoria, ex Episcopo *Calliensi*, ut in præcedenti *Appendice* videre est, Episcopus Lavellensis, *Lavello*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Barensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXIX pag.* 212. *Ughellus in Episcopis Lavellen. Tomo VII Italiæ Sacræ pag.* 742 *editionis II. Cavalerius Tomo I pag.* 328 *num. CCCLXXV*. Anno 1504.

F. Johannes Lampier, Nivellensis, Episcopus Salubriensis, in Thracia, sub Patriarcha Constantinopolitano. *Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 343. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag.* 28 *Indicis Episcoporum, & pag.* 68 *col.* 1. Successit *Michaeli* de quo dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Alexandri VI*. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Nivella electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Michaele Episcopo Salubrien. regimini ecclesiæ Salubrien. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ejusdem ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. duximus reservandam &c. postmodum vero dicta ecclesia per obitum ejusdem Michaelis, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem ecclesiæ celerem, & felicem &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem in Theologia licentiatum dilecti filii nobilis viri Philippi Archiducis Austriæ, & Ducis Burgundiæ Confessorem, & Consiliarium, qui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. taque præter æternæ retributionis &c. nostrum, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam accedere &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Salubrien., Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto, Tertio Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXII fol.* 203. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio* Johanni *Ordinis Fratrum Prædicatorum, professori in Theologia licentiato electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam, non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus, hodie siquidem ecclesiæ Salubrien. tunc certo modo, vacanti de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus, Apostolica auctoritate providendum præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis in quibus voluimus, quod postquam literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes,* Anno 1504 Die 30 Augusti.

& per-

& personaliter apud illam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Salubrien. pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personæ tuæ periculo commode nequeas te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, quod ad dictam ecclesiam accedere, & apud illam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis rite susceperis, in quocunque loco, ubi tibi placuerit, etiam in præsentia dilecti filii nobilis viri Philippi Archiducis Austriæ, & Ducis Burgundiæ, cujus, ut etiam accepimus, Confessor, & Consiliarius existis, dummodo ordinariorum locorum ad hoc expressus accedat assensus Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. nequaquam obstantibus, prædicta auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ voluntatis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto, Tertio Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. V fol. 8. Quod autem Salubriensis Ecclesia, tunc, Episcopalis licet, Metropolitico jure subesset Patriarchæ Constantinopolitano, probatur ex hoc Diplomate. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Ordinis Fratrum Prædicatorum in Theologia licentiato electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Salubrien. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus, earundem præsentium tenore, facultatem. Volumus & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam juramenti a te tunc præstiti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas, tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Patriarchæ Constantinopolitan. cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum inposterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabit, hæc est. Ego Johannes Electus Salubrien. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino, nostro Domino Julio PP. II, suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. V fol. 9.

Anno 1505 Die 6 Octobris.

F. Martinus de Lignano, de Bononia, Episcopus Geruntin., seu Cerentinen., vulgo Carenza, sub Archiepiscopo S. Severinæ, in Calabria. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLXIII pag. 197, ex Ughello. Cavalerius Tomo I pag. 318 num. CCCXLIX. In Archivo Ordinis habentur septem Constitutiones hac de re datæ, quibus liquet, quod Martinus Episcopus renunciatus fuit anno MDV, non autem MDVI, uti docent auctores mox laudati. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Sanctæ Severinæ, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad cumulum tuæ cedit salutis &c. Hodie siquidem ecclesiæ Geruntin. per obitum bonæ memoriæ Hieronymi Episcopi Geruntin. de cujus persona olim dictæ Ecclesiæ, tunc per obitum etiam bonæ memoriæ Hieronymi Episcopi Geruntin. extra Romanam Curiam defuncti vacanti, Apostolica auctoritate provisum fuit, regiminis, & administrationis dictæ ecclesiæ possessione vel quasi per eum non habita, extra Romanam Curiam defuncti Pastoris regimine destitutæ, de persona dilecti filii Martini Ordinis Fratrum Prædicatorum Professoris Electi Geruntin. nobis, & Fratribus nostris, ob suorum exigentiam meritorum, accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum igitur, ut idem Electus in commissa dictæ ecclesiæ sibi cura facilius proficere valeat, tuus favor ei noscatur plurimum opportunus. Fraternitatem tuam rogamus attente, per Apostolica scripta tibi mandantes, quatenus eundem Electum, & commissam sibi ecclesiam tuam suffraganeam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos, in ampliandis, & conservandis juribus ejusdem ecclesiæ sic eos tui favoris præsidio prosequaris, quod ipse Electus per tuæ auxilium gratiæ se possit in commisso sibi ejusdem ecclesiæ regimine utilius exercere, tuque divinam misericordiam, ac nostram, & ejusdem sedis benevolentiam valeas exinde uberius promereri. Datum Corneti Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quinto Pridie Non. Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. XCIV fol. 13. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo filio Ferdinando Aragoniæ, & Siciliæ Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratia divinæ præmium, & humanæ laudis præconium acquiritur &c. hodie siquidem ecclesiæ Geruntin. per obitum bonæ memoriæ Francisci Electi Geruntin. de cujus persona, olim dictæ ecclesiæ tunc per obitum etiam bonæ memoriæ Hieronymi Episcopi Geruntin. extra Romanam curiam defuncti vacanti Apostolica auctoritate provisum fuit, regiminis, & administrationis dictæ ecclesiæ possessione, vel quasi per eum non habita, extra Romanam Curiam defuncti Pastoris regimine destitutæ de persona dilecti filii Martini Ordinis Fratrum Prædicatorum Professoris Electi Geruntin. nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accep-

accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque, fili Carissime sit virtutis opus, Dei Ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, Majestatem tuam regiam rogamus, & hortamur attente, quatenus eundem electum, & ecclesiam prædictam suæ curæ commissam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos, ipsos benigni favoris prosequaris auxilio, ita quod idem electus tuæ Celsitudinis fultus præsidio in commisso sibi curæ Pastoralis officio possit Deo propitio prosperari, ac tibi exinde a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum. Datum Corneti Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quinto pridie Non. Octobris Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XCIV fol. 13.* Alia quinque Diplomata, brevitatis gratia, prætermittuntur. Ipsis *Martinus* commendatur Capitulo, Clero, populo, ac Vassallis Ecclesiæ *Geruntin.*, & absolvitur a censuris, ut moris est. Asservantur in Archivo Ordinis ex *Archivo Apostolico Lib XCIV fol.9, 10, 11, & 12, & Lib.CCLXIV fol.151.*

F. Johannes Radzieiow, Episcopus Theodosiensis, vulgo *Caffa*, in Tartaria Minori. *Dominicus Frydrycewicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono pag. 213. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLXXXIV pag. 307, ex Bzovio. Cavalerius Tomo I pag 317 num. CCCXLV.* Suffraganeus, seu Vicarius fuit Archiepiscopi *Gnesnensis*, ut iidem Scriptores docent. Addit *Fontana* quod *Poloniæ* Regi a confessionibus erat, ut habetur ex Regestis Magistri Generalis *Thomæ de Vio Cajetani*. Anno 1505.

F. Johannes Enguerra, Valentinus, Episcopus Vicensis, *Vich*, in Catalonia, sub Archiepiscopo Tarraconen. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXXXII pag. 322, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 325 num. CCCLXVIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 26 Indicis Episcoporum.* Emendandi tamen auctores isti docentes anno duntaxat *MDVI* Episcopum renunciatum fuisse *Johannem*. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Vicen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Vicen., Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duximus providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Antistibus similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere, libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Terraconen., cui præfata ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Johannes electus Vicen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Julio PP. II, suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quinto, Tertiodecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib.CCLXIII fol. 21*. Asservantur in Archivo Ordinis aliæ quatuor Constitutiones hac de re datæ. Ipsis *Johannes* commendatur *Ferdinando* Regi *Aragonum*, Clero, Populo, ac Vassallis Ecclesiæ *Vicensis*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXIII fol. 20*, & *21*, *Lib. CCXIII fol. 86*, & *Lib. III Anni III fol. 35*. Addit *Fontana*, quod *Johannes* Inquisitor Generalis fuit *Aragoniæ*, *Navarræ*, *Valentiæ*, ac *Cataluniæ*, & *Ferdinando* Regi a confessionibus erat. Variis aliis ecclesiis præfuit, ut in hac *Appendice* dicetur. Anno 1505 Die 20 Decembris.

F. Antonius de Avila, Episcopus Mothonen., vulgo *Modon*, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthiensi. Hujus Episcopi mentio variis in Diplomatibus. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio de Avila electo Mothonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Andreæ Falconis Episcopi Mothonen. regimini ecclesiæ Mothonen. præsiden. nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. reservandam &c postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Andreæ Falconis Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit Pastoris regimine destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne dicta ecclesia longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, in Presbyteratus Ordine constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, fide digna perhibentur testimonia, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita* Anno 1506 Die 9 Martii.

medi-

meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ ecclesiæ de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas, ad præfatam ecclesiam Mothonen. te transferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quinto (Stylo Bullarum, æræ communis MDVI) Septimo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXV fol.* 124. In alia Constitutione sic legitur. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio de Avila Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Mothonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus favorabiliter annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Mothonen. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus volumus, quod postquam literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & resideres personaliter apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Mothonen. Pontificalia officia nequires exercere, plenius continetur. Cum igitur, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eandem personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad ecclesiam præfatam accedere, & apud illam personaliter residere minime tenearis, quodque, postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate Nicosien., & illius Diœcesi duntaxat dummodo ad hoc Archiepiscopi Nicosien. pro tempore existentis accedat assensus, Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostri indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quinto (Stylo Bullarum, æræ communis MDVI) Septimo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXV fol.* 125. Sub Archiepiscopo Corinthiensi, non autem sub Patracensi tunc erat Mothonensis Sedes. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio de Avila Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori electo Mothonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Mothonen. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duximus providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos igitur ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas, per proprium nuncium quantocius destinare procures. quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Corinthien., cui præfata ecclesia metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur, forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Antonius de Avila electus Mothonen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Julio PP. II, suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quinto (Stylo Bullarum, æræ communis MDVI) Septimo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCXV fol.* 95. Alia duo Diplomata prætermitto, quibus annua pensio constituitur, *Antonio* nostro solvenda ab *Altobrandro*, fortassis *Aldobrando* Archiepiscopo *Nicosiensi*. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. CCXV fol.* 96, & *Lib. CCLXV fol.* 126. Ex his autem emendandi *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCIV pag* 242, ubi ex *Sampajo*, *Fernandez*, & *Lusitano* docet anno duntaxat *MDXX* Episcopum renunciatum fuisse *Antonium*. Idem censet *Cavalerius Tomo I pag.* 362 *num. LXXXI*, ex *Sousegio*, *Lopez*, & *Plodio*. Alio errore laborant *Lopez*, *Sampajus*, & *Plodius*, quibus, uti notat *Cavalerius*, Ecclesia *Mothonensis* Metropolis est.

Anno 1506 Die 24 Aprilis,

F. Johannes Corona, Episcopus Arbunen., fortassis Arben., in ejusdem nominis Insula Dalmatiæ, sub Archiepiscopo Jadrensi, Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Episcopus certe fuit, ut ex his Constitutionibus videre est. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Ordinis Fratrum Prædicatorum professori electo Arbunen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta clementia, ac provisiones, & aliæ dispositiones per eam de Cathedralibus ecclesiis pro tempore factæ valeant, quomodolibet impugnari, sed personæ ad eas promotæ illis puro corde, & sincera conscientia præsidere possint reme-

remedia, prout convenit, adhibet opportuna. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Arbunen. ad præsens Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne provisio, & præfectio prædictæ, si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus sis valeant invalidæ reputari, providere volentes, te a quibusvis excommunicationis &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ literæ Apostolicæ suum sortiantur effectum desuper conficiendæ, Apostolica auctoritate, tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore nunciamus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexto, Octavo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio. Ex Archivo Apostolico *Lib. III An. III fol.* 349. In alio sic legitur. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Corona electo Arbunen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Postmodum vero ecclesia Arbunen., ex eo quod dilectus filius Paulus electus Arbunen., postquam de persona sua præfatæ ecclesiæ per obitum bonæ memoriæ Angeli Episcopi Arbunen. apud Sedem prædictam defuncti Pastoris solatio destitutæ, Apostolica auctoritate provisum, ipseque Paulus illi in Episcopum præfectus fuerit, literæ Apostolicæ super provisione, & præfectione hujusmodi minime confectæ, regimini, & administrationi ejusdem ecclesiæ in manibus nostris libere cessit, nosque cessionem hujusmodi admittentes &c. Pastoris regimine destitutæ, nos cupientes ipsi ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum in Sacerdotio constitutum, de religionis zelo, vitæ munditia, & morum honestate decorum, literarum scientia præditum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, aliisque virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus, multipliciter insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio eidem ecclesiæ, Apostolica auctoritate, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æterna &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas, ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Arbunen., Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexto, Octavo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXV fol.* 115.

F. Antonius de Furno, Gallice *du Four*, Aurelianensis, Episcopus Massiliensis, *Marseille*, in Gallo Provincia, sub Archiepiscopo Arelatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXXII pag. 230, ex Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag. 320 num. CCCLIX. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDVII pag. 21.* Emendandi tamen Scriptores isti docentes anno duntaxat *MDVII* Episcopum renunciatum fuisse *Antonium*. Id anno *MDVI* contigit certe. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio de Furno Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Massilien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Massilien. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocumque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus, earundem præsentium tenore, facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud recipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam juramenti, quod præstabis nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas, tuo sigillo signatas, per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Arelaten., cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Antonius Electus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexto, Undecimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XIV fol.* 21. Idem liquet aliis Septem Constitutionibus, quarum una *Antonius* absolvitur censuris ecclesiasticis, uti moris est, ceteris commendatur Ludovico Galliarum Regi, Archiepiscopo *Arelatensi*, Clero, Populo, Vassallis, & Capitulo *Massiliensis* Ecclesiæ. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. XIV fol.* 22, 23, & 24, ac *Lib. CCLXV fol.* 16.

Anno 1506 Die 22 Augusti.

F. Albertus de Sochnezano, Episcopus Enensis, seu Ænensis, vulgo *Eno*, in Thracia, sub Patriarcha Constantinopolitano. Is ipse est quem *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXXVII pag.* 190, & *Cavalerius Tomo I pag. 326 num. CCCLXIX* vocant *Dominicum Albiniensem*, uti notat *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 30, in Indice Episcoporum*. Ipsius mentio variis in Diplomatibus. *Julius Episcopus, Ser-*

Anno 1506 Die 23 Decembris.

Servus Servorum Dei, dilecto filio Alberto de Sochnezano electo Enen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Alberti Episcopi Enen. regimini ecclesiæ Enen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ejusdem ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero ecclesia ipsa per obitum ejusdem Alberti Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c, post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Prædicatorum & Theologiæ professorem in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio eidem ecclesiæ auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c, Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Enen., Pontificalia officio nequeas exercere. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexto, decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXI fol.*261. Patriarchæ *Constantinopolitani* juris erat *Enensis* Ecclesia. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alberto Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Enen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Enen. &c. prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos igitur ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus, vel tribus catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, & eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito Juramento, juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto Juramento, idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse quam tu ob administratione, tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum, suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus quod formam hujusmodi a te tunc præstiti Juramenti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Patriarchæ Constantinopolitan. cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Albertus electus Enen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Julio PP. II suisque Successoribus canonice intrantibus &c, Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexto, decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.* (Legendum Quarto.) Suffraganeus, seu Vicarius Episcopi *Posnaniensis* fuit *Albertus*. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alberto Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Enen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam &c. hodie siquidem ecclesiæ Enen, tunc certo modo Pastore carenti &c. volentes inter cetera, quod quamprimum literas desuper haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter apud eam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Enen. pontificalia officia exercere nequires, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam præfatam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favore prosequi gratioso, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, quod ad ecclesiam ipsam accedere, & apud eam residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in Civitate, & Diœcesi Posnanien. de consensu venerabilis Fratris nostri moderni, & pro tempore existentis Episcopi Posnanien. Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac constitutionibus, &c. nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostri indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexto, decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto* (Quarto). Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXI fol.*47.

Anno circiter 1506. **F.** Bartholomæus Stephanus, Episcopus Majoricensis, in ejusdem nominis Insula, sub Archiepiscopo Valentino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXI pag. 223, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 318 num. CCCL.*

Anno circiter 1506. **F.** Vincentius Mutinensis, Episcopus Signien., *Segna*, in Illyrico, sub Archiepiscopo Spalatensi, *Cavalerius Tomo I pag. 318 num. CCCXLVII, ex Seraphino Razzio, & Plodio.*

F. Yvo

Anno 1507 Die 29 Januarii.

F. Yvo Mayeno, Episcopus Redonensis, Reues, in Britannia minori, sub Archiepiscopo Turonensi. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCLXXXIX pag. 278, ex Gallia Christiana, & Le Febvre. Cavalerius Tomo I pag. 365 num. LXXXVIII. Notandum, quod a Scriptoribus istis dicitur Mayeuc: Sed in septem Constitutionibus, quibus Yvo commendatur Annæ Francorum Reginæ, & Britanniæ Ducissæ, Archiepiscopo Turonensi, Capitulo, Clero, Populo, ac Vassallis Ecclesiæ Redonensis, ac censuris, uti moris est, solvitur, Mayeno nuncupatur. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico Lib. CCLXI fol. 300, & 301. Ceteris prætermissis, unam ex illis septem Constitutionibus transcribo. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Capitulo ecclesiæ Redonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie ecclesiæ vestræ Redonen., tunc certo modo Pastore carenti de persona dilecti filii Yvonis Mayeno Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professoris, ac carissimæ in Christo filiæ nostræ Annæ Francorum Reginæ, & Britanniæ Ducissæ Confessoris electi Redoucn nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ Redonen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis, plenius continetur, quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus eundem Yvonem electum, tanquam Patrem, & Pastorem animarum vestrarum grato admittentes honore, ac exhibentes eidem obedientiam, & reverentiam debitas; & devotas ejus salubria monita, & mandata suscipiatis humiliter, & efficaciter adimplere curetis, alioquin sententiam, quam idem electus rite tulerit in rebelles ratum habebimus, & faciemus auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexto (Stylo Bullarum, æræ communis MDVII) Quarto Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXI fol. 300.

Anno 1507 Die 21 Maii.

F. Raymundus de Fabro, Episcopus Philadelphiensis, in Asia sub Parriarcha Antlocheno. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. CCCCLXIV pag. 263, ex Taegio, Plodio, & Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 319 num. CCCLV, ex Actis Capituli Generalis anni MDVIII. Successit cuidam Guilielmo. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Raymundo de Fabro Electo Philadelphien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Guillelmo Episcopo Philadelphien. regimini Ecclesiæ Philadelphien. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem dictæ ecclesiæ ordinatiani, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero prædicta ecclesia per obitum dicti Guillelmi Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem ordinem ipsum expresse professum, de legitimo matrimonio procreatum, in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum. cui apud nos, de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ ecclesiæ de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad dictam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Philadelphien. pontificalia officia exercere nequeas. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo septimo, Duodecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXI fol. 49. Quod sub Antiacheno Patriarcha sit Philadelphiensis Ecclesia cui præfuit Raymundus, ex hoc Diplomate liquet. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Raymundo Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Philadelphien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Philadelphien., Pastoris regimine destitutæ &c. nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum a te fidelitatis debitæ nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere, libere, & licite tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & ordinamus, ac decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud recipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ille, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Patriarchæ Antiochien., cui præfata ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Raymundus electus &c. Sic me Deus adjuvet, &c. . Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Septimo, Decimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. XIII fol. 247. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Raymundus Episcopi Tarbiensis. Julius Episcopus, Servus Ser-

Servorum Dei, dilecto filio Raymundo, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Philadelphien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam &c. hodie siquidem ecclesiæ Philadelphien., tunc certo modo pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, duximus, auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus, quod quam primam literas ipsas haberes expeditas ad dictam ecclesiam accederes, & personaliter apud illam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Philadelphien. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad dictam ecclesiam quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode nequeas, te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum meritorum tuorum intuitu favoribus prosequi gratiosis tuis in hac parte supplicationibus inclinati tibi, quod ad dictam ecclesiam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis in Civitate, & Diœcesi Tarvien. (Tarbien.) duntaxat dum per dilectum filium Thomam Electum, & pro tempore existentem Episcopum Tarvien. ad id requisitus fueris de speciali ipsius licentia pontificalia hujusmodi officia exercere, libere, & licite valeas, voluntate priori, prædicta, ac aliis Constitutionibus &c. nequaquam obstantibus, præfata auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Septimo, Duodecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico. Est autem Tarbiensis Diœcesis in Gallia Aquitanica. Tres aliæ Constitutiones quibus Raymundus solvitur censuris ecclesiasticis, & annua pensione donatur, asservantur in Archivo Ordinis, ex Archivo Apostolico Lib. XIV fol. 248, & Lib. CCLXI fol. 51.

Anno 1507 Die 4 Augusti.

F. Ludovicus de Viterbio, Episcopus Signiensis, Segni, in Campania Romana, immediate sub Sancta Sede. Ughellus in Episcopis Signinis Tomo I Italiæ Sacræ pag. 1240 edit. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DL pag. 296. Cavalerius Tomo I pag. 324 num. CCCLXVI. Ex quatuor Constitutionibus hac de re datis unam transcribo. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Capitulo ecclesiæ Signen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie ecclesiæ vestræ Signen. ex eo Pastoris solatio destitutæ, quod nos nuper venerabilem Fratrem nostrum Vincentium Episcopum Coronen. a vinculo, quo eidem ecclesiæ Signen., cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes ipsum ad ecclesiam Coronen. tunc vacantem transtulimus, de persona dilecti filii Ludovici Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professoris electi Signen. nobis, & eisdem Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio dicta auctoritate providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ Signen. sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis, plenius continetur, quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus eundem Ludovicum electum, tanquam Patrem, & Pastorem animorum vestrarum grato admittentes honore, exhibentes sibi obedientiam sibi debitas, & devotas, ejus salubria monita & mandata suscipiatis humiliter, & efficaciter adimplere curetis, alioquin sententiam, quam idem Ludovicus electus rite tulerit in rebelles ratam habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Septimo, Pridie Non. Augusti, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXI fol. 168. Aliæ tres asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico Lib. CCLXI fol. 168. Ipsis Ludovicus, qui de Viterbio vocatur, Clero, & Populo Signien. commendatur, & censuris ecclesiasticis solvitur.

Anno circiter 1507.

F. Hieronymus Cama, Episcopus Scampensis, Scampi, In Macedonia, sub Archiepiscopo Dyrrachino. Cavalerius Tomo I pag. 318 num. CCCLI. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXVII pag. 152, ex Plodio, & Fernandez.

Anno circiter 1507.

F. Gabriel Lusardus, Genuensis, Episcopus . . . . . in Corsica, Cavalerius Tomo I pag. 319 num. CCCLII, ex monumentis Genuensis Conventus S. Mariæ de Castello, & ex Plodio.

Anno circiter 1507.

F. Franciscus Ferrariensis, Episcopus Comaclensis, Comacchio, in Romandiola, sub Archiepiscopo Ravennatensi. Cavalerius Tomo I pag. 319 num. CCCLIII, ex Chronicis, & ex Plodio.

Anno 1508 Die 20 Februarii.

F. Antonius Brancatus, Episcopus Gravinensis, in Apulia, sub Archiepiscopo Acheruntino. Ughellus in Episcopis Gravinen. Tomo VII Italiæ Sacræ pag. 121 editionis Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLXXII pag. 199, ex Vallo. Cavalerius Tomo I pag. 330 num. II. Huc spectat sequens Constitutio. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio Ordinis Fratrum Prædicatorum electo Gravinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem Gravinen. ecclesiæ Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi

affif.

assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut munus prædictum, auctoritate nostra, impendere tibi possit plenam, & liberam concedimus facultatem. Volumus autem, quod idem Antistes, qui tibi prædictum munus impendet, a te nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine fidelitatis debitæ solitum recipiat juramentum juxta formam præsentibus annotatam, statuentes, & auctoritate prædicta decernentes, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum prædicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas, per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Acherontin., cui præfata ecclesia metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Antonius electus Gravinen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Julio PP. II, suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Septimo (Stylo Bullarum, æræ communis MDVIII) Decimo Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico.

F. Bernardus de Mesa, Episcopus Trinopolitanus, fortassis Tripolitanus, Tripoli di Soria, Turcis Tarapolo, in Syria, sub Antiocheno Patriarcha. Omittitur a Fontana, Cavalerio &c. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bernardo de Mesa electo Trinopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Alfonso Episcopo Trinopolitan. regimini ecclesiæ Trinopolitan. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum dicti Alfonsi Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c ne ipsa ecclesia longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem in Sacerdotio constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, ac aliis multiplicium virtutum donis, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem quod postquam præsentes literas habueris expeditas, ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Pontificalia officia exercere nequeas. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXVIII fol. 145. Quod Sedes ista juris esset Antiocheni Patriarchæ liquet ex sequenti Diplomate. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bernardo Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Trinopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Trinopolitan. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio duximus, auctoritate Apostolica providendum, te illi in Episcopum, & Pastorem præficiendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud recipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Patriarchæ Antiochen., cui eadem ecclesia metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Bernardus electus Trinopolitan. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Julio PP. II, ejusque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Quinto Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. CXCV fol. 10. Suffraganeus, seu Vicarius Episcopi Palentini fuit Bernardus noster. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bernardo Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori Electo Trinopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis quantum cum Deo possumus annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Trinopolitan. tunc certo modo Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica

Anno 1508 Die 7 Junii.

Apostolica providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis, in quibus voluimus, quod quamprimum literas ipsas haberes expeditas ad dictam ecclesiam accederes, & personaliter apud illam resideres, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Trinopolitan. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad dictam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum meritorum tuorum intuitu favore prosequi gratioso, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad dictam ecclesiam residere minime tenearis, quodque, postquam munus consecrationis rite susceperis, in Civitate, & Diœcesi Palentin. duntaxat dum per venerabilem Fratrum nostrum moderunm, & pro tempore existentem Episcopum Palentin., ad id requisitus fueris, & de speciali ejus licentia, Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas, voluntate priori prædicta, & quibusvis aliis Apostolicis &c. quibuscunque eadem auctoritate tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Septimo Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXVIII fol. 146. Duas alias Constitutiones hac de re datas prætermitto brevitatis gratia. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico Lib. CXCV fol. 11, & Lib. III Anni V fol. 243. Ad Ecclesiam Cubensem translatus fuit Bernardus, ut postea dicetur.

Anno 1508 Die 5 Julii. F. Dominicus Garciæ, Episcopus Zappaten., seu Sapaten., & Sarden., sub Archiepiscopo Antibarensi, in Illyrico. Omittunt Fontana, Cavalerius &c. Episcopus certe fuit. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico Garciæ, electo Zappaten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Petro Episcopo Zappaten., regimini Zappaten., & Sarden. ecclesiarum invicem, in perpetuo unitarum præsidente, nos cupientes eisdem ecclesiis cum vacarent &c. provisionem ipsarum ecclesiarum ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero ecclesiis prædictis per obitum ipsius Petri Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsarum ecclesiarum in partibus infidelium constitutarum pro parte, & in quibus complures Christiani existunt, celerem, & felicem &c. ne ecclesiæ ipsæ longæ vacationis exponantur incommodis &c. post deliberationem quam de præficiendo eisdem ecclesiis, personam, utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem in Presbyteratus ordine, & ætate legitima constitutum, religionis zelo &c. direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica, eisdem ecclesiis providemus teque illis præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam &c. plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Tertio Non. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXX fol. 108. Clero, & Populo Zappaten., & Sarden. commendatus fuit. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Clero Civitatum, & Diœcesis Zappaten., & Sarden. invicem perpetuo unitarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie Zappaten., & Sarden. ecclesiis invicem perpetuo unitis, tunc per obitum bonæ memoriæ Petri Episcopi Zappaten. extra Romanam Curiam defuncti Pastoris, regimine destitutis, de persona dilecti filii Dominici Ordinis Fratrum Prædicatorum professoris electi Zappaten. nobis, & Fratribus nostris, ob suorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providimus, ipsumque illis præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem præfatarum ecclesiarum sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus quatenus eundem Dominicum Electum tanquam Patrem, & Pastorem animarum vestrarum grato admittentes honore, ac exhibentes sibi obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas, ejus salubria monita, & mandata suscipiatis humiliter, & efficaciter adimplere curetis, alioquin sententiam quam idem Dominicus electus rite tulerit in rebelles ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Tertio Non. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib CCLXX fol. 109. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Populo Civitatis, & Diœcesis Zappaten., & Sarden. invicem perpetuo unitarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie Zappaten., & Sarden. ecclesiis invicem perpetuo unitis, tunc per obitum bonæ memoriæ Petri Episcopi Zappaten. extra Romanam Curiam defuncti Pastoris regimine destitutis, de persona dilecti filii Dominici Ordinis Fratrum Prædicatorum professoris Electi Zappaten, nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providimus ipsumque illis præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem præfatarum ecclesiarum, sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, quocirca Universitatem vestram rogamus, & hortamur attente, per Apostolica scripta vobis mandantes, quatenus eundem Dominicum Electum tanquam Patrem, & Pastorem animarum vestrarum grato admittentes honore, ac exhibentes sibi obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas, ejus salubribus monitis, & mandatis humiliter intendatis ita quod ipse in vobis devotos filios, & vos in eo per consequens Patrem invenisse benevolum gaudeatis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Tertio Non. Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico Lib. XIV fol. 96.

Anno 1508 Die 18 Augusti, F. Ludovicus Andebien., Episcopus Gebeldensis, seu Gybeletensis, & Bybliensis, vulgo Gibel &c. in Phœnicia, sub Antiocheno Patriarcha. Omittitur a Fontana, Cavalerio &c. Julius Episcopus, Servus Servo-

Servorum Dei, dilecto filio Ludovico Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Electo Gebelden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Gebelden. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de eorundem Fratrum consilio auctoritate Apostolica duxerimus providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos igitur ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque volueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum, nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere sibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam juramenti hujusmodi a te tunc præstiti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo N., cui præfata ecclesia metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Ludovicus electus Gebelden. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Julio PP. II, suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Quintodecimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVII fol.* 15. Successit cuidam *Johanni. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ludovico Andebien. electo Gebelden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Gebelden. regimini ecclesiæ Gebelden. præsidente nos cupientes eidem ecclesiæ cum vocaret &c. provisionem ejusdem ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam, decernentes &c. attentari. Postmodum vero ecclesia prædicta per obitum ejusdem Johannis Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem in Presbyteratus ordine, & ætate legitima constitum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob tuorum exigentiam meritorum acceptam eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim, Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Decimo septimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Ex Archivo Apostolico *Libro CCLXVII fol* 14. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ludovico Andebien. Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis benignitas consueta de statu personarum quarumlibet præsertim in cathedralium ecclesiarum regimina assumendarum solicite recogitans ad ea libenter intendit per quæ personæ ipsæ ecclesiis sibi committendis sincero corde, & pura conscientia valeans salubriter præsidere. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Gebelden. certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providere teque illi præficere in Episcopum, & Pastorem intendamus, nos, ne provisio, & præfectio prædictæ si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus existis valeant propterea invalidæ reputari providere volentes, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ suum plenum consequantur effectum auctoritate Apostolica tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore nunciamus, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ ecclesiæ &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Decimoseptimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.* Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi *Morinensis. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ludovico Ordinis Fratrum Prædicatorum Electo Gebelden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus &c. hodie siquidem ecclesiæ Gebelden. tunc Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio duximus auctoritate Apostolica providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, volentes inter cetera quod quam primum literas ipsas super provisione, & præfectione hujusmodi haberes expeditas, ad præfatam ecclesiam te conferres, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim pontificalia officia exercere nequires prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad ecclesiam præfatam quæ in partibus infidelium consistit, absque personali incommodo nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad præfatam ecclesiam accedere, seu apud eam residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis, in*

Ci-

Civitate, & Diœcesi Morinen. duntaxat de consensu, & expressa licentia dilecti filii nostri Philippi tit. Sanctorum Petri, & Marcellini Presbyteri Cardinalis, qui ecclesiæ Morinen. ex concessione, & dispensatione Apostolica præesse dignoscitur, & Episcopi Morinen. pro tempore existentis, si ad hoc requisitus fueris, pontificalia officia exercere, libere, & licite valeas, voluntate prædicta, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. nequaquam obstantibus prædicta auctoritate tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Decimo Septimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto. Ex Archivo Apostolico.

Anno 1508 Die 22 Decembris.

F. Eugenius Ophlannagom, Episcopus Achadensis, in Hibernia, sub Archiepiscopo Tuamensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* qui meminerunt alterius ejusdem nominis Fratris *Eugenii* scilicet o *Hairt*, quem *Pius IV* renunciavit *Achadensem* Episcopum, ut in *Appendice* ad ipsius *Pii* Pontificatum dicetur. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Eugenio Ophlannagom electo Achaden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Thoma Episcopo Achaden. regimini ecclesiæ Achaden. præsidente, nos cupientes ipsi ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ejusdem ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostris duximus &c. reservandam &c. postmodum vero dicta ecclesia per obitum dicti Thomæ Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta &c. celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, ac in Theologia Baccalaureum, in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, cui apud nos de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, ac aliis multiplicium virtutum donis, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & dictæ Sedis Benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Undecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXX fol.* 277. In alio sic legitur. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Eugenio Ophlannagom Ordinis Fratrum Prædicatorum professori, & in Theologia Baccalaureo, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta clementia ad ea libenter intendit, per quæ personæ ecclesiasticæ per eam ad Cathedralium ecclesiarum regimina assumendæ possint illis sublatis obstaculis universis, puro corde, & sincera conscientia præsidere. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Achaden., tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus existas, provisio, & præfectio prædictæ possint propterea quomodolibet impugnari providere volentes, te a quibusvis excommunicationis, suspensionis &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ litteræ Apostolicæ, desuper conficiendæ, suum consequantur effectum, harum serie absolvimus, & absolutum fore nunciamus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Undecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXX fol.* 278. Aliud hujus tenoris est. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Eugenio Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Baccalaureo electo Achaden., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Achaden., tunc certo modo Pastoris regimine destitutæ &c. prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Prætcrea volumus, quod formam juramenti hujusmodi a te tunc præstiti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Tuamen., cui præfata ecclesia metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Eugenius electus Achaden. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Julio PP. II, ac ejus successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Nono Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XII fol.* 81. Aliis Diplomatibus commendatur *Henrico* Regi *Angliæ*, Capitulo, & Populo *Achadensis* Ecclesiæ. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo filio Henrico Angliæ Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Hodie siquidem ecclesiæ Achaden. tunc per obitum bonæ memoriæ Thomæ Episcopi Achaden. extra Romanam*

Curiam

Curiam defuncti Pastoris solatio destitutæ, de persona dilecti filii Eugenii Ordinis Fratrum Prædicatorum, & in Theologia Baccalaurei electi Achaden. nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio Apostolica auctoritate providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis, plenius continetur. Cum itaque fili carissime sit virtutis opus Dei Ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, serenitatem vestram Regiam rogamus, & hortamur attente, quatenus eundem Eugenium electum, & præfatam ecclesiam suæ curæ commissam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos in ampliandis, & conservandis juribus suis sic eos benigni favoris auxilio prosequaris, ut idem Eugenius elactus tuæ celsitudinis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Octavo, Undecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXX fol. 278. Alia duo brevitatis gratia prætermitto. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico Libro CCLXX fol. 278. Ceterum ex his emendandus Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 29 Indicis Episcoporum ubi Eugenium nostrum præficit Ecclesiæ Ardacensi, in Hibernia, sub Armachana Metropoli.

Anno circiter 1508.

F. Antonius a Penna, Hispanus, Episcopus Canariensis, in ejusdem nominis Insula, sub Archiepiscopo Hispalensi. Fontanà Theatro Dominicano Parte I Cop. V Tit. CXXIX pag. 152, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 332 num. VIII.

Anno 1509 Die 16 Aprilis.

F. Ausias Carbonel, Episcopus Christopolitanus, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. Diago in Historia Provinciæ Aragoniæ Cap. LXXIV pag. 222. Cavalerius vero Tomo I pag 349 num. LIV, & Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLXXI pag. 198, ex Fernandez ipsum vocant Episcopum Gratiensem, & in hoc emendandi. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ausiæ Carbonel electo Christopolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Matthæo Episcopo Christopolitan., regimini Christopolitan. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Matthæi Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi ecclesiæ, personam, utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Magistrum, cui de religionis zela, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur. direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Nono, Sexto decimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto. Ex Archivo Apostolico Lib. CXCII fol. 143.

Anno 1509 Die 2 Novembris.

F. Hermanus Nigenbroch, Episcodus Lydien., seu Lydden., vulgo S. George de Lidde, in Palæstina, sub Jerosolymitano Patriarcha. Omittitur a Fontana, Cavalerio &c. De ipso varia Diplomata loquuntur. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermano Nigenbroch Electo Lydien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane ecclesiæ Lydien. certo modo vacante, nos verum & ultimum vacationis modum dictæ ecclesiæ, etsi ex illo quævis generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa resultet, præsentibus pro expresso habentes, & ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem, ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, ac Theologiæ Professorem, in Sacerdotio, & ætate legitima constitutum, cui apud nos, de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de eorundem Fratrum consilio Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra Civitatem, & Diœcesim Lydien. pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Nono, Septima Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXX fol. 189. In alio sic legitur. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermano Ordinis Fratrum Prædicatorum electo Lydien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Lydien., tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate duximus providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur,

nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, Apostolica auctoritate impendere, libere tibi possit, plenam, & liberam earundem præsentium tenore concedimus facultatem. Volumus autem, & eadem auctoritate decernimus, ac statuimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Antistes munus prædictum tibi impendere, tuque illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione spiritualium, & temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti hujusmodi de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Patriarchæ Jerosolymitan., cui dicta ecclesia Lydien. Metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti quod præstabis, hæc est. Ego Hermanus electus Lydien ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero &c. Sic me Deus adjuvet &c.. Datum Romæ apud S Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Nono, Quarto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto. Ex Archivo Apostolico Lib. XI fol. 209. Cognomento Nigenbroch est in hoc alio Diplomate. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermano Nigenbroch Ordinis Fratrum Prædicatorum. & Theologiæ professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis circumspecta benignitas ad ea libenter intendit per quæ personæ ecclesiasticæ ad ecclesiarum præsertim Cathedralium regimina per eam assumendæ possint illis puro corde, & sincera conscientia præsidere. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Lydien. ad præsens certo modo Pastore carenti, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne provisio, & præfectio prædictæ, si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus existis, possint, propterea quomodolibet impugnari, providere volentes, teque a quibuscunque excommunicationis, suspensionis &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, necnon singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ, suum consequantur effectum, harum serie absolvimus, & absolutum fore nunciamus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Nono, Septimo Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXX fol. 190. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi Dierden., seu Tirnavien., aliis Tyrnanien., vulgo Dyrne, in Hungaria, sub Archiepiscopo Strigoniensi, qui Tirnaviæ sedet. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Hermano electo Lydien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Lydien., tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio per alias nostras literas duximus, Apostolica auctoritate, providendum præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, ac voluimus inter cetera, quod quamprimum literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam accederes, & personaliter apud illam resideres, quodque extra Civitatem, & Diœcesim Lydien. Pontificalia officia exercere nequires, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad ecclesiam prædictam accedere, & apud illam personaliter residere minime tenearis, quodque, postquam munus consecrationis rite susceperis, in Civitate, & Diœcesi Dierden. de dilecti filii Cristophori ex Ducibus Brunswicen. ejusdem ecclesiæ Dierden. perpetui administratoris, auctoritate Apostolica specialiter deputati, & pro tempore existentium Episcoporum Dierden. speciali licentia, Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, voluntate prædicta, & quod Ordinis Fratrum Prædicatorum professor existis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Nono, Septimo Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXX fol. 190.

Anno 1509 Die 7 Novembris.

F. Dionysius Mori, Episcopus Clonferten., Clonefert, in Hibernia, sub Archiepiscopo Tuamensi. Omittitur a Fontana, Cavalerio &c. Hinc transcribenda Diplomata quæ sequuntur. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dionysio Mori electo Clonferten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ David Episcopo Clonferten. &c. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum David Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, Pastoris solatio destitutæ nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem Baccalaureum in Theologia, in Sacerdotio constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c.

Ju-

Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo nono, Septimo Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXXI fol. 72.*. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dionysio Ordinis Fratrum Prædicatorum Baccalaureo in Theologia, Electo Clonferten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Clonferten. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duximus providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos igitur ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus, vel tribus catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito Juramento, juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Antistitem dicto Juramento, idem Antistes munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse quam tu ab administratione, tam temporalium quam spiritualium, ecclesiarum vestrarum, suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus quod formam Juramenti hujusmodi a te tunc præstiti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Tuamen. cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Dionysius electus Clonferten. ab hac hora in antea &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo nono, Septimo idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCIII fol. 122.* Henrico Angliæ Regi, quem amanuensis vocat *Humbertum*, Julius commendat Dionysium. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Humberto* (Henrico) *Angliæ Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ præmium, & humanæ laudis præconium acquiritur &c. hodie siquidem ecclesiæ Clonferten., tunc per obitum bonæ memoriæ David olim Episcopi Clonferten. extra Romanam Curiam defuncti Pastoris solatio, destitutæ de persona dilecti filii Dionysii Ordinis Fratrum Prædicatorum in Theologia Baccalaurei, Electi Clonferten., nobis, & Fratribus nostris, ob suorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica, providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie, committendo. Cum itaque, fili carissime, sic virtutis opus Dei Ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari, Majestatem tuam Regiam rogamus, & hortamur attente quatenus eundem Dionysium Electum, & Ecclesiam prædictam suæ curæ commissam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia, propensius commendatos ipsos benigni favoris præsidio prosequaris. Ita quod idem Dionysius Electus tuæ celsitudinis fultus præsidio in commisso sibi curæ pastoralis officio possit Deo propitio prosperari, ac tibi exinde a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo nono, Septimo Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCIII fol. 123.* Alias quinque Constitutiones, quibus idem *Dionysius* commendatur Archiepiscopo *Tuamensi*, Capitulo, Populo, & Vassallis Ecclesiæ *Clonfertensis*, & censuris, uti moris est, solvitur, prætermitto. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. CCXX fol. 96, & 97, Lib. CCLXXI fol. 73, & Lib. CCIII fol. 123.*

F. Johannes Geneva Gibellensis, alumnus Cœnobii Lingoniensis, & ex eadem Civitate oriundus, Episcopus Ebronensis, in Palæstina, sub Patriarcha Jerosolymitano. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 25 indicis Episcoporum ex actis Lingoniensis Conventus.* Suffraganeus, seu Vicarius fuit *Lingoniensis* Episcopi. — Anno circiter 1510.

F. Thomas Siculus, Episcopus Minorensis, *Minori*, sub Archiepiscopo Amalphitano, in Regno Neapolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXC pag. 236, ex Ughello. Cavalerius Tomo I pag. 341 num. XXXIV.* Emendandi tamen Scriptores isti docentes *Thomam* anno duntaxat *MDXII* Episcopum renunciatum fuisse, quod enim hoc anno *MDX* Episcopus creatus fuerit, evincitur novem Diplomatibus hac de re datis. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. CCIV fol. 3, 4, 5, & 6*, ac *Lib. CCLXXI fol. 72, & 174*, ex quibus hæc duo transcribo. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ electo Minoren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Ambrosio Episcopo Minoren. regimini ecclesiæ Minoren. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ dum vacaret &c. provisionem ejusdem ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. Postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Ambrosii Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ipsa ecclesia longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem in Presbyteratus ordine constitutum, cui apud nos de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona* — Anno 1510 Die 30 Septembris.

tuæ, Nobis & eisdem Fratribus ob tuorum exigentiam meritorum accepta dictæ ecclesiæ de eorundem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo, Pridie Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico Libro CCLXXI fol 72. In alio sic legitur. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Thomæ Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professori, Electo Minoren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Minoren. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos igitur ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum, nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere, & licite possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam a te tunc præstiti juramenti nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Amalfiten., cui præfata ecclesia metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Thomas electus Minoren. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Julio PP. II, suisque successoribus canonice intrantibus &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo, Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico Lib. CCIV fol. 3. Ceteris commendatur Ferdinando Regi Siciliæ, Archiepiscopo Amalphitano. Capitulo, Clero, Populo, ac Vassallis Ecclesiæ Minorensis, &, ut moris est, solvitur censuris ecclesiasticis. In isto vocatur Thomas Cecilia, Legendum Thomas e Sicilia.

Anno 1510. F. Johannes Enguerra, ex Episcopo Vicensi, ut in hac Appendice dictum fuit, Episcopus Ilerdensis, Lerida, in Catalonia, sub Archiepiscopo Tarraconensi. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXCVII pag. 205, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius, aliique supra laudati. Ad Episcopatum Dertusensem translatus fuit, ut mox dicetur.

Anno 1511 Die 8 Octobris. F. Eduardus Nuñez, Episcopus Dunnen., fortassis Dumnen., vulgo Dumno, aliis Deuna, Damna, & Damnio, vel Danen., vulgo Dagno, in Dalmatia, sub Antibarensi Archiepiscopo. Omittitur a Fontana, Cavalerio &c. Distinguendus enim videtur ab Eduardo Nuñez Episcopo Laodiceno, de quo dictum fuit in Appendice ad Pontificatum Alexandri VI. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Eduardo Nuñez Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori Magistro in Theologia, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta benignitas ad ea libenter intendit, per quæ personæ ecclesiasticæ præsertim ad cathedralium ecclesiarum regimina per eam assumendæ, quas omni macula carere decet, possint illis puro corde, & sincera conscientia præsidere. Cum itaque nos hodie de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta ecclesiæ Dunnen. Pastoris ad præsens certo modo regimine destitutæ, de Fratrum eorundem consilio Apostolica auctoritate providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos, ne si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus sis, provisio, & præfectio prædictæ valeant propterea quomodolibet impugnari providere volentes, te a quibuscunque excommunicationis &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ suum sortiantur effectum, harum serie absolventes, & absolutum fore nunciantes, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Undecimo, Octavo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Octavo. Ex Archivo Apostolico Lib. CCLXVIII fol. 100. Quod autem Dunnensis hæc Sedes non sit Dunensis Hiberniæ, liquet ex hac altera Constitutione. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Eduardo electo Dunnen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Vito Episcopo Dunnen. regimini ecclesiæ Dunnen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ, quæ licet in partibus infidelium constituta existat tamen ibi, quamplures Christiani Christi fidem colentes inhabitant, cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostris duximus &c. reservandam &c. postmodum vero dicta ecclesia per obitum Viti, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ipsa ecclesia longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem Magistrum in Theologia, & in Presbyteratus ordine constitutum, religionis zelo conspicuum, vitæ, ac morum honestate, decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circumspectum, aliisque virtutum donis, prout fide dignorum testimoniis accepimus mul-

multipliciter insignitum, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum acceptu, de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate, providemus, teqae illi præficimus iu Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Undecimo, Octavo Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Octavo, Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol. 99*.

F. Bartholomæus, Episcopus Hipponensis, in Africa. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXCI pag. 203, ex Regestis Magistri Generalis Cajetani fol. 124 an. 1511. Cavalerius Tomo I pag. 322 num. CCCLXIV.* Anno circiter 1511.

F. Johannes Vich, Episcopus Acerranus, *Cerra*, in Regno Neapolitano, sub Neapolitana Metropoli. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c. Ughellus* autem *Johannis* quidem meminit in Episcopis *Acerranis*, sed silet, quod Ordinis Prædicatorum alumnus fuerit. Fuit certe, uti novem Constitutionibus hac de re datis evinci potest. Asservantur in Archivo Ordinis, ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol.* 191, 192, & 193. Ceteris prætermissis tres istas transcribo. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Vith Electo Acerarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Vincentio Episcopo Acerarum regimini Ecclesiæ Acerarum præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfatu ecclesia per obitum dicti Vincentii Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum & Theologiæ Professorem in Sacerdotio constitutum, religionis zelo, vitæ ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circumspectum, aliisque virtutum donis multipliciter insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, dictæ ecclesiæ de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Duodecimo, Decimo Kal. Augusti Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol. 191. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo filio Ferdinando Siciliæ Regi Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Gratiæ divinæ præmium, & humanæ laudis præconium &c. hodie siquidem ecclesia Acerarum tunc per obitum bonæ memoriæ Vincentii Episcopi Acerarum extra Romanam Curiam defuncti Pastoris solatio destituta, de persona dilecti filii Johannis Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professoris Electi Acerarum nobis, & Fratribus nostris, ob suorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providimus, ipsumque illi præfecimus, in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum itaque, filii carissime, sit virtutis opus Dei Ministros benigno favore prosequi, & eos verbis, & operibus pro Regis æterni gloria venerari serenitatem tuam Regiam rogamus, & hortamur attente quatenus eundem Johannem electum, & præfatam ecclesiam suæ curæ commissam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos in ampliandis, & conservandis juribus suis sic eos benigni favoris auxilio prosequaris quod idem Johannes Electus tuæ Celsitudinis fultus præsidio in commisso sibi curæ Pastoralis officio possit Deo propitio prosperari, ac tibi exinde a Deo perennis vitæ præmium, & a nobis condigna proveniat actio gratiarum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Duodecimo, Decimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol. 192. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Neapolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad cumulum tuæ cedit salutis &c. hodie siquidem ecclesiæ Acerarum, tunc per obitum bonæ memoriæ Vincentii Episcopi Acerarum extra Romanam curiam defuncti Pastoris solatio destitutæ de persona dilecti filii Johannis Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Professoris Electi Acerarum nobis, & Fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providimus, ipsumque illi præfecimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum igitur, ut idem Johannes Electus in commissu sibi dictæ ecclesiæ cura possit facilius proficere, favor tuus noscatur fore plurimum opportunus, fraternitatem tuam rogamus, monemus, & hortamur attente per Apostolica scripta mandantes, quatenus eundem Johannem Electum, & ecclesiam prædictam sibi commissam suffraganeam tuam habens pro nostra, & Apostolicæ Sedis reverentia propensius commendatos in ampliandis, & conservandis Juribus ejusdem ecclesiæ sic eos tui favoris præsidio prosequaris quod ipse Johannes Electus per tuæ auxilium gratiæ se possit in commisso sibi ejusdem ecclesiæ regimine utilius exercere, tuque divinam misericordiam, & nostram, & ejusdem Sedis benevolentiam valeas exinde uberius promereri. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Duodecimo, Decimo Kal. Augusti Pon-*

Anno 1512 Die 23 Julii.

Pontificatus nostri Anno Nono. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol.* 192. Aliis sex Constitutionibus *Johannes* commendatur Capitulo, Clero, Populo, ac Vassallis Ecclesiæ *Acerarum*, & censuris ecclesiasticis solvitur.

Anno 1512 Die 30 Julii.

F. Christophorus Radelenes, Episcopus Constantinen., *Constantina*, in Africa, sub Archiepiscopo Carthaginensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Quod Episcopus fuerit, liquet ex sequentibus Diplomatibus. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Cristophoro electo Constantinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam non indigne meretur, ut votis tuis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus, hodie siquidem ecclesiæ Constantinen. tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio duximus, auctoritate Apostolica providendum præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem volentes inter cetera, quod quamprimum literas Apostolicas super provisione, & præfectione hujusmodi haberes expeditas ad præfatam ecclesiam te conferres, & personaliter resideres apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim pontificalia officia exercere nequires, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu ad præfatam ecclesiam, quæ in partibus infidelium consistit, absque personali periculo commode nequeas te conferre, & apud eam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favore prosequi gratioso, tuis in hac parte supplicationibus inclinati tibi, qui Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professor existis, quod ad ecclesiam prædictam accedere, & apud eam personaliter residere minime tenearis, quodque postquam munus consecrationis susceperis. In Civitate, & Diœcesi Bremen. duntaxat dum per illius Diœcesanum ad id requisitus fueris, & de speciali ipsius licentia Pontificalia officia hujusmodi exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. nostri Indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Duodecimo, Tertio Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol.* 311. Alumnus *Lubicensis* Cœnobii fuit Christophorus. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Cristophoro Radelenes electo Constantinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane ecclesia Constantinen. certo modo Pastoris regimine destitutæ, nos verum, & ultimum vacationis modum dictæ ecclesiæ, etiam si ex illo quævis generalis reservatio etiam in corpore juris clausa resultet, præsentibus pro expresso habentes, & ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem, ne longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te domus Lubicen. Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, ac in presbyteratus ordine constitutum, religionis zelo conspicuum literarum scientia præditum, vitæ, ac morum honestate, decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circunspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, ut fide dignorum testimoniis accepimus, insignitum direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ejusdem ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Constantinen. Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Duodecimo, Tertio Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol.* 310. Quod autem *Constantinensis* hæc Sedes sit in *Africa* sub Metropoli *Carthaginensi*, liquet ex sequenti Constitutione. *Julius Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Cristophoro Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Constantinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Constantinen. tunc certo modo Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus, vel tribus Catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramento juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus, earundem præsentium tenore, facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum prædicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, idem Antistes a Pontificalis officii exercitio, & tam ipse, quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas, tuo sigillo signatas, per proprium nuncium quantocius destinare procures. quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Carthaginen., cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Cristophorus Electus Constantinen. ab hac hora in antea &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Duodecimo, Pridie Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Nono.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol.* 312. Tres alias Constitutiones hac de re datas prætermitto. Duabus *Christophoro* constituitur annua pensio ex redditibus

Eccle-

Ecclesiæ *Bremensis*, tertia solvitur censuris ecclesiasticis, uti moris est. Asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. CCLXVIII fol.* 312, 313, & 315.

F. Johannes Enguerra, ex Episcopo *Ilerdensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Dertusanus, *Tortosa*, in Catalonia, sub Archiepiscopo Tarraconensi *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXX pag,* 185, *ex Fernandez*, *& Plodio*, *Cavalerius*, aliique supra laudati. Anno 1512.

F. Augustinus Nalius, seu Natalis, ut in ejusdem operibus legitur, Alumnus Ragusini Cœnobii, Episcopus Mercanensis, & Tribunensis, in Dalmatia, sub Archiepiscopo Ragusino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXXX pag.* 234, *& Tit. DXCVIII pag.* 312, *ex Plodio*, *Razzio*, *& Gozzeo. Cavalerius Tomo I pag.* 342 *num. XXXVIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXXVII pag.* 67. Anno 1512.

LEO

L E O X,

(a) *Panvinius in Leone X.*
(b) Idem & *Paris de Grassis in Diario.*
(c) *Panvinius.*

Antea Johannes de Medices, patria Florentinus, electus (*a*) est Die XI Martii MDXIII. Coronatus (*b*) fuit Die XIX ejusdem Mensis. Obiit (*c*) Die II Decembris MDXXI. Sedit Annos VIII, Menses VIII, Dies XXI. Sepultus in Vaticana Basilica translatus est ad ædes sacras S. Mariæ supra Minervam.

Anno 1513 Die 2 Aprilis.

De interstitiis, & prorogatione (1) Prioratuum Congregationis Lombardiæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

I. Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Xposuit Nobis dilectus filius Nicolaus (3) Cardinalis de Flisco vulgariter nuncupatus, Ordinis Prędicatorum Protector, quod licet juxta statutum, ac pręceptum felicis recordationis Julii Papę II Prędecessoris nostri, fuerit hactenus servatum in Congregatione Lombardię dicti Ordinis, ut Priores Conventuales per quadriennium non possent in eodem Conventu reeligi, & pręesse, ac quod biennium dictorum Priorum Conventualium, quando infra Septuagesimam, & Pascha compleri contigisset, extensum intelligeretur biennium usque ad Capitulum infra tempus Paschale celebrandum, nihilominus dictę Congregationi grave fore, ut tanto tempore unus, atque idem non possit in ejusdem loci Prioratum reassumi, & hyemali tempore Fratres pro habendis Prioribus discurrere, utque providere dignaremur de benignitate Apostolica, humiliter supplicavit. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, tenore pręsentium, auctoritate Apostolica concedimus, ut in dicta Congregatione Priores Conventuales, postquam per biennium vacaverint ab alicujus illius Domus Prioratu, possint in eadem Priores esse, & quod si biennium alicujus Prioris compleri contigerit infra adventum Domini, vel circa, & Capitulum dictę Congregationis Paschali tempore celebrandum, biennium illius, usque ad completum Capitulum prędictum intelligatur extensum, non obstantibus dictis literis cum omnibus in eis contentis clausulis, Quibus omnibus, habentes omnia pro insertis, & expressis, ex certa scientia hac vice, quoad hęc derogamus, alias in suo robore permansuris, ceterisque in contrarium, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die II Aprilis MDXIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

Ja. Sadoletus.

1. *Prorogatione.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum *Lib. E. fol.* 11, aliud in Bullario *Benoniensi pag.* 58, ex Autographo *Benonien.* Aliud autographum habes in Cœnobio *Cremonensi*.
3. *Nicolaus.*) De quo *Ciaconius in Alexandro VI Vit. Pontif.*, *& Cardinal. Tomo III pag.* 104.

Anno 1513 Die 6 Maii.

Ut imago B. Mariæ Virginis custodiæ Monialium Monasterii (1) S. Lucæ prorsus committatur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui Monasterii Monialium S. Lucę in montibus extra muros Bononien. Ordinis S. Augustini, secundum instituta Fratrum Prędicatorum degentium.

II. L E O PP. X.

Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecistis, quod licet a tanto tempore cujus contrarii memoria hominum non existit quędam Imago gloriosę Dei Genitricis Virginis Marię, a Beato Luca Evangelista, ut pie creditur, depicta, in Ecclesia Monasterii vestri nutu Divino apparuerit, seu inibi, ubi meritis, & intercessionibus ipsius gloriosę Virginis Altissimus quamplura ad populi Bononien. consolationem operari dignatur miracula, reposita fuerit, & singulis annis tempore Rogationum per Civitatem Bononien. summa cum veneratione, & devotione processionaliter deferri, & hujusmodi Rogationibus finitis ad ipsam Ecclesiam reportari consueverit, inibique tanquam res sacra decenter sub cura. & custodia vestra hactenus conservata extiterit, prout conservatur, nihilominus cum nonnulli Laici Officiales, & Confratres Hospitalis Beatę Marię de morte Bononien. minus vere asserentes vos nimium faciliter Imaginem prędictam ostendere, pretextu quarundam Literarum per eos a bonę memorię F. (3) tituli S. Cecilię Presbytero Cardinali Papien. tunc

in

in dicta Civitate Apostolicę Sedis Legato super hoc extortarum curam, & custodiam dictę Imaginis sibi ipsis appropriare, ac claves, vel saltem unam, ex clavibus tabernaculi, in quo ipsa sacra Imago reponitur, penes se retinere, & alias vos super hujusmodi Sacrę Imaginis solita, & hactenus observata custodia diversimode perturbare, & impedire niterentur, in vestri opprobrium, & perturbationem, ac detrimentum, venerabilis Frater Orlandus (4) Archiepiscopus Avenionen. tunc in eadem Civitate dictę Sedis Vicelegatus, provide considerans, decens, & conveniens non existere, dictos Confratres Laicos, & seculares sub prętextu curę retentionis clavium prędictarum vobiscum conversari, neque ipsos in locis, rebus, & juribus ad vos, & Monasterium vestrum pertinentibus se intromittere, & ex pręmissis, & certis aliis causis Literas prędictas Confratribus prędictis, ut prefertur, concessas revocavit, ac citra prejudicium jurium vestrorum vobis ex antiqua, & continuata possessione, & alias quomodolibet quęsitorum, quod vos duntaxat, sicut preteritis consueveratis, sic, & etiam futuris temporibus ipsam Imaginem decenter, ac devote in loco solito retineretis, custodiretis, gubernaretis, absque eo quod Officiales, & Confratres Confraternitatis hujusmodi pro tempore existentes, aut quicunque alii, etiam prętextu dictarum Literarum, aut in eisdem contentorum, seu alia quavis occasione, vel causa ullo unquam tempore de gubernio, retentione, & custodia prędictę Imaginis, & clavium tabernaculi ejusdem se aliqualiter intromittere, aut vos desuper molestare, vel perturbare possent, seu quovis modo presumerent, aliasque statuit, ordinavit, inhibuit, & decrevit, prout in Literis ipsius Orlandi Archiepiscopi, & tunc Vicelegati, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, ut pro quietiori statu, & indemnitate vestris priores Literas prędictas de novo revocare, ac alia pręmissa vobis concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur qui sub Regulari castimonia militantium, presertim fęminei sexus, personarum votis, prout possumus, libenter annuimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, Literas prefatis Confratribus per dictum F. Cardinalem, & Legatum, ut prefertur, concessas, auctoritate Apostolica de novo per presentes revocamus, ac vobis, ut dictam Imaginem in loco solito decenter, prout ante concessionem Literarum Cardinalis & Legati hujusmodi observabatur, custodiatis (5), & gubernetis de novo eadem auctoritate concedimus; Mandantes dilectis filiis Piramo de Pepulis (6), & Hieronymo de Honoris Canonicis, ac Venerabilis Fratris Episcopi Bononien. Vicario in Spiritualibus Generali, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, vobis in pręmissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant, vos concessione hujusmodi pacifice gaudere, non permittentes, vos per Officiales, & Confratres prefatos seu quoscunque alios, quavis auctoritate fungentes, desuper quomodolibet indebite molestari. Contradictores censuris ecclesiasticis, & aliis juris remediis, appellatione postposita, compescendo: Non obstantibus premissis, & constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die VI Maii MDXIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Monasterii*.) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo*.) In quo exemplar authenticum ex autographo *Bononiensi*.
3. *F...*) Quis iste sit, non facile dictu. Cardinalis siquidem *Papiensis* vocabatur Jacobus. Adeas *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo II in Pio II ad annum MCCCCLVIII pag.1058 &c.*
4. *Orlandus*.) De quo *Sammarthani in Archiep. Avenionen.*
5. *Custodiatis*.) Hinc *Bononiensis* Monasterii *S. Mathiæ* Sanctimoniales huic celeberrimæ imagini custodiendæ destinatæ, statis temporibus, *S. Lucæ* Monasterium petunt, & istis inde deductis aliæ Sorores ejusdem Monasterii *S. Mathiæ* succedunt.
6. *De Pepulis*.) Gens est celeberrima, quæ nunc etiam floret.

De interstitiis (1) a Prioribus Aragoniæ Provinciæ servandis.

Anno 1513 Die 25 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LEO PP. X.

III.

Venerabiles (3) Fratres, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dudum felicis recordationis Julio Papę II, Predecessori nostro alias exposito, quod perpetuitas, & diuturnitas in officiis Ordinis Prędicatorum Provincię Aragonię, ipsi Ordini detrimenta, inter Fratres contentiones, & inter Christi fideles scandala afferre solebat, idem Prędecessor, volens pręmissis opportuna adhibere remedia, per suas literas statuit, & decrevit, quod in prędicto Ordine Priores Provinciales ultra quadriennium, Conventuales vero, & Priorissę Monialium Ordinis S. Augustini sub habitu, & cura dicti Ordinis Prędicatorum degentes, ultra biennium, in hujusmodi non possent perseverare officiis, sed his elapsis temporibus, ipso facto absque alia absolutione sint a prefatis officiis absoluti, nec qui Prior Provincialis fuit, possit intra octo annos, immediate ejus absolutionem sequentes, ejusdem Provincię esse Prior Provincialis: nec qui Prior Conventualis fuit, possit intra quadriennium immediate sequens ejusdem Conventus esse Prior Conventualis: & similiter, quę Priorissa fuit, etiam intra quadriennium immediate sequens non possit ejusdem Monasterii esse Priorissa, prout in dictis literis plenius continetur. Cum autem, ut oblata Nobis nuper expositio subjungebat, dicti Prędecessoris literę, ordinationes, & statuta in dicta Provincia Aragonię executioni demandata, & capitulariter acceptata, & per plures annos pacifice observata, & plures ex dictis Prioribus juxta illorum tenorem absoluti fuerint, & plerique, ut illis parerent sponte eorum officiis cesserint, & bona plurima dictę Religioni obvenerint, pro parte carissimi in Christo filii nostri Ferdinandi Aragonum, & utriusque Sicilie Regis Catholici, suo, & Fratrum Ordinis Provincięque prędictorum, seu majoris, & sanioris partis consilii eorundem, nominibus, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis robur confirmationis nostrę adiicere, & alias in pręmissis op-

Diplomatis causa.

opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos dictarum Literarum, & omnium in eis expositorum, ac Priorum, Priorissarumque dictę Provincię nomina, & cognomina, & aliorum omnium exprimendorum tenores, & continentias pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ordinationes, & statuta pręedicta, & prout illa concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium approbamus, confirmamus, & revalidamus, supplemusque omnes, & singulos defectus tam juris quam facti, si qui forsan intervenerint in eisdem, &, quatenus opus sit, ordinationes, & statuta pręedicta per pręsentes innovamus, & de novo illa ordinamus, & statuimus, & si qui Pręsidentium pręedictorum, ultra tempus in statutis, & literis dicti Pręedecessoris expressum, eorum officium continuarunt, seu exercuerunt, ex nunc eos absolutos declaramus, &, quatenus opus sit, denuo absolvimus. Quo circa vobis, & vestrum cuilibet per hęc scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum statuta, & decreta pręedicta, & hujusmodi literas nostras per censuras ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, faciatis inviolabiliter observari, cum potestatę transgressores, & inobedientes, toties quoties opus fuerit, censuras, & pęnas pręedictas incurrisse declarandi, & illas aggravandi, interdictum ponendi, & brachium seculare invocandi, & omnia alia faciendi, quę pro observatione dictorum statutorum, & hujusmodi literarum nostrarum necessaria, seu quomodolibet opportuna fore cognoveritis. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, privilegiis, & indultis, ac literis Apostolicis Ordini pręfato, etiam alicui Provincię, Monasterio, Magistro Generali, vel alicui Priori Conventuali, vel Provinciali, seu Priorissę, vel alicui Congregationi, sive Vicario Generali, etiam in forma Brevis, vel vivę vocis oraculo, sub quibusvis verborum formulis, & clausulis derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis, irritantibusque decretis, concessis, confirmatis, & innovatis; quibus omnibus, etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales id importantes mentio, seu quęvis alia expressio habenda foret, eorum omnium tenores pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXV Septembris MDXIII Pontificatus nostri Anno Primo.

Thomas Pighinus.

1. *Interstitiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar. Legitur apud *Castellinum in Tractatu de Electione pag. 498 in Addit. ad Cap. XI.*

3. *Venerabiles.*) Hujusce Diplomatis inscriptio desideratur: nec etiam legitur in *Constitutione VII* infetius transcribenda, in qua præsens inseritur.

Anno 1513 Die 22 Novembris.

Ordinem Fratrum Prædicatorum, quem laudibus ornat, iisdem, quæ ceteris Ordinibus concessa sunt, & concedentur, Privilegiis (1) donat, quia periculosis temporibus Apostolicam Sedem tutatus est.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto Filio Thomę (3) de Vio Cajetano Magistro Generali Ordinis Pręedicatorum,

L E O PP. X.

IV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium ab Ordinis laude.

CUm inter ceteros operarios, qui ad excolendam vineam Domini sabaoth vocati sunt, Ordo Pręedicatorum magnos, & probitatis, & doctrinę, & animarum salutis fructus semper olim attulerit, quotidieque afferre cernatur, decentque ut etiam in hac vita pro tot suis sanctis studiis, honestisque laboribus ab Apostolica Sede, cujus nostris quoque periculosis temporibus, pacem, & dignitatem Ordo idem fortiter tutatus est, spiritualia subsidia, ornamentaque accipiat, quibus, & Sancta sua officia facilius, atque expeditius exequatur. & cetere Religiosę personę, Ordinesque alii exemplo benignitatis promptiores, alacrioresque ad sua officia persolvenda reddantur; Idcirco Pręedecessorum nostrorum vestigia consectati,

Nota.

qui plurima eidem Ordini beneficia, ac privilegia contulerunt, omnes, & singulas gratias, concessiones, Indulgentias, peccatorum remissiones, pręrogativas, favores, immunitates, exemptiones, facultates, privilegia, indulta tam spiritualia, quam temporalia qualiacunque illa sint, quę Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, Servorum B. Marię, ac Minorum Fratrum Ordinibus, & illorum

Concessio.

Ecclesiis, Oratoriis, Domibus, & Pręsidentibus, non solum Generalibus, sed etiam Provincialibus, & Conventualibus, Fratribusque, & Sororibus, necnon Monialibus, & Conversis, oblatisque, ac utriusque sexus personis, de Pęnitentia, seu Tertii habitus, nuncupatis, ac Pręedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, aut a nobis, nostrisque Successoribus, aut aliis auctoritatem habentibus conjunctim, vel divisim in genere, vel in specie concessa sunt, aut in posterum concedenda, illa omnia, & singula, ac si nominatim exprimerentur, pro sufficienter expressis habentes, dicto Ordini Pręedicatorum, & illius Ecclesiis, Oratoriis, ac Domibus, Magistroque Generali, Provincialibusque Prioribus, & Conventualibus. Fratribus etiam, & Sororibus, sive Monialibus, Conversis quoque, & oblatis, & utriusque sexus personis, de Pęnitentia nominatis, & aliis ejusdem Ordinis personis, motu proprio, non ad alicujus super hoc oblatę Nobis petitionis instantiam, sed ex mera nostra scientia, & liberalitate, & de Apostolicę auctoritatis plenitudine, communicamus, de novoque concedimus, & suffragari volumus, ac si eisdem nominatim, directe, & expresse concessa fuissent, aut in posterum concederentur; mandamus motu, scien-

ſcientia, liberalitate, & auctoritate prędictis universis, & singulis Christi fidelibus, cujuſcunque gradus, conditionis, dignitatis, pręeminentięque fuerint, ut dum indulgentiarum, prerogativarum, favorum, concessionum, exemptionum, immunitatum, facultatum, privilegiorum, & indultorum prędictorum Fratrum, & Ordinum, aut originalis literę, aut transumpta authentica ex illis pro, & in favorem Ecclesiarum, domorum, Fratrum, & utriusque sexus personarum Ordinis Prędicatorum adducta, vel exhibita fuerint, eadem illis fides indubia, tam in judicio, quam extra, & aliis locis ubicunque opus habeatur, ac si pro, & in favorem dicti Ordinis Prędicatorum a Sede Apostolica emanassent, ac eidem immediate concessa, aut indulta fuissent, non obstantibus quibuſcunque Apostolicis suspensionibus, & restrictionibus, sive constitutionibus, & ordinationibus, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus, & quorumcunque Legatorum etiam a Latere, quibusvis Regnis, Provinciis, aut locis; constitutionibus Parisien., que, & aliorum locorum Generalium studiorum universitatibus, & Curię Vicegeren. Avinionen., & quibusvis Ordinariis, Prelatis, & personę concessis, & concedendis literis, privilegiis, ac per illos deputatis in eis conservatoribus privilegiorum bujusmodi, facultatibus, & jurisdictione, necnon Regulis Cancellarię Apostolicę jam editis, aut forte edendis in futurum, ecclesiarum quoque, ac locorum quorunlibet statutis, & consuetudinibus, & inter quoscunque dictorum Ordinum professores, & locorum Ordinarios, seu Rectores, initis, & conclusis, ac hactenus observatis, pactis, & conventionibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, necnon omnibus illis, quę Prędecessores nostri Romani Pontifices in literis privilegiorum, exemptionum, gratiarum, favorum, immunitatum, pręrogativarum, concessionum, facultatum, & indultorum prędictorum pręfatis Ordinibus concessorum voluerunt non obstare, quibus omnibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, & derogatoriarum derogatorias clausulas in se continerent, pro expressis babentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad pręmissa specialiter, & expresse derogamus, & ea nemini in pręjudicium pręmissorum suffragari posse, aut debere decernimus, irritum facientes quicquid secus contigerit attentari, ceterisque contrariis quibuſcunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXII Novembris MDXIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Privilegiis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo varia exemplaria, *Libro* scilicet *E. pag.* 21, *Lib. B. pag.* 197, *in Bullario Bononien. pag.* 59. Legitur apud *Ususmarem pag.* 174. Autographum habes in *Florentin.* Cœnobio *S. Marię Novellę*. Aliud asservatur in *Neapolitano* Cœnobio *S. Dominici Majoris*, & in *Cremonensi*.

3. *Thoma.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.

De Templis, ceterisque id genus, consecrandis, (1) vel benedicendis.

Anno 1514 Die 3 Februarii.

Ex Confettio pag. 117.

Dilectis filiis Citramontanis, ac Ultramontanis Generalibus, & Provincialibus Vicariis, necnon Guardianis Fratribus Ordinis Minorum de observantia nuncupatis.

LEO PP. X.

V.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religionis suadet honestas, & devotionis vestrę promeretur affectus, ut vos Apostolici favoris suffragio prosequentes, precibus vestris, pręsertim commodum, & decorem Ordinis vestri concernentibus, prout possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque, sicut Nobis nuper exponi fecistis, dudum felicis recordationis Sixtus Papa IV, Prędecessor noster, vobis, ut paramenta, & ornamenta ecclesiastica, ac corporalia, & alia in quibus Chrisma non intervenit, benedicere possitis, gratiose concesserit, & ab illo tempore in possessione benedicendi paramenta, & corporalia hujusmodi, secundum limitationem inter vos in capitulis vestris factam fueritis, ac in diversis, etiam remotis partibus, & insulis de novo ab infidelibus recuperatis diverse domus Ordinis vestri constructę existant, & in dies construantur, & Ordinarii locorum non semper in suis Civitatibus, & Diœcesibus resideant, & interdum in remotis agant, & sępius contingat loca, & cęmeteria earundem domorum sanguinis effusione, seu alias pollui, ac illarum Fratres non semper ordinarios locorum pro illis reconciliandis adire possint, immo quandoque illis grave, seu dispendiosum existat ad illos quandoque per tres dietas ab eorum domibus distantes accedere, Nobis humiliter supplicari fecistis, ut cum pię memorię Pius Papa II etiam Prędecessor noster dilectis filiis Fratribus Minoribus indultum, Ecclesias, & cęmeteria sua benedicendi, & reconciliandi concesserit, ac interdum ex his pręsertim in remotis agentes quandoque per duas dietas adiri nequeant, vobis super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui religiosarum personarum vota per quę eorum dispendiis obviatur, ac commodis, & profectibus providetur, studio caritatis libenter prosequimur, bujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & pro tempore existentibus Generalibus, & Provincialibus, ac Guardianis vestrorum Ordinis observantię, ut Ecclesias, oratoria, & loca quęcunque recepta, & recipienda nondum consecratas, seu consecrata, facta prius requisitione ab Episcopis locorum, eisque recusantibus, per quemlibet alium Catholicum Episcopum, gratiam, & communionem dictę Sedis habentem, consecrari facere, ac vestri Ordinis Generalibus, & Provincialibus, Vicariis, & Custodibus, & Guardianis pro tempore existentibus pręfatis, ut omnia, & singula ejusdem Ordinis, & observantię Ecclesias, cemeteria, & capitula, & oratoria ubicunque existentia receptas, & recepta, recipiendas, seu recipienda, ac paramenta, & ornamenta, ac alia quęcunque ad divi-

Exordium.

Diplomatis causa.

Concessio.

divinum cultum, & usum vestrum necessaria, in quibus Chrisma non intervenit, pro vestro usu tantum solemni benedictione, ac etiam per Vicarium, seu Guardianos, aut alios ad hoc a vobis in vestris capitulis Generalibus proinde deputandos benedicere, ac illos seu illa, & eorum quęlibet sanguinis, seu seminis effusione, seu alias quomodolibet pollutas, seu polluta, quoties opus fuerit, aqua per vos, presertim in locis remotis, ubi Episcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non poteritis, benedicta, reconciliare libere, & licite valeatis, auctoritate Apostolica, tenore presentium concedimus, & indulgemus. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus conciliis editis, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Februarii MDXIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Consecrandis.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

Anno 1514 De 18 Februarii.

Cremense (1) Monasterium S. Mariæ Matris Domini committit curæ Fratrum Prædicatorum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis in Christo filiabus Matri, & Monialibus Monasterii S. Marię Matris Domini Terrę Cremę Ordinis Sancti Benedicti, Placentin. (3) Diecesis.

VI.

L E O PP. X.

Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm, sicut nobis nuper exponi fecistis, alias a XXV annis citra septem Virgines Terrę Cremę, Placentin. Diecesis, cupientes sub regulari observantia alicujus Ordinis Altissimo famulari, ut ipsarum pium propositum citius sortiretur effectum, quandam Domum in dicta terra propriis pecuniis emerint, ipsamque Domum in Oratorium sub invocatione Sanctę Marię Matris Domini erigi procurarunt, & habitis duabus monialibus ex certo Monasterio Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Montis Cassinen., alias Sanctę Justinę, habitum per easdem Moniales gestari solitum absque aliqua Superiorum ejusdem Ordinis licentia sumpserunt, & juxta ipsius Ordinis regularia instituta ita apud omnes laudabiliter vixerunt, quod numerus vestrum ad XL. Moniales auctus est, & ad hoc ut sanctius, & quietius viveretis, apud Parochialem Ecclesiam Sanctę Trinitatis ejusdem terrę a certis annis citra de consensu venerabilis Fratris Episcopi Placentini vos transtulistis, & quamvis per tot annos cum odore bonę famę vixeritis, prout etiam vivitis, sub ejusdem S. Benedicti regulari observantia, nihilominus a superioribus Ordinis hujusmodi visitationem, regimen, seu quamvis spiritualem, aut temporalem consolationem, seu desideratam administrationem non accepistis, nec in futurum recipere speratis, cum adeo pauperes sitis, ut contra ordinationem ejusdem Ordinis questus per XXX. Milliaria a Monasteriis dicti Ordinis distantia, sub custodia modo unius, modo alterius mercenarii facere cogamini. Nos igitur, qui petitiones illas, per quas religiosarum personarum, presertim feminei sexus, profectibus providetur, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vos, & pro tempore existentes Monasterii vestri Matrem, & Moniales curę, jurisdictioni, correctioni, & administrationi dilectorum filiorum, Prioris, & Fratrum Domus Sancti Dominici dictę terrę Ordinis Prędicatorum nunc, & pro tempore existentium, auctoritate Apostolica, tenore presentium subiicimus, vobisque, ut sub cura ipsorum Prioris, & Fratrum Prędicatorum vivere, & ab eis Confessores, qui Confessionibus vestris auditis, vobis absolutionis beneficium impendant, & ecclesiastica Sacramenta ministrent, recipere, ac in habitu eisdem Fratribus Prędicatorum vos conformare libere, & licite valeatis, de consensu superioris Ordinis S. Benedicti, prędictorum, perpetuo concedimus, & indulgemus, ac eisdem Priori, & Fratribus dictę Domus Sancti Dominici, nunc. & pro tempore existentibus, ut easdem Matrem, & Moniales sub eorum cura recipiant, vobis de Confessore idoneo, qui Confessiones vestras audiat, & vobis pro commissis penitentiam salutarem injungat, ac ecclesiastica Sacramenta ministret, provideat, in virtute Sanctę Obedientię, & sub excommunicationis pena mandamus. Mandantes venerabili Fratri Episcopo Tricaricen. (4), ac dilectis filiis electo Auseren. (5), ac Archipresbytero Sanctę Marię de Rivoltella Terrę, & Diecesis prędictarum, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios vobis in pręmissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant vos post habitum dictum consensum, subjectione, concessione, indulto, & aliis pręmissis pacifice gaudere, non permittentes vos desuper per quoscunque quomodolibet indebite molestari, contradictores censuris ecclesiasticis, appellatione postposita, compescendo: Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis prędictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon aliis sub quibuscunque tenoribus concessis privilegiis, & indultis Apostolicis, quibus, etiamsi ad illorum derogationem, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XVIII Februarii MDXIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *Cremense.*) In *Longobardia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien.* pag. 61.
3. *Placentin.*) Nunc Sedes Episcopalis est *Crema*,
4. *Tricaricen.*) *Basilicatæ* Civitas est sub Archiepiscopo *Acheruntin.*, & *Materan.* in Regno *Neapolitano*.
5. *Auseren.*) *Ausaren.*, rectius *Absoren.*, vulgo *Osero*, in *Liburnia*, sub Archiepiscopo *Jadrensi*.

De

Anno 1514 Die 22 Februarii.

De officiis, quæ in Ordine Fratrum Prædicatorum temporaria (1) esse debent.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VII.

L E O PP. X.

Universis, & singulis Religiosis Fratribus, & Monialibus Ordinis Prędicatorum, & pręsertim Provincię Aragonię pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Decet Romanum Pontificem quę ab eo pręsertim pro evitandis scandalis, paceque Religiosorum, quos convenit ab omni contentione abstinere, conservanda, provida deliberatione emanarunt, sic moderari, ut omnis discordię, scandalique occasio tollatur. Dudum siquidem literas sententię, seu tenoris subsequentis edidimus. Venerabiles Fratres &c. Dudum felicis recordationis Julio Papę II &c. (3). Cum autem dilectus filius noster Nicolaus (4) tituli Sanctę Priscę Presbyter Cardinalis dicti Prędicatorum Ordinis Protector, nobis exposuerit, quod ex reintegratione statuti, de quo in literis Brevi pręsenti insertis, quod revocatum erat, & absolutione Provincialis, & Priorum, & Priorissarum in dicto Ordine quamplura scandala exoriri possent. Nos igitur, paci, & quieti dicti Ordinis providere volentes, literas prędictas suspendimus, donec dilectus filius Thomas (5) dicti Ordinis Generalis Magister miserit unum, vel plures ad dictam Provinciam, ad scrutandum libera vota Fratrum in ea degentium, pręsertim seniorum, circa statutum prędictum de temporalitate Officialium; ut illa in scriptis redacta, ad eundem Thomam Generalem deferant: & si omnes Fratres, aut duę partes eorum voluerint statutum hujusmodi esse servandum; Volumus quod idem Thomas Generalis auctoritate nostra decernat, statutum ipsum in dicta Provincia de cetero esse servandum: si vero minor pars id tantum voluerit, tunc usque ad proximum Capitulum Generale supersedere volumus; ut in eo per Capitulum ipsum, quid super hoc servandum sit decernatur: & ex nunc eundem Thomam Generalem omnia vigore supradicti Brevis gesta, & gerenda, & cetera inde quomodolibet subsecuta, & subsequenda auctoritate nostra revocare, & in pristinum statum reducere posse; & per eum gesta usque ad finem proximi Capituli Generalis servanda fore, nisi ipse Generalis interim per se, vel alium aliquid mutandum duxerit, decernimus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, & specialiter si non de verbo ad verbum quoad omnia insertę essent pręsentibus dictę nostre literę, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die XXII Februarii MDXIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

Ja. Sadoletus.

1. *Temporaria.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.III.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum; aliud asservatur in *Barchinonensi* Cœnobio, cujus exemplar authenticum habetur in Archivo Ordinis *Lib. B. fol.610.* Legitur etiam apud *Castellinum Tractatu de electione pag.498 &c. in additione ad Cap.XI.*
3. *Papa II &c.*) Ut in *Constitutione III* ad finem usque. Legitur *pag. 297* hujusce *Tomi IV.*
4. *Nicolaus.*) *De Flisco*, cujus meminit *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III ad an MCCCCXCII pag.204.*
5. *Thomas.*) *De Vio Cajetanus*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

Anno 1514 Die 23 Februarii.

De reformando Monasterio (1) S. Auræ de Urbe.

Ex Francisco Maria Torrigio in Historia venerandæ Imaginis B. Mariæ &c. Cap.XXIII pag.66.

Dilecto filio nostro Nicolao (2) Tituli S. Priscę Presbytero Cardinali.

L E O PP. X.

VIII

Dilecte fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Thomas (3) Magister Generalis Ordinis Prędicatorum quod licet ipse vigore commissionis ad supplicationem dilectorum filiorum conservatorum Urbis nostrę, vivę vocis oraculo, per Nos super reformatione Monasterii Monialium S. Aurę de Urbe, sub cura Fratrum dicti Ordinis degentium, de Monialibus, Monasterii S. Sixti, etiam de Urbe &c. (4) nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati circunspectioni tuę, qui dicti Ordinis Protector existis, committimus, & mandamus, quatenus in pręmissis facias, & disponas prout tibi videbitur faciendum non obstantibus &c. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die XXIII Februarii MDXIIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Monasterio.*) De quo dicetur in *Notis ad Constitutionem XXXV datam XXV Junii MDXV.*
2. *Nicolao.*) *De Flisco*, Ordinis Protectori, de quo sæpius dictum fuit.
3. *Thomas.*) *Cajetanus.*
4. *De Urbe &c.*) Quędam hic desunt.

Anno 1514 Die 2 Martii.

De reficiendo Corrigien. (1) Monasterio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vicario Generali Ordinis Prędicatorum de Observantia.

IX. L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SIgnificatum est Nobis, quod domus sub invocatione Corporis Christi Sororum Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatarum, Oppidi Corrigię Regien. Dięcesis, in suis structuris, & ędificiis non modicam patitur lęsionem, & nisi de celeri remedio succurratur, profecto de totali ipsius ruina, & collapsu graviter timendum est. Cumque dicta domus multitudine plurimarum Sororum dicti Ordinis, quibus necessaria exhibere tenetur, gravata existat, & secundum ipsius domus facultates, & redditus, eisdem Sororibus alimenta prębere, & reparationi, ac fabricę Conventus hujusmodi nullatenus sumptus necessarios supplere valeat, & si de numero dictarum Sororum aliquid detractum fuerit, & sumptus hujusmodi alienati, profecto necessarię expensę ad dictam reparationem, & fabricam redundarent. Quare Nobis fuit humiliter supplicatum, ut indemnitati dictę domus consulere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui cunctarum Ecclesiarum, & Monasteriorum solicitam curam gerimus, indemnitati dictę domus, & Conventus opportune, quantum cum Deo possumus, providere volentes, devotioni tuę mandamus, quatenus ad alleviandos sumptus, & expensas dictę domus, septem, vel octo ex Sororibus prędictis de humiliori familia, quas duxeris eligendas, super quo tuam conscientiam oneramus, ad alias domos, & Conventus Mediolani, Bononię, & Regii dicti Ordinis, in quibus regularem vitam ducere, & sibi necessaria exhibere possint, donec tantum de sumptu dictę domus redundet, quoad dicta domus reparata, & constructa fuerit, colloces, & reducas, super quo tibi tenore pręsentium potestatem concedimus, & facultatem. Mandantes etiam, ut Sorores, quas ad alias domos, & Conventus traducere destinabis, in virtute sanctę obedientię, auctoritate nostra monere, & loca ad quę illas traducendas putabis, ut illas suscipiant, & caritativa dilectione tractent, traducere possis, & valeas. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die II Martii MDXIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Corrigien.*) In *Longobardia*.

2. *Archivo*.) In quo exemplar in Bullario *Bononien.* pag. 62. Autographum asservatur *Bononia*.

Anno 1514 Die 13 Martii.

Segovien., & Vallisoletan. Conventus (1) ecclesiasticis Beneficiis donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

X. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

AD Apostolicę dignitatis apicem divina dispositione vocati &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum modernorum Priorum, & Fratrum S. Crucis Segobien., & S. Pauli oppidi Vallisoleti, Palentin. Dięcesis, Domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum de Observantia nuncupatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum fructus, redditus, & proventus Sacristiarum dictarum Domorum, sint adeo tenues, & exiles, ut ipsi moderni, & pro tempore existentes Priores, & Fratres, qui eisdem Domibus, in satis copioso numero residere consueverunt, se ex illis sustentare, & luminaria, ac paramenta, aliaque ad divinum cultum necessaria, manutenere, necnon alia onera eis pro tempore incumbentia perferre commode non possint, & si tot pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia beneficia quorum ratione, illa pro tempore detinentes, ad nullum speciale onus alicui sunt astricti, in Castellę, & Legionis Regnis, vel eorum altero consistentia, quorum insimul fructus, redditus, & proventus quingentorum ducatorum auri de camera, secundum communem extimationem, valorem annuum, non excedant, singulis Sacristiis singularum Domorum prędictarum, perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, ex hoc profecto Priores, & Fratres pręfati se sustentare, ac luminaria, & paramenta manutenere, & alia onera hujusmodi perferre commodius possent. Quare pro parte Priorum, & Fratrum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut singulis Sacristiis prędictis, tot pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia Beneficia in regnis prędictis seu eorum altero, ut prefertur, consistentia, quorum insimul, fructus, redditus, & proventus quingentorum Ducatorum auri de Camera secundum eandem extimationem, valorem annuum non excedant, in perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum valorem annuum, secundum extimationem prędictam, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret, ad partes, vocatis quorum interesset, Priores, & Fratres prędictos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, ac fructuum, reddituum, & proventuum dictarum Sacristiarum veros annuos valores pręsentibus

Diplomatis pars.

Mandatum.

pro

pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tot prestimonia, seu prestimoniales portiones, aut simplicia Beneficia in dictis Regnis, seu eorum altero, ut prefertur, consistentia, quorum insimul fructus, redditus & proventus, quingentorum Ducatorum similium secundum extimationem predictam, ut prefertur, non excedant actu, quovis modo, & ex cujuscunque persona vacantia, vel primo vacatura, etiamsi dispositioni Apostolice specialiter vel ex quavis causa, preterquam ratione vacationis illorum apud Sedem Apostolicam, aut familiaritatis continue commensalitatis nostre, seu alicujus S. R. E. Cardinalis viventis, cujus consensus tunc requirendus foret, generaliter reservata, seu ex quavis Apostolica generali reservatione affecta existant, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, singulis Sacristiis predictis auctoritate Apostolica tenore presentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod si illa actu quovis modo, & ex cujuscunque persona vacarent, ut prefertur, ex nunc, alioquin cedentibus, vel decedentibus, prestimonia, seu prestimoniales portiones, aut Beneficia hujusmodi obtinentibus, & illis quovis modo, & in aliquo ex mensibus ordinariis Collatoribus per Constitutiones nostras, seu literas alternativas, vel alia privilegia, & indulta concessa, simul, vel successive vacantibus, liceat modernis, & pro tempore existentibus Prioribus domorum predictarum, & Fratribus prefatis, per se, vel alium, seu alios, videlicet Sancte Crucis primo, & deinde S. Pauli Domorum Prioribus, & Fratribus hujusmodi secundo loco, & sic successive alternis vicibus donec Priores, & Fratres predicti tot Prestimonia, seu Prestimoniales portiones, aut simplicia Beneficia ad dictam summam quingentorum Ducatorum auri similium ascendentia, pro qualibet dictarum Sacristiarum respective assecuti fuerint, corporalem possessionem prestimoniorum, seu portionum, aut Beneficiorum, juriumque, & pertinentiarum predictorum, propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus, in eorum sustentationem, & luminarium, ac paramentorum, & aliorum necessariorum predictorum manutentionem convertere, Diecesani loci, & cujusvis alterius, licentia super hoc minime requisita, non obstantibus voluntate nostra predicta, & aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis gratiis, expectativis, seu literis &c. etiam regali, reginali &c. etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis aliisque &c. clausulis &c. per Nos, seu Sedem predictam &c. in cujusvis &c. favorem, aut etiam Imperatoris, Regum, Reginarum &c. contemplatione, intuitu, vel respectu &c. concessis hactenus, & in posterum concedendis &c. illis &c. hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus &c. contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis &c. literas impetrarunt &c. quas quidem literas &c. ad Prestimonia, seu portiones, aut Beneficia hujusmodi, volumus non extendi &c. Quibuslibet aliis privilegiis &c. Nos enim unionem, annexionem, & incorporationem predictas, sub quibusvis revocationibus &c. pro tempore factarum minime comprehendi &c. illas ex nunc vere, non ficte, suum plenarium effectum sortitas censeri debere in omnibus, & per omnia perinde ac si &c. illorum corporalis possessio per Priores, & Fratres apprehensa fuisset, ac etiam si secus super his &c. contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Nulli ergo &c. nostre absolutionis, unionis &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Tertio decimo (4), Tertio Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Conventus.*) Uterque juris est Provinciæ *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib. XXVIII fol. 357.*
3. *Vocati &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Tertio decimo*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDIV.*

F. Ægidius Charrondelli (1) Inquisitor Regni Franciæ creatur.

Anno 1514 Die 1 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XI.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ægidio Charrondelli, Ordinis Fratrum Predicatorum, & Theologie professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Considerantes tue circunspectionis industriam, in multis, & arduis sepius approbatam, ac alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea, que gravis sunt ponderis, tibi fiducia committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad illa efficaciter exequenda ferventer intendas, intentum animi dirigas, & operose solicitudinis studio prosequaris. Hinc est, quod Nos, qui desideramus, & in votis gerimus, ut fides catholica nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum hominum, heresesque, & errores eorundem in Regno Francie, & illi vicinarum partium vigentium, de finibus fidelium extirpetur, circa extirpationem eandem, salubriter, & utiliter providere intendentes, te cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus, Inquisitoribus dicte pravitatis, a jure, vel consuetudine hactenus concessis, in causis heresum, & errorum predictorum, in dicto Regno Francie, Inquisitorem Generalem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes tibi contra omnes, dictam pravitatem credentes, receptatores, fautores, & defensores, eorum, tam ecclesiasticas, quam seculares utriusque sexus personas exemptas, & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de heresi, aut erroribus, predictis, procedendi, & officium Inquisitoris tibi commissum exequendi, juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, que de jure, vel consuetudine Inquisitores pravitatis predicte, quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam, & liberam auctoritate Apostolica, tenore presentium, concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi, non intendimus potestati, ac jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis ad hoc auctoritatem habentibus deputatorum, in aliquo derogare. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Quarto decimo, Kalendis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Inquisitor constitutus.

1. *Ægi-*

1. *Ægidius Harrondelli.*) Recensendus iste eps inter fidei Censores Regni *Franciæ*, quos prætermisit *Fontana Theatro Dominicano Parte III Cap. III Tit. XXXVIII pag. 579.* Quod Inquisitor simul & Provinciæ *Regni Franciæ* Provincialis esset hoc anno, liquet ex alia Costitutione *Leonis X*, rogatu ejusdem *Ægidii* concessa contra Fratres *Raymundum Gausin*, seu *Gosin*, *Nicolaum Ganor*, *Martinum Curoti*, & *Valentinum Leviati*, de quibus querebatur Provincialis, quod, licet intenderet reformationi suæ Provinciæ, isti tamen in alienam messem falcem ponebant. Nota quod *Raymundus Gosin*, ceterique Congregationi quam propagare curabant, nomen dederant.

2. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXII fol. 143.*

Anno 1514 Die 10 Maii.

Ædes Sacras Cœnobii B. Mariæ Virginis de Serra (1) visitantibus Indulgentias elargitur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XII.

LEO PP. X.

Universis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. LOca Sanctorum omnium, presertim sub B. Marie Virginis, Dei Genitricis, invocatione instituta, pia sunt fidelium devotione celebranda, ut ipsam Dei Genitricem honorantes in terris, nos amabiles Deo reddat, & illius Nobis quodammodo patrocinium vendicantes, apud ipsum, quod nostra merita non obtinent, ejus mereamur intercessionibus obtinere. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius nobilis vir Johannes (3) Princeps Portugallie carissimi in Christo filii nostri Emmanuelis (4) Portugallie, & Algarbiorum Regis illustris natus, zelo devotionis accensus, ac cupiens Deo, ejusque Genitrici Virgini Marie, primitias offerre in quodam ejusdem B. Marie Virginis Sacello de Serra nuncupato Ulixbonen. (5) Diecesis, magne quidem devotionis, ac peregrinorum eo confluentium frequentia percelebri, quandam domum pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Ordinis Predicatorum regularis observantie amplo edificio omni opera, & impendio construi, & edificari fecerit, illamque pro eorundem Fratrum sustentatione reditibus satis competentibus ditaverit. Nos, cupientes, ut in dicta domo Dei devotio, & loci celebritas frequentiori Christi fidelium concursu magis augeatur, nec non Christi fideles ipsi eo libentius devotionis causa ad domus hujusmodi ampliationem, constructionem, manutentionem, conservationem, & reparationem, necnon Fratrum ejusdem sustentationem, manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono celestis gratie uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis Christi fidelibus vere penitentibus, & confessis, qui Ecclesiam dicte domus in Epiphanie Domini, Purificationis, Annunciationis, Assumptionis, atque Nativitatis B. Virginis festivitatum diebus respective, devote visitaverint, & ad constructionem, ampliationem, manutentionem, conservationem, & reparationem, necnon sustentationem predictas, manus porrexerint adjutrices, quinquaginta annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis misericorditer in Domino relaxamus, presentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, quod si visitantibus dictam Ecclesiam, & ad premissa manus porrigentibus adjutrices, aut alias inibi aliqua alia in perpetuum, vel ad certum tempus non dum elapsum duratura per Nos concessa fuerit indulgentia, presentes litere nullius sint roboris, vel momenti. Datum (6) Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X Maii MDXIIII, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Supplex petitio. Indulgentia.

1. *De Serra.*) In *Portugalliæ* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar.
3. *Johannes.*) Hujus nominis *III* Rex *Portugalliæ*: Successit enim patri suo *Emmanueli*.
4. *Emmanuelis.*) Cognomento *Magni*, de quo consulendus *Hieronymus Osorius* in *Emmanuelis vita*.
5. *Ulixbonen.*) *Ulyssiponen.*, vulgo *Lisboa*.
6. *Datum.*) Quædam alia *Indulgentiarum* Diplomata asservantur in Archivo Ordinis hic recensenda.

Anno 1513 Die 15 Septembris.

XIII.

PRo Monasterio Monialium *Vallis Angelorum* prope Oppidum Brugen., Tornacen, Diœcesis, Constitutio sic incipit: *Leo &c. Etsi deceat Romanum Pontificem &c. Dudum siquidem felicis recordationis Julius PP. II Prædecessor noster, cupiens, ut ecclesia Monasterii Monialium per Priorissam gubernari soliti, Vallis Angelorum, Ordinis S. Augustini, prope Oppidum Brugen., Tornacen. Diœcesis, sub cura Fratrum Ordinis Prædicatorum degentium &c. in S. Michaelis Archangeli, & S. Vincentii festivitatibus, ac celebritate omnium Sanctorum, necnon die dedicationis ejusdem ecclesiæ, & ultima Dominica post Pentecosten, a primis vesperis usque ad occasum solis sequentis diei &c. Viginti annos, & totidem quadragenas &c. dictæ, & pro tempore existenti dicti Monasterii Priorissæ, tot Confessores idoneos seculares, vel Religiosos, quot expedire cognoverit, qui diebus festivitatum, celebritatis, & Dominicæ, necnon dedicationis hujusmodi dictam ecclesiam visitantes, eorum confessionibus diligenter auditis, in casibus Sedi Apostolicæ non reservatis duntaxat absolvere & eis pro commissis pœnitentiam salutarem injungere valeant, deputandi, auctoritate, & tenore præmissis licentiam, & facultatem concedimus &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio decimo, Decimo Septimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXIII fol. 163.*

Anno 1514 Die 23 Augusti.

XIV.

PRo Cœnobio Matisconen. Constitutio sic incipit: *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Pastoris &c. Cupientes igi-*

igitur, ut Altare in honorem Passionis Domini nostri Jesu Christi, cum venerando, ac devoto Christi Sepulcro in Ecclesia domus Matiscouen., Ordinis Fratrum Prædicatorum, nuper per dilectum filium Antonium Penucti dicti Ordinis, & Theologiæ professorem, ac Provinciæ Franciæ secundum morem dicti Ordinis, Procuratorem olim Provincialem fundata, & constructa, congruis frequentetur honoribus, & Christi fidelium devotio, ad venerandam Domini Passionem sanctius recolendam peramplius excitetur, ipsique Christi fideles eo libentius ad dictum Altare confluant, quo ex hoc ibidem dono cœlestis gratiæ uberius conspexerint se refectos &c. qui dictum Altare, quod sub titulo, & vocabulo Passionis Dominicæ nuncupari volumus, singulis feriis sextis cujuslibet hebdomadæ anni, ac in inventionis, & Exaltationis S. Crucis festivitatibus, devote visitaverint, & flexis genibus, quinquies orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam, in memoriam, & venerationem, quinque vulnerum Christi, recitaverint, quoties id fecerint, quinque annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pœnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus, ac eadem auctoritate concedimus, quod quoties Christi fideles singulis feriis sextis, festivitatibus sequentibus prædictis, devote visitaverint, & inibi pro quibuscunque defunctis, qui in unitate decesserint, etiam quinquies orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam, etiam flexis genibus, ut præfertur, recitaverint, relaxatio hujusmodi, per modum suffragii ipsis defunctis suffragetur, ac hujusmodi indulgentiam, sub quibusvis revocationibus &c. minime comprehensam fore, sed ab illis exceptam, & exemptam fore decernimus. Volumus autem, quod si alias dictum Altare visitantibus, aut alias aliqua alia indulgentia, in perpetuum, vel ad certum tempus duratura, per Nos concessa fuerit, præsentes literæ nullius sint roboris, vel momenti, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto decimo, Decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XLII fol. 3.*

Anno 1514 Die 16 Novembris. XV.

PRo Elborensi, seu Eborensi, Monasterio B. Mariæ de Paradiso. Constitutio sic incipit: *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dum præcelsa meritorum insignia, quibus Regina Cœlorum Virgo Dei Genitrix sedibus prælata sydereis, quasi stella matutina prærutilat, devote consideramus, & intra mentis nostræ arcana revolvimus, quod in castissimo ejus utero, prout nostri status exigebat necessitas, humanæ salutis gestavit auctorem, & apud eum, quem suis sacris lactavit uberibus, sedulas pro nostrorum remissione peccatorum preces effundit, dignum, quin potius debitum reputamus, ut in honorem sui Nominis dedicata, Ecclesias, & religiosa loca gratiosis remissionum prosequamur impendiis, & indulgentiarum muneribus, decoremus. Cupientes igitur, ut Ecclesia Monasterii Monialium B. Mariæ de Paradiso Elboren. Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prædicatorum degentium congruis frequentetur honoribus &c. qui ecclesiam prædictam, in aliqua ex ejusdem B. Mariæ, & S. Johannis Baptistæ Nativitatis, & ipsius B. Mariæ Annunciationis, Purificationis, & Assumptionis festivitatibus, a primis vesperis, usque ad secundas vesperas cujuslibet festivitatum earundem, devote visitaverint, & ad reparationem &c. viginti annos, & totidem quadragenas &c. Præsentibus, quas sub quibusvis indulgentiarum suspensionibus, & in favorem fabricæ Basilicæ ejusdem S. Petri de Urbe, aut subsidii contra infideles, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam factas hactenus, & in posterum facien., comprehensas non esse decernimus, perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem &c. literæ nullius sint roboris, vel momenti. Datum Corneti Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Qulugentesimo Quarto decimo, Sexto decimo Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Secundo. Blondus.* Ex Archivo Apostolico *Lib. LXXVI fol. 5*, & ex exemplari authentico, cujus autographum est in Monasterio *Eborensi*.

Anno 1515 Die 5 Martii. XVI.

PRo Cœnobio Lugdunensi. Constitutio sic incipit: *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dum præcelsa meritorum insignia &c. Cum igitur, ut Ecclesia domus B. Mariæ Virginis Ordinis Fratrum Prædicatorum Lugdunen. quæ, ut accepimus, per dilectos filios Mercatores, & alios Cives Florentinos, sumptuosissimis lapidibus in honorem ejusdem B. Mariæ Virginis est constructa, ad quam populi multitudo, ob crebra miracula, quæ per ejusdem Gloriosissimæ Genitricis intercessionem quotidie operatur Altissimus in festo Annunciationis ejusdem B. Mariæ annuatim confluit, congruis frequentetur honoribus &c. vere pœnitentibus, & confessis, seu confitendi propositum habentibus, qui ecclesiam prædictam, in Festo prædicto, ac illius Præsentatione, necnon consequentibus diebus ab ortu, usque ad occasum solis cujuslibet Festi, & quatuor aliorum dierum hujusmodi, inclusive, devote visitaverint annuatim &c. Plenariam omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, indulgentiam, & remissionem, auctoritate Apostolica, tenore præsentium elargimur. Et insuper, ut fideles ipsi, ad consequendam indulgentiam hujusmodi aptiores reddantur, eisdem pro tempore existentibus Presbyteros seculares, vel ejusdem, aut cujusvis alterius Ordinis regulares, quot necessarii fuerint, deputandi, ipsisque Presbyteris deputandis, ecclesiam prædictam, pro consequenda indulgentia hujusmodi visitantium, confessiones audire, & illis diligenter auditis, confitentes ipsos, & eorum singulos ab eorum omnibus peccatis, excessibus, & delictis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, præterquam offensæ ecclesiasticæ libertatis, criminum hæresis, & rebellionis, aut conspirationis in personam, vel statum Romani Pontificis &c. auctoritate Apostolica præfata absolvendi, eisque pœnitentiam salutarem injungendi, necnon vota quæcunque per eos emissa, quæ commode adimplere nequiverint, in fabricæ dictæ ecclesiæ, & aliorum præmissorum opera mutandi, & si ultra Marium, seu visitationis liminum eorundem Apostolorum de Urbe, vel S. Jacobi in Compostella, vota emiserint, infirmitate detenti, vel aliqua maxima urgenti necessitate pressi, vota ipsa adimplere nequiverint &c. ad reparationem dictæ ecclesiæ, & alia præmissa, ac juxta eorum facultates, aut arbitrium præfati Prioris erogare, vel transmittere, & quæcunque bona per fideles præfatos male ablata, dummodo quidem restitui debeant, in opus fabricæ, & reparationis, ac aliorum prædictorum commutandi, & ab illorum observatione, & adimpletione liberandi plenam, & liberam dicta auctoritate concedimus facultatem.*

Mandantes sub excommunicationis pœna quibusvis locorum ordinariis, rectoribus, & aliis personis &c. prædictas literas publicare, & publicari facere, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque &c. Volumus autem, quod si &c. seu alias aliqua alia indulgentia &c. concessa fuerit, præsentes nullius fiat roboris, vel momenti. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto decimo, (Stylo Bullarum, æræ communis MDXV) *Tertio Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Libro LXXV fol* 293.

Anno 1518 Die 18 Junii, XVII. PRo Cœnobio Simontoriano. Constitutio sic incipit: *Leo Episcopus, Servorum Dei, universis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ineffabilia Gloriosæ Virginis Dei Genitricis Mariæ meritorum insignia &c. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius nobilis vir Moyses Birzlay de Torgellaka, Dominus in temporalibus oppidi Simontorian., Vesprinen. Diœcesis, unam domum sub invocatione ejusdem B. Mariæ Ordinis Fratrum Prædicatorum cum Ecclesia, campanili, campanis, claustro, refectorio, dormitorio, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum ejusdem Ordinis, ope, & impensa suis in dicto oppido, construi, & ædificari facere cœperit, & pro ejusdem fabricæ perfectione &c. vere pœnitentibus, & confessis, seu confitendi propositum habentibus, dictam ecclesiam in Assumptionis ejusdem B. Mariæ, & S. Georgii Martyris festivitatibus, ac prima die Dominica Quadragesimæ, a primis vesperis, usque ad occasum solis cujuslibet festivitatum, devote visitaverint, & ad perfectionem, conservationem, & fulcimentum prædicta, manus porrexerint adjutrices, pro singulis festivitatibus, & die Dominica hujusmodi, quibus id fecerint, duodecim annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pœnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus. Et cum, sicut etiam accepimus, felicis recordationis Innocentius PP. VIII Prædecessor noster, pro perfectione, & conservatione ecclesiæ S. Andreæ dictæ Diœcesis, per dictum Moysem constructæ, facultatem deputandi in ea certos Confessores, qui accedentes ad eandem ecclesiam infrascriptis casibus absolvant concesserit, ut Christi fideles, eandem ecclesiam B. Mariæ visitantes, animarum suarum salutem, facilius consequi possint, Priori dictæ domus pro tempore existenti, in festivitate Assumptionis hujusmodi, & per duos dies ante, tres, vel quatuor, aut plures Confessores idoneos prædicti, vel cujusvis alterius Ordinis regulares, seu seculares, qui ad ipsam ecclesiam, pro consequenda relaxatione pœnitentiarum hujusmodi accedentium fidelium confessionibus, diligenter auditis, eos, & eorum quemlibet, a quibuscunque criminibus, excessibus, & delictis, quantumcunque gravibus, & enormibus, etiam in casibus Sedi Apostolicæ reservatis, præterquam contentis in Bulla in die Cœnæ Domini legi consueta, absolvere, eisque pro commissis, pœnitentiam salutarem injungere valeant, deputandi auctoritate Apostolica, tenore præsentium, concedimus facultatem, præsentibus quoque sub quibusvis similium indulgentiarum revocationibus, aut suspensionibus &c. nullatenus comprehendi debere. sed ab illis semper exemptas existere decernimus, quoad relaxationem pœnitentiarum perpetuis futuris temporibus, & quoad facultatem deputandi Confessores hujusmodi, usque ad decennium duntaxat valituris. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, Quarto decimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CLXI fol.* 155.

Anno 1514 Die 8 Junii.

Papiense (1) Monasterium Ordinis S. Benedicti committit curæ Fratrum Prædicatorum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XVIII. Dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sancti Apollinaris extra muros Papien. Ordinis Fratrum Prędicatorum.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. DUdum postquam felicis recordationis Innocentius Papa VIII Prędecessor noster per diversas suas in forma Brevis literas, tunc Vicario Generali Ordinis Fratrum Prędicatorum Congregationis Lombardię, ac etiam tunc Priori, & dilectis filiis Fratribus Domus vestrę Sancti Apollinaris extra muros Papien. dicti Ordinis, ut Sancti Benedicti, cui Monasterium ejusdem Sanctę Marię de la C...., S. Martini nuncupatum, extra portam Papien, ejusdem Ordinis Sancti Benedicti unitum extitit, illorumque Abbatissę, & Monialium curam susciperent, eisque de Confessore idoneo providerent, inter alia mandaverat, per pię memorię Alexandrum PP. VI, etiam Prędecessorem nostrum accepto, quod pręfati Generalis, Prior, & Fratres curam, & directionem hujusmodi recusabant, idem Alexander Prędecessor pręfatis & pro tempore existentibus Vicario Generali Ordinis Prędicatorum, & Congregationis, necnon Priori, & Fratribus Domus hujusmodi in virtute sanctę Obedientię, & sub excommunicationis latę sententię pęna, per alias suas literas mandavit, ut contenta in literis Innocentii Prędecessoris hujusmodi effectui quamprimum demandare curarent, ac pro tempore in dictis Monasteriis degentibus Abbatissę, & Monialibus Sacramenta, quoties foret necessarium, ministrarent, vel ministrare facerent, ac easdem Abbatissam, & Moniales, necnon Monasteria hujusmodi, quoties expediret, visitarent, & corrigerent, ac alia in ipsius Alexandri Prędecessoris literis contenta facerent, Et deinde per eundem Alexandrum accepto, quod per dictas suas literas jurisdictioni bonę memorię Ascanii (3) Marię Sancti Viti in Macello Martinin. (4) Diaconi Cardinalis tunc perpetui Administratoris Ecclesię Papien., & pro tempore existentis Episcopi Papien. quoad visitationem, correctionem, & superioritatem Monasterii de Storis, & illius Abbatissę, & Mo-

Monialium pro tempore existentium prężudicium generabatur, pręfatus Alexander Prędecessor prędictas suas literas, etiam per alias sub simili forma ab eo emanatas motu proprio revocavit, & eisdem Vicario, Priori, & Fratribus sub eadem excommunicationis pęna, ne ex nunc de cetero Abbatissam, Moniales, & Monasterium de Storis hujusmodi visitare, corrigere, ac eis ecclesiastica Sacramenta ministrare, seu in illis aliquam superioritatem exercere auderent, inhibuit, & ex nunc Abbatissę, & Monialibus prędictis, ut a Cardinali, & Administratore, vel ejusdem Vicariis, & Officialibus se visitari permitterent mandavit, quarum prętextu pręfatę Abbatissę, & Moniales a cura, & visitatione hujusmodi se abstinuerunt. Et tamen considerarent pro earum parte, & quiete sub cura, & regimine eorundem Vicarii, Prioris, & Fratrum sine prężudicio Cardinalis, & Episcopi prędictorum vivere (5) pręfatus Alexander Prędecessor per alias suas etiam in forma brevis literas Vicario, Priori, & Fratribus pręfatis, tunc & pro tempore existentibus sub censuris, & pęnis Ecclesiasticis in prioribus suis literis contentis, ut Monasteria, & Abbatissam, ac Moniales prędictas suo eorum cura, & gubernatione alias juxta singularum literarum Alexandri Prędecessoris hujusmodi tenorem sine prężudicio jurisdictionis Ordinarii, prędicti Cardinalis, seu Episcopi Papien. pro tempore existentis reciperent, & alia in ipsis literis contenta facerent, etiam quoad confirmationem Abbatissę dicti Monasterii de Storis, ac in illo, & illi annexo Monasterio prędicto administrationem habentium, & illarum inde amotionem facerent de consensu tamen dicti Ordinarii, & quoties confirmatio, & amotio prędictę faciendę essent absque prężudicio jurisdictionis Ordinarii fierent, iisdemque Abbatissę, Monialibus, ac Monasteriis, ut certis, tunc expressis, privilegiis, & exemptionibus gaudere possent, indulsit, prout in singulis literis Innocentii, & Alexandri Prędecessorum hujusmodi desuper confectis plenius continetur. Cum autem, sicut dilectus filius noster Antonius (6) tituli Sancti Vitalis Presbyter Cardinalis, qui dictę Ecclesię Papien. perpetuus Administrator (7) in spiritualibus, & temporalibus per Sedem Apostolicam deputatus existit, suo, & dilectarum in Christo filiarum modernę Abbatissę, ac Conventus, & Monialium dictorum Monasteriorum nominibus, Nobis nuper exposuit Prior, & Fratres prędicti ab annis fere octo, vel circa ab hujusmodi visitatione, & gubernatione cessaverint, dictus Antonius Cardinalis suo, ac Abbatissę, & Monialium prędictarum nominibus hujusmodi Nobis humiliter supplicavit, ut eorundem Abbatissę, & Monialium statui in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui ad ea libenter intendimus per quę Religiosarum personarum presertim feminei sexus statui, & profectui valeat salubriter provideri, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis in virtute Sanctę obedientię, & sub excommunicationis latę sententię pęna eo ipso incurrenda districtius pręcipiendo mandamus, ut Abbatissę, & monialibus dictorum Monasteriorum, nunc, & pro tempore existentibus de idoneo Confessore juxta tenorem literarum Innocentii, & Alexandri Prędecessoris hujusmodi cum eadem facultate absolvendi, providere, easque juxta antiquam, & laudabilem consuetudinem suam visitare, necnon in confirmatione Abbatissę pro tempore, per pręfatum Antonium Cardinalem, & pro tempore existentem Episcopum Papien., seu eorum Vicarium faciendę, pro testibus assistere auctoritate nostra curetis, non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quę dicti Prędecessores in prędictis eorum literis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę VIII Junii MDXIV, Pontificatus nostri Anno Secundo. Mandatum.

1. *Papiense.*) In *Insubria.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 62.
3. *Ascanii.*) E gente *Sfortia*. Adeas *Ciaconium Vit. Pontif., & Cardinal. Tomo III ad an. MCCCCLXXI pag.* 86.
4. *Martinin.*) *Martyrum.*
5. *Vivere.*) Turbatus locus.
6. *Antonius.*) *Ciocchi*, de quo *Ciaconius Vit. Pontif., & Cardinal. Tomo III ad an. MDIII pag.* 291.
7. *Administrator.*) Hinc nonnunquam Cardinalis *Papiensis* vocatur.

De bonis abalienandis (1) in Italia.

Anno 1514 Die 15 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Magistro Generali, ac Vicario Congregationis Sancti Marci Ordinis Prędicatorum. XIX.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PRo pastorali officio nostro, bonorum omnium Ecclesiasticorum, & religiosorum locorum utilitatem afferentes, tenore presentium concedimus, ut pro tempore existens tam Magister Generalis, quam Vicarius Congregationis Sancti Marci Ordinis Prędicatorum, sibi subditis in Italia Conventibus, Fratribus, Monasteriis, Sororibus, seu Monialibus, necnon Collegiis, ac personis utriusque sexus, de Penitentia dicti Ordinis nuncupatis, concedere possit, quod commutare, & vendere possint bona immobilia, quę nunc habent, & in posterum justo titulo habituri sunt, pro evidenti utilitate ipsorum Conventuum, Monasteriorum, vel Collegiorum, proviso tamen quod pretium eorum, si vendantur, centum ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedat, & in emptionem, vel reparationem, & augmentum aliorum immobilium magis utilium, aut necessariorum bonorum cum effectu convertatur. Et ad hoc accedat assensus majoris partis vocalium Conventus, Monasterii, vel Collegii, cujus sunt, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & specialiter felicis recordationis Pauli Secundi Prędecessoris nostri contra alienantes res Ecclesiasticas, ceterisque in contrarium non obs-

obſtantibus quibuſcunque. Datum Romę apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris die XV Junii Anno Domini MDXIV, Pontificatus noſtri Anno Secundo.

1. *Abalienandis.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Bullarum tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar.

Anno 1514 Die 1 Septembris.

F. Johanni de Toledo (1) poteſtatem facit ſacra celebrandi tempore interdicti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XX.

Dilecto filio Fratri Johanni de Toledo Ordinis Prędicatorum Profeſſori.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium. Sinceręs devotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam Eccleſiam gerere comprobaris, ac Religionis zelus, necnon tui generis nobilitas promeretur, ut votis tuis libenter annuamus, ac te, tuique Ordinis domos ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequamur. Hinc eſt, quod Nos, tuis ſupplicationibus inclinati, volumus, & auctoritate Apoſtolica tenore pręſentium concedimus, ut te, qui, ut aſſeris cariſſimi in Chriſto filii noſtri Ferdinandi (3) Hiſpaniarum Regis Catholici, nepos, ſeu conſanguineus, ac dilecti filii nobilis viri Federici de Toledo Ducis de Alba natus, ac Ordinis Fratrum Prędicatorum profeſſor exiſtis, ſeu aliquo ex quatuor dicti Ordinis Fratribus profeſſoribus per te pro tempore eligendis in domo S. Stephani Salamantini (4) ejuſdem Ordinis, exiſtentibus, in eadem domo, tempore interdicti etiam auctoritate Apoſtolica appoſiti, in ſingulis Purificationis, Annunciationis, Viſitationis, Aſſumptionis, & Nativitatis B. Virginis, ac S. Stephani feſtivitatibus, publice, altaque voce, ac campanis pulſatis, Miſſas, & alia divina officia per ejuſdem domus Fratres, dummodo ipſi interdicto Apoſtolica auctoritate appoſito cauſam non dederint, ac eos ſpecialiter interdici non contingat, nec per illos ſteterit quo minus fiat paritio in his, propter quę interdictum appoſitum fuit, per illius Fratres celebrare poſſint, & valeant. Et nihilominus venerabili Fratri Epiſcopo Aſculan., & dilectis filiis Priori S. Vincentii intra, per Priorem, ac Miniſtro S. Trinitatis extra muros Salamantinos Monaſteriorum per Miniſtrum gubernari ſolitorum per pręſentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut unus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios in pręmiſſis efficacis defenſionis pręſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, te, ſeu Fratrem per te eligendum, & in domo exiſtentem hujuſmodi, ac ipſius domus Fratres conceſſione, & voluntate noſtris hujuſmodi pacifice frui, & gaudere, non permittentes te, ac Fratrem exiſtentem, & domum hujuſmodi deſuper quomodolibet moleſtari, contradictores per cenſuras eccleſiaſticas, & alia juris remedia compeſcentes, invocato, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſecularis. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Romę apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die I Septembris MDXIV, Pontificatus noſtri Anno Secundo.

Facultas.

Jo: Cannotius.

1. *Johanni de Toledo.*) Poſtea S. Romanæ Eccleſiæ Cardinali, ut in *Appendice ad Pontificatum Pauli III* dicetur.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 39, ex autographo *Salmanticenſi*.

3. *Ferdinandi.*) Hujus nominis *V*.

4. *Salamantin.*) Seu *Salmanticen.* in *Hiſpania*.

Anno 1514 Die 14 Septembris.

Andegavenſem (1) Confraternitatem (2) de Roſario, & de Pietate variis privilegiis, & indulgentiis ornat.

Ex Archivo (3) Ordinis.

XXI.

Leo Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Supplex petitio. AD Sacram Petri Sedem meritis licet imparibus divina diſpoſitione vocati &c. (4) Dudum ſiquidem felicis recordationis Sixto PP. IV, Prędeceſſori noſtro pro parte quondam Franciſci Ducis, & quondam Margaritę, dum viveret, contoralis Duciſſę Britanniæ expoſito, (5) quod in Ducatu Britannię, & quampluribus aliis locis creſcente fidelium devotione a certo retroacto tempore innovatus erat certus modus, ſive ritus orandi pius, & devotus, qui etiam antiquis temporibus a Chriſti fidelibus in diverſis mundi partibus obſervabatur, videlicet, quod quilibet volens eo modo orare dicebat qualibet die ad honorem Dei, & Beatiſſimę Virginis Marię toties Angelicam Salutationem Ave Maria quot ſunt pſalmi in pſalterio Davidico, videlicet centies, & quinquageſies ſingulis decem ſalutationibus hujuſmodi orationem Dominicam ſemel pręponendo, & iſte ritus, ſive modus orandi pſalterium Beatę Marię Virginis vulgariter nuncupabatur, unde Dux, & Duciſſa pręfati propter ſingularem, & ſinceram, quam ad ipſam Beatam Virginem gerebant devotionis affectum, ritum, ſive modum orandi prędictum ad obſtruenda ora aliquorum detrahentium, cupiebant per Sedem Apoſtolicam approbari, dictus Prędeceſſor eorundem Ducis, & Duciſſę, & aliorum plurimorum in ea parte ſupplicationibus inclinatus, pſalterium, ſive modum orandi prędictum auctoritate Apoſtolica per ſuas literas approbavit, illumque tolerandum fore, & multis fidelibus eo modo orare licere, decrevit, & declaravit, ac univerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus pręſato modo orare volentibus ubilibet exiſtentibus, tunc pręſentibus, & futuris pro qualibet vice,

Nota.

Nota.

qua

qua sic, ut premittitur, orarent, quinquaginta annos, & totidem quadragenas indulgentiarum miseri-
corditer in Domino relaxavit, prout in eisdem literis, quas perpetuis futuris temporibus durare voluit,
plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, & exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum
Johannis Lamberti, Theologię professoris, Prioris, & Fratrum domus Sancti Dominici Andegaven.
Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, alias nonnulli cives Civitatis Andegaven., & alii
Christi fideles pia devotione ducti unam laudabilem Confraternitatem utriusque sexus Christianorum sub
invocatione ejusdem Beatę Marię Virginis de Pietate, & Rosario, sive capelleto, & psalterio nuncupa-
torum in Ecclesia dictę domus, quę ex antiquioribus ex ejusdem Ordinis domibus existit, & in qua mul-
titudo Fratrum in universitate studii Generalis in eadem Civitate vigentis literarum studio insistentium,
& ex solis eleemosynis inibi pie erogatis degentium Domino famulari consueverunt, instituerint, & or-
dinaverint, & illam variis privilegiis, indulgentiis, & concessionibus decorari obtinuerint, pro parte
Johannis Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literis, ac institutioni,
& ordinationi Confraternitatis hujusmodi, necnon omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, con-
cessionibus, largitionibus &c. & aliis quibuscunque eidem confraternitati, & illius Confratribus pro
tempore existentibus quomodolibet concessis robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in premis-
sis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singulos Christi fideles
ad pietatis opera, quantum cum Deo possumus, libenter excitamus, ac animarum salutem sinceris affec- Indulgentiæ.
tibus desideramus, Priorem, & Fratres prędictos, ac eorum singulos, a quibusvis excommunicatio-
nis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati literas Sixti Prędecessoris, & institutionem, &
ordinationem hujusmodi confraternitatis, necnon omnia, & singula privilegia, indulgentias, non ta-
men plenarias, concessiones, donationes, largitiones, & alia quęcunque Confraternitati, & pro tem-
pore existentibus Confratribus prędictis per quoscunque alios Romanos Pontifices Prędecessores nostros,
& alios Prelatos quomodolibet concessa auctoritate Apostolica, tenore presentium approbamus, & con-
firmamus, & perpetuę firmitatis robur obtinere debere decernimus, supplentes omnes, & singulos defec-
tus, si qui in concessionibus Prelatorum, & institutione Confraternitatis hujusmodi forsan intervenerint,
& nihilominus, cum, sicut accepimus, dicta domus nimia vetustate in plerisque ejus ędificiis collapsa,
& ruinę obnoxia existat, ac a quindecim annis citra bis ignis incendio damnum perpassa fuerit, & pro il-
lius restauratione, & manutentione facultates ipsius domus, quę nullos prorsus proventus, seu redditus,
habet, non suppetant, sed sint Christi fidelium suffragia ad hoc plurimum opportuna, ut domus, & ec- Nota.
clesia hujusmodi ad Dei laudem, divinique cultus, & religionis, ac devotionis constructionem, & aug-
mentum debite reparetur, restauretur, construatur, & manuteneatur, ac Christi fideles pro premissis
manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono celestis gratię uberius conspexerint se re-
fectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate
confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus dictę Confraternitatis Confratribus, qui pro manutentione
Fratrum dictę domus pro tempore existentium de bonis sibi a Deo collatis quoscunque denarios Turonen.
monetę currentis annis singulis persolverint, ut aliquem presbyterum idoneum secularem, vel cujus-
vis Ordinis regularem in suum Confessorem, qui vita eis comite, ipsorum Confratrum vota quęcunque
simplicia in alia pietatis opera commutare valeat, eligere possint, ac quod unum, vel duo, Altaria in
Ecclesiis locorum, in quibus eos pro tempore residere contigerit, quem quis infirmus, vel debilibus (6)
aut occupatis semel orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam juxta eorum posse singulis
diebus recitando, aliis autem dictam Confraternitatem ingressis, & ingredi volentibus, & aliis omnibus
Christi fidelibus vere penitentibus, & confessis, seu propositum confitendi habentibus, & dictam Ecele-
siam in Nativitatis Domini nostri Jesu Christi, & Penteeostes, atque feria sexta (7) post Dominicam in Nota.
Passione Domini celebritatibus, exinde Beatę Virginis de Pietate festivitatum, necnon celebritatis om-
nium Sanctorum, & secunda Dominica quadragesimę diebus visitantibus, aut de bonis suis pro premissis
tribuentibus, & ad illam mittentibus, & manus adjutrices porrigentibus, duo, vel tria Altaria per Prio-
rem, & Vicarium dictę domus pro tempore existentem deputata, visitando, & ante quodlibet eorundem
Altarium orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam recitando, omnes & singulas indul-
gentias, & peccatorum remissiones, quas consequerentur si singulis diebus singulas Ecclesias, quę a
Christi fidelibus propter indulgentias stationum consequendas visitari solent, personaliter visitarent,
ipsique Confratres, & eorum singuli, ut singulis diebus totius anni indulgentias visitantibus aliis diebus
dictam Ecclesiam concessas perinde, ac si Ecclesiam ipsam personaliter visitarent, respective consequan-
tur, quodque dicti Confratres, & ipsorum parentes, qui per caritatem ab hac luce Deo uniti decesserint Nota.
per modum suffragii eorundem parentum omnibus bonis, quę in militanti Ecclesia fiunt specialiter parti-
cipes existant, auctoritate prędicta tenore presentium perpetuo indulgemus, & insuper eisdem Confra-
tribus, ac omnibus, & singulis aliis Christi fidelibus vere penitentibus, & confessis, seu propositum con-
fitendi, ut prefertur, habentibus, qui dictam Confraternitatem ingressi fuerint, ac Ecclesiam domus
hujusmodi in supradictis Nativitatis Domini, & Pentecostes, ac Beatę Marię de Pietate festivitatum, nec
non celebritatis omnium Sanctorum, & secundę Dominicę quadragesimę prędictorum diebus a primis
vesperis usque ad occasum solis diei sequentis cujuslibet festivitatum, & dierum eorundem inclusive de-
vote visitaverint, & pro restauratione, conservatione, & constructione, dictę domus, & illius Fra-
trum victibus manus adjutrices porrexerint quadraginta annos, & totidem quadragenas, aliis vero qui
salutationi (8) Beatę Marię Virginis, quę post completorium a dictis Fratribus in Ecclesia domus hujus- Nota.
modi singulis diebus decantatur devote interfuerint, ac pro unitate universalis Ecclesię, & pace Regni,
& pro tempore existentis Regis Francię Altissimo preces effuderint, tres annos, & totidem quadragenas Nota.
de injunctis eis penitentiis misericorditer in Domino relaxamus. Et nihilominus, ut Confratres, & alii
Christi fideles prędicti hujusmodi indulgentias Deo propitio facilius consequi possint, Priori, & Fratri-
bus dictę domus pro tempore existentibus aliquos Confessores idoneos seculares, vel cujusvis Ordinis re-
gulares, qui dictis festivitatum, vel celebritatis, ac secundę Dominicę quadragesimę prędictorum diebus
eorun-

eorundem Confratrum, & aliorum Christi fidelium eonfessionibus diligenter anditis, Ipsos, & eornm singulos in quibusvis easibus dictę Sedi non reservatis absolvere possint in Eeclesia, & domo hujusmodi, neenon plures Prędieatores, qui etiam in Civitate Andegaven., & dicta Dięcesi indulgentias prędictas, & populum ad observationem mandatorum Dei, ejusque Gloriosissimę Marię Virginis Immaculatę Matris laudem, & gloriam, & manus adjutrices ad pręmissa porrigendum exhortari, & monere possint, & valeant, deputandi, plenam, & liberam auctoritate, & tenore prędictis facultatem eoneedimus, ac hujusmodi indulgentias sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, & derogationibus similium, vel dissimilium indulgentiarum, quę a Nobis, & Sede Apostolica, etiam ratione fabricę Principis Apostolorum de Urbe, seu etiam Civitate, vel alias ex quacunque urgenti, & neeessaria eausa, quoties emanarunt, & forsan emanabunt, minime eomprehensas esse, nec comprebendi debere, sed semper ab illis exceptas existere, & illis non obstantibus pręsentes literas, & indulgentias per illas concessas in suis plenis robore, virtute, & efficacia semper remansisse, & remanere juxta illarum continentiam, & tenorem, ae Christi fidelibus ipsis suffragari debere, nec illarum publicationem impediri posse decernimus. Non obstantibus eonstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Ceterum quia diffieile foret pręsentes literas ad singula quęcunque loca &c. deferre, volumus, & etiam dicta auctoritate decernimus, quod illarum transumptis &c. ea prorsus fides adhibeatur &e. quę pręsentibus adhiberetur si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo &c. Si quis &e. Datum Romę apud S. Petrum Anno Inearnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quarto decimo, Deeimo octavo Kal. Octobris, Pontifieatus nostri Anno Secundo.

Notą.

1. *Andegaven.*) Vulgo *Angers*, in *Gallia*.
2. *Confraternitatem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXVIII fol.* 113.
4. *Vocati &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
5. *Exposito.*) Vide *Constitutionem CXXII Sixti IV.* Legitur *Tomo III pag.* 576.
6. *Quem quis infirmus, vel debilibus.*) Turbatus locus.
7. *Feria Sexta.*) Qua festum *Compassionis B. Mariæ Virginis* celebrant Fratres Prædicatores.
8. *Salutationi.*) Quæ incipit *Salve Regina*.

Anno 1714 Die 14 Septembris.

Conservatores creat qui præcedens Diploma servandum curent.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XXII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Del, venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Lugdunen., & Episcopo Redonen., ac dilecto filio Abbati Monasterii S. Florentii Andegaven. Dięcesis, Salutem, & Apostolieam Benedictionem.

HOdie quasdam literas feliels recordatlonls Sixti PP.IV Prędecessoris nostri approbationis modi, seu ritus orandi, Psalterii B. Marię Virginis nuneupati, videlicet recitandi singulis diebus centies, & quinquagesies Salutationem Angelieam singulis deeem Salutationibus hujusmodi Orationem Dominicam pręponendo, & institutionem, & ordinationem Confraternitatls utriusque sexus personarum sub invocatione ejusdem B. Marię de Pietate, de Rosarlo, sive Capelleto, & Psalterio nuncupatę in Ecclesia Domus S. Dominici Andegaven. Ordinis Fratrum Prędieatorum alias institutę, neenon omnia, & singula privilegia, Indulgentias &c. prout in eisdem inde confectis plenius eontinetur. Quocirca &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę, vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, easdem literas, & in eis contenta quęeumque, ubl, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dilectorum filiorum Johannis Lamberti Prioris, & Fratrum dictę Domus, nune, & pro tempore existentium, fueritis requisiti, solemniter publicantes, elsque ln pręmissis efficaeis defensionis pręsidio assistentes, faeiatis, auctoritate nostra, Institutionem, ordinationem, privilegia, donationes, concessiones, & alia in eisdem Literis nostris eontenta prędicta, firmiter observari, ae singulos, quos dictę literę nostrę concernunt, illis paclfice gaudere, non permittentes eos desuper per quoseunque, eontra earundem literarum nostrarum tenorem, quomodolibet indebite molestarl. Contradictores &e. Invoeato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii seeularis, non obstantibus omnibus, quę in dictis literis, voluimus non obstare, seu si aliquibus &e. ab Apostolica sit Sede indultum, qnod interdiel, suspendi &e. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quarto Deeimo, Deeimo octavo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Seeundo.

1. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXVIII fol.* 117.

Anno 1514 Die 2 Octobris.

Ontiniensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXIII.

Leo Episcopns, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Universitatls Oppidi de Ontlnient, Valentinę Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SIncerę devotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam Eeclesiam gerere comprobamini, non indigne meretur, ut petitionibus vestris, qnę ad religionis propagationem, & divini cultus augmentum, ac spiritualem animarum vestrarum eonsolationem pertinere noscuntur, ad exauditionis gratiam admittamus, & ut votivos sortiantur effectus, opem, & operam, juxta commissi Nobis desuper pastoralis Officii debitum, efficaces impendamus. Sane pro parte vestra, Nobis nuper exhibita, petitio eontinebat, quod vos, provide attendentes numerum incolarum, & habitatorum oppidi vestri de Ontinient, Valentin. Dięcesis, benedieente Domino, adeo erevisse, ut passim ipsius oppidi Eeclesia tanti populi ad eam pro divi-

Diplomatis causa.

divinis audiendis, accedentis, vix capax existat, Presbyteros quoque, in eadem Ecclesia residentes, seu illi servientes, ad audiendum in Festo Paschatis dictorum incolarum, & habitatorum Confessiones, nequaquam sufficere, ac ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum, Reformatorum nuncupatorum, & illius personas, propter eorum laudabiles mores, vitę sanctimoniam, & verbi Dei prędicationem, geritis, devotionis affectum, in quodam loco intra pręfatum oppidum ad hoc convenienti, & per vos jam deputato, unam Domum sub invocatione Sanctorum Johannis Baptistę, & Johannis Evangelistę (3) pro perpetuis usu, & habitatione aliquorum Fratrum dicti Ordinis, cum Ecclesia, campanili humili, campana, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari facere proponitis, si vobis ad hoc Apostolicę Sedis auctoritas suffragetur. Quare pro parte tam vestra, quam dilecti filii Philippi Scarner (4) moderni Vicarii Provincialis Congregationis dictorum Fratrum Reformatorum in Provincia Aragonię juxta morem dicti Ordinis, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis unam Domum sub invocatione, & in loco pro usu, & habitatione prędictis, ad instar aliarum Domorum Ordinis, & Congregationis eorundem, construi, & ędificari faciendi, ut pręfertur, & dicto Vicario in illam, postquam constructa fuerit, aliquot dictorum Ordinis, & Congregationis Fratres de eorum superiorum consensu introducendi, eisque Domum prędictam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam, & facultatem concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, pium, & laudabile desiderium vestrum hujusmodi plurimum in Domino commendantes, vosque, & singulares personas ex vobis, & dictum Philippum Vicarium a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum duntaxat pręsentium consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, vobis unam Domum sub invocatione, & loco prędictis, cum Ecclesia, campanili humili, campana, claustro, dormitorio, Refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis Officinis, pro perpetuis usu, & habitatione dictorum Fratrum, ad instar aliarum Domorum hujusmodi, construi, & ędificari faciendi, & dicto Vicario in eam, postquam constructa, & ędificata fuerit, aliquos eorundem Ordinis, & Congregationis Fratres, de eorum Superiorum consensu, introducendi, necnon eidem Vicario, & Fratribus Domum prędictam recipiendi, & perpetuo inhabitandi, licentiam, & facultatem concedimus: Necnon Fratribus in dicta Domo pro tempore degentibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, exemptionibus, Immunitatibus, libertatibus, favoribus, & indultis, quibus alii aliarum Domorum dictorum Ordinis, & Congregationis Fratres utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, utantur, potiantur, & gaudeant, de specialis dono gratię indulgemus, jure tamen dictę Parochialis Ecclesię, & alterius cujuslibet in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, qua prohibetur, ne qui Ordinum Mendicantium Fratres nova loca ad habitandum recipere pręsumant absque Sedis prędictę licentia speciali, faciente plenam, & expressam ac de verbo ad verbum, de prohibitione hujusmodi mentionem, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & Consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. absolutionis, concessionis, & indulti infringere, vel &c. Datum in Civitate Castellana Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo quarto, Sexto Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Facultas.

1. *Ontinien.*) In Regno *Valentiæ*, in *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo exemplar authenticum ex autographo *Ontinien.*
3. *Sanctorum Johannis Baptistæ, & Johannis Evangelistæ*.) Nunc *Sanctorum Johannis, & Vincentii Ferrerii*.
4. *Philippi Scarner*.) Vel *Escarner*, ut legitur apud *Franciscum Diago*, qui *Philippi* meminit *Histor. Provinciæ Aragoniæ Lib. I Cap. XLVIII pag. 80.*

Provinciam Bæticam (1) dividit ab Hispanica, & Decretum contra diuturnitatem (2) Priorum &c. renovat.

Anno 1514 Die 10 Octobris.

Ex Archivo (3) Ordinis.

XXIV.

Dilecto filio Thomę (4) de Vio Cajetano Magistro Generali Ordinis Prędicatorum.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXposuisti Nobis, quod Fratres Ordinis Prędicatorum Provincię Hispanię in proxime pręterito suo Capitulo Provinciali concluserunt, dictę Provincię divisionem in duas Provincias, vitę regulari, quieti Fratrum, ac paci utilem satis, & necessariam esse; Eo maxime quia propter ejus amplitudinem, Conventuum a se invicem distantium, vix ab uno Provinciali tota visitari potest; propter quod etiam mutatio Fratrum molestissima est; quodque, quia sine Apostolica auctoritate non possit hęc divisio fieri, te rogaverunt, ut nostram, ac opportunam auctoritatem impetrares, utque providere dignaremur de benignitate Apostolica humiliter supplicasti. Nos, tranquillum statum omnium Religiosorum, pręsertim regulariter viventium, fovere, gratiisque, ac favoribus augere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tenore pręsentium dividimus dictam Provinciam secundum morem dicti Ordinis Prędicatorum in duas Provincias in dicto Ordine, dividendo situm earum flumine Anę (5), vulgariter Guadiana nuncupato, ita quod citra sit & vocetur Provincia Hispanię, contineatque omnia loca ibidem pręsentia, & su-

Diplomatis causa.

Divisio.

& futura, personarumque utriusque sexus etiam tertii habitus, & personas ipsas, quę ad dictum Ordinem quomodolibet ibi spectant, solitumque hactenus locum Provincia Hispanię in dicto Ordine teneat; ultra vero sit, & vocetur Provincia Andalogię (6), reliquum, ut de altera dictum est, continens. Itaque utraque Provincia habeat proprium Provincialem, & gaudeat utraque Provincia, & uterque Prior Provincialis, & omnia utriusque pro tempore membra, omnibus exemptionibus, & gratiis, seu privilegiis, quibus ceterę dicti Ordinis Provincię, & reliqui Priores Provinciales gaudent, & in posterum gaudebunt: Volumus autem, & tenore presentium statuimus, ut in utraque Provincia locum habeat in omnibus, & per omnia statutum de duratione Pręsidentium per felicis recordationis Julium Papam II Prędecessorem nostrum in toto Ordine prędicto, quamvis revocatum in parte dicatur, his duntaxat exceptis, & adjunctis, quod Priores Conventuales possint durare triennio, & possint reeligi, aut alias Priores fieri in eodem Conventu post annum immediate sequentem terminum pręcedentis Prioratus sui in eodem Conventu. Priorissę vero Monasteriorum, & Collegiorum Sororum Tertii habitus Collegialiter viventium possint quadriennio tantum durare, & possint vacante Prioratu immediate reeligi, aut Priorissę ibi fieri, si ex quinque partibus Sororum Monasteriorum, seu Collegiorum quatuor vellent unanimiter eandem iterum immediate pręfici; quicquid autem secus contra hujus statuti durationem, reelectionem, aut iteratam pręfectionem fieri contigerit, irritum, & inane esse decernimus. Statuimus quoque quod prębendę, quas in Collegio Vallisoletano hactenus habuerunt, quę de cetero spectabunt ad Provinciam Andalogię apud eos, & dictam Andalogię Provinciam maneant, sicut hactenus habuerunt, cum essent pars Provincię Hispanię, non obstante quod Provincialis Andalogię non juret servare statuta dicti Collegii. Et quod possit dicta Provincia Andalogię assignare pro tempore in Conventu S. Stephani Salmanticen. pro studio decem Fratres pro contributionibus consuetis. Volentes quod quilibet Frater, qui extra Conventus, & loca suę Provincię invenietur, in altera harum in hac divisione assignatus, sit assignatus tenore pręsentium in Conventu suo, cujus est filius, possitque a suo superiori, de eo, & tunc, & post, aliter disponi: per hoc tamen non intendimus mutare eum, qui nunc est Prior Provincialis Provincię Hispanię ab officio, & cura novę Provincię Hispanię, sed ipsum relinquimus super novam Provinciam Hispanię, ac si super ipsam tantum hactenus fuisset; committimusque nihilominus tibi, ac mandamus, ut petitionibus, quas dicti Capituli Provincialis Desinitores tibi obtulerunt in bujus divisione examinandas, ac prout tuę videbitur discretioni moderandas, post maturam discussionem, prout tibi videbitur, satisfacias, & his quę ordinaveris, ac pręceperis, nostra, quam tibi per pręsentes concedimus, auctoritate, perpetuę firmitatis robur adiicere possis. Non obstantibus Constitutionibus, Ordinationibus, ac privilegiis Apostolicis, necnon dicti Ordinis confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, etiamsi de eis, & dicto Ordine, ac Provincia, eorumque totis tenoribus expressa, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, & non per clausulas generales idem importantes, mentio habenda esset, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum in Civitate nostra Viterbii sub annulo Piscatoris die X Octobris MDXIV Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Bæticam.*) Seu *Andaluzia*. Notandum tamen quod *Bætica* latius patet quam *Andaluzia*.
2. *Diuturnitatem.*) De qua in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.IV.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar.
4. *Thoma.*) Cujus mentio in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
5. *Ana.*) Fluvius ex magnis *Hispaniæ Tarraconen.*
6. *Andalogia.*) Seu *Andaluzia*.

Anno 1514 Die 10 Octobris.

XXV.

Ne Moniales exeant (1) e Monasteriis sine licentia Magistri Ordinis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Thomę (3) de Vio Cajetano Ordinis Prędicatorum Generali Magistro.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXposuisti Nobis, mulieres aliquas, tui Ordinis curę commissas, pretextu facultatum ab Apostolica Sede, vel ejus Legatis, aut quomodolibet alias concessarum, absque propriorum Prelatorum consensu a Monasteriis exeuntes, postquam vel vagatę, vel ad placitum extra commoratę fuerint, ad Monasterium redire volentes, prębere aliis Monialibus, vel Sororibus exemplum vagandi, & redeundi, non sine scandalo, & inquietudine illarum, quod absit. Hinc, ut providere dignaremur de benignitate Apostolica humiliter supplicasti. Nos commune bonum Monasteriorum, ac Collegiorum particularium personarum commodis pręponentes, & tuis in hac parte supplicationibus inclinati, & ampliori gratia communem statum fragilis sexus tueri cupientes, tenore pręsentium, quod nullum sub tui Ordinis Obedientia Monasterium, sive Collegium mulierum teneatur recipere quamcunque Sororem, seu Monialem, quę sine Magistri Generalis licentia concessa Monasterium, seu Collegium exierit totaliter, vel ad tempus, & ob quamcunque causam, cujuscunque facultatis ab Apostolica Sede, vel alias in posterum concedendę pretextu, & quod habentibus ex nunc, & pro tempore licentiam hujusmodi exeundi, possit quilibet earum superior terminum statuere duorum mensium, vel circa, infra quem aut concedantur sine spe redditus, aut authentice renuncient tali gratię, ne sit Monasterium in continua molestia, & si infra hujusmodi statutum terminum, neutrum fecerit, cassare, annullare, atque irritare gratiam hujusmodi possit; non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis, gratiis, concessionibus, facultatibus cuicunque Officio, Ordini, loco, aut personę in posterum concedendis, quavis auctoritate cum clau-

Decretum renovat, ut supra.

Nota.

Decretum.

clausulis derogatoriarum derogatoriis fortioribus, & insolitis, etsi specialis, expressa, ac individua, & de verbo ad verbum, & non per Clausulas Generales id importantes, mentio habenda esset, ceterisque contrariis quibuscunque, per presentes Apostolica auctoritate concedimus. Datum in Civitate nostra Viterbii sub Annulo Piscatoris die X Octobris MDXIV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

P. Bembus.

1. *Exeant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Lit. XIII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol. 39* ex autographo *Salmanticensi.*

3. *Thoma.*) De quo in *Appendice ad presentem Pontificatum.*

Anno 1514 Die 28 Octobris.

De constituenda Gallicana Congregatione (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Thome (3) de Vio Cajetano, Generali Magistro Ordinis Predicatorum.

LEO PP. X. XXVI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CArissimus in Christo filius noster Ludovicus (4) Francorum Rex Christianissimus pro suo erga tuum Ordinem pio affectu nuper ad Nos scripsit, non parum se cupere, ut eas tui Ordinis domus, que reformate in suo Regno Congregationis (5) Hollandie sunt, ita ab ipsa Congregatione sejungendas curaremus, ut ex eisdem nova, & Gallica Congregatio constituatur. *Diplomatis causa.* Cur autem hec fieri cupiat, rationes adjecit multas, & graves, que, & pro tante Majestatis interventu, & pro cause, reique ipsius dignitate, etiam Nobis probate sunt, hoc enim ipsum, & Nos quoque preter Regis ipsius intercessionem, variis justisque rationibus desideramus, presertim cum dilecti filii nostri Nicolaus (6) tituli S. Prisce, & Julius (7) S. Marie in Dominica S. R. E. Presbyter, & Diaconus Cardinales de Flisco, & de Medicis, quibus idem Rex, ut accepimus, de hoc scripsit, rem hanc valde Nobis commendent. Itaque speramus salubrem Religionis, & observantie propagationem in tuo Ordine proventuram esse, si domus ille a sua Congregatione Hollandie, ejusque Vicarii, ac Prelatorum obedientia separentur, & novam Congregationem, quam Gallicam appellent, constituant, sic enim domus hujusmodi ob earum propinquitatem commodius, sepius, & diligentius visitabuntur, & Fratres in eisdem commorantes fidelius, libentius, & citius sese mutuo adjuvabunt. Que omnia tot tantisque in una societate conjunctis nationibus multa incommoditate intelleximus fieri. Quam ob rem non solum Regis illius supplicationibus inclinati, sed motu etiam proprio, & de nostra liberalitate, & ex certa scientia nostra, tibi tenore presentium, auctoritate Apostolica committimus, & mandamus, ut dictam Hollandie Congregationem sic dividas, quod unam novam Congregationem crees, ex eis Conventibus reformatis dicti Ordinis in locis subditis dominio dicti Regis, concludendo sub eadem alios Conventus reformatos Provincie Francie, secundum morem dicti Ordinis, qui hactenus sub Congregatione Hollandie fuerunt, qui voluntarii intra terminum (8) a te prefigendum declarabunt, se velle ad dictam novam Congregationem Gallicam spectare. *Mandatum.* Ne autem utranque Congregationem sine capite remanere contingat, cum is, qui impresentiarum est Congregationis Hollandie Vicarius Generalis (9) de Natione Gallicana sit (10), etiam, & verisimiliter, facta divisione, aliis Conventibus sub Congregatione Hollandie manentibus, preesse non poterit, committimus similiter tibi, & mandamus, ut ipsum Vicarium Congregationis Hollandie a suo officio absolvas, & tam in ea, quam in nova Congregatione Gallica ereanda singulos Fratres instituas, qui vices gerant Vicarii Generalis cum auctoritate, quam duxeris conferandam, donec in utraque Congregatione suus Vicarius Generalis electus, confirmatus, & presens in Congregatione extiterit. *Nota.* Et ut firma dicte nove Congregationis vita regularis perseveret, modum postulandi Vicarium illius Congregationis, ejusque in officio durationem, & tam ipsius Vicarii, quam Deffinitorum, ac Capituli Congregationis hujusmodi potestatem pro tempore decernas, & reliqua ordines, que ad id judicaveris (11) opportuna. Volentes cum creata fuerit hujusmodi Congregatio ipsa, ut omnia ejus quomodolibet membra pro tempore gaudeant omnibus, privilegiis gratiis, indultis, exemptionibus, & favoribus, spiritualibus, & temporalibus, quibus Congregatio Hollandie gaudet, ac in posterum gaudebit, salva in omnibus, & per omnia potestate Magistri Generalis totius Ordinis, hoc exceptò, quod ad acceptationem alicujus in Magistrum, aut Baccalaureum in Theologia compelli non possint, nisi dicte Congregationis Capituli consensus accesserit; non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, aut cujuslibet Provincie vel Congregationis Hollandie privilegiis, gratiis, exemptionibus, statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione, etiam Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, necnon quibusvis literis Apostolicis etiam in forma Brevis Ordini, Provincie, vel Congregationi predictis, aut quibuscunque eorum domibus, vel personis, sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis, concessis: quibus omnibus, illa, etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus, non per hujusmodi clausulas generales, etiam specialem mentionem importantes, sed specifica, individua, ac de verbo ad verbum, seu quevis alia mentio habenda esset, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad premissa specifice, & expresse derogamus, aliisque contrariis quibuscunque. Datum Rome apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XXVIII Octobris MDXIV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Congregatione.*) Adeas eruditum nostrum *Bernardum de Jonghe* in *Belgio Dominicano Tractatu Praeliminari* §. *VI* pag. 10.
2. *Archivo*,) In quo Autographum, & exemplar authenticum.
3. *Thoma*,) De quo in *Appendice ad praesentem Pontificatum*.
4. *Ludovicus*.) Hujus nominis *XII*.
5. *Congregationis*.) Consulendus Auctor mox laudatus necnon *Constitutio XCV*.
6. *Nicolaus*.) De quo saepius dictum fuit.
7. *Julius*.) Mediceus, de quo *Ciaconius Vit. Pontif.*, & *Cardinal. Tomo III in Leone X pag.* 338.
8. *Terminum*.) Annum unum.
9. *Vicarius Generalis*.) Is erat Frater *Marinus Quirot*, Sic legitur in literis, quibus *Cajetanus* Congregationem *Gallicanam* creavit. *Bernardus* vero de *Jonghe* scribit *Cuyrot*.
10. *Sit*.) Electus fuerat *Metis* hoc eodem anno. Alumnus erat Conventus *Ebroicensis*.
11. *Judicaveris*.) Hinc sequens Diploma.

In Dei Filio sibi carissimis universis, & singulis Patribus, & Fratribus Conventuum reformatorum Provinciae Franciae Ordinis Praedicatorum F. Thomas de Vio Cajetanus Sacrae Theologiae Professor, ac totius ejusdem Ordinis humilis Magister Generalis, & servus, salutem, & Spiritus Sancti consolationem.

Sanctissimus D. N. Papa instante Christianissimo Francorum Rege per literas Sanctitatis suae in forma Brevis commisit, & mandavit mihi, ut Congregationem Hollandiae sic dividam, quod unam novam Congregationem, quae Gallicana dicetur erecm ex Conventibus reformatis dicti Ordinis in locis subjectis dominio ejusdem Christianissimi Regis, concludendo sub eadem alios Conventus reformatos dictae Provinciae, qui hactenus sub Congregatione Hollandiae fuerunt, qui voluntarii intra terminum a me praefigendum declarabunt se velle ad Congregationem novam Gallicanam spectare, quodque eum, qui impraesentiarum est Vicarius Congregationis Hollandiae a suo officio absolvam, & in unaquaque Congregatione singulos Fratres instituam, qui vices Vicarii Generalis gerant cum auctoritate, quam eis duxero conferendam, donec in utraque Congregatione Vicarius electus, confirmatus, & praesens in Congregatione extiterit, aliaque disponam, & ordinem, quae pro vitae regularis observatione judicavero opportuna, prout in Ipsis literis Apostolicis plenius continetur, Volens ergo Apostolicis mandatis, ut par est, obtemperare, per praesentes ex commissione Apostolica sejungo, & separo a Congregatione Hollandiae omnes, & singulos Conventus dicti Ordinis, & Provinciae reformatos in locis subjectis dominio Christianissimi Francorum Regis, & ex eis unam novam Congregationem constituo, & creo, quam Gallicanam nuncupari volo, quae gaudeat omnibus gratiis, privilegiis, exemptionibus, & indultis, quibus Sanctissimus D. Papa noster eam per literas Sanctitatis suae gaudere vult. Concludo autem sub eadem Congregatione Gallicana Conventus reformatos dictae Provinciae Franciae extra loca subjecta dominio Christianissimi Francorum Regis, qui hactenus fuerunt de Congregatione Hollandiae, qui intra annum a data praesentium, quem terminum ex nunc eis harum tenore praefigo, declaraverint se velle ad illam spectare, de qua sua voluntate, & declaratione teneantur facere scriptionem publicam, ut hujusmodi declaratione facta censeantur, & sint de dicta Congregatione Gallicana, nec liceat eis ex post resilire ex voluntate sua hujusmodi. Absolvo etiam harum vi R. P. F. Marinum Quirot Magistrum ab officio Vicariatus Congregationis Hollandiae, & facio eum in nova Congregatione Gallicana Vicegerentem Vicarii Generalis, cum ea auctoritate, quam Vicarii Generales Provinciarum Ordinis, mortuis, vel amotis Provincialibus in suis Provinciis habere consueverunt, donec novae Congregationis hujusmodi Vicarius Generalis electus, seu postulatus, & confirmatus, praesens in Congregatione extiterit, postulationem autem, & electionem novi Vicarii pro hac vice decerno fieri debere a Prioribus Conventuum, & singulis sociis secundum constitutionem electis, ac Magistris in Theologia ex ipsa Congregatione existentibus, & ad quam postulationem faciendam teneatur dictus Vicegerens, eos ad quos spectat ad locum idoneum intra duos menses convocare a notitia praesentium, nisi ex rationabili causa de consilio discretorum duxerit eam differendam per duos, vel tres alios menses. Hortor autem Patres ad novi Vicarii electionem, seu postulationem conventuros, ut de modo eligendi, vel postulandi Vicarium pro tempore, ejusque auctoritate, & duratione, ac de auctoritate Capituli Congregationis potestate, & Diffinitorum ejus diligenti collatione habita mihi consilium suum significent, ut possim de omnibus ad utilitatem, & profectum vitae regularis providere, ne vero Conventus nationum illarum, quae extra dominium Christianissimi Regis sunt interim dum deliberant de accessione facienda sint sine directione, per praesentes declaro, & volo, ut Vicarii substituti illarum nationum, qui fuerunt tempore publicationis harum literarum maneant in suo officio cum eadem auctoritate, quam tunc habent, donec Conventus suam voluntatem declaraverit, quo facto Vicarius Generalis illius Congregationis, cui adhaeserunt de eis disponat, prout videbitur ei expedire. In quorum omnium fidem, & robur praesentes sigillo officii mei feci muniri. Romae 3 Novembris 1514, Assumptionis nostrae Anno Septimo.

Sam

Sarnensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Anno 1515 Die 31 Januarii.

XXVII.

Leo Episcopus, Servus Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario ven. Fratris nostri Episcopi Sarnen. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Piis fidelium votis &c. (3) Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Guillelmi Groteville de Ursinis, (4) Comitis Sarnen. Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipse ob singularem devotionis affectum, quem ad B. Dominicum, & illius ordinem gerit, cupit illi quelibet ex bonis suis tribuere, & quandam domum in honorem, & sub invocatione B. Marię Virginis de Gratia pro usu, & habitatione Sororum Ordinis S. Augustini, suis sumptibus, & expensis ędificare, si ei ad hoc Apostolicę Sedis auctoritas suffragetur. Quare pro parte dicti Guillelmi Comitis Nobis fuit humiliter supplicatum ut in Civitate Sarnen. in aliquo ad id idoneo, & decenti loco, dictam domum construendi, & ędificandi, licentiam concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, pium, & laudabile propositum dicti Guillelmi plurimum in Domino commendantes, ipsumque Guillelmum a quibusvis excommunicationis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati discretioni vestrę &c. mandamus, quatenus dicto Guillelmo Comiti, unam domum sub dicta invocatione in dicto loco cum Ecclesia, campanili humili, campanis, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis, pro usu, & habitatione Sororum dicti Ordinis, sub cura Fratrum Prędicatorum, sine alicujus prejudicio construendi, & ędificandi, seu construi, & ędificari faciendi, ac dilectam in Christo filiam Vigilantem Curratus de Nuceria, Sororem domus S. Annę Nucerin. (5) dicti Ordinis, quę, ut dictus Guillelmus asserit, in ętate senili constituta, ac institutis regularibus dicti Ordinis sufficienter instructa, bonisque moribus, vita, atque doctrina munita existit, de dicta domo S. Annę ad domum B. Marię hujusmodi, ut inibi Sorores introducendas, doctrina, moribus, ac laudabili disciplina, necnon regularibus institutis imbuat, de sui superioris licentia, transferendi, licentiam auctoritate nostra concedas, Nos enim si licentiam hujusmodi, per te vigore pręsentium concedi contigerit, ut pręfertur, dictę Vigilanti, necnon Priorissę pro tempore existenti, & Sororibus dictę domus B. Marię postquam constructa fuerit, ut aliquem idoneum Sacerdotem dicti Ordinis regularem bonę vitę, & conversationis, in earum Confessorem, & Capellanum, qui eis Missas, & alia divina officia celebret, confessiones audiat, & ecclesiastica Sacramenta ministret, eligere, illisque, ac dictę domui, ut omnibus, & singulis privilegiis immunitatibus, gratiis, favoribus, indultis, & prerogativis, quibus alię domus, & Sorores dicti Ordinis in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ipsę quoque uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant, jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus &c. quibuscnnque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quarto decimo (6), Pridie Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Sarnen.*) Vulgo *Sarno*, in Regno *Neapolitano*. Urbs autem *Sarnensis* ad radices montis posita est, ubi Sarnus fluvius.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXVIII fol.* 100.
3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *De Ursinis.*) Nobilissima gens est, de qua sæpe dictum fuit.
5. *Nucerin.*) De qua sæpius.
6. *Quarto decimo.*) Stylo Bullarum, æra vero communi *MDXV*. Hinc emendandus *Papebrochius in Conatu Chronico Historico ad Catalogum Pontificum Parte II in Leone X pag.* 151, ubi hæc habet; *Ab hoc tempore habemus anni civilis initium in Bullis, Brevibusque Pontificum ferme continuo affixum Kalendis Januariis.* Contrarium certe probant præsens *Constitutio*; sequens, in qua annus *MDXV* asc ribi debuisset: Constitutio *X* data anno Incarnationis *MDXIII*, Tertio Idus Martii, Pontificatus Leonis *X* anno Primo, in qua legendum esset *MDXIV*. Constitutiones *XL*, & *XLI* datæ anno Incarnationis Dominicæ *MDXV*, Septimo Idus Februarii, Pontificatus anno Tertio. Constitutio *III* data anno *MDXVI* Tertio decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus anno Quinto, & Constitutiones *LXV*, *LXVI*, *LXVII*, *LXVIII*, *LXIX*, *LXXI*, *LXXII*, *LXXIII*, *C*, *CI*, *CII &c.*

De stipe Fratribus Indis (1) eroganda.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Anno 1515 Die 31 Januarii.

XXVIII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus, prȩsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Pastoris ęterni, qui pro generis humani salvatione in pretium se contulit, vices, licet immeriti, gerentes in terris, fideles quoslibet ad ea frequenter excitamus, per quę suarum per amplius consequi valeant salutem animarum. Cum itaque, sicuti accepimus, dilecti filii Thomas Gratiadei, & Petrus, Presbyteri, ac Georgius Diaconus, Fratrum Prędicatorum, & Minorum, ac Eremitarum Sancti Augustini Ordinum respective professores, qui ex India, & terra nuncupata Presbyteri Johannis (3) originem trahunt, Sanctum Sepulcrum Dominicum, ac Ecclesiam Sancti Jacobi in Compostella de licentia suorum superiorum visitaverint, & deinde ad Almam Urbem Romam personaliter se contulerint, ad domos eorum redire, & denuo sepulcrum hujusmodi visitare intendant, & cum in maxima calamitate, & inopia constituti existant, Christi fidelium suffragia sint eis ad hoc plurimum opportuna, Nos cupientes eorundem Thomę Gratiędei, Petri, & Georgii opportunę subventioni salubriter providere, universitatem ves-

vestrarum attente requirimus, & hortamur, nihilominus in remissionem peccatorum vestrorum vobis injungentes, quatenus eisdem Thomę Gratiędei, Petro, & Georgio, aut alicui eorum de bonis vobis a Deo collatis pias eleemosynas, & caritativa subsidia irrogetis, ut per piam subventionem vestram ad propria redire, & sepulcrum predictum peregre visitare possint. Nos enim de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, qui eidem Thomę Gratiędei, Petro, & Georgio, seu alicui eorum pro reditu, & peregrinatione hujusmodi de bonis eis a Deo collatis manus porrexerint adjutrices, quoties id fecerint, centum dies de injunctis pęnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus, pręsentibus, quas per quęstores deferri prohibemus, post biennium minime valituris. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quarto decimo, Pridie Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Indis.*) Ex hoc Diplomate firmantur ea, quæ dicta sunt in *Notis ad Constitutionem CXXVII Alexandri VI.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro II de mixtis An. I, & II Leonis X pag. 46.*

3. *Presbyteri Johannis.*) Sic vocatus est Rex, qui rerum longe lateque potiebatur in *India*. Unde vero sic dictus fuerit inter scriptores non convenit. Quod, humilitatis ergo, *Presbyteri* nomen Rex ille *Johannes* optaverit sibi, censet *Gaufredus Vosiensis I Parte Cap. 6*. Hoc ipsi nomen inditum fuisse, quia genus duceret a quodam *Johanne Presbytero Nestoriano*, auctor est *Du Cangius in Glossario*. Consulendus idem in *observationibus ad Joinvillam*. Adeas etiam, si placet, *Morerium in Dictionario Historico*, & Auctores quos laudat, *Gregorium Abul-Farajum in Histor. Dynastiae. pag. 280*, *VVaddingum in Annal. Minorum ad an. MCCCV*, & *spicilegium Acherianum Tomo VIII pag. 379.*

Anno 1515 Die 23 Februarii.

De modo quo fieri debeant electiones (1) Canonicæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIX.

LEO PP. X.

Universis, & singulis Fratribus Congregationis S. Marci, sive Thusciæ Romanę Provincię Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXposuit nobis dilectus filius Thomas (3), vestri Ordinis Magister Generalis, quod licet ipse cum multorum Fratrum vestrorum consilio, pro quiete, & pacifica libertate votorum in Electionibus, & in aliis quibusdam rebus, quantum in se fuerit, ordinaverit, ac statuerit, quod vota singulorum sic essent secreta, ut nullus posset scire determinate alicujus personę votum, ac per hoc electiones fierent per viam compromissi, ita limitati, ut scilicet a compromissario, seu compromissariis eligatur, qui a majori parte omnium eligentium, & una amplius voce, ac si esset nominatus per schedulas singulorum, in quibus nomen tamen unius eligendi scriptum esset, alia vero quę circa determinatas personas fieri suffragia solent, ut recipere aliquem ad habitum, vel professionem, instituere aliquem in Syndicum, & alia hujusmodi, per fabas albas, & nigras, vel aliquid simile fierent. Verum quia in dubium verti posset, an in Electione per viam compromissi sic limitati requiratur consensus omnium in hanc formam, & sic confirmatori per hoc auferretur via discernendi ex Decreto Electionis meritum eligentium, ut Nos providere dignaremur de benignitate Apostolica, humiliter supplicavit. Nos, attendentes, pacem ipsam esse quid pręcipuum bonum, pręsertim eorum, qui in Religione vivunt, & in Electionibus libertatem votorum maxime esse fovendam, hujuscemodi supplicationibus inclinati, tenore pręsentium Apostolica auctoritate literas Magistri Generalis prędictas, quas una cum contentis in eisdem, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro expressis habemus, approbantes, statuimus, & decernimus, ut non solum in vestra Congregatione, sed etiam in universo Prędicatorum Ordine in Monasteriis Sororum curę dicti Ordinis commissis in omnibus electionibus dicta forma, ut pręfertur, probari possit: ita tamen, quod duę partes eligentium consentiant in eam formam, cum non sit verisimile duas partes consensuras in dicta forma, debito zelo postposito. Vos itaque hortamur in Domino, ut in favorem pacis, hujusmodi formam amplectamini, & nihilominus mandamus vobis, ut alia, quę per suffragia absque canonica electione circa determinatas personas, per vos concludenda sunt, collatione prius facta, & auditis omnibus volentibus aliquid in negotio, de quo agitur, dicere, cum ad vota pervenerint per fabas, vel simile, vota nonnisi secreto dentur, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIII Februarii MDXV Pontificatus nostri Anno Secundo.

Mandatum.

1. *Electiones.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien. pag. 64*, & *Libro B. fol. 473*. Legitur in Actis *Salmanticensis* Capituli Generalis anni *MDLI*. Autographum habes *Venetiis* in Cœnobio SS. *Johannis, & Pauli.*

3. *Thomas.*) *De Vio Cajetanus*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

In-

Anno 1515 Die 28 Martii.

Indulgentia (1) Plenaria pro Capitulo Generali.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXX.

L F O PP. X.

Universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

A Supremo Patrefamilias, meritis licet insufficientibus in domo Domini dispensatores effecti, thesaurum dominicum divinitus Nobis commissum, sic dispensare Nos convenit, ut illius erogatione populum Christianum Domino acceptabilem, & bonorum operum, ac Religionis, pręsertim Ordinis Fratrum Pręadicatorum sectatorem reddere valeamus, & Fratres pręedictos pro rebus fidei Orthodoxę in unum convenientes, & alios Christi fideles, ad complacendum Deo, quasi quibusdam allectivis muneribus, Indulgentiis videlicet, & remissionibus invitemus, ut exinde reddantur divinę gratię aptiores, & fides ipsa felicia exinde suscipiat incrementa. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii pręedicti Ordinis Pręedicatorum professores pro laudabili reformatione cunctarum personarum sub regulari habitu dicti Ordinis Altissimo dedicatarum, eorum Capitulum Generale in Civitate Neapolis in Conventu S. Dominici, in Festo Penteceostes proxime futuro celebrare intendant, ad cujus celebrationem viri utique, zelo religionis, & literarum scientia, ac morum probitate pręditi, ipsius Ordinis professores, Altissimo favente, sint accessuri, ad quorum sustentationem, ac incumbentium onerum dictorum Capituli, & Ordinis supportationem, & ipsius dictę Domus structurarum, seu ędificiorum perfectionem Christi fidelium largitiones plurimum opportunę fore noscantur; Nos, ut Fratres dicti Ordinis ad Capitulum hujusmodi celebrandum, & alii Christi fideles, devotionis causa, ad Ecclesiam pręedictam in qua Divinum officium celebratur, eo tempore liberius confluant, & manus promptius pro dictorum professorum, & onerum supportatione, ac ejusdem Domus structurarum fabrica porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię, uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere pęnitentibus, & confessis, undecunque fuerint, & ubicunque moram traxerint, qui proximo Festo Pentecostes ab ipsius primis Vesperis, usque ad solis occasum ferię tertię immediate sequentis, Ecclesiam dictę Domus, devote visitaverint, & ad hujusmodi sustentationem, supportationem, & fabricam, manus porrexerint adjutrices, Plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam, tenore pręsentium concedimus, & elargimur; Et insuper, ut fideles ipsi ad eandem Ecclesiam pręedicto tempore confluentes, conscientię pacem, & animarum salutem, Deo propitio, consequantur, ac Indulgentię, & remissionis hujusmodi participes facilius effici possint, dilecto filio Thomę (3) De Vio Cajetano Magistro Generali dicti Ordinis nonnullos, prout ei videbitur, ipsius Ordinis professores idoneos in Confessores eligendi, & deputandi, ipsisque sic electis, & deputatis Confessiones omnium Christi fidelium pręfato tempore in dicta Ecclesia, seu in ejus ambitu, licite audiendi, & pro commissis, etiamsi talia forent propter quę Sedes Apostolica esset consulenda, exceptis casibus in Bulla Cęnę Domini contentis, debitam absolutionem, auctoritate Apostolica impendendi, & pęnitentiam salutarem injungendi, vota vero quęcunque, peregrinationis Ultramarinę, Romanę, S. Jacobi in Compostella, S. Marię de Laureto vulgariter nuncupatę, Religionis, & continentię duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutandi, plenam, & liberam concedimus facultatem. Pręterea volumus, & etiam decernimus, quod pręsens remissio, & Indulgentia, quacunque suspensione consimilium Indulgentiarum per Nos, seu Prędecessores nostros Romanos Pontifices, quocunque respectu facta, etiam Fabricę Basilicę B. Petri Principis Apostolorum de Urbe, vel forsan facienda, non obstante, plenum, & omnimodum effectum habere debeant: Quodque Diœcesani, & Ordinarii locorum, necnon, & Parochialium Ecclesiarum, & quorumcunque Mendicantium Ordinum Fratres ubilibet constituti, pręsentium literarum publicationem, insinuationem, & notificationem in sermonibus, & aliis divinis officiis, quę in ipsorum Ecclesiis fieri contigerit, libere, & absque alicujus rei exactione, facere teneantur, & quoties super his requisiti fuerint fieri permittant, sub suspensionis a divinis in Episcopos, & superiores, ac excommunicationis in alios ab eis, pęnis, quas si secus fecerint ipsos, & eorum quemlibet incurrere volumus eo ipso; quodque Literarum pręsentium transumptis, manu alicujus publici Notarii, & sigillo alicujus Ecclesiasticę Curię, seu dicti Ordinis personę, communitis, ubicunque exhibita fuerint, vel ostensa, stetur, illisque plena fides adhibeatur in omnibus, prout ipsis pręsentibus staretur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Martii MDXV Pontificatus nostri Anno Tertio.

Exordium.

Diplomatis causa.

Indulgentia.

Jo: Sadoletus.

1. *Indulgentia.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Thoma.*) De quo in *Appendice ad pręsentem Pontificatum.*

Anno 1515 Die 12 Aprilis.

De quibusdam Doctoribus (1) a Magistro Generali creandis in Capitulo Generali.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Thomę (3) de Vio Cajetano Magistro Generali Ordinis Prędicatorum.

XXXI. LEO PP. X.

Dilecte in Christo fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PAterna nostra erga te dilectione, simul & compassione erga pauperes tui Ordinis professores inducti, pro decore pręsertim Generalis Capituli dicti Ordinis in proximo Festo Pentecostes celebrandi, tibi tenore pręsentium, facultatem concedimus, & potestatem, octo ipsius Ordinis Fratribus, sive actus debitos pro Magisterio in aliqua Universitate fecerint, sive non, dummodo pręmisso rigoroso examine, adhibitis aliquibus in Theologica facultate Magistris, idonei reperti fuerint, super quo tuam, & ipsorum Magistrorum conscientiam oneramus, Gradum & Insignia Magisterii in Theologia conferendi, & exhibendi cum omnibus, & singulis gratiis, pręeminentiis, privilegiis, & indultis, quibus alii Theologię Magistri, in qualibet privilegiata Universitate, cum rigore examinis, & requisitis solemnitatibus promoti, gaudent, & utuntur, seu gaudere, & uti poterunt in futurum. Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ipsius Ordinis statutis, & consuetudinibus, pœnisque Ecclesiasticis, & Censuris, juramento etiam a quovis prędictorum legitime cuicunque Universitati pręstito de non suscipiendo hujusmodi Magisterium extra illam, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque, quibus pro hac vice quoad hoc derogamus, etiamsi specialis mentio, & expressa, ac de verbo, ad verbum, & non per Clausulas generales id importantes, de eis habenda esset, illis alias in suo robore permansuris. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XII Aprilis MDXV, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Ja. Sadoletus.

1. *Doctoribus*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV*.
2. *Archivo*.) In quo autographum.
3. *Thoma*.) De quo in *Appendice ad prasentem Pontificatum*.

Anno 1515 Die 4 Maii.

Ne Romæ sine Vicarii Summi Pontificis, & Magistri Sacri Palatii, alibi vero sine Episcopi, & Inquisitorum facultate libri typis edantur (1).

Ex Bullario (2) *Romano Constitutione XII*.

XXXII. Julius Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Sacro approbante Concilio (3).

Exordium. INter solicitudines nostris humeris incumbentes, perpeti cura revolvimus, ut errantes in viam veritatis reducere, ipsosque lucrifacere Deo, sua nobis cooperante gratia, valeamus. Hoc est, quod profecto desideranter exquirimus, ad id nostrę mentis sedulo destinamus affectum, ac circa illud studiosa diligentia vigilamus. Causa hujus Constitutionis. Sane licet literarum peritia per librorum lectionem possit faciliter obtineri, ac ars imprimendi libros temporibus potissimum nostris, divino favente numine, inventa, seu aucta, & perpolita, plurima mortalibus attulerit commoda, cum parva impensa copia librorum maxima habeatur, quibus ingenia ad literarum studia percommode exerceri, & viri eruditi in omni linguarum genere, pręsertim autem Catholici, quibus Sanctam Romanam Ecclesiam abundare affectamus, facile evadere possunt, qui etiam infideles sciant & valeant sacris institutis instruere, fideliumque collegio per doctrinam Christianę fidei salubriter aggregare: quia tamen multorum querela nostrum, & Sedis Apostolicę pulsavit auditum, quod nonnulli hujus artis imprimendi magistri, in diversis mundi partibus libros, tam gręcę, hebraicę, arabicę, & chaldęę linguarum in latinum translatos, quam alios latino, ac vulgari sermone editos, errores etiam in fide, ac perniciosa dogmata, etiam Religioni Christianę contraria, ac contra famam personarum, etiam dignitate fulgentium continentes, imprimere, ac publice vendere pręsumunt, ex quorum lectura non solum legentes non ędificantur, sed in maximos potius, tam in fide, quam in vita, & moribus, prolabuntur errores, unde varia sępe scandala, prout experientia rerum magistra docuit, exorta fuerunt & majora in dies exoriri formidantur. Nos itaque, ne id, quod ad Dei gloriam, & fidei augmentum, ac bonarum artium propagationem salubriter est inventum, in contrarium convertatur, ac Christi fidelium saluti detrimentum pariat, super librorum impressione curam nostram habendam fore duximus, ne de cetero cum bonis seminibus spinę coalescant, vel medicinis venena intermisceantur. Volentes igitur de opportuno super his remedio providere, hoc sacro approbante Concilio, ut negotium impressionis librorum hujusmodi eo prosperetur felicius, quo deinceps indago solertior diligentius, & cautius adhibeatur, Mandatum. statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus nullus Librum aliquem, seu aliam quamcunque scripturam tam in Urbe nostra, quam aliis quibusvis Civitatibus, & Dięcesibus imprimere, seu imprimi facere pręsumat, nisi prius in Urbe per Vicarium nostrum, & Sacri Palatii Magistrum, in aliis vero Civitatibus, & Dięcesibus per Episcopum, vel alium habentem peritiam scientię Libri, seu scripturę hujusmodi imprimendę, ab eodem Episcopo ad id deputandum, ac Inquisitorem hęreticę pravitatis Civitatis, sive Dięcesis, in quibus librorum impressio hujusmodi fieret, diligenter examinentur, &

per

per eorum manus proprię subscriptionem, sub excommunicationis sententia gratis, & sine dilatione imponendam approbentur. Qui autem secus pręsumpserit, ultra Librorum impressorum amissionem, & illorum publicam combustionem, ac centum ducatorum fabricę Principis Apostolorum de Urbe sine spe remissionis solutionem, ac anni continui exercitii impressionis, suspensionem, excommunicationis sententia innodatus existat, ac demum ingravescente contumacia taliter per Episcopum suum, vel Vicarium nostrum respective per omnia juris remedia castigetur, quod alii ejus exemplo similia minime attentare pręsumant. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romę in publica Sessione, in Lateranen. Sacrosancta Basilica solemniter celebrata, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo quinto, Quarto Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Pœnæ contra transgressores.

1. *Edantur.*) Adeas *Fontanam Theatro Dominicano Parte II Cap. V pag. 411 &c.*
2. *Bullario.*) Legitur etiam apud *Labbeum in Concilio Lateranen. ad an. MDXV*, *Pteiam ad calcem Directorii Inquisitorum pag. 110*, & apud *Fontanam* loco mox laudato pag. 412.
3. *Concilio.*) *Sessione X.*

Firmat ea, quæ Alexander VI, & Julius II sanxerant in gratiam Briaticensis (1) Cœnobii.

Anno 1515 Die 2 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

XXXIII.

EA, quę per Romanos Pontifices Prędecessores nostros concessa fuisse dicuntur, ut firma, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus, ac alias disponimus, & ordinamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum Vicarii Generalis, & Fratrum Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, Provincię Calabrię, secundum morem dicti Ordinis, Nobis nuper exhibita petitio continebat quod olim, postquam felicis recordationis Alexander (3) PP. VI, Prędecessor noster, unam domum pro perpetuis usu, & habitatione nonnullorum Fratrum dicti Ordinis apud Ecclesiam S. Marię Annunciatę Oppidi Briatici, Militensis Diœcesis, construendi, & domum ipsam, postquam constructa foret, quondam Hieronymo de Rissis ejusdem Ordinis professori, tunc in humanis agenti, ipsius Ordinis nomine recipiendi, & cum Fratribus Ordinis, & observantię prędictorum, juxta licentiam, tunc dicti Ordinis Generali concessam, inhabitandi, licentiam concesserat, ac voluerat, quod dicta domus postquam constructa foret, ut prefertur, Priori pro tempore existenti, & Fratribus domus Beatę Marię super Minervam de Urbe ejusdem Ordinis, qui domui construendę hujusmodi de Fratribus providere tenerentur, subiici deberet, pię memorię Julius (4) Papa II, etiam Prędecessor noster domum constructam hujusmodi approbavit, & illam a subjectione Prioris pro tempore existentis, & Fratrum domus S. Marię supra Minervam hujusmodi, si ad id Protectoris, & Generalis, ac Prioris, & Fratrum domus S. Marię supra Minervam hujusmodi accederet assensus, exemit, & liberavit, prout in ipsorum Alexandri, & Julii prędictorum literis in forma brevis desuper confectis, plenius continetur. Quare pro parte dictorum Vicarii Generalis, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut liberationi, & exemptioni prędictis pro earum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, eosdem Vicarium Generalem, & Fratres a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, exemptionem, & liberationem prędictas, & prout illas concernunt omnia, & singula in singulis Alexandri, & Julii Prędecessorum literis hujusmodi contenta, & inde secuta quęcunque, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, supplemusque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Et nihilominus pro potiori cautela omnia, & singula pręmissa de novo sine alicujus pręjudicio pręfata auctoritate Apostolica, earundem tenore pręsentium, concedimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon omnibus illis, quę in singulis literis prędictis concessum fuit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, communitionis, suppletionis, & concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quinto decimo, Quarto Nonas Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

1. *Briaticen.*) Juris est Provinciæ *Calabriæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVII fol.* 199.
3. *Alexander.*) Constitutione *LXXXIV* data *XXIII* Julii *MCCCCXCVIII*. Legitur *pag.* 148 hujus *IV* voluminis.
4. *Julius.*) Constitutione *LXXI* data *XXVIII* Januarii *MDX*, Legitur *pag.* 263.

Sal-

Anno 1515 Die 5 Junii.

Salmanticensis (1) Collegii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIV.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. Altitudo divinę Providentię a qua bona, & sancta opera omnia procedunt &c. (3) Sane pro parte venerabilis Fratris nostri Didaci (4) Archiepiscopi Hispalen. exhibita Nobis nuper, petitio continebat, quod ipse non ignarus, quantum expediat Reipublicę, & Orthodoxę fidei conducat, ut Ecclesia Dei, viris, non solum Religiosis, sed etiam sacrarum literarum scientia prędititis, quorum opera, possit veritatem, & lucem ubique protendere, ac illam obumbrare nitentes dissipare valeat, in dies abundet, cupiens aliquid in terris struere, quo perpetuo in cęlis felicitatem possideret, infra ambitus, sive septa domus S. Stephani Salamantin. (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum, cujus ipse Didacus Archiepiscopus professor existit, unum Hospitium, sive mansionem cum Oratorio, sive Capella, sub invocatione Sancti Thomę de Aquino, ac cameris, aula, & aliis necessariis officinis pro uno Collegio inibi erigendo, viginti dicti Ordinis professorum in Theologia studere volentium, qui sub regulari, quę in dicta domo viget, observantia, ac sub domus Prioris, ac aliorum Ordinis prędictorum superiorum obedientia collegialiter degant, ac quorum saltem duodecim quandiu voluerint, & Theologię operam dederint, ac reliqui octo per decennium tantum morarentur, & quod ipso decennio pręterito, ad domos, e quibus missi pro tempore fuerunt, revertantur, & in quorum recedentium, vel decedentium loca alii surrogentur, itaut viginti in dicto Hospitio semper resideant, construi, & ędificari, atque perfici facere, ac eidem Collegio, pro ejus dote, & Capellę ornamentorum, ac Hospitii ędificiorum manutentione, & instauratione, ac viginti Fratrum studentium prędictorum sustentatione, tantum in bonis stabilibus, vel perpetuis juribus, quorum fructus, redditus, & proventus ad octingentorum ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum ascendant, sub certis honestis modis, & conditionibus, assignare proponit, si ei ad hoc, dictę Sedis auctoritas suffragetur. Quare pro parte dicti Didaci Archiepiscopi, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus infra ambitus, sive septa hujusmodi in loco, ubi dictus Didacus Archiepiscopus, Hospitium prędictum, construi facere cępit, unum Collegium dicti Ordinis professorum, Theologię studio vacare intendentium, qui sub regulari observantia, & Prioris, ac aliorum superiorum obedientia hujusmodi degant, & quorum saltem duodecim ibi quoad voluerint, permaneant, octo vero post decennii in dicto Collegio permanentiam, ad domos, a quibus missi fuerint revertantur, & in quorum sic pro tempore recedentium, vel decedentium, loca alii surrogentur itaut viginti numerus nunquam desit perpetuo, erigere, & instituere, ac illi, pro ejus dote, & ornamentorum sustentatione, & manutentione, ac instauratione prędictis, bona, sive jura, per Didacum Archiepiscopum, usque ad octingentorum ducatorum valorem annuum assignanda hujusmodi perpetuo applicare, appropriare, eidemque Didaco Archiepiscopo Hospitium cum Capella, sive Oratorio, cameris, aula, & aliis pro usu, & habitatione dictorum viginti Fratrum necessariis officinis inibi construi cępta prosequendi, & in ipso bonorum, aut jurium hujusmodi assignationis actu, modos, & conditiones honestas, quę sibi placuerint, etiam sub restitutionis, aut devolutionis in alios usus per eum exprimendos, ac aliis pęnis, apponendi, & quęcunque statuta, & ordinationes, canonibus sacris non contraria, ad prosperum regimen, & salubrem statum dicti Collegii, ac Fratrum in illo pro tempore residentium, & assignandorum bonorum hujusmodi conservationem, debitam dispensationem, & administrationem concernentia edendi, & edita corrigendi, ac in melius reformandi, sive etiam in totum delendi, ac alia de novo faciendi, unum, vel etiam plures patronos, vicedominos, seu Advocatos pro defensione, & protectione duntaxat bonorum, ac jurium dicti Collegii deputandi, licentiam, & facultatem concedere, & quod fructuum, redditum, & proventuum hujusmodi administratores pro tempore Priori dictę domus S. Stephani in duorum ex antiquioribus illius, & aliorum duorum dicti Collegii Fratrum pręsentia, quot annis, Priori vero Provinciali juxta morem dicti Ordinis, toties, quoties domum S. Stephani, aut Collegium hujusmodi visitaverit, rationem reddere teneantur, statuere, & ordinare, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Diplomatis Causa.

Facultas. Nos igitur, sanctum, & laudabile dicti Didaci Archiepiscopi propositum hujusmodi summopere in Domino commendantes, ipsumque Didacum Archiepiscopum a quibusvis excommunicationis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore presentium intra ambitus, sive septa hujusmodi, in loco, ubi Hospitium prędictum construi cepit, unum Collegium viginti dicti Ordinis professorum, Theologię studio vacare intendentium, qui sub regulari observantia, & Prioris, ac aliorum superiorum obedientia hujusmodi degant, & quorum saltem duodecim ibi quoad voluerint permaneant, octo vero post decennii in dicto Collegio permanentiam, ad domos, a quibus missi fuerint, revertantur, & in quorum sic pro tempore recedentium, vel decedentium, loco alii surrogentur, itaut viginti numerus nunquam desit, dilecto filio Thoma de Ivo (6) Priore Generali dicti Ordinis, de quo Nobis per ejus patentes literas extitit legitime facta fides, in hoc expresse consentiente, perpetuo erigimus, & instituimus, & illi pro ejus dote, ac ornamentorum sustentatione, ac manutentione, & instauratione, prędicta bona, sive jura per Didacum Archiepiscopum usque ad dictorum octingentorum ducatorum valorem annuum assignanda hujusmodi perpetuo applicamus, & appropriamus, eidemque Didaco Archiepiscopo Hospitium predictum cum Capella, sive Oratorio, cameris, aula, & aliis pro usu, & habitatione dictorum viginti Fratrum necessariis officinis prosequendi, & ad finem debitum perducendi, & in ipso bonorum, ac jurium hujusmodi assignationis actu, modos, & conditiones honestas, quę sibi placuerint, etiam sub restitutionis, & devolutionis in alios usus, in eventum per dictum Didacum Archiepiscopum exprimendum, & aliis pęnis, apponendi, ac quęcunque statuta, & ordinationes sacris canonibus non con-

contraria, prosperum regimen, & salubrem statum dicti Collegii, & Fratrum in illo pro tempore residentium, & assignandorum bonorum hujusmodi conservationem, debitam dispensationem, & administrationem concernentia edendi, & edita corrigendi, ac in melius reformandi, sive etiam in totum delendi, ac alia de novo faciendi, quę sub censuris, & aliis pęnis per dictum Didacum Archiepiscopum in illorum editione, correctione, vel reformatione statuendis, debeant ab omnibus observari, & quę eo ipso, quod edita fuerint, dicta auctoritate Apostolica, confirmata esse censeantur, unum quoque, vel plures patronos, vicedominos, vel Advocatos pro jurium, & bonorum dicti Collegii defensione, & protectione deputandi, licentiam, & facultatem concedimus, & quod fructuum, reddituum, & proventnum hujusmodi administratores pro tempore existenti Priori dictę domus S. Stephani &c. cum Collegium hujusmodi visitaverit, rationem reddere teneantur, statuimus, & ordinamus, decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his, a quoquam &c. contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. Nulli &c. nostrę approbationis, erectionis, institutionis, applicationis &c. infringere &c, Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quinto decimo, Nonis Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Salmanticen.*) Iuris est *Hispanica* Provinciæ. Vide *Constitutionem XLII*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. LXXXIX fol.*278.
3. *Procedunt &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Didaci.*) De quo in *Appendicibus ad Pontificatus Alexandri VI, & Julii II.*
5. *Salamantin.*) *Salmanticen.*, vulgo *Salamanca*.
6. *De Ivo.*) Sic Amanuensis, legendum: *De Vio*. Is erat *Cajetanus*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.

Ut Fratres Congregationis Lombardiæ veniant in possessionem Monasterii (1) S. Auræ de Urbe.

Anno 1515 Die 25 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXV.

Dilectis filiis Fratribus S. Sabinę in Monte Aventino de Urbe Ordinis Prędicatorum, Congregationis Lombardię de observantia nuncupatis.

L E O PP. X.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm superioribus mensibus dilectus filius Magister Thomas (3) de Vio Cajetanus, Sacrę Theologię professor, ac totius Ordinis Prędicatorum Generalis, Nobis exponi fecisset, quod licet ipse vigore commissionis, (4) ad supplicationem dilectorum filiorum Conservatorum Urbis nostrę tunc existentium, vivę vocis oraculo per Nos super reformatione Monasterii Monialium S. Aurę (5) de Urbe sub cura Fratrum dicti Ordinis tunc degentium de Monialibus Monasterii S. Sixti dictę Urbis sub eadem cura viventibus inibi introducendis sibi factę, Moniales ejusdem S. Aurę, tunc minus recte, quam decebat viventes, ab eodem Monasterio expulisset, & pręfatas Moniales S. Sixti, seu aliquas ex eis introducere in illud voluisset, tamen certis de causis illuc accedere recusarunt, atque distulerunt, hactenus, prout differunt de pręsenti, existimantes multo purius, & castius Deo, cui dedicatę sunt, in eorum S. Sixti Monasterio ab hominum frequentia separato, famulari, & animarum suarum salutem consequi posse. Et cum ipse Thomas Ecclesiam S. Aurę demoliri, & aliud Monasterium in congruo, & convenienti loco ędificari faciens pro usu, & habitatione ipsarum S. Sixti introducendarum Monialium, & alias super certis per eum tunc petitis, licentiam sibi a Nobis dari humiliter postulasset, Nos tunc per alias nostras in forma Brevis literas dilecto filio nostro Nicolao tituli S. Priscę Presbytero Cardinali de Flisco Ordinis hujusmodi Protectori commisimus, ut in pręmissis faceret, & disponeret, prout sibi videretur. Cum autem ipse Nicolaus Cardinalis, sicut etiam accepimus, similem oblationem dictis Monialibus S. Sixti fecerit, & locum S. Aurę acceptare noluerint. Et cum postea pro debito Pastoralis officii nostri, quo super universas Ecclesias, & loca sacra, ne inibi divinus cultus minuatur, sed potius dante Domino augeatur, sumus soliciti, intra mentis nostrę arcana, diu, atque diu meditaremur, cuinam Religioni locus ipse S. Aurę, qui nunc ob expulsionem dictarum Monialium vacuus existit, ad Dei laudem, & gloriam dari, concedique posset, ut in eo divinus cultus nunc intermissus concessione nostra refloresceret, & inibi jugiter Domino famularetur, sacra Dominici Ordinis Religio, & potissimum Congregationis Lombardię de observantia nuncupatę, & vos menti nostrę occurristis, sperantes quod si vobis, & dictę Congregationi, quorum una tantum in Monte Aventino dictę Urbis domus sub invocatione S. Sabinę, nec satis commoda, nec salubris existit, daretur per bonorum operum exhibitionem, vitę exemplaris normam, pręclaros mores, doctrinam, & verbi Dei prędicationem, eorundem Fratrum Congregationis hujusmodi uberes fructus in agro Domini accrescent, dignum, Deoque gratum existimavimus, quod posteaquam Moniales S. Sixti hujusmodi se illuc transferre noluerunt, locus ipse, ne divinis destitutus obsequiis remaneat, vobis, dictęque Congregationi perpetuo concedatur. Quare cupientes divini cultus augmentum ubique, nostris potissime temporibus, vigere, vosque, quos paterna caritate amplectimur, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, locum ipsum, ac Ecclesiam, & Domum S. Aurę hujusmodi cum membris, juribus, & pertinentiis suis, salvis tamen juribus pręfato Monasterio S. Sixti desuper competentibus, vobis, dictęque Congregationi, pro vestris, & Fratrum Congregationis hujusmodi perpetuis usu, & habitatione, auctoritate Apostolica tenore pręsentium damus, & perpetuo concedimus, ac vobis inibi unam Domum, seu Ecclesiam Ordinis, & Congregationis prędictorum, cum humili campanili, campana,

Laus Fratrum.

Concessio.

cœmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis ad usum, & habitationem vestram necessariis, & opportunis, erigendi, sub prædictę, vel alicujus alterius Sanctę, seu Sancti, vocabulo licentiam, & facultatem, sine tamen prejudicio jurium Monialium S. Sixti hujusmodi, concedimus pariter & elargimur, ac domui hujusmodi, postquam erecta fuerit, & Fratribus in ea pro tempore degentibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, indultis, exemptionibus, & favoribus, aliis domibus, & Fratribus dictę Congregationis per Sedem Apostolicam concessis, & concedendis in posterum, & quibus utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum, uti, potiri, & gaudere perpetuo possint, & valeant, auctoritate, & tenore prędictis indulgemus. Et nihilominus pręfato Cardinali Protectori, tenore presentium committimus, quod vos ad locum S. Aurę hujusmodi introducat, illiusque, ac jurium, & membrorum ejusdem corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel alium, seu alios tradat, & concedat, in eaque vos manuteneat, & defendat. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Monasteriis, & Ordinibus hujusmodi sub quibusvis verborum formis concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXV Junii MDXV, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Monasterii.*) Adeas *Torrigium in Historia veneranda imaginis B. Mariæ &c. Cap.* XXIII *pag.* 66 *&c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 64 ex autographo *Bononiensi*.
3. *Thomas.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
4. *Commissionis.*) De qua in *Constitutione* VIII.
5. *S. Auræ.*) Istud Monasterium situm erat in via olim *Florida*, nunc *Julia* nuncupata, in loco qui *Castrum Senense* dicitur.

Anno 1515 Die 27 Junii.

XXXVI.

De electione (1) Provincialis Hispaniæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LEO PP. X.

Universis, & singulis Fratribus Provincię Hispanię Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm nuper (3), ut accepimus, Provincia Hispanię vestri Ordinis in duas partes, duarum Provinciarum constituendarum causa, nostra auctoritate divideretur, quarum una antiquum Hispanię nomen retineret, altera vero Bętica, sive Andalusia appellaretur, factum est, ut hę vestri Ordinis domus, quę tum istic, ut nunc sunt vitę communis, & non reformatę habentur, ei cederent parti, quę jam ut tunc Provincia Hispanię appellaretur. Verum, cum intellexerimus verendum esse, ne futuris temporibus in electione Prioris Provincialis vestri contra reformatos, numero ex hac divisione imminutos, conspirent hi, qui ex istis non reformatis Domibus ad electionem hujusmodi venire consueverunt, itaut in prestandis votorum suffragiis remissioris viri eligendi gratia pertinacius uniantur, quod vitę regulari incommodum, Nobis certe permolestum, foret. Hinc igitur, tanto malo paterna pietate remedium afferre cupientes, motu proprio, non ad alicujus super hoc oblatę Nobis petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, ac ex certa scientia nostra, Apostolicaque auctoritate, omni, in hac re interposita, seu interponenda, appellatione remota, tenore presentium decernimus, tales deinceps in electione hujusmodi nequaquam admittendos esse, quantum uti jam diximus ad eligendum pro tempore Priorem Provincialem vestrum ex non reformatis domibus venire, & suffragia prestare consueverunt, donec hę Domus juxta Constitutiones vestras, & numerum Fratrum integrum habuerint, & re ipsa non tantum nomine, quemadmodum neque nunc quidem sunt, fuerint reformatę, non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis consuetudinibus, & statutis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, omnibusque, & singulis gratiis, privilegiis, immunitatibus, indultis, eorumque confirmationibus Apostolicis, literis etiam in forma Brevis, eidem Ordini, aut quibuscunque ejusdem Provinciis, Congregationibus, Domibus, vel cujusvis earundem conditionis, ac dignitatis, personis, sub quibuscunque aut verborum formis, aut clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis concessis, & concedendis, ac in eisdem deputatis, deputandisque Conservatoribus, etiamsi in prędictis concederetur secundum jussionem expectandam fore; quibus illa, etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus, ac datis, non per hujusmodi generales clausulas etiam specialem mentionem importantes, sed specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, seu quęvis alia mentio habenda esset, prȩsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad premissa specialiter, & expresse derogamus, & ea nemini in prejudicium premissorum suffragari posse, aut debere decernimus, irritum facientes, quicquid secus contigerit attentari, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVII Junii MDXV, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Mandatum.

1. *Electione.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.* III.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 19, ex autographo *Salmanticensi*.
3. *Nuper.*) Legenda Constitutio *XXIV.*

Pro-

Provincia (1) Germaniæ Inferioris constituitur.

Anno 1515 Die 2 Julii.

Ex Bernardo de Jonghe in Belgio Dominicano pag. 11.

Dilecto (2) filio Thomę de Vio Cajetano Generali Magistro Ordinis Fratrum Prędicatorum,

LEO PP. X. XXXVII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Decet Romanum Pontificem, cui Dominici gregis universalis cura commissa est, iis intendere, quibus profectui, & statui religiosarum personarum, earum prę sertim, quę verbo, & exemplo animarum saluti insistunt, consulitur, maxime si id fiat non solum pacis, & Religionis, zelo, sed etiam clarissimorum hominum pia, & sincera intercessione. *Exordium.* Sane his diebus dilectus filius, nobilis vir Carolus (3), Princeps Hispaniarum, Archidux Austrię (4) nobis exponi fecit, plerasque Domos Ordinis Prędicatorum in terris sibi subjectis (5), cum majorum suorum diligentia, atque cura per legitimam Superiorum auctoritatem a jurisdictione Priorum Provincialium exemptę fuissent, unamque Hollandię Congregationem (6) constituissent, plurimum in vitę regularis observantia profecisse ita ut etiam alię quędam Domus ejusdem Ordinis extra terras dicti Principis constitutę, tanta religione allectę, cum prioribus in eadem Congregatione unirentur, & cum Domus hujusmodi sępissime a Prioribus Provincialibus, quorum in Provinciis existunt, propter talem exemptionem fuerint molestatę, videtur talis molestia cessatura, si ex eisdem Domibus nova Provincia constitueretur. *Diplomatis causa.* Quę si etiam illic vicinas, & in eodem idiomate, dominioque convenientes complecteretur, & justum Domorum numerum ad constituendam Provinciam esset habitura, & domus ipsę facilius, libentiusque in his quę religionis sunt, mutuo se se juvarent. Ad hęc dilectus filius noster Nicolaus tituli S. Priscę S. R. E. Cardinalis, de F.... (7), Ordinis vestri Protector, cui etiam de hac re idem Princeps, ut accepimus, scripsit, Nobis insinuando adjunxit: hujus novę Provincię constitutionem, si modo prędicto fiat, utilem vestro Ordini fore, nedum quoad dictarum domuum ex idiomatis, & temporalis Dominii unitate, & convenientia incrementum, sed etiam quoad totius Ordinis commoditatem, quod ipsa fere tota ex reformatis Domibus foret, & per hoc in Generali Capitulo vestro pro tempore in suffragiis prę standis reformatorum numerus augeretur: maxime cum particulares religiosarum Domorum reformationes ad hoc inventę sint, ut his antiquo Religionis decori restitutis, Provincię primum, & deinde Ordines ipsi regulari observantię reddantur, nullum denique Provinciis ipsis, a quibus prędictę Domus detrahentur, ex hoc detrimentum, sed alleviamentum potius accessurum, cum propter ipsarum Provinciarum latitudinem singulę Domus singulis annis a suis Provincialibus, ut habet regularis institutio, commode visitari non possint, cujus aliud congruentius remedium inveniri vix queat, quam ut in his partibus inferioris Germanię, sicuti in aliis etiam regionibus aliquando factum esse intelleximus, ex domibus, quę in extremis finibus Provinciarum sunt, nova Provincia constituatur. *Nota.* Idem itaque Princeps nobis humiliter supplicari fecit, ut cum Domibus, quę Congregationis Hollandię, & Dominii sui hactenus fuerunt, alias in Dominio suo sitas unire, necnon tam ex his, quam ex aliis prędictę Congregationis Domibus illic convicinis, novam Provinciam constituere, quę inferioris Germanię Provincia appelletur; aliasque circa hujusmodi de benignitate Apostolica providere dignaremur. *Mandatum.* Nos itaque, qui religiosarum Domorum, & personarum profectum ac utilitatem intensis desideramus affectibus, tanti Principis supplicationibus inclinati, tenore prę sentium, auctoritateque Apostolica, omni hac in re interposita, vel interponenda appellatione remota, Domus, seu Conventus Gandensem (8), Insulensem (9) Valencenensem (10), Duacensem (11), Brugensem (12), Iprensem (13), Bergensem (14), Atrebatensem (15), S. Audomari (16), Trajecti inferioris (17), Harlemensem (18), Ziericacensem (19), Hagensem (20), Roterdamensem (21), Noviomagensem (22), Zutphaniensem (23), Leowardiensem (24), Groeningensem (25), Calcariensem (26), Zwolensem (27), Winsumiensem (28), Lovaniensem (29), Antuerpiensem (30), Trajecti superioris (31), Buscoducensem (32), & Bruxellensem (33), una cum Monasteriis reformatis Monialium Ordinis Sancti Augustini sub cura, habitu, & institutis dicti Ordinis Prędicatorum, Collegiisque Sororum Tertii habitus, seu de Pęnitentia S. Dominici intra terminos earundem Domorum constitutis in Provinciis Francię, Saxonię, & Teutonię respective, separamus, atque a jurisdictione, & regimine Priorum Provincialium earundem Provinciarum, ac quorumcunque Vicariorum Generalium eximimus, ex illisque omnibus, & singulis unam novam Provinciam, quę inferioris Germanię Provincia appelletur, facimus, creamus, ac instituimus: ac Domos, & Monasteria, & Collegia prędicta, illorumque omnes, & singulas utriusque sexus pro tempore personas, auctoritati, jurisdictioni, regimini, & correctioni Prioris Provincialis pro tempore illius Provincię juxta morem dicti Ordinis ab eadem Provincia eligendi submittimus ita ut Provincia hujusmodi aliis Provinciis dicti Ordinis, tam circa locum, & vocem in Capitulo Generali, quam circa alia quęcunque, etiamsi talia forent, quę merito ad effectum prę sentium exprimi deberent, similis habeatur. Concedendo nihilominus Provincię eidem pro regularis vitę incremento, & conservatione, ut ipsa, illiusque Domus, iisdem gratiis, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, & indultis, tam temporalibus, quam spiritualibus, uti, potiri, & gaudere possint, quibus Congregatio Hollandię prędicta, & ejus Domus, ex quibus potissimum ipsa Provincia constituitur, utuntur, potiuntur, & gaudent, salvis in omnibus, & per omnia vestri Ordinis Constitutionibus, auctoritate, & superioritate Magistri Generalis ejusdem Ordinis. Ne autem dicta nova Provincia interim dum Prior Provincialis eligitur, Pręsidente, & Directore careat, instituimus prę sentium tenore, & auctoritate supradicta in Vicarium Generalem ejusdem Provincię eum, quem Priores Conventuum Gandensis, Antuerpiensis, Trajecti Inferioris, & Noviomagensis, vel tres in

unum congregati duxerint nominandum; eam sibi auctoritatem in omnibus concedendo, quam secundum morem vestri Ordinis Vicarius Provinciæ, mortuo, vel amoto Priore Provinciali habere consuevit; quousque Prior Provincialis electus, confirmatus, & præsens in Provincia extiterit. Alias vero domus, & Monasteria, quæ dictæ Congregationis Hollandiæ fuerunt, & inter superiores non sunt expressæ, volumus in omnibus, & per omnia ita permanere, ac si dicta Provincia constituta non esset, donec per te Magistrum Generalem aliter de eis fuerit ordinatum: ad quod faciendum, omnimodam, & plenam tibi concedimus facultatem, districte præcipiendo in virtute Sanctæ Obedientiæ: ne quis cujuscunque gradus, status, aut conditionis fuerit, quidquam contra præmissa, aut aliquid præmissorum directe, vel indirecte, per se, vel alium, quovis quæsito colore, attentare præsumat. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis consuetudinibus, & statutis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, omnibusque, & singulis gratiis, privilegiis, exemptionibus, indultis, eorumque confirmationibus, Apostolicis literis, etiam in forma Brevis, quibuscunque Ordinis Prædicatorum Provinciis, Congregationibus, Domibus, Monasteriis, vel eorundem cujuscunque conditionis, aut dignitatis personis sub quibuscunque verborum formis, aut clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, & fortioribus, ac insolitis, concessis, aut concedendis, ac in eisdem deputatis, deputandisque conservatoribus; etiamsi in eis concederetur expresse, secundam jussionem expectandam fore. Quibus omnibus, illa etiam si de eis, eorumque totis tenoribus, ac datis, non per hujusmodi generales clausulas, etiam specialem mentionem importantes, sed specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, seu quævis alia mentio habenda esset, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad præmissa specifice, nominatim, & ex certa scientia derogamus: ac ea nemini in præjudicium præmissorum suffragari posse, ac debere decernimus, irritum faciendo quicquid secus contigerit attentari; supplentesque ex nunc omnes, & singulos defectus, si qui forte emergerent circa executionem præmissorum, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die Secunda Julii MDXV, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Ja. Sadoletus.

1. *Provincia.*) Consulendus *Bernardus de Jonghe* loco laudato.

2. *Dilecto.*) Hæc inscriptio desideratur apud Auctorem mox citatum, quod autem sic restituenda sit, liquet ex ipsomet Diplomate, in quo Summus Pontifex Generalem Magistrum sic alloquitur: *donec per Te Magistrum Generalem aliter de eis fuerit ordinatum.*

3. *Carolus.*) *Hispaniarum* Rex. Imperator postea fuit *Carolus*, hujus nominis *V*.

4. *Princeps Hispaniarum, Archidux Austria.*) Patrem enim habuerat *Philippum* Archiducem *Austria*, matrem vero *Johannam* Reginam *Castella*.

5. *In terris sibi subjectis.*) Hic de *Germania inferiori* sermo.

6. *Hollandia Congregationem.*) De qua sæpius dictum fuit. Adeas *Bernardum de Jonghe in Belgio Dominicano*.

7. *De F....*) *De Flisco*. Consulendus *Ciaconius* in *Alexandro VI Vit. Pontif.. & Cardinal. Tomo III pag.* 204.

8. *Gandensem.*) A *Ferrando Portugallensi*, & *Johanna Constantinopolitana* Comitibus *Flandria* fundatum. Primo Provinciæ *Teutonia*, postea *Francia*, deinde *Congregationis Hollandia*, tandem *Germania inferioris* Provinciæ fuit.

9. *Insulensem.*) In *Gallo-Belgio*. Primo Provinciæ *Francia*, tum Congregationis *Hollandia*, postea Provinciæ *Germania inferioris* fuit. Nunc juris est Provinciæ *S. Rosa*.

10. *Valencenen.*) In *Hannonia*, Primo Provinciæ *Francia*, deinde Congregationis *Hollandia*, postea *Germania inferioris* fuit. Nunc spectat ad Provinciam *S. Rosa*.

11. *Duacensem.*) In *Gallo-Belgio* a *Margarita Constantinopolitana* fundatum, ac Provinciæ *Francia* datum, postea Congregationi *Hollandia*, deinde Provinciæ *Germania inferioris*, tandem Provinciæ *S. Rosa*.

12. *Brugensem.*) Ab eadem *Margarita* in *Flandria* fundatum. Primo pertinuit ad Provinciam *Teutonia*, postea *Francia*, tandem *Germania inferioris*.

13. *Iprensem.*) A *Margarita Constantinopolitana*, & ejus filio *Guidone* Comitibus *Flandria* in *Gallo-Belgio* fundatum. Primo fuit Provinciæ *Francia*, tum *Germania inferioris*, nunc *S. Rosa*.

14. *Bergen.*) In *Gallo-Belgio* ab eadem *Margarita* fundatum, & subditum Provinciæ *Francia*, tum Congregationi *Hollandia*, postea Provinciæ *Germania inferioris*, nunc Provinciæ *S. Rosa*.

15. *Atrebaten.*) *Arras*, in *Artesia*. Ab anno *MCCXXXIII* ad *MDXV* Provinciæ *Francia* juris fuit, tum Provinciæ *Germania inferioris* datus, anno tandem *MDCXLIV* ad Provinciam *Francia* rediit Conventus iste.

16. *S. Audomari.*) *Saint Omer*, in *Artesia* a *Machtilde III Artesia* Comitissa fundatum. Datus est Provinciæ *Francia*, postea *Germania inferioris*, tandem *S. Rosa*.

17. *Trajecti inferioris.*) Seu *Ultrajectinum*, vulgo *Utrecht*, in *Belgio*. A *Guillelmo* Rege *Romanorum*, Comite *Hollandia* fundatus Conventus iste concessus est Provinciæ *Teutonia*, postea *Saxonia*, tum Congregationi *Hollandia*, deinde Provinciæ *Germania inferioris*. Anno tandem *MDLXXX* ab hæreticis occupatus fuit.

18. *Harlemen.*) *Harlem*, in *Hollandia Boreali*. Istius fundatores fuere *Guillelmus* Rex *Romanorum*, & *Florentius* ejus filius, *Hollandia* Comes. Primo juris fuit Provinciæ *Teutonia*, deinde *Saxonia*, postea Congregationis *Hollandia*, tandem Provinciæ *Germania inferioris*. Ab hæreticis destructum fuit *Harlemense* Cœnobium.

19. *Zierickzeen.*) In *Selandia*, seu *Zeelandia*. Inter istius fundatores recensentur *Margarita Constantinopolitana*, & *Machtildis* mater *Guilielmi* Regis *Romanorum*, Comitis *Hollandia*. Fuit primo Provinciæ *Teutonia*, deinde *Saxonia*, postea Congregationis *Hollandia*, tandem Provinciæ *Germania inferioris*. Ab anno *MDLXXVI* ab hæreticis occupatur.

20. *Hagensem.*) In *Hollandia*. Ab *Alberto Bavaro*, & *Margarita Clivensi* Comitibus *Hollandia* fundatus, subjicitur Provinciæ *Saxonia*, postea Congregationi *Hollandia*, deinde datur Provinciæ *Germania inferioris*, anno tandem *MDLXXVIII* ab hæreticis occupatur.

21. *Roterdamen.*) Seu Rotterodamen., vulgo *Roterdam*, in *Hollandia*. Primo Provinciæ *Saxonia* fuit, deinde Provinciæ *Germania inferioris*. Illum nunc tenent hæretici.

22. *Noviomagen.*) Ejusdem nominis variæ Civitates. Hic de *Geldria* primaria, vulgo *Nimmegen*. incolis, Gallis *Nimegue*, Italis *Nimega*. Hujusce Conventus fundator fuit *Noviomagensis* Senatus, instante *Margarita* uxore *Renoldi* Comitis *Geldria*. Juris fuit Provinciæ *Teutonia*, postea *Saxonia*, tum Congregationis *Hollandia*, deinde Provinciæ *Germania inferioris*. Nunc ab hæreticis occupatur.

23. *Zutphanien.*) Vulgo *Zutphen.*, in ejusdem nominis Comitatu in *Geldria* Ducatu. Fundatus a *Renoldo* Primo, Comite *Geldria*, datus est Provinciæ *Teutonia*, postea *Saxonia*, deinde Congregationi *Hollandia*, tandem Provinciæ *Germania inferioris*. Nunc illum tenent hæretici.

24. *Leovvardien.*) In *Frisia* Metropoli fundatur a nobili familia *Camingana* juris fuit Provinciæ *Teutonia*, postea *Saxonia*, deinde Congregationis *Hollandia*, tandem Provinciæ *Germania inferioris*. Nunc inter hæreticorum manus.

25. *Groeningen.*) In *Frisia occidentali*. Hujusce Cœnobii fundator fuit *Ludolphus* toparcha *de Gronebeck*, Præfectus *Groeninga*. Fuit primo Provinciæ *Saxonia*, deinde Congregationis *Hollandia*, tum Provinciæ *Germania inferioris*, tandem ab hæreticis occupatur anno *MDXCIV*.

26. *Calcarien.*) In *Clivia*. A *Johanne* hujus nominis primo Duce *Clivia* fundatus Conventus *Calcariensis* datus est Congregationi *Hollandia*, tandem Provinciæ *Germania inferioris*.

27. *Zvvolen.*) Seu *Zvvollen.*, vulgo *Zvvol*, in

in *Transisfallania* Provinciis *Belgii*. A fundatione fuit in Congregatione *Hollandiæ* ad annum usque *MDXV*, quo concessum fuit Provinciæ *Germaniæ inferioris*. Ab anno autem *MDLXXX* illud Cœnobium tenent heretici.

28. *VVinjumiensem*.) In *Belgio*. Primo juris fuit Provinciæ *Teutoniæ*, postea *Saxoniæ*, tandem Provinciæ *Germaniæ inferioris*. Nunc ab hereticis occupatur.

29. *Lovanien.*) In *Brabantia*. Ab *Henrico III* Duce *Brabantiæ* fundatus Conventus *Lovaniensis* datus est Provinciæ *Teutoniæ*, tum Provinciæ *Germaniæ inferioris*, cujus juris est.

30. *Antuerpien.*) In *Brabantia*, Istius fundator fuit Henricus Dux *Brabantiæ*, Ab anno *MCCXLIII* ad *MDXV* fuit Provinciæ *Teutoniæ*, postea *Germaniæ inferioris*

31. *Trajecti Superioris*.) Vulgo *Maestricht*, seu *Mosa-Trajecten.*, in *Brabantia*. Primo Provinciæ *Teutoniæ*, postea fuit Provinciæ *Germaniæ inferioris*.

32. *Buscoducen.*) In *Brabantia*. Primo Provinciæ *Teutoniæ*, deinde Congregationis *Hollandiæ* fuit, demum Provinciæ *Germaniæ inferioris*.

33. *Bruxellen.*) In *Brabantia*. Istius fundatores fuere *Philippus* cognomento *Bonus*, Dux *Burgundiæ*, Princeps *Belgii*, & *Isabella*, seu *Elisabeth*, *Lusitana*, ipsius uxor. Primo Congregationis *Hollandiæ*, postea Congregationis *Teutoniæ*, tandem Provinciæ *Germaniæ inferioris* fuit.

Anno 1515 Die 21 Julii.

Ne Fratres extra Conventus degant (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

L E O PP. X.

XXXVIII.

Universis, & singulis Domorum, ac Provinciarum Presidentibus Ordinis Predicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INtelleximus non sine gravi animi nostri displicentia, quod multi vestri Ordinis professores concessis sibi a Sede Apostolica dispensationibus, per quas eis indulgetur, ut Beneficium Ecclesiasticum seculare curatum, si sibi alias canonice conferatur, recipere, & retinere, & interim alicui Beneficio Ecclesiastico cum cura, vel sine cura de illius Rectoris consensu deservire possint, nequiter abutentes, exigua passim mercede conducti, & quandoque gratis, servitiis hujusmodi se involvunt, & eo pretextu quasi a vestra lege soluti per Laicorum hospitia, & seculares circulos vagi palantes tota die discurrunt, & hujusmodi licentia freti ea committere non verentur, que in divine cedunt majestatis offensam, eorum animarum exitium, Religionis opprobrium, perniciosum quoque exemplum, & scandalum plurimorum. Et cum vos reprehendere eos, aut corrigere struitis, dispensationum predictarum vigore se a vestra jurisdictione, & superioritate esse asserentes prorsus exemptos, mandatis vestris non solum parere contemnunt, sed etiam per locorum ordinarios, aut alios sibi in dispensationum hujusmodi literis executores deputatos, per censuras, & alias penas contra vos procedi procurant, sicque per impunitatis audaciam evadunt quotidie nequiores. Nos igitur, super his opportune providere volentes, auctoritate Apostolica tenore presentium declaramus, dispensationes, & indulta quecunque quibusvis vestri Ordinis Professoribus per Nos, & Sedem predictam concessa hactenus, & in posterum concedenda, illis ex eisdem professoribus suffragari duntaxat, qui proprias obtinent Parochiales Ecclesias, vel earum perpetuas vicarias, & illis actualiter deserviunt in Divinis, Predicationis officium, & alia, que ad illarum Parochianorum animarum curam pertinent, honeste, & laudabiliter exercendo. Reliquos vero omnes, quibusvis videantur a dicta Sede privilegiis, exemptionibusque suffulti, ut donec ipsis Ecclesie, aut Beneficia, ad que dispensationes obtente se extendunt, canonice sint collata, in domibus dicti Ordinis sub illarum superiorum obedientia secundum morem dicti ordinis degant, & vestris, & aliorum Superiorum hujusmodi preceptis salutaribus se conforment, cogi, & compelli debere. Quocirca discretioni vestre per hec scripta committimus, & mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum per vos, vel alium, seu alios, omnes, & singulos dicti Ordinis professores extra ejusdem Ordinis domos pretextu dispensationum, aut indultorum Apostolicorum nunc, & pro tempore degentes, & proprias Ecclesias, aut earum perpetuas Vicarias, ut premittitur, non obtinentes, auctoritate nostra, quam habetis, vel, si opus est, nostra moneatis, ut infra triduum ad domos vestri Ordinis revertantur, & contra eos, qui monitioni hujusmodi non paruerint cum effectu, tanquam contra apostatas, & fugitivos per censuram ecclesiasticam, & alia, etiam juxta regularia dicti Ordinis instituta, consueta remedia, appellatione quavis omnino postposita, procedatis, invocato etiam ad hoc, quotiens opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis dispensationibus, exemptionibus, & indultis Apostolicis, quascunque, etiam derogatoriarum derogatorias, aliasque fortiores, efficaciores, & insolitas clausulas, irritantiaque decreta in se continentibus, etiam motu proprio, & ex certa scientia concessis, & concedendis, quibus omnibus, illa pro sufficienter expressis habentes, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Rome apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXI Julii MDXV, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Diplomatis causa.

Mandatum.

1. *Degant*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*

2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol.781*, ex autographo *Barchinonensi*.

Ne

Anno 1515 Die 6 Novembris.

XXXIX.

Ne Congregationis Lombardiæ Fratres curam Monialium (1) quæ jussa Superiorum negligunt habere teneantur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

LEO PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis nuper fecisti, quod temporibus anteactis, nonnullis Vicariis Generalibus, & Prioribus tuę Congregationis, & Ordinis Prędicatorum per Prędecessores nostros sub censuris ecclesiast.cis mandatum fuit, ut certa Monasteria Monialium tam Ordinis Prędicatorum, quam forsan aliorum Ordinum acceptare, & earum specialem curam gerere deberetis, quo bona Fratrum tuorum conversatione, ipsorumque salutaribus monitis, in sancta religione proficerent. Quodque modernis temporibus multę sint ex ipsis Monialibus, quę spiritualem profectum parvi pendentes, & boni sanctique propositi oblivis-centes, superiorum suorum, etiam Vicariorum Generalium ordinationes, ac monita ad regularem observantiam conducentia effectualiter despiciunt, in animarum suarum perniciem, superiorum animi amaritudinem, & Religionis dedecus, quod Nobis haud mediocriter displicet. Quocirca, cum nostrę mentis non sit, Monialium cura, atque regimine absque earum evidenti profectu spirituali Congregationem tuam onerare, tibi, ac omnibus Successoribus tuis per pręsentes concedimus, ut, pręvia monitione, ea Monasteria, ac Moniales, quę judicio Vicariorum Generalium, qui pro tempore fuerint, ordinationes, & monita ipsis per Vicarios Generales pro conservatione regularis observantię, facta, adimplere, & observare neglexerint, de consilio, & assensu aliquorum discretorum patrum Congregationis valeatis, tuique Successores valeant, omnino relinquere, ita quod tam Vicarii Generales, quam ceteri Fratres de similibus Monasteriis, & Monialibus, curam, & regimen habere amplius non teneantur. Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, sub quibuscunque verborum formis, & censuris ecclesiasticis concessis, quarum tenores pro expressis haberi, volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Viterbii sub Annulo Piscatoris, Die VI Novembris MDXV, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Facultas.

1. *Monialium.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. E. fol.* 11. Autographum habes in Cœnobio *Cremonensi*. Legitur apud *Ususmarem*.

Anno 1516 Die 7 Februarii.

XL.

Conventum Taurensem (1) Ecclesiastico Beneficio donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

AD Apostolicę dignitatis apicem divina dispositione vocati, ex susceptę servitutis officio votis illis, per quę Monasteriorum, & Religiosorum locorum omnium necessarię reparationi, & conservationi, ac personarum in illis sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium pro oneribus eis incumbentibus facilius supportandis commoditati cum divini cultus augmento valeat salubriter provideri, libenter annuimus, ac ea prout expedire conspicimus, favoribus prosequimur opportunis. Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura collationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Cum itaque postmodum Parochialis Ecclesia S. Johannis loci de Almaraz, Palentinę Dięcesis, per liberam resignationem dilecti filii Petri de Doza, nuper ipsius Ecclesię Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat per dilectum filium Franciscum Ortiz Clericum Zamorensis Dięcesis procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos &c. quascunque specialis, vel Generalis reservationis expectativas, & alias gratias, uniones, annexiones, & incorporationes, suppressiones, extinctiones, & absque consensu coadjutorum, deputationes, nominationes nominandi, & alia, accessus, & regressus, facultates, literas, mandata, etiam de providendo, seu commendando, vel uniendo concessiones, & indulta quęcunque etiam comprovisionibus, seu aliis dispositionibus, ex tunc prout ex die vacationis illius, quibusvis personis cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus, etiam familiaribus nostris continuis commensalibus, etiam antiquis, & descriptis, & in Capella nostra Cantoribus, Capellanis, ac Romanę Curię Officialibus, etiam quacunque ecclesiastica, seu mundana dignitate, auctoritate, & excellentia, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, aut in eorum, seu Ecclesiarum, Monasteriorum, Mensarum, vel Beneficiorum ecclesiasticorum, universitatum, & studiorum generalium favorem, etiam Regum, Reginarum, Ducum, aut aliorum Principum, quorumcunque contemplatione, vel intuitu, seu ob remunerationem laborum, vel in recompensam jurium cessorum, vel ablatorum, & inexcogitabilibus causis, sub quibusvis verborum formis, & expressionibus, ac cum quibusvis antelationibus, suspensionibus, restrictionibus, aliisque efficacissimis, & insolitis clausulis irritantibus, etiam derogatoriarum derogatoriis, & aliis decretis, etiam cum attestatione mentis, &

Diplomatis causa.

inten-

intentionis nostrę, de non revocando, aut suspendendo reservationes, uniones, & alias gratias, necnon restitutione, repetitione, & reintegratione literarum earundem in pristinum statum, & alia sub quacunque forma, & expressione verborum per Nos, & Sedem eandem, aut ejus Legatos, etiam in mente nostra, & ad nullius instantiam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine concessas, & concessa hactenus, eorumque omnium vim, & effectum quoad hoc suspendendo, & in hujusmodi vacatione effectum sortiri, aut locum sibi vindicare non posse, nec debere, decernendo, admissam apud Sedem Apostolicam, vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illa pręter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, &, sicut exhibita Nobis pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum domus S. Ildephonsi Oppidi de Toro Ordinis Prędicatorum, Zamorensis Diœcesis, petitio continebat, cum dicta domus, & illius Ecclesia, ac officinę magna indigeant reparatione, si dicta Parochialis Ecclesia, ad quam, dum pro tempore vacat, pręsentatio personę idoneę ad Priorem pro tempore existentem, & Fratres domus hujusmodi ex privilegio Apostolico pertinet, Sacristię ipsius domus perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto domus prędicta, prout convenit, repararetur, ac ipsorum Prioris, & Fratrum commoditatibus plurimum consuleretur, & divinus cultus inibi augmentum susciperet. Quare pro parte moderni Prioris, & Fratrum prędictorum, asserentium dictum locum de eorum mero, & mixto imperio ex simili privilegio existere, ac fructus, redditus, & proventus dictę Parochialis Ecclesię quadraginta ducatorum auri de Camera secundum communem ęstimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Parochialem Ecclesiam prędictam eidem Sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum ęstimationem prędictam etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, modernum Priorem, & Fratres pręfatos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon fructuum, redditusuum, & proventuum dictę Sacristię, verum annuum valorem pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Parochialem Ecclesiam prędictam, sive pręmisso, sive alio quovis modo, ac ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti Petri, vel cujusvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut Constitutionem felicis recordationis Johannis Papę XXII Prędecessoris nostri, quę incipit: Execrabilis: vel assecutionem alterius beneficii ecclesiastici, quavis auctoritate collati, vacet, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis statuta Concilii ad Sedem prędictam legitime devoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia dispositioni Apostolicę, specialiter, vel alias personaliter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Sacristię Apostolica auctoritate tenore pręsentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus ita quod liceat eidem moderno, & pro tempore existenti Priori, & Fratribus prędictis per se, vel per alium, seu alios, corporalem possessionem Parochialis Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suos, & Sacristię, ac Parochialis Ecclesię prędictorum usus, & utilitatem convertere, necnon eidem Parochiali Ecclesię per Presbyterum idoneum secularem, vel dicti Ordinis regularem, ad eorum nutum ponendum, & amovendum, in divinis deserviri facere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia, super hoc minime requisita, non obstantibus voluntate nostra prędicta, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis constitutionibus, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac inde secuta quęcunque ad dictam Parochialem Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum pręjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dicta Parochialis Ecclesia debitis non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur, sed ejus congrue supportentur onera consueta. Nos enim, prout est, irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, vel forsan est hactenus attentatum. Nulli ergo &c. hanc paginam nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei &c. Si quis &c. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quinto decimo (3), Septimo Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Mandatum.

1. *Taurensem.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 417, ex autographo *Taurensi*.
3. *Quinto decimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXVI*.

Anno 1516 Die 7 Februarii.

De præcedentibus literis executioni mandandis.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XLI.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Alvilen. (2), & dilectis filiis Antonio Fernandez Canonico Ecclesię Guadicen. (3), ac Officiali Zamoren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie cum dilectus filius Petrus de Doza Clericus Zamorensis Dięcesis Parochialem Ecclesiam S. Johannis loci de Almaraz dictę Dięcesis, quam tunc obtinebat, in manibus nostris sponte, & libere resignasset; Nosque resignationem hujusmodi admittentes Ecclesiam prędictam per resignationem eandem tunc vacantem, & antea dispositioni Apostolicę reservatam, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Sacristie Domus S. Ildephonsi Oppidi de Toro Ordinis Prędicatorum, Zamorensis Dięcesis, per quasdam perpetuo univissemus, annexuissemus, & incorporavissemus; eidem Petro omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię per eum quoad viveret, vel alium, seu alios ejus nomine propria auctoritate percipiendos, exigendos, & elevandos, ac in suos usus, & utilitatem convertendos, loco pensionis annuę dilectorum filiorum Prioris moderni, & Fratrum dictę Domus ad id expresso accedente consensu, per alias nostras literas reservavimus, concessimus, & assignavimus, prout in eisdem literis plenius continetur. Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę posteriores literę vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios faciatis auctoritate nostra pręfatum Petrum, vel procuratorem suum ejus nomine pacifica possessione, vel quasi perceptionis fructuum, reddituum, & proventuum prędictorum pacifice gaudere, non permittentes eum per modernum, & pro tempore existentem Priorem dictę Domus, & Fratres pręfatos, seu quoscunque alios desuper quomodolibet indebite molestari. Contradictores &c. Non obstantibus omnibus, quę in dictis posterioribus literis voluimus non obstare, seu si Priori, & Fratribus pręfatis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Florentię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quinto Decimo (4), Septimo Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol.*417 ex autographo *Taurensi*.
2. *Alvilen.*) *Abulen.*, vulgo *Avila*, in *Hispania Tarraconensi*.
3. *Guadicen.*) *Gadicen.*, vulgo *Cadix*, in *Hispania Bætica*.
4. *Quinto Decimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXVI*.

Anno 1516 Die 14 Aprilis.

Hispalensis (1) Collegii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

SOlet nonnunquam Romanus Pontifex &c. (3). Dudum siquidem pro parte venerabilis Fratris nostri Didaci (4) Archiepiscopi Hispalen. exposito (5), quod ipse, non ignarus, quantum Christianę Reipublicę, & Otthodoxę Fidei conduceret, ut Ecclesia Dei, viris, non solum Religiosis sed etiam sacrarum literarum scientia pręditis, quorum opera suarum virtutum lucem ubique protendere, & illam obumbrare nitentes dissipare valerent, in dies abundaret, cupiensque aliquid in terris struere, quo perpetuo in cęlis felicitatem possideret, infra ambitum, sive septa Domus S. Stephani Salamantin. Ordinis Fratrum Prędicatorum, cujus ipse Didacus Archiepiscopus professor existit, unum Hospitium, sive mansionem, cum Oratorio, sive Capella sub invocatione S. Thomę de Aquino, ac cameris, aula, & aliis necessariis officinis, pro uno Collegio inibi erigendo, viginti dicti Ordinis professorum, in Theologia studere volentium, qui sub regulari, quę in dicta domo vigebat, observantia, & sub unius Prioris, ac aliorum Ordinis Prędicatorum superiorum obedientia, collegialiter degerent, & quorum saltem duodecim, quandiu velint, & Theologię operam darent, & reliqui octo per decennium tantum ibi morarentur, & ipso decennio exacto, ad domos, e quibus missi pro tempore forent, reverterentur, & in quorum recedentium, vel decedentium, loca alii surrogarentur, itaut viginti in dicto Hospitio semper residerent, construi, & ędificari cęptum perfici facere, & eidem Collegio pro ejus dote, & Capellę ornamentis, ac Hospitii ędificiorum manutentione, & instauratione, ac viginti Fratrum studentium prędictorum sustentatione tantum in bonis stabilibus, vel perpetuis juribus, quorum fructus, redditus, & proventus, ad octingentorum Ducatorum auri de Camera secundum communem extimationem, valorem annuum ascenderent, sub certis honestis modis, & conditionibus, assignare proponebat, si ei ad hoc, dictę Sedis auctoritas suffragaretur. Nos dicti Didaci Archiepiscopi, in ea parte supplicationibus inclinati, intra ambitum, sive septa hujusmodi, ubi Hospitium prędictum construi cęptum fuerat, unum Collegium viginti dicti Ordinis professorum, Theologię studio vacare intendentium, qui sub regulari observantia, & Prioris, ac aliorum, superiorum obedientia hujusmodi degerent, ac quorum saltem duodecim ibi, quoad velint, permanerent, octo vero post decennium in dicto Collegio peractum ad domos, a quibus missi forent, reverterentur, & in quorum sic pro tempore recedentium, vel decedentium loca, alii surrogarentur, itaut viginti numerus nunquam deesset, dilecto filio Thoma de Vio; Priore Generali dicti Ordi-

Ordinis, de quo Nobis per suas patentes literas extiterat legitime facta fides, in id expresse consentiente, perpetuo ereximus, & instituimus, & illi, pro ejus dote, ac ornamentis sustentatione, manutentione, & instauratione predictis, bona, sive jura per Didacum Archiepiscopum, usque ad dictorum octingentorum Ducatorum valorem annuum assignanda hujusmodi, perpetuo applicavimus, & appropriavimus, eidemque Didaco Archiepiscopo Hospitium predictum cum Capella, sive oratorio, cameris, aula, & aliis pro usu, & habitatione dictorum viginti Fratrum necessariis officinis prosequendum, & ad finem debitum perducendum, & in ipso bonorum, ac jurium hujusmodi assignationis actu modos, & conditiones honestas, que sibi placerent, etiam sub restitutionis, aut devolutionis, in alios usus, in eventus per dictum Didacum Archiepiscopum exprimendos, & aliis penis, apponendi, ac quecunque statuta, & ordinationes, sacris canonibus non contraria, prosperum regimen, & salubrem statum dicti Collegii, & Fratrum in illo pro tempore residentium, & assignandorum bonorum hujusmodi conservatione, debitam dispensationem, & administrationem concernentia, edendi, & edita corrigendi, ac in melius reformandi, & alia de novo faciendi, que sub censuris, & aliis penis, per dictum Didacum Archiepiscopum in illorum editione, correctione, vel reformatione statuendis, deberent ab omnibus observari, & que eo ipso, quod edita forent, dicta auctoritate Apostolica, confirmata censerentur, unum quoque, vel plures Patronos istius domus, vel Advocatos pro jurium, & bonorum dicti Collegii defensione, ac protectione, depntandi, licentiam, & facultatem, concessimus, & quod fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi administratores pro tempore existenti Priori dicte Domus S. Stephani, in duorum ex antiquioribus illius, & aliorum duorum ex dicti Collegii Fratribus presentia, quotannis, Priori vero Provinciali, juxta morem dicti Ordinis, toties, quoties domum S. Stephani, vel Collegium hujusmodi visitaret, rationem reddere tenerentur, statuimus, & ordinavimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Didaci Archiepiscopi, petitio continebat, ipse postmodum certis ex causis, ad id animum suum moventibus super Collegio hujusmodi in dicta domo statuendo, & dotando mutaverit, cupiatque illud in domo S. Pauli Hispalen. dicti Ordinis, cujus initio, & erectioni ipse Didacus Archiepiscopus, qui in Civitate Hispalen. residet, quoad vixerit, possit personaliter interesse, & in ejus presentia, res firmiter stabiliri, quod in Civitate Salamantin., ob nimiam loci distantiam, facere non posset, erigi, & institui, asseratque, se convenientia edificia, in Capella, sive Oratorio, & aliis officinis predictis in dicto ambitu domus S. Pauli, construi facere incepisse, pro parte dicti Didaci Archiepiscopi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut collegium hujusmodi, & super illius erectione, confectas literas predictas, cum applicationis, appropriationis, licentie, facultatis, statuti, & ordinationis, ac omnibus, & singulis aliis in illis contentis clausulis, a dicta domo S. Stephani, ad locum intra septa, sive ambitum dicte domus S. Pauli transferre, & omnia, que per Nos in dictis literis circa Collegium hujusmodi, in ipsa domo S. Stephani fuerint disposita, in eo omnino cessare, & in domo S. Pauli hujusmodi effectum sortiri posse, & debere, decernere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, prefatum Didacum Archiepiscopum a quibusvis excommunicationis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore presentium, & super illius erectione, confectas literas predictas, cum applicationis, appropriationis, licentie, & facultatis, statuti, & ordinationis, aliisque in eis contentis clausulis a dicta domo S. Stephani ad locum infra septa, sive ambitum dicte domus S. Pauli, transferimus, & omnia, que per Nos in dictis literis, circa idem Collegium in dicta domo S. Stephani fuerint disposita, in ea omnino cessare, & in domo S. Pauli hujusmodi effectum sortiri posse, & debere decernimus. Non obstantibus premissis, & constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. ac omnibus illis, que in dictis literis, voluimus non obstare &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Sexto decimo, Decimo octavo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas

1. *Hispalen.*) In *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Libro CII *fol.* 283.
3. *Pontifex &c.*) Ut in ejusdem teneris exordiis.
4. *Didaci*.) De quo in *Appendice* ad *Pontificatum Alexandri VI &c.*
5. *Exposito*.) Consulendæ *Constitutiones* XXXIV, & XLVIII.

Anno 1516 Die 12 Julii.

De tempore quo perstare debent Priores (1) in congregatione S. Marci.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIII.

L E O PP. X.

Dilecti (3) filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum per alias nostras in forma Brevis literas (4) concessimus vobis, ut non obstante statuto felicis recordationis Julii PP. II, Predecessoris nostri, servaretur in vestra Congregatione forma Constitucionum vestri Ordinis de duratione Priorum, & Priorissarum; dummodo tamen dilecti filii Generalis Magistri ejusdem Ordinis consensus ad id accederet, prout in literis ipsis plenius continetur. Cum autem, sicut exponi Nobis fecistis, ipse Generalis Magister requisitus ita limitate consenserit, quod videlicet Prioris, & Priorisse in dicta vestra Congregatione durare possint in suis officiis quadriennio continuo, & illo exacto, ipso facto sint absoluti, & absolute, possint tamen in eodem Conventu, & Monasterio statim de novo eligi: quodque in singulis Conventibus, & Monasteriis fiat singulis annis per fabas scrutinium de absolutione, vel retentione Prioris, & Priorisse &, si de tribus partibus Fratrum vocem in hujusmodi scrutinio habentium, due invente fuerint Prioris absolutionem petere, teneatur definitorium Capituli

Congregationis sub precepto illum ab officio removere, similiter etiam si de tribus partibus Sororum vocalium duę petierint absolutionem Priorissę, teneatur sub precepto Vicarius Generalis pro tempore illam intra annum ab officio destituere, ut his Apostolicę confirmationis robur perpetuum adiicere dignaremur, de benignitate Apostolica, humiliter supplicastis. Nos igitur vestris in hac parte supplicationibus inclinati, prememoratas nostras & dicti Generalis Magistri de hujusmodi consensu literas, earum tenores pro expressis, & insertis habentes auctoritate Apostolica harum serie confirmamus; illasque in omni sui parte robur perpetuę firmitatis obtinere decernimus. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & specialiter dicto Julii Predecessoris nostri statuto, cum omnibus clausulis in eo contentis, ac statutis, consuetudinibus, & privilegiis dicti Ordinis, & Congregationis. Quibus omnibus, illis alias in suo robore permansuris, quoad premissa expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XII Julii MDXVI Pontificatus nostri Anno Quarto,

Confirmatio.

Ja. Sadoletus.

1. *Priores.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.III.*

2. *Archivo.*) In quo exemplar ex Autographo *Florentino.*

3. *Dilecti.*) Inscriptio deest, sed ex ipso Diplomate sic restituenda videtur. *Universis, & singulis Fratribus Congregationis S. Marci, sive Tuscia, Romana Provincia Ordinis Fratrum Prædicatorum.*

4. *Literas.*) Constitutionem scilicet *XXIX*, datam *XXIII* Februarii *MDXV.*

Anno 1516 Die 20 Augusti.

XLIV.

Eborensis Monasterii, (1) de Paradiso nuncupati, fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

INter curas multiplices, quę pro executione pastoralis officii Nobis incumbere dignoscuntur, illam libenter amplectimur, per quam ubilibet propagetur Religio, augeatur divinus cultus, & salus proveniat animarum, presertim quando, & id Catholicorum Principum exigunt vota, & Nos in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Emanuelis (3) Portugallię, & Algarbiorum Regis illustris, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod si in quadam domo sub vocabulo Beatę Marię de Paradiso, sita in Civitate Eborensi, in qua de presenti habitant nonnullę honestę mulieres secundum Regulam Tertii Ordinis S. Dominici, de Penitentia nuncupati, degentes, unum Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini cum Capella, sive Ecclesia, ac campanili humili, campanis, claustro, refectorio, dormitorio, cemeterio, & aliis necessariis officinis pro una Priorissa, & Monialibus, quę ibi sub regulari observantia, curaque, correctione, & visitatione Provincialis Prioris Ordinis Predicatorum Provincię Portugallię, juxta morem ipsius Ordinis, pro tempore existentis, Domino inserviant, perpetuo erigeretur, & institueretur, profecto ex hoc propagaretur religio, & multarum nobilium mulierum, quę sub hujusmodi observantia vivere affectant, animarum salus, cum divini cultus augmento evidenter procuraretur. Quare pro parte dicti Emanuelis Regis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in dicta domo unum Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini, sub ejusdem Beatę Marię de Paradiso invocatione, cum Capella, sive Ecclesia, campanili humili, campanis, claustro, refectorio, dormitorio, cemeterio, & aliis officinis predictis pro una Priorissa, quę illi presit, per ipsius Monasterii Conventum juxta aliorum dicti Ordinis S. Augustini Monialium Monasteriorum consuetudinem eligenda, ita tamen quod pro hac prima vice, ea duntaxat eligatur, quam dictus Emanuel Rex duxerit nominandam, & Monialibus in ipso Monasterio sub regulari observantia hujusmodi degere volentibus, perpetuo erigere, & instituere, ipsumque Monasterium, & illius Priorissam, & Moniales, quę pro tempore fuerint, curę, visitationi, & correctioni dicti pro tempore existentis Provincialis Prioris immediate subiicere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, in dicta domo unum Monasterium Monialium dicti Ordinis S. Augustini, sub ejusdem Beatę Marię de Paradiso invocatione, cum Capella, sive Ecclesia, campanili humili, campanis, claustro, refectorio, dormitorio, cemeterio, & aliis officinis predictis pro una Priorissa, quę illi presit, per ipsius Monasterii Conventum juxta aliorum dicti Ordinis S. Augustini Monialium Monasteriorum consuetudinem eligenda, ita tamen quod pro hac prima vice ea duntaxat eligatur, quam dictus Emanuel Rex duxerit nominandam, & Monialibus in ipso Monasterio sub regulari observantia hujusmodi degere volentibus, Apostolica auctoritate, tenore presentium, si ad hoc mulierum in dicta domo habitantium, aut saltem illarum majoris partis expressus accedat assensus, perpetuo erigimus, & instituimus, ipsumque Monasterium, & illius Priorissam, & Moniales, quę pro tempore fuerint, curę, visitationi, & correctioni dicti pro tempore existentis Provincialis Prioris Apostolica auctoritate subiicimus, & eidem Priori, ut illas sub cura, visitatione, & correctione hujusmodi suscipiat, & ut retentis ibi illis ex mulieribus predictam domum modo habitantibus, quę dicti Monasterii Moniales effici, & sub observantia hujusmodi vivere voluerint, & ceteris inde exclusis, aliquas Ordinis S. Augustini, & observantię predictorum Moniales de Monasterio, vel Monasteriis, & in numero, de quibus sibi videbitur, ad dictum Monasterium de Paradiso pro illius directione votiva transferat, in virtute sanctę obedientię districte precipimus. Priorissę vero, & Monialibus ejusdem Monasterii de Paradiso pro tempore existentibus, quod ad earum, & ipsius Monasterii communia servitia aliquas ancillas secum tenere, & tam ipsa Priorissa, & Moniales, quam dictum Monasterium de Paradiso, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus exemptionibus, favoribus, & indultis, spiritualibus, & temporalibus, quibus alia eorundem Ordinis S. Augustini, & observantię, Monasteria, & illorum Priorissę, seu Abbatissę, & Moniales in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere po-

Supplex Regis petitio.

Facultas.

Nota.

poterunt quomodolibet in futurum, jure tamen Parochialis Eccleſię, & cujuſvis alterius in omnibus ſemper ſalvo, uti, potiri, & gaudere, & quod Sacriſta ejuſdem Monaſterii de Paradiſo, quę pro tempore Nota 1
fuerit, una cum duabus ex illius antiquis Monialibus in ipſius Monaſterii de Paradiſo Eccleſiam, quoties opus fuerit, de pro tempore exiſtentis Prioriſſę expreſſa licentia, & non alias, pro mundandis, & ornandis Altaribus ejuſdem Eccleſię clauſis prius illius portis, egredi libere, & licite poſſint, auctoritate, & tenore pręmiſſis, de ſpecialis dono gratię indulgemus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dictorum Ordinum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus contrariis quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę erectionis, inſtitutionis, ſubjectionis, pręcepti, & indulti infringere, vel &c. Si quis autem hoc &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quingenteſimo Sexto decimo, Tertio decimo Kalendas Septembris, Pontificatus noſtri Anno Quarto.

1. *Monaſterii.*) Juris eſt Provinciæ *Portugalliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B.* pag. 379 ex autographo *Eborenſi*.
3. *Emanuelis.*) Cognomento *Fortunati*.

Anno 1516 Die 20 Augusti.

Aldeæ novæ (1) Monaſterium beneficio eccleſiaſtico donat.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XLV.

Leo Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

INjunctum Nobis deſuper Apoſtolicę ſervitutis officium &c. (3) Dudum ſiquidem omnia beneficia eccleſiaſtica cum cura, & ſine cura, apud Sedem Apoſtolicam tunc vacantia, collationi, & diſpoſitioni noſtrę reſervavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, ſi ſecus &c. contigerit attentari. Cum itaque poſtmodum Parochialis Eccleſia B. Marię Magdalenę loci de Aldeannena (4) Abulen. (5) Dięceſis, per liberam reſignationem dilecti filii Johannis Siſſo, nuper ipſius Eccleſię rectoris, de illa, quam tunc obtinebat per dilectum filium Gometium Gundiſalvi de Cantayro, Clericum Compoſtellan. Dięceſis, procuratorem ſuum, ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum, in manibus noſtris ſponte factam, & per Nos admiſſam, apud Sedem pręditam, vacaverit, & vacet ad pręſens, nulluſque de illa pręter Nos, hac vice diſponere potuerit, ſive poteſt, reſervatione, & decreto obſiſtentibus ſupradictis, &, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Chriſto filiarum modernę Prioriſſę, & Sororum domus S. Crucis, & ejuſdem B. Marię Magdalenę dicti loci Ordinis S. Auguſtini, ſub tertia regula S. Dominici de Pęnitentia nuncupata, & cura Fratrum Pędicatorum degentium, petitio continebat, ſi dicta Eccleſia domui pędictę, quę a paucis citra annis ędificata extitit, & in qua ducentę (6) Sorores divinis laudibus, die, noctuque vacantes degunt, cujuſque fructus, redditus, & proventus nulli, vel adeo tenues exiſtunt, quod niſi fidelium eleemoſynis juvarentur, ſame perire, vel ipſam domum deſerere cogerentur, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto ex hoc neceſſitati domus, & Sororum hujuſmodi, de alicujus ſubventionis auxilio opportune provideretur, pro parte Prioriſſę, & Conventus, ac Sororum pędictarum, aſſerentium, fructus, redditus, & proventus dictę Eccleſię quadraginta ducatorum auri de Camera, ſecundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut Eccleſiam pędictam dictę domui perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliaſque in pręmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes, beneficia eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, ſecundum extimationem pędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis, quorum intereſſet, Prioriſſam, & Sorores pędictas, & earum quamlibet a quibuſvis excommunicationis &c. abſolutas fore cenſentes, ac dictę domus fructuum, reddituum, & proventuum, verum annuum valorem pręſentibus pro expreſſo habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, Eccleſiam pędictam, ſive pręmiſſo, ſive alio quovis modo, aut ex alterius cujuſcunque perſona, ſeu per ſimilem dicti Johannis, vel cujuſvis alterius cujuſcunque perſona reſignationem de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & teſtibus ſponte factam, aut conſtitutionem felicis recordationis Johannis Papę XXII, Pędeceſſoris noſtri, quę incipit: Ex his: (7), vel aſſecutionem alterius beneficii eccleſiaſtici, quavis auctoritate collati, vacet, etiamſi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. ſtatuta Concilii, ad Sedem pędictam legitime devoluta, ipſiuſque collatio diſpoſitioni Apoſtolicę ſpecialiter, vel alias generaliter reſervata exiſtat, & ſuper ea inter aliquos lis, cujus ſtatum pręſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa, dummodo ejus diſpoſitio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis eidem domui auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eiſdem Prioriſſę, & Sororibus, per ſe, vel alium, ſeu alios corporalem poſſeſſionem Eccleſię, juriumque, & pertinentiarum pędictarum, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiuſque fructus, redditus, & proventus, in ſuos, ac domus, & Eccleſię pędictarum uſus, & utilitatem convertere, necnon eidem Eccleſię per Presbyterum ſecularem per eas, pro tempore deputandum, & ad earum nutum amovibilem, in divinis deſerviri, & illius Parochianorum animarum curam exerceri facere, Dięceſani loci, & cujuſvis alterius, licentia ſuper hoc minime requiſita, non obſtantibus priori voluntate noſtra pędicta, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Pędeceſſoris noſtri, & aliis Apoſtolicis conſtitutionibus &c. quibuſcunque, aut ſi aliqui, ſuper proviſionibus ſibi faciendis de hujuſmodi &c. literas impetrarunt &c. quas quidem literas &c. ad Eccleſiam pędictam volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. Proviſo quod propter unionem, annexionem, & incorporationem pędictas, dicta Eccleſia, debitis non fraudetur obſequiis &c. & inſuper, prout eſt, irritum decernimus, & inane ſi ſecus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę

Mandatum.

 Mil-

Millesimo Quingentesimo Sexto decimo, Tertio decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Aldea nova.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXI fol.* 10.
3. *Officium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Aldeanuena.*) *Aldea nova*.
5. *Abulen.*) Vulgo *Avila*.
6. *Ducenta.*) Quod olim quadringentae fuerint, auctor est *Plodius* de Progenie S. Dominici *Lib. I Cap. XLVIII pag.* 162.
7. *Ex bis.*) Legendum: *Execrabilis*.

Anno 1516 Die 1 Septembris.

De Brixiensis (1) Cœnobii S. Floriani supellectili transferenda.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLVI.

Dilecto filio Magistro Generali Ordinis Praedicatorum.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm sicuti Nobis nuper exponi fecit dilectus filius noster Nicolaus (3), Tituli S. Priscae Presbyter Cardinalis de Flisco tui Ordinis Protector, Ecclesia, domus, & Conventus S. Floriani extra muros Civitatis Brixien. dicti Ordinis, ob bella, quae in partibus illis invaluerunt, diruti, ac solo aequati fuerint, & Dominium Venetorum, Ecclesiam, domum, & Conventum hujusmodi ex aliquibus respectibus instaurari non permittat, & propterea dictus Cardinalis Protector, & tu summopere desideretis, ut omnia, & singula bona mobilia, & immobilia, ac Sanctorum Reliquiae, ornamentaque, & paramenta ecclesiastica, Ecclesiae, domus, & Conventus praedictorum, ad aliam Ecclesiam, domum, & Conventum viciniores ejusdem Ordinis transportentur, in eisque religiose collocentur, & conserventur. Nos praefati Cardinalis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi omnia, & singula bona mobilia, & immobilia, ac Reliquias, & Corpora Sanctorum, & alia ecclesiastica ornamenta, & paramenta, quae Ecclesiae, domus, & Conventus S. Floriani praedictorum fuerint, ad aliam Ecclesiam, domum, & Conventum viciniores ejusdem Ordinis transportandi, & transportari faciendi, illaque ibidem reponendi, & collocandi, donec dicta domus diruta, instaurata fuerit, ac Fratribus praedicti Conventus, prout tibi visum fuerit providendi, plenam, & liberam, auctoritate Apostolica, licentiam, & facultatem concedimus per praesentes, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiae, domus, & Conventus S. Floriani praedictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Volumus autem, quod postquam praedicta domus instaurata fuerit, bona mobilia, Reliquiae, & Sanctorum Corpora, ac alia paramenta, ad praedictam domum revertantur. Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die Primo Septembris MDXVI, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

Ja. Sadoletus.

1. *Brixien.*) In *Longobardia*.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Nicolaus.*) De quo *Ciaconius* in *Alexandro VI*.

Anno 1516 Die 30 Octobris.

Staviacense (1) Monasterium suo, & Sanctae Sedis praesidio tutatur.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XLVII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissae, & Conventui Monasterii Monialium, per Priorissam soliti gubernari, S. Mariae Staviaci, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Praedicatorum degentium, Lausannen. Dioecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm a Nobis petitur quod justum est, & honestum, tam vigor aequitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter dilectae in Deo filiae, vestris justis postulationibus, grato annuentes assensu, personas vestras, & locum, in quo divino estis obsequio mancipatae, cum omnibus bonis, quae impraesentiarum rationabiliter possidetis, & in futurum justis modis, praestante Domino, poteritis adipisci, sub Beati Petri protectione suscipimus, atque nostra, omnes quoque libertates, & immunitates a Praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sive per privilegia, vel indulta, aut alias indulgentias vobis, & Monasterio vestro concessas, necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum a Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus, vobis, & Monasterio vestro rationabiliter indultas, specialiter autem decimas, primitias, census, fructus, redditus, & proventus, domos, terras, hortos, vineas, prata, pascua, nemora, silvas, venationes, possessiones, grangias, molendina, piscarias, aquarum decursus, jura, jurisdictiones, & alia bona, ad dictum Monasterium legitime spectantia, sicuti ea omnia, quae juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos dicto Monasterio, Apostolica auctoritate confirmamus, & praesentis scripti patrocinio communimus, salva in praedictis decimis moderatione Concilii Generalis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se-

nove

noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexto decimo, Tertio Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Staviacense.*) Vulgo *Stavaie* in *Helvetiis*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Staviacensi*.

Hispalensis (1) Collegii fundandi facultas.

Anno 1516 Die 14 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVIII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

SAcrarum scripturarum scientiam, qua velut coruscantibus gemmis speciosa Christi Sponsa, Universalis Ecclesia, in cunctis suis actibus illustratur, nostris pręcipue temporibus, dilatari ubique, & protendi, intimis desiderantes affectibus, ad ea semel, & pluries, solicitudinis nostrę partes libenter dirigimus, per quę devotarum personarum studia, quę ad scientię hujusmodi propagationem pertinere noscuntur, votivos sortiantur effectus. Dudum siquidem pro parte venerabilis Fratris nostri Didaci Archiepiscopi Hispalensis Nobis exposito, quod ipse non ignarus, quantum Christianę Reipublicę, & Orthodoxę fidei conducebat, quod Ecclesia Dei, viris, non solum Religiosis, sed etiam Sacrarum literarum scientia prędìtis, quorum opera suę veritatis lucem ubique protendere, & illam obumbrare nitentes dissipare valeret, in dies abundaret, cupiensque aliquid in terris struere, quo perpetuam in cęlis felicitatem possideret, infra ambitum, sive septa Domus S. Stephani Salamantini Ordinis Fratrum Prędicatorum, cujus ipse Didacus Archiepiscopus professor existebat, unum Hospitium, sive mansionem cum Oratorio, sive Capella sub invocatione S. Thomę de Aquino, ac cameris, aula, & aliis necessariis officinis pro uno Collegio inibi erigendo, viginti dicti Ordinis Professorum in Theologia studere volentium, qui sub regulari, quę in dicta Domo vigebat, observantia, & sub Domus Prioris, & aliorum Ordinis prędictorum Superiorum obedientia collegialiter degerent, & quorum saltem duodecim quandiu vellent, & Theologię operam darent, ac reliqui octo per decennium tantum ibi morarentur, & ipso decennio exacto ad Domos, e quibus missi pro tempore forent, reverterentur, & in quorum recedentium, vel decedentium, loca, alii subrogarentur, itaut viginti in dicto Hospitio semper residerent, construi, & ędificari cęptum, perfici facere, & eidem Collegio pro ejus dote, & Capellę ornamentis, ac Hospitii ędificiorum manutentione, & instauratione, ac viginti Fratrum studentium prędictorum sustentatione, tantum in bonis stabilibus, vel perpetuis juribus, quorum fructus, redditus, & proventus, ad octingentorum Ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem valorem annuum ascenderent, sub certis honestis modis, & conditionibus, assignare proponebat, si ei ad hoc dictę Sedis auctoritas suffragaretur; Nos, dicti Didaci Archiepiscopi supplicationibus inclinati, intra ambitum, sive septa hujusmodi, in loco, ubi Hospitium prędictum construi cęptum fuerat, unum Collegium viginti dicti Ordinis professorum Theologię studio vacare intendentium, qui sub regulari observantia, & Prioris, & aliorum Superiorum obedientia hujusmodi degerent, & quorum saltem duodecim ibi, quoad vellent permanerent, octo vero post decennium in dicto Collegio peractum, ad Domos, e quibus emissi forent, reverterentur, & in quorum, sic pro tempore recedentium, vel decedentium, loca alii subrogarentur, itaut viginti numerus nunquam deesset, dilecto filio Thoma Priore Generali dicti Ordinis, de quo per ejus patentes Literas Nobis extiterat legitime facta fides, in id expresse consentiente, perpetuo erexeramus, ac instituerамus, & illi pro ejus dote, & ornamentorum sustentatione, manutentione, & instauratione prędictis, bona, sive jura, per dictum Didacum Archiepiscopum, usque ad dictorum octingentorum Ducatorum valorem annuum assignanda hujusmodi, perpetuo applicaveramus, & appropriaveramus, ipsique Didaeo Archiepiscopo Hospitium prędictum cum Capella, sive Oratorio, cameris, aula, & aliis pro usu, & habitatione dictorum viginti Fratrum necessariis officinis prosequendi, & ad finem debitum perducendi, & in ipso bonorum, ac jurium hujusmodi assignationis actu, modos, & conditiones, honestos, qui sibi placerent, etiam sub restitutionis, aut devolutionis, in alios usus, in eventus per dictum Didacum Archiepiscopum exprimendos, & aliis pęnis apponendi, ac quęcunque statuta, & ordinationes, sacris Canonibus non contraria, prosperum regimen, & salubrem statum dicti Collegii, & Fratrum, in illo pro tempore residentium, & assignandorum bonorum hujusmodi conservationem, debitam dispensationem, & administrationem concernentia, edendi, & edita corrigendi, ac in melius reformandi, seu etiam, in totum delendi, & alia, de novo faciendi, quę sub censuris, & aliis pęnis per dictum Didacum Archiepiscopum in illorum editione, correctione, vel reformatione statuendis, deberent ab omnibus observari, & quę eo ipso, quod edita forent, dicta auctoritate Apostolica confirmata censerentur; unum quoque, vel plures patronos, vicedominos, vel Advocatos, pro jurium, & bonorum dicti Collegii defensione, & protectione deputandi, licentiam, & facultatem concesseramus, ac quod fructuum, redituum, & proventuum hujusmodi administratores pro tempore existentes, Priori dictę Domus S. Stephani, in duorum ex antiquioribus illius, & aliorum duorum dicti Collegii Fratrum pręsentia, quotannis, Priori vero Provinciali, juxta morem dicti Ordinis, toties, quoties Domum S. Stephani, vel Collegium hujusmodi visitaret, rationem reddere tenerentur, statueramus, & ordinaveramus. Et deinde in alia, pro parte ejusdem Didaci Archiepiscopi, Nobis exhibita petitione, subjuncto, quod idem Didacus Archiepiscopus postmodum certis ex causis, ad id animum suum moventibus, sententiam super Collegio hujusmodi in dicta Domo statuendo, & dotando, mutaverat, cupiebatque illud in Domo S. Pauli Hispalensis dicti Ordinis, cujus initio, & directioni, ipse Didacus Archiepiscopus, qui in Civitate Hispalensi residebat, quoad viveret, poterat personaliter interesse, & in ejus pręsentia rem firmiter stabilire, quod in Civitate Salamantina, ob nimiam loci distantiam, com-

Fundatoris supplex petitio.

commode facere non poterat, erigi, & institui; Nos ejusdem Didaei Archiepiscopi, asserentis se conve-
nientia ędificia cum Capella, sive Oratorio, & aliis officinis prędictis in dicto ambitu Domus S. Pauli
construi facere incepisse, supplicationibus etiam inclinati, Collegium hujusmodi, & nostras, super illius
erectione, & aliis pręmissis confectas literas, cum applicationis, & appropriationis, licentię, & facultatis,
statuti, & ordinationis, aliisque in eis contentis clausulis a dicta Domo S. Stephani ad loca infra septa,
sive ambitum dictę Domus S. Pauli, per alias nostras literas transtulimus, & omnia, quę circa idem Col-
legium, in dicta Domo S. Stephani erigendum disposueramus, in ea omnino cessare, & in Domo S. Pauli
hujusmodi effectum sortiri posse, & debere, decrevimus, prout in singulis literis prędictis plenius conti-
netur. Cum autem, sicut exhibita Nobis pro parte ejusdem Didaci Archiepiscopi, petitio continebat,
idem Didacus Archiepiscopus, infra septa, sive ambitum dictę Domus S. Pauli, terram ad jacendum fun-
damenta Hospitii, sive mansionis, pro Collegio hujusmodi effodi facere incipiens, solum ibi adeo aquo-
sum invenerit, quod super eo dicti hospitii ędificia sine ruinę periculo construi, & Scholares ibidem, abs-
que eorum, & cum eis cohabitantium pro tempore, ob nimiam loci humiditatem, vitę discrimine, diu
manere non possent, propterea que idem Didacus Archiepiscopus, cupiens desiderium suum in pręmissis
omnino complere, coactus fuerit novum locum pro dicti Collegii usu perquirere, repereritque, annuen-
te Domino, quasdam Domus mensę Capitularis, & Fabricę Ecclesię Hispalensis infra limites Parochię
dictę Ecclesię, loco quidem commodo, & salubri sitas, pro parte dicti Didaci Archiepiscopi, Nobis fuit
humiliter supplicatum, ut Collegium hujusmodi, & super illius erectione, confectas literas, cum appli-
cationis, appropriationis, licentię, facultatis, statuti, & ordinationis, aliisque in eis contentis clausulis,
tam a S. Stephani, quam a S. Pauli Domibus supradictis, ad Hospitium apud Domos Mensę, & Fabricę
prędictarum, si illę sibi ad hoc, de speciali nostra licentia, cum ipsarum Mensę, & Fabricę evidente utili-
tate concedantur, per dictum Didacum Archiepiscopum de dictorum Decani, & Capituli expresso con-
sensu, construi cęptum transferre, & omnia, quę in singulis literis prędictis circa Collegium hujusmodi
in S. Stephani primo, & deinde in S. Pauli Domibus, seu prope illas erigendi, per Nos sunt disposita, in
illis omnino cessare, & in dicto ultimo incepto Hospitio, effectum sortiri, & locum vendicare posse, &
debere decernere, necnon eidem Didaco Archiepiscopo in dicto Hospitio, unam Capellam sub dicta In-
vocatione S. Thomę de Aquino, cum uno, vel pluribus Altaribus, ac campanili humili, & campanis,
in qua divina celebrentur officia, claustrumque, in quo Fratrum Collegialium, & eorum familiarium,
continuorum commensalium duntaxat, pro tempore decedentium, corpora sepeliri possint, cęmeterium,
& scholas, ac Bibliothecam, seu Librariam, cameras, aulam, & alias opportunas officinas construi fa-
ciendi, licentiam, & facultatem concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate
Facultas. Apostolica dignaremur. Nos igitur pręfatum Didacum Archiepiscopum, a quibusvis excommunicatio-
nis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine,
quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum pręsentium dun-
taxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus
inclinati, Collegium prędictum, & super illius erectione confectas Literas, cum applicationis, appro-
priationis, licentię, facultatis, statuti, & ordinationis, aliisque in eis contentis clausulis, tam a S. Ste-
phani, quam a S. Pauli Domibus supradictis ad Hospitium, apud domos Mensę, & Fabricę prędictarum,
si illę ipsi Didaco Archiepiscopo, ad hoc, ut pręmittitur, concedantur, per eundem Didacum Archiepis-
copum construi cęptum hujusmodi Apostolica auctoritate pręfata, tenore pręsentium, sine alicujus pręju-
dicio transferimus, & omnia, quę in singulis literis prędictis circa Collegium hujusmodi in S. Stephani
primo, & deinde in S. Pauli Domibus, seu prope illas erigendi, per Nos sunt disposita, in illis omnino
cessare, & in dicto ultimo incepto Hospitio, effectum sortiri, & locum vendicare posse, & debere decer-
nimus, necnon eidem Didaco Archiepiscopo, in Hospitio prędicto, unam Capellam sub dicta invocatione
S. Thomę de Aquino, cum uno, vel pluribus Altaribus, cum campanili humili, & campanis, in qua divi-
na celebrentur officia, claustrumque in quo Fratrum Collegialium, & eorum familiarium, continuo-
rum commensalium duntaxat, pro tempore decedentium, corpora sepeliri possint, cęmeterium, & scholas,
ac Bibliothecam, seu Librariam, cameras, aulam, & alias opportunas officinas construi faciendi, licen-
tiam, & facultatem elargimur, & insuper dictum Collegium, ac Fratres in illo pro tempore, sub regu-
lari observantia degentes, curę, correctioni, & visitationi, tam Magistri Generalis dicti Ordinis, quam
Prioris Provincialis de observantia Provincię Bęticę, juxta morem dicti Ordinis subjicimus, & quod
idem Collegium per unum Rectorem perpetuum, vel temporalem, prout eidem Didaco Archiepiscopo
videbitur, qui de gestis, & administratis per eum, personis, per dictum Didacum Archiepiscopum, ad hoc
nominandis, rationem annis, vel semestribus singulis, reddere debeat, regatur, & gubernetur, & quod
nullus ex duodecim Fratribus in ipso Collegio, ut pręmittitur, permansuris, inde amoveri, nisi ob gra-
ve, quod absit, & scandalosum, per eum commissum facinus, ullo modo possit, & dictorum Fratrum
Collegialium exercitium in studio Theologię, & aliarum facultatum, ad illam necessariarum versetur, &
quod Juspatronatus, & deputandi Rectorem, & Fratres Collegiales, officialesque, & ministros opportu-
nos dicti Collegii, hac prima vice, & deinceps quoties ipsi Didaco Archiepiscopo placuerit, & videbitur,
ad dictum Didacum Archiepiscopum quoad vixerit, & post ejus obitum, ad personam, vel personas per
eum nominandas, modis, & formis, etiam circa id per ipsum Didacum Archiepiscopum tradendis, pro-
tectio vero, defensio, & patrocinium ipsius Collegii, ac personarum, rerum, & bonorum ejusdem, ad
pro tempore existentes Archiepiscopum Hispalensem, & Decanum dictę Ecclesię, & pręfatos Capitulum
pertineat: quodque omnes, & singuli Fratres, in dicto Collegio pro tempore residentes, eisdem prorsus
Nota. privilegiis, favoribus, pręrogativis, & indultis spiritualibus, & temporalibus, absque ulla differentia
utantur, potiantur, & gaudeant, quibus uti, potiri, & gaudere possent, si in dicti Ordinis Domibus, in
quibus professionem emiserint, personaliter residerent; possintque (3) in eodem Collegio, tam in arti-
bus, quam in Theologia debitos, & juxta morem Salamantinum, vel aliarum in illis partibus Generalium
Studiorum Universitatum requisitos, ad Baccalaureatus, Licentiaturę, & Magisterii Gradus suscipiendos
cur-

cursus peragere, ibidemque dictos Gradus cum solitis Insigniis a Didaco, & pro tempore existente Archiepiscopo Hispalensi præfato, vel ejus Commissario ad id ab eo specialiter deputato, recipere, & postquam dictos Gradus, vel aliquem eorum susceperint, eisdem prorsus privilegiis, prerogativis, libertatibus, exemptionibus, antelationibus, indultis, & concessionibus, utantur, potiantur, & gaudeant, quibus illi, qui in dicta Salamantina, vel qualibet alia in illis partibus Generalium studiorum Universitatibus, in qua, seu quibus ipsi promoti, alias studuerunt, utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum in omnibus, & per omnia perinde, ac si in dicta Salamantina, vel qualibet alia in illis partibus Universitatibus, in qua seu quibus studuerunt, Gradus predictos recepissent; Quodque si per dicti Ordinis Fratres, aut ipsius Collegii Rectorem, aut Collegiales, vel alios cujuscunque status, conditionis, & preeminentiç existentes, ea, quç dictus Didacus Archiepiscopus circa subsistentiam, & regimen dicti Collegii juxta datam sibi per dictas, & presentes Literas facultatem, duxerit ordinanda, mutari in toto, vel in parte, aut bona per ipsum Didacum Archiepiscopum, dicto Collegio assignanda, in alios quosvis etiam magis pios, etiam dicti Ordinis, vel etiam alterius cujuscunque piç causç favorem, & commodum concernentes, usus converti, contigerit, eo ipso Collegio Religiosorum hujusmodi extinctum, & aliud totidem Clericorum secularium in Theologia studere volentium, aliasque eisdem modis, & formis, quibus ipsorum Religiosorum Collegium per Nos erigitur, seu jam erectum modo transfertur, & cum eisdem statutis, & ordinationibus, quibus per dictum Didacum Archiepiscopum, juxta concessam sibi a Nobis desuper facultatem, stabilietur, erectum, & stabilitum, illique Hospitium, & bona assignanda predicta, applicata perpetuo sint, & esse censeantur, liceatque eo casu tunc Archiepiscopo, Decano, & Capitulo prefatis, in dictum Hospitium, & Collegium, expulsis, inde propria auctoritate Fratribus, in eo tunc existentibus, Clericos seculares, qui in Theologia studere, & premissa, etiam sub censuris, & penis predictis, observare omnino teneantur, libere introducere, statuimus, & ordinamus, ac Didaco, & pro tempore existenti Archiepiscopo Hispalensi prefato, per se, vel alium Gradus, & insignia predicta, ut prefertur, conferendi, plenam, & liberam earundem tenore presentium concedimus facultatem; Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon omnibus illis, quç in singulis literis predictis, volumus, non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrç absolutionis, translationis, decreti, largitionis, subjectionis, statuti, ordinationis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Maliani, Portuensis Diçcesis, Anno Incarnationis Dominicç Millesimo Quingentesimo Sexto decimo, Decimo octavo Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Hispalensis.*) Vide Constitutiones XXXIV, XLII, LXIV, & XCII.
2. *Archivo.*) In quo exemplar Authenticum *Lib. B. fol. 123*, ex autographo *Hispalensi*.
3. *Pessintque.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*

De Prædicatorum (1) verbi Dei munere, examine, & approbatione.

Anno 1516 Die 19 Decembris.

Ex Bullario (2) Romano Constitut. XXI.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Sacro approbante Concilio.

XLIX.

Supernç majestatis presidio, per cujus ineffabilem providentiam cçlestia simul, & terrena diriguntur, super gregem Dominicum Nobis commissum, speculatoris officium, quantum imbecillitati nostrç conceditur, exercentes, totaque mente nobiscum ipsi revolventes inter alia complura, & magna ad Nos pertinere, ut munus prçdicationis, quod in Ecclesia Dei prçcipuum, & pernecessarium, magnique fructus, atque utilitatis, dummodo recte, & ex sincera caritate erga Deum, & proximum, prçceptisque, & exemplis Sanctorum Patrum, qui hçc profitentes cum fidei fundatione, & propagatione plurimum Ecclesiç contulerunt, exerceatur. Quippe quod Redemptor noster primus fecit, & docuit, & ejus prçcepto, & imitatione duodenus ille Apostolorum numerus, quasi totidem cçli, Dei veri gloriam enarrantes, per orbem terrarum, universum genus humanum, quod sub peccati jugo vetusta servitute continebatur, sensim ab eorum tenebris educentes, & ad perpetuç salutis lucem excitantes, verbum ipsum in omnem terram, & fines orbis terrç, tum ipsi prius, tum deinde sui successores longe, lateque propagaverunt, altissimeque fundarunt, ut qui nunc tantum subeunt onus, meminisse debeant, crebrerrimeque secum revolvere, prçter anctoris ipsius, ac fundatoris Jesu Christi pientissimi Redemptoris, Petri etiam, & Pauli, ceterorumque Apostolorum, & Domini Discipulorum se vices, quoad hoc officium, subire, ac sustinere. Sane fide dignorum relatione percepimus, quod nonnulli Predicatores nostris temporibus, quod dolentes referimus, non attendentes, se eorum, quos diximus, & insuper Sanctorum Ecclesiç Doctorum, aliorumque sacram Theologiam profitentium, qui assistendo jugiter Christianis, ac se falsis prophetis rectam fidem subvertere annitentibus opponentes, Ecclesiam militantem illçsam prius, per se tantum eam esse manifestarunt, officium exercere, & nonnisi utilia concurrenti eorum sermonibus populo ad vitiorum extirpationem, virtutum laudem, animarum denique salutem fidelium, meditanda, & perficienda debere assumere, multa tamen, & varia contra institutiones, & exempla, quç diximus, quandoque etiam scandalosa, populis prçdicare, quod mentem certe nostram mirum in modum commovit, dum nobiscum ipsi mente volvimus, quod illi officii immemores sui, in suis sermonibus non ad utilitatem au-

Exordium.

In Prædicatores, qui scandalosa proponunt.

audientium, sed ad suam potius ostentationem laborantes, vanis quorundam auribus blandiuntur, qui ad hoc jam devenisse apparent, ut verificetur dictum Apostoli, ad Timotheum ita scribentis: Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coarcervabunt sibi Magistros, prurientes auribus, & a veritate quidem auditum avertent, ad fabulas autem convertentur, quorum falsas, & inanes mentes prędicantes ipsi pręfati, non modo in rectam, veramque viam reducere minime student, sed illas majoribus etiam erroribus implicant, dum sine ulla Canonum attestatione, vel reverentia, immo contra ipsas canonicas sanctiones, Sacrę Scripturę sensum multifariam pervertentes, temereque, ac perperam, plerumque interpretantes, contra veritatem prędicare, terroresque, ac minas, multaque mala propediem affutura, jamque ingruentia, nulla prorsus legitima ratione muniti, sed suo duntaxat sensui obsequentes, comminantur, repręsentant, adesseque asseverant, plerumque etiam vana quędam, & inania, & alia hujusmodi populis ingerere, &, quod enormius est, ab ęternitatis lumine, & S. Spiritus admonitione, aut infusione, illa se habere asserere, audent. Cumque ii sub confictorum miraculorum mendaciis, varios errores, fraudesque disseminant, denique populos, quos in Evangelica doctrina sedulo instruere, & in vera fide retinere, & conservare deberent, sermones suos a sensu, & pręceptis venerabilis Ecclesię retrahentes, a sacrisque constitutionibus, quas maxime sequi deberent, deviantes, auditores suos amovent, ac longe faciunt a salute. Per hęc namque, & alia hujusmodi simpliciores homines, ut ad deceptionem procliviores, a via salutis, & obedientia Romanę Ecclesię deviantes, in errores varios perfacile inducuntur. Propterea Gregorius (3) hujus muneris peritissimus, & fervore caritatis incensus, Prędicatores vehementer hortatur, & monet, ut dicturi ad populum prudentes, cautique accedant, ne dicendi impetu rapti, verborum erroribus, quasi jaculis audientium corda configant, & cum sapientes fortasse videri desiderant, decepti, speratę virtutis compagem insipienter discindant. Sępe namque verborum effectus amittitur, cum loquacitate importuna, vel incauta, audientium corda levigantur. Et sane in nullo alio rudem ii plebem majori damno, scandaloque afficiunt, quam cum vel tacenda prędicant, vel falsa, & inutilia docendo, eam in errorem inducunt. Quę quoniam huic sacrę religioni divinitus institutę, ut nova, & aliena, omnino contraria esse noscuntur, gravi certe, accuratoque sunt examine digna, ne scandalum populo Christiano, & suorum auctorum, ac aliorum animabus interitum pariant. Nos igitur Sanctę Dei Ecclesię, cui disponente Domino pręsidemus, quę quidem una est, & unum Deum prędicat, colit, ac unam fidem firmiter, & sincere confitetur, juxta illud Prophetę vaticinium, qui habitare facit unius moris in domo, uniformitatem, quantum cum Deo possumus, posthabitam reducere, & retentam conservare, quique populo verbum Dei prędicantes, tales esse cupientes, ut, eorum prędicatione, Dei Ecclesia nullum scandalum patiatur, &, si qui corrigibiles sunt, ab his, quę proximis, nostrisque temporibus pręsumpserunt, cum nonnullos eorum, pręter illa, quę diximus, prędicationibus non viam amplius Domini in virtute docentes, non Evangelium, ut deberent, explanantes, sed conficta miracula, & nova, ac falsa vaticinia, aliaque levia, & ab anilibus fabulis parum distantia, magnumque scandalum parientia, nulla devotionis, & auctoritatis, ejusque improbantis, ac repellentis hęc, habita ratione, vastis clamoribus imprimere, ac suadere ubique conantes, & ne Pontificali quidem dignitate fulgentibus, & aliis Ecclesię Pręlatis parcentes, quibus potius honorem, & reverentiam exhibere deberent, sed in eorum personas, ac statum audacter, ac temere invehi consuevisse, & alia hujusmodi commisisse constat, in futurum abstineant, ut tam periculosum, contagiosumque malum, ac mortifera pestis radicitus evellatur, & arefactum ita penitus deleatur, ut nec memoria ejus remaneat, sacro approbante Concilio, statuimus, & ordinamus, ut nullus tam Clericus secularis, quam cujuscunque etiam Mendicantium Ordinis Regularis, aut quivis alius, ad quem facultas prędicandi tam de jure, quam de consuetudine, vel privilegio, aut alias pertinet, ad hujusmodi officium exercendum, admittatur, nisi prius per superiorem suum respective diligenter examinatus, in qua re conscientiam ipsius superioris oneramus, ac morum honestate, ętate, doctrina, probitate, prudentia, & vitę exemplaritate ad illud aptus, & idoneus reperiatur, & hic, quocunque postea prędicaturus accesserit, de hujusmodi examine, & idoneitate sua per literas authenticas, seu alias sui examinatoris, approbatorisque Episcopis, & aliis locorum Ordinariis fidem legitime faciat. Mandantes omnibus, qui hoc onus sustinent, quique in futurum sustinebunt, ut Evangelium, veritatem, & Sanctam Scripturam juxta declarationem, interpretationem, & ampliationem doctorum, quos Ecclesia, vel usus diuturnus approbavit, legendosque hactenus recepit, & in posterum recipiet, prędicent, & explanent, nec quidquam ejus proprio sensui contrarium, aut dissonum adiiciant, sed illis semper insistant, quę ab ipsius Sacrę Scripturę verbis, & pręfatorum doctorum interpretationibus rite, & sane intellectis non discordant. Tempus quoque pręfixum futurorum malorum, vel Antichristi adventum, aut certum diem Judicii prędicare, vel asserere nequaquam pręsumant, cum veritas dicat: Non esse vestrum nosse tempora, vel momenta, quę Pater posuit in sua potestate: ipsosque, qui hactenus similia asserere ausi sunt, mentitos, ac eorum causa reliquorum, etiam recte prędicantium, auctoritati non modicum detractum fuisse constet. Inhibentes omnibus, & singulis Clericis secularibus, vel regularibus pręfatis, ceterisque cujuscunque status, gradus, & Ordinis existant, qui hoc onus assument, ne de cetero in sermonibus suis publicis, alia quęque futura ex literis sacris constanter prędicere, nec illa a Spiritu Sancto, vel divina revelatione se habuisse, affirmare, & alienas, inanesque divinationes asseverando, aut alio quocunque modo tractando, assumant, sed ex divinę vocis pręcepto Evangelium omni creaturę, cum vitiorum detestatione, & virtutum commendatione enuncient, & declarent, & pacem, ac dilectionem mutuam a Redemptore nostro tantopere commendatam, ubique foventes, non scindant vestem inconsutilem Christi, sed ab Episcoporum, & Pręlatorum, ac aliorum superiorum, eorumque status scandalosa detractione, quos coram vulgo, & laicis non modo incaute, sed etiam intemperanter reprehendunt, & mordent, & ab eis male gestorum expressis quandoque nominibus aperta, & manifesta redargutione abstineant. Denique constitutionem felicis recordationis Clementis Papę V, quę incipit: Religiosi: (4) quam tenore pręsentium innovamus, & approbamus, inviolabiliter ab eis observari debere decernimus, ut hac ratione ad utilitatem populi prędi-

Mandatum.

prędicantes, & cum Domino lucrifacientes, talentum, quod ab illo acceperant, superlucrari, & ejusdem gratiam, & gloriam consequi mereantur. Ceterum si quibusdam eorum Dominus futura quędam in Dei Ecclesia inspiratione quadam revelaverit, ut per Amos Prophetam ipse promittit, & Paulus Apostolus Prędicatorum Princeps, spiritum, inquit, nolite extinguere, prophetias nolite spernere, hos aliorum fabulosorum, & mendacium gregi connumerari, vel aliter impedirj minime volumus. Extinguitur namque Ipsius gratia spiritus, Ambrosio teste, si incipientibus loqui fervor contradictione sopitur, & tunc Spiritui Sancto injuria certe fieri dicitur. Et quoniam res magni momenti est, eo quod non de facili credendum sit omni spiritui, sed sint probandi spiritus, teste Apostolo, an ex Deo proveniant, volumus, ut lege ordinaria tales assertę inspirationes, antequam publicentur, aut populo prędicentur, ex nunc Apostolicę Sedis examini reservatę intelligantur. Quod si sine morę periculo id fieri non valeret, aut urgens necessitas aliud suaderet, tunc eodem ordine servato ordinario loci notificentur, ut illi adhibitis secum tribus, aut quatuor doctis, & gravibus viris, & hujusmodi negotio cum eis diligenter examinato, quando id expedire videbunt, super quo eorum conscientias oneramus, licentiam concedere possint. Si qui autem contra pręmissorum aliquod committere quidquam ausi fuerint, ultra pęnas contra tales a jure statutas, excommunicationis etiam sententiam, a qua nonnisi a Romano Pontifice pręterquam in mortis articulo constituti absolvi possint, eos incurrere volumus. Et ut eorum exemplo alii attentare similia minime audeant, eis prędicationis etiam officium interdictum esse perpetuo decernimus. Non obstantibus ordinationibus, ac privilegiis, & indultis, & literis Apostolicis, Ordinibus, & personis pręfatis, etiam in Mari magno comprehensis, ac etiam a Nobis forsan approbatis, innovatis, vel etiam de novo concessis, quę quoad hoc, nolumus eis in aliquo suffragari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti, ordinationis, mandati, inhibitionis, innovationis, approbationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare &c. Datum Romę in publica Sessione, (5) in Lateranen. Sacrosancta Basilica solemniter celebrata Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo sexto, Quarto decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Prędicatorum.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*
2. *Bullario.*) Apud *Confettium pag.* 131, & apud *Labbeum in Concilio Lateranen.*
3. *Gregorius.*) Cognomento *Magnus.*
4. *Religiosi.*) *Clementinar. Lib. V Tit. VII Cap. I.*
5. *Sessione.*) *XI* Concilii *Lateranen. V.*

Certos fines terminosque constituit Mendicantium privilegiis (1);

Anno 1516 Die 19 Decembris.

Ex Bullario (2) Romano Constitut. XXII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Sacro approbante Concilio (3).

L.

Dum intra mentis arcana revolvimus, & diligenti consideratione pensamus operosa solicitudinis studia, continuosque labores, pro divini Nominis gloria, exaltatione catholicę fidei, Ecclesię unitate servanda, & institutione, ac salute fidelium animarum per Coepiscopos, eorumque Superiores, in diversis partibus ad regimen suarum Ecclesiarum a Sede Apostolica constitutos, necnon per Fratres diversorum Ordinum, pręsertim Mendicantium, indefesse, & indesinenter impensos, tanta ex eorum in Vinea Domini fructuosis operibus, & opportune, ac laudabiliter gestis, cordi nostro provenit satisfactio, ut his, quę ad pacem, & quietem inter eos conservandam conducere cognoscimus, omni studio intendamus. Novimus enim Episcopos ipsos in partem solicitudinis nostrę assumptos fuisse, quorum honor, & sublimitas, testante Ambrosio, nullis potest comparationibus adęquari. Religiosos etiam in agro Dominico pro Christianę Religionis defensione, & ampliatione complura fecisse, ac uberes fructus protulisse, & in dies singulos proferre, ita ut eorundem Episcoporum ac Religiosorum bonis operibus Orthodoxam fidem incrementa sumpsisse, & per Orbem terrarum undique dilatatam fuisse, fidelium nullus ignoret. Et sicut ipsi sępenumero vigilantissima, & solerti cura, schismata in Dei Ecclesia extinguere, & Ecclesię unitatem reddere, & ut eidem Ecclesię pacis tranquillitas daretur, innumeros labores subire non dubitarunt, ita quoque par est eos inter se nostris provisionibus pacis vinculo, ac fraterna caritate, & unitate conjungi, ut eorum concordi doctrina, & mutuis operibus uberiores in Ecclesia Dei fructus proveniant. Sane, cupientes, ut jura spiritualia, quę ad Dei laudem, & Christi fidelium animarum salutem pertinent, & quorum exercitium pręfatis Episcopis, & eorum Superioribus in suis Dięcesibus, cum ipsi in partem solicitudinis, ut pręfertur, assumpti, ac dięceses distinctę, & cuilibet eorundem Episcoporum assignatę fuerunt, commissum extitit, ut per ipsos Episcopos exerceantur, & jus illa libere exercendi, quantum fieri potest, eis illęsum pręservetur; & si aliqua dictis Fratribus Mendicantibus in eorundem Episcoporum lęsionem per Romanos Pontifices Prędecessores nostros, & Sedem Apostolicam concessa fuerint, concessiones hujusmodi eisdem Religiosis factas in subsequentibus duximus moderandas, ut ipsi Fratres potius ab eisdem Episcopis omni cum caritate foveantur, quam aliquo modo molestentur, & inquietentur. Una enim est Regularium, Secularium, Prelatorum, & subditorum exemptorum, & non exemptorum, universalis Ecclesia, extra quam nullus omnino salvatur, eorumque omnium unus Dominus, una fides. Et propterea decet eos, qui ejusdem sunt corporis, unius etiam esse voluntatis, & sicut fratres nexu invicem caritatis adstricti sunt, sic non convenit alterum in alterius injuriam, seu jacturam prosilire, dicente Salvatore, hoc est pręceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Ad conservandam igitur inter Episcopos, & eorum Superiores, ac Prelatos, & Fratres hujusmodi mutuam caritatem, & benevolentiam, divini quoque cultus augmentum, pacemque, & tranquillitatem Universalis Ecclesię status, quod

Exordium.

Fratrum Mendicantium fructus uberes in Ecclesia Dei.

ita demum fieri posse cognoscimus, si unicuique, quantum fieri potest, sua jurisdictio conservetur, sacro approbante Concilio, statuimus, & ordinamus, quod Episcopi, & eorum Superiores, & alii Pręlati pręfati, parochiales Ecclesias ad eosdem Fratres ratione locorum suorum legitime spectantes, quoad ea quę ad Parochianorum Curam, & Sacramentorum conservationem, administrationemque pertinent, sine tamen Visitatorum insolito gravamine, vel impensa, visitare, & illarum curam gerentes, & circa illam delinquentes, si Religiosi fuerint, juxta ipsius Ordinis regularia instituta, intra septa Regularis loci, seculares vero Presbyteros, & Fratres hujusmodi beneficia obtinentes, libere tanquam suę jurisdictioni subjectos, punire: ac tam Prelati, quam Presbyteri Seculares, qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, missas in Ecclesiis domorum eorundem, devotionis causa, celebrare volentes, libenter recipere debeant: Ac ab eisdem Prelatis ad Processiones solemnes pro tempore faciendas requisiti, dummodo eorum loca suburbana ultra unum miliare a Civitatibus respective non sint remota accedere: Necnon Superiores eorundem Fratrum Fratres, quos ad audiendas confessiones subditorum eorundem Prelatorum tempore elegerint, eisdem Prelatis personaliter exhibere, ac presentare, si eos sibi exhiberi, & presentari petierint, alioquin eorum Vicariis, dummodo ad Prelatos ultra duas dietas accedere non cogantur omnino teneantur. Possintque illi per eosdem Episcopos, & Prelatos super sufficienti literatura, & aliqua saltem hujusmodi Sacramenti peritia duntaxat examinari. Talibusque presentatis admissis, vel etiam indebite recusatis, confitentes, Constitutioni, quę incipit, Omnis utriusque sexus, quoad Confessionem duntaxat, satisfecisse censeantur. Ipsique Fratres etiam forensium confessiones audire valeant, laicos tamen, & Clericos seculares, a sententiis ab homine latis nullatenus absolvere possint. Eucharistię vero, & Extremę Unctionis, aliaque Ecclesiastica Sacramenta, illis quorum etiam infirmorum ac decedentium Confessiones audierint, dicentibus proprium Sacerdotem illa sibi dare denegasse, dare nequeant, nisi denegatio sine legitima causa facta, vicinorum testimonio probata, aut requisitio coram Notario publico facta doceretur. Eorundem vero Fratrum obsequio insistentibus, sacramenta hujusmodi nullatenus ministrare valeant, nisi illorum durante obsequio. Pacta autem, & conventiones inter eosdem Fratres, & Prelatos, atque Curatos pro tempore inita valeant nisi per subsecutum Capitulum proximum Generale, vel Provinciale refutata, ac per eos refutatio hujusmodi intimata debito tempore fuerit. Parochias autem cum Cruce ad levanda funera eorum, qui apud Ecclesias domorum, & locorum eorundem suam elegerint sepulturam, intrare non possint, nisi prius premonito, & requisito, ac non recusante Parochiano Presbytero, & tunc sine ejus, ac Ordinarii prejudicio. nisi eisdem Fratribus super hoc antiqua consuetudo, quę sit in viridi observantia, & cum pacifica possessione, suffragetur. Volentes quoque sepeliri in habitu eorundem Fratrum in Claustro non degentes, sed in propriis domibus habitantes, in eorum ultima voluntate sepulturam sibi eligere possint. Quodque Fratres ipsi ad Ordines promovendi per Ordinarios de grammatica, & sufficientia examinari, & dummodo competenter respondeant, per eosdem Ordinarios libere admitti, ac nullatenus in eorum Ecclesiis, seu Domibus, aut aliis eorum locis ab alio quam a Diœcesano Episcopo, nisi prius ipso Diœcesano Episcopo, vel ejus Vicario super hoc cum debita reverentia requisito, & absque rationabili causa contradicente, vel eo a Diœcesi absente, ad dictos Ordines promoveri debeant. Nec ab alieno Episcopo consecrationem Ecclesię, vel Altaris, aut Cęmeterii benedictionem petere, seu in Ecclesiis per eos pro tempore ędificandis, primum lapidem per alienum Episcopum poni facere possint, nisi ubi Ordinarius bis, aut ter, cum debitis reverentia, & instantia requisitus sine legitima causa id recusaverit. Et absque curatorum consensu, sponsum, & sponsam benedicere nequeant. Et ut debitus honor Matrici Ecclesię reddatur, tam ipsi Fratres, quam alii clerici seculares, etiam super hoc Apostolicę Sedis privilegio muniti, die Sabbati Majoris hebdomadę, antequam campana Cathedralis, vel Matricis Ecclesię pulsaverit, campanam in Ecclesiis suis pulsare minime possint, contrafacientes pęnam centum ducatorum incurrant. Censuras autem per eosdem Ordinarios latas, & promulgatas, ac in Matrici Ecclesia Civitatum, necnon in Collegiatis, & Parochialibus Ecclesiis Castrorum, & oppidorum respective solemniter publicatas, quando super hoc ab eisdem Ordinariis requisiti fuerint, in Ecclesiis Domorum suarum publicare, ac servare. Et ut animarum utriusque sexus Christi fidelium saluti uberius consulatur, illos, quorum Confessiones pro tempore audierint, cujuscunque status, & conditionis fuerint, ad solvendum decimas, sive alia bonorum, seu fructuum quotam (4) in locis, in quibus decime ipsę, aut similia solvi consueverunt, etiam sub onere conscientiarum suarum monere, & hortari, ipsisque etiam illas solvere recusantibus absolutionem denegare, & super hoc requisiti, id populo etiam publice prędicare, & persuadere teneantur. Conservatores autem eisdem Fratribus pro tempore a Sede Apostolica deputandi, doctrina, & probitate prestantes, & in Ecclesiastica dignitate constituti esse debeant, & coram eis per eosdem Fratres, quibus dati fuerint ultra duas dietas a loco suę solitę habitationis nullus trahi possit, privilegiis super hoc alias eis concessis, nullatenus suffragantibus. Excommunicati quoque Ordinem Mendicantium profiteri volentes, ubi de interesse tertii ageretur, absolvi non possint, nisi previa satisfactione. Procuratores quoque, & negotiorum gestores, ac operarii eorundem Fratrum servitiis insistentes, sententiis excommunicationis promulgatis, illaqueati sint, & esse censeantur. si illis causam dederint, aut dantibus consilium, auxilium, vel favorem prestiterint. Fratres autem, & Sorores Tertii Ordinis, necnon Mantellati (5), Corrigiati, (6), Pizocate (7), Cordellati (8), & alii quocunque nomine nuncupati in propriis domibus habitantes, sepulturam ubi voluerint eligere valeant. Sed die Paschatis tantum Eucharistiam, necnon extremam unctionem, ceteraque Ecclesiastica Sacramenta, penitentię Sacramento duntaxat excepto, a proprio Sacerdote recipere, & ad onera que laicis incumbunt perferenda teneantur, ac in foro seculari coram Judicibus Secularibus conveniri possint. Et ne censura vilescat Ecclesiastica, & minoris auctoritatis interdicti sententia reputetur, iidem dicti Tertii Ordinis ad divina audienda in Ecclesiis suorum Ordinum, tempore interdicti nullatenus admittantur, si causam dederint interdicto, vel causam ipsam nutriant, seu foveant, aut dantibus auxilium, consilium, vel favorem quoquomodo prestiterint. Collegialiter autem viventes, seu cum Claustralibus habitantes, ac mulieres virginalem, seu celibem, aut castam vidualem,
Nota. expresso voto, & sub dicto habitu vitam ducentes privilegiis quibus Fratres Ordinis, cujus Tertię Regulę ha-

habitum gestant, gaudere debeant. Omnia etiam, & singula supradicta ad reliquos Religiosos Ordinum quorumcunque extendi, & per eos etiam servari debere volumus, atque decernimus. Salvis tamen in reliquis desuper non expressis tam Episcoporum quam Fratrum, & aliorum Religiosorum prędictorum juribus, quibus per pręmissa in aliquo pręjudicare, seu quidquam innovare non intendimus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dictorum Ordinum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis contra pręmissa, seu aliquod pręmissorum, eisdem Ordinibus concessis, etiam in mari magno contentis, quibus, etiamsi ad illorum derogationem de eis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, illorumque tenores pręsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Decernentes ex nunc irritum, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Eosdem insuper Fratres in virtute Sanctę Obedientię monemus, ut eosdem Episcopos loco SS. Apostolorum subrogatos, pro debita, & nostra ac Apostolicę Sedis reverentia congruo honore, & convenienti observantia venerentur. Ipsos quoque Episcopos hortamur, ac per viscera misericordię Dei nostri requirimus, ut Fratres ipsos affectu benevolo prosequentes, caritative tractent, ac benigne foveant, seque illis minime difficiles, aut duros, vel morosos, sed potius faciles, mites, propitios, piaque munificentia liberales exhibeant, ac in omnibus prędictis, tanquam in agro Dominico cooperatores, eorumque laboris participes, prompta benignitate recipiant, eorumque jura omni cum caritate custodiant, atque defendant, ut tam Episcopi, quam Fratres pręfati, quorum opera veluti lucernę ardentes supra montem positę omnibus Christi fidelibus lumen prębere debent, ad Dei laudem, fidei catholicę exaltationem, populorumque salutem, de virtute in virtutem proficiant, ac exinde a largissimo bonorum omnium retributore Domino perennis vitę pręmium consequi mereantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, voluntatis, derogationis, decreti, monitionis, exhortationis, & requisitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit indignationem &c. Datum Romę in publica Sessione in Lateranen. Sacrosancta Basilica solemniter celebrata Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexto decimo, Quarto decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Fratres Episcoporum cooperatores.

1. *Privilegiis*.) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo*.
2. *Bullario*.) Legitur apud *Confettium pag.* 106, & apud *Labbeum in Concilio Lateranen.*
3. *Concilio*.) *Lateranensi V.*
4. *Quotam*.) Quod scilicet quisque dare tenetur.
5. *Mantellati*.) Sorores Tertii Ordinis S. P. *Dominici* dictas fuisse *Mantellatas*, quod scilicet utantur pallio laneo, alibi notavimus.
6. *Corrigiati*.) Sic a *Corrigia*, seu Zona, qua præcinguntur vocatos crediderim Tertiarios *S.* Patris *Augustini*, ubi notandum, quod, antiquis etiam, corrigia signum servitutis fuerat, ut dum se Sancto devovebat aliquis, corrigia collum cingeret suum. Hinc in *Histor. Translat. S. Gorgonii Cap. XVII* legitur: *Corrigia discinctus collum suum circumdedit, atque per eundem se Sancto Gorgonio famulum contradidit &c.* Et Anonymus de Miraculis S. Vedasti num. VI. *Surrexit*, inquit, *ire ad capitium, quasi per corrigiam sui vestimenti Sancto seipsum deditururs*. Consulendus *Du Cangius in Glossario*.
7. *Pizocata*.) Seu *Bizochæ*. *Pinzocchera*, & *Pinzocaræ* nonnunquam vocantur. Hinc *Bocacius Novella XXIV*, & *XXVII* hæc habet: *Essendo tutto dato a lo Spirito, si foce Pinzocaro, di quelli di Santo Francesco*. De *Bisochis* sæpius dictum fuit.
8. *Cordellati*.) Sic ex fune, vulgo *Corda* vocantur nonnulli Tertiarii Ordinis *S. Francisci*. Ab aliis *Cordigeri* nuncupantur, *Gallis* dicuntur *Cordelier*. Sed nota quod ipsimet Fratres Primi Ordinis *S. Francisci*, quos *Conventuales* nominant, *Gallis* appellantur *Cordelier*.

Ut ab officio removeatur Inquisitor Brixiensis, quem Vicarius Generalis Congregationis Lombardiæ non elegerat, & alius ab eodem Vicario (1) delegetur.

Anno 1517 Die 6 Januarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Vicario Generali Ordinis Prędicatorum de observantia Congregationis Lombardię.

L E O PP. X. LI.

Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Licet, sicuti ex parte tua Nobis nuper fuit expositum, in Civitatibus, in quibus sunt Conventus jurisdictioni istius Ordinis, & Congregationis subjecti, Inquisitores hęreticę pravitatis de Ordine, & Congregatione Prędicatorum per Vicarios Generales Ordinis, & Congregationis eorundem pro tempore existentes, de consilio aliquorum Fratrum ex indulto ab Apostolica Sede concesso, eligi, & deputari consueverint, tamen dilectus filius Augustinus de Moris, dicti Ordinis professor contra & pręter consuetudinem, & indultum prędicta in Conventu, sive in domo S. Dominici Brixien. Inquisitor hęreticę pravitatis electus, & deputatus fuit. Quocirca Nos, qui Congregationem prędictam multis Religiosis doctrina, & exemplari vita prędictis, Deo jugiter famulantibus, refertam paterna caritate prosequimur, volentes, quantum cum Deo possumus, efficere, ut eadem Congregatio in suis laudabilibus Ordinibus, & consuetudinibus manutenecatur, & conservetur, tibi, cui videbitur expedire, dictum Augustinum ab hujusmodi officio Inquisitionis hęreticę pravitatis amovendi, ac alium (3) loco ipsius juxta

Nota Fratrum laudem, facultatem, & consuetudinem.

consuetudines, ordinationes, & indulta predicta eligendi, & deputandi, licentiam, & facultatem auctoritate Apostolica concedimus pariter, & indulgemus per presentes, literis dicto Augustino, etiam motu proprio forsan concessis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die VI Januarii MDXVII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Vicaris.*) Nunc vel a Summo Pontifice, vel a Sacra Congregatione supremæ, & universalis Inquisitionis creantur Inquisitores *Italia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien.* *pag. 69*, ex autographo *Bononiensi*.

3. *Alium.*) Frater *Hieronymus de Zauda* anno *MDXVIII* Inquisitor *Brixiensis* erat, uti docet *Fontana Theatro Dominicano Parte Tertia Cap. III Tit. XXI*.

Anno 1517 Die 20 Martii.

Cordubensis (1) Collegii in Cœnobio S. Pauli fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

Regis pacifici in agro militantis Ecclesię dispensatores effecti &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum domus S. Pauli Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac executorum testamenti quondam Antonii de Cordona (4) Militis Corduben. Nobis nuper exhibita, petitio continebat quod olim dictus Antonius, dum in humanis ageret, provide considerans, quod in Civitate Corduben., quę una ex insignibus Civitatibus Hispaniarum Regnorum, & dominiorum in Provincia Bęticę (5) seu Vendalię (6) existit, aliquod studium generale, seu Collegium scholarium, in quo volentes literarum studio vacare, proficere possent, institutum non erat, cupiensque dictus Antonius animarum saluti Christi fidelium Provincię, & partium illarum, ac honori dictę Civitatis consulere, voluit, & ordinavit, quod in dicta Civitate Corduben. in certo, per eundem Antonium tunc designato loco, unum Collegium scholarium, in quo Theologia, ac Philosophia, ac alię liberales artes continue legerentur, & in eodem Collegio una, vel duę Cathedrę, pro uno, seu duobus Lectoribus, qui Theologiam, ac Philosophiam, ac Artes hujusmodi, juxta providam ordinationem per executores prefatos faciendam, legere tenerentur, erigerentur, ac instituerentur, ac in dicto Collegio decem Collegiales seculares laudabilis vitę, & conversationis honestę, ac alias certo modo, & forma qualificati, deputarentur, ac tam pro fabrica, seu constructione ipsius Collegii, illiusque officiariorum, quam Lectorum, & Collegialium in eo pro tempore existentium sustentatione, nonnulla mobilia, ac immobilia bona, seu annuos redditus ad dictum Antonium legitime spectantia, & pertinentia, reliquit, deinde cum dictum Collegium in loco designato hujusmodi construi, & edificari non posset, felicis recordationis Paulus PP. II, Prędecessor noster, executoribus prefatis, ut Collegium predictum in alio loco ejusdem Civitatis tunc expresso, alias juxta voluntatem dicti testatoris construi, & edificari facere, possent, & valerent, licentiam, & facultatem concessit. Postmodum cum certa pars bonorum, seu reddituum pro constructione Collegii, ac Lectorum, Collegialium sustentatione hujusmodi, relictorum a certis personis, justitia, ut dicebatur, mediante erepta, ipsisque personis applicata fuisset, ita quod ex bonorum, & reddituum prędictorum residuo ipsius Antonii voluntas, adimpleri non poterat, dicti executores, cupientes catholicum, & animabus Christi fidelium salutiferum propositum Antonii hujusmodi, si non in toto, saltem in parte adimplere, cum Priore, & Fratribus predictis composuerunt, & convenerunt, quod Collegium cum Cathedris, & officinis necessariis hujusmodi, non in primo, seu secundo locis prędictis, sed in dicta domo S. Pauli erigeretur, & institueretur, ac in eodem Collegio, saltem duodecim, non tamen ultra viginti Collegiales dicti Ordinis professores, ac unus, vel duo Lectores seculares, vel prędicti, aut cujusvis alterius Ordinis regulares, sufficientes, & idonei, qui Theologiam, & Philosophiam, ac artes, hujusmodi juxta ordinationem, per Priorem, & Fratres, ac executores pręfatos desuper faciendam, eisdem Collegialibus, ac quibusvis aliis dicti, seu quibusvis alterius Ordinis regularibus, & aliis secularibus personis, in Theologia, vel Philosophia, ac artibus predictis proficere, ac illos audire volentibus legere tenerentur, esse deberent, ac bona mobilia, & immobilia, ac annui redditus, ad Antonium pertinentia, & pro pręmissis relicta hujusmodi, eidem domui applicarentur, & appropriarentur, Priorque, & Fratres ejusdem domus pro tempore existentes Lectoribus de prędictis Collegialibus prefatis ex ipsius domus bonis, de congrua sustentatione providere tenerentur, quodque corpus, seu cadaver ipsius Antonii in Ecclesia S. Hieronymi extra muros dictę Civitatis Corduben. depositum ad Capellam sub invocatione Crucifixi in Ecclesia dictę domus S. Pauli ędificatam, seu ędificari inceptam, transferri, & ibidem sepeliri facere, ac dilectus filius Johannes Dias Presbyter Corduben. unus ex dictis executoribus, cui de certo, tunc expresso, salario providebatur, unam quoad viveret, &, eo vita functo, Fratres prędicti duas, & si in successu temporis, justitia mediante, certam possessionem la Debosa de Paterna nuncupatam, in Diecesi Corduben. consistentem, & ad dictum Antonium pertinentem, & similiter pro institutione dicti Collegii relictam, ad presens per dilectum filium Michaelem de Horozeo possessam, consequerentur, tres Missas singulis hebdomadis pro ipsius Antonii, & aliorum Christi fidelium animarum salute celebrare, seu celebrari facere, ac unam aliam Cathedram pro alio Lectore in Rhetorica, seu facultate juris &c. pro parte Prioris, & Fratrum, ac executorum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut compositiones, & conventiones hujusmodi, pro illarum subsistentia firmiori, Apostolico presidio roborare, ac executores prefatos, & quemlibet eorum, & illis deficientibus heredem, & successorem in domo dicti testatoris primogenitum, & Provincialem Provincie dicti Ordinis, sub qua dicta domus consistit pro tempore existentes patronos, & defensores dicti Collegii visitare, & singulis annis computum, & rationem, de gestis, & administratis in dicto Collegio, recipere possint, & valeant, statuere, & ordinare, aliasque in

in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Priorem, & Fratres, ac executores predictos, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, conventionem, & translationem predictas, & prout illas concernunt, omnia, & singula in instrumento compositionis hujusmodi contenta, licita, & honesta, auctoritate Apostolica tenore presentium, sine alicujus prejudicio approbamus, & confirmamus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, ac compositionem, & conventionem predictas, per Priorem, & Fratres, ac executores predictos ad illius manutentionem, & observationem per quoscunque judices, & commissarios, per censuras ecclesiasticas, & alia juris remedia compelli posse, ac debere, auctoritate Apostolica, tenore presentium, decernimus, ac declaramus, ac executores, & quemlibet eorum, & illis deficientibus, heredem, & successorem, ac Provincialem pro tempore existentes prefatos, patronos, & defensores dicti Collegii deputamus, ac hujusmodi executores, & illis deficientibus, ut prefertur, heres, & successor, ac Provincialis prefati dictum Collegium, videlicet aream, numerum Collegialium, & celebrationem divinorum, & conservationem bonorum dicti Collegii visitare, & singulis annis computum, & rationem de gestis, & administratis in dicto Collegio recipere, quodque si Prior, & singuli Fratres dicte domus, in his, que concernunt regimen dicti Collegii, deliquerunt, vel excesserunt ven. Fratres nostri Archiepiscopus Hispalen., (7) & Episcopus Malaginen., (8) eosdem Priorem, & Fratres juxta excessus, & delicti qualitatem corrigere, & castigare, possint, & valeant, ita tamen, quod si Archiepiscopus, & Episcopus prefati, circa premissorum correctionem, se non concordaverint, tunc, & eo casu virum providum, & idoneum eligere possint, ac quicquid per duos ex Archiepiscopo, & Episcopo, ac viro eligendo prefatis, circa dictam correctionem, ordinatum fuerit per eosdem, Archiepiscopum, & Episcopum exequi debeat, auctoritate, & tenore predictis statuimus, & ordinamus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Julii Predecessoris literis hujusmodi, quodque tempus executionis testamenti hujusmodi, elapsum existat &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostre absolutionis, confirmationis suppletionis, mandati, & decreti, declarationis, deputationis, statuti, & ordinationis infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Sexto Decimo (9), Tertio decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Cordubensis.*) Juris est Provinciæ *Bætica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXIII fol. 91*.
3. *Effecti &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *De Cordona.*) Fortassis de *Cordova*, seu *Cordubensis*, Gens fuit perceleberis e qua ortundus erat magnus ille Dux *Gonzales de Cordova*, qui hoc eodem seculo *XVI* floruerat. Nota tamen quod gens *de Cordona* celeberrima est.
5. *In Provincia Bætica.*) In *Hispania* nempe *Bætica*.
6. *Vendalia.*) *Vandalia*, rectius *Vandalitia*. Sic a *Vandalis* vocatur *Hispania* pars, quæ vulgo dicitur *Andaluzia*.
7. *Hispalen.*) Vulgo *Sevilla*.
8. *Malaginen.*) *Malacinen.*, vulgo *Malaga*, in *Hispania Bætica*.
9. *Sexto decimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXVII*.

Ne Fratres extra Cœnobia degant (1).

Anno 1517 Die 6 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Magistro Generali, & universis Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, ac eorum Vicariis Ordinis Predicatorum.

LIII.

L E O PP. X.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

ACcepimus, non sine animi displicentia, quod licet tam secundum canonicas sanctiones, quam etiam vestri Ordinis regularia instituta, dicti Ordinis Fratres quacunque causa etiam studii, seu alia occasione recedere a domibus vestris absque licentia superiorum, (3) vel post ejusdem licentie revocationem, extra domos easdem morari non possint, nihilominus nonnulli e dicti Ordinis Fratribus egritudines, aut corporum, & animorum simulantes passiones, alii subveniende parentum inopie colore quesito, alii vero ad studiorum universitates absque licentia superiorum hujusmodi, seu eadem licentia revocata, accedere, & inibi morari, & quod deterius est, privilegiis universitatibus hujusmodi, illarumque scholaribus concessis, ut liberius in sua damnata presumptione permanere possint, se tueri, alii vero proprie salutis obliti, Apostolicas, in quibus, se professionem, aut nunquam, aut infra pubertatis annos, seu per vim, & metum fecisse asserunt, literas impetrare, & habitu abjecto per secularium personarum habitacula, & loca inhonesta discurrendo, cum laicis conversari non verentur, alii vero sub pretextu habilitatis, seu dispensationis ad obtinendum ecclesiasticum, seu ecclesiastica, beneficium, seu beneficia, per dictos seculares obtineri solitum, vel solita, per literas Apostolicas sibi concessas, nonnulli autem alicujus ex Sancte Romane Ecclesie Cardinalibus pro tempore existentibus, vel alicujus nobilis a Sede Apostolica privilegiati capellanie, vel familiaritatis literas exhibentes, laxatis habenis, extra Ordinem, (4) & obedientiam suorum Prelatorum in parentum, seu consanguineorum suorum domibus, aut alias extra dicti Ordinis domos morari, & permanere, & beneficiis ecclesiasticis pro Capellanis deservire, & per seculum vagari presumunt, cum animarum suarum pernicie, religionis vituperio, Dei contemptu, & populorum scandalo. Nos igitur attendentes, quam gratus sit Deo, & acceptus obedientie fructus, & quod inter alia Religionis merita abnegatio propriarum voluntatum precipuum est, quodque Presidentes Religionis scire presumuntur, qui Fratres literarum studio, & quanto tempore, & qui aliis

Inhibitio.

Reli-

Religionis occupationibus vacare debeant, omniumque, presertim religiosarum personarum tranquillitatem parere, & conservare, ac illis evagandi materiam precludi, eorumque excessibus, & scandalis, ac animarum periculis obviare, supremis exoptantes affectibus, motu proprio, non ad alicujus super hoc oblatę petitionis instantiam, & ex certa scientia, quod de cetero perpetuis futuris temporibus Fratres predicti, ęgritudinis, aut subveniendi pareotum inopię, sive quavis alia occasione causa, etiam studii, vel dispensationis ad obtinendum beneficia, nostra, seu quavis alia auctoritate sibi concessa, nisi beneficium ipsum fuerint canonice assecuti, sive familiaritatis, aut Capellanię alicujus ex dictis Cardinalibus, vel cujuscunque privilegiati a Sede Apostolica nobilis, preterquam si actu continui commensales fuerint eorundem Cardinalium, extra pręedictum Ordinem vestrum, preter, vel absque licentia Magistri Generalis, & illa durante etiam de licentia Sedis Apostolicę pręedictę, etiam pretextu quarumcuoque facultatum, indultorum, & aliarum literarum Apostolicarum, quibusvis universitatibus concessarum, commorari non possint, quodque unusquisque vestrum in sua Provincia, dum, & quoties opus fuerit, Fratres extra Ordinem pręedictum, quavis occasione, vel causa commorantes ad Ordinem bujusmodi redire, cogere, & compellere possitis, Apostolica auctoritate, tenore presentium, statuimus, & ordinamus: De illis vero, qui se professionem nunquam, aut infra pubertatis annum, per vim, aut metum emisisse, asserentes, Apostolicas, vel a Pęnitentiaria nostra literas obtinuerint, aut obtenturi sunt in posterum, quarum vigore habitu Religionis demisso, & seculari assumpto, extra jugum obedientię vagantur, aut vagaturi sunt, committimus vobis, ut nisi ad aliam Religionem, in qua actu vita regularis observetur, transierint, non obstantibus literis Apostolicis, vel Pęnitentiarię nostrę, processibusque desuper habitis, vel habendis, quas eis, etiamsi vera oarrassent, nonnisi in foro conscientię, & nullo modo contra Religionis vestrę jura, & consuetudines, suffragari volumus, ad Ordinem, & Ordinis loca revocetis, Bullas, & processus auferatis, habitum sacrilege relictum resumere, ac pęoitentiam subire cogatis, invocato etiam, si, & quoties opus fuerit, auxilio brachii secularis, qui nisi vobis paruerint, & infra octo dies mandato vestro proximos habitum perpetuo gestandum resumpserint, excommunicationis latę sententię pęnam incurrant, a qua per solum Romanum Pontificem, aut Magistrum Generalem dicti Ordinis, nisi in mortis articulo, absolvi possint. Eisdemque, auctoritate, motu, & scientia statuimus, & ordinamus, quod in quibuscunque literis ad ipsorum Fratrum instantiam, sive sub Annulo Piscatoris, aut sub plumbo, vel per Pęnitentiariam super pręmissorum aliquo in obedientię regularis derogationem, etiam sub quibusvis supplicationibus a Nobis, aut Romano Pontifice quomodocunque io posterum impetrandis, semper, & indifferenter subintelligi debere, etiam si apposita non fuerit clausula bujusmodi, de licentia superioris, & ea durante, decernentes literas pręedictas, hujusmodi clausula carentes, oullas, oulliusque roboris, vel momenti fore, nec his nostris literis derogari posse, nisi motu, & scientia supradictis. Inhibentes districtius locorum Ordinariis sub interdicti ingressus Ecclesię, & suspeosionis a regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, necnon universitatum Rectoribus, ac illarum conservatoribus, Parochialiumque Ecclesiarum Rectoribus, & aliis quibuscunque sub excommunicationis latę sententię, & privationis earum Parochialium Ecclesiarum, & omnium aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, quę obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtioenda pęnis, eo ipso, si cootrafecerint, incurrendis, ne vos quo minus Fratres dicti vestri Ordinis sub indultorum, exemptionum, gratiarum, & literarum Apostolicarum pręedictarum specie, extra domos, & obedientiam vestram vagantes, capere etiam violenter, illosque ad domos, & loca unde recesserint reducere, & carceribus mancipare valeatis, quovis modo per se, vel alium seu alios directe, vel indirecte impedire presumant. Non obstantibus pręmissis, & constitutionibus, & ordinationibus, suspensionibus, revocatiooibus, restrictionibus, indultis, privilegiis, facultatibus, & literis Apostolicis, etiam in forma brevis, & desuper habitis, vel habendis processibus, pręfatis Fratribus, aut quibuscunque nobilibus, vel studiorum generalium universitatibus concessis, aut in posterum concedendis, cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis, quibus omnibus, illa, etiam si de eis earumque totis tenoribus, & datis, non per hujusmodi generales clausulas, etiam specialem mentionem importantes, sed specifica, & individua, seu quęvis alia mentio habenda esset, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, ex certa scientia specialiter, & nominatim derogamus, nullique in pręjudicium pręmissorum quomodolibet suffragari volumus, ceterisque contrariis quibuscunque, decernentes, processus, si qui facti sunt, vel fient in posterum super literis a Fratribus hujusmodi obtentis, & obtinendis, in quibus vobis, aut aliis quibuscunque, sub quibusvis etiam excommunicationis latę sententię pęnis pręcipietur, ne contra earum tenorem Fratres ipsos inquietare pręsumatis, nullius esse, & fore roboris, & eos, qui juxta harum literarum tenorem Fratres ipsos &c. ad Ordinis disciplinam revocant, & revocare curarint, bujusmodi pęnis, & sententiis non ligari. Et quia difficile foret pręsentes literas nostras originaliter ad singula loca, quo opus foret, destinari, volumus, & decernimus, quod carum traosumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus in dignitate ecclesiastica constituti muoitis, eadem fides indubia in judicio, & extra, ubicunque exhibita fuerint, detur, & eisdem stetur, ac si originales literę ipsę exhibitę forent, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die VI Aprilis MDXVII; Pontificatus nostri Anno Quinto.

Ja. Sadoletus,

1. *Degant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XI.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Faventino*. Autographum habes etiam in Cœnobio *Cremonensi*. Alia leguntur *Lib. B. fol.* 476 ex autographo *Veneto*, ibidem *fol.* 722 ex autographo *Barchinonensi*, in *Bullario Bononiensi pag.* 67, ex autographo *Bononiensi*. Aliud authenticum habes *Lib. E. fol.* 8. Idem legitur apud *Ususmarem pag.* 188, datum tamen die *XXIV* Augusti *MDXVIII*.

3. *Superiorum.*) *Ususmaris* in erratis Apostolica auctoritate correctis addendum monet: *Suorum*.

4. *Ordinem.*) Ex eodem ibidem, addendum: *Vestrum*.

De Fratribus a Censuris solvendis (1).

Anno 1517 Die 9 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis singulis Generalibus singulorum Ordinum Mendicantium.

L E O PP. X. LIV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis fecistis, nonnullos Romanos Pontifices Prędecessores nostros ad conservandum disciplinę regularis integritatem, quę ex Fratrum discursibus plurimum labefactari solet, vobis indulsisse, ut Fratres vestros a quibuscunque criminibus, & excessibus, & censuris, nisi in certis expressis casibus, in quibus Sedem Apostolicam consulendam esse voluerunt, absolvere possitis. Et quia nuper, Sacro Lateranen. (3) approbante Concilio, aliquos casus de novo nobis, & Apostolicę Sedi reservandos duximus, dubitatis, ne forsan concessa vobis facultas diminuta sit, & perinde Fratrum discursibus, qui crebro in periculum animarum suarum vergant, non sit obviatum, atque super hoc de benignitate Apostolica providere dignaremur, humiliter supplicastis. Nos igitur, cupientes Fratres in suis claustris potius Deo cordis contriti sacrificium pro suis peccatis offerre, quam cum suarum animarum periculo, & scandalo populorum, per longinqua itinera discurrere, vestris supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, vobis concedimus, ut vos, & quandocunque contingit officium Generalatus per obitum, aut amotionem Generalium pro tempore, sive alio quovis modo vacare, vestri Vicarii item pro tempore, ac etiam illi, quibus vos specialiter id duxeritis committendum, subditos vestros respective, ab omnibus, & singulis casibus & censuris secundum concessionem, & declarationem felicis recordationis Sixti IV, & Julii Secundi, Romanorum Pontificum, Prędecessorum nostrorum, absolvere possitis. Non obstantibus revocationibus, restrictionibus, reservationibus, constitutionibusque, & ordinationibus Apostolicis nuper in dicto Lateranensi Concilio, vel alias quomodolibet factis, vel si fierent in posterum, quibus omnibus, illis alias in suo robore permansuris, quoad pręmissa, ex certa scientia derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris Die IX Maii MDXVII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Solvendis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.IV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.VIII fol.*106. Legitur apud *Ususmarem pag.*180.
3. *Lateranen.*) V.

Fratrum Mendicantium privilegia (1) firmat.

Anno 1517 Die 14 Maii.

Ex Bullario (2) Ususmaris pag. 179.

L E O PP. X. LV.

Universis, & singulis prçsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SUperioribus diebus (3), ut Fratres Mendicantes, & alii Religiosi, potius ab Episcopis, & aliis locorum Ordinariis omni cum caritate foverentur, quam aliquo modo molestarentur, & inquietarentur, concessiones eisdem Fratribus, & Religiosis in Episcoporum lęsionem, per Romanos Pontifices, & Sedem Apostolicam factas, in certis casibus tunc expressis, Sacro Laterannensi (4) approbante Concilio, duximus moderandas. Verum quia a nonnullis nimium curiosis, forsitan hesitari, & disseminari posset, quod ex dicta moderatione alia Religiosorum privilegia essent annihilata, & Religiosis ex hoc molestię, gravamina, & damna inferri, scandalaque, & lites excitari verisimiliter possent, Nos Religiosorum ipsorum paci, & quieti, ac indemnitati, consulere volentes, tenore prçsentium, Apostolica auctoritate, omnia & singula privilegia Religiosorum Mendicantium, a quibusvis Romanis Pontificibus, Prędecessoribus nostris, vel a Nobis, aut aliis auctoritatem habentibus, in genere, vel in specie, conjunctim, vel divisim concessa, salvis dictis moderationibus, in suo robore permanere declaramus. Confirmatio. Et nihilominus ad abundantiorem cautelam Privilegia ipsa cum dictis modificationibus motu proprio innovamus, districte pręcipiendo, mandantes Ecclesiarum Prçlatis, ut Religiosos super aliis privilegiis hujusmodi molestare non prçsumant, sed sua in eis jura, & privilegia inviolabiliter observent. Non obstantibus prçmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & omnibus iis, quę Romani Pontifices, Prędecessores nostri, & Nos in quibuscunque literis privilegiorum hujusmodi volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Et quia difficile foret prçsentes literas originales ad singula loca, in quibus opus foret, destinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, ut earum transumptis manu Notarii subscriptis, & sigillo alicujus in dignitate Ecclesiastica constituti munitis, eadem fides in judicio, & extra, ubicunque locorum fuerint producta, adhibeatur, & eis stetur, sicut originalibus ipsis, si exhibitę forent vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XIV Maii MDXVII Pontificatus nostri Auno Quinto.

1. *Privilegia.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo.*
2. *Bullario.*) Legitur etiam in Bullario *Carmelitano Parte I pag.*463.
3. *Superioribus diebus.*) *XIX* Decembris *MDXVI.*
4. *Lateranen.*) *V.*

Ta-

Anno 1517 Die 19 Maii.

Tabiensi (1) Cœnobio beneficium ecclesiasticum confert.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LVI.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

AD Apostolicę dignitatis apicem divina dispositione vocati &c. (3). Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica, apud Sedem Apostolicam, tunc vacantia &c. Cum autem postmodum Ecclesia B. Marię Novę de Caneto Albiganen. (4) Diœcesis, quę Prioratui ejusdem S. Marię etiam de Caneto, prope, & extra oppidum de Tabia Ordinis S. Benedicti dictę Diœcesis, quam dilectus filius Johannes Baptista Birguntin. Clericus ejusdem Diœcesis, ex concessione, & dispensatione Apostolica, in commendam obtinebat, Apostolica auctoritate perpetuo unita, annexa, & incorporata erat, a qua unione, annexione, & incorporatione prędictis ipsius Johannis Baptistę, ad id per dilectum filium Hieronymum de Rogueriis de Tabia Clericum Albiganen. Diœcesis, Procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum, expresso accedente consensu, harum serie dissolvimus, per dissolutionem eandem apud Sedem prędictam vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illa pręter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit &c. Et, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum Domus ejusdem B. Marię de Misericordia, etiam de Tabia, Ordinis Prędicatorum, dictę Diœcesis, petitio continebat, quod Domus prędicta, propter intemperiem aeris, quę inibi, pręsertim tempore ęstivo, evenit, in loco Fratribus ipsius Domus pro tempore inhabitantibus sanitati contraria existat, & propterea dicti Fratres dicto tempore intemperiei aeris hujusmodi, eandem domum relinquere, & ad Villas, & alia loca circum circa, se conferre coguntur, si dicta Ecclesia, quę prope dictum Prioratum sita existit, Sacristię dictę Domus perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto ipsi, & pro tempore existentes Prior, & Fratres ipsius Domus, haberent locum salubrem, ad quem tempore indispositionis hujusmodi declinare, & pericula hujusmodi evitare possent, ac ex hoc commoditati, & sanitati plurimum consuleretur, pro parte eorundem moderni Prioris, & Fratrum, asserentium, se in dicta Domo sub regulari observantia vivere, ac fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię, nullos, seu adeo tenues existere, ut quinque Ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem valorem annuum non excedant, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prędictam pręfatę Sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur, exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret, ad partes, vocatis quorum interesset, modernum Priorem, & Fratres pręfatos, ac eorum singulos a quibusvis Excommunicationis &c. absolutos fore censentes, ac fructuum, reddituum, & proventuum dictę Sacristię, verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Ecclesiam prędictam, quę sine cura est, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex cujuscunque persona, seu per liberam resignationem cujusvis de illa in Romana Curia, aut extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem prędictam devoluta, ipsaque Ecclesia dispositioni Apostolicę specialiter, aut alias generaliter reservata existat, & super ea, inter aliquos lis &c. pendeat indecisa, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Sacristię auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eisdem Priori, & Fratribus, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictarum, propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in suos, & Sacristię, ac Ecclesię prędictarum usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, ac aliorum, seu Commendatarii, vel Prioris Monasterii, seu regularis loci, a quo dictus Prioratus dependet, aut cujusvis alterius, licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus volnntate nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus &c. quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. Quas quidem literas &c. ad dictam Ecclesiam, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, dicta Ecclesia propterea non fraudetur obsequiis &c. Nos enim &c. irritum decernimus, si secus &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexto Decimo (5), Quarto decimo Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Tabiensi.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CV fol. 67.*
3. *Vocati &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Albiganen.*) Seu *Albingaunen.*, vulgo *Albenga* in *Liguria*.
5. *Sexto decimo.*) Hic errat amanuensis, vel enim legendum *Decimo septimo*, vel scribendum: *Pontificatus nostri Anno Quarto*, ut ex se patet.

F. Tho-

F. Thomas (1) de Vio Cajetanus, Generalis Magister Ordinis, Presbyter Cardinalis creatus, ejusdem Ordinis curam gerat usque ad proximum Capitulum Generale.

Anno 1517 Die 1 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio nostro Thomę S. R. E. Presbytero Cardinali Cajetano. LVII.

LEO PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie inducti probitate, prudentia, doctrina, rerum agendarum experientia, moribus probatis, religione, & aliis prestantibus virtutibus, & meritis tuis, te, Magistrum Generalem Ordinis Predicatorum, in numerum, & consortium aliorum ven. Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium vocavimus, & ascivimus, Nobis procul dubio promittentes, quod tu, eisdem virtutibus tuis suffragantibus, non solum hujus S. Sedis honorabile membrum, verum etiam in gerendis arduis rebus, quę Nobis, & huic Sanctę Sedi, quotidie incumbunt, maximum adjumentum eris, in qua quidem tua ad tantam dignitatem promotione, Nos, considerantes, quod tu majorem facultatem habebis Religioni etiam tuę proficua faciendi, & gerendi, decrevimus, prout etiam per presentes, decernimus, quod officium Generalatus tui ob hujusmodi promotionem, non vacet, sed tu illud, usque ad proximum Capitulum Generale, in dicta tua Religione celebrandum, retinere eum omnibus honoribus, oneribus, facultatibus, & emolumentis, quodque tu dictum officium eum eisdem honoribus, oneribus, facultatibus, & emolumentis continuare, & in eo perseverare perinde, ac si ad eandem dignitatem promotus non fuisses, possis, & valeas. Mandantes omnibus, & singulis Prelatis, seu Patribus, & aliis quibuscunque Fratribus dicti Ordinis, in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis pęna, ut te dictum officium, usque ad dictum tempus absque aliqua controversia, & renitentia continuare, & in eo perseverare permittant, tibique, & mandatis tuis, obedientiam prestent, & exhibeant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibusvis verborum formis, per quoscunque Romanos Pontifices, Predecessores nostros, ac etiam per Nos eidem Ordini, & illius superioribus concessis, confirmatis, approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, etiam in Mari magno nuncupato, contentis, quibus omnibus, etiamsi caveatur expresse, quod si Magister Generalis dicti Ordinis, ad aliquam ecclesiasticam dignitatem, vel officium promoveatur, officium ipsum Generalis Magistri, statim vacare censeatur, illorum omnium tenores, ac si de verbo, ad verbum presentibus insererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die Prima Julii MDXVII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Ja. Sadoletus.

1. *Thomas.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
2. *Archivo*.) In quo autographum.

Ratam habet Ulyssipponen. (1) Collegii S. Thomæ fundationem.

Anno 1517 Die 10 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LVIII.

Dum mente complectimur, & grata meditatione pensamus salubriter expedire &c. (3) Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Emanuelis (4) Portugallię, & Algarbiorum Regis illustris, nuper Nobis exhibita, petitio continebat, quod alias ipse, ad universalis Ecclesię decus, & rerum divinarum uberiorem cognitionem, ex qua salus ubique proveniat animarum, & ob singularem, quem ad S. Dominicum, & B. Hieronymum, & eorum professores Ordinum gerit devotionis affectum, apud domum ejusdem S. Dominici Ulysbonen. Ordinis Fratrum Predicatorum, unum Hospitium, sive mansionem cum Capella sub vocabulo S. Thomę, & refectorio, dormitorio, & aliis necessariis officinis pro Collegio viginti Fratrum in artibus, & Theologię studio vacare volentium, quorum quatuordecim Predicatorum, & reliqui sex B. Hieronymi, sint Ordinum professores, construi, & ędificari fecit, fundavit, & sufficienter dotavit, & in ultra voluit, statuit, & ordinavit, quod dicta domus Collegialis, & dictorum viginti Fratrum Collegium per unum Rectorem ex gremio Fratrum Ordinis Predicatorum per ipsos, tam Predicatorum, quam B. Hieronymi Ordinum Collegiales Fratres eligendum, regatur, & gubernetur, & ejus electio in Provinciali Capitulo dicti Ordinis Predicatorum Provincię Portugallię juxta ejusdem Predicatorum Ordinis morem, vel ex decreto ipsius Provincialis Capituli per Provincialem dictę Provincię Priorem confirmetur, duretque ejus officium, donec in proximo futuro Capitulo Provinciali, aut per ipsius Provincialem Priorem eligatur Prior Conventualis dictę domus Sancti Dominici. Quare pro parte dicti Emanuelis Regis Nobis fuit humiliter supplicatum; ut fundationi, dotationi, voluntati, & ordinationi predictis, pro illarum subsistentia firmiori, Apostolicę confirmationis robur adii-

Diplomatis causa.

Confirmatio. aducere dignaremur, Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, tenore presentium, dotationem, fundationem, voluntatem, & ordinationem predictas, ac omnia, & singula quecunque approbamus, & confirmamus, & in perpetuis, futuris temporibus inviolabiliter observari debere, decernimus, ac licentiam, & facultatem elargimur, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinum predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo, Sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Ulyssipponen.*) In *Portugallia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico*.
3. *Expedire &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Emanuelis*.) Cognomento *Fortunati*.

Anno 1517 Die 20 Augusti.

Confraternitatem Passionis D. N. J. C., & Compassionis B. Mariæ Virginis in Argentinen, (1) ædibus sacris Fratrum Prædicatorum constitutam, privilegiis, & indulgentiis ornat.

LIX.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. ILlius, qui pro Dominici salvatione gregis in ara Crucis immolari non abnuit &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum Confratrum Confraternitatis sub invocatione Passionis D. N. J. Christi, & Compassionis B. Marię Virginis, ejus Genitricis, in Ecclesia domus S. Dominici Argentinen. Ordinis Fratrum Predicatorum institutę, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias nonnulli Cives Argentinen. pia devotione, quam ad Passionem Domini Nostri, & Compassionem B. Marię ejusdem gerebant ducti, ad Omnipotentis laudem Dei, & honorem, ac dictę Passionis memoriam, unam laudabilem, utriusque sexus Christi fidelium Confraternitatem sub dicta invocatione in prefata Ecclesia instituerant, & ordinaverant, ac pro felici directione, & conservatione dictę Confraternitatis nonnulla constitutiones, statuta, & ordinationes laudabilia, & honesta, ac sacris canonibus non contraria ediderunt, necnon institutiones, constitutiones, & statuta predicta, ac omnia, & singula in eis contenta ordinaria auctoritate approbata, & confirmata fuerunt, prout in quibusdam instrumentis publicis, seu aliis literis authenticis, desuper respective confectis, dicitur plenius contineri, ipsique Confratres, ad infigendum arctius mentibus hominum memoriam immensę caritatis ipsius Domini N. J. Christi Nobis ostensę, Passionem hujusmodi, cum multis figuris certis temporibus, devote reprę sentare, seu memoriam ipsius Passionis celebrare consueverunt. Quare pro parte dictorum Confratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut institutioni, constitutionibus, statutis, & ordinationibus, ac confirmationi predictis, pro eorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singulos Christi fideles, ad pietatis opera, quantum cum Deo possumus, excitamus, ac animarum salutem, sinceris affectibus desideramus, prefatos Confratres, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, institutionem, constitutiones, statuta, & ordinationes, ac confirmationem predictas, ac prout illa concernunt omnia, & singula in dictis instrumentis, seu literis contents, & inde secuta quecunque, quatenus sint licita, & honesta, auctoritate Apostolica, tenore presentium approbamus, & confirmamus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela Confraternitatem predictam, de novo eisdem modo, & forma, auctoritate, & tenore predictis erigimus, & instituimus, ac eisdem Confratribus, ut supra aliquod Altare dictę Ecclesię venerabile Sacramentum Eucharistię in tabernaculo, seu vaso crystallino transparente, absque velamine, bis singulis annis, videlicet, in qua Introitus Missę incipit: Misericordias Domini, & per octavas festi Corporis Christi Dominicis diebus a primis vesperis, usque ad occasum Solis post secundas vesperas earundem dierum inclusive decenter tenere, ac eisdem diebus, predictam Ecclesiam, & illius circuitum processionaliter, & solemniter cum debitis reverentia, & honore, ac ceremoniis deferri, & per Fratres dictę domus, aut alios cujuscunque Ordinis regulares, vel seculares Presbyteros, etiam tempore interdicti, ordinaria auctoritate, appositi, quandocunque, clausis janius, non pulsatis campanis, excommunicatis, & interdictis prorsus exclusis, & submissa voce Missas, & alia divina officia in dicta Ecclesia celebrarl, & primodicta de Compassione ejusdem B. Marię Virginis, & altera diebus Dominicis hujusmodi de Passione ejusdem Domini nostri solemniter decantari, ac eorundem Confratrum, pro tempore decedentium cadavera cum funerali pompa acclesiasticę sepulturę tradi facere, libere, & licite valeant, Diecesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, eisdem auctoritate Apostolica, & tenore, de speciali gratia, indulgemus. Et insuper, ut Confraternitas predicta decentius manuteneatur, ac Christi fideles eo libentius devotionis causa, ad eandem Ecclesiam confluant, necnon Missis, vesperis, & aliis divinis officiis, in dictis diebus celebrandis, ac Processionibus hujusmodi libentius intersint, & pro manutentione dictę Confraternitatis, & supportatione onerum, illi pro tempore incumbentium, manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono celestis gratię conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum, ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, qui Ecclesiam predictam in dictis diebus, & temporibus, devote visitaverint, & celebrationi Missarum, vesperarum, & aliorum divinorum officiorum, necnon Processionibus hujusmodi interfuerint, ac pro manutentione, dictę Confraternitatis, manus adjutrices porrexerint, omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remis-

Diplomatis causa.

Indultum.

Nota.

remissiones, quę per felicis recordationis Urbanum V, & alios Romanos Pontifices Prędecessores nostros interessentibus, Missis, & vesperis dicti festi Corporis Christi concessę fuerunt, elargimur, qui vero ad supportationem onerum hujusmodi, etiam manus porrexerint adjutrices, necnon ipsis Confratribus, & aliis personis, qui exequiis Confratrum pro tempore decedentium hujusmodi interfuerint, ac eorum cadavera ad sepulturam associaverint, pro qualibet vice, qua id fecerint, decem annos, & totidem quadragenas, de injunctis eis pęnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus. Non obstantibus quibusvis Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo, Tertio decimo Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Argentinen.*) Vulgo *Strasbourg*, in *Alsatia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLVIII fol.* 163.
3. *Abusus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Garexien. (1) Cœnobium committit curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ.

Anno 1517 Die 19 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LX.

Dilecto filio Vicario Generali utriusque Lombardię.

LEO PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis fecit dilectus filius Carolus ex Marchionibus Cevę (3) suo, & dilectorum filiorum, ceterorum Marchionum ejus consortum, & Universitatis Oppidi Garexii, Alben. Diœcesis, nomine, quod cum in Domo S. Vincentii dicti Oppidi Ordinis Fratrum Prędicatorum a multis annis citra, regularis, usque adeo disciplinę norma, & Fratrum numerus, & Divinorum cultus defecerit, ut fere prostrata ibi omnino videatur religio, & ipsius Domus bona pessime dispensentur, proptereaque ipsorum Marchionum, & incolarum atque habitatorum dicti oppidi devotio erga ipsius Domus Fratres, penitus sit extincta, & si prędicta Domus Congregationi tuę, per ejus Fratres habitanda, & regenda concederetur, reintegraretur labefacta Religio, instauraretur divinus cultus, rediret fidelium devotio, & sub ipsius Congregationis Fratrum regularis observantię suavitate, & exemplaris vitę spiritu, tam Domus prędictę in spiritualibus, & temporalibus incremento, quam Marchionum, incolarum, & habitatorum prędictorum animarum saluti, & spirituali consolationi, opportunius consuleretur, ipsique Carolus, & alii Marchiones, & Universitas ad Domum in suis ędificiis reficiendam, & Fratrum in eam introducendorum vitę subsidium, pia eorum suffragia, libenter conferrent. Quare idem Carolus Marchio Nobis dictis nominibus, humiliter supplicari fecit, ut ejus & aliorum Marchionum, ac Universitatis prędictorum, piis, & salubribus votis in hac parte, favorabiliter annuere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, & dilecti filii nostri Thomę (4) Tituli S. Sixti Presbyteri Cardinalis, qui etiam totius dicti Ordinis Magister Generalis existit, ad hoc accedente consensu, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, Domum prędictam a Provincialis Prioris Provincię Lombardię superioritate, jurisdictione, & auctoritate prorsus sejungimus, & separamus, eamque cum illius Ecclesia, & officinis, libris, calicibus, crucibus, candelabris, vestibus, paramentis, suppellectili, ac omnibus, & singulis aliis bonis mobilibus, & immobilibus Congregationi tuę, per ejus Fratres, juxta ipsius Congregationis laudabiles ritus, & mores, regendam, & habitandam, concedimus, & aliarum ejusdem Congregationis Domorum numero aggregamus, & annectimus in perpetuum, salva tamen Magistri Generalis Ordinis pro tempore existentis reverentia. Quocirca discretioni tuę, in virtute S. Obedientię, & sub excommunicationis pęna, per hęc scripta, districte pręcipimus, & mandamus, quatenus dictam Domum, pro dicta Congregatione, alio a Nobis super hoc non expectato mandato, omni mora, & impedimento cessantibus, salva dicti Magistri Generalis obedientia, ut prefertur, recipias, & in eam, ejectis inde Fratribus inibi ad pręsens degentibus, qui sub dicta Observantia, & tua obedientia, remanere noluerint, aliquot tuę Congregationis Fratres in eo numero, ad quem sustentandum ipsius Domus facultates, & dictorum fidelium suffragia, suppetent, introducas, & sub dictę Observantię cultu, & religionis vinculo, sic manutenere procures, ut exinde fructus, quos speramus, proveniant; ac Nos, & dicti Marchiones, & Universitas, tuam possimus diligentiam, atque industriam merito commendare. Nos enim eidem Domui, postquam sub hujusmodi fuerit observantia reformata, quod ea, & illius Fratres, omnibus, & singulis privilegiis, Indulgentiis, immunitatibus, favoribus, & gratiis spiritualibus, & temporalibus, quibus alię Domus Ordinis, & Congregationis prędictorum sub eadem observantia reformatę utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, utantur, potiantur, & gaudeant, per pręsentes concedimus, & indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus Ordinis, & Congregationis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIX Septembris MDXVII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Garexien.*) Seu *Garrexien.* in *Pedemontio*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Garexiensi.*
3. *Ceva.*) Oppidum est *Pedemontii*, vulgo *Ceva*, cujus arx munitissima.
4. *Thoma.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.

Anno 1517 Die 9 Novembris.

Beneficium ecclesiasticum unit Conventui Lucensi (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXI.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum Domus Sancti Dominici Lucen. Ordinis Fratrum Prędicatorum Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias venerabilis Frater noster Alfonsus Episcopus Cathanien. (4) habens, ad id, ut asserebat, specialem a Sede Apostolica per ejus literas facultatem, illius vigore ex certis causis tunc expressis, Monasterium S. Cypriani de Monte Cubeiro Ordinis S. Benedicti, Lucen. Dięcesis, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Sacristię dictę Domus pro ornamentis, & luminaribus, ac aliis ejusdem Domus necessitatibus supportandis, sine tamen prejudicio Abbatis dicti Monasterii Apostolica auctoritate perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, prout in literis dicti Alfonsi Episcopi, desuper confectis, & ejus sigillo munitis, dicitur plenius contineri, & deinde Monasterio predicto certo modo vacante, tunc Prior dictę Domus S. Dominici, & prefati Fratres unionis, annexionis, & incorporationis hujusmodi vigore possessionem, seu quasi, regiminis, administrationis, ac bonorum dicti Monasterii assecuti fuerint, ac ex tunc per viginti annos, vel circa, Prior, & Fratres dictę Domus, qui pro tempore fuerunt, Monasterium ipsum, tanquam dictę Sacristie perpetuo unitum cum omnibus juribus, & pertinentiis suis tenuerunt, & possederunt, prout tenent, & possident de presenti. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, a nonnullis de viribus unionis, annexionis, & incorporationis predictarum hesitetur, &, si dictum Monasterium eidem Sacristię, de novo perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto Prior, & Fratres predicti, onera ejus pro ornamentis, luminaribus, & aliis premissis incumbentia, facilius perferre, & se commodius sustentare valerent, pro parte moderni Prioris, & Fratrum predictorum, asserentium, fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii, & illi forsan annexorum septuaginta ducatorum auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Monasterium ipsum prefatę Sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in premissis, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica, aliis uniri tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem predictam, etiam Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, & in quorum manibus dilectus filius Gomerius Perez de las Marinas, Clericus dictę Dięcesis, asserens alias dictum Monasterium, tunc certo modo vacans sibi per eum quoad viveret tenendum, regendum, & gubernandum Apostolica auctoritate commendari concessum fuisse, seque pretextu concessionis hujusmodi, literis Apostolicis desuper non confectis, causam, quam super eodem Monasterio, contra Priorem, & Fratres Domus hujusmodi, omnesque alios, sua interesse putantes, movere intendebat &c. constitutioni &c. quod commissiones causarum gratię, Apostolicis literis non expeditis factę, non valeant, ea vice derogando, alię literę super dicta concessione ante terminum, ad articulandum expedirentur, & interim dictum Monasterium litigiosum non censeretur, certo causarum Apostolici Palatii Auditori committi, & per eum in illa ad nonnullos actus, citra tamen dicti termini observationem, procedi obtinuisset, concessioni commendę hujusmodi, etiam literis Apostolicis desuper non confectis, hodie per dilectum filium Petrum de Parega Clericum Mindonien. Dięcesis procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, sponte, & libere cessit, quique cessionem ipsam duximus admittendam, modernum Priorem, & Fratres prefatos, ac eorum singulos a quibusvis Excommunicationis &c. absolutos fore censentes, ac dictę Sacristię fructuum, reddituum, & proventuum verum annuum valorem, verumque, & ultimum dicti Monasterii vacationis modum, etiamsi ex illo quevis generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa resultet, presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Monasterium predictum, quod Conventu caret, quovis modo, aut ex quavis causa, ad Sedem Apostolicam, specialiter, vel generaliter pertineat, dummodo tempore datę presentium, non sit eidem Monasterio de Abbate canonice provisum, cum annexis hujusmodi, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Sacristię auctoritate Apostolica, tenore presentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus. Ita quod liceat moderno, & pro tempore existenti Priori, ac Fratribus Domus hujusmodi per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Monasterii, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum predictorum propria auctoritate libere continuare, seu de novo apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in suos, ac Sacristię, & Monasterii predictorum usus, & utilitatem convertere, Diecesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita; Non obstantibus posteriori voluntate nostra predicta, ac aliis Apostolicis &c. quibuscunque. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem predictas, Monasterium predictum in spiritualibus non ledatur, & in temporalibus detrimenta non sustineat, sed Ecclesię ipsius Monasterii per duos Fratres dictę Domus ad nutum Priorum, & Fratrum ejusdem Domus amovibiles deserviatur in divinis, ac alia Monasterii hujusmodi congrua supportentur onera consueta, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo, Quinto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum &c.

1. Lu-

1. *Lucen.*) Vulgo *Lugo*, in *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLVIII fol.* 145.
3. *Officium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Cathanien.*) Seu *Catanien.*, vulgo *Catania*, in *Sicilia*. Adeas *Pirrum in Sicilia Sacra*.

Præcepto satisfacit, qui diebus Dominicis in ædibus sacris Fratrum Mendicantium audit Missam (1).

Anno 1517 Die 13 Novembris.

Ex Bullario (2) Usufmaris pag. 180.

L E O PP. X.

LXII.

Universis, & singulis presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INtelleximus quosdam in dubium revocare, & perinde timoratis conscientiis scrupulum iniicere, si Christi fideles, qui dominicis, & festis diebus extra Ecclesias suas Parochiales Missas audiunt in Ecclesiis Fratrum Ordinum Mendicantium, Ecclesie precepto de audienda Missa satisfaciant. *Hujus Constitutionis causa.* Nos ambiguitatem hujusmodi penitus tollere volentes, ut cum sinceriori conscientia fideles quique Deo Creatori suo serviant, *Declaratio.* auctoritate Apostolica tenore presentium notum facimus, omnes Christi fideles utriusque sexus, qui non contempto proprio Sacerdote parochiali in Ecclesiis Fratrum Ordinum Mendicantium Dominicis, & festis diebus Missas audiunt, satisfacere precepto Ecclesie de Missa audienda, nec in aliquam labem peccati mortalis, penamve propterea incurrere. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Et quis difficile foret presentes literas nostras originaliter ad loca, ubi opus foret, deferri, volumus, & decernimus, ut eorum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Prelati in dignitate ecclesiastica constituti, munitis ea fides, ubi opus fuerit, detur, que originalibus ipsis daretur, si exhibite forent, vel ostense. Datum Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIII Novembris MDXVII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Missam*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII*.
2. *Bullario*.) Legitur etiam apud *Confettium pag.* 125; In *Bullario Romano* est *XXV*.

De constituendo Ferrandinensi (1) Cœnobio.

Anno 1517 Die 11 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

L E O PP. X.

LXIII.

CUm in cunctis (3) negotiis, que ad directionem regularis vite, & illius Institutorum observantiam tendere dignoscuntur, Romanum Pontificem, quem omnibus preesse incommutabilis Dei voluntas, ordinavit, vacare deceat, his potissimum intendere eum convenit, per que regulares ipsi, divinis mancipati obsequiis, cum jubilo, & exultatione divinam majestatem sedulo collaudare valeant. *Exordium.* Expositum siquidem Nobis fuit pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus domus omnium Sanctorum olim Castri Ogian. (4) Ordinis Predicatorum de observantia, Acherontin., & Materanen. Diecesis, nunc vero Castri Ferandini (5) nuncupati, ac universitatis hujusmodi Castri, quod alias felicis recordationis Sixto Pape IV Predecessori nostro pro parte clare memorie Ferdinandi (6) Regis Sicilie citra Pharum exposito, quod Monasterium omnium Sanctorum Castri Ogiani Ordinis Sancti Benedicti dicte Diecesis, *Diplomatis causa.* quod dilectus filius Franciscus de Pomarico Clericus ex concessione Apostolica tunc in commendam obtinebat, quodque Conventu carebat, & illius fructus, redditus, & proventus in profanos usus convertebant, in suis structuris, & edificiis penitus dirutum existebat ita, ut lapis supra lapidem recte non staret, quodque si ipsum Monasterium, dicto Ordine, & abbatiali dignitate in eo suppressis, in domum pro Fratrum Ordinis Predicatorum de observantia nuncupatorum perpetuis usu, & habitatione concederetur, profecto id in divini cultus augmentum cederet, & tunc incole, ac habitatores dicti Castri, qui ad numerum quatuor millium ascendebant, per predicationem verbi Dei ab ipsis Fratribus audiendam, non modicum susciperent incrementum, ac eorum devotio in dies augeretur, idem Predecessor, prefati Regis, asserentis se Dominum dicti Castri tunc existere, fructus quoque redditus, & proventus predictos viginta florenos auri de Camera secundum communem existimationem, valorem annuum non excedere, supplicationibus inclinatus, certo judici in partibus illis per suas literas (7) dedit in mandatis, ut vocatis dicto Francisco, & aliis, qui forent evocandi, de premissis omnibus, & singulis eorundem circumstantiis universis se diligenter informaret, &, si per informationem hujusmodi ita esse reperiret, & dicti Francisci ad id expressus accederet assensus, Ordinem Sancti Benedicti, ac dignitatem Abbatialem hujusmodi in eo supprimeret, & extingueret, ac in suppressionis, & extinctionis hujusmodi eventum, Monasterium ipsum cum illius Ecclesia, claustro, campanili, campana, hortis, hortalitiis, & aliis officinis, ipsis Fratribus in eorum domum concederet, seu erigeret, necnon ejusdem Ordinis Predicatorum juxta illius morem Generali Vicario domum ipsam pro usu, & habitatione dictorum Fratrum accipiendam, & retinendam, licentiam largiretur, ipsi vero Francisco quoad viveret, fructus, redditus, & proventus predictos reservare auctoritate Apostolica curaret, prout in ejusdem Predecessoris literis desuper confectis plenius dicitur contineri. Cum autem, sicuti eadem expositio subjungebat, anno trigesimo, & ultra jam elapso dicti Ordinis Predicatorum Fratres Monasterium predictum tanquam eorum domum pacifice, & quiete possederint, & prefatus Franciscus de eorundem Fratrum manibus fructus, reddi-

redditus, & proventus antedictos, seu eorum loco certam annuam pensionem, de qua inter eos conventum extiterat, annuatim perceperit, prout percipit de presenti, & propterea verisimile sit, quod litera ipsius Predecessoris juxta prefati Regis supplicationem executioni demandetur, & dicti Fratres illarum, & processuum desuper habitorum vigore ipsius Monasterii sibi in domum concessi, ac bonorum illius possessionem assecuti fuerint, & per tempus predictum, & ultra usque ad illius ruinam postea subsecutam, pacifice etiam continuaverint, nihilominus, cum de executione, & processibus ejusmodi propter bella, que in dicto Regno successive, & diuturno tempore, viguerunt, aut aliter forsan non constet, Prior, & Fratres ante dicti dubitant, se super illis molestari posse tempore procedente, cumque postmodum inclyte commemorationis Federicus (8) ejusdem Sicilie Rex certis de causis castrum, & Monasterium, sive domum hujusmodi funditus evertere fecisset, ipsumque castrum in alium locum ab eo duobus passuum millibus distantem, qui nunc Oppidum Ferrandina vocatur, transtulerit, & dicti Fratres aliquam domum in eodem novo Oppido non habeant, propterea per illud quasi vagabundi errare coguntur, unde pro eorundem Prioris, & Fratrum, ac universitatis, & hominum Oppidi Ferrandine parte, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Fratrum commoditatibus, & universitatis predictorum, speciali consolationis patrocinio in premissis consulere, & domum predictam a loco, in quo dictum Monasterium olim fuerat ad locum in Oppido Ferrandine per ipsam universitatem assignandum transferre de benignitate Apostolica dignaremur. Nos vero hujusmodi supplicationibus inclinati, harum tenore, domum predictam ab eo loco, in quo Monasterium omnium Sanctorum hujusmodi olim fuerat, ad locum quem universitas prefata in dicto Oppido Ferrandine duxerit assignandum, cum omnibus, & singulis dicti Monasterii, sive domus dirute mobilibus, & immobilibus, bonis, juribus, ac privilegiis, indultis, immunitatibus illius, auctoritate Apostolica, sine alicujus prejudicio transferimus, ac dictis Fratribus inibi Ecclesiam sub invocatione S. Marie de Loreto cum campanili, & campana, necnon claustrum, refectorium, dormitorium, cemeterium, hortos, & alias necessarias officinas construi, & edificari faciendi, ac in eis sub timore Domini perpetuo habitandi, & de dictis bonis, eorumque fructibus, redditibus, & proventibus, salva tamen ea portione, quam dictus Franciscus percipere consuevit quandiu idem Franciscus degerit in humanis duntaxat, & deinde in ipsorum Fratrum, & domus sustentationem, usum, & utilitatem integre convertendis libere, & licite disponendi, sine tamen juris alicujus, ut prefertur, (9) harundem tenore literarum licentiam concedimus, & facultatem, quodque ad probandum ipsarum literarum legitimam executionem, & se illius vigore possessionem predictam fuisse assecutos, alias quam per ejusdem pacifice possessionis triginta annorum, & ultra, continuationem Prior, & Fratres ipsi minime teneantur, nec quod ad id a quoquam inviti cogi, aut compelli valeant, eis, de specialis dono gratie indulgemus. Non obstante pie memorie Bonifatii Pape VIII, etiam Predecessoris nostri, qua cavetur, ne quivis Ordinis Mendicantium Fratres nova loca ad habitandum recipere valeant absque Sedis Apostolice licentia, & facultate faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de ipsa prohibitione mentionem, aliisque constitutionibus Apostolicis, & ordinationibus, ac omnibus illis, que idem Sixtus Predecessor in suis literis ante dictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XI Decembris MDXVII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Facultas.

1. *Ferrandinen.*) Juris est Provinciæ *Apuliæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex autographo *Ferrandinensi*.
3. *Cum in cunctis*.) Inscriptio deest.
4. *Ogiani*.) Aliis *Vegiani*. Oppidum fuit *Basilicatæ* Provinciæ Regni *Neapolitani*. Ex ipsius ruderibus crevit *Ferrandina*, Ducatus titulo insignita.
5. *Ferandini*.) *Ferrandini*.
6. *Ferdinandi*.) Hujus nominis *I*.
7. *Literas*.) Datas anno *MCCCCLXXIV* die *XX* Decembris.
8. *Federicus*.) Regnavit ab anno *MCCCCXCVI* ad *MDI*.
9. *Ut prefertur*.) Legerem *præjudicio*.

Anno 1517 Die 14 Decembris.

LXIV.

Ut in Hispalensi (1) Collegio carnibus vesci possint.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

EX debito pastoralis officii astringimur &c. (3) Dudum siquidem venerabilis Fratris nostri Didaci (4) Archiepiscopi Hispalen. supplicationibus inclinati in Civitate Hispalen., unum Collegium viginti Fratrum Ordinis Predicatorum Theologie studere volentium, qui sub regulari observantia collegialiter degerent, & quorum Fratrum, duodecim quandiu vellent, & Theologie operam darent, & reliqui octo per decennium tantum ibi morarentur, & ipso decennio peracto ad domos e quibus missi pro tempore forent, reverti tenerentur, Apostolica auctoritate perpetuo ereximus, (5) & instituimus, prout in nostris inde confectis literis, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Didaci Archiepiscopi petitio continebat, idem Didacus Archiepiscopus; qui in dicta Civitate unum notabile Hospitium cum necessariis officinis pro usu, & habitatione dictorum Fratrum Collegialium propriis sumptibus construi facere incepit, & illud perficere, ac pro eorundem Fratrum sustentatione, tantum in bonis stabilibus, ac perpetuis juribus, seu redditibus, quorum fructus ad octingentorum ducatorum auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum ascendunt, de bonis sibi a Deo collatis eidem Collegio assignare proponit, seu assignare desideret, quod in dicto Collegio, pro faciliori illius personarum corporalis salutis tutela, & meliori ad literas capessendas intellectuum statu, esus carnium, illis duntaxat diebus, & temporibus, quibus esus hujusmodi ab Ecclesia generaliter non interdicatur &c. (6) pro parte dicti Didaci Archiepiscopi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ejus votis in hac parte, gratum assensum prestare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica digna-

dignaremur. Nos igitur, prefatum Didacum Archiepiscopum a quibusvis excommunicationis &c. absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus incliuati, Rectori, & aliis Fratribus Collegialibus predictis, & eorum familiaribus, & Ministris, ac dicti Ordinis Fratribus, & conversis, qui pro tempore fuerint, quod in dicto Collegio, quandiu in eo moram traxerint, quibusvis diebus, ac temporibus, ab Ecclesia generaliter non prohibitis, totius tamen Adventus Domini, necnon diebus ante feriam cinerum, & vigiliarum Purificationis Beatę Marię Virginis, & Epiphanię, ac B. Dominici festivitatum diebus, duntaxat exceptis, carnibus vesci, absque alicujus conscientię scrupulo, etiamsi hoc expresse in regularibus prohibeatur dicti Ordinis institutis, libere, & licite possint Apostolica auctoritate prefata, tenore presentium, de specialis dono gratię indulgemus Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, & indulti infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo, Decimo Nono Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Quinto. Facultas.

1. *Hispalen.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLII fol.* 147.
3. *Astringimur &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Didaci.*) De quo in Appendicibus ad Pontificatum *Alexandri VI*, & *Julii II*.
5. *Eraximus.*) *Constitutione* XLVIII.
6. *Non interdicatur &c.*) Nonnihil deest.

Lucensis (1) Monasterii S. Catharinæ fundandi facultas.

Anno 1518 Die 4 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. LXV.

INter curas multiplices pro pastoralis officii executione &c. (3) Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Margaritę relictę quondam Paulini de Paguinis de Luca, Sororis Tertii Ordinis S. Dominici de Pęnitentia nuncupati, & Magdalenę, etiam de Paguinis Monialis Monasterii S. Nicolai Novelli Lucan. Ordinis S. Augustini ejus natę, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod ipsę zelo devotionis accensę, ac ob singularem, quem ad S. Dominicum, & Ordinem S. Augustini hujusmodi, gerunt devotionis affectum, pro divini cultus augmento, & Religionis propagatione, in Civitate Lucan., de qua sunt oriundę, in aliquo convenienti loco, per eas ad hoc cum Ecclesia, seu Capella, campanili humili, campanis, claustro, dormitorio, cęmeterio, & aliis necessariis officinis construi, & ędificari faciendi unum Monasterium dicti Ordinis S. Augustini sub invocatione S. Catharinę de Senis pro una Priorissa, & Monialibus in eo recipiendis, quę sub perpetua clausura, ac cura, & habitu Fratrum Prędicatorum degant, perpetuo erigi, & institui desiderant. Quare pro parte dictarum Margaritę, & Magdalenę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in dicto loco, unam Ecclesiam cum campanili, campanis, claustro, dormitorio, refectorio, cęmeterio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis prędictis, construi, & ędificari faciendi; licentiam concedere, ac inibi unum Monasterium Monialium dicti Ordinis sub dicta invocatione, ut prefertur, erigere, & instituere, necnon eidem Magdalenę, si ipsam dicti erigendi Monasterii regimini canonice pręfici contingat, duas alicujus Monasterii dicti Ordinis S. Augustini, in quo regularis vigeat observantia, Moniales, per eam eligendas de earum, & sui superioris licentia, & consensu, in dicto erigendo Monasterio pro illius directione salubri introducendi, & quas Magdalena, ac pro tempore existens Monasterii erigendi hujusmodi Priorissa, quascunque honestas mulieres ibi profiteri volentes in ejusdem erigendi Monasterii Moniales recipiendi, & eis habitum exhibendi, & ab ipsis professionem, per alias dicti Ordinis S. Augustini Moniales sub habitu, & cura hujusmodi degentes, emitti solitam, si illam in dicta, & pro tempore existentis Priorissę manibus sponte emittere voluerint admittere, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, pium, & laudabile dictarum Margaritę, & Magdalenę desiderium hujusmodi plurimum in Domino commendantes, ac ipsas Margaritam, & Magdalenam a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore presentium, dictis Margaritę, & Magdalenę in aliquo loco dictę Civitatis ad hoc convenienti, & honesto, per eas ad hoc eligendo, unam Ecclesiam cum campanili, campanis, claustro, dormitorio, refectorio, cęmeterio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis prędictis construi, & ędificari faciendi, licentiam elargimur, ac inibi sub dicta invocatione S. Catharinę de Senis unum Monasterium dicti Ordinis S. Augustini pro una Priorissa, & Monialibus, quę sub perpetua clausura, atque habitu, & cura Fratrum Prędicatorum hujusmodi degere debeant, sine alicujus prejudicio, perpetuo erigimus, & instituimus, necnon eidem Magdalenę, si eam ipsius Monasterii S. Catharinę, regimini canonice pręfici contingat, duas alicujus alterius dicti Ordinis S. Augustini, Monasterii, in quo regularis observantia vigeat, Moniales, per eam eligendas, de earum, & superioris licentia, & consensu, in dicto Monasterio S. Catharinę pro illius directione salubri introducendi, & tam ipsi Magdalenę, quam dicti Monasterii S. Catharinę Priorissę pro tempore existenti, quascunque honestas mulieres in eodem Monasterio S. Catharinę profiteri volentes, & illius Moniales recipiendi, & eis habitum per Moniales Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum hujusmodi gestari solitum exhibendi, & ab eis professionem per Moniales Ordinis S. Augustini sub cura hujusmodi degentes emitti solitam, si illam in ipsius pro tempore existentis Priorissę manibus emittere voluerint, admittendi, ac Confessorem idoneum, de dictorum Fratrum gremio eligendi, plenam, & liberam concedimus facultatem. Et insuper dicto Monasterio S. Catharinę, & illius Priorissę, & Monialibus, quę pro tempore fuerint, quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, & gratiis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alia Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum hujusmodi degentium, Monasteria, & eorum Prio-

Supplex petitio.

Facultas.

Prioriſſę, & Moniales in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, ſeu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant dicta auctoritate Apoſtolica, earundem tenore prętentium, de ſpecialis dono gratię indulgemus, jure tamen Parochialis Eccleſię, & cujuslibet alterius in omnibus ſemper ſalvo. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis &c. quibuſcunque. Nulli ergo &c. noſtrę abſolutionis, elargitionis, erectionis, inſtitutionis, conceſſionis &c. & indulti, infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quingenteſimo Decimo ſeptimo (4), Pridie Nonas Januarii, Pontificatus noſtri Anno Quinto.

1. *Lucenſis.*) In ejuſdem nominis Reipublicæ Metropoli, in *Italia*. Hujuſce Monaſterii meminit *Fontana de Romana Provincia Cap. III Tit. X pag. 268.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro CLIII fol.* 33.

3. *Executione &c.*) Ut in ejuſdem tenoris exordiis.

4. *Decimo ſeptimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXVIII.*

Anno 1518 Die 29 Januarii.

Monaſterii prope Edimburgum (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXVI.

Leo Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

CAthedram pręeminentię paſtoralis in hac militanti Eccleſia, diſpoſitione Divina, meritis licet inſufficientibus, gubernantes &c. (3). Sane pro parte dilectarum in Chriſto filiarum Nobilium mulierum modernarum Domicellarum de Setlon (4), & de Gleebewe (5), & de Baſſz (6) locorum S. Andreę (7) Diœceſis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias ipſę, & quam plures probę, & devotę filię mulieres partium illarum, cupientes terrena in cęleſtia, & tranſitoria in ęterna felici commercio commutare, ob ſingularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum gerunt devotionis affectum, ſtructuras, & ędificia, non ſine magnis expenſis, de bonis a Deo eis collatis in certo convenienti loco templum S. Johannis in Moro nuncupato, prope oppidum (8) Edimburgi dictę Diœceſis pro uſu, & habitatione Monialium Ordinis S. Auguſtini, ſub cura, habitu, & ſecundum Inſtituta Ordinis Fratrum Prędicatorum viventium, conſtrui, & ędificari fecerunt, & ſi in loco ſtructurarum, & ędificiorum hujuſmodi, unum Monaſterium Monialium Ordinis S. Auguſtini ſub cura Fratrum hujuſmodi pro triginta Monialibus in eo introducendis erigeretur, & inſtitueretur, ac dilecto filio moderno, & pro tempore exiſtenti in pręfato Regno Scotię dicti Ordinis Prędicatorum Provinciali, pręfatas moniales, uſque ad dictum numerum in dicto ſic erecto Monaſterio, introducendi, & ſic introductis Monialibus, ſtructuras, & ędificia hujuſmodi recipiendi, & inibi perpetuo inhabitandi, licentia concederetur, ex hoc profecto piis voluntatibus Domicellarum, & aliarum mulierum prędictarum, ac totius populi Regni Scotię hujuſmodi, cum divini cultus augmento, non parum conſuleretur. Quare pro earundem Domicellarum parte Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut in loco ſtructurarum, & ędificiorum hujuſmodi, unum Monaſterium Monialium Ordinis S. Auguſtini, ſub cura Fratrum Prędicatorum hujuſmodi, pro triginta Monialibus hujuſmodi in eo introducendis erigere, & inſtituere, ac moderno, & pro tempore exiſtenti in dicto Regno Scotię Ordinis Prędicatorum hujuſmodi Provinciali, pręfatas Moniales, uſque ad dictum numerum in ſic erecto Monaſterio introducendi, & ſic introductis Monialibus ſtructuras, & ędificia hujuſmodi recipiendi, & inibi perpetuo inhabitandi, licentiam, & facultatem concedere, aliaſque in pręmiſſis opportune providere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui ſingulorum Chriſti fidelium conſolationem, & divini cultus augmentum noſtris potiſſime temporibus ſupremis exoptamus affectibus, pręfatas Domicellas, & earum quamlibet a quibuſvis excommunicationis &c. abſolutas fore cenſentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, unum Monaſterium Monialium Ordinis S. Auguſtini ſub cura Fratrum Prędicatorum hujuſmodi pro triginta Monialibus in eo introducendis in loco ſtructurarum, & ędificiorum hujuſmodi, auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium, ſine alicujus pręjudicio, erigimus, & inſtituimus, ac moderno, & pro tempore exiſtenti Provinciali Ordinis Prędicatorum hujuſmodi in Regno Scotię, eaſdem Moniales, uſque ad dictum numerum in ſic erecto Monaſterio introducendi, eiſque ſic introductis Monialibus, ſtructuras, & ędificia hujuſmodi recipiendi, & inibi perpetuo inhabitandi, licentiam, & facultatem concedimus, pręterea, ut ipſe modernus, & pro tempore exiſtens Provincialis, curam, regimen, & adminiſtrationem Monaſterii erecti hujuſmodi, & in eo pro tempore introductarum & introducendarum Monialium habeant, earundem auctoritate ſtatuimus, & ordinamus, necnon pro tempore exiſtenti Provinciali hujuſmodi in virtute S. Obedientię, & ſub excommunicationis ſententia, diſtricte pręcipiendo mandamus, quatenus curam, regimen, & adminiſtrationem hujuſmodi, in ſe ſuſcipiens, normam, & regularia Inſtituta Ordinis S. Auguſtini hujuſmodi in dicto Monaſterio, obſervari facere, & pro tempore introductas, & introducendas in eo Moniales ad illa obſervanda, & ſecundum illa vivendum cogat, & compellat auctoritate noſtra, & nihilominus eidem ſic erecto Monaſterio, ac illius pro tempore exiſtentibus Monialibus, ut omnibus, & ſingulis gratiis, conceſſionibus, favoribus, indultis, immunitatibus, exemptionibus, pręrogativis, Indulgentiis, & privilegiis, quibus alia Monaſteria Monialium hujuſmodi Ordinis S. Auguſtini in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, eiſdem auctoritate, & tenore indulgemus, non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis &c, quibuſcunque. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quingenteſimo Decimo ſeptimo (9) Quarto Kalendas Februarii, Pontificatus noſtri Anno Quinto.

1, *Edim-*

1. *Edimburgum.*) Vulgo *Edenburg*, in *Scotia* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XLVI fol. 66.*
3. *Gubernantes &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Setlon.*) Fortassis *Seton*, sic vulgo vocant *Segedunum*.
5. *Glacbevve.*) In *Scotia*.
6. *Bassr.*) In eodem Regno.
7. *S. Andrea.*) Seu *Andreapolitana*, vulgo *S. Andrevvs*.
8. *Oppidum.*) Urbs est regia.
9. *Decimo septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXVIII*.

Ut præcedens Diploma executioni mandetur.

Anno 1518 Die 29 Januarii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXVII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Elesgnen. (2), & dilectis filiis Priori S. Andreę (3) ac Pręposito de Crothon. S. Andreę Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Leo &c. ad perpetuam Rei Memoriam. Cathedram pręeminentię &c. (4) Quocirca discretioni vestrę &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, literas pędictas, & in eis contenta quęcunque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, & pro parte earundem Domicellarum Ordinis Fratrum Pędicatorum hujusmodi, fueritis requisiti, solemniter publicantes, faciatis auctoritate nostra literas, & in eis contenta hujusmodi per quoscunque inviolabiliter observari. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & alia juris remedia, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus omnibus, quę in dictis literis voluimus non obstare. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo (5), Quarto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLVI fol. 68.*
2. *Elesgnen.*) Sic amanuensis: Legendum: *Glasquen.*, vulgo *Glascovv*, in *Scotia*. ubi duæ duntaxat Archiepiscopales Sedes, *Andreapolitana*, scilicet, & *Glasquensis*.
3. *S. Andrea.*) *Andreapolitan.*, vulgo *S. Andrevvs*.
4. *Praeminentiæ &c.*) Ut in præcedenti Constitutione ad finem usque.
5. *Decimo septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXVIII*.

Neapolitana (1) Ecclesia S. Dominici interdicto immunis.

Anno 1518 Die 19 Februarii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXVIII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

ADmonet Nos suscepti cura regiminis, & auctoritas officii Pontificalis inducit, ut circa ea per quę sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium personarum quieti consulitur, & populi devotio, ac salus animarum, cum divini cultus conservatione procuratur, sicuti Nobis imminere conspicimus, pręsertim dum id pia Catholicorum Principum expetunt vota, operosis studiis efficaciter intendamus. Sane pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli (3) Castellę, & Legionis, ac Sicilię Regis Illustris, & dilectorum filiorum modernorum Prioris, & Fratrum Domus S. Dominici Neapolitani Ordinis Fratrum Pędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet dicta domus inter alias dicti Ordinis totius Regni Neapolitani notabilis, & insignis, multis etiam viris Religiosis, scientia, & vita exemplari, ac aliis virtutibus pręclaris, decorata existat, frequenter tamen contingit, quod domus ipsa levibus, & minus justis causis, ecclesiastico subiicitur interdicto, unde cultus divinus, & Christi fidelium devotio minuitur, scandala quoque inter Religiosos in illa commorantes oriuntur, alia etiam inconvenientia sequuntur. Quare pro parte Caroli Regis, qui, ut asserit, ad Ecclesiam domus pędictę, tanquam ad regiam Capellam, in qua multa Regum corpora sepulta sunt, singularem gerit devotionis affectum, ac Prioris, & Fratrum pędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pędictis, & pro tempore existentibus Priori, & Fratribus dictę domus, in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui in Ecclesiis, & piis locis quibuslibet, divini cultus conservationem, & augmentum, ac personarum in illis sub religionis habitu Domino famulantium, quietem, libenter procuramus, modernos Priorem, & Fratres pędictos, ac eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, decernimus, & declaramus, quod de cetero perpetuo futuris temporibus, Ecclesia domus pędictę, ex quavis causa, & pretextu quarumcunque literarum Apostolicarum, in genere, vel in specie, etiam de dicta domo, specialem mentionem facientium, & quascunque clausulas, etiam derogatoriarum derogatorias continentium, etiam cum pręsentium speciali, & expressa derogatione concedendarum, ecclesiastico subiici non possit interdicto, nisi dum, & quando Ecclesia Neapolitan., simul cum tota Civitate, & aliis illius Ecclesiis eidem interdicto Apostolica auctoritate subiicietur, seu quando Fratres dictę domus causam interdicto dederint. Et si quando extra duos illos casus contigerit per Nos, aut Romanum Pontificem pro tempore existentem, Ecclesiam domus pędictę specialiter, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ecclesiastico subiici interdicto, Prior, & Fratres dictę domus, illud observare minime teneantur, donec Nobis, vel alio Romano Pontifici pędicto, infra quadraginta dierum spatium consultis, de nostra, vel ejus vo-

Exordium.

Diplomatis causa.

Nota.

Indultum.

voluntate per secundam jussionem fuerit mandatum, ut tale interdictum observetur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrę absolutionis, decreti, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem, hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo (4), Undecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Jo. Camillettus.

1. *Neapolitana.*) In ejusdem nominis Regni Metropoli.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIX fol. 132.*
3. *Caroli.*) Hujus nominis *V.*
4. *Decimo septimo.*) Stylo Bullarum, aeræ communis *MDXVIII.*

Anno 1518 Die 19 Februarii.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXIX. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Abbati Monasterii S. Severini, & Archidiacono Ecclesię Neapolitan., ac Vicario venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Neapolitan. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Leo &c. Ad Perpetuam Rei Memoriam &c. Admonet &c. (2). Quocirca &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas predictas, ac in illa contenta quęcunque, ubi, & quoties opus fuerit, ac pro parte Caroli Regis, ac Priorum, & Fratrum Ordinis Fratrum Prędicatorum Neapolitan., seu alicujus eorum, desuper requisiti fueritis, publicantes, ac eis in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciatis auctoritate nostra, Priorem, & Fratres prędictos, decreto, & declaratione predictis, perpetuis futuris temporibus pacifice gaudere, non permittentes eos per quoscunque desuper quomodolibet indebite molestari, turbari, vel inquietari. Contradictores &c. compescendo; Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus &c., seu si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici &c. mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo Septimo (3), Undecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXLIX fol. 133.*
2. *Admonet &c.*) Ut in precedenti Constitutione ad finem usque.
3. *Decimo septimo.*) Stylo Bullarum, aeræ communis *MDXVIII.*

Anno 1518 Die 1 Martii.

Tertiariæ (1) Cœlibem vitam simpliciter voventes, licet seorsim habitent, Privilegiis gaudent Fratribus Ordinis concessis.

Ex Bullario (2) *Ususmaris pag.* 181.

LXX.

L E O PP. X.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

NUper (3) in Sacro Lateranensi Concilio in reformatione privilegiorum Religiosis concessorum, inter alia statuimus, quod Fratres, & Sorores Tertij Ordinis, necnon Mantellati, corrigiati, bizocharę, cordellati, & alii quocunque nomine nuncupati in propriis domibus habitantes, sepulturam ubi voluerint, eligere valeant, sed die Paschatis tantum Eucharistiam, ac Extremam Unctionem, ceteraque ecclesiastica Sacramenta, Penitentię Sacramento duntaxat excepto, a proprio Sacerdote recipere, & ad onera, quę laicis incumbunt perferenda teneantur; Et, ne censura vilescat Ecclesiastica, & minoris auctoritatis interdicti sententia reputetur, iidem dicti Tertii Ordinis ad divina audienda nullatenus admittantur, si causam dederint interdicto, vel ipsam causam nutriant, aut foveant, aut dantibus consilium; auxilium, vel favorem quoquomodo prestiterint. Collegialiter vero viventes, seu cum claustralibus habitantes, ac mulieres virginalem, seu cęlibem, aut castam vidualem, expresso voto, & sub dicto habitu vitam ducentes, privilegiis, quibus Fratres Ordinis, cujus Tertię Regulę habitum gestant, gaudere debeant, prout in Constitutione dicti Lateranen. Concilii, eodem approbante Concilio, desuper edita, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, a quibusdam nimium curiosis vertatur in dubium, an votum prędictum de voto solemni Religionis intelligatur, cum illud tria substantialia comprehendat, obedientiam scilicet, paupertatem, & castitatem, & circa dictas mulieres virginalem, seu castam, & vidualem vitam ducentes, de virginitate, & castitate tantummodo mentio fiat; Nos ad tollendum omne dubium, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, harum serie, decernimus, & declaramus, quod in premissis de voto solemni religionis minime intelligi debeat, ita ut mulieres virginalem, aut cęlibem vitam simpliciter voventes, etiam in consanguineorum, & affinium suorum, aut propriis domibus, vel seorsum habitantes, privilegiis, & immunitatibus prędictis in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant. Non obstantibus omnibus illis, quę in dicta Constitutione nostra voluimus non obstare. Ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę sub annulo Piscatoris Die Prima Martii MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. Ter-

1. *Tertiariæ.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIV.*

2. *Bullario.*) In *Bullario Romano* est *XXII.*

3. *Nuper.*) Consulenda *Constitutio L.*

Scalingrarum (1) Monasterii fundandi facultas.

Anno 1518 Die 11 Martii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXI.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Archidiacono Ecclesię Taurinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INjunctum Nobis desuper, meritis licet insufficientibus, Apostolicę servitutis officium &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Nobilium virorum modernorum condominorum Oppidi Scalingrarum ex Comitibus Plosaschi Domicellorum Taurinen. Dięcesis, petitio continebat, quod ipsi pia devotione ducti, cupientes terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna felici commercio commutare, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Prędicatorum Regularis observantię gerunt, devotionis affectum, & pro sua, & suorum prędecessorum animarum salute, divinique cultus augmento, & Religionis propagatione, de bonis a Deo eis collatis in dicto Oppido Scalingrarum, seu illius territorio, & loco ad id apto, & idoneo ędificia pro uno erigendo Monasterio, pro una Abbatissa, & Monialibus Ordinis S. Augustini, quę in illo sub regulari Observantia, ac sub cura, & visitatione Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum, vivant, etiam regularis observantię, construi, & ędificari facere, illudque decenter dotare, si ad id eis Apostolicę Sedis licentia suffragetur &c. pręsentandi, seu deputandi Moniales, juxta facultates ipsius Monasterii erigendi pro tempore, recipiendas, & per illius Abbatissam, seu Priorissam pro tempore existentem inibi ad habitum, & famulatum, ac Professionem ejusdem regularis observantię admittendas per Nos eis reservetur, & concedatur. Quare pro parte dictorum condominorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in dicto Oppido, seu territorio Scalingrarum, loco convenienti ędificia pro uno erigendo Monasterio Monialium dicti Ordinis cum Ecclesia, humili campanili, campana, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis Officinis necessariis, construi, & ędificari faciendi, licentiam concedere, ac postquam ędificia hujusmodi constructa fuerint, inibi unum Monasterium Monialium dicti Ordinis erigere, & instituere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum, ac religionis propagationem ubique vigere, & adaugeri, nostris potissime temporibus, sinceris desideramus affectibus, pium, & laudabile propositum ipsorum condominorum plurimum in Domino commendantes, ac de idoneitate dilectę in Christo filię Manfrinę ex dictis condominis Scalingrarum Monialis Monasterii Monialium loci Revelli (4) dicti Ordinis S. Augustini, sub cura dictorum Fratrum degentium, Salverarum (5) Dięcesis; quę, ut asserit, Ordinem ipsum S. Augustini expresse professa existit, apud Nos de Religionis zelo, vitę, ac morum honestate, in spiritualium providentia, & temporalium circunspectione, aliisque virtutum donis multipliciter commendata, certam notitiam non habentes, ac condominos, & Manfrinam prefatos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati &c. discretioni tuę &c. mandamus, quatenus eisdem condominis, in oppido, seu territorio prędicto, in loco ad id commodo, & convenienti, ac idoneo, ex bonis a Deo eis collatis, ędificia pro uno erigendo Monasterio Monialium dicti Ordinis S. Augustini cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis construi, & ędificari faciendi, licentiam concedere, ac, postquam ędificia hujusmodi constructa fuerint, inibi unum Monasterium sub invocatione, de qua ipsis condominis videbitur, pro una Abbatissa, & Monialibus dicti Ordinis S. Augustini, quę inibi sub regulari observantia, & perpetua clausura, & sub cura, & visitatione Fratrum Prędicatorum regularis observantię, & Provincię hujusmodi, ac juxta providam ordinationem per ipsos condominos faciendam, & perpetuo, inviolabiliter observandam, Altissimo famulentur sine alicujus prejudicio, erigere, & instituere, ac quod dictum erigendum Monasterium, hac prima vice excepta, per Abbatissam biennalem per Conventum erigendi Monasterii de biennio in biennium duntaxat eligendam (6), regatur, & gubernetur, & hujusmodi electio, postquam facta fuerit, Apostolica auctoritate confirmata sit, & esse censeatur eo ipso, & finito dicto biennio Conventus prefatę, eam, quę in Abbatissam fuerit electa, in Abbatissam de novo eligere nequeant, donec aliud biennium elapsum fuerit, & si ante lapsum biennium eligeretur, electio nulla sit, quodque Abbatissa, & Conventus erigendi Monasterii hujusmodi, unum Confessorem dicti Ordinis Prędicatorum, Priorem nuncupatum, qui prope, & extra ipsum erigendum Monasterium, cum uno socio, qui earum Confessiones audiat, & eas absolvat, eisque ecclesiastica Sacramenta ministret, similiter hac prima vice excepta, de biennio, in biennium eligere possint, statuere, & ordinare, ipsisque condominis, postquam ędificia de propriis bonis eorum constructa, & Monasterium hujusmodi erectum, & dotatum fuerit, quod Moniales pro tempore recipiendę, & admittendę ad pręsentationem, seu monitionem ipsorum modernorum, & successorum suorum condominorum in temporalibus dicti Oppidi Scalingrarum pro tempore existentium, in stirpes, & non in capita, juxta tamen consuetudinem, & portionem (7), seu saltem de eorum, vel majoris partis ipsorum consensu, & non aliter, recipiantur, & admittantur, seu recipi, & admitti debeant, indulgere, & nihilominus, de meritis, & idoneitate dictę Manfrinę, te diligenter informare, & si, super quo tuam conscientiam oneramus, per informationem hujusmodi, eandem Manfrinam, ad regimen, & administrationem dicti erigendi Monasterii postquam erectum fuerit, utilem, & idoneam esse repereris, eidem Manfrinę de prefato Monasterio Revelli, cum una illius socia Moniali, ac earum dotibus, ad ipsum erigendum Monasterium, postquam erectum fuerit, se transferendi, licentiam concedere, ac de persona ejusdem Manfrinę dicto erigendo Monasterio, postquam erectum fuerit, ab ejus primeva erectione hujusmodi tunc vacante pro-

Diplomatis causa.

Facultas.

providere, ipsamque illi in Abbatissam preficere, curam, regimen, & administrationem ipsius erigendi Monasterii sibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, ac faciendo sibi a Conventu dicti Monasterii, postquam erectum erit, & ad Conventualitatem devenerit, obedientiam, & reverentiam congruentes, & ab aliis consueta servitia, & jura sibi ab eis debita exhiberi, necnon dilectum filium Johannem Mariam de Candreano dicti Ordinis Predicatorum professorem, quoad vixerit, licentia Superioris sui desuper obtenta, Confessorem Abbatissę, & Monialium erigendi Monasterii hujusmodi, constituere, & deputare, auctoritate nostra, procures. Contradictores &c. non obstantibus &c. Quibuscunque, aut si Conventui prefatis &c. ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. Nos enim eidem erigendo Monasterio, & illius Abbatissę, & Conventui, ac Monialibus pro tempore existentibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, & exemptionibus, favoribus, gratiis concessionibus, Indulgentiis, ac indultis aliis Monasteriis Monialium Ordinis S. Augustini, & regularis observantię hujusmodi, & sub cura dictorum Fratrum degentium, illarumque Abbatissis, vel Monialibus, per Sedem Apostolicam, & alias quomodolibet concessis, & concedendis, & quibus illa, & illę de jure, vel consuetudine, ant alias, utuntur; potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore presentinm, de speciali dono gratię indulgemus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius, in omnibus semper salvo, ac eidem Mansfring, si de persona sua eidem erigendo Monasterio, cum erectum fuerit, provideri, ipsamque illi in Abbatissam preficl, per te vigore presentium, contigerit, ut prefertur, a quoquam maluerit Catholico Antistite, gratiam, & communionem dictę Sedis habente, munus benedictionis recipere valeat, ac eidem Antistiti, ut illud sibi impendere, libere, & licite possit concedimus. Volumus autem, ut idem Antistes, qui prefatę Manfrinę, munus predictum impendet, postquam illud sibi impenderit, ab ea, nostro, & Romanę Ecclesię nomine fidelitatis debitę, solitum recipiat juramentum juxta formam, quam sub Bulla nostra mittimus introclusam, ac forma Juramenti hujusmodi, quod ipsa Manfrina prestabit, Nobis de verbo, ad verbum per ejus patentes literas suo sigillo munitas quanto citius destinare procuret, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Taurinen., cui dictum Monasterium, ordinario jure suberit, nullum in posterum prejudicium generetur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo (8), Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Nota.

1. *Scalingrarum*,) Seu *Scalengharum*, vulgo *Scalenghe* in *Pedemontio*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.CLIII fol.50*.

3. *Officium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Revelli*,) Vulgo *Revello*, in *Pedemontio*. Est Monasterium juris Provinciæ *utriusque Lombardiæ*, nobilissimis semper florens Monialibus.

5. *Salveratum*.) Sic amanuensis: legendum: *Salutiarum*, vulgo *Saluzzo*, in *Pedemontio*.

6. *Eligendam*.) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.III.*

7. *Portionem*.) Turbatus videtur locus.

8. *Decimo Septimo*.) Stylo Bullarum, æra communis *MDXVIII*.

Anno 1518 Die 14 Martii.

F. Raymundus Gosin (1) Inquisitor Regni Franciæ constituitur.

Ex Archivo Ordinis.

LXXII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Raymundo Gosin, Ordinis Fratrum Predicatorum, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

COnsiderantes &c. (2) heresesque, & errores eorundem in Regno Francię &c. Te in Regno predicto &c. Inquisitorem facimus, constituimus, & deputamus &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo (3), Pridie Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Raymundus Gosin.*) Vir celebertimus, cujus gesta possunt illustrari ex hoc Diplomate. Adeas *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MDXXXIV pag. 90.*

2. *Considerantes &c.*) Quæ desunt hic, habes in Constitutione *XI* data *I* Aprilis *MDXIV*.

3. *Decimo septimo*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXVIII*.

Anno 1518 Die 15 Martii.

Ulyssipponen. (1) Monasterii B. Mariæ de Rosario fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXIII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Blasio Neto, & Bernardo Salvago, Canonicis Ecclesię Ulyxbonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ANimas lucrifacere Creatori intensis desideriis affectantes &c. (3) Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectę in Christo filię Johanne de Tavde mulieris Ulyxbonen., petitio continebat, quod ipsa zelo devotionis accensa, quoddam oratorium sub invocatione B. Marię Virginis de Rosario in Civitate Ulyxbonen. edificare incepit, illudque perficere, & quod illud in unum Monasterium pro una Priorissa; & duodecim Monialibus Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Predicatorum regularis observantię, degentibus, edificare, & pro Priorissę, & Monialium hujusmodi sustentatione, redditus annuos ducentorum, & quinquaginta ducatorum auri de Camera ad minus dare intendit. Quare pro parte ejusdem Johannę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut oratorium predictum in Monasterium Monialium dicti

dicti Ordinis perpetuo erigere, & instituere, ac illi, pro illius dote redditus assignandos prędictos applicare, & appropriare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionis propagationem, ac divini cultus augmentum, nostris potissime temporibus, sinceris desideramus affectibus, Johannam prędictam a quibusvis excommunicationis &c. absolutam fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę &c. mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si est ita, oratorium prędictum in Monasterium Monialium dicti Ordinis, cum Ecclesia, campana, campanili humili, cęmeterio, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, aliisque officinis necessariis pro una Priorissa, & duodecim Monialibus dicti Ordinis S. Augustini, quas dicta Johanna prima vice elegerit, seu nominaverit, quę inibi sub cura dictorum Fratrum de observantia nuncupatorum, vivernt, sine alicujus prejudicio perpetuo erigere, & instituere, ac illi pro ejus dote, redditus, per ipsam Johannam assignandos prędictos, perpetuo applicare, & appropriare, & quod Priorissa, & Moniales hujusmodi ejusdem Monasterii Ecclesiam illius, ad Ecclesiam ipsam mundandam, necnon illius Altaria ornandum, ac alia inibi faciendum, ingredi, necnon duas rectrices, seu plures ancillas, quę sub perpetua clausura, cum eisdem Monialibus remanereot pro communi earnndem Priorissę, & Monialium servitio, & tam ipsa Priorissa, & Moniales, quam Monasterium, & Ecclesia hujusmodi omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indulgentiis, indultis, prerogativis, & gratiis, quibus Monasteria, & Ecclesię, ac Priorissę, & Moniales dicti Ordinis quomodolibet potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum, jure tamen Parochialis Ecclesię semper salvo, uti, potiri, ac gaudere, & dictę Johannę, toties relinquatur in anno cum una socia per eam quoties videbitur eligenda, dictum Monasterium, de illius tunc superioris licentia, ingredi, non tamen inibi pernoctare, libere, & licite valeant concedere, necnon dilecto filio Magistro Provinciali Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię Portugallię secundum morem Ordinis Fratrum prędictorum hujusmodi, quatenus Monasterium prędictum sub suis cura, & regimine recipiat, ac prout alia dicti Ordinis S. Augustini Monasteria Monialium, absque aliqua penitus differentia gubernet, & regat, mandare, auctoritate nostra curetis. Non obstantibus Apostolicis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Iocarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo septimo (4), Idibus Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Facultas.

Nota.

1. *Ulyssippoaen.*) Juris est Provinciæ *Portugallia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXLI fol. 11.*
3. *Affectantes &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Decimo septimo.*) Stylo Bullarum, æra communis *MDXVIII.*

Anno 1518 Die 15 Martii.

Declarat, ex decreto Concilii Lateranensis (1) revocatam non esse facultatem, qua Fratres Grottulensis (2) Cœnobii Sacramenta ministrant (3) Parochianis ejusdem Oppidi.

Ex Archivo (4) Ordinis.

LXXIV.

Dilectis filiis Vicario, & Conventui Domus B. Marię Majoris loci de Grottula Ordinis Fratrum Prędicatorum Acherontin. (5) & Materan. Diœcesis.

LEO PP. X.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis fecistis, quod licet olim felicis recordationis Julius Papa II ad instantiam, & supplicationem incolarum, & habitatorum Oppidi de Grottula Acherontin., & Materan. Diœcesis, Ecclesiam B. Marię Majoris dicti Oppidi, quę olim Collegiata Ecclesia, & Parochialis fuerat, suppresso etiam existente in illa titulo, & nomine Ecclesię Collegiatę vobis concesserat, & donaverat, ac licentiam dicta (6) Sacramenta Parochianis dictę Ecclesię tribuerat, vosque a tempore dictę concessionis in quieta, & pacifica possessione Sacramenta hujusmodi ministrandi fueritis, pro eo tamen, quod olim Nos in Concilio Lateranen. nuper celebrato decrevimus, ne Religiosi cujusvis Ordinis Sacramenta ecclesiastica Parochianis laicis conferre possent, ab aliquibus asseritur concessionem Julii Prędecessoris hujusmodi revocatam esse. Nos, qui nuper instante dilecto filio nostro Thoma (7) tituli Sancti Sixti Presbytero Cardinali vestri Ordinis Generali vivę vocis oraculo declaravimus, per decretum Concilii hujusmodi privilegio, seu literis per dictum Julium Prędecessorem vobis, seu dicto loco in particulari concessis derogatum non esse, vestris indemnitatibus precavere volentes, auctoritate Apostolica tenore pręsentium de novo decernimus, per prędictum Decretum literis Julii Prędecessoris, vobis, seu loco prędicto in particulari concessis, in aliquo derogatum non esse, vosque literis ipsis de cetero libere, & licite uti posse, & debere, pręmissis ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XV Martii MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Lateranen.*) *V.*
2. *Grottulen.*) Aliis *Grottolensis*, sive *Griptulensis*, ex loco, qui Griptulæ nuncupatur: Juris est Provinciæ *Apulia*.
3. *Ministrant.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*
4. *Archivo.*) In quo exemplar ex Autographo *Grottulensi.*
5. *Acherontin.*) Aliis *Acheruntin.*, vulgo *Acerenza*, in Regno *Neapolitan.*, ubi *Materana* Metropolis. Utraque unita.
6. *Dicta.*) *Ministrandi ecclesiastica*.
7. *Thoma.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.

In-

Anno 1518 Die 28 Martii.

Indulgentia (1) pro Capitulo Mediolanensi (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

LXXV.

L E O PP. X.

Universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Indulgentia. Nota.

CUm, sicut accepimus, dilecti filii Fratres Prędicatores observantię Provincię Lombardię suum Capitulum Generale (4) in Conventu S. Marię Gratiarum extra muros Civitatis Mediolani celebraturi sint, Nos cupientes, ut Christi fideles dictis Fratribus, quorum facultates satis exiguę sunt, pro ipso Capitulo celebrando, de alicujus subventionis auxilio succurrant, Christique fideles eo libentius, ac promptius manus eis porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię uberius conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus pęnitentibus, & confessis, seu pęnitendi, & confitendi propositum habentibus, qui Ecclesiam S. Marię Gratiarum dicti Conventus in quarta Dominica Mensis Aprilis proxime futuri a primis vesperis ipsius diei Dominicę, & duobus aliis sequentibus diebus, usque ad occasum Solis inclusive, devote visitaverint, & pro subventione, ac sustentatione dicti Capituli, dictorumque Fratrum in illo convenientium, manus porrexerint adjutrices, & qui infirmi, aut legitime impediti fuerint, & eleemosynas per alium miserint, Plenariam suorum Indulgentiam, & remissionem omnium peccatorum, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, & elargimur, & ut fideles ipsi pro hujusmodi Indulgentia consequenda, aptiores reddantur, illamque, Deo propitio, facilius consequantur, dilecto filio Priori Conventus dictę Ecclesię, tot Presbyteros idoneos regulares professores sui Ordinis, quot necessarios esse duxerit, in dicta Ecclesia dictis tribus diebus, & ante, & post octo diebus pro hujusmodi consequenda Indulgentia confluentium confessiones, diligenter audire, illosque ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcunque gravibus, & enormibus, etiam Sedi Apostolicę reservatis, pręterquam contentis in Bulla Cęnę Domini, absolvere, & eis pro commissis pęnitentiam salutarem injungere, necnon vota quęcunque per eos, aut eorum aliquem forsan emissa, ultramarino, visitationis Liminum Apostolorum Petri, & Pauli de Urbe, S. Jacobi in Compostella, B. Marię de Laureto, religionis, & castitatis votis duntaxat exceptis, in sustentationem prędictorum Fratrum, & Capituli convertere possint, & valeant, deputandi facultatem, & licentiam concedimus qer pręsentes, inhibentes omnibus, & singulis commissariis per Nos, vel Pręsidentem Indulgentiarum fabricę Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, ac etiam Cruciatę deputatis, sub excommunicationis latę sententię pęna, ne contra pręsentium literarum nostrarum tenorem, per se, vel alium, seu alios directe, vel indirecte quoquomodo se intromittere pręsumant. Necnon sub similibus pęnis, omnibus, & singulis, ad quorum notitiam pręsentes nostrę pervenerint, mandantes, ut quotiescunque requisiti fuerint, pręsentes nostras, qua decet caritate, ubi, & quando opus fuerit, publicent, Christique fideles, ad ipsam Indulgentiam consequendam hortentur, & excitent. Decernentes hujusmodi Indulgentiam sub revocationibus, aut suspensionibus quarumvis Indulgentiarum in favorem dictę fabricę, ac Cruciatę per Nos, aut Prędecessores nostros quomodolibet factis, & concessis, minime comprehendi debere, sed ab illis exceptam, & exemptam omnino existere. Pręsentibus post dictos tres dies minime valituris. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Martii MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Evangelista.

1. *Indulgentia.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Mediolanen.*) Nota quod Generale Capitulum *Romæ* celebratum fuit hoc anno *MDXVIII* die *XXIII* Maii. Hoc in Capitulo Generalis Magister renunciatus est *F. Garsias de Loaysa, Hispanus.* Hinc Capitulum, cujus hic mentio, Provinciale fuit, licet ab amanuensi *Generale* dicatur.

3. *Archivo.*) In quo autographum.

4. *Generale.*) Provinciale.

Anno 1518 Die 13 Aprilis.

Florentinum Cœnobium (1) S. Mariæ Novellæ unitur Congregationi Lombardiæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVI.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

ETsi pro cunctarum Religiosarum personarum ubilibet constitutarum domibus, & Conventibus a Regulari disciplina collapsis ad frugem vitę melioris reducendis libenter adhibeamus solicitudinis nostrę partes, pręcipue tamen id Nos facere convenit in Civitate Florentię, terra nativitatis nostrę (3), quę peculiari quadam sorte, divina disponente clementia, nobis obvenit, ut ad ejus exaltationem, & spiritualem profectum religiosorum Domus sumptuosis operibus illic extructę, Conventusque, in quibus regularis olim floruit disciplina, Pontificatus nostri ministerio ad pristinam suę professionis observantiam reformentur, & exinde populus spiritualis ędificationis fructum percipiat. Sane intelleximus non

non fine animi displicentia, Conventum Sanctę Marię Novellę (4) Ordinis Prędicatorum in dicta Civitate nativitatis nostrę Florentia a regularium institutionum observantia, quę olim inibi viguit, plurimum descivisse, & reformatione quam maxime indigere, quę si fieret, non ambigimus, populum illius Nobis carissimum magna, & religiosę conversationis exempla, & sanctę eruditionis documenta inde relaturum. Nos itaque ex debito pastoralis Officij huic rei salubriter providere volentes, aùctoritate Apostolica, tenore pręsentium, dictum Conventum Florentinum unimus Congregationi Lombardię dicti Ordinis, tibique committimus, & in virtute sanctę obedientię sub excommunicationis pęna districte pręcipiendo mandamus, ut intra mensem a notitia pręsentium dictum Conventum adeas, & in capite, ac in membris reformes cum plenaria potestate, Priorem, & Officiales quoscunque in eo destituendi, & de aliis, etiam Priore, pro hac vice providendi, Fratres ex Congregatione pręfata illic assignandi, eos, qui impręsentiarum illic degunt, & regularem vitam amplecti volunt, vel ibi retinendi, vel ad alios Conventus ejusdem Congregationis, ut tibi videbitur, assignandi; Qui vero in regulari vita manere renuunt, ad suos superiores pro habendis Conventibus mittendi, omniaque, & singula faciendi, quę ad illius Conventus veram reformationem inchoandam, & conservandam judicaveris necessaria, & opportuna, etiamsi talia forent, quę mandatum exigerent magis speciale, invocato, si, & quoties opus fuerit, auxilio brachii secularis, salva tamen in omnibus, & per omnia obedientia Magistri Generalis pro tempore dicti Ordinis. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis, etiam in forma Brevis dicto Ordini, aut Provincię Romanę, vel pręfato Conventui Florentino, seu dictę Congregationi Lombardię, ejusque pro tempore Vicario suo quibusvis verborum formis, ac etiam derogatoriarum derogatoriis, annullatoriis, declaratoriis, irritativis, ac mentis attestatoriis, aliisque efficacissimis, & insolitis, ac necessario exprimendis clausulis, etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innovatis, & nominatim si dictę Congregationi, ejusque Vicario indultum esset, ut ad hujusmodi reformationes faciendas etiam per literas Apostolicas compelli non possit, sed liceat ei secundum expectare mandatum. Quibus omnibus, illorum tenores pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad pręmissa specifice, & nominatim, motu proprio, & ex certa scientia, derogamus, nullique in prejudicium pręmissorum suffragari volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Pręcipimus quoque in virtute sanctę Obedientię tibi, & his omnibus, ad quorum notitiam per te hęc pervenerint, ne hanc futuram reformationem cuivis reveletis; astringentes te, ut illis, quibus hęc revelaveris, hoc pręceptum nostrum significes. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIII Aprilis MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto. Nota.

1. *Cœnobium.*) Nunc juris est *Romanæ Provinciæ.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar in *Bullario Bononiensi* pag.70.
3. *Nativitatis nostræ.*) *Florentiæ* siquidem natus erat *Leo X* anno *MCCCCLXXV*, Patre *Laurentio Mediceo* matre *Clarice Ursina.*
4. *Conventum S. Mariæ Novellæ.*) Adeat *Fontanam de Romana Provincia Cap.II Tit.II pag.78 &c.*

Civitatis Castelli (1) Cœnobium unitur Congregationi Lombardiæ.

Anno 1518 Die 13 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

LEO PP. X.

LXXVII.

Dilecte fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INtelleximus fide digna relatione dilecti filii Vitelli de Vitellis de Civitate nostra Castelli, Domum Sancti Dominici Ordinis Prędicatorum in Civitate nostra Castelli a regularium institutionum observantia descivisse, & reformatione plurimum indigere, quę si fieret, ad populi illius Civitatis spiritualem consolationem plurimum conferret. Diplomatis causa. Nos itaque ex debito pastoralis officii universum gregem nostrę curę commissum, eos pręsertim, qui solemni professionis voto ad regularem vitam sectandam sese astrinxerunt, ad salutis, & justitię semitam, quando ab ea declinarunt, reduci, & revocari, intensis desiderantes affectibus, ut ipsi ad melioris vitę frugem reducti exemplo suę religiosę conversationis, etiam reliquum populum, coram quo ad Dei gloriam lucere debent, reddant sectatorem bonorum operum, auctoritate Apostolica tenore pręsentium dictam Domum unimus Congregationi Lombardię dicti Ordinis, Mandatum. tibique committimus, & in virtute sanctę Obedientię sub excommunicationis latę sententię pęna districte pręcipiendo mandamus, ut intra mensem a notitia pręsentium dictam Domum in capite ac membris reformes, cum plenaria potestate Priorem, & Officiales quoscunque in eo destituendi, & de aliis, etiam Priore, pro hac vice providendi, Fratres ex dicta Congregatione Lombardię illic introducendi, eos, qui impręsentiarum illic degunt, & regularem vitam amplecti volunt, vel ibi retinendi, vel ad alias Domos dictę Congregationis, ut tibi videbitur, assignandi; Qui autem in Regulari vita manere recusant, ad suos superiores pro habendis Domibus mittendi, omniaque alia, & singula faciendi, quę ad illius Conventus veram reformationem inchoandam, & conservandam judicaveris necessaria, & opportuna, etiamsi talia forent, quę mandatum exigerent magis speciale, invocato, si, & quoties opus fuerit, auxilio brachii secularis, salva tamen in omnibus, & per omnia obedientia Magistri Generalis pro tempore dicti Ordinis. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus

dicti

dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque, & literis Apostolicis etiam in forma Brevis dicto Ordini, aut Provinciç Romanç, vel prefato Conventui Civitatis Castelli, seu dictç Congregationi Lombardiç, sub quibusvis verborum formis, vel clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis, & specifice si dictç Congregationi, ejusque Vicario indultum esset, ut ad hujusmodi reformationes faciendas, etiam per literas Apostolicas compelli non possit, sed liceat ei secundum expectare mandatum. Quibus omnibus, illorum tenores pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad premissa specifice, nominatim, motu proprio, & ex certa scientia, derogamus, nullique in prejudicium premissorum suffragari volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romç apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XIII Aprilis MDXVIII Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Civitatis Castelli*,) Seu *Tifernatense*, vel *Tiphernatense*. Juris est Provinciæ *Romanæ*. Consulendus *Fontana de Provincia Romana Cap. II Tit. XII pag. 130.*

2. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononien.* *pag. 71*, ex autographo *Bononien.*

Anno 1518 Die 29 Aprilis.

De Vicario Generali (1) constituendo.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio nostro Thomç (3) tituli Sancti Sixti S. R. E. Presbytero Cardinali, Generali Magistro Ordinis Prçdicatorum.

LXXVIII.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium a laude Cardinalis Cajetani.

Cum te ob singularem, quam de integritate, prudentia rerum gerendarum, doctrina, aliisque virtutibus tuis in domino fiduciam gerimus, Legatione (4) fungi in Germaniam decreverimus, pro nostris, & hujus S. Sedis Apostolicç negotiis (5) arduis pertractandis, & ob id Ordini Prçdicatorum, cui auctoritate nostra in Generalatus officio prçes, & preesse debes, & futuri Generalis Magistri electioni in proximo festo Pentecostes (6) faciendç, adesse non possis, Nos, providere volentes, ne Religio ipsa, & Ordo aliquid incommodi ex hoc sustineat, & status ejus tranquillus interturbetur, auctoritate Apostolica, tenore prçsentium, tibi concedimus, & decernimus, ut ille, quem tu Vicarium tuum Generalem super dicto Ordine institueris, prçsit etiam Generali Capitulo, & electioni futuri Generalis Magistri, sitque Vicarius dicti Ordinis, & electionis usque ad consummatam electionem, cum plena potestate, quam hujusmodi Generales Vicarii, sive ex institutionibus dicti Ordinis, sive ex quibusvis privilegiis habere consueverunt. Prçcipientes in virtute sanctç obedientiç omnibus, & singulis dicti Ordinis professoribus, & ei quomodolibet subjectis, ut hujusmodi Vicario, quem instituendum duxeris, pareant, & intendant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, sub quibusvis verborum formis, & clausulis, dicto Ordini, aut cuivis ejus professori concessis, quibus omnibus, illorum tenores pro sufficienter expressis, & prçsentibus insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse, ex certa scientia, hac vice duntaxat derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romç apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIX Aprilis MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

Mandatum.

Ja. Sadoletus.

1. *Vicarie Generalis*) Quod *F. Garsias de Loaysa* Vicarius Generalis renunciatus fuerit, auctor est *Fontana Monumen. Domin. Parte IV Cap. I ad an. MDXVIII pag. 424 col. II.*

2. *Archivo*.) In quo Autographum.

3. *Thoma*.) *Cajetano*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

4. *Legatione*.) De qua in *Appendice* mox laudata dicetur.

5. *Negotiis*.) De quibus in *Actis Consistorialibus* sic habetur: *Die XXVI Aprilis MDXVIII Pontifex Maximus* (Leo X) *loco Cardinalis Farnesii Legati ad Maximilianum electum Imperatorem, & ad Regem Daciæ, pro fœdere faciendo contra Turcas, creavit Legatum Cardinalem F. Thomam de Vio tit. S. Sixti, voluitque quod ensem benedictum eidem Imperatori deferret .... Die V Maii F. Thomas de Vio Presbyter Cardinalis S. Sixti in publico Consistorio fuit a Pontifice benedictus, atque more solito ad portam Populi sociatus.*

6. *Festo Pentecostes*.) Fuit hoc anno die *XXIII* Maii, Pascha siquidem celebratum fuerat die *IV* Mensis Aprilis. Litera Dominicalis erat *C*. Cyclus Solis *XV*. Cyclus Lunæ *XVIII*. Hinc emendandus *Fontana Monumen. Dominican. Parte IV Cap. I ad an. MDXVIII pag. 424 col. I*, ubi docet *electionem Garsiæ de Loaysa* (qui in Vigilia Pentecostes Generalis Magister hoc anno MDXVIII creatus est) *factam die X Maii.*

Ne

Ne quis a correctione sibi facta provocet, & in ceteris appellationibus ordinem, quem præscribit, intervertat (1).

Anno 1518 Die 29 Aprilis.

Ex Bullario Ususmaris pag. 181.

L E O PP. X. — LXXIX.

Universis, & singulis pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Romani Pontificis, in quo divina dispositione potestatis plenitudo consistit, providentia circunspecta, statum personarum quarunlibet, pręsertim sub Religionis jugo degentium, diligenter intendens, ad ea partes solicitudinis interponit, per quę earundem personarum paci, quieti, & tranquillitati valeat provideri, & ad ea, quę propterea provide statuta, & ordinata dicuntur fuisse, ut firma perpetuo, & illibata persistant, Apostolici muniminis adiicit firmitatem, aliasque desuper ordinat, & disponit, prout, personarum, & temporum qualitate pensata, id conspicit in Domino salubriter expedire.

Exordium.

Sane per dilectum filium nostrum Thomam (2) tituli S. Sixti Presbyterum Cardinalem, ac Magistrum Generalem totius Ordinis Prędicatorum, Nobis exposito, quod licet olim Bonifatius (3), IX in sua obedientia nuncupatus, statuerit, & ordinaverit, quod nullus ex Fratribus Ordinis Prędicatorum, aut Sororibus sub obedientia eorundem Fratrum degentibus, aliquem, seu aliquam ex Fratribus dicti Ordinis, vel Sororibus sub dicta obedientia commorantibus coram aliquo judice, qui de dicto Ordine non esset ex quacunque causa convenire, seu conveniri facere, nec a correctione quacunque, seu alias ab aliquo Prelato, seu Fratre dicti Ordinis, quavis occasione, vel causa, appellare, aut contra eos querelam proponere posset, aut deberet, nisi prius coram Provinciali, seu Conventuali Priore, & Magistro, & successive in Capitulo Generali dicti Ordinis, causam, vel querelam suam, verbo, vel in scriptis proposuerit, prout in literis desuper confectis plenius contineri dicitur, nihilominus nonnulli Fratres, & Sorores Ordinis, & obedientię hujusmodi, coram privilegiorum suarum Provinciarum, Congregationum, Conventuum, personarum, vel totius Ordinis Conservatoribus, vel Camerę Apostolicę Civitatis nostrę Avinionen., vel aliis ecclesiasticis, aut secularibus judicibus, seu Curiis conveniri; nonnulli etiam a correctione, vel absolutione suorum officiorum appellare non formidant, unde Ordo prędictus laboribus, & impensis plurimis gravatur, obedientia, & vita regularis enervatur, pluraque alia inconvenientia sequuntur.

Diplomatis causa.

Nos, qui ad Ordinem prędictum, illiusque personas singularem gerimus devotionis affectum, ejusque statum tranquillum plurimum desideramus, literarum prędictarum tenorem pręsentibus pro sufficienter expresso, & inserto, habentes, statutum, & ordinationem hujusmodi, &, prout ea concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, auctoritate Apostolica, motu proprio, & ex certa scientia tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari decernimus. Supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerunt in eisdem. Ac pro potiori cautela, omnia, & singula etiam sub excommunicationis latę sententię pęna eo ipso incurrenda auctoritate prefata tenore pręsentium statuimus, & ordinamus.

Inhibitio.

Inhibentes sub eadem pęna quibusvis judicibus ecclesiasticis, & secularibus, etiam Conservatoribus privilegiorum dicti Ordinis, aut quarumcunque personarum, Congregationum, aut domorum, & Monasteriorum ejusdem, & Camerę Apostolicę Avinionensis, ne querelas hujusmodi Fratrum, & Sororum, contra alios Fratres, aut Sorores dicti Ordinis suscipiant, vel de eis cognoscant, & causas coram eis pendentes ad ordinarios judices dicti Ordinis remittant, ac quoscunque processus inter Fratres, & Sorores prefatos coram aliis, quam judicibus ordinariis dicti Ordinis habendos, & sententias ferendas, nullos etiam, invalidos, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse, sicque per quoscunque judices, & commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, in qualibet instantia, pronunciari, & definiri debere, sublata eis, & cuilibet eorum aliter interpretandi, & judicandi facultate, & auctoritate, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus. Et nihilominus universis, & singulis venerabilibus Fratribus nostris, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis personis in dignitate ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis committimus, & mandamus, quatenus ipsi, aut eorum quilibet, dum & quoties pro parte singulorum Provincialium, & Priorum, ac aliorum Superiorum dicti Ordinis fuerint requisiti, literas nostras, ac omnia, & singula pręmissa a quibusvis judicibus ecclesiasticis, vel secularibus, etiam Conservatoribus privilegiorum dicti Ordinis, aut cujuscunque ejus Provincię, vel Congregationis, inviolabiliter observari faciant, contradictores per censuras ecclesiasticas, & alia juris remedia compescendo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, qua inter alia cavetur expresse, ne quis extra suam Civitatem, vel Dięcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine Dięcesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede prefata deputati extra Civitatem, vel Dięcesim, in quibus deputati fuerint contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere pręsumant. Et de duabus dietis in Concilio Generali editis, necnon personis ultra certum numerum ad judicium non vocandis, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, prędicto, & quibusvis aliis Ordinibus, Provinciis, Congregationibus, & personis cujuscunque, dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, concessis, confirmatis, & approbatis, quibus, tenores illorum, ac si de verbo ad verbum pręsentibus insererentur, pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse, motu, & scientia pręmissis, derogamus, ac nulli in prejudicium pręmissorum suffragari volumus. Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum,

quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Cęterisque contrariis quibuscunque. Et quia difficile foret pręsentes literas originaliter ad omnia loca, in quibus opus esset, deferri, volumus, & prędicta auctoritate decernimus, quod earum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus in dignitate ecclesiastica constituti munitis, ea fides indubia in judicio & extra, ubicunque opus fuerit, adhibeatur, quę originalibus ipsis adhiberetur, si essent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIX Aprilis MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Intervertat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Thomam.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

3. *Bonifatius IX.*) *Constitutione CCXX*, Legitur *Tomo II pag.* 446.

Anno 1518 Die 11 Maii.

De reædificando S. Dominici Monasterio de Aquatraversa (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXX.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vicario, dilecti filii nostri S. Marię in Via Lata Diaconi Cardinalis (3) Ecclesię Veronen. perpetui Administratoris in spiritualibus, & temporalibus, per Sedem Apostolicam deputati in eisdem spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Ex commisso Nobis desuper Apostolicę servitutis officio &c. (4). Dudum siquidem a felicis recordationis Paulo PP. II Prędecessore nostro, emanarunt literę tenoris subsequentis: Paulus &c. Cum in omnibus judiciis &c. Et sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum filiarum Abbatissę, & Conventus Monasterii Monialium S. Dominici de Aquatraversa, Suburbiorum Veronen., Ordinis Sancti Augustini, secundum Instituta Fratrum Prędicatorum degentium, petitio continebat, cum Monasterium prędictum, propter bella, quę in civitate, & districtu Veronen. nuper viguerunt, in suis structuris, & ędificiis jussu dominorum temporalium ipsius Civitatis, pro status tuitione, demolitum fuerit, ac Abbatissę, & Conventus, locum, in quo Conventualiter habitare, & juxta regularia Instituta dicti Ordinis Altissimo famulatum exhibere possint, non habeant, sed in privatis domibus se continere cogantur, si eisdem Abbatissę, & Conventui ex bonis immobilibus dicti Monasterii ad valorem duorum millium Ducatorum cum aliquo fundo pro constructione unius Monasterii apto, & congruo, seu aliquibus Domibus, in quibus ipsę Abbatissę, & Conventus, commode habitare, & religiose vivere possent, permutandi, aut vendendi, & pretium illorum in emptionem fundi, seu domorum, & constructionem ędificiorum novi Monasterii hujusmodi convertendi, licentia concederetur; ex hoc profecto Monasterii, Abbatissę, & Conventus prędictorum utilitati, & necessitati, evidenter consuleretur. Quare pro parte Abbatissę, & Conventus prędictorum, asserentium, tot redditus, & valorem annuum octingentorum ducatorum, & bona habere, quod ipsa Abbatissa, & Conventus, ex illis commode sustentari poterunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum statui, & necessitati, in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur de premissis, certam notitiam non habentes, ac dictorum bonorum situs, confines, qualitates, & quantitates, presentibus pro expressis habentes, necnon Abbatissam, & singulares personas Conventus hujusmodi a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, discretioni tuę &c. mandamus, quatenus, servata forma, preinsertarum literarum Pauli Prędecessoris hujusmodi, dictisque bonis prius coram te specificatis, de premissis per te ipsum, te diligenter informes, & si per informationem hujusmodi ita esse, ac permutationem, seu venditionem, & pretii conversionem hujusmodi, si fiant, in evidentem utilitatem, & necessitatem Monasterii, usque ad valorem duorum millium ducatorum auri, pro aliquo fundo ad constructionem unius Monasterii convenienti, & congruo, aut pro aliis Domibus, in quibus Abbatissa, & Conventus commode habitare, & divinis beneplacitis vacare possint, permutandi, aut ex eisdem bonis ad dictum valorem duorum millium ducatorum vendendi, & pretium, illorum in emptione fundi, seu domorum, & constructionem ędificiorum novi Monasterii hujusmodi convertendi, licentiam elargiri auctoritate nostra procures. Non obstantibus constitutionibus &c. quibuscunque volumus autem, quod si venditionem hujusmodi vigore pręsentium fieri contigerit, ut pręfertur, pretium inde proveniens, penes aliquam ędem sacram, aut fide, & facultate idoneam personam, cum cautelis, & obligationibus in talibus apponi solitis, deponatur, in emptionem, & constructionem hujusmodi, & non alios usus omnino convertendum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Quinto Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Facultas.

1. *De Aquatraversa.*) In *Veronensi* suburbio, in *Lombardia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLVIII fol.* 331.

3. *Cardinalis.*) Is erat *Marcus Cornelius*, de quo consulendus *Ciaconius Vit. Pontif.*, *& Cardinal. Tomo III in Alexandro VI pag.* 200.

4. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Ut Generalis Magister XII Fratres ad Doctoris gradum promoveat (1).

Anno 1518 Die 20 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Futuro (3) Generali Magistro Ordinis Prędicatorum.

LXXXI.

LEO PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Paterna erga te dilectione nostra simul, & compassione erga pauperes tui Ordinis professores inducti pro decore pręsertim Generalis Capituli dicti Ordinis in proximo festo (4) Pentecostes in hac alma Urbe nostra celebrandi, tibi tenore pręsentium facultatem concedimus, & potestatem duodecim ipsius Ordinis Fratribus, sive actus debitos pro Magisterio in aliqua Universitate fecerint, sive non, dummodo pręmisso rigoroso examine, adhibitis aliquibus in theologica facultate Magistris, idonei reperti fuerint, super quo tuam, & ipsorum magistrorum conscientiam oneramus, gradum & insignia Magisterii, in theologia conferendi, & exhibendi cum omnibus, & singulis gratiis, pręeminentiis, privilegiis, & indultis, quibus alii theologię Magistri in qualibet privilegiata Universitate cum rigore examinis, & requisitis solemnitatibus, promoti gaudent, & utuntur, frui gaudere, & uti poterunt in futurum, non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ipsius ordinis statutis, & consuetudinibus, pęnisque Ecclesiasticis, & censuris, juramento, etiam a quovis prędictorum legitime cuicunque Universitati pręstito, de non suscipiendo hujusmodi Magisterium extra illam, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque, quibus pro hac vice quoad hoc derogamus, etiamsi specialis mentio, & expressa, ac de verbo ad verbum, & non per clausulas id importantes de eis habenda esset, illis alias in suo robore permansuris. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Maii MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Evangelista.

1. *Promoveat.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Futuro.*) *Garcias de Loaysa* fuit electus.
4. *Proximo Festo.*) Fuit Pentecostes hoc anno die *XXIII* Maii.

F. Thomæ (1), S.R.E. Cardinali, pro Dominico (2) Episcopo Portuensi (3), Cardinale S. Marci (4).

Anno 1518 Die 21 Maii.

Ex Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II pag. 346.

Dilecto filio Thomę tituli S. Sixti Presbytero Cardinali Nostro, & Apostolicę Sedis Legato.

LXXXII.

LEO PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis fecit venerabilis Frater noster Dominicus Episcopus Portuen. Cardinalis S. Marci, Monasterii de Rosaceis perpetuus Commendatarius, quod alias vigentibus bellis in partibus illis, certi dicti sui Monasterii fructus, quos annuatim percipere solet in Monte Pletio per quondam carissimi in Christo filii nostri Maximiliani, in Imperatorem electi, Julminum capitaneum occupati, seu retenti fuerunt, & de pręsenti etiam detinentur in animę suę periculum, & ipsius Dominici Episcopi non modicum pręjudicium; quare de opportuno juris remedio sibi a Nobis subveniri humiliter supplicavit. Nos itaque honestis, & justis hujusmodi supplicationibus inclinati, tuę circunspectioni committimus, & mandamus, quatenus apud Cęsaream Majestatem ita instanter, & efficaciter procurare debeas, quod fructus prędicti, sicut pręfertur, occupati, vel detenti, eidem Dominico Episcopo, vel ejus legitimo procuratori libere relaxentur, & restituantur, seu juxta eorundem valorem satisfiat; quod a Celsitudine sua, cum sit Ecclesiarum omnium fautrix, & protectrix, facile te consecuturum non dubitamus. In quo Majestas sua rem Deo acceptam, justitię congruam, & nobis gratam faciet. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXI Maii MDXVIII Pontificatus nostri Anno Sexto.

Evangelista.

1. *Thomæ.*) *Cajetano*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
2. *Dominico.*) *Grimano*, patria *Veneto*, cujus meminit *Ciaconius* in *Alexandro VI Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III pag. 180.*
3. *Portuen.*) Adeas *Ughellum in Episcop. Portuen. Tomo I Italia Sacra*.
4. *Cardinale S. Marci.*) Titulo siquidem *S. Marci* jam antea donatus fuerat *Dominicus*, ut apud *Ciaconium* mox laudatum videre est.

Anno 1518 Die 29 Maii.

Prulianensis (1) Monasterii privilegia firmat.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXXIII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Sororibus Monasterii B. Marię de Prulhano (3), per Priorissam soliti gubernari, Ordinis S. Augustini sub cura, & secundum instituta Fratrum Prędicatorum viventibus, S. Papuli (4) Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm a Nobis petitur quod justum est & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter, dilectę in Christo filię, quibus, ut asseritur, specialis Sedis Apostolicę privilegio, cui non est hactenus in aliquo derogatum, licet immobilia bona, & facultates habere, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras, & locum in quo estis divino obsequio mancipatę cum omnibus bonis, quę impręsentiarum rationabiliter possidetis, & in futurum justis modis, prestante Domino, poteritis adipisci, sub B. Petri protectione suscipimus, atque nostra, necnon omnes libertates, immunitates a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus per privilegia, vel alia indulta vobis, & Monasterio vestro concessas, necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum a Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus, vobis, & eidem Monasterio indultas, specialiter autem terras, possessiones, prata, pascua, nemora, & alia bona vestra, sicuti ea omnia juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos eidem Monasterio auctoritate Apostolica confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę susceptionis, confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prędsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, Quarto Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Prulianensis.*) Consulenda Constitutio unica *Innocentii III*. Legitur *pag. I Tom. I* hujus Bullarii.
2. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur.
3. *Prulhano.*) Seu *Pruliano*, vulgo *Prouille*.
4. *S. Papuli.*) Vulgo *Sainct Papoul*, in *Occitania*.

Anno 1518 Die 5 Junii.

Quasdam donationes Cœnobio Simonthorniæ (1) factas, ratas habet, & firmat.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXXIV.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

INjunctum Nobis desuper Apostolicę servitutis officium &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum modejni Prioris, & Fratrum domus Oppidi Simonthornię, Ordinis Prędicatorum, Vesprinen. (4) Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias dilectus filius nobilis vir Moyses Birzlay de Gergellike, Comes Tholven, Curię carissimi in Christo filii nostri Wladislai (5) Hungarię, & Bohemię Regis Illustris Magister, zelo caritatis, & devotionis ductus, & cupiens seminare in terris, quod in cęlis meteret, eidem domui, quę alias per ipsum Moysen in dicto Oppido rite fundata fuit, fundum de Igat nuncupatum, & piscinam in eo, seu juxta illud existentem, ac prędium de Temerken. cum duabus piscinis in eo existentibus, omnibusque terris arabilibus, cultis, & incultis, agris, pratis, pascuis, campis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, aquis, fluminibus, aquarum decursibus, ac aliis eorum juribus, & pertinentiis, ac unam in territorio fundi Mysle, & aliam, vineas in promontorio dicti Oppidi consistentes, ad ipsum Moysen tunc legitime pertinentia, ac redditus Molendinorum territorii dicti Oppidi, qui sibi diebus Sabbati a primis vesperis, usque ad secundas vesperas diei Dominicę annuatim provenire solebat, necnon mille oves, & centum equos, equaerales nuncupatos, viginti quinque boves, & totidem vaccas pro ipsius domus dote, ac Fratrum in ea pro tempore degentium sustentatione, donatione irrevocabili, quę dicitur inter vivos, donavit, prout in publico instrumento, desuper confecto dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationi hujusmodi pro illius subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singulorum piorum locorum conservationem, ac personarum religionis voto astrictarum, piam subventionem piis desideramus affectibus, Priorem, & Fratres prędictos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, donationem prędictam, ac prout illam concernunt, omnia, & singula in dicto instrumento contenta, ac inde secuta quęcunque, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac illi perpetuę firmitatis robur adiicimus, & illam tam per dictum Moysen, quam ejus hęredes, & successores, ac alios quoscunque, sub excommunicationis sententię pęna, inviolabiliter observari debere, necnon modernum, & pro tempore existentem Priorem, ac Fratres domus hujusmodi desuper molestari non posse, decernimus, supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, Nonis Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Confirmatio.

1. Si-

1. *Simonthornia.*) Aliis *Simo-Tornen.*: & *Symoxornen.*, ut videre est apud *Ferrarium de Rebus Hungariæ Provinciæ Parte IV Lib. Unico Cap. II pag.* 532.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXI fol.* 153.

3. *Officium &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Vesprinen.*) In *Hungaria*.

5. *VVladislai.*) Seu *Ladislai*, hujus nominis *VI*. Ex his autem verbis *carissimi in Christo filii nostri* liquet quod *VVladislaus* vivebat hoc anno. Emendandi ergo Scriptores, qui *VVladislaum* anno *MDXVI* diem supremum obiisse, passim docent.

De Ordine reformando,

Anno 1518
Die 15Junii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

L E O PP. X.

LXXXV.

Dilectis filiis universis, & singulis Prioribus Provincialibus Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAtis esse arbitramur, religiosis, qui ex regularis vitę observantia in aliquanto ampliorem vagandi semitam deviarunt, iter ad ovile Summi Pastoris ostendere, ac omni studio niti, ut ipsi per se ad illud reducantur, quam eos initio tanquam flagitiosos propriis laribus expellere, & in desperationem, quasi necessariam, cogere. Quamobrem, quia retroactis temporibus nonnullorum Principum suasionibus inducti, iis Fratribus vestri Ordinis, qui regularem profitentur observantiam nostras per diversas in forma Brevis literas, omnes ejusdem Ordinis Fratres, qui se ad regularem obsevantiam reducere nollent, ex Conventibus ubi degerent eiiciendi, & expellendi, licentiam concessimus, & facultatem, ac quia postmodum accepimus vestri Ordinis Fratres, si qua indigent reformatione, per vos tanquam immediate ipsorum ordinarios, & non per alios factam reformationem sustinere, & amplecti paratos esse, idcirco vobis per Apostolica mandata districte pręcipimus, quatenus hinc ad celebrationem proxime futuri Capituli Generalis ad reformandos quoscunque Conventus, & Fratres dicti Ordinis, quos reformatione indigere cognoveritis, omni studio, & diligentia curare debeatis. Revocantes propterea auctoritate Apostolica, motu proprio, & ex certa scientia nostra, non ad Fratrum Prędicatorum, vel alterius eorum nomine Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, omnes, & quascunqua literas, tam in forma Brevis, quam alias ad cujuscunque instantiam a Nobis eisdem Fratribus de observantia nuncupatis super pręmissis concessas, illasque omnes nullius roboris esse, vel momenti decernentes. Quod si dictam vestrorum Fratrum reformationem infra prędictum tempus facere, vel neglexeritis, vel distuleritis, id Magistro Generali ejusdem Ordinis inviolabiliter quamprimum executioni demandandum esse pręcipimus, ac quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane, eisdem auctoritate, & tenore decernentes. Et quia difficile esset ad omnia loca vestri Ordinis dictarum Provinciarum prępsentes literas transmittere, volumus, ut transumptis manu alicujus Notarii publici confectis, & sigillo alicujus Prelati in dignitate ecclesiastica constituti munitis, ea prorsus fides adhibeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si ipsę ostenderentur, vel producerentur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, nec non privilegiis, & indultis, literisque Apostolicis tam in forma Brevis, quam aliis, ipsis Fratribus de observantia, aut aliis quibusvis, concessis, confirmatis, & iteratis vicibus innovatis. Quibus omnibus, & singulis, ac si pręsentibus de verbo ad verbum inserenda essent, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XV Junii MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Nota.

Mandatum.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 477. Autographum servatur in Archivo Cœnobii *SS. Johannis, & Pauli Venetiarum*.

Ordinem Fratrum Prædicatorum laudibus ornat, & privilegiis (1) ceteris Ordinibus concessis, & concedendis donat.

Anno 1518
Die 21Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

L E O PP. X.

LXXXVI.

Universis, & singulis Christi fidelibus cujuscunque gradus, conditionis, dignitatis pręeminentięque fuerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium ab Ordinis laude.

CUm inter ceteros operarios (3) qui ad excolendam vineam Domini sabaoth vocati sunt, Ordo Prędicatorum magnos, & probitatis, & doctrinę, & animarum salutis fructus semper olim attulerit, quotidieque afferre cernatur, deceatque, ut etiam in hac vita pro tot suis sanctis studiis, honestisque laboribus, ab Apostolica Sede, cujus nostris quoque periculosis temporibus pacem, & dignitatem Ordo idem fortiter tutatus est, spiritualia subsidia, ornamentaque suscipiat, quibus, & sancta sua officia facilius, atque expeditius exequatur, & ceterę Religiosę personę, Ordinesque alii exemplo benignitatis propensiores, alacrioresque, ad sua officia persolvenda reddantur, ideireo Prędecessorum nostrorum ves-

Confirmatio Privilegiorum, & ipsorum communicatio.

vestigia consectati, qui plura eidem Ordini beneficia, ac privilegia contulerunt, omnes & singulas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissionẽs, prȩrogativas, favores, immunitates, exemptiones, facultates, privilegia, indulta, tam spiritualia, quam temporalia, qualiacunque sint, quȩ Minorum, Eremitarum S. Augustini, Carmelitarum, Servorum Sanctȩ Mariȩ, ac Minorum Fratrum Ordinibus, & illorum Ecclesiis, oratoriis, ac Ecclesias ipsas, & oratoria visitantibus, cujuscunque status, aut sexus existant, seu pro earum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon domibus, & prȩsidentibus, non solum Generalibus, sed etiam Provincialibus, & Conventualibus, Fratribusque, & Sororibus, necnon Monialibus, & Conversis, Oblatis, ac utriusque sexus personis de Pȩnitentia, seu Tertii Habitus nuncupatis, a Prȩdecessoribus nostris Romanis Pontificibus, aut a Nobis, nostrisque successoribus, aut aliis auctoritatem habentibus conjunctim, vel divisim, in genere, vel in specie concessa sunt, aut in posterum concedentur, illa omnia, & singula, ac si nominatim exprimerentur, pro sufficienter expressis habentes, dicto Ordini Prȩdicatorum, & illius Ecclesiis, oratoriis, ac Ecclesias ipsas, & oratoria visitantibus, cujuscunque status, aut sexus existant, seu pro earum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon domibus, Magistroque Generali, Provincialibus, Prioribus, & Conventualibus, Fratribus, & etiam Sororibus, sive Monialibus, Conversis quoque, & Oblatis, ac utriusque sexus personis de Pȩnitentia nominatis, & aliis ejusdem Ordinis personis, motu proprio, non ad alicujus super hoc oblatȩ Nobis petitionis instantiam, sed ex mera nostra scientia, & liberalitate, & de Apostolicȩ auctoritatis plenitudine communicamus, de novoque concedimus, & suffragari volumus, ac si eisdem nominatim, directe, & expresse concessa fuissent, aut in posterum concederentur. Mandantes, motu, scientia, liberalitate, & auctoritate prȩdictis, ut dum indulgentiarum, prȩrogativarum, favorum, concessionum, exemptionum, immunitatum, facultatum, privilegiorum, & indultorum prȩdictorum Fratrum, & Ordinum, aut originales literȩ, aut transumpta authentica ex illis pro, & in favorem Ecclesiarum, & Ecclesias ipsas visitantium, domorum, Fratrum, & utriusque sexus personarum Ordinis Prȩdicatorum adducta, vel exhibita fuerint, eadem fides illis indubia, tam in judicio, quam extra, & aliis locis, ubicunque opus fuerit, adhibeatur, ac si pro, & in favorem dicti Ordinis Prȩdicatorum a Sede Apostolica emanassent, ac eidem immediate concessa, aut indulta fuissent. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis suspensionibus, revocationibus, restrictionibus, sive constitutionibus, & ordinationibus, necnon in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus, & quorumcunque Legatorum etiam a Latere, in quibusvis Regnis, Provinciis, aut locis, constitutionibus, Parisiensisque, & aliorum locorum Generalium Studiorum Universitatibus, & curiȩ vice gerentiȩ Avinionen., & quibusvis Ordinariis Prȩlatis, & personȩ concessis, & concedendis literis, privilegiis, ac per illas deputatis in eis Conservatoribus privilegiorum hujusmodi, facultatibus, & jurisdictione, necnon regulis Cancellariȩ Apostolicȩ jam editis, aut forte edendis in futurum. Ecclesiarum quoque, & locorum quorunlibet statutis, & consuetudinibus, & inter quoscunque dicti Ordinis professores, ac locorum Ordinarios, seu Rectores initis, & conclusis, ac hactenus observatis pactis, & conventionibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon omnibus illis, quȩ Prȩdecessores nostri Romani Pontifices, in literis privilegiorum, gratiarum, exemptionum, favorum, immunitatum, prȩrogativarum, concessionum, facultatum, & indultorum prȩdictorum, prȩfatis Ordinibus concessorum, voluerunt non obstare. Quibus omnibus, illa ac si de verbo ad verbum insererentur, & derogatoriarum derogatorias clausulas in se continerent prȩsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad prȩmissa specialiter, & expresse derogamus, & ea nemini in prȩjudicium prȩmissorum suffragari posse, aut debere, decernimus. Irritum facientes quicquid secus contigerit attentari, ceterisque contrariis quibuscunque. Et quia difficile foret prȩsentes literas originaliter ad omnia loca, ubi opus esset, deferri, volumus, & auctoritate prȩfata decernimus, quod earum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus in dignitate ecclesiastica constituti, vel dicti Ordinis, munitis, ea fides indubia in judicio, & extra, ubicunque opus fuerit, adhibeatur, quȩ ipsis originalibus adhiberetur, & adhibenda esset, si forent exhibitȩ, vel ostensȩ. Datum Romȩ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXI Junii MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Privilegiis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol.* 606, ex autographo *Barchinonensi*, Legitur apud *Ususmarem pag.* 185.

3. *Operarios.*) Ejusdem fere tenoris Constitutionem habes *pag.* 298 *hujus Bullarii*. Hæc tamen transcripta fuit, & quia nonnihil differt ab alia, & quia maximi est momenti.

Ne

Ne Fratres molestiis afficiantur, & ut suis fruantur privilegiis (1).

Anno 1518 Die 25 Junii.

Ex Bullario Usufmaris pag. 183.

L E O PP. X.

LXXXVII.

Universis, & singulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis electis Abbatibus, Prępositis, ac Patriarcharum, Episcoporum, ac Archiepiscoporum, in spiritualibus Vicariis Generalibus, ubilibet constitutis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis fecerunt dilecti filii Generalis Magister & Priores Provinciales Ordinis Fratrum Prędicatorum, quod licet alias felicis recordationis Johannes PP. XXII Prędecessor noster per quandam suam constitutionem quę incipit: Vas electionis (2): opinionem erroneam quondam Johannis de Poliaco Diplomatis causa. inter alia sentientis, quod fideles Fratribus Ordinum Mendicantium generalem licentiam, a pię memorię Clemente PP. V, etiam Prędecessore nostro, per ejus constitutionem in Concilio nostro Viennensi editam quę incipit: Dudum (3): Confessiones audiendi concessam habentibus confessi, tenerentur peccata per eos dictis Fratribus sic confessa proprio Sacerdoti iterum confiteri, damnaverit: Et deinde recolen. mem. Eugenius IV, ac Nicolaus V, & Sixtus etiam IV, similiter Prędecessores nostri prędictam, & nonnullas alias ejusdem Johannis de Poliaco, & aliorum quorundam opiniones, & assertiones, etiam condemnantes, mandaverunt contra earundem opinionum assertores, velut contra hęreticos, & de fide Catholica suspectos, debere procedi: Et idem Sixtus Prędecessor, concessit, quod si Rectores Parochialium Ecclesiarum Sacramenta Eucharistię, & extremę Unctionis, his qui dictis Fratribus essent confessi, absque alia rationabili causa malitiose negarent, vel exhibere differrent, Fratres prędicti illa personis, quarum Confessiones audivissent ea petentibus ministrare valerent, Et quod iidem Fratres, vel Consanguinei eorum, qui elegerunt sepeliri apud Ecclesias Fratrum Mendicantium, etiam prętextu cujuscunque consuetudinis non possint compelli deferre corpora defunctorum ad Parochiales Ecclesias, aut alia loca, & cum illis, vel sine illis, inibi divina celebrare, vel celebrari facere, ante, vel post sepulturam eorundem, prohibueritque Ordinariis locorum sub interdicti ingressus Ecclesię, & suspensionis a regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, ac Parochialium Rectoribus, & aliis quibuscunque sub excommunicationis latę sententię, & privationis earundem Parochialium Ecclesiarum, ac omnium beneficiorum ecclesiasticorum, quę pro tempore obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda eo ipso per contrafacientes, incurrendis pęnis, ne eosdem Fratres contra ipsorum privilegia molestare pręsumant, aut personis quibuscunque ecclesiasticis, vel secularibus, In genere, vel in specie, directe, vel indirecte aliquid inhibeant, pręcipiant, aut alias ordinent, vel statuant, quo minus Fratres Ordinis prędicti, & illorum domus, & professores privilegiis, & gratiis eis concessis libere uti possint. Et postmodum Nos in novissimo Lateranensi Concilio decreverimus, quod peccata sua Fratribus Mendicantibus hujusmodi pręsentatis secundum Clementinam Constitutionem prędictam, & admissis, vel etiam indebite recusatis, confessi, Constitutioni, quę incipit; Omnis utriusque sexus: quoad confessionem duntaxat satisfecisse censeantur, & concessionem impendendi Sacramenta prędicta limitaverimus, in eventum Nota. videlicet, quod denegatio Sacramentorum hujusmodi sine legitima causa fieret, & de illa testimonio vicinorum, seu Notarii publici, inde rogati fide constaret. Necnon per quasdam nostras in forma Brevis literas declaraverimus audientes Missas in Ecclesiis Fratrum Ordinum Mendicantium Dominicis, & aliis festis diebus, non contempto proprio Sacerdote, satisfacere pręcepto Ecclesię de audienda Missa, nec in aliquam labem peccati mortalis, pęnamve incurrere. Ac demum per alias nostras, etiam in forma Brevis, literas omnia, & singula privilegia dictis Fratribus concessa, salvis dictis moderationibus Lateranensis Concilii approbaverimus, & confirmaverimus, ac illa cum dictis moderationibus, etiam motu proprio innovaverimus, prout in singulis constitutionibus, & literis prędictis plenius continetur. Nihilominus, sicut accepimus, plerique Ordinarii locorum, & Parochialium Ecclesiarum Rectores, in diversis mundi partibus, proprię salutis immemores, Deique, & ecclesiasticę censurę timore, ac Apostolicę reverentia postpositis, prędicare, & prędicari facere non formidant, non licere Parochianis peccata sua Fratribus juxta dictam Constitutionem Clementinam pręsentatis, sine ipsorum Rectorum, petita prius, & obtenta, licentia, confiteri, & aliter illa confessos ad illa rursus eisdem Rectoribus confitenda obligatos existere, quod, si secus fiat, eis Sacramenta pręfata Eucharistię, & Extremę Unctionis ministrare recusant, eisdemque Parochianis, ne pręfatis Fratribus confiteantur, neve ad eorum Ecclesias pro divinis audiendis diebus prędictis accedant, specialiter, & expresse interdicunt. Fratres vero, quorum vitę subsidio fidelium eleemosynis magna ex parte consulitur, eleemosynas hujusmodi petere non permittunt, sine eorum licentia, & Diœcesanorum, vel eorum Vicariorum literis eleemosynarum (4) mendicatarum medietatem sibi vendicare volunt, Et, ne ratione confessionum, & celebrationis Missarum aliquas a suis Parochianis eleemosynas accipiant, prohibere, alioquin & ipsi Rectores, vel Vicarii tantundem ab ipsis Parochianis extorquere nituntur. Et ad prohibitiones hujusmodi observandas censuris, vel ab ordinariis locorum contra illarum transgressores passim obtentis, vel propria temeritate ad terrendum simplicem populum, qui censuras timent (5), latis utuntur. Corpora mortuorum, qui elegerunt sepeliri in Ecclesiis Fratrum Prędicatorum nonnunquam rapiunt, & ad suas Ecclesias deferunt, ibidem divina celebrant, ut sic oblationes percipiant, & de funeralibus, ac mortuariis, pro corporibus, quę in Ecclesiis dictorum Fratrum sepeliuntur, dimidiam, de omnibus autem legatis, & oblationibus quartam partes, contra diu observatam consuetudinem habere contendunt. Ac super pręmissis, & plerisque aliis va-

varias dictis Fratribus molestias, & injurias inferunt, ac jacturas, quibus eorum quies turbatur, divinus cultus minuitur, & inter Christi fideles scandala passim oriuntur, non sine divinę majestatis offensa, & Apostolicę auctoritatis contemptu. Quam ob rem Nos, qui prędictorum Fratrum quietem, & tranquillum statum intensis desideramus affectibus, ut suis laudabilibus operibus Deo acceptiores fiant, & quietius pro delinquentium emendatione, & salute, apud Deum insistere possint, dictorum Generalis Magistri, & Priorum Provincialium Fratrum Prędicatorum humilibus super hoc porrectis supplicationibus inclinati, vobis, & cuilibet vestrum per pręsentes, districte vobis pręcipiendo, mandamus sub dictis censuris, ut & vos ab omni molestia, & omni inquietudine penitus abstineatis, & quoties nomine dictorum Fratrum, vel alicujus ex ejus Ordinis Prioribus Provincialibus, vel Conventualibus, pro tempore existentibus, fueritis super hoc requisiti, omnes, & singulos Parochialium Ecclesiarum in vestris respective Civitatibus, & Dięcesibus existentes Rectores, seu Vicarios, ad desistendum posthac ab hujusmodi molestiis, & gravaminibus, Constitutionesque prędictas, & dictorum Fratrum privilegia, in eisdem inviolabiliter observanda, sub pęnis, & censuris in dicti Sixti Prędecessoris inhibitione contentis, moneatis, & eis pręcipiatis, inobedientes vero, legitimis super hoc habendis processibus, censuras, & pęnas prędictas incurrisse declaretis, & declaratos publice nuncietis, aut nunciari, & tales ab omnibus evitari arctius mandetis, & alia faciatis, quę in pręmissis fuerint quomodolibet opportuna, invocato etiam ad hoc, quoties opus fuerit, auxilio brachii secularis. Reliquas vero personas tam ecclesiasticas, quam seculares, cujuscunque status, aut conditionis existant, quę Rectoribus Parochialium Ecclesiarum in pręmissis contra Fratres prędictos favorem, auxilium, vel consilium pręberc pręsumpserint, per censuras, & alia juris opportuna remedia, monitione pręmissa, districtius coerceatis, & ut a talibus in futurum caveant, prohibeatis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & in synodalibus Conciliis editis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & aliis, quę Romani Pontifices, Prędecessores nostri pręfati, in suis, & Nos in nostris literis, privilegiorum, gratiarum, & indultorum dicto Ordini concessorum, volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Et quia difficile foret prędictas literas originales ad omnia loca in quibus opus esset deferri, volumus, & prędicta auctoritate decernimus, quod earum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiast ea constitutę munitis, ea fides indubia in judicio, & extra, ubicunque opus fuerit, adhibeatur, quę ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXV Junii MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Privilegiis*.) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo*.

2. *Vas electionis*.) Est XXXI inter Constitutiones *Johannis XXII*. Legitur *pag.* 152 *Tomi II.*

3. *Dudum*.) De ista, aliisque Constitutionibus, de quibus loquitur Diploma, dicetur in *Tractatu* mox laudato *Tit. VII*.

4. *Eleemosynarum*) *Et eleemosynarum*.

5. *Timens*.) Vel *timet*; utrumque bene.

Anno 1518 Die 26 Junii.

LXXXVIII.

Peculiaris Indulgentia concessa pro Londonien. (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

De salute gregis Dominici &c. (3). Cum autem, sicut accepimus, dilecta in Christo filia Elisabeth Dentori Mulier, Nortonen. (4) Dięcesis, quę de illustri familia de Jarnynghin Majori de *Homerle*to Unhatt dictę Dięcesis, originem traxit, & carissimi in Christo filii Henrici VIII (5) Anglię Regis illustris, & ejus Sororis, dum tenerę essent ętatis, ut decentioribus imbuerentur moribus per el. me. Henricum VII (6) Anglię Regem, tunc in humanis agentem, dicti Henrici moderni Regis genitorem, directrix, & curatrix deputata extitit, suę salutis, & extremi peregrinationis diei, nequaquam immemor, sua in Ecclesia Domus Londonien. Ordinis Fratrum Prędicatorum, juxta Altare S. Thomę de Aquino, & B. Sitę Virginis, sepulturam elegerit, & ibidem notabile monumentum, sive tumulum, in quo ejus corpus, postquam ab hac luce decesserit, honorifice requiescere valeat, suis sumptibus, & expensis construi fecerit; Nos cupientes, ut Altare prędictum, ad quod, sicut etiam accepimus, dicta Elisabeth singularem gerit devotionis affectum, a Christi fidelibus, congruis frequentetur honoribus, & Christi fideles ipsi, illud visitantes ad dictum, pro felici, & tranquillo ejusdem Elisabeth statu, dum vitam duxerit in humanis, & postquam ab hac luce migraverit, pro suę, & aliorum Christi fidelium animarum salute, orandum devotius inducantur, ac promptiores reddantur, quo se per hoc cęlestis gratię devotione refici posse conspexerint, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis Presbyteris, qui ad dictum Altare Missam celebraverint, ac tam ipsis Presbyteris, quam aliis utriusque sexus Christi fidelibus, qui Missam ad dictum Altare, pro tempore celebratam, devote audierint, aut illius celebrationi interfuerint, tres annos, & totidem quadragenas, necnon Christi fidelibus ipsis, qui pręfatum Altare, etiam devote visitaverint, & ante tumulum, seu Monumentum hujusmodi, semel orationem Dominicam, cum Salutatione Angelica, pro ejusdem Elisabeth, ac omnium parentum suorum quandiu in humanis egerint, prospero statu, & postquam decesserint, ut pręfertur, pro suę, ac omnium aliorum Christi fidelium animarum salute, genibus flexis, similiter devote dixerint, & recitaverint, quoties id fecerint, ducentos dies de injunctis eis pęnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus, pręsentibus, quas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus quarumcunque Indulgentiarum, per Nos, & Sedem Apostolicam, etiam in favorem fabricę Basilicę Principis Apostolorum de

de Urbe. & Cruciatę qnomodolibet, & sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum qnibnsvis clausulis, & decretis concessa pro tempore factis, nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illę emanaverint, toties in pristinum statum restitutas existere decernimus, perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Sexto Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

5. *Londonien.*) In *Anglia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLVI fol.* 104.
3. *Dominici &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Nortonen.*) Fortassis *Norvvicen.*, vulgo *Norvvich*, vel *VVintoniensis*, in *Anglia*.
5. *Henrici VIII.*) Nondum enim defecerat a fide. Hinc *carissimus in Christo filius* vocatur *Henricus VIII.*
6. *Henricum VII.*) Diem supremum obierat anno *MDIX.*

Ut in Processionibus, seu supplicationibus, aliisque publicis actibus digniorem (1) locum Fratribus Ordinis Prædicatorum cedant ceteri Fratres Mendicantes.

Anno 1518 Die 3 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilectis filiis Vicario Generali, & universis Fratribus Ordinis Prędicatorum Congregationis Lombardię.

LXXXIX.

L E O PP. X.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

ACcepimus nuper, qnod licet in Processionibus, & defunctorum funeralibus, ac quibusvis aliis actibus publicis, vos, tanquam Religiosi antiquiorem Ordinem professi, digniorem locum aliis Fratribus Ordinum Mendicantium habere, & tenere consueveritis; tamen a certis temporibus citra, in pluribus Civitatibus, castris, & locis, nonnulli Mendicantium Ordinum professores super pręcedentia, seu in habendo digniori loco in Processionibus, funeralibus, ac actibus prędictis, eo prętextu, quod eorum domus, & Ecclesię inibi in constructione, & ędificatione antiquiores domibus, & Ecclesiis vestris existant, impedire, & molestare pręsumunt, ex quo inter vos, & alios Fratres prędictos quamplurime dissensiones cnm magno Christi fidelium scandalo sępe, & sępius exoriantur. Nos igitur, hujusmodi scandalis, & dissensionibus providere volentes, motu proprio, ex certa nostra scientia, ac mera deliberatione, vobis, & pro tempore existentibus Vicario Generali, & Fratribus Ordinis Prędicatorum Congregationis Lombardię, successoribus vestris, ut in quibusvis Processionibus, funeralibus, & actibus prędictis, quoties illis interfueritis, & cum vestris crucibus, & vexillis, locum digniorem quibuscunque aliis Mendicantium Ordinum professoribus tenere, & habere valeatis, & alii Fratres Mendicantes illum vobis relinquere teneantur, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, de speciali gratia, indulgemus, districtius inhibentes eisdem Mendicantium Ordinum professoribus, & qnibuscunque aliis, etiam Archiepiscopali, & Episcopali dignitate, ac Cardinalatus honore, & Apostolicę Legationis munere fungentibus, sub pęna excommunicationis, quam contrafacientes, eo ipso incurrere volumus, & a qua nisi per Romanum Pontificem pro tempore existentem, pręterquam in mortis articulo constituti, absolvi non possint; ne vos, & pro tempore existentes Vicarium, & Fratres prędictos snper digniori loco hujusmodi indebite molestare, turbare, vel inquietare pręsumant; decernentes ex nunc irritum, & inane quicquid in contrarium super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus omnibus, & singulis personis in dignitate ecclesiastica constitutis, & Metropolitanen., ac aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis per pręsentes, motu simili, mandamus, quatenus ipsi, vel aliquis, seu unus eorum per se, vel alium, seu alios, vobis, & successoribus prędictis, in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant, vos, ac illos concessione hujusmodi pacifice gaudere; non permittentes, vos, ac eosdem successores per quoscunque desuper quomodolibet molestari; contradictores per censuras ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secnlaris. Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis singulis Ordinibus pręmissis concessis, & confirmatis, quibus, illarum tenores pręsentibus pro expressis habentes, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunqne, aut si aliquibus, communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, qnod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Jnlii MDXVIII Pontificatns nostri Anno Sexto.

Mandatum.

Fortis, & extraordinaria inhibitio.

Decretum irritum faciens.

Executorum deputatio.

Evangelista.

1. *Digniorem.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex authentico asservato in Cœnobio *Faventino*. Aliud exemplar legitur *Lib. B. fol.* 325 ex autographo *Urbevetano*.

Anno 1518 Die 19 Julii.

Ut Congregatio Lombardiæ curam gerat Viglevani (1) Monasterii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XC.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Fratrum Prędicatorum.

LEO PP. X.

Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

EXponi Nobis nuper fecit dilecta in Christo filia nobilis mulier Beatrix de Danalos uxor dilecti filii nobilis viri Johannis Jacobi de Trivultiis (3), Marchionis Viglevani, quod alias ipsa Beatrix, ob singularem devotionem, quam ad Ordinem Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, gerebat, prout gerit, in Oppido Viglevani, Navarien. (4) Dięcesis, quoddam Monasterium Monialium pro usu, & habitatione nonnullarum Monialium, seu Sororum dicti Ordinis de observantia construi, & ędificari facere procuravit, in illoque nonnullę dicti Ordinis Moniales, seu Sorores introductę fuerunt, quę in eodem Monasterio sub hujusmodi regula observantię degunt. Et cum Prior domus (5) S. Petri Martyris oppidi, & Ordinis, prędictorum earundem Sororum, seu Monialium, Confessiones audire, & eis Sacramenta Ecclesiastica ministrare, ob metum censurarum ecclesiasticarum, seu alias hactenus recusaverit, & recuset de presenti, licet dictum Monasterium infra limites dictę Congregationis situm sit, & ipse Prior super hoc pro parte dictę Beatricis fuerit humiliter requisitus, pro parte ejusdem Beatricis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Sororibus, seu Monialibus, in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Mandatum.

Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi in virtute S. Obedientię, ac sub excommunicationis latę sententię pęna committimus, & mandamus, quatenus statim receptis pręsentibus Monasterium Monialium hujusmodi, & illius Moniales, seu Sorores, pręsentes, & futuras, sub tua, & pro tempore existentis Vicarii Generalis Congregationis prędictę, cura, regimine, & gubernatione, recipias, & illarum Confessiones per te, vel Priorem domus S. Petri hujusmodi, vel alium, seu alios Fratres dicti Ordinis per te, aut dictum Vicarium pro tempore, deputatum, audias, ac visites, corrigas, & castiges, ac animarum curam illarum exerceas, seu per alium exerceri, ac omnia, & singula alia in premissis, & circa ea, necessaria, & opportuna facias, & exequaris. Nos enim tibi, ac Vicario dictę Congregationis, qui pro tempore fuerit, ad premissa omnia, & singula licentiam concedimus, & facultatem. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis dicto Ordini concessis, confirmatis, & innovatis, quibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda foret, tenores hujusmodi pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XIX Julii, MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Evangelista.

1. *Viglevani.*) In *Insubria*, ac Ducatu Mediolanensi.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *De Trivultiis.*) De hac nobilissima gente, sic ex Ughello loquitur *Oldoinus in Additionibus ad Ciaconium* Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Alexandro VI ad an. MCCCCXCII pag. 198. *Ab Heduis Gallis ejus repetuntur primordia, sumpto nomine ab Oppido Trivultio, quod dicunt adhuc extare* (extat certe): *De qua Andreas Assaraço ad Franciscum Regem Galliæ.*

A Gallis Heduis Trivultia manat origo,
Quos Cesar fidos Julius esse probat:
Devictis Gallis Heduus tunc Cesaris obses
Sit Mediolani liber in Urbe fida.

Ex hac stirpe teste Henrico Farnesio per septingentos, & amplius annos tum bello, tum pace, ac præcipuis dignitatibus viri clarissimi prodiere. Quantum bello valuerint, novit ipsa Cisalpina Gallia, magno illo extincto Johanne Jacobo Franciæ Mareschalco, Viglevani Marchione (Is ipse est de quo loquitur Diploma) *ac Theodoro Comite altero Galliæ Mareschalco. Quantum vero pace, & ecclesiastica dignitate fulserint, ipsa Romana loquatur aula, quam plures clarissimi Trivultii Cardinales exornarunt, ut videre quis poterit in hac Pontificum, & Cardinalium historia.*

4. *Navarien.*) *Novarien.*, vulgo *Novara*. Nota quod *Viglevanensis* Civitas nunc Sedes est Episcopalis.
5. *Domus.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.

De

De Festis Sanctorum Ordinis, S. P. Dominici, S. Petri &c. celebrandis (1) Interdicti tempore, & ut, Festis illis translatis, Indulgentiæ (2) transferantur.

Anno 1518 Die 23 Julii.

Ex Bullario Usufmaris pag. 187.

XCI.

LEO PP. X.

Dilectis filiis Magistro Generali, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXposuit Nobis venerabilis Frater noster Nicolaus (3) Episcopus Albanensis (4) S. R. E. Cardinalis, vestri Ordinis Protector, quod licet inter privilegia Ordinis Fratribus Ordinis Minorum ab Apostolica Sede concessa, hoc unum esse dicatur, ut quoties S. Francisci, & S. Antonii de Padua, necnon S. Ludovici, & S. Bonaventurę, ac S. Clarę festivitates, & earum Octavę occurrunt tempore, quo Civitates, oppida, & loca, in quibus hujusmodi festa celebrantur, ecclesiastico interdicto, etiam Apostolica auctoritate, supposita sunt, dictis festivitatibus, & earum octavis respective durantibus interdictum hujusmodi suspendere, & in Ecclesiis domorum suarum, pulsatis campanis, apertis januis, nominatim interdictis, & excommunicatis exclusis, Missas, & alia divina officia alta voce celebrare possint, & omnia privilegia eidem Ordini Minorum, & ejus professoribus concessa, ex ejusdem Sedis benignitate sint dicto vestro Ordini, & vobis communicata, vosque tam illorum, quam forsan specialis indulti vobis desuper concessi vigore, aut alias, in aliquibus mundi partibus, in Sanctorum Dominici, Petri Martyris, Thomę de Aquino, & Vincentii, ac S. Catharinę de Senis festivitatibus, & earum Octavis, respective durantibus, in Ecclesiis domorum vestrarum similiter facere consuevistis, tamen, quia super hoc vobis, eo quod de dictorum Fratrum Minorum, ac specialibus vestris privilegiis legitimam ubique fidem sine magna impensa facere non potestis, ab aliquibus posset molestia, vel impedimentum afferri, dictus Episcopus Nobis humiliter supplicavit, ut vobis super hoc de opportuno remedio providere, ex simili benignitate dignaremur. Nos autem, ad tantorum Sanctorum merita, & venerationem debitum respectum habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, devotioni vestrę, ut quoties dictę festivitates Sanctorum Dominici, Petri Martyris, Thomę de Aquino, & Vincentii, ac S. Catharinę Senensis, & eorum Octavę quomodocunque, etiam per translationem, celebrandę, occurrerint, in tempore, quo civitates, oppida, & loca ecclesiastico interdicto, etiam Apostolica auctoritate, sunt supposita, in Ecclesiis domorum vestrarum, & Monasteriorum, quorum cura vestro Ordini est commissa, nisi Ecclesię ipsę, vel vos, nominatim interdicti sitis, vel causam dederitis interdicto, vel eam foveatis, possitis, pulsatis campanis, apertis januis, interdictis, & excommunicatis exclusis, alta voce, Missas, & alia divina officia, diurna & nocturna, in diebus festivitatum earundem, & Octavis earum respective durantibus, etiamsi per Octavas ipsas, & in die Octavarum non nisi memoria de Sanctis ipsis fieret, libere, & licite celebrare, auctoritate Apostolica concedimus per pręsentes. Ac volumus, ut quoties dictarum festivitatum, & octavarum earundem celebrationes, qualibet ex causa, etiam extra tempus interdicti, transferrentur, etiam Indulgentię, dictas Ecclesias in festivitatibus hujusmodi, & per earum octavas visitantibus pro tempore concessę, ad tempus celebrationis hujusmodi, sint, & censeantur translatę: Quodque ad effectum pręmissorum nullam de indultis, & privilegiis prędictis fidem facere teneamini, sed pręsentes, & earum transumpta, quibus manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus in dignitate Ecclesiastica constituti munitis, eam prorsus fidem, quę ipsis pręsentibus adhiberetur, decernimus esse adhibendam, ubique sufficiant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis, statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis. Quibus omnibus, illis alias in suo robore permansuris, ex certa scientia expresse derogamus, cęterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIII Julii (5) MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Facultas.

Nota.

1. *Celebrandis.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Indulgentiæ.*) Ibidem de *Indulgentiis*.

3. *Nicolaus.*) *De Flisco* ex familia nuncupatus, de ipso sæpius dictum fuit, ejusque in Ordinem beneficentissima protectio tot istis Apostolicis Diplomatibus se se prodit.

4. *Albanensis.*) Hoc anno *MDXVIII* die *VIII* Februarii *Nicolaus* Episcopus *Albanensis* renunciatus erat, uti notat *Ughellus in Episcop. Albanen. Tomo I Italiæ Sacræ pag.* 272.

5. *Die XXIII Julii.*) Ejusdem Diplomatis, dati die *XX Augusti MDXVIII*, exemplaria habes in Archivo Ordinis, ex Autographis asservatis in Cœnobiis *Barchinonensi*, & *Valentino*.

Anno 1518 Die 30 Julii.

XCII.

Ut non solum Fratres Prædicatores, sed etiam ceteri Religiosi possint gradus (1) Doctoris &c. in Hispalensi Collegio S. Thomæ recipere.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

CRedita Nobis desuper cura Pastoralis officii, quo singulorum fidelium commoda, libenter amplectimur, merito Nos inducit, ut votis personarum, Nobis, & Sedi Apostolicę devotarum, per quę viris Religiosis literarum simul, & pię vitę studiis insudantibus, commoda procurantur, & ipsarum disciplinę literarum in plures se se diffundendi paratur occasio, gratum prębeamus assensum, easque favoribus, & gratiis prosequamur opportunis. Dudum (3) siquidem venerabilis Fratris nostri Didaci (4) Archiepiscopi Hispalensis supplicationibus inclinati, unum Collegium viginti Fratrum Ordinis Prędicatorum Theologię studere volentium, sub vocabulo S. Thomę de Aquino, in Civitate Hispalensi, auctoritate Apostolica, perpetuo ereximus, inter aliaque statuimus, & ordinavimus, quod omnes, & singuli Fratres in dicto Collegio pro tempore residentes, possent in eodem Collegio, tam in Artibus, quam in Theologia deditos, & juxta morem Salamantinum (5), vel aliarum in illis partibus Generalium studiorum universitatum requisitos, ad Baccalaureatus, Licentiaturę, & Magisterii Gradus suscipiendos, cursus peragere, & ibi dictos Gradus, cum solitis insigniis a Didaco prefato, & pro tempore existente Archiepiscopo Hispalensi, vel ejus Commissario, & ad id ab eo specialiter deputato, recipere, & postquam dictos gradus, vel aliquem eorum recepissent, eisdem prorsus privilegiis, prerogativis, libertatibus, exemptionibus, antelationibus, indultis, & concessionibus, uterentur, poterentur, & gauderent, quibus illi, qui in dicta Salamantina, vel qualibet alia in illis partibus Generalium studiorum universitatibus, in qua, seu quibus ipsi promoti, alias studuissent, utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum, in omnibus, & per omnia perinde, ac si in dicta Salamantina, vel alia ex dictis universitatibus, in qua, seu quibus, ut prefertur, studuissent, Gradus hujusmodi recepissent, prout in nostris, inde confectis literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Didaci Archiepiscopi, petitio continebat, ipse Didacus Archiepiscopus pro majori in dicto Collegio literarum exercitio, & frequentiori usu, proque multorum pauperum Religiosorum commoditate desideret, quod licentia, Gradus hujusmodi, in Artibus, & Theologia recipiendi, ipsius Collegii Fratribus Collegialibus duntaxat concessa, etiam alii prędicti, & aliorum quorumvis Ordinum Religiosi, qui Gradus hujusmodi in prefato Collegio recipere velint, uti possint, pro parte dicti Didaci Archiepiscopi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statutum, & ordinationem prędictam, super recipiendis singulis Gradibus in Artibus, & cum facultate utendi privilegiis, & indultis hujusmodi, ad omnes, & singulos alios, qui in eisdem Artibus, & Theologia ad Gradus prędictos, vel eorum aliquem, in dicto Collegio promoveri voluerint, extendere, & ampliare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, prefatum Didacum Archiepiscopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, statutum, & ordinationem, super singulis Gradibus in Artibus, & Theologia, in dicto Collegio recipiendis, cum facultate utendi privilegiis, prerogativis, libertatibus, exemptionibus, antelationibus, concessionibus, & indultis hujusmodi, ad hoc, ut omnes, & singuli alii predicti, & aliorum quorumvis Ordinum Religiosi in dictis Artibus, & Theologia, Baccalaureatus, Licentiaturę, & Magisterii Gradus, vel eorum aliquem in dicto Collegio recipere, &, postquam illos receperint, privilegiis, prerogativis, libertatibus, exemptionibus, antelationibus, concessionibus, & indultis prędictis uti, de eorum Religiosorum, pro tempore promovendorum, Superiorum respective consensu, libere, & licite valeant, perinde, ac si ipsi de numero dictorum Collegialium forent, sine prejudicio alicujus dictarum Universitatum, auctoritate Apostolica, tenore presentium extendimus, & ampliamus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quę in dictis literis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrę absolutionis, extentionis, & ampliationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Tertio Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Gradus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum *Lib. B. fol.* 126 ex autographo *Hispalensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. VI an. VI fol.* 287.

3. *Dudum.*) Die scilicet 14 Novem. an. 1516, ut ex Constitutione XLVIII ejusdem *Leonis* videre est. Legitur *pag.* 333.

4. *Didaci.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Julii II.*

5. *Salamantinum.*) *Salmanticensem* scilicet.

F. Raymundus Bosmus (1) fit Inquisitor Tolosanus.

Anno 1518 Die 11 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Raymundo Bosmo (3), Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XCIII.

CONsiderantes &c. heresesque, & errores eorum in Provincia Tolosana &c. Te in Provincia prędicta &c. Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Tertio Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Raymundus Bosmus.*) Vide *Notam III.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLX fol.* 245.

3. *Raymundo Bosmo.*) Legendum *Gosino*, nec enim distinguendus videtur *Raymundus* iste a *Raymundo Gosino*, de quo sæpius dictum fuit. Primo siquidem *Bosmus* ille non reperitur in Inquisitorum *Tolosanorum* serie, quam *Percinus* noster exhibet in *Monumentis Tolosani Conventus de Inquisitione Parte III pag.* 110. Nec ipsum novit *Fontana* noster, Inquisitores *Tolosanos* recensens *Theatro Dominicano Parte III Cap. III Tit. LXXXIII pag.* 614. Esto, levioris momenti sit argumentum, quod ex Scriptorum silentio petitur, urget tamen *Fontanæ* testimonium, cujus hæc verba: *F. Raymundus Gosin post Gaillardum Inquisitor longo tempore fuit, hoc est ab anno MDXVII usque ad MDXXX.* Major est auctoritas *Percini*, variis enim instrumentis, quæ brevitatis ergo missa facio, probat, *Raymundum Gosin* Inquisitorem *Tolosanum* fuisse ab anno *MDXVI* ad annum *MDXXXI*. Consulendus *Percinus in Monumentis Conventus Tolosani Seculo IV ab anno MDXVI ad MDXXXI pag.* 106 *&c.* & in *Opusculo de Inquisitione III Parte Cap. VIII num. VII pag.* 108. Id probatur secundo *Constitutione CXIII, data XXX Augusti MDXX*, qua liquet quod *Raymundus Gosin* Inquisitor *Tolosanus* erat eodem anno *MDXX*. Ut autem solvatur difficultas quæ posset obiici, nota quod *Raymundus Gosin* fuit electus Inquisitor *Tolosanus* anno *MDXVI*. Inquisitor Regni *Franciæ* creatus est anno *MDXVIII* Mense Martio die *XIV* Constit. LXXII. Ne autem ex hac ultima electione nuncium remitteret *Tolosanæ* Inquisitioni, ejusdem Provinciæ Fidei Censor renunciatus est hocce Diplomate. Sciendum siquidem, quod licet Inquisitor *Tolosanus* nonnunquam Fidei Censor fuerit in toto Regno *Franciæ*, ut alibi dictum fuit, & ex isto *Raymundo Gosin* evinci potest, ex eo tamen quod aliquis Inquisitor Regni *Franciæ* constituebatur, jus propterea non dicebat *Tolosæ*. Habebat hæc Civitas Inquisitorem suum. Exemplo sit ipsius *Raymundi* decessor *F. Gallardus de Petra*. Anno *MCCCCLXXXV* Inquisitor *Tolosanus* erat *Gallardus*, uti docet *Percinus* in *Monumentis Conventus Tolosani pag.* 104 his verbis: *Eodem tamen tempore MCCCCLXXXV F. Gaillardus de Petra usque ad annum MCCCCXCIV approbat electionem Capitulariorum, ut Inquisitor, quod patet ex Registro.* Quod autem per id tempus alius esset Inquisitor Regni *Franciæ*, liquet ex hoc Diplomate quod refert *Percinus* ipse pag. 103. *Frater Antonius de Cleda, Ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Professor, & Sacræ Paginæ Professor Regens, ad officium Inquisitionis hæreticæ pravitatis in Regno Franciæ, Ducatu Aquitaniæ, Occitanisque partibus, ac in tota Vasconia, per S. Sedem Apostolicam, ac supremam Domini nostri Franciæ Regis Curiam specialiter deputatus, Tolosæ communiter residens, dilecto Nobis in Christo R. P. F. Magistro Petro Astorgii, ipsius Sacræ Paginæ Professori, ejusdem Ordinis Prædicatorum de Conventu Ruthena, salutem in auctore Fidei Domino nostro Jesu Christo &c.* (Ipsum Vicarium suum in Diœcesibus *Rutenensi*, & *Vabrensi* constituit) *Actum & datum Ruthenæ die VIII Mensis Julii anno MCCCCLXXXV*. Nota quod *Antonius de Cleda* Inquisitor Regni *Franciæ*, degebat *Tolosæ*, ibi siquidem Theologiam docebat in Academia, alius tamen Inquisitor *Tolosatibus* jus dicebat Frater scilicet *Gallardus de Petra*. Ceterum amanuensis hallucinatus videtur legens *B* pro *G*, quo posito, maxima similitudo reperitur in ceteris *osmo*, & *osino*: enim vero si apex literæ *i* neglectus fuerit, nihil discriminis erit.

F. Melchiorem (1) Cribellum de Leonibus Inquisitorem Mediolanensem creat.

Anno 1518 Die 28 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Melchiori Cribelli de Leonibus, Sacrę Theologię Magistro Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, in Diœcesi Mediolanen. hęreticę pravitatis Inquisitori, & Commissario.

LEO PP. X. XCIV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm sępius ad aures nostras, idque non sine animi nostri molestia pervenerit, in Diœcesi Mediolanen., & in quibusdam aliis locis nonnullos existere, qui, male de fide catholica sentientes, hęreticę pravitati inhęrent, ac, quod deterius est, postquam viam veritatis agnoscere, & sectari nesciunt, tanquam plus sapere, quam oportet sapere, contendentes, alios eodem pravitatis, & iniquitatis vinculo irretire procurant, omni prorsus Dei, & humani juris metu postposito, cui rei tam enormi, nisi a Nobis opportune occurreretur in dies, profecto hujusmodi vitium magis inter ceteros christi fideles, rectam sanctamque viam sectantes, tanquam pecus infecta, & recidiva, quę suo morbo totum corrumpit ovile, serperet. Quare, cupientes Nos, & prout ex pastorali, quod Nobis incumbit, officio tenemur, tam perniciosio, & detestando vitio opportune providere, omnes, & singulas alias commissiones ibidem per Nos hactenus forsan superinde factas revocantes, & annullantes, quarum tenores, & continentias pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, confidentes, quod quę tibi commiserimus, bene fideliter, ac cum laude exequeris; te, cum quo, etiam si trigesimum ętatis annum non excedas, ad effectum pręsentium dispensamus, & in dicta Diœcesi Mediolanensi, & alibi etiam, ubi opus erit, & requisitus fueris, nostrum, & Apostolicę Sedis Generalem Inquisitorem, & Commissarium super hęretica pravitate, ac contra quoscunque, cujuscunque gradus, status, Ordinis, & qualitatis, & pręeminentię, etiam in ecclesiastica, & mundana dignitate constitutos, de Sancta Apostolica Sede male sentientes, & aliqua prava hęresi involutos, & contaminatos, tenore pręsentium, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, facimus, constituimus, & deputamus; habito tamen prius consensu Generalis tui Ordinis; dan-

Diplomatis causa.

Mandatum.

dantes, & concedentes tibi, & aliis a te forte super id deputandis, harum serie auctoritatem, potestatem, & facultatem contra tales hereticos, & male de fide catholica sentientes, ut prefertur, inquirendi, investigandi, procedendi, examinandi, precipiendi, & mandandi. Et postquam eos culpabiles & sontes repereris, vel ipsi repererint, capi, carcerari, detineri, torqueri, puniri, molestari, & cetera alia, & singula fieri, & exequi, mandes, que pro extirpandis, & avellendis heresi, & vitiis predictis, tibi visa fuerint opportuna, & necessaria. Contradictores, & rebelles, ac eis auxilium, consilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quomodocunque prestantes, per censuras ecclesiasticas, & penas etiam pecuniarias, tuo arbitrio imponendas, eas etiam aggravando, & reaggravando, ac ubi tibi, vel illis a te deputatis, de non tuto accessu constiterit, interdictum ecclesiasticum apponendi, ac alia opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendi. Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Mandantes propterea tam dicte civitatis Mediolani, & ejus Diecesis Ordinariis, quacunque dignitate præfulgeant, ac omnibus, & singulis aliis, ubi te reperiri, contigerit, ut tibi in premissis exequendis pro nostro, & Sedis Apostolice honore, ac pro extirpando, & reiiciendo tam pernicioso heretice pravitatis vitio, & errore consilium, auxilium, opem, & favorem, quoties abs te requisiti fuerint, prestare debeant, & teneantur, sub excommunicationis late sententie, & indignationis nostre penis. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, privilegiis, dictorum locorum, & Diecesis, ceterisque contrariis quibuscunque &c. Volumus autem quod pecunie ex penis supradictorum proveniende apud aliquam fidam, & facultatibus idoneam personam, ad instantiam nostram, & Camere nostre Apostolice expendende, & erogande in expeditione contra Turcas, per Nos indicta, deponantur. Datum Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVIII Augusti MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Evangelista.

1. *Melchiorem.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Pauli III.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Mediolanensi.*

Anno 1518 Die 31 Augusti.

Congregationem (1) Gallicanam firmat, ac privilegiis ornat, & jubet in studio Conventus Parisiensis Regentes (2) a Generali Magistro præfici.

XCV.

Ex Archivo (3) Ordinis.

LEO PP. X.

Dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus Ordinis Predicatorum Observantie regularis in Provincia Francie juxta morem ejusdem Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

VAcantibus sub regulari observantia studio pie vite Apostolici favoris presidium libenter impendimus, & in iis, que solidationem status, & quietem eorum respiciunt, eis Nos gratiosos, & favorabiles exhibemus. Sane per venerabilem Fratrem nostrum Nicolaum (4) Albanen, Episcopum, Cardinalem de Flisco nuncupatum, vestri Ordinis Protectorem, Nobis exposito, quod licet dilectus filius noster Thomas (5) tituli S. Sixti Presbyter Cardinalis, tunc Generalis Magister ejusdem Ordinis, Conventus reformatos Provincie Francie juxta morem dicti Ordinis, auctoritate, & ex speciali commissione nostra, sibi per literas in forma Brevis, ad instantiam tunc Francorum Regis (6) facta, a Congregatione Ollandie (7), cui uniti erant, separaverit, & ex eis unam novam Congregationem, que Gallica nuncupatur, erexit, que ex simili concessione eisdem gratiis, privilegiis, exemptionibus, & indultis in favorem vite regularis gauderet, & potiretur, quibus ipsa Congregatio Ollandie gaudebat, & potiebatur, ut in literis desuper confectis plenius continetur. Quia tamen easdem gratias, exemptiones, privilegia, & indulta sub nomine dicte Congrationis Gallice non habetis, &, dicta Congregatione Ollandie rationabilibus ex causis, etiam nostra auctoritate jam penitus extincta (8), privilegiorum, indultorum, gratiarum, & exemptionum hujusmodi originales litere vel ex toto perierunt, vel in longinquis regionibus sunt, ita ut eis uti vobis vel impossibile sit, vel plurimum difficile, ipsaque concessio vobis fere inutilis fiat, & ob hoc rationabiliter timetis, vobis in detrimentum vite regularis molestiam aliquam, vel impedimentum afferri, cui

Privilegia.

occurretur, si gratie, exemptiones, privilegia, & indulta dicte Congregationis Ollandie, & etiam aliqua alia de novo sub nomine Congregationis Gallice vobis concederentur; nos, vestro prospero & tranquillo statui providere volentes, ut eo magis in eadem observantia proficere, & perseverare valeatis, quo per Nos potioribus gratiis fueritis communiti, motu proprio, non ad alicujus super hoc oblate Nobis petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, auctoritate Apostolica, tenore presentium, statuimus, & ordinamus, ut adinstar dicte olim Congregationis Ollandie prefata Congregatio vestra Gallica in regularis observantie favorem subiiciatur immediate jurisdictioni, & regimini Generalis Magistri pro tempore dicti Ordinis, ita quod nullus alius Prelatus ejusdem Ordinis in eam aliquam jurisdictionem quomodolibet valeat exercere, preterquam Vicarius, qui per Priores Conventuum ejusdem Congregationis cum sociis a vocalibus eorundem Conventuum electus, necnon per Magistros in Theologia, & Predicatores Generales, ac Fratres, qui aliquando fuere Vicarii Generales ejusdem Congregationis, ejus regimini subjectos, a majori parte citra medietatem omnium vocalium postulatus, & per Magistrum Ordinis, vel, eo mortuo, aut amoto, per Vicarium Ordinis, confirmatus extiterit, cujus Vicarii postulatio per prefatos vocales semper de triennio in triennium fiat, itaut semper finito triennio alius mutetur Vicarius, duret tamen antiqui Vicarii auctoritas quousque Vicarius noviter modo premisso postulatus, confirmatus, & pre-

& pręsens intra terminos ipsius Congregationis fuerit. Habeat autem Vicarius, taliter postulatus, & confirmatus, omnem illam & prorsus similem jurisdictionem, & auctoritatem in omnibus, & per omnia, quam secundum prędicti Ordinis instituta, & indulta Apostolica eidem Ordini concessa, Priores Provinciales habent in Conventibus, & Provinciis sibi commissis, quę auctoritas per mortem vel amotionem Magistri Generalis non expiret, sed perseveret, donec alter Vicarius postulatus, supra dicto modo, & confirmatus fuerit. Si vero Vicarium ejusdem Congregationis, durante ejus officio, mori, vel amoveri contigerit, Prior antiquioris Conventus reformatorum Conventuum dictę Congregationis in omnibus, & per omnia, ejusdem Vicarii vices gerat, donec alter Vicarius postulatus, &, ut supra confirmatus extiterit, cum omni solita potestate, excepta duntaxat absolvendi Conventuum Priores, & in ipsum eventum mortis, vel amotionis Vicarii supradicti, idem Prior ejus Vices gerens infra quatuor menses congregare teneatur Capitulum ad postulationem Vicarii faciendam, ut supra dictum est, nisi ex causa legitima eandem postulationem ad aliud tempus prolixius, de aliquorum Patrum consilio, duceret differendam. Quo casu una cum Diffinitoribus dictę Congregationis Priores absolvere possit. Liceat quoque pręfato dictę Congregationis Generali Vicario pro Conventuum negotiis, aut causis Congregationis, ad Romanam Curiam proficisci personaliter, vel alios destinare, quoties sibi visum fuerit: teneatur tamen, vel ipse, vel ab eo pro tempore missus, cum in Romana curia fuerit, Protectori, vel Procuratori Ordinis in eadem Curia existenti, se pręsentare, necnon ipse missus literas testimoniales dicto Protectori, vel Procuratori, exhibere. Statuimus etiam, ut Conventus tam reformati, quam qui in eadem Provincia a Fratribus Congregationis prędictę reformabuntur in posterum, sint, & censeantur esse de Congregatione prędicta, ac illius Vicario in omnibus, & per omnia, ut alii sint subjecti. Concedimus quoque, ut quoties carissimus in Christo filius noster Franciscus (9), & pro tempore existens Francorum Rex Christianissimus, aut aliquis Princeps, Communitas, vel Civitas, petierit Conventum aliquem dictę Provincię in dominiis suis reformari, dictus Vicarius, cum consilio discretorum, reformationem hujusmodi Conventuum perficere possit, cujuslibet superioris dicti Ordinis, nisi Magistri Generalis, aut, eo mortuo, vel amoto, Vices ejus gerentis, licentia minime requisita. Receptiones vero, sive reformationes Conventuum de Fratribus dictę Congregationis executioni mandari non possint, nisi per eundem Vicarium, aut Fratres, quibus ipse id duxerit committendum. Volumus insuper quod Vicarius ipse auctoritate quarumcunque literarum Apostolicarum, aut superiorum suorum, seu per quęvis pręcepta, sibi, aut suis inferioribus, directa, vel in posterum dirigenda, ad reformationem, aut receptionem quorumvis Conventuum, aut Monasteriorum Monialium, procedere non teneatur, sed possit supersedere, donec eandem Apostolicam Sedem consulat, & aliud ab ea habuerit in mandatis. Volumus quoque, quod idem Vicarius omnes, & singulos Fratres Ordinis Prędicatorum in terminis sibi commissę Visitationis consistentes, etiamsi ad servitium Parochialium, aut aliarum Ecclesiarum, vel beneficiorum Ecclesiasticorum deputati fuerint, dummodo illorum veri Rectores, vel perpetui beneficiati non sint, ac etiam illos, qui Prelatorum, vel dominorum temporalium obsequiis institerint, ut ad claustrum, & ad ejus obedientiam, reverti debeant, monitione pręvia, per censuram ecclesiasticam, appellatione cessante, compellere. Ac omnes, & singulos Fratres Congregationis hujusmodi, qui etiam prętextu quarumcunque literarum Apostolicarum, vel Sedis Apostolicę Legatorum, aut alia quavis auctoritate ad audiendum Confessiones quarumcunque Monialium cum scandalo ipsius Vicarii, ut Prelatorum suorum, vel Fratrum dictę Congregationis deputati sunt hactenus, vel deputabuntur in posterum, ab hujusmodi Confessionum audientia removere valeat. Ceterum districtius inhibemus, ne quis dictę Congregationis Frater Magisterii, vel alium quemcunque Gradum in S. Theologia, nisi ad illum per Capitulum dictę Congregationis expositus fuerit, assumere quoquomodo pręsumat, &, si qui aliter promoti fuerint, decernimus, eos pro non promotis haberi, & ad hujusmodi Gradus perpetuo inhabiles censeri, & esse debere. Possit autem Vicarius ipse cum Diffinitoribus dictę Congregationis in Capitulis suis instituere Prędicatores Generales, sicut possunt Priores Provinciales cum Diffinitoribus Capituli Provincialis, qui officio illo in dicta Provincia fungi possint, & gaudeant, omnibus, & singulis gratiis, & prerogativis, sicut alii Prędicatores Generales legitime instituti. Demum volumus & eadem auctoritate statuimus, ut in studio Conventus Parisiensis dicti Ordinis illi semper prefici debeant in Regentes, quos Vicarius cum Diffinitoribus dictę Congregationis a Capitulo, vel Magistro Generali dicti Ordinis institui postulaverint. Inhibemus insuper sub excommunicationis pęna, quam contra facientes eo ipso incurrant, & a qua nisi per Magistrum Ordinis, aut Vicarium dictę Congregationis, preterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, ne quis dictę Congregationis Frater absque ejusdem Magistri Generalis, vel Vicarii, licentia, ad alios Conventus ipsi Vicario non subjectos transire pręsumat. Quos taliter fugitivos ipse Vicarius undecunque possit, etiam invitos, & ab invitis ad claustrum Conventuum dictę Congregationis revocare, eosque juxta regularia dicti Ordinis instituta, corrigere & punire, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Quia vero rationi non congruit, ut Fratres, qui ab Ordine exempti sunt, ipsi Ordini gravamen induant, idcirco nolumus, quod tales exempti, quacunque, etiamsi Archiepiscopali, aut Episcopali prefulgeant dignitate in Conventibus dictę Congregationis ad manendum, vel habitandum recipi possint, vel jam recepti in eisdem Conventibus retineri, nisi aliquando Vicario dictę Congregationis, accedente assensu majoris partis seniorum illius Conventus, in quo merito aliquis recipiendus esset, aliter visum fuerit. Alias demum gratias, exemptiones, privilegia, & Indulta dictę olim Congregationis Ollandię, etiam in his literis non expressas, quatenus in derogationem obedientię Magistro Generali dicti Ordinis ex professione vestra debitę non cedunt, vobis confirmamus, & innovamus. Concedimus quoque, ut ad effectum premissorum nullam de indultis, privilegiis, gratiis, & exemptionibus prędictis fidem aliam facere teneamini, sed pręsentes, vel earum transumpta, quibus manus Notarii subscriptis publici, & sigillo alicujus in dignitate Ecclesiastica constituti munitis eam prorsus fidem in judicio, & extra, quę ipsis originalibus exhiberetur, decernimus adhibendam esse, ubique sufficiant. Non obstantibus constitutionibus, & or-

& ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, necnon quibuscunque, privilegiis, indultis, ac literis Apostolicis, etiam in forma Brevis Provinciali, & Provinciç Franciç, & Ordini prçfatis, vel aliis illius professoribus, in genere, vel in specie, sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus & insolitis, etiam motu proprio, & ex certa scientia concessis, & concedendis, & iteratis vicibus confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi de eis, eorumque totis tenoribus, & dat. non per generales clausulas, & specialem mentionem importantes, sed specialis, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum mentio babenda esset, illis alias in suo robore permansuris, pro hac vice duntaxat, motu, & scientia prçdictis, derogamus, & nulli in prçjudicium prçmissorum suffragari volumus, cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romç apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die ultima Augusti MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Evangelista.

1. *Congregationem.*) Vide *Constitutionem XXVI.*
2. *Regentes.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
3. *Archivo,*) In quo Autographum, & triplex exemplar authenticum.
4. *Nicolaum.*) De quo sæpius dictum fuit.
5. *Thomas.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*
6. *Regis.*) *Ludovici XII.*
7. *Congregatione Ollandiæ.*) Adeas *Bernardum de Jonghe* in *Belgio Dominicano.*
8. *Penitus extincta.*) Consulendus auctor mox laudatus.
9. *Franciscus.*) Hujus nominis I.

Anno 1518 Die 4 Septembris.

Confirmat privilegia vivæ vocis oraculo ab Alexandro VI concessa Congregationi (1) Provinciæ Aragoniæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Fratribus, & mulieribus Ordinis Prçdicatorum de observantia Congregationis Provinciç Aragoniç.

XCVI.

L E O PP. X.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut exponi Nobis fecistis, alias felicis recordationis Alexander Papa VI, Prçdecessor noster vobis quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, immunitatibus, & prçrogativis, quibus Fratres, & Sorores Ordinis Prçdicatorum de observantia Provinciç Castellç utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere possint, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possitis, Apostolica auctoritate vivç vocis oraculo concesserit, & indulserit, prout in literis dicti Alexandri desuper confectis, plenius dicitur contineri, &, sicut eadem expositio subjungebat, vos concessionem prçdictam per Nos approbari, & confirmari desideratis. Nos igitur, honesto desiderio vestro, paterna benignitate annuere volentes, vestrisque in hac parte Nobis porrectis supplicationibus inclinati, concessionem hujusmodi per prçfatum Alexandrum Prçdecessorem nostrum vobis factam, auctoritate Apostolica, tenore prçsentium, approbamus, & confirmamus, in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romç apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die IIII Septembris MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

P. Blondus.

1. *Congregationi.*) De qua sæpius dictum fuit.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol.* 484, ex alio asservato in Archivo Conventus *S. Onuphrii* Provinciæ *Aragoniæ.*

Anno 1518 Die 12 Septembris.

Ut Conventus Congregationis Franciæ constituatur in Inquisitionis Tolosanæ domo (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Raymundo Gozin. (3), Vicario Generali (4), & Dominico Calveti syndico, Ordinis Fratrum Prçdicatorum reformatç Congregationis Franciç (5), Magistris in Theologia, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXigunt merita sacrç religionis, sub qua divinis estis mancipati obsequiis &c. (6) Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod si in quadam domo officii Inquisitoris hereticç pravitatis nuncupata sub invocatione S. Dominici infra limites Parochiç Perochialis Ecclesiç B. Mariç de Albatç (7) Tolosan. consisten., & ad domum S. Dominici Tolosan. vestri Ordinis Prçdicatorum, legitime pertinen., & in qua una Ecclesia, ac tria Altaria, refectorium, cellç, camerç, hospitium, prata, & duo viridaria existunt, & Inquisitores dictç pravitatis Tolosan. pro tempore existentes, residere consueverunt, & dictus Ordo, ut ab aliquibus fertur, & creditur, sumpsit exordium (8) ad instar unius domus Fratrum ejusdem Ordinis cum campanili humili, campana, dormitorio, claustro, cœmeterio, & aliis officinis necessariis, pro usu, & habitatione unius Prioris, & aliquorum Fratrum Congregationis dicti Ordinis sub regulari observantia reformatç, sub cura, & obedientia dictç Congregationis, vel

vel juxta providam ordinationem, per vos, desuper faciendam degere debentium, redigeretur, & si redacta prefatis Fratribus pro eorum usu, & habitatione hujusmodi concederetur, profecto ex boc augeretur divinus cultus, ac Religionis propagationi cum circumvicinorum Christi fidelium spirituali consolatione, consuleretur. Quare pro parte vestra, asserendo, te, fili Raymunde, dictę pravitatis in Regno Francię Inquisitorem (9) existere, & dictis Fratribus domum ipsam vigore specialis privilegii Apostolici eis concessi recipere, & retinere licere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis dictam domum officii Inquisitoris, ut prefertur, redigendi, & eam dictis Fratribus pro eorum usu, & habitatione perpetuis, concedendi, licentiam concedere, aliasque in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, vos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis dictam domum Inquisitoris ad instar unius domus Fratrum dicti Ordinis, sub invocatione, de qua vobis videbitur, cum campanili bumili, campana, dormitorio, claustro, cemeterio, & aliis officinis necessariis, sine alicujus prejudicio redigi, faciendi, & postquam redacta fuerit, cum Ecclesia, & officinis, ac hortis, predictis Fratribus in ea sub dictę Congregationis cura, & obedientia, vel alias, juxta providam ordinationem, per vos desuper faciendam, degere debentibus, pro eorum usu, & babitatione perpetuis assignandi, ac etiam in eadem domo aliquem secessum, cum opportunis officinis, in quo dictę pravitatis Inquisitores residere valeant concedendi, dilectorum filiorum Thomę (10) tituli S. Sixti Presbyteri Cardinalis, qui etiam dicti Ordinis Magister Generalis existit (11), necnon moderni Prioris (12), & Fratrum domus S. Dominici, ac totius Congregationis predictarum, ad hoc accedente consensu, auctoritate Apostolica, tenore presentium, licentiam largiamini &c. Nos enim eidem domui, & illius Priori, & Fratribus pro tempore existentibus, quod omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, concessionibus, indulgentiis, & indultis dicto Ordini, & illius etiam Congregationis bujusmodi domibus, illarumque Prioribus, & Fratribus per Nos, & alios Romanos Pontifices, Predecessores nostros, ac Sedem Apostolicam, & alias concessis, & concedendis, & quibus illi de jure, vel consuetudine, aut alias utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, jure Parocbialis Ecclesię, & cujuslibet alterius, in omnibus semper salvo, auctoritate, & tenore premissis, de specialis dono gratię indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, largitionis, indulti, & derogationis infringere &c. Si quis &c. Datum ... Montis Rosati (13), Nepesan. (14) Diecesis, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, Pridie Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Domo.*) Adeas *Percinum* in *Monumentis Conventus Tolosani*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXV fol.* 47.

3. *Raymundo Gozin.*) Seu *Gossin*, *Gosin*, & *Oausin*, ut a *Percino* cognominatur. Consulendus idem Auctor *Seculo IV ad annum MDX pag.* 106 *&c.* Sic etiam *Raymundi* cognomen scribitur apud *Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad annum MDXXXIV pag.* 90 *&c.*

4. *Vicario Generali.*) Hoc idem munus obibat anno *MDII*, quo *Congregatio Francia* fuit erecta. Ipsi siquidem primus Vicarius Generalis datus est *Raymundus* noster, uti notat *Echard* mox laudatus, *pag.* 92 *col. II.* Addit quod eo munere solutus est anno *MDVII*, nec novit quod hoc anno *MDXVIII* eodem fungebatur officio.

5. *Congregationis Franciæ.*) Cave, confundas istam Congregationem *Franciæ* cum Congregatione *Gallicana*, uti contigit *Percino* nostro. Utraque florebat eodem tempore. Utraque fuit in *Galliis*. Sed Congregatio *Gallicana*, de qua consulendæ Constitutiones *XXVI*, & *XCV* ejusdem *Leonis X*, constituta fuit ex Cœnobiis, quæ *Hollandia* Congregatio prius habebat. Ista vero Congregatio *Francia* fuit erecta ex Conventibus Provinciarum *Tolosana*, & *Provincia*.

6. *Obsequiis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

7. *De Albata.*) Vulgo *La Dalbade*.

8. *Sumpsit exordium.*) Nota opinionem illam nonnullorum. Domus enim hæc distinguenda a Cœnobio *S. Romani*,

9. *Inquisitorem.*) Inquisitor igitur, & Congregationis *Francia* Vicarius Generalis erat *Raymundus*. Anno *MDXVI* Fidei Quæsitor *Tolosa* renunciatus fuerat, ut videre est ex instrumento, quod refert *Percinus* supra laudatus, *pag.* 106 *col. II ad an. MDXVI*. Consulenda Constitutio *LXXII* data *XIV* Martii *MDXVIII*, & Notæ in Const. *XCIII*.

10. *Thoma.*) *Cajetani*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.

11. *Existit.*) Sic amanuensis; legendum; *extitit*: licet enim tunc viveret *Thomas*, Cardinalis tamen renunciatus erat ab anno præcedenti, & hoc anno *MDXVIII* jam a mense Maio successor *Thoma* creatus fuerat *Garcias Loaysa*, Magister Generalis electus *Roma* die *XXII* Maii.

12. *Prioris.*) Fratris scilicet *Spiritus Rotel*, uti docet *Percinus* sæpe citatus *pag.* 107 *col. I*, ubi hæc habet: *Anno* 1518 *jam citatus F. Spiritus Roterus, ut Prior audit computa*. Notandum tamen quod apud eundem Auctorem *in Serie Priorum Conventus Tolosani pag.* 181 Prior ab anno 1516 ad annum 1520 dicitur *F. Dominicus Calveti*. Et in hoc errat *Percinus* noster. Frater siquidem *Dominicus Calveti* hoc anno *MDXVIII* syndicus erat, ut ex hujus Diplomatis inscriptione videre est.

13. *Montis Rosati.*) Vulgo *Monterosi*: Aliis *Mons Rosens*, vel *Rosulus*.

14. *Nepesan.*) *Nepesin.*; vulgo *Nepi*, in *Hetruria* ditionis Pontificiæ.

Anno 1518 Die 2 Novembris,

XCVIII.

Thomæ (1) Cajetano, S. R. E. Cardinali, quid in causa Lutheri (2) sit agendum præscribit.

Ex Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II pag. 346.

Dilecto filio nostro Thomę tit. S. Sixti S. R. E. Presbytero Cardinali, nostro, & Apostolicę Sedis de Latere Legato (3).

LEO PP. X.

Dilecte fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm nuper tuis literis Nobis significaveris, quod licet alias circumspectioni tuę commiserimus, ut Fratrem Martinum (4) Lotter (5), qui propter ejus in Nos, & Sedem Apostolicam maledicta, & heretica ejus scripta, notorius hereticus erat, & ex abundanti, ut talis, per Camerę Apostolicę Generalem Auditorem, instante Procuratore Fiscali, declaratus fuerat, capi faceres, illumque moneres, ut si super his se excusare, & coram Nobis comparere vellet, Nos eum, licet audiri non mereretur, clementia nostra paratos esse, etiam sibi prestita securitate, benigne audire, tamen credere non abs re forsan fore, si causa ejus, licet exilis sit, quę apud hanc Sanctam Sedem agitari, & cognosci deberet, per te istic audiri, & terminari posset (6). Nos mente revolventes, quod illius vices in terris tenemus, qui non vult mortem peccatoris, sed ut convertatur, & vivat, ejusque proprium est misereri semper, & parcere, ac de singulari tua doctrina plurimum confidentes, quod ea, quę tibi commiserimus diligenter exequeris, eidem circumspectioni tuę committendum duximus, prout etiam committimus, ut eundem Martinum coram te accersiri facias, ejusque causam diligenter examines, eaque per te diligenter audita, & examinata, ad illius absolutionem, vel condemnationem, prout justum fuerit, procedas. Et nihilominus si ipsum in errorem prolapsum fuisse repereris, eumque errores suos publice fateri, & publice abjurare paratum esse, illum injuncta sibi prius penitentia salutari, plenarie absolvendi, & ad famam, honoresque restituendi, auctoritate Apostolica, tenore presentium, licentiam, & facultatem concedimus. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die II Novembris MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto,

1. *Thoma.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*
2. *Lutheri.*) Quis fuerit impius ille, nemo nescit.
3. *Legato*) In *Germaniam* missus erat *Thomas*, ut inter *Maximilianum* Cæsarem, & Regem *Daniæ* fœdus firmaret contra *Turcas*, ex Notis ad *Constitutionem LXXVIII.*
4. *Fratrem Martinum.*) *Fratrem* vocat, quia vota solemnia nuncupaverat scelestus ille.
5. *Lotter.*) *Lutherum* scilicet.
6. *Terminari posset.*) Quid actum sit, paucis refert *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDVIII pag. 15*, ubi hæc habet: *Jam autem in Germaniam pervenerat* Thomas, *& Augustæ Vindel. morabatur, mandata sollicite peragens, cum Breve Pontificis accepit ipsi præcipientis, ut Lutherum, qui Romam citatus adire renuebat ex jure nationis Germanicæ, comparere coram suo tribunali juberet, & ad revocandos errores induceret. Paruit Legatus, Lutherum ad se accersiri jubet, venientem mense Octobri benigno excipit, tremebundum, & ad pedes advolutum a perhumane erigit, cum eo non disputat, neque enim id e sua dignitate, sed ut minus consulte dicta revocet, vel si simpliciter fateri pudet, saltem si quæ sint in suis lucubrationibus minus sana, censuræ Sedis Apostolicæ subiiciat, suaviter monet. Assentitur Lutherus, omnia promittit in crastinum, sed altero die quatuor Imperii Senatoribus, & uno Notario stipatus rediens, promissa negat, & appellat. Tum Legatus, viri inconstantiam miratus, pro merito duriter increpat, quæ mala ipsi impendeant, seu a Cæsare, seu a Principibus Germanis, seu a Pontifice, se susque deque haberi non passurum minitatur. Flocci facit omnia Lutherus, & insalutato Legato in Saxoniam redit.*

Anno 1518 Die 3 Decembris,

XCIX.

De Confessionibus, quas excipiunt Fratres Mendicantes, aliisque eorundem privilegiis (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LEO PP. X.

Universis, & singulis venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis electis Abbatibus, Prepositis, ac Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Spiritualibus Vicariis, ubilibet constitutis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem,

EXponi Nobis fecerunt dilecti filii Generalis, & Provinciales, Ministri, Custodes, Guardiani, & alii Fratres Ordinis Minorum de Observantia regulari nuncupati, quod licet alias &c. (3). Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die III Decembris MDXVIII, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. 610*, ex autographo *Barchinonensi*. Legitur apud *VVaddingum Annal. Minorum Tomo VIII pag. 121*, *ex Regest. Apostol.*
3. *Alias &c.*) Ut in *Constitutione LXXXVII data XXV Junii MDXVIII* ad finem usque. Legitur *pag. 367.*

Fir-

Firmat ea quæ pro Wratislavien. (1) Cœnobii, & Monasterii reformatione sancita sunt.

Anno 1519 Die 7 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

C.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Ea quę pro laudabili reformatione Domorum, & Monasteriorum &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Conventus Domus S. Adalberti Ordinis Fratrum Prędicatorum, & dilectarum in Christo filiarum Priorissę, & Sororum Monasterii S. Catharinę (4) sub habitu, & cura dictorum Fratrum viventium, Wratislavien. Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum alias quondam Bartholomęus Taxerius (5) dicti Ordinis Generalis Magister, inter cetera loca dicti Ordinis, domum S. Adalberti, & Monasterium S. Catharinę hujusmodi reformasset, ac ad Regularem observantiam provide reduxisset, & nonnullorum Regularium statutorum, & cęremoniarum, secundum dispositiones constitutionum, & Regulam dicti Ordinis, fecisset, statuisset, & ordinasset, prout in literis ipsius Bartholomęi Generalis plenius dicebatur contineri. pro parte dictorum Prioris Conventus, Priorissę, & Sororum felicis recordationis Eugenio PP. IV Prędecessori nostro humiliter supplicato, ut ordinationi, & statuto prędictis, pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere dignaretur, idem Eugenius, Prędecessor, hujusmodi supplicationibus inclinatus, ordinationem, & statuta prędicta, rata, & grata habens, illa auctoritate Apostolica confirmavit, supplens omnes defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem, prout in ipsius Prędecessoris literis (6) plenius continetur. Quare pro parte Prioris, & Conventus, ac Priorissę, & Sororum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statuta, & ordinationem Bartholomęi, necnon confirmationem, & approbationem, ac literas Eugenii, Prędecessoris hujusmodi, confirmare, approbare, & innovare, aliasque in pręmissis, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Priorem, & Fratres, ac Conventum, & Priorissam, ac Sorores prędictos, & eorundem Conventus singulares personas, a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, statuta, & ordinationem Bartholomęi, & prout illa concernunt, omnia, & singula, in ejusdem Bartholomęi literis contenta, necnon confirmationem, & approbationem, ac literas Eugenii Prędecessoris hujusmodi auctoritate Apostolica approbamus, confirmamus, & innovamus, ac pręsentis scripti patrocinio communimus, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere debere decernimus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo (7), Septimo Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Diplomatis causa.

Confirmatio.

1. *Wratislavien.*) Vulgo *Breslau*. Juris sunt Provinciæ *Bohemiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXX fol.* 240.
3. *Monasteriorum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *S. Catharinæ.*) Virginis, & Martyris.
5. *Taxerius.*) *Texerius*, Gallice *Teixier*. De ipso sæpius dictum fuit.
6. *Literis.*) *Constitutione* scilicet *CLXXXVII*. Legitur *Tomo III pag.* 101.
7. *Decimo Octavo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXIX*.

Conservatores creat qui præcedentem Constitutionem servandam curent.

Anno 1519 Die 7 Januarii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

CI.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Wratislavien., & dilecto filio Prępolito Ecclesię Legnicen. (2) Wratislavien. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie emanarunt a Nobis literę tenoris subsequentis: Leo &c. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Ea, quę pro laudabili &c. (3). Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, per vos, vel alium, seu alios, pręmissa, ubi, quando, & quoties expedire convenerit, fueritisque desuper pro parte ipsorum Prioris, & Conventus Domus S. Adalberti, & Priorissę, ac Sororum Monasterii S. Catharinę sub habitu, & cura dictorum Fratrum viventium Wratislavien. Diœcesis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis, prędidio assistentes, faciatis auctoritate nostra, statuta, & ordinationem Bartholomęi, ac Literas Eugenii, Prędecessoris hujusmodi, perpetuis, futuris temporibus inviolabiliter observari; non permittentes eos desuper, per quoscunque quomodolibet indebite molestari, inquietari, vel turbari; Contradictores &c. Invocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus omnibus prędictis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri &c, & aliis &c, quibuscunque. Seu si aliquibus &c. ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo (4), Septimo Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXX fol.* 240.
2. *Legnicen.*) *Lignitien.*, vulgo *Lignitz*, in *Silesia*.
3. *Laudabili &c.*) Ut in præcedenti Constitutione ad finem usque.
4. *Decimo Octavo.*) Stylo Bullarum æræ communis *MDXIX*.

Anno 1519 Die 8 Januarii.

Eadem de re.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EA, quę pro laudabili reformatione &c. (2). Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo (3), Sexto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CLXXXVIII fol. 91.*
2. *Reformatione &c.*) Ut in Constitutione C. ad finem usque.
3. *Decimo octavo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXIX.*

Anno 1519 Die 17 Martii.

Ut, non obstantibus Apostolicis literis, Fratres ab officiis (1) removeri possint.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CIII.

LEO PP. X.

Dilecte fili (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXposuisti Nobis, quod quamvis in Ordine Predicatorum tuę curę commisso, Priores tam Provinciales, quam Conventuales, Vicariique Generales Congregationum, & Priorissę Monasteriorum de cura, habitu, & institutis ejusdem Ordinis, in nonnullis Provinciis ex statuto Sedis Apostolicę limitatum tempus habeant, quo elapso sunt a suis officiis ipso facto absoluti, in aliis vero Provinciis secundum ejusdem Ordinis regulares institutiones in officiis hujusmodi durare possint, quousque superiori potestatem habenti visum fuerit, qui eos ab officiis hujusmodi libere removere, & destituere potest, nonnulli tamen Priores, & Priorissę a Sede Apostolica, & forsan etiam a Nobis literas Apostolicas obtinuere, ut in officiis hujusmodi ad vitam suam manere, & inde nullatenus per quemcunque superiorem dicti Ordinis, etiam te, vel pro tempore Generalem Magistrum removeri possint, quod non solum in ambitionis fomentum, sed etiam in derogationem regularis obedientię, & in Provinciarum, Conventuum, Monasteriorumque, non modicum quandoque cedit detrimentum, & cedere posset in futurum, utque super hoc de

Mandatum.

Apostolica benignitate providere dignaremur, humiliter supplicari fecisti. Nos igitur, personis regularem obedientiam professis, omnem ambitionis aditum auferre cupientes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, omnes, & singulas literas Apostolicas, etiam in forma Brevis a quibusvis nostris Prędecessoribus Romanis Pontificibus, aut etiam a Nobis, vel Sedis Apostolicę, in quibuscunque Regnis, aut Provinciis Legatis, etiam a Latere, vel Nunciis Apostolicis Legatorum auctoritate fungentibus, seu a Pęnitentiaria Apostolica, quibusvis Prioribus, tam Provincialibus, quam Conventualibus, Vicariis Generalibus, Priorissisque Monasteriorum de cura, habitu, & institutis dicti Ordinis, aut quibusvis aliis officialibus ejusdem Ordinis, quod in officiis hujusmodi ad vitam durare debeant, & inde removeri non possint, etiam motu proprio, & ex certa scientia sub quibusvis verborum formis, & clausulis, concessas, nomina Provinciarum, Congregationum, Conventuum, Monasteriorum, officiorum, & personarum, tenoresque literarum hujusmodi pro sufficienter expressis, & insertis habentes, ex certa scientia revocamus, cassamus, & annullamus, volumusque, & statuimus, ut perpetuis futuris temporibus Priores, Priorissę, Vicarii, & officiales hujusmodi, quoad eorum in officiis hujusmodi durationem in omnibus, & per omnia statutis Apostolicis, & Constitutionibus dicti Ordinis de hujusmodi duratione respective subjiciantur, & per suos superiores, quando eis videbitur ab hujusmodi officiis removeri, & destitui possint. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Et quia difficile foret presentes literas nostras originaliter ad singula loca, quo opus foret destinari, volumus, & decernimus, quod earum transumptis manu tua subscriptis, & sigillo tui Generalatus officii, vel manu alicujus Notarii publici, & sigillo alicujus in dignitate ecclesiastica constituti munitis, ea prorsus in judicio, & extra ubicunque exhibita, vel ostensa fuerint, fides adhibeatur, ac si ipse originales literę forent exhibitę, & ostensę, Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVII Martii (4), Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Officiis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo lit. V.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol. 605*, ex Autographo *Barchinonensi.*
3. *Dilecte fili.*) Deest inscriptio, sic autem restituenda videtur: *Dilecto filio Magistro Generali Ordinis Fratrum Prædicatorum.*
4. *Martii.*) Adde *MDXIX.*

Elec-

Electoribus (1) Imperatoris Romanorum, ut audiant F. Thomam (2), S. R. E. Cardinalem, Legatum a Latere.

Anno 1519
Die 6 Maii.

Ex Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II pag. 347.

LEO PP. X.

CIV.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SOliciti vehementer sumus, ne hęc Romani vacatio Imperii magnarum perturbationum causam afferat, partim adempto Principe (3) solutis cupiditatibus aliquorum, partim propter propinquam electionem in diversa studia accensis. Essemus autem & animo perturbatiores, nisi magna in devotionis vestrę discretione, prudentia, ęquitate, religione, spem conceptam haberemus. Existimamus, vos nostris diuturnis laboribus, quos pro communi Christianorum concordia, & tutela fidei nostrę suscepimus, non defuturos (4). Etenim in eo statu Christianitas est, ut nisi hoc remedio pacis inter Nos ei succurratur, feris, & immanibus Turcis, ad prędas, & incendia, quod avertat Deus, sit exposita: Audivimus autem magno eum dolore nostro bellum in nonnullis Germanorum nationibus exortum esse. At Nos cum quinquennales inducias, clarę memorię presertim Maximiliani Cęsaris hortatu, ac deinde approbatione, indiximus, eas pęnas, censurasque ecclesiasticas addidimus, ut qui eas violare auderent, laqueos animarum suarum incurrerent durissimos. Sed quid attinet, si tamen sunt, qui nec Dei, nec salutis suę perpetuę ducunt rationem? Nos enim pro mansuetudine nostra, & paterno affectu erga omnes potius vellemus peccata prohibere, quam peccatis pęnam inferre. Quid sancto religioso, & ad unionem Christiani Imperii propenso animo conferre possit, ęquum est a vobis expectemus, quibus etiam quantum tribuamus, dilectus filius noster Thomas tit. Sancti Sixti Presbyter Cardinalis, noster, & Apostolicę Sedis de Latere Legatus per suas literas, necnon Robertus Latinus Archiepiscopus Rheginus, & Marinus Caracciolus, vel eorundem Nuncii diffusius vobis explicabunt, quibus, & eorum cuilibet fidem plenissimam habebitis. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die VI Maii MDXIX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Ja. Sadoletus.

1. *Electoribus.*) Inscriptio Diplomatis deest quidem, sed ex ipso liquet, quod Electoribus scribebat *Leo*.

2. *Thomam.*) *Cajetanum*, de quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*,

3. *Principe.*) *Maximiliano*,

4. *Defuturos.*) Imperator renunciatus est *Carolus V*. De hac electione audiendus ipse *Carolus* in Epistola quam scripsit *Thomæ Cajetano*. Hujus tenoris est: *Reverendissimo in Christo Domino Thomæ tit. Sancti Sixti S. R. E. Presbytero Card. Sedis Apostolicæ Legato de Latere in Germania, amico nostro carissimo; Carolus divina favente clementia Romanorum Rex semper Augustus, Hispaniarum, utriusque Siciliæ, Jerusalem, Archidux Austriæ, Illustrissimo in Christo Patri Domino Thomæ S. R. E. tit. Sancti Sixti Presbytero Cardinali, amico nostro carissimo, salutem, & omne bonum. Reverendissime in Christo Pater, amice carissime. Cum certiores facti fuimus, nos concordi omnium Principum electorum suffragio in Romanorum Regem ad Imperii gubernacula electos esse, & non nos latent, quam fidelem operam pro felici ejus rei auspicio Rev. P. V., & ex Sanctissimi Domini nostri mandato, & proprio nomine nobis præstiterit, nostrarum partium esse duximus, eidem pro singulari, quo eam prosequimur amore, & benevolentia, in præsenti scribere, significantes, nos tantæ dignitatis accessionem, quam dum devotæ mentis nostræ erga Deum, & Christianæ Religionis commodum, & augmentum, conscii sumus, sola divino munere tributam nobis credimus, non tam privata, quam Reipub. causa, hilari, & grato animo acceptare, cogitationesque nostras omnes eo esse directas, ut suscepto Augusti nomine, tantum Christianæ Reipub., ac imprimis S. Sedis Apostolicæ auctoritate profuturi sumus, quantum potentia, & voluntate semper prompti, & inclinati fuimus, atque, ut talem exhibeamus in Imperio, qualem justum, & pium decet esse Imperatorem. Quanta autem devotione afficiamur erga S. D. N., ac Apostolicam Sedem, & quam gratum nobis extiterit Rev. P. vestræ officium, utrinsque nomine nobis pro Imperatoriæ dignitatis assecutione præstitum, omni observantia, & magnitudine monstrare curabimus, & Rever. P. V. felicem vivere cupimus. Datum in Civitate nostra Barchinona die XXIX Julii Anno Domini MDXIX.*

Yo el Rey.

Confirmatio privilegiorum San-Maximinensis (1) Cœnobii.

Anno 1519
Die 1 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CV.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus B. Marię Magdalenę de Sancto Maximino, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Aquensis Diœcesis, Nobis, & Romanę Ecclesię subjectę immediate, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm a Nobis petitur quod justum est, & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, omnes libertates, & immunitates a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sive per privilegia, vel alia indulta, vobis, & domui vestrę concessas, necnon libertates, & exemptiones sęcularium exactionum, a Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus vobis, & domui vestrę hujusmodi rationabiliter indultas, sicuti eas juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos eidem domui auctoritate Apostolica confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indig-

indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo nono, Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *San-Maximinen.*) Consulendæ Constitutiones *III, IV &c. Bonifatii VIII Tomo II pag. 40 &c.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *San Maximinen.* Legitur in *Bullario San-Maximinensi pag. 39.*

Anno 1519 Die 9 Julii.

Ne quis libros auferat de Bibliotheca (1) Florentini Cœnobii S. Marci.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CVI.

LEO PP. X.

Dilecte fili (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum non sine animi displicentia nuper acceperimus quosdam istic proprię salutis immemores ex Bibliotheca vestri Monasterii S. Marci, Ordinis vestri, per antecessores, ac progenitores nostros, magnifica impensa constructa, & ornata, codices nonnullos, seu libros, etiam ex preciosis quandoque, ac singularibus, ibidem sub catenis contentis, & reservatis, ac ex eisdem aliquoties quinterniones dissutos, gladioque precisos, & chartas, vel partem earum per se, vel per alios, furtive, ac nimis callide abstulisse, & asportasse, frequenterque contingere, ut inde attentent similiter asportare, in prejudicium grave nimis, & damnum studii Fratrum vestrorum, & Monasterii, & Ordinis vestri, totiusque Reipublicę Florentinę, ac dedecus nostrum, & antiquorum familię nostrę de Medicis, Conventus vestri, & librarię vestrę auctricis, & protectricis, ac contra bonos mores: volentes obviare pręmissis, & ne similia in posterum committantur providere, ac studio Fratrum vestrorum consulere, qui erga nos, sanctamque Sedem nostram pia semper obsequia pręstant, motu proprio, ex certa scientia, & ex plenitudine potestatis, omnes, & singulos Christi fideles cujuscunque status, & conditionis existant, etiam in maxima dignitate constitutos, tam pręsentes, quam futuros, primo in virtute obedientię, ac secundo sub pęna excommunicationis latę sententię, quam in eos, & eorum quemlibet, unica pro trina canonica monitione pręmissa, ferimus in his scriptis, pręcipimus, & mandamus, quatenus infra sex dies a pręsentium notitia suprascripta ablata, restituant, seu restituat cum effectu. Non obstante forsan absolutione, si qua fuisset obtenta, seu extorta a quibuscunque juris ignaris, Confessoribus, vel Pęnitentiariis, Ministris, seu Commissariis Apostolicis, executoribus etiam tam Hospitalis Sancti Spiritus, quam aliis quibuscunque, etiam fabricę Sancti Petri de Urbe, cum nostrę intentionis fuit, & sit sub quibusvis clausulis etiam fortioribus, & efficacioribus, nullo modo comprehensum fuisse, nec in futurum comprehendi absolutionis beneficium ab ejusmodi sacrilegiis, & furtis, nisi restitutione peracta, vel cautione pręstita. Utque in futurum firmius, & securius iidem codices in Bibliotheca pręfata serventur, nec talia perpetrentur, motu, & scientia, consimili, ac sub eisdem monitione, & pęna pręcipimus, & mandamus omnibus, & singulis Christi fidelibus, etiam quocunque privilegio fulcitis, & quacunque resplendentibus dignitate, tam pręsentibus, quam futuris, quatenus sub pręfata excommunicationis latę sententię pęna, quam contrafacientes ipso facto incurrant, nec absolutionis beneficium, a quoquam nisi a Summo Pontifice, vel a te, vel a successoribus tuis, & cui duxeritis committendum, nisi postea integraliter restituerint cum effectu, ac de ipsa restitutione constiterit, & nisi in mortis articulo, pręstita cautione, aliquo modo valeat obtinere, nec etiam a Pęnitentiariis, & Apostolicis Commissariis, etiam pro causis, de quibus supra, de prędicto Conventu S. Marci, aut de Bibliotheca prędicta codices, seu libros quoscunque integros, seu partem illorum aliquomodo extrahere, asportare, amovere, furtive tenere, aut te invito contractare, nec tibi, aut Fratribus tuis pręfati Conventus occultare, sub quovis pretextu, vel causa, seu occasione, aut quęsito colore, nisi forte de voluntate pręsidentis ipsius Conventus, quandoque a custodibus eorundem librorum ad tempus commodato acceperint, aut accepissent, aliquem, seu aliquos eorum, & tunc etiam restituant eos tempore debito, quod si postquam requisiti fuerint, pertinaciter detineant eos contra voluntatem tuam, aut Fratrum tuorum, nec reddere velint eos, suprascriptam excommunicationis sententiam ipso facto incurrant. Volentes ut hoc nostrum pręsens indultum, & mandatum per te Vicarium Generalem prędictum, & tuos S. Marci Fratres, in Civitate Florentię publicetur, & ad petitionem tuam per quoscunque Rectores Parochialium Ecclesiarum, & Verbi Dei prędicatores in Ecclesiis dictę Civitatis, ac alios per quos duxeris opportunum, & quod tenor, seu ejusdem tenoris summarium, ne transgressores de ipso valeant ignorantiam allegare, semper in valvis pręfatę Bibliothecę detineatur affixum. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon commissionibus pro fabrica Sancti Petri de Urbe concessis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die IX Julii MDXIX Pontificatus nostri Anno Septimo.

Commendatio Fratrum.

Evangelista.

1. *Bibliotheca.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar ex autographo *Florentino.*
3. *Dilecte fili.*) Inscriptio deest; sic ex ipso Diplomate restituenda videtur: *Dilecto filio Vicario Generali Congregationis S. Marci Ordinis Fratrum Prædicatorum Reformatorum nuncupatorum.*

Anno 1519
Die 30 Julii.

Ne Septempedani (1) Oratorii (2) *del Glorioso* nuncupati bona dilapidentur, cavet.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CVII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Camerinen., & Auximan. Episcopis, ac dilecto filio Plebano Plebis Sancti Benedicti Terrę, Sancti Severini Camerinen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Ex debito pastoralis officii, Nobis ex alto commissi, singularum personarum votis, per quę Oratoria & alia, ad Christi fidelium devotionem dedicata, loca in suis structuris manuteneri, illorumque fructus cum divini cultus augmento, ac eorundem Christi fidelium spirituali consolatione augeri valeant, libenter annuimus, & ad id, cum a Nobis petitur, ejusdem officii partes favorabiliter impendimus, ac alias concedimus, & indulgemus prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum Universitatis hominum oppidi Sancti Severini, Camerinen. Dięcesis Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod licet quoddam Oratorium del Glorioso nuncupatum, sub invocatione Beatę Marię Virginis extra muros dicti oppidi consistens in titulum ecclesiastici Beneficii minime erectum a tanto tempore citra, de cujus contraria hominum memoria non existit, per diversos dicti oppidi laicos retroactis temporibus maxima cum devotione ad Dei, & ejusdem Virginis laudem, gubernatum extiterit, pront in pręsenti gubernatur, tamen ipsi Universitas formidant, quod nonnulli Clerici, quę Dei sunt non quęrentes, ambitiosa cupiditate ducti, Oratorium ipsum, illiusque bona, & eleemosynas, quę per Christi fideles in eodem offeruntur usurpare, & in suos damnabiles usus convertere, ac quo minus Oratorium ipsum per dictos laicos gubernari possit, impedire velle satagant, in divini cultus ibidem, ac devotionis Christi fidelium partium illarum non modicam diminutionem. Verum, sicut eadem petitio subjungebat, si pręfatis Universitati, & aliis laicis, qui dictum Oratorium hactenus gubernarunt, quod de cetero illud illiusque bona mobilia & immobilia, pręsentia, & futura, perpetuis futuris temporibus gubernare possent, & absque eorum expresso consensu in titulum perpetui simplicis Beneficii ecclesiastici erigi non posset, auctoritate Apostolica concederetur, ex hoc profecto animarum ipsorum laicorum, & aliorum Christi fidelium consolationi plurimum consuleretur, ipsique gubernatores laici circa ejusdem Oratorii reparationem, ac illius bonorum ejus prędictorum conservationem, ac divini cultus ibidem augmentum, diligentius intendere possent. Quare pro parte tam Universitatis, quam aliorum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, quod per eos de cetero Oratorium prędictum, ac ejus bona mobilia, & immobilia, pręsentia & futura, gubernentur, ac eleemosynę, quas in illo pro tempore offerri contigerit, in manutentionem, & conservationem ipsius Oratorii, ac alios pios usus convertantur, quodque dictum Oratorium in titulum perpetui simplicis Beneficii ecclesiastici absque Universitatis, & aliorum laicorum prędictorum consensu minime erigi, nec cuiquam assignari valeat, concedere, & indulgere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui piorum locorum quorumlibet manutentionem, & augmentum nostris potissime temporibus intensis desideramus affectibus, pręfatos Universitatem, & alios laicos, ac eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Universitati, & aliis laicis prędictis, quod de cetero in perpetuum Oratorium ac ejus bona prędicta per eos gubernentur, ipsorumque Oratorii bonorum fructus, ac eleemosynę in eodem Oratorio pro tempore oblatę, in illius manutentionem, & conservationem, ac alios pios usus, prout ipsi Universitati, & aliis laicis utilius visum fuerit, etiam per eos convertantur, quodque Oratorium ipsum in titulum perpetui simplicis Beneficii ecclesiastici absque Universitatis, & aliorum prędictorum expresso consensu erigi, nec cuiquam in eundem titulum assignari valeat, dicta auctoritate, tenore pręsentium, concedimus pariter, & indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, concessionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo nono, Tertio Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Septimo. Quocirca discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus, vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, literas prędictas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac pro parte Universitatis, & aliorum hujusmodi desuper fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisdemque Universitati, & laicis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra Universitatem, & alios laicos prędictos Literis, & in eis contentis hujusmodi pacifice uti, frui, & gaudere, ac literas, & in eis contenta hujusmodi per quoscunque perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & alia remedia juris opportuna, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus quę in dictis Literis volumus non obstare, seu si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum

trum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo nono, Tertio Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Septimo,

Aloisius	Aloisius.	.... Copis
G. Cabredo p. Comp.		Ja. Amantu.
Jo. de Peleg.		.... Veccia ...
L. d. Ulloa p. Compñis		L. d. Ulloa.

F. De Vega.

1. *Septempedani.*) Vulgo *San-Severino*, in *Piceno*.
2. *Oratorii.*) Juris est Fratrum Prædicatorum, uti postea dicetur.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Septempedano*.

Anno 1519 Die 6 Octobris.

CVIII.

Vallisoletanum (1) Cœnobium beneficio ecclesiastico donat.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio &c. (3) Cum itaque postmodum pręstimonium, seu pręstimonialis portio, aut simplex beneficium ecclesiasticum in Parochiali Ecclesia loci de Villa ..., Legionen. Dięcesis per liberam resignationem dilecti filii Petri Vaeca, clerici dictę Dięcesis, nuper de illo, seu illa, de quo, seu qua alias tunc certo modo vacan. canonice sibi provisum fuerat, & super quo, seu qua, contra dilectos filios modernos Fratres domus S. Pauli Oppidi (4) Vallisoleti, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Valentin. (5) Dięcesis, qui tunc pręstimonium, seu portionem, aut beneficium ecclesiasticum hujusmodi, prętextu quarundam nostrarum literarum unionis, annexionis, & incorporationis per Petrum, de tot pręstimoniis, seu pręstimonialibus portionibus, aut simplicibus beneficiis in Castellę, ac Legionis Regnis, aut altero non consisten., vacan. tunc, vel vacaturis, quorum fructus, redditus, & proventus, certum tunc expressum valorem annuum non excedunt, Sacristię dictę domus, ante vacationem pręstimonii, seu portionis, aut beneficii hujusmodi auctoritate Apostolica factarum, eidem Sacristię post eandem vacationem perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, sicque unionis, annexionis, & incorporationis prędictarum, prętextu, illud, vel illam assecutus fuisset asserendo, in Romana Curia coram certo causarum Palatii Apostolici Auditore litigando, definitivam pręstimonii, seu portionis, aut beneficii hujusmodi, adjudicatoriam pro se certo tempore in Fratres prędictos, cum expensarum condemnatione, sententiam reportavit, quę nulla provocatione subsecuta, in rem transivit judicatam, literis executorialibus desuper in forma solita decretis, ac eisdem Priori, & Fratribus intimatis, ipsius pręstimonii, seu portionis, aut beneficii hujusmodi per dictum Petrum possessione non habita, hodie in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem eandem, vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illo, vel illa pręter Nos, hac vice &c. Et, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dictorum Prioris, & Fratrum, petitio continebat, si pręstimonium, seu portio, aut simplex beneficium hujusmodi eidem Sacristię perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto ipsi, Prior, & Fratres, se sustentare, ac luminaria, & paramenta, ad divinum cultum necessaria, ac dictam domum manutenere, aliaque eis incumbentia onera perferre, commodius possent, pro parte dictorum Prioris, & Fratrum asserentium, fructus, redditus, & proventus pręstimonii, seu portionis, aut beneficii hujusmodi, super quibus certa persona ecclesiastica pensionem annuam triginta ducatorum auri de Camera Apostolica auctoritate reservata, percipit annuatim, sexaginta ducatorum similium secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręstimonium, seu portionem, aut beneficium hujusmodi eidem Sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum extimationem prędictam, etiam beneficii cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Priorem, & Fratres hujusmodi, & illorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. ac dictę Sacristię fructus, redditus, & proventus, ac verum annuum valorem pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, pręstimonium, seu portionem, aut simplex beneficium hujusmodi, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem dicti Petri, vel cujusvis alterius resignationem, de illo, vel illa in Romana Curia, vel extra illam, etiam coram Notario publico, aut testibus, sponte factam, vecet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii &c. dispositioni Apostolicę specialiter &c. reservata existat, & super eo inter aliquos lis &c. cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Sacristię dicta auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eisdem Priori, & Fratribus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem pręstimonii, seu portionis, aut beneficii, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, propria auctoritate de novo apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius fructus, redditus, & proventus in suos usus, & utilitatem, ac luminariorum, ornamentorum, & aliorum onerum dictę Sacristię manutentionem convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius, licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus voluntate nostra

Mandatum.

pre-

prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si aliquibus super provisionibus sibi faciendis &c. literas impetrarunt &c. Quas quidem literas &c. ad prestimonium, seu portionem, aut beneficium hujusmodi, volumus non extendi, & quibusvis aliis privilegiis &c. Proviso quod prestimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi, debitis propterea non fraudetur obsequiis &c. Nulli ergo &c. Datum Malliani Portuen, Diœcesis Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Decimo nono, Pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Vallisoletanum*.) In *Hispania Tarraconen.*
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CLXXVII fol.* 90.
3. *Officio &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Oppidi*.) Nunc Sedes Episcopalis est.
5. *Valentin.*) Sic amanuensis, legendum *Palentin.*, nunquam enim *Vallisoletana* Civitas fuit Diœcesis *Valentinæ*, quæ licet sit in *Hispania*, nimis distat.

Quomodo sit intelligenda Indulgentiarum communicatio (1) quæ est inter Mendicantes Fratres.

Anno 1519 Die 10 Decembris.

Ex Bullario (2) Romano in Leone X Constitutione XXXII.

CIX.

LEO PP. X.

Universis, & singulis Christi fidelibus presentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum per Nos accepto, quod Romani Pontifices, Predecessores nostri, aliqui ad Minorum, alii ad Beatę Marię de Monte Carmelo, reliqui ad Predicatorum Ordinum Fratres, & domos, juxta ipsorum vota, devotionis affectum gerentes, illorum singulis nonnullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, prerogativas, favores, immunitates, exemptiones, facultates, privilegia, indulta, ac dona, tam spiritualia, quam temporalia per diversas ipsorum literas respective concesserunt. Nos ad singulos Ordines predictos, singulasque ipsorum Ordinum domos, ubi religiose vivitur, indifferenter absque acceptione personarum, devotionis affectum ęqua lance gerentes, omnes, & singulas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, prerogativas, favores, immunitates, exemptiones, facultates, privilegia, indulta, tam spiritualia, quam temporalia qualiacunque illa essent, quę Predicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, Carmelitarum, Servorum Beatę Marię, ac Minimorum Fratrum domibus, & illorum Ecclesiis, Oratoriis, ac Ecclesias ipsas, & Oratoria pro tempore visitantibus, cujuscunque status, aut sexus existerent, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon domibus, & Presidentibus, non solum Generalibus, & Provincialibus, Fratribusque, & Sororibus, necnon Monialibus, & conversis, oblatis, ac utriusque sexus personis de Pęnitentia, seu Tertii habitus nuncupatis, a dictis Predecessoribus, aut a Nobis, ipsisque successoribus, aut alias auctoritatem habentibus, conjunctim, vel divisim, in genere, vel in specie, concessa fuerint, aut in posterum concedentur, illa & omnia singula, ac si nominanter exprimerentur, pro sufficienter expressis tunc habentes, singulis omnibus predictis, illorumque singulis Ecclesiis, Oratoriis, & Ecclesias, ac Oratoria visitantibus, cujuscunque status, aut sexus existerent, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon domibus, & Conventualibus Fratribus, etiam Sororibus, vel Monialibus, conversis quoque, & oblatis, ac utrinsque sexus personis de Pęnitentia nuncupatis, & aliis singulorum Ordinum predictorum, motu proprio, & ex mera nostra scientia, & liberalitate, de Apostolicę auctoritatis plenitudine communicavimus. Illaque omnia, & singula inter dictorum Ordinum personas pariformiter communia fuisse, & esse volumus, prout in singulis literis predictis plenius continetur. Et deinde, sicut accepimus, nonnulli Fratres dictorum Ordinum volentes sapere plus, quam oportet, atque ad ipsorum nutum verba ipsa interpretantes, diversis tam secularibus, quam etiam aliis personis publice, & private suggesserint, quod ipsi seculares visitando unam dictorum Ordinum domum, omnes, & singulas indulgentias, & remissiones peccatorum, tam per dictos Predecessores nostros, quam per Nos domui Beatę Marię de Populo de Urbe concessas consequi poterant perinde, ac si dictam domum Sanctę Marię de Populo visitarent, quod preter ipsorum Predecessorum, & nostram mentem fuisse, & esse dignoscitur. Attendentes igitur, quod indulgentia intuitu Religionis concessa ad seculares extendi non debet, volentes mentem dictorum Predecessorum, & nostram declarare, & omnem ambiguitatem, & occasionem tollere, motu proprio, & ex certa nostra scientia, volumus, & auctoritate Apostolica declaramus, quod universi, & singuli dictorum Ordinum Fratres, & Moniales, Tertiique Ordinis utriusque sexus, & familiares tantum duntaxat, omnibus, & singulis indulgentiis, & gratiis per eosdem Predecessores, & Nos B. Marię de Populo de Urbe, ut prefertur, concessis, & concedendis, utantur, potiantur, & gaudeant, uti, potiri, & gaudere possint quomodolibet in futurum perinde, ac si ipsi dictam domum Beatę Marię de Populo, his diebus, & festivitatibus, quibus indulgentię hujusmodi concessę fore dignoscuntur personaliter visitarent, quodque vigore predictarum literarum seculares gratiis, & indulgentiis hujusmodi uti, & gaudere non possunt. Inhibentes nihilominus in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis latę sententię pęna, eo ipso per contrafacientes incurrenda, omnibus, & singulis Fratribus cujuscunque Ordinis existentibus, & quibuslibet aliis personis, ne deinceps indulgentias, & gratias hujusmodi S. Marię de Populo de Urbe ad seculares extendi predicent, aut publice, vel private nuncient. Non obstantibus premissis, aut quibusvis aliis Apostolicis constitutionibus, privilegiis quoque, & indultis dictis Ordinibus concessis, quę quoad premissa revocamus, cassamus, & annullamus, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Volumus autem, & auctoritate Apostolica decernimus, quod

Nota.

Declaratio.

presentium transumptis manu Notarii publici signatis, & alicujus Prelati, aut personę in ecclesiastica dignitate constitutę, sigillo munitis, ea fides prorsus in judicio & extra adhibeatur, quę adhiberetur, si presentes literę essent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X Decembris MDXIX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Communicatio.*) Consulendus *Tractatus de Consensu*. 3. *Bullarii.*) Legitur etiam apud *Confettium pag. 134. Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

Anno 1519 Die 12 Decembris.

Columnensis Cœnobii (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CX.

Dilecto filio Vicario, Venerabilis Fratris Episcopi Parmen. (3) in Spiritualibus Generali.

LEO PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SOlet Sedis Apostolicę clementia circunspecta recurrentium ad eam cum humilitate personarum, presertim Religionis jugo astrictarum, statui libere consulere, & ea, per quę tranquillis possint mentibus incedere, & Religio cum divini cultus augmento propagari valeat, vota, presertim Nobilium id exposcentium, favorabiliter exaudire, prout id in Domino conspicit salubriter expedire. Exponi Nobis nuper fecit dilecta in Christo filia nobilis mulier Barbara Gonzaga de S. Severino Comitissa Garatię, & Domina in temporalibus Castri Colurni, Parmen. Diecesis, quod alias ipsa fervore devotionis accensa, cupiens transitoria in eterna, & temporalia in celestia felici commercio commutare, ob singularem, quam ad Ordinem Fratrum Predicatorum de observantia Congregationis Lombardie gerit devotionis affectum, ac putans juxta privilegia Apostolica eidem Ordini concessa, id licite fieri posse, in Ecclesia Beatę Margaritę dicti Castri, quę ob ejus vetustatem penitus diruta, & muris destructa existit, nec, prout solitum, & decens est, divinis officiis colitur, unam Domum sub invocatione Sancti Vincentii Confessoris pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Ordinis, & Congregationis hujusmodi cum claustro, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis construi, & edificari, ac Ecclesiam ipsam ampliari facere cępit, domumque ipsam nonnullis Fratribus dicti Ordinis ad illam inhabitandum concessit, ut inibi pro suę, & dilecti filii nobilis viri Roberti Ambrosii de Sancto Severino, ejus filii, Garatię Comitis, & Colurni hujusmodi Domini temporalis, ac aliorum Christi fidelium animarum salutem, preces Altissimo effunderent, certum quid ex bonis suis dotalibus donare, & assignare statuit, & ordinavit, seu donavit, necnon dilecti filii homines dicti Castri, id suarum animarum saluti profuturum esse, & quod per eandem Barbaram eisdem Fratribus donatum fuerat non sufficere, considerantes, certa bona cujusdam Consortii, seu Confraternitatis, quod, seu quę alias quondam Albertinus de Galianis, tunc dicti Castri habitator, in ejus ultima voluntate in dicta Ecclesia cum onere unum anniversarium sex missarum annuatim, & unam Missam hebdomadatim pro ejus, & suorum parentum animarum salute in dicta Ecclesia celebrandi, ac quatuor staria (4) frumenti octo pauperibus Christi donandi, fundari, & bona ipsa per certos homines, in suo testamento expressos, gubernari debere, ordinaverat, eidem domui construendę concesserunt; ipsique Fratres illam ad inhabitandum absque Sedis predictę licentia speciali receperunt, & ex tunc inhabitarunt, prout inhabitant de presenti, quamvis de facto, sententiam excommunicationis incurrendo. Verum, si eidem Barbarę certum Oratorium, in ambitu dictę Domus consistens, quod alias per quendam tanquam Eremitam vagantem ex eleemosynis hujusmodi dicti Castri sine Loci Ordinarii consensu constructum fuit, destrui, & illud in dicta Ecclesia transferri, ac domum, & Ecclesiam hujusmodi perfici faciendi, ipsisque Fratribus ipsam Domum pro eorum perpetuis usu, & habitatione inhabitandi, licentia concederetur, necnon bona predicta eidem Domui pro victu, & vestitu eorundem Fratrum, qui inibi anniversarium, & Missas celebrare, ac staria frumenti hujusmodi pauperibus juxta Testatoris ordinationem distribuere teneantur, ac ornamentis ecclesiasticis, & luminaribus, aliisque necessariis perpetuo applicarentur, & appropriarentur, ex hoc profecto inibi Christi fidelium devotio augeretur, ac divinus cultus non parum susciperet incrementum, & Christi fidelium animarum saluti plurimum consuleretur; pro parte dictę Barbarę asserentis, bona per Albertinum Consortio relicta hujusmodi XIV bobulchas (5) terrę, vel circa, tunc fuisse, nunc vero illas ad quinquaginta bobulchas similes, vel circa, & tres Domos, in eodem Castro sitas per Consortium hujusmodi auctas fore, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ipsos Fratres ab excommunicationis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, quas propter Domus hujusmodi receptionem, & inibi habitationem incurrerunt, absolvere, ac eidem Barbarę Oratorium destrui, & illud transferri, ac domum, & Ecclesiam hujusmodi perfici faciendi licentiam concedere; eidemque Domui bona tam per Barbaram, quam homines Castri hujusmodi donata, seu donanda, perpetuo applicare, & appropriare, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Facultas.

Nos igitur, qui illius vices gerimus in terris, cujus proprium est misereri semper, & parcere, ac Religionis statum propagari, & divinum cultum adaugeri nostris potissime temporibus ferventibus desideriis exoptamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, per presentes mandamus, quatenus eosdem Fratres, si hoc humiliter petierint, ab excommunicationis sententia, & aliis censuris, & penis predictis auctoritate nostra hac vice duntaxat absolvas in forma Ecclesię consueta, injunctis inde eis pro modo culpę penitentia salutari, & aliis, quę de jure fuerint injungenda, ac cum eis super irregularitate, quam propterea, Missas, & alia Divina Officia, non tamen in contemptum Clavium celebrando, incurrerunt, dispenses, aboleasque omnem inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam, per eos premissorum occasione con-

contractam, necnon, si ita est, eidem Barbarę Oratorium destrui, & illud transferri, ac domum, & Ecclesiam hujusmodi perfici faciendi, ipsisque Fratribus Domum ipsam pro eorum usu, & habitatione recipiendi, & inhabitandi, cum onere Anniversarium, & Missas celebrandi, ac staria frumenti hujusmodi donandi, licentiam concedere; eidemque Domui bona prędicta perpetuo applicare, & appropriare dicta auctoritate procures. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, prohibente, ne prędicti, vel cujusvis alterius Ordinis Mendicantium Fratres ad inhabitandum nova loca recipere pręsumant, absque dictę Sedis licentia speciali, de prohibitione hujusmodi specialem, & expressam mentionem faciente, ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoque, & consuetudinibus Ordinis, & Congregationis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis: ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim si licentiam hujusmodi concedi, & alia pręmissa per te vigore pręsentium fieri contigerit, ut prefertur, eidem Domui, & illius Priori, & Fratribus in perpetuum, ut omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, concessionibus, indulgentiis, immunitatibus, & indultis, quibus alię Domus Ordinis, & Congregationis hujusmodi, & illarum pro tempore Guardiani, seu Priores, & Fratres utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & debeant, auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus pariter, & indulgemus jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujusvis alterius in omnibus semper salvo. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XII Decembris MDXIX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Cœnobii.*) Nunc Vicariatus est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 71 ex Autographo *Bononiensi*.
3. *Parmen.*) In *Longobardia*.
4. *Staria.*) Seu Sextarios, vulgo *Staro*, & *Sestiere*. Mensura est.
5. *Bobulchas.*) Seu *modos agri*, vulgo *Bielche*.

Anno 1520 Die 19 Martii.

Viterbiensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Nicolao Bonello (3) Civi Viterbiensi.

CXI.

L E O PP. X.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Devotionis, & fidei sinceritas, qua Nos, & Romanam veneraris Ecclesiam, promeretur, ut piis desideriis tuis, pręsertim Sacrę Religionis dilatationem, & divini cultus augmentum, ac animarum salutem concernentibus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque, sicut Nobis nuper exponi fecisti, tu zelo devotionis ductus de bonis tibi a Deo collatis, ad ipsius Dei laudem, & gloriam, ac Religionis propagationem, necnon pro tua, & progenitorum, ac successorum tuorum animarum salute, in Civitate nostra Viterbiensi juxta & prope muros, & Portam S. Mathię nuncupatam, ipsius Civitatis, ac in Parochiis Parochialium Ecclesiarum S. Mathię, & S. Johannis, Viterbien., ex speciali licentia nostra, tibi vivę vocis oraculo concessa, unum Monasterium Monialium S. Augustini sub habitu, institutis, & cura Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium, cum officinis necessariis construi, & ędificari facere inceperis, illud ad debitum finem perducere, & de bonis tibi a Deo collatis dotare intendas, si tibi ad id Apostolicę Sedis licentia suffragetur, Nobis humiliter supplicari fecisti, ut inceptum Monasterium hujusmodi cum Ecclesia, campanili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis perficiendi, & construendi, seu perfici, & construi faciendi, licentiam concedere, illudque, postquam convenienti clausura munitum fuerit, in Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini, ac sub cura, & secundum instituta Fratrum Prędicatorum degentium, erigere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionem, & cultum hujusmodi nostris potissime temporibus vigere, & augeri, intensis desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi inceptum Monasterium hujusmodi cum Ecclesia, campanili, campana, cęmeterio, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, ac aliis officinis necessariis perficiendi, & construendi, seu perfici, & construi faciendi, licentiam, & facultatem, auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus (4), illudque, postquam sufficienti clausura munitum fuerit, in Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini, ac sub cura, & secundum Instituta Fratrum Prędicatorum degentium, auctoritate, & tenore prędictis erigimus, & instituimus, ac illi sic erecto, bona per te pro illius dote assignanda ex nunc prout ex tunc cum assignata fuerint perpetuo applicamus, & appropriamus, ac dilecto filio Magistro Generali dicti Ordinis Prędicatorum, ut Monasterium ipsum sub ejus cura recipiat, & aliquas Moniales alicujus alterius, seu aliquorum aliorum Monialium Monasteriorum dicti Ordinis S. Augustini sub cura, & secundum instituta Fratrum Prędicatorum degentium, ejus curę commissorum, quas ad hoc voluntarias invenerit ex eorum Monasteriis ad erectum Monasterium hujusmodi transferat, & eis Priorissatus, & alia officia in hujusmodi Monasteriis consueta, ad tempus de quo sibi videbitur, ac quod in eodem erecto Monasterio recipiendas Moniales in ritu, moribus, & regulari observantia dicti Ordinis S. Augustini, & Institutorum prędictorum instruant eas, injungat, & quod id per eas eum effectu fiat, procuret, prścipimus, & mandamus. Et nihilominus eidem Monasterio, quod illius Priorissa, & Moniales pro tempore existentes, omnibus, & singulis privilegiis, pręrogativis, exemptionibus, & specialibus favoribus, & Indultis, aliis Monasteriis curę dicti Generalis commissis, & illorum Abbatissis, seu Priorissis, ac Monialibus, & personis per Sedem Apostolicam, aut alias quacunque auctoritate, sub quacunque forma, & expressione verborum in- Facultas.

genere concessis hactenus, & in futurum forsan concedendis, & quibus illa, & illę in genere utuntur, potiuntur, & gaudent; ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, eisdem auctoritate, & tenore indulgemus, ac Priorissam, & Moniales erecti Monasterii hujusmodi pro tempore existentes, illorumque bona quęcunque per eas pro tempore possessa, a quibuscunque impositionibus, solutionibus, prestationibus quartę, seu alicujus portionis, ac decimarum, datiorum, gabellarum, collectorum, necnon caritativorum, & aliorum quorumcunque subsidiorum, & onerum, quavis occasione, vel causa, impositorum, & imponendorum, & in illis faciendis contributionibus eximimus, & liberamus, easque ad solutionem hujusmodi minime teneri decernimus. Mandantes dilectis filiis Archipresbytero majoris, & secularium, & Collegiatarum S. Angeli, & S. Stephani Viterbien., Prioribus, Ecclesiarum, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios, Abbatissę, vel Monialibus erecti Monasterii hujusmodi pro tempore existentibus, in premissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant auctoritate nostra concessionem, erectionem, institutionem, applicationem, pręceptum, mandatum, indultum, exemptionem, liberationem, & decretum hujusmodi firmiter observari, ipsasque illis pacifice gaudere, non permittentes, eas desuper per quoscunque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per easdem censuras, & pęnas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinum predictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon privilegiis, & indultis Apostolicis, illis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, concessis, & confirmatis, quibus omnibus, etiamsi in eis caveatur expresse, quod aliqua illorum Monasteria, nisi ab aliis Monasteriis, seu Religiosis locis per certum spatium distantia, construi, seu ędificari non possint, tenores illorum, ac si de verbo ad verbum, & nihil omisso inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIX Martii MDXX, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Exemptio ab oneribus.

Nota.

Ja. Sadoletus.

1. *Viterbien.*) *S. Catharinæ V. & M.* Juris est *Romanæ* Provinciæ.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Bonello.*) Cujus meminit *Fontana de Romana Provincia Cap. III Tit. II pag.* 234.
4. *Concedimus.*) Consulendus Auctor mox laudatus.

Anno 1520 Die 27 Aprilis.

Pro Fratribus Teutoniæ de vita communi nuncupatis (1).

CXII.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

Diplomatis causa.

INter varias, & multiplices, quę animum nostrum quotidie excitant, curas, eam Nos potissime urgere sentimus, per quam fideles singulos, suavi Religionis jugo pręsertim astrictos, a quibusvis dissensionibus, & discordiis, earum occasiones eis perducendo (3), pręservare valeamus, ut ipsis in fraternę caritatis amore persistentibus, sedulum Domino, cui dicati fuerunt, valeant continuis laudibus exhibere famulatum, ac ad id, cum opportunum esse conspicimus, nostrę solicitudinis partes libenter adiicere satagimus. Dudum siquidem per nos accepto, quod postquam olim cum in certo Capitulo tunc in domo Esligen. (4) Ordinis Fratrum Pręedicatorum Constantien. (5) Diœcesis, Provincię Maguntinę, juxta morem dicti Ordinis, celebrato super electione Prioris Provincialis, in ipso Capitulo inter de vita communi, & de observantia nuncupatos, ejusdem Ordinis Fratres, Capitulo hujusmodi tunc interessentes, super eo, quod utraque pars Provincialem ex suis habere conabatur, controversia orta extitisset, quondam Leonardus de Mansuetis, tunc ipsius Ordinis Generalis Magister, controversiam hujusmodi decidendo, quod tunc per Fratres de observantia nuncupatos in Provincialem electus Provincialatum haberet, & esset Provincialis, electionem de eo factam confirmando, determinaverat, pro Fratribus vero, & Monialibus, ac utriusque sexus personis de vita communi nuncupatis, Vicariatum creaverat, & Vicarium, ac quandam sub ejus obedientia Congregationem instituerat, eundemque Vicarium, & Congregationem hujusmodi a visitatione prędicti, & pro tempore existentis, Provincialis, exemerat, ac felicis recordationis Sixtus IV, institutionem dicti Vicarii per quasdam suas (6) in forma Brevis approbaverat, & confirmaverat, & deinde pię memorię Alexander VI, Romani Pontifices, Prędecessores nostri, determinationem, ordinationem, creationem, institutionem, confirmationem, & exemptionem, ac alia prąemissa, etiam per alias suas sub plumbo literas (7) similiter approbaverat, & confirmaverat, suppleveratque omnes, & singulos defectus, si qui in eisdem intervenissent, & pro potiori cautela Vicariatum ipsum de novo instituerat, ac Vicarium pro tempore existentem, ipsius Vicariatus, ac Fratres, & Moniales, ac utriusque sexus personas sibi commissas, a jurisdictione Provincialis, & ejus Capituli etiam perpetuo exemerat, & totaliter liberaverat, ac soli Generali pro tempore existenti, & suo Capitulo subjecerat, & quod occurrente quotiescunque vacatione dicti Vicariatus Fratres de ipso Vicariatu existentes, Vicarium libere, & licite eligere possent, & ipsius electionis confirmatio ad pro tempore existentem Magistrum Generalem dicti Ordinis pertineret, ac nonnulla alia statuerat, & ordinaverat, ac pro parte Fratrum de vita communi hujusmodi Nobis tunc supplicato, ut Sixti, & Alexandri Prędecessorum literas approbare, & innovare dignaremur, Nos, tunc hujusmodi supplicationibus inclinati, Sixti, & Alexandri Prędecessorum hujusmodi literas, ac omnia, & singula in eis contenta approbavimus, & confirmavimus, illasque perpetuę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere, decrevimus,

prout

prout in nostris, & eorundem Prędecessorum inde confectis literis (8) plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, pro eo quod Nos dudum ante confirmationis nostrę literas hujusmodi, ad certas tunc per dilectum filium nostrum Thomam (9) tituli S. Sixti Presbyterum Cardinalem, tunc in minoribus constitutum, ipsius Ordinis Generalem Magistrum Nobis expositas causas; & quod eidem Ordini plurimum condecebat, Congregationem Vicarii, ut pręmittitur, creati hujusmodi, per alias nostras in forma Brevis literas (10), penitus, & omnino destitueramus, & cassaveramus, ac Fratres, Moniales, & utriusque sexus personas, tam de vita communi, quam de observantia nuncupatas, Conventusque, Monasteria, & Collegia quęcunque Provincię, & Ordinis hujusmodi, Provinciali omnino subesse volueramus, & mandaveramus, prout in eisdem nostris in forma Brevis literis, quę in Capitulo Generali, immediate *Nota.* postmodum celebrato, receptę, & admissę fuerant, & de destitutione Congregationis, & literarum desuper receptione, & admissione hujusmodi in confirmationis literis nostris hujusmodi, nulla mentio facta fuerat, & tam propterea, quam nonnullis aliis de causis, de literarum nostrę confirmationis hujusmodi viribus plurimum hęsitetur, & plures ejusdem Congregationis personę, prout ipsa rerum magistra docuit experientia, ob destitutionem ipsius Congregationis a Religionis jugo declinare, & se extra Congregationem hujusmodi Religioni astringi nolle, ac ex nostris destitutionis Congregationis literis hujusmodi, non eam, quam celebramus (11) Religionis propagationem, sperari, sed inter ejusdem Ordinis de vita communi, & de observantia Fratres hujusmodi scandala, dissensiones, & discordias, pręmissorum occasione, in dies oritura timeri, nuper intellexerimus, Nos, ad quos spectat, hujusmodi dissensiones a quibusvis fidelibus, Religioni pręsertim astrictis, in quantum Nobis ex alto conceditur, tollere, eosque ad pacem, & concordiam reducere, ac eorundem Fratrum quieti, & tranquillitati invigilare, & intendere, & omnes lites, controversias, quęstiones, & odia de medio submovere, viasque pręcludere, motu proprio, & ex certa scientia nostra, singulas tam Sixti, & Alexandri Prędecessorum hujusmodi, quam nostras literas prędictas, ut sequitur, modo (12), modificationes, & limitationes, plena super omnibus pręmissis per Nos informatione habita, pręsentis scripti incommutabili edicto, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, volumus, statuimus, & ordinamus, quod Conventus, & Monasteria *Mandatum.* Provincię, & Congregationis hujusmodi, quę sub obedientia dicti Provincialis ad pręsens non existunt, in Congregatione, & sub Vicario hujusmodi, prout erant, manere debeant, & dilectus filius modernus Magister Generalis (13) dicti Ordinis electionem Vicarii Congregationis hujusmodi nuper in Civitate Turicen. (14) factam, confirmare, & quoscunque juris, & facti defectus, si qui forsan in eadem intervenerint, supplere valeat. Ac quod de cetero perpetuis futuris temporibus ipsius Congregationis Fratres in Congregatione, de per se, aut in Capitulo Provinciali, Vicarium ad triennium duntaxat a die sibi pręsentatę confirmationis computando, quo elapso, absque alio decreti, aut declarationis adminiculo, sit a suo Vicariatus officio eo ipso absolutus, duraturum, & a solo ipsius Ordinis pro tempore Generali Magistro, vel ejus ad hoc deputato Vicario confirmandum, prout antequam literę destitutionis hujusmodi emanassent, facere consueverant, eligere valeant, ipsique Vicario, Fratres, & Moniales, ac utriusque sexus personę, Conventusque, Monasteria, & Collegia quęcunque ipsius Congregationis omnino subiiciantur, in quos talem Vicarius ipse jurisdictionem, & potestatem, qualem Prior Provincialis in sua Provincia, & ei subditos, habet, & exercet, ac habere, & exercere potest, habeat, & exerceat, quodque tam Vicarius, quam Fratres, & Moniales, ac utriusque sexus personę, Conventus, Monasteria, & Collegia quęcunque Congregationis hujusmodi Capitulo, cui Fratres, & Prior Provincię pręfatę, cui tam Fratres, quam Moniales Congregationis ejusdem ordinario jure subiiciantur in omnibus, & per omnia respective subjecta esse, & eis obedire, ipsique Fratres, & Conventus Congregationis hujusmodi, sicut alii sub ejusmodi Provincialis obedientia degentes, ad Capitulum Provinciale ejusdem Provincię accedere, & convenire, ac vocem in eodem Capitulo, non tamen in Provincialis electione, habere, *Nota.* actisque, & ordinatis in Capitulo hujusmodi parere debeant, Provincialisque hujusmodi Vicarium pro tempore existentem, aut Monasteriorum Priorissas nullatenus, Priores vero Conventuales Congregationis hujusmodi, nonnisi in Capitulo Provinciali ad petitionem Fratrum suorum Conventualium juxta morem ejusdem Ordinis faciendam, a suis officiis absolvere possit. Idemque Provincialis Conventum, aut Monasterium, seu Collegium aliquod Congregationis pręfatę, nisi majori parte Fratrum, aut Monialium illius consentiente, aut populo, seu Domino Civitatis, aut loci, vel terrę, in qua, seu quo Conventus, Monasteria, aut Collegia hujusmodi fuerint, id petente, visitare, aut reformatos, seu Provincię, ad Conventus Congregationis hujusmodi mittere, seu ad illos destinare, Vicarius vero prędictus, eos, qui de cetero absque legitima licentia ad eum, & ejus Congregationem hujusmodi confugere contigerit, Provincię hujusmodi Fratres recipere nullatenus valeat, hactenus tamen in ipsa Congregatione receptos retinere, & ipsi recepti in ea manere possint. Et insuper, ut Fratribus ad studium per ipsum Vicarium destinandis, de Conventu, in quo Generale, vel particulare studium vigeat, ubi moribus, & scientia instrui valeant, juxta alias super hoc observatam consuetudinem, per ipsum Provincialem provideri debeat, etiam statuimus, & ordinamus, sicque deinceps per eos, quos singula statuta, & ordinationes, ac alia pręmissa concernunt, observari, & contra pręsentium tenorem nihil attentari debere. Ac irritum, & inane quicquid secus in contrarium quomodolibet in futurum fieri, aut attentari contigerit, decernimus, & declaramus. Non obstantibus prędictis destitutionis hujusmodi, & quibusvis aliis literis quomodolibet a Sede Apostolica emanatis, & aliis pręmissis, ac Provincię, & Congregationis Ordinis hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, consuetudinibus Provincię, & Congregationis, ac tam de observantia, quam de vita communi Fratribus, & utriusque sexus personis hujusmodi quomodolibet per Sedem Apostolicam concessis, confirmatis, approbatis, & iteratis vicibus innovatis, quibus omnibus, illorum tenores pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVII Aprilis MDXX, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Nun-*

1. *Nuncupatis.*) Consulenda *Constitutio Alexandri VI* data XXIII Maii MCCCCXCV Legitur pag. 114 hujus *IV Tomi*.
2. *Archivo*,) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 71.
3. *Perducendo*.) Præcidendo.
4. *Eslingen.*) Vulgo *Esling*, in *Suevia*.
5. *Constantien.*) In *Suevia*.
6. *Suas*.) Desiderantur istæ *Sixti IV* literæ,
7. *Literas*.) Constitutionem scilicet mox laudatam,
8. *Literis*) Quæ desiderantur:
9. *Thomam*.) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*,
10. *Literas*,) Istæ quoque desunt.
11. *Celebramus*.) Credebamus.
12. *Modo*.) Turbatus locus.
13. *Modernus Magister Generalis*.) *Garcias* scilicet de *Loaysa*.
14. *Turicen.*) *Turegen.*, vulgo *Turgavv*, in *Helvetiis*.

Anno 1520 Die 30 Augusti.

De dirimenda lite (1) Fratres inter & Inquisitorem Tolosanos.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXIII.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Archidiacono Sancti Antonii in Ecclesia Ruthonen. (3), & Sancti Salviani (4) Tolosan., ac Sancti Michaelis de Galliaco (5) Albien, Diœcesis Monasteriorum Abbatibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. HUmilibus &c. (6). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Raymundi Gosini (7) Ordinis Prędicatorum professoris, in Regno Francię, & Ducatu Aquitanię Generalis hęreticę pravitatis Inquisitoris, Apostolica auctoritate, deputati, petitio continebat, quod licet quędam domus in civitate Tolosan., domus Sanctę Inquisitionis nuncupata, Palatio Regio dictę Civitatis adjacens, cum utensilibus, & supellectilibus necessariis in eadem domo, & ejus Capella consistentibus, officiis Inquisitionis hujusmodi per eos, ad quos domus, & alia pręmissa spectabant, tradita, & perpetuo applicata, fuerantque abinde Inquisitores pravitatis hujusmodi in partibus illis ex tunc deputati in pacifica possessione, vel quasi, bonorum, utensilium, & supellectilium hujusmodi, cum tamen alias quondam Gallardus de Petra (8) dicti Raymundi in officio Inquisitoris hujusmodi inibi successor (9), prout Domino placuit diem fuisset clausus extremum, dilecti filii Prior, & Fratres domus Prędicatorum, Conventualium nuncupatorum, Tolosan., utensilia, & supellectilia, quę in domo sanctę Inquisitionis hujusmodi ipse Gallardus, dum viveret, habebat, tunc abstulerunt, ipsamque domum sanctę Inquisitionis nudare, & vacuare dimiserunt (10), idem Raymundus Priorem, & Fratres prędictos, quatenus utensilia, & supellectilia hujusmodi restituerent, & eandem domum spoliatam redintegrarent &c. Prior, & Fratres prędicti nonnulla utensilia, & alia bona eidem Raymundo restituerunt, & deinde, asserentes dicta bona, per eos eidem Raymundo restituta, ad dictam domum Prędicatorum legitime spectare, quodque idem Raymundus illa detenuerat indebite occupata, certas literas (11) a dilecto filio Magistro Generali dicti Ordinis ad dilectum filium Vicarium..... Congregationis in partibus illis, super restitutione dictorum bonorum directas, & idem Vicarius earundem literarum prętextu contra dictum Raymundum de facto, juris ordine non servato, procedens, eundem Raymundum, quatenus bona hujusmodi Priori, & Fratribus prędictis infra certum terminum tunc expressum, & sub pęnis, & censuris etiam tunc expressis, daret, per suas certi tunc expressi tenoris literas monuit, & mandavit eidem, unde idem Raymundus, sentiens exinde inter alia indebite se gravari, ad Sedem Apostolicam appellavit, sed dictus Vicarius, appellatione hujusmodi, cujus ipse non erat ignarus, & infra cujus prosecutionis tempus, de quo non modicum supererat, contempta, ad ulteriora dicitur processisse, quamvis de facto, & temere attentando. Quare pro parte ejusdem Raymundi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut appellationis prędictę, ac post, & contra illam attentatorum, & innovatorum quorumcunque, nullitatisque processus, monitionis mandatorum, & censurarum Vicarii hujusmodi, per ipsum & quoscunque alios Judices, & personas in ipsius Raymundi prejudicium circa pręmissa quomodolibet gestorum, totiusque negotii principalis, necnon quam, & quas habet, & movet, habereque, & movere vult, & intendit, contra, & adversus Priorem, & Fratres prędictos, omnesque alios, & singulos, sive communiter, vel divisim, sua interesse putantes super spolio supellectilium, utensilium, & aliorum bonorum hujusmodi, ac illorum occasione causas aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę &c, mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis Priore, & Fratribus prędictis, & aliis, qui fuerint evocandi, eidem Raymundo, si hoc humiliter petierit, accepta tamen prius ab eo cautione idonea super eo quod excommunicatus &c. duntaxat impendatis, super aliis vero auditis hinc inde propositis, etiam de negotio principali hujusmodi cognoscentes legitime, quod justum fuerit, appellatione remota, decernatis, facientes quod decreveritis &c. observari. Testes &c, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Predecessoris nostri qua inter alia cavetur, ne quis extra suam Civitatem &c, seu ne judices &c, & aliis Apostolicis constitutionibus &c. quibuscunque, aut si dicto Ordini &c. ab eadem sit Sede indultum quod interdici &c, Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo vigesimo, Tertio Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Octavo,

Mandatum.

1. *Lite*.) Consulendus *Percinus Monumen. Conventus Tolosan. Seculo IV ad an. MDXX pag.* 107.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. CXCIV fol.* 245.
3. *Ruthonen.*) *Rutenen.*, vulgo *Rodez*.
4. *S. Salviani*.) *S. Saturnini*, vulgo *S. Sernin*.
5. *S. Michaelis de Galliaco*.) Vulgo *S. Michel de Gaillac*, Ordinis *S. Benedicti*.
6. *Humilibus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
7. *Raymundi Gosini*.) Viri celeberrimi, de quo sæpius dictum fuit,
8. *Gallardus de Petra*.) Aliis *Gailhardus*, & *Gaillardus*, vir doctissimus, uti testatur *Nicolaus Bertrandus* in *Historia Comitum Tolosæ*. Ipsius sæpius meminit *Percinus* in *Monu-*

Monumentis Conventus Tolosani. Adeas *Echard* Tomo I *Scriptorum Ord. ad ann. MDXVI pag.* 32.

9. *Successor*.) Hic hallucinatus amanuensis. Legendum: *Decessor*. Enim vero *Raymundus Gosin* successit certe *Gallardo de Petra*. Id liquet ex hac ipsa Constitutione, lis erat siquidem Fratres inter & Inquisitorem, qui successerat *Gallardo de Petra*. Idem probat instrumentum quod legitur apud *Percinum in Monument. Conventus Tolosani Seculo IV ad an. MDXVI pag.* 106. Hujus tenoris est. *Reverendo Patri Fratri Johanni de Oeuis, Provinciali Congregationis Franciæ Ordinis Fratrum Prædicatorum reformatorum*. (Legendum *Provinciali Franciæ Ordinis Fratrum Prædicatorum*, uti monet Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXXIV pag. 93) *Cum ex indulto Apostolico, & per literas Sanctissimi in Christo Patris, & DD. Johannis divina providentia PP. XXII, more Romanæ Curiæ plumbatas, datas Avenioni Kalendis Novembris, Pontificatus Anno IX, his brevitatis causa omissis, præsentatio officii Inquisitoris Fidei in Tolosano Conventu residentis ad Nos toties quoties vacare contingat, confirmatio vero & institutio ad vos pertineat, & quævis alia dispositio ad eandem R. vestram Paternitatem ea prædicto indulto pertinere dignoscatur, dictum officium Inquisitoris secundum præsens tempus vacare per mortem sive decessum R. P. F. Gaillardi de Petra, quondam in facultate Theologiæ Magistri Conventus Tolosani, & prædicti officii ultimi pacifici possessoris. Hunc autem, qui mos est, insequendo tenere, & Constitutionem prædictam volentes pro posse sequi, de persona idonea & sufficienti, prout decet, Patrem Fratrem Raymundum Gossin providimus, eumque nominavimus, de cujus morum honestate, sagacitate, experientia, & aliis virtutum meritis testificamus. Rogantes vos, ut electionem approbare, & electum confirmare dignemini. In quorum fidem &c.*

10. *Dimiserunt*.) Fortassis *Præsumpserant*.

11. *Literas*.) Ejusdem Generalis Magistri quasdam alias literas hac de re scriptas ad *Tolosates* refert *Percinus in Monumen. Conventus Tolosani Seculo IV ad an. MDXX pag.* 107.

Sacelli pro Sororibus Tertii Ordinis Massiliæ (1) constituendi facultas.

Anno 1520 Die 13 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXIV.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX debito pastoralis officii &c. (3). Sane pro parte dilectę in Christo filię Catherinę de la Croix, Sororis Domus S. Catherinę de Senis, Massilien., Tertii Ordinis Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum alias quędam mulier civitatis Massilien. fervore devotionis accensa, ob singularem, quem ad eandem S. Catherinam gerebat, devotionis affectum, Domum prędictam in dicta civitate consistentem, & ad eam, legitime spectantem, & pertinentem, Religioni ejusdem S. Catherinę, & S. Francisci ęquis portionibus dividendo perpetuo donaverit, & concesserit, ac ex tunc in eadem domo sic tunc donata, duę, aut plures ipsius Religionis Sorores cum humilitate, & Religione, ac odore honę famę Altissimo famulatum exhibentes, semper fuerint, & in domo, aut civitate prędictis, nulla Capella, seu Oratorium ejusdem S. Catherinę, ad quam, seu quod ipsę Sorores pro devotionibus, & contemplationibus eorum faciendis confugiant, existat, si eidem Catherinę in ipsa Domo, seu apud illam, unam Capellam, seu Oratorium sub invocatione ejusdem S. Catherinę de Senis, in qua, seu quo, etiam Missas celebrari facere liceret, construi, & erigi faciendi, licentia concederetur, ex hoc profecto Sorores, in pręfata Domo pro tempore degentes, sublata occasione Domum prędictam pro Missis audiendis aliquando exeundi, devotioni, & contemplationi, intentiores redderentur. Quare pro parte dictę Catherinę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi in Domo prędicta, unam Capellam, seu Oratorium sub dicta invocatione, construi, & erigi faciendi, licentiam concedere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui pia personarum Religioni dedicatarum, vota, per quę animarum suarum saluti consulitur, Apostolici favoris pręsidio libenter confovemus, pręfatam Catherinam, quę apud Sedem Apostolicam constituta, &, ut asserit, Ordinem ipsum nondum professa existit, a quibusvis excommunicationis &c. censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem Catherinę in dicta Domo, seu apud illam unam Capellam, seu unum Oratorium sub dicta invocatione, in qua, seu quo, etiam ipsę Sorores, Missas celebrari facere, & audire possint, construi, & erigi faciendi auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam, & facultatem concedimus; Et nihilominus cupientes, ut Capella, seu Oratorium hujusmodi, cum constructa, seu constructum fuerit, in debita veneratione habeatur, & a Christi fidelibus congruis frequentetur honoribus, ipsique Christi fideles, eo devotius, ad illius constructionem, ac librorum, Calicum, & aliorum ornamentorum ecclesiasticorum fulcimentum manus promptius porrigant adjutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratię, conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei Misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, vere pęnitentibus, & confessis, undecunque existentibus, qui Capellam, seu Oratorium hujusmodi, postquam constructa, seu constructum fuerit, in Festo ejusdem B. Catherinę devote visitaverint annuatim, & ad pręmissa, de bonis eis a Deo collatis erogaverint, quoties id fecerint, mille dies, de injunctis eis pęnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus; ac hujusmodi Indulgentiam sub quibusvis revocationibus &c. nullatenus comprehendi, sed semper ab illis exceptam existere decernimus. Non obstantibus constitutionibus &c. quibuscunque. Volumus autem, quod si alias, Capellam, seu Oratorium hujusmodi visitantibus, & inibi manus adjutrices porrigentibus, seu de bonis, sibi a Deo collatis erogantibus, aut alias aliqua alia Indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, pręsentes literę, quoad hujusmodi Indulgentiam nullius sint roboris, vel momenti. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo, Idibus Septembris, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Supplex petitio.

Facultas.

Indulgentiæ concessio.

1. *Massiliæ*.) In *Gallo-Provincia*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CCVI fol.* 303.

3. *Officii &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Con-

Anno 1520 Die 6 Octobris.

Confraternitatis (1) SS. Rosarii privilegia, & Indulgentias innovat, firmat, & auget.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXV.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. PAstoris ęterni, qui, ut humanum genus redimeret, in ara Crucis immolari non abnuit, vices, licet immeriti, gerentes in terris, id super reliqua cordis nostri vota potissimum optamus, ut cunctos fideles quos pretiosissimi Sanguinis sui aspersione Deo Patri reconciliari curavit, quorumque regimen, & gubernationem Nobis commisit, ad salubria pietatis opera, & pręcipue ipsius Pastoris, ejusque Beatissimę, ac semper Virginis intemeratę Genitricis, apud Ipsum pro Nobis advocatę cultum, & devotionis affectum quibus immarcescibiles in cęlis thesauros recondere, & cęlestis patrię cives effici possint, frequenter invitemus, & his, quę propterea provide concessa fuisse percepimus, ut firma perpetuo, & illibata persistant, Diplomatis causa. cum a Nobis, pręsertim per seculares Principes, & alias personas Nobis, & Apostolicę Sedi gratas, & devotas, humiliter petitur, nostrę approbationis, & innovationis libenter adiicimus firmitatem, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum Priorum, & Fratrum Domus Prędicatorum Coloniensium nuper exhibita, petitio continebat, quod olim, prout in historiis (3) legitur, a Sancto Dominico quędam Confraternitas utriusque sexus fidelium, de Rosario ejusdem B. Marię Virginis nuncupata, ad honorem Angelicę salutationis instituta, & in diversis mundi partibus prędicata fuit, & sequentibus signis: sed cum ipsa Confraternitas decursu temporis fere neglecta fuisset, & in oblivionem transivisset, ac anno millesimo quadringentesimo septuagesimo quinto, Civitas, & Diœcesis Coloniensis gravibus bellis premeretur, eadem Confraternitas, ad laudem, & honorem prefatę Virginis, ut civitas, & diœcesis prędicta meritis, & intercessionibus ejusdem Virginis ab eis bellis liberaretur, in Ecclesia dictę Domus innovata, & de novo instituta (4) fuit cum certo modo orandi, videlicet, quod Confratres, & Sorores ejusdem Confraternitatis tribus diebus cujuslibet hebdomadę ad honorem Dei, & pręfatę Virginis, ac contra imminentia mundi pericula, legerent conjunctim, vel divisim toties Angelicam Salutationem, quot sunt Psalmi in Psalterio Davidico, singulis decem salutationibus hujusmodi Orationem Dominicam semel pręponendo, & modum orandi hujusmodi Psalterium, sive Rosarium ejusdem B. Virginis vulgariter appellatum. Quam quidem Confraternitatem in dicta Ecclesia de novo institutam, postmodum bonę memorię Alexander (5) Episcopus Foroliviensis tunc Apostolicę Sedis cum potestate Legati de latere per totam Germaniam Nuncius, singulari devotione permotus, & se in eadem Confraternitate recipi, atque conscribi volens, & petens, ad preces clarę memorię Federici III, Romani Imperatoris auctoritate Apostolica approbavit (6), confirmavit, & ratificavit, ac omnibus, & singulis utriusque sexus fidelibus dictę Confraternitatis confratribus, & consororibus in singulis quinque ipsius Beatissimę Marię Virginis pręcipuis festivitatibus scilicet Annunciationis, Visitationis, Assumptionis, Nativitatis, Purificationis, centum, & quoties per se, vel per alium dictum Rosarium legerent, vel legi facerent, Nota. seu Sabbatis, & festivis diebus decantationi Salve Regina, quę post Completorium in dicta Ecclesia ejusdem Beatissimę Virginis, ubi dicta Confraternitas instituta extitit, & quam Ipse Nuncius antea consecraverat, cantabatur, interessent, XL dies Indulgentiarum, concessit. Et post vero felicis recordationis Sixtus Papa IV, Prędecessor noster, accepto per eum, quod Confraternitas hujusmodi in dicta Ecclesia sic de novo instituta fuerat: voluit, & ordinavit, quod omnes, & singuli Confratres utriusque sexus, Confraternitatem prędictam servantes tam in dicta Civitate Coloniensi, quam etiam alibi ubique locorum, tunc, & pro tempore existentes, vere penitentes, & confessi, qui Orationem Dominicam, & salutationem Angelicam prędictam, modo premisso dicerent, in singulis Nativitatis, Annunciationis, Assumptionis ejusdem B. Virginis Marię festivitatibus Indulgentiam septem annorum, & totidem quadragenarum consequerentur. Et deinde, supplicationibus tunc Ducis, & Ducissę Britannię inclinatus, pręfatum Psalterium, seu modum orandi eadem auctoritate approbavit; illumque tolerandum fore, ac cunctis fidelibus eo modo orare licere decrevit, & declaravit, ac ut omnes, & singuli Christi fideles ad devotionis opera, ad dictum modum orandi, frequentius inducerentur, universis, & singulis Christi fidelibus modo prędicto orare volentibus ubilibet, ac tunc, & pro tempore existentibus, pro qualibet vice, qua sic, ut premittitur, orarent, pro qualibet quinquagena prefati Psalterii quinque annos, & totidem quadragenas de injunctis pœnitentiis in Domino relaxavit, prout in ipsis Sixti Prędecessoris literis (7) desuper confectis, quas perpetuo durare voluit, plenius continetur. Et successive pię memorię Innocentius Papa VIII, etiam Prędecessor noster, cum anno Domini MCCCCLXXXIII (8) die XIII mensis Octobris (9) quondam Bartholomęus de Comatiis de Bononia, tunc dicti Ordinis Generalis Magister, cum ejusdem Ordinis Provincialibus Capitulum Generale in alma Urbe celebraret, Bartholomęi Generalis vivę vocis oraculo, omnibus qui tunc erant, & in futurum essent de dicta Confraternitate, & per hebdomadam dicerent Psalterium B. Marię Virginis hujusmodi, plenariam omnium peccatorum suorum remissionem semel in vita, & semel in mortis articulo: ac etiam receptis per literas ad beneficia dicti Ordinis non ad quęstum, sed devotionis causa concessit, de qua concessione per literas testimoniales ipsius Bartholomęi sui secreti sigilli, seu Nota. signati usualis impressione munitas constat. Et insuper felicis memorię Raymundus (10) tit. S. Marię Novę (11) Presbyter Cardinalis, tunc per Germaniam dictę Sedis Legatus, eisdem Confratribus, & Consororibus pro quolibet Rosario centum dies Indulgentiarum perpetuo, & similiter plures, ac diversi locorum Ordinarii, singuli Indulgentiam quinquaginta dierum concesserunt, prout etiam in Raymundi Cardinalis Legati, necnon Alexandri Episcopi, & Nuncii, & Ordinariorum hujusmodi singulis desuper confectis literis (12) dicitur, plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, dilectus filius

filius nobilis Vir Johannes (13) Dux, & dilectę Nobis in Christo filię nobiles Mulieres, Maria (14) ipsius Johannis Ducis conthoralis Ducissa Juliacensis, & Montensis, ac Sibylla (15) Marchionissa Brandeburgensis dictę Marię Ducissę genitrix, necnon dilectus etiam filius Magister Johannes Ingenolzel Prępositus Ecclesię S. Victoris Coloniensis Diœcesis, literarum Apostolicarum majoris pręsidentię Abbreviator, necnon Notarius, scriptor, & familiaris, continuus commensalis noster, ob singularem, & sinceram, quam ad ipsam intemeratam Virginem ferunt devotionem, ac dicti Prior, & Confratres cupiant, omnia, & singula pręmissa etiam per nos approbari, confirmari, & innovari. Quare pro parte tam Johannis Ducis, & Marię Ducissę, ac Sibyllę Marchionissę, necnon Johannis Prępositi, quam Prioris, & Fratrum Pręedicatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissa omnia, & singula, pro illorum subsistentia firmiori, approbare, confirmare, & innovare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur piis votis illis in hac parte paterne annuentes, bujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore pręsentium Confraternitatem, & ritum, sive modum orandi hujusmodi, necnon omnes, & singulas Indulgentias, tam per Sixtum, & Innocentium Pręedecessores, quam Legatum, Nuncium, & Ordinarios, ut pręfertur, concessas, & desuper confectas literas, ac omnia, & singula in eis contenta, approbamus, confirmamus, & innovamus, ipsasque Indulgentias de novo perpetuo concedimus; & ut Johannes Dux, & Maria Ducissa, & Sibylla Marchionissa, ac Johannes Pręepositus, necnon Prior, & Fratres pręfati, necnon omnes, & singuli alii Christi fideles ad ea devotionis opera, & pręedictum modum, sive orandi ritum eo frequentius inducantur, quo exinde facilius animarum suarum salutem consequi speraverint, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi Johanni Duci, Marię Ducissę, Sibyllę Marchionissę, Johanni Pręeposito, Priori, ac Fratribus Pręedicatoribus, & eorum singulis, ac Universis, & singulis, aliisque utriusque sexus Christi fidelibus dictę Confraternitatis Confratribus, & Consororibus ubilibet existentibus, tam pręsentibus, quam futuris vere pęnitentibus, & confessis, seu confitendi propositum habentibus, qui ter in hebdomada dictum Rosarium devote oraverint, ut pręfertur, pro qualibus vice, alios decem annos, & totidem quadragenas, de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxamus: Ac quod omnes pręedicti eorum, & singuli in Pascha Resurrectionis, & Festivitatibus pręedictis, ac tribus diebus singulis festivitatum earundem pręcedentibus cuicunque Presbytero Domus Ordinis Pręedicatorum Fratrum professorum, per eorum singulos pro tempore eligendo, peccata sua confiteri valeant, ipseque Presbyter eorum Confessionibus diligenter auditis ipsos, & eorum singulos, ab omnibus, & singulis excommunicationibus, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, & promulgatis, necnon sacrilegiis, incestibus, adulteriis, pęnitentiarum injunctarum, & divinorum Officiorum, & jejuniorum omissionibus, aliisque eorum peccatis, criminibus, excessibus, delictis, etiam quantumcunque gravibus, & enormibus, in singulis etiam Sedi Apostolicę reservatis casibus, contentis in Bulla singulis annis in die Cęnę Domini legi consueta duntaxat exceptis, absolvere, & eis pro commissis pęnitentiam salutarem injungere, ac juramenta quęcunque sine alicujus pręjudicio relaxare, & vota quęcunque, ultramarinis, visitationis liminum Beatorum Petri, & Pauli pręfatorum, ac S. Jacobi in Compostella, necnon Religionis, & Castitatis Votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare libere possit, Ordinarii, & Archidiaconi loci, ac Rectorum Parochialium, & cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, quodque pro receptione, & conscriptione aliquorum Confratrum, sive Consororum in dicta Confraternitate nihil omnino temporale exigi debeat, sed sponte oblata duntaxat recipi possint, perpetuo statuimus, & ordinamus, pręsentibus, quas, illarumque effectum, & in eis contenta, sub cujusvis similium, vel dissimilium Indulgentiarum, facultatum, concessionum, & gratiarum, revocationibus, suspensionibus, vel modificationibus, etiam pro anno Jubilei, & in favorem fabricę Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, seu expeditionis contra infideles, vel alia quacunque de causa, per Nos, & Sedem pręedictam, nunc, & pro tempore factis, nullatenus comprehendi, sed illis non obstantibus dictis Christi fidelibus omnino suffragari, ipsosque illis gaudere, seu uti debere, decernimus, perpetuis futuris temporibus duraturis, non obstantibus pręmissis, & constitutionibus, ac Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Ceterum quia difficile foret pręsentes literas ad singula quęcunque loca, in quibus expediens foret, deferri, volumus, & auctoritate pręedicta etiam decernimus, quod earundem pręsentium literarum transumptis manu unius, vel plurium Notariorum publicorum, subscriptione, & sigillo alicujus Pręlati, seu personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, plena, ac tanta fides adhibeatur, & adhiberi possit, & debeat in omnibus, & per omnia, sicut ipsis originalibus, si essent in medium exhibitę vel ostensę. Nulli ergo &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo, Pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Indulgentia. Nota. Absolutio a reservatis. Juramentorum relaxatio. Votorum commutatio. Nota.

1. *Confraternitatis.*) Consulenda *Dissertatio II Tomo ultimo.*

2. *Archivo.*) In quo duplex exemplar authenticum ex autographo asservato in *Archivo Apostolico*. In *Bullario Romano* est *XLVI*. Legitur etiam apud *Confettium pag.* 139, & in *Bullario Confraternitatum Ord. Præd. pag.* 58. Exemplar authenticum habes *Lib. B. fol.* 133 ex autographo *Hispalensi*.

3. *Historiis.*) De quibus in Dissertatione mox laudata.

4. *De novo instituta.*) Vide *Constitutionem CX Sixti IV*, legitur *Tomo III pag.* 567, & ejusdem *Sixti Constitutionem CXXII*, ibidem *pag.* 576.

5. *Alexander.*) Adeas *Ughellum in Episcopis Foroliviens.*

6. *Approbavit.*) *Alexandri* literas reperies in Dissertatione mox laudata.

7. *Literis.*) Constitutionibus scilicet *CX*, & *CXXII*.

8. *Anno Domini MCCCCLXXXIII.*) Sic in exemplari *Hispalensi*, & apud *Confettium*. In *Bullario* vero *Confraternitatum Ord. Prædicatorum*, in *Bullario Romano*, & in exemplaribus authenticis supra laudatis legitur: *Anno Domini MCCCCLXXXIII, alias MCCCCLXXXIV*. Scribendum certe *MCCCCLXXXIV*. Primo siquidem, anno *MCCCCLXXXIII* vivebat adhuc *Sixtus IV* decessor *Innocentii*. Obiit *Sixtus* anno duntaxat *MCCCCLXXXIV* die *XII* Augusti. Secundo Summus Pontifex *Innocentius VIII* electus fuit eodem anno *MCCCCLXXXIV* die *XXIX* Augusti. Tertio Capitulum seu Comitia Generalia, de quibus ibi mentio, *Romæ* coacta sunt eodem anno *MCCCCLXXXIV* die *IX* Mensis Octobris. Quarto *Bartholomæus*, de quo Diploma loquitur, Generalis Magister renunciatus fuit in iisdem Comitiis anni *MCCCCLXXXIV*. Sit ergo certum, quod hæc indulgentia vivæ vocis oraculo data fuit anno *MCCCCLXXXIV*, non vero *MCCCCLXXXIII*. Id firmari potest ipsamet Epistola *Bartholomæi Comazzii* scripta *Romæ* anno *MCCCCLXXXIV* die *XV* Octobris. Tractat

de hac Indulgentia plenaria viva vocis oraculo ab Innocentio VIII Sodalibus Rosarii semel in vita, & semel in mortis articulo concessa. Extat apud *Fernandez* in *Historia Rosarii pag.* 277. Vide *Notam* quæ sequitur.

9. *XIII Mensis Octobris.*) Hic etiam erravit amanuensis, & legendum *XV Mensis Octobris.* Id constat ex Epistola mox laudata, cujus exemplar authenticum tandem reperi. Hujus tenoris est: *In Dei filio carissimis Reverendis Prioribus, Fratribus totius Ordinis Prædicatorum Frater Bartholomæus Comatias de Bononia, ejusdem Ordinis humilis Generalis Magister, salutem, & Spiritus Sancti consolationem. Notum sit vobis quod Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus Dominus noster Innocentius divina providentia Papa Octavus attendens devotioni Beatæ Virginis de Rosario, ut Confratres dictæ Confraternitatis, & qui adhuc Confratres non sunt ad Virginis obsequium propterea accendantur, hodie sua viva vocis oraculo concessit nobis, quatenus omnes utriusque sexus ubique terrarum existentes Confratres, unum sibi possint eligere Confessorem, qui eis Plenariam Indulgentiam semel in vita, & semel in mortis articulo concedat omnium delictorum suorum. Bene valete, & Dominum pro felici statu, & profectu Ordinis instanter orate. Datum Romæ in nostro Conventu S. Mariæ super Minervam die Quinta decima Octobris Anno Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Quarto.* Asservatur in Archivo Ordinis ex autographo *Hispalensi*. Et ex hoc omnino solvitur difficultas de qua dictum fuit in *Nota* præcedenti.

10. *Raymundus.*) *Perauld, Gallus*, de quo *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Alexandro VI ad an. MCCCCXCII pag.* 172.

11. *Tituli S. Mariæ novæ.*) Hoc titulo donatus est *Raymundus* anno *MCCCCXCIX* die *XXIX* Aprilis, ut notat *Bruchius* in *Diario*.

12. *Literis.*) Quas reperies in *Dissertatione II Tomo ultimo*. Nonnullas habes in *Bullario Confraternitatum Ordinis Prædicatorum*.

13. *Johannes.*) Hujus nominis *III.*

14. *Maria.*) Filia *Guillelmi* Ducis *Juliacensis &c.*

15. *Sibylla.*) Filia *Alberti* Marchionis *Brandeburgensis*. Adeas *Petrum de Streithagen in success. Princip. Juliæ, Cliviæ, Mont. &c.*, & *Vernherum Teschenmacher* in *Annal. Cliviens.* ubi de *Johanne, Maria*, & *Sibylla*.

Anno 1521 Die 27 Martii.

Declarat Conventum San-Maximinensem (1) omni jurisdictione Abbatis S. Victoris Massilien., Archiepiscopi Aquen. &c. esse exemptum (2).

CXVI.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Sanctæ Mariæ Magdalenæ loci Sancti Maximini. Ordinis Fratrum Prædicatorum, Aquen. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Cum a Nobis petitur quod justum est, & honestum, tam vigor equitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Sane pro parte vestra dilecto filio nostro Laurentio (4) tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbytero Cardinali, majori Pœnitentiario nostro, vestri parte nuper exposito, quod licet domus Sanctæ Mariæ Magdalenæ loci Sancti Maximini Ordinis Fratrum Prædicatorum, Aquensis Diœcesis, quam tunc inhabitabatis, ac Prior, & Fratres in ea pro tempore degentes, ac Ecclesia dictæ domus, quæ olim a claræ memoriæ Carolo (5) Siciliæ Rege, & Provinciæ Provinciæ Comite, suis sumptibus & expensis constructa, & ædificata, & in qua corpus ejusdem Sanctæ Mariæ Magdalenæ per eum repertum, honorifice reconditur, fuerunt a felicis recordationis Bonifatio Papa Octavo, Predecessore nostro, ab omni jurisdictione Abbatis, & Conventus Monasterii S. Victoris Massiliensis, Ordinis S. Benedicti, ad quod Ecclesia dictæ domus tunc spectabat, ac tunc, & pro tempore existentis Archiepiscopi Aquensis, & aliorum quorumlibet ordinariorum, perpetuo exempti, & sub sua, & Sedis Apostolicæ protectione suscepti fuerunt, ita ut eis etiam ratione curæ animarum Parochianorum dictæ Ecclesiæ imminentis, quam per Vicarios ad eorum nutum amovibiles exerceri facere consueverunt, nullatenus subiicerentur, & ipsius domus Prior pro tempore existens ad requisitionem, & informationem ipsius Regis, & Comitis correctionem & reformationem in Ecclesia, & domo prædictis facere teneretur, ac Prioris electio per Fratres dictæ domus de licentia, & consensu præfati Comitis fieri, & per Provincialem Provinciæ hujusmodi juxta morem dicti Ordinis, pro tempore existentem, confirmari deberet, vosque a tanto tempore citra, de cujus contrario memoria hominum non habebatur, in pacifica possessione, vel quasi, exemptionis hujusmodi fueritis, prout etiam tunc existebatis, ita quod ex tunc tam locorum, quam Ordinis prædictorum ordinarii, & superiores nullam hactenus in vos superioritatem, seu jurisdictionem, aut in eisdem Ecclesia, & domo visitationem, aut reformationem, seu correctionem exercuerint, sed solus dictæ domus Prior, vigore concessionis Bonifatii Papæ hujusmodi, easdem reformationem, & correctionem in Ecclesia, domoque prædictis facere consuevit, tamen Magister Generalis, & Provincialis Prior, & alii Superiores dicti Ordinis, qui potestatem, & jurisdictionem, ordinariam per electionem de eis factam recipiunt, & eam in personas dicti Ordinis habent, nitebantur illam in vos, qui a jurisdictione quorunlibet ordinariorum exempti fuistis, & propterea ab eorundem ordinariorum jurisdictione exempti eratis, & Priorem vobis eligebatis, & electionis per vos pro tempore factæ confirmationem, a Provinciali in illis partibus existente ex speciali indulto Apostolico hujusmodi obtinebatis, & pro qua ad Sedem Apostolicam venire nimis grave, & laboriosum erat, exercere se velle jactabant. Et ob hoc supplicatum fuit humiliter eidem Laurentio Cardinali, & Pœnitentiario, vobis super iis per Sedem Apostolicam de opportuno remedio misericorditer provideri, se idem Laurentius Cardinalis, & Pœnitentiarius hujusmodi supplicationibus inclinatus, auctoritate nostra, cujus Pœnitentiariæ curam gerebat, & de nostro speciali mandato super hoc vive vocis oraculo facto, vobis, ut contra exemptionem per dictum Bonifatium Predecessorem concessam hujusmodi, per quam ab Abbatis, Archiepiscopi, & aliorum ordinariorum quorunlibet jurisdictione vos exemit, & liberavit, per Generalem, & Provincialem Magistros, & alios quoscunque superiores dicti Ordinis molestari non possitis concessit, decernens, veris existentibus sibi expositis (6) hujusmodi, ipsos Generalem Priorem, ac Provinciales Magistros, & alios quoscunque dicti Ordinis superiores in domo, & Ecclesia Beatæ Mariæ hujusmodi, ac ipsius domus Priorem, & Fratres pro tempore existentes, nullam visitationem, correctionem, reformationem, aut aliam jurisdictionem exer-

Supplex petitio. Nota. Declaratio. Nota.

exercere posse ; vosque possessione pacifica, ac quieta exemptionis hujusmodi, in qua estis, pacifice frui & gaudere debere, & insuper vobis, quod præmissis non obstantibus, omnibus & singulis privilegiis, immunitatibus, præeminentiis, honoribus, favoribus, indulgentiis, suffragiis, gratiis, concessionibus, & indultis, dicto ordini concessis, & quibus alii dicti Ordinis Religiosi in genere utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, libere, & licite possetis, & valeretis, perinde ac si, ut præmittitur, exempti non essetis, decrevit, & indulsit, prout in quibusdam suis patentibus literis sigillo Pœnitentiariæ Apostolicæ munitis plenius dicitur contineri, quæ omnia a Nobis Apostolico petiistis munimine roborari. Nos igitur, vestris in ea parte supplicationibus inclinati, Laurentii Cardinalis, & Pœnitentiarii concessionem, decretum, & indultum hujusmodi, sicut rite, & provide emanarunt, Apostolica auctoritate confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum confirmationis, & communitionis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Primo, Sexto Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *San-Maximinensem.*) Vide Notas ad *Constitutiones III, IV. &c. Bonifatii VIII Tomo II pag.40.*

2. *Exemptum.*) Quod spectat Abbatem *S. Victoris* nullam omnino jurisdictionem habuit unquam in *San-Maximinense* Cœnobium Fratrum Prædicatorum. Archiepiscopus *Aquensis* Parochiæ Sacellum visitat ab aliquot annis. Generali autem Magistro, & *Tolosano* Provinciali sicut ceteri Conventus ejusdem Provinciæ subiicitur iste *San-Maximinensis*. Omni hominum memoria antiquior est ista Generalis Magistri jurisdictio. Provinciæ vero *Tolosanæ* juris est ab uno circiter seculo. Ideo vel maxime testificari possum, quod ab anno *MDCCVII* in numerum filiorum hujusce celeberrimæ domus, Dei O. M. beneficio, cooptatus, quid, ab illo Cœnobio condito, ipsius causa, gestum sit, non semel perscrutatus fuerim.

3. *Archivo.*) In quo Autographum. Plumbum sericis filis appenditur.

4. *Laurentio.*) *Puccio*, cujus meminit *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III pag. 337 ad annum MDXIII.*

5. *Carolo.*) Hujus nominis *II.*

6. *Veris existentibus sibi expositis.*) Quibusdam interpunctionibus hæc verba sic in ipsomet autographo distinguuntur, ut olim obreptione postulatum Diploma videatur. Hoc certe vitio ipsum laborare crediderim. Vide Notam *II.*

Ut Florentini (1) Monasterii Tertii Ordinis Sorores album Scapulare deferre possint.

Anno 1521 Die 13 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXVII.

Dilectis in Christo filiabus Priorissæ, & Sororibus Monasterii Sanctæ Catharinæ Virginis Florentin. Tertii Ordinis S. Dominici de Pœnitentia nuncupatis, sub Regula S. Augustini, & cura Fratrum Prædicatorum degentibus,

LEO PP. X.

Dilectæ in Christo filiæ, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut Nobis nuper exponi fecistis, alias vobis, & pro tempore existentibus Priorissæ, & Sororibus Monasterii vestri Sanctæ Catharinæ Virginis Civitatis Florentiæ, Tertii Ordinis S. Dominici de Pœnitentia nuncupati, sub Regula Sancti Augustini, & cura Fratrum Prædicatorum degentibus, ut ultra ipsius Tertii Ordinis regularia instituta, tria vota secundum Regulam B. Augustini hujusmodi solemniter profiteri, & emittere possetis, ab Apostolica Sede concessum, & ita hactenus observatum fuerit, & observetur, vosque numero supra octuaginta estis in dicto Monasterio collegialiter, & viridi observantia sub habitu ipsius Tertii Ordinis, ac cura Fratrum Prædicatorum regularis observantiæ, ac promissione, seu emissione trium votorum hujusmodi gratum Altissimo famulatum exhibere studeatis, ac in Civitate prædicta sint alia Monasteria dicti Tertii Ordinis, quorum Sorores eundem habitum deferentes, & collegialiter viventes, & ad questum eleemosynarum, & extra dictam Civitatem exeuntes, tria vota prædicta non emittant, ac propterea conveniens existat, ut vos ab aliis Sororibus vota ipsa non profitentibus in habitu differatis. Nos, qui earum petitiones propensiori studio caritatis prosequimur, quæ divinis obsequiis acceptius se desiderant cooptare, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, & pro tempore existentibus Priorissæ, & Sororibus dicti Monasterii vestri, ut de cetero perpetuis futuris temporibus super tunicam albam, quam nunc defertis, scapulare album, juxta morem Monialium S. Augustini sub cura, habitu, & institutis dictorum Fratrum Prædicatorum degentium, benedictum gerere, & deferre libere, & licite valeatis, ceteris observantiis vestris in aliquo non mutatis, sed in suo robore permansuris, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus præmissis, & constitutionibus, ac ordinationibus vestris, ac ipsius Ordinis vestri statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, & confirmatione Apostolica roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XIII Maii MDXXI, Pontificatus nostri Anno Nono.

Diplomatis causa.

Facultas.

1. *Florentin.*) In *Hetruria*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Florentin.* Huc etiam spectat sequens Diploma.

IN Dei filio sibi carissimis Priorissæ, Matribus, ac Sororibus, nunc, & pro tempore Collegii Sanctæ Catharinæ de Florentia Tertii Ordinis Prædicatorum Frater Thomas de Vio Cajetanus Sacræ Theologiæ Professor, ac totius ejusdem Ordinis Prædicatorum humilis Generalis Magister, & servus salutem, & Spiritus Sancti consolationem. Expositum humiliter per vos mihi fuit, qualiter desideratis vos arctiori vinculo astringere, ut commodius in via Dei proficere valeatis, vovere videlicet paupertatem, castitatem, obedientiam, & profiteri modum vivendi secundum Regulam B. Augustini. Ego vero vestris justis precibus inclinatus, ad

ad quem spectat omnes, qui nostro subsunt regimini, fovere auxilio, adjuvare suffragiis, &, quibus possum, spiritualibus fulcire præsidiis, ut ad sanctam illam cælestem Jerusalem facilius convolare possint, auctoritate Apostolica, in hac parte mihi concessa, prout apparet per literas Apostolicas in forma Brevis felicis memoriæ Julii Papæ II. Datas Romæ apud S. Petrum die quartadecima Decembris MDVIIII, Pontificatus sui Anno Septimo, mihi directas, sic incipientes, Considerantes quod multa tibi, Et infra, Et insuper mulieres prędicti Ordinis, quæ Sorores de Pœnitentia nuncupantur, & collegialiter vivunt, si tibi placuerit, & illæ hoc cupiant, ex benignitate Apostolica tria vota Religionis in manus tuas, aut illorum, quos ad hoc duxeris deputandos, emittere licite valeant. Et in aliis literis Apostolicis in forma Brevis pręfati Papæ Julii, mihi etiam directis, datis Romæ apud S. Petrum die vigesima septima Februarii MDX, Pontificatus sui Anno Septimo. Sic incipientibus. Exponi Nobis fecisti &c. Et infra, Sorores quoque de Pœnitentia S. Dominici nuncupatæ, collegialiter viventes, & volentes vovere tria Religionis vota juxta nostram concessionem, eadem auctoritate volumus, ut profiteantur expresse obedientiam tibi, & pro tempore Magistro Generali, vel alii vices Magistri Generalis gerenti, usque ad mortem, secundum Regulam Beati Augustini. Et propter hoc tamen non teneantur ad clausuram, nec ad officium divinum, magis quam ex sua Regula Tertii habitus tenentur. Et quod exemptæ tanquam dictæ Religionis membra gaudeant omnibus privilegiis active, & passive quibus Fratres Ordinis supradicti gaudent, modo privilegia illa sexui non repugnent. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis constitutionibus &c. Tenore præsentium concedo vobis facultatem, vovendi tria vota, Castitatem, & paupertatem, & obedientiam, & profitendi obedientiam secundum Regulam Sancti Augustini, volens, ut pro hac prima vice professionem emittatis in manus meas, vel alterius, cui commisero. Deinceps autem pro tempore volentes prædicta vovere, & profiteri, volo, ut profiteantur, ac voveant in manus Priorissæ, quæ erit pro tempore, vel in manus alterius, cui commissum hoc fuerit per me, vel per Magistrum Ordinis pro tempore. Statuo quoque, ut nonnisi elapso probationis anno, quem unicuique receptæ volumus per recipientes assignari, & de consensu majoris partis Capituli, in quo solas professas hujusmodi vocem habere volo, recipiatur ad dictam professionem. Forma autem Professionis hæc est, quando fit in manus Magistri Generalis. Ad honorem Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, & Beatæ Mariæ semper Virginis, & B. Dominici. Ego Soror N. coram vobis Fratre N. Magistro Generali, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Collegio Sororum, profiteor, me velle de cetero vivere secundum regulam, & formam Fratrum, & Sororum ejusdem Ordinis de Pœnitentia B. Dominici usque ad mortem. Deinde subjungat sic, & voveo Deo, & B. Mariæ semper Virgini, atque B. Dominico, & omnibus Sanctis, paupertatem, castitatem, & obedientiam. Promittendo quod tibi Fratri N. Magistro Generali Ordinis Prædicatorum, & successoribus tuis ero obediens secundum Regulam S. Augustini usque ad mortem. Si autem fiet in manu Priorissę dicat sic. Ad honorem Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, & B. Mariæ semper Virginis, & B. Dominici. Ego Soror N. coram vobis Sorore N. Priorissa Conventus S. Catharinę de Florentia de Tertio Ordine Fratrum Prædicatorum, & Conventu Sororum, profiteor, me velle de cetero vivere secundum regulam, & formam Fratrum, & Sororum ejusdem Ordinis de Pœnitentia B. Dominici usque ad mortem. Deinde subjungat, & voveo Deo, & B. Mariæ semper Virgini, atque B. Dominico, & omnibus Sanctis paupertatem, castitatem, & obedientiam, promittendo tibi Sorori N. Priorissæ Monasterii Sanctæ Catharinæ Florentiæ, vice Fratris N. Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum, quod ero tibi, & succedentibus tibi, obediens secundum Regulam Beati Augustini usque ad mortem. Et quoniam ascendentibus vobis ad altiorem gradum debet altior modus provisionis regiminis, custodiæque respondere, statuo, ut de cetero Priorissa postuletur a Capitulo hujusmodi professarum, ita quod habeat plures voces medietate omnium postulantium, & confirmetur per Magistrum Ordinis, vel Vicarium Congregationis Sancti Marci, vel ejus substitutum; vel ab eo delegatum. Cui Vicario pro tempore volo Collegium, seu Monasterium, vestrum plene subjacere in spiritualibus, & temporalibus, sicut subsunt Monasteria Monialium, districteque inhibeo, ne de cetero aliqua hujusmodi professarum intus, vel extra cum quocunque masculo, etiam Confessore, vel Prælato in quocunque loco absque societate unius saltem videntis utrumque relinquatur. Et hoc sub præcepto volo observari, ita quod non solum Soror manens cum solo masculo, sed Soror relinquens sic illam, & homo ille si est membrum Ordinis nostri in peccatum mortale incidat. Decernens, ut ordinationes per me alias approbatæ in vestro Monasterio juxta approbationis formam observentur. In contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. In quorum fidem, & robur, has fieri feci, & sigillo officii mei communivi. Florentiæ die VI Novembris Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo Quingentesimo Tertio decimo, Assumptionis meæ Anno Sexto.

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Cardinalis, Archiepiscopi, Episcopi, & Legati Dignitates, Leone X Summo Pontifice, Promotos exhibens.

CARDINALIS.

F. Thomas de Vio, Cajetanus vulgo nuncupatus ex patria, Generalis Magister Ordinis, S. R. E. Cardinalis tituli S. Sixti. *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Leone X pag. 390. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. II Tit. XXVIII pag. 29. Ughellus Tomo I Italiæ Sacræ pag. 543. Cavalerius Tomo I pag. 351 num. XL, & Tomo II pag. 214 num. I. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDVIII pag. 14,* aliique quos isti laudant, *Thomæ* siquidem, quem *Clemens VII* nuncupabat *Lumen Ecclesiæ*, meminerunt auctores omnes qui de Scriptoribus Ecclesiasticis tractarunt. Archiepiscopus, Episcopus, & Legatus fuit, ut in hac *Appendice* dicetur. Ceterum ex *Constitutione LVII Leonis X*, quæ legitur hoc in volumine *pag. 345*, liquet *Thomam* die duntaxat *I* Julii *MDXVII* S. R. E. Cardinalem renunciatum fuisse. Ordinis Generalis Magister tunc erat *Thomas de Vio, Cajetanus*. Anno 1517 Die 1 Julii.

ARCHIEPISCOPI.

F. Johannes Hispanus, ex Episcopo *Britensi*, ut in hac *Appendice* dicetur, Archiepiscopus Arborensis, in Sardinia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. VII pag. 54 ex Actis Consistor. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag. 331 num. III,* Anno 1517.

F. Thomas de Vio, Cajetanus, S. R. E. Cardinalis, Archiepiscopus Panormitanus, *Palermo*, in Sicilia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LXXI pag. 92 ex Actis Consistorialib. Leonis X,* aliique Scriptores supra laudati, Anno 1518.

F. Hieronymus Venetus, Archiepiscopus Spalatensis, *Spalatro*, in Dalmatia. *Cavalerius Tomo I pag. 333 num. XI*, ex *Plodio*, Anno circiter 1520.

F. Nicolaus a Scomberg, Archiepiscopus Capuanus, in Regno Neapolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XXIII pag. 65, ex Ughello, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 358 num. LXXII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLVII pag. 103*, aliique quos isti laudant. Apostolicæ Sedis Legatus, & S. R. E. Cardinalis fuit *Nicolaus*, ut in *Appendice ad Pontificatum Clementis VII* dicetur. Anno 1520.

EPISCOPI.

F. Thomas de Albiziis, Episcopus Calliensis, *Cagli*, in Umbria Superiori, sub Archiepiscopo Urbinatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXI pag. 151, ex Ughello, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 341 num. XXXV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXIV pag. 59.* Ad *Bethleemitanam* sedem translatus fuit, ut in *Appendice* sequenti dicetur, Anno 1513.

F. Albertus Polonus, Episcopus Aconensis, seu Ptolemaidis, vulgo *S. Jean d'Acre*, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio, *Cavalerius Tomo I pag. 348 num. XLIX, ex Feuillet in Anno Dominicano.* Anno circiter 1513.

F. Michael de Natera, Episcopus Lisiensis, seu Lissiensis, *Alessio*, in Albania, sub Archiepiscopo Durracen. Omittunt *Fontana, Cavalerius &c.* Quod Episcopus fuerit habetur ex hoc Diplomate. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli de Natera electo Lisien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Georgio Episcopo Lisien. regimini Ecclesiæ Lisien. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ipsius Georgii Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis subincat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum* Anno 1513 Die 25 Aprilis.

Fra-

Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum & Theologiæ professorem cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circunspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fidedigna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio Decimo, Septimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. CCXIX fol. 313.

Anno 1513 Die 2 Decembris. F. Dominicus de Cornaria, Episcopus Sebastensis, vel in Palæstina, sub Nazareno, vel in ora Ciliciæ, sub Tarsensi, vel in Cappadocia, sub Cæsareensi Archiepiscopo. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXXXIX pag. 293, ex Monumentis Genuensis Cœnobii S. Mariæ de Castello, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag 379 num. CX. Apud Plodium cognomento dicitur de Croatia. Ab aliis mox laudatis scriptoribus Cervera nuncupatur. Addit Fontana quod Dominicus noster Quinquagenarius vitam cum morte commutavit in patria anno MDXLVI. Et in his emendandi Plodius, Cavalerius, & Fontana, uti liquet ex hoc Diplomate. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Dominico de Cornaria electo Sebasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudam siquidem bonæ memoriæ Georgio Episcopo Sebasten. regimini ecclesiæ Sebasten. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. Postmodum vero præfata ecclesia per obitum ipsius Georgii Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio decimo, Quarto Non. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Ex Archivo Apostolico Lib. CCXIX fol. 137. De hoc Episcopo loquens Seraphinus noster Maria Cerva in nonnullis observationibus quas edidit ex monumentis archivi Ragusini, quibusque seriem Antistitum Ordinis FF. Prędicatorum illustravit, & ad me misit, hæc habet: F. Dominicus, quem Plodius putat de Croatia, & Cavalerius sub anno MDXLVI cognominat Cerveram, fuit Januensis, cognomento de Croaria, Episcopus non Sebastensis, in Armenia, aut Palæstina, ut idem ait, sed Sebatensis in Epiro, quæ Ecclesia Suffraganea est Antibarensis Ecclesiæ & vulgo dicitur Vescovo di Sabbato: patet ex Bullis consecrationis Ecclesiarum S. Crucis Gravosii, & S. Nicolai Insulæ Mediæ in nostra Congregatione (Ragusina, cujus ipse R. P. Seraphinus Maria Cerva Vicarius Generalis fuit) quas anno MDXVII dicavit. Nota quod in Constitutione mox exscripta Dominicus noster non Sebatensis, nec Sabbatensis, sed Sebastensis Episcopus dicitur.

Anno circiter 1514. F. Johannes Veri, Episcopus Philadelphien., in Asia, sub Antiocheno Patriarcha. Hujus Episcopi meminit Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 25 Indicis Episcoporum, ubi hæc habet: Johannes Veri, ortu & professione Rotomagensis, Episcopus Philadelphiensis in partibus, abiit Rotomagi anno MDXIV. De eo dicebatur: Quicquid ignoravit, nemo nescivit. Ejusdem meminit Echard ad annum MDXIV pag. 29.

Anno 1514. F. Augustinus Justinianus, Episcopus Nebiensis, Nebbio, in Corsica, sub Archiepiscopo Genuensi. Ughellus in Episcopis Nebien. Tomo IV Italiæ Sacræ pag. 1013. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXVI pag. 246. Cavalerius Tomo I pag. 355 num. LXV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXXVI pag. 96.

Anno 1514. F. Moyses, Episcopus Kioviensis, seu Chioviensis, Kiow, in Volhinia, sub Archiepiscopo Leopoliensi. Simon Okolski in Russia Florida pag. 59, ex actis Provinciæ Poloniæ Luceoriæ celebratis. Dominicus Frydrychowitcz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag. 229. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCIX pag. 209. Cavalerius pag. 327 num. CCCLXXII.

Anno 1514 Die 15 Maii. F. Johannes de Witte, Brugensis, alumnus tamen Vallisoletani Cœnobii, Episcopus Salubriensis, seu Salubrien., Salabrien. &c., Selivree &c., in Thracia, sub Archiepiscopo Heracleensi. Quod Johannes noster Cubensis Episcopus fuerit, passim docent auctores, ut in Appendice ad Pontificatum Clementis VII dicetur, verum nullus, quem legerim, ipsum præficit Ecclesiæ Salubriensi. De hoc in sequentibus Diplo-

Diplomatibus. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Witte Electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Johanne Episcopo Salubrien. regimini Ecclesiæ Salubrien. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Johannis Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit Pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ejusdem ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne ecclesia ipsa longæ vacationis exponatur incommodo &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, in Presbyteratus ordine constitutum, & dilectæ in Christo filiæ nostræ Leonoræ Archiducissæ Austriæ, & Ducissæ Burgundiæ, ac ejus Sororum Confessorem, cui apud nos de religionis zelo, literarum scientia, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Volumus autem, quod postquam præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Salubrien., Pontificalia officia nequeas exercere. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo, Quartodecimo Idus Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. XLIX fol. 271. In alio sic legitur. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni de Witte Ordinis Fratrum Prædicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta clementia, ne provisiones per eam de Cathedralibus ecclesiis pro tempore factæ possint quomodolibet impugnari, sed personæ ad eas promovendæ illis puro corde, & sincera conscientia præsidere valeant, remedia, prout convenit, adhibet opportuna. Cum itaque nos hodie ecclesiæ Salubrien. ad præsens certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio Apostolica auctoritate providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere, intendamus, nos, ne provisio, & præfectio prædictæ, si forsan aliquibus sententiis, & censuris ecclesiasticis ligatus sis, valeant invalidæ reputari, providere volentes, teque a quibuscunque excommunicationis &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædictæ, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ suum sortiantur effectum, auctoritate prædicta tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore nunciamus, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quartodecimo, Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. XLIX fol. 273. Aliud hujus tenoris est. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Ordinis Fratrum Prædicatorum Professori Electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Salubrien. Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Nos igitur ad ea quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi, ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus, vel tribus catholicis Episcopis similem gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito Juramento, juxta formam præsentibus annotatam, munus prædictum auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus earundem præsentium tenore facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum Episcopum dicto Juramento, idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes a Pontificalis officii, & tam ipse quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum, suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus quod formam a te tunc præstiti Juramenti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas tuo sigillo signatas per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Irachien. (Heracleen.) cui præfata ecclesia Metropolitico jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem Juramenti quod præstabis hæc est. Ego Johannes electus Salubrien. &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quartodecimo, Decimo septimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. XLIX fol. 272. Eadem de re datum sequens Diploma. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Ordinis Fratrum Prædicatorum professori electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam geris ecclesiam promeretur, ut votis tuis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hodie siquidem ecclesiæ Salubrien., tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, Apostolica auctoritate, duximus providendum præficiendo te eidem ecclesiæ in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis in quibus voluimus, quod quamprimum literas ipsas haberes expeditas ad præfatam ecclesiam Salubrien. accederes, & resideres personaliter apud illam, quodque extra tuas Civitatem, & Diœcesim Salubrien. Pontificalia officia exercere nequires, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, tu qui dilectæ in Christo filiæ nobilis mulieris Leonoræ Archiducissæ Austriæ, & Ducissæ Burgundiæ, ac ejus Sororum Confessor existis ad ecclesiam Salubrien. præfatam, quæ in partibus infidelium consistit, absque periculo personæ tuæ commode nequeas te conferre, & apud illam personaliter residere, nos volentes te præmissorum intuitu favoribus prosequi

gra-

gratiosis, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi quod ad ecclesiam Salubrien. prædictam accedere, & apud illam personaliter residere minime tenearis, quodque, postquam munus consecrationis rite susceperis, in quibusvis Civitatibus, & Diœcesibus in Dominio dilecti filii nobilis viri Caroli Ducis Burgundiæ consisten. etiam in præsentia ejusdem Ducis, & præfatæ Leonoræ ejus consortis, & expressa ordinariorum locorum licentia, si ad hoc requisitus fueris, hujusmodi Pontificalia officia exercere libere, & licite valeas, voluntate nostra prædicta, ac constitutionibus &c. nequaquam obstantibus, auctoritate prædicta tenore præsentium de specialis dono gratiæ indulgemus. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quartodecimo Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. XLIX fol. 272.

Anno 1514 Die 20 Novembris. F. Didacus Fernandez, Episcopus Sardonen., fortassis Sardensis, in Illyrico, sub Archiepiscopo Antibarensi. Mirum, quantum de hoc Episcopo laborent nostrates. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCLIV pag. 329 ipsum constituit Aerdimiensem Episcopum in Anglia. Hac de re laudat Fernandez, & Plodium. Cavalerius vero Tomo I pag. 348 num. L ipsum cognominat Ernandez, & Episcopum Sardiniæ, vel potius, inquit, in Sardinia Italiæ Insula, fuisse docet. Successit cuidam Georgio, ut ex hoc Diplomate liquet. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Didaco Fernandez electo Sardonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Georgio Episcopo Sardonen. regimini ecclesiæ Sardonen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Georgii, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto decimo, Duodecimo Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Lib. LXXI fol. 45.

Anno 1514 Die 18 Decembris. F. Henricus Leucker, Episcopus Aconensis, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. Omittitur a Fontana, Cavalerio &c. De ipso sequens Diploma. Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Henrico Leucker electo Aconen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem ecclesia Aconen., tunc certo modo Pastoris solatio destituta nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. duximus reservandam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ, celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda post deliberationem quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ Lectorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quarto decimo, Quinto decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno Secundo. Ex Archivo Apostolico Libro CXCIII fol 220.

Anno 1515. F. Johannes Hispanus, Episcopus Briten., fortassis Britinien., Britonien., & Bretonien. Urbs fuit Hispaniæ Tarraconensis, cui nunc successit Mindonensis Sedes, sub Archiepiscopo Compostellano. Cavalerius Tomo I pag. 331 num. III, ex Fontana qui Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXXVIII pag. 138 ipsum vocat Episcopum Beinten., & in Monumen. Dominican. Parte IV Cap. XIV ad an. MDXVII pag. 423 ipsum dicit Episcopum Briten. citat Fontana Acta Consistor. Leonis X. Ad Archiepiscopatum Arborensem translatus fuit Johannes, ut in hac Appendice videre est.

Anno 1515 Die 1 Junii. F. Alvarus Osorius, ex Marchionibus Asturicen. oriundus, Episcopus Asturicensis, Astorga, in Hispania Tarraconensi, tunc sub Bracarensi, nunc sub Archiepiscopo Compostellano. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LX pag. 133, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 358 num. LXXI. Hac de re variæ datæ constitutiones, quibus liquet, quod Alvarus constitutus fuit Episcopus anno duntaxat MDXV, non

non autem *MDXIII* vel *MDXIV*, uti docet *Cavalerius*. Ex his autem Constitutionibus duas transcribo. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecta filio Alvaro Osorio Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolicæ Sedis consueta clementia, ne dispositiones per eam de Cathedralibus ecclesiis pro tempore factæ valeant quomodolibet impugnari, sed personæ ad eas promovendæ illis puro corde, & sincera conscientia præsidere possint, remedia, prout convenit, adhibet opportuna. Cum itaque nos hodie, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, ecclesiæ Astoricen. ad præsens certo modo Pastoris solatio destitutæ de Fratrum eorumdem consilio providere, teque illi in Episcopum, & Pastorem præficere intendamus, nos ne si forsan aliquibus sententiis, censuris, & pœnis ecclesiasticis ligatus existis, provisio, & præfectio prædictæ possent, propterea quomodolibet impugnari, providere volentes, te a quibusvis excommunicationis &c. ad hoc duntaxat, ut provisio, & præfectio prædicta, ac singulæ literæ Apostolicæ desuper conficiendæ, suum sortiantur effectum, auctoritate Apostolica tenore præsentium absolvimus, & absolutum fore nunciamus, non obstantibus constitutionibus &c. contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostræ absolutionis, & nunciationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quintodecimo, Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XLIX fol. 82*. In alia sic legitur. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alvaro Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professori electo Astoricen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum nos pridem ecclesiæ Astoricen. certo modo Pastoris regimine destitutæ, de persona tua nobis, & Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorundem consilio, auctoritate Apostolica duxerimus providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, nos igitur ad ea, quæ ad tuæ commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite gratiam, & communionem habentibus, munus consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistiti, ut recepto prius per eum nostro, & Romanæ ecclesiæ nomine a te fidelitatis debitæ solito juramenta juxta formam præsentibus annotatam munus prædictum, auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam, & liberam concedimus, earundem præsentium tenore, facultatem. Volumus autem, & auctoritate prædicta statuimus, & decernimus, quod si non recepto a te per ipsum, dicto juramento idem Episcopus munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumpseritis, dictus Antistes ab exercitio, Pontificalis officii, & tam ipse, quam tu ab administratione, tam spiritualium, quam temporalium ecclesiarum vestrarum suspensi sitis eo ipso. Præterea volumus, quod formam hujusmodi a te tunc præstiti juramenti, nobis de verbo ad verbum per tuas patentes literas, tuo sigillo signatas, per proprium nuncium quantocius destinare procures, quodque per hoc venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Bracaren., cui præfata ecclesia Metropolitico Jure subesse dignoscitur, nullum in posterum præjudicium generetur. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est. Ego Alvarus Electus Astoricen. ab hac hora in antea fidelis, & obediens ero Beato Petro, Sanctæque Apostolicæ Romanæ ecclesiæ, & Domino nostro Domino Leoni PP. X, suisque successoribus canonice intrantibus. Non ero &c. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quintodecimo, Quarto Non. Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XLIX fol. 82*. Ceteras prætermitto. Ipsis *Alvarus* commendatur *Johannæ* Reginæ *Castellæ*, & *Legionis*, Archiepiscopo *Bracarensi*. Capitulo *Asturicensi*, Clero Civitatis, & Diœcesis *Asturicen.*, Populo earundem Civitatis, & Diœcesis, ac Vassallis *Astoricensis* Ecclesiæ. Hæc sex Diplomata asservantur in Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. XLIX fol. 80, & 81*. Nota quod in istis sex Constitutionibus *Alvarus* dicitur successisse cuidam *Sanctio*.

F. Alvarus, Episcopus Sylvensis, in Algarviis, sub Archiepiscopo Eborensi. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 997.* Anno circiter 1515.

F. Antonius Sermentis, Episcopus Cracoviensis, in Polonia, sub Archiepiscopo Gnesnensi. Omittunt *Fontana*, *Cavalerius &c.* Episcopus certe renunciatus est hocce Diplomate. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Antonio Sermentis Electo Cracovien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Dudum siquidem ecclesia Cracovien., tunc certo modo Pastoris solatio destitutæ &c. nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ &c. duxerimus &c. reservandam. Postmodum vero præfata ecclesia &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circunspectione, alisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quintodecimo, Duodecimo Kal. Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCXXII fol. 302*. Anno 1515 Die 20 Junii

Anno 1517 Die 11 Februarii. F. Georgius de Acrea, Episcopus Landaven., *Landaff*, in Anglia, sub Archiepiscopo Cantuariensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XXX pag.* 123, *ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.* 363 *num. LXXXIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 28, aliique, quos isti laudant, emendandi tamen, variis enim laborant erroribus. *Lopez* & *Fontana* vocant ipsum *Gregorium*, ex ipsis cognomento est *de Atheca*, & *Andafensi* præficitur Ecclesiæ. *Feuillet* ipsum constituit Episcopum *Antapensem*. *Souegius* in *Anno Dominicano* die *XVIII* Junii ipsum dicit Episcopum *Asaphensem*. A *Cavalerio* cognominatur *de Attica*, ab *Echard* dicitur *Athoqua*. Nec etiam inter ipsos convenit de anno quo *Georgius* renunciatus fuit Episcopus. Huc spectat sequens Diploma. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Georgio de Acrea electo Landaven., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Millone Episcopo Landaven. regimini ecclesiæ Landaven. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Millonis, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, professorem, ac carissimo in Christo filio nostro Henrico Angliæ Regi grato, ac carissimæ in Christo filiæ nostræ Catherinæ Angliæ Reginæ Confessorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sextodecimo, Tertio Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCXXII fol.* 220.

Anno circiter 1517. F. Johannes Maria Canigianus, seu Cangianus, Florentinus, generis nobilitate clarus, Episcopus Hipponensis, in Africa. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXCI pag.* 203, *ex Monumen. Vallis Umbrosæ. Cavalerius Tomo I pag.* 330 *num.* 1. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXV pag.* 31, & *pag.* 997. Anno *MDXIV* Vicarius Generalis fuerat Congregationis *S. Marci*, & ab anno *MDXV* Abbas Generalis Monachorum *Vallis Umbrosæ* constitutus erat. Hinc in Actis Capituli Generalis Ordinis Fratrum Prædicatorum *Neapoli* coacti anno *MDXV* legitur: *Item acceptamus ad beneficia Ordinis, & suffragia R. P. F. Johannem Mariam Canigianum ex nostro Ordine per SS. Dominum nostrum in Abbatem Generalem Ordinis Vallis Umbrosæ assumptum.*

Anno 1518. F. Johannes Lamberti, Gallus, Doctor Parisiensis, Episcopus Berrhœensis, vulgo *Veria*, Turcis, *Boor*, in Macedonia, sub Archiepiscopo Thessalonicensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCVLV pag.* 325, *ex Actis Consistorial. Leonis X. Cavalerius pag.* 332 *num. IX.* Nota quod *Andegavensis* Episcopi Suffraganeus, seu Vicarius fuit *Johannes Lamberti*.

Anno 1518. F. Thomas de Vio Cajetanus, S. R. E. Cardinalis, Episcopus Cajetanus, in Regno Neapolitano, sub S Sede. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXVI pag.* 149, aliique Scriptores supra laudati.

Anno 1518. F. Nicolaus Melchioris, Episcopus Cyrenensis, *Cerines*, in Insula Cypro, sub Archiepiscopo Nicosiensi. Suffraganeus, seu Vicarius Episcopi *S. Pontii Tomeriarum*, & Administrator *Neritonensis* Ecclesiæ fuit *Nicolaus* noster. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXVI pag.* 185, *ex Actis Consistorialibus Leonis X. Cavalerius Tomo I pag.* 354 *num. LXII.*

Anno 1518. F. Albertus de Natis, Panormitanus, Episcopus Nicopolitanus, vulgo *Nicopoli*. Nota quod ejusdem nominis variæ sunt Episcopales Ecclesiæ, uti dictum fuit *Tomo II hujusce Bullarii pag.* 530. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXII pag.* 248, *ex Actis Consistorial. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag.* 349 *num. LIII.* Refert *Cavalerius* epitaphium *Alberti*, cujus hæc verba: *D. Albertus Ordinis Prædicatorum Episcopus Nicopol. Vicarius Panormi, & Montisregalis, obiit XXVII Maii MDXXXI.* Addit *Fontana*, quod Suffraganeus, seu Vicarius Ecclesiæ *Melphitanæ* fuerat.

Anno 1518. F. Gundisalvus Amonin, Episcopus Hierapolitanus, in Phrygia, sub Archiepiscopo Synadensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXCVI pag.* 204, *ex Actis Consistorial. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag.* 331 *num. IV.* Archiepiscopi *Bracarensis* Suffraganeus, seu Vicarius fuit *Gundisalvus*.

F. Jo-

F. Johannes Kiperia, Episcopus Calipolensis, seu Callipolen., vulgo *Gallipoli*, Turcis *Geliboli*, in Tracia, sub Archiepiscopo Heracleensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Quod Episcopus fuerit, habetur ex hoc Diplomate. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Kiperia Electo Calipolen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dudum siquidem ecclesia Calipolen. tunc certo modo Pastoris solatio destituta &c. nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficienda ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum acceptæ eidem ecclesia de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo, decimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.* Ex Archivo Apostolico *Libro CCXXIV fol. 252.*

Anno 1518 Die 23 Julii.

F. Johannes Parisoti, Episcopus Hierapolitan., in Arabia, sub Archiepiscopo Petraeensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXCVI pag. 204, ex Actis Consistor. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag. 331 num. VII.* Suffraganeus, seu Vicarius fuit Archiepiscopi *Lugdunensis*. Ceterum successit cuida *Sinchardo*, non autem *Gundisalvo Amonin*, uti censent *Cavalerius*, & *Fontana*, in hoc emendandi ex sequenti Diplomate. Nota quod *Johannes* iste fuit Episcopus *Hierapolitanus* in *Arabia*, *Gundisalvus* autem præfuit *Hierapolitanæ* Sedi *Phrygiæ*. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Johanni Parisoti electo Hierapolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Sinchardo Episcopo Hierapolitan., regimini ecclesiæ inopolitan.* (Hierapolitan.) *præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Sinchardi Episcopi, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem ipsius ecclesiæ celerem, & felicem, ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficienda ipsi ecclesiæ, personam, utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Theologiæ professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilia, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimonono, Septimo Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo,* Ex Archivo Apostolico *Lib. CCXX fol. 92.*

Anno 1519 Die 26 Octobris.

F. Thomas de Cypriano, Episcopus Venusinus, *Venosa*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Acheruntino, & Materano. *Cavalerius Tomo I pag. 331 num. V, ex Plodio*, & *Seraphino Razzio*.

Anno 1519.

F. Johannes Letexerot, Gallus, Doctor Parisien., Episcopus Citrensis, *Chitro*, in Macedonia, tunc sub Archiepiscopo Thessalonicensi, nunc Metropolis est. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLXXIV pag. 170, ex Actis Consistor. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag. 331 num. VI.* Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi *Cenomanensis*.

Anno 1519.

F. Ludovicus de Vivaldis, Episcopus Arbensis, in ejusdem nominis Insula Dalmatiæ, sub Archiepiscopo Jaderensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XLVII pag. 129, ex Actis Consistorial. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag. 333 num. X. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXIX pag. 41, & in addendis pag. 997.*

Anno 1519.

F. Guillelmus Parvi, Conventus Rotomagensis alumnus, Episcopus Trecensis, *Troyes*, in Gallia, sub Archiepiscopo Senonensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXCV pag. 311, ex Actis Consistor. Leonis X, & Gallia Christiana. Cavalerius Tomo I pag. 356 num. LXVI. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXXVI pag. 100. Ludovico XII*, & *Francisco I* fuit a confessionibus *Guillelmus*

Anno 1519.

noster, vir ætate sua celeberrimus. Ad Ecclesiam *Silvanectensem* translatus fuit, ut in *Appendice ad Pontificatum Clementis VII* dicetur.

Anno 1519. **F.** Julianus Garces, aliis Garges, alumnus Cæsaraugustani Conventus, Episcopus Angelopolitanus, vulgo *Puebla de los Angeles*, in America Septentrionali, sub Archiepiscopo Mexicano. *Fontana Teatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXL pag. 156, ex Actis Consistor. Leonis X, Fernandez, & Ægidio. Cavalerius Tomo I pag. 367 num. XCII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLVII pag. 131.* Nota quod *Angelopolitana* Sedes vocatur etiam *Carolensis* ex *Carolo V*. Ab *Indis* dicitur *Taxcalensis*, seu *Tlascalen.*

Anno 1520. **F.** Valerianus de Argo, Episcopus Litterensis, *Lettere*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Amalphitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXL pag. 217, ex Regestis Garsiæ de Loaysa Generalis Magistri Ordinis, & Ughello. Cavalerius Tomo I pag. 334 num. XVI.*

Anno 1520 Die 8 Augusti. **F.** Willelmus Hogeson, Episcopus Darien., seu Derien., & Derrien., vulgo *Derry*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Armachano. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* vel dicendum, quod unus est ex duobus sequentibus. Hocce Diplomate renunciatus fuit Episcopus. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Willelmo Hogeson Electo Darien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Sane ecclesia Darien. tunc certo modo Pastoris solatio destituta &c. nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum in Theologia Baccalaureum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem dictæ ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & dictæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo, Sexto Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Octavo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CLXXV fol. 185.*

Anno 1520. **F.** Guillelmus Agieton, Gallus, Episcopus Danensis, *Dagno*, in Dalmatia, sub Archiepiscopo Antibarensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXVII pag. 185, ex Actis Consistor. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag. 333 num. XIII. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag. 414.* Episcopi *Vintoniensis*, Suffraganeus, seu Vicarius fuit *Guillelmus*.

Anno 1520 Die 8 Augusti. **F.** Guillelmus Noa, Episcopus Auren., seu Aruen., in Thracia, sub Archiepiscopo Trajanopolitano, uti docet *Cavalerius* mox laudandus. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. LIV pag. 131, ex Actis Consistorial. Leonis X*, in quibus sic legebat: *Die Mercurii VIII Augusti* (MDXX) *Fr Guillelmus Noa fit Episcopus Auren., sive Aruen. in partibus infidelium, concessitque Pontificalia S. D. N. in Civitate, & Diœcesi Cantuarien. tantum, & quod non tenetur accedere. Cavalerius Tomo I pag. 334 num. XV. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag. 414.* Suffraganeus, seu Vicarius fuit *Cantuariensis* Archiepiscopi.

Anno 1520. **F.** Vincentius Sealona, Episcopus Polatensis, *Pulati*, in Albania, sub Archiepiscopo Antibarensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCLXXIII pag. 267, ex Actis Consistorial. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag. 334 num. XIV.*

Anno 1520 Die 5 Decembris. **F.** Vincentius Piraza, Episcopus S. Mariæ del Antiqua, seu Antiquarensis, Anticarien., & Guaxacanus, sub Archiepiscopo Mexicano, in America Septentrionali. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. XXXVII pag. 125, ex Actis Consistorial. Leonis X, & Regestis Cancellariæ Apostol. Cavalerius Tomo I pag. 334 num. XVII.* Quod autem movet *Cavalerius*, dubium solvitur sequenti Diplomate, nec enim *Paulus III* Sedem *Antiquarensem* creavit, sed *Mexicanæ* Metropolis suffraganeam constituit. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Vincentio Piraza Electo Sanctæ Mariæ del Antiquæ, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane ecclesiæ Sanctæ Mariæ del Antiqua, quæ de jure patronatus Regis Castellæ, & Legionis pro tempore existentis de speciali Apostolico privilegio, cui non est hactenus in aliquo derogatum existit, & cui bonæ memoriæ Johannes Episcopus, dum viveret præsidebat &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Johannis, qui extra Romanam Curiam debi-*

debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ, personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, , cui, de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, & Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. ita quod præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo, Non. Decembris, Pontificatus nostri Anno Octavo. Ex Acchivo Apostolico *Lib. CCXXV fol.* 301.

F. Bernardus de Mesa, ex Episcopo *Tripolitano*, ut in *Appendice ad Pontificatum Julii II* dictum fuit, Episcopus Elenensis, in Comitatu Ruscinonensi, sub Archiepiscopo Tarraconensi. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 25. — Anno circiter 1520.

IDem F. Bernardus de Mesa, ex Episcopo *Elenensi* Episcopus Pacensis, seu Pax-Augustensis, & Badajocensis, vulgo *Badajox*, in Hispania, sub Archiepiscopo Compostellano *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXLV pag. 256, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 338 num. XXVI.* Ad Episcopatum *Cubensem* translatus fuit, ut in sequenti *Appendice* dicetur. — Anno circiter 1520.

F. Antonius Abula, Hispanus, Episcopus Canariensis, in ejusdem nominis Insulis, sub Archiepiscopo Hispalensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXIX pag. 153, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 333 num. XII.* — Anno 1520.

F. Petrus de Corduba, Hispanus, Episcopus Reonensis, in Græcia, sub Archiepiscopo Atheniensi *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXCI pag. 279., ex Actis Consistor. Leonis X. Cavalerius Tomo I pag. 335 num. XX.* — Anno 1520.

F. Johannes Quinus, Episcopus Limericensis, in Hibernia, sub Archiepiscopo Cassiliensi. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcopor. pag. 29, ex Varæo, Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXXXV pag. 215, ex Actis Consistorial. Clementis VII. Cavalerius Tomo I pag. 339. num. XXVII. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 422. Nota quod inter Scriptores istos de anno non convenit. *Fontana* siquidem, *Cavalerius*, & *de Jonghe* censent, *Johannem* anno *MDXXV* Episcopum renunciatum fuisse. — Anno 1521.

F. Jacobus Calatayud, Episcopus Sanctarien., seu Therasien., vulgo *Santorini*, & *Santerini*, Gallis *Saint Erin*, nautis *S. Helena*, in ejusdem nominis Insula maris Ægæi, sub Archiepiscopo Nicosiensi. *Fontana Monumen. Dominican. Parte IV Cap. I ad annum MDXXI pag. 431. Cavalerius Tomo I pag. 335 num. XIX.* — Anno 1521.

F. Benedictus de Nobilibus, Lucensis, Episcopus Acciensis, in Corsica, sub Archiepiscopo Genuensi. *Ughellus in Episcop. Accien. Tomo IV Italiæ Sacræ pag. 909. Cavalerius Tomo I pag. 374 num. CIV.* Ipse est quem *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. VII pag.* 114 vocat *Bernardinum de Luca ex Buccaurata familia.* — Anno 1521.

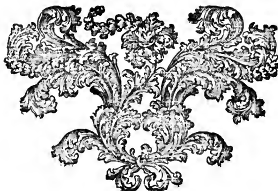
F. Ludovicus Galteri, Episcopus Termopilen., seu Termopylen., & Termopolen., vulgo *Stelos, Terremoto*, & *Bocca di Lupo*, in Thessalia, sub Archiepiscopo Larissæo. Omittunt *Fontana, Cavalerius &c.* Ipsius meminit sequens Diploma. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Ludovico Galteri Electo Termopilen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Divina disponente clementia &c. Sane ecclesia Termopilen. certo modo Pastoris solatio destituta &c. nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ duximus &c. reservandam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem, & felicem &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Frotrum Prædicatorum, & Theologiæ Professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio,* — Anno 1521 Die 2 Octobris.

aucto-

auctoritate Apostolica providemus, teque illi praeficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiae, tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque praeter aeternae retributionis &c. nostram, & Apostolicae Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Vigesimo Primo, Sexto Non. Octobris, Pontificatus nostri Anno Nono. Ex Archivo Apostolico *Lib. CCXXV fol.* 20.

LEGATUS.

Anno 1518. F. Thomas de Vio Cajetanus, S. R. E. Cardinalis, Legatus a Latere in Germaniam missus. *Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II Tit. I pag. 345 num. XIII. Ciaconius*, aliique Scriptores supra laudati. Vide *Constitutionem LXXXII Leonis X*, Legitur *pag.* 363 hujus *IV* Tomi.

ADRIA-

ADRIANUS VI.

Belga absens electus (a) est Die IX Januarii MDXXII. Pontificatum suscepit eodem anno Die XVI Februarii. Coronatus (b) fuit Die XXXI Augusti ejusdem Anni. Obiit (c) anno MDXXIII, Die XIV Septembris. Sedit ab electione annum I, Menses VIII, Dies VI: a suscepto autem Pontificatu annum I, Menses VI, Dies XXX.

(a) *Blasius Ortizius in Itinerario Adriani VI.*
(b) Idem.
(c) Ex *Adriani* Epitaphio.

Fratres Mendicantes in Indias mittit (1), ipsos variis ornat privilegiis, & ne quis eos itinere prohibeat, excommunicationis pœna proposita, cavet (2).

Anno 1522 Die 9 Maii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

I.

Carissimo in Christo filio nostro Carolo (4) Romanorum, & Hispaniarum Regi Catholico, in Imperatorem electo (5).

ADRIANUS PP. VI.

Carissime in Christo fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Xponi nobis fecisti tuum flagrans desiderium ad augmentum Christianę Religionis, conversionemque infidelium, illorum pręsertim, qui, Christo duce, tuę ditioni sunt subjecti in partibus Indiarum, a Nobisque instanter petiisti, ut ad effectum hujusmodi augmenti, & conversionis, & delatę gubernationis animarum, quas Redemptor noster, sui pretiosi Sanguinis commercio redemit, provideremus, quatenus ex omnibus Religionibus Fratrum Mendicantium, pręsertim Fratrum Minorum regularis observantię, aliqui ad pręfatas partes Indiarum, auctoritate nostra transmitterentur, aliasque in pręmissis provideatur, sicut in petitione Nobis desuper oblata plenius continetur. Nos autem, qui ex injuncta Nobis cura pastorali ad ea, que attinent ad salutem animarum intendere super omnia tenemur, qui ferventissimum zelum tuę Cęsareę Majestatis, ad augendam Rempublicam Christianam a teneris annis plenissime agnovimus (6), tam sanctum, ac laudabile opus in Domino commendantes, & desuper providere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tenore pręsentium, volumus, ut omnes Fratres Ordinum Mendicantium, pręsertim Ordinis Minorum regularis observantię a suis Pręlatis nominati, qui divino spiritu ducti, ultro, ac sponte voluerint ad partes Indiarum pręfatarum, ac convertendorum, & instruendorum in fide prędictorum Indorum causa, se transferre, libere, & licite possint, & valeant, dum tamen sint talis sufficientię in vita, & doctrina, quod tuę Cęsareę Majestati, aut tuo Regali Consilio, sint grati, ac tanto operi idonei, super quo conscientias suorum Superiorum, qui nominare, & licentiare habent, oneramus, ac ut in tam sancto opere, meritum obedientię non desit, omnibus, qui, ut pręfertur, nominati fuerint, & se sponte obtulerint, ad meritum obedientię pręcipimus, ut pręfatum iter, & opus, exemplo Discipulorum Christi Domini nostri exequantur, pro certo sperantes, ut sicut in labore eos imitati fuerint, ita, & in pręmio eis sociabuntur, pręfatisque Fratribus nostram Apostolicam benedictionem libentissime ex nunc impertimur. Sed ne forte numerus Fratrum hujusmodi sit tantus, ut pariat confusionem, volumus, ut tua Sacra Majestas, aut tuum Regale Consilium assignet, & pręfigat numerum Pratrum mittendorum, tales autem Fratres, sic nominatos, seu licentiatos ab eorum Superioribus, stricte pręcipimus sub excommunicationis pęna ipso facto incurrenda, ne aliquis inferior audeat aliqualiter impedire, etiam si pro tunc essent in officiis Confessionis, Prędicationis, Lectionis, Guardianatus, Custodiatus, Ministeriatus, Provincialatus, aut Commissariatus Generalis, quibus non obstantibus transire possint, & debeant. Verum, ne pręfati Fratres, sint velut oves absque pastore, statuimus, & ordinamus, ut ex se ipsis, valeant, & debeant eligere, duos, vel tres, aut plures, qui in dictis terris eis pręsint, eo modo, quo eisdem, seu eorum majori parti, melius visum fuerit. Qui sic electi per triennium, aut aliud majus, vel minus tempus, juxta suas constitutiones, prout in Hispania fieri convenit, pręlationem hujusmodi habeant, & non ultra, maneantque omnes semper in obedientia Generalis Ministri, & Capituli Generalis, dummodo nihil eis imponant in pręjudicium dicti transitus, & conversionis infidelium, decernentes quicquid absque nostro mandato expresso, & assensu super his fuerit attentatum, nullius esse momenti. Et quia pręfata Terra Indiarum valde distat a partibus, ubi Generalis Minister degere, & incedere consuevit, ac propterea difficile foret ad eum recurrere in casibus ei pertinentibus, volumus, ac tenore pręsentium concedimus, ut Fratres, qui pro tempore assumentur ad regimen aliorum Fratrum in prędictis terris Indiarum habeant in utroque foro super Fratres sibi commissos, omnem auctoritatem, & facultatem, quam Generalis Minister, habere dignoscitur, ita tamen, quod ipse Generalis Minister, sub cujus obedientia, semper manere debent, possit pręfatam auctoritatem limitare, & arctare, prout ei visum fuerit, & insuper, ut melius pręfata conversio infidelium fieri valeat, & saluti animarum omnium in pręfatis Terris Indorum pro tempore degentium provideatur, volumus, & tenore pręsentium de plenitudine potestatis concedimus, ut pręfati Pręlati Fratrum, & alii, quibus ipsi de Fratribus suis in dictis Indiis commorantibus, duxerint committendum, in partibus, in quibus nondum fuerint Episcopatus creati, vel si fuerint, tamen intra dua-

Diplomatis causa.

Missio, & privilegia.

duarum dietarum ſpatium, ipſi, vel officiales eorum, inveniri minime poſſint, tam quoad Fratres ſuos, & alios cujuſcunque Ordinis, ibidem fuerint ad hoc opus deputati, ac ſuper Indos ad fidem Chriſti converſos, quam etiam alios Chriſticolas, ad dictum opus eoſdem comitantes, omnimodam auctoritatem noſtram in utroque foro habeant, tantam, quantam ipſi, & per eos deputati de Fratribus ſuis, ut dictum eſt, judicaverint opportunam, & expedientem pro converſione dictorum Indorum, & manutentione, ac profectu illorum, & aliorum pręfatorum in fide catholica, & obedientia S. R. E., & quod pręfata auctoritas extendatur, etiam quoad omnes actus Epiſcopales exercendos (7), qui non requirunt Ordinem Epiſcopalem, donec per Sedem Apoſtolicam aliud fuerit ordinatum. Et quia, ut accepimus, per pręfatos Prędeceſſores noſtros Romanos Pontifices, aliqua indulta conceſſa fuerint Fratribus exiſtentibus, euntibus, aut ire procurantibus, in dictis, & dictas Indiarum partes, Nos omnia illa confirmando, ac, quatenus opus eſt, de novo concedendo, volumus, ut pręfati Prelati Fratrum pro tempore exiſtentium, & quibus ipſi de ſuis Fratribus duxerint concedendum, omnibus prędictis indultis, in genere, vel in ſpecie hactenus conceſſis, & in poſterum concedendis, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite poſſint, & valeant, habentes omnia pro ſufficienter expreſſis, tanquam ſi de verbo ad verbum, inſererentur. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, pręſertim Sixti IV incipiente: Etſi Dominici Gregis, ac Bullę Cene Domini, ceteriſque in contrarium facientibus. Datum Cęſaraugustę (8) ſub Annulo Piſcatoris die IX Maii MDXXII ſuſcepti a Nobis Apoſtolatus Officii (9), Pontificatus noſtri Anno Primo.

Nezuis.

1. *Mittit.*) Hac de re ſic loquitur *Fontana Monumen. Dominican. Parte IV Cap. I ad an. MDXXII* pag. 412. *Miſſi ſunt Apoſtolici Miſſionarii P. Johannes de Aro, & P. Ludovicus de Victoria, cum pluribus aliis Prædicatoribus ad Orientales Indos pro illorum converſione ad Chriſtum, qui fructum uberrimum ſuis ſacris prædicationibus S. Matri Eccleſiæ prabentes innumeros idololatras per Baptiſmatis Sacramentum ad Dei venerationem adduxere.*

2. *Cavet.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. VIII.*

3. *Archivo.*) In quo Exemplar.

4. *Carolo.*) Hujus nominis *V.*

5. *Electo.*) Nondum enim Imperiali corona redimitus erat *Carolus*. Anno duntaxat *MDXXX* a *Clemente VII* coronatus fuit *Bononiæ*.

6. *Agnovimus.*) *Carolo* ſiquidem adhuc puero præceptor fuerat *Adrianus*.

7. *Actus Epiſcopales exercendos.*) De his in *Tractatu* mox laudato.

8. *Cæſarauguſtæ.*) Optime ſic, emendandus enim *Cherubinus* in *Bullario Romano*, ubi I Conſtitutio *Adriani VI* data legitur *Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quingenteſimo Vigeſimo Secundo, IV Nonas Maii, Pontificatus noſtri Anno Primo.* Hic erravit certe librarius, & ſcribendum crediderim: *Quarto Nonas Martii*, uti mox dicetur. Anno ſiquidem *MDXXII* Menſe Majo *Cæſarauguſtæ* in *Hiſpania* fuiſſe *Adrianum*, conſtat ex *Itinerario Adriani VI ab Hiſpania Romam uſque, ac ipſius Pontificatus eventus &c.* auctore *Blaſio Ortizio* ejuſdem Pontificis familiare. Extat in Miſcellaneis *Stephani Baluzii*. Hoc *Ortizii*, totiuſque hiſtoriæ teſtimonio victus *Papebrochius*, de Conſtitutione mox ex *Bullario Romano* laudata loquens in *Conatu Chronico Hiſtorico ad Catalogum Pontificum Romanorum Parte II pag. 154 Propylæi ad Acta Sanctorum Maii*. *Crediderim vero*, inquit, *ipſo quo ſcribitur anno datam, non tamen Romæ, ſed Cæſarauguſtæ*. Nec placet hæc eruditi viri ſententia. Quod enim illa Conſtitutio data fuerit poſt *Adriani* Coronationem liquet ex ejuſdem ſtylo, ut ex ſequenti Nota videre eſt. *Adrianus* autem *Romæ* Coronatus eſt, non *Cæſarauguſtæ*, uti docet hiſtoria, qua diſcimus, quod *Romam* pervenit Menſe duntaxat Auguſto an. *MDXXII*. Non ergo dici poteſt, quod illa Conſtitutio *Cæſarauguſtæ* data fuerit eodem anno *IV* Nonas Maii. Legerem *IV* Nonas Martii. Et ex hoc nodus hic ſolvitur, tunc enim annus ille *MDXXII* non cenſendus erit annus æræ communis, ſed ſtyli Bullarum, qui protrahitur uſque ad diem *XXV* Martii. Certum eſt autem, quod *IV* Nonas Martii anno, ſtylo Bullarum, *MDXXII*, æræ vero communis *MDXXIII* Summus Pontifex *Adrianus VI* erat *Romæ*, non autem *Cæſarauguſtæ*.

9. *Suſcepti a Nobis Apoſtolatus officii.*) Hinc patet, quod Prædeceſſorum more Summus hic Pontifex *Adrianus* annos Pontificatus numerat in Bullis a die Coronationis, non ab electione, vel a ſuſcepto Pontificatu.

Anno 1522 Die 31 Auguſti.

Elginenſe (1) Cœnobium beneficio eccleſiaſtico donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

II.

Adrianus Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis cauſa.

RAtioni congruit &c. (3) Dudum ſiquidem felicis recordationis Leoni PP. X, Prędeceſſori noſtro, pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus loci de Elgin., Ordinis Fratrum Prędicatorum Moravien. (4) Dięceſis expoſito, quod antea Hoſpitali, domus Dei, alias Manſonden. nuncupato, prope dictum locum, Dięceſis antedictę, in titulo perpetui beneficii eccleſiaſtici conferri ſolito, per liberam reſignationem dilecti filii Johannis Hepburn, alias ipſius Hoſpitalis Rectoris, Pręceptoris nuncupati, de illo, quod tunc obtinebat in manibus ven. Fratris noſtri tunc Jacobi Epiſcopi Moravien., ſeu ejus tunc in ſpiritualibus Vicarii Generalis, per tunc procuratorem ſuum, ad id ab eo ſpecialiter conſtitutum, extra Romanam Curiam, ſponte factam, & per Jacobum Epiſcopum, ſeu Vicarium, ad id, ut aſſerebant, ab eodem Jacobo Epiſcopo, ſpecialem per ejus literas, habentem facultatem illius, vigore literarum hujuſmodi, ordinaria auctoritate admiſſam, vacante, Jacobus Epiſcopus, ſeu Vicarius hujuſmodi, provide conſiderans, quod domus prędicta, paulo antea reformata, ac in ſuis ſtructuris, & ędificiis, quę pene tota ruinam minabantur, reſtaurata fuerat, ac in ea Fratrum numerus, plurimum auctus exiſtebat, ac Chriſti fidelium partium illarum erga domum eandem in eleemoſynis erogandis caritas denuo tepeſcebat, dictique Prior, & Fratres, vix ſe ſuſtentare, ac literarum ſtudio, ac verbi Dei prędicationi operam dare, necnon divinis officiis intendere, prout retroactis temporibus conſueverant, ceſſantibus Chriſti fidelium eorundem piis largitionibus, commode non poterant, ne Fratres domus hujuſmodi a literarum ſtudio, & verbi Dei prędicatione retraherentur, ſed illis inſudare, ac divinis officiis, in Eccleſia domus hujuſmodi inſiſtere, & ſtructuras, & ędificia hujuſmodi, ad ulteriorem per-

perfectionem reducere, commodius valerent, Hospitale prędictum, ut prefertur, vacans cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem domui, dilectorum filiorum Capituli Ecclesię Moravien. ad id expresso accedente consensu, dicta auctoritate univerat, annexuerat, & incorporaverat, ac voluerat, quod Prior, & Fratres prędicti, unionis, annexionis, & incorporationis prędictarum confirmationem a Sede Apostolica obtinere deberent, prout in Jacobi Episcopi, seu Vicarii hujusmodi literis desuper confectis, dicebatur plenius contineri. Et in eadem expositione, subjuncto, quod a nonnullis de viribus, unionis, annexionis, & incorporationis hęsitabatur, ac pro parte eorundem Prioris, & Fratrum, asserentium, fructus, redditus, & proventus dicti hospitalis, novem librarum sterlingorum cum dimidia secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, humiliter eidem Leoni Prędecessori supplicato, ut unioni, annexioni, & incorporationi prędictis pro earum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adjicere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaretur, Prędecessor ipse, qui ex injuncto sibi desuper Apostolicę servitutis officio, ad ea libenter intendebat, per quę Religiosorum locorum quorumlibet, ac personarum in illis sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, subventioni, & commoditati consuli valeret, & his, quę propterea fuisse dicebantur, ut firma, perpetua, & illibata persisterent, cum ab eo petebatur, Apostolici muniminis firmitatem adjiciebat, qui antea inter alia voluerat, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, & idem observari etiam voluerat in confirmationibus unionum jam factarum, Priorem, & Fratres prędictos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. absolutos fore censentes, necnon dictę domus, si qui essent, fructuum, reddituum, & proventuum verum annuum valorem pro expresso habens, hujusmodi supplicationibus inclinatus, sub data videlicet Undecimo Kalendas Julii, Pontificatus sui Anno Nono, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, ac prout illas concernebant, omnia, & singula in literis prędictis contenta auctoritate Apostolica approbavit, & confirmavit, supplevitque omnes, & singulos defectus, si qui forsan intervenissent in eisdem. Et nihilominus potiori pro cautela, Hospitale prędictum, quod sine cura erat, sive ut pręmittitur, sive alias quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem dicti Johannis, vel cujusvis alterius resignationem de illo extra dictam Curiam, etiam coram Notario publico, & testibus, sponte factam, vacaret, etiamsi tanto tempore vacavisset, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsumque Hospitale dispositioni Apostolicę specialiter reservatum existeret, & super eo inter aliquos lis, cujus statum idem Prędecessor haberi voluit pro expresso, penderet indecisa, dummodo dicta die Undecimo Kal. Julii, non esset in eo alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis supradictis, domui prefatę auctoritate Apostolica perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, ita quod liceret prędicto, & pro tempore existenti dictę domus Priori, & Fratribus hujusmodi, corporalem Hospitalis, juriumque, & pertinentiarum prędictorum possessionem per se, vel alium, seu alios, eorum nomine, propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque redditus, fructus, & proventus prędictos, in suos, ac domus, & Hospitalis prędictorum usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia minime requisita. Non obstantibus voluntate sua prędicta, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, & aliis &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Hospitali hujusmodi &c. literas impetrassent &c. quas quidem literas &c. idem Leo Prędecessor ad dictum Hospitale, voluit non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. Proviso quod Hospitale prędictum debitis propterea non fraudaretur obsequiis, sed ejus congrue supportarentur onera consueta. Idem enim Prędecessor, ex tunc irritum, & inane, si secus contingeret attentari, decrevit. Ne autem de absolutione, confirmatione, approbatione, suppletione, posterioribus unione, annexione, incorporatione, & decreto, pro eo quod super illis ipsius Leonis Predecessoris literę, ejus superveniente obitu, confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, dictique Prior, & Fratres, illorum frustrentur effectu, volumus, & dicta auctoritate Apostolica decernimus, quod absolutio, approbatio, confirmatio, posteriores unio, annexio, incorporatio, & decretum hujusmodi, perinde a dicta die Undecimo Kal. Julii, suum sortiantur effectum, ac si super illis, ipsius Leonis Prędecessoris literę, sub ejusdem diei data, confectę fuissent, prout superius enarratur. Quodque pręsentes literę ad probandum plene absolutionem, approbationem, confirmationem, unionem, annexionem, incorporationem, & decretum Leonis Predecessoris hujusmodi, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo &c. nostrę voluntatis, & Decreti infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Secundo, Pridie Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Collatio.

1. *Elginen.*) In *Scotia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XXVI fol.* 131.
3. *Congruit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Moravien.*) Vulgo *Muray*, in *Scotia*.

Anno 1522 Die 31 Augusti.

Monasterii in loco Herschzell (1) fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

III.

Adrianus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

RAtioni congruit &c. (3). Dudum siquidem felicis recordationis Leoni PP. X. Prędecessori nostro pro parte dilectę in Christo filię Dorotheę Rechlingerin, Monialis Monasterii Monialium S. Catherinę Augustan. (4) Provincię Maguntin. Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, exposito, quod ipsa, quę annorum quadraginta, & ultra, ac ordinem ipsum expresse professa existebat, quęque, & alię Moniales dicti Monasterii, ex longęva observatione, bona temporalia, habere, & possidere consueverant, & in pacifica possessione illa habendi, & possidendi, extiterant, de bonis ipsi Dorotheę a Deo collatis, & per eam ex hereditate sua, aut ex largitione amicorum, seu christi fidelium, aut alias legitime acquisitis, unum Monasterium sub invocatione Pręsentationis Gloriosę Dei Genitricis Virginis Marię in loco Herscezell prope oppidum Kauffoueryn Augustan. Dięcesis dictę Provincię pro perpetuis usu, & habitatione octo Monialium dicti Ordinis, quarum una Prępositissa nuncuparetur, construi, & ędificari facere, cuperet, & intenderet, si sibi ad id Apostolicę Sedis licentia suffragetur, ac pro parte ejusdem Dorotheę prefato Prędecessori humiliter supplicato, ut sibi in dicto loco, unum Monasterium, sub invocatione prędicta, ut prefertur, construi, & ędificari faciendi, licentiam concedere, ac alias in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaretur. Idem Prędecessor, prefatam Dorotheam a quibusvis excommunicationis &c. absolutam fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinatus sub Data videlicet Undecimo Kal. Decembris, Pontificatus sui Anno Nono, eidem Dorotheę in prefato loco, unum Monasterium sub dicta Invocatione cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, claustro, horto, hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis, octo Monialium dicti Ordinis, quarum una Prępositissa nuncuparetur, construi, & ędificari faciendi, ac statuta, & ordinationes licita, & honesta, ac sacris Canonibus non contraria, quę octo Moniales prędictę, perpetuo observare, & adimplere tenerentur, condendi, & ordinandi, dictumque Monasterium S. Catherinę exeundi, & ad prefatum construendum Monasterium se transferendi, ac dictis octo Monialibus, tanquam Superior, & Prępositissa presidendi, ac regularia Instituta dicti Ordinis, inibi plantandi, & in illis octo Moniales prędictas instruendi, ipsisque octo Monialibus construendum Monasterium hujusmodi recipiendi, & perpetuo inhabitandi, plenam, & liberam auctoritate Apostolica, licentiam, & facultatem concessit, ipsumque construendum Monasterium, postquam constructum foret, ut prefertur, in Monasterium Monialium ejusdem Ordinis sub Invocatione prędicta erexit, ac illi, necnon Monialibus in illo pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, concessionibus, favoribus, gratiis, & indultis spiritualibus, & temporalibus aliis Monasteriis dicti Ordinis, & illarum Monialibus, ac superioribus in genere per Sedem prędictam, ac alias quomodolibet concessis tunc, & in posterum concedendis, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, dicta auctoritate indulsit; jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, non obstantibus quibusvis Apostolicis &c. quibuscunque. Ne autem de absolutione, concessione, & indulto prędictis, pro eo quod super illis ipsius Leonis Predecessoris, ejus superveniente obitu, literę confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, ipsaque Dorothea illorum frustretur effectu, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod pręsentes literę ad probandum plene absolutionem, concessionem, & indultum Leonis Prędecessoris hujusmodi ubique sufficiant, nec ad id alterius probationis adminiculum requiratur. Nulli ergo &c. nostrorum decreti, & voluntatis infringere. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Vigesimo Secundo, Pridie Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Facultas.

1. *Herschzell.*) Fortassis *Osterzell*, in *Suevia*, ubi cetera Civitates de quibus hoc in Diplomate.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXVI fol. 123.*
3. *Congruit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Augustan.*) Vulgo *Augsburg*, Juris est Provinciæ *Spxonia*.
5. *Kauffbueryn.*) *Kaufbeurn*.

Anno 1522 Die 13 Decembris.

Specialis Indulgentia pro Veneto Conventu SS. Johannis, & Pauli.

Ex Archivo (1) Ordinis.

IV.

ADRIANUS PP. VI.

Universis Christi fidelibus, pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PAstoris ęterni, qui non vult peccatoris mortem, sed conversionem, vices, licet immeriti gerentes in terris, gregem dominicum curę nostrę commissum, ad viam lucis ęterne, quantum cum Deo possumus, perducere intendimus, & juxta creditum Nobis Apostolicę servitutis officium fideles singulos, quorum merita pro demeritis penitus sunt imparia, ad pia, & meritoria opera exercenda spiritualibus muneribus, indulgentiis videlicet, & peccatorum remissionibus libenter invitamus, ut per eorundem operum exercitium, suorum abolita macula delictorum, ad ęterne beatitudinis gaudia pervenire mereantur. Cupientes igitur, ut Ecclesia SS. Johannis, & Pauli Venetiarum in suis structuris, & ędificiis debite reparetur, & conservetur, ac paramentis, & ornamentis ecclesiasticis, aliisque ad divinum cultum ne-

necessariis muniatur, necnon congruis frequentetur honoribus Christi fideles eo libentius devotionis causa ad eandem Ecclesiam confluant, quo exinde pro animarum salute majora munera spiritualia adipisci posse cognoverint, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere penitentibus, & confessis, seu firmum propositum confitendi habentibus, qui dictam Ecclesiam a die Festivitatis Nativitatis D. N. J. C. proxime future a primis vesperis usque ad occasum Solis ejusdem diei inclusive per se ipsos, si infirmitate impediti non fuerint, alioquin per aliam personam pro se, devote visitaverint, & pro premissis de bonis sibi a Deo collatis manus adjutrices porrexerint, Plenariam Indulgentiam, & remissionem omnium peccatorum suorum concedimus, & elargimur per presentes. Et ut fideles ipsi pro hujusmodi Indulgentia consequenda aptiores reddantur, illamque Deo propitio, consequantur, dilecto filio Priori, seu Superiori Conventus dicte Ecclesie tot presbyteros dicti Conventus, seu Ordinis, vel alterius, aut seculares idoneos, quot necessarios esse duxerit, qui dictis diebus, & per quatuor etiam dies ante, Christi fidelium Confessiones audire, &, illis diligenter auditis, omnes, & singulos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcunque gravibus, & enormibus etiamsi talia forent, propter que Sedes Apostolica merito consulenda foret, exceptis contentis in Bulla in die Cene Domini legi consueta, absolvere, & eis pro premissis penitentiam salutarem injungere: Vota vero quecunque, ultramarino, visitationis liminum Apostolorum Petri, & Pauli de Urbe, S. Jacobi in Compostella, religionis, & castitatis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare possint, deputandi licentiam, & facultatem concedimus per presentes. Quas sub quibusvis suspensionibus, seu revocationibus plenariarum indulgentiarum, etiam in favorem fabrice Principis Apostolorum de Urbe, seu Cruciate expeditionis contra infideles, & alias quomodolibet sub quibusvis tenoribus, & formis pro tempore factis comprehendi non debere, sed ab illis exceptas existere, & post diem Nativitatis minime valere decernimus. Datum Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIII Decembris MDXXII, Pontificatus nostri Anno Primo.

Evangelista.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Veneto*.

Facultas condendi statuta pro bono regimine Toletani (1) Monasterii Matris Dei.

Anno 1523 Die 20 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

V.

Adrianus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecte in Christo filie Marie de Silva (3) Priorisse Monasterii, per Priorissam soliti gubernari Matris Dei, Toletan., Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Predicatorum regularis observantie degentium, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. EXigunt merita tue devotionis, quam ad Nos, & Romanam Ecclesiam gerere comprobaris, ut illa tibi favorabiliter concedamus, per que felici statui, & bono regimini Monasterii Monialium Matris Dei Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Predicatorum regularis observantie degentium, cujus Abbatissa esse dignosceris, salubriter consulatur. *Diplomatis causa.* Sane pro parte tua, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias tu, de propria salute recogitans, ac cupiens terrena in celestia, & transitoria in eterna felici commercio commutare, de bonis a Deo tibi collatis, dictum Monasterium, opere magnifico, & sumptuoso, construi, & edificari fecisti, ac illud sufficienter dotasti, ac demum sub religionis jugo Altissimo famulari desiderans, professionem in predicto Monasterio, in quo dies tuos finire intendis, emisisti regularem, ac pro felici statu, & gubernatione Monasterii hujusmodi aliqua statuta, & ordinationes condendi, & ordinandi, licentiam tibi concedi desideres. Quare pro parte tua, asserendo te de nobili genere procreatam existere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tuo pio desiderio in hac parte annuere, & felici statui, & directioni Monasterii hujusmodi consulere, aliasque opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. *Facultas.* Nos igitur, te a quibusvis excommunicationis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi cum consilio trium proborum virorum, per te eligendorum, quecunque statuta, licita, & honesta, ac Sacris Canonibus, & regularibus dicti Ordinis statutis non contraria, condendi, & ordinandi, illaque, si tibi videbitur, mutandi, & in melius reformandi, necnon aliquos probos viros ecclesiasticos, aut seculares, qui jus patronatum honorificum in dicto Monasterio, & illius bonis mobilibus, & immobilibus, spiritualibus, & temporalibus, presentibus, & futuris, habeant, quorum consensus in receptione Monialium predictarum, Monasterium ingredientium pro tempore requirendus sit, & sine eo Moniales predicte, recipi nequeant, nominandi, auctoritate Apostolica, tenore presentium, licentiam concedimus, & facultatem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Vigesimo Secundo (4), Decimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Toletani.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol.* 224.
3. *De Silva.*) Gens est illustris, quæ nunc etiam floret.
4. *Vigesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXXIII*. Et ex hoc firmatur *Nota VIII* ad *Constitutionem I* hujusce Pontificis. Nec fingi potest, ut assentiamur *Papebrochio* ibidem laudato, quod erravit amanuensis, & est legendum *Datum Cæsaraugustæ*, non vero *Datum Romæ*: contrarium siquidem probant sequens Constitutio, & tres aliæ, quas prætermitto. Asservantur in Archivo Ordinis: prior data est *Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Secundo, Quinto decimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri* (Adriani VI) *Anno Primo*. Ceteræ datæ sunt *Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Secundo, Octavo Idus Februarii, Pontificatus nostri* (Adriani VI) *Anno Primo*.

Anno 1523 Die 20 Februarii.

Conservatores creat, qui praecedens Diploma servandum curent.

Ex Archivo (1) Ordinis.

VI.

Adrianus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Decano Toletan., ac Abbati S. Vincentii Ecclesię Toletan., ac officiali ven. Fratris Nostri Archiepiscopi Toletan. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę, tenoris subsequentis: Adrianus &c, (2) Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, eidem Marię Priorissę Monasterii Monialium Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum degentium Matris Dei nuncupatarum, Toletan. Diecesis (3), in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes faciatis auctoritate nostra eandem Mariam Priorissam concessione prędicta pacifice frui, & gaudere, non permittentes, eam, nec per eam nominandos prędictos, per quoscunque desuper, quomodolibet indebite molestari, aut perturbari. Contradictores &c. invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, Non obstantibus omnibus supradictis, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Secundo (4), Decimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol.* 224.
2. *Adrianus &c.*) Ut in praecedenti ad finem usque.
3. *Diœcesis.*) Hac expungenda vox, istud siquidem Monasterium *Toleti* situm est.
4. *Vigesimo Secundo.*) Stylo Bullarum, aerae communis *MDXXIII.*

Anno 1523 Die 1 Aprilis.

SS. Rosarii Confratribus Indulgentias (1) elargitur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VII.

Adrianus Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

ILlius, qui dominicum gregem a perpetua morte suo pretiosissimo Sanguine redimere dignatus est, vices, licet immeriti, gerentes in terris, ut gregem ipsum Altissimo acceptabilem, & bonorum operum sectatorem reddere valeamus, more boni pastoris super gregem suum continue vigilantis, curis assiduis pungimur, ut Ecclesias singulas, pręsertim in quibus ipsi Altissimo per Religiosas, & alias personas, jugiter famulatur, visitantes, remissionum impendiis decoremus. Dudum siquidem cupientes, ut Altare, Capella del Rosario nuncupatum, sub invocatione Virginis Marię, situm in Ecclesia Domus S. Dominici oppidi de Victoria (3) Ordinis Fratrum Prędicatorum regularis observantię Calaguritan. (4) Diecesis, ad quod Ven. Confraternitas utriusque sexus Christi fidelium, sub dicta invocatione instituta existebat, & dilecti filii Garsias de Loaysa (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum hujusmodi Magister Generalis, & Confratres dictę Confraternitatis, singularem gerebant devotionis affectum, per amplius veneraretur, ac Confratres prędicti eo libentius devotionis causa ad Altare hujusmodi confluerent; Et inibi Rosarium, sive Psalterium ipsius Virginis, devote dicerent, & recitarent, per alias nostras in forma Brevis literas (6), perpetuis, futuris temporibus duraturas, quas dum in regnis Hispaniarum in Civitate Cęsaraugustana (7) resideremus, expediri fecimus, omnibus, & singulis utriusque sexus Confratribus prędictis pręsentibus, & futuris, qui in Capella prędicta, singulis diebus, unam quinquagenariam Rosarii, sive Psalterii nuncupatam, recitassent, pro qualibet die, qua id fecissent, quinquaginta annos de injunctis eis penitentiis misericorditer in Domino relaxavimus;

Indulgentiæ.

Volentes quod Confratres prędicti, qui cum Cereo benedicto dictę Confraternitatis, illum in honorem ejusdem Virginis Marię in manibus tenendo, ab hac luce migrassent, & ante horam obitus, dictum Rosarium, sive Psalterium, semel tantum recitassent, remissionem, & Indulgentiam omnium peccatorum suorum in mortis articulo consequerentur, prout in dictis literis, plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Dominici de Monte majori moderni Prioris, ac Fratrum dictę Domus, petitio continebat, Capella, ubi dictum Altare est constitutum, adeo angusta existat, quod propter illius angustiam, & incapacitatem, Confratres ad illam pro dicendo Psalterio hujusmodi confluentes, commode simul se recipere non possint, & propterea frequenter contingat, quod plures ex dictis Fratribus, prędictum Psalterium in dicta Capella recitare negligunt, pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut animarum saluti dictorum Confratrum consulere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore prę-

Nota.

sentium, eisdem Confratribus, nunc, & pro tempore existentibus, quod recitando, seu dicendo prędictum Rosarium, seu Psalterium extra dictam Capellam, in quacunque parte ipsius Ecclesię, ex qua hujusmodi Altare conspici possit, etiam prędictam Indulgentiam quinquaginta annorum consequantur in omnibus, & per omnia perinde, ac si Rosarium, seu Psalterium hujusmodi, Intra prędictam Capellam recitassent, Quodque Prior pro tempore existens, & Fratres Domus hujusmodi, seu ab eis deputandi, Christi fideles extra dictum oppidum habitantes ac dictam Confraternitatem ingredi volentes, in illius Confratres, etiam absque consensu aliorum confratrum Confraternitatis hujusmodi recipere possint, indulgemus, necnon prędictas nostras literas ad hoc, ut Confratres prędicti, etiam extra dictum oppidum habitantes, qui in dicta

dicta Capella, unicam quinquagenariam Rosarii, seu Psalterii hujusmodi devote recitaverint, pro qualibet vice, qua id feecrint, quinquaginta annos: ipsique Confratres in dicto oppido, & extra illud habitantes, qui Cereum benedictum Confraternitatis hujusmodi in honorem ejusdem Virginis Mariç in manibus tenentes ab hac luce migraverint, si ante eorum obitum, Rosarium, seu Psalterium hujusmodi, semel duntaxat recitaverint, Plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam consequantur, extendimus, & ampliamus. Decernentes præsentes Literas sub quibusvis revocationibus Indulgentiarum, etiam in favorem fabricç Basilicç Principis Apostolorum de Urbe, per Nos, & Sedem Apostolicam, factis, & concessis minime comprehendi, sed semper ab illis exceptas fuisse, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis cæterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri indulti, extensionis, ampliationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romç apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicç Millesimo Quingentesimo Vigesimo Tertio, Kalendis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Indulgentias.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum. Asservatur autographum in Cœnobio *de Victoria*. Legitur in *Bullario Confraternitatum Ord. Præd. pag. 67.*
3. *De Victoria.*) In *Hispania Tarraconensi*.
4. *Calagauritan.*) Vulgo *Calaborra*, in *Hispania Tarraconen.*
5. *Garsias de Loarsa.*) Aliis *Garzias*, & *Garcias*.
6. *Literas.*) Quæ desiderantur.
7. *Cæsaraugustana.*) Qua post electionem suam transiit *Adrianus* veniens *Romam*.

Conventus San-Maximinensis (1) Privilegia firmat.

Anno 1523 Die 3 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VIII.

Adrianus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus B. Mariç Magdalenç loci Sancti Maximini, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Aquensis Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm a Nobis petitur quod justum est, & honestum, tam vigor æquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu personas vestras, & locum, in quo divino estis officio mancipati, cum omnibus bonis, quç impræsentiarum rationabiliter possidetis, & in futurum justis modis præstante Domino poteritis adipisci, sub B. Petri potestate (3) suscipimus, atque nostra, omnes quoque libertates, & immunitates a felicis recordationis Bonifatio VIII, Martino V, Eugenio IV, Sixto etiam IV, Innocentio VIII, & aliis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, sive per privilegia, indulgentias, vel alia indulta, vobis, & domui vestrç concessis, necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum a Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus, vobis, & eidem domui rationabiliter indultas, specialiter autem census, fructus, redditus, & proventus, domos, hortos, vineas, campos, prata, pascua, terras, nemora, silvas, piscarias, aquarum decursus, molendina possessiones, gratias, jura, jurisdictiones, & omnia, ac singula alia mobilia, & immobilia bona ad dictam domum, quç ex privilegio Apostolico, cui non est hactenus in aliquo derogatum, obtinere potestis legitime spectantia, sicuti ea omnia juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos domui vestrç auctoritate Apostolica confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrç susceptionis, confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romç apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicç Millesimo Quingentesimo Vigesimo Tertio, Tertio Nonas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *San-Maximinen.*) Vide *Notas ad Constitutiones III, IV &c. Bonifatii VIII Tomo II pag. 40 &c.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *San-Maximinensi*. Legitur in *Bullario San-Maximinen. pag. 40.*
3. *Potestate.*) *Protectione.*

Episcopo Varadinensi (1) de F. Thoma (2), S. R. E. Cardinali Legato in Germaniam misso.

Anno 1523 Die 1 Junii.

Ex Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II pag. 348.

IX.

Venerabili Fratri Francisco Episcopo Waradien. (3).

ADRIANUS PP. VI.

Venerabilis Frater, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LAborantibus Reipublicç Christianç rebus, ob rabiem immanissimi Turcarum tyranni, Schardona (4), Belgrado (5), Rhodo (6), quç tanti sunt proxime potiti; illam nunc totam (7) occupare intenti, Nos, pro nostro Pastorali officio, quantum Nobis ex alto conceditur, occurrere volentes, dilectum filium nostrum Thomam tit. Sancti Sixti Presbyterum Cardinalem, consilio, experientia, doctrina, & religione præstantem, ad Hungariç, Boemiç, & Poloniç, necnon ad universam Germaniam,

ac

ac alia Regna, & loca in finibus Turcarum existen., de venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E.Cardinalium consilio, nostrum & Apostolicę Sedis Legatum de latere, cum facultatibus, & auxilio supra vires nostras mittimus, sperantes, etiam Domino concedente, majora facere, itaque fraternitatem tuam hortamur, & in Domino obsecramus, ut eundem Legatum grato animo reverenter suscipias, illum audias, illique saluti Religionis Christianę, ac omnium, & tuę studenti, assistas, arma induas, vitam, & quęcunque tibi Deus dedit, pro ipsius fide ponas, nihil enim te dignius, nihil tibi, ac rebus tuis utilius, nil Nobis gratius, nihil Deo acceptius, facere potes, quemadmodum ab eodem legato latius intelliges, cui fidem adhibebis, ac si Nos loquentes audires. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die prima Junii MDXXIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

Evangelista.

1. *Varadinen.*) Vulgo *VVaradin.*, in *Hungaria*.
2. *Thoma.*) De quo in *Appendice ad praesentem Pontificatum*.
3. *VVaradien.*) *Varadinen.*
4. *Scbardona.*) *Scardona*. Urbs est *Dalmatiae*.
5. *Belgrado.*) In *Hungaria*.
6. *Rhodo.*) Insula est maris *Carpathii*.
7. *Illam nunc totam.*) De Insula, vel Republica Christiana loquitur, nonnihil tamen desideratur.

Anno 1523 Die 7 Julii.

De reformando Pisaurien. (1) Monasterio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

X.

Dilecto filio moderno Magistro (3) Generali, seu Provinciali Ordinis Fratrum Prędicatorum Congregationis Lombardię de observantia nuncupatorum.

ADRIANUS PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Cum, sicut dilecta in Christo filia Bartholomęa Monialis Pisaurien. Nobis nuper exponi fecit, in Civitate Pisaurien. unum Monasterium cum ecclesia sub invocatione Sanctę Catharinę martyris, ejus opera, studio, industria, & diligentia constructum, & erectum existat, cupiatque ipsa Bartholomęa, ut in eodem Monasterio regularis observantia, & recte vivendi norma introducatur, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in prętmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos

Mandatum.

igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore prąesentium tibi, ad quem, sicut accepimus, gubernium, & regimen ipsius Monasterii spectat, & spectare debet, sub excommunicationis latę sententię pęna, si contrafeceris, incurrenda, committimus, & mandamus, quatenus duas Moniales exemplaris vitę, ex aliquo Monasterio istius tui Ordinis, & Congregationis ad beneplacitum tuum de licentia earum Superioris extrahendas, ad commorandum in dicto Monasterio Pisaurien., & inibi modum, & normam juxta regularia Statuta, & consuetudines dicti Ordinis introducendum, illudque, necnon moniales in illo pro tempore recipiendas, sub perpetua clausura reducendum, & Monasterium prędictum gubernandum transmittas, & deputes, ac transmitti, & deputari facias, & nihilominus curam, & protectionem Monasterii, & Ecclesię prędictorum per Congregationem Fratrum Prędicatorum Congregationis, & Ordinis tui hujusmodi suscipi mandes. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis, Ordini, & Congregationi prędictis sub quibusvis verborum formis concessis, confirmatis, & innovatis; quibus, illorum tenores prąesentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, ac expresse derogamus, cęterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die VII Julii MDXXIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Pisaurien.*) Vulgo *Pesaro*, juris est Provinciae *Lombardiae*, in ditione Pontificia.
2. *Archivo.*) In quo exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 78, ex Autographo *Bononiensi*.
3. *Magistro.*) *Vicario*.

Anno 1523 Die 20 Julii.

F. Modesto Vincentio (1) in Veneficos (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

XI.

Dilecto (4) filio Modesto Vincentio, Ordinis Prędicatorum Professori.

ADRIANUS PP. VI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum, uti nobis exponi fecisti, per felicis recordationis Julium Papam II. Prędecessorem nostrum non sine magna tunc animi sui displicentia, accepto, quod per quendam Georgium de Casali (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum professorem, & in civitate Cremonensi hęreticę pravitatis Inquisitorem deputatum, in nonnullis Lombardię partibus, & prąesertim in locis, in quibus dictus Georgius Inquisitor deputatus erat, repertę fuerunt quamplures utriusque sexus personę, proprię salutis immemores, & a fide

Ca-

Catholica deviantes, certam sectam facientes, fidem, quam in sacri susceptione Baptismatis susceperunt abnegantes: Sanctam Crucem pedibus conculcantes; & opprobria super eam perpetrantes; Ecclesiasticis, & presertim Eucharistię, Sacramentis abutentes; Diabolum in suum dominum, & patronum assumentes, eique obedientiam, & reverentiam exhibentes, & suis incantationibus, carminibus, sortilegiis, aliisque nefandis superstitionibus, homines, animalia, & fructus terrę multipliciter lędentes, aliaque quam plurima nefanda, excessus, & crimina, eodem diabolo instigante, committentes, & perpetrantes in animarum suarum periculum, divinę majestatis offensam, perniciosum quoque exemplum, & scandalum plurimorum; contra quas cum, ut dictus Georgius tunc asserebat, in dictis locis suę Inquisitioni deputatis, prout ipsius Georgii incumbebat officio, ipse processisset, nonnulli autem tam Clerici, quam laici illarum partium, quęrentes plus sapere, quam oporteret, pręmissa delicta ad ejusdem Georgii Inquisitionis Officium non pertinere, temere asserere (6) pręsumentes, in populo errores, & scandala seminaverant: sicque eundem Georgium in populo odiosum reddere, & dicti Georgii officium impedire conati fuerant, prout & tunc impediebant, ita quod propter pręmissa personę prędictę, & delicta hujusmodi perpetrantes, remanebant impunitę, & alię earum exemplo ad similia perpetranda quotidie inducebantur, in non modicum fidei opprobrium, animarum periculum, & scandalum plurimorum; dictus Prędecessor volens, ne Inquisitionis Officii executio quomodolibet retardaretur, & labes hęreticę pravitatis longius venena diffunderet, providere, dicto Georgio per quasdam suas in forma Brevis literas commisit, & mandavit, quatenus in locis ejusdem Georgii Inquisitioni deputatis, de excessibus hujusmodi cognoscere, & contra quascunque personas, cujuscunque conditionis, & preeminentię forent, Inquisitionis officium exercere, & assequi, ipsasque personas, quas in pręmissis culpabiles reperiret, una cum locorum Ordinariorum Vicariis, quatenus voluissent interesse, juxta dictarum personarum demerita corrigere, & punire deberet, & valeret secundum modum contra alios hęreticos a jure, & sacris Canonibus statutum; Contradictores quosque per Censuras Ecclesiasticas, & alia juris remedia compescendo. Eos vero, qui in pręmissis consilium, auxilium, vel favorem pręstarent, prędictus Prędecessor eisdem indulgentiis uti, & gaudere decrevit, quibus Cruce signati contra alios hęreticos ex indulto Apostolico eis concesso, tunc gaudebant, & utebantur, prout in dictis literis plenius contineri dicitur. Et, sicut eadem expositio subjungebat, non solum delicta, & crimina hujusmodi contra fidem catholicam, & Christianam Religionem sub jurisdictione Inquisitoris Cremonen. committuntur, & perpetrantur, sed in omnibus aliis locis, & Dięcesibus sub jurisdictione aliorum Inquisitorum dicti Ordinis Congregationis Lombardię in dies perpetrantur, & committuntur, & cum eadem sint delicta, eadem profecto provisione, & castigatione eis sit juxta earundem literarum tenorem providentia. Quare tu, qui sicut asseris, in Civitate Comen. dictę pravitatis Inquisitor deputatus existis, tam tuo, quam aliorum omnium dictorum Ordinis, & Congregationis hęreticę pravitatis Inquisitorum ubilibet consistentium, & deputatorum nominibus, fecisti Nobis humiliter supplicari, ut literas prędictas, ad vos extendere, & ampliare, aliasque desuper opportune providere dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, literas prędictas, cum omnibus in eis contentis clausulis, in omnibus, & per omnia, prout in eisdem literis continetur, ad te, & alios Ordinis, & Congregationis hujusmodi Inquisitores, tam impręsentiarum deputatos, quam in futurum perpetuis futuris temporibus deputandos, ac si tibi, & cuilibet Inquisitorum prędictorum dirigerentur, & directę fuissent, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium extendimus, ipsasque literas tibi & illis, ut pręmittitur, eisdem auctoritate, & tenore concedimus. Non obstantibus omnibus illis, quę idem Julius prędecessor in dictis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque; Et quia difficile foret, pręsentes literas ad singula loca, in quibus de eis fides forsan fuerit facienda, deferre, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod ipsarum transumptis manu cujuscunque Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curię Ecclesiasticę, seu personę in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, in judicio, & alibi, ubi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quę adhiberetur eisdem pręsentibus, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Julii MDXXIII (7), Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

Evangelista.

1. *Modesto Vincentio.*) Inquisitori *Comensi*, seu *Novocomensi*, in *Insubria*.

2. *Veneficos.*) Adeas *Fontanam Monumen. Dominican. Parte IV Cap. I pag.* 433.

3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex authentico *Mutinensi*. Legitur apud *Peñam ad calcem Directorii Inquisitorum pag.* 134. In *Bullario Romano est II*.

4. *Dilecto.*) Apud auctores mox laudatos sic inscribitur: *Inquisitori Comensi*.

5. *Georgium de Casali.*) Hinc emendandus *Fontana* loco mox citato, ubi *Georgium* istum creat Inquisitorem *Comensem*.

6. *Asserere.*) *Cherubinus* & *Peña* mendose scribunt: *Asserentes*.

7. *MDXXIII.*) Optime sic, errat enim librarius *Cherubini*, qui scripsit *MDXXII*. Et ex hoc solvitur dubium, quod movet *Papebrochius* in *Propylao ad Acta Sanctorum Maii pag.* 154 *Partis II Conatus Chronico-Historici ad Catalogum Pontificum Romanorum*.

AP-

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Archiepiscopi, Episcopi, & Legati Dignitates, Adriano VI Summo Pontifice, Promotos exhibens.

ARCHIEPISCOPUS.

Anno 1523. F. Didacus Deza, ex Archiepiscopo *Hispalensi*, ut in *Appendice ad Pontificatum Julii II* dictum fuit, Archiepiscopus Toletanus, in Hispania. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. CIII pag.* 104, *ex Fernandez*, *& Plodio*. *Cavalerius*, aliique supra laudati.

EPISCOPI.

Anno 1522. F. Bernardus de Mesa, ex Episcopo *Pacensi*, ut in præcedenti *Appendice* dictum fuit, Episopus Cubensis, in ejusdem nominis Insula Americæ, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXI pag.* 182, *ex Fernandez*, *& Ægidio*. *Cavalerius*, aliique supra laudati.

Anno 1523 Die 19 Junii. F. Johannes Howden, Episcopus Sodoren., seu Soderen., in Scotia, sub Archiepiscopo Glascoviensi. Omittitur a *Fontana*, *Cavalerio &c.* Quod Episcopus fuerit liquet ex sequenti Diplomate. *Adrianus Episcopus*, *Servus Servorum Dei*, *dilecto filio Johanni Howden electo Sodoren.*, *Salutem*. *& Apostolicam Benedictionem*. *Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Hugone Episcopo Sodoren. regimini ecclesiæ Sodoren. præsidente*, *nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi*, *& dispositioni nostræ duximus &c*, *reservandam &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Hugonis*, *qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ celerem*, *& felicem &c. ne longæ vacationis subjaceat Incommoda &c. post deliberationem*, *quam de præficiendo ipsi ecclesiæ*, *personam utilem*, *& etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem*, *demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum*, *& Theologiæ professorem*, *cui de religionis zelo*, *vitæ munditia*, *honestate morum*, *spiritualium providentia*, *& temporalium circumspectione*, *aliisque multiplicium virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur*, *direximus oculos nostræ mentis*, *quibus omnibus debita meditatione pensatis*, *de persona tua nobis*, *& eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio*, *auctoritate Apostolica providemus*, *teque illi præficimus in Episcopum*, *& Pastorem*, *curam*, *& administrationem ipsius ecclesiæ*, *tibi in spiritualibus*, *& temporalibus plenarie committendo*. *In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram & Apostolicæ Sedis benedictionem*, *& gratiam exinde uberius consequi merearis*. *Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Tertio*, *Tertio decimo Kal. Julii*, *Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XXV fol.* 138.

Anno 1523 Die 31 Augusti. F. Johannes de Toledo, Episcopus Cordubensis, in Hispania, sub Archiepiscopo Toletano. Jus Ecclesiæ *Cordubensi* dixisse *Johannem*, docent quidem Scriptores, *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCII pag.* 179, *Cavalerius Tomo I pag.* 392 *num. CXLV*, aliique laudandi in sequentibus *Appendicibus*, variis enim præfuit Ecclesiis *Johannes* noster, & S. R. E. Cardinalis fuit; sed in hoc emendandi tum nostrates, tum extranei, quod anno duntaxat *MDXXX* a *Clemente VII* Episcopum *Cordubensem* renunciatum fuisse, doceant. *Adrianus Episcopus*, *Servus Servorum Dei*, *dilecto filio Johanni de Toledo electo Corduben.*, *Salutem*, *& Apostolicam Benedictionem*. *Apostolatus officium &c. Sane ecclesia Corduben. ex eo*, *quod nos hodie venerabilem Fratrem nostrum Episcopum nuper Corduben. in Archiepiscopum Hispalen. electum*, *licet absentem a vinculo*, *quo eidem ecclesiæ Corduben., cui tunc præerat, tenebatur*, *de Fratrum nostrorum consilio*, *& Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes ipsum ad ecclesiam Hispalen.*, *tunc certo modo vacantem de simili consilio Apostolica auctoritate duximus transferendum præficiendo ipsum illi in Archiepiscopum*, *& Pastorem*, *Pastoris solatio destituta*, *nos ad provisionem ejusdem ecclesiæ Corduben. celerem*, *& felicem ne ecclesia ipsa Corduben. longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem*, *quam de præficiendo eidem ecclesiæ Corduben. personam utilem*, *& etiam fructuosam cum eisdem Fratribus habuimus diligentem*, *demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem*, *in presbyteratus ordine constitutum*, *& de nobili*, *ac etiam illustri genere ex utroque parente procreatum*, *cui apud nos de religionis zelo*, *literarum scientia*, *vitæ munditia*, *honestate morum*, *spiritualium providentia*, *& temporalium circumspectione*, *aliisque multiplicium virtutum donis fide digna testimonia perhibentur*, *direximus oculos nostræ mentis*, *quibus omnibus debita meditatione pensatis*, *de persona tua nobis*, *& eisdem Fratribus*, *ob tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ Corduben. de simili ipsorum consilio auctoritate prædicta providemus*, *teque illi in Episcopum præficimus*, *& Pastorem*, *curam*, *& administrationem ipsius Ecclesiæ Corduben. tibi in spiritualibus*, *& temporalibus plenarie committendo*. *In illo qui dat gratias &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium nostram*, *& Apostolicæ Sedis benedictionem*, *& gratiam exinde uberius consequi merearis*. *Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Tertio*, *Pridie Kal. Septembris*, *Pontificatus nostri Anno Secundo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XXVI fol.* 223.

LEGATUS.

Anno 1523. F. Thomas de Vio, Cajetanus, S. R. E. Cardinalis, Legatus a Latere missus in Hungariam, Bohemiam, Poloniam, Germaniam &c. *Constitutio IX Adriani VI*, *Fontana*, *Cavalerius*, aliique supra laudati.

CLE-

CLEMENS VII,

Julius Medices, Patria Florentinus, electus (a) est die XIX Novembris MDXXIII. Coronatus (b) fuit die XXVI ejusdem Mensis. Obiit (c) die XXVI Septembris MDXXXIV. Sedit Annos X, Menses X, Dies VIII. Sepultus in Vaticano, translatus est ad sacras ædes S. Mariæ supra Minervam.

(a) *Ciaconius in Clemente VII.*
(b) *Panvinius in Vita Clementis VII.*
(c) *Ughellus in Notis ad Ciaconium.*

S. Antoninum (1) Cælitibus ab Adriano VI annumeratum fuisse declarat,

Anno 1523 Die 26 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

I.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

RAtioni congruit, & convenit ęquitati, ut ea, quę de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literę Apostolicę super illis confectę non fuerint, suum debitum consequantur effectum. Dudum siquidem felicis recordationis Adrianus PP. VI, Prędecessor noster, pie pręmeditans, singulos, pręsertim aqua regenerationis renatos, populos, propheta docente (3), misericordias Domini in ęternum cantare, decere (4), magnaque profecto, & mirabilia esse opera misericordię, quibus Salvator noster Jesus Christus in salutem generis humani miserationis hujus largissime se se effundere dignatus fuerat, quę si ab initio creati hominis recensenda forent, nullę humanę linguę ad id sufficere poterant, quia inenarrabile illud erat, quod cum Deus ipse hominem creasset ad imaginem, & similitudinem suam, illi, ut felicitatis ęternę particeps (5) fieri, & in cęlesti patria illa consortiis Angelorum ascribi posset, benigne concesserat, si datę sibi divinitus legis non contempsisset imperium. Neque tamen ipsum legis hujusmodi transgressorem factum passa erat divina clementia penitus interire, quin immo congruentes exhibere medicinas dignata extiterat, quibus a lege Domini aberrans in certam salutis semitam perduceretur, Angelos destinando, qui ei divinam patefacerent voluntatem, ipsumque justa suaderent (6), & ad implendum divina mandata opportune adjuvarent, mittendo etiam Patriarchas, gratię suę spiritu repletos, qui exemplo sui totum humanum genus instruerent ad salutem, necnon Prophetas, qui Spiritu Sancto illuminati omnibus non pręsentia solum beneficia commemorarent, sed futura etiam prędicerent. Illud vero erat maximum, & cui nullum aliud miserationis opus comparari poterat, quod ipse Dei Filius in persona sua naturam nostrę mortalitatis assumere, ac ea mysteria, quę de passione, & morte sua per Sanctorum Prophetarum ora prędicata, & annunciata fuerant adimplere, ac per Passionem, & mortem suam hujusmodi, nos a perpetua morte liberare dignatus fuerat. Cumque Prędecessor ipse, tot gratiis, & beneficiis invitatus, ac provocatus, nihil studiosius curare, ac efficere, quam ejus voluntati, ac mandatis parere, atque obedire deberet, ipsique in illis, qui sibi propter vitę integritatem, ac sanctimoniam dilecti fuerant, & per quos diversa, & magna miracula ostendebat, sanctissimum nomen suum glorificari, ipsosque catalogo Sanctorum ascribi, & ab universali Ecclesia claris honorum, ac laudum pręconiis honorari, mandaret, sicut etiam ipsa Sancta Mater Christi Salvatoris nostri hujusmodi Sponsa Prędecessorem ipsum docebat, ut fidelium animas superna, ac cęlesti beatitudine fruentes, debita reverentia prosequeretur, quos dum in humanis adhuc agerent ipsi Deo acceptos, post autem ab hoc seculo migrationem in Beatorum numero collocatos, & aggregatos esse intelligebat, dum fidelibus aliquo calamitatis genere oppressis, ac eorum suffragia implorantibus, divina omnipotentia in eorundem cęlestis beatitudinis testimonium, miraculose subvenire dignabatur, superna quoque patria illa Jerusalem ita omnium electorum salvatione lętabatur, ut quorum pręstantiora erant merita pro illorum uberioribus pręmiis copiosiora etiam gaudia percipiebat, quod in excessu mentis suę positus Isaias Propheta sensisse videbatur, cum diceret (7): Exulta, & lauda habitacio Sion, quia magnus in medio tui Sanctus. Prędecessor igitur ipse dicendum putavit: Exultent omnes Angelorum Chori, qui de evacuatarum sedium repletione soliciti, humiles corde, ac bonis & sanctis operibus pręcellentes, per virtutum gradus, in beatas illas mansiones, unde superbi corruerant spiritus, perducere gaudent. Exultent quoque animę justorum, qui Christi vestigia sequuti, vitę hujus stipendiis emeriti, ac mundi illecebris omnibus superatis cęlesti regno tandem perfrui meruerunt, & etiam tunc numerosiore cęlestium civium populo lętarentur. Exultet universum cęlum laudibus, resultet terra gaudiis, cum Sanctorum editio lętitiam habeat plurimorum (8). Siquidem fidei zelus exigebat, ac justitię pietas postulabat, ut quod pro salute plurimorum gerebatur communibus ubique gaudiis, & plausibus celebraretur, pręcipue vero Prędecessor ipse etiam putavit, exultare debere Pontificum beatorum cętum, & sacram illam Doctorum concionem, inter quos Sanctus Antonius (9), postquam ex hac lacbrymarum valle, ad cęlestem illam, quę sursum est, Jerusalem, vocante ipsum Domino, migraverat, tanquam novum sydus gloriose micabat, & fulgebat. Cumque (10) ejusdem Antonii Archiepiscopi Florentini ex Civitate Florentię oriundi (11), Ordinis Prędicatorum, vitę excellentia, casti mores, fructuosa prędicatio, ac sanctissimorum operum perpetua coruscatio toti fere orbi nota esset, & ab omnibus prędicaretur. Nos tunc in minoribus constituti, & tit. S. Laurentii in Damaso (12), tunc Sanctę Marię in Dominica (13) Diaconus, qui ex concessione Apostolica Ecclesię Florentię pręesse (14) dignoscebamur, & dilectus filius noster, tunc ipsius Prędecessoris, Thomas (15) tit. S. Sixti, tunc (16) Ordinis Prędicatorum Generalis Magister, Presbyteri Cardinales, ac tunc Priores libertatis, & vexilliferi justitię populi Florentini, necnon Archidiaconus, & dilecti filii Capitulum Eccle-

S. Antonini virtutes.

De eodem cælitibus annumerando tractatur.

Ecclesię Florentinę, considerantes ipsius Antonii Archiepiscopi vitę sanctimoniam, quotve, & quibus miraculis, tam in vita, quam post mortem claruerat, & in dies clarebat, desiderantesque, ipsum juxta morem, & ritum S. Romanę Ecclesię canonizationis dignitate prefulgere, ac Sanctorum numero, & catalogo aggregari, pię memorię Leoni PP. X, secundum carnem Fratri patrueli (17) etiam Prędecessori nostro, in dicta Ecclesia Floren. tunc (18) existenti, Missa Pontificali, & aliis peractis solemniis, humiliter supplicarunt, ut gloriosę memorię dicti Antonii Archiepiscopi canonizationi intendere dignaretur. Idem Leo Prędecessor, eorum pio desiderio annuere volens, dilectis filiis Magistris Jacobo Symonetę (19), & Guillelmo Cassadoro (20), nostris, tunc ipsius Leonis Prędecessoris, Capellanis, & causarum Palatii Apostolici Auditoribus, commiserat, ut ipsi, & quilibet eorum de sanctitate vitę, cęterisque virtutibus, & miraculis ejusdem Antonii Archiepiscopi se diligenter informarent (21), & habita super his informatione matura, ipsi Leoni Prędecessori in Consistorio suo secreto fideliter referrent, ut de Fratrum suorum consilio ad Omnipotentis Dei laudem efficere posset, quę Sanctorum Patrum dogmata, ac Sanctorum Canonum institutiones, necnon justitia, & christiana caritas postularet, atque requireret. Cumque Auditores prefati ad inquisitionem premissorum procedentes, articulis, & interrogatoriis datis, ac citatione legitima precedente, sexaginta duos testes (22) coram eis productos recepissent, eosque prępio juramento examinassent, idem Leo Prędecessor ex dicta Civitate Florentię ad almam Urbem, & Romanam Curiam redire (23) proposuisset, dilectos filios Johannem Mariam Abbatem (24) Monasterii Vallis Umbrosæ Fesulan. Diœcesis, & Antonium Sacramorum (25) Canonicum dictę Ecclesię Floren., ac Leonardum de Guasconibus (26), tunc Vicarium Episcopi Fesulani in spiritualibus Generalem, dictorum Auditorum loco, in causa Canoniaationis hujusmodi subrogaverat, eisque commiserat, & mandaverat, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum, ad ulteriorem premissorum inquisitionem procederent, ac testes reciperent, eorumque attestationes, ac dispositiones, & omnia alia acta in scriptis fideliter redacta sub eorum sigillo clausa ad ipsum Leonem Prędecessorem remitterent, ipsique subrogati in causa inquisitionis hujusmodi ad ulteriora procedentes quadraginta octo (27) testibus coram eis productis, juratis, & examinatis, ac processu desuper formato, & absoluto, illum sub eorum sigillis clausum ad eundem Leonem Predecessorem remiserant, & successive nonnullis aliis testibus, tam per prefatum Vicarium, quam nonnullos alios Notarios ad Procuratoris fidelis (28), Civitatis Floren. instantiam examinatis, & eorum attestationibus etiam sub sigillo clausis, ad eosdem Auditores remissis, & de eorum mandato pea Notarium causę, in registro insertis, prefatus Jacobus presente eodem Guillelmo die IX Mensis Decembris Anni Millesimi Quingentesimi Sexti Decimi omnia, & singula in hujusmodi Canonizationis causa, tam coram eis, quam dictis subrogatis, & Notariis acta, deducta, producta, & probata, plene, fideliter, & diligenter eidem Leoni Prędecessori, & S. Romanę Ecclesię Cardinalibus in Consistorio suo secreto retulerat, Qua relatione facta idem Leo Prędecessor eam volens adhibere diligentiam, & gravitatem, quam rei magnitudo postulabat, processus in ipsius Canonizationis negotio factos venerabili Fratri nostro, tunc suo, Bernardino (29) Ostien. (30), tunc Sabin. (31) Episcopo, & tunc in humanis agentibus (32) bonę memorię Leonardo (33) tit. S. Petri ad Vincula Presbytero, & Bernardo (34) S. Marię in Porticu Diacono Cardinalibus per eos de novo diligenter examinandos in dicto Consistorio secreto vivę vocis oraculo commiserat. Cumque idem Leo Prędecessor prefatum Bernardum Cardinalem ad carissimum in Christo filium nostrum, tunc suum, Franciscum Francorum Regem Christianissimum Legatum (35) a latere suo destinasset, in ejus locum dilectum filium nostrum, tunc suum, Innocentium (36) S. Marię in Dominica Diaconum Cardinalem subrogaverat. Ipsique Bernardinus, ac Leonardus, & Innocentius Cardinales in causa Canoniaationis hujusmodi rite procedentes, ac dicto processu una cum Auditoribus, & Abbate prefaris, necnon dilecto filio Melchiore Baldastino (37) juris utriusque doctore, nostrę, tunc ipsius Leonis Prędecessoris, Aulę Consistorialis Advocato, iteratis vicibus diligenter examinato, & causa hujusmodi mature discussa primo per Bernardinum Episcopum die Tertia Decima Junii Anni Millesimi Quingentesimi Decimi Noni in uno, multis, & magnis in vita, deinde in alio Consistorio, secretis, per Leonardum Cardinalem prefatum post mortem ipsius Antonii Archiepiscopi miraculis fideliter relatis, eodem Innocentio Cardinale presente, & relationem per ipsos factam comprobante. Etsi ex eorundem Cardinalium relationibus de vitę sanctimonia, & humilitate, aliisque virtutibus, & miraculis ejusdem Antonii Archiepiscopi plenissime constaret, quamplurimis tamen fide dignis testibus se offerentibus, ac super eisdem miraculis deponere volentibus, idem Leo Prędedessor die Vigesima Quinta Mensis Januarii Anni Millesimi Quingentesimi Vigesimi eisdem Jacobo, & Guillelmo Auditoribus, etiam commiserat (38), & mandaverat, per se, vel alium, seu alios, tam in dicta Urbe, quam extra eam, & ad partes, ad aliorum testium receptionem, & illorum examinationem procederent, & deinde in dicto Consistorio secreto referrent, ipsique Jacobus, & Guillelmus Auditores dilectos filios venerabilium Fratrum nostrorum, tunc ipstus Leonis Prędecessoris, Archiepiscopi (39) Senen., & Pistorien. (40), ac ejusdem Fesulan. (41) Episcoporum Vicarios in spiritualibus Generales, ac prefatum Antonium Sacramorum Canonicum juxta tenorem commissionis eis factę subdelegaverunt, eisque, & eorum cuilibet mandaverunt, ut super miraculis in vita, & post mortem per ipsum Antonium Archiepiscopum factis testes reciperent, &, previo juramento diligenter examinarent, eorumque dicta, & attestationes in scriptis redigerent, & cuncta sub eorum sigillis clausa ad eos remitterent. Cujus commissionis vigore dilectus filius Ludovicus de Adimaris (42) prefati Episcopi Fesulan. Vicarius in spiritualibus Generalis, in causa Canonizationis hujusmodi rite procedens, super eisdem miraculis centum quinquaginta, & uno (43) testibus coram eo, adhibito fidei procuratore hujusmodi, deductis, juratis, & fideliter examinatis, eorumque dictis in scriptis redactis processum per eum absolutum, & suo sigillo clausum, ad eosdem Jacobum, & Guillelmum Auditores per proprium nuncium remiserat, ipsoque processu per eosdem Auditores recepto, & aperto, ac diligenter examinato, & facta per eos super illum in secreto Consistorio fideli relatione, idem Leo, Prędecessor, ipsius ulti-

ultimi processus examen commiserat eisdem Bernardino Episcopo, & Innocentio Cardinali, ac dilecto filio nostro, tunc ipsius Leonis Prędecessoris, Achilli (44) tituli S. Marię in transtiberim Presbytero Cardinali, quem ipse Leo Prędecessor loco ejusdem Leonardi Cardinalis vita functi in hujusmodi causa subrogaverat, ipsique omnibus processibus per eosdem Bernardinum, & Achillem, ac Innocentium Cardinales de novo diligenter examinatis, facta per eos plena, & fideli relatione, ac scrutatis eorundem Cardinalium votis, in eandem sententiam convenerunt, & Antonium Archiepiscopum ipsum canonizandum censuerunt. Deinde alio tempore, videlicet die quarta decima mensis Decembris Anni Millesimi Quingentesimi Vigesimi scrutatis votis omnium, & singulorum Cardinalium, qui numero triginta septem tunc in secreto Consistorio aderant, una, & eadem omnium sententia fuerat, ipsum videlicet Antonium Archiepiscopum canonizandum fore. Quibus peractis idem Leo Prędecessor in Vigilia Pentecostes (45) Anni Millesimi Quingentesimi Vigesimi primi publicum Consistorium pro Sexta feria post festum ipsius Pentecostes indixerat, & teneri mandaverat, in quo idem Melchior publicam Orationem de vita, sanctitate, moribus, ac virtutibus ipsius Antonii Archiepiscopi, necnon miraculis, in vita & post mortem factis, & in processibus hujusmodi contentis, atque probatis, ut ea in secretis Consistoriis relata, Prętatis Curię, ac Curialibus omnibus innotescerent, habiturus erat, sed cum ante dictam sextam feriam febre correptus (46) fuisset. Consistorium illud pręfata sexta feria teneri non potuerat. Deinde impedimentis, ac postremo obi[t]u ej[u]sdem Leonis Prędecessoris supervenientibus, in Canonizationis hujusmodi negotio ulterius processum non fuerat; Idem Adrianus Prędecessor qui post ipsius Leonis Prędecessoris obitum, divina favente clementia, ad Summi Apostolatus apicem assumptus (47) fuerat, cum ad dictam Urbem, Domino concedente pervenisset (48), & a Nobis tunc in minoribus constitutis, ut prefertur, ac Thoma S. Sixti pręfato, ut (49) venerabile Fratre nostro tunc ipsius Adriani Prędecessoris, Nicolao (50) Episcopo Cardinali de Flisco, dicti Ordinis Predicatorum Protectore, ac eisdem Prioribus libertatis, & vexillifero justitię populi Florentini requisitus fuisset, ut ad ulteriorem ejusdem canonizationis expeditionem procedere dignaretur, etsi omnino ipse Adrianus Prędecessor id facere intenderet, peste (51) tamen in dicta Urbe tunc ultra modum sęviente, id ipsum aliquantulum differre coactus fuerat. Postmodum verò cum pestis ipsa per Dei misericordiam cessasset, ipse Adrianus Prędecessor Christiani gregis universalem curam gerens, pro debito pastoralis officii militantem Eeclesiam cęlesti, ac triumphanti Sponso illius conformare, & pro ejus ędificationis implemento omnibus diligenter examinatis, ac mature discussis, ipsum Beatum Antonium in Catalogum Sanctorum referendum esse duxit. De cujus quidem Antonii Archiepiscopi origine, vita, moribus, & fama, omissis impręsentiarum miraculis (52) pre multitudine illorum, quę libello (53) quodam impresso (54) ex ipso Canonizationis processu per causę procuratorem fideliter excerpta (55), & per ipsum fideliter revisa, atque eollata continentur, aliqua ex multis ipse Adrianus Prędecessor duxit recensenda. Antonius igitur ipse Beatus in Civitate Florentię, quę inter cunctas Italię Civitates, cum multis aliis virtutibus, & dotibus, Urbes insignes, & pręclaras facientibus, tum maxime S. Antonini vita paucis describitur. pietate, ac religione semper floruerat, e Nicolao (56), & Thomasia (57) sub timore Domioi, pie, & caste viventibus, tanquam ex bona arbore bonum fructum faciente, ortus, & ab eis bene, & pudice educatus, cum primum per ętatem Deum sibi cognoscere licuerat eligens ei soli servire, ac mundi pompis omnibus renunciare velle, se se ipsi Deo in totum dicaverat, ac in Oratorio horti S. Michaelis (58) dictę Civitatis ante Imaginem Crucifixi humiles, ac devotas preces porrexerat, ut virginitatem, quam illi voverat, usque ad ultimum vitę spiritum illius dono, & gratia conservare posset. Imitaturus enim Christum ipsum, quem de Virgine natum, virgioitatem perpetuo conservasse constat, & secreta Dei contemplaturus, nullum gratius donum petere, atque impetrare potuisset, Virginitatem namque servanti tantum dabatur propius arcana, & cęlestia contemplari, ac divinarum rerum veritatem cognoscere, quantum ea virtus secretior erat, & a terrenis sordibus, omnique corporis contagione, & fęditate longius abest. Deus, qui scrutator est cordium, sinceram pueri mentem, purumque aoimum introspiciens, humilem, & sanctam ejus orationem exaudiverat, eumque ioter illos commendandum elegerat, quos in Apocalypsi pręviderat Johannes sequentes Agnum quocunque iret, cantantes canticum novum aote thronum Dei, quod soli modulantur, qui cum mulieribus non sunt coinquinati, & labem carois, atque immunditiam execrati, amictuotur stolis albis, & corona immortalis glorię decorantur. Puer igitur ipse a Deo electus, crebris jejuniis, continua ad Deum pręmeditatione, frequentibus circa oratiooem, & studia vigiliis etiam illum modicum ętatis calorem extinguebat. Cumque tertium decimum attigisset aonum, ut humanis illecebris posthabitis, atque contemptis, soli Deo, ejusque mandatis servire, ac penitus vacare posset, Religionem S. Dominici, quę per ardua tendit, ingredi statuerat, & die quadam devotionis fervore accensus ad Domum ejusdem S. Dominici de Fesulis (59) dicti Ordinis pergens, a Priore (60) dictę domus habitum per Fratres dicti Ordinis gestari solitum sibi exhiberi magna cum humilitate petierat. Prior ipse, quem pueri tenerior ętas, & religionis austeritas ad habitum ipsum illi negandum, ejus vero fervor, & devotio ad exhibendum inducebat, secum ipse cogitando, quonam modo pręmaturum pueri desiderium differre posset, eum interrogaverat, quibus studiis vacaret, qui cum respondisset se Decretorum lectioni operam dare, tunc Prior modum invenisse ratus, quo interponerentur anni, donec maturior illi ętas accederet, dixerat, non solere Canonistis habitum dicti Ordinis exhiberi nisi toto Decretorum libro memorię commendato. Quibus verbis fide adhibita, innocens, simplexque, ut columba, puer, a Priore discedens, & domum paternam repetens, Decretorum lectioni totis viribus incumbere, ac vacare cęperat, adeoque sedula lectione, ac assidua oratione profecerat, ut cum Sapiente (61) merito dicere posset, optavi, & datus est mihi sensus, illuminatus enim ab eo qui illuminat omnem sensum, & qui lux, via, & veritas est, ejusdem anni spatio Decretum integrum memorię mandaverat, quod propter sui magnitudinem tam brevi temporis spatio a quoquam vix legi posset. Quo peracto lętus, & alacer, quasi ad victorię suę palmam accipiendam, properans Fesulas redierat, ac Priori afferens se integrum Decretorum librum mandasse memorię, dictum habitum illis qui librum hujusmodi memorię mandassent dari solitum magna cum instantia postulaverat. Prior secum considerans, quam essent

essent mirabilia opera Dei, accitis patribus ipsius domus, factoque memorię periculo, illis rei miraculo stupentibus, ac inter se dicentibus. Quis putas puer iste erit? de illorum unanimi consensu, eidem Antonio ipsum genubus flexis humiliter petenti cum benedictione Domini exhibuerat, in quo per quadraginta quatuor annos (62) tanta humilitate, ac vitę sanctimonia perseveraverat, talentum sibi a Domino creditum non sudario alligans, aut terrę infodiens, sed ut providus dispensator in communem utilitatem convertens, ut qui ejus innocentiam, & puritatem noverant, dicere soliti fuerant, sibi videri, quod in eo Adam non peccasset, adeoque ipsius Religionis servator fuerat, ut omnium Fratrum oculos in se tanquam lucidissimum exemplar, ac rectissimam normam converteret, ipsique Fratres eum tunc ętate juvenem aliorum regimini prępofuerant, invitumque coegerant ut domorum (63) dicti Ordinis Italię gubernacula susciperet, ac officium Generalis Vicariatus Congregationis Tuscię regularis observantię exerceret. In quo ita se laudabiliter gesserat, ac tantam animi, & corporis humilitatem ostenderat, non solum doctrina, paternisque monitionibus, ut officium illud prelationis exigebat, subditos regens, atque instruens, sed corporali etiam servitio, & proprio servili ministerio utens, ut verus Christi miles, ejusque sanctorum operum imitator ab omnibus judicaretur, & in eo Dominicum istud verbum (64) videretur impletum; Qui major est vestrum sit ipse minister vester, nonnullas dicti Ordinis domos, in quibus regularis observantia relaxata fuerat, visitando, eas ad veram, & sanctam observantiam regularem reduxerat, & ut se omnibus exemplar pręberet, ultra continuos animi, & corporis labores, ac pręter assiduas in orationibus, studiisque vigilias, a carnium usu quasi semper abstinuerat, cilicium nunquam dimiserat, ac ferreo super nudam carnem cingulo cinctus, nudam terram, seu ligneas tabulas pro lecto habuerat, donec ad senectutis annos pervenerat, tunc enim strato ex paleis uti cęperat, jejuniis, aliisque corporis macerationibus supra tenues corpusculi vires continue pęnitentiam agens, horas fere omnes diei, ac noctis ad arcana Dei contemplanda, ac verbum ejus evangelizandum, & ea scribendum, quę ad communem utilitatem, & christianam religionem pertinent, sedulo ac jugiter impendebat, nec solum viva voce prędicando tunc viventibus, sed & posteris plurima librorum (65) optimorum, tum in sacris literis, tum in naturalibus, tum maxime in moralibus (66) scientiis monumenta utilissima relinquendo, prodesse studuerat. Quarum tam grandium, atque adeo insignium virtutum fama permotus pię memorię Eugenius PP. IV, etiam Prędecessor noster, Ecclesię Florentin. tunc Pastore carenti, de persona ejus pręter omnem spem providerat (67), ipsumque illi pręfecerat in Archiepiscopum, & Pastorem. Quod cum sibi nunciatum fuisset, haud quaquam bujusmodi nuncio lętatus fuerat, sed ut omni humilitate plenus tale onus humeris suis impar judicaverat, ac statim cogitare cęperat, quo pacto posset illo absolvi, ac liberari. Suis igitur, & amicorum literis eidem Pontifici supplicare non desierat, ut se in minoribus inter confratres suos relinquere, ac dictę Ecclesię de persona alterius, qui tantę dignitati magis idoneus esset futurus, providere dignaretur. Cogitaverat autem Sardiniam (68) petere, ac ibi tantisper delitescere, donec alius eidem Ecclesię pręficeretur, sed, ut dici consuevit, homo cogitat, & proponit, Deus autem disponit. Nam quanto magis reluctabatur, ne Archiepiscopalis dignitatis sibi onus imponeretur, tanto magis operabatur Deus, ne alius, quam ipse Archiepiscopus crearetur. Siquidem ipsi Ecclesię, & Civitati Floren. pariter consulere volens, tum ipsum Eugenium PP., tum etiam Cosmum (69) Medices, qui tunc temporis in ipsa Civitate ingenio, opibus, & auctoritate ceteris pręstabat, ac inter egregias animi dotes, atque virtutes religionem imprimis colebat, inspiraverat, ut hominem partim precum blanditiis, partim censurarum timore compellerent, ad consentiendum provisioni de se factę, qui cum illam Dei voluntatem esse cognosceret, ne illi contumacius velle resistere videretur, obedientię jugo collum submiserat, ac Pontificis mandatis, ac Cosmi (70) precibus, uti par erat, paruerat, obtemperaverat. ac non solum ipsi Ecclesię, sed etiam universę Civitati Floren., illiusque populo, & gregi sibi commisso ita utiliter pręfuerat, ut inde omnes intelligerent. ipsum divino potius, quam humano consilio ipsi Ecclesię pro illius populi salute in Archiepiscopum pręfectum fuisse. Nam secum ipse rep tans ad hujusmodi dignitates vocatos non luxui, ac deliciis deditos esse oportere, sed omnibus, & presertim subditis, frugalitatis, ac virtutis exemplar esse debere, nihil prorsus de illo tenui, ac simplici victu, quo per quadraginta quatuor annos in Religione usus fuerat, immutaverat, ipsamque paupertatem, quam veluti sponsam carissimam semper dilexerat, constantissime retinuerat, etiam semper aliquid de necessariis usibus suis detrahens, ut largior erga pauperes, ac liberalior esse posset. Octo familiaribus, inter quos unus erat Religiosus, utens, qui pro Archiepiscopatus negotiis vix sufficere poterant, caritatis, & misericordię operibus semper intentus. Nam ut Hospitale, quod pauperum verecundorum dicitur, in dicta Civitate, in eoque confraternitas pro illius regimine institueretur, pręfato Cosmo viro pientissimo (71) plurimum adjuvante auctor fuerat, solent enim ipsius Confraternitatis confratres egestate oppressis, seu mendicare erubescentibus, uberes, copiosasque eleemosynas elargiri. Et ut ipse Beatus Antonius omnia misericordię opera pręstaret, infirmos, ac etiam peste laborantes visitabat, illisque interdum sibi paratos cibos, cum aliter prandere non posset, inaudita caritate largiebatur, nudos etiam quandoque tunica, cum jam omnia erogasset, vestiebat. Cumque omnes mensę suę Archiepiscopalis fructus, redditus, atque proventus, in pauperum alimoniam, virginum dotes, atque Hospitalium sustentationem, aliosque pios usus erogasset, ac pro temporum angustiis esset pauperum copia, & nihil aliud superesset unde pauperibus ipsis, & indigentibus subveniri posset, a pręfato Eugenio, & recolendę memorię Nicolao Quinto (72), ac Calixto Tertio (73), & Pio Secundo (74) Romanis Pontificibus, similiter Predecessoribus nostris, quibus ob vitę sanctitatem carus erat, non parvas pecuniarum summas in hujusmodi pios usus convertendas recipiebat, easque pauperibus ipsis distribuebat, denique nullum caritatis, & misericordię genus erga carceratos, viduas, & pupillos omittebat, memor scilicet verbi Pauli Apostoli dicentis (75), & si habuero omnem fidem, itaut montes transferam, caritatem autem non habuero, nihil sum. In administranda justitia nullus judicum eo tempore illi comparari poterat, itaut prefatus Nicolaus Prędecessor appellationes, quas a suis sententiis ad Sedem Apostolicam deferri contingeret, nulli alteri committi, sed ad eum ipsum examinandas remitti mandabat, ratus homi-

hominem ab omni odio, amicitia, prece, pretio, aliisque omnibus, quę judicantium animos in sententiis dictandis perturbare, ac pervertere solent penitus alienum esse. Causas omnes ad eum delatas concordia componere, aut celeri sententia definire studebat. Cujus judicio fere omnes propterea acquiescebant, quia id ab ore sanctissimi viri, Deo sic inspirante, procedere existimarent. In corrigendis vitiis, emendandisque delictis, ingenti utebatur severitate, ita tamen, ut in eo misericordia cum justitia conjuncta esse videretur. Fidei, & ecclesiasticę libertatis defensorem se prębebat acerrimum, nec ullius minas formidabat. Cumque olim Cives quidam Florentini insolentiores illi voluntatibus ipsorum se opponenti minati fuissent, ita responderat, ut ostenderet, nihil sibi ex bonis terrestribus adimi posse, quo valde tristaretur, & se Ecclesię suę spoliatum libenter ad Religionem, & Fratres suos redditurum fore, qui lęti, ac libentes eum variis curarum oneribus levatum exciperent. Clerum reformaverat, ac populum correxerat, pravosque Civitatis mores emendaverat. Ludos omnes prohibitos, atque damnatos sustulerat, superfluos mulierum ornatus restrinxerat, ac fere omnium cordibus devotionem spiritualem infixerat, quandoque fręno, quandoque vero calcaribus, pro animarum, & temporum qualitate utens, ut semotis seditionibus sub Dei timore, & caritatis zelo viverent, & in sancta Religione persisterent. *Ipsius mors.* Quibus animi virtutibus in dicto Ordine quadraginta quatuor, in Archiepiscopatu vero tredecim (76) annos continue absque non solum culpa, sed etiam culpę suspitione usus, cum annum septuagesimum ageret, quod sępius prędixerat, susceptis de more summa cum devotione Ecclesię Sacramentis, bonis omnibus, si qua tunc illi remanserant, inter pauperes Christi distributis, cum lachrymis Imagine Crucifixi amplexa, ac sępius iis repetitis verbis: Servire Deo regnare est: ac, Sancta & immaculata Virginitas, quibus te laudibus efferam nescio: hilari, ac lęto animo, coram suis caris Religiosis Fratribus orantibus (77), & flentibus Sexto Nonas Maii (78) anni Millesimi Quadringentesimi Quinquagesimi Noni ita immaculatam animam reddiderat Creatori, ut cum Apostolo (79) dicere posset: bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi, in reliquo reposita est mihi corona justitię. Postridie (80) pręfatus Pius Prędecessor cum viri sanctitatem jampridem cognitam haberet (81), Florentiam ingressus, omnibus Christi fidelibus ejus corpus antequam sepulcro conderetur visitantibus, Indulgentiam Septem annorum, & totidem quadragenarum concesserat. *Nota.* Ex quo tanta non solum ipsius civitatis, sed etiam circumvicinorum locorum multitudo confluxerat, ut ejus corpus per octo dies sepulcro tradi non potuisset, omnibus id videre, atque osculari volentibus, multisque infirmis ejus intercessione sanitatem a Deo implorantibus, eamque miraculose consequutis, qui licet ex sanctis operibus suis, beatus, & sanctus ab omnibus ejus vitam intuentibus, aut famam integerrimam audientibus, certissime crederetur, eam tamen opinionem auxerat, manifesta, & oculata visio Dominica cuidam Tuccio (82) Monacho Monasterii Cistelli Floren., Cistercien. Ordinis, in Civitate ipsa Floren. & Constantio de Fabriano (83) tam sanctitate vitę claro, quam scientia, & doctrina, in dicto Prędicatorum Ordine professori in Civitate Aesculana (84) oblata. Quorum uterque eadem noctis hora, qua dictus Beatus Antonius ad Dominum transivit, ejus animam ab angelis in cęlum visibiliter portari viderunt. Eandemque opinionem fidemque postea confirmabat (85) magna & innumera miraculorum multitudo, quę omnipotens Deus ipsius Beati Antonii, inter cęlestes Beatorum choros recepti, meritis, tamdum in hac misera luce vixerat, quam vita functus, post mortem ipsam mundo manifestaverat. Siquidem ejus invocato nomine dęmoniaci a malis spiritibus liberati, diversorum morborum generibus oppressi, a medicis omnino destituti, & mortui, & pro mortuis utique habiti revixerant, ac pristinę sanitati restituti, ac leprosi mundati fuerant. Pręterea claudi incessum, surdi auditum, muti loquelam, contracti motum liberum, cęci lumem recuperaverant, ejusque Sanctitatis non modicę ipsi Adriano Prędecessori, & toti populo testimonium perhibere poterant verba, quibus vivente adhuc ipso Beato Antistite Antonio idem Nicolaus (86) Prędecessor in Canonizatione S. Bernardini de Senis per eum facta usus fuerat, asserendo, non minus ad Dei laudem Antonium vivum, quam Bernardinum mortuum inter Sanctos referendum putare. *Nota.* Quibus, & aliis multis, quę per eundem Adrianum Prędecessorem recenseri poterant, jure, ac merito Prędecessor ipse Adrianus ad ipsius B. Antonii venerationem inducebatur. *Ipsius Canonizatio.* Egitque omnipotenti Deo quantas potuit gratias, quod Prędecessorem Adrianum ipsum dignum reddiderat, per quem canonizatio ipsa celebraretur. Cujus celebratio ideo forsan eidem Leoni Prędecessori permissa non fuerat, ne ad eam, patrię potius affectione, quam justo devotionis zelo motus videretur, aut non cuncta recte inspicientibus judicaretur. Cumque pręter magna, & multiplicia ipsius B. Antonii merita, & mirabilia signa per divinam potentiam ad ejus intercessionem mortalibus ostensa, quę in libellum, ut pręfertur, a diligenti, & fideli procuratore causę ex processu, & testium dictis redacta, & impressa, adeo multa essent, & probatissima, & vera, ut per se Adrianum Prędecessorem hujusmodi ad Canonizationem eandam faciendam facile pesuadere possent, sciretque ipse Adrianus Prędecessor, nihil nunquam (87) fere ab omnibus Regibus, & Principibus Christianis, etiam a clarę memorię Maximiliano (88) in Imperatorem electo, tunc in humanis agente, majore instantia a pręfato Leone, & ab eodem Adriano, Prędecessoribus, postulatum, ac prope flagitatum fuisse, durum, & quodammodo impium ipse Adrianus Prędecessor arbitratus fuerat, eos tam pio ac devoto desiderio suo diutius frustrari. Ne igitur ipse Adrianus Prędecessor tum pręfatis Principibus pie supplicantibus, ac Spiritui Sancto resistere videretur, qui per os prophetę (89) laudare Deum in sanctis suis jubet, Consistorium publicum habuerat, in quo cum pro ulteriori executione pręfatus Melchior Advocatus omnia de ipsius B. viri, vita, moribus, & miraculis copiose percensuisset, ipsique Adriano Prędecessori pro parte eorundem Regum, Ducum, Principum, ac plurimorum Prelatorum, Episcoporum, Capitulorum, ac Religionum humiliter supplicassent, ut ad ejusdem Canonizationem matura deliberatione pręhabita procedere dignaretur; idem Adrianus Prędecessor de relatis coram eo imprimis humiliter Deo gratias agens, magna multitudine astante, in triduum orationes, jejuniaque indixit (90), ut Deus omnipotens ipsi Adriano Prędecessori, quod factu optimum in hac re foret, ostendere dignaretur, nec pateretur militantem Ecclesiam suam errare (91) qui se triumphanti conformare consueverat. Triduo deinde elapso, omnes, qui in Romana Curia erant, Pręlatos jussit in suo secreto Consistorio convenire, qui processibus super ipsius Beati Antonii vita, moribus,

fama

fama, & miraculis editis per ipsum Melchiorem Advocatum breviter repetitis, ad unum interrogati, quid super hujusmodi negotio faciendum censerent, in eandem sententiam convenerunt, Beatum videlicet Antonium Canonizandum esse. Ipse ergo Adrianus Prędecessor Dei nutum, & voluntatem sequens, attendensque justum, ac debitum esse, ut quos Deus honorat in cęlis, venerationis officio laudarentur, & glorificarentur in terris, cum ipse potius laudetur, & glorificetur in illis, qui est laudabilis, & gloriosus in secula, Diem illum Canonizationis ipsius Beati Antonii in medio Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, quo maxima omnis generis, ordinisque multitudo confluxerat, celebrandę statuerat, ubi, stante populo, & universo Clero de vita, & fama, & miraculis ejusdem Antonii humili devotioneque pleno sermone per eundem Adrianum Prędecessorem, ut moris est, habito: Deinde litania & Hymnos Veni creator Spiritus: devote cantatis, ac reliquis omnibus legitime peractis, prędictus Ordinis Prędicatorum in causa Procurator in medio stans, dictumque illud B. Johannis (92) Apostoli clara voce proponens, videlicet. Tres sunt qui testimonium dant in Cęlo, Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus: probaverat ipsas beatę Trinitatis personas testimonium perhibere, quod B. Antonius in cęlis esset: Patrem videlicet in miraculorum potentia, Filium in doctrinę Sapientia, & Spiritum Sanctum in vitę ipsius bonitate. Et propterea non solum nominibus omnium, qui ante dictam Cannnizationem fieri supplicaverant, sed etiam ex parte ipsius Sanctę ac Summę, & individuę Trinitatis, Patris, & filii, & Spiritus Sancti, quatenus ipse Adrianus Predecessor eundem B. Antonium Sanctum pronunciare dignaretur postulaverat. Ea propter Adrianus Prędecessor hujusmodi, considerans, quod in eadem Canonizatione non permissurus esset Deus ipsum errare, qui omnia in ea quomodolibet requisita observata fuisse cognoverat, & observari fecerat, prout observaverat, sub data videlicet pridie Kalen. Junii, Pontificatus sui Anno Primo (93), de eorundem Fratrum suorum S. R. E. Cardinalium omniumque Pręlatorum in Romana curia existentium unanimi consensu, & maturo consilio, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisus, Beatę memorię Antonium Floren., Sacrę Theologię professorem, ex gremio Sacri Ordinis Prędicatorum, & ex officio Vicariatus Generalis Congregationis Tuscię regularis observantię hujusmodi, in Archiepiscopum Floren. assumptum, Sanctum esse, & aliorum Sanctorum Catalogo ascribendum, & aggregandum fore, ac fideliter firmiterque teneri debere decrevit, ipsumque Sanctorum Confessorum, & doctorum, quos Sancta Dei venerabatur Ecclesia consortio solemniter ascripsit, aggregavitque ac eum tanquam Sanctum publice, privatimque colendum esse, declaravit, ac voluit, statuitque, & mandavit universis venerabilibus Fratribus nostris, tunc suis, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis dictorum, ac Patriarchalium, Metropolitan., & Cathedralium Ecclesiarum Capitulis, & quorumvis Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium professoribus, necnon quibuscunque Ecclesiasticis personis, ut festum ipsius S. Antonii Secunda die mensis Maii (94), qua die nexu carnis soluta ejus anima pretiosa celos ascenderat, singulis annis solemniter, & devote celebrarent divinum Officium veluti pro uno Confessore Pontifice, & Doctore (95), tam publice, quam privatim, prout contingeret persolvendum. Dilectis vero filiis Fratribus dicti Ordinis Prędicatorum hujusmodi Officium sub duplici festo, & majori (96) cum Octavis eo modo, quo aliorum dicti Ordinis Prędicatorum Sanctorum celebrare festa tam in die quam in Octavis consueverant, etiam in vacantiis feriarum hebdomadalium in Provincia juxta consuetudinem Ordinis pręfati celebrandi concessit facultatem. Quibus debite peractis, inchoatoque per eundem Adrianum Prędecessorem, & decantato ac ad finem usque a cantoribus prosecuto Hymno: Te Deum laudamus: in illius etiam fine Cardinali Diacono in cantu dicente: Ora pro nobis Beate Antoni, a Choroque responso, ut digni efficiamur promissionibus Christi: Ipse Adrianus Prędecessor illico propriam Orationem de eodem Sancto alta voce decantavit, quę talis est, videlicet: Gregem (97) tuum quęsumus Pastor ęterne custodi, & quos beati Pręsulis Antonii, a te Virginitatis, & pietatis speciali prerogativa dotati, doctrina salutis illustras, ejusdem etiam semper tuere pręsidiis. Per Dominum nostrum Jesu Christum &c. Deinde vero a dicto Choro responso. Amen. Solemnem illic Missam idem Adrianus Prędecessor celebravit de dicta tunc currente Dominica Trinitatis, collectas singulas sub una conclusione terminans, additis etiam prędicta, ceterisque specialibus ejusdem Sancti Antonii collectis immediate sequentibus. Pro secreta videlicet: Munera, quę in salutiferę passionis filii tui memoriam sacrificantes offerimus, quęsumus, ut B. Antonio Confessore tuo atque Pontifice assistente, nobis ad salutem provenire concedas. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum &c. Deinde vero post communionem subjunxit dicens: Quęsumus Domine Deus noster, ut cęlesti, & admirabili Sacramento salutis nostrę refecti B. Antistitis Antonii confessoris tui auxiliis semper adjuti, & abstrahamur a noxiis, & ad salutaria dirigamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum qui tecum &c. cum simili conclusione, & ita Missam ipsam ad finem usque cum solitis cęremoniis, juxta ordinarium Apostolicum illic debite terminavit. Indulgentiamque Plenariam omnibus officio hujusmodi tunc assistentibus devote concessit. Quam etiam Plenariam Indulgentiam similiter omnibus, & singulis fidelibus in die, qua contingeret (98) Translationem fieri Sacri corporis ejusdem Beatissimi Antonii, de loco, ubi humiliter tunc jacebat in terra, in Ecclesia S. Marci Floren. Ordinis Prędicatorum, ad eminentiorem, & honorabiliorem locum, per Fratres dictę Ecclesię in eadem S. Marci Ecclesia, ad honorem & laudem Dei, & ipsius Sancti, convenientibus, & manus adjutrices porrigentibus, tam pro se ipsis viventibus, quam pro defunctis, & absentibus, seu infirmis, aut corporaliter accedere impeditis, mittentibus pro ea consequenda ad dictam Ecclesiam eleemosynam a primis vesperis Translationis ipsius, & deinde per totam Octavam ejusdem pro una vice tantummodo duraturam, volens, ut ad effectum prędictę Indulgentię consequendę, tam Prior domus ipsius Ecclesię Sancti Marci, quam alii duodecim Fratres per eundem ibidem Confessores deputandi, possent absolvere omnes confitentes ab omnibus casibus, & censuris a quibus de jure Episcopi, & Diœcesani poterant, & vota similiter commutare. Ac etiam in loco Sepulturę (99) ejusdem S. Antonii, in depositionis suę die, videlicet secunda Maii hujusmodi perpetuo duraturam Quadraginta annorum, & totidem quadragenarum Indulgentiam (100) annuatim condonavit. Ne autem de

Ca-

Nota.

Nota.

Canonizatione, decreto, aſcriptione, aggregatione, declaratione, voluntate, ſtatuto, mandato, conceſſionibus, & condonatione prędictis, pro eo quod ſuper illis ipſius Adriani Prędeceſſoris literę, ejus ſuperveniente obitu, confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęſitari, volumus, & prędicta Apoſtolica auctoritate decernimus, quod Canonizatio, quam tam communitatis dictę Civitatis Floren., quam noſtris, qui eidem Eccleſię Florentinę pręeramus impenſis, ſummo deſiderio, ac diligentia fieri procuravimus, ac decretum, aſcriptio, aggregatio, declaratio, voluntas, ſtatutum, mandatum, conceſſiones, & condonatio prędictę, perinde a dicta die pridie Kal. Junii ſuum debitum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Adriani Prędeceſſoris literę ſub ejuſdem diei data confectę fuiſſent, prout ſuperius enarratur. Quodque pręſentes literę ad probandum plene Canonizationem, decretum, aſcriptionem, aggregationem, declarationem, voluntatem, ſtatutum, mandatum, conceſſiones, & condonationem Adriani Prędeceſſoris hujuſmodi, ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nos enim omnes, & ſingulos in dignitate conſtitutos, in virtute Sanctę obedientię requirimus, & monemus, quatenus univerſis clericis, & populis ſuarum civitatum, & Dięceſum, & Parochialium pręſentes noſtras literas ſolemniter publicantes, eoſdem hortentur, ut Deus ipſe, a quo bona cuncta procedunt, ipſius Sancti Doctoris, & Confeſſoris Antonii meritis, & precibus exoratus militantem Eccleſiam, Apoſtolicam fidem, & cunctos Chriſti fideles a paganorum, & aliorum infidelium, & hęreticorum tueatur incurſibus, & a periculis ſemper protegat, atque defendat, ac illam, quam nobis mundus dare non poteſt pacem, hoſtium omnium ſublata formidine, firma cum tranquillitate concedat. Utque poſt hujus vitę militiam, depoſitumque paſtoralis officii miniſterium una cum grege Nobis credito, ad ſempiterna tandem gaudia pervenire mereamur. Demum quia difficile foret pręſentes originales literas ad uniuſcujuſque notitiam deferri, volumus, ac decernimus, quod earum tranſumptis manu publici Notarii inde rogati ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonę eccleſiaſticę in dignitate conſtitutę munitis, ea prorſus ubilibet fides adhibeatur, quę pręſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitę vel oſtenſę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę voluntatis, conſtitutionis, requiſitionis, & monitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quingenteſimo Vigeſimo Tertio, Sexto Kalendas Decembris, Pontificatus noſtri Anno Primo.

Nota.

1. *S. Antoninum.*) Sic vulgo vocant *S. Antoninum* Archiepiſcopum *Florentinum*, uti dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV Tomo III pag.* 211, ubi laudantur nonnulli Scriptores, qui S. Præſulis *Antonini* vitam conſcripſere. Antiquiores excepit *Papebrochius* in *Actis Sanctorum Maii ad diem ſecundum a pag.* 310 *ad* 359. De ceteris meminit *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad an. MCCCCLIX pag.* 817 &c. Adeas Auctores, qui de Scriptoribus Eccleſiaſticis loquuntur, & Hagiologos. Conſulendus quoque *Plodius* noſter de *Progenie S. Dominici*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum. Legitur apud *Uſuſmarem pag.* 190. In *Bullario Romano* eſt I. Eandem Conſtitutionem partim tranſcripſit *Daniel Papebrochius* in *Actis Sanctorum Maii ad diem II pag.* 352 &c.

3. *Docente.*) *Pſalmo LXXXVIII.* 1.

4. *Decere.*) *Uſuſmaris*, & *Cherubinus* in *Bullario Romano* locis mox laudatis mendoſe legunt: *Docere*.

5. *Particeps.*) Iidem ſcribunt: *Participes*.

6. *Ipſumque juſta ſuaderent.*) Sic ex figura, quam *Zeugma* vocant, cum accuſativo perſonæ reperitur nonnunquam verbum: *Suadeo*.

7. *Diceret.*) *Iſaias XII.* 6.

8. *Plurimorum.*) Optime ſic, ut apud *Ambroſium*, cujus eſt hæc ſententia. *Uſuſmaris*, & *Cherubinus* legunt: *plurimarum*.

9. *Antonius.*) *Uſuſmaris*, *Cherubinus*, *Papebrochius*, ceterique paſſim ſcribunt: *Antoninus*. *Hieronymus* autem *Raphaelis de Baldeſis* Judex, & Notarius, qui anno *MDLIV* Florentiæ ſcribebat exemplar hic tranſcriptum, initio quidem, & pluries poſtea, legit *Antonius*, quandoque tamen uſu victus ſcripſit *antoninus*, & in hoc male, Sanctus enim, cujus hic mentio, luſtrali nomine dictus eſt *Antonius*. Sic etiam nominatur e *Franciſco Caſtillioneo*, *Leonardo Ser Huberti*, *Vincentio Mainardo*, ac ceteris antiquis Scriptoribus.

10. *Cumque.*) *Papebrochius* legit: *Cum*.

11. *Oriundi.*) Hac de re conſulendus *Seraphinus* noſter *Maria Loddi* in opere, cui titulus: *Memorie della Genealogia &c. di Sant'Antonino &c. Florentia MDCCXXXI*, ubi hoc anno *MDCCXXXII* vulgavit idem Scriptor aliud opus inſcriptum: *Genealogia di S. Antonino &c.* Variis antiquis inſtrumentis evincit auctor *S. Antoninum* oriundum ex perilluſtri, ac nobili gente *de Forcillonibus*, non autem ex plebeia *Frillorum* familia, ut nonnullis excidit. Natus eſt enim, Patre viro clariſſimo *Nicolao Pierozzi*, Matre nobili muliere *Thomaſia Ceuni*.

12. *Tituli S. Laurentii in Damaſo.*) Hic & alius *S. Sixti* tituli ſunt Presbyterorum Cardinalium: qua de cauſa numero plurali dicitur: *Presbyteri Cardinales*.

13. *Tunc S. Mariæ in Dominica.*) Tribus Titulis donatus fuit *Clemens VII*, tunc *Julius Medices*, primo *S. Mariæ in Dominica*, deinde *S. Clementis*, poſtea *S. Laurentii in Damaſo*.

14. *Præeſſe.*) Eccleſiæ *Florentinæ* præfuit *Julius Medices* ab anno *MDXIII* ad *MDXXIII*, quo Summus Pontifex renunciatus eſt.

15. *Thomas.*) *Cajetanus*, de quo in *Appendice ad Pontificatum Leonis X*.

16. *Tunc.*) Ordini Fratrum Prædicatorum præfuit *Cajetanus* ab anno *MDVIII* ad *MDXVIII*.

17. *Fratri patrueli.*) *Leo* ſiquidem *X* Patrem habuit *Laurentium*, cujus frater erat *Julianus* Pater *Clementis VII*.

18. *Tunc.*) Id Anno *MDXVI*, quo *Florentia* tranſiit, *Bononiam* petens, contigiſſe, auctor eſt *Papebrochius*, in hoc emendandus, uti *Nota XXIII* dicetur. Die *XXX* Novembris *Florentiæ* fuit exceptus a *Petro Rodulpho Juſtitiæ Vexillifero*, *Baptiſta Donio*, *Laurentio Manuccio*, *Gannozio Salviato*, *Bonaroto Simonio*, *Coſmo Saſletto*, *Petro Tornabonio*, *Bartholomæo Panciaticho*, ac *Bernardo Carneſeccho*, *Reipublicæ Florentinæ tunc temporis Prioribus*. Ughellus in additionibus ad Ciaconium in Leone X.

19. *Jacobo Symoneta.*) Sic etiam apud *Papebrochium pag.* 352, ubi tranſcribit hocce Diploma. *Pagina* vero 337 *col.* 1 apud eundem dicitur *Simonectus*.

20. *Guillelmo Caſſadoro.*) Ex eodem ibidem: *Caſſodor*.

21. *Informarent.*) Adeas *Papebrochium pag.* 335 &c.

22. *Sexaginta duos teſtes.*) Quorum nomina referuntur in *Summario Proceſſuum &c.* de quo mox dicetur.

23. *Redire.*) Anno *MDXVI* ſtylo veteri, novo *MDXVII*, die *XVIII* Februarii *Leo* diſceſſit *Florentia Romam* rediturus. Et eodem menſe contigit, quod Diploma narrat. En Ughelli mox laudati verba: *Sexta die Februarii, quæ cinerum erat*, anno ſcilicet MDXVII, ſtylo novo, *Leo*, redux Bononia Romam petens, *in Metropolitana Eccleſia, cum tota Curia ſolemnis Miſſæ celebrationi præfuit .... ſacris peractis Florentinæ Reipublicæ Magiſtratus, qui celebritati adfuerant, ad Sanctiſſimi Pontificis pedes provoluti ſupplicarunt, ut B. Antoninum Archiepiſcopum Florentinum in Sanctorum numerum aſcriberet. Annuit illico pius Pater, ac ejus rei curam Jacobo Simonetæ Rotæ Auditori commiſit. Demum decima octava ejuſdem Menſis e patria Romam petiturus diſceſſit, quo tempore Reipublicæ præerat Bernardus Morellus Vexillifer juſtitiæ, una cum Prioribus Baptiſta Cicciaporcio, Franciſco Ser-Franciſcho, Franciſco Gerardo, Jacobo Spino, Johanne Vivario, Paulo Bencio, ac Juliano Gagliano*.

24. *Abbatem.*) Generalem.

25. *Sacramorum.*) Sic etiam apud *Papebrochium pag.* 352 ex Bulla, *pag.* vero 337 *col.* 1 ex *Summario proceſſuum* legitur *Sacramorum*.

26. *Leo.*

26. *Leonardum de Guasconibus.*) Distinguendus iste a *Ludovico* Vicario Episcopi *Fesulani*, qui *Florentia Romam* misit *Additiones de quibusdam novis examinibus* eadem de re factis, uti notat *Papebrochius*. Vide Notam *XLII*.

27. *Quadraginta octo.*) De testibus istis legendum *Summarium Processuum &c.*

28 *Procuratoris fidelis.*) Seu Fidei, ut nonnunquam vocatur hoc in Diplomate.

29. *Bernardino.*) Cognomento *Caravagial*, seu *Carvajal*, vel *Caravaial*, natione *Hispano*. Ciaconius Vit. Pontif., & Cardinal. *Tomo III in Alexandro VI pag.* 170.

30. *Ostien.*) Episcopus *Ostiensis* renunciatus erat anno *MDXXI*. Obiit hoc anno *MDXXIII* Mense Decembri. Adeas *Ughellum* in *Episcop. Ostien. Tomo I Italia Sacra pag.* 78.

31. *Tunc Sabinen.*) Ad hanc Sedem promotus fuerat *Bernardinus*, non vero *Bernardus*, ut excidit librario Ughelli, anno *MDIX*. *Ughellus* in *Episcop. Sabinen. Tomo I Italia Sacra pag.* 183.

32. *In humanis agentibus.*) *Leonardus* enim obierat anno *MDXX* die *XXVII* Septembris, ut ex *MSS. Vaticanis* docet *Ciaconius* mox laudandus, *Bernardus* vero eodem anno Mense Novembri mortem subierat. *Ciaconius*.

33. *Leonardo.*) Is erat *Grossus de Rovere*, patria *Savonensis*. *Ciaconius Tomo III Vit. Pontif., & Cardinal.* in *Julio II pag.* 255.

34. *Bernardo.*) *Tarlato*, cognomento *Divitio*, cujus meminit *Ciaconius* in *Leone X ad an. MDXIII pag.* 339.

35. *Legatum.*) De hac Legatione consulendus idem *Ciaconius pag.* 340.

36. *Innocentium.*) *Cybum*, *Genuensem*. Ciaconius in *Leone X pag.* 341.

37. *Baldastino.*) Alii legunt, *Baldassino*.

38. *Commiserat.*) Hinc tertium examen.

39. *Archiepiscopi.*) *Johannis Piccolominei*. Ughellus in *Archiepiscop. Senen. Tomo III Italia Sacra pag.* 579.

40. *Pistorien.*) *Antonii* scilicet *Puccii*, de quo *Ughellus* in *Episcop. Pistorien. Tomo III Italia Sacra pag.* 308.

41. *Fesulan.*) *Guillelmi Folchi*, Ughellus in *Episcopis Fesulan. Tomo III Italia Sacra pag.* 263.

42. *Ludovicus de Adimaris.*) Hinc firmatur *Nota XXVI*.

43. *Centum quinquaginta & uno.*) De testibus istis sic habet *Summarium* sæpius laudatum: *Fere omnes sunt testes qualificati, & nobiles, ita ut sint omni exceptione majores. Sunt enim ibi etiam Cardinales, Archiepiscopi, Episcopi, Protonotarii, Canonici, Prælati diversi, Theologi, Religiosi fere omnium Religionum, & Ordinum, ac laicorum nobiles Equites, Doctores, Medici, & omnis generis antiquorum.*

44. *Achilli.*) *Grasso*, seu *de Grassis*. Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Julio II pag. 296.

45. *Vigilia Pentecostes.*) Die scilicet *XVIII* Maii. Hoc enim anno *MDXXI* fuit Pascha die *XXXI* Martii.

46. *Febre correptus.*) Hoc eodem anno *MDXXI* Mense Decembri diem supremum obiit *Leo*.

47. *Assumptus.*) Die *IX* Januarii *MDXXII*.

48. *Pervenisset.*) Absens enim, dum esset in *Hispaniis*, Summus Pontifex renunciatus est *Adrianus VI*.

49. *Ut.*) Seu: *Ac*.

50. *Nicolao.*) De quo sæpius dictum fuit. Adeas *Ciaconium* in *Alexandro VI*.

51. *Peste.*) Nota quod *Adrianus* quantumvis crebris, atque etiam domesticis funeribus visis adduci non potuit, ut ad loca salubriora secederet. *Olduinus in Additionibus ad Ciaconium in Adriano VI*.

52. *Miraculis.*) Nota quod *præ multitudine* missa fiunt. Quædam refert *Papebrochius*.

53. *Libello.*) Seu *Summario Processuum*. Legitur apud *Papebrochium pag.* 325 *&c.*

54. *Impresso.*) Ergo, vivente *Clemente VII*, semel & iterum publici juris factus est liber iste. Anno siquidem *MDXIX* duntaxat typis editus est ille, quem vidit *Papebrochius*, ut ipse fatetur *pag.* 310 *col.* 1.

55. *Excerpta.*) Optime sic, nec audiendi, qui scribunt *Excepta*.

56. *Nicolao.*) *Pierozzi*, de quo in *Nota XI*.

57. *Thomasia.*) *Cenni*, *Nucci*, de que ibidem dictum fuit. Anno *MCCCLXXXIX* (stylo veteri, novo *MCCCXC*) Kalendis Martii lucis usuram accepit *S. Antoninus*. Hinc sequens inscriptio, quæ legitur apud *Seraphinum* nostrum *Mariam Loddi pag.* 44.

DOMVM HANC ESSE DECORATAM
KALENDIS MARTII AN. D. MCCCLXXXIX (stylo veteri, novo MCCCXC)
ORTV SANCTI ANTONINI
EX NICOLAO PIEROZZI
ET THOMASIA CENNI NVCCI
FLORENTINIS CIVIBVS
NOBILISSIMI ORD. PRÆD. GERMINIS
FLORENTIÆ V ARCHIEPISCOPI
ROMANÆ ECCLESIÆ DOCTORIS EXIMII
DOMVM BEATÆ ÆTERNITATIS INGRESSI
VI NON. MAII MCCCCLIX
SANCTORVM ALBO
AB HADRIANO VI PONT. MAX. ADSCRIPTI
MDXXIII.
INNOTVIT ANNO MDCCXXXI
AD PERENNEM POSTERORVM MEMORIAM
ÆDILES ECCLESIÆ FLORENTINÆ
POSVERE.

58. *In Oratorio horti S. Michaelis.*) *In Ecclesia* scilicet *S. Michaelis in horto* (*sic enim appellatur*), Verba sunt *Francisci Castilionensis* in ejusdem Sancti vita.

59. *De Fesulis.*) Vulgo *Fiesoli*, apud *Florentiam*, in proximo colle.

60. *Priore.*) *Johanne Dominici*, viro celeberrimo, S. R. E. postea Cardinale, uti videre est in *Appendice ad Pontificatum Gregorii X*.

61. *Sapiente.*) *VII*. 9.

62. *Quadraginta quatuor annos.*) Ut annorum S. Præsulis *Antonini* series illustretur ex hac Pontificia Constitutione, & Scriptores hac de re, vel errantes, vel diffidentes emendentur, notandum, quod ex ipso Diplomate *Cum... tertium decimum attigisset annum ...... S. Antoninus habitum per Fratres... Ordinis gestari solitum, sibi exhiberi .... petierat .... unius anni spatio Decretum integrum memoriæ mandaverat .... quo* (anno) *peracto .... Prior ... eidem* habitum .... *exhibuerat .... in Ordine quadraginta quatuor, in Archiepiscopatu vero tredecim annos consumpserat .... cum annum septuagesimum agens .... Sexto Nonas Maii Anni MCCCCLIX* Cælos petiit. Hinc autem liquet, ut attentum lectorem non fugiet, quod *S. Antoninus* natus est anno

anno *MCCCXC*, seu, ut inter Auctores convenit, Kalendis Martii anno (stylo veteri) MCCCLXXXIX: Ordini Fratrum Prædicatorum fuit adscriptus anno *MCCCCIII*, ætatis suæ *XIV*; Archiepiscopus renunciatus est anno ætatis suæ *LVI*, æræ communis *MCCCCXLVI*, stylo novo, veteri *MCCCCXLV* die *X* Januarii (idem etiam constat ex Diplomatibus laudatis in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV Tomo III pag. 281.*)

63. *Domorum.*) *Cognita igitur hominis virtute*, inquit *Franciscus Castilionensis* Vitæ S. Antonini Capite I, *statim a patribus Ordinis ad gubernationem aliorum Fratrum assumptus est, multisque in locis Italiæ Prior effectus, Romæ, Neapoli, Cajetæ, Cortonæ, Senis, Florentiæ, Fesulis, postremo etiam generalis hujus Tusciæ Provinciæ* [seu Congregationis, ut loquuntur) *Vicarius, ac Neapolitanæ factus est.* Addenda *Pistoriensis* domus, cui etiam præfuit.

64. *Verbum.*) *Matth. XXIII. 11.*

65. *Librorum.*) De quibus consulendus *Echard Tomo I Scriptorum Ordinis ad annum MCCCCLIX pag. 818 &c.*

66. *Maxime in moralibus.*) Edidit enim *Summam Theologiæ Moralis partibus IV distinctam.*

67. *Providerat.*) Anno *MCCCCXLVI*, stylo novo, veteri *MCCCCXLV*, die *X* Januarii, ut in *Appendice* mox laudata videre est.

68. *Sardiniam.*) Insulam maris Mediterranei.

69. *Cosmum.*) Cognomento *Patrem Patriæ*. Consulendi *Scipio Amiratus*, *Sansovinus*, & *Paulus Jovius*.

70. *Cosmi.*) Nonnulli scribunt: *Cosma*.

71. *Pientissimo.*) Hæc vox barbara fertur, antiquis tamen Romanis familiaris fuit, ut sexcentis inscriptionibus probari potest. Quasdam refert *Gruterus*, permultas vidi *Romæ*. Hæc una sufficiat, quæ visitur in aditu Villæ Principis *Zagaroli*. Sic vulgo vocant oppidum *Latii*.

SILIAE . EARINE
VIX. ANN. XXIX
DIEB. VI
MATER
PIENTISSIMA.

72. *Nicolao Quinto.*) Electo anno *MCCCCXLVII* die *VI* Martii.

73. *Calixto Tertio.*) Qui Summus Pontifex renunciatus fuit anno *MCCCCLV* die *VIII* Aprilis. Utrum scribendum sit *Calistus*, ut ex ejusdem Pontificis autographo dictum fuit *Tomo III pag. 364 Nota III in Constitutionem XXVI*, vel *Calixtus*, ut in hoc antiquo exemplari, aut *Callixtus*, uti nonnullis placet, lis est inter Auctores. Anno *MDCCXXXI* die *X* Octobris apud Villam *S. Pastoris* in *Latio* reperta fuit sepulcralis arca latericia, in qua cadavera duo. Inscriptiones ibi variæ. In una sic legebam:

CALLISTUS
COCCEI NERVAE.

74. *Pio Secundo.*) Sedit a *XIX* Mensis Augusti *MCCCCLVIII* ad *XV* Augusti *MCCCCLXIV*.

75. *Dicentis.*) 1. *Corinth. XIII. 2.*

76. *Tredecim.*) Ab anno scilicet *MCCCCXLVI* ad *MCCCCLIX*.

77. *Orantibus.*) Audiendus hic *Franciscus Castilionensis* Cap. XII. *Cumque in die Apostolorum Philippi, & Jacobi, ante crepusculum, extremam unctionem, simulque plenariam Indulgentiam, astantibus Fratribus suis, qui sanctum virum in ea ægritudine assidue, ac frequentes magna cum caritate observarunt, suscepisset, cumque illi circumfusi lecto matutinum officium decantarent, pervenissentque ad laudes, tum vir sanctus, in ipsa jam mortis anxietate positus, magno conatu in fervore spiritus initium aliis faciens dixit: Deus in adjutorium meum intende: Quod immensæ pietatis signum magna fuit gemituum omnibus astantibus, ac lacrymarum redintegratio. Cum vero quasi ad ipsum vitæ terminum devenisset &c.*

78. *Sexto Nonas Maii.*) *In vigilia Ascensionis*, uti notat *Castilionensis*, & in hoc bene, hoc enim anno *MCCCCLIX* fuit Pascha die *XXV* Martii.

79. *Apostolo.*) *II. Timoth. IV. 7.*

80. *Postridie.*) Quando scilicet *Florentia* transiit *Pius Mantuam* petens.

81. *Cognitam haberet.*) Consulendus idem *Pius Commentariorum Lib. II*, ubi *S. Antoninum* summis laudibus ornat.

82. *Tuccio.*) *Vir erat multæ devotionis, ac sanctitatis, dicti Ordinis* (Cisterciensis) *Frater conversus, qui primus ad orationem semper, & ad vigilias fervens surgere, & in eis insistere solitus erat.* Ex Summario Processuum.

83. *Constantio de Fabriano.*) *Vir fuit magnæ sanctitatis*, ut notat *Castilionensis Cap. XII* Vitæ S. Antonini, ubi factum refert.

84. *Aesculana.*) *Asculana*, ut apud Auctorem mox laudatum, vulgo *Ascoli*.

85. *Confirmabat.*) Ceteri legunt: *Confirmabant*.

86. *Nicolaus.*) Hujus nominis *V*. Anno *MCCCCL* Nono Kalendas Julii, die Pentecostes, *S. Bernardinum* Cælitibus annumeravit *Nicolaus V*. Bullam transcripsit *Waddingus Annal. Minor. Tomo V pag. 575.*

87. *Nihil nunquam.*) *Nihil unquam*, ut apud *Papebrochium pag. 353.*

88. *Maximiliano.*) Hujus nominis *I*.

89. *Propheta.*) *Psalmo CL. 1.*

90. *Indixit.*) Idem nunc etiam observatum.

91. *Errare.*) Licet enim in hujusmodi factis expers erroris omnino sit Christi Vicarius, orat tamen, sicut & ipsa Concilia Generalia preces fundunt, ne errent.

92. *Johannis.*) *I. Johan. V. 8.*

93. *Anno Primo.*) Christi *MDXXIII*.

94. *Secunda die Mensis Maii.*) Ex Decreto Summi Pontificis *Innocentii XI* dato die *XVII* Augusti *MDCLXXXIII* festum *S. Antonini* translatum fuit ad diem *X* Maii. Notandum tamen quod die secunda Maii festum *S. Antonini* nunc etiam celebratur *Florentiæ*. Mirum quod id fugeret *Papebrochium* sic scribentem *pag. 355 col. 1. Nullum .... invenio istius temporis, ac ne posterioris quidem ullius, Kalendarium, Breviarium, vel Missale, cui insertum sit S. Antonini nomen. Cur autem omissum fuerit, causam non possum divinando assequi.* Nec ego video, cur vir clarissimus nullo numero habeat *Kalendaria*, *Breviaria*, *Missalia*, tum *Florentiæ* Metropolis, tum totius Ordinis Fratrum Prædicatorum.

95. *Et Doctore.*) *Ipsum* siquidem S. Antoninum *Sanctorum Confessorum, & DOCTORUM, quos Sancta Dei*, veneratur *Ecclesia Consortio solemniter ascripsit* Adrianus VI, ut ipso Diplomate constat.

96. *Sub duplici festo & majori.*) Seu *Tote Duplici*, ut vocant.

97. *Gregem.*) Aliam nos adhibemus quam Sacra *Rituum* Congregatio ratam habuit die *XI* Martii *MDCLXXXIV*.

98. *Contingeret.*) De translatione corporis *S. Antonini* consulendus *Papebrochius pag. 355 &c.*

99. *Loco sepulturæ.*) Hac de re legendus liber nuper editus, cui titulus est: *Descrizione della Cappella di S. Antonino &c*, Hoc opus, *Florentiæ* vulgatum an. *MDCCXXVIII*, Summo Pontifici *Benedicto XIII* dicavit Eminentissimus *Alamannus Salviati*, nunc S. R. E. Cardinalis. Sacellum siquidem, in quo jacent Sacræ Reliquiæ *S. Antonini*, opus sane magnificum, insigni liberalitate nobilissimæ gentis *de Salviatis* fuit extructum. Huc refer sequentes inscriptiones.

S. ANTONINI. ARCHIEP. FLOR. QVEM ADRIANVS. VI. PONT. MAX. IN SS. NVMERVM RETVLIT DEMORTVI CORPVS EX PRIORE SEPVLCHRO IN QVO CXXX ANNIS ANTE CONDITVM FVERAT HOC IN SACELLVM QVOD AVERARDVS ET ANTONIVS PHILIPPI FF. AVERARDI. NN. SALVIATI MAGNIS SVMPTIBVS EXAEDIFICARVNT VT AVGVSTIOREM LOCVM TANTO DIVO EXORNARENT QVEM IPSI PIE SANCTEQVE IN PRIMIS COLERENT ALEXANDER MEDICES ARCHIEP. FLOR. ET S. R. E. PRESB. CARD. IVSSV AC DECRETO XYSTI. V. PONT. MAX. ET. SALVIATORVM FF. ROGATV ET PIETATE PRIVATIM SVA IMPVLSVS SVMMA CVRA ET DILIGENTIA CVM MVLTIS PENITVS RECOGNITVM AC PER VRBEM INSIGNI AC PIA POMPA CIRCVMLATVM. VII. ID. MAII CIↃ. IↃ. LXXXIX INCORRVPTVM INTEGRVMQVE VT A SE REPERTVM FVERAT INFERENDVM AC SVB IPSA ARA CONDENDVM CVRAVIT.

Extat in ædibus sacris *Florentini* Cœnobii S. *Marci* ubi sequens etiam reperitur.

QVISQVIS INGREDERIS SVPPLEX IN FACIEM PROCVMBE
VENERARE LIMEN FIGE OSCVLA PARIETIBVS
SANCTVM ANTONINVM
FLORENTIÆ DECVS ET PRÆSIDIVM
HVMI FVSVS ADORA
FILIVS PATRIAM DILIGIT PASTOR GREGEM DEFENDIT
IN EA A. S. MCCCLXXXVIIII INGENVO SANGVINE
PATRE NICOLAO PIEROZZI F. HONESTO CIVE ORTVS EST
EAM TREDECIM ANNOS REXIT ANTISTES
SEPTVAGENARIVS COELO RECEPTVS
AB ADRIANO VI. P. M. SANCTORVM ALBO ADSCRIPTVS
AB AVERARDO ET ANTONIO DE SALVIATIS PHILIPPI FF.
HVC INSIGNI MAGNIFICENTIA TRANSLATVS
ET IN TVTELARE NVMEN FAMILIÆ ADSCRIPTVS
MDLXXXIX.
EN SACERDOS MAGNVS ANTONINVS
HOSPES
ALTISSIMO QVI DEDIT ILLVM OFFER HOSTIAM LAVDIS
SIDERI BENEFICO IN PRÆDICATORVM FAMILIÆ COELO
RVTILANTI
ADOLE SABÆA THVRA
LILIIS LAPIDEM SPARGE
PLENIS MANIBVS DA ROSAS ILLIBATO CORPORI
SALVE CHARA DOMINICI SOBOLES
MAGNVM FLORENTINÆ GLORIÆ INCREMENTVM
SALVE PASTOR BONE
GEMINA PVDORIS AC SAPIENTIÆ GAVDENS ADOREA
HANC VRBEM QVAM OLIM ORNASTI MORIBVS
NVNC PATROCINIO TVERE
NIL DESPERANDVM AVSPICE ANTONINO.

100. *Indulgentiam.*) Nunc plenariam.

Anno 1523 Die 26 Novembris.

De Beneficiis uniendis Vallisoletano (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

II. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

RAtioni congruit, & convenit honestati &c. (3). Dudum siquidem eum dilectus filius Johannes Simonis de Capillas, Clericus Legionen. Diœcesis, liti, & causę, quę, ut asserebat, inter eum, ac dilectos filios Priorem, & Fratres Domus S. Pauli oppidi Vallisoleti Ordinis Fratrum Prędicatorum, Palentin. Diœcesis (4), super uno, seu una de Bustillo de Chanes, & alio, sive alia Areabiecsa, ac alio, sive alia dell' Andal, & reliquo, sive reliqua de Corvillos locorum, Legionen. Diœcesis, pręstimoniis, sive pręstimonialibus portionibus, aut simplicibus Beneficiis, que, seu quas, Prior, & Fratres Sacristię dictę Domus perpetuo unita fuisse, Johannes vero, pręfati, ad se de jure spectare asserebant, coram certo Causarum Palatii Apostolici Auditore, aut illius Locumtenente pendebat indecisa, ac omni juri, sibi in eisdem pręstimoniis, seu pręstimonialibus portionibus, aut Beneficiis, vel ad illa quomodolibet competenti in manibus felicis recordationis Leonis PP. X. Prędecessoris nostri, sponte, & libere cessisset, ac pro parte dictorum Prioris, & Fratrum, asserentium Pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut beneficiorum, insimul fructus, redditus, & proventus, septuaginta ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum, non excedere, eidem Prędecessori, humiliter supplicatum fuisset, ut pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut beneficia hujusmodi eidem Sacristię perpetuo de novo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaretur, dictus Prędecessor, qui dudum antea, inter alia voluerat, quod petentes beneficia Ecclesiastica, aliis uniri, tenerentur, exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret, ad partes, vocatis quorum interesset, cessionem hujusmodi admittens, & quemlibet ex Priore, & Fratribus prędictis a quibusvis excommunicationis &c. fore censens, necnon verum, & ultimum pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut beneficiorum prędictorum vacationis modum, etiamsi ex eo quęvis generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa, resultaret, & statum litis, & causę hujusmodi, ac fructuum, reddituum, & proventuum dictę Sacristię, verum annuum valorem pro expressis habens, causamque ad se advocans, & litem hujusmodi penitus extinguens, hujusmodi supplicationibus inclinatus, sub data videlicet Quinto Kal. Septembris, Anno Septimo (5), pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut beneficia hujusmodi, quovis modo, & ex cujuscunque per-

persona vacarent, etiamsi tanto tempore vacavissent, quod eorum, vel earum collatio juxta Lateranen. statuta Concilii, ad Sedem Apostolicam, legitime devoluta, ac prestimonia, seu prestimoniales portiones, aut beneficia hujusmodi dispositioni Apostolice specialiter reservata, aut reservatę existant, & super eis inter aliquos lis, cujus statum, dictus Prędecessor haberi voluit pro expresso, penderet indecisa, dummodo tempore dictę datę non esset in eis alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Sacristię auctoritate Apostolica, perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, ita quod liceret eisdem Priori, & Fratribus, per se, vel alium, seu alios corporalem prestimoniorum, seu prestimonialium portionum aut beneficiorum prędictorum, ac jurium, & pertinentiarum, possessionem propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus in Sacristię, & prestimoniorum, ac prestimonialium portionum, aut beneficiorum prędictorum usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius, licentia super hoc minime requisita; Non obstantibus voluntate priore sua prędicta, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Prędecessoris nostri, aliisque constitutionibus &c. quibuscunque. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis, de prestimoniis &c. literas impetrarint &c. quas quidem literas &c. dictus Leo Prędecessor, ad prestimonia &c. hujusmodi &c. voluit non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. Proviso quod prestimonia &c. debitis non fraudarentur obsequiis &c. Et insuper idem Leo Prędecessor, ex tunc irritum decrevit, & inane &c. attentari. Ne autem de absolutione, posterioribus, unione, annexione, incorporatione, ac decreto prędictis, pro eo quod super illis, literę ipsius Leonis Prędecessoris, ejus superveniente obitu, confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, dictique Prior, & Fratres, illarum frustrentur effectu, volumus, & Apostolica auctoritate, etiam decernimus, quod absolutio, posterioresque unio, annexio, incorporatio, ac decretum Leonis Prędecessoris hujusmodi, perinde a tempore dictę datę suum sortiantur effectum, ac si super illis, literę ipsius Leonis Prędecessoris sub eadem data, confectę fuissent, prout superius enarratur; quodque presentes literę ad probandum plene absolutionem, posteriores unionem, annexionem, incorporationem, ac decretum Prędecessoris hujusmodi, ubique sufficiant, neque ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Nulli ergo &c. Si quis &c Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Tertio, Sexto Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo. Mandatum.

1. *Vallisoletano.*) Vulgo *Valladolid*, in *Hispania Tarraconen.*
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum ex autographo *Vallisoletano*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. CXIX fol. 166.*
3. *Honestati &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Palentin. Diœcesis.*) Nunc Episcopalis Sedes est Urbs *Vallisoletana*.
5. *Septimo.*) Christi *MDXIX*.

Ut Cœnobii Montis Politiani (1) Fratres in ejusdem Conventus sacris ædibus exequantur, quæ ex testamento Benedicti Michaelis, in Ecclesia Plebe nuncupata facere tenebantur.

Anno 1523 Die 19 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*. III.

Venerabili Fratri Episcopo Aretin., sive ejus in spiritualibus Vicario Generali.

CLEMENS PP. VII.

Venerabilis Frater, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOnestis personarum omnium, presertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, votis libenter annuimus, ac ea favoribus prosequimur gratuitis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus, seu Conventus S. Agnetis de Monte Politiano (3), Aretinę (4) Dięcesis (5), Ordinis Prędicatorum regularis observantię, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias quondam Benedictus Michaelis Fighi de Monte Politiano, Aretin. Dięcesis, pia devotione ductus, condens in ejus ultima voluntate testamentum, voluit, & ordinavit, corpus suum, cum eum ab humanis decedere contingeret, in Ecclesia Plebe nuncupata S. Marię de Monte Politiano apud Altare S. Dominici, seu Annunciatę situm in dicta Ecclesia sepeliri, & pro dote, seu manutentione dicti Altaris, nonnulla sua bona, seu prędia in dicto suo testamento, tunc expressa, Fratribus dicti Ordinis, qui in primordiis suę religionis existentes, propriam Ecclesiam, & domum, nondum acquisiverant, & ad quos prędictus Benedictus, ob eorum exemplarem vitam, singularem gerebat devotionis affectum, donavit, atque legavit, cum onere tamen, quod duo ex dictis Fratribus in Sacerdotio constituti, quorum alter idoneus ad prędicandum verbum Dei, diebus, & temporibus debitis, divinum officium apud dictum Altare, celebrare teneretur, & aliis oneribus in dicto testamento appositis, Et, sicut eadem petitio subjungebat, cum tempore obitus dicti Benedicti, prefati Fratres Ecclesiam propriam non haberent, ut prefertur, & propterea necesse fuit ipsum Benedictum interim, aliam Ecclesiam pro sua sepultura, & aliis premissis adimplendis designare, qui, ut creditur, secus fecisset si Ecclesia dictorum Fratrum tunc constructa fuisset, & ipsi Fratres, qui pro adimplenda dicti testatoris voluntate, solum nominati, & electi fuerunt, & quam hactenus adimpleverunt, postmodum ex Christi fidelium largitionibus, & eleemosynis Ecclesiam cum Domo, seu Conventu, sub invocatione S. Agnetis in qua commodius, & convenientius, quam in altera Ecclesia, onera sibi injuncta exequi possunt, presertim cum non liceat eis per alienas Ecclesias concursare, & a propriis deviare, acquisiverunt, ac construi, & ędificari fecerunt, & quod, si eisdem Priori, & Fratribus, ut divinum officium hujusmodi in sua propria Ecclesia Exordium. Diplomatis causa.

celebrare, & alia onera eis per dictum testatorem injuncta hujusmodi exequi possint, concederetur, ac prędia, & bona pro pręmissis exequendis, & observandis, legata, & donata prędicta, alicui Altari, seu Capellę in dicta eorum Ecclesia consistenti perpetuo applicarentur, & appropriarentur, & quoad hoc voluntas dicti testatoris commutaretur, ex hoc profecto animę saluti ipsius testatoris, necnon quieti, & tranquillitati eorundem Prioris, & Fratrum consuleretur, ac taciti menti dicti testatoris satisfieret. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui de pręmissis certam notitiam non habemus, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per pręsentes committimus, atque mandamus, quatenus de pręmissis, & eorum circunstantiis universis te diligenter informes, &, si per informationem eandem ita esse reperieris, eisdem Priori, & Fratribus quod de cetero per duos ex eorum Fratribus in Sacerdotio constitutis, quorum alter ad prędicandum verbum Dei idoneus existat in dicta eorum Ecclesia, apud aliquod Altare inibi situm, & consistens divinum officium pro dicti testatoris animę salute celebrari, & alia onera in dicto testamento expressa supportari debeant, nec amplius ad dictam Ecclesiam B. Marię pro premissis exequendis accedere teneantur, nec ad id a quoquam inviti compelli possint, concedas, & indulgeas. Et nihilominus prędia, & bona per dictam testatorem pro premissorum executione, & observatione legata prędicta cum eorum redditibus, & juribus eidem Altari, ad quod divinum officium hujusmodi pro tempore celebrabitur, applicata fore decernas, auctoritate nostra voluntatem dicti testatoris, quoad pręmissa onera commutando. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIX Decembris MDXXIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

Facultas.

1. *Montis Politiani*.) In *Hetruria*. Juris est Congregationis *S. Marci*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag. 78.*
3. *S. Agnetis de Monte Politiano*.) Nota quod *Sancta* nuncupatur hæc virgo licet in Sanctorum album nondum esset relata. Vide Notas ad *Constitutionem LVI Eugenii IV*. Legitur pag. 42 *Tomi III.*
4. *Aretin.*) In *Hetruria*.
5. *Diœcesis*.) Nunc Sedes Episcopalis est Civitas *Montis Politiani*.

Anno 1524 Die 29 Januarii.

Tropiensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

IV.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex ex injuncto sibi desuper Apostolicę servitutis officio ad ea libenter intendit, per quę in singulis piis hospitalibus, & aliis piis locis christiana Religio, & divinus cultus propagationem, & exinde fidelium animę salutem, & spiritualem consolationem suscipiant, ac secularium, ut aliorum temerariorum in aliis ex locis ipsis se illicite intromittentium nefarii conatus comprimantur, & ipsę Ecclesię ab illorum manibus injusteque occupantibus eripiantur, ac his quę propterea provide facta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata persistant, libenter cum ab eo petitur, Apostolici adiicit muniminis firmitatem, aliaque de novo concedit prout conspicit in Domino salubriter expedire. Sane pro parte Thomę Vicarii Generalis Congregationis Calabrię (3) Ordinis Fratrum Predicatorum secundum morem dicti Ordinis, nuncupati, & aliorum Fratrum Congregationis, & Ordinis prędictorum dilectorum filiorum Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim Petrus Paulus Bonsaulis, & Benedictus Guoarnes Diœcesis Tropien., tunc in humanis agentes, Patroni Ecclesię Beatę Marię de la Recomodata extra, & prope muros Tropien. & Hospitalis illi contigui, qui tunc, & per multum tempus antea Ecclesię, & Hospitalis prędictorum fructus redditus, & proventus occupaverant, & usurpaverant, ac occupabant, & usurpabant seu illa administrabant, & gubernabant tunc, quamvis de facto, cupientes eorum conscientias in quantum poterant ab occupatione, & usurpatione, & aliis pręmissis exonerare, considerantesque, quod ipsi fructus prędictos usurpare, & similia perpetrare non debuerant, nec debebant, administrationem, gubernationem, & Juspatronatus, ac alia jura ad eosdem Laicos in Ecclesia, & hospitali prędictis quomodolibet spectantia sponte, & ex eorum certa scientia, suo, & successorum, ac hęredum suorum in perpetuum nominibus, intervenientibus ad id auctoritate, & decreto tunc Loci Ordinarii, quondam Conrado Mahonii in humanis tunc agenti donarunt, & concesserunt, illaque in eum transtulerunt. Cumque eadem Ecclesiam, & Hospitale prędicta tunc certo modo vacantia, vel Rectore carentia eidem Ordinario pręsentarunt, ipseque Ordinarius ad pręsentationem hujusmodi eundem Conradum in Rectorem, & gubernatorem Ecclesię & Hospitalis prędictorum instituit, ac Patroni ab usurpatione fructuum, reddituum, & proventuum, ac jurium prędictorum ex tunc destiterunt, & abstinuerunt hoc tamen adjecto, quod tam Patroni, & Conradus, & Ordinarius prędicti, & pro tempore existentes Episcopus Tropien., ac hęredes, & successores Patronorum prędictorum, qui etiam Ecclesię, & Hospitalis prędictorum futuri patroni erunt, tenerentur omnem diligentiam facere ad effectum, quod aliqui Sancti Augustini, vel Prędicatorum hujusmodi de observantia nuncupatorum, Ordinum Fratres Ecclesiam, & Hospitale hujusmodi ad illa regendum, & gubernandum, ac inibi suum Monasterium, & habitationem construendum, acceptarent, & ad illa se conferrent, & inibi Conventum eorum Instituerent, & in eventum, in quem ad id se conferrent, & venirent, tunc tam Conradus cessioni, vel dimissioni Ecclesię, & Hospitalis prędictorum, quam Ordinarius prędicti acceptationi, habitationi, constructioni, & institutioni prędictis in favorem eorundem tunc venientium. ac perceptioni fructuum reddituum & proventuum Ecclesię, & Hospitalis prędictorum per eosdem Fratres inibi pro tempore habitantes faciendis, ad effectum introductionis Fratrum prędictorum, consentire deberent, & tenerentur, prout ex tunc prout ex die adventus Fratrum eorundem, & e contra Patroni pro se eorumque

Diplomatis causa.

hę-

hęredibus, & fueceſſoribus pręfatis, refervata tamen eis in ſignum jurifpatronatus hujuſmodi, illorumque recognitionis una Caibla corren. (4) unius uncię per dictos Fratres inibi pro tempore habitantes tunc Patronis quoad viverent, & deinde hęredibus, & fucceſſoribus prędictis in perpetuum in feſto Purificationis Beatę Marię annuatim perfolvendę, conceſſerunt, & etiam medio eorum juramento, ac fub certa pecuniaria pęna, & obligatione, etiam in forma Camerę, vel inſtrumenti guarentię, aut alia folita forma fe, & fua etiam Epifcopalia, & alia bona ad id refpective obligando, pręmiſſa omnia adimplere, & obfervare promiſerunt, quamvis eorum aliquo defuncto, prout in quodam publico Inſtrumento defuper confecto plenius dicitur contineri; Et deinde eodem Conrado vita functo, Thomas pręfatus, & alii ejuſdem Ordinis profeſſores, poſtquam pręmiſſorum notitiam habuerunt, zelo devotionis accenſi, conſiderantes, quod Eccleſiam, & hoſpitale prędicta per multa tempora antea, ut pręmittitur, in laicorum, &, quod deterius erat, ruſticorum, & paſtorum, pro eorum pecudum, & aliorum animalium gregibus paſcendis, ac aliorum fecularium manibus ab eis occupata tanquam Cortile difcoperta, & diruta, illorumque fructus, redditus, & bona per ipſos laicos uſurpata fuerant, in vilipendium, & dedecus Religionis, & quod ſi ipſi juxta voluntatem Ordinis, & Patronorum, ac tenores Inſtrumentorum prędictorum, Eccleſiam, & Hoſpitale hujuſmodi ab eis regendum, gubernandum, & ei deferviendum, acceptarent, & inibi fuam domum pro eorum uſu, & habitatione conſtruerent, & inibi fe ad habitandum conferrent, & Conventus inſtitueretur, profecto ex hoc Eccleſia, & Hoſpitale prędicta ex laicorum & aliorum fecularium prędictorum manibus furriperentur, illorumque ędificia repararentur, reformarentur, & reędificarentur, illaque, & illorum fructus, redditus, & proventus, & bona ad Divini Nominis laudem adaugerentur, unde in eis divinus cultus, & Chriſti fidelium erga Eccleſiam, & Hoſpitale prędicta devotio magnum incrementum, ac chriſti fideles prefati ſpiritualem conſolationem fuſciperent. Quapropter Thomas, & Fratres prędicti, cupientes in agro Domini fructum falutiferum afferre, Eccleſiam, & Hoſpitale hujuſmodi pro eorum habitatione, & ad illa regendum, & gubernandum, ac eis in Divinis deferviendum, & inibi Domum pro uſu, & habitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum hujuſmodi conſtrui, & ędificari faciendum acceptare velle deliberarunt, quibus dilecti filii Hęredes eorundem patronorum defunctorum, qui ad prefens Eccleſię, & Hoſpitalis prędictorum patroni exiſtunt, etiam ſponte confenferunt, omneque ad illos inibi ſpectans, ad effectum introductionis Fratrum bujuſmodi, refervata tantum eis dicta Cardella, alias juxta tenorem dicti Inſtrumenti domino Domus, prout in alio ſimili Inſtrumento, ſimiliter dicitur contineri &c. Quare pro parte Thomę, & aliorum Fratrum Ordinis Prędicatorum prędictorum, afferentium fructus, redditus, & proventus Eccleſię, & Hoſpitalis prędictorum octo Ducatorum auri . . . . . . fecundum communem exiſtimationem valorem annuum non excedere Nobis fuit humiliter fupplicatum, quatenus eis Eccleſiam, & Hoſpitale prędicta, reędificandi, & prope illa aliquod Monaſterium, feu Domum, pro uſu, & habitatione unius Prioris, & aliquorum Fratrum in numero competenti dicti Ordinis Prędicatorum introducendorum, conſtruendi, & ędificandi, ac poſtquam inibi Prior, & Fratres habitare cęperint, Eccleſiam, & Hoſpitale prędicta in Divinis regendi, licentiam concedere, *Facultas.* ac donationes, translationes, ceſſiones, conceſſiones, & confenſus prędictos, confirmare, & approbare, illaque ſibi de novo concedere, aliaſque eis in pręmiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur. qui ſingulorum Chriſti fidelium. pręfertim Sacrorum Religioforum Mendicantium nuncupatorum per quę Religio propagationem, & Divinus cultus augmentum falubriter fuſcipere valeant, votis libenter annuimus, Thomam, & ſingulos Fratres Ordinis Prędicatorum bujuſmodi a quibuſvis excommunicationis &c. cenſentes, hujuſmodi fupplicationibus inclinati, Apoſtolica auctoritate, tenore prefentium, Thomę, & Fratribus prędictis, ut ipſi de conſenſu, & ſine pręjudicio venerabilis Fratris Epiſcopi Tropien., ac hęredum prędictorum, & aliorum, quorum intereſt, Eccleſiam, & hoſpitale prędicta reędificare, ac prope illa aliquam Domum pro uſu, & habitatione unius Prioris, & aliquorum Fratrum, numero competenti dicti Ordinis Prędicatorum cum campanili humili, campana, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, clauſtro, & loco, Capitulo nuncupato, ac aliis officinis neceſſariis pro uſu, & habitatione Prioris, & Fratrum Prędicatorum hujuſmodi conſtruere, & ędificare, ac poſtquam inibi dicti Prior, & Fratres Prędicatores cęperint ipſi Eccleſiam, & hoſpitale prędicta in Divinis regere, & gubernare, inibique officia Eccleſiaſtica miniſtrare, ac alia, ad inſtar aliarum Domorum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, illorumque Eccleſiarum facere, & gerere, ut omnibus, & ſingulis privilegiis, gratiis, pręrogativis, conceſſionibus, pręeminentiis, exemptionibus, favoribus, indultis, & aliis conceſſionibus quibuſvis conſtitutionibus &c. quibus alię Domus dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum illorumque Priores, & Fratres utuntur, potiuntur, & gaudent, & uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, Domus conſtruenda, & illius pro tempore exiſtentes Priores, & Fratres prędicti uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, de fpeciali gratia indulgemus, plenamque, & liberam ad id licentiam, & facultatem concedimus, & conſenſus, donationes, translationes, ceſſiones, commiſſiones, ac omnia, & ſingula alia in eiſdem Inſtrumentis contenta confirmamus, & approbamus, omneſque, & ſingulos, tam juris, quam facti defectus, ſi qui forſan intervenerint in eiſdem, fupplemus, ac potiori pro cautela Eccleſiam, & Hoſpitale hujuſmodi ad effectum pręmiſſorum Thomę, & Fratribus prędictis dicti Ordinis Prędicatorum prędictorum de novo concedimus de ſimili conſenſu, non obſtan. pręmiſſis, & felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi Prędeceſſoris noſtri probibente, ne Ordinis Mendicantium Fratres nova loca ad habitandum recipere, feu jam recepta mutare pręfumant abſque Sedis Apoſtolicę licentia ſpeciali, plenam & expreſſam de probibitione bujuſmodi mentionem faciente, & aliis Apoſtolicis conſtitutionibus, & ordinationibus, ac dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon &c. quibuſcunque. Nulli &c. noſtrę abſolutionis, Indulti, conceſſionis, confirmationis, approbationis, & ſuppletionis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quingenteſimo Vigeſimo tertio (5) Quarto Kal. Februarii, Pontificatus noſtri Anno Primo.

1. Tro-

1. *Tropien.*) Aliis *Tropaen.*, & *Tropeen.*, vulgo *Tropea*, in *Calabria*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib.XLVII fol.*151.
3. *Congregationis Calabriæ.*) Nunc Provinciæ titulo claræ.
4. *Caibla corren.*) *Cardella* postea vocatur, neutrum tamen intelligo. Nec enim loquitur de *candelá*. Obstat hæc vox *corren.*, vel *curren.*, quæ significat hic agi de quadam monetæ specie *calabris* familiari.
5. *Vigesimo Tertio*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXXIV*.

Anno 1524 Die 18 Martii.

De electionibus (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

V.

Dilectis filiis Vicario Generali S. Marci de Florentia, ac Fratribus, seu Capitulo Generali (3) Congregationis Tusciç, Provinciç Romanę Ordinis Fratrum Prędicatorum.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dudum, sicut nuper Nobis exponi fecistis, a felicis recordationis Leone Papa X, Prędecessore nostro, emanarunt literę in forma Brevis tenoris subsequentis. Leo Papa X universis, & singulis Fratribus Congregationis S. Marci, sive Tusciç Romanę Provinciç Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Exposuit &c. (4) Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, experimento compertum sit, formam eligendi in prçinserto Brevi datam potius scandalum inter Fratres generare, quam quietem, & tranquillitatem aliquam inter eos traducere, & quod si Fratres prędicti ad observantiam regulę reducerentur, quam juxta formam suarum Constitutionum servare promittunt, tutius Altissimo famularentur, & quietius inter eos viverent, ideo vos in duobus Capitulis per vos celebratis, per duo partita inter vos facta obtinuistis, & ordinavistis unanimiter, nemine discrepante, ut omnes dictę Congregationis electiones, omnesque actus legitimi, & contractus celebrarentur, & fierent secundum Constitutionum vestri Ordinis seriem, & formam, cassatis penitus, & remotis quibuscunque aliis modis, aut formis, sive per fabas, sive per cedulas, & quod omnes Priores Conventuum vestrę Congregationis, completo biennio, ipso facto absoluti essent, & officia eorum vacarent, etiamsi unus, vel duo, aut tres menses tunc remanerent. Et quod Decretum, & alia pręmissa, etiam in pręsenti anno MDXXIV suum inciperet sortiri effectum ita quod de eo pręsenti anno si biennium completum, vel quasi completum esset, ipso facto dicti Priores sint absoluti, cum hoc tamen, quod si aliquis Prior duraverit usque ad Septuagesimam, nihilominus durare habeat usque ad Capitulum Congregationis, prout in decreto, seu partitis desuper factis plenius asseritis contineri. Quare vos, asserentes, pręmissa omnia in Capitulis Congregationis maturo consilio, & deliberatione, & ad quietem, & tranquillitatem, ac dictorum Fratrum animarum salutem, & Dei servitium facta, & edita fuisse, Nobis humiliter supplicari fecistis, ut eisdem pręmissis pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adjicere, aliasque opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, quieti, & tranquillitati Congregationis, & Ordinis hujusmodi, quantum cum Deo possumus consulere cupientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, decreta prędicta, in dictis duobus Capitulis facta, ut prefertur, approbamus, & confirmamus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, decernentes decreta ipsa inviolabiliter observari debere, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Leonis Prędecessoris literis, quas ad effectum pręsentis gratię cassamus, & annullamus, ac viribus vacuamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVIII Martii MDXXIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

L. de Torres.

1. *Electionibus*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex autographo *Florentino*.
3. *Generali*.) *Provinciali*.
4. *Exposuit &c.*) Ut in *Constitutione XXIX Leonis X*. Legitur *pag.* 316 hujus *IV* Tomi.

Anno 1524 Die 4 Aprilis.

Indulgentia (1) Confratribus SS. Rosarii concessa.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

VI.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Considerantes nostrę mortalitatis fragilitatem, & humani generis conditionem, ac districti severitatem judicii, pie cupimus fideles quoslibet judicium ipsum piis, ac bonis operibus prevenire, & eorum peccamina abolere, ut juxta eorum spem ęterna felicitate fruantur, & ea, quę propterea per Prędecessores nostros Romanos Pontifices, & auctoritate Apostolicę Sedis provide concessa dicuntur, cum a Nobis petitur, ad alias uberiores gratias extendimus, & ampliamus, prout id in Domino conspicimus salubriter expedire. Dudum siquidem, postquam felicis recordationis Adrianus Papa VI, Prędecessor

Diplomatis causa.

noster, cupiens, ut ad Altare in Capella del Rosario nuncupata B. Marię Virginis, situm in Ecclesia Domus S. Dominici Oppidi de Victoria, Ordinis Fratrum Prędicatorum Regularis Observantię, Calaguritanensis Diœcesis, ad quod venerabilis Confraternitas utriusque sexus Christi fidelium sub invocatione ejus-

ejusdem Virginis instituta existebat, & dilecti filii dictę Confraternitatis singularem gerebant devotionis affectum, per amplius veneraretur, ac Confratres ipsi eo libentius ad Altare hujusmodi confluerent, & inibi Rosarium, seu Psalterium ipsius Virginis devote dicerent, & recitarent, per quasdam in forma Brevis literas (3) perpetuis futuris temporibus duraturas, omnibus, & singulis utriusque sexus Confratribus prędictis, qui tunc erant, & forent in futurum, qui in Capella prędicta singulis diebus unam quinquagenariam, Rosarium, seu Psalterium nuncupatam, pro qualibet die, qua id fecissent, quinquaginta annos de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxaverat, volens, quod Confratres prędicti, qui cum cereo benedicto dictę Confraternitatis in honorem ejusdem Virginis in manibus tenentes ab hac luce migrassent, & ante horam eorum obitus dictum Rosarium, seu Psalterium, semel tantum recitassent, remissionem, & Indulgentiam omnium peccatorum in mortis articulo consequerentur, eidemque Prędecessori pro parte dilectorum filiorum Dominici de Monte-mayor Prioris, & Fratrum dictę domus, exposito, quod dicta Capella adeo angusta existebat, quod propter illius angustiam, & incapacitatem, dicti Confratres pro dicendo Psalterio prędicto ad illam confluentes commode se inibi recipere non poterant, & propterea frequenter contingebat, quod plures ex dictis Confratribus prędictum Psalterium in dicta Capella recitare negligerent, idem Prędecessor Prioris, & Fratrum prędictorum in ea parte supplicationibus inclinatus, Apostolica auctoritate, eisdem Confratribus tunc, & pro tempore existentibus, quod recitando, sive dicendo prędictum Rosarium, seu Psalterium etiam extra dictam Capellam, in quacunque parte ipsius Ecclesię, in qua dictum Altare conspici posset, etiam dictam Indulgentiam quinquaginta annorum consequerentur, in omnibus, & per omnia, perinde ac si Rosarium, seu Psalterium hujusmodi intra prędictam Capellam recitassent. Quodque Prior pro tempore existens, & Fratres domus hujusmodi, seu ab eis deputandi, Christi fideles extra dictum Oppidum habitantes, & dictam Confraternitatem ingredi volentes, in illius Confratres etiam absque consensu aliorum Confratrum Confraternitatis hujusmodi recipere possent, indulsit. Necnon prędictas in forma Brevis literas, ad hoc ut Confratres ipsi, etiam extra dictum Oppidum habitantes, qui in dicta Capella unam quinquagenariam, Rosarium, sive Psalterium nuncupatam, hujusmodi devote recitaverint, pro qualibet die, qua id fecissent, quinquaginta annos, ipsique Confratres in dicto Oppido, & extra illud habitantes, qui cereum benedictum Confraternitatis hujusmodi in honorem ejusdem Virginis in manibus tenentes ab hac luce migrassent, & ante eorum obitum, Rosarium, seu Psalterium prędictum semel duntaxat recitassent, plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & Indulgentiam consequerentur extendit, & ampliavit per alias suas sub plumbo literas (4), prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, petitio continebat, nonnulli dictorum Confratrum, qui ad dictam Confraternitatem hactenus admissi fuerunt, & in posterum admittentur, sua domicilia extra dictum Oppidum de Victoria habeant, & propterea ipsi Confratres non valeant toties quoties vellent, ad dictam Ecclesiam causa recitandi Psalterium, & consequendi Indulgentiam hujusmodi personaliter accedere, quare pro parte Prioris, & Fratrum eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literas Adriani Prędecessoris hujusmodi, etiam ad hoc, quod nunc, & pro tempore existentes Confratres Confraternitatis hujusmodi, qui dictum Psalterium in aliqua Ecclesia, seu Oratorio cujusvis loci, in quo eos pro tempore residere contigerit, devote recitantes prędictas Indulgentias consequantur, extendere, & ampliare, aliasque dictorum Confratrum animarum saluti in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica pręfata, tenore pręsentium literas Adriani Prędecessoris hujusmodi etiam ad hoc, quod pręfati Confratres dictę Confraternitatis, nunc, & pro tempore existentes, qui dictum Psalterium in aliqua Ecclesia, seu Oratorio cujusvis loci, in quo eos pro tempore residere contigerit, devote recitaverint, quoties id fecerint, Indulgentias prędictas consequantur, quas consequerentur, si in dicta Ecclesia S. Dominici juxta tenorem concessionis Prędecessoris hujusmodi Psalterium prędictum recitassent, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium extendimus, & ampliamus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quę dictus Prędecessor in dictis suis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quarto, Pridie Nonas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

Nota.

Indulgentiis.

1. *Indulgentia.*) Consulenda *Dissertatio II Tomo ultimo.*

2. *Archivo.*) In quo triplex exemplar authenticum ex autographo asservato in Archivo Conventus *de Victoria*. Legitur in *Bullario Confraternitatum Ord. Fratrum Prædicatorum pag.* 70.

3. *Literas.*) Quæ desiderantur.

4. *Literas.*) *Constitutionem* nempe *VII* ejusdem *Adriani VI*. Legitur *pag.* 412.

De

Anno 1534
Die 4 Julii.

De reformando Recanatensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VII.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum de Observantia.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. INter alia nostrę solicitudinis onera ea pręcipue Nobis est cura, ut personas sub Religionis disciplina, divinis obsequiis mancipatas, in locis pręsertim ditioni nostrę subjectis, curemus, talem ducere vitam, qualis, & eorum professioni conveniat, & universo gregi, Nobis commisso, non in ruinam, ant scandalum, sed in ędificationem, & sanctitatis exemplum cedere possit, religioque ipsa in melius reformetur, ac divinus cultus amplificetur, quatenus hi, qui secularibus negotiis sunt implicati, videntes spiritalem ędificationem, & glorificent communem Patrem, qni in cęlis est, & ipsi ad melioris vitę frugem provocentur. Sane exponentibus Nobis dilectis filiis Prioribus, & Consilio Civitatis nostrę Recanaten., non sine magna animi nostri displicentia, intelleximus, quod in eadem civitate, in Ecclesia, & Domo tui Ordinis, sub invocatione S. Dominici constituta, regularis observantię disciplina adeo enervata, & dissipata existit, ut Fratrum inibi degentium vita in non modicum, & eorum Ordinis dedecus vergat, & scandalum plnrimorum, ac ipsius civitatis detrimentum. Nos igitur, qui, quantum cum Deo possumus, animarum nostrę curę commissarum salutem procurare conamur, tuęque observantiam Regulę magis, atque magis augeri nitimur, felicis recordationis Eugenii PP. IV. Prędecessoris nostri, a quo literę in forma Brevis pro reformatione Domus prędictę, vestram ad observantiam reductionem hujusmodi in se continentes, ut accepimus, emanarunt, licet illę, impedimentis tunc occurrentibus, executioni demandatę non fuerint, vestigiis inhęrendo, pręfatorum Priorum, & Consilii Recanaten. Civitatis prędictę supplicationibus inclinati, volentes in pręmissis de opportuno remedio, paterna diligentia providere, & divini Nnminis cultum pro posse augmentari, ut tenemur, pręfatam Ecclesiam, & Domum S. Dominici hujusmodi, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis spiritualibus, & temporalibus, tam mobilibus, quam immobilibus ex certa nostra scientia, a Provincia illa Conventualium, sub qua juxta dicti Ordinis divisionem, & distributionem constituta existit, & ab illius Prioris, Provincialis, qui pro tempore fuerit, cura, & regimine penitus absolvimus, eximimus, amovemus, & separamus, ac Congregationi tuę observantię perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, tuęque, & successorum tuorum eidem Congregationi immediate pręsidentium curę, & regimini, tam in capitibus, quam in membris, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, Apostolica auctoritate, pręsentium tenore, subjicimus, & supponimus, salva tamen semper Generali Magistro ejusdem Ordinis hactenus debita, ac exhiberi consueta obedientia, & reverentia, & absque ordinarię ipsius Magistri Generalis jurisdictionis pręjudicio, ac tibi in virtute S. Obedientię per Apostolica scripta districte pręcipiendo mandamus, quatenus cum pro parte dictorum Priorum, & Consilii dictę Civitatis Recanaten. fueris requisitus, Fratres tuę congregationis observantię, quos opportunos judicaveris, per te, vel alium, cui committendum duxeris, in eandem Domum introducas, & introduci facias, excludendo exinde auctoritate nostra, etiam, si opus fuerit, per censuras ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia compescendo, omnes alios, & singulos Fratres in dicta Ecclesia, & Domo nunc existentes, nisi saniori ducti consilio voluerint, seu aliquis eorum voluerit, ad quod hortamur in Domino plurimum, ac monemus, sub regularis observantię prędictę norma in Congregatione tua religiosius, quam hactenus, Altissimo deservire, quia hujusmodi repelli non posse volumus, sed quod eos in pręfata Domo relinquere valeas. Et insuper etiam auctoritate Apostolica prędicta tibi concedimus, ut, non obstante statuto aliquo, ac consuetudine dicti Ordinis, possis hac vice tantum pręfatę Domui de idoneo Priore, cum consilio tamen aliquorum ex Patribus tuis, libere providere, qni eadem penitus potestate in ipsa Domo fungatnr, qua & alii Priores per canonicam electionem promoti in aliis ejusdem Congregationis Domibus fungi consueverunt. Hortantes nihilominus eosdem Priores, & Consilium dictę Civitatis, ut te, ac Fratres tuos, benigne recipiant, & cum caritate pertractent. Confidimus siquidem in Domino, universum illum populum, per laudabilia tuorum Fratrum exempla, ac salubrem doctrinam, ac juges ad Deum preces utilitatis plurimum consecuturum, & multiplices a Deo gratias reportaturum. Quod ut & tu, & ipsi Fratres tui, Patrum vestrorum exempla pr**ę** oculis habentes, efficaciter implere studeatis, hortamur propensius, & suademus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis, ac Literis Apostolicis per pię memorię Pium Secundum, & Paulum etiam Secundum, ac alios Romanos Pontifices Prędecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac per viam statuti, & perpetuę ordinationis tibi, aut antecessoribus tuis, necnon prędictę Congregationi, & Ordini, vel ejus Magistro Generali, aut aliis illius professoribus, Domibus, aut Provinciis, in genere, vel in specie, etiam sub certis verborum formis, & expressionibus, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus, & aliis Decretis, concessis, confirmatis, innovatis, & iteratis vicibus approbatis, illis presertim, quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod pręfatę Congregationis Generalis Vicarius, qui pro tempore fuerit, vigore quarumcunque Literarum Apostolicarum sibi directarum, ad receptionem, seu reformationem quorumvis Conventuum, quovis modo minime procedat, donec Sedem prędictam consulat, & aliud ab ea habuerit in man-

Mandatum.

mandatis; neenon Ordinis, aut Congregationis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & eonsuetudinibus, quibus omnibus, etiamsi pro illarum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per elausulas generales, idem importantes mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda foret, illorum omnium tenores, ae si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro suffieienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris bac viee duntaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus; Ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die IV Julii MDXXIV, Pontifieatus nostri Anno Primo.

1. *Recanaten.*) Seu *Reclnetensi*, vulgo *Recanati*, in ... *Piceno*. Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Benoniensi pag.* 80.

Franciscus de Ferraria (1) Vicarius Generalis totius Ordinis renunciatur.

Anno 1524 Die 29 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

VIII.

Dilecto filio Franeisco de Ferra (3) Ordinis Prędicatorum Sacrę Theologię Professori, ac totius ejusdem Ordinis Vicario Generali.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm nuper tui Ordinis Generalatus per assumptionem Garsyę de Loaysa (4), quondam ejusdem Ordinis Magistri Generalis, ad Episeopatum Oxomensem vacaverit, Nos solieiti de tranquillo, ac pacifico statu dicti Ordinis, ne interim, usque ad Capitulum vestrum Generale, in quo de Magistri Generalis electione (5) agendum erit, ipso Ordine, capite, & rectore carente, aliquod detrimentum patiatur, pręsertim eum duo quidam, quanquam spectatę fidei & probitatis, asserant, se Viearios esse diversis rationibus dicti Ordinis, unde possent mala zizaniorum, & diseordię germina exoriri, volentesque opportunis remediis adhibitis, saluti, & paci ejusdem Ordinis, pro debita pastoris vigilantia consulere, perspecta morum tuorum probitate (6), necnon eruditione (7), ac rerum usu (8), te in Viearium Generalem dicti Ordinis, usque ad Generalis Capituli (9) juxta constitutiones vestras celebrationem faciendam inclusive, pręsentium tenore, & Apostoliea auctoritate constituimus, & ereamus, cum auctoritate, & facultate providendi, ordinandi, & mandandi, ac omnia, & singula faciendi, & exercendi, quę bujusmodi Viearii Generales, usque ad tempus prędictum, cirea dictum Ordinem regendum, & gubernandum, faeere, & disponere, exequi, & exereere eonsueverunt, ac debuerunt, interdicentes pręsentium tenore administrationem dicti Vicariatus cuicunque alteri, ad quem fortasse aliquo jure pertineret, mandantesque in virtute sanctę obedientię, & sub excommunieationis pęna omnibus, & singulis Fratribus prędicti Ordinis, ut in premissis, & in omnibus, quę ad dictum officium Vicariatus Generalis dicti Ordinis pertinent, tibi cum effectu pareant, & intendant. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, eonfirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque eidem Ordini forsan coneessis, quibus, illorum tenores pręsentibus pro expressis babentes, illis alias in suo robore permansuris, hac viee specialiter, & expresse derogamus, ceterisque eontrariis quibuscunque. Hortantes te in Domino, ut hanc Vicariatus euram, & onus, prompte suscipias, & ita juxta dicti Ordinis regularia instituta quieto, & tranquillo regimini incumbas, ut auctore Domino, apud Nos, & hanc sanctam Sedem eommendari merearis. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIX Julii MDXXIV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Vicarius creatur.

Ja. Sadoletus.

1. *Franciscus de Ferraria.*) Sic ex patria nuncupatur *Franciscus* noster oriundus ex illustri *Silvestrorum* gente.
2. *Archivo.*) In quo autographum.
3. *Ferra.*) *Ferraria*, uti mox dictum fuit.
4. *Garsya de Loaysa.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
5. *Electione.*) Ipsemet *Franciscus Silvester Ferrariensis* Magister Generalis renunciatus est.
6. *Probitate.*) Hic audiendus celebertimus illius ævi Scriptor *Leander Alberti* de viris illustribus Ord. Præd. pag. 141. *Franciscus Ferrariensis nostra ætatis deliciæ ... unum, absit invidia verbo, dixerim, rarus est, imo rarissimus homo. Soleo dicere, in ipsum procreando omnes suas vires naturam congessisse.* Hæc vir integerrimus de *Silvestro* nostro, quicum illi magna familiaritas, & literarum necessitudo *Bononiæ* intercesserat, scribebat anno *MDXV*. Hoc enim opus *De viris illustribus &c. Bononiæ* vulgatum fuit anno *MDXVII*, typis *Hieronymi Platonis*, *& Johannis Baptistæ Lapi*.
7. *Eruditione.*) Egregiis enim Commentariis in *S. Thoma Summam contra gentes*, aliisque variis operibus claruit *Franciscus*. Adeas *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXV pag.* 60 *&c.*
8. *Rerum usu.*) Priorem egerat *Ferrariæ*, ac *Bononiæ*. Totius etiam Congregationis *Lombardiæ* Vicarius Generalis fuerat.
9. *Capituli.*) *Romæ* coacti anno *MDXXV*.

Anno 1524 Die 31 Augusti.

De Ecclesia S. Jacobi unita Lucensi (1) Monasterio S. Mariæ Novæ.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

IX.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Gregorio Lupi Clerico Lucen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

RAtioni congruit &c. (3) Dudum siquidem cum tu, inter quem, & dilectas in Christo filias, tunc Priorissam, & Conventum Monasterii Monialium, per Priorissam gubernari soliti, S. Marię Novę Lucen., Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, lis super Parochiali Ecclesia S. Jacobi de V . . . . , Lucen. Dięcesis, quam dudum, tunc certo modo vacan. Priorissa, & Conventus pręfatę dicto Monasterio, auctoritate ordinaria perpetuo unitam, annexam, & incorporatam, & de qua alias tunc per obitum quondam Nunii de Ribera, olim illius Rectoris, extra Romanam Curiam defuncti, vacante, Apostolica auctoritate tibi provisum fuisse, asserebatis, in prima instantia, pendebat indecisa, ad evitandum litium anfractus, parcendumque laboribus, & expensis, & ad effectum certę honestę concordię inter vos desuper, salvis felicis recordationis Leonis PP. X, Prędecessoris nostri, & Apostolice Sedis beneplacito, initę, ac ut unio, annexio, & incorporatio prędictę suum plenarium sortiantur effectum, liti, & causę hujusmodi, ac omnium jurium tibi in ipsa Ecclesia, vel ad illam, quomodolibet competen. in manibus ipsius Prędecessoris, sponte, & libere cessisses, easdem Priorissam, & Conventum, in possessionem, seu quasi unionis Ecclesię hujusmodi, in qua existebant, quantum in te fuerat, pacificam immittendo, ipseque Prędecessor, cessionem ipsam duxisset admittendam, idem Prędecessor tibi &c. ne ex cessione hujusmodi nimium dispendium patereris, de alicujus subventionis auxilio providere &c. volens &c. sub data videlicet pridie Kal. Februarii, Pontificatus sui Anno Sexto (4), tibi pensionem annuam, sex ducatorum auri de Camera &c. super dictę Ecclesię fructibus, redditibus, & proventibus &c. quoad viveres &c. per tunc Priorissam, & Conventum, pro tempore existentes hujusmodi, in festo Nativitatis D. N. J. Christi annis singulis in Civitate Lucen. integre persolvendam, ipsarum tunc Priorissę, & Conventus ad hoc &c. expresso accedente consensu, dicta auctoritate Apostolica reservavit, constituit, & assignavit, decernens &c. Priorissam, & Conventum pręfatas, ad integram solutionem pensionis hujusmodi tibi faciendę &c. fore efficaciter obligatas, ac volens, & eadem auctoritate statuens, quod si tunc, & pro tempore existentes Priorissa, & Conventus pręfatę in dicto festo, vel saltem infra triginta dies &c. pensionem pręfatam, non persolvissent &c. excommunicationis sententiam incurrerent &c. Si vero per sex Menses &c. sententiam ipsam animo sustinuissent indurato &c. unio hujusmodi dissoluta esset &c. & liceret tibi ad dictam Parochialem Ecclesiam &c. liberum habere regressum, illiusque corporalem possessionem &c. propria tua auctoritate libere apprehendere &c. eadem auctoritate Apostolica, de speciali gratia indulsit, ac irritum decrevit, & inane &c. attentari. Non obstantibus &c. quibuscunque, aut si tunc, & pro tempore existenti Priorissę, & Conventui &c. ab eadem esset Sede indultum, quod ad pręstationem alicujus pensionis &c. Ne autem de absolutione, reservatione, constitutione &c. pro eo, quod super illis ipsius Prędecessoris, ejus superveniente obitu, literę confectę non fuerunt, valeat quomodolibet hęsitari, tuque illorum frustreris effectu, volumus, & Apostolica auctoritate pręfata decernimus, quod absolutio &c. hujusmodi Prędecessoris perinde, a data diei pridie Kal. Februarii hujusmodi, suum sortiantur effectum, ac si super illis &c. prout superius enarratur, quodque pręsentes literę ad probandum plene absolutionem &c. Prędecessoris hujusmodi, ubique sufficiant &c. requiratur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Secundo (5), Pridie Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Lucensi.*) In *Hispania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXVI fol.* 17.
3. *Congruit &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Anno Sexto.*) Christi *MDXIX.*
5. *Vigesimo Secundo.*) Eandem diem, eundemque annum adscriptos habet sequens Constitutio, & ex hoc crediderim, quod utrumque Diploma datum fuit ab *Adriano VI* non autem a *Clemente VII.* Id probant Annus, Mensis, & Dies hic inscripti: Corona siquidem Pontificia redimitus est *Adrianus VI* hac die *XXXI* Augusti *MDXXII*, *Clemens* autem *VII* coronatus fuit anno duntaxat *MDXXIII* die *XXVI* Novembris. Hæc ergo Constitutio data die *XXXI* Augusti lata fuit ipsa die Coronationis *Adriani VI*; quod apprime respondet stylo Bullarum: ut enim sæpius notatum fuit: Die qua Coronam suscipit Summus Pontifex vulganda curat Diplomata, quæ Prædecessor morte præventus non edidit. Si quis contendat, quod hujus, & sequentis Constitutionum *Clemens VII* auctor est, dicendum quod erravit amanuensis in anno, & legendum: *Datum* . . . *Anno* . . . *MDXXIV*.

Anno 1524 Die 31 Augusti.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

X.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Casertan. (2), & Wigornien. (3) Episcopis, ac dilecto filio Officiali Lucen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DUdum felicis recordationis Leo PP. X, Prędecessor noster dilecto filio Gregorio Lupi Clerico Lucen. Dięcesis familiari suo, pensionem annuam sex ducatorum auri de Camera &c. super Parochialis Ecclesię de Villardortelle dictę Dięcesis, dudum Monasterio Monialium per Priorissam gubernari solito S. Marię Novę Lucen., Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, ordinaria aucto-

auctoritate, perpetuo unitę, annexę, & incorporatę, fructibus, redditibus, & proventibus &c. per dilectas filias tunc, & pro tempore existentes, Priorissam, & Conventum dicti Monasterii annis singulis &c. integre persolvendam &c. Quo circa &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, faciatis auctoritate nostra pensionem prędictam &c. efficaciter persolvi &c. Non permittentes eum per modernam, & pro tempore existentem Priorissam, & Conventum pręfatas &c. quomodolibet molestari, & nihilominus modernam pro tempore existentem Priorissam, & Conventum, & singulares personas hujusmodi, si eas, dictam excommunicationis sententiam, vobis incurrisse constiterit &c. tandiu Dominicis, & aliis festivis diebus in Ecclesiis &c. excommunicatas publice nuncietis, & faciatis ab aliis nunciari &c. donec &c. absolutionis beneficium meruerint obtinere. Contradictores &c. Non obstantibus &c. seu si modernę &c. Priorissę, & Conventus pręfatis &c. ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Secundo (4), Pridie Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXVI fol.* 20.

2. *Casertan.*) In Regno *Neapolitano*.

3. *VVigornien.*) Seu *Vigornien.*, vulgo *VVorcester*, in *Anglia*.

4. *Vigesimo Secundo.*) Vide *Notas* ad præcedens Diploma.

Conchensi (1) Cœnobio fundando confert ecclesiastica beneficia.

Anno 1524 Die 16 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XI.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

DEbitum pastoralis Officii Nobis ex alto commissi, requirit, ac Nos ad id promptos excitat, ut piis devotarum personarum votis, ex quibus sacra Religio propagari, & divinus cultus augeri, ac animarum salus subsequi possit, & personarum sub regulari disciplina, & perpetua mendicitate domino. in ejus beneplacitis, famulantium subveniatur, quantum Nobis ex alto conceditur, ad exauditionis gratiam admittamus, ac in his ejusdem officii partes favorabiliter impertiamur prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Dudum siquidem omnia pręstimonia, & pręstimoniales portiones, ac simplicia, ceteraque beneficia ecclesiastica, cum cura, & sine cura, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura collationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Cum itaque postmodum perpetua Vicaria Parochialis Ecclesię de Provencio, Conchensis Diœcesis, per liberam resignationem dilecti filii Johannis del Pozo, Canonici Conchen. nuper ipsius Ecclesię perpetui Vicarii, de illa, quam tunc obtinebat, per dilectum filium Magistrum Garziam de Gibralco Clericum Hispalen., Scriptorem, & familiarem nostrum, procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, vacaverit, illaque, necnon parochialis Ecclesia de Valera de Juso, ac unum, seu una in de Tragazete, & aliud, seu alia in de Una, ac aliud, seu alia in de Beamud locorum dictę Diœcesis parochialibus Ecclesiis pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia Beneficia, eodem Johanne procurante perpetuę Capellanię ad Altare Assumptionis, gloriosę Virginis Marię, situm in Ecclesia Conchensi, per ipsum Johannem, jurepatronatus sibi reservato, fundatę, & dotatę, ac per quatuor Capellanos regi solitę, Apostolica auctoritate inter alia perpetuo unita, annexa, & incorporata, ex eo quod Nos unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi literis Apostolicis, desuper confectis alias in suo pleno robore permanentibus, ejusdem Johannis, necnon dilectorum filiorum Onuphrii de Rosas, & Didaci Xuarez, ac Bernardini de Alarte, & Petri de Torremocho ad dictum Altare perpetuorum Capellanorum, ad hoc per eundem Garziam procuratorem suum, ad id ab eis specialiter constitutum, expresso accedente consensu, harum serie perpetuo dissolvimus, per dissolutionem hujusmodi apud Sedem eandem vacent ad presens; nullusque de illis prȩter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Johannis, petitio continebat, idem Johannes pie ductus, animadvertens in Civitate Conchensi, aut illius districtu aliquam domum Fratrum Prędicatorum non existere, & rarius exinde Verbi Dei prędicationes pro animarum fidelium salute in ipsa civitate fieri, ac cupiens ea in terris seminare, per quę salubrem frugem metens in Cęlis sempiterna gloria perfrui possit, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, & exaltationem orthodoxę fidei, ac in dicta civitate divini cultus augmentum, & Religionis propagationem, necnon pro sua, ac civium, & incolarum civitatis, & districtus prędictorum animarum salute, & spiritualium consolatione unam domum Fratrum Prędicatorum sub invocatione Sancti Pauli Apostoli cum officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis, unius Prioris, & aliquorum Fratrum dicti Ordinis, quorum sana doctrina, assidua verbi Dei prędicatione, ac salubribus monitis, Cives, & incolę pręfati cęlesti pabulo refici possint in dicta civitate, & solo, seu loco ad id per eum legitime acquisito, de bonis sibi a Deo collatis cupiat, construi, & ędificari facere, si ad id sibi dictę Sedis licentia suffragetur, ac propterea inter ipsum Johannem, & dilectum filium modernum Priorem Provincialem, ac Pręlatos Fratrum Ordinis hujusmodi Provincię Hispanię secundum morem ejusdem Ordinis in eorum Capitulo Provinciali nonnullę conventiones, & capitula inita fuerint, &, si Vicaria, reservata ex ipsius Ecclesię de Provencio fructibus congrua portione pro uno perpetuo Vicario, illi in divinis deservituro, necnon Ecclesia de Valera de Juso, ac pręstimonia, seu portiones hujusmodi Sacristię ejusdem domus perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, profecto domus ipsa facilius construi, & manuteneri, ac illius Ecclesia paramentis, & ornamentis ecclesiasticis, divino cultui necessariis, decentius fulciri posset, pro parte tam Johannis, asserentis Vicarię centum, necnon qui omnes,

Diplomatis causa.

Nota.

& singuli eidem Johanni, per eum quoad vixerit percipiendi, Apostolica auctoritate reservati existunt; Ecclesię de Valera de Juso, & prestimoniorum, seu portionum hujusmodi insimul ducentorum, & viginti ducatorum fructus, redditus, & proventus, secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, quam Prioris Provincialis, & Prelatorum predictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eidem Johanni in Civitate, & loco, per eum acquisito hujusmodi unam domum, ut prefertur, construi, & edificari faciendi, licentiam concedere, necnon illius Sacristię Vicariam, ac Ecclesiam de Valera de Juso, & prestimonia, seu portiones, & beneficia predicta, perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Mandatum.

Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, quique Religionis propagationem, divini cultus augmentum, & animarum salutem, sinceris desideramus affectibus, prefati Johannis pium desiderium in Domino commendantes, ipsumque Johannem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eidem Johanni, in Civitate predicta, & loco per eum acquisito hujusmodi, unam domum sub invocatione predicta cum Ecclesia, campanili humili, campana, dormitorio, refectorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis unius Prioris, aliorumque Fratrum Ordinis Predicatorum hujusmodi, qui inibi Domino famulentur, sine alicujus prejudicio, construi, & edificari, faciendi, ac inibi Fratres dicti Ordinis introducendi, ipsisque Fratribus locum hujusmodi recipiendi, & perpetuo inhabitandi auctoritate, & tenore predictis licentiam, & facultatem, concedimus, necnon eidem domui, postquam constructa fuerit, illiusque Priori, & Fratribus pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, immunitatibus, exemptionibus, Indulgentiis, concessionibus, & indultis, aliis domibus dicti Ordinis, ac illorum Fratribus per Sedem predictam in genere concessis, & concedendis, & quibus illę de jure, vel consuetudine utuntur, vel potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant, jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius semper salvo, indulgemus. Et nihilominus Vicariam, reservata tamen ex fructibus Ecclesię de Provencio hujusmodi, similiter, sine alicujus prejudicio, pro uno ipsius Ecclesie de Provencio perpetuo Vicario, qui inibi in divinis laudabiliter deserviat, & animarum curam dilectorum filiorum illius parochianorum exerceat, per Ordinarium loci instituendo, congrua portione, per eundem Ordinarium moderanda, ex qua ipse Vicarius se sustentare, & jura Episcopalia persolvere possit, necnon Ecclesiam de Valera de Juso, ac prestimonia, portiones, aut beneficia predicta, sive premissis, sive aliis quibusvis modis, aut ex aliorum quorumcunque personis, seu per similem resignationem ipsius Johannis, vel cujusvis alterius, de illis in dicta curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut Vicaria, & Ecclesia de Valera de Juso hujusmodi per constitutionem felicis recordationis Johannis PP. XXII, Predecessoris nostri, quę incipit. Execrabilis: vel assecutionem alterius Beneficii ecclesiastici quavis auctoritate collati vacent, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranensis instituta Concilii ad Sedem predictam legitime devoluta, ac Vicaria, & Ecclesia de Valera de Juso, necnon prestimonia, seu portiones, aut beneficia hujusmodi dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter reservata existant, & super eis inter aliquos lis, cujus statum presentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo eorum dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis Sacristię Domus hujusmodi, postquam constructa fuerit, ut prefertur, auctoritate Apostolica, tenore presentium, unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eisdem Priori, & Fratribus pro tempore existentibus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Vicarię, & Ecclesię de Valera de Juso, ac prestimoniorum, seu portionum, aut Beneficiorum, juriumque, & pertinentiarum predictorum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus, qui ab omni decima, subsidio, & terceriis, ac quarta parte nuncupatis, & quibusvis aliis juribus, & exactionibus ecclesiasticis etiam pro fabrica Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, & Cruciata contra infideles per Nos, & Sedem predictam, & Episcopum pro tempore existentem, & dilectos filios Capitulum Conchen., etiam ad instantiam Regum, & Reginarum impositis, & imponendis, liberi, & exempti existant, in conservationem, & manutentionem domus, ac fundamentum illius Ecclesię hujusmodi, ac alias illarum, necnon de Provencio, & de Valera de Juso Ecclesiarum, ac prestimoniorum, seu portionum, & beneficiorum predictorum usus, & utilitatem convertere, ac eidem Ecclesię de Valera per Presbyterum idoneum secularem, ad eorum nutum ponendum, & amovendum, in divinis, ut prius deserviebatur, deserviri, & animarum curam dilectorum filiorum, illius Parochianorum exerceri facere, Diecesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. non obstantibus priori voluntate nostra predicta, ac pie memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Predecessoris nostri, etiam illa, qua cavetur, ne quivis Ordinis Mendicantium professores, nova loca ad inhabitandum recipere presumant absque Sedis predictę licentia speciali, faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de hujusmodi prohibitione mentionem, & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de prestimoniis, seu prestimonialibus portionibus, hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, per quas quidem literas, & processus habitos per eosdem, ac inde secuta quęcunque ad Vicariam unitam, & Ecclesiam de Valera, necnon prestimonia, seu portiones, aut beneficia hujusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem prestimoniorum, seu prestimonialium portionum, aut beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibusvis aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel provincialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri,

Nota.

& de

& de quibus, quorumque toto tenore de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem per præsentes factas, prædictę Vicaria, & Ecclesia de Valera de Juso, necnon prestimonia, seu portiones, aut beneficia hujusmodi, debitis non fraudentur obsequiis, & animarum cura in Vicaria, & Ecclesia de Valera præfatis nullatenus negligatur, sed illorum, ac prestimoniorum, seu portionum, ac beneficiorum prædictorum congrue supportentur onera consueta, ac quod fructus tercerii nuncupati præfatę Vicarię, & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum dicti loci de Provencio, in domo, in eodem loco de Provencio consistente, ac per ipsum Johannem similiter legitime acquisita, & ad hoc deputata, quę ad alium usum non serviat, reponantur, & Fratres dictę construendę domus, ac alii in ipsa domo sic deputati hujusmodi fructus, tercerios nuncupatos reponentes, pro illius reparatione viginti ducatos auri largos, singulis annis procuratori dictę construendę domus solvere teneantur, decernentes, quod, si contingat per Provincialem, & Prelatos, seu Fratres prędictos, aut eorum Procuratores, seu de eorum consensu per quoscunque alios Vicariam unitam, & Ecclesiam de Valera, ac prestimonia, seu portiones, aut beneficia hujusmodi, etiam Apostolica auctoritate, & in casibus a jure concessis, vel alias quomodolibet aliis Ecclesiis, Monasteriis, & piis locis uniri, seu illorum fructus, vel proventus applicari, vel in alios usus quam dictę domus construendę converti, tunc illorum unionem, annexionem, & incorporationem per præsentes factas, ac redintegratas, & illa præfatę Capellę, ut prius, ac si ab ea dismembrata minime fuissent, perpetuo unita esse censeri, & sic per quoscunque Judices, sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judicari, & definiri debere, necnon, prout est irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, concessionis, indulti, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quarto, Sexto decimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Conchensis.*) In *Hispania Tarraconensi.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Conchensi.*

Staviacensi (1) Monasterio concessa privilegia firmat. — Anno 1524 Die 19 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XII.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Conventui Monasterii per Priorissam gubernari soliti B. Marię Staviaci, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Lausannen. Diecesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum a Nobis petitur, quod justum est, & honestum, tam vigor equitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per solicitudinem officii nostri, ad debitum perducatur effectum. Eapropter, dilectę in Domino filię, vestris justis postulationibus, grato concurrentes assensu, omnes libertates, & immunitates a Predecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, sive per privilegia, concessiones, & indulta, vobis, & Monasterio vestro concessas, necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum a regibus, & principibus, ac aliis Christi fidelibus vobis, & Monasterio vestro rationabiliter indultas, sicuti ea omnia juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos eidem Monasterio, auctoritate Apostolica confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quarto, Decimo Tertio Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Staviacen.*) In *Helvetiis.*

2. *Archivo.*) In quo exemplar ex autographo *Staviacensi.*

Specialis Indulgentia concessa Monialibus Florentini Monasterii (1) S. Luciæ. — Anno 1524 Die 29 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CLEMENS PP. VII. — XIII.

Dilectę (3) in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Volentes devotioni vestrę, quam erga summum Deum geritis, & illi in virtute castitatis, & in odore bonorum operum, die, noctuque deservitis, paterno etiam nostro affectu consulere, & cum vos pro pace, & catholicę fidei augmento, ac pro persona nostra eundem Altissimum quotidie oretis, ac oraré paratę sitis, aliquod donum spirituale, quod devotionis vestrę incentivum sit, ex Apostolica benignitate concedere, vobis, & vestrarum cuilibet toties quoties ter Orationem Dominicam, ac Salutationem Angelicam devote dixeritis, ac Dominum nostrum Jesum Christum oraveritis, ut pacem christiano populo, ac fidei suę sanctę exaltationem, Nobis quoque salutem, & ad ea, quę ipsius Majestati placita sunt, agen-

agenda, spiritum rectum, felicemque successum donare dignetur, Septem annos, & totidem quadragenas de vera Indulgentia in forma Ecclesię consueta damns, & concedimus. Ac insuper vobis, & cuilibet vestrarum, ut quadragesimalibus, & aliis temporibus, quibus stationes in Ecclesiis almę Urbis celebrari, & Indulgentię ex iis percipi solent, ad Altaria, quę in Ecclesia vestra sunt, sive unum, sive plura coram Domino easdem, quas supra, Orationes effundendo, & Deum Omnipotentem pro eisdem orando, ac B. Virginem Mariam, ut dignetur apud Dominum nostrum intercedere deprecando, easdem Indulgentias, & remissionem peccatorum consequamini, quas consequeremini si Ecclesi..s Urbis, in quibus stationes celebrantur, visitaretis, & in eis Deum oraretis, de specialis dono gratię concedimus, & indulgemus, prę̨sentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Datum (4) Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXIX Septembris MDXXIV Pontificatus nostri Anno Primo.

Ja. Sadoletus.

1. *Monasterii.*) De quo consulendus *Fontana de Romana Provincia*.
2. *Archivo.*) In quo exemplar ex autographo asservato in *Florentino* Monasterio *S. Luciæ*.
3. *Dilectæ.*) Inscriptio deest.
4. *Datum.*) Alia Indulgentiarum Diplomata quæ *Clemens VII* concessit habes in Archivo Ordinis.

Anno 1526 Die 22 Aprilis. XIV.

PRo Cœnobio *de Victoria*. Constitutio sic incipit: *Clemens PP. VII. Universis Christi fidelibus &c. Cum, sicut accepimus, Ecclesia Domus, seu Conventus S. Dominici Oppidi de Victoria Ordinis Fratrum Prædicatorum Regularis Observantiæ Calaguritanæ Diœcesis non modica indigeat reparatione, ac fructus, redditus, & proventus ipsius Domus, & dilectorum filiorum illius Prioris, & Fratrum facultates non suppetant ad reparationem eandem, sed sint Christi fidelium suffragia ad id plurimum necessaria, & opportuna; Nos, cupientes ut illa Ecclesia, ad quam, sicut accepimus, carissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum, & Hispaniarum Rex Catholicus, in Imperatorem electus, singularem gerit devotionis affectum, debite reparetur &c. ejusdem Caroli Imperatoris electi supplicationibus super hoc Nobis porrectis inclinati de Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere pœnitentibus, & confessis, seu statutis a Jure tempori bus confitendi propositum habentibus, qui dictam Ecclesiam in festo Nativitatis B. Virginis Mariæ proxime futuræ, ab ortu solis Festi usque ad occasum solis sequentis diei, quæ in præsenti anno erit die Dominica &c. plenissimam omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, indulgentiam, & remissionem consequantur, elargimur, ac præsentes literas sub quibusvis revocationibus, limitationibus, modificationibus, & suspensionibus quarumcunque Indulgentiarum, etiam in favorem fabricæ Principis Apostolorum Basilicæ de Urbe, aut Cruciatæ, seu expeditionis contra infideles factarum, ac concessarum, & faciendarum, ac concedendarum nullatenus comprehensas, sed ab illis semper exceptas, & in pristinum statum restitutas fuisse, & esse decernimus. Et ut fideles ipsi ad consequendum Indulgentiæ hujusmodi gratiam aptiores reddantur, eidem Priori pro tempore existenti in dicta Ecclesia, per octo dies ante, & totidem post festum hujusmodi aliquos idoneos Confessores seculares, vel prædicti, aut alterius Ordinis regulares, quos viderit expedire, qui fideles ipsos ad dictam Ecclesiam pro consequenda Indulgentia hujusmodi confluentes, ab omnibus, & singulis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis per eos incursis, necnon eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcunque gravibus, & enormibus, etiam in casibus Sedi Apostolicæ reservatis, præterquam contentis in Bulla Cœnæ Domini, absolvere, eisque pœnitentiam salutarem injungere valeant, deputandi, auctoritate Apostolica tenore præsentium licentiam concedimus, & etiam facultatem. Ac omnibus, & singulis locorum Ordinariis, Abbatibus, Prioribus, Guardianis, quarumcunque Ecclesiarum, Monasteriorum, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectoribus Castellæ, & Legionis Regnorum, & Dominiorum, in virtute S. Obedientiæ harum serie præcipimus, & mandamus, quatenus Indulgentiam prædictam in eorum Ecclesiis, & locis publicent, & publicari faciant absque mora, & sine aliqua pecuniarum exceptione. Volumus autem, quod eleemosyna quæ per prædictos Christi fideles, ut præfertur, erogabitur, vel mittetur, solum, & duntaxat in reparationem dictæ Ecclesiæ, & non in alios usus convertatur. Quodque transumptis præsentium manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, tanta fides adhibeatur, quanta adhiberetur præsentibus originalibus literis, si forent exhibitæ, vel ostensæ, præsentibus post festum Nativitatis Virginis, & diem Dominicum sequentem præsentis anni hujusmodi valituris. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXII Aprilis MDXXVI Pontificatus nostri Anno Tertio.*

Be: Es. Raven.

In Archivo Ordinis *Lib. B. fol. 29.* ex autographo asservato in Cœnobio *S. Dominici de Victoria*.

Anno 1527 Die 1 Julii. XV.

PRo Cœnobio Granatensi. Constitutio sic incipit. *Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Officiali venerabilis Fratris nostri Episcopi Granaten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ex Apostolicæ servitutis officio nostræ solicitudinis studium dirigimus ad ea, per quæ præsertim ad gloriosæ Virginis Dei Genitricis reverentiam ubique peraguntur &c. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Gasparis Muños Civis Granaten., petitio continebat, quod ipse ad Omnipotentis Dei, & ejusdem B. Mariæ Virginis gloriam, & honorem, & ut terrena in cælestia, & transitoria in æterna, felici commercio commutare, valeat, ac pro divini cultus augmento, ac aliorum Christi fidelium animarum salute, nuper unam Capellam sub invocatione ejusdem B. Mariæ del Rosario, ad quam singularem gerit devotionis affectum, & S. Dominici in Ecclesia præfata extra muros Granaten. consisten., & ad ipsum Gasparem legitime pertinen. &c. Quare pro parte dicti Gasparis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut etiam unam Capellam sub nomine, & invocatione, in dicta petia terræ fundare, ac construi facere, licentiam concedere &c. de benignitate Apos-*

Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divini cultus augmentum &c. hujusmodi supplicationibus inclinati, Capellam sub invocatione prædicta in petia terræ hujusmodi fundandi, & construi faciendi, licentiam auctoritate nostra, concedas, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque jure Parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius semper salvo &c. Nos &c. de Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, vere pœnitentibus, & confessis, seu statutis &c. confitendi propositum habentibus, qui Capellam prædictam in festo Annunciationis ejusdem B. Mariæ Virginis, a primis vesperis, usque ad occasum Solis diei sequentis, devote visitaverint annuatim, & ad constructionem, reparationem, & conservationem ipsius Capellæ, manus porrexerint adjutrices, viginti annos de injunctis eis pœnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Datum Romæ in Arce S. Angeli Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Septimo, Kalendis Julii, Pontificatus nostri Anno Quarto. Ex Archivo Apostolico.

PRo Cœnobio Huetensi. Constitutio sic incipit. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Salvatoris Domini nostri Jesu Christi, qui pro redemptione generis humani in ara Crucis in pretium immolari non abnuit, exempla sectantes, oves gregis sui curæ nostræ divinitus commissas, ad devotionis sinceritatem, ac pia, & meritoria opera exercenda, spiritualibus muneribus, indulgentiis videlicet, & peccatorum remissionibus libenter invitamus, ut per eorundem operum exercitium suorum abolita macula debitorum ad æternæ beatitudinis gaudia feliciter pervenire mereantur. Cum itaque, sicut accepimus, dilecta in Christo filia Elisabeth de Alarcon, nobilis Mulier, Conchensis Diœcesis, dilecti filii nobilis viri Ferdinandi etiam de Alarcon militis, dictæ Conchensis Diœcesis, Soror Germana pie ducta, unam Capellam in Ecclesia domus S. Dominici Oppidi de Huete Ordinis Fratrum Prædicatorum dictæ Diœcesis, de bonis sibi a Deo collatis construi, & ædificari faciat. Nos cupientes, ut Capella ipsa in debita veneratione habeatur &c. in die Parasceves, videlicet Veneris Sancti Feria VI majoris hebdomadæ ab ortu usque ad occasum Solis ejusdem diei devote visitaverint annuatim, & ad manutentionem, reparationem, & fulcimentum prædicta, manus adjutrices porrexerint, omnes, & singulas quæ Christi fidelibus Ecclesias almæ Urbis, & extra muros ejus quadragesimalibus, & aliis illarum stationum temporibus, & diebus personaliter visitantibus concessæ sunt, indulgentias, & peccatorum remissiones auctoritate Apostolica tenore præsentium misericorditer in Domino elargimur, ac Priori dictæ domus pro tempore existenti, aliquos Confessores idoneos seculares, seu prædicti, vel quorumvis aliorum etiam Mendicantium Ordinum regulares, qui die prædicta, ac per biduum ante illam Christi fidelium ad eandem Capellam pro hujusmodi Indulgentiis consequendis accedentium in ipsa Ecclesia, & illius ambitu Confessiones audire, ac illis diligenter auditis, ipsos, & eorum singulos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, excessibus, & delictis, in quibusvis casibus etiam Sedi Apostolicæ reservatis, exceptis contentis in literis in die Cœnæ Domini legi consuetis, absolvere, & eis pro commissis pœnitentiam salutarem injungere, ac vota quæcunque, quatuor majoribus exceptis, in alia pietatis opera commutare possint, deputandi facultatem concedimus, præsentibus (quas sub revocationibus similium, vel dissimilium indulgentiarum etiam in favorem Cruciatæ, ac Fabricæ Principis Apostolorum de Urbe, seu aliarum Ecclesiarum, vel piorum locorum, vel personarum, seu Ordinum quorumcunque etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac quavis consideratione, & ex quibusvis causibus, ac quibuscunque clausulis, & decretis factis, & faciendis, nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum eo ipso restitutas, & de novo concessas esse, & censeri, ac Christifidelibus præfatis suffragari, necnon eleemosynas, & oblationes occasione indulgentiæ hujusmodi provenientes in manutentionem, reparationem, & fulcimentum, ac alios usus Capellæ hujusmodi converti debere decernimus) perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romæ in Arce S. Angeli Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Septimo, Undecimo Kalendas Octobris, Pontificatus nostri Anno Quarto. In Archivo Ordinis ex autographo asservato in Cœnobio Huetensi.

Anno 1527 Die 21 Septembris. XVI.

PRo Cœnobio Mexicano. Constitutio sic incipit. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum itaque dilectus in Christo filius Franciscus de Sancta Cruce Civis Burgen., pia devotione erga Virginem Mariam inductus, quandam Capellam sub invocatione ejusdem B. Mariæ de Rosario, in Ecclesia S. Dominici Mexicanen. Ordinis Fratrum Prædicatorum, construi, & ædificari facere, & ad ipsam Capellam, tam Franciscus præfatus, quam etiam frater germanus illius dilectus etiam filius Alvarus de Sancta Cruce gerunt singularem erga Dei Genitricem devotionis affectum, cupientes, quod ipsa Capella, congruis frequentetur honoribus &c. singulis in Nativitatum Domini Nostri Jesu Christi, & Annunciationis ejusdem gloriosæ Virginis Mariæ, ac omnium Sanctorum, & S. Dominici, ac S. Francisci festivitatibus a primis vesperis, usque ad occasum Solis singulorum festorum eorundem hujusmodi, devote visitaverint, & manus porrexerint adjutrices &c. decem annos, & totidem quadragenas &c. præsentibus perpetuis, futuris temporibus &c. duraturis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Trigesimo, Quarto Nonas Decembris, Pontificatus nostri Anno Octavo. In Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico Lib. LXI fol. XVII.

Anno 1530 Die 2 Decembris. XVII.

PRo Cœnobio Sangnoracensi. Constitutio sic incipit. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus, præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Pastoris æterni, qui non vult mortem, sed conversionem peccatoris &c. Cum itaque, sicut accepimus, domus villæ Sangnorach Ordinis Fratrum Prædicatorum Tarben. Diœcesis juxta Pedem Montium cum singulis suis structuris, per ful-

Anno 1533 Die 30 Octobris. XVIII.

fulgura, & tempestates, totaliter devastata, & in ruinam redacta fuerit, prædictæ villæ, & aliorum locorum circumvicinorum pene omnes fructus consumpti fuerunt, propter quod dilecti filii Fratres ipsius domus, qui numero plures existunt sustentari, & divino cultui, ac verbi Domini prædicationi vacare commode non possint. Nos igitur desiderantes, ut dicta Ecclesia, ad quam, sicut etiam accepimus, dilectus filius noster Gabriel tit. S. Cæciliæ Presbyter Cardinalis, qui etiam Ecclesiæ Tarben. ex dispositione Apostolica præesse dignoscitur, singularem gerit devotionis affectum in debita veneratione habeatur, ac Christi fideles ad eam libentius devotionis causa accedant, quo ex hoc suarum speraverint salutem facilius consequi animarum, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, ac singulis utriusque sexus Christi fidelibus per totam Aquitaniam degentibus, ac etiam in illam advenien. vere pænitentibus, & confessis, qui Ecclesiam ipsam annis singulis, in festo Annuntiationis B. M. Virginis a primis vesperis usque ad occasum Solis ejusdem festi, devote visitaverint, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem auctoritate Apostolica tenore præsentium, concedimus, & elargimur, præsentibus quatenus sub quibusvis revocationibus, & derogationibus similium, vel dissimilium Indulgentiarum, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam, ac in futurum Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, aut aliorum piorum locorum quorumlibet ex quibusvis causis pro tempore datis, & concessis, nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, ex quo literæ illæ emanabunt, in posterum, in priorem statum restituimus &c. Datum Massiliæ Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Trigesimo Tertio, Tertio Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Decimo. In Archivo Ordinis ex Archivo Apostolico *Lib. CLXI fol.* 81. Quod in *Aquitania* fuerit Cœnobium cujus hic mentio, ex eo liquet quod Diœcesis *Tarbensis* dicitur. Huic Diœcesi tunc jus dicebat *Gabriel de Grandmont*, de quo consulendus *Ciaconius Vit. Pont. & Cardinal Tomo III in Clemente VII pag.* 519.

Anno 1524 Die 14 Octobris.

De Sacello S. Catharinæ fundato in Ædibus Sacris Cœnobii de Peñafiel (1):

Ex Archivo (2) Ordinis.

XIX.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

Sincera, fervensque devotio, quam dilectus filius Nobilis vir Johannes Manuel, Dominus in temporalibus de Belmonte, & Cenico de la Torre oppidorum, Palentin. (3) Diœcesis, ad Nos, & Romanam Ecclesiam, ut peculiariter novimus, gerere comprobatur, necnon præclari nobilitas generis, & in agendo dexteritatis perspicua providentia, aliaque multiplicium virtutum dona, quibus eum illarum largitor Altissimus decoravit, & quibus in nostram, & Apostolicæ Sedis conspectu, id experientia docente, fulgere dignoscitur, non indigne promeretur, ut petitionibus suis, illis præsertim, per quas, sicuti pie desiderat, diem suæ peregrinationis extremum salubri meditatione præmeditans, sibi, suisque posteris prudenti cura, circa futura provideat, favorabiliter annuamus, & iis, quæ inter eum, & religiosas personas, provide facta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici adiicimus muniminis firmitatem, aliaque de novo sibi concedimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. *Sane* pro parte ejusdem Johannis Nobis nuper exhibita petitio, continebat, quod alias, cum ipse ad Domum, Monasterium nuncupatum S. Johannis Ordinis Fratrum Prædicatorum oppidi de Peñafiel, dictæ Diœcesis, illiusque Ecclesiam, tam ex eo quod, illas, quondam Johannes Manuel ejus proavus, vel prædecessor, olim tunc in humanis agens fundaverat, quam etiam ex eo quod genitorum suorum cadavera inibi sepulta existant, ac, postquam Altissimo placuerit, etiam eum ex hac luce migrare contigerit, etiam inibi corpus suum sepeliri desideraret, ac certis aliis ex causis singulariter gesserit, ac gerit devotionis affectum, dilecti filii Prior, & Conventus dictæ Domus, ac Prior Provincialis ejusdem Ordinis, juxta illius morem nuncupatus, præcedentibus desuper inter eos nonnullis tractatibus, & matura deliberatione ejusdem Johannis, pro ejus, & suorum, ex testamento, vel ab intestato, aut alias successorum sepultura, Capellam S. Catherine, sitam in eadem Ecclesia ad latus ipsius Capellæ majoris ad hoc, ut ipse Johannes, dictam Capellam S. Catherinæ reædificare, reficere, seu reparare, & in ea ipse, & successores prædicti, suas sepulturas ad eorum libitum, fabricare possent, & valerent, cum diversis obligationibus, submissionibus, promissionibus, ac juramentorum interpositionibus, & aliis cautelis tunc expressis, donaverint, concesserint, & assignaverint, ac dilectus filius de Loaysa Generalis ejusdem Ordinis juxta eundem morem nuncupatus, donationem, concessionem, & assignationem prædictas, sui Generalatus auctoritate, confirmavit, approbavit, & ratificavit, defectusque si qui intervenissent in eisdem supplevit, prout in Instrumentis publicis desuper confectis, plenius dicitur contineri. Quare pro parte dicti Johannis, qui carissimi in Christo filii nostri Caroli Romanorum Regis Illustris, in Imperatorem electi, consiliarius existit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut donationi, confirmationi, approbationi, ratificationi, suppletioni, Instrumentis, & aliis præmissis, pro illorum subsistentia firmiori, Apostolicæ confirmationis robur adiicere, & dictam Capellam S. Catherinæ, de novo sibi pro se, & successoribus præfatis, concedere, & assignare, aliasque in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singularum præsertim similium personarum votis, per quæ eis, & eorum posteris, bonor accrescat, & devotio adaugeri valeat, libenter annuimus, laudabile desiderium prædictum, plurimum in Domino commendantes, ac præmissorum intuitu, eundem Johannem, specialibus favoribus, & gratiis, prosequentes, & a quibusvis excommunicationis &c. censentes, ac tenores Instrumentorum prædictorum præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, donationem, concessionem, assignationem, confirmationem, approbationem, ratificationem, & defectuum suppletionem, cum obligationibus, submissionibus, juramentis, & aliis cautelis præmissis, ac prout illa concernunt, omnia, & singula in eisdem contenta, confirmamus, & approbamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, supplemusque omnes, & singulos,

Mandatum.

tam

tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, ac potiori pro cautela Capellam S. Catherinę hujusmodi, Johanni pro se, & Successoribus suis pręfatis, de novo concedimus, & assignamus, necnon eidem Johanni, ut una cum Priore, ac Conventu Domus hujusmodi, quęcunque statuta, ordinationes, pacta, & quietationes, super servitio dictę Capellę & aliis necessariis, licita tamen, & honesta, ac sacris canonibus, non contraria faciendi, & illa revocandi, ac in melius reformandi, plenam, & liberam licentiam, & facultatem, concedimus, sine tamen Rectoris Parochialis Ecclesię, Johannis, & Successorum prędictorum, aut cujusvis alterius prejudicio. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac domus, & ordinis prędictorum, etiam juramento &c. roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiisque, & indultis Apostolicis, illis sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, etiam insolitis, seu talibus, & aliis Decretis concessis, confirmatis, & reiteratis vicibus innovatis, etiam Mari Magno nuncupatis, etiamsi in illis, inter alia caveatur expresse, quod Fratres dicti Ordinis, nullam donationem, seu concessionem rerum, seu locorum suorum, vel in eorum, & aliis consistentium, vel alias ad eas, & eorum Monasteria pertinentium facere possint; eisque fruantur, illę nullius sint roboris, vel momenti, nec illas, etiam per eos medio juramento firmatos, adimplere, teneantur, nec ad id a quoquam inviti compelli possint, quibus omnibus, & singulis, pro illorum sufficienti derogatione, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, & individua, ac de verbo, ad verbum &c. pręsentibus insererentur, pro sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, confirmationis, approbationis, communitionis, suppletionis, assignationis, concessionis, & derogationis infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quarto, Pridie Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Peñafiel.*) Sic vulgo vocant *Rupem fidelem*, in *Castella veteri*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLVII fol.* 128.
3. *Palentin.*) Geographi passim scribunt *Palantin.* Strabo, Pomponius Mela, aliique, *Pallantin.* Hinc in *Seldeni MSS.* legitur Παλλαντία, vulgo *Palencia*, in *Hispania Tarraconensi*.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Anno 1524 Die 14 Octobris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XX.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Mindonien. (2), & dilectis filiis Prçceptori Monasterii per Prçceptorem gubernari soliti Biemanit (3) de Mercede, ac Thesaurario Ecclesię ejusdem Biemanit (4), Oppidi Vallisoleti, Palentin. Diœcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Clemens &c. Ad Perpetuam Rei Memoriam &c. Quo circa &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, auctoritate nostra, literas prędictas, ubi, & quando expedierit, ac quoties pro parte, Johannis, & suorum successorum prędictorum, vel eorum cujuslibet, ac Fratrum Prędicatorum domus, Monasterii nuncupati Sancti Johannis dicti Ordinis Oppidi de Peñafiel, fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque super premissis efficacis defensionis prçsidio assistentes, faciatis donationem, concessionem, assignationem, confirmationem, approbationem, ratificationem, suppletionem, obligationem, juramenta, ac, postquam condita, & reformata fuerint, statuta, pacta, & ordinationes hujusmodi, juxta instrumentorum, & prçmissarum literarum continentiam, & tenores inviolabiliter observari, eosque eisdem literis, & instrumentis, ac in eis contentis, necnon Capella Sanctę Catherinę, ac jure sepeliendi prędictis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, & eorum quemlibet per prefatos, & pro tempore existentes Priores, etiam Generales, ac Conventum, Domus & Ordinis prędictorum, & illorum Superiores, contra tenores hujusmodi indebite molestari, vel perturbari, contradictores quoslibet, & rebelles, per censuram ecclesiasticam toties quoties opus fuerit, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus supradictis, seu si Priori, Generali, Provinciali Conventui, & Fratribus prędictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facien. plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quarto, Pridie Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XLVII fol.* 131.
2. *Mindonien.*) Vulgo *Mondonnedo*, in *Hispania*.
3. *Biemanit.*) Corrupta vox. Legerem: *Beata Maria*.
4. *Biemanit.*) *Beata Maria*.

Anno 1524 Die 1 Novembris.

Leowardiensis (1) Monasterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXI.

Dilecto filio Provinciali Ordinis Prędicatorum Provincię Inferioris Germanię ejusdem Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Cum, sicut dilectus filius Wybo Gerardi Burgimagister oppidi Lewardensis partium Frisię, Trajectensis Diœcesis, & dilecta in Christo filia Syorocha ejus Uxor Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi zelo devotionis, & Religionis ducti, pro ejusdem Religionis propagatione, ac divini cultus augmento, in dicto oppido Lewardiensi, & loco ad id convenienti, & apto, unum Monasterium Monialium Ordinis S. Augustini, sub cura, habitu, & institutis Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium cum Capella, seu Ecclesia, campanili humili, campana, ac ambitu, & omnibus officinis necessariis de licentia Ordinarii loci, ac cum consensu carissimi in Christo filii nostri Caroli (3) Romanorum, & Hispaniarum Regis Catholici, in Imperatorem electi, necnon dilecti filii moderni Rectoris Parochialis Ecclesię ipsius loci, de bonis eis a Deo collatis, construi, & ędificari, ac ordinaria auctoritate erigi fecerint, & procuraverint, ac tunc Prior Provincialis Fratrum Ordinis Prędicatorum hujusmodi Provincię inferioris Germanię, secundum morem ejusdem Ordinis, tuus prędecessor in Capitulo Provinciali partium illarum, in erectionem hujusmodi consensum prębuerit, ac Monasterium ipsum juxta privilegia, & indulta Apostolica ei concessa, de communi Definitorum vocalium voluntate, acceptaverit, & in eodem Monasterio Moniales dicti Ordinis S. Augustini, sub eorum cura, habitu, & institutis degentes, intromiserit, prout introductę fuerunt, quę inibi in humilitatis spiritu, & cum odore bonę famę gratum student exhibere Altissimo famulatum, Nobis humiliter supplicari fecisti, ut erectioni, ampliationi, & introductioni hujusmodi pro illorum subsistentia firmiore robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui fidelium vota, per quę Religio propagari, & divinus cultus augeri, ac animarum salus subsequi possit, pii patris affectione libenter prosequimur, hujusmodi supplicationibus inclinati, erectionem, acceptationem, & introductionem prędictas ac prout illas concernunt, omnia, & singula in dicti Ordinarii, & aliis desuper confectis, literis contenta, & inde secuta quecunque, ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, ac illa perpetuę firmitatis robur obtinere, & suos effectus sortiri, ac firmiter observari debere, decernimus, supplentes omnes & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus dicto Monasterio, ac Priorissę illius, necnon Monialibus, nunc, & pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, & immunitatibus, exemptionibus, Indulgentiis, concessionibus, gratiis, favoribus, & indultis aliis Monasteriis Monialium dicti Ordinis S. Augustini, sub cura, habitu, & institutis dictorum Fratrum Prędicatorum degentibus, ac illius Priorissis, & Monialibus in genere concessis, & concedendis, ac quibus illa, & illę de jure vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti potiri, & gaudere libere & licite valeant, jure parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, scientia, auctoritate, & tenore prędictis, concedimus, & indulgemus. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, & Ordinis Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die Prima Novembris MDXXIIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

Facultas.

Evangelista.

1. *Leovvardien.*) In *Frisia Occidentali.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar. Legitur apud *Bernardum* nostrum *de Jonghe in Batavia desolata pag.46.*
3. *Caroli.*) Hujus nominis V.

Anno 1524 Die 24 Novembris.

Ne Firmani Fratres militares viros hospitio recipiant (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXII.

Dilectis filiis Priori, & Fratribus Conventus S. Dominici Firman. Ordinis Prędicatorum.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Exponi Nobis nuper fecistis, quod Commissarii, vel alii officiales, & quandoque etiam dilecti filii Communitas Civitatis nostrę Firman., minus prudenter, quam deceat, sępesępius vobis prȩcipere, & mandare prȩsumpserunt, ut in Claustro, & Cameris domus vestrę seculares, & alias personas, etiam militiam exercentes, ad civitatem ipsam pro tempore accedentes, recipiatis, non attendentes, personas ipsas

ipsas in ipsa domo, ejusque claustro, & interdum cantare cantilenas minus honestas, ac etiam ludere ludis probibitis, aliasque multas insolentias perpetrare, ex quibus inhonesta, variaque delicta, quandoque sequuntur, ac ecclesiasticum plerunque perturbatur officium in divinę majestatis offensam, & astantium scandalum populorum, ad Ecclesiam ipsam confluentium, & non modicum vestrum, & domus vestrę prejudicium. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut omnibus, & singulis commissariis, & officialibus singularibusque personis Communitatis hujusmodi sub excommunicationis latę sententię, Vicelegato autem, etiam si Archiepiscopali, vel Episcopali fulserit dignitate, sub interdicti ingressus Ecclesię, ac suspensionis a divinis, pęnis, ut a pręmissis abstineant, pręcipere, & mandare, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, attendentes, non convenire in religiosis domibus personas laicales, pręsertim militares hospitari, & hospitium habere, hujusmodi supplicationibus inclinati, commissariis, & officialibus, singularibusque personis dictę Communitatis, & Vicelegato pro tempore existenti, sub excommunicationis, & interdicti, & suspensionis, pęnis prędictis respective, per pręsentes pręcipimus, & mandamus, ne de cetero in claustro, & aliis locis domus vestrę personas seculares, pręsertim militiam exercentes, ac arma deferentes introducere, seu eas ad inibi habitandum mittere, aut eis hospitium assignare quoquo modo pręsumant, &, si Vicelegatus, cum eum Provinciam visitare, & ad dictam Civitatem se conferre contigerit, in domo vestra pro eo tempore, quo in ipsa Civitate permanserit, mansionem habere voluerit, in virtute sanctę obedientię, ac sub dictis interdicti ingressus Ecclesię, & suspensionis a divinis, pęnis inhibemus, ne armatos in ea teneat, nec causas audire, aut jurisdictionem exercere pręsumat. Quod si contrafecerint vobis per pręsentes etiam concedimus, ut liceat vobis tales contrafacientes, & propterea excommunicationis, ac interdicti, & suspensionis hujusmodi pęnas incurrentes, in Ecclesia vestra excommunicatos, ac interdictos, & suspensos respective publicare, & pęnis hujusmodi irretitos esse populo nunciare, pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIIII Novembris MDXXIIII (3), Pontificatus nostri Anno Primo. Mandatum.

1. *Recipiant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 405, ex Autographo *Firmano*.

3. *MDXXIIII.*) Fortassis *MDXXIII*, *Clemens* enim *VII* electus fuerat anno *MDXXIII* die *XIX* Novembris: vel dicendum quod in Brevibus, ut in Bullis, *Clemens VII* annos Pontificatus quandoque numerabat a die Coronationis.

Romanam Provinciam, & Congregationem S. Marci privilegiis (1) ornat & earundem Conservatores creat.

Anno 1525 Die 5 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

XXIII.

Ad Perpetuam Rei Memoriam. Venerabilibus Fratribus universis Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis personis in Ecclesiastica dignitate ubilibet constitutis, necnon Cathedralium, etiam Metropolitanarum, Ecclesiarum Canonicis, ac eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum in Spiritualibus, Vicariis Generalibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dignum esse conspicimus, & necessarium arbitramur, ut speciali favore Sedis Apostolicę foveatur, qui consanguineorum suorum spreto affectu, Dei, non hominis, prelium pręliatur. Sane dilecti filii Philippi de Strotiis (3) Prioris Provincialis Provincię Romanę Ordinis Fratrum Pręedicatorum nostri secundum carnem affinis conquestione percepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, aliique Ecclesiarum Prelati, & Clerici, & alię personę tam ecclesiasticę, quam seculares, necnon Duces, Marchiones, Barones, Comites, Principes, nobiles, milites, & laici, Communia Civitatum, Universitatum, Oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, ac alię singulares personę Civitatum, & Dięcesum, ac aliarum partium diversarum debitam ad ipsum Philippum Priorem Provincialem, ac alios Priores, & Fratres domorum ejusdem Provincię Romanę propter Deum reverentiam non habentes, eos in personis, & rebus ipsorum, ac domorum prędictarum, pręsumunt indebite molestare. Ac in ipsum Philippum, & pro tempore existentem Priorem Provincialem, necnon Priores, & Fratres, ac singulares personas domorum dictę Provincię hujusmodi multiplices molestias, ac injurias inferunt, ac jacturas. Quare pro parte dicti Philippi, Prioris Provincialis, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut cum sibi, necnon Prioribus, Fratribus, & personis domorum Provincię, & Ordinis hujusmodi reddatur valde difficile pro singulis querelis ad Sedem eandem habere recursum providere eis super hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur adversus pręsumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi illo volentes eisdem Philippo, ac aliis Prioribus, Fratribus, & personis domorum Ordinis, & Provincię prędictorum remedio providere, per quod ipsorum compescatur temeritas, & aliis aditus similia committendi pręcludatur, discretioni vestrę tenore pręsentium districte pręcipiendo committimus, & mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos, vel alium, seu alios, etiam extra loca, in quibus deputati estis Conservatores, & Judices, eisdem Philippo Provinciali, & aliis Prioribus, Fratribus, & personis efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittatis eos super his, ac aliis bonis, & rebus ad eorum domos hujusmodi quomodolibet spectantibus, ab eisdem, vel quibusvis aliis, indebite molestari, vel eis gravamina, seu damna, vel injurias irrogari, facturi Philippo Provinciali, & aliis Prioribus, Pręsidentibus, ac Fratribus domorum Ordinis, & Provincię hujusmodi pręfatis, cum ab eodem Provinciali solo, & a quolibet Priore, seu Pręsidente cum consensu Conventus domus, in qua

requirens Prior, seu Presidens fuerit, vel Procurator eorum, fueritis requisiti, de predictis, & aliis quibuslibet, & super restitutione quorumcunque bonorum occupatorum, & ablatorum, necnon de quibuslibet injuriis, molestiis, atque damnis, presentibus, & futuris, in illis videlicet, que judicialem requirunt indaginem, simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura judicii, in aliis, prout qualitas negotiorum exegerit, justitie complementum, occupatores, detentores, presumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, cujuscunque dignitatis, status, ordinis, conditionis, nobilitatis, & preeminentie fuerint, quandocunque, & quotiescunque expedierit, auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, & nihilominus, legitimis super his habendis servatis processibus, illos, quos censuras, & penas per vos pro tempore latas incurrisse constiterit, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggravare, & reaggravare curetis. Ceterum si per summariam informationem per vos desuper habendam etiam vobis constiterit, quod ad loca, in quibus occupatores, presumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi, ac alios, quos presentes litere concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionibus ipsis, & citationibus de eis faciendis tutus non pateat accessus, vel eorum copia commode haberi non poterit, Nos vobis monitiones, & citationes quaslibet, etiam ad effectum declarandi illos incurrisse censuras hujusmodi per edicta publica locis affigenda publicis in partibus illis vicinis, de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad notitiam citandorum, & monendorum hujusmodi pervenire valeant, faciendi, plenam, & liberam concedimus, tenore presentium, facultatem. Cupientes insuper Fratres, & Ordinem hujusmodi ad eorum institutionem per Romanos Pontifices, Predecessores nostros, declaratam reduci, atque ipsis per eosdem Pontifices concessa, & confirmata, privilegia, & statuta inviolabiliter observari, ut in vinea Domini quietius operari, & solitum inde fructum procreare possint, sub anathematis late sententie pena earundem presentium tenore statuimus, atque decernimus, quod dicte Provincie Provincialis, vel ab eo subdeputati, & non alius, delicta, & excessus Fratrum ejusdem Ordinis in dicta Provincia existentium, tam in Urbe, quam extra, commissa, etiam sine habitu in Urbe, vel alibi repertorum, punire possit, ac debeat, non obstantibus novissimi Lateranen. Concilii statutis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Predecessoris nostri, de una, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo aliquis auctoritate presentium ultra tres dietas non trahatur, aut quod de aliis, quam de manifestis injuriis, & violentiis Conservatores se nullatenus intromittant, quodque Archiepiscopi, Episcopi, aut alii Superiores, seu in ecclesiastica dignitate constituti duntaxat Conservatores deputari possint, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, quibusvis personis in contrarium forsan concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si de illis specialis mentio, seu quevis alia expressio habenda foret, ad effectum premissum hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Ceterum etiam volumus, premissa omnia, & singula ad Vicarium Congregationis Sancti Marci Provincie Tuscie ejusdem Ordinis, necnon domos, & loca, ac Priores, seu Presidentes, Fratres, & personas ejusdem Congregationis dicte Provincie Tuscie respective extendi, quodque transumptis presentium manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curie ecclesiastice, vel persone in ecclesiastica dignitate constitute munitis ubique stetur, eaque fides adhibeatur, que presentibus adhiberetur si exhibite forent, vel ostense, presentibus futuris temporibus valituris. Datum Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die V Aprilis MDXXV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Nota.

Evangelista.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Reatino.*

3. *De Strotiis.*) Vulgo *Strozzi*. Gens est nobilissima, quæ nunc etiam floret.

Anno 1525 Die 19 Aprilis.

Avellinen. (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIV.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecte in Christo filie, nobili mulieri, Susanne de Gonzaga Comitisse Soliaui, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

EXimie devotionis affectus, quem ad Nos, & Romanam Ecclesiam gerere dignosceris, non indigne promeretur, ut votis tuis, illis presertim, que divini cultus augmentum, & Religionis propagationem respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica apud Sedem Apostolicam, tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & dispositioni nostre reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Cum itaque postmodum Ecclesia ruralis, Annunciate nuncupata prope, & extra muros Avellin. sita, per liberam resignationem dilecti filii Cichetti de Jambo, nuper ipsius Ecclesie Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat, per dilectum filium Petrum de Gonzaga Clericum Mantuan. Diecesis, procuratorem suum, ad hoc, ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem predictam vacaverit, & vacet ad presens, nullusque de illa, preter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, &, sicut exhibita Nobis pro parte tua, petitio continebat, tu zelo devotionis accensus, cupiens transitoria in eterna, & temporalia in celestia felici commercio commutare, ob singularem, quem ad Ordinem Fratrum Predicatorum, & eorum personas, propter eorum exemplarem vitam, ac uberes fructus, quos incolis locorum, in quibus degunt, assidua, & devota divinorum officiorum celebratione, verbi Dei predicatione, & confessionum discreta auditione, afferre solent, geris devotionis affectum, de bonis tibi a Deo collatis unam domum prope dictam Ecclesiam pro perpetuis usu, & ha-

Diplomatis causa.

&habitatione Fratrum Ordinis Predicatorum hujusmodi, institui, & ędificari facere summopere desideres, si tibi illam construi, & ędificari faciendi, & Fratribus prędictis illam pro ipsorum perpetuis usu, & habitatione, & Ecclesiam hujusmodi pro eorum, & dictę domus Ecclesia recipiendi, per Sedem Apostolicam, licentia concedatur. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi apud Ecclesiam prędictam hujusmodi domum prędictam, cum campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis necessariis officinis, construi, & ędificari faciendi, necnon Priori Provinciali, & Fratribus Provincię Terrę laboris dicti Ordinis, secundum illius morem, domum prędictam, postquam constructa fuerit, pro perpetuis ipsorum Fratrum usu, & habitatione, ac Ecclesiam eandem pro eorum, & dictę domus Ecclesia recipiendi, ipsamque domum perpetuo inhabitandi, licentiam, & facultatem concedere, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui animarum salutem procurari, Religionem Fratrum propagari, & divinum cultum adaugeri, nostris potissime temporibus ferventibus desideriis exoptamus, te, ac dictos Priorem, & Fratres a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi apud Ecclesiam pręnarratam, domum prędictam cum campanili humili, campana, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis necessariis officinis pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum prędictorum, sine cujusquam prejudicio, fundandi, & construi, & ędificari faciendi, necnon Fratribus ipsis, illam pro eorum perpetuis, usu, & habitatione inhabitandi, ac illam, & Ecclesiam hujusmodi, quę sine cura est, & eorum fructus, redditus, & proventus, sex ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum, ut asseris, non excedunt, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius, cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti Cichetti, vel cujusvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem prędictam, legitime devoluta, ipsaque Ecclesia dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter, reservata existat, dummodo ejus dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, pro eorundem Fratrum, & dictę domus Ecclesia recipiendi, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam concedimus, ac ipsam Ecclesiam eisdem Fratribus, jure tamen Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius semper salvo, assignamus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne prędicti, vel cujusvis alterius Ordinis Mendicantium professores, ad inhabitandum nova loca recipere, seu jam recepta mutare, pręsumant, sine dictę Sedis licentia speciali, de prohibitione hujusmodi, specialem, & expressam faciente mentionem, & aliis Apostolicis constitutionibus, necnon dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, contrariis quibuscunque, aut si aliqui, super provisionibus sibi faciendis, de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus, literas impetrarunt, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ad Ecclesiam prędictam, volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quod assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari, seu si venerabili Fratri nostro Episcopo Avellin.[1], & quibusvis aliis, communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus, minime teneantur, & ad id compelli non possint, quodque de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis ad eorum collationem, provisionem, pręsentationem, seu quamvis aliam dispositionem conjunctim, vel separatim, spectantibus, nulli valeat provideri per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictę Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cujusque tenore, habenda sit in nostris literis, mentio specialis. Nos enim dictę domui, si illam per te vigore pręsentium, construi, & ędificari contigerit, ut prefertur, & illius pro tempore Priori, ac Fratribus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, indulgentiis, exemptionibus, & gratiis, quibus alię domus dicti Ordinis, & illarum pro tempore Priores, & Fratres, in genere, eis, & dicto Ordini per Sedem prędictam concessis, utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possint, & valeant, prefata auctoritate, earundem tenore pręsentium, concedimus pariter, & indulgemus. Volumus autem, quod Ecclesia prędicta debitis propterea non fraudetur obsequiis, sed ejus per ipsos Priorem, & Fratres congrua supportentur onera consueta, & insuper, prout est irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attemptatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit attemptari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, assignationis, voluntatis, concessionis, indulti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quinto, Decimo tertio Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Secundo.[2]

Facultas.

B. A. de Agazan. N. Aragon.
W. Soler N. Noiroti.
A. Cave. Registr. apud me Hie. Torrella.

1. *Avellinen.*) Juris est Provinciæ *Regni Siciliæ*, in Regno *Neapolitano*.

2. *Archivo*.) In quo autographum. Plumbum sericis filis appenditur.

Ut

Anno 1525 Die 23 Maii.

Ut ea quæ pro Cœnobio Montis Politiani sancita sunt (1) executioni mandentur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXV.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus S. Agnetis de Monte Politiano, Aretin. Diœcesis (3), Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis nuper fecistis, quod licet ad executionem quarundam literarum nostrarum in forma Brevis sub Data Romę apud S. Petrum die decima nona Decembris MDXXIII Pontificatus nostri Anno Primo, illarum forma servata per dilectum filium venerabilis Fratris Episcopi Aretin. in spiritualibus Vicarium Generalem, cui de narratis in dictis literis, per diligentem informationem desuper factam legitime constitit, processum, ac vobis, quod de cetero per duos ex vestris Fratribus in Sacerdotio constitutis, quorum alter ad prędicandum idoneus existat in vestra Ecclesia apud aliquod Altare inibi consistens, divinum officium pro Testatoris, in eisdem Nostris literis nominatim expressi, animę salute celebrare, & alia onera in pręfatis nostris literis narrata, supportare deberetis, nec amplius ad Ecclesiam Beatę Marię de qua in eisdem literis fit mentio, pro pręmissis exequendis accedere teneremini, concessum, necnon prędia, & bona per dictum Testatorem pro pręmissorum observatione ex testamento legata cum eorum redditibus, & juribus eidem Altari, ad quod divinum officium hujusmodi pro tempore celebrabitur, applicata fore, decretum, & voluntas dicti Testatoris, quoad hoc commutata fuerit, prout in processu ipsius Vicarii desuper habito, seu Instrumento publico, super illo confecto, plenius dicitur contineri, nihilominus, cum postmodum compertum fuerit, certum Instrumentum publicum certi contractus circa tempus conditi Testamenti hujusmodi inter ipsum testatorem, & Fratres vestri Ordinis qui nedum tunc in terra Montis Politiani, Aretin. Diœcesis Ecclesiam habebatis, seu unum ex hujusmodi Fratribus cum auctoritate sui Superioris, videlicet Prioris Provincialis istius Provincię celebrati, per quod idem testator, dicto Altari, ac Fratribus vestri Ordinis, certa alia bona immobilia concessit, ac donavit, & Fratres hujusmodi ad eadem pręcise onera in dicto testamento contenta, teneri, seu obligatos esse voluit, de quo in prędictis literis mentio facta non extitit, ac propterea a nonnullis de viribus illarum, & inde secutorum, hęsitari posset. Quare pro parte vestra, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui honestis personarum omnium, pręsertim sub suavi Religionis jugo Altissimo famulantium, votis libenter annuimus, ac ea favoribus prosequimur opportunis, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, quod prędictę literę, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, necnon processus desuper per dictum Vicarium habiti, & inde secuta quęcunque, valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, & vobis suffragentur, etiam ad hoc, ut etiam bona, tam per testamentum legata, quam per hujusmodi instrumentum concessa, dicto Altari applicata, & appropriata, ac voluntas Testatoris hujusmodi, etiam quoad hoc commutata sint, & esse censeantur in omnibus, & per omnia perinde, ac si in illis de dicto Instrumento, & contentis in eo, expressa mentio facta fuisset, sic tamen, quod vos onera prędicta subire teneamini, ut pręfertur, concedimus, & indulgemus, & nihilominus venerabilibus Fratribus Aretin. (4), & Sen. (5), ac Clusin. (6), Episcopis, seu eorum in spiritualibus Vicariis Generalibus, harum serie committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios auctoritate nostra faciant vos concessione, & indulto hujusmodi pacifice frui, & gaudere, nec permittant, vos contra tenorem pręsentium modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles &c. quoscunque, de quibus eis visum fuerit, per censuras, & pęnas, ac alia juris remedia, appellatione remota, compescendo, cum potestate illos aggravandi, & reaggravandi, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXIII Maii MDXXV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Mandatum.

1. *Sancita sunt.*) Constitutione III data *XIX* Decembris *MDXXIII*.
2. *Archivo.*) In quo exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 79.
3. *Diœcesis.*) Nunc Episcopalis Sedes est *Mons Politian.*
4. *Aretin.*) In *Hetruria*.
5. *Sen.*) Fortassis: *Senen.*, in *Hetruria*. Archiepiscopalis tamen Sedes a *Pio II* jam creata fuerat *Senensis* Ecclesia.
6. *Clusin.*) In *Hetruria*.

Hagę

Hagæ Comitis (1) Cœnobii Fratres sint in possessione supplicationem solemnem habendi die Octava Paschæ in honorem S. Vincentii. Anno 1525 Die 7 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVI.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Ordinis Prędicatorum in Haga Comitis, Trajectensis Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm a Nobis petitur, quod justum, & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per solicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod vos, filii Prior, & Fratres Domus in Haga Comitis, Ordinis Prędicatorum, Trajectensis Dięcesis, ac vestri prędecessores, qui fuerunt pro tempore dictę domus Priores, & Fratres per annos quadraginta, & ultra consuevistis, annis singulis die Dominica in Octavis Paschę per loca Voerhout, & Viverboch Villę Hagensis, ejusdem Dięcesis, ad honorem S. Vincentii unam Processionem facere, ac in possessione, seu quasi juris processionem hujusmodi singulis annis faciendi fuistis, ac estis de pręsenti, & ob hoc illam a Nobis Apostolico petiistis munimine roborari. Nos itaque, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis Processionem prędictam, ut prefertur, faciendi, sicut in illius possessione, seu quasi paeifica, & quieta fore dignoscimini, auctoritate Apostolica confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prę sumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quinto, Nonis Julii, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Exordium. Diplomatis causa. Confirmatio.

1. *Haga Comitis.*) Batavis *Sgraven hage*, Gallis *la Haie*, in *Hollandia*. Italis *Aja*.

2. *Archivo.*) In quo exemplar. Legitur apud *Bernardum* nostrum *de Jonghe* in *Batavia desolata pag.* 167.

Declarat Fratres Grottolensis (1) Cœnobii Sacramenta Parochianis administrare debere. Anno 1525 Die 11 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis (3) filiis Priori, & Fratribus Conventus Grottolensis Ordinis Fratrum Prędicatorum. XXVII.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DUdum felicis recordationis Leoni Papę X, Prędecessori nostro pro parte vestra exposito, quod licet olim pię memorię Julius PP. II etiam Prędecessor noster ad instantiam incolarum, & habitatorum oppidi de Grottola, Acheruntin., & Matheran. Dięcesis, Ecclesiam Beatę Marię Majoris dicti oppidi, quę olim Ecclesia Collegiata, & Parochialis fuerit, suppresso, & extincto in illa titulo, & nomine Ecclesię Collegiatę concessisset, & donasset, ac licentiam ecclesiastica Sacramenta parochianis dictę Ecclesię ministrandi vobis tribuisset, vosque a tempore dictę concessionis, in quieta, pacificaque possessione Sacramenta hujusmodi ministrandi fuissetis, tamen pro eo, quod alias dictus Leo Prędecessor in Concilio Lateranen. novissime celebrato decreverat, ne Religiosi cujusvis Ordinis Sacramenta ecclesiastica parochianis laicis conferre possent, ab aliquibus asserebatur concessionem Julii Prędecessoris hujusmodi revocatam esse, qui antea instante dilecto filio Magistro Thoma (4) tit. Sancti Sixti Presbytero Cardinali tunc vestri Ordinis Generali vivę vocis oraculo declaraverat, per Decretum Concilii hujusmodi privilegio, seu literis per dictum Julium Prędecessorem, vobis, seu dicto loco in particulari concessis, derogatum non esse, vestris indemnitatibus precavere volens, per suas in forma Brevis literas denuo decrevit, per dictum decretum Literis Julii Prędecessoris, vobis, seu loco prędicto in particulari concessis, in aliquo derogatum non esse, vosque literis ipsis ex tunc de cetero licite, & libere uti posse, & debere, prout in eisdem literis dicitur plenius contineri. Quare nobis humiliter supplicari fecistis, ut literas Leonis Prędecessoris hujusmodi pro majori eorum observatione, approbare, & innovare, ac alias statui vestro in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur qui Religioni deditis Apostolici favoris prędidium libenter impendimus, & ut ipsi a dispendiis releventur nostri ministerii partes adhibemus, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, Decretum, & literas Leonis Prędecessoris hujusmodi auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, & innovamus, ac propterea roboris firmitate subsistere, & vobis suffragari debere decernimus; Et nihilominus pro potiori cautela declaramus, per Decretum Lateranen. Concilii hujusmodi concessioni, per dictum Julium Prędecessorem vobis factę, & his desuper confectis prędictis, in aliquo derogatum, aut prejudicatum non esse, vosque, illo non obstante, concessione, & Literis Julii Prędecessoris hujusmodi uti, ac juxta illarum tenorem Sacramenta prędicta dictis parochianis conferre libere, & licite, nec desuper impediri posse. Et sic per quoscunque censeri debere, sublata quavis aliter interpretandi facultate, ac quicquid secus attentari contigerit, irri-

Diplomatis causa. Declaratio.

irritum, & inane decernimus, mandantes venerabilibus Fratribus Insulano (5), & Monorubino (6) Episcopis, ac dilecto filio Archipresbytero Ecclesię Andrin. (7), quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, vobis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes faciant, vos auctoritate nostra concessione, & decreto hujusmodi pacifice gaudere, non permittentes vos desuper, per quoscunque quavis auctoritate fungentes desuper quomodolibet indebite molestari, contradictores per censuras, & pęnas ecclesiasticas, & alia opportnna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XI Julii MDXXV, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Grottolensis*.) Juris est Provinciæ *Apuliæ*. Consulenda *Constitutio LXXIV Leonis X*. Legitur pag. 357 hujusce *IV* Tomi.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex autographo *Grottolensi*.
3. *Dilectis*.) Deerat inscriptio, quæ restituta fuit ex ipso Diplomate.
4. *Thoma*.) *Cajetano*, de quo in *Appendice ad Pontificatum Leonis X*.
5. *Insulano*.) Sub Metropoli *S. Severinæ*, in *Calabria*;
6. *Monorubino*.) Fortassis: *Monopolitano*, in *Apulia*, vel potius *Monorvino*. Sic vulgo vocant *Minerviensem* Sedem Episcopalem in *Apulia*.
7. *Andrin*.) *Andrien*., vulgo *Andria*, sub Archiepiscopo *Tranensi*.

Anno 1526 Die 5 Februarii.

Pruliani Monasterii (1) privilegia firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVIII. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori (3), & Fratribus, ac dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Sororibus Monasterii B. Marię de Prulhiano, Ordinis Fratrum Prędicatorum, S. Papuli Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm a Nobis petitur quod justum, est, & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per solicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter dilecti in Domino filii, & dilectę etiam in Domino filię, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras, & locum, in quo divino estis obsequio mancipati, & sub eadem clausura, separatim tamen, degitis, cum omnibus bonis, quę impręsentiarum rationabiliter possidetis, & in futurum justis modis, pręstante Domino, poteritis adipisci, sub B. Petri protectione suscipimus, atque nostra. Locum quoque ipsum, in quo pręfatum Monasterium situm est, cum omnibus pertinentiis suis in territorio Fani Jovis, necnon terras, possessiones, molendina, vento, & aqua molentia, ortos, prata, pascua, redditus, jurisdictionem temporalem, & quicquid juris, tam ex dono quondam Simonis Comitis Glocestrię, & Montis fortis, quam alias, emptionis titulo, idem Monasterium, noscitur obtinere, necnon Ecclesiam Castri Fani Jovis, & Capellam de Foreia dependentem ab ea, cum terris, possessionibus, decimis, redditibus, ac omnibus pertinentiis earundem, ac etiam domos, possessiones, terras, redditus, dominium, & universa jura, quę in loco habetis prędicto, Ecclesiam de Insula, cum decimis, & omnibus pertinentiis suis, domos, redditus, possessiones, & jurisdictionem temporalem, ac quicquid juris habetis ibidem, Ecclesiam de Venastruilla, cum Capella de Villa franca dependente ab ea, necnon decimis, & omnibus pertinentiis suis, domos, ortos, redditus, molendina, possessiones, dominium, & quicquid juris in eadem Villa franca, Monasterium vestrum noscitur obtinere, Ecclesiam de Limoso, cum decimis, & omnibus pertinentiis suis, domos, redditus, possessiones, & jurisdictionem temporalem, molendina, & alia jura, quę habetis ibidem, grangiam de Sauzechiis, cum pertinentiis suis, castrum de Fenocheto, cum hominibus, & omnibus appendentiis, & pertinentiis suis, castrum de Agassenehis cum hominibus, & omnibus appendentiis, & pertinentiis suis, terras, & possessiones, quas habetis in castro de Alzona, tertiam partem castri de Calavo cum hominibus, & omnibus appendentiis, & pertinentiis suis, locum, qui dicitur de Legnaco, & tertiam partem dominii castri de Caz, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, solarium de Venastruilla cum omnibus pertinentiis suis, viginti duo arpenta nemorum in foresta Regis Francię de Sancto Romano, necnon molendinum, prata, & possessiones, quas habetis ibidem in foresta ipsius Regis de Vallesio, duodecim sextariatas nemorum, nemus de Ramundenchis cum pertinentiis suis, possessiones, & terras cultas, & incultas, ac pascua, quę fuerunt quondam Guilhermi de Turre, Militis, possessiones, terras, & pascua, quę fuerunt quondam Raymundi Ysarni, & alias possessiones, & quicquid juris in Narbonen., & Bituricen. Provinciis Monasterium vestrum noscitur obtinere, cum terris, pratis, vineis, nemoribus, usuagiis, & pascuis in bosco, & plano, in aquis, & molendinis, in viis, & semitis, ac omnibus aliis libertatibus, & immunitatibus suis, ac nonnulla alia bona ad Monasterium vestrum legitime spectantia, necnon omnes libertates, & immunitates a felicis recordationis Innocentio III, Honorio etiam III, Gregorio IX, Gregorio X, & aliis Romanis Pontificibus Prędecessoribus nostris, sive per privilegia, vel alias indulgentias, ac indulta vobis, & Monasterio vestro concessas, necnon libertates, & exemptiones, secularium exactionum a Regibus, & Principibus, ac Baronibus, aliisque Christi fidelibus, vobis, & Monasterio vestro rationabiliter indultas, sicuti ea omnia, juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos eidem Monasterio vestro, auctoritate Apostolica, confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno

Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quinto (4), Nonis Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

B. Crescentius.

B. Miranda.

Jo. Faignoy.

1. *Monasterii.*) Consulendæ *Nota* in Constitutionem *Innocentii III*, legitur *Tomo I pag. I.*
2. *Archivo.*) In quo autographum. Plumbum sericis filis appenditur.
3. *Priori.*) Hujus enim Monasterii curam gerit Prior.
4. *Vigesimo Quinto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXXVI*.

Altentensis (1) Monasterii Sorores maximis laudibus ornat.

Anno 1526 Die 27 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Monialibus domus SS. Petri, & Pauli in Altenbohenau, Ordinis Prędicatorum.

XXIX.

CLEMENS PP. VII.

Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EX plurium isthinc fide dignorum, tam nunc, quam sępe alias relatione, & literis intelleximus, vos in tanta vestrorum Civium tumultuatione, & a sancta fide, majorumque institutis defectione, licet medias constitutas, tamen incorruptam Deo Omnipotenti, ac Beato Dominico, vestri Ordinis Fundatori, mentem, atque vitam conservasse, & quasi rosas in agro Domini vernantes inter circumstantium peccatorum spinas floruisse, in diesque florere. Quę res Nobis singularem in Domino lętitiam attulit, ut debuit, reputantibus ex hoc Deum, licet Nobis iratum, non omnino aversum esse, qui tantam in sexum fragilem vim, & constantiam contulerit, ut fortissimis Germanię viris esse queat exemplo. Benedictus igitur Dominus in sanctis Virginibus suis, qui ex thesauro bonitatis, & misericordię suę tale robur vestris mentibus immisit, ut ad continentię, paupertatisque laudem, etiam vim patientię, & fortitudinis adiiceretis, scilicet beatę eritis, quę nunc sufferitis tentationem, accepturę mox justitię coronam a Deo, vobis, & similibus vestri repromissam. Sic enim agendum est omnibus, maxime autem vobis, cum ex toto Deo dicatę sitis ob professionem, & hoc ad Cęlum pateat iter, quod vobis Redemptor noster, Sancti ejus Apostoli, & Martyres, ipseque Pater vester Dominicus ab hęreticis multa mala perpessus, reliquerunt. Nos quidem, dilectę in Christo filię, hujus vestrę pietatis admiratores effecti, contineri ex abundantia caritatis, pastoralique officio non potuimus, quin scriberemus ad vos, vestramque pietatem, & & laudaremus pręteritam, & accenderemus futuram, siquidem vestra sponte, cum tantum virtutis exemplum edideritis, nonnibil vos deinceps adjecturas speramus, Apostolica voce accedente, superest enim fere modicum hujus jam mali, & procellę, ac divina ira, quod perspicitur, jam lenior, & ad misericordiam suo more prolapsa est. Nam, & Serenissimus Cęsar, & pientissimus ejus Frater, Principesque, & Pręsules Germanię in pristinę vendicationem pietatis, pacationemque Provincię incumbunt, Nosque quantum possumus, coadjuvare, & eniti non desistimus, nec unquam desistemus, itaque cum proxima, Deo auctore, se ostendat tranquillitas, sperate Deo dicatę Virgines in Dei clementia, & patienter hos fluctus sustinete, ut in pręsenti vita non mulieres modo, sed viros virtute pręgressę, in altera cum lampadibus vestrorum operum lucentibus, obvium cęlestem sponsum habeatis, qui vos benedicat, & protegat. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXVII Februarii MDXXVI, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Altenten.*) Vulgo *Altenbochenau*. Juris est Provinciæ *Saxoniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Frisingæ* typis *Jo. Christiani Caroli Immel* editum anno *MDCCXXI*.

Urbevetanum (1) Monasterium S. Pauli privilegiis, & indulgentiis donat.

Anno 1526 Die 28 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

XXX.

Dilectę (3) in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm proximis diebus Ecclesiam Monasterii vestri, ac viridarium vestrum visitaremus, vos cum summa humilitate, & devotione ad pedes nostros prostratę, deosculatis pedibus nostris, ac percepta a Nobis benedictione, Nobis humiliter supplicastis, quod juxta privilegia Apostolica vobis, & Monasterio vestro concessa, exemptę sitis a solutione decimarum, & subsidii, ac aliarum impositionum ab Apostolica Sede pro tempore impositarum, eo quod sine Christi fidelium eleemosynis vivere non possitis, tamen quotidie a Commissariis Camerę Apostolicę, & aliis exactoribus, occasione decimarum (4) Papalium, & aliarum impositionum pro tempore impositarum, ac subsidii ratione duarum Ecclesiarum, quę in dicto viridario sunt, & illi incorporatę existunt, & ruinam minantur, & semper, excepta die, sub cujus invocatione constructę fuerint, clausę teneantur, & qua die illarum ostium apertum tenetur, in eis-

Diplomatis causa.

eisque Missę celebrantur, ex quibus parum annuatim percipitis, quotidie molestamini, & ad illarum, & subsidii hujusmodi solutionem cogimini, desideratisque propterea, ut cum animi vestri quiete orationibus vestris liberius vacare possitis, ab hujusmodi molestiis liberari, vobisque, ac omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus in sexta feria majoris hebdomadę, ac Paschatis Resurrectionis D. N. Jesu Christi, & aliis duobus diebus sequentibus, necnon Dominica, qua festum S. Pauli Apostoli venerit, Privilegia. tunc proxima Dominica subsequenti, devote visitantibus, & manus adjutrices pro sustentatione vestra porrigentibus, indulgentias stationum Urbis concedi, Nos, quibus de paupertate vestra extitit legitime facta fides, ac propriis oculis saltem unam ex eisdem Ecclesiis, quę in viridario hujusmodi existunt demolitione dignam esse, alterius vero ostium calce, & lapidibus claudi, & obturari debere, conspeximus, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis unam ex eis Ecclesiis magis Monasterio vestro propinquam, in dicto viridario existentem, demoliri, alterius vero ostium calce claudi facere teneamini, dummodo duo Altaria in Ecclesia vestri Monasterii sub Ecclesiarum Sanctorum invocatione, & apud dicta Altaria Missas, sicut in dictis Ecclesiis facere consueveratis, celebrari faciatis, & Altaria ipsa sub ipsa Sanctorum invocatione construi, & ędificari faciendi, licentiam, quodque de cetero ad solutionem decimarum Papalium, & aliarum quarumcunque impositionum, etiam Apostolica auctoritate pro tempore impositarum, & subsidii ratione quorumcunque bonorum, per vos pro tempore obtentorum, etiam ratione demoliendę, & alterius, Ecclesiarum in viridario existentium, ut prefertur, nullatenus teneamini, nec ad id a quoquam cogi, aut compelli possitis, auctoritate Apostolica, tenore Indulgentiæ. pręsentium, concedimus, & indulgemus. Decernentes irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, & nihilominus pro aliqua subventione vestra vobis, & singulis vestrum, ac omnibus utriusque sexus Christi fidelibus, qui in sexta feria majoris hebdomadę, ac Resurrectionis D. N., & aliis duobus diebus sequentibus, ac in qua festum S. Pauli venerit, aut in sequenti Dominica, ut pręfertur, Ecclesiam Monasterii vestri visitaverint, & apud Altare majus ejusdem Ecclesię septies Salutationem Angelicam, & toties orationem Dominicam recitaverint, & ad sustentationem vestram manus adjutrices porrexerint, omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones, quas consequerentur, & consequi possent, si eisdem temporibus, & diebus, Basilicas, & Ecclesias stationum Urbis, & extra muros hujusmodi, ad id deputatas, visitaretis, & visitarent, consequamini, & ipsi utriusque sexus Christi fideles consequantur, auctoritate, & tenore pręmissis indulgemus, Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis quarunvis Indulgentiarum suspensionibus, revocationibus, limitationibus per Nos, & Sedem eandem pro tempore factis, sub quibus pręsentes literas nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas existere decernimus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum in Civitate nostra Urbevetana sub Annulo Piscatoris die XXVIII Februarii MDXXVI, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Blosius.

1. *Urbevetanum.*) Adeas *Fontanam* de *Romana Provincia*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Urbevetano*.

3. *Dilecta.*) Inscriptio deest, ex ipso tamen Diplomate liquet quod *Urbevetanis* Monialibus Monasterii *S. Pauli* concessum fuit.

4. *Decimarum.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*

Anno 1526 Die 26 Martii.

Ut Fratres quibus extra Domos degere licet ab aliis distingui (1) possint, cavet.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXI.

Dilecto filio Vicario Generali Fratrum Ordinis Pędicatorum Congregationis Lombardię regularis observantię.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXposuit Nobis nuper venerabilis Frater noster Laurentius (3) Episcopus Pręnestin, Cardinalis SS. IIII (4) Ordinis Pędicatorum Protector, quod quandoque Fratribus dicti Ordinis, a Sede Apostolica, vel ejus auctoritate conceduntur literę, quod ipsi extra domos dicti Ordinis habitu suo per eos retento degere possint. Quo fit, ut tales Fratres propter hujusmodi literas ab Ordine exempti, & extra domos Ordinis degentes eodem habitu utuntur, quo Fratres sub Pręlatorum suorum obedientia existentes, & in domibus degentes, & cum habitu Fratrum in domibus degentium non distinguantur, & interdum aliqua committant, propter quę seculares de Fratribus in domibus bene viventibus, & in nullo culpabilibus obloquuntur, atque scandalizantur. Verum si statueretur, & ordinaretur, quod tales Fratres extra domos Ordinis retento eorum habitu standi licentiam habentes, dum eos in civitatibus, oppidis, ac villis, in quibus domos vestrę Congregationis esse contigerit, pallium, & biretum nigrum, cum in publicum incedunt, deferre teneantur, ex hoc honori Fratrum dictę Congregationis plurimum consuleretur, ac murmurationibus, & oblocutionibus, & Fratrum ipsorum detractionibus consuleretur. Quare idem Laurentius Episcopus, etiam suo nomine Nobis humiliter supplicavit, ut in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Fratres Congregationis hujusmodi, tanquam peculiares filios in visceribus gerimus caritatis, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, statuimus, & ordinamus, quod Fratres dicti Ordinis ex concessione stan-

ſtandi extra domos dicti Ordinis, habitu retento, licentiam pro tempore obtinentes, cum in civitatibus, & locis, in quibus domus dictę Congregationis fuerint, publice pallium, & biretum nigrum deferre teneantur, alioqnin conceſſio, & literę Apoſtolicę, etiam ab officio Pęnitentiarię eis conceſſę, nullatenus ſibi ſuffragentur, poſſitque contra eos per earundem domorum Superiores, quacunque exemptione eis conceſſa non obſtante, procedi, ipſique capi, & carcerari, & juxta dicti Ordinis regularia inſtituta puniri, in omnibus, & per omnia ac ſi licentia, & literę prędictę ſibi conceſſę non fuiſſent. Ceterum quia difficile foret, pręſentes noſtras originales literas ad ſingula quęque opportuna loca deferri, volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod earum tranſumptis manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę munitis, ea prorſus fides ubique adhibeatur, quę pręſentibus noſtris adhiberetur, ſi forent exhibitę, vel oſtenſę. Datum Romę apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris die XXVI Martii MDXXVI, Pontificatus noſtri Anno Tertio.

1. *Diſtingui.*) Ex hac Conſtitutione liquet quod Fratres reformati nec bireto nigro tunc utebantur, nec pallium deferebant cum incedebant in publicum.

2. *Archivo.*) In quo exemplar authenticum *Lib. E, fol.* 19. Legitur apud *Uſuſmarem pag.* 200.

3. *Laurentius.*) *Puccius*, de quo *Ciaconius* in *Leone X.*

4. *IIII.*) *Quatuor* ſcilicet *Coronatorum*.

Parochialis Eccleſia S. Jacobi de Corneliano unitur Januenſi (1) Cœnobio S. Marię de Caſtello.

Anno 1526 Die 12 Junii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXII.

Clemens Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Divini cultus augmento, & animarum ſaluti, necnon Chriſti fidelium omnium, pręſertim ſub ſuavi Religionis jugo Altiſſimo famulantium, & preces jugiter porrigentium, opportunitatibus conſulere cupientes, votis omnium, qui ad hoc tendere dignoſcuntur, libenter annuimus, eaque favoribus proſequimur opportunis. Dudum ſiquidem omnia beneficia eccleſiaſtica, cum cura, & ſine cura, apud Sedem Apoſtolicam tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & diſpoſitioni noſtrę reſervavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contingeret attentari. Cum itaque poſtmodum Parochialis Eccleſia Sancti Jacobi de Corneliano, Januenſis Dięceſis, per liberam reſignationem dilecti filii Bartholomęi de Laurentinis de Tribiano, nuper ipſius Eccleſię Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat, per dilectum filium Lucianum Palavicinum, Clericum Januen. procuratorem ſuum, ad hoc ab eo ſpecialiter conſtitutum in manibus noſtris ſponte factam, & per Nos admiſſam, apud Sedem eandem vacaverit, & vacet ad pręſens, nulluſque de illa pręter Nos hac vice diſponere potuerit, ſive poſſit, reſervatione, & decreto obſiſtentibus ſupradictis; &, ſicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum Domus Beatę Marię de Caſtello, Januen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, fructus, redditus, & proventus dictę Eccleſię adeo ſint tenues, & exiles, ut valorem annuum duorum ducatorum auri de camera ſecundum communem extimationem non excedant, & ex illis Rector pro tempore dictę Eccleſię ſe commode ſuſtentare non poſſit, & ſi dicta Eccleſia eidem Domui perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto ipſius Domus opportunitatibus conſuleretur, ac ipſi Prior, & Fratres curarent diligentius eidem Eccleſię in divinis deſerviri, & illius parochianorum animarum curam exerceri, in premiſſis opportune providere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia eccleſiaſtica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem ſecundum extimationem prędictam etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & ſemper in unionibus commiſſio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, quemlibet ex moderno Priore, & Fratribus prędictis a quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pęnis a jure, vel ab homine quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum pręſentium duntaxat conſequendum harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, necnon fructuum, reddituum, & proventuum dictę Domus verum annuum valorem pręſentibus pro expreſſo habentes, hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium, Eccleſiam prędictam, ſive pręmiſſo, ſive alio quovis modo, aut, ex alterius cujuſcunque perſona, ſeu per ſimilem dicti Bartholomęi, vel cujuſvis alterius reſignationem de illa in Romana curia, vel extra eam, etiam coram notario publico, & teſtibus ſponte factam, aut Conſtitutionem felicis recordationis Johannis PP. XXII Prędeceſſoris noſtri, quę incipit: Execrabilis: vel aſſecutionem alterius beneficii eccleſiaſtici quavis auctoritate collati vacet, etiam ſi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranenſis ſtatuta Concilii ad Sedem prędictam legitime devoluta, ipſaque Eccleſia diſpoſitioni Apoſtolicę ſpecialiter, vel alias generaliter reſervata exiſtat, aut ſuper ea inter aliquos lis, cujus ſtatum pręſentibus haberi volumus pro expreſſo, pendeat indeciſa; dummodo ejus diſpoſitio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis ſuis eidem Domui perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus ita quod liceat eiſdem Priori, & Fratribus per ſe, vel alium, ſeu alios corporalem Eccleſię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum poſſeſſionem propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ipſiuſque Eccleſię fructus, redditus, & proventus in earundem Domus, & Eccleſię uſus, & utilitatem convertere, necnon per Presbyterum idoneum ſecularem, ſeu dicti, vel cujuſvis alterius Ordinis regularem, ad eorum nutum ponendum, & amovendum, eidem Eccleſię in divinis deſerviri, ac illius Parochianorum animarum cura exerceri facere, Dięceſani loci, & cujuſvis alterius licentia ſuper hoc minime requiſita, non obſtantibus dicta voluntate Prędeceſſoris noſtri, ac ultimi Lateranen. Concilii, & pię memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Prędeceſſoris noſtri, aliiſque conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis contrariis quibuſcunque, aut ſi aliqui ſuper proviſionibus ſibi fa-

Diplomatis cauſa.

Mandatum.

faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum, ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem literas, & processus babitos per easdem, ac inde secuta quęcunque ad dictam Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per boc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prędudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, quorumcunque tenorum existant, per quę prędentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem quod Ecclesia prędicta debitis propterea non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur; sed ejus congrue supportentur onera consueta; & insuper, prout est, irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan est bactenus, vel in posterum contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, unionis, annexionis, & incorporationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo, Vigesimo sexto, Pridie Idus Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Januensi*.) In *Liguria*, Nota quod Domus ista nunc Priorem habet.

2. *Archivo*.) In quo duplex Exemplar unum ex Autographo *Januensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro XLVII fol.* 53.

Anno 1526 Die 20Junii.

De reformando Fanensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXIII.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Fratri Hieronymo de Lauda, Ordinis Fratrum Prędicatorum de Observantia Vicario Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm, sicut nuper Nobis pro parte dilectorum filiorum communitatis civitatis nostrę Fani expositum extitit, Fratres Conventus Monasterii S. Dominici ejusdem Civitatis, Ordinis Fratrum Prędicatorum Conventualium, nimis licentiose, quam religiosis personis conveniat, & fas sit, ac in scandalum plurimorum inibi degant, & in diem, in pejus eorum vita tendere formidetur, cum a regula, & institutis dicti Ordinis, vitam hujusmodi suam penitus deviam ducant, prędicta communitas, Nobis humiliter supplicari fecit, ut super his, & eidem Monasterio de personis Religiosis bonę famę, & exemplaris vitę, & eisdem acceptis, providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, prout nostro incumbit officio, pręmissis salubre remedium adhibere volentes, cum nostrę mentis semper fuerit, & sit, scandalis obviare, honestis ejusdem Communitatis in hac parte supplicationibus inclinati, ac eorundem desiderio annuentes, tibi motu proprio, & ex certa nostra scientia per pręsentes committimus, & in virtute Sanctę obedientię ac sub excommunicationis pęna districte pręcipiendo mandamus, quatenus, visis pręsentibus, absque alia excusatione, & dilatione prędictum Monasterium per te, vel alium, seu alios, & prout tibi pro celeriori expeditione videbitur, Fratribus Conventualibus inibi nunc degentibus omnino per censuras ecclesiasticas, & alia juris remedia exinde prius exclusis, & amotis, quos Nos per pręsentes etiam excludimus, & sub excommunicationis latę sententię pena, ac privationis privilegiorum suorum, nisi mandatis tuis hujusmodi paruerint, amovemus, nisi professi ejusdem Conventus, in Congregatione prędicta, vel eodem Conventu, voluerint remanere; Quod si noluerint, remittes eos ad suos Superiores, qui illis de Conventu provideant. Et ita per quoscunque judicari, sententiari, & definiri volumus, & mandamus, decernentes irritum, & inane quicquid secus etiam per Auditores S Palatii nostri, & Sanctę Romanę Ecclesię Cardinales attentari contigerit, recipias, & sub tui cura, ac regimine, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, & pro tempore Vicarii Generalis hujusmodi de observantia, regendum, & gubernandum perpetuis futuris temporibus ita quod in numero aliorum Conventuum Congregationis Lombardię de Observantia sit, & esse censeatur, suscipias, & deinceps retineas. Salvo tamen in omnibus jure, & reverentia, Magistro Ordinis pro tempore debita, necnon ad dictum Monasterium, alios Fratres ejusdem Ordinis de prędicta Congregatione probatę vitę numero competenti, prout tibi videbitur, qui ibidem pro tempore juxta Ordinis prędicti instituta, & Constitutiones resideant, & quorum doctrina, & vita exemplari Civitati prędictę satisfiat, & quod Altissimo in candore, & odore bonę, & laudabilis vitę famulentur, & ex eo fructus sperati, & optati prodeant, & ex aliis Monasteriis de observantia prędictę Congregationis, a te nunc, & pro tempore Vicario Generali eligendos, transmittas, & transmittat, contradictores quoslibet, & rebelles, ac mandatis tuis, & dicti Vicarii pro tempore existentis renitentes, illisque consilium, auxilium, vel favorem, quovis titulo, seu pretextu pręstantes, eisdem censuris, quavis appellatione postposita, compescendo; Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis super quibus omnibus, & singulis tibi, & dicto Vicario pro tempore existenti, amplam, & liberam facultatem, & auctoritatem per pręsentes concedimus, & impartimur, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis dicto Ordini, tam observantię, quam Conventualium concessis, confirmatis, ac etiam forsan per Nos innovatis, statutis quoque, & ordinacionibus eorundem Ordinum, necnon indulto de expectando in similibus duo Brevia a Sede Apostolica, quibus omnibus, & singulis, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum pręsentibus insererentur, pro expressis haberi volumus, illis alias in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresse, hac vice duntaxat, derogamus, & derogatum omnino esse decernimus. Cęterisque contrariis quibuscunque, aut

Mandatum ę

si ali-

si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, & excommunicari non possint per literas Apostolicas de indulto hujusmodi non facientes mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XX Junii MDXXVI, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Fanens.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag. 82.*

De Festo B. Jacobi (1) Salomonii celebrando.

Anno 1526 Die 26 Junii.

XXXIV.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Christophorus (3) Numajus (4), miseratione divina tituli S. Marię Aracęli S. R. E. Presbyter Cardinalis, Forolivii (5) vulgariter nuncupatus, universis, & singulis Christi fidelibus has pręsentes inspecturis, lecturis, pariter, & audituris, salutem in Domino sempiternam.

Fidem indubiam facimus & attestamur, qualiter, cum sit, quod divina clementia varia, & diversa sanitatum, & gratiarum munera meritis B. Jacobi de Venetiis Ordinis Fratrum Prędicatorum S. Dominici in sacro Conventu S. Jacobi intra Civitatem Forolivien. consisten., multis cum pie invocantibus, indeficienter conferre non desinat, propterea dictę Civitatis, & Conventus tam populus, quam Fratres ejusdem Ordinis S. Dominici Congregationis Lombardie hujusmodi B. Jacobi pia devotione inflammati ad Sedem Apostolicam, & ad Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Clementis Papę VII, elementiam recurrentes, eidem suę sanctitati per Nos eorum nomine humiliter supplicari curarunt, quatenus, tam pro ipsius B. Jacobi gloria, quam pro ipsorum populi, & Fratrum plurima devotione augenda, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli auctoritate, & sua, annis singulis perpetuis futuris temporibus, concedere, & indulgere dignaretur, & dicti B. Jacobi festum in die obitus sui videlicet ultima Mensis Maii, necnon divinum officium, & Missarum solemnia pro ipsius B. Jacobi gloria edita, & facta sub officio Festi duplicis, solemniter celebrare valeant, infra annum vero, tam pro dictorum Fratrum, pro tempore ibidem degentium, quam pro aliorum secularium devotione, prout ipsorum devotio exegerit, toties, quoties opus fuerit, in Ecclesia ipsorum, seu etiam in Monasterio Monialium ejusdem Ordinis in dicta Civitate, & sub eorundem Fratrum regimine consistente, Missam dicere, aut cantare, seu dici, aut cantari, facere per Fratres dicti Ordinis Prędicatorum duntaxat valeant, similiter pręfati Jacobi commemorationem quandocunque ipsorum Fratrum ibidem degentium, seu aliorum advenientium devotio induxerit, ibidem in Ecclesia, & in Monasterio supradicto, tam in Missis, quam in Divino officio facere possint. Et insuper quod dictę Ecclesię S. Jacobi consecrationem, quę ultima Maii celebrari consuevit, ad sextam Mensis Septembris transferre, & tali die illam celebrare possint. Et quoniam sua sanctitas fidelium piis votis libenter annuere consuevit, vivę vocis oraculo Nobis desuper facto Anno Domini Millesimo Quingentesimo Vigesimo Sexto die vero XXV Mensis Junii, & Pontificatus sui Anno III, tam pro ipsorum populorum, & Fratrum, devotione, quam pro ipsius B. Jacobi gloria augendis, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Apostolorum, Petri, & Pauli auctoritate, & sua, Nobis pro parte, & nomine supradictorum Communitatis, & Fratrum humiliter, ac pie supplicantium, omnia, & singula supradicta liberaliter, & benigne concessit, pariter, & indulsit ita quod supradicti Fratres ibidem pro tempore degentes hujusmodi festum, necnon divini officii, ac Missarum solemnia, tam in die obitus sui, quam infra annum, ut pręmittitur, celebrare, necnon consecrationis festum transferre, & alia omnia, & singula supradicta facere, & explere libere, & licite, & absque alicujus conscientię remorsu, possint, & valeant, in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. In quorum omnium fidem has pręsentes nostras literas exinde fieri, & nostra, ac nostri secretarii infrascripti manibus subscribi voluimus, necnon nostri majoris oblongi sigilli appensione communiri jussimus, & mandavimus. Datum Romę in ędibus nostris sub Anno Domini a Nativitate ejusdem MDXXVI Indictione XIIII, Die vero XXVI Mensis Junii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Clementis divina providentia Papę VII Anno ejus Tertio &c.

Christoph. Cardinalis Aracęli manu propria &c.

Bartholomęus Bemuolus Secretarius mandato scripsit.

1. *B. Jacobi.*) Cujus vitam conscripsere *Vicentius a Faventia*, *Hyacinthus Cunibert*, aliique quos laudat Echard Tomo *II Scriptorum Ordinis pag. 918.* Consulendi quoque *Souegius* in *Anno Dominicano*, & *Bollandiani* in *Actis Sanctorum* ad diem *XXXI* Maii, qua Festum *B. Jacobi* celebratur.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar.

3. *Christophorus.*) Ordinis Minorum, vitæ sanctitate, ac doctrina clarus. Adeas *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Leone X pag. 394.*

4. *Numajus.*) *Numalius*, ut apud Scriptores quos *Ciaconius* laudat, vocatur.

5. *Forolivii.*) *Foroliviensis* nempe. Sic ex patria dictus fuit.

Anno 1526 Die 15 Septembris.

Ut Veronenses (1) Fratres Monialium confessiones excipiant.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXXV.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ACcepimus, non sine admiratione, quod licet venerabilis Frater Johannes Matthęus (3) Episcopus Veronensis, Datarius noster, de nostra voluntate, & mandato per Vicarium, seu Commissarium, suos diversa Monasteria Monialium, seu Sororum diversorum Ordinum Veronen. Civitatis, & Diœcesis reformaverit, qua in re ejus pietatem, & Abbatissarum, & Monialium, quę reformationem susceperunt, obedientiam plurimum in Domino commendamus, tamen vos a Vicario, & Commissario ejusdem Johannis Matthęi Episcopi requisiti, ut aliquos Sacerdotes Monasteriorum, & domorum vestrorum ad audiendum Confessiones Abbatissarum, seu Priorissarum, & Monialium Monasteriorum hujusmodi deputare velletis, id facere neglexistis, seu revelastis (4) Quare cum ad caritatem, & vestrum officium, pertineat, in audiendis quarumcunque, pręsertim mulierum Deo dicatarum, Confessionibus pium laborem suscipere, hortamur vos, & in Domino vobis nihilominus in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis latę sententię pęna prępipientes, ut usque ad biennium a data pręsentium computandum, donec interim hęc melius ordinari queant, eos Sacerdotes vestrorum Monasteriorum vita, & doctrina probatos, quos a vobis Vicarius, seu Commissarius ejusdem Johannis Matthęi Episcopi, & quotiens, totiens ad audiendum Confessiones Abbatissarum, & Priorissarum, & aliarum Monialium, ac mulierum inclusarum Monasteriorum reformatorum hujusmodi deputare debeatis, ipsique per vos deputati munus hoc eis demandatum exequi debeant, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac privilegiis vestris Ordinibus, & Monasteriis per Sedem Apostolicam concessis, confirmatis, & superius pluries innovatis, quibus, illorum tenores pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum pręsentium derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XV Septembris MDXXVI, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Hier. Vasion.

1. *Veronen.*) Inscriptio quidem deest, Fratribus tamen *Veronensibus* hocce Diploma scriptum fuisse, fertur, nec sine fundamento.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol. 6* ex authentico *Veronensi.*

3. *Johannes Matthæus.*) Adeas *Ughellum* in *Episcopis Veronen.*

4. *Revelastis.*) *Renuistis.*

Anno 1526 Die 12 Octobris.

Generalis Magister quoscunque Priores, ac ceteros ab Apostolica Sede alicui officio præfectos, ab eisdem officiis removere potest (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXXVI.

Dilecto filio Fratri Francisco (3) de Ferraria Magistro Generali Ordinis Prędicatorum.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis nuper fecisti, quod nonnulli Ordinis Prędicatorum professores, necnon sub cura, habitu, & Institutis ejusdem Ordinis Sorores, seu Monasteriorum Moniales, degentes, seu viventes, antea, vel postquam in priores, & Priorissas, aut ad alia officia domorum, & Monasteriorum hujusmodi eliguntur, assumuntur, seu deputantur, a Nobis, seu Sede Apostolica, vel ejus Legatis, aut nostro majori Pęnitentiario, seu Superioribus dicti Ordinis, se in Priores, & Priorissas, vel pręsidentes, aut Officiales, perpetuos, aut perpetuas, dictarum domorum, & Conventuum, aliter quam in Constitutionibus, ac statutis dicti Ordinis continetur, deputari, & confirmari nituntur, ex quo non solum sequitur, quod ipsi per te a Prioratibus, & Priorissatibus, ac aliis Officiis hujusmodi, etiam stante causa, ut moris est, amoveri non possunt, sed, quod deterius est, scandala, inobedientię, lites, dissensiones quamplures, & turbatio Religionis in dies provenit. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes, quod ubi

Mandatum.

derogatur obedientię, quę Superioribus debetur, totius Ordinis ruina brevi succedit, & propterea huic malo occurrere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, quascunque electiones, deputationes, institutiones, commissiones, concessiones, provisiones, commendas, pręfectiones, confirmationes, gratias, & quasvis alias dispositiones deputationum Priorum, & Priorissarum, & quorumcunque aliorum Officiorum, domorum, tam virorum, quam mulierum, ac Monasteriorum Monialium sub cura Fratrum hujusmodi degentium, tam a Nobis, & Sede pręfata per literas Apostolicas, & in forma Brevis, vel alias ab ejus Legatis, aut majori Pęnitentiario nostro, quam Superioribus ejusdem Ordinis pro tempore existentibus, & quibusvis aliis, etiam ad id auctoritatem habentibus, personis, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & pręeminentię existentibus, aliter quam in Constitutionibus, & statutis hujusmodi continetur, hactenus factas, & impetratas,

ac

ac de cetero pro tempore faciendas, & impetrandas, cum omnibus inde secutis, & pro tempore secuturis, revocamus, cassamus, & annullamus, revocatasque, cassatas, & annullatas, nulliusque roboris, vel momenti existere, teque, & dicti Ordinis Generales, & Provinciales, Magistros, quam alios superiores pro tempore existentes ad parendum, & obediendum literis hujusmodi, quascunque censuras, & pęnas in se continentibus etiamsi in illis de pręsenti concessione specialis, & expressa mentio fieret, minime teneri, & propterea aliquas censuras Ecclesiasticas incurrere, aut ab illis ligari non posse, sicque per quoscunque judices tam Ordinarios, quam delegatos, quacunque auctoritate fungentes, & functuros, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales in quavis instantia interpretari, sententiari, & judicari debere, sublata eis, & eorum cuilibet, aliter interpretrandi, sententiandi, & judicandi facultate, ac ex nunc irritum, & inane quicquid desuper per quoscunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, decernimus. Et nihilominus omnibus, & singulis Superioribus, & Fratribus, Priorissis, & Monialibus sub cura hujusmodi existentibus, pręter quam constitutiones, & statuta hujusmodi in Prioratibus, Priorissatibus, & aliis Officiis pręedictis, pro tempore institutis, seu deputatis, vel in posterum instituendis & deputandis, ne commissionibus, & deputationibus, seu dispositionibus suis hujusmodi sub excommunicationis latę sententię, quam si non paruerint, ipso facto incurrant, & privationis ac suspensionis actuum legitimorum pęnis utantur, districtius inhibemus. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris Laurentio Episcopo Pręnestino, dicti Ordinis Protectori, & Generali Camerę nostrę Auditori, & pro tempore existentibus mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, tibi, & pro tempore dicti Ordinis Generali Magistro, in pręmissis opportuno defensionis pręsidio assistentes, faciant, te & alios Magistros Generales hujusmodi omnibus, & singulis pręmissis pacifice frui, & gaudere, non permittentes, vos desuper per quoscunque contra pręsentium literarum tenorem quomodolibet molestari, aut perturbari: contradictores quoslibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia juris opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die XII Octobris MDXXVI Pontificatus nostri Anno Tertio.

Evangelista.

1. *Potest.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo autographum.

3. *Francisco.*) De quo dictum fuit.

De Decimis (1), aliisque tributis non solvendis.

Anno 1526 Die 4 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVII.

Dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum Congregationis Lombardię regularis observantię.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum, sicut accepimus, vos juxta privilegia, & indulta Apostolica, vobis per felicis recordationis Bonifatium VIII, & Martinum V, ac alios Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, concessa, & approbata a quibuscunque Decimis, & collectis, ex quibusvis causis pro tempore impositis, exempti, & liberi esse censeamini, ac sub mendicitate, redditus ultra septem ducatos auri pro quolibet Fratre non possidentes, & circa divinorum celebrationem, verbi Dei prędicationem, aliaque salubria opera ad animarum Christi fidelium salutem intenti, gratum Altissimo famulatum exhibere studeatis, Nos, ut liberius divinis beneplacitis vacare possitis, vos paterno affectu confovere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, quod ad solutionem Decimarum per Nos, pro instantis temporis necessitate impositarum, & imponendarum pro tempore, ac contributionem in illis faciendam, solum, & duntaxat de residuo fructuum bonorum per vos possessorum, qui demptis, & exceptis, septem ducatis auri similibus, pro quolibet ex Fratribus in singulis domibus vestris degentibus deductis, ut prefertur, supererit, & non alias teneamini, & ad decimas ipsas aliter, quam de residuo fructuum bonorum hujusmodi minime compelli, nec propterea aliquibus censuris innodari, possitis, auctoritate Apostolica concedimus, & pariter indulgemus; districte pręcipiendo inhibentes omnibus, & singulis dictarum decimarum collectoribus, & exactoribus, nunc, & pro tempore deputatis, ne vos, aut aliquem vestrum, quovis pretextu, ad aliquam solutionem, seu contributionem decimarum hujusmodi coarctare, vel desuper molestare, aut inquietare, vel perturbare quoquomodo pręsumant, ac decernentes irritum, & inane quicquid secus attentari contigerit. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quę in literis impositionis Decimarum hujusmodi voluimus, non obstare, & in eis contentis, quę pręsentibus pro expressis haberi volumus, cęterisque contrariis quibuscunque, decernentes pręsentium transumptis manu Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem prorsus fidem in judicio, & extra adhiberi debere, quę adhiberetur eisdem pręsentibus, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die IV Novembris MDXXVI, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Diplomatis causa.

Nota.

Mandatum.

1. *Decimis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. E. fol.* 18. Legitur etiam *Lib. B. fol.* 9 ex autographo *Veronensi*, & in *Bullario Bononiensi pag.* 82. Inter Bullas *Clementis VII* exemplar habes ex autographo *Cremonensi*.

Ut

Anno 1527 Die 11 Februarii.

Ut Poloniæ Provinciæ Fratres Officium, seu diurnas preces, nomine B. Hyacinthi (1) persolvere, & ejusdem festum celebrare possint.

Ex Odorico Raynaldo in Annal. Ecclesiast. ad an. MDXXVII num.CV.

Dilectis filiis Prioribus, & Fratribus Domus S. Dominici Cracoviensis Ordinis Prędicatorum.

XXXVIII.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis nuper fecistis, quod alias felicis recordationis Leo Papa X, Predecessor noster, ad instantissimas preces carissimi in Christo filii nostri Sigismundi Polonię Regis Illustris, certis Episcopis tunc expressis, ut ad generalem inquisitionem vitę sanctitatis, & miraculorum B. Hyacinthi Fratris Ordinis vestri, ac socii S. Dominici, olim Institutoris dicti Ordinis, procederent, mandavit (2) ipseque processus per unum ex Fratribus domus vestrę clausus, & sigillis obsignatus Nobis nuper pręsentatus, illiusque examinatio tribus ex S. R. E. Cardinalibus, ac duobus Rotę Auditoribus per nos commissa fuit, & licet ipse Hyacinthus, dum in humanis egit, ac tempore quo Creatori suo spiritum reddidit, ac posteaquam vita functus fuit, plurimis miraculis coruscarit, ac propterea magna Christi fidelium istius Regni multitudo ad Ecclesiam vestram, in qua ipsius Beati corpus requiescit, assidue confluant, pluresque ejusdem Beati intercessione preces suas, quas ad Deum effundunt, exaudiri firmiter credant, ipsumque pro Beato teneant, & venerentur, quia tamen in catalogo Sanctorum annumeratus non est, dubitatur an sibi facere liceat. Quare venerabilis Frater noster Laurentius (3) Episcopus Prenestinus, Cardinalis Sanctorum quatuor Coronatorum nuncupatus, dicti Regni Protector, tam prefati Sigismundi Regis, quam vestro nomine Nobis humiliter supplicavit, ut pro ęterni Regis laude, & gloria, ac ipsius Beati reverentia, & honore, necnon Ecclesię decore, ac Catholicę religionis splendore, populique devotione, & salute vobis, singulis annis, etiam priusquam ad illius Canonizationem processum fuerit, Festum & Officium ejusdem Hyacinthi de uno Confessore cum Oratione unius Confessoris sub nomine B. Hyacinthi in Ecclesiis, & domibus vestri Ordinis dicti Regni, ac Provincię celebrandi, & celebrari faciendi, licentiam concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui fideles quoslibet ad Sanctorum Dei venerationem, & jugem erga eos devotionem, ut ei, a quo omne datum optimum, & omne donum perfectum procedit, placere studeant, prout possumus libenter excitamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & aliis aliarum Domorum, necnon Monasteriorum Monialium, seu Sororum vestri Ordinis, in dicto Regno, & Provincia consistentium, Fratribus, ac monialibus, seu sororibus, ut de cetero perpetuis temporibus in Ecclesiis Domorum, & Monasteriorum vestri Ordinis hujusmodi Officium, & Missas in memoriam ejusdem Hyacinthi de uno Confessore sub nomine B. Hyacinthi annis singulis altera die post Festum Assumptionis B. Virginis immediate sequente, ejusque imaginem depingi facere in Ecclesiis Domorum, & Monasteriorum dicti Regni, & Provincię, depictam tenere, libere, & licite valeatis, Ordinariorum locorum, & cujusvis licentia super hoc minime requisita, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium licentiam, & facultatem concedimus (4), non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod propter pręmissa dictus Beatus Hyacinthus canonizatus, & catalogo prędicto Sanctorum adscriptus non censeatur. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XI Februarii MDXXVII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Facultas.

1. *Hyacinthi.*) Quem *Clemens VIII* in Sanctorum numerum retulit, uti postea dicetur. Adeas *Severinum* nostrum in *Vita S. Hyacinthi*.

2. *Mandavit.*) Consulendus Auctor mox laudatus. Hoc autem *Leonis X* Diploma desideratur. Partim transcribitur a *Severino pag.*262. Datum fertur die *XXIX* Augusti *MDXXI*, Pontificatus *Leonis X* anno *IX*.

3. *Laurentius.*) *Pliscus* De quo sępe diximus, & quem Ordinis Protectorem beneficentissimum hæc Apostolica Diplomata sępius declarant.

4. *Concedimus.*) Illud idem concessit *Clemens VII* die *XI* Junii *MDXXX* variis Ecclesiis *Polonia* Regni, uti videre est ex *Severino pag.*233, & ex *Dominico Frydrychowicz in S. Hyacintho &c. Polonia Patrono pag.*54, ubi hæc habet: *Festum, Missa, & Officium ejusdem Sancti Hyacinthi in omnibus Ecclesiis Domorum Ordinis, & Regni ut celebrari possent a Summo Pontifice Clemente VII concessum fuit Die 15. Junii 1530. Anno ex Sanctitatis sua beneplacito, & arbitrio, collata auctoritate Serenissimo Sigismundo III nominandi, & eligendi certas Ecclesias, in quibus Missa, & Officium cum Oratione de uno Confessore in honorem Divi Hyacinthi peragerentur. Quas Serenissimus ac Pientissimus ergo Patronum suum Rex de expresso Consensu Archiepiscopi, & Episcoporum Provincia Gnesnensis duxit nominandas, scilicet Metropolitanam Gnesnensem, Cathedrales Cracoviensem, Uladislaviensem, Posnaniensem, Plocensem, omnesque Collegiatas qua Metropolitana & Cathedralibus nominatis subsunt &c.*

Mo-

Monasterium Prulianum (1) solius Generalis Magistri jurisdictionis est.

Anno 1527 Die 17 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

XXXIX.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex, ad importunam precum instantiam, nonnulla interdum concedit, quę alias, veritate comperta, concedenda non essent, sicque, rebus cognitis, illa revocat, & annullat, prout in Domino conspicit salubrite expedire. Dudum siquidem pro parte tunc Prioris, & dilectorum filiorum Fratrum, ac tunc Priorissę, & dilectarum in Christo filiarum Monialium Monasterii B. Marię de Prulhiano Ordinis S. Augustini, Sancti Papuli (3), olim Tolosanę (4), Diœcesis, exposito, quod alias, postquam tunc Priorissa, & Moniales dicti Monasterii, quę B. Dominici Magistri, & Institutoris Ordinis Fratrum Prędicatorum, sacris monitis, & exemplis inductę, relicta pompa seculari, elegerant Domino famulari, in prefato Monasterio B. Marię, fuerant collocatę, & idem S. Dominicus pia dispositione providerat, ut unus Prior, & quatuor Fratres clerici ejusdem Ordinis Prędicatorum, in spiritualibus, & temporalibus earundem Priorissę, & Monialium curam gererent, & id diutius fuerat observatum. Et cum Prior, & Fratres, qui secundum provisionem hujusmodi illis pręerant occasione certę constitutionis tunc editę in Capitulo Generali ipsius Ordinis Prędicatorum, videlicet ne Fratres ejusdem Ordinis Prędicatorum ex tunc deinceps curam mulierum haberent, Priorissę, & Monialibus prefatis, pręesse recusassent, felicis recordationis Gregorius PP. IX (5) Prędecessor noster, ne propterea ab ipsarum Priorissę, & Monialium manibus fructus laboris preteriti evanescerent, tunc Magistro Generali dicti Ordinis Prędicatorum, quatenus Priorissę, & Conventui, quas primas omnium ad dictum Ordinem Prędicatorum conversarum, idem S. Dominicus doctrinę sacrę retibus ex fluctibus seculi ad litus deduxisse dignoscebatur, in quo mentalis quietis ęternę suavitas degustabatur, Fratres, qui premissam curam de ipsis haberent, sicut eatenus habuerant, deputare procuraret, per suas literas mandaverat, & tandem Priorissa, & Moniales prefatę, quę sub obedientia Generalis Magistri solummodo erant, sub cura nedum Generalis Magistri, verum etiam Prioris Provincialis ejusdem Ordinis Prędicatorum, non sine earum, & dicti Monasterii B. Marię interdum detrimento, positę fuerant. Cum penultimus (6) Generalis Magister dicti Ordinis Prędicatorum, ad supplicationem tunc Prioris, & Fratrum, ac Priorissę, & Monalium ipsius Monasterii B. Marię, necnon preces tunc Francorum Regis (7) volens, ne eidem Monasterio B. Marię deteriora (8) contingerent, providere, prefatum Monasterium B. Marię per dilectum filium Adrianum de Nulli ipsius Ordinis Prędicatorum professorem, visitari mandasset, idem Generalis, de premissis, per eundem Adrianum plenius informatus, officii sui, & sibi ab Apostolica Sede indulta auctoritate, Monasterium ipsum B. Marię, ac illius Priorem, & Fratres, necnon Priorissam, & Moniales pro tempore existentes a visitatione, & jurisdictione Prioris Provincialis Provincię Tolosanę, & cujuscunque alterius exemerat, & liberaverat, necnon ejusdem Monasterii B. Marię, curam, regimen, & administrationem, sibi soli reservaverat, ita quod ex tunc deinceps nullus Prior Provincialis, aliquam jurisdictionem, superioritatem, & dominium, in Monasterium B. Marię, ac illius Priorem, & Fratres, necnon Priorissam, & Moniales hujusmodi quoquomodo habere, & exercere posset, sed illorum visitatio, correctio, & reformatio, solum eidem Magistro Generali, & per eum deputando, immediate pertineret, prout in ipsius Magistri Generalis desuper confectis literis, dicebatur plenius contineri. Nos, tunc Prioris, & Fratrum, ac Priorissę, & Monialium prędictorum in ea parte supplicationibus inclinati, visitationem, reformationem, ac exemptionem, & liberationem prędictas, necnon prout illas concernebant, omnia, & singula in literis penultimi Generalis contenta hujusmodi, & inde sequuta quęcunque licita, & honesta, ex certa scientia, per nostras literas approbavimus, & confirmavimus, ac illis perpetuę firmitatis robur adjecimus, eaque suos effectus sortiri, & firmiter observari debere, decrevimus, supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela, Monasterium ipsum B. Marię, ac prefatos, tunc, & pro tempore existentes illius Priorem, & Fratres, necnon Priorissam, & Moniales a cura, & visitatione Prioris Provincialis ejusdem Provincię Tolosanę penitus, & omnino exemimus, & totaliter liberavimus, ac Magistro Generali dicti Ordinis Prędicatorum pro tempore existenti, ejusque curę, & visitationi, ut prius, commisimus, & subjecimus ita quod Magister Generalis Ordinis hujusmodi pro tempore existens, Monasterium B. Marię, ac illius Priorem, & Fratres, necnon Priorissam, & Moniales hujusmodi, tam in capite, quam in membris per se, dum personaliter, & absens per alium sui Ordinis Fratrem reformatum corrigendi, & reformandi, liberam potestatem haberet, ac Prior Provincialis Provincię Tolosanę hujusmodi pro tempore existens, aut alius quicunque, quavis auctoritate suffultus, nisi dictus Magister Generalis, cum presens foret, & eum abesset, alius Frater reformatus, ullam prorsus jurisdictionem, auctoritatem, potestatem, visitationem, reformationem, & correctionem in Monasterium B. Marię, ac illius Priorem, & Fratres, necnon Priorissam, & Moniales hujusmodi, gerere, & exercere, seu illas, aliquibus sententiis, censuris, & pęnis innodare nequirent, sed ipsi Prior, & Fratres, ac Priorissa, & Moniales solum, & duntaxat mandatis, visitationibus, correctionibus, & reformationibus Magistri Generalis Ordinis Prędicatorum hujusmodi, per se, si presens foret, vel per alium sui Ordinis Fratrem reformatum, ut prefertur, cui vices suas committeret, & non dicti Prioris Provincialis, & alterius, parere, & obedire tenerentur, ac quicquid per Priorem Provincialem Provincię Tolosanę huiusmodi, & quoscunque alios, quavis auctoritate, & potestate fulgentes, preterquam per ipsum

Diplomatis causa.

Nota.

ipsum Generalem Magistrum, seu Capitulum ejusdem Ordinis generaliter celebratum, postquam prefatus penultimus Magister Generalis curam, & administrationem dicti Monasterii sibi soli, ut premittitur, reservaverat, tanquam nulliter, & absque jurisdictione, obsistentibus exemptione, & liberatione, ac reformatione predictis, factum, cassavimus, & annullavimus, illaque, necnon omnes, & singulos processus, ac excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliasque sententias, censuras, & penas, quos, & quas per Priorem Provincialem Provincię Tolosanę hujusmodi contra Monasterium B. Marię, ac pro tempore existentem illius Priorem, & Fratres, necnon Priorissam, & Moniales hujusmodi, haberi, & promulgari contingeret, nullius esse roboris, vel momenti, & sic in premissis, per quoscunque Judices ordinarios, & delegatos, sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac quicquid super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari, irritum, & inane decrevimus. Et insuper electionem, de tunc Priore, ac tunc Priorissa prefatis, per Fratres, & Moniales Monasterii B. Marię hujusmodi approbavimus, & confirmavimus, ac eisdem Priori, & Fratribus, necnon Priorissę, & Monialibus, tunc, & pro tempore existentibus, quod ex tunc de cetero perpetuis, futuris temporibus occurrente, Prioratus, & Priorissatus Monasterii S. Marię hujusmodi, simul, vel successive vacatione, ipsi Fratres, & Moniales ad Prioris, & Priorissę Monasterii B. Marię hujusmodi electionem juxta privilegia, & indulta Apostolica per pię memorię Honorium III, & Gregorium IX Romanos Pontifices, etiam Predecessores nostros, sibi concessa, quę & dicti tunc Prior, & Fratres, ac tunc Priorissa, & Moniales, asserebant in usu existere, procedere valerent, & earundem electionum confirmatio, & electorum institutio, ad dictum Magistrum Generalem pro tempore existentem pertineret, concessimus, & indulsimus, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut dilectus filius Franciscus (9) modernus Magister Generalis dicti Ordinis Predicatorum, Nobis nuper exponi fecit, prefatus Adrianus, qui pro Priore dicti Monasterii B. Marię se gerebat, & literas predictas a Nobis extorqueri, procuravit, ac per Capitulum Generale ejusdem Ordinis Predicatorum, in nostra alma Urbe celebratum (10) ab officio Prioratus Monasterii B. Marię hujusmodi absolutus, & amotus, ac sibi etiam sub excommunicationis latę sententię pena, ut de dicto Monasterio B. Marię, seu pertinentibus ad illud quoquomodo se intromitteret inhibitum, & sub eadem pena, ut infra mensem, a die habitę desuper notitię redditis integre computis, ab eodem Monasterio B. Marię recederet, & ad suam Congregationem rediret, preceptum fuisset, Nosque (11) absolutionem, & amotionem, per Capitulum Generale factas hujusmodi, supplendo omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerant in eisdem, per alias nostras in forma Brevis literas approbavissemus, eisdem Adriano sub dicta excommunicationis latę sententię pena, ne ex tunc de cetero se Priorem dicti Monasterii B. Marię nominare, aut de eo absque speciali licentia Generalis Magistri Ordinis Predicatorum hujusmodi contra absolutionem, & amotionem predictas, se intromitteret, inhibuissemus, & de his in dictis literis, Priori, & Fratribus, ac Priorissę, & Monialibus prefatis, concessis, nulla mentio, facta extiterit, ipseque literę inscio Magistro Generali, & non supplicantibus dictis Monialibus cum viginti quatuor ex illis, mediam, seu magnam, & forsan ultra mediam partem earum constituentes, contradicant, & se dicto Adriano, minime parituras asserant, extortę fuerint, ac institutis regularibus dicti Ordinis Predicatorum, juxta quę illius Fratres, ac Sorores sub eorum cura degentes, non perpetuum, sed ad nutum superiorum suorum amovibilem, Priorem habere debent, prout habent, contrarientur, & si illę

Nota. subsisterent non solum monstrum in Ordinem, sed etiam scissuram in Monasterium hujusmodi inducerent, prefatus Franciscus Magister Generalis Nobis humiliter supplicari fecit, ut pro salubri dicti Monasterii

Mandatum. B. Marię quiete in hac parte consulere, ac alias in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes, veris existentibus premissis, Nobis per dictum Magistrum Generalem expositis, primo dictas literas subreptitias merito censendas esse, ac volentes dicti Monasterii, & illius personarum profectui, & quieti providere, ac, quantum cum Deo possumus, futuris inconvenientibus obviare, ac gesta per Capitulum Generale, quoad absolutionem, & amotionem Adriani hujusmodi, de novo approbantes, & confirmantes, necnon omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplentes, ipsumque Adrianum ab officio Prioratus Monasterii B. Marię hujusmodi de novo absolventes, & amoventes, sibique sub privationis omnis gradus Magisterii ac dignitatis, & officii per eum habiti, necnon inhabilitatis ad illa habenda, ac gravioris culpę, a qua, nisi per Magistrum Generalem dicti Ordinis, si, se humiliter gerendo, absolvi meruerit, absolvi non possit, penis, si contrarium fecerit, eo ipso incurrendis, ne se Priorem Monasterii B. Marię hujusmodi nominare, aut de illo, directe, vel indirecte, quoquomodo se intromittere presumat, districtius inhibentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, literas Priori, & Fratribus, ac Priorissę, & Monialibus Monasterii B. Marię per Nos concessas hujusmodi, omniaque, & singula in eis contenta, necnon processus habitos per easdem, & inde sequuta quęcunque auctoritate Apostolica, tenore presentium, revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, nulliusque roboris, vel momenti existere, ac pro infectis, & non concessis haberi, illisque nullam in judicio, & extra, fidem adhiberi debere decernimus, necnon Monasterium B. Marię, ac pro tempore existentes illius Priorem, & Fratres, ac Priorissam, & Moniales adversus primo dictas literas, necnon in pristinum, & eum, in quo antequam illę emanarent, quomodolibet erant, statum restituimus, reponimus, & plenarie redintegramus, ac restitutos, repositos, & plenarie redintegratos, necnon jurisdictioni, curę, visitationi Francisci moderni, & pro tempore existentis Magistri Generalis dicti Ordinis, & ab eo pro tempore ad curam Monasterii B. Marię, ac illius Fratrum, & Sororum deputatorum subjectos fore, & sic in premissis omnibus per quoscunque judices, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, decernimus, illosque pro potiori cautela jurisdictioni, curę, & visitationi pro tempore Generalis Magistri Ordinis Predicatorum, & ab eo pro tempore, ut prefertur,

de-

deputandorum de novo submittimus, ac etiam subiicimus, districtius inhibentes prefato Adriano, ac pro tempore existentibus Priori, & Fratribus, necnon Priorisse, & Monialibus Monasterii B. Marie hujusmodi, sub dicta late sententie excommunicationis pena, quam si secus fecerint, eos, & eorum quemlibet, eo ipso, absque aliqua declaratione incurrere volumus, ne de cetero primo dictis literis, ac in illis contentis uti, aut illis in aliquo se juvare, quoquomodo presumant. Ac decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super bis a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Necnon mandamus, ven. Fratribus nostris Apamiarum (12), & Condomien. (13), ac Philadelphien. Episcopis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quecunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Magistri Generalis, & ab eo, ut prefertur, deputandorum predictorum, seu alicujus eorum, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta hujusmodi, firmiter observari, ipsosque Magistrum Generalem, & ab eo deputandos, ac alios, quos litere ipse concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes eos desuper contra earundem presentium tenorem per Adrianum, & pro tempore existentes Priorem, & Fratres, necnon Priorissam, & Moniales Monasterii hujusmodi, seu quoscunque alios, quomodolibet molestari, impediri, seu perturbari, impedientes, molestantes quoslibet, & rebelles, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existant, per censuras ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac literis revocatis, & aliis premissis, necnon Monasterii, & Ordinis predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, aut si Adriano, Priori, ac Fratribus, necnon Priorisse, & Monialibus prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Datum Rome Apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVII Martii MDXXVII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Prulianum.*) Aliis *Prullianum*, & *Prulbianum*. De hoc Monasterio dictum fuit in Notis ad Constitutionem *Innocentii III Tomo I pag.* 1.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar unum authenticum typis impressum, & aliud in membrana conscriptum. Istud exscripsi, accuratius enim est.
3. *S. Papuli.*) Vulgo *S. Papoul*, in *Occitania*.
4. *Olim Tolosana.*) Hujusce mutationis auctor fuit *Joannes XXII*.
5. *IX.*) Sic in exemplari *membraneo*, in alio deest.
6. *Penultimus.*) *Garsias* scilicet *de Loaysa*.
7. *Francorum Regis.*) *Francisci* nempe *I*.
8. *Deteriora.*) Deest in exemplari typis edito.
9. *Franciscus.*) *Silvester*, de quo sæpius dictum fuit.
10. *Celebratum.*) Anno *MDXXV* die *IV* Junii.
11. *Nosque.*) In exemplari typis impresso mendose legitur. *Hosque*.
12. *Apamiarum.*) *Appamiensi* videlicet Episcopo, aliis *Apameensi*, vulgo *Pamiers*, in *Occitania*.
13. *Condomien.*) Vulgo *Condom*, in *Occitania*.

Ne qui reformant Aragoniæ Provinciæ Conventus leges hac de re sancitas violent.

Anno 1527 Die 8 Septembris.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XL.

CLEMENS PP. VII.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Honestis petentium votis, illis presertim, per que singularum personarum suavi Religionis jugo mancipatarum, quieti, & tranquillitati consuli possit, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. (Exordium.) Sane pro parte dilectorum filiorum Provincialis, & Priorum, ac Conventuum singulorum Monasteriorum, & Domorum Ordinis Fratrum Predicatorum Provincie Aragonie, juxta morem dicti Ordinis nuncupatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, (Diplomatis causa.) quod licet in statutis, & consuetudinibus, ac Ordinationibus Provincie, & Ordinis predictorum inter alia caveatur expresse, quod nulla Monasteria, Domus, vel Conventus dicti Ordinis de una Provincia ad aliam Provinciam illorum transferri, seu reformari, possint, nisi de consensu, & deliberatione trium Capitulorum ejusdem Ordinis, ut moris est, celebratorum, tamen dudum dilecti filii Provincialis & alii Priores ejusdem Ordinis reformatorum Provincie Castelle, & juxta eundem morem nuncupatorum, vel eorum subditi, eorundem exponentium adversarii, quam plura domos, Conventus, & Monasteria, Provincie Aragonie hujusmodi sub pretextu reformationis, vel alia occasione, non servatis statutis, & ordinationibus Ordinis hujusmodi, immo contra illa, & expressis aliquibus falsis suggestionibus, non solum absque consensu trium Capitulorum predictorum, verum etiam quandoque dissentientibus vocalibus vel eorum majori parte reformare, & sibi ipsis aggregare presumpserunt, & presumunt: ex quibus, & illorum occasione, inter illos scandala, & dissensiones, ac alia pericula .... eorundem Fratrum, asperiorem vitam, quam professi fuerant, gerere non valentes, apostatantur, evagantur per seculum propriis abjectis habitibus, aliaque pejora perpetrant, in eorum animarum periculum, perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum. Quare pro parte Provincialis, Priorum, & Fratrum Provincie Aragonie hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus, ne premissorum occasione tot mala oriantur, eis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. (Inhibitio.) Nos igitur, eisdem Fratribus de opportuno remedio providere volentes, Provinciali, & Prioribus, ac aliis Fratribus Provincie Castelle hujusmodi sub excommunicationis late sententie pena, eo ipso, si contra fecerint, incurrenda inhibemus, ne

aliqua Monasteria, Domus, vel Conventus Provinciȩ Aragoniȩ hujusmodi reformare, vel suis Monasteriis aggregare, aut alias de illis se quoquo modo intromittere prȩsumant, absque consensu, & deliberatione trium Capitulorum hujusmodi, & nihilominus eisdem Provinciali, Prioribus, & Fratribus Provinciȩ Aragoniȩ hujusmodi, quod, etiamsi Provincialis, Priores, Fratres, & Conventus Provinciȩ Castellȩ hujusmodi, aut alii eorum adversarii super reformatione, vel aggregatione similibus aliquas literas Apostolicas, vel in forma Brevis impetraverint, & illarum prȩtextu, seu alias quomodolibet reformationes, & aggregationes prȩdictas facere prȩsumpserint, illi obedire minime teneantur, nec ad id compelli possint, nec ob inobedientiam hujusmodi aliquas sententias, censuras, & pȩnas in eisdem literis contentas, incurrere censeantur, indulgemus. Ac ex nunc quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus prȩmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus Provinciarum, & Ordinis prȩdictorum, privilegiisque, indultis, & literis Apostolicis, illis, & ejusdem Ordinis Generali pro tempore existenti concessis, confirmatis, & innovatis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romȩ in Arce S. Angeli (a) sub annulo Piscatoris die VIII Septembris MDXXVII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Archivo.*) In quo Autographum.

a. *In Arce S. Angeli.*) Ubi *Clemens* erat obsessus exercitu.

Anno 1527 Die 28 Novembris.

Confraternitatem (1) S. Catharinæ in Cœnobio Barchinonensi constitutam privilegiis ornat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLI.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

IN Sacra Beati Petri Sede, meritis licet imparibus, divina dispositione constituti, ad ea, per quȩ nostrȩ provisionis auxilio divinus cultus cum animarum Christi fidelium salute, & spirituali consolatione ubique suscipiat incrementum, libenter intendimus, & his, quȩ propterea pia fidelium devotione gesta, ac etiam Apostolica auctoritate concessa dicuntur, ut firmius perpetuo illibata persistant, cum a Nobis petitur, Apostolici muniminis prȩsidium propensius impartimur; & alia fidelibus ipsis de novo concedimus, per quȩ conscientiarum pacem, & animarum suarum salutem, Deo propitio, consequi possint. Sane pro parte dilectorum filiorum universorum modernorum Confratrum Confraternitatis utriusque sexus christi fidelium sub invocatione Sanctȩ Catharinȩ in Ecclesia Domus ejusdem Sanctȩ Catharinȩ Barchinonen. Ordinis Fratrum Prȩdicatorum institutȩ, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod olim nonnulli cives, & incolȩ civitatis Barchinonen. pia devotione ducti Confraternitatem prȩdictam sub dicta invocatione in Ecclesia prȩdicta instituerunt, & ordinarunt, ac ex tunc confratres ipsius Confraternitatis qui pro tempore fuerunt, a tempore cujus initii hominum memoria non existit, in dicta Ecclesia singulis diebus in aurora, ne Christi fideles prȩsertim laborantes, & victum propriis manibus quȩrentes, auditione Missȩ carerent, illis, ac aliis christi fidelibus ad Ecclesiam ipsam confluentibus unam Missam candelis, & cereis magnis accensis, eorum sumptibus, & expensis honorifice celebrari fecerunt, prout dicti moderni confratres faciunt, aliaque pietatis, & caritatis opera in dies exercent. Et dudum felicis recordationis Martinus Papa V, Prȩdecessor noster tunc Confratribus ratione Confraternitatis inter alia facultatem eligendi Confessorem, sub certis modo, & forma, sic quod ipsi Confratres per unum annum a tempore, quo ejusdem Martini Prȩdecessoris desuper confectȩ literȩ ad eorum notitiam pervenirent, computandum, singulis sextis feriis impedimento legitimo cessante, jejunarent, &, si prȩdictis feriis ex prȩcepto Ecclesiȩ, regulari observantia, injuncta pȩnitentia, voto, vel alias, jejunare tenerentur, una alia feria singularum septimanarum ejusdem anni, qua ad jejunandum, ut prȩmittitur, non essent astricti, jejunarent; Et, si in dicto anno, vel aliqua ejus parte essent legitime impediti, anno sequenti, vel alias quam primum possent, modo simili jejunium hujusmodi supplere tenerentur. Et, si forsan alias prȩlibatum jejunium in toto, vel in parte quandocunque commode adimplere non possent, eo casu Confessor, quem ad hoc elegerint, jejunium ipsum in alia pietatis opera, prout animarum eorum saluti expedire videret, commutare valeret, quȩ ipsi Confratres pari modo adimplere deberent, alioquin dicta eorum confessio nullius esset roboris, vel momenti: Et, si ex tunc deinceps Civitatem prȩdictam ecclesiastico forsan supponi contingeret interdicto, ne propterea hujusmodi celebratio valeret impediri, liceret eisdem Confratribus in Ecclesia prȩfata clausis januis, interdictis, & excommunicatis exclusis, summissa voce, non pulsatis campanis, Missam ipsam in eorum, qui de Confraternitate hujusmodi forent duntaxat prȩsentia, facere celebrare, per diversas suas: Et deinde piȩ memoriȩ Eugenius Quartus, tunc, & pro tempore existentibus confratribus Confraternitatis hujusmodi, ut si, & quoties ex tunc civitatem ipsam simili supponi contingeret interdicto, liceret eis in Ecclesia prȩdicta similiter Missas, & alia Divina officia in eorum prȩsentia duntaxat celebrari facere; Ac eisdem tunc existentibus Confratribus, ut Confessor per singulos eorum eligendus, dictum annuale jejunium in eisdem sextis feriis in alia pietatis opera commutare posset, similiter inter alia per diversas suas: Ac postmodum recolendȩ memoriȩ Pius Secundus, similiter prȩdecessor noster, Confratribus Confraternitatis hujusmodi, tunc, & pro tempore existentibus, ut si, ac quoties dictam civitatem simili interdicto supponi contingeret, liceret eis in dicta Ecclesia Missas, & alia divina officia in eorum prȩsentia duntaxat similiter celebrari facere. Ipsique Martinus, & Eugenius tunc Confratribus prȩdictis, ut Confessor idoneus, quem ducerent eligendum, om-

omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi forent, semel duntaxat in mortis articulo: Ac similis memorię Sixtus Papa Quartus, etiam Prędecessor noster, eisdem confratribus, ut Confessorem, qui eos semel in vita, & in mortis articulo, ab omnibus, & singulis eorum criminibus, & excessibus, etiam in casibus Sedi Apostolicę reservatis, absolvere, & eis Plenariam remissionem concedere posset, eligere valerent: Ac forsan diversi alii Romani Pontifices, Prędecessores nostri, diversa alia privilegia, & indulta eis, sub certis modo, & forma tunc expressis, & ad certum, seu certa tempora similiter tunc expressa, quę, vel quorum aliqua jam sunt elapsa per diversas eorundem Prędecessorum literas, per quas tamen, & alia premissa ipsi Prędecessores Confraternitatem ipsam aliquatenus approbare non intendebant, concesserunt, prout in eisdem literis dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, ipsi moderni Confratres, an institutio Confraternitatis hujusmodi ordinaria, vel Apostolica auctoritate confirmata fuerit, ad pręsens docere nequeant, pro parte eorundem modernorum Confratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut institutioni, & ordinationi Confraternitatis hujusmodi pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę Confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis eis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singulos christi fideles ad pia caritatis opera libenter excitamus, modernos Confratres prędictos, ac eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, institutionem, & ordinationem Confraternitatis hujusmodi, ac prędicta, & alia illius Confratribus pro tempore existentibus concessa privilegia, & indulta, necnon ejusdem Confraternitatis statuta, ordinationes, ac in eis contenta omnia, & singula, licita tamen, & honesta, ac sacris canonibus non contraria, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, confirmamus, & innovamus, ac omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui in institutione Confraternitatis, & editione statutorum hujusmodi forsan intervenerint, supplemus. Et nihilominus modernis, & pro tempore existentibus utriusque sexus Confratribus Confraternitatis hujusmodi, ac eorum singulis, ut Confessorem idoneum secularem, vel cujusvis Ordinis Regularem eligere, qui eorum Confessionibus diligenter auditis, eos, & eorum singulos, ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, in singulis casibus Sedi Apostolicę non reservatis, quoties fuerit opportunum: in aliis vero eidem Sedi Apostolicę reservatis, semel duntaxat in vita, & in mortis articulo, quoties ille ingruerit, etiamsi mors ipsa sequuta non fuerit, absolvere, & eis pro commissis pęnitentiam salutarem injungere; necnon vota quecunque, ultra marino, liminum Apostolorum Petri, & Pauli de Urbe, Sancti Jacobi in Compostella, castitatis, & Religionis votis duntaxat exceptis, in pios usus ad opus Confraternitatis hujusmodi commutare, & relaxare, ac in eodem mortis articulo, quoties ille ingruerit, ut prefertur, Plenariam remissionem eis, in sinceritate fidei, & unitate Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistentibus, dicta auctoritate Apostolica concedere possit, sic tamen, quod idem Confessor de his, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam eis per eos, si supervixerint, vel per alios, si transierint, faciendam injungat, quam ipsi, vel illi facere teneantur, ipsique Confratres, nunc & pro tempore existentes, Missam prędictam, etiam quoties, & quandocunque civitas, & Ecclesia prędictę interdicto ecclesiastico, etiam vigore Concilii Provincialis Tarraconensis, Ordinis Sancti Augustini, loci Metropolitan., seu aliarum constitutionum, apposito, suppositę fuerint, dummodo, aliquis ipsorum causam eidem interdicto non dederit, clausis januis, excommunicatis, & interdictis exclusis, ac summissa voce, in ipsorum nunc, & pro tempore existentium Confratrum, inibi pro tempore confluentium, pręsentia, per Presbyterum idoneum celebrari facere: necnon etiam tempore ejusdem interdicti non excommunicati, nec interdicti in eadem Ecclesia Missas, & alia divina officia audire, & illis interesse, ac Sacramentum Eucharistię etiam in die Paschatis, de licentia Rectoris, vel Ordinarii loci petita, & obtenta: ac quoties voluerint in ipsa Ecclesia, & qui ex eis infirmi fuerint, & pro illo suscipiendo ad dictam Ecclesiam se conferre nequiverint, in eorum Domibus a Priore pro tempore existente, vel aliquo ex Fratribus Domus hujusmodi recipere, ac Prior, & Fratres prędicti illud eis ministrare, necnon, ut idem Confratres nunc & pro tempore existentes, omnibus, & singulis privilegiis prerogativis immunitatibus, exemptionibus, favoribus, libertatibus, gratiis, concessionibus, & indultis, quibus Confratres Confraternitatis sub invocatione Sancti Nicolai in Ecclesia Domus Sancti Francisci dictę Civitatis Ordinis Minorum canonice institutę, & eorum singuli utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, uti, & potiri, gaudere libere, & licite valeant, ac eidem Presbytero, ut dictam Missam, ut pręsertur, libere, & licite celebrare possit, auctoritate, & tenore prędictis concedimus, & pariter indulgemus. Et insuper quod moderni, & pro tempore existentes confratres Confraternitatis Sanctę Catherinę hujusmodi loco dicti anni, quo singulis sextis feriis prędictis jejunare tenentur, ut pręsertur, una tantum cujuslibet anni totius temporis eorum vitę sexta feria, qua nulla vigilia ab Ecclesia indicta fuerit, simili cessante impedimento, jejunare debeant, & ad jejunandum aliis sextis feriis totius anni hujusmodi minime teneantur, nec ad id inviti valeant coarctari eisdem auctoritate, & tenore statuimus, & ordinamus, & quoad hoc literas eorundem Prędecessorum commutamus. Decernentes pręsentes literas sub quibusvis similium gratiarum, & literarum revocationibus, derogationibus, suspensionibus, & limitationibus, generalibus vel specialibus per Nos, & Sedem prędictam, sub quacunque forma, & verborum expressione, ac cum quibusvis clausulis, & decretis factis, & faciendis, nullatenus comprehensas, sed semper ab illis penitus exceptas existere, & esse censeri, sicque per quoscunque judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere: ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis, necnon etiam Tarraconen. hujusmodi, & aliis in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis constitutionibus, & or-

Privilegia.

Nota.

& ordinationibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, Ecclesię Tarraconen., & Ordini prędictis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibus, & aliis decretis, concessis, & approbatis. Quibus omnibus, etiamsi in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis, inibi forsan expressis, modis, & formis derogari possit, illorum omnium tenores, formas, modos, & datas, ac si de verbo ad verbum insererentur, & exprimerentur, pro sufficienter expressis, & insertis, ac modos, & formas hujusmodi pro individue observatis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Et ne, quod absit, propter hujusmodi gratiam, vel concessionem eligendi Confessorem, Confratres ipsi reddantur procliviores ad illicita committenda, volumus, quod si ipsi, vel eorum quilibet a sinceritate fidei, & unitate Sanctę Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium destiterint, aut ex confidentia ejusdem concessionis, vel remissionis aliqua commiserint, concessio, & remissio, ac quoad illas presentes literę eis nullatenus suffragentur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, innovationis, suppletionis, concessionis, indulti, statuti, ordinationis, commutationis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prędsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romę in Arce Sancti Angeli Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Septimo, Quarto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Confraternitatem*.) De qua sæpius dictum fuit.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar *Lib. B, fol.613*, ex autographo *Barchinonen.*

Anno 1528 Die 27 Martii.

XLII.

F. Desiderius Inquisitor Tullensis (1) creatur.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Desiderio Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori, in Theologia Magistro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

COnsiderantes tuę circumspectionis industriam, in multis & arduis sepius approbatam, ac alia grandia virtutum insignia, quibus personam tuam bonorum dator Altissimus decoravit, ea, quę gravis sunt ponderis, tuę fiducialiter curę committimus, sperantes firmiter, quin potius pro certo tenentes, quod ad ea efficaciter exequenda ferventer intendas, intentum animi dirigas, & operosę solicitudinis studio prosequaris. Hinc est, quod Nos, qui desideramus, & in votis gerimus, ut fides Catholica nostris prosperetur temporibus, & pravitas perversorum hominum in Diœcesi Tullen. vigentium, de finibus fidelium extirpetur, circa extirpationem eandem salubriter, & utiliter providere intendentes, te, qui, ut asseritur, Inquisitor hereticę pravitatis auctoritate Sedis Apostolicę deputatus existis, in dicta Diœcesi cum omnibus, & singulis immunitatibus, privilegiis, gratiis, & libertatibus, Inquisitoribus dictę pravitatis a jure, vel consuetudine hactenus concessis, in causis heresum, Inquisitorem facimus, constituimus, & etiam deputamus, dantes, & concedentes contra prędictas hereticę pravitatis credentes, receptores, fautores, & defensores eorum, tam ecclesiasticas quam seculares utriusque sexus personas, exemptas & non exemptas, cujuscunque etiam dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, necnon infamatos, vel suspectos de heresi, aut erroribus prędictis, procedendi, & officium Inquisitionis tibi commissum exequendi, juxta canonicas sanctiones, necnon alia faciendi, quę de jure, vel consuetudine, Inquisitores pravitatis prędictę quomodolibet facere consueverunt, seu etiam potuerunt, plenam, & liberam auctoritate Apostolica, tenore presentium, concedimus facultatem. Per concessionem autem hujusmodi non intendimus potestati ac jurisdictioni aliorum Inquisitorum a Nobis, vel aliis ad hoc auctoritatem habentibus deputatorum, in aliquo derogare. Datum . . . . Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Octavo, Sexto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno 6 (3).

1. *Tullensis*.) In *Lotharingia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XXX fol.233.*
3. *6.*) Quinto, vel scribendum *Sexto Decimo Kalendas Aprilis*, ut ex se patet.

Con-

Anno 1528 Die 17 Aprilis.

Congregationem Lombardiæ variis privilegiis (1) ornat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Dominico de Castanedulo, Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum Regularis observantię.

XLIII.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecisti te desiderare aliqua Congregationi Lombardię Ordinis Prędicatorum regularis observantię, cujus Vicarius Generalis existis, valde utilia, & necessaria per Nos concedi, Nos vero, qui Fratres Congregationis hujusmodi, propter eorum exemplarem vitam gerimus in visceribus caritatis tuo hujusmodi desiderio libenter annuimus, & primo cum quandoque accidat, quod Vicarius istius Congregationis pro tempore electus, propter locorum distantiam, vel bellorum, seu alia impedimenta, statim, ut necesse foret, & Constitutiones Ordinis disponunt, ab ipsius Ordinis Generalis confirmari non potest, ne propterea Congregatio, & Fratres ipsi interim detrimentum patiantur, concedimus, quod Vicarius legitime electus, terminato secundo Capitulo Congregationis, in qua ejus electio facta fuit, officium sui Vicariatus exercere valeat, ac si confirmatus fuisset, & prioris Vicarii tempus, & auctoritas expirata sit, & esse censeatur, ipseque Vicarius, sic, ut prefertur electus, cum primum commode poterit a pręfato Generali, seu ejus Vicario, solemniter, ut moris est, confirmari debeat, & ut Fratribus Congregationis hujusmodi tollatur occasio delinquendi, eis, sub excommunicationis, & privationis vocis activę, & passivę ad triennium, & annualis carceris, ac aliis in ipsius Ordinis constitutionibus contentis, penis eo ipso incurrendis, inhibemus, ne a pęnitentiis per suos superiores injunctis, & pęnis impositis ad aliquem dicti Ordinis judicem, seu extra ipsum Ordinem appellare, aut querelam juridice interponere pręsumant. Ne tamen subditi plus debito graventur, volumus, quod dictę Congregationis Vicarius Generalis pro tempore existens ejusdem Congregationis definitorum correctioni, & emendationi subiiciatur, eorum conscientias onerando, si emendanda, & corrigenda, corrigere, & emendare neglexerint. Et quia nonnunquam in futurorum eventibus sic humani fallitur incertitudo judicis, ut quod conjectura probabili interdum utile videtur, id postmodum contingat inutile reperiri, volumus, quod in dicti Vicarii Generalis potestate, sit Definitorum prędictorum, saltem ubi majoris partis eorundem expressus accesserit assensus, Constitutiones per quoscunque Pręlatos, tam ordinis, quam alios, extra Congregationem existentes, hactenus factas, & in posterum faciendas, in dicta Congregatione, acceptare, & observare, vel eas, quoad ipsam Congregationem, & Fratres ejus reiicere, & abrogare, ac Regulam, & Constitutiones ipsius, glosare, & interpretari, necnon dubia quęcunque circa illas occurrentia, prout sibi pro conservatione regularis observantię visum fuerit expedire, declarare. Et quia semen bono in agro seminatum, parum fructum affert, nisi a vepribus, & zizaniis mundetur, ea propter ordinamus ejusdem Congregationis Vicario Generali, saltem ubi medietatis eorundem Definitorum accesserit assensus, Fratres illos, quos judicaverit regularis observantię, Ordinis, & Congregationis hujusmodi corruptores, & violatores, etiam Ordinem ipsum jam expresse professos, & etiam invitos, extra dictam Congregationem libere expellere licere. Et pro celeriori domorum Congregationis hujusmodi provisione, ac dispendii vitatione, volumus, quod Vicarius ipse Generalis, de consensu majoris partis Definitorum eorundem cuicunque domui, & Conventui Congregationis hujusmodi concedere possit, quod appropinquante Capitulo, etiam antequam Prioris ejusdem Domus, & Conventus tempus effluxum, ipseque Prior absolutus fuisset, ad novi Prioris electionem, & postulationem, quam a socio Prioris ad Capitulum ipsum pro solita post pręcedentis Prioris absolutionem confirmatione deferri debeat, procedere possint, & debeant. Et quia sępe numero accidit, quod nonnulli Fratres eundem Ordinem, & regularem dictę Congregationis observantiam expresse professi, contra professiones, & vota per eos emissa, vario sub pretextu, & fucato colore, a Sede Apostolica, vel aliis, privilegia, & dispensationes adversus regularem observantiam, & dicti Ordinis Constitutiones extorsisse, & extorquere velle dicuntur, propterea auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, omnia, & singula privilegia, exemptiones, & dispensationes, tam Apostolica, quam alia quacunque auctoritate alicui Fratri dictę Congregationi subjecto, preterquam de Vicarii Generalis, vel majoris partis Definitorum prędictorum in scriptis apparente consensu, sub quibusvis verborum formis hactenus concessa, vel in posterum concedenda, revocamus, irritamus, & annullamus, ac pro nullis, & non concessis, etiam si in illis, de pręsentibus specifica, & expressa mentio fieret, & clausulę pręsentium derogatorię, vel Decreta irritativa, quantumlibet efficacia apponerentur. Et ut Fratres, saltem metu pęnę intra regularis observantię tramitem contineantur, volumus, quod Fratres jejunia Quadragesimę Adventus Domini, vigiliarum de pręcepto, & quatuor temporum, etiam ex legitima causa, sine Superioris sui licentia frangentes, pęna in dicti Ordinis Constitutionibus, de graviori culpa taxata, sine ulla tergiversatione puniantur, Prelati vero, qui ad hujusmodi licentiam concedendam fuerint faciles, a suis officiis in pęnam absolvantur. Et insuper, quia Vicarius Generalis prędictus, quasi in continuo motu pro ipsius Congregationis opportunitatibus esse cogitur, nec semper commode possit Episcopo Civitatis, ad quam ipse declinare contigerit, se pręsentare, volumus, quod Vicarius ipse, qui persona egregia, & exemplaris esse consuevit, ubicunque eum esse contigerit, ad Confessiones Christi fidelium andiendum, pro pręsentato eidem Episcopo habeatur, nec ad id alicui Episcopo, se ulterius pręsentare teneatur, eidemque Vicario, quod in absolvendo a peccatis, & censuris, etiam quoad votorum commutationem Episcopali auctoritate uti, & ean-

Nota.

eandem auctoritatem absolvendi hujusmodi etiam committendi, uni Sacerdoti in qualibet domo, & Conventu, necnon in quolibet loco nondum Collegiato dictę Congregationis committere, & concedere possit auctoritate, & tenore pręmissis, de speciali gratia indulgemus, ubique, fili Vicarie, etiam pro tempore existenti, aliisque Fratribus Congregationis hujusmodi omnibus privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, a Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus, ante ultimum Lateranense Concilium concessis, & quibus tunc utebamini, uti, potiri, & gaudere libere, & licite possitis, eadem auctoritate concedimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus, & in dictis Lateranen., & aliis Conciliis, & Synodis editis specialibus, vel generalibus, necnon literis Apostolicis, privilegiis quoque, indultis Ordini, & Congregationi prędictis, vel aliis quibuscunque sub quibusvis verborum formis, & clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, irritantibus, & aliis decretis, etiam quod illis nullatenus, aut nonnisi sub certis modo, & forma in eis expressis, derogari possit, disponentibus, etiamsi motu proprio, & ex certa nostra scientia, aut de Apostolicę potestatis plenitudine, etiam iteratis vicibus, etiam forsan per Nos concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum derogatione illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per generales clausulas mentio, seu quęvis alia expressio fieri oporteret, tenores hujusmodi, ac illorum formas, & datas, necnon Decreta in eis apposita, ac causas, propter quas concessa fuerint, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, observata, & inserti forent, pręsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum pręsentium duntaxat, specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum in Civitate nostra Urbevetana sub Annulo Piscatoris Die XVII Aprilis MDXXVIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Evangelista.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo*.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum in *Bullario Bononiensi pag.* 83, aliud ex autographo Cremonensi.

Anno 1528 Die 13 Julii.

Episcopo, & Inquisitori Brixien., contra hæreticos (1).

Ex Bullario (2) Romano in Clemente VII Constitutione XXII.

XLIV.

Venerabili Fratri Paulo (3) Zanę Episcopo Brixien., & dilecto filio Inquisitori (4) hęreticę pravitatis in Civitate Brixien., & eorum alteri.

CLEMENS PP. VII.

Venerabilis Frater, & dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Placuit intelligere, quod non solum Fraternitas tua, seu (5) ejus dilecti filii Communitas istius Civitatis Brixien. nolentes negligentia, aut desidia eorum amittere illud optimum nomen, eis a parentibus, & antecessoribus suis relictum, omni diligentia curarint, ne hęreses his temporibus de novo pullulare possint, sed omnibus remedia adhibuerint, ut si quę sint in ipsa Civitate extirpentur. Et propterea cum ad ipsorum communitatis notitiam pervenisset, nonnullos in ipsa civitate suę famę, & honoris prodigos, ita nefarios Dei Sanctęque Matris Ecclesię rebelles existere, ut non erubescerent Lutheranam doctrinam publice declarare, & quę palam non auderent, seorsum secreto docerent, plerosque inducentes a recta semita declinare, ne ob id forte contra eos ira Dei magis provocaretur, in publico eorum consilio statuerunt, tres ejusdem Civitatis Cives eligi debere, quorum cura, diligentia, & vigilantia Lutheranę diabolicę hęreses a Civitate ipsa, ejusque territorio prorsus extirparentur, & earum auctores, & seminatores condigna pęna plecterentur, cum potestate etiam comparendi per procuratorem coram Sede Apostolica, & quibuscunque aliis judicibus ecclesiasticis, & secularibus, & pro pręmissorum executione exponendi ex publico quascunque pecunias necessarias, quod ut merito ex hoc illi laudari, & plurimum commendari debent, ita etiam vos, prout vestro incumbit officio, circa hęreses hujusmodi in Civitate, & Dięcesi Brixien. idem facere prout speramus, & desideramus, omni diligentia curabitis. Cupientes igitur, errores, & perversa dogmata in Civitate, & Dięcesi tuis hujusmodi penitus extirpari, & illorum sectatores debita correctione reprimi, ac debitis pęnis puniri, vobis, & alteri vestrum, etiam cum a pręfatis electis requisiti fueritis, & alter vestrum requisitus fuerit, omnes, & singulas causas hujusmodi hęresim sapientes, etiam criminales, tam dicta Lutherana, quam alia, & erronea, & perversa doctrina, in Civitate, & Dięcesi prędictis exortas, & quas etiam contra quendam Johannem Baptistam Palavicinum Ordinis Fratrum Carmelitarum, qui Verbum Dei in proxima Quadragesima in Ecclesia Brixien. prędicando, publice nonnulla erronea, & a fide Catholica deviantia prędicavit, adeo, quod pias hominum aures plurimum scandalizavit, si in Civitate, seu Dięcesi prędictis extiterit, movere, seu exoriri contigerit, cum omnibus, & singulis illis annexis, dependentibus, & emergentibus ab eis simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura judicii, prout in similibus procedi consuevit, audiatis. Nos enim vobis, ut auditis hinc inde propositis, etiam usque ad definitivam sententiam inclusive, sublato quovis diffugii obstaculo, & prout sacri Canones volunt, etiam appellatione qualibet remota, decidendi, & fine debito terminandi, ac sententias desuper per vos, & alterum vestrum latas, & quibusvis appellationibus, etiam ad Nos, & Sedem prędictam interpositis, penitus rejectis, perinde ac si tres sententię conformes in nostrę Rotę Auditorio latę essent, debitę executioni demandandi. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censuras ecclesiasticas, appellatione cessante,

com-

compellendi veritatis testimonium perhibere, ac monitiones, & citationes quaslibet, constito, de non tuto accessu, seu quod pro monitionibus, & citationibus hujusmodi faciendis ipsorum monendorum, & citandorum presentia commode haberi nequiret, per edicta publica locis publicis affigenda, quę perinde ipsos arctent, ac si eis personaliter intimata fuissent faciendi, ac contra quosque cujusque status, gradus, ordinis, religionis, vel conditionis, seu preeminentię fuerint, & quacunque ecclesiastica, seu mundana dignitate pręfulgeant, vel exemptione, ipsius Martini, & aliorum erroneorum dogmatum sectatores, sequaces, fautores, defensoresque, ac illis auxilium, consilium, vel favorem directe, vel indirecte, publice, val occulte pręstantes, inquirendi, & procedendi, ac hujusmodi labe, & aliis heresibus infectos eapiendi, & carceribus mancipandi, ac juxta canonicas sanctiones, & Sanctorum PP. instituta, prout qualitas excessuum exegerit, vel conscientię vestrę expedire visum fuerit, puniendi, & pęnis debitis plectendi, & ad cor redire nolentes, a dictę Ecclesię communione, velut putrida membra, separatos, & divisos, ac damnationi ęternę cum satana, & angelis ejus addictos, ac perpetuo infames, ac intestabiles esse, necnon bona eorum quęlibet mobilia, & immobilia cuicunque fidelium libere, & licite invadere, occupare, & sibi acquirere licere, personas eorum eaptivare, & in perpetuam servitutem adducere, corpora eorum postquam defuncti fuerint sepultura ecclesiastica carere etiam debere, decernendi, denunciandi, & declarandi, & qui ad veritatis lumen redire, & hujusmodi hereses abjurare voluerint, postquam errorem suum deposuerint, idque humiliter petierint, si alias relapsi non fuerint, recepta ab eis prius abjuratione heresis, & errorum hujusmodi legitime, & publice facienda, pręstandoque per eos juramento, quod talia deinceps non committent, nec talia, vel alia his similia committentibus, seu adherentibus, consilium, auxilium, vel favorem per se, vel alium, seu alios pręstabunt, ab omnibus, & singulis excommunicationis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, etiam in literis felicis recordationis Leonis Papę X, Predecessoris nostri, contra dictum Martinum (6) editis, contentis, quas pręmissorum occasione quomodolibet incurrissent, & ab hujusmodi delictis, excessibus, & criminibus, necnon alias in forma ecclesię consueta absolvendi, & super irregularitate, propterea quomodolibet contracta, dispensandi, omnemque inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam penitus abolendi, eosque rehabilitandi, & ad nostrum, & ejusdem Sedis gremium, necnon gratiam, & benedictionem restituendi, & reponendi, omniaque, & singula alia, quę ad hujusmodi pestem reprimendam, & radicitus extirpandam necessaria, seu quomodolibet opportuna fuerint, faciendi, gerendi, ordinandi, coercendi, & exequendi, ac auxilium brachii secularis, si opus fuerit, invocandi. Et ad pręmissa omnia, & singula, si, & quando expedire vobis, & alteri vestrum visum fuerit, viros aptos, & idoneos, cum simili, vel limitata potestate subdelegandi, & deputandi, ipsosque, quoties opportunum vobis, & alteri vestrum videbitur, revocandi, ac loco ipsorum alios similiter deputandi, auctoritate Apostolica, plenam, & liberam potestatem, auctoritatem, facultatem, concedimus per pręsentes. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quę idem Leo Predecessor in suis literis voluit non obstare, & quę pro expressis haberi volumus, ceterisque contrariis quibuscunque, etiamsi in eis essent clausulę aliquę derogatorię derogatoriarum, & de quibus oporteret fieri specialis, & individua mentio, & de verbo ad verbum, quas pro expressis haberi volumus, & eis derogatum esse censemus, & intendimus. Datum Viterbii sub Annulo Piscatoris die XIII Julii MDXXVIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Hereticos.*) Adeas *Fontanam Monumen. Dominican. Parte IV Cap. II ad an. MDXXVIII pag.* 442.
2. *Bullario.*) Legitur etiam apud *Peñam ad calcem Directorii inquisit. pag.* 136.
3. *Paulo.*) Cujus meminit *Ughellus in Episcop. Brixien.*
4. *Inquisitori.*) Is erat *F. Petrus de Cathaneis a Provaglio*, uti docet *Fontana Theatro Dominicano Parte III Cap. III Tit. XXI pag.* 560.
5. *Seu.*) Sed:
6. *Martinum.*) *Lutherum.*

In Fratres extra domos Ordinis commorantes (1).

Anno 1528 Die 26 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Zenobio Vicario Congregationis S. Marci Tuscię Ordinis Pędicatorum regularis observantię.

XLV.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecisti, quod si statueretur, & ordinaretur, quod Fratres Domorum Congregationis S. Marci Tuscię, Regularis Observantię, quibus a Vicario ejusdem Congregationis extra illius domos, aut per literas in forma Brevis, aut Sacrę Pęnitentiarię permanendi licentia concessa esset, infra decem a Civitate Florent., & quinque miliaria a Domibus ejusdem Congregationis permanere non possent, decori, & honori ipsius Congregationis, ac illius Fratrum paci, & quieti plurimum consuleretur. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissa statuere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui Congregationem istam, & illius Fratres, tanquam peculiares filios nostros, geximus in visceribus caritatis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium statuimus, & ordinamus, quod Fratres dictę Congregationis a Vicario ejusdem pro tempore existente, aut per literas in forma Brevis, aut Sacrę Pęnitentiarię hujusmodi extra Domos ipsius Congregationis permanendi licentiam hactenus, & in posterum obtinentes, infra decem a Civitate Florentina, & infra quinque miliaria a domibus ejusdem Congregationis permanere non possint; & si a Vicario ipsius Congregationis pro tempore existente moni-

moniti non recesserint, tam Vicario quam Prioribus Domorum pro tempore existentibus Congregationis hujusmodi licentiam concedimus, eos capiendi, carceribus mancipandi, & juxta regularia instituta ejusdem Congregationis etiam puniendi, ad hoc, ut alii eorum exemplo discant statutum hujusmodi pro honore, & decore ejusdem Congregationis per Nos editum inviolabiliter observari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus &c. Datum Viterbii sub Annulo Piscatoris die XXVI Julii MDXXVIII Pontificatus nostri Anno Quinto.

Evangelista.

1. *Commorantes.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Florentino*.

Anno 1528 Die 2 Augusti.

Cardinalis Cajetanus (1) præficitur Monasterio (2) S. Johannis ad Pirum.

Ex Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II pag. 349.

Dilecto filio nostro Thomę tituli S. Sixti Presbytero Cardinali Cajetano.

XLVI.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm ex concessione nostra fructus Monasterii S. Johannis ad Pirum Policastren., vel alterius Dioeces., perceperis, & administraveris, omniaque ad jurisdictionem Abbatis spectantia inibi exercueris, non obstan. quod literas Apostolicas Commendę dicti Monasterii sub plumbo nondum expediveris, Nos uberiorem gratiam tuę circumspectioni facere volentes, tibi, ut possessionem dicti Monasterii vigore pręsentis brevis capere possis, concedimus, & indulgemus. Mandantes ęconomo Camerę Apostolicę per Nos inibi deputato, & dictum Monasterium nomine dictę Camerę possidenti, ut dictam possessionem tibi tradat cum effectu, perinde ac si literas Apostolicas sub plumbo prędictas infra sex menses in prioribus literis nostris pręfixos, & deinde prorogatos expedivisses. Et nihilominus tibi omnia, quę in pluribus literis nostris super dicti Monasterii administratione, & fructuum perceptione concessimus, de novo per pręsentes concedimus: volentes te in omnibus, & per omnia in dicto Monasterio haberi, ac si literas Apostolicas hujusmodi infra sex menses, ut pręfertur expedivisses. Non obstantibus eisdem Literis nostris, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod dictas literas infra sex menses a dat. pręsentium inchoandos omnino expedire tenearis, aliter pręsentes nullę sint, & Commenda dicti Monasterii cessare censeatur eo ipso. Datum Viterbii sub Annulo Piscatoris die II Augusti MDXXVIII Pontificatus nostri Anno Quinto.

Blosius.

1. *Cajetanus.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Leonis X.*

2. *Monasterio.*) In Regno *Neapolitano* sito.

Anno 1528 Die 17 Augusti.

De Cœnobiis Aretin. (1), & Cortonen. (2), aliisque Provinciæ Romanæ reformandis.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilecto filio Bonino Salviani Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię Professori, ac Provincię Romanę Provinciali.

XLVII.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm temporibus nostris desideramus, ut domus virorum, ac Monasteria Monialium, & alia loca Religiosa secundum regularia instituta Ordinum, quorum illa extiterint reformentur, ac Religiosi, & Moniales in eis cum odore bonę famę in exemplari vita vivant, & Altissimo ita preces effundant, ut seculares personę potius ędificentur, quam scandalizentur, & hujusmodi desiderio ducti, nuper per alias nostras Literas dilecto filio Zenobio de Pieriis Vicario Congregationis Sancti Marci Tuscię Regularis observantię mandavimus, ut ad S. Dominici Aretin., & ejusdem S. Dominici Cortonen. domos Fratrum Conventualium dicti Ordinis se conferret, & illas reformaret, & ad regularem observantiam reduceret ita quod illę ex tunc de cetero per Priores temporales, sicut alię domus dictę Congregationis, regerentur, & gubernarentur, dummodo Generalis, seu Protectoris, ejusdem Ordinis expressus accederet assensus. Et licet, sicut nobis nuper exponi fecisti, venerabilis Frater noster Laurentius (4) Episcopus Pręnestinus Cardinalis Sanctorum IIII (5) dicti Ordinis Protector eidem Vicario consensum ad pręmissa per eum exequenda concesserit, tamen pręfatus Vicarius ad Aretin., & Cortonen. domos hujusmodi reformandum adhuc se non contulit, cumque dictę domus sint de Provincia tua Roman., & illarum reformatio ad te pertineat, sisque paratus non solum illas, sed etiam omnes alias ejusdem Provincię Roman. de Fratribus bonorum morum, & vitę exemplaris ita reformare, ut seculares non minus ex illis ędificentur, & eorum vitam,

vitam, & mores approbent, & laudent, quam laudarent mores, & vitam Fratrum dictę Congregationis. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eidem Vicario in executione dictarum literarum nostrarum, usque ad reditum Generalis dicti Ordinis supersedeat, ad hoc ut videri possit, si per te facta fuerit reformatio per Nos desiderata, mandare, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, quorum mentis est, reformationem domorum dicti Ordinis juxta illius regularia instituta per illos, ad quos illam immediate spectat fieri, hujusmodi supplicationibus inclinati, dilecto filio Paulo Boticellę (6) dicti Ordinis professori, & totius Ordinis Procuratori mandamus, ut dilectum filium Seraphinum Priorem domus Beatę Marię de Quercu extra muros Viterbien. dictę Congregationis moneat, ut eidem Vicario per suas literas nostro nomine significet, ut in executione nostrarum literarum hujusmodi usque ad reditum dicti Generalis (7) supersedeat, ut per ipsum videri possit, an reformatio tam illarum dictarum, quam aliarum domorum Provincię tuę Romanę per te facta, sit taliter facta, ut domus ipsę reformatione non indigeant. Non obstan. literis nostris prędictis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod nisi infra tres menses prędicti duo Conventus, ad regularem observantiam reformati fuerint, illorum reformatio, prout per alias nostras literas commisimus, & quos ordinavimus, executioni omnino demandetur. Datum Viterbii sub annulo Piscatoris die XVII Augusti MDXXVIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Evangelista.

1. *Aretin.*) Consulendus *Fontana de Romana Provincia Cap. II Tit. X pag. 115 &c.*
2. *Cortonen.*) Idem ibidem *Tit. XVI pag. 138.*
3. *Archivo.*) In quo autographum.
4. *Laurentius.*) De quo dictum fuit.
5. *IIII.*) *Sanctorum* scilicet *Quatuor Coronatorum.*
6. *Boticella.*) Qui postea Generalis Magister creatus est.
7. *Generalis.*) *Garcia* nempe *de Lonysa.*

Ut Frater aliquis Congregationis S. Marci præficiatur Hospitali majori pauperum Pisan. (1).

Anno 1528 Die 12 Octobris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilecto filio Zenobio de Pieriis Ordinis Fratrum Prędicatorum Professori Congregationis S. Marci Tuscię dicti Ordinis regularis observantię Vicario Generali.

CLEMENS PP. VII. XLVIII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut accepimus, Hospitale majus pauperum Pisan. quod de jurepatronatus nostri, ratione Domus, & familię nostrę de Medicis (3) descendentium, ex quondam Petro Cosmi de Medicis, & quod quondam Johannes Baptista de Salviatis (4) illius Rector, dum viveret, gubernabat, per obitum ejusdem Jobannis Baptistę, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, rectore careat ad pręsens; Nos, ne, donec ille, cui dictum Hospitale commisimus, illius possessionem adipiscatur, ac ipsius hospitalis pauperes interim aliquod detrimentum patiantur, providere volentes, ac de persona tua specialem in Domino fiduciam obtinentes, tibi per pręsentes committimus, & mandamus, ut visis pręsentibus aliquem Religiosum Sanctę Catherinę Pisan. seu alterius Domus Congregationis tuę, seu aliam personam idoneam, de qua tibi videbitur, ad regimen dicti Hospitalis auctoritate nostra deputes, illique regimen, & administrationem dicti Hospitalis, & bonorum ejusdem committas, donec ille, cui dictum Hospitale commisimus ad illud se personaliter contulerit, & ejusdem Hospitalis possessionem adeptus fuerit. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XII Octobris MDXXVIII Pontificatus nostri Anno Quinto.

Blosius.

1. *Pisan.*) In *Hetruria.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Florentino.*
3. *De Medicis.*) Gens est nobilissima, quæ nunc etiam floret.
4. *De Salviatis.*) De hac perillustri familia dictum fuit in Notis ad Constitutionem I ejusdem *Clementis VII.*

Ut Eugubin. (1) Cœnobium juris sit Congregationis Lombardiæ.

Anno 1528 Die 5 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Dilectis filiis Vicario totius Congregationis Lombardię, & Priori Domus Fanen. Ordinis Prędicatorum, & Congregationis ejusdem, & eorum cuilibet.

CLEMENS PP. VII. XLIX.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm dilecta in Christo filia nobilis mulier Ducissa Urbini Nobis suis literis significavit, quod dilecti filii Communitas Civitatis Eugubin. Fratres Conventuales Domus Eugubin. dicti Ordinis ex-

expulerunt, nec spes est, quod tolerare velint, quod de cetero in dicta Domo Fratres Conventuales dicti Ordinis habitent. Et ad obviandum scandalis, quę propterea inter Fratres Conventuales, & dictam Communitatem exoriri possent, Nobis humiliter supplicavit, ut vobis sub excommunicationis latę sententię pęna mandare dignaremur, ut ad dictam Domum Eugubinam, una cum nonnullis Fratribus Congregationis Lombardię Regularis observantię dicti Ordinis, vos conferatis, dictamque Domum recipiatis, & in ejus Ecclesia divina officia celebretis, ac Christi fidelium utriusque sexus dictę Civitatis peccata sua vobis, & Fratribus in ea degentibus confiteri volentium Confessiones audire, & eorum Confessionibus diligenter auditis, eos ab eorum peccatis, de quibus ore confessi, & corde contriti fuerint, absolvere, eisque salutarem penitentiam injungere possitis. Nos itaque ipsius Ducissę piis, & honestis supplicationibus inclinati, tibi, fili Prior, in virtute S. obedientię, ac sub hujusmodi excommunicationis latę sententię pęna districte precipiendo mandamus, quatenus visis presentibus, omni excusatione, & dilatione remotis, ad dictam Domum Eugubinam, te cum nonnullis Fratribus dictę Congregationis Lombardię hujusmodi regendam, & gubernandam perpetuis futuris temporibus recipias ita quod de numero aliarum domorum Congregationis Lombardię hujusmodi fit, & esse censeatur, & in ea tot Fratres, quot ibi erunt necessarii, resideant, ac juxta regularia instituta dictę Congregationis vivant ita quod ex eorum doctrina, ac exemplari candore, & odore bonę, & laudabilis vitę famulatu, fructus exinde sperati, & optati proveniant, ac toti populo Eugubino satisfiat. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, necnon privilegiis, & indultis Ordini, ac Fratribus, tam de observantia, quam Conventualibus, per Sedem Apostolicam, etiam Congregationi Lombardię, quibus forsan caveri dicitur quod non teneamini parere, nisi secundis, vel tertiis literis Brevis Apostolici, quibus mandaretur, ut apprehenderetis Domos Conventualium Ordinis vestri, concessis, confirmatis, & innovatis, quibus, etiamsi ad illorum derogationem, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis specifica, expressa, individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per generales clausulas id importan., mentio, seu quevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda effet, illorum omnium tenores presentibus pro expressis, & insertis habentibus, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die V Decembris MDXXVIII Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Eugubin.*) Vulgo *Gubbio*, *Gubio*, & *Eugubio*, in *Urbinatensi Ducatu Italiæ*.

2. *Archivo.*) In quo exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 85.

Anno 1529 De 23 Februarii.

Confirmat privilegia Congregationis Lombardiæ (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Vicario Generali, ac Prioribus, & Fratribus Ordinis Predicatorum regularis observantię Congregationis Lombardię.

L.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Cum, sicut Nobis nuper exponi fecistis, alias postquam Nos pro salubri directione, & quiete, ac felici successu Congregationis vestrę, ac illius personarum certę literę in forma Brevis Vicario ipsius Congregationis vestrę Lombardię directa tenoris tunc expressi a Nobis emanaverant, & super illis, & circa illas in Capitulo ejusdem Congregationis novissime in Civitate Placentina celebrato per definitores, & discretos Patres ipsius Congregationis nonnullę limitationes, & dispositiones factę fuerant, dilectus filius Franciscus (4) Silvester Ferrariensis totius Ordinis vestri Predicatorum Generalis Magister, omnes, & singulas concessiones, gratias, privilegia, & immunitates a predecessoribus suis prefatę Congregationis vestrę quomodolibet concessa auctoritate sui Generalatus officii per suas patentes literas confirmavit, &, quatenus opus esset, omnes, & singulas concessiones, gratias, privilegia predicta de novo concessit, ac illa singula, ac si in dictis suis literis de verbo ad verbum insertę forent, pro confirmatis, & concessis habuit, necnon ad vitandas turbationes, quę evenire possent, noluit, quod aliquis eo inferior, etiam Vicarius, seu Vicarii sui, tam speciales, quam Generales, sub pretextu literarum suarum quarumcunque, aut auctoritatis suę, literis, seu vivę vocis oraculo concessę, vel concedendę, etiam cum hac clausula, etiamsi forent alia, quę speciale mandatum exigerent, aut sub alia quacunque clausula, & mandato sive expressione verborum generali, vel speciali, posset quomodocunque de prefata Congregatione se intromittere, vel aliqua jurisdictione uti circa illam, vel ejus membra, nec posset mandare, neque precipere, nec aliud attentare, seu innovare circa eam, & ejus membra, nisi quantum visum foret expedire Vicario dictę Congregationis pro tempore existenti. Quo casu aliquid a quocunque ipso Generali inferiore, etiam Vicario, vel Vicariis suis, tam Generalibus, quam particularibus, tunc institutis, aut in posterum instituendis per ipsum Generalem, & cum auctoritate sua cum clausulis generalibus, & specialibus quomodocunque tam circa prefatam Congregationem, aut ejus membra, tam in communi, quam in particulari, ut prefertur, attentatum foret, aut mandatum, vel jussum, nisi de expresso consensu Vicarii Generalis dictę Congregationis, ut prefertur, ex tunc, & ex ea die declaravit id attentatum, mandatum, & jussum, totum esse irritum, & inane, nullius roboris, vel momenti, prout in literis patentibus Magistri hujusmodi dicitur plenius contineri, Nobis nuper supplicari fecistis, ut pre-

premissis, & aliis, vobis, & Congregationi hujusmodi concessis, gratiis, & privilegiis pro illorum subsistentia firmiori robur nostrę approbationis adiicere, ac alias statui vestro in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur ipsius Congregationis vestrę statum prosperum, & tranquillum paterno zelantes affectu, hujusmodi supplicationibus inclinati, limitationes, & dispositiones super, & circa literas Brevis in Capitulo novissime celebrato factas hujusmodi, ac prędictas per dictum Franciscum, ut pręfertur, necnon quaseunque, alias concessiones, gratias, immunitates, ac privilegia, & indulta quęcunque, a quibuscunque aliis Prędecessoribus sui dicti Ordinis Generalibus Magistris, necnon a Sede Apostolica, tam per literas sub plumbo, & in forma Brevis, quam vivę vocis oraculo, etiam ipsius Sedis Majori Pęnitentiario, ac ejusdem Ordinis Protectoribus, qui hactenus fuerunt, quocunqne, & qualitercunque factas, concessa, & approbata, necnon desuper confectas literas, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent pręsentibus haberi volumus pro expressis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, confirmamus, & innovamus, ac illis perpetuę firmitatis robur adiicimus, & illa firmiter observari, ac vobis suffragari, vosque illis gaudere posse, & debere decernimus, supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela, ea omnia prout concessa sunt, de novo concedimus, ac quicquid contra illa attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, mandantes dilectis filiis Vicariis venerabilium Fratrum Archiepiscopi Mediolanensis, Bononiensis (4), ac Veronensis, Episcoporum, in spiritualibus generalibus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, vobis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant pręsentes literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, vosque illis pacifice gaudere, non permittentes, vos desuper quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & pęnas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus, quę in literis concessionum, gratiarum, & privilegiorum hujusmodi concessa sunt, volumus non obstare, contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXIII Februarii MDXXIX, Pontificatus nostri Anno Sexto. Confirmatio.

Evangelista.

1. *Lombardia.*) De hac celeberrima Congregatione supe dictum fuit.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum, ex alio asservato in Archivo *Faventini* Cœnobii *S. Andreæ*. Legitur etiam in *Bullario Bononiensi pag.* 86, & inter Bullas *Clementis VII* ex autographo *Cremonensi*.

3. *Franciscus.*) Anno *MDXXV* Generalis renunciatus erat.

4. *Bononien.*) Tunc Episcopalis Sedes erat *Bononia*, nunc Archiepiscopalis est.

F. Paulum (1) Butigellam Vicarium Generalem Ordinis creat.

Anno 1529 Die 23 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Paulo Butigellę, Ordinis Fratrum Prędicatorum Vicario Generali,

CLEMENS PP. VII.

LI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum, sicut accepimus, quondam Franciscus de Ferraria (3) Magister Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum, dum Ordinem ipsum, ut ejus incumbebat officio, visitaret, in domo S. Dominici Civitatis Redonen. (4), Provincię Britannię, febre correptus, fuisset vita functus (5), & propterea quidam Priores Provinciales assererent, vigore Constitutionnm Fratrum Prędicatorum ad se pertinere Vicariatum Ordinis, donec Magister pręfati Ordinis electus foret, Nos, attendentes discordias, & contentiones, inter Religiosos non esse tolerandas, cupientesque Ordinem ipsum, quem propter uberes fructus, quos in Ecclesia Dei produxit, in visceribus gerimus caritatis, pręclarissimorum, & saniorum virorum pręfati Ordinis consilio inhęrentes, ac Prędecessorum nostrorum vestigia sequentes, salubriter regi, & feliciter gubernari, & ne Ordo ipse Magistro Ordinis orbatus detrimenta sustineat, providere volentes, nullumque ex pręfatorum Provincialium Prioribus hujnsmodi vices Magistri Ordinis obtinere debere decernentes, eisque sub pęna gravioris culpę ipso facto incurrendę, ac privatione omninm gratiarum Ordinis, & privilegiorum, inhibentes, ne pro Vicegerente Magistri Ordinis, quavis causa, & ratione se gerere pręsumant, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, te ejusdem Ordinis, & Congregationis Lombardię regularis observantię, jam pluribus annis professorem, & Ordinis Procuratorem, apud Nos de Religionis zelo, vitę munditia, honestate morum, sacrarumque literarum doctrina, aliisque multiplicibus virtutum donis fide dignorum testimoniis commendatum, Vicarium Generalem pręfati Ordinis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium constituimus, & deputamus, donec Magister Ordinis hujusmodi electus (6) fuerit, cum plena, libera, & omnimoda potestate, facultate, & auctoritate, omnia & singula, quę mortuo Magistro Generali Vicarii Generales pręfati Ordinis pro tempore existentes tam de jure, & consuetudine, quam juxta ipsius Ordinis regularia instituta, & alias quomodolibet facere, disponere, exequi, & exercere potuerunt, seu possunt, faciendi, exequendi, & exercendi, etiam quę ab aliis quibuscunque a die obitus pręfati Magistri facta fuerint innovandi, retractandi, & irritandi, &, quia, sicuti a viris fide dignis accepimus,

Ca-

Capitulum in Provincia Franciç, ubi assignatum rite fuerat cum beneplacito Christianissimę Regię Majestatis, non potuit celebrari, & nunc propter urgentia bella, ac rerum omnium penuriam, & perturbationes, propter quas itinera peregrinantibus clausa esse videntur, itaut ex hoc, & aliis rationabilibus causis expedire videatur, Congregationem Capituli Generalis pro futuri Magistri Generalis electione ad tempus differre, & illius Congregationem ad annum a festo Pentecostes proxime futuro computandum prorogare, ut interim de ipsius Capituli Generalis loci deputatione, & assignatione, ac Generalis electione, dictęque Constitutionis recta, & vera intelligentia mature discuti, & deliberari, possit, Capitulum ipsum eadem auctoritate prorogamus. Mandantes in virtute sanctę obedientię, ac excommunicationis latę sententię pęna omnibus, & singulis dicti Ordinis Religiosis, & personis, ut tibi in his, quę ad officium Vicariatus hujusmodi pertinent, tanquam ipsius Ordinis Vicario Generali efficaciter, & humiliter pareant, & intendant. Concedentes tibi facultatem, non parentes, & inobedientes per censuram ecclesiasticam, & alia juris opportuna remedia, appellatione postposita, compescendi, Nos enim sententias, sive pęnas, quas rite tuleris, seu statueris, ratas, & gratas habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus pręfati Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon quibusvis privilegiis, & literis Apostolicis Ordinis, & illius Prioribus, & personis pręfatis sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis irritantibus decretis, etiam motu, & scientia similibus per Sedem Apostolicam concessis, confirmatis, & innovatis, quibus, etiamsi ad illorum derogationem, de illis, eorumque tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per generales clausulas idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda sit, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIII Februarii MDXXIX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Evangelista.

1. *Paulum.*) Virum celeberrimum, de quo consulendus *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXX pag.77.*

2. *Archivo.*) In quo autographum.

3. *Franciscus de Ferraria.*) *Franciscus* scilicet *Silvester*, *de Ferraria* ex patria nuncupatus.

4. *Redonen.*) Vulgo *Rennes*. Hinc, ut optime notat *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXV pag.59*, liquet, *quam allucinentur illi qui Rutenis sepultum volunt* Franciscum nostrum.

5. *Vita functus.*) Anno *MDXXVIII*.

6. *Electus.*) Ipsemet *Paulus Butigella* Generalis Magister renunciatus fuit Anno *MDXXX*.

Anno 1529 Die 26 Februarii.

Rescindit literas in gratiam Perusini Capituli datas contra Priorem, & Fratres Ordinis Prædicatorum circa supplicationem (1) solemnem, quæ fit die festo Corporis Christi.

LII.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Prior, & Fratres domus S. Dominici Perusin., Ordinis Fratrum Prędicatorum, quod licet ab immemorabili tempore citra, de quo memoria hominum non existit, festum Corporis Christi in Ecclesiis dictę domus celebratum fuerit, prout etiam celebratur de pręsenti, in cujus festi die, omnes Fratres tam Conventuales, quam de observantia Ordinum quorumcunque in dicta Ecclesia congregati, ac ex ea bini,& bini suo ordine processionaliter procedere, & divina canendo Venerandum Eucharistię Sacramentum magna omnium Magistratuum Civitatis Perusinę, & popularium multitudine, cum intortitiis, & candelis accensis comitante, per ipsius Civitatis digniores vias, & plateam ad Cathedralem Ecclesiam Perusinam per Legatum, seu ejus Vicelegatum, aut Episcopum Perusinum, seu ejus Vicarium in spiritualibus Generalem pro tempore existentem, illis vero a Civitate ipsa absentibus, vel pręsentibus, aliasque legitima causa impeditis, per Priorem dictę domus, aut Prelatum, seu in Theologia Magistrum dicti Ordinis, sacris vestibus indutum deferri, ac mox eodem ordine, & processione a Cathedrali Ecclesia ad Ecclesiam domus hujusmodi, unde processionis initium fuerat, Sacramentum ipsum referri, & in ipsius Ecclesię domus Altari inornato auro, gemmisque tabernaculo, a fidelibus infra octavam ejusdem festi adorandum, reponi, & collocari, & ita singulis annis conservari consuerit, tamen Anno Primo nostri Pontificatus ex nonnullorum relatione per Nos accepto, quod propter delationem Sacramenti hujusmodi inter dilectos filios Capituli Priorem, & Canonicos Ecclesię Cathedralis, ac Priorem, & Fratres domus hujusmodi altercationes, & discordię, ac etiam scandala gravia exorta fuerant, motu proprio, ac ex certa scientia statuimus, & ordinavimus, quod ex tunc perpetuo in futurum pręsentibus illis, qui eatenus Eucharistię Sacramentum hujusmodi deferre consueverant, ipsi, illis vero die festi hujusmodi ab eadem Civitate absentibus, aut aliter legitime impeditis, Vicarius, Archipresbyteri, aut alius dicti Capituli, qui post Vicarium, seu Canonicus ipsius Ecclesię Cathedralis, sive alius fuerit, illum locum tenuerit, & non Fratres dictę domus cum in dignitate constituti non essent, Eucharistię Sacramentum devote cum solemni pompa ab Ecclesię dictę domus levaret, & ad eandem reponeret, decrevimusque statutum nostrum hujusmodi sub excommunicationis latę sententię

pęna

pęna inviolabiliter observari debere, ac Legato, Vicelegato, Episcopo, & pręfatis, & cuilibet eorum mandavimus, ut decretum ipsum observarent, & ab aliis per censuras, & pęnas, etiam pecuniarlas, eorum arbitrio moderandas, observari facerent, invocato etiam ad id auxilio brachii secularis, ac privilegiis, & indultis Apostolicis, eisdem Fratribus concessis derogavimus, prout in nostris desuper in forma Brevis confectis literis, plenius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, solemnitas, & festivitas Sacramenti hujusmodi non in Cathedrali, sed in domus hujusmodi Ecclesia a tempore, cujus initii memoria non habetur, celebrata fuerit, & forsan ea ratione celebretur, quia Ecclesia dictę domus est ceteris dictę Civitatis Ecclesiis amplior, & ornatior, & ad tantę solemnitatis celebrationem magis idonea, illique magis convenire visum fuerit, cum officium dicti festi a Beato Thoma Aqninate ipsius Ordinis professore institutum fuerit (3), ipsiusque solemnitatis omnis cura ornandi Ecclesiam dictę domus ac pręparandi omnia ad solemnitatem ipsam celebrandam necessaria, & opportuna eisdem Fratribus demandata, & custodię ipsius Sacramenti, quod per octavam ipsam cum luminaribus continue accensis super dictum Altare conservatur, aliquis ex Fratribus dictę domus continue juxta dictum Altare ad majorem tanti festi Sacramenti venerationem semper existat, & propterea ęquum, & justum esse censetur, quod Legato, & Vicelegato, ac Episcopo, & ejus Vicario absentibua, vel impeditis, Sacramentum ipsum, per Priorem, aut Fratres dictę domus, prout ab immemorabili tempore citra observatum fuerat, & non per alium, deferatur, cum minime mutanda esse videantur, quę tanto tempore servata fuerunt, ex quorum mutatione non solum inter Capitulum, & illius singulares personas, ac Fratres hujusmodi, sed etiam Cives, & alias seculares personas dictę Civitatis in die celebrationis dicti festi gravia scandala verisimiliter exoriri possent, quare pro parte Prioris, & Fratrum hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in pręmissis opportnne providere, & literas prędictas revocare, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, attendentes, ex tali casu deferendi Sacramentum, per Priorem, seu Fratrem dictę domus, in cujus possessione, sen quasi, Prior, & Fratres pręedicti ab immemorabili tempore citra fuisse dicuntur, tale jus quęsitum fuisse, cui cum mentis nostrę nunquam fuit derogari velle, eorundem Prioris, & Fratrum quorum Ordinem, propter uberes fructus, quos in Ecclesia Dei produxit in visceribus gerimua caritatis, supplicationibus inclinati, Priori, & Fratribus domus hujusmodi concedimus per pręsentes, quod ipsi in solemnitate Corporis Christi Sacramentum Eucharistię in Legati, ac Episcopi, & ejus Vicarii absentia, aut illis legitima causa impeditis ab Eeclesia eorum domus ad Cathedralem Ecclesiam processionaliter deferre, & inde ad eorum Ecclesiam referre libere valeant in omnibus, & per omnia, ac si literę nostrę pręedictę a Nobis nullatenus emanassent. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac literis pręedictis, quas eisdem Capitulo, & Canonicis, ac Archipresbytero, & ejus Vicario nullatenus suffragari volumus, ceterisque contrariis qnibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVI Februarii MDXXIX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Nota. Nota. Nota.

Evangelista.

1. *Supplicationem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Perusino*.

3. *Institutum fuerit.*) Vide Notas ad *Constitutionem XCVIII Sixti IV*. Legitur *pag.* 555 *Tomi III*.

Anno 1529 Die 26 Martii.

Confirmatio concordiæ inter Fratres Ordinis Conventus Sanctæ Mariæ del Rosario Oppidi de Carrieres (1) ex una, ac Universitatem ejusdem Oppidi ex altera parte, Caurien. Diœc. super redditibus (2) possidendis ab eodem Conventu.

LIII.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EA, quę concordia &c. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus S. Marię del Rosario, Oppidi de Carrieres, Ordinis Fratrum Pręedicatorum, Caurien. Dięcesis, ac Universitatis dicti Oppidi, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias postquam Fratres dicti Ordinis, Provincię Hispanię, secundum morem dicti Ordinis, domnm pręedictam construi facere inceperant, ac dicti Universitas, pręetendentes privilegio Regio caveri, quod Fratres non possent redditus seculares in dicto Oppido babere, constructioni hujusmodi, se opposuerunt, Prior, & Fratres, ac Universitas hujusmodi, inter se concordarunt, quod ipsa domus construeretur, & perficeretur, illius vero Prior, & Fratres nunc, & pro tempore redditus seculares, in dicto Oppido, usque ad summam viginti millium Morapetinorum monetę illarum partium annuatim ascendentes, & non ultra, habere possent, prout in Instrumento publico, desuper confecto, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum, ac Universitatis pręedictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concordię hujusmodi, pro illius subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur quemlibet ex Priore, & Fratribus, ac Universitate pręedictis a quibusvis excommunicationis &c. censentes, ac Instrumenti pręedicti, ac quarumcunque aliarum scripturarum, occasione pręmissorum, quomodolibet confectorum, tenores pręsentibus pro sufficienter expressis babentes, ac de verbo ad verbum insertis, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concordiam hujusmodi, ac prout illam concernunt, omnia, & singula in dicto Instrumento contenta, & inde sequuta quęcunque, quatenus alias sint licitia, & honesta, approbamus, & confirmamus, supplemusque omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari, & sic

Diplomatis causa.

Confirmatio.

sic per quoscunque tam ordinaria, quam delegatorum, & Apostolica auctoritate fungentes, Judices, & personas ubique judicari, atque decidi, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, cognoscendi, & decidendi facultate, necnon irritum, & inane quicquid secus &c. attentari. Non obstantibus &c. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Nono, Septimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Carrieres.*) *Carrionensis* nempe, in *Hispania*.
2. *Redditibus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XIII fol.* 311.

Anno 1529 Die 13 Maii.

Confirmat omnia privilegia concessa Congregationi Gallicanæ (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LIV.

Dilecto filio Clandio Salin. Vicario Generali Fratrum Ordinis Prędicatorum regularis observantię Congregationis Gallicanę.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Circa regularis observantię professores eo studiosius intendimus, quo fęcundius illorum Religio in eis fructum afferat salutarem. Cum itaque, sicut nuper Nobis exponi fecisti, licet pro divini cultus augmento, & Ordinis Fratrum Prędicatorum salubri statu, & incremento, quam plura, & diversa privilegia, exemptiones, immunitates, libertates, indulgentię, concessiones, gratię, & indulta Congregationi Gallicanę Fratrum dicti Ordinis Regularis observantię, ac ipsius Congregationis Domibus, & locis, necnon Vicariis, Prioribus, Fratribus, & personis pro tempore existentibus, tam per Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, & Sedem Apostolicam, quam etiam Reges, & alios Principes, concessa fuerint, tamen, ut illa uberiorem obtineant roboris firmitatem, nec infringi, neque ipsius Congregationis professores, per locorum Ordinarios, & Pręlatos, & alios, contra illa indebite molestari possint, cupis tamen ea, quam ordinationem per quondam Franciscum Silvestrum de Ferraria, dicti Ordinis Generalem Magistrum, circa pręsentationem Baccalaureorum in Conventu, & Domo dicti Ordinis Universitatis studii Parisien. in visitatione Congregationis tuę Gallican. factam, per Nos Apostolica auctoritate approbari, & confirmari. Nos igitur, qui religioni deditis, Apostolici favoris pręsidium libenter impendimus, ac illorum quieti, & profectui, quantum cum Deo possumus, consulimus, privilegiorum, exemptionum, libertatum, immunitatum, Indulgentiarum, concessionum, gratiarum, & indultorum, ac ordinis prędictorum, & desuper confectarum literarum tenores, ac si de verbo, ad verbum insererentur, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, exemptiones, immunitates, libertates, Indulgentias, concessiones, gratias, & indulta Ordini, & Congregationi, ac ipsius Congregationis Domibus, locis, Vicariis, Prioribus, Fratribus, & personis hujusmodi pro tempore existentibus, conjunctim, vel divisim, tam per quoscunque Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, quam, quatenus sint rationabilia, & honesta, per quoscunque Reges, & Principes, concessa, necnon ordinationes Magistri Generalis hujusmodi, & desuper confectas literas, omniaque, & singula in eis contenta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, approbamus, innovamus, & confirmamus, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere, & firmiter observari debere decernimus, supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan in concessionibus regum, & Principum, ac ordinatione Magistri Generalis hujusmodi intervenerint. Et nihilominus ea omnia, & singula, quę per Nos concessa, & ordinata sunt, de novo concedimus, & ordinamus; Mandantes universis, & singulis personis in Dignitate Ecclesiastica constitutis, ac Ordinariorum locorum Officialibus, & Vicariis in spiritualibus Generalibus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, Vicariis, Prioribus, Fratribus, & personis Congregationis hujusmodi, in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant auctoritate nostra hujusmodi privilegia, exemptiones, libertates, immunitates, Indulgentias, concessiones, gratias, indulta, & ordinationes hujusmodi firmiter observari, necnon illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, contra illorum tenorem, per locorum Ordinarios, & Pręlatos, aut alios quoscunque, quavis auctoritate fungentes, quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras ecclesiasticas, & alia juris opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo; invocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, & quibusvis aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quę in singulis prędictis concessa sunt non obstare; ac quę pręsentibus, pro expressis, & repetitis haberi volumus, contrariis quibuscunque: Aut si Ordinariis, vel Pręlatis pręfatis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim, a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem; Decernentes pręsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in Dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem prorsus fidem ubique in judicio, & extra exhiberi debere, quę adhiberetur eisdem pręsentibus literis, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę sub Annulo Piscatoris die XIII Maii MDXXIX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Confirmatio.

1. *Gallicanæ.*) De qua sæpius dictum fuit.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum.

In-

Inquisitores (1) privilegiis ornat. Anno 1530. Die 15 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Paulo (3) Butigellę totius Ordinis Fratrum Prędicatorum Vicario (4) Generali, in Ferrarien., & Mutinen. Civitatibus, & Diœcesibus hęreticę pravitatis Inquisitori. LV.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Cum, sicut ex relatione pro parte tua Nobis facta, cum gravi nostrę mentis molestia innotuit, in diversis Italię partibus adeo pestifera hęresis Lutherana non tantum apud sęculares personas, sed etiam ecclesiasticas, & regulares, tam mendicantes, quam non mendicantes, invaluerit, ut aliquando nonnulli ex eis suis sermonibus, & verbis, & quod deterius est, publicis prędicationibus, tali labe plerosque inficiant, & Christi fideles sub obedientia S. Romanę Ecclesię viventes, & pręcepta ejusdem Ecclesię servantes, non leviter scandalizent, in hęresum augmentum, pusillorum scandalum, atque catholicę fidei non mediocre detrimentum. Nos, attendentes, Arium (5) unam modicam scintillam fuisse in Alexandria (6), sed, quoniam non mox oppressus est, grande per totum orbem incendium exsuscitasse, ac cupientes huic veneno, hęresique nefarię, & labi pestiferę, quam supremis extingui affectibus anhelamus, omni salubri, quo possumus, remedio occurrere, &, ne hujusmodi morbus excrescat ulterius, sed, operante Domino, passim evellatur, salubriter providere, tibi, necnon omnibus, & singulis aliis dictę hęreticę pravitatis Inquisitoribus ex Ordine Fratrum Prędicatorum, maxime Congregationis utriusque Lombardię, per universam Italiam constitutis, & deputatis, ac constituendis, & deputandis, eorumque Vicariis in virtute S. Obedientię, & in remissionem peccatorum vestrorum, districte pręcipiendo, mandamus, quatenus omnibus, & singulis etiam Carmelitarum, & aliorum Ordinum Mendicantium Religiosis, vel non Mendicantibus, de hujusmodi peste diffamatis, aut aliter suspectis, pręcipueque tales errores in suis sermonibus, verbis, seu prędicationibus disseminantibus, per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, super hujusmodi, & qualibet alia hęresi silentium imponatis. Et postquam per vos, sive Vicarios vestros, aut vestrum, vel eorundem Vicariorum aliquos, sive aliquem, prędidentes Monasteriorum, Conventuum, & aliorum locorum, ubi hęreses hujusmodi vel errores seminati forent, aut inibi propinquorum pręmoniti fuerint, nisi tales infra mensem, a die admonitionis computandum, debita provisione, remedia cum effectu adhibuerint, ac digna pęnitentia castigaverint, de quibus admonenti fidem facere teneantur; &, si Prędidentes ipsi talia prędicarent, admonitionem prędidenti vicinioris conventus, vel loci respective facere sufficiat, contra hujusmodi exemptos usque ad sententiam diffinitivam, ad quam ferendam, si fuerit condemnatoria, cum consensu Ordinarii, procedatis: Contra Carmelitas tamen confestim positis etiam ad capturam, dum prędicant populo, vel publice disputant erroneas conclusiones: adversus non exemptos vero de tali labe diffamatos, aut suspectos veluti contra alios hęreticos, prout jura disponunt, libere inquiratis, atque procedatis. Decernimus insuper, ut vestros Vicarios, sive Commissarios instituere valeatis, viros vestra sententia providos, aptos, & idoneos, dummodo ętatis trigesimum annum attigerint. Vobis etiam, ac Vicariis prędictis, extrajudicialiter Lutheranos occultos, & non inquisitos per Ordinarium, sive alios judices, ac alios quoscunque hęreticos, fautores, credentes, defensores, & receptatores, necnon a S. Fide apostatas eos, qui contra inhibitionem Sedis Apostolicę tenuerunt, vel legerunt libros Martini Lutheri, vel aliorum, aut eidem, sive eisdem quomodolibet adhęserunt, si ad cor reversi, pęnitentes id humiliter petierint, postquam hęresim, qua polluti, & infecti erant, abjuraverint, & medio juramento promiserint de cetero ab hujusmodi hęresi penitus abstinere, absolvendi, illisque pro pręmissis pęnitentiam injungendi salutarem, eosque ad gremium sanctę matris Ecclesię restituendi, & reducendi, & cum clericis sęcularibus, ac personis Religiosis cujusvis Ordinis, status, conditionis, super quavis irregularitate, quam tam ex hęresi, quam ex apostasia a fide, seu etiam ex eo, quod censuris, & pęnis ecclesiasticis, tam a jure, quam ab homine, quavis occasione, vel causa latis, & promulgatis, quomodolibet incurrerint, aut ligati, seu innodati, divina celebrando contraxerint, ac etiam super irregularitatibus quas Clerici cruce signati sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, etiam quavis occasione, vel causa latis, ligati, seu irretiti, ac etiam ex eo quod in locis ecclesiastico interdicto suppositis, Missas, & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebraverint, incurrerint, dispensandi. Et quia Inquisitores prędicti in Civitatibus seu aliis locis Societates, seu Confraternitates ad extirpandum hęreses, & ad capiendum hęreticos, juxta concessionem a Romanis Pontificibus eis factam, instituunt, & in eis confratres recipiunt, qui in eorum receptione votum in eorundem Inquisitorum, seu Vicariorum manibus emittunt, & voto se astringunt, dum pro parte ipsorum Inquisitorum ad capiendos ipsos hęreticos requisiti fuerint, auxilium, consilium, & favorem pręstare, ut eis tempore cujusvis localis interdicti divinis interesse, & eis decedentibus eorum corpora ecclesiasticę sepulturę, sine tamen funerali pompa, tradi possint, dummodo causam non dederint hujusmodi interdicto, nec eis id contigerit specialiter interdici: Ipsisque cruce signatis per ipsos Inquisitores, seu Vicarios, dum in eorum manibus votum, hęreticos ipsos persequendi emiserint, ut semel ex tune, & in mortis articulo a reservatis, & in Bulla cęnę Domini contentis casibus, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerit, aut propositum confitendi debito tempore per Ecclesiam statuto, habuerint, ab- Nota.

absolvi, ac Indulgentia plenaria, & omnium peccatorum remissio hujusmodi concedi; eisque, ut singulis diebus anni quinque Altaria Ecclesię, si tot ibi fuerint, aut unum loci, in quo eos esse contigerit, psalmum unum genibus flexis recitando, vel quinquies orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam in quolibet Altari, Indulgentias Stationum Urbis consequi valeant, etiam concedendi, & elargiendi auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam, & facultatem concedimus. Et nihilominus concessionem per Romanos Pontifices, forsan vivę vocis oraculo, seu alias eisdem Inquisitoribus, & Vicariis factam (7) seu licentiam concessam hujusmodi approbamus, & confirmamus, ac omnia, & singula alia privilegia, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta quibuscunque Inquisitoribus aliis hęreticę pravitatis quorumvis Ordinum, & Congregationum, & officio Inquisitionis hujusmodi, in quibuscunque Regnis, & Provinciis, sive locis, ac terris, hactenus deputatis, concessa, & in posterum concedenda, vobis communicamus, atque jam vobis alias concessa approbamus, confirmamus, & innovamus, universosque, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan in illorum concessione intervenerint, supplemus. Mandantes omnibus, & singulis venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, necnon dilectis filiis eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicariis in spiritualibus Generalibus, quatenus pręsentes literas, & in eis contenta quęcunque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra, seu Vicariorum vestrorum pręditorum, aut alicujus vestrum, sive illorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac vobis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant pręsentes literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, vosque illis pacifice gaudere. Non permittentes, vos desuper per quoscunque, quovis modo, indebite molestari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pęnas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo: invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Ordinum etiam juramento, & confirmatione Apostolica roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon privilegio (8), quod incipit: Sacer ordo: per felicis recordationis Sixtum PP. IV Pędecessorem nostrum Ordini Carmelitarum concesso, fortassisque post aliis communicato, & quibuscunque aliis privilegiis, & indultis Apostolicis, illi, ac quibuscunque aliis etiam Mendicantium Ordinibus, etiam sub quibusvis tenoribus, & verborum formis, ac cum quibuscunque clausulis, & decretis concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus tenores illorum, ac si de verbo ad verbum inserti forent pręsentibus, pro sufficienter expressis habentes hac vice specialiter, & expresse derogamus, necnon quibuscunque exemptionibus, oppositionibus, & appellationibus forsan desuper faciendis, & interponendis, quę adversus pręmissa nullatenus suffragari posse volumus, contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Decernentes pręsentium transumptis manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem prorsus fidem in judicio & extra adhibendam fore quę eisdem pręsentibus adhiberetur si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Bononię sub Annulo Piscatoris die XV Januarii MDXXX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Evangelista.

1. *Inquisitores.*) Consulendus *Fontana Monument. Dominican. Parte IV Cap. III ad an. MDXXX pag. 444.*

2. *Archivo.*) In quo exemplar authenticum. Legitur etiam *Lib. E. fol. 1.*, apud *Ususmarem pag. 201.* In *Bullario Romano* est *XXVII.*

3. *Paulo.*) De quo legendus *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXXX pag. 77.*

4. *Vicario.*) Generalis Magister renunciatus fuit hoc eodem anno *MDXXX.*

5. *Arium.*) Impium hæresiarcham, seculo Christiano *IV* notissimum. Nonnulli scribunt *Arrium*, & in hoc emendandi, græce siquidem dicitur ἄρειος, non ἄῤῥειος.

6. *Alexandria.*) Cujus Ecclesiæ Presbyter erat *Arius.*

7. *Factam.*) Huc etiam spectat sequens vivæ vocis oraculum.

NOs Laurentius miseratione divina Episcopus Prænestinus Cardinalis Sanctorum Quatuor, ac major Pœnitentiarius, universis, & singulis præsentes has nostras patentes literas inspecturis, fidem facimus, & attestamur, quatenus Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus D. noster Clemens divina providentia Papa Septimus cujus præcordiis defensio ac tutela fidei continue est affixa, ne ex defectu gratiarum spiritualium ipsa Fides aliquod detrimentum patiatur, cum contra ipsam maxime nostris temporibus in diversis mundi partibus continue hæreses succrescere videantur juxta illud per Apostolum Paulum antea prævisum: Necesse est hæreses esse; vivę vocis Oraculo super hujusmodi nobis facto declaravit, ac observari mandavit, quod omnes, & quęcunque Indulgentię, & peccatorum remissiones, gratiæ, immunitates, ac privilegia Inquisitoribus hæreticæ pravitatis Ordinis Prædicatorum Congregationis Lombardiæ protempore existentibus, & personis utriusque sexus per dictos Inquisitores, seu eorum Vicarios crucesignatis juxta facultatem per Romanos Pontifices, & Sedem Apostolicam eis desuper concessam, præsertim per Sanctitatem suam nuper Bononię die Quintadecima Januarii præsentis Anni concessa, nunquam comprehendantur, sive intelligantur revocata, sive suspensa per quascunque clausulas suspensivas, sive revocatorias, etiam si tales clausulæ essent amplissimæ, fortiores, & insolitæ, & sub quibusvis verborum formis concessis, vel in posterum concedendis ab eodem Sanctissimo Domino nostro, vel Successoribus ejus Romanis Pontificibus, & Sede prædicta concedendis, nisi de præfatis Inquisitoribus, ac personis crucesignatis fiat specialis, & expressa mentio, non autem per clausulas Generales id importantes mentio facta fuerit.

Et hoc idemmet, ac eodem vivę vocis Oraculo super hujusmodi nobis specialiter facto intelligi voluit de Indulgentiis, gratiis, concessionibus, tam vivæ vocis Oraculo, quam quocunque alio modo a Romanis Pontificibus concessis, & concedendis, his qui sunt, vel erunt de Societate Rosarii Beatæ Virginis, quas Sanctitas Sua etiam de novo confirmavit, approbavit, & innovavit, vetans ne sint revocatæ, nec suspensæ, nisi facta de eisdem spe-

speciali mentione, cum talis Societas non sit fundata in quæstu, nec in pecuniis, sed in sola communicatione bonorum spiritualium. In quorum fidem præsentes manu nostra propria subscriptas per infrascriptum Secretarium nostrum fieri, sigilloque nostri magni appensione communiri jussimus. Datum Romæ in Palatio Apostolico in Camera nostræ solitæ residentiæ die XXVII Aprilis MDXXX, Pontificatus Præfati Sanctissimi Domini nostri Anno VII.

Ita est Laurentius Card. Sanctorum Quatuor qui manu propria subscripsit.

Ambrosius Cicero.

Ex authentico exemplari asservato in Archivo Cœnobii *Mutinensis*.

8. *Privilegio.*) Legitur in *Bullario Carmelitano Constitutione XXV Sixti IV Tomo I pag.352.*

Anno 1530 Die 16 Januarii.

De Decimis (1) non solvendis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

LVI.

Universis, & singulis Commissariis, Collectoribus, & Subcollectoribus Decimarum per Nos impositarum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Alias emanarunt literę a Nobis, tenoris videlicet subsequentis. Dilectis filiis Vicario Generali, & Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum Congregationis Lombardię regularis observantię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum, sicut accepimus, vos juxta privilegia, & indulta &c. (3) Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die IV Novembris MDXXVI, Pontificatus nostri Anno Tertio. Cum autem Vicarius, & Fratres prędicti Nobis conquesti fuerint, quod licet vobis inhibuerimus, ne Fratres domorum dictę Congregationis, quovis pretextu ad aliquam solutionem, seu contributionem Decimarum hujusmodi, contra tenorem pręinsertarum literarum coarctare, vel desuper molestare, aut inquietare, vel perturbare presumeretis, ac decreverimus irritum, & inane quicquid secus attentari contigerit, tamen quotidie eos, ac Moniales Monasteriorum eorum curę commissorum, ex eleemosynis, & laboribus suis viventes, molestare pręsumitis, in grave eorundem Vicarii, Fratrum, & Monialium pręjudicium, & gravamen, pro parte ipsorum Vicarii, Fratrum, ac Monialium hujusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, ut de opportuno remedio in pręmissis subvenire, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, pręinsertas literas, Vicario, & Fratribus concessas, innovantes, & approbantes, illasque inviolabiliter observari volentes, & ad Moniales sub cura eorundem Fratrum degentes quoad hoc, ut detractis ex fructibus septem ducatis pro qualibet Moniali, Decimam fructuum solvere teneantur, extendentes, & ampliantes vobis, ac pręsentibus, & pro tempore existentibus Commissariis, Collectoribus, & Subcollectoribus, sub excommunicationis latę sententię, ac quingentorum ducatorum auri de Camera, partim eisdem Vicario, & Fratribus, partim vero Camerę Apostolicę applicandis, pęnis mandamus, quatenus eosdem Fratres domorum, ac Moniales Monasteriorum, eorundem Fratrum curę commissorum, contra pręinsertarum literarum tenorem, nullatenus molestare pręsumatis, Non obstantibus omnibus, quę in pręmissis literis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Decernentes pręsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem prorsus fidem in judicio, & extra illud, adhiberi debere, quę adhiberetur eisdem pręsentibus, si forent originaliter exhibitę, vel ostensę. Datum Bononię sub Annulo Piscatoris Die XVI Januarii MDXXX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Decimis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*
2. *Archivo.*) In quo varia Exemplaria, unum in *Bullario Bononiensi pag. 88*, aliud ex *Cremonensi*, tertium ex *Veronensi*, quartum ex *Veneto* exemplaribus.
3. *Indulta &c.*) Ut in Constitutione *XXXVII*.

Anno 1530 Die 8 Februarii.

Ut expleto biennii interstitio (1) possit eadem Priorissa eidem Monasterio praeesse:

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CLEMENS PP. VII.

LVII.

Exposuit Nobis venerabilis Frater noster Laurentius (3) Episcopus Prenestin. Cardinalis SS. Quatuor Coronatorum nuncupatus Ordinis Prędicatorum Protector, quod licet juxta statutum, & preceptum felicis recordationis Julii Papę Secundi, Prędecessoris nostri, fuerit hactenus servatum, ut Priorissę Monasteriorum Monialium sub cura Fratrum vestrę Congregationis Lombardię degentium, per quadriennium, non possint in eisdem Monasteriis reeligi, & eisdem Monasteriis preesse, nihilominus tibi Vicario dictę Congregationis grave fore videtur, ut tanto tempore, una, atque eadem Monialis, non possit in hujusmodi Monasterii Priorissam reassumi. Quare idem Laurentius Episcopus, & Protector, Nobis humiliter supplicavit, ut in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, ut in Monasteriis dictarum Monialium, illarum Priorissę, postquam per biennium vacaverint

ab alicusus ipsius Monasterli Prioratu, possint In eodem Monasterio Priorisse esse. Non obstantibus literis Julii Prędecessoris hujusmodi, cum omnibus in eis contentis, & clausulis, quibus, illarum tenores pro sufficienter expressis, & insertis, habentes, illis alias in suo robore permansuris, quoad hoc specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Bononię sub Annulo Piscatoris Die VIII Februarii MDXXX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Evangelista.

1. *Interstitio.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*

2. *Archivo.*) In quo exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 89, & *Lib. E. fol.* 20. Aliud habetur in Archivo Ordinis inter Bullas *Clementis VII* ex exemplari *Cremonensi*.

3. *Laurentius.*) De quo sæpius dictum fuit.

Anno 1530 Die 23 Martii.

LVIII.

Indulgentias (1) Sanctissimi Rosarii Confraternitati Conventus de Victoria concessas firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

INeffabilia gloriosę Virginis, Dei Genitricis Marię meritorum insignia devotę considerationis indagine perscrutantes, & intra mentis nostrę arcana, quod ipsa castissimo ejus utero, prout nostri status exigebat necessitas, humanę salutis protulit auctorem, & apud eum, quem maternis lactavit uberibus, sedulas pro nostrę fragilitatis expiatione preces effundit, dignum, quin potius debitum reputamus, ut fraternitates ad celebrandas ejus laudes institutas gratiosis prosequamur concessionum impendiis, & spiritualibus muneribus foveamus.

Diplomatis causa.

Dudum siquidem postquam felicis recordationis Adrianus (3) Papa Sextus, Prędecessor noster, omnibus, & singulis utriusque sexus Confratribus Confraternitatis sub invocatione Beatę Marię Virginis in Capella del Rosario ejusdem Beatę Marię, sita in Ecclesia domus Sancti Dominici, Oppidi de Victoria, Ordinis Fratrum Prędicatorum regularis observantię Calagurritanensis Dięcesis, canonice institutę tunc, & pro tempore existentibus, qui in quacunque parte dictę Ecclesię, ex qua Altare situm in dicta Capella conspici possit, singulis diebus unum quinquagenarium Rosarium, seu Psalterium nuncupatum recitarent, pro qualibet die, qua id fecerint, quinquaginta annos de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxaverat, volens, quod ille ex dictis Confratribus, qui cereum benedictum dictę Confraternitatis in honorem ejusdem Virginis in manibus tenens ab hac luce migrasset, & ante horam obitus ejus dictum Rosarium, seu Psalterium semel tantum recitasset, remissionem, & indulgentiam omnium peccatorum suorum in mortis articulo consequeretur, Nobis exposito, quod Confratres dictę Confraternitatis extra oppidum habitantes non valebant toties, quoties volebant ad Ecclesiam prędictam causa recitandi Psalterium, & consequendi Indulgentiam hujusmodi personaliter accedere, Nos, quod Confratres Confraternitatis hujusmodi, tunc, & pro tempore existentes, qui dictum Psalterium in aliqua Ecclesia, vel Oratorio cujusvis loci, in quo eos pro tempore residere contigerit, devote recitarent, quoties id fecerint, indulgentias prędictas consequerentur perinde, ac si in dicta Ecclesia S. Dominici predictum Psalterium recitassent, concessimus per nostras literas (4), prout in illis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris moderni, & Fratrum dictę domus, petitio continebat, in statutis, & consuetudinibus dictę Confraternitatis, inter alias caveatur expresse, quod volentes ad Ipsam Cunfraternitatem admitti, & in ea inscribi, certam pecuniarum quantitatem hujusmodi persolvant, & exinde annis singulis, etiam ad certę pecuniarum quantitatis solutionem teneantur, & quamplurimi Christi fideles propter excessum pecuniarum in admissione solvendarum hujusmodi ab eadem Confraternitate, & illi benefaciendo retrahantur, &, si Priori dictę domus pro tempore existenti, liceret dictam pecuniarum quantitatem moderari, & ad mediocritatem reducere, ex hoc profecto dictę domus commodo, & utilitati, & Christi fidelium animarum saluti, non parum consuleretur, ac pro parte dictorum Prioris moderni, & Fratrum Nobis fuerit humiliter supplicatum, ut relaxationem, voluntatem, & concessionem prędictas approbare, & innovare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Confirmatio.

Nos, qui salutem cupimus animarum, quemlibet ex Priore moderno, & Fratribus prędictis, a quibusvis excommunicationibus, suspensionibus, & interdictis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa, latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, relaxationem, voluntatem, & concessionem prędictas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in nostris prędictis, & quibusvis aliis Adriani Prędecessoris hujusmodi, literis quomodolibet contenta, confirmamus, & approbamus, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere, & quod de dictorum Confratrum consensu Prior domus dictę pro tempore existens pecuniarum pro admissione, & inscriptione prędictis, solvendarum, quantitatem hujusmodi ejus arbitrio moderari, & ad mediocritatem reducere, & quilibet ex dictis Confratribus, qui ad loca ecclesiastico supposita interdicto ordinaria auctoritate supposita declinaverit, in illis, clausis januis, non pulsatis campanis, & submissa voce, excommunicatis, & interdictis exclusis, dummodo ipse causam hujusmodi interdicto non dederit, nec per illum stet, quo minus interdictum hujusmodi observetur, & illi pareatur, Missas, & alia divina officia in sua, & familiarum suarum, ac domesticorum suorum pręsentia, per se ipsum, si Presbyter fuerit, aut proprium, vel alium Sacerdotem, celebrare facere, libere, & licite valeat. Quodque si, hujusmodi interdicto durante, in loco, ubi illud appositum fuerit, eum contingat ab humanis discedere, illius corpus cum modesta funerali pompa ecclesiasticę sepulturę tradi possit,

possit, concedimus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & quibusvis suspensionibus, revocationibus, prohibitionibus, mandatis, privilegiis, atque indultis, & literis Apostolicis per quoscunque Romanos Pontifices Prędecessores nostros, & Nos, ac Sedem Apostolicam, etiam consistorialiter, & per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, & cum quibusvis irritativis, annullativis, cassativis, revocativis, pręservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, etiam in favorem Jubilęi (5), & alias quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, sub quibus indulgentias Confraternitati concessas hujusmodi nullatenus comprehendi, sed ab illis exemptas, & exceptas fore, & esse decernimus, eisque, nisi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum omnium tenores pręsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, formas ad id servandas pro individuo servatis, habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, confirmationis, approbationis, concessionis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Vigesimo Nono (6), Decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Septimo. Nota.

1. *Indulgentias.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*

2. *Archivo.*) In quo triplex Exemplar authenticum ex autographo asservato in Archivo Conventus *de Victoria*. Legitur etiam *Lib. B. pag. 136*, ex autographo *Hispalensi*, & in *Bullario Confraternitatum Ord. Prad. pag. 71.*

3. *Adrianus.*) Constitutione VII.

4. *Literas.*) *Constitutionem VI.*

5. *Jubilai.*) Nota quod hic concessas Indulgentias Sanctissimi Rosarii Confratres assequi possunt etiam anno Jubilæi.

6. *Vigesimo Nono.*) Stylo Bullarum, æræ communis MDXXX.

Anno 1530 Die 27 Maii.

LIX.

Luchentense (1) Cœnobium ecclesiastico beneficio donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicę servitutis officio &c. Cum itaque, Parochialis Ecclesia Oppidi de Luchent., Valentin. Diœcesis, quę de jure patronatus laicorum nobilium, videlicet Domini in temporalibus dicti Oppidi pro tempore existentis, existit, per liberam resignationem dilecti filii Bartholomęi Rippol, nuper ipsius Ecclesię Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat per dilectum filium Franciscum Belenguer Clericum Cęsaraugustanum, Procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, vacaverit, & vacet ad pręsens, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus sacratissimi Corporis Christi, Oppidi prędicti, Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, Capellę trium parvorum locorum a dicto Oppido, per duo millaria, vel circa, distantium, eidem Ecclesię, sint annexę, & locorum hujusmodi parochianorum, quorum aliqui noviter conversi ad fidem existunt, copiosus numerus existit, & in eadem Ecclesia, unus tantum Rector residet, cui difficile esset, pręsertim si literarum sacrarum peritus non esset, noviter conversos prędictos pręcepta Orthodoxę fidei instruere, & tot parochianorum animarum curam exercere, ac alia Ecclesię, & annexis hujusmodi incumbentia onera supportare, ut decet, unde aut omnis, vel major pars parochianorum hujusmodi, ad prędictam domum, tam pro divinis officiis, quę inibi ad Dei laudem, & honorem quotidie decantantur, quam Verbi Dei prędicationibus, & aliis spiritualibus monitionibus audiendis, & confessionibus faciendis, & quandoque ecclesiasticis suscipiendis Sacramentis, confluit, adeo, quod, si eidem Prior, & Fratres prędicti deessent, parochianorum hujusmodi animę, & conscientię detrimenta, sustinerent, & propterea, si dicta Parochialis Ecclesia eidem domui perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, omnium parochianorum animarum saluti, &, qui egestatem patiuntur, ac ex Christi fidelium eleemosynis vivunt, Prioris, & Fratrum prędictorum, subventioni, opportune consuleretur, ipsique Prior, & Fratres, commodius animarum curam hujusmodi exercerent, ex quo etiam divinus cultus, & parochianorum hujusmodi salus, ministrorumque ecclesiasticorum numerus, notabile augmentum susciperent. Quare, tam pro Prioris, & Fratrum prędictorum, quam dilecti filii nobilis viri, Petri Maca de Licana, moderni Oppidi Domini in temporalibus, & Parochialis Ecclesię prędictorum patroni, asserentium, fructus, redditus, & proventus Parochialis Ecclesię, & annexorum hujusmodi, triginta ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem valorem annuum, deductis oneribus, non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi facere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui dudum, inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica, aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis, quorum interesset, quemlibet ex Priore, & Fratribus, ac Petro prędictorum, a quibusvis excommunicationis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, Parochialem Ecclesiam prędictam, sive pręmisso, sive

Diplomatis causa.

Mandatum.

five alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem dicti Bartholomei, vel cujusvis alterius, resignationem, de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut Constitutionem felicis recordationis Johannis PP. XXII, Prędecessoris nostri &c. cum annexis hujusmodi, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis, de expresso consensu dicti Domini, seu patroni, eidem domui perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus ita quod liceat eisdem Priori, & Fratribus, per se, vel alium, seu alios, Parochialis Ecclesię, ac annexorum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, corporalem possessionem propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, ipsorumque Parochialis Ecclesię, & annexorum, fructuum, redditum, & proventuum in eorundem Parochialis Ecclesię, ac domus, usus, & utilitatem convertere, & per Vicarium idoneum, ad eorundem Prioris, & Fratrum, nutum ponendum, & amovendum, eidem Parochiali Ecclesię in divinis deservįri, ac illius parochianorum animarum curam exerceri facere, Dięcesani loci, & cujusvis licentia super hoc, minime requisita. Non obstantibus voluntate nostra priori prędicta, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, aut si aliqui, super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrarint &c. quas quidem literas &c. ad ipsum Parochialem Ecclesiam, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c. Proviso quod ipsa Parochialis Ecclesia, debitis propterea non fraudetur obsequiis. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo, Sexto Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Lucbentes.*) Juris est *Aragonia* Provinciæ.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro* LXXI *fol.* 265.

Anno 1530 Die 8 Julii.

LX.

Provincialis Provinciæ Regni Neapolitan. curam gerat Monasterii Nucerini (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium. UT Religiosę, presertim feminei sexus, personę sublatis obstaculis universis Christo Sponso, cui se voluntarie dedicarunt, quietius valeant reddere sua vota, opem, & operam, quantum cum Deo possumus, impendimus efficaces. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum, Priorissę, & Sororum Domus Sanctę Annę Nucerin. Ordinis Sancti Augustini sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum Domus prędicta, quę antea Priori Provinciali Provincię Regni Neapolitan. secundum morem dicti Ordinis Prędicatorum subjecta erat, & deinde sub cura, & subjectione Episcopi Nucerin. pro tempore existentis posita extitit, illiusque Sororum curam ipse Episcopus, vel ejus Vicarius in spiritualibus Generalis minus diligenter exerceat, ipsęque Priorissa, & Sorores, ut sub jugo regularis observantię divinis beneplacitis acceptius, & liberius vacare valeant, cupiunt Prioris Provincialis Provincię hujusmodi obedientię subjacere. Quare pro parte dictarum Priorissę, & Sororum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur quamlibet ex Priorissa, & Sororibus prędictis a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodata existit, ad effectum prędentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutam fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore prędentium, Domum prędictam, ac illius Priorissam, & Sorores nunc, & pro tempore existentes, necnon Fratres dicti Ordinis Prędicatorum eis pro tempore deservientes a cura, visitatione, & superioritate Episcopi Nucerini, & ejus Vicarii, ac aliorum officialium quorumcunque pro tempore existentium, itaut de cetero Episcopus, Vicarius, & Officiales prędicti nullam in Domum, illiusque Priorissam, & Moniales, ac Fratres deservientes prędictos, jurisdictionem, visitationem, aut superioritatem quoquo modo exercere possint, penitus, & omnino eximimus, ac totaliter liberamus, & exuimus, omnes, & singulos processus, ac excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliasque sententias, censuras, & pęnas, quas in Domum, Priorissam, Sorores, ac Fratres deservientes prędictos per Episcopum, aut Vicarium, & Officiales prędictos haberi, & promulgari, necnon quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, nullius roboris, vel momenti existere decernimus. Necnon Domum, Priorissam, Sorores, ac deservientes Fratres prędictos, eidem Priori Provinciali, illiusque curę, visitationi, & protectioni perpetuo subjicimus, ac eidem Priori Provinciali, ut ad requisitionem majoris partis Sororum dictę Domus, Domum, ac Priorissam, & Sorores, ac deservientes Fratres prędictos visitare, &, prout expediens fuerit, corrigere, & punire, ac aliquos Fratres dicti Ordinis Prędicatorum, qui in Ecclesia dictę Domus Missas, & alia Divina Officia celebrent, & unum ex eis in Priorem dictę Domus inibi deputare, &, si honori, ac utilitati dictę Domus expedierit, ipsos deputatos inde amovere, ac eorum loco alios idoneos Fratres ejusdem Ordinis Prędicatorum inibi deputare, & canonice electam in Priorissam dictę Domus confirmare, procuret, mandamus, & quod Prior pro tempore dictę Domus Sorores, ac deservientes Fratres prędictos a quibusvis excommunicationis, aliisque sententiis, censuris, & pęnis ecclesiasticis, ac eorum peccatis a quibus dictus Prior Provincialis absolvere posset, absolvere, ipseque, ac Priorissa pro tempore dictę Domus, Sorores, ac deservientes Fratres prędictos corrigere, & castigare, prout Priores, & Priorissę canonice electi, & confirmati aliarum Domorum in eisdem Domibus solent, libere, & licite, valeant, ac Fratres in dicta Domo Sanctę Annę pro tempore deputati non censeantur stare extra dictum Ordinem, concedimus. Non obstantibus premissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Domus Sanctę Annę, & Ordinis prędictorum etiam juramento, confirmatione

Diplomatis causa.

Mandatum.

Nota.

Apos-

Apostolicis, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, per quoscunque Romanos Pontifices Prędecessores nostros, & nos, ac Sedem Apostolicam, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, & cum quibusvis irritativis, annullativis, cassativis, revocativis, pręservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet, etiam pluries, concessis, confirmatis, & innovatis, etiam disponentibus, quod ex tunc deinceps aliqua in Sororem dictę Domus non reciperetur, ut Sororibus in dicta Domo Sanctę Annę tunc existentibus extinctis, dicta Domus, illiusque bona mensę Episcopalis Nucerin. essent, quibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quevis alia expressio habenda, aut exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari posset, illorum omnium tenores pręsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modum, & formam, ad id servandos pro individuo servatis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, exemptionis, liberationis, decreti, subjectionis, mandati, concessionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo, Octavo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Nucerini.*) Vide *Notas* ad Constitutionem *XVII B. Benedicti XI.* Legitur *Tomo II pag.* 90.

2. *Archivo.*) In quo exemplar authenticum ex autographo *Nucerino*.

Ut executioni mandetur præcedens constitutio.

Anno 1530 Die 8 Julii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXI.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Triventino (2), & dilectis filiis Cimiliarcę (3) Ecclesię Neapolitanę, ac Vicario etiam Fratris nostri Archiepiscopi Neapolitani in Spiritualibus generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie a nobis emanarunt literę tenoris subsequentis. Clemens Episcopus Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Ut Religiosę, pręsertim feminei sexus, personę &c. (4) Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo, Octavo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo. Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos, vel alium, seu alios auctoritate nostra faciatis preinsertas literas, & in eis contenta quęcunque plenum effectum sortiri illisque omnes, & singulos, quos quomodolibet concernunt, pacifice frui, & gaudere, nec permittatis quemquam contra illarum tenorem quomodolibet molestari, impediri, aut inquietari, contradictores per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus omnibus supradictis, seu si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de induko hujusmodi mentionem. Datum apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo, Octavo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Nucerino*.

2. *Triventino.*) *Trivento.* in Regno *Neapolitano*, in *Aprutii* limite.

3. *Cimiliarca.*) Ex Græco Κιμηλιαρχης. Sic eum vocant qui thesauris, & rebus sacris præficitur. In *Sacro Dictionario Dominici Macri* notatur, quod *Cimeliarcha ... Neapolitana Ecclesia in celebrationibus divinorum officiorum, & in processionibus fert baculum*. Ex Senatus consulto *Sacræ Congregationis Rituum XIX Januar. MDCXIX*.

4. *Persona &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.

Prior Hispalensis Conventus ejusdem Cœnobii sacras Ædes pollutas reconciliare potest (1).

Anno 1530 Die 16 Julii.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXII.

Franciscus (3) Quinnones miseratione Divina Tituli S. Crucis in Jerusalem Sacrosanctę Romanę Ecclesię Presbyter Cardinalis.

Vobis Religiosis viris dominis Priori, seu Presidenti Monasterii S. Pauli Hispalen. Ordinis Predicatorum S. Dominici pręsentibus, & futuris, fidem facimus, & attestamur, qualiter Sanctissimus in Christo Pater, ac D. N. D. Clemens divina providentia PP. VII vivę vocis oraculo Nobis facto, ad humilem supplicationem reverendi in Christo Patris, & D. Balthasaris del Rio Episcopi Scalen., ac Alberti de las Casas (4), & Michaelis de Arcos (5), Fratrum ejusdem Ordinis, ac Sacrę Theologię professorum, ante Sanctitatis suę pedes personaliter constitutorum, vobis, & ad perpetuam rei memoriam, pro tem-

tempore futuris dicti Monasterii Prioribus, seu Præsidentibus, aut vestras vices, aut loca tenentibus, quoties Ecclesiam, Conventum, & Monasterium vestrum S. Pauli hujusmodi, aliqua sanguinis effusione, seu alia quavis re, seu modo pollui contigerit, toties cum aqua, per aliquem catholicum Antistitem a Sede Apostolica gratiam, & communionem habentem, semel benedicta (6) & quę Gregoriana nuncupatur, Domum, Ecclesiam, quę consecrata est, & Monasterium ipsum reconciliare possitis, licentiam concessit, & facultatem perinde, ac si minime polluta fuisset, eo scilicet modo, quo Ecclesię non consecratę, sed tantum benedictę reconciliantur. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. In quorum fidem, & testimonium, pręsentes manu nostra propria subscripsimus, & nostri sigilli impressione communiri fecimus. Datum Romę in Palatio Apostolico die XVI Julii Anno a Verbo Incarnato MDXXX Pontificatus pręfati Sanctissimi D. N. PP. Anno Septimo.

F. Card. S. Crucis.

De Mandato ejusdem Reverendissimi Domini mei
D. Conchano Sec.

1. *Potest.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 174 ex autographo *Hispalensi.*
3. *Franciscus.*) De quo *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Clemente VII pag.* 496.
4. *Alberti de las Casas.*) Vir natalibus, pietate, ac doctrina clarus, qui Generalis Magister postea renunciatus fuit.
5. *Michaelis de Arcos.*) Cujus meminit *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag.* 824 *col. II.*
6. *Benedicta.*) Videas *Decretal. Gregor. IX Lib. III Tit. XL Cap. IV.*

Anno 1530
Die 16 Julii.

De officio (1) SS. Corporis Christi celebrando feria V in Provincia Bætica, & de transferendis quibusdam festis.

LXIII.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Franciscus (3) Quinnones miseratione divina tituli S. Crucis in Jerusalem Sacrosanctę Romanę Ecclesię Presbyter Cardinalis.

UNiversis, Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, & pręsertim Prioribus, & Conventibus tam Fratrum, quam Monialium Ordinis Prędicatorum S. Dominici, singulisque piis locis pręfati Ordinis Provincię Bęticę, tantum, fidem facimus, & attestamur, qualiter Sanctissimus D. N. D. Clemens divina providentia PP. VII, vivę vocis oraculo Nobis facto, omnibus, & singulis Fratribus, & Monialibus Monasteriorum, & piorum locorum quocunque nomine nuncupatorum, dicti Ordinis, pręfatę Provincię Bęticę, perpetuis futuris temporibus, singulis quintis feriis singularum hebdomadarum totius anni, preterquam in Quadragesima, vel si festum duplex, vel semiduplex, in illis occurrerit, officium Sacratissimi Corporis D. N. J. C., tam publice, quam occulte, tam in eorum choris, quam extra, perpetuo, dicendi, cantandi, aut recitandi, eo scilicet modo, quo in Sabbatis secundum dicti Ordinis vestri morem, de B. Virgine agitur, auctoritate Apostolica concessit, & benigne impartitus est. Concessit etiam, quod quandocunque festum simplex, vel trium lectionum in suo proprio die aliquo obstante impedimento, non celebrabitur, possit etiam, ultra, vel post octo dies, ad alium diem transferri, constitutis, & id humiliter petentibus, ad sanctitatis suę pedes prostratis Reverendo in Christo Patre, ac D. Balthasare del Rio, Episcopo Scalensi, ac Alberto de las Casas, & Michaele de Arcos Fratribus ejusdem Ordinis, & Provincię, ac Sacrę Theologię professoribus, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, & Monasteriorum, ac piorum locorum hujusmodi statutis, & consuetudinibus, ac usibus, & stylis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. In quorum fidem, & testimonium, pręsentes manu nostra propria subscripsimus, & nostri sigilli impressione communiri fecimus. Datum Romę in Palatio Apostolico die XVI Julii Anno a Verbo Incarnato MDXXX, Pontificatus pręfati Sanctissimi D. N. PP. Anno VII. Ita attestamur, & fidem facimus. Franciscus Card. S. Crucis. De mandato ejusdem Reverendissimi D. mei D. Conchano Secretarius.

1. *Officio.*) Nunc eodem modo ab omnibus Fratribus Ordinis recitatur.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum, ex autographo *Cordubensi.*
3. *Franciscus.*) De quo in præcedenti Diplomate, ubi de aliis Fratribus, cujus hic mentio.

Cœnobium (1) S. Mariæ supra Minervam de Urbe juris sit Congregationis Lombardiæ.

Anno 1530 Die 10 Augusti.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIV.

Dilecto filio Vicario Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Diplomatis causa.

Mandatum.

AD hoc circa regularis observantię professores eo diligentius paterna solicitudine vires impendimus, quo ferventius illorum Religio fructum in eis afferat salutarem, & laudabilibus in Domino possint jugiter proficere incrementis. Cupientes igitur, ut Prior, & Fratres domus S. Marię supra Minervam Almę Urbis nostrę, mundanis spretis oblectationibus, juxta salutaria ejusdem Ordinis instituta sub illius regulari observantia vivant, & sub caritatis, & observantię ipsius unione, virtutum Domino jugiter famulentur, ad Divini Nominis laudem, & singulare, & pręcipuum salutis plurimorum exemplum, capropter motu proprio, & ex certa nostra sciencia, ac potestatis plenitudine, domum ipsam, cum omnibus illius ędificiis, bonis, & juribus, & pertinentiis suis, Congregationi vestrę Lombardię, jure tamen Magistri Generalis dicti Ordinis pro tempore existentis, quod in domibus Fratrum Prędicatorum secundum tenorem constitutionum hujusmodi Ordinis habet, & in dicta domo, habere consuevit, in omnibus semper salvo, unimus, annectimus, & incorporamus, ita, quod dicta domus de cetero perpetuis, futuris temporibus per Fratres Congregationis vestrę, sicuti alię illius domus reguntur, regatur, & gubernetur, ac omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, gratiis, & exemptionibus, quibus dictę vestrę Congregationis domus utuntur, potiuntur, & gaudent. ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possit, & debeat, tibi, fili Vicarie, in virtute S. obedientię, & excommunicationis latę sententię pęna, omni penitus mora, exceptione, & excusatione remotis, & si forsan Vicario, seu Congregationi hujusmodi, ab Apostolica Sede concessum foret, quod in similibus liceret eis, absque metu alicujus censurę non parere, seu Sedem ipsam Apostolicam, semel, seu pluries consulere, & expectare diversas jussiones cum intervallo temporis, pręcipimus, quatenus dictam domum recipias, illamque ex Fratribus tibi subjectis reformes cum effectu, itaut infra medietatem Mensis Octobris, vel circa, proxime futuri in supradicta domo sint Prior, & Fratres in convenienti numero, ac merito sufficientes, ad divinum ibidem cultum celebrandum, cum totius Romani populi spirituali consolatione, & si Fratres in dicta domo reformanda, ad presens Conventuales, voluerint sub regulari observantia, una cum Fratribus dictę Congregationis vitam ducere, poteris illos ibidem, vel alibi assignando retinere. Et ut hujusmodi reformatio celerius fieri valeat, pro hac vice duntaxat, & absque electione per modum provisionis, modernum dictę domus Priorem, de consilio tamen, & assensu moderni Generalis Ordinis absolvere, & alium inibi Priorem ponere, & instituere possis, & valeas, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium concedimus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus domorum, Congregationis, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis, illis forsan concessis, quibus, illorum omnium tenores pręsentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die X Augusti MDXXX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Cœnobium.*) Nunc juris est *Romanæ* Provinciæ.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 89.

De reformando Papiensi Cœnobio S. Thomæ, cui unit S. Apollinaris Conventum etiam Papien. (1).

Anno 1530 Die 20 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXV.

Dilecto filio Vicario Generali Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

CUm, sicut dilectus filius nobilis Franciscus (3) Sfortia, Dux Mediolani nuper Nobis exponi fecit, domus S. Apollinaris extra muros Papien., Ordinis Prędicatorum, Congregationis Lombardię, cum illius Ecclesia ob bella, quę in Ducatu Mediolanensi jam pluribus annis viguerunt, adeo est diruta, quod Fratres inibi amplius habitare non valent, nullaque spes sit, ut domus, & illius Ecclesia hujusmodi ob Civitatis Papiensis intolerabilia infortunia, ac ipsorum Fratrum paupertatem reędificari possint. Sitque in dicta Civitate domus S. Thomę dicti Ordinis Fratrum Conventualium, quę etsi materiali restauratione quoad parietes indigeat, multo tamen magis spirituali provisione, & reformatione quoad vitam,

ac Fratrum conversationem indigere dignoscitur. Et propterea præfatus Dux zelo honoris Dei, quem cunctis rebus in suis Civitatibus præferri exoptat, cupere: prædictam domum S. Thomę per Fratres dictę Congregationis vitę regularis reformari, & Fratribus ipsis S. Thomę reformationem acceptantibus, ibi, vel in aliis domibus dictę Congregationis, prout convenit, providere. Quare Nobis humiliter supplicari fecit, ut ejus pio desiderio annuere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui vitam regularem, & divinum cultum nostris potissime temporibus ubi-

Mandatum. que vigere, & adaugeri intensis desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex certa nostra scientia, & potestatis nostrę plenitudine, præfatam domum S. Thomę ab auctoritate Provincialis Provincię Lombardię juxta morem dicti Ordinis in omnibus bonis, juribus, & pertinentiis suis eximimus, & Congregationi Lombardię, & ejus Vicario pro tempore existenti, jure tamen Magistri dicti Ordinis, quod in domibus Fratrum Prędicatorum vigore constitutionum hujusmodi habet, & in dicta domo habere consuevit, in omnibus semper salvo, auctoritate Apostolica unimus, annectimus, & incorporamus, ita, quod dicta domus de cetero perpetuis futuris temporibus per Fratres Congregationis Lombardię, sicut alię illius domus, regatur, ac gubernetur; ac omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, gratiis, ac exemptionibus, quibus dictę vestrę Congregationis domus utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum; uti, & gaudere possit, tibique, ac pro tempore existenti Vicario dictę Congregationis in virtute sanctę obedientię, ac sub pęna excommunicationis latę sententię, omni penitus mora, & exceptione, atque excusatione semotis, etiamsi forsan Vicario Congregationis hujusmodi pro tempore existenti esset ab Apostolica Sede concessum, quod in similibus mandatis Apostolicis liceret ei absque metu alicujus censurę non parere, seu Sedem ipsam Apostolicam semel, seu pluries super iis consulere, & expectare diversas jussiones cum intervallo temporis, per præsentes præcipimus, & mandamus, quatenus dictam domum S. Thomę recipias, illamque ex Fratribus tibi subjectis reformes cum effectu, ita ut infra mensem ab harum præsentatione sint Prior, & Fratres in debito numero, ac merito, ad divinum ibidem cultum cum totius illius populi spirituali consolatione sufficientes, & Fratres dictę domus Sancti Thomę filii professi, qui hujusmodi reformationem acceptaverint, & sub regulari observantia Congregationis vivere voluerint, benigne retineas, & eis ibi, vel si eis placuerit alibi de domo hujusmodi Congregationis provideas, & ut commodius hujusmodi reformatio fieri valeat, pro hac vice duntaxat, ut absque electione per modum provisionis modernum dictę domus Priorem absolvendo, alium de consensu tamen moderni Generalis instituere possis, ac valeas, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus. Et quia in dicta domo juxta ordinationes Capitu-

Nota. lorum Generalium Ordinis semper viguit studium Generale ad majorem Fratrum profectum spiritualem, & sacrarum literarum exercitium, & ipsius Civitatis decus, tibi mandamus, ut congruo tempore, cum domus ipsa ad pinguiorem fortunam pervenerit, ac Civitas ipsa respirare cęperit, juxta Generalis Capituli, seu Magistri Generalis decretum, inibi de studio Generali ad instar aliarum domorum, in quibus vigore Constitutionum Ordinis Prędicatorum viget studium Generale, cum effectu provideas. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus domorum Congregationis, & Ordinis Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis illis forsan concessis, quibus, illorum omnium tenores præsentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Septembris MDXXX, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Papien.*) Hinc Cœnobium *SS. Thomæ, & Apollinaris* vocatur. Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Papiensi*. Legitur etiam in *Bullario Bononien. pag.* 90.
3. *Franciscus.*) Hujus nominis *II* a gente *Sfortia*.

Anno 1530 Die 24 Octobris.

LXVI.

Galisteense (1) Cœnobium beneficiis ecclesiasticis donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Futuram Rei Memoriam.

EX commisso desuper pastoralis Officii debito &c. (3). Cum itaque, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus B. Marię de Fuentes Sancta (4), prope oppidum de Salister (5), Ordinis Fratrum Prędicatorum, Caurien. (6) Dięcesis, petitio continebat, dicta Domus de novo constructa fuit, fructusque, redditus, & proventus illius Sacristię adeo tenues, & exiles existant, ut ad luminariorum, & paramentorum, ac aliorum divino cultui necessariorum, emptione, & manutentione, non suppetant, sed ad hoc ipsi Prior, & Fratres aliorum pia subventione plurimum indigere, noscantur, nec necessitatibus ipsius Sacristię opportune providere possint, ipsumque Priorem, & Fratres, ac eorum singulos, a quibusvis excommunicationis &c. censentes, eisdem Priori, & Fratribus &c. medietatis omnium, & singulorum prestimonii seu prestimonialis portionis, aut simplicis in S. Johannis de K. . ., etiam perpetui simplicis servitorii, in B. Marię de A. . . . Paleotin., & Oxomen. Dięces. Parochialibus Ecclesiis, quę Johannes Roderici de Sancto Lalla, & Ludovicus Coronel, in ipsa Ecclesia B. Marię perpetui beneficiati Clerici, dilecti filii obtinent, fructuum, qui centum, & duorum ducatorum auri, de camera, valorem annuum, ut dicti Prior, & Fratres, asserunt, non excedunt, sibi per Johannem Roderici, & Ludovicum prefatos, quorum ad hoc per venerabilem Fratrem nostrum Baldassarem Episcopum generalem procuratorem eorum, ad hoc ab eis respective specialiter constitutum, accedat assensus, ac Successorum, hujusmodi prestimonium, seu portionem, aut simplex, ac Servitorium beneficium prędictum pro tempore obtinentes, pro una, videlicet in D. N. J. Christi, & alia mediate pen-

pensionis hujusmodi, in S. Johannis Baptistę Nativitatum festivitatibus, annis singulis, quoad prestimonii, seu portionis, aut simplicis ad sex, quoad servitorii vero beneficiorum fructus &c. annis singulis persolvendam, & per eos in emptionem paramentorum, & aliorum ornamentorum ecclesiasticorum, etiam alios usus dictę Domus convertere, eadem auctoritate Apostolica, tenore presentium, reservavimus, constituimus, & assignavimus, decernentes Johannem Roderici, & Ludovicum, ac Successores prefatos, ad integram solutionem pensionis hujusmodi Priori, & Fratribus predictis, faciendam, juxta reservationis, constitutionis, & assignationis predictorum tenorem, fore efficaciter obligatos, ac volumus, & eadem auctoritate statuimus, quod illi, ex Johanne Roderici, & Ludovico, ac Successoribus prefatis, qui in decem sequentibus, vel saltem infra triginta dies illarum Festivitatum immediate sequentibus, pensionem predictam, per eos, tunc debitam, non persolverit, cum effectu, lapsis diebus eisdem, excommunicationis sententiam incurrant, a qua donec Priori, & Fratribus prefatis &c., nisi in mortis articulo constituti, absolutionis beneficium nequeant obtinere. Si vero per sex menses &c. aut si Johanni Roderici, & Ludovico, aut Successoribus, ab Apostolica sit Sede indultum quod ad prestationem, seu solutionem pensionis alicujus, minime teneantur &c. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo, Nono Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Galisteen.*) Juris est Provinciæ *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXVI fol.* 14.
3. *Debito &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *De Fuentes Sancta.*) Seu *de Fonte Sancto*.
5. *Salister.*) *Galisteen.*
6. *Caurien.*) Vulgo *Coria*, in *Hispania*, ubi ceteræ Civitates de quibus hoc in Diplomate.

Ut præcedens constitutio executioni mandetur.

Anno 1530 Die 24 Octobris.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXVII.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Castelli . . . ., ac Casertan. Episcopis, ac dilecto filio officiali Converren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Beatę Marię de Salister (2) Ordinis Fratrum Predicatorum, Caurien. Diœcesis, pensionem annuam medietatis omnium, & singulorum fructuum, & proventuum prestimonii, seu portionis prestimonialis, aut simplicis in Sancti Johannis de K.... & perpetui, & simplicis servitorii beneficiorum, ecclesiasticorum in ejusdem Beatę Marię de A. . . . Palentin. & Oxomen. Diœcesis ecclesiis, quę Johannes Roderici de Sancto Lalla, & Ludovicus Coronel in ipsa ecclesia B. Marię perpetui beneficiati, Clerici, dilecti filii obtinent, sibi per Johannem Roderici, & Ludovicum prefatos, ac Successores suos prestimonium, seu portionem, aut simplex, etiam servitorium beneficium predictum pro tempore obtinentes, annis singulis usque ad certum tempus tunc expressum sub excommunicationis sententia &c. integre persolvendam ipsorum Johannis Roderici, & Ludovici per certum procuratorem eorum ad id ab eis specialiter constitutum expresso accedente consensu auctoritate Apostolica reservavimus, constituimus, & assignavimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Quo circa &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictę literę vobis presentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios faciatis auctoritate nostra pensionem predictam Priori, & Fratribus, vel eorum procuratori prefatis juxta reservationis, constitutionis, & assignationis predictarum, & decreti nostri in eisdem literis appositi continentiam, & tenorem integre persolvi, & nihilominus quemlibet ex Johanne Roderici, & Ludovici, ac Successoribus prefatis, quem hujusmodi excommunicationis sententiam vobis incurrisse constiterit, quoties super hoc pro parte Prioris & Fratrum predictorum fueritis requisiti, tandiu Dominicis, & aliis festivis diebus in Ecclesiis, dum major inibi populi multitudo ad divina convenerit, excommunicatum nuncietis, & faciatis ab aliis nunciari, donec Priori, & Fratribus, aut procuratori predicto de pensione hujusmodi tunc debita integre satisfactum fuerit, & ab excommunicationis hujusmodi &c. absolutionis beneficium meruerint obtinere: contradictores &c. Seu si Johanni Roderici, & Ludovico, ac Successoribus &c. ab eadem sit Sede indultum quod interdici &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo, Nono Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXVI fol.* 15.
2. *Salister.*) *Galisteen.*

Anno 1531 Die 25 Februarii.

De bonis alienandis (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXVIII. Dilectis filiis Magistro Generali, & Provinciali Romano reformato Ordinis Prędicatorum.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi nobis nuper fecit dilectus filius Thomas (3) de Strozziis Ordinis Prędicatorum professor, quod licet alias felicis recordationis Leo PP. X, Prędecessor noster, per suas in forma brevis literas tam Magistro Generali, quam Vicario Congregationis S. Marci de Florentia Ordinis prędicti pro tempore existentibus facultatem sibi subditis in Italia Conventibus, Fratribus, monasteriis, Sororibus, seu Monialibus, necnon Collegiis, ac personis utriusque sexus de Pęnitentia dicti Ordinis nuncupatis, ut bona immobilia pro evidenti utilitate ipsorum locorum, ac personarum permutare, & vendere possent, licentiam dandi sub data diei vigesimę quintę Julii Pontificatus ejusdem Anno Secundo concesserit (4), quia tamen a nonnullis in dubium revocari posset, an literę prędictę censeantur revocatę, eo quod Nos nuper certis ex causis tunc expressis Congregationem ipsam S. Marci suppresserimus (5), ac penitus extinxerimus, Domosque & loca, necnon utriusque sexus personas quascunque Congregationis suppressę, ac extinctę hujusmodi sub Provincia Romana perpetuo existere, ac per Provincialem dictę Provincię Romanę reformatum perpetuo regi, per nostras sub plumbo literas, sub dat. VI Kal. Novembris Pontificatus nostri Anno Septimo instituimus, & voluimus. Nos ad hujusmodi dubium tollendum, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, ut pro tempore existens tam Magister Generalis, quam Provincialis Provincię Romanę reformatę hujusmodi, sibi subditis in Italia Conventibus, Fratribus, Monasteriis, Sororibus, seu Monialibus, necnon Collegiis, ac personis utriusque sexus de Pęnitentia dicti Ordinis, nuncupatis, dicta facultate uti possint, videlicet, licentiam concedendi bona Conventuum, & locorum hujusmodi ad certum tempus, & in perpetuum locandi, vel in emphyteosim ad lineam masculinam concedendi, sive commutandi, aut vendendi, vel quocunque alio titulo alienandi, bona immobilia, & pretiosa mobilia minus utilia, quę nunc habent, & in posterum justo titulo habituri sunt, tam pro satisfactione debitorum alias pro necessitate, seu utilitate Conventuum, & locorum prędictorum contractorum, aut eadem utilitate suggerente contrahendorum, quam alia evidenti utilitate ipsorum Conventuum, Monasteriorum, vel Collegiorum, proviso tamen quod pretium ipsorum bonorum immobilium, si vendantur, vel alias quovis modo alienentur, centum ducatorum auri de camera secundum communem extimationum valorem annuum non exceedat, & in emptionem, reparationem, aut augmentum aliorum immobilium, aut necessariorum bonorum, seu prefatorum debitorum realem solutionem, cum effectu, convertatur, & ad hoc accedat consensus duarum partium vocalium Conventus, Monasterii, vel Collegii, cujus sunt. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac specialiter felicis recordationis Pauli II Prędecessoris nostri, contra alienantes res ecclesiasticas, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die XXV Februarii MDXXXI Pontificatus nostri Anno Octavo.

Blosius.

1. *Alienandis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar authenticum *Lib. 8. fol. 71.* Legitur apud *Confettium pag. 144. Ususmarem pag. 203.*
3. *Thomas.*) Ex antiqua Gente de *Strozziis* quæ nunc etiam floret in *Italia*.
4. *Concesserit.*) Constitutione *XIX* supra *pag. 307*, ubi data dicitur die *XV Junii*.
5. *Suppresserimus.*) Die *XXVII* Octobris *MDXXX*.

Anno 1531 Die 17 Martii.

Quod Barulensis (1) Ecclesia B. Mariæ Magdalenæ Fratribus Ordinis Prædicatorum concessa fuerit, ratum habet.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIX. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus olim domus S. Dominici prope, & extra muros Oppidi Baruli Ordinis Prędicatorum, Tranen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. EXposcit vestrę devotionis sinceritas &c. (3) Sane pro parte vestra exhibita, petitio continebat, quod superiori anno, domus vestra S. Dominici prope, & extra muros Oppidi Baruli Ordinis Prędicatorum, Tranen. Dięcesis, ac illius Ecclesia, & cetera ędificia omnia, ob bellorum tunc inibi vigentium, tumultus, penitus demolita, & ad terram diruta fuerunt, nec spes sit, quod in futurum in eodem loco, amplius ędificari possit, & cum vos amplius, propter premissa, in eadem domo, habitare non possetis, nec impręsentiarum possitis, dilectus filius Robertus de Grophis, Rector, Abbas nuncupatus, Ecclesię B. Marię Magdalenę dicti Oppidi, Romanę Ecclesię, immediatę subjectę, postquam tres, aut quatuor Capellanos, qui omnes preter unum peste perierunt, ad divinum cultum, in eadem Ecclesia peragendum, deputaverat, Ecclesiam ipsam, ac certas domos, prope illam consistentes cum hortis, & aliis illis adja-

adjacentibus vobis pro constructione unius domus, pro vestris usu, & habitatione perpetuis, ac divinis
in eadem Ecclesia, loco dictorum defunctorum Capellanorum celebrandis, salvo tamen nostro, & Sedis
Apostolicę beneplacito, cum certis conditionibus, tunc expressis, perpetuo concessit, & assignavit.
Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concessioni, & assignationi hujusmodi, pro
illarum subsistentia firmiori, & ut inibi liberius Altissimo famulatum exhibere possitis, robur Apostolicę
confirmationis adiicere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religiosorum, & cul-
tum divinum, ubique vigere, & augeri, sinceris desideramus affectibus, vos, & quemlibet vestrum a Facultas.
quibusvis excommunicationis &c. censentes, ac dictarum conventionum tenores, pręsentibus pro ex-
pressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, sine alicujus pręjudicio, concessionem, & assig-
nationem, cum conventionibus hujusmodi, auctoritate, & tenore pręsentium approbamus, & confirmamus,
supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, ac vobis apud
dictam Ecclesiam, unam domum, pro vestris, & aliorum dicti Ordinis Fratrum usu, & habitatione per-
petuis, construi, & ędificari faciendi, necnon Ecclesiam pręd ictam, pro Ecclesia ipsius construendę do-
mus, recipiendam, & ad instar aliarum domorum dicti Ordinis, reformandi, & ampliandi, ac ipsius de-
molitę domus, libros, & ornamenta ecclesiastica, necnon alia, res, & bona mobilia, & immobilia, re-
licta, seu legata, ad domum construendam hujusmodi, transferendi, & illam perpetuo inhabitandi,
necnon corpora, & ossa defunctorum in dicta Ecclesia demolita, seu in illius cęmeterio sepulta exhumari,
& illa ad construendam Ecclesiam hujusmodi, similiter transferendi, ac inibi inhumari, seu sepeliri, fa-
ciendi, plenam, & liberam auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam, & facultatem conce-
dimus, omniaque, & singula, libros, ornamenta, res, & bona mobilia, & immobilia, ad dictam do-
mum dirutam spectantia, prędictę construendę domui, auctoritate, & tenore prędictis, perpetuo appli-
camus, & appropriamus. Et nihilominus eidem construendę domui, postquam constructa fuerit, ac Prio-
ri, & Fratribus, qui illam pro tempore inhabitabunt, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitati-
bus, exemptionibus, pręrogativis, concessionibus, favoribus, gratiis, & indultis, quibus alię domus
dicti Ordinis, ac eorum Fratres, de jure, vel consuetudine, utuntur, potiuntur, & gaudent, uti,
potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prędictis, indulgemus, jure Paro-
chialis Ecclesię, & cujuslibet alterius, semper salvo, & ne interim bona ipsius dirutę domus, ab aliqui-
bus occupari possint, dilecto filio Priori Provinciali Fratrum dicti Ordinis Provincię S. Thomę secun-
dum morem dicti Ordinis, vestro superiori, ut bona dictę domus dirutę, ac illorum fructus, redditus,
& proventus ad manus suas recipiat, & apprehendat, & pro dicta domo construenda, conservet, & cus-
todiat, ac vobis consignari faciat, committimus, & mandamus, non obstantibus constitutionibus, & or-
dinationibus Apostolicis &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis,
approbationis, confirmationis, suppletionis, concessionis, applicationis, appropriationis, indulti, com-
missionis, & mandati infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis
Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Primo (4), Sexto Decimo Kalendas Aprilis, Pontifi-
catus nostri Anno Octavo.

1. *Barulen.*) *Barletta*, in agro *Bariano*, in Regno *Neapolitano*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LIII fol.* 152.

3. *Sinceritas &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Trigesimo Primo.*) Legendum *Trigesimo*, stylo Bullarum, ęrę communis *MDXXXI*.

Ut pręcedens constitutio executioni mandetur.

Anno 1531 Die 17 Martii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXX.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Insulan. (2), ac
dilectis filiis Abbati Monasterii S. Samuelis, ac Archidiacono Ecclesię S. Marię
Nazareth, Tranen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Clemens &c. Dilectis filiis Priori, & Fratri-
bus olim Domus S. Dominici, prope, & extra muros oppidi Baruli, Ordinis Prędicatorum, Tra-
nen. Dięcesis, Salutem &c. Exposcit vestrę &c. (3). Quo circa &c. Mandamus, quatenus vos, vel duo,
aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas prędictas, & in eis contenta quęcunque, ubi, &
quando opus fuerit, ac quoties pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, desuper fueritis requisiti,
solemniter publicantes, eisque in pręmissis, efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate
nostra, literas, & in eis contenta, hujusmodi firmiter observari, ipsosque Priorem, & Fratres, illis paci-
fice gaudere, non permittentes eos desuper per quoscunque contra earundem literarum tenorem, quo-
modolibet molestari. Contradictores &c. non obstantibus omnibus supradictis. Aut si aliquibus &c. ab
eadem sit Sede indultum, quod interdici &c. non possint per literas Apostolicas non facientes &c. men-
tionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesi-
mo Primo (4), Sexto decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico*.

2. *Insulan.*) In Regno *Neapolitano*, sub Metropoli *S. Severina*.

3. *Vestra &c.*) Ut in præcedenti Diplomate ad finem usque.

4. *Trigesimo primo.*) Vide *Notam IV* ad præcedens Diploma.

Unit

Anno 1531 Die 1 Aprilis.

Unit ecclesiasticum beneficium Cœnobio Vallisoletano (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXI. Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

AD Apostolicę dignitatis apicem divina dispositione vocati &c. (3). Cum itaque pręstimonium, seu pręstimonialis portio, aut simplex Beneficium ecclesiasticum in Parochiali Ecclesia de Fuente L. . . Oxomen. Diœcesis, quod, seu quam dilectus filius Jacobus Brusso Frater Militię S. Jacobi de Spata (4) sub Regula S. Augustini, ex concessione, & dispositione Apostolica, in commendam, nuper obtinebat, commenda hujusmodi, ex eoquod dictus Jacobus illi hodie in manibus nostris sponte, & libere cessit, Nosque cessionem ipsam duximus admittendam, modo vacare noscatur ad pręsens, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii moderni Prioris, & Fratrum Domus S. Pauli Vallisoleti Ordinis Pręedicatorum, Palentin. Diœcesis, petitio continebat, cum fructus, redditus, & proventus Sacristię dictę Domus, non adeo uberes existant, ut ad eorum, & pro tempore existentium dictę domus, Prioris, & Fratrum sustentationem, & luminarium, paramentorum, & aliorum ad divinum cultum in Ecclesiis ipsius Domus necessariorum, fulcimentum, & aliorum onerum, eis pro tempore incumbentium, supportationem, commode suppetant, si pręstimonium, seu pręstimonialis portio, aut simplex beneficium hujusmodi, eidem Sacristię, cui etiam nuper unum, seu unam in de Pedrosa, & aliud, seu aliam in de A. . . . , Zamoren. Diœcesis, locorum Parochialibus ecclesiis pręstimonia, seu pręstimoniales portiones, aut simplicia beneficia, tunc certis modis vacantia, sub certis modis, & forma, Apostolica auctoritate perpetuo univimus, annexuimus, & incorporavimus, similiter perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto eisdem Priori, & Fratribus, pro eorum indigentiis uberior succederet provisio, & ipsi onęra prędicta, facilius perferre possent, pro parte moderni Prioris, & Fratrum prędictorum, asserentium, fructus, redditus, & proventus pręstimonii, seu portionis, aut beneficii hujusmodi, sexaginta ducatorum auri de camera, secundum cummunem extimationem, valorem aunuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręstimonium, seu portionem, aut beneficium hujusmodi, Sacristię perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes, Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio, non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, modernum Priores, & Fratres, ac eorum singulos prędictos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, & fructuum, reddituum, & proventuum dictę Sacristię, ac prędictorum, & aliorum illi annexorum, verum annuum valorem, necnon verum, & ultimum pręstimonii, seu portionis, aut Beneficii hujusmodi vacationis modum, etiamsi ex illo quęvis generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa resultet, pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, pręstimonium, seu portionem, aut Beneficium hujusmodi, quovis modo, & ex cujuscunque persona vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ac pręstimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi, dispositioni Apostolicę reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore datę pręsentium, non sit in eo, vel ea alicui specialiter jus quęsitum, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Sacristię auctoritate prędicta, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus ita, quod liceat Priori, & Fratribus prędictis, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem pręstimonii, seu portionis, aut Beneficii, juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in eorum sustentationem, & paramentorum, & aliorum necessariorum prędictorum fulcimentum convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati &c necnon felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis &c. contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis, de pręstimoniis &c. literas impetrarint &c. quas quidem literas &c., ad pręstimonium &c. hujusmodi volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. Provisoquod, propter unionem, annexionem, incorporationem &c. pręstimonium, seu portio &c. debitis, non fraudetur obsequiis &c. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo primo, Kalendis Aprilis, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Mandatum é

1. *Vallisoletano.*) Juris est Provinciæ *Hispaniæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXIX fol.* 107.
3. *Vocati &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *S. Jacobi de Spata.*) Ordo est Militaris, de quo dictum fuit.

Ut

Ut Sacræ Domus (1) Lauretanæ curam Fratres Congregationis Lombardiæ suscipiant.

Anno 1531 Die 13 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Moderno Vicario Generali, & Capitulo Congregationis Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia Congregationis Lombardię.

LXXII.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ILlecti odore inclytę famę, & virtutum vestrarum, in quibus Deo Altissimo pium, & laudabilem, in pura Religione exhibetis famulatum, decrevimus in animo nostro curam, & regimen nostrę Almę Domus Lauretan. vobis demandare; firmiter in Domino sperantes, quod ex vestra inibi mansione, & exemplari vita, fructus a Nobis optati tum divini honoris, tum eo confluentium populorum devotionis succedent. Quamobrem, cum venerabili Ftatri Johanni Matthęo Episcopo, Pręlato nostro Domestico, ipsius Domus moderno Gubernatori, nostram super hoc voluntatem diffusius scribi fecerimus, ad ejus, vel quem is ad vos mittet, sermonem, Nos referentes, vobis in virtute Sanctę Obedientię, & nisi parueritis, quod non credimus, etiam sub excommunicationis latę sententię pęna, mandamus, ut ipsius Episcopi, vel quem is ad vos mittet verbis plenam fidem, & mandatis obedientiam haud aliter in hoc omninoque effectualiter prębeatis, ac si ex ore nostro proprio audiretis. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIII Aprilis MDXXXI Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Domus*.) In *Piceno*.

2. *Archivo*.) In quo exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 91.

Fratres Papiensis Cœnobii S. Thomæ sint in possessione bonorum dirutæ domus S. Apollinaris etiam Papien. (1).

Anno 1531 Die 22 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CLEMENS PP. VII.

LXXIII.

Dilecti filii (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

DEvotionis, & religionis adminicula vobis provenire, Deo propitio, confidimus, si super illis, quę vestri statum, & profectum conspiciunt, nostros vobis suffragari senseritis gratiam, & favores. Cum itaque, sicut Nobis nuper exponi fecistis, superioribus annis propter bella, quę in agro Papien. viguerunt, domus vestra S. Apollinaris prope, & extra muros Papien., Ordinis Fratrum Prędicatorum regularis vitę Congregationis Lombardię cum illius Ecclesia demolita, & solo ęquata fuerit, nec spes sit, quod in futurum, propter prohibitiones Principum, reędificetur, & domus S. Thomę Papien. dicti Ordinis, in qua studium viget Generale, vobis per nostras in forma Brevis literas concessa fuerit, ipsaque domus S. Thomę etiam propter bella prędicta, ac penurias, necnon devastationes Civitatis, & territorii Papien. ad non modicam paupertatem reducta sit, Nobis humiliter supplicari fecistis, quatenus statui vestro super iis, & ut congruus Fratrum numerus in ipsa domo S. Thomę ad divini cultus, & studii conservationem, & augmentum manutenerl, & illius Prior, & Fratres eorum necessitatibus facilius providere possint, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religioni deditis Apostolici favoris pręsidium libenter impendimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula bona mobilia, & immobilia, jura, redditus, & proventus, livellos, seu affictus, & annuas eleemosynas, relicta, & legata, ac omnia alia, quę ad dictam demolitam domum S. Apollinaris ante tempus, & tempore illius demolitionis hujusmodi, quovis modo, & quacunque causa, & ratione quomodolibet pertinebant, & spectabant, pręfatę domui S. Thomę ita quod vos, & pro tempore existentes illius Prior, & Fratres omnia onera, tam celebrationis Missarum, sive pro vivis, sive pro defunctis, quam officiorum, & tam Anniversariorum, quę Prior, & Pratres ipsius domus S. Apollinaris in illa subire tenebantur, in Ecclesia Ipsius domus S. Thomę subire, & si aliqui in dicta domo S. Apollinaris pro Missis dicendis, & officiis celebrandis, seu quacunque alia de causa aliqua solvere tenebantur, illa, etiam si haberent conditionem devolutionis ad alia loca, ob ipsius domus S. Apollinaris demolitionem, dictę domui S. Thomę, ac illius Priori, & Fratribus prędictis solvere, & de illis satisfacere, vosque, & Prior, & Fratres, si in particulari ad aliquod Altare in ipsa demolita Ecclesia S. Apollinaris ad aliquas celebrationes Missarum, & divinorum officiorum obligati essetis, unum Altare in Ecclesia domus S. Thomę hujusmodi ad quod vos Missas, & alia divina officia juxta obligationes hujusmodi celebrare teneamini, prout Prior, & Fratres dictę domus S. Apollinaris pro tempore existentes celebrare tenebantur, assignare debeatis, & astricti sitis auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo concedimus, & assignamus, & ad dictam domum S. Thomę transferri mandamus, ac eidem domui S. Thomę perpetuo applicamus, & appropriamus, ac concessa, & assignata, translata, applicata, & appropriata esse, & ad eandem domum pertinere, ipsamque domum S. Thomę, & illius Ecclesiam in memoriam demolitę domus, & ap-

Margin notes: **Diplomatis causa.** — **Mandatum.** — **Nota.**

& applicationis illius bonorum hujusmodi domum S. Thomę, & S. Apollinaris nuncupari debere, ac in omnibus sub cura, & regimine Vicarii Generalis Congregationis Lombardię, prout alię domus ejusdem Congregationis existunt, & ab omni alio Prelato Ordinis exemptam existere, ac omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, & immunitatibus dictę Congregationis Lombardię, & illius domibus quęsitis, & quęrendis, uti, potiri, & gaudere posse, & debere, & quandocunque domus prędicta S. Thomę a cura, & regimine Fratrum Congregationis Lombardię hujusmodi eximeretur, tunc, & eo casu concessionem, assignationem, translationem, applicationem, & appropriationam prędictas nullius roboris, vel momenti existere, ac omnia mobilia, & immobilia bona, jura, redditus, affictus, & proventus prędicta ad Fratres Congregationis Lombardię hujusmodi reverti, & ipsos Fratres de illis omnibus, prout ante concessionem, translationem, & applicationem hujusmodi poterant, & consueverant, disponere posse. Et sic in pręmissis omnibus per quoscunque judices quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac quicquid secus super iis attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Mandantes dilectis filiis Abbati S. Salvatoris extra muros Papien., & Vicario venerabilis Fratris Episcopi Papien. in spiritualibus generali, quatenus ipsi, vel alter eorum per se, vel alium, seu alios pręsentes literas, & in eis contenta quęcunque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra, & pro tempore existentium dictę domus Prioris, & Fratrum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant auctoritate nostra literas, & in eis contenta hujusmodi, firmiter observari, vosque illis pacifice gaudere, non permittentes, vos desuper per quoscunque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pęnas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, & felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate pręsentium non trahatur, & aliis Apostolicis constitutionibus, ac Monasterii, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis dicto Ordini, ac illius Magistris, & Provincialibus, ceterisque personis, sub quibusvis tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, tenores illorum, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, quoad pręmissa specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXII Augusti MDXXXI, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Papien.*) Consulenda Constitutio LXV.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Papiensi*.
3. *Dilecti filii.*) Inscriptio deest.

Anno 1531 Die 2 Septembris.

Ex Congregatione Lombardiæ duas Provincias reformatas constituit (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXIV.

CLEMENS PP. VII.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

Officii nostri debitum exigit, ut opem, & operam omnem, quantum possumus, impendamus, quod status Religiosarum personarum quarumlibet, pręsertim in humilitatis spiritu Altissimo famulantium, non solum ubique floreat, sed, auctore Domino, felicibus proficiat incrementis. Sane cum, sicut Nobis innotuit, olim nonnullę Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum, tam S. Dominici, quam S. Petri Martyris Provinciarum (3), secundum morem ejusdem Ordinis ab obedientia suorum Priorum Provincialium, qui de laxiori vita erant, reformationis causa, & ut in eis regularia observarentur instituta, Apostolica auctoritate, subtractę fuerunt, & ex eo quod sub capite primum deformato cetera membra reformari non poterant, & multitudo irreformatorum, qui tunc plurimi erant, religiosum propositum impedire, & multis modis perturbare valuisset, una Congregatio Lombardię nuncupata instituta extitit, ac postmodum, auxiliante Domino, reformatio in dictis Provinciis multorum ipsius Ordinis patrum laboribus plurimis adeo crevit, ut vice versa reformati Fratres, non reformatos, non virtute solum, sed numero etiam superent, ac in dictis Provinciis majores, & principaliores Domos obtineant, & ad ceteras reformandas sufficientes existant. Nos, quibus Militantis Ecclesię superna dispositione gubernacula commissa sunt, considerantes in dicto Ordine reformationem, semper prospere processisse, cum capita, & Prelati ex reformatis instituti sint, & Provinciarum gubernatio viris in observantię moribus educatis commissa sit, & quod Capitula Generalia desiderare Nobis (4) reformatione universi ipsius Ordinis sincere, & absque fictis ceremoniis, donec omnes, vel saltem major pars Priorum Provincialium, qui in Capitulis ejusdem Ordinis definire, ac ordinationes, Leges, & statuta condere solent, reformati, ac propterea observantię, & reformationis zelatores existant, verisimiliter nunquam incumbent; ac quod dicta Congregatio Lombardię adeo tam in S. Dominici, & S. Petri Martyris, quam Romana, Regni Sicilię, & terrę Peregrinationis (5) Provinciis, secundum morem ejusdem Ordinis adeo dilatata est, quod per unum caput regi non solum alię non reformatę Domus, ut expediens esset, aut reformari nequeunt, verum etiam vix, & commode, tam a se distantes Domus, etiam reformatę visitari, & in observantia

Diplomatis causa.

con-

conservari possint, ac propterea nonnulli etiam dictę Congregationis patres, & Religiosi desiderent, ut vita regularis in omnibus Domibus Ordinis hujusmodi non solum conservetur, sed per novam etiam reformationem, augeatur, ac cupientes, quantum cum Deo possumus, universam Ecclesiam, & præsertim Prędicatorum Religionem, quam propter uberes fructus, quos in vinea Domini afferre dignoscitur, speciali dilectione in visceribus caritatis prosequimur, ad melioris vitę institutionem, & regularem observantiam adducere, volentesque futuris inconvenientibus obviare, & ex dicta Congregatione S. Dominici, & S. Petri Martyris Provincias prędictas paulatim reformare; motu proprio, non ad alicujus super hoc oblatę petitionis instantiam, sed ex nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, Congregationem Lombardię prędictam, cum omnibus exemptionibus, gratiis, ac privilegiis, & juribus suis auctoritate Apostolica tenore præsentium, penitus, & omnino supprimimus, & extinguimus, ac Angelum de Faventia, modernum dictę suppressę congregationis Vicarium Generalem, necnon Gabrielem Patavinum S. Dominici, amoto Provinciali Provincię, Vicarium, a Vicariatus, ac Johannem Baptistam de Acereto S. Petri Martyris Provincię Priorem Provincialem a Provincialatus, officiis auctoritate, & tenore prędictis absolvimus, necnon Angelum olim suppressę Congregationis vicarium S. Dominici, & dilectum filium Hieronymum Fornarium (6) Papiensem dicti Ordinis, & Theologię professorem cujus religionis zelum, morum integritatem, & in regimine prudentiam ex eo conjicimus, quod in Capitulis reformatorum, Bononię primum, & Faventię novissime, celebratis, a majori Patrum multitudine, post electos (7) in Vicarium Generalem desideratus, & canonice postulatus extitit, S. Petri Martyris Provinciarum prędictarum Priores Provinciales, & in S. Dominici Gabrielem, & in S. Petri Martyris Provinciis prędictis Johannem Baptistam præfatos vicarios (8) Provincialium, & utrumque ipsorum Gabrielem, & Johannem Baptistam in Domibus non reformatis suę Provincię, pro tanto tempore, quanto suis Provincialibus pro tempore existentibus, videbitur expedire, eisdem auctoritate, & tenore instituimus, & deputamus, ac utrique Angelo, & Hieronymo in sua Provincia plenam auctoritatem, quam in dicto Ordine Priores Provinciales habere solent, tam super Domos non reformatas, quam super reformatas in dictis Provinciis: necnon Gabrieli, & Johanni Baptistę præfatis omnem auctoritatem super Fratres, & Sorores dicti Ordinis suę curę subjectos, quam habent Vicarii Provinciarum in suis Provinciis juxta constitutiones dicti Ordinis concedimus, ac ipsorum Angeli, & Hieronymi, sic per Nos institutorum Priorum Provincialium officia prędicta ad biennium duntaxat a tempore, quo dictus Angelus fuit in vicarium Generalem electus, inchoandos, hoc est usque ad Capitulum Provinciale utriusque Provincię Anno Domini MDXXXIII inclusive celebrandum, ita quod in fine Capituli Priores; & Fratres singularum Provinciarum eligant unum Provincialem per duos item annos duntaxat in officio Provincialatus permansurum prout juxta dictę suppressę Congregationis olim concessa privilegia Vicarius Generalis, non nisi per biennium in vicariatus officio permanebat, & prout impresentiarum in quibusdam ejusdem Ordinis Provinciis circa suos Provinciales observatur. Quod etiam Provincialatus officii tempus, ad faciliorem reformationis conservationem in Provincia Romana ejusdem Ordinis, nuper a Nobis similiter reformata, observari volumus, & eisdem auctoritate, & tenore statuimus, ita quod, tam modernus, quam perpetuis futuris temporibus dictę Romanę Provincię reformatę Provincialestransacto biennio a die suę assumptionis, ad illud officium a dicto Provincialatus officio absoluti esse intelligantur, sicut in Congregatione olim Tusciæ a Nobis similiter suppressę Vicarii Generalis per biennium tantum, juxta concessa ab Apostolica Sede privilegia, in vicariatus officio permanebant, & insuper auctoritate, & tenore prędictis, statuimus, & ordinamus, quod dicti Angelus, & Hieronymus Provinciales, quilibet in sua Provincia, Domos, & loca alia quęcunque, tam Fratrum, quam Sororum, reformatorum, vel eorum, de quibus hactenus Fratribus reformatis cura commissa est, Fratres, & Sorores, etiam Tertii habitus B. Dominici per se ipsos gubernent, Domos vero, & loca alia quęcunque tam Fratrum, quam Sororum, non reformatorum, vel Sororum, de quibus hactenus curam habuerunt Fratres non reformati, etiam Tertii habitus B. Dominici, gubernent per Gabrielem, & Johannem Baptistam vicarios per Nos, hac vice, ut prefertur, institutos, ac quod Priores Provinciales prędicti, in sua quisque Provincia, Domos, etiam non reformatas visitare, reformare, & omnem Provincialis auctoritatem, tam in vicario suo, ac reliquis Capitibus, quam in membris exercere, plene possit, & S. Dominici, ac S. Petri Martyris Provincię prędictę, sicut & omnes alię in præfato Ordine, in omnibus subjaceant auctoritati Magistri Generalis ejusdem Ordinis, ac ejusdem Vicarii prout ipsi Magistro Generali videbitur expedire. Quodque Domus dictę suppressę Congregationis Lombardię in limitibus existentes Romanę Provincię juxta antiquam dicti Ordinis institutionem ad ipsam Romanam Provinciam attineant, ac deinceps sub obedientia moderni Provincialis Romani, ac ejus in officio successorum permaneant; Mandantes eidem Provinciali dictę Romanę Provincię reformatę sub pęna excommunicationis latę sententię, quatenus indilate ab harum præsentatione, absque alia tergiversatione, dictos omnes, & singulos Conventus sub sua cura suscipiat, & in eis Fratres reformatos ponat, qui in ipsis reformationem conservent, & augeant: Prioribus vero, & ceteris Fratribus omnibus, & singulis in dictis Conventibus assignatis districte præcipiendo, mandamus sub eisdem pęnis, ne ulla ratione discedant a dictis suę assignationis Conventibus, etiamsi essent professi in alia Provincia, antequam dictus Romanus Provincialis præfatos Conventus visitaverit, quod omnino intra sex menses fieri volumus absque expressa dicti Romani Provincialis concessione in scriptis obtenta: Alię vero Domus Regni Sicilię, ac Terrę Peregrinationis, & aliarum Provinciarum, quę hactenus sub cura fuerunt dictę suppressę Congregationis, sub cura Prioris Provincialis S. Dominici remaneant, donec per dilectum filium modernum Magistrum, vel ejus in officio successores, aliter fuerit ordinatum, & ut redintegratio S. Dominici, & S. Petri Martyris Provinciarum hujusmodi juxta cordis nostri desiderium facilius, & celerius effectum sortiatur, volumus, quod omnes Fratres professi in una ex eis S. Dominici, S. Petri Martyris, & Romana, Provinciis, vel in aliqua domorum prędictarum, in illa statim a præsentium præsentatione censeantur, & sint assignati, & subjecti illi Provinciali, cui cura suarum Provinciarum com-

Ordinis commendatio.

commissa est, & a quaeunque Domo revocati, ac ab omni officio absoluti, quod in ea Domo exercerent; in qua prius assignati fuerunt infra limites alterius Provincię vel domorum alteri Provinciali subjectarum, A Fratribus ipsis, ad eorum Provinciam, & Domum reversis, eorum Prior Provincialis, de domibus, & officiis, juxta singulorum conditiones, & merita providere teneatur; Fratrum vero, qui, ut prefertur, amoti sunt ex Conventibus alienę Provincię, recessum ex dictis Conventibus, ultra dies octo, nisi scandalum secularium ex viduatione Domorum subita timeatur, in quo eorundem Fratrum, & Prelatorum Conventuum, Conscientias aggravamus, prorogari nolumus; Mandantes omnibus, & singulis Fratribus dicti Ordinis, quorum interest, in virtúte S. Obedientię, sub excommunicationis latę sententię pęna, a qua preterquam a Romano Pontifice, preterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, ac etiam privationis omnium dignitatum, officiorum, graduum, & privilegiorum, tam dicti Ordinis, quam Sedis Apostolicę, necnon inhabilitatis ad illa in posterum obtinenda, quatenus suppressionem, extinctionem olim Congregationis Lombardię, & redintegrationem S. Dominici, & S. Petri Martyris Provinciarum, necnon institutiones, deputationes, voluntates, statuta, & alia premissa, inviolabiliter observent; Ac decernentes, transgressores hujusmodi precepti, favorem, & auxilium in hoc prestantes, vel etiam eisdem, quasi Prelatis suis obedire, vel quomodolibet obsequi presumentes, eo ipso censuras, & penas predictas incurrere, necnon per prefatum Hieronymum Priorem Provincialem Provincię S. Petri Martyris, cui eo, quod Domui determinatę in Civitate Placentina nunc presideat, hę literę facile poterunt presentari, tot presentium transumpta manuscripta, vel impressa, ac subscriptione, & signo Notarii publici, ac sigillo alicujus personę in Dignitate ecclesiastica constitutę munita, quę ubique plenam fidem faciant, & omnes Fratres Provinciarum, & locorum predictorum, obedientię vinculo astringant, ac si ipsę originales literę eis exhibitę forent, infra quatuor dies a presentium presentatione computandos, fieri, quot sunt loca sibi subjecta hujusmodi, singulis locis sibi subjectis predictis, singula transumpta, per fideles Nuncios, ita quod infra unum Mensem ab omnibus Fratribus predictis in Italia recipiantur, dirigi, originales vero Literas hujusmodi statim post dictos quatuor dies per proximum fidelem nuncium destinari ad Angelum Priorem Provincialem Provincię S. Dominici, ac per ipsum Angelum illis receptis statim infra idem tempus quatuor dierum singula transumpta singulis locis, & locorum Presidentibus sibi subjectis infra Mensem per certos nuncios transmitti, & ex nunc irritum, & inane decernentes quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & illius Domorum predictarum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis, illis forsan concessis, quibus omnibus, etiamsi pro illornm sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda esset, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores illarum pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die II Septembris MDXXXI Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Constituit.*) Nota quod Generalis Capituli *Romę* anno *MDXXXII* coacti Patres hæc habent Denunciatione I. *Denunciamus Sanctissimum D. N. Clementem Papam VII Congregationem Lombardia extinxisse, & erexisse in Provinciam utriusque Lombardia reformatam.* Vide Constitutionem *LXXVII* qua *Clemens VII* istam moderatur.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien. pag. 92.*

3. *Tam S. Dominici, quam S. Petri Martyris Provinciarum.*) Notandum quod ibi sermo non est de Provinciis cui nunc a *S. Petro Martyre* nomen est. Ista siquidem sequenti duntaxat ineunte Seculo *XVII* constituta fuit.

4. *Desiderare Nobis.*) Turbatus locus: legendum credidim: *& quod Capitula Generalia, sicuti desideratur a Nobis, reformationi universi ipsius Ordinis &c. Donec &c. zelatores existant, verisimiliter nunquam incumbent.*

5. *Terra Peregrinationis.*) De Fratribus peregrinantibus sæpius dictum fuit.

6. *Fornarium.*) Seu de *Fornariis*. Ipsius mentio in *Appendice ad prasentem Pontificatum.*

7. *Post electos.*) Legendum putant: *a majori Patrum multitudine, in Vicarium Generalem desideratus, & canonice postulatus extitit, post electos S. Dominici, & S. Petri Martyris Provinciarum pradictarum Priores Provinciales.*

8. *Vicarios.*) Hinc acta Capitulorum Generalium sæpius deinde loquuntur De Vicariis *S. Dominici*, & *S. Petri Martyris*.

Anno 1531 Die 11 Septembris.

Præcedentem Constitutionem suspensam declarat.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXXV.

CLEMENS PP. VII.

Universis, & singulis, ad quos presentes nostrę literę pervenerint, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

NUper certis rationabilibus ad id animum nostrum moventibus causis per alias nostras in forma Brevis ad Perpetuam Rei Memoriam sub data videlicet, II presentis Mensis, motu proprio, & ex mera deliberatione, & ex certa scientia nostra Congregationem Lombardię Ordinis Predicatorum secundum morem ejusdem Ordinis penitus, & omnino extinximus, & suppressimus, ac dilectum filium Angelum de Faventia modernum dictę Congregationis Lombardię Vicarium Generalem, a Vicariatus hujusmodi officio absolvimus, illamque in duas Provincias, videlicet S. Dominici, & S. Petri Martyris divisimus, illisque in Priores Provinciales dictum Angelum S. Dominici, & dilectum filium Hieronymum Fornarium ejusdem Ordinis professorem S. Petri Martyris, Provinciis hujusmodi prefecimus, ac nonnulla alia instituimus, concessimus, voluimus, & ordinavimus, prout in dictis nostris literis, quarum tenores pro

pro sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur. Cum autem dicto Angelo significari fecerimus per Fratres ipsius Ordinis, ut si quid contra dictam nostram intentionem dicere pretendebat, ad Nos infra certum tempus ei per Nos prefixum, veniret, & dicto termino, ac aliis pluribus diebus transactis, non venisset, Nos dictas literas concessimus. Sed cum postmodum dictus Angelus Vicarius cum tribus ejusdem Ordinis, & Congregationis professoribus ad Nos venerit, ac presente etiam dilecto filio Bartholomęo de Pisis dicti Ordinis professore, ac Magistri Generali ejusdem Ordinis Vicario (2) nonnulla Nobis exposuerit, & super premissis Nos longioribus informare paratus sit, Nobisque humiliter supplicaverit, ut donec ipse ea Nobis aperuerit, literas prędictas suspendere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos, qui omnibus aures libenter prębemus, ne alicui injuria inferatur, attendentes parvam moram hujusmodi non esse in considerationem, literas nostras prędictas suspendimus, donec ulterius per Nos ordinatum fuerit, ita tamen quod res dictę Congregationis in eo statu remaneant, in quo nunc repertę fuerint. Mandantes omnibus, & singulis, ad quos literarum prędictarum executio spectat, seu spectare poterit, in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis latę sententię pęna, ut presentes nostras literas observent, & observari faciant, non obstantibus pręmissis, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod transumptis prę sentium manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quę pręsentibus literis nostris Originalibus adhiberetur, si forent exhibite, vel ostense. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XI Septembris MDXXXI, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Evangelista.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 95 ex autographo *Bononiensi*, & *Lib. B. folio* 326 ex autographo *Urbevetano*.

2. *Vicario.*) Ab Ordinis siquidem Magistro *Paulo Butigella* Socius allectus fuerat, *Terrę Sanctę* Provincialis, ac Vicarius Generalis tandem constitutus erat *Bartholomaus Spina, de Pisis* nuncupatus ex patria. Adeas *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLVI pag.* 126.

Anno 1531 Die 13 Septembris.

Literas Apostolicas vitæ regulari contrarias rescindit (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Universis, & singulis Prioribus Provincialibus, & Conventualibus Hispanię, Aragonię, ac Portugallię nuncupatarum Provinciarum, eorumque Vicariis pro tempore secundum morem Ordinis Fratrum Prędicatorum, & eorum cuilibet.

LXXVI.

CLEMENS PP. VII.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicę providentia circumspecta, indulta, & alias gratias, a Religiosis utriusque sexus personis inadvertenter, vel per importunitatem extorta, quę plerumque vagandi occasionem prębuisse noscuntur, secundum varietatem temporum reformare, moderare, restringere, & limitare consuevit, prout animarum saluti, & Religionis honori, conspicit in Domino salubriter expedire. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli vestri Ordinis Fratres, ac quę sub cura, & institutis vestris, degunt Moniales, vel Sorores Provinciarum vestrarum, vigore indultorum Apostolicorum per literas Confessionales particulariter concessas, alios quam per vos, ad id pro tempore deputatos, absque licentia vestra, sibi in Confessores eligere, & alii, quibus magis expediret viam Domini non agnovisse, ad seculum, retento habitu, remeare cupientes, nonnunquam se ęgros, aut corporum, & animi languoribus vexari simulantes, alii parentum suorum inopię subveniendi quęsito colore, alii sapientię avidos se fingentes, ad studiorum Universitates, citra suorum superiorum licentiam, seu illa eis expresse revocata, accedentes, ac privilegiis, & exemptionibus scholarium abutentes, reliqui beneficia ecclesiastica per clericos obtineri solita assequi, alii ad prędicationem Apostolicam, etiam pro ministerio prędicandi indulgentias Cruciatę contra infideles in subsidium terrę sanctę pugnaturi, eligi, & assumi, ac nonnulli alii se Acolytos, Notarios Palatii, & Aulę Lateranen. Comites, & Capellanos nostros creari, & ad nostram, vel alicujus ex Fratribus nostris, S. R. E. Cardinalibus, seu Principis, vel alterius Domini temporalis, aut Archiepiscoporum, Patriarcharum, Episcoporum, ac aliorum inferiorum Prelatorum, & personarum, quarumcunque, familiaritates recipi, & admitti, ac ad deserviendum in divinis beneficiis secularibus deputari, reliqui vero, qui habitum vestri Ordinis in totum dimiserunt, seu dimittere intendunt, quorum vel aliqui simulantes, se regularia instituta servare, & sub jugo vestro ulterius vivere non posse, vel se in dicto Ordine, professionem nunquam, aut infra pubertatis annos, seu per vim, & metum reniтenter, nulliter emisisse, seque ad dictum Ordinem, & illius regularem observantiam, in genere, vel in specie, minime teneri, Apostolica auctoritate declarari, & alii ad S. Augustini Canonicorum Regularium, & alium, Ordines transferri, aut numero, & consortio Fratrum Hospitalis nostri S. Spiritus in Saxia de Urbe aggregari obtinuerunt, & alias diversimode libertatum, & exemptionum literas Apostolicas per veri suppressionem, & falsi suggestionem, inadvertenter, aut per importunitatem, extortas, a Sede prędicta impetrasse noscantur, & illarum prętextu Religionis laxatis habenis, in parentum, & consanguineorum, ac aliorum domibus per seculum vagari, non vereantur, in animarum suarum periculum, Religionis opprobrium, perniciosum quoque exemplum, & scandalum plurimorum, Nos, qui Pastoris, ęterni vices, licet immeriti, in terris gerimus, cupientes, gregem Nobis divina dispositione creditum, secundum propriam cujusque vocationem ad ovile reduci, motu proprio, non ad alicujus No-

Diplomatis causa.

Mandatum.

Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, ac ex certa scientia, & de Apostolicę potestatis plenitudine, nostris, vobis, & vestrum singulis, per pręsentes committimus, &. mandamus, quatenus vos, & quilibet vestrum per vos, ac singulos uomorum Provinciarum vestrarum, Priores, eorumque pro tempore Vicarios, Pręsidentes, ac procuratores, si, & postquam aliquę literę Apostolicę, ad ipsorum Fratrum, vel aliorum instantiam, sive sub Annulo Piscatoris, aut sub plumbo, vel per Pęnitentiariam, vel alias super pręmissorum aliquo, singula pręmissa concernentes, aut aliqua alia, vestris regularibus institutis, quomodolibet derogantia, seu repugnantia, in se continentes, etiamsi in illis clausula de licentia sui Superioris petita, & obtenta, non reperiatur, a Nobis, vel Sede prędicta, aut pro tempore illius majori Pęnitentiario, etiam motu proprio, & cujusvis, etiam Imperatorum, Regum, Ducum, Marchionum, ac Comitum, etiam utriusque sexus personarum intuitu, vel contemplatione, sub quacunque verborum forma, sive bullatę, aut sub Annulo Piscatoris, etiam super quibusvis supplicationibus a Romano Pontifice quomodocunque pro tempore emanatę, seu impetratę, vobis pręsentatę fuerint, ipsas, ac in eis contenta quęcunque summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta diligenter examineris, & illis minus veris, aut insufficientibus compertis, literas prędictas, cum falso impetratę fuerint, ac etiamsi bene, recteque impetratę essent, in foro conscientię duntaxat, non in foro contentioso, nec contra Religionis consuetudinem valere, sed eas tanquam subreptitias, & obreptitias, ac intentionis defectui subjacentes, cum omnibus inde sequutis, nullas, & invalidas fuisse, & esse, illasque eisdem impetrantibus nullatenus suffragari debere, auctoritate, & tenore prędictis, declaretis, ipsosque Fratres, & Moniales, quos falso impetrasse, ant literis sibi, ut pręfertur, concessis, contra tenorem pręsentium, ubi repereritis, ablatis ab eis, etiam violenter, dictis literis, capi, & ad domos, ac Monasteria propria redire omnino manu executiva cogatis, alioquin causis hujusmodi, veris, & comprobatis existentibus, illarum impetratores cum eisdem literis suis, a gremio vestro eiiciatis. Et quatenus ipsi Fratres, & Moniales, retento habitu, extra obedientiam vestram, vivere maluerint, ut alium prorsus a vestro distinctum habitum diversorum colorum, cęsurę, longitudinis, & latitudinis, arbitrio vestro sub excommunicationis majoris latę sententię, quam Nos ex tunc, & e contra, in eos, & ipsorum singulos, tanquam in apostatas ab babitu, si contrafecerint, auctoritate, & tenore pręmissis, ferimus, & promulgamus, tam extra, quam intra domum, & publice deferre teneantur, & deferant, eadem auctoritate nostra, statuatis, & ordinetis, & insuper universis, & singulis utriusque sexus, tam ecclesiasticis, quam secularibus personis, cujuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus, quatenus absque consensu Priorum Provincialium, & ipsis mortuis, vel amotis, de licentia Vicariorum hujusmodi Provinciarum respective, prętextu aliquarum literarum Apostolicarum in Monasteriis Monialium dicti Ordinis, etiam de licentia illius pro tempore Priorissę, & Monialium consensu, etiam conventualiter pręstito, intrare, aut per ipsam pro tempore Priorissam, & Conventum, nullatenus recipi, vel admitti possint, sub excommunicationis, aliisque ecclesiasticis censuris, & pęnis, arbitrio vestro imponendis, quas contrafacientes eo ipso, non expectata alia declaratione, aut consultatione, nostris, incurrere volumus, districtius inhibendo, mandetis. Decernentes pręsentes literas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, restrictionibus, & modificationibus gratiarum utriusque sexus Religiosis, & secularibus personis, hactenus concessarum, & in posterum concedendarum nullatenus comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties emanaverint, tuties in pristinum statum restitutas, & plenarie reintegratas fuisse, & esse, & in dictis gratiis, pręterquam quod ad forum conscientię, salvis pręsentibus, ac de licentia superiorum, petita, & obtenta, etiamsi expresse non apponantur, clausulas sub intelligi: Inhibentes districtius locorum ordinariis sub ingressus Ecclesię, & suspensionis a regimine, & administratione suarnm Ecclesiarum, inferioribus vero, etiam universitatum Rectoribus, ac illarum conservatoribus, & aliis quibuscunque sub excommunicationis latę sententię, & privationis Parochialium Ecclesiarum, & omnium aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, quę obtinent, necnon inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, pęnis, eo ipso, si contrafecerint, incurrendis, ne vos, quo minus Fratres dicti Ordinis sub indultorum, exemptionis, gratiarum, ac aliarum Apostolicarum prędictarum specie, extra domos, & obedientiam vestram vagantes juxta tenorem pręsentium capere, & apprehendere, etiam violenter, illosque ad domos, & loca, unde recesserint, reducere, & carceribus mancipare volentes, & mandantes, quovis modo, per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte impedire pręsumant, nec quemcunque talium, ad exercitium curę animarum parochianorum suorum, & administrationem Sacramentorum solis Curatis spectan., absque eo quod illis de licentia prędicta, legitime constiterit, admittant, nec eosdem Fratres exemptos de cetero in districtu parochiarum suarum superpellicium super habitum ipsorum gestare permittant. Necnon mandantes pro tempore existenti Almę nostrę Urbis in spiritualibus Vicario, & quibusvis aliis Curię prędictę Ordinariis, ac omnibus, & singulis ubique terrarum existen. respective Judicibus, necnon universis, & singulis in dignitate ecclesiastica constitutis, aut Metropolitanę, vel alterius Cathedralis Ecclesię Canonicis, ac Inquisitoribus hęreticę pravitatis, ut quoties pro parte alicujus Prioris Provincialis, vel Conventualis, aut Pręsidentis, sive procuratoris alicujus Conventus domorum dictarum Provinciarum, & Ordinis respective, desuper requisiti fuerint, nemini deferentes, seu indulgentes, pręsentes literas, ubi, & quando opus fuerit, publican. & eis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant pręsentes literas, & in eis contenta, sub prędictis sententiis, censuris, & pęnis, non obstantibus literis, contra tenorem pręsentium impetratis, firmiter ab omnibus inviolabiliter observari. Contradictores &c. de quibus tibi Priori Provinciali vel Conventuali, sive Pręsidenti, aut Procuratori supradictis respective videbitur, appellatione &c. invocato &c. sicque per quoscunque Judices, & Palatii nostri Apostolici causarum Auditores judicari, definiri, & interpretari debere, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, definiendi, & interpretandi facultate, & auctoritate, irritum quoque &c. a quocunque, & per Nos, & Sedem prędictam quavis auctoritate contigerit attentari. Non obstantibus pręmissis, ac Apostolicis, necnon in

Nota.

Pro-

Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & oruinationibus, necnon quibuſvis indultis, literis Apoſtolicis, etiam ſub plumbo, aut in forma Brevis, vel per Pęnitentiariam, aut alias prędictis Fratribus conceſſis, aut in poſterum concedendis, etiamſi expreſſe in eis caveatur, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, privilegiis quoque, etiam Scholarium, aut Oppidorum univerſitatibus, Hoſpitalibus, Capitulis, Collegiis, necnon Regibus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, & aliis inferioribus Pręlatis, ceteriſque utriuſque ſexus perſonis, etiam Dominis temporalibus, libertates, immunitates, & exemptiones ipſorum Religioſorum quomodolibet concernentibus, cum quibuſvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque fortioribus, efficacioribus, ac inſolitis clauſulis irritantibus, & aliis decretis, ſub quacunque verborum forma, etiam motu proprio, conceſſis, quibus, etiamſi de illis eorumque totis tenoribus, ac datis, expreſſa, & individua, ac de verbo ad verbum, & non per clauſulas generales id importantes, mentio fieri deberet, illorum omnium tenores, & formas, pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, deliberatione, & ſcientia ſimilibus, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſſe, harum ſerie, derogamus, nullique in prejudicium premiſſorum ſuffragari volumus, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Volentes, & decernentes quod hujuſmodi ſtatuto, & voluntati, nullatenus derogari poſſit, pręterquam, ſi pręſentes, de verbo ad verbum inſertę fuerint, proceſſuſque ſi facti ſunt, vel fient in poſterum, ſuper literis a Fratribus hujuſmodi obtentis, & obtinendis, in quibus vobis, aut aliis quibuſcunque ſub quibuſvis excommunicationis latę ſententię pęnis, precipiatur, ne contra eorum tenorem, Fratres ipſos, inquietare prędumatis, ſi contra tenorem pręſentium fuerint, nullius eſſe, & fore roboris, vel momenti, & eos, qui juxta earundem preſentium tenorem, Fratres ipſos, ad Ordinis diſciplinam revocant, & revocare curaverint, hujuſmodi ſententiis, cenſuris, & pęnis, non ligari. Ne igitur tantę peſtis morbus, in Eccleſia undique pullulet, hoc noſtrum decretum fecimus. Pręſentibus, perpetuis futuris temporibus duraturis. Harum autem literarum tranſumptis, manu Notarii publici, aut alicujus perſonę in dignitate eccleſiaſtica conſtitutę, vel Priorum Provincialium, aut Conventualium ſigillo munitis, non minorem fidem adhiberi volumus, quam ſi preſentes eſſent exhibitę, vel oſtenſę. Datum Romę apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die XIII Septembris MDXXXI, Pontificatus noſtri Anno Octavo.

1. *Reſcindit.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Ballarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Cordubenſi*.

Anno 1531 Die 23 Septembris.

Utriuſque Lombardiæ Provinciam conſtituit (1) ex Provinciis S. Dominici, & S. Petri Martyris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXVII.

CLEMENS PP. VII.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium ab Ordinis laude.

SAcro Prędicatorum Ordini, religione vitę, excellentia doctrinę, & Prędicationis munere inter ceteros conſpicuo, ſalubriter dirigendo, prout ex paſtorali tenemur officio, incumbentes, ea libenter providemus, per quę idem Ordo, a ſui initio ſemper in vinea Domini fructuoſus, & celebris, ſolita virtutum fęcunditate, exuberet, & in veterem Religionis cultum, ſi qua ſui parte deflexerit, paulatim Domino concedente revocetur. Nuper ſiquidem intendentes reformationi Conventuum Italię Ordinis Prędicatorum, literas in forma Brevis edidimus dividendo Congregationem Lombardię in duas Provincias, multis adhibitis proviſionibus, ac cautelis, prout in dictis literis die II pręſentis Menſis, Pontificatus noſtri Anno VIII, datis, plenius continetur. Cum autem nonnulla, quę facta ſunt, Nobis fuerint poſtea intimata, quę tunc ignorabamus, minus quidem conſona reformationis augmento, eaque diligenter diſcuſſerimus, moderandas duximus dictas literas, in meliorem redigendo formam, in favorem vitę regularis, facilius, atque nunc ſuavius conſervandę, & extendendę ad reformandos Conventus non reformatos. Eapropter imprimis dilectos filios Angelum de Faventia, ab officio Vicariatus Congregationis Lombardię, & Gabrielem Patavinum, ab officio Vicariatus Provincię S. Dominici, & tam Johannem Baptiſtam de Garrexio (3), quam Hieronymum Fornarium ab officio Provincialatus Provincię S. Petri Martyris abſolventes, Congregationemque Lombardię, ac Provincias S. Dominici, & S. Petri Martyris prędictas, penitus extinguentes, & in priſcam unitatem reducentes, ex eiſdem Provinciis unicam Provinciam, utriuſque Lombardię nuncupandam, duraturam donec reformatis Conventibus utriuſque Lombardię omnibus, per Apoſtolicam Sedem, petente Capitulo Provinciali, dividenda cenſebitur, auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium, facimus, & creamus, decernentes, ut Provincialis Provincię utriuſque Lombardię eligatur ſecundum formam Conſtitutionum dicti Ordinis a Conventibus pro tempore reformatis, eorumque Prędicatoribus Generalibus duntaxat, & quod ipſe Provincialis regat omnes utriuſque Lombardię Conventus, Monaſteria, Collegia, loca, ac utriuſque ſexus perſonas, etiam Tertii habitus, reformatos quidem per ſe ipſum, non reformatos autem per ſuos Vicarios. Et nihilominus poſſit per ſe ipſum omni juriſdictione Provincialis cum non reformatis uti, diligenterque ſtudeat Conventus non reformatos ad reformationem paulatim trahere. Et, ne ex abuſu poteſtatis Superiorum dicti Ordinis, contingat, aliquid fieri minus conſonum vigori vitę regularis, limitandam duximus in dicta Provincia eorum poteſtatem, quoad infraſcripta, videlicet, ut nullus promoveri poſſit quacunque dicti Ordinis auctoritate, tam ad Baccalaureatus, quam Magiſterii in Theologia gradum, niſi expoſitus per Provinciale Capitulum dictę Provincię, nulluſque Prior Conventualis, a Magiſ-

Diplomatis cauſa.

Mandatum.

a Magistro dicti Ordinis, seu Generali Capitulo, absolvi, seu removeri, aut suspendi, nisi in pęnam, demeritis suis id judicialiter exigentibus, possit, nullusque reformatus dictę Provincię possit ad Conventus non reformatos assignari, aut deputari invitus a Magistro Ordinis, literisque ipsius, aut mandatis quibuscunque in favorem Fratrum punitorum, aut puniendorum, non teneantur Pręsidentes reformatorum parere, & demum nullus masculus ex ejus, aut cujusvis alterius licentia, possit ingredi in Monasteria Monialium dictę Provincię, pręcipientes sub excommunicationis pęna, ut nec Magister Ordinis, nec Provincialis, nec quicunque alius, ingrediatur ipsa Monasteria dictę Provincię, casibus in earum Constitutionibus expressis duntaxat exceptis, nisi visitator, tam ad primum, quam ad secundum Capitulum visitationis, semel in Anno. Et ne Conventus in Regno Neapolitano extinctę Congregationis sine proprio capite reformato remaneant, idcirco Nos instituentes Provincialem Provincię utriusque Lombardię
Nota. Vicarium illorum Conventuum, volumus, ut pro tempore, & Provincia carente Provinciali, Vicarius Provincię gubernet illos Conventus cum omni plena auctoritate, quam habet super Conventus Provincię suę, idemque ordinamus de Conventu Insulę Chii ejusdem Congregationis extinctę. Conventus autem dictę extinctę Congregationis in Provincia Romana consistentes submittimus pleno jure Provinciali Romano, mandantes in virtute sanctę obedientię omnibus Fratribus filiis istorum Conventuum Provincię Romanę, ut infra Mensem Provinciali Romano se pręsentent, mansuri sub illius obedientia in Conventibus, ubi assignabuntur. Et ut hac vice electio Provincialis utriusque Lombardię citius fiat, decernimus, ut in die S. Clementis proxime futuro, eligatur dictus Provincialis a Prioribus Conventuum reformatorum dictę Provincię, cum uno duntaxat ex singulis Conventibus a Capitulo illius Conventus ad hoc electo, & Magistris in Theologia ejusdem extinctę Congregationis pręsentibus, fiatque electio proxima hujusmodi in Conventu S. Dominici Bononię, ubi Corpus B. Dominici requiescit, pręficimusque
Nota. in Vicarium dictę Provincię Priorem dicti Bononien. Conventus donec Prior Provincialis sit electus, confirmatus, & pręsens in Provincia, & ne tam sancta, tamque salutifera in favorem reformationis dispositio impediri queat, pręcipimus in virtute sanctę obedientię omnibus, & singulis dicti Ordinis Fratribus, ut devote pareant, ac executioni celeri cuncta hęc demandari curent. Non obstantibus pręmissis literis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & illius domorum prędictarum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis illis forsan concessis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda esset, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc servanda foret, tenores illorum pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus insuper, pręsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, plena fides ubique, tam in judicio, quam extra perinde adhibeatur, ac si originales literę exhiberentur. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIII Septembris MDXXXI, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Blosius.

1. *Constituit.*) Vide Notas ad Constitutionem *LXXIV* &c.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar unum ex autographo *Bononiensi*, aliud ex *Cremonensi*.
3. *De Garrexio.*) In ejusdem Constitutionis alio exemplari vocatur *de Axerello*: in Constitutione LXXIV mox laudata dicitur *de Axereto*: in LXXXIV infra *de Assareto*.

Anno 1531 Die 8 Octobris.

Quonam modo sit eligendus (1) Provincialis utriusque Lombardiæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXVIII.

CLEMENS PP. VII.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Ordinis laus. PRo pastorali cura, quam cum erga omnes Religionem profitentes Ordines, tum pręcipue erga Sacrum Ordinem Prędicatorum, Religione, simulque Doctrina insignem, gerere debemus, ad ejusdem Ordinis felicem directionem in Domino intendentes, hac salubri sanctione in perpetuum duratura decernimus, & statuimus, quod electio Prioris Provincialis Provincię utriusque Lombardię ejusdem Ordinis Prędicatorum, nisi fiat per communem inspirationem, fiat per viam compromissi limitati ad eligendum illum, qui per Electores pręsentes, per proprias cedulas, tacitis nominibus eligentium, unumque duntaxat eligentium singilatim continentes, fuerit, convenientibus in eum decem ad minus supra medietatem omnium eligentium, nominatus; Eligatur autem sic nominatus a primo inter Scrutatores, si voluerit, sin autem a secundo, vel tertio, si secundus renuerit. Quocirca omnibus, & singulis in hujusmodi Conventibus proxime, & pro tempore celebrandis, juxta morem dicti Ordinis interventuris in virtute S. Obedientię pręcipimus, ut ad electionem Prioris Provincialis prędicti, servata proxime dicta forma, & non aliter, procedatur. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictique ordinis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon privilegiis, & literis Apostolicis per Sedem Apostolicam eis pro tempore concessis, confirmatis, & sępius innovatis; ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus etiam, quod pręsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, sigilloque alicujus personę in Dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, ea prorsus fides adhibeatur, quę adhiberetur originalibus, si essent exhibitę, vel osten-

ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die VIII Octobris MDXXXI, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Eligendus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag. 95.*

F. Johannes de Fenario (1) Vicarius (2) Generalis Ordinis constituitur.

Anno 1531 Die 15 Octobris.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilecto filio Johanni de Fenario Vicario Generali Ordinis Prędicatorum. LXXIX.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum acceperimus, quondam Paulum Butticellam (4) Ordinis Prędicatorum Magistrum Generalem Neapoli ab humanis decessisse (5), Nos, qui nuper rationabilibus de causis, plures nostras literas, & ordinationes ad salubrem dicti Ordinis directionem edidimus, de quibus, & nostra in hoc mente, tu pro tuo Generalis Procuratoris ejusdem Ordinis Officio, plene informatus es; propterea, & aliis de causis nostrum animum moventibus, ut quamprimum dicto Ordini, de Vicario Generali, provideamus, ad tuam singularem doctrinam, probitatem, & animi Religionem, nostrę dirigentes contemplationis intuitum, te Vicarium Generalem dicti Ordinis, usque ad Generale ejusdem Ordinis Capitulum proxime celebrandum, cum solitis jurisdictionibus, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, pręficimus, creamus, & deputamus. Mandantes omnibus, & singulis Fratribus dicti Ordinis, ut tibi interim tanquam Vicario Generali plene obediant, & pareant cum effectu, non obstantibus Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis Constitutionibus, statutis, & privilegiis per Sedem Apostolicam confirmatis, concessis, & innovatis, quibus, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum pręsentium duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XV Octobris MDXXXI Pontificatus nostri Anno Octavo. Blosius.

1. *Johannes de Fenario.*) *Gallus*, alumnus Provinciæ *Tolosanæ*, pietate, ac doctrina celeberrimus.

2. *Vicarius.*) Generalis Magister renunciatus fuit ipse *Johannes* anno *MDXXXII.*

3. *Archivo.*) In quo autographum.

4. *Paulum Butticellam.*) Alii *Butigellam.*

5. *Decessisse.*) Die *IX* Octobris *MDXXXI.*

Quædam pro Provincia Romana decernit.

Anno 1531 Die 19 Octobris.

Ex Archivo (1) Ordinis.

CLEMENS PP. VII. LXXX.

Dilecte fili (2), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Volentes electioni Prioris Provincialis Romanę Provincię reformatę salubriter providere, prout pastorali tenemur officio, statuimus, & ordinamus, quod Provincialis Provincię Romanę reformatę eligatur secundum formam Constitutionum dicti Ordinis a Conventibus reformatis duntaxat pro hac vice tantum. Et quod ipse Provincialis regat omnes Conventus Provincię, tam reformatos, quam reformandos, Monasteria, Collegia, loca, ac utriusque sexus personas, etiam Tertii habitus, reformatos quidem per se ipsum, non reformatos autem per suos Vicarios; Et nihilominus possit per se ipsum omni jurisdictione Provincialis cum reformatis uti, diligenterque studeat Conventus non reformatos ad reformationem paulatim trahere, & ne ex abusu potestatis Superiorum dicti Ordinis contingat aliquid fieri minus consonum vitę regulari, limitandam duximus in dicta Provincia Romana potestatem quoad infra scripta, videlicet; Ut nullus promoveri possit quacunque dicti Ordinis auctoritate, tam ac Baccalaureatus, quam ad Magisterii in Theologia Gradum, nisi expositus per Provinciale Capitulum dictę Provincię; nullusque Prior Conventualis a Magistro dicti Ordinis, seu Generali Capitulo absolvi, seu removeri, aut suspendi, nisi in pęnam, demeritis suis id judicialiter exigentibus, possit: Nullusque reformatus dictę Provincię possit extra Conventus reformatos assignari, seu deputari invitus a Magistro Ordinis, literisque ipsius, ac mandatis quibuscunque in favorem Fratrum punitorum, ac puniendorum, non teneantur Pręsidentes reformatorum parere. Et demum nullus masculus ex ejus, aut cujusvis alterius licentia, possit ingredi Monasteria Monialium dictę Provincię; pręcipientes sub excommunicationis pęna, ut nec Magister Ordinis, nec Provincialis, nec quicunque alius ingrediatur ipsa Monasteria dictę Provincię, casibus in earum Constitutionibus duntaxat exceptis; nisi visitator, tam ad primum, quam ad secundum Capitulum, semel in anno. Quocirca mandamus in virtute S. Obedientię, tibi, & Fratribus dictę Provincię, ut pręsentes literas, & nostram voluntatem inviolabiliter observetis. Contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIX Octobris MDXXXI, Pontificatus nostri Anno Octavo. Blosius.

1. *Archivo.*) In quo exemplar.

2. *Dilecte fili.*) Inscriptio deest.

De

Anno 1531 Die 20 Octobris.

De Generali Capitulo celebrando (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Vicario Generali, Provincialibus Ordinis Prędicatorum, ac ceteris celebraturis Generale dicti Ordinis Capitulum.

LXXXI.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Licet, sicut accepimus, in Constitutionibus vestri Ordinis Prędicatorum, caveatur, ut si contingat Magistrum Generalem dicti Ordinis post Festum B. Michaelis, quod celebratur penultima Septembris, ex vita decedere, vel amoveri, in illo anno a Capituli Generalis celebratione supersedeatur, proptereaque cum quondam Paulus Bottigella (3), Magister Generalis dicti Ordinis, nuper post dictum Festum B. Michaelis, videlicet nona Octobris mortuus fuerit, propterea que juxta dictas Constitutiones a Capituli Generalis celebratione supersedendum esset (4); Nihilominus attendentes, quod idem Paulus Magister Generalis paucis admodum diebus post dictum Festum Michaelis, obiit, ne Ordo prędictus, tamdiu sine Generali Magistro, maneat, volumus, ac decernimus, quod Generale Capitulum vestri Ordinis, omnino celebretur in proximo Festo Pentecostes (5), ad eligendum Generalem Magistrum dicti Ordinis, pręcipientes vobis in virtute S. Obedientię, ut nostram hanc voluntatem firmiter exequamini, pręmissis, ac ceteris contrariis non obstantibus quibuscunque. Et insuper decernimus, pręsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, ac sigillo personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, plenam fidem in judicio, & extra ubique adhiberi perinde, ac si originales literę exhiberentur. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Octobris MDXXXI, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Blosius.

1. *Celebrando.*) Adeas *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXXXII pag.83 Col.II.*
2. *Archivo.*) In quo autographum.
3. *Bottigella.*) In alio autographo Constitutionis dicitur *Botticella.*
4. *Supersedendum esset.*) Anno siquidem duntaxat *MDXXXIII* celebrandum erat juxta leges Ordinis.
5. *Pentecostes.*) Fuit hoc anno die *XIX* Maii.

Anno 1531 Die 2 Decembris.

Toletani (1) Cœnobii S. Petri Martyris privilegia firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXII.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sancti Petri Martyris Toletan. Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum a Nobis petitur quod justum est, & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per solicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter, dilecti in Domino filii, justis postulationibus vestris grato concurrentes assensu, omnes libertates, & immunitates a Prędecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, sive per privilegia, vel alia indulta vobis, & Domui vestrę Sancti Petri Martyris Toletan. Ordinis Fratrum Prędicatorum concessa, necnon libertates, & immunitates secularium exactionum a Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus, vobis, & eidem Domui vestrę rationabiliter indulta, specialiter autem decimas, primitias, oblationes, jura, jurisdictiones, census, fructus, redditus, proventus, domos, hortos, oliveta, prata, pascua, nemora, sylvas, lacus, stagna, piscarias, molendina, possessiones, ac alia bona, & membra, tam in civitate Toletana, ac in Majasul, Villamiel, Torryos, Aliman, Almonacir, della Albuera, respective nuncupatis Toletanę Diœcesis, quam aliis oppidis, & locis consistentibus. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo primo, Quarto Nonas Decembris, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Toletani.*) In *Hispania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib.B. fol.394* ex autographo *Toletano.*

Ut

Ut Generale Capitulum (1) Romæ celebretur Anno MDXXXII. Anno 1531 Die 5 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Magistro Johanni de Fenario (3) Vicario Generali Ordinis Prędicatorum. LXXXIII.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum superioribus diebus, ne Ordo vester diu maneret capite destitutus, de multorum consilio pręceperimus omnibus ad quos attinet, uti Generale vestri Ordinis Capitulum hoc proxime sequenti festo Pentecostes celebretis. Et, sicut accepimus, Fratres Conventus Avinionen. Ordinis vestri, in quo prędictum Capitulum fuerat assignatum, illud celebrare recusaverint, Nos, considerantes, quod tempus breve remanet, pro matura, ac diligenti dicti Capituli dispositione, quę tamen fieri nequit, quousque certum fuerit, in quo loco Capitulum sit celebrandum, & aliis etiam causis nostrum animum moventibus, saniorum, ac preclarissimorum virorum prędicti Ordinis consilio inherentes, tibi, ac ceteris omnibus ad quos attinet, districte pręcipiendo mandamus, in virtute sanctę obedientię, uti dicto proxime sequenti festo Pentecostes, Generale prędicti Ordinis Capitulum pro futuri Generalis electione, hic Romę apud S. Mariam supra Minervam celebretis, ubi etiam verisimile est, res vestras, propter pręsentiam nostram majori pace, & concordia processuras, mandantes Provincialibus omnibus dicti Ordinis vestri, uti cum sociis consuetis, opportuno tempore, se ad Urbem transferant, ibi dicta Capitulum, & electionem celebraturi, juxta Constitutionum Ordinis vestri tenorem. Non obstantibus etiam Constitutionibus vestris, quibus hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die V Decembris MDXXXI, Pontificatus nostri Anno Nono.

Blosius.

1. *Capitulum.*) Vide Constitutionem *LXXXI.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Johanni de Fenario.*) Qui Generalis Magister renunciatus fuit ab eodem Capitulo.

Provinciæ Lombardiæ Conventus non reformatos eximit a Provincialis (1) jurisdictione. Anno 1531 Die 13 Decembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII. LXXXIV.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Licet superioribus diebus dilectos filios Angelum de Faventia Congregationis Lombardię, & Gabrielem Patavinum Provincię Venetiarum, & tam Johannem Baptistam de Assareto, quam Hieronymum Fornarium Ordinis Fratrum Prędicatorum a Provincialatus Provincię S. Petri Martyris dicti Ordinis officiis absolventes, Congregationemque, ac Provincias prędictas penitus extinguentes, & in pristinam unitatem reducentes, ex iisdem Provinciis unicam Provinciam utriusque Lombardię nuncupandam, donec illa, reformatis Conventibus utriusque Lombardię per Apostolicam Sedem, Capitulo Provinciali petente, dividenda censeretur, duraturam, Apostolica auctoritate, inter alia per quasdam nostras in forma Brevis literas fecerimus, & creaverimus, decernentes, quod Provincialis utriusque Lombardię secundum formam Constitutionum dicti Ordinis a Conventibus pro tempore reformatis, eorumque Prędicatoribus Generalibus duntaxat eligeretur. Quodque ipse Provincialis omnes utriusque Lombardię Conventus, Collegia, domos, loca, ac utriusque sexus personas, etiam Tertii habitus, reformatos per se ipsum, non reformatos autem per suos Vicarios regeret, ac gubernaret, & nihilominus per se ipsum omni jurisdictione Provincialis cum non reformatis uti posset, prout in dictis literis plenius continetur. Quia tamen, sicut desuper dilecti filii universi S. Dominici, & S. Petri Martyris olim Provinciarum prędictarum, Fratres Conventuales Nobis exponi fecerunt, ipsi celerius per se ipsos, quam per dictum utriusque Lombardię Provincialem reformari sperent, ac dictam reformationem se infra biennium facturos promiserint, magisque animorum suorum quieti conducere asserunt, si ipsi, eorumque domus, Conventus, Collegia, loca, & utriusque sexus personę ab omni superioritate dicti Provincialis eximantur, & per Vicarium sibi a totius Ordinis prędicti Generali Magistro, vel ejus Vicario ad Magistrorum, & Priorum Conventualium congregatorum electionem duntaxat dandum, regantur, & gubernentur, ipsi Fratres Conventuales Nobis fecerunt humiliter supplicari, ut eorum pacis amenitati consulere, & alias sibi in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, qui cum dilecto filio nostro Thoma tituli Sancti Sixti Presbytero Cardinali, totius Ordinis hujusmodi Protectore (3), pręmissa mature examinavimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, universos, & singulos S. Dominici, & S. Petri Martyris olim Provinciarum dicti Ordinis Fratres Conventuales, eorumque domos, Conventus, Collegia, loca, & utriusque sexus personas dictis Fratribus ante dictarum literarum datam subjecta, & subjectas, ab omni visitatione, reformatione, castigatione, correctione, & superioritate Provincialis utriusque Lombardię eximimus per pręsentes, & liberamus, auctoritate Apos-

Apostolica, eosque, & ea per duos Vicarios juxta extinctarum Provinciarum numerositatem, cum plenaria Prioris Provincialis auctoritate, & facultate a Magistro Generali totius Ordinis hujusmodi, seu ejus Vicario sibi ad Magistrorum, & Priorum Conventualium congregatorum, promittentium infra biennium proxime futurum se reformaturos, petitionem duntaxat dandos, qui ab ipso Provinciali utriusque Lombardię pariformiter sint exempti, donec in Capitulo Generali, seu per ipsum Magistrum Generalem aliter sit dispositum, regi, & gubernari, ac reformari volumus, & mandamus, districtius inhibentes in virtute sanctę obedientię prefato Provinciali utriusque Lombardię, ut dictos Fratres Conventuales contra pręsentium tenorem molestare, aut perturbare, vel de eis, seu eorum domibus, Conventibus, Collegiis, locis, & utriusque sexus personis se intromittere quoquomodo pręsumat, ac decernentes ex nunc irritum, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus literis supradictis, quibus quoad hoc harum serie derogamus, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIII Decembris MDXXXI, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Provincialis.*) Consulendæ Constitutiones *LXXIV*, & *LXXVII*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 477.

3. *Protectore.*) Vices scilicet gerente Protectoris.

Anno 1532 Die 3 Januarii.

De transactione (1) inter Fratres, & Capitulum Vapincen. (2) facta.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

LXXXV.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Grationopolitan. (4), & Aquen. (5) in Provincia Provincię officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Humilibus &c. Exhibita siquidem Nobis nuper parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus S. Dominici Vapincen. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, cum alias quinquaginta quinque, seu sexaginta annis proxime decursis, vel circa, inter tunc Priorem, & Fratres dictę domus ex una, & dilectos filios Capitulum Ecclesię Vapincen., ex altera, partibus, super delatione Stolę (6) per dictos Fratres, in exequiis mortuorum Civitatis Vapincen., & ampliatione ędificiorum dictę domus usque ad certos limites tunc expressos, augmento bonorum ejusdem, & rebus aliis tunc expressis, suborta fuisset materia questionis, idem tunc Prior, & Fratres non valentes potentię eorundem Capituli resistere ad certam compositionem, sive transactionem similiter tunc expressam, per quam dicta domus enormissime dignoscitur esse lęsa, cum eisdem Capitulo, auctoritate Superioris dicti Ordinis super his minime interveniente, ut dicitur, devenerunt, Capitulumque pręfati compositionis, & transactionis earundem vigore modernos Priorem, & Fratres ad illarum observantiam, quamvis illę in usu non existant, contra formam privilegiorum eidem ordini auctoritate Apostolica concessorum, de facto compellere non erubescunt. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus prędictę domui super hoc restitutioni in integrum subvenire, aliasque eis super illis opportune providere paterna diligentia curaremus. Quocirca &c. mandamus quatenus vos, sive alter vestrum vocatis dicto Capitulo, & aliis, qui fuerint evocandi, eisque, & quibusvis aliis quibus inhibendum fuerit, sicut justum fuerit, per vos inhibito, si vobis constiterit domum prędictam ex compositione, & transactione pręfatis enormiter lęsam, illa, ac Priori, & Fratribus prędictis adversus compositionem, & transactionem hujusmodi, sicut juris extiterit, per vos, in integrum restitutis, auditisque hinc inde propositis quod justum fuerit appellatione remota decernatis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes autem &c. non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua inter alia caveri dicitur expresse, ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim &c. seu ne judices &c. ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque seu si eisdem Capitulo &c. ab eadem sit Sede indultum quod interdici &c. & qualibet alia dictę Sedis indulgentia &c. quam quoad hoc nolumus eis aliquatenus suffragari. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Primo (7), Tertio Non. Januarii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Mandatum.

1. *Transactione.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV*.
2. *Vapincen.*) Vulgo *Gap*, in *Delphinatu*.
3. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Libro LXXXVIII fol.* 185.
4. *Gratianopolitan.*) Aliis *Gratianopolitan.*, vulgo *Grenoble*, in *Delphinatu*.
5. *Aquen.*) Vulgo *Aix*, in *Gallo-Provincia*.
6. *Delatione Stolæ.*) Consulendus *Tractatus* mox laudatus.
7. *Trigesimo Primo*,) Stylo Bullarum æræ communis *MDXXXII*.

Ut

Anno 1532 Die 5 Januarii.

Ut ægrotantium Monialium Confessiones excipiant, Confessores ingredi (1) possunt Monasteria.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXXVI.

Dilecto filio Magistro Johanni (3) de Fenario Vicario, ac Procuratori Generali Ordinis Prędicatorum.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXposuisti Nobis, quod in Constitutionibus Sororum sub cura, & habitu Fratrum Ordinis Prędicatorum Domino famulantium, nulla habetur mentio de ingressu Confessoris pro confessione infirmarum, sed duntaxat pro Communione, & Extrema Unctione. Et ideo multi dubitant ingredi pro ęgrotantium confessione. Nos igitur, cupientes fragilis sexus devotioni, & conscientię pariter Confessorum consulere, tenore pręsentium, ut Confessor per superiores designatus ad dictarum Sororum curam pro Confessione ęgrotantis, ita quod mors inde credatur, & dubitetur secutura, ingredi possit, auctoritate Apostolica decernimus, proviso tamen, ne facile ingressus multiplicentur, quod non pro confessione, & postea pro communione, sed si fieri commode potest unico ingressu utrumque fiat. Et inter casus in Constitutionibus earum expressos hunc haberi volumus in futurum, non obstantibus constitutionibus Apostolicis, vel earundem etiam Sororum, ac ceteris quibuscunque in contrarium facientibus, quibus omnibus, etiamsi de eorum totis tenoribus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio habenda esset, tenores illarum pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum harum duntaxat specialiter, & expresse derogamus. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die V Januarii MDXXXII, Poutificatus nostri Anno Nono.

Blosius.

1. *Ingredi.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar unum in *Bullario Bononiensi pag. 96*, aliud ex *Cremonensi.*

3. *Johanni.*) De quo sæpius dictum.

Anno 1532 Die 25 Januarii.

Utriusque Lombardiæ Provincialis curam gerat Monasteriorum quibus præerat Vicarius Congregationis Lombardiæ.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXXXVII.

Dilecto filio moderno, & pro tempore existenti Fratrum Ordinis Prędicatorum utriusque Lombardię Provinciali.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut nuper aeccpimus, nonnulla Monasteria Monialium tui Ordinis nunc existentium, quę per olim Vicarium Generalem Congregationis Lombardię Ordinis Prędicatorum pro tempore existentem, regi, & gubernari solita erant, eo quia per alias nostras in forma brevis Literas (2) sub data videlicet die XXIII Septembris MDXXXI Pontificatus nostri Anno VIII, dictum vicarium a suo vicariatus officio absolvimus, Congregationemque Lombardię prefatam in Provinciam utriusque Lombardię ereximus, prout in illis plenius continetur, impręsentiarum Rectore, & gubernatore carere dignoscantur, Nos igitur, quorum intentionis semper fuit, ut omnia, & singula Monasteria Monialium quę dicto Vicario Generali, ante absolutionem, & erectionem prędictas subjecta erant, tibi quoque, & pro tempore existentibus Provincialibus subjecta existant, motu proprio, & de mera voluntate, non autem ad tuę, vel alterius pro te super hoc Nobis oblatę petitionis instantiam, & ex certa nostra scientia, te omnium, & singulorum Monasteriorum Monialium hujusmodi, cujuscunque ordinis (3) existentium, quę per Vicarium Generalem pręfatum regi, & gubernari consueverant, cum facultate, auctoritate, & potestate dicto Vicario Generali per Sedem Apostolicam concessa, necnon omnibus illis, quibus ipse Vicarius Generalis in regimine dictorum Monasteriorum, tam de jure, quam de consuetudine utebatur, seu uti poterat, Rectorem, & gubernatorem auctoritate Apostolica constituimus, & deputamus per pręsentes, Monasteriaque ipsa, eorumque Moniales tuę curę, & regimini, eo modo, quo Vicario Generali prędicto subjecta, & supposita erant, subjicimus, atque supponimus; mandantes nihilominus Abbatissis, Priorissis, & Monialibus dictorum Monasteriorum in virtute S. Obedientię, ut visis pręsentibus, te in eorum Rectorem, & gubernatorem recipiant, & admittant, tibique plenam, & debitam obedientiam, & eam, quam Vicario Generali pręfato pręstare solebant, aut debebant, tanquam earum spirituali pastori pręstent, exhibeant, & continuent. Contradictores inobedientes quoslibet, & rebelles, per censuras, & pęnas ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, censuras,

& pęnas ipsas aggravando, se interdictum Ecclesiasticum apponendo. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictorum Monasteriorum, & Ordinum Privilegiis, & indultis, ceterisque contrariis quibuscunque. Hortamur itaque devotionem tuam in Domino, eique injungimus, ut officium Rectoris, & gubernatoris prędictum, libenter, & prompte suscipiat, illudque ita, bene, recteque exerceat, ut Moniales prędictę rectori, & gubernatori utili, & fructuoso gaudeant se commissas. Volumus autem, quod transumptis pręsentium authenticis, tuo sigillo munitis, eadem fides adhibeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum (4) Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXV Januarii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

Evangelista.

1. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum in *Bullario Bononiensi pag.96*, aliud ex *Cremonensi* exemplari.
2. *Literas.*) *Constitutionem scilicet LXXVII.*
3. *Cujuscunque Ordinis.*) Ut enim sæpius dictum fuit, ambiebant etiam Moniales aliorum Ordinum curæ Fratrum Congregationis *Lombardiæ* committi. Ipsis etiam nunc Ordinis S. *Benedicti* quædam Monasteria subsunt.
4. *Datum.*) Huc etiam spectat vivæ vocis oraculum cujus exemplar authenticum habes in archivo Ordinis ex autographo *Faventino*. Hujus, tenoris est.

NOs Laurentius miseratione Divina Episcopus Prænestrinus, S. R. E. Cardinalis SS. Quatuor Coronatorum Major Pœnitentiarius Universis, & singulis præsentes literas nostras patentes inspecturis fidem facimus, & attestamur; Quatenus Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Clemens Divina providentia Papa Septimus, ad humiles preces, & supplicationes nostras, qui Ordinis Prædicatorum Protector sumus, omnes gratias, & privilegia quæcunque per Sanctitatis Suæ Prædecessores Congregationi Lombardiæ dicti Ordinis, sive in scriptis, sive vocis oraculo, usque ad hunc diem concessa, confirmavit, concessitque, quod Domus omnes, & Fratres dictæ Congregationis, omnibus gratiis, Privilegiis, & Indulgentiis Religiosi quorumvis, aliorumque ordinum de observantia hactenus concessis gaudere possint, quodque non teneantur servare interdictum quacunque auctoritate impositum, nisi dum, & quando Cathedralis, seu Matrix Ecclesia illarum Civitatum, & locorum in quibus ipsi Fratres Prædicatorum de observantia Domos habent, illud servaverit, facto Nobis desuper vivæ vocis oraculo. In quorum fidem dictas patentes literas fieri, ac parvi sigilli nostri impressione per infrascriptum secretarium nostrum communiri fecimus, manuque nostra propria subscripsimus. Datum Romæ in Palatio Apostolico in Camera nostræ solitæ residentiæ, die quinta Decembris MDXXIIII Pontificatus prædicti Sanctissimi Domini nostri Anno Secundo.

Laurentius Episcopus Prænestinus Cardinalis Sanctorum Quatuor manu propria.

P. Bombasius.

Anno 1532 Die 10 Martii.

Monasterii Nucerini (1) privilegia firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXVIII.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

DEcet ex Romani Pontificis benignitate provenire, ut Prędecessorum suorum gesta innovet, & innovata restauret, ac Apostolico munimine fulciat restaurata. Dudum siquidem felicis recordationis Benedictus Papa XI, Prędecessor noster, tunc Priorissę, & Sororum Monasterii S. Annę de Nuceria Christianorum per Priorissam gubernari soliti Ordinis Sancti Augustini secundum instituta, & sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium precibus inclinatus per suas literas easdem Priorissam, & Sorores, ac dictum Monasterium Magistro dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Priori Provinciali Regni Sicilię ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum pro tempore existentibus auctoritate Apostolica commisit, eadem auctoritate nihilominus statuens, ut sub Magistro, & ejus, ac dicti Prioris doctrina ex tunc in antea permanerent, & illis privilegiis, gratiis, & Indulgentiis, quę ipsi Ordini Prędicatorum erant concessa, vel in posterum concederentur, gauderent, ipsique Magister, & Prior animarum earundem Priorissę, & Sororum solicitudinem gererent, & curam, se ipsis Priorissę, & Sororibus de Institutionibus ejusdem Ordinis illas, quę eis competebant exhiberent, ac eidem Monasterio per se, vel alios Fratres ipsius Ordinis Fratrum Prędicatorum, quos ad id idoneos viderent, quoties expediret, officium visitationis impenderent, corrigendo, ac reformando ibidem tam in capite, quam in membris, quę correctionis, & reformationis officio viderent indigere, electio tamen Priorissę libere pertineret ad Conventum dicti Monasterii, se nihilominus instituerent, & destituerent, mutarent, & ordinarent, prout secundum Deum viderent expedire. Confessiones ipsarum Priorissę, & Sororum audirent, & ecclesiastica Sacramenta eis ministrarent; liceretque eisdem Priorissę, & Sororibus redditus, & possessiones recipere, & eos libere retinere, pręterea ad pręstandum decimas de quibuscunque possessionibus, & aliis omnibus bonis earundem Monasterii, Priorissę, & Sororum, quę tunc habebant, & justis modis pręstante Domino in futurum acquirerent, vel subventionem quamcunque, aut ad exhibendum annuum redditum, sive quartam mortuariorum, aut contribuendum in exactionibus, vel collectis, aut decimis, seu subsidiis aliquibus per literas Apostolicę Sedis, aut Legatorum ejus, vel Ordinariorum, aut Nunciorum ipsorum, seu Rectorum terrarum, vel regionum quascunque impetratas, vel etiam impetrandas, minime tenerentur, nec ad id cogi possent, etiamsi in hujusmodi Sedis ejusdem contineretur literis quod ad quęvis exempta, vel non exempta loca, vel Monasteria se extenderent, & aliqua eis, cujuscunque tenoris existeret, ipsius Sedis Indulgentia non obsisteret, nisi forsan literę ipsę dictę Sedis de indulto hujusmodi, & Monasterio prędicto plenam, & expressam facerent mentionem, indulsit. Ipsum quoque Monasterium, & Sorores ejusdem cum omnibus juribus, & pertinentiis suis ab Episcopi Nucerin., & cujuscunque alterius jurisdictione, ac potestate prorsus exemit, decrevitque irritas, & inanes, interdicti, suspensionis, & excommunicationis, sen-

sententias, si quas in Conventum, & illius singulares personas, aut aliquas earum, aut Monasterium ipsum, seu quoscunque alios earum occasione, pręmissorum pretextu, contra commissionis, statuti, licentię, concessionis, & exemptionis Benedicti Prędecessoris hujusmodi tenorem, per quemcunque ex tunc de cetero contingeret promulgari, & deinde quondam Bonifatius qui in sua Obedientia, de qua illę partes tunc erant VIIII vocabatur, volens tunc Priorissam, & dilectas in Christo filias Conventum dicti Monasterii favoribus prosequi gratiosis, ac earum in ea parte supplicationibus inclinatus, privilegium prędictum, quod in Cancellaria Apostolica diligenter inspici fecerat ratum habens, illud etiam per suas literas confirmavit, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Quare pro parte dilectę In Christo filię modernę Priorissę, & pręfatarum Conventus, asserentium, se pauperrimas existere, & orationibus, meditationibus, jejuniis, vigiliisque jugiter insistendo, Deo gratum famulatum reddere, ac in dies evenire, quod contra pręmissa nonnulli clerici, & forsan laici, ac ecclesiasticę personę, etiam dignitate Pontificali fulgentes, ac etiam pro Nunciis Sedis prędictę se gerentes, Priorissam, & Conventum prędictas indebite molestant, & ad solvendum decimas etiam per Nos impositas compellunt injuste, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literas prędictas, ac privilegia, & indulta in eis contenta approbare, confirmare, & innovare, ac perpetuę firmitatis robur obtinere, decernere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque, hujusmodi supplicationibus inclinati, literas prędictas, ac privilegia, & indulta in eis contenta, quatenus sint in usu, auctoritate Apostolica pręfata, tenore pręsentium, approbamus, confirmamus, & innovamus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere debere, decernimus; non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & ordinis prędictorum, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis etiam nostris, & dictę Sedis Nunciis, & aliis quibusvis etiam, ut pręfertur, qualificatis personis, etiam per Nos, & dictam Sedem, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, & sub quibusvis verborum formis, & cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam ad nullius instantiam, & supplicationem concessis, ac etiam per Nos, Sedemque prędictam, etiam iteratis vicibus approbatis, innovatis, & de novo etiam concessis, quibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus plena, expressa, specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales id importantes mentio, seu quęvis alia expressio habenda foret, aut alia exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, auctoritate, & tenore prędictis, specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quę Benedictus Prędecessor, & Bonifatius pręfati in suis literis voluerunt non obstare, cęterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę approbationis, confirmationis, innovationis, Decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Primo (3), Sexto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Confirmatio.

1. *Nucerini.*) Vide *Notas ad Constitutionem XVII B. Benedicti XI.* Legitur *pag.* 90 *Tomo II.* Et Constitutionem *CXV. Bonifacii IX* ibidem *pag.* 379.

2. *Archivo.*) In quo duplex exemplar authenticum unum ex autographo *Nucerino*; aliud ex *Archivo Apostolico Lib. XCVIII fol.* 125.

3. *Trigesimo primo.*) Stylo Bullarum, ęrę communis *MDXXXII.*

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Anno 1532 Die 10 Martii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Clemens Episcopus, Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Casertan., & Nolan. Episcopis, ac dilecto filio Vicario venerabilis etiam Fratris nostri Archiepiscopi Neapolitan. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXXXIX.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Decet ex Romani Pontificis benignitate provenire &c. (2) Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Primo, Sexto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Nono. Quocirca discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos, vel alium, seu alios pręmissa, ubi, quando, & quoties expedire cognoveritis, fueritisque desuper pro parte Priorissę, & Conventus prędictarum legitime requisiti, solemniter publicantes, eisdem in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra, literas prędictas, ac omnia, & singula in eis contenta perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari. Non permittentes, easdem Priorissam, & Conventum per Nuncios, & personas prędictos, aut alios quoscunque contra tenorem earundem literarum quomodolibet molestari, turbari, vel inquietari, contradictores, injuriatores, & perturbatores, molestatores, & rebelles quoscunque per censuram ecclesiasticam, & alia juris remedia, auctoritate nostra pręfata, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus, quę dictis literis decretum est non obstare, seu si aliquibus communiter, vel divisim a Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possit per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Primo (3), Sexto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Nucerino*.
2. *Provenire &c*.) Ut in praecedenti Diplomate ad finem usque.
3. *Trigesimo Primo*.) Stylo Bullarum, erae communis *MDXXXII*.

Anno 1532 Dic 10 Martii.

Alvianen. (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Johanni (3) de Fenario Vicario Generali Ordinis Prędicatorum.

XC.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Supplex petitio.

Facultas.

EXponi Nobis fecisti, quod licet dilecta in Christo filia Penthesilca, relicta quondam Bartholomęi de Alviano, domina temporalis Oppidi Alviani, Amerin., seu Tudertin. Dięcesis, devotione ducta erga tuum Ordinem Fratres tui Ordinis Prędicatorum Provincię Romanę reformate, in quandam domum Sanctę Nominatę Martyris, prope, & extra muros dicti Oppidi, quę conventu caret, & Fratribus penitus vacua existit, inducere cupiat, tamen dicti Fratres tui Ordinis, & Provincię prędictorum, dictam domum recipere non audent, sine Apostolicę Sedis licentia speciali. Quamobrem Nobis, tam pro tua, quam dictę Penthesileę parte, fuit humiliter supplicatum, ut licentiam super hoc, vobis concedere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ne dicta domus, cum ejus Ecclesia sit vacua, & cultus divinus in ea desertus remaneat, hujusmodi precibus inclinati, tibi dictam domum cum ejus Ecclesia, refectorio, dormitorio, hortis, & bortalitiis, & aliis membris, & partibus ejus pro tuis Fratribus, Ordinis, & Provincię prędictorum, recipiendi, & in illam eosdem Fratres inducendi, qui Deo Altissimo famulantes, jugum Religionis inibi jugiter ducant, & tam suarum, quam dicti Oppidi Christi fidelium animarum saluti incumbant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, sine cujuscunque pręjudicio, concedimus, & indulgemus. Et insuper eisdem Fratribus pro te in dictam domum inducendis, quod omnibus privilegiis, & gratiis tui Ordinis, sicut alię ipsius Ordinis domus potiuntur in genere, potiantur pariter concedimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon privilegiis, & literis Apostolicis eidem Ordini concessis, confirmatis, & sępius innovatis. Quibus, illorum omnium tenores pro expressis babentes, illis alias in suo robore permansuris, ae effectum pręsentium, quatenus obstent, derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X Martii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

Blosius.

1. *Alvianen*.) In *Umbria*.
2. *Archivo*.) In quo Autographum.
3. *Johanni*.) De quo sępius dictum fuit.

Anno 1532 Die 23 Martii.

De reformando Monasterio Parmensi (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Priori Provinciali (3) utriusque Lombardię Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum.

XCI.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ACcepimus, quod licet tu Monasterium Monialium S. Dominici Parmen., Ordinis ejusdem Sancti, quod inter cetera Civitatis Parmen. Monasteria notabile, & insigne existit, & a Magistro Generali dicti Ordinis regi consuevit, reformare, & ad veram vivendi normam reducere tentaveris, illius tamen Priorissa, & Moniales, te ad reformationem hujusmodi, de eis faciendam admittere denegarunt, & denegant de pręsenti, in animarum suarum periculum, & suę Religionis contemptum. Nos igitur decorem castitatis, & observantiam Religionis in sacratis Virginibus Deo florere, ut par est, cupientes, tibi in virtute sanctę obedientię pręcipimus, & mandamus, ut onus hoc pium in caritate suscipiens, ac ad dictum Monasterium juxta morem tui Ordinis visitandum, iterum te accingens, ipsum Monasterium in capite, ac membris reformes, abducendas inde abducas, & alias ex reformatis Monasteriis, introducas, prout tibi salubriter visum fuerit expedire. Nos enim tibi, quęcunque de reformationem dicti Monasterii tibi necessaria visa faciendi, pręcipiendi, ordinandi, & exequendi, contradictoresque per censuras ecclesiasticas, & alia juris remedia, brachiique secularis invocationem cogendi, & compellendi, plenam, & omnimodam, auctoritate Apostolica, per pręsentes concedimus facultatem, mandantes Priorissę, & Monialibus Monasterii hujusmodi, sub excommunicationis latę sententię pęna, ipso facto, si, & quoties contravenerint, incurrenda, ut tuis salubribus pręceptis, & ordinationibus, in hoc pareant, & obediant, dilecto autem filio Antonio de Sanctis, Provincię Cispadan. Vicelegato, in Civitate prędicta commoranti, ut tibi in pręmissis opportunos favores impendat; non obstantibus constitutionibus, & or-

& ordinationibus Apostolicis, dictique Monasterii statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon privilegiis, & literis Apostolicis, Monasterio, & Ordini prefatis per Sedem Apostolicam etiam sępius concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus, illorum tenores pro expressis, & totaliter insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, seu si Priorissę, & Monialibus prędictis, aut quibusvis aliis ab eadem sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici non possint, nisi per literas Apostolicas, facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXI Martii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Parmen.*) In *Longobardia*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononien.* pag. 98.
3. *Provinciali*.) Is erat *F. Angelus Faventinus*, ut videre est ex praecedentibus Constitutionibus, & ex *Serie Chronologica Provincialium, & Vicariorum Generalium Provinciae utriusque Lombardiae &c.* Ipsam *Augustinus* noster *Thomas Ricchini* vulgavit hoc anno *MDCCXXXII*.

Ut Consentini (1) Fratres veniant in possessionem Monasterii B. Mariæ, & SS. Ægidii, & Bernardi.

Anno 1532 Die 18 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCII.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Sancti Dominici Cusentin. Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

SAcrę Religionis sinceritas, in qua, sub voluntaria paupertate militantes, in humilitatis spiritu devotum, & sedulum impenditis Domino famulatum, & vitę regularis, sub qua degitis honestas, promerentur, ut petitionibus vestris, divini cultus augmentum, & Religionis propagationem, ac vestram commoditatem, & corporum sanitatem concernentibus, quantum cum Deo possumus, salubriter annuamus. Sane pro parte vestra exhibita Nobis nuper, petitio continebat, quod cum alias dilecti filii Communitas Civitatis Cusentin., considerantes, quod Monasterium Monialium Beatę Marię, ac Sanctorum Ægidii, & Bernardi de Mezzo Cusentin., Cistercien. Ordinis, causantibus bellorum turbinibus, & aliis sinistris casibus in suis structuris pro majori parte diruptum, & collapsum, ac illius fructus, redditus, & proventus alteri Monasterio etiam Monialium, de Virginibus nuncupato, etiam Cusentin. ejusdem Cistercien. Ordinis pro illius dote, & ędificiorum constructione, applicati existebant, & in eodem dirupto Monasterio aliquę Moniales non habitabant, nec habitare poterant, quodque in dicta Civitate, quę Metropolitanę Ecclesię honore decorata, ac insignis, & satis ampla existebat, domus vestra Sancti Dominici, Ordinis Fratrum Prędicatorum, unica domus dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum existebat, & Fratres in eadem domo in numero copioso pro tempore degentes, ut plurimum, pręsertim ęstivo tempore, ob aeris intemperiem, infirmabantur, summopere desiderarent, ut inibi literarum studiis, & divinis beneplacitis uberius, ac commodius vacare possitis, corporum vestrorum sanitati consuli, ac propterea Ecclesiam dicti Monasterii cum omnibus illius structuris, vobis, & inibi unam domum pro usu, & habitatione perpetuis, vestrum, & aliorum Fratrum Prędicatorum construi, & ędificari facere possetis, concedi, & assignari concederetur, & assignaretur, quantum in eis erat, concessissent, tunc Superiores dicti Monasterii de Virginibus Ecclesiam dirupti Monasterii cum illius structuris, & ędificiis hujusmodi, & unam possessionem Celso, vel Siromorum nuncupatam, prope dictum diruptum Monasterium, juxta suos confines, tunc expressos, existentem, & ad ipsum diruptum Monasterium legitime pertinentem, vobis cum onere, quod vos singulis hebdomadis tres Missas, quas Moniales dirupti Monasterii hujusmodi celebrari facere tenebantur, celebraretis, alioquin possessio ad dictum Monasterium de Virginibus reverteretur, concesserunt, & assignarunt, & successive dilecti filii nostri Augustinus S. Adriani Diaconus Cardinalis dicti Cistercien. Ordinis in Romana Curia Protector, & Johannes Abbas Monasterii Sanctorum Fabiani, & Sebastiani ad catecumbas prope, & extra muros Urbis, ejusdem Cistercien. Ordinis, & omnium illius Monasteriorum virorum, & Monialium partium Italię Generalis Procurator, concessionem, & assignationem prędictas, illarumque habita notitia, laudarunt, approbarunt, eisque consentiendo, auctoritates suas interposuerunt, prout in diversis instrumentis, sive literis, desuper confectis, plenius dicitur contineri. Quare pro parte vestrum, asserentium, fructus, redditus, & proventus dictę possessionis quinque ducatorum auri de Camera secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam dirupti Monasterii cum illius structuris, & ędificiis, necnon cum onere celebrandi, & reversionis pęna, prędictam possessionem hujusmodi vobis pro constructione unius domus pro vestris, & aliorum Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum perpetuis usu, & habitatione concedere, & assignare, & alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ut devotio vestra eo ferventius invalescat, quo noveritis, vos amplius Apostolicę Sedis ubertate foveri, hujusmodi supplicationibus inclinati, Ecclesiam dirupti Monasterii cum omnibus, & singulis illius structuris, & ędificiis, necnon cum onere celebrandi, & reversionis pęna, prędictam possessionem hujusmodi vobis, ut inibi unam domum sub invocatione Beatę Marię de Succursu, cum cęmeterio, campanili humili, campana, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, & aliis officinis necessariis, pro usu, & habitatione vestris, & aliorum Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum construi, & ędificari, ac Ecclesiam ipsam, ad instar Ecclesiarum aliarum domorum ipsius Ordinis Prędicatorum, reformari, & ędificari facere possitis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus, & assignamus, ac eidem construendę domui, necnon Priori, & Fratribus in

Diplomatis causa.

Facultas.

ea

ea pro tempore degentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, concessionibus, indulgentiis, & indultis, quibus alię domus ipsius Ordinis Prędicatorum, ac Priorissę, & Fratres in eis pro tempore degentes de jure, & consuetudine, utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeatis auctoritate, & tenore prędictis de speciali gratia indulgemus, jure Parochialis Ecclesię, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, qua cavetur, ne quivis Ordinis Mendicantium professores nova loca ad inhabitandum accipere pręsumant absque Sedis prędictę licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, necnon Clementis V, & Julii II, Romanorum Pontificum, Prędecessorum nostrorum, super Monasteriis, & domibus aliorum Ordinum Mendicantium non construendis editis constitutionibus, quibus, illarum veriores tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur pręsentibus, pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse, derogamus, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę concessionis, assignationis, indulti, & derogationis infringere &c. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Secundo, Quarto Decimo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

3. *Consentini.*) In *Calabria*. Vulgo Cosenza.
4. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib. III fol. 166*. Legitur etiam *Lib. B. fol. 73* ex autographo *Consentino*.

Anno 1532 Die 18 Aprilis.

XCIII.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Castelli Maris, & Ariminen. Episcopis, ac dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Cusentin. in Spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis. Clemens &c. Datum Romę apud S. Petrum &c. Quo circa &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam, dictę literę vobis pręsentatę fuerint, per vos, vel alium, seu alios, literas prędictas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando expedierit, ac quoties pro parte Prioris, & Fratrum Prędicatorum fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis, efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis eos auctoritate nostra, concessione, assignatione, & indulto prędictis, pacifice gaudere; non permittentes eos desuper, contra earundem literarum tenorem, per quoscunque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus &c. aut si aliquibus &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Secundo, Quarto decimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. III fol. 169.*

Anno 1532 Die 24 Maii.
XCIV.

Hospitale Leprosorum unitur Andreapolitano (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. REgimini Universalis Ecclesię, licet immeriti, disponente Domino, pręsidentes, ea quę pro fidelium, pręsertim Religiosorum, ac aliorum locorum quorumlibet felici statu, & subventione per locorum ordinarios provide gesta fuisse dicuntur, ut firma perpetuo, & illibata permaneant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus, aliasque provisiones congruas desuper adhibemus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane pro parte dilecti filii Johannis Greson. (3), Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Theologię professoris, Fratrum Ordinis hujusmodi Provincię Regni Scotię secundum morem ejusdem Ordinis Prioris Provincialis Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias, postquam in civitate Sancti Andreę pro Religionis propagatione, & Divini nominis exaltatione, una Domus pro usu, & habitatione dicti Ordinis piis venerabilis Fratris tunc Jacobi Archiepiscopi totius dicti Regni Primatis, & Legati nati, ac forsan suorum Prędecessorum, ac aliorum elargitionibus forsan pro majori parte constructa, & ędificata fuerat, dictus Jacobus Archiepiscopus singularem ad Ordinem prędictum in Regno prędicto salubriter reformatum, & uberes fructus in eodem Regno & agro dominico afferentem, gerens devotionis affectum, & exoptans, ut Fratribus dictę Domus, pręsertim Theologię studio operam daturis, in eorum indigentiis, & opportunis commoditatibus, succederet provisio, Hospitale pauperum Leprosorum Sancti Nicolai prope, & extra muros dictę Civitatis, ad omnimodam ipsius Jacobi Archiepiscopi dispositionem pertinens, & cujus fructus, redditus, & proventus, & emolumenta in indebitos usus convertebantur, cum omnibus illi annexis, ac illius terris, prędiis, frue-

Diplomatis causa.

fructibus, redditibus, proventibus, & emolumentis, quibuscunque eidem Domui, ita, quod cedente, vel decedente tunc ipsius Hospitalis Rectore, liceret Priori, & Fratribus ipsius domus pro tempore existentibus, illorum corporalem possessionem, per se, vel alium, seu alios, propria auctoritate, libere apprehendere, dilectorum filiorum Capituli Ecclesię S. Andreę, Ordinis S. Augustini, ad id tunc expresso accedente consensu, ordinaria auctoritate primo, & deinde cum dilectus filius Georgius Martius, tunc dicti Hospitalis Rector hujusmodi unioni per certum ejus procuratorem ad id ab eo specialiter constitutum, consensisset, denuo, ac demum ad id idem Georgius regimini, & administrationi ejusdem Hospitalis, quod tunc regebat, in manibus ipsius Jacobi Archiepiscopi similiter per certum suum procuratorem, ad id ab eo specialiter constitutum, extra Romanam Curiam sponte, & libere cessisset, & idem Jacobus Archiepiscopus cessionem prędictam extra dictam Curiam dicta auctoritate admisisset, Hospitale ipsum per cessionem ipsius tunc vacans eidem domui de novo eadem auctoritate perpetuo univit, annexuit, & incorporavit, ac Priori, & Fratribus in eadem domo pro tempore degentibus, ut pro eodem Jacobo Archiepiscopo, ut speciali ipsius domus fundatore, ac prędecessoribus, & successoribus suis Archiepiscopis S. Andreę pro tempore existentibus, Altissimum exorarent, concessit, & assignavit, ipsamque domum cum illi annexis, sub sua, & suorum successorum prędictorum protectione perpetuo suscepit, ac voluit, quod ipsi Prior, & Fratres, ex redditibus, & emolumentis dicti Hospitalis leprosis in eodem Hospitali pro tempore degentibus, & per eosdem Priorem, & Fratres admittendis, & recipiendis quatuor bollas (4) farinę avenaticę, unum corpus bovis, quatuor bollas carbonum, unum modium salis, & unum modium lentię, & viginti sex solidos, & octo denarios pro vasibus, singulis annis in perpetuum ut a sexaginta annis citra per ipsius Hospitalis rectores distribuebantur, dare, & distribuere, necnon singulis diebus Dominicis per unum ex Fratribus dictę domus, vel alium secularem sacerdotem unam Missam in Ecclesia ipsius Hospitalis pro ipsius Archiepiscopi, & fundatorum ejusdem Hospitalis animarum salute, celebrare, necnon fabricam Hospitalis hujusmodi, secundum quod Priores pro tempore existentes fieri viderent, manutenere deberent, & tenerentur, prout in diversis ipsius Archiepiscopi desuper confectis literis dicitur plenius contineri, ac Prior, & Fratres ejusdem domus unionis hujusmodi vigore possessionem dicti Hospitalis, ac illius bonorum assecuti fuerunt. Quare pro parte dicti Prioris, asserentis fructus, redditus, & proventus dicti Hospitalis, & illi annexorum quinque librorum sterlingorum secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unioni, annexioni, incorporationi hujusmodi, pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę firmitatis adiicere, dictumque Hospitale eidem domui de novo perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Confirmatio.
dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum extimationem prędictam etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, ac idem servari volumus in confirmationibus jam factarum, prefatumque hujusmodi Priorem a quibusvis &c. censentes, ac dictę domus, ac illi annexorum fructuum, reddituum, & proventuum verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, licita, & honesta, auctoritate Apostolica approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuę firmitatis robur adiicimus, supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus si qui forsan intervenerint in eisdem, & nihilominus pro potiori cautela Hospitale prędictum, sive, ut pręmittitur, sive alias quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona vacet, etiam si dispositioni Apostolicę specialiter reservatum existat, & super illo inter aliquos lis cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore datarum pręsentium non sit alicui jus quęsitum, cum illi annexis, fructibus, redditibus, proventibus, emolumentis universis prędictę domui perpetuo, auctoritate nostra, tenoreque pręsentium unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat ipsius domus Priori, & Fratribus pro tempore existentibus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem, Hospitalis, annexorum terrarum, & prędiorum prędictorum propria auctoritate apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in suos, & Hospitalis prędicti usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, ac Lateranen. statuto Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nonnisi in casibus a jure permissis fieri prohibente, necnon felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis constitutionibus, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super commissionibus sibi faciendis in hujusmodi, vel aliis &c. in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetraverint, etiam si per easdem ad inhibitionem, reformationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus, & inde secuta quęcunque ad dictum Hospitale volumus non extendi, sed nullum quoad hoc eis quoad assecutionem aliorum Hospitalium aliquod pręjudicium generari, & quibuslibet aliis indultis, privilegiis, indulgentiis, generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeret quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso quod propter unionem, annexionem, incorporationem hujusmodi Hospitale prędictum debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta &c. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę unionis, annexionis, & incorporationis, voluntatis, & decreti infringere &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Secundo, Nono Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Andreapolitano.*) Vulgo *S. Andrewes*, in *Scotia*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXVIII fol. 99*.
3. *Johannis Greson.*) Aliis *Griffon*, ut apud *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLXIV pag. 187*.
4. *Bollas.*) Genus est mensuræ, de qua *Robertus III* Rex *Scotiæ* hæc habet in statutis Cap. XXII: *Bolla debet continere sextarium, videlicet XII lagenas, & debet esse in profunditate IX policum, cum spissitudine ligni utriusque partis, & in rotunditate superiore continebit LXXII pollices, in medio ligni superioris, in rotunditate inferiore LXXI pollices*.

Anno 1532 Die 28 Maii.

Ut Fratres, & incolæ Montis Politiani B. Agnetem (1) cultu publico venerari possint.

XCV.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Universitati, & hominibus oppidi Montis Politiani nullius Dięcesis (3).

CLEMENS PP. VII

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. ROmanus Pontifex Salvatoris Domini nostri Jesu Christi Vicarius, ipsius Domini Electos, quos vitę puritas, & excellentia meritorum commendat, laudibus personare precipuis, & spiritualibus honoribus venerari disponit, ut Christi fideles eos invocantes, ipsorum precibus, & meritis adjuti, regni cęlestis participes facilius effici mereantur. Exponi siquidem Nobis nuper fecistis, quod cum Beata, ut pie creditur, Agnes de Monte politiano, Monialis Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum, Supplex petitio. dum in humanis ageret, exemplari vita, odore bone famę, & sanctimonia plurimum claruerit, ac etiam nunc in Domo Ordinis eorundem Fratrum oppidi Montis Politiani nullius Dięcesis (3). in qua sepulta existit, cooperante Altissimo, quamplurimis fulgeat miraculis, & propterea cupereus ad Divini nominis laudem, & gloriam, eandem Beatam Agnetem, ad quam singularem geritis devotionis affectum, licet Facultas. inter sanctos relata, & Canonizata (4) nondum existat, colere, & venerari. Nos igitur, qui fideles singulos ad devotionis actus libenter incitamus, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, ut dictam Beatam Agnetem, licet canonizata non sit, in Ecclesia Domus prędicti Ordinis, & aliis dicti oppidi Ecclesiis, & dicto Oppido tantum, privatim, & publice, ac solemniter, venerari, & colere, necnon de illa Officium proprium celebrare, & solemne Festum facere, libere, & licite valeatis, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium concedimus, & indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXVIII Maii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

Blosius.

1. *Agnetem.*) Vide Notas ad Constitutionem *LVI Eugenii IV.* Legitur *pag. 42 tomi III.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar. Legitur etiam inter acta Canonizationis ejusdem Sanctæ.
3. *Nullius Diœcesis.*) Nunc Sedes est Episcopalis.
4. *Canonizata.*) Ipsam in album Sanctorum retulit S. M. *Benedictus XIII.*

Anno 1532 Die 3 Junii.

Ut Parmen. (1) Monasterium reformetur, & Provinciæ Lombardiæ juris sit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVI.

Dilecto filio Priori Provinciali utriusque Lombardię Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ACcepimus, Priorissam, & Moniales Monasterii Monialium S. Dominici Parmen. Ordinis Prędicatorum, quod inter cetera civitatis Parmen. Monasteria notabile, & insigne existit, licet reformatione indigere noscatur, sub pretextu, quod a solo Magistro Generali dicti Ordinis reformari debeat, ad reformationem de eis faciendam, te admittere denegasse, & denegare de pręsenti. Nos itaque attendentes, quod propter universalem curam, quam toti Ordini impendere cogitur, ipse Magister Generalis non ita potest singulorum sibi subditorum correctioni per se ipsum invigilare, & quod Magister dicti ordinis per suas Literas patentes subjecit dictum Monasterium gubernationi tuę, & pro tempore existenti Provinciali utriusque Lombardię, ac cupientes, decorem castitatis, & observantiam Religionis in Sa-Mandatum. cratis Deo Virginibus nostris potissime temporibus florere, tibi in virtute S. Obedientię pręcipimus, & mandamus, ut onus hoc pium in caritate suscipiens, ac ad dictum Monasterium juxta morem dicti Ordinis visitandum iterum te accingens ipsum Monasterium visites, idque in capite, & membris, etiam de reformatis Monasteriis, aliquas Moniales exemplaris, & probatę vitę assumendo, & in ipsum reformandum introducendo, prout tibi salubriter visum fuerit expedire, auctoritate nostra reformes. Nos enim tibi, & pro tempore existenti istius Provincię Provinciali, prefatum Monasterium, etiam per alios visitandi, & reformandi, ac quęcunque ad reformationem dicti Monasterii necessaria, juxta tamen ipsius Ordinis Re-

Regulam, & institutionem faciendi, pręcipiendi, ordinandi, & executioni demandandi, ac contradictores quoslibet, & rebelles, per Censuras ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, brachiique secularis invocationem cogendi, & compellendi, plenam, & omnimodam, auctoritate Apostolica, per pręsentes concedimus facultatem; mandantes, pręfatis Priorissę, & Monialibus sub excommunicationis latę sententię pęna, ut te, & pro tempore existentem dictę Provincię Provincialem, ad eas visitandas, & reformandas admittant, dilecto autem filio Antonio de Sanctis, moderno, & pro tempore existenti Provincię Lombardię Cispadan.. in qua dictum Monasterium existit, Vicelegato in Civitate prędicta commoranti, ut tibi in pręmissis opportunos favores impendat. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictique Monasterii statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, necnon privilegiis, & literis Apostolicis, Monasterio, & Ordini pręfatis per Sedem Apostolicam, etiam sępius concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, illorum tenores per easdem pręsentes pro expressis, & totaliter insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, seu si Priorissę, & Monialibus prędictis, aut quibusvis aliis, etiam communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & aliis indultis, etiam specialibus, vel generalibus, etiam in corpore juris clausis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die III Junii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

a. *Parmen.*) In *Longobardia*. Vide *Constit. XCI.*

a. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi* pag. 97.

Anno 1532 Die 10 Junii.

S. Dominici, ac S. Petri Martyris Congregationes constituit (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

XCVII.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

DUdum ex certis causis, tunc expressis universorum Fratrum Conventualium nuncupatorum olim Provinciarum Sancti Dominici, & Sancti Petri Martyris Ordinis Prędicatorum per Nos extinctarum, in ea parte supplicationibus inclinati eos, & eorum singulos, illorumque Domos, Conventus, Collegia, loca, & utriusque sexus personas dictis Fratribus ante extinctionem prędictam subjecta, & subjectas, ab omni visitatione, reformatione, castigatione, correctione, & superioritate Provincialis utriusque Lombardię Apostolica auctoritate per alias nostras in forma brevis literas eximimus, & liberavimus, ac voluimus, eos, & ea per duos Vicarios cum plena Prioris Provincialis auctoritate, & facultate, a tunc Magistro Generali totius Ordinis hujusmodi, sive ejus Vicario sibi ad Magistrorum, & Priorum Conventualium nuncupatorum congregatorum, petitionem duntaxat dandos, qui ab ipso Provinciali utriusque Lombardię pariformiter essent exempti, donec in Capitulo Generali tunc proxime celebrando, seu per tunc Magistrum Generalem aliter esset dispositum, regi, & gubernari, prout in dictis literis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum modernorum Fratrum Conventualium nuncupatorum dictarum extinctarum Provinciarum, petitio continebat, in Capitulo Generali proxime celebrato super pręmissis per idem Capitulum, aut per dilectum filium modernum Magistrum Generalem quidquam dispositum non sit; nec valeant ipsi Fratres Conventuales nuncupati, qui, ut asserunt, hactenus post dictarum literarum datam per Vicarios eis, ut pręfertur, datos, recti, & gubernati fuerunt, sub obedientia dicti Provincialis utriusque Lombardię cum eorum sana conscientia degere, & propterea Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut eorum quieti, & tranquillo statui paterne consulere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos hujusmodi supplicationibus inclinati, universis, & singulis dictarum extinctarum Provinciarum Fratribus Conventualibus nuncupatis pręsentibus, & futuris, ut Capitula, & Congregationes juxta morem dicti Ordinis celebrare, & in ipsis capitulis, sive Congregationibus, videlicet Sancti Dominici unum, & Sancti Petri Martyris extinctarum Provinciarum Fratres Conventuales nuncupati, alterum, Vicarios, de biennio in biennium canonice eligere, & omnia, & singula alia agere, & disponere, quę illi omnes ante extinctionem prędictam in similibus Capitulis, sive Congregationibus de jure, vel consuetudine agere, & disponere poterant, ipsique sic electi Vicarii postquam a dicti Ordinis Magistro Generali, vel ejus Vicario confirmati fuerint, cum pari Prioris Provincialis auctoritate omnia, & singula Conventualium nuncupatorum Domos, Monasteria, Conventus, loca, & utriusque sexus personas, olim pręfatis Fratribus Conventualibus nuncupatis ante extinctionem prędictam subjectos, & subjecta regere, & gubernare, ac eos, & ea juxta possibilitatem, & professionem emissam, ac ejusdem Ordinis consuetudinem ad regularem vitam reducere debeant, quique interim Fratres Conventuales nuncupati, ac domus, monasteria, Conventus, loca, & utriusque sexus personę hujusmodi ab omni cura, visitatione, subjectione, jurisdictione, auctoritate, gravamine, onere, & impositione Provincialis utriusque Lombardię pro tempore existentis, ipsius Ordinis Magistri Generalis, vel ejus Vicarii protectioni, curę, & obedientię subjecti, & subjecta sint, & esse censeantur, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium concedimus, & indulgemus; districtius inhibentes in virtute Sanctę Obedientię, & sub majoris excommunicationis pęna Mandatum.

prefato Provinciali utriusque Lombardię, ne dictos Fratres Conventuales nuncupatos, vel utriusque sexus personas hujusmodi insuper molestare, seu perturbare, aut de eis, seu eorum domibus, Monasteriis, Conventibus, Collegiis, vel locis directe, vel indirecte quovis quęsito colore se intromittere presumant: ac decernentes ex nunc irritum, & inane quicquid secus super his contigerit attentari. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis etiam in forma Brevis contra concessionem, & indultum nostrum hujusmodi per Nos, & Apostolicam Sedem, nunc, & pro tempore concessis, ac pluries confirmatis, quibus, eorum tenores pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, quoad premissa specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nos enim, cum primum Magister Generalis reductionem per Vicarios eligendos faciendam, ut prefertur, duxerit confirmandam, ipsis Fratribus Conventualibus nuncupatis Provincialatus officium concedere harum serie intendimus, quod si non fecerint, Nos aliter in futurum disponemus. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X Junii Anno MDXXXII Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Constituit.*) Consulenda Constitutio *LXXXIV.*

2. *Archivo.*) In quo autographum. Aliud asservatur in Archivo Cœnobii *SS. Johannis, & Pauli Venetiarum.*

Anno 1532 Die 14 Junii.

De Statutis pro Collegio Cordubensi (1) condendis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCVIII.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Fratribus S. Pauli Corduben. Ordinis Pędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Literarum studia ubique florere, illorumque directioni, ac felici statui consulere cupientes, votis &c. (3) opportunis. Sane pro parte vestra, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum in Domo vestra S. Pauli Corduben. Ordinis Fratrum Predicatorum unum Collegium Scholarium pro duodecim Collegialibus Fratribus dicti Ordinis, qui inibi literis operam darent, institutum, Apostolica auctoritate fuerit, si Provinciali Provincie Bętice secundum morem ejusdem Ordinis sub cura (4) dictę Domus consistere, ac dictę Domus Prioribus, & Collegii Regenti, facultas condendi Statuta, quibus Collegium, & Collegiales hujusmodi regi, & gubernari deberent, concederetur, ex hoc profecto directioni, & felici statui dicti Collegii plurimum consuleretur. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut facultatem hujusmodi concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur vestrum quemlibet a quibusvis excommunicationis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati auctoritate Apostolica, tenore presentium, Provinciali, ac Domus Prioribus, & Regenti hujusmodi, ut ipsi, vel duo ex eis, quęcunque statuta, & Ordinationes licita, & honesta, ac sacris canonibus non contraria, Collegium, ac Studium, & Collegiales hujusmodi concernen., quomodolibet voluerint, auctoritate Apostolica condere, alterare, & mutare, ac quascunque pęnas in contraventionem apponere, aliasque executioni debitę demandare, libere, & licite valeant, concedimus, & quod statuta, & Ordinationes hujusmodi, perpetuę firmitatis robur obtineant, & per Collegiales ipsos, ac alios quoscunque in eis quomodolibet comprehensos, inviolabiliter observari debeant, & sic per quoscunque, ubique judicari, cognosci, & decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, cognoscendi, ac decidendi facultate, necnon irritum &c. attentari decernimus, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & Domus, & Ordinis predictorum &c. derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque non obstantibus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, concessionis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & BB. Apostolorum ejus Petri, & Pauli, se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo secundo, Decimo octavo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Nono.

Facultas.

1. *Corduben.*) In *Hispania.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CVIII fol.* 28.

3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Sub cura.*) Legerem: *Sub cujus cura dicta domus consistit.*

Anno 1532 Die 14 Junii.

Ne Moniales Nucerini (1) Monasterii Decimas (2) solvant.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilecto filio Fabio (4) Arcellę electo Bisignanen. (5) Camerę Apostolicę in Regno Neapolitano (6) Generali Collectori.

XCIX.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Dudum felicis recordationis Benedictus PP. XI, Predecessor noster, tunc Priorissę, & Sororibus Monasterii, per Priorissam gubernari soliti, Sanctę Annę de Nuceria Christianorum, Ordinis S. Augustini sub cura, & secundum instituta Fratrum Ordinis Predicatorum viventibus, ut redditus, & possess-

possessiones recipere, & libere retinere possent, ac ad præstandum decimas de quibuscunque possessionibus, & aliis omnibus bonis earundem Monasterii, Priorissę, & Sororum, quę tunc habebant, ac in futurum justis modis acquirerent, vel subventionem quamcunque, aut ad exhibendum annuum redditum, sive quartam mortuariorum, aut contribuendum in exactionibus, vel collectis, aut decimis, seu subsidiis aliquibus per literas Apostolicę Sedis, aut Legatorum ejus, vel ordinariorum, seu Nunciorum ipsorum, aut Rectorum terrarum, vel regionum impetratis, seu etiam impetrandis, minime tenerentur, nec ad id cogi possent, etiamsi in eisdem literis, quod ad quęvis exempta, vel non exempta, loca, vel Monasteria se extenderent, & aliquę cujuscunque tenoris existerent, ipsius Sedis indulgentię eis non obsisterent, nisi literę ipsę de indulto, & de Monasterio hujusmodi plenam, & expressam facerent mentionem, per quasdam suas indulsit (7), & deinde quondam Petrus Tomacellus (8), qui in sua obbedientia, de qua partes illę erant, Bonifacius nonus nominabatur, indultum prędictum gratum habens, illud per alias suas literas (9) confirmavit. Nosque postmodum literas, & indulta in eis contenta hujusmodi, quatenus essent in usu, per alias nostras literas (10) approbavimus, confirmavimus, & innovavimus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere debere, decrevimus, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut Nobis nuper Priorissa, & Sorores dicti Monasterii exponi fecerunt, tempore Pontificatus pię memorię Sixti Papę Quarti, etiam Prędecessoris nostri, certo tunc Camerę Apostolicę in partibus illis decimarum Collectori, ut pretendebatur, quondam Dominicus factor, seu procurator dicti Monasterii quartam duarum Decimarum tunc in eisdem partibus impositarum, licet tunc Priorissa, & Monialibus ignorantibus, persolverit, de quo in eisdem literis, nulla mentio facta extitit, & propterea Priorissa, & Sorores prefatę dubitant, sibi, quo minus indulto literarum hujusmodi uti possint, prejudicium generari, seque desuper molestari posse tempore prędicto (11), Nos, attendentes, quod, prout Priorissa, & Moniales prędictę Nobis exponi fecerunt, licet post solutionem per Dominicum prędictum, ut prefertur, factam, pluries decime ab Apostolica Sede in dicto Regno impositę fuerint, ac Priorissa, & Moniales dicti Monasterii tunc existentes a solutione decimarum hujusmodi vigore prefati privilegii liberatę fuerunt, ne Priorissa, & Sorores prędictę dictarum literarum frustrentur effectu, providere, ipsasque, & dictum Monasterium speciali gratia prosequi volentes, earum in hac parte supplicationibus inclinati, tibi in virtute sanctę obedientię per presentes committimus, & mandamus, ut si premissa vera esse repereris, Priorissam, & Moniales prędictas contra tenorem privilegii prędicti nullo modo molestari, facias, premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XIV Junii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono. Mandatum.

1. *Nucerini*.) De Monasterio *Nucerino* dictum fuit in Notis ad Constitutiones de quibus in seqq. annotationibus.
2. *Decimas*.) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo lit. X*.
3. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Nucerino*.
4. *Fabio*.) Consulendus *Ughellus in Episcopis Bisinianen. Tomo I Italiæ Sacræ pag. 523 editionis Venetæ*.
5. *Bisignanen.*) *Bisinianen.*, in *Calabria*.
6. *In Regno Neapolitano*.) Ex eodem Regno oriundus erat *Fabius*.
7. *Indulsit*.) Constitutione XVII, quæ legitur *Tomo II hujusce Bullarii pag. 90*.
8. *Quondam Petrus Tomacellus*.) Nec ex verbis istis, vel ex Constitutione *LXXXVIII* licet inferre, *Clementem VII* in dubium revocasse seriem Summorum Pontificum in *Italia* sedentium ab *Urbano VI* ad *Johannem* vulgo *XXIII*: Ut enim notat eruditus *Antonius Pagi* in *Breviario Romanorum Pontificum in Urbano VI num. IV*, Clemens, assumpto nomine *Septimi*, summo jure determinasse visus est, ex albo Pontificum Romanorum expungendos *Robertum Gebennensem*, & *Petrum de Luna*.
9. *Literas*.) Constitutionem scilicet CXV eodem Tomo II pag. 379.
10. *Literas*.) Constitutionem nempe LXXXVIII.
11. *Prædicto*.) *Precedenti*.

Magistrum Generalem ad Ordinis visitationem sese accingentem variis privilegiis ornat (1).

Anno 1532 Die 21 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Magistro Johanni (3) de Fenario Ordinis Fratrum Prędicatorum Generali Magistro, ac Theologię professori.

C.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm pro injuncto tibi munere Generalis Magisterii Ordinis Fratrum Prędicatorum, sicut Nobis humiliter exponi fecisti, domos, & loca, ac Fratres ipsius Ordinis visitare, & labentem ubique Religionem relevare, ac pristino decori pro viribus restituere, Domino favente, statueris, & ad id faciendum, non solum ad loca Italię, sed etiam ultra montes, non sine incommodo tuo, te transferre intendas, & ut id facilius ad effectum perducere valeas, benedictione nostra muniri, humiliter supplicaveris, Nos, qui nihil ęque cupimus, quam ut amputatis vitiorum sentibus, virtutum flores in universa Ecclesia, prefertim in Ordine Prędicatorum, quem ob uberes ejus fructus in vinea Domini paterna caritate diligimus, colligantur, institutum hoc tuum, & visitandi sanctum propositum plurimum in Domino commendantes, Apostolicam tibi, & Nostram Benedictionem elargimur, &, ut facilius dictam reformationem prosequi, & omnia, quę ad pacem, bonorum morum, & studiorum promotionem conducunt, libere agere, & exequi valeas, utque in rebus agendis scrupulus tibi, aut obex opponi non possit, volumus, quod dum in Generalatus hujusmodi officio manseris, super Romanam, & omnes singulas alias Diplomatis causa. Privilegia.

dicti

dicti Ordinis Provincias, tam ultra, quam citra montes, etiam Regnorum Hispanię, ac utriusque Lombardię, necnon Gallicanam, Francię, & Ragusinam, ac quascunque alias ejusdem Ordinis Congregationes, necnon ipsarum Provinciarum, & Congregationum in Conventus, loca, domos, ac bona quęcunque, ac utriusque sexus personas, Fratres, sive Sorores, etiam Tertii habitus B. Dominici, ad dictas Provincias, seu Congregationes, seu aliter quomodocunque ad dictum Pręedicatorum Ordinem pertinentes, seu quovis modo ejus curę commissas, cujuscunque gradus, & conditionis existant, tam in temporalibus, quam in spiritualibus plenissima, & ea auctoritate, quam Magistri Generales dicti Ordinis juxta ejusdem Ordinis instituta, seu constitutiones, vel ex jure ordinario, sive ex vi privilegiorum, aut indultorum Sedis Apostolicę in dicto Ordine habent, & habere, vel fungi possunt in omnibus, & per omnia fungi possis. Quodque cum acciderit reformatio facienda alicujus, sive aliquorum Conventuum dicti Ordinis, etiam nulla pręcedente alia electione, quam tua, pro prima vice tantum cum Conventus reformabuntur, Priorem, seu Priores ad id idoneos nostra auctoritate instituere, in Provinciis vero, quę tuę discretioni non satis reformatę videbuntur, cum fuerit Prioris Provincialis electio facienda, tres, aut quatuor probatę vitę Fratres dicti Ordinis Electoribus, ex quibus aliquem pro suę Provincię reformatione eligant in Provincialem, proponere possis, quibus, si nullum ex iis, qui a te propositi fuerint, eligere voluerint, illico cassata eorum electione, virum aliquem probatę similiter Religionis ex ejusdem Provincię gremio duntaxat, nostra similiter auctoritate in hujusmodi Provincię legitimum Provincialem, absque alia electione dare, & instituere valeas, si vero in dictis reformandis Conventibus Fratres aliquos forsan inveneris, qui reformationi repugnent, ac recusent vivere secundum regularia dicti Ordinis instituta, eos, si incorrigibiles fuerint, habitu dicti Ordinis juxta constitutiones ipsius privare possis, exemptos etiam quoscunque dicti Ordinis Fratres, sive Sorores etiam per literas Apostolicas, sive sub Annulo Piscatoris, aut sub plumbo, vel per Pęnitentiariam, vel alias aliqua vestris regularibus institutis quomodolibet derogantia, seu repugnantia continentes, etiam si in eis clausula, de sui superioris licentia petita, & non obtenta, apposita foret, ad hujusmodi literas a Sede Apostolica sub quacunque verborum forma, etiam motu proprio emanatas, exhibendum cogere, &, si ipsas literas obreptitias, vel subreptitias legitime procedendo repereris eas eadem auctoritate revocare, Fratresque, seu Sorores, in quorum favorem literę revocatę hujusmodi emanaverint, ad domos eorum redire, seu reduci facere, narratis vero in dictis literis nostris veris, & a te comprobatis existentibus, eos, vel eas ad portandum habitum a vestro distinctum, ac diversorum coloris, cęsurę, longitudinis, & figurę, sub excommunicationis majoris latę sententię pęna, quam Nos ex nunc prout ex tunc, & contra, in eos, & eorum singulos, tanquam apostatas ab habitu, si contrafecerint, ferimus, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, cogere, electionum etiam quarumcunque in dicto Ordine, dummodo tibi constet de voluntate eligentium, omnes, & singulos defectus supplere, necnon super permanentia Priorum, tam Provincialium, quam Conventualium, ac Priorissarum Monasterium etiam ultra biennium, vel quadriennium aliqua rationabili, pręsertim servandę, vel augendę vitę regularis, causa subsistente, dispensare. Sorores dicti Ordinis curę quomodolibet commissas de Monasterio in Monasterium religiose transmittere, Conventus vero, & Monasteria dicti Ordinis de una Provincia, seu Congregatione ad aliam Provinciam, seu Congregationem juxta morem dicti Ordinis transferre possis, & valeas. Ut autem ad novam reformationem, & divina munera suscipienda Fratres, & Sorores prędicti paratiores inveniantur, Fratribus omnibus, ac Sororibus dicti Ordinis, etiam Tertii habitus B. Dominici, contritis, & confessis, vel propositum statutis temporibus confitendi habentibus, quando ipsis juxta morem dicti Ordinis in visitatione generalem in forma Ecclesię consueta absolutionem feceris, plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & indulgentiam de benignitate Apostolica concedimus, & elargimur. Non obstantibus Apostolicis, ac dicti Ordinis constitutionibus, & ordinationibus, omnibusque, ac singulis gratiis, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & indultis, eorumque confirmationibus, Apostolicis quoque literis in forma Brevis quibuscunque dicti Ordinis Provinciis, sive Congregationibus, aut eorum Conventibus, Domibus, pręsertim Provinciis utriusque Lombardię, & Romanę dicti Ordinis, etiam per Nos forsan sub quibusvis verborum clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, ac insolitis, concessis, ac concedendis, ac in eisdem deputatis, & deputandis conservatoribus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, non autem per clausulas generales, etiam specialem mentionem importantes, sed expressa, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, seu quęvis alia mentio habenda esset. Quibus, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum harum duntaxat specialiter, & expresse derogamus, & nemini contra pręmissa suffragari volumus, ceterisque contrariis quibuscunque, Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXI Junii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

Nota.

1. *Ornat.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar.

3. *Johanni.*) De quo sæpius dictum fuit.

Quid

Quid ex decimis (1) solvendum sit a Fratribus, & Sororibus Romanæ Provinciæ.

Anno 1532 Die 30 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

CI.

Dilecti filii (3), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Priorum, & Fratrum, ac dilectarum in Christo filiarum Priorissarum, & Monialium domorum, & Monasteriorum Ordinis Prędicatorum Provincię Romanę, sub cura, & regimine Provincialis Romani existentium, petitio continebat, quod cum eorum domus, & Monasteria adeo ob agrorum sterilitatem, bellorumque tumultus, ac alias malas temporum calamitates in eorum facultatibus diminutę existant, ut vix earum fructus, redditus, & proventus pro Fratrum, & Monialium in illis pro tempore existentium suppetant alimentis, ad solvendum decimas in subsidium Sedis Apostolicę impositas astringantur, necesse est, ut solitus Fratrum, & Monialium numerus in domibus, & Monasteriis hujusmodi in tantum diminuatur, quod non possint ibi divina officia, ut par est, recitari. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, si hujusmodi decimę ad aliquam minorem summam reducerentur, & moderarentur, posset in domibus, & Monasteriis hujusmodi decens Fratrum, & Monialium numerus nutriri, pro eorundem Priorum, & Fratrum, ac Priorissarum, & Monialium parte Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, volentes, ut par est, majorem cultus divini, quam subventionis necessitatum hujusmodi sanctę Sedis incumbentium, licet, & ipsę tales sint, ut postponi non possint, rationem haberi, dictorum Priorum, Fratrum, & Priorissarum, ac Monialium in hac parte supplicationibus inclinati, vobis per prędentes sub indignationis nostrę pęna committimus, & mandamus, quatenus cum hujusmodi decimarum in posterum solutio, quomodocunque ingruerit, deductis prius ex singulis decimis ducatis septem pro qualibet persona in eisdem domibus, & Monasteriis pro tempore commorante, quos sibi pro eorum necessitatibus omnino dimitti volumus, de eo solum, quod superesse cognoveritis, juxta solitam taxam decimas prędictas exigere procuretis. Non obstantibus quibusvis literis super decimarum hujusmodi impositionibus, quibus, earum tenores, ac si de verbo ad verbum prędentibus insererentur, pro sufficienter expressis habentes, ad effectum validitatis prędentium harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod prędentes, postquam vobis prędentatę fuerint, prędentanti, dimissa vobis copia, restituantur, quodque earundem prędentium transumptis manu alicujus Notari publici subscriptis, sigilloque alicujus curię ecclesiasticę, seu personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quę eisdem prędentibus adhiberetur, si originaliter essent exhibitę, vel ostensę. Datum (4) Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die ultima Junii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

Mandatum.

Blosius.

1. *Decimis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Perusino*.
3. *Filii.*) Inscriptio deest. Ex ipso autem Diplomate, scriptum videtur *Decimarum Collectoribus*.
4. *Datum.*) Huc etiam spectat sequens Diploma pro alia tamen Provincia datum.

Petrus miseratione divina S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis Apostolicæ Sedis Legatus. Venerabilibus in Christo Patribus Episcopis, & dilectis in Christo Decanis, & Capitulis Zamorrensi, & Salamantino, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

QUerulosa Priorissæ, & Sororum Monasterii Sancti Spiritus de Tauro Zamorensis Diœcesis Ordinis S. Augustini secundum instituta, & sub cura Fratrum Ordinis Prædicatorum viventium insinuatione Nobis facta, percepimus, quod licet ipsæ per Privilegia eis a Sede Apostolica concessa, a solutione impositionum, talliarum, & exactionum Regibus, & personis secularibus, necnon procurationum Legatis, & Nunciis Apostolicæ Sedis facienda, quibuscunque, sint, & esse consueverunt exemptæ, liberæ, & immunes, tamen vos, seu nonnulli vestrum quasdam pecuniæ quantitates de pecuniis per nos primo ratione procurationum nostrarum, & deinde per Serenissimum Principem Dominum Johannem Regem Castellæ, & Legionis Illustrem ratione expensarum per eum in declaratione harum factarum, vobis Episcopis, & Capitulis, ac personis ecclesiasticis Civitatum, & Diœcesum Zamorrensis, & Salamantinæ successive impositis, per eas solvendis taxastis, dimisistis, & distribuistis, fuitque Nobis humiliter supplicatum pro parte Priorissæ, & Sororum prædictarum, ut providere eis super hoc de opportuno remedio dignaremur. Quocirca vos omnes, & singulos supradictos tenore præsentium requirimus, & monemus primo, secundo, tertio, & peremptorie, vobisque nihilominus in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis in singulares personas vobis venerabilibus Patribus Episcopis Zamorrensi, & Salamantino duntaxat exceptis, & suspensionis in Capitula, & interdicti in Ecclesias Zamorren., & Salamantinam pœnis, & sententiis, quas ferimus in his scriptis, si non feceritis, quæ mandamus, districte præcipiendo mandantes, quatenus de præmissis per testes idoneos, & alias probationes legitimas, diligentius vos informetis, & , si per informationem repereritis dictas Priorissam, & Sorores in similibus impositionibus, & exactionibus alias contribuere non consuevisse, eas super solutione dictarum pecuniarum per nos, & dictum Dominum Regem, ut præfertur, impositarum, nullatenus de cetero immutetis, turbetis, seu molestetis, quin immo ipsas Deo in pace famulari permittentes, taxationem, & distributionem quamcunque de dictis pecuniis per vos eis factam in irritum revocetis, & ipsis per vos, vel alterum vestrum, quibus infrascripta faciendi tenore præsentium potestatem concedimus, de absulutionis beneficio ab ex-

excommunicationis sententia, si quam ob non solutionem dictarum pecuniarum eis per vos, ut præmittitur, taxatarum, & distributarum forsitan incurrerunt, prævicque suspensionis, & interdicti sententias circa ipsas, ac ipsarum Monasterium, & Ecclesiam, si indigent, relaxetis, nisi causam rationabilem allegare volueritis, quare præmissa fieri non debeant, ad quam allegandam coram Nobis decimam diem post publicationem præsentium vobis factam immediate sequentem vobis, & cuilibet vestrum assignamus. Mandantes universis, & singulis Archipresbyteris, Presbyteris, Clericis, Notariis, & Tabellionibus publicis per Civitates, & Diœceses Zamorrensem, & Salamantinam, ac alias ubilibet constitutis, sub pœnis, & sententiis supradictis, quatenus ipsi, vel eorum alter, qui super hoc fuerint requisiti, aut fuerit requisitus, ita quod in iis exequendis alter eorum alterum non spectet, nec unus pro alio se excuset, quatenus premissa omnia, & singula vobis universis, & singulis in Ecclesia Zamorrensi, & Salamantina, aut aliis locis publicis, ubi ad vestram notitiam verisimiliter pervenire potuerint, publicent, & intiment, & fideliter publicare, ac super omnibus, & singulis per literas ipsorum qui præmissa fuerint executi, eorum sigillis munitas, ac instrumentum publicum harum seriem, aut designationem in se continentes, remissis præsentibus nos certificare procurent. Datum Abulæ 8 Idus Januarii. Pontificatus Domini nostri Domini Clementis Papæ VII Anno Quarto.

Anno 1532 Die 11 Julii.

Ex una Provincia S. Crucis, duas, S. Crucis scilicet, & S. Jacobi Provincias constituit (1).

CII.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

PAstoralis officii, Nobis, meritis licet imparibus, divina dispositione commissi, debitum salubriter exequi, coadjuvante Domino, cupientes, quę Religionem, & illius propagationem, & manutentionem, necnon ejus professorum commoditatem decent, libenter statuimus, & ad id ejusdem officii partes interponimus, prout rationabiles causę suadent, & id conspicimus in Domino salubriter expedire. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Magistri Generalis (3) Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod, cum Provincia Sanctę Crucis (4) juxta morem ejusdem Ordinis in Hispaniola (5), & aliis Oceani maris Insulis, & Terra firma, seu nova Hispania nuncupatis a duobus annis citra erecta, & Apostolica auctoritate confirmata, propter Insularum earundem a dicta nova Hispania notabilem distantiam, & Fratrum dicti Ordinis in ea augmentum per unum Priorem Provincialem commode visitari nequeat, eandem Provinciam in duas Provincias dividere, & unam sub Sanctę Crucis, aliam vero sub Sancti Jacobi (6) invocationibus per duos Priores Provinciales (7) regendas, & gubernandas, erigere, & instituere intendit, modo ad id nostra, & Sedis Apostolicę auctoritas accedat. Quare pro parte dicti Magistri Nobis fuit humiliter supplicatum, ut auctoritatem nostram circa dicta interponere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes plures

Mandatum.

ministros facilius plurium subditorum curam habere posse, ipsosque subditos securius sub diversis pastoribus degere, hujusmodi supplicationibus inclinati dictam Provinciam Sanctę Crucis in duas ipsius Ordinis Provincias, quarum una Sanctę Crucis, ut prius, alia vero in nova Hispania Sancti Jacobi Provincia nuncupetur, & quę ab intermedio mari separantur dividimus, & separamus, ac quod Prior Provincialis ipsius Provincię Sancti Jacobi per singulos vocales Domus (8) Sancti Dominici de Mexico, & unum ex singulis aliis Domibus Ordinis, & Provincię Sancti Jacobi hujusmodi ab aliis illarum Fratribus deputandum Fratres, donec in ipsa Provincia Sancti Jacobi septem Domus dicti Ordinis, Ordinarios Priores habentes, quas eo ipso quod inibi septem Fratres assignati resederint, esse, & intelligi debere, decernimus, fuerint: Et deinde juxta Constitutionum ipsius Ordinis tenorem eligi, & per definitorium Capituli cassari, aut confirmari, ad Officium ipsum acceptandum censuris ecclesiasticis compelli possit: & si contingat definitorium in partes ęquales dividi tunc eligatur ab eisdem definitoribus unus alius Religiosus de dicta Provincia, & ea pars definitorii, cui talis electus adhęserit, Provincialem casset, aut confirmet, prout videbitur expedire, quodque Domos, vel nova loca in dictis partibus, donec ibidem Septem Domus, ut prefertur, constitutę fuerint, acceptare, ac omnia, & singula alia, quę alii Priores Provinciales dicti Ordinis in eorum Provinciis facere, & exercere possunt, necnon omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, pręeminentiis, gratiis, favoribus, & indultis, quibus ipsi Priores de jure, consuetudine, privilegio, ac aliis quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeat, ipsiusque Provincialis non ultra quatuor, & aliorum Priorum Conventualium ejusdem Provincię Officia, non ultra tres annos durare possint, nec ad idem Officium respective immediate reeligi valeant, auctoritate, & tenore premissis statuimus, & ordinamus; necnon S. Crucis, & S. Jacobi Provinciarum earundem Prioribus, & Fratribus, ut ad Capitulum Generale ipsius Ordinis alternatis vicibus transmittere, & destinare, & ad observationem Ordinationum inibi pro tempore editarum, postquam eis plene intimatę fuerint duntaxat, teneantur, nec ad id aliter cogi, seu compelli, aut propterea aliquas Censuras, seu penas incurrere possint, indulgemus. Mandantes venerabili Fratri Episcopo Marrochitano (9), & dilectis filiis Priori Ecclesię Ispalen. (10), ac Officiali Ispalen., ut ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quatenus pro tempore (11) existentis Provincialis Prioris dictę Provincię Sancti Jacobi fuerint requisiti, solemniter pu-

publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra, literas predictas inviolabiliter observari, non permittentes eos, quos litere ipse concernunt, contra illarum tenorem indebite molestari. Contradictores, molestatores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his babendis servatis processibus censuras ipsas, quoties opus fuerit, aggravando, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxllio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Predecessoris nostri, ne quivis mendicantium Ordinis Fratres nova loca ad habitandum acquirere, seu acquisita mutare presumant absque Sedis Apostolice licentia speciali, & de una, ac Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium non trahatur, ac quibusvis aliis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon Ordinis, & Provincie Sancte Crucis eorundem juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Ordini, & Provincie Sancti Jacobi prefatis, eorumque superioribus, & personis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, etiam in forma Brevis sub quibuscunqne tenoribus, & formis, ac cum qnibusvis clausulis, & decretis, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumqne totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, bac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum (12) Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XI Julii MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Constitait.*) Consulendus *Fontana* in libro cui titulus: *Constitutiones &c. Parte II Tit. XXVI pag. 203. &c.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar.
3. *Magistri Generalis.*) Is erat *Johannes de Fenario.*
4. *Provincia S. Crucis.*) De qua Capitulum Generale *Romæ* celebratum anno *MDXXX* hæc habet Acceptatione VIII. *Acceptamus Conventus novos jam constructos & in posterum constituendos in Insulis occidentalibus repertis ab anno Domini MCCCCXCII, & in nova Hispania & terra firma noviter inventa pro Provincia sub nomine S. Crucis, declarantes hujusmodi Conventus esse separatos a Provincia Bætica, & posse eligere Provincialem &c.*
5. *Hispaniola.*) Sic vocant Insulam *S. Dominici*, vulgo *S. Domingo*, in *America*.
6. *S. Jacobi.*) Provincias scilicet *S. Crucis Indiarum*, & *S. Jacobi de Mexico*. De ista loquitur *Fontana* mox laudatus *Tit. XXVIII pag. 217 &c.*
7. *Provinciales.*) Provinciæ *S. Crucis* præfectus fuerat *F. Thomas de Berlanga.*
8. *Domus.*) In Metropoli Regni *Mexicani*.
9. *Marrochitano.*) In *Africa*.
10. *Ispalen.*) *Hispalen.*, in *Hispania Bætica*.
11. *Pro tempore.*) *Pro parte pro tempore existentis.*
12. *Datum.*) Huc etiam spectat sequens Diploma.

Antonius Miseratione Divina tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis; dilecto in Christo moderno Priori Provinciali Provinciæ S. Crucis nuncupate secundum morem Pratrum Prædicatorum Salutem in Domino.

OBlatæ Nobis nuper pro parte tua petitionis series continebat; quod licet de antiqua, & approbata consuetudine Domns Ordinis Fratrum Prædicatorum in partibus Infnlarum Fortunatarum nuncupatarum consistentes, & illarum Fratres, per Vicarium Provincialem pro tempore existentem Provinciæ Bæticæ, regi, & gubernari consueverunt; nihilominus dilectus Nobis in Christo venerabilis Religiosus Johannes de Fenario, Theologiæ professor, ac dicti Ordinis Generalis Magister in Capitulo Generali Fratrum dicti Ordinis nuper in Alma Urbe celebrato, de consilio Reverendi in Christo Patris Garsiæ, Tituli S. Susannæ S. R. E. Presbyteri Cardinalis, Seguntin., ac Hispaniæ, & Aragoniæ Provinciarum, Priorum Provincialium, & Diffinitornm ejnsdem Ordinis, omnes, & singulas Domos Fratrum Prædicatorum in eisdem Insulis Fortunatis consistentes, de Provincia Bæticæ ad Provinciam S. Crucis ejusdem Ordinis, cum omnibus ad eas pertinentibus suæque curæ quomodocunque commissis, transtulit, sive transferri mandavit, & decrevit, dummodo Bæticæ, & S. Crucis Provinciarum hujusmodi Provincialinm, & majoris partis Fratrum Domorum, quæ transferuntur, ad id expressus accederet assensus, & insuper talem tibi in dictis Domibus, qualem in aliis tuæ Provinciæ Domibus, Priores Provinciales in dicto Ordine habere consueverunt, auctoritatem concessit per suas patentes literas, sigillo sui officii munitas, prout in illis plenius dicitur contineri. Cum autem, sicut eadem subjungebat petitio, cupias, translationem, & concessionem prædictas, pro illarum subsistentia firmiori Apostolicæ confirmationis munimine roborari, supplicari fecisti humiliter, tibi super his per Sedem eandem, de opportuno remedio, misericorditer provideri. Nos igitur, attendentes, quod propter temporum variationem expedit interdum, quod Statuta quoque mutentnr bumana, dictarum literarum tenores, præsentibus pro expressis babentes, tuis in bac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Domini Papæ, cujus Pœnitentiariæ curam gerimus, & de ejus speciali mandato, super hoc vivæ vocis oraculo Nobis facto, translationem, & concessionem prædictas, ac pront eas concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, licita tamen, & honesta, ac juri canonico non contraria, Apostolica auctoritate, tenore presentium confirmamus, & approbamus, omnesque, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsan in premissis intervenerunt, veris existentibus præmissis, supplemus. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon ordinis, & Provinciarum prædictarum statutis, & consnetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub sigillo Officii Pœnitentiariæ Quinto decimo Kalendas Augusti, Pontificatus D. Clementis PP. VII Anno Nono.

Julins Cardellus.

Anno 1532 Die 12 Augusti.

CIII.

Bona (1) Pœnitentiariorum Basilicæ S. Petri, aliorumque nonnullorum Fratrum attribuit Conventui S. Mariæ supra Minervam de Urbe.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Diplomatis causa. — Nota. — Mandatum. — Nota.

LIcet dubium non sit, ea, quę per Religiosos paupertatem profitentes acquiruntur, post emissam professionem, Monasteriis, seu Domibus, in quibus professio emittitur, aut Religioni, quam profitentur, etiam si ipsi Religiosi, extra eorum Religionem, seu ordinem Apostatando vagentur (3), quia tamen ad notitiam nostram devenit, nonnullos Ordinis Prędicatorum professores, sub prętextu Officii minoris Pęnitentiarii in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, alios sub prętextu exercitii curę animarum, in aliqua parochiali Ecclesia, seu divini servitii in aliqua Capella prestiti, acquisita, non ad Domum, in qua professionem emiserunt, vel Ordinem, quem professi sunt, spectare, sed de eis, tanquam de proprio peculio, etiam in ultimis voluntatibus disponere posse; Nos abusum hujusmodi, ac vagandi materiam tollere, ac aliis inconvenientibus, quę facile inde provenire possunt, occurrere, ac dilectorum filiorum Prioris pro tempore existentis, & Fratrum Domus B. Marię super Minervam de Urbe, quos tum ob numerum Religiosorum, qui ibi, pręsertim ratione studii, sunt, tum ut divinus cultus, ut par est, ibi exercere, possint, multas expensas subire, & redditus eorum, etiam eleemosynis consideratis, ad hęc, non sufficere, novimus, necessitatibus subvenire volentes, ipsis Priore, & Fratribus, ut bona quęcunque per Fratres dicti Ordinis post professionem per eos emissam acquisita in Urbe, aut locis, ultra unam dietam ab ipsa distantibus existentia, modo dicti Fratres in Urbe, aut locis prędictis, absque eo quod, ibi, pro dicti Ordinis negotiis moram traherent, obierint, etiamsi ipsi Fratres, de eis in ultima eorum voluntate, absque Sedis Apostolicę licentia, disposuerint, capere, & in suos, ac Studentium in dicta Domo, ac pro Divini cultus in Ecclesia pręfata B. Marię celebratione convertere, libere, & licite possint, & valeant, plenam, & liberam per pręsentes concedimus facultatem, ac potestatem. Mandantes, dilectis filiis modernis, & pro tempore existenti Curię Causarum Camerę Apostolicę Generali Auditori, & dictę Urbis Vicario, quatenus dd. Prioribus, & Fratribus in pręmissis efficacis auxilii pręsidio assistentes, faciant eos concessione nostra hujusmodi, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes per quoscunque cujusvis status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, prętextu officii Pęnitentiarii hujusmodi, aut familiaritatis cujusvis, etiam S. R. E. Cardinalis, vel alias, quomodolibet molestari, aut impediri. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, etiam Collegio Pęnitentiariorum, concessis; quibus ad effectum pręsentium derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XII Augusti MDXXXII, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Bona.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar.
3. *Vagentur.*) Adde: *Spectare.*

Anno 1532 Die 8 Septembris.

CIV.

Ratum habet, & firmat Collegium constitutum in Cœnobio S. Jacobi de Pallas (1):

Ex Archivo (2) Ordinis.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. — Diplomatis causa.

SUperna dispositione, cujus inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa, in Apostolicę dignitatis apice sublimati, ad ea, per quę religiosę personę quęlibet, sub suavi Religionis j..go Altissimo famulantes, profugatis ignorantię tenebris, scientiam, margaritam, & thesaurum immarcescibilem sibi acquirere, & alios Christi fideles quomodo in via mandatorum, & domo Domini conversari debeant, informare possint, nostrę circumspectionis intuitum, libenter convertimus, & quę propterea provide facta dicuntur, ut illibata persistant, Apostolico munimine roboramus, ac alias ad hoc officiis nostri partes favorabiliter impertimur, prout in Domino salubriter conspicimus expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus S. Jacobi de Pallas Ordinis Fratrum Prędicatorum, Urgellen. (3) Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias ipsi, provide attendentes, quod ad prędicationem verbi Dei incolis, & habitatoribus, ac personis utriusque sexus partium illarum, qui humani generis hostis suggestionibus seducti variis erroribus, orthodoxę fidei repugnantibus, impliciti existebant, plurimum expediebat, inibi veros Religiosos sacrarum literarum professores, quorum doctrina, & exemplo, ipsi incolę, & habitatores, ac personę ad veritatem cognoscendam propsus, invitarentur proficue, illisque pro suis usu, & habitatione locum studiosum, ab omni perturbatione semotum assignare, quę habita desuper inter eos matura deliberatione, & communicato tractatu, necnon de consilio, & assensu tunc Magistri Provincialis Provincię Aragonię secundum morem ejusdem Ordinis, infra cujus limites domus ipsa consistit, inibi unum Collegium scholarium, Scholam Christi (4) nuncupatum, pro usu, & habitatione nonnullorum ipsius Ordinis Fratrum sacris literis incumbentium, sub cer-

certis modo, & forma tunc expressis, erexerunt, & fundarunt, ac pro illius erectione, & manutentione, necnon scholarium inibi introducendorum instructione nonnullas institutis regularibus dicti Ordinis conformes constitutiones, & ordinationes per eosdem scholares, sub excommunicationis, aliisque sententiis, censuris, & pęnis ecclesiasticis inviolabiliter observandas statuerunt, & ordinarunt, ac dilecti filius Johannes de Fenario (5) Magister Generalis, & Definitores, ac alii Fratres dicti Ordinis in illius Capitulo (6) Generali, nuper in Alma Urbe celebrato capitulariter congregati, & de pręmissis informati, erectionem, fundationem, statuta, & ordinationem hujusmodi confirmarunt, & approbarunt, ut in eorum patentibus desuper confectis literis, plenius dicitur contineri. Confirmatio. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, fructus, redditus, & proventus ipsius Collegii pro scholarium inibi residentium sustentatione, nullatenus sufficiant, & si inibi una Confraternitas utriusque sexus Christi fidelium, quorum suffragiis ipsi scholares in eorum sustentatione relevari possent, perpetuo erigeretur, & institueretur, profecto, tam Christi fidelium animarum saluti, quam scholarium eorundem commoditatibus, plurimum consuleretur. Quare pro parte Prioris, & Fratrum eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut erectioni, & fundationi pręmissis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, necnon in dicto Collegio, unam Confraternitatem aliquorum Christi fidelium sub invocatione ejusdem scholę Christi, erigere, & instituere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, quorum interest, quę ad salutem animarum Christi fidelium pertinent, favore prosequi benevolo, Priorem, & Fratres pręfatos, ac eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis &c. & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fundationem, & erectionem pręmissas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, necnon omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, ac in dicto Collegio, unam Confraternitatem utriusque sexus Christi fidelium sub dicta invocatione, sine alicujus pręjudicio, auctoritate, & tenore pręmissis erigimus, & instituimus. Et ut ipsi Christi fideles ad ingrediendum eandem Confraternitatem, eo facilius inducantur, quo ex hoc suarum se speraverint salutem animarum adepturos, eisdem Priori, & Fratribus, ut quod omnes, & singuli Confratres dictę Confraternitatis pro tempore existentes aliquem Presbyterum idoneum secularem, vel cujusvis Ordinis regularem in eorum possint eligere Confessorem, qui vita eis comite, in casibus Apostolicę Sedis reservatis, pręterquam contentis in literis die Cęnę Domini legi consuetis, ac offensę ecclesiasticę libertatis, criminum heresis, rebellionis, aut conspirationis in personam, vel statum Romani Pontificis, seu Sedis pręfatę, falsitatis literarum Apostolicarum, supplicationum, & commissionum, invasionis, depredationis, occupationis, aut devastationis terrarum, & maris Romanę Ecclesię, mediate, vel immediate subjectorum, offensę personalis in Episcopum, vel alium Pręlatum, prohibitionis devolutionis causarum ad Romanam Curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum, semel duntaxat in vita, in aliis vero quoties fuerit opportunum, confessionibus eorum diligenter auditis, pro commissis eis, debitam absolutionem impendat, ac injungat pęnitentiam salutarem. Quodque Confessor, quem quilibet ipsorum, duxerit eligendum, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, etiam semel in vita, & mortis articulo, plenariam remissionem eis in sinceritate fidei, unitate Romanę Ecclesię, ac obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium, persistente dicta auctoritate Apostolica concedere possit, sic tamen, quod idem Confessor, de eis, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda eam ipsis per eos, si supervixerint, vel per alios, si forte tunc transierint, faciendam injungat, quam ipsi Confratres, vel illi facere teneantur, liceatque eis habere Altare portabile cum debitis reverentia, & honore, super quo in locis ad hoc congruentibus, & honestis, etiam non sacris in eorum, ac familiarium suorum domesticorum pręsentia, per se ipsos, qui Presbyteri fuerint, aut proprios, vel alios sacerdotes idoneos, Missas, & alia divina officia celebrare, seu celebrari facere possint. Quodque singulis Quadragesimalibus, & aliis anni temporibus, & diebus Stationum Basilicarum, & Ecclesiarum Almę Urbis, & extra illius muros, Ecclesiam dicti Collegii devote visitando, omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones, quas consequerentur, & consequi possent, si eisdem temporibus, & diebus Basilicas Ecclesias Almę Urbis, & extra muros hujusmodi, formaliter visitarent, ac omnia, & singula alia, pro indulgentiis hujusmodi consequendis, quomodolibet requiruntur, adimplerent, ac singuli Christi fideles, qui pro Prioris, Fratrum, & Scholarium eorundem sustentatione, aliquam honestam eleemosynam, Prioris, & Fratrum eorundem arbitrio, prout in similibus Confraternitatibus fieri consuevit, ordinatam, pie erogaverint, singulis annis, peccata sua confitendo infra Quadragesimam, & octavas Resurrectionis Domini inclusive, prout maluerint, Sacramentum Eucharistię recipere libere, & licite valeant. Qui vero in eorum testamentis, aut alias eidem Collegio, aliquod legatum fecerint, etiam Presbyteros, idoneos, seculares, & regulares in suos possint eligere confessores, qui illos in mortis suę articulo, etiamsi mors tunc non subsequatur, ab omnibus, & singulis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, & promulgatis, quibusquomodolibet irretiti fuerint, ac eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, plenariam absolutionem, & remissionem impendere, & si eos, tempore interdicti, etiam Apostolica auctoritate appositi, ab humanis decedere contingat, dummodo causam non dederint hujusmodi interdicto, nec per eos steterit, quominus in eis, propter quę illud appositum fuerit, paritio fiat, eorum corpora, cum modica funerali pompa, ecclesiasticę sepulturę tradi possint, ac Confratres, & alii Christi fideles, omnibus, & singulis honoribus, pręeminentiis, gratiis, pręrogativis, & indulgentiis S. Catherinę, & S. Crucis Barchinon. (7) Hospitalibus, ac Confraternitatibus in illis institutis, illorumque Confratribus, officialibus, & personis, necnon Prior, & Fratres, ac scholares pręfati eisdem, ac etiam omnibus, & singulis privilegiis, libertatibus, exemptionibus, prerogativis, immunitatibus, concessionibus, & gratiis aliis domibus, & Collegiis in Perpignan. (8), Elnen. (9), Dięc., & Ilerden. (10), ac quibusvis aliis universitatibus studiorum generalium, ac ubique locorum exis-

existentibus, illorumque Prioribus, Fratribus, & scholaribus in genere concessis, & quibus utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum pariformiter, & absque ulla differentia uti, potiri, & gaudere, ac Prior, & Fratres prefati de ordinariorum locorum, & Dominorum temporalium, & aliorum, quorum interest, licentia, quoscunque ordinarios (11), seu officiales ad eleemosynas nomine dicti Collegii petendum, ponere, & amovere, libere, & licite valeant, indulgemus, & insuper de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, qui eisdem vacinariis, seu officialibus, pro Collegio, manus adjutrices porrexerint, quoties id fecerint, septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis penitentiis, misericorditer in Domino relaxamus, ac predictas indulgentias, sub quibusvis revocationibus, & suspensionibus similium, vel dissimilium indulgentiarum, aut aliis dispositionibus per Sedem ipsam, etiam pro expeditione contra infideles, vel fabrica Basilice Principis Apostolorum de Urbe pro tempore factis, nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties ille emanabunt, toties in pristinum, debitum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie redintegratas esse decernimus. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris Castelli Maris (12), & Urgellen. Episcopis, ac dilecto filio Abbati Monasterii de A..... dicte Diecesis, per Apostolica scripta mandamus, quatenos ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quecunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Prioris, & Fratrum eorundem fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis, efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra, easdem presentes inviolabiliter observari, non permittentes eos, quos ipse presentes concernunt, desuper quomodolibet indebite molestari, contradictores, molestatores quoslibet, & rebelles, per censuras, & penas ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia appellatione postposita, compescendo, necnon legitimis super his habendis, servatis processibus, censuras ipsas, quoties opus fuerit aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus quibuscunque contrariis, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Et, ne, quod absit, Confratres, aut alii fideles prefati propter hujusmodi indulgentias eligendi Confessorem, reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, volumus, quod si a sinceritate fidei, unitate ejusdem Romane Ecclesie, ac obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum canonice intrantium, hujusmodi desisterent, aut ex confidentia, ejusdem concessionis, vel remissionis, aliqua forsan commiserint, concessio, & remissio, quoad illas presentes literas eis nullatenus suffragentur. Nulli ergo omnino hominum, liceat hanc paginam nostre absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis, erectionis, institutionis, indulti, relationis, decreti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum (13) Rome apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Trigesimo Secundo, *Sexto* Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *S. Jacobi de Pallas.*) Hujus Cœnobii meminit *Franciscus Diago Histor. Provin. Aragoniæ Lib. II Cap. XCIX pag. 285.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo asservato in Archivo Cœnobii *S. Jacobi de Pallas.*
3. *Urgellen.*) In *Hispania Tarraconensi.*
4. *Scholam Christi.*) Adeas *Franciscum Diago* loco mox laudato.
5. *Johannes de Fenario.*) De quo sæpius dictum fuit.
6. *Capitulo.*) Hoc eodem anno *MDXXXII* die *XIX* Maii *Romæ* celebrato.
7. *Barchinon.*) In *Catalonia.*
8. *Perpignan.*) *Perpinianen.*, vulgo *Perpignan.*, in *Gallia Narbonensi.*
9. *Elnen.*) Nunc *Perpinianum* translatus est Episcopatus.
10. *Ilerden.*) Vulgo *Lerida*, in *Hispania Tarraconen.*
11. *Ordinarios.*) *Vacinarios*, ut in ipso Diplomate postea legitur. Scribendum *Bassinarios*, vel *Vassinarios*, ut *Hispani* pronunciant. Sic autem ex pelvi, Gallice *Bassin*, seu lance quam deferunt, vocantur illi, qui mendicando corrogant pecuniam.
12. *Castelli maris.*) Hujus nominis Episcopalis Sedes est in *Campania felici.*
13. *Datum.*) Nec omittendum sequens Diploma, quod maximi momenti videtur.

Johannes Lunelinus permissione divina Abbas incluti Monasterii ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, Sancti Sebastiani ad Catecumbas, prope, & extra muros Almæ Urbis. Cistercien. Ordinis, universis, & singulis Christi fidelibus, præsentes literas inspecturis, Salutem, in Domino sempiternam.

INjunctum Nobis ex Apostolicæ Sedis clementia servitutis officium, Nos admonet, & inducit, ut votis illis, per quæ potioribus laudum præconiis veneretur Altissimus, & divinus cultus, & congruus Christi Ministrorum numerus, ad Dei laudem, & Christi fidelium specialem consolationem, suscipiant incrementum, libenter annuamus, & illa, quæ ex sinceræ devotionis affectu prodire conspicimus, cum dicti cultus augmento, quantum cum Domino possumus, favoribus prosequamur opportunis. Cum itaque omnes Orbis Ecclesiæ sub Sanctorum invocationibus institutæ, pia sint devotione a Christi fidelibus venerandæ, illas tamen, quæ in honorem Christianissimi Martyris S. Sebastiani pro tempore dicatæ noscuntur, ea maxima convenit veneratione decorari, quo melioris creditur meriti apud Deum extitisse Martyr ipse Christi athleta, qui thesauros divinæ sapientiæ sibi desuper infusos, & creditos, Christianorum animos inter varia tormentorum genera forte deficientes confortando, dispersit, sibique post maxima pro Christi fide perpessa certamina gloriosior contigit de tyrannis triumphus. Dignum itaque arbitramur, & congruum, in honorem sui nominis Ecclesias, & Capellas, ac in eisdem Confraternitates erigere, & erectas, ac Confratres, & personas ad easdem Confraternitates admissos gratiosis concessionum impendiis, ac privilegiorum, & indulgentiarum, muneribus decorare. Hinc est, quod exhibita Nobis nuper pro parte ven., & Religiosi viri Domini Prioris, Conventus, & Monasterii S. Jacobi de Pallas sub invocatione scholæ Christi Urgellen.

Diœ-

Diœcesis, petitionis series continebat, ipsum in aliquo fundo, sive solo in dicto Monasterio, seu Ecclesia dicti Monasterii, ubi magis, & melius sibi videretur expedire, suis finibus confinato, dicto Monasterio S. Sebastiani, & Nobis per eum prius donando, unam novam Capellam sub vocabulo S. Sebastiani ab omni prorsus, præterquam Sedis Apostolicæ, & nostra superioritate exemptam, cum campanili, campanis, cœmeterio, Altaribus, aliisque omnibus, & singulis membris, officinis, ornamentis, domibus, & habitationibus opportunis, necessariis, solitis, & consuetis, fundare, erigere, & ædificare, & in ea, si, & postquam ædificata foret, seu dedicata, Confraternitatem clericorum, & laicorum utriusque sexus Christi fidelium instituere, statuta a jure permissa pro Confratribus facere, Capellanum, vel Capellanos, unum, vel plures ad nutum suum, & successorum suorum pro tempore existentium amovibiles libere, & licite absque aliquorum aliorum quorumcunque, Diœcesani, vel aliorum licentia, & requisitione ponere, qui Missas, ibidem, & alia divina officia, etiam cum cantu, & solemni pompa celebrare, confessiones audire, communicare, sepelire, eleemosynas petere, verbum Dei prædicare, indulgentias, & privilegia publicare, ac omnia, & singula ecclesiastica Sacramenta, salvo jure Parochialis Ecclesiæ, possent ministrare desideraret, necnon omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, exemptionibus, indultis, & gratiis dicto nostro Monasterio, & Ecclesiæ S. Sebastiani, & Nobis ex indultis Romanorum Pontificum concessis, quibus utimur, potimur, & gaudemus, eandem Capellam sub dicto vocabulo S. Sebastiani, per ipsum Priorem erigendam, ac ipsum, & Confratres, Capellanos, & Ministros ibidem degentes pro tempore existentes, uti, potiri, & gaudere posse concéderemus, & propterea, ut ad hujusmodi suum desiderium, accedere dignaremur, pro parte sua per venerabilem, & religiosum virum D. Raphaelem Castell. Barb. Ordinis S. Dominici Prædicatorum professum, ac ejusdem Ordinis Provinciæ Aragon. apud S. Sedem Procuratorem Generalem, dicti Prioris procuratorem assertum, Nobis humiliter supplicatum extitit. Nos igitur, qui votis illorum libenter intendimus, per quos piæ elargitiones, Ecclesiæ, Capellæ, & alia pia loca propagantur, ejus supplicationibus annuere cupientes, per quas divinus cultus, etiam susciperet incrementum, una cum venerabilibus, & religiosis Fratribus Nicolao de Bochetis Priore, Nicasio Moraobert Sacrista, & Nicolao Carbonier, Desiderio Maselti de Villari loco, & Gregorio Forunier Religiosis dicti nostri Monasterii ad sonum campanæ, ut moris est, capitulariter congregatis, eidem Priori Monasterii S. Jacobi de Pallas absenti, dicto Fratri Raphaeli præsenti, & pro eo supplicanti, in dicto aliquo fundo, sive solo sito in dicta Ecclesia, seu Monasterio S. Jucobi de Pallas, ubi magis, & melius, sibi videbitur expedire, suis finibus confinato, & terminato, S. Sebastiani Ecclesiæ, & Nobis, ex donatione, quæ dicitur inter vivos, & irrevocabiliter per eundem Fratrem Raphaelem, nomine suo proprio donando, unam novam Capellam sub vocabulo S. Sebastiani, ab omni prorsus, præterquam Sedis Apostolicæ, & nostra superioritate exemptam, cum campanili, campanis, cœmeterio, Altaribus, ceterisque omnibus, & singulis membris, officinis, ornamentis, domibus, & habitationibus opportunis, necessariis, solitis, & consuetis, fundare, erigere, & ædificare, seu dedicare, & quatenus ædificata fuerit, in ea, si, & postquam ædificata, seu dedicata fuerit, Confraternitatem clericorum, & laicorum utriusque sexus Christi fidelium instituere, quodque statuta a jure, permissa pro Confratribus facere, Capellanum quoque, vel Capellanos, unum, vel plures ad nutum suum, & successorum suorum dicti Monasterii de Pallas Priorum pro tempore existentium amovibiles, libere, & licite absque aliquorum aliorum quorumcunque Diœcesan., vel aliorum licentia, & requisitione ponere, qui Missas ibidem, & alia divina officia, etiam cum cantu, & solemni pompa celebrare, confessiones audire, communicare, sepelire, eleemosynas petere, verbum Dei prædicare, privilegia, & indulgentias infrascriptas publicare, & omnia, & singula ecclesiastica Sacramenta possint, & valeant ministrare, salvo tamen in prædictis jure Parochialis Ecclesiæ necnon eandem Capellam sub prædicto vocabulo S. Sebastiani per eum erigendam, & dedicandam, ac ipsum, & Confratres, & Capellanos, & Ministros ibidem impræsentiarum degen., & pro tempore existen. omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis, indultis, & gratiis, quibus dictæ nostræ Ecclesiæ, seu Monasterio S. Sebastiani, & Nobis, concessis, utimur, potimur, & gaudemus, uti, potiri, & gaudere possit, ut præmittitur, concedimus, & elargimur, signanter ex indultis Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Domini Clementis divina providentia PP. VII innovatis, & pluribus aliis Romanis Pontificibus, quod nullus in Capellam prædictam, ac clericos, vel laicos ipsius Confraternitatis potest excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias promulgare, & si aliquas promulgaverit absque mandato Sedis Apostolicæ, illas irritas, & inanes esse. Volumus autem, quod pro recognitione soli, & dominii nostri annis singulis, in vigilia festivitatis S. Johannis Baptistæ ipse Prior de præsenti, & successive in perpetuum, unam libram ceræ albæ laboratæ hic Romæ in manibus nostris, vel nostrorum commissariorum alibi pro tempore existentium, in censum annuum, solvere in posterum teneantur, & postquam hujusmodi Capella ædificata, seu dedicata fuerit, ut ad hujusmodi novam Capellam fundandam, ædificandam, seu dedicandam, calicibus, & aliis ecclesiasticis ornamentis decorandam, & ornandam, eo libentius Christi fideles manus porrigant adjutrices, quo ex hoc dono cælestis gratiæ conspexerint se refectos, omnibus, & singulis Christi fidelibus utriusque sexus, pro hujusmodi fundatione, ædificatione, & ornamentis, manus quotiescunque per se, vel alios porrigen. adjutrices, & grata impenden. subsidia, omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones per felicis recordationis Leonem PP. X, Gregorium, Silvestrum, Alexandrum, Nicolaum, Pelagium, Honorium, & Johannem, ac quoscunque alios Romanos Pontifices, & ejus dictæ nostræ Ecclesiæ S. Sebastiani de Urbe, illiusque Monasterio, & Nobis concessas, cum stationibus omnium Ecclesiarum in Urbe, & extra, aliasque indulgentias, juxta devotionis affectum subsidii quantitatem, & præsertim in festo S. Sebastiani, & omni die Dominico, cum dicti Confratres consequuntur remissionem tertiæ partis omnium suorum peccatorum, necnon in die consecrationis, seu dedicationis Altaris ejusdem S. Sebastiani pridie Kalendas No-

Novembris celebrari solitæ, remissionem septem millium annorum, & quadraginta dierum, a prima die post festum S. Gregorii, quæ est vigesima tertia Martii trium annorum, per Cornelium PP. concessam, item multas alias indulgentias infinitas eisdem Ecclesiæ, & Monasterio concessas, quæ duplicantur in Quadragesima, & omnibus festis duplicibus triplicantur, ex indultis prælibatorum Romanorum Pontificum dictæ Ecclesiæ, & Monasterio, ac Nobis concessis, & innovatis, misericorditer consequi significamus. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium, præsentes literas manu propria subscriptas exinde fieri, & per Notarium publicum infrascriptum subscribi mandavimus, sigillique nostri jussimus, & fecimus appensione communiri, Datum, & actum in dicto nostro Monasterio S. Sebastiani Anno a Nativitate Domini 1533. Indictione tertia, die vero quinta Mensis Januarii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Clementis, divina providentia PP. VII Anno X. Præsentibus ibidem ven. viris D. Gerardo Pelicier, & Ludovico Lebreton, clericis Matisconen., & Cenomanen. respective Diœcesum, ac Sebastiano Bianneno laico Saluciarum testibus ad præmissa, vocatis specialiter, atque rogatis. Ita erigimus, concedimus, & elargimur Nos Frater Johannes Lunelinus Abbas, ut supra manu propria subscribimus.

Anno 1532 Die 9 Octobris.

In Episcopum Venusinum (1) qui Fratres molestiis afficiebat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CV.

Venerabilibus Fratribus Melphiten. (3), & Insularum (4) Episcopis, seu eorum in spiritualibus Vicariis Generalibus, & eorum cuilibet.

CLEMENS PP. VII.

Venerabiles Fratres, seu dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Prior, & Fratres Domus S. Dominici Venusin. Ordinis Fratrum Prędicatorum, quod licet juxta privilegia, & indulta Apostolica dicto Ordini ac illius locis, & personis, per diversos Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, concessa, & approbata, ac in viridi observantia existentia, Episcopus Venusin. pro tempore existens in dictam domum, ac illius Priorem, & Fratres pro tempore existentes nullam jurisdictionem ordinariam exercere, aut excommunicationis, vel alias censuras, & pęnas promulgare possit, sed ipsi Prior, & Fratres visitationi, & correctioni suorum superiorum dicti ordinis solum subesse dignoscantur, nihilominus venerabilis Frater Ferdinandus (5) modernus Episcopus Venusin., causam, quam contra Priorem, & Fratres predictos, ac nonnullos alios Religiosos civitatis, & Dięcesis Venusin. super eo quod ad Processiones, & alios actus publicos accedere, ac mandatis ipsius venerabili Episcopi obedire minime curarent, & quibusdam aliis rebus tunc expressis movere intendebat, per quasdam nostras in forma Brevis literas, supplicatione desuper in pręsentia nostra signata, introclusa, in partibus illis committi procuravit, & pretextu commissionis hujusmodi, seu alias eosdem Priorem, & Fratres, quo minus plures campanas habere, & pro salutatione gloriosę Virginis, aut Missarum celebratione, & vesperarum decantatione antequam Campanę Majoris Ecclesię pulsarent &c. pulsari facere, ac dictam Domum ante nonam, seu post vesperas exire, ac per Civitatem incedere, ac eleemosynas panis more solito quęrere possint, impedire, eosque quoties sibi placeret visitare, & eos super his & aliis multipliciter molestare, nixus fuit & nititur, ac nuper ipsius Ferdinandi Episcopi Vicarius ad Ecclesiam dictę Domus se conferens, sub excommunicationis pęna omnibus secularibus, ut Ecclesiam ipsam exirent, & ne ad Missas, & Vesperas audiendas ad illam accederent, mandavit, in ipsorum Prioris, & Fratrum, ac privilegiorum. & indultorum, & concessorum pręjudicium, & perturbationem, ac populi scandalum. Quare pro ipsorum Prioris, & Fratrum parte nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes uberes fructus quos Fratres ipsius Ordinis in Militanti Ecclesia hactenus produxerunt, & producturos in posterum spe firma tenemus, ac propterea eos paterno affectu confovere ac privilegia, & indulta eis concessa illęsa pręservari, & ut tranquillum Domino reddere valeant famulatum, omnem inquietudinis, & turbationis materiam ab eis subtrahi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretioni vestrę per pręsentes committimus, & mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum eisdem Priori, & Fratribus in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittatis, eos per Episcopum, & Vicarium pręfatos, aut alium, seu alios quoscunque contra privilegia, & Indulta eis concessa, & in viridi observantia existentia, super visitatione ipsius Domus, ac eorundem Prioris, & Fratrum Campanarum usu, & pulsatione, dummodo ipsi Fratres statuta super hoc in novissimo Lateranen. Concilio servent, & egressu dictę Domus, ac incessu per Civitatem necnon quęstu eleemosynarum hujusmodi, & aliis eorum exemptionibus, & privilegiis, quę sunt in usu, aut illorum, vel aliorum occasione directe, vel indirecte quovis quęsito colore per se, vel alium, seu alios impediri, aut citando, monendo, pręcipiendo, excommunicando, seu alias quomodolibet molestari, perturbari, seu inquietari, aut eis gravamina, seu injurias irrogari, sed eos privilegiis, & Indultis prędictis, pacifice gaudere faciatis, contradictores, molestatores quoslibet, & rebelles per censuras, & pęnas Ecclesiasticas, & etiam pecuniarias vestro arbitrio moderandas, & applicandas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac censuras, & pęnas ipsas iteratis vicibus aggravando, & interdictum ecclesiasticum apponendo, illudque strictissime observari faciendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę Octavi de una, & Concilii Generalis, de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas auctoritate pręsentium aliquis non trahatur; & qui-

Nota. Nota in Ordinis commendationem. Mandatum.

quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis literis eidem Episcopo forsan concessis, quas adversus premissa nullatenus suffragari posse volumus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si Episcopo & Vicario prefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die IX Octobris MDXXXII Pontificatus nostri Anno Nono.

Blosius.

1. *Venusinum.*) Vulgo *Venosa*, in Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum *Lib. B. fol. 453* ex autographo *Venusino*.
3. *Melphiten.*) Vulgo *Molfetta*, in agro *Bariano*, in Regno *Neapolitano*.
4. *Insularum.*) In *Calabria*.
5. *Ferdinandus.*) De quo Ughellus in *Episcopis Venusinis*.

Eadem de re.

Anno 1532 Die 9 Octobris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

Venerabilibus Fratribus Melphiten., & Insularum Episcopis, seu eorum in spiritualibus Vicariis Generalibus, & eorum cuilibet.

CVI.

CLEMENS PP. VII.

Venerabiles Fratres, seu dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi nobis fecit dilectus filius Magister Seraphinus (2) Ordinis Fratrum Prędicatorum Vicarius Generalis, quod licet dilecti filii Prior, & Fratres Domus Sancti Dominici Venusin. dicti Ordinis nulla pacta, aut conventiones, cum venerabile Fratre Episcopo Venusin. inierint; quia tamen ipse Episcopus dictos Priorem, & Fratres nonnulla pacta, aut conventiones secum fecisse, eosque ad ipsarum observationem teneri, prętendit, & jactitat, Nobis ipse Vicarius humiliter supplicari fecit, ut quam, & quas ipse Vicarius super jactationibus Episcopi hujusmodi contra ipsum Episcopum habet, & movet, habereque, & movere vult, & intendit causam, & causas aliquibus probis viris in partibus illis committere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsius Vicarii in hac parte supplicationibus inclinati, discretioni vestrę, cum de premissis certam notitiam non habeamus, per presentes committimus, & mandamus, quatenus si vocato dicto Episcopo, & aliis qui fuerint evocandi, & eis aliquo competente termino vestro arbitrio prefixo, nulla inter Episcopum, & Priorem, ac Fratres predictos, pacta, aut conventiones inita fuisse, aut si aliqua inita fuisse compereritis, ipsaque illicita extitisse, & esse, inveneritis, ipsos Priorem, & Fratres desuper per dictum Episcopum nullo modo molestari, aut inquietari permittatis. Contradictores per censuras ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus premissis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis auctoritate presentium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die IX Octobris MDXXXII Pontificatus nostri Anno Nono.

Blosius.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Venusino*.
2. *Seraphinus.*) Distinguendus iste ab ejusdem nominis viro celeberrimo, qui floruit eodem Seculo, & Ordini præfuit Magister Generalis creatus anno *MDLXXI*.

Cœnobii Bayden. (1) fundandi facultas.

Anno 1532 Die 18 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Archiepiscopo Zamoren., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CVII.

SAcrę Religionis sub qua dilecti filii Fratres Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum devotum, & fidelem exhibent Altissimo famulatum &c. (3). Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Augustini de Zergnuti de Bayda, & Cęsarii de Plareur Ordinis de observantia Prędicatorum professorum, necnon universitatis hominum oppidi Bayda Zamoren. Diœcesis petitio continebat, quod alias ipsa Universitas, ob singularem, quam erga Fratres dicti Ordinis de observantia nuncupatos gerunt, devotionis affectum, cupientes in dicto oppido, pro eorum spiritualibus consolationibus, unam domum pro usu, & habitatione Fratrum ordinis de observantia hujusmodi, qui inibi Missas, & alia divina Officia celebrarent, ac eos verbum Dei prędicando, bonis moribus instruerent, construi, & ędificari &c. ad infrascriptorum instantiam, cum ipsis Augustino, & Cęsario, salvo nostro, & Sedis Apostolicę beneplacito, dilecti filii vicarii Generalis, ac Definitorum Ordinis, & observantię hujusmodi, etiam in hoc procis patentes literas fieri, & ordinare dignaremur &c. Nobis fuit humiliter supplicatum, ut tractatui hujusmodi, pro subsistentia illius firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, & eis

in dicto Oppido, unam Domum pro usu Fratrnm ordinnm de observantia hujusmodi, ut prefertur, construi, & ędificari faciendi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui religionis zelo &c. hujusmodi supplicationibus inclinati &c. eisdem Augustino, & Cęsario, & universitati in ipso oppido, necnon Ordinis pręfatorum, unam Domum, pro usu, ac habitatione Fratrum Ordinis de observantia prędictorum cum Ecclesia, campanili humili, campana, cęmeterio, refectorio, dormitorio, horto, hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro Fratribus ejusdem ordinis de observantia, construi, & ędificari facere, licentiam concedimus, & elargimur &c. necnon singulis privilegiis &c. libertatibus, exemptionibus, juribus, quibus alii aliarum Domorum Fratres Ordinis, & observantię hujusmodi, quomodolibet potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum &c. non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam ejusdem Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetndinibus &c., & quibuscunque. Datnm Bononię Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Secundo, Decimo Quinto Kalendas Jauuarii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Bayden.*) In *Hispania*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Libro CXXXIV fol. 45.
3. *Famulatum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordio.

Anno 1533 Die 17 Maii.

Ne Fratres Hispani, Superioribus Ordinis insciis, Indiam (1) petant.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Provinciali Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum, & Conventualibns Prioribus Provincię Hispanię secundum morem dicti Ordinis, eorumque pro tempore Vicariis, & eorum cuilibet.

CVIII.

CLEMENS PP. VII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Dudum per Nos accepto, quod nonnulli Fratres Ordinis Prędicatorum de observantia nuncupatorum ad seculum redire, inibique, & contra voluntatem suorum superiornm libere remanere posse desiderantes, animo, & intentione eorum desiderinm adimplendi, & a jugo superioritatis hujusmodi, etiam superioribus eorum invitis, & contradicentibus se subtrahendi, & eximendi, ad Sedem Apostolicam habuerunt recursum, & eornm aliqui, asserentes, se ante annum probationis, nulliter, & invalide professionem emisisse, & infra dictum tempus reclamasse, ac habitnm deposuisse; Alii vero se retento hujusmodi habitn sub velamine prędicationis Apostolicę ad prędicandum indulgentias in favorem Cruciatę contra Infideles Apostolica auctoritate concessas assumptos, & electos fuisse, super singulis pręmissis, & forsan aliis tunc expressis, diversas tam Apostolicas, quam a Summo Pęnitentiario nostro sub honestis tamen, & coloratis verborum narrationibns, exemptionum literas, quibus mediantibus ab hujusmodi superioritate, & obedientia, exqnisitis mediis se tueri, & in ipso seculo remanere valerent, per se, vel alium, seu alios, impetraverant, & procuraverant, quin potins per importunitatem, aut alias extorserant, Nos motn proprio, non ad alicujns Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, nniversis, & singulis, tam Provincialibus, quam Conventualibus Hispanię, Bęticę, Aragonię, ac Portugallię nuncupatarum Provinciarum, Prioribus, secundum morem Ordinis Fratrum Prędicatorum, eorumque pro tempore Vicariis per alias nostras in forma Brevis literas (3), sub data die XIII Septembris, Pontificatus nostri Anno VIII confectas, inter alia dedimus in mandatis, quatenus ipsi, & eornm quilibet pro parte ipsorum Fratrum, seu aliarum personarum, ut prefertur, impetratas, & in eis contenta, quęcunque diligenter examinarent, & de illorum veritate inquirerent, & illis minus veris, aut sufficientibus compertis, illas, quę falso impetratę fuerint, nullo modo, si vero bene, recteque impetratę fuissent, in foro conscientię duntaxat, & non in foro contentioso, neque contra Religionis consuetudinem valere, sed eas tanquam subreptitias, & obreptitias, ac intentionis defectui subjacere cnm omnibus inde secutis nullas, & invalidas fuisse, & esse, illasque iisdem impetrantibus minime suffragari debere declararent, & etiam causis ipsis veris, & comprobatis existentibus illarum impetratores cum eisdem literis suis ab eorum gremio eiicere licite valerent, & si literę ipsę motu simili, intnitu, vel contemplatione Imperatoris, Regum, Principum, *cum* quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis a Nobis emanassent, concessimus, & indulsimus, prout in ipsis literis, quarum tenores pręsentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur. Cum autem, sicut nuper accepimus, aliqui dicti Ordinis Fratres istius Provincię forte minus capaces gratię, quam a Domino sic vocati receperant, sub pretextu zeli prędicandi, seu docendi sanctum Evangelium, etiam vobis inconsultis, & irrequisitis, ac forsan, quod deterius est, invitis, & contradicentibus, pręte xtu qnarundam aliarum nostrarum sub data XIX Octobris, Pontificatus nostri Anno IX emanatarum literarum, nulla in Provinciali Capitulo habita desuper consultatione, seu deliberatione, ab eorum propriis domibus, aut Provincia recedere, & simulatę prędicationis hujusmodi zelo, aut forsan aliis de causis, ad Indos, aut alia loca ire, ac transire, ibique stare, seu habitare, aut permanere velle se pręparaverint, & in dies pręparare studeant, in obedientię regularis dissolntionem, ac religionis denigrationem, non modicam, Nos, volentes scandalis, quę hinc oriri possent, opportune providere, motu simili, non ad alicujus No-

Diplomatis causa.

Mandatum.

Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac deliberatione, vobis per præsentes committimus, & mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alios, seu alium universos, & singulos istius Provinciæ Fratres dicti Ordinis, qui ab ipsorum propriis domibus sub dictis prætextibus, vel aliis, sine suorum superiorum licentia recedere tentaverit, sub pœnis contra inobedientes per constitutiones dicti Ordinis statutis ex parte nostra moneatis, & requiratis, ut ab ipsorum domibus, & Provincia Hispaniæ nullatenus recedant, & si inde recessissent, quamprimum commode poterint, redeant. Alioquin si requisitionibus, & monitionibus vestris hujusmodi parere recusaverint in pœnas prædictas incidisse declaretis. Nos enim vobis, & vestrum cuilibet contra inobedientes prædictos, usque ad executionem procedendi, eosque carcerandi, & ad eorum proprias Provincias, & domos respective etiam invitos reducendi, ceteraque in præmissis, & circa ea, quæ Religionis honori, ac ipsorum Fratrum conscientiæ, quieti, & tranquillitati videritis in Domino salubriter expedire, faciendi, gerendi, & exequendi, omnimodam per præsentes facultatem pari motu concedimus. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis præsertim, quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod Præsides, & Auditores Consulatus Indiarum, vel alii quicunque dicti, vel alterius Ordinis Fratres ad prædicandum etiam apud Indos, & alios quoscunque, & forsan eorum superioribus invitis, & contradicentibus, nominare, & deputare possint. Quibus omnibus, & ad instantiam, vel contemplationem Archiepiscoporum, Patriarcharum, vel Episcoporum, aut aliorum Prælatorum, etiam S. R. E. Cardinalium, Regum, Principum, seu aliorum Dominorum, necnon quarumcunque aliarum tam ecclesiasticarum, quam secularium personarum, cujusvis status, gradus, ordinis, aut conditionis existentium, etiam cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, & revocationibus hujusmodi præservativis, etiam motu proprio concessis, & in posterum concedendis, etiamsi in illis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non alias, quam de expresso illorum, quorum interest, consensu derogari possit, illorum omnium tenores, & formas præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis in suo robore alias permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse, harum serie, & motu simili, derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis eadem ubique fides prorsus adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ, Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die XVII Maii MDXXXIII, Pontificatus nostri Anno Decimo.

Blosius.

1. *Indiam.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VIII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 41 ex autographo *Salmanticensi.*
3. *Literas.*) Constitutionem scilicet *LXXVI.*

Ecclesiasticum beneficium confert Monasterio de Villanova (1).

Anno 1533 Die 7 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CIX.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX injuncto Nobis desuper, meritis licet &c. (3) Cum itaque Parochialis Ecclesia S. Nicolai de M. . . . . . , Portugallen. (4), Diœcesis, quæ de jure patronatus Regis Portugalliæ pro tempore existentis existit, per liberam resignationem dilecti filii Rustanii Pinto, nuper ipsius Ecclesiæ Rectoris de illa, quam tunc obtinebat, in manibus nostris, sponte, & libere factam, Nosque resignationem hujusmodi admittentes, & per Nos admissam, vacaverit, & vacet ad præsens. Et, sicuti exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ, & Conventus Monasterii S. Dominici de Villanova de Aya, prope, & extra muros Portugallen. Ordinis S. Augustini sub Fratrum Prædicatorum cura degentium, petitio continebat, ipsæ adeo pauperes existant, quod nisi eis de alicujus subventionis auxilio provideatur, onera subire nequeant, & propterea, si dicta Ecclesia eidem Monasterio perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto earum, & dicti Monasterii necessitati plurimum consuleretur. Quare Nobis fuit humiliter supplicatum, ut unionem, & incorporationem &c. aliasque in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem eorum, cui illa uniri contingeret, hujusmodi unionem, dicto Monasterio, & incorporationem approbamus, & elargimur &c. Datum Romæ aqud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Trigesimo Tertio, Septimo Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Villanova.*) In *Lusitania* Regno.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro CXXXIII fol.* 31.
3. *Licet &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Portugallen.*) Seu *Portucalen.*, vulgo *Portugallo*, in *Lusitania*, seu *Portugallia* Regno.

Anno 1533 Die 24 Octobris.

De Sacramento Eucharistiæ ministrando (1) etiam die festo Resurrectionis Dominicæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CX.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus S. Dominici Tolonen. (3) Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. SAerę Religionis sinceritas, in qua sub voluntarię paupertatis habitu militantes, in humilitatis spiritu devotum, & sedulum Domino impenditis famulatum, promeretur, ut petitionibus vestris, quietem, & tranquillitatem vestras, ac animarum Christi fidelium salutem concernentibus, quantum cum Deo possumus, salubriter annuamus. Diplomatis causa. Sane pro parte vestra exhibita Nobis nuper, petitio continebat, quod licet alias felicis recordationis Julius II Generali Correctori pro tempore existenti, & Fratribus Ordinis Minimorum, ante alia concesserit, quod Fratres ipsi in eorum Ecclesiis, curialibus, mercatoribus, peregrinis, & transeuntibus, ac aliis quibuslibet personis Eucharistię Sacramentum, quoties opus fuerit, ministrare, & ministrari facere possint, & pię memorię Leo X, Romani Pontifices, Prędecessores nostri, omnia, & singula gratias, concessiones, indulgentias, facultates, privilegia, & indulta tam spiritualia, quam temporalia dicto Ordini, & illius Ecclesiis, domibus, Fratribus, & Monialibus a Prędecessoribus suis Romanis Pontificibus conjunctim, vel divisim, in genere, vel in specie concessa, Ordini vestro, & illius Ecclesiis, domibus, Fratribus, & Monialibus, & aliis dicti Ordinis vestri personis, communicaverit, & de novo concesserit, illaque eis perinde, ac si eisdem nominatim concessa fuissent suffragari voluerit, prout in Julii in forma Brevis, & Leonis Prędecessorum bujusmodi desuper confectis literis dicitur plenius contineri, & propterea vos in Ecclesia domus vestrę curialibus, & aliis personis prędictis Sacramentum hujusmodi libere ministrare possitis, nibilominus nonnulli, nimirum forsan scrupolosi, jactant, vobis non licere Sacramentum in die Paschatis Resurrectionis Dominicę ministrare in maximam quietis vestrę perturbationem, ac Christi fidelium illarum partium uon modicam trepidationem. Quare pro parte vestra, asserentium in Civitate Tolonen. unicam tantum Parochialem Ecclesiam existere, & illius Rectores, seu Vicariarum ejusdem Ecclesię Vicarios perpetuos, qui duo duntaxat existunt, ministerio Sacramenti hujusmodi in die prędicto vix sufficere, Nobis fuit bumiliter supplicatum, ut vobis in Ecclesia domus vestrę bujusmodi curialibus, mercatoribus, peregrinis, & transeuntibus, ac aliis quibusvis personis ad illam propterea confluentibus in Cenę Domini, & dicto Paschatis Resurrectionis, diebus, Eucharistię Sacramentum ministrandi, & ministrari faciendi licentiam concedere, & aliter in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Facultas. Nos igitur, ut devotio vestra eo ferventius invalescat, quo amplius Apostolicę Sedis ubertate vos foveri conspexeritis, vos, & vestrum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati estis, ad effectum duntaxat presentium consequendum, barum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, ut in Ecclesia domus vestrę hujusmodi, curialibus, mercatoribus, peregrinis, & transeuntibus, ac quibusvis aliis personis, ad eandem Ecclesiam propterea confluentibus, in Cenę Domini, & Paschatis Resurrectionis, diebus hujusmodi, Eucharistię Sacramentum prędictum ministrare, & ministrari facere, libere, & licite valeatis, Apostolica auctoritate tenore pręsentium concedimus, & indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis Prędicatorum hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis, quoque, indultis, literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, quibusvis personis in contrarium quomodolibet forsan concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores bujusmodi pręsentibus pro sufficienter expressis babentes, illis aliter in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Massilię (4) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Tertio, Nono Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Ministrando.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo Tolonensi.
3. *Tolonen.*) In *Gallo-Provincia.*
4. *Massilia.*) Vulgo *Marseille*, in *Gallo-Provincia.*

Sac-

Anno 1534 Die 27 Februarii.

CXI.

Saccensis (1) Cœnobii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX injuncto Nobis desuper, meritis licet imparibus, Apostolicę servitutis officio votis &c. (3). Sane pro parte dilectorum filiorum moderni Magistri Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac Thomasii Fuxelli (4) Fratris dicti Ordinis Magistri in Theologia, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias, postquam eidem Thomasio per literas Officii Pęnitentiarię nostrę, ut de sui Superioris licentia in oppido Sarten. (5) Agrigentin. Dięcesis, in loco ad hoc per dilectos filios Universitatem, seu officiales, Rectores, & juratos nuncupatos dicti oppidi sibi oblato, quamvis ipse locus a Domo Annunciate dicti oppidi Ordinis Fratrum Carmelitarum, per centum quinquaginta cannas, non distaret, dummodo ab eadem Domo, per octuaginta cannas, vel circa, distaret unam Domum sub invocatione S. Dominici, cum Ecclesia, claustro, refectorio, dormitorio, Capitulo, & aliis Officinis opportunis, pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis Prędicatorum, construi, & ędificari facere, libere, & licite valeret, concessum fuerat, ipse Thomasius, in loco prędicto, Domum S. Dominici hujusmodi ędificari facere incepit, & maximam pecuniarum summam inibi exposuit. Quare pro parte Generalis, & Thomasii prędictorum, asserentium, quod Fratres Domus Annunciatę hujusmodi, asserentes, quod juxta privilegia eis a Sede Apostolica concessa, ex quo dictus locus, per centum quinquaginta cannas a dicta Domo Annunciatę non distat, inibi dicta Domus S. Dominici construi non potest, constructioni, & literis Pęnitentiarię hujusmodi, se opposuerunt, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in dicto loco Domus S. Dominici hujusmodi, construi faciendi, facultatem concedere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, quemlibet ex Generali, & Thomasio prędictis a quibusvis excommunicationis &c. fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritatę Apostolica, tenore pręsentium, eidem Generali, ac Thomasio, ut in dicto loco, unam Domum sub invocatione S. Dominici cum Ecclesia, campanili, campanis, dormitorio, refectorio, sacrario, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro perpetuis usu, & habitatione Fratrum Ordinis Prędicatorum hujusmodi construi, & ędificari, ac cęptam, ut pręfertur, perfici facere, quodque Domus S. Dominici hujusmodi, illiusque Ecclesia, Prior, Conventus, Fratres, personę, res, & bona quęcunque nunc, & pro tempore, omnibus, & singulis immunitatibus, Indulgentiis, exemptionibus, facultatibus, pręrogativis, indultis, & gratiis, quibus alię quęcunque domus dicti Ordinis Prędicatorum, illarumque Ecclesię, Priores, Conventus, Fratres, res, & bona quęcunque, quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, in futurum, uti, potiri, & gaudere, ac Fratres Ordinis Prędicatorum hujusmodi dictam Domum S. Dominici acceptare, & perpetuo inhabitare, libere, & licite valeant, concedimus, ipsosque desuper molestari, impediri, aut inquietari per Fratres Domus Annunciatę hujusmodi, aut alias quoscunque, directe, vel indirecte, dummodo locus pręfatus a dicta Domo Annunciatę per octuaginta cannas, vel circa distet, nullatenus posse, & sic per quoscunque, tam Apostolica, & ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes judices, & personas ubique judicari, cognosci, ac decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, cognoscendi, & decidendi facultate, necnon irritum, & inane &c. attentari decernimus, sine alicujus prejudicio, non obstantibus pręmissis, ac Apostolicis, & in provincialibus &c. privilegiis quoque, indultis &c. ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Tertio (6), Tertio Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Facultas.

1. *Saccensis.*) In Provincia *Trinacria*, seu Insulæ *Siciliæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. III fol. 90.*
3. *Votis &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Thomasii Fuxelli.*) Ipsum *Plodius de Progenie S. Dominici in Italia Lib. I Cap. XIX pag. 71* vocat *Thomam Fuxellum.*
5. *Sarten.*) *Saccen.*
6. *Trigesimo Tertio.*) Stylo Bullarum æra communis *MDXXXIV.*

Anno 1534 Die 27 Februarii.

CXII.

Ut præcedens Diploma executioni mandetur.

Ex Archivo (1) Ordinis.

Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Casertan. (2) & Tricarien. (3) Episcopis, & dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Agrigentin. in spiritualibus Generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Clemens &c. (4). Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno &c. Millesimo Quingentesimo Trigesimo tertio, Tertio Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Quocirca &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, auctoritate nostra faciatis prędictas literas, & in eis contenta quęcunque plenum effectum sortiri, illisque omnes, & singulos, quos quomodolibet concernunt pacifice frui, & gaudere, nec permittatis Priorem, & Fratres Domus Sancti Dominici in oppido Sarten. (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum, Agrigentin. Dięcesis, a quoquam contra illarum tenorem quomodolibet molestari, impediri, aut inquietari. Contradictores &c. & auxilium brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocando,

& omnia & singula in premissis & circa ea quomodolibet necessaria & opportuna faciendo. Non obstantibus omnibus supradictis, seu si aliquibus &c. ab eadem sit Sede indultum quod interdici &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo tertio (6), Tertio Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. III fol. 93.*
2. *Casertan.*) In Regno *Neapolitano* vulgo *Caserta*.
3. *Tricarien.*) In eodem Regno, vulgo *Tricarico*.
4. *Clemens &c.*) Ut in praecedenti Diplomate ad finem usque.
5. *Sarten.*) *Sarcen.*
6. *Trigesimo tertio.*) Stylo Bullarum, aera communis *MDXXXIV*.

Anno 1534 Die 8 Maii.

CXIII.

Societatis (1) SS. Rosarii Indulgentias firmat & auget.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CLEMENS PP. VII.

Motu Proprio &c.

Exordium.

Etsi temporalium cura nos sollicite angat, tanto accuratius aciem considerationis extendere Nos decet, quanto divina humanis, & perpetua temporalibus digniora cognoscimus. Considerantes igitur, quam Religioni nostrę salubre, & fructuosum fuerit Rosarii institutum, quantaque exinde provenerint, & quotidie proveniant bona, quam ob rem tum clerici, tum laici, tam masculi, quam feminę, ad tantum devotionis fervorem devenerint, quod Deus, & ipsa Virgo, ad cujus honorem fuit originaliter institutum, eosdem non solum gratiis decorare, verum etiam miraculis, & signis quamplurimis illustrare, non dedignatur. Idcirco cum ad notitiam nostram devenerit, quod dicti Rosarii confratres, & Sorores a felicis recordationis Sixto IV, & Leone X, Prędecessoribus nostris, ne dum confirmationem, & augmentum, sed & Indulgentias quamplures, & privilegia non immerito obtinere meruerint: prout per Apostolicas literas in forma Brevis expeditas Nobis manifestissime constat. Nos igitur eorum vestigiis inhęrendo, motu simili, & eodem devotionis affectu divinitus excitati, dictam Confraternitatem, Indulgentias, & privilegia omnia per Prędecessores prefatos eidem Societati quomodolibet concessas, & concessa, approbamus, confirmamus, & roboramus, firmum, ac robur perpetuum habere volumus, & intendimus. Sed quoniam Sixtus in literis prędictis, quas hic pro expressis haberi volumus, instituendo confirmavit, quod dicti Rosarii confratres, & sorores, ad consequendas, adipiscendas, & Indulgentias prędictas integraliter obtinendas. & pro earum totali assecutione tenerentur, & obligarentur semel in die ad honorem Virginis integrum Psalterium B. Marię Virginis perfecisse, propter quod nonnulli multitudine ac negotiorum varietate impediti, hoc sibi difficillimum fore putantes, ab hujusmodi sępius retrahebantur, & in amore ac eorum devotione tepescebant; Ad aperiendum igitur cęlorum semitas, & ut ferventius inducantur, quo exinde facilius animarum suarum salutem consequi speraverint, volumus, & ordinamus, quod spatium unius diei, ad spatium integrę hebdomadę amplietur, & dilatetur, & quod in una die, & una vice fortasse tenebantur, pro die dies, pro vice vices assignamus, & nihilominus illud idem consequantur, ac si ritus antiquus integraliter servaretur. Et quia Leo X ordinando instituit, ac benigne concessit, quod quilibet ex dictis Fratribus ubicunque existentibus visitando quinque Altaria cujuscunque Ecclesię, vel unum, aut duo, quinquies, si quinque defuerint, easdem Indulgentias integraliter consequeretur. ac si omnes Almę Urbis stationes peregrinando circumiret, hoc idem auctoritate Apostolica tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac pro firmis & approbatis esse, & haberi, volumus, & decernimus. Et quia Nos decet Religiones, & Sanctorum Patrum instituta potissimum ampliare, supradictis etiam addendo, volumus, quod cum prefatus Sixtus IV, omnibus pręsentibus & futuris supranominatum Rosarium in tres partes illud dividendo, id est in tres quinquagenas singulis diebus, pro qualibet quinquagena quinque annos & totidem quadragenas Indulgentiarum misericorditer relaxaverit, ex Apostolica benignitate, ut prędicti confratres ad hujusmodi devotionis opera ferventius inducantur, preter hujusmodi Indulgentias, omnibus confratribus, & consororibus prędictum Psalterium modo supra exposito, & per Nos concesso recitantibus, annos duos verę Indulgentię concedimus; Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Synodalibus, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Et ita Motu proprio, ac ex certa animi deliberatione volumus, & mandamus.

Commendat Rosarii fructus.

Indulgentiae.

Nota.

Fiat ut petitur.

Et cum absolutione a censuris ad effectum prędictorum, & cum derogatione privilegiorum, & indultorum quorumcunque. Et quod literę expediri possint in forma brevis vel sub Plumbo prout dictis confratribus videbitur opportunum.

Fiat. J. (3)

Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, Octavo Idus Maii Anno Undecimo.

1. *Societatis.*) De qua in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar authenticum, unum inter Bullas *Clementis VII*, aliud *Lib. B. fol.* 37 ex autographo *Hispalensi*. In *Bullario Romano* est *XL*. Legitur etiam apud *Ussumarem pag.* 204, & in *Bullario Confraternitatum Ordinis Praedicatorum pag.* 77.
3. J.) *Julius* scilicet. Sic vocabatur *Clemens VII*. Et notandum, quod Diplomatibus hujusce speciei Summus Pontifex nomen quod ipsi erat ante Pontificatum ascribit manu propria.

F. Tho-

F. Thomas (1) de Vio Cajetanus testamentum (2) facere possit.

Anno 1534 Die 28 Julii.

Ex Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II Tit. I pag. 349.

Dilecto filio nostro Thomę Tit. S. Sixti Presbytero Cardinali.

CXIV.

CLEMENS PP. VII.

Dilecte fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. DE benignitate Apostolicę Sedis provenire dignum est, ut Ecclesiarum Prelatis presertim Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalibus, qui pro ejusdem Ecclesię statu salubriter, & prospere dirigendo, assidue laborare non cessant, disponendi de bonis, quę viventes possident, libera sit tam in ultima voluntate, quam alias attributa potestas, ut ordinata per eos, perpetua roboris firmitate subsistant. Hinc est quod nos volentes te, qui pro eadem Romana Ecclesia, cujus honorabile membrum existis, hactenus plurimum laborasti, & in dies laborare non cessas, &, sicut accepimus, extremum tuę peregrinationis diem testamentaria, aut alia dispositione desideras pręvenire, favore prosequi speciali, Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, tibi de quibuscunque rebus immobilibus in urbe, & extra, domibus, Palatiis, vineis, hortis, campis, & aliis, & alias ubilibet existen., ac bonis mobilibus, etiam pretiosis, ac se moventibus, supellectilibus localibus, pecuniarum summis, nominibus debitorum, & quovis alio vocabulo nuncupatis, ac juribus, & actionibus quibuscunque, quocunque titulo, jure, modo, via, forma, & causa, ac occasione ad te nunc, & pro tempore spectan. cujuscunque qualitatis, seu conditionis existentibus, & quibuscunque rebus consistant, etiam si illa, aut illorum pars ex proventibus Ecclesiasticis quarumcunque Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & titular. Cardinalium Ecclesiis, Monasteriorum, Prioratuum, Pręposituraram, Canonicatuum, & Pręebendarum, dignitatum, & officiorum, ceterorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcunque, Secularium, & Regularium, quę in titulum, commendam, administrationem, aut alias obtinuisti, & obtines, de pręsenti, ac in futurum obtinebis, ac quorumcunque fructuum dictarum Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum reservatorum, & reservandorum, ac quarumcunque pensionum annuatim tibi super quibusvis fructibus, redditibus, proventibusque Ecclesiasticis assignatorum, & assignandorum, etiam ratione Cardinalatus honoris, quo pro tuorum excellentia meritorum pręfulgere dignosceris, aut alia quavis occasione, vel causa, aut contemplatione, ad te pervenerint, & in posterum pervenient, & qualitercunque, quomodocunque, & undecunque per te acquisita fuerint, & acquirentur, quorum omnium qualitates, quantitates, veros annuos valores, specificationes, & vocabula, causasque, & occasiones hujusmodi, ac si specifice, & sigillatim exprimerentur, ac notarentur, & nuncuparentur; etiam si bona ipsa talia fuerint, quod in generali appellatione bonorum, & rerum, seu supellectilium non venirent, & specialibus indigerent vocabulis; pręsentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, & specificatis quę tamen bona non fuerint altaris, seu altarium eorundem Ecclesiasticorum beneficiorum tibi commissorum, & committendorum ministerio, seu alicui earundem Ecclesiarum usui, seu divino cultui deputata, aut ipsis Ecclesiis, seu beneficiis applicata, per viam testamenti nuncupativi, seu in scriptis, aut codicillorum, vel Epistolarum, seu donationis, tam inter vivos, quam causa mortis aut alio quovis modo, ac in quasvis pias, & non pias causas, & quoscunque, etiam non pios, alias tamen licitos, usus, necnon in unam, vel plures, & quascunque, etiam seculares personas, sive sint consanguinei, servitores, aut alii, etiam in Literis felicis recordationis Sixti Papę Quarti Prędecessoris nostri super facultate testandi de domibus, & Palatiis urbis, quibusvis etiam Officialibus Romanę Curię concessis comprehendi, deducto tamen ęre alieno, usque ad summam octo millium ducatorum auri de Camera, testandi, relinquendi, ordinandi, erogandi, dandi, donandi, legandi, disponendi, prout tibi videbitur, aut duxeris faciendum: omissa etiam quacunque juris solemnitate, plenam, liberam, & omnimodam, & irrevocabilem, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, & ex certa nostra scientia concedimus facultatem: decernentes heredes, Legatarios, ac personas, quibus bona hujusmodi quomodocunque relinques, necnon executores tuos, aut alios quoscunque, quibus negotium executionis tuę ultimę voluntatis commiseris, ad solvendum tertiam, vel aliam partem bonorum per te relictorum, quę forsan per constitutiones Apostolicas, aut alias de jure, vel consuetudine post tui obitum ad Cameram Apostolicam, seu ad nos, & Successores nostros Romanos Pontifices pertinere, seu in pios, vel alios usus, etiam contra infideles, aut pro fabrica Basilicę Principis Apostolorum converti deberet, quam partem hujusmodi pro recompensa laborum, quos hactenus pro dicta Romana Ecclesia pertulisti, tibi ac heredibus, ac quoquo titulo successoribus tuis, liberaliter concedimus, remittimus, & donamus, minime teneri, ac ex nunc, motu, scientia, & auctoritate prędictis, testamentum, ordinationes, dispositiones, erogationes, donationes, legata, & quicquid super his per te fieri, testari, relinqui, erogari, donari, disponi, & ordinari contigerit, necnon jam forsan ore tenus per te quomodolibet factas donationes, erogationes, dispositiones, ordinationes, etiam in favorem personarum in literis Sixti Prędecessoris nostri comprehensarum, ac omnia, & singula, quę inde sequentur, valida, & efficacia fore, ac perpetua roboris firmitate persistere, ac pręsentes nostras sub quibusvis revocationibus, specialibus, vel generalibus, etiam per Constitutiones nostras, aut alias quomodolibet pro tempore factas, nullo modo comprehendi, sed ab eis semper exempta fore. Et quoties illa revocari, limitari, aut modificari viderentur, toties illas in pristinum statum ex nunc restituimus, & reintegramus, ac restitutas, & reintegratas fore decernimus. Et sic in pręmissis omnibus, & singulis ab omnibus censeri, & reputari,

Facultas.

ac

ac per quoscunque Judices, & Commissarios, etiam per Palatii Apostolici Auditores, & ejusdem Romanę Ecclesię Cardinales, in Romana Curia, & extra eam, in quacunque instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi facultate, sententiari, & judicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari: non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis editis, & edendis, premissis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die XXVIII Julii MDXXXIII Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Blosius.

1. *Thomas.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Leonis X.*

2. *Testamentum.*) Consulendus *Fontana* loco laudato;

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Legati Dignitates, Clemente VII Summo Pontifice, Promotos exhibens.

CARDINALIS.

Anno 1530. F. Garsias de Loaysa, Episcopus Oxomensis, ut in hac *Appendice* dicetur, S. R. E. Cardinalis tituli S. Susannæ. *Ciaconius in Clemente VII Vit. Pontif., & Cardinal. Tomo III pag.* 517. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. II num. XXIX pag.* 31. *Cavalerius Tomo I pag.* 376 *num. CVIII, & Tomo II pag.* 217 *num. II. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXVIII pag.* 39.

PATRIARCHA.

Anno 1524. F. Hieronymus Quirinus, nobilis Venetus, Pariarcha Venetiarum. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. III Tit. VII pag.* 49. *Cavalerius Tomo I pag.* 388 *num. CXXXIV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLIV pag.* 153. *Ughellus in Patriarchis Venetiarum Tomo V Italiæ Sacræ pag.* 1316 *edit. Venetæ.* Integritate vitæ, scientia, & rebus præclare gestis spectabilis fuit *Hieronymus*, cujus hoc Epitaphium,

Hieronymus Quirinus
Ne servi cadaver inferretur
Ubi corpus conficitur Domini
Hic voluit humari.
Qui adolescens in Thoma Donati verba
Primum juravit,
Quem in Monastica dignitate subsequutus
Et Patriarcha Patriarcham
Justi tenax imitatus
Obiit anno salutis MDLIV
Id. Decemb.

ARCHIEPISCOPI.

Anno 1525. F. Philippus de Strozzis, nobilis Florentinus, Archiepiscopus Surrentinus, *Sorrento*, in Regno Neapolitano. *Ughellus in Archiep. Surrentin. Tomo VI Italiæ Sacræ pag.* 620 *edit. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XCV pag.* 101. *Cavalerius Tomo I pag.* 374 *num. CV.*

Anno circiter 1526. F. Ambrosius, Archiepiscopus in Cochinensi Regno Asiæ. *Fontana Monumen. Dominican. Parte IV Cap. II ad annum MDXXVI pag.* 439, *ex Monumen. asservatis in Archivo Congregationis de Propaganda Fide. Cavalerius Tomo I pag.* 342 *num. XXXVI.*

Anno 1528. F. Hieronymus de Hypolyto, Monopolitanus, Archiepiscopus Tarentinus, in Regno Neapolitano. *Ughellus in Archiep. Tarentin. Tomo IX Italiæ Sacræ pag.* 145 *edit. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XCVIII pag.* 102. *Cavalerius Tomo I pag.* 345 *num. XLII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXVIII pag.* 76.

F. Gui-

F. Guido Brunellus, Cortonensis, Archiepiscopus Nicosiensis, in Regno Cypro. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LXIX pag. 91, ex Monumen. Conventus Cortonensis. Cavalerius Tomo I pag. 349 num. LII.*

Anno circiter 1530.

F. Marcus Cathaneus, Genuensis. Archiepiscopus Colossensis, seu Rhodius, in ejusdem nominis Insula. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LXXXI pag. 97, ex Actis Consistor., ex Regestis Cancellariæ, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 378 num. CIX. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLVI pag. 130.* Nota quod Archiepiscopum istum remittunt isti Scriptores ad *XXIV* Januarii *MDXXX*, & in hoc emendandi. *Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Marco Cathaneo Electo Colossen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Leonardo Episcopo Colossen. regimini Ecclesiæ Colossen. præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Leonardi Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum Professorem, & Theologiæ Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo, qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Bononiæ Anno &c. Millesimo Quingentesimo Vigesimo Nono, Nono Kal. Septembris. Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. CIV fol. 233.*

Anno 1529 Die 24 Augusti.

F. Bernardus Belga, Archiepiscopus Rossanensis, in Regno Neapolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LXXXIII pag. 97, ex Actis Consistorial. Clementis VII. Cavalerius Tomo I pag. 382 num. CXVII.*

Anno 1533.

EPISCOPI.

F. Petrus Tassardi, Episcopus Crispolitanus, seu Chrysopolitanus, vel in Arabia majori, sub Archiepiscopo Bostrensi, vel in Macedonia, sub Philippensi. Hujus Episcopi meminit *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag. 25.* Omittunt, *Fontana, Cavalerius &c.* Hinc sequens Diploma transcribendum. *Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Tassardi electo Crispolitan., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem Ecclesia Crispolitan. certo modo vacante, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni nostræ reservavimus &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, Theologiæ professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Quarto, Idibus Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XXIX fol. 109.*

Anno 1524 Die 13 Aprilis.

F. Vincentius Pedrazza, Episcopus Panamanus, *Panama*, in America, sub Archiepiscopo Limano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCL pag. 259, ex Lusitano, Plodio, & Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 337 num. XXIV.*

Anno circiter 1524.

F. Antonius Beccaria, seu de Beccariis, Ferrariensis, Episcopus Scodrensis, *Scutari*, in Albania, sub Archiepiscopo Antibarensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXXXVIII pag. 292, ex Actis Consistorial. Clementis VII. Cavalerius Tomo I pag. 337 num. XXV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLIII pag. 120.*

Anno 1524.

F. Jo-

Anno 1524. **F.** Johannes Jolvi, Episcopus Ebronensis, in Palæstina, sub Patriarcha Jerosolymitano. Episcopi Maurianensis Suffraganeus, seu Vicarius fuit Johannes. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXXI pag.* 188, *ex Actis Consistorial. Clementis VII. Cavalerius Tomo I pag.* 339 *num. XXVIII.*

Anno circiter 1524. **F.** Mauritius Baxanum, Episcopus Laghlinlen., seu Leglinen., vulgo *Laghlin.*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Dublinensi. *Cavalerius Tomo I pag.* 340 *num. XXX.* Incertum, inquit *Cavalerius* ex *Arol. do*, num *Mauritius* iste sit Ordinis Fratrum Minorum, vel Ordinis Prædicatorum alumnus.

Anno 1524. **F.** Garsias de Loaysa, Episcopus Oxomensis, in Hispania, sub Archiepiscopo Toletano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXLIV pag.* 254. *Cavalerius*, aliique supra laudati, ut enim dictum est in hac *Appendice*, S. R. E. Cardinalis fuit. Ad *Seguntinam* Sedem translatus est, uti mox dicetur.

Anno 1525. **F.** Thomas de Albizils, ex Episcopo *Callensi*, ut in *Appendice ad Pontificatum Leonis X* videre est, Episcopus Bethleemitanus, in Judæa, sub Patriarcha Jerosolymitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXXXVIII pag.* 141. *Ughellus, Cavalerius, Echard &c.* supra laudati.

Anno 1525. **F.** Franciscus de Corduba, ex familia Marchionum de Priego, Episcopus Malacitanus, *Malaga*, in Hispania, sub Archiepiscopo Granatensi. *Lopez in Episcopis Hispanis. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCXIX pag.* 31. *Cavalerius Tomo I pag.* 340 *num. XXXII.* Notandum, quod Sedes ista *Velandicen.* dicitur a *Fontana*, & a *Malacitana* distinguitur. Hinc multum laborat *Cavalerius*, nec attendit, quod hallucinatus est *Fontana* Sedem Episcopalem constituens in *Exitana* Urbe, quæ vulgo *Velez Malaga* dicitur. Proxima est *Malacæ*, a qua quinque leucis distat.

Anno 1525 Die 20 Martii. **F.** Petrus Ferdinandi, de Haen, vel Jaen, uti legitur apud Auctores mox laudandos, Episcopus Drivasten., seu Trivasten., *Drivasto*, in Albania, sub Archiepiscopo Antibarensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXV pag.* 187, ex Decreto in Consistorio sancito, cujus hæc verba: *Die Lunæ* 20 *Maii* (Legendum *Martii*, ut in sequenti Diplomate: & sane cum Litera Dominicalis fuerit hoc anno *A*, dies *XX* Maii Sabbatum fuit: dies vero *XX* Martii fuit feria secunda, ut attentum lectorem non fugiet) *referente Cardinale Vicecancellario F. Petrus Ferdinandi de Jaen fit Episcopus Ecclesiæ Drivasten.* (Drivasten.) *in Epyro, vacante per obitum Gundisalvi de Obeda: ita tamen quod teneatur in sua Ecclesia residere, in quo Ecclesia habet populum Christianum, & proventus.* Fontanam excepit *Cavalerius Tomo I pag.* 340 *num. XXXI.* Hac de re legendum sequens Diploma. *Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Ferdinandi de Haen. electo Drivasten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ...* (Gundisalvo de Obeda) *Episcopo Drivasten. regimini ecclesiæ Drivasten. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem.... Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem quam de præficiendo ipsi ecclesiæ, personam, utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum, expresse professum & in Sacerdotio constitutum, ac Theologiæ professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ, tibi in spiritualibus &c. plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. volumus autem quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo quarto,* (Stylo Bullarum, æræ communis MDXXV) *Tertio decimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Secundo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. II Prælatorum fol.* 15.

Anno circiter 1525. **F.** Johannes a Pedrazza, Hispanus, ex illustrissima Ducum de Infantado familia, Episcopus Canariensis, in ejusdem nominis Insulis, sub Archiepiscopo Hispalensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXIX pag.* 153, *ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.* 347 *num. XLVIII.*

Anno 1525. **F.** Sebastianus Salmanticensis, Episcopus Cubensis, in ejusdem nominis Insula Americæ, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXI pag.* 183, *ex Ægidio, & Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.* 345 *num. XLI.*

F. Ja-

F. Jacobus Mantuanus, Episcopus Litterensis, *Lettere*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Amalphitano. Sic docent *Fontana Monumen. Dominican. Parte IV Cap. II ad annum MDXXVI pag.* 439, *ex Actis Consistorialibus, & Cavalerius Tomo I pag.* 342 *num. XXXVII*, verum crediderim *Jacobum* illum non distinguendum a *Jacobo Mantuano* Episcopo *Lesinensi*, de quo mox dicetur. Anno circiter 1526.

F. Johannes Petrus Bonus, Panormitanus, Episcopus Minorensis, *Minori*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Amalphitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXC pag.* 237. *Ughellus in Episcop. Minoren. Tomo VII pag.* 614 *edition. Venetæ. Cavalerius Tomo I pag.* 314 *num. XXXI.* Anno 1526.

F. Jacobus Mantuanus, Episcopus Lesinen., *Lesina*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Beneventano. *Ughellus in Episcop. Lesinen. Tomo VIII Italiæ Sacræ pag.* 448 *editionis Romanæ*. Omittitur a *Fontana, Cavalerio &c.* Successit *Lucæ Matthæi*, ut ex hoc Diplomate constat. *Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Jacobo electo Lesinen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Luca Matthæi Episcopo Lesinen. regimini ecclesiæ Lesinen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Lucæ Matthæi Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, & Theologiæ professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Sexto, Quinto Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio.* Ex Archivo Apostolico *Lib. XIII fol.* 119. Anno 1526 Die 27 Aprilis.

F. Guillelmus Parvi, ex Episcopo *Trecensi*, ut in *Appendice ad Pontificatum Leonis X* dictum fuit, Episcopus Sylvanectensis, *Senlis*, in Gallia, sub Archiepiscopo Rhemensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLI pag.* 296, *ex Gallia Christiana. Cavalerius, Echard*, aliique supra laudati. Anno 1527.

F. Dominicus Malochovius, Episcopus Laodicensis, in Syria, sub Archiepiscopo Damasceno. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXIII pag.* 210, *ex Actis Consistorial., & Bzovio. Dominicus Frydrycowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag.* 218. *Cavalerius Tomo I pag.* 373 *num. XCVI.* Suffraganeus, seu Vicarius fuit *Cracoviensis* Episcopi. Anno 1527.

F. Illephonsus, seu Idelphonsus, de Victoria, *Lusitanus*, Episcopus Tucumanensis, *Tucuman*, in America Meridionali, sub Archiepiscopo Limano. *Cavalerius Tomo I pag.* 344 *num. XXXIX, ex Plodio.* Anno circiter 1527.

F. Franciscus Puteus, Ragusinus, Episcopus Mercanen., & Tribunen, in Dalmatia, sub Archiepiscopo Ragusino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLXXX pag.* 234, *ex Actis Consistorial. Clementis VII, & Tit. DXCVIII pag.* 312. *Cavalerius Tomo I pag.* 350 *num. LV.* Idem constat ex *Monumen. Conventus Ragusini.* Anno 1528.

F. Paulus ex Turribus, Hispanus, Episcopus Panamanus, in America, sub Archiepiscopo Limano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCL pag.* 259, *ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag.* 346 *num. XLIII.* Anno circiter 1528.

F. Vincentius Cevola, Lombardus, Episcopus Hierapolitanus, in Arabia, sub Archiepiscopo Petracensi. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi Mutinensis. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXCVI pag.* 204, *ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag.* 346 *num. XLIV.* Anno 1528.

F. Petrus Stoll, Episcopus Darien., seu Derrien., Derien., & Deren., vulgo *Derry*, in Hibernia, sub Archiepiscopo Armachano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXIX pag.* 185, *ex* Re- Anno 1529 Die 15 Martii.

Regestis Cancellariæ Apostolicæ. *Cavalerius Tomo I pag.* 347 *num. XLVI*. *Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 423. Notandum, quod a *Cavalerio* præficitur *Petrus* iste *Kildariensi* Sedi, & *Itoli* cognomento dicitur. Sic etiam vocatur a *Fontana*. Addunt quod die *XV* Maii renunciatus fuit Episcopus. Hæc emendat sequens Constitutio. *Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Petro Stoll Electo Darien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem &c. Postmodum vero præfata Ecclesia Darien. certo modo vacante, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo Ecclesiæ personam utilem, & fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, & Theologiæ Magistrum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circunspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vigesimo Octavo* (Stylo Bullarum, æræ communis MDXXIX) *Idibus Martii, Pontificatus nostri Anno Sexto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. CIV fol.* 204.

Anno 1529. **F.** Thomas Ortiz, Episcopus S. Marthæ, in America, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 83, *& in addendis pag.* 997. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXXI pag.* 287, *ex Actis Consistorialibus*. *Cavalerius Tomo I pag.* 361 *num. LXXVII*. De anno inter ipsos non convenit.

Anno circiter 1529. **F.** Johannes de Witte, ex Episcopo *Salubriensi*, ut in *Appendice ad Pontificatum Leonis X* dictum fuit Episcopus Cubensis, in ejusdem nominis Insula Americæ, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXI pag.* 183, *ex Fernandez, Ægidio, & Actis consistorialibus*. *Cavalerius*, aliique supra laudati. Legendus *Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 188. *&c.*

Anno 1529. **F.** Gaspar Hungarus, Episcopus Canonien., seu Canovien., in Albania, sub Archiepiscopo Durracensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CC pag.* 178, *ex Actis Consistorialibus Clementis VII*. *Cavalerius Tomo I pag.* 347 *num. XLVII*.

Anno 1530. **F.** Desiderius Apis, Gallus, Episcopus Christopolitanus, seu Christinopolitanus, vulgo *Leondari*, in Peloponneso, sub Archiepiscopo Corinthio. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi Tullensis. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLXXIII pag.* 199, *ex Actis Consistorialibus Clementis VII*. *Cavalerius Tomo I pag.* 375 *num. CVI*. *Echard Tomo II Scriptor. Ordinis pag.* 55 *Indicis Episcoporum*.

Anno 1530. **F.** Garsias de Loaysa, Hispanus, ex Episcopo *Oxomensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Seguntinus, in Hispania, sub Archiepiscopo Toletano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXLI pag.* 204, *ex Fernandez & Actis Consistorialibus Clementis VII*. *Cavalerius Tomo I pag.* 376 *num. CVIII*. Ad *Hispalensem* Archiepiscopatum translatus fuit, ut in *Appendice* sequenti dicetur.

Anno 1530. **F.** Michael Ramirez, Salmanticensis, Episcopus Cubensis, *Cuba*, in ejusdem nominis Insula Americæ, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXI pag.* 183, *ex Actis Consistorialibus Clementis VII, & Regestis Cancellariæ Apostolicæ*. *Cavalerius Tomo I pag.* 354 *num. LXIII*.

Anno 1530 Die 8 Julii. **F.** Felix Casmucianus, Episcopus Cassen., seu Caphen., non autem Casten., ut excidit amanuensi, vulgo *Caffa*, in Taurica Chersoneso, sub Archiepiscopo Soltaniensi. *Polonus* asseritur a *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXXIV pag.* 154, ubi Præpositus *Bristicensis*, & Suffraganeus, seu Vicarius Episcopi *Vilnensis* dicitur, ex *Actis Consistorialibus Clementis VII*. Idem docet *Cavalerius Tomo I pag.* 389 *num. CXXXV, & CXXXVI*. Ejusdem meminit *Dominicus Frydrycowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag* 219. Successit cuidam *Jacobo*, ut habetur ex sequenti Diplomate. *Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Felici Casmuriano electo Casten., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem bonæ memoriæ Jacobo Episcopo Casten., regimini Ecclesiæ Casten., præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem J. . . Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi, fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi Ecclesiæ, personam, utilem, & etiam fructuosam, cum*

Fra-

Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem & Theologiæ Magistrum cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circunspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. volumus autem quod quam primum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domni &c. tuque præter æterna retributionis &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Trigesimo, Octavo Idus Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo. Ex Archivo Apostolico *Lib. XXXV fol.* 164.

F. Adrianus Szalaowstki, Polonus, qui Sigismundo Regi a confessionibus erat, Episcopus Ennensis, Anno 1531. seu Æenensis, vulgo *Eno*, Turcis *Yznos*, in Thracia, sub Archiepiscopo Trajanopolitano. Suffraganeus, seu Vicarius fuit *Posnaniensis* Episcopi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXXVII pag.* 190, *ex Regestis Cancellariæ Apostolicæ, & Bzovio. Cavalerius Tomo I pag.* 362 *num. LXXIX. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXXIX pag.* 107. *Dominicus Frydrycowitcz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag.* 220.

F. Johannes Salmanticensis, Episcopus Canariensis, in ejusdem nominis Insulis, sub Archiepiscopo Anno 1531. Hispalensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXIX pag.* 153, *ex Fernandez, & ex Regestis Cancellariæ Apostolicæ. Cavalerius Tomo I pag.* 354 *num. LXI.*

F. Alfonsus de Talavera, Hispanus, Episcopus Trugillensis, in America, sub Archiepiscopo S. Dominici. Anno 1531. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DCVI pag.* 314, *ex Actis Consistorialibus Clementis VII. Cavalerius Tomo I pag.* 350 *num. LVII.*

F. Hieronymus Balbus, Venetus, Episcopus Gurcensis, *Gurch*, in Carinthia, sub Archiepiscopo Anno circiter 1532. Salisburgensi. *Cavalerius Tomo I pag.* 350 *num. LVI. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXXX pag.* 78, ex variis monumentis, & Scriptoribus quos laudat.

F. Thomas Cerva, aliis de Cervia, Ragusinus, Episcopus Mercanensis, & Tribunensis, in Dalmatia, Anno 1532. sub Archiepiscopo Ragusino. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXXX pag.* 234, *ex Actis Consistorialibus Clementis VII, & Tit. DXCVIII pag.* 312. *Cavalerius Tomo I pag.* 355 *num. LXIV. Monumen. Conventus Ragusini.* Episcopus etiam *Stagnensis* fuit, ut in *Appendice ad Pontificatum Pauli III* videre est.

F. Michael Fortinus, Episcopus Lancianensis, seu Ansanensis, *Lanciano*, in Regno Neapolitano. Anno 1533. Nunc Archiepiscopalis Sedes est. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LIV pag.* 81, *ex Regestis Cancellariæ, & ex Actis Consistorialibus Pauli III*, docet enim *Fontana* quod *Michael* anno duntaxat *MDXXXV* Episcopus renunciatus fuit. Idem censet *Cavalerius Tomo I pag.* 361 *num. LXXVIII pag.* 361. Adeas *Ughellum* in *Episcop. Lanclanen. Tomo VI Italia Sacra pag.* 790 *edition. Veneta.*

F. Vincentius de Valleviridi, Salmanticensis, Episcopus Panamanus, in America, sub Archiepiscopo Limano. Anno . . . Die . . . . . *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCL pag.* 259, *ex Actis Consistorialibus Clementis VII*, aliique mox laudandi.

IDem Episcopus Cuscanus, *Cusco*, in America, sub Archiepiscopo Limano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXV pag.* 184, *ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag.* 370 *num. XCIV.* Anno 1533. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLIII pag.* 121.

F. Hieronymus de Fornariis, Papiensis, Episcopus Bellicastrensis, *Belcastro*, in Calabria, sub Archiepiscopo S. Severinæ. Anno 1533. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXXIX pag.* 138, *ex Regestis Cancellariæ Apostolicæ, Plodio, & Ughello. Cavalerius Tomo I pag.* 369 *num. XCIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLII pag.* 118, *& in Addendis pag.* 997.

Anno 1533. F. Bernardus Gentilis, Episcopus Bosanen., *Bosa*, in Sardinia, sub Archiepiscopo Turritano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. C pag. 145, en Regestis Cancellariæ Apostolicæ. Cavalerius Tomo I pag. 351 num. LVIII.*

Anno 1533 Die 3 Septembris. F. Paschasius Maupair, Episcopus Salubriensis in Thracia, sub Archiepiscopo Heracleensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DVIII pag. 283, en Regestis Cancellariæ Apostolicæ. Cavalerius Tomo I pag. 351 num. LIX. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 28 Indicis Episcoporum.* Notandum, quod a Scriptoribus istis *Paschasius* noster cognomento dicitur *Maupata*, & *Maupayet*. In sequenti Diplomate *Maupair* nuncupatur. *Clemens Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Paschasio Maupair Electo Salubrien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Sane ecclesia Salubrien. ad præsens certo modo Pastoris solatio destituta &c. nos verum, & ultimum ipsius ecclesiæ vacationis modum etiam si ex illo quævis generalis reservatio etiam in corpore Juris clausa resultet, præsentibus pro expresso habentes, & ad provisionem præfatæ Ecclesiæ celerem, & felicem, ne ipsa ecclesia longæ vacationis exponatur incommodis &c. post deliberationem quam de præficiendo eidem ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum & Theologiæ professorem in presbyteratus ordine constitutum, cui apud nos de vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, & temporalium circumspectione, aliisque multiplicium virtutum donis, fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta præfatæ ecclesiæ de eorundem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi in Episcopum præficimus, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, firma spe fiduciaque conceptis &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ retributionis præmium &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Trigesimo tertio, Tertio Non. Septembris, Pontificatus nostri Anno Decimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. III fol.* 318.

Anno 1533. F. Thomas de Thoro, Hispanus, Episcopus Carthaginis novæ, in America, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXLI pag. 156, en Actis Consistor. Clementis VII. Cavalerius Tomo I pag. 357 num. LXVII.*

Anno 1534. F. Johannes a Sarvia, Episcopus Canariensis, in ejusdem nominis Insulis, sub Archiepiscopo Hispalensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXXIX pag. 153, ex Fernandez. Cavalerius Tomo I pag. 364 num. LXXXIV.*

Anno 1534. F. Thomas de Berlanga, Episcopus Castelliæ Aureæ, in America, sub Archiepiscopo Limano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXLVII, pag. 159, ex Actis Consistorialibus, & ex Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 382 num. CXVIII.* Ad Episcopatum *Panamanum* translatus fuit, uti dicetur in sequenti *Appendice*.

LEGATUS.

Anno. . . . F. Nicolaus a Scomberg, Archiepiscopus Capuanus, ut in *Appendice ad Pontificatum Leonis X* dictum fuit, Legatus in Galliam missus. *Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II Tit. II pag. 358. Cavalerius*, aliique supra laudati.

PAULUS III.

Alexander Farnesius, Romanus, electus (a) est anno MDXXXIV die XII Octobris. Coronatus (b) fuit eodem anno die III Novembris. Obiit (c) die X Novembris MDXLIX. Sedit annos XV, dies XXIX.

(a) Ciaconius in Paulo III. (b) Idem. (c) Idem.

Indulgentias Societati (1) Sanctissimi Rosarii a Prædecessoribus suis concessas firmat, & auget.

Anno 1534 Die 3 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

PAULUS PP. III. I.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Ationi congrnit, & convenit honestati, ut ea, quę de Romani Pontificis gratia processerunt, licet, ejus superveniente obitu, literę desuper expeditę non fuerint, suum debitum consequantur effectum. Exordium. Dudum siquidem, cum ad notitiam felicis recordationis Clementis Papę VII, Prędecessoris nostri devenisset, quod dilecti filii Confratres utriusque sexus Indulgentiæ. Confraternitatis sub invocatione Rosarii Beatę Marię Virginis, in quibusvis domibus Ordinis Fratrum Prędicatorum canonice institutę, a pię memorię Sixto IV, & Leone X, Prędecessoribus nostris, nedum confirmationem ejusdem Confraternitatis, & augmentum, sed & indulgentias quamplures, & privilegia, non immerito obtinere meruerant, idem Clemens Prędecessor, eorundem Prędecessorum vestigiis inhęrendo, dictos Confratres a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati essent, ad effectum illarum duntaxat consequendum, absolvens, & absolutos fore censens sub data videlicet octavo Idus Maii, Pontificatus sui Anno Undecimo (3), dictam Confraternitatem, ac indulgentias, & privilegia omnia per Prędecessores prędfatos eidem Confraternitati quomodolibet concessas, & concessa, Apostolica auctoritate approbavit, confirmavit, & roboravit, & firmum, & robur perpetuo habere voluit. Cum autem dictus Sixtus in suis literis, quas idem Clemens Prędecessor habere voluit pro expressis, instituendo confirmavisset, quod pręfati utriusque sexus Confratres ad consequendum, & integraliter obtinendum prędictas indulgentias, pro earum totali assecutione, tenerentur, & obligarentur semel in die, in honorem ejusdem Beatę Marię Virginis integrum illius Psalterium perfecisse, propter quod nonnulli multitudine, ac varietate negotiorum impediti, id sibi difficillimum fore putantes, ab ingressu dictę Confraternitatis, seu dicti Psalterii recitatione, sępius retrahebantur, & in amore Christi, ac eorum devotione tepescebant, idem Clemens Prędecessor ad aperiendum cęlorum semitas, & ut ipsi Confratres ad id ferventius inducerentur, quo exinde animarum suarum salutem consequi sperarent, voluit, ac etiam ordinavit, quod spatium unius diei ad spatium integrę hebdomadę ampliaretur, & dilataretur, & ad id, ad quod in una die, & in una vice fortasse tenebantur, pro die, dies, & pro vice, vices assignavit, & nihilominus idem illud consequerentur, ac si ritus antiquus integraliter servatus fuisset. Cumque idem Leo ordinando instituisset, & benigne concessisset, quod quilibet ex prędictis Confratribus ubicunque existentibus, visitando quinque Altaria cujuscunque Ecclesię, aut unum, vel duo quinquięs, si quinque deessent, easdem indulgentias integraliter consequerentur, ac si omnes Almę Urbis Stationes peragendo circuissent pręfatus Clemens Prędecessor, hoc idem dicta auctoritate Apostolica similiter approbavit, & confirmavit, ac pro firmo, & approbato haberi voluit, & decrevit. Ac idem Clemens Prędecessor supradictis etiam addendo, cum dictus Sixtus Prędecessor omnibus pręsentibus tunc, & futuris supra nominatis Confratribus, Rosarium in tres partes dividendo, videlicet in tres quinquagenas singulis diebus pro qualibet quinquagena quinque annos, & totidem quadragenas indulgentiarum misericorditer relaxavisset, ex Apostolica benignitate, ut supra dicti Confratres ad hujusmodi opera ferventius inducerentur, pręter hujusmodi indulgentias, omnibus utriusque sexus Confratribus Psalterium prędictum, modo supra dicto, per eundem Clementem Prędecessorem concessum, recitantibus, annos duos verę indulgentię, eadem auctoritate concessit. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Ne autem de absolutione, approbationibus, confirmationibus, roboratione, voluntatibus, ordinatione, decreto, concessione, & aliis pręmissis, pro eo quod super illis dicti Clementis Prędecessoris, ejus superveniente obitu, literę confectę non fuerint, valeat quomodolibet hęsitari, ipsique Confratres illarum frustrentur effectu, volumus, & similiter Apostolica auctoritate prędicta decernimus, quod presentes literę ad probandum plene easdem, absolutionem, approbationes, confirmationem, roborationem, voluntates, ordinationem, decretum, & concessionem, & alia prędicta ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Novembris MDXXXIIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

A. Acurrius.

1. So-

1. *Societati.*) De qua in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo lit. XV.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar authenticum ex autographo *Vaticano*, unum typis editum *Romæ apud heredes Antonii Bladii Impressores Camerales*, hoc scilicet anno *MDXXXIV*, & aliud authenticum *Lib. B. pag.* 4. Legitur apud *Usufmarem pag.* 205, in *Bullario Confraternitatum Ordi Præd. pag.* 80. Asservantur autographa in Cœnobiis *Viterbien.*, & *Hispalen.*

3. *Anno Undecimo.*) Motu proprio, seu *Constitutione CXIII.*

Anno 1534 Die 3 Novembris.

De Bugiensi (1) Cœnobio perficiendo.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

II. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictiooem.

Exordium. Romanorum gesta Pontificum, salutem animarum pręsertim concernentia, super quibus illorum superveniente obitu, literę Apostolicę confectę non fuerunt, recensere, justum reputamus, & rationi consonum, ut illa universis christi fidelibus innotescant. Dudum siquidem postquam carissimus in Christo filius noster Carolus (3), Romanorum Imperator semper Augustus, qui etiam tunc Hispaniarum Rex existebat, suo, & dilect. filii Didaci de Carranza (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris nominibus felicis recordationis Clementi PP. VII Prędecessori nostro, exponi fecerat, quod cum Civitas Bugię sub ipsius Caroli Regis temporali ditione, in Africę partibus, & Saracenorum faucibus constituta, clarę memorię Ferdinandi (5) Castellę, Legionis, & Aragonum Regis exercitu, & auspiciis ab ipsorum Infidelium manibus, ultra alia Civitates, & loca ibi consistentia, erepta, & Christianis tunc subjecta fore, dignosceretur, & inibi habitantes Christiani, qui pro dictę civitatis, & illius portus defensione contra finitimos Saracenos ejusdem civitatis muros, passim invadentes, noctes ipsas juxta muros prętereuntes insomnes, famemque, & alias calamitates patientes, solis herbis, quaodoque loco panis vivendo, continuum gerebant bellum, eorum extenuatis viribus ab incepto desistere, neve Civitatem, & portum prędictos, quibus si infideles prefati potirentur, exinde momentis singulis, potissimum Italię partes, suis maritimis incursionibus, offendere non cessarent, deserere cogerentur, de celeri frequenti tribuendo subventionis auxilio providendum erat, & si in certo fundo intra, vel extra muros Civitatis hujusmodi juxta suos confines consistenti, alias per quondam Guillermum Ferrer dicti Ordinis benefactorem, ad effectum unius inibi construende Domus dicto Didaco, nomine totius Ordinis prędicti, in ultima ejus voluntate donato, in quo prefatus Didacus ad Dei laudem, unam Capellam de licentia Generalis Magistri ipsius Ordinis, jam construi facere cęperat, & illius fabricam jugiter continuari procurabat, una Domus ejusdem Ordinis construeretur, & ędificaretur, profecto ex boc Christi fidelium, illarum partium habitatorum, animarum saluti, & spirituali consolationi, opportune consuleretur, & Prelatus, ac Fratres in ipsa construenda Domo, pro tempore degentes, eleemosynis per eos, etiam ex longinquis partibus, ubi calamitates hujusmodi innotescerent, collectis, eisdem Cbristianis subvenire possent, & ne dum Civitas prędicta sub ditione Christiana conservaretur, verum etiam Christianis ipsis exinde circumvicinis Saracenorum partes expugnandi pręberetur occasio. Quare prefatus Prędecessor, dicti Caroli Regis, qui suo, & ejusdem Didaci nominibus prędictis eidem Prędecessori, super eo humiliter supplicari fecerat, supplicationibus tunc inclinatus, prefato Didaco, & pro tempore existenti construendę domus bujusmodi Prelato in fundo prędicto unam ejusdem Ordinis domum sub invocatione S. Vincentii Ferrer de la victoria cum Ecclesia, cęmeterio, sacrario, fonte Baptismali, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro perpetuis, usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis, construi, & ędificari; Et cum nullus Episcopus in dicta Civitate resideret, illi, Ecclesiam hujusmodi benedicendi, & tam eidem Didaco, & pro tempore existenti Prelato, quam Fratribus inibi pro tempore degentibus, baptismi, matrimonii, communionis, etiam in Festo Pascatis, & extremę unctionis, aliaque ecclesiastica Sacramenta quibuscunque Cbristi fidelibus ministrandi, plenam, & liberam, per suas in forma Brevis literas (6) facultatem concessit, ac eidem construendę domui, quę Provincię Bęticę duntaxat existeret, & illius Ecclesię, necnon Prelato, Fratribus, ministris, personis, rebus, & bonis quibuscunque, & illius benefactoribus pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis, ac illis eisdem privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, & indultis, quibus quęcunque dicti Ordinis domus, necnon Cęsaraugustanum, Valentinum, Barchinonense (7), & S. Spiritus in Saxia, ac S. Jacobi Incurabilium de Urbe Hospitalia, illorumque Ecclesię, Priores, Pręceptores, Officiales, Fratres, Confratres, benefactores, infirmi, personę, res, & bona quęcunque utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere possent quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere, ęque principaliter, & absque ulla penitus differentia in omnibus, & per omnia perinde, ac si illa construendę Domui, ac ejus Prelato, Fratribus, & aliis pręmissis a principio concessa fuissent, indulsit. Et nihilominus, cupiens, ut Ecclesia construendę domus hujusmodi in suis structuris, & ędificiis, repararetur, manuteneretur, & conservaretur, librisque, calicibus, & aliis divino cultui necessariis ornamentis fulciretur, & decoraretur, & Christi fideles, eo libentius devotionis causa, ad ipsam Ecclesiam, confluerent, & ad illius fabricam, ac Christianorum subventiooem, ac alia pręmissa, manus adjutrices porrigerent, quo pro temporalibus donis, quę contulerint, ac pugnantes Christiani pro fide Orthodoxa eisdem periculis eo audaciores se offerrent, quo ex pugna hujusmodi pręmia Regni cęlestis cognoscerent se adipisci, universis, & singulis utriusque Sexus Christi fidelibus, vere pęnitentibus, & confessis, qui locum Ecclesię construendę domus hujusmodi, vel Capellam jam inibi constructam in Cęnę Domini, ex tunc proxime futurę, ac in sequenti anno, altera per ipsum Didacum, si superviveret, alioquin eo vita functo per dictę construendę domus Priorem pro tempore existentem, nomioandis diebus ab ortu solis vigilię singularum prędictarum festi-

Diplomatis causa.

festivitatum, usque ad mediam noctem sequentium dierum inclusive, devote visitarent, & ad fabricam, subventionem, ac alia prędicta per se ipsos, qui pręsentes forent, juxta taxam pręfati Didaci in humanis agentis, & eo decedenre, pro tempore existentis dictę construendę Domus Prioris, arbitrio moderandam, manus porrigerent adjutrices, absentes vero, qui per alios eleemosynas, juxta taxam prędictam, ad pręmissa, transmitterent, ad biennium duntaxat a die publicationis hujusmodi Indulgentiarum computandum, qui vero de cetero ab infidelibus ipsis, contra eos pugnando, occisi forent, etiamsi inter vulnus,

Nota.

& mortem tempus ad confitendum non interveniret, perpetuo, tam Plenariam omnium peccatorum suorum in forma plenissimi Jubilei, quam omnes, & singulas alias Indulgentias, & peccatorum remissiones, etiam Plenarias, ac gratias in literis pię memorię Leonis PP. Decimi etiam Prędecessoris nostri, super indicenda contra infideles Cruciata editis quomodolibet contentas, ad muros autem ejusdem Civitatis pro defensione hujusmodi pro tempore vigilantes, vel contra infideles expugnantes, quoties id facerent, toties etiam perpetuo, quatuor annorum remissionem &c. misericorditer in Domino elargitus fuit, ac pręfato Didaco, quoad viveret, & deinde Priori dictę construendę Domus pro tempore existenti, qui Plenarię in forma Jubilei, & aliarum Indulgentiarum, gratiarumque eidem construendę Domui, quomodolibet concessarum, & concedendarum Generales Commissarii essent, & esse censerentur in dicta Civitate, ac loco Regno Aragonum (9), duntaxat alios Commissarios, prędicti, ac aliorum quorumcunque Ordinum Religiosos, in Prędicatores, qui Plenariam in forma Jubilei, & alias Indulgentias hujusmodi ad dictum biennium duntaxat publicsrent, & manus adjutrices porrigentibus, vel per alios eleemosynas transmittentibus, literas, seu Bullatas impressas, vel Commissariorum, aut subcommissariorum manu scriptas, vel subscriptas, ant suo sigillo munitas, summarium Indulgentiarum hujusmodi continentes pręberent, & per se, vel alios, ut fideles ipsi ad Indulgentias hujusmodi consequendas aptiores redderentur, quoscunque idoneos Presbyteros seculares, vel quorumvis Ordinum regulares in confessores idoneos, quotquot necessarii forent, qui per octo dies ante, & post Cęnę Domini, & alteram, ut prefertur, nominandam, dies prędictos, Christi fidelium ad Ecclesiam construendę Domus hujusmodi pro Plenarię, & aliarum Indulgentiarum prędictarum consecutione accedentium, vel eleemosynas hujusmodi transmittentium, Confessiones audirent, eosque, & eorum quemlibet in quibuscunque etiam Sedi Apostolicę reservatis, casibus, exceptis in literis, quę in eadem die Cęnę Domini publicari solent contentis, absolverent, & pro commissis, pęnitentiam salutarem iujungerent, necnon vota quęcunque, ultramarino, visitationis liminum BB. Petri & Pauli de Urbe, ac S. Jacobi in Compostella, religionisque, & Castitatis votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutarent, & juramenta quęcunque sine alieni juris prejudicio, relaxarent, deputandi, ipsisque Commissariis quęcunque dubia, quę desuper quandocunque emergerent interpretandi, facultatem impartitus fuit, & insuper, tam Commissarios, quam Subcommissarios, & Prędicatores, ac erogandarum eleemosynarum hujusmodi collectores, & exactores, aliasque personas in eisdem eleemosynis se immiscentes, eorum officiis durantibus Sedi prędictę immediate subjecit, ita quod illi interim, etiam ratione delicti, vel contractus, aut quasi, seu rei, de qua ageretur, ubicunque committeretur delictum, aut iniretur contractus, vel res ipsa consisteret, commissarii coram alio, quam Romano Pontifice, Subcommissarii vero, Prędicatores, Collectores, & Exactores, ac personę pręfati pro tempore existentes, coram aliis, quam Commissariis pro tempore existentibus, de justitia respondere, minime tenerentur; decernens eleemosynas pro tempore Collectas, & exactas, quę in ipsius Domus, & illius Fratrum, necnon christi fidelium dimicantium prędictorum, & non alios, usus, & ulilitatem converterentur, per Priorem dictę construendę domus pro tempore existentem, & nullum alium cujusvis dignitatis, status, gradus, vel conditionis existeret, & ordinaria, seu Apostolica, vel alia quacunque dignitate, & auctoritate pręfulgeret, converti deberent, necnon literas, prędictas, sub quibusvis etiam in favorem fabricę Principis Apostolorum de Urbe, & Cruciatę, ac expeditionis contra infideles, & alias quomodolibet ab ipso Prędecessore, & pro tempore existente Romano Pontifice, a Sede prędicta quomodolibet emanatis, & emanandis, revocationibus, suspensionibus, modificationibus, limitationibus, annullationibus, & derogationibus minime comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illę emanarent, toties in pristinum statum restitutas, & de novo concessas existere, nec quascunque literas Apostolicas, quę in favorem fabricę, & Cruciatę, ac expeditionis hujusmodi quę eatenus quomodolibet emanaverant, & in posterum emanarent, ac in eis contenta quęcunque eisdem pręsentibus, aliquod pręjudicium ullo modo afferre, sicque per quoscunque judices, & Commissarios, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, in Romana Curia, & extra eam, judicari, sententiari, & definiri debere, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, interpretandi, & decidendi facultare, & auctoritare, irritumque, & inane quicquid secus super his á quoquam, quavis Auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Cum autem pręfatus Carolus Imperator eidem Prędecessori exponi fecisset, qnod dicta Domus S. Vincentii jam construi cępta erat, & iu ea Verbum Dei prędicabatur, ac Missę, & alia Divina officia celebrabantur, cum divini cultus augmento, & animarum salute, & quod ex pręmissis, conversio infidelium, ac redemptio Captivorum fidelium, multaque bona opera sperabantur, quodque, cum dicta Domus in terris infidelium construeretur, & questę in dicto Regno Aragonum faciendę ad pręmissa, pręsertim propter Indulgentias, aut Cruciatę, & Basilicę Principis de Urbe, aut Hospitalis Cesaraugustani, non sufficerent, alii quęstus ratione Indulgentiarum hujusmodi ubicunque terrarum, ubi Christi fideles inveniebantur, requirendi erant, pręfatus Predecessor cupiens,

Indulgentis.

ut Domus prędicta in hujusmodi ędificiis perficeretur, & Christi fideles ipsi, ad pro pręmissis manus adjutrices porrigendum, & pro fide prędicta pugnandum, ac se periculis pręfatis exponendum, devotiores, & promptiores redderentur, quo se per hoc pro animarum suarum salute, majora spiritnalia dona adipisci posse cognoscerent, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum, ejus auctoritate confisus, sub data videlicet nono Kal. Septembris, Pontificatus sui Anno Undecimo, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, vere pęnitentibus, & confessis, qui Ecclesiam Domus hujusmodi

in

in uno festo per Prælatum ipsius Domus eligendo ab ortu Solis vigiliç ejusdem Festi, usque ad mediam noctem diei sequentis, devote visitarent annuatim, & ad pręmissa manus porrigerent adjutrices, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam misericorditer in Domino auctoritate Apostolica perpetuo elargitus fuit. Et ut fideles pręfati hujusmodi Indulgentiam facilius consequi possent Prçlato pro tempore existenti, & Fratribus dictę domus, aliquos Presbyteros idoneos prędicti, seu aliorum, etiam Mendicantium, Ordinum Regulares, aut seculares, qui christi fidelium eorundem ad Ecclesiam prędictam pro hujusmodi Indulgentia consequenda accedentium, Confessiones audirent, & illis diligenter auditis, ipsos, & eorum singulos, ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, in singulis, etiam Sedi prędictę reservatis, exceptis contentis in dictis literis in die Cęnę Domini legi consuetis, absolvere, & eis pro commissis pęnitentiam salutarem injungere, necnon vota quęcunque per eos emissa, ultramarino, visitationis liminum BB. Petri, & Pauli Apostolorum, ac S. Jacobi in Compostella, necnon Religionis, & Castitatis votis, duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare possent, deputandi facultatem concessit. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, contrariis quibuscunque. Ne autem de posterioribus elargitione, & concessione hujusmodi, pro eo quod super illis dicti Clementis Prędecessoris, ejus superveniente obitu, literę confectę non fuerint, valeat quomodolibet hęsitari, volumus, & similiter auctoritate Apostolica decernimus, quod posteriores elargitio, & concessio prędictę perinde, a die nono Kal. Septembris, suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius Clementis Prędecessoris literę sub ejusdem diei data confectę fuissent, prout superius enarratur, quodque pręsentes literę ad probandum plene posteriores elargitionem, & concessionem hujusmodi, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimoquarto, Tertio Nonas Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Bugiensi*.) Seu *Saldensi*, vulgo *Bugia*, in *Africa* ad oram maris Mediterranei, in *Algerii* Regno.
2. *Archivo*.) In quo exemplar authenticum ex autographo *Cordubensi*.
3. *Carolus*.) Hujus nominis *V*.
4. *Didaci de Carranza*.) Cujus meminit *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDL pag. 136*, is ipse siquidem videtur qui salutem animarum sitiens *Americam* postea petiit, & floruit in Regno *Mexicano*.
5. *Ferdinandi*.) Cognomento *Catholici*.
6. *Literas*.) Quæ desiderantur.
7. *Cæsaraugustanum, Valentinum, Barchinonense*.) Tria hæc in *Hispania Tarraconensi*, alia duo sunt *Romæ*. De privilegiis Hospitalis *S. Spiritus* consulendæ Constitutiones *VII Innocentii III*, & *XII*, ac *XIV Sixti IV*: De alio vero *S. Jacobi* legenda Constitutio *XV Leonis X*, quas refert *Cherubinus* in *Bullario Romano*.
8. *Loco Regno Aragonum*, Turbatus locus: fortassis *totę Regno Aragonum*.

Anno 1534 Die 13 Novembris.

Abbas Ossunensis (1) Ecclesiæ constituendus a Priore Prædicatorum, & a Guardiano Fratrum Minorum Ossunen.

Ex Archivo (2) Ordinis.

III. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Sacri Apostolatus ministerio, meritis licet imparibus, superna dispositione pręsidentes, inter certas curas, quibus rerum, negotiorumque occurrentium varietate distrahimur, illam libenter amplectimur, per quam nostrę provisionis ope, minores Ecclesię dignioribus titulis attollantur, ac ministrorum idoneorum, qui in eis, diu, noctuque Deo debitas, & devotas laudes persolvant, numero decorentur, ut ad id tendentia fidelium vota, optatum sortiantur effectum, opem, & operam, quantum Nobis ex alto conceditur, efficaces impendimus, prout ad divini cultus augmentum, & fidelium devotionis excitationem, ac animarum salutem, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Diplomatis causa.

Sane pro parte dilecti filii Nobilis viri Johannis de Teller Giron, Comitis de Utina, Nobis exhibita, petitio continebat, quod cum ipsius Johannis, qui etiam de Ossuna, Hispalen. Dięcesis, & ceterorum aliorum oppidorum, & locorum in eadem Dięcesi consistentium, Dominus in temporalibus existit, prędecessores de Ossuna, & aliorum oppidorum, ac locorum prędictorum in temporalibus Domini, qui pro tempore fuerunt a tanto tempore, cujus initii hominum memoria non existit, &, ut creditur, ex privilegio Apostolico, olim Dominis in temporalibus ipsorum oppidorum, & locorum, qui, antequam Regnum Granatę expugnaretur, & in ditionem Christianorum reduceretur, contra ipsius Regni Mauros infideles, quibus oppida, & loca prędicta, propinqua erant, bella gerebant, ac eos expugnabant, & antemurale Christianorum erant, concesso, & verisimiliter ante Concilium Lateranense in pacifica possessione, seu quasi decimas omnium fructuum, reddituum, & proventuum, in de Ossuna, & aliis oppidis, & locis prędictis excrescentium, percipiendi, & parochialibus Ecclesiis, tam de Ossuna, quam aliorum oppidorum, & locorum prędictorum, per Capellanos ad eorum nutum amovibiles in divinis deserviri faciendi, fuerint, & idem Johannes Comes existat, ac dilectus filius modernus Rector Parochialis Ecclesię Assumptionis Beatę Marię dicti oppidi de Ossuna, Vicarius in eodem oppido existat, & de certis causis, usque ad certam summam cognoscat, prout plures Vicarii oppidorum, & locorum dictę Dięcesis, cognoscunt, si dicta Ecclesia Beatę Marię in Collegiatam Ecclesiam cum sigillo, & arca communibus, ac aliis collegialibus insigniis, & in illa, una Abbatia, quę principalis esset pro uno Abbate, qui inibi pręeminentiam, & jurisdictionem haberet, ac una Cantoria pro uno Cantore, & una Scholastica, pro uno Scholastico, necnon unus Archidiaconatus pro uno Archidiacono, & una Thesauraria, non principales inibi dignitates pro uno Thesaurario, necnon decem Canonicatus, & totidem Prębendę pro decem Canonicis, qui simul cum Abbate, Cantore, Scholastico, Archidiacono, & Tesaurario pręfatis, Capitulum ipsius Ecclesię facerent, & constituerent, ac decem portiones, pro totidem Portionariis, qui omnes in eadem Ecclesia ho-

horas canonicas diurnas, & nocturnas, ac Missas, & alia divina officia, juxta morem aliarum collegiatarum Ecclesiarum Regni Castellę decantare, & celebrare tenerentur, & erigerentur, & instituerentur, ac jus patronatus, & pręsentandi personas idoneas ad Abbatiam, Cantoriam, Scbolasticam, Archidiaconatum, & Tesaurariam, ac Canonicatus, & Pręhendas, necnon portiones bujusmodi, tam bac prima vice, cum ab eorum prima erectione, quam postea, quoties vacaverint, eidem Johanni, & successoribus suis dicti oppidi de Ossuna in temporalibus Dominis pro tempore existentibus, perpetuo reservaretur, & concederetur, ipse Johannes, eandem Ecclesiam de bonis sibi a Deo collatis, competenter dotaret, ac libris, calicibus, & ornamentis divino cultui necessariis fulciret, ex quo tam Ecclesia, qnam oppidum de Ossuna bujusmodi, non parum decorarentur, & divinus cultus, cum animarum salute, & incolarum, & babitatorum ipsius oppidi devotione, necnon pro Missis, & aliis divinis officiis audiendis, spirituali consolatione, non parum augeretur. Quare pro parte dicti Jobannis Comitis desiderantis, ut asseruit, ad Ecclesiam ipsam, ad quam singularem gerit devotionis affectum, suorum Patris, & Matris ossa in Capella arcis dicti oppidi de Ossuna depositata transferri, Nobis fuit bumiliter supplicatum, ut dictam Ecclesiam, in Collegiatam, ac in ea, unam Abbatiam principalem pro uno Abbate, & unam Cantoriam pro uno Cantore, ac unam Scholasticam, pro uno Scholastico, necnon unum Arcbidiaconatum pro uno Arcbidiacono, & unam Thesaurariam, non principales inibi dignitates, pro uno Tbesaurario, ac decem Canonicatus, & totidem Pręhendas, pro decem Canonicis, necnon decem portiones pro totidem Portionariis, ut pręfertur, erigere, & instituere, ac illius capitulari mensę pro Dignitatum, Canonicatunm, & Pręhendarum, & portionum prędictorum dote bona per ipsum Johannem Comitem ad hoc assignanda, perpetuo applicare, ncenon jus patronatus, & pręsentandi personas idoneas ad dignitates, necnon Canonicatus, & Pręhendas, ac portiones bujusmodi, cum, ut pręfertur, vacaverint, Johanni Comiti, & successoribus pręfatis; perpetuo reservare, & concedere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Ecclesiarum quarunlibet decorem, & in melius earum directionem, ac in illis divinum cultum nostris potissime temporibus, vigere, & augeri, sinceris exoptamus affectibus, prefatum Johannem Comitem, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si qnibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati Ecclesiam prędictam in Collegiatam cum sigillo, & arca communibus, ac aliis Collegialibus insigniis, necnon in ea unam Abbatiam principalem pro uno Abbate, qui inibi pręeminentiam, & omnimodam jurisdictionem in spiritualibus, tam civiliter, quam criminaliter, & mixtim in personas Ecclesię hujusmodi cumulative cum ordinario loci habeat, & illas corrigere, castigare, & punire, ac eorum culpis, & demeritis exigentibus, ac justitia mediante, ad ipsius Johannis Comitis, & successorum suorum ejusdem oppidi in temporalibus Dominorum pro tempore existentium instantiam Dignitatibus, Canonicatibus, & Pręhendis, necnon portionibus dictę Ecclesię per eos obtentis privare, & alias personas idoneas in illis ad pręsentationem Johannis Comitis, & successorum eorundem instituere, necnon de causis illorum civilibus, & criminalibus in prima instantia cognoscere, libere, & licite valeat, ac unam Cantoriam pro uno Cantore, & nnam Scbolasticam pro uno Scholastico, necnon unum Arcbidiaconatum pro uno Archidiacono, & unam Tbesaurariam, non principales inibi dignitates, pro nno Thesaurario, necnon decem Canonicatus, & totidem Pręhendas pro decem Canonicis, qui simul, cum Abbate, Cantore, Scbolastico, Arcbidiacono, & Tbesaurario pręfatis, Capitulum ipsius Ecclesię faciant, & constituant, ac decem portiones, pro totidem Portionariis, qui omnes in ipsa Ecclesia horas canonicas, diurnas, & nocturnas, ac Missas, & alia divina officia, juxta morem aliarum Collegiatarum Ecclesiarum Regni Castellę bujusmodi decantare, & celebrare teneantur, sine alicujns pręjudicio, auctoritate Apostolica tenore pręsentium erigimus, & instituimus, ac illius Mensę Capitulari pro dignitatum, Canonicatuum, & Pręhendarum, ac Portionum hujusmodi dote bona, per ipsum Jobannem Comitem propterea assignanda, cum assignata fuerint, auctoritate, & tenore prędictis, perpetuo applicamus, & appropriamus, necnon eidem Jobanni Comiti, ac ejus bęredibus, & successoribus dicti oppidi de Ossuna in temporalibus Dominis pro tempore existentibus pręsatis jus patronatus, & pręsentandi personas idoneas Priori S. Dominici, & Guardiano S. Francisci domorum dicti oppidi de Ossuna Prędicatorum, & Minorum Ordinum pro tempore existentibus ad Abbatiam, necnon Abbati ejusdem erectę Ecclesię ad Cantoriam, Scholasticam, Archidiaconatum, & Thesaurariam, ac singulos Canonicatus, & Pręhendas, necnon singulas Portiones hujusmodi, tam hac prima vice ab eorum primęva erectione hujusmodi vacantes, quam quoties de cetero per obitum, resignationem, privationem, contractum Matrimonii, regularis professionis emissionem, vel aliis quibusvis modis, & ex quorumcunque etiam Apostolicę Sedis Notariorum, Acolytorum, Capellanorum, & S. R. E. Cardinalium familiarium, continuorum commensalium personis, etiam apud Sedem Apostolicam, vacaverint, per Priorem, & Guardianum, Abbatia, & per Abbatem pręsatos in Cantoria, Scbolastica, Arcbidiaconatu, Thesauraria, ac Canonicatibus, & Pręhendis, necnon portionibus prędictis, ad pręsentationem hujusmodi, respective instituendas, eisdem auctoritate, & tenore, perpetuo concedimus, & assignamus, necnon Abbati, & Capitulo ipsius Ecclesię, cum ipsę personę ad Abbatiam, & alias dignitates, ac Canonicatus, & Pręhendas prędictos pręsentatę, & institutę fuerint, pro felici statu, & salubri directione ejusdem Ecclesię, ac illius personarum, & divinorum officiorum in illa celebratione, quęcunque statuta rationabilia, & sacris Canonibus non contraria cum consilio, & voluntate ipsius Jobannis Comitis, & pro tempore existentis in temporalibus Domini oppidi de Ossuna hujusmodi facere, & edere, illaque, prout qualitas temporum id exegerit, aut eis pro utilitate dictę Ecclesię videbitur, reformare, immutare, & alia de novo concedere, quę postquam facta, edita, reformata, immutata, & de novo condita fuerint, & ipsa Apostolica auctoritate, prędicta approbata, & confirmata sint, & esse censeantur, & ab omnibus observari debeant, plenam, & liberam, pręsata auctoritate, earundem pręsentium tenore facultatem concedimus,

Mandatum.

Nota.

& insuper eidem Ecclesię, ac illius Abbati, Cantori, Scholastico, Archidiacono, Thesaurario, Canonicis, & Personis, ac Ministris pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, prerogativis, libertatibus, gratiis, facultatibus, & indultis, aliis Collegiatis Ecclesiis, & illarum dignitates obtinentibus, necnon Canonicis, Portionariis, personis, ac Ministris concessis, a quibus illę, & illi, de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, necnon eidem Johanni Comiti, ut corpora parentum suorum prędecessorum, & cujusvis alterius, seu prędecessoris depositata exhumari, & ad ipsam Ecclesiam erigendam deferri, & in ea inhumari facere, libere, & licite valeant, eadem auctoritate, etiam prędentium tenore, de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus quibusvis specialibus, vel generalibus reservationibus pro dignitatibus in Collegiatis Ecclesiis principalibus per Sedem prędictam pro tempore factis, & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, concessionis, assignationis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Quarto, Idibus Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Offunen.*) Seu *Orsonen.*, vulgo *Offuna*, & *Offona*, in *Hispania Bætica*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Offunensi*.

Anno 1534 Die 13 Novembris.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

IV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, ven. Fratri Episcopo, Casertanen. (2), & dilectis filiis Hispalen. (3), & Corduben. officialibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Sacri Apostolatus Ministerio, meritis, licet imparibus superna &c. (4) Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Quarto, Pontificatus nostri Anno Primo. Quo circa discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas prędictas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Johannis Comitis, & successorum, ac Abbatis, & Capituli prędictorum, seu alicujus eorum, desuper fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis prędidio assistentes, faciatis auctoritate nostra, literas, & in eis contenta quęcunque firmiter observari, & singulos, quos ipsę literę concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes, eos desuper per quoscunque contra illorum tenorem quomodolibet molestari, contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras, & pęnas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, ac censuras, & pęnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus supradictis, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam; ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Quarto, Idibus Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Offunensi*.
2. *Casertanen.*) In Regno *Nenpolitano*.
3. *Hispalen.*) In *Hispania Bætica*, ubi *Cordubensis* Diœcesis.
4. *Superna &c.*) Ut in præcedenti Constitutione ad finem usque.

Anno 1534 Die 8 Decembris.

Provinciæ Lombardiæ Provincialis eligendus (1) quolibet biennio.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

V.

Dilecto filio Priori Provinciali Ordinis Prędicatorum Regularis Observantię utriusque Lombardię.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecisti, quod in Capitulo Provinciali istius Provincię, nuper in Domo, seu Conventu S. Dominiel Brixien. Ordinis Fratrum Prędicatorum celebrato, fuit statutum, & ordinatum pro conservatione pacis, & vitę Regularis in ista Provincia, quod nullus posset esse Prior Provincialis dictę Provincię, ultra quam per biennium, & ejus officium in principio secundi Capituli, secundi anni sui Provincialatus quod tempore Pascatis Resurrectionis Domini Nostri Jesu Christi celebratur, finiri, & terminari intelligeretur, ac ex dicto principio, quousque futurus Provincialis ejusdem Provincię electus, & confirmatus, ac pręsens esset in dicta Provincia, remaneret Vicarius dictę Provincię. Quod si ipse

ipse Prior Provincialis infra tempus sui Provincialatus decederet, vel amoveretur, tunc, & eo casu Prior Conventus, seu Domus Bononien dicti Ordinis, qui pro tempore foret, vices ipsius Provincialis, donec alius Provincialis electus, & confirmatus, ac presens in dicta Provincia esset, in omnibus & per omnia obtineret, prout in scripturis desuper confectis plenius dicitur contineri. Quare supplicari fecisti Nobis humiliter, ut statuta, & ordinationes hujusmodi approbare, & confirmare, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, statuta, & ordinationes hujusmodi, auctoritate Apostolica, per presentes approbamus, & confirmamus, supplemusque omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere. Et quod nullus Frater dictę Provincię etiam Predicator Apostolicus, vigore quorumcunque Literarum, & Brevium Apostolicorum, hactenus forsan creatus, & deinceps creandus, sermones ad populum facere possit, absque eo quod, prius quid in sermonibus hujusmodi dicturus sit, Provinciali dictę Provincię pro tempore existenti, exposuerit, eadem auctoritate decernimus; concedentes eidem Provinciali, quod si dicti Predicatores, erronea, vel scandalosa predicare voluerint, id illis sub pęnis, de quibus sibi videbitur, prohibere possit; Non obstantibus premissis, & constitutionibus, ac ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, quibus, illorum tenores presentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandos, pro individuo servatis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die VIII Decembris MDXXXIV, Pontificatus nostri Anno Primo. Nota.

1. *Eligendus*.) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.* pag. 99, ex autographo *Bononiensi*. Aliud asservatur in Cœnobio *Cremonensi*.

2. *Archivo*.) In quo exemplar in *Bullario Bononiensi*

Ne Fratres Urbevetani molestiis afficiantur, cavet.

Anno 1534 Die 18 Decembris.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

VI.

Dilecto filio Locumtenenti Gubernatoris Civitatis nostrę Urbis veteris.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Intelleximus, quod ista nobis dilecta Communitas minatur propria auctoritate, & per vim velle eiicere Fratres Ordinis Predicatorum de observantia nuncupatorum Provincię Romanę reformatę ex Domo S. Dominici ipsius Civitatis. Quod audire Nobis non parum displicuit, multoque magis displiceret, si quod minantur, auderent. Quamobrem tibi mandamus, ut eos & ex parte nostra moneas, ac sub pęnis tibi visis, etiam gravissimis eis precipias, prout Nos etiam monemus, & precipimus per presentes, ne quid Nobis inconsultis, & sine nostra speciali licentia, super hoc innovent: sed si quid pretendant, Nobis referri curent, qui pro qualitate negotii, & justitia opportunum remedium adhibebimus. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XVIII Decembris MDXXXIV Pontificatus nostri Anno Primo.

Blosius.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 325, ex autographo *Urbevetano*.

Cœnobium (1) S. Sabinæ, & Monasterium S. Sixti de Urbe juris sint Provinciæ Lombardiæ.

Anno 1534 Die 23 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

VII.

PAULUS PP. III.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Romani Pontificis circunspecta providentia nonnunquam per ejus Predecessores ordinata, sive concessa revocat, & annullat, dum rationabiles causę id exposcunt, & ipsa in alterius prejudicium tendere noscuntur. Dudum siquidem, sicut nuper accepimus, felicis recordationis Clemens Papa Septimus, Predecessor noster, Monasterium Sanctę Sabinę de Urbe Ordinis Fratrum Predicatorum a Congregatione Lombardię dicti Ordinis regularis observantię, cujus tunc erat, separavit, & dismembravit, ipsamque Congregationem in Provinciam utriusque Lombardię erexit, prout in ejusdem Predecessoris literis (3) desuper confectis, plenius continetur, quarum vigore Fratres Congregationis, & Provincię hujusmodi, Monasterium predictum, illiusque mobilia, & immobilia jura quęcunque aliis Fratribus dicti Ordinis in eisdem literis contentis, ut eidem Predecessori obedirent, consignarunt, &, sicut etiam accepimus, Fratres Congregationis hujusmodi Monasterium Monialium Sancti Sixti etiam de Urbe Ordinis Sanc-

Exordium. Diplomatis causa.

Sancti Dominici, in quo plures nobiles Romanę fuerunt, & sunt, laudabiliter usque ad separationem hujusmodi, & etiam post gubernaverunt, prout etiam de presenti gubernant, expeditque Populo Romano, ut Monasterium Sancti Sixti prędictum, sub dicta gubernatione existat, nec Fratres dictę Congregationis Lombardię possunt pro honore Religionis in Urbe commorari absque aliquo Conventu. Quare dilecti filii ejusdem Urbis Conservatores, ac Raymundus, de Capiteferro, & Raphael Casalius, ac Antonius Frangepanis (4), & Jacobus de Nigris Cives Romani, & dicti Monasterii administratores,
Mandatum. Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore presentium separationem, & extinctionem hujusmodi, ac, prout illas concernunt, omnia, & singula in literis prefati Clementis contenta, & inde secuta revocamus, cassamus, & annullamus, ac nullius roboris, vel momenti fuisse, & esse, ac pro penitus infectis quoad omnia, haberi debere. Necnon Monasterium Sanctę Sabinę prędictum, prout ante separationem, & dismembrationem hujusmodi erat, ipsius Congregationis, aut Provincię utriusque Lombardię perpetuo, ac Prior, & Fratres in dicto Monasterio Sanctę Sabinę ad presens degentes Monasterium Sanctę Sabinę prędictum, ac omnia, & singula bona mobilia, & immobilia, ac se moventia, & res quascunque dicti Monasterii Sanctę Sabinę Provinciali (5) dictę Provincię, vel pro eo in Romana Curia existenti, ad omnem ejus requisitionem integre consignare, & tradere, omni mora postposita realiter, & cum effectu debeant, & quod pro conservatione vitę regularis in dicto Monasterio Sancti Sixti Monasterium Sanctę Sabinę prędictum Priori Generali dicti Ordinis nullatenus subsit, sed ab eo penitus ex nunc, prout ex tunc, & e contra exemptum existat, prout ante separationem, & dismembrationem prędictas erat, & si contrafecerint excommunicationis latę sententię pęnam eo ipso incurrant, sicque per quoscunque judices, quavis auctoritate fungentes, sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon quicquid secus a quocunque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, mandantes venerabilibus Fratribus Cassanen. (6), & Thelasen. Episcopis, ac dilecto filio Archipresbytero Ecclesię, coram quibus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios Fratres Congregationis Lombardię hujusmodi &c. in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant eos presentibus literis, & in eis contentis pacifice gaudere, non permittentes eos per Priorem Generalem, & Fratres Ordinis Predicatorum hujusmodi, seu quoscunque alios contra presentium tenorem quomodolibet molestari, inquietari, seu perturbari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pęnas ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia appellatione postposita compescendo, ac censuras, & pęnas ipsas iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus premissis, & Apostolicis, ac Provincialibus, & Capitularibus constitutionibus, & ordinationibus, ac dicti Ordinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, dicto Ordini, illiusque superioribus concessis, quibus omnibus, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, quoad premissa, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXIII Decembris MDXXXIIII, Pontificatus nostri Anno Primo.

L. de Torres.

G. de Serlupis.

1. *Cœnobium.*) Vide Notas ad Constitutionem *XXIX Honorii III*. Legitur *Tomo I pag.* 15.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum, ex autographo *Faventino*. Aliud asservatur in Archivo Cœnobii S. *Sabinæ de Urbe*.
3. *Literis.*) Constitutione *LXXIV*. Legitur *pag.* 488 hujusce Tomi.
4. *Frangepanis.*) Gens est antiquissima. Ex ipsa mater sanctæ memoriæ *Benedicti XIII* originem duxit.
5. *Provinciali.*) Is erat Frater *Angelus de Faventia*.
6. *Cassanen.*) In *Calabria*, sub Archiepiscopo *Rhegiensi*.
7. *Thelasen.*) In alio exemplari legitur *Thelesin.*, seu *Telesin.* in Provincia *Terra Laboris*, in Regno *Neapolitano*.

Anno 1535 Die 16 Januarii.

VIII.

Unit ecclesiasticum Beneficium Monasterio B. Mariæ de las Duennas (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. AD Apostolice dignitatis apicem divina dispositione vocati, ex susceptę servitutis officio, votis illis, per quę Monasteriorum quorunlibet, & personarum presertim feminei sexus sub regulari castimonia studio pię vitę Altissimo famulantium, statui, & personarum earundem commoditati, valeat salubriter provideri, libenter annuimus, ac etiam, prout expedire conspicimus, favoribus prosequimur opportunis.
Diplomatis causa. Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica &c. Attamen cum postmodum quędam perpetua simplex servitorium nuncupata in Parochiali Ecclesia oppidi de Canta la quadra, Salamantin. Diecesis, per liberam resignationem dilecti filii Ferdinandi Malenardo Clerici nuper in dicta Ecclesia perpetui Beneficiati, de illo, quod tunc obtinebat per dilectum filium Didacum de Ollarte Canonicum Salamantin. Procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem prędictam, vacaverit, & vacet ad presens, nullusque de illo preter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis; Et, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum Aldonzę Enriquez modernę Priorissę, & Conventus Monasterii per Priorissam gubernari soliti B. Marię de las Duennas nuncupati, Salamantin. Ordinis S. Au-

S. Augustini, sub cura, & secundum Instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum viventium, petitio continebat, cum Priorissa, & Moniales dicti Monasterii pro tempore existentes, sub regulari castimonia, & humilitatis spiritu, odore bonę famę, gratum Altissimo famulatum exhibere studentes, ac Monasterium dictum penurię, & ęgestatis incommoda, sustinere dignoscuntur, & earum pręsertim, quę pro tempore infirmitate detinentur indigentiis ex facultatibus ipsius Monasterii admodum exilibus, de facili, providere nequeant, si dictum beneficium pręfato Monasterio perpetuo nniretur, annecteretur, & incorporaretur, profecto Prinrissa, & Moniales ipsę in eo existentes, aliquod sublevamen, ac auxilium susciperent, & ipsis infirmis, ac earum necessitatibus facilius subvenire, divinisque beneplacitis liberius vacare possent, pro parte Aldonzę Enriquez Priorissę, & Conventus prędictarum, asserentium redditus, & proventus dicti beneficii sexaginta ducatos auri de Camera secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut beneficium prędictum pręfato Monasterio, perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret, ad partes, vocatis, quorum interesset, Aldonzam, Priorissam, ac Conventum prędictas, & earum singulas a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon fructus, redditus, & proventus, etiam Monasterii, & illi annexorum, verum annuum valnrem pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, beneficium prędictum, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem ipsius Ferdinandi, vel cujusvis alterius de illo in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateran. statuta Concilii, ad Sedem prędictam, immediate devoluta, ipsumque beneficium dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter reservatum existat, & super eo, inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso &c. pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio Apostolica auctoritate, tenore pręsentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita, quod liceat Aldonzę, & pro tempore existenti Priorissę, & Conventui pręfatis per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem beneficii, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, auctoritate nostra, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in infirmarum Monialium sublevamen, & alios suos, & Monasterii, ac Beneficii prędicti, usus, & utilitatem convertere, necnon omnia onera consueta dicti beneficii per Presbyterum idoneum, ad earum nutum ponendum, & amovendum in divinis deserviri facere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, & Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, necnon felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, & aliis etiam constitutionibus, ac gratiis quibuscunque, aut si aliqui super pręmissis sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetraverint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, aut alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde sequuta quęcunque, ad dictum beneficium, volumus non extendi, sed nullum per hoc eis, quod assecutionem beneficiorum aliorum pręjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, & specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeret quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dictum beneficium, debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta, decernimus etiam, prout est, irritum, & inane, si secus super his &c. attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Quarto (3), Decimo septimo Kalendas Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum.

1. *De las Duennas.*) Seu *de las Doñas*, in *Hispania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplat ex *Archivo Apostolico Libro XXIII Ad Perpetuam fol.* 236.
3. *Trigesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, ęra communis *MDXXXV.*

Anno 1535 Die 1 Martii.

Dertusensis (1) Collegii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. IX.

Circunspecta cnnsideratione perscrutantes, quam necessarium in hac temporali vita bonum a rerum omnium Creatore hominibus concessum existit, ut per literarum studia, profugatis ignorantię tenebris, ipsi in via mandatorum, & domo Domini conversari discant; ad ea libenter nostrę solicitudinis partes convertimus, per quę studia ipsa ubilibet incrementa suscipiant, & personis in illis insistentibus, facultates non desint, & quę propterea processisse dicuntur, ut firmius persistant, potissimum cum a Nobis petitur, libenter Apostolico munimine roboramus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum Capituli Provincię Dertnsen. S. Augustini, & moderni Prioris Provincialis Provincię Aragonię Fratrum Prędicatorum secundum morem ejusdem Ordinis, & Balthasaris Sorio (3) professoris ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod

Exordium.

Diplomatis causa.

quod alias ipsi Capitulum, Capitulariter ad hoc congregati, & provide attendentes dictum Balthasarem modernum ipsius Provinciç Lectorem, quandam Domum dictç Ecclesiç olim pro habitatione unius Lectoris dictç Ecclesiç, qui tam illius Canonicis, quam quibusvis aliis personis legendo, & prędicando, verbum Dei explicare, & in illo, ipsos instruere teneretur, & ejus socii etiam Ordinis Fratrum Prędicatorum Professoris deputatam jam forsan vetustate collabentem, suis propriis sumptibus quasi a fundamentis, reędificasse, ac amplissimis dilatasse incrementis, ad summam christi fidelium utilitatem, sacrarum literarum exercitium, ampliare, ac unum Collegium pro usu, & habitatione aliquorum Fratrum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, qui in Theologię, Logicę, & Physicę facultatibus legere, & docere deberent, construere, & fundare quodque dicti Fratres in dicta Domo pro tempore degentes, preter fructus ejusdem Beneficii, olim eidem Domui, pro ipsius Rectoris sustentatione applicatos nullos alios fructus, & redditus, nec etiam eleemosynas, unde se sustentare possent, habebant, ex certis tunc expressis eleemosynis per pręfatos Capitulum, & alias personas dictç Ecclesię inter pauperes incertos annis singulis distribuendis viginti quinque Ducatos auri annis singulis pro sustentatione duorum Fratrum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum per eos nominandorum, & in dicto Collegio residentium, assignarunt, & applicarunt, prout in Instrumento publico, desuper confecto, plenius dicitur contineri. Quare pro parte Capituli, & Prioris Provincialis, & Balthasaris pręfatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut assignationi, & applicationi prędictis, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, necnon in ipsa Domo, unum Collegium pro usu, & habitatione Fratrum ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum erigere, ac alias in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religiosorum locorum propagationem, & exercitii bonarum artium, sinceris desideramus affectibus, incrementum, singulares personas Capituli, & Priorem, ac Balthasarem pręfatos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon eleemosynarum earundem quantitatem pręsentibus, pro expressa habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, sine alicujus pręjudicio, approbationem, & assignationem prędictas auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, omnesque, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, necnon in prędicta Domo, unum Collegium pro usu, & habitatione Fratrum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, qui inibi in facultatibus prędictis, legere, & docere teneantur, ipsorumque Capituli, & Balthasaris ad hoc expresso accedente consensu, auctoritate Apostolica, ac tenore pręmissis erigimus, & instituimus, illique annuum redditum vigintiquinque Ducatorum hujusmodi pro sustentatione duorum Fratrum per ipsos Capitulum nominandorum eorundem, de novo perpetuo applicamus, & appropriamus, ac ipsi Balthasari, ut donec ipsum Collegium completum fuerit, ad aliquod officium ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum acceptandum, invitus cogi, seu compelli, aut ab eodem Collegio amoveri non possit, sed ille, & pro tempore existens Lector ejusdem Collegii habitationem in eo pro ipso Lectore constructam, & ędificatam habere, & omnia, & singula, quę de Luxent (4), Valentin. Dięcesis, & aliorum Domorum, & Collegiorum ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum Lectores, seu Regentes in illis facere, & exercere, necnon tam ipsi, quam alii Fratres, in dicto erecto Collegio, pro tempore residentes, omnibus, & singulis juribus, & pertinentiis, privilegiis, libertatibus, Indulgentiis, gratiis, & indultis, quibus de Luxent prędictum, & S. Jacobi de Tremps (5), alias de Pallas, & Sancti Dominici de Victoria Calaguritan. Dięcesis, & aliorum Collegiorum, seu Domorum ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum Priores, & Fratres in generali, quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, indulgemus, non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua prohibetur, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres, nova loca ad habitandum acquirere, aut nunquam mutare pręsumant absque Sedis Apostolicę auctoritate faciente plenam, & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesię Dertusen., & Ordinis Fratrum Prędicatorum eorundem, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis dicto Ordini Fratrum Prędicatorum, & quibusvis illius Superioribus, Pręlatis, & personis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus, & aliis Decretis, motu proprio concessis, confirmatis in forma Brevis, & alias quomodolibet iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & Individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut certa exquisita forma, tenores hujusmodi, ac si de verbo, ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, observata, inserti forent, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis, erectionis, institutionis, & appropriationis infringere. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo quarto (6) Kalendis Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Facultas.

1. *Dertusensis.*) Vulgo *Tortosa*, in *Hispania Tarraconensi*.

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum ex *Archivo Apostolico Lib. XXIII Ad Perpetuam fol.* 135: aliud authenticum ex autographo *Dertusensi*.

3. *Balthasaris Sorio.*) Viri celeberrimi, de quo consulendus *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad ann. MDLVII pag.* 159. Adeas etiam *Franciscum Diago Histor. Provinciae Aragoniae Lib. II Cap. XCVI pag.* 278 &c.

4. *Luxent.*) Seu *Lucenten.*, vulgo *Luchent.* Legendus *Diago* mox laudatus.

5. *Tremps.*) *Tremp*, ut apud *Diago Cap. XCIX pag.* 285 &c.

6. *Trigesimo Quarto.*) Stylo Bullarum, aerae communis *MDXXXV*.

Ut

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Anno 1535 Die 1 Martii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

X.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Casertino (2), & dilectis filiis Abbati Monasterii Sancti Petri Ageren. nullius Diœcesis, ac Archidiacono Ecclesię Tarraconen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Circunspecta consideratione perscrutantes &c. (3). Quocirca discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios prędictas literas, & in eis contenta quęcunque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Lectoris pro tempore existentis, & Fratrum erecti Collegii hujusmodi fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra literas prędictas, & in eis contenta quęcunque inviolabiliter observari, non permittentes, eos, quos literę ipsę concernunt, desuper quomodolibet indebite molestari. Contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Non obstantibus omnibus supradictis, seu si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo quarto (4), Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, authenticum unum ex autographo *Dertusensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Libro XXIII. Ad Perpetuam fol.* 137.
2. *Casertin.*) *Casertan.*, in Regno *Neapolitano*. In exemplari *Vaticano* legitur: *Castren.*
3. *Perscrutantes &c.*) Ut in præcedenti Constitutione ad finem usque.
4. *Trigesimo quarto.*) Stylo Bullarum æræ communis *MDXXXV.*

Monasterium (1) S. Sixti de Urbe curæ Provincialis Lombardiæ committit.

Anno 1535 Die 10 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

PAULUS PP. III.

XI.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Dudum felicis recordationis Leoni Papę X Prędecessori nostro pro parte tunc Priorissę, & Monialium Monasterii Sancti Sixti de Urbe exposito, quod cum Monasterium ipsum esset sub cura Magistri Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum immediate, ac Vicarius Congregationis Lombardię dicti Ordinis regularis observantię providebat eis de Confessoribus, & timebant, ne forte bonę memorię Thomę (3) olim tituli Sancti Sixti Presbytero Cardinali, tunc in minoribus constituto Magistro Generali dicti Ordinis, qui reformationi ipsius Monasterii dederat, dabatque indefessam operam, aliquis ex vita communi succederet, sub quo regularis dicti Monasterii vita relaxaretur, & ingressus in Monasterium de licentia Pręlatorum frequens periculum, aut famę notam eisdem Monialibus induceret, dictus Prędecessor ad supplicationem Thomę Generalis, ac Priorissę, & Monialium prętactorum, concessit Priorissę, & Monialibus Monasterii hujusmodi, ut quandocunque perpetuis futuris temporibus contingeret, esse Magistrum Generalem de vita communi, esset in potestate ipsarum Priorissę, & Monialium advocare Vicarium Generalem Congregationis Lombardię ad visitandum, regendum, & curam habendam dicti Monasterii, tam in Capitibus, quam in membris, cum plena potestate Prioris Provincialis, tam ex Constitutionibus dicti Ordinis, quam indultis Apostolicis, ita tamen, quod non nisi personaliter Monasterium prętactum visitare possit, & ne clausura, quę tunc servabatur, relaxaretur, decrevit, & sub excommunicationis pęna precepit, ne masculus aliquis Monasterium ipsum ingrederetur, nisi in infrascriptis casibus, videlicet, visitator semel in anno, causa Visitationis solemnis, seu pro primo, & secundo Capitulo, cum uno tantum socio honestę conversationis, administrator Viatici, vel extremę Unctionis, seu Sacramenti Penitentię in periculo mortis, aut Paschali Confessione, & infirmorum Communione, Medicus, operarii, vectores rerum, Cives Romani, quibus custodia Monasterii esset commissa cum Magistro Generali, vel illius Vicario, ita tamen, ut non minus quam tres similes computato dicto Generali, vel ejus Vicario ingrederentur. Precepit quoque sub excommunicationis pęna singulis dicti Monasterii pro tempore Monialibus, ne unquam cum aliquo masculo in Monasterio absque duabus ad minus Monialibus videntibus maneret, nec in hoc Confessori, aut Pręlato cuique deferretur, nisi forte arctitudo loci id non permitteret, in periculo mortis constituta moniale confitente peccata sua; tunc enim cum Confessore januis illius loci apertis poterit admitti, ut melius fieri posset in loco sit arcto prout in dicti Prędecessoris in forma Brevis desuper confectis literis (4) plenius dicitur contineri. Cum autem, sicut dilecti filii Raymundus de Capoferro, & Raphael de Casalibus, ac Jacobus del Nero, & Antonius de Frangipanibus Cives Romani, quibus custodia Monasterii hujusmodi est commissa, Nobis nuper exponi fecerunt, casus advocandi Vicarium Generalem Congregationis Lombardię hujusmodi, vel ejus loco Priorem Provincialem Provincię utriusque Lombardię loco dicti Vicarii Generalis per pię memorię Clementem Papam Septimum, & jam Prędecessorem nostrum constitutum, ac deputatum, jam advenerit, dicti-

Diplomatis causa.

Nota.

dictique Raymundus, ac Raphael, & Jacobus, ac Antonius Nobis humiliter supplicari fecerunt; ut saluti animarum Priorissę, & Monialium dicti Monasterii, illarumque, ac earum consanguinearum, & affinium, ac Monasterii hujusmodi honori consulentes, Monasterium prefatum Priori Provinciali Provincię utriusque Lombardię regularis observantię dicti Ordinis subiicere, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore presentium Monasterium prefatum, illiusque nunc, & pro tempore Priorissam, Moniales, personas, res, & bona quęcunque a jurisdictione, & potestate Prioris Provincialis Provincię Romanę, infra cujus limites existunt, eximimus, & liberamus, ac Provinciali Provincię utriusque Lombardię regularis observantię dicti Ordinis, illiusque correctioni, visitationi, superioritati, & jurisdictioni in omnibus, & per omnia, prout alia Monasteria Monialium Provincię utriusque Lombardię, & Ordinis prefati illi subjecta quomodolibet subsunt, penitus, & omnino subiicimus, & quod ipse Prior Provincialis Provincię utriusque Lombardię per se, vel per alium, ab eo ad hoc specialiter deputatum Monasterium S. Sixti prefatum visitare, ac omnia, & singula, quę in aliis Monasteriis sibi subjectis facere quomodolibet potest, facere libere, & licite valeat, & quod Magister Generalis dicti Ordinis nunc, & pro tempore existens Monasterium S. Sixti prefatum, nisi in causa necessitatis, ac de expresso consensu Quatuor Civium Romanorum, custodiam dicti Monasterii, nunc, & pro tempore habentium, & cum duobus sociis honestę vitę ingredi, ipseque, seu quisquam alius preter Romanum Pontificem, facultatem eligendi Confessorem, aut retinendi pecunias, vel alia faciendi, quę regulari observantię sint contraria, concedere nullatenus possit, & sic per quoscunque tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes Judices, & personas ubique judicari, cognosci, atque decidi debeat, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, cognoscendi, atque decidendi facultate, necnon irritum, & inane quicquid secus super his a quocunque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, ac Priori Provinciali Provincię utriusque Lombardię hujusmodi, & ejus substituto in Romana Curia existenti, quatenus eorum alter presentibus literis ei presentatis infra spatium triginta dierum curam Monialium S. Sixti debeat acceptare, ac eis de Confessore ętatis provectę discreto, & idoneo curam habente tantum supradicti Monasterii S. Sixti in spiritualibus, qui immediate eidem Provinciali, vel substituto, & non Generali sit subjectus, providere teneatur, sub excommunicationis latę sententię precipimus, & nihilominus venerabilibus Fratribus Vigoniensi (5), & Cassanensi (6), ac Thelesin. (7) Episcopis per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios auctoritate nostra faciant presentes literas, & in eis contenta quęcunque plenum effectum sortiri, illisque omnes, & singulos, quos quomodolibet concernunt, pacifice frui, & gaudere. Nec permittant quemcunque contra tenorem presentium quomodolibet molestari, vel inquietari, & impediri. Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascunque, de quibus eis placuerit, censuras, & penas appellatione postposita compescendo, & auxilium brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocando, ac omnia, & singula in premissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna faciendo. Non obstantibus Apostolicis, ac Provincialibus, & Synodalibus, & Capitularibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac predicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis *Apostolicis*, etiam in forma Brevis, & Bulla aurea, & mare magnum, ac aliis quomodolibet nuncupatis, per quoscunque Romanos Pontifices Predecessores nostros, & Nos, & Sedem Apostolicam etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, & cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, quibus, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum omnium, & quarumcunque scripturarum, occasione premissorum quomodolibet confectarum, tenores presentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandos pro individuo servatis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum (8) Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X Aprilis MDXXXV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Mandatum

Lud. de Torres.

1. *Monasterium*.) Vide Notas ad *Constitutionem XXIII Honorii III.* Legitur *pag.* 13 *Tomi I.*
2. *Archivo*.) In quo duplex Exemplar, unum ex autographo asservato in Monasterio *SS. Dominici Sixti*, aliud ex autographo quod habetur in Archivo Cœnobii *S. Sabinæ de Urbe*.
3. *Thomæ*.) *Cajetani* de quo in *Appendice ad Pontificatum Leonis X.*
4. *Literis*.) Quæ desiderantur.
5. *Vigonien.*) *Vigornien.*, in *Anglia*, sub Archiepiscopo *Cantuariensi*.
6. *Cassanen.*) In *Calabria*.
7. *Thelesin.*) In Provincia *Terræ Laboris*.
8. *Datum*.) Huc etiam spectat sequens Diploma.

NOs Hieronymus de Griniciis Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus Vigornien., curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, Romanæque Curiæ Judex ordinarius ad instantiam, & requisitionem Priorissæ, & Monialium Monasterii S. Sixti de Urbe, omnes, & singulos sua, communiter, vel divisim interesse putantes, eorumque Procuratores, si qui sunt in Romana Curia, ad videndum, & audiendum produci literas Apostolicas Sanctissimi D. N. D. Pauli divina providentia PP. III in forma Brevis, in dictarum Priorissæ, & Monialium dicti Monasterii, fore expeditas, & illas transumi, & exemplari, mandari, auctoritatemque, & decretum desuper interponi, vel dicendum causam, si quam haberent, vel habere prætendant, quare hoc fieri non debeat allegandam in Audientia literarum contradictarum D. N. Papę ad certum peremptorium terminum competentem infrascriptum, citari fecimus, & mandavimus. Quo adveniente, comparuit in judicio legitime coram No-

Nobis D. Hieronymus Missinus de Urbe veteri Procurator dictarum DD. Priorissæ, & Monialium Principalium, & nomine Procurstoris pręmisso, dat. citatione in dicta Audientia literarum contradictarum, hodie lecta, citatorum in eadem contentorum non comparentium contumaciam accusavit, ipsos contumaces reputari, & in eorum contumacia dictas literas Apostolicas, superius designatas, facto realiter, & in scriptis infrascripti tenoris exhibuit, atque produxit, qnas transumi, & exemplari mandari, auctoritatemque, & decretum nostrnm, desuper interponi per Nos, debita cum instantia postulavit. Nos tunc Hieronymus Auditor præfatus, dictos citatos non comparentes, & in eorum contumacia, dictas literas Apostolicas, hic transumptari, & in hanc publicam formam redigi mandavimus. Volentes, & dicta auctoritate nostra, & dictæ Curiæ decernentes, quod huic nostro transumpto plena, & indubia fides, nbique locorum in judicio, & extra adhibeatur, ac talis, & tanta, qualis, & quanta ipsis literis originalibus adhiberetur, si in medium adducerentur, & ostenderentur. Tenor vero dictarum litersrum Apostolorum sequitur, & est talis: Paulus PP. III. Ad Perpetuam Rei Memoriam. Dudum felicis recordationis Leoni PP. X &c. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris 1535, Pontificatus nostri Anno Primo. L. de Torres. Quibus omnibus, & singulis præmissis, tanquam rite, & legitime peractis, nostram, & dictæ Curiæ duximus interponendam auctoritatem, atque decretum, & interposuimus per præsentes. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum, præsentes literas, sive præsens publicum transumpti instrumentum, exinde fieri, ac per nostrum, & dictæ Curiæ nostræ Notarium infrascriptum subscribi, & publicari fecimus, sigillique ejusdem Curiæ, jussimus impressione muniri. Datnm Romæ apud Sanctum Petrum sub Anno a Nativitate Domini 1535. Indictione 8. Die vero 26 Mensis Aprilis, Pontificatus prælibati Sanctissimi D.N.D. Pauli divina providentia PP. III Anno Primo. Præsentibus ibidem DD. Johanne Jacobo Bucca, & Antonio de Grangia testibus ad hoc vocatis &c.

Provinciæ Dalmatiæ Provincialis eligendus (1) quolibet quadriennio.

Anno 1535
Die 8 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis universis, & singulis Fratribus Ordinis Fratrum Pędicatorum Provincię Dalmatię secundnm morem ejusdem Ordinis.

PAULUS PP. III.

XII.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

INter multiplices Nobis ex Apostolatus officii desuper commissi debito imminentes curas, illa libenter amplectimur, per quę nostrę provisionis auspiciis religiosarnm personarum quarunlibet status floreat, & ubique salubriter dirigatur. Cum itaque, sicut accepimus, Provincia Dalmatię, secundum morem vestri Ordinis Fratrum Prędicatorum in partibus ultramarinis, & multum remotis consistens, retroactis temporibus, per Priorem Provincialem ad Magistri Generalis dicti Ordinis nutum amovibilem gubernari consneverit, & qusndoque ob Priorum Provincialium dictę Provincię diuturnitatem, aliquando vero frequentem mutationem, quam plurima damna supportaverit, majoraque verisimiliter subsequi possent, nisi desuper de congruo remedio provideatur, Nos, vestrum, & ejusdem Provincię prosperum, & tranquillum statum, ac ut quietius, & liberius Altissimo vota vestra persolvere possitis, paterno zelantes affectu; ac propterea volentes super his congruę provisionis remedium ministrare, & futuris inconvenientibus, qusntum possumus obviare, Motu proprio, & ex certa scientia, quod de cetero officium Prioris Provincialis ejusdem Provincię, quatuor annis a die acceptstionis ipsius officii computandis duntaxat duret, & dicto quadriennio elapso, idem Prior ab officio Prioratus Provincialis, eo ipso absolutus sit, & nisi per Magistrum Generalem pro tempore existentem, aliter ordinatum fuerit, donec ejus loco futuri Provincialis electio, & confirmatio, in ipsa Provincia intimata fuerit, dictę Provincię Vicarius remaneat, nec ad ipsum Prioris Provincialis officium, denuo assumi valeat, nisi octo annis, post cessationem sui officii computandis elapsis, & si aliquando dictum officium, tempore autumni, seu hyemis, quo vos ob maris tempestates, insimul de façili convenire non valetis, cessaverit, vicarius ejusdem Provincię de illius discretorum consilio Congregationem Capituli Provincialis pro futura Prioris electione celebrandam, usque sd principium mensis Maii, tunc immediate sequentis prorogare, & interim Provinciam ipsam regere, & gubernare valeat; Ita tamen, quod idem Magister, eundem Priorem Provincialem, etiam dicto quadriennio durante, ab ipso Prioratu Provinciali, si sibi ex aliqua causa rationabili videatur, amovere valeat, auctoritste Apostolica, tenore pręsentium statuimns, & ordinamus: necnon Constitutionem felicis recordationis Julii PP. II, Prędecessoris nostri, circa dicti Prioris Provincialis electionem, & illius tempus, dudum editam, innovamus, illamque perpetuo observari volumus, & mandamns. Non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis, & Provincię prędictę, jnramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis, qnoque indnltis, & literis Apostolicis Ordini, & Provincię prętatis, eorumque superioribus prętatis, & personis, per pię memorię Clementem VII, & alios Romanos Pontifices, etiam Prędecessores nostros, ac Sedem Apostolicam, etiam in forma Brevis sub qnibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & Decretis, ac cum constitutionis Julii, Prędecessoris hujusmodi, revocatione, ac alias qnomodolibet concessis, approbatis, & innovatis quę adversus pręmissa, nullatenus sus-

Diplomatis causa.

Mandatum.

suffragari posse volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die VIII Junii MDXXXV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Blosius.

1. *Eligendus.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.III.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Jaderensi*.

Anno 1535 Die 5 Julii.

Quæ Prædecessores Julius II, Leo X, & Clemens VII Grottulensi (1) Cœnobio concessere confirmat.

Ex Archivo* (2) *Ordinis.

Dilectis filiis Vicario, & Fratribus Domus Sanctæ Marię Majoris oppidi de Grottula Ordinis Prędicatorum.

XIII.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Alias felicis recordationis Julius Papa II, Prędecessor noster, ad instantiam incolarum, & habitatorum Oppidi de Grottula, Acherontin., & Materan. Dięcesis titulo, & nomine in Ecclesia Beatę Marię majoris dicti Oppidi, quę antea Collegiata, & Parochialis erat, suppressis, & extinctis vobis licentiam, & facultatem Ecclesiastica Sacramenta ejusdem Ecclesię parochianis ministrandi, per quasdam (3) sub plumbo concessit, & deinde pię memorię Leo Papa X, etiam Prędecessor noster, postquam in Concilio Lateranen. novissime celebrato voluerat, ne cujusvis Ordinis Religiosi ecclesiastica Sacramenta parochianis ministrare possent, cum ab aliquibus assereretur concessioni hujusmodi per dictam voluntatem prejudicatum fuisse, per quasdam (4) in forma Brevis vos literis Julii Prędecessoris hujusmodi, voluntate prędicta non obstante, libere, & licite uti posse, & debere, decrevit; successive autem sanctę memorię Clemens Papa VII, similis Prędecessor noster, literas Julii, & Leonis Prędecessorum hujusmodi per quasdam (5) etiam in forma Brevis literas approbavit, & confirmavit, prout in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut exponi Nobis nuper fecistis, cupiatis literas Julii, Leonis, ac Clementis Prędecessorum hujusmodi pro illarum subsistentia firmiori per nos approbari, & confirmari, & propterea nobis humiliter supplicari feceritis, ut votis vestris annuere, ac alias in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos vestris supplicationibus hujusmodi inclinati, literas Julii, & Leonis, ac Clementis Prędecessorum prędictas, quarum tenores hic pro sufficienter expressis habere volumus, auctoritate Apostolica, tenore presentium approbamus, & confirmamus, vosque illis uti posse decernimus, mandantes venerabilibus Fratribus Andrien. (6), & Insulan. (7), ac Minervin. (8) Episcopis quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios vobis in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant, vos prędictis per Nos confirmatis literis, ac omnibus, & singulis in eis contentis, prout consuevistis pacifice frui, & gaudere; non permittentes vos desuper per quoscunque quomodolibet molestari, impediri, inquietari, vel perturbari: contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, ac pecuniarias eorum arbitrio imponendas, & applicandas penas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII etiam Prędecessoris nostri de una, & Generalis Concilii de duabus dietis dummodo ultra tres dietas quis vigore presentium ad judicium non trahatur, ac aliis Apostolicis, in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generaliter vel specialiter Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die V Julii MDXXXV, Pontificatus nostri Anno Primo.

Confirmatio.

1. *Grottulen.*) In Regno *Neapolitano*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Grottulensi*.
3. *Quasdam.*) Constitutionem scilicet *LVI*. Legitur *pag.* 259 hujus *IV* Tomi.
4. *Quasdam.*) Constitutionem nempe *LXXIV*. Legitur *pag.* 357.
5. *Quasdam.*) *Constitutionem XXVII*. Legitur *pag.* 447.
6. *Andrien.*) In Regno *Neapolitano*, sub Archiepiscopo *Tranensi*.
7. *Insulan.*) sub Metropoli *S. Severina*, in *Calabria*.
8. *Minervin.*) Alias *Minerbin.*, sub *Barensi* Metropoli in Regno *Neapolitano*.

De fundando Neapolitano Collegio S. Thomæ de Aquino.

Anno 1535
Die 14 Julii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XIV.

Dilecto filio Magistro Generali Ordinis Fratrum Prędicatorum, seu ejus Vicario Generali.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut dilectus filius Alfonsus de Avalos (2) de Aquino, Marchio Vasti Aymonis, & Comes Laureti, noster secundum carnem affinis, Nobis nuper exponi fecit, alias ipse ob singularem, quam ad Sanctum Thomam de Aquino gerit devotionis effectum, & ut testamento alias per clarę memorię Ferdinandum (3) Franciscum etiam de Avalos de Aquino, Piscarię Marchionem ejus Fratrem patruelem, cujus ipse Alfonsus hęres est, condito, quo inter alia mandavit unam Ecclesiam sub invocatione Beatę Marię de Fide, & ejusdem Sancti Thomę construi debere, quo ad hoc satisfaceret, quoddam Monasterium olim per quondam in Civitate Neapolitana Lauram Sanseverinam de Avalos ejus genitricem miro, & sumptuoso opere construi cęptum, cum omnibus, & singulis illius structuris, & ędificiis Ordini prędicto ad effectum, ut inibi una domus ejusdem Ordinis sub invocatione prędicta, cum Ecclesia, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, & hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione perpetuis aliquorum Fratrum Ordinis hujusmodi, regularis observantię nuncupatorum, construatur, & ędificetur, & tam Ecclesia, quam domus hujusmodi per dilectos filios Stephanum (4) de Cassano, & Ambrosium (5) de Balneolo ejusdem Ordinis, & Theologię professores quoad vixerint regantur, & gubernentur, & cuique superiori, preterquam tibi, tuisque successoribus parere non teneant, donaverit, & gratiose concesserit, prout in ipsius Alfonsi desuper confectis patentibus literis dicitur plenius contineri. Et idem Alfonsus Marchio Nobis humiliter supplicari fecerit, ut tibi per te, aut supradictos Stephanum, & Ambrosium, vel alterum eorum, Monasterium, & structuras hujusmodi recipiendi, & inibi domum prędictam sub eadem invocatione construendi, sive construi faciendi, ac illam juxta ritus, & mores dicti Ordinis tui per eosdem Stephanum, & Ambrosium quoad vixerint, regendi, & gubernandi, ita quod cuique superiori, pręterquam tibi, tuisque successoribus, parere non teneantur, licentiam concedere, & alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui Religionem nostris pręsertim temporibus ubique propagari sinceris desideramus affectibus, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi per te, aut Stephanum, & Ambrosium prędictos, vel alter eorum, quem tu nominaveris, Monasterium, & structuras, ac ędificia hujusmodi recipiendi, & inibi unam domum sub invocatione prędicta cum Ecclesia, cęmeterio, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, & aliis officinis necessariis, & opportunis, pro usu, & habitatione aliquorum Fratrum dicti Ordinis regularis observantię nuncupatorum, sine alicujus pręjudicio construendi, sive construi faciendi, ac illam sub regulari observantia juxta ritus, & mores Ordinis tui predicti per alterum ipsorum Stephani, & Ambrosii, quem tu de consensu dilecti filii nostri Johannis (6) Sanctorum Cosmę, & Damiani Diaconi Cardinalis de Salviatis nuncupati ipsius Ordinis Protectoris, nominaveris ad triennium a die notitię talis nominationis computandum duntaxat, & deinde per alterum eorundem Stephani, & Ambrosii alio triennio, & sic successive, donec Fratres ibibi introducendi bonę famę, & sufficientis doctrinę extiterint, ac Priorem ad biennium cum cessatione ad eodem officio juxta constitutionem felicis recordationis Julii Papę Secundi, Prędecessoris nostri electum, & per te confirmatum habuerint, cum omni auctoritate, jurisdictione, & superioritate tam in spiritualibus, quam in temporalibus, quam Priores Provinciales in domibus ipsius Ordinis Provinciarum suarum tam de jure, & consuetudine, quam ex ipsius Ordinis statutis, & constitutionibus, seu illis concessis privilegiis habent, & habere poterint quomodolibet in futurum, regendi, & gubernandi, ita quod altero ex Stephano, & Ambrosio prędictis extra Provinciam Regni Sicilię existente, seu defuncto alter solus in pręmissis omnibus, nisi justis de causis videbitur tibi aliter disponendum, omnimodam habeat poteststem, & quoscunque ipsius Ordinis professores ad dictam domum transire, & inibi sub regulari observantia virtutum Domino famulari volentes, si ejusdem Provincię, vel in eadem juxta morem ipsius Ordinis acceptati fuerint, licentia ab illius Provinciali petita, licet non obtenta, si vero alterius Provincię extiterint licentia ipsa a suo Provinciali petita, & obtenta usque ad numerum denarium pro nunc, ac deinde secundum domus capacitatem, & dispositionem cum tui licentia in domo prędicta recipiendi, plenam; & liberam auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam concedimus, & tam ipsi Stephanus, & Ambrosius, quam ceteri ipsius Ordinis professores, in eadem domo pro tempore recepti ab omni potestate, & jurisdictione quorumcunque Pręlatorum ipsius Ordinis pręterquam tua, tuique successoris pro tempore, liberi sint, & exempti, & tibi tantum, tuisque successoribus, & non alicui alteri Pręlato parere teneantur, quodque Prior Provincialis illius Provincię in ipsa domo aliquem Fratrem assignare, vel inde removere, domum ipsam visitare, aut quicquid immutare, vel jurisdictionem aliquam, in eosdem Fratres inibi introducendos directe, vel indirecte minime exercere, sed tantum cum eum ad ipsam domum declinare contigerit, loci pręeminentiam, & reliqua quę dignitatis sunt retinere possit. Et nihilominus tam ipsi, quam Prior, & ceteri vocales dictę domus debitam contributionem Priori Provinciali pro tempore existenti, portionemque contingentem pro euntibus ad Generale Capitulum solventes in Capitulis Provincialibus, tam quoad Provincialatum, quam Diffinitoriatum, ac alia quęcunque ad Provinciam Regni Sicilię dispositionem spectantia, vocem activam, & passivam habeant, ipseque Prior sic canonice electus, & per te, ac per tuos successores in futurum confirmatus, eandem auctoritatem, & potestatem, quam ceteri aliarum domorum dicti Ordinis Priores, ex ejusdem Ordinis cons-

constitutionibus, seu privilegiis habere consueverunt, preterquam circa ędificationem prędictę domus, in qua absque consensu Stephani, & Ambrosii prędictorum quoad vixerint, vel alterius eorum quicquam disponere non possit, eo ipso habeat. Et insuper eosdem Stephanum, & Ambrosium, ac ipsius Ordinis professores, in domo prędicta pro tempore commorantes domum Sanctę Crucis Castri maris de Stabiis ejusdem Ordinis pro hospitio ipsius construendę domus habere, & in illa omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, gratiis, exemptionibus, libertatibus, & indultis aliis Fratribus dicti Ordinis in genere concessis, & concedendis, etiam mare magnum nuncupatis, uti, potiori, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prędictis indulgemus. Quo circa venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Neapolitano, & Episcopo Insulano, ac dilecto filio Vicario ejusdem Archiepiscopi Neapolitani in spiritualibus Generali per pręsentes mandamus, quatenus ipsi, aut duo, vel unus eorum per se, vel alium, seu alios, tibi & prędictis Stephano, & Ambrosio, vel alteri eorum in pręmissis omnibus, & singulis efficacis defensionis pręsidio assistentes, pręsentes literas ubi, & quando, & quotiens opus fuerit, ac pro parte eorundem professorum Ordinis hujusmodi in prędicta domo pro tempore commorantium requisiti fuerint solemniter publicantes, faciant, te, ac Stephanum, & Ambrosium, ac professores pręfatos, & alios, quos literę ipsę quomodolibet concernunt, concessionibus, facultatibus, & indultis prędictis pacifice frui, & gaudere, non permittentes te, aut illos desuper indebite quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles cujuscunque dignitatis, gradus, status, & conditionis existant, per censuras ecclesiasticas, & alias pęnas, etiam pecuniarias, eorum arbitrio moderandas, appellatione remota, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Predecessoris nostri, qua prohibetur, ne quivis Ordinum Mendicantium Fratres loca ad habitandum de novo recipere pręsumant absque Sedis Apostolicę licentia speciali faciente plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de hujusmodi prohibitione mentionem, & quibuslibet aliis Apostolicis, ac ipsius Ordinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis constitutionibus, & ordinationibus, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam in forma brevis, in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris Die XIV Julii MDXXXV, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar. Legitur inter Bullas *Julii III.*

2. *De Avalos.*) Gens est celeberrima, de qua consulendus *Paulus Jovius* in *Vita Ferdinandi Francisci de Avalos.*

3. *Ferdinandum.*) Quem sexti decimi seculi Scriptores laudibus ornant. Diem supremum obierat *Ferdinandus* anno *MDXXV.* En ipsius Epitaphium.

Quis jacet hoc gelido sub marmore? Maximus ille
Piscator, belli gloria, pacis honos.
Numquid & hic pisces cepit? Non. Ergo quid? Urbes,
Magnanimos Reges, Oppida, Regna, Duces.
Dic quibus hac cepit Piscator retibus? Alto
Consilio, intrepido corde, alacrique manu.
Qui tantum rapuere Ducem? Duo numina, Mars, Mors.
Ut raperent quidnam compulit? Invidia.
Nil nocuere ipsi, vivit nam fama superstes,
Qua Martem, & Mortem vincit, & Invidiam.

4. *Stephanum.*) *De Cassano* nuncupatur ex patria. Ipsius meminerunt auctores quos laudat *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXXIV pag. 93.*

5. *Ambrosium.*) Episcopus *Neritonensis* postea fuit iste, ut postea dicetur.

6. *Johannis.*) De quo *Ciaconius* in *Leone X ad annum MDXIII pag. 382 Tomo III Vit. Pontif., & Cardinal.*

Anno 1535 Die 16 Julii.

Firmat compositionem incolas inter, & Moniales Monasterii de la Torre (1) factam.

XV.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX solita Sedis Apostolicę clementia, ad ea libenter intendimus &c (3) Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum modernę Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium per Priorissam gubernari soliti, B. Marię de la Piedad, Oppidi de la Torre de Mormojon, Ordinis S. Augustini, sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Palentin. Diœcesis, & dilectorum filiorum Universitatis dicti Oppidi, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias, cum inter tunc Priorissam, & Conventum Monasterii ex una, ac Universitatem hujusmodi ex altera, partibus, controversię, seu differentię super infrascriptis, ortę essent, aut oriri formidarentur, partes ipsę inter se pro bono pacis, inter alia, quod Priorissa, & Conventus hujusmodi, de cetero in perpetuum, in dicto Oppido, & ejus districtu, seu terminis, plures, quam tunc expressas Domos, ac ultra centum lanzadas vinearum, ac centum, & quinquaginta indagas nuncupatas mensuras terrę habere, aut censum perpetuum inibi, vel bona aliqua immobilia, inibi acquirere non possent, nisi loco domorum, ac bonorum stabilium, per eas Priorissam, & Conventum tunc possessorum per viam permutationis, aut venditionis, ita tamen, quod bona permutatione acquisita, aut loco venditorum empta hujusmodi, non excederent valorem bonorum stabilium per easdem Priorissam, & Conventum tunc possessorum, &, si excederent, Priorissa, & Conventus prefatę, illa, quoad eorum excessum hujusmodi, vendere tenerentur, &, si bona eidem Monasterio in permutatione data minoris valoris, quam bona ipsius Monasterii forent, Priorissa, & Conventus hujusmodi bona stabilia inibi, quę cum eis in permutatione data ad valorem bonorum, quę dictum Monasterium antea habebat, ascenderent, emere, & acquirere possent, &, si ratione dotis, aut successionis hereditarię alicujus Monialis dicti Monasterii, aliqua bona immobilia in oppido, ac termino prędictis consistentia, ad Monasterium prędictum devenirent, tunc, & eo casu Priorissa, & Moniales prędictę illa infra annum consanguineis, vel affinibus ipsius Monialis, aut eisdem Universitati, seu Domino

Nota.

dicti

dicti Oppidi, vel volentibus illa emere pretio per unum a Priorissa, & Conventu, & alium ab Universitate, seu Magistratu, Decurionatum nuncupatum Oppidi hujusmodi, ac tertium non incolam dicti Oppidi a dictis duobus nominandum, probos viros, vel unum ex primo dictis duobus, ac tertium hujusmodi taxando vendere, & si alius emptor non reperiretur, prefati Universitas illa pretio taxato hujusmodi emere tenerentur, quodque Priorissa, & Conventus hujusmodi in terminis, & Monte dicti Oppidi, octuaginta oves, arietes, agnos, & agnas, & non plures tenere, ac pasci facere eo tempore, quo alii incolę dicti Oppidi id facerent, libere, & licite possent, ac propterea illarum pastor, necnon dicta Priorissa, & Conventus, damnis, datiis, & pęnis, quibus alii incolę dicti Oppidi subjacebant, subjacerent, & quia fundator dicti Monasterii, dum viveret, pro facultate tenendi, & pascendi animalia hujusmodi, & habendi tantam quantitatem lignorum ex monte dicti Oppidi, quantam duo ex incolis ipsius Oppidi, haberent, unum prędium valoris triginta millium morapetinorum monetę illarum partium eisdem Universitati consignare, & tradere promiserat, Priorissa, & Conventus prędictę summam triginta millium morapetinorum hujusmodi eisdem Universitati tradere, & Universitas hujusmodi, summam eandem penes aliquam, fide, & facultatibus idoneam, personam, quousque ex dicta summa prędium hujusmodi emeretur, deponere deberent, ac ex tunc, & ante emptionem prędii hujusmodi, Priorissa, & Conventus prędictę, facultate pascendi animalia, & habendi ligna hujusmodi uti possent, concordarunt, prout hęc, & alia in instrumentis publicis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte modernę Priorissę, & Conventus, ac Universitatis prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissis, pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Priorissam, & Conventum, ac Universitatem prędictos, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, ac bonorum, & domorum qualitates, quantitates, situationes, confines, vocabula, ac valorem etiam annuos, & quarumcunque scripturarum, occasione pręmissorum, quomodolibet confectarum, tenores pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, pręmissa omnia, & singula, ac inde secuta quęcunque, licita tamen, & honesta, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, supplentes omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere debere, & inviolabiliter observari, & partes ipsas ad illorum observationem sub pęnis in ipsa concordia expressis, ac aliis censuris, & pęnis, necnon opportunis juris remediis obligatas esse, & teneri, & sic per quoscunque, tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes, judices, & personas ubique judicari, cognosci, ac decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, cognoscendi, & decidendi facultate, necnon si secus super his &c. attentari, irritum, & inane decernimus, non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Quinto, Decimo Septimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo. Confirmatio.

2. *Torre.*) In *Hispania.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro I fol. 45.*
3. *Intendimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Anno 1535 Die 16 Julii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XVI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Cajetan., & dilectis filiis Decano, & Cantori Ecclesię Palentin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis Paulus &c. (2). Quocirca &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, prędictas literas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium B. Marię de la Piedad, oppidi de la Torre, Ordinis S. Augustini sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, Palentin. Dięcesis, ac Universitatis dicti oppidi, seu alicujus eorum fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra pręmissa, omnia, & singula, inviolabiliter observari, ac omnes, & singulos, quos literę ipsę quomodolibet concernunt, eis pacifice frui, & gaudere, non permittentes, unam partium prędictarum per alteram, vel e contra, aut partes ipsas, desuper per quoscunque quomodolibet indebite molestari, contradictores &c. Non obstantibus supradictis, seu si aliquibus, communiter, vel divisim &c. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo Trigesimo quinto, Decimo septimo Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. I fol. 46.*
2. *Paulus &c.*) Ut in precedenti Constitutione ad finem usque.

Anno 1535 Die 9 Augusti.

De electione Prioris Provincialis Provinciæ Lombardiæ.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XVII. Dilectis filiis Fratribus Ordinis Prędicatorum Provincię utriusque Lombardię in Electione Provincialis vocem habere solitis.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum, ut accepimus, juxta vestri Ordinis instituta, tempus immineat Provincialem istius Provincię eligendi, Nos, cupientes, ut ipsa electio ita celebretur, ut exinde quies, & tranquillitas vestri Ordinis subsequatur, vos in Domino hortamur, & monemus, vobis nihilominus in virtute S. Obedientię injungimus, ut cum dictum tempus advenerit, absque particulari aliquo respectu, solum Deum prę oculis habentes, ad electionem Provincialis hujusmodi procedatis. Ne autem inter vos ob capitis defectum aliqua confusio oriatur, ut modernus Provincialis vester, etiamsi officio suo renunciaverit in Capitulo, pro Provincialis hujusmodi electione celebranda faciendo, Vicarii officium exercere, ac alia, quę tales vicarii in hujusmodi occasionibus facere solent, facere possit, & valeat, statuimus per presentes. Volentes, ut si quid in hujusmodi Capitulo, antequam Definitores creati fuerint, emerserit, quod declaratione indigeat, declaratio hujusmodi per dictum modernum Provincialem, una cum tribus Prioribus Conventualibus istius Provincię, qui seniores, & in dicto Capitulo, pręsentes fuerint, fiat. Verumquia, ut similiter accepimus, a nonnullis, in dubium revocatur, an dilectus filius Stephanus Foscararius de Bononia, vestri Ordinis professor, Prior sit Domus, seu Conventus Bononien. vestri Ordinis, id antequam ad electionem novi Provincialis, & Definitorum procedatur, per eos, qui in dicto Capitulo, juxta instituta prędicta, vocem habere consueverunt, declarari volumus; in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die IX Augusti MDXXXV, Pontificatus nostri Anno Primo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononiensi pag.* 99.

Anno 1535 Die 17 Octobris.

Augustinus (1) de Recuperatis Generalis Vicarius (2) Ordinis creatur.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

XVIII. Dilecto filio Augustino de Recuperatis, de Faventia Ordinis Fratrum Prędicatorum Procuratori, & Vicario.

PAULUS III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Licet, sicut accepimus, dilectus filius Johannes (4) de Fènario Magister Generalis tui Ordinis in remotis agens, & nostrę de te in Procuratorem, & Vicarium ejusdem Ordinis deputationis ignarus, alium Procuratorem, & Vicarium instituerit, tamen sicut eidem Magistro Generali scripsimus, volumus, & tibi in virtute Sanctę obedientię, mandamus, ut in dictis officiis remaneas, illaque exerceas cum eadem auctoritate, quam tibi antea concessimus, donec aliud super hoc decreverimus. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVII Octobris MDXXXV (5) Pontificatus nostri Anno Primo.

Blosius.

1. *Augustinus.*) Adeat *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXXIX pag.* 106.
2. *Vicarius.*) Generalis Magister postea renunciatus fuit, anno scilicet *MDXXXIX.*
3. *Archivo.*) In quo autographum.
4. *Johannes.*) De quo consulendus *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXXXII pag.* 83.
5. *MDXXXV.*) Hinc liquet quod etiam in Apostolicis literis quas Brevia vocant, annos Pontificatus a Coronationis die nonnunquam numerabat *Paulus III.*

Utriusque Lombardiæ Provinciam ornat privilegiis concessis Congregationi Lombardiæ.

Anno 1536 Die 17 Aprilis.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

Dilectis filiis Prioribus Provincialibus, & Conventualibus, necnon Fratribus Ordinis Prędicatorum regularis observantię nuncupatis utriusque Lombardię juxta morem ipsius Ordinis, & dilectis in Christo filiabus Sororibus, etiam Tertii Ordinis sub cura dictorum Fratrum degentibus.

PAULUS PP. III. XIX.

Dilecti filii, & dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

SAcrę Religionis sinceritas, in qua sub voluntarię paupertatis babitu militantes in humilitatis spiritu devotum, & sedulum impenditis Domino famulatum, promeretur, ut votis vestris, per quę salubris status vestri directioni consulitur, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuamus. Exponi nobis siquidem nuper fecistis, quod cum alias felicis recordationis Paulus Papa Secundus, & diversi alii Romani Pontifices, etiam Prędecessores nostri, Fratribus Ordinis Prędicatorum Congregationis ntriusque Lombardię, & illius Vicarlo Generali, ac Prioribus Conventualibus, seu ipsius Congregationis domibus, locis, & aliis quovis modo Pręsidentibus, necnon Sororibus, etiam Tertii habitus, sub cura dictorum Fratrum degentibus, & eis earum peccata confiteri solitis, necnon hęreticę pravitatis Inquisitoribus de eadem Congregatione existentibus, diversa concesserunt privilegia, exemptiones, immunitates, gratias, & libertates, vos, qui Congregatione prędicta auctoritate Apostolica suppressa, & extincta, domos, & loca ejusdem Congregationis sub nomine Provincię utriusque Lombardię retinetis, cupitis, quod privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, & libertatibus hujusmodi uti valeatis, vobis concedi, necnon quascunque super illis confectas literas, & pręsertim ejusdem Pauli Prędecessoris incipientes; Ad fructuosa (2) innovari, & propterea Nobis humiliter supplicari fecistis, ut in pręmissis vobis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, omnium vestrum salubrem directionem sincero desiderantes affectu, hnjusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, exemptiones, gratias, immunitates, & libertates per Paulum, & quoscunque alios Romanos Pontifices Prędecessores nostros Fratribus, & Sororibus etiam de Tertio habitu Ordinis, & Congregationis prędictorum, & ejusdem Congregationis Vicario Generali, ac Prioribus Conventualibus, seu ipsius Congregationis domibus, locis, & aliis quovis modo Pręsidentibus, necnon hęreticę pravitatis Inquisitoribus de eadem Congregatione existentibus sub quibusvis verborum formis concessas, vobis, & vestrum singulis, auctoritate Apostolica per pręsentes concedimus, necnon quascunque super illis confectas, & pręsertim Panli Prędecessoris literas hujusmodi, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis juxta illarum tenorem in his, quę quibusdam pię memorię Clementis Papę Septimi etiam Prędecessoris nostri, ac certis aliis nostris vobis, & in favorem vestrum concessis literis, non adversantur, innovamus. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac domorum, & locorum, necnon ordinis hujusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem domibus, ac locis, & Ordini sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis per quoscunque Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, & Sedem Apostolicam quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illornm sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quęvis alia expressio babenda, ant aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, & nemini adversus pręsentes suffragari posse volumus; ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod transumptis presentium nostrarum manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigilli alicujus personę in dignitate Ecclesiastica constitutę impressione munitis, eadem prorsus fides adhibeatur quę pręsentibus adhiberetur, si essent exhibite, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XVII Aprilis MDXXXVI, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Indultum.

Blosius.

1. *Archivo*.) In quo exemplar ex autographo *Cremonensi*. Legitur etiam in *Bullario Bononiensi pag.* 100.

2. *Ad Fructuosa*.) Constitutionem nempe *VIII Pauli II*. Legitur *pag.* 443 Tomi *III* hujusce Bullarii.

De

Anno 1536 Die 30 Junii.

De electione (1) Provincialis utriusque Calabriæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XX.

Johannes (3) miseratione divina SS. Cosmę, & Damiani Diaconus Cardinalis de Salviatis vulgariter nuncupatus, Ordinis Prędicatorum Protector.

UNiversis, & singulis Christi fidelibus, pręsentes nostras literas inspecturis, lecturis, pariter, & audituris, notum facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter hodie Sanctissimus in Christo Pater, & D. N. D. Paulus divina providentia Papa III, ad preces, & requisitiones nostras, vivę vocis oraculo, Nobis desuper facto, concessit, quod pro pace, & quiete Provincię Calabrię Ordinis Prędicatorum, liceat illis, & teneantur, ubi tempus eligendi sibi Provincialem advenerit, si tamen voluerint, unum de sua Provincia eligere, semel unum ex partibus Calabrię superioris, qui duobus annis, pręesse tantum possit, deinde alium sequentem ex partibus Calabrię inferioris, & sic successive, de biennio in biennium, quousque ab Apostolica Sede aliter fuerit ordinatum. Quod tamen biennium, semper in secundo Paschate, Dominica secunda, post octavas Paschę intelligatur esse finitum, & tunc Provincialis ipse sit absolutus ipso facto, & remaneat Vicarius Generalis Provincię quousque alius Provincialis fuerit confirmatus, & pręsens in Provincia, cum auctoritate solita dari hujusmodi Vicariis, secundum constitutiones Ordinis Prędicatorum, cetera autem omnia secundum constitutiones ejusdem Ordinis fiant, & tractentur. In quorum fidem pręsentes manu nostra subscriptas fieri, & per infrascriptum Secretarium nostrum subscribi, nostrique sigilli, quo in similibus utimur, jussimus appensione muniri. Datum Romę in Burgo S. Petri in Ædibus nostrę solitę residentię, Die ultima Mensis Junii MDXXXVI, Pontificatus Sanctissimi D. N. Anno Secundo.

Jo. Card. de Salviatis manu propria.

Al. Recorda.

1. *Electione.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo asservato in *Montis Leonis* Cœnobio *S. Antonii Abbatis*.
3. *Johannes.*) De quo *Ciaconius* in *Leone X.*

Anno 1536 Die 25 Augusti.

Provinciæ Lombardiæ Fratres non secus, ac alii morem gerant (1) Generali Magistro.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXI.

Dilecto filio Johanni de Finario (3) Ordinis Fratrum Prędicatorum Magistro Generali.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

DUdum pro parte dilectorum filiorum Priorum, Provincialis, & Conventualium, ac Fratrum Ordinis Fratrum Prędicatorum regularis observantię nuncupatorum, Provincię utriusque Lombardię juxta morem ipsius Ordinis, ac dilectarum in Christo filiarum Sororum, etiam Tertii habitus sub cura dictorum Fratrum degentium, Nobis exposito, quod cum alias felicis recordationis Paulus PP. II, & diversi alii Romani Pontifices Prędecessores Nostri Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum Congregationis utriusque Lombardię, & illius Vicario Generali, ac Prioribus Conventualibus, seu ipsius Congregationis domibus, & locis aliis quovis modo Pręsidentibus, necnon Sororibus, etiam Tertii habitus sub cura Fratrum degentibus, & eis eorum peccata confiteri solitis, necnon hęreticę pravitatis Inquisitoribus de eadem Congregatione existentibus, diversa concessissent privilegia, exemptiones, immunitates, gratias, & libertates, iidem Priores, & Fratres, ac Sorores, qui Congregatione prędicta, auctoritate Apostolica, suppressa, & extincta, domos, & loca, Congregationis hujusmodi sub nomine Provincię utriusque Lombardię retinebant, cupiebant sibi, quod privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, & libertatibus hujusmodi, uti, valerent concedi, necnon quascunque super illis confectas literas, & pręsertim ejusdem Pauli Prędecessoris, incipientes: Ad Fructuosa: innovari. Nos eorundem Priorum, & Fratrum, ac Sororum supplicationibus, inclinati, eis, & eorum singulis, omnia, & singula privilegia, immunitates, gratias, & libertates, per Paulum, & quoscunque alios Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, Prioribus, & Fratribus, ac Sororibus etiam Tertii habitus, & Congregationis prędictorum, & ejusdem Congregationis Vicario Generali, aut Prioribus Conventualibus, seu ipsius Congregationis domibus, & locis alias, quovis modo Pręsidentibus, necnon hęreticę pravitatis Inquisitoribus de eadem Congregatione existentibus, sub quibusvis verborum formis concessa, dicta auctoritate Apostolica, per alias nostras in forma Brevis confectas literas (4) concessimus, necnon quascunque super illis confectas, & pręsertim Pauli Prędecessoris literas hujusmodi, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis juxta illarum tenorem in his, quę quibusdam pię memorię Clementis Papę VII, etiam Prędecessoris nostri, & certis aliis nostris eis, & in eorum favorem concessis literis, non adversabantur, innovavimus, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut Nobis nuper exponi fecisti, a nonnullis hęsitari contingat, an ex concessione, & innovatione nostris prędictis, iidem

iidem Priores, & Fratres, ac Sorores a tua, & aliorum ipsius Ordinis Superiorum jurisdictione, superioritate, & potestate, liberi, & exempti esse, prout post dictarum literarum Clementis Prędecessoris emanationem existebant, dici possint, Nobis humiliter supplicari fecisti, ut in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod tu, & pro tempore existens dicti Ordinis Magister Generalis, eandem in Priores, & Fratres, ac Sorores prędictas jurisdictionem, ac superioritatem exercere possitis, quas tu poteras, & successores tui potuissent post dictarum Clementis, & ante nostrarum literarum hujusmodi emanationem. Non obstantibus pręmissis, & concessione, & innovatione nostris prędictis, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quę in eisdem concessione, & innovatione, volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XXV Augusti MDXXXVI, Pontificatus nostri Anno Secundo. Mandatum.

1. *Gerant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*

2. *Archivo.*) In quo duplex autographum.

3. *Johanni de Finario.*) Aliis *de Fenario*, ut sępius dictum fuit.

4. *Literas.*) *Constitutione XIX.*

Unit ecclesiasticum Beneficium Cœnobio Alcalaensi (1).

Anno 1536 Die 20 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. ANimas lucrifacere Creatori intensis desideriis procurantes votis, per quę Christi fidelium animarum saluti, ac Religiosorum locorum, & illa inhabitantium, commoditatibus consulitur, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Dudum siquidem omnia pręstimonia, pręstimoniales portiones, ac simplicia, ceteraque Beneficia ecclesiastica apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura collationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Diplomatis causa. Cum itaque postmodum Pręstimonium, seu Pręstimonialis portio, seu simplex beneficium in Parochiali Ecclesia S. Francisci oppidi de Tarifa (3), Gadicensis (4) Diœcesis, per liberam resignationem dilecti filii Francisci de Vergara, de illo, vel illa, quod, seu quam tunc obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem eandem vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illo, vel illa, pręter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & Decreto obsistentibus supradictis, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Nobilis viri Federici Henriques de Rivera (5), moderni Marchionis, ac in temporalibus Domini dicti oppidi de Tarifa, ac Pręfecti Bęticę, ac Prioris, & Fratrum Domus quinque Plagarum villę de Alcala de los Gazulez Ordinis Fratrum Prędicatorum dictę Diœcesis, petitio continebat, si pręstimonium, seu pręstimonialis portio, aut beneficium hujusmodi, eidem Domui, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur; profecto modernus, ac pro tempore existens Prior, & Conventus Domus hujusmodi, unum Prędicatorem ex dicta Domo ad oppidum de Tarifa prędictum, qui in singulis Quadragesimalibus, & Resurrectionis D. N. J. C. diebus, verbum Dei Christi fidelibus dicti oppidi de Tarifa prędicaret, & exponeret; necnon confessores idoneos in necessario, & convenienti numero ad territorium dicti oppidi de Tarifa, qui eisdem quadragesimalibus diebus Pœnitentię, & Eucharistię Sacramenta Christi fidelibus in prędicto, necnon Villę de Alcala de los Gazulez, territoriis, existentibus, absque alio stipendio, seu salario ministrare teneantur, eorum propriis expensis, annuatim mitterent, ibique Christi fideles propterea ad bene, sancteque vivendum, facilius inducerentur, ac hęreses, & cogitationes devię, si quę inter eos pullularent ab eorum mentibus amoverentur, eorumque animarum saluti, plurimum consuleretur, ac pro parte Federici Marchionis, ac Prioris, & Fratrum Prędicatorum, asserentium fructus, redditus, & proventus pręstimonii, seu pręstimonialis portionis, aut beneficii hujusmodi, centum, & viginti Ducatorum auri de Camera secundum communem ęstimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuerit humiliter supplicatum, ut unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi facere, aliasque in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Mandatum. Nos, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastica, aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum ęstimationem prędictam etiam beneficii cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, quemlibet ex Federico Marchione, & Pręfecto, ac Priore, & Fratribus prędictis, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, ac fructuum, reddituum, & proventuum dictę Domus, & quorumcunque illi perpetuo, & ad tempus annexorum, verum annuum valorem, pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore pręsentium pręstimonium, seu pręstimonialem portionem, aut beneficium hujusmodi, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem dicti Francisci, vel cujusvis alterius resignationem de illo, vel illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranensis Concilii statutum ad Sedem prędictam legitime devoluta, ac pręstimonium, seu pręstimonialis portio, aut beneficium hujusmodi dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter reservatum, aut reservata existat, & super eo, vel ea, inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dis-

dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat Priori, & Conventui, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem pręstimonii, seu pręstimonialis portionis, aut beneficii, juriumque, & pertinentiarum prędictarum, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suos, ac Prędicatoris, & Confessorum prędictorum usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, non obstante voluntate priori nostra prędicta, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, & Lateranen. Concilii novissime celebrati, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, contrariis quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de pręstimoniis, sive pręstimonialibus portionibus, aut hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum; Quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac inde secuta quęcunque ad pręstimonium, seu pręstimonialem portionem, aut beneficium hujusmodi, volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem pręstimoniorum, seu pręstimonialium portionum, aut beneficiorum aliorum pręjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus hujusmodi gratię, impediri valeat quolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, de verbo, ad verbum, habenda sit in nostris literis mentio specialis; proviso, quod pręstimonium, sive pręstimonialis portio, aut beneficium hujusmodi debitis, propterea non fraudetur obsequiis, sed illius congrue supportentur onera consueta. Nos enim Priorem, & Conventum Domus hujusmodi, Prędicatorem ad oppidum de Tarifa, & Confessorem ad illius, ac de Alcala Territoria hujusmodi annuatim, modo, & forma premissis, perpetuo mittere teneri, & ad hoc obligatos esse, alioquin unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, nullius esse roboris, vel momenti; necnon, prout est, irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari, decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis, & decreti infringere; vel ei ausu temerario contraire. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo sexto (6), Tertio decimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Alcalaensi.*) In *Hispania Batica.*
2. *Archivo.*) In quo exemplar ex autographo *Alcalaensi.*
3. *Tarifa.*) Seu *Tariffa*, in *Vandalitia*, juxta fretum Herculeum.
4. *Gadicen.*) Vulgo *Cadix*, in *Hispania Batica.*
5. *De Rivera.*) Seu *Ribera.* Gens est nobilitate clara.
6 *Trigesimo sexto.*) Hinc liquet, quod *Paulus III* a die Coronationis annos Pontificatus numerabat.

Anno 1536 Die 23 Octobris.

De Comitiis Provincialibus Hispaniæ Provinciæ habendis in Beneventano (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

A Summo Patre familias in domo Domini dispensatores, meritis licet imparibus, effecti, nonnunquam pias testantium voluntates, ut secundum Deum salubrius fieri potest, in alia pia opera commutamus, ac religiosorum locorum debitę reparationi, necnon personarum religioni sub perpetua mendicitate deditarum, ut liberius Altissimo valeant famulari, opportunę subventioni libenter consulimus, & ea, quę propterea, etiam ad submovenda discordiarum fomenta, provide gesta dicuntur, ut firma, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus, & alias in his nostri pastoralis officii partes favorabiliter impertimur, prout, temporum, locorum, & personarum qualitatibus diligenter consideratis, conspicimus in Domino salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum Nobilis viri Antonii Pimentel (3) moderni Comitis Oppidi de Benavente Quitten. (4) Dięcesis, ac executorum testamenti quondam Alfonsi, etiam Pimentel, olim dicti Oppidi Comitis, necnon moderni Prioris Provincialis, ac Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Hispanię secundum morem dicti Ordinis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, cum alias, postquam dictus Alfonsus Comes, dum in humanis ageret, cupiens terrena in cęlestia, & transitoria in ęterna, felici commercio commutare, ac condens de bonis suis in ejus ultima voluntate testamentum, seu codicillum, ob singularem devotionis, quem ad B. Dominicum, & pręfatum Ordinem gerebat affectum, voluerat & ordinaverat, quod in Oppido, seu loco de Cigales, Palentin. Dięcesis, cujus idem Alfonsus Comes Dominus in temporalibus existebat, unum Monasterium, seu una domus Fratrum dicti Ordinis S. Dominici nuncupati, in loco ad id per eum in dicto Oppido forsan designato, vel alio aptiori situ in districtu dicti loci de Cigales consistente, construeretur, & ędificaretur, ac pro illius fabrica, & constructione, necnon Fratrum inibi pro tempore degentium, Missasque, & alia divina officia pro tempore celebrantium, sustentatione, certam tunc expressam pecuniarum summam, & nonnullos, tunc etiam expressos, annuos redditus, reliquerat, legaverat, seu donaverat, & deinde similiter voluerat, & ordinaverat, quod in eventum, in quem Provincialis, &, seu Fratres dicti Ordinis Prędicatorum, legatum, seu donationem hujusmodi infra annum a die obitus ipsius testatoris computandum acceptare, & fabricam domus, seu Monasterii hujusmodi inchoare differrent, legatum, seu pecuniarum summa, pro fabrica, & constructione Monasteris, seu domus hujusmodi relicta ad Eratres Ordinis Minorum pro simili domo ibidem cons-

Diplomatis causa.

construenda, seu ędificanda forsan cum similibus conditionibus, devolveretur, annui vero redditus, ut pręfertur, legati, eo quod Fratres dicti Ordinis Minorum, juxta sui Ordinis institutionem, illos habere probibentur, partim pro puellis maritandis, partim vero in alios, tunc forsan expressos, pios usus exponerentur, & applicarentur, prout in publico instrumento, seu codicillo, aut ultima voluntate ipsius Alfonsi Comitis, desuper confecto dicitur, plenius contineri. Cum autem dicto testatore vita functo, pręfati Provincialis, & Fratres dicti Ordinis Prędicatorum legato hujusmodi per eos infra tempus debitum acceptato, fabricam Monasterii, seu domus S. Dominici hujusmodi, in dicto Oppido de Cigales inchoassent, & dilecti filii Clerus dicti Oppidi de Cigales, id ęgre, & moleste ferentes, contra Monasterii, seu domus hujusmodi constructionem, ex quibusdam tunc expressis, & per eos deductis, & allegatis causis, se opposuissent, illam impediendo, & opus novum, inter alia nunciando, ac propterea in ulteriori fabricatione Monasterii, sive domus hujusmodi cessare, & supersedere per superiorem, mandatum, & decretum fuerit, & de futura, inter Fratres Ordinis Prędicatorum, & Clerum hujusmodi super pręmissis discordia verisimiliter dubitaretur, tandem pręfati Antonius modernus Comes, & ipsius Alfonsi testatoris filius, & hęres, ac executores testamenti ejusdem Alfonsi Comitis ex una, necnon modernus Prior Provincialis, & Fratres Ordinis Prędicatorum, & Provincię prędictorum, ex altera, partibus, considerantes ex pecunia legata hujusmodi parvulum Monasterium, seu parvulam domum construi, & per paucos Fratres inhabitari posse, ac cupientes discordiis, ac scandalis, quę inter eos, & Clerum prędictos super constructione Monasterii, seu novę domus hujusmodi exoriri formidabantur, obviare, necnon voluntati dicti testatoris, prout magis expediret, ea in melius forsan mutata, satisfacere, salvo tamen Sedis Apostolicę beneplacito, convenerunt, transegerunt, & concordarunt, quod Provincialis, & Fratres Ordinis Prędicatorum opus, & fabricam Monasterii, seu domus hujusmodi juxta voluntatem dicti testatoris, ut pręmittitur, incboatam ulterius continuare, & perficere non deberent, nec tenerentur, sed ex pecuniis pro opere, & fabrica ipsa, ut pręfertur, legatis, & relictis aliqui perpetui annui redditus, emerentur, & tam illi, quam alii per ipsum testatorem, pro sustentatione, Monasterii, seu domus, & Fratrum hujusmodi relicti, & assignati Monasterio, seu domui S. Dominici Oppidi de Benavente, & Ordinis Prędicatorum prędictorum, quę reparatione, & manutentione, plurimum indigebat, ad id applicarentur, & appropriarentur, ut ex illis Monasterium, seu domus de Benavente, ac illius Prior, & Fratres omnes, & singulas personas, ac sumptus, qui pro celebrandis Capitulis Provincialibus ejusdem Provincię Hispanię, quoties illa in dicta Provincia, vel alibi, ex tunc de cetero perpetuis, futuris temporibus celebrari contingeret, necessarii forent, seu quomodolibet opportuni, facere, supportare, supplere, & ministrare deberent, & tenerentur, & supportatis Capitulorum Provincialium sumptibus, & expensis hujusmodi, id quod ex bonis, & redditibus applicatis prędictis superesset remaneret, & esset ipsius Monasterii, seu domus de Benavente, ut in illius reparatione, manutentione, & ędificiorum constructione exponeretur, & converteretur, quodque Prior Provincialis, & Fratres Ordinis Prędicatorum hujusmodi pro recognitione eleemosynę, & pii operis sibi impensi, singulis annis, perpetuis, futuris temporibus prędicti testatoris, & prędecessorum, ac successorum suorum animarum salute, per quemlibet ex Fratribus Presbyteris Ordinis Prędicatorum, & Provincię prędictorum unam Missam celebrari, per alios vero Fratres, non Presbyteros Ordinis Prędicatorum, & Provincię hujusmodi, certo tunc expresso modo, preces Altissimo effundi, & insuper, quoties in dicta Provincia Capitulum Provinciale prędictum celebrari, ac teneri contingeret, ejus celebratione durante, unum anniversarium, ac duobus diebus celebrationis Capituli ejusdem, omnes, & singulas Missas per Fratres Presbyteros dicti Ordinis Prędicatorum inibi ad hujusmodi Capituli celebrationem convenientes, celebrandas, pro testatoris, & prędecessorum suorum prędictorum animarum salute, devote celebrari facere deberent, prout ad id se efficaciter obligarunt, prout in instrumentis, seu scripturis, aut documentis, desuper confectis, dicitur plenius contineri. Quare pro parte, tam Antonii Comitis, ac executorum, quam Provincialis, & Fratrum Ordinis Prędicatorum, ac Provincię prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut conventioni, & transactioni, ac concordię hujusmodi, pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę firmitatis adiicere, ac alias in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, pręfatos Antonium Comitem, & executores, necnon Priorem Provincialem, & Fratres Ordinis Prędicatorum hujusmodi, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac testamenti, seu codicillorum, aut ultimę voluntatis instrumentorum, scripturarum, & documentorum prędictorum veriores tenores, necnon summę pecuniarum legatarum, quantitatem, de fructuum, reddituum, & proventunm, ut pręfertur, dimissorum, veros annuos valores, prętentibus pro vere specificatis, & expressis habentes, ac causarum, si qua super pręmissis, aut eorum aliquo inter Priorem Provincialem, & Fratres, necnon Clerum prędictos, & alium, seu alios quoscunque in quavis instantia, adhuc forsan indecisa pendeat, cujus statum, etiam pręsentibus haberi volumus pro expresso, ad Nos advocantes, & litem hujusmodi penitus extinguentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, concordiam, conventionem, & transactionem prędictas, auctoritate Apostolica, tenore prętentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, illisque omnibus, & singulis perpetuę firmitatis robur adiicimus, & inviolabiliter observari, ac annuos fructus, redditus, & proventus eidem domui, seu Monasterio de Benavente pro supplendis sumptibus, & expensis ipsius Capituli, ac reparatione, & manutentione Monasterii, seu domus de Benavente hujusmodi, ut pręfertur, perpetuo applicatos, & appropriatos esse, necnon ipsius Monasterii, seu domus de Benavente, Priorem, & Fratres pro tempore existentes, ad omnes, & singulas expensas, & sumptus, qui pro celebrandis Capitulis Provincialibus Provincię hujusmodi, quoties illa, ut pręfertur, celebrari contigerit, necessarii fuerint, seu quomodolibet opportuni, facien-

Mandatum.

faciendum, supportandum, supplendum, & ministrandum, teneri, & quod supportatis oneribus, & expensis Capitulorum hujusmodi supererit ex bonis, seu redditibus applicatis hujusmodi, in reparatione, manutentione, constructione, ędificatione Monasterii, seu domus de Benavente hujusmodi exponi, & converti, libere, & licite posse, necnon Provincialem, & Fratres hujusmodi ad Missarum, precum, & anniversariorum prędictorum celebrationem, ut pręfertur, faciendam, efficaciter obligatos fore decernimus, dictique Alfonsi testatoris voluntatem, quoad hoc commutamus, & propter commutationem hujusmodi, nullum pręfatis Fratribus dicti Ordinis Minorum, aut Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, domibus, seu locis aliis cujusvis Ordinis, etiam Mendicantium, aut Commissariis Cruciatę Sanctę, vel quibusvis aliis officialibus, seu personis, etiam propter negligentiam, seu omissionem, aut aliam rationabilem, seu inexcogitatam causam, in dicto legato, vel ad illud in toto, vel in parte, jus acquisitum fuisse, vel acquiri posse, necnon pręsentes literas etiam eo prętextu, quod in illis aliquid de facti contingentia omissum, vel super additum, seu suppressum fuisse reperiatur, de subreptionis, vel obreptionis, vitio, aut intentionis defectu impugnari, aut notari, non posse, & sic in pręmissis omnibus per quoscunque judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, in quavis instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris Burgen., & Palentin., ac Casertan. Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, pręsentes literas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Antonii Comitis, & executorum, seu Prioris Provincialis, & Fratrum Ordinis Prędicatorum, & Provincię prędictorum, aut alicujus eorum, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant auctoritate nostra pręsentes, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos, quos pręsentes concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes, eos desuper per quoscunque contra earundem pręsentium tenorem, quomodolibet molestari, impediri, seu perturbari, contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras, & pęnas ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, eorum arbitrio moderandas, & applicandas, appellatione postposita, compescendo, ac quibus, & quoties inhibendum fuerit, etiam sub similibus censuris, & pęnis inbibendo, necnon legitimis super his habendis, servatis processibus, censuras, & pęnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dięcesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis, ultra unam dietam, a fine suę Dięcesis, ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede prędicta deputati, extra Civitatem, vel Dięcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis, vices suas committere pręsumant, & de duabus dietis in Concilio Generali edita, dummodo ultra tres dietas, aliquis auctoritate pręsentium, ad judicium non trahatur, ac aliis constitutionibus, ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis privilegiis, indultis Apostolicis, tam dictis Fratribus Ordinis Minorum, & Commissariis Cruciatę, quam quibusvis aliis personis, tam super certis, quam incertis relictis ad pias causas, vel alias sub quacunque forma, verbo, & expressione concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa mentio, seu quęcunque alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad boc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita, observata, inserti forent, pręsentibus pro expressis babentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto bujusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, approbatiouis, confirmationis, suppletionis, adjectionis, decreti, commutationis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Sexto (5), Decimo Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

1. *Beneventano.*) Vulgo *Benavente*, in Regno *Legionensi*, in *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Salmanticensi*.
3. *Pimentel.*) Gens est antiqua nobilitate clara.
4. *Quitten.*) *Ovitten.*, seu *Oveten.*, ut in Constitutione *CXXI*, data *XXXI* Octobris *MDXLVIII*.
5. *Trigesimo Sexto.*) Hinc etiam liquet quod *Paulus III* annos Pontificatus numerabat a Coronationis die.

Fir-

Firmat ea quae pro Cœnobio Cordubensi sancita fuerant a Vicario Generali.

Anno 1537 Die 15 Februarii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XXIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Provinciali Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Bęticę, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum a Nobis petitur, quod justum est, & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Sane, sicut exhibita Nobis, nuper pro parte tua, petitio continebat, olim ad notitiam dilecti filii Augustini Recuperati (2) Faventini, tunc Vicarii Generalis Ordinis Fratrum Prędicatorum, deducto, quod tunc Prior, & Fratres Domus S. Pauli dicti Ordinis, Cordubensis Dięcesis, Provincię Bęticę, secundum morem ejusdem Ordinis, diversas domos eidem Domui S. Pauli contiguas, & ad illam, quę ex privilegio Apostolico bona immobilia habere (3) potest, legitime spectantes, in gravem ejusdem Domus lęsionem in emphyteusim, vel alias, variis personis, ut dicebatur, concesserant, idem Vicarius sufficienti ad id, ut asserebat, ab Ordinis Magistro Generali, sibi attributa facultate suffultus, volens indemnitati dictę Domus providere, Priori, & Fratribus domus hujusmodi pro tempore existentibus, ne de cetero domos, & bona ipsius domus, contra formam Constitutionis (4) felicis recordationis Pauli PP. II Prędecessoris nostri, super hoc editę, ultra triennium alienare (5) in virtute S. Obedientię, inter alia inhibuit, quodque de redditibus, & proventibus dictarum Domorum, postquam ad domum prędictam per lineam finitam, aut alias legitime devoluta forent, certam tunc expressam pecuniarum quantitatem, pro illarum conservatione, & manutentione, & interim aliam similiter tunc expressam partem reddituum, & proventuum domorum devolutarum dictę Domus S. Pauli pro tempore vacantium, pro illarum simili reparatione, & manutentione annis singulis exponere teneantur, sub pœnis tunc expressis, pręcepit; & quod, si quantitate, & parte hujusmodi deductis ex redditibus, & proventibus prędictis, aliquid superesset, illud in reparationem ejusdem Domus S. Pauli converti voluit, atque mandavit, prout in literis patentibus, manu, & sigillo dicti Augustini Vicarii desuper confectis, dicitur plenius contineri, quę omnia Apostolico a Nobis petiisti munimine roborari. Nos igitur, tuis justis postulationibus grato concurrentes assensu, quę super his per dictum Vicarium rite, pie, & provide gesta sunt, rata, & grata habentes, illa auctoritate Apostolica confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem, hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo sexto (6), Quinto decimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Exordium. Diplomatis causa. Confirmatio.

F. Galleatius.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Cordubensi*.
2. *Augustini Recuperati.*) De quo dictum fuit.
3. *Habere.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
4. *Constitutionis.*) *XXV*, quæ habetur *Tomo III* hujus Bullarii *pag.458.*
5. *Alienare.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.I.*
6. *Trigesimo sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXXXVII.*

De B. Virginis imagine, ac Confraternitate Sanctissimi Rosarii transferendis ex uno ad aliud Sacellum Cœnobii (1) de Victoria.

Anno 1537 Die 20 Aprilis.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

PAULUS PP. III.

XXV.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Romanus Pontifex, cui Monasteriorum, & Ecclesiarum omnium cura, & sollicitudo a Domino est commissa, his, per quę divinus cultus, & Deiparę Virginis devotio, & reverentia, crescunt, & augentur, necnon animarum spirituali commoditati consulitur, partes suę sollicitudinis libenter impertitur, & piis desuper christi fidelium, presertim sub suavis Religionis jugo altissimo famulantium, votis favorabiliter annuit, prout, ipsorum locorum, & personarum qualitate pensata, in Domino conspicit salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Conventus Domus Sancti Dominici Ordinis Prędicatorum Oppidi de Victoria, Calaguritanę Dięcesis, Nobis fuit nuper expositum, quod alias tunc Prior, & dicti Conventus Fratres, forsan attendentes, quod Ecclesia dictę Domus antiqua, & angusta erat, Ecclesiam ipsam demoliri, & dirui, ac aliam in eodem situ notabilem Ecclesiam, & in ea quandam celebrem Capellam majorem ad Dei Omnipotentis laudem, & gloriam, Domus prędictę decorem, & venustatem, ac christi fidelium ad Ecclesiam ipsam concurrentium consolationem, & excitandam devotionem, construi, & ędificari fecerunt. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, in ipsa Ecclesia quędam Capella ejusdem B. Marię del Rosario nuncupata, in qua quędam Imago ipsius Virginis, quę B. Maria del Rosario dicitur collocata, ac quędam Christi fidelium Confraternitas, etiam del Rosario nuncupata, inibi instituta existat, & si Imago, & Confraternitas hujusmodi, ac etiam dicta

Exordium. Diplomatis causa.

Ca-

Capella del Rosario ad Capellam majorem Ecclesię noviter constructę hujusmodi transferrentur, & Imago ipsa in dicta Capella majori, aut alio convenienti, & eminenti loco ipsius Capellę majoris, prout melius videretur eisdem Priori, & Conventui, collocaretur, ex hoc divini cultus augmento, & Confraternitatis hujusmodi Confratrum, & aliorum Christi fidelium devotioni, ac consolationi, & spirituali commoditati plurimum consuleretur. Quare pro parte dictorum moderni Prioris, & Conventus Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis prędictas Imaginem, & Confraternitatem, ut prefertur, transferendi, & collocandi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes Imaginem, & Confraternitatem prędictas decentius, & honorificentius in majori, quam in veteri Capella hujusmodi collocari, ac Imaginem eandem commodius inibi ab omnibus videri, & in ea ipsa Mater Dei frequentius venerari posse, necnon ejusdem gloriosissimę Virginis devotionem, & reverentiam sinceris affectibus desiderantes, dictosque modernum Priorem, & Conventum, & eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, ac quarumcunque literarum Apnstolicarum in favorem Monasterii, Ecclesię, Capellę del Rosario Confratrum, & Confraternitatis hujusmodi concessarum, ac quorumcunque Instrumentorum, & aliarum desuper confectarum scripturarum tenores, causas, & effectus, pręsentibus pro sufficienter expressis, ac insertis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem moderno Priori, & Conventni, ut in aliquo Festo ejusdem Virginis per eos eligendo imaginem, & Confraternitatem prędictas, & dicta Capella del Rosario, ad Capellam majorem Ecclesię hujusmodi transferre, ac dictam imaginem in Capella majori prędicta, vel alio convenienti, & eminenti loco ipsius Capellę majoris, prout eisdem moderno Priori, & Conventui melius videbitur, collocare libere, & licite valeant, licentiam, & facultatem, ac tam moderno, & pro tempore existenti Priori, & Conventui dictę Domus, quam Confraternitatis hujusmodi Confratribus prędictis, ut postquam Imago, & Confraternitas prędicta, ut prefertur, translatę fuerint, omnibus, & singulis Indulgentiis, gratiis, prerogativis, immunitatibus, favoribus, & privilegiis utantur, potiantur, & gaudeant, quibus ante translationem hujusmodi quomodolibet gaudebant, potiebantur, & fruebantur, ac uti, potiri, & gaudere poterant, in omnibns, & per omnia, perinde ac si Imago, & Confraternitas prędictę translatę non fuissent, auctoriiate Apostolica tenore pręsentium concedimus, & indulgemus. Et insuper ut iidem Christi fideles, eo libentius ad dicti festi celebritatem, & Imaginis, & Confraternitatis translationem hujusmodi confluant, & conveniant, quo ex hoc potiori gratia conspexerint se refectos, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, moderno Priori, & Conventui, ac Confratribus prędictis, necnon omnibus, & singulis aliis utriusque sexus Christi fidelibus vere pęnitentibus, & confessis, seu temporibus a jure statutis propositum confitendi habentibus, qui prędictę translationi interfuerint, centum dies de injunctis eis pęnitentiis, pro hac una vice duntaxat, misericorditer in Domino relaxamus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis, ac Capellę del Rosario hujusmodi, statutis, & consuetudinibus etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis, etiam per quoscunque Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam, etiam Imperiali, Regia, Pontificali, vel alia quavis instantia, ac motu proprio, & ex certa scientia, & Apostolicę potestatis plenitudine, & cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, etiam Domui, Ordini, ac Capellę del Rosario prefatis, vel alias quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quevis alia expressio habenda aut exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum, & quarumcunque scripturarum occasione pręmissorum, quomodolibet confectarum tenores pręsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandos pro individuo servatis, habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresse derogamus: Necnon similibus, vel dissimilibus Indulgentiarum, vel gratiarum concessionibus, ac quibusvis in contrarium facientibus, Cancellarię Apostolicę regulis, contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Aprilis MDXXXVII, Pontificatus nostri Anno Tertio.

L. De Torres.

Cę. Accurris.

1. *Cœnobii.*) Juris est Provinciæ *Hispaniæ*.

2. *Archivo.*) In quo triplex Exemplar authenticum ex autographo asservato in Cœnobio *de Victoria*.

Vicarius Congregationis (1) S. Petri Martyris Inquisitores constituere, & ab officio removere possit. Anno 1537 Die 26 Aprilis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Andreę de Voragine, moderno, & pro tempore existenti Vicario Generali Congregationis, alias Provincię S. Petri Martyris nuncupatę Ordinis Fratrum Prędicatorum. XXVI.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DUdum postquam olim felicis recordationis Sixtus Papa IV, Prędecessor noster, tam Magistro Generali, quam universis, & singulis Prioribus Provincialibus Ordinis Fratrum Prędicatorum per universum Orbem constitutis, in eorum Provinciis Inquisitores hęreticę pravitatis, sub certis tunc expressis modo, & forma, instituendi, illosque destituendi, facultatem, inter alia concesserat, pię memorię Clemens Papa VII etiam Prędecessor noster olim Provinciam S. Petri Martyris nuncupatam, quę eatenus per Priorem Provincialem regi, & gubernari consueverat, ex certis tunc expressis causis in Congregationem Fratrum dicti Ordinis erexit, & instituit, ac suppresso illius Provincialatu ipsam Congregationem per unum Vicarium Generalem nuncupandum ex tunc in antea regi, & gubernari debere statuit, & ordinavit, prout in ipsorum Prędecessorum desuper respective confectis literis plenius continetur. Cum autem secundum pręmissa Vicariatus Generalis Congregationis noviter institutę in locum Provincialatus suppressi, & extincti hujusmodi successisse noscatur, Nos, attendentes, quod surrogatus easdem auctoritatem, & potestatem, quales habebat is, in cujus locum surrogabatur, habere debet, tibi, & pro tempore existenti Provincię Congregationis hujusmodi Vicario Generali, quod in dicta Provincia S. Petri Martyris, quemadmodum olim illius Provincialis ante suppressionem, & extinctionem Provincialatus, & novę Congregationis hujusmodi institutionem, juxta concessionem ejusdem Sixti Prędecessoris, poterat, tu quoque Inquisitores hęreticę pravitatis hujusmodi instituere, & destituere libere, & licite valeas auctoritate Apostolica per prę̨sentes concedimus, volentes, ut Inquisitores per te, aut successores tuos in vim prę̨sentium deputandi, eandem potestatem habeant, quam alii Inquisitores per Provinciales, qui pro tempore fuerunt dictę Provincię S. Petri Martyris instituti potestatem habuerunt. Non obstantibus pręmissis, & constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Provincię, seu Congregationis, ac Ordinis Prędicatorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVI Aprilis MDXXXVII, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Congregationis.*) Consulenda *Constitutio XCVII Clementis VII.* Legitur supra *pag.* 507.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo asservatur in Cœnobio *Veneto SS. Johannis, & Pauli.*

Ecclesiasticum beneficium unit Monasterio (1) S. Catharinæ de S. Geminiano. Anno 1537 Die 28 Maii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXVII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

DE statu Ecclesiarum, & Monasteriorum quorunlibet curę nostrę divina dispositione commissorum, paterna diligentia cogitantes, ad ea, per quę illorum, ac personarum, prę̨sertim fęminei sexus in eis sub regulari castimonia Altissimo famulantium, statui, & opportunę subventioni, valeat salubriter provideri, libenter annuimus, ac in his, nostri pastoralis officii, partes favorabiliter impertimur. Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane &c. attentari. Cum itaque postmodum perpetua Capellania, ad Altare S. Bernardini, situm in Ecclesia domus S. Catharinę de S. Geminiano, Wulteran. (3) Diœcesis, Ordinis Fratrum Prędicatorum per clericos seculares obtineri solita, per liberam resignationem dilecti filii Hieronymi Martii, nuper ad dictum Altare perpetui Capellani de illa, quam tunc obtinebat, per dilectum filium Bartholomęum Romulen., Clericum Fesulan. Diœcesis, procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem eandem vacaverit, & vacet ad prę̨sens, nullusque de ea, hac vice, prę̨ter Nos, disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis. Et, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum modernę Priorissę, & Sororum dictę domus, petitio continebat, cum ipsę Priorissa, & Sorores sub regula, & regimine, ac regularibus institutis Fratrum ipsius Ordinis degentes, & in ipsa domo sub regulari castimonia, & humilitatis spiritu, ac odore bonę famę in illius, qui speciosus est prę filiis hominum beneplacitis, gratum Altissimo famulatum exhibere studentes, non modica penurię, & ęgestatis incommoda sustinere dignoscantur, si dicta Capellania eidem domui perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto Priorissa, & Sorores prę̨fatę in earum opportunitatibus aliquod subventionis auxilium susciperent, & divinis beneplacitis liberius vacare, ac earum necessitatibus facilius subvenire possent. Pro parte modernę Prio-

Exordium.

Diplomatis causa.

Priorissę, & Sororum prędictarum, asserentes fructus, redditus, & proventus dictę Capellanię, decem ducatos auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Capellaniam prędictam, eidem domui, unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Mandatum; Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica, aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, modernam Priorissam, & Sorores pręfatas, earumque singulas a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon fructus, redditus, & proventus dictę domus, illiusque annexorum, veros annuos valores, pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Capellaniam prędictam, quę sine cura est, sive pręmissis, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem dicti Hieronymi, vel cujusvis alterius resignationem, de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut assecutionem alterius beneficii ecclesiastici, quavis auctoritate collati, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem prędictam, legitime devoluta, ipsaque Capellania dispositioni Apostolicę, specialiter, vel alias generaliter, reservata existat, & super ea, inter aliquos, lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus, pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem domui, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita, quod liceat modernę, & pro tempore existenti Priorissę dictę domus, & Sororibus pręfatis, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Capellanię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in illarum subventionem, ac alios suos, & earundem domus, & Capellanię, per aliquem Presbyterum idoneum secularem, ad eorum nutum amovibilem, in divinis deserviri facere, Dięcesani loci, & cujusvis alterius licentia, super hoc, minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, ac Lateran. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis, fieri prohibentis, necnon felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri, ac domus, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscunque, aut si alicui super provisionibus sibi faciendis, de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales, vel generales dictę Sedis, vel legatorum ejus, literas impetrarint, Nos enim processus habitos per easdem, ac inde secuta quecunque ad dictam Capellaniam, volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Capellaniarum, seu beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus, non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit &c. mentio specialis, proviso quod, propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas, dicta Capellania debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta, & insuper, prout est, irritum decernimus, & inane &c. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis, annexionis, & incorporationis &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Septimo, Quinto Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

1. *Monasterio.*) In *Hetruria*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III An. III fol.* 288.
3. *Wulteran.*) Seu *Volaterran.*, in *Hetruria*.

Anno 1537 Die 15 Julii.

XXVIII.

Legionense (1) Cœnobium S. Dominici ecclesiastico beneficio donat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa. AD Apostolicę dignitatis apicem &c. Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica &c. Cum itaque postmodum Parochialis Ecclesia B. Marię de Marialva, Legionen. Dięcesis, per liberam resignationem dilecti filii Martini Alfonsi, nuper ipsius Ecclesię Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat per dilectum Johannem Carbonel, Clericum Valentin. procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem prędictam vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illa pręter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus S. Dominici prope, & extra muros Legionen., Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, dicta domus, quę antea insignis, & plurimis literatissimis viris, verbi Dei Prędicatoribus, decorata erat, a duodecim annis citra, vel circa ruinę subdita, & fere solo ęquata, & destructa fuerit, & in illius Ecclesia Sanctissimum Eucharistię Sacramentum juxta quendam murum veterem, minus decenter reconditum teneatur, illiusque fructus, redditus, & proventus adeo tenues existant, quod illis Fratres in dicta domo pro tempore residentes vix sustentari possint, & Christi fidelium devotio tepescat, si dicta Parochialis Ecclesia eidem domui, quę bona immobilia ex privilegio Apostolico habet, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto domus ipsa, in suis structuris, & ędificiis facilius reparari, ac in ea divinus cultus, & religiosorum numerus augeri posset. Quare pro parte dictorum Prioris, & Fratrum, asseren. fructus, redditus, & proventus dictę Parochialis Ecclesię, & illi forsan annexorum, viginti quatuor ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Parochialem Ecclesiam

prę-

prędictam, eidem domui, perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis, opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Priorem, & Fratres prędictos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon fructuum, reddit);uum, & proventuum dictę domus, verum annuum valorem pręsentibus pro expressis habentes, bujusmodi supplicationibus inclinati, Parochialem Ecclesiam prędictam, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti Martini, vel cujusvis alterius, de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut Constitutionem felicis recordationis Johannis XXII Prędecessoris nostri, quę incipit: Execrabilis: vel assecutionem alterius beneficii ecclesiastici quavis auctoritate collati, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. Statuta Concilii ad Sedem eandem legitime devoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia, dispositioni Apostolicę, specialiter, vel alias generaliter, reservata existat, & super eis inter aliquos, lis, cujus statum pręsentibus baberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo pręsens disposicio, ad Nos, bac vice pertineat, cum annexis bujusmodi, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem domui, dilecti filii moderni Cantoris Ecclesię Legionen., ad quem, & pro tempore existentem ipsius Ecclesię Legionen. Cantorem pręsentatio personę idoneę ad dictam Parochialem Ecclesiam, dum pro tempore vacat, de antiqua, & approbata, hactenusque pacifice observata consuetudine asseritur pertinere, per dilectum filium Franciscum de Nurones Clericum dictę Dięcesis, procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, expresso accedente consensu, perpetuo unimus, annectimns, & incorporamus, ita quod liceat modernis, & pro tempore existentibus Priori, & Fratribus domus hujusmodi, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem Parochialis Ecclesię, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, & illius fructus, redditus, & proventus, in suos, & Parochialis Ecclesię, ac domus hujusmodi, usus, & utilitatem convertere, necnon eidem Parochiali Ecclesię per aliquem Presbyterum idoneum secularem, ad eorundem Prioris, & Fratrum liberum nutum, ponendum, & amovendum, in divinis deserviri, & dilectorum filiorum illius Parochianorum animarum curam exerceri facere, Diœcesani loci, vel cujusvis alterius, licentia desuper minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, & Lateranen. Concilii novissime celebrati &c. & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de bujusmodi &c. literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem &c. sit processum, quas quidem literas &c. ad dictam Parochialem Ecclesiam volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis &c. & de quibus &c. babenda sit in nostris literis mentio specialis. Volumus autem, quod dicta Parochialis Ecclesia debitis propterea non fraudetur obsequiis, & animarum cura in ea nullatenus negligatur, sed ejus congrue supportentur onera consueta, & insuper, prout est, irritum decernimus, & inane &c. attentari. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis annexionis, & incorporationis &c. infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Septimo, Idibus Julii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Mandatum.

1. *Legionen.*) In *Hispania*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro I fol.* 43.

Ecclesiasticum beneficium unit Salmanticensi (1) Cœnobio.

Anno 1537 Die 20 Julii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXIX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

IN supernę Apostolicę dignitatis specula, licet immeriti, disponente Domino, constituti, votis illis, per quę cunctorum Christi fidelium pręsertim in humilitatis spiritu, vota sua Altissimo famulantium commoditati, & opportunę subventioni, valeat salubriter provideri, libenter annuimus, & ea, prout in Domino expedit, favoribus prosequimur opportunis. Dudum siquidem omnia pręstimonia, pręstimoniales portiones, ac simplicia, ceteraque beneficia ecclesiastica, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & dispositioni nostrę reservavimus, decernentes ex tunc irritum, & inane &c. attentari. Cum itaque postmodum pręstimonium, seu pręstimonialis portio, ant simplex beneficium loci de Sancta Ella, Corduben. Diœcesis, per liberam resignationem dilecti filii Magistri Francisci de Toledo Notarii nostri, Clerici, de illo, vel illa, quod, seu quam tunc obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per nos admissam, apud Sedem eandem vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illo, seu illa, pręter Nos bac vice disponere potuerit, sive potest, reservatione, & decreto obsiften. supradictis, & sicut exhibita Nobis nuper pro parte venerabilis Fratris nostri Johannis (3) Episcopi Corduben., ac dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus S. Stephani Salamantin. Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, quod omnes fructus, redditus, & proventus dictę Domus, cujus Ecclesiam pręfatus Johannes Episcopus, ipsius Ordinis professor, a fundamentis restauravit, & in restauratione hujusmodi, ultra viginti millium ducatorum auri exposuit, & multam majorem summam exponere intendit, ad prosecutionem fabricę bujusmodi, & Ecclesię prędictarum, & onerum eidem Domui pro tempore incumbentium omnimodam supportationem, minus suppetant, si pręstimonium, seu portio, aut beneficium bujusmodi eidem Domui perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto Prior, & pręfatę perfectioni dictę fabricę commodius intendere, & onera hujusmodi decentius perferre, ac divinis beneplacitis quietius vacare possent; pro parte eorundem Johannis Episcopi, ac Prioris,

Exordium.

Diplomatis causa.

& Fratrum, afferentium, fructus, redditus, & proventus præstimonii, seu portionis, aut Beneficii hujusmodi, centum septuaginta Ducatorum auri de camera, secundum extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut præstimonium, seu portionem, aut Beneficium hujusmodi, eidem Domui perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in præmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, statuimus, & ordinavimus, quod petentes beneficia ecclesiastica, aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prædictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin &c., & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, præfatos Johannem Episcopum, ac Priorem, & Fratres, ipsiusque Domus singulares personas, a quibusvis excommunicationis &c. censentes &c. necnon fructus, redditus, & proventus dictæ Domus, & illi quorumcunque annexorum, verum annuum valorem præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, præstimonium, seu portionem, aut beneficium hujusmodi, sive præmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem Francisci, vel cujusvis alterius de illo, vel illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus &c. aut constitutionem &c. alterius Beneficii &c. vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, & vacet, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem eandem legitime devoluta, & præstimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi, dispositioni Apostolicæ specialiter, vel alias generaliter reservatum, seu reservata, & super eo, seu ea, inter aliquos lis, cujus statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, reservata ex illius fructibus, redditibus, & proventibus prædictis, pro uno Clerico, seu Presbytero seculari, qui illi in divinis perpetuo deserviat congrua portione, eidem Domui, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eisdem Priori & Fratribus per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem præstimonii, seu portionis, aut Beneficii, juriumque, & pertinentiarum prædictorum propria auctoritate apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in suos, ac Domus, & præstimonii, seu portionis, aut beneficii hujusmodi, usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius, licentia super hoc minime requisita, non obstantibus priori voluntate nostra, prædicta, & Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis &c. Proviso quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prædictas, præstimonium hujusmodi debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta; Nos enim, prout est, irritum, & inane decernimus, si secus &c. attentari. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Trigesimo Septimo, Tertio decimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Mandatum.

1. *Salmanticen.*) Juris est Provinciæ *Hispaniæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. XV An. III fol. 314.*
3. *Johannis*.) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*, fuit enim *Johannes* iste S. R. E. Cardinalis.

Anno 1537 Die 6 Septembris.

De electione (1) Priorissarum.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Provinciali Fratrum Ordinis Prædicatorum de Observantia nuncupatorum Provinciæ Hispaniæ secundum morem ejusdem Ordinis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

Quia Nos excitat, & inducit affectio, ut Monasteria, aliaque loca Monialium nostræ provisionis ope, auctore Domino proficiant &c. (3). Cum itaque, sicut pro parte tua Nobis nuper exhibita, petitio continebat, in Provincia Hispaniæ secundum morem Ordinis Fratrum Prædicatorum, plura sint Monasteria Monialium, sub cura Fratrum ejusdem Ordinis Prædicatorum degentium, per Priorissas regi solita, & statuto, sive privilegio Apostolico, aut alias, nulla Monialis in Priorissam alicujus Monasterii, eligi, seu pro electa censeri potest, aut debet, nisi tres ex quatuor partibus votorum Monialium electricum pro se habuerit, unde sæpe contingit, ut personæ idoneæ, & habiles ad Monasteriorum prædictorum regimen, non eligantur, vel illarum electiones, cum maxima difficultate fiant, in dictorum Monasteriorum, & illorum regiminis, maximum detrimentum. Verum si statueretur, & ordinaretur, quod de cetero occurrente vacatione cujuslibet Monasterii Monialium dictæ Provinciæ sub cura dictorum Fratrum degentium, illa Monialis in Priorissam electa censeretur, quæ majorem partem votorum Monialium electricum vacantis Monasterii hujusmodi haberet, ex hoc profecto statui eorundem Monasteriorum in spiritualibus, & temporalibus plurimum consuleretur, pro parte tua, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Monasteriorum prædictorum, salubrem directionem paterno affectu zelantes, ac statuti, & privilegii prædictorum, veriores tenores præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuo statuimus, & ordinamus, quod quoties de cetero, aliquod ex dictis Monasteriis, sive per lapsum quadriennii, sive per obitum, vel alias vacare contigerit, illa Monialis in Priorissam ejusdem Monasterii sic vacantis electa sit, & esse censeatur, quæ majorem partem votorum Monialium electricum ipsius Monasterii pro tunc habuerit; decernentes quoad reliqua, electiones Priorissarum earundem, prout hactenus celebratæ sunt, fieri, & sic per quoscunque Superiores earum, ac quoscunque alios judices, judicari, & interpretari debere, irritum quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstan-

Mandatum.

obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus, necnon Monasteriorum, & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Septimo, Octavo Idus Septembris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

M. Golotius.

1. *Electione.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 135 ex autographo *Salmanticensi.*
3. *Proficiant &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

Cordubensis (1) Cœnobii SS. Aciscli (2), & Victoriæ Martyrum (3) privilegia firmat.

Anno 1537 Die 14 Septembris.

Ex Archivo (4) *Ordinis.*

XXXI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Bartholomęo de Pineda Priori, & Fratribus domus Sanctorum Aciscli, & Victorię Martyrum Cordubensis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm a Nobis petitur, quod justum est, & honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Quapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, omnes libertates, & immunitates, ac concessiones a felicis recordationis Clemente IV (5), Leone X, & Clemente VII, ac aliis Prędecessoribus nostris, Romanis Pontificibus, sive per privilegia, & alia quęcunque indulta vobis, & domui vestrę, ac Confraternitati sub invocatione Sanctorum Aciscli, & Victorię Martyrum, in Ecclesia ejusdem domus auctoritate Apostolica institutę, & illius Confratribus concessas, necnon libertates, & exemptiones secularium exemptionum a Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus, vobis, & domui, ac Confraternitati, necnon Confratribus prefatis, auctoritate Apostolica prefata confirmamus, & pręsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Septimo, Decimo octavo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Phi. Chaveti.

1. *Cordubensis.*) Juris est Provinciæ *Bætica.*
2. *Aciscli.*) De quo *Beda*, *Usuardus*, & *Ado* in *Martyrologiis*, uti videre est in *Baronii* Notis ad *Romanum Martyrologium* ad diem *XVII* Novembris. Ejusdem Sancti meminit *Prudentius Hymno IV de Martyribus Cæsaraugustanis.* Emendandus igitur *Echard in Notitia Ordinis Prædicatorum Tomo II Scriptorum Ordinis pag.* XI col. I, ubi Sanctus iste *Aciselus* nuncupatur.
3. *Martyrum.*) Hinc *Conventus Martyrum* vulgo dicitur domus ista.
4. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Cordubensi.*
5. *Clemente IV.*) Nota quod *Echard* loco laudato docet istud Cœnobium anno duntaxat *MDLIII* fundatum, & in hoc emendandus ex hoc Diplomate.

Generale Capitulum transfert e Florentino Cœnobio ad Cœnobium Civitatis in qua Generale Concilium celebrabitur (1).

Anno 1537 Die 24 Septembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

XXXII.

Dilecto filio Generali Magistro Ordinis Prędicatorum.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INter cetera animi nostri desideria illud potissimum cordi nostro inhęret, ut fructus, quos sacer Ordo vester in agro militantis Ecclesię afferre non desinit, non solum nostrę provisionis ope succrescant, verum etiam christi fidelibus ita manifeste appareant, quod ex cis optata valeat utilitas provenire. Superiore quidem anno cum Capitulum Generale dicti Ordinis in Civitate Lugdunen. (3) celebraretur (4), Nos ad te, etiam tunc Magistrum Generalem Ordinis, & Diffinitores Capituli prędictorum ibi existentes per dilectum filium nostrum Johannem (5) SS. Cosmę, & Damiani Diaconum Cardinalem de Salviatis nuncupatum ipsius Ordinis protectorem scribi curavimus, ut cum Universale Concilium indixissemus (6), & ex pluribus tunc forsan expressis causis censeremus expedire, ut Capitulum Generale ejusdem Ordinis tunc proxime celebrandum in loco, ubi dictum Concilium celebrandum esset, celebraretur, Capitulum hu-

Exordium ab Ordinis laude.

Diplomatis causa.

hujusmodi in hujusmodi loco celebrare statuerent. Cum autem, sicut etiam accepimus, causantibus bellorum turbinibus, qui tunc in partibus illis vigebant, literę ipsius Johannis Cardinalis, & Protectoris, tibi, & Diffinitoribus prędictis saltem in tempore redditę non fuerint, tuque & Diffinitores prędicti voluntatis nostrę hujusmodi ignari, Capitulum sequens hujusmodi in domo S. Marci Florentin. dicti Ordinis de anno MDXXXIX celebrari statueritis, Nos, animo revolventes, quantum ipsius Ordinis professores in rebus ad fidem Catholicam pertinentibus, & statum Universalis Ecclesię concernentibus, soliditate doctrinę proficere consueverint, & propterea indubie sperantes, quod in prosecutione Universalis Concilii hujusmodi ad tollendas hęreses, quę nunc undequaque pullulant, plurimum proderit, celebrationem vestri Capituli Generalis hujusmodi dicto anno 1539, ut prefertur, celebrandi, de dicta domu S. Marci ad Civitatem, vel locum, ubi Nos Universalis Concilii celebrandi causa tunc esse contigerit, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, transferimus, illudque in Civitate, vel loco, ubi Nos, ut pręfertur, erimus, celebrari debere decernimus, mandantes tibi propterea in virtute S. Obedientię, quatenus translationem, & decretum nostra hujusmodi, ac pręsentes literas Diffinitoribus pręfatis, ac aliis quorum interest, juxta morem dicti Ordinis intimare procures. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXIV Septembris MDXXXVII, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Nota in commendationem Ordinis.

Fabius Vigil.

1. *Celebrabitur*.) Tunc enim *Paulus III* Generalem Synodum cogendam statuerat. *Tridenti* postea celebrata fuit anno *MDXLV*. Ordinis vero Capitulum Generale anno *MDXXXIX Romę* coactum fuit die *XXV* Maii.
2. *Archivo*.) In quo autographum.
3. *Lugdunen.*) In *Gallia*.
4. *Celebraretur*.) Die *IV* Junii.
5. *Johannem*.) De quo *Ciaconius* in *Leone X.*
6. *Indixissemus*.) Consulendus *Labbeus*.

Anno 1537 Die 7 Octobris.

XXIII.

De visitando Cœnobio (1) Veneto SS. Johannis & Pauli.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Priori, & Fratribus Domus Sanctorum Johannis, & Pauli Venetiarum Ordinis Fratrum Prędicatorum.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum, sicut dilecti filii nostri Johannis (3) Petri S. R. E. Presbyteri Cardinalis tituli S. Sixti, qui pro dilecto filio nostro Johanne (4) SS. Cosmę, & Damiani Diacono Cardinale, curam protectionis Ordinis Prędicatorum, apud Nos exercet, ac quamplurium aliorum fide dignorum relatione Nobis nuper innotuit, domus vestra SS. Johannis, & Pauli, ad effectum, ut qui ex vobis religioni adversi reperimini, debita animadversione castigati, ceteris transeatis in exemplum, reliqui vero rectę mentis, ac desiderii, quos non paucos esse intelligimus, sublevemini, & ad proficiendum in semitis justitię, & veritatis, adjuvemini, & ex nonnullis aliis causis, visitatione indigere noscatur, Nosque dilectum filium Augustinum de Faventia (5) ipsius Ordinis professorem, ac in Romana Curia Procuratorem, ac Vicarium Generalem, qui negotium visitationis hujusmodi, tam sua ordinaria, quam nostra, auctoritatibus, peragat, mittamus, Nos, ne negotium hujusmodi prętextu, quarumvis exemptionum, seu aliarum facultatum, aliquibus vestrum, per quoscunque, etiam ipsius Ordinis Pręlatos, vel Superiores, aut Nuncios vestros, seu etiam nostros, & Sedem Apostolicam quomodolibet concessarum, aut ex quacunque alia causa impediatur, seu differatur, vobis, & vestrum singulis in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis, ac ad quoscunque ipsius Ordinis actus, tam activę, quam passivę inhabilitatis, per vos in eventum inobedientię, eo ipso incurrendis pęnis, a quibus nonnisi a Nobis, aut ipso Augustino Procuratore, & Vicario, pręterquam in articulo mortis constituti absolvi possitis, districte pręcipiendo, mandamus, quatenus eidem Augustino Procuratori, & Vicario, ac in hoc Commissario nostro, in omnibus hiis, quę visitationem prędictam quovis modo concernere videbuntur, humiliter intendatis, ac monitionibus, mandatis, correctionibus, & reformationibus, necnon statutis, & ordinationibus, per eum faciendis, omni excusatione remota, cum effectu pareatis, & obediatis. Non obstantibus Apostolicis, ac ipsius Ordinis constitutionibus, & ordinationibus, necnon quibusvis exemptionibus, facultatibus, privilegiis, & indultis, vobis vel in genere, vel in specie per quascunque, quavis, etiam Apostolica auctoritate fungentes, ac etiam per Nos, & Sedem prędictam, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quę adversus pręsentes, & quoad pręmissa, nemini suffragari posse volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die VII Octobris MDXXXVII, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Fabius Vigil.

1. *Cœnobio*.) Juris est Provincię *Veneta*.
2. *Archivo*.) In quo Autographum.
3. *Johannis*.) E gente *Caraffa*. Fuit postea Summus Pontifex *Paulus IV*. Vide Constitutionem *XLVII* datam *XXIII* Maii *MDXXXIX*.
4. *Johanne*.) *De Salviatis*, cujus meminit *Ciaconius* in *Leone X*.
5. *Augustinum de Faventia*.) Cognomento *de Recuperatis*. Ordinis Generalis Magister postea creatus fuit *Augustinus*. *De Faventia* vocatur ex patria. De ipso alias dictum fuit.

In-

Indulgentia concessa visitantibus ædes Saeras loci de Avignoneto (1), ubi nonnulli Fratres Ordinis Martyrio coronati sunt.

Anno 1538 Die 4 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. XXXIV.

Exordium.

ROmanus Pontifex, cui per Beatum Petrum Principem Apostolorum in terris a Domino collata est potestas ligandi, atque solvendi, ad excolendam devotionem singulorum Christi fidelium suę curę commissorum, quandoque fideles remissionum beneficiis prosequitur, ac Ecclesias, prę sertim in honorem gloriosę semper Virginis Marię, quę suo castissimo utero de Spiritu Sancto Salvatorem seculorum concepit, dedicatas Indulgentiarum muneribus communit, & ornat, ut fideles Christi ejusdem Beatę Marię precibus, & suffragiis adjuti, easdem Ecclesias pie visitantes, quod suis meritis in cęlestibus regnis consequi non possent, ipsius Beatę Marię Virginis intercessionibus impetrare mereantur. Cum itaque, postquam, sicut accepimus, anno Domini Millesimo Ducentesimo Quadragesimo secundo, Quarto Kal. Junii quo festum Ascensionis Domini Nostri Jesu Christi tunc celebrabatur (3), pullulante secta Arianorum (4), quondam Guillelmus Arnaldus (5) Ordinis Prędicatorum theologię professor, hęreticorum, & dictę sectę Inquisitor, qui cum quinque aliis (6) Religiosis, & uno Notario scriba, & aliis associatus in Parochiali Ecclesia ipsius Beatę Marię de Miraculis, aliis de Gaulegio nuncupata, loci de Avignoneto, nunc Sancti Papuli, tunc vero Tolosanę Dięcesis, in qua verbum Dei prędicabat, & sectam hujusmodi increpabat, per tunc Bajulum, sive Castellanum dicti loci una cum dictis quinque Religiosis, & Notario gladio occisus fuerat, ac Ecclesia ipsa propterea per quadraginta annos (7) polluta, & interdicta permanserat, cum, dante Deo, secta ipsa tempore procedente sedata, & abolita fuisset, ac nonnulli christicolę ad Sedem Apostolicam accessissent, & pręmissa pro eorum parte tunc Romano Pontifici (8) narrata fuissent, ac idem Romanus Pontifex illorum supplicationibus inclinatus interdictum hujusmodi sub prima die Martis Mensis Junii relaxasset, & Ecclesiam prędictam in pristinum statum restituisset, ac divinitus, & miraculose Campanę, quę in Campanili dictę Ecclesię erant, ultro absque alicujus personę ministerio, vel opere, per totum diem, & noctem pulsassent, & portę ejusdem Ecclesię, quę seris ferreis clausę tenebantur, similiter ultro apertę fuissent, ac postmodum compertum fuisset, quod eadem die, qua Interdictum hujusmodi relaxatum, & Ecclesia ipsa in pristinum statum restituta fuerat, quę erat prima dies Martis Mensis Junii, campanę, ut pręfatur, ultro pulsaverant, & portę apertę fuerant, Incolę dicti loci mirantes, & Omnipotenti Deo, & Virgini Marię gratias agentes in hujus miraculi memoriam pręfatam gloriosam Dei genitricem Virginem Mariam in eorum Patronam acceperint, & eandem primam Diem Mensis Junii (9) perpetuo colere voverint, prout colunt, & deinde unam laudabilem Confraternitatem sub invocatione ejusdem Virginis Marię instituerint & ordinaverint, ac illius institutionem, & ordinationem hujusmodi per Sedem Apostolicam confirmari, & diversis Indulgentiis, & peccatorum remissionibus, illius Confratribus pro tempore existentibus, & aliis Christi fidelibus dictam Ecclesiam visitantibus, concessis decorari obtinuerint, prout in diversis literis (10) Apostolicis inde confectis dicitur plenius contineri, & ad eandem Ecclesiam propter diversa miracula, quę inibi Altissimus precibus, & meritis ejusdem Beatę Marię Virginis dietim operari dignatur, copiosus confluat fidelium numerus, Nos, cupientes, ut dicta Ecclesia, ad quam, sicut accepimus, dilectus filius Nicolaus Dupre ecclesiasticus Parisiensis, scutifer, de numero participantium, & familiaris continuus, & commensalis noster, singularem gerit devotionis affectum, in debita veneratione habeatur, & Christi fidelium eorundem devotio ad illam ferventius incalescat, ac memoria tanti miraculi devotius in illa recolatur, & animarum salus per amplius propagetur, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, auctoritate confisi, omnibus & singulis tam Confratribus Fraternitatis hujusmodi pro tempore existentibus, quam aliis utriusque sexus Christi fidelibus, vere pęnitentibus, & confessis, seu statutis a jure temporibus firmum propositum confitendi habentibus, qui Ecclesiam prędictam prima die Martis ejusdem mensis Junii, quoties in illa tertiam feriam Pentecostes occurrere contigerit, a primis Vesperis usque ad occasum solis ipsius primę Diei Martis mensis Junii proxime futuri, & deinde perpetuis futuris temporibus, prima Die Martis ejusdem mensis Junii usque ad occasum solis devote visitaverint, & in honorem ejusdem gloriosę semper Virginis Marię ob memoriam reconciliationis Ecclesię hujusmodi semel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam recitaverint, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem per modum Jubilei, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, concedimus & elargimur, necnon confratribus ipsis qui die, quo aliquis Confraternitatem hujusmodi ingredietur, & aliis Christi fidelibus, qui die reconciliationis Ecclesię hujusmodi Ecclesiam ipsam devote visitaverint, & inibi septies Orationem Dominicam & toties Salutationem Angelicam in honorem ejusdem Virginis Marię recitaverint, septem annos & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis misericorditer in Domino relaxamus: quibusvis locorum Ordinariis, ut pręsentes literas in eorum Ecclesiis, & locis publicent, & publicari faciant, & permittant, committimus, & mandamus, quas sub quibuscunque revocationibus, limitationibus, & derogationibus similium vel dissimilium indulgentiarum, facultatum, & concessionum, etiam in favorem Cruciatę, aut fabricę Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, seu aliarum Ecclesiarum, ac piorum locorum, aut Ordinum quorumcunque, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam, & cum quibuscunque clausulis & decretis, aut quavis consideratione pro tempore factis, nullatenus comprehendi debere, nec comprehensas, sed semper ab illis exceptas esse, & quoties illę emanabunt, toties in pristinum statum constitutas & de

Diplomatis causa.

Indulgentia.

novo

novo concessas esse, & sic per quoscunque, sublata quavis aliter judicandi, & interpretandi, facultate, & auctoritate, judicandum fore, ac quicquid secus attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, istis perpetuis futuris temporibus duraturis. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Septimo (11), Pridie Nonas Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

S. Grolleti. Becaldi.

1. *Avignoneto.*) In *Occitania*.
2. *Archivo.*) In quo exemplar ex autographo asservato in ecclesia Parochiali *de Avignoneto*. Legitur apud Percinum in Opusculo *de Martyribus Avignoneti* ad calcem *Monumentorum Conventus Tolosani pag.* 204.
3. *Celebrabatur.*) Optime sic, anno siquidem *MCCXLII* fuit Pascha die *XX* Aprilis, & Ascensionis festum die *XXIX* Maii. Fuit enim cyclus solis *XIX*, Lunæ *VIII*, litera Dominicalis *E*. Hinc liquet quantum erraverit amanuensis *Percini* scribens *Decimo Kalendas Julii, quo festum Ascensionis D. N. J. C. tunc celebrabatur*.
4. *Arianorum.*) *Albigensium* scilicet qui variis nominibus vocabantur ex variis erroribus quibus erant infecti. Adeas *Percinum in Opusculo de Heresi pag.* 1 *&c.*
5. *Guillelmus Arnaldus.*) Christi Martyr de quo dicetur in *Dissertatione VI* Tomo ultimo.
6. *Quinque aliis.*) De quibus in Dissertatione mox laudata.
7. *Quadraginta annos.*) Ad annum scilicet *MCCLXXXIII* quo litera Dominicalis fuit *C*, & prima dies Iunii fuit Feria *III*, seu dies *Martis*.
8. *Tunc Romano Pontifici.*) *Martino* nempe *II*, dicto *IV*.
9. *Primam diem mensis Junii.*) Optime sic, ut liquet ex *Nota VII*. Emendandus autem amanuensis *Percini* scribens: *Primam diem mensis Martii*. Ubi vero legitur apud eundem: *Prima dies mensis Martii*: scribendum *Prima dies Martis mensis Junii &c.*
10. *Literis.*) Quæ desiderantur.
11. *Trigesimo septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXXXVIII*.

Anno 1538 Die 5 Januarii.

Ne trahentes originem ex Hebræis commorentur in Cœnobio Cordubensi (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXV.

Antonius (3) miseratione divina tituli Sanctorum Coronatorum Presbyter Cardinalis, dilectis in Christo Priori Provinciali Provincię Beticę, & Priori, ac Conventui domus S. Pauli Cordubensis ejusdem Provincię Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem in Domino.

EX parte vestra fuit propositum coram Nobis, quod cum in domo vestra hujusmodi Collegium duodecim Fratrum Collegialium studentium a nobili Antonio de Cordoba (4) fundatum, & redditibus sufficienter dotatum, & a Provinciali, & Conventualis Prioribus decentibus statutis regulatum existat, eique de Regente, & Lectoribus, tam pro eisdem collegialibus, quam conventualibus patribus, ac secularibus studio deditis abunde provisum sit, & plerisque aliis Collegiis vestri Ordinis, ac etiam secularibus, ne in eis aliqui conversi ex Hebręis, vel ab eis originem trahentes recipiantur, neve per errorem recepti, cum illos tales esse constiterit, ibidem retineantur, ex privilegio sit concessum, propter multa incommoda, quę ab hujusmodi hominum genere accidere solent, cupitis, id etiam vestro Collegio concedi, quod ut fiat cum collegiales ex conventualibus assumantur, ne etiam in dicto vestro Conventu recipiantur, providendum est, eoque magis cum omnes etiam Conventuales, lectionibus, divinis officiis, ac piis operibus ad animarum salutem directis religiose occupentur, & ex antiqua consuetudine in causis fidei, Theologi, ac Religiosi Patres ejusdem Conventus una cum venerabili in Christo Patre Dei gratia Episcopo Cordubensi, & Inquisitoribus hereticę pravitatis interesse soleant, ideoque non deceat, inter eos tales esse, qui a suspectis de fide originem trahunt. Quare pro conservatione, & augmento studii, pro pace, & quiete domus procuranda, & pro cautela periculi vitandi, consultatione inter vos, ac de consilio Episcopi, & Inquisitorum prefatorum, id maxime expedire dignoscentes, supplicari fecistis humiliter, vobis super his per Sedem Apostolicam de opportuno remedio misericorditer provideri. Nos igitur, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Domini Papę, cujus plenarie curam gerimus, & de ejus speciali mandato super hoc vivę vocis oraculo Nobis facto, quod de cetero nulli conversi ex hebręis, vel ab eorum genere, aut ab hereticis publice condemnatis descendentes, ab aliquo Prelato vestri Ordinis, aut a Fratribus dicti Conventus in eodem, vel pro eodem Conventu ad habitum, vel professionem recipi possint, si, tales esse, cogniti fuerint, nec in dubio, nisi facta prius in examine protestatione in scriptis redacta, a Prelato, & examinatoribus similiter subscripta, & coram eis ipsi recipiendo lecta, quod sub ea conditione recipitur, si tali genere non sit, quodque sciat, de habitu, & professione privandum, postquam Prelato, & Patribus cum talem esse constiterit, & receptio aliter facta non valeat, quod si aliquis prefati ignorantia sub hujusmodi conditione receptus fuerit, & postmodum fide digna relatione eum ex dicto genere esse cognitum fuerit, intra tres dies a plena notitia habita, & literis firmata a Prelato hujusmodi Ordinis privari debeat, Neque aliquis dicti Ordinis professor a dicto genere descendens, alterius Conventus filius, possit dicto vestro Conventui, a Priori Provinciali, vel ejus Vicario assignari, vel deputari, & si aliter per errorem factum fuerit, assignatus, vel deputatus, & postea quod a dicto genere descendat, fuerit diffamatus, veritate diligenter inquisita, si ita esse compertum fuerit, intra octo dies inde revocari, & ad suum Conventum remitti debeat, vobis, veris existentibus pręmissis, tenore pręsentium perpetuo concedimus, atque indulgemus, irritum quoque, & inane, si quid contra pręmissa, a quoquam quavis auctoritate attentari contigerit decernimus. Mandantes in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis pęna, per eos, qui contrafecerint, vel pręmissa, aut infrascripta adimplere neglexerint, seu distulerint, eo ipsa incurrenda, & a qua nonnisi a Romano Pontifice preterquam in mortis articulo constituti absolvi possint, tam Provinciali, quam dictę domus Prioribus, & aliis Prelatis, ne eos, quos a dicto genere descendere cognoverint, nullatenus, neque in dubio aliquos nisi sub dicta expressa conditione, ut pręmittitur, in dicto Conventu recipiant, & si quos per errorem re-

receperint, habita fide digna relatione, quod de dicto genere fint, veritatem examinent, & perquirant, & fi ita effe repererint, intra tres dies poft notitiam hujufmodi, ut præfertur, habitam, illos habitu Ordinis privent, neque alterius Conventus filium a dicto genere defcendentem in dicto veftro Conventu affignent, vel deputent, & fi per errorem aliquem affignaverint, vel deputaverint, veritatem inquirant, & fi illa comperta &c. intra octo dies inde revocent, & ad fuum Conventum remittant, & nihilominus dilectis viris Inquifitoribus hereticę pravitatis in Civitate, & Diœcefi Cordubenfi, feu in aliis partibus a Sede Apoftolica deputatis, & Decano Ecclefię Cordubenfis, ac eorum cuilibet, committimus, & mandamus, quatenus per fe, vel per alium, feu alios, vobis, & Provincię Bęticę Provinciali, ac Priori, & Conventui domus veftrę pro tempore exiftentibus in premiffis, efficacis defenfionis prefidio affiftentes, faciant vos, ac Provincialem, & Priorem, & Conventum pro tempore exiftentes prędictos, indulto, conceffione, decreto, mandato, & aliis premiffis pacifice frui, & gaudere, non permittentes, vos, vel Provincialem, feu Priorem, aut Conventum pro tempore exiftentes, prefatos, per loci ordinarium, vel dicti Ordinis, & alterius Provincię illius Superiores, etiam Generalem, aut quofcunque alios tam ecclefiafticos, quam feculares judices, & perfonas cujufcunque ftatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, & quacunque, etiam Pontificali prefulgeant dignitate, vel auctoritate, etiam Apoftolica, fungantur, quomodolibet moleftari, aut inquietari. Contradictores &c. invocato etiam ad hoc, fi opus fuerit, auxilio brachii fecularis. Non obftantibus conftitutionibus, & ordinationibus Apoftolicis, ac tam Provincialibus, quam Synodalibus, dictique Ordinis, & illius domorum ftatutis, & confuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apoftolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apoftolicis, eifdem Ordini, & domibus, illorumque fuperioribus, Provincialibus, & Conventualibus Prioribus, & aliis Prelatis contra premiffa forfan conceffis, confirmatis, & innovatis, quorumcunque tenorum exiftant, ceterifque contrariis quibufcunque. Datum Romę apud S. Petrum fub figillo officii Pęnitentiarię Nonis Menfis Januarii, Pontificatus Domini Pauli Papę Tertii Anno Quarto.

1. *Cordubenfi.*) Juris eft Provinciæ *Batica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Cordubenfi*.
3. *Antonius.*) *Puccius*, de quo *Giaconius* in *Clemente VII.*
4. *De Cordoba.*) Seu *Cordova*, *Cordubenfi* nempe. Gens eft antiqua nobilitate clara.

De Decimis (1) non folvendis.

Anno 1538 Die 14 Martii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XXXVI.

Dilectis filiis Prioribus, & Fratribus, ac dilectis in Chrifto filiabus Priorifſis, & Monialibus Domorum, & Monafteriorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Romanę, & utriufque Lombardię Provinciarum juxta morem dicti Ordinis.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, & dilectę in Chrifto filię, Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

Exponi Nobis nuper feciftis, quod licet alias felicis recordationis Clemens PP. VII, Prędeceffor nofter, tunc Vicario Generali, & Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum Congregationis Lombardię regularis obfervantię, nunc Provincię utriufque Lombardię, quod ad folutionem decimarum per eum tunc impofitarum, & pro tempore imponendarum, ac contributionem in illis faciendam, folum, & duntaxat pro refiduo fructuum, bonorum per eos poffefforum, quod demptis, & exemptis feptem ducatis auri juxta taxam antiquam pro quolibet Fratre fupereffet, & non alias folvi tenerentur, & ad folvendum decimas ipfas alias, quam de refiduo fructuum bonorum hujufmodi minime compelli, nec propterea aliquibus cenfuris innodari poffent, per quafdam conceffertit, & indulferit, diftrictius inhibendo omnibus, & fingulis dictarum decimarum collectoribus, tunc & pro tempore deputatis, ne eos, aut aliquem eorum, quovis pretextu ad aliquam folutionem, five contributionem decimarum hujufmodi coarctare, nec defuper quoquomodo moleftare prefumerent, & deinde ipforum Vicarii, & Fratrum, ac Monialium Monafteriorum eorum curę commifforum fupplicationibus inclinatus, literas prędictas innovans, & approbans, ac inviolabiliter obfervari volens, & ad Moniales fub cura eorundem Fratrum degentes, quoad id ut detractis ex fructibus feptem ducatis juxta taxam prędictam pro qualibet Moniali, decimam fructuum folvere tenerentur extendens, & amplians, tune & pro tempore exiftentibus commiffariis, collectoribus, & fubcollectoribus decimarum hujufmodi fub excommunicationis latę fententię, ac quingentorum ducatorum auri de Camera partim eidem Vicario, & Fratribus, ac partim Camerę Apoftolicę applicandorum, pęnis per alias mandavit, quatenus Fratres domorum, & Moniales Monafteriorum hujufmodi contra literarum dictarum tenorem nullatenus moleftare prefumerent, & poftremo veftrum, filii Priores, & Fratres, ac filię Priorifſę, & Moniales domorum, & Monafteriorum dicti Ordinis Romanę Provincię, fupplicationibus inclinatus, exactoribus decimarum pro tempore deputatis fub ejus indignationis pęna per reliquas ejus in forma Brevis literas commiferit, & mandaverit, quatenus cum hujufmodi decimarum folutio quandocunque in pofterum ingrueret, deductis prius ex fingulis decimis, ducatis feptem pro qualibet perfona in eifdem domibus, & Monafteriis pro tempore commorante, quos fibi pro eorum neceffitatibus omnino dimitti voluit, de eo folum quod fupereffe cognoviffent juxta folitam taxam decimas prędictas exigere procurarent, prout in fingulis literis prędictis plenius continetur. Nihilominus collectores, & fubcollectores, ac alii exactores, & commiffarii decimarum ad prefens impofitarum, vos ad folutionem decimarum earundem, aliafque juxta harum prędictarum continentiam, & tenorem cogere, & alias in premiffis hujufcemodi vexare, moleftare, & inquietare prefumunt, in gravem veftrum per-

perturbationem, Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, ut singulas literas Clementis Prędecessoris hujusmodi approbare, & innovare, aliasque vobis in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur, Nos igitur vos, ut libentius divinis beneplacitis vacare possitis, paterno affectu confovere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, singulas literas Clementis Prędecessoris hujusmodi cum concessionis, indulti, inhibitionis, extensionis, ampliationis, mandati, & commissionis, ac omnibus in singulis aliis in eis contentis, clausulis, auctoritate Apostolica tenore pręsentium approbamus, & innovamus, suosque effectus sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari debere decernimus, districtius inhibendo eisdem collectoribus, & subcollectoribus, ac exactoribus, & commissariis sub pęnis prędictis, ne vos, aut vestrum quemlibet contra Clementis Prędecessoris, ac nostrarum literarum hujusmodi tenorem, molestare pręsumant, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis literis super decimarum hujusmodi impositionibus pro tempore emanatis, ceterisque contrariis quibuscunque. Decernentes pręsentium literarum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, sigilloque alicujus curię ecclesiasticę, seu personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem prorsus fidem adhiberi debere, quę eisdem pręsentibus adhiberetur si originaliter exhiberentur, vel ostenderentur, ac easdem literas per quoscunque, quibus illas pro tempore intimari contigerit, dimissa eis copia, illas pro tempore intimanti restitui debere. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die XIV Martii MDXXXVIII, Pontificatus nostri Anno Quarto.

Mandatum,

Fabius Vigil.

1. *Decimis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar. Asservantur autographa in Cœnobiis *Viterbien.*, *Cremonen.*, & *Bergomen.*

Anno 1538
Die 1 Maii.

XXXVII.

Quæ pro Mexicana (1) Provincia sancita sunt, firmat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

ROmano Pontifici, cui per B. Petrum Apostolorum Principem dominici gregis cura divina dispositione extitit attributa ex debito pastoralis officii incumbit, ad ea, per quę animarum saluti cum divini nominis gloria, & religionis propagatione consuli valeat, libenter intendere, & ea, quę propterea comperit, ut firma perpetuo, & illibata persistant, Apostolico munimine roborare, prout personarum, locorum, & temporum qualitate pensata, conspicit in Domino salubriter expedire. Sane pro parte dilectorum filiorum Ministri (3) Provincialis, & Definitorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię S. Jacobi in partibus Indiarum novę Hispanię Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias ipsi provide attendentes, utriusque sexus fidelibus dictę Provincię, & Civitatis Mexican. noviter ad Christi fidem conversis, religiosos viros verbi Dei Prędicatores ex catholicis parentibus ortos, de quibus nulla sinistra haberi posset suspicio, sed ipsi populum suę curę creditum Redemptoris nostri saluberrimis dogmatibus imbuerent, & in viam salvationis dirigerent, esse plurimum opportunos, habita super hoc in Capitulo Generali (4) per eos in dicta Civitate celebrato matura deliberatione, quod ex tunc deinceps in perpetuum, nullus noviter ad fidem conversus in Collegio scholarum Ordinis, & Provincię prędictorum contento, seu continendo pręter lectorem, si eo opus esset, aut in Monasterio S. Dominici Mexican. ejusdem Ordinis morari, seu inibi ad habitus susceptionem, & professionis emissionem, nisi de Provincialis, & Definitorum pro tempore Capituli dicti Ordinis consensu admitti, seu in Vicarium Generalem, aut Provincialem, vel Definitorem ad Capitulum Generale, aut Priorem Monasterii S. Dominici hujusmodi eligi posset, inter alia statuerunt, & ordinarunt, prout in patentibus literis desuper confectis, quarum tenores, ac si de verbo, ad verbum insererentur, pro sufficienter expressis haberi volumus, dicitur plenius contineri. Quare pro parte eorundem Ministri, & Definitorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut premissis, pro illorum subsistentia firmiori, robur nostrę confirmationis adiicere, aliasque desuper opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui religiosos viros, verbi Dei evangelizatores puri cordis, & sincerę conscientię, Christi populo ministrare paternis affectibus exoptamus, quemlibet ex Ministro, & Definitoribus prędictis, a quibusvis excommunicationis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, statutum, & ordinationem prędicta, ac prout illa concernunt, alia quęcunque in dictis literis contenta, & inde sequuta quęcunque, licita tamen, & honesta, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, omnesque, & singulos, juris, & facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus, illaque perpetuo firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari, sicque per quoscunque judices, & commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique judicari, interpretari, atque decidi debere, necnon irritum, & inane, quicquid secus super his &c. attentari, decernimus, ac eisdem Ministro, & Definitoribus, ut quęcunque alia statuta, & ordinationes licita, & honesta, ac sacris Canonibus non obvenientia religiosum statum, & salubrem directionem Ordinis, & Collegii, ac Monasterii hujusmodi concernentia, quoties eis placuerit, Apostolica auctoritate condere, alterare, & mutare, & quascunque penas in contravenientes apponere, libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prędictis, de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac Monasterii, ac Provincię, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Ordini prędicto, ac illius Fratribus, Ministris, etiam Generalibus, per

Diplomatis causa.

Confirmatio.

Se-

Sedem Apostolicam, etiam eum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, ac fortioribus, efficacissimis, & insolitis elausulis, irritantibusque, & aliis decretis, eoncessis, confirmatis, & iteratis vicibus innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per elausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio habenda, aut certa exquisita forma, ad hoe servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, tenore hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, observata, inserti forent, pręsentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac viee duntaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, eeterisque contrariis quibuseunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis, decreti, indulti, & derogationis, ac voluntatis infringere. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ae BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Placentię (5) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Octavo, Kalendis Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Mexicana.*) In *America*.
2. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. IV fol.* 144.
3. *Ministri.*) Sic sæpius postea, legendum *Magistri*.
4. *Capitulo Generali.*) Capitulo Provinciali, nullum enim Generale Capitulum celebratum fuit in Regno *Mexicano*.
5. *Placentia.*) In *Italia*.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Anno 1538 Die 1 Maii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

XXXVIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili fratri Episcopo Casertan., & dilectis filiis Priori Monasterii, per Priorem gubernari soliti S. Augustini Mexiean., ae offieiali Hispalen., Salutem, & Apostolieam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Paulus Episcopus &c. (2) Datum &e. Quocirca discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas prędictas, & in eis contenta quęeunque, ubi, & quando opus fuerit, ae quoties pro parte eorundem Ministri (3), & Definitorum Ordinis Fratrum Prędicatorum dictę Provineię S. Jacobi, desuper fueritis requisiti, solemniter publicantes, ac eisdem Ministro, & Definitoribus in pręmissis, efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra literas, & in eis contenta hujusmodi, plenum effectum sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari, illisque Ministrum, & Definitores pręfatos, ac omnes, & singulos alios, quos illę quomodolibet concernunt, pacifice gaudere, non permittentes quenquam, contra illarum tenorem, quomodolibet indebite molestari. Contradictores &c. compescendo, invocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus supradictis, necnon felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diœcesim, nisi in eertis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Diœcesis, ad judicium evocetur, seu ne judices, vel executores a Sede prędicta deputati, extra Civitatem, vel Diœcesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alii, vel aliis, vices suas committere pręsumant, & de duabus dietis in Concilio Generali edita, dummodo ultra tres dietas, aliquis auctoritate pręsentium, ad judicium non trahatur, & aliis Apostolicis constitutionibus, statutis, & ordinationibus contrariis quibuscunque, aut si aliquibus ab eadem sit Sede indultum, quod interdiei, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Datum Placentię Anno Incarnationis Dominieę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Octavo, Kalendiis Maii; Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro IV fol.* 145.
2. *Episcopus &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.
3. *Ministri.*) *Magistri*.

De electione (1) Priorissarum.

Anno 1538 Die 24 Maii.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

XXXIX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Priori Provinciali Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Hispanię secundum morem ejusdem, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EX parte tua fuit propositum eoram Nobis, quod in Provincia Hispanię secundum morem Ordinis Fratrum Prędicatorum, plura Monasteria Monialium per Priorissas gubernari solita, Ordinis S. Augustini, sub eura, & regimine, ac secundum institutum Fratrum dicti Ordinis Prędieatorum de observantia nuncupatorum, degentium existunt, & ex consuetudine, vel alias aliquo ex dictis Monasteriis Priorissę regimine pro tempore destituto, nulla ex Monialibus prędictis si antea Priorissa alicujus eorundem Monasteriorum non fuerit, in Priorissam ipsius Monasterii, sic Priorissę regimini destituti, eligi, nisi major pars, aut si ejusdem Monasterii Priorissa immediate extiterit, reeligi, & de novo assumi possit, nisi tres ex quatuor partibus votorum Monialium electrieum, in illius electione concurrant: Quo fit, ut Diplomatis causa.

ſępe contingat, quod perſonę ad regendum, & gubernandum habiles, & idoneę, aut in Prioriſſas non eligantur, aut eorum electiones, cum magna difficultate fiant in dictorum Monaſteriorum, & regiminis illorum prejudicium, & detrimentum. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut pro ſalubri in ſpiritualibus, & temporalibus dictorum Monaſteriorum directione ſuper bis opportune provide-

Mandatum, re de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur hujuſmodi ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium, ſtatuimus, & ordinamus, quod de cetero in electionibus, ſive reelectionibus Prioriſſarum dictorum Monaſteriorum, major pars votorum Monialium electricum ſufficiat, & quoties Prioriſſarum alicujus eorundem Monaſteriorum, ſive per curſum quadriennii, vel per obitum, aut alias vacare contigerit, illa ex ipſis Monialibus, etiamſi immediate Prioriſſa fuerit, quę a majori parte illius Monialium electricum in ejuſdem Monaſterii, ſic Prioriſſę regimine deſtituti, electa, ſive reelecta fuerit, canonice electa, & de novo aſſumpta in ejuſdem Monaſterii Prioriſſam, ſit, & eſſe cenſeatur. Decernentes, ſic per quoſcunque Superiores earum, vel quoſcunque alios, ſublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & interpretari debere: irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam, quavis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus pręmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon Monaſteriorum, & Ordinis prędictorum, juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, ac quibuſvis privilegiis, indultis, & literis Apoſtolicis, illis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis conceſſis, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtrorum ſtatuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum extra muros Nicien. (3) Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quingenteſimo Trigeſimo Octavo, Nono Kal. Junii, Pontificatus noſtri Anno Quarto.

A. Capata,

1. *Electione.*) Conſulendus *Tractatus de Conſenſu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Salmanticenſi.*
3. *Nicien.*) In *Gallo-Provincia*, ſed nunc Juris eſt *Sabaudiæ* Ducis Regis *Sardiniæ*.

Anno 1538 Die 21 Septembris.

De nonnullis Fratribus Indis eximendis ſervitute Turcarum.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

XL.

Paulus Epiſcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Pium, & meritorium apud Deum, & ſuę Majeſtati, non modicum acceptabile non ambigimus, dum in ipſius memoriam pro perſonis in ignominiam Chriſtiani nominis in ſervitute detentis, ut ab hujuſmodi ſervitute liberentur, & alias eorum neceſſitatibus, ſubvenitur. Cum itaque, ſicut accepimus, alias cum dilecti filii Johannes, & Georgius Indi, fratres germani, Ordinis Fratrum Prędicatorum profeſſores, una cum dilecta in Chriſto filia Margareta de Tineda eorum ſorore germana devotione ducti ab India cum nonnullis perſonis aliis ſepulcrum Dominicum viſitandi cauſa, egreſſi fuiſſent, dictumque ſepulcrum, & alia Terrę Sanctę pia loca, necnon Eccleſiam Monaſterii Sanctę Catharinę Montis Sinay, Ordinis Sancti Blaſii (2), dante Domino, devote viſitaſſent, & ad Italiam, ſive Hiſpaniam redire deſiderantes, mari ſe immiſiſſent, ipſi Johannes, & Georgius, ac Margareta, a quibuſdam Turcis, ſive Mauris, Chriſtiani nominis, orthodoxeque fidei immaniſſimis hoſtibus, capti, & Conſtantinopolim abducti, ac in miſeram ſervitutem redacti, & ut Chriſti nomen denegarent diverſis tormentis, quę patienter ſuſtinuerunt, affecti fuerunt, & ſuperiore anno dictus Johannes a dilecto filio nobili viro Andrea de Auria (3) Principe Melfien., tunc in partibus Reſię (4) cum triremibus cariſſimi in Chriſto filii noſtri Caroli (5) Romanorum Imperatoris ſemper Auguſti ad reprimendos ipſorum Turcarum impetus exiſtente pro prętio 40. ducatorum auri redemptus extiterit, Georgius vero, & Margareta pręfati in dicta captivitate Conſtantinopoli pro talia (6) 150. ducatorum auri, quam propter eorum extremam paupertatem nullatenus ſolvere poſſunt, detineantur, & niſi illi piis Chriſti fidelium eleemoſynis adjuventur, formidandum eſt, ne in captivitate, & tormentis prędictis moriantur, aut diutino ſervitutis jugo gravati Chriſti nomen, ejuſque ſanctam Religionem abnegare cogantur, Nos, cupientes, ut pręfati captivi ab hujuſmodi infidelium manibus, & ſervitute liberentur, & Chriſti fideles eo libentius pro hujuſmodi redemptione manus porrigant adjutrices &c. de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus vere pęnitentibus, & confeſſis &c. qui de bonis ſibi a Deo collatis eidem Johanni pro redemptione captivorum hujuſmodi manus adjutrices porrexerint, quoties id fecerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis miſericorditer in Domino relaxamus &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Milleſimo Quingenteſimo Trigeſimo Octavo, Undecimo Kalendas Octobris, Pontificatus noſtri Anno Quarto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apoſtolico Libro XII An. IV fol.* 83.
2. *S. Blaſii.*) *S. Baſilii.*
3. *De Auria.*) Gens eſt antiqua, quæ nunc etiam floret.
4. *Reſia.*) *Tracia.*
5. *Caroli.*) *Quinti.*
6. *Talia.*) *Tallia*, redemptionis ſcilicet pretio.

Uni-

Universitas S. Dominici in ejusdem nominis Civitate, & Insula (1) constituta.

Anno 1538 Die 28 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

XLI.

Exordium.

IN Apostolatus culmine, disponente Domino, meritis licet imparibus, constituti, ac gratos Deo, & Reipublicę christianę fructus, qui ex literarum studio provenire noscuntur, intra nostri cordis arcana revolventes, ad ea, per quę singulis fidelibus etiam Religiosis sub regulari observantia Altissimo famulantibus, eorum Prelatis id maxime requirentibus, ut studio hujusmodi insistendo, laborum suorum honores, & pręmia consequi valeant, opportune consulitur, libenter intendimus, & in bis partes Apostolicę providentię, prout id in Domino conspicimus salubriter expedire, favorabiliter impartimur. Sane pro parte dilectorum filiorum Magistri Provincialis Provincię Sanctę Crucis nuncupatę secundum morem Ordinis Fratrum Pręd icatorum, ac Prioris, & Fratrum domus Sancti Dominici, Civitatis etiam Sancti Dominici, dicti Ordinis Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias ipsi, attendentes, quod habitatores Insularum Maris Oceani, in quibus dicta Civitas consistit, infideles existebant, & idola colebant, unde cupientes infidelitatem hujusmodi radicitus extirpare, ac arbores inibi fructiferas plantare, ipsorumque infidelium Civitatem prędicationibus, & vitę exemplo illuminare, innumerabiles utriusque sexus personas ex eisdem habitatoribus sub lavacro regenerationis ad christianę Religionis cultum mediante divina gratia direxerunt, ac ad fidem catholicam converti procurarunt, & a tempore conversionis hujusmodi citra inibi Verbum Dei incessanter prędicando uberrimos in agro Domini fructus collegerunt. Et, si in dicta Civitate, quę admodum insignis existit, & in regione valde remota, ac sacrarum literarum prorsus ignara consistit, & ad quam ex circumvicinis Insulis hominum multitudo copiosa, tam inibi habitandi, quam negotiandi causa confluere solet, & in qua studium Apostolica auctoritate noviter erectum viget Generale, pro directione dicti studii, quod caret privilegiis, & indultis, Apostolicis sufficientibus ad promotiones Graduum concedi solitorum in Universitatibus studiorum Generalium Regnorum Hispanię, quibus dictę Insulę subesse noscuntur, similis Universitas Generalis Doctorum, Magistrorum, & Scholarium cum sigillo, & arca, aliisque solitis insigniis, pręeminentiis, libertatibus, exemptionibus, & immunitatibus adinstar oppidi de Alcala (3), Toletanę Dięcesis, & aliarum Universitatum prędictarum perpetuo erigeretur, & institueretur, ex hoc profecto dicta Civitas multiplicatis propterea illius habitatoribus peramplius decoraretur, ac illius, & dictarum Insularum incolę, & habitatores, in Religione Christiana ferventius instruerentur, ipsique Provincialis, ac Prior, & Fratres ad majora virtutum, & caritatis opera impendendum promptius invitarentur, eorumque honoribus, & commoditatibus quamplurimum consuleretur. Quare pro parte Provincialis, Prioris, & Fratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in eadem Civitate unam similem Universitatem doctorum, Magistrorum, & Scholarium ad instar dictę Universitatis de Alcala, ut prefertur, quę per unum Regentem, seu Rectorem, nuncupandum, regi, & gubernari debeat, perpetuo erigere, & instituere, quodque illius pro tempore scholares, tam seculares, quam Ordinum quorumcunque Regulares, etiam undequaque venientes, inibi in quacunque, licita tamen, literarum facultate, eorum cursibus peractis, aliasque servatis servandis, prout moris est, in aliis Universitatibus prędictis, ad Baccalaureatus, & licentię, ac Doctoratus, & Magisterii solitos gradus hujusmodi, pręvio tamen debito examine, & assistentibus ibidem quatuor in eadem facultate Doctoribus per Priorem prefatum, ac dictę Universitatis Sancti Dominici Regentem pro tempore existentes nominandis, seu deputandis, & illorum votis juratis, se promoveri facere, illorumque solita insignia recipere, ac illius Doctores, & Magistri in dicta facultate, & illis non existentibus, Regens dictę Universitatis, vel Episcopus Sancti Dominici pro tempore existentes, eosdem Scholares ad dictos gradus promovere, illorumque solita insignia sibi impendere, necnon quoties opus fuerit Lectores illuc conducere, sibique lectores assignare, & de salariis competentibus, dummodo ad hoc facultates suppetant, providere, ac statuta, & ordinationes desuper ad instar Universitatum prędictarum concedere (4), illaque mutare, corrigere, & reformare, aliaque in pręmissis, & circa ea necessaria, & opportuna, prout eis videbitur, facere possint, statuere, & ordinare, aliasque super bis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos Provincialem, Priorem, & Fratres, prefatos, & eorum singulos specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, in eadem Civitate unam similem Universitatem Doctorum, Magistrorum, & Scholarium ad instar dictę Universitatis de Alcala, quę per unum Regentem, seu Rectorem nuncupandum regi, & gubernari debeat, Apostolica auctoritate prefata tenore pręsentium, erigimus, & instituimus, quodque illius Scholares tam seculares, quam Ordinum quorumcunque Regulares, undecunque venientes, inibi in quacunque, licita tamen, literarum facultate, eorum cursibus peractis, aliasque servatis servandis, prout moris est in Universitatibus prędictis, ad Baccalaureatus, & Licentię, ac Doctoratus, & Magisterii Gradus hujusmodi pręvio tamen debito examine, & assistentibus ibidem in eadem facultate quatuor Doctoribus, per Priorem, ac dictę Universitatis Sancti Dominici Regentem, prefatos, pro tempore, nominatis, seu deputatis, & illorum votis juratis se promovere facere, illorumque solita insignia recipere, necnon Doctores, & illis non existentibus Regens, vel Episcopus Sancti Dominici prefati eosdem scholares, ad dictos Gradus promovere, illorumque solita insignia sibi impendere, ac quoties opus fuerit, illuc lectores conducere, sibique lectiones assignare, ac de salariis competentibus, dummodo ipsorum Universitatis Sancti Dominici facultates suppetant, providere, necnon statuta, & ordinationes desuper ad instar universitatum

Diplomatis causa.

Indultum.

prędictarum concedere (5), illaque mutare, corrigere, & reformare, aliaque in prǽmissis, & circa ea necessaria & opportuna, prout eis videbitur, facere libere, & licite possint, & valeant, auctoritate, & tenore prędictis, statuimus, & ordinamus; & insuper quibusvis Baccalaureis, Licentiatis, Doctoribus, & Magistris in ipsa Universitate Sancti Dominici ad dictos gradus respective pro tempore promotis, quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, favoribus, & gratiis, quibus tam in de Alcala, quam Salmanticen., seu alia quacunque dictorum Regnorum Universitate, juxta illius ritus, & mores, ad singulos Gradus prędictos respective promoti utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere, similiter libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prǽmissis concedimus, & indulgemus. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordiuationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Universitatibus Regnorum hujusmodi, & illarum singulis, sub quacunque verborum forma, etiam motu proprio, concessis, confirmatis, & innovatis, ac Regnorum eorundem Pragmaticis sanctionibus, & statutis municipalibus, etiam confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis: quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia expressio babenda, ant exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur pręsentibus pro sufficienter expressis, ac modos, & formas ad id servandos pro individuo servatis habentes, illis alias in suo robore permansuris, bac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat banc paginam nostrę absolutionis, erectionis, institutionis, statuti, ordinationis, concessionis, indulti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Octavo (6), Quinto Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Insula*.) Vulgo *San Domingo*, in *America*.
2. *Archivo*.) In quo exemplar unum authenticum ex autographo asservato in ejusdem Insulæ Cœnobio *S. Dominici*, & alia duo typis impressa.
3. *Alcala*.) In *Hispania*.
4. *Concedere*.) Legerem: *Condere*.
5. *Concedere*.) *Condere*, ut in præcedenti *Nota*.
6. *Trigesimo Octavo*.) Hinc liquet quod a die coronationis annos Pontificatus numerabat *Paulus III*.

Anno 1538 Die 28 Octobris.

Placentino (1) Cœnobio confert ecclesiasticum beneficium:

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

PRo fidelium quorunlibet, pręsertim religiosorum &c. Dudum siquidem omnia beneficia ecclesiastica &c. Cum itaque postmodum Parochialis Ecclesia S. Genesii de Cantono, Placentin. Diœcesis, Provincię Mediolanen. per liberam resignationem dilecti filii Johannis Gasparis Arlainii, nuper ipsius Ecclesię Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem prędictam vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illa, pręter Nos hac vice disponere potuerit, sive potest, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, &, sicut exbibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus S. Johannis de Canalibus Placentin. dictę Provincię Ordinis Fratrum Prędicatorum regularis observantię nuncupatę, petitio continebat, fructus, redditus, & proventus dictę domus, quę bona immobilia ex privilegio Apostolico babet, adeo tenues, & exiles, existant, quod ad onerum eidem domui pro tempore incumbentium supportationem, non suppetant, si dicta Ecclesia prędictę domui, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto, Prior, & Fratres prędicti, pro eorum commodiori sustentatione, aliquod subventionis auxilium susciperent, & onera prędicta facilius perferre, ac divinis beneplacitis quietius vacare possent, pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum, asserentium fructus, redditus, & proventus dictę Ecclesię viginti qnatuor ducatorum, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prędictam eidem domui perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in prǽmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur, exprimere verum annuum valorem secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio, non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Priorem, & Fratres prędictos, ac eornm singulos, a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon fructunm, redditnum, & proventuum dictę domus, verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Ecclesiam prędictam, sive prǽmisso, sive alio quovis modo, ant ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti Johannis Gasparis, vel cujusvis alterius, de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut constitutionem felicis recordationis Johannis PP. XXII Prędecessoris nostri, quę incipit: Execrabilis: vel assecutionem alterius beneficii, quavis auctoritate collati, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem eandem legitime devoluta, ipsaque Ecclesia dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter reservata, existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus baberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis

Mandatum.

eidem

eidem domui Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat Priori, & Fratribus domus hujusmodi, nunc, & pro tempore existentibus, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in domus, & Ecclesię hujusmodi, usus, & utilitatem convertere, necnon eidem Ecclesię per Fratres ipsius domus, seu alios Presbyteros seculares, vel cujusvis Ordinis regulares, ad eorum nutum, ponendos, & amovendos, in divinis deserviri, & illius Parochianorum animarum curam exerceri facere, Diœcesani loci, aut cujusvis alterius, licentia desuper minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, & Lateran. Concilii novissime celebrati &c. & aliis Apostolicis &c. quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis &c. literas impetrarint &c. quas quidem literas &c. ad dictam Ecclesiam, volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. Proviso, quod propter unionem, annexionem &c. dicta Ecclesia, debitis non fraudetur obsequiis &c. Nos enim, prout est, irritum, & inane &c. attentari. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Octavo (3), Quinto Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto.

1. *Placentino.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro I fol. 61*.
3. *Trigesimo Octavo.*) Ex hoc etiam liquet *Paulum III* Pontificatus annos numerasse a Coronationis die.

Ut Confraternitatis (1) B. Mariæ Annunciatæ Priores constituant unum Collectorem Plumbi, qui serviat commodis, & utilitati ejusdem Confraternitatis.

Anno 1538 Die 3 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Dum ad pia, & caritativa opera, quę dilecti filii Confratres Confraternitatis, & Societatis B. Marię Annunciate super Minervam, in Ecclesia domus Fratrum Prędicatorum de Urbe per bonę memorię Johannem tit. S. Sixti Presbyterum Cardinalem de Turrecremata nuncupatum, de Apostolicę Sedis licentia institutę, tam in connubium puellarum virginum, quam in illarum, & aliorum pauperum subventionem, quotidie, etiam in conspectu nostro (3) exercent, mentis nostrę oculos revolvimus, dignum, quin potius debitum reputamus, ut Confraternitatem ipsam aliquibus muneribus temporalibus, unde eleemosynas, & alia subsidia pro prę missis necessaria, commodius habere possint, prę ceteris uberius decoremus. Cum itaque unum ex officiis Collectorię Plumbi Apostolici, quod quondam Franciscus, alias Messer de Velletri Collector Plumbi hujusmodi, dum viveret, obtinebat, per obitum ejusdem Francisci, qui in Romana Curia diem clausit extremum, vacaverit, & vacet ad presens, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Johannis Arberini, & Johannis Antonii Zoni, ac Vincentii de Levis modernorum Priorum, ac aliorum Confratrum Confraternitatis hujusmodi, petitio continebat, si dictum officium massę communi ejusdem Confraternitatis, perpetuo applicaretur, appropriaretur, concederetur, & assignaretur, profecto ex hoc commoditatibus eorundem Confraternitatis, plurimum consuleretur, & illi, cum emolumentis officii hujusmodi, puellas ipsas liberalius dotare, & illis, ac aliis pauperibus prędictis subvenire, commodius poterunt. Quare pro parte Priorum modernorum, & aliorum Confratrum prędictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus officium hujusmodi, eidem massę communi perpetuo applicare, appropriare, concedere, & assignare, aliasque in premissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos, qui illius, qui perfecta caritas est, & a quo bona cuncta procedunt, vices, licet immeriti, gerimus in terris, quique, & tota nostra secundum carnem familia illustris, a cunabulis citra, ac, ut oculata fide novimus, ex tunc citra plurimi alii Romani Pontifices, Prędecessores nostri, & dilecti filii S. R. E. Cardinales, & Prelati, ac curiales nostrę Romanę Curię, necnon Cives Romani, & alii Christi fideles, ab immemorabile tempore citra ob connubium puellarum, & pauperum subventionem, ac alia pia opera hujusmodi per ipsos, cum Confraternitate exerceri solita, & in dies adaucta, singularem gessimus, prout gerimus devotionis affectum, pluresque notabiles eleemosynas pro eisdem piis operibus quotannis impendimus, Priores modernos, & alios Confratres prędictos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, Apostolica auctoritate, tenore presentium, officium prędictum, ut premittitur, vel alias quovis modo vacans, cum illius fructibus, emolumentis, exercitio, honoribus, & oneribus, ac aliis juribus, & pertinentiis suis eidem massę communi perpetuo applicamus, appropriamus, concedimus, & assignamus, ac Priores modernos, & alios confratres prędictos, quoad dictum officium vacans in ejusdem Francisci loco admittimus, substituimus, & surrogamus, dilectorumque filiorum aliorum ejusdem Plumbi Collectorum numero, & consortio, favorabiliter aggregamus, decernentes eos, & pro eis, ac illorum nomine, unum de eorum gremio ab eis, ad eorum liberum nutum deputandum ad dictum officium, & in Collegii Collectorum hujusmodi Congregationem admittendum fore, & admitti debere, & ipsos Confratres, eundem deputandum ad Congregationes hujusmodi mittere, necnon ejusdem Congregationis, & alia ordinaria, & extraordinaria emolumenta, singulis officialibus Collegii hujusmodi, inibi personaliter interessentibus, pro tempore dari solita, tam menstruatim, quam aliis quibusvis temporibus, quibus illa assignabuntur, percipere, exigere, & levare, ac in dotandarum puellarum, & alios Societatis hujusmodi usus, & utilitatem convertere, cujusvis licentia desuper minime requisita, ipsumque deputandum, ad premissa, admittendum fore, & admitti debere, ac Confraternitatem, & ab ea deputandum hujusmodi, omni-

Exordium.

Diplomatis causa.

Indultum.

omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, concessionibus, indultis, & aliis preeminentiis, quibus officiales, & persone Collegii hujusmodi utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valere, ipsumque officium de cetero nullatenus vacare, nec quovis modo, aut ex quavis causa, impetrari posse, ac irritum, & inane &c. attentari, non obstantibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Octavo, Tertio Nonas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Confraternitati.*) Celebris est Societas ista, cujus auctor fuit *Johannes* noster *de Turrecremata*, S. R. E. Cardinalis, ut ex ipsa Constitutione videre est, & dictum fuit in *Appendice ad Pontificatum Eugenii IV*, *Tomo III pag.* 208.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro I fol.* 6.

3. *Etiam in conspectu nostro.*) Id quidem multifariam potest accipi, notandum tamen quod Annunciationis festo Summus Pontifex, Eminentissimi Cardinales, ceterique Præsules amplissimi sua præsentia cohonestant supplicationem quam amplius trecentæ virgines habent in ædibus sacris *S. Mariæ supra Minervam*, cum scilicet tot illis virginibus dos a præfata Confraternitate distribuitur.

Anno 1538 Die 3 Novembris.

Eadem de re.

Ex Archivo (1) Ordinis.

XLIV. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Alexandro (2) S. Laurentii in Damaso, Diacono Cardinali, S. R. E. Vice Cancellario, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie unum ex Officiis Collectorum Plumbi Apostolici, certo tunc expresso modo vacans, cum omnibus illius fructibus, emolumentis, exercitio, honoribus, oneribus, & aliis juribus, & pertinentiis suis massę communi Confraternitatis B. Marię Virginis Annunciatę in Eccles. Domus Fratrum Prędicatorum ejusdem B. Marię supra Minervam de Urbe, per bonę memorię Johannem tituli S. Sixti Presbyterum Cardinalem de Turrecremata nuncupatum, fundatę, & dotatę, perpetuo applicavimus, appropriavimus, concessimus, & assignavimus, atque numero, & consortio Collegii Collectorum hujusmodi, favorabiliter aggregavimus, ac illis, & pro eis, & illorum nomine, unum ab eis deputandum ad Congregationem Collegii Officii hujusmodi admittendum fore, ac admitti debere, decrevimus inter alia, per alias nostras literas, prout in illis plenius continetur. Quocirca circumspectioni tuę mandamus, quatenus, si, & postquam dictę literę tibi presentatę fuerint, per te, vel alium, seu alios auctoritate nostra, Confraternitatem, & ab eis deputandum prędictum ad Officium hujusmodi, ejusque liberum exercitium, honores, onera, Congregationes, & emolumenta prędicta, recipi, & admitti, ac aliis in eisdem literis contentis, gaudere facias, ut est moris, non permittens, eos per Collegium officii hujusmodi, seu quoscunque alios, desuper quomodolibet indebite molestari. Contradictores &c. Non obstantibus &c. Seu si Collectoribus prędictis, vel quibusvis aliis &c. mentionem. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Octavo, Tertio Nonas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. I fol.* 7.

2. *Alexandro.*) *Farnesio.* Adeas *Claconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Paulo III pag.* 558.

Anno 1538 Die 10 Decembris.

De electione (1) Provincialis Lombardiæ.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLV. Dilecto filio Provinciali, & omnium illius curę quomodolibet commissorum, Domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Provincię utriusque Lombardię reformatę juxta morem dicti Ordinis, Prioribus, ac Capituli Provincialis dictę Provincię Definitoribus, necnon aliis ipsius Ordinis professoribus in eodem Capitulo vocem habentibus.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum, sicut Nobis nuper exponi fecistis, ad quietem, & tranquillitatem Provincię vestrę utriusque Lombardię reformatę, juxta morem dicti Ordinis, plurimum expediat, quod de cetero, electio Prioris Provincialis Provincię hujusmodi per vota secreta scripta in cedulis, per vos ad Scrutatores pro ipsa electione juxta Constitutionum vestrarum formam, pro tempore deputatos, deferendis, fiat, & pro electione Definitorum Capituli Provincialis Provincię hujusmodi, vos omnes, ac electores singularum domorum, quomodolibet ipsius Provincię legitime electi, nemine excepto, in quatuor partes dividamini, & quęlibet partium divisarum hujusmodi, unum Definitorem de gremio suo per similia vota secreta eligat, ipsique sic electi quatuor Definitores, una cum pro tempore existente Priore Provinciali dictę Provincię, omnia negotia ad eandem Provinciam pertinentia, prout in eisdem constitutionibus declaratur, determinent, & concludant, prout per sexaginta annos, & ultra, quibus sub nomine, & titulo Congregationis Lombardię militastis, fieri consuevit, aliasque in premissis omnibus, & singulis modis,

Nota. & for-

& forma in eis per dictos sexaginta annos observari soliti, observentur, Nobis humiliter supplicari fecistis, ut vobis in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Religionum quarunlibet salubrem directionem sinceris desideramus affectibus, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, quod de cetero perpetuis futuris temporibus electio Prioris Provincialis hujusmodi, per vota secreta, scripta in cedulis(3), per vos ad Scrutatores pro ipsa electione, juxta constitutionum vestrarum formam pro tempore deputatos postmodum deferendis, fiat, & pro electione Definitorum Capituli Provincialis hujusmodi, vos omnes, ac electores singularum Domorum, quomodolibet ipsius Provincię legitime electi, nemine excepto, in quatuor partes dividamini, & quęlibet partium divisarum hujusmodi, unum Definitorem de gremio suo per similia vota secreta eligat, ipsique sic electi, quatuor Definitores, una cum pro tempore existente Priore Provinciali dictę Provincię omnia negotia ad eandem Provinciam pertinentia, prout in eisdem Constitutionibus declaratur, terminent, & concludant, prout per LX annos prędictos fieri consuevit, aliasque in pręmissis omnibus, & singulis modus, & forma in eis per dictos LX annos observari soliti, observentur, Apostolica auctoritate tenore pręsentium statuimus, & ordinamus; ac vobis, & pro tempore existentibus Provinciali, & domorum quomodolibet Ordinis, & Provincię prędictorum Prioribus, necnon Capituli hujusmodi Definitoribus, & aliis ipsius Ordinis professoribus, vocem in eodem Capitulo habentibus, in virtute S. Obedientię districte pręcipiendo mandamus, quatenus statutum, & ordinationem nostram hujusmodi de cetero perpetuis, futuris temporibus, inviolabiliter observetis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis, & Provincię prędictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris Die X Decembris MDXXXVIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Mandatum.

1. *Electione.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar in *Bullario Bononien.* pag. 101.

3. *Cedulis.*) Schedulis nempe.

Monasterium (1) loci de Aldeanova (2) ecclesiastico beneficio donat.

Anno 1539 Die 1 Februarii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

XLVI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

APostolicę solicitudinis studium, humeris nostris divina dispositione impositum &c. Dudum siquidem omnia prestimonia, & prestimoniales portiones, ac simplicia, ceteraque beneficia ecclesiastica &c. Cum itaque postmodum prestimonium, seu prestimonialis portio, aut simplex beneficium ecclesiasticum in Parochiali Ecclesia loci de Solan., Abulen. Dięcesis, per liberam resignationem dilecti filii D. Ladron de Guevara, clerici Toletan. Dięcesis, de illo, seu illa, quod, seu quam, tum obtinebat, per dilectum filium Enecum de Guevara, clericum Toletan. Dięcesis, procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem prędictam, vacaverit, & vacet ad pręsens, nullusque de illo, seu illa, pręter Nos hac vice disponere potuerit, sive possit, reservatione, & decreto obsistentibus supradictis, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum modernę Abbatissę, & Conventus Monasterii Monialium Sanctę Crucis de la Magdalena locis de Aldeamiena (4) del Barco d'Avila nuncupatum Ordinis S. Augustini, sub cura, & regimine Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium, dictę Abulen. Dięcesis, petitio continebat, cum fructus, redditus, & proventus ejusdem Monasterii, adeo tenues, & exiles existant, ut ipsarum Abbatissę, & Monialium, ad numerum centum & quinquaginta (5) ascendentium, commodam sustentationem, & onerum eidem Monasterio incumbentium supportationem, minus suppetant, si prestimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi eidem Monasterio perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto, Abbatissa, & Conventus prefatę, pro earum commodiori sustentatione, & onerum prędictorum, faciliori supportatione, aliquod subventionis auxilium susciperent, ac divinis beneplacitis quietius vacare possent, pro parte modernę Abbatissę, & Conventus prędictarum, asserentium, fructus, redditus, & proventus prestimonii, seu portionis, aut beneficii hujusmodi, quinquaginta ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut prestimonium, seu portionem, aut beneficium hujusmodi, eidem Monasterio hujusmodi, perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica, aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, secundum extimationem prędictam, alioquin unio, non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, modernam Abbatissam, & Conventum prefatas, ac earum singulas a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon fructuum, redditus, & proventuum dicti Monasterii, & illi annexorum, verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, prestimonium, seu prestimonialem portionem, aut beneficium hujusmodi, sive premisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti D. Ladron, vel cujusvis alterius, de illo, vel illa, in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem pręfatam, legitime devoluta, ac prestimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi, dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter reservatum, seu reservata existat, & super eo, seu ea, inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ipsius dispositio ad Nos hac vice pertineat, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio, auctoritate Apostolica, tenore pręsen-

Nota.

Mandatum.

prȩsentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat modernȩ, & pro tempore existenti Abbatissȩ, & Conventui prȩfatis, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem prestimonii, seu portionis, aut beneficii, juriumque, & pertinentiarum prȩdictorum, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus, in suos usus, & Monasterii, ac prestimonii, seu portionis, aut beneficii prȩdictorum usus, & utilitatem convertere, Diȩcesani loci, & cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prȩdicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati &c. & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, contrariis quibuscunque, aut si aliquibus super provisionibus sibi faciendis &c. literas impetrarint &c. quas quidem literas ad prestimonium &c. volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. Proviso, quod propter unionem &c. prestimonium &c. hujusmodi debitis non fraudetur obsequiis &c. Nos enim, prout est, irritum decernimus &c. attentari &c. Nulli ergo &c. Datum Romȩ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quingentesimo Trigesimo Octavo (6), Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Monasterium.*) In *Hispania*.
2. *De Aldeanova.*) Optime sic ut apud *Plodium de Progenie S. Dominici Lib. I Cap. XLVIII pag.* 162, non vero *de Aldeamiena*, ut excidit amanuensi.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro I fol.* 177.
4. *Aldeamiena.*) *Aldeanova*.
5. *Centum & quinquaginta.*) Notat *Plodius* loco laudato, quod alias erant *CCCC*.
6. *Trigesimo Octavo.*) Stylo Bullarum, erȩ communis *MDXXXIX*.

Anno 1539 Die 23 Maii.

De Generali Magistro eligendo (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

XLVII. Dilectis filiis Vicario Generali (3) Provincialibus, Diffinitoribus, & Electoribus Ordinis Prȩdicatorum in Domo S. Mariȩ supra Minervam congregatis.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Nota. CUm in hanc almam Urbem nuper conveneritis, ut Magistrum Generalem Ordini vestro eligatis, licet ejus ea sit prȩstantia, & amplitudo, is virorum, scientia, & moribus eminentium, numerus, ut difficilius multo vobis futurum credamus decernere ex multis qui postbaberi valeat (4) quam qui prȩfici, tamen Nos pro temporis malignitate, quo tot hȩresibus angimur, proque amore, quo Ordini ipsi semper affecti fuimus, curȩ nostrȩ pastoralis officio fungentes, & quasi sponte currentibus calcar addentes, vobis in virtute S. Obedientiȩ, ac sub anathematis pȩna, a quo ab alio quam a Nobis absolvi nequeatis, districte mandamus, ut nullo pretii, gratiȩ, alteriusve affectus respectu habito, sed Deo tantum ante oculos posito, quem optimum, & prȩstantissimum ex religione vestra censueritis regimini idoneum, moribus probatum, scientia illustrem, qui hȩresum pravitati maxime obsistere possit, Religionem in dignitate tueri, atque augere, tum demum juxta constitutiones Ordinis vestri per Sedem Apostolicam approbatas (5), Nota. eligatis, atque ordini prȩficiatis, inituri a Nobis in hoc exactissimam gratiam. Quoque magis omnes ad hoc consilii animemus, habebitis dilectum filium nostrum Johannem (6) Petrum (7) tit. S. Sixti Presbyterum Cardinalem Theatin., Ordinis vestri vice Protectorem, auctoritate nostra suffultum, quasi normam recte agendi, innoxie procedendi, atque irreprehensibiliter statuendi, qui incidentia dubia elucidabit, ambiguitates tollet, obortas forte controversias terminabit, ceteraque faciet, quȩ necessaria videbuntur in dies atque opportuna, multaque durante Capitulo nostri nomine referet, quibus tanquam a Nobis coram prolatis fidem habebitis. Contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romȩ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XXIII Maii MDXXXVIIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Fabius Vigil.

1. *Eligendo.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
2. *Archivo.*) In quo autographum.
3. *Vicario Generali.*) *Augustino* scilicet *de Recuperatis*, qui Generalis Magister hoc in Capitulo renunciatus est.
4. *Valeat.*) Magna sane laus Ordinis.
5. *Approbatas.*) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*
6. *Johannem.*) Qui Summus Pontifex fuit nomine *Paulus IV.*
7. *Petrum.*) Nota quod *Johannes Petrus* hoc in autographo dicitur.

Pennensis (1) Cœnobii Fratres Decimis, aliisque tributis, solvendis exempti.

Anno 1539. Die 15 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Priori, & Fratribus S. Dominici Pennen. Ordinis Fratrum Prędicatorum.

XLVIII.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Religionis sinceritas, in qua sub voluntarię paupertatis habitu sedulum Altissimo impenditis famulatum, promeretur, ut indemnitati vestrę, quantum cum Deo possumus, favorabiliter consulamus. Exponi Nobis nuper fecistis, quod cum fructus, redditus, & proventus domus vestrę ad sustentationem Fratrum, in illa degentium, nedum ad illius reparationem, & fabricam, quibus jugiter insistitis, nullatenus sufficiant, ex decimis, & aliis oneribus, quę hactenus per Sedem Apostolicam, causantibus sinistris temporum conditionibus, in illis partibus impositę fuerunt, nimium gravamini, & in futurum plenius, nisi vobis desuper per eandem Sedem provideatur, gravari posse dubitatis. Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, ut vos & domum vestram, ac illius bona a decimis & oneribus tam hactenus impositis, & per vos debitis, quę decem ducatos, ut asseritis, non excedunt, quam de cetero quovis modo imponendis, eximere, & liberare, aliasque vobis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ut devotio vestra eo ferventius invalescat, quo majori noveritis vos dictę Sedis munificentia confoveri, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, contemplationeque & intuitu dilecti filii Octavii Farnesii nostri secundum carnem nepotis, & dilectę in Christo filio Margarite de Austria, ejus conjugis, Ducum Civitatis, & Ducatus Pennen. vos favore gratioso prosequi volentes, vos, & domum vestram, ac illius bona quęcunque, quę ad pręsens possidetis, ab omnibus, & singulis decimis, quartis, mediis fructibus, & quibusvis aliis oneribus, quibuscunque nominibus nuncupentur, tam hactenus impositis, & per vos debitis, quam de cetero per Nos, vel Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac Sedem eandem, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac consistorialiter, seu Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum intuitu, vel instantia quomodolibet etiam pro expeditione contra Turcas, aut alios Christiani nominis hostes, seu hęreticos, vel fidei Catholicę, aut S. R. E. defensione, vel quavis alia quantumcunque justa, & pia causa, quovis modo imponendis, ac illorum solutione, auctoritate Apostolica tenore pręsentium perpetuo eximimus, & totaliter liberamus, ac exemptos, & omnino liberos, exemptaque, & omnino libera esse, volumus & decernimus; ac vobis, quod ad solutionem decimarum, quartarum, mediorum fructuum, & aliorum onerum hactenus impositorum, & imponendorum, ut prefertur, ratione dictę domus, & illius bonorum prędictorum minime teneamini, nec ad id per executores, subexecutores super decimis, quartis, mediis fructibus, & aliis oneribus predictis pro tempore deputatos, aut quoscunque alios, quavis auctoritate, etiam vigore literarum Apostolicarum, pręsentibus specialiter, & expresse, ac cum illarum de verbo ad verbum insertione, derogantium cogi, aut propterea a divinis suspendi, seu excommunicari, vel alias censurari nequeatis, cum una decima duos ducatos, & decem grana monetę illius patrię, ut etiam asseritis, non excedat, auctoritate, & tenore prędictis indulgemus, necnon vos, & domum vestram, ac bona hujusmodi sub quibusvis decimarum, quartarum, mediorum fructuum, & aliorum onerum prędictorum impositionibus per Nos, & successores, aut Sedem hujusmodi pro tempore factis, nullatenus comprehendi posse, sed ab illis semper exceptas existere, ac pręsentes literas nullo unquam tempore de surreptionis, aut obreptionis, seu nullitatis vitio, vel intentionis defectu notari, aut impugnari, vel revocari, aut illis derogari posse, sed semper validas, & efficaces esse, sicque in pręmissis omnibus, & singulis per quoscunque judices, & executores, ac subexecutores pręfatos, sublata eis quavis aliter interpretandi facultate, censeri, & judicari debere, ac quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, super declaratione decimarum edita, & quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub annulo Piscatoris die XV Junii MDXXXVIIII, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Indultum.

Blosius.

1. *Pennen.*) Juris est Provinciæ *Aprutinæ*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Pennensi*.

Anno 1539 Die 25 Junii.

Ne Mendicantes (1) Fratres molestiis afficiantur in Polonia.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Venerabilibus Fratribus Universis, & singulis Archiepiscopis, & Episcopis, & aliorum locorum Ordinariis per Regnum Poloniȩ, & alia dominia, ac terras temporali ditioni carissimi in Christo filii nostri Sigismundi Poloniȩ Regis Illustris subjecta, constitutis, necnon eorundem Archiepiscoporum, Episcoporum, ac aliorum Ordinariorum Officialibus, seu Vicariis in Spiritualibus generalibus.

XLIX.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium. INter animi nostri desideria illud potissimum cordi nostro inhȩret, ut fructus, quos sacri Mendicantium Ordines in agro militantis Ecclesiȩ afferre non desinunt, non solum provisione nostra succrescant, verum etiam sublatis ab eis omnibus impedimentis, multimodis efferantur incrementis. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Priores, & Guardiani, ac Fratres Domorum Ordinum Mendicantium per Regnum Poloniȩ, ac alia dominia, & terras temporali ditioni carissimi filii nostri Sigismundi Poloniȩ Regis illustris constitutarum, quod contra privilegia illis a Sede Apostolica concessa, & juris dispositionem, sȩpius eosdem Priores, & Guardianos, ac Fratres ratione delicti, sive contractus, aut rei, de qua agitur, ad judicium coram vobis trahitis, & in eos jurisdictionem, quam in ipsos non habetis, exercetis, & censuris ecclesiasticis eos illaqueando, necnon ipsis Fratribus justitiam per eos contra vestros subditos, seu illis alias debentes pro tempore petitam, administrare denegatis, eosque alias diversimode sub diversis coloribus injuste vexatis, perturbatis, & inquietatis, in maximam eorum confusionem, & Christifidelium illarum partium scandalum non modicum. Quare iidem Priores, Guardiani, ac Fratres nobis humiliter supplicari fecerunt, ut eis in prȩmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, ȩquum censentes, Priores, & Guardianos, ac Fratres prȩdictos nostri favoris prȩsidio a vexationibus hujusmodi relevari, ut eo commodius, & efficacius salutis operibus, & animarum fructibus intendere possint, eorum inclinati supplicationibus, vos, & vestrum singulos auctoritate Apostolica, tenore prȩsentium, requirimus, & hortamur, ac vobis nihilominus in virtute sanctȩ obedientiȩ, & sub pȩnis in dictis eorum privilegiis contentis, districte prȩcipiendo mandamus, ne Priores, & Guardianos, ac Fratres prȩdictos, necnon eorum Priores, & ministros Provinciales, ac domos quascunque, quovis modo contra eorum jura, & privilegia, vexare, & molestare, aut perturbare, seu eam, quam non habetis, superioritatem, & jurisdictionem in eos exercere, aut ratione delicti, seu contractus, aut rei, de qua agitur, & quacumque alia causa contra tenorem dictorum privilegiorum eos coram vobis ad judicium trahere, seu trahi facere, vel excommunicationis, seu aliis sententiis, censuris, & pȩnis ecclesiasticis innodare prȩsumatis: sed judicia ipsa per eos, quibus id a dicta Sede commissum fuit, exerceri permittatis; Et nihilominus justitiam eisdem contra sibi subditos, aut alias debentes petentibus, quoties per eos requisiti fueritis, administrare non recusetis. Decernentes ex nunc irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Lateranensis Concilii novissime celebrati, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romȩ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XXV Junii MDXXXIX, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Diplomatis causa.

Inhibitio.

1. *Mendicantes.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. V.*

2. *Archivo.*) In quo exemplar ex autographo *Wratislaviensi.* Legitur in *Bullario Carmelitano Parte II pag.* 83.

Anno 1539 Die 25 Junii.

Ne Fratres ab Episcopis in jus vocati sistant (1) se apud ipsos.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis universis, & singulis Fratribus omnium, & singulorum Ordinum Mendicantium per Regnum Polonie, ac alia dominia, & terras temporali ditioni carissimi in Christo filii nostri Sigismundi Poloniȩ Regis illustris subjecta constitutis, & eorum cuilibet.

L.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. NUper Nobis pro parte vestra inter alia exposito, quod venerabiles Fratres Archiepiscopi, & Episcopi, ac dilecti filii locorum ordinarii per Regnum Poloniȩ, & alia dominia, ac terras temporali ditioni carissimi in Christo filii nostri Sigismundi Poloniȩ Regis illustris, subjecta constituti, necnon

quo-

quorundam Archiepiscoporum, & Episcoporum, ac aliorum ordinariorum officiales, seu Vicarii in spiritualibus generales, vos saepius contra privilegia vobis a Sede Apostolica concessa, & juris etiam dispositionem ratione delicti, sive contractus, aut rei de qua agitur, coram eis ad judicium trahebant, & in vos eam, quam non habebant, jurisdictionem exercebant, vos etiam censuris ecclesiasticis illaqueando, ac alias diversimode injuste vexando, perturbando, & inquietando in maximam vestram confusionem. Nos vestris in ea parte supplicationibus inclinati eosdem Archiepiscopos, & Episcopos, & ordinarios necnon officiales, & Vicarios, & eorum singulos per alias nostras in forma Brevis literas requisivimus, & hortati fumus, eis nihilominus in virtute sanctę obedientię, & sub pœnis in eisdem privilegiis contentis districte pręcipiendo mandantes, quatenus vos, & domus vestras quascunque quovis modo, contra privilegia, & jura vestra vexare, aut molestare, seu eam, quam non habent, superioritatem, & jurisdictionem in vos exercere, aut ratione delicti, seu contractus, aut rei de qua agatur, seu ex quacunque alia causa contra privilegiorum hujusmodi tenorem, vos coram eis ad judicium trahere, seu trahi facere, aut excommunicationis, seu aliis sententiis, censuris, & pęnis ecclesiasticis innodare pręsumerent, sed judicia ipsa per eos quibus id a dicta Sede commissum erat exercere permitterent, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem accepimus, aliquos ex vobis aliquando per indirectum procurare, ut coram dictis ordinariis vocemini, privatos vestros affectus publico interesse vestri ordinis anteponentes, Nos volentes inconvenientibus, quę hinc oriri possunt occurrere, vobis, & vestrum singulis in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis pœna districtius inhibemus, ne de cetero coram eisdem Archiepiscopis, Episcopis, ordinariis, seu officialibus, aut Vicariis pręfatis, ne contra vos pręter, aut ultra tenorem dictorum privilegiorum procedere audeant, vel pręsumant, Irritum quoque, & inane quicquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernentes, non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XXV Junii, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Sistant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo lit. V.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum, Autographum habes in Cœnobio *Wratislaviensi*. Legitur in *Bullario Carmelitano Parte II pag.* 84. Huc etiam spectat sequens Diploma.

JOhannes Dei gratia S. Ecclesiae Metropolitanae Gnesnensis Archiepiscopus, Legatus natus, & Regni Primas, universis, & singulis quibus interest teuore praesentium notum facimus, quod Nos praeinsertas literas Apostolicas originaliter coram Nobis exhibitas salvas, & illaesas, non vitiatas, nec in aliqua parte suspectas, vidimus, legimus, illas ad petitionem R.P.D. Marci Turri Veneti Bohemiae, Poloniaeque Provinciarum Commissarii generalis, & sui Conventus, exemplari, & transumi, ac per Notarium nostrum infrascriptum subscribi, nostrique sigilli jussimus, & fecimus, appensione communiri, decernentes quatenus eisdem nostri transumpti literis plena ubique in judiciis, & extra fides adhibeatur, illisque stetur perinde, ac si originales ipsae literae originaliter in medium exhiberentur. Datum Cracoviae Anno Domini MDXL, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Papae praefati Anno VI die vero XXVI Mensis Februarii. Praesentibus tunc ibidem venerabilibus, & honorabilibus Dominis Mathia Lanchi Archidiacono Pomeraniae, in Ecclesia Uladislaviensi Cancellario, Stanislao Dabrouski Archidiacono Curzeloviensi, Hieronymo Gazoronski Custode Uniechoviensi Praelatis, Johanne Dabrouski, & Paulo Macholmen. Notariis Curiae nostrae, aliisque pluribus testibus circa praemissa.

Petrus Dei gratia S. Ecclesiae Metropolitanae Leopolien. Archiepiscopus universis, & singulis, quibus interest tenore praesentium notum facimus, quia Nos praeinsertas literas transumpti, sigillo Reverendissimi in Christo Patris, & Domini Johannis eadem gratia S. Ecclesiae Metropolitanae Gnesnensis Archiepiscopi, Legati nati, & Regni Poloniae Primatis, communitas, & consignatas coram Nobis exhibitas, salvas, & illaesas, non vitiatas, nec in aliqua parte suspectas vidimus, legimus, illasque ad petitionem venerabilis Patris Fratris Stanislai Raduan. Sacrae Theologiae professoris contractae Russiae Ordinis Praedicatorum Vicarii, & Conventus Leopolien. Prioris, ex transumpto exemplari, & transumi, ac per Notarium nostrum infrascriptum subscribi, nostrique sigilli jussimus, & fecimus appensione communiri. Decernentes quatenus eisdem nostri transumpti literis plena ubique in judiciis, & extra, fides adhibeatur, illisque stetur perinde, ac si ipsae literae originales originaliter in medium exhiberentur. Datum Leopoli Anno Domini MDXLII, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pauli divina providentia PP. III Anno VIII die vero Lunae XXX Mensis Octobris, praesentibus tunc ibidem venerabili, & nobilibus Dominis Nicolao Poniatoroski Canonico Leopolien., Valentino Janiazowski, Laurentio Mrovinski, & Philippo Dabrouski, curiae nostrae familiaribus, aliisque pluribus testibus circa praemissa. Johannes a Scarbimiria suae Reverendissimae Paternitatis curiae, & causarum Notarius. Locus sigilli pensilis in cera rubra expressi.

Anno 1539
Die 18 Julii.

Ut, servatis servandis, quilibet Doctoris, ac ceteros gradus (1) suscipere possit in Hispalensi (2) Collegio S. Thomæ.

LI.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Diplomatis causa.

DUm gratos Deo, & universę Reipublicę Christianę, utiles, & necessarios fructus, qui ex literarum studio provenire noscuntur, mente revolvimus, merito inducimur, ut votis illis, per quę literarum studia incrementum suscipiunt, & personarum studiis hujusmodi insistentium commoditatibus consulitur, favorabiliter annuamus, aliasque desuper disponamus, prout locorum, & temporum qualitate pensata, id in Domino conspicimus salubriter expedire. Dudum siquidem postquam felicis recordationis Leo Papa X Prędecessor noster, bonę memorię Didaci (4) Archiepiscopi Hispalensis, supplicationibus inclinatus, unum Collegium viginti Fratrum Ordinis Prędicatorum Theologię studere volentium, sub vocabulo S. Thomę de Aquino in Civitate Hispalensi, per quasdam (5) erexerat, & inter alia statuerat, & ordinaverat, quod omnes, & singuli Fratres, in dicto Collegio pro tempore residentes, possent in eodem Collegio, tam in Artibus, quam in Theologia, debitos, & juxta morem Salamantinum (6), vel aliarum in illis partibus studiorum generalium universitatum requisitos ad Baccalaureatus, Licentiaturę, & Magisterii gradus suscipiendos, cursus peragere, & inibi dictos gradus, cum solitis insigniis a prędicto Didaco, & pro tempore existente Archiepiscopo Hispalensi, vel ejus Commissario, ad id ab eo specialiter deputato, recipere, & postquam dictos gradus, vel aliquem eorum recepissent, eisdem prorsus privilegiis, prerogativis, libertatibus, exemptionibus, antelationibus, indultis, & concessionibus, uterentur, potirentur, & gauderent, quibus illi, qui in Salamantina, & qualibet alia in illis partibus Generalium studiorum universitate, in qua ipsi promoti alias studuissent, gradus hujusmodi recepissent, utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum, in omnibus, & per omnia, perinde ac si in Salamantina, seu alia universitate hujusmodi, in qua, ut prefertur, studuissent, gradus prędictos suscepissent, eidem Prędecessori pro parte dicti Didaci Archiepiscopi exposito, quod ipse pro majori in Collegio prędicto literarum exercitio, & frequentiori usu, ac pauperum religiosorum commoditate desiderabat, quod licentia gradus hujusmodi in Artibus, & Theologia recipiendi ipsius Collegii Fratribus Collegialibus duntaxat concessa etiam alii prędicti, & aliorum quorumvis Ordinum Religiosi, qui gradus hujusmodi in prędicto Collegio recipere vellent, uti possent, prędictus Predecessor ejusdem Didaci Archiepiscopi supplicationibus inclinatus, statutum, & ordinationem super singulis gradibus in Artibus, & Theologia in dicto Collegio recipiendis, cum facultate utendi privilegiis, prerogativis, libertatibus, exemptionibus, antelationibus, concessionibus, & indultis hujusmodi ad hoc, ut omnes, & singuli alii prędicti, & aliorum quorumvis Ordinum Religiosi in eisdem Artibus, & Theologię Baccalaureatus, licentiaturę, & Magisterii gradus, vel eorum aliquem in dicto Collegio recipere, & postquam illos recepissent, privilegiis, prerogativis, libertatibus, exemptionibus, antelationibus, concessionibus, & indultis prędictis, uti, de ipsorum Religiosorum pro tempore promovendorum superioris respective consensu, libere, & licite valerent, perinde ac si ipsi de numero dictorum Collegialium forent, sine prejudicio alicujus dictarum universitatum, per alias suas literas (7) extendit, & ampliavit, pront in singulis literis prędictis plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Rectoris, & Fratrum Collegialium dicti Collegii, petitio continebat, licet in Collegio hujusmodi facultates prędictę, ut plurimum per quinque Lectores, admodum eruditos frequentissime, & sine intermissione legantur, & propterea frequens studentium numerus ad illud confluere deberet, nihilominus studium facultatum hujusmodi in eodem Collegio, cum solum Religiosi, in eo solitos, pro ipsis gradibus recipiendis, cursus peragere, & gradus prędictos suscipere possint, ob infrequentiam studentium, & auditorum plurimum languescat, & frigeat, & exercitium literarum sine frequentia studentium magnum esse non possit, pro parte Rectoris, & Fratrum Collegialium predictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statutum, & ordinationem Prędecessoris hujusmodi super peragendis cursibus, & recipiendis singulis gradibus prędictis, ac facultate utendi privilegiis, & aliis premissis, ut prefertur, edita, & deinde ad alios predicti, & quorumvis aliorum Ordinum Religiosos extensa, & ampliata, ad omnes, & singulos, tam clericos, quam laicos facultatibus hujusmodi studere volentes, extendere, & ampliare, ac eisdem Rectori, & Fratribus Collegialibus, ut clerici seculares, & laici, qui in eodem Collegio studuerint, quandocunque voluerint, gradus predictos, a moderno, & pro tempore existente ipsius Collegii Rectore, seu illo, quovis modo, impedito, ab aliquo Magistro, ab eo pro tempore deputato, cum solitis insigniis, juxta morem Salamantinum, vel aliorum studiorum generalium illarum partium universitatum, recipere valeant, indulgere, aliasque in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui singulorum commoda, quantum cum Deo possumus, libenter procuramus, Rectorem, & Fratres Collegiales prędictos, ac eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis, sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum pręsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, statutum, & ordinationem Predecessoris hujusmodi super peragendis cursibus, & recipiendis singulis gradibus prędictis, ac facultate utendi privilegiis, & aliis premissis, ut prefertur, edita, & deinde ad alios prędicti, & quorumvis aliorum Ordinum Religiosos, extensa, &

Indultum.

am-

ampliatæ, ad omnes, & singulos, tam clericos, quam laicos facultatibus hujusmodi studere volentes, etiam ad hoc, ut clerici, & laici præfati, undecunque venientes, in eodem Collegio tam in Artibus, quam in Theologia, debitos, & alias, ut præfertur, requisitos, cursus peragere, libere, & licite valeant, Apostolica auctoritate, tenore præsentium extendimus, & ampliamus, ac eisdem Rectori, & Fratribus Collegialibus, ut clerici seculares, & laici, qui in eodem Collegio studuerint, quandocunque voluerint, gradus prædictos, a moderno, & pro tempore existente ipsius Collegii Rectore, seu illo quovis modo impedito, ab aliquo Magistro, ab eo pro tempore deputato, cum solitis insigniis juxta morem Salamantinum, vel aliorum studiorum generalium illarum partium universitatum recipere, & postquam illos, aut eorum aliquem receperint, quod eisdem privilegiis, prærogativis, libertatibus, exemptionibus, antelationibus, indultis, & concessionibus, quibus alii in Salamantina, aut qualibet alia illarum partium universitate, ad gradus ipsos promoti, utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere, etiam libere, & licite possint, in omnibus, & per omnia perinde ac si in eadem Salamantina, vel alia universitate studuissent, & cursus peregissent, ac gradus prædictos suscepissent, auctoritate, & tenore prædictis, de speciali gratia indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinum, & Universitatum hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac quibusvis aliis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac quibuscunque etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribusque, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam de non indulgendo universitati, seu alicui Collegio Civitatis Hispalensis, quod aliquos ad gradus prædictos promovere possint, aut alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, observata, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quę dictus Prędecessor in singulis literis prędictis, voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, extensionis, ampliationis, indulti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Nono, Quinto decimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno Quinto.

1. *Gradus.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*
2. *Hispalen.*) In *Hispania Batica.*
3. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar, unum *Lib. B. fol.* 126 ex autographo *Hispalensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. I fol.* 207.
4. *Didaci.*) De quo in *Appendice ad Pontificatum Julii II.*
5. *Quasdam.*) Constitutionem scilicet *XLVIII Leonis X.*
6. *Salamantinum.*) *Salmanticensem.*
7. *Literas.*) Constitutionem nempe *XCII Leonis X.* Legitur *pag.* 372 hujus *IV* Tomi.

Anno 1539 Die 30 Augusti.

Æthiopes (1) Fratres commendat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, Universis Christi fidelibus pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii Georgius de Amara Presbyter, & Stephanus Diaconus Ordinis Fratrum Prędicatorum professores ambo Æthiopes Indię majoris, devotione ducti, de licentia eorum Superioris, a partibus Indię ad Terram Sanctam Jerusalem &c. in sacratissima Domini Nostri Jesu Christi, ac Valle Josaphat consistens Beatissimę semper Virginis Marię ejus Matris gloriosę Sepulcrum, necnon Calvarium, & Oliveti, ac ubi ipse Dominus noster Jesus Christus transfiguratus fuit, Tabor, Montes, & alia loca inter Sepulcrum Dominicum, & Presepium in Bethleem Judeę, ubi idem Dominus noster Jesus Christus natus fuit, consisten. in quorum aliquibus duodecim annis &c. Cruore ejusdem Domini nostri Jesu Christi &c. necnon Bethaniam, & Civitatem Nazareth in Galilea, ubi prefata semper Virgo Maria salutata extitit, ac Monasterium Sanctę Catharinę de Monte Sinai Ordinis Sancti Basilii, & flumen Jordanum, & inde ad Almam Urbem ad Beatorum Petri, & Pauli limina, aliaque pia, & sacra dictę Urbis loca visitandum se personaliter contulerint, cupiantque etiam limina Sancti Jacobi in Compostella, & diversa alia loca pia, sacra, & devota visitare, sed quia pauperes, & extra eorum partes constituti existunt, ac sermonem locorum, per quę transituri sunt loqui nesciunt, pręmissa adimplere nequeant, nisi eis piis Christi fidelium suffragiis, ac caritativis subsidiis, & eleemosynis subveniatur. Nos, cupientes, ut eisdem Georgio, & Stephano pro eorum sustentatione in eorum itinere, ac necessitatibus eorum subveniatur, ac christifideles ad hoc eo facilius manus porrigant adjutrices, quo exinde uberioris dono gratię conspexerint se refectos, de omnipotentis Dei misericordia, ac eorundem Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, qui de bonis sibi a Deo collatis eisdem Georgio, & Stephano pro pręmissis manus porrexerint adjutrices, aut Missarum per Georgium, & dum Presbyter fuerit per Stephanum pręfatos, seu eorum alterum celebrandarum solemnium celebrationi interfuerint, quoties id fecerint septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis pęnitentiis, misericorditer in Domino relaxamus &c. Datum Tusculi (3) Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo nono, Tertio Kalendas Septembris, Pontificatus nostri Anno Quinto. Nota.

1. Æthio-

1. *Æthiopes.*) Vide Notas ad *Constitutionem CXXVII Alexandri VI.* Legitur *pag.* 190 hujus *IV* Tomi.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* *Lib. XVII An. V fol.* 32.
3. *Tusculi.*) Vulgo *Frescati*, in *Latio*.

Anno 1539
Die 7 Novembris.

De Ulyssipponensi Collegio (1) transferendo Colimbriam.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LIII.

Serenissimo Principi Domino Johanni Portugallię, & Algarbiorum Regi. Antonius (3) Miseratione Divina SS. Quatuor Coronatorum Preabyter Cardinalis, Salutem, & sinceram in Domino caritatem.

EX parte celsitndinis vestrę fuit expositum coram Nobis, quod alias clarę memorię Emanuel genitor vester tunc in bumanis agens apud domum S. Dominici Ulixbonensis Ordinis Fratrum Prędicatorum unam Domum cum Capella, Refectorio, Dormitorio, & aliis necessariis Officinis sub invocatione S. Thomę pro Collegio viginti Patrum in Artibus, & Theologia studere volentium, quorum quatuordecim Prędicatorum, & sex S. Hieronymi essent, Ordinum professores ędificari fecit, & in ea dictum Collegium fundavit, illudque sufficienter dotavit, & pro illius felici, ac prospero gubernio, nonnulla tam circa Collegialium exercitium, & vivendi modum, ac divina per eos peragenda, quam electionem, & confirmationem Prioris illorum, & Lectores, qui ibi legere deberent, ac alias nonnulla statuta, & ordinationes fecit, necnon Leo Papa X felicem recordationem ad supplicationem dicti Emanuelis Regis fundationem, dotationem, statuta, & Ordinationes prędictas, & prout illas concernebant, omnia, & singula in Instrumento desuper confecto contenta, & inde secuta quęcunque approbavit, & confirmavit, atque eidem Emanueli Regi quęcunque alia statuta, & Ordinationes licita, & honesta, & sacris Canonibus non contraria pro felici, & prospero statu, ac votiva directione Collegii, ac Collegialium prędictorum edendi, & per eum pro tempore edita reformandi, corrigendi, & in melius mutandi, cassandi, & alia denuo edendi, licentiam, & facultatem concessit per suas literas, pront in eis plenius continetur. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, postmodum dicta Domus S. Dominici Ulixbonensis juxta Regulam dicti S. Dominici reformata fuerit, & Fratres Collegiales dicti Collegii non parvam turbationem Fratribus ipsius Domus S. Dominici reformatis inferant, & studium, quod tunc in civitate Ulixbonensi vigebat, sit ad civitatem Colimbriensem translatum, propter quod ipsius Collegii Collegialibus Fratribus in eorum discendi, & exercitinm faciendi commoditate nonnihil detrahitur. Et si serenitati vestrę Collegium prędictum, quod in Monasterio de Bararha dicti Ordinis Colimbriensis Dięcesis per Superiores Ordinis, donec alias ordinaretur, de pręsenti existit, ad Colimbriensem, ad quam dictum studinm, ut pręfertur, translatum extitit, aut aliam civitatem, seu oppidum, & ad Monasterium, seu locum per vos deputatum, pront vobis videbitur, transferendi, ac pro illiua feliciori, & magis prospero statu statuta, & Ordinationes edendi, & illa, ac etiam per dictum Emanuelem Regem edita, pro tempore reformandi, corrigendi, mutandi, tollendi, & alia de novo edendi facultas concederetur, profecto ex hoc dictorum Fratrum Reformatorum potiori qnieti, & Fratrum Collegialium Collegii hujusmodi in artibus, & Theologia profectui non modicum consuleretur. Quare supplicari fecistis humiliter, vobis super his Sedem Apostolicam de opportuno remedio misericorditer providere. Nos igitur, dictarum literarum tenore, ac si de verbo ad verbum insereretur pręsentibus pro plene, & sufficienter expresso babentes, vestrisque in hac parte supplicationibus inclinati, anctoritate Domini Papę, cujus Pęnitentiarię curam gerimus, & de ejus speciali mandato super hoc vivę vocis Oraculo nobis facto celsitudini vestrę Collegium prędictum cum illius Rectore in Collegialibus, ac omnibus privilegiis, immnnitatibua, honoribus, oneribus, facultatibus, pręeminentiis, gratiis, concessionibus, & indultis, juribusqne, & pertinentiis universis ad Colimbriensem, vel aliam civitatem, & oppidum, ac ad Monasterium, seu locum per vos eligendum, seu deputandum, tranferendi, & mntandi, ac, postquam translatum fuerit, pro illius feliciori, ac magis prospero statu, & gubernio, ac votiva directione, statuta, & ordinationes pro tempore edendi, & illa, ac etiam per dictum Emanuelem Regem edita, prout vobis magis expedire videbitur, pro tempore reformandi, corrigendi, mutandi, tollendi, & alia de novo edendi, dummodo quę edideritis, correxeritis, mutaveritis, cassaveritia, & de novo edideritis, statuta rationabilia sint, & juri canonico non contraria, ac alia omnia, quę dictus Emanuel Rex, si viveret, circa Collegium prędictum, per eum, ut pręfertur, fundatum, facere poterat, vos circa translatum Collegium hujusmodi facere possitis, libere, & licite, cujusvis consensu, aut licentia desuper minime requisita, veria existentibus pręmissis, tenore pręsentinm, facultatem elargimur. Non obstantibus Apostolicis, provincialibus, & synodalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon Domus, Collegii, & Ordinis Prędicatorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis sub quibusvis verborum formis, & clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis, irritantibusque, & aliis decretis concessis, confirmatis, & etiam iteratia vicibus innovatia, etiam mari Magno, aut Bulla aurea, vel alias nuncupatis, quibus omnibus, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansnris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub sigillo Officii Pęnitentiarię VII Idus Novembris, Pontificatus Sanctissimi D. N. Pauli Papę III. Anno Sexto.

1. *Collegio.*) Consulenda *Constitutio XLVIII Leonis X.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar.
3. *Antonius.*) *Puccius*, de quo *Ciaconius* in *Clemente VII.*

SS. Sa-

SS. Sacramenti Confraternitatem (1) in ædibus sacris S. Mariæ supra Minervam de Urbe constitutam, privilegiis, & indulgentiis ornat.

Anno 1539 Die 30 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Dominus noster Jesus Christus transiturus de hoc mundo ad Patrem in ultima cęna, qua Pascha cum discipulis suis manducavit, admirabile Sacramentum pretiosissimi Corporis, & Sanguinis sui instituit, per quod universi Christicolę memoriam suę caritatis eximię, quam in sua Passione, hora ejus appropinquante, ostendit, recolerent. Unde Nos, illius vices licet immeriti gerentes in terris, debitum censemus, ut ea, quę in hujus sacrosancti Sacramenti honorem, & venerationem ex pia Christi fidelium devotione, prout decet, Apostolico prętidio solidemus, & ut ad fidelium eorundem vota facilius concurrant, fideles ipsos spiritualibus muneribus prosequamur, & eorum pia suffragia cęlestibus donis confoveamus, ut exinde divinę gratię aptiores reddantur, & Sacramentum ipsum in die peregrinationis extremę sibi fore Viaticum salutare mereantur. Sane pro parte dilectorum filiorum universorum Confratrum Confraternitatis sub invocatione Sacratissimi Corporis Christi in Ecclesia domus B. Marię supra Minervam de Urbe, Ordinis Fratrum Prędicatorum institutę, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod nuper nonnulli Cives Romani, & Curiales Christi fideles, pie considerantes Sacratissimum Eucharistię Sacramentum prędictum in Parochialibus Ecclesiis dictę Urbis minus honorifice, & in locis abjectis sine ulla consideratione conservari, & cum per ipsam Urbem pro Communione infirmorum deferendum erat, ab uno tantum Capellano sine ullis decore, & reverentia, solitum deferri, ac singulari devotione ducti, eupientes pręmissis, & ut eidem Sacramento honor, cultus, & veneratio debite exhiberentur, quantum in eis erat, providere, unam Societatem, & Confraternitatem utriusque sexus sub invocatione ejusdem Sacratissimi Corporis Christi in dicta Ecclesia de Minerva ordinarunt, & instituerunt, ac pro ejus salubri directione, & incremento inter alia, quod Confratres Confraternitatis hujusmodi pro tempore existentes, seu ab eis per singulas regiones Urbis prędictę deputati, aut deputandi, diligenter, ac omni cura, & studio facerent, & procurarent, ut Sacramentum hujusmodi, tam in dicta Minerva, quam singulis aliis Parochialibus Ecclesiis Urbis hujusmodi ea, qua decet, veneratione in loco honorifico, & honesto, lampadibus accensis, die, noctuque conservaretur, & custodiretur. Et si earundem Ecclesiarum redditus ad id non sufficerent, ipsi Confratres illis de necessariis ad hujusmodi opus, necnon ad emendum unum pallium pro singulis Ecclesiis prędictis, cum quo Sacramentum ipsum quotiescunque illud pro Communione infirmorum extra Ecclesiam deferendum esset, deferri deberet, providerent. Ac quod Rector cujuslibet ex Ecclesiis prędictis, seu illius locum tenens, quotiescunque esset necessarium, Sacramentum hujusmodi alicui infirmo ministrari, & ad illius domum deferri, campanam suę Ecclesię certis ictibus pulsari facere teneretur, ad hoc, ut Confratres vicini Parochię illius Ecclesię se moneri ad associandum Sacramentum ipsum cognoscerent, & per se ipsos associarent, si legitimo impedimento detenti non forent, alioquin per unum de suis dignioribus familiaribus Sacramentum prędictum ad domum dicti infirmi facibus accensis associari, & comitari facere tenerentur. Ac quod utriusque sexus personę Confraternitatis hujusmodi Confratres pro tempore existentes tertia quaque die Dominica cujuslibet mensis totius anni in dicta Ecclesia de Minerva congregari, & inibi unam Missam in cantu, vel alias celebrari facere, ac in elevatione pręfati Sacramenti faces accensas habere deberent, necnon prima die Veneris statim post festum Corporis Christi immediate sequenti, solemnem processionem (3) extra, & circum pręfatam Ecclesiam de Minerva Sacramentum prędictum honorifice facibus accensis deferendo annuatim facere. Et si aliquem ex Confratribus Confraternitatis hujusmodi ęgrotare contingeret, Rector, aut electus nominatus Ecclesię, cujus dictus infirmus Parochianus existeret, una cum alio con fratre ejusdem Confraternitatis per Rectorem, seu electum nominatum hujusmodi pro tempore eligen do dictum infirmum visitare, & ad confitendum peccata sua, ipsumque Sacramentum suscipiendum pie adhortari, & commonere, necnon singulis hebdomadis totius anni ipsi utriusque sexus Confratres quinquies orationem Dominicam, & salutationem Angelicam toties in commemorationem dicti Sacramenti devote recitare, & commemorare tenerentur, ac mulieribus Confratribus dictę Confraternitatis quibus indecens esset per dictam Urbem vagari ad associandum dictum Sacramentum, ut quoties signum campanę audirent, flexis genibus Orationem Dominicam, & salutationem Angelicam hujusmodi quinquies, ut pręfertur, recitando, omnes, & singulas gratias, & indulgentias Confratribus Confraternitatis hujusmodi pro tempore concessas, consequerentur, per Nos concedi, procurare, statuerunt, & ordinarunt, prout in instrumentis, seu aliis documentis, desuper confectis, plenius contineri dicitur. Ac dilectum filium nostrum Alexandrum (4) S. Marię in Via lata Diaconum Cardinalem, de Cęsarinis nuncupatum, in protectorem dictę Confraternitatis elegerunt. Quare pro parte eorundem Confratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut institutioni Confraternitatis, ac statutis, & ordinationibus hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, tantum Sacramentum omni laude, & veneratione dignum a cunctis fidelibus, ut per hoc desideratam salutem consequi valeant, honorari, laudari, & magnificari, sinceris desideriis exoptantes, ac Omnipotenti Deo, quod tam saluberrima, tamque necessaria, & utilia opera nostro tempore exerceri inceperint, gratias agentes, & ut illa perpetuo frequententur, ac Christi fideles prędicti eis ferventius insistant, quanto erga eos amplioribus, & specialioribus gratiis liberaliores, seque per hoc majori cęlestis gratię devotione refici posse cognoverint, quantum cum Deo possumus, providere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, institutionem Con-

Diplomatis causa.

Nota.

Confraternitatis hujusmodi, necnon prędicta, ac etiam singula alia per eosdem Confratres circa prę-
missa statuta, & ordinata, ac prout illa concernunt, omnia, & singula in instrumentis, seu documen-
tis desuper confectis prędictis contenta, & inde secuta quęcunque ex certa nostra scientia, auctoritate
Apostolica, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac omnes, & singulos juris, & facti de-
fectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, illisque perpetuę firmitatis robur adiicimus,
& ea per ipsarum Ecclesiarum Rectores, seu eorum loca tenentes pro tempore existentes, & alios ad quos
spectat firmiter observari debere decernimus. Et nihilominus pro potiori cautela, pręmissa omnia, &
singula alia per eosdem Confratres, ut pręfertur, statuta, & ordinata de novo auctoritate, & tenore
prędictis perpetuo statuimus, & ordinamus. Ac Confratribus Confraternitatis hujusmodi, nunc,
& pro tempore existentibus, ac eorum singulis, quod omnibus, & singulis privilegiis, in-
dultis, exemptionibus, libertatibus, Immunitatibus, indulgentiis etiam plenariis, & pecca-
torum remissionibus, ac aliis gratiis spiritualibus, & temporalibus, Confratribus Imaginis Salvatoris ad
Sancta Sanctorum, necnon caritatis, & Archihospitalis S. Jacobi in Augusta, ac S. Johannis Baptistę,
necnon Sanctorum Cosmę, & Damiani Nationis Florentinę, ac Hospitalis nostri S. Spiritus in Saxia Or-
dinis S. Augustini, & Campi Sancti, Confraternitatum ejusdem Urbis pro tempore existentibus, illa-
rumque, ac B. Marię de Populo etiam de Urbe Ecclesiis, ac Christi fidelibus illas visitantibus per quos-
cunque Romanos Pontifices Prędecessores nostros, & successores, concessis, & concedendis, & quibus
illi utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum,
quorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro expressis haberi volumus, ex
nunc, & in perpetuum utantur, potiantur, & gaudeant, ac uti, potiri, & gaudere libere, & licite
valeant, in omnibus, & per omnia perinde ac si illa eis specialiter, & expresse concessa fuissent, & in
futurum concederentur, concedimus, & indulgemus, ipsaque privilegia, indulta, exemptiones, li-
bertates, immunitates, indulgentias, etiam plenarias, ac peccatorum remissiones, & alias gratias ad
Confratres SS. Corporis Christi hujusmodi, ac illius Capellanos, ministros, & personas pro tempore
existentes eisdem auctoritate, & tenore extendimus, & eis communicamus. Necnon Christi fidelibus
pręfatis, qui dictam Confraternitatem Sacratissimi Corporis Christi ingredientur, die illorum ingressus
Nota. hujusmodi plenariam ad instar Jubilei, ac eorum peccatis prius confessis, & Sacramento hujusmodi per
eos devote recepto, ter in vita similiter plenariam omnium peccatorum suorum, ipsisque Confratribus,
qui pręfatum Sacramentum eisdem infirmis ministrandum associaverint, seu impediti associari, ut pręę-
fertur, fecerint, ac eisdem processionibus, & divinis officiis, quę per eosdem Confratres, ut pręfer-
tur, celebrari facere contigerit interfuerint, quoties id fecerint, centum, qui vero dictam Ecclesiam
Nota. de Minerva diebus Veneris cujuslibet hebdomadę totius anni devote visitaverint decem annorum, & to-
tidem quadragenarum injunctarum eis pęnitentiarum, indulgentias, & remissiones, quoties id fecerint,
misericorditer in Domino concedimus, & elargimur, necnon mulieribus ejusdem Confraternitatis. qui-
bus propter honestatem non licet per Urbem ipsam passim vagari, si quoties signum campanę hujusmodi
audierint, semel Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam flexis genibus devote recita-
verint, ut omnes, & singulas indulgentias, concessiones, & gratias aliis Confratribus interessentibus
concessas, consequantur, & consequi valeant. Ac eisdem utriusque sexus Confratribus, & eorum sin-
gulis, ut quemcunque Presbyterum secularem, vel cujusvis Ordinis regularem, etiam in mortis arti-
culo, etiamsi mors tunc non subsequatur, in suum possint eligere Confessorem, qui eorum confessioni-
bus diligenter auditis, eos, & eorum singulos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, ex-
cessibus, & delictis quantumcunque gravibus, & enormibus per eos, & eorum singulos pro tempore per-
petratis, etiam Sedi Apostolicę, & locorum ordinariis reservatis, pręterquam a contentis in literis in
die Cęnę Domini legi solitis, ter in vita absolvere, & eis pęnitentiam salutarem injungere. Necnon
Nota. ejusdem Confraternitatis Administratoribus, & Confratribus pro tempore existentibus, pro illius statu
salubriori dirigendo, ut quęcunque licita, & honesta statuta, & ordinationes, felix regimen, & pros-
perum statum, ac gubernationem illorum, & aliarum quarumcunque rerum spiritualium, & tempora-
lium eos quomodolibet concernentia condere, & facere, eaque quoties videbitur, mutare, & alterare,
limitare, corrigere, declarare, modificare, & in melius reformare, quę postquam edita, mutata, al-
terata, limitata, correcta, declarata, modificata, & in melius reformata fuerint, eo ipso per Sedem
eandem confirmata sint, & esse censeantur, auctoritate, & tenore supradictis indulgemus, ac plenam,
& liberam desuper facultatem concedimus. Et nihilominus, ut Christi fidelium devotio ad tam salubre
Sacramentum ferventius invalescat, ac Christi fideles ad illius venerationem, & similia caritatis opera
exercenda per amplius excitentur, quod omnes, & singulę alię Confraternitates, sub eadem invocatio-
ne Sacratissimi Corporis Christi ubilibet institutę, & instituendę, eisdem privilegiis, concessionibus,
indulgentiis, facultatibus, gratiis, & indultis Confraternitati in Ecclesia de Minerva institutę hujusmo-
di per Nos concessis, & concedendis, utantur, potiantur, & gaudeant, ac uti, potiri, & gaudere pos-
sint, & debeant, pręfata auctoritate, & pręsentium tenore statuimus, & ordinamus. Decernentes prę-
sentes literas, & in eis contentas indulgentias, & peccatorum remissiones sub quibusvis revocationibus,
suspensionibus, & modificationibus, similium, vel dissimilium indulgentiarum, & literarum, etiam
per Nos, & successores nostros, ac Cancellarię Apostolicę regulis pro tempore editis, etiam in favorem
fabricę Basilicę Principis Apostolorum de eadem Urbe, ac Cruciatę Sanctę, nullatenus comprehensas,
sed ab illis omnino exceptas esse, & censeri, & sic per quoscunque judices quavis auctoritate fungentes,
sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate judica-
ri, & definiri debere, ac quicquid secus attentari contigerit irritum, & inane, necnon pręsentium
transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curię ecclesiasticę, seu personę in dig-
nitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem prorsus fidem in judicio, & extra adhibendam fore, *quę*
eisdem pręsentibus adhiberetur si forent exhibitę, vel ostensę. Quocirca venerabilibus Fratribus *nostris*
uni-

universis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, & aliis personis in dignitate ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanę, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, ac eorundem Patriarcharum Archiepiscoporum, & Episcoporum, Vicariis in spiritualibus, & officialibus generalibus, ubilibet constitutis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Confratrum Confraternitatis Sacratissimi Corporis Christi in Ecclesia de Minerva institutę hujusmodi pro tempore existentium desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant pręsentes literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ipsosque Confratres illis pacifice gaudere, non permittentes, eos desuper per quoscunque contra pręsentium tenorem quomodolibet molestari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pęnas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, ac quoscunque sua interesse putantes, etiam per edictum publicum locis publicis affigendum, constito summarie de non tuto ad eos accessu, citando, ac illis, necnon aliis quibus, & quoties opus fuerit, inhibendo, censurasque & pęnas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii Papę VIII, Prędecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dięcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suę Dięcesis ad judicium evocetur, seu ne judices a Sede prędicta deputati, extra Civitatem, vel Dięcesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut aliis vices suas committere pręsumant, ac de duabus dietis in Concilio Generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate pręsentium ad judicium non trahatur, & quibusvis aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, necnon privilegiis, & indultis Apostolicis supradictis, & quibusvis aliis Ecclesiarum Confraternitatibus, & personis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, insererentur, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca, ad judicium evocari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo &c. approbationis, confirmationis, suppletionis, adjectionis, decreti, statuti, ordinationis, concessionis, indulti, voluntatis, extensionis, communicationis, elargitionis, mandati, & derogationis &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Trigesimo Nono, Pridie Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Confraternitatem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*

2. *Archivo.*) In quo triplex Exemplar authenticum. In *Bullario Romano* est XX. Legitur etiam in *Bullario Confraternitatum Ord. Præd.* pag. 185.

3. *Processionem.*) De qua in *Tractatu* mox laudato.

4. *Alexandrum.*) De quo Ciaconius Vit. Pontif., & Card. Tomo III in Leone X pag. 296.

Anno 1539 Die 23 Decembris.

De Provincia Peruana (1) constituenda.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Magistro Generali Ordinis Prędicatorum. LV.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut accepimus, Ordo Fratrum Prędicatorum in partibus Indiarum devotioni carissimi in Christo filii nostri Caroli (3) Romanorum Imperatoris semper Augusti, qui etiam Hispaniarum Rex existit, subditis, benedicente Domino, augeri, & dilatari cęperit, expediatque, quę ad conservationem dicti Ordinis in illis partibus attinent, a te ordinari, & decerni, & ob earundem partium distantiam nonnulla in ipsius Ordinis Constitutionibus expressa commode observari nequeant, similiterque expediat pro salubri ejusdem Ordinis directione, ut domus dicti Ordinis in partibus de Peru nuncupatis earundem Indiarum consisten., a Provincia cujus hactenus fuerunt, segregentur, & separentur, ac in eisdem partibus, nova Provincia juxta morem ipsius Ordinis erigatur, illique sic erectę Provincialis Prior pręficiatur, & alia pro conservatione vitę regularis in illis partibus statuantur. Nos, ne ab aliquo de viribus tuę facultatis, & potestatis in pręmissis hęsitari contingat, providere volentes, tibi, ut per te, vel alium, seu alios, quem, vel quos ad hęc duxeris deputandum, seu deputandos auctoritate nostra Domos ejusdem Ordinis in partibus prędictis consistentes ab earum Provincia prędicta segregare, & separare, ac in eisdem partibus novam Provinciam sub invocatione (4), de qua tibi videbitur, juxta morem dicti Ordinis erigere, illique sic erectę, hac prima vice duntaxat, eum, de quo tibi videbitur, ipsius Ordinis professorem in Priorem Provincialem, cum facultatibus, & auctoritatibus aliis Provincialibus Magistris concedi, & per eos haberi solitis, ad tempus, de quo tibi videbitur, pręficere, &, si ille interim cedat, vel decedat alium ejus loco ad dictum tempus substituere, & subrogare, ac omnia, & singula alia, quęcunque tibi quomodolibet pro ejusdem Ordinis, & regularium illius institutorum introductione, observatione, & augmento tam circa ipsius Ordinis professorum institutionem, & directionem, quam etiam eorum studia no-

noveris expedire, statuere, & ordinare (5), libere, & licite valeas, plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore præsentium, concedimus facultatem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ipsius Ordinis, ac illius Provinciarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alias roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, per quoscunque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & Nos, ac Sedem Apostolicam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis quomodolibet, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XXIII Decembris MDXXXIX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Peruana*.) In *America*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar, inter ordinationes Magistri Generalis, de quibus *Nota V.*
3. *Caroli*.) *Quinti*.
4. *Invocatione*.) *S. Johannis Baptistæ*.
5. *Ordinare*.) Huc spectat sequens instrumentum.

IN Dei filio sibi carissimis venerabilibus Patribus, & Fratribus nostris in terra, & partibus Indiarum, quæ dicuntur del Peru pro nomine Christi Jesu laborantibus, innumeraque incommoda sustinentibus Ordinis Prædicatorum videlicet Reverendo Patri Fratri Thomæ de Sancto Martino, Magistro, ceterisque sacerdotibus, juvenibus, conversis, & aliis cujuscunque gradus, Religioni nostræ inservientibus, Frater Augustinus Recuperatus de Faventia, sacræ Theologiæ professor, ac totius dicti Ordinis humilis Generalis Magister, & Servus, Salutem, patientiæ, & Religionis augmentum. Novimus, Fratres mei, labores vestros, ac tribulationes, & quanta diutius sustineatis pro nomine Domini nostri Jesu Christi, ac Religionis nostræ, & vestræ amplitudine, ac fructu, in his remotissimis partibus omni solatio, ac humano auxilio destituti: Deumque testem invocamus in animam nostram, quod labores & ærumnas vestras cordi habemus, & diutius meditamur ac si vobiscum præsentes essemus, illaque in corpore, & mente nostra experiremur, & quantum vobis subvenire, consolari, ac favere cupiamus, novit Altissimus: expeditionibusque nunc pro vobis factis partim cognoscetis, magis autem, & perfectius, si quæ cogitavimus, & desideramus, summa Dei bonitas tempore congruo dignabitur ad perfectum statum reducere. Propterea vidimus, & recepimus Angelos vestros Fratrem Franciscum Martinez, & Fratrem Augustinum de Cuñiga, & cuncta, quæ exposuerunt pro Christi honore, & Religionis augmento in istis partibus summa animi attentione perpendimus, factaque rerum vestrarum plena informatione apud Sanctissimum in Christo patrem, & Dominum nostrum Paulum divina providentia Papam Tertium, ipse velut piissimus Pater, & sui gregis vigilantissimus custos, nobis literas in forma Brevis scriptas direxit. Quarum copia hic immediate inseritur. A tergo Dilecto filio Magistro Generali Ordinis Prædicatorum. Intus vero. Paulus Papa III. Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Cum sicut accepimus Ordo Fratrum Prædicatorum &c. Quibus cum omni reverentia perlectis, denuoque matura deliberatione rebus vestris pensatis pro ordine, ac forma Ordinis nostri in istis partibus de Dei omnipotentis misericordia confisi, ac Patris nostri Sanctissimi Dominici precibus apud ipsum, quæ infra subjungemus, determinavimus, constituimus, ac omni nostra auctoritate inviolabiliter observari decrevimus. Primo divisimus, ac præsentium tenore dividimus, disjungimus, ac separamus Conventus, & loca ædificata, & ædificanda in partibus Indiarum, quæ dicuntur del Peru a jurisdictione, auctoritate, seu quacunque prætensa colligatione, aut obligatione a Provincia nostra Sanctæ Crucis, & a Provincia Sancti Jacobi Indiarum, instituimusque, ac præsentium tenore substitutam esse declaramus Patriam illam unam Provinciam a præfatis omnino separatam, & distinctam, quæ appelletur ac præsentium tenore appellari volumus: Provincia Sancti Johannis Baptistæ, cui terminos assignamus a portu Nominis Dei ad Panamam, & deinde discurrendo per costam, sive litus, usque ad portum de Guatimala inclusive, itaque Provincia de Nicaragua sit prædictæ Provinciæ Sancti Johannis cum Provincia de Peru usque ad flumen Argenteum a mari, quod dicitur del Norte, usque ad mare del Sur cum Insulis, & terra firma repertis, & reperiendis. Itaque a portu de Acla usque ad flumen argenteum exclusive est Provincia Sanctæ Crucis. Quam Provinciam volumus, & præsentium tenore, & auctoritate Apostolica declaramus, gaudere omnibus privilegiis, & gratiis, ac immunitatibus, auctoritate, & jurisdictionibus, quibus aliæ Provinciæ nostri Ordinis auctoritate ordinaria, vel extraordinaria juris, aut facti, vel consuetudinis, gaudere consueverunt. Huic Provinciæ sic separatæ, & institutæ dedimus, ac præfecimus, & præsentium tenore, quatenus denuo opus esset, damus ac præficimus Reverendum Patrem Fratrem Thomam de Sancto Martino Magistrum, in Priorem Provincialem, cum omni auctoritate solita dari hujusmodi Provincialibus in nostro Ordine institutis, tam in capitibus, quam in membris, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, ædificandi nova loca, instituendi Conventus, confirmandi Priores novos, & absolvendi, & omnia alia, & singula exequendi, quæ hujusmodi Provinciales facere, & exequi consueverunt. Insuper declaramus, ac instituimus, præsentiumque tenore instituo, & declaro auctoritate Apostolica nobis in hac parte concessa, præfatum Provincialatus officium pro hac vice duntaxat per octo annos a notitia præsentium durare, & in casu quo præfatus Prior Provincialis Magister Thomas sic a nobis institutus, antequam nostræ literæ illi præsentarentur, e vita decederet, aut alio eventu amoveri; Sive & infra præfatum terminum octo annorum eum mori, vel amoveri contigerit, ejus loco tenore præsentium auctoritate Apostolica pro hac vice duntaxat ei subrogamus venerandum Patrem Fratrem Johannem de Olias, quem tunc Provincialem verum declaramus, cum omnibus conditionibus, & clausulis præmissis, qui tamen non habebit durare nisi

us-

usque ad tempus præfinitum primo Provinciali, videlicet quod residui erit octo annorum. Casu autem quod prædictus Frater Johannes de Olias infra dictos octo annos moreretur, vel amoveretur, tunc volumus, & declaramus, electionem Provincialis pertinere ad Priores, & Socios seu Vicarios Domorum secundum tenorem Constitutionum, quantumcunque, & quomodocunque Conventus essent pauci, auctoritate Apostolica nobis in hac parte concessa statuimus, & declaramus, quod liceat Domus seu loca Ordinis in illis partibus non habeant numerum duodenarium Fratrum non proprerea censeantur non habere vocem, nec posse eligere Priorem, sed quotiescunque habuerint numerum quatuor Fratrum, habentium vocem secundum tenorem Constitutionum, quod possit sibi eligere Priorem, & socium pro Capitulo Provinciali, & reliqua omnia facere, & singula, quæ alii Conventus, & Domus Ordinis potuerunt, & consueverunt facere, tam circa negotia Ordinis, & Capituli Provincialis, & Generalis pertractanda, quam circa alia. Tenore præsentium auctoritate Apostolica prout supra statuimus, concedimus, & liberaliter impartimur, quod quando contigerit, Priorem Provincialem eligi, postquam fuerit electio celebrata canonice, & legitime secundum tenorem Constitutionum nostrarum, illico præfatus sic nominatus, & electus, sit confirmatus, officiumque suum possit exercere cum omni jure, & plena auctoritate solita dari hujusmodi Provincialibus in nostro Ordine institutis, & confirmatis, volentes nihilominus, quod teneantur quam primum, & omni diligentia, ac solicitudine scrutinium, seu modum, & formam electionis, qualitatis personæ, dirigere ad Reverendissimum Generalem, ut ipse adamussim habeat cognitionem omnium factorum, & gestorum in simili electione, necnon qualitatum personæ electæ, ut ipse sua prudentia habeat solemnem confirmationem dirigere in scriptis, & confirmare facta, vel etiam si opus esset omnia mutare, & annullare, & præfatum Provincialem absolvere. Ordinamus, atque statuimus, quod Priores Provinciales sic electi ut supra, necnon Priores Conventuales hujusmodi officii durent juxta morem Provinciæ Hispaniæ, videlicet Priores Provinciales per quatuor annos, & Conventuales per tres annos; Eidem Priori provinciali a nobis instituto, sive cuicunque alteri successori eligendo, ut supra, concedimus, & facultatem damus, ac liberaliter impartimur, ut possit dispensare cum illegitime natis ad Prælaturas, & ad omnia alia officia quando, & quomodo judicaverit expedire, & etiam eum Fratibus, qui in pœnas gravioris vel gravissimæ culpæ incurrerint. Ita tamen quod quandocunque contigerit et ini præfata auctoritate in casibus, qui consueverunt ordinarie ad Reverendissimum Generalem, aut Capitulum Generale pertinere, teneatur præfatus Provincialis, quamcitius Reverendissimo Generali id intimare, & per processum legitimum omnia acta, & rationes, reddere, vel ad minus Capitulo Generali proximo celebrando, postquam ea contigerint, ut a præfato Reverendissimo Generali, vel capitulo habeant confirmationem, vel irritationem eorum quæ fecit, eo tamen tempore medio gaudebunt illi Fratres sic absoluti, & dispensati gratiis, & immunitatibus illis a Præfato Provinciali concessis, quod si per biennium distulerit Reverendissimo Generali talia intimare, volumus, quod præfatæ concessiones, seu absolutiones in pœna hujusmodi negligentiæ, sint irritæ, & inanes quoad pœnas privativas. Volumus ac Ordinamus, ut in civitate, quæ dicitur Regum, Domus in Conventu erigatur sub titulo Sanctæ Mariæ del Rosario, monemusque, ac volumus, quod præfatus Provincialis, seu Provinciales futuri, quam citius poterit in prædicta Civitate, & Conventu, seu in illo, ubi de consilio discretorum judicaverit expedire, habeat ponere studium, in quo in artibus, & Theologia, cum omni diligentia statuantur lectores, qui gaudebunt immunitatibus, & dispensationibus, prout ipse Provincialis, seu Provinciale Capitulum judicaverit expedire. Nolumus tamen, quod pro nunc graduentur ibidem Fratres, vel creentur Magistri quousque Provincia devenerit ad numerum Conventuum, & Fratrum convenientium pro hujusmodi promotionibus; & per Capitulum Generale fuerit ordinatum. Ex verissimis informationibus moti ordinamus, ac statuimus, quod in præfata Provincia nullus recipiatur ad habitum, qui originem traxerit ex genere Judæorum, & quod si ex errore aliquis reciperetur, nullo pacto habeat professionem facere, nec possit ad eam recipi, quod si fuerit receptus ex errore ad prædictam professionem, vel ex alia Provincia similiter ex ignorantia, seu errore de tali genere aliquis fuit missus ad eam, nullo pacto possit ad prælaturas quascunque promoveri, nisi forte per Capitulum Provinciale, seu Diffinitores, vel Priorem Provincialem visum fuerit cum aliquo ex singulari vita, & meritis dispensare. Tenore præsentis assignamus, transferimus præfatæ Provinciæ Sancti Johannis Baptistæ, ac de corpore ejusdem Provinciæ facimus, & veluti veros filios suos declaramus infrascriptos Fratres videlicet Reverend. Patrem Fratrem Thomam de S. Martino Magistrum, & Priorem Provincialem, Fratrem Johannem de Olias, Fratrem Rodericum de Adrada, Fratrem Dominicum de Truxillo, Fratrem Franciscum Martinez, Fratrem Augustinum de Scuniga, Fratrem Petrum de Ulloa, Fratrem Gasparem de Caravazal, Fratrem Bartholomæum de Hogeda, Fratrem Blasium de Castello, Fratrem Martinum Desquivel, Fratrem Paulum de Sancta Maria, Fratrem Didacum Masso Sacerdotes, Fratrem Petrum Martyrem Conversum. Absolvimus omnes, & singulos Prelatos a quocunque institutos; Præcipientes omnibus Fratribus in dicta Provincia existentibus, tam præsentibus quam futuris, sub formali præcepto, ut prædicto Reverendo Patri Fratri Thomæ de Sancto Martino Magistro, & ejus loco pro tempore successoribus tanquam suis veris, & indubitatis Prælatis in omnibus pareant, & obediant. Auctoritate etiam Apostolica ordinamus, & volumus omnia supradicta scripta, statuta, & statuenda, quamvis auctoritate Apostolica ordinata fuerint, nihilominus in facultate Reverendissimi Generalis, seu Capituli Generalis esse ea minuere, alterare, & tollere prout judicaverit in progressu temporis ædificationi Ordinis in illis partibus expedire. Hæc igitur sunt, quæ pro omnium vestrum consolatione, & salute, pro augmento Ordinis, & regulari observantia, vitanda, ordinanda, & statuenda censemus. Rogantes Deum nostrum, ut vestrum quemlibet, & omnes simul in interiore homine vere ordinet, reformet, ac sanctificet; nisi enim ipse custodierit civitatem, frustra vi-

vigilamus frustra ordinamus, & declaramus. Operetur ille in vobis velle, & perficere: custodiat corda vestra, intelligentias vestras, ut abundetis magis in opere, ac consolatione Spiritus Sancti ad ædificationem corporis sui, quod est Ecclesia, donec largiente ipso occurramus obviam in viros perfectos, ad similitudinem vitæ Christi Jesu. Licet, Fratres mei, sciamus, vobis ostium magnum esse apertum, & difficultates incredibiles inimicus homo subministret, sitque vobis colluctatio adversus carnem, & sanguinem, & adversus Principem mundi hujus, & tenebrarum harum; scitis tamen opus vestrum vere Apostolicum esse, & dignum Petro, & Paulo, Dominico, aliisque antiquissimis Patriarchis, qui si viverent, non dubium est, quod personaliter vobiscum essent, laborarent, insudarent, vos dirigerent ut unum ovile fiat, & unus Pastor. Quinimmo credendum est, eos sic mortuos non minus vobis favere, vos inspirare, atque ad ea quæ salutem tantorum populorum concernunt, dirigere, & inflammare. Sentite igitur in vobis, & tanquam fideles Apostolorum administratores incepta opera summa caritate prosequimini, quia plures vobiscum sunt, quam cum adversariis, & plus virtus potest quam vitium, plus Deus, quam diabolus. Confortabitur fides incepta in Indiis, laboribusque vestris roborabitur, & exaltabitur, Deo nostro erit laus, honor, & majestas, Ordini Prædicatorum amplitudo, & gratia, vobis autem ministris Dei nostri, ac religionis cultoribus, merces, ac præmium infinitum; modo toto corde, animo, ac attentione verba a me subjungenda per nomen Domini nostri Jesu Christi, per quod vos adjuro, obsecro, ac contestor, cordibus vestris hæreant, semper die, noctuque præ oculis habeatis. Non inter vos ingrediatur ambitio, non cupido, seu litigia gubernandi, sed vera humilitas, nulla sui extimatio sit decor vester, sit consolatio, & habitus. Mihi credite, filii in Christo Jesu, ambitio ea est, qua inimicus semper contendit, vos perturbare, ac fruct um ingentissimum impedire. Cupiditatem rerum terrenarum auri, argenti, quibus forte ista Regio satis abundat, tanquam ignem aufugite, ea enim non fugientes aggreditur, incendit, & inflammat, medullasque spiritus consumit, devotionem, omnesque animi virtutes destruit: incautumque servum Dei ex Religioso mercatorem, ex devoto, ac rerum divinarum contemplatore, militem, iniquumque raptorem facit, & demum ex Angelo in diabolum rapit, & transformat, fugite igitur avaritiam, quæ est idolorum servitus, & nemo se seducat sub colore subveniendi parentibus, Fratribus, aliisque in necessitate constitutis. Diaboli hæ sunt artes, & venena, clamante Apostolo: qui talia agunt, Regnum Dei non consequentur. Sepeliant mortui mortuos suos: servus Dei Domino suo inserviat: orationibus, parentibus, & consanguineis faveat, quoniam talia sunt Religiosis adjuncta, & efficaciora super aurum, & topazium. Provinciales tales ambitionem, & avaritiam sequentes puniant, persequantur, & destruant. Humilibus, & terrena abdicantibus, sit servus, & minister, sicuti, & Nos omnes erimus, quibus omnem favorem, auxilium, & vires nostras pollicemur, semper aderimus, semperque ad utilitatem, & honorem concludentia exequi parati sumus, largiente Domino nostro Jesu Christo, qui est benedictus in secula Amen. In quorum omnium fidem, & robur præsentes propria manu subscriptas sigillo officii nostri muniri mandavimus. Datum Romæ in Conventu nostro Sanctæ Mariæ super Minervam quarta Januarii Millesimo Quingentesimo Quadragesimo. Frater Augustinus Recuperatus de Favencia, Assumptionis nostræ anno Primo. Regist. fol. 363. Frater Bernardus de Cruce.

Anno 1540 Die 10 Januarii.

Magistrum Generalem variis privilegiis (1) ornat:

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Augustino Recuperato (3) Sacrę Theologię professori, & Ordinis Prędicatorum Magistro Generali.

LVI.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum pro injuncto tibi munere Generalis Magisterii Ordinis Fratrum Prędicatorum, sicut Nobis humiliter exponi fecisti, domos, & loca, ac Fratres ipsius Ordinis visitare, & labentem ubique Religionem relevare, ac pristino decori pro viribus restituere, Domino favente, statueris, & ad id faciendum, non solum ad loca Italię, sed etiam ultra montes, non sine incommodo tuo, te transferre intendas, & ut id felicius, ad effectum perducere valeas, benedictione nostra, muniri humiliter supplicaveris, Nos, qui nihil ęque cupimus, quam ut amputatis vitiorum sentibus, virtutum flores in universa Ecclesia, pręsertim in Ordine Predicatorum, quem ob uberes ejus in vinea Domini fructus, paterna caritate diligimus, colligantur, institutum hoc tuum, & visitandi sanctum propositum, plurimum in Domino commendantes, Apostolicam tibi, & nostram benedictionem elargimur, & ut facilius dictam reformationem prosequi, & omnia, quę ad pacem, bonorum morum, & studiorum promotionem conducunt, libere agere, & exequi valeas, utque in rebus agendis, scrupulus tibi aliquis, aut obex opponi non possit, volumus, quod dum in Generalatus hujusmodi officio manseris super Roman., & omnes, & singulas alias dicti Ordinis Provincias, tam ultra, quam citra montes, etiam Regnorum Hispanię, ac utriusque Lombardię, necnon Gallicanam, Francię (4), & Ragusinam, ac quascunque alias ejusdem Ordinis Congregationes, necnon ipsarum Provinciarum, & Congregationum Conventus, loca, domos, & bona quęcunque, ac utriusque sexus personas, Fratres, sive Sorores, etiam tertii habitus B. Dominici ad dictas Provincias, seu Congregationes, seu aliter quomodocunque ad dictum Prędicatorum Ordinem pertinentes, seu quovis modo ejus curę commissas, cujuscunque gradus, & conditionis existant, tam

Nota.

tam in temporalibus, quam in spiritualibus, plenissima, & ea auctoritate, qua Magistri Generales dicti Ordinis juxta ejusdem Ordinis instituta, seu constitutiones, vel ex jure ordinario, sive ex vi privilegiorum, aut indultorum Sedis Apostolicę in dicto Ordine habent, & habere, vel fungi possunt, in omnibus, & per omnia fungi possis. Nota. Quodque cum acciderit reformatio facienda alicujus, sive aliquorum Conventuum dicti Ordinis, etiam nulla pręcedente alia electione, quam tua, pro prima vice tantum, cum Conventus reformabuntur, Priorem, seu Priores ad id idoneos nostra auctoritate instituere. In Provinciis vero, quę tuę discretioni, non satis reformatę videbuntur, cum fuerit Prioris Provincialis electio facienda, tres, aut quatuor probatę vitę Fratres dicti Ordinis electoribus, ex quibus aliquem pro suę Provincię reformatione, eligant in Provincialem, proponere possis, quibus si nullum ex his, qui a te propositi fuerint, eligere voluerint, illico cassata eorum electione virum aliquem probatę similiter Religionis ex ejusdem Provincię gremio duntaxat, nostra similiter auctoritate in legitimum hujusmodi Provincię Provincialem absque alia electione, dare, & instituere valeas, si vero in dictis reformandis Conventibus Fratres aliquos forsan inveneris, qui reformationi repugnent, ac recusent vivere secundum regularia dicti Ordinis instituta, eos, si incorrigibiles fuerint, habitu dicti Ordinis, juxta constitutiones ipsius, privare possis, Nota. exemptos etiam quoscunque dicti Ordinis Fratres, sive Sorores, etiam per literas Apostolicas, sive sub Annulo Piscatoris, aut sub plumbo, vel per Pęnitentiariam, vel alias aliqua vestris regularibus institutis quomodolibet derogantia, seu repugnantia continentes, etiamsi in eis clausula de sui superioris licentia petita, & non obtenta, apposita foret, ad hujusmodi literas a Sede Apostolica, sub quacunque verborum forma, etiam motu proprio, emanatas, exhibendum cogere, &, si ipsas literas obreptitias, vel subreptitias legitime procedendo, repereris, eas eadem nostra auctoritate revocare, Fratresque, seu Sorores, in quorum favorem literę revocatę hujusmodi emanaverint, ad domos eorum redire, & reduci facere, narratis vero in dictis literis nostris factis, & a te comprobatis existentibus, eos, vel eas ad portandum habitum a vestro distinctum, ac diversorum coloris, cesurę, longitudinis, & figurę, sub excommunicationis majoris latę sententię pęna, quam Nos ex nunc, prout ex tunc, & e contra, in eos, & eorum singulos, tanquam in Apostatas ab habitu, si contrafecerint, ferimus, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis cogere, electionum etiam quarumcunque in dicto Ordine, dummodo tibi conster de voluntate eligentium, omnes, & singulos defectus supplere, necnon super permanentia Priorum, tam Provincialium, quam Conventualium, & Priorissarum Monasteriorum, etiam ultra biennium, vel quadriennium, aliqua rationabili, pręsertim conservandę, vel augendę vitę regularis causa subsistente, dispensare, Sorores dicti Ordinis curę quomodocunque commissas de Monasterio, ad Monasterium religiose transmittere, Conventus vero, & Monasteria dicti Ordinis, de una Provincia, seu Congregatione, ad aliam Provinciam, seu Congregationem juxta morem dicti Ordinis transferre possis, & valeas. Ut autem ad novam reformationem, & divina munera suscipienda Fratres, & Sorores pędicti, paratiores inveniantur, Fratribus omnibus, ac Sororibus dicti Ordinis, etiam tertii habitus B. Dominici, contritis, & confessis, vel propositum statutis, temporibus confitendi habentibus, quando ipsis, juxta morem dicti Ordinis in visitatione, generalem, in forma Ecclesię consueta absolutionem feceris, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, de benignitate Apostolica concedimus, & elargimur. Non obstantibus Apostolicis, ac dicti Ordinis constitutionibus, & ordinationibus, omnibusque, ac singulis, gratiis, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & indultis, eorumque confirmationibus, Apostolicis quoque literis, etiam in forma Brevis quibuscunque, dicti Ordinis Provinciis, seu Congregationibus, aut eorum Conventibus, domibus, pręsertim Provinciis utriusque Lombardię, & Romanę dicti Ordinis, etiam per Nos forsan sub quibusvis verborum clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, ac insolitis, concessis, & concedendis, ac in eisdem deputatis, ac deputandis conservatoribus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, non autem per clausulas generales, etiam specialem mentionem importantes, sed expressa, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, seu quęvis alia mentio habenda esset, quibus, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum harum duntaxat specialiter, & expresse derogamus, & nemini, contra pręmissa suffragari volumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X Januarii MDXL, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Blosius.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Augustino Recuperato.*) De quo sæpius dictum fuit.
4. *Gallicanam, Francia.*) Duæ siquidem Congregationes erant *Gallicana*, & *Francia*, ut alibi notatum fuit.

Ne

Anno 1540 Die 5 Martii.

Ne quis oriundus ex judæis inter alumnos Abulensis (1) Cœnobii possit ascribi (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilectis filiis Priori, & Conventui domus, seu Monasterii S. Thomę prope, & extra muros Abulen. Ordinis Prędicatorum.

LVII.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecistis, quod alias felicis recordationis Alexandro Papę VI Prędecessori nostro exposito, quod bonę memorię Thomas de Turrecremata (4) tunc Prior domus S. Crucis Segoviensis Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac in Regnis Hispaniarum hereticę pravitatis Generalis Inquisitor, eodem officio durante insigne Monasterium ejusdem Ordinis sub invocatione S. Thomę de Aquino in Civitate Abulensi Provincię Hispanię a primis fundamentis ędificaverat, & erexerat, quodque ex quo ejus persona neophitis Christianis de judęorum genere descendentibus, pretextu dicti officii Inquisitionis plurimum exosa erat, verisimiliter timebat, ne si forte homines illius generis in dicto Monasterio admitterentur, processu temporis ex speciali ipsius Inquisitionis odio, in perniciem, & destructionem ipsius Monasterii aliquid molirentur, idem Alexander Prędecessor, ejusdem Thomę Inquisitoris in ea parte supplicationibus inclinatus, nullum unquam neophitum ex hujusmodi judęorum genere mediate, vel immediate, in Religiosum ejusdem Monasterii S. Thomę recipiendum, seu admittendum fore perpetuis futuris temporibus ex certa ejus scientia decrevit, atque mandavit, necnon tunc, ac pro tempore existenti Priori, & Conventui, ac singularibus personis ejusdem Monasterii in virtute sanctę obedientię, ac sub excommunicationis pęna, quam contravenientes ipso facto incurrerent, ne contra decretum, seu statutum hujusmodi aliquem de prędicto genere ad habitum, seu professionem dicti Ordinis in eodem Monasterio scienter admitterent, inhibuit, prout in ejusdem Prędecessoris, desuper confectis, in forma Brevis literis (5) plenius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, nonnulli ejusdem Ordinis Fratres professi, qui ex eodem genere judęorum descendunt, falso prętendentes, prędictum Alexandrum Predecessorem non assignationem, & deputationem ad commorandum in eodem Monasterio, sed solum ad habitum, receptionem, & professionem eis prohibuisse, Dei timore postposito, ac conscientiarum suarum immemores, se de genere judęorum hujusmodi descendere negantes, seu dissimulantes, se ad commorandum in prędicto, deputari, & assignari fraudulenter contra ejusdem Prędecessoris mentem fecerint, & in dies procurent, in animarum suarum periculum, ac religiosorum dicti Monasterii turbationem, ac scandalum plurimorum. Cumque hujusmodi ex genere judęorum descendentium malitia in dies, magis, ac magis excrescat, ac ex quo in dicto Monasterio secundum Ordinis Prędicatorum statuta studium Generale institutum existit, plures sint ibidem Religiosi assignati, qui in ipso Monasterio professi, nisi ab eorum versutia caveatur, verendum erit, ne temporis successu prefati de judęorum genere descendentes, destructionem prefati Monasterii, quod dictus testator, ut prefertur, timuit, moliantur, supplicari fecistis Nobis humiliter, ut prędictas Alexandri Prędecessoris literas, approbare, & confirmare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui decedentium voluntatum, quantum cum Deo possumus, observationem desideramus, & procuramus, quique pacem, & tranquillitatem Religiosorum omnium, prefertim sacris literis insistentium, ac sub regularis observantię disciplina degentium, sinceris in Domino affectibus desideramus, literarum Alexandri Prędecessoris hujusmodi veriores tenores presentibus pro expressis, & insertis habentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, ipsas literas Alexandri Prędecessoris, & in eis contenta, & inde secuta quęcunque Apostolica auctoritate per pręsentes approbamus, & confirmamus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari, nullumque ejusdem Ordinis Fratrem, cujuscunque gradus, vel

Mandatum. conditionis existat de genere judęorum descendentem, pretextu receptionis ad habitum, aut professionis in dicto Monasterio, seu deputationis, vel assignationis ad illud, aut alia quacunque causa, seu occasione, vel quovis alio quęsito colore in eodem Monasterio S. Thomę, nisi gratia hospitii, & hoc citra mensem, habitare posse duntaxat, neque debere decernimus, &, quatenus opus sit, denuo perpetuo statuimus, & ordinamus. Et nihilominus superioribus vestris nunc, & pro tempore existentibus, ac vobis, & pro tempore Priori, & Conventui dicti Monasterii, ne quenquam ex descendentibus ex genere judęorum ad habitum, seu professionem, assignationem, aut deputationem, aut alias contra pręmissa in dicto Monasterio quomodolibet recipere scienter pręsumatis, aut pręsumant, in virtute sanctę obedientię, ac sub excommunicationis pęna per quoscunque cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, directe, vel indirecte contrafacientes ipso facto incurrenda, districtius inhibemus. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis Prędicatorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis per quoscunque Romanos Pontifices Prędecessores nostros, ac Nos, & Sedem prędictam, & per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, necnon Imperiali, Regia, Pontificali, aut alia quavis instantia, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, & cum quibusvis irritativis, cassativis, annullativis, revocativis, pręservativis, exceptivis, restrictivis, declarativis mentis, attestativis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus,

effi-

efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis, etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi major expressio babenda foret, & pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, aut quęvis alia expressio, babenda foret, aut exquisita forma servanda esset, & eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum omnium tenores, causas, & effectus pro plene, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandos pro individuo servatis babentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, barum serie, ad effectum pręsentium, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die V Martii MDXL, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Abulensis.*) In *Hispania*.
2. *Ascribi.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Abulensi*.
4. *Thomas de Turrecremata.*) Germanus Frater Cardinalis ejusdem cognominis.
5. *Literis.*) Constitutione scilicet *LV*. Legitur pag. 125 hujusce *IV Tomi*.

SS. Rosarii Confraternitatem in Cœnobio (1) S. Dominici de Victoria constitutam firmat, & inhibet (2) ne transferatur ad Ecclesiam Collegiatam.

Anno 1540 Die 18 Martii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

LVIII.

PAULUS PP. III.

Venerabilis Frater (4), Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Prior, & Conventus S. Dominici de Victoria Ordinis Fratrum Prędicatorum Calagurritanę Dięcesis, quod licet olim Confraternitas de Rosario nuncupata, in Capella B. Marię etiam de Rosario nuncupata, constructa in Ecclesia domus bujusmodi canonice instituta, & per Sedem Apostolicam confirmata, ac gratiarum muneribus decorata fuerit, nihilominus nonnulli ex Confratribus Confraternitatis hujusmodi forsan sub prętextu, quod superioribus diebus Confraternitas, & Imago ejusdem B. Marię de Rosario a dicta Capella ad Capellam majorem ejusdem Ecclesię pro majori cultus divini augmento, ac Confraternitatis, & Confratrum hujusmodi, ac aliorum devotione, & spirituali consolatione, vigore quarundam nostrarum in forma Brevis literarum (5) translatę fuerunt, se a dicta Confraternitate abstrahere, ipsamque Confraternitatem ad Ecclesiam Collegiatam dicti Oppidi transferre, & se in dicta Ecclesia Collegiata sub nomine Confraternitatis de Rosario aggregare, ac reliquos Confratres, qui sub Confraternitate antiqua in Ecclesia domus hujusmodi remanserunt, a devotione Ecclesię domus, & antiquę Confraternitatis hujusmodi avertere conati sunt, & conantur. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, major pars Confratrum in antiqua Confraternitate Ecclesię domus hujusmodi perseveret, & propterea dubitetur, ne propter schisma, seu aversionem paucorum, qui forsan propter odium, & alios particulares respectus antiquam Confraternitatem hujusmodi subvertere moliuntur, scandala, & alia damna, & incommoda in dicto Oppido sequantur, pro parte dicti Prioris, & Conventus prefatorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut antiquam Confraternitatem ad Capellam majorem Ecclesię domus hujusmodi, ut prefertur, translatam, cum omnibus, & singulis illi, ac illius Confratribus concessis gratiis, & privilegiis approbare, & confirmare, ac perpetuę firmitatis robur obtinere, necnon minorem partem Confratrum, qui se subtraxerunt, cum majori parte eorundem Confratrum, qui remanserunt, se conformare, & congregare debere, nec alibi pro Confraternitate instituenda, seu facienda, quam in Ecclesia domus, ac cum majori parte Confratrum bujusmodi se congregare posse, aut debere, sicque per quoscunque judices tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi potestate, judicari, interpretari, & decidi debere, irritum quoque, & inane si secus super a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernere, declarare, ac eisdem Confratribus, & eorum cuilibet in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis, ac quingentorum ducatorum auri, Camerę Apostolicę applicandorum, pęnis ipso facto incurrendis, ne aliter, quam ut pręmittitur, & ut moris erat, se congregare pręsumant, inhibere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuę per pręsentes committimus, & mandamus, quatenus in pręmissis omnibus faciat, prout sibi viderit faciendum. Nos enim tibi, quos opus fuerit, citandi, ac eis inhibendi, necnon contradictores, & rebelles per prędictas, & alias sententias, censuras, & pęnas ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia appellatione postposita compescendi, necnon eos censuras, & pęnas hujusmodi incurrisse declarandi, ac pęnas ipsas exigendi, & tam illas, quam censuras prędictas aggravandi, reaggravandi, interdicendi, & interdictum suspendendi, ac in totum tollendi, necnon auxilium brachii secularis invocandi, plenam, & liberam tenore pręsentium concedimus facultatem. Non obstantibus pręmissis, & constitutionibus Apostolicis, necnon quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non

Diplomatis causa.

Mandatum.

non autem per claufulas generales idem importantes, mentio, feu quevis alia expreffio habenda, aut aliqua alia exquifita forma ad hoc fervanda foret, tenores hujufmodi, illorumque caufas, & effectus prçfentibus pro fufficienter expreffis habentes, illis alias in fuo robore permanfuris hac vice duntaxat fpecialiter, & expreffe derogamus, contrariis quibufcunque, aut fi aliquibus communiter, vel divifim ab eadem fit Sede indultum, quod interdici, fufpendi, vel excommunicari non poffint per literas Apoftolicas non facientes plenam, & expreffam, ac de verbo ad verbum de indulto hujufmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum fub Annulo Pifcatoris die XVIII Martii MDXL, Pontificatus noftri Anno Sexto.

M. de Paze.

1. *Cœnobio.*) Juris eft Provinciæ *Hifpaniæ*.
2. *Inhibet.*) Confulendus *Tractatus de Confenfu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 303 ex autographo affervato in Cœnobio *de Victoria*.
4. *Venerabilis Frater.*) Infcriptio deeft.
5. *Literarum.*) *Conftitut. XXV*

Anno 1540 Die 10 Aprilis.

Firmat ea quæ pro Peruana (1) Provincia fancita (2) funt.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilecto filio Thomę (4) de Sancto Martino Priori Provinciali Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Sancti Johannis Baptiftę nuncupatę fecundum morem ejufdem Ordinis.

LIX. PAULUS PP. III.

Ad Futuram Rei Memoriam. Dilecte fili, Salutem, & Apoftolicam Benedictionem.

Diplomatis caufa.

EXponi Nobis nuper fecifti, quod alias, poftquam cariffimus in Chrifto filius nofter Carolus (5) Romanorum Imperator femper Auguftus Imperium fuum in partibus Indiarum, concedente Domino, ampliando, Provinciam del Peru nuncupatam aliis Provinciis per eum antea in eifdem partibus acquifitis addiderat, dilectus filius Auguftinus (6) Recuperatus de Faventia, Fratrum Ordinis Prędicatorum Generalis Magifter dictam Provinciam del Peru pro Fratribus fui Ordinis hujufmodi a Provinciis (7) Sanctę Crucis, & Sancti Jacobi partium Indiarum prędictarum habens fuper hoc per literas Apoftolicas fufficientem facultatem pro domibus ejufdem Ordinis in illa conftruendis, diftinxit, illique nomen Sancti Johannis Baptiftę impofuit, ac a portu Nominis Dei ad Panamam (8) per litus maris ufque ad Portum de Guatimala (9) inclufive infequendo, ita tamen quod Provincia de Nicaragua (10) fit ejufdem Provincię Sancti Johannis, cum Provincia del Peru (11) nuncupata, ufque ad flumen Argenteum (12) a mari, quod dicitur del Norte (13), ufque ad mare, quod del Sur (14) nuncupatur, cum fuis Infulis, & Terra firma repertis, feu reperiendis, ac a Portu de Acla (15) ufque ad dictum flumen Argenteum exclufive ejufdem Provincię Sanctę Crucis intelligatur, terminos appofuit, teque in Priorem Provincialem ejufdem Provincię del Peru cum auctoritate aliis Prioribus Provincialibus dicti Ordinis dari folita conftituit, tibique, quod perfonas, & loca dicti Ordinis, in dicta Provincia, tam in capite, quam in membris, in fpiritualibus, & temporalibus regere, & gubernare, ac nova loca conftruere, & ędificare, ac conftructa confirmare, novofque Priores in illis inftituere, illofque, ac Fratres dicti Ordinis a cenfuris ecclefiafticis, five aliis pęnis, prout idem Magifter Generalis poteft, abfolvere, ac omnia, & fingula alia per Priores Provinciales ejufdem Ordinis fieri, & exequi folita, facere, & exercere valeas, indulfit, officiumque Provincialatus hujufmodi per octo annos (16) a die habitę per literas ejufdem Magiftri Generalis fuper indulto hujufmodi editas notitię inchoandos, durare debere decrevit, ac tibi, fi te antequam literę ipfę tibi prçfentarentur, feu ad tui notitiam deducerentur, vel fi dictis octo annis durantibus te vitam cum morte commutare, vel ab Officio hujufmodi amoveri contingeret, dilectum filium Johannem Olias dicti Ordinis profefforem octo annis prędictis durantibus in cafibus prçfatis duntaxat furrogavit, teque, vel dicto Johanne Olias, ut prçfertur, decedente, vel amoto, electionem Provincialis hujufmodi ad Patres, & focios, feu Vicarios domorum dictę Provincię fecundum tenorem Conftitutionum dicti Ordinis pertinere voluit, & quatenus domus, & loca ejufdem Ordinis duodenarium numerum Fratrum Ordinis prędicti non haberent, & numerum quatuor Fratrum hujufmodi duntaxat continerent, illorum voces pro electione hujufmodi Prioris Provincialis juxta earundem Conftitutionum formam fufficere, & fic electum reliqua omnia, & fingula, quę alii Priores ejufdem Ordinis facere confueverunt, tam circa negotia dicti Ordinis, ut Generalis, vel Provincialis Capituli ejufdem pertractanda, quam etiam circa alia, gerere, electionefque canonice, & fecundum earundem Conftitutionum formam factas pro confirmatis *habere*, & fic electos fuum officium cum omni jure, & plena auctoritate aliis Provincialibus dicti Ordinis fic electis, & confirmatis, conceffis, uti, & potiri poffe, provifo tamen, quod electores hujufmodi fcrutinium, ac decretum electionis prędictę, quamprimum factum foret, cum qualitate perfonę fic per eos electę, ad prçfatum Generalem Magiftrum, ut inde geftorum notitiam habere, illaque confirmare, feu irritare valeat, tranfmittere tenerentur, Priorefque Provinciales, & Conventuales fic electi, juxta morem Provincię Hifpanię, fcilicet Provinciales per quatuor, Conventuales vero per tres annos in hujufmodi Officio permanere, & fua Officia exercere valerent, etiam inter alia decrevit, ac tibi, & tuis in dicto Officio fucceffloribus cum illegitime natis ad Prçlaturas, & alia Officia, necnon cum Fratribus ad pęnam gravioris culpę condemnatis difpenfare prout idem Magifter Generalis, vel Generale Capitulum confueverunt, poffitis, conceffit; Ita tamen, quod tu proceffus difpenfationis gravioris culpę hujufmodi, ac omnia acta defuper habita, necnon rationes, & caufas, animum tuum, ad fic faciendum moventes,

prę-

prefato Generali Magistro, saltem in Capitulo Generali proxime subsequente intimare obligatus esses, & quod alias hujusmodi dispensationes quoad penas privativas nullius essent prorsus roboris, vel momenti. Quodque in Civitate Regum (17), nuncupata domus sub titulo, & invocatione Beate Marię del Rosario erigeretur, & studium in artibus, & Theologia in eisdem Civitate, & domo, seu alio loco de consilio discretorum dicti Ordinis per eundem Provincialem institueretur, & lectores in eodem studio actu legentes, omnibus; & singulis immunitatibus, ac dispensationibus per te, & successores tuos predictos declarandis, potirentur, & gauderent, & nullus ex Fratribus pro tunc ibidem ad Magistratus officium promoveatur, donec in dicta Provincia numerus Fratrum, & locorum per Capitulum Generale ordinandus completus existeret, nec aliquis ex genere judęorum (18) originem quoquomodo trahens, ad dictum Ordinem de cetero reciperetur, & ex errore, vel ignorantia forsan receptus, ad professionem inibi emittendam nullatenus admitteretur, & alias forsan professus ad Prelaturas aliquas non assumeretur nisi cum eo ex vita exemplari, & suis forsan exigentibus meritis per Capitulum Generale, vel Provinciale secum desuper dispensatum fuerit, promoveri possit, auctoritate Apostolica, per easdem literas desuper sibi concessa, etiam inter alia statuit, decrevit, & inhibuit, prout in literis patentibus ipsius Generalis Magistri desuper confectis dicitur plenius contineri. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut premissis pro illorum subsistentia firmiori robur nostrę confirmationis adiicere, aliasque desuper opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, literarum earundem veriores tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati; premissa omnia, & singula, ac, quatenus licita, & honesta sint, alia in prefatis literis quomodolibet contenta, auctoritate Apostolica, tenore presentium, approbamus, & confirmamus, supplemusque omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari, & sic per quoscunque, tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes judices, & personas ubique judicari, cognosci, atque decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, cognoscendi, & decidendi facultate, necnon irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Predecessoris nostri, etiam de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium non trahatur, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac Ecclesiarum, & locorum quorumcunque statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, etiam in forma Brevis, per quoscunque Romanos Pontifices, Predecessores nostros, & Nos, ac Sedem Apostolicam, cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis desuper quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, quibus, illorum omnium tenores presentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandas pro individuo servatis, habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X Aprilis MDXL, Pontificatus nostri Anno Sexto. Mandatum.

1. *Peruana.*) In ejusdem nominis Regno *America*.
2. *Sancitu.*) Vide Notas ad Constitutionem *LV*.
3. *Archivo.*) In quo Exemplar.
4. *Thoma.*) Viro celeberrimo, de quo legendus Echard *Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLIV pag. 153.* De ipso postea dicetur.
5. *Carolus.*) Quintus.
6. *Augustinus.*) De quo sæpius dictum fuit.
7. *Provinciis.*) De quibus in Constitutione *LV*.
8. *Panamam.*) Ubi scilicet America Meridionalis jungitur septentrionali, notandum siquidem, quod portus *Nominis Dei*, vulgo *Nombre de Dios*, est in ora maris Borealis, *Panama* vero est in ora maris Austrini, uterque in Provincia *Terra Firma* nuncupata, ad *Isthmum*, cui a *Panama* nomen est.
9. *Portum de Guatimala.*) Vulgo *Sant Iago de Guatimala*, in ejusdem nominis Provincia, in America septentrionali. Nota quod *Fanum S. Jacobi de Guatimala* est quidem juxta fluvium *Mitataiam*, & hinc fortassis dicitur *Portus*, distat tamen ab ora maris Austrini *XV* circiter leucis *Hispanicis*.
10. *Provincia de Nicaragua.*) Aliis *Novum Regnum Legionense*. Est in America Septentrionali, inter mare Boreale ad ortum, mare Austrinum ad occasum, *Honduram* Provinciam ad Boream, & *Oram divitem* ad Meridiem.
11. *Cum Provincia del Peru.*) Regno nempe *Peruano*, in *America Meridionali*.
12. *Flumen Argenteum.*) Vulgo *Rio de la Plata*, sese exonerat in mare *Brasilicum*.
13. *Del Norte.*) Mare scilicet Boreale, cujus partes sunt *Sinus Mexicanus*, *Mare nova Francia*, *Mare Brasilicum*, & de isto, *Brasilico* nempe, hic sermo est.
14. *Del Sur.*) Mare videlicet *Austrinum*, seu *Pacificum*. Et ex dictis liquet, quod *S. Johannis Baptista* Provinciæ tunc joris erant omnes Conventus existentes in regionibus, quas alluunt mare *Austrinum proprie dictum*, mare *Peruvianum*, mare *Chilense*, & mare *Magellanicum*, a *Guatimala* usque ad *Boni aeris* Civitatem, vulgo *Buenos Ayres*.
15. *De Acla.*) Sic etiam legitur apud *Fontanam de Provincia S. Crucis Indiarum pag. 205*. Ad sinum *Mexicanum* situs videtur portus iste.
16. *Octo annos.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV*.
17. *Civitate Regum.*) *Limana* scilicet, in Regno *Peruano*.
18. *Judaeorum.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II*.

Anno 1540 Die 10 Aprilis.

Ne Fratres, & Moniales peccata (1) deponant apud extraneos qui huic muneri non sunt destinati a Generali Magistro.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Dilecto filio Priori Provinciali Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Hispanię secundum morem ejusdem Ordinis.

LX.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. Nota. Inhibitio.

EXponi Nobis nuper fecistis, quod licet in singulis Monasteriis, sive domibus, tam virorum, quam mulierum vestri Ordinis Prędicatorum juxta illius privilegia, statuta, & ordinationes, nonnulli Religiosi idonei, & qualificati, ac in sufficienti numero, pro Confessionibus Fratrum, seu Monialium Monasteriorum eorundem audiendis, deputentur, & in eisdem privilegiis, Constitutionibus, ordinationibus, & consuetudinibus cautum sit, quod nullus Religiosus, aut Monialis dicti Ordinis, alteri, quam ejus Pręlato, vel deputatis Confessoribus hujusmodi, confiteri audeat; tamen nonnulli Fratres, & Moniales ejusdem Ordinis, spretis dictis Constitutionibus, non bono zelo, ut experientia docuit, & docet, neglectis eorum Prelatis, & Confessoribus deputatis prędictis, concessionum a Pęnitentiaria nostra, & alias a Sede Apostolica emanatarum prętextu, alios prędicti, vel alterius Ordinis regulares, & aliquando seculares Presbyteros minus idoneos, & inter lepram, & lepram discernere nescientes, pro eorum arbitrio, in Confessores eligunt, in Religionis perturbationem, ac scandalum plurimorum. Quare supplicari fecistis Nobis humiliter, ut super his providere, paterna diligentia curaremus. Nos, qui ejusdem Ordinis, ac in eo regularis observantię vitę frugalitatis, & sanctimonię augmentum, & prosperum successum, sinceris in Domino affectibus desideramus, hujusmodi scandalis, ac malorum fomentis obviare volentes, ac vestigiis felicis recordationis Julii PP. II, Prędecessoris nostri, qui per suas in forma Brevis literas, personas ejusdem Ordinis Confessionalibus, & literis prędictis, nonnisi de licentia Generalis Magistri dicti Ordinis, & ea durante, gaudere posse voluit, inhęrentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, quod de cetero privilegia, concessiones, indulta, constitutiones, ordinationes, & consuetudines ordinis vestri hujusmodi, de confessionibus Fratrum, & Monialium audiendis disponentes, & disponentia prędictis, ac quibusvis aliis concessionibus, aut Literis Apostolicis, facultatem eligendi Confessores conferentibus, non obstantibus, juxta eorundem privilegiorum, Constitutionum, Ordinationum, & consuetudinum continentiam, atque formam, ab omnibus, tam Religiosis, quam Monialibus dicti Ordinis observari debeant, dicteque concessiones eisdem Fratribus, & Monialibus, nisi de licentia eorum Superioris, & ea durante nullatenus suffragentur, statuimus, & ordinamus; Non obstantibus pręmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis privilegiis quoque, & indultis, ac Bullis Confessionalibus dictę Pęnitentiarię, & aliis literis Apostolicis, etiam pluries, & sub quibusvis verborum formis, & ad quorumvis cujuscunque qualitatis, pręeminentię, & excellentię existentium, & cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, fortissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, concessis, confirmatis, & innovatis, & in posterum concedendis, & innovandia, ceterisque contrariis quibuscunque. Et quia difficile foret, pręsentes literas ad singula quęque loca deferre, volumus, & eadem Auctoritate decernimus, quod earum transumptis, manu alicujus vestrum subscriptis, & sigillo Ordinis, seu Provincię munitis, eadem prorsus in dicto Ordine fides adhibeatur, quę adhiberetur eisdem originalibus, si exhibitę forent, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die X Aprilis MDXL, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Peccata.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 103 ex autographo *Salmanticensi*.

Anno 1540 Die 16 Aprilis.

De B. Mariæ Virginis imagine custodiæ Monialium Bononien. Monasterii S. Lucæ prorsus commissa (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

Venerabili Fratri Bonifacio (3), Episcopo Portuen., Cardinali Ipporegien. nuncupato (4), in Civitate nostra Bononien. nostro, & Apostolicę Sedis Legato, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

LXI.

PAULUS PP. III.

Venerabilis Frater noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi nobis nuper fecerunt dilectę in Christo filię moderna Priorissa, & Conventus Monasterii Monialium S. Lucę in montibus extra muros Bononien. S. Augustini forsan sub cura Fratrum Prędicatorum degentium, vel alterius Ordinis, quod dudum pro parte tunc Priorissę Monasterii, & Conventus hujusmodi bonę memorię Orlando Archiepiscopo Avinion. pro felicis recordationis Leone PP. X, Prę-

Prędecessore nostro, tunc in minoribus constituto, & S. Marię in Dominica Diacono Cardinali de Medicis nuncupato, in Civitate nostra, tunc sua, Bononien. Legato, in eadem Civitate Vicelegato cum potestate Legati de Latere inter alia exposito, quod licet jam longissimo, & antiquissimo, ac tanto tempore quod ejus initii hominum memoria non habebatur, quędam Imago, & figura gloriosę Dei Genitricis Virginis Marię, quę a S. Luca Evangelista depicta fuisse pie credebatur, in eorum Monasterio, & Ecclesia nutu divino, & miraculose apparuisset seu eo delata, & inibi reposita fuisset, & quotannis tempore Rogationum per eandem civitatem summa cum reverentia, & devotione processionaliter deferretur, & deferri, ac completo tempore ipsarum Rogationum, ad Ecclesiam Monasterii hujusmodi referri, inibique tanquam res sacra, & venerabilis Reliquia sub cura & custodia Priorissę, & Conveotus pręfatarum, conservari consuevisset, prout etiam tunc conservabatur, tameo nonnulli pro Rectore, & Priore, ac Massario, Officialibus, & Confratribus confraternitatis, societatis nuncupatę, Hospitalis Beatę Marię de Morte Bononien., se gerentes, diffamantes easdem Priorissam, & Conventum de nimia facilitate ostendendi Imag'nem prędictam, pretextu quarundam literarum, eis per bonę memorię Franciscum tunc Cardinalem Papien. nuncupatum, & in eadem Civitate prefatę Sedis Legatum super hoc concessarum, curam, & custodiam d'ctę Imaginis sibi ipsis sppropriare, & claves, vel saltem unam ex clavibus tsbernaculi, in quo ipsa Imago recondebatur, penes se retinere, ac alias easdem Priorissam, & Conventum super custodia Imaginis hujusmodi, itaut sine ipsis haberi, videri, & inspici non posset, diversimode turbare, & impedire nitebantur; & in eadem expositione subjuncto, quod non conveniebat dictos Rectorem, Priorem, Massarium, Officiales, & Confratres, qui seculares erant sub pretextu curę, & retentionis clavium prędictarum se cum eisdem Priorissa, & Conventu, quę sub suavi vitę Regularis jugo Altissimo famulabantur, in eorum locis, rebus, & juribus intromittere, idem Orlandus Archiepiscopus, & Vicelegatus, earundem Priorissę, & Conventus supplicationibus inclinatus, literas eisdem Confraternitati per pręfatum Franciscum Cardinalem, & Legatum concessas prędictas tanquam subreptitie, & obreptie obteotas, Apostolica auctoritate, qua tunc, nt asserebat, fungebatur, dummodo omnes claves tabernaculi hujusmodi penes easdem Priorissam, & conventum tunc esse reperirentur, revocavit. Et nihilominus sine prejudicio jurium earundem Priorissę, & conventus statuit, & decrevit, quod Priorissa, & cooventus prędictę sicut in preterito consueverant, ita etiam perpetuis futuris temporibus ipsam Imaginem, & figuram retinerent, custodirent, & gubernarent, absque eo quod pręfati Rector, Prior, Massarius, officiales & confratres Confraternitatis hujusmodi pro tempore existentes, aut alii cujuscuoque status, gradus, ordinis, vel conditionis existentes pretextu dictarum literarum, vel contentorom in eis, seu alia quavis ratione, vel causa super retentione, & custodia Imaginis, & clavium tabernaculi bujusmodi se aliqualiter intromittere, aut eas super pręmissis diffamare, inquietare, molestare, aut perturbare possent, inbibens, etiam sub excommunicationis sententia, ac aliis censuris, & pęnis districte pręcipiendo mandans prędictis Rectori, Priori, Massario, officialibus, & hominibus Confraternitatis bujusmodi, ac aliis quibuscunque, ne dictas claves, aut aliquam earum petere, vel habere, seu easdem Priorissam, & conventum super pręmissis quomodocunque molestare, perturbare, aut quomodolibet inquietarę pręsumerent, decreto irritante desuper apposito, ut in ipsius Orlandi Archiepiscopi, & Vicelegati desuper confectis Literis, dicitur plenius contineri. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, licet literę prędictę in viridi observantia existant, nihilominus Prior, & Confratres hujusmodi, qui tempore Rogationum prędictarum, ac aliarum Processionum, quę in dicta civitate pro tempore fiunt, Imaginem prędictam ad civitatem Bononien. deferre, & per tres dies Rogationum hujusmodi in eorum Ecclesia retinere consueverunt, a certo tempore citra Imaginem prędictam noctibus dierum Rogationum hujusmodi ad alia Monasteria Monialium, & alio quo maluerunt absque scientia, & contra voluotatem Priorissę, & conventus prędictarum deferre, ac inibi comessationes, & diversa alia scandalum in populo generantia, facere pręsumant, & eandem Imaginem Monialibus Monasterii S. Mathię Bononien. dicti Ordinis io Ecclesia earum Monasterii juxta solitum consignare, & eam eis per tempus consuetum dimittere recusent, & eam eisdem Monialibus solum in eorum pręsentia videndam, & adorandam exhibeant, ex quo fit, ut Moniales ipsę, ne eorundem confratrum aspectui se subiiciant, eandem Imaginem videre nequeant: Et ulterius cum ad Ecclesiam Monasterii S. Lucę hujusmodi, ut eandem Imaginem asportent, accedunt, non exinde statim juxta solitum recedant, sed inibi odiosas moras trahant, & alias Confraternitates ecclesiasticas, quę illuc pro associenda Imagine prędicta confluunt, ad societatem hujusmodi admittere recusent, & diversa alia liberam administrationem, & gubernium Imaginis hujusmodi ad se trabentia, facere velle nitantur, in Priorissę, & conventus prędictarum vilipendium, & earum honoris diminutionem, ac scandalum plurimorum; pro parte Priorissę modernę, & conventus prędictarum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut revocationem, statutum, decreta, inhibitionem, pręceptum, & mandatum Orlandi Archiepiscopi, & Vicelegati, hujusmodi, ac, prout illa concernunt, omoia & singula io illius literis prędictis contenta, licita tamen, & honesta, ac sacris canonibus non contraria, & inde sequuta quęcunque approbare, & confirmare, ac suos effectus sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari debere deceroere, necnon omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan interveneriot in eisdem, supplere, & nihilominus pręmissa omnia, & singula per ipsum Orlandum Archiepiscopum, & Vicelegatum revocata, statuta, decreta, inhibita, pręcepta, & mandata, modo, & forma, quibus per eum facta fuerunt, de novo revocare, statuere, decernere, inbibere, pręcipere, & mandare: Ac quod de cetero Rector, & confratres prędicti, quoties Imaginem prędictam habere voluerint, per duos dies ante cautionem idoneam sub pęna ducentorum ducatorum, quoties contravenerint, incurrenda, de Imagine prędicta io illius delatione ad dictam civitatem in Ecclesia prefati Monasterii S. Mathię collocanda, & inibi more solito dimittenda, ac toto tempore, quo io Ecclesia loci, vel oratorio eorundem confratrum retinenda erit, ad alia loca etiam religiosa, aut alio, preterqoam ad Processiones solitas, & a dilectis filiis Quadraginta Viris regimini ipsius Civitatis pręsidentibus ordinatas, absque consensu ipsarum Priorissę, & conventus, die, vel nocte non asportanda, ac in reportatione ejusdem Imagiois ad Ecclesiam Monasterii S. Lucę, io prędicta

Ecclesia S. Mathię spatio consueto in posse illius monialium etiam dimittenda, aliisque confratribus eandem Imaginem associare volentibus, tam eundo, quam redeundo, ad associationem hujusmodi admittendis, & eis secum etiam in Ecclesia Monasterii S. Lucę hujusmodi stare permittendis, & aliis licitis, & honestis per ipsam Priorissam, & conventum pro veneratione ipsius Imaginis, & conservatione earum honoris, & Religionis tunc specificandis, faciendis & exequendis, pręstare teneantur, nec absque cautione hujusmodi de cetero illam habere debeant, perpetuo statuere, & ordinare, necnon eisdem Priorissę, & Conventui, si Confratres infrascripti in pręmissis defecerint, aliam Confraternitatem quę Imaginem pręd ictam, quoties opus fuerit, deferat, eligere & nominare possint, facultatem concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, de pręmissis certam notitiam non habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati: circumspectioni tuę per pręsentes committimus, quatenus in pręmissis facias, & confirmes, prout tibi videbitur expedire. Non obstantibus pręmissis, & constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Confraternitatis Hospitalis de morte hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, & efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenore hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso & forma in illis tradita observata, inserti forent, pręsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice duntaxat spacialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVI Aprilis MDXXXX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Commissa.*) Consulenda *Constitutio II Leonis X.* Legitur *pag.* 296 hujusce *IV* voluminis.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Bononiensi*.
3. *Bonifatio.*) *Ferrerio*, patria *Vercellensi*, de quo consulendus *Ciaconius Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III pag.* 351 *ad an. MDXIII.*
4. *Ipporegien. nuncupato.*) Notat *Ciaconius*, quod *Bonifatius Eporediensis*, *seu Hipporegiensis*, *tum de Ivrea*, *tum etiam Bugellensis nuncupatus est*.

Anno 1540
Die 11 Junii.

Ex Constitutione Nicolai V cavet, ne quis jurisdictionem (1) Superiorum Ordinis declinare præsumat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXII.

PAULUS PP. III.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

Diplomatis causa.

AD hoc circa regularis observantię professores eo diligentius laboramus, quo eorum Religio fructum in eis fęcundius afferat salutarem, & laudabilius in Domino proficere valeant incrementis. Dudum siquidem cum felicis recordationis Nicolao PP. V, Prędecessori nostro, innotuisset, quamplurima, & diversa, Romanorum Pontificum Prędecessorum nostrorum, atque sua privilegia, literę, & indulta, Vicariorum deputationes, seu institutiones, ac illorum, necnon domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum, eorumque pro tempore Fratrum exemptiones, ac alias diversas concessiones, ordinationes, & institutiones, earumque forsan confirmationes in se continentia, contra consuetudines, & instituta Ordinis hujusmodi, illisque derogantia tam in genere, quam in specie, eatenus emanasse noscebantur, ex quibus dictus Ordo pro magna parte quasi laceratus, seu divisus, apparebat, ac plurima dissensiones, & scandala etiam in ipsius vilipendium, & prejudicium, ac damnum, necnon plurimorum perniciosum exemplum, olim subsecuta fuerant, & in dies subsequebantur, prefatus Nicolaus, Prędecessor, motu proprio, & ex certa scientia, omnes, & singulos Vicarios, etiam Generales, & Provinciales, prefati Ordinis ubicunque existentes ad eorum Vicariatuum pręd ictorum officia per Sedis Apostolicę, seu suas literas, aut earum vigore, seu alias quomodolibet contra Ordinis hujusmodi consuetudines, & statuta eatenus deputatos, necnon ab ipsis institutos Priores, & Officiales, ab hujusmodi Vicariatuum, Prioratuum, & officialium officiis ex tunc per suas literas amovit, & amotos esse censuit, eosque, & Fratres hujusmodi ad Magistri Generalis, necnon aliorum superiorum dicti Ordinis tunc pręsentium, & futurorum, juxta eadem statuta, & consuetudines pro tempore electorum, obedientiam, & subjectionem totaliter reduxit, ac etiam supra dicta, necnon super exemptionibus, aliisque diversis indultis, & gratiis per ipsum Prędecessorem, & dictam Sedem, Vicariis, Prioribus, officialibus, & domibus, eorumque Fratribus olim concessis, in ipsorum favorem emanatis, ac illorum confirmationibus, confecta privilegia, literę, & indulta, inter quę ad quasdam suas domos, Monasteria, & loca Provincię Aragonię juxta morem dicti Ordinis, eorumque Prelatos, & Fratres emanatas literas, cum statutis, & ordinationibus, aliisque in eis contentis, includerentur, & comprehenderentur, indeque secuta omnia, & singula, necnon etiam confirmationes Apostolicas super quibusvis per Generalem, Vicarios, & Provinciales dicti Ordinis quibuscunque Fratribus ejusdem Ordinis tam graduatis, quam non graduatis, olim concessas, ac literas desuper confectas, revocavit, cassavit, & annullavit, prout in eisdem literis plenius dicitur contineri. Cum autem, sicut Nobis innotuit, causę propter quas dictę literę a prefato Nicolao Prędecessore emanarunt, adhuc, & forsan majores subesse noscuntur, Nos, dicti Ordinis prosperum statum, & salubrem directionem paterno zelantes affectu, ac illius felici successui, & profectui, quantum cum

Confirmatio, & Mandatum.

Deo

Deo possumus, salubriter providere volentes, ex certa nostra scientia, amotionem, reductionem, revocationem, cassationem, & annullationem, ac prout illas concernunt desuper confectas literas Nicolai Prędecessoris hujusmodi auctoritate Apostolica tenore pręsentium innovamus, ac perpetuo inviolabiliter observari debere decernimus. Et nihilominus, ipsius Prędecessoris vestigiis inhęrendo, pro potioris cautelę suffragio, omnes, & singulos Vicarios etiam Generales, & Provinciales pręfati Ordinis ubicunque existentes ad eorum vicariatuum officia per Sedis prędictę, seu nostras literas, aut illarum vigore, seu alias quomodolibet contra Ordinis hujusmodi consuetudines, & statuta, hactenus deputatos, necnon ab ipsis institutos Priores, & officiales, ab hujusmodi Vicariatuum, & officialium officiis, ac omni auctoritate, jurisdictione, obedientia, & subjectione, ex nunc realiter amovemus, & amotos esse decernimus, ac quamcunque etiam supra solitam majorem jurisdictionem in dictum Ordinem cuicunque etiam Cardinalatus honore fungenti, forsan concessam, cassamus, annullamus, eosque, & Fratres domorum hujusmodi ad Magistrum Generalem, necnon aliorum superiorum dicti Ordinis pręsentium, & futurorum, juxta eadem statuta, & consuetudines, pro tempore electorum, obedientiam, & subjectionem totaliter reducimus, ac etiam supradicta, necnon super exemptionibus, aliisque diversis indultis, & gratiis per Nos, vel dictam Sedem, Vicariis, Prioribus, officialibus, & domibus, earumque Fratribus pręfatis olim concessis, & in ipsorum favorem emanatis, ac illorum confirmationibus, confecta privilegia, literas, & indulta, indeque secuta omnia, & singula, necnon etiam quascunque confirmationes Apostolicas super quibusvis, per dictos Vicarios, necnon pręfatos ejusdem Ordinis Provinciales, ac quasvis alias personas, etiam Cardinalatus honore fungentes quibuscunque Fratribus ipsius Ordinis, tam graduatis, quam etiam non graduatis, hactenus concessa, ac literas desuper confectas, revocamus, cassamus, & annullamus, viribusque vacuamus, ac pro nullis, & infectis haberi volumus, & mandamus. Et insuper alios quoscunque dicti Ordinis professores, cujuscunque gradus existant, tam in nostros, & ipsius Sedis, quam venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Capellanos, & continuos commensales, etiam cum quibusvis honoribus, exemptionibus, gratiis, & indultis vigore specialium, & dictę Sedis, necnon Cardinalium pręfatorum literarum hactenus creatos, & receptos, qui etiam in Palatio Apostolico, ac domibus eorundem Cardinalium moram traxerint, seu trahent, etiamsi alias obsequiis nostris, & dictę Sedis, vel ipsorum Cardinalium, extra Palatium, ac domus Cardinalium hujusmodi institerint, ac etiam tam illos ex professoribus Ordinis hujusmodi, qui ex specialibus ejusdem Sedis privilegiis, absque consensu dicti Ordinis pro tempore Generalis Magistri emanatis, servitiis Parochialium Ecclesiarum, seu aliorum quorunlibet locorum ecclesiasticorum, in quibus titulum non habuerint, insistere noscantur, quam alios omnes, & singulos, qui vigore quarunvis literarum, ac privilegiorum Apostolicorum de Ordine pręfato, ac illius habitu totaliter dimisso, ad Monasteria, & loca aliorum Monasteriorum, & Ordinum se transtulerint, & in eorum Monachos habitum Monasticum suscipiendo recepti fuerint, si in Monasteriis, seu locis ipsis continuam residentiam non fecerint, ad ipsum Ordinem Fratrum Prędicatorum, & illius domos, necnon obedientiam, & subjectionem Magistri Generalis, ac aliorum superiorum pro tempore existentium Ordinis hujusmodi, ita, quod ex nunc deinceps, tam ipsi, quam supradicti Vicarii, Priores, officiales, & Fratres, pręfatis Magistro Generali, & superioribus pro tempore existentibus, eorum monitis, & mandatis plenarie parere, intendere, & obedire, ac statutis, & consuetudinibus prędictis, in omnibus se conformare perpetuo teneantur, & debeant, etiam ex nunc totaliter reducimus, ac etiam revocamus, districtius inhibentes omnibus, & singulis Vicariis, Prioribus, officialibus, & Fratribus, privilegiis, literis, & indultis ipsis Apostolicis utentibus, seu gaudentibus supradictis, ne de cetero ullo unquam tempore post publicationem pręsentium, directe, vel indirecte, publice, vel occulte, quovis quęsito colore, sub excommunicationis pęna, quam ex nunc prout ex tunc in quoslibet ex eis contrafacientes harum serie promulgamus, dictis eis concessis Apostolicis literis, privilegiis, & indultis, vel eorum aliquo uti, seu contra amotionem, cassationem, revo- Nota.
cationem, & alia per Nos gesta supradicta, vel eorum aliquod, venire, facere, & attentare, aut alias absque speciali licentia dicti Magistri Generalis pro tempore existentis similia, vel quęvis alia privilegia, literas, & indulta contra prędicta, a Nobis, seu Sede Apostolica pręfata per se, vel alium, seu alios impetrare, aut eis alias forsan concedendis, uti quomodocunque pręsumant. Ac decernentes etiam ex nunc, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam prędictam forsan concedendas literas, privilegia, nisi in illis de data, ac tenore pręsentium de verbo ad verbum mentio habeatur, nullius roboris, vel momenti existere, necnon irritum, & inane quicquid secus contigerit attentari. Et nihilominus dilecto filio Augustino Recuperato, de Faventia, moderno, & pro tempore existenti dicti Ordinis Generali Magistro, ac illi, quem ipse, aut Capitulum Generale dicti Ordinis pro tempore celebrandum, ad id duxerint deputandum, & eorum singulis contra Vicarios, Priores, & Fratres Ordinis hujusmodi, pręsentes, & futuros, qui de cetero contra pręsentium continentiam, & tenorem, seu eorum aliquam partem, venire, facere, seu attemptare pręsumpserint, alias juxta canonicas sanctiones, ac instituta pręfata procedendi, incarcerandi, corrigendi, ac alia desuper necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, plenam, & liberam concedimus facultatem. Non obstantibus pręmissis, ac quibusvis aliis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, ac aliis contra statuta, & privilegia Ordinis hujusmodi sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac etiam cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam motu proprio, & scientia similibus concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa mentio habenda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ab verbum insererentur, pręsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus. Necnon omnibus illis, quę pręfatus Nicolaus Prędecessor in prędictis suis literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Et quia difficile foret pręsentes ad singula loca, ubi de eis forsan opus erit, deferre, volumus, & Apostolica auctoritate pręfata decernimus, quod earundem pręsentium tran-

transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra illud adhibeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si originaliter forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XI Junii MDXL, Pontificatus nostri Anno Sexto.

L. de Torres.

1. *Jurisdictionem*.) Ut in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV*.

2. *Archivo*.) In quo duplex autographum. Extant alia in Cœnobiis *Florentin. S. Maria Novella*, & *Veneto S. Dominici*.

Anno 1540 Die 27 Augusti.

Romanam Provinciam (1) privilegiis ornat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIII.

Dilectis filiis Priori Provinciali, & Fratribus Ordinis Prędicatorum Romanę Provincię Reformatę.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Religiosorum omnium, pręsertim quorum assidua in agro Dominico cultura fructus producuntur salutares, votis, illis pręsertim, per quę eorum status tranquillior, & quietior effici poteit, nostrę interpositione auctoritatis libenter annuimus, & ea quę desuper opportuna noscuntur ordinamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Vestris itaque in hac parte supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, exemptiones, immunitates, facultates, libertates, prerogativas, gratias, & indulta, olim vobis dum sub Congregatione Tuscię degebatis, & etiam post, etiam per viam extensionis privilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, libertatum, prerogativarum, gratiarum, & indultorum Provinciali, & Fratribus Provincię Lombardię, & dum ipsi sub Congregatione Lombardię degebant, concessorum per quoscunque Romanos Pontifices Prędecessores nostros, & pręsertim felicis recordationis Clementem PP. VII, Prędecessorem nostrum, & seu Nos concessa, quorum omnium tenores hic pro sufficienter expressis haberi volumus, illam pręsertim per eundem Clementem, ac felicis recordationis Leonem X, Prędecessores nostros, vobis factam, qua cavetur, quod nullus Frater Provincię Romanę intuitu, & vigore quarumcunque gratiarum, vel cujusvis auctoritate, ac aliam Provinciam, seu Congregationem, vel domum transferri, & pretextu reformationis, sine expresso consensu Prioris Provincialis possit, & alias concessiones per Nos dictę Provincię Lombardię primo, & postea per viam communicationis vivę vocis oraculo vobis similiter factas, quibus cavetur, quod nullus inferior Magistro Ordinis, etiam Vicarius, seu Vicarii tam Generales, quam speciales, tam instituti, quam instituendi sub quacunque cautela, & mandato, possit quomodocunque de prefata Romana Provincia se intromittere, vel aliqua jurisdictione uti circa illam, vel ejus membra, sed tantum Magister Ordinis possit per se ipsum personaliter tantum prefatam Romanam Provinciam visitare, quoties sibi opportunum, & expediens visum fuerit, nullusque Prior Conventualis, nec Provincialis prefatę Provincię per Magistrum Ordinis a suo officio absolvi, seu amoveri, aut suspendi possit, nisi demeritis suis id judicialiter exigentibus, aliam quoque concessionem vivę vocis oraculo per Nos vobis factam, qua cavetur quod gratię, & quęcunque concessiones datę, & concessę quibuscunque Fratribus prefatę Provincię Romanę, quę sunt contra vitę regularis observantiam, ut de confessionibus audiendis, de pecuniis retinendis, & aliis similibus, nullius roboris, & momenti esse censeantur, nisi accedat consensus, & expressa licentia sui Prelari, & ipsa durante, Apostolica auctoritate per pręsentes confirmamus, & approbamus. Volentes pręsentes quoad ea, quę vobis vivę vocis oraculo, ut prefertur, concessimus, plenam, & indubitatam fidem facere. Non obstantibus quibuscunque constitutionibus, vel dicti Ordinis consuetudinibus, & ordinationibus, omnibusque, & singulis privilegiis contrariis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, eorum confirmationibus, Apostolicis quoque literis in forma Brevis cuicunque per Nos sub quibusvis verborum clausulis, & derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, & insolitis, concessis, & concedendis, & si de illis, eorumque totis tenoribus, non autem per clausulas generales specifica, & individua mentio, ac de verbo ad verbum, seu quevis alia mentio habenda esset, quibus ad effectum pręsentium duntaxat alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XXVII Augusti MDXXXX, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Blosius.

1. *Provinciam*.) Consulendus *Fontana de Romana Provincia*.

2. *Archivo*.) In quo vetus Exemplar.

F. Sebastianus Olmeda (1) fit Capellanus Summi Pontificis.

Anno 1540 Die 30 Septembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Sebastiano Olmeda Ordinis Fratrum Prędicatorum professori Capellano nostro, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Virtutibus clarus &c. intendentes, quod per hoc favoris Apostolici prędidia plenius fortiaris, quodque omnibus indulgentiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, & privilegiis per felicis recordationis Johannem XXII, & Clementem VI, Romanos Pontifices, Prędecessores nostros, Capellanis dictę Sedis concessis uti, & gaudere libere, & licite valeas, pię memorię Innocentii VI, Urbani V, Gregorii XI, & Urbani VI Romanorum Pontificum Prędecessorum nostrorum restrictionibus, constitutionibus, ordinationibus, declarationibus, voluntatibus, & decretis, ac aliis in contrarium editis, non obstantibus quibuscunque. Sic igitur &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo, Pridie Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Sebastianus Olmeda.*) Aliis *de Olmedo*, rerum Ordinis curiosus scrutator, qui de Magistris Ordinis, & viris illustribus scripsit. Adeas Auctores quos lauda: *Echard Scriptorum Ord. Tomo II ad an. MDLIX pag.* 168.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro IX fol.* 317.

Quæ pro Setubalensi (1) Monasterio sancita sunt, firmat.

Anno 1540 Die 29 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Sedis Apostolicę consueta clementia &c. (3). Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Helenę da Lencastro (4), ac Philippę da Lencastro Priorissę Monasterii Monialium per Priorissam gubernari soliti, Sancti Johannis Baptistę de Setuval Ordinis Sancti Augustini sub cura Fratrum Ordinis Prędicatorum existentis, Ulixbonen. Diœcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias postquam dilectus filius nobilis vir Georgius Dux Colimbrien. magnus Magister seu perpetuus administrator Militię Sancti Jacobi de Spata (5) sub Regula ejusdem Sancti Augustini per Sedem prędictam specialiter deputatus, & tunc in humanis agens quondam Beatrix Ducissa Colimbrien. ejus Uxor, Helenę, & Philippę prędictarum genitores, Monasterium prędictum eorum propriis sumptibus, & expensis de novo construi, & ędificari fecerant, illudque ornamentis, & aliis necessariis rebus muniverant, ac pro victu & vestitu dictarum Monialium, ac ipsius Monasterii Ministrorum, & servitorum pro tempore existentium, de redditibus sufficientibus providerant, seu construi, & ędificari, muniri, & provideri facere inceperant, quondam Johannes de Fenario (6) Morlanen. (7) tunc in humanis agens dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum Magister Generalis pro reformatione, & feliciori directione dicti Monasterii, & dilectarum in Christo filiarum illius Conventus, quem actu prę sentialiter visitaverat per quasdam, pro tempore Provinciali, & illo vita functo, seu amoto, Vicario provinciali Provincię Portugallię Moniales prędicti Monasterii mutandi, aliasque ad alia Monasteria Monialium ejusdem Provincię transferendi, & tam ex prędictis, quam alterius Provincię Monasterii Monialium alias Moniales extrahendi, & illas ad prędictum Monasterium Sancti Johannis Baptistę toties quoties opus foret, & eidem Beatrici Ducissę videretur expedire, transferendi, ita quod ipse Provincialis, seu Vicarius, requisitus ab eadem Beatrice Ducissa super translatione alicujus ex Monialibus prędictis, illi sub certa tunc expressa pęna moram gerere teneretur, licentiam concessit, ac etiam voluit, & ordinavit, quod dictus Provincialis non posset absolvere, seu suspendere, aut confirmare dicti Monasterii Priorissam absque voluntate, & consensu ejusdem Beatricis Ducissę, &, si contrarium facere attentaret, illum per quinque menses suspendit, & quicquid desuper faceret, irritum fore, & inane declaravit, ac eidem de prędicto Vicario Provinciali interesse voluit, & mandavit, quod visitatio Monasterii hujusmodi non fieret nisi per eundem Provincialem, & si ipse Provincialis non posset, tunc illud visitaret ille, quem prędicta Beatrix Ducissa peteret ab ipso Provinciali, & si quis hujusmodi ordinationi contravenire auderet, illum ipso facto a suo officio privatum esse voluit, & declaravit, ac ordinavit, ut Confessor, & Vicarius earundem Monialium esset ille, quem prędicta Beatrix Ducissa peteret, ac eidem Provinciali pręcepit, ne dictum Confessorem, aut Vicarium denegaret, & postquam concessisset illum non posset absolvere, nec mutare sine voluntate, & consensu ipsius Beatricis Ducissę, ac dictus Vicarius in absentia dicti Provincialis illius vices circa prędictas Moniales haberet. Ac mandavit Monialibus, ut nulla quęvis Novicia ab interessentia Missę Conventualis nuncupatę, & a recitatione Salutationis Salve Regina post Completorium, quam semper solemniter decantari voluit, cessaret, exceptis infirmis, & ejusdem Monasteri infirmaria, quam etiam nisi cum evidenti necessitate voluit remanere. Et in virtute Sancti Spiritus, & obedientię pręcepit Priorissę, & Monialibus prędictis, ut nulla earum sive professa, aut Novicia foret, jejunaret nisi in diebus ab Ecclesia, & ordinationibus ejusdem Ordinis statutis. Ac etiam ordinavit, quod tertia mensa in ipso Monasterio non fieret, sed omnes Moniales prędictę, & officiales comederent ad primam, vel secundam mensam in eodem Monasterio fieri solitam, ac mandavit eidem Priorissę sub pęna suspensionis ab ejus officio per quindecim dies, ut nunquam cenaretur in ipso Monasterio post Completorium nisi quando illud statim post vesperas foret recitatum, & tunc tali hora cenaretur, ita quod prima, & secunda mensa hujusmodi perficerentur ante signum pro silen-

Diplomatis causa.

silentio in ipso Monasterio dari solitum, quo dato nulla omnino mensa, nec comestio tempore jejunii inibi fieret, quod sub eadem pęna districte prohibuit. Ac etiam ordinavit, quod vestes ipsarum Monialium forent tonsę, non tamen pretiosę, sed honestę, & longę juxta quandam inibi expressam constitutionem dicti Ordinis. Calceamenta vero earundem Monialium etiam forent honesta, talis formę, quę saluti corporali conduceret, & sub certa inibi etiam expressa forma essent. Necnon prędictis Monialibus concessit, quod de licentia ejusdem Priorissę ad earum usus liberos sudaria, capitergia, & alia similis generis in certo numero in quadam arca parva, sine clave tamen, habere possent, de quibus omnibus ipsę tenerentur semel ad minus in anno reddere rationem eidem Priorissę illi omnia offerendo, ac etiam voluit

Nota.

quod ipsa Priorissa absque aliquo scrupulo conscientię licentiam hujusmodi cum ei videretur dare posset. Necnon mandavit omnibus, & singulis Monialibus prędictis sub pęna gravis culpę, ut omnia munera illis donata statim dictę Priorissę presentarent, ipsaque Priorissa duas eidem Monasterio, tertiam vero eorundem munerum partes moniali cui illa data forent, si ei videretur, concederet, nisi hujusmodi munera in pecunia forent, tunc enim illa omnia eidem Monasterio in communi applicarentur, & voluit, quod dicta Priorissa tempus confessionum teneretur, per octo dies ad minus antequam confessiones hujusmodi fiant, dictis Monialibus in Capitulo dicere, ut ipsę Moniales ad confitendum se pręparare possent, assignan-

Nota.

do eis ad id certam diem, & tunc illę accedere tenerentur ordinatim juxta earum professionis antiquitatem, & ut id commodius fieri posset, ordinavit, quod quęlibet Monialis facta confessione hujusmodi quando exiret signum faceret cum certa parva campana ad id deputata, qua audita alia Monialis veniret, & sic omnes suo ordine successive ad confessionem hujusmodi accederent, ac etiam ordinavit, ut singulis annis una ex dictis Monialibus eligeretur pro socia Monialis Rotarię (8) nuncupatę, & ex discretis serviret alia etiam in rota qualibet hebdomada, sine quibus dicta Rotarla non posset loqui, nec aliquid recipere, seu dare, ipsaque sola monialis rotaria reciperet, & daret, ac loqueretur, aliis tamen pręsentibus, quam loqui noluit, nisi de rebus necessariis pro regimine dicti Monasterii, ac prohibuit quod ipsę Moniales in communi locutorio loquerentur interim quod alię essent in refectorio, vel choro ejusdem Monasterii, dum recitarent divinum officium, vel in silentio existentes, aliis vero temporibus possent, de licentia tamen ejusdem Priorissę loqui, ac in fenestris Ecclesię ejusdem Monasterii non loquerentur, nisi semel in anno, & tunc solum cum earum Patre, aut Matre, seu Fratribus, vel Sororibus &c. (9) cum quibus loqui possent toties quoties eidem Priorissę videretur, ac etiam voluit quod in supradictis locis nec Priorissa, nec moniales prędictę loquerentur cum extraneis, absque discretis ad id deputatis, & electis, exceptis tamen

Nota.

Provinciali ipsius visitationis solummodo tempore, quando ipsas moniales prędictas visitaret, & Confessore in confessionario, cum quo solo possent loqui de his solum, quę ad conscientiam forent necessaria; Ac similiter statuit, & ordinavit quod si aliqui extranei ingrederentur ipsum Monasterium Priorissa, & Moniales pręfatę non loquerentur cum illis absque dictis discretis, & electis, Ducissa & Helena prędictis duntaxat exceptis, cum quibus dictę sorores solę loqui possent, & quod nomina secularia earundem Monialium omnino mutarentur, nec amplius Dominę vocarentur, sed sorores, & si essent nonnullę ex monialibus prędictis, quę vocarentur eodem nomine eidem Vicario auctoritatem concessit, ut earum nomina mutaret, & alia imponeret. Necnon eidem Priorissę potestatem concessit dispensandi absque aliquo conscientię scrupulo circa cęremonias ejusdem Ordinis cum eisdem Monialibus nobilibus, & delicatis cum essent infirmę, etiamsi infirmitates non forent graves. Ac etiam ordinavit, quod novicię albo, sicut professę Moniales nigro, panno earum faciem cooperirent & quod novicię non loquerentur, nisi cum earum patre, sorore, aut fratre, ac etiam inhibuit, quod nulla, sive Pręlata, sive subdita foret, dum ostium ipsius Monasterii aperiretur, inibi loqueretur, & concessit, quod Confessor Monialium hujusmodi toties quoties eidem Ducissę videretur, posset ingredi Monasterium ad videndum illius ędificia dum construeretur, seu alia etiam eidem Monasterio necessaria, & tunc posset ducere secum aliquas personas quibus Monasterium, & ędificia hujusmodi ostenderet, dum tamen Ducissa pręsens foret, & prędictus Georgius Dux, ac administrator, illiusque filius Dux semel quolibet anno Monasterium prędictum in-

Nota.

gredi possent. Ac etiam ordinavit, quod nullus, quamvis haberet licentiam, etiam a Sede predicta, vel a Provinciali, posset dictum Monasterium ingredi absque expressa licentia, & consensu pręfatę Ducissę. Concessit, ut ipsas servas emptas (10) ejusdem Monasterii a dicto Monasterio de consensu majoris partis earundem Monialium extrahere, & earum loco alias liberas mulieres ad serviendum aptas ponere posset, dum tamen ipsę mulieres castitatis, & clausurę votum inibi facerent, & ipsę mulieres possent deferre vestes Sororum secularium, si ipsę peterent, aut vellent, aut Ducissa, & Priorissa prędictę id ordinarene. Necnon Priorissę, & aliis Monialibus prędictis concessit pro tempore magni, & incensi caloris possent uti tunicis superioribus ex stamine confectis, &, si aliqua infirmitate laborarent, dicendo aliquam Orationem brevem recitationi divini officii satisfacerent; Et deinde prędicta Ducissa ab humanis exempta, dictus Johannes Magister alias pręmissa, facultates, & gratias, ac privilegia per eum eidem Beatrici Ducissę, ut prefertur, concessa prędictę Helenę prout eadem Beatrici Ducissę concessa extiterant de novo concessit, ita quod ipsa Helena eis prout dicta Beatrix Ducissa, dum viveret, uti poterat, uti, & gaudere posset, ac reliquas ordinationes, ac alia pręmissa confirmavit, pręcipiendo omnibus Fratribus inferioribus se sub pęna gravioris culpę, ac privationis vocis activę, & passivę, & perpetui carceris, ipso facto absque aliqua alia declaratione incurrenda, ut nullus eas impedire, aut illis aliquo modo contravenire auderet, sed illis stare, & obedire tenerentur, & ab Monialibus observari debere, ad quos spectaree, facerent: & dilectus filius Hieronymus Reccuas tunc noster & dictę Sedis in partibus illis cum potestate Legati de latere nuncius habens ad id, ut asserebat, ab eadem Sede per ejus literas, facultatem, illius vigore per quasdam statuta, ordinationes, & concessiones, ac alia pręmissa, ac prout illa concernebant omnia, & singula, in ipsius Johannis Magistri literis contenta, & inde secuta quęcunque, licita tamen, & honesta, ac Sacris Canonibus non contraria, Apostolica auctoritate confirmavit, & approbavit, ac perpetuę firmitatis robur obtinere, & Magistrum Generalem pro tempore existentem, ceterosque dicti Ordinis Superiores ad statutorum, ordinationum, & concessionum, aliorumque pręmissorum observationem, tene-

teneri, & illis quomodolibet contravenirę non posse, sicque judicandum fore, ac irritum, & inane quicquid desuper in contrarium contingeret attentari, decrevit, certis desuper executoribus deputatis; necnon pręfatus Johannes Magister per reliquas eorum literas eandem Philippam ab omnibus officiis, & occupationibus Monialium dicti Monasterii generaliter, & a sequela Chori quocunque tempore, & ab omnibus servitiis Conventus, & officiis, quę in quadam tabula signari solebant, exemit, ac etiam comedendi extra refectorium cum esu carnium, & aliorum ciborum ex carnibus confectorum, illique ac dilectę in Christo filię Antonię de Silva (11) Moniali dicti Monasterii utendi laneis (12) etiam ad carnes, concessit licentiam, prout in singulis literis plenius contineri dicitur. Quare pro parte dictarum Helenę, & Philippę Priorissę, asserentium curam dicti Monasterii per prędictam Beatricem Ducissam eidem Helenę relictam, ac per ipsius Ordinis Magistrum generalem confirmatam fuisse, illamque eidem Helenę competere, ac pręfatam Helenam quandoque consuevisse in certis anni temporibus de Monasterio prędicto ad ejus domum eidem Monasterio contiguam, in qua residere solet, se conferre, ipsaque Helena cum de Illustrium genere procreata sit, id propter portam ingressus ad dictum Monasterium in loco publico existentem nonnisi cum magna comitativa juxta ejus status conditionem hactenus facere non potuerit, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statutis, ordinationibus, concessionibus, confirmationibus, ac decreto pręmissis pro illorum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, eidemque Helenę aliam portam in alia parte muri ipsius Monasterii pro suo, & suarum pedissequarum secretiori, & honestiori ingressu ad dictum Monasterium construi faciendi, licentiam concedere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Monasteriorum quorunlibet, ac personarum eorundem feliciorem directionem sinceris desideramus affectibus, ipsasque Helenam, & Philippam Priorissam, ac earum singulas a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon singularum literarum prędictarum veriores tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, statuta, ordinationes, concessiones, & alia, ut pręfertur, ab ipso Johanne Magistro Generali, ut pręfertur, emanata, necnon dicti Hieronymi Nuncii confirmationem, approbationem, & decretum hujusmodi, ac prout illa concernunt, omnia, & singula in dictis literis contenta, alias tamen licita, & honesta, ac eisdem Sacris Canonibus non contraria, dicta Apostolica

Confirmatio.

auctoritate, tenore pręsentium confirmamus, & approbamus, illisque apostolicę firmitatis robur adiicimus, eaque suos plenarios effectus sortiri, necnon per Magistrum Generalem, aliosque Superiores pro tempore existentes dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, ac quoscunque alios, inviolabiliter observari ipsosque ad hoc cogi posse, & sic in pręmissis omnibus, & singulis per quoscunque, quavis auctoritate, fungentes Judices, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate &c. contigerit attentari, decernimus; supplentes omnes, & singulos tam juris quam facti &c. si qui intervenerint in eisdem defectus; & nihilominus potiori pro cautela pręmissa omnia, & singula de novo, quodque nulli cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existat, nisi eis, quibus Constitutiones dicti Ordinis permittant, ac pręfato Georgio Duci, necnon si specialem ad id licentiam a dicta sede habuerint fratribus germanis earundem Helenę, & Philippę Priorissę, ipsorumque fratrum uxoribus eisdem, quarumcunque literarum Apostolicarum, ac in forma Brevis &c. decretarum prętextu Monasterium prędictum, nisi ter in anno, ac de consensu dictę Philippę, ac pro tempore existentis Priorissę Monasterii hujusmodi, ingredi liceat, ac dictę Moniales ad fenestram Ecclesię cum earum patre, matre, fratre, sororibus, & consanguineis, nisi a Priorissa, cum aliis vero personis extraneis a Vicario Monasterii hujusmodi licentia petita, & obtenta loqui valeant, quodque Fratres ad servitium Ecclesię, & Monasterii, ac Priorissę, & Monialium hujusmodi nunc & pro tempore deputati, duos pueros ad ętatem in Constitutionibus, & ordinationibus Monasterii, & Ordinis prędicti requisitam non attingentes, alias tamen habiles, & idoneos pro eorum & altaris servitio in eodem

Nota.

Monasterio, ita tamen, quod ipsi pueri nullatenus professionem emittere nisi postquam in ętate legitima, & alias in eisdem Constitutionibus, & ordinationibus requisita, constituti fuerint, & tunc de eorum superioris licentia possint ad habitum ejusdem Ordinis recipi, & habere valeant, superiorum dicti ordinis, & quorumvis aliorum licentia desuper minime requisita, ac pręsentibus, necnon statutis, & ordinationibus prędictis, etiam per quascunque literas Apostolicas, etiam quascunque clausulas generales, vel speciales &c. nisi de Priorissę, & Vicarii prędictorum expresso consensu, derogari possit, aut derogatum censeatur, ac pro tempore factę derogationes minime suffragentur, ipsique Priorissa, & Vicarius literis derogatoriis hujusmodi &c. parere minime teneantur, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium perpetuo statuimus, & ordinamus, ac eidem Helenę, ut unam aliam portam in muro, & parte Monasterii hujusmodi, prout sibi videbitur, pro sui, & dictarum pedissequarum duntaxat ingressu, & exitu, construi faciendi, licentiam, & facultatem concedimus, non obstantibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo, Quarto Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Setubalensi.*) Seu *Catobricensi*, & *Cetobricensi*, vulgo *Setuval*. Juris est Provinciæ *Portugalliæ*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol.* 8.

3. *Clementia &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

4. *Lencastro.*) Aliis *Lancastro*. Gens est nobilissima.

5. *S. Jacobi de Spata.*) Ordo est *Militaris*, de quo dictum fuit.

6. *Johannes de Fenario.*) Alumnus *Tolosanæ* Provinciæ. Diem supremum obierat *Johannes* anno *MDXXXVIII.*

7. *Morlanen.*) *Morlacen.*, vulgo *Morlas*. Sic ex patria quæ est in *Lescariensi* Diœcesi nuncupatur *Johannes*.

8. *Rotaria.*) Sic vocant Monialem quæ præficitur versatili tympano, seu turriculæ ligneæ versatili, qua necessaria inducuntur in Monasterium.

9. *Sororibus &c.*) Quædam desunt.

10. *Servas emptas.*) Mancipia nempe.

11. *De Silva.*) Gens est nobilitate clara quæ nunc etiam floret.

12. *Laneis.*) *Lineis*.

Anno 1540 Die 29 Octobris.

Ut præcedens constitutio executioni mandetur.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

LXVI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Feltren., & Cęsenaten. Episcopis, ac dilecto filio Officiali Ulixbonen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis. Paulus &c. (2). Quocirca &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas nostras prędictas, & in eis contenta quecunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Helenę, & Philippę, ac pro tempore existentis Priorissę, necnon Monialium Monasterii Sancti Johannis Baptistę Ordinis Sancti Augustini, sub cura Ordinis Fratrum Prędicatorum, existentium, seu alicujus earum desuper fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis prę sidio assistentes faciatis auctoritate nostra literas prędictas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos, quos literę ipsę concernunt, illis pacifice gaudere; non permittentes, eos contra earundem literarum tenorem quomodolibet indebite molestari. Contradictores &c. Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus supradictis: Aut si aliquibus &c. ab eadem sit sede indultum quod interdici &c. mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo, Quarto Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol.* 14.

2. *Paulus &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.

Anno 1540 Die 6 Decembris.

Quid de decimis (1), ac ceteris id genus solvendum sit.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXVII.

Dilectis filiis Prioribus, ac Fratribus, ac dilectis in Christo filiabus Priorissis, & Monialibus domorum, & Monasteriorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Romanę Provincię, & utriusque Lombardię juxta morem dicti Ordinis.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, & dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecistis, quod licet alias felicis recordationis Clemens PP. VII Prędecessor noster, tunc Vicario Generali, & Fratribus Ordinis Fratrum Prędicatorum Congregationis Lombardię regularis observantię, nunc Provincię utriusque Lombardię, quod ad solutionem decimarum pro tempore tunc impositarum, & pro tempore imponendarum, ac contributionem in illis faciendam, solum, & duntaxat pro residuo fructuum bonorum per eos possessorum, quod demptis, & exemptis septem ducatis auri juxta taxam antiquam superesset, & non alias, tenerentur, & ad solvendum decimas ipsas aliter, quam de residuo fructuum bonorum hujusmodi minime compelli, nec propterea aliquibus censuris innodari possent per quasdam (3) concesserit, & indulserit, districtius inhibendo omnibus, & singulis dictarum decimarum collectoribus, tunc, & pro tempore deputatis, ne eos, aut aliquem eorum quovis prętextu ad aliquam solutionem, seu contributionem decimarum coarctare, vel desuper molestare quoquomodo pręsumerent, & deinde ipsorum Vicarii, & Fratrum, ac Monialium, Monasteriorum eorum curę commissarum supplicationibus inclinatus, prędictas literas innovans, & approbans, ac inviolabiliter observari volens, & ad Moniales sub cura eorundem Fratrum degentes quoad id, ut detractis ex fructibus septem ducatis juxta taxam prędictam pro qualibet Moniali decimam fructuum solvere tenerentur, extendens, & amplians, tunc, & pro tempore commissariis, collectoribus, & subcollectoribus decimarum hujusmodi sub excommunicationis latę sententię, ac quingentorum ducatorum auri de Camera partim eisdem Vicario, & Fratribus, & partim Camerę Apostolicę applicandorum pęnis, per alias (4) mandaverit, quatenus Fratres domorum, & Moniales Monasteriorum contra literarum prędictarum tenorem, nullatenus molestare presumerent, & postremo vestrum, filii Priores, & Fratres, ac filię Priorissę, ac Moniales domorum, ac Monasteriorum dicti Ordinis Provincię Romanę supplicationibus inclinatus, exactoribus decimarum pro tempore deputatis sub ejus indignationis pęna per reliquas ejus in forma *Brevis* literas (5) commiserit, & mandaverit, quod cum hujusmodi decimarum solutio quandocunque in posterum ingrueret, deductis prius ex singulis decimis ducatis septem pro qualibet persona in eisdem domibus, & Monasteriis pro tempore commorante, quos sibi pro eorum necessitatibus omnino dimitti voluit, de eo solum, quod superesse cognovissent, juxta solitam taxam, decimas prędictas exigere procurarent, prout in literis predictis plenius habetur, nihilominus collectores, & subcollectores, ac alii exactores, & commissarii decimarum ad presens impositarum, vos ad solutionem decimarum earundem alias, quam juxta literarum predictarum continentiam, & tenorem, cogere, & alias in prę missis diversimode molestare, vexare, & inquietare presumant, in gravem vestrum perturbationem. Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, ut singulas literas Clementis Prędecessoris hujusmodi, licet per Nos alias approbatas (6), denuo approbare, & innovare, aliasque vobis in prę missis opportune providere de benignitate

Apos-

Apostolica dignaremur. Nos igitur vos, ut liberius divinis beneplacitis vacare possitis, paterno affectu confovere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, singulas literas Clementis Prędecessoris hujusmodi concessionis, indulti, inhibitionis, extensionis, ampliationis, mandati, & confirmationis, ac omnibus singulis aliis in eis contentis clausulis, auctoritate Apostolica tenore pręsentium approbamus, & innovamus, suosque effectus sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari debere decernimus, districtius inhibentes eisdem collectoribus, & subcollectoribus, ac exactoribus, & commissariis sub pęnis prędictis, ne vos, aut vestrum quemlibet contra Clementis Prędecessoris, ac nostras literas hujusmodi, tenorem molestare pręsumant, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibuscunque literis, super decimarum hujusmodi impositionibus pro tempore etiam novissime emanatis, ceterisque contrariis quibuscunque. Decernentes pręsentium literarum transumptis manu alicujus Notarii subscriptis, & sigillo alicujus curię ecclesiasticę, seu personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem prorsus fidem adhiberi debere, quę eisdem pręsentibus adhiberetur, si originaliter exhiberentur, vel ostenderentur, ac easdem literas per quoscunque, quibus illas intimari pro tempore contigerit, dimissa eis copia, illas pro tempore intimanti restitui debere. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die VI Decembris MDXL, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Decimis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 14.
3. *Quasdam.*) Constitutionem scilicet *XXXVII*, supra pag. 455.
4. *Alias.*) Constitutionem nempe *LVI. pag.* 475.
5. *Literas.*) Constitutionem *CI. pag.* 511.
6. *Approbatas.*) Per Constitutionem *XXXVI.*

De fundatione facta in Cœnobio (1) B. Mariæ ad Nives.

Anno 1540 Die 9 Decembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXVIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX solita Apostolicę Sedis clementia ad ea libenter intendimus &c. (3) Sane pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Beatę Marię Regalis (4) Oppidi de Nieba (5) Ordinis Fratrum Prędicatorum, Segobien. Dięcesis, ac Hieronymi de Virnes in altero jurium licentiati, necnon Catherinę de Campo, jugalium, incolarum oppidi Vallisoleti, Palentin. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias, cum Hieronymus, & Catherina jugales pręfati devotionis zelo, de sua, ac parentum, & consanguineorum suorum, aliorumque fidelium defunctorum animarum salute recogitantes, ad laudem, & gloriam Dei, & Beatę Marię, ac totius celestis curię honorem Capellam sub invocatione ejusdem Beatę Marię Consolationis a dextro latere Capellę majoris, & prope Capellam Rosarii nuncupatam dictę ecclesię consistentem, ad quam pręfati conjuges, etiam tunc magnum gerebant devotionis affectum, eorum propriis sumptibus, & expensis ornare, ac de bonis eis a Deo collatis, temporalia in ęterna felici commercio commutando, sufficienter dotare desiderarent, Prior, & Fratres pręfati habita inter eos desuper matura deliberatione, & tractatibus necessariis ac precedente licentia dilecti filii Bernardi Manrique, ipsius Ordinis professoris, & Prioris Provincialis Provincię Hispanię, juxta morem ejusdem Ordinis sigillo dicti Ordinis signata, & quondam Bernardi Prioris, ac dilecti filii Francisci de la Sema publici Notarii Apostolici manibus subscripta, super concessione Capellę hujusmodi cum dilecto filio Alfonso de Benavente eorundem jugalium procuratore, ad id ab eis specialiter constituto, ac pro eis stipulante, & recipiente, concordarunt, & convenerunt, quod Prior domus Beatę Marię, & Fratres hujusmodi eidem Hieronymo, & Catherinę jugalibus dictam Capellam Beatę Marię Consolationis cum tabula, & in ea depicta Imagine ejusdem Beatę Marię, ac Altari, & omnibus aliis in eadem Capella existentibus tanquam suam propriam, liberam, & exemptam, & nulli alteri debitam, pro eorum jugalium, ac natorum, & successorum suorum, aliarumque personarum per eosdem jugales, seu eorum alterum in testamento, seu alias nominandarum sepulturis, ita quod in eadem Capella, & qualibet illius parte eorum insignia, & arma ponere, & depingere, ac sepulturas etiam altas, & lapideas, seu marmoreas cum exitasiis (6) eis bene visis fabricare possent, concesserunt, ac eam, necnon omnia jura, & actiones utiles, & directas Priori domus Beatę Marię, & Fratribus hujusmodi quomodolibet spectantia, & pertinentia, ingressu ad eandem Capellam, ad effectum inibi celebrandi eis duntaxat salvo, in eosdem jugales pro se, & eorum successoribus, ac aliis personis prędictis, ita quod ipsi Capellę tanquam eorum proprię ad eorum libitum cedere, & illam in aliam personam transferre, seu alias de illa disponere, libere, & licite possent, transtulerint, jugales vero pręfati pro dote dictę Capellę eisdem Priori, & Fratribus annuum censuum quinque millium, & trecentorum morapetinorum monetę illarum partium super bonis dilecti filii Salaoris de Sandobal incolę oppidi de Garrion., pręsertim in oppido de Sanroman. de Hormiza dictę Palentin. Dięcesis consistentibus, ad rationem quatuor millium morapetinorum similium pro quolibet milliari juxta pragmaticas sanctiones illarum partium redimendum, & pro quo dictus Hieronymus ducentos ducatos auri in auro solverat, ita quod si dictus Salaor summam ducentorum ducatorum hujusmodi eidem domui persolveret, Salaor, & bona sua prędicta a solutione census hujusmodi liberi remanerent, ipsique Prior, & Fratres in eventum redemptionis hujusmodi eosdem ducentos ducatos in emptionem aliorum bonorum immobilium pro dote Capellę hujusmodi applicandorum convertere, tenerentur, necnon decem mensuras illarum partium Fanegas (7) nuncupatas pro una frumenti, & alia, medietatibus hordei, quas jugales pręfati singulis annis in loco de A. . . . dictę Segobien. Dięcesis percipiebant, levabant, & quę jam eis pro anno millesimo quingentesimo trigesimo nono debebantur, ex tunc de cetero per ipsos Priorem, & Fratres singulis annis percipiendas, exi-

exigendas, & levandas, ac in suos usus, & utilitatem convertendas, tradiderunt, & assignaverunt, necnon pro ornatu, & decore dictę Capellę centum ducatos auri largos exponere, ac versa vice Prior, & Fratres pręfati pro se, & eorum successoribus qualibet die Sabbati incipiendo a tunc proxime futura, Missam de Beata Maria cum una commemoratione, & illa finita unum responsorium pro jugalibus, & earum prędefunctis prędictis, ac qui pro tempore decederent, eorum successoribus celebrare, & recitare promiserunt, & insuper convenernnt, qnod pręfati jugales, & eorum successores unam clavem ejusdem Capellę ad effectum, ut ipsi, & alii incolę dicti Oppidi de Nieba eandem Capellam, prout antea, consueverant, pro Missis, & aliis divinis officiis audiendis, absque aliquo obstaculo, aut impedimento intrare possent, habere deberent, quodque Capella hujusmodi de cetero Capella Beatę Marię Consolationis, & Sancti Sebastiani Martyris nuncuparetur, & si aliquo casu Ecclesia dicti Monasterii in alium locum transferretur, prędicti & pro tempore existentes Prior, & Fratres hujusmodi suis, & dictę domus sumptibus tenerentur in Ecclesia sic rranslata, & in simili loco aliam similem Capellam ędificari facere, & ad pręmissa omnia, & singula perpetuo tenenda, observanda, ac manutenenda, quamplures securitates, evictiones, submissiones, renunciationes, juramenta, & obligationes hinc inde pręstiterunt, & fecerunt, prout in instrumento publico desuper in dicto Oppido de Nieba sub die quarta Septembris dicti anni millesimi quingentesimi trigesimi noni confecto, & per dilectum filium Didacum Velasci Notarium publicum subscripto, dicitur plenius contineri. Quare pro parte Prioris, & Fratrum, ac jugalium prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut concordię, & conventionibus hujusmodi pro illarum subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui fidelium votis, quantum cum Deo possumus, libenter annuimus, Priorem, ac Fratres, & Hieronymum, ac Catherinam jugales pręfatos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, ac instrumenti prędicti veriorem tenorem, ac si de verbo ad verbum insereretur, pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, concordiam, & conventiones prędictas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in dicto instrumento contenta, licita tamen, & honesta, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium, ex certa scientia approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuę firmitatis robur adiicimus, eaque omnia, & singula firmiter, & inviolabiliter observari debere, ac quicquid secus super his &c. attentari, irritum, & inane decernimus, supplentes omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis &c. contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo, Quinto Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Cœnobio.*) In Regno *Castellæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro II fol.* 101.
3. *Intendimus &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Regalis.*) Notat enim *Plodius de Progenie S. Dominici Lib. I Cap. XLVIII pag.* 157, quod istud Cœnobium fundatum fuit a *Catherina* Regina Catholica.
5. *D. Nieba.*) Seu *Nieva*. Est Urbecula quinto a *Segobiensi* Civitate lapide distans.
6. *Exitasiis.*) Epitaphiis.
7. *Fanegas.*) Aliis *Hanegas*, modios nempe frumenti, & hordei.

Anno 1541 Die 14 Martii.

De electione (1) Priorum Conventuum Provinciæ Lombardiæ, in Regno Neapolitano existentium.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXIX.

Dilectis filiis Priori Provinciali, ac definitoribus Capituli Provincialis Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię utriusque Lombardię.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii universi Fratres singulorum Conventuum, seu Domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Regni Neapolitani, quod cum in Constitutionibus, seu Ordinationibus dicti Ordinis inter alia caveatur expresse, quod successores existentium pro tempore Priorum Conventuum Ordinis pręfati finito ipsorum Priorum officio duntaxat, & non antea, a Fratribus Conventuum hujusmodi respective eligantur, seu postulentur, ac deinde ipsi sic electi, seu postulati, tempore quo Capitulum Provinciale celebratur, per dictum Capitulum, seu ipso jam celebrato, per tunc existentem Priorem Provincialem confirmentur, vos alias in Civitate Mantuę Capitulo Provinciali utriusque Lombardię celebrato, mature considerantes temporis spatium inter electionem, seu postulationem, & confirmationem prędictas, necessario interponi, & si successores, ut pręfertur, electos, seu postulatos a Conventibus prędictis abesse contingat quamplures dies, & menses, ante eorum redditum, plerumque consumi, & prięterire; interimque Conventus hujusmodi cum maximo illorum dispendio Prioribus carere, ut dispendio hujusmodi Fratrum dictorum Conventuum, rixis, & discordiis, ceterisque scandalis, quę evenire possunt, occurreretis, & Conventuum indemnitati, Fratrumque eorundem unanimitati, & concordię consuleretis, decrevistis, & ordinastis, ut deinceps ante tempus, quo Capitulum pręfatum celebraretur, Fratres Conventuum dicti Regni, & aliorum, quibus vobis expedire visum fuisset, successores tunc existentium Priorum Conventuum eorundem, etiam quod tunc existentes Priores prędicti essent, per sex, vel septem Menses post dictum Capitulum celebratum in eorum officiis adhuc respective permansuri, eligere, seu postulare possent; ipsique sic electi, seu postulati per Capitulum hujusmodi,

seu

seu ipso finito per tunc existentem Priorem Provincialem, ut præfertur, confirmarentur. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, Decretum, & Ordinatio prædicta, non sint adhuc sortita effectum, & si servarentur, usuique, & executioni mandarentur, ex hoc profecto Conventus, & Fratres prædicti quamplura commoda, & utilitatem per maximam consequerentur; pro parte Fratrum eorundem fuit Nobis humiliter supplicatum, ut vobis decretum, & Ordinationem hujusmodi servari faciendi, illaque usui, & executioni demandandi, licentiam, & facultatem concedere, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, ut decretum, & Ordinationem hujusmodi, in posterum servari facere, usuique, & executioni mandare libere, & licite valeatis; ac dictis Fratribus, ut illis uti possint, licentiam, & facultatem, Apostolica auctoritate, per præsentes concedimus, & indulgemus, decretum, & ordinationem prædicta postquam in esse deducta fuerint, dicta auctoritate approbantes, & confirmantes, illisque perpetuæ firmitatis robur adjicientes; supplentes quoque omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon præmissis aliisque Conventuum, & Ordinis Prædicatorum, juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alias roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis, eidem Ordini, & illius Fratribus per Sedem Apostolicam concessis, & confirmatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, pro eorum sufficienti derogatione, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, tenores eorum præsentibus pro sufficienter expressis habentes, hac vice duntaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus; contrariis quibuscunque. Aut si Fratribus dicti Ordinis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIV Martii MDXLI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Electione.*) Consulendus Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit.III.

2. *Archivo.*) In quo triplex exemplar authenticum. Legitur etiam in *Bullario Bononiensi pag.*102.

Ne Bergomenses (1) Fratres Decimas (2) solvant.

Anno 1541 Die 3 Aprilis.

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilectis filiis Prioribus, ac Fratribus Domus S. Stephani Bergomen. Ordinis Fratrum Prædicatorum.

PAULUS PP. III.

LXX.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

EXponi Nobis nuper fecistis, quod licet alias felicis recordationis Clemens Papa VII Prædecessor noster, tunc Vicario Generali, & Fratribus Ordinis Prædicatorum Congregationis Lombardiæ regularis Observantiæ, nunc Provinciæ utriusque Lombardiæ, quod ad solutionem decimarum per eum tunc impositarum, & pro tempore imponendarum, ac contributionem in illis faciendam, solum, & duntaxat pro residuo fructuum bonorum per eos possessorum, quod demptis septem ducatis auri pro quolibet Fratre superesset, & non aliter tenerentur, & ad solvendum decimas ipsas, aliter, quam de residuo fructuum bonorum hujusmodi minime compelli, nec propterea aliquibus censuris innodari possent, per quasdam ejus in forma Brevis literas concesserit, & indulserit; districtius inhibendo omnibus, & singulis dictarum Decimarum collectoribus tunc, & pro tempore deputatis, ne eos, aut aliquem eorum quovis prætextu ad aliquam solutionem, seu contributionem decimarum hujusmodi coarctare, vel desuper molestare quoquo modo præsumerent, & deinde Nos dilectorum filiorum Priorum ac Fratrum Domorum Ordinis, & Provinciæ hujusmodi supplicationibus inclinati, literas prædictas cum concessione indulti, inhibitionis, ac omnibus, & singulis aliis in eis contentis clausulis per nostras etiam in forma Brevis literas (4) approbaverimus, & innovaverimus, suosque effectus sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari debere, decreverimus; districtius inhibendo ejusdem collectoribus, & subcollectoribus, ac exactoribus, & commissariis, sub excommunicationis latæ sententiæ, & quingentorum ducatorum auri de camera, partim eisdem Prioribus, ac Fratribus, ac partim Cameræ Apostolicæ applicandorum, necnon nostræ indignationis, pœnis, ne dictos Priores, & Fratres, vel eorum quemlibet contra dicti Prædecessoris, ac nostrarum literarum hujusmodi tenorem molestare præsumerent. Nihilominus collectores, & subcollectores, ac alii exactores, & commissarii decimarum ad præsens impositarum, vos quorum Domus S. Stephani prædicta infra limites ejusdem Provinciæ, ut asseritis, existit, ad solutionem decimarum earundem aliter quam juxta dicti Prædecessoris literarum hujusmodi continentiam, & tenorem, ex eo quod in literis nostris prædictis de vobis, ac domo vestra hujusmodi nulla fit in specie facta mentio, cogere, ac alias in præmissis diversimode molestare, vexare, & inquietare præsumunt, in gravem vestram perturbationem. Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, ut literas Prædecessoris prædicti, ac nostras hujusmodi, & quoad vos, & quoad dictam domum, observari facere, perinde ac si in illis de vobis, & dicta Domo fuisset facta mentio specialis, aliasque vobis in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur vos, ut liberius divinis beneplacitis vacare possitis, paterno affectu confovere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, literas dicti Prædecessoris, ac nostras præfatas, cum approbationis, in-

Exordium.

innovationis, inhibitionis, & decreti, ac omnibus, & singulis aliis in eis contentis clausulis, & in vobis, & domo vestra hujusmodi, effectus sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari debere, perinde ac si in dictis literis de vobis ac dicta Domo specialis mentio facta fuisset, quatenus ipsa domus in dicta Provincia contineatur, auctoritate Apostolica decernimus, districtius inhibentes eisdem, ac pro tempore futuris collectoribus, & subcollectoribus, ac exactoribus, & commissariis, sub pęnis prędictis, ne vos, aut vestrum quemlibet contra literarum nostrarum hujusmodi tenorem molestare, perturbare, seu inquietare pręsumant; Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis literis super decimarum hujusmodi impositionibus, pro tempore, & novissime emanatis, contrariis quibuscunque, aut si Collectoribus, & subcollectoribus, ac exactoribus, & commissariis prefatis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Aprilis MDXLI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

1. *Bergomenses*.) In *Statu Veneto*.
2. *Decimas*.) Consulendus *Tractatus de Censensu Bullarum Tomo ultimo Tit. X.*
3. *Archivo*.) In quo Exemplar ex autographo *Bergomensi*.
4. *Literas*.) Vide Notas ad Constit. LXVII.

Anno 1541 Die 25 Augusti.

LXXI.

Indulgentia pro Generali Capitulo celebrando (1).

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

PAULUS PP. III.

Universis, & singulis Christi fidelibus, pręsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

A Superno patre familias, meritis licet imparibus, in domo Domini dispensatores constituti, thesaurum Dominicum divinitus Nobis commissum, sic dispensare Nos convenit, ut illius erogatione populum Christianum Domino acceptabilem, ac bonorum operum sectatorem, reddere valeamus. Cum itaque dilectus filius Angelus (3) Ghiaccetus de Florentia, modernus Vicarius Generalis totius Ordinis Prędicatorum, & Fratres ipsius, pro conservatione religiosę vitę juxta regulam, & constitutiones ejusdem Ordinis, ac electione futuri Generalis (4) Magistri, suum Capitulum Generale in Urbe in Domo S. Marię supra Minervam, de mandato nostro, & nostra certa scientia in festo Pentecostes (5) proxime futuro, more solito, sint celebraturi, ad ipsiusque Capituli celebrationem, multi viri zelo Religionis pleni, ac scientia, morumve probitate prędicti, & quam plures a quibuscunque mundi partibus prędicti Ordinis professores, Altissimo favente, sint accessuri, ad quorum sustentationem, cum dictę domus tenuissimi redditus, non sufficiant, Christi fidelium suffragia sunt necessaria, Nos, ut Christi fideles hujusmodi promptiores reddantur ad pręfatorum Fratrum pro Capituli hujusmodi celebratione venturorum subventionem, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum, ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere pęnitentibus, & confessis, qui in Dominica Resurrectionis D. N. J. C. proxime futurę, vel in aliqua ex secunda, & tertia feriis dictam Dominicam sequentibus, prędictam S. Marię supra Minervam, in ipsa, ac Dominica Resurrectionis tantum inchoando a primis vesperis usque ad occasum Solis inclusive, S. Dominici Neapolis (6), vel S. Dominici Cusentin. (7), aut S. Dominici Panormiten. (8), vel SS. Johannis, & Pauli Venetiarum (9), vel S. Jacobi Parisien. (10), aut Sancti Romani Tolosan. (11), seu S. Marię de Conforto Lugdunen. (12), vel S. Catherinę Barchinon. (13), aut S. Petri Martyris Toletan. (14) dicti Ordinis, Ecclesias visitaverint, & ad pręmissa manus porrexerint adjutrices, vel ad illas pro dicti Capituli celebratione, & Fratrum ad illud venientium sustentatione, eleemosynas miserint, plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, ac indulgentiam, tenore pręsentium, concedimus, & elargimur. Et ut Christi fideles prędicto tempore, conscientię pacem, & animarum salutem, Deo propitio, facilius consequantur, ac indulgentię, & remissionis ejusdem, capaciores reddantur, pręfato Vicario, ac Presidentibus, seu Prioribus singularum Ecclesiarum prędictarum, nonnullos ejusdem Ordinis professores eligendi, ac deputandi, qui confessiones pręfatorum Christi fidelium prędicto tempore audire, & illorum confessionibus diligenter auditis, ipsos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, & excessibus, & delictis, quantumcunque gravibus, & enormibus, etiam in casibus Sedi Apostolicę reservatis, exceptis contentis in Bulla, quę legitur in Cęna Domini, absolvere, eisque pęnitentiam salutarem injungere, necnon vota per eos emissa, ultra marino, visitationis liminum Apostolorum Petri, & Pauli de Urbe, ac S. Jacobi in Compostella, necnon religionis, & castitatis, votis duntaxat exceptis, in alia pietatis opera, commutare, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam, & facultatem concedimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Cancellarię Apostolicę regulis, & similium indulgentiarum, etiam pro Cruciata, & fabrica Basilicę S. Petri de Urbe, suspensionibus, & revocationibus, per Nos, aut Prędecessores nostros, factis, & faciendis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod si casu aliquo pręfatum Capitulum supradictorum Fratrum, ad locum alium transferri contigerit, quęcunque de pręfata Ecclesia B. Marię, quoad indulgentias premissas, sicut de illa Ecclesia, apud quam Capitulum ipsum, celebrari contigerit, intelligi debeant. Ceterum, quia difficile foret, pręsentes literas originales, ad singula quęcunque loca opportuna deferri, volumus, atque auctoritate Apostolica decernimus, quod eorum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo officii Vicarii Ordinis prędicti munitis, ubique ea-

Indulgentia.

pror-

prorsus fides adhibeatur, quę pręsentibus nostris adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XXV Augusti MDXLI, Pontificatus nostri Anno Septimo.

Blossus El. Fulgin.

1. *Celebrando.*) Anno *MDXLII* Romæ celebratum fuit.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum anno *MDXLI* typis impressum.
3. *Angelus.*) *De Florentia* nuncupatus ex patria.
4. *Futuri Generalis.*) *Albertus de Casaus* Generalis Magister renunciatus fuit.
5. *Pentecostes.*) Fuit hoc anno *XXVIII* Maii.
6. *Neapolis.*) In ejusdem nominis Regni Metropoli.
7. *Cusentin.*) In *Calabria*.
8. *Panormiten.*) *Panormitan.*, in *Sicilia*.
9. *Venetiarum.*) In ejusdem nominis Status Metropoli.
10. *Parisien.*) *Lutetia* nempe *Parisiorum*, in *Galliarum* Regni Urbe Regia.
11. *S. Romani Tolosan.*) Ergo tunc juris Ordinis erat hocce Cœnobium, in quo totius Religionis nostræ jacta fundamenta.
12. *Lugdunen.*) In *Gallia*.
13. *Barchinonen.*) In *Catalonia*.
12. *Toletan.*) In *Castella* Regno *Hispania*.

Fidei Censores inquirant in omnes, qui scandalosas, & id genus ceteras propositiones docuerint.

Anno 1542 Die 14 Januarii.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXXII.

PAULUS PP. III.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Exordium.

IN Apostolici culminis specula, divinę gratię munere, collocati, nihil magis esse nostri officii duximus, quam sedulo, ac diligenter omnia circunspicere, quę Catholici Nobis commissi gregis custodię, ac conservationi conferunt, illamque imprimis curam suscipere, ut quę materiam scandali prębere possent, penitus succidantur, ac radicitus extirpentur &c. quorundam indultorum, ac concessionum, seu privilegiorum, & exemptionum a Sede Apostolica per ipsos obtentorum se ab Inquisitoribus hereticę pravitatis in eisdem Civitatibus, & locis per Sedem Apostolicam, aut illius auctoritate deputatis, illorumque jurisdictione exemptos pretendentes, varias propositiones scandalosas, & erroneas, ac piarum mentium offensivas, & quandoque etiam heresim sapientes, ac Catholicę Fidei minus consonas, Christianęque pietati, & bonis moribus minime conformes, publice proponere, & disputare, ac pro viribus sustinere, necnon populis prędicare, non sine magno Christi fidelium animarum periculo, ipsiusque fidei detrimento, & totius Religionis opprobrio, temere audeant, & presumant. Nos, qui desideranter in votis gerimus, ut fides pręfata nostris prosperet temporibus, & pravitas heretica de finibus fidelium extirpetur, attendentes, non ideo ab Apostolica Sede privilegia, & exemptiones concedi solitas esse, ut per ea scandala, & fidei diminutio generentur, sed potius ad ea tollenda, & ipsam fidem augendam, volentes, ne de cetero per propositiones, & pręedicationes hujusmodi in perditionem, quod absit, animę fidelium prolabantur, obviare, &, ne exemptionum pręedictarum pretextu valeant talium presumptores in eorum tam detestabili temeritate perdurare, eorumque iniquitas remaneat impunita, morbo hujusmodi necessariam adhibere medelam, motu proprio, & ex nostra scientia, volumus, statuimus, & ordinamus, quod Inquisitores pręfati in tota Italia, & Insula Chii deputati, & in posterum deputandi, contra omnes, & singulos tam seculares, quam Religiosos quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium professores, cujuscunque gradus, sexus, status, conditionis, dignitatis, & pręeminentię, non tamen Episcopalis, existant, qui propositiones suspectas, scandalosas, periculosas, errores continentes, heresim sapientes, ac alias catholicę fidei minus consonas, Christianęque pietati, ac bonis moribus minime conformes hujusmodi, vel earum quaslibet, in posterum asserere, seu publice proponere, & populis pręedicare, audeant, vel presumant, juxta auctoritatem, & potestatem eisdem Inquisitoribus a jure, vel alias quomodolibet traditam, & concessam, procedere, & inquirere, suamque jurisdictionem exercere debeant, necnon eis contra illos juxta pręedictam potestatem, ut prefertur, procedendi, & inquirendi, & jurisdictionis hujusmodi exercendę facultatem, quantum opus sit, eadem auctoritate de novo concedimus, decernentes presentibus nostris literis, nisi per signaturam manu nostra signatam, minime derogari posse, irritum quoque, & inane si secus super his a quocunque, quacunque auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, districtiusque inhibentes locorum Ordinariis sub interdicti ingressus Ecclesię, & suspensionis a regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, necnon Civitatum, & locorum quorunlibet Dominis, Gubernatoribus, & Rectoribus, ac aliis quibuscunque sub excommunicationis latę sententię, ac bonorum suorum privationis penis eo ipso, si contrafecerint, incurrendis, ne Inquisitores prefatos, quo minus contra propositiones pręfatas, vel earum quaslibet, sub indultorum, concessionum, privilegiorum, & exemptionum eorundem, aut quovis alio pretextu, asserentes, proponentes, pręedicantesque hujusmodi procedere, inquirere, eorumque jurisdictionem exercere libere possint, & valeant quovis modo, per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte impedire presumant. Non obstantibus premissis, & Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon ordinum eorundem, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & exemptionibus pręedictis quibusvis sub quibuscunque tenoribus, & formis, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam concessis, confirmatis, & innovatis, quibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda foret, tenores hujusmodi pro sufficienter expressis habentes, hac vice duntaxat, illis

Diplomatis causa.

Mandatum.

illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Et quia difficile foret, presentes nostras literas originales ad singula loca, quo opus foret, deferri, volumus, & decernimus, quod earum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate ecclesiastica constitute munitis eadem fides individua in judicio, & extra ubicunque exhibite fuerint, detur, & eisdem stetur, ac si originales litere ipse exhibite forent, vel ostense. Datum Rome apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIIII Januarii MDXXXXII, Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Vigievanensi* autographo. Aliud autographum asservatur in Archivo *Bononiensis* Inquisitionis. In Bullario *Romano* est XXX.

Anno 1542 Die 3 Junii.

Indulgentia (1) Rosarium recitantibus concessa.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXIII. Nos Frater Johannes (3) a Toleto miseratione Divina Tituli S. Sixti Romane Ecclesie Presbyter Cardinalis, Ecclesie Burgensis perpetuus administrator &c. dilectis Nobis in Christo Universis Patribus, & Fratribus in regnis Hispanie Ordinis Predicatorum, Salutem in Domino Sempiternam.

Notum vobis facimus, quod hodie Sanctissimus in Christo pater, & Dominus noster Dominus Paulus Divina providentia PP. III, animadvertens devotionem Rosarii B. Marie Virginis in Regnis Hispanie in dies augeri, ut eo amplius augeatur, quo donis potioribus communitur, concessit, & indulsit per sue vive vocis Oraculum, Nobis desuper factum, auctoritate Apostolica, quatenus universi Christifideles, in cunctis Regnis Hispanie degentes, & commorantes, qui Rosarium, sive Psalterium ipsius B. V. Marie recitaverint, quoties illud integrum recitaverint, toties easdem Indulgentias, & peccatorum remissiones consequantur, quas auctoritate Apostolica eis concessas consequuntur Coronam B. Marie Virginis recitantes. In cujus rei testimonium presentes nostre attestationis literas per Secretarium nostrum fieri, & subscribi, nostrique sigilli appositione communiri, mandavimus. Datum Rome apud Parionem in Ædibus nostre solite residentie sub Anno a Nativitate Domini MDXLII die vero tertia Mensis Junii, Pontificatus Domini Nostri Pape Anno Octavo.

Jo: Cardinalis Burgensis.

A. Barba.

1. *Indulgentia.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Hispalensi.*
3. *Johannes.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

Anno 1542 Die 3 Junii.

Ne trahentes originem (1) ex Judæis, vel ab Inquisitoribus damnati ascribantur Aragoniæ Provinciæ, & ut ascripti repellantur ab officiis.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXIV. Nos Frater Johannes (3) a Toleto miseratione Divina Tit. Sancti Sixti, Sancte Romane Ecclesie Presbyter Cardinalis, Ecclesie Burgen. perpetuus administrator &c. Universis, & singulis Provinciali, Prioribus, Patribus, & Fratribus Provincie Aragonie Ordinis Predicatorum, Salutem in Domino Sempiternam.

Hodie Sanctissimus, & Dominus noster Dominus Paulus, Divina providentia Papa Tertius, intelligens, ex receptione descendentium a judeis, vel condemnatis per Inquisitores heretice pravitatis quamplurima scandala in vestra Religione fuisse exorta, & propterea cupiens honori, quieti, & statui vestri Ordinis salubriter in Domino providere, supplicationibus nostris ex parte vestra eidem Sanctitati sue porrectis inclinatus, vobis, ut de cetero neminem descendentem ex patre, aut avo, vel proavo judeo, vel ab Inquisitoribus heretice pravitatis condemnatum, ad vestri Ordinis Predicatorum habitum in Provincia vestra recipere, nec ad illos recipiendum, seu eis officia Ordinis dandum a quoquam, quavis causa, compelli, & cogi possitis, inhibuit. Minimeque illos, qui sunt usque ad presentem diem recepti, tam ex predicta stirpe, & genere, quam ex nota Inquisitionis infecti, ad Provincialatus, sive Prioratus, seu alia vestri Ordinis officia assumi, vel eligi posse; quinimmo a predictis officiis semper exclusi existant, per sue vive vocis oraculum, nobis desuper factum, decrevit, & indulsit. In cujus rei testimonium presentes nostras attestationis literas per secretarium nostrum fieri, & subscribi, nostrique sigilli appensione communiri mandavimus. Datum Rome apud Parionem in edibus nostre solite residentie sub anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Secundo, die vero tertia mensis Junii, Pontificatus prefati Domini nostri Pape Anno Octavo.

Ita attestamur, & fidem facimus Cardin. Burgen.

Antonius Barba Secret.

1. *Originem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. II.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo *Barchinonensi.*
3. *Johannes.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

Ut

Ut officium S. Raymundi (1) de Peñaforti, die (2) qua mortuus est, fiat in Aragoniæ Provincia. — Anno 1542 Die 3 Junii.

Ex Archivo (3) Ordinis.

LXXV.

Nos Frater Johannes (4) a Toleto miseratione divina tituli Sancti Sixti Sanctę Romanę Ecclesię Presbyter Cardinalis, Ecclesię Burgen. perpetuus administrator &c. Dilectis Nobis in Christo universis, & singulis Patribus, & Fratribus Provincię Aragonię Ordinis Prędicatorum, salutem in Domino sempiternam.

HOdie Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Paulus, divina providentia Papa III, animadvertens, sicut ex fide dignorum relatione intellexit, Beatum Raymundum de Peñaforti prędicti vestri Ordinis quondam Generalem, cujus corpus in Monasterio Prędicatorum Barchinonen. requiescit, quamplurimis clarere miraculis, ac propterea cupiens vestrę, & aliorum Christi fidelium devotioni satisfacere, supplicationibus vestris inclinatus, vobis, ut die, quo emisit spiritum, singulis annis in vestris Conventibus, & Monasteriis, ac si esset Canonizatus (5) officium de eo etiam solemniter, ad laudem Omnipotentis Dei, & vestri Ordinis decorem, facere, & dicere possitis, per suę vivę vocis oraculum, Nobis desuper factum, auctoritate Apostolica induisit. In cujus rei testimonium pręsentes nostras attestationis literas per secretarium nostrum fieri, & subscribi, nostrique sigilli appensione communiri, mandavimus. Datum Romę apud Parionem in ędibus nostrę solitę residentię, sub Anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Secundo, die vero Tertia Mensis Junii, Pontificatus pręfati Domini nostri Papę Anno Octavo.

Ita attestamur, & fidem facimus Cardinalis Burgen.
Antonius Barba Secret.

1. *S. Raymundi.*) De quo sæpius dictum fuit.
2. *Die.*) Obiit *S. Raymundus* Die *VI* Januarii, uti refert *Marsilius* auctor antiquus apud *Franciscum Diago Histor. Provinciæ Aragoniæ Lib. I Cap. XX pag. 229*, ubi hæc habet: *Sic jam longo quassatus senio cœpit infirmari, & a Rege* (Aragoniæ) *ac Rege Castellæ sæpius visitatus, in die Epiphaniæ Domini circa horam sextam illum psalmum incipiens: Exaudiat te Dominus in die tribulationis, protegat te nomen Dei Jacob, præsentibus Fratribus, & orantibus, spiritum reddidit Creatori. Interfuerunt autem ejus celebribus exequiis Rex Castellæ Ildefonsus, & germanus ejus Ferrandus, & filius ejus Sancius, & duo Infantes minores: Rex Jacobus, & Infans filius Jacobus; Episcopus Barchinonensis; Oscensis, Conchensis, & plures alii Prælati, ac Principes, & nobiles, & totus Clerus, & Populus Barchinonensis, & corpus illud tam venerabile sepulturæ dederunt.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Barchinonensi*. Ejus meminit *Diago* mox laudatus *Capite XXVII pag. 235*.
4. *Johannes.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum*.
5. *Canonizatus.*) A *Clemente VIII* Cælitibus adscriptus fuit, ut postea dicetur.

Ut ea, quæ pro Monialibus Hispaniæ Provinciæ, sancita sunt a Clemente VII serventur a Monialibus Provinciæ Portugalliæ. — Anno 1542 Die 26 Julii.

Ex Archivo (1) Ordinis.

LXXVI.

Dilectis filiis Prioribus Provincialibus Ordinis Fratrum Prędicatorum sub regulari observantia Hispanię, & Portugallię, secundum morem ejusdem Ordinis Provinciarum, & utrique eorum.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

DUdum felicis recordationis Clemens PP. VII, Prędecessor noster, periculoso, & detestabili quarundam Monialium statui, quę honestatis laxatis habenis, & monachali modestia, sępiusque verecundia, impudenter abjectis, extra sua Monasteria, nonnunquam per habitacula secularium personarum discurrebant, & frequenter infra eadem Monasteria, personas suspectas admittebant, in illius, cui suam integritatem voluntate spontanea devoverant, offensam, & religionis opprobrium, & scandalum plurimorum, providere salubriter cupiens, per suas in forma Brevis literas, statuit, & ordinavit, quod tunc, & pro tempore existens Prior Provincialis Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia Provincię Hispanię, secundum morem ipsius Ordinis, & eo, aut aliquo ex successoribus suis, mortuo, & amoto, ejus loco pro tempore succedens Vicarius Generalis in eadem Provincia, omnimodam jurisdictionem, superioritatem, & auctoritatem, tam ordinariam, quam Apostolicam, in omnia, & singula Monasteria, & Domos quarumcunque Monialium, & Sororum sub cura Fratrum dicti Ordinis degentium, illorumque Priorissas, Abbatissas, Supprioriссas, Conventus, Moniales, & Sorores, etiam Tertii Ordinis S. Dominici, tam segregatim, quam conventualiter viventes, & particulariter, & in domibus propriis habitantes, habere, & exercere, ac una cum Definitoribus Capituli Provincialis ipsius Provincię, quęcunque statuta, & ordinationes, licita, & honesta, ac Sacris Canonibus non contraria, circa statutum, & regimen Monasteriorum, domorum, & locorum, ac Monialium, & Sororum prędictorum, ac bonorum eorundem, & illa quomodolibet concernentia, quoties eis videbitur opportunum, auctoritate Apostolica condere, edere, reformare, & mutare, ac alterare, necnon quascunque, de- — Diplomatis causa.

quibus eis placuisset, pęnas in contravenientes apponere, licite, & libere valerent, quę eo ipso, quo
condita, & edita, seu reformata, aut immutata forent, dicta auctoritate Apostolica, confirmata, &
approbata essent, & esse censerentur, ac etiam per ipsas Moniales, & Sorores, etiam collegialiter vi-
ventes, inviolabiliter observari deberent, nullaque Monialis Provincię hujusmodi sub cura Fratrum Or-
dinis hujusmodi degens, Monasterium, etiam recuperandę sanitatis, & salubrioris aeris, aut aliis quan-
Nota. tumcunquę urgentissimis causis, absque expressa, tunc, aut pro tempore Prioris, aut Vicarii hujusmo-
di licentia, exire, aut Confessorem sibi eligere, seu modo aliquo a tunc, aut pro tempore existentis
Prioris Provincialis, seu Generalis Ordinis hujusmodi obedientia, vel superioritate, pretextn cujusvis
concessionis, & gratię, etiam Apostolicę, se subtrahere, nullaque persona cujuscunque dignitatis, sta-
tus, gradus, ordinis, sexus, & conditionis existeret, Monasterium aliquod Monialium, aut Sororum
hujusmodi, etiam ex quantumcunque urgentissimis causis, ingredi, etiam pretextu quarumvis literarum
Apostolicarum, etiam in forma Brevis, & confessionalium, ac ab officio Pęnitentiarię Apostolicę quo-
modolibet emanatarum, & emanandarum, aliquatenus posset, quodque tunc, & pro tempore existens
Prior Provincialis, seu Vicarius hujusmodi literis Apostolicis in forma Brevis, ac officii Pęnitentiarię,
& Confessionalibus quibuscunque, etiam a Sede Apostolica, vel ejus Legatis, ac alias quomodolibet
emanatis, & emanandis, etiam excommunicationis, & alias quantumcunque formidabiles censuras, &
pęnas, in se continentibus, ac executoribus, & judicibus in eis deputatis, ad hoc, ut aliqua ex Monia-
libus prędictis Provincię hujusmodi, clausuram sui Monasterii exire, aut aliqua, etiam quantumcunque
qualificata persona, aut personę utriusque sexus, tam seculares, quam ecclesiasticę, etiam religiosę
Ordinum quorumcunque, etiam Mendicantium, ac quacunque dignitate etiam Episcopali, Archiepis-
Nota. copali, seu superiori, ecclesiastica, vel etiam mundana, Comitali, Marchionali, aut Ducali, Regali,
Reginali, ac Imperiali fungen. clausuram alicujus Monasterii sub cura Fratrum Ordinis hujusmodi de-
gentis, dictę Provincię intrare, etiam ex quantumcunque urgentissimis, & justissimis causis, aliquate-
nus possent, parere minime tenerentur, & ob non paritionem hujusmodi, aliquas censuras, & pęnas in-
currere nullatenus possent. Quinimmo literas easdem, ac in eis narrata, & contenta quęcunque, an
honestati religionis expedirent, examinare, & secundum quod per examen hujusmodi comperissent,
exequi, & facere, libere, & licite valerent, nec ad aliud desuper faciendum, ipsi, aut Abbatissę, vel
Priorissę, & Moniales Monasteriorum eorundem, aliquatenus tenerentur, ac quod ex tunc de cetero in
perpetuum Moniales sub cura Fratrum Prędicatorum in dicta Provincia degentes, non alterius, quam
S. Dominici Ordinis Moniales, nuncuparentur, & sic per quoscunque, tam ordinaria, quam delegata,
& mixta auctoritate fungen. judices, & personas ubique judicari, cognosci, atque decidi deberet, sub-
lata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, cognoscendi, & decidendi facultate, ac quicquid
secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum,
& inane decrevit, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, ad Monia-
les sub cura Fratrum Ordinis hujusmodi in Provincia Portugallię juxta morem dicti Ordinis degentes, in
religionis observantia, quam transgrediuntur, & vitę munditia continendum, remedium pręfati Prę-
Mandatum. decessoris, in reducendo dictas Moniales Provincię Hispanię, plurimum necessarium existat, *Nos re-
medium ipsum*, tanquam salutare, tam Hispanię, quam Portugallię Provinciarum Monialibus hujusmo-
di prodesse volentes, ac statutum, & ordinationem Prędecessoris hujusmodi, ac prout illa concernunt,
omnia, & singula in literis Prędecessoris hujusmodi contenta, & inde secuta quęcunque, approbantes,
& confirmantes, necnon ad Monasteria, & domos, ac loca quęcunque Monialium, & Sororum sub cu-
ra Fratrum Ordinis hujusmodi in dicta Provincia Portugallię degentium, extendentes, & ampliantes,
pręmissa omnia, & singula per eundem Prędecessorem in dicta Provincia Hispanię statuta, & ordinata
in Provincia Portugallię hujusmodi, itaut tu, fili moderne, & pro tempore existens Prior Provincialis
Provincię Portugallię hujusmodi, & te, aut aliquo ex successoribus tuis mortuo, vel amoto, vestrum
loco succedens Vicarius Generalis in eadem Provincia Portugallię, omnem eam jurisdictionem, supe-
rioritetem, & auctoritatem ordinariam, & Apostolicam, quam Prior Provincialis Provincię Hispanię
hujusmodi vigore literarum Prędecessoris hujusmodi, in Moniales Provincię Hispanię hujusmodi exer-
cere potest, & una cum Definitoribus Capituli Provincialis dictę Provincię Portugallię statuta, & or-
dinationes per Moniales, & Sorores Provincię Portugallię hujusmodi, ut pręfertut, observanda, con-
dere, edere, reformare, & mutare, ac omnia, & singula alia in eisdem literis contenta, facere, &
exequi libere, & licite possitis, ac Moniales, & Sorores Provincię Portugallie hujusmodi, earum Mo-
nasteria, nisi juxta literarum Prędecessoris hujusmodi continentiam, & tenorem, exire, aut confesso-
rem sibi eligere, aut ab obedientia, tui, fili Prior Provincię Portugallię, & pro tempore existentis
Prioris Provincialis Provincię Portugallię hujusmodi, subtrahere, vel quęvis personę Monasteria Mo-
nialinm, seu Sororum hujusmodi ingredi, nullatenus possint, tuque, fili moderne, & pro tempore
existens Prior Provincialis Provincię Portugallię, seu Vicarius hujusmodi literis, de quibus in statuto,
& ordinatione Prędecessoris hujusmodi fit mentio, contra pręsentium tenorem, parere minime teneami-
ni, necnon ob non paritionem hujusmodi, aliquas censuras, aut pęnas incurratis, quinimmo literas nostras,
juxta statuti, & ordinationis Prędecessoris hujusmodi tenorem examinare, & alia in eisdem statuto, &
ordinatione, contenta, facere possitis, Apostolica auctoritate prędicta, tenore pręsentium, statuimus,
& ordinamus. Et nihilominus universis, & singulis in dignitate ecclesiastica constitutis personis, nec-
non quarumcunque Metropolitanarum, vel aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis ubilibet cons-
titutis, per pręsentes committimus, & mandamus, quatenus eorum quilibet per se, vel per alium, seu
alios, quoties opus fuerit, desuper requisitus, auctoritate nostra, faciat pręmissa omnia, & singula,
plenum effectum sortiri, ac ab omnibus inviolabiliter observari, nec permittat quemcunque, contra teno-
rem pręsentium, modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles,
etiam per quascunque, de quibus sibi placuerit, censuras, & pęnas, ac alia juris remedia, appellatione
post-

postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus piæ memoriæ Bonifatii PP. VIII, etiam Prædecessoris nostri, de una, & in Concilio Generali de duabus dietis edita, ac aliis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac in forma Brevis, & confessionalium, ac officii Pœnitentiariæ Apostolicæ, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, quomodolibet, etiam pluries concessis, & concedendis, quibus omnibus etsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut certa, & exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandos, pro individuo servatis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XXVI Julii MDXLII, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Blo. El. Fulgin.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 104 ex autographo *Salmanticensi*.

Vota (1) Fratrum, & Sororum Tertii Ordinis Collegialiter viventium solemnia esse decernit.

Anno 1542 Die 26 Julii.

Ex Bullario Ususmaris pag. 207.

Dilectis filiis Magistro Generali, & Provincialibus, & Conventualibus Prioribus, universisque Fratribus Ordinis Prædicatorum.

LXXVII.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi nobis nuper fecistis, quod licet alias felicis recordationis Sixtus PP. IV, Prædecessor noster, accepto per eum quod quidam Fratres, & Sorores Tertii Ordinis S. Francisci, ex ejus, vel Prædecessorum suorum Romanorum Pontificum speciali concessione collegialiter viventes, post annum probationis in manibus sui Ministri, seu Ministræ ab eorum Collegio canonice electi, vel electæ, coram toto suo Collegio tria substantialia vota emittebant, & quod a plerisque dubitatur, an talia vota essent solemnia, & Religionis observantiæ obligarent, per suas literas decreverit, & statuerit, vota præfata, ut præmittitur, emissa, vel quæ in futurum emitterentur de cetero, eam vim, & efficaciam habere, quam inducunt ipsa vota solemnia facta per quoscunque Religiosos, & Religiosas de Religionibus a Sede Apostolica approbatis; Mandantes omnibus, & singulis cujuscunque gradus, dignitatis, conditionis, ordinis essent, sub quorum cura, vel jurisdictione Fratres, vel Sorores præfati degebant, vel morabantur, aut degere, vel demorari contingeret in futurum, ne de cetero Fratres, vel Sorores præfati, præfata vota, modo præfato emittentes, matrimonium de cetero contrahere, seu antea contractum post emissa vota hujusmodi consummare, vel Religionem ipsam dimittere, & ad secularem vitam redire, permitterent. Quodque si ipsi Fratres, & Sorores contrarium fecissent, matrimonium hujusmodi nullum fuisse, & esse Apostolica auctoritate decernerent; ac ipsos Fratres, & Sorores, id facientes, excommunicationis sententia innodatos tandiu denunciarent, donec ad cor revertentes, habitum dictæ Religionis resumerent, & votum, ac professionem suam, juxta statuta, & consuetudines dicti Ordinis observarent, meruissentque ab hujusmodi excommunicationis sententia a suis Superioribus absolutionem obtinere, prout in eisdem literis plenius continetur, ac omnia, & singula privilegia & indulta, Apostolica auctoritate eidem Ordini S. Francisci quomodolibet concessa, vobis, & Ordini vestro generaliter communicata fuerint, nihilominus quia literæ Prædecessoris hujusmodi vobis, & Ordini vestro prædictis, ac sub cura degentibus Sororibus Tertii Ordinis, seu Tertiæ Regulæ S. Dominici, & specialiter communicatæ non reperiuntur, a nonnullis hæsitatur, an literæ Prædecessoris hujusmodi, etiam in Fratribus, & Sororibus dicti Tertii Ordinis, seu Tertiæ Regulæ S. Dominici, collegialiter, ut præfertur, viventibus, qui tria vota hujusmodi emittere consueverunt, locum sibi vendicent. Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, ut omnem hæsitandi materiam tollere, aliasque vobis, & Ordini vestro præfato, in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, quarumcunque animarum salutem obnubilantia dubia, de cordibus fidelium tolli cupientes, hujusmodi supplicationibus inclinati, dicta auctoritate Apostolica, tenore præsentium, decernimus, ac statuimus, quod vota per Fratres, & Sorores dicti Tertii Ordinis S. Dominici emissa, juxta decretum Prædecessoris hujusmodi solemnia sint, & censeantur, ac eundem effectum prædictum faciant, & ad religionis observantiam arctent, & obligent. Mandantes omnibus, & singulis, sub quorum cura, aut jurisdictione, Fratres, aut Sorores Tertii Ordinis, seu tertiæ regulæ S. Dominici hujusmodi degunt, & morantur, seu in posterum degere, vel morari contigerit, cujuscunque gradus, dignitatis, ordinis, aut conditionis existant, ne de cetero Fratres, vel Sorores Tertii Ordinis,

Diplomatis causa.

Mandatum.

seu Tertię Regulę S. Dominici hujusmodi, qui prędicta vota, modo prefato emiserunt, matrimonium contrahere, seu antea contractum post emissionem hujusmodi consummare, aut religionem ipsam dimittere, & ad secularem vitam redire permittant. Quod si ipsi Fratres, vel Sorores contrarium fecerint, matrimonium hujusmodi nullum fuisse, & esse, eadem auctoritate decernentes, ac Fratres, vel Sorores hoc facientes, excommunicationis sententia innodatos esse, tandiu denuncient, donec ad cor reversi, habitum religionis Sancti Dominici resumpserint, & votum, ac professionem suam secundum statuta, & consuetudines dicti Tertii Ordinis, aut Tertię Regulę modo prędicto collegialiter viventes observent, mereanturque ab hujusmodi excommunicationis sententia a suis Prioribus absolutionem obtinere; Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quę dictus Prędecessor in literis suis voluit non obstare cęterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die XXVI Julii MDXLII Pontificatus nostri Anno Octavo.

1. *Vota.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIV.*

Anno 1542 Die 26 Julii.

Fratres, & Sorores Provinciarum Hispaniæ, & Bæticæ peccata deponant (1) apud eos duntaxat quos Ordinis superiores delegaverint.

LXXVIII.

Ex Archivo (2) Ordinis.

PAULUS PP. III.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

Nuper ex parte dilectorum filiorum modernorum Priorum Provincialium Ordinis Fratrum Prędicatorum Hispanię, & Beticę Provinciarum, secundum morem dicti Ordinis, fuit Nobis expositum, quod a certo tempore citra nonnulli, tam ex Prioribus, & Presidentibus, aliisque Fratribus Domorum Ordinis, & Provinciarum hujusmodi, quam sub Fratrum ejusdem Ordinis cura, & institutis degentibus, Ordinis S. Augustini, ac tertię Regulę Sancti Dominici Priorissis, Monialibus, & Sororibus Monasteriorum, in dictis Provinciis consistentium, propriis eorum Confessoribus per illorum Superiores pro tempore deputatis, quibus, & non aliis, secundum dicti Ordinis Constitutiones, & instituta hujusmodi, eorum peccata confiteri debent, dimissis, & postpositis, in ipsorum Superiorum contemptum, occasione nonnullorum privilegiorum, & indultorum, aliarumque literarum Apostolicarum, Confessionalium, vel alias nuncupatorum, sibi concessorum, Confessores pro eorum libito voluntatis, nonnunquam Clericos seculares, quandoque vero etiam aliorum Ordinum professores eligere, illisque sua peccata confiteri, & ab eis absolutionem recipere, ipsique Confessores sic electi, Confessiones Fratrum, Priorissarum, Monialium, & Sororum hujusmodi audire, & eis penitentiam desuper injungere, ac illos, & illas, etiam in Casibus, in quibus eorum auctoritas non se extendit, absolvere non verentur, in animarum suarum periculum, perniciosumque exemplum, & scandalum plurimorum. Quare pro parte ipsorum Priorum Provincialium Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi pericula, & scandala, ac exempla tollere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis Ordinis, & Provinciarum earundem Prioribus, & aliis Fratribus, ac Priorissis, Monialibus, & Sororibus prefatis, ne contra Constitutiones, & instituta hujusmodi, etiam pretextu quorumcunque privilegiorum, indultorum, & literarum Apostolicarum, etiam, ut prefertur, vel alias nuncupatarum, etiam in favorem Fabricę Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, vel Sanctę Cruciatę, aut alias sub quibuscunque tenoribus, & formis concessorum, eorum peccata aliis, quam dictis Superioribus, vel per dictos Superiores, ut prefertur, deputatis Confessoribus, confiteri; necnon quibusvis prędicti, vel aliorum Ordinum professoribus, & Religiosis, ac Presbyteris secularibus, qui in Confessores Fratrum, Priorissarum, Monialium, & Sororum prędictarum, ut prefertur, deputati non fuerint, eorum Confessiones audire, vel eos absolvere non presumant, Auctoritate Apostolica, per presentes sub excommunicationis pena inhibemus. Non obstantibus premissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus; privilegiis, quoque Indultis, & literis Apostolicis sub quacunque verborum forma, & cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis Clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis per Sedem eandem hactenus concessis, & in posterum concedendis, quibus, & si in illis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modis, & formis, tunc expressis, derogari possit, illorum omnium tenores, & formas perinde, ac si de eisdem de verbo, ad verbum, & non per clausulas generales idem importantes, expressio facta, aut alia exquisita forma ad id requisita, servata fuisset, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, specialiter, & expresse, harum serie derogamus; cęterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XXVI Julii MDXLII, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Inhibitio.

Blo. El. Fulgin.

1. *Peccata.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol. 103* ex autographo *Salmanticensi*.

Cer-

Certa quantitas Salis Urbevetanis (1) Monialibus quotannis tribuenda.

Anno 1542 Die 6 Augusti.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

LXXIX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis in Christo filiabus Priorissę, & Monialibus Monasterii Monialium Sancti Petri Urbevetan. sub cura Fratrum Prędicatorum degentibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

RELigionis zelus vitę munditia, aliaque vestrarum virtutum merita Nos movent, ut vos specialibus favoribus, & gratiis prosequamur. Hine est, quod postquam alias Nos, ut vos divino cultui melius intendere, ac sustentari valeretis, de alicujus subventionis auxilio providere volentes, vobis, ac successoribus vestris pro tempore existentibus, quod duo Rubra (3) salis annuatim ex salaria, & civitate Cornetan. extrahere, & vobis, seu vestro nuncio consignari debere sine aliqua pecuniarum exactione, sed pro Deo, & eleemosyna perpetuo, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine consignaveramus, & assignaveramus, supplicatione desuper, sive motu proprio signato, quę quidem gratia, sive concessio in manibus quondam Corradi viri Teutonici Fornarii (4) nostri, dum viveret, existens, ejus superveniente obitu deperdita fuit, & nihil de illa reperiatur, ne gratia, per Nos vobis facta, hujusmodi effectu frustretur, vobis providere, vosque specialis gratię favore prosequi volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, similia duo Rubra salis annuatim ex dicta salaria, & Civitate Cornetan. extrahenda, ac vobis, & vestris successoribus pro tempore existentibus, sive vestro nuncio consignanda, sine aliqua pecuniarum exactione, sed gratis pro Deo, & ex eleemosyna, auctoritate Apostolica tenore pręsentium damus, concedimus, & assignamus, ac sine aliqua pecuniarum exactione, aut pretii solutione, sed pro Deo, & eleemosyna, dari, & assignari debere, decernimus, districte pręcipiendo mandantes in virtute sanctę obedientię, & sub excommunicationis latę sententię, ac privationis officiorum pęnis dilectis filiis Commissariis, & Dohaneriis (5), sive superstantibus salis dictę Civitatis, quatenus visis, & receptis pręsentibus, & post quam pro parte vestra super hoc fuerint requisiti, omni mora, & excusatione cessantibus, vobis, & vestris successoribus pro tempore existentibus, sive vestro nuncio ad hoc pro tempore destinato anno quolibet tempore debito, duo Rubra salis hujusmodi gratis pro Deo, & eleemosyna sine aliqua pecuniarum exactione, vel petitione aliqua, nullo alio ad hoc perpetuo expectato mandato, vel commissione; tradant, & assignent, ac tradi, & assignari mandent, & faciant: Et nihilominus venerabili Fratri nostro Episcopo Cęsenaten., & dilecto filio Vicario venerabilis etiam Fratris nostri Episcopi Urbevetani in spiritualibus Generali, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios vobis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant vos, & successores vestras concessione, & assignatione, ac omnibus, & singulis pręmissis, & in pręsentibus contentis pacifice uti, frui, & gaudere, ac pręsentes literas, & in eis contenta per dictos commissarios, Dohanerios, & superstantes, ac alios ad quos spectat inviolabiliter observari; Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas compescendo, eosque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis dictis Commissariis, & superstantibus, & aliis nunc, & pro tempore existentibus, ad quos spectat, in contrarium quomodolibet etiam per Nos, & Sedem Apostolicam concessis, confirmatis, & innovatis, ac concedendis, & confirmandis, quibus omnibus, & singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non tamen per clausulas generales id importantes, mentio habenda esset, illorum omnium tenores pręsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus; Aut si commissariis, Dohaneriis, & superstantibus pręfatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę donationis, concessionis, assignationis, decreti, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo. Secundo, Octavo Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Diplomatis causa.

Concessio.

F. Galleanus pro R.
Ja: Cordellus &c.

1. *Urbevetanis.*) In ditione Pontificis.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex Autographo Urbevetano.
3. *Rubra.*) *Rubbio* italice. Mensuræ genus est.
4. *Fornarii.*) Fortassis *Furnarii*, Pistoris scilicet.
5. *Dohaneriis.*) Sic ab Italico verbo *Dogana* vocantur illi qui fiscales redditus, vectigalia, & cetera id genus tributa exigunt.

Anno 1542 Die 13 Augusti.

Ne quis ex Fratribus jurisdictionem (1) superiorum declinare præsumat.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXX.

Dilectis filiis Prioribus Provincialibus, & domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum Hispanię, & Bęticę, ad Aragonię, & Portugallię, juxta morem dicti Ordinis Provinciarum, ac eorum Vicariis, pro tempore existentibus, & eorum cuilibet,

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa.

DUdum cum felicis recordationis Clemens (3) PP. VII Prędecessor noster accepisset, quod nonnulli Ordinis vestri Fratrum Prędicatorum professores, ac quę sub cura, & institutis vestris degebant, Moniales, seu Sorores Hispanię, Bęticę, ac Aragonię, & Portugallię juxta morem dicti Ordinis Provinciarum, vigore indultorum Apostolicorum, eis per literas confessionales particulariter concessorum, alios, quam per tunc existentes Priores Provinciales, & domorum Ordinis, & Provinciarum hujusmodi ad id pro tempore deputatos, absque eorundem Priorum licentia, sibi in Confessores eligere pręsumebant, & alii ad seculum retento habitu remeare cupientes, se ęgros, ac corporis, & animi languoribus vexari simulantes, aut alii parentum suorum inopię subveniendi, quęsito colore, necnon alii, se sapientię avidos fingentes, & ad studiorum universitates, citra suorum superiorum licentiam, seu illa eis expresse denegata, accedentes, ac privilegiis, & exemptionibus scholarium abutentes, alii vero beneficia ecclesiastica per clericos seculares obtineri solita, assecuti, & alii ad Prędicationem Apostolicam, etiam pro ministerio prędicandi indulgentias Cruciatę, contra infideles in subsidium Terrę Sanctę pro tempore electi, & assumpti, ac nonnulli alii Accolyti, Capellani, seu Palatii, & Aulę Lateranen. Comites creati, seu ad nostram, vel unius ex ven. Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, aut alicujus Principis, vel alterius Domini temporalis, seu unius Archiepiscopi, Patriarchę, Episcopi, vel alterius inferioris Pręlati, seu personę familiaritatem recepti, & admissi, ac ad deserviendum in divinis beneficiis secularibus deputati, ac nonnulli alii, qui habitum ipsius Ordinis in totum dimiserant, seu dimittere intendebant, se regularia instituta servare, & sub jugo dicti Ordinis, ulterius vivere non posse, vel se in dicto Ordine Professionem nunquam, aut infra pubertatis annos, seu per vim, & metum, aut alias nulliter emisisse, simulantes, & propterea se eidem Ordini, aut illius regulari observantię in genere, vel in specie, minime teneri, Apostolica auctoritate declarari, & alii ad S. Augustini Canonicorum regularium, & alios Ordines translati, aut numero, & consortio Fratrum Hospitalis nostri S. Spiritus in Saxia de Urbe aggregati, exinde, vel alias diversimode literas Apostolicas libertatum, & exemptionum, per veri suppressionem, & falsi suggestionem, inadvertenter, aut per importunitatem a Sede prędicta impetrasse, noscebantur, & illarum prętextu, religionis laxatis habenis, in parentum, & consanguineorum, & aliorum domibus per seculum vagari non verebantur, in animarum suarum periculum, & religionis opprobrium, perniciosumque exemplum, & scandalum plurimorum, idem Prędecessor motu proprio, & ex certa ejus scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, tunc, & pro tempore existentibus Prioribus Provincialibus, & domorum dictarum Provinciarum, per ejus literas commisit, & mandavit, quatenus ipsi, & eorum quilibet, per se, & domibus hujusmodi Pręsidentes, ac earum procuratores, si, & postquam aliquę literę Apostolicę, ad ipsorum Fratrum, vel aliorum instantiam, sub plumbo, vel sub Annulo Piscatoris, aut per Pęnitentiariam nostram, seu alias super pręmissorum aliquo concessę, aut singula pręmissa concernentes, vel aliqua alia, vestris regularibus institutis quomodolibet derogantia, seu repugnantia, in se continentes, etiamsi in illis clausula de licentia sui superioris petita, & obtenta, apposita non reperiretur, ab eo, vel Sede prędicta, aut illius pro tempore majori Pęnitentiario, etiam motu proprio, vel cujusvis etiam Imperatoris, Regum, Ducum, Marchionum, ac Comitum, & utriusque sexus personarum intuitu, vel contemplatione, sub quacunque verborum forma, etiam super quibusvis supplicationibus a Romano Pontifice quomodocunque pro tempore signatis, emanatę, seu impetratę eis pręsentatę fuissent, ipsas, & in eis contenta quęcunque, summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, diligenter examinare, & illis minus veris, & insufficientibus compertis, literas prędictas, cum falso impetratę essent, ac etiam si bene, recteque impetratę essent, in foro conscientię duntaxat, & non in foro contentioso, neque contra religionis consuetudinem, valere, sed eas tanquam subreptitias, & obreptitias, ac intentionis defectu laborantes, cum omnibus inde sequutis, nullas, & invalidas fuisse, & esse, illasque eisdem impetrantibus nullatenus suffragari debere, auctoritate, & tenore prędictis declararent, ipsosque Fratres, & Moniales, quos falso impetrasse, aut literis sibi, ut pręfertur, concessis, contra tenorem literarum Prędecessoris hujusmodi, ut reperissent, ablatis ab eis, etiam violenter, dictis literis, capi, & ad domos, & Monasteria propria redire omnino, manu executiva cogerent, alioquin causis hujusmodi veris, & comprobatis existentibus, illarum impetratores, cum eisdem literis suis ab eorum gremio ejicerent, & quatenus ipsi Fratres, & Moniales, retento habitu extra eorum obedientiam vivere mallent, aut alium a vestro prorsus distinctum habitum, diversorum colorum, scissurę, longitudinis, & latitudinis, eorundem Priorum arbitrio, sub excommunicationis majoris latę sententię, quam idem Prędecessor, ex tunc prout ex ea die, & e contra, in eos, & eorum singulos, tanquam in Apostatas ab habitu, si contra facerent, auctoritate, & tenore pręmissis tulit, & promulgavit, tam extra, quam intus domum, & publice deferre tenerentur, & deferrent, eadem auctoritate, statuerent, & ordinarent. Et insuper universis, & singulis utriusque

sexus

sexus, tam ecclesiasticis, quam secularibus personis cujuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus, quatenus absque consensu Priorum Provincialium, & ipsis mortuis, vel amotis, de licentia Vicariorum hujusmodi Provinciarum respective, prętextu aliquarum literarum Apostolicarum in Monasteriis Monialium dicti Ordinis, etiam de licentia illius pro tempore Priorissę, & Monialium consensu, etiam conventualiter prę stito, intrare, aut per ipsam pro tempore Priorissam, & Conventum nullatenus recipi, vel admitti possent, sub excommunicationis, aliisque ecclesiasticis censuris, & pęnis, eorum arbitrio imponendis, quas contrafacientes eo ipso, non expectata alia declaratione, aut ipsius Prędecessoris consultatione, incurrere voluit, districtius inbibendo mandarent. Decernens idem Prędecessor in gratiis hujusmodi, pręterquam quoad forum conscientię, salvis pręsentibus, & de licentia superiorum petita, & obtenta, etiamsi expresse non apponerentur clausulas, subintelligi debere, ac inhiberi districtius locorum ordinariis sub interdicti ingressus Ecclesię, & suspensionis a regimine, & administrationis suarum Ecclesiarum, inferioribus vero, etiam universitatum Rectoribus, ac illarum conservatoribus, & aliis quibuscunque excommunicationis latę sententię, & privationis beneficiorum ecclesiasticorum, quę obtinerent, necnon inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, pęnis, eo ipso per eos, qui contrafecissent, incurrendis, ne tunc Priores, & Vicarios pręfatos, quo minus Fratres dicti Ordinis sub indultorum, exemptionum, & aliarum gratiarum hujusmodi specie, extra eorum domos, & obedientiam vagantes, juxta tenorem literarum Prędecessoris hujusmodi, capere, & apprehendere, etiam violenter, illosque ad domos, & loca, unde recesserant, reducere, & carceribus mancipare volentes, & mandantes, quovis modo per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte impedire pręsumerent, nec aliquem eorum ad exercitium curę animarum Parochianorum suorum, & administrationem Sacramentorum, solis curatis spectantium, absque eo quod, illis de licentia prędicta, legitime constitisset, admitterent. [*Nota.*] Nec eosdem Fratres exemptos de cetero in districtu particularium Ecclesiarum suarum superpelliceum super habitu ipsorum gestare permitterent, ac mandans suo pro tempore existenti in Alma Urbe, in spiritualibus Vicario, & quibusvis aliis Curię prędictę ordinariis, ac omnibus, & singulis aliis ubique terrarum existentibus respective judicibus, necnon universis, & singulis in dignitate ecclesiastica constitutis, seu Metropolitanarum, vel aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, ac Inquisitoribus hęreticę pravitatis, ut quoties pro parte alicujus Prioris Provincialis, seu domus particularis, aut Pręsidentis, sive procuratoris alicujus domus Ordinis, & Provinciarum hujusmodi, desuper requisiti fuissent, nemini deferentes, seu indulgentes, dictas literas, ubi, & quando opus foret, publicantes, & eis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, facerent, prędictas literas, & in eis contenta sub prędictis sententiis, censuris, & pęnis, firmiter ab omnibus, & inviolabiliter observari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pęnas ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, de quibus cuilibet ex Prioribus Provincialibus, vel domorum, sive Pręsidentibus, aut procuratoribus hujusmodi videretur, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad id, si opus foret, auxilio brachii secularis, prout in eisdem literis plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, adhuc non desint diversi Ordinis hujusmodi professores, & sub cura, & institutis vestris degentes Moniales, [*Mandatum.*] qui pręmissa committere, & perpetrare pręsumant, Nos gregem Dominicum, Nobis divina dispositione creditum, secundum propriam cujusque vocationem ad ovile reducere cupientes, motu simili, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, literas Prędecessoris hujusmodi, ac omnia, & singula in eis contenta, Apostolica auctoritate, tenore pręsentium, approbamus, & confirmamus, ac vobis, & pro tempore existentibus Prioribus Provincialibus, & domorum Provinciarum hujusmodi, per pręsentes, committimus, & mandamus, quatenus vos, & vestrum singuli, per vos, & domorum hujusmodi Pręsidentes, & procuratores, literas pro parte Fratrum, & Monialium prędictorum pro tempore impetratas juxta literarum Prędecessoris hujusmodi continentiam, & tenorem examinetis, &, ut pręfertur, declaretis, ac Fratres ipsos, quibus literas ipsas subreptitias, & obreptitias, eis non suffragari declaraveritis ad eorum domos regulares redire cogatis, aut a gremio vestro, servata forma dictarum literarum eiiciatis, & alium a vestro prorsus distinctum habitum deferant, sub eadem excommunicationis [*Nota.*] sententia, quam Nos etiam, ut pręmittitur, in eos, si non paruerint, ferimus, & promulgamus, Apostolica auctoritate, statuatis, & ordinetis, aliaque in literis Prędecessoris hujusmodi contenta, mandetis, & faciatis, necnon ad earum omnium, & singulorum in eis contentorum, executionem procedatis, in omnibus, & per omnia perinde, ac si illę a Nobis emanassent, ac illarum executio vobis commissa fuisset. Nos enim literas Prędecessoris hujusmodi, ut pręfertur, approbantes, & confirmantes, omnia, & singula per ipsum Prędecessorem in ejus literis prędictis decreta, inhibita, & mandata, eisdem modo, & forma, ac sub censuris, & pęnis, quibus per eundem Predecessorem decreta, inhibita, & mandata fuerunt, decernimus, inhibemus, & mandamus. Non obstantibus pręmissis, ac Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis indultis, & literis Apostolicis, etiam sub plumbo, aut in forma Brevis, vel per Pęnitentiariam, aut alias pręfatis Fratribus concessis, aut in posterum concedendis, etiamsi expresse in eis caveatur, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, ac omnibus aliis, quę dictus Prędecessor in ejus literis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Volentes, & decernentes, quod pręsentibus nostris literis nullatenus derogari possit, pręterquam si pręsentes de verbo ad verbum insertę fuerint, processusque, si qui facti sunt, vel fient in posterum super literis a Fratribus hujusmodi, etiam post literas Clementis Prędecessoris hujusmodi obtentis, & obtinendis, in quibus vobis, aut aliis quibuscunque, sub quibusvis excommunicationis latę sententię pęnis prę cipitur, ne contra eorum tenorem Fratres ipsos, inquietare prę sumatis, & si contra prę sentium tenorem fuerint, nullius fore roboris, vel momenti. Harum autem literarum transumptis, manu Notarii publici, & alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitute, vel Prioris Provincialis, aut domus Provinciarum hujusmodi sigillo munitis, non minorem fidem adhiberi volumus, quam si prę sentes essent exhibitę vel ostensę. Datum Ro-

Romę apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die XIII Augusti MDXLII, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Blo. El. Fulgin.

1. *Jurisdictionem.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 105 ex autographo *Salmanticensi.*
3. *Clemens.*) Constitutione *LXXVI pag.* 4911

Anno 1542 Die 12 Octobris.

Quid de Decimis (1) a Conventibus Status Veneti solvendum sit, decernit.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis S. Stephani Bergomen., & S. Anastasię Veronen., & S. Coronę Vicentini; necnon aliarum Domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum in dominio Venetorum consistentibus Prioribus, & Fratribus.

LXXXI.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Diplomatis causa. EXponi Nobis nuper fecistis, quod licet ex nonnullis urgentibus necessitatibus nonnullas decimas super fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiarum, Monasteriorum, Domorum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum in tota Italia, & forsan extra eam consistentium, ab omnibus, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Administratoribus, ac quorumcunque Ordinum, etiam mendicantium professoribus, & Monialibus sub eorum cura, & institutis degentibus, quarumcunque domorum, & Monasteriorum ipsorum Ordinum in eadem Italia consistentium per alias nostras literas concesserimus, quod pro dictis decimis in Italia, ut prefertur, impositis, & pro tempore imponendis illorum medietatem duntaxat solvere tenerentur, nec ultra medietatem ipsam ad aliud solvendum cogi possent, prout in dictis literis plenius continetur, Dominiumque Venetorum sub ipsa Italia comprehendatur, nihilominus pro eo quod in ipsis literis de eodem Dominio specialis mentio facta non fuit, collectores decimarum in dicto Dominio impositarum, vos, & alios professores, ac Moniales prefatas ad integram ipsarum Decimarum solutionem cogere nituntur: Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, ut vobis in premissis opportune Mandatum. providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, etsi premissa utpote clara, declaratione aliqua non indigeant, tamen ne contra veritatem, & mentem, nostras, desuper molestemini, declarationem ipsam facere, aliisque desuper opportune providere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica per presentes decernimus, & declaramus, dominium ipsum sub eadem Italia quoad premissa includi, & comprehendi, vosque propterea, ac alios professores, & Moniales prefatas ad solutionem dictarum Decimarum ultra medietatem hujusmodi juxta dictarum literarum tenorem non teneri, nec desuper cogi, aut compelli posse, districtius inhibentes in virtute S. Obedientię venerabili Fratri Fabio (3) Episcopo Lucerin. Christianorum (4) in eodem Dominio nostro, & Apostolicę Sedis Nuncio (5), ac sub excommunicationis pęna, aliis earundem decimarum collectoribus, vel subcollectoribus per quoscunque etiam per Nos deputatis, ne a vobis, ac aliis professoribus, & Monialibus prefatis pro decimis impositis, & imponendis hujusmodi, ultra illarum medietatem ratione domorum, ac Monasteriorum eorundem exigere, seu alias vos, ac Abbatissas, & Moniales prefatas contra dictarum, & presentium literarum tenorem, quomodolibet molestent, & ipse Fabius Episcopus, & Nuncius ab aliis collectoribus, & subcollectoribus prefatis, seu quibusvis aliis molestari non permittat, sed vos, ac alios professores, necnon Abbatissas, & Moniales predictas eisdem, & presentibus literis pacifice frui, & gaudere faciat. Contradictores quoslibet, & rebelles, cujuscunque status, gradus, vel conditionis fuerint per Censuras, & pęnas ecclesiasticas, aliaque opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo; Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, ac decernentes irritum, & inane, si secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus premissis, ac felicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Predecessoris nostri, de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis auctoritate presentium ad judicium non trahatur, ac aliis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon quibusvis facultatibus Collectoribus, & Subcollectoribus prefatis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis etiam per Nos concessis, confirmatis, & innovatis, quibus illorum tenores pro sufficienter expressis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscunque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem; Volentes quod presentium literarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quę ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XII Octobris (6) MDXLII Pontificatus nostri Anno Octavo.

Blos. El. Fulgin.

1. De-

1. *Decimis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo lit. X.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Bergomensi.*
3. *Fabio.*) Adeas *Ughellum* in Episcopis *Lucerin.*
4. *Lucerin. Christianorum.*) Alias *Saracenorum*, ut apud *Ughellum*. Episcopatus est sub *Beneventana* Metropoli.
5. *Nuncio.*) S. R. E. Cardinalis postea fuit *Fabius* e gente *Mignanella.*
6. *XII Octobris.*) Ergo Pontificatus annos etiam in Brevibus nonnunquam a die Coronationis numerabat *Paulus III*, ut ex isto Diplomate liquet: vel legendum *XIII* Octobris.

Ne Fratres in jus ab Episcopis vocentur, cavet (1).

Anno 1542 Die 3 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Venerabili Fratri Episcopo Traguriens. (3), & dilectis filiis Archipresbytero Jadren. (4), & Primicerio Pharen. (5) Ecclesiarum, & eorum cuilibet.

PAULUS PP. III.

LXXXII.

Venerabilis Frater, & Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm, sicut dilecti filii Prior Provincialis, & Fratres Ordinis Predicatorum Provincię Dalmatię, juxta morem dicti Ordinis, Nobis nuper exponi fecerunt, licet ipsi vigore privilegiorum, & indultorum Apostolicorum eorum Ordini dudum concessorum, & pluries confirmatorum, quę hactenus in usu fuerunt a jurisdictione, visitatione, & correctione quorumcunque Ordinariorum locorum exempti, & Sedi Apostolicę immediate subjecti sint, nihilominus moderni ordinarii, & eorum Vicarii in spiritualibus Generales, sępius ad judicium coram eis trahere, & quandoque censuris innodare, aliasque diversimode vexare, molestare, perturbare, & inquietare pręsumant, in animarum suarum periculum & dictę Sedis contemptum, ac eorundem Fratrum conscientiarum trepidationem, Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut ipsorum quieti in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui fidelium quorumlibet, presertim Religiosorum, sub voluntarię paupertatis habitu Domino militantium, quietem, & tranquillitatem, libenter procuramus, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis per pręsentes committimus, & mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios eisdem Ordinariis, & eorum Vicariis, sub excommunicationis latę sententię pęna districtius inhibeatis, ne eos, & pro tempore existentes Prinrem Provincialem, ac Fratres, & personas dicti Ordinis Provincię Dalmatię, juxta morem dicti Ordinis, aut aliquem eorum contra privilegia, & indulta hactenus observata, prędicta, ac pręsentes nostras literas ad judicium coram eis trahere, vel censuris innodare, seu incarcerare, vel alio quovis modo, in personis, vel rebus, aut bonis, verbo, vel facto vexare, molestare, pertnrbare, aut inquietare pręsumant, & nihilominus, pręsentes literas, & in eis contenta quęcunque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Prioris, & Fratrum pręfatorum, seu alicujus eorum, desuper fueritis requisiti, solemniter publicantes, omnibus, & singulis Prioribus, & Fratribus prędictis, in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra eos, & eorum singulos, ac alios, quos ipsę literę concernunt, & pro tempore concernent, illis, ac singulis in eis contentis, necnon privilegiis, & indultis hactenus observatis prędictis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per eosdem Ordinarios, seu illorum Vicarios, aut quosvis alios indebite molestari, Ordinarios, ac Vicarios pręfatos, necnon contradictores quoslibet per sententias, censuras, & pęnas ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super bis babendis servatis processibus, sententias, censuras, & pęnas hujusmodi, etiam iteratis vicibus aggravando; Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Prędecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis auctoritate pręsentium ad judicium non trahatur, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, necnon quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cęterisque contrariis quibuscunqne, aut si aliquibus communiter, vel divisim, a dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo, ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Volumus antem, quod pręsentium transumptis, manu Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus Ecclesiasticę curię, aut personę in dignitate ecclesiastica constitutę, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quę eisdem pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die III Novembris MDXLII Pontificatus nostri Anno Nono.

Inhibitio.

Blo. El. Fulgin.

1. *Cavet.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. V.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Pharensi.*
3. *Traguriens.*) In *Dalmatia*, sub Archiepiscopo *Spalatensi.*
4. *Jadren.*) Aliis *Jaderen.*, vulgo *Zara*, in *Dalmatia.*
5. *Pharen.*) Seu *Faren.*, in eadem regione.

Anno 1543 Die 8 Januarii.

De fundando Nepeſino (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXIII.

Paulus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, univerſis Chriſti fidelibus pręſentes literas inſpecturis, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Exordium.

SAlvatoris Domini Noſtri Jeſu Chriſti, Dei Patris Unigeniti, qui de ſummo cęlorum ad hujus mundi infima pro humani generis redemptione deſcendere dignatus eſt, quique non vult mortem, ſed converſionem deſiderat peccatoris, vices licet immeriti gerentes in terris, gregem Dominicum curę noſtrę commiſſum ad vitam lucis ęternę, quantum cum Deo poſſumus, perducere ſtudemus, & juxta creditum Apoſtolicę ſervitutis officium ſingulos fideles, quorum merita pro demeritis penitus ſunt imparia, ad pia, & meritoria opera erga Eccleſias, & religioſa loca exercenda, ſpiritualibus muneribus, & indulgentiis, videlicet, & peccatorum remiſſionibus, libenter invitamus, ut per eorundem operum exercitium, ſuorum abolita macula delictorum, ad ęternę beatitudinis gaudia pervenire mereantur.

Diplomatis cauſa.

Cum itaque, ſicut accepimus, nuper, dum prope, & extra muros Civitatis Nepeſinę foderetur, Altiſſimo id volente, quadraginta SS. Martyrum Corpora inter quę Corpus Beati Tholomęi (3) Epiſcopi Nepeſin., qui dum in humanis ageret, Beati Petri Apoſtoli diſcipulus erat, reperta fuere, & qui ſub quodam fidei Chriſtianę Tyranno Claudio (4) Imperatore Martyrii palmam reportaverint, & quod mirabile dictu videtur, cum jam annis mille, & quingentis, vel circa (5) effluxis ab eorum Martyrio, vulnera, & ſanguis in aliquorum eorundem SS. membris in eorum reperitione liquida apparebant, quę indicia ipſorum non leve ſanctitatis demonſtrant, unde Nos pie conſiderantes unam Eccleſiam, & domum in dicta Civitate Nepeſin. ſub Beati Tholomęi hujuſmodi invocatione ſub regula Ordinis Fratrum Pręedicatorum, Provincię Romanę ſumptuoſo, & eminenti opere conſtrui, & ędificari debere, decreverimus, cumque dilecti filii Fratres, & Conventus dictę domus ipſam Eccleſiam fabricari, & erigi facere cęperint, & cum ad hujuſmodi fabricę complementum facultates eorum, qui ex piis Chriſti fidelium eleemoſynis vitam degere noſcuntur, non ſuppetant, & fidelium hujuſmodi, quorum tanta, non ſolum ipſius Nepeſin., ſed etiam quamplurimarum aliarum Civitatum, Caſtrorum, Oppidorum, Villarum, & aliorum locorum adjacentium populi, multitudo ad ipſam Eccleſiam devotionis cauſa confluit, ſuffragia ad tanti cępti hujuſmodi perfectionem ſint plurimum opportuna, ac ut eorundem fidelium erga Eccleſiam ipſam devotio hujuſmodi augeatur, ipſaque Eccleſia congruis frequentetur honoribus, & a Chriſti fidelibus jugiter veneretur, & ipſi Chriſti fideles eo libentius devotionis cauſa ad dictam Eccleſiam confluant, & facilius ad tam laudabile opus provocentur, ac in ſubſidium fabricę dictę Eccleſię pias eleemoſynas promptius porrigant,

Indulgentiæ.

ipſos ſpiritualibus moneribus indulgentiarum proſequi volentes, motu proprio, non ad ipſorum Fratrum, & Conventus, vel aliorum pro eis Nobis ſuper hoc oblatę petionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſtolicę poteſtatis plenitudine, univerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus utriuſque ſexus, cujuſcunque ſtatus, gradus, dignitatis, ordinis, conditionis, & pręeminentię exiſtant, & eccleſiaſticis, religioſis Ordinum quorumcunque, & aliis ſecularibus, per quaſcunque Civitates, terras, villas, & loca in Italia conſiſtentia, Nobis, & S. R. Eccleſię mediate, vel immediate pręter Neapolitan., & Inſulę Sicilię Regna, ac aliarum Inſularum dominia, necnon Ferrarię, & Urbini Ducatus ſubjecta, conſtitutis, & ad illas undecunque venientibus, vere pęnitentibus, & confeſſis, qui infra annum a die publicationis pręſentium literarum noſtrarum faciendę computandum, &, ut ſequitur, terminandum, Eccleſias, quas dilecti filii Johannes Baptiſta Magius (6) Magiſter in Theologia, Prior domus S. Tholomęi Nepeſin. Ordinis Fratrum Pręedicatorum regularis obſervantię Provincię Romanę, ac Thomas Strozzius (7) Frater Ordinis, & Provincię pręedictorum Procurator Generalis, quos ad hęc, & infraſcripta noſtros, & Apoſtolicę Sedis Nuncios, & commiſſarios per pręſentes facimus, conſtituimus, & deputamus, per ſe, vel per alios nominaverint, & deputaverint, juxta eorundem Johannis Baptiſtę, & Thomę Nunciorum, & Commiſſariorum, vel ab eis deputandorum, aut ſubdelegandorum, providam ordinationem ſuper hoc faciendam, devote viſitaverint, & in capſis ad hoc in ſubſidium dictę fabrice per Nuncios, ſeu Commiſſarios, ſeu deputandos, vel ſubdelegandos per dictos deputandos, juxta Nunciorum, & Commiſſariorum, ac deputandorum, vel ſubdelegandorum pręedictorum ordinationem, & arbitrium, pias eleemoſynas effectualiter poſuerint, pleniſſimam omnium peccatorum ſuorum remiſſionem, & inſuper ut unam, vel duas Eccleſias, aut duo, vel tria Altaria in partibus ubi Chriſti fideles pręedicti reſederint, Quadrageſimalibus, & aliis temporibus, & diebus Stationum Urbis Romę viſitando, tot indulgentiarum, & peccatorum remiſſionem conſequantur, quas conſequerentur ſi ſingulis diebus eaſdem ſingulas dictę Urbis, & extra eam Eccleſias perſonaliter viſitarent. Et qui cum pręfatis Nunciis, vel Commiſſariis, ſeu delegandis, ſeu ſubdelegandis convenerint, ut idoneum poſſint eligere ſecularem, vel cujuſvis Ordinis, etiam Mendicantium, regularem, qui eorum confeſſionibus diligenter auditis, pro commiſſis per eligentem delictis, & exceſſibus, ac peccatis quibuslibet quantumcunque gravibus, & enormibus, etiam Sedi Apoſtolicę reſervatis caſibus, ac cenſuris eccleſiaſticis, etiam ab homine, vel ad alicujus inſtantiam latis, de conſenſu partium, etiam ratione interdicti incurſis, & quarum abſolutio dictę Sedi reſervata eſſet, pręterquam machinationis in perſonam Summi Pontificis, occiſionis Epiſcoporum, aut aliorum Superiorum Prelatorum, & injectionis violentarum manuum in illos, & alios Pręlatos, falſificationis Bullarum, & literarum Apoſtolicarum, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium, ac ſententiarum, & cenſurarum occaſione Alluminum Tulphę noſtrę de partibus infidelium ad fideles contra prohibitionem noſtram delatorum, necnon eccleſiaſticę libertatis, ac privilegiorum, eidem Sedi, etiam ex conſuetudine competentium, ac aliorum,

id &

id & executionem literarum, & mandatorum Apostolicorum, etiam in Bulla in die Cęnę Domini legi consueta, ac aliis Apostolicis constitutionibus quolibet modo violatorum incursarum, semel in vita, & in mortis articulo, & in non reservatis casibus toties quoties id petierint: Et in mortis articulo plenariam omnium peccatorum indulgentiam, & remissionem impendere, ac pęnitentiam salutarem injungere, necnon Eucharistię Sacramentum, pręterquam in die Paschatis, & in mortis articulo, sine tamen Rectoris, & proprii curati pręjudicio, necnon emissa per eos vota quęcunque, ultramarino, ingressu Religionis, & castitatis votis duntaxat exceptis: Ac cum simonia in Ordinibus, vel beneficiis commissa labe pollutis ad ipsum opus contribuendo super irregularitate, si quam censuris hujusmodi ligati Missas, & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebrando, aut alias divinis se immiscendo, seu alias quomodolibet, etiam beneficia ecclesiastica, pręmissorum occasione, vel alias indebite occupando, pręterquam ratione bigamię, & homicidii voluntarii, contraxerint, dispensare, eosque absolvere, omnemque inhabilitatis, & infamię maculam, sive notam, ex bis provenientem abolere, in susceptis Ordinibus ministrare, ac sic quęsita beneficia ecclesiastica, quę ex tunc eis de novo collata censentur, & perceptos ex eis fructus etiam ratione omissionis horarum canonicarum, & divinorum officiorum, facta aliqua compositione cum eis, concedere, & relaxare, ac quoscunque, qui ante ętatem legitimam ad Sacros, etiam Presbyteratus, Ordines, absque aliqua dispensatione, se promoveri fecerunt, & in susceptis Ordinibus hujusmodi ministraverint, ac eos, qui ex quavis licita, aut illicita cognatione proveniente, consanguinitate, ac cognatione carnali, vel spirituali, inter levatum, & levantem excepto, simplici, aut multiplici gradu, ac quocunque publicę honestatis justitię impedimento, seu alias quomodolibet impediti, matrimonium scienter, vel ignoranter, in Tertio, vel Quarto consanguinitatis, vel affinitatis, gradu contraxissent, ac carnali copula consummassent, si impedimentum hujusmodi in judicium deductum non fuerit, vel scandalum generari non posset, & illorum, qui in quarto consanguinitatis gradu, vel affinitatis, similiter contraxissent, ab excessu hujusmodi, & excommunicationis sententia, quam propterea incurrissent, injuncta eis pro modo culpę pęnitentia salutari, quę ad fabricam hujusmodi dirigantur, & quod de cetero talia non committant, nec committentibus pręstent auxilium, consilium, vel favorem, & aliis quę de jure fuerint injungenda, absolvere, & de novo Matrimonium invicem contrahere, & in illo sic contracto remanere libere, & licite valeant, prolem exinde susceptam ex hujusmodi matrimonio, si qua sit, & suscipiendam, legitimam decernendo, in foro conscientię duntaxat. Quoad illos vero, qui in quarto, vel tertio, & quarto, si tamen ab eodem stipite pendeant, & non alias, consanguinitatis, aut affinitatis gradu existentes matrimonium contraxerint, ut prefertur, quos in utroque foro absolvi, & matrimonium de novo, & publice contrahere possint, dispensari posse volumus. Ac eisdem Johanni Baptistę, & Thomę, & quibus ipsi vices suas quoad hoc specialiter commiserint, licere in quarto consanguinitatis, & affinitatis, ac impedimento publicę honestatis justitię, ac de contrahendo, dispensare, etiam cum eisdem promotis super irregularitate, quam etiam in dictis Ordinibus ministrando contraxerint: Quodque in dictis Ordinibus ministrare possint, ac etiam cum bis qui arctati sunt, & vigesimum tertium suę ętatis annum attigerint, ut ad Sacros, etiam Presbyteratus Ordines promoveri, & in Altaris ministerio ministrare possint dispensare, necnon super male ablatis, incertis, vel per usurariam pravitatem quęsitis, etiam certis, quę fenerator ab alio feneratore extorsisset, & quę ipse requisitus usuras restituere paratus non esset, nec alicui privatę Ecclesię deberentur, in quibus tamen Romana Ecclesia de jure communi succedere posset, ac etiam bonis, quę ad alias manus pervenissent, & illa habentes, quibus restitui deberent ignoraverint, vel dubitaverint, quanquam male ablata per eos non existant, sed illa ad eos pervenerint, & similiter de his, quę pauperibus, & aliis piis locis, ac pro maritandis puellis, & celebrandis Missis, & aliis divinis officiis in genere, & absque ulla speciali determinatione, & propriis nominibus personarum non expressis, relicta sunt, tam pro pręterito, quam futuro temporibus component, itaut soluta aliqua quantitate pro dicta fabrica eisdem Nunciis & Commissariis, seu ab eis deputandis, vel subdelegandis duntaxat, in capsis ipsis ponenda, ac reliquorum relictorum, & male ablatorum, ac per usurariam pravitatem extortorum, seu quę ad eos alias pervenerint, & cui ea restituere debeant, dubitant, vel ignorant, ut prefertur, a restitutione hujusmodi absoluti existant, & ultra restituere minime teneantur, necnon relictorum certis personis factorum, & infra annum non executorum, quintam partem pro dicta fabrica, exceptis partibus Ecclesię, quibus prius satisfieri debere volumus, recipere possint, ac, ut relicta hujusmodi tenentes, vel quomodolibet occupantes, ad sibi pro dicta fabrica consignandum cogere, & compellere valeant, etiam summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, & omni tela judiciaria posthabita, censuris, & pęnis ecclesiasticis, & aliis pecuniariis fabricę hujusmodi applicandis, de quibus sibi videbitur, pęnis, etiam auxilio brachii secularis, & manu Regia, ad id invocatis, ac cum quibuscunque qui bona Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ecclesiasticorum beneficiorum, quomodolibet haberent, & judicialiter deficientibus probationibus ad illorum restitutionem compelli non possent, & si per eos probari posset, & bona omnia & quęcunque legata, & alias quomodolibet, etiam hęreditatis titulo pro male ablatorum, relicta hactenus, & quę relinqui contigerit in futurum, durante deputatione per pręsentes facta, in quibuscunque testamentis, donationibus casu mortis, codicillis, & aliis ultimis voluntatibus per quoscunque, & ubicunque factis: & quę durante hujusmodi deputatione fient quibuscunque incertis Ecclesiis, & piis locis, aut personis sibi incertis, & absentibus, taliter quod propter ipsorum absentiam merito ab eis notitia haberi non posset, ac etiam quę restitutioni subjacerent, sed in eis, vel ad ea personis quibus illa fieri deberent receptio non competeret, necnon quęcunque in testamentis, donationibus, casu mortis, Codicillis, aut aliis ultimis voluntatibus pro redemptione captivorum relicta fuerint, ac hęreditas, ac bona decedentium ab intestato, Clericorum, & Laicorum, legitimum non habentium hęredem, etiam indulto Apostolico, aut alias ad redemptionem pręedictam Captivorum dedicata pertinere deberent, exceptis tamen bonis quibuscunque dictorum Clericorum, ut prefertur, decedentium, quę sub nomine spoliorum ad Cameram Apostolicam pertinerent, necnon omnes, & singulas pecunias, & res alias, quę in prandiis, conviviis, ac pu-

publicis spectaculis ab aliquibus celebrandis ex voto, statuto, seu consuetudine, in quibusvis locis exponi consueverint, facultate eorundem Johan. Baptistę Magii, ac Thomę per Nos concessa durante, exponi deberent, ad fabricam hujusmodi applicamus, contradictores omnes excommunicationis latę sententię, & quingentorum ducatorum auri fabricę hujusmodi applicandorum pęnis ipso facto subjacere decernimus: Et super restitutione bonorum Ecclesiasticorum, Monasteriorum, & Beneficiorum hujusmodi competentium, recepta portione, vel quantitate pro eis in fabricam hujusmodi convertenda, ipsos sic ea tenentes ab ulteriori earum restitutione libere absolvere, & quod illa retinere libere & licite possint in posterum eis concedere, ipsique Johannes Baptista Magius, & Thomas, & quibus vices suas in genere, vel in specie duxerint committendas, possint dubietates quascunque tam super qualitate personarum, quibus facultas eligendi Confessorem concedi possit, etiam si comprebendantur communia Civitatum, Universitatum, oppidorum, castrorum, Villarum, & aliorum locorum, ac Collegia, quę illarum singulares personę Universitatum, Castrorum, villarum, & collegiorum, dummodo non extendatur Confessionale ad alias personas, quam tunc expressas, pro tempore concessi confessionalis in collegiis hujusmodi absolutione a pręmissis, vel aliquo pręmissorum, ac dispensationibus super eis, vel aliquo eorum indigerent, quam cetera alia dubia decidere, declarare, & interpretari, ac his, qui sine confessione moriuntur, etsi infra annum confessi non fuerint, dummodo in eis signa contritionis in mortis articulo apparuerint, ut in loco sacro sepeliri possent, concedere, & contradictores sententiam excommunicationis, & quingentorum ducatorum, ipsi fabricę applicandorum, incurrisse, declarare, necnon Nobilibus, & Presbyteris, ac Graduatis Altare portatile, quod etiam cum debitis honore, & reverentia retineant, & insuper eos in locis ad hoc congruentibus, & honestis, & non sacris, & ecclesiastico interdicto generali, & speciali, tam Apostolica, quam ordinaria auctoritate suppositis, dummodo causam non dederint hujusmodi interdicto, & antea quam elucescat dies circa tamen diurnam horam, in sua, & suarum familiarum pręsentia juxta formam capituli: Alma: de sententia excommunicationis, Libro sexto, Missas, & alia divina officia, per se ipsos, aut per habentem curam celebrare, seu per alios Sacerdotes celebrari facere, ac tempore interdicti hujusmodi divinis interesse, & Eucharistiam, & alia Sacramenta sine alicujus pręjudicio, pręterquam in die Dominicę Resurrectionis, recipere, & eorundem corpora ecclesiasticę possint tradi sepulturę, sine tamen funerali pompa, ac in quadragesimalibus, & aliis anni temporibus prohibitis, quę butiro, caseo, & aliis lacticiniis, ac etiam carnibus de utriusque Medici consilio uti, frui, & vesci libere, & absque conscientię scrupulo possint, & valeant, concedere, ac quod tempore generalis interdicti, etiam auctoritate Apostolica, appositi, ut unam, seu plures Ecclesias pro publicatione dictarum Indulgentiarum aperire, & eam, seu eas a dicto interdicto eximi, & in eis januis apertis divina celebrare, & corpora defunctorum sepeliri facere, dictis Indulgentiis actualiter durantibus, ac quęcunque juramenta in quibusvis contractibus, instrumentis, & obligationibus,

Nota.

pręterquam in forma Camerę appositis, causam prius per eos, seu ab eis pro tempore subdelegatos, cognita, ad effectum agendi, duntaxat, relaxare, & ab eis & a quocunque perjurio, sine tamen tertii pręjudicio, ac quascunque Indulgentias, etiam illas a media quadragesima usque ad Pascha inclusive, ab Ordinibus Mendicantium publicari solitas, tam a Nobis, quam a predecessoribus nostris, & Sede pręudicta, vel ejus auctoritate, quibuscunque Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, etiam nostro sancti Spiritus in Saxia de Urbe, Ordinis Sancti Augustini., & aliis piis locis, universitatibus, Confraternitatibus, cujuscunque qualitatis, & ad quemcunque usum, etiam laicorum, clericorum institutis, & singularibus personis cujuscunque dignitatis, etiam Cardinalatus honore, aut Legationis officio, fungentibus, super pręmissis, vel aliquo pręmissorum hactenus concessis, pręterquam expeditionis contra Turcas, & hęreticos concessis, & quascunque clausulas reservativas adversus revocationes, & suspensiones earundem in se continentes, quando, & quoties ad hoc tempus pręfatis Johan. Baptistę Magio, & Thomę, vel deputandis, aut ab eis subdelegandis videbitur opportunum, suspendere, quas omnes, & singulas per pręsentes ad dictum tampus in pręnominatis terris, & locis suspendimus, & suspensas fore decernimus, & declaramus. Prohibentes omnino quęstas (8) quascunque occasione illorum fieri solitas, ac mandantes universis, & singulis locorum Ordinariis, Abbatibus, tam Ecclesiasticis, quam secularibus personis cujuscunque dignitatis, gradus, Ordinis, & conditionis, vel pręeminentię in virtute S. Obedientię, ac quingentorum ducatorum auri quoad seculares personas pręudictas, eidem fabricę applicandorum, pęnis ipso facto incurrendis, ne publicationem, & pręudicationem dictarum nostrarum Indulgentiarum, & suspensiones aliarum hujusmodi in earum Ecclesiis, civitatibus, & Diœcesibus, ubi, & quando opus fuerit, faciendam impedire, & aliquid pręetextu pręudicationis, & publicationis petere, aut in pręmissis, & circa ea fraudem, aut dolum committere, neque procurantes hujusmodi Indulgentiarum participes fieri, & sua pia suffragia erogare ab hujusmodi eorum proposito in toto, vel in parte, directe, vel indirecte, tacite vel expresse retardare, ant per se, vel eorum Nuncios, aut Officiales licentiam faciendi quęstas quibusvis Quęstoribus alicujus Religionis, vel Ordinis, aut Fraternitatis, vel Hospitalium, etiam nostri S. Spiritus in Saxia, ac S. Antonii, & aliorum quorumcunque, aut aliis quomodolibet deputatis, verbo, & scripto concedere, quinimmo Quęstores, & singulos quos contra prohibitionem eis factam vigore harum literarum in eorum jurisdictione sine literis licentię quęstuandi dictorum Johannis Baptistę, & Thome Commissariorum, vel subdelegandorum, ab ipsis repererint, circa eorum rebus, & bonis, quę dictę Fabricę applicata esse decernimus, & ad manus eorundem Johannis Baptistę, & Thomę fideliter deferri mandamus, nec aliquo modo audeant, aut pręsumant, per se, vel alium, dispensatos, vel absolutos, aut illos cum quibus pręsentium vigore ab ipsis commissariis, vel delegandis, aut subdelegandis pręudictis contigerit dispensari, vel absolvi, molestare, vel impedire, aut pęnas aliquas pro eo casu, in quo, ut pręfertur, dispensatum tam pro pręterito, quam pro futuro temporibus fuerit ex lege Canonica, vel Imperiali statuto, vel consuetudine exigere. Quęstoribus vero supra nominatis sub similibus pęnis inhibemus, ne quęstas facere aliquo modo pręsumant, neve bona ipsorum per dictos Commissarios, aue delegatos, vel subdelegandos pręudictos, eorum exigentibus demeritis, arrestata, applicata, vendita, sibi

aliquo

aliquo modo vendicare, vel ab emptoribus, vel detentoribus, aut Commissariis, delegatis, vel subdelegandis prædictis, repetere, sc in Domino exhortamur quoscunque Prędicatores Verbi Dei quorumcunque Ordinum, etiam Mendicantium, ut requisiti a prętatis Commissariis, vel ab eis delegatis, vel subdelegandis prętatos Christi fideles ad contribuendum dictę fabricę exhortentur, ejusdem S. Obedientię, ac etiam sub excommunicationis pęna pręcipimus, & mandamus Pręlatis, & Superioribus, sub sententia, & pęnis supradictis, ne, pręsertim Graduatos, suarum Domorum fratres pro exhortationibus hujusmodi, & pręsentium literarum publicatione facienda, ab eisdem Domibus exire impediant, & ad easdem Domos redeuntes non alias quam caritative recipere, & tractare pręsumant: Nec volumus quod propter tam pium opus pro tempore, quo pro ipso officium prędicationis discurrendo exercuerint, alicui pęnę ipsos subjacere; Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus suarum Religionum, quibus pro hac vice expresse derogamus, liceatque nihilominus Commissariis, & delegandis, aut subdelegandis hujusmodi prędicta omnia & singula, etiam omnibus, & singulis prędictis sub eisdem pęnis toties quoties eis, vel eorum alicui, visum fuerit opportunum, mandare & injungere, ac Processiones publice ad effectum pręmissum fieri, & populum, ac Religiosos omnes cujuscunque Ordinis, etiam exemptos, pro hujusmodi operibus peragendis ad sonum Campanę convocari facere, & cum censuris, & pęnis prędictis, satisfactione pręvia, absolvere, & illa remittere, ac suspensiones hujusmodi Indulgentiarum relaxare, quodque etiam transumptis, & Confessionalibus quibusvis personis per eosdem Johannem Baptistam, & Thomam, Nuncios, & Commissarios, vel deputandos, aut subdelegandos subscriptis, & sigillo prędictorum, Johannis Baptistę, vel Thomę duntaxat munitis, fides adhibeatur, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam, & facultatem concedimus; necnon omnes, & singulas Indulgentias, & facultates quibusvis Ecclesiis, & locis piis, ac personis in dictis terris, & locis concessis ad dictum annum duntaxat suspendimus, sc fraudem, seu dolum facientes in pecuniis, & rebus occasione Indulgentiarum hujusmodi provenientes, nisi a Nobis, aut Johanne Baptista, & Thoma prętatis absolvi non posse decernimus. Non obstantibus pręmissis, se quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, indultis, ac facultatibus, etiam per felicis recordationis Julium II, Leonem X, Adrianum VI, Clementem VII, Romanos Pontifices Prędecessores nostros, & per Nos, etiam fabricę Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, necnon aliis piis locis, ac Ordinibus prędictis, eorumque personis in genere, vel in specie, sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam motu, & scientia, ac potestatis plenitudine, similibus, forsan concessis, etiam Mare Magno, & Bulla aurea, seu alias quomodolibet nuncupatis, quibus omnibus etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quęvis alia aliqua exquisita forma servanda esset, illorum tenores pręsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris hac vice duntaxat, harum serie, motu, & scientia, & potestatis plenitudine similibus, specialiter & expresse, Anno prędicto durante, derogamus, & cuiquam suffragari nolumus, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod pręsentium transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & dictorum Johannis Baptistę, vel Thomę Commissariorum, seu alicujus personę in dignitate Ecclesiastica constitutę sigillo munitis eadem fides adhibeatur in judicio, & extra, quę pręsentibus adhiberetur, si exhibitę forent, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Secundo. (9), Sexto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Nepesino.*) Vulgo *Nepi*. Consulendus *Fontana de Romana Provincia*.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar authenticum.
3. *Tholomai.*) Seu *Ptolomai*, ut apud *Baronium* in *Notis ad Martyrolog. Roman. ad diem XIX Octobris*, ubi hæc habet: *Fuit & alius Ptolomaeus discipulus Sancti Petri, idemque Martyr, qui ordinatus Episcopus ab eodem Petro, in Tusciam missus est prædicare Evangelium, qui & Martyrio coronatus est IX Kalendas Septembris, ut ejus acta declarant, quæ accepimus ab Ecclesia Nepesina, quibus etiam quamplures adstipulantur auctores*. Consulendus *Hyacinthus* noster *de Nobilibus in Historia vita, & Martyrii SS. Tholomai, & Romani &c.*
4. *Claudio.*) *Neronis* scilicet decessore. Notandum, quod nomine *Claudii* plures Imperatores vocantur. Iste *Quintus* dicitur.
5. *Vel circa.*) Optime sic, nam anno duntaxat *LI* Martyrii palmam consecutos fuisse, docent auctores. Adeas *Ughellum in Episcop. Nepesin. Tomo I Italia Sacra pag. 1023 &c. Edit. Veneta*.
6. *Johannes Baptista Magius.*) Consulendus *Fontana de Romana Provincia Cap. II Tit. XXXIII pag. 215 &c.*
7. *Thomas Strozzius.*) Ex illustri *Strozziorum* gente oriundus. Ipsius meminit *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXLII pag. 119*.
8. *Quaestas.*) Collectiones nempe pecuniarum.
9. *MDXLII.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXLIII*.

Quod

Anno 1543 Die 30 Martii.

Quod Ordo FF. Prædicatorum *Semper fidei Catholicæ, Sanctæque Ecclesiæ defensor* fuerit, testatur, & in nonnullos de hæresi suspectos animadvertendum jubet:

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

LXXXIV.

Dilectis filiis Priori Provinciali, ac Definitoribus Provinciç utriusque Lombardiç Ordinis Prçdicatorum in Capitulo Provinciali Parmç celebrando congregandis.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum instigante Satbana Lutherana hçresis, quod dolenter referimus, quotidie pulluiet, atque ejus mali causa Verbum Dei prçdicantibus, qui venena hujusmodi in auditores spargunt, plerumque procedat, ideo filii dilectissimi convenientibus vobis in unum, ut videlicet Capitulum Provinciale vestrum de more celebretis, inter cetera ad officium vestrum, ad Dei honorem, ac animarum salutem pertinentia, hoc imprimis curandum, & omni opera satagendum vobis est, ut singulos vestri Ordinis, quos Verbo Dei prçdicando, & Confessionibus etiam audiendis prçficere consuevistis, diligenter excutiatis &c. His vero, quos substitueritis, vel alias deputaveritis, certam formam, ac normam prçscribatis, quam egredi in prçdicando non possint. Denique taliter in hoc provideatis, curamque adhibeatis ita solicitam, ac diligentem, ut deputatorum a vobis peccatum culpa vestra non sit &c. Hçc, vestrç caritatis admonendç gratia, a Nobis dicta sint, non quia de sinceritate universalis vestri Ordinis dubitemus, sed tamen si hçc cura, atque solertia in initio bujus mali fuisset adhibita nunc certe tam periculose non laboraremus. Vester igitur Ordo semper fidei Catholicç sanctçque Ecclesiç defensor ab bis zizaniis exeuntibus repurgandus vobis est, ut solito splendore niteat; utque non solum isto Capituli tempore, verum etiam assidua, cura invigiletis, ut deputati a vobis ad utrumque officium illud catholice, ac pie juxta sensum Universalis Ecclesiç exerceant, & novas, atque hçreticas opiniones, nec recipiant ipsi, nec aliis sua venena propinent, quod si qui in bunc errorem labantur statim a vobis eripiantur, ac debite puniantur, ut ipsorum pçna aliis transeat in exemplum. Atque ut hçc efficaciter, sicut vestri est officii, faciatis, vos hortamur, monemus, & in virtute Sanctç Obedientiç per Apostolica vobis scripta prçcipimus, acrius provisuri nisi feceritis. Datum Bononiç sub annulo Piscatoris die XXX Martii MDXLIII, Pontificatus nostri Anno Nono.

1. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum, mutilum tamen.

Anno 1543 Die 27 Octobris.

Generalem Magistrum privilegiis (1) ornat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

LXXXV.

Dilecto filio Alberto (3) de Casaus Sacrç Theologiç professori Ordinis Prçdicatorum Magistro Generali.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum pro injuncto tibi munere Generalis Magisterii Ordinis Fratrum Prçdicatorum, sicut Nobis humiliter exponi fecisti, domos, & loca, ac Fratres ipsius Ordinis visitare, & labentem ubique Religionem relevare, ac pristino decori pro viribus restituere, Domino favente, statueris, & ad id faciendum, non solum ad loca Italiç, sed etiam ultra Montes, non sine incommodo tuo, te transferre intendas, & ut id facilius ad effectum perducere valeas, benedictione nostra muniri, bumiliter supplicaveris, Nos, qui nihil çque cupimus, quam ut amputatis vitiorum sentibus, virtutum flores in universa Ecclesia, & prçsertim in Ordine Prçdicatorum, quem ob uberes ejus in vinea Domini fructus paterna caritate diligimus, colligantur, institutum boc tuum, & visitandi sanctum propositum plurimum in Domino commendantes, Apostolicam tibi, & nostram benedictionem elargimur, &, ut facilius dictam reformationem prosequi, & omnia, quç ad pacem, bonorum morum, & studiorum promotionem conducunt, libere agere, & exequi valeas, utque in rebus agendis, scrupulus tibi aliquis, aut obex opponi non possit, volumus, quod dum in Generalatus bujusmodi officio manseris super Romanas, & omnes, & singulas alias dicti Ordinis Provincias, tam ultra, quam citra Montes, etiam Regnorum Hispaniç, utriusque Lombardiç, necnon Gallicanam, Franciç, & Ragusin., ac quascunque alias ejusdem Ordinis Congregationum Conventus, loca, domos, & bona quçcunque, ac utriusque sexus personas, Fratres, sive Sorores, etiam Tertii Habitus B. Dominici ad dictas Provincias, sive Congregationes, sive aliter quomodocunque ad dictum Prçdicatorum Ordinem, pertinentes, seu quoquomodo ejus curç commissas, cujuscunque gradus, & conditionis existant, tam in temporalibus, quam in spiritualibus, plenissima, & ea auctoritate, qua Magistri Generales dicti Ordinis, juxta ejusdem Ordinis instituta, seu constitutiones, vel ex jure ordinario, vel ex vi privilegiorum, aut indultorum Sedis Apostolicç in dicto Ordine ha-

Nota.

habent, & habere, vel fungi possunt, in omnibus, & per omnia fungi possis, quodque, cum acciderit reformatio facienda alicujus, seu aliquorum Conventuum dicti Ordinis, etiam nulla præcedente alia electione, quam tua, pro prima vice tantum, cum Conventus reformabuntur, Priorem, seu Priores ad id idoneos, nostra auctoritate instituere, in Provinciis vero, quę tuę discretioni non satis reformatę videbuntur, cum fuerit Prioris Provincialis electio facienda, tres, aut quatuor probatę vitę Fratres dicti Ordinis electoribus, ex quibus aliquem pro suę Provincię reformatione eligant in Provincialem proponere possis, quibus si nullum ex bis, qui a te propositi fuerint, eligere voluerint, illico cassata eorum electione, virum aliquem probatę similiter Religionis ex ejusdem Provincię gremio duntaxat, nostra similiter auctoritate in legitimum ejusdem Provincię Provincialem, absque aliqua electione, dare, & instituere valeas, si vero in dictis reformandis Conventibus Fratres aliquos, forsan inveneris, qui reformationi repugnent, aut recusent vivere secundum regularia dicti Ordinis instituta, eos, si incorrigibiles fuerint, habitu dicti Ordinis juxta constitutiones ipsius privare possis, exemptos etiam quoscunque dicti Ordinis Fratres, sive Sorores, etiam per literas Apostolicas, sive sub Annulo Piscatoris, aut sub Plumbo, vel per Pęnitentiariam, vel alias vestris regularibus institutis aliqua quomodolibet derogantia, vel repugnantia continen., etiamsi in eis clausula, de sui superioris licentia petita & non obtenta, apposita foret, ad hujusmodi literas, a Sede Apostolica, sub quacunque verborum forma, etiam motu proprio, emanatas, exhibendum cogere, &, si ipsas literas obreptitias, vel subreptitias, legitime procedendo, repereris, eas eadem nostra auctoritate revocare, Fratresque, seu Sorores, in quorum favorem literę revocatę hujusmodi, emanaverint, ad domos eorum redire, & reduci facere, narratis vero in dictis literis nostris veris, & a te comprobatis existentibus, eos, vel eas, ad portandum habitum a vestro distinctum, ac diversorum colorum, cęsurę, longitudinis, & figurę, sub excommunicationis majoris latę sententię pęna, quam Nos ex nunc prout ex tunc, & e contra, in eos, & eorum singulos, tanquam in Apostatas ab habitu, si contrafecerint, ferimus, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis cogere. Electionum etiam quarumcunque in dicto Ordine, dummodo tibi constet de voluntate eligentium, omnes, & singulos defectus supplere, necnon super permanentia Priorum, tam Provincialium, quam Conventualium, & Priorissarum etiam Monasteriorum, etiam ultra biennium, vel quatriennium, aliqua rationabili, pręsertim conservandę, vel augendę vitę regularis causa subsistente, dispensare: Sorores dicti Ordinis curę quomodocunque commissas de Monasterio ad Monasterium religiose transmittere, Conventus vero, & Monasteria dicti Ordinis, de una Provincia, seu Congregatione, ad aliam Provinciam, seu Congregationem juxta morem dicti Ordinis transferre possis, & valeas. Ut autem ad novam reformationem, & divina munera suscipienda Fratres, & Sorores prędicti, paratiores inveniantur, Fratribus omnibus, ac Sororibus dicti Ordinis, etiam Tertii Habitus B. Dominici, contritis, & confessis, vel propositum statutis temporibus confitendi, habentibus, quando ipsis, juxta morem dicti Ordinis, in visitatione, generalem in forma Ecclesię consueta absolutionem feceris, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, de benignitate Apostolica, coccedimus, & elargimur. Non obstantibus Apostolicis, ac dicti Ordinis constitutionibus, & ordinationibus, omnibusque, & singulis gratiis, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & indultis, confirmationibus, Apostolicis quoque literis, etiam in forma Brevis, quibuscunque dicti Ordinis, Provinciis, sive Congregationibus, aut eorum Conventibus, domibus, pręsertim Provinciis utriusque Lombardię, & Romanę dicti Ordinis, etiam per Nos forsan, sub quibusvis verborum clausulis, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, ac insolitis, concessis, & concedendis, ac in eisdem deputatis, & deputandis, conservatoribus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, non autem per clausulas generales, etiam specialem mentionem importantes, sed expressa, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, seu quęvis alia mentio habenda esset, quibus, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum harum duntaxat specialiter, & expresse derogamus, & nemini contra pręmissa, suffragari volumus, ceterisque contrariis quibuscunque: Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVII Octobris MDXLIII (4), Pontificatus nostri Anno Nono.

Blo. El. Fulgin.

1. *Privilegiis.*) De quibus in *Tractatu de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Alberto.*) De quo dictum fuit.
4. *MDXLIII.*) Hinc iterum liquet quod etiam in literis, quas *Brevia* vocant, annos Pontificatus nonnunquam numerabant a Coronationis die.

Anno 1544 Die 8 Februarii.

Cœnobii (1) Montis Leonis constituendi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

LXXXVI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Magistro Francisco (3) Castilionen. Vicario, Generali (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum, & nobili viro Hectori Pignatelli (5) Duci Montis Leonis, necnon Universitati, & hominibus Civitatis Montis Leonis, Militen. Dięcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Piis fidelium votis, pręsertim Sacrę Religionis propagationem, & divini cultus augmentum, & animarum salutem, concernentibus, quantum cum Deo possumus, libenter annuimus, & ea favoribus prosequimur opportunis. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod vos zelo devotionis, accensi, ac ut Religio in civitate Montis Leonis, Militen. Dięcesis, propagationem, & divini cultus augmentum, cum animarum salute, & vestra spirituali consolatione suscipiant, cupitis prope dictam civitatem, & in Capella Sancti Antonii de Vienna, nuper a tunc Pręceptore Domus Sancti Antonii Neapolitan. Ordinis Sancti Augustini, ac confratribus Confraternitatis sub invocatione Sancti

ip-

ipsius Antonii, in dicta Capella canonice institutę, dilecto filio Thomę de Giracio Ordinis Fratrum Prędicatorum professori, ad effectum, ut inibi una domus dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum constituatur, & erigatur, cum omnibus illius juribus, & actionibus, ac bonis, reservato pro tempore existenti Pręceptori dictę Pręceptorię, pro illius recognitione certo annuo canone, ac ipsis Confratribus, quod in prefata Domo se congregare, & more solito die Jovis Sancta, sumptibus tamen eorum, cęnam facere possint, cum nonnullis pactis, & conditionibus, tunc expressis, ad preces tuas, fili Hectore, rite data, & concessa, unam Domum dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, cum Ecclesia, claustro, dormitorio, refectorio, hortis, & aliis officinis necessariis, construi, & erigi &c. Quare pro parte vestrum, asserentium fructus, redditus, & proventus dictę Capellę quindecim ducatorum auri de camera, secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut hujusmodi pio desiderio favorabiliter annuentes, vobis, ut in dicta Capella domum prędictam, ut prefertur, construendi, & augendi, licentiam concedere, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui divinum cultum ubique vigere, & augeri, ac Religionem propagari, nostris potissime temporibus, sinceris exoptamus affectibus, vos, & vestrum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati estis, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon dationem, & concessionem prędictas approbantes, & confirmantes, ac omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint, in eisdem, supplentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis sine alicujus pręjudicio, ut in dicta Capella, & prope illam, domum prędictam cum Ecclesia, claustro, refectorio, dormitorio, hortis, & aliis officinis necessariis construere, & erigere, eamque sufficienter dotare, loci Ordinarii, vel cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, jure vero Parochialis Ecclesię, sub qua dicta Capella forsan consistit, vel cujusvis alterius semper salvo, libere, & licite valeatis, auctoritate, & tenore prędictis concedimus, & pariter indulgemus. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis approbationis, confirmationis, suppletionis, concessionis, & indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Tertio (6), Sexto Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Cœnobii.*) Juris est Provinciæ *Calabriæ*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo asservato in Cœnobio *Montis Leonis*.
3. *Francisco.*) Fuit *Franciscus* cognomento *Romaus*, *Castilionensis* vero dicitur, quia *Castulæ*, vulgo *Castiglione*, in *Hetraria*, natus est.
4. *Vicario Generali.*) Deinde Generalis Magister fuit. Adeas *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXLVI pag.* 125.
5. *Pignatelli.*) Gens est illustris, quæ nunc etiam floret.
6. *Quadragesimo Tertio.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXLIV*. Ceterum huc spectat sequens instrumentum.

ALvarus Quadra, Dei & Apostolicæ Sedis gratia electus Episcopus Venusinus, ac perpetuus generalis Administrator Præceptoriæ S. Antonii de S. Antonio Ordinis S. Augustini Viennensis Diœcesis, sitæ extra, & prope Neapolin. &c. Universis, & singulis præsentes nostras literas inspecturis, salutem in Domino sempiternam. Gerentes in desideriis cordis nostri, ut Ecclesiæ, & Capellæ, ac alia loca sub nomine, & invocatione ejusdem S. Antonii Viennen. in Regno Neapolitano constructæ & ædificatæ, ac nostræ generali Præceptoriæ prædictæ, vigore privilegiorum Apostolicorum, eidem per Romanos Pontifices concessorum, subjectæ, & incorporatæ, sub bono regimine gubernentur, earumque introitus, & alia bona in laudabilem, ac pium usum convertantur; Hinc est, quod vacante Capella S. Antonii Viennen. constructa extra, & prope mœnia Montis Leonis Militen. Diœcesis, per liberam resignationem nobis factam per venerabilem Dominum Andream Cacciatori de Cassale Triparonii dictæ Militen. Diœcesis: & volentes nos de dicta Capella, ejusque juribus, & obventionibus, ac bonis omnibus providere, eaque bona & alia jura convertere in cujusdam constructionem ejusdem Monasterii sub vocabulo S. Dominici, in loco ubi Capella ipsa extat, construendi, & ædificandi, idcirco ad preces, & requisitiones, ac instantiam per Illustrissimum Dominum Ducem Montis Leonis, ac Universitatem dictæ Civitatis nobis factas, dictam Capellam, cum omnibus ejus bonis pro dicto Monasterio construendo, & ædificando dilecto nobis in Christo Fratri Thomæ Gieraci, Ordinis Prædicatorum, concedimus, dictumque Fratrem Thomam gubernatorem, administratorem, & procuratorem nostrum, & Capellæ præfatæ facimus, creamus, & deputamus, cum omnimoda facultate exigendi, recuperandi, & habendi fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, oblationes, & emolumenta, ac pecuniarum summas, & quantitates eidem Capellæ S. Antonii debitas, & debendas quavis occasione, vel causa: debitores quoque coram quocunque judice ecclesiastico, vel seculari conveniendum, & compellendum, eosque arrestari petendum, & procurandum, ac contra ipsos usque ad integram satisfactionem exequendum, & procedendum, de receptis, habitis, & recuperatis, quietandum, liberandum, penitus, & absolvendum, declarantes, & cum decreto tamen quod præfatus Frater Thomas debeat, & quolibet anno teneatur solvere nobis, ac successoribus nostris, vel aliis nomine nostro, Neapoli in festo S. Antonii de mense Januarii Carolenos quindecim monetæ Regni Neapolitani in signum recognitionis, & superioritatis. Quæ omnia, & singula præfatus Frater Thomas inviolabiliter, & indeminute observare teneatur sub pœna privationis administrationis dictæ Capellæ, ac sub censuris, in indultis & privilegiis Apostolicis prædictis contentis. Reliquos vero fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, oblationes, & emolumenta quæcunque dictus Frater Thomas in suos usus, ac alias prout sibi melius videbitur converti possit, & valeat. In quorum omnium, & singulorum fidem,

fidem, testimoniumque præmissorum, has præsentes literas nostra propria manu subscriptas, per subscriptum nostrum Secretarium fieri fecimus, ac magno sigillo S. Antonii sub Anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Quarto, die vero decima Mensis Januarii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pauli Divina Providentia Papæ III Anno Decimo.

Alvarus qui supra manu propria &c.

De S. Theologiæ Magistris (1) creandis in Provincia Lombardiæ &c.

Anno 1544 Die 28 Februarii. LXXXVII.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

UNiversis, & singulis has præsentes literas, lecturis pariter, & auditturis, Nos Marcellus (3) Tit. S. Crucis in Jerusalem Presbyter Cardinalis, fidem facimus, & attestamur, qualiter Sanctissimus D. N. D. Paulus divina providentia PP. III oraculo vivę vocis Nobis facto, voluit, & ordinavit, ut Frater Maximus de Crema Provincialis utriusque Lombardię Ordinis Prędicatorum de observantia, modernus, & quilibet pro tempore Provincialis existens, perficiat, compleat, & pertractet una cum Definitoribus legitime electis omnia pertractanda in ultimo Capitulo sui Provincialatus, tanquam melius informatus de rebus ordinandis in dicta Provincia. Item, ne multiplicentur Magistri Sacrę Theologię, sine necessitate studii Bononiensis, disponit, & ordinat, ut nullus in dicta Provincia pro Magistro habeatur, nisi prius fuerit approbatus in moribus, & literis, facto examine per Magistros dictę Provincię, & demum in Capitulo Provinciali ejusdem Provincię acceptatus. In quorum fidem has pręsentes manu propria subscriptas fieri, & sigillo nostro obsignari jussimus. Datum Romę in Palatio nostrę solitę residentię die ultima Februarii MDXLIV.

Ita est Marcellus Card. S. Crucis in Jerusalem manu propria.

1. *Magistris*.) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Bononiensi*.

3. *Marcellus*.) *Cervinus*, de quo *Ciaconius Vit. Pontificum*, & *Card. Tomo III pag. 668 in Paulo III*.

Eadem de re datum fuit sequens vivæ vocis oraculum.

Nos Johannes miseratione divina Episcopus Portuen. S. R. E. Cardinalis de Salviatis, vulgariter nuncupatus.

FIdem facimus, & tenore præsentium attestamur. Qualiter Sanctissimus D. N. D. Paulus divina providentia PP. III ad preces nostras, vivæ vocis oraculo Nobis desuper facto, ordinavit pro manutenendo, & conservando religioso ordine, qui hactenus in Provincia utriusque Lombardiæ, circa graduandos in Sacra Theologia, servatus fuerit, quod Fratres dictæ Provinciæ in Sacra Theologia graduati, quomodocunque, vel quacunque auctoritate, & graduandi, qui non fuerunt juxta constitutiones Ordinis, & morem Provinciæ propositi a Provincia, & licentiati a Capitulo Generali, non habeant locum, nec gradum, nec alias exemptiones in dicta Provincia, Magistris, secundum usum dicti Ordinis, & Provinciæ debitas, nisi postquam tempore congruo petente dicta Provincia, fuerint eorum Magisteria approbata per Generale Capitulum. His tamen non obstantibus, ordinat Sua Sanctitas, quod Frater Adrianus Venetus Magister, qui actu legit Methaphysicam in studio Patavino, quandiu talem exercuerit lecturam, teneat locum Magistri in universitate Patavina, & in Conventibus, seu locis dicti Ordinis in dicta Civitate duntaxat, & non aliter, Non obstantibus quibuscunque in contrarium facientibus, & literis patentibus nostris super hoc alias emanatis. In quorum fidem &c. Datum Romæ in Ædibus nostræ solitæ residentiæ die 13 Mensis Octobris 1546, Pontificatus ejusdem Sanctissimi D. N. PP. Anno XII.

Ita est Johannes Card. de Salviatis manu propria.

Ut Johannæ de Cardona (1) cadaver sepeliatur (2) in ædibus sacris Barchinonensis Cœnobii.

Anno 1544 Die 4 Martii.

Ex Archivo (3) *Ordinis*.

LXXXVIII.

Venerabili in Christo Patri Dei gratia Episcopo Ilerden. Barchinone commoranti, ac discretis viris Michaeli Puig, ac Antonio Civil Canonicis Ecclesię Barchinonen. Antonius (4) miseratione divina Episcopus Sabinen. salutem, & sinceram in Domino caritatem.

EX parte Prioris per Priorem soliti gubernari Monasterii Sanctę Catharinę Ordinis Prędicatorum Barchinonen., & Conventus ejusdem, fuit propositum coram Nobis, quod alias nobili viro Petro de Cardona Regni Catalonię tunc, & forsan nunc, Gubernatori, vigore quarundam literarum Apostolicarum per officium sacrę Pęnitentiarię, cujus tunc temporis curam gerebamus, in certa forma expeditarum, ut corpus, seu cadaver quondam Johannę de Cardona matris, dum viveret, suę, quod in Ecclesia prefati Monasterii sepultum existit, absque ordinarii loci, vel alterius cujusvis licentia, ex ipsa Ecclesia, seu Monasterio extrahere, & quo magis placeret, illud transferre posset, concessum, & indultum fuerit, prout in ipsis literis latius continetur. Cum autem, sicut eadem subjungebat petitio, dicta quondam Johanna de Cardona, dicti Ordinis Prędicatorum Ordinem expresse professa fuerit, privilegioque dicti Ordinis cautum sit, quod non solum Ordinem ipsum expresse professorum, verum etiam habitum ipsorum Fratrum tempore mortis suscipien. cadavera, seu ossa in dicto Monasterio, aut Ecclesia sepulta extrahi, aut mutari nequeant, ac in ipsis literis quod dicta Johanna ipsum Ordinem expresse Nota.

 pro-

professa fuerit omnino tacitum fuit, quod si narratum esset, nullatenus ipsę literę, seu indultum prędictum in perturbationem totius Ordinis, Ecclesięque scandalum concessę, & indultum fuisset, cuperent propterea Prior, Conventusque pręfati ipsas literas, & indultum prędicta tanquam surreptitia, prout sunt, & quicquid ex eis sequutum fuerit, revocari, extingui, & annullari, cassasque, & cassum, & irritum denunciari. Super quibus supplicari fecerunt humiliter dicti exponentes, sibi, pręfatoque Monasterio de opportuno remedio provideri. Nos igitur dictarum literarum, & indulti tenorem pręsentibus pro expresso habentes, & attendentes, quod nihil magis gratiam extinguat, quam mendacium, & si in prętnissis literis, quod dicta Johanna expresse Ordinem Prędicatorum professa fuerat, expositum fuisset, nullatenus dicto Petro contenta in eis indulta fuissent, neque gratiam pręfatam reportasset, eorum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Domini Papę ejus Pęnitentiarię curam gerimus, & de ejus speciali mandato super hoc vivę vocis oraculo Nobis facto, circunspectioni vestrę, & cuilibet vestrum committimus, quatenus, si vobis summarie, simpliciter, & de plano procedentibus per fide dignorum testium depositiones ipsam Johannam de Cardona Ordinem Prędicatorum expresse professam fuisse, canonice constiterit, pręfatas literas, indultumque, & omnia in eis contenta, & quicquid ex ipsis sequutum fuerit, tanquam surreptitias, & invalidas, & prout jam sunt, revocetis, extinguatis, & annulletis, cassasque, & quicquid ex eis sequutum fuerit, irritum esse, ipsosque Priorem, & Conventum super prę missis minime molestari debere denuncietis. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac tam Provincialibus, quam Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus, & omnibus, quę in pręfatis literis non obstare placuit, cęterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub sigillo officii Pęnitentiarię IV Non. Martii, Pontificatus Domini Pauli Papę III Anno Decimo.

1. *De Cardona.*) Gens est antiqua.
2. *Sepeliatur.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. IX.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Barchinonensi.*
4. *Antonius.*) *Puccius.* Adeas *Ciaconium Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III in Clemente VII.*

Anno 1544 Die 25 Augusti.

Admonet F. Dominicum de Soto (1) nonnulla in decreto Cæsareo Spirensi Catholicæ Religioni exitialia contineri, iisque malis occurrere jubet (2).

LXXXIX.

Ex Odorico Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MDXLIV num. VIII.

Dilecto filio Dominico de Soto Ordinis Prędicatorum professori Serenissimi Cęsaris (3) Confessori.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ETsi credimus pro tua pietate, quod tu, cum quotidie audire, & videre possis, quid Serenissimus Cęsar agat, pręsertim in rebus, quę ad salutem animę eujus euram eum tibi commisisse intelligimus, pertinent, officio tuo apud Suam Majestatem non deesse, tamen cum preteritis diebus legerimus recessum ab eo Spirę imperialem nuperrime factum, quoniam multa non solum saluti animę ejus, verum etiam unitati Ecclesię damnosa, ac prędjudicialia in illo comperimus, sicut de iis ejus Majestatem paterne admonere per nostras literas voluimus, ita quoque visum est Nobis idem officium tecum etiam peragere, eum ad id teneri videamur, quippe qui veram ejus Majestatis gloriam una cum publica Christianitatis quiete conjunctam summopere exoptemus. Quamobrem injungimus tibi in virtute Sanctę Obedientię, ut tam illa Germanica, quam cetera hujusmodi, quę minoris momenti, & ponderis non sunt, bene consideres, ac perpendas, atque ita tuum officium administres, ut Deo imprimis, deinde & Nobis, qui ejus Filii in terris Vicarii, licet immeriti, sumus, rationem tui muneris reddere cum laude possis. Datum Romę apud S. Marcum XXV Augusti MDXLIV Pontificatus nostri Anno Decimo.

1. *Soto.*) *Ecclesiæ, patriæque suæ decus & columen*, ut ait *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLX pag. 171.*
2. *Jussit.*) Consulendus *Odoricus Raynaldus* loco laudato.
3. *Cæsaris*) *Caroli V.*

De

De Decimis (1) non solvendis.

Anno 1544 Die 16 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Prioribus & Fratribus, ac dilectis in Christo filiabus Priorissis, & Sororibus Monasteriorum, Domorum, & Conventuum Ordinis Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum in Dominio Venetorum consistentium.

PAULUS PP. III.

XC.

Dilecti filii, & Dilectę in Christo filię, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXponi Nobis nuper fecistis, quod licet Nos alias, postquam urgentibus temporum conditionibus diversas decimas super redditibus ecclesiasticis, a quibuscunque etiam Ordinum Mendicantium professoribus bona stabilia ex privilegio Apostolico possidentibus, persolvendas in diversis Orbis partibus, & pręsertim in tota Italia imposueramus, vestro Ordini Prędicatorum tam viris, quam mulieribus, quod ex tunc de cetero ratione cujuslibet decimę per Nos in tota Italia eatenus impositę, & in posterum imponendę, ultra illius medietatem solvere nullatenus tenerentur, nec ad id a quoque, quavis auctoritate, cogi possent, concesserimus, & deinde concessionem prędictam ad Religiosos utriusque sexus dicti Ordinis in isto Dominio Venetorum, sub quo consistitis se extendere, seu illos comprehendere declaraverimus per diversas alias nostras in forma Brevis literas, prout in illis plenius continetur, nihilominus tamen collectores, vel subcollectores duarum Decimarum per Nos nuper in isto Dominio super quibusvis fructibus Ecclesiasticis etiam Ordinum Mendicantium hujusmodi, etiam privilegio non solvendi suffultorum, impositarum, vos ratione bonorum stabilium, quę ex privilegio Apostolico possidetis ad integram solutionem dictarum duarum decimarum compellere velle conantur, & molestant. Quare Nobis humiliter supplicari fecistis, ut desuper mentem nostram declarare, aliasque vobis in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, volentes, semel per Nos statutum inviolabiliter observari, ac declarantes, & attestantes mentis nostrę non fuisse, nec esse in impositione dictarum duarum Decimarum, indulto, & literis dicto vestro Ordini, & pręsertim in isto dominio hujusmodi per Nos concessis prędictis in aliquo prę judicare, vobis, quod juxta indulti, ac literarum per Nos vobis concessorum, hujusmodi tenorem, ad solvendum ultra medietatem dictarum duarum, ac quarumcunque aliarum per Nos quomodolibet pro tempore impositarum, seu imponendarum decimarum minime teneamini, nec ad id a quoquam, quavis auctoritate, cogi possitis, Apostolica auctoritate tenore pręsentium de speciali gratia concedimus, & indulgemus. Mandantes collectoribus, & subcollectoribus, earundem duarum, & aliarum decimarum in dominio Venetorum impositarum, & imponendarum, in virtute Sanctę Obedientię, & sub excommunicationis, ac aliis nostro arbitrio imponendis pęnis, ne vos contra literarum prędictarum, ac pręsentium tenorem, quomodolibet vexent, aut molestent, ac id quod a vobis invitis post priorem concessionem, & Indultum, nostra pręfata, occasione decimarum hujusmodi ultra illarum medietatem forsan exegerint, id in solutione aliarum impositarum, seu imponendarum decimarum facienda omnino compensent, ac compensari mandent, & faciant, ac postquam dictam medietatem decimarum exegerint, vos, & nomina vestra cassent, & aboleant, ac opportunas quietancias, & liberationes vobis tradant, & consignent, non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem quod pręsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eadem prorsus fides, in judicio, & extra, adhibeatur, quę originalibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVI Octobris MDXLIV (3) Pontificatus nostri Anno Decimo.

S. Fab. Episcopus Spol.

1. *Decimis.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo lit. X.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Bergomensi.*
3. *MDXLIV.*) Ex hoc etiam liquet quod annos Pontificatus a die Coronationis in ipsis literis, quas Brevia vocant, nonnunquam numerabant.

Ut Florentinum (1) Cœnobium S. Marci Fratribus Ordinis restituatur.

Anno 1544 Die 15 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio nobili viro Cosmo de Medicis Duci Florentię.

PAULUS PP. III.

XCI.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SUperioribus diebus per Nos audito, quod tua nobilitas, Nobis penitus inconsultis, & sine ulla Sedis Apostolicę auctoritate Fratribus Ordinis Prędicatorum de observantia, ex domo S. Marci Florentię eje-

ejecerat, & in illam Fratres Ordinis Eremitarum S. Augustini, Congregationis Lombardię introduxerat, Nos quoque merito ex ea injuria per te, etiam dictę Sedi illata commoti eramus, tamen tecum modeste, & patienter volentes agere, oratori tuo ad Nos vocato injunximus, ut nostro nomine super hoc cum tua nobilitate expostulationem, factique revocationem a te peteret. Cumque is post aliquot dies literis a te habitis respondisset nobis, te id cum auctoritate Apostolica, & vigore cujusdam Brevis fecisse, Nosque re diligenter examinata, nihil tale in illo Brevi contineri reperissemus, idque tuus Orator ad te postea scripserit, Nos tamen, non modo ullum effectum, sed nec responsum quidem a te meruimus, immo tu non contentus prioribus, tanquam parum esset, libertatem ecclesiasticam in uno violare, aliud postea adjecisti, Fratresque Ordinis Humiliatorum ex domo omnium Sanctorum Florentię de facto ejecisti, & in illam Fratres Minorum Ordinis de observantia introduxisti, nostrum haud dubie officium tibi arrogans, ac de sacris locis, & personis pro tuo arbitrio disponens. Quibus per te gestis, dubitare non debes te plures uno tempore admisisse culpas, injustitię, quod sine causę cognitione, sine auctoritate, per vim tantum, tot Religiosos ejeceris, sacrilegii, quod de sacris locis, & personis, laicus te intromiseris, & contempus non modo hujus sanctę Sedis, quam in proximo agens de re ad illam pertinente consulere debebas, verum etiam Religionis, quod libertate ecclesiastica pluribus modis violata, censurarum laqueis, & te irretisti, & ut ii Fratres, quos in locum ejectorum introduxisti pariter se implicarent auctor fuisti, quę etiam sunt graviora, quod te a libertate Ecclesię violanda, nec Concilii Generalis respectus, nec duorum Romanorum Pontificum, tuorum gentilium recens memoria, nec ea ratio te movit, quod Nos tibi justa petenti, nunquam quidquam denegavimus, sicut & nunc non denegavissemus in his, si Nos consulendos duxisses. Quamobrem, cum pręterquam quod tu multis hactenus in rebus, ad nostram dispositionem mere pertinentibus nostram auctoritatem, literasque Apostolicas sępe impedivisti, in his novissimis, de quibus clare Nobis innotuit, manifeste, & graviter libertatem ecclesiasticam violaveris, Nos tantam justitię, personisque sacris, immo Deo, & Ecclesię illatam injuriam, simulque tuę animę salutem negligere nolentes, te primum hortamur, & monemus, ut Deum timens, eique honorem in Ecclesię obedientiam reddens, dictos Religiosos per te de facto ejectos, intra triduum a receptione pręsentium restituas, provisionemque nostram super illorum demeritis, si quę sunt, & expulsionem humiliter petas, quam tibi debitis modis non sumus denegaturi. Aliter enim, si in hujus injurię, quam a te Sedes Apostolica accepit, continuatione persistas, Nos, sine acceptione personarum, officii nostri debitum exequemur, & justitia mediante, contra tuam nobilitatem, ad declarationem earum censurarum, quas tu re incurristi, aggravationemque, & reaggravationem illarum, una cum appositione interdicti, & ad alia acriora juris, & facti remedia, te aliter non vocato, procedemus. Et insuper, cum pręsentes literas originales eidem tuo Oratori consignaverimus, per eum ad te mittendas, decernimus hujusmodi consignationem eidem factam perinde te arctare, ac si tibi personaliter intimatę fuissent. Datum Romę apud S. Petrum die XV Novembris MDXLIV, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Florentinum*.) Ubi celeberrimus Fratrum Conventus. 2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex autographo *Florentino*.

Anno 1544 Die 3 Decembris.

De beneficio uniendo Lombayensi (1) Cœnobio.

Ex Archivo (2) Ordinis.

XCII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

Pastoralis officii debitum &c. (3). Cum itaque Pastoralis Ecclesię loci de Lombay, Valentin. Diœcesis, quę de jure patronatus dilecti filii nobilis viri Francisci de Borgia, Ducis Gandię, existit, per liberam resignationem dilecti filii Onufrii Martinez ipsius ecclesię Rectoris de illa, quam tunc obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, vacaverit & vacet ad pręsens, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Francisci Ducis, petitio continebat, ipse Franciscus Dux provide considerans, quod in prędicta, & infra limites Parochię dictę Ecclesię consisten. Catadau, & de Alfarbat de Alledua locis dictę Diœcesis magna viget multitudo noviter ad fidem Christi conversorum, qui pro sua in lege evangelica instructione crebris, & assiduis prędicationibus indigent, in dicto loco de Lombay unam domum Ordinis Fratrum Prędicatorum sub invocatione Sanctę Crucis suis propriis sumptibus, & expensis fundaverat, ac construi, & ędificari inchoaverat, ac, dante Domino perficere, necnon in ea de licentia superiorum ipsius Ordinis unum Priorem, seu alium Pręsidentem, & diversos alios ejusdem Ordinis professores sub regulari observantia degentes, qui prędicationi Verbi Dei inter noviter conversos prędictos assistant, & eos in lege Evangelica, & cultu divino, ac ritibus Christianis instruant, introducere intendat, & ad perfectionem domus ac pro manutentione Prioris, & Fratrum hujusmodi, necnon supportatione onerum illis pro tempore incumbentium maximę requirantur impensę, & Christi fidelium suffragia sint admodum necessaria, deceatque Romanum Pontificem juxta Christianam caritatem similia opera aliquibus redditibus ecclesiasticis adjuvare, cum bona ecclesiastica in nullos alios usus salubrius, quam in ędificatione populorum ad fidem Christianam exponi possint, si dicta ecclesia eidem domui ex nunc prout ex tunc, postquam per Priorem, seu alium Pręsidentem, & Fratres Ordinis hujusmodi, de licentia eorundem superiorum, inhabitari cępta fuerit, & in ea regularis viguerit observantia, uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto Fratres domus hujusmodi commodius sustentari, & dictę prędicationi inter eosdem noviter conversos, ac eorum in fide Christi instructioni liberius vacare possent, cum divini cultus augmento, & spirituali fidelium illarum partium consolatione, Quare pro parte ejusdem Francisci Ducis, asserentis, fructus, redditus, & proventus dictę ecclesię, & illi forsan annexorum centum ducatorum auri de camera secundum communem extimationem valorem annuum non

exce-

excedere, ac super illis pensionem annuam triginta ducatorum similium dilecto filio Constantino del Castello Decano ecclesię Conchen. illam annuatim percipienti Apostolica auctoritate reservatam existere, Nobis fuit bumiliter supplicatum, ut Parochialem Ecclesiam prędictam eidem domui, ut pręfertur, unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prędictam etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, prędictum Franciscum Ducem qui etiam Marchio de Lombay existit, a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon dictę domus fructuum, reddituum, & proventuum verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, bujusmodi supplicationibus inclinati, Parochialem Ecclesiam prędictam, sive premisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti Onufrii, vel cujusvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus, sponte factam, aut constitutionem felicis recordationis Johannis XXII &c. vel assecutionem alterius beneficii ecclesiastici, quavis auctoritate collati, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore datę pręsentium non sit in ea alicui specialiter jus quęsitum, cum ad hoc ipsius Francisci Ducis expressus accedat assensus, cum annexis hujusmodi, ac olivetis de Garroseria nuncupatis, ac omnibus aliis juribus, & pertinentiis suis eidem domui ex nunc prout ex tunc, postquam per Priorem, seu alium Pręsidentem, & Fratres Ordinis hujusmodi de licentia eorundem superiorum inhabitari cępta fuerit, & in ea regularis observantia viguerit, & e contra ad effectum pręmissorum, auctoritate Apostolica, pręfata tenore pręsentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita, quod liceat pro tempore existenti ipsius domus Priori, aut alteri Pręsidenti per se, vel alium, seu alios nomine dictę domus corporalem possessionem Parochialis Ecclesię, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum prędictarum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, ac illius, & annexorum hujusmodi fructus, redditus, & proventus in earundem domus, & Parochialis Ecclesię usus, & utilitatem convertere, necnon eidem Parochiali Ecclesię per Fratres dictę domus, aut alios Presbyteros idoneos seculares, ad ipsius domus Prioris, seu alterius Pręsidentis nutum, ponendos, & amovendos, in divinis deserviri, & animarum curam dilectorum filiorum Parochianorum ipsius Parochialis Ecclesię exerceri facere, necnon pro eorum, & dictę domus usu, ornamentis dictę Parochialis Ecclesię libere, & licite uti, Dięcesani loci, vel cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, ac Lateranen. Concilii &c. quibuscunque. Aut si aliquibus super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi &c. literas impetrarunt &c. quas quidem literas &c. ad dictam Parochialem Ecclesiam volumus non extendi &c. & quibusvis aliis privilegiis &c. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dicta Ecclesia debitis propterea non fraudetur obsequiis &c. & insuper ex nunc &c. attentari. Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Quarto, Tertio Non. Decembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo. Collatio.

Gualterius.

1. *Lombayen.*) Juris est *Aragoniæ* Provinciæ.
2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar unum ex autographo *Lombayensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. IV fol.* 120.
3. *Debitum &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.

F. Franciscus (1) Romeus de Castiglione Vicarius Generalis creatur.

Anno 1545 Die 20 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Francisco Romeo de Castiglione Ordinis Prędicatorum, & Sacrę Theologię professori, ac totius ejusdem Ordinis Vicario Generali.

XCIII.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm nuper tui Ordinis Generalatus per obitum bone memorię Alberti de Casaus (3) ejusdem Ordinis Magistri Generalis (4) vacaverit (5) Nos solliciti de tranquillo, ac pacifico statu dicti Ordinis, ne interim usque ad Capitulum vestrum Generale, in quo de Magistri Generalis electione agendum erit, ipse Ordo, capite, & Rectore carens, aliquod detrimentum patiatur, volentesque opportunis remediis adhibitis pro debita pastoris vigilantia in pręmissis consulere, perspecta morum tuorum probitate (6), necnon singulari eruditione, ac rerum usu, te, qui in Romana Curia Procurator Generalis (7) dicti Ordinis, ac de rebus ejusdem plene informatus existis, Vicarium Generalem ipsius Ordinis usque ad Generalis Capituli juxta Constitutiones vestras celebrationem faciendam inclusive, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium constituimus, & creamus, cum auctoritate, & facultate providendi, ordinandi, & mandandi, ac omnia, & singula faciendi, & exequendi, quę hujusmodi Vicarii Generales, usque ad tempus prędictum, circa ipsum Ordinem regendum, & gubernandum, facere, & disponere, exequi, & exercere consueverunt, ac debuerunt, interdicentes, pręsentium tenore, administrationem dicti Vicariatus cuicunque alteri, ad quem fortasse aliquo jure pertineret; mandantesque in virtute S. Obedientię, & sub excommunicationis pęna omnibus, & singulis Fratribus prędicti Ordinis, ut in pręmissis, & in om-

omnibus, quę ad dictum Officium Vicariatus Generalis dicti Ordinis pertinent, tibi cum effectu pareant, & intendant. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque eidem Ordini, forsan concessis, quibus, illorum tenores pręsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Hortantes te in Domino, ut hanc Vicariatus curam, & onus, prompte, suscipias, & ita juxta dicti Ordinis regularia instituta, quieto, & tranquillo regimini incumbas, ut, auctore Domino, apud Nos, & hanc Sanctam Sedem, commendari merearis. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Januarii MDXLV Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Blo. El. Fulgin.

1. *Franciscus:*) De quo dictum fuit.
2. *Archivo.*) In quo autographum.
3. *Alberti de Casaus.*) *Hispani*, natalibus, pietate, & doctrina illustris.
4. *Generalis.*) Electus fuerat anno *MDXLII.*
5. *Vacaverit.*) Obierat enim die *XVI* Novembris *MDXLIV.*
6. *Probitate.*) Adeas *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad an. MDXLVI pag.* 125.
7. *Procurator Generalis.*) Ab *Alberto de Casaus institutus anno MDXLII.*

Anno 1545 Die 5 Martii.

Nesciovanensis (1) Archiepiscopus a Fratribus, aliisque Armenis eligitur (2) a S. Pontifice confirmatur, & privilegiis ornatur.

Ex Archivo (3) Ordinis.

XCIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium. ETsi ex debito pastoralis Officii cui, disponente Domino, meritis imparibus pręsidemus, cunctis ad Sedem Apostolicam, communem omnium Matrem, pro eorum negotiis confluentibus adesse consueverimus, eis tamen, qui in medio infidelium constituti ex remotissimis regionibus ad eam reverenter, & devote accedunt, Nos convenit esse favorabiliores, ut exinde eorum devotio erga dictam Sedem eo amplius crescat, quo majoribus se noverint confoveri gratiis, & munificentiis. Sane cum ut multis argumentis, & rei evidentia nobis innotuit, Ecclesia Nesciovanen. quę in partibus Armenię Majoris consistit, Electio, & Confirmatio. Pastoris solatio pro tempore destituta, semper in Archiepiscopum Nesciovanen. unus professor Ordinis Fratrum Prędicatorum ab octo Prioribus octo principalium domorum dicti Ordinis earundem partium, & octo principalibus, octo principalium Terrarum partium bujusmodi a Catholicis inhabitatarum eligi (4), & sic electus, licet cum ejus Clero, & populo in medio nationis pravę sub fide Christiana, & dictę Sedis devotione degat, nihilominus pro cultu fidei Catholicę, & manutentione unitatis ipsius Ecclesię cum Ecclesia Romana, necnon reverentia, & devotione, quam catholici pręfati erga eandem Romanam Ecclesiam gerunt, pro obtinenda confirmatione Electionis hujusmodi ad pręfatam Sedem, & conspectum Romani Pontificis pro tempore existentis se personaliter conferre consueverit, & ob distantiam loci, & longam peregrinationem maxima incommoda, & detrimenta sustineat, ac gravissimas expensas subire, & diversa vectigalia in partibus infidelium solvere cogatur, Nos pro tempore electo hujusmodi, ne propterea a prędicta antiqua, & solita devotione, & fide distrahatur, sed potius lętus ad Nos, & Sedem eandem venire possit, de alicujus auxilio subventionis providere; ac eum dictę Sedis munificentia, ac liberalitate prosequi volentes, Privilegia. motu proprio, non ad ipsius, aut alicujus alterius pro eo Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia eundem pro tempore electum Nesciovanen., & ejus familiares, & bona quęcunque ab omnibus gabellis, pedagiis, gravaminibus, vectigalibus, & aliis ordinariis, & extraordinariis exactionibus pro tempore impositis, in quibuscunque Provinciis, terris, dominiis, & locis, ad quę eos, tam veniendo, quam redeundo pro tempore declinare, & in quibus stare contigerit, perpetuis futuris temporibus, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, eximimus penitus, & liberamus; ac omnibus, & singulis in toto orbe terrarum ejusdem Ordinis domorum Prioribus, & Fratribus, ac personis, ut eundem pro tempore Electum, ac ejus familiares in eorum domibus recipiant, ac illos sincera in Domino caritate tractent, ipsisque gratis, & amore Dei, victum, & alia necessaria, quandiu in eisdem domibus permanserint prębeant, in virtute S. Obedientię, pręcipimus, & mandamus, ac eisdem Electo & familiaribus cum primum Romam applicaverint pro eorum commodiori usu, & habitatione domum Beatę Marię supra Minervam de Urbe ejusdem Ordinis perpetuo concedimus, & assignamus; Nota. Necnon eundem pro tempore Electum, ad Nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem, & pręfatam Sedem, pro confirmatione electionis suę venientem, in pręsentia nostra constitutum, ex nunc prout ex tunc, & e contra, in nostrum Pręlatum Domesticum cum honoribus, emolumentis, pręeminentiis, favoribus, gratiis, privilegiis, & indultis, quibus alii nostri vere Pręlati Domestici utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate, & tenore prędictis recipimus, illumque Pręlatum Domesticum facimus, & constituimus, ac aliorum nostrorum Pręlatorum Domesticorum numero, & consortio laudabiliter aggregamus; & nihilominus eidem pro tempore Electo, & familiaribus, ac aliis suis sequacibus dilectum filium nostrum Guidonem Ascanium Sfortiam S. Eustachii Diaconum Cardinalem modernum, & pro tempore existentem nostrum, & ejusdem S. R. E. Camerarium, in illorum, ac rerum, & bonorum suorum Protectorem perpetuum constituimus, & deputamus, ac moderno, & pro tempore existenti Thesaurario nostro, ut eisdem pro tempore Electo, & familiaribus, tam pro victu, & vestitu, quam aliis illorum necessitatibus, quandiu apud Sedem eandem permanserint, ac pro recessu, & illorum ad dictam Ecclesiam Nes-

Nesciovanen. viatico pecunias convenientes, & necessarias, juxta mandata, super inde per eundem Camerarium arbitrio suo pro sufficienti premissorum provisione eidem pro tempore Electo concedenda, prębeat, & administret, ac persolvat, & persolvi faciat, committimus, & mandamus. Nos enim mandata per Camerarium pro tempore concessa, & per dictum Thesaurarium, seu Depositarium nostrum admissa, & adimpleta in computis Thesaurarii, seu Depositarii hujusmodi admissuros pollicemur, prout ex nunc admittimus, mandantes presentes nostras literas in libris Registris Camerę Apostolicę ad perpetuam rei memoriam registrari, & rescribi, ac transumptis illarum manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eandem prorsus fidem adhiberi, quę eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę; Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ipsius Camerę, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Quarto (5), Tertio Nonas Martii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Nesciovanen.*) *Nasciovanen.*, *Nascivanen.*, *Naxuamen.*, & *Nacxsciovanen.*, vulgo *Nassivan*, in *Armenia Majori*.
2. *Eligitur.*) Legendus hac de re *Galanus* de *Conciliatione Ecclesiæ Armenæ cum Romana Prima Parte Historiali Cap. XXX pag. 528.*
3. *Archivo.*) In quo exemplar authenticum, & quatuor exemplaria typis impressa. Sed notandum quod ista variis mendis scatent.
4. *Eligi.*) Huc spectat Instrumentum quod ex Actis Consistorialibus refert *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. IX pag. 56.*
5. *Quarto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXLV.*

FF. Petro de Soto, & Gabrieli de Gusinan gratulatur, quod in pristinam concordiam Cæsarem, & Regem Galliarum reduxerint.

Anno 1545 Die 22 Martii.

Ex Odorico Raynaldo Annal. Ecclesiast. ad an. MDXLV num. LVI.

Dilecto filio Petro de Soto Ordinis Predicatorum, & Sacrę Theologię Professori, Serenissimi Cęsaris Confessario.

PAULUS PP. III. XCV.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

VEniens nuper ad Nos dilectus filius Gabriel de Gusman Ordinis Predicatorum, & Sacrę Theologię professor, Christianissimę Reginę Francię Confessor, pro expeditione cujusdam Monasterii, ad quod eum Rex Christianissimus Nobis nominavit, multa retulit de tua singulari doctrina, ac pietate (1), utque in negotio pacis, inter Cęsaream Majestatem, & dictum Regem Christianissimum nuper confectę, una secum pie, ac diligenter laboraveris, quę etsi erant Nobis antea de te cognita, tamen ex ipso etiam Gabriele audire jucundissimum Nobis fuit, teque de hoc summopere in Domino commendamus, rem enim procurasti non solum illis Principibus, & eorum Regnis, verum etiam, & universę Christianitati salutarem, quę ut diutissime conservetur, Nobis, ac tibi, & bonis omnibus laborandum est. Quamobrem Nos publicę utilitatis, quę ex hoc dependet, desiderio ducti, cnm nonnulla ad ejusdem preservationem pacis pertinentia Nobis in mentem venissent, ea per ipsum Gabrielem istic redeuntem tibi nota esse voluimus, ut in his Serenissimo Cęsari ad commune bonum sedandis, pietatem tuam exerceas, quemadmodum ea plenius, & uberius idem Gabriel nostro nomine tibi referet. Datum Romę XXII Martii MDXLV, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Tua singulari doctrina, ac pietate.*) Qua de causa datum fuerit hocce diploma, ex ipso liquet. *Petri de Soto* laudes prosequi voluit Summus Pontifex *Paulus III*. Nec immerito. Quia vero Christi Vicarius laudat singularem doctrinam *Petri de Soto*, quem nuperrimus scriptor *Gallus* de hæresi postulat, hinc ipsum, paucis tamen, defendamus, necesse.

VINDICIÆ F. PETRI DE SOTO.

QUem S. Pontifex hoc in Diplomate laudibus ornat vir celeberrimus *Petrus de Soto* gravissimis, & infensissimis adversariis usus est olim. Ut enim ceteros hæreticos mittam, cum quibus simultates ipsi semper intercessere, *Johannes Brentius* coriphæus ille *Lutheranorum* quicquid habuit virium contra *Petrum de Soto* non semel contulit. Nec mirum: fuit siquidem *Petrus* adversus hæreses firmissimum Fidei Catholicæ propugnaculum, (verbis utor *Jacobi Quetif*, & *Echard* Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLXIII pag. 183) *Petrus de Soto clarissimum Hispaniæ Seculo XVI Sidus... hæreses ..., quoad vixit, summa animi contentione, parique erudicione, seu privatis, seu publicis, solemnibusque congressibus, styloque etiam validissime debellavit, atque prostravit.*

Qua erat scientia, gloria sui nominis impleverat orbem, cum *Carolus V* Petrum delegit, ut a sacris Confessionibus esset sibi. In *Germaniam* ab eo Principe ductus, ubi regiones illas a *Luthero* populatas vidit *Petrus*, irruit in hæreticos, & ubique triumphos egit, quos utique triumphos perennes esse voluit, dum auctor fuit *Othoni Truchesio* Cardinali, *Augustano* Episcopo, ut *Dilingæ Suevorum* academiam instauraret. Ibi sacras scientias docuit ipse *Petrus*, nec facile dictu, quot uberrimos fructus inde consecuta sit fides. Audiendus hac de re vir eruditus *Nicolaus Antonius* in *Bibliotheca Hispanæ Tomo II pag. 193*, ubi sic loquitur: *F. Petrus de Soto, Cordubensis, nobili loco natus, Dominicanus, familiæ istius, celeberrimorum hominum parentis, decus eximium, Salmanticæ ad S. Stephanum sacro instituto ascriptus, eas dotes ingenii, judiciique, me-*

memoriæque ad sacrarum studia literarum adduxit, ut in præstantissimum brevi Theologum evaserit: doctrinæ atque insuper pietatis merito dignus mox existimatus, qui Augustissimi Hispaniarum Regis, Romanorumque Imperatoris, Caroli Confessiones Christiano ritu per aliquot annos exciperet. Qui cum Cæsare in Germaniam deveniens, nova, insolentique sectariorum tyrannide miserabiliter oppressam, atque labefactatam, nil antiquius duxit vir industrius atque impiger, ejusque mali auctores plusquam Ditis, quod in proverbio est, jannam exosus, quam ut veram Ecclesiæ fidem, vel relicta curia, & munere sic honorifico in patroni Regis manus consignato, adversus hæreticorum impressiones summa animi præstantia, & contentione tueretur. Quod quidem Dilingæ Swevorum, atque aliquando etiam Oxoniæ in Anglia, D. Thomam interpretatus, vita, voce, styloque egregie præstitit.

Diligenter enim munus impositum sibi *Dilingæ* obibat *Petrus*, cum *Anglorum* Regina *Maria*, sceptrum adepta, fidem in *Anglia* redintegrandam suscepit. Hinc *Philippus* Princeps *Hispaniæ*, qui *Mariam* sibi desponsaverat, *Petrum de Soto* cum *Bartholomæo Carranza*, & *Johanne de Villagarcia*, itidem nostris, quo labes hæreseos, quas *Oxoniensis*, & *Cantabrigiensis* Academiæ contraxerant, abstergere possent, secum duxit in *Angliam*. Renovata paulo post Synodo *Tridentina*, jussu *Pii IV* S. Pontificis *Tridentum* se contulit *Petrus*, Theologorum a S. Pontifice delegatorum facile Princeps. Quantum sibi nomen fecerit apud Patres Sacri Concilii, narrat historia, qua discimus, quod viri sapientiam mirabantur omnes, omniumque votis antesignanus Theologorum fuit acclamatus. Ibi quem scriptis antea confutarat, in publico congressu devicit *Brentium*.

Quod ergo *Brentius* calamum acuerit in *Petrum de Soto*, gaudendum potius quam dolendum, hæreticorum siquidem laus viris catholicis onus est, & miserum, & grave, ipsis eorundem convicium dulce. At quis Catholicorum ferat, quod *Petri de Soto* famam, tot recte factorum monumentis testatam, lacesserit nuperrimus scriptor *Gallus* in opere cui titulus: *Histoire du Baïanisme, ou de l' heresie de Michel Baïns avec des notes &c. Par le Pere Jean Baptiste Du Chesne, de la Compagnie de Jesus. A Doüai* 1731.

Non tulit olim vir celeberrimus *Stanislaus Hosius*, eruditissimus ille Concilii *Tridentini* Præses, non tulit, quod *Johannes Brentius* aggressus esset *Petrum de Soto*, sed ab hæretici morsibus egregie vindicavit ipsum *Lib. I* operis quod inscripsit: *De hæresibus nostri temporis*: nec ego (licet semper præ me tulerim, nihil me malle quam pacem) feram, quod tot improbissimas hæreseos calumnias in illibatam *Petri de Soto* doctrinam dissipet aliquis. Hæreticos enim non impugnat, sed juvat potius quisquis venerando *Petri de Soto*, ceu parentis nomine, *Baïanistas*, & *Jansenistas* gloriari posse somniat, & contendit.

Hujusce præposteri consilii perficiendi causa, verba *Petri de Soto* separata unit auctor mox laudatus, & separat unita, sicque *Punica* fide dat ipsi *Petro* sex propositiones, quarum certe genuinus auctor est alius a *Petro*. Exemplo sit sexta propositio (nec enim nostri nunc est instituti ceteras persequi, justi voluminis argumentum sex illæ propositiones erunt). Hujus tenoris est sexta, quam *Johannes* edidit, & affixit Petro. *Liberum arbitrium præsentis status consistit in voluntario. Non est necesse, ut illud sit immune a necessitate inevitabili, sed sufficit, ut sit exemptum a coactione.* Ut hanc propositionem *Petro de Soto* tribuat, ipsius quædam verba refert in *fragmento pag.* 14. Sed quia verba *Petri* mutilat, ut in hæreseos crimen virum Catholicum vocare possit, quæ laudat transcribentur sincera fide, ut cordatus quisque videat num jure conqueramur. Sic igitur prima, & secunda partibus *fragmenti pag.* 14 verba *Petri* transcribere debebat. Et quidem ex Epistola secunda pag. 31. *Pelagianis calumniantibus Catholicos, quasi dicerent, peccato Adæ periisse libertatem arbitrii in hominibus, quia asserebant, gratiam necessariam esse ad bene operandum, ita respondet* (Augustinus) *Liberum arbitrium usque adeo in peccatore non periit, ut per illud maxime peccent omnes, qui cum voluntate, & delectatione peccant, & amore peccati hoc eis placet, quod eis libet. Et tandem ibi in malis, & ad mala dicit arbitrium liberum, non in bonis, nisi liberatum sit ab eo, qui dicit: si Filius vos liberaverit &c. nec enim, ait, potest homo aliquod bonum velle, nisi ab eo adjuvetur, qui non potest malum velle: hoc est gratia Dei per Dominum nostrum Jesum Christum. Ecce aperte ad mala liberum esse arbitrium, cum illa operatur, cum tamen deest auxilium gratiæ ad opposita bona agenda. & tamen ad libertatem potentia in utrumque oppositorum requiritur, ut dicis. Illam igitur, juxta Augustinum, fatendum est esse in eo, qui desertus est a gratia. Quare in eo absolute, & simpliciter liberum est arbitrium de quo inferius.*

Hæc circa primum tuum principium diximus, conantes sensum nostrum explicare. Jam quæ circa illa, quæ postea dicis non satis supra dictis, & tuo huic principio consona videntur, & ideo nobis non parum dubia, proponam.

Secundum principium, de libertate arbitrii. Non est libertas ubi est necessitas, & ad unum aliquod determinata facultas. Quanquam in hac re nolim contendere, contraria tamen sunt hæc verba Augustino in Libro 5 de Civit. Dei Cap. 10, ubi aperte necessitatem coactionis, sive, ut ipse dicit, quæ etiam si nolumus efficit, quod potest, libertatem auferre fatetur, non autem necessitatem inevitabilitatis, secundum quam videlicet, ut ille inquit, necesse est esse, ut aliquid ita sit, vel fiat: hanc enim etiam in Deo esse ostendit. Deinde Libro de Natura, & gratia Cap. 46 *de voluntate, qua beati esse volumus loquens, arguit dicentes, voluntatis arbitrio, ac deliberatione privatur quicquid naturali necessitate constringitur, ita dicens: Per quam absurdum est, ut ideo dicam non pertinere ad voluntatem nostram, quod beati esse volumus, quia id omnino nolle non possumus, nescio qua, & bona constrictione naturæ, nec dicere audemus, Deum ideo non voluntatem, sed necessitatem habere justitiæ, quia non potest velle peccare. Idem affirmat Lib. 3 de libero arbitrio Cap. 3 de Beatis ipsis, qui non possunt velle non esse beati, atque Lib. 22 de Civitate Dei Cap. ultimo, idem dicit, quod a Magistro citatur Dist. 20 lib. 2, & utrumque in Enchiridio Cap.* 105 *apertissime dicit de beatis scilicet, & viatoribus, qui ita beati esse volunt, ut non possint nolle. Idem de Christo asserit Libro de Prædestinatione Sanctorum Cap. 15. Numquid metuendum fuit, ne accedente ætate homo ille libero peccaret arbitrio? Aut ideo in illo non libertas erat, ac non tanto magis erat, quanto magis peccato servire non poterat. Et S. Thomas I*

Per-

Parte Quæst. 82 Art. I, aperte ait: necessitatem naturalem non auferre libertatem arbitrii, sed solum necessitatem coactionis, quamquam arbitrium, & electionem in his, quæ naturaliter volumus nolit esse, sed in mediis, de quibus consiliamur. Ita Quæst. 82 Primæ Partis Art. I. Et Durandus hac, ut puto, ratione aliam dicit libertatem voluntatis, aliam arbitrii Dist. 29 Quæst. 2 de nomine tantum disputans quantum intelligo. In his omnibus nollem anxie laborare, nec, ut video, hoc discrimen curandum, cum in hoc principio, & in responsione ad primam quæstionem modo libertatem arbitrii, modo libertatem voluntatis, sine discrimine nominas. Ad libertatem itaque voluntatis ex Augustino, & Thoma non video requiri potentiam, aut indeterminationem ad utrumque oppositorum, quam nonnulli quoad specificationem vocant, sed sufficere, vel libertatem a coactione: de quo Augustinus in tertio Capite Libri tertii de libero arbitrio: Non possum, inquit, sentire aliud esse in potestate nostra, nisi quod cum volumus facimus. Quapropter nihil tam in potestate nostra est, quam ipsa voluntas: Vel certe libertatem. & indeterminationem secundum exercitium, qua scilicet possumus de quocunque bono non cogitare, & ita non velle: quod S. Thomas in Prima secundæ Quæst. 10 Art. 2 aperte dicit. Tertia vero parte ejusdem Fragmenti hæc verba Petri exhibere tenebatur Johannes ex eadem Epistola secunda pag. 41. Jam locus ille ex libro 3 de libero arbitrio etiam diligenter excutiendus est pro captu nostro: Non tibi, ait Cap. 19 (August. Lib. 3 de libero arbitrio Cap. 19) imputatur ad culpam, quod invitus ignoras, sed quod negligis quærere, quod ignoras: nec illud, quod vulnerata membra non colligis, sed quod volentem sanare contemnis. Ante hæc vero præmisit, quod ubique præsens sit, qui multis modis, & per creaturas vocet aversum, & doceat credentem &c. 2. manifestum est ex hoc, & ex praecedenti Capite, Augustinum asserere, ea quæ per ignorantiam, vel infirmitatem fiunt, imputari ad culpam. Nam postquam dixerat præcedenti Capite: quis enim peccat in eo quod nullo modo caveri potuit? statim intulit: Et tamen per ignorantiam facta quædam improbantur, & corrigenda judicantur. Ad quod probandum citat illud Pauli: Ignorans feci, & Prophetæ, delicta mea, & ignorantias meas &c. quod satis sit, ut agnoscamus illa duo simul stare, omne peccatum caveri posse, & quadam necessitate quadam (Morali nempe) committi peccata: sunt enim, ait ipse, necessitate facta improbata, ubi vult hoc recte facere, & non potest. Nam unde sunt illæ voces, non quod volo bonum hoc ago &c. Quæ duo aperte ipse Lib. 1 Retract. Cap. 9 de hoc loco agens non incompossibilia fatetur. Si ergo vera hæc duo sunt omne peccatum caveri potest, &, aliqua necessitate (Morali scilicet) committuntur, hoc ultimum non recte de necessitate liberum arbitrium auferente, sive cogente simpliciter, sed trahente ad consensum intelligendum est, & hoc se sensisse ait in Retractationibus.

Lynceo perspicacior sit oportet, qui sextam propositionem viderit in illis verbis Petri de Soto. Theonino vero dente rodit quisquis nonnulla duntaxat protulerit, ut ex Petri verbis Catholicis fingat hæreticam propositionem, lectori fucum faciat, & virum Catholicum Petrum de Soto per tetram calumniam circumvenire possit. Abs te peto, Catholice lector, ignoscas, amabo, angor siquidem, & excrucior præcipuo quodam dolore, videns egregium virum, de Romana matre Ecclesia optime meritum, hæreseos insimulatum. Hæc enim propositio: Liberum arbitrium præsentis status consistit in voluntario. Non est necesse, ut illud sit immune a necessitate inevitabili, sed sufficit, ut sit exemptum a coactione: hæc, inquam, propositio sic intellecta, quod ad merendum, vel demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur in homine libertas a necessitate, sed sufficit libertas a coactione, eadem est, ac tertia propositio, quam toties docet Jansenius, quamque S. Pontifex Innocentius X hæreticam declaravit, & uti talem justo judicio damnavit.

At, inquies, quid sibi volunt hæc verba Petri de Soto: Augustinus aperte necessitatem coactionis .... libertatem auferre fatetur, non autem necessitatem inevitabilitatis: Et ista: S. Thomas I Parte Quæst. LXXXII Art. I aperte ait: necessitatem naturalem non auferre libertatem: Ex quibus concludit: Ad libertatem itaque voluntatis ex Augustino, & Thoma, non video requiri potentiam, aut indeterminationem ad utrumque oppositorum, quam nonnulli quoad specificationem vocant, sed sufficere libertatem a coactione.

Hæc ultima verba sic mutila refert auctor Historiæ Baianismi, ut fidei suæ specimen det. Notet tamen Catholicus lector, quod Petrus de Soto non dicit: Sufficere libertatem a coactione: sed ait: Sufficere VEL libertatem a coactione .... VEL certe libertatem, & indeterminationem secundum exercitium, qua scilicet possumus de quocunque bono non cogitare, & ita non velle.

Mirari subit, quod sua studia conferens ad res Theologicas, quæ libertatem spectant scribendas, ignoraverit auctor celeberrimam distinctionem voluntatis, prout est natura quædam, & voluntatis, ut est potentia, quæ judicio rationis, & arbitrio regitur. Hujus distinctionis meminit S. Thomas I Parte Quæst. LXXXII Art. I ad V, ubi hæc habet: Dicendum, quod voluntas in quantum est rationalis ad opposita se habet, hoc enim est considerare ipsam secundum quod est ei proprium, sed prout est natura quædam, nihil prohibet eam determinari ad unum: Et Quæstione XXII de Veritate Articulo V, Natura ..., inquit, & voluntas hoc modo ordinatæ sunt, ut ipsa voluntas quædam natura sit, quia omne quod in rebus invenitur, natura quædam dicitur. Et ideo in voluntate oportet invenire non solum id, quod voluntatis est, sed etiam quod naturæ est. Hoc autem est cujuslibet naturæ creatæ, ut a Deo sit ordinata in bonum, naturaliter appetens illud. Unde, & voluntati ipsi inest naturalis quidam appetitus sibi convenientis boni.

In ipsa igitur voluntate duplex hæc ratio distinguenda est, voluntatis, ut natura est, & voluntatis, ut est Potentia, quæ judicio rationis, & arbitrio regitur. Sic autem communis, & pervagata nunc est ista distinctio, ut cum Augustino Lib. de duabus animabus Cap. II dici possit: Nonne ista cantant, & in montibus pastores, & in theatris poetæ, & indocti in circulis, & docti in Bibliothecis, & Magistri in scholis, & Antistites in sacris locis, & in orbe terrarum genus humanum.

Miror igitur, quod id unus nescierit, & quidem Theologus. Bis mirum, si distinctionem illam noverit, & ex illa loqui Petrum de Soto non viderit auctor. Cum enim Petrus ait ex S. Augustino, necessitatem coactionis ... libertatem auferre ... non autem necessitatem inevitabilitatis. Cum dicit ex S. Thoma, necessitatem naturalem non auferre libertatem: cum tandem ex utroque concludit: ad libertatem itaque voluntatis ex Augustino, & Thoma non video

video requiri potentiam, aut indeterminationem ad utrumque oppositorum, quam nonnulli quoad specificationem vocant, sed sufficere, vel libertatem a coactione: loquitur *Petrus* de libertate voluntatis, *prout est natura quædam*: Hæc autem, quæ sequuntur: *Vel certe libertatem, & indeterminationem secundum exercitium, qua scilicet possumus de quocunque bono non cogitare, & ita non velle*: hæc, inquam, dicta sunt de libertate voluntatis, ut est *potentia, quæ judicio rationis, & arbitrio regitur*.

Audiamus Angelicum Doctorem S. *Thomam* de utraque libertate loquentem *Quæstione XXIV de Veritate Articulo I*. Quærit, utrum homo sit liberi arbitrii. Obiicit sibi ultimo: *Liberum necessitati opponitur, sed respectu quorundam voluntas hominis necessitatem habet, de necessitate enim vult Beatitudinem: Ergo non habet, respectu omnium libertatem, & ita non est liberum arbitrium quantum ad omnia*. Huic difficultati respondet distinguens duplicem libertatem voluntatis: *Dicendum*, inquit, *quod cum electio sit quoddam judicium de agendis, vel judicium consequatur, de hoc potest esse electio, quod sub judicio nostro cadit: judicium autem in agendis sumitur ex fine, sicut de conclusionibus ex principiis. Unde sicut ex principiis non judicamus ea examinantes, sed naturaliter eis assentimur, & secundum ea omnia alia examinamus, ita & in appetibilibus de fine ultimo non judicamus judicio discussionis, vel examinationis, sed naturaliter approbamus, propter quod de eo non est electio, sed voluntas. Habemus ergo respectu ejus LIBERAM VOLUNTATEM, cum necessitas naturalis inclinationis libertati non repugnet secundum Augustinum V de Civitate Dei: non autem LIBERUM JUDICIUM proprie loquendo, cum non cadat sub electione*.

Hæc *libera voluntas*, quæ fertur circa finem ultimum est ipsa voluntas, *ut natura*: illud autem *liberum judicium*, de quibus loquitur *S. Thomas*, est illud liberum judicium rationis, quo regitur voluntas; ut potentia libera: voluntas enim, prout *natura*, versatur circa finem, ut autem est potentia, quæ libero judicio regitur, versatur circa media: Illi, non isti, repugnat naturalis necessitas: Illa prorsus dependet ab ultimo fine, cui subiicitur: ista, voluntas scilicet, ut est potentia, quæ judicio rationis, & arbitrio regitur, mediis omnibus dominatur, ipsaque sibi subiicit, summa gaudens indifferentia.

Id altiori quodam modo sic explicant nonnulli. Cum enim, inquiunt, a *S. Thoma* dictum est, naturalem necessitatem non adversari libertati, nihil verius dici potuit duplici sensu: imprimis, cum duplex libertas distinguatur, naturalis necessitas non adversatur libertati voluntatis, etiam in eodem actu, quia idem actus, quo voluntas Beatitudinem amat, liber est: at non libertate arbitrii, sed libertate voluntatis: Id est, actus ille liber est libertate voluntatis, prout est natura quædam, non autem libertate voluntatis, prout est potentia, quæ judicio rationis, & arbitrio regitur. Secundo, inquiunt Thomistæ, & ad rem propius, non adversatur etiam libertati arbitrii alio sensu, non quod idem actus necessarius esse possit, & liber, et libertate arbitrii, & judicii, sed quia actus necessarius causa est actus liberi, sicut volitio finis causa est electionis mediorum. Unde dictum est sæpius a *S. Thoma*, actus liberos a necessariis oriri, sicut motum omnem ab immobili, & in ipsis etiam Angelis, *naturalem dilectionem esse principium electiva, quia id quod pertinet ad prius habet rationem principii. Unde cum natura sit primum, quod est in unoquoque, oportet quod id quod ad naturam pertinet, sit principium in quolibet*. I Parte Quæst. LX Art. II. Et multo expressius inquit I Parte Quæst. LXXXII Art. II, quod *necessitas naturalis non repugnat voluntati, quin immo necesse est, quod sicut intellectus ex necessitate inhæret primis principiis, ita voluntas ex necessitate inhæreat ultimo fini, qui est beatitudo, finis enim se habet in operativis sicut principium in speculativis, ut dicitur in secundo Physicor. Oportet enim quod illud quod naturaliter alicui convenit, & immobiliter, sit fundamentum, & principium omnium aliorum, quia natura rei est primum in unoquoque, & omnis motus fundatur in immobili*.

Id aliis verbis docet S. Doctor Prima Secundæ Quæstione X Articulo I. *In omnibus autem*, inquit, *ea, quæ non per se insunt, reducuntur in aliquid quod per se inest, sicut in primum, & ideo necesse est, quod hoc modo accipiendo naturam, semper principium in his, quæ conveniunt rei sit naturale, & hoc manifeste apparet in intellectu, nam principia intellectualis cognitionis sunt naturaliter nota, similiter, & principium motivum motuum voluntariorum* (& liberorum actuum) *oportet esse, aliquid naturaliter volitum: hoc autem est bonum in communi, in quod voluntas naturaliter tendit, sicut etiam qualibet potentia in suum objectum*. Ac si diceret: electio mediorum, seu motus liberæ voluntatis non est idem semper, e contra vero finis intentio, motusque voluntatis, ut natura est, ipsi semper per se primo, & immobiliter convenit. Quapropter electio mediorum regulari debet intentione finis.

Cur autem talis electio mediorum, seu voluntatis liberæ motus non sit semper idem, probat *S. Thomas* Quæstione VI de Malo, *cum actus*, inquit, *sint in singularibus, in quibus nullus est, qui adæquet potentiam, universalis remanet inclinatio voluntatis indeterminate se habens ad multa*: Id est: cum voluntas eliciens actum sit universalior ipso actu, qui de singularibus est, nullus unquam voluntatis actus capacitati ejus par esse potest, sed voluntas ipsum cum summa independentia, & indifferentia respicit. Firmum igitur, ratumque cuique debet esse, voluntatem nunquam futuram liberam circa bona particularia, & etiam circa summum bonum sub velamine nobis viatoribus propositum, nisi, *ut natura*, fixa, stabilis, & immota foret in amore boni, seu beatitudinis in communi, eatenus quippe anceps, pendula, indifferens, independens sit oportet circa quæcunque bona particularia, quia per ipsa nequaquam satiari potest facultas adeo ampla, universalis, immensa.

Quod spectat *necessitatem inevitabilitatis*, de qua *Petrus de Soto* dicit ex S. Augustino, *necessitatem coactionis .... libertatem auferre .... non autem necessitatem inevitabilitatis*: sciendum quod ista *necessitas inevitabilitatis* est illa vulgatissima, receptissimaque necessitas, quam Theologi vocant necessitatem, vel *illationis*, vel *logicam*, vel *infallibilitatis*, vel *ex suppositione* (sic ab ipsomet *Petro* postea vocatur) vel *conditionatam*, vel *immutabilitatis &c.*. Hæc necessitas *conditionata* reperitur in Deo circa creaturas, in Christo circa sibi alias libera, in Beatis circa objecta extra Deum, & in homine lapso: nec officit libertati. *Aliquid dicitur necessarium dupliciter*, inquit *S. Thomas* Quæst. XXIII

de

de Veritate Articulo IV ad I, *uno modo absolute, alio modo ex suppositione. Absolute quidem dicitur aliquid necessarium propter necessariam habitudinem terminorum, qui in aliqua propositione ponuntur, sicut, omnem hominem esse animal, vel, totum esse majus sua parte, aut aliqua hujusmodi: necessarium vero ex suppositione est, quod non est necessarium ex se, sed solummodo posito alio: sicut, Socratem cucurrisse: Socrates enim quantum est de se, non se habet magis ad hoc, quam ad ejus oppositum, sed facta suppositione, quod cucurrerit, impossibile est eum non cucurrisse. Sic igitur dico, quod Deum velle aliquid in creaturis, utpote Petrum salvari, non est necessarium absolute: sed facta suppositione, quod Deus illud velit, vel voluerit, impossibile est, eum non voluisse, vel non velle, eo quod voluntas ejus immutabilis est: unde talis hujusmodi necessitas apud Theologos vocatur necessitas immutabilitatis.*

Quæ quidem nullatenus adimit libertatem. Ut enim ait idem S. Doctor I. Parte Quæst. XXIII Articulo III: *cum dicitur, quod reprobatus non potest gratiam adipisci, non est hoc intelligendum secundum impossibilitatem absolutam, sed secundum impossibilitatem conditionatam, sicut supra dictum est, quod Prædestinatum necesse est salvari, necessitate conditionata, quæ non tollit libertatem arbitrii.*

Certum sit igitur necessitatem *ex suppositione* non adversari libertati. Id in confesso est apud omnes. Quod autem de illa loquatur *S. Augustinus*, quem *Petrus* excipit, liquet ex verbis ejusdem Sancti *Libro V de Civitate Dei Capite X*, loco scilicet a *Petro* citato. *Quod si necessitas nostra*, inquit Augustinus: *illa dicenda est, quæ non est in nostra potestate, sed, etiam si nolumus, efficit quod potest, sicut est necessitas mortis, manifestum est voluntates nostras, quibus recte* (vel prave) *vivitur, sub tali necessitate non esse*. En priorem illam necessitatem, quæ simplex, & absoluta, vulgo dicitur, quæque libertati contraria est.

De necessitate vero conditionata, seu ex suppositione, quæ libertati non adversatur, ibidem loquens hæc habet: *si illa definitur esse necessitas, secundum quam dicimus, necesse est, ut ita sit aliquid, vel ita fiat, nescio cur eam timeamus, ne nobis libertatem auferat voluntatis.* Id probat exemplo: *sicut*, inquit, *cum dicimus, necesse est esse, ut cum volumus, libero velimus arbitrio, & verum procul dubio dicimus, & non ideo ipsum liberum arbitrium necessitati* (absolutæ) *subiicimus, quæ adimit libertatem*, sed necessitati conditionatæ, quæ libertati contraria non est, cum non immutet naturam voluntatis, sed ita fit ab ipsa voluntate, ut veluti liberæ voluntatis exercitium dici possit. Quis autem sibi persuadeat, quod ipsomet exercitio potentiæ deperdatur ipsa potentia? Absurdum, si vel mutus aliquis dicatur, quia loquitur, vel censeatur contraxisse jacturam libertatis ex ipsomet libertatis exercitio. At inquies, non adest tunc indifferentia. Sed, amabo, quænam? Non adest tunc indifferentia passiva, potentialis scilicet, quæ nempe jungitur cum privatione omnis actus: Recte quidem. Sed adest indifferentia activa, quæ sufficit.

Id exemplo deambulationis sic illustratur *Secunda Parte Decreti Gratiani Causa XXIII Quæst. IV Capite XXIV. Vasis iræ &c*: Quod Caput a *Burchardo*, & *Ivone* tribuitur *Augustino*, sed verba mox laudanda desumpta sunt ex *Boëtio Lib. V de Consolatione*, ubi sic loquitur: *Duæ sunt necessitates, simplex una, veluti, quod necesse est, omnes homines esse mortales: altera conditionis, ut si aliquem ambulare scias; eum ambulare necesse est..... sed hæc conditio minime secum illam simplicem trahit*: Quod probat: *hanc enim necessitatem, inquit, non propria facit natura, sed conditionis adjectio. Nulla enim necessitas cogit incedere voluntarie gradientem, quamvis tamen cum graditur, incedere necessarium sit.*

Quid ad hæc? Sed age, diligentius expendamus verba *Petri de Soto*. Prior libertas de qua loquitur *Petrus*, libertas nempe voluntatis prout est natura, illa scilicet qua viatores, & Beati, *ita beati esse volunt, ut non possint nolle*, non est ea libertas qua meremur, vel demeremur, amor siquidem ille finis est naturalis, nec potest voluntas non amare finem, ad ipsum naturæ pondere fertur, ipso trahitur. Libertas igitur, qua meremur, vel demeremur, est ipsa libertas voluntatis ut est potentia quæ judicio rationis, & arbitrio regitur: in ista, vel laudi locus est, si ad finem collimet, dum media eligit, vel vituperio, si nulla habita ratione finis per media feratur, vel adversa fini media sectetur.

Quid de hac libertate qua meremur, vel demeremur, schola *Thomistica* senserit ad hanc usque diem, liquet ex Angelico Doctore *Quæstione VI de Malo*, ubi tractans *de electione humana, seu de libero arbitrio*, & quærens, utrum *homo habeat electionem actuum, aut ex necessitate eligat?* Sic loquitur: *Respondeo dicendum, quod quidam posuerunt, quod voluntas hominis ex necessitate movetur ad aliquid eligendum, nec tamen ponebant, quod voluntas cogeretur* (en Jansenianam hæresim, quam *S. Thomas* damnat his verbis)... *Hæc autem opinio est hæretica, tollit enim rationem meriti, & demeriti in humanis actibus: non enim videtur esse meritorium vel demeritorium, quod aliquis sic ex necessitate agit, quod vitare non possit. Est etiam annumeranda inter extraneas Philosophiæ opiniones, quia non solum contrariatur Fidei, sed subvertit omnia principia Philosophiæ Moralis. Si enim non sit liberum aliquid in nobis, sed ex necessitate movemur ad volendum, tollitur deliberatio, exhortatio, præceptum, & punitio, & laus, & vituperium, circa quæ Philosophia Moralis consistit. Hujusmodi autem opiniones, quæ destruunt principia alicujus partis Philosophiæ, dicuntur positiones extraneæ sicut nihil moveri, quod destruit principia scientiæ naturalis. Ad hujusmodi autem positiones ponendas inducti sunt aliqui homines, partim quidem propter proterviam, partim propter aliquas rationes Sophisticas, quas solvere non potuerunt, ut dicitur in Quarto Metaphysicorum.*

Media in luce tenebras quæret, qui sic loquentes Thomistas calumniabitur. Et sane si *Petri de Soto* mentio sit, quo jure calumniis hæreseos lacescant famam Catholici, qui, *S. Thoma* duce, hæresim *Jansenianam*, longe ante SS. Pontificum Constitutiones hac dare datas, jam prædamnaverat his præcipue verbis mox laudandis: *Libertas tamen vera, a coactione, & NECESSITATE immunis, in omnibus conceditur ab Augustino, ET IMMO AB ECCLESIA.* Et istis: *Hæc enim est ex præcipuis rationibus quibus Patres & Ecclesia Manichæos damnant liberum arbitrium negantes, præcepta videlicet, & comminationes pœnarum, & præmia a Deo proposita, quæ certum est omnibus proposita esse quandiu vivimus, frustra vero essent proposita, nisi esset liberum arbitrium: nec video quid huic rationi responderi posset.* Hæc *Petrus de Soto*, quem cum audio sic lo-

loquentem, quæro, perſpicuiſne dubia aperiantur, an dubiis perſpicua tollantur? Si primum vicimus: quid enim clarius dici poterat his aureis verbis: *Libertas tamen vera, a caactioae, & neceſſitate immunis, ia omnibus conceditur ab Auguſtino, & immo ab Eeeleſia*: Si ſecundum ſentiant ipſos, ethnicus licet, redarguet *Marcus Tullius Cicero Libro IV de finibus bonorum, & malorum ad Brutum* dicens: *vos autem cum perſpicuis dabia debeatis illuſtrare, dubiis perſpicua conamini tollere*. Non ſic olim *Hieroaymus* ad *Pammachium* ſcribens adverſus errores *Johannis* Jeroſolymitani: *Si quidem unum verbum*, inquit S. Doctor Epiſt. LXI, *vel uans ſenſus eſſet ambiguus, ſi dao, ſi tres .... veniam tribuerem, nec ea, quæ aut obſcura, vel dubia ſunt, de certis, & perſpicuis æſtimarem*.

Præterea *Petrus* nonnullis in locis de quibus agitur loquitur de libertate Dei, Beatorum, Chriſti, & hominum viatorum, de libertate ſcilicet, ut eſt communis omnibus ſtatibus, non igitur omnia, quæ docet ibidem *Petrus*, huic noſtro ſtatui naturæ lapſæ tribuere debebat auctor Hiſtoriæ, ſed unicuique quod ſuum eſt dare tenebatur.

Pudet, ſi quis dicat, quod ſcandalo ſunt hæc verba *Petri de Soto* quæ laudantur in Secunda Parte Fragmenti pag.14. *Ad libertatem itaque voluntatis ex Auguſtiao & Thoma non video requiri potentiam, aut iadetermiaationem ad utrumque oppoſitorum quam nonnulli quoad ſpecificationem vocant, ſed ſufficere ....., libertatem & indeterminationem ſecundum exercitium &c.* Pudet, inquam, ſi quis dicat quod ſcandalo ſunt hæc verba: ludibrium ſiquidem ſcientiarum eſt, quod aliquis Theologi nomine glorietur, & veritates Theologicas reſpuat ut errores. Dicant quid mali præ ſe ferunt hæc verba: *Ad libertatem .... voluntatis ex Auguſtino & Thoma non video requiri potentiam, aut indeterminationem ad utrumque oppoſitorum, quam nonnulli quoad ſpecificationem vocaat, ſed ſufficere .... libertatem & indeterminationem ſecundum exercitium*: Quid, inquam, mali præ ſe ferunt hæc verba? Id certe docet Schola Thomiſtica: cenſet enim, quod libertas & indifferentia ſecundum exercitium, indifferentia nempe contradictionis, ſeu poteſtas ad agendum & non agendum, ad libertatem requiritur, ſecus vero indifferentia contrarietatis ad bonum, & malum, ſeu indeterminatio ad utrumque oppoſitorum, quam nonnulli quoad ſpecificationem vocant. Illa, contradictionis ſcilicet indifferentia, conſtituit eſſentiam libertatis: Iſta, contrarietatis videlicet indifferentia, nævus eſt libertatis, cujus etiam ſignum dicitur. Hæc eſt Thomiſtarum ſententia qui tamen *Baïaniſtarum*, *Janſeniſtarum*, & *Queſnelliſtarum* deteſtantur errores.

De contrarietatis indifferentia loquens *S. Thomas* Quæſtione XXII de Veritate Articulo VI, *velle malum*, inquit, *nec eſt libertas, nec pars libertatis, quamvis ſit aliquod ſignum libertatis*. Et I Parte Quæſt. LXII Articulo VIII. *Liberum arbitrium*, inquit, *ſic ſe habet ad eligendum ea quæ ſunt ad finem ſicut ſe habet intellectus ad concluſiones. Manifeſtum eſt autem, quod ad virtutem intellectus pertinet, ut in diverſas concluſiones procedere poſſit ſecundum principia data: Sed quod in aliqaam concluſionem procedat prætermittendo ordiaem priacipiorum, hoc eſt ex defectu ipſius. Unde quod liberum arbitrium diverſa eligere poſſit, ſervato ordine fiais, hoc pertinet ad perfectionem libertatis ejus, ſed quod eligat aliquid divertendo ab ordine finis, hoc pertinet ad defectum libertatis: unde major libertas arbitrii eſt in Angelis qui peccare non poſſunt, quam in nobis qui peccare poſſumus*.

De contradictionis indifferentia docent Thomiſtæ, quod convenit homini non ſolum in ſtatu naturæ integræ, ſed etiam poſt *Adæ* peccatum in ſtatu naturæ corruptæ: Eſt enim, inquiunt, ita neceſſaria ad meritum, & demeritum, ut nequaquam ſufficiat libertas a coactione, ſed requiratur libertas a neceſſitate, uti fides docet

Præter duplicem illam, contradictionis ſcilicet & contrarietatis indifferentiam, alteram novit Schola Thomiſtica quæ vocatur indifferentia *quantum ad objectum*, ſeu indifferentia circa diverſa & diſparata, ſervato tamen ordine finis. *Invenitur*, inquit *S. Thomas* Quæſt. XXII de Veritate Articulo VI, *invenitur autem indeterminatio voluntatis reſpectu trium, ſcilicet reſpectu objecti, reſpectu actus, & reſpectu ordinis ad finem. Reſpectu abjecti quidem eſt indeterminata voluntas quantum ad ea quæ ſunt ad finem ipſum ultimum .... quod ideo contingit, quia ad finem ultimum multis viis perveniri poteſt, & diverſis diverſæ viæ competunt perveniendi ad ipſum. ..... Secundo. Eſt voluntas indetermiaata reſpectu actus: quia circa objectum determinatum poteſt uti actu ſuo cum voluerit, vel non uti. Poteſt enim exire in actum volendi reſpectu cujuslibet, & non exire, quod in rebus aaturalibus non contingit .... Tertio. Indeterminatio voluntatis eſt reſpectu ordinis in finem, in quaatum voluntas poteſt appetere id quod ſecundum veritatem in finem debitum ordinatur, vel ſecundum apparentiam tantum .... Et ex hoc ſequitur indeterminatio volaatatis quæ poteſt bonum, vel malum appetere. Cum autem voluntas dicatur libera, in quantum neceſſitatem non habet, libertas in tribus conſiderabitur: ſcilicet quantum ad actum, in quantum poteſt velle, & non velle: & quantum ad objectum, inquaatum poteſt velle hoc, vel illud, vel ejus oppoſitum* (ſervato tamen ordine finis) *& quantum ad ordinem finis, in quantum poteſt velle bonum vel malum. Sed quantum ad primum horum ineſt libertas voluntati in quolibet ſtatu naturæ reſpectu cujuslibet objecti: ſecundum vero horum eſt reſpectu quorundam objectorum, ſcilicet reſpectu eorum. quæ ſunt ad finem, & non ipſius finis, & etiam ſecundum quemlibet ſtatum naturæ. Tertium vero non eſt reſpectu omnium objectorum, ſed quorundam, eorum ſcilicet quæ ſunt ad finem: nec vero cujuslibet ſtatus naturæ, ſed illius tantum, in quo natura deficere poteſt: Nam ubi non eſt defectus in apprehendendo, & conferendo, non poteſt eſſe voluntas mali, in his quæ ſunt ad finem, ſicut patet in Beatis, & pro tanto dicitur, quod velle malum, nec eſt libertas, nec pars libertatis, quamvis ſit libertatis ſignum*.

In tertia parte Fragmenti verba *Petri de Soto* ſic exſcribuntur: *Aliqua peccata neceſſitate committuntur; hoc non recte de neceſſitate liberum arbitrium auferente ſive cogente ſimpliciter; ſed trahente ad conſenſum intelligendum eſt. Et hoc ſe ſenſiſſe ait Auguſtinus in Retractationibus &c.*

Sed ex his quæ retulimus liquet, hic etiam nonnihil deſiderari: Exponens enim quædam S.P. *Auguſtini* verba, præmiſerat Petrus: *Si ergo vera hæc duo ſunt: omne peccatum caveri poteſt, & aliqua neceſſitate committuntur*: Ne quis autem iſtud ultimum interpretetur vel de neceſſitate quæ tollit indifferentiam, vel de coactione quæ violentiam

affere,

affert, subdit: *Hac ultimum non recte de necessitate liberum arbitrium auferente, sive cogente simpliciter, sed trahente ad consensum intelligendum est*: Id est de necessitate quadam morali, cujus meminit Doctor mellifluus *S. Bernardus Sermone LXXXI in Cant.* Dicens: *Nescio quo pravo & miro modo ipsa sibi voluntas, peccato quidem in deterius mutata, necessitatem facit: ut nec necessitas, cum voluntaria sit, excusare valeat voluntatem, nec voluntas, cum sit illecta, excludere necessitatem. Etenim necessitas hac quodammodo voluntaria, est favorabilis vis quadam premendo blandiens, & blandiendo premens. Unde sese rea voluntas ubi semel consenserit, nec excutere jam per se, nec excusare tamen ullatenus de ratione queat. Inde querula illa vox veluti gementis sub onere necessitatis: Domine vim patior responde pro me. Sed rursus sciens quod non juste causaretur apud Dominum, cum voluntas sua ipsius potius causa foret; attende quid secutus intulerit: Quid dicam, aut quid respondebit mihi cum ipse fecerim &c.*

De his omnibus egregie *S. Thomas* in II Distinct. XXV Quæst. I Articulo Ultimo: *Dicendum*, inquit, *quod libertas in sui ratione negationem coactionis includit* (& etiam necessitatis) *omnis autem privatio distinguitur secundum ea quæ privantur. Unde secundum ea quæ cogere possunt, vel impedire, oportet distinctionem libertatis sumi. Ut autem prius dictum est, duplex est coactio, quædam perfecta; quæ quidem simpliciter coactio dici potest: & quædam imperfecta quæ potius impulsus quam coactio dici potest. Si ergo consideretur secundum quod removetur perfecta coactio, sic erit libertas a coactione & necessitate, quæ quidem per se, & semper liberum arbitrium sequetur: unde & in litera dicitur quod in omnibus invenitur, sine qua peccatum imputari non posset. Si autem dicatur libertas per remotionem impellentis, seu impedientis, hoc est dupliciter: quia hoc quod impellit liberum arbitrium, aut impedit; vel facit hoc per se sicut habitus, & dispositiones, quæ sunt in ipsa anima, & sic est libertas a peccato: vel impellit per accidens, sicut impotentiæ & pœnalitates quæ sunt usum liberi arbitrii impedientes: & sic est libertas a miseria.*

Dies jam me deficient, si scriptores qui de necessitate morali loquuntur laudare velim: Auctori Historiæ *Bajanismi* instar omnium erit *Franciscus Suarez* in *Tractatu de Voluntario & involuntario Disputatione I Sectione III Numero XV* pag. 125 *edition. Lugdunen. MDCXXVIII*, ubi hæc habet: *Tertius gradus* (libertatis) *excludit non tantum coactionem, & necessitatem absolutam, sed etiam necessitatem infirmitatis, ut sic dicam, & inductionis, seu pravæ consuetudinis, quæ libertas est perfectior, & dicitur fuisse in statu innocentiæ, in quo voluntas erat libera a captivitate corporis mortalis, & a fomite, quo inducitur ad peccandum, & hanc voco infirmitatem humanæ naturæ: atque hoc sensu dicitur homo peccando amisisse libertatem, & incurrisse necessitatem peccandi, non quia in aliquo actu simpliciter necessitetur, sed quia absolute non potest vitare omnia peccata mortalia sine Dei gratia, venialia autem neque per gratiam quæ ordinarie datur, seclusis privilegiis.*

Quid plura, dic, quæso, quæ tanta cæcitas est, & Cimmeriis, sicut aiunt, tenebris involuta, si quæ Fides Catholica de libertate profitetur non reperiat lector in Epistolis *Petri de Soto*? Nec enim desunt alia quæ docet ibidem, quibus calumniam retundere potest. Ipsum audire præstat, ut, mortuus licet, ipse sese defendat. *Satis*, inquit, Epistola Secunda pag. 42. *satis ex mente Augustini ostensum est, nullum peccatum libero arbitrio carere, immo certo implicare contradictionem peccare aliquem, & non libero arbitrio agere .... sed ut apertius dicamus quid de hoc Augustinus, & Ecclesia sentiant, in duobus his putavimus esse constitutum: 1. videlicet, quod in omni homine, sive ante peccatum, sive dum peccat, sive post, & tandem quocunque statu & tempore manet liberum arbitrium. 2. quod per peccatum infirmum atque attenuatum est, ita, ut non nisi per gratiam bonum aliquod facere possit .. contra quæ omnia aperte dicunt, qui liberum arbitrium in peccatoribus negant. Sed libertas qualis in Adam fuit ab omni servitute peccati, & miseria, dicitur ab Augustino non esse in peccatore, fortis scilicet, & robusta virtus ad bene operandum: libertas tamen vera, a coactione & necessitate immunis, in omnibus conceditur ab Augustino, & immo ab Ecclesia.*

Et eadem Epistola Secunda pag. 29 hæc habet: *Jam quæ in eo principio dicis de libertate arbitrii, qualiter scilicet non auferatur per gratiam, ut certissima semper habuimus, & quid juxta illa de hoc etiam sentiam, accipe: Rationem illam dispositionis suavis rerum, qua Deus omnia movet juxta naturas suas, semper agnovimus ex B. Augustino, & Thoma. Ille 3 libro de Libero Arbitrio Cap. 3 de Præscientia Dei ingeniosissima dicit, quod libertatem voluntatis nulla ratione aufert, sed potius infert, quoniam quod ipse præscivit, necesse est ita esse, ut præscitum est, præscivit vero ille nostram voluntatem liberam futuram, ita ergo erit.*

Quod de ordinatione divina, & voluntate divina; ita etiam de auxilio ejus pari ratione probatur esse verum. Necesse enim est, quod ille vult, & ordinat esse, atque ita quod operatur per creaturas suas non solum esse, sed ita esse, ut ordinat, & vult. Unde etiam B. Thomas Prima Parte Quæst. XIX Art. 8 primam causam contingentiæ rerum, & radicem, efficaciam, & virtutem divinam dicit, quoniam quicquid Deus vult, ita ut vult esse oportet. Usque adeo ergo credimus ex divina cooperatione, & auxilio non auferri libertatem arbitrii, ut potius dicamus maxime stabiliri .... sicut Deo, ut primo motore, & auctore aliquid operante in causa secunda, & per eam, omnino sequitur effectus, nec tamen libertas aufertur a liberis causis, ita eo ut gratiæ distributore operante per gratiam non decrit effectus ipse, nec libertas aufertur. Et pag. 30. *Probat hæc specialius Augustinus auctoritatibus, & exemplis scripturæ, videlicet motus nostrarum voluntatum a Deo fieri, ita, ut non auferatur earum libertas.*

Videsne, Catholice lector, ut hæc concinnant. Et sane (fatendum est enim quod sentio) mirabilis est apud *Petrum de Soto* contextus rerum. Respondent extrema primis, media utrisque, omnia omnibus, quæ de libertate docet.

Ex dicta similitudine, inquit pag. 31, *hoc quoque, ut certum inferri credimus, quod sicut Dei cooperatio, sive naturæ, sive gratiæ, ejusque auxilium libertatem non aufert arbitrii, ita etiam nec ejusdem subtractio ulla ratione ipsa nos privat .... sicut igitur cum operatur in secundis causis etiam liberis, nihil aufert eis, sed potius confert, & stabilit earum naturas, ita etiam nunc dicimus, cum non adest ad opus, non propterea aufert eis libertatem, aut facultatem. Nam cum opera illa universalis concursus Dei sit efficax, non stat cum aliquid, ut primam causam in Nobis effi-*

efficere, & id non effici. Ex quo consequens est ad ea tantum naturalia opera, quæ facimus, facienda, adesse nobis generale ejus auxilium, non vero ad opposita, vel omnino alia, V. G. Cum ambulamus, non adest Dei universalis cooperatio, ut sedeamus. Quis vero dicat subtractam esse Nobis tunc libertatem sedendi. Cum tamen revera subtractum sit auxilium ad illa. Dicit hoc disertis verbis B. Thomas I. Secundæ Quæst. X Art. IV ad III addens rationem, & certissimam, & propriissimam, quare non auferatur liberum arbitrium. Quoniam non est, inquit, simpliciter impossibile, voluntatem non moveri ad id ad quod Deus illam movet, sed solum ex suppositione. Quare igitur cum universale auxilium non sit minus necessarium ad naturales operationes, quam illud gratiæ ad bonas, humanasque, ejus tamen subtractio non aufert libertatem ad illas, non etiam idem censebimus de subtracto auxilio gratiæ, ut scilicet non propterea libertas auferatur illa faciendi, ad quæ facienda subtracta est gratia.

Pag. vero 35. *Hæc enim est ex præcipuis rationibus, quibus Patres, & Ecclesia Manichæos damnant liberum arbitrium negantes, præcepta videlicet, & comminationes pœnarum, ac præmia a Deo proposita, quæ certum est omnibus proposita esse quandiu vivimus, frustra vero essent proposita, nisi esset liberum arbitrium: nec video quid huic rationi responderi posset.*

Attonitus hic hæreat literarius orbis dum sic loquenti viro catholico ascribitur hæretica propositio, quam tot argumentis impugnat, vincit, proterit.

Sed fortassis *Petrus de Soto* jamjam venerat in alicujus hæreseos suspicionem? Nunquam. Quid ergo? Sexcentos Scriptores legere potuisset auctor Historiæ, qui *Petrum de Soto* laudibus illustrarunt. Quod Scriptores Ordinis Prædicatorum, *Lusitanum*, *Razzium*, *Plodium*, *Fernandez*, *Bzovium*, *Lopez*, *Fontanam*, *Altamuram*, aliosque quos isti laudant, quique verbis amplissimis memoriam *Petri de Soto* celebrant, non noverit, ignoscendum.

Nec ipsi vitio vertendum, quod neglexerit extrates ceteros, *Odoricum Raynaldum*, *Miræum*, *Schottum*, *Morerium*, aliosque, qui vel de viris illustribus, vel de Scriptoribus ecclesiasticis tractavere: Ipsi, inquam, vitio non vertendum, quod auctores istos neglexerit, non omnes hoc eruditionis genere delectantur. Leve sit igitur, quod extraneos omnes, qui laudibus afficiunt *Petrum de Soto* prætermiserit: verum quid excusationis habere potest, qui Sodales suos consulere poterat, *Orlandinum Historiæ Societatis Lib. XII Num. V ad annum MDLII pag. 382*, *Philippum Alegambium in Bibliotheca Scriptorum Societatis: Verbo: Martinus Olavius: pag. 329 &c.* Quid, inquam, excusationis habere potest, quod Scriptores istos domesticos non audierit? Inopiam librorum causabitur fortassis. Sit ita: Verum *Nicolai Sanderi*, & *Sfortiæ Pallavicini* vidit Historias, ipsas laudat, ipsas excipit. Qui ergo fieri potuit, quod hæreseos postulaverit *Petrum de Soto*, cujus laudes prosequuntur Sodales isti Societatis Jesu?

Nicolaus quidem *Sanderus* de Origine, & Progressu Schismatis Angliæ Lib. II in Maria pag. 245 &c. Editionis Colonien. 1628. *Id vero*, inquit, *summum erat Catholicorum Regum nostrorum, ac illustrissimi Cardinalis* (Poli) *in universitatem Oxoniensem beneficium, quod Petrum a Soto Ordinis S. Dominici excellentissimum Theologum, Hispanum, in Insulam accersitum, illic Professorem constituerint, ut a Petro Martyre omnia paulo ante diruta ædificaret, scholasticen restitueret, ac meretricium illum hæreticorum in docendo, & decipiendo fucum gymnasiis pelleret. Quod ipse, accitis aliquot aliis ex Hispania, ac Germania sui Ordinis doctissimis Collegis, brevissimo tempore perfecit. Horum enim opera factum est, ut juventus fere universa catholicæ, & scholasticæ, solidæque doctrinæ, & capax, & cupida, quam citissime redderetur..... Certe his Magistris sapientissimis ita profecit Academia, ut non aliunde hoc catholicæ fidei semen, quod Deus in tam diuturno subsequente schismate, & tam immani persecutione nobis reliquit, extitisse videatur.* Hæc *Sanderus*.

Sfortia vero *Pallavicinus* in *Sacri Concilii Tridentini Historia Lib. XIII Cap. VIII* Tomo II pag. 416 Editionis Plantinianæ Antuerpien. 1670 de *Petro Soto* sic loquitur: *Hic* (Petrus de Soto) *Sacrarum Cæsaris confessionum olim auditor, tutius postea duxerat saluti animæ suæ, curam illius deponere, a qua innumerabilis animarum numerus pendebat. Quare ad privatas exercitationes secedens, nobile juvenum seminarium Dilingæ administrabat: qui postea Concilio sub Pio IV interveniens, amplæ de se laudis materiam Historiæ nostræ suppeditabit* (Ipsius siquidem sæpius mentionem habet) Ut enim cetera prætermittantur, *summam*, inquit Libro XX Cap. XIII, Tomo III pag. 425. *Summam ille* (Petrus de Soto) *obtinebat existimationem severæ probitatis, solidæque scientiæ..... Soti mors conjuncta cum perfecto religiosæ pietatis exemplo, summopere displicuit Concilio, cui visum est relinqui velut in infausta caligine, ademptis sibi in omni genere quibusdam e suis maximis luminaribus.*

Quæ cum ita sint, videat, quanta culpa sese contaminet, qui hæreseos maculam inustam vult viro Catholico Summis Pontificibus apprime caro: viro, cujus præclaræ dotes laudantur hoc in Diplomate *Pauli III*: Viro quem *Pius IV* nomine suo Theologum adesse jussit in Concilio Tridentino: Viro, cujus mortem amare flevit eadem sacra Synodus apud quam Doctrina *Petri de Soto* magni semper fuit: Viro, quem Cæsar, & Christianissimus, ac Catholicus Reges unice diligebant: Viro, cujus verba velut oracula venerabantur Academiæ: Viro, cujus scripta tanti fiunt ab eruditis: Viro, cujus omnis ratio, cogitatio, tota denique vita nihil aliud fuit, nisi constans, perpetua, fortis, invicta defensio Catholicæ Fidei: Viro tandem, in quem Catholici omnia laudis ornamenta congesserunt ad hanc usque diem, frementibus solis hæreticis, quibus hæc, calumnia tantum probabitur, quantum scandalo fuit Catholicis.

Ceterum licet, in his scribendis, cum *S. Hieronymo Epistola LXI ad Pammachium* dicere possim, *me ad hoc opus non inimicitiis, non gloriæ cupiditate descendere, sed provocatum .... ex ardore fidei, ac velle, si fieri posset, omnes idipsum sapere*, quia tamen, ut, inquit ibidem S. Doctor, *non æque inimici audiunt & amici*, si quid liberius dictum sit, peto, ut tantum verbis meis concedatur, quantum, & pio dolori, & justæ iracundiæ concedendum putaverit lector Catholicus. Et sane *Nolo in suspicione hæreseos quenquam esse patientem, ne apud eos, qui ignorant innocentiam ejus, dissimulatio conscientiæ judicetur si taceat*. Hinc *Hieronymi* consilio ductus, functus sum officio, pugnans lacessitus defendi

fra-

fratrem meum hæreseos postulatum: *obiicitur* (a) *ei crimen, cujus non habet conscientiam. Ergo crimen, quod totum pendet in verbo, neget confidenter, ac libere faciat invidiam adversario suo, eadem audacia, qua ille insimulat, hic defendat: cumque omnia dixerit, quæ voluerit, quæ proposuerit, quæ suspicionibus carent: si perseverat calumnia, conserta manu in jus trahat. Nolo in suspicione hæreseos quenquam esse patientem.* Absit autem, ut hic *conferamus* (b) *arguentis, accusatique personas, & cujus vel meritum, vel vita, vel doctrina praecesserit, illi magis accommodemus fidem.* Utrumque Catholicum scio: ab ipsis, ut ita dicam, incunabulis uterque Catholico fuit lacte nutritus: hæreticis uterque bellum denunciavit: Bene, optime: sed proh dolor! quidnam est istud novum pugnandi genus, ut amicum prius nunc occisum velint, quam gestiant hostem lacessere? Fides pura caritatem tuetur, non labefactat: pacem Catholicos inter non disrumpit, sed servat. *Volumus* (c) *& nos pacem, & non solum volumus, sed & rogamus, sed pacem Christi, pacem veram, pacem sine inimicitiis, pacem in qua non sit bellum involutum, pacem quæ non ut adversarios subiiciat, sed ut amicos jungat .... Tribuat autem orationibus* nostris *Christus Deus Omnipotens, ut pacis non ficto nomine, sed vero, & fideli amore sociemur: ne mordentes invicem, consumamur ab invicem:* Sed idem credentes, idem sperantes, ejusdem caritatis vinculo copulemur.

(a) S. Hieronymus Epist. LXI ad Pammachium.

(b) Idem Epistola LXII ad Theophilum.

(c) Idem ibidem.

Peculiaris Indulgentia pro Minervitano Cœnobio de Urbe.

Anno 1545 Die 25 Martii.

XCVI.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

NOs Johannes Dominicus (2) Episcopus Ostien. Sacri Apostolici Collegii Decanus, & Johannes (3) Episcopus Sabinen. S. R. E. Cardinales, fidem facimus, & attestamur, quod nuper Sanctissimus in Christo pater, & D. N. D. Paulus divina providentia PP. III vivę vocis oraculo Nobis facto D. D. Administratoribus, & Officialibus Societatis Sanctissimi Corporis Christi Domini nostri Jesu Christi in Ecclesia domus B. Marię super Minervam de Urbe institutę, dedit auctoritatem, & licentiam Chorum in medio dictę Ecclesię in Tribuna majori construendi, ac Altare majus in eadem Tribuna una cum marmoreis ornamentis, videlicet crate, & porta marmorea amovendi, & aliud Altare in eadem Tribuna, in quo Sanctissimum Sacramentum teneri debeat, ubi eis melius videbitur, ędificandi. Necnon omnibus, & singulis Sacerdotibus, qui vel suo, vel alieno arbitrio, Missam in dicto Altari de novo sic construendo, perpetuis futuris temporibus celebraverint, unam animam ex Purgatorio, quoties id fecerint, liberandi facultatem, misericorditer concessit, & indulsit. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium, presentes literas manu nostra propria subscriptas fieri, sigillique nostri fecimus impressione communiri. Datum Romę in Ædibus nostris die XXV Mensis Martii MDXLV, Pontificatus prędicti Sanctissimi D. N. Pauli PP. III Anno ejus Undecimo.

Johannes Dominicus Cardinalis Tranen.
Johannes Episcopus Sabinen. Cardinalis de Salviatis.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Minervitano.*
2. *Johannes Dominicus.*) *De Cupis*, cujus meminit *Ciaconius* in *Leone X.*
3. *Johannes.*) *Salviatus.* Adeas *Ciaconium* in *Leone X.*

Baenensi (1) Cœnobio unit ecclesiasticum beneficium.

Anno 1545 Die 1 Maii.

XCVII.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

AD Apostolicę dignitatis apicem Divina dispositione vocati &c. (3). Cum itaque Prestimonium, seu Prestimonialis portio, aut simplex beneficium ecclesiasticum in Parochiali Ecclesia B. Marię Oppidi de Baena, Corduben. Diecesis, quod, seu quę de jurepatronatus dilecti filii Nobilis Viri Gundisalvi Fernandez, Ducis Suessan., qui etiam Comes de Cabra existit, esse dignoscitur, per liberam resignationem dilecti filii Ludovici de Mendoza Ordinis Fratrum Prędicatorum professoris de illo, vel illa, quod, seu quam tunc ex dispensatione Apostolica, obtinebat, per dilectum filium Antonium Palavicinum Laicum Januen., procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, vacaverit, & vacet ad presens; &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus ejusdem B. Marię de Guadaluxe (4) extra, & prope muros dicti Oppidi ejusdem Ordinis, petitio continebat, si prestimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi eidem Domui, quę bona immobilia, ex privilegio Apostolico habere potest, in qua quamplures ipsius Ordinis Religiosi Verbi Dei Prędicatores, sub suavi religionis jugo Altissimo famulantes, & non mediocrem spiritualem profectum christi fidelibus exemplo boni operis, ad laudem Divini Nominis afferentes, continuo degunt, perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto dicti Prior, & Fratres, etiam in majori numero sustentari, & commodius divinis beneplacitis insistere possent, aliasque vobis, & spirituali consolationi dilectorum filiorum incolarum, & habitatorum ejusdem oppidi plurimum consuleretur, pro parte dictorum Prioris, & Fratrum, asserentium prestimonii, seu portionis, aut Beneficii hujusmodi, & illi forsan annexorum, fructus, redditus, & proventus, quinquaginta ducatorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annuum non excedere; Nobis fuit humiliter supplicatum, ut prestimonium, seu portionem, aut beneficium hujusmodi, eidem do-

domui perpetuo unire, annectere, & incorporare, ac aliàs in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes, Beneficia aliis uniri, tenerentur exprimere, verum annuum valorem, secundum extimationem prædictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum intereſſet, præfatos, Priorem, & Fratres, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon fructuum, redditūum, & proventuum dictę domus, verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, prestimonium, seu portionem, aut Beneficium hujusmodi, sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem Ludovici, aut cujusvis alterius, de illo, vel illa in dicta Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut assecutionem alterius beneficii ecclesiastici, quavis auctoritate collati, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio, juxta Lateran. statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ac prestimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi, dispositioni Apostolicę, specialiter reservatum, seu reservata existat, & super eo, vel ea, inter aliquos, lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore dat. pręsentium, non sit in eo, vel ea, alicui specialiter jus quęsitum, cum annexis hujusmodi, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem domui, pręfati Gundisalvi Ducis, ad hoc per eundem Antonium, etiam procuratorem suum ab eo specialiter constitutum, expresso accedente consensu, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat modernis, & pro tempore existentibus Priori, & Fratribus domus hujusmodi, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem prestimonii, seu portionis, aut beneficii, ac annexorum, juriumque, & pertinentiarum prędictorum, propria auctoritate, libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in sustentationem eorundem Fratrum, ac alios suos, & ejusdem prestimonii, seu portionis, aut beneficii, usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, & cujusvis alterius licentia desuper minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati &c. quibuscunque, aut si aliqui, super provisionibus sibi faciendis de prestimoniis &c. literas impetrarint &c. Quas quidem literas &c. ad prestimonium, seu portionem, aut beneficium hujusmodi volumus non extendi &c. & quibuslibet aliis privilegiis &c. Volumus autem, quod propter unionem &c. In dicta Ecclesia, divinus cultus, & ministrorum ecclesiasticorum numerus, nullatenus minuatur, quodque prestimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi, debitis non fraudetur obsequiis &c. Et insuper ex nunc, irritum decernimus, & inane &c. attentari &c. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Quinto, Kalendis Maii, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Mandatum.

1. *Baenen.*) Juris est Provinciæ *Batica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III fol. 75*.
3. *Vocati &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Guadaluxe.*) *Guadaluppa*.

Anno 1545 Die 18 Junii.

Fratres Prædicatores curam gerant Ecclesiæ B. Mariæ del Glorioso (1) Terræ S. Severini (2).

Ex Archivo (3) Ordinis.

Dilecto filio Priori Provinciali Ordinis Fratrum Prędicatorum, de observantia nuncupatorum, Provincię utriusque Lombardię secundum morem ipsius Ordinis.

XCVIII.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Piis fidelium votis, quę in Religionis propagationem, & augmentum, ac animarum salutem, tendunt, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis. Cum itaque, sicut exponi Nobis nuper fecisti, dilecti filii Universitas, & homines terrę nostrę S. Severini, Camerinen. Diœcesis, seu nonnulli probi viri ab ipsis Universitate, & hominibus in eorum Concilio, ut moris est, congregati, ad hoc specialiter deputati, cupientes, ut in Ecclesia, B. Marię del Glorioso nuncupata, extra muros dictę terrę, quę olim exigua, & fere destituta, & inhabitata, & ruinę proxima existebat, & postmodum ex piis eleemosynis, & oblationibus, quas Christi fideles illarum partium ob ingentia miracula, quę ipsa Dei Genitrix inibi multipliciter dignata est operari, elargitę fuerunt, a fundamentis, satis pulchro opere, ac condecentibus ędificiis, & structuris, cura, & diligentia eorundem Universitatis, & hominum constructa, & hactenus per universitatem, & homines prędictos, ex indulto Apostolico, recta, & gubernata fuit, aliqua introduceretur Religio, per quam Ecclesia ipsa felix susciperet incrementum, & fidelium partium hujusmodi propter exemplum boni operis, & vitę normam spiritualis consolatio, & animarum profectus, proveniret; ac sperantes, ob salutiferos fructus, quos Ordo Fratrum Prędicatorum, de Observantia nuncupatorum, in vinea Domini continuo eorum cultura producit ex introductione ipsorum Fratrum in Ecclesiam hujusmodi, si fieret, votivos venturos effectus, Ecclesiam prędictam cum illius ędificiis, & pertinentiis Fratribus Ordinis hujusmodi, dederint, & concesserint, & Ecclesia ipsa, ut pręmittitur, concessa per Capitulum Provinciale dicti Ordinis in sua Provincia, sub qua Ecclesia prędicta consistit, celebratum, sub Apostolicę Sedis beneplacito acceptata fuerit, pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut licentiam recipiendi Ecclesiam prędictam, concedere, ac alias in pręmissis pro-

Diplomatis causa.

providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, & aliis dicti Ordinis superioribus, & personis, ad quos spectat, ut Ecclesiam concessam hujusmodi recipere, & aliis ejusdem Ordinis domibus aggregare, & incorporare, ac tenere, regere, & gubernare, & in ea, illiusque ędificiis hujusmodi, campanile, cum campanis, ac dormitorium, refectorium, hortos, hortalitia, & alias officinas necessarias, pro usu, & habitatione hujusmodi facere, & habere, cujusvis licentia minime requisita, ac alias libere, & licite possitis, & valeatis, auctoritate Apostolica, licentiam per pręsentes concedimus. Volentes, & eadem auctoritate decernentes, quod Ecclesia pręd
icta, & Fratres in ea pro tempore degentes, omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, indulgentiis, facultatibus, concessionibus, gratiis, & indultis, aliis ejusdem Ordinis domibus, & Ecclesiis, eorumque Superioribus, & Presbyteris per quoscunque Romanos Pontifices Pręedecessores nostros, & Nos, ac Sedem Apostolicam, aut illius Legatos, seu quoscunque alios quomodolibet concessis, etiam Mare Magnum, & Bulla aurea, ac alias nuncupatis, & quę domus, Ecclesię, Superiores, & personę pręfatę, quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, quorum tenores pręsentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro sufficienter expressis haberi volumus, uti, potiri, & gaudere, & libere, & licite possint, & valeant, sicque per quoscunque judices, & commissarios quacunque auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari debeat, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII Pręedecessoris, qua prohibetur, ne Fratres dicti Ordinis, nova loca recipere, & accepta mutare, pręsumant, absque Sedis pręedictę licentia speciali, facien. plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de prohibitione hujusmodi mentionem, ac aliis Apostolicis in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis, sub quibuscunque tenoribus, & formis concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & illorum tenores, pręsentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro sufficienter expressis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XVIII Junii MDXLV, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Blo. El. Fulgin.

1. *Del Glorioso.*) Vide *Constit. CVII Leonis X pag.* 385.
2. *S. Severini.*) Seu *Septempedana*, vulgo *San Severino*.
3. *Archi o.*) In quo Exemplar ex autographo *Septempedano*: ubi sequens Diploma.

IN Dei Nomine Amen. Anno Domini 1546, Indictione Quarta, tempore Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pauli divina providentia PP. III, Die vero Martis, Secunda Mensis Martii dicti Anni. Actum in Ecclesia Divæ Mariæ Gloriosi, extra mœnia Terræ S. Severini, juxta sua notoria latera V. S. prope, & ante Altare majus, præsentibus ibidem discretis viris Marco Gratiani, & Johanne Paulo Scambio de Terra S. Severini, ac Laurentio dicto Gallino de Assisio, Subicina, & Perdnico Berardi de Matelica, testibus ad infrascripta habitis, vocatis, & rogatis. Cum alias sub die Nona Mensis Novembris 1544, egregii, & præstantes viri Frater Petrus Antonius Talpa, Johannes Baptista Ægidius, & Diamantes Alovisii de Terra S. Severini, Camerinen. Diœcesis, deputati, ex ordine concilii dictæ Terræ, & cum auctoritate ejusdem concilii, super gubernio Ecclesiæ Divæ Mariæ, dictæ del Glorioso, extra mœnia ejusdem Terræ S. Severini, ut latius de dicta deputatione, & auctoritate constat manu mei Notarii infrascripti sub Die 17 Mensis Aprilis 1543, ..., quædam Capella cum R. P. Fr. Petro Martyre de Lugano Provinciali utriusque Lombardiæ, Ordinis Prædicatorum, S. Dominici de observantia, promittendo Religionem S. Dominici prædicti in dicta Ecclesia, pro cura, & gubernio perpetuo ejusdem Ecclesiæ jurium, pertinentiarum, & obventionum ipsius Ecclesiæ subscripta manu eorundem deputatorum in præsentia mei Notarii etiam subscribentis ad corroborationem, super quibus omnibus gestis, per dictos deputatos, fuit per concilium dictæ Terræ facta solemnis ratificatio, ut latius manu mei Notarii infrascripti apparet sub die septima Decembris 1544. Quorum quidem Capitulorum tenor, sequitur, & est talis: 1544: Adi 9 de Novembre nel Convento di S. Lucia de Fabriano F. Pier Antonio Talpa, Gio. Battista Egidio, e Diamante d'Aloisi, Agenti per la Magnifica Communità di S. Severino della Dioceſi de Camerino, & Sig. Crispolto Jacobuccio da Nocera, Cancelliere di essa Magnifica Communità, occorrendo, che 'l Provinciale, e Diffinitore del seguente Capitolo Generale dell'una, e l'altra Lombardia dell'Ordine de' Frati Predicatori, accettino di pigliare la Chiesa, e luogo, con li suoi edificii, & altre raggioni, così delli beni mobili, come immobili, per qualunque modo pertinenti alla Madonna del Glorioso, appresso la Magnifica Terra di S. Severino, ad un miglio, si contentano di dare ad esso Provinciale, a nome però di detta Parochia, e delli FF., che pro tempore staranno in detto luogo, la Chiesa della Misericordia con tutti li suoi edificii, & altre raggioni di essa Chiesa, posta dentro le mura di detta Terra, per uso, e utilità di detti Frati in perpetuo, & occorrendo, non diano detta Chiesa, edificii, & altre raggioni di detta Chiesa, o che poi, che l'avessero date, per qualche impedimento della Fraternità, qual se fa in detta Chiesa, o altra causa, fossero li Frati levati dal possesso di detta Chiesa, edificii, & altre raggioni, promettono essi Agenti, come di sopra, dar dentro delle mura di detta Terra una Chiesa colli suoi edificii, equivalente, atta, e conveniente per uso delli Frati, che staranno nel luogo della Madonna del Glorioso, come della Misericordia, o altro luogo, daranno libero, e spedito da ogni persona, così ecclesiastica, come secolare, sensa gravezza alcuna di Decime, o qualunque altra esazione, così civile, come secolare, e da spese de Soldati, dalle quali essa Communità, li Frati in

in tutto, e per tutto preservarà, non permettendo siano molestati, così li beni mobili, che hanno di presente, come che averanno in avvenire in qualunque modo: 2. Uniranno ad esso luogo della Madonna del Glorioso, quando il Provinciale accettarà come di sopra, tanti terreni, quanto importa dodeci some di formento nel Territorio della Communità di S. Severino, li quali però non possino li Frati alienare, ne permutare, eccetto con persone ecclesiastiche, o secolari della Communità di S. Severino, accioche la Magnifica Communità già detta, non perda le sue finanze, e ragioni, nelle quali finanze, sia lecito in futurum ad essi Frati, far pascolare, senza gravezza alcuna peccore cento, o circa, e mandar per legne nelli suoi boschi, così per fabricare, come per fuoco, secondo sarà bisogno, e che il tutto, specialmente in quanto al Medico, siano, come indigeni, e gentil huomini di essa Communità essi Frati in perpetuo. 3. Insino ad anni quindeci la Magnifica Communità, darà in elemosina della fabrica del luogo, scudi di oro, in oro dodici, di anno in anno, & a sue spese impetrarà il Breve dal Sommo Pontefice, ed in perpetuo sarà conservatrice, e protettrice delli Frati, che staranno in detto luogo, e gli darà insieme con gl'altri Religiosi Mendicanti della Terra di S. Severino il luogo del predicare in S. Severino, colle medesime condizioni, e modi, che hanno gl'altri religiosi, cioè incominciando la Quaresima dell'anno 1547, e così successivamente secondo l'ordine della Rota delli Religiosi, e farà, che nel tempo delle speciali Processioni, quando li Religiosi portano special Croce, essi Frati della Madonna del Glorioso, andaranno sotto special Croce della sua Chiesa. 4. Che 'l Provinciale d'essa Provincia pro tempore, averà ogni anno a provedere de' Frati convenienti, acciò il culto del Signor Iddio, si augmenti, e la salute dell'anima sua procurata, e occorrendo, che detta Chiesa, e luogo della Madonna, al giudicio del Provinciale, e Diffinitori pro tempore, possa tener Frati, sino dodici, domandando la Magnifica Communità, che sia fatto Priorato, e che sia Collegiata secondo la consuetudine dell'Ordine, e Provincia, sia ottenuto, o per autorità Apostolica, o per via del Capitolo Generale, che detto luogo, sia Convento della Provincia. Et ego Fr. Petrus Martyr de Lugano Prior Provincialis Provinciæ utriusque Lombardiæ, confirmo ut supra Test. manu propria. Et ego Chrispoltus Jacobutius de Nucera Cancellarius dictæ Communitatis S. Severini, in fidem me subscripsi. Ego Petrus Antonius Talpa unus ex deputatis, confirmo omnia supradicta, nomine Communitatis S. Severini, & in fidem præmissorum, me subscripsi. Io Gio. Battista Egidio uno delli Deputati, confermo tutto il sopradetto in nome della Communità di S. Severino, & in fede mi son sottoscritto di mia propria mano. Io Diamante de Aloisi, confermo quanto di sopra appare in nome della Communità quanto di sopra e scritto. Super quibus quidem Capitulis, & ad corrobationem, & validitatem, ac executionem eorundem, & contentorum in eis, pro parte supradictorum Civium deputatorum, & Communitatis prædictæ fuit obtentum Breve a Sanctissimo D. N. Paulo PP. III, quod actualiter supradicti deputati tenentes in eorum manibus omni cum reverentia, exhibuerunt, & præsentaverunt integrum, & illæsum, & in nulla ejus parte vitiatum sub Annulo Piscatoris in cera rubra sigill., R. F. Petro Martyri Provinciali prædicto, reperto in Ecclesia prædicta, & Monasterio B. Mariæ dicta del Glorioso, qui prælibatus R. Provincialis, dictum Breve, qua decet reverentia super ejus caput imponens recepit, & eo perlecto, summa cum lætitia, pro ampliatione cultus divini, ad honorem B. Mariæ Virginis, obtulit se paratum exequi, prout in eo, & dictam Ecclesiam, & Monasterium cum juribus, pertinentiis, & obventionibus ejusdem, juxta formam dictorum Capitulorum, & Brevis prædicti registrati, recipere, & acceptare, & pro posse cultum divinum in eadem Ecclesia ampliare, omni modo meliori, cujus quidem Brevis tenor, sequitur, & est talis. A tergo. Dilecto filio Priori Provinciali Ordinis Fratrum Prædicatorum de observantia nuncupatorum, Provinciæ utriusque Lombardiæ, secundum morem ipsius Ordinis. Intus vero, dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Piis fidelium votis &c. Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die 18 Junii 1545, Pontificatus nostri Anno Undecimo: Blo. El. Fulgin. Volentes igitur supradicti FF. Petrus Antonius, Johannes Baptista, & Diamantes deputati prædicti, in absentia F. Ludovici de Abbatibus de eodem infirmi, & aliorum Deputatorum eorum collegarum, pro quibus, de rato, & ratihabitatione promiserunt &c. quod ratificabunt, emologabunt, & approbabunt contenta in præsenti Instrumento, alias de eorum propriis, quibus supra nominibus, bonis, promiserunt, & obligaverunt &c. exequi contenta in dictis Capitulis virtute auctoritatis ejusdem a condilio dictæ Terræ concessæ, habentes, omnimodam facultatem, & jus eligendi, & nominandi Rectorem in dicta Ecclesia, & Monasterio, ut latius de facultate prædicta constat Bulla Plumbea cum pendente serico rubei, croceique coloris felicis recordationis Leonis PP. X sub Datum Romæ apud S. Petrum sub Anno Domini 1519, Tertio Kal. Augusti, Pontificatus ejusdem Anno Septimo, per me Notarium infrascriptum visa, & lecta, omni meliori modo, vice, jure, causa, & forma, quibus magis validius, & efficacius de jure fieri potuerunt &c. per se ipsos, ac vice, & nomine Communitatis prædictæ. dictam Ecclesiam B. Mariæ dictam del Glorioso, & Monasterium ejus, cum annexis, juribus spiritualibus, & temporalibus, obventionibus, & pertinentiis suis, ac rebus mobilibus, & immobilibus, ad dictam Ecclesiam, & Monasterium prædictum, quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, cesserunt, & concesserunt, & liberaliter juxta formam dictorum Capitulorum, pleno jure contulerunt R. P. Fratri Petro Martyri de Lugano, Provinciali utriusque Lombardiæ, Ordinis S. Dominici, de observantia ibidem præsenti, stipulanti, & recipienti pro se dicto nomine, ac vice, & nomine Religionis, ac Provinciæ prædictæ, & mihi Notario infrascripto, præsenti, stipulanti pro dicta Religione, & Provincia, cui elucescit scientia, viget Religio, & in cultu divino, cum fidelium fructu, crescit, & floret observantia regularis, ob reverentiam Beatæ, ac Gloriosissimæ Matris Mariæ Virginis, cujus obsequio est nuncupata, ipsumque R. P. Fr. Petrum Provincialem prædictum dictis nominibus, investiverunt, & investiunt, dantes, & concedentes eidem R. P. F. Petro Provinciali, & mihi Notario infrascripto, dictis

dictis nominibus præsentibus, stipulantibus, & acceptantibus, pro dicta Religione, & Provincia licentiam, & facultatem, qnatenus in futurum auctoritate propria possit ipse, & quicunque alii Fratres dicti Ordinis, ipsius Ecclesiæ, juriumque, & pertinentiarum ejus, spiritualium, & temporalium ad dictam Ecclesiam, & Monasterium quomodolibet spectan., & pertinen. tenutam, ac corporalem, & actualem possessionem apprehendendi, & adipiscendi &c. & ad omnem cautelam supradicti Deputati, quibus supra nominibus, auctoritate prædicta, prælibatum R. F. Petrum Provincialem, quibus supra nominibus præsentem, & acceptan., posuerunt, & induxerunt in tenutam, & corporalem, & actualem possessionem dictæ Ecclesiæ, & Monasterii, juriumque, & pertinentiarum prædictarum, per pannos, ac cornu Altaris, tactumque cordarum campanellæ, & aperitionem dictæ Ecclesiæ, & sacelli ejusdem, ac ostii Monasterii prædicti, & alia dicendo, & faciendo, quæ in similibus fieri consueverunt, & requiruntur, in signum veræ tenutæ, & actualis, & corporalis possessionis dandæ, & apprehendendæ, dictæ Ecclesiæ, & Monasterii, juriumque, & pertinentiarum prædictarum, ita quod per hæc, & alia prædictus R.F. Petrus Provincialis, quibus supra nominibus adeptus sit, & intelligatur veram tenutam, & corporalem possessionem, ac actualem Ecclesiæ, jurium pertinentiarum, & obventionum prædictarum, liberam, & perpetuam administrationem accepisse, ac etiam supradicti deputati, quibus supra, nominibns emologaverunt, ratificaverunt, & approbaverunt omnia, & singula contenta in dictis Capitulis, & in executione prædictorum Capitulorum, eidem F. Petro Provinciali, & mihi Notario infrascripto præsentibus, stipulan. &c. quibus supra nominibus, dederunt, & assignaverunt, dant, & assignant ad usum dictorum Fratrum commorantium in dicto loco dicto S. Maria del Glorioso, Ecclesiam, & locum S. Mariæ de Misericordia in capite plateæ Burgi dictæ terræ cum suis ædificiis, & juribus in perpetuum, & ubi, ex aliqua causa dicti Fratres impedirentur, quo minus dicta Ecclesia, ædificia, & jura, pacifice possidere possint, nominibus quibus supra promiserunt eidem F. Petro Provinciali, & mihi Notario præsentibus &c. dare, & consignare consimilem, seu æquivalen. Ecclesiam cum ædificiis, & juribus in perpetuum, & ex nunc assignaverunt, & assignant, locum prædicationis pro Quadragesima, & anno 1547, & successive secundum ordinem rotuli aliorum Mendicantium, & cum conditionibus, & modis, prout solent consequi alii Prædicatores Mendicantes, prædicantes in dicta Terra, & pro secundi Capituli executione unierunt, & uniunt nominibus quibus supra eidem loco, & Ecclesiæ B. Mariæ del Glorioso tantum tenimentum terræ arativæ, quantum capiant duodecim Salmæ seminis grani in territorio dictæ terræ in quarteria Papacque juxta fines Monticuli, & bona Communitatis S. Severini, & alia latera, cum conditionibus, prout in Capitulis, transferen. ex nunc jus, & dominium dicti tenimenti terræ in dictam Ecclesiam, locum, & Patres, & dictus R. F. Petrus Provincialis dictam Ecclesiam, & locum S. Mariæ del Glorioso, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, auctoritate Apostolica, qua supra, recepit, & aliis ejusdem Ordinis, & Provinciæ domibus aggregavit, & incorporavit, ibique suum Vicarium instituit, & creavit ven. Fr. Bernardinum de Castronedulo, præsentem, & acceptan., ac ibidem alios Fratres assignavit, & deputavit pro manutenendo, & augendo cultu divino, & salute animarum &c. quæ omnia, & singula contenta in dicto instrumento, & capitulis, vicissim dictæ partes, quibus supra nominibus, promiserunt attendere, & observare, ac efficaciter adimplere, & contra non facere, dicere, vel venire, per se, vel alios sub pœna dupli quantitatis prædicti, & oblatione bonorum dictæ Communitatis, in ampliori forma Cameræ Apostolicæ, renunciaveruntque dictæ partes exceptioni doli, mali, vis, metus, fraudis, læsionis, ac in factum actioni indebitæ conditioni ob causam, & sine causa, ac ob injustam causam, concessionis, & oblationis prædictæ, & omnibus aliis juribus, & actionibus, ac receptionibus in eorum favorem introductis, & jure dicen. generalem renunciationem, non valere, nisi præcesserit specialis recognitio sic, vel aliter gestum, alioquin fore scriptum, quam stipulatum, servaveruntque supradicti Deputati ad Sacrosancta Dei Evangelia corporali manu tactis scripturis, ad delationem mei Notarii infrascripti, & prædictus R. Provincialis in pectore more Sacerdotali, prædicta omnia, & singula contenta in dicto Instrumento, & Capitulis, quibus supra nominibus sub pœna, & obligatione prædictis attendere, & observare &c. rogaveruntque me Notarium infrascriptum, ut de prædictis omnibus, & singulis, unum, vel plura conficerem Instrumentum omni meliori modo &c. Et ego Crispoltus Jacobutius de Civitate Nuceræ, Publicus Apostolica auctoritate Notarius, & Judex Ordinarius ad præsens magnificæ Terræ S. Severini Camerin. Diœces. Cancellarius prædictis omnibus, & singulis, dum sic, ut præfertur, agerentur, & fierent interfui, & præsens fui, & rogatus scribere, & publicare, scripsi, & publicavi, & in fidem, & robur præmissorum sigillo, nomineque meis solitis, & consuetis corroboravi. Omisso signo cum his verbis signum meum Chrispolti Notarii, & Cancellarii prædicti &c.

Compositionem inter Florentini Monasterii (1) S. Catharinæ Moniales & Plebanum S. Laurentii de Burgo factam confirmat. Anno 1545 Die 19 Junii.

Ex Archivo (2) Ordinis. XCIX.

P A U L U S PP. III.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EA quę inter personas ecclesiasticas concordia terminata fuisse dicuntur, ut firma persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolico munimine roboramus. Sane dilectę in Christo filię, Priorissa, & Monia- Diplomatis causa.

Moniales Monasterii S. Catharinę de Senis de Observantia, Florentinę Diœcesis, & dilectus filius Johannes Petrus Bernardi de Cathonano Presbyter, Sarzanensis Diœcesis, Nobis nuper exponi fecerunt, quod cum Parochialis Ecclesia, Plebania nuncupata S. Laurentii de Burgo ad S. Laurentium dictę Florentinę Diœcesis, eidem Monasterio Sanctę Catharinę perpetuo unita, annexa, & incorporata existat ita quod Priorissa, & Moniales ejusdem Monasterii pro tempore existentes possint eidem Ecclesię deserviri, & curam animarum illius exerceri, facere, per Plebanum, ad earum nutum amovibilem, sufficientem, & idoneum per loci ordinarium pro tempore existentem, sive illius in spiritualibus Vicarium Generalem approbandum, cui, & uni clerico pro tempore deservienti eidem Ecclesię tenentur ministrare expensas victui necessarias, & dare, & persolvere eidem Plebano pro tempore eidem Ecclesię deservienti, & curam animarum exercenti, pro se, & servitio, ac exercitio hujusmodi, respective singulis annis Ducatos auri largos viginti quatuor, ultra expensas, ut supra, victui necessarias: ipsę Priorissa, & Moniales, provide considerantes, quod super administratione victus hujusmodi multoties quęstiones, & dissensiones oriebantur, & propterea quod melius, & magis expediens, magisque pacificum esset eidem Priorissę, & Monialibus dare, & persolvere eidem Plebano pro tempore existenti pro se, & dicto clerico certam summam annuatim, quam facere expensas, & dare eosdem viginti quatuor ducatos, & etiam ad hoc, ne pro tempore existentes Plebanus, & Clericus hujusmodi, nimiam sumerent cum ipsis Monialibus familiaritatem, & aliis certis bonis motę respectibus, inter easdem Priorissam, & Moniales, quę in bono sunt numero, capitulariter super hoc congregatas, maturo inter eas habito consilio, ex una, & pręfatum Johannem Petrum Bernardi modernum ejusdem Parochialis Ecclesię Plebanum pro se, & pro tempore existentem, sive deputatum in eadem Ecclesia Plebanum ad illi deserviendum, & curam animarum exercendum, ac pro Clerico in eadem Ecclesia pro tempore servienti agentem, partibus, ex altera, concordatum, & conventum extitit, sub tamen nostro, & Sedis Apostolicę beneplacito, videlicet quod ex tunc deinceps pro dictis viginti quatuor ducatis expensis victus, & omnibus, quę ipsę Priorissa, & Moniales Plebano, & Clerico pro tempore servientibus eidem Ecclesię dare consueverant, sive dare tenebantur, darent in totum pro victu, & dictis viginti quatuor ducatis singulis annis eidem moderno, & pro tempore existentibus Plebano, & Clerico, ducatos quinquaginta largos, monetę Florentinę currentis, ad rationem librarum septem pro ducato, certis modo, & forma, & certis terminis persolvendos, & alias prout in Instrumento desuper confecto dicitur latius contineri. Quare pro parte tam Priorissę, & Monialium, quam Johannis Petri Bernardi prefatorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissis concordię, & conventioni pro illarum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis

Confirmatio. opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur instrumenti prędicti, & quarumcunque scripturarum super pręmissis forsan confectarum, tenores, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore pręsentium concordiam, & conventionem hujusmodi, ac, prout illas concernunt, omnia, & singula alia quęcunque in Instrumento prędicto contenta, & inde sequuta quęcunque, licita tamen, & honesta, approbamus, & confirmamus, illisque perpetuę firmitatis robur adiicimus: Necnon omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint, & solemnitatum omissarum, si quę sint in eisdem, supplemus, illaque inconcussę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere. Et sic per quoscunque judices, & commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate judicari, & definiri debere, necnon quicquid secus super iis a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Quo circa Venerabilium Fratrum Archiepiscopi Florentini, & Episcopi Fesulani in spiritualibus Vicariis Generalibus per pręsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios pręsentes literas, & in eis contenta quęcunque ubi, & quando expediens fuerit, ac quoties pro parte Abbatissę, & Monialium, ac pro tempore existentis Plebani pręfatę Ecclesię, seu alterius eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant auctoritate nostra pręsentes, & in eis contenta quęcunque plenum effectum sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari, non permittentes, unam partium prędictarum per alteram, aut partes ipsas per quoscunque, quavis auctoritate fungentes, contra pręsentium tenorem quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super iis habendis, servatis processibus, censuras, & pęnas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XIX Junii MDXLV, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Monasterii.*) In *Hetruria*. Hujusce Monasterii meminit *Fontana* de *Romana Provincia Cap. III Tit. XII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo asservato in prędicto Monasterio *S. Catharinę*.

Cœ-

Anno 1545 Die 29 Augusti.

Cœnobio (1) de las Navas unit ecclesiastica beneficia.

Ex Archivo (2) Ordinis.

C.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

IN supernę Apostolicę dignitatis specola, licet immeriti, disponente Domino, constituti, votis illis, per quę cunctorum Christi fidelium, presertim in humilitate spiritus, vota sua, Altissimo famulantium, commoditati, & opportunę subventioni, valeat salubriter provideri, libenter annuimus, ac ea, prout in Domino expedire conspicimus, favoribus prosequimur opportunis. Cum itaque de las Navas per Francisci Sanchez Genillano, & de Villa Franca oppidorum, Abulen. Diœcesis, Parochiales Ecclesię, quę de jurepatronatus dilecti filii nobilis viri Petri de Avila Marchionis de las Navas, & Domini in temporalibus dictorum oppidorum, ex dotatione existunt, & per Nicolai Ferdinandez dilectorum filiorum nuper ipsarum Ecclesiarum Rectorum, liberas resignationes de illis, quas tunc respective obtinebant per dilectum filium Magistrum Franciscum de Fontanella Scriptorem, & Familiarem nostrum, eorum procuratorem ad hoc ab eis etiam respective specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factas, & per Nos admissas, vacaverint, & vacent ad pręsens, &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum moderni Prioris, & Fratrum domus S. Pauli ejusdem oppidi de las Navas, Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio cootinebat, cum Domus prędicta, quę nuper per pręfatum Petrum Marchiooem, fundata, & dotata, ac constructa fuit, ita paucos, & exiles redditus habeat, ut illi ad eoruodem Prioris, & Fratrum sustentationem, & onerum eis pro tempore incumbentium supportationem, decenter, & commode oon suppetant, si dictę Ecclesię, quarum Rectorea pro tempore existentes, ad ipsius Petri Marchionis, & pro tempore existentis Domini in temporalibus eorundem oppidorum, nutum, poni consueverunt, ex nunc, ac Parochialis Ecclesia de Navalperal, & de Valdemaqueda, dictę Diœcesis, quam dilectus filius Alvarus de Ducennas, ipsins Ecclesię de Navalperal Rector obtinet, necnon perpetuum simplex servitorium beneficium ecclesiasticum in dicta Ecclesia de Villa franca, quod, & dicta Ecclesia de Navalperal, ac de Valdemaqueda, etiam de simili jurepatronatus pręfati Petri Marchionis existunt, cum primum illa per ipsius Alvari, & dilecti filii moderni clerici perpetui beneficiati in dicta Ecclesia de Villa franca beneficium ipsum obtineotis, cessum, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel alias, quovis modo vacare contigerit, eidem domui perpetuo unireotur, annecterentur, & incorporarentur, ex hoc profecto Prior, & Fratres prędicti io suis necessitatibus, aliquod subveotioois auxilium susciperent, eidemque domni diligenter deservirent. Quare pro parte Prioris, & Fratrum prędictorum asserentium, Ecclesiarum, & beneficii prędictorum, insimul fructus, redditus, & proventus duceotorum Ducatorum auri de Camera, secnndum communem extimationem, valorem annuum non excedere Nobis fuit bnmiliter supplicatum, ut de las Navas, & de Villa franca ex nunc, ac cum primum, ut pręfertur, vacaverint de Navalperal, & de Valdemaqueda Ecclesias, & beneficium prędicta eidem Domui, ut pręmittitur, unire, annectere, & incorporare, ac alias in pręmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastiea, aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuom valorem secundum extimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioqnin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, & Priorem, & Fratres pręfatos, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon fructus, redditua, & proventus Domus bujusmodi, illique unitorum Beneficiorum ecclesiasticorum, verum annuum valorem pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de las Navas, & Villa franca sive pręmisso, sive alio quovis modo, aut ex aliorum quorumcunque personis, seu per similes resignationes Francisci, & Nicolai prędictorum, vel quorumvis aliorum de illis in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factas, aot Constitutionem felicis recordationis Johannis PP. XXII, pro his videlicet, quę incipit - Execrabilis - vel assecutionem alterius beneficii ecclesiastici, quavis auctoritate collati vacent, etiamsi tanto tempore vacaverint, quod earum collatio juxta Lateran. Statuta Concilii ad Sedem Apostolicam legitime devoluta, ipsęque Ecclesię de las Navas, & de Villa Franca, dispositioni Apostolicę, specialiter reservatę existant, & super eis, inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumua pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore Datę pręsentium, non sit in eis alicui specialiter jus quęsitum, ex nunc de Navalperal, & Valdemaqueda vero Ecclesias, necnon beneficium prędicta, cum primum illa per cessum, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem Alvari, & moderni Beneficiati prędictorum, vel alias quovis modo, & ex quorumcunque aliorum personis, etiam in aliquo ex mensibus, Nobis, seu ordinariis Collatoribus, per Constitutiones nostras, aut literas alternativas, seu alia privilegia, & indulta concessis, & concedendis simul, vel successive, vacare contigerit, etiam ex nunc, & e contra, cum ad hoc ipsius Petri Marchionis, per enndem Franciscum, & procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, expressus accedat assensus, eidem Domui auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimns, & incorporamus, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, ita quod liceat moderno, & pro tempore existenti ipsius Domus Priori, & Fratribus pręfatis, per se, vel alium, seu alios, propria auctoritate absque vitio spolii, seu attentatorum, libere apprebendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus bujusmodi, in suos, & Domus, necnon Ecclesiarum, & Beneficii prędictorum nsns, & ntilitatem convertere, necnon eisdem ecclesiis per aliquos ex Fratribus Domus hujusmodi, seu alios Presbyteros seculares, aot pręfati, vel alterius Ordinis Regulares, ad ipsorum Prioris, & Fratrum nutum amovibiles, in Divinis deserviri, ac dilectorum filiorum parochianorum earundem Ecclesiarum animarum curam exerceri facere, Diœcesani loci, vel cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstaotibus omnibus, priori voluntate nostra prędicta, ac Lateran, Con-

Mandatum.

Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, ac pię memorię Bonifatii PP. VIII, etiam Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus contrariis quibuscunque, aut si aliqui super probationibus sibi faciendis de hujusmodi, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus, speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus, literas impetraverint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & Decretum, vel alias sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac inde sequuta quęcunque, ad Ecclesias, & beneficium prędicta, volumus non extendi, sed nullum per boc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum, impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus &c. mentio specialis. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi Ecclesię, ac beneficium prędicta, debitis non fraudentur obsequiis, & animarum cura in dictis Ecclesiis nullatenus negligatur, sed earum, ac dicti beneficii, congrua supportentur onera consueta; Et insuper unionem, annexionem, & incorporationem Ecclesię de Navalperal, & de Valdemaqueda, & Beneficii hujusmodi, sub quibuscunque revocationibus, suspensionibus, derogationibus unionum, annexionum, & incorporationum effectum non sortitarum, per Nos, & Sedem prędictam factis, & faciendis, minime comprehendi, sed ab illis exceptas, & ad hoc, ut sub revocationibus, vel suspensionibus hujusmodi, non comprehendantur, ex nunc vere, & non ficte, suum plenarium effectum sortitas, & non de vacaturis, sed de vacantibus Navalperal, & de Valdemaqueda Ecclesia, ac beneficio prędictis, factas, & per illas, ex nunc eidem Priori, & Fratribus, jus jure acquisitum existere censeri, sicque per quoscunque quavis auctoritate fungen. Judices, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate &c., ac ex nunc si secus super his &c. attentari irritum, & inane decernimus. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, unionis &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Quinto, Quarto Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

1. *Cœnobio.*) In *Hispania*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. III Ad perpetuam rei memoriam fol.* 193.

Anno 1545 Die 30 Augusti.

Ne Fratres, aut Moniales Ordinis, peccata (1) deponant apud Sacerdotes extra Ordinem.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilecto filio Priori Provinciali Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Hispanię secundum morem ejusdem Ordinis.

CI.

PAULUS PP. III.

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecisti, quod a certo tempore citra, nonnulli, tam ex Prioribus, vel Pręsidentibus, aliisque Fratribus domorum Ordinis Prędicatorum, & Provincię Hispanię secundum morem ejusdem Ordinis, quam sub tui cura, & institutis degentibus Ordinis S. Augustini, & etiam Tertię Regulę S. Dominici, Priorissis, Monialibus, & Sororibus Monasteriorum dictę Provincię, propriis eorum Confessoribus, per illorum superiores deputari solitis, dimissis, in illorum forsan contemptum, occasione nonnullorum Apostolicorum privilegiorum, & indultorum, aliarumque literarum, etiam Confessionalium nuncupatarum, sibi concessorum, Confessores pro suę libito voluntatis, nonnunquam clericos seculares, quandoque vero etiam aliorum Ordinum Fratres eligere, illisque sua peccata confiteri, & ab eis absolutionem recipere, ipsique Confessores sic electi, confessiones hujusmodi audire, & pęnitentiam salutarem desuper injungere, ac absolutionis beneficium, etiam ex casibus illorum Pręlatis, & Superioribus specialiter reservatis, forsan indistincte impertiri, non verentur, statutis, & consuetudinibus dictorum Ordinum de facto contraveniendo, forsan in animarum suarum periculum, perniciosum quoque exemplum, & scandalum plurimorum. Quare pro parte tua Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super hoc opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, statuimus, & ordinamus, quatenus de cetero nullus ex Prioribus, vel Pręsidentibus, aut Fratribus, vel aliis Religiosis domorum Ordinis Fratrum Prędicatorum, & Provincię hujusmodi, ac Priorissis, Monialibus, & Sororibus dictorum Monasteriorum ubicunque existentibus, si, & postquam de pręsentibus literis notitiam habuerint, prętextu cujusvis privilegii, aut indulti Apostolici, vel Confessionalis, seu aliarum literarum, & indulgentiarum ab Apostolica Sede hactenus emanatarum, vel in posterum emanandarum, nisi de speciali licentia petita, & obtenta suorum superiorum, Confessorem sibi eligere, & ab eo absolutionem recipere, & tam ipsis Prioribus, vel Pręsidentibus, aliisque Fratribus, vel Religiosis, necnon Priorissis, Monialibus, & Sororibus, & eorum singulis sub excommunicationis, & officiorum, quę obtinent, privationis, pœnis, & privilegiis, indultis, confessionalibus, & aliis literis, & gratiis prędictis, quomodolibet uti, illorumque prętextu Confessorem sibi eligere, ab eoque absolutionem recipere, quam Confessoribus sic electis pręfatis, sub similibus censuris, ac suspensionibus ab administratione suorum ordinum, pęnis, eo ipso incurrendis, pręterquam de licentia speciali petita, & obtenta dictorum superiorum, ut confessiones hujusmodi audire, ac pęnitentiam salutarem injungere, & absolutionis munus impertiri, nullatenus au-

audeant, vel pręsumant, districtius inhibendo mandamus. Et insuper de cetero quascunque confessiones aliter faciendas, & inde obtentas absolutiones, & pęnitentiarum impositiones, ipsis confitentibns minime suffragari. Quodque in quibuscunque privilegiis, & indultis, aut literis Apostolicis, etiam Confessionalibus nuncupatis, aliisque concessionibus, & gratiis pręd ictis, ad hujusmodi effectum, ab eadem Sede emanatis, hactenus, vel in posterum emanandis, Priores, vel Pręsidentes, aliique Fratres, vel Religiosi, ac Priorissę, Moniales, & Sorores Ordinum, ac Tertię Regulę, & Provincię hujusmodi, omnino excepti, & tacite exclusi censeantur, auctoritate, & tenore pręd ictis, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Non obstantibus pręmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis, editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, privilegiis quoque, indnltis, & literis Apostolicis suprascriptis, & aliis nunc, & pro tempore per Sedem eandem concessis, sub qnacunque verborum forma, & cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis per Sedem eandem ex quibusvis caussis, etiam urgentissimis, & onerosis, & ad quorumvis, cujuscunque dignitatis, & status, preces hactenus concessis, & in posterum concedendis, qnibus, etiamsi in illis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non alias, quam snb certis modo, & forma tunc expressis, derogari possit, illorum omnium tenores, & formas perinde, ac si de verbo ad verbum, & non per clausulas generales idem importantes, expressa mentio facta, aut alia exquisita forma ad id requisita, servata fuisset, nihil penitns omisso, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse, harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscnnque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annnulo Piscatoris die XXX Augusti MDXLV, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Blo. El. Fulgin.

1. *Peccata.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar *Lib. B. fol.* 104 ex autographo *Salmanticensi.*

De Florentino (1) Cœnobio S. Marci Fratribus Ordinis Prædicatorum restituendo.

Anno 1545 Die 31 Octobris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Dilectis filiis Angelo de Bergamo Pręsidenti, seu Priori, & Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini Congregationis Lombardię in Domo S. Marci Ordinis Pręd icatorum Florentin. existentibus. CII.

PAULUS PP. III.

Dilecti filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUm vos, sicut Nobis innotuit, nuper pręter juris dispositionem, vestraque, & omnium Religiosorum Ordinum statuta, & consnetudines, istam domum S. Marci Ordinis Pręd icatorum Florentin. unde dicti Ordinis Pręd icatorum Fratres de facto ejecti fuerunt, sine Sedis Apostolicę licentia, quam requirere debebatis, intraveritis, & occupaveritis, sicut de pręsenti occupatis, & indebite obtinetis. Nos, volentes ex nostro officio hujusmodi temerariis ausibus obviare, eosque reprimere, vobis in virtute sanctę obedientię, ac sub indignationis nostrę, necnon excommunicationis majoris latę sententię, ac privationis omnium, & singulorum officiorum, dignitatum, pręsidentiarum, ac privilegiorum, indultorum, & quarumvis gratiarum, vobis in genere, vel in specie concessarum, ac etiam vocis activę, & passivę ipso facto, & absque aliqua alia declaratione nisi parueritis, per vos incurrenda, pęna pręcipimus, & mandamus, ut infra biduum a pręsentium vobis facienda pręsentatione, sive intimatione, dictam domum exiisse, eamque liberam, & vacuam, & in ea omnia res, & bona inibi per vos inventa, sub inventario per Notarium publicum conficiendo dimisisse, & cum effectu reliquisse, debeatis, particulariter vero tibi, fili Angele Pręsidens, seu Prior, sub eisdem pęnis mandamus, ut intra decem dies ab eadem intimatione, vel pręsentatione computandos, coram Nobis personaliter te pręsentes, eo vero termino respective elapso, & vobis non parentibus venerabili Fratri Philippo (3) Episcopo Burgi Sancti Sepulcri in Alma Urbe nostra Vicario (4) nostro committimus, ut vobis aliter non citatis, servatis quatuor terminis, juxta stylum suę curię in similibus servari solitis, contra vos ad dictarum pęnarum aggravationem, & reaggravationem, ac interdicti ecclesiastici appositionem, invocationemque brachii secularis, ac nlteriora procedat, sicut vestra inobedientia, & contumacia exegerit, volentes, ac decernentes, quod affixio pręsentium in valvis Ecclesię domus vestrę Congregationis Beatę Marię de Populo de Urbe, ac pręsentatio earum Procuratori Generali ejusdem vestrę Congregationis in Romana Curia facta, dimisso illarum exemplo, perinde vos arctet, ac si vobis personaliter pręsentatę, & intimatę fuissent. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consnetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alias roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, vobis, & vestrę Congregationi, qnomodolibet concessis, quibus, illorum tenores pręsentibus, pro expressis habentes, ad effectum pręsentium derogamus, ceterisque contrariis quibuscunqne. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die ultima Octobris (5) MDXLV, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Blo. El. Fulgin.

1. *Flo-*

1. *Florentino.*) In *Hetruria*.

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Florentino*.

3. *Philippo.*) Cognomento fuit *Archintus*, genere nobilis, patria *Mediolanensis*. Adeas *Ughellum* in *Episcopis Burgi S. Sepulcri Tomo III Italia Sacra pag.* 199 *Edit. Veneta*.

4. *Vicario.*) Hinc ad calcem Constitutionis *XCIV Pauli III* pro *Nesciovanen.* Archiepiscopis datæ, quæ legitur pag.630. hujusce IV Tomi, hæc habet *Philippus* iste. *Nos Philippus Archintus, Dei, & Apostolica Sedis gratia Episcopus Burgi S. Sepulchri, Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pauli divina providentia Papa III Vicarius Generalis, universis, & singulis præsentes transumpti literas inspecturis, visuris, lecturis pariter, & auditurus, notum facimus, & attestamur, quod originales literas in forma gratiosa sub plumbo expeditas, cujus copia superius est inserta vidimus, legimus, & diligenter inspeximus, easque sanas, & integras, omnique prorsus vitio, & suspicione carentes reperimus, prout in eis prima facie apparebat. Ea propter pro parte Reverendissimi pro tempore Electi Archiepiscopi Nesciovanen. in præinsertis literis conten. ipsas literas per Notarium publicum infrascriptum in hujusmodi transumpti formam redigi mandamus, sigillique nostri jussimus, & fecimus appensione muniri. Decernentes, prout idem Dominus noster Papa per præinsertas decrevit, hujusmodi transumpto talem, & tantam fidem adhibendam fore, qualis, & quanta originalibus ipsis adhiberetur, si in medium producerentur. Datum Romæ in ædibus nostris sub anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Quinto, Indictione Tertia, die vero undecima Mensis Junii, Pontificatus prælibati Domini nostri Pauli divina providentia Papa Tertii Anno ejus Undecimo.*

Ita est. Ph. (Philippus) *Vic.* (Vicarius.)

Notat *Ughellus* loco laudato, quod *diuturniori Vicariatus opera pro Pontificibus functus est Romæ* Philippus iste. Nota quod *Mediolanensis* erat, & Episcopalibus duntaxat ornatus infulis.

5. *Die ultima Octobris.*) Ex hac etiam die ascripta liquet, quod *Paulus III* in ipsis literis, quas *Brevia vocant*, annos Pontificatus nonnunquam numerabat a die Coronationis.

Anno 1545 Die 31 Octobris.

Indulgentia pro Capitulo Generali (1).

Ex Archivo (2) Ordinis.

CIII. PAULUS PP. III.

Universis, & singulis Christi fidelibus, præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

A Superno Patrefamilias, meritis licet imparibus in Domo Domini dispensatores constituti, thesaurum Dominicum, divinitus Nobis commissum sic dispensare, Nos convenit, ut illius erogatione, populum Christianum Domino acceptabilem, & bonorum operum sectatorem reddere valeamus. Cum itaque dilectus filius Franciscus (3) Romeus de Castilione, modernus Vicarius Generalis totius Ordinis Prędicatorum, & Fratres ipsius, pro conservatione Religiosę vitę, juxta regulam & constitutiones ejusdem Ordinis, ac electione futuri Generalis Magistri, suum Capitulum Generale in Urbe, in Domo S. Marię Supra Minervam, de mandato nostro, & nostra certa scientia in festo Pentecostes (4) proxime futuro more solito, sint celebraturi, ad ipsiusque Capituli celebrationem multi viri zelo Religionis pleni, ac scientia, morumque probitate prediti, & quamplures a quibuscunque mundi partibus prędicti Ordinis professores, Altissimo favente, sint accessuri, ad quorum sustentationem, cum dictę Domus tenuissimi redditus non sufficiant, Christi fidelium suffragia, sunt necessaria, Nos, ut Christi fideles hujusmodi promptiores reddantur, ad prędictorum Fratrum, pro Capitulo hujusmodi celebratione venturorum subventionem, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum, ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus vere pęnitentibus, & confessis, qui in Dominica Resurrectionis D. N. J. C. proxime futura, vel in aliqua ex secunda, & tertia Feriis dictam Dominicam sequentibus, prędictam S. Marię supra Minervam, in ipsa autem Dominica Resurrectionis tantum, inchoando a primis ejus vesperis usque ad occasum solis inclusive, S. Dominici Messanen., vel S. Dominici de Drepano (5), aut S. Dominici, seu S. Marię, quę dicitur Grandis, Cathanien. (6), vel S. Dominici Syracusan., aut S. Dominici Panormitan., vel SS. Johannis, & Pauli Venetiarum, seu Sanctę Marię de Conforto Lugdunen., vel S. Catherinę Barchinonen., ac S. Petri Martyris Toletan. dicti Ordinis Ecclesias visitaverint, & ad pręmissa manus porrexerint adjutrices, vel ad illas, pro dicti Capituli celebratione, & Fratrum ad illud venientium sustentatione, eleemosynas miserint, Plenariam omnium peccatorum suorum, remissionem, ac Indulgentiam, tenore pręsentium concedimus, & elargimur, & ut ipsi Christi fideles prędicto tempore, conscientię pacem, & animarum salutem, Deo propitio, facilius consequantur, ac Indulgentię, & remissionis ejusdem, capaciores reddantur, pręfato Vicario, ac Pręsidenti, seu Prioribus singularum Ecclesiarum prędictarum, nonnullos ejusdem Ordinis professores eligendi, ac deputandi, qui Confessiones pręfatorum Christi fidelium prędicto tempore audire, & illorum Confessionibus diligenter auditis, ipsos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcunque gravibus, & enormibus, etiam in casibus Sedi Apostolicę reservatis, exceptis contentis in Bulla, quę legitur in Cęna Domini, absolvere, eisque pęnitentiam salutarem injungere, necnon vota per eos emissa, ultramarino, visitationis liminum Apostolorum Petri, & Pauli de Urbe, ac S. Jacobi in Compostella, necnon Religionis, & Castitatis votis, duntaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam, & facultatem concedimus; Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Cancellarię Apostolicę regulis, ac similium Indulgentiarum, etiam pro Cruciata, & Fabrica Basilicę S. Petri de Urbe, suspensionibus, & revocationibus, per Nos, aut Prędecessores nostros factis, & faciendis, ceterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, quod si casu aliquo pręfatum Capitulum supradictorum Fratrum, ad locum alium transferri contigerit, quęcunque de pręfata Ecclesia B. Marię, quoad Indulgentias, pręmissa sunt de illa Ecclesia, apud quam Capitulum ipsum celebrari contigerit, in-

intelligi debeant. Ceterum quia difficile foret, pręsentes literas originales ad singula quęque loca opportuna deferri, volumus, atque auctoritate Apostolica decernimus, quod earum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo officii Vicarii Ordinis prędicti munitis, ubique ea prorsus fides adhibeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die ultima Octobris (7) MDXLV, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

Bl. El. Fulgin.

1. *Capitulo Generali.*) *Romæ* celebrato anno *MDXLVI*.
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Franciscus.*) De quo sæpe sæpius in præcedentibus Notis dictum fuit.
4. *Penthecostes.*) Fuit hoc anno die *XIII* Junii.
5. *De Drepano.*) Seu *Trapanen.*, in *Sicilia*.
6. *S. Maria, quæ dicitur Grandis Cathanien.*) Seu *S. Mariæ majoris, Catanen.*, in *Sicilia*.
7. *Die ultima Octobris.*) Vide Notam *V* ad præcedens Diploma. Huc etiam spectat sequens instrumentum.

Nos Johannes Episcopus Sabinensis S. R. E. Cardinalis de Salviatis vulgariter nuncupatus, & totius Ordinis Prædicatorum Protector &c.

UNiversis, & singulis præsentes nostras literas inspecturis, lecturis, & audituris, notum facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter hodie Sanctissimus in Christo Pater, & D. N. D. Paulus divina providentia PP. III, ad preces, & requisitiones nostras, sibi per Nos ad hoc porrectas vivę vocis oraculo Nobis desuper facto, concessit, & approbavit, quod Breve Apostolicum indulgentiarum concessum Ordini Prædicatorum, pro subventione sui Capituli Generalis proxime celebrandi Romæ in Festo Penthecostes, sicut applicatum fuit quinque Civitatibus Siciliæ, videlicet Messanæ, Panormi, Drepani, Cathaniæ, Siracusæ, ita quoque extendatur, applicetur, & concedatur, atque ex nunc pro applicato, & concesso habeatur oppido ejusdem Regni Siciliæ, quod dicitur Mohac, vulgariter vero Modica, cum eisdem indulgentiis, casuum reservatorum absolutione, ac votorum commutatione, quæ conceduntur prædictis Civitatibus sub eadem forma, & ad eundem finem per omnia, ut continetur in dicto Brevi Apostolico, ac si in illo expressa de dicto oppido mentio facta fuisset. In quorum fidem præsentes manu propria nostra subscriptas, fieri, magnique sigilli nostri, quo in similibus utimur jussimus appensione muniri. Datum Romæ in ædibus nostræ solitæ residentiæ die 13 Februarii 1546, Pontificatus ejusdem Sanctissimi D. Nostri Anno Duodecimo.

Jo. Card. de Salviatis manu propria.

Ind. pro Capitulo Generali.

A tergo al P. Presidente di S. Domenico di Palermo.

De Peruani Provincialis electione (1).

Anno 1546 Die 1 Januarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

PAULUS PP. III.

CIV.

Ad Futuram Rei Memoriam.

CUm, sicut accepimus, Fratres Ordinis Prędicatorum, seu Sancti Dominici, qui sunt apud Indos in Provincia S. Johannis Baptistę, seu Terrę del Peru nuncupatę, secundum morem dicti Ordinis, propter maximam Conventuum, seu domorum inter se distantiam, ad eligendum novum Priorem Provincialem ejusdem Provincię de facili congregari non possint, & in nonnullis ex dictis Conventibus, seu domibus, pauciores quatuor Fratribus existant, quo fit, ut juxta ejusdem Ordinis Magistri Generalis statutum dictarum domorum Vicarii vocem in electione dicti Provincialis, non habeant, Nos, ad pullulantem in illis partibus Religionem Christianam, respectum habentes, considerantesque, non omnia inibi ita solemniter, sicut in ceteris orbis partibus fieri posse, dilecti filii moderni ejusdem Ordinis Vicarii Generalis, super hoc Nobis humiliter porrectis precibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium statuimus, & ordinamus, quod modernus Prior Provincialis dictę Provincię per quadriennium, post finitum tempus pręsentis sui Provincialatus officii, in eodem officio, perseverare, ac continuare debeat, quodque dictarum domorum Vicarii, etiamsi in eis minus quam quatuor Fratres existant, vocem in electione dicti Prioris Provincialis habeant, non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die Prima Januarii MDXLVI, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Blos. El. Fulgin.

1. *Electione.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. III.*
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Limano*.

Anno 1546
Die 11 Julii.

Aragoniæ Provincialis, expleto quadriennio, ejusdem Provinciæ Vicarius (1) est quousque Provincialis electus, confirmatus, & præsens sit.

CV.

Ex Archivo (2) Ordinis.

PAULUS PP. III.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

CUm, sicut dilecti filii Provincialis, & alii Priores Conventuum Ordinis Pędicatorum Provincię Aragonię secundum morem dicti Ordinis Nobis nuper exponi fecerunt, in Generali Capitulo dicti Ordinis in Alma Urbe nostra de Mense Junii proxime pęterito celebrato, pro ejusdem Ordinis felici successu, & salubri directione, inter alia decretum; & ordinatum fuerit, quod ex nune deinceps, finito tempore, videlicet quadriennio, Provincialatus Prioris Provincialis dictę Provincię Aragonię, idem Prior Provincialis, remaneat Vicarius ejusdem Provincię, ut in ea, & electione futuri Prioris Provincialis, quousque alter Provincialis electus, & per Generalem Magistrum dicti Ordinis confirmatus sit, & ad eandem Provinciam se personaliter conferat, pęsidere possit, prout in decreto dicti Generalis Capituli, cujus veriorem tenorem, ac si de verbo ad verbum insertus foret, pęsentibus haberi volumus pro expresso, plenius contineri dicitur, pro parte dicti Provincialis, & aliorum Priorum pędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut decreto, & ordinationi pędictis, pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicę confirmationis adiicere, aliasque in pęmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Mandatum.

Nos igitur, qui fidelium quorunlibet, pęsertim sub suavi religionis jugo Altissimo famulantium, vota, quantum cum Deo possumus, ad exauditionis gratiam, libenter admittimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, decretum, & ordinationem pędicta, necnon, prout illa concernunt, omnia, & singula, in eodem Generali Capitulo contenta, ac inde sequuta quęcunque, ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore pęsentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere, & sic per quoscunque judices, & commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, interpretari, atque decidi debere, necnon irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, decernimus. Quocirca ven. Fratri Episcopo Illerden. (3), & dilectis filiis Priori claustrali Monasterii Montis Aragonum Oscen. Diocesis, & Archidiacono de Culla in Ecclesia Dertusen. per pęsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, pęsentes literas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando expediens fuerit, ac quoties pro parte Provincialis, & aliorum Priorum Ordinis, & Provincię hujusmodi, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in pęmissis, efficacis defensionis, pęsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, decretum, & ordinationem in Capitulo Generali facta hujusmodi, ac pęsentes literas, & in eis contenta quęcunque, plenum effectum sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari, non permittentes, quemquam, contra pęsentium tenorem, quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras ecclesiasticas, & alia juris opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo, ac censuras pędictas, legitimis super his habendis servatis processibus, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifatii PP. VIII de una, & in Concilio generali de duabus dietis, edita, dummodo ultra tres dietas, aliquis vigore pęsentium, ad judicium non trahatur, ac quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Provincię, & Ordinis hujusmodi statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, clausulis, & decretis, etiam irritantibus, quomodolibet pro tempore concessis, & confirmatis, quibus, illorum veriores tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pęsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, seu si aliquibus communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, non possit per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XI Julii MDXLVI, Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Blo. El. Fulgin.

1. *Vicarius.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo lit. IV.*
2. *Archivo.*) In quo Autographum.
3. *Illerden.*) *Ilerden.*, vulgo *Lerida*, in *Hispania Tarraconensi*, ubi cetera Civitates, de quibus hoc in Diplomate.

Fir-

Anno 1546 Die 11 Augusti.

Firmat ea quæ pro Cordubensi (1) Cœnobio sancita sunt.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CVI.

Robertus (3) Miseratione Divina Tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Cardinalis.

Dilectis in Christo Priori, seu Pręsidenti, & Fratribus Conventus S. Pauli Cordubensis, Ordinis Fratrum Prędicatorum, Salutem in Domino.

EX parte vestra nobis oblata, petitio continebat, quod nuper dilectus in Christo modernus Generalis dicti Ordinis, volens statui, & utilitati dicti Conventus providere, hęc fecit statuta, ordinationes, & mandata quę sequuntur. Imprimis videlicet in virtute S. obedientię, sub pręcepto formali, vobis, & dilecto in Christo moderno Provinciali dicti Ordinis Provincię Bętieę mandavit, ut Libros, qui ob mortem filiorum dicti Conventus, aut alio quocunque jure dicto Conventui debentur, diligentius exquiratis, & nulli particulari Fratri quocunque quęsito colore ad usum concedatis, sed in communi Bibliotheca ligati catenis ferreis custodiantur, ut ibi communi totius Conventus utilitati deserviant (4), nunquam inde extrahendi, nisi Libraria in alium locum mutetur, aut ad librorum ipsorum compaginationem, aut mutationem in melius; quod si liber, qui in jus dicti Conventus denno cedet, in ipsa Bibliotheca repositus antea fuerit, vendatur, aut commutetur, & alius loco ejus in eadem Bibliotheca reponatur. Item quia dictus Generalis a fide dignis accepit quod Infirmarię dicti Conventus certi quidam redditus sunt assignati, ut in linteaminibus necessariis expendantur; ideo ne Prior aliquis male providus, aut Frater negligens eis abutatur, ant in alterius officinę usus convertat, sub pęna excommunicationis latę sententię vobis, & quibusvis aliis sub dicti Ordinis obedientia constitutis prohibuit, ne linteamina pręfata in alterius officinę, aut particularis Fratris usus accommodetis, nec ab ipsa Infirmaria extrahatis, nisi ad eorum reparationem, aut si tanta inutilitas apparuerit, quod Provincialis pro tempore visitans, de Patrum dicti Conventus consilio, in alios usus convertenda mandaverit, cujus conscientiam dictus Generalis oneravit, sicut in desuper confectis dicitur latius contineri. Cum autem, sicut eadem subjungebat petitio, quia firmiora sunt ea, quibus Apostolicę Sedis intercedit auctoritas, vos cupiatis statuta, ordinationes, & mandata pręfata, pro illorum firmiori subsistentia Apostolicę confirmationis munimine roborari, supplicari fecistis humiliter, vobis super his per Sedem eandem de opportuno remedio misericorditer provideri. Nos igitur dictarum patentium literarum tenores pręsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Domini Papę, cujus Pęnitentiarię curam gerimus, & de ejus speciali mandato super hoc vivę vocis oraculo nobis facto, statuta, ordinationem, & mandatum pręfata, ac, prout ea concernunt, omnia, & singula in dictis patentibus literis contenta, & inde secuta quęcunque, licita tamen, & honesta, veris existentibus pręmissis, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, eisque perpetuę firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, eaque perpetuo inviolabiliter sub excommunicationis majoris latę sententię pęna, quam contrafacientes incurrere volumus ipso facto, & a qua, nonnisi per Sedem Apostolicam, pręterquam in mortis articulo constituti, absolvi possint per quoscunque tam Seculares, quam Regulares personas cujuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, observari; sicque per quoscunque judices, & commissarios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, interpretandi, & diffiniendi facultate, & auctoritate judicari, interpretari, & definiri debere; irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam contra pręmissa quomodolibet contigerit attentari, decernimus; non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & tam Provincialibus, quam Synodalibus, dictorumque Conventus, & Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis concessis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub sigillo Pęnitentiarię III Idus Augusti, Pontificatus D. Pauli Papę III Anno Duodecimo.

Jul. Cardellus.

1. *Corduben.*) In *Hispania Bætica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum ex autographo *Cordubensi*.
3. *Robertus.*) *Puccius*, de quo *Ciaconius* in *Paulo III Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III pag. 679.*
4. *Deserviant.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. VI.*

Anno 1547 Die 26 Februarii.

Tolosanæ Provinciæ, & Congregationis Franciæ (1) Conventus immobilia bona (2) retinere posse declarat.

Ex Archivo (3) Ordinis.

CVII.

PAULUS PP. III.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

ROmanus Pontifex, ne occasione gratiarum a Prędecessoribus suis emanatarum, aliquem indebite vexari contingat, quandoque per declarationes, interdum vero per alia remedia providet opportuna. Hinc venerabilis Frater Noster Johannes (4) Episcopus Portuen. Cardinalis de Salviatis nuncupatus, qui Ordinis Fratrum Prędicatorum apud Nos Protector existit, Nobis nuper exposuit, quod licet du-

duuum felicis recordationis Sixtus PP. IV Prędecessor noster, Magistro Generali, & Prioribus, ac Fratribus dicti Ordinis, tunc pręsentibus, & futuris, quod possessiones, domos, census, & alia immobilia bona, eis, & ipsorum domibus, pia fidelium largitione, inter vivos, vel causa mortis donata, & testamentaria dispositione largita, vel aliis relicta, & quę eis protempore, donari, relinqui, seu largiri contingeret, pro subsidio studentium, & aliorum eis incumbentium onerum supportatione in communi, & non alias, retinere, ac illa per deputandos ab eis administrare valerent, per suas literas, perpetuo concesserit, & indulserit, nihilominus a nonnullis nimium curiosis vertitur in dubium, an Fratribus dicti Ordinis Provincię Tolosanę, ac Congregationis Francię reformatę, secundum morem ejusdem Ordinis, liceat possessiones, domos, census, & alia immobilia bona, eis, & ipsorum domibus, ut pręfertur, relicta, & relinquenda, retinere, ac, ut pręmittitur, administrare. Quare dictus Johannes Episcopus Cardinalis, & Protector, Nobis humiliter supplicavit, ut hęsitationem hujusmodi nostrę declarationis oraculo submovere, aliasque in pręmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, attendentes, nec ex verbis, nec ex sensu gratiarum prędictarum, aliquos Fratrum eorundem ab hujusmodi concessione, & indulto exclusos censeri posse, hujusmodi supplicationibus inclinati, Priores, & Fratres Ordinis, & Provincię, & Congregationis prędictorum pręsentes, & futuros, vigore gratiarum dicti Prędecessoris hujusmodi, possessiones, domos, census, & alia immobilia bona, eis, & ipsorum domibus pia fidelium largitione, inter vivos, vel causa mortis donata, & testamentaria dispositione largita, vel alias relicta, & quę eis pro tempore donari, largiri, seu relinqui, necnon per illos ex eorundem pecuniis, juxta alias ipsius Prędecessoris in forma Brevis literas emi contigerit, pro subsidio studentium, & aliorum eis incumbentium onerum supportatione, in communi, & non aliter retinere, ac illa per deputandos ab eis administrare, libere, & licite posse, nec propterea eosdem Fratres Mendicantis nomen, vel effectum amittere, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo declaramus. Et pro potiori cautela eis super pręmissis omnibus, & singulis, plenam, & liberam facultatem, & licentiam concedimus, districtius inhibentes omnibus, & singulis cujuscunque status, gradus, ordinis, conditionis, vel pręeminentię, personis, pręsentibus, & futuris, & quacunque auctoritate fungentibus, & futuris, ne per se, vel per alium, seu alios, quovis quęsito colore, directe, vel indirecte, Priores, & Fratres domorum Provincię, & Congregationis hujusmodi, quo minus pręmissis omnibus, & singulis uti, potiri, & gaudere possint, molestare, perturbare, inquietare, seu impedire quoquomodo pręsumant, ac mandantes dilectis filiis Tolosan., & Lugdunen., ac Parisien. officialibus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, eisdem Prioribus, & Fratribus in pręmissis, auctoritate nostra assistentes, non permittant eos contra dictarum, ac pręsentium tenorem, per quoscunque quomodolibet indebite molestari, impediri, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pęnas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Provincię, ac Congregationis eorundem, juramento, coufirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus quoque, & aliis decretis, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quęvis alia expressio habenda, vel etiam alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque, aut si aliquibus, communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVI Februarii MDXLVII, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

1. *Congregationis Francia.*) Quæ distinguenda a Congregatione *Gallicana*, ut alibi notatum fuit.
2. *Immobilia bona.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. I.*
3. *Archivo.*) In quo Exemplar.
4. *Johannes.*) Adeas *Ughellum in Episcopis Portuen. Tomo I Italia Sacra*, & *Ciaconium in Leone X Vit. Pontif. & Cardinal. Tomo III pag.* 282.

Anno 1547 Die 18 Martii.

Petrasiten. (1) Cœnobio beneficium confert:

Ex Archivo (2) Ordinis.

CVIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Diplomatis causa.

Regimini Universalis Ecclesię, meritis licet imparibus, disponente Domino, pręsidentes &c. (3). Sane pro parre dilectorum filiorum Fratrum Domus S. Dominici, extra, & prope muros Oppidi de Petrohita (4) Ordinis Fratrum Prędicatorum, Abulen. Dięcesis, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum dicta Domus insignis, & pluribus Religiosis viris, literarum scientia prędititis, verbum Dei predicantibus, decorata existat, illiusque fructus, redditus, & proventus adeo tenues sint, quod ex illis, Fratres in dicta Domo pro tempore commorantes, vix sustentari possint, si Parochialis Ecclesia loci de Scorial, Salamantin. Dięcesis. de qua hodie tunc per liberam resignationem dilecti filii Francisci de Toledo. nuper ipsius Ecclesię Rectoris. de illa, quam tunc obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam vacante, & antea dispositioni Apostolicę reservata, dilecto filio Magistro Johanni So-

Solano, Clerico Placentin. Diœcesis, Scriptori, & familiari nostro, provideri concessimus, & cujus omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus dilecto filio Christophoro de Mendoza Fratri Militiæ S. Jacobi de Spata sub Regula S. Augustini, etiam hodie per alias nostras literas reservavimus, prout in illis plenius continetur, fructus, redditus, & proventus hujusmodi, duæ tertiæ partes, quorum tertia pars, pro commoda sustentatione, illam pro tempore obtinentia, sufficit, cessante reservatione hujusmodi ab eadem Ecclesia perpetuo dismembrarentur, & separarentur, illæque sic dismembratæ, & separatæ, Sacristiæ ejusdem Domus, perpetuo applicarentur, & appropriarentur, ex hoc profecto ipsi Fratres servitio, & laudibus divinis, ac verbi Dei prædicationibus, commodius intendere, ac onera, sibi incumbentia, facilius perferre possent. Quare pro parte dictorum Fratrum, asserentium, fructus, redditus, & proventus Ecclesiæ hujusmodi, centum, & quinquaginta ducatorum auri de Camera secundum extimationem communem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut duas tertias partes eorundem fructuum, reddituum, & proventuum, hujusmodi, ab eadem Ecclesia, ut præfertur, dismembrare, & separare, illasque sic dismembratas, & separatas eidem Sacristiæ perpetuo applicare, & appropriare, aliasque in præmissis, opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum, inter alia, voluimus quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur, exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prædictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio, non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, dictos Fratres a quibusvis excommunicationis &c., censentes, ipsiusque Sacristiæ fructuum, reddituum, & proventuum, verum annuum valorem, præsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ex nunc, prout ex tunc, & e contra, postquam reservatio fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi Ecclesiæ cessaverit, duas tertias partes omnium, & singulorum fructuum, reddituum, & proventuum prædictorum ab eadem Ecclesia, ipsius Johannis ad hoc expresso accedente consensu, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo dismembramus, & separamus, illasque sic dismembratas, & separatas, eidem Sacristiæ applicamus, & appropriamus ita quod liceat moderno, & pro tempore existenti Priori ipsius domus, & præfatis Fratribus, duas tertias partes, fructuum, reddituum, & proventuum hujusmodi per se, vel alium, seu alios propria auctoritate annis singulis, libere, percipere, & exigere, arrendare, & levare, necnon in suos, ac dictæ Sacristiæ usus, & utilitatem convertere, Diœcesani loci, aut cujusvis alterius, licentia super hoc minime requisita, auctoritate Apostolica, & tenore præmissis applicamus, & appropriamus; non obstantibus priori voluntate nostra prædicta, ac Lateranen. Concilii &c. contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Sexto (5), Quinto Decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertiodecimo.

Mandatum.

1. *Petrasitensis.*) Seu de *Pedrabita*, vel *Petraita*, in *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. IV fol.* 174.
3. *Præsidentes &c.*) Ut in ejusdem tenoris exordiis.
4. *Petrobita.*) *Petraita*.
5. *Quadragesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXLVII.*

Ut præcedens constitutio executioni mandetur.

Anno 1547 Die 18 Martii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabilibus Fratribus Cæsenaten., & Balneoregien. Episcopis, ac dilecto filio Officiali Salamantin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. CIX.

HOdie a Nobis emanarunt literæ tenoris subsequentis: Paulus &c. (2) Anno Tertio Decimo. Quocirca discretioni vestræ &c. Mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas prædictas, & in eis contenta quæcunque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum Domus S. Dominici, extra, & prope muros oppidi de Petrohita, Ordinis Fratrum Prædicatorum, Abulen. Diœcesis, seu alicujus eorum, desuper fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra literas prædictas, & in eis contenta quæcunque, firmiter observari, ac singulos, quos literæ ipsæ concernunt, illis pacifice frui, & gaudere; non permittentes eos desuper contra earundem literarum tenorem quomodolibet molestari: contradictores &c. Non obstantibus omnibus supradictis, aut si aliquibus &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Sexto (3), Quinto Decimo Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio Decimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Lib. 4. fol.* 175.
2. *Paulus &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.
3. *Quadragesimo Sexto.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXLVII.*

Anno 1547 Die 24 Aprilis

Viglevanensi (1) Cœnobio beneficium confert.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX debito Pastoralis officii Nobis, meritis licet imparibus, superna dispositione commissi, ad ea nostrę solicitudinis studium libenter convertimus, per quę fidelibus quibuscunque pręsertim Religiosis sub regulari observantia studio pię vitę vacantibus, in suis necessitatibus, cum divini cultus augmento, valeat congrue subveniri. Cum itaque Ecclesia Clericatus nuncupata S. Marię de Campo super finibus Mortarii Papiensis Dięcesis, quę de jurepatronatus laicorum existit per liberam resignationem dilecti filii Johannis Laurentii de Ferrariis nuper dictę Ecclesię Rectoris, de illa, quam tunc obtinebat in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam vacaverit, & vacet ad pręsens; &, sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum Domus Sancti Petri Martyris Viglevani Ordinis Fratrum Prędicatorum, petitio continebat, fructus, redditus, & proventus dictę Domus ita tenues existant, ut ad sustentationem eorundem Prioris, & Fratrum, ac onerum illis incumbentium supportationem, minus suppetant, &, si dicta Ecclesia eidem Domui perpetuo uniretur, annecteretur, & incorporaretur, ex hoc profecto eorundem Prioris, & Fratrum indigentiis, uberior evaderet provisio, ipsique Prior, & Fratres onera prędicta facilius, & commodius supportare possent. Quare pro parte dictorum Prioris, & Fratrum, asserentium fructus, redditus, & proventus Ecclesię hujusmodi sex ducatorum auri de camera secundum communem existimationem valorem non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam prędictam eidem Domui, ut pręfertur, unire, annectere, & incorporare, aliasque in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum existimationem prędictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Priorem, & Fratres prędictos illorumque singulos a quibusvis excommunicationis &c. absolventes, & absolutos fore censentes, necnon fructuum, redditum, & proventuum dictę Domus, ac illi unitorum beneficiorum veros valores pręsentibus pro expressis habentes hujusmodi supplicationibus inclinati, Ecclesiam prędictam, quę sine cura est; sive, ut pręmittitur, sive alias quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, sive per similem resignationem dicti Johannis Laurentii, vel cujusvis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis Concilii statuta ad Sedem eandem legitime devoluta, ipsaque Ecclesia dispositioni Apostolicę specialiter reservata existat, & super ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo temporę datę pręsentium non sit in ea alicui speciale jus quęsitum, cum ad hoc eorundem patronorum expressus accedat assensus, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis eidem Domui Apostolica auctoritate, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat eisdem, & pro tempore existentibus Priori, & Fratribus Domus hujusmodi, per se, vel alium, seu alios corporalem possessionem Ecclesię, juriumque, & pertinentiarum prędictorum propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus in suos, ac Ecclesię, & Domus prędictarum usus, & utilitatem convertere, Dięcesani loci, vel cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, ac felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque &c. aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarunt, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac inde secuta quęcunque ad dictam Ecclesiam volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum, aliorum pręjudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter, non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in eisdem literis mentio specialis. Volumus autem, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prędictas dicta Ecclesia debitis non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta; Et insuper irritum, & inane decernimus, si secus super iis a quocunque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Septimo, Octavo Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Tertio decimo.

1. *Viglevanen.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ* in Statu Mediolanensi.
2. *Archivo.*) In quo duplex exemplar, unum ex autographo *Viglevanensi*, aliud ex *Archivo Apostolico Lib. III. Ad Perpetuam Rei Memoriam fol.* 228.

Valentinum (1) Monasterium S. Magdalenæ committit curæ Fratrum Prædicatorum.

Anno 1547 Die 17 Novembris.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXI.

Ad Futuram Rei Memoriam.

Congruit Romano Pontifici pro debito ministerii Pastoralis Religiosarum pręsertim muliebris sexus, personarum, postquam seculo derelicto divinis laudibus se dederunt, vitę munditię, & honestati morum, ut glorioso illi cęlesti sponso suo accensis lampadibus, occurrant, omnifariam consulere, &, ne religiosę ipsę dęmonis alliciantur versutiis, prout norma regularis exposcit, convenienti clausura coercere. Sane pro parte dilecti filii nobilis viri Ferdinandi de Aragonia, Ducis Calabrię, in Regno Valentię Proregis Cęsaris (3) Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias, postquam dilectę in Christo filię Priorissę, & Conventus Monasterii Monialium de las Madalenas nuncupati, sub Regula S. Augustini, Civitatis Valentię, Ordinis Prędicatorum, sub Prioris Provincialialis, & aliorum Superiorum dicti Ordinis Prędicatorum Provincię Aragonum obedientia, & correctione longo tempore, & forsan ab ejusdem Monasterii institutione degerent, deinde tunc Priorissa, & pręfatę Conventus forte certe rescripti, aut privilegii Apostolici non aliter, ut creditur, quam per falsi suggestionem, aut veri suppressionem, impetrati, se ab ipsorum Provincialis, & Superiorum obedientia, & reverentia subtraxerunt, ac tunc, & pro tempore existenti Archiepiscopo Valentino, ejusque officialibus submiserunt, ex quo ob plurium Archiepiscoporum, qui ex tunc successerunt, a Civitate, & Dięcesi Valentin. longam absentiam, aut forte incuriam Priorissa, & Moniales Monasterii hujusmodi pudicitię laxatis habenis, mundanisque illecebris involutę, licentiose vixerunt, & vivunt, in hujusmodi Ordinis Prędicatorum contemptum, & totius populi dictę Civitatis scandalum, pessimum quoque aliorum exemplum, & quod gravius est, jam de eodem Monasterio per partes illas vulgaris diffusa est obloquendi materia, &, sicut eadem expositio subjungebat, si Priorissa, & Conventus, ac Monasterium hujusmodi, cum illius membris, annexis, & dependentibus ab ea, sub qua modo sunt, perpetuo eximerentur, & liberarentur, & ad pristinas ipsorum Provincialis, & Superiorum obedientiam, & reverentiam reducerentur, mala omnia supradicta proculdubio cessarent, & erga Ordinem Prędicatorum, & Monasterium hujusmodi venerationi, & devotioni, ac bonę famę conservationi, ipsarumque Priorissę, & Conventus honestati, & animarum saluti plurimum satis fieret. Quare pro parte dicti Ferdinandi Ducis, qui pręmissa omnia pro suo regali officio ęquo animo ferre non potest, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pręmissis, pro quanto res ipsa postulat, & nostro convenit officio, conveniens remedium adhibere Apostolica auctoritate dignaremur. Nos igitur, hujusmodi supplicationibus inclinati, si ad infrascripta omnia venerabilis Fratris moderni Archiepiscopi Valentini expressus accesserit assensus, quodcunque rescriptum, sive privilegium Apostolicum pro tempore existenti Priorissę, & Conventui dicti Monasterii alias super dicta submissione, sive translatione ad Archiepiscopi Valentini obedientiam, cum quibusvis clausulis, & decretis concessum, cujus tenorem, ac causas, propter quas illud concessum fuerit, ac si de verbo ad verbum insererentur pręsentibus pro sufficienter expressis habemus, harum serie revocantes, cassantes, & annullantes, ac pro nullo, & prorsus infecto, ac si nunquam emanasset haberi volentes, modernam, & pro tempore Priorissam, & Conventum Monasterii ejusdem, ipsumque Monasterium cum illius bonis, & membris, annexis, & dependentibus, ab omni dicti moderni, & pro tempore existentis Archiepiscopi Valentini, ejusque officialium, visitatione, correctione, castigatione, obedientia, superioritate, & dominio, etiam si longa, & longęva pręscriptione, & immemorabili consuetudine fungantur, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium perpetuo eximimus, & totaliter liberamus, separamus, & segregamus, & ad ipsorum Provincialis, & aliorum superiorum dicti Ordinis Prędicatorum pro tempore existentium, obedientiam, superioritatem, & dominium, prout antea erant, perpetuo reducimus, & reintegramus. Mandantes in virtute sanctę obedientię, & sub majoris excommunicationis latę sententię pęna moderno, & pro tempore existenti Priori Provinciali, aliisque Superioribus Provincię hujusmodi, ad quos spectat, quatenus visis pręsentibus modernam, & pro tempore existentem Priorissam, & Conventum, ac Monasterium ipsum, illiusque bona cum membris, annexis, ac dependentiis hujusmodi, sub sua, & sui Ordinis hujusmodi protectione, obedientia, superioritate, & dominio, prout antea erant, recipiant, ipsumque Monasterium, illiusque Ecclesiam, ac Priorissam, Conventum, & ipsius Conventus singulares personas, visitent, ac in capite, & membris reforment, corrigant, & emendent, & quas viderint, tam Priorissam, quam Moniales dignitatum, & officiorum privatione dignas, dignitatibus, & officiis hujusmodi privent, aliasque privatarum loco deputent, & quas etiam viderint expellendas, inde expellant, & ad alia dicti Ordinis Prędicatorum mulierum Monasteria, & loca transferant, aliasque in Monasterium, Ecclesiam, Priorissam, Conventum, Moniales, & bona hujusmodi plenariam jurisdictionem, superioritatem, & dominium, quę olim exercuerant, & exercere potuerant, & alia, quę in pręmissis pro Monasterii hujusmodi prospero regimine necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, exerceant, modernę vero, & pro tempore existenti Priorissę, Conventui, & ipsius Conventus singulis Monialibus sub simili excommunicationis late sententię pęna, quatenus illico visis pręsentibus dictorum moderni, & pro tempore existentis Prioris Provincialis, & aliorum Superiorum Provincię hujusmodi visitationi, correctioni, castigationi, superioritati, & dominio se submittant, ac decernentes pręsentes literas de surreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu nostrę, vel alterius cujuscunque intentionis defectu notari, seu de eis quoquo modo allegari non posse, sicque in pręmissis, & infrascriptis omnibus, per quoscunque judices, & commissarios, & Palatii Apostolici causarum auditores, & sanctę Romanę Ecclesię Cardinales,

Exordium.

Diplomatis causa.

Mandatum.

in

in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter interpretandi, judicandi, & decidendi facultate, & auctoritate, interpretari, judicari, & decidi debere, irritumquoque, & inane si secus super his, etiam nostra, & Apostolicę Sedis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et insuper, ut omnia circa visitationem, refurmationem, correctionem hujusmodi facienda felici exerceantur initio, & ne Monasterio prędicto Priorissa carente illius Monialibus, & Conventui aliqua in Priorissam dicti Monasterii eligendo in deterius incidendi occasio prębeatur, ex quo visitatio, reformatio, & alia premissa frustatoria redderentur, prefato moderno, & pro tempore existenti Priori Provinciali dictę Provincię, ut in prima dicti Monasterii Prioratus vacatione quomodocunque occurrente, ipse Prior Provincialis solus, Conventus dicti Monasterii electione, consilio, aut consensu minime requisitis, seu pręcedentibus, hac prima vice duntaxat in ipso Monasterio hujusmodi Priorissam, cum solitis auctoritatibus, facultatibus, ac alias, ut est moris, deputare possit indulgemus. Quocirca venerabilibus Fratribus Cęsenaten., & Parentin. Episcopis, & dilecto filio officiali Valentin. per easdem pręsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, moderno, & pro tempore existenti Priori, Provinciali, & Superioribus hujusmodi in pręmissis efficaci pręsidio assistentes, faciant eos, & eorum quemlibet eisdem pręsentibus, & singulis in eis contentis pacifice frui, & gaudere, eosque prędicta omnia, & singula libere exercere, nunc, & pro tempore existentem Archiepiscopum Valentin., ejusque officiales pręfatos, quibus nullam actinnem spolii, & attentatorum, aut in integrum restitutionem propter premissa ullo unquam tempore competere volumus, aliosque contradictores, inobedientes, & rebelles, illisque auxilium, & favorem pręstantes, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis, & pręeminentię existentes, tam clericos, quam laicos per censuras, & pęnas ecclesiasticas, & pecuniarias, cujusque ipsorum Episcoporum, & officialis arbitrio moderandas, & applicandas, aliaque juris opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo, & nihilominus legitimis super his habitis servatis processibus, censuras, & pęnas prędictas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus pręmissis, necnon Apostolicis, ac Provincialibus, & Synodalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon municipalibus Civitatis Valentinę, & Regni, necnon Monasterii, & Ordinis hujusmodi, juramento, confirmatione Apostolica, vel alis quavis firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, & supradicto, & aliis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, pręfatis Priorissę, & Conventui, ac aliis supradictis contra pręsentium tenorem quomodolibet concessis, & pluries confirmatis, ac concedendis, & confirmandis, quibus omnibus, & singulis quoad pręmissa harum serie prorsus derogamus, contrariis quibuscunque, aut si Priorissę, Conventui, & aliis pręfatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romę apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XVII Novembris MDXXXXVII, Pontificatus nostri Anno Quartodecimo.

1. *Valentinum*.) In ejusdem nominis *Hispaniarum* Regni Metropoli. Legenda hujusce celeberrimi Monasterii Historia. Consulendus etiam *Franciscus Diago Histor. Provincia Aragonia*.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex autographo *Valentino*.

3. *Proregis Cæsaris*.) Nomine siquidem *Caroli V Cæsaris* jus dicebat *Ferdinandus*.

Anno 1547 Die 29 Novembris.

Abulensi (1) Monasterio S. Catharinæ beneficium confert.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CXII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX injuncto Nobis desuper, meritis licet imparibus, Apostolicę servitutis officio, votis illis, per quę Monasteriorum quorumlibet, & personarum prąsertim feminei sexus, in illis sub Religionis suavi jugo Altissimo famulantium, necessitatibus, & opportunę subventioni valeat salubriter provideri, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur benevolis. Dudum siquidem omnia prestimonia, & prestimoniales portiones, ac simplicia, ceteraque beneficia ecclesiastica apud Sedem Apostolicam tunc vacantia &c. attentari. Cum itaque postmodum prestimonium, seu prestimonialis portio, aut perpetuum simplex beneficium ecclesiasticum in Parochiali Ecclesia loci de Bondonzillo Abulen. Diœcesis, per liberam resignationem dilecti filii Antonii de Olarte Arcbidiaconi de Ledesma, in Ecclesia Salamantin., de illo, seu illa, quod, vel quam tunc obtinebat, per dilectum filium Gundisalvum de Baeza Clericum Granaten., procuratorem suum, ad hoc ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem prędictam vacaverit, & vacet &c. & supradictum. Et sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum modernę Priorissę, & Conventus Monasterii per Priorissam gubernari soliti, Monialium sub cura, & secundum instituta Fratrum Ordinis Prędicatorum degentium, Sanctę Catharinę Abulen., Ordinis Sancti Augustini, petitio continebat, dictum Monasterium adeo pauperrimum existat, ut illi proventus pro quamplurimis indigentiis, & necessitatibus, ac misera illius Monialium pro tempore existentium sustentatione, nullatenus suppetant, & nisi Priorissę, ac Conventui prefatis diversorum Christi fidelium piis eleemosynis subveniretur, illę profecto ipsum Monasterium deserere, & mendicare, seu ad alia loca se transferre cogerentur, ita quod pro luminaribus Ecclesię prefati Monasterii, ubi plures Missę celebrantur, & Sacramentum Eucharistię habetur, convenientibus, Priorissę, & Conventus hujusmodi prędictę ex proventibus Monasterii hujusmodi commode providere nullatenus nequeunt, & si ad effectum, ut fructus, & proventus ejusdem prestimonii, seu prestimonialis portionis, aut beneficii in oleo pro lampadibus, & in alia luminaria inibi ne-

necessaria converterentur, prestimonium, vel portio, seu beneficium hujusmodi eidem Monasterio perpetuo uniretur, ex hoc profecto decori, & augmento divini cultus ibidem plurimum consuleretur, ac necessitati, & penuriç luminarium hujusmodi provideretur, pro parte Priorissç, & Conventus earundem asserentium fructus, & proventus prędictos, ac redditus ipsius prestimonii, seu portionis, aut beneficii sexdecim ducatos auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut prestimonium, vel portionem, seu beneficium hujusmodi dicto Monasterio perpetuo unire, annectere, & incorporare, aliasque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum extimationem prędictam etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, Priorissam, & Conventum pręfatas, ac earum singulas a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon fructus, redditus, & proventus hujusmodi Monasterii verum annuum valorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, prestimonium, seu portionem, aut beneficium hujusmodi, sive premisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscunque persona, seu per similem resignationem dicti Antonii, vel cujusvis alterius, de illo, vel illa, in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus, sponte factam, aut assecutionem alterius beneficii ecclesiastici, quavis auctoritate collati, vacet, etsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranen. statuta Concilii ad Sedem eandem legitime devoluta, ac prestimonium, seu portio, aut beneficium hujusmodi dispositioni Apostolicę specialiter, vel alias generaliter reservatum, seu reservata, existat, & super eo, vel ea inter aliquos lis, cujus statum pręsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo ejus dispositio ad Nos hac vice pertincat, cum annexis hujusmodi, ac omnibus juribus, & pertinentiis suis, eidem Monasterio auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod liceat prędictę, seu pro tempore existenti dicti Monasterii Priorissę, ac eisdem Conventui, per se, vel alios, corporalem possessionem prestimonii, vel portionis, seu beneficii, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum prędictarum, propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque fructus, redditus, & proventus prędictos in suos pro luminaribus hujusmodi, vel alios sibi bene visos usus convertere, Dięcesani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, seu aliquod surreptionis, vel obreptionis vitium, aut intentionis defectum ex quavis causa contra pręsentes allegari, illasque alicui speciali, vel generali revocationi per Nos, vel quoscunque Romanos Pontifices successores nostros pro tempore faciendę subjacere non posse, sed unionem hujusmodi semper durare, & in suo validissimo robore permanere, sicque per quoscunque judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctę Romanę Ecclesię Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, necnon, prout est, irritum, & inane &c. attentari. Non obstantibus omnibus priori nostra voluntate prędicta, & Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in certis exceptis casibus fieri prohibentis, ac felicis recordationis Bonifatii Papę VIII Prędecessoris nostri, & aliis Apostolicis constitutionibus, contrariisque quibuscunque, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de prestimoniis, seu prestimonialibus portionibus, aut hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis ecclesiasticis, in illis partibus generales pręfatę Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etsi per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, ac processus habitos per eas, ac inde secuta quęcunque ad prestimonium, seu portionem, seu beneficium hujusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem prestimoniorum, vel prestimonialium portionum, aut beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, ac literis Apostolicis generalibus, vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quę pręsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus &c. mentio specialis. Proviso, quod prestimonium, vel portio, vel beneficium hujusmodi debitis propterea non fraudetur obsequiis, sed ejus congrue supportentur onera consueta, & divinus cultus in dicta Parochiali Ecclesia non minuatur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrę absolutionis, unionis, annexionis, incorporationis hujusmodi infringere &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Septimo, Tertio Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno Quarto Decimo.

1. *Abulensi*.) In Hispania.

2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III Ad Perpetuam Rei Memoriam fol. 161.*

Anno 1547 Die 18 Decembris.

Bononiensi (1) Cœnobio S. Dominici concessa privilegia firmat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CXIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilectis filiis Priori, & Fratribus domus Ordinis Fratrum Prędicatorum Bononien., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum a Nobis petitur, quod justum est, & honestum tam vigor equitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, omnes libertates, gratias, concessiones, exemptiones, & immunitates a felicis recordationis Eugenio IV, & aliis Romanis Pontificibus, Predecessoribus nostris, sive per privilegia, vel alia indulta, vobis, & domui vestre concessas, necnon libertates, & exemptiones secularium exactionum a Regibus, & Principibus, ac aliis Christi fidelibus, vobis, & Do-

& Domui prȩfatȩ, rationabiliter indultas, sicut eas juste, & pacifice possidetis, vobis, & per vos eidem Domui vestrȩ, auctoritate Apostolica confirmamus, & prȩsentis scripti patrocinio munimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrȩ confirmationis, & communitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Malliani Portuen. Diȩcesis Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Septimo, Quinto decimo Kalendas Januarii, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

1. *Bononien.*) Juris est Provinciæ *Lombardiæ*.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar in *Bullario Bononiens.* pag. 103.

Anno 1548 Die 6 Februarii.

Monasterio de Villanova (1) beneficium confirmat.

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CXIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX suscepto Apostolicȩ servitutis officio ad ea libenter intendimus, per quȩ dispositiones Apostolicȩ quibusvis sublatis impedimentis suum sortiantur effectum. Dudum siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissȩ, & Conventus Monasterii Monialium, per Priorissam gubernari soliti, Sancti Dominici de Villanova prope, & extra muros Portugalen., Ordinis Sancti Augustini sub cura Fratrum Prȩdicatorum degentium, Nobis exposito, quod cum fructus, redditus, & proventus dicti Monasterii, in quo viginti quinque Moniales, & fere omnes nobiles degebant, & ad quod carissima in Christo filia nostra Catharina ab Austria Portugalliȩ, & Algarbiorum Regina illustris singularem gerebat devotionis affectum, essent admodum tenues, & exiles, ac Priorissa, & Conventus prȩfatȩ se, & alias personas eidem Monasterio pro tempore deservientes, ex fructibus, redditibus, & proventibus prȩdictis sustentare, & alia onera eis pro tempore incumbentia perferre commode nequirent, quinimmo a consanguineis, & aliis benevolis, ac benefactoribus suis subventionem quȩrere cogerentur, si medietas possessionum, & bonorum Parochialis Ecclesiȩ, Prioratus nuncupatȩ Sanctȩ Mariȩ Pontis de Luna Bracharen. Diȩcesis ab eadem Ecclesia dismembraretur, & separaretur, ac illa sic dismembrata, ac separata eidem Monasterio perpetuo applicaretur, & appropriaretur, exinde profecto Priorissa, & Conventus prȩfatȩ aliquod subventionis auxilium suscepissent, ac divinis beneplacitis quietius, & liberius vacare potuissent; Nos tam Catharinȩ Reginȩ quam Priorissȩ, & Conventus prȩdictarum supplicationibus in ea parte inclinati, medietatem possessionum, & bonorum hujusmodi ab eadem Ecclesia per alias nostras literas (3) dismembravimus, & separavimus, ac illam sic dismembratam, & separatam eidem Monasterio perpetuo applicavimus, & appropriavimus prout in eisdem literis, in quibus, quod fructus, redditus, & proventus medietatis possessionum, & bonorum hujusmodi triginta ducatos auri de Camera secundum communem ȩstimationem valorem annuum non excedebant expressum fuit, plenius continetur. Cum autem sicut prȩfata Catharina Regina suo, & earundem Priorissȩ, & Conventus nominibus Nobis nuper exponi fecit a nonnullis asseratur, fructus, redditus, & proventus hujusmodi tempore datȩ dictarum literarum plus valuisse, & valere, licet quadraginta ducatorum similium secundum extimationem prȩdictam valorem annuum non excederent, nec excedant, & propterea, ac etiam pro eo quod in eisdem literis, quod dicta Ecclesia ad collationem, & provisionem, seu aliam dispositionem Archiepiscopi Bracharen. pro tempore existentis, spectabant, ac de juribus decimalibus ejusdem Ecclesiȩ, & illi annexorum nulla mentio facta fuisset, Catharina Regina, & Priorissa, & Conventus prȩfatȩ dubitent, literas ipsas de subreptionis vitio notari, sibique minus utiles reddi, & se desuper molestari posse tempore procedente; Nos Catharinȩ Reginȩ, & Priorissȩ, ac Conventui prȩfatis, ne propterea dictarum literarum frustrentur effectu, ac dicti Monasterii indemnitatibus providere volentes, necnon Priorissam, & singulares personas Conventus hujusmodi a quibusvis excommunicationis &c. censentes, earundem Catharinȩ Reginȩ, & Priorissȩ, ac Conventus supplicationibus in hac parte inclinati, volumus, & Apostolica auctoritate eisdem Catharinȩ, & Priorissȩ, ac Conventui concedimus, quod literȩ prȩdictȩ cum omnibus, & singulis in eis contentis, clausulis, & pro illis dismembratio, separatio, applicatio, & appropriatio, factȩ prȩdictȩ, necnon processus per easdem literas habiti, ac inde secuta quȩcunque, a data prȩsentium valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant ipsisque Catharinȩ Reginȩ, & Priorissȩ ac Conventui suffragentur in omnibus, & per omnia perinde, ac si in eisdem literis, quod fructus, redditus, & proventus hujusmodi quadraginta ducatorum similium secundum ȩstimationem prȩfatam valorem annuum non excedebant, ac quod dicta Ecclesia ad collationem, provisionem, seu quamvis aliam dispositionem Archiepiscopi hujusmodi spectabat, ac de juribus decimalibus Ecclesiȩ, & annexorum hujusmodi, expressa mentio facta fuisset. Non obstantibus omnibus premissis, ac quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quȩ in dictis literis voluimus non obstare, cȩterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo &c. nostrȩ absolutionis, voluntatis &c. Si quis &c. Datum Romȩ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Septimo (4), Octavo Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Quartodecimo.

1. *De Villanova*.) In *Lusitania* Regno.
2. *Archivo*.) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro XI diversorum* fol. 47.
3. *Literas*.) Quæ desiderantur.
4. *Septimo*.) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXLVIII.*

Sta-

Statuta quædam pro Hispalensi (1) Monasterio B. Mariæ Virginis de Gratia.

Anno 1548 Die 23 Februarii.

Ex Archivo (2) Ordinis.

CXV.

Raynutius (3) miseratione divina tituli S. Angeli Presbyter Cardinalis. Dilectis in Christo Priorissę, & Monialibus Monasterii Beatę Virginis Marię de Gratia, Hispalen. Tertii Ordinis S. Dominici, Salutem in Domino.

EX injuncto Nobis ab Apostolica Sede servitutis officio, ad ea libenter intendimus, per quę religiosarum personarum, pręsertim fęminei sexus, sub suavi religionis jugo degentium, & divinis laudibus intentarum, statui, & felici regimini, salubriter in Domino consulatur. Hinc est, quod Nos devotis vestris in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Domini Papę, cujus Pęnitentiarię curam gerimus, & de ejus speciali, & expresso mandato super hoc vivę vocis oraculo Nobis facto, vobis, ut de dicto Tertio Ordine, ad Ordinem Monialum Professarum ejusdem S. Dominici vos transferre, & sub illius regularibus institutis perpetuo Altissimo famulari, libere, & licite possitis, & valeatis, nec de cetero teneamini, aut obligatę sitis ad regularem observantiam dicti Tertii Ordinis, sub qua hactenus degistis, nec ad contenta in certis literis in forma Brevis, sub Annulo Piscatoris sub die IX Novembris Anno Domini MDXXXV, ad petitionem tunc existentis Priorissę, & aliquarum religiosarum, insimul tunc Priorissis, & Conventibus de Bacca, & Zafra Monasteriorum ejusdem Ordinis Conventibus, quibus inter cetera sub excommunicationis pęna mandatur, quod constitutiones, & laudabiles consuetudines dictorum Monasteriorum penitus observentur, & quod retia loquutoriorum, sint ita cooperta pannis lineis, quod ex parte interiori, non possint videre eos, qui fuerint extra, & e contra, & quod nulla persona regularis, vel secularis possit ingredi intra clausuram, etiam si sit de licentia Provincialis Provincię Bęticę ejusdem Ordinis, cui dicta Monasteria subsunt, nisi ad ministrandum Sacramenta ęgrotis, quę essent constitutę in mortis periculo, vel ad reparandum, vel visitandum dicta Monasteria, & alia circa introitum mulierum nobilium propinquarum, & benefactricum, sed hujusmodi literę, ex nunc revocatę sint, & esse censeantur, cum, ut asseritis, literę hujusmodi per totum vestrum Conventum petitę non fuerint, sed tantum Priorissa hęc communicavit cum aliquibus paucis religiosis, & sine consensu Conventus, & illo inconsulto petiit, & quamvis illas postea acceptaveritis, illę tamen vobis declaratę non fuerint, neque illas tam integraliter, prout nunc intelligitis, intellexistis, & ultra ea, ad quę dictę Moniales professę Ordinis S. Dominici tenentur vos omnia vestra vestimenta, & lectorum suppellectilia, dum bene valueritis, de sargia, seu xerga nuncupata, tenere teneamini, solam autem camisiam, ob nimios istarum partium calores, de lino gestare possitis. Quodque horas canonicas, seu divinum officium vestri chori in tono, & non decantatum, quia ita consuevistis hactenus, quod, & devotius, & humilius videtur, non autem in cantu dicere, & illę vestrum, quę bene legere nesciverint, & quę pro tempore ęgrotę, aut aliqua occupatione detentę fuerint, Pater noster aliquoties dicendo, & recitando, debito horarum canonicarum, & officii divini satis faciatis, & retia loquutoriorum adeo pannis lineis cooperta sint, ut ex parte interiori, qui foris fuerint videri nequeant, & e contra. Communicatorium vestrum, super quo alias a Sede Apostolica pręfata, per literas per officium Sacrę Pęnitentiarię Apostolicę expeditas, vobis, ut illud, nisi major pars vestri Conventus interesset, sub pęna excommunicationis aperiri non posse, statuere possetis, facultas concessa extitit, quod hactenus quia admodum onerosum visum fuit, non fecistis, deinceps nisi sex saltem Monialibus pręsentibus aperiri valeat, & si quoad retia, ac Confessionaria, vel Communicatoria aliter feceritis, excommunicationis sententiam incurratis. Insuperque ut carnibus diebus illis, quibus id Priorissę, & matribus consilii dicti vestri Monasterii expedire visum fuerit, vesci possitis. Tandem ad evitandum scandala Priorissę vestri Monasterii electio de cetero non ad vos Moniales, sed ad Provincialem Provincię Bęticę, aut si ille in Provincia non fuerit, ad ejus Vicarium spectet, & in electione hujusmodi talis ordo servetur, ut scilicet cum Priorissę officium vacaverit, id subpriorissa statim dicto Provinciali, vel eo absente ejus Vicario notum faciat, qui Provincialis, vel Vicarius ad dictum vestrum Monasterium veniat, & postquam omnes Moniales professas audiverit, omnibus affectione, & odio remotis, secundum Deum, & conscientiam suam, illam, quę magis idonea videbitur ad servitium Dei, & utilitatem, Priorissam eligat, & instituat, quę per biennium duret, quę ad aliud tantum biennium, si visum fuerit, non autem ultra, reeligi queat, tenore pręsentium, de vestri Provincialis superioris licentia, ac ipsius ad pręmissa omnia expresso accedente consensu, indulgemus, concedimus, atque decernimus, vosque postquam, ut pręmittitur, translatę fueritis a primo dicti Tertii Ordinis regularibus observantiis, & pręfatis literis in forma Brevis obtentis penitus absolventes. Quocirca ven. in Christo Patri Dei gratia Episcopo Cęsenaten., ad pręsens in Romana Curia residenti, & discretis viris Curię causarum Camerę Apostolicę Generali Auditori, seu ejus Locumtenenti, ac officiali Hispalen., & eorum cuilibet, eisdem auctoritate, & mandato committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, vobis in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant, vos translatione, indulto, & licentia, ac pręmissis omnibus pacifice frui, & inviolabiliter gaudere, non permittentes, vos super pręmissis, vel eorum aliquo, per loci ordinarium, aut dicti Ordinis Generalem, Superiores, reformatores, Pręlatos, aut alios quoscunque tam ecclesiasticos, quam seculares judices, & personas alias, cujuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, & quacunque, etiam Pontificali, pręfulgeant dignitate, vel auctoritate, etiam Apostolica, fungantur, directe, vel indirecte, tacite, vel expresse, publice, vel occulte, quovis quęsito colore, vel ingenio molestari, perturbari, aut alias quomodolibet in-

inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & alia juris opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictorumque Monasterii, & Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Monasterio, & Ordini, illorumque Superioribus, & Pręlatis, sub quibusvis verborum formis, clausulisque, etiam derogatoriarum derogatoriis, fortioribus, efficacioribus, & insolitis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam in pręjudicium pręsentis, vel dissimilium indultorum, etiam in forma Brevis, vel alias concessis, confirmatis, & etiam iteratis vicibus, innovatis, etiam Mari magno, Bulla aurea, vel alias nuncupatis. Quibus omnibus, illorum tenores pręsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romę apud S. Petrum sub sigillo officii Pęnitentiarię, Septimo Kal. Martii, Pontificatus D. Pauli PP. III Anno Quarto Decimo.

1. *Hispalen.*) In *Hispania Batica*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex autographo *Hispalensi*.
3. *Raynutius.*) *Farnesius*, cujus meminit *Ciaconius* in *Paulo III*.

Anno 1548 Die 9 Martii.

CXVI.

Translata Moniali de uno ad aliud Monasterium, bona, quæ reliquit, cum persona translata (1) censentur.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

SUpra gregem Dominicum Nobis, licet immeritis, divinitus creditum &c. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Priorissę, ac Conventus, ac Annę de Soto major, Monialis Monasterii Monialium Sancti Benedicti Oppidi de Orellana la Vieja Ordinis Fratrum Prędicatorum Placentin. Dięcesis, Provincię Compostellan. sub cura, & regimine dictorum Fratrum existentium, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod postquam alias ipsa Anna Monasterium Monialium Sancti Dominici la Real Toletan. dicti Ordinis ingressa fuerat, habitum per Moniales Monasterii Sancti Dominici hujusmodi gestari solitum susceperat, ac condito prius per eam testamento, per quod omnia bona, quę sibi ex legitima patris sui proveniebant, eidem Monasterio Sancti Dominici reliquit, & professionem regularem per Moniales Monasterii Sancti Dominici hujusmodi emitti solitam, emiserat, cum quadam Theresia de Meneses ejus Genitrice post Matrimonium, ex quo dicta Anna suscepta fuerat, Monasterium Monialium Sancti Hieronymi Toletan. Ordinis ejusdem Sancti Hieronymi ingressa fuisset, & habitum per Moniales, ipsius Monasterii Sancti Hieronymi gestari solitum, suscepisset, ac professionem regularem per easdem Moniales emitti solitam expresse emisisset, & postquam per aliquot annos in eodem Monasterio Sancti Hieronymi permanserat, ad dictum Oppidum de Orellana accessisset, & inibi Monasterium Sancti Benedicti prędictum sub eodem Ordine Sancti Hieronymi construi fecisset, seu facere inchoasset, dicta Theresia in Monasterio Sancti Benedicti hujusmodi dictum Ordinem Sancti Hieronymi supprimi, & extingui, & in eo Ordinem Fratrum Prędicatorum erigi, & institui procuravit, ac Anna de dicto Monasterio Sancti Dominici ad prędictum Monasterium Sancti Benedicti de licentia sui Superioris translata alias canonice, & Theresia prędicta ad ipsum Ordinem Fratrum Prędicatorum etiam canonice translata fuerit, & ab inde citra dicta Anna semper in dicto Monasterio Sancti Benedicti permansit, prout etiam permanet de pręsenti. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, prędicta Anna dies suos in eodem Monasterio Sancti Benedicti finire intendat, ac Monasterium Sancti Dominici prędictum, quia persona translata etiam ipsius personę bona translata esse censebantur, bona dictę Annę ad ejus vitam prędicto Monasterio Sancti Benedicti restituere via juris coacta fuerit, & Sancti Dominici ditissimum existat, & temporalibus abundet, nec dictę Annę ad illius sustentationem bonis indigeat, & Sancti Benedicti Monasteria prędicta, pauperrimum sit, & absque bonis hujusmodi sustentari non possit, & ipsius Ordinis Fratrum Prędicatorum caritas postulet, ut Monasterium pauper, & debile ab alio potenti fraterniter, & propitius coadjuvetur, pro parte earundem Priorissę, & Conventus, ac Annę Nobis fuit humiliter supplicatum, ut bona prędicta una cum persona ejusdem Annę ad dictum Monasterium Sancti Benedicti translata fuisse, & esse, ac ad illud perpetuo pertinuisse, & pertinere, decernere, & declarare, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui tam Monasteriorum, & religiosorum locorum, quam personarum sub suavi religionis jugo Altissimo famulantium, salubrem profectum, & directionem sinceris desideriis exoptamus, & eorum indemnitati, quantum cum Deo possumus, consulimus, testamenti, & coactionis hujusmodi, ac scripturarum desuper confectarum, ipsorumque bonorum situationes, confines, qualitates, quantitates, denominationes, vocabula, ac verum annuum valorem pręsentibus pro expressis habentes, ipsasque Priorissam, & Annam, ac singulares personas Monasterii Sancti Benedicti hujusmodi a quibusvis excommunicationis &c. absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ne inter dicta Monasteria litem, occasione pręmissorum, oriri contingat, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium perpetuo decernimus, & declaramus, omnia, & singula bona per ipsam Annam dicto Monasterio Sancti Dominici, ut prefertur, relicta una cum persona ejusdem Annę de dicto Monasterio Sancti Dominici ad pręfatum Monasterium Sancti Benedicti translata fuisse, & esse, ac illa sic translata etiam post obitum dictę Annę perpetuis futuris temporibus ad dictum Monasterium Sancti Benedicti pertinuisse, & pertinere, ipsumque Monasterium Sancti Dominici ad illa ulterius agere, vel aspirare, & super illis Priorissam, ac Conventum, & Annam pręfatas molestare, vel inquietare, seu

Nota.

seu ad judicium trahere non posse, ac prȩsentes de surreptionis, & obreptionis vitio, aut intentionis defectu, & quavis causa notari, aut impugnari non posse, sicque per quoscunque, quavis auctoritate fungentes judices, & personas, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, irritumque quoque, & inane &c. attentari, ac super bonis prȩdictis dicto Monasterio Sancti Dominici perpetuum silentium imponimus, ac pro potiori cautela ipsa bona eidem Monasterio Sancti Benedicti, auctoritate Apostolica, & tenore prȩmissis perpetuo concedimus, & assignamus. Non obstantibus prȩmissis &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romȩ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Septimo (3), Septimo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto Decimo. Nota.

1. *Translata.*) Consulendus *Tractatus de Consensu Bullarum Tomo ultimo Tit. XIII.*

2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro IV fol. 1.*

3. *Septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXLVIII.*

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Anno 1548 Die 9 Martii.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CXVII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Balneoregien., & dilectis filiis Decano Ecclesiȩ Placentin., ac Priori Prioratus de Magazela nullius Diȩcesis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a Nobis emanarunt literȩ tenoris subsequentis. Paulus &c. (2) Quocirca &c. mandamus quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas prȩdictas, & in eis contenta quȩcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Priorissȩ, & Conventus, ac Annȩ de Soto major Monialis Monasterii Monialium Sancti Benedicti Oppidi de Orellana la Vieja Ordinis Fratrum Prȩdicatorum Placentin. Diȩcesis Provinciȩ Compostellan., seu alicujus earum, fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in prȩmissis efficacis defensionis prȩsidio assistentes, faciatis literas prȩdictas, & in eis contenta quȩcunque firmiter observari, ac singulos, quos literȩ ipsȩ concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes eas desuper per Conventum Monasterii Sancti Dominici hujusmodi, seu quoscunque alios contra earundem literarum tenorem quomodolibet indebite molestari. Contradictores &c. Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus fclicis recordationis Bonifatii PP. VIII, Prȩdecessoris nostri &c. ac aliis Apostolicis &c. necnon omnibus supradictis aut si aliquibus &c. mentionem. Datum Romȩ apud Sanctum Marcum Marcum Anno Incarnationis Dominicȩ Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Septimo (3), Septimo Idus Martii, Pontificatus nostri Anno Quarto Decimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro IV fol. 2.*

2. *Paulus &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.

3. *Septimo.*) Stylo Bullarum, æræ communis *MDXLVIII.*

Ut Ecclesia S. Mariæ Consolationis, & domus Villæ Azanelli (1) juris sint Cremonensis (2) Cœnobii.

Anno 1548 Die 22 Martii.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

CXVIII.

NOs Johannes (4) a Toleto, miseratione divina Sanctȩ Romanȩ Ecclesiȩ Presbyter Cardinalis tituli Sancti Clementis Burgensis nuncupatus, universis, & singulis prȩsentes literas nostras inspecturis, lecturis, & audituris notum facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster, D. Paulus divina providentia Papa III, ad instantiam nostram, auctoritate Apostolica confirmavit, & approbavit, ordinationem quandam factam in Capitulo Provinciali Provinciȩ utriusque Lombardiȩ Ordinis Fratrum Prȩdicatorum, in Civitate Vicentina celebrato sub die octava Maii MDXLVII, quod Ecclesia Sanctȩ Mariȩ Consolationis, domus Fratrum dicti Ordinis, sita in Villa Azanelli, Diȩcesis Cremonensis, subjecta pleno jure sit Conventui Sancti Dominici de Cremona, & gubernetur per ordinarios Prȩlatos prȩdicti Conventus tam in temporalibus, quam in spiritualibus, sicut & Conventus ipse Sancti Dominici, juxta formam testamenti Domini Philippi de Tinetis Civis Cremonensis, ex cujus legato constructa fuit dicta Ecclesia, & Domus Azanelli, ac etiam dotata, & quod nullo modo prȩdicta Ecclesia, & domus ullo unquam tempore possit a cura prȩdicti Conventus S. Dominici de Cremona separari absque expresso consensu Sedis Apostolicȩ, non obstante quod alias longo tempore fuerat subdita immediate Provinciali antedictȩ Provinciȩ, & per Provincialem gubernata, aut aliis in contrarium facientibus quibuscunque. In quorum fidem prȩsentes manu propria subscriptas fieri, & per nostrum secretarium subscribi, sigillique nostri quo in consimilibus utimur, jussimus appensione muniri. Datum Romȩ in loco nostrȩ solitȩ habitationis, die XXII Martii Anno Domini MDXXXXVIII, Pontificatus vero Sanctissimi Domini nostri Anno Quarto Decimo.

Ita affirmamus, & fidem facimus.
Cardinalis Burgen.

1. *Azanelli.*) Seu *Azzanelli.*

2. *Cremonensis.*) In Provincia *Lombardia*, ac Ducatu *Mediolanensi.*

3. *Archivo.*) In quo Exemplar authenticum.

4. *Johannes.*) De quo in *Appendice ad præsentem Pontificatum.*

Oppi-

Anno 1548 Die 27 Aprilis.

CXIX.

Oppitergen. (1) Monasterii fundandi facultas.

Ex Archivo (2) Ordinis.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

DEbitum Pastoralis officii nobis ex alto commissi requirit &c. Sane pro parte dilectorum filiorum Universitatis hominum oppidi Oppitergi, Ceneten. (3) Diecesis, & dilectarum in Christo filiarum Angelicę de Federicis, ac Blanchę Costa, & Valerię de Serravalle, Monialium, ac Flavię de Burso Novitię Monasterii Monialium Sancti Pauli Tarvisan. Ordinis Fratrum Prę
dicatorum, Conventualium nuncupatorum Sedi Apostolicę subjecti Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod cum oppidum prędictum inter alia illarum partium oppida plurimum insigne, & notabile, ac convenienti populo refertum esse dignoscatur, in eoque nullum Monasterium Monialium, in quo Virgines, & alię mulieres sub regulari habitu, & odore bonę famę, ac humilitatis spiritu gratum Altissimo famulatum exhibere cupientes recipi valeant, existat, ipsi Universitas pie ducti ad divini cultus, & religionis augmentum in aliquo loco dicti oppidi, ad id condecenti, & idoneo, unum Monasterium Monialium construi, & ędificari facere, & pręfatę Angela, & Blancha, necnon Valeria, & Flavia, assiduis prędictorum Universitatis precibus interpellatę, ac piissimi operis hujusmodi fervore accensę ad Monasterium ipsum se transferre summopere desiderant, si eis ad id Sedis Apostolicę licentia suffragaretur. Quare pro parte earundem Universitatis, & Angelę, ac Blanchę, & Valerię, ac Flavię, nobis fuit humiliter supplicatum, ut Universitati in dicto loco unum Monasterium construi, & ędificari faciendi, ac Angelę, & Blanchę ac Valerię prędictis, se ad illud, postquam constructum fuerit, transferendi, licentiam concedere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui religionis propagationem nostris potissime temporibus intensis desideriis affectamns, pinm desiderium eorundem Universitatis plurimum in Domino commendantes, & Angelam, ac Blancam, & Valeriam, ac Flaviam, prędictas, necnon quemlibet ex universitate hujusmodi a quibusvis excommunicationis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, absque alicujus pręjudicio universitati in dicto loco unum Monasterium Monialium cum ecclesia, campanili humili, campanis, cęmeterio, & claustro, dormitorio, & refectorio, hortis, hortalitiis, membris, & aliis officinis necessariis, Ordinarii loci, seu dilecti filii Rectoris, infra cujus limites locus ipse existit, aut cujusvis alterius licentia desuper non requisita, construi, & ędificari faciendi, necnon Angelę, & Blanchę, ac Valerię, & Flavię prędictis, postquam Monasterium ipsum constructum fuerit, ut prefertur, cum omnibus, & singulis suis suppellectilibus, lectis, libris, & quoad Angelam, Blancham, usufructu suarum dotium, & melioramentorum per eas in bonis dicti Monasterii Sancti Pauli forsan factorum, prout illa ad pręsens habent, & percipiunt, quoad vero Flaviam prędictam etiam cum dote per eam dicto Monasterio Sancti Pauli assignata, ac aliis rebus, & ut in similibus translationibus Monialium de jure, vel consuetudine, aut alias fieri consuevit, suorum superiorum petita licentia, se ad Monasterium de novo erigendum prędictum transferendi, & dum Monasterium de novo construatur Monasterium Sancti Pauli hujusmodi toties quoties visum fuerit, & ad earum libitum exeundi, & postquam ad Monasterium de novo constructum hujusmodi translatę fuerint, eveniente bello, vel alio sinistro casu legitimo ab illo discedendi, & recedendi, & ad Monasterium Sancti Pauli hujusmodi etiam cum suppellectilibus, lectis, libris, & usufructu prędictis redeundi, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam, & facultatem elargimur: & postquam Monasterium construendum hujusmodi convenienti clausura munitum fuerit, & Monasterium Monialium ejusdem Ordinis Fratrum Prędicatorum observantium nuncupatum sub invocatione Sancti Spiritus pro una Priorissa de triennio in triennium in pręsentia Confessoris dicti Monasterii Sancti Spiritus pro tempore existentis eligenda, & tot quot illius facultates sufficiant Monialibus dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum observantium, quę sub religionis observantia dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum observantium, ac sub protectione dictę Sedis, necnon cura unius Confessoris secularis, vel regularis pro Missis celebrandis, & earum confessionibus audiendis, ac Sacramentis ministrandis duntaxat, in Sacerdotio, & ętate provecta constituti, exemplarisque vitę, ac religionis zelatoris, per Priorissam, ac majorem partem Monialium Monasterii recipiendi hujusmodi ad earum liberum nutum, & prout eis videbitur eligendi, & quoties videbitur amovendi, & loco amoti surrogandi, cujus doctrina instrui, ac exemplo ędificari, & ad vitam perfectam moneri possint, Altissimo famulari valeant, auctoritate, & tenore pręmissis, ex certa nostra scientia erigimus, & instituimus, necnon eisdem Priorissę, & Monialibus pro earum congrnenti sustentatione, & alimentis, ut quęcunque bona mobilia, & immobilia, ac se moventia, necnon census, redditus, & proventus, ac quęcunque alia subsidia, per eosdem Universitatem, & quoscunque alios Christi fideles dicto Monasterio erigendo pie elargienda, ac croganda, ac donata, legata, & relicta, in communi retinere, ac in earum, & in eis servientium, honestos, & necessarios usus convertere, necnon quascunque puellas, & mulieres ad erudiendum, & , si Moniales effici voluerint, ad in regularibus institutis prędicti ordinis instruendum recipere, ac tot quot eis videbitur dicti Monasterii construendi procuratores, & Syndicos deputare, & eligere, cujusvis licentia desuper minime requisita, & eisdem Monasterio, ac Priorissa, Monialibus, & personis pro tempore existentibus, ut omnibus, & singulis immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, privilegiis, gratiis, concessionibus, Indulgentiis, favoribus, & indultis predicti Sancti Pauli, ac aliis Monasteriis, & locis dicti Ordinis Fratrum Prędicatorum, illorumque Abbatissis, Priorissis, & Monialibus, ac personis in genere concessis, quibus illa, & illę utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prędictis concedimus, & indulgemus, ac eidem erigendo Monasterio, postquam erectum fue-

fuerit, pro illius dote bona illi croganda, & relinquenda quęcunque, cum crogata, ac relicta fuerint, eisdem auctoritate, & tenore perpetuo applicamus, & appropriamus. Non obstantibus &c. quibuscunque. Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Octavo, Quinto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

1. *Oppitergen.*) Vulgo Uderzo.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Lib. IV fol. 70.
3. *Ceneten.*) Vulgo *Ceneda* in dominio Veneto.

Constituuntur exequutores præcedentis constitutionis.

Anno 1548 Die 27 Aprilis.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CXX.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Cęsenaten. & dilectis filiis Johanni Federico de Federicis Canonico Ecclesię Tarvisan. ac Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Ceneten. in spiritualibus generali, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie a nobis emanarunt literę tenoris subsequentis. Paulus &c. (2). Quocirca &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas prędictas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Universitatis, & Angelę, ac Blanchę, & Valerię, ac Flavię Monasterii Monialium Sancti Pauli Tarvisan. Ordinis Fratrum Prędicatorum, seu alicujus eorum desuper fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra literas prędictas, & in eis contenta quęcunque firmiter observari, ac singulos, quos literę ipsę concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes, cos desuper per quoscunque contra earundem literarum tenorem quomodolibet indebite molestari. Contradictores &c. non obstantibus omnibus supradictis; Aut si aliquibus &c. ab eadem sit Sede indultum, quod interdici &c. mentionem. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Octavo, Quinto Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno Quarto decimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico* Lib. IV fol. 72.
2. *Paulus &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.

De Comitiis Hispaniæ Provinciæ celebrandis (1) in Beneventano (2) Cœnobio.

Anno 1548 Die 31 Octobris.

Ex Archivo (3) *Ordinis.*

CXXI.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

QUoniam in pacis suavitate delectamur exemplo Redemptoris nostri Jesu Christi, Regis pacifici, qui regnat in cęlis, cujus vices, quanquam immeriti, in terris gerimus, idcirco ea, quę transactione mediante inter quascunque pręsertim religiosas, & generis claritate fulgentes personas, concorditer terminata sunt, ut firma perpetuo, & illibata persistant, libenter, cum a Nobis petitur, Apostolici muniminis adiicimus firmitatem. Sane pro parte dilectorum filiorum Provincialis, & Fratrum Ordinis Prędicatorum Provincię Ispalen. (4) juxta morem ejusdem Ordinis, necnon nobilis viri Antonii Pimentel, Comitis de Benavente, Nobis nuper exhibita, petitio continebat, quod alias Provincialis & Fratres, ac Antonius Comes pręfati, sub nostro, & Sedis Apostolicę beneplacito convenerant, quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus singulo quadriennio Capitula intermedia nuncupata Fratrum Provincię hujusmodi in Domo Sancti Dominici ejusdem Ordinis Oppidi de Benavente, Oveten. Diœcesis, & non alibi sub certis modo, & forma celebrarentur, ac ipse Antonius Comes pro expensis in dictis Capitulis subeundis ducentos pro quolibet capitulo, ac annis singulis centum ducatos pro fabrica Domus hujusmodi assignare teneretur, prout in instrumento publico desuper confecto, & de materno hispano sermone in latinum fideliter translato, quod in Cancellaria Apostolica diligenter inspici, & examinari, ac cujus tenorem illius caracteribus, & signis omissis, de verbo ad verbum pręsentibus inseri fecimus, plenius continetur. Quare pro parte Provincialis, & Fratrum, ac Antonii Comitis prędictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eidem conventioni, pro illius subsistentia firmiori robur Apostolicę confirmationis adiicere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, Provincialem, & Fratres, ac Antonium Comitem pręfatos, & eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis &c. censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, conventionem prędictam &c. ac prout illam concernunt omnia, & singula in dicto instrumento contenta, & inde secuta quęcunque auctoritate Apostolica tenore pręsentium confirmamus, & approbamus, supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, illaque perpetuę firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere, sicque per quoscunque, quavis, etiam Regia auctoritate fungentes, judices, & alias personas sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, definiri, debere, irritum quoque, & inane &c. attentari, decernimus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eidem Ordini illiusque Provinciali pro tempore exis-

Diplomatis causa.

existenti, & personis, ac quibusvis aliis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarium derogatoriis, aliisque efficacibus, & insolitis clausulis, irritantibus, & aliis decretis, etiam motu proprio, & iteratis vicibus concessis, & approbatis, & innovatis, etiamsi in illis, ac statutis prędictis caveatur expresse, quod Capitula illius Ordinis inter pręfatos Fratres pro tempore celebranda nonnisi in certis loco, & tempore, ac sub modo, & forma inibi expressis convocare, aut celebrare, & desuper aliqua pacta, aut conventiones, quavis occasione, vel causa conveniri, seu contrariari non possint, neque debeant, & si pro tempore aliqua pacta, aut conventiones desuper emanaverint, illa nullius prorsus roboris, & momenti existant, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, pręsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, harum serie, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Tenor vero dicti instrumenti sequitur, & est talis. In Nomine Domini Amen, per hoc publicum instrumentum concordię sit manifestum omnibus de pręsenti illud visuris, & audituris, atque in omni tempore mundi in perpetuum, quod Nos Frater Dominicus de Sancta Cruce, Magister in Sancta Theologia Provincialis Provincię Hispanię, Ordinis Sancti Dominici Prędicatorum, & Frater Petrus de Sancto Luca Prior Sancti Thomę Abulen., Frater Bartholomęus de Miranda (5) Magister in Sancta Theologia, Frater Christophorus de Corduba Prior Sancti Stephani Salamantin., & Frater Didacus Ruiz Prior Sancti Pauli Vallisoletan., Definitores Capituli Provincialis, quod prędictus Ordo Sancti Dominici habuit, & habet de pręsenti in dicto Monasterio Sancti Thomę Abulen., necnon Magister Salindo Rector Vallisoletan., Frater Antonius de Sancto Dominico (6) Prior Zamoren., Frater Dominicus Calveti, Prior de Tocha de Madrid, pręsentatus..... Frater Ferdinandus de la Parra, Prior de Carboneras, Frater Dominicus Puertocarrero Prior de Toro, Frater Gregorius de Posada Prior Sancti Sebastiani, Frater Christophorus de Salamanca, Prior Toletan., Frater Petrus de Vilbao, Prior Segobien., Frater Martinus de Azilon Prior della Curuña, Frater Petrus Berrio, Prior de Medina, Frater Vincentius de Sancta Maria, Prior de Benaveote, Frater Dominicus de Grasal, Prior d' Astorga, qui cum reliquis Fratribus Sancti Dominici hujus pręfatę Provincię existimus congregati in hac pręsata Domo Sancti Thomę de Aquino hujus Civitatis Abulen. pręfati Ordinis Sancti Dominici, ad faciendum Capitulum deputati, prout sumus, Nos, dicti Definitores per totum dictum Capitulum, & Congregationem pro vocalibus, & definitionibus dicti Capituli, ac rerum in eo deliberandarum, prout constat, & apparet per nominationem, & deputationem quam de Nobis, & quolibet nostrum ad prędicta fuit facta, cujus fides vadit hic in comparata signata per Notarium infrascriptum cujus tenor est hic, qui subsequitur. Christi nomine invocato sit manifestum omnibus pręsentem scripturam, fidei, & testimonii, visuris, quod ego Vincentius de Sancto Andrea d' Avila Notarius publicus auctoritate Apostolica, & ordinaria, do, & facio fidem, quod existens in Monasterio Domini Sancti Thomę de Aquino extra muros dictę Civitatis Abulen. die undecima mensis Maii anni Millesimi quingentesimi quadragesimi octavi congregati in camera Diffinitorii admodum Reverendi Patres Magister Frater Dominicus de Sancta Cruce, Prior Provincialis Provincię Hispanię Ordinis prędicti, & Magister Frater Bartholomęus de Mitanda, pręsentatus, Frater Christophorus de Cordoua, Prior Sancti Stephani Salamantin., Frater Petrus de Sancto Luca, Prior Sancti Thomę Abulen., Frater Didacus Ruiz, Prior Sancti Pauli Vallisoletan. Definitores, & expedientes negotia pręfatę Provincię, & Religiosis illius convenientia, pro quorum effectu habuerant, & habebant de pręsenti Religiosi dictę Provincię Capitulum in pręfato Monasterio Sancti Thomę, prout de eo fecerint mihi relationem, atque est notorium, dixerunt, & declararunt mihi pręfato Notario, pręsentibus testibus infrascriptis, quod pro definiendis negotiis dicti Capituli Religiosi dictę Provincię, qui ad pręfatum Capitulum venerant, nominaverant, prout habent consuetudinem, pro Definitoribus omnium negotiorum dictę Provincię, & Capitoli, insimul cum dicto Provinciali memoratos Dominos Fratrem Petrum de Sancto Luca, Priorem Sancti Thomę, & Fratrem Bartholomęum de Miranda, ac Fratrem Christophorum de Cordoua, necnon Fratrem Didacum Ruiz, ac vigore dictę nominationis, & electionis attendebant expeditioni omnium negotiorum pręfati Ordinis dictę Provincię Hispanię, & prędictus Antonius loco, nomineque Illustrissimi Domini Don Antonii Alfonsi Pimentel, Comitis de Benavente, qui pręsens aderat, petiit illud in testimonium signatum a me dicto Notario, quatenus cura, & concordia, & capitulatio, quę fieri debet in hujusmodi Capitulo per memoratos Dominos Provincialem, & Definitores tangentem dictum Dominum Comitem de Benavente habeat vim, & effectum, utpote facta per personas, quę ad id haberent auctoritatem, in testibus ad hoc probis dominis Licentiatis Don Alfonso d' Avila, & Vincentio Ferdinandi, ac licentiato Francisco Carlos, incolis Abulen., Frater Dominicus de Sancta Cruce Prior Provincialis, Frater Bartholomęus de Miranda Definitor, Fr. Christophorus de Corduba Definitor, Frater Petrus de Sancto Luca Definitor, Frater Didacus Ruiz Definitor, & ego Vincentius de Sancto Andrea Abulen. Notarius publicus Apostolicus supra memoratus pręsens interfui pręmissis, una cum dictis testibus, ac illa scribi feci, prout coram me acta sunt, eaque vidi hic subscribi a pręfatis Reverendis Patribus Provinciali, & Definitoribus, quare feci hic hujusmodi meum signum tale in testimonium veritatis, rogatus, & requisitus: hoc signum Crucis erit in cęlo: Vincentius de Sancto Andrea Notarius, & tanquam talis vocatus, ac Definitores nostro nomine, ac nomine totius dicti Capituli, & Provincię, quam reprę̨sentamus, dicimus, quod perquammultis, & diversis vicibus fuit tractatum in aliis Capitulis precedentibus in dicta Provincia habitis, & particulariter in Capitulo habito, & celebrato anno preterito Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Quinto de Mense Septembris in Oppido de Benavente in Domo Sancti Dominici nostri Ordinis illic existenti, atque in hoc Capitulo, in quo hic existimus, & quod celebramus, multis ex vicibus, quibus Nos congregavimus, quod conveniret, & esset commodum dictę Provincię, & Ordini Sancti Dominici in ea residenti, nec aliquo modo possit Nobis esse damnosum obligare dictam Provinciam, Provincialem, & Priores, ac Fratres nunc existentes, ac per omne mundi

tempus

tempus in illa residentibus, & residituris in perpetuum, quod omnia Capitula, que inter Nos vulgariter vocamus intermedia, quę non sunt electiva Provincialis habeantur, & haberi debeant in perpetuum de quadriennio in quadriennium in pręfata domo Sancti Dominici nostri Ordinis, quę in dicto Oppido de Benavente est sita, propterea quod oo id Nobis obtulerit, & dederit, ac dare debeat Illustrissimus Dominus Don Antonius Alfonsi Pimentel Comes de Benavente, ac Illustrissimus Dominus bonę memorię Comes Don Alfonsus, ac Comitissa ejus uxor sui progenitores ducentos ducatos annis singulis in perpetuum, quod nunc efficaciter, & in perpetuum, ut premissa sic fiant, & ad id efficaciter Nos obligemus Illustrissimus D. Comes Don Antonius Alfonsi, & ejus nomine, ac per ipsius sufficiens mandatum Antonius Coco, ejus servitor se Nobis obligavit, quod erunt situati, & assignati in suis redditibus cum facultate Regia omni cum securitate ad nostram voluntatem, quam volumus, & declaramus situari, ad dispositionem, & judicium Prioris Sancti Pauli Vallisoleti, ac Rectoris Sancti Gregorii ejusdem Oppidi, qui sunt, vel fuerint, & insuper dat Nobis pro lectis necessariis dictis Capitulis in pręfato Oppido, & Domo habendis, centum, & triginta culcitras stramentitias, ac centum, & triginta culcitras, ducenta, & sexaginta linteamina, ducenta, & sexaginta cervicalia, centum & triginta lectos, centum & triginta coopertoria, centum & triginta storias, quorum custodia finito quolibet Capitulo fieri debet in Hospitali Dominę nostrę Pietatis, sito in pręfato Oppido de Benavente, cum conditione tamen, quod si contigerit debere eligi in tali Capitulo intermedio Provincialem ex eo, quod vacaverit, quod non propterea dimittatur dictum Capitulum intermedium, & quod illic fiat electio, taliter quod in toto tempore mundi in perpetuum, de quadriennio in quadriennium debeat fieri, & fiat deinde pręfatum Capitulum in pręfato Oppido de Benavente, ac Domo illius, & quod in quolibet Capitulo tam eorum, quę in dicto Oppido fieri debent, quam quę in tota Provincia fierent in quacunque Domo, & parte illius per totum Capitulum congregatum debeat dici, & dicatur quędam vigilia, & una Missa in Cantu prędictis Dominis bone memorię Comite Don Alfonso, ac ejus Uxore dotatoribus supradictorum, ac pro memorato Domino Comite, & successoribus suis, & insuper quod pręfati ducenti ducati cujuslibet anni debent custodiri, & conservari pro sumptibus cujuslibet Capituli, tam Provincialis, quam intermedii, & quod si contigerit superesse aliquid de pręfatis ducentis ducatis ita conservatis, & custoditis, pro sumptibus dictorum Capitulorum esse debeat, ac sit in perpetuum pro ędificio, & reparacionibus dictę Domus Sancti Dominici prefati Oppidi de Benavente, cui dari debeant, & applicari, ita quod ultra pręfatos ducentos ducatos dabit, & dat memoratus Don Antonius Alfonsi Comes de Benavente centum ducatos annis singulis pro ędificio dictę Domus Sancti Dominici pręfati Oppidi de Benavente quousque finiatur, cum hoc quod prefata Domus debeat exponere, & exponat ex patrimonio suo dicti Monasterii alios ducentos ducatos annis singulis quousque laboretur, & finiatur, & ii quidem exponi debeant ad dispositionem, & cum consilio pręfati Domini Comitis, vel successorum Domus suę, vel personę existentis in Domo prefata pęnes quam, & memoratum Dominum Comitem, aut personam per ipsum deputandam deponantur, & debeant manere depositi tercentum ducati pro dicto sumptu, & labore, prout omnia latius exprimentur, & declarabuntur in hujusmodi scriptura inferius, quę omnia cum fuerint tractata multis, & diversis vicibus tam in Congregationibus Capitularibus per vocales, & Definitores, qui illorum fuerint nobiscum, quam per Nos Capitulatorum, ac in modo diffinitorio, & extra cum diversis partibus, ac cum omnibus Fratribus capitulantibus, consideratis multis, & diversis rationibus visum fuit, ac nos resolvimus multa cum maturitate, & deliberatione, quod obligando Nos ad pręmissa, & ad ea, quę inferius continebuntur, dicta Provincia, & Fratres illius, ac pręfata Domus Sancti Dominici de Benavente non solum non recipit, nec recipimus damnum, verum quod sumus, & erit dicta Provincia, Domusque, ac Fratres pro tempore existentes magnopere meliorati, tam pro eo quod de pręsenti Nobis datur, & offertur, quam quod lucremur, & habeamus pro patrono, & fautore nostro pręfatum Illustrissimum Dominum Comitem, & eos qui in Domo sua illi pro tempore successerint, de quo facimus magnum capitale, & considerationem, & adhuc pręter id confitemur, ac Nobis visum fuit, quod recipiendo, & cum dentur Nobis pręfati ducentum ducati annis singulis duntaxat pro alia quacunque persona, etiamsi non esset tanti valoris, & extimationis, conveniret, & expediret Nobis bene facere dicta Capitula intermedia, ubi vellet talis persona, quę Nobis daret dictos ducentos ducatos, quoniam cum illis evitamus, ac succurrimus multis necessitatibus, quę Nobis offeruntur, & offerentur, cum sumptibus, quos in quolibet Capitulo oportet fieri, & sic propter dictas considerationes, ac alias vehementissimas, & sufficientes visum fuit Nobis, & est ita quod facere supradicta, ac concedere dictam scripturam inferius declarandam est cum evidenti utile dictę Provincię, Provincialibus, Prioribus, & Fratribus illius, idcirco Nos Frater Dominicus de Sancta Cruce Provincialis in hac dicta Provincia Hispanię ante omnia do licentiam, & facultatem pręfato Capitulo in hac Civitate Abulen., ac Monasterio Sancti Thomę illius, congregato, pręfatisque Religiosis contentis in capite pręsentis scripturę Diffinitoribus, vocalibus, & Prioribus totum pręfatum Capitulum repręsentantibus, ut insimul nobiscum se obligent ad supra, & infra in Scriptura hujusmodi contenta, atque nos prefati Religiosi Diffinitores, & vocales acceptamus dictam licentiam pręfati admodum Reverendi Patris Domini Provincialis, & sic acceptamus nos dicti Frater Dominicus de Sancta Cruce Provincialis, & Frater Petrus de Sancto Luca Prior Sancti Thomę Abulen., Frater Bartholomeus de Miranda magister in sacra Theologia, Frater Christophorus de Corduba Prior Sancti Stephani Salamantin., Frater Didacus Ruitz Prior Sancti Pauli Vallisoletan. Definitores Capituli Provincialis quod dictus Ordo Sancti Dominici habuit, & habet de pręsenti in dicto Monasterio Sancti Thomę Abulen., ac Magister Salindo, Rector Vallisoletan., Frater Antonius de Sancto Dominico Prior Zamoren., Frater Dominicus Calveti Prior de Tocha de Madrid Pręsentatus Quintana, Frater Ferdinandus de la Parra Prior de Carboneras, Frater Dominicus Puertocarrero, Prior de Thoro, Frater Gregorius de Posada, Prior Sancti Sebastiani, Frater Christophorus de Salamanca, Prior Toletan., Frater Petrus de Vilbao Prior Segobien., Frater Martinus de Ayl-

Ayllon Prior de la Caruña, Frater Petrus de Borrio, Prior de Medina, Frater Vincentius de Sancta Maria, Prior de Benavente, Frater Dominicus de Talavera,.. Frater Dominicus de Grasal, Prior Attoricea. repręsentantes totum pręfatum Capitulum, pro nobis, ac nomine dicti Capituli dicimus, quod nos obligamus, & ponimus, cum vobis Illustrissimo Domino Don Antonio Alfonso Pimentel, Comite de Benavente, ac cum dicto Antonio Coco vestro servitore, vestrum mandatum habente, qui pręsens adest, prout constitit, per quoddam mandatum quod habebat memorati Domini Comitis scriptum in papyro, ac signatum per Torribium de Palatios Scribam publicum, incolam de Benavente, concessum die secunda mensis Maii hujus pręsentis anni, & cum successoribus in Domo vestra, ac in vestrum, & suum favorem, quod à die concessionis pręsentis scripturę in antea in perpetuum in omni tempore mundi, incessanter faciemus, & facient Provincialis, & Priores, Definitores, ac vocales Fratres, qui sumus, aut erunt in hac Provincia Hispanię omnia Capitula, quę in omni tempore fieri debebunt, quę vulgariter inter nos vocamus Intermedia, in vestro Oppido de Benavente, in Domo, & Monasterio Sancti Dominici nostri Ordinis, quę consuevimus facere, & fieri debent in perpetuum de quadriennio in quadriennium, quodlibet Capitulum vel etiam duobus annis post Capitulum ubi Provincialis eligitur, ac eligi debet, & quod non fiet in alia parte, nec aliquo Monasterio, nec dimittent fieri in pręfato oppido de Benavente, ac in Monasterio Sancti Dominici illius, & insuper quod in quolibet Capitulo tam dictorum Intermediorum in pręfato Oppido de Benavente celebrandorum, quam Capitulorum Electionis Provincialis, quę extra dictum Oppidum poterimus facere, ubicunque illa fecerimus, & fient, debeamus, & debeant dicere in perpetuum in omni tempore mundi in quolibet Capitulo Provincialis, & Priores ac Fratres qui se congregaverint pro talibus Capitulis unam vigiliam cum suo responsorio, & unam Missam Defunctorum in cantu cum suo responsorio per totum Capitulum, ut pręfertur, congregatam ponendo in omnibus ceram necessariam, ac duodecim fagulas cuidam tumulo magno, quem facient, & insuper quod in Responsorio habeant omnes Fratres candelas cereas accensas in manibus suis pro animabus Illustrissimorum Dominorum Comitis Don Alphonsi, & Comitissę Donne Annę de Valascn, & Herrera, ejus uxoris, progenitorum vestri memorati Domini Don Antonii Alfonsi Comitis de Benavente, ac pro vestra vestrorumque descendentium, & pro majori declaratione, & complemento quod pręfata Capitula intermedia fiene in dicto oppido de Benavente in pręfata Domo Sancti Dominici de quadriennio in quadriennium, quemadmodum pręmittitur, ponimus, & declaramus, quod si pro tempore contigerit vacare Provincialem per obitum aut per promotionem tempore quo fieri debeat Capitulum intermedium quod tale Capitulum intermedium propter hanc occasionem, nec propter aliquam aliam, quę contingat, aut contingere possit, non dimittetur fieri tale Capitulum Intermedium in prefato oppido de Benavente, & Domo Sancti Dominici, & quod in tali capitulo eligetur, atque erit electus Provincialis pro eo, qui sicut pręfertur per obitum, aut promotionem esse dimiserit; atque ita nos obligamus. Propterea quod superius recensetur memoratus bonę memorię Comes Don Alfonsus, & Comitissa ejus uxor, ut sic faceremus, pręmissa dotarunt, & mandarunt dari nobis ducentos Ducatos annis singulis in perpetuum, & nunc vos pręfate Illustrissime Domine Don Alfonse Antoni. Comes de Benavente, & dictus Antonius Coco servitor vester vestro nomine, ac cum vestro legitimo mandato, quod est illud, de quo superius fit mentio quod erunt signati, seu dati, & assignati in certa forma, prout apparet per quandam scripturam publicam quam de supradictis, vigore dictę scripturę, mandati in ea inserti, nobis concessit hodierna die pręfata coram Francisco de Nubla Scriba publico de numero dictę Civitatis Abulen., ad quam nos referimus, cum qua, & illius complemento damus nos pro bene contentis, & satisfactis, atque traditis ad omnem nostram voluntatem, & quoniam ultra pręfatos ducentum Ducatos annis singulis datis nobis centum, & triginta lectos, & pręparamenta illorum videlicet centum & triginta culcitras stramentitias, ac centum & triginta culcitras, ac ducentum, & sexaginta linteamina, ducenta, & septuaginta cervicalia, ac centum, & triginta copertas flazadas nuncupatas, ac centum, & triginta copertoria, necnon centum, & triginta storias, ac debent existere, & existant deposita, & custodita in Hospitali Dominę nostrę Pietatis sito in prefato Oppido de Benavente, unde per administratorem dicti Hospitalis, in cujus cura esse debeant, & dentur pręfati lecti, quos sic Dominatio vestra Illustrissima nobis dat, & dare debet, quoties ibitur ad faciendum dictum Capitulum Intermedium in perpetuum, & illo finito debeant restitui, ac restituantur dicto Administratori per Priorem, & Conventum dicti Monasterii Sancti Dominici, & habeat illos in custodiam ac depositum in prefato Hospitali, & ita per pręsentes id volumus, convenimus, & nos obligamus, propterea quoniam vos pręfate Illustrissime Domine Comes Don Antoni Alfonse, ut faciatis dicto Domino nostro majus servitium, ac nobis, & prefatę nostrę domui Sancti Dominici subventionem, & gratiam, ac eleemosynam datis, & promittitis nobis annis singulis centum Ducatos pro finiendo opere, & labore in pręfata Domo incepto quousque perficiatur dictus labor, & opus, dummodo Prior nunc, vel pro tempore existens dictę Domus Sancti Dominici pręfati oppidi debeat ponere, & ponat annis singulis quousque sic finiatur dictus labor ducentos Ducatos, & omnes tercentum ducati, Ducenti videlicet prefatę Domus, & centum, quos vos dictę Illustrissime Domine Comes, datis ut exponantur in dicta Domo ad dispositionem, & judicium Dominationis vestrę Illustrissime, ac successoris, qui in Domo vestra fuerit, sive personę que per vos aut illum ad id fuerit deputata insimul cum Priore nunc, vel pro tempore existenti Domus prędictę; Et insuper quod annis singulis deponantur, & existant depositi ad hunc effectum prefati tercentum Ducati penes dictum Priorem, ac personam per Dominationem vestram Illustrissimam deputatam insimul quatenus melius exequatur utilitas dictę Domus, ac vestra bona, & sancta intentio pariter, & opus, & insuper expresse, & specialiter nos obligamus, quod pręfata dotatio dictorum Ducentorum Ducatorum, quos vos, memorate Domine Comes, nobis situatis, & assignatis, conservabuntur, & custodientur, ut exponantur duntaxat in pręfatis Capitulis intermediis, atque electivis Provincialis, & non in aliquo alio usu vel commoditate, etiamsi sit utile, & necessarium nostro Ordini in universali, & particulari, aut alio quovis modo, & quod si contigerit superesse de quomodolibet

Ca-

Capitulo, aut de quocunque fupererit tam ex intermediis, quam ex electionis Provincialis, aliqua fumma dictorum ducentorum; etenim perveniunt cuilibet Capitulo quatuorcentum ducati, quoniam quodlibet Capitulum fit de biennio in biennium, unum in Benavente, & aliud in alio loco, & fic tangunt unumquodque Capitulum quatuorcentum ducati decurfi tempore quo unum celebrabitur, quod fi dictorum Capitulorum fiet prefata fumma, que fic fupererit dictorum quadringentorum Ducatorum, quodlibet Capitulum, ut prefertur, tangentium, nos obligamus, & ponimus cum vobis dicto Illuftriffimo Domino Comite Don Antonio Alfonfi, ac in veftrum favorem, & veftrorum fucceflorum, necnon in favorem dicti veftri oppidi de Benavente, atque in favorem dicti Monafterii Sancti Dominici prefati oppidi quod talem fummam fuperexcedentem dictorum quadringentorum ducatorum cujuslibet Capituli, que in dictis Capitulis, & eorum fingulis exponi dimittetur, in parva, vel magna quantitate, aut ea, que fuperfuerit, applicabimus, dabimus, & trademus, & ex nunc applicamus pro laboribus, edificiis, & reparationibus, que in dicta Domo Sancti Dominici prefati oppidi de Benavente funt, aut fuerint neceffaria, vel utilia tunc, & in omni tempore, & quod tradetur id quod fupererit Priori prefati Monafterii, vel futuro in illa, vel adminiftratori, fyndico, aut economo dicti Monafterii, & quod non applicabimus, nec convertemus illam in aliquos alios ufus, etiam quantumcunque utiles, & neceffarios, nec confervabimus, aut cuftodiemus de uno Capitulo ad aliud, nifi quod fic, prout quodlibet Capitulum fuerit finitum, ponimus, & nos obligamus quod faciemus, & facient Provincialis, vocales, & Diffinitores, qui poft nos fuerint, computum eorum, que fic fuerint expofita, & quod fecundum Deum, & noftras confcientias, ac eorum, qui poft nos fuerint, dabimus, & dabunt prefato Monafterio, Priori, & economo, fyndico, vel adminiftratori totum id quod fic fupererit in quolibet Capitulo integraliter fine diminutione aliqua, pro dicto effectu, & quod fupradicta omnia, & fingula adimplebuntur, & cuftodientur inviolabiliter in omni tempore mundi, tam quod dicta Capitula intermedia babebuntur, & celebrabuntur in prefato oppido de Benavente, in dicta Domo Sancti Dominici illius de quadriennio in quadriennium, fine interpellatione aliqua etiam quod offeratur electio Provincialis in aliquo aliorum Capitulorum intermediorum, quam quod dicta vigilia, & miffa dicetur, & cantabitur per omnes dictos Fratres, & capitulum, in omnibus capitulis intermediis, & Provincialis electivis: quam quod etiam prefati panni, & lecti quos dictus Illuftriffimus Dominus Comes Don Antonius Alfonfi dat finito Capitulo quomodolibet, quod in dicto oppido de Benavente fieri debet de quadriennio in quadriennium, tradentur, & deponentur penes adminiftratorem dicti Hofpitalis Domine noftre Pietatis prefati Oppidi de Benavente, ut habeat eos in cuftodiam, & confervationem, pro omnibus Capitulis, & non deferviant, nec accommodentur alteri rei; quam quod nihilominus exponentur annis fingulis quoufque perfecta fint labor, & opus prefate Domus Sancti Dominici de Benavente, ducenti Ducati ex redditibus Domus, & centum quos prefatus Illuftriffimus Comes dat ad fuam quidem difpofitionem, vel illius, quem deputaverit, necnon Prioris nunc vel pro tempore exiftentis domus prefate, quam fimiliter quod totum id quod fupererit ex fupradictis dictorum ducentorum Ducatorum de expenfis cujuslibet Capituli maneat applicatum, & tradetur prefato Priori, & adminiftratori Sancti Dominici, prout omnia exiftunt dicta, & relata latius fuperius, obligamus nofmetipfos, ac totum Capitulum in bac Civitate conventum, & congregatum, necnon omnia bona, & redditus Domorum, & Monafteriorum hujus Provincie Hifpanie noftri Ordinis, & fpecialiter obligamus redditus dicti Monafterii Sancti Dominici de Benavente, non derogando per hujufmodi fpecialem obligationem generali, nec e contra, & ponimus cum vobis prefato Illuftriffimo Domino Comite Don Antonio Alfonfo Pimentel, & in veftrum favorem, veftrorumque progenitorum, & fucceflorum, quod fic in perpetuum inviolabiliter adimplebitur, & cuftodietur in omnibus, & per omnia totum id quod promittitur quemadmodum fuperius continetur fub dicta expreffa obligatione noftrarum perfonarum, ac bonorum, & noftrorum fucceflorum, & Domorum hujus Provincie noftri Ordinis Sancti Dominici, & quod nunc, nec in aliquo tempore non ibimus, nec veniemus contra contenta in hujufmodi fcriptura, nec contra partem eorum ex aliqua caufa, vel ratione, que offeratur, & offerri poflit, utili, vel neceffaria, nifi quod femper, & in omni tempore mundi id obfervabimus, & adimplebimus quemadmodum prefertur; & ut majorem veftrum valorem, & efficaciam habeant contenta in hujufmodi fcriptura capitulari, fic prout concedimus hujufmodi prefatam fcripturam; tenore ejufdem fupplicamus fue fanctitati, quatenus hanc noftram obligationem, & conventionem prout hic illam concipimus, in omnibus, & per omnia confirmet, laudet, & approbet, prout, & quemadmodum in illa continetur, propterea quod fit in utilitatem, & commodum dicti oratoris, & pro illius majori validitate, & corroboratione ad noftram inftantiam, & petitionem dignetur concedere, & concedat prefato Illuftriffimo Domino Comiti de Benavente, & in veftrum favorem judicem, aut judices confervatores, qui per vos, aut veftro nomine a fua fanctitate petentur, quatenus per eos, aut eorum fingulos poflimus compelli, aut compellamur ad complementum, & obfervantiam omnium contentorum in hujufmodi fcriptura in favorem veftri dicti Illuftriffimi Domini Comitis, ac veftrum fucceflorum utriufque oppidi, & ftatus in prefata confirmatione apponantur Nobis pene, & cenfure, ac excommunicationes, & omnia alia graviora, que de jure nobis apponi poffint, in quas & earum fingulas incidamus, & incurramus ipfo facto, quo iverimus; aut veniemus in toto, vel in parte contra contenta in hujufmodi fcriptura, per Nos, alios, & quemlibet noftrum, & noftros fucceffores, ac conceffa, vel non conceffa prefata confirmatione per hanc prefentem fcripturam Nos fupradicti omnes Provinciales, vocales, & Definitores, ac Priores fuperius declarati concedentes tradimus poteftatem, & facultatem fue fanctitati, ac omnibus judicibus fue Sancte Ecclefie, & confervatoribus, aut ordinariis, quibus Nos fubmittimus, & totum prefatum noftrum Ordinem, quatenus per omnia remedia, & rigores juris, ac cenfuras magis rigorofas nos compellant, & conftringant ad adimplendum, obfervandum, & obtemperandum, & habendum pro firmo totum id, quod premittitur, & tradimus poteftatem dicto Domino Comiti de Benavente, ut perfona, vel perfone, quam fua dominatio nominaverit, & deputaverit, & cui tradiderit, veftro nomine im-

impetret, & expediat Breve suę Sanctitatis pro confirmatione supradictorum, & presentet illud judicibus, quibus committitur, & tradat informationem, ac faciat diligencias necessarias, ac consentiat approbationi per memoratos judices fact: de hujusmodi scriptura, quibus omnibus Nos ex nunc consentimus perinde ac si, super eis esset data sententia per judicem competentem in contradictorio judicio, & ita esset declaratum, ac per Nos concessum, & observatum, super quibus renunciamus, & amovemus a Nobis, & a nostro favore, & auxilio, prefatique nostri Ordinis, & Fratrum illius, omnes, & singulas leges, foros, jura, & ordinationes, scripta vel non scripta, quę possent, aut quibus possemus Nobis prodesse, quatenus Nobis minime suffragentur ad dimittendum adimplere, & observare omnia premissa, & specialiter renunciamus, legi, & juri dicenti, quod generalis renunciatio legum facta non valeat, & pariformiter Nos prefati omnes supradicti Provincialis, Priores, & Definitores superius declarati, & concedentes, dicimus, quod pro majori firmitate, & validitate hujus prefatę scripturę, & ut contenta in illa adimpleantur, & observentur, habeatque pleniorem, & veriorem effectum, prout in illa continetur, pro Nobis, atque nomine omnium Fratrum Priorum totius dicti nostri Ordinis juramus Deum, & Sanctam Mariam, ac super signo Crucis, apponendo manus dexteras nostris pectoribus, necnon per ordinem, quem habemus, ac ad verba Sanctorum Evangeliorum ubicunque latius describuntur, quod nunc, & in omni tempore mundi, adimplebimus, observabimus, & habebimus pro firma, & valida hujusmodi prefatam scripturam, & totum id, quod in ea continetur, & quod non ibimus, neque veniemus contra illam, vel illius partem nunc, nec tempore aliquo, causa, vel occasione, & quę de jure Nobis competeret, ac esset talis, quod possemus contravenire hujusmodi scripturę, & contentis in illa, nec allegabimus dolum, fraudem, deceptionem, neque lęsionem, aut quod proveniat Nobis magnum damnum, propter concessionem scripturę hujusmodi, & contentorum in eadem, minusque peteremus aliquod beneficium restitutionis in integrum, neque alias, nec dicemus, aut allegabimus correctionem, nec defensionem aliquam quantumcunque justa sit, unde contenta in scriptura hujusmodi cessent habere effectum, quoniam ab omnibus recedimus, & illis renunciamus in favorem memorati Domini Comitis, semper enim voluimus hujusmodi scripturam, & contenta in illa valere, & obtinere plenarium effectum, & si id sic fecerimus, quod Deus Dominus noster, qui in omnibus est potens, Nos adjuvet, & subveniat Nobis, alias ipse a Nobis id exigat male, & care, & ad vim, & confusionem dicti juramenti dicimus quilibet de per se ita id juramus, & amen., & sub onere prefati juramenti Nos obligamus non petere, & quod non petemus absolutionem, nec relaxationem hujusmodi prefati juramenti a Sanctissimo Domino nostro Papa, Archiepiscopo, vel Episcopo, nec alio Prelato, nec judice habente potestatem illud relaxandi, & ab eo absolvendi, & casu, quo illam petamus, & Nobis relaxetur ad petitionem nostram, vel proprio motu, vel alias, quod non utemur tali absolutione, nec relaxatione, & quod sit ad effectum agendi duntaxat, nec alias, & quod licet Nobis relaxetur hujusmodi prefatum juramentum tam a principali, quam de non petendo relaxationem, quod non utemur re aliqua, & etiam si in tali relaxatione veniet insertum hujusmodi instrumentum de verbo ad verbum, & quod toties quoties iverimus, aut tentaverimus ire contra hujusmodi juramentum toties intelligatur factum, & de novo confirmatum, super quo renunciamus, & amovemus a Nobis, & nostro favore, & auxilio, ac dicti nostri Ordinis, omnia, & singula, Bullas, Brevia, gratias, & indulgentias, atque alia statuta, quę in nostrum favorem, & prefati Ordinis sunt, aut fuerint concessa, & in posterum concedentur per Summos Pontifices, ut Nobis non valeant. In quorum testimonium concedimus hoc presens publicum instrumentum forma, & modo premissis coram Notario publico Apostolico, & testibus infrascriptis, quod fuit factum, & concessum in dicto Monsterio Sancti Thomę de Aquino prefatę Civitatis Abulen. ubi existimus congregati ad faciendum Capitulum, & specialiter ad concedendum hujusmodi presens instrumentum die undecima Mensis Maii Anno a Nativitate Nostri Salvatoris Jesu Christi Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Octavo, & protinus ego dictus Antonius Coco servitor memorati Illustrissimi Domini Comitis de Benavente nomine suo, vigore dicti mandati, quod ab illo habeo signatum per scribam publicum, de quo superius fit mentio, & utendo illo, dico quod accepto hujusmodi scripturam superius factam, & concessam per dictos Patres Provincialem, Priores, & Definitores superius declaratos pront, & quemadmodum in illa continetur cum omnibus vinculis, firmitatibus, aliis constitutionibus, pęnis, conditionibus, & gravaminibus contentis in illa superius, & peto illud in testimonium signatum a presenti Notario, ac subscripsi illud meo nomine, quam quidem acceptationem facio, prout & quemadmodum prefato Illustrissimo Domino Comiti sit magis conveniens, & utilis, & subscripserunt illud suis nominibus memorati Domini Provincialis, Priores, & Definitores concedentes hujusmodi scripturam in Registro illius, presentibus testibus concessioni scripture hujusmodi, & omnium contentorum in eadem, quę fuerunt lecta de verbo ad verbum in sua presentia Dominis licentiatis Don Alfonso de Avila, & Vincentio Ferdinandi, ac licentiato Carolo, & Petro de Moralls incolis prefatę Civitatis Abulen., & ego Vincentius de Sancto Andrea de Avila Notarius publicus auctoritatibus Apostolica, & ordinaria presens interfui universis premissis una cum dictis testibus, illaque scribi feci, & scripsi prout coram me acta sunt pro dicto Illustrissimo Domino Comite de Benavente, & do fidem quod manet totidem aliud in meo Registro subscriptum per dictos Reverendos Patres Provincialem, & Definitores, ac Priores superius declaratos dicti Ordinis Sancti Dominici Provincię Hispanię, quod quidem vadit scriptum in novem foliis cum hoc in quo vadit meum signum, & in fine cujuslibet pagine vadit mea rubrica consueta, & propterea feci hic hujusmodi meum signum tale in testimonium veritatis rogatus, & requisitus Vincentius de Sancto Andrea Notarius: hoc signum Crucis erit in celo. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, decreti, & derogationis &c. Si quis &c. Datum. Romę apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Octavo, Pridie Kalendas Novembris, Pontificatus nostri Anno Quarto Decimo.

1. *Celebrandis.*) Consulenda Constitutio XXIII data XXIII Octobris *MDXXXVI*.

2. *Beneventano.*) Vulgo *Benavente*, in *Hispania*.

3. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro*

bro III Ad Perpetuam Rei Memoriam fol. 326.

4. *Ispalen.*) *Hispalen.*

5. *Bartholomæus de Miranda.*) Sic a patria dictus est *Bartholomæus de Carranza*, vir eruditione clarus, de quo consulendi Scriptores, quos laudat *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLXXVI pag.* 236 *&c.*

6. *Antonius de S. Dominico.*) Ætate sua clarissimus, cujus cum laude meminerunt auctores, quos citat *Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad an. MDLXXIX pag.* 251.

Conservatores creat qui præcedens Diploma servandum curent.

Anno 1548 Die 31 Octobris.

Ex Archivo (1) *Ordinis.*

CXXII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri nostro Episcopo Balneoregien., ac dilectis filiis Abbati Monasterii de Vogalis Ordinis Cistercien. Astoricen., ac Decano Salamantin., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

HOdie certam conventionem inter dilectos filios Provincialem, & Fratres Ordinis Fratrum Prædicatorum Provinciç Hispaniarum juxta morem dicti Ordinis, & nobilem virum Antonium Pimentel, Comitem de Benavente, super certis tunc expressis rebus initam confirmavimus, & approbavimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur; Quo circa &c. mandamus quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, si, & postquam dictç literç vobis prçsentatç fuerint, per vos, vel alium, seu alios literas prçdictas, & in eis contenta quçcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Provincialis, & Fratrum, ac Antonii Comitis prçdicti, seu alicujus eorum desuper fueritis requisiti solemniter publicantes, eisque in prçmissis efficacis defensionis prçsidio assistentes, faciatis, auctoritate nostra conventionem, & literas, ac in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos, quos literç ipsç concernunt, illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscunque quomodolibet indebite molestari. Contradictores &c. compellendo. Invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis, non obstantibus omnibus &c. non obstare, aut si aliquibus communiter vel divisim &c. Datum Romç apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicç Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Octavo, pridie Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno Quartodecimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro III Ad Perpetuam Rei Memoriam fol.* 332.

Vallisoletan. S. Philippi, & Hispalen. Nominis Jesu Monasteriorum (1) curam committit Fratribus Ordinis Prædicatorum.

Anno 1549 Die 8 Novembris.

Ex Archivo (2) *Ordinis.*

CXXIII.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei. Ad Perpetuam Rei Memoriam.

Exordium.

CUm ex corpore, & anima constet homo, & nobilitate subjecti actionis nobilitas mensuretur, Christusque Salvator noster, testatus fuerit, gaudium esse in cçlo majus super uno peccatore pçnitentiam agente, quam supra nonaginta novem justis, qui non indigent pçnitentia, manifeste apparet Monasteria Monialium, in quibus mulieres, carnis libidini, & licentiosç vitç antea assuetç, caritative recipiuntur, ac in viam Domini diriguntur, illarumque, & illas servientium animabus, cui çterna salus paratur, tanto pauperum Hospitalia, in quibus Christi pauperes hospitantur, infirmi curantur, esurientes cibantur, nudi cooperiuntur, & alia vitç subsidia ministrantur, necnon etiam aliarum sanctimonialium loca excellere, quanto anima corpus, & perpetua transitoria, ac cçlestia terrena, & spiritualia corporalia, quantoque millenarius numerus denarium numerum, antecellunt, unde Nos, qui regimini universalis Ecclesiç, meritis licet imparibus, disponente Domino, prçsidemus, circa Monasteriorum mulierum hujusmodi statum salubriter, & prospere dirigendum, prout ex debito Nobis imminente pastoralis officii tenemur, paternç considerationis intuitum libenter convertimus, & ad ea, quç animarum saluti profutura conspicimus, operosis studiis favorabiliter intendimus, ac Christi fideles ad id indulgentiis, & peccatorum remissionibus, ut exinde divinç gratiç reddantur aptiores &c. Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum universitatis hominum Oppidi Vallisoleti, Palentin. Diçcesis, & nonnullarum aliarum personarum particularium locorum, eidem Oppido vicinorum, Nobis exposito, quod alias ipsi, considerantes, quod in partibus illis nulla esset domus, ad quam impudicç mulieres, quç vitam inhonestam duxerunt, & divina inspirante gratia ad Deum converfç, & vitam ipsam relinquere cupientes, se recipere, & perpetuo Altissimo famulari, ac dies suos finire possent, ac propterea ipsi, cupientes eisdem mulieribus in prçmissis opportune providere, ex piis Christi fidelium eleemosynis, unam domum cum Ecclesia sub invocatione Sancti Philippi in eodem Oppido, & loco ad id condecenti, pro usu, & habitatione similium mulierum, ut prçfertur, pro tempore convertendarum ad instar domus Sanctç Mariç Magdalenç de Urbe, olim ad hujusmodi effectum fundatç, decentibus fundamentis, & clausura, ad laudem Omnipotentis Dei, construi, & çdificari facere inceperant, ac in Domo hujusmodi tunc certç mulieres, quç licet catenus aliquem Ordinem professç, aut alicui subjectç non fuissent, ad instar tamen Religiosarum sub eadem clausura degebant, inibi introductç reperiebantur, & si domus prçdicta, cum constructa foret, pro usu, & habitatione talium mulierum, quç inibi ad instar mulierum convertitarum nuncupatarum domus Sanctç Mariç hujusmodi includerentur, & viverent, perpetuo concederetur, & assignaretur, profecto divino cultui cum salute animarum similium miserabilium personarum pro tempore pçnitentium, ac devotioni universitatis, & aliarum personarum prçdictarum opportune consuleretur,

Diplomatis causa.

Nos,

Nos, eorundem universitatis, & aliarum personarum supplicationibus in ea parte inclinati, eisdem universitati, & personis domum sub invocatione Sancti Philippi hujusmodi, in qua jam introductę personę, & impudicę mulieres pro tempore conversę se recipere, ac Altissimo famulari, possent, ad debitam perfectionem, cum parvis Ecclesia, Sacrario, campana, campanili humili, cęmeterio, refectorio, dormitorio, horto, seu hortalitiis, & aliis officinis necessariis pro usu, & habitatione earundem mulierum, ad instar domus Sanctę Marię Magdalenę hujusmodi, construendi, licentiam, & facultatem concessimus, ac domum prędictam postquam perfecta foret, pręfatis mulieribus pro earum perpetuis usu, & habitatione, ac receptione perpetua, perpetuo concessimus, & assignavimus, necnon eandem domum, necnon mulieres in ea pro tempore receptas, curę, regimini, & administrationi Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum sub obedientia Magistri Generalis Fratrum Prędicatorum, Ordinis hujusmodi viventes, necnon Vicarii per universitatem, & personas prędictas nominandi, & eligendi submisimus, & ab omni jurisdictione, & superioritate tam ordinarii loci, quam cujusvis alterius liberavimus, & ut Domus Sancti Philippi prędicta certius conservaretur, eosdem universitatem, & personas in illius protectores, & defensores constituimus, & deputavimus, eisque, seu personis per eos, ac dictum Vicarium, deputandos, ut eleemosynas inibi pro tempore erogatas in usus Domus Sancti Philippi, & mulierum prędictarum exponere, & dispensare, necnon ut quęcunque statuta, & ordinationes domum etiam Sancti Philippi prędictam, & mulieres pro tempore conversas, earumque Capellanum, seu Capellanos, servitores, servitrices, & bona quęcunque concernentia, condere, & condita, prout qualitas temporum exigeret, reformare, & mutare, ac alia de novo condere, quę postquam condita forent, ut pręfertur, eo ipso confirmata, & approbata forent, & esse censerentur, ac mulieribus pręfatis, ut Capellanum, seu Capellanos, & Confessores idoneos per pręfatum Vicarium constituendos, & deputandos, ac ad ejus nutum ponendos, & amovendos, qui Missas in dicta Ecclesia celebrarent, & Confessiones pręfatarum mulierum, & eis servientium, in ipsa perficienda domo, etiam in festo Paschatis audirent, & ecclesiastica Sacramenta eis ministrarent, ac eas a contentis in literis in die Cęnę Domini legi consuetis in mortis articulo, ac ab aliis quibuscunque casibus, de quibus corde contritę, & orę confessę forent, tam in vita, quam eodem mortis articulo absolverent, ac earum cadavera in dicta Ecclesia, seu cęmeterio ecclesiasticę traderent sepulturę, ipsius ordinarii loci, aut Rectoris alicujus Parochialis Ecclesię, seu cujusvis alterius licentia, seu consensu, desuper minime requisitis, habere libere, & licite valerent, ac, ut animarum saluti per amplius consuleretur, eisdem mulieribus pro tempore conversis, & illis servientibus, ac Vicario, necnon universitati, & personis, ac quibusvis aliis utriusque sexus Christi fidelibus vere pęnitentibus, & confessis, seu statutis a jure temporibus confitendi propositum habentibus, qui in festo ejusdem Sancti Philippi a primis vesperis usque ad occasum solis ipsius diei, Ecclesiam prędictam devote visitaverint, & quinquies orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam, Deum pro pęnitentia, & observantia ipsarum mulierum pro tempore conversarum, exorando, necnon qui in Oppido pręfato, ac Civitate, & dicta Diœcesi Palentin., ob infirmitatem, vel aliquod aliud justum impedimentum ad dictam Ecclesiam dicta die accedere nequeuntes, ter orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam, ut pręfertur, recitarent, Plenariam omnium peccatorum suorum, qui vero eandem Ecclesiam in Nativitatis, & Resurrectionis, ac Ascensionis, & Pentecostes Domini nostri Jesu Christi, ac Assumptionis Beatę Marię festivitatibus, similiter a primis vesperis usque ad occasum solis singularum festivitatum hujusmodi, etiam devote visitarent annuatim, & orationem, & salutationem prędictas, ut pręfertur recitarent, quoties id facerent, viginti quinque annorum, & totidem quadragenarum, de injunctis eis pęnitentiis, necnon mulieribus conversis, & in eadem domo Sancti Philippi conclusis, tam professis, quam profitendi firmum propositum habentibus, quę quadragesimalibus, & aliis anni temporibus, & diebus stationum Ecclesiarum dictę Urbis, & extra muros ejus, in Ecclesia domus prędiciendę hujusmodi ter orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam prędictas recitarent, omnes & singulas Christi fidelibus Ecclesias Urbis, & extra muros hujusmodi singulis prędictis Stationum diebus, personaliter visitantibus, concessas, indulgentias, & peccatorum remissiones, concessimus, & elargiti fumus. Et insuper, ne mulieres pro tempore conversę, & Deo adhęrere volentes, in posterum loco, in quo se recipere possent, destituerentur, pro perpetuis futuris temporibus dicta domus mulierum peccatricum, quę dimissa peccati vetustate divinis officiis se coaptare voluerint, & pro illis recipiendis, & confovendis, earumque usu, & habitatione perpetuo deputata esset, & esse censeretur, quodque sub excommunicationis latę sententię pęna, per contrafacientes eo ipso incurrenda, a qua nonnisi a Romano Pontifice pro tempore existente, pręterquam in mortis articulo, absolutionis beneficium obtinere possent, in eadem prędicienda domo, & pro custodia ad vitam, aut ad tempus, alię mulieres, quam illę, quę incontinentia carnali laborarent, & dimissa incontinentia ad suavissimum Christi jugum redire vellent, & quę deformes notabili deformitate, aut infirmę, seu serius conversę forent, super quo judicio, & arbitrio ipsorum Universitatis, & hominum, seu ab eis deputatorum, ac Vicarii, pręfatorum staretur, admitti non possent, ac quod nullus vir, nullaque mulier, cujuscunque status, gradus, dignitatis, & pręeminentię forent, etiam ipsarum pro tempore conversarum affines, & parentes, sub similis excommunicationis pęna, *dictam* perficiendam Domum ingredi, aut cum illis colloquium, voce, vel scriptura, aut alias quomodocunque habere possent, absque expressa licentia ipsorum Universitatis, & Vicarii, seu illarum personarum per ipsos Universitatem ad id deputandarum: quodque nulli per se, vel alium, seu alios quovis quęsito colore, vel ingenio, sub simili pęna, dictas mulieres pro tempore conversas post ingressum ipsius Domus molestare, inquietare, vel vexare, aut a sancto proposito revocare, vel detinere, quoquomodo presumerent, statuimus, & ordinavimus, per alias nostras literas, prout in illis plenius continetur. Cum autem sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Philippi (3) Hispaniarum Principis, & dilectę in Christo filię nobilis mulieris Annę D'Aragon, Ducissę de Medina Sidonia (4), petitio continebat, Domus Sancti Philippi constructa, in illaque plures incontinentes mulieres, a turpi, & inhonesta

vita

vita recedere, ac caste vivendo gratum Altissimo famulatum exhibere volentes, receptę fuerint, & quotidie recipiantur, ac caritative tractentur, & alias nonnulli Christi fideles idem similiter zelantes, & considerantes, quod in Civitate Ispalen., pro tempore Regi Hispaniarum subjecta, nulla existebat Domus, ad quam mulieres prędictę se recipere, & inibi Altissimo famulari, ac dies suos finire possent, & propterea cupientes eisdem mulieribus in premissis opportune provideri in domibus, quę olim de Theba, & deinde del Castellat, tunc Comitum, fuerunt in via Regia nuncupata, ex duabus juxta apothecas dilecti filii nobilis viri moderni Comitis del Castellat, ex alia vero earundem Domorum partibus, juxta receptaculum antiquum, recibimentum nnocupatum, Domorum dicti Comitis de Theba, infra limites Parochię Parochialis Ecclesię Sancti Vincentii ejusdem Civitatis sitis, & ad dilectos filios Petrum de Corduba, Concionatorem, & in Theologia Magistrum, natum dilecti filii nobilis viri Ludovici etiam de Corduba Domini in temporalibus loci de Guadalcacar, & Antoninm Hieronymum Montalian, juratum dictę Civitatis, pertinentibus, unam Domum sub invocatione Nominis Jesu pro usu, & habitatione similium mulierum, ut prefertur, convertendarum ad laudem omnipotentis Dei, tam eorum, quam ejusdem Annę Ducissę opera, & eleemosynis, de ipsorum Petri, & Antonii consensu, construi, & ędificari facere inceperint, pro parte Philippi Principis, & Annę Ducissę, asserentium ad ipsam Domum nominis Jesu singularem gerere devotionis affectum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem Christifidelibus Domum Nominis Jesu hujusmodi ad debitam perfectionem cum Ecclesia, Sacrario, campanis, campanili, cęmeterio, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, pro usu, & habitatione earundem mulierum pro tempore conversarum deduci faciendi, licentiam, & facultatem concedere, ac alias in pręmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui personis quibuslibet prefertim fęminei sexus, fragilitati subditis, ut gratum altissimo famulatum exhibere possint, Apostolici favoris prędidium libenter impendimus, Philippum Principem, & Annam Ducissam, pręfatos, & eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis &c. censentes, necnon dictarum literarum veriorem tenorem pręsentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem Christi fidelibus, quod Domum Nominis Jesu hujusmodi prędictis incontinentibus mulieribus, quę omnibus, & singulis privilegiis immunitatibus, exemptionibus, gratiis, favoribus, Indulgentiis, & indultis quibus Domus Sancti Philippi hujusmodi, illiusque mulieres conversę utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, & quoad Indulgentiam visitantibus in festo Sancti Philippi Ecclesiam Sancti Philippi hujusmodi concessam in festo Nominis Jesu, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, cum ecclesia, sacrario, campanili, campanis, cęmeterio, refectorio, dormitorio, hortis, hortalitiis, pro usu, & habitatione earundem mulierum pro tempore conversarum, & inibi se recipere volentium, ad instar Domus Sancti Philippi hujusmodi, Dięcesani loci, seu Rectoris Parochialis Ecclesię, infra cujus limites Domus Nominis Jesu hujusmodi forsan existit, aut cujusvis licentia desuper minime requisita, sine tamen illorum prejudicio, ad debitam perfectionem deducere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore pręsentium, licentiam concedimus, & facultatem; necnon Petrum, & Antonium, pręfatos, ac dilectum filium Antonium d' Aguilera curam del Sagrario in Ecclesia Ispalen. in Administratores Domus Nominis Jesu hujusmodi, necnon pro tempore existentes Ducem de Medina Sidonia, & Canonicum pulpiti Predicationis nuncupatum dictę Ecclesię Ispalen., ac Priorem (5) Monasterii per Priorem regi soliti Sancti Hieronymi extra, & prope muros Ispalen. Ordinis ejusdem Sancti Hieronymi, & prefatam Annam Ducissam in ipsius Domus Nominis Jesu, illiusque Vicariorum, Administratorum, officialium, & personarum patronos, defensores, protectores, & visitatores, auctoritate, & tenore pręmissis constituimus, & deputamus, necnon Domum Nominis Jesu hujusmodi, & mulieres in ea pro tempore receptas, curę, regimini, & administrationi administratorum prędictorum eisdem auctoritate, & tenore submittimus, & ab omni jurisdictione, & superioritate, tam Ordinarii loci, quam cujusvis alterius liberamus, ac Petro, & Antonio d' Agnilera, ut quoscunque villicos, seu ęconomos, ac alios utriusque sexus Officiales pro Domus nominis Jesu hujusmodi felici regimine necessarios, ad eorum liberum nutum amovibiles, nominare, & ponere, ac Duci, & Anne Ducissę, necnon Canonico, & Priori pręfatis ut ipsi, aut eorum major pars post Administratorum predictorum, ac cujuslibet eorum obitum, alios in Domus Nominis Jesu hujusmodi Administratores cum simili, aut limitata facultate, & auctoritate ęconomos, villicos, & officiales Domus hujusmodi nominandi, & ponendi, nominare, & ponere, poterunt, ac Petro, & Antonio, Hieronymo, ac Antonio de Aguilara prędictis, eorumque in administratione Domus Nominis Jesu hujusmodi successoribus. pro tempore existentibus, ut quęcunque statuta, constitutiones, ordinationes, & decreta licita, & honesta, felicem successum Domus Nominis Jesu hujusmodi, ac illius bonorum, & personarum concernentia, quomodo, & quando eis videbitur, condere, & condita, prout qualitas temporum exegerit, reformare, mutare, corrigere, augere, diminuere, & alia de novo facere, que postquam condita, mutata, aucta, & diminuta fuerint dicta auctorita confirmata, & approbata sint, & esse censeantur, ac in eorum transgressores, seu contraventores quascunque censuras, & pęnas apponere, necnon prefatis administratoribus, quod insimul, aut eorum major pars pro bono regimine mulierum convertitarum domus Nominis Jesu hujusmodi sex duntaxat alias cujuscunque qualitatis, seu conditionis mulieres, etiamsi virgines, aut viduę, vel de earum tamen superiorum licentia cujusvis Ordinis Moniales fuerint, quę si voluerint habitum per mulieres convertitas domus Nominis Jesu hujusmodi gestari solitum, suscipere, ac deferre, & professionem per easdem mulieres convertitas emitti solitam emittere, possint, recipere, illasque in domo Nominis Jesu hujusmodi quoad vixerint retinere, illisque Monialibus, ut ad domum Nominis Jesu prędictam, licentia superiorum hujusmodi petita, & obtenta se transferre libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore pręmissis similiter licentiam concedimus, & facultatem, quodque domus Nominis Jesu hujusmodi pro tempore existentis administratores, Rectores, & Capellani, dummodo tamen sint clerici seculares, horas canonicas diurnas pariter, & nocturnas, ac alia divina officia secundum usum, & morem Romanę Curię noviter ordinatum,

& per

& per Nos reformatum, & approbatum; necnon modum, seu formam moderni Breviarii desuper confecti, & noviter impressi, ut in choro cum aliis se conforment, ita quod ad alium usum desuper observatum minime teneantur, nec ad id a quoquam inviti compelli possint, dicere, & recitare, ipsique administratores, quascunque eleemosynas, domui Nominis Jesu pro tempore elargitas, recipere, & ad illas recipiendas per Diœcesim Ispalen. quęstores, seu quascunque alias personas deputare, & mittere, etiam Diœcesani loci, vel cujusvis alterius licentia minime requisita, libere, & licite valeant, ac quod quęcunque, quę palam, & in prostibulis quęstum faciant, & alias, ex turpi quęstu viventes, publicę meretrices Civitatis, quę quartam, vel quintam partem bonorum suorum ad minus domui Nominis Jesu hujusmodi non reliquerint, vel donaverint, aut perpetuo concesserint, testamenti factione, pręterquam quoad earum prolem, careant, & sive testamentum, sive donationem causa mortis, vel inter vivos, aut aliam dispositionem fecerint, sive non, nisi dispositio hujusmodi in favorem suę prolis facta fuerit, earum bona mobilia, ac alia ędificia per eas, aut ex earum bonis pro tempore constructa, immobilia, seu mobilia, necnon actiones, & jura quęcunque ubilibet existentia, etiamsi dictę mulieres recreationis, seu visitandi consanguineos, aut vitandi malum aerem, sive alia quacunque causa extra dictam Civitatem, nisi animo amplius non redeundi, sed earum impudicam vitam mutandi ad eam accesserint, & inibi decesserint, etiamsi ipsa bona emphyteotica, & feudalia, etiam ecclesiastica perpetuo, vel ad tempus existant, domui Nominis Jesu bujusmodi perpetuo applicata, & appropriata existant. Quodque pro tempore existentis domus Nominis Jesu hujusmodi Capellani eisdem administratoribus votum obedientię pręstare, illorum statutis, & ordinationibus, ac mandatis obedire, teneantur, & ad id cogi, & compelli, necnon tempore interdicti ordinaria auctoritate appositi Capellani mulierum conversarum domus Nominis Jesu hujusmodi in Ecclesia prędictę domus Missas, & alia divina officia januis tamen clausis, ac submissa voce, & non pulsatis campanis, & excommunicatis, & interdictis prorsus exclusis, recitare, & illis ipsę mulieres conversę, earumque familiares servitores, & servitrices interesse, necnon Ecclesiastica Sacramenta dicto tempore suscipere libere, & licite valeant; & si contingat tempore interdicti hujusmodi durante aliquas ex mulieribus conversis, & aliis prefatis ab humanis decedere, eorumque cadavera, absque tamen funerali pompa Ecclesiasticę tradi sepulturę, necnon etiam si contigerit, Domum Nominis Jesu hujusmodi eo die, quo aliqua Conversa habitum hujusmodi suscipere voluerit ecclesiastico interdicto Ordinaria auctoritate hujusmodi subiici, in illius Ecclesia prefata, eo die Missę & alia Divina Officia januis apertis pulsatis campanis celebrare, & personę ad ipsam Ecclesiam confluentes illa audire possint, ita quod audientibus, & celebrantibus ad culpam nequeat imputari, auctoritate Apostolica, & tenore premissis perpetuo statuimus, & ordinamus, necnon Interdictum hujusmodi ipso die quoad Ecclesiam Domus Nominis hujusmodi relaxamus, & suspendimus. Et insuper ut Domus Nominis Jesu hujusmodi condignis frequentetur honoribus, ac in majori veneratione habeatur, & a Christi fidelibus ipsis veneretur, de Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus tam secularibus quam Ecclesiasticis, & quorumcunque etiam mendicantium Ordinum Regularibus cujuscunque dignitatis, status, gradus, vel conditionis in Regnis, & dominiis Regis Hispaniarum existentibus, seu residentibus, vere pęnitentibus, & confessis, seu confitendi firmum propositum babentibus, qui infra triennium a die publicationis pręsentium in partibus illis faciendę computandum, ea die, qua contigerit aliquam mulierem conversam in domo Nominis Jesu bujusmodi habitum, per mulieres convertitas domus Nominis Jesu hujusmodi gestari solitum, suscipere, ac in duabus festivitatibus per ipsos administratores eligendis cujuslibet anni triennii hujusmodi domus Nominis Jesu hujusmodi, seu aliam, vel alias per eosdem administratores nominandas a primis vesperis usque ad occasum Solis diei hujusmodi inclusive, devote visitaverint, & inibi ter orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam pro felici statu Sanctę Romanę Ecclesię, ac pace, & concordia Christianorum Principum recitaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem auctoritate Apostolica, & tenore pręmissis misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Non obstantibus omnibus pręmissis, ac felicis recordationis Innocentii Papę IV Prędecessoris nostri, quę incipit: Volentes: ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, & aliis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Bulla aurea, & Mari Magno nuncupatis, Ordinibus Mendicantium per pię memorię Clementem V, & Julium II Romanos Pontifices, etiam Prędecessores nostros, ac Sedem Apostolicam super Monasteriis, & Domibus alicujus Ordinis infra certum in illis expressum cannarum a Domibus ipsorum Ordinum Mendicantium mensurandarum, spatium, non construendis sub quibusvis tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacibus, & insolitis clausulis, concessis, confirmatis, & innovatis, quibus, illorum tenores ac si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro sufficienter expressis babentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat, harum serie, specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quę in dictis nostris literis voluimus non obstare, quodque Domus Nominis Jesu hujusmodi infra spatium cannarum hujusmodi a Domibus Mendicantium hujusmodi mensurandarum consistat, ceterisque contrariis quibuscunque. Pręsentibus quas sub quibuscunque suspensionibus, revocationibus, limitationibus similium, vel dissimilium indulgentiarum, etiam ratione fabricę Principis Apostolorum de Urbe, ac Cruciatę Sanctę, per Nos, & Sedem predictam, etiam Imperatoris, Regum, vel Reginarum, aut aliorum Principum intuitu, seu consideratione, aut alias quomodolibet pro tempore factis minime comprehensas, sed semper ab illis exceptas existere, ac indulgentiam predictam solemniter publicari, & prędicari posse, & debere, de licentia tamen Communitatis Generalis fabricę, & Cruciatę, predictorum, decernimus, post dictum triennium quoad indulgentiam hujusmodi duntaxat minime valituris. Volumus autem, quod si alias Ecclesiis predictis aliqua indulgentia in perpetuum, vel ad tempus nondum elapsum duratura, per Nos concessa fuerit, pręsentes literę hujusmodi nullius sint roboris,

vel

vel momenti quoad indulgentiam per eas concessam, quodque earundem præsentium transumptis manu Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutę, seu curię ecclesiasticę munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quę eisdem præsentibus adhiberetur si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo &c. nostrę absolutionis, concessionis, constitutionis, deputationis, submissionis, liberationis, statuti, ordinationis &c. Si quis &c. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Nono, Sexto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo.

1. *Monasteriorum.*) In *Hispania*.
2. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro I Ad Perpetuam &c. fol.* 222.
3. *Philippi.*) Postea *Regis Hispaniarum*.
4. *Medina Sidonia.*) Gens est antiquissima nobilitate clara.
5. *Priorem.*) Quædam hic desunt, ex sequenti siquidem Constitutione *Prior FF. Prædicatorum de observantia nuncupatorum* hujusce Monasterii *Patronus*, *Defensor*, *Protector*, & *Visitator* erat.

Ut præcedens Constitutio executioni mandetur.

Anno 1549 Die 8 Novembris.

Ex Archivo (1) *Ordinis*.

CXXIV.

Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Episcopo Feltren., & dilectis filiis Priori Prioratus Sancti Johannis de Aire Ispalen., ac Archidiacono Ecclesię Ispalen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Hodie a Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis: Paulus Episcopus &c. (2) Datum Romę apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Nono, Sexto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo. Quocirca &c. mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, literas præfatas, & in eis contenta quęcunque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Philippi Principis, ac Annę Dueissę, ac Fratrum Prędicatorum de observantia nuncupatorum, seu alterius Ordinis, & aliorum quorumcunque administratorum domus, seu Monasterii Nominis Jesu, in prędictis literis mentionatę, patronorum, defensorum, protectorum, & visitatorum, seu alicujus eorum desuper fueritis requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciatis auctoritate nostra literas præinsertas, & in eis contenta quęcunque firmiter observari, ac singulos, quos ipsę literę concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes, eos desuper per quoscunque quavis auctoritate fungentes quomodolibet indebite molestari, seu perturbari. Contradictores &c. compescendo. Non obstantibus omnibus supradictis, aut si aliquibus communiter, vel divisim &c. Datum Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Nono, Sexto Idus Novembris, Pontificatus nostri Anno Sexto Decimo.

1. *Archivo.*) In quo Exemplar ex *Archivo Apostolico Libro I Ad Perpetuam fol.* 228.
2. *Paulus Episcopus &c.*) Ut in præcedenti ad finem usque.

Quædam Privilegia revocans excipit Confraternitatem (1) SS. Sacramenti:

Anno. . . . Die. . . .

Ex Archivo (2) *Ordinis*.

CXXV.

PAULUS PP. III.

Motu proprio, & ad Futuram Rei Memoriam.

Ad providam circumspectionem Sedis Apostolicę pertinere dignoscitur, ut nonnunquam concessa per eam, prout negotiorum, & temporum qualitates exigunt, ampliet, vel restringat, sicut in Domino prospicit salubriter expedire. Attendentes itaque, quod sępenumero contingit diversis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, Societatibus, Confraternitatibus, & aliis locis piis, multiplicibus ex causis per Sedem eandem etiam per Nos diversa privilegia, facultates, indulgentias, & alias gratias ad instar privilegiorum, facultatum, indulgentiarum, & aliarum gratiarum, Hospitali nostro Sancti Spiritus in Saxia, Societati caritatis, & aliis Ecclesiis, & locis piis Almę Urbis nostrę, & forsan aliorum locorum, concessorum, concedi, & indulgeri, &, sicut habet fide dignorum assertio, nonnulli Ecclesiarum, Hospitalium, Societatum, Confraternitatum, & aliorum locorum prędictorum Rectores, Gubernatores, Guardiani, & alii Officiales, & Ministri, privilegia, facultates, indulgentias, & alias gratias, eis per dictam generalitatem verborum per dictam Sedem concessa, ad privilegia, facultates, indulgentias, & alias gratias nominatim, & specifice dicto Hospitali Sancti Spiritus, Societati Caritatis, & aliis locis piis forsan concessa, & plerunque ad ea, quę eadem Sedes, si sibi expressa fuissent, minime concessisset, extendere, & sic extensa publicare, ac illa aliis communicare præsumpserunt, & præsumunt, eorum officia, gubernationem, & administrationem, vel exercitia, metas specialium privilegiorum, indulgentiarum, facultatum, & aliarum gratiarum sub prętextu generalitatis verborum hujusmodi interdum transgredientes, ex quibus gravia scandala privatim, & publice sunt suborta, & in futurum, nisi desuper opportune provideatur, graviora suboriri possent. Nos, intendentes in præmissis de opportuno providere remedio. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, per hanc nostram perpetuo valituram constitutionem omnia, & singula privilegia, facultates, indulgentias, & alias gratias, quibusvis Ecclesiis, Hospitalibus, & aliis locis piis, tam dictę Urbis, quam

Revocationis causa.

quam alias ubique locorum, sub dicta generalitate verborum, & ad instar aliorum privilegiorum, facultatum, indulgentiarum, seu aliarum gratiarum dicto Hospitali nostro S. Spiritus, Societati Caritatis, & aliis Ecclesiis, & locis piis hactenus per eandem Sedem, & per Nos forsan concessorum, ad privilegia, facultates, & indulgentias, & alias gratias eis nominatim, & specifice concessas, & ad loca ipsa, necnon Collegia, Universitates, & personas, quibus in specie, & particulariter, & citra facultatem illa aliis communicandi, per eandem Sedem, etiam per Nos concessa sint, vel in posterum concedi continget, tenore presentium restringimus, ita tamen, quod privilegiis, & indultis dilectis filiis Confraternitatis sub invocatione SS. Corporis Christi in Ecclesia B. Marię super Minervam institutę nominatim, & specifice per Nos concessis, omnes, & singulę alię Confraternitates sub eadem invocatione ubilibet institutę, & instituendę utantur, potiantur, & gaudeant, perinde ac si cuilibet ipsarum Confraternitatum in specie, & particulariter, privilegia, & indulta ipsa concessa essent. Decernentes quascunque alias concessiones, privilegiorum, facultatum, indulgentiarum, & aliarum gratiarum sub dicta generalitate verborum, & ad instar, & nominatim, & specifice, ut prefertur, per eandem Sedem etiam per Nos factas, necnon facultates, & privilegia, & alias gratias predictas, etiam nominatim, & specifice concessas, aliis communicandi, nullius fore, & esse roboris, vel momenti, districtius inhibentes omnibus, & singulis Ecclesiarum, Hospitalium, Societatum, Confraternitatum, & aliorum locorum piorum predictorum, Rectoribus, Gubernatoribus, Administratoribus, Officialibus, & Ministris, ac aliis, ad quos quomodolibet spectat, ne de cetero sub indignationis nostrę pena audeant, vel presumant publice, vel occulte, aut quovis quęsito colore directe, vel indirecte virtute literarum Apostolicarum sub dicta generalitate verborum per eandem Sedem concessarum, & concedendarum, aliquibus privilegiis, facultatibus, indulgentiis, & gratiis, nisi duntaxat per formam specialium privilegiorum, facultatum, indulgentiarum, & aliarum gratiarum eis hactenus nominatim, & specifice per Sedem eandem, & per suas literas Apostolicas, ac in locis, & pro illis personis, Collegiis, & Universitatibus, quibus particulariter concessę fuerunt, aut in futurum concedentur, etiam absque facultate illa aliis communicandi, & non aliter, nec alio quovis modo, etiamsi paria, similia, vel minora forent his, quę in prefatis literis Apostolicis sunt concessa, uti, aut illa quovis modo exercere, seu publicare, aut aliis communicare. Decernentes etiam ex nunc irritum, & inane, si secus, vel aliter a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter continget in posterum quomodolibet attentari. Ac presentes ad privilegia, facultates, indulgentias, & alias gratias in favorem fabricę Basilicę Principis Apostolorum de Urbe, illiusque Collegio, & Officialibus hactenus concessa, & concedenda minime se extendere, eisdem Collegio, & Deputatis dictę fabricę per Apostolica scripta mandantes, ut premissa omnia, & singula per illos, ad quos spectat, aut spectare poterit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari mandent, & faciant. Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & alias, de quibus sibi videbitur, pęnas appellatione postposita, auctoritate nostra compescendo, invocato, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Ac volentes auctoritate prefata, quod presens Constitutio cujus solam signaturam nostram sufficere, illiusque transumptis, seu copiis manu unius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personę in dignitate ecclesiastica constitutę sigillatis fidem adhiberi volumus, & in valvis Basilicę prefatę, ac acie Campi Florę, affixa, & publicata perinde arctet quoslibet, ac si fuisset cuilibet presentialiter exhibita, & presentata. Non obstantibus prefatis Ecclesiis, Hospitalibus, & aliis locis piis, Rectoribus, & aliis prefatis forsan concessis, quibus, illorum omnium, & singulorum tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque (3).

Placet Motu proprio
& ita mandamus. A.

1. *Confraternitatem.*) Consulendus *Tractatus de Censura Bullarum Tomo ultimo Tit. XV.*

2. *Archivo.*) In quo duplex Exemplar authenticum. Legitur in *Bullario Confraternitatum Ord. Prædicatorum pag.* 394.

3. *Quibuscunque.*) Annus & dies desunt, ex uno tamen ex mox laudatis exemplaribus scripto *Anno a Nativitate Domini MDXLVIII, Indictione Septima die vero XXII Mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pauli divina gratia Papæ III Anno Quinto decimo,* liquet istud Diploma datum ante annum *MDXLIX.*

AP-

APPENDIX,

FRATRES ORDINIS PRÆDICATORUM

Ad Cardinalis, Archiepiscopi, Episcopi, & Legati Dignitates, Paulo III Summo Pontifice, Promotos exhibens.

CARDINALES.

F. Nicolaus a Scomberg, Archiepiscopus *Capuanus*, ut in *Appendice ad Pontificatum Leonis X* dictum fuit, S. R. E. Cardinalis tituli S. Sixti. *Ciaconius in Paulo III Vit. Pontif. & Cardinal Tomo III pag.567. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.II num XXX pag.32, ex Ughello, Fernandez, Olmeda, Plodio &c. Cavalerius*, aliique supra laudati. Humilitatis ergo condi voluit extra fores Templi *S. Mariæ supra Minervam*, ubi sequens inscriptio: Anno 1535.

Nicolaus a Scomberg Theodorici filius
Ex Suevis Smisnensibus oriundus
S. R. E. Tit. S. Sixti Presbyter Cardinalis
Cognomento Capuanus Ord. Præd.
Vixit annos LXV, dies XXIX.
Obiit anno Christi MDXXXVII.
V Idus Septemb.

In ipso autem Templi fronte legitur.

Hoc vili, quem a tergo, lector, habes tumulo.
Conditus est is, in quo mira rerum peritia
Catholica doctrina, atque Religio fuit
Nicolaus Scombergus natione Suevus
Ordinis Præd. Cardinalis Capuanus
A Paulo III Pont. Max. creatus,
Quem nobilem genere, ipsa nobiliorem dedit virtus
Qui tanto majori laude post mortem
Efferendus est, quanto ipse moriturus
Eam fugere curavit.

F. Johannes de Toledo, *Johannes Alvarez* passim nuncupatus, oriundus ex illustrissima gente sanguinis nobilitate inter Hispanos primaria (natus est enim patre Federico Alvarez, Albæ Duce, & Isabella Pimentel) S. R. E. Cardinalis. *Ciaconius in Paulo III pag.644. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. II num.XXXI pag.33, ex Ughello, Fernandez, Olmeda, Plodio &c. Cavalerius Tomo I pag. 392 num.CXLV, & Tomo II pag.219 num.IV*, aliique supra laudati in *Appendice ad Pontificatum Adriani VI.* Variis Titulis insignitus fuit *Johannes* noster, *S. Mariæ* scilicet *in Porticu*, *S. Sixti*, *S. Clementis*, *S. Pancratii*. Ecclesiis quoque præfuit *Albanen.*, postea *Tusculan.* Jus etiam dixit *Cordubensi*, *Burgensi*, & *Compostellanæ*. Hinc *Cardinalis Burgensis*, & *Cardinalis Compostellanus* nonnunquam dicitur. Vulgo *Pater Pauperum* vocabatur. Anno 1538.

F. Thomas Badia, Mutinensis, ex Magistro S. Palatii Apostolici, S. R. E. Cardinalis tituli S. Silvestri in Campo Martio. *Ciaconius in Paulo III Vit. Pontif. & Card. Tomo III pag.685. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.II num.XXXII pag.34, ex Fernandez, Olmeda, Piodio. Cavalerius Tomo II pag.220 num.V.* Legationibus claruit, ut postea dicetur. *Romæ* vita functus est. Jacet ante fores Templi *S. Mariæ supra Minervam*, ubi hæc inscriptio: Anno 1542.

Thom. Badia
Card. D. Sylvest.
Ord. Prædic.
Decessit e vita An. MDXLVII
VIII Idus Septemb.

D. O. M.
Thomæ Badiæ Mutinensi
Eruditione, continentia, ac sanctitate
Clarissimo
Card. D. Sylvestri
Qui & amplissimo Ordini Senatorio
Et cunctis mortalibus
Miræ cujusdam frugalitatis
Religionis, atque omnis vitæ
Incredibile exemplum reliquit.
Aliis vero quibuscunque honoribus
Non tam uti voluit
Quam dignus videri,
Quæ tamen sola morte existimatus est
Effugere potuisse
Franciscus Badia Fratri Opt. Pos.
Vixit an. LXIII Menses IX
Dies XXVII.

ARCHIEPISCOPI.

Anno 1538. F. Garsias de Loaysa, S. R. E. Cardinalis, ex Episcopo *Seguntino*, ut in præcedenti *Appendice* dictum fuit, Archiepiscopus Hispalensis, in Hispania Bætica. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. L pag. 78, ex Ægidio. Cavalerius*, aliique supra laudati.

Anno 1540. F. Sebastianus Le Cavella, Græcus, Archiepiscopus Pari-Naxiensis, Pariensis scilicet ac Naxiensis, in ejusdem nominis Insulis Maris Ægæi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. LXXII pag. 92 ex Actis Consistorial. Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 407 num. CLXXVIII. Cardinalis Pallavicinus in Histor. Concilii Tridentini*. Ad *Litterensem* Ecclesiam translatus fuit, ut in *Appendice ad Pontificatum Pii IV* dicetur.

Anno 1541. F. Hieronymus de Loaysa, Hispanus, ex Episcopo *Carthaginis novæ*, ut in hac *Appendice* dicetur, Episcopus & mox Archiepiscopus Limanus, seu Civitatis Regum, vulgo *Lima*, in Regno Peruano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XXVI pag. 66, ex Actis Consistor. Pauli III, ex Antonio de Gonzalez de Acuña in Histor. Peruana, Fernandez in Arch. Hispan., & Pinelo in Vita Torribii* (sancti) *Cap. XXIII. Cavalerius Tomo I pag. 440 num. CCXXIV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLXXV pag. 232.*

Anno 1542. F. Benedictus hujus nominis *III*, filius Berzati, Armenus, Archiepiscopus Nascivanensis, Naxuanensis &c., vulgo *Nassivan*, in Armenia. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. IX pag. 56, ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag. 372 num. XCV.*

Anno 1546. F. Stephanus Cahorzen, Archiepiscopus Nascivanen. *Nassivan*, in Armenia. *Fontana Theatro Dominican. Parte I Cap. IV Tit. IX pag. 57, ex Actis Consistorialibus, Galano, & Piodio. Cavalerius Tomo I pag. 396 num. CXLIX.*

EPISCOPI.

Anno 1535 Die 24 Februarii. F. Balthasar de Eredia, Hispanus, Episcopus Cirinen., seu Cerenen., Cyrenen., Ceraunen. &c. *Cerines*, in Insula Cypro, sub Archiepiscopo Nicosiensi, Suffraganeus, seu Vicarius Episcopi *Urgelitani* fuit. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXVI pag. 185, ex Regestis Cancellariæ Apostolicæ, & Tit. DCXLVIII pag. 327, ex iisdem Regestis. Cavalerius Tomo I pag. 357 num. LXVIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoparum pag. 24.* Ecclesiis *Bosensi*, ac *Calaritanæ* postea præfuit, ut in hac, & in *Appendice ad Pontificatum Pauli IV* dicetur. Anno duntaxat *MDXXXVI* die *XI* Februarii *Balthasarem* Episcopum renunciatum fuisse, docent *Cavalerius*, & *Fontana*, & in hoc emendandi ex hoc Diplomate. *Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Balthasari Electo Cirinen, Salutem, & Apostolicam Benedictionem &c. Postmodum vero præfata Ecclesia Cirinen. certo modo vacante, vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostra*

nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob dictorum tuorum meritorum exigentiam accepta eidem ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æterna &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam, exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Trigesimo Quarto (Stylo Bullarum æræ communis MDXXXV) *Sexto Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Primo*. Ex Archivo Apostolico *Lib. I fol.*379.

F. Johannes de Riperia, Episcopus Calliopolen., *Calecut*, in Indiis Orientalibus. *Cavalerius Tomo I pag.* 360 *num. LXXV. Echard Tomo II pag.*25. *Indicis Episcoporum*. Nec scio, num distinguendus sit iste a *Fratre Johanne Riperia* Episcopo *Calipolen.*, de quo dictum fuit ad annum *MDXVIII.* Anno circiter 1535.

F. Quintinus Coglii, Episcopus Dromorensis, in Hibernia, sub Archiepiscopo Armachano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXXIX pag.* 187, *ex Actis Consistorial., & Regestis Cancellariæ Apostolicæ. Cavalerius Tomo I pag.* 358 *num. LXIX. Bernardus de Jonghe in Belgio Dominicano pag.* 422. Anno 1536.

F. Johannes Hilsey, Episcopus Roffensis, *Rochester*, in Anglia, sub Archiepiscopo Cantuariensi. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.*28. Anno circiter 1537.

F. Hieronymus de Loaysa, Hispanus, Episcopus Carthaginis novæ, in Americis, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXLI, ex Actis Consistorialibus Pauli III pag.*156. *Cavalerius Tomo I pag.*440 *num.CCXXIV.* Ad *Limanam* Sedem translatus est, uti dictum fuit hac in *Appendice*. Anno 1537.

F. Petrus Bertanus, Mutinensis, Episcopus Fanensis in Umbria, immediate sub S. Sede. *Ughellius in Episcopis Fanen. Tomo I Italiæ Sacræ pag.*668 *edition. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCXLI pag.* 191, *Cavalerius Tomo I pag.*394. *num. CXLVII.* Idem Legationibus claruit, & S. R. E. Cardinalis fuit, ut postea dicetur. Anno 1537.

F. Johannes de Toledo, ex Episcopo *Cordubensi*, ut in *Appendice ad Pontificatum Adriani VI* videre est, Episcopus Burgensis, *Burgos*, in Hispania. Nunc Metropolis est. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. IV Tit. XIX pag.*63, *ex Actis Consistorialibus Pauli III, & Ægidio. Cavalerius*, aliique supra laudati. Ad Sedem *Compostellanam* translatus fuit, ut postea dicetur. Anno 1537.

F. Angelus Paschalis, Episcopus Motulensis, seu Mutilensis, *Motola*, sub Archiepiscopo Tarentino, in Regno Neapolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLCVI pag.*241, *ex Actis Consistorialibus Pauli III. Ughellius in Episcop. Motulen. Tomo IX Italiæ Sacræ pag.* 160 *edition. Veneta. Cavalerius Tomo I pag.*383 *num. CXIX.* Anno 1537.

F. Gabriel de Zarate, Episcopus Antiquaren., Antiearien., seu Gusxacanus, & S. Mariæ de l'Antiqua, in America Septentrionali, sub Archiepiscopo Mexicano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCLXXX pag.* 201, *ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag.* 364 *num. LXXXV.* Nota quod Episcopalis hæc Sedes ab Hispanis *Antiquarensis* dicta, *Guaxacana* vocatur ab *Indis*. Anno 1537.

F. Albertus Pascaleus, Episcopus Calamonensis, in Græcia, sub Archiepiscopo Cretensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CXIX pag.* 150, *ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag.* 360 *num. LXXIII, & LXXIV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLIV pag.*121. Episcopus *Fossæ Clodiæ* fuit, uti mox dicetur. Anno 1538.

F. Ludovicus Combonet, Gallus, Doctor Parisiensis, Episcopus Avenetensis, *Aveo*, in Thracia. Nunc Metropolis est. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. LXIII pag.*134, *ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag.*361 *num.LXXVI.* Anno 1538.

F. Ludovicus de Martinis, Venetus, Episcopus Ariensis, in Græcis, sub Archiepiscopo Cretensi. *Cavalerius Tomo I pag.*367 *num.XC, & XCI, ex Actis Consistorialibus Pauli III, & Monumentis Conventus* Anno 1538.

SS. Jo-

SS. Johannis & Pauli de Venetiis. Notat *Cavalerius*, quod in *Actis Consistorialibus* ad annum MDXXXVIII legitur. *Die VII Octobris Fr. Ludovicus Venetus Ordinis Prædicatorum fit Episcopus Auren. vacan. &c.* Sepulcralis autem inscriptio *Ludovici* hujus tenoris est: *Fr. Ludovicus de Martinis Venetus Ordinis Prædicatorum Episcopus Ariensis obiit*. Ceterum *Aurensis* Ecclesia distingui debet ab *Ariensi*.

Anno 1539 Die 21 Februarii. F. Michaeli Vehez, Episcopus Aconensis, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. Omittunt *Cavalerius*, & *Fontana*. Successit *Henrico* nostro *Lenker*, ut ex hoc Diplomate liquet. *Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Michaeli Vehez electo Aconen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Apostolatus officium &c. Dudum siquidem per obitum Henrici Episcopi Aconen. &c. regimini ecclesiæ Aconen. præsidente, nos cupientes eidem ecclesiæ, cum vacaret &c. provisionem ipsius ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata ecclesia per obitum ejusdem Henrici Episcopi, qui extra Romanam Curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ ecclesiæ &c. de qua nullus præter nos &c. ne longæ vacationis sustineat incommoda &c. post deliberationem, quam de præficiendo ipsi ecclesiæ personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, & in Theologia professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, ac temporalium circumspectione, aliisque multiplicibus virtutum donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque præter æternæ &c. nostram, & Apostolicæ Sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Trigesimo Octavo*, (Stylo Bullarum æræ communis MDXXXIX) *Nono Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno Quinto*. Ex Archivo Apostolico *Lib. XIII fol. 164*.

Anno 1539. F. Alexander Filodorus, Episcopus Tiphernatensis, seu Civitatis Castelli in Umbria, immediate sub Sancta Sede. *Ughellus in Episcopis Tiphernaten. Tomo I Italiæ Sacræ pag. 1325 edition. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXC pag. 309, ex Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 389 num. CXXXVII.*

Anno 1539. F. Guillelmus Piali, seu Piati, Doctor Parisiensis, Episcopus Tharsensis, in Cilicia. Nunc Metropolis est. Archiepiscopi Lugdunensis primum, deinde Tolosani Suffraganeus, seu Vicarius fuit Guillelmus. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLXXIII pag. 303, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 380 num. CXV, & pag. 365 num. LXXXVI*, nec enim distinguendus *Guillelmus* iste *Piati*, a *Guillelmo Gallo*. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDL pag. 136*

Anno 1539 Die 17 Octobris. F. Johannes Monsirgis, Teuto, Episcopus Aconensis, in Phœnicia, sub Archiepiscopo Tyrio. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Halberstadiensis Episcopi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. VIII pag. 115, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 362 num. LXXX.*

Anno 1540. F. Balthasar O Ferdeman, Teuto, Episcopus Misinensis, in Thracia, sub Archiepiscopo Hadrianopolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap V Tit. CCCXCII pag. 238, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 365 num. LXXXVII*. Suffraganeus, seu Vicarius fuit *Hildesimensis* Episcopi. Is ipse est, quem *Ferdaman* vocant, & *Mismensem*, vel *Misniensem* Episcopum dicunt.

Anno circiter 1540. F. Johannes Faber, Episcopus Viennensis, in Austria. Nunc Metropolis est. *Cavalerius Tomo I pag. 366 num. LXXXIX, ex Sonegio, qui varios Scriptores laudat. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLI pag. 111*. Notandum quod *a Confessionibus fuit Ferdinando I* Cæsari.

Anno circiter 1540. F. Thomas de Berlanga, ex Episcopo *Castellæ Aureæ*, ut in præcedenti *Appendice* dictum fuit, Episcopus Panamanus, in America, sub Archiepiscopo Limano, *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCL pag. 259, ex Fernandez, & Plodio. Cavalerius Tomo I pag. 382 num. CXVIII.*

Anno 1540. F. Bernardus a Cruce, Lusitanus, Episcopus Sancti Thomæ, in ejusdem nominis Insula Africæ, sub Archiepiscopo Ulyssipponensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DXXV pag. 289, ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag. 383 num. CXX. Echard Tomo II Scriptor. Ordinis pag. 28 Indicis Episcoporum.*

F. Cons-

F. Constantinus Justinianus, Episcopus Cianensis, vulgo Zea, & Termiensis, in Insulis Maris Ægæi, sub Archiepiscopo Naxiensi. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLXXII pag. 169, ex Abbate Michaele Justiniano in Monumen. Insulæ Chiensis, & Tit. DLXXIX pag. 305, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 384 num. CXXI. Anno 1540.

F. Melchior Cribellus, Mediolanensis, Episcopus Tagastensis, in Africa. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DLXXII pag. 303, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 401 num. CLXII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis pag. 22 Indicis Episcoporum. Successit cuidam Johanni, ut hoc Diplomate liquet. Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Melchiori Electo Tagastensi, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Personam tuam nobis, & Apostolicæ Sedi devotam, tuis exigentibus meritis, paterna benevolentia prosequentes, illa tibi favorabiliter concedimus, quæ tuis commoditatibus fore conspicimus opportuna. Hinc est, quod nos, qui hodie ecclesiæ Tagasten. tunc per obitum bonæ memoriæ Johannis olim Episcopi Tagasten. extra Romanam Curiam defuncti Pastoris solatio destitutæ, de persona tua Nobis, & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum eorumdem consilio, Apostolica auctoritate duximus, providendum, præficiendo te illi in Episcopum, & Pastorem, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur. Volentes tibi Theologiæ Professori, ut statum tuum juxta Pontificalis dignitatis exigentiam decentius tenere valeas, de alicujus subventionis auxilio providere, ac præmissorum meritorum tuorum intuitu gratiam facere specialem, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum præsentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, tibi pensionem annuam ducentorum ducatorum auri de Camera super fructibus, redditibus, & proventibus mensæ Episcopalis Vercellensis, tibi quoad vixeris, vel Procuratori tuo ad hoc a te speciale mandatum habenti per venerabilem Fratrem nostrum Bonifacium Episcopum Portuensem Cardinalem Ipporegiensem nuncupatum, cui omnes, & singuli fructus, redditus, & proventus dictæ mensæ, dicta auctoritate reservati existunt, quandiu fructus, redditus, & proventus prædictos perceperit, & deinde cessante hujusmodi dictorum fructuum, redituum, & proventuum reservatione per dilectum filium Petrum Franciscum electum Vercellensem, quorum ad hoc expressus accedic assensus, & successores suos ipsius Ecclesiæ Vercellensis Præsules pro tempore existentes pro una videlicet in Beati Johannis Baptistæ, & alia medietatibus ejusdem pensionis in Domini nostri Jesu Christi Nativitatum festivitatibus annis singulis integre persolvendam, & per te quoad vixeris, & una cum dicta Ecclesia Tagasten. postquam munus consecrationis susceperis percipiendam, exigendam, & levandam dicta auctoritate tenore præsentium constituimus, & assignamus, decernentes Bonifacium Episcopum, & Petrum Franciscum electum, ac successores ad integram solutionem pensionis hujusmodi tibi faciendam juxta reservationis, constitutionis, & assignationis prædictarum tenorem fore efficaciter obligatos. Ac volentes, & eadem auctoritate statuentes, quod illi ex Bonifacio Episcopo, & Petro Francisco electo, ac successoribus præfatis, qui in dictis festivitatibus, vel saltem infra triginta dies illarum singulas immediate sequentes pensionem prædictam per eum tunc debitam non persolverit cum effectu lapsis diebus eisdem ingressu Ecclesiæ interdictus existat, & donec tibi, vel eidem Procuratori tuo de pensione hujusmodi tunc debita integre satisfactum, aut alias tecum, aut cum dicto Procuratore tuo super hoc amicabiliter concordatum fuerit, præterquam in mortis articulo constitutus relaxationis beneficium nequeat obtinere. Si vero per sex Menses dictos triginta dies immediate sequentes, sub hujusmodi interdicto, animo, quod absit, permanserit indurato, ex tunc effluxis mensibus eisdem Bonifacius Episcopus a perceptione fructuum, & Petrus Franciscus prædicti a regimine Ecclesiæ Vercellensis hujusmodi suspensi existant, eo ipso, non obstantibus Lateranen Concilii novissime celebrati pensiones super fructibus mensarum Cathedralium Ecclesiarum nisi ex cessionis, aut alia probabili causa reservari prohibentis, ac quibusvis aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Ecclesiæ Vercellen., juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, & quod præfatum Ordinem Fratrum Prædicatorum expresse professus existas. contrariis quibuscunque. Aut si Bonifacio Episcopo, & Petro Francisco electo, ac successoribus prædictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod ad præstationem, vel solutionem pensionis alicujus minime teneantur, & ad id compelli non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictæ Sedis indulgentia, generali, vel speciali cujuscunque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus hujusmodi gratiæ impediri valeat, quomodolibet, vel differri, & de qua, cujuscunque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum absolutionis, reservationis, constitutionis, assignationis, decreti, voluntatis, & statuti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1539, Decimo Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno Sexto. Huc etiam spectat sequens Diploma, quod transcribitur, ceteris Constitutionibus hac de re datis prætermissis. Quod autem Suffraganeus, seu Vicarius Episcopi Vercellensis fuerit, ex variis Diplomatibus habetur. HIPPOLYTUS Estensis Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconus Cardinalis Ferrarien. nuncupatus, & in hac parte electus Mediolanen. Ecclesiæ Perpetuus Administrator &c. Reverendo in Christo Patri Domino Melchiori de Cribellis Episcopo Tagastensi, Salutem in Domino Sempiternam. Existimamus collato nobis administrationis officio convenire, ut universis Christi fidelibus sub nostro regimine positis curam summam, studiumque intendamus, quo salus ipsorum in tuto sit, speculatoris operam impendamus. Cumque variis negotiis occupati, in Ecclesia, Civitate, & Diœcesi nostra Mediolanensi personaliter interesse non valeamus, ne ob nostri absentiam aliquod detrimentum patiantur, vef-

Anno 1540 Die 20 Februarii.

vestram fidem jamdiu compertam habentes, vos in Suffraganeum præfatæ Archiepiscopalis Ecclesiæ nostræ Mediolanen. tenore præsentium ad nostri beneplacitum eligimus, deputamus, constituimus, & confirmamus cum omnibus suis juribus, pertinentiis, beneficiis, quæ per Prædecessores nostros in hujusmodi officio constitutis concessa fuerant, ac concedi consueverunt, hortantes vos, ut commissam vobis Ecclesiam commendatam habeatis, ac animarum salutem diligenter euretis, Pontificalem auctoritatem in omnes Ecclesiæ nostræ subdites exercendo, concedentes vobis omnimodam facultatem citandi, ordinandique clericos, qui habita ætatis, morum, & doctrinæ ratione videbuntur idonei ad quoscunque ordines, functiones. & ecclesiastica Sacramenta debitis temporibus solemniter conficiendi, ac venerabiles Abbatissas, & Moniales consecrandi, benedicendi, ecclesiasque omnes, & icca quæcunque Diœcesis nostræ, quomodocunque profanata reconciliandi, & generaliter ad omnia faciendum, quæ ad suffraganeatus officium spectant, & pertinent, & quæ in rebus divinis administrandis per nos, aut Prædecessores nostros fieri potuissent, si personaliter ibi essemus constituti. Insuper cum Vicarius noster Generalis variis, & diversis adeo sit occupatus negotiis, prout ex literis suis, & aliorum fide dignorum testimonio intelleximus. ut operam suam, prout ex debito officii ei per nos injuncti tenetur, visitationibus impendere non possit. Vos Reverendum Dominum Episcopum Tagasten. ad nostri beneplacitum, Visitatorem Generalem Ecclesiæ nostræ Mediolanensis, & illius Diœcesis facimus, creamus, & deputamus cum potestate, auctoritate, & facultate quascunque Ecclesias tam nostram Cathedralem, quam Collegiatas, & Parochiales, & Capelias, necnon Monasteria quæcunque tam virorum, quam mulierum, Hospitalia, & alia loca pia, in quibus tam de jure nostro ordinario, quam vigore indultorum, & literarum auctoritate Apostolica nobis concessorum, & concessarum, jus visitandi quomodolibet competit, & competat, ac earundem personas tam in capite, quam in membris visitandi, & quæ corrigenda, reformanda, & emendanda fuerint, corrigendi, emendandi, & in melius reformandi, omniaque alia, & singula faciendi, exercendi, & gerendi, quæ ad hujusmodi visitationis officium de jure, & consuetudine, & etiam vigore dictorum indultorum, & literarum Apostolicarum nobis pertinent, & spectant, & quæ in præmissis, & circa præmissa necessaria, & opportuna fuerint, & quæ nosmet facere possemus, si præsentes essemus, nolumus tamen per præsentes derogare, quin Vicarius Generalis, si & quando ei videbitur, & placuerit, etiam solus visitare, prout ante præsentes poterat, & vobiscum in dictis visitationibus interesse, & peragere possit, quæ ad hujusmodi officium visitationis pertinent, & spectant. In quorum fidem præsentes fieri jussimus, & sigilli nostri impressione muniri. Datum Ferrariæ Octavo Idus Decembris Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Quarto, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Domini nostri Pauli divina providentia Papæ Tertii, Anno Undecimo.

Hip. Cardinalis Ferrarien.

Antonius Romeus Secretarius
de mandato.

Anno 1541 Die 6 Julii. F. Balthasar de Eredia, ex Episcopo *Cirinen.*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Bossanensis, seu Bosanensis, *Bosa*, in Sardinia, sub Archiepiscopo Turritano. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.*24. Ejusdem mentio in sequenti Diplomate. *Paulus Episcopus, Servus Servorum Dei, dilecto filio Balthasari Electo Bossanen., Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Dudum siquidem bonæ memoriæ Nicolao Episcopo Bossanen. regimini Ecclesiæ Bossanen., præsidente, nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret &c. provisionem ipsius Ecclesiæ ordinationi, & dispositioni &c. decernentes ex tunc irritum, & inane &c. postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Nicolai Episcopi qui extra Romanam curiam &c. nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta ad provisionem dictæ Ecclesiæ &c. personam utilem, & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Prædicatorum expresse professum, ac Theologiæ Professorem, cui de religionis zelo, vitæ munditia, honestate morum, spiritualium providentia, ac temporalium circumspectione aliisque multiplicibus virtutum, donis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, & Pastorem, curam, & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus, & temporalibus, plenarie committendo, in illo qui dat gratias &c. Volumus autem, quod quamprimum præsentes literas habueris expeditas ad præfatam Ecclesiam te conferas &c. Jugum igitur Domini &c. tuque prater æternæ &c. nostram, & Apostolicæ sedis benedictionem, & gratiam exinde uberius consequi merearis. Datum Romæ apud S. Marcum Anno &c. Millesimo Quingentesimo Quadragesimo primo, Pridie Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno Septimo.* Ex Archivo Apostolico *Lib. VIII fol.*166.

Anno 1541. F. Bernardus Mauricus, Hispanus, ex Marchionibus de Aguillars, Episcopus Malacitanus, *Malaga*, in Hispania Bætica, sub Archiepiscopo Granatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXIII pag.* 223, *ex Actis Consistorialibus Pauli III, & Fernandez. Cavalerius Tomo I pag.*396 *num.CLII.*

Anno 1541. F. Albertus Pascaleus, ex Episcopo *Calamonensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus *Clugiensis*, seu Fossæ Clodiæ, *Chiozza*, in Statu Veneto, sub Patriarcha Veneto. *Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDXLIV pag.*122.

Anno 1541. F. Thomas Cerva, Episcopus Mercanen., & Tribunen., ut in *Appendice ad Pontificatum Clementis VII* dic-

dictum fuit, Episcopus Stagnacensis, in Dalmatia, sub Archiepiscopo Ragusino. Jus isti Ecclesiæ dixit ad annum usque *MDL*, obiitque Episcopus Mercanensis, & Tribunensis anno *MDLXII*, uti constat ex Monumentis Archivi *Ragusini* Cœnobii.

F. Johannes Baptista, Hispanus, Episcopus Uticensis in Africa, sub Archiepiscopo Carthaginensi. Anno 1542.
Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. DCL pag.327, ubi notat *ex Actis Consistorialibus Pauli III*, quod *Johannes* Episcopus *Hipponensis* renunciatus erat, *fuit autem postea eidem mutatus titulus Hipponensis in Uticensem de mandato Pontificis eo quia cognitum fuerat, quod Hipponensis non vacares*. Consulendus idem *Fontana Titulo CCXCI pag.203. Cavalerius Tomo I pag.373 num.C.* Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi *S. Thomæ*. Nec distinguendus iste videtur a Fratre *Johanne Baptista Lusitano* Episcopo *S. Thomæ* de quo *Cavalerius Tomo I pag.390 num.CXXXVIII.*

F. Johannes Ruager, Teuto, Episcopus Naturensis, in Thracia, sub Patriarcha Constantinopolitano. Anno 1542.
Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCCCXIII pag. 245, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 379 num. CXI. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi *Bambergensis*.

F. Thomas Casellius, Rossanensis, Episcopus S. Leonis, in Calabria, sub Archiepiscopo S. Severinæ. Anno 1542.
Ughellus in Episcopis S. Leonis Tomo IX Italiæ Sacræ pag. 515 edition. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. DXVIII pag. 286. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLXXI pag.216. Cavalerius Tomo I pag. 426 num. CCCCII. Ecclesiis *Bertinoren.*, *Oppiden.*, & *Caven.* deinde præfuit *Thomas*, ut in hac, & sequenti *Appendice* dicetur.

F. Bartholomæus De las Casas, Episcopus Civitatis Regalis, in America, sub Archiepiscopo Mexi- Anno 1543.
cano. Chiapensis Episcopus vulgo dicitur. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CLXIV pag.166, ex Regestis Cancellariæ Apostolicæ, & Ægidio. Cavalerius Tomo I pag.408 num.CLXXIX. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLXVI pag. 192.*

F. Valerianus de Varso, Cracoviensis, Episcopus Margaritensis, seu Margen., vulgo *Margo*, in Anno 1543.
Mœsia prima. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi Uladislaviensis. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CCCLXV pag 225, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 376 num.CVII. Dominicus Frydrycowicz in S. Hyacintho Poloniæ Patrono &c. pag.219.*

F. Raynerius Ceulo, Pisanus, Episcopus Majorensis, seu *Majumen.*, in Asia, sub Archiepiscopo Na- Anno circi-
zareno. Sic docet *Cavalerius Tomo I pag.373 num. CVII, ex Ambrosio Altamura.* ter 1543.

F. Johannes Hispanus, Episcopus Civitatis de Circo, in America, sub Archiepiscopo Limano. *Fon-* Anno 1544.
tana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CLXXVIII pag.170, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag.374 num.CI.

F. Petrus de Castro, Segobiensis., Episcopus Segobiensis, *Segovia*, in Hispania, sub Archiepiscopo Anno circi-
Toletano. *Cavalerius Tomo I pag.373 num.XCVIII*, ex variis Scriptoribus quos laudat. ter 1544.

F. Jacobus Bussolarius, Episcopus Isclanensis, *Ischia*, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Nea- Anno circi-
politano. *Cavalerius Tomo I pag.373 num.XCIX, ex Suegio.* ter 1544.

F. Ægidius Gaudz, Doctor Parisiensis, Episcopus Raren. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi Anno 1544.
Nannetensis. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCCLXXXIV pag.271, ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag. 374 num. CII.* Ubinam sit hæc *Rarensis* Sedes, me fugit.

F. Martinus de Calatayas, Episcopus S. Marthæ, in America, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Fon-* Anno 1544.
tana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.DXXI pag.287, ex Regestis Cancellariæ Apostolicæ. Cavalerius Tomo I pag.374 num.CIII.

F. Antonius de Valdevieso, Hispanus, Episcopus Legionensis de Nicaragua, in America, sub Ar- Anno 1544.
chiepiscopo Mexicano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCXXIII pag. 213, ex Actis*

Consistorialibus Pauli III, & Titulo CCCCXX pag.247, ex iisdem Actis, Fernandez, & Ægidio. Cavalerius Tomo I pag.381 num.CXVI.

Anno 1544. **F.** Franciscus Robles, Hispanus, Episcopus Nicopolensis. Hujusce Sedis mentio in *Appendice ad Pontificatum Johannis XXIII Tomo II pag.*530. Suffraganeus, seu Vicarius Archiepiscopi *Tarraconensis* fuit *Franciscus* iste. *Fontano Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CCCCXXII pag.248, ex Regestis Cancellariæ Apostolicæ, & ex Lopez. Cavalerius Tomo I pag.395 num. CXLVIII.*

Anno 1544. **F.** Jacobus Nuclantius, Episcopus Clugiensis, seu Fossæ Clodiæ, *Chiozza*, in statu Veneto sub Patriarcha Veneto. *Ughellus in Episcopis Clugien. Tomo V Italiæ Sacræ pag.*1354 *edition. Venetæ. Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.CXC pag.174, ex Plodio, & Lusitano. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLXIX pag.*202, *& in Addendis pag.*998. *Cavalerius Tomo I pag.*418 *num.CXCI.*

Anno 1544. **F.** Thomas Casellius, ex Episcopo *S. Leonis*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Bertinorius, & Foropopilien., in Æmilia, sub Archiepiscopo Ravennatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit.LXXXVII pag.*140, *ex Ughello. Cavalerius*, aliique supra laudati. Ad Episcopatum *Oppidensem* translatus fuit, uti mox dicetur.

Anno 1544. **F.** Johannes Solanus, Hispanus, Episcopus Cuschensis, *Cusco*, in America, sub Archiepiscopo S. Dominici. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit CCXV pag.* 184. *Cavalerius Tomo I pag.* 463 *num.CCLII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.*27. Obiit *Romæ*. Jacet in ædibus Sacris *S. Mariæ supra Minervam*, ubi sequens inscriptio.

Dispersit dedit Pauperibus
D. O. M.
Johanni Solano Granatensi Ord. Præd.
Cuschi novi Orbis Episcopo
Erudita Sapientia, ac pietate insigni
Ecclesiastici juris studiosiss.
Quod cum in Episcopatu retinere non posset,
Eo deposito, Urbem religiosissime coluit
Multis honoribus perfunctus.
Ampliss. opes B. Virg. Conventui
Super Minervam ad majorem Dei
Literarumque cultum largitus,
Animam auctori reddidit.
Grati, piique Patres Pos.
Vixit An. LXXVI Ob. XIX Kal. Febr.
MDLXXX.

Anno 1544. **F.** Thomas Stella, Venetus, Episcopus Salpensis, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Tranensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. DVII pag.* 283, *ex Actis Consistorialibus Pauli III. Ughellus in Episcopis Salpen. Tomo VII Italiæ Sacræ pag.* 919 *edition. Venetæ. Cavalerius Tomo I pag* 411 *num. CLXXX. Echard Tomo II Scriptorum Ord. ad annum MDLXVI pag.* 197. Ad alias Sedes translatus fuit, ut in hac, & sequenti *Appendice* dicetur.

Anno 1545. **F.** Gregorius Castagnola, Episcopus Milensis, seu Melensis, *Milo*, in ejusdem nominis Insula Maris Ægæi, sub Archiepiscopo Naxensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCLXXXIII pag.* 235, *ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag.* 379 *num. CXIV.*

Anno 1546. **F.** Paulus de Torres, Episcopus Castellæ Aureæ, in America, sub Archiepiscopo Limano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap.V Tit. CXLVII pag.* 159, *ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag.* 397 *num. CLIII.*

Anno 1546. **F.** Petrus Ranche, Episcopus Natnrensis, in Thracia, sub Patriarcha Constantinopolitano. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXIII pag.* 245, *ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag.* 379 *num. CXIII.* Episcopi *Bambergensis* Suffraganeus, seu Vicarius fuit.

Anno 1546. **F.** Ambrosius Catharinus Politus, Episcopus Minorensis, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Amalphitano. *Ughellus in Episcopis Minoren. Tomo VII Italiæ Sacræ pag.* 314 *edition. Venetæ. Fontana Thea-*

Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXC pag. 237. *Cavalerius Tomo I pag.* 385 *num. CXXVII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLIII pag.* 144, & 332. Ad Archiepiscopatum *Compsanum* translatus fuit vir celeberrimus, ut in *Appendice* sequenti dicetur.

F. Clemens Boulei, Baleii, vel Balley, Gallus, Episcopus Chrysopolitanus, in Arabia, sub Archiepiscopo Bostrensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CLXXI pag.* 169, & *Tit. CCIX pag.* 182, *ex Actis Consistorialibus Pauli III. Cavalerius Tomo I pag.* 426 *num. CCIII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in indice Episcoporum pag.* 25. Suffraganeus, seu Vicarius fuit Episcopi *Tullensis*. Anno 1547.

F. Thomas Stella, ex Episcopo *Salpensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Lavellensis, in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Barensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXIX pag.* 212. *Cavalerius*, aliique supra laudati. Ad *Justinopolitanam* Sedem translatus fuit, ut in sequenti *Appendice* dicetur. Anno 1547.

F. Laurentius Gerardi de Costa, Bergomas, Episcopus *in partibus*, ut loquuntur, Suffraganeus, seu Vicarius Bononiensis Antistitis. *Cavalerius Tomo I pag.* 384 *num. CXXII*, ex variis Scriptoribus, quos laudat. Anno circiter 1548.

F. Albertus Duimius, vel Divinius, de Clericis, vel Glirieis, Episcopus Modrusiensis, *Modrusch*, in Croatia, sub Archiepiscopo Spalatensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCXCV pag.* 239, *ex Actis Consistorialibus. Cavalerius Tomo I pag.* 397 *num. CLIV. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis ad annum MDLXII pag.* 181. Ad *Veglanensem* Episcopatum translatus fuit, ut ex sequenti *Appendice* videre est. Anno circiter 1548.

F. Thomas Casellius, ex Episcopo *Bertinorensi*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Episcopus Oppidensis, in Calabria, sub Archiepiscopo Rhegiensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCXXXXVI pag.* 251, *ex Actis Consistorialibus Pauli III*, & *Ughello*. *Cavalerius*, aliique supra laudati. Ad *Cavensem* Episcopatum translatus est, ut in sequenti *Appendice* dicetur. Anno 1548.

F. Antonius Jacobi, ex Comitibus Lucurri, Episcopus Brugnatensis, in Liguria, sub Archiepiscopo Genuensi. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CVII pag.* 147, *ex Ughello*, & *Plodio*. *Cavalerius Tomo I pag.* 457 *num. CCXLVI*, & *CCXLVII. Echard Tomo II Scriptorum Ordinis in Indice Episcoporum pag.* 22. Anno 1548.

F. Leonardus de Marinis, designatus Episcopus Perusinus, in finibus Umbriæ, immediate sub S. Sede. *Fontana Theatro Dominicano Parte I Cap. V Tit. CCCCLXI pag.* 263, *ex Ughello*. *Cavalerius Tomo I pag.* 436 *num. CCXVI*. Idem Episcopus *Leodicensis* fuit, variis Legationibus clarus, ut postea dicetur. Anno 1549.

LEGATI.

F. Thomas Badia, Mutinensis, S. R. E. Cardinalis, ut in hac *Appendice* dictum fuit, Legatus de Latere, ut S. Tridentino Concilio præsideret. *Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. III Tit. I pag.* 366, *ex Actis Consistorialibus*, in quibus sic legebat. *Die XVI Octobris in Consistorio apud S. Petrum Pontifex* (Paulus III) *creavit Legatos de Latere ad Concilium Cardinales Parisium, Badiam*, & *Polum, ad beneplacitum Sanctitatis Suæ.* Anno 1542.

F. Petrus Bertanus, Mutinensis, Episcopus *Fanensis*, ut in hac *Appendice* dictum fuit, & postea S. R. E. Cardinalis, ut ex sequenti videre est, ad Carolum V Cæsarem Legatus. *Fontana Theatro Dominicano Parte II Cap. II Tit. II pag.* 358, *ex Ughello*. *Cavalerius*, aliique supra laudati. Anno 1548.

INDEX

Hujus Quarti Voluminis Diplomata recenſens.

IN-

INDEX CHRONOLOGICUS

Diplomatum Quarti Voluminis.

	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
INNOCENTIUS VIII.	I.	1484	Octobris	17	De Viterbiensi lite componenda.	1
	II.			22	Eadem de re.	1
	III.		Decembris	5	Inquisitoribus in maleficos, & id genus ceteros.	2
	IV.	1485	Aprilis	9	Pro Capitulo Provinciæ Romanæ.	3
	V.		Maii	21	De F. Georgio Fabri.	3
	VI.				Idem fit Inquisitor Livoniæ.	5
	a VII. ad XVIII.				Inquisitores nonnulli constituti.	5
	XIX.		Julii	6	Pro F. Ludovico de Valentia.	7
	XX.		Augusti	16	Facultates concessæ Procuratori Generali.	7
	XXI.	1486	Januarii	2	Indulgentia pro Capitulo Generali.	8
	XXII.			8	De Ferrarien. Ecclesia S. Mariæ Angelorum.	9
	XXIII.		Februarii	19	Pro Cœnobio de Burges Vaill.	9
	XXIV.		Maii	24	De Magistri Generalis electione.	10
	XXV.		Junii	27	Pro Toletano Monasterio Matris Dei.	11
	XXVI.		Julii	26	Ordini FF. Prædicatorum concessas Indulgentias firmat, & auget.	12
	XXVII.		Augusti	22	Moniales Toletani Monasterii Matris Dei possint carnibus vesci.	14
	XXVIII.		Septembris	1	De reformando Mediolanensi Monasterio *Veterum* nuncupato.	15
	XXIX.			30	Qui civili Magistratui puniendi traduntur pœnas ab Inquisitoribus latas persolvant sine nova litis recognitione.	15
	XXX.		Octobris	1	Pro Viterbiensi Cœnobio.	16
	XXXI.			24	Pro eodem.	16
	XXXII.			26	De Veliensi Cœnobio.	16
	XXXIII.		Novembris	29	Prior FF. Prædicatorum constituat unum ex duodecim Rectoribus Mantuani Montis Pietatis.	17
	XXXIV.		Decembris	19	Donationem FF. Ragusinis factam confirmat.	20
	XXXV.			20	Facultates concessæ Vicario Generali Ordinis.	20
	XXXVI.	1487	Januarii	28	Pro Villadensi Cœnobio.	21
	XXXVII.		Martii	2	Regin. Moniales Ordinis S. Benedicti committuntur curæ FF. Prædicatorum.	22
	XXXVIII.			10	Ne FF. Prædicatores Inquisitores quæstionem instituant in Fratres Minores, & vicissim.	22
	XXXIX.		Aprilis	20	De Castriveteran. Cœnobio.	24
	XL.			26	Animarum cura Villæmeneiensi Conventui commissa.	24
	XLI.		Junii	1	Pro Aveyrense Cœnobio.	26
	XLII.			3	Pro Ferrariensi.	26
	XLIII.		Julii	24	De componenda lite Viterbien. Fratribus illata.	27
	XLIV.		Augusti	22	Hospitale Tabernense Domui Fratrum Prædicatorum unitur.	27
	XLV.		Octobris	3	Pro Lavallensi Conventu.	28
	XLVI.			23	Fratres Sacramenta ministrent iis, qui vel ipsis, vel Monialibus Ordinis famulantur.	29
	XLVII.			28	De spatio quo distare debent Mendicantium Fratrum Cœnobia.	29
	XLVIII.				Parochialis Ecclesia de Pobladura unitur Cœnobio S. Juliani de Monte.	30
	XLIX.		Novembris	13	De amplianda quadam possessione Monasterii Mantuani.	31

Pri-

INNOCENTIUS VIII.	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
	L.	1488	Januarii	19	Privilegia a Sixto IV Ordinibus Mendicantibus concessa firmat.	32
	LI.			31	De Garrexiensi Cœnobio.	33
	LII.		Februarii	9	De quibusdam Fratribus transferendis ad Ordinem B. Mariæ Teutonicorum.	35
	LIII.		Junii	7	Conventus e Provinciæ Saxoniæ ad Hollandiæ Congregationem translatos, eidem Provinciæ restituit.	36
	LIV.		Julii	15	De Barbastrensi Cœnobio.	37
	LV.			24	De reformando Pisano Conventu S. Catharinæ.	38
	LVI.		Augusti	18	Eadem de re.	38
	LVII.		Septembris	9	De Vallisoletano Collegio.	38
	LVIII.				Idem.	39
	LIX.				Conservatores hac de re creati.	40
	LX.			22	Ut per Villadensem Priorem liceat Fratribus ter qualibet hebdomada carnibus vesci.	40
	LXI.		Decembris	4	Galwiensis Cœnobii fundandi facultas.	41
	LXII.			16	De tribus Cœnobiis in Hibernia fundandis.	42
	LXIII.	1489	Januarii	5	De reædificando Audomarensi Cœnobio.	42
	LXIV.		Februarii	28	Privilegia Fratribus Hispanæ Provinciæ concessa.	43
	LXV.		Martii	12	Idem pro Hispana Congregatione.	44
	LXVI.			16	Privilegia Fratrum Reformatorum Aragoniæ.	46
	LXVII.		Aprilis	30	Pro Kereszegiensi Cœnobio.	46
	LXVIII.		Maii	9	De fundando Conventu Labathlan.	47
	LXIX.		Junii	30	Pro F. Thoma de Monteroyo.	48
	LXX.				Pro F. Matthæo de Bonis.	48
	LXXI.		Julii	3	Prorogatio, & translatio Capituli Generalis.	48
	LXXII.		Augusti	3	Rescindit literas in gratiam Provinciæ Saxoniæ contra Congregationem Hollandiæ datas.	49
	LXXIII.			11	De transferendo Truxillensi Conventu.	51
	LXXIV.				Eadem de re.	52
	LXXV.			26	Moniales Mediolanensis Monasterii Veterum committit curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ.	52
	LXXVI.		Septembris	28	De Monasterio S. Catharinæ uniendo Monasterio S. Agathæ Novarien.	53
	LXXXVII.		Octobris	2	Conservatores creat pro Cœnobio San-Maximinensi.	54
	LXXVIII.			24	De fundando Cintyliensi Monasterio.	55
	LXXIX.		Novembris	8	Quadam præscribit Monialibus Monasterii S. Catharinæ.	56
	LXXX.			14	De Beneficiis uniendis Vallisoletano Collegio.	57
	LXXXI.		Decembris	18	Pisciacense Monasterium privilegiis ornat.	59
	LXXXII.	1490	Februarii	22	Inserit, firmat, & auget privilegia Cœnobio San-Maximinensi concessa.	60
	LXXXIII.				Conservatores hac de re constituti.	61
	LXXXIV.		Martii	10	Cœnobii in Diœcesi Gebennensi fundandi facultas.	62
	LXXXV.		Aprilis	3	De Ripaltensi Cœnobio.	63
	LXXXVI.			20	Firmat ea quæ Monialis, votis solemnibus jam nnncupatis, testamento caverat.	63
	LXXXVII.			29	Apuliæ Provinciam dividit ab aliis Provinciis.	64
	LXXXVIII.		Junii	15	F. Joachinus Turrianus Ordinem visitet, ac reformet.	65
	LXXXIX.		Julii	4	Pro Cœnobiis, & Monasteriis, Ovetensis Diœcesis.	65
	XC.			16	De Sacris Stigmatibus S. Catharinæ Senensis.	66
	XCI.	1491	Februarii	1	De Definitoribus in absentium locum substituendis.	66
	XCII.				De Ordine reformando.	66
	XCIII.				De Definitoribus Capituli Generalis.	67
	XCIV.			26	Sodales SS. Rosarii Indulgentiis ornat.	67
	XCV.		Martii	18	Provinciali Provinciæ S. Dominici, & F. Ludovico de Ferraria quædam agenda præscribit.	68

Pro

INNOCENTIUS VIII.	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
	XCVI.	1491	Martii	30	Pro Abulensi Cœnobio S. Thomæ.	68
	XCVII.		Maii	7	De perficiendo Palentino Cœnobio.	69
	XCVIII.		Junii	20	Fratres Congregationis Lombardiæ curam gerant Monasterii Regin. Ordinis S. Benedicti.	70
	XCIX.		Julii	29	Idem Monasterium eximitur Episcopi jurisdictione.	71
	C.		Septembris	6	De damnis illatis Cœnobio Viterbien.	71
	CI.		Novembris	26	De F. Vincentio de Rebonis, ceterisque Regni Cypri Prædicatoribus.	72
	CII.	1492	Februarii	27	De Neocastrensi Cœnobio reædificando.	73
	CIII.		Aprilis	27	Ratam habet vivendi normam Monialium Pisciacen. Monasterii.	74
	CIV.		Junii	26	Valentini Monasterii fundandi facultas.	74
	CV.			30	Pro Ferrariensi Cœnobio.	75
ALEXANDER VI.	I.		Augusti	26	Privilegium concessum Pisciacensi Monasterio.	88
	II.				Electio Priorissæ Tertii Ordinis de Urbe a Magistro Generali confirmanda.	89
	III.				Ecclesiasticum Beneficium unit Aquensi Cœnobio.	90
	IV.		Septembris	1	Ne Cœnobium constituatur in oppido Coppeti.	91
	V.				Eadem de re.	92
	VI.		Novembris	29	De fundando Monasterio in Marchionatu de Moyra.	92
	VII.		Decembris	28	Pro F. Mariano de Vico.	93
	ab VIII. ad X.				Fratribus Paulo Saur, Sebastiano de Laurino, & Gerardo Rodati quædam Beneficia confert.	94
	XI.			29	In bonorum Ragusini Cœnobii detentores.	94
	XII.	1493	Januarii	8	Fratres sint in possessione bonorum Monasteriorum Monialibus destitutorum.	95
	XIII.			21	Undecim Conventus Terræ laboris curæ Congregationis Lombardiæ committit.	95
	XIV.		Februarii	22	Montis Cerignonis Cœnobii fundandi facultas.	96
	XV.			23	Vicarius Congregationis Lombardiæ curam gerat Aquilani Cœnobii.	96
	XVI.		Martii	19	Quoddam Hospitale Florentinæ Diœcesis unitur Societati S. Petri Martyris.	97
	XVII.		Maii	7	Ut Reatini Monasterii Sorores vota solemnia nuncupare possint.	98
	XVIII.			19	Pro Minervitano Cœnobio de Urbe.	99
	XIX.			22	Florentinum Cœnobium S. Marci distrahitur a Congregatione Lombardiæ.	100
	XX.		Junii	8	Aquilanum Cœnobium S. Mariæ de Populo solius Generalis Magistri jurisdictionis fit.	101
	XXI.		Julii	19	De reformando Cœnobio S. Severini.	101
	XXII.			31	De Balurolensi Cœnobio perficiendo.	102
	a XXIII. ad XXVII.				Quamplures Inquisitores constituti.	103
	XXVIII.	1494	Januarii	1	Septempedanum Cœnobium juris fit Congregationis Lombardiæ.	104
	XXIX.			23	Lombardiæ Congregationem privilegiis amplissimis ornat.	104
	XXX.		Februarii	28	De fundando Toletano Cœnobio B. Mariæ de Nivibus.	105
	XXXI.		Aprilis	19	Pro Cœnobio Budovicensi.	106
	XXXII.		Maii	31	De non constituendo Cœnobio in oppido Coppeti.	107
	XXXIII.	1495	Januarii	28	Olomucen. Monasterii S. Catharinæ privilegia firmat	109
	XXXIV.		Februarii	12	De Leyriensi Monasterio.	109
	XXXV.			13	De eodem.	110
	XXXVI.			16	De Decimis non solvendis.	111
	XXXVII.		Maii	2	De Beneficiis uniendis Vallisoletano Collegio.	112
	XXXVIII.			22	F. Mattheus de Panitiis Pœnitentiarius creatur.	114

Pro-

ALEXANDER VI. Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
XXXIX.	1495	Maii	23	Provinciæ Teutonicæ Fratres *de Vita communi* nuncupati habeant Vicarium Generalem.	114
XL.		Junii	13	Indulgentias, & Privilegia Confraternitati SS. Rosarii concessa firmat & auget.	115
XLI.		Julii	8	Ratam habet reformationem Septempedani Conventus.	116
XLII.		Septembris	9	Rescindit literas in Bergomenses Fratres datas.	117
XLIII.			12	De Cœnobio S. Michaelis Dioecesis Lucan.	117
XLIV.			28	Quædam nonnullis Fratribus Congregationis Lombardiæ concessa rescindit, & interpretatur.	119
XLV.			30	Fratres non solum die Paschatis, sed etiam mortis tempore Sacramenta ministrent Fratribus, ac Sororibus Tertii Ordinis.	120
XLVI.		Octobris	30	Moniales Ordinis, ac Sorores de Pœnitentia fruantur Privilegiis sibi concessis.	120
XLVII.	1496	Februarii	10	Undecim Conventus Terræ laboris committit curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ.	121
XLVIII.		Maii	14	Ne possessiones Cœnobii Viterbiensis abalienentur.	121
XLIX.		Junii	7	Nonnullorum Cœnobiorum, & Monasteriorum privilegia firmat.	122
L.		Julii	29	S. Thomam laudibus effert.	122
a LI. ad LIII.				Indulgentias elargitur.	123
LIV.		Novembris	7	Congregatio constituta in Romana Provincia.	124
LV.			12	Ne quis ex judæis ortus ascribatur Conventui Fratrum Abulensis Cœnobii.	125
LVI.				Firmat donationes factas a Fratre Thoma de Turrecremata Cœnobiis Vallisoletano, Segobiensi, & Abulensi.	126
LVII.		Decembris	6	De Fratribus recipiendis in Congregatione Romanæ Provinciæ.	126
LVIII.	1497	Januarii	10	Mediolanense Monasterium S. Mariæ de Purificatione committitur curæ Vicarii Generalis Lombardiæ.	127
LIX.		Februarii	13	Arrientii Cœnobii fundationem firmat.	128
LX.			28	De Lobensi Cœnobio.	128
LXI.		Aprilis	5	Pro Congregatione Lombardiæ sancita declarat.	129
LXII.			6	Ne Congregationis Lombardiæ Fratres Argentien. Cœnobii curam dimittant.	130
LXIII.			14	De Cœnobio S. Mariæ supra Taburnum.	130
LXIV.		Maii	13	Quædam Cœnobia transfert e Provinciis Tolosana, & Provinciæ ad Congregationem Franciæ.	131
LXV.			20	Ordinis jurisdictioni restituit Monasterium in Studentz.	133
LXVI		Junii	10	De reformando Trecensi Cœnobio.	133
LXVII.			20	Vicarius Generalis Lombardiæ curam gerat Bononiensis Monasterii S. Petri Martyris.	134
LXVIII.		Julii	20	De rebus sacris in Ecclesia Villadensis Cœnobii peragendis.	135
LXIX.		Septembris	9	De Vemuriensi Cœnobio.	136
LXX.		Octobris	26	De Cœnobio B. Mariæ de Martyribus.	136
LXXI.		Decembris	25	Uuit Hospitale S. Henrici Viguerienss Cœnobio.	137
LXXII.	1498	Januarii	3	Ne Domus Auxitan., Albien., & Altivillaris distrahantur a Provincia Tolosana.	138
LXXIII.			13	Monasterium Virginum Annunciationis B. Mariæ Virginis Mediolanen. committitur curæ, & regimini Vicarii Generalis Lombardiæ.	139
LXXIV.			18	Luciam de Narnia (Beatam) Romam accersit.	140
LXXV.		Februarii	1	De Cœnobio B. Mariæ de Martyribus.	140
LXXVI.		Martii	20	Pro Ratisponense Monasterio S. Crucis.	141
LXXVII.		Junii	22	De beneficio uniendo Toletano Cœnobio S. Petri	

Mar-

ALEXANDER VI. Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
				Martyris.	142
LXXVIII.	1498	Junii		Eadem de re.	143
LXXIX.			21	De Cordubensi Monasterio S. Mariæ de Gratia.	144
LXXX.			22	Bononiense Monasterium S. Petri Martyris committitur curæ Vicarii Generalis Congregationis Lombardiæ.	145
LXXXI.			23	F. Johannes Presini fit Pœnitentiarius Avenionensis.	146
LXXXII.		Julii	3	De reformando Trecensi Cœnobio.	146
LXXXIII.			8	De Capitulo Generalissimo Romæ celebrando.	147
LXXXIV.			23	De fundatione Conventus Briatiei.	148
LXXXV.			26	De constituendo Neapolitano Conventu S. Catharinæ de Formello.	149
LXXXVI.		Augusti	18	De votis solemnibus nuncupandis a Placentinis Fratribus de Pœnitentia.	150
LXXXVII.	1499	Martii	9	Cœnobii B. Mariæ de Jerusalem in Hispania fundandi facultas.	151
LXXXVIII.		Aprilis	9	Firmat ea, quæ pro Colonien. Cœnobio S. Crucis statuta sunt.	152
LXXXIX.		Maii	27	De Abbatiali dignitate constituenda in Prioratu Monasterii de Vega, Ordinis S. Benedicti, sub jurisdictione Vicarii Provincialis Provinciæ Castellæ Ordinis Prædicatorum.	153.
XC.		Junii	8	De Belmontensi Monasterio.	154
XCI.			13	De Dovizianeensi Cœnobio.	155
XCII.			28	De Beneficio Ecclesiastico fundando in Cordubensi Monasterio S. Marthæ.	155
XCIII.		Decembris	23	De Burgundiensi Cœnobio.	156
XCIV.	1500	Januarii	28	De uniendis Urbevetanis Cœnobiis S. Pauli, & S. Pancratii.	157
XCV.		Februarii	18	De constituendis Inquisitoribus Lombardiæ.	158
XCVI.		Maii	2	De Caucensi Cœnobio.	159
XCVII.		Junii	27	Indulgentia pro Vasuarien. Cœnobio in quo servatur Hostia Sanguine miraculose aspersa.	160
XCVIII.				De Vianensi Monasterio.	161
XCIX.			30	Unit beneficium Toletano Cœnobio.	162
C.				Domum B. Mariæ de Nivibus separat a Toletano Conventu S. Petri Martyris.	163
CI.		Augusti	3	F. Franciscus de Florentia fit Vicarius Generalis Ordinis Prædicatorum.	164
CII.		Novembris	29	F. Vincentius de Castronovo Vicarius Generalis Ordinis renunciatus.	165
CIII.	1501	Januarii	19	Wisemburgen. Monasterium juris fit Provincialis Teutoniæ.	165
CIV.		Februarii	5	Fratres Prædicatores, & Minores gaudent omnibus Privilegiis, ceteris Mendicantibus concessis.	166
CV.			25	De reficiendis sacris ædibus ac Cœnobio Viterbien.	167
CVI.		Martii	15	Pro Capitulo Generali.	167
CVII.		Aprilis	28	Vicarius Generalis primum locum teneat in Capitulo, & suffragium ferat.	168
CVIII.		Maii	5	De firmandis nonnullis statutis Vallisoletani Collegii.	169
CIX.			31	De beneficio collato Varadiensi Cœnobio.	170
CX.				Eadem de re.	171
CXI.		Junii	23	De Vilnensi Cœnobio.	171
CXII.		Augusti	2	Fratres redeant in possessionem Cœnobii Palmensis.	173
CXIII.			21	De Prioribus eligendis quolibet triennio & Magistris in Theologia creandis.	174
CXIV.		Septembris	4	Firmat Confraternitatem B. Mariæ Rupis Franciæ.	175
CXV.				Idem.	179
CXVI.			21	De Ecclesia S. Luciæ unienda Pisano Monasterio	

Ul-

De

JULIUS II.	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
	LXIX.	1509	Augusti	20	De Conventu prope Placentiam fundando.	261
	LXX.		Decembris	14	Magistrum Generalem privilegiis ornat, & Ordini concessa confirmat.	262
	LXXI.	1510	Januarii	28	Conventus Briaticensis juris sit Provinciæ Calabriæ.	263
	LXXII.		Februarii	20	Abrogat quædam privilegia nonnullis concessa, & cavet, ne Fratres Bulla, quam Cruciatam vocant, utantur.	263
	LXXIII.			27	Declarat, quod, paucis exceptis, Bulla Cœnæ non obstat potestati absolvendi Fratribus Ordinis Prædicatorum concessæ, variisque privilegiis ornat Sorores de Pœnitentia collegialiter viventes.	264
	LXXIV.		Aprilis	23	F. Henricus Jacobin Pœnitentiarius S. Petri de Urbe creatur.	265
	LXXV.		Septembris	30	Unit hospitale S. Martini Conventui S. Johannis de Pedemonte extra muros Cuman.	266
	LXXVI.		Novembris	22	Translatio Capituli Generalis.	267
	LXXVII.	1511	Septembris	7	Firmat sententiam, instante F. Domico de Garignano, latam in hæresim ortam circa locum conceptionis Christi Salvatoris.	267
	LXXVIII.		Novembris	14	Ne Fratres appellent a correctione superiorum, & ut appellantes sint eo ipso ab officiis absoluti.	268
	LXXIX.	1512	Februarii	28	Capitulum Generale differt ad annum.	269
	LXXX.		Martii	5	Faventinos Fratres præficit Ecclesiæ SS. Andreæ, & Jacobi.	269
	LXXXI.			23	Ariminenses Fratres Romam mittant librum Conciliorum Constantinopolitanorum.	270
	LXXXII.		Aprilis	20	De Soncinensi Monasterio.	271
	LXXXIII.		Augusti	30	De construendo Orioleusi Cœnobio.	272
LEO X.	I.	1513	Aprilis	2	De interstitiis, & prorogatione Prioratuum Congregationis Lombardiæ.	296
	II.		Maii	6	Ut imago B. Mariæ Virginis custodiæ Monialium Monasterii S. Lucæ committatur.	296
	III.		Septembris	25	De interstitiis a Prioribus Aragoniæ servandis.	297
	IV.		Novembris	22	Ordinem Fratrum Prædicatorum, quem laudibus ornat iisdem quæ ceteris ordinibus concessa sunt, & concedentur, privilegiis donat, quia periculosis temporibus Apostolicam Sedem tutatus est.	298
	V.	1514	Februarii	3	De Templis, ac ceteris id genus consecrandis, vel benedicendis.	299
	VI.			18	De Cremense Monasterio S. Mariæ Matris Domini.	300
	VII.			22	De officiis, quæ in Ordine Fratrum Prædicatorum temporaria esse debent.	301
	VIII.			23	De reformando Monasterio S. Auræ de Urbe.	301
	IX.		Martii	2	De reficiendo Corrigiense Monasterio.	302
	X.			13	Segovien., & Vallisoletan. Cœnobiis beneficia confert.	302
	XI.		Aprilis	1	F. Ægidius Charrondelli Inquisitor Regni Franciæ creatur.	303
	a XII. ad XVII.				Indulgentias elargitur.	304
	XVIII.		Junii	8	Papiense Monasterium Ordinis S. Benedicti committitur curæ Fratrum Prædicatorum.	306
	XIX.			15	De bonis abalienandis in Italia.	307
	XX.		Septembris	1	Pro F. Johanne de Toledo.	308
	XXI.			14	Andegavensem Confraternitatem de Rosario, & de Pietate privilegiis ac Indulgentiis ornat.	308
	XXII.				Eadem de re.	310
	XXIII.		Octobris	2	De Ontiniensi Cœnobio.	310
	XXIV.			10	Provinciam Bæticam dividit ab Hispana, & De-	cre-

	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
LEO X.	LXVII.	1518	Januarii	29	Idem.	353
	LXVIII.		Februarii	19	Neapolitana Ecclesia S. Dominici interdicto immunis.	353
	LXIX.				Eadem de re.	354
	LXX.		Martii	1	Tertiariæ Cœlibem vitam simpliciter voventes, licet seorsim habitent, privilegiis gaudent Fratribus Ordinis concessis.	354
	LXXI.			11	De Scalingrarum Monasterio.	355
	LXXII.			14	F. Raymundus Gosin Inquisitor Regni Franciæ constitutus.	356
	LXXIII.			15	De Ulyssipponensi Monasterio B. Mariæ de Rosario.	356
	LXXIV.				Pro Grottulensi Cœnobio.	357
	LXXV.			28	De Capitulo Mediolanensi.	358
	LXXVI.		Aprilis	13	Florentinum Cœnobium S. Mariæ Novellæ unitur Congregationi Lombardiæ.	358
	LXXVII.				Idem pro Cœnobio Civitatis Castelli.	359
	LXXVIII.			29	De Vicario Generali constituendo.	460
	LXXIX.				Ne quis a correctione sibi facta provocet, & in ceteris appellationibus ordinem quem præscribit invertat.	361
	LXXX.		Maii	11	De reædificando S. Dominici Monasterio de Aquatraversa.	362
	LXXXI			20	De Fratribus ad Doctoris gradum promovendis a Generali Magistro.	363
	LXXXII.			22	F. Thomæ S. R. E. Cardinali pro Dominico Episcopo Portuensi.	363
	LXXXIII.			29	Prulianensis Monasterii privilegia firmat.	364
	LXXXIV.		Junii	5	Donationes Cœnobio Simonthorniæ factas ratas habet.	364
	LXXXV.			15	De Ordine reformando.	365
	LXXXVI.			21	Ordinem FF. Prædicatorum laudibus ornat, & privilegiis ceteris Ordinibus concessis, & concedendis donat.	365
	LXXXVII.			25	Ne Fratres molestiis afficiantur, & ut suis fruantur privilegiis.	367
	LXXXVIII.			26	Peculiaris Indulgentia pro Londoniensi Cœnobio.	368
	LXXXIX.		Julii	3	Ut in Processionibus, supplicationibus nempe, aliisque publicis actibus digniorem locum, Fratribus Ordinis Prædicatorum cedant ceteri Fratres Mendicantes.	369
	XC.			19	De Viglevanensi Monasterio.	370
	XCI.			23	De Festis Sanctorum Ordinis, S. P. Dominici, S. Petri Martyris &c. celebrandis interdicti tempore, & , ut, Festis illis translatis Indulgentiæ transferantur.	471
	XCII.			30	Ut non solum Fratres Prædicatores, sed etiam ceteri Religiosi possint gradus Doctoris &c. in Hispalensi Collegio S. Thomæ recipere.	472
	XCIII.		Augusti	11	F. Raymundus Bosmus Inquisitor Tolosanus creatur.	373
	XCIV.			28	F. Melchior Cribellus de Leonibus fit Inquisitor Mediolanensis.	473
	XCV.			31	Congregationem Gallicanam confirmat ac privilegiis ornat, & jubet in studio Conventus Parisiensis Regentes a Generali Magistro præfici.	374
	XCVI.		Septembris	4	Confirmat privilegia vivæ vocis oraculo ab Alexandro VI concessa Congregationi Provinciæ Aragoniæ.	376
	XCVII.			12	Ut Conventus Congregationis Franciæ constituatur in Inquisitionis Tolosanæ Domo.	376
	XCVIII.		Novembris	2	F. Thomæ de Vio Cajetano, S. R. E. Cardinali, quid in causa Lutheri sit agendum præscribit.	378
	XCIX.		Decembris	3	De Confessionibus quas excipiunt Fratres Men-	

di-

LEO X.	Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
					dicantes, aliisque eorundem privilegiis.	378
	C.	1519	Januarii	7	Firmat ea quæ pro Wratislaviensium Cœnobii & Monasterii reformatione sancita sunt.	379
	CI.				Eadem de re.	379
	CII.			8	Idem.	380
	CIII.		Martii	27	Ut non obstantibus Apostolicis literis Fratres ab officiis removeri possint.	380
	CIV.		Maii	6	Electoribus Imperatoris Romanorum, ut audiant F. Thomam S. R. E. Cardinalem, Legatum a Latere.	381
	CV.		Julii	1	Confirmatio privilegiorum San-Maximinensis Cœnobii.	381
	CVI.			9	Ne quis libros auferat de Bibliotheca Florentini Cœnobii S. Marci.	382
	CVII.			30	Ne Septempedani Oratorii *del Glorioso* nuncupati bona dilapidentur, cavet.	383
	CVIII.		Octobris	6	Vallisoletano Cœnobio beneficium confert.	384
	CIX.		Decembris	10	Quomodo sit intelligenda Indulgentiarum communicatio quæ est inter Mendicantes Fratres.	385
	CX.			12	De Columnensi Cœnobio.	386
	CXI.	1520	Martii	19	De Viterbiensi Monasterio.	387
	CXII.		Aprilis	27	Pro Fratribus Teutoniæ de vita communi nuncupatis.	388
	CXIII.		Augusti	30	De dirimenda lite Fratres inter, & Inquisitorem Tolosanos.	390
	CXIV.		Septembris	13	Sacelli pro Sororibus Tertii Ordinis Massiliæ constituendi facultas.	391
	CXV.		Octobris	6	Confraternitatis SS. Rosarii privilegia, & Indulgentias innovat, firmat, & auget.	392
	CXVI.	1521	Martii	27	Pro San-Maximinensi Cœnobio.	394
	CXVII.		Maii	13	Ut Florentini Monasterii Tertii Ordinis Sorores album scapulare deferre possint.	395
ADRIANUS VI.	I.	1522	Maii	9	Fratres Mendicantes in Indias mittit, ipsos privilegiis ornat, &, ne quis eos itinere prohibeat, excommunicationis pœna proposita, cavet.	407
	II.		Augusti	31	Beneficium confert Elginensi Cœnobio.	408
	III.				De Monasterio loci Herschaell.	410
	IV.		Decembris	13	Pro Veneto Conventu SS. Johannis, & Pauli.	410
	V	1523	Februarii	20	De statutis condendis pro bono regimine Toletani Monasterii Matris Dei.	411
	VI.				Eadem de re.	412
	VII.		Aprilis	1	SS. Rosarii Confratribus Indulgentias elargitur.	412
	VIII.			3	Conventus San-Maximinensis privilegia firmat.	413
	IX.		Junii	1	De F. Thoma S. R. E. Cardinale Legato in Germaniam misso.	413
	X.		Julii	7	De reformando Pisauriensi Monasterio.	414
	XI.			20	F. Modesto Vincentio in Veneficos.	414
CLEMENS VII.	I.		Novembris	26	S. Antoninum Cælitibus ab Adriano VI annumeratum fuisse declarat.	417
	II.				De beneficiis uniendis Vallisoletano Cœnobio.	426
	III.		Decembris	19	Pro Cœnobio Montis Politiani.	427
	IV.	1524	Januarii	29	De Tropiensi Cœnobio.	428
	V.		Martii	18	De electionibus.	430
	VI.		Aprilis	4	Indulgentia Confratribus SS. Rosarii concessa.	430
	VII.		Julii	4	De reformando Recanatensi Cœnobio.	432
	VIII.			29	Franciscus de Ferraria fit Vicarius Generalis totius Ordinis.	433
	IX.		Augusti	31	De ecclesia S. Jacobi unita Lucensi Monasterio S. Mariæ Novæ.	434
	X.				Eadem de re.	434
	XI.		Septembris	16	Conchensi Cœnobio fundando confert ecclesiastica beneficia.	435

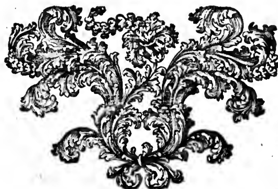
Sta-

In-

De

De

PAULUS III. Constitutio.	Annus.	Mensis.	Dies.	ARGUMENTUM.	Pagina.
LV.	1539	Decembris	23	De Provincia Peruana constituenda.	585
LVI.	1540	Januarii	10	Privilegia concessa Magistro Generali.	588
LVII.		Martii	5	Ne quis oriundus ex judæis inter alumnos Abulensis Cœnobii possit asferibi.	590
LVIII.			18	SS. Rosarii Confraternitatem in Cœnobio S. Dominici de Victoria constitutam firmat, & inhibet, ne transferatur ad Ecclesiam Collegiatam.	591
LIX.		Aprilis	10	Confirmat ea quæ pro Peruana Provincia sancita sunt.	592
LX.				Ne Fratres, & Moniales peccata deponant apud extraneos qui huic muneri non sunt destinati a Generali Magistro.	594
LXI.			26	De B. Mariæ Virginis imagine custodiæ Monialium Bononien. Monasterii S. Lucæ prorsus commissa.	594
LXII.		Junii	21	Ex Constitutione Nicolai V cavet, ne quis jurisdictionem Superiorum Ordinis declinare præsumat.	596
LXIII.		Augusti	27	Privilegia Romanæ Provinciæ.	598
LXIV.		Septembris	30	F. Sebastianus Olmeda fit Capellanus Summi Pontificis.	599
LXV.		Octobris	29	Quæ pro Setubalensi Monasterio sancita sunt confirmantur.	599
LXVI				Idem.	602
LXVII.		Decembris	6	Quid de Decimis, ac ceteris id genus solvendum sit.	602
LXVIII.			9	De fundatione facta in Cœnobio B. Mariæ ad Nives.	603
LXIX.	1541	Martii	14	De electione Priorum Conventuum Provinciæ Lombardiæ, in Regno Neapolitano existentium.	604
LXX.		Aprilis	3	Ne Bergomenses Fratres Decimas solvant.	605
LXXI.		Augusti	25	Pro Capitulo Generali celebrando.	606
LXXII.	1542	Januarii	14	Pro fidei Censoribus.	607
LXXIII.		Junii	3	Indulgentia Rosarium recitantibus concessa.	608
LXXIV.				Ne trahentes originem ex judæis, vel ab Inquisitoribus damnati ascribantur Aragoniæ Provinciæ, & ut ascripti repellantur ab officiis.	608
LXXV.				Ut officium S. Raymundi de Peñaforti die qua mortuus est fiat in Aragoniæ Provincia.	609
LXXVI.		Julii	26	Ut ea, quæ pro Monialibus Hispanæ Provinciæ sancita sunt a Clemente VII, serventur a Monialibus Provinciæ Portugalliæ.	609
LXXVII.				Vota Fratrum, & Sororum Tertii Ordinis Collegialiter viventium solemnia esse decernit.	611
LXXVIII.				Fratres, & Sorores Provinciarum Hispaniæ, & Bæticæ, peccata deponant apud eos duntaxat quos Ordinis superiores delegaverint.	612
LXXIX.		Augusti	6	Certa quantitas salis Urbevetanis Monialibus quotannis tribuenda.	613
LXXX.			23	Ne quis ex Fratribus jurisdictionem superiorum declinare præsumat.	614
LXXXI.		Octobris	12	Quid de Decimis a Conventibus Status Veneti solvendum sit, decernit.	616
LXXXII.		Novembris	3	Ne Fratres in jus ab Episcopis vocentur, cavet.	617
LXXXIII.	1543	Januarii	8	De fundando Nepesino Cœnobio.	618
LXXXIV.		Martii	30	Quod Ordo FF. Prædicatorum *Semper Fidei Catholicæ, Sanctæque Ecclesiæ Defensor* fuerit, testatur, & in nonnullos de hæresi suspectos animadvertendum jubet.	622
LXXXV.		Octobris	27	Generalem Magistrum Privilegiis ornat.	622
LXXXVI.	1544	Februarii	8	De Cœnobio Montis Leonis.	623
LXXXVII.			28	De S. Theologiæ Magistris creandis in Provincia Lom-	

IN-

INDEX ALPHABETICUS

Diplomatum hujus Quarti Voluminis.

INDEX RERUM REPERIETUR TOMO ULTIMO.

Cum

Dum

In-

Re-

M E N D A

		Errata.	Corrige,
Pag. 123.	Linea penultima.	*Sixti.*	*Sexti.*
Pag. 221.	Linea ultima.	resurrectiomis.	resurrectionis.
Pag. 259.	in margine.	29.	25.
Ibidem.		LVI.	LXVI.
Pag. 424.	Nota LX.	*Gregorii X.*	*Gregorii XII.*
Pag. 455.	Linea 9.	interpretrandi.	interpretandi.

